VIBORG LANDSTINGS DOMBØGER A 1608 - 1661.

(0)

16/1 1608.

(1)

** (fortsat fra ikke bevaret blad) så mødte Oluf Tomasen i Gammelgård på fru Dorte Kåses vegne og berettede, at fru Margretes bonde skulle have hugget samme træ i Hirrisdals skov, som fru Margrete Rosenkrantz skal ingen lod og del have i, og samme bonde selv har bekendt ---- samme træ der sammesteds at have hugget, og fornævnte syn og vidne derom er taget: så og efterdi af to fornævnte landstings domme, gangen er, var bevist samme træ at være hugget i Hirrisdals skov, som Christen Nielsen selv bekender, fru Margrete Rosenkrantz ingen lod i at have, og fru Margretes bonde selv har bekendt og tilstået sig samme træ at have hugget, og ikke Christen Nielsen den tid ---- eller inden beviser samme træ at være hugget i Søndergårds skov, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme herredstings dom at forandre, men hvem påskader samme skovskel da til herredsting derom at gå så meget som lov og ret kan findes.

(4)

** var skikket velb Christian Holck til Sjelle skovgård på Hald på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, på den anden side for et vidne han til fornævnte ting 27/4 sidst forleden udstedt har, anlangende at nogle mænd i samme vidne har vidnet, at Vejerslev udmark på de tre sider, som er vesten, norden og østen til Vejerslev, skulle være fælles og rebsjord, uanseet at han, som kendes sig på KM vegne en lodsejer til fornævnte by og jord, ikke at være så lovlig stævnet og kaldt for samme vidne, som sig burde: så og efterdi Christian Holck på KM vegne findes en lodsejer at være i fornævnte by, og ikke han for fornævnte vidne, som er ejendom anlangende, har fået varsel, finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(5)

** var skikket velb fru Kirsten Juul til Kærsholm på hendes tjenere Christen Sørensen, Christen Nielsen og nogen af deres folk deres vegne hendes visse bud Peder Jensen i Vattrup med en opsættelse her af landstinget 21/11 sidst forleden, lydende hende da at have ladet stævne Søren Jensen, Johanne Jensdatter med flere, for de vidnet har, at de skulle have bjerget og afført noget ræ fra Hestestenklippe for Aggerland, hvilke deres vidne ikke skal formelde, at de skulle have taget samme ræ for nogen deres gård og ejendom andet end fra hendes egen grund: så og efterdi samme vidnesbyrd ikke har vidnet for hvis grund, samme ræ skulle være taget, og tilmed er Søren Jensen og Johanne Jensdatter vildige, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være, og efterdi fornævnte bogsmænds og nævningers ed efter samme vidner er drevet, da bør Søren Christensen, Christen Nielsen og deres folk af samme ran kvit at være.

(7)

** var skikket velb fru Kirsten Juul til Kærsholm på hendes tjenere Christen Sørensen og Christen Nielsen i Agger deres vegne hendes visse bud Peder Jensen i Vattrup med en opsættelse her af landstinget 21/11, lydende hende da at have stævnet Laurids Poulsen i Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, for han ikke ville unde Christen Sørensen skrevet på to stævninger, som han på hendes vegne havde ladet læse til fornævnte ting: så og efterdi fornævnte herredsfoged Laurids Poulsen selv bekender og vedgår, fru Kirstens tjener at have været hos ham på tinge med stævningerne og ville have haft dem læst og påskrevet, og efterdi han dem det da har nægtet, ved vi ikke andet derom at sige, end han jo deri har gjort uret og bør derfor at stande til rette.

(8)

** var skikket velb Jacob Lykke til Tandrup, høvedsmand på Lund, hans visse bud og fuldmægtig Peder Christensen i Hindsels på den ene og havde stævnet Christen Nielsen på Langer på den anden side, for en uendelig dom han nogen tid siden forleden her til landstinget skulle have ladet forhverve over en delsmål, som ham var delt for nogen pending, som han skulle være Laurids Andersen i Midum mølle pligtig af sin løn, menende samme dom ikke ret at være og burde fordi magtesløs at være: da efter sådan lejlighed, at efterdi fornævnte delsbrev ikke fremlægges, bør den magtesløs at være og ikke at komme Christen Nielsen til nogen forhindring, førend hvem der har i at sige stævner på ny kommer her med samme delsbrev og da kan bevise, samme gæld lovlig og ret at være, og gå da derom så meget som lov og ret kan findes.

(9)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose på den ene og havde stævnet Laurids Ousen i Mellerup på den anden side, for han til Jerslev herreds ting 12/11 sidst forleden skal have ladet nogen af hans tjenere, Søren i Pajhede, Anne Mikkelsdatter i Sterupgård, med mange andre efterskrevne, fordele for adskillig efterskreven restants, de skulle efterstande med: så og efterdi nu fremlægges to sedler noget af samme tjenere for deres afgift at være kvitteret, og der kives om hvor meget enhver med rette skulle være pligtig og tilbage stande, og ikke nogen dom derom er udgangen, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte folk, så mange som er Otte Skeels tjenere, af denne dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør.

(11)

** var skikket Christen Munk i Gettrup på Tomas Jensen i Hebelstrup hans vegne på den ene og havde stævnet Peder Hansen i Brønderslev, Jens Pedersen på Kraghede med flere på den anden side for et vidne, de nogen tid siden til Jerslev herreds ting vidnet har, formeldende at Tomas Jensen skulle være Else Hansdatter i Gerndrup al den gæld pligtig med rette, som hun saget Tomas Jensen for, endog Tomas Jensen formener hende ingen gæld i nogen måde pligtig: så og efterdi Tomas Jensen ikke slig fornævnte gæld for tingsdom har indgået, og da straks tingsvidne efter taget og ikke vil være det bestendig eller med sit brev og segl bekræftet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom og nøjagtig, at det må komme Tomas Jensen til hinder eller skade i nogen måder.

(12)

** var skikket velb Knud Rud til Rudbjerggård, KM befalingsmand på Odensegård, hans visse bud ---- , foged på Nørkær, med en opsættelse her af landstinget 19/12 sidst forleden, lydende ham da at

have ladet stævne Anders Christensen i Rise, herredsfoged i Års herred, for en dom han 13/10 sidst forleden dømt og afsagt har imellem velb Knud Gyldenstjerne til ---- og Knud Ruds hustru velb fru Ellen Marsvin og hendes datter jomfru Kirsten Munk, i hvilken han skal have tildømt velb Ellen og hendes datter at betale Knud Gyldenstjerne 200 daler rede pending og skadegæld, uanseet der ikke skulle have været nogen gældsbreve for ham i rette: så og efterdi loven formelder, husbonden at være værge for huset, og efterdi Ellen Marsvin har sin ægtug husbond Knud Rud, og der nu tvistes om samme ---- som er hans hustrus ---- , og Knud Rud ikke ved sit navn har været stævnet og kaldt for samme dom eller for fornævnte æskning fået varsel, men fru Ellen Marsvin og hendes datter jomfru Kirsten Munk tilsammen er stævnet, og ikke en dom og en æskning over dem at være forhvervet, da efter sådanne circumstancer og lejligheder kan vi ikke kende denne fornævnte dom og æskning så lovlig, at de bør nogen magt at have, og fordi ikke ved efter denne dom og æskning, nu undersagt er, at stede Knud Gyldenstjerne nogen æskning her i dag beskrevet.

(18)

** var skikket velb Christen Prip til Øland på den ene og havde stævnet Christen Madsen i Torup, herredsfoged i Hornum herred, på den anden side, formedelst han til fornævnte ting 25/11 sidst forgangen dømt har imellem ham og Mads Iversen, badskær i Ølby, og ikke Christen Madsen har anseet, at Christen Prips foged Morten Tomasen i Kvistgård har for fornævnte herredsfoged bevist med velb Christoffer Lunov til Nystrup hans brev og håndskrift, at han nærværende hos var i Viborg og så, at Christen Prips dreng Christen Andersen for antvortede Mads Badskær den brev igen, som han af ham i pant havde, og fornævnte herredsfoged dog ikke skulle have dømt om Mads Badskær burde at antvorte ham hans håndskrift igen eller derfor lide tiltale: så og efterdi samme dom medfører Christen Prip selv at have ladet indstævne samme sag for KM og Danmarks riges råd, og fogden derfor ikke har turdet sig til fordriste at dømme Mads Iversen Badskær til at stå nogen tiltale for samme sag, førend sagen blev ordelt efter stævnings lydelse, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte herredstings dom at sige eller magtesløs dømme.

(25)

** var skikket velb Jørgen Taube til Oksholm med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Tomas Jensen i Ulstrup mølle, Morten Herlufsen, Niels Olufsen i Hvidborg og deres medbrødre vidnesmænd for et vidne, de har vidnet, at de skulle have hørt rygte og tidende, det Else Jensdatter, der hun tjente i Ulstrup, skulle have været årsag til den uenighed og ond forligelsemål, som Kirsten Jensdatter og hendes ægtemand havde tilsammen, og skulle have været årsag i hendes død, eftersom Jacob Jensen i ---- skulle have ladet læse lysnings brev over Else Jensdatter, eftersom Jens Lauridsen i Andrup havde klaget på hende: blev det så forhandlet, at Jørgen Taube så og Christen Bodsen og Mads Bodsen på begge sider bevilget, at Else Jensdatter skulle begive sig af denne egn og i et andet land, da til forpligtet Else Jensdatter sig, at hun inden månedsdag for pinsedag først kommende skal drage her af Nørjylland, og dersom hun herefter her i Nørjylland kunne befindes og påtages, da skulle hun have forbrudt hendes hals, og denne trætte om samme sag dermed på begge sider at være nedlagt.

(28)

** var skikket Jens Bjørnsen i Strandbylund på Mikkel Nielsen i Mosen og Rasmus Jensen deres vegne på den ene og havde stævnet Jens Vinter, foged på Bøgsted, på den anden side for en uendelig dom han her til landstinget forhvervet har over en klagebrev og en dele, som de til Horns

herreds ting forhvervet har over Niels Simonsen i Klastrup for Kirsten Jensdatter, han skulle have slaget og ilde medfaren, og samme uendelige dom skulle være imod en endelig dom, som før skulle være udgangen: så og efterdi samme dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

(29)

** var skikket velb Ulrik Sandberg til Kvelstrup, KM befalingsmand på Lundenæs, hans visse bud Jens Vinter, foged på Bøgsted, på den ene og havde stævnet Jens Bjørnsen i Strandbylund på den anden side, for han skulle have ladet hans tjener Niels Simonsen i Klastrup fordele efter en landstings dom, han sig af berømmer at skulle have over Niels Simonsen, menende han ikke så lovligen delt at være eller varsel givet, som det sig burde, og samme dom og dele fordi burde magtesløs at være: så og efterdi der kives om hvor meget tæring Niels Simonsen for samme kost og tæring skulle være pligtig at udgive, og ikke nogen dom derom er udgangen, og Niels Simonsen dog er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed han af den dele kvit at være.

(30)

** var skikket velb Envold Kruse til Hjermeslevgård, KM rentemester, hans visse bud Jørgen Pedersen, ridefoged til Sejlstrup, på en ene og havde stævnet Hermand Henriksen, Christen Pallesen, borgmestre i Sæby, Jens Jensen, Søren Mikkelsen og Jens Hjulskov, rådmænd der sst, på den anden side for en dom, de 16/9 sidst forleden dømt har imellem hans fuldmægtig på den ene og Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, på den anden side for hvis beskyldning, Envold Kruse på KM vegne havde til Peder Mikkelsen, for han skulle have beskyldt hans hustrus søster for noget sølv og andet, hun skulle have forrykket ud af fællesbo, efter Peder Mikkelsens skriftlige beretning, som i hans dom er indført, imellem ham og hans hustrus søster imellem ganget er, og hun i samme dom skulle være kvitdømt for Peder Mikkelsens tiltale: så og efterdi fornævnte borgmestre og råd ikke har dømt, om Peder Mikkelsen burde at lide nogen tiltale for den beskyldning, han havde gjort på Karen Sørensdatter eller ej, da finder vi fornævnte dom at være som den udømt var, og sagen til fornævnte borgmestre og råd igen at komme, og dem, når de lovlig indkaldes, at dømme, om Peder Mikkelsen bør at lide nogen tiltale for fornævnte beskyldning eller ej.

(31)

** var skikket Peder Selgensen i sønder Saltum på sin egen og Laurids Pedersen i øster Halne hans vegne på den ene og havde stævnet Christen Olufsen i Kvorup på den anden side for en dom, han nogen tid siden til Hvetbo herreds ting imellem dem på den ene og Laurids Ousen i Mellerup på sin egen, sine søskendes og sine medarvingers vegne på den anden side dømt har, og tildømt Laurids Ousen og hans medarvinger at må tale på deres arv efter Hans Mørk og hans hustru, hvilket Peder Selgensen formente at være imod Laurids Ousen og hans medarvinger deres udgivne brev og bekendelse: så og efterdi fornævnte herredsfoged ikke endelig udtrykkeligen har fornævnte mænd imellem dømt og adskilt, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom ingen magt at have, og sagen igen til herredsting at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(32)

** var skikket Peder Selgensen i Saltum på sin egen og Laurids Pedersen i øster Halne hans vegne på den ene og havde stævnet Christen Olufsen i Kvorup på den anden side for en dom, han nogen tid siden forleden til Hvetbo herreds ting, imellem Jon Lassen i Tylstrup på velb Peder Munk til Estvadgård hans vegne på den ene og Peder Selgensen og Las Pedersen på den anden side dømt har, og tildømt dem at stande til rette for 8 voldgifts mænd såvel som for den arv efter salig Hans Mørk som om anden arv de om trætter, hvilket Peder Selgensen formente at være imod Laurids Ousen i Mellerup og hans medarvinger deres udgivne brev: så og efterdi samme dom ikke er endelig, bør den ingen magt at have, og sagen til herreds ting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem da endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(33)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, høvedsmand på Ålborghus, hans visse bud Peder Selgensen i Saltum på den ene og havde stævnet Peder Mortensen i Bælum Poul Sørensen, Jens Nielsen, Christen Jensen, Mikkel Jensen og Peder Jespersen sst, seks synsmænd, på den anden side for et vidne, de til Hellum herreds ting 6/10 sidst forgangen hjemlet og afsagt har på en gård, en KM tjener Jens Sørensen i Gerding tilforn iboede, at den skulle være forfalden og ikke rettes med ringere end 9 daler: så og efterdi samme synsvidne ikke medfører, varsel for det at være givet på hvilken dag og tid, synsmænd skulle være på åstederne, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne magtesløs at være.

(34)

** var skikket velb Christen Prip til Øland på den ene og havde stævnet Mads Bodsen i Sperring, husfoged i Hillerslev herred, på den anden side for et vidne, han til fornævnte ting 17/4 1604 over ham udstedt har, formeldende iblandt andet at Christen Prip skulle have ladet forvilde, forvandle og ukendelig gjort hvis skel og kundskab, som kunne findes at være gjort imellem KM ejendom og hans ejendom, og ikke fornævnte herredsfoged skulle have villet anse, at Christen Prip havde til herredsting med gode mænds besigtelse og dom, som havde været på åstederne, seet og forfaret, at der ikke fandtes nogen sten, stabel eller grøft i Søgård mark om nogen ejendom at være gjort: så og efterdi nu bevises med tingsvidne af Hillerslev herreds ting samme dag, der klagen er udstedt, at være udgivet, det Jacob Jørgensen havde fornævnte klagevidne indført i tingbogen, som den og da blev udstedt på Christen Prip, da skal Christen Prips fuldmægtig, Christen Andersen, have fremlagt en skriftlig håndskrift og begæret, at den måtte læses og påskrives, da har Mads Bodsen givet svar, at han kunne vel få den læst og påskreven, men hvad skulle det hjælpe, efterdi klagen var indført i tingbogen, og efterdi Mads Bodsen påstår, Johan Rud og hans fogder, som er Christen Jeps, Peder Påske ikke nu at være stævnet og kaldt med hvis breve, bevisning og domme, de i denne sag og trætte har, som han formener hans sag med kunne forsvares, da ved efter sådan lejlighed ikke Mads Bodsen for Christen Prips beskyldning at kan fælde.

(36)

** var skikket Svend Andersen i Rakkeby på den ene og havde stævnet Christen Christensen i Marigård og Laurids Christensen i Hedegård på den anden side for et vidne, de til Børglum herreds ting 28/4 med Anders Svendsen, fornævnte Christen Christensen, Laurids Christensens bror, vidnet har imod Svend Andersen i Rakkeby, og samme deres vidne medfører, at den tid der stod skifte og jævning med Svend Andersen i Rakkeby efter hans salig hustru Anne Andersdatter, da undte han deres bror Anders Svendsen al hvis lod og anpart, som han havde og ham tilkom, fordi han ikke

siden skulle gange i skifte med de andre hans medsøskende: så og efterdi i samme vidne bemeldes om skifte at skulle have stået, endog det siges ingen skifte at være gjort, og tilmed Christen Christensen at skulle give hans bror den lod, som broderen selv tilhører, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(37)

** var skikket Svend Andersen i Rakkeby på den ene og havde stævnet Christen Christensen i Marigård på den anden side, for han 30/6 og 7/7 til Børglum herreds ting skal have ladet ham fordele for hans og medarvingers mødrene arv, endog de begge samtligen skal have standen for tingsdom og voldgivet deres iring og trætte. så fremlagde Christen Christensen efterskrevne delsbreve af Børglum herreds ting, Christen Christensen da at have ladet fordele Svend Andersen i Kærsgård, for han siden trødningsdag efter Christen Christensens mors død har brugt og besiddet boen og brugt den arv, som Christen Christensen og hans søskende kunne tilfalde efter deres salig mor Anne Andersdatter: så og efterdi varselsmændene ikke har forkyndt, når og hvor de skulle have gjort Svend Andersen varsel, enten mundelig til hans sognekirke eller bopæl, og han dog efter samme varsel er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af den dele kvit at være.

(39)

** var skikket Henrik Brus, borger i Ålborg, på Hans Smed i Fristrup hans vegne på den ene og havde stævnet Hans Knudsen i Børglum by på den anden side, for han har ladet ham fordele Hans Smeds dreng Søren Christensen for tjeneste, han skulle have lovet ham for 4 skilling hver dag fra helmesse og til sankt volborg dag og 3 skilling fra sankt volborg dag og til sankt mikkels dag, uanseet at han ingen tjeneste har lovet ham, og ingen dom er ganget for samme dele: så og efterdi der kives i sagen, og ikke nogen dom for delen er gået, og Hans Smed dog er fordelt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af den dele kvit at være, og sagen til herreds ting ved dom at ordeles, som det sig bør.

** var skikket Anders Kjærulf i Knepholt hans visse bud Peder Selgensen i Saltum på den ene og havde stævnet velb Stygge Høg til Vang på den anden side for en dom, han over Anders Kjærulf her til landstinget på kost og tæring skal have forhvervet, og mente der for ham burde at siges, hvor højt og hvor meget, der bør for samme kost og tæring at udredes: så og efterdi Stygge Høg ikke endnu har tiltalt Anders Kjærulf for samme kost og tæring, og Stygge Høg ikke med opskrift på samme kost og tæring er stævnet og kaldt, da ved vi ikke nu om samme tøring at dømme.

(40)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Havnø hendes visse bud Søren Nielsen med en opsættelse her af landstinget 19/12 sidst forleden, bemeldende ham da at have stævnet Las Andersen i Tolstrup med flere for et vidne, de med Niels Jensen, foged på Høgholt, til Horns herreds ting 14/9 sidst forleden vidnet har om noget jord, i Tolstrup mark liggende, som hendes tjener Bertel Pedersen sst nogen tid lang i brug haft har, og ikke fornævnte mænd i samme deres vidne skulle have navngivet nogen visse åsteder, hvor samme jord liggende er: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om fornævnte ejendom, som synsvidnet pålyder, og samme vidner findes her til landsting at være underdømt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, nu hid kaldt er, magtesløs at være.

(41)

** var skikket Bertel Andersen i Buskov på den ene og havde stævnet Mads Pallesen, født i Restrup og tjenende i Bislev, på den anden side, for han nogen tid siden har gjort ham sår og skade, last og lyde i hans venstre arm, og fordi begæret nogen dannemænd samme hans last og lyde at måtte se og vurdere: da blev ---- disse efterskrevne Peder Christensen i Hindsels, Claus Knudsen i Ribe med flere at må udgå samme Bertel Andersens skade at se og vurdere, så udginge de og igen på landstinget indkom og kundgjorde, dem samme Bertel Andersens skade på hans venstre arm at have seet, og ingen af dem ville have samme skade for 40 daler.

** var skikket Poul Villadsen i Hørsted på den ene og havde stævnet Søren Jensen og Mogens Jensen på den anden side for et vidne, de til Hassing herreds ting 26/11 sidst forleden vidnet har, anlangende at Søren Jensen i Hørsted at Anne Pedersdatter i Rosholm skulle have sted Anne Madsdatter, og ikke hendes lovværge det at skulle have samtykt, og ikke samme to vidnesbyrd ens skal have vidnet: så og efterdi samme to vidnesbyrd hver især og ikke ens på dagen og tid at have vidnet, og ikke samme vidne på fersk fod er taget og forhvervet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(42)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Havnø hendes visse bud Søren Nielsen, der sst, med en opsættelse her af landstinget 19/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Henrik Sørensen i Grevelund med flere for et vidne, de til Hindsted herreds ting 5/11 sidst forleden vidnet har, det Christen Andersen i Viveterp skulle have været i Vrå skov, og der standet og skørtet på en eg, og ikke de skulle have om vidnet, at de skulle have seet ham fælde samme eg: så og efterdi der ikke findes nogen varsel i fornævnte vidne, som Henrik Sørensen og hans medbrødre vidnet har, for dem at skulle være given, disligeste efterdi ingen stævning i fornævnte synsvidne findes at være inddraget, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være, og fornævnte nævningers ed, derefter drevet er, ingen magt at have.

(44)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Christen Nielsen på den ene og havde stævnet Niels Sørensen i Stokholm på den anden side, for han til Hindsted herreds ting 8/10 sidst forleden skal have ladet en hendes tjenere, ved navn Las Madsen i sønder Gedsted, ran oversværge for en eg, han til sin husbygning til den gård, han iboer, i sønder Gedsted skov hugget har, som fru Margrete skulle være lodsejer til, uanseet hendes tjener ikke på samme gerning skulle have bort dølt, men samme gerning for tingsdom bekendt, førend bogsed blev bunden: så og efterdi loven formelder, nævninger på det tredje ting at skulle sværge den der sag var given, enten til ran eller fra, end ganger den der sigtet er ved ting ---- der ham sigtet førend svoren vorder, da skulle nævninger derom ej adskille, og efterdi nu bevises med tingsvidne, Las Madsen at have vedganget, førend svoren blev, at han huggede fornævnte træ, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævningers ed magtesløs at være.

(46)

30/1 1608.

** var skikket Peder Holst, ridefoged til Ålborg slot, på hans husbond velb Manderup Parsberg til Hagsholm hans vegne og havde hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herred, om manddød a t sværge over Niels Hansen i Tirup for Peder Lauridsen ud af Hjørring, han ihjel slog, og dernæst fremlagde Peder Holst velb fru Karen Banner til Høgholt hendes efterskrevne brev, som hun Manderup Parsberg tilskrevet har, at en mine tjenere, ved navn Niels Hansen, i Tirup nogen tid siden desværre er kommen i trætte med en ungkarl af Hjørring og derover slået samme karl med en kniv, at han har ligget til badskær nogen tid, så er de derom venligen og vel i godtfolks nærværelse forligt bleven, så at min tjener skal give fornævnte karl pending, korn og andet, og dermed skulle det være en aftalt og forligt sag, men nu er fornævnte karl ved døden afgangen, og er klaget manddød over hans grav, og er nu min ganske venlige bøn til dig, at dersom den dødes slægt kommer til dig, at give dig sagen til kende, du da vil vel gøre og forhjælpe min fattige tjener til gode, at alting måtte blive og være i venlighed imellem ham og den dødes slægt, hvad eller det skal til sandemænd eller ej, og endog han tilforn i den dødes velmagt med ham er bleven forligt, skal han alligevel give den dødes slægt efter hans fattige formue, på det at alting måtte være i venlighed og ham ikke ydermere derfor skulle eftertragtes. herhos fremlagde Peder Holst hans efterskrevne forsæt, indeholdende dersom det ikke med klare tingsvidner kan bevises, Niels Hansen den gerning ud af våde eller nødværge har gjort, formener jeg, han bør hans fred at miste: dernæst gjorde sandemændene deres ed og svor Niels Hansen i Tirup manddød over og fra hans fred for Peder Lauridsen han ihjel slog, og dernæst gjorde Anders Andersen og Jens Steffensen den ottende sandemand, ved navn Anders Jessen, i Nørskov hans skudsmål, at han ligger på hans sygeseng, så han ikke nu her kunne møde at gøre sin tov.

(48)

** var skikket Søren Mikkelsen, borger i Sæby, på den ene og havde stævnet Jens Tomasen, borger sst, på den anden side for en dom, han til Sæby ting 16/9 sidst forleden dømt har, og tildømt nogen vidnesbyrd at vidne om nogen ord, som en langsommelig tid siden tilforn skal være falden på Sæby rådhus, imellem ham og mester Nichel Andersen, rådmand sst, formener ikke det hans dom at være, ej heller erhørlig eller sædvanlig at tildømme nogen vidnesbyrd at vidne noget, som ikke på fersk fod skal være taget beskrevet: da for nogen lejlighed sig heri tildrager, blev samme sag opsat i stilstand til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(49)

** var skikket mester Nichel Andersen, rådmand i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Mikkelsen og Peder Andersen, borgere der sst, for et bænkebrev, de skulle have givet Søren Mikkelsen, rådmand sst, om nogen uenighed, som sig på Sæby rådhus skulle have tildraget imellem mester Nichel Andersen og Søren Mikkelsen om noget hemmeligt, som på Sæby rådhus skulle af borgmestre og rådmænd være rådslaget, og mester Nichel skulle imod deres bys vedtægt offentligt udråbt, eftersom deres udgivne brev skulle formelde, hvilke brev mester Nichel Andersen højligen benægter og formener ikke så lov og retfærdig at være, som det sig burde: så og efterdi samme brev og vidne ikke på fersk fod er udgivet og vidnet, og hovedsagen ikke er nogens ære og lempe anrørende, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev og vidne magtesløs at være og ikke komme fornævnte mester Nichel til hinder eller skade i nogen måde.

(50)

** var skikket Søren Mikkelsen, borger i Sæby, på den ene og havde stævnet Jens Tomasen, Samuel Hintelop, byfoged og Niels Hald, borger sst, på den anden side for nogen dom, vidner, skudsmål og breve, de ham forholder, som inden tinge skal være gjort og i tingbogen indført, formener dem pligtig at være at forskaffe ham samme dom, vidner og breve, som ham er anrørende, den sag anlangende imellem mester Nichel og ham: så og efterdi Søren Mikkelsen ikke beviser sig nogen dom eller vidner af Samuel Hintelop eller Jens Tomasen at have æsket og om fordret, det ulovlig skulle være gået inden tinge, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være, førend kan bevises Søren Mikkelsen samme dom og brev at have æsket og ikke kunne bekomme beskrevet, og da gås derom så meget som lov og ret kan findes.

(51)

** var skikket Samuel Hintelop, byfoged i Sæby, på den ene og havde stævnet Hermand Henriksen, Christen Poulsen, borgmestre, mester Nichel, Jens Jensen, Søren Mikkelsen, Peder Eriksen, Jens Lauridsen og Peder Mikkelsen, rådmænd der sst, på den anden side for en dom, de hid til landsting skulle have ladet stævne, som Samuel Hintelop skulle have dømt anlangende Sæby mølleskyld, og samme hans dom 9/5 1607 her til landsting ikke skulle have været vidst imod at sige, som landstings dommen i sig selv indeholder, formener dem pligtig at være derfor igen at give ham kost og tæring efter en billig opskrift: så og efterdi der tvistes om samme kost og tæring, indsatte vi den sag til Sæby byting at komme, og der en uvildig mand i fogdens sted at sættes, og ham at dømme og kende, hvor højt samme tæring skal sig belange, når sagen for ham lovlig indstævnes.

(52)

** var skikket Peder Mikkelsen, borger i Sæby, hans visse bud Peder Andersen, borger sst, på den ene og havde stævnet Niels Clemendsen, Gert Dirksen, Christen Lauridsen, borgere der sst, med flere på den anden side for et vidne, de til Sæby rådhus 19/2 1606 med Oluf Clemendsen, borger der sst, vidnet har, at de skulle have været i Maren Lauridsdatters stue på Oluf Tomasens vegne og tilspurgt hende, om det var med hendes minde, det hans hustru Karen Sørensdatter skal være kommen ind til hende, og hun da skulle have sagt, at det ikke fuldelig var med hendes vilje, det første hun kom ind til hende, men det hun siden har været der, var hun hendes hjemmel til, og ikke for samme deres vidne skal være given lovlig varsel: så og efterdi her findes kun en person at have stævnet og givet varsel for det ene vidne, og efterdi ingen varsel for det andet vidne findes at være givet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være, disligeste efterdi fornævnte dom ikke lyder ydermere, end imedens fornævnte vidner stod ved magt, da bør fornævnte dom ikke længere magt at have.

(54)

** var skikket velb Laurids Kruse til Svenstrup, befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Kvist Sørensen i Harre på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, på den anden side for en uendelig dom, han til fornævnte ting 8/6 sidst forleden dømt har, og tildømt Peder Lauridsen i Vejerslev to stykker jord i Vejerslev mark, og ikke samme hans dom skal lyde endelig, formenende den burde magtesløs at være: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, disligeste og efterdi den ikke lyder længere, end imedens fornævnte vidne stod ved magt, og det nu findes at være undersagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(56)

** var skikket mester Nichel Andersen, badskær og rådmand i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Mikkelsen og Peder Andersen, borgere der sst, for et bænkebrev de skulle have givet Søren Mikkelsen, rådmand sst, om nogen uenighed, som sig på Sæby rådhus skulle have tildraget imellem mester Nichel Andersen og Søren Mikkelsen om noget hemmeligt, som på Sæby rådhus skulle af borgmestre og råd være rådslaget, og mester Nichel skulle imod deres bys vedtægt offentligt udråbt, hvilket brev mester Nichel Andersen højligen benægter og formener ikke så lovlig og retfærdig at være, som det sig burde, efterdi samme deres brev ikke for ting eller dom skulle være vidnet, men en hjemgjort bænkebrev: så og efterdi samme brev og vidne ikke på fersk fod er udgivet og vidnet, og fornævnte borgmester og råds ord og bekendelse ---- efter og fordi ej heller på fersk fod er udgangen, da hovedsagen ikke er nogens ære eller lempe anrørende, da finder vi efter sådan lejlighed samme breve og vidne ikke at komme mester Nichel til hinder eller skade i nogen måde.

(59)

** var skikket Jens Skov, borgmester i Nykøbing i Mors, på den ene og havde stævnet Peder Jensen Jegindbo, Hans Smed og deres medbrødre 8 mænd for en vidne, de vidnet har til Nykøbing byting 6/9 1606, det hr Søren Kapellan, Hans Jensen i Frøslev og Peder Nielsen Ostenfeld ikke skulle have overfuset eller ilde tiltalt ham inden tinge eller uden, og ikke han for samme vidne skulle have fået lovlig varsel, mente fordi samme vidne burde magtesløs at være: så og efterdi stævnings mænd, som skal have stævnet Jens Skov for samme vidne, ikke har bemeldt eller omtalt, hvor de stævnet Jens Skov for fornævnte vidne, enten til hans sognekirke, bopæl eller mundelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(60)

** var skikket velb Christen Holck til Søbo, høvedsmand på Hald, hans visse bud Peder Nissen Ostenfeld, slotsskriver der sst, på den ene og havde stævnet Engermand Kamphus, borger i Nykøbing, på den anden side for et vidne, han til Nykøbing byting 30/8 1606 foruden lovlig varsel udstedt har, disligeste havde stævnet Jørgen Hansen og hans medbrødre, som samme vidne vidnet har, formeldende om nogen ord hr Kapellan skulle have haft 14 dags dag tilforn bag tingstokken om Jens Skov, hvilket hr Søren benægter aldrig at have givet Jens Skov nogen ukvems ord, ikke heller skal være lovlig varsel for givet: så og efterdi samme vidne medfører, da at være vidnet 14 dage efter hr Søren skulle have haft fornævnte ord uden tingstokken, og ikke hr Søren er samme ord bestendig, og ingen varsel der findes for fornævnte vidne at være givet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(61)

13/2 1608.

** var skikket Jesper Braun, borger i Flensborg, hans visse bud Tord Wethe, der sst, på den ene og havde stævnet velb fru Birgitte Rosenkrantz, salig Mogens Juels efterleverske, med hendes lovværge på den anden side for noget gods, ham efter rigens ret er tilkommen, som hende tilhørte, han er i indført for en summa penning med dis efterstandende rente efter håndskrifts lydelse, og

Tord Wethe på Jesper Brauns vegne samme gods nu her i dag hende at være tilbudt, om hun det ville indfri, da er hun ikke mødt eller nogen på hendes vegne noget svar dertil at gøre.

(62)

** var skikket Christen Nielsen i Alstrup på den ene og havde stævnet Jens Simonsen i Abildgård på den anden side for et vidne, han 30/1 sidst forgangen med velb Henrik Bildt til Hassinggård til Hvetbo herreds ting vidnet har, det Christen Nielsen skulle om morgenen fornævnte dag, den næste dag efter helmis, kommet i Las Mikkelsens hus i Abildgård og sagt, at en nød, som stod i huset, var hans, hvilke han hårdelig benægter sig ikke at have sagt, såvel som han også samme tid benægtet for ting og dom, der samme vidne blev vidnet, endog fogden ikke ville unde ham samme sin benægtelse beskrevet, fordi der blev oplæst delsvidne på ham. så mødte Jens Sørensen i Ålborg på Henrik Bildts vegne og efter Henrik Bildts skrivelse begæret sagen nogen tid at måtte opstå: så opsatte vi samme sag til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(63)

** var skikket hr Laurids Jensen Ågård, prædiker og Guds ords tjener i Viborg, på den ene og havde stævnet Jens Skov, borgmester i Nykøbing, på den anden side, for han har ladet sig indføre i en gård i Sallingholm, som hedder Ågård, og den ganske i brug har, uanseet at hr Laurids efter sin far salig hr Jens Ågårds død en broderlod i samme gård tilfaldt, hvilken lod Jens Skov uden hans ja og minde skulle bruge og har brugt, så mødte Peder Bertelsen i Viborg på Jens Skovs vegne og formente, at dersom hr Laurids ville have nogen tiltale til Jens Skov, da burde han at tiltale ham til herredsting, som godset i ligger: da efter sådan lejlighed, at dersom hr Laurids ydermere påskader, da indstævne sig samme sag til det herredsting, som godset i ligger, og da gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(64)

27/2 1608.

** var skikket Peder Holst, ridefoged til Ålborg slot, på hans husbond velb Manderup Parsberg til Hagsholm, høvedsmand på Ålborg slot, hans vegne på den ene og havde stævnet Peder Sørensen i Povlstrup, birkefoged til Vrejlev birketing, på den anden side, for at Peder Holst for nogen tid siden skulle have ladet stævne Peder Lauridsen i Sindholt til fornævnte birketing for dom, for at han havde ført sæd i Hindsholt og Hindsholts tange i Ajstrup fællig og det imod forbud høstet og afført, og siden udelukket KM tjenere i Ajstrup med dige og grob fra deres gamle brug: så og efterdi Peder Holst har samme sag lovlig for fornævnte birkefoged Peder Sørensen indstævnet, og da fornævnte skudsmål er gjort, har fornævnte birkefoged ikke optaget sagen til en bestemt tid, de på både sider kunne møde, og dermed draget Peder Holst fra hans ret, så han ikke uden videre stævning kunne komme til den igen, da ved vi ikke andet derom at sige, end Peder Sørensen har jo sig deri forseet og bør igen at give Peder Holst hvis skellig billig kost og tæring, han på sin husbonds vegne derpå lidt og anvendt har.

(65)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Jens Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Christen Poulsen i Årup med flere for et vidne, de til ---- herredsting 14/11 sidst forleden vidnet har, anlangende noget jord og ejendom imellem Øsløs og Vesløs by og mark på den ene og Amtoft mark på den anden side, hvilke jord de skal have vidnet at skal være beliggende sønden til de sten, sandemænd skal have sat, endog de ikke i deres vidne skal have gjort forskel eller og navnlig forklaret, hvad samme jord skal kaldes, eller om det skal være agerjord eller engjord, og på hvilke visse åsteder, det skal være beliggende: så og efterdi det befindes, Niels Svendsen både at have været dommer til fornævnte vidne og tilmed selv at have med været det at vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(66)

** var skikket Hans Wandel, slotsfoged på Ålborg slot, hans visse bud Peder Holst, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Anders Vinter i Næsborg, for han 5/11 sidst forleden til Slet herreds ting har stedt høring over Jesper Christensen i Løgsted og hans hustru Bodil Jespersdatter for sår og skade, de skulle have gjort Anders Sørensen, født i Løgsted, efter syn og tingsvidnes lydelse, som til Rings herreds ting skal være udganget, og ikke Anders Vinter skulle have anseet hjemmel og syn, som til Anders Sørensens værneting skal være taget og forhvervet: så og efterdi fornævnte synsvidne, af Rinds herreds ting udganget, formelder om fornævnte sår og skade, Anders Sørensen skal have ladet dem seet, Jesper Christensen og hans hustru skulle have gjort ham på Løgsted gade, som samme vidne i sig selv derom bemelder, som lyder om flere sårmål end fornævnte første synsvidne, og efterdi fornævnte synsvidne af Slet herredsting indeholder, gerningen at skulle være gjort i Jesper Christensens gård, og samme synsvidne af Slet herredsting er først hjemlet og udgået, og de synsmænd, som det har vidnet, ikke for det andet synsvidne, som siden til Rinds herreds ting gået er, som lyder om flere sårmål end som første synsvidne, har fået lovlig varsel, dog begge samme syn er hjemlet om en bordag og slagsmål, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne, som til Rinds herreds ting taget er, og den dele, som efter det er drevet, magtesløs at være.

(67)

** var skikket Hans Wandel, slotsfoged på Ålborg slot, hans visse bud Peder Holst, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget snapslandsting sidst forleden, lydende ham da at have ladet stævne Palle Jørgensen i Løgsted og Anne Mouridsdatter i vester Ørbæk, som i forgangen år tjente Anders Lauridsen i Løgsted, for et vidne, de til Rinds herreds ting nogen tid forleden vidnet har, lydende i sin mening om et spyd, som Bodil Jespersdatter i Løgsted skulle have taget fra Vogn Jensen i Glerup hans husbonds tjeners dreng Mads Sørensen i Løgsted, og ikke deres vidne på fersk fod skulle være taget, ej skulle have af vidst siden vidner at være forhvervet, førend 5/11 til Slet herreds ting skal være i rette lagt, og hun straks derefter skulle være delt bleven, mente slig sankevidner, som ikke til hendes værneting taget er, så hun kunne have vidst sig derfor efter KM brev om delsmål, udganget er, at erklære og undskylde: da efterdi fornævnte to vidnesbyrd findes i egen person stævnet og kaldt at være, og de ikke er mødt deres vidne at forantvorte, da finder vi efter sådan lejlighed samme deres vidne så og fornævnte dele, derefter drevet er, ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, lovlig kommer her og vil være i rette.

(68)

** var skikket Hans Wandel, slotsfoged på Ålborg slot, hans visse bud Peder Holst, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Anders Vinter i Næsborg, herredsfoged i Slet herred, for en dom han til Slet herreds ting 10/9 sidst forleden dømt har, imellem Vogn Jensen i Glerup og Jesper Christensen i Løgsted, og i samme hans dom har tildømt Jesper Christensen at stande til rette for en dreng, ved navn Anders Sørensen, han skulle have taget i sin tjeneste, efter to tingsvidners indhold, som han til Løgstør birketing og Rinds herreds ting vidnet og bekendt har, og han i så måder i sin egen sag, sig selv og Las Christensen i Løgsted for Jesper Christensens tiltale at ville befri, og Anders Sørensen samme tid at have været lovforvunden, der han samme vidne vidnet og bekendt har, menende samme vidner magtesløs at være: så og efterdi der tvistes og kives, om Jesper Christensen har huset og hælet Poul Andersen, siden han er blevet delt og dømt i dele, imod forbud, og ikke nogen dom derom er udgået, da finder vi efter sådan lejlighed Jesper Christensen af den dele kvit at være, og sagen til herredsting at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, at dømme om Jesper Christensen, imod lovlig forbud og siden Poul Andersen er delt bleven og dømt i dele, har huset og hælet ham eller ej.

(70)

** var skikket Anders Madsen i Aså med en opsættelse her af landstinget snaps landsting sidst forleden, lydende ham da at have ladet stævne Peder Lunov i Hassinggård for en gammel forgemt delsbrev af Hundslund birketing 8/63 1595, han skulle sig af berømme at have over Anders Madsen i Ørsø, endog han ikke skulle vide sig ham noget med rette pligtig at være, mener samme dele ulovlig og uret at være og burde magtesløs at være: så og efterdi der tvistes om Anders Madsen har gjort samme kåg for Peder Lunov eller ej, da finder vi Anders Madsen af denne dele kvit at være, og sagen til Hundslund birketing at komme, og der ved dom at ordeles, som det sig bør.

(71)

** var skikket Christen Jensen i Ullerup med Anders Justsen i Jegerum hans fuldmagt og gav til kende, hvorledes Anders Justsen af Tyge Sørensen, ridefoged til Bratskov, til dette landsting skulle være stævnet og kaldt, og nu bød sig imod Tyge Sørensen i al rette, så er Tyge Sørensen eller nogen på hans vegne ikke nu mødt til gensvar, Anders Justsen at saggive, og blev fordi her så påsagt: at dersom Anders Justsen findes af Tyge Sørensen lovlig til dette landsting stævnet og kaldt at være, og ikke han nu er mødt eller nogen på hans vegne, Anders Justsen sag at give, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed Anders Justsen for samme denne stævning kvit at være.

(72)

** var skikket Svend Andersen i Flade på den ene og havde stævnet Jens Rasmussen i Bjergby på den anden side, for han har ladet ham fordele til Nørherreds ting i Mors, og beskyldt ham for Maren Christensdatter i Flade hendes barnefar, endog Maren Christensdatter selv personlig har standen for tingsdom og benægtet, at han ikke var hendes barnefar, og Svend Andersen det i lige måde har benægtet for tingsdom samme dag, og endnu hårdelig benægter sig ikke hendes barnefar at være, ikke heller at have haft fællig med hende i nogen måde, menende sig med urette og ulovligen og en part for had og avind delt at være: så og efterdi nu bevises med sognepræsten hr Oluf Andersens kundskab, Maren Juds at have taget åbenbarlig skrifte i kirken, og de bekendt og udlagt Svend Andersen at være hendes barnefar, og der hun havde bekommet afløsning, gik hun til alteret og annammet det højværdige sakramente, hvilket og mange af sognemændene har vidnet og båret kundskab om, eftersom fornævnt står, disligeste efterdi at Maren Juds ægte husbond Mads Pedersen

selv for ting i ---- har bekendt, at det var da fem år ved påsketid da sidst forleden, han drog her af landet og tjente i fremmed land, og desligeste har benægtet, at han ikke i fornævnte fem år har været her hjemme i Mors land, ej heller hos sin hustru i Flade, ikke i hans hus på Flade mark eller i Flade kirke i nogen måder, førend da om lørdagen efter middag han kom først hjem i landet, sammeledes efterdi Svend Andersen er tiltalt med høringsdele og sigtet for samme onde og slemme horeri og skørlevned, han havde ligget i med Maren Juds, og ikke han da for høringe eller fogden har kunnet sig forklaret, ej heller her i dag fremlagt nogen bevisning, med hvilke han for samme sag undskyldes kan, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald Svend Andersen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(74)

** var skikket Jens Jørgensen i Sjørup på den ene og havde stævnet Jacob Andersen i Ormstrup på den anden side, for han nogen tid siden til Løgstør birketing har ladet ham fordele for nogen penning, som ham til fornævnte ting skulle være lovet af Peder Skrædder og Niels Juel, der sst, på et faderløs barns vegne, salig Søren Madsens søn, som blev dræbt i Løgsted, og skulle have delt ham fra sin værneting, endog ikke skal findes Jens Jørgensen at have forpligtet sig nogen dele eller lovmål til Løgstør ting at skulle stande. dernæst fremlagde et delsbrev af fornævnte birketing 4/3 sidst forgangen år, som bemelder Christen Jensen i Aggersborg Ullerup der for hovedgæld at have ladet fordele Jens Jørgensen i Munksjørup, sagende ham for et lovsbrev, som lyder på 60 daler, som han har hos sig, som er forhvervet til Løgstørs ting om hvis bod fæstning og lovning, han nogen tid siden på Mads Sørensens vegne for sin fars bane og død, som Niels Staffensen Find i Løgstør desværre dræbte og ihjel skød: så og efterdi der kives om Søren Lauridsen Plovmand måtte oplade samme værgemål til hans søn Christen Sørensen, og om de er vederhæftige samme værgemål at forestå eller ej, og ikke nogen dom derom til Løgstør birketing er gået, da finder vi efter sådan lejlighed denne birketings dom og fornævnte to delsmål, derefter drevet er, ingen magt at have, og sagen til Løgstør birketing igen at komme og der ved dom at ordeles, om Søren Lauridsen Plovmand måtte oplade samme værgemål til hans søn Christen Sørensen, og om de er vederhæftige eller ej.

(76)

12/3 1608.

** var skikket velb Envold Kruse til Hjermeslevgård, KM rentemester og befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Jørgen Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, for en dom han 14/12 til fornævnte ting skal have dømt Envold Kruses tjener Hans Olufsen i Borrisholt at lide tiltale for græs af Bøgsted hestehave, formenende samme hans dom ulovlig og uretfærdig at være af efterfølgende årsager, Jens Vinter ikke skal have bevist, Hans Olufsen nogen håndgerning enten med høle eller rive at have gjort, ikke heller skulle have været bevist med syn samme Bøgsted hestehave at være slagen, reven eller afført: da efter flere ord og tale dem imellem var, afstod Ulrik Sandberg samme herredstings dom at skal være, som den udømt var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde, og for Envold Kruses skyld overgav han hvis tiltale, han kunne have til Hans Olufsen for samme engs afgrøde, han har ladet borttage og hedenføre.

(77)

** var skikket velb Niels Kås til Birkelse på hans søster velb fru Anne Kås, salig Preben Bilds, til Torupgård hendes vegne på den ene og havde stævnet Tøste Andersen i Løvel, herredsfoged i Nørlyng herred, og Anders Tøstesen i Lundsgård, herredsskriver i fornævnte herred, på den anden side for deres sandhed at vidne og bekende ved deres højeste helgens ed, om dem vitterligt er, om Mikkel Jespersen, hospitalsforstander i Viborg, var der til fornævnte Lyng herreds ting 25/7 sidst forleden og der havde noget at udrette og bestille til fornævnte ting samme dag på de fattige deres vegne i hospitalet i Viborg, eftersom han samme dag lod gøre hans skudsmål til Gislum herreds ting og dermed slog hende fra hendes ret: efterdi Tøste Andersen og Anders Tøstesen ikke har vidnet deres sanden til deres værneting, finder vi dem did at komme og da at vidne hvis, de kan gøre med rette, når de did lovlig stævnes og bliver lovlig varsel for givet.

** var skikket velb Stygge Høg til Vang på hans tjener Christen Andersen i Brødslev hans vegne, som er salig Jens Pedersen i Holmgård hans børns værge, på den ene og havde stævnet afgangne Vogn Hansen i Saltum hans arvinger, som er Peder Selgensen i Saltum, Laurids Pedersen i øster Halne, Laurids Pedersen i Burholt, Laurids Ousen i Mellerup, Anne Mørksdatter i Stavad og hendes lovværge, Maren Mørksdatter i Jonstrup og hendes lovværge på den anden side for nogen breve og segl, som de lader dem af berømme, afgangne Vogn Hansen skulle have forhvervet på nogen gældsbreve, som salig afgangne Jens Pedersen i Holmgård skal have sig efterladt, hvilke gæld Stygge Høg hans tjener Christen Andersen på Jens Pedersens børns vegne skal være tilfalden at udfordre, og formener Stygge Høg på hans tjeners vegne, at dersom efter afgangne Vogn Hansen findes enten brev eller segl, da skulle de ikke lovligen eller retfærdeligen være forhvervet, disligeste stævnet Vogn Hansens arvinger, så og afgangne salig Peder Mørk i Musted hans børn og arvinger, som er Anders Pedersen i Musted, Hans Pedersen i Hammerholt og Mads Pedersen i Hellum på hans hustrus vegne, om de har noget dertil at svare. så mødte Laurids Ousen og berettede, at samme breve skulle være hos Peder Selgensen, så han ikke havde dem nu at fremlægge: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 6 uger, som regnes til 7/5 først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(78)

** var skikket velb Mogens Andersen til Hessel hans visse bud Christen Christensen og fremlagde efterskrevne tilbud og svar lydende, eftersom velb Peder Munk til Estvadgård, Danmarks riges marsk samt KM befalingsmand på Vestervig, og jeg Mogens Andersen er kommen i iring og trætte om en stykke skov, som Peder Munk kalder øster Rørholt, og jeg formener at skal hedde Try skov, og mig at tilhøre efter breve adkom og bevisning, jeg derpå har, og samme sag til Viborg landsting har været indstævnet, og de gode mænd landsdommere ikke har vidst derpå at dømme, med mindre end åstederne tages i besigtning, så tilbyder jeg Mogens Andersen Peder Munk ved disse to nærværende gode mænd en landstings granskning at gode mænd må komme på åstederne deres lejlighed at granske og forfare, og da har Peder Munk bevilget og til betroet efterskrevne to gode mænd, actum Viborg 1/10 1607: så blev ham undt samme granskning til fornævnte gode mænd at må komme på åstederne des trætte og lejlighed at forfare, som fornævnt står, og hvis de der om granskende og forfarende vorder, det fra dem at give beskrevet, og genparten tilforn lovlig at advares, som det sig bør.

(79)

** var skikket Jens Keldsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Hans Christensen, borger der sst, som den tid sad i dommersted på Ålborg byting, for et vidne han 6/8 1604 på ham udstedt har, formeldende at Jens Keldsen skulle have overfalden Kurt Andersen, byfoged i Ålborg, på bytinget med skælden og skændsord uden årsag, der han sad kongens ret, at han skulle have bedt, djævlen skulle tage den det mindste af ham og sig havde fortjent, thi han skulle være værre end ham, hvilke fornævnte ord i samme vidne skulle være indført, og Jens Keldsen benægter sig højligen ved sin ed aldrig sådanne ord til Kurt Andersen at have sagt, formenende samme vidne at være udstedt imod kong Frederiks mandat, som er udgangen 18/1 1579, som formelder, at fogden ikke bør at give beskrevet hvad skændsord, som af hastighed falder i rettergang til noget ting og ikke kommer hovedsagen ved: så og efterdi loven formelder, tingsvidne at være så stærk, at der ej lov må imod gives, og efterdi samme otte mænds vidne straks, der Jens Keldsen havde fornævnte ord inden tinge, efter samme hans ord er forhvervet, og de 7 mænd i samme vidne deres breve og fuldmagt fremlægges, at de er det bestendig, og den ottende ved døden er afgangen, disligeste efterdi samme vidne findes at være udgivet 1604, og Jens Keldsen efter det er delt bleven og siden her til landstinget dømt i samme dele, sammeledes sagen for rigens kansler siden at have været i rette, og ikke bevises Jens Keldsen nogen tid talt skulle have, ilet, klaget eller kæret på fornævnte vidne, som efter hans egne ord for ting og dom vidnet og taget er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne at sige eller magtesløs dømme, og efterdi Jens Keldsen for ting og dom har beskældt kongens svorne foged, fornævnte Kurt Andersen, der han sad i dommersted, og beskyldte ham det han var værre end han, og Kurt Andersen har bevist, at Jens Keldsen da samme tid var for en løgner fordelt, og ikke gøres bevisligt Kurt Andersen var nogen lovmål overgået, og Jens Keldsen i så måde var værre end Kurt Andersen, og Jens Keldsen siden her til landstinget er dømt i samme dele, indtil han retter for sig, og han derefter har udlagt sine 3 mark, og der Kurt Andersen formente, at Jens Keldsen ikke med 3 mark for sådan skælden og ord kunne være befriet, har han Jens Keldsen for Hans Christensen indstævnet, og Hans Christensen da har anseet loven, som indeholder den mand der vorder fældet med ransnævning eller nogen anden bonde, enten til kongens ret eller bondens, så at han er skyldig at gælde sine 3 mark, da må hans gods ej afhændes, og han må ingen mand søge, item og at kalder man anden tyv over tværting, og følger ham ej siden da på hånd med loven, bøde imod ham 3 mark og 3 mark kongen, disligeste at have anseet kong Eriks håndfæstning i sjællandske lov, som formelder at hvo som lægger mand usand sag til på tinge, da han at bøde 3 mark bonden også kongen, så eftersom ret gøres og blive dertil mindre mand, for han førte loven til tinge for gode mænd, og Hans Christensen derfor ikke har vidst andet at kende og dømme, end Jens Keldsen med fornævnte 3 marks bøder, han har udlagt, ikke kan være noksom befriet og kvit for hovedsagen, men Jens Keldsen for slig for berørte skælderi og skændsord, han Kurt Andersen for dom og ret tilsagt har, og han samme hans sigtelse ikke har bevist, at han for hovcdsagen burde mindre mand at være og ikke at stå i lov og tov eller søge dug og disk med nogen mand, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte Hans Christensens dom at sige eller magtesløs dømme.

(85)

** var skikket velb Eske Brock til Østergård, befalingsmand på Dronningborg, på den ene og havde stævnet Christen Olufsen i Kvorup på den anden side, for han 13/2 sidst forleden til Hvetbo herreds ting har stedt høring over hans tjener, Tomas Brus i Østrup, for 5 daler, halvanden tønder byg, som han skulle have været salig Karen Lauridsdatter skyldig, som boede i Hjermeslev præstegård, uanseet at Karen Lauridsdatters søn, ved navn Klaus Jørgensen, har givet Tomas Brus kvittants for samme gæld og skal død og magtesløs gjort samme hans tjeners håndskrift, disligeste stævnet Christen Jørgensen i Alstrup med samme dele og håndskrift: så og efterdi bevises med Karen

Lauridsdatters søns Claus Jørgensens kvittants, han kvitterer Tomas Brus for samme gæld, og dødt og magtesløs gør Tomas Bruses håndskrift, han på fornævnte gæld udgivet har, da finder vi efter sådan lejlighed Tomas Brus af samme dele kvit at være.

(87)

** var skikket velb Christoffer Rosenkrantz til Boller på den ene og havde stævnet Jep Olufsen i Skibtved og Peder Nielsen i Fladholt på den anden side for et vidne, de til Sæbygårds birketing vidnet har, indeholdende hvorledes Søren Jensen i Koldmade 4/10 skal have været på Staffen Andersens mark i Fladholt og havde en med sig og gennede 2 øksne over Hestevangs mark og gennede nør på, og ydermere de havde vidnet, at samme øksne var tusturet og den ene at være sortrygget og den anden sorthjelmet, formenende dem ikke om nattetide at kunne så grangivelig se og forfare samme øksnes lød og mærke: da efterdi Jep Olufsen og Peder Nielsen findes i egen person hid stævnet og kaldt at være deres vidne at skulle forantvorte, og Peder Nielsen ikke er mødt eller nogen på hans vegne hans lovlige forfald at gøre, da finder vi ham for hans hjemsiddelse og uhørsom til sine 3 mark fald, og samme vidne magtesløs at være, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer her og vil være i rette.

** var skikket Søren Mikkelsen, borger i Sæby, på den ene og havde stævnet Hemand Henriksen, Christen Pallesen borgmestre, Jens Jensen, Jens Lauridsen rådmænd, Sindel Mikkelsen med flere borgere i Sæby på den anden side for en vidne, de 16/9 sidst forleden til Søby byting skulle have ham på vidnet om nogen ord, som skulle være falden imellem ham og mester Nichel Andersen sst på Sæby rådhus, og ikke samme ord straks på fersk fod for tingdom at være tagen beskrevet, men en langsommelig tid derefter til Sæby byting at være vidnet og straks for tingdom at være benægtet, formente samme vidne imod hane benægtelse ikke så noksom og lovlig at være, som det sig burde: så og efterdi nu bevises med delsvidne, Søren Mikkelsen at være delt og lovforvunden, og samme delsbrev ikke nu hid stævnet er, da ved vi ikke nu Søren Mikkelsen at dømme.

(88)

** var skikket Niels Pedersen, borger i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mads Olufsen, borger der sst, for en uendelig dom, han lader sig af berømme her til landstinget en kort tid siden forleden skal have ladet forhverve over en benægtelses vidne, han til Thisted byting skal have forhvervet imod to vidnesbyrd, Mads Olufsen, der sst, skal have ladet forhverve, hvilken dom han formener ikke lovlig varsel at skal være for givet, ikke heller skal lyde endelig, hvorfor han formener samme dom burde magtesløs at være, dernæst havde stævnet Anders Nielsen ved kirken og Laurids Mikkelsen, borgere der sst, for et vidne, de til Thisted byting 12/12 sidst forleden vidnet har, lydende blandt andet Niels Pedersen skulle have båret noget ild ind i en søbod i Norge, som Mads Olufsen på hans egne og medbrødres vegne der havde lejet til deres gods, og at han senest skulle have været i samme bod den aften, som siden om natten derefter blev opbrændt, hvilke deres vidne han hårdelig benægter, at han hverken bar samme ild ind i fornævnte bod eller var sidst deri: så og efterdi samme dom ikke lyder ydermere indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi varselsmændene, som skulle have gjort varsel for fornævnte vidne, ikke har benævnt eller navngivet hvor og på hvad sted, de gjorde Niels Pedersen mundelig varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(90)

** var skikket velb Claus Maltesen til Højris, KM befalingsmand på Arendsborg, hans visse bud Jens Christoffersen i Vejerslevgård på den ene og havde stævnet Peder Skriver i Sillerslev på den anden side for et vidne, han har forhvervet, at Peder Nielsen i vester Assels og Las Andersen i Mydam mølle at skulle have forbudt Christen Simonsen, som tjente i Mydam mølle, og Anne Christensdatter at de skulle drage her af birket, disligeste og at have givet dem varsel for vold, og i så måde har både gjorde forbud så og givet varsel for vold, førend de vidste, om de ville drage her af birket eller ej: så og efterdi Peder Nielsen og Laurids Christensen har både gjort forbud, Christen Simonsen og Anne Christensdatter ikke at skulle drage af ---- birk, og de tilmed har gjort ham varsel for vold, førend de vidste, om de ville drage af birket eller ej, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende det varsel noksom, og fornævnte sandemænds ed, derefter drevet er, ingen magt at have.

(91)

** var skikket Staffen Nielsen, rådmand i Thisted, hans visse bud Mads Olufsen, borger sst. så mødte Niels Jensen og fremlagde samme vidne af (blank): så og efterdi Niels Jensen på sin egen, sin mors og søskendes vegne lovlig efter salig Jens Bertelsens død at have afsagt arv og gæld efter ham, og ikke bevises dem noget af hans efterladende gods at have forrykket eller dem med bevaret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den afsigelses vidne at sige eller magtesløs dømme. (overstreget og tilføjet denne dom gik ikke beskrevet)

(92)

** var skikket velb Vogn Vognsen til Stenshede på den ene og havde stævnet Niels Christensen i Vangsgård på den anden side for en bryggekedel, han i langsommelig tid har forholdt ham, både imod salig Christen Ibsens testamente såvel og imod æskning og tilbud, disligeste imod to landstings domme, hvorfor han formener ham uret at have gjort og burde samme kedel at udlægge så god, som han den bekommet har: da efterdi denne sag ikke til herredsting har været i rette, da finder vi den did at komme og der ved dom at ordeles, som det sig bør.

** var skikket Christen Nielsen i Alstrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Simonsen i Abildgård foret vidne, han 30/1 sidst forgangen med velb Henrik Bildt til Hassinggård til Hvetbo herreds ting vidnet har, det Christen Nielsen skulle om natten før dag den næste dag efter helmis kommet i Las Mørks hus i Abildgård og sagt, at et nød, som stod i huset, var hans, hvilket han hårdelig benægter sig ikke at have gjort, såvel som han også samme tid benægtet for ting og dom, der samme vidne blev vidnet, endog fogden ikke ville unde ham samme sin benægtelse beskrevet, fordi der blev oplæst delsvidne på ham, disligeste stævnet Johanne Jensdatter, Las Mørks hustru, for et vidne hun samme dag til fornævnte ting vidnet har, at Christen Nielsens pige skulle anden dagen derefter have hentet samme kalv, som Christen Nielsen tilforn skulle have kendtes ved: så og efterdi ikke bevises Christen Nielsen for ting og dom at skal have vedkendtes samme kalv, og da straks tingsvidne efter taget, og ikke han slig vedkendelse er bestendig eller fra sig med sit brev og segl bekræftet, men højligen benægter samme ord, fornævnte vidne pålyder, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være og ikke komme Christen Nielsen til hinder eller skade i nogen måde.

(94)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Havnø hendes visse bud Søren Nielsen, der sst, på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting 5/10 sidst forleden dømt har, og fradømt fru Dorte Krabbe nogen agre og ejendom på Tolstrup mark liggende, som hun formener sig arveligen på lod efter salig Otte Banner at være tilfalden, og ikke Søren Jensen i samme sin dom at have kundgjort eller navngivet, hvor meget samme agre og ejendom skal være, som han hende fradømt har, disligeste samme sin dom at have senteret på et vidne, som Jep Munk i Knivholt og hans medbrødre 8 mænd vidnet har, uanseet samme vidne her til landstinget skal være magtesløs dømt: så og efterdi fornævnte herredsfoged i sin dom har benævnte agre og ejendom at have om dømt, og ikke har navngivet hvor mange agre det skulle være eller på hvad sted er liggende, disligeste efterdi fornævnte vidne efter hvilket fornævnte dom funderet er, findes at være undersagt, da finder vi efter sådan lejlighed denne herredstings dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom ved endelig dom at adskille, som det sig bør.

(95)

** var skikket velb fru Karen Banner til Høgholt hendes visse bud Laurids Sørensen i Ingstrup på den ene og havde stævnet Christen Knudsen i Hvolskov på den anden side, for han har ladet Maren Lauridsdatter, tjenende i Mølgård, fordele for hendes tjeneste, hun ham skulle have lovet, endog det ikke skulle være bevist, og ej nu med hendes lovværge skulle have fanget lovlig varsel for samme dele: så og efterdi Maren Lauridsdatter ikke med hendes lovværge er given varsel for samme dele, da finder vi efter sådan lejlighed hende af denne dele kvit at være, og efterdi Maren Lauridsdatter er nu fundet af samme dele, da bør Tyge Sørensen og af denne dele, som han efter fornævnte delsbrev i kommet er.

(96)

** var skikket Anders Mørk i Hvorup på den ene og havde stævnet Christen Jensen og Jens Jensen, Jens Keldsens sønner i Ålborg, på den anden side, for de til Kær herreds ting 1/3 skal have ved Niels Lauridsen i Sulsted ladet ham fordele for 10 daler og et pund byg, endog Jens Keldsen skal have oppebåren korn og andet, har han ikke villet afregne eller afskrive på samme håndskrift: så og efterdi Anders Mørk findes at være fordelt for videre, end som han pligtig er, da finder vi efter sådan lejlighed ham af denne dele kvit at være.

(97)

** var skikket Søren Ibsen i Ålborg på den ene og havde stævnet Christen Andersen, borger sst, på den anden side for en uendelig dom, som han 11/5 1615 her til landstinget forhvervet har over en delsvidne sag, Søren Ibsen ham i har, og formente Søren Ibsen samme dom ikke så lovligen at være forhvervet, som det sig bør og burde derfor magtesløs at være: så og efterdi samme dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi der kives om fornævnte gæld, og de på begge sider har gælds sag med hinanden, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Andersen af den dele kvit at være, og sagen til borgmestre og råd i Ålborg at indkomme, og dem at om kende hvad den ene den anden pligtig er, når sagen for dem lovlig indstævnes.

(98)

** var skikket Laurids Ousen i Mellerup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelses lydelse at have stævnet Peder Holst, ridefoged til Ålborg slot, for nogen uendelig dom, han for nogen tid siden skal have forhvervet, som han er tilvidende vorden, over en herredstings dom, som til Hvetbo herreds ting forhvervet er, og mener samme uendelige dom med vrang undervisning at skal være forhvervet og burde fordi magtesløs at være, sammeledes havde stævnet Christen Olufsen i Kvorup, herredsfoged i Hvetbo herred, for samme dom, han til fornævnte herredsting 12/9 dømt har imellem Peder Holst på den ene og Peder Selgensen i Saltum og hans medarvinger på den anden side, eftersom Peder Holst der den dag stævnet for, anlangende at han formener Peder Selgensen alene burde at betale al hvis vitterlig gæld, som fandtes efter salig Vogn Hansen, efterdi han sidder i boen, og fornævnte herredsfoged har senteret sin dom, at efterdi Peder Selgensen og hans medarvinger er kommen på trødings dag og kendtes ved arv og gæld efter Vogn Hansen med mere samme dom indeholder, mener derfor samme herredstings dom burde ved magt at blive, disligeste stævnet Peder Selgensen, Laurids Pedersen i øster Halne, Jens Pedersen i Burholt, Anne Mørksdatter i Stavad og hendes lovværge, Maren Mørksdatter i Jonstrup og hendes lovværge, om de har noget dertil at svare: så og efterdi fornævnte landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, disligeste efterdi fornævnte herredstings dom ikke heller er endelig, bør den ingen magt at have, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille.

(99)

** var skikket velb Erik Krabbe til Torstedlund hans visse bud Jens Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelses lydelse at have stævnet Poul Pallesen i Sejerslev med flere for et vidne, de til Nørherreds ting i Mors 22/9 sidst forleden vidnet har med Svenning Tomasen i Amtoft, anlangende et dige, som skal ligge norden Amtoft mark, som kaldes Holm dige, og de to agre, som ligger ved samme dige har været brugt til Amtoft, og samme Holm dige har været holdt ved magt af de mænd, der har boet i Amtoft, endog de samme deres vidne ikke rigtig skal have forklaret: så og efterdi der findes lovlig varsel for samme vidne at være givet, og ingen vidnesbyrd fremlægges, at fornævnte jord andetsteds at skulle have været brugt, end fornævnte vidne om formelder, og tilmed bekræftes med fornævnte vidne, nu fremlagt er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne, nu hid stævnet er, at sige eller magtesløs dømme.

(101)

** var skikket Gregers Lauridsen i nør Halne hans visse bud Jens Lauridsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Jens Jensen, som tjente Laurids Ibsen i nør Halne på den anden side, for han nogen tid lang siden om nattetide har stjålet sig på Gregers Lauridsen og sønder slaget hans arm, og Gregers Lauridsen har bekommet tre uendelige domme her til landsting, Jens Jensen samme gerning uærligen at have gjort og burde derfor æreløs at være, menende fordi han nu burde endelig dom over ham at have: da efter sådan lejlighed, at efterdi Jens Jensen findes tilforn hid til landstinget tre gange at have været stævnet og kaldt for samme sag, og han ikke da er mødt eller nogen på hans vegne nogen modstand herimod at gøre, og tre uendelige landstings domme derfor er udgangen, ham samme gerning uærlig at have gjort, og burde derfor æreløs at være, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme findes uden påskrevet, lovlig at være læst og forkyndt, og Jens Jensen har haft noksom lang respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Gregers Lauridsen derfor har været forårsaget atter på ny fjerde sinde for endelig

dom at lade stævne, og efterdi ingen endnu er mødt her i dag nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men Jens Jensen sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da efter sådan lejlighed og dommes lydelse finder vi Jens Jensen samme gerning uærligen at have gjort og bør derfor æreløs at være.

(102)

9/4 1608.

** var skikket velb Otte Christoffer Rosenkrantz til Boller hans visse bud Niels Lauridsen, foged på Lerbæk, på den ene og havde stævnet Christen Pedersen i sønder Vrå, Oluf Terkildsen i Høgsted og deres medbrødre ransnævninger i Børglum herred på den anden side, for de har Søren Jensen i Koldmade ran oversvoret for to øksne, som hen efter tingsvidnes lydelse om nattetid har bortrøvet af Fladholt mark, som han formente med urette, efter han lod bevise med tingsvidne, før de deres tov gjorde, sig i den sag uskyldig at være, og det vidne, fornævnte nævninger efter svoret har, skulle findes her til landsting at være magtesløs dømt, formenendes samme nævningers ed burde magtesløs at være: så og efterdi det vidne, som fornævnte nævningers ed er efter gået og svoret, findes at være undersagt, da finder vi samme nævningers ed magtesløs at være, imens samme vidne i så måde findes at være rykket og underdømt.

(103)

** var skikket velb fru Karen Banner til Høgholt hendes visse bud Lauge Sørensen i ---- på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Åsted med flere sandemænd i Vennebjerg herred på den anden side, for de har svoret hendes tjener Niels Hansen i Tirup fra hans fred, uanseet ikke skulle have været bevist for dem, enten i sandemænds opkrævelse eller med nøjagtige vidner, ham lovlig at være stævnet efter recessen til hans bopæl, herredsting eller landsting, eftersom det gælder ham på hans hals og liv, formener dem dermed uret at have svoret: så og efterdi fornævnte sandemænd har svoret Niels Hansen manddød over og fra hans fred for Peder Lauridsen, han ihjel slog, og det befindes at være over seks uger siden samme ed svoret og tovet er, og efterdi ikke bevises samme sandemænds ed lovlig inden seks ugers dag, efter det svoret er, at være stævnet og kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed og landstings og kongelig doms lydelse ikke imod fornævnte sandemænds ed at sige, men den ved magt at være.

(106)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, høvedsmand på Ålborg slot, hans visse bud Peder Holst, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Mikkel Knudsen i Hellum og hans medbrødre sandemænd i Hellum herred på den anden side, for at de skulle være opkrævet og tilfyldt at oprette og forny et markskel imellem Torsted mark og Skørping mark, og ikke de i deres sandemænds brev skulle have navngivet nogen åsteder, hvor de havde begyndt deres sandemænds gang, ej heller hvor de havde sat sten, eller hvor de havde endt deres sandemænds gang: så og efterdi fornævnte sandemænd var opkrævet at forny og oprette det fornævnte skel imellem Torsted skov og mark og enge og Skørping mark fra den sten, som sandemænd havde sat i den bæk, som løber imellem Egholms ejendom og Torsted skov, mark og enge og til de sten, som stander i huller, sted fra sted at forny og udvise, som det burde at gange med rette efter sandemænds og lovhævds lydelse, og efterdi fornævnte sandemænd ikke har fulgt samme opkrævelse men dem skal have fornyet og oprettet som markskel efter Christen Kåses sandemænds brev, lovhævd og andre breves

lydelse, som for dem blev læst og påskrevet, og ikke de i fornævnte sandemænds brev har navngivet nogen åsteder, hvor de har begyndt deres sandemænds gang, ej heller forkyndt nogen åsteder hvor de har sat sten, eller hvor de har endt deres tov, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte sandemænd har jo dermed gjort uret og bør at stande til rette, og samme deres sandmænds tov magtesløs at være.

(108)

** var skikket Søren Mikkelsen, rådmand i Sæby, på den ene og havde stævnet mester Nichel Andersen, rådmand der sst, på den anden side for en delsbrev, han 12/3 sidst forleden her til landsting har i rette båret, på ham lydende Poul Kock, borger der sst, på byens vegne at have ladet ham 11/6 sidst forleden fordele for hans byskat 4 mark, endog han intet er byen skyldig, men byen at skulle være ham skyldig, og ikke nogen dom for samme dele skulle være gangen: så og efterdi nu bevises med tingsvidne, fornævnte borgmestre i Sæby på deres egne og deres medbrødres vegne at have opladt Søren Mikkelsen af den dele, som Poul Kock, byens kæmner, på byens vegne, dem aldeles ubevidst, i havde, da finder vi efter sådan lejlighed Søren Mikkelsen af samme dele kvit at være.

(109)

** var skikket Mads Jensen, borger i Nykøbing i Mors, på den ene og havde stævnet Knud Pedersen, byfoged der sst, på den anden side for en dom, han til fornævnte byting 10/2 nu sidst forleden udgivet har, anlangende 7 stykker ejendom, liggende nør i Nykøbing by, som salig Niels Rakkeby tilhørte, og i pant sat til borgmester og råd der sst og samtlige for 40 daler efter pantebrevs lydelse, fornævnte borgmester og råd derpå har, og Mads Jensen at skal være delt for halvparten af samme penge at betale, formenende samme dele bør ingen magt at have men magtesløs at være, efterdi borgmester og råd har taget samme pant til fuld nøje og har haft det en tid lang i hånd og hævd, og ikke for samme dele skulle være given lovlig varsel: så og efterdi varselsmændene ikke har navngivet hvor og på hvilken sted, de gjorde Mads Jensen varsel for fornævnte dele, og han dog efter det varsel er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af denne dele kvit at være.

(110)

** var skikket Volle Nielsen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Niels Sørensen i Storvorde på den anden side for en delsbrev, som han lader sig af berømme at skal have over Volle Nielsen forhvervet, hvori Volle Nielsen formener, at Niels Sørensen har ham aldring tiltalt for nogen gælds sag, men skal være genpart af den dele, Søren Mikkelsen i Sejlflod mølle ulovligen forgangen år forhvervet, som blev stævnet og kaldt her til landstinget og derover er kasseret og magtesløs gjort: så og efterdi varselsmændene ikke har navngivet hvor og på hvilken sted, de gav Oluf Nielsen varsel for fornævnte dele, og han dog efter det varsel er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af denne dele kvit at være.

(111)

** var skikket Søren Christensen i Fårtoftgård hans visse bud Mikkel Christensen sst på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Flade, herredsfoged i Nørherred i Mors, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting nogen tid siden dømt har, i sin mening eftersom sagen for ham har været indstævnet, hvorledes at Søren Christensen skulle, desværre, have kommet for skade og

manddrab og dræbt en, ved navn Christen Jensen i Gullerup, af stor tilnødet årsag, og han her til landsting derfor skal være svoren til sin fred, og han siden efter, som han var tildømt, har udlagt trende 18 mark, er rette landsbod efter loven, og herredsfogden derfor har tildømt Søren Christensen og hans slægt og køn for den dødes slægt og køn at være uden al fejde, og at kongens lensmand burde at byde kongens fred over ham efter recessen, hvilken dom Mikkel Christensen på hans brors vegne formente ret at være dømt, og derhos berettede sig tilforn her til landsting to uendelige domme i samme sag at have forhvervet, mener fordi han burde endelig dom at have: da efter sådan lejlighed, at efterdi fornævnte herredsfoged så og fornævnte Hans Pors, Jens Christensen, disligeste Christian Holck findes tilforn hid til landstinget at have været stævnet og kaldt for samme sag, og de ikke da er mødt eller nogen på deres vegne nogen modstand herimod at gøre, og to uendelige landstings domme derfor er udganget, samme herredstings dom ved sin fuld magt at være fundet, indtil hvem der havde i at sige stævner på ny, hvilke domme findes uden på skrevet, lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften på dommen derom i sig selv formelder, og fornævnte herredsfoged så og Hans Pors, Jens Christensen, disligeste Christian Holck har haft noksom lang respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Mikkel Christensen på hans bror Søren Christensens vegne derfor har været forårsaget atter på ny trende sinde for endelig dom at lade stævne, og efterdi ingen endnu er mødt her i dag nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme herredstings dom bør jo ved sin fuldmagt at være.

(113)

** var skikket Melkor Nielsen, indbygger på Læsø, hans visse bud ---- Andersen i ---- på den ene og havde stævnet Jens Nielsen og Anders Nielsen i ---- på den anden side for et delsvidne, de skal have ladet læse, for nogen år siden skal være gangen imellem Melkor Nielsen og afgangne Søren Nielsen, uanseet at sagen hos kapitels prokurator på Læsø skulle være aftinget, og Søren Nielsen skulle være ved døden afgangen, som forfulgte samme dele, formenende det samme delsvidne burde magtesløs at være: så og efterdi nu bevises med fornævnte tingsvidne, Melkor Nielsen i forsamling at have tilsagt Søren Nielsen uærlige ord, som tingsvidne, derefter udgangen, i sig selv formelder og stander ved sin fuldmagt, og efterdi Søren Nielsen for samme ord har ladet Melkor Nielsen fordele, og ikke Melkor Nielsen den tid har kunnet bevise sine ord eller det har benægtet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme dele findes jo lovlig at være drevet og bør ved magt at være.

(114)

23/4 1608.

** var skikket velb Oluf Rosensparre til Skarholt, befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Niels Block, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Bertel Christensen i Vejerslev for han nogen tid siden forleden var i bordag med Anne Jensdatter, Svenning Poulsens hustru, sst, og han hende mange adskillige slag har slået, at hun deraf har født hendes foster, og den straks blev død, og ikke hun har gangen hendes tid op dem den, og hun og hendes mand Svenning Poulsen har beskyldt og sigtet Bertel Christensen for deres barns død, og for slig gerning blev Bertel Christensen svoren af sandemænd i Mors Jens Svenningsens bane på og ham fra hans fred, og for nogen adskillig årsag og for godtfolks bøn blev Bertel Christensen befriet til hans fred igen, og da lovede han at stille Svenning Poulsen på hans hustrus

vegne tilfreds for den skade, han hende gjort har, og han sig derimod fortrykker og ikke vil stille dem tilfreds, hvorfor Niels Block på Oluf Rosensparres vegne formente, at Bertel Christensen skal være pligtig at udlægge landbod: da efterdi denne sag ikke til herredsting ved dom er ordelt, finder vi den did at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(115)

** var skikket velb Jørgen Lunge til Odden og gav til kende, ham at være for berettet, det velb Johan Rud til Møgelkær, høvedsmand på Ørum, skulle have ladet ham og nogen hans vidnesbyrd og synsmænd hid ti, dette landsting stævne, og fremæskede samme stævning. så var her til stede Jacob Jørgensen, ridefoged til Ørum, og sagde sig ingen stævning på hans husbonds vegne til dette landsting at have over Jørgen Lunge, og ej heller ladet tage nogen stævning over ham til dette landsting.

(116)

** var skikket Erik Nielsen, tjenende velb Jørgen Lunge til Odden, på den ene og havde stævnet Maren Jensdatter, salig hr Daniel Olufsens efterleverske i Hjørring og hendes medarvinger, hr Jacob Hansen i Jelstrup, Oluf Danielsen i Hjørring og Jens Jørgensen sst på den anden side, for de med en stuebrev eller kontrakt og med to lovbydelses vidner tilholder dem salig Jens Clemendsens efterladende gods og arv, som Maren Jespersdatter i Rakkeby er arveligen tilfalden efter hendes ægtug søskendebarn Jens Clemendsens død og afgang: så og efterdi loven formelder, at hvo som sig vil fledføre, han skal først lovbyde sig og sine pendinge til dem ham skulle arve, end forglemmer han det, da må de dele ham til sin egen frelse, kalde anden mand på fledføring, og er det ej gjort til tinge, da er han frelst foruden al lov, og efterdi denne sag med Jens Clemendsens fledføring og lovbydelse ikke i så måde til tinge, som loven indeholder og udviser, til hans rette arving, som ham skulle arve, er gjort, da finder vi efter sådan lejlighed samme to lovbuds vidner og Jens Clemendsens brev ikke lovlig og bør fordi ingen magt at have.

(118)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård på den ene og havde stævnet Anders Christensen i Rise, herredsfoged i Års herred, på den anden side for en dom, han 12/4 næst forleden til fornævnte ting imellem velb jomfru Kirsten Munk til Nørlund og hendes lovværge på den ene og Knud Gyldenstjerne afsagt har, hvilken hans dom og sigelse Knud Gyldenstjerne formener retfærdeligen dømt at være og derfor bør ved sin fuldmagt at blive, og fremlagde Knud Gyldenstjerne efterskrevne dom af Års herreds ting 12/4 næst forleden, at da vidste fogden ikke andet derom at kunne kende, end at jomfru Kirsten Munk og hendes lovværge jo pligtig er efter hendes salig far Ludvig Munks brev hendes anpart af 2000 daler fra 1598 til Knud Gyldenstjerne at udlægge: da eftersom jomfru Kirsten Munk eller hendes lovværge eller nogen på deres vegne ikke er mødt med fuldmagt nu her i rette at gange, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte herredstings dom at sige, men den ved magt at være, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer her og vil være i rette.

(119)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Havnø hendes visse bud Søren Christensen med en opsættelse her af landstinget 12/3 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Frands Sørensen i Grevelund skovfoged Jens Sørensen og Christen Lauridsen sst for et vidne, de til Visborg birketing 3/2 sidst forleden vidnet har, at de 5/11 sidst forleden skulle have været i Vrå skov og der seet og hørt, at en hendes tjener, ved navn Christen Andersen i Viveterp, stod og havde fældet en eg, hvilke fornævnte mænd til Hindsted herreds ting 5/11 sidst forleden har på vidnet, det Christen Andersen samme eg skulle have huggen 16/10, så samme deres to vidner skal findes tvært imod hverandre, hvorfor de bør magtesløs at være: da efterdi tingbogen ikke fremlægges, i hvilke samme vidne skal være indtegnet, da ved vi ikke om fornævnte vidne at dømme, førend fogden og skriveren og med tingbogen lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(121)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Jens Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have ladet stævne Mads Bodsen i Sperringgård, herredsfoged i Hillerslev herred, og ham beskyldt, for han til fornævnte herredsting 22/9 forgangen år efter skudsmål skal have dømt hans fuldmægtig fra klage og æskning for en sandemænds opkrævelse, belangende markskel at udsværge, og fornævnte herredsfoged ikke efter skudsmål skal have optagen sagen til en bestemt tid, som det sig havde burdet efter loven, men skal have sluppet sagen: så og efterdi Niels Krabbe hans fuldmægtig Jens Pedersen har til fornævnte herredsting ladet stævne Johan Rud for klager og æskning, han der ville have beskrevet, som fornævnt står, og Johan Ruds skudsmål da er gjort, ham at have været så syg, at han ikke kunne komme til tinget, og fornævnte herredsfoged Mads Bodsen derfor ikke vidste den dag at udstede fornævnte vidne imod samme skudsmål, og ikke han sagen til nogen bestemt tid har optaget men aldeles sluttet sagen, så derfor skal på ny gives lovlig varsel, da ved vi ikke andet derom at sige, end Mads Bodsen har jo sig deri forseet, og hans dom magtesløs, og ham igen at give Niels Krabbes fuldmægtig hvis skellig billig kost og tæring, han derfor har lidt og anvendt.

(123)

** var skikket velb fru Else Kås, salig Tyge Galskøts, til Søndergård hendes visse bud Peder Nielsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Poul Kock, borger i Sæby, på den anden side for en dele, han skulle have forhvervet til Sæby byting 8/7 1607 på en hendes tjener, ved navn Christen Tøgersen, for husbondhold og årlig skat, på Sæby bys vegne, til kongen og byen, endog han aldrig skal have haft nogen borgerlig brug, værelse eller været bosiddende i Sæby, hvoraf han kunne pligtig være nogen årlig skat at udgive, ej heller skal være gangen dom for dele, ikke heller Christen Tøgersen skal for samme dele have fanget lovlig varsel: så og efterdi fornævnte delsbrev indeholder, to mænd at have givet Christen Tøgersen lovlig varsel til hans hus for samme dele, og bevises med skatteregisteret Christen Tøgersen at stande tilbage med fornævnte skat, og han efter samme skatteregister er tiltalt, og ikke han er mødt for fogden eller høringer sig at erklære og undskylde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(125)

** var skikket Niels Christensen i Abildgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Lauridsen sst hans tre sønner, ved navn Las Jensen i Tøttrup,

Niels Jensen i Abildgård og Christen Jensen sst, for et vidne, de til Hassing herreds ting 13/8 sidst forleden vidnet har, at Jens Lauridsen selv skulle have haft en nød der i Abildgård at føde for sin husbond den næste år før pestilens, og samme nød skulle han have fødet til kyndelmisse og siden ladet den genne til Niels Christensen, hvilket han hårdelig ved sin Gud og salighed benægter, at han aldrig tog samme nød af dem i sin forvaring: så og efterdi fornævnte vidnesfolk har vidnet 13/8 sidst forleden, at Jens Lauridsen havde fornævnte stud at føde for sin husbond den år, før pestilens var, og fødet den til kjørmis, og Niels Jensen og Christen Jensen så skulle have gennet samme stud til Niels Christensen næste dag efter kjørmis, og han skulle have taget den af dem i sin forvaring, og ikke de har vidnet på fersk fod, og ej heller den tid samme stud at være omtalt, og Niels Christensen ikke vil være bestendig sig den i sin forvaring at skulle have taget, men det hårdeligen benægter, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være, og ikke at komme Niels Christensen til hinder eller skade i nogen måde.

(126)

** var skikket Niels Christensen i Abildgård på den ene og havde stævnet Peder Mortensen i Visby på den anden side for et delsvidne, han til Hassing herreds ting 7/4 på ham forhvervet har for en hede, han ham befalet har at vare på, hvilke han formener at være en ulovlig og utålelig tynge og usædvanlig at være pålagt, tilmed skulle Niels Christensen være så langt bosiddende fra samme hede, at han ingenlunde skal kan tage vare på den: så og efterdi der kives om samme Niels Christensen bør at have varetægt på samme hedejord eller ej, disligeste om han har fordølt nogen sag, som han burde at have opsyn til eller ikke, og ikke nogen dom derom er udgangen, og Niels Christensen dog for er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af disse dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør.

(127)

** var skikket Niels Christensen i Styvel hans visse bud Christen Lauridsen i Hurup på den ene og havde stævnet Christen Poulsen i Styvel på den anden side for en klagevidne, han 27/2 sidst forgangen til Revs herreds ting over to Niels Christensens hunde forhvervet har, at de skulle have reven hans hustru Maren Mikkelsdatter, der hun skulle gå til kirke: så og efterdi ikke bevises fornævnte hunde at have gjort Maren Mikkelsdatter nogen skade, hvorfor hun kunne have årsag at klage på dem, og ikke nogen lovlig bevisning er tagen, at de er så onde og ---- , at de bør at være aflagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme klage magtesløs at være og ikke at komme Niels Christensen til nogen forhindring.

(128)

7/5 1608.

** var skikket Otte Skeel til Hammelmose og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred om manddød at sværge over Laurids Nielsen i Volstrup for Mads Sørensen i lille Estrup, han ihjel slog, og mente ham sagesløs at være af dage tagen, og først fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 14/4 sidst forleden, Erik Ågesen i Manne og hans hustru Maren Staffensdatter at have vidnet, at den næste mandag for påske sidst forgangen, da kom Mads Sørensen i lille Estrup med flere ind i Erik Ågesens stue, og Laurids Nielsen i Volstrup præstegård, som der da sad og drak en kande mjød, som han selv havde ladet ind hente og betalt, og var Svend Dal på Kraghede også samme tid inde hos dem, og da sagde Laurids Nielsen, at han ville give dem

en kande øl til bedste, men efterdi de ikke kunne få øl til fal, da lod han hente dem en kande mjød, og da kom de i trætte om hvem, der skulle betale samme mjød, og Jens Sørensen og Laurids Nielsen kom omkuld på gulvet, og da Erik Ågesen og hans hustru skilte dem ad, kom Laurids Nielsen ud af døren, og da han kom ind igen, havde han en stakket bøsse i hans hånd, så sprang Mads Sørensen op og greb om bøssen, og i det samme gik bøssen af imellem dem, og da fik Mads Sørensen sin banesår og blev straks død: så gjorde sandemændene deres ed og svor Laurids Nielsen manddød over og fra hans fred for Mads Sørensen, han ihjel skød.

(131)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård hans visse bud Anders Rolandsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Tomas Christensen Buck, borger i Ålborg, og Mads Poulsen, tjenende på Kyø, på den anden side for et vidne, de til Nibe birketing 16/4 sidst forleden vidnet har ved deres oprakte fingre og helgens ed, at Anders Jensen i Nibe og en med ham skulle have røgtet et garn, som stod i det sted, Peder Homands garn i Nibe stod i, og i samme deres vidne at have vidnet, at han skulle have svaret, at det var dem ført på, thi kunne de ikke bedre, at de drog Peder Homands garn til side, hvilke ord Anders Jensen hårdelig benægter sig ikke til dem af have haft: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde, og gå derom så meget lov og ret kan findes, og denne opsættelse der forinden lovlig at læses.

(132)

21/5 1608.

** var skikket velb fru Margrete Bjørn til Vår hendes visse bud Jens Nielsen i Lundgård på den ene og havde stævnet Poul Baldsersen i Nibe på den anden side, for han på velb Claus Nielsen til Langdal hans vegne har ladet hans tjener Christen Jensen i Lundgård med flere fordele for nogen gæld, som de skulle være Niels Pedersen, som boede i Ålborg, pligtig, uanseet at Christen Jensen i Lundgård har aldrig nogen gæld været Niels Pedersen skyldig: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde, og gå derom så meget lov og ret kan findes, og denne opsættelse der forinden lovlig at læses.

(133)

** var skikket Just van Beken, borger i Horsens, på den ene og havde stævnet Jens Christensen og Svend Lauridsen, borgere der sst, på den anden side for to uendelige domme, som de over Just van Beken skal have forhvervet, og ikke hovedbreven, som imellem Simon ---- og Just van Beken gangen er, at være indført i samme to uendelige domme, menende ham deri uret at være sket, og samme uendelige domme burde derfor magtesløs at være: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse der forinden lovligen at læses.

** var skikket Just van Beken, borger i Horsens, på den ene og havde stævnet Hans Bendsen Skomager, borger sst, på den anden side for en dom og en dele, han har forhvervet til Horsens byting 19/4 sidst forleden over Just van Beken, i lige måde for et brev, som skal lyde på 150 daler, og Just van Beken her til landsting ville tilbyde guld, sølv, pending og ædelsten efter dannemænds

tykke, som derpå kunne have forstand, dermed at skulle rette for sig, og formente samme dom og dele efter sådan tilbud burde magtesløs at være: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde, og gå derom så meget lov og ret kan findes, og Just van Beken så længe af samme dele kvit at være, og denne opsættelse der forinden lovligen at læses.

** var skikket Peder Jensen i Vellumgård på den ene og havde stævnet Niels Madsen i Stengård på den anden side for en klage, han til Hindborg herreds ting har klaget på Peder Jensen 18/4 sidst forleden, og i samme sin klage beskyldt ham, at han skulle holde ham til al den skade, Poul Andersen gjorde ham i Staffen Smeds hus i Vellum på langfredag sidst forleden, dog ikke samme klage på fersk fod er taget, men har først tagen klage beskrevet på Poul Andersen, som skulle have været i trætte med Niels Madsen, og samme hans klage ikke har bevist, og siden på det, de ikke skulle vidne deres sandhed i samme sag, skal Niels Madsen have klaget en ubillig klage på Peder Jensen, så han holdt ham al den stund, Poul Andersen slog ham alle de sår og skade han havde: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse der forinden lovligen at læses og påskrives.

(134)

** var skikket velb Christian Holck til Søbo hans visse bud Tomas Lauridsen, der sst, på den ene og havde stævnet Christen Poulsen i Arup med mange flere på den anden side for deres sandhed at vidne og bekende om det jord, som nu er indstenet af sandemænd til KM gård Amtoft mark, som kaldes Torstenshave, som løber i sønder og i nør, og som enhver kan mindes har været brugt af de mænd, som der tilforn har boet og endnu boer i Amtoftgård i fru Ingeborg Skeels tid, og al den stund hun levede: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse der forinden lovlig at læses og påskrives.

(135)

** var skikket velb Christian Holck til Søbo, høvedsmand på Hald, hans visse bud Tomas Lauridsen, der sst, på den ene og havde stævnet Jens Pedersen, velb Niels Krabbes ridefoged, på den anden side for en uendelig dom, som han skal sig af berømme, som han her til landsting skal have forhvervet over Svenning Tomasen i Amtoft på kost og tæring, for han skulle have ladet stævne Niels Krabbe til landsting og ikke mødt med samme stævning og givet ham sag, hvilken uendelig dom, Tomas Lauridsen på Christian Holcks vegne formener, Jens Pedersen med vrang undervisning skal have forhvervet: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde, og gå derom så meget lov og ret kan findes, og denne opsættelse der forinden lovlig at læses.

** var skikket velb Christian Holck til Søbo, høvedsmand på Hald, hans visse bud Tomas Lauridsen, der sst, og havde stævnet Niels Olufsen i Højstrup på den anden side, for han for nogen tid siden til Hannæs ting skulle have ladet fordele Anders Christensen og Kurt Lauridsen i Vesløs, for de skulle have gangen til Vesløsgård over Vesløsgårds mark, hvilken dele ikke så lovlig og ret skulle findes, at den burde nogen magt at have men magtesløs at være: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse der forinden lovlig at læses.

(136)

18/6 1608.

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup hendes visse bud Anders Jensen i Binderup med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Niels Madsen i Vrå og Christen Christensen i Dalen for et vidne, de 15/3 sidst forleden til Børglum herreds ting med Mikkel Madsen i Dalen vidnet har, at Tomas Jensen i Vangkær skulle bruge Mikkel Madsens tømme og økse imod hans vilje, uanseet hendes tjener ingen tømme eller økse skulle have af Mikkel Madsen fanget eller bekommet: så og efterdi samme vidne ikke medfører, nogen varsel for det at være givet, og ikke det bemelder og indeholder nogen enkende år, dag eller tid, Tomas Jensen skulle bruge samme tømme og økse, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være, og fornævnte uendelige herredstings dom og dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(137)

** var skikket velb Jørgen Friis til Krastrup, høvedsmand på Aggershus, hans visse bud Jens Jensen i Kølbygård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have ladet stævne Hans Holst, forrige foged på Krastrup, for 40 daler, som han ham lovet har på ære og redelighed at skulle betale ad sankt mauriti dag nu sidst forleden 1607 og andre 40 daler at betale til snapsting 1608, efter hans brevs seddels lydelse, på hans ære og livs fortabelse, formenende ham uret at have gjort og burde derfor at straffes på hans liv og ære, så mødte Peder Jensen i Hegedal og Peder Nielsen i Hostrup, som vidnede, at Hans Holst er så lovlig i hans husbond velb fru Dorte Banners til Høgholt hendes forfald og bestilling forhindret, så han ikke nu her kan møde og fordi begæret, sagen nogen tid at måtte opstå: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(138)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Bertel Mikkelsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Anders Christensen i Tømmerby, foged til Hannæs ting på den anden side, for han til fornævnte ting 28/5 sidst forleden har anseet et skudsmål, som Svenning Tomasen i Amtoft har ladet gøre imod høringsdele, som Niels Krabbes fuldmægtig Niels Olufsen i Højstrup samme dag ville have over Svenning Tomasen for kost og tæring efter landstings doms lydelse, som Svenning Tomasen er tildømt at udgive, og Anders Christensen har efter samme skudsmål pludselig frafalden samme dele og ikke har optaget sagen, formener derfor det Anders Christensen dermed uret at have gjort og burde derfor at stande ad rette, som det sig bør: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(139)

** var skikket velb Christian Holck til Søbo, høvedsmand på Hald, hans visse bud Svenning Tomasen i Amtoft med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Pedersen, velb Niels Krabbes ridefoged, for en uendelig dom han skulle sig af berømme, han her til landsting skulle have forhvervet over Svenning Tomasen i Amtoft på kost og

tæring, for han skulle have ladet stævne Niels Krabbe til landsting og ikke mødte med samme stævning og givet ham sag, hvilken uendelig dom Svenning Tomasen formener, Jens Pedersen med vrang undervisning at skulle have forhvervet, efterdi han ikke skulle kunne bevise, Svenning Tomasen at have ladet stævne Niels Krabbe: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Christian Holck til Søbo, høvedsmand på Hald, hans visse bud Svenning Tomasen i Amtoft med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævner Peder Kold i Holm for en dom, han for nogen tid siden skal have dømt til Hannæs ting imellem Svenning Tomasen og Peder Gjed i Amtoft, og kvit dømt Peder Gjed for hans anpart i hvis omkostning, Svenning Tomasen har anvendt på den trætte, som sig om Amtoft har begivet, og ikke agtet eller anseet, at Peder Gjed bruger lige halvparten med Svenning Tomasen af samme ejendom, som om trættes: så og efterdi samme dom ikke tilholder Peder Gjed aldeles at skulle være kvit for samme bekostning, men han ikke skulle udlægge penninge mere end andre hans medtjenere, og samme dom i så måde ikke er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed den ingen magt at have, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, endelig at dømme, om Peder Gjed er pligtig nogen penning til samme bekostning at udlægge eller ikke.

(140)

** var skikket Jens Nielsen i Lundgård på den ene og havde stævnet Christen Andersen i Barmer med flere for et vidne, de har hjemlet til Slet herreds ting 29/10 sidst forleden, at de skulle have været til syn til et stykke byg på Munkegårds mark, og ikke deres vidne med for hvad dag eller tid, de skulle have seet samme byg, ej heller har om hjemlet hvad fæmon da skulle have gjort samme skade, disligeste mener at de ikke skal være givet lovlig varsel for samme vidne: så og efterdi fornævnte synsmænd ikke har benævnt hvilken dag eller tid, de var på fornævnte mark til syn, og ikke heller synsvidnet medfører at være givet varsel for hvilken dag, synsmændene skulle være på åstederne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(141)

** var skikket Gunde Skriver, borgmester i Viborg, på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Vranum på den anden side, for han til Lysgård herreds ting 20/8 1599 på sin egen og sine grander og medarvingers vegne har vedkendt Limkær mose for en fri fællig mose til Vranum, endog han eller Vranum mænd ikke skal have nogen ejendom, som skulle ligge nær samme mose, ej heller nogen adkom det de skulle have nogen rettighed i fornævnte mose, men samme mose at skulle ligge til Almind by: så og efterdi Gunde Christensen er en lodsejer til Almind by og fornævnte mose, og ikke han for fornævnte vedkendelse vidne har fået lovlig varsel, og ikke fornævnte vedkendelse er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme vedkendelse magtesløs at være.

(142)

** var skikket Jens Nielsen i vester Stræt hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Søren Andersen, født i Læsten, for han til Slet herreds ting nogen lang tid siden er mørke ran oversvoret for nogen koste, han Jens Nielsen om nattetide ulovende frarøvet har, efter tingsvidnes lydelse, og igæld, tvigæld og kongens ret af ham er æsket og fordret, og han dog ikke har rettet for sig, som det sig burde, hvorfor Peder Bertelsen på Jens Nielsens vegne formener, at Søren Andersen burde at være formeldt på

hans hals, såsom han var taget ved tyveri: så efterdi Søren Andersen ikke er til stede, blev ham 14 dage forelagt, og da ham i dag 14 dage her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

2/7 1608.

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Christen Nielsen i Ålborg på den ene og havde stævnet Niels Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 15/3 sidst forleden imellem ham og Peder Jørgensen, foged på Bangsbo, dømt har om regnskab af halv Bangsbo med sin tilliggelse, som fru Margrete Rosenkrantz formente, Peder Jørgensen hende pligtig at være efter en lovlig og fuldkommen skøde. så mødte Søren Nielsen, tjenende på Havnø, og berettet, at samme dom skulle være forsendt over til Sjælland til velb Eske Bille, og han fordi ikke nu har den her at i rette lægge og begæret sagen nogen tid måtte opstå: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(144)

** var skikket Søren Mikkelsen, rådmand i Sæby, hans visse bud Peder Andersen, borger sst, med en opsættelse her af landstinget 23/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Hermand Henriksen, Christen Pallesen borgmestre, Jens Jensen, Jens Lauridsen, Sindel Mikkelsen, Christen Nielsen med flere borgere sst for et vidne, de til Sæby byting 16/9 sidst forleden vidnet har om nogen ord, som skulle være falden imellem Søren Mikkelsen og mester Nichel Andersen, rådmand der sst, på Sæby rådhus, og ikke samme ord straks på fersk fod for dom skulle være tagen beskrevet, men langsommelig tid derefter til bytinget at være vidnet, og der straks da for tingsdom at være benægtet, og formente Peder Andersen på Søren Mikkelsens vegne, at de ikke med nogen sankevidner burde da ham hans mund at fravidne imod hans benægtelse, og tilmed skulle befindes, den anden mand af de otte mænd tinghørere, som samme vidne vidnet har, den tid at have været lov fordelt: så og efterdi loven medfører, at mindre end syv mænd må ej ting holde, og så mange mænd er og et fuldt tingsvidne, og efterdi nu bevises med delsbrev, den anden af de otte mænd og tinghørere, som har vidnet første tingsvidne efter borgmester og råds vidne, den tid findes delt og i loven forvunden, da samme første vidne er udgivet, disligeste efterdi de andre to vidner, derefter er vidnet, findes ikke på fersk fod at være vidnet, men det ene næsten en halv år, efter ordene skulle være faldet, at være vidnet, og efterdi Søren Mikkelsen med sin helgens ed og oprakt finger benægtet samme vidne, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte tre vidner magtesløs at være og ingen personer til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(148)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Havnø hendes visse bud Søren Nielsen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter en anden opsættelse at have ladet stævne Anders Kjærulf i Knepholt, herredsfoged i Kær herred, for en dom han til Kær herreds ting 22/12 sidst forleden dømt har og tildømt velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund nogen anparter i to boliger, i Ganderup beliggende, som Mads Sørensen og Morten Andersen påboer, så og i nogen gadehuse der sst, endog Søren Nielsen på fru Dorte Krabbes vegne formente, samme boliger hende alene at tilhøre, og at være bygget på Ganderupgårds grund og ejendom, hvilket hun med vidnesbyrd og sand kundskab for fornævnte herredsfoged, før dom er gangen, skal have bevist: så og efterdi fornævnte kontrakt findes at være gjort og gangen, siden fornævnte dom er udgiven, og fornævnte gode mænd om samme arvingers iring har optagen sagen til sankt laurids dag først

kommende her i Viborg at ville om kende, da ved vi ikke efter denne opsættelse at dømme, førend sagen hos fornævnte gode mænd efter deres opsættelse er ordelt.

(150)

** var skikket Christen Lauridsen i Hurup med en opsættelse her af landstinget 23/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mads Christensen i Heltborg med flere for et vidne, de til Revs herreds ting 24/10 næst forgangen år med Christen Christensen i Hørsted vidnet har, eftersom han dem tilfulgte, at skulle have slagen og reven en eng østen Hurup å for nogen år siden for salig Mads Pedersen, som boede i Heltborg i den gård, Peder Jensen nu iboer: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om brugning, og Christen Lauridsen siger sig ingen vidnesbyrd derimod at have, med hvilke han det kunne rykke og tilbage drive, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne, som i så måde om brugning vidnet er, at sige eller magtesløs dømme.

(151)

** var skikket Christen Lauridsen i Hurup med en opsættelse her af landstinget 23/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mogens Christensen i Ginderup med flere for et hjemmels vidne, de 24/10 sidst forgangen år til Revs herreds ting hjemlet har, eftersom Christen Christensen i Hørsted dem tilfulgt har om efterskrevne to liden stykker enge, liggende østen Hurup å, og har i samme deres hjemmels vidne kundgjort, at Christen Christensen skulle på åstederne have vedkendtes fornævnte stykker enge for sin husbonds grund og ejendom, endog at genpart har ikke været stævnet på åstederne for samme syn, hvorfor Christen Lauridsen formener, samme vidne burde magtesløs at være: så og efterdi samme synsvidne ikke medfører, varselsmændene at have bekendt, at de har givet nogen varsel for hvilken dag, synsmænd skulle være på åstederne, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne magtesløs at være.

(153)

** var skikket Christen Knudsen i Kobberød hans visse bud Christen Lauridsen i Hurup på den ene og havde stævnet Christen Jensen i Kobberød på den anden side, for han til Revs herreds ting 4/6 sidst forleden har ladet Christen Knudsen fordele for nogen ord, han skulle have ham tilsagt på Kobberød grandestævne på vor herres himmelfarts dag sidst forleden, anlangende det Christen Knudsen skulle have kaldt Christen Jensen en hovmodig skælm, hvilke ord han Christen Knudsen for tingsdom skulle have benægtet, og ikke nogen dom for samme dele skulle være udgangen, om Christen Knudsen havde sagt de ord, han burde at lide dele for eller ej, som recessen om formelder, menende samme dele med urette drevet at være og burde fordi magtesløs at blive: så og efterdi samme ord er skændsord, dem er imellem falden, og ikke nogen dom er udgangen, om Christen Knudsen havde sagt de ord, det han burde at deles for en løgner for eller ej, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Knudsen af den dele kvit at være, og sagen til herredsting at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, at dømme og kende, om Christen Knudsen har sagt de ord, han bør at deles for en løgner for eller ej.

(154)

** var skikket velb Steen Brahe til Knudstrup, befalingsmand på Kalundborg slot, hans visse bud Claus Sørensen, foged på Bratskov, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende

ham da efter endnu en opsættelses lydelse at have stævnet Peder Skammelsen i Fladskær og Christen Jespersen i Bedsted for et stuebrev, de 17/12 sidst forleden i Fladskær udgivet har, formeldende at velb Jacob Lykke til Tandrup skulle have givet salig Anders Pedersen i Kalundborg en grå hest i betaling for den anden hest, som Jacob Lykke nogle år tilforn skulle have bekommet af Anders Pedersen, hvilket stuebrev Claus Sørensen på Steen Billes vegne mener ikke så lovlig eller nøjagtig at være, at det kunne komme ham til forhindring på sin gæld, efterdi samme stuebrev skal være udgivet på en død mand, og ikke Steen Brahe skulle have fanger lovlig varsel derfor: så og efterdi samme to mænds brev efter en død mand og ikke i hans levende live, da han vidste dertil at svare, at være udgivet, og ikke det til tinge er vidnet og lovlig varsel for givet, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev magtesløs at være.

(155)

** var skikket velb Steen Brahe til Knudstrup, høvedsmand på Kalundborg, hans visse bud Claus Sørensen, foged på Bratskov, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Tomasen i Hørdum, herredsfoged i Hassing herred, for en dom han 21/4 til fornævnte ting imellem Steen Brahe og velb Jacob Lykke til Tandrup dømt har, og med samme sin dom skal have fradømt Steen Brahes fuldmægtig at ville stede ham til at fange læst og skrevet på sin brev, som han til den tid skulle have ladet stævne Jacob Lykke til trende ting for rigens æskning, anlangende en summa pending, Jacob Lykke skulle være tildømt at betale Steen Brahe, efter herredstings doms lydelse, uanseet det samme herredstings dom skulle stande ved sin fuldmagt og urykket: så og efterdi Claus Sørensen efter Peder Tomasens egen dom, som stod ved sin fuldmagt, har brugt sin æskning til tredje ting, og Peder Tomasen dog imod samme sin dom ikke har villet stedt Claus Sørensen hans æsknings seddel påskrevet eller vidne derefter, da ved vi ikke andet derom at sige, end han jo sig deri har forseet, og bør igen at give Claus Sørensen hvis billig kost og tæring, han for denne hans dom lidt og gjort har, og fornævnte dom magtesløs at være.

(157)

** var skikket velb Jacob Lykke til Tandrup hans visse bud Peder Christensen i Hindsels med en opsættelse har af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Peder Tomasen i Hørdum, herredsfoged i Hassing herred, for en dom han til fornævnte herredsting 17/12 udgivet har imellem velb Steen Brahe til Knudstrup hans fuldmægtig og Jacob Lykke, og i samme sin dom har tildømt Jacob Lykke en summa penning at betale for en hest, som han for nogle år siden af afgangne Anders Pedersen, da boende i Kalundborg, bekommet havde efter et vidne efter Anders Pedersens regnskabsbog, uanseet at ikke skulle være bevist for herredsfogden, Anders Pedersen en anden hest af Jacob Lykke for betaling at have fanget: så og efterdi der for herredsfogden en forseglet vidisse af Anders Pedersens regnskabsbog på samme gæld var fremlagt, som stander ved sin fuldmagt, disligeste at Jacob Lykkes egen sendebrev var i rette båret, og herredsfogden slig beseglet vidisse og sendebrev har efter dømt, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være eller imod hans dom at sige.

(160)

** var skikket Niels Christensen i Valsted, Nis Christensen og Christen Andersen sst på den ene og havde stævnet Niels Vinter i Beltoft på den anden side for et delsvidne, han til Slet herreds ting 2/6 sidst forleden over dem forhvervet har, anlangende nogen stadesild, han dem har ladet fordele for, uanseet at i de åringer, som fornævnte delsbrev om formelder, skulle nogen sild have tilgået eller

nogen fiskeri været brugt, så de kunne nogen tid nogen del udgive, ej heller skulle for samme dele være nogen dom gangen: så og efterdi der tvistes om Nis Christensen, Niels Christensen og Christen Andersen var pligtige fornævnte sild at udgive i fornævnte år eller ej, disligeste om de har tilbudt deres skyld og ikke kunne blive af dermed, og om de burde nogen smørskyld at udrede eller ej, og ikke nogen dom dem imellem er udgangen, og Niels Christensen, Niels Christensen og Christen Andersen dog er fordelt bleven, da finder vi efter slig lejlighed dem af denne dele kvit at være, og sagen til herredsting at komme, og der ved dom at ordeles, som det sig bør.

(161)

** var skikket Anders Christensen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Hermandsen med flere på den anden side for et syn, de til Ålborg byting 6/6 sidst forleden afsagt har, lydende at de skulle have seet en kule i Anders Christensens bror Jens Christensens hoved, endog de ikke skal have seet ham enten brun, blodig eller blå efter loven, der tilmed formente at der ikke for samme syn skulle være given lovlig varsel: så og efterdi samme vidne ikke medfører at være givet varsel for hvilken tid og dag, synsmændene skulle være på åstederne hos Jens Christensen hans skade at bese, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne magtesløs at være.

(162)

** var skikket Peder Jensen i Rakkeby i Mors på den ene og havde stævnet Jacob Jensen i Blåbjerg på den anden side for en uendelig dom, han her til landsting 16/1 sidst forleden forhvervet har over en dele, som Peder Skriver i Sillerslev på sin husbonds vegne havde over ham bekommet, for han skulle have sagt til Peder Jensen, at det lyng, han havde slaget på Rakkebygårds mark, det havde han afført som en tyv, hvilke ord han ikke skulle have bevist, menende samme landstings dom ikke endelig at lyde, og at den fordi burde magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte delsbrev, Peder Jensen nu fremlægger, siges at være et genpart til det delsbrev, Peder Skriver på Jacob Lykkes vegne har forhvervet, og ikke bevises Jacob Lykke nu på samme sag at tale, men de pending, Jacob Lykke skulle være lovet, findes erlagt at være, som af samme skårne brev forfares, og efterdi dette fornævnte delsbrev ikke beviser og navngiver hvad ord, Jacob Jensen Peder Jensen skal have tilsagt, da finder vi efter sådan lejlighed Jacob Jensen af denne dele kvit at være.

(164)

** var skikket Jacob Jensen i Blåbjerg på den ene og havde stævnet Peder Skriver i Sillerslev på den anden side, for han skulle have sagt, at han havde de Rakkeby mænds brev på deres kirketiende, lyng og møgagen, og samme deres brev skulle have været på Sønderherreds ting i Mors for ting og dom 23/5 og 30/5, da skulle herredsfogden have anseet brevet for godt og stedt høring over en mand efter brevets indhold, og siden da der skulle have været tredje ting til Jacob Jensen for fornævnte brev, da skulle han have ladet læse fornævnte brev og bød sig i rette, og brevet da skulle være påskrevet, og ikke fogden da enten ville have dømt Jacob Jensen til at lægge samme brev fra sig eller den beholde, menende derfor samme dele bør magtesløs at være: så og efterdi der kives om Jacob Jensen har nogen breve, der han burde at lade læse eller fra sig levere eller ej, og ikke nogen dom derom er udgangen, og Jacob Jensen dog er fordelt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af denne dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør.

(165)

** var skikket Jens Skov i Nykøbing med en opsættelse her af landstinget 7/5 sidst forleden, lydende ham da at have ladet stævne Knud Pedersen, byfoged der sst, for to vidner han til Nykøbing byting 10/1 sidst forleden udstedt har på Jens Skovs nye hus og ejendom, ved torvet der i byen liggende, og ikke Jens Skov for samme vidne skulle være lovlig stævnet og kaldt, formenende Knud Pedersen deri uret at have gjort, og samme vidne derfor burde magtesløs at være og ikke komme Jens Skov på hans hus og ejendom til hinder eller skade: da efterdi Jens Skov tilforn har samme vidner hid stævnet og da bekommet uendelig dom, dem at være undersagt indtil hvem, der havde i at sige stævner på ny, og efterdi opsættelse siden i sagen er gået, disligeste efterdi genparten til fornævnte vidne, som nu er fremlagt, ikke medfører Jens Skov nogen varsel for dem at have fået, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være.

(166)

** var skikket Anders Andersen i vester Brønderslev og fremlagde en opsættelse her af landstinget 7/5 sidst forleden, som medfører velb Axel Galt til Ryumgård, KM befalingsmand på Åstrup, da at have stævnet Anders Andersen for en tingfred, han skulle have gjort på en af kronens tjenere til Børglum kloster, ved navn Anders Kræmmer i Sterup, og nu bød Anders Andersen sig imod Axel Galt i al rette, så er Axel Galt ikke nu mødt eller nogen på hans vegne, Anders Andersen sag at give: da efter sådan lejlighed finder vi Anders Andersen for den opsættelse kvit at være.

(167)

** var skikket velb Christian Holck til Søbo, høvedsmand på Hald, hans visse bud Rasmus ---- , underskriver der sst, med en opsættelse her af landstinget 7/5 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Peder Bødker i Nykøbing og hans hustru Maren Christensdatter for et vidne, de til Nykøbing byting 9/8 1606 vidnet har, at hr Søren Vincentz, kapellan der sst, var vel så nær, at han have seet det Peder Jensen Bødker svin ---- skade, hvad heller han så det eller ikke, vidste Peder Bødker ikke, item hans hustru i samme vidne at have vidnet, at hr Søren mødte hende, der hun kom med ---- svin tilbage, hvilken deres vidne hr Søren hårdeligen at skal have benægtet, ikke heller skulle være vidnet på fersk fod eller benævnt nogen visse dag, tid eller sted, hvor det skete: så og efterdi Peder Bødker har sat sit vidne i tvivl, og efterdi hans hustru i hendes vidne giver til kende, at hr Søren talte med hende, og hr Søren ikke er det bestendig, disligeste efterdi Peder Bødker og hans hustru ikke endrectelig men hver for sig i samme har vidnet, sammeledes efterdi samme vidne ikke medfører hvor og på hvilken sted, fornævnte varselsmænd skal have stævnet hr Søren for samme vidne, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte vidne magtesløs at være.

(168)

** var skikket Mikkel Jespersen, hospitalsforstander i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 23/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Tøste Andersen i Løvel, herredsfoged i Nørlyng herred, og Anders Tøstesen i Lundsgård, herredsskriver der sst, for et vidne, de til Vorde birketing 8/4 sidst forleden vidnet har, at Mikkel Jespersen sidst forgangen år 25/7 ikke skulle have været til Nørlyng herreds ting eller haft der noget al bestille den stund, ting holdtes, hvilken deres

vidne Mikkel Jespersen formente ikke lovlig eller noksom, efterdi den ikke skulle være vidnet på fersk fod men langsommelig tid efter det skulle være sket

SLUT 169.
film 1683808 Viborg landstings dombøger A-rækken

så og efterdi Tøste Andersen og Anders Tøstesen har nu i dette nærværende år 9/4 vidnet om det, som i forgangne år 25/7 skulle være sket, og ikke på fersk fod derom båret kundskab og straks tingsvidne efter taget, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(170)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Halkær på den ene og havde stævnet Niels Andersen i ---- på den anden side for et vidne, han til Vennebjerg herreds ting skal have forhvervet, det Erik Christensen, tjenende på ---- , Niels Nielsen tjenende sst vidnet har, at de fire gårde af de gårde, Axel Rosenkrantzes brev om formelder, skulle velb Tyge Krabbe til ---- ingen ægt eller arbejde have fanget af i fire år, Tyge Krabbe havde Gunderstedgård, og den nye mølle, dertil liggende, skulle stå øde, formenende samme vidne ikke nøjagtig at være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har gjort nogen forskel på hvilke gårde, de om vidnet har, eller hvor de liggende er eller hvem der kan boet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(172)

** var skikket velb Iver Juul til Villestrup, KM befalingsmand på Gudumkloster, på sine egne og på menige kapitel i Viborg domkirke deres vegne på den ene og havde stævnet Laurids Madsen Gad, birkefoged til Læsø birketing, på den anden side for en dom, han til Læsø birketing 18/12 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Erik Mikkelsen i Klitgård på Iver Juuls og menige kapitels vegne på den ene og nogen af indbyggerne og kapitelstjenerne der på Læsø på den anden side, anlangende nogen øksne, som de til Morten Hvas, borgmester i Viborg, solgt og afhændet har, hvilke dom ikke skal synes nogen ret dom under hans egen forsegling at være, som det sig burde: så og efterdi ikke i samme vidne og dom findes indført, Mads Clausen at have haft nogen myndighed Frands Rantzaus skrivelse og brev at i rette lægge, og efterdi Las Madsen ikke under sin egen forsegling, efter tiltale og gensvar, har udgivet og forseglet samme dom, men først stillet den i en otte mænds vidne, og så senteret sin sentens, ligevel Mads Clausen ikke havde nogen fuldmagt med Frands Rantzaus brev at i rette lægge, da ved vi ikke andet derom at sige, end Las Madsen har jo sig deri forseet og bør igen at give Iver Juul hvis billig kost og tæring, han derfor har lidt og anvendt har, og samme vidne og dom magtesløs at være.

16/7 1608.

(174)

** var skikket Peder Jørgensen, foged på Bangsbo, på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Ålborg, for han skal have på hans husbond velb fru Margrete Rosenkrantz hendes vegne med urette, som han formener, ham til Børglum herreds ting 14/6 sidst forleden ladet fordele for regnskab, som han formente ham at være hans husbond pligtig af den anpart i Bangsbo hovedgård, skal være den ottende part, som hun sig af hendes søn Otte Lindenov skal have til forhandlet, endog Peder Jørgensen benægter sig ikke vitterlig at være, hvad regnskab han fru Margrete skulle pligtig være,

thi han aldrig skulle have sted eller fæst sig til hende, men hvis fogderi han har haft på Bangsbo, skal ikke befindes at være andet end med kvæg og andet løsøre, som fru Ingeborg Skeels arving alene tilhørte, dertil svarede Peder Jørgensen og formente, samme dom ikke ret at skulle være dømt, og derfor begæret stævning over samme dom ham at måtte meddeles: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og samme dele imidlertid ikke at ---- Peder Jørgensen til nogen forhindring.

(175)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, hans visse bud Jens Nielsen i Stræt, på den ene og havde stævnet velb jomfru Kirsten Munk til Nørlund og hendes lovværge på den anden side for rigens æskning, han her over hende agter at tage beskrevet, som han tilforn til herredsting nydt og bekommet har: da efter sådan lejlighed og efterdi Mads Jørgensen på hans husbond Peder Munks vegne begæret stævning i sagen om samme æskning at måtte ham meddeles, opsatte vi samme sag til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget, som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård hans visse bud Jens Nielsen i Stræt med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Tomas Christensen Busk, borger i Ålborg, og Mads Poulsen, tjenende på Kyø, for et vidne de til Nibe birketing 16/4 sidst forleden vidnet har, at Anders Jensen i Nibe og en med ham skulle have røvet et garn som stod i det sted, Peder Hofmands garn i Nibe stod i på ny ---- lukke, som var det uderste, og Tomas Christensen og Mads Poulsen i samme deres vidne at have vidnet, det han skulle have sagt, at det var dem ført på, de kunne det ikke bedre, at de drog Peder Hofmands garn til side: så og efterdi Anders Jensen i Nibe i sit brev og segl ved sin Gud og sin sjæls salighed bekender sig aldrig at have haft sådan ord til fornævnte vidnesbyrd, som de ham på vidnet har, og ikke han er dem bestendig, disligeste efterdi Anders Jensen i Nibe ikke slig ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, og ikke heller fra sig med sit brev og segl bebrevet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være og ikke komme Anders Jensen til hinder eller skade i nogen måde.

(177)

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup hendes visse bud Anders Jensen i Binderup på den ene og havde stævnet Anders Vinter i Næsborg, herredsfoged i Slet herred, på den anden side for han 12/5 sidst forleden til fornævnte ting ikke ville unde hendes tjenere deres ord beskrevet, hvilke de skulle have vidnet og kundgjort, hvorledes de havde stævnet deres husbond det bundgarn anlangende, som var optagen for hendes tjener Peder Hofmand i Nibe på Nysigt lukke, hvilke deres ord de ikke har måtte fanget beskrevet: så og efterdi samme varselsmænd havde stævnet Anders Jensen i Nibe med flere for hvis sag, Anders Jensen i Binderup havde at give på hans husbonds vegne, og ikke de skulle have navngivet hvad beskyldning og tiltale, hans husbond havde til dem og hvad for sag, han gav dem, og fogden fordi har tilfundet ham at give varsel efter recessen og navngive hvis beskyldning og tiltale, han havde til fornævnte mænd, kunne vi ikke kende fogdens ulempe deri at være.

(178)

** var skikket Jens Jensen ved Rævkærgårds mølle på den ene og havde stævnet Peder Nielsen i Hune på den anden side, for han til Hvetbo herreds ting delsmål over ham forhvervet har for

jomfrukrænker bøder, Peder Nielsens kone og andet, som han har saget ham for, og ikke Peder Nielsens kone Kirsten Pederster eller hendes lovværge, som jomfrukrænker bøder burde at ---- efter loven, har beskyldt Jens Jensen til ting eller for dom, ej heller i nogen måde Jens Jensen skulle være overbevist og ikke heller han for samme delsbrev skulle have fanget nogen lovlig varsel: så og efterdi ikke bevises Kirsten Pedersdatters værge, som var hendes værge den tid, hun blev beligget, at have tiltalt fornævnte Jens Jensen for faldsmål for jomfrukrænkelse, som Peder Nielsen selv bekender, at det skulle være ved otte eller ni år siden, hun blev af Jens Jensen beligget og syv år siden han tog hende til ægte, og sagen i så lang tid har standen upåtalt, og ikke bevises det Jens Jensen skulle have været Kirsten Pedersdatter nogen gæld skyldig, da finder vi efter sådan lejlighed Jens Jensen af samme dele kvit at være.

(179)

** var skikket velb fru Anne Krabbe til Baggesvogn hendes visse bud Jens Pedersen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Andersen i Føltved på den anden side, for han 21/6 sidst forleden på Kær herreds ting har ladet fru Anne Krabbes tjenere Jens Christensen og Poul Madsen i Ulsted, fordele for skyld eller landgilde, som han mente, de skulle være hans husbond velb Margrete Rosenkrantz til Hundslund pligtig efter et skødebrevs lydelse, endog Jens Pedersen på fru Anne Krabbes vegne formente, Jens Christensen og Poul Madsen muligen med uret at være delt bleven, efterdi at de til boliger, som de påboer, med underskrevne lodder er fru Anne Krabbe tilskiftet for 3 tønder hartkorn, ej heller for samme dele at skulle være dom ganget: så og efterdi der kives om hvem samme boliger bør at følge, og ikke fornævnte delsbrev medfører på hvor meget, samme mænd skulle være skyldige, og ikke nogen dom for delen er gået, og Poul Madsen og Jens Christensen dog er fordelt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed dem af den dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør.

(181)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Jens Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Svenning Tomasen i Amtoft på den anden side for en dom, han nogen tid forleden her til landsting skal have forhvervet over et delsvidne, anlangende to mænd, Anders Tomasen og Bård Lauridsen i Vesløs, hvilke mænd over Niels Krabbes fri endels mark skal have redet og ganget imod forbud, endog der skulle findes lovlig vej, og fornævnte dom ikke skulle lyde endelig, formenende det den bør ikke længere magt at have men magtesløs at være, og fornævnte mænd i samme dele at forblive (fortsættes blad 184)

(182)

** var skikket mester Tøger Hvas, kannik i Viborg, på salig hr Niels Nielsen i Dalsgård hans børns vegne, som han er værge for, Anne Keldsdatter, salig mester Niels Juels efterleverske, på hendes egne vegne og Niels Clemendsen ---- sst, på hans hustru Anne Nielsdatters vegne og her i dag for tingsdom tog Peder Jørgensen, tjenende Iver Juul i hånd, solgte og afhændede fra salig hr Niels Nielsens børn, Anne Keldsdatter, Niels Clemendsen hans hustru og deres arvinger og til Peder Jørgensen og hans arvinger en deres fælles bondegård, liggende i Års herred i Års sogn i Gundestrup, som salig mester Niels Juel, fordum kannik i Viborg tilhørte, og Jens Nielsen senest iboede.

(184)

** (fortsat fra blad 181) : så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi der ikke kives i sagen, og ikke nogen dom for delen er gået, og Anders Tomasen og Bård Lauridsen dog er fordelt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed dem af den dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård hans visse bud Jens Nielsen i Stræt på den ene og havde stævnet velb jomfru Kirsten Munk til Nørlund og hendes lovværge på den anden side for rigens æskning, han her over hende agter at tage beskrevet, som han tilforn og til herredsting nydt og bekommet har over hende: da efter sådan lejlighed og efterdi Mads Jørgensen på hans husbond Peder Munks vegne begærer stævning i sagen om samme æskning at måtte ham meddeles, opsatte vi samme sag til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(185)

** var skikket Jens Tomasen i Birksted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have ladet stævne Oluf Poulsen i Gersbøl for en klage, han til Hassing herreds ting 17/10 1605 klaget har, lydende at år 1603 tog Jens Tomasen i Birksted en pund byg, som var hans skyld, af ham på Snedsted kirkehimmel med den gamle skæppe og mål, og i så måder afmålte han ham hans korn, som han formente, hvilke Jens Tomasen hårdelig ved sin helgens ed samme dag på fornævnte ting benægtet, og nu bød Jens Tomasen sig imod fornævnte vidnesbyrd i al rette, og nu er fornævnte vidnesbyrd så og Christen Høg ikke nu mødt til gensvar efter opsættelsens lydelse, eller nogen på deres vegne deres lovlige undskyldning at gøre: da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være og ikke at komme Jens Tomasen til hinder eller skade i nogen måde, og Christen Smed, Jep Madsen, Poul Tøgersen og Bo Pedersen hver for deres hjemsiddelse og uhørsom til deres 3 mark fældet at være, indtil hvem der har i at sige stævner på ny lovlig, kommer her og vil være i rette

(187)

30/7 1608.

** var skikket velb Laurids Kruse til Svenstrup, befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Jacob Christensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Nielsen i Vilsgård, Anders Hermandsen i Vejerslev for et vidne, de til Sønderherred i Mors 5/6 sidst forleden vidnet har, anlangende at nogen af KM tjenere skulle have pløjet noget jord på Vejerslev mark, som om trættes: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om samme pløjning, som i fornævnte jord er pløjet, og en part af dem har navngivet de folk, som var med samme plov, og ingen vidnesbyrd derimod fremlægges med hvilke det tilbage drives kan, ej heller nu bevises samme pløjning at være gjort, da ved vi det artikel ikke imod fornævnte vidne at sige eller magtesløs dømme, men om det Christen Jepsen har sagt, at Poul Christensen og Jep Tomasen skal have sået noget af samme jord, og de ikke det er bestendig, men til tinge det benægtet, og ikke Christen Jepsen har vidnet med helgens ed og oprakte fingre, da finder vi efter sådan lejlighed, det Christen Jepsens sagden, han om fornævnte sæd gjort har, magtesløs at være, disligeste efterdi fornævnte klage ikke med nogen nøjagtig bevisning bekræftes, da bør den ingen magt at have, indtil den kan lovlig bevises.

(189)

** var skikket Laurids Kruse til Svenstrup, befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Jacob Christensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have ladet stævne Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, for et skudsmål, han 6/6 sidst forleden til fornævnte ting skal have anseet, som Peder Lauridsen i Vejerslev skal have ladet gøre, og frafunden Jacob Christensen hvis synsvidne, frøgælds vidne, tilbud og dom, som han samme dag på KM vegne ville have forhvervet på noget jord på Vejerslev mark, som han samme tid havde ladet lovlig stævne: så og efterdi at da Peder Lauridsens skudsmål er gjort, har fogden Laurids Poulsen sig ikke sagen til tagen til en bestemt tid, men dømt Jacob Christensen fra hans vidner og lovmål, og ikke anseet samme varsel og stævning, så der igen skulle gives varsel på ny, da ved vi ikke andet derom at sige, end Laurids Poulsen har jo sig deri forseet, og bør fordi igen at give Jacob Christensen hvis skellig billig kost og tæring, han på hans husbonds vegne derfor lidt og gjort har, og samme dom magtesløs at være.

(190)

** var skikket velb fru Anne Kås til Torupgård hendes visse bud Ingvard Pedersen i ---- på den ene og havde stævnet Mogens Jensen i ----, birkefoged til Vorde birketing, på den anden side for en dom, han til Vorde birketing 8/7 sidst forleden udgivet har, i hvilken han har kvit dømt Mikkel Jespersen, hospitalsforstander i Viborg, for tiltale hendes fuldmægtig Ingvard Pedersen i Ørngård havde til ham, for han imod KM brev og mandat har tagen en pige, ved navn Gertrud Iversdatter i hans tjeneste, som har været sted og fæst til en hendes tjener, ved navn Jens Pedersen i Torup: så og efterdi fornævnte breve, der nu på beråbes, ikke i dommen er indført, da bør denne dom at være som den udømt var, og hvem videre på skader, da indstævne sig sagen for fogden igen, og da gå om så meget som lov og ret kan findes.

(192)

** var skikket velb Axel Galt til Ryumgård, KM befalingsmand på Åstrup, på den ene og havde stævnet Anders Andersen i vester Brønderslev på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget forhvervet har, over en dom, Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, 12/5 sidst forleden udgivet har, i hvilken han har tildømt Anders Andersen at skulle stande ham på KM vegne til rette for en bondegård i vester Brønderslev, Jens Simonsen iboer, som Anders Andersen skulle sig tilholde. herhos blev fremlagt kong Christian den tredjes efterskrevne åbne pergaments brev, givet i Ribe torsdag næst efter hellig tre kongers dag 1543, som medfører Peder Hansen i Kornum at have ladet handle med hans nåde om hans og hans arvingers bondegods, som er øster Kornum, han selv iboer, og efterskrevne 3 gårde i Brønderslev by, Peder Hansen og hans arvinger at skulle have, nyde, bruge og beholde samme bondegods så fri og for sådan landgilde, tynge og afgift, som deraf gjordes og gaves, førend da sidst forleden fejde her i riget begyndtes, derhos fremlagde efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting torsdagen næst efter sankt hans dag 1542, 8 mand vidnet har, Peder Hansen den dag for tingsdom at have ladet læse kong Christian den anden hans efterskrevne åbne brev, lydende ord fra andet som efterfølger, vi Christian med Guds nåde Danmarks, Norges Venders og Goters konning etc gør vitterligt, at vi har undt og tilladt, at Peder Hansen i Kornum og Anders Hansen i vester Brønderslev med begge deres hustruer, som de nu har, Kirsten og Maren må og skulle i alle deres livstid have, nyde, bruge og beholde deres fædrene bondegods, som de har beliggende i vester Brønderslev sogn, dog med sådan skel at de

deraf årlig skal give til vor slot Ålborg 1/2 tønde smør, og skulle de holde os om året en nat 12 heste eller 6 heste i 2 år, og dertil med give til leding 10 grot, skulle de sammeledes gøre 4 lange ægter, to om sommeren og 2 om vinteren, og skulle de være fri for al rans tov og sandemænds tov, givet på vort slot København 1521, derhos fremlagde kong Frederik den andens efterskrevne brev, givet på Koldinghus 14/5 1580, som medfører at efterdi velb Peder Munk til Estvadgård har afstået og opladt til KM og kronen en søsterlod i øster Kornumgård og gods, som han med hans nådigste tilladelse havde købt og sig til forhandlet af en, ved navn Peder Mørk i Musted, da har hans majestæt solgt og afhændet fra hans nåde og kronen og til Jens Kjærulf i øster Kornum og hans arvinger fornævnte søsterlod i Kornumgård og gods for evindelig ejendom med slig frihed, som hans forældre fornævnte Kornumgård og gods for ham friest har nydt og brugt har, og fuldgøre den forsvarlig kronens skyld, herlighed og rettighed, som kongen og kronen af Kornumgård og gods bør at have, og som hans forældre deraf gjort og givet har, item fremlagde Anders Andersen velb Mogens Juel til Knivholt, Jens Kjærulf, Anders Kjærulf deres efterskrevne brev, i hvilket de bekender, at de efter KM strenge befaling var forsamlet den dag, som var onsdagen efter vor frues hjemsøgning anno 1574 i vester Brønderslev kirke at granske og forfare en uenighed og trætte, som begav sig imellem Jens Kjærulf i Kornum på den ene og hans svogre Anders Tomasen i Kongensgård, Anders Skriver i Hals og Peder Mørk i Musted på den anden side, og indeholder samme brev iblandt andet Jens Kjærulf at have fremlagt for dem en register på Kornums gods, da fandtes det at være 17 pund korn med andre bed efter gammel landgilde, undtagen den lod Anders Skriver var udlagt, som bygget var af al godset, hvilke 17 pund korn lagt i 6 lodder, dernæst fremlagde Anders Andersen efterskrevne breve, dateret 1575, 1597 og 1600, hvori lensmænd takker Jens Kjærulf for hvis kongelig tynge og afgift, som årligt gøres og gives af Kornum og Kornum gods til Åstrup: så og efterdi vi befinder, at samme breve, nu fremlagt er, ikke findes i fornævnte herredstings dom inddraget, da finder vi efter sådan lejlighed denne herredstings dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og da i sin dom at lade inddrage hovedmeningen af hvis breve, for ham bliver i rette lagt, samme sag anlangende.

(195)

** var skikket velb Axel Galt til Ryumgård, KM befalingsmand på Åstrup, på den ene og havde stævnet Anders Andersen i vester Brønderslev på den anden side for nogen adskillige uendelige domme, han her til landstinget 2/7 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen vidner og domme, som han til herredsting i Åstrup len på KM vegne, hans mange sager angældende, midlertid han i KM forfald forhindret var, og ikke han den tid var her hjemme i landet, så han kunne have mødt efter opsættelsens lydelse at svare for sig, formenende samme uendelig dom burde magtesløs at være, herhos blev fremlagt efterskrevne vidner anlangende hvorledes Anders Andersen havde forholdt sig imod KM tjenere, imidlertid han var foged til Åstrup: så og efterdi samme vidner ikke på fersk fod, men største parten langsommelig tid, efter gerningen skulle være sket, at være vidnet, og ikke bevises med andre sande kundskaber dem at have hos været eller seet, Anders Andersen slige gaver at have annammet og oppebåret, sammeledes fornævnte vidner om fire træer om vidnet er, ikke benævner eller medfører nogen dag og tid, der Anders Andersen det skulle have bekommet, i lige måde efterdi Anders Andersen fremlægger stokkenævn og vidner, hvorledes han sig skikket og handlet har, hvor iblandt findes og af fornævnte mænd, som siden derimod om fornævnte gaver vidnet har, og Anders Andersen højligen benægter sig ikke slig gaver af fornævnte mænd at have bekommet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom og nøjagtig at være, at de må komme Anders Andersen til hinder eller skade i nogen måde, og fornævnte uendelige herredstings domme, som efter samme vidner udgiven er, ingen magt at have.

(205)

** var skikket velb Axel Galt til Ryumgård, befalingsmand på Åstrup, på den ene og havde stævnet Vogn Kjærulf i vester Brønderslev på den anden side for to uendelige domme, han her til landstinget 2/7 sidst forleden forhvervet har, anlangende besiddelse på halv øster Kornumgård, som han med samfrænder på KM vegne efter recessen skal have tildømt Bagge Kjærulf at besidde. herhos blev fremlagt efterskrevne brev, lydende Axel Galt til Ryumgård, høvedsmand på Åstrup slot, gør vitterligt 3/3 1608 ved Jerslev herreds ting overværende efterskrevne samfrænder, som er Anders Ousen i Gunderup, Peder Selgensen i sønder Saltum, Anders Kjærulf i Knepholt, Jacob Sørensen i Fogedgården, Bertel Kjærulf i Torpet, Jens Munk i Torpet, Bagge Jensen i øster Halne, Morten Jensen sst, Jens Andersen, borger i Ålborg, Anders Andersen i vester Brønderslev, ridefoged til Åstrup, Anders Mørk i Musted og Hans Mørk i Hammerholt som med mig til mindelighed skulle forene og fordrage Vogn Kjærulf i vester Brønderslev og Bagge Kjærulf i Kornumgård, dem ved dom adskille, hvilken af dem der næst var og burde besiddelsen på Kornumgård efter deres salig bror Morten Kjærulfs død, først berettet Vogn Kjærulf, at hans bror salig Anders Kjærulf børn i Attrup var halvparten af Kornumgård tilfalden efter deres salig farfar Jens Kjærulf, og han var samme hans brorbørns rette født værge, og derhos berettet at han efter hans salig bror Morten Kjærulf var en fuld broderlod i den anden halve gård tilfalden lige så rig og god, som hans bror Bagge Kjærulf i fornævnte gård tilfalden er, og mente efter slig lejlighed, at efterdi han havde fornævnte halve gård under sit værgemål, og han havde en fuld broderlod i den anden halvpart, satte han i rette, om han jo ikke var næst og burde med rette besiddelse på Kornumgård: så og efterdi lensmanden her i Åstrup len, Axel Galt, har samme sentens om fornævnte besiddelse med samfrænder afsagt og beseglet og med hans egen hånd underskrevet, da ved vi os ikke dommere over samme brev og sentens at være, men hvem det på skader, da indstævne sig det for sin tilbørlig dommer, som det sig bør.

(208)

** var skikket velb Axel Galt til Ryumgård, KM befalingsmand på Åstrup, og havde stævnet Anders Andersen i vester Brønderslev på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget forhvervet har, over en herrestings dom, som Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, udgivet har, og tildømt Anders Andersen at skulle stande til rette for en dreng, ved navn Jens Sallingbo, som han har ville taget, som gik og tjente bønder for dagløn, imod KM brevs lydelse, og har taget ham i sin egen tjeneste: så og efterdi de vidner, efter hvilke samme herredstings dom er udgiven, ikke er stævnet og kaldt, ved vi ikke om fornævnte dom at dømme, førend de og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Axel Galt til Ryumgård, KM befalingsmand på Åstrup, på den ene og havde stævnet Anders Andersen i vester Brønderslev på den anden side for en uendelig dom, han her til landsting forhvervet har over Christen Skriver i Jerslev, herredsskriver i Jerslev herred, at han skal have gjort uret for nogen breve, Anders Andersen da inden tinge skulle have ladet læse, og ikke fuldkommeligen skulle have villet skrive på hvad år, dag eller tid, de skulle være læst for tingsdom: så og efterdi samme uendelige landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Anders Andersen beskylder Christen Skriver, at han ikke skulle have fuldkommeligen skrevet på hans brev hvilken dag, de blev læst til tinge, og den sag ikke til herredsting er ordelt, finder vi den did at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(209)

** var skikket Engermand Kamphus, borger i Nykøbing i Mors, på den ene og havde stævnet Jens Skov, der sst, på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget imod ham har forhvervet for et vidne, han har udstedt til Nykøbing byting 31/8 1606 om nogen ord, Jens Skov og Søren Kapellan skulle være imellem falden, og ikke ladet varselsmændene i det indskrive, formenende samme dom ikke endelig, og at den burde ikke længere magt at have: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Jens Skov selv ved hans fuldmægtig har ladet tage og forhverve samme vidne, og ikke bevises det Jens Skov skulle have haft nogen varselsmænd den tid inden tinge varsel at hjemle, kunne vi ikke kende Engermand Kamphus deri nogen uret at have gjort Jens Skov.

(210)

** var skikket velb Tomas Maltesen til Tanderup hans visse bud Tyge Sørensen, foged på Stårupgård, på den ene og havde stævnet Niels Andersen og Svend Nielsen i vester Brønderslev på den anden side for et vidne, de til Jerslev herreds ting 23/6 sidst forleden vidnet har på hans tjener Søren Smed i Hedegård om nogen tørv, Søren Smed og hans hustru skulle have sammen kastet, og ikke deres vidne skal medføre hvor eller hvad sted, samme tørv skal være gravet på, ej heller skulle findes lovlig varsel for samme vidne at være given: så og efterdi der kives om ejendom, som de på begge sider vedkendes dem, og Tomas Maltesen, som er Søren Smeds husbond, ikke for fornævnte vidne, syn og vedkendelse har fået lovlig varsel, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte vidne, syn og vedkendelse magtesløs at være.

(212)

** var skikket velb fru Margrete Bjørn til Vrå hendes visse bud Henrik Brun, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Poul Baldsersen i Nibe, for han på velb Claus Nielsen til Langdal hans vegne har ladet hendes tjenere Christen Jensen i Lundgård, Christen Poulsen i Stavad, Niels Sørensen sst og Jens Nielsen, som kom af Løgstør, fordele for nogen gæld, som de skulle have været Niels Pedersen, som boede i Ålborg, pligtig, endog Christen Jensen i Lundgård aldrig skal have været Niels Pedersen noget skyldig: da efterdi samme delsbrev to gange tilforn har været hid stævnet, og Christen Jensen, Christen Poulsen, Niels Sørensen og Jens Nielsen da er kvit fundet af samme dele, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, og samme dom til tinge er lovlig læst og påskrevet, og efterdi Henrik Brun nu atter på ny har ladet stævne for endelig dom, og ikke Claus Nielsen selv eller nogen på hans vegne med fuldmagt møder med delsbrevet at gå i rette, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Jensen, Christen Poulsen, Niels Sørensen og Jens Nielsen af fornævnte dele kvit at være.

(213)

** var skikket Christen Andersen i Valsted på sin egen og på Niels Christensen og anden Niels Christensen, der sst, deres vegne på den ene og havde stævnet velb Oluf Brockenhuus til Sebberkloster på den anden side, for han har ladet dem fordele, for deres folk ikke har været store nok, som skulle have gjort arbejde for dem til Sebberkloster, endog samme deres folk ikke skulle være bleven hjemvist, og samme delsbrev ikke årligen til tinge at skulle være læst og påskrevet,

menende fordi samme dele burde magtesløs at være: så og efterdi samme delsbrev ikke årligen til tinge findes at være læst og påskrevet, da finder vi efter sådan lejlighed denne delsbrev magtesløs at være.

(214)

** var skikket velb Jacob Lykke til Tandrup hans visse bud Christen Nielsen på Jegind med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter enden opsættelses lydelse at have ladet stævne Jens Nielsen i Redsted med flere for et vidne, de til Sønderherreds ting i Mors 13/2 sidst forleden vidnet har, at det var dem alle fuld vitterligt, at Søren Andersen, barnfødt i Ovtrup, og Johanne Mortensdatter i Redsted, at de skulle have lovet og tilsagt præsten i Redsted kirke, de aldrig efter den dag skulle have nogen omgængelse tilsammen, lønlig eller åbenbarlig, hvilke deres vidne, som ikke skal være sket på fersk fod, ej heller ved nogen dag og tid fornævnte forpligt skulle være sket, ej heller med Søren Andersens brev og segl bekræftes, men han hårdelig benægter, menende samme deres vidne burde magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om sådanne ord, som åbenbarlig i forsamling sagt er, det Søren Andersen og Johanne Mortensdatter tog åbenbarlig skriftemål i kirken for hor, der de i kirken til stede var, og efterdi samme vidne med præstens kundskab bestyrkes og bekræftes, og ingen vidne imod fornævnte vidne fremlægges, med hvilke det rykkes og tilbage drives kan ikke sanden at være, disligeste efterdi Søren Andersen og Johanne Mortensdatter ikke selv personligen fremkommer dem derimod at erklære eller samme vidner findes at have benægtet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidner at sige eller magtesløs dømme, ej heller ved nogen årsag eller tilfald imod fornævnte herredstings dom, som derefter dømt er, at kunne sige.

(217)

13/8 1608.

** var skikket Jens Lauridsen i Fladstrand og havde hid kaldt sandemænd af Hvetbo herred manddød at sværge over Tomas Brus i Østrup for Jens Lauridsen, der sst, han desværre dræbte og ihjel slog, og først fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hvetbo herreds ting 16/7 dette år, at Svend Lauridsen stod der for tingsdom og gav last og klage på Tomas Brus i Østrup, for han havde uden skyld og brøde dræbt og ihjel slaget hans bror Jens Lauridsen, dernæst fremlagde efterskrevne tingsvidne af fornævnte ting samme dag, Christen Torbensen og Jens Christensen, tjenende Las Lauridsen i Østrup, at have vidnet, at de den dag otte dage kom ridende af marken, da sagde Jens Lauridsen ad Tomas Brus, hvor slog i mig så, jeg gjorde eder intet, så sagde han, jeg dåner, og han faldt død til jorden: dernæst gjorde sandemændene deres ed og svor Tomas Brus mord og manddød over og fra hans fred for sagesløs mand Jens Lauridsen han dræbte og ihjel slog.

(218)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have ladet stævne velb jomfru Kirsten Munk til Nørlund og hendes lovværge for rigens æskning, han har over hende agter at tage beskrevet, som han tilforn til herredsting over hende bekommet har, eftersom fornævnte æsknings vidne og efter herredstings doms lydelse i den sag vidtløftig forklarer: da ved vi efter sådan lejligheder ikke at kunne formene eller forhindre Knud Gyldenstjerne sin æskning men under og steder ham den, så æsket Knud Gyldenstjerne her i dag til Viborg landsting i lige måde som til herredsting æsket er.

(221)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård på den ene og havde stævnet Anders Christensen i Rise, herredsfoged i Års herred, på den anden side for en dom, han 3/5 sidst forleden imellem ham på den ene og velb Knud Rud til Sandholt på den anden side, dømt har og frafunden Knud Gyldenstjerne hvis tiltale, han til Knud Rud til Års herreds ting haft har, imod hans egen forrige udgivne dom, og ham med slig dom sagen opholdt og forhalet til stor vidtløftig pendings tab og skade, sammeledes for han i samme sin dom ikke har ville anseet salig Laurids Munks egen udgivne håndskrift, ridemænds dom og Knud Ruds fuldmagt, hvori han selv Nørlund for sig har vedkendtes, men alene anseet et Knud Ruds skriftlige forsæt, og derover dømt efter slig adelspersoners brev og imod recessen, hvilket han formener ikke hans dom at have været, og samme hans dom derfor bør magtesløs at være: så og efterdi Odense herreds ting ikke skal være Knud Ruds rette værneting, og fornævnte herredsfoged dog har sagen did indstillet, ved vi ikke hans dom at følge, dog afstod Knud Gyldenstjerne med Anders Christensen hvis hans forseelse deri findes at være, og hvem videre påskader da indkalde sig Knud Rud til hans værneting og der gå om hvis ret er.

(223)

** vzr skikket Jens Pedersen i Burholt på den ene og havde stævnet Tomas Mikkelsen i Alstrup på den anden side for sår og skade, han ham i pinsemarked 1607 på hans højre hånd gjort har, så han derover er bleven stumperet, hvilken hans skade og stymperdom, han agter her til landstinget at ville lade vurdere: da efter ord og tale, dem imellem var, da voldgav de samme deres trætte på dannemænd, dem derom imellem at forhandle eller sige, og Jens Pedersen på sin side til betroet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, og Peder Jensen i Røgelhede, og Tomas Mikkelsen på sin side til betroet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, og Christen Bagge i Avnkødt, at de fornævnte mænd skal have fuldmagt dem om samme trætte imellem at forhandle eller sige, og hvis de dem imellem gørende vorder skal stande for fulde og uigenkaldt, og ikke af dem på enten sider at oprippes eller opdrages i nogen måde.

** var skikket velb Eske Bille til Elling på sin egen og Mikkel Ibsen i Attrup på velb Hans Axelsens vegne, Jens Pedersen, foged på Baggesvogn, på velb fru Anne Krabbes vegne og Oluf Tomasen i Gammelgård på velb fru Dorte Krabbes vegne på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 15/3 sidst forleden, imellem velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes fuldmægtig Christen Nielsen i Ålborg på den ene og deres tjener Peder Jørgensen på Bangsbo på den anden side, dømt har, og i samme doms sentens iblandt andet har tildømt Peder Jørgensen at skal gøre fru Margrete Rosenkrantz regnskab af den gårds anpart i Bangsbo, som hun af hendes søn Otte Lindenov sig til forhandlet har, uanseet han ingen tjeneste skal have sagt hende eller hendes søn for fornævnte anpart, ej heller noget af dem at have annammet enten til inventarium eller i regnskab, og derfor han med billighed kunne forefindes hende nogen regnskab at være pligtig af Bangsbo: så og efterdi Peder Jørgensen tilbyder at vil gøre arvingerne tilsammen regnskab, når de det vil høre, da bør fornævnte dom ikke at forhindre ham på samme regnskab arvingerne at gøre, og af den dele kvit at være, og arvingerne at beramme en dag, når de tilsammen vil høre samme regnskab, og Eske Bille sagde sig med sine medarvinger at ville lade fru Margrete Rosenkrantz, som er her i byen, det vide, hvilken dag og tid de ville høre samme regnskab.

(225)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Christen Nielsen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en dom, han til fornævnte ting 15/3 sidst forleden, imellem hende og Peder Jørgensen, foged på Bangsbo, dømt har om regnskab af halv Bangsbo med sin tilliggelse, som fru Margrete Rosenkrantz formente, Peder Jørgensen hende pligtig at være efter en lovlig og fuldkommen skøde: så og efterdi at der tvistes om ejendomme den tid, herredsfogden dømte, og ikke her nu kives om ejendom, da bør denne dom at være som den udømt var, og hvem videre påskader samme regnskab, da indstævne sig det til herreds ting, og der gå om hvis ret er.

(226)

** var skikket Anders Mikkelsen i Flarup på den ene og havde stævnet Poul Poulsen ved Kapel på den anden side for en klage, han til Revs herreds ting på ham gjort har, anlangende nogen bod og sårmål, han siger hans plovbror Anders Mikkelsen ham skal have gjort, endog Anders Mikkelsen hårdelig benægter sig ikke slig sår og skade at have gjort Poul Poulsen: så og efterdi ikke i synsvidnet bemeldes med hvad våben og værge, samme rebler og sårmål skulle være gjort, og ikke særdeles benævnt hvor mange rebler det var, og hvor mange sår det var, og tvistes om hvad bøder der bør særdeles for samme skade at bødes, og ikke nogen dom til herredsting derom er udganget, da finder vi efter sådan lejlighed Anders Mikkelsen af denne dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør, og da synsmændene at møde for fogden og forklare, hvor mange rebler det var, og hvor mange sår det var, som de har om hjemlet.

(228)

** var skikket velb Christen Holck til Søbo, høvedsmand på Hald, hans visse bud Christen Hammer, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Pedersen, velb Niels Krabbes ridefoged, for en uendelig dom, han skulle sig af berømme, han her til landstinget skulle have forhvervet over Svenning Tomasen i Amtoft på kost og tæring, for han skulle have ladet stævne Niels Krabbe her til landsting og ikke mødt med samme stævning og givet ham sag: da efter flere ord, dem imellem var, afstod Niels Krabbe samme landstings dom, herredstings dom og delsbrev ikke at skal komme Svenning Tomasen til hinder eller skade i nogen måde.

(229)

** var skikket Jens Skov i Nykøbing i Mors på den ene og havde stævnet Knud Pedersen, byfoged der sst, på den anden side for to vidner, han til Nykøbing byting for nogen tid siden har udstedt på Jens Skovs nye hus ved torvet der i Nykøbing, om det er længere og bredere end det afbrændte hus, og ikke Jens Skov for samme vidne har fanget lovlig stævning eller varsel, uanseet recessen formelder, at for alle tingsvidner, som er gods eller ejendom anrørende, skal gives lovlig varsel: så og efterdi fornævnte vidner er Jens Skovs ejendom anlangende, og Knud Pedersen har dem udstedt uden lovlig varsel til Jens Skov, da ved vi ikke andet derom at sige, end han jo sig deri har forseet, og bør derfor igen at give Jens Skov hvis billig kost og tæring, han derfor har anvendt.

(231)

** var skikket Las Vilsen i Hebelstrup hans bror Christen Vinter på den ene og havde stævnet Niels Andersen med flere sandemænd i Nibe birk på den anden side, for de 30/7 skulle have Las Vilsens tjener Jens Sørensen i Nibe vold oversvoren efter hr Anders Gjed hans beskyldning, for han har lukket og låst det hus, Mogens Skriver, borger i Ålborg, har skødet og solgt salig Gunde Gjed, eftersom tingsvidne derom videre formelder, hvilke hus og våning Christen Vinter formener, Las Vilsen at tilhøre efter hans skøde og lovlig adkom at have ham fulgt: så og efterdi nu bevises samme tre binding hus Mogens Mikkelsen at være til vurderet, ikke bevises med Mogens Mikkelsens skødebrev han at have solgt og skødet Gunde Gjed samme tre binding hus, og samme vurdering og skøde stander ved fuld magt, disligeste efterdi det bevises med tingsvidne at være forbudt Jens Sørensen samme tre binding hus at bruge, og Jens Sørensen derimod fornævnte tre binding hus brugt har, og synsmænd derfor har ham vold oversvoret, ved vi ikke nogen årsag eller tilfald derfor at kunne fælde eller imod deres ed at sige, imens samme skøde står ved magt.

(233)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Havnø hendes visse bud Søren Nielsen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende hende da at have stævnet Mikkel Jensen i Hostrup og Niels Andersen i Vodskov, for de skal have dem understået og til Horns herreds ting 14/3 og 12/5 sidst forleden med helgens ed og oprakt finger at skal have vidnet, dem at have været for Havnø port 28/2 næst tilforn, og den samme tid at skulle have stævnet fru Dorte Krabbe til Horns herreds ting for vidner, som Karen Banner agtet der at lade tage, hvilket varsel Søren Nielsen på fru Dorte Krabbes vegne formener ikke at være sket, thi hun samme dag selv skulle have været hjemme på hendes gård, og ikke da selv eller nogen hendes folk at have seet, hørt eller fornemmet skriftlig eller mundtlig stævning: da efter sådan lejlighed ved vi ikke om fornævnte varselsmænds vidner at dømme, førend det andet fornævnte vidne derimod fremlagt er, og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(235)

** var skikket Henrik Andersen i ---- på den ene og havde stævnet hr Søren Nielsen i Hjardemål på den anden side for 4 daler og 1 tønde byg, som han ungefer ved 4 år siden ham skulle have betalt for en løfte, som hr Søren skal have været i for Henrik Andersen ---- i Nibe i Thisted for 5 daler, og ikke hr Søren ville eller turde sig ---- ved sin ed efter loven at benægte, at han jo samme 4 daler og 1 tønde byg af Henrik Andersen bekommet har, og han derfor var stævnet for sin herredsprovst, som ikke vidste andet end denne verdslige sag burde for verdslig dommer at indkomme, og der at nyde og undgælde hvad verdslig ret medfører: da efter sådan lejlighed indsætter vi samme sag til herredsting at komme, og der gå om så meget som lov og ret kan findes.

(236)

27/8 1608.

** var skikket velb Poul Jacobsen til Ørndrup på hans tjenere Niels Nielsen med flere i Ørndrup deres vegne på den ene og havde stævnet Søren Nielsen i Rønbjerg på den anden side for en klage og et tingsvidne, han for nogen tid siden forleden til Åle birketing over dem klaget og forhvervet har, anlangende at de skulle have afført og gravet tørv af Østerfalds hede og ført til Ørndrup imod velb Mikkel Nielsen til Kyø hans vilje og minde, formenende samme klage og vidne ikke så lovlig

at være vidnet og forhvervet, og ikke heller varsel at være lovlig for givet, at det bør ved magt at blive: da for nogen lejlighed sig heri tildrager, blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og Jens Nielsen, Jens Villumsen, Niels Nielsen, Jens Knudsen så længe af samme vold kvit at være.

(237)

** var skikket velb Tomas Maltesen til Skanderup hans visse bud Tyge Sørensen, foged på Stårupgård, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Oluf Nielsen i Albækgård for et vidne, han til Vorgårds birketing 20/5 sidst forleden har udstedt, som iblandt andet skal formelde, at Peder Sørensen i Agersted for tingsdom skal have fuldt og fast vedkendtes en ager, liggende i Togårds mark, som Tomas Maltesens tjener Peder Nielsen i Togård og hans far for ham skal have haft i brug, ulast og ukæret i 24 år og mere, og formener at samme ager og ejendom ikke skal ligge i fornævnte birks frihed, ikke heller Tomas Maltesen skal have derfor fanget lovlig varsel, og formener at Oluf Nielsen deri har gjort uret og burde derfor at stande til rette: så og efterdi Peder Sørensen er en bryde og ikke ejer til fornævnte ejendom, og ikke bevises ham at have haft nogen myndighed af hans husbond og den, der ret ejer er til samme ejendom, for vedkendelse at gøre, og efterdi der ikke findes lovlig varsel for den vedkendelse at være givet, og ikke heller dom om ejendom at være gået, da finder vi efter sådan lejlighed samme vedkendelse ingen magt at have.

(238)

** var skikket velb Hans Axelsen til Rugård hans visse bud Christen Poulsen i ---- på den ene og havde stævnet velb Niels Krabbe til Torstedlund og hans ridefoged Jens Pedersen, der sst, på den anden side for en uendelig dom, de til sidste landsting skulle have forhvervet over en dele, som hans tjener Christen Poulsen skulle til Hannæs ting have forhvervet på hans og alle hans medarvingers vegne efter en rigtig restantses lydelse, som samme dele skal være efter drevet, sammeledes skulle og findes lovlig dom for samme dele at være gangen: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder længere, indtil sagen igen kom for herredsfogden i rette, og det endnu ikke er sket, da hvem påskader samme dom, da indstævne sig den til herredsting igen, og der gå om så meget som lov og ret kan findes, men om samme dele blev så om sagt, at efterdi delsbrevet formelder, varselsmænd at have bekendt, at de gav lovlig varsel for fornævnte dele, og ikke de har omtalt, hvor de gav fornævnte mænd lovlig varsel, enten til deres sognekirke, bopæl eller mundtligt, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte mænd af den dele kvit at være.

(241)

** var skikket Mikkel Jespersen, hospitalsforstander i Viborg, hans visse bud Peder Bertelsen, der sst, på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Brøndum, Sidsel, salig Peder Holmgårds hustru, og hendes medarvinger på den anden side for et stuebrev, som Peder Christensen og Peder Holmgård udgivet har, som formelder dem at skal have lejet Niels Poulsen i Vellum en have og ager på Brøndum mark, som hører og ligger til den halve gård, som Christen Pedersen sst har sted og fæst og iboer, og formener Peder Bertelsen på Mikkel Jespersens vegne, at Peder Christensen og Peder Holmgård, som var bryder, ikke var mægtig til at leje eller låne bort af gårdsens ejendom, de påboer, uden de havde haft det i hospitals minde og med hans tilladelse, formenende fordi samme brev burde magtesløs at være: så og efterdi samme brev er ejendom anlangende, og bryderne det

---- med hinanden det gjort har, og ikke ejeren til samme gård har det samtykt eller med hans vilje og minde at være sket, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev magtesløs at være.

(242)

** var skikket Bartolomeus van Velp, apoteker i Viborg, hans visse bud Anders Jensen sst på den ene og havde stævnet Niels Christensen Viborg, borgmester i Mariager, på den anden side, for han gør ham forhindring og afhold på noget vin, han har hos ham liggende i Mariager, af den årsag at det skal være beslagen ved to mænd for nogen gældssag, ulovligen som han formener, efterdi Bartolomeus ikke har udgivet samme brev på samme vin, ej heller skal været delt og lovforvunden, formenende dem deri uret at have gjort og burde derfor at stande til rette for hvis skade, han på samme vin lidt har: og efterdi denne sag ikke til Mariager byting er ordelt, finder vi den did at komme, og der ved dom om samme ophold og arrestering at ordeles, som det sig bør.

10/9 1608.

** var skikket Svenning Tomasen i Amtoft på den ene og havde stævnet Christen Poulsen i Momtoft på den anden side for en uendelig dom, han til sidste landsting forhvervet har, anlangende afgift af en ålegård, som har standen øde i 24 år, som er med 24 mænds vidne at bevise, hvilke uendelige dom Svenning Tomasen formener at skal være med vrang undervisning forhvervet imod den forrige uendelige dom, som Svenning Tomasen for nogen tid siden forhvervet har om samme afgift af fornævnte ålegårdssted, formenende fornævnte dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sker er, bør de ikke længere magt at have, og efterdi der kives om fornævnte Svenning Tomasen og Peder Gjed er pligtig fornævnte seks daler for samme tønder ål at udgive eller ej, og ikke nogen dom derom er udgået, og de dog for er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Svenning Tomasen og Peder Gjed af den dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør, og Svenning Tomasen og Peder Gjed er pligtig samme pending at udgive eller ej.

(244)

** var skikket velb fru Anne Banner til Høgholt hendes visse bud Peder Jensen Reff i Ganderup på den ene og havde stævnet Anders Andersen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for noget sæd, hendes tjener Niels Poulsen i Vrå skal have sået i kirkens jord til Vrå kirke, og skal have fulgt hendes gård i rolighed over 60 år og mere, han nogen tid siden skal have hendes tjener Niels Poulsen fradømt, uanseet Peder Reff formener samme sæd efter loven skal ikke findes lovligen at være opdømt for midsommer, og skal ikke findes frøgæld at være tilbudt, og genparten til samme dom at være hende forholdt, formenende herredsfogden imod loven og uret dermed at have gjort, og hans dom bør ingen magt at have: så og efterdi samme herredstings dom om fornævnt sæd og afgrøde ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(245)

24/9 1608.

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm hans visse bud Hans Vandel, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Morten Madsen i Volstrup på den anden side, for han med var og uskyldeligen dræbte Jens Christensen i Svenstrup, og sandemænd derfor til Ålborg byting har svoret ham åråds vold over, og seks ugers dag er forløben og mere, og ikke han midlertid har rettet for sig eller borgen sat, ej heller sandemænds ed rykket, menende han derfor bør sin fred at miste og fredløs at blive: så og efterdi nu bevises med tingsvidne, i sandemænds ed inddraget, Morten Madsen først at have søgt Jens Christensen og ham med en fork påslaget, og ingen bevisning Morten Madsen derimod fremlægger med hvilke han kan undskylde, og efterdi Morten Madsen findes for samme gerning til Ålborg byting at være åråds vold oversvoret, som findes 40 marks sag at være, og seks ugers dag og langt mere siden forgangen er, og ikke Morten Madsen har bødet eller settet for sig, ej heller borgen sat, disligeste ikke sandemænds ed her for den rykket, men den endnu stander ved sin fuldmagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Morten Madsen at fare som andre fredløse mænd.

(246)

** var skikket Mette Pedersdatter i Hjørring og Oluf Danielsen på deres egne og deres medarvingers vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have ladet stævne Erik Nielsen, tjenende velb Jørgen Lunge til Odden, KM befalingsmand på Vestervig, for to uendelige domme han her til landstinget skal have forhvervet over en skøde, som salig hr Daniels fuldmægtig på hans vegne lovlig til Hjørring byting skulle have forhvervet på en fattig skrøbelig borger Jens Clemendsens to fjerding jord og en gård i Hjørring, som salig hr Daniel i den forgangne hårde dyre tid med livs føde, klæde, bøsseskytte hold og kongens tynge skulle have betalt og vederlagt, og ikke samme dom skulle være endelig, mente fordi de ikke burde længere magt at have, dernæst havde Erik Nielsen stævnet Mette Pedersdatter og hendes medarvinger, hr Jacob Hansen i Jelstrup, Oluf Danielsen og Jens Gregersen i Hjørring, for de med en skøde og en uendelig dom, som skal være forhvervet efter to uendelige lovbydelse vidner og en uendelig kontrakt, som skal være magtesløs dømt her til landstinget, tilholder dem Jens Clemendsens gods og arv, som Maren Jespersdatter i Rakkeby skal være arveligen tilfalden, formenende samme skøde og uendelige dom bør magtesløs at være og ikke komme Maren Jespersdatter på hendes arv til hinder eller skade. dernæst fremlagde Oluf Danielsen efterskrevne skøde af Hjørring byting 7/2 1604, dernæst byfogdens efterskrevne dom af Hjørring byting 9/2 dette år: så og efterdi fornævnte skøde efter fornævnte kontrakt, som er undersagt, findes at være funderet og gjort, da bør samme skøde ingen magt at have, og efterdi fornævnte bytings dom ikke lyder længere, end midlertid samme skøde stod ved magt, og den nu findes at være undersagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme byfogdens dom magtesløs.

(250)

** var skikket Jens Clemendsen i Rødbro på den ene og havde stævnet (blank) så mødte Laurids Jensen og berettet, at han skulle være forligt med Margrete Clemendsdatters husbond Niels Sørensen for nogen sår og skade, han skulle have gjort hende: så og efterdi loven formelder, at tingsvidne så stærk at være, at der ej må lov imod gives, og efterdi Margrete Clemendsdatters egen husbond og værge har gjort samme forening og kontrakt med Niels Lauridsen for ting og dom og tingsvidne straks efter taget, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kontrakts vidne at sige eller magtesløs dømme. (sag overstreget)

(251)

** var skikket hr Anders Gjed i Kirketerp på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Nibe på den anden side for en hat, hans søn Gunde Andersen Gjed skulle have været berøvet og frataget den tid, han desværre skal være dræbt og ihjel slagen uden for hans egen hus og dør i Nibe, og samme hat siden skal være bleven befunden hos Jens Sørensen i hans hus og havende værge, som han endnu hos sig skal have, og efterdi han for Gunde Gjeds død og bane er åråd oversvoret, formente han Jens Sørensen til samme hat ikke så redeligen at være kommen, og han fordi burde KM så og ham for sådan ulovlig og uhjemlet koste at stande til rette og derfor straffes som vedbør: så og efterdi samme to domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi der tvistes om Jens Sørensen har berøvet eller borttaget Gunde Gjeds hat eller ej, og om han har ---- samme koste, finder vi samme sag til Nibe byting at komme, og herredsfogden der sst, når det for ham lovlig indstævnes, dem ved dom derom endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(252)

** var skikket velb Peder Munk til Estvadgård på den ene og havde stævnet Niels Pedersen i Nørgård i Tolstrup på den anden side, for han nogen kort tid siden har budt en af hans folk, ved navn Hans Nielsen, til hans hus og gård, og der han ville gå af gården igen og en anden steds heden til hans vogn, da er Niels Pedersens bror, ved navn Christen Pedersen, i Stavnstrup kommen løbende efter ham med en dragen værge, og han derfor måtte forårsages at værge sit liv, og da har de på både sider bekommet skade, der de er så bleven adskilt, skulle Niels Pedersen være kommen løbende med en hel hob folk og da overfaldet Hans Nielsen med spyd og forke og fulgt ham tilbage i samme stue, og Niels Pedersen da ham med fængsel og jern, som formenes, skal have tvungen Hans Nielsen, så han måtte give hans bror en summa pending, disligeste med strengt brev, så han inden martini skulle komme og stille ham tilfreds: så og efterdi samme håndskrift befindes at være Hans Nielsens egen håndskrift, og ikke bevises ham at have været stokket eller fængslet og til trængt og nødt den at udgive, og ikke Hans Nielsen er selv til stede samme håndskrift at benøje, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme håndskrift at sige eller magtesløs dømme.

(254)

** var skikket velb Axel Galt til Ryumgård, lensmand på Åstrup, hans visse bud Christen Nielsen i Ålborg på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, på den anden side for en dom, han til Jerslev herreds ting 8/9 sidst forleden dømt har, anlangende øster Kornum og øster Kornum gods, i vester Brønderslev sogn og by liggende, og fornævnte herredsfoged at have senteret og dømt, at han ikke vidste at tildømme rette arvinger til øster Kornumgård og øster Kornum gods, som er Anne Andersdatter i Kærsgård, Anders Andersen i vester Brønderslev, Vogn Kjærulf sst på sin egen og på sine brorbørns vegne, Bagge Kjærulf i Kornum og Dorte Jensdatter i Ålborg, videre afgift årligen af fornævnte gård og gods at udgive og yde til KM og kronen, end efter deres adkom, kongelige breve, ridemænds breve, kvittantser med al andre deres breve pålyder og indeholder, som er årligen ud af ---- samme fornævnte gård og gods en halv tønde smør og 12 mark for 12 heste gæsteri og 12 skilling leding pending og fire ægter, de to om vinteren og de to om sommeren, hvilken dom Christen Nielsen på Axel Galts vegne formener burde magtesløs at blive og ikke at komme ham til hinder eller skade på KM vegne i nogen måde, disligeste havde stævnet alle fornævnte rette arvinger til samme fornævnte gård og gods, hvilken stævning findes udenpå skrevet således, er denne stævning læst for Dorte Jensdatters bopæl i Ålborg 15/9 og i Kærsgård læst samme fornævnte dag for Anne Andersdatter, og i øster Kornum er

den læst for Vogn Kjærulf og Bagge Kjærulf i deres påhørelse, den samme fornævnte dag er læst for Anders Andersen bopæl i vester Brønderslev, overværende Oluf Sørensen og Anders Ludvigsen, i fornævnte by boende, og først fremlagde et KM efterskrevne brev, Axel Galt tilskrevet, lydende Christian den fjerde med Guds nåde Danmarks, Norges, Venders og Goters konning, vide eftersom vi er kommen i forfaring, hvorledes en ved navn Peder Hansen Kjærulf for nogen tid forleden ved døden afgangen, som der i det len skal have boet, skal have haft underskellige selvejer bøndergårde, ham tilhørige, hvilke han har tilholdt sig så fri og frelse, som ellers adelen her i landet har deres gods, og aldeles ingen rettighed eller herlighed gjort og givet deraf til os og kronen, som af selvejer gods ellers over al landet gives, hans efterladende arvinger og så i lige måde samme rettighed og herlighed efter hans død skal have sig tilegnet og endnu tilholder, eftersom de samme gods har skiftet sig imellem, og alene af den gård, Peder Hansen Kjærulf har selv boet på, såsom han for dem gjort har, givet den sædvanlige rettighed, som af selvejer gods gives og ydes, beder vi dig og ville, at du grangiveligen lodder hvor meget af fornævnte arvingers selvejer gods, der findes i fornævnte len, som ikke herligheden indtil dis er indført i vores jordebog, og fornævnte arvinger og deres far for dem med hans medarvinger sig for frit gods har tilholdt, og du siden ved lov og ret udfordrer den sag til tinget med fornævnte arvinger, tagende dem for dig, om fornævnte gods ikke formedelst sådan utilberettiget, som det lader sig anse, rettigheds tilhold bør at være forfalden til os og kronen, eller om der ikke jo bør at gå af fornævnte gods den samme rettighed til os og kronen, som af andet selvejer gods, givet på vort slot København 25/6 1608 Christian, dernæst at have i rette lagt Axel Galts efterskrevne beretning lydende, det er min beretning i dag, som er 9/9, til Jerslev herreds ting imod Anne Andersdatter med hendes lovværge, Anders Andersen i vester Brønderslev, Vogn Kjærulf i vester Brønderslev på hans egen og hans brorbørns vegne, Bagge Kjærulf i øster Kornum og Dorte Jensdatter i Ålborg med hendes lovværge, at efterdi som jeg for nogen tid forleden har fanget KM befaling, at jeg skulle være til fortænkt at lade Peder Hansen Kjærulf, som i fordum tid har været bosiddende i øster Kornum, hans efterladende arvinger stævne til tinget med hvis friheds breve, de have kunne dem først øster Kornumgård og der foruden noget adskillig andre selvejer bøndergårde, dem tilhørige, at tilholde så frit som adelen deres gods her i riget, og ikke at skulle give eller udrette til KM eller kronen nogen årlig redsel eller afgift, som ellers plejer at gå og gives af andet selvejergods her i riget, undtaget af øster Kornumgård, som han selv skulle have påboet, og jeg siden skulle tage dom, om samme gods ikke skulle være forbrudt til KM og kronen, er jeg derfor på KM vegne af Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged til Jerslev herreds ting, dom begærende, datum Åstrup 1608 Axel Galt. da indeholder samme dom der at være mødt Jens Andersen i Ålborg på hans mor Anne Andersdatter i Kærsgård hendes vegne, Anders Andersen i vester Brønderslev på sin egne vegne, Vogn Kjærulf på sin og sine brorbørns vegne, Anders Kjærulf og Anne Andersdatter, som han er værge for, disligeste på hans søster Dorte Jensdatter i Ålborg deres vegne, Bagge Kjærulf i øster Kornum på sin egne vegne, og har budt dem imod Anders Ousen på Axel Galts vegne i al rette, og først for fogden fremlagt kong Christian den tredjes efterskrevne åbne pergaments brev, givet i Ribe torsdag næst efter hellig tre kongers dag 1543, som medfører Peder Hansen i Kornum at have ladet handle med hans nåde om hans og hans arvingers bondegods, som er øster Kornum, han selv iboer, og 3 gårde i Brønderslev by, den ene Jens Tygesen iboede, den anden Iver Madsen og Baldser iboede og den tredje Tøger Christensen iboede, liggende i vester Brønderslev sogn, Peder Hansen hans arvinger og deres arvinger at skulle have, nyde, bruge og beholde fornævnte bondegods med deres rette tilliggelse så fri og for sådan landgilde, tynge og afgift, som deraf gjordes og gaves, førend da sidst forleden fejde her i riget begyndtes, dernæst at have fremlagt Niels Høg til Eskær ridder hans efterskrevne brev, dateret på Åstrup 1519, lydende at han har undt Peder Hansen i Kornum og Anders Hansen i vester Brønderslev al deres bondegods, som de har i vester Brønderslev sogn, for slig skat og tyngsel, som de dertil ---- havde, som er 1/2 tønde smør, 12 heste én nat eller 6 i 2 nætter og 10 grot til leding, 2 lange ægter om sommeren og 2

om vinteren og kvit for ranstov og sandemænds tov, item at have fremlagt efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting torsdagen næst efter sankt hans dag midsommer 1542, 8 mand vidnet har, Peder Hansen den dag for tingsdom at have ladet læse kong Christian den anden hans efterskrevne åbne brev, lydende ord fra andet som efterfølger, vi Christian med Guds nåde Danmarks, Norges Venders og Goters konning etc gør vitterligt, at vi har undt og tilladt, Peder Hansen i Kornum og Anders Hansen i vester Brønderslev med begge deres hustruer, som de nu har, Kirsten og Maren må og skulle i alle deres livstid have, nyde, bruge og beholde deres fædrene bondegods, som de har beliggende i vester Brønderslev sogn, dog med sådan skel at de deraf årlig skal give og fornøje til vor slot Ålborg 1/2 tønde smør, og skulle de holde os om året en nat 12 heste eller 6 heste i 2 nætter, og de tilmed give til leding 10 grot, skulle de og sammeledes gøre 4 lange ægter, 2 om sommeren og 2 om vinteren, og skulle de være fri for al rans tov og sandemænds tov, givet på vort slot København søndagen lætare 1521, derhos at have fremlagt kong Frederik den andens efterskrevne brev, givet på Koldinghus 14/5 1580, som medfører at efterdi velb Peder Munk til Estvadgård har afstået og opladt til KM og kronen en søsterlod i øster Kornumgård og gods, som han med hans nådes tilladelse havde købt og sig til forhandlet af en, ved navn Peder Mørk i Musted, da har hans majestæt solgt og afhændet fra hans nåde og kronen og til Jens Kjærulf i øster Kornum og hans arvinger fornævnte søsterlod i Kornumgård og gods for evindelig ejendom med slig frihed, som hans forældre fornævnte Kornumgård og gods for ham friest har nydt og brugt har, og fuldgøre den forsvarlig kronens skyld, herlighed og rettighed, som kongen og kronen af Kornumgård og gods bør at have, og som hans forældre deraf gjort og givet har, item og for fogden at være fremlagt velb Mogens Juel til Knivholt, Jens Tomasen til Hjermeslevgård, tiltagen i Jørgen Høgs sted, Tomas Svendsen, Jens Clausen i Baldser Maltesens sted, Jens Kjærulf, Anders Kjærulf i Peder Kjærulfs sted, Jens Christensen og Søren Skriver i Holtet deres efterskrevne brev, i hvilket de bekender, at de efter KM strenge befaling var forsamlet den dag, som var onsdagen efter vor frues hjemsøgning, anno 1574 i vester Brønderslev kirke at granske og forfare en uenighed og trætte, som begav sig imellem Jens Kjærulf i Kornum på den ene og hans svogre Anders Tomasen i Kongensgård, Anders Skriver i Hals og Peder Mørk i Musted på den anden side, og indeholder samme brev iblandt andet Jens Kjærulf at have fremlagt for dem en register på Kornums gods, da fandtes det at være 17 pund korn med andre bede efter gammel landgilde, undtagen den lod Anders Skriver var udlagt, som bygget var af al godset, hvilke 17 pund korn lagt i 6 lodder, dernæst fremlagde Anders Andersen efterskrevne breve, dateret 1575, 1597 og 1600, hvori lensmænd takker Jens Kjærulf for hvis kongelig tynge og afgift, som årligt gøres og gives af Kornum og Kornum gods til Åstrup: så og efterdi herredsfogden efter fornævnte arvingers arvs indhold ikke har vidst anderledes i samme sag at dømme, end fornævnte rette arvinger til Kornumgård og gods, i vester Brønderslev sogn og by liggende, jo bør samme deres bøndergods herefter angerløs at nyde og beholde for fornævnte årlig tynge og afgift, som er 1/2 tønde smør, 12 mark er for 12 heste gæsteri, 12 skilling leding penning og fire ægter, de to om sommeren og de to om vinteren, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte herredstings dom at sige ej heller magtesløs dømme, imens fornævnte arvingers breve, de fremlagt har, stander ved magt.

(259)

** var skikket velb Niels Kås til Birkelse på hans søster velb fru Anne Kås til Torupgård hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have ladet stævne velb Børge Trolle til Trolholm, hr Jens Nielsen i Hersum, Christen Joensen i Ørris, Erik Madsen i Hersum og deres medbrødre for en videbog, de nogen tid siden gjort har, formenende samme videbog ikke så lovlig og noksom gjort at være, at den burde ved magt at blive, efterdi den skal findes af Børge Trolle samtykt og ikke forseglet: så og efterdi i samme videbrev formeldes, ingen at

må drive eller drive lade med øg eller fæ i Hersumgårds endels mark, og ikke det indeholder at de ikke heller skulle noget drive med kvæg og fæmon i Ørris endels mark, og efterdi det ikke synes at være Børge Trolles eget signet, som for samme brev skal være trykt, og nogen af de andre segl er forarget, disligeste sammesteds indført nogen ord i ---- og over linierne, og ikke fru Anne Kås vil være samme vedtægt bestendig, som hendes tjenere skal have gjort, da finder vi efter sådan lejlighed samme vide og vedtægt magtesløs at være.

(261)

** var skikket Poul Knudsen i Havgård på den ene og havde stævnet Knud Axelsen i Grønderup og Søren Axelsen i Holmgård på den anden side for et vidne, de 1/9 sidst forleden til Horns herreds ting med deres egen far Axel Pedersen i Holmgård vidnet har, anlangende dem at skulle have seet og nærværende hos været, der Poul Knudsen skulle have taget noget lyng af Axel Pedersens jord den anden lørdag efter sankt bartolomei dag 1607, og ikke de har navngivet hvor samme jord skulle ligge, og ikke samme vidne på fersk fod skal være vidnet: så og efterdi fornævnte vidne findes nyligen at være vidnet om den gerning, som i forgangen år skulle være sket, og ikke den tid på fersk fod at være udgået, og det findes at være efter Axel Pedersens egne børn, som samme vidne med ham vidnet har, og de i så måde findes vildig, i lige måde efterdi fornævnte synsvidne nu i dette år er hjemlet om den gerning, som i forgangen år skulle være gjort, og ikke på fersk fod hjemlet, da finder vi efter samme vidne så og fornævnte synsvidne magtesløs at være.

(262)

** var skikket mester Niels Lauridsen Arctander, superintendant over Viborg stift, hans visse bud Mogens Jensen i Bredsgård på den ene og havde stævnet Niels Sørensen i Sparkær, Poul Jepsen i Mønsted med flere for et vidne, de til Fjends herreds ting nogen tid siden med Anders Mortensen i lille Tårup vidnet har, anlangende nogen holme, som skulle ligge i den sø imellem Bredsgård og lille Tårup, at de skulle have været bjerget til Tårup i nogle år, endog Mogens Jensen på mester Nielses formener, samme holme og enge skulle ligge i Lyng herred over midtstrøms, og med rette at høre og ligge til de gårde i Finderup, som Hans Kræmmer iboer, og ikke da for samme vidner at have fanget nogen varsel: så og efterdi samme vidne ikke om ejendom men aleneste om bygninger at være vidnet, og nogen af fornævnte vidnesbyrd findes at være vildige, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være, og efterdi Anders Mortensens vedkendelse ikke fremlægges, da bør den ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer her og vil være i rette.

(263)

** var skikket velb Christoffer Rosenkrantz til Boller hans visse bud Niels Lauridsen, foged på Lerbæk, på den ene og havde stævnet Oluf i Lundgård, Niels Madsen i Vrå og deres medbrødre nævninger i Børglum herred på den anden side, for de svor Anders Andersen i Skerne kvit for kirkefred af den årsag Anders Jepsen i Skerne stod inden tinge og tilbød at ville rette og udlægge for Anders Andersen for samme kirkefred, menende dem deri uret at have gjort, efterdi for dem blev vidner læst, at han ham uden Torslev kirkedør slaget har: så og efterdi Anders Andersens far Anders Ibsen har udlagt hans bøder og faldsmål for fornævnte kirkefreds bøder, så han ikke ville lide nogen lovmål men lade rette for sig og bøderne til tinge udlagde, og ikke dem til sig igen annammet, og fornævnte nævninger derfor har ham for kirkefred kvit svoret, ved vi ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(265)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang på den ene og havde stævnet Anders Madsen Tømmermand på den anden side, for han nogen tid forleden i forgangne år 1607 havde fortinget en lade for ham at hugge på Kølskegård og den ene underside deraf at have hugget og fuld færdig gjort og derefter for dagenes kortheds skyld begæret af Stygge Høg, at han måtte forloves at drage til mester Tomas i Hammer og der et hus for ham at ophugge, lovet og tilsagde at han på foråret kom igen og samme hans fortinget arbejde at fuldgøre, så det skulle være Stygge Høg uden skade, og han derom tit og ofte er advaret og påmindet samme hans løfte at efterkomme. så mødte Anders Madsen og skød sig til hans værneting Hundslund birketing: da efter sådan lejlighed finder vi samme sag til Hundslund birketing at komme og der gå om så meget som lov og ret kan findes.

(266)

** var skikket velb Johan Rud til Møgelkær, befalingsmand på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Rasmus Jensen i Torup, herredsfoged i Han herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting 2/9 1605 dømt og afsagt har, imellem ham på den ene og velb Knud Gyldenstjerne til Ågård på sin egen og sin søster velb jomfru Jytte Gyldenstjernes vegne, som han er værge for, på den anden side, anlangende en arvelod i jordegods og løsøre, Johan Rud af samfrænder er tildømt at indtale, som er af det gods, hans salig mor fru Mette Rud på lod tilfaldt efter afgangne fru Sidsel Okse, og med samme sin dom heden fundet sagen for sin tilbørlig dommer: så og efterdi Johan Rud fremlægger gode mænds dom, at han er tildømt på sin søsterbørns vegne at indtale hvis arvelod, som dem med rette var tilfalden, imidlertid han var deres værge, og samme kontrakt ikke nu i sig selv her fremlægges, og Knud Gyldenstjerne i lige måder fremlægger adskillige lodder, disligeste skiftebrev på alt hvis gods og ejendom, som hans salig mor fru Mette Rud efter hendes salig morsøster fru Sidsel Okse har bekommet og annammet, som Johan Rud selv samt hans søskende skal have med været hende til at skrive, og de samtligen har forseglet og underskreven, disligeste efterdi Johan Rud har overværet da skifte ---- imellem Knud Gyldenstjerne og hans søskende om deres arvegods efter deres mor fru Mette Rud, og han da samme lodder og skifte også har forseglet og underskreven, og godset dem siden efter samme lodder har efterfulgt, og herredsfogden fordi ikke vidste sig at være dommer i samme sag om noget gods udlæg og derfor indsat den for sin tilbørlig dommer, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være.

(270)

** var skikket Jens Bjørnsen i Strandbylund på den ene og havde stævnet Anne Christensdatter i Rødding og hendes lovværge på den anden side for en dom, hun her til landstinget 19/3 1607 forhvervet har, og deri påskudt en testamente, som skulle lyde iblandt andet om 50 daler, som Jens Bjørnsen formener ulovligen af velb Mogens Gyldenstjerne skulle have oppebåret efter et håndskrift, som Mogens Gyldenstjernes frue skulle have givet Wernicke Perlestikker på samme 50 daler, formener samme dom ikke endelig at lyde og burde fordi magtesløs at være. så mødte hr Peder Jensen, præst i Rødding, og berettet, at hans hustru Anne Christensdatter tjente Wernicke Perlestikker i 7 år, og hun for hendes lange tjeneste foræret hende 50 daler: dernæst for vores bøns skyld afstod Jens Bjørnsen al samme trætte, som han kunne have til Anne Christensdatter for hvis, hun har bekommet af Wernicke Perlestikker, så hun skal det angerløs nyde og beholde, og samme trætte derom aldeles nedlagt at være og ikke komme hende til forhindring i nogen måder.

(271)

** var skikket Jacob Jensen i Blåbjerg med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Christen Olufsen i Rakkeby med flere for en vidne, de har vidnet 2/5, at Jacob Jensens tjenestedreng, Christen Sørensen, tog deres kirkens tiende, som var 5 tønder byg med den ubrændte skæppe, som de havde på tinget fornævnte dag, og somme af fornævnte vidnesbyrd skulle have med været, som han mener, og bortrøvet hans rette brændte skæppe fra hans dreng i dølgsmål den tid, han havde målt fornævnte korn i Rakkeby kirke, og samme af fornævnte folk skal være Jacob Jensens avindsmænds og uvenner, mener derfor samme deres vidne burde magtesløs at være: så og efterdi samme vidne, nu hid stævnet er, med andre vidnesbyrd bestyrkes og bekræftes, og Jacob Jensen ingen vidnesbyrd derimod fremlægger, med hvilke han dem ---- og tilbage drive kan ikke sanddru at være, ved vi ikke imod fornævnte vidner at sige eller magtesløs dømme, og efterdi fornævnte herredsfoged har dømt efter samme vidner, imens de stod ved magt, og de nu findes ved magt at være fundet, ved vi ikke imod fornævnte herredsfogeds dom at sige eller herredsfogden derfor at fælde.

(276)

** var skikket mester Niels Lauridsen, superintendant over Viborg stift, hans visse bud Mogens Jensen i Bredsgård på en ene og havde stævnet Peder Olufsen i Sparkær med mange flere på den anden side for vidner, de vidnet har, anlangende et garn sat under vejbro over åen til ---- at skulle ligge til Tårup og dertil skulle være brugt i nogen år, hvilke deres vidne Mogens Jensen på mester Nielses vegne formener at skal være nogen sankevidner og vildige, og en part skulle findes at være Anders Mortensen og hans hustrus nære slægt, og ikke de heller udtrykkeligen skal have vidnet, hvem samme grund og fiskeri tilhører med rette, tilmed formener dem at have vidnet imod adkom og lovhævd, menende derfor samme vidner bør magtesløs at være: da efter begge parters bevilling blev samme sag opsat til snaplandsting først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(277)

** var skikket Søren Pedersen i Nibe på hans bror Niels Pedersens vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Pedersen, birkefoged i Nibe, Mads Knudsen sst, Poul Skriver i Nibe med mange flere for et vidne, de til Nibe byting på fornævnte hans bror i adskillige tider vidnet har, anlangende den trætte han med salig Gunde Gjed skulle have i været, menende samme vidner ikke så rigtig fuldkommeligen noksom eller nøjagtig at være, at de burde at komme hans bror på sin fredløs mål til nogen forhindring men magtesløs at være, så mødte Anders Gjed og fremlagde efterskrevne tingsvidner af Nibe birketing 25/6 dette år, Niels Pedersen, birkefoged i Nibe, at have vidnet, at 14/6 sidst forleden kom Gunde Andersen Gjed i hans hus og klaget sig hårdelig, at ung Niels Pedersen i Nibe og hans kone havde slaget ham, så han aldrig kunne forvinde det, tilmed klaget han sig at være slaget, så han havde ondt af samme slag i hans hals, Mads Knudsen i Nibe at have vidnet, at onsdag og torsdag næst efter, at Gunde Andersen Gjed blev slagen, opspyttede Gunde Gjed en bækken fuld af blod efter en anden, og klagede han på Niels Pedersen og hans hustru derfor: da efter begge parternes bevilling blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(286)

8/10 1608.

** var skikket Christen Pedersen, som nu i år tjente Christen Skaridsen i Nørhå hovgård på den ene side og havde stævnet Christen Pedersen i Nørhå på den anden side for et vidne, han til Nørhå birketing 14/9 sidst forleden vidnet har, om nogen ord og tale, han mere end år og dag siden skulle have haft til ham ved havet under et skib om Maren Pedersdatter og Maren Bodsdatter, anlangende deres gode rygte og navn, hvilke deres vidne han ved sin højeste helgens ed hårdelig benægter sig aldrig at have sagt i nogen måde: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har nu nyligen vidnet om de ord er, som Christen Pedersen skulle have haft lang tid siden om fornævnte pige, og ikke på fersk fod derom har båret kundskab, og ikke heller Christen Pedersen sådanne ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, og ikke han vil være dem bestendig eller fra sig med sit brev og segl bebrevet, men dem til birketing med stor ynk og formaning at have benægtet, og endnu i dag dem højligen benægter og undskylder at forklare fornævnte pige, at han ikke ved andet med hende end som en ærlig pige, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen personer til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(288)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Jens Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Poulsen med mange flere i Årup og Vesløs for et vidne, de til Hannæs ting 19/3 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen brugelighed i Amtoft mark, som de mænd, der nu boer i Amtoft, i deres tid skal have haft, endog fornævnte folk og mænd ikke enhver i særlighed for sig selv har vidnet, men i almindelighed og tilsammen skal have vidnet, ikke heller skal have benævnt, hvor samme endels mark fra Amtoft skal være beliggende: så og efterdi KM befaling findes til ridemænd at være udgået dem samme markskel at forfare, og indeholder samme brev begge parterne at skulle møde for ridemænd, når de dem tilsigende vorder, og at skulle tage med dem hvis breve og beviser, de hos hverandre kan have, da ved vi os ikke om samme vidne at dømme, førend gode mænd efter samme kongelige befaling har været på åstederne, som hegnet står.

(290)

** var skikket Laurids Tord, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Hans Broutmand, borger sst, på den anden side for et udviselses vidne han 20/6 sidst forleden til Viborg byting forhvervet har, hvilken udviselse han formener ikke at være taget og forhvervet så lovlig efter loven, som det sig burde: så og efterdi nu bevises med delsbrev, den femte mand af fornævnte otte mænd tinghørere at have været delt og lovforvunden, da han og hans medbrødre vidnede fornævnte vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme udviselses vidne magtesløs at være.

(291)

** var skikket Envold Kruse til Vingegård, KM befalingsmand på Asmildkloster, på sin egen og velb Hermand Kås til Skovsgård hans vegne på den ene og havde stævnet Morten Hvas, borgmester i Viborg, Christen Simonsen, Jacob Skriver rådmænd med deres medfølgere, borgere i Gråbrødre sst, på den anden side, som skal have gjort et brev og forpligtet sig til hverandre, at de ikke skulle kalde nogen sognepræst til fornævnte kirke af dem, som er i Viborg, men skulle kalde og samtykke en udenbys mand, formenende samme brev ikke så nøjagtig at være, efterdi den af den ældste borgmester, rådmænd eller menige sognemænd ikke bevilget eller samtykt er: da efter sådan

lejlighed, at efterdi Morten Hvas, Christen Simonsen og Jacob Knudsen findes med fornævnte brev stævnet og kaldt at være, og de ikke eller deres fuldmægtig nu vil det her fremlægge, da dersom de har sådan fornævnte brev, da bør det ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige kommer her med samme brev og vil være i rette.

(292)

5/11 1608.

** var skikket velb Otte Christoffer Rosenkrantz til Boller hans visse bud Niels Lauridsen, foged på Lerbæk, og havde stævnet efterskrevne personer, som er Christen Pedersen i sønder Vrå, Anders Lauridsen i nør Vrå, Jens Sørensen i Gunderup og deres medbrødre ransnævninger i Børglum herred på den anden side, for de har svoret en hans tjener, ved navn Søren Jensen, i Koldmade ran over for to øksne, han skulle have taget på Fladholt mark efter et vidnes lydelse, og ikke de ville anse et vidne, han samme dag for dem lod læse, hvormed han har bevist, samme hans tjener deri uskyldig at være: så og efterdi det vidne, fornævnte nævninger deres ed efter svoret har, findes nu at være undersagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævningers ed magtesløs og at være som den usvoren var.

(293)

** var skikket Las Vilsen i Hebelstrup hans visse bud Christen Vinter sst med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Mogens Mikkelsen, rådmand i Ålborg, for en vurdering han for nogen år siden forhvervet har til Nibe birketing i 3 binding hus, som Mads Eriksen Skrædder tilhører, hvilke 3 binding hus, som Jens Sørensen iboer, som Christen Vinter på Las Vilsens vegne formente at være Las Vilsens rette hus og gård, og ham at skulle have fulgt efter sin købe og skødebrev og adkom: så og efterdi ikke bevises Mads Eriksen at have solgt og afhændet samme tre binding hus, førend de er Mogens Skriver tilvurderet, da ved vi ikke imod samme vurdering ej heller fornævnte Mogens Skrivers skøde, han på Gunde Gjed på bemeldte 3 binding hus gjort og givet har, at sige eller magtesløs dømme.

(296)

** var skikket Peder Roed i Klim og Niels Nielsen sst på deres egne og deres medarvingers vegne på den ene og havde stævnet Mogens Mikkelsen Skriver, borger i Ålborg, på den anden side for to uendelige domme, han her til landsting skal have forhvervet, anlangende noget gods, som han skulle have fået Poul Nielsen, Peder Roeds bror, og de formente dem intet at have bekommet af samme gods, hvilke to domme de formente ikke at lyde endelig, menende fordi de burde magtesløs at være og ikke komme dem til hinder eller skade: så og efterdi nu bevises med fornævnte seddel, Peder Roed at have oppebåret af Poul Nielsens gods, siden han arv og gæld afstået har, da finder vi efter sådan lejlighed samme afsigelse vidner ingen magt at have, mens fornævnte seddel stander ved magt og urykket.

(299)

** var skikket velb Otte Christoffer Rosenkrantz til Boller hans visse bud Niels Lauridsen, foged på Lerbæk, på den ene og havde stævnet Jep Olufsen i Skibtved og Peder Nielsen i Fladholt på den

anden side for et vidne, de til Sæbygård birketing vidnet har, indeholdende en hans tjener, ved navn Søren Jensen, skulle have taget to øksne fra Staffen Andersen i Fladholt, formener samme deres vidne uret at være, som han med vidne imod deres vidne skal have bevist: efterdi fornævnte vidnesbyrd og Staffen Andersen findes tilforn to gange hid til landsting at have været stævnet og kaldt for samme sag, og de ikke da er mødt eller nogen på deres vegne nogen modstand herimod at gøre, og to uendelige landstings domme derfor er udgangen, samme vidner at være magtesløs fundet, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme findes uden på skrevet lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften på dommen i sig selv formelder, og fornævnte vidnesbyrd og Staffen Andersen har haft noksom lang respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Niels Lauridsen på hans husbonds vegne derfor har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og efterdi ingen endnu er mødt her i dag nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidner magtesløs at være.

(300)

** var skikket Niels Lauridsen i Ungstrup hans visse bud Poul Lauridsen i Røjkær på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Helligkilde med flere og deres medbrødre, salig Jens Pedersen i Helligkilde hans slægt og køn, på den anden side for en forpligt de 1/10 sidst forleden på Revs herreds ting i rette båret har om en summa pending og korn, han til nogen visse tid og terminer udlovet har, endog de selv og deres egen slægt og køn skal have samme pending, korn og forpligt forbrudt, idet de imod loven, siden årfejde er gangen og gjort, har Niels Lauridsen såret, slagen og ilde medfaren, så han næppelig undkom med livet, og de ud af slig årfejde skal være fornævnte bod pending og korn fradømt, og Niels Lauridsen at skulle være forbudt af lensmands fuldmægtig samme bod pending at afhænde eller fra sig levere, førend der var ganget dom i sagen: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(301)

19/11 1608.

** var skikket Jens Christoffersen i Vejerslevgård på den ene og havde stævnet Mads Nielsen Kræmmer i Nykøbing på den anden side for to delsbreve, han over ham til Nykøbing byting forhvervet har, anlangende nogen ord dem skulle være imellem falden, endog Jens Christoffersen formente, samme ord ikke at skulle være nogens ære eller lempe angældende: så og efterdi Jens Christoffersen og Mads Nielsen begge for ting og dom har indgivet deres sag på fornævnte dannemænd at skulle dem imellem sige som forskrevet står, og tingsvidne efter deres ord straks gangen er, som er så stærk efter loven, at der må ej lov imod gives, og ikke de dem til endelighed efter samme voldgifts vidne har imellem sagt, ved vi os ikke deri at dømme, men finder samme sag til for benævnte tilbetroede dannemænd at komme, og dem at sige dem imellem, eftersom sagen på dem er indgivet, og de til betroet er.

(303)

** var skikket Christen Lauridsen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Laurids Poulsen i Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, for en dom han til fornævnte ting 5/9 sidst forleden dømt har, formeldende at han har dømt ham til rede og

regnskab med velb Iver Kås til Ørndrup om nogen gæld, Iver Kås skal have været afgangne Anders Rasmussen i Varde pligtig, endog at det noksom skulle være bevist for ham med Iver Kåses egne breve og register, at han har bekommet gods og varer af Anders Rasmussen: så og efterdi samme dom ikke er endelig, da bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at adskille, som det sig bør.

(304)

** var skikket velb Mogens Kruse til Balle hans visse bud Rasmus Mikkelsen på den ene og havde stævnet Niels Olufsen i Hovgård og Jens Tomasen i Vennebjerg på den anden side for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting vidnet har 8/8 sidst forleden, bemeldende at de skulle have fundet Kirsten Pedersdatter, Peder Tysks datter, i Sønderlev liggende i klitten hos en dreng og brugte et ugudeligt levned, hvilket skulle være sket et år siden ved påsketide: så og efterdi samme vidne ikke medfører den drengs navn, som skulle have ligget hos Kirsten Pedersdatter, og efterdi Kirsten Pedersdatter ikke for samme vidne har fået varsel, og tilmed findes fornævnte vidne ikke på fersk fod at være vidnet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(305)

** var skikket velb Mogens Kruse til Balle hans visse bud Rasmus Mikkelsen på den ene og havde stævnet Anders Jensen i Sønderlev med sine medbrødre 8 mænd med menige mænd i Skallerup sogn på den anden side for et sognevidne, de i Skallerup kirke skulle have vidnet sankt hans dag 1608, at Peder Tysks børn og synderlig nogen af døtrene skulle have haft et ondt rygte på sig for løsagtighed og andre laster, og ikke de har vidnet eller navngiven hvad laster, fornævnte børn skulle have haft, og ikke heller hvilke af Peder Tysks døtre, der skulle have haft ondt rygte på sig for løsagtighed: så og efterdi der findes ingen varsel for fornævnte sognevidne at være givet, og ikke heller samme vidne navngiver hvilke af Peder Tysks børn, der skulle være berygtet for løsagtighed, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(306)

** var skikket velb Mogens Kruse til Balle hans visse bud Rasmus Mikkelsen på den ene og havde stævnet Hans Jensen i Sørup og Mads Jensen i Sønderlev på den anden side for et brev, de 17/5 sidst forleden skulle have udgivet, at de på hr Hans Jensen i Skallerup præstegårds vegne skulle have været i Knolde og tilspurgte Laurids Nielsen i Knolde og hans pige Gertrud Pedersdatter, hvorledes Kirsten, Peder Tysks datter, forgangen juledage havde skikket sig i hans hus, og han skulle have svaret, at Peder Tysks datter skulle have kommet til ham på tredje juledag, og samme dag skulle der have været nogen unge karle til hans, af hvilke en part skulle have ligget der om natten, og en af Peder Tysks døtre, ved navn Else, skulle have ganget hjem om natten, men en anden, ved navn Kirsten, skulle have blevet der liggende om natten, og siden skulle have fundet Kirsten i seng hos en ung dreng, hvilket brev ikke til tinge skulle være vidnet: så og efterdi samme brev efter sagden er udgivet og ikke til tinge er vidnet, og lovlig varsel for give, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev magtesløs at være.

(307)

** var skikket Niels Griis i Torup hans visse bud Palle Nielsen i ---- på den ene og havde stævnet Christen Pedersen i Klim på den anden side, for han til Hannæs ting 14/5 sidst forleden skulle have

ladet Niels Griis fordele for 10 daler, han skulle have været hans salig far pligtig, og at Niels Griis at være fordelt efter sin forpligt, han Christen Pedersen på samme gæld til tinge skulle have gjort, endog Christen Pedersen, der han samme forpligt og dele forhvervet har, selv skal have været delt og lovforvunden, menende fordi samme forpligt og dele ikke så lovlig at være drevet, at de bør nogen magt at have: så og efterdi nu bevises med delsbrev, Christen Pedersen at have været delt og lovforvunden, da han lod tage fornævnte forpligt og lod fordele Niels Griis og i så måde selv været ----, da han brugte samme lovmål, da finder vi efter sådan lejlighed Niels Griis af fornævnte dele og for fornævnte forpligt kvit at være.

(309)

** var skikket Christen Prip til Øland på den ene og havde stævnet Mads Bodsen i Sperring, herredsfoged til Hundborg herreds ting, på den anden side, for en dom, han til fornævnte ting 19/9 dømt har, imellem Christen Prip og velb Christoffer Lunov til Nystrup, for meldende blandt andet i sin beslutning, at efterdi Christen Prip ikke for ham beviste med nogen ---- kundskab, brev eller andet, at han havde udlagt og betalt nogen af Christoffers vitterlige gæld, vidste han ikke andet derom at sige, end Christoffer burde for Christen Prips tiltale kvit at være: så og efterdi ikke bevises med Christoffer Lunovs brev og segl ham at være Christen Prip nogen gæld pligtig, eller Christen Prip har udlagt nogen gæld for Christoffer Lunov, så han derfor kunne være ham nogen udlæg pligtig, ej heller med Christoffer Lunovs skadesløs brev bevises, ham at have lovet for Christen Prip for nogen gæld skadesløs at holde, og herredsfogden Mads Bodsen fordi har kvit dømt Christoffer Lunov for Christen Prips tiltale, ved vi ikke imod samme hans dom at sige ej heller magtesløs at dømme.

(311)

** var skikket velb Christen Prip til Øland på den ene og havde stævnet Mads Bodsen i Sperringgård, herredsfoged i Hillerslev herred på den anden side, for han ikke her til dags ville unde ham tingsvidne efter hans venlige tilbud, som han til Hillerslev herreds ting 16/8, 11/10 så og 25/10 tilbød hr Jens Nielsen i Nors, at han vil være overbødig at udlægge og fuldgøre hr Jens med guld, sølv og penning så også for hvis skade, kost og tæring, som hr Jens kunne have lidt for det ejendom, fiskeri og ----, som Christen Prip kunne findes at have gjort ham skade på: så og efterdi Christen Prips fuldmægtig Christen Andersen ingen udlæg havde med sig 16/8, med hvilke han KM dom kunne fuldgøre, og fogden fordi ikke vidste at stede han nogen tilbuds vidne, kunne vi ikke kende fogdens ulempe deri at være, og efterdi Christen Prip 25/10 til fornævnte herredsting havde ladet stævne hr Jens for udlæg at gøre ham, og hr Jenses skudsmål da er gjort, så fogden derfor har sagen opsat i 14 dage, og der den 14 dags dag er kommen, har Christen Prips bud Christen Andersen ingen udlæg haft med sig der den dag til stede efter opsættelsens lydelse, med hvilke han KM dom kunne fuldgøre, og fogden fordi ikke har vidst at stede Christen Andersen på hans husbonds vegne nogen tilbuds vidne beskrevet, kunne vi ikke heller kende herredsfogdens ulempe deri at være, men om den beskyldning, Christen Prip beskylder Mads Bodsen, for han ikke ville unde ham tilbuds vidne beskrevet 11/10, og Mads Bodsen derimod fremlægger ---- mænds brev og segl, at Christen Prip det i ---- den dag, og påskød det med tingsvidne at ville bevise, og begæret den sag nogen tid at måtte opstå, da efter sådan lejlighed opsatte vi den sag til snapslandsting først kommende, og da dem her at møde og gå derom hvis ret kan findes.

(316)

** var skikket Laurids Nielsen Eriksen, indbygger på Læsø, hans visse bud Christen Nielsen Skriver i Viborg på den ene og havde stævnet Maren Lauridsdatter, Kirsten Lydiksdatter med flere på den anden side for et vidne, de til Læsø birketing 16/9 dette år vidnet har med Melkor Poulsen og indbyggere på Læsø om en ager og båre, som han og Melkor Poulsen omtrætter, har ligget til Melkor Poulsens gård i mange år, eftersom hver af dem vidnet har kunne mindes, og dog i deres vidne ikke skal have gjort skilsmisse på, hvor vidt og bredt fornævnte ager og jord har været brugt i længde og bredde til Melkor Poulsens gård: så og efterdi Christen Nielsen ingen vidnesbyrd fremlægger, med hvilke han samme vidne rykke og tilbage drive kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(318)

** var skikket velb Poul Jacobsen til Ørndrup på hans tjenere Jens Nielsen i Ørndrup, Jens Villumsen, Niels Nielsen, Jacob Knudsen, Peder Friis og Gregers N sst deres vegne hans visse bud Las Schønning i Grarup med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende dem da efter en anden opsættelse at have stævnet Søren Nielsen i Rønbjerg for en klage og en tingsvidne, han for nogen tid siden til Åle birketing over dem klaget og forhvervet har, anlangende at de skulle have afført og gravet tørv af Østerfald hede og ført til Ørndrup imod velb Mikkel Nielsen til Kyø hans vilje og minde, formenende samme klage og vidne ikke så lovlig at være vidnet og forhvervet, at det bør ved magt at blive: da efter begge parternes bevilling blev samme sag opsat til snapslandsting først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og Jens Nielsen, Jens Villumsen, Niels Nielsen, Jacob Knudsen, Peder Friis og Gregers N så længe af samme vold kvit at være.

3/12 1608.

(319)

** var skikket Jens Lauridsen ved Fladstrand hans visse bud Jacob Vognsen, borger i Århus, på den ene og havde stævnet Peder Selgensen i sønder Saltum på den anden side for en kontrakt, han med hans bror salig Peder Lauridsen gjort og indgået har, lydende blandt andet at hans bror skulle i pant sætte Peder Selgensen deres fælles gård i Østrup for 200 daler, og skulle han til evindelig ejendom beholde et bolig, kaldes Vifled for hvis gæld, deres salig far Vogn Hansen pligtig var, hvilken kontrakt Jacob Vognsen på Jens Lauridsens vegne formener ikke så noksom eller lovlig at være, efterdi hans salig fars gård og grund var ham såvel som hans bror Peder Lauridsen og de andre deres søskende og medarvinger, som er efter deres salig far og mors død 17 søsterlodder arveligen tilfalden, og ingen skifte dem imellem ganget er, formenende efter slig lejlighed fornævnte hans bror ikke at være mægtig at forpante hvis, som ham efter hans salig far og mor arveligen tilfalden er, meget mindre noget deraf at sælge eller bortskøde, så mødte Peder Selgensen og fremlagde efterskrevne kontrakts brev lydende som efterfølger, kendes vi Las Mørk i Østrup, Las Dal i Vestergård og Tomas Brus i Østrup at vi har været over en venlig kontrakt imellem Peder Selgensen i sønder Saltum og Peder Lauridsen i Østrup om hvis gæld, salig Las Jensen efter tre hans breves lydelse salig Vogn Hansen i Saltum pligtig var, i så måder at Peder Lauridsen skal give Peder Selgensen 200 gamle daler, som skal blive stående på rente hos ham, årligen for 10 daler, og skal Peder Lauridsen i pant sætte Peder Selgensen den bondegård i Østrup, han selv påboer, og skal Peder Selgensen til evindelig ejendom beholde det gadehus, som kaldes Vifled, som Niels Pedersens søster iboede, dateret sønder Saltum 26/12 1608 : så og efterdi samme kontrakt er selvejer bondegods anlangende, og den formelder både om ejendom og pant, og ikke fornævnte

ejendom er lovlig lovbudt, ej heller fornævnte ejendom til tinge efter loven at være skødet eller forpantet, da finder vi efter sådan lejlighed samme kontrakts brev magtesløs at være.

(320)

** var skikket Las Lauridsen i Østrup på den ene og havde stævnet Peder Selgensen i sønder Saltum på den anden side for nogen købebreve, som han skulle have ladet forhverve af nogen hans søskende og medarvinger på deres lodder og anparter i den gård i Østrup, som Las Lauridsen nu i boer, som er ved arv, Jens Lauridsen i Fladstrand, Niels Lauridsen i Østrup, Johanne Lauridsdatter i Alstrup og hendes lovværge, Niels Lauridsen født i Birket, Søren Olufsen i Graven og Svend Christensen, degn i Alstrup, barnfødt i Borup, på sin egen og sin søster Anne Christensdatters vegne, hvilke breve Las Lauridsen formener ikke så lovlig og ret at være forhvervet og udgivet, som det sig burde, og de derfor burde magtesløs at være. så mødte Peder Selgensen og fremlagde Peder Lauridsens efterskrevne brev, som velb Vogn Vognsen til Stenshede og Peder Kock, borger i Sæby med ham underskrevet har, dateret Sæby 4/9 sidst forleden, i hvilken han kendes, eftersom hans salig far Las Jensen var salig Vogn Hansen i Saltum en stor summa penge skyldig efter hans breves lydelse, og efterdi han forfarer, at det ene brev, som er dateret i Saltum 30/4 1599, at hvis som salig Vogn Hansen ikke bekom fornævnte pending igen, da bepligtet han sig og sine arvinger at gøre Vogn Hansen fyldest i hans bondegård i Østrup, og Vogn Hansen har afhændet sig samme breve og gæld til Peder Selgensen, så han dem må indfordre, og da har han været over en venlig forligelses mål med Peder Selgensen om hans lod og anpart, som han efter hans salig far Las Jensen og salig mor Maren Svendsdatter var arveligen tilfalden: så og efterdi samme breve er jordejer bønders ejendom anlangende, og ikke de til tinge ---- er gjort, og ejendom der sst at være forpantet eller afhændet efter loven, da finder vi efter sådan lejlighed samme breve ulovlig og så vidt, de er ejendom angældende, ingen magt at have

(322)

** var skikket Peder Selgensen i sønder Saltum på den ene og havde stævnet Christen Torbensen og Jens Christensen, som forgangen år tjente Las Lauridsen i Østrup, på den anden side for et varsel, de til Hvetbo herreds ting 17/9 sidst forleden vidnet og bekendt har, formeldende at de 14 dages dag skulle have givet Jens Lauridsen ved Fladstrand mundtligt varsel i Østrup for et vidne, Las Lauridsen på ham samme dag forhvervet har, hvilket varsel Peder Selgensen formener ikke så sanddru eller retfærdig skulle være vidnet, efterdi Jens Lauridsen ved sin sjæls salighed hårdeligen benægtet, dem ikke at have givet ham nogen varsel den dag: så og efterdi Christen Torbensen og Jens Christensen nu er mødt og med oprakt finger og helgens ed været samme varsel bestendig, dem det tidlig om morgenen i Østrup at have gjort Jens Lauridsen, og ingen vidnesbyrd derimod fremlægges, med hvilke samme varsel rykkes og tilbage drives kan ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte varsel at sige eller magtesløs dømme.

(325)

** var skikket velb Peder Munk til Estvadgård hans visse bud Søren Pedersen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Pedersen i Nørgård på den anden side for en gårdfred, han har ladet Peder Munks tjener Niels Hansen oversværge, uanseet at Peder Munk samme dag skal have ladet tilbyde hans bøder, og Søren Pedersen den endnu her tilbød, og formente at Niels Hansen burde kvit af samme gårdfred at være: da efterdi ikke bevises Niels Hansen eller nogen på hans vegne at have

udlagt nogen bøder til det herredsting, som han samme lovmål er overganget, indsætter vi samme sag did at komme og der gå om hvis lov og ret er.

(326)

** var skikket Svend Jensen Tømmermand i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Niels Jensen med flere borgere i Ålborg, Jens Nielsen i Hasseris med flere, sandemænd til Ålborg byting, for deres ed og tov, som de til Ålborg byting 26/9 sidst forleden svoret og gjort har over Jens Sørensen i Dollerup, Christen Sørensen i Komdrup, som tjente salig Niels Andersen, der sst, med flere, og svoret Jens Sørensen i Dollerup manddød over og fra hans fred for Niels Andersen i Komdrup, han dræbte og ihjel slog, uanseet at Niels Andersen uden al årsag, skyld og brøde, som han vidste sig ingen fejde eller fare af ham eller nogen, og fordi værgeløs af Jens Sørensen forræderligen på hans rette vej fra Ålborg hjem til hans hus myrdet, dræbt og omkommen, og fordi mord og manddød både her til landsting så og til Ålborg byting var ham tillyst, og sandemænd dog ikke efter sådan uhørlig gerning har villet ham mord og manddød oversværge, men aleneste kun svoret ham manddød over og fra hans fred, formente samme deres ed og tov ikke så noksom fuldkommelig eller retfærdig at være svoret og gjort, og dem derfor at have gjort uret og burde derfor at stande til rette: så og efterdi nu bevises med brev her af landstinget, så og med tingsvidne, at Jens Sørensen både til landsting og Ålborg byting er mord og manddød tillyst, og sandemænd dog intet om samme mord har svoret, enten til eller fra, disligeste efterdi loven formelder, sandemænd at skal være otte i hvert herred, og efterdi det befindes at være otte sandemænd til Ålborg byting at tove, og der dog ikke findes uden de 7 sandemænd i denne sag både om fornævnte drab og åråds vold at have været, da finder vi efter sådan lejlighed samme sandemænds tov magtesløs at være, sammeledes efterdi den ene sandemand Peder Madsen ikke har gjort sin tov og ed med de andre hans medbrødre 7 sandemænd, ej heller ladet gøre sin skudsmål efter loven, som det 7. kapitel i første lovbog om bemelder, da ved vi ikke andet derom at sige, end Peder Madsen har jo dermed gjort uret og bør derfor at stande til rette efter loven.

(332)

** var skikket Niels Lauridsen i Ungstrup hans visse bud Poul Lauridsen i Røjkær med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have ladet i rette stævne Peder Christensen i Helligkilde med flere og deres medbrødre, salig Jens Pedersen i Helligkilde hans slægt og køn, for en forpligt de 1/10 sidst forleden på Revs herreds ting i rette båret har om en summa pending og korn, han til nogen visse tid og terminer udlovet har, endog de selv og deres egen slægt og køn skal have samme pending, korn og forpligt forbrudt, idet de imod loven, siden årfejde er gangen og gjort, har Niels Lauridsen såret, slagen og ilde medfaren, så han næppelig undkom med livet, og de ud af slig årfejde skal være fornævnte bod pending og korn fradømt, og Niels Lauridsen at skulle være forbudt af lensmands fuldmægtig samme bod pending at afhænde eller fra sig levere, førend der var ganget dom i sagen: så og efterdi det befindes Niels Lauridsen at være svoren manddød over og sin fred, og samme sandemænds ed stander ved magt og urykket, og Niels Lauridsen i sådan hans umyndighed har gjort fornævnte forpligt, kunne vi ikke kende den lovlig og bør fordi magtesløs at være, disligeste efterdi fornævnte herredstings dom findes efter samme forpligt at være dømt, da det stod urykket, og den nu findes at være undersagt, da bør fornævnte herredstings dom ingen magt at have, og efterdi fornævnte årfejde er gjort, ligevel sandemænds ed står ved magt, da finder vi efter slig lejlighed samme årfejde magtesløs at være.

(235)

17/12 1608.

(1)

18/1 1612.

frygt Gud, gør ret, forlad dig ikke på menneskene.

** (fortsat fra ikke bevaret blad) og gav last, kære og klage over Tomas Tomasen i Vejby, for han har ynkelig og uden al skyld og brøde dræbt og ihjel stukket hans søstersøn Poul Andersen, som tjente Mogens Nielsen i Vollerup: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Tomas Tomasen manddød over og fra hans fred for Poul Andersen, han ihjel slog, eftersom de selv sanden har udspurgt.

(2)

** var skikket Jørgen Nielsen, borger i Sæby, hans visse bud Søren Mikkelsen, byfoged der sst, på den ene og havde stævnet Poul Kock og Lydik Iversen, stokkerknægt eller fogedsvend i Ålborg, på den anden side for en fuldmagt, de dem underfundeligen imellem skulle have gjort, som han mente, og dermed at ville Jørgen Nielsen forvende for den tredje part af 11 kroner, som han med rette burde af hvis grime pending, som dem samtligen lovet var af 11 heste, som de var roskammer for fra Sæby og ad Frankrig, og skipper Peder Mikkelsen, som var købmand for fornævnte heste har oppebåret en pibe vin for hans grime penge i Frankrig, endog Lydik Iversen ingen fuldmagt skulle have haft af Jørgen Nielsen: så og efterdi ikke bevises Lydik Iversen at benægte samme fuldmagt, men har det forseglet, og det indholder fuldmagt at være givet Poul Kock samme pibe vin at indkræve, ved vi ikke imod samme fuldmagt at sige eller magtesløs dømme.

(3)

** var skikket Poul Kock, rådmand i Sæby, på den ene og havde stævnet Hermand Henriksen, borgmester der sst, og Peder Olufsen, rådmand sst, på den anden sidefor en dom, de 16/10 sidst forleden til Sæby rådhus dømt har, og dermed ham tildømt at betale Peder Mikkelsen, borger og rådmand sst, 50 daler, som ham skulle restere på en Frankrigs rejse, udi han formener sig uret at være sket: med flere ord og tale dem imellem var, da afstod Søren Mikkelsen på Peder Mikkelsens vegne samme borgmester og råds dom, så den skal være dom den udømt var, og ikke at komme Poul Kock på samme pendings udgift til hinder eller skade i nogen måde.

(4)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Peder Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Oluf Nielsen i Stokbro på den anden side for en dom, han til Sæby byting 7/8 1611 forhvervet har, anlangende en hest skulle være arresteret i Sæby, hvilken dom han formener ulovlig og uret at være, og burde magtesløs at blive: så og efterdi ikke findes i samme dom at være inddraget, nogen til den at være stævnet og kaldt, og den ikke er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(5)

** var skikket ---- Gyldenstjerne til ---- , befalingsmand over Bøvling len, på den ene og havde stævnet Søren Mikkelsen, byfoged i Sæby, på den anden side for hans sandhed at vidne, om Peder Andersen, borger der sst, ikke 30/7 sidst forleden begæret af ham, at han ville unde ham to borgere at beslå Oluf Nielsen i Stokbro med en grå hest, og om han da ikke har udstedt Christen Madsen og Anders Mogensen, borgere der sst, dertil svarede Peder Andersen, at han ikke havde begæret af Søren Mikkelsen eller Christen Madsen og Anders Mogensen at gøre nogen beslag på samme hest.

(7)

** var skikket fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Peder Andersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 21/12 sidst forleden, lydende hende da at have ladet stævne Søren Christensen i Langtved, Jens Ladefoged på Sæbygård og deres medbrødre for et vidne, de til Sæbygård birketing 26/10 sidst forleden vidnet har, at Peder Andersen skulle have gjort vedkendelse på en grå hest, Oluf Nielsen i Stokbro skulle have haft, og Peder Andersen skulle have tilsagt Oluf Nielsen, løb din tyv, du har stjålet hesten, jeg skal lade dig hænge, og ikke samme deres vidne skulle medføre, hvad sted de ord skulle være falden, og fornævnte vidne skulle være Peder Andersen af had og avind på vidnet, og Peder Andersen samme ord med højeste ed skulle benægte: så og efterdi nu bevises med delsvidne, Jacob Christensen at have været delt og lovforvunden, da han fornævnte vidne udstedt har, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(8)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Peder Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Madsen og Anders Mogensen, borgere i Sæby, på den anden side for et vidne, de til Sæby ting 14/8 sidst forleden skal have vidnet, at da i går 14 dage forleden skulle Peder Andersen være indkommen i hans hus og skulle have sendt bud til byfogden, at han ville unde ham lov at beslå Oluf Nielsen i Stokbro med en grå hest, hvilket vidne Peder Andersen formener af fornævnte mænd af had og avind ham at være på vidnet, menende fordi samme vidner ulovlig og uret at være og burde fordi magtesløs at blive: da efter sådan lejlighed blev samme delsvidne og fuldmagt ind beseglet, og opsatte vi samme sag til i dag måned og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(9)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jacob Vognsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen i Føltved med flere synsmænd på den anden side for et hjemmel og vidne, de til Kær herreds ting 22/10 sidst forleden kundgjort har, at de skulle have seet Laurids Jensen, som dræbte og ihjel slog salig Bertel Madsen i øster Hassing om tirsdag morgen, efter draben var sket imellem søndag og mandag om natten, og han da skulle have haft et sårmål oven hans venstre øje og et blåslag på sin venstre aksel, som han skulle have berettet for dem, at salig Bertel Madsen i øster Hassing skulle have gjort ham, hvilke deres vidne Jacob Vognsen på Manderup Parsbergs vegne formener løgnagtig og usanddru at være, ej heller med oprakt finger og helgens ed at være vidnet: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke med oprakt finger og helgens ed efter recessens lydelse har vidnet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(10)

** var skikket velb Hans Pors til Nørgård på den ene og havde stævnet Mikkel Sørensen Nør, indvåner i Nykøbing i Mors, på den anden side for en skøde, han til fornævnte byting nogen år forleden af Poul Nielsen, borger sst, forhvervet har, anlangende halvparten i en gård i Nykøbing, som Poul Nielsen til ham skødet og afhændet har, og derfor skulle have bekommet af Mikkel Sørensen pending, sølv fuld værd og god betaling, eftersom samme skøde derom vidtløftig formelder og udviser, og Poul Nielsen siden nogen år derefter skal have indgået en kontrakt med Mikkel Sørensen, hvori han skal have bekendt, samme halvpart gård at være Mikkel Sørensen arveligen tilfalden efter hans salig mor, Poul Nielsens afgangne hustru Maren Lauridsdatter, formener derfor samme skøde ikke så noksom og nøjagtig at være, at de burde nogen magt at have, og at man ikke både kunne arve en ejendom og købe den, og burde derfor magtesløs at være: så og efterdi samme skøde findes til Nykøbing byting, som ejendommen beliggende er, at være udgået, og i fornævnte kontrakt intet af hendes af det, skøden pålyder, men kontrakten forklarer hvis i skøden benævnt er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte skøde at sige eller magtesløs dømme.

(12)

** var skikket Søren Frandsen, ridefoged til Sæbygård, og fremlagde efterskrevne landstings stævning, som bemelder hvorledes velb Peder Munk til Estvadgård skal have tiltale til Niels Madsen i Rakkeby med flere for et vidne, de til Børglum herredsting 19/11 sidst forleden vidnet har, anlangende 12 tønder kuller, som skulle have ligget i Rakkeby og skulle have været ydet på Sejlstrup slot, afgiften af Sæby mølle anno 1610: da efterdi samme stævning ikke bemelder på nogen forsagt tid når eller hvor, Jørgen Friis så og fornævnte mænd skulle møde, og fornævnte vidnesbyrd dog var stævnet i egen person under deres faldsmål, så de var forårsaget hid at komme, og Jørgen Friis nu begærer dom, om han så og fornævnte mænd ikke bør for tings stævning, som ikke findes lovlig, kvit at være, og deres kost og tæring dem at tilfindes, ved vi ikke andet derom at sige, end Jørgen Friis, Søren Christensen og fornævnte vidnesbyrd bør jo for denne stævning kvit at være, og Peder Munk igen at give dem hvis skellig bevislig kost og tæring, de på den rejse anvendt har.

(14)

** var skikket velb Jørgen Friis til ---- , KM befalingsmand på ---- , på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup på den anden side for en dom, han til Børglum herreds ting 22/10 1611 dømt og afsagt har, anlangende Hæstrup kirke med sin indkomst, i hvilken dom Anders Ousen ikke skulle have om kendt og dømt, hvem fornævnte kirke med sin indkomst burde at følge, enten KM eller velb Jens Bille til nør Vrejlevgård, hvorfor Jørgen Friis mente samme dom ikke ret at være: så og efterdi for herredsfogden var bevist med salig Ove Lunges brev, at have på KM vegne bort stedt til Jesper Vognsen kirkens tiende af Hæstrup sogn, og det med KM brev bekræftes, og derimod bevises med Jens Billes søskendes skiftebrev og underskrevne lodder, Jens Bille patronatus til Vrejlevgårds kirke med sin anneks Hæstrup kapel at have, disligeste med en kopi af stiftets bog Hæstrup kirke at være jus patronatus til Vrejlevkloster, da har fogden ikke vidst sig deri at dømme, men det indsat til hans overdommere, da ved vi efter sådan lejlighed os ikke at være dommere i fornævnte sag, men den underdanigst indstiller til KM og Danmarks riges råd at indkomme.

(17)

** var skikket velb Jørgen Friis til ---- , KM befalingsmand på ---- , med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Søren Poulsen og Villads Nielsen i Toftegård for et vidne, de til Hvetbo herreds ting 31/8 vidnet har, at en hans tjener, ved navn Christen Lauridsen i Fårup, og hans folk skulle have været på Peder Munks grund og der optagen noget tag, pors og ris i sommer sidst forleden, uanseet Christen Andersen og Niels Svenningsen i Toftegård vidnet, en anden person samme gerning med ham at skal have gjort: da efterdi sagen langt over seks uger er opsat til nu i dag, fornævnte mænd her at skulle møde, og de ikke nu eller nogen på deres vegne er mødt nogen modstand eller gensigelse i samme sag at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, klage, syn og dom magtesløs at være.

(18)

** var skikket Mads Jensen i Kollerup med en opsættelse her af landstinget 7/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jep Nielsen, Søren Olufsen og Jens Andersen, tjenende i Haverslev præstegård for et vidne, de på ham til Han herredsting 21/10 sidst forleden vidnet har, hvorledes han den onsdag tilforn otte dage i Haverslev præstegård skulle have med onde ord overfaldet hr Peder Tomasen og udæsket ham, endog han det hårdeligen benægter ikke at have gjort, men at have haft ærinde til ham: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd nu er mødt og med helgens ed og oprakt finger været deres vidne bestendig, Mads Jensen at have udæsket hr Peder Tomasen og bandet ham i hans egen gård, og Mads Jensen har ingen vidnesbyrd derimod, med hvilke han det rykke og tilbage drive kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne at sige, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter drevet er, at magtesløs dømme.

(19)

** var skikket Christen Lauridsen i Gammelby på den ene og havde stævnet Las Pedersen, der sst, Dorte Pedersdatter sst med flere på den anden side for et vidne, de til Hassing herreds ting 13/6 sidst forleden vidnet har, anlangende om noget jord, som skulle ligge ved Vang røgel, hvilke vidner Christen Lauridsen formener ikke så noksom lovlig og ret at være, og tilmed formener dem vildige at være: så og efterdi varselsmænd ikke har navngivet, hvor de har stævnet eller varsel givet Christen Lauridsen, enten mundtligt til hans bopæl eller sognekirke, for fornævnte vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(21)

** var skikket Christen Lauridsen i Gammelby på den ene og havde stævnet Peder Tomasen i Hørdum, Oluf Jensen i Hassing, Jens Bertelsen i Gundgård og Niels Christensen i Abildgård på den anden side for en kontrakt, som de anno 1604 i Gammelby 21/9 med to deres udgivne breve og segl vidnet har, imellem Peder Gundesen i Svejgård og salig Jens Poulsen i Gammelby, anlangende noget salig Christen Gundesens børn, Sidsel Christensdatter, Anne Christensdatter og Inger Christensdatter til fædrene og oldearv kunne falde, og samme to deres breve og segl, som de een dag og i een sag udgivet har, ikke skulle stemme overens, så mødte Erik Nielsen, ridefoged til Ørum, på Peder Gundesens og de fire mænds vegne og fremlagde efterskrevne deres forseglede brev, hvori hvilken de bekender, at 21/9 1604 var de forsamlede i Gammelby til Anne Eskesdatters og da at bese og overveje bo og boskab, avling og andet, som burde at skiftes, og blev samme bo skiftet imellem Jens Poulsen på Anne Eskesdatters vegne, og Peder Gundesen på Anne Eskesdatters børns vegne, som han er værge for, som er Sidsel Christensdatter, Anne Christensdatter og Inger Christensdatter, og derover forligte de dem, så Jens Poulsen skulle give enhver af samme tre piger

40 daler, en seng, en hæderlig kåbeklæde og en hæderlig bryllupskost: så og efterdi fornævnte kontrakt, Erik Nielsen nu fremlagt har, findes at være hel og holden, og hovedmanden Jens Poulsen den og har forseglet, og den kontrakt, Christen Lauridsen nu frembar, findes i bredden at være revet, da ved vi os ikke efter den revne kontrakt at imod sige fornævnte hovedkontrakt, men den ved magt at være.

(23)

** var skikket velb Keld Krabbe til Brusgård, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Jens Vinter, ---- foged der sst, på den ene og havde stævnet Bertel Espensen i Degnsgård, Peder Sørensen i Østerris og deres medbrødre på den anden side for to vidner, de til Højslev birketing 13/11 vidnet har, formeldende iblandt andet at KM tjenere til Hald skulle have ryddet for deres enge i den å, som løber fra Dommerby Vors og til Mursø, og nogen af fornævnte mænd at have vidnet, at de skulle have givet Oluf Møller, som boede i Stårup mølle, hver 1 skilling for hundetunger at skære af fornævnte å, og med samme vidner ville pålægge KM tjenere trældom at gøre med åen at oprydde, som løber til Stårupgårds mølle: så og efterdi Keld Krabbe ikke vil samtykke KM tjener, som han har i forbedring og forsvar, at skal besværges med nogen pålæg med samme å at rydde, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte vidne ikke at komme KM tjener til forhindring med fornævnte pålæg imod deres husbonds tilladelse og samtykke.

(25)

** var skikket velb Hans Lykke til Krabbesholm hans visse bud Oluf Tordsen i Gammelgård på den ene og havde stævnet Bertel Espensen i Degnsgård, Peder Sørensen i Østerris og deres medbrødre på den anden side for to vidner, de til Højslev birketing 13/11 vidnet har, formeldende iblandt andet at hans tjenere i Jegstrup boende at skulle have ryddet for deres enge i den å, som løber fra Dommerby Vors og til Mursø, og nogen af fornævnte mænd at have vidnet, at de skulle have givet Oluf Møller, som boede i Stårup mølle, hver 1 skilling for hundetunger at skære af fornævnte å, og med samme vidner ville pålægge hans tjenere trældom at gøre med åen at oprydde, som løber til Stårupgårds mølle: så og efterdi Hans Lykke ikke vil samtykke fornævnte hans tjenere at skal besværges med nogen pålæg fornævnte å at rydde, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte vidner ikke at komme Hans Lykkes tjenere til nogen forhindring med fornævnte pålæg imod deres husbonds tilladelse og samtykke.

(27)

** var skikket Ingvard Christensen i Klim på den ene og havde stævnet Niels Mikkelsen i Torup på den anden side for et vidne, han til Hannæs birketing 23/11 sidst forleden forhvervet har efter Ingvard Christensens hustrus mund, hvorledes hun ikke skulle beskylde Niels Madsen i Klim for nogen sår eller skade, disligeste for et anden vidne, samme dag til fornævnte ting skal være udgangen, at hans hustru og Niels Madsen skulle have taget hverandre i hånd og bekendt, at de var venlig og vel forligt om alt hvis, dem til denne dag havde imellem været, endog sådant Ingvard Christensen, som er hendes husbond og ret værge, skulle være aldeles ubevist: så og efterdi loven formelder, bonde at være værge for hus og bo, og Anne Jensdatters husbond Ingvard Christensen ikke vil indrømme eller samtykke den forligelse mål, som hun med Niels Madsen indrømmet har, men det benejer, og ikke han det for tingsdom har indgået, og da straks tingsvidne efter taget, og ikke heller han har årsaget Niels Madsen, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være.

(28)

** var skikket Niels Madsen i Klim på den ene og havde stævnet Anne Jensdatter, Ingvard Christensens hustru, i Klim på den anden side for nogen sårmål, hun til Hannæs ting ham beskyldt har, endog han hårdelig benægter sig ingen sår at have gjort hende, ej heller hun skulle have bevist ham det over, menende samme hendes beskyldning bør magtesløs at være: så og efterdi Anne Jensdatter har beskyldt og sigtet Niels Madsen for fornævnte sårmål, og nu bevises med Anders Nielsens kundskab og vidne, i hvis hus skaden skete, så at han er Anne Jensdatters hjemmel til samme hus, og deri bekender, at bordagen skete i hans hus, og Anne Jensdatters sårmål med synsvidne bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte beskyldning og sigtelse vidne eller klage at sige eller magtesløs dømme.

(29)

** var skikket Niels Tyresen i Årup på den ene og havde stævnet Peder Gjed i Amtoft på den anden side for et vidne, han til Hannæs ting 19/10 sidst forleden forhvervet har, formeldende Bagge Jensen, Peder Gjeds søstersøn, og Anne Nielsdatter at have vidnet, at en dreng, ved navn Las Lauridsen, født i Årup, skulle have lovet Peder Gjed hans tjeneste, endog Las Lauridsen ikke skulle have været forligt med Peder Gjed om nogen løn, som han kunne fortjene af en anden, og Peder Gjed dog har ham for samme sin løfte fordelt, uanseet at der ikke skulle være gangen dom for dele: så og efterdi Las Lauridsen selv har vedgået og bekendt sig, at have sagt Peder Gjed sin tjeneste og derpå penning at have annammet, så samme vidne dermed bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne og dele, derefter drevet er, at sige eller magtesløs dømme.

(31)

** var skikket Niels Tyresen i Årup på den ene og havde stævnet Peder Gjed i Amtoft på den anden side, for han 23/11 sidst forleden til Hannæs ting har ladet ham fordele, for han skulle holde hans delte og lovforvundne mand i hans brød, formente fornævnte delsvidne ulovlig over ham at være forhvervet, efterdi Las Lauridsen skulle være Niels Tyresens stedte hjon, og ikke han siden skulle være stedt til Peder Gjed og dem forligt om hvad løn han skulle have, og ikke nogen dom for samme dele skulle være gangen: dernæst blev der så forhandlet og forligt, at Peder Gjed afstod samme dele med Niels Tyresen, så den ikke skal komme ham til hinder eller skade, og Niels Tyresen afstod samme dreng Las Lauridsen og ikke vil den længere holde eller have ham i sin tjeneste.

** var skikket Søren Rasmussen, KM tolder på Skagen, på den ene og havde stævnet Krog Olufsen af Birkholt i Norge på den anden side, for han 23/9 sidst forleden har standen på Skagen rådhus og saget Søren Rasmussen for anker og tov til et skib og takkeltov og en ny fok med mere, som er bjerget på Skagen gren, og var begærende at han måtte fange regnskab derfor, eftersom rådstuevidne videre derom indeholder, hvilke sigtelse vidne Søren Rasmussen formener ikke så lovlig at være gjort, at det bør ved magt at blive: så og efterdi Søren Rasmussen ikke har fanget varsel for fornævnte brev, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev magtesløs at være og ikke komme Søren Rasmussen til hinder eller skade i nogen måde.

(32)

** var skikket fru Anne Brahe til Løberød, som nu med Vestervig kloster forlenet er, hendes visse bud Laurids Pedersen, ridefoged til Vestervig kloster, på den ene og havde stævnet Christen Poulsen i Momtoft på den anden side for en tilbuds vidne, han til Hillerslev herredsting 16/12 sidst forleden forhvervet har, anlangende ham at skal have tilbudt Erik Tomasen i Skinnerup 24 rigsdaler for 4 øksne, som han sagde, hans husbond velb fru Birgitte Skram havde Erik Tomasen afkøbt imod en opladelse vidne, som Christen Poulsen til fornævnte herredsting 26/11 næst forleden tilforn Erik Tomasen på samme fire øksne gjort har, formenende samme hans sidste tilbuds vidne imod hans opladelse ikke så noksom eller nøjagtig, at den bør nogen magt at have eller komme Erik Tomasen på samme øksne til hinder eller skade: så og efterdi Christen Poulsen for ting og dom har opladt Erik Tomasen samme øksnekøb, og tingsvidne straks efter hans ord gangen er, og loven formelder tingsvidne at være så stærk, at der ej må lov imod gives, ved vi ikke imod fornævnte opladelse vidne at sige, men fornævnte tilbuds vidne, som siden derimod gjort er, ingen magt at have.

(34)

** var skikket velb Peder Munk til Estvadgård hans visse bud Mads Jørgensen på den ene og havde stævnet Peder Jensen, borgmester i Skive, Peder Christoffersen og hans medbrødre rådmænd der sst på den anden side for nogen registrering og opskrift, de lader dem af berømme at skulle have ----, dateret Skive 4/10 1602, anlangende det Peder Jensen Jude, Anders Knudsen og deres medbrødre i Skive skulle have Christen Mikkelsens bo og boskab, som boede og døde i Skive, registreret og opskrevet, og ikke samme registrering på fersk fod ---- skal være gjort og gangen, ikke heller borgmester og råd skulle have samme arv og gods ladet vurdere, ej heller alt løsøre, som fandtes i fornævnte bo den dag og tid, Christen Mikkelsen og hans hustru Karen Christensdatter blev begraven, som var 4/10 1602, ikke skulle findes på fornævnte registrering opskreven, hvorfor Mads Jørgensen på Peder Munks vegne formente fornævnte bo og boskab (blank): da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 14 dage og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(35)

** var skikket velb Claus Kås til Vestrupgård med en opsættelse her af landstinget 28/9 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet velb Christen Høg til Todbøl for et vidne, han til Hillerslev herreds ting 20/8 næst forleden forhvervet har, hvori nogen vidnesfolk med ham vidnet har om det stykke eng og en ager, som han formener skulle ligge til Søgård og i Søgård mark, og samme vidner skal have vidnet, samme stykke eng og ager i nogen tid skal have ligget til en værsted i Nors sogn, kaldes Blæsbjerg, og efterdi Claus Kås tilforn ved gode mænd med rigens ret skal være indført i Søgård med dis grund og ejendom, formener han samme vidner ikke så noksom og nøjagtig at være, at de burde nogen magt at have: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd aleneste om bygning og ikke om ejendom at have vidnet, og Claus Kås derimod ingen vidnesbyrd fremlægger, så ikke at være brugt, som fornævnte vidnesbyrd om vidnet har, og der findes at være at være givet lovlig varsel for fornævnte vidne, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne, så vidt det om fornævnte brug vidnet er, at sige eller magtesløs dømme.

(37)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Peder Andersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 21/12 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Søren Frandsen, foged på Sæbygård, Søren Lunov i Knæverhede, Jens Ladefoged på

Sæbygård og deres medbrødre for et vidne, de til Sæbygård birketing 26/10 sidst forleden vidnet har, at de skulle have hos været i Sæby hestemarked 30/7 sidst forleden, og Peder Andersen skulle have gjort vedkendelse på en grå hest, Oluf Nielsen i Stokbro skal have haft, og Peder Andersen skulle have sagt til Oluf Nielsen, løb din tyv, du har stjålet hesten, jeg skal lade dig hænge, hvilke vidne Peder Andersen hårdeligen benægter, og ikke samme vidne på fersk fod skulle være vidnet eller udgivet, formener samme vidne ikke lovlig eller ret at være og burde magtesløs at blive: da efter mange ord og tale dem imellem var, blev det så forhandlet, at Predbjørn Gyldenstjerne for vores og andre gode mænds bøns skyld, disligeste og for Peder Andersens husbonds skyld, afstod hvis lovmål og tiltale, han til Peder Andersen havde, så alle hvis vidner, breve og dom, som hans fuldmægtig og Oluf Nielsen i samme sag har forhvervet om fornævnte hest skal være nederlagt, kasseret, død og magtesløs, såvel som hvis breve, Peder Andersen forhvervet har i samme sag, skal være død og magtesløs, og Peder Andersen sagde og gav til kende sig ikke andet med Oluf Nielsen end det som ærligt er og vil anstå i alle måder

(38)

** var skikket Peder Andersen i Lundager, ridefoged til Hundslund, på den ene og havde stævnet Tomas Jensen i Ørtoft, Mads Jensen og deres medbrødre på den anden side for nogen vidner, de til Sæbygårds birketing nogen tid forleden med Jacob Christensen i Langtved vidnet har, det Peder Andersen skulle have fanget 6 læs havre 20 daler og nogen reb af Jacob Christensen, endog Peder Andersen det hårdeligen benægter, og ikke sådan gæld med nogen brev og segl enten ved sendebrev eller i andre måder skulle bevises, mente samme vidne ikke lovlig og burde magtesløs at være og ikke komme Peder Andersen til hinder eller skade i nogen måder: da efter mange ord dem imellem var, blev de på begge sider med sammenlagte hænder venligen og vel forligt, så at Peder Andersen skal ingen gæld være Jacob Christensen pligtig, eller Jacob Christensen at skal være Peder Andersen gæld pligtig, enten for samme delsbrev eller i andre måder, men samme delsbrev og hvis breve, de om samme gæld forhvervet har, at skal være kasseret, død og magtesløs.

(39)

** var skikket Jørgen Friis til Krastrup, befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Søren Christensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydemde ham da at have stævnet Anders Simonsen i Vammen for en kvittants, han her til landstinget skal have frembåret på salig Berend Bendsen, hvilke kvittants Søren Christensen på Jørgen Friises vegne formener ikke så ret at være gjort eller skreven, at han sig dermed kunne befri fra hans udgivne brev og vitterlige gæld: så og efterdi fornævnte kvittants nu fremlægges, som findes underskrevet at være, og Søren Christensen ikke den vil vide eller sigte uretfærdeligen at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kvittants at sige eller magtesløs dømme.

(41)

** var skikket velb Mikkel Nielsen til Østerfald og fremlagde efterskrevne seddel, lydende eftersom jeg Mikkel Nielsen til Østerfald forfarer, at min køre bror velb Claus Nielsen nu er i lejren for Falkenberg ved døden heden kaldt, så lader jeg nu her i dag til Viborg landsting til kende give, at jeg efter ham frasiger mig arv og gæld, så jeg efter min salig bror hverken vil arve eller svare til hans gæld i nogen måder, dateret Viborg 18/1 1612 Mikkel Nielsen egen hånd.

** var skikket Jens Nielsen Vejby og gav til kende, sig til dette landsting at være stævnet og kaldt af Jens Christensen, foged på Bustrup, og sig imod ham bød i al rette, så er Jens Christensen ikke mødt eller nogen på hans vegne Jens Nielsen sag at give, og blev fordi her så påsagt for rette: at dersom Jens Nielsen findes til dette landsting af Jens Christensen lovlig stævnet og kaldt at være, og han dog ikke er mødt ham sag at give, da finder vi efter sådan lejlighed Jens Nielsen for denne stævning kvit at være, og Jens Christensen igen at give ham hvis skellig billigkost og tæring, han på denne sag, frem og tilbage, gjort har.

(42)

** var skikket Gregers Nielsen i Sinderup og gav til kende, sig til dette landsting at være stævnet og kaldt af Jens Jensen i Søndergård i Lyngs og bød sig imod ham i al rette, så er Jens Jensen ikke mødt eller nogen på hans vegne Gregers Nielsen sag at give: da finder vi efter sådan lejlighed Gregers Nielsen for en stævning kvit at være, og Jens Jensen igen at give ham hvis skellig billig kost og tæring, han på denne sag, frem og tilbage, gjort har.

** var skikket Peder Lunov i Hassinggård på velb fru Thale Rosenkrantzes vegne og fremlagde efterskrevne seddel lydende, eftersom jeg Thale Rosenkrantz er kommen i forfaring, at min salig husbond velb Claus Nielsen er nu i lejren for Falkenberg ved døden heden kaldt, da lader jeg itl kende give, at jeg aldeles mig frasiger arv og gæld, at jeg i ingen måder efter ham vil arve eller gælde, actum Viborg 18/1 1612 Thale Rosenkrantz egen hånd.

(43)

** var skikket Jørgen Perlestikker, borger i Viborg, på sine egne og medarvingers vegne på den ene og havde stævnet Christen Poulsen, borger der sst, disligeste hans mor Anne Christensdatter så og Villads Pedersen Kræmmer, Las Jensen Agerskov, borgere sst, i lige måder Hans Jørgensen i Bostrup samt alle afgangne salig Poul Basses arvinger på den anden side for den gård og ejendom med sin tilliggende bårer og markjord, som salig Poul Basse i sin levende live fra hans fars afgang, salig Jens Basses død, og til nu for en tid siden, Poul Basse døde, brugte, og befindes og Christen Poulsen med sin mor endnu bruger og besidder imod salig Jens Basses arvingers vilje og minde, uanseet at samme gård og ejendom og markjord ikke imellem salig Jens Basses arvinger skal være loddet, delt og skiftet, men Poul Basse det i langsommelig tid skulle have forholdt sig deri, så fremlagde Jørgen Perlestikker efterskrevne beretning, lydende det er mit svar på mig og mine medarvingers vegne, vores oldefar salig Jens Basse og vores oldemor Anne Basses deres breve og skøde på den gård her i byen, som jeg fremlægger her i dag for tingsdom, og kendes jeg på min og mine medarvingers vegne fuld og fast en broderlod i samme ejendom, som mig er arveligen tilfalden efter min oldefar Jens Basse, og kendes mig en anden broderlod, som Mads Basse og sin kone Mette Christensdatter, som endnu lever, har købt af min farbror Peder Basse, som boede i Ebeltoft, som han var tilfalden efter hans far Jens Basse, og jeg fremlægger samme skøde, som er 46 år gammel, og siden kendes jeg mig en søsterlod, på Sara Jensdatter Basses vegne, hendes arv efter hendes salig mor, som hun er tilfalden i hendes salig fars ejendom, som min mor Anne Basses og Poul Basse har brugt i fire år efter vores oldefars død, siden har vores oldemor opladt hendes søn Poul Basse den halve part af samme ejendom at bruge, dateret 18/1 1612, og dernæst fremlagde Dorte Nielsdatter i Brusen hendes efterskrevne pergaments brev, dateret Viborg onsdag post dominicum reminiscere 1556, i hvilken hun bekender sig at have opladt fra sig og sine arvinger og til Jens Basse og hans arvinger fornævnte gård, liggende her i Viborg næst østen op til den gård, som Peder Lassen Skriver afdøde, og vesten den jordvej, som løber til sankt hans port, som hun

havde arvet og købt, endvidere fremlagde et Poul Jensen Basse, borgersøn, født i Viborg, hans efterskrevne brev, dateret Viborg kyndelmisse aften 1566, i hvilken han kendes sig at have opladt sin bror Matias Basse al den lod og part, som ham til arv tilfaldt efter sin salig far Jens Basse i den gård, som hans mor Anne Basses iboede, sammeledes fremlagde efterskrevne dom af Viborg byting 4/12 1598, som indeholder fornævnte Poul Jensen Basse at have budt sig i alle rette imod Christen Perlestikkers æskning, skifte og jævning efter Jens Basse og Anne Christensdatter, disligeste fremlagt efterskrevne seddel lydende, lader jeg Jørgen Perlestikker, borger i Viborg, på min stedsøn Laurids Badskær, borger i Skive, hans vegne udæske efter salig Poul Basse først to broderlodder, som er oldearv efter salig Jens Basse, for det andet udæsker jeg en broderlod, som er falden i Ebeltoft efter salig Peder Basse i en bondegård udenfor Ebeltoft, kaldes Knebelgård, som salig Poul Basse til sig på sin mor Anne Basses vegne og sine brødres og egne vegne har annammet, dateret Viborg 15/9 1611. så mødte Christen Poulsen med flere og berettede, hvorledes Jens Basse var ejer til samme gård, og han har forskrevet den i pant til afgangne Svend Pedersen, som var foged på Skern, og siden boede i Holstebro, og da Svend Pedersen ved døden var afgangen, har hans efterladende hustru Volborg Jensdatter ladet opbyde samme gård til Jens Basses arvinger, derhos fremlagt efterskrevne pergaments breve, den første dateret Viborg under sin dato 1553, i hvilken Jens Basse kendes sig af ret vitterlig gæld skyldig at være Svend Pedersen, foged på Skern, 200 jochims daler, hvorfor han med sin kære hustru Anne Christensdatters fri vilje og samtykke til pant sætter Svend Pedersen hans efterskrevne gård, som han selv iboer, det andet brev, dateret Viborg under sin dato 1554, i hvilken Jens Basse bekender sig skyldig at være Svend Pedersen 100 jochims daler: så og efterdi afgangne Jens Basse var ret ejer til samme gård og marker, og han det til afgangne Svend Pedersen for en summa penge har heden pantet, og i det ene pantebrev indeholder, at dersom fornævnte gård blev afbrændt, da skulle Svend Pedersen eller hans arvinger have fuldmagt at lade opbygge samme gård igen med tømmer, ler og tag, og have fulgt for samme sin ---- førend det blev igenløst, og i det andet pantebrev formeldes, Jens Basse samme første pantebrev 100 rigsdaler at have forhøjet, og dersom renten ikke årlig udkom, da skulle Svend Pedersen eller hans arvinger have fuldmagt at i ---- og afsætte samme gård og brug ---- markjord, hvilken af Viborg borgere, han dertil tro ville, disligeste efterdi da Svend Pedersen ved døden er afgangen, har hans efterladende hustru Volborg Jensdatter opladt samme pantebreve til Jens Basses søn Poul Basse, og nu bevises Poul Basse den tid at have været gift og af boen, da samme pantebreve til ham er opladt, og han dem indløst har, så heraf forfares ham fornævnte pant med sine egne pending at have indfriet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte pantebreve eller opladelse brev at sige eller magtesløs dømme.

(53)

** var skikket Christen Sørensen på Broholm på den ene og havde stævnet Christen Olufsen Kedelsmed, borger i Viborg, på den anden side, for han forholder ham og hans far nogen breve på en summa pending, som han siger, salig Niels Holm skulle have været ham skyldig, endog han skal have bekommet udlæg og forvaring for salig Niels Holm for samme pending, og formener en af samme breve, lydende på en summa pending, ikke skal findes med hans brors hånd eller segl, og mente derfor den brev ikke så rigtig at være, at den bør nogen magt at have. så mødte Christen Kedelsmed og sagde sig ingen breve at have, men de breve, han havde, er sønderreven, da han fik udlæg for gælden: da efter sådan lejlighed, at dersom Christen Kedelsmed har nogen fornævnte breve, da bør de magtesløs at være.

(54)

1/2 1612.

** var skikket Hans Schrøder af Lübeck med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Karen Gabrielsdatter, afgangne Jacob Orgemesters, i Viborg for nogen gæld, hendes afgangne husbond skal have været ham skyldig, der han ved døden afgik, og hun siden skal have forhvervet tingsvidne af Viborg byting 12/7 1602, anlangende at hun skulle efter hendes husbonds død have afsagt arv og gæld, hvilken afsigelse vidne han formener siden her til landstinget at skulle være undersagt: så og efterdi Karen Gabrielsdatter til tinge har lovlig afsagt sig med arv og gæld efter hendes afgangne husbond Jacob Orgemester, og ikke bevises siden noget af boen at have fortaget eller noget af godset sig med befattet, og ikke nogen dom nu fremlægges, det samme vidne skulle være undersagt, da ved vi efter sådan lejlighed os ikke imod fornævnte afsigelse vidne at sige.

(55)

** var skikket Maren Sørensdatter, salig Niels Tastums efterleverske, i Viborg på den ene og havde stævnet Søren Pedersen, stadstjener i Viborg, på den anden side for en dele, han over hende forhvervet har for en summa penning, Niels Tastum skulle have været Peder Ostenfeld, fordum skriver på Hald og nu ridefoged på Silkeborg, skyldig, endog hun formener hendes børn tilkommer halvparten deraf at betale: så og efterdi Maren Sørensdatter for ting og dom har sig til forpligtet samme gæld at betale, og hun efter hendes egen forpligt er delt bleven, ved vi ikke hende af samme dele at kvit dømme, førend hun retter for sig, som det sig bør.

(56)

** var skikket Morten Christensen i nør Feldingbjerg på den ene og havde stævnet Gese Jensdatter i Torsø og Johanne Christensdatter sst på den anden side for en vidne, de til Fjends herreds ting 14/7 sidst forleden vidnet har, anlangende at Morten Christensen skulle have været til deres i Torsø den næste søndag efter sankt olufs dag otte dage, og der skulle have forligtes med dem i Torsø om alt deres korntiende, kirkens part, at de årligen skulle give ham en byskæppe rug, endog Morten Christensen benægter, at han aldrig gjorde års tingning med de mænd i Torsø: med flere og tale dem derom imellem var, da efter tiltale, gensvar og sagens lejlighed, så og efterdi Gese Jensdatter og Johanne Christensdatter har nu nyligen vidnet om den handel og forligelse mål, der for 8 år siden om fornævnte tiende udgift skulle være sket, og ikke den tid nogen kundskab derom har båret, og Morten Christensen ikke slig forligelse mål for ting og dom har indgået, og da tingsvidne efter taget, ej heller fra sig med sin brev og segl bebrevet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne herefter ikke at komme Morten Christensen til hinder eller skade.

(57)

** var skikket Jens Munk, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Sørensen på Broholm, Christen Påske, borger i Viborg, Frands Skomager så og afgangne salig Peder Mogensens hustru, børn og deres lovværge på den anden side for en dom, dem 28/2 skal være imellem ganget, anlangende arv efter salig Anders Remsnider, der sst, hvilken dom han formener lovlig og ret at være dømt og burde ved sin fuldmagt at være, så mødte fornævnte Christen Holm og mente, samme borgmester og råds dom ikke ret at være og begæret, stævning ham at måtte meddeles: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(58)

15/2 1612.

** var skikket Kurt Andersen, byfoged i Ålborg, på den ene og havde stævnet Christen Poulsen, Søren Badskær og deres medbrødre kirkenævninger i Ålborg på den anden side, for de har svoret Maren Nielsdatter Knep, der sst, kirkenævn over for trolddom sag, som hun er beskyldt og berygtet for efter hendes egen bekendelse, som han formener og efter vidnesbyrds lydelse, som vidner videre derom formelder, hvilke deres ed og tov Kurt Andersen formener lovlig og ret at svære svoret, og at den bør ved magt at blive, disligeste havde stævnet Maren Nielsdatter Knep og hendes husbond Niels Lauridsen, indvåner i Ålborg, med hvis breve, bevis og undskyldning, hun i den sag nyde og undgælde vil, så fremlagde Kurt Andersen for nævningerne efterskrevne rådhus vidne af Ålborg rådhus 20/12 sidst forgangen år, Peder Poulsen i Kokvad, borger i Ålborg, at have vidnet, at 12/12 sidst forleden da kom han til Niels Lauridsens dør i Kokvad og ville betalt ham, for han var på vagt for ham en nat tilforn, og klappede på hans dør, da ville der ingen svare ham, så gik han til vinduet og så ind ad en rude, da var der 9 eller 10 kvinder forsamlet, og Niels Lauridsens hustru Maren Nielsdatter Knep kom ud af en kammer med en lys i hendes hånd, så fik samme kvinder fat på hende og lagde hende på jorden og drog en tingest fra hende i skikkelse som en barn, og handlede så skammelig med hende, at det er skam det at udsige, så gik han til borgmester Niels Skriver og gav ham det til kende, Karen Nielsdatter med flere iblandt andet at have bekendt, at Maren Nielsdatter Knep havde en stor ris liggende i hendes kiste, med hvilken hun tit og ofte hudstrøg en liden sort kumpan, og han skreg ilde, dernæst Kurt Andersen at have fremlagt efterskrevne tingsvidne af Ålborg byting 13/1 sidst forleden, Peder Poulsen at have lagt hans hånd på Maren Nielsdatter Kneps hoved og saget hende for trolddoms gerninger og beskyldte og vedkendtes hende for en vitterlig troldkone: så og efterdi loven formelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værge sig den der sag gives med nævninger i kirkesogn, og efterdi fornævnte nævninger boer i sognet hos Maren Nielsdatter Kneps, så de bedst ved hendes lejlighed og vilkår, og de ved deres ed og efter Peder Poulsens, Mette Pedersdatters og Karen Nielsdatters vidner og Maren Kneps egen bekendelse, som forskrevet står, og hun nu selv her i dag bekendt har, svoret Maren Kneps trolddoms sag på, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald fornævnte nævninger for samme deres ed og tov at kunne fælde

(64)

** var skikket velb Jørgen Friis til Krastrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han til Børglum herreds ting nogen kort tid siden dømt har, imellem ham og Jens Skriver i Vrå, som en tid lang var skriver i Børglum herred, og ham frifunden for Jørgen Friises tiltale, som han havde til ham, for KM ting, han entveget har, Jørgen Friis uadvaret, i lige måde beholdt tingbogen hos sig, hvori han formente Anders Ousen uret at have gjort, og burde derfor at stande til rette, så mødte Søren Tomisen i Høngård på Jens Skriver og herredsfogdens vegne og formente, deres ulempe ikke skulle findes, og derhos berettet, at Jens Skriver skulle have advaret Jørgen Friises foged Søren Skriver, at han ikke havde længere lejlighed at skrive til fornævnte ting: da efterdi Søren Skriver ikke er til stede, at man hos ham kunne forfare, om Jens Skriver har opsagt skriveriet til ham eller ej, opsatte vi samme sag til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket Bertel Christensen i Erslev i Mors med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Niels Skrædder i Erslev, Mikkel Christensen med flere for et vidne, de til Nørherreds ting 17/9 vidnet har på tre stykker jord, liggende på Erslev mark, som Bertel Christensen skal have i brugelighed, hvilke tre stykker jord Anders Lauridsen og Jens Sørensen sst sidst skal have haft og bekendt for den gode mand velb Peder Munk, den tid de oplod samme jord for Peder Munk til Bertel Christensen, at det alt sammen med rette skulle have ligget til hans gård og burde at følge Bertel Christensens gård, disligeste havde stævnet Jens Nielsen i Flade, herredsfoged i Nørherred i Mors, for en dom, han til Nørherreds ting 10/12 sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har fradømt Bertel Christensen de agre og jord, han har i brug, uanseet Bertel Christensen har fæste på samme jord: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til i dag 14 dage, da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(66)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Lønsgård på den ene og havde stævnet Margrete Poulsdatter i Remme, Vogn Jørgensen sst og Kirsten Villadsdatter i Ørre præstegård på den anden side for to vidner, de til Hammerum herreds ting 14/12 sidst forleden vidnet har, formeldende iblandt andet dem at skulle have været vitterligt, at salig Jens Kås skulle have begæret af hende søndagen, efter salig Iver Kås da var begravet, at han måtte få Iver Kåses jordebog og signet, uanseet som hun og berettet sig aldrig at have haft salig Iver Kåses jordebog eller signet, eller sig dermed befattet i nogen måde, og tilmed dem at skal have vidnet efter en død mands ord og mund, som ikke med hans hånd og kundskab bekræftes, og skal ikke heller have vidnet derom på fersk fod, men på andet år efter hans død, og i så måder med samme deres vidne vil hende hendes mund fravidne, som hun ikke i nogen måde vil være gestendig: da efter Margrete Poulsdatter har vidnet fornævnte adskillige vidner i samme sag, og hendes skudsmål nu er gjort på sygeseng at ligge, så hun ikke nu kan møde, opsatte vi samme sag til i dag måned og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(72)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Lønsgård på den ene og havde stævnet Tomas Madsen i Torp på den anden side for et vidne, han til Sønderherreds ting i Mors 20/11 sidst forgangen imod hende vidnet har, formeldende ham at skulle have lagt nogen nøgler på en skive i borgestuen, og hun dem af ham skulle have været begærende, hvilke hans vidne hun højligen for tingsdom straks har benægtet, og endnu benægter sig aldrig nogen nøgler at ham at have været begærende, disligeste stævnet velb Tomas Kås til Ørregård, om han har noget dertil at svare: da efterdi Tomas Kås har afstået de vidner i samme sag 25/11 vidnet er, da bør de vidner ikke at komme jomfru Helvig Kås til hinder eller skade.

** var skikket Jens Mortensen i Viumgård på den ene og havde stævnet Christen Christensen Thybo i Vium på den anden side for uendelig dom, han 19/12 sidst forleden til Harre herreds ting over ham forhvervet har, anlangende en værgemål, endog Christen Thybo ikke skulle have bevist enten med brev eller segl, det salig Anders Thybo var hans søskendes værge, uden alene en æsknings vidne, at han skulle have ladet æske noget gods på sin egne og sine søskendes vegne, og han siden har fremlagt et stuebrev, og ingen tingsvidne eller dom fremlagt, at salig Anders Thybo skal være tildømt at være hans søskendes værge, og samme stuebrev og tingsvidne skulle være imod hverandre: så og efterdi fornævnte herredstings dom ikke er endelig eller lyder ydermere,

indtil sagen kom til herredsting igen i rette, ved vi ikke andet derom at sige, end hvem videre påskader samme herredstings dom, da indstævne sig den for herredsfogden igen, og ham dem imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og efterdi samme æsknings vidne og brev ikke fremlægges, bør de magtesløs at være, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer her med samme æsknings vidne og brev og vil være i rette.

(73)

** var skikket Jesper Christensen i Emtkær på den ene og havde stævnet Villads Jespersen i Bollumgård på den anden side for en ulovlig kvittants, som han formener, Villads Jespersen ikke retfærdeligen at være ad kommen og dermed forholder Jesper Christensen sin gæld af den årsag, at han skulle have beholdt salig Anne Lasdatter al den gæld, han var hende skyldig, og det skulle være hendes rette segl, som hun skulle have forseglet skøder og andre breve med, men en falsk og unøjagtig kvittants at være. så mødte Søren Jepsen på Villads Jespersens vegne med samme kvittants, dertil svarede Jesper Christensen, at han havde andre breve, som Anne Lasdatter havde forseglet, og det segl, som for dette brev er trykt, ikke med de andre konkorderer: så opsatte vi samme sag til i dag måned, og da Villads Jespersen selv og her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(74)

** var skikket Jens Madsen, rådmand i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Friis, borger der sst, for han har ladet ham fordele for en ager, han skulle have solgt ham, og han skulle have udvist Laurids Friis samme ager, og dog derover skulle være delt uden dom, som han mente, idet den ager, som de om tvister, ikke fandtes at skulle Jens Madsen have tilhørt, da udlagde Jens Madsen ham en anden ager, han den for ejendom at skulle beholde, indtil Jens Madsen kunne fly ham den ager, han ham solgt har, og hans skødebrev på lyder: og efter sådan lejlighed lod Laurids Friis Jens Madsen kvit for samme dele.

(75)

** var skikket Jacob Christensen, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Erik Skomager, borger der sst, og hans mor Karen Bjørnsdatter på den anden side, for et klage tingsvidne, de til Skive byting over ham klaget og vidnet har, at han skulle have gjort dem uførm i deres hus, endog Erik Skomager selv skulle have indråbt og indkaldt Jacob Christensen til sig, og Erik Skomager i sin egen hus skulle have overfalden og uførmet Jacob Christensen og gjort ham mange sår og skader, og Jacob Christensen deres klage og vidne at skal have benægtet: med flere ord og tale dem herom imellem var, da efter tiltale, gensvar og sagens lejlighed så og efterdi samme sag findes at være given Hans Lykke, og han er ukaldt, ved vi ikke deri at dømme, førend han og lovlig stævnes og kaldes og da gå om hvis lov og ret kan findes.

(76)

** (fortsat fra ikke bevaret blad) så mødte Tomas Kås og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hammerum herreds ting 14/12 1611 Margrete Poulsdatter i Lemvig at have vidnet, at jomfru Helvig Kås til Nandrupgård var i Ørndrupgård, førend salig Jens Kås kom der, og Jens Kås kom ikke til Ørndrup førend på fredagen, som salig Iver Kås blev begraven på onsdagen, ydermere at have

vidnet, at Jens Kås begæret af jomfru Helvig Kås, den søndag næst efter Iver Kås var begravet, at han måtte få at se Iver Kåses jordebog og signet, da ville han forsegle det med hende, dertil jomfru Helvig Kås at have svaret, at han skulle give sig tilfreds, han skulle vel få det, ydermere at have vidnet, at Jens Kås fik ikke fornævnte jordebog eller signet at eje, førend Gud kaldte ham bort: ved vi ikke andet derom at sige, end så vidt som fornævnte vidnesbyrd har vidnet om de ord, jomfru Helvig skulle have haft, og hun ikke er dem bestendig, bør de ingen magt at have, men så vidt som fornævnte vidnesbyrd har vidnet om gerningen i sig selv, og jomfru Helvig Kås med hendes lovværge derfor er givet lovlig varsel, som forskrevet står, og ingen vidnesbyrd derimod fremlægges, hvormed de tilbage drives kan ikke sandhed at være, ved vi ikke imod de vidner at sige eller magtesløs dømme.

(82)

** var skikket Niels Olufsen i Frammerslev og Mads Nielsen i Nestild på deres egne og deres medbrødre sandemænd i Hindborg herred, så og på Christen Jensen i Nestild hans vegne på den ene og havde stævnet Peder Christensen, ladefoged på Skivehus, og Jens Jørgensen, ridefoged på Mariager kloster, på den anden side for to uendelige domme, de skulle have ladet forhverve, anlangende over en deres ed og tov, de skulle have svoret og gjort om den manddrab, som Iver Olufsen i Kastrupgård på hans gårdmand Niels Jensen ----, formenende samme domme med vrang undervisning at være forhvervet, og ikke derfor så lovlig at skulle være stævnet, at de burde nogen magt at have, så mødte to mænd, som vidnede med helgens ed og oprakte fingre, at Jens Jørgensen er så lovlig i hans husbonds forfald forhindret, så han ikke nu kunne møde, og fordi begæret sagen nogen tid at måtte opstå: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til næste landsting efter påske først kommende, da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(83)

** var skikket Kurt Andersen, byfoged i Ålborg, på den ene og havde stævnet Anders Jørgensen, Gregers skrædder og deres medbrødre kirkenævninger i Ålborg på den anden side, for de har svoret Mette Pedersdatter, Peder Murmesters datter der sst, kirkenævn over for trolddomssag efter hendes egen bekendelse og efter vidnesbyrds lydelse, hvilke deres ed og tov Kurt Andersen formener lovlig og ret at være svoret, og at den bør ved magt at blive, og fremlagde Kurt Andersen et tingsvidne af Ålborg byting 16/3 sidst forleden, han da at have ladet læse efterskrevne vidne af Ålborg rådhus 20/12 sidst forgangen, formeldende Mette Pedersdatter da for retten ledig og løs, utiltvungen at have bekendt, at hun var inde til Maren Nielsdatters Kneps i Kokvad lucia aften sidst forleden, da var der 10 kvinder forsamlet og havde en lang sort tingest imellem dem i en djævels lignelse, og Maren Kneps stod med den i hendes arm, så kom Peder Poulsen i Kokvad og råbte ind ad en rude og sagde, hvad vil i med det djævelskab, så forstak de det under sengen i stuen, dernæst Kurt Andersen at have fremlagt efterskrevne tingsvidne af Ålborg byting 13/1 sidst forleden, formeldende blandt andet Mette Pedersdatter at have bekendt, at ung Anders Guldsmeds hustru Apelone Ibsdatter havde ladet brænde et voksbarn til at ville lade forgøre Hans Felthuses kone Maren Jørgensdatter dermed, og samme voksbarn havde Maren Kneps antvortet Mette Pedersdatter at bære, og hun bar det under hendes venstre arm i en liden pose 20 uger til sankt lucia aften, hun antvortede det fra sig i Maren Kneps hus: så og efterdi loven medfører, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værge sig den der sag gives med nævninger i kirkesogn, og efterdi fornævnte nævninger boer i byen hos Mette Pedersdatter, og bedst kender

hendes lejlighed og vilkår, og de har været opkrævet, hende enten at skære eller skylde, og de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoret, efter hendes egen bekendelse, at hun har været hos Maren Kneps, og hun har båret fornævnte voksbarn i 20 uger, efter kvindens begær, og ganget med det i kirken til Guds bord, og i så måder været delagtig i fornævnte trolddoms handel, som for er rørt, og hun i alle måder nu her i dag med højeste helgens ed ved hendes sjæls salighed har været alle sine ord og bekendelse bestendig, som for er meldt, da ved vi efter sådanne circumstantser og lejlighed og Mette Pedersdatters egen bekendelse ikke nogen årsag eller tilfald fornævnte nævninger for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(87)

** var skikket velb Jørgen Lunge til Odden, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Erik Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Frands Christensen Ålborg, Peder Sørensen med flere borgere og sandemænd i Thisted på den anden side, for de til Thisted byting 7/3 sidst forleden har hans husbonds tjener Mads Bodsen i Sperringgård tre vold oversvoret for sår og skade, han skal have gjort Jens Nielsen Hillerslev, og for en kande han skulle have sønder slagen i hr Jørgens hus, uanseet hr Jørgen ikke har sigtet eller skyldt Mads Bodsen for nogen kande, ej heller klaget på ham derfor: så og efterdi nu bevises med fornævnte vidne, at Jens Nielsen har budt Mads Bodsen sin hånd, da i det samme slog han ham med en tyremide, og loven formelder, enhver at være forlovet med al lov at værge sig selv, disligeste efterdi ikke bevises hr Jørgen at have ilet, klaget eller kæret samme hans kande at skulle være sønder slaget, og fornævnte sandemænd dog har svoret Mads Bodsen tre vold over, da ved vi efter sådan lejlighed ikke deres ed at følge, men den magtesløs at være.

(92)

** var skikket velb Jørgen Lunge til Odden, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Erik Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Maren Andersdatter, Jens Christensens hustru, boende østen til Ullerupgård, som en tid lang siden boede i Gårddal, og Jens Christensen selv på den anden side for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 7/1 sidst forleden vidnet har på en af hans husbonds tjeneres søn, ved navn Søren Villumsen i Hør, formeldende at Maren Andersdatter skulle have seet, Søren Villumsen kom ridende til deres dør, og hun skulle have holdt hans øg, og så skulle han have ganget østen om huset og da kom en hare løbende, og han da skulle have sønderskudt dens ene ben, så den skulle have løbet på tre ben, og Søren Villumsen skulle have rendt efter den, dernæst Jens Christensen at have vidnet, at han hørte, at en bøsse gik af, og da seet røgen gik af Søren Villumsens bøsse, hvilke vidner Søren Villumsens far på hans vegne hårdeligt skal have benægtet, formenende samme vidne en sankevidne og købevidne at være og ikke at skulle stemme overens. så mødte to mænd med fuldmagt og vidnede, at Maren Andersdatter er så syg og er så lovlig forhindret i hendes barselsseng, så hun ikke nu her kunne møde: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til næste landsting efter påske først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(93)

** var skikket velb Christian Holck til Søbo, høvedsmand på Silkeborg, hans visse bud Anders Skriver i Levring på den ene og havde stævnet Tøste Andersen i Løvel på den anden side for to domme, han for nogen tid siden er over gangen, som skal være ære og lempe anrørende, eftersom han ærlige folk på deres ære, gode rygte og lempe har eftertraktet og løgnagtig har antastet, iblandt

hvilke han har hos ---- Peder Ostenfeld ---- KM skal uretfærdig angrebet, som siden er dømt til ham selv, så og har måttet tage til sig igen, som med domme og hans egen bekendelse skal være at bevise, for hvilken ulovlig gerning salig Keld Krabbe, forrige høvedsmand på Hald, ham fra hans herredsfogeds bestilling har forvist sig at skulle undholde, og nu efter hans død sig vil samme herredsfogeds bestilling igen tiltage, uanseet han sig endnu for samme gerninger ikke lov skal have erklæret, og formener fordi han ikke så lovfast at være, at han burde at sidde ting og på KM vegne at forskaffe nogen mand lov og ret: da for nogen lejlighed sig heri begiver (blank)

** var skikket Tøger Husum, borger i Ålborg, hans visse bud Kurt Andersen, byfoged der sst, på den ene og havde stævnet Villum Frandsen på den anden side for en dom, han 28/2 sidst forleden af Ålborg rådhus forhvervet har efter et løs testamentes lydelse, som salig Hans Tygesen på sit yderste skulle have gjort, anlangende at Tøger skulle have været salig Hans Tygesen skyldig 16 daler, hvilke Tøger Husum hårdeligen at have benægtet, og ikke med nogen sandfærdig kundskab, breve, segl eller nøjagtigt regnskabsbog at være bevist: da efterdi Tøger Husum ikke selv er til stede, blev samme sag opsat til næste landsting efter påske først kommende, og da Tøger Husum selv her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(94)

** var skikket velb Jørgen Lunge til Odden, KM befalingsmand på Ørum, hans visse bud Erik Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Iver Ibsen, Niels Pedersen Hundborg med flere borgere i Thisted og tinghørere til Thisted byting 1/2 på den anden side, for de ikke til fornævnte ting 15/2 sidst forleden mundtligt ville vidne hver særdeles, hvorledes det sig imellem Jens Nielsen Hillerslev, byfoged der sst, og Mads Bodsen i Sperringgård på Thisted byting 1/2 sidst forleden skal have tildraget, men skal have fremlagt en skriftlig seddel, som de selv i stuen, som han formener, skal have ladet sammen skrive, og ikke det alt deri skulle være indført, hvis ord og tale 1/2 på fornævnte ting falden imellem Jens Nielsen og Mads Bodsen, derimod havde Jens Nielsen Hillerslev stævnet borgmester og råd i Thisted for en vidne, de til Thisted byting 15/2 sidst forleden vidnet har, anlangende at Mads Bodsen skulle være indkommen og begæret lyd af Jens Nielsen og givet til kende, at han samme dag havde fanget nogen hug og slag i hr Jørgens hus sst, og gav last og klage på den, som havde gjort ham samme skade, og ikke de i samme deres vidne skal have vidnet, hvad ord og tale, der faldt imellem Jens Nielsen og Mads Bodsen: så og efterdi at da vi samme begge vidner har ladet overlæse og deres indhold overvejet, findes de i mange måder---- at stemme overens med hinanden, så vi derfor ikke ved os imod nogen fornævnte vidner at sige eller magtesløs dømme.

(98)

** var skikket Jacob Christensen, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Erik Jensen, borger sst, og hans mor Karen Bjørnsdatter på den anden side, først for en klage Erik Jensen til Skive byting skal have gjort, disligeste for et vidne, de og selv dem til behjælpning vidnet har, anlangende en bordag, som de beskylder Jacob Christensen for at skal have gjort i deres hus, og samme deres klage og vidner ikke med andre uvildige sandfærdige vidner bestyrkes, og han sådan deres vidne og klage for tingsdom højligen at skal have benægtet: så og efterdi Erik Jensen har både klaget og vidnet, og hans mor tilmed har båret kundskab i samme sag om fornævnte bordag, som er i deres egen sag og i så måder vildig, da finder vi efter sådan lejlighed samme deres vidne unøjagtig og magtesløs at være, og fornævnte sandemænds ed, derefter drevet er, ikke nogen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(100)

** var skikket Stygge Høg til Vang hans visse bud Axel Rosenkrantz til Kyø på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Hedegård på den anden side for en tingsvidne, han til Hindborg herreds ting nogen tid siden forleden bekommet har, anlangende at Anders Balling i Grove har kvit ladet Jens Christensen for hvis hug og slag, som han slog ham på Grove mark, så Axel Rosenkrantz på Stygge Høgs vegne formener skulle være noget videre skrevet, end Anders Ballings ord skulle have været, formente samme vidne burde magtesløs at være: så og efterdi samme brev, Anders Sørensen Stygge Høg givet har, ikke til tinge er læst og forkyndt, førend fornævnte tingsvidne imellem Anders Sørensen og Jens Christensen udgangen er, og ikke bevises samme vidne at være skrevet ydermere, end deres forligelse har været, og loven formelder, tingsvidne at være så stærk, at der ej må lov imod gives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte tingsvidne at sige eller magtesløs dømme.

(101)

** var skikket Christen Sørensen på Broholm på den ene og havde stævnet Christen Christensen Påske, borger i Viborg, på den anden side, for han skal have solgt og afhændet fra Morten Christensen og hans arvinger og til Jens Munk og hans hustru hans lod og anpart i gård i Viborg liggende, som han er arveligen tilfalden efter hans salig oldefar og oldemor, den fattige barn til stor brøst og skade, og Jens Munks hustru og Christen Påske, som er barnens værge, skal være søskendebørn og i så måder vildig, og i så måde ville skille den fattige umyndige barn af med sin ejendom, disligeste skal samme skøde være gjort imod lovens 36 kapitel, værger må ej afhænde børns jord, menende efter slig lejlighed samme skøde burde magtesløs at være. så mødte Jens Munk og fremlagde efterskrevne skøde af Viborg byting 4/4 1606, som medfører Christen Christensen på Morten Christensens vegne, som han er værge for, at have skødet Jens Munk en broderlod i den gård, her i Viborg liggende, i sankt matias gade i Sortebrødre sogn med de 4 boder, hvilke lodder Morten Christensen arvede efter hans salig oldefar Anders Remsnider, disligeste Peder Mogensen og Frands Pedersen, borgere sst, og at have solgt fra dem og deres hustruer og til Jens Munk og hans hustru al den lod, som de med deres hustruer efter deres salig far Anders Remsnider er arveligen tilfalden i fornævnte gård, dernæst fremlagde Christen Christensen et Jørgen Sørensen Hegelund, da byfoged i Viborg, med flere deres efterskrevne brev, at 4/4 1606 var de i salig Anders Remsnider og hans salig hustru Karen Påskes bo over et venligt søskendeskifte imellem deres børn og arvinger: så og efterdi nu forfares de pending, som for samme boeslod i fornævnte gård skal udgives, mere at kan ---- , end hans anpart i fornævnte gård kunne tåle til leje at udgives, og dermed for samme barns, Christen Påske ikke at have herret eller ham imod loven nogen skade tilvendt, og Christen Holm ikke beviser sig eller sin hustru at have nogen lod og anpart i fornævnte gård, ved vi ikke ham at må tale på fornævnte skøde.

(103)

** var skikket Christen Christensen Påske, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Sørensen, boende på Broholm, på den anden side for to domme, han lader sig af berømme, han her til landstinget skal have forhvervet og bekommet, i hvilke han skal have fanget et vidne og dele magtesløs, anlangende den ene anpart på Viborg mark, som Christen Christensen for nogen tid siden i dannemænds overværelse af Christen Holm for gæld skal være udlagt, hvilke dom han formener med vrang undervisning at være forhvervet og ikke heller skal lyde endelig, mente fordi

samme dom burde magtesløs at være: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag om fornævnte vidne og dele opsat til næste landsting efter påske først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og Christen Sørensen så længe af samme dele kvit at være.

(105)

** var skikket Rasmus Pedersen Skrædder og Jacob Christensen Skrædder, borgere i Viborg, på deres egne og deres medbrødre skræddere sst deres vegne på den ene og havde i rette stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den anden side for en dom, han 9/3 sidst forleden til Viborg byting imellem dem og Poul Skrædder sst dømt og afsagt har, i hvilken han skulle have kvit funden Poul Skrædder for deres tiltale, som de til ham skulle have haft, for han ikke skulle ville søge lov og stævne med dem efter deres skrås indhold, formenende samme dom uretfærdeligen at være dømt og burde magtesløs at blive: så og efterdi her tvistes om Poul Skrædder bør at søge skrædderlav og holde vide og vedtægt med dem, efter deres skrås lydelse, eller ej, og ikke derom findes ordelt, finder vi samme sag til byfogden igen at komme, og ham endelig derom at dømme og kende, når det bliver for ham lovlig indstævnet, og denne dom ikke at forhindre ham hvis han deri kan kende lovlig og ret at være.

(106)

25/4 1612.

** var skikket velb fru Kirsten Bøg til Eget på den ene og havde stævnet Baldser Andersen, som boede i Åsted og Tolle Lauridsen sst på den anden side for et vidne, som de med hr Christen Pedersen i Åsted vidnet har, at de var med ham i Jens Degns hus i Åsted, da antvortede hr Christen Pedersen Jens Degns hustru Maren Lauridsdatter to breve, og at Maren Lauridsdatter da skal have sagt, at de var de samme to breve, hun fik ham, og de ikke var flere end de to: så og efterdi Maren Lauridsdatter ikke vil være bestendig, sig at skulle have sagt, at det ikke var flere breve end de to, hr Christen hende igen antvortet, som fornævnte to mænd om vidnet har, men det med helgens ed og oprakte fingre benejer, og ikke hun slige ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget eller fra sig med sin brev og segl bebrevet, da finder vi efter sådan lejlighed samme to mænds vidne i de måder magtesløs at være.

(107)

** var skikket hr Christen Pedersen i Åsted på den ene og havde stævnet Las Sørensen i Sludstrup, Peder Nielsen i Favrholt og deres medbrødre synsmænd på den anden side for et syn og hjemmel, de nogen tid forleden siden til Vennebjerg herreds ting afsagt og vidnet har om nogen kornskade, som velb fru Kirsten Bøg til Eget sig formener at skulle have fanget i noget korn, som hun havde sået i Åsted mark, og formente at hr Christen samme kornskade med hans kvæg alene at have gjort, hvilket han hårdelig benægter, men er overbødig at betale for hvis skade, som lovlig kan bevises, hans fæmon at have gjort: så og efterdi der findes ingen varsel for samme vidne at være givet, enten når synsmænd skulle være på åstederne, eller hr Christen derfor at være advaret, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(109)

** var skikket hr Christen Pedersen, præst i Åsted, på den ene og havde stævnet Las Eriksen i Bagterp, dommer til Vennebjerg herreds ting, på den anden side for en klage, han 8/10 1610 over ham har udstedt, som han mener efter ubeseglet bænkebrev efter en kvindes mund skrevet, hvilke hendes ord skulle have været, hr Christen at skulle have skrevet for nogen velb fru Kirsten Høg til Eget hendes breve til Jens Degn i Åsted uden hendes minde, og ikke samme deres ord for ting at være vidnet, menende derfor samme klage ikke lovlig eller ret at være, efterdi ikke for ham var bevist med tingsvidne eller levende mands røst og burde derfor magtesløs at blive: så og efterdi der findes lovlig varsel for samme klage vidner at være given, og de med hr Christens underskrevne skrivelse på fornævnte breve bestyrkes og bekræftes, hvilke skrivelse han ej her i dag har villet benægte, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte klage vidne at sige eller magtesløs dømme.

(111)

** var skikket hr Christen Pedersen, præst i Åsted, på den ene og havde stævnet Jens Degn sst på den anden side for et ubeseglet bænkebrev og stuevidne, han selv i sin egen hus efter hans egen hustru Maren Lauridsdatters ord skal have skrevet i sin egen sag sig selv til behjælpning og Staffen Andersen og Christen Nielsen i ---- drup, som samme bænkebrev i sine ord ---- skreven efter fornævnte kvindes mund, hun for herredsprovsten hr Frands Christoffersen i Ugilt skal have bestandet, og ikke samme ord at være vidnet for ting og dom, tilmed skulle ikke være uden eet vidne, menende eet vidne er ingen vidne, og samme bænkebrev og stuebrev burde magtesløs at blive: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd nu er mødt og været deres vidner bestendig, og hr Christen har været til vedermåls ting, der de vidnet er, og derfor at være stævnet og fået varsel, disligeste med hr Christens egen hånds underskrift på fornævnte brev bestyrkes, og tilmed bevises med fornævnte tingsvidne, at dersom fru Kirsten og hr Christen ikke blev forligte om deres jordtrætte, da skulle begge deres trætte være dem fersk og begynde som den sluppet var, og efterdi hr Christen i ingen videre måde fornævnte vidner, nu hid kaldt er, fremlægger, med hvilke han dem rykke og tilbage drive kan, ikke sandfærdige at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme.

(115)

** var skikket hr Christen Pedersen, præst i Åsted, på den ene og havde stævnet velb fru Kirsten Høg til Eget på den anden side for et vidne, hun for herredsprovsten i Vennebjerg herred hr Frands Christoffersen i Ugilt af nogle personer, som er Christen Jensen i Trøgdrup og Anders Nielsen sst skal have forhvervet vidnet efter en skreven seddel uforseglet og ikke underskreven, i hvilken seddel findes, at hr Christen skulle have sagt, det var lige så godt, at Niels Nielsen i Skærum kastede jord på Karen Mikkels, som han gjorde det selv, hvilke deres ord og vidne hr Christen med helgens ed for sin herredsprovst skulle have benægtet: så og efterdi den ene vidnesbyrd, Christen Jensen vidner, at han var hjemme hos hr Christen i hans hus og ombad ham at skulle begrave samme lig, og de to fornævnte vidnesbyrd, Anders Nielsen og Las Nielsen, vidner, at der hr Christen var hos dem ved kirkegården, da begærede de, at han ville begrave samme lig, og samme deres vidner med hr Christens egne ord, som han for provsten havde haft, bestyrkes, og efterdi hr Christen har ingen lovlig vidner imod fornævnte vidner, nu her stævnet er, med hvilke han dem rykke og tilbage drive kan, ikke sandfærdig at være vidnet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(119)

** var skikket hr Christen Pedersen i Åsted på den ene og havde stævnet Peder Tomasen, som tjente på Eget, Peder Christensen i Trøgdrup med flere for et vidne, de 8/10 1610 til Vennebjerg herreds ting imod ham vidnet har, anlangende messesærken, som han skulle have kastet på gulvet, og nogen hellige dages forsømmelse, hvilke deres vidner han formente ikke så lovlige og nøjagtige at være, som det sig burde, tilmed ikke på fersk fod at være vidnet, og sådanne sankevidner og bagvidner burde magtesløs at blive: så og efterdi samme vidne, som bemelder at hr Christen ikke skulle have prædiket i kirken fornævnte dage, men det at have forsømt, disligeste også at efter tjenesten af prædikestolen var endt, skal han have afført sig messehagelen og ganget af kirken og ikke gjort videre tjeneste for alteret, med fornævnte sognevidne, hr Christen nu selv fremlagt har, bestyrkes og bekræftes, ved vi ikke efter sådan lejlighed imod fornævnte vidne at sige eller magtesløs dømme.

(121)

** var skikket Anders Lassen i Lindum med en opsættelse her af landstinget 14/3 sidt forleden, lydende ham da efter en anden opsættelses lydelse at have stævnet Niels Christensen i Lindum, Anders Mikkelsen og Anders Jensen sst for et vidne, de til Nørlyng herreds ting 10/2 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen øksne, som Anders Lassen skulle have solgt i år og i fjor, og ikke de skulle have vidnet, hvem som skulle have bekommet samme stude, formener samme deres vidne et sankevidne at være og burde magtesløs at være, i lige måder stævnet Christen Rovsing, for han skulle have ladet ham fordele, for han ikke skulle have bevist Anders Lassen at have været befalet af hans husbond at forbyde hans husbonds tjenere at sælge deres øksne: da efter tiltale, gensvar og sagens lejlighed, så og efterdi samme dom er ustævnet, ved vi ikke på samme dele at dømme, førend den og lovlig stævnet og kaldes og da gå om så meget som lov og ret kan findes.

(122)

** var skikket fru Elsebe Juel, salig Hans Lindenovs, til Ørslevkloster hendes visse bud Hans Jensen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Bertel Eriksen i Degnsgård, Peder Sørensen i Østerris og deres medbrødre på den anden side for et vidne, de til Højslev birketing 13/11 sidst forleden vidnet har, formeldende at hendes tjenere, i Dommerby boende, skulle have ladet rydde for deres enge i den å, som løber fra Dommerby Vors og til Mursø, og nogle af fornævnte mænd at have vidnet, at hver mand, som har enge, som støder på fornævnte å, skulle have givet Oluf Møller, som boede i Stårup mølle, en skilling for hundetunger at skære af fornævnte å, ydermere med samme deres vildige vidne at ville pålægge hendes tjenere trældom og besværing på med åen at rydde, formener samme vidne burde magtesløs at være: efterdi Tyge Sørensen og fornævnte vidnesfolk ikke endnu er mødt her i dag nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og doms lydelse samme vidner magtesløs at være og ikke komme fru Elsebe Juels tjenere til nogen forhindring.

(124)

23/5 1612.

** var skikket Christen Nielsen i Hem og havde hid kaldt sandemænd af Hindborg herred, manddød at sværge over Søren Andersen, som tjente i Krarup, for Christen Isaksen sst, han ihjel slog, og mente ham sagesløs at være af dage tagen, og først fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hindborg herreds ting 4/5 sidst forleden, Clemend Markorsen at have vidnet, at på tirsdag sidst forleden om

aftenen sad han og Christen Isaksen, som tjente i Krarup, i hans hus og drak en kande øl eller to imellem hverandre, i det kom Søren Andersen i Krarup og drak en kande øl med dem, og da det afdrukket var, sagde Søren Andersen, at han ville gå hjem og kastede 3 skilling på bordet og sagde, han ville betale hans øl, han havde drukket, og Jens Lauridsen sagde, han havde ikke drukket så meget og fik ham de to skilling igen og sagde, de ville drikke den ene skilling bort, om han ville sidde, og Søren Andersen sagde nej, og Christen Isaksen sad på en stol og tog Søren Andersen og satte ham op en kiste, og så kom de ned af kisten og på gulvet, og da fik Christen Isaksen sin dødssår, og ingen sår eller skade han så, Christen Isaksen gjorde Søren Andersen: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og, eftersom de selv har udspurgt, svor de Søren Andersen manddød over og fra hans fred for Christen Isaksen, han ihjel slog.

(126)

** var skikket Niels Tomasen, borger i Ålborg, hans visse bud Jens Andersen, der sst, på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen i ---- i Rinds herred på den anden side for et hans udgivne brev og håndskrift, han til Niels Tomasens salig bror Jens Tomasen på en summa pending udgivet har, og deri sig til forpligtet på sin ære, tro og love samme pending til visse tid og termin at skulle betale, hvilket ikke sket er, og samme brev og gæld nu tilhører salig Jens Tomasens børn, Niels Tomasen er værge for, hvorfor han på sine brorbørns vegne formener, Niels Lauridsen samme sin æres forpligt ikke så ærligt at have holdt og efterkommet, som det sig burde: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag seks uger.

** var skikket hr Laurids Lauridsen i øster Brønderslev hans visse bud Tomas Jensen i vester Brønderslev og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred, om manddød at sværge over Hans Pedersen i øster Gerndrup for hr Lauridses søn Jens Lauridsen, han ihjel skød, og mente ham sagesløs at være af dage taget, og fremlagde i blandt andet efterskrevne sognevidne, 24 mænd da at have vidnet, at de havde hørt at fornævnte dag mandagen i dimmeluge, da kom Hans Pedersen i øster Gerndrup gående til hr Lauridses og på det venligste talte Jens Lauridsen til, om han ville skrive en sendebrev for ham om en kvindfolk, som skulle være beligget i øster Grendrup, og siden fik de mad og øl og fortøvede en kort tid hos dem, ligeledes havde fornævnte 24 mænd vidnet, de også har hørt og spurgt, om Hans Pedersen havde en økse i sin hånd, som de fulgtes fra hr Lauridses og imod Hans Pedersens gård i øster Gerndrup, og at Hans Pedersen samme tid kastede samme økse og løb så hjem i hans stue efter en lang bøsse og kom så efter Jens Lauridsen og skød ham, at han døde samme aften, og at Jens Lauridsen formanede med gode ord og sagde, gode morbror søn, jeg tror dig slet intet til, at du skyder mig med din bøsse, dernæst fremlagde efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 30/4, Laurids Jensen i vester Hjulskov med flere hans medbrødre synsmænd at have hjemlet, at de havde på fredag da var otte dage været i Hellumlund og der så de Hans Pedersen, da havde han et slemt hug i den længste finger på venstre hånd, og andre fingre på samme hånd var benhugget, som de syntes ikke kunne blive ham brugelig som tilforn, og på den højre hånd havde han hug over flere fingre, derhos efterskrevne vidne af Jerslev herreds ting 30/4 sidst forleden Maren Christensdatter i øster Gerndrup og Niels Andersen sst at have vidnet, at den næste mandag for påskedag sidst forleden, da så de Hans Pedersen i øster Gerndrup kom gående med en lang bøsse og gik hjemad, så kom Jens Lauridsen i øster Brønderslev løbende efter ham med et draget værge og bad Hans Pedersen slå fra sig, om han var ærlig, så huggede Jens Lauridsen nogle hug til Hans Pedersen og huggede i bøssen og huggede ham i begge hænder og drev ham baglæns, i det samme gik bøssen løs, så faldt Jens Lauridsen, ydermere dem begge at have vidnet, det Hans Pedersen var højlig forårsaget at værge sin egen liv: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at

der var sat fylding på dem, og svor Hans Pedersen manddød over og til hans fred for Hans Lauridsen, han ihjel skød.

(132)

** var skikket Christen Madsen, borger i Sæby, hans visse bud Peder Andersen, ridefoged til Hundslund, på den ene og havde stævnet Tomas Schiuch og Maren Jensdatter, værende hos Hans Jensen Badskær i Sæby, så og Christen Smed og Tomas Skomager, der sst, på den anden side for et vidne, de ham til Sæby byting 29/1 forleden skal have påvidnet, ham nogen tid forleden at skal have udæsket Hans Badskær, om han var bedre end en anden skælm, skulle han komme ud at slås med ham, hvilke ord han hårdelig benægter aldrig at have haft, menende dem ikke hans mund at kunne fravidne, ej heller nogen synsgerning bekræftes, gerningen at være gjort, tilmed skal deres vidne ikke stemme overens, ej heller varsel for given: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og samme vidner imidlertid ikke at komme Christen Madsen til forhindring.

(133)

** var skikket Mads Nielsen i Vestild på sin egne og sine medbrødre sandemænd i Hindborg herred, så og på Christen Jensen i Nestild hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelses lydelse at have stævnet Peder Christensen, ladefoged på Skivehus, og Hans Jørgensen, ridefoged til Mariager kloster, for tre uendelige domme, de skal have ladet forhverve over en deres ed og tov, de skulle have gjort om den manddrab, som Iver Olufsen i Kastrup gjorde på hans gårdmand Niels Jensen sst, formenende samme dom med vrang undervisning at være forhvervet, ikke derfor så lovlig at skulle være stævnet, som det sig burde, at de burde nogen magt at have men magtesløs at være: da efterdi samme domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have.

(134)

** var skikket velb fru Ingeborg Skeel, salig Claus Dyres, til Linderumgård hendes visse bud Jens Simonsen, foged på Linderumgård, på den ene og havde stævnet Las Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, på den anden side, for han til fornævnte ting 23/3 har fundet fru Ingeborg Skeels fuldmægtig fra æskning, som hendes fuldmægtig samme dag til fornævnte ting over Axel Galt ville have beskrevet, for den årsags skyld, at sagen skulle være indstævnet for høje dommere, uanseet hans forrige dom skulle stande ved magt: så og efterdi fornævnte herredsfoged har besluttet sin dom, det Peder Mortensen skulle have været fordelt, og ikke da for ham var fremlagt nogen delsbreve eller i hans dom inddraget, og fornævnte herredsfogeds dom derfor undersagt, ved vi ikke andet derom at sige, end Las Eriksen har jo sig deri forseet og bør derfor igen at give fru Ingeborg Skeel hvis skellig bevislig kost og tæring, hun for samme hans dom har ladet gøre og anvendt.

(136)

** var skikket Keld Brockenhuus til Lerbæk på velb jomfru Kirsten Skeels vegne, som han er værge for, så og velb fru Ingeborg Skeel, salig Claus Dyres, til Linderumgård deres visse bud Jens Simonsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem da at have ladet stævne Christen Lauridsen i Lørslev, som var sætfoged til Vennebjerg herreds ting 20/1, for en

dom han til fornævnte herredsting samme dag dømt har imellem velb Axel Galt, KM befalingsmand på Åstrup, og dem, og har dømt dem fra æskning til Axel Galt, anlangende 1000 daler, som de har udlagt til Frands Rantzau på Axel Galts vegne efter hans hovedbrevs lydelse, som de skal have indløst: så og efterdi fornævnte hovedbrev formelder, renten af fornævnte penning til hver påske årligen at skulle udredes, og for det ikke var sket, har Frands Rantzau ladet opskrive samme penning, så Keld Brockenhuus har været forårsaget hovedbrevet at indløse og hovedsummen med renten erlagt, som fru Anne Rosenkrantzes brev og kvittants derom i sig selv bemelder, og efterdi Axel Galt har givet Albret Skeel sin skadesløs brev, at skulle holde ham og hans arvinger det uden skade, og ikke fornævnte herredsfoged slig lejlighed og ---- har villet anseet, men funden dem fra æskning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at følge, men den magtesløs at være.

(140)

** var skikket velb Axel Galt, KM befalingsmand på Åstrup, hans visse bud Tyge Lauridsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Peder Mortensen i ---- for en endelig dom, han lader sig af berømme at skal have over en dele, som velb Bendix Rantzau, fordum lensmand på Åstrup, over ham for nogen uger og tid forleden til Vennebjerg herreds ting forhvervet har, formenende Peder Mortensen ikke at skulle bevise, at Bendix Rantzau eller den, der samme dele på hans vegne drevet har, skulle være lovlig stævnet for samme uendelige dom, formente samme uendelige dom magtesløs at være: så og efterdi nu bevises med to tingsvidner, Peder Mortensen i ---- at have boet i Linderum år 1603, både 21/2 og 11/4, og han dis midlertid i fornævnte delsbrev er indskrevet at skulle have boet i ---- og der at være varsel givet, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Mortensen af den dele kvit at være.

(142)

** var skikket Hans Christensen i Kalum på sin egne og sine medarvingers vegne hans visse bud Jens Simonsen, foged på Linderumgård, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Las Dal i ---- og hans medarvinger for en skødebrev, han lader sig af berømme at skulle have, som salig Anne Andersdatter, som boede i Haverholm, skulle have udgivet på nogen bonde ejendom, og ikke samme ejendom lovligen til tinge at skulle være lovbudt, disligeste stævnet Mads Tørisen i Rakkeby, forrige herredsfoged i Børglum herred, for en dom, han til fornævnte herredsting 13/9 1603 dømt og udgivet har, formeldende at han har tildømt Hans Christensen og hans andre medarvinger, efter hendes gjorte købebrev, at gøre Las Dal og hans andre medarvinger fuld skøde til tinge på samme ejendom, formener samme dom bør magtesløs at være. så mødte Peder Madsen i Høgsted og fremlagde efterskrevne brev lydende, jeg Anne Andersdatter i ---- kendes for alle, at jeg i dag her på Odden i min kære husbond velb Ove Lunges overværelse har solgt og skødet min kære bror Mads Andersen i Lie al min anpart, som er en søsterlod, i min fædrene gård Østergård i Gunderup, mig deri er arveligen tilfaldet, dateret Odden ---- 1584: så og efterdi recessen medfører, at hvis gods og ejendom nogen mand har haft i hånd og hævd i 20 vintre ulast og ukæret, det beholder han angerløs og ---- , uden så kunne findes og bevises at det var enten pant eller forlening, og efterdi det befindes at være ved 29 år siden. samme brev er udgivet. og 9 år siden. dommen er gangen, og ejendommen i så lang tid både før og siden. dommen er gangen, har roligen og upåklaget fulgt fornævnte brev, da ved vi efter sådan lejlighed og recessens rolig hævd ikke imod fornævnte brev eller dom at sige eller magtesløs dømme

(143)

** var skikket Offer Offersen i Hindborg og fremlagde en uforseglet landstings stævning, som formelder velb jomfru Johanne Lykke til Eskær at skulle have hid stævnet Jørgen Andersen i Hvidbjerg, herredsfoged i Hindborg herred, Peder Jensen i Grove med flere for et vidne, de skal have vidnet med Jens Christensen Hvid i ---- strup anlangende nogen ord, Offer Offersen skulle have haft til Søren Offersen på Hindborg mark 27/1, så mødte Søren Pedersen, Espen Offersen med flere og begærede, at der måtte besees og forfares, om samme stævning findes at være forseglet af landsdommere eller landstingshører, og da fandtes den ikke med nogen vores segl forseglet at være: da efter sådan lejlighed, at efterdi Offer Offersen med en ubeseglet stævning har ladet hid kalde fornævnte mænd, så de derfor er mødt og gjort dem bekostning, da ved vi ikke andet derom at sige, end Søren Pedersen, Peder Pedersen, Espen Offersen og deres medbrødre bør for den stævning kvit at være, og Offer Offersen igen at give dem hvis skellig billig kost og tæring, de på denne rejse, frem og tilbage, gjort har.

(144)

6/6 1612.

** var skikket Niels Andersen i Brogård og havde hid kaldt sandemænd af Han herred om Kirsten Christensdatters bane, som tjente i Brovst, at sværge, som Peder Jensen, som tjente der sst, ihjel slog, og mente hende sagesløs at være af dage taget, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Han herreds ting 25/5 sidst forleden, Mette Nielsdatter, Knud Kocks hustru i Brovst at have vidnet, at 29/4 da kom deres dreng Peder Jensen til deres frammersdør og råbte, kom ud mor, det træ, som jeg havde på vognen, var falden på Kirsten og havde slaget hende fordærvet, da hun kom ud, lå Kirsten Christensdatter imellem vognen og træet og kunne intet tale, og der gik blod ud af næse og mund og ad det venstre øje: så var til stede efterskrevne sandemænd, som gjorde deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Kirsten Christensdatter af våde og vanlykke, formedelst træet, at være omkommet, og det hende til bane og livs at være lagt.

(146)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Knud Jensen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Palle Madsen i Hvol, Niels Christensen i Søndermølle med deres medfølgere på den anden side for vidner, de til Hannæs ting 23/5 og 7/3 vidnet har med Christen Andersen i Højstrup, anlangende at de skulle have kendt Kirsten Christensdatter, barnfødt i Langvad, på nogen års tid at skulle have haft et ondt rygte for løsagtighed og utroskab, og ikke deres vidne skulle bemelde, hvor eller hos hvem, hun skulle have brugt fornævnte utroskab: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har navngivet hvem, Kirsten Christensdatter skulle have brugt løsagtighed med, ej heller hvem hun skulle have stjålet fra, og ikke bevises hende nogen lovmål for sådan gerning at skulle være overgået, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, som om ---- rygte vidnet er, ikke så noksom at være, at de bør nogen magt at have.

(147)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Knud Jensen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Kirsten Christensdatter i Højstrup på den anden side for et vidne, hun til Hannæs ting 16/5 vidnet har, anlangende at Niels Olufsen i Højstrup 2/5 for ting og dom skulle have stukket Christen Andersen sst og gjort ham et sårmål på hans hånd med hans spyd, og de otte mænd, som var tinghørere, har vidnet på fersk fod, at Christen Andersen har slaget Niels Olufsen i

hans hoved med fæstet af hans værge: så og efterdi samme Kirsten Christensdatters vidne med synsgerning og sigtning bestyrkes og bekræftes, og ikke Knud Jensen derimod fremlægger nogen vidnesbyrd, gerningen ikke at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne at sige eller magtesløs dømme.

(149)

** var skikket velb Predbjørn Gyldenstjerne til Vosborg, befalingsmand på Bøvling, hans visse bud Anders Hansen, foged på Vrå, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Las Vilsen i Hebelstrup for han har ladet Predbjørn Gyldenstjernes tjener Tomas Jensen i vester Hebelstrup fordele for to års ---- tiende for år 1606 og 1607, endog Tomas Jensen beretter sig det at skulle have ydet, menende fordi ham ulovlig og med uret at være delt: med flere ord dem på både sider imellem var, blev det så forhandlet, at Las Vilsen sagde sig for Predbjørn Gyldenstjernes skyld at ville være tilfreds med 6 daler for samme tiende, kost og tæring, som Tomas Jensen nu straks udlagde og betalte Las Vilsen, og dermed blev de med sammenlagte venligen og vel forligt, så Tomas Jensen og hans svoger skal være kvit for hvis deler, Las Vilsen ham til denne dag har ladet overkomme.

(150)

** var skikket velb fru Ingeborg Skeel, salig Claus Dyres, til Linderumgård hendes visse bud Peder Bertelsen i Viborg på den ene og havde stævnet Just Jensen i ----. (blank) så mødte Peder Bertelsen og fremæskede af Anders Mogensen, om han havde nogen bevisning, fornævnte mænd at have brugt nogen skovhugst, dertil svarede Anders Mogensen og sagde sig ikke sådan bevisning at have: så og efterdi ikke fremlægges nogen syn, samme skovhugst at være gjort, eller vidner, fornævnte mænd at have hugget i fornævnte skov, disligeste ikke bevises nogen dom dem for samme skovhugst at være overgået, og de dog derover er delt blevet, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte mænd af samme dele kvit at være.

(151)

** var skikket velb Anne Kås, Preben Bilds, til Torupgård hendes visse bud Christen Nielsen i Lundgård på den ene og havde stævnet Peder Hansen, som boede i Jordbro mølle, på den anden side for et hans æres brev og forpligt, han til fru Anne Kås udgivet har, anlangende Jordbro mølle så og skyld af den, hvilke hans æres brev og forpligt, han ikke har holdt eller efterkommet, menende han efter sin egen forpligt bør æresløs at være: så og efterdi Peder Hansens underskrevne brev fremlægges, i hvilke han bepligter sig at give fru Anne Kås hver måneds dag af fornævnte mølle skyld, eftersom skylden belanger sig, og bepligter sig eller sine arvinger ved hans gode tro, ære og love at holde hende det skadesløs i alle måder, og efterdi Peder Hansen ikke har agtet sin underskrevne æres brev og intet af fornævnte skyld udredt, og fru Anne har været forårsaget han derfor at lade stævne, og to uendelige domme på hans ære over ham har ladet forhverve, hvilke domme han ikke har ladet igen kalde, men endnu stander ved deres fuldmagt, og ikke Peder Hansen fornævnte mølles afgift at have udgivet, og som nu gøres bevisligt, ham møllen at have brugt, og kværnen at have gået, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Peder Hansen sin underskrevne æres forpligt så ærligen at have holdt, som det sig bør, og fordi bør æreløs at være.

(154)

** var skikket Ejler Meyer, rådmand i Randers med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Maren Tysks, boende i Viborg, for et vidne 20/4 til Viborg byting udgangen er, anlangende hende at ville være mester Peder Pedersens hjemmel til en sølvkande, hun ham solgt har, som Ejler Meyer formener ham 4/2 sidst forleden at være tyvstjålen fra, uanseet at ikke skulle kunne bevise sig lovlig og ret selv at være kommen til samme kande, formenende derfor at samme hjemmels vidne magtesløs at være, dernæst fremlagde Maren Tysks efterskrevne seddel lydende, kendes jeg Johanne Olufsdatter, salig mester Hans Vitsels efterleverske, at jeg har antvortet Maren Tysks en sølvkande, som vejer til 22 daler, og vil være hendes hjemmel til samme kande, actum Viborg 23/1 1612 Johanne Olufsdatter egen hånd, dernæst fremlagde hr Peder Hansen, sognepræst til Sønderup og Suldrup, hans underskrevne brev, dateret Viborg 28/6 1612, som bemelder blandt andet, at på det som det brev hans mor Johanne Olufsdatter Maren Tysks givet har, kan være dis fuldkommen, vil han og som sin kære mors rette lovværge efter hendes begæring det stadfæste: så og efterdi Maren Tysks hjemmel med Johanne Olufsdatters hjemmels brev bestyrkes, hvilke og med hendes søn hr Peder Hansens brev bekræftes, og ikke Ejler Meyer beviser den sølvkande, som Maren Tysks mester Peder Pedersen solgt har, hans kumme at have været, da ved vi efter sådan lejlighed og imedens Johanne Olufsdatters og Peder Hansens hjemmel og breve stander ved magt, ikke imod fornævnte Maren Tysks hjemmel at sige eller magtesløs dømme.

(157)

20/6 1612.

** var skikket Peder Jensen i Finderup og havde hid kaldt sandemænd af Hassing herred, manddød at sværge over Mads Tomasen i Tøttrup for Jens Christensen, der sst, han desværre dræbte og ihjel slog, og mente ham sagesløs at være af dage taget, og først fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hassing herreds ting 11/1 dette år, Niels Jensen, salig Jens Christensens søn i Tøttrup, at have vidnet, at 19/5 tidlig i dagningen kom Mads Tomasen i Tøttrup gangende af norden, og hans far Jens Christensen gik østen for hans fæmon på nogen border, og så løb Mads Tomasen til hans far og slog til ham under hans øjne med en kølle og søgte ham med en kniv, og hans far bad, han skulle unde ham skel og skriftemål og ikke tage livet af ham, og i det han slog ham hans dødssår, og da sagde Mads Tomasen, nu fik du en djævel, det har jeg lovet dig i 3 år: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Mads Tomasen manddød over og fra hans fred for Jens Christensen Smed, han ihjel slog, eftersom de selv sanden om samme drab har udspurgt.

(161)

** var skikket hr Claus Clausen i Tolstrup præstegård hans visse bud Søren Nielsen Ligård i Viborg på den ene og havde stævnet Tord Sørensen i Skølstrup, dommer til Sæbygård birketing på den anden side for en dom, han til fornævnte birketing 21/3 sidst forleden imellem ham og velb Peder Munk til Sæbygård dømt har, anlangende nogen tønder smør, som Peder Munk i nogen år har oppebåret, og hr Claus Clausen er tildømt efter landsdommeres doms indhold, og nu var æskning over Peder Munk derfor begærende, endog hr Claus Clausen hverken måtte få sin skriftlige beretning læst eller påskreven, ej heller indført hvis sentens, som falde kunne, men pludselig har dømt ham fra lov og lyd, menende ham dermed uret at have gjort, og samme hans dom bør magtesløs at være (blank)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, høvedsmand på Ålborg slot, hans visse bud Anders Christensen i Rold på den ene og havde stævnet Laurids Lauridsen i Stensbæk på den anden side for en kontrakt og forligelses mål, som imellem ham og hans sognepræst hr Oluf i Elling præstegård til Horns herreds ting 16/10 1609 udganget er, hvilke kontrakt Anders Christensen formente, efterdi Laurids Lauridsen der for ting og dom har gjort og bekræftet med hans egen husbonds nærværelse, at samme kontrakt burde ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Poul Andersen selv bekender, somme af fornævnte sognemænd at have givet hr Oluf Madsen æg og kage og somme intet, og fornævnte kontrakt medfører Las Lauridsen at skulle give ham rente som andre sognemænd der i sognet, og herredsfogden fordi har tildømt hr Oluf sådan sædvanlig æg og kage at skulle nyde og bekomme, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(163)

** var skikket Anders Jensen Guldsmed, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Kurt Andersen, byfoged i Ålborg, på den anden side for nogen ord og bekendelser, han efter en misdæders, ved navn Maren Nielsdatter Kneps mund skal have forhvervet her til landstinget 15/2, og i en landstings dom efter hendes mund ladet indføre, og da her at skal have beråbt og beskældt hans hustru på hendes rygte, navn, ære og lempe, og formente sådan hendes ord og sagden ikke med nogen ærlig sanddru eller lovlig bevis skal i nogen måde bekræftes, og mente at hun det ud af rædsel og frygt har ladet sig til bevæge sådanne ord og beråbelse over hans hustru at gøre, af den årsag, som han formener, at eftersom hun fra landstinget skal være hjemkommen, skal hun først på Ålborg byting, der hun er dømt til ilden, og der hun er kommen til rettersteden, skal hun atter igen fraganget og benægtet samme ord, menende samme hendes bekendelse ikke burde efter recessen at komme hans hustru på hendes ære, rygte og navn til nogen forhindring i nogen måder, og fremlagde Kurt Andersen efterskrevne tingsvidne af Ålborg byting 13/1 sidst forleden, formeldende blandt andet Mette Pedersdatter at have bekendt, at ung Anders Guldsmeds hustru Apelone Ibsdatter havde ladet brænde et voksbarn til at ville lade forgøre Hans Felthuses kone Maren Jørgensdatter dermed, og samme voksbarn havde Maren Kneps antvortet Mette Pedersdatter at bære, og hun bar det under hendes venstre arm i en liden pose 20 uger til sankt lucia aften, hun antvortede det fra sig i Maren Kneps hus, og var Apelone Ibsdatter selv til stede i Maren Kneps hus og stue, derimod fremlagde Anders Guldsmed efterskrevne tingsvidne af Ribe byting 4/2 sidst forleden, som bemelder Mads Roed, Peder Jepsen og deres medbrødre 24 mænd at have vidnet, at Jep Roed og hans hustru Karen Hansdatter har forholdt og skikket dem i liv og levned med en ærlig og kristelig omgængelse, disligeste har de og kendt Karen Hansdatters forældre, salig Hans Nielsen og Kirsten Nielsdatter, som ærlige og frygtige ægtefolk, disligeste Apelone Ibsdatter og Mette Ibsdatter, som var Jep Roeds og Karen Hansdatters ægte børn barnfødt og opvokset her i byen, og aldrig de har hørt andet om deres børn, al den stund de har kendt dem, end det som ærligt, kristeligt og godt er, dertil svarede Kurt Andersen, at Apelone Ibsdatter kunne have bedrevet meget, siden hun var i Ribe, hvortil Anders Guldsmed svarede og formente, at dersom samme nævninger skulle opkræves, burde han at tage halvparten af dem: så og efterdi Kurt Andersen nu giver til kende, sig at have ladet stævne og advare Apelone Ibsdatter for nævninger, han over hende vil opkræve og med forfølge, da ved vi ikke om fornævnte vidne at dømme, førend nævninger har svoret om samme sag.

(169)

** var skikket velb Falk Gøye til Skærsø hans visse bud Rasmus Sørensen på den ene og havde stævnet Peder Lauridsen i Hurup på den anden side for en delsvidne, han til Revs herreds ting 8/2

dette år forhvervet har over en af hans husbonds tjenere, ved navn Mikkel Nielsen, født i Visby, for hans tro tjeneste, han skulle være ud af rømt, disligeste for 4 daler, han skulle være ham pligtig for en ko, uanseet at fornævnte pending skulle findes at være betalt: så og efterdi Mikkel Nielsen efter hans egen forpligt, som han for ting og dom gjort har, er delt bleven, da ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(170)

** var skikket velb Keld Brockenhuus til Lerbæk hans visse bud Peder Nielsen, så og Jens Simonsen på hans husbond velb fru Ingeborg Skeel, salig Claus Dyres, hendes vegne på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Lørslev på den anden side 20/1 sidst forleden udganget, og har funden Keld Brockenhuus og fru Ingeborg Skeels hendes fuldmægtig fra æskning anlangende 1000 daler, som salig Albret Skeel for Axel Galt til Frands Rantzau var forlover for, og for den årsags skyld at fornævnte 1000 daler var Axel Galt ikke opskreven efter hans hovedbrevs lydelse en halv år tilforn, vidste fogden ikke at dømme Axel Galt til nogen æskning: så og efterdi nu bevises med dom her af landstinget, at her ikke har været årsaget Christen Lauridsens dom at følge, men den magtesløs fundet, da efter de lejligheder, som den da indeholder og medfører, da ved vi ikke andet derom at sige, end Christen Lauridsen har jo sig deri forseet, og bør derfor igen at give Keld Brockenhuus så og fru Ingeborg Skeel hvis skellig billig kost og tæring, de for samme dom har ladet anvende.

(172)

** var skikket Laurids Pedersen på velb Godslev Budde til Rødslet og Stygge Høg til Vang deres vegne og her i dag lod læse efterskrevne bevilling lydende, eftersom da begiver sig iring og trætte os samtlig imellem om ---- mølles stævning, i hvilken sag der er forhvervet adskillige syn og vidner, som ikke stemmer overens med hverandre, og ikke kan dømmes over fornævnte syn og vidner, med mindre end åstederne tages i besigtelse, hvorfor vi har bevilget og samtykt, om landstings granskning til gode mænd at komme på åstederne dis lejlighed at forfare: så blev dem efter deres egen bevilling undt samme granskning, som forskrevet står, fornævnte gode mænd at må komme på åstederne des lejlighed at granske og forfare, og hvis de deri granskende vorder, da fra dem at give beskrevet, dog tilforn hinanden lovlig at lade stævne og advare, som det sig bør, og dersom nogen af samme gode mænd for lovlig forfald ikke kan være til stede, da andre i deres sted at tages.

(173)

** var skikket Kirsten Henriksdatter, ---- i Viborg, på den ene og havde stævnet Mikkel Jespersen, hospitalsforstander i Viborg, på den anden side, for han til Viborg byting 8/6 sidst forleden skal have ladet hende fordele for nogen ord, hun skal have ham tilsagt, som hun hårdelig benægtet sig ikke at have haft, og ikke nogen dom for samme dele skal være ganget, formente sig med uret at være delt bleven, og hun burde for samme dele kvit at være: da efter sådan Kirsten Henriksdatters forklaring og undskyldning, så og for vores bøns skyld, kvit, ledig og løs lod Mikkel Jespersen hende for samme dele.

** var skikket Anders Pedersen og Ludvig Christensen i Thisted og gav til kende, hvorledes de i dag måned sidst forleden var hid til landstinget kaldt og stævnet af Peder Jensen i ---- , og sagen til i dag er opsat, og nu bød dem imod Peder Jensen i alle rette, så er Peder Jensen ikke nu mødt eller

nogen på hans vegne dem sag at give: da finder vi efter sådan lejlighed dem for samme opsættelse kvit at være, og Peder Jensen igen at give dem hvis billig kost og tæring, de på den rejse, frem og tilbage, har gjort.

(174)

4/7 1612.

** var skikket Niels Poulsen Høg, borger i Viborg, på Jens Nielsen i Vellev, som skal være ret eftermålsmand efter salig Hans Lauridsen, forrige borger i Viborg, hans vegne i hans egen nærværelse, og havde hid kaldt sandemænd af Fjends herred om mord og manddød at sværge over Niels Lassen, som er Las Christensens søn i Fusøre for Hans Lauridsen, han ynkeligen, skammeligen og skændeligen uden nogen skyld eller brøde uforvarende på hans rette rets og adelsvej har overfalden, myrdet, dræbt og omkommen, som han mente, og mente ham uskyldig og sagesløs at være af dage taget, myrdet og ihjel slagen, og fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Viborg byting 15/6 dette år, Jens Christensen i Nykøbing skriftligt at have vidnet, at 20/5 sidst forleden fulgtes salig Hans Lauridsen og jeg fra Skive og ville til Viborg, og som vi kom på den side Nybro, sagde Hans Lauridsen, her vil jeg bede noget lidet med hestene, thi det svarlig hedt, så spændte han fra vognen, så gik hestene i åen, og gik den ene hest ud af åen i engen, så gik Hans Lauridsen over åen i engen til den ene hest og lagde sig ned i engen, nogen liden stund derefter gik jeg ned af bakken, da var der kommet til ham i egnen, som siges at være Niels Lauridsen i Fusøre, og var sprungen af hesten og slog slag over slag på Hans Lauridsen med en fork eller en høtyv, som han lå i engen: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Niels Lassen mord og manddød over og fra hans fred for Hans Lauridsen, han omkom, dræbte og ihjel slog.

(179)

** var skikket velb Hans Stygge og her i dag lod læse efterskrevne brev lydende, eftersom mig for nogle få dage forleden er vordet tilvidende, hvorledes Gud nu nyligen i Halmstad ved den timelige død har heden kaldt min kære salig bror velb Johan Stygge, og eftersom formodentlig ham til adskillige godtfolk at kunne være skyldig, vil jeg på min bror Niels Juels, på min søster fru Kirsten Stygge og på alle andre mine søskende såvel som og på egne vegne har os hermed frasagt al min brors indgæld og udgæld, og dernæst nu her i dag afsagde Hans Stygge på sin egen og hans søskendes vegne arv og gæld efter hans salig bror Johan Stygge, eftersom forskrevet står.

** var skikket Christen Madsen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have ladet stævne Tomas Schiuch og Maren Jensdatter, tjenende Hans Badskær i Sæby, så og Christen Smed og Tomas Skomager, der sst, for et vidne, de til Sæby byting 29/1 sidst forleden skulle have ham påvidnet, ham nogen tid forleden at skal have udæsket Hans Badskær, om han var bedre end en skælm, skulle han komme ud at slås med ham, hvilke ord han hårdelig benægter aldrig at have haft, menende dem ikke hans mund at kunne fravidne, ej heller nogen synsgerning bekræftes, gerningen at være gjort, tilmed skal deres vidne ikke stemme overens, ej heller varsel for given: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage og da dem her at møde, og samme vidner imidlertid ikke at komme Christen Madsen til nogen forhindring.

(180)

** var skikket Christen Sørensen i vester Brønderslev på den ene og havde stævnet Søren Lunov i Knæverhede på den anden side for en sandemænds ed og volds forfølgning, han på hans husbond velb Peder Munks vegne til Sæbygård birketing 9/5 sidst forleden med forfulgt og over ham forhvervet har, anlangende nogen slagsmål og bordag, han skal have været i ved fornævnte birketing 4/4 sidst forleden med Niels Brændmose, og sandemænd da at have ham vold oversvoren, uanseet at de ikke skal være så lovlig opkrævet, som det sig burde efter loven, disligeste nogen af de vidnesbyrd, som for sandemænd vidnet har, at være fordelt og lovforvunden og ikke så lovfast at være, at de må eller kan gøre nogen vidne inden tinge, hvorfor han formener fornævnte sandemænds ed og volds forfølgning ulovlig og bør magtesløs blive: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(181)

** var skikket Anders Jensen Guldsmed, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Henrik Kock, borger der sst, på den anden side, for han nogen tid siden 8/6 næst forgangen på Ålborg byting for tingsdom har tilsagt Anders Jensen Guldsmed, at han gjort og solgt ham en falsk pundert og bælte, og derfor forliges med ham og givet ham først for punderten og bælten så meget, som han gav ham selv for den og at skal have aftinget til ham og givet ham samme hans ---- og falske arbejde 40 daler, eftersom samme tingsvidne ydermere indeholder, hvilke hans sigtelse vidne og silsagden han højligen ved sjæl og salighed benægter: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og samme vidne imidlertid ikke at komme Anders Guldsmed til nogen forhindring, dog denne opsættelse her forinden lovlig at læses.

(182)

** var skikket Christen Sørensen i vester Brønderslev på den ene og havde stævnet Mads Tomasen i Hoven med flere på den anden side for to vidner, de til Sæbygård birketing 21/3 sidst forleden med Niels Brændmose vidnet om nogen ord, som Christen Sørensen skulle have haft med Niels Brændmose forgangen år 1610, hvilke ord Christen Sørensen ved Gud og sin sjæls salighed benægter, ikke heller det skal være vidnet på nogen visse dag eller tid, tilmed formener han, de ikke skal kunne ham hans mund fravidne, efterdi det er ikke uden et løs ord og ingen gerning, ej heller det er sket i nogen forsamling men i skov og mark, hvorfor han formener, deres vidne burde ingen magt at have: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket Niels Jensen i Frammerslev hans visse bud Christen Andersen sst på den ene og havde stævnet Niels Olufsen sst på den anden side, for han med hans medbrødre har lagt Niels Jensen i KM skat for 5 rigsdaler, endog han skal være en brydebonde, og KM har

herligheden af samme gård, han iboer, med skyld og landgilde, ægt og arbejde, og KM brev ikke skulle tilholde ham at give mere end en anden brydebonde, menende ham dermed uret at have gjort og burde derfor at stande til rette: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(183)

18/7 1612.

** var skikket Jens Bjørnsen i Strandbylund på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Lørslev på den anden side for en skøde, han til Vennebjerg herreds ting har i rette båret, formeldende om et stykke eng ved Kvissel bro, som tilforn har ligget til bondegården i Åsted, formenende fornævnte skøde ikke så lovlig at være taget, efterdi bondegården står lige højt med skyld og landgilde, leding skat og anden kongelig rettighed, som andre selvejer böndergårde gør. så mødte to mænd med fuldmagt som vidnede, at fornævnte Christen Bagge er så lovlig i hans husbonds forfald og bestilling forhindret, at han ikke nu her kunne møde og derfor begæret, sagen nogen tid at måtte opstå: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(184)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jacob Vognsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Gregers Andersen i Tolstrup med flere på den anden side for en ed og tov, som de til Hundslund birketing 16/5 svoret har, og har svoret Jens Nielsen, som boede i Damsgård, som fandtes død i Damsgård bæk, og Jens Nielsen sin egen døds bane over, hvilke deres ed og tov han formente ikke lovlig og ret at være, men burde magtesløs at være, så mødte to mænd, som vidnede, at fornævnte sandemænd er så lovlig i deres husbonds bestilling og forfald forhindret, at de ikke nu her kan møde: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund på den ene og havde stævnet Christen Andersen i Langvad med flere på den anden side for et vidne, de til Hannæs ting 27/6 sidst forgangen vidnet har, somme af dem at have vidnet, at for nogen år siden blev der et får borte for Christen Andersen i Langvad, hvad eller det Kirsten Christensdatter, barnfødt i Langvad, fik den eller ikke, vidste han ikke, formenende samme vidne ikke skal være endelig eller på nogen visse tid, når Kirsten Christensdatter slig gerning skulle have gjort, at samme vidne bør magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om rygte og tidende og ikke om nogen gjort gerning, og samme vidne indeholder nogen at have vidnet hende været løsagtig, og ikke har benævnt hvem, hun sådan løsagtighed skulle have brugt med, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(186)

** var skikket Jacob Vognsen, ridefoged til Ålborg slot, og berettet hvorledes han forfarer, at afgangne Mads Tomasen skal have givet afgangne Vil Orning, lydende på Håbendal og Håbendals mølle, og Vil Ornings efterladende hustru fru Kirsten Høg med samme skøde skal ville tilholde sig noget jord, liggende til præstegården i Åsted, som Mads Tomasen for mange år siden har ved præsten i Åsted til mageskifte efter en kontrakts lydelse, og hun for samme jord i adskillige måder påfører hr Christen Pedersen i Åsted trætte, og hun har fremlagt kopi af samme skøde, og tiltalt hr Christen, for han skal have skrevet på samme kopi, så Jacob Vognsen formener, at fru Kirsten Høg bør at lægge i rette det skøde, hun har på fornævnte mølle: da efterdi fornævnte skøde ikke beskyldes i stævningen for hvad årsag, den skal være stævnet, da ved vi ikke andet derom at sige, end dersom Jacob Vognsen vil høre samme skøde, da indkalde sig fru Kirsten Høg med den tillysning, om hun der den vil fremlægge.

(187)

** var skikket hr Claus Clausen i Tolstrup præstegård hans visse bud Christen Nielsen i Stenum med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Tord Sørensen i Skølstrup, dommer til Sæbygård birketing, for en dom, han til fornævnte birketing 21/3 sidst forleden imellem velb Peder Munk til Sæbygård og hr Claus dømt har, anlangende nogen tønder smør, som Peder Munk i nogle år har oppebåret, og hr Claus Clausen er tildømt efter landstings doms indhold og var æskning over Peder Munk derfor begærende: så og efterdi nu bevises med dom her af landstinget, hr Claus samme smør at være tildømt, og der han efter samme dom har villet bruge lovmål imod Peder Munk, har fornævnte birkefoged dømt ham fra hans lyd og ikke ville stede ham inden tinge at udrette sin sag, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme dom at følge, men den magtesløs at være, og Tord Sørensen sig deri at have forseet og bør derfor igen at give hr Claus Clausen hvis skellig billig kost og tæring, han derfor har ladet lide og anvende.

(189)

** var skikket velb Jens Mogensen til Sindinggård hans visse bud Tyge Sørensen, foged på Stårupgård, på den ene og havde stævnet Jens Bendsen i Lindum med flere på den anden side for et syn, de til Vennebjerg herreds ting 30/3 sidst forleden skal have afhjemlet over et gærde i ---- mark, hvilke gærde Jens Mogensen formener at være sat for ---- have, skov og enge, og ingen varsel skal findes for samme deres syn at være givet, formenende derfor samme deres syn ikke så lovlig at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi Jens Bjørnsen og Tyge Sørensen begge vedkendes ejendommen, så der er tvivl i sagen, og Jens Mogensen på jomfru Anne Kåses vegne ikke for samme syn har fået varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne magtesløs at være, og efterdi fornævnte herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var.

(191)

** var skikket Christen Andersen i Højstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelses lydelse at have stævnet Knud Jensen, foged på Torstedlund, for et vidne, som han til Hornum herreds ting 30/3 sidst forleden over Christen Andersen forhvervet har, anlangende Kirsten Christensdatters bekendelse, hvilke Christen Andersen formente sig intet at komme ved i nogen måder, men aldeles uskyldig deri at være, og samme vidne skulle være tagen efter en skriftlig skrift, som da blev læst på fornævnte ting, og ikke Kirsten Christensdatter måtte selv sige sine ord i samme sin bekendelse om sin onde levned: så og efterdi Kirsten Christensdatter nu her i dag for ting og dom har åbenbarlig sigtet og beskyldt Christen Andersen at have beligget hende og været far ad hendes første barn, hun fik, der hun tjente ham, og Christen Andersen så nu her for ting og dom tilbød at velvilligen have vedtaget sin lov og værn selv tolvte derimod at ville edle og fulddrive til Hannæs ting i dag seks uger, som forskrevet står, at han ikke har beligget eller haft beblandelse med Kirsten Christensdatter, der hun tjente ham, eller været hendes barnefar, da efter sådan lejlighed og Christen Andersens egen tilbudne vedtægt, bør han samme lov at give, som forskrevet står, og fornævnte vidner ikke at forhindre ham på samme lov at give, om han ellers kan den edle og fulddrive.

(200)

** var skikket Søren Christensen i Kærup og i dag for tingsdom begæret borgen af Christen Andersen i Højstrup på sin egen, sin kone og børns vegne, at han skulle være dem ubevaret med fejde og trussel, disligeste begæret velb Niels Krabbe til Torstedlund og borgen af Christen Andersen, at han skulle blive til stede og forantvorte sig for den sigtning, Kirsten Christensdatter ham sigtet har, dertil svarede Christen Andersen og formente, at de ikke skulle ham overbevises at have truet eller undsagt Søren Christensen eller hans hustru og børn, til fornævnte borgen, Niels Krabbe begæret af ham, svaret han, at han nu i dag har vedtagen sin lov og værn at ville edle og give for den sag med Kirsten Christensdatter.

** var skikket Karen Nielsdatter, Laurids Tønders efterleverske, borgerske i Viborg, på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged her sst, på den anden side for nogen domme, uendelige og endelige, han til Viborg byting udgivet har, anlangende om nogen trætte, som begiver sig imellem velb fru Kirsten Juul til Kærsholm hendes bud Peder Jensen i Vattrup og Niels Clemendsen i Viborg på den ene og hende selv på den anden side, om nogen guld og sølv, og mener samme dom ikke burde at komme hende til nogen forhindring, så mødte Peder Jensen og fremlagde efterskrevne dom af Viborg byting 8/6 sidst forleden, som medfører Peder Jensen på fru Kirsten Juuls vegne af have stævnet Karen Nielsdatter så og hendes børn Peder Lauridsen og Maren Lauridsdatter og deres lovværge for noget guld og sølv, hendes husbond Laurids Tønder havde i pant af salig Anne Keldsdatter efter en registers lydelse, da vidste fogden ikke andet derom at sige, end fornævnte register og breve jo at være én gæld, efterdi fornævnte register findes at være yngre end brevene, og Karen Nielsdatter derfor pligtig at være, samme pant fra sig at levere til fru Kirsten Juul, og der hendes pending at annamme: så og efterdi det forfares af

fornævnte gældsbreve og fornævnte register på pantet, at det er een gæld og hvis brevene og pantet pålyder, og byfogden derfor har tilfundet Karen Nielsdatter samme pant til fru Kirsten Juul at skal at afhænde, og der hendes penning at annamme, ved vi ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(204)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Halkær og Niels Kås til Birkelse på den ene og havde stævnet Knud Pedersen i Brøndum på den anden side for en dom, han nogen tid siden forleden på Rødding herreds ting forhvervet har, i hvilken dom fogden at have tildømt dem noget gods at følge til et frit brugeligt pant, formenende samme dom lovlig og ret at være dømt og burde ved sin fuldmagt at blive: efterdi følgebrevet, til fornævnte bønder udgivet, som findes i fornævnte dom inddraget, formelder i datum at skulle være udgangen 24/6 dette år, og samme dom formelder i sin datum, den at være udgivet 13/6 sidst forleden, så ved vi efter sådan lejlighed ikke samme dom at følge eller så klar og nøjagtig at være, at den bør nogen magt at have, og i rigens ret bemeldes, at hvilken som kommer med nogen sag ind for rigens ret, tiltale og æskning, og han midlertid afhænder noget, da skulle det aldeles ingen magt at have, men ridemænd at skulle have fuldmagt at indføre hans vederpart i det gods, som så imidlertid er afhændet, dog at skal skelligen bevises for ridemænd, at det er imidlertid afhændet, siden i rigens ret begyndtes at æskes til herredsting og landsting med rigens æskning til herredsting og landsting, og herredsfogden dog har dem samme gods tildømt, da ved vi ikke hans dom at følge, men den magtesløs at være.

(210)

** var skikket velb Mogens Kås til Lyngholm hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg på den ene og havde stævnet Jep Simonsen i Hvidbjerggård, Jens Simonsen i Svankær og deres medbrødre vidnesbyrd på den anden side for en vidne, de til Hassing herreds ting 11/6 sidst forleden vidnet har om en ager og eng, som velb Jacob Lykke til Tandrup og Mogens Kås omtrætter, og ikke i samme deres vidne skulle have forklaret hvor stor og bred, samme ager skulle være, og fornævnte vidnesbyrd mesten part at have været Jacob Lykkes egne tjenere, og tilmed at have vidnet om ejendom, menende samme deres vidne ikke noksom eller nøjagtig at være, at de burde nogen magt at have: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke aleneste har vidnet om brugning men også om ejendom, og ikke bevises med sandemænds brev eller ejerbrev, hvor skel skulle være imellem fornævnte ager og eng, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(213)

** var skikket velb Mogens Kås til Lyngholm hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg på den ene og havde stævnet Oluf Jensen i Hassing og Mads Fisker i Gisselbæk med flere synsmænd på den anden side for deres syn, de til Hassing herreds ting 18/6 sidst forleden skulle have afhjemlet, som skal formelde ikke aleneste om hvis, dem af Peder Christensen i Hindsels er bleven forevist, men og, som det synes, dem både at have vidnet og dømt i to

hjemler, om åsteder at være skel imellem Lyngholms endels ager ---- , endog ikke for dem er bleven bevist med sandemænds, ejermænds brev eller anden lovlig adkomst med sten eller stabel, som det sig burde, menende samme synsvidne burde magtesløs at være: så og efterdi fornævnte synsmænd har synet og vidnet om fornævnte skel, og ikke det med sandemænds eller ejermænds brev bestyrkes og bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne ingen magt at have.

(214)

** var skikket velb Oluf Munk til Kvistrup hans visse bud Vinter Jensen, borger i Holstebro, på den ene og havde stævnet Anders Jensen i Viborg, Helle Pedersen, Peder Nielsen Bartum med flere, borgere sst, på den anden side, for at de 29/6 sidst forleden af hans fuldmægtig Jens Andersen i Brogård blev tiltagen og ham af fogden til Viborg byting opnævnt og forundt at vurdere den gård, han har der sst, hvad den kunne være værd, da har de dem imod retten entslagen, ikke samme gård at ville vurdere, efterdi den var så bygfældig, at de ikke kunne vurdere den: blev her så omsagt, at dersom Oluf Munk eller hans fuldmægtig har fornævnte mænd noget for samme sag at beskylde, da tiltale dem til deres værneting, og der gå om så meget som lov og ret kan findes.

(215)

** var skikket Tomas Tomasen, barnfødt i Borskov, indvåner i Viborg, på den ene og havde stævnet hr Søren Nielsen, præst til Vorde kirke, på den anden side for nogen gamle gældsbreve, han lader sig af berømme, hvilke breve Tomas Tomasen hårdelig benægter, og at han har betalt hans bror samme breve nogen langsommelig tid siden og formener sig aldeles at intet at være hans bror skyldig, menende fordi samme breve bør ingen magt at have, så mødte hr Søren Nielsen og fremlagde efterskrevne brev lydende, kendes jeg Tomas Tomasen i Vridsted af vitterlig gæld skyldig at være Svenning Nielsen i Vrove pending for to skæpper rug, dateret 4/7 1596: så og efterdi Tomas Tomasen ikke kan beneje, at han jo samme breve udgivet og forseglet har, og ikke nogen kvittants derimod fremlægges, gælden aflagt og betalt at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme breve at sige eller magtesløs dømme.

(216)

** var skikket Peder Mortensen i ---- og lod læse efterskrevne brev lydende, vi efterskrevne Berte Stygge, Kristense Stygge, Anne Stygge kendes, at efterdi vores brødre er i KM bestilling imod rigens fjender, som er vores rette værger og ikke nu kan være her til stede, så fuldmægtig gør vi Peder Mortensen i ---- på enhver vores vegne at forsværge og afsige til Viborg landsting al hvis arv og gæld, som enhver af os kan tilkomme efter vores salig bror Johan Stygge, actum 10/7 1612 Berte Stygge, Kristense Stygge, Anne Stygge.

(217)

** var skikket Niels Christensen i Brændmose på den ene og havde stævnet Christen Sørensen i vester Brønderslev på den anden side, for han til Børglum herreds ting 25/2 sidst forleden skal have ladet ham fordele for 10 daler, som skal restere på nogen træ med mere, uanseet Niels Christensen

rette værneting skulle være Sæbygårds birketing, og ikke nogen dom for samme dele at være ganget, menende fordi samme delsvidne burde magtesløs at være: så og efterdi der tvistes om samme gæld, og ikke nogen dom derom er udgået, og Niels Christensen dog er fordelt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af den dele kvit at være, og sagen til herredsting igen at komme og der ved dom at ordeles, som det sig bør.

** var skikket Niels Christensen i Brændmose på den ene og havde stævnet Christen Sørensen i vester Brønderslev på den anden side for en dom, han til Børglum herreds ting over ham forhvervet har, anlangende nogen ord, Niels Christensen skulle have haft om Christen Sørensen til begge deres husbond, og ikke samme dom skulle være endelig og tilmed over ham til herredsting udstedt, dog hans bopæl Brændmose skulle være liggende i Sæbygård birk, mente samme dom burde magtesløs at være: så og efterdi fornævnte dom ikke nu fremlægges, og efterdi bevises med fornævnte tingsvidne, Niels Christensen i birket at være bosiddende, og han dog i fornævnte herred er bleven delt, da finder vi efter sådan lejlighed ham af samme dele kvit at være, imidlertid fornævnte tingsvidne stander ved magt.

(219)

** var skikket Jens Jensen i Kroggård på den ene og havde stævnet Peder Elkær i ---- på den anden side for et vidne, han til Fjends herreds ting vidnet har, anlangende nogen lyngslæt, Jens Jensen skulle have slagen i Hellerup skov, endog han hårdelig benægter, sig ingen lyng at have slagen: så og efterdi samme vidne ikke bemelder på nogen enkende visse dag, gerningen skulle være sket, og det findes kun at være én mands vidne, som regnes for ingen vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(220)

** var skikket Jens Madsen Skriver, rådmand i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Jensen, hr Jens Andersens søn i Ulbjerg, for han på hans fars vegne til Viborg byting har ladet ham fordele for gældssag 8/6 sidst forleden, endog hr Jens Andersen derimod skal også være Jens Madsen gæld skyldig, og han skal have budt sig med ham til regnskab: så og efterdi der tvistes om samme gæld, en part at skal være betalt, og ikke nogen dom derom er udgangen, da finder vi efter sådan lejlighed Jens ---- af denne dele kvit at være, og sagen til Viborg byting at ordeles, som det sig bør.

(221)

** var skikket Poul Pedersen Skrædder og Christen Pedersen Skrædder, borgere i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Rasmus Skrædder og Jacob skrædder sst for nogen dom, de til Viborg byting over dem forhvervet har, og med samme dom vil tiltvinge dem at ---- lavshus i dus og rus, så de dermed kunne forsømme deres arbejde, endog de har rettet for dem og udlagt til lavet så vidt recessen dem tilholder, og menende fordi de ikke er pligtig videre at udgive, og samme bytingsdom burde ikke at komme dem til nogen forhindring: da for vores bøns skyld overgav fornævnte skræddere samme dom og dele med Poul Skrædder og Christen Skrædder, så de derfor må kvit være, dog de herefter skal rette og forholde dem efter skråens lydelse.

(222)

** var skikket Søren Mortensen i Ørum med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Lauridsen i Ravnstrup med flere for et vidne, de til Jerslev herreds ting 26/3 vidnet har, det Søren Mortensen, Laurids Sørensen og Jesper Sørensen skulle have truet Søren Frandsen, ridefoged til Sæbygård, og Anders Ibsen i Hansbæk, der de var kommet i Søren Mortensens gård og ville have nogen restants, hvilke vidne de hårdeligen skulle benægte: så og efterdi nu bevises med delsbrev, Søren Mortensen for at være delt og lovforvunden, da ved vi ikke nu for ham at dømme.

(223)

1/8 1612.

** var skikket Niels Jensen i Risager og havde hid kaldt sandemænd af Hvetbo herred, om manddød at sværge over Jens Simonsen Mørk, som tjener Mogens Lauridsen i Risager, for Niels Pedersens bror Mogens Jensen, han desværre har dræbt og ihjel slagen, og mente ham sagesløs at være af dage tagen, og først fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hvetbo herreds ting 18 sidst forleden, Christen Andersen i Toftegård med flere at have vidnet, at de hørte Mogens Jensen i Risager sagde, siden han havde sin banesår, at den gerning Jens Mørk gjorde på ham, havde ikke sket, havde Søren Tollesen ikke været hos, hvad det er sandingen eller ej, vidste de ikke, og Søren Tollesen da at være mødt og benægtet ved sin sjæls salighed, at han ikke var hos den tid, Jens Mørk gjorde Mogens Jensen sår og skade: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Jens Simonsen Mørk manddød over og fra hans fred for Mogens Jensen, han ihjel slog.

(226)

** (fortsat fra ikke bevaret blad) som den dom i sig selv bemelder: da efterdi hr Christen for samme trætte tilforn har været for provsten indkaldt, og provsten da har indstillet dem til verdslig ret, da finder vi denne sag til hr Christens værneting at komme, og da gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Niels Kås til Birkelse på den ene og havde stævnet velb Christen Krabbe til Bustrup på den anden side for herredstings æskning, han over ham til Rødding herreds ting forhvervet har for hans anpart af 3000 daler med hovedstol og renter, som han til velb Jesper Rantzau til Schmoel har udlagt, formenende han og her til Viborg landsting æskning over ham at fange beskrevet: så er Christen Krabbe ikke nu mødt eller nogen på hans vegne gensigelse herimod at gøre, og efter sådan lejlighed blev Niels Kås undt samme æskning, så æskede Niels Kås her i dag til Viborg landsting i lige måde, som til herredsting æsket er.

(229)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Halkær på den ene og havde stævnet velb Christen Krabbe til Bustrup på den anden side for rigens æskning, som han til Rødding herreds ting bekommet har på 700 daler, som han til Kiel skulle Jesper Rantzau og Otte von Qualen til ---- udlagt har og Christen Krabbe har været forsømmelig og ikke udlagt renten til sin bestemte tid, formenende sig i lige måde her til Viborg landsting æskning at have beskrevet over Christen Krabbe. (næste blad ikke bevaret)

(231)

** (fortsat fra ikke bevaret blad) dernæst fremlagde Kurt Andersen efterskrevne beskyldning til fornævnte kirkenævninger, som er opkrævet Apelone Guldsmeds for trolddoms sag endelig at skære eller tove: så og efterdi Maren Kneps og Mette Pedersdatter findes for deres gerning at have standen deres ret, og recessen formelder, ikke nogen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, hvad de ville vidne eller sige på nogen, da finder vi efter sådan lejlighed Mette Kneps og Mette Pedersdatters bekendelse ingen magt at have, og efterdi Else Bøgs vidne er kun én persons vidne og én persons kundskab, og én persons kundskab agtes og regnes for ingen vidne, da bør samme hendes enige kundskab ingen magt at have, disligeste efterdi fornævnte tre vidnesbyrd Peder Christensen, Anders Nielsen og Jens Riis nu er mødt og med højeste helgens ed og oprakte fingre været fornævnte deres vidne bestendig, og ingen nøjagtige eller sanddru vidnesbyrd derimod fremlægges, med hvilke de rykkes og tilbage drives kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte tre mænds vidne at sige eller magtesløs dømme, sammeledes efterdi der ingen vidnesbyrd har været for nævninger, det Apelone Ibsdatter skal have lovet noget ondt på liv, ære, gods eller velfærd, så det skulle være dem vederfaret, og de derfor ved deres ed har hende for trolddom kvit svoret, da ved vi efter sådanne circumstantser og lejlighed ikke imod fornævnte nævningers ed at sige eller magtesløs dømme.

(244)

29/8 1612.

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Christen Tomasen i Horskærgård og havde hid kaldt sandemænd af Hindborg herred, Jens Jensen Borre, som blev død funden til Niels Olufsen i Frammerslev, at oplede hvad ham blev til bane og liv lagt, og fremlagde Christen Tomasen efterskrevne tingsvidne af Hindborg herreds ting. Christen Andersen af Frammerslev med flere synsmænd at have vidnet, at de var syn på onsdag, da sidst var 8 dage, om aftenen i Niels Olufsen i Frammerslev hans lade, og da så de Jens Jensen, født i Øksenvad, hans lig, at der var blod fråde udgået af hans næse og mund, og ingen slag eller sår de så på samme lig: så var sandemændene her til stede, og efter der var sat fylding på dem, kundgjorde de deres ed, at eftersom de havde udspurgt og forfaret sandingen, udlagde de Jens Jensen hans forseelse og drukkenskab at være ham til bane og livs lagt.

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Peder Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Åsted og hans medbrødre lægdsmænd i Vennebjerg herred på den anden side for en uendelig landstings dom, de lader dem af berømme, bemeldende over andre landstings domme, hun skal have lader forhverve på hendes tjeners vegne, Christen Andersen i Bækmaden, som skal være hendes ugedags tjener til Bangsbo, hvilke fornævnte lægdsmænd skal have indlagt i skatteregister, endog han eller hans formand aldrig tilforn skulle findes i nogen KM skattebøger for skat at være indlagt: så og efterdi fornævnte landstings dom, nu hid kaldt er, ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, men om den anden uendelige landstings dom, som ikke er stævnet, ved vi ikke at pådømme, førend den lovlig stævnes og kaldes og da gå om hvis ret er.

(245)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Peder Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, på den anden side for en dom, han til Vennebjerg herreds ting 9/3 sidst forleden med Jens Christensen i Åsted og hans medbrødre lægdsmænd i fornævnte herred dømt har, anlangende en hendes ugedags tjener, ved navn Christen Olufsen, i Bækmaden, bemeldende i sin beslutning, at herredsfogden ikke har vidst andet, end Christen Olufsen burde jo at udgive skat efter KM brevs indhold, hvilken dom Peder Andersen på fru Margrete Rosenkrantzes vegne formener ikke endelig at være: så og efterdi samme dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen tilherredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(246)

** var skikket Morten Baggesen, indvåner i København, på den ene og havde stævnet Anders Kjærulf i Knepholt, herredsfoged i Kær herred, på den anden side for en dom, han 4/8 sidst forleden til Kær herreds ting dømt har, imellem ham på den ene og Christen Knudsen i Nørkær på den anden side, og fundet dem til regnskab, endog Morten Baggesen ikke ved sig ham noget skyldig at være, og fornævnte herredsfoged har taget sig til behjælp nogen gældsbreve, som Morten Baggesens salig far Bagge Griis længe tilforn udgivet har og i den sidste kontrakt kasseret og magtesløs gjort, og det i den mening hans retfærdige sag at forvilde, menende Anders Kjærulf deri at have gjort ham uret og derover burde at stande ham til rette, disligeste stævnet Christen Knudsen for nogen hans salig fars gældsbreve, han samme dag i rette båret har, hvilke breve Morten Baggesen formener at være kasseret, og samme breve og dom magtesløs at være, og Christen Knudsen og Laurids Knudsen pligtig at være deres salig farbrors brev, som rette arvinger, burde at fuldgøre, disligeste stævnet Christen Knudsen i Nørkær og Laurids Knudsen i Hovgård med deres gældsbreve, så mødte Jacob Vognsen, ridefoged til Ålborg slot, og fremlagde efterskrevne dom af Kær herreds ting 4/8 sidst forleden, som så besluttes, at efterdi det bevises med adskillige gældsbreve, det salig Bagge Griis har været Christen Knudsens far salig Knud Lauridsen gæld pligtig, disligeste med Bagge Grises brev, han ham derpå givet har, at han havde annammet gældsbreve og skulle indfordre, og Morten Baggesen selv beretter, at han selv vil forskaffe dem samme breve til stede igen, og hvis breve, som ikke kunne komme til stede, ville han dem kvittere i hovedsummen, vidste fogden ikke Christen Knudsen at tildømme at lide tiltale for samme gæld, før de har været over rede og regnskab: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, men om fornævnte breve at pådømme, opsatte vi til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(248)

** var skikket Jens Bjørnsen i Strandbylund med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Christen Lauridsen i Lørslev for en skøde, han til Vennebjerg herreds ting har i rette båret, formeldende om et stykke eng ved Kvissel bro, som tilforn har ligget til bondegården i Åsted, formenende samme skøde ikke så lovligen at være taget, efterdi bondegården står lige højt med skyld og landgilde, leding skat og anden kongelig rettighed, som andre selvejer böndergårde gør: så og efterdi Anders Svendsen, som samme skøde gjort har, ved døden er afgangen, og hans arvinger ikke er stævnet og kaldt, ved vi ikke om fornævnte skøde

at dømme, førend de og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jacob Vognsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Gregers Andersen i Tolstrup med flere for en ed og tov, de til Hundslund birketing 16/5 svoret har, og har svoret Jens Madsen i Damsgård, som fandtes død i Damsgårds bæk, og Jens Nielsen sin egen dødsbane over, hvilken deres ed og tov Jacob formente ikke lovlig eller ret at være, men burde magtesløs, så fremlagde Peder Andersen, foged på Hundslund, efterskrevne tingsvidne af Hundslund birketing 3/5 sidst forleden, Mette Pedersdatter, tjenende i Damsgård og Anne Lauridsdatter at have vidnet, at da de på onsdag sidst forleden var i Damsgård mark og se om noget fæ, da så de Jens Nielsen i Damsgård lå i bækken på hans hoved og fødderne på landet, og da råbte de ad Christen i Damsgård og sagde, at hans far Jens Nielsen lå i bækken, så løb Christen Jensen til bækken og drog ham af bækken, Mette Pedersdatter ydermere at have vidnet, det Christen Jensen eller hans hustru ikke den dag fortørnede Jens Nielsen med ord eller gerning, det hun af vidste: så og efterdi fornævnte sandemænd i indgangen til deres ed bekender dem at have udspurgt sandhed, våde og vangive, alderdom og skrøbelighed, og de dog har svoret bækken, vandet og Jens Nielsen selv sin egen dødsbane over, da finder vi efter sådan lejlighed samme sandemænds ed magtesløs at være.

(251)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Grinderslev kloster hendes visse bud Søren Nielsen i Stokholm med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have ladet stævne Anders Ingvardsen i Lundholm med flere for et vidne, de til Skagen byting 8/6 sidst forleden vidnet har, anlangende hendes ejendom og forstrand, liggende til en hendes gård Rannerød, som Mads Pedersen og Oluf Christensen påboer, hvilke de skulle have om vidnet, at skulle heden høre og ligge til Ålborg slot, uanseet det fru Dorte Krabbe formente sig noksom at ville og kunne bevise, samme forstrand i langsommelig tid over 20 år og mere at have ligget til samme hendes gård, og ikke lovlig varsel for samme vidne skal være givet: så og efterdi Søren Nielsen på fru Dorte Krabbes vegne kendes ved fornævnte strand for hendes gård Rannerød, og at fornævnte ejendom til samme gård skulle ligge, og hun ikke for fornævnte vidner skal have fået varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være, og fornævnte dom, derefter ganget er, ingen magt at have.

(253)

** var skikket Jens Nielsen, som boede i Søndergård, hans visse bud Christen Jensen på den ene og havde stævnet Niels Jensen i Udby og hans hustru Karen Madsdatter på den anden side for et vidne, de til Revs herreds ting 14/8 sidst forleden vidnet har, anlangende at Maren Mogensdatter i Udby skulle have kommet i deres gård den næste dag efter hellig tre kongers dag sidst forleden, og Jens Nielsen og hun skulle have ganget i deres ladehus og lukket døren til efter dem, hvilket deres vidne Jens Nielsen hårdeligen for Gud og alle mænd skal benægte, at han ikke samme dag og tid var i deres gård: så og efterdi nu bevises med delsvidne, Jens Nielsen for anden sag at være delt og lovforvunden, end han nu har ladet hid stævne, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nu for ham eller hans fuldmægtig at dømme.

(255)

** var skikket Anders Mortensen i lille Torup, Christen Nielsen i Lundgård med flere deres medbrødre 24 mænd med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Peder Christensen i Balling for en uendelig dom, han her til landstinget 1/8 sidst forleden forhvervet har, i hvilken deres vidne, de til Fjends herreds ting 21/4 sidst forleden vidnet har, at Laurids Jensen i Åstrup er så formuende, at han kan være salig Laurids Simonsen, som boede i Tolstrup, hans børns værge, som han er ret morbror til, skal være undersagt, og dem for deres hjemsiddelse at skulle være fældet bleven, endog de formener dem ikke til samme dom så lovlig at være stævnet og kaldt, som det sig burde, men Peder Christensen den med vrang undervisning at have forhvervet, og samme dom ikke endelig at lyde, og at den fordi burde magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have og ikke at komme fornævnte mænd på deres fælding for deres hjemsiddelse til nogen forhindring, og efterdi fornævnte vidnesmænd ikke har navngivet hvad formue, Laurids Jensen skal have, og det i stykvis benævnt, disligeste efterdi ingen af fornævnte vidnesmænd ville love og visse for Laurids Jensen, at han samme værgemål skulle med ---- forestå efter loven, og ikke af børnenes gods forkomme, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig og fordi bør ingen magt at have.

(257)

** var skikket Karen Nielsdatter, salig Laurids Tønders efterleverske, i Viborg på den ene og havde stævnet Anders Jensen, borger der sst, på den anden side for to domme, han til Viborg byting 16/8 sidst forleden dømt har, og i samme dom tildømt velb fru Kirsten Juul til Kærsholm hendes bud Peder Smed i Vattrup på hendes vegne noget guld og sølv så og to sølvkander, som velb Bendix Rantzau skal have tilhørt, menende samme to domme ikke endelig at lyde og burde fordi magtesløs at være: blev det så forhandlet og forligt, at fru Kirsten Juul skal give Karen Tønder 70 rigsdaler for det ---- hun har på samme kander, og Karen Tønder lovet at skulle inden i dag otte dage fly fru Kirsten Juul de selvsamme to kander, som hun har i pant af Bendix Rantzau, disligeste også det pant, som hun af afgangne Anne Keldsdatter har efter udgivne fortegnelses lydelse, og hvilken fru Kirsten inden i dag otte dage bekommer fornævnte kander og pant, da skal hun give Karen Nielsdatter samme 70 rigsdaler, så og 66 sletdaler, som Anne Keldsdatter har sat samme gods for efter samme fortegnelse, og fru Kirsten at skal holde Karen Nielsdatter kvit hos Bendix Rantzau for samme kander, og dermed denne trætte så og med den stævning, Karen Tønders skulle have sønder reven, aldeles nederlagt at være, dog dersom Karen Nielsdatter ikke forskaffer fru Kirsten samme kander og pant inden i dag otte dage, da skal samme sag stå åben til landsting og byting, som hun dem sluppet har.

(258)

** var skikket Christen Nielsen, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg på den ene og havde stævnet Jens Nielsen, borger i Ålborg, Kirsten Nielsdatter sst, Peder Nielsen i Torup, Anne Nielsdatter i stor Binderup og Maren Nielsdatter i Gistrup med deres husbønder og lovværger på den anden side for en dom, som er ganget imellem Christen Nielsen og fornævnte hans søskende om en bondegård i Simested, som hans salig far Niels Christensen 13/2 1599 havde sat ham i pant for 800 daler, og samme gård skulle ikke findes at være så god som fornævnte penning, eftersom den til tinge findes lovlig vurderet at være, og mesten part af hans søskende da for samme dom var mødt og begæret, det Christen Nielsen ville nøjes med fornævnte gård at beholde til ejendom for samme pant: så er Jens Nielsen, Kirsten Nielsdatter, Peder Nielsen, Anne Nielsdatter og Maren

Nielsdatter ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på deres vegne, samme dom at beskylde eller nogen gensigelse herimod at gøre, da efter sådan lejlighed, at efter de to gange tilforn har været hid til landstinget stævnet og kaldt for samme sag, og de da ikke er mødt eller nogen på deres vegne nogen modstand herimod at gøre, og to uendelige landstings domme derfor er udgangen, i hvilke fornævnte herredstings domme er funden ved sin fuldmagt at være, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, hvilke domme findes uden på skrevet lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften i sig selv formelder, og Jens Nielsen, Kirsten Nielsdatter, Peder Nielsen, Anne Nielsdatter og Maren Nielsdatter eller deres lovværge har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Christen Nielsen derfor har været forårsaget atter på ny tre sinde for endelig dom at lade stævne, og efterdi de ikke endnu er mødt i dag eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme herredstings dom ved sin fuldmagt at være.

(260)

** var skikket Jacob Christensen, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen, borger sst, med flere for et syn, de til Skive byting afhjemlet har, anlangende en hug skulle være huggen i Mads Jørgensens port, hvilket han skulle være for beskyldt, disligeste stævnet Erik Christensen i Kisum med flere for et vidne, de til Ginding herreds ting vidnet har, at de skulle have seet Jacob Jørgensen huggen samme hug i fornævnte port, hvilket deres vidne han hårdelig benægtet: da efter flere ord og tale dem imellem var, bekendte de at hvis ord, dem kunne være imellem falden, det af hastighed at være sket, og de ikke ved andet med hinanden end hvis ærligt og godt er, og dermed blev de med sammenlagte hænder venligen og vel forligt om at hvis iring og trætte, dem til denne dag imellem været har, at skulle være nederlagt, og hvis vidner og breve, de ---- hinanden forhvervet har, at skal være kasseret, død og magtesløs i alle måder.

(261)

** var skikket Søren Poulsen, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Oluf Jensen, byfoged i Skive, for en dom han til Skive byting dømt har og tildømt Søren Poulsen at stande Mads Jørgensen til rette efter loven, både for husleje så og for boskab og for hvis brøst, der fandtes på husene, endog med kvittantser skulle være bevist, Søren Poulsen tre års husleje deraf at have udgivet, menende samme dom ikke burde nogen magt at have: da efter ord og tale, dem imellem var, blev de om samme husleje i så måde forligt og fordragen, at de ---- års husleje, som stander tilbage, skal Mads Jørgensen have for hvert år 4 daler, og de tre års husleje skal Søren Poulsen ham erlægge, hvilke de med det første lovet ham at betale, og Mads Jørgensen lovet, at hvis der kunne bevises, han var ham skyldig med rette, da ville han det af kvittere i huslejen, og dermed blev de om samme husleje venlig og vel forligt, som forskrevet står.

12/9 1612.

** var skikket Christen Nielsen i Ræer og havde hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred om manddød at sværge over Mikkel Olufsen i Hestkær for Christen Lauridsen i Bjerre, han ihjel slog, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 4/8 sidst forleden, Jens Lauridsen i Bjerre at have taget i Christen Nielsens hånd og gjorde ham fuldmægtig og myndig at være ret eftermålsmand efter hans bror Christen Lauridsen i Bjerre, som desværre

Mikkel Olufsen i Hestkær ihjel slog, dernæst efterskrevne tingsvidne af fornævnte ting 18/8 sidst forleden udgangen, Christen Nielsen havde standen der i to ting næst tilforn og den dag den 3. ting og givet last og klage på Mikkel Olufsen i Hestkær, for han har dræbt hans morbror Christen Lauridsen i Bjerre, fremdeles efterskrevne tingsvidne af fornævnte ting 8/9 sidst forleden, Laurids Christensen i Bjerre med flere at have vidnet, at de på torsdag sidst var seks uger var ved Bjerre sø, da så de, Christen Lauridsen kom gangende norden ved søen med en økse i hans hånd, i det kom Mikkel Olufsen kørende af vesten, og der de kom imod hinanden, da tog Christen Lauridsen nogen sten op og slog løs til Mikkel Olufsen med samme sten, og Mikkel Olufsen kom af vognen, så søgte Christen Lauridsen Mikkel Olufsen med samme økse, han havde i hånden, og bar hug til ham med den, og Mikkel Olufsen holdt sin spade op for sig, og i det samme fik Christen Lauridsen den sårmål i hans hoved af Mikkel Olufsens spade, og så løb de til dem og skilte dem ad, og ikke de gjorde mere skade samme tid, og vidnede de, at Mikkelsen gjorde nødværge og værget sin liv: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Mikkel Olufsen i Hestkær manddød over og til hans fred for Christen Lauridsen, han ihjel slog, dernæst forkyndte den anden sandemand, at den ene sandemand Mikkel Christensen i Bundgård er så syg og skrøbelig, at han ikke nu kunne møde at gøre sin ed og tov, og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 1/9 sidst forleden, hvori efterskrevne bekræftede det.

(264)

28/9 1612.

** var skikket Peder Lauridsen i Hvorup på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Hvorup præstegård med flere på den anden side for et vidne, de til Revs herreds ting 18/7 sidst forleden vidnet har, lydende i sin mening, at Peder Lauridsen skulle have forpligtet sig til Iver Hansen, ridefoged til Vestervig kloster, at han skulle nederlægge de to diger, som han har lagt over Hvorup gade, hvilke Peder Lauridsen hårdelig benægter, at han aldrig har haft samme ord eller sig forpligtet til Iver Hansen, formener at samme vidne skulle være vidnet i deres egen sag og bør fordi magtesløs at være: så og efterdi samme vidne med fornævnte syns vidne og Peder Lauridsens egen bekendelse bestyrkes, digerne at være lagt, og ikke i ridefogden Iver Hansens sendebrev formeldes, Peder Lauridsen at have lovet samme dige at ville nederlægge og tilbage ---- , og det ikke er sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne og dele at sige, ej heller magtesløs dømme.

(266)

** var skikket Peder Lauridsen i Hvorup på den ene og havde stævnet Peder Lauridsen i Revsgård på den anden side for et klage vidne, han til Revs herreds ting 18/7 sidst forleden over ham forhvervet har, anlangende at han efter 2/7 så og efter 5/7 sidst forleden til begge tider skulle have slagen hø, og en part straks af åstederne heden taget af et stykke eng på Hvorup mark, som skulle ligge til Revsgård, hvilke klage han mente ikke lovlig at være gangen, efterdi den ikke skulle findes med nogen sanddru vidnesbyrd, ham at have slagen eller afført nogen hø eller afgrøde af de enge på Hvorup mark, menende samme klage burde magtesløs at være: så og efterdi samme klage vidne og syns vidne med Peder Lauridsens egen bekendelse bestyrkes, ham samme eng at have haft og afgrøden deraf heden ført, og ikke han beviser ---- samme eng at ligge til hans gård, eller det til den at være gransket eller dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte klage vidne, syn eller dele at sige eller magtesløs dømme.

(269)

** var skikket velb Jacob Lykke til Tandrup, befalingsmand på Lund, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have ladet stævne Torsten Nielsen i vester Assels med flere for et vidne, de til Sønderherreds ting i Mors 29/6 sidst forleden vidnet har, anlangende at de skulle have været til Laurids Poulsens i vester Assels, og som de sad og drak en kande øl i stuen, da kom Oluf Knudsen i huset og forførte sig på Laurids Poulsen og uførmet ham, hvilke deres vidne Oluf Knudsen hårdeligen benægter, sig ikke at have forført sig på Laurids Poulsen, og ikke deres vidne skulle formelde i hvad måde, han skulle forført sig på Laurids Poulsen eller uførmet ham: da efter flere ord og tale, dem derom på begge sider imellem var, afstod Jacob Lykke samme vold, som Laurids Poulsen oversvoret er, og Peder Munk på sin husbonds vegne dermed afstod den husfred, Oluf Knudsen er oversvoret, så og alle hvis vidner og breve, som i samme sag på begge sider forhvervet er, skal at være som de uvidnet og uudgivet var, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(271)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jacob Vognsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have ladet stævne Jens Johansen i Ålbæk, Søren Hellesen, Helle Andersen med flere for et vidne, de 18/7 sidst forgangen til Gårdbo birketing vidnet, anlangende KM forstrand imellem Tørrehvarre, som Skagen findes ---- , og til Gårdbo bæk vedtager, hvilken strand skulle have ligget til Ålborg slot i 60 år og mere, som med sandheds vidnesbyrd er at bevise, og disse fornævnte vidnesbyrd har vidnet ---- tvært imod og vidnet, at fornævnte strand skulle være liggende til Rannerød, hvilke deres vidne Jacob Vognsen på Manderup Parsbergs vegne formener ikke så ret at være, at det burde nogen magt at have men magtesløs at blive: så og efterdi de syv fornævnte vidnesbyrd nu er mødt, og med deres helgens ed og oprakte fingre været samme vidne bestendig, og der findes lovlig varsel for det at være givet, og ingen vidnesbyrd Jacob Vognsen fremlægger, med hvilke han det rykke og tilbage drive kan ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne at sige eller fornævnte vidnesbyrd derfor at fælde.

(273)

** var skikket Jacob Vognsen, ridefoged til Ålborg slot, på den ene og havde stævnet Anders Andersen i Byrholt på den anden side, for han 17/8 sidst forleden til Ålborg byting har ladet fordele hr Jørgen Jørgensen, der sst, for 10 daler og 10 tønder byg, hvilken dele han formener ikke så noksom at være eller så lovlig at være drevet, at den bør nogen magt at have men magtesløs at blive: så og efterdi hr Jørgen har været udenlands, da fornævnte dele drevet er, og ikke han derfor har fanget seks ugers varsel, da finder vi efter sådan lejlighed hr Jørgen af denne dele kvit at være, og derhos afstod Anders Andersen de andre deler, nu hid stævnet er, så de og ingen magt skal have.

(274)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Poul Andersen i øster Hebelstrup på den ene og havde stævnet Jens Bjørnsen i Strandbylund på den anden side for en dele, han til Horns herreds ting 10/8 sidst forleden på hr Oluf Madsens vegne i Elling forhvervet har over en Otte Skeels tjener, Laurids Lauridsen i Stabæk, for 3 års redsel og mere, som skulle være æg, kage og ost, og ej navngivet hvor meget, det skulle være, formenende samme dele burde magtesløs at være: så og efterdi Laurids Lauridsen findes for tre års redsel til

præsten og mere at være fordelt, og ikke samme deres breve indeholder og bemelder, hvad og hvor meget samme redsel eller det mere skulle være, da finder vi efter slig lejlighed Laurids Lauridsen af denne dele kvit at være.

(275)

** var skikket Las Jensen i vester Hjulskov hans visse bud Poul Andersen i øster Hebelstrup på den ene og havde stævnet Christen Mørk i Stagstedgård på den anden side for en kvittants, han til Vorgård birketing 24/7 sidst forleden i rette lagt har, lydende det salig Anders Christensen i Sterup skulle have bekommet fyldest og betaling af Laurids Mørk i Stagstedgård for 7 daler, han Anders Christensen pligtig var efter hans brevs indhold og efter salig Anders Christensens testamentes lydelse, formenende samme kvittants ikke så nøjagtig at være, at den bør at komme ham til hinder eller skade: så og efterdi samme kvittants findes at være forseglet, og Poul Andersen ikke vil den vide for falsk og uret at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kvittants, ej heller fornævnte dom, derefter ganget er, at sige eller magtesløs dømme.

(276)

** var skikket Jesper Jensen, foged på Kølskegård, på den ene og havde stævnet Laurids Nielsen i Tamstrup, Niels Nielsen og Peder Nielsen sst, så og Christen Lauridsen i Hellumgård på den anden side for et vidne, de til Jerslev herreds ting 10/8 sidst forleden med deres bror Christen Nielsen i Holmgård vidnet har om den gerning, som forgangen år skulle være sig tildragen Jesper Jensens ære og lempe anlangende, det Niels Hansen Vanderskrog skulle have haft 13 svin på olden i Hellum skov på Stygge Høgs lod, og Jesper Jensen skulle have fanget to svin af Niels Jensen, ydermere at have vidnet, at Niels Jensen skulle have brændt mange kul i Hellum skov, og fornævnte vidnesfolk at have hjemme i Børglum herred og dog skulle være inddraget i Jerslev herred, deres egen bror til befrielse: så og efterdi samme vidne ikke bemelder på nogen enkende år, dag eller tid, samme svin skulle have været på fornævnte olden, eller når Jesper Jensen fik fornævnte to svin ej heller når eller hvilken tid, samme kul skulle være brændt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(277)

** var skikket velb Peder Munk til Estvadgård hans visse bud Søren Frandsen, ridefoged til Sæbygård, på den ene og havde stævnet Søren Mortensen og hans søn Laurids Sørensen i Ørum på den anden side, for de nogen tid siden forleden til Sæbygård birketing skal findes at være vold oversvoret for bordag og parlament, de skal have gjort og begangen i Sæbygård mod Peder Munks ladefoged Jens Lauridsen, hvilket skal findes 40 marks sag at være, og seks ugers dag og langt mere siden skal være forløben, og de ikke har bødet, settet, borgen sat eller sandemænds ed rykket, formenende derfor Søren Mortensen og Hans Sørensen burde efter recessen at fare som andre fredløse mænd: så og efterdi nu bevises med tingsvidne, Søren Mortensen og Laurids Sørensen til Sæbygård birketing at være vold oversvoret, og seks ugers dag og langt mere at være forgået, og de ikke for det har settet og bødet eller borgen sat, disligeste ikke sandemænds ed rykket, men endnu at stande ved sin fuldmagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Søren Mortensen og Laurids Sørensen at fare som andre fredløse mænd.

(278)

** var skikket Niels Clemendsen, borger i Viborg, og fremlagde efterskrevne brev lydende som efterfølger, eftersom Gud har heden kaldt min kære salig husbond velb Tyge Krabbe til det evige riges herlighed, og han formedelst adskillige stor ulejlighed var med stor gæld anmodet og med belagt, så jeg derfor højligen har været forårsaget over hans begravelse at have vedersagt og forsvoret arv og gæld efter ham på min og børns vegne, så og i lige måder vedersiger og forsværger jeg arv og gæld efter min kære salig husbond her til Viborg landsting, dateret Viborg 22/9 1612 Ingeborg Juul, salig Tyge Krabbes, egen hånd.

(279)

** var skikket velb fru Kirsten Høg ---- på den ene og havde stævnet Laurids Eriksen Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, på den anden side for en dom, han 3/8 sidst forleden til fornævnte herredsting imellem Jacob Vognsen, ridefoged til Ålborg slot, og fru Kirsten Høg hendes fuldmægtig Knud Christensen Stokholm, lydende om et skødebrev på Håbendal og Håbendal mølle, som skulle have haft sin dam og halvt sin damsbund, flod og flodmål på ene side af Skærum præstegårds grund og ejendom, menende Laurids Eriksen deri uret at have gjort, efterdi at det ikke for ham var bevist, at fru Kirsten havde sådan skøde, som Jacob Vognsens stævning om formelder: da efter flere ord og tale dem ---- var, blev det så forhandlet, at ---- Kirsten Høg, for velb Manderup Parsberg og vores og andre godtfolks skyld, efterlod og afstod hvis tiltale, hun havde til hr Christen, så at al hvis iring og trætte, dem til denne dag imellem været har, med al hvis lovmål, breve og domme, derom på enten sider udgangen er, skal være kasseret, død og magtesløs og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder, og hr Christen i Jacob Vognsens nærværelse og med hans samtykke på hans husbonds vegne afstod det jord, som er liggende i Åsted mark ved Favrholt made løber øster og vester næst norden op til Åsted præstegårds jord og næst sønden til Stidal ned til åen, med en stykke eng neden fornævnte jord til åen så vidt, som Mads Tomasens part var, så og to agre på sønder og øster i Åsted mark, løber sønder og nør næst vesten til Peder Christensens jord i Åsted, og næst østen til Åsted præstegårds jord ned til åen, med en stykke eng imellem åen og fornævnte agerender, disligeste endnu tre agre liggende østen for Åsted mark, løber ned fra Troldhøj i sønder og nør imod åen, med en stykke eng imellem åen og fornævnte tre agerender, hvilke var hr Christens formand hr Peder Andersen bevilget at skulle bruge efter en kontrakt, som var Mads Tomasen og ham derom imellem ganget, ---- fru Kirsten Høg samme jord at skal nyde og efterfølge, derimod igen afstod fru Kirsten Høg al ret og rettighed, som hun har i dam og damsflod og flodsted, veje og ---- til Håbendal mølle så vidt, som der var bygget, sat og opflodet på Skærum præstegårds grund og ejendom til midtstrøms, som til Håbendal mølle var bevilget at bruges efter fornævnte kontrakts indhold, så det nu hr Christen og efterkommere præster til Skærum præstegård igen skal efter ---- , og derhos ombad hr Christen fru Kirsten Høg, at hun ville efterlade ham hvis han hende fortørnet har, så og lovet og tilsagde sig herefter i sin kald, embede og levned mod hende for hendes person og stade, så og med hendes tjenere og sine folk sig at skal skikke og forholde, som det ---- en ærlig præstemand sømmer og bør, og ikke hans ulempe herefter imod hende ---- dem at skulle findes i nogen måder, og dermed blev de med sammenlagte hænder venlig og vel forligt og fordragen, som forskrevet står.

(281)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Munk, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Maren Sørensdatter i lille Torup og hendes børn Maren Andersdatter og Christen Andersen sst for et vidne, de 16/6 sidst forleden til Fjends herreds ting vidnet har, anlangende salig

Hans Lauridsen, som døde i Viborg, at kronens tjenere Laurids Christensen og Christen Lauridsen i Fusøre skulle have været i råd og gerning med ham at omkomme, hvilke vidne Peder Munk formente, de dem af had og avind skulle på vidnet, tilmed dem højligen at skulle benægte aldrig at have været i råd eller gerning, fulgt til skade eller fra, eller gjort nogen håndgerning på Hans Lauridsen, disligeste vidnet om nogen ord, Laurids Christensen og Christen Lauridsen skulle have haft, da bordagen skete, hvilke ord de højlig skulle benægte, dem ej at have haft, mente derfor samme vidne ikke så noksom og nøjagtig at være, at det kunne komme dem til nogen forhindring: så og efterdi fornævnte vidne, Maren Sørensdatter og hendes medfølgere vidnet har, formelder iblandt andet om hvorledes skulle være tilgået, da Laurids Christensen at have sagt, at var det tusind pokker hvo det var, der skulle handle så med en pokker, så at de andre skulle se ondt, hvilke ord Laurids Christensen for ting og dom, da vidnet vidnet er, ikke har ville benægtet, og som samme tingsvidne medfører, otte mænd derefter vidnet har, og loven formelder tingsvidne at være så stærk, at der ej må lov imod gives, disligeste efterdi Laurids Christensen selv her i dag har bekendt, at hans søn, Niels Lauridsen, der dræbte Hans Lauridsen, var hjemme hos ham på mad og mål, så og sig selv at have tilstået, der ---- beråd råd ---- hans hest til Hans Lauridsen og hans fork, han havde i hånden, så deraf kan erfares, at Laurids Christensen skulle have vidst af samme gerning, og nævninger, efter slig lejlighed og Laurids Christensens egen ed og trussel efter fornævnte vidners lydelse, har ham åråd oversvoret, ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen billig årsag eller tilfald dem for deres ed og tov at kunne fælde, men efterdi Christen Lauridsen ikke har ---- de ord, som fornævnte vidne på lyder, om ham at være vidnet, men det højligen nu benejer, og ikke bevises ham at have hos været, da Niels Lauridsen bort red, samme gerning at bedrive, eller med ord eller gerning samme drab at have tilskyndet, da kan vi ikke kende samme vidner, som om rygte og tidende vidnet er, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter er svoret, magt at have ---- Christen Lauridsen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(288)

** var skikket velb Mogens Kås til Lyngholm med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Oluf Jepsen i Kjallerup og Anne Jensdatter i Istrup for et vidne, de til Hassing herreds ting 30/7 sidst forleden vidnet har, at de skulle mindes i 50 år, da den ager sønden Bollershøj at have været brugt til den gård i Sønderhede, Jens Olufsen og Hans Andersen sidst iboede, førend den blev fordærvet og overløben af sand, og med samme deres vidne ville fravidne Mogens Kås samme ager og til velb Jacob Lykke til Tandrup, KM befalingsmand på Lund, uanseet samme ager skulle ligge i Lyngholm mark, og som han formente var Lyngholms rette grund og ejendom: da efter flere ord og tale dem imellem var, afstod Jacob Lykke og Mogens Kås alle hvis vidner, domme og breve, da i samme sag om fornævnte ager og eng på begge sider forhvervet har, så de skal være som de uudgivet var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(290)

** var skikket velb Otte Christoffer Rosenkrantz til Boller hans visse bud Niels Lauridsen, foged på (blank), på den ene og havde stævnet velb Axel Galt, befalingsmand på Åstrup, på den anden side for rigens æskning, Niels Lauridsen på hans husbonds vegne agter at forhverve over ham, anlangende et løfte, han for ham i skulle være, efter Axel Galts skadesløs brevs lydelse, hvorefter han ville lade æske sin hånd og segl igen, og fremlagde Niels Lauridsen Axel Galts efterskrevne brev samt efterskrevne dom af Vennebjerg herreds ting 12/9 sidst forleden, som så besluttes, at efterdi fogden tilforn har dømt en uendelig dom i den sag, og den endnu da stod ved sin fuldmagt, da vidste fogden ikke rettere, end Axel Galt burde hans brev at fuldgøre eller at lide rigens æskning:

da efterdi nu fremlægges en Axel Galts skadesløs brev så og herredstings dom, at Axel Galt er tildømt samme brev at holde eller derfor lide æskning, og æskning til herredsting derefter er udgivet, og ikke Axel Galt sig derimod lovlig undskylder, da blev Niels Lauridsen på Otte Christoffer Rosenkrantzes vegne undt samme æskning, så æsket Niels Lauridsen her i dag til Viborg landsting i lige måde som til herredsting æsket er.

(292)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kyø, Niels Kås til Birkelse deres visse bud Niels Lauridsen, foged på (blank), med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Niels Degn, skriver i Rødding herred, for dom til Rødding herreds ting, han har skrevet og deri forandret et datum i et følgebrev, i dommen indført, som velb Christen Krabbe dem givet har på noget gods, i Salling liggende, hvorfor Niels Lauridsen på Axel Rosenkrantzes og Niels Kåses vegne formener, Niels Skriver uret at have gjort og burde derfor at stande dem til rette: så og efterdi Niels Skriver har indført samme datum af fornævnte følgebrev, den skulle være dateret Kiel 24/6 1612, og derimod bevises med samme brev i sig selv, at det er udgivet 24/1 dette år, og i så måde skrevet juni i det sted, han skulle have skrevet januar, og han højligen holder ved sin ed sig det ikke for vild, venskab, gunst eller gave at have gjort, da ved vi ikke andet derom at sige, end Niels Skriver sig jo deri har forseet.

(293)

** var skikket Mikkel Jespersen, hospitalsforstander i Viborg, på den ene og havde stævnet Peder Rasmussen i Rødding, dommer til Spøttrup birketing, på den anden side for en dom, han udgivet har, anlangende om en arv, som Jens Sørensen i Overgård skal forholde for Tomas Mikkelsen Skrædder i Viborg, og ikke han har dømt endelig, endog genparterne var i rette mod hverandre, formenende ham deri uret at have gjort, og han bør forpligtet at være i samme sag endelig at dømme: så og efterdi fornævnte birkefoged ikke har dømt endelig, finder vi samme sag til birketing igen at komme, og birkefogden, når det for ham lovlig indstævnes, derom endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(294)

** var skikket Anders Jensen Glambæk, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Nielsen, Hans Lauridsen og deres medbrødre synsmænd for et syn, de til Viborg byting hjemlet har, anlangende et hus, som velb fru Kirsten Juul til Kærsholm ham sted har, og velb Anders Skram nu skal tilhøre, skulle være noget brøstfældig og noget forfalden, menende samme deres hjemmel ikke lovlig eller ret skulle findes, men formente at der skal findes både vinduer og døre i samme hus, og fornævnte synsmænd ligevel, som han mener, skulle have hjemlet at være borte, og efter slig lejlighed mente samme synsvidne burde magtesløs at være: så og efterdi samme vidne ikke medfører, at være givet varsel for hvilken dag og tid, synsmændene skulle være på åstederne, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne magtesløs at være.

(295)

10/10 1612.

** var skikket velb Hartvig Kås til Møllerup hans visse bud Anders Christensen i ---- på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Torup, Peder Jensen med flere sst på den anden side for deres sandhed at vidne og bekende med oprakte fingre og helgens ed efter recessen, at det er dem fuld vitterlig, at Peder Lauridsens dige i Torup er ---- udsat med hjord drøft såvel som med Anders Christensens sst, og hvor vidt der er imellem fornævnte begge diger, og om samme hjord drøft er ikke somme steder ---- ringere end som de har om trættet, og om han har ikke udsat sin dige andre steder i marken og indtagen: da efterdi ikke bevises fornævnte vidnesmænd deres sanden til deres værneting at have bekendt, finder vi dem did at komme og der deres sandhed under deres faldsmål at vidne og bekende hvis de kan gøre lovlig, når de did lovlig stævnes og bliver lovlig varsel for givet.

(296)

** var skikket velb Keld Brockenhuus til Lerbæk hans visse bud Peder Nielsen, foged på Åstrup, så og Jens Simonsen på velb fru Ingeborg Skeel, salig Claus Dyres, til Linderumgård hendes vegne på den ene og havde stævnet velb Axel Galt, KM befalingsmand på Åstrup, på den anden side, for han til Højslev birketing 29/11 1610 er vold oversvoren for nogen ruder, han i Bodsgård i Højslev sogn og birk skulle have udstødt i Anders Pedersen hans vinduer der sst, og Axel Galt syn og vidner her til Viborg landsting har indstævnet, og han efter sin stævning har forhvervet dom i sin mening, at sagen da samme tid har været indstævnet til første almindelige herredag, og Axel Galt skulle af samme kvit at være, indtil så længe sagen for KM og Danmarks riges råd havde været i rette: så og efterdi af fornævnte landstings dom, nu fremlagt er, forfares det synsvidne, som for samme vold drevet er, at være undersagt, og samme volds vidne i sig selv nu ikke fremlægges, da finder vi Axel Galt af samme vold kvit at være, indtil samme volds vidne lovlig bliver fremlagt.

(297)

** var skikket velb Hartvig Kås til Møllerup hans visse bud Anders Christensen i Torup på den ene og havde stævnet Anders Mikkelsen, Poul Knudsen og deres medbrødre synsmænd på den anden side for et syn, de har hjemlet imellem Anders Christensen på den ene og Peder Lauridsen og Søren Mortensen i Flade på den anden side, anlangende så meget grøft som Anders Christensen skal have ladet grave for hans agerender på sin egen grund og ejendom, endog Hartvig Kås skulle ikke være lovlig stævnet og kaldt til samme syn og vidne, men med underfundighed at skulle være forhvervet og hans fattige tjener til had og avind at være gjort, menende samme syn og vidne burde ikke at komme Anders Christensen til nogen forhindring: så og efterdi det befindes Peder Christensen, som har givet samme varsel for fornævnte syn og vidne, og at have været en af de otte mænd tinghørere, som fornævnte vidne på lyder, det at have vidnet, da kunne vi ikke kende det noksom, og derfor finder vi samme syn og vidne magtesløs at være, og fornævnte herredstings dom, derefter drevet er, ingen magt at have, og efterdi Peder Lauridsen nu giver til kende, ingen delsbrev over Anders Christensen i samme sag at være drevet, da dersom der findes nogen delsbrev for samme sag over ham at være forhvervet, bør det ikke at komme ham til hinder eller skade.

(299)

** var skikket Anders Tøstesen i Lundsgård på den ene og havde stævnet Laurids Jensen Agerskov på den anden side for to håndskrifter, han forholder ham, endog han formente sig noksom at ville bevise, samme håndskrifter at være betalt, hvilken han formente på samme håndskrifter at af kvitteres, og at han burde i dannemænds overværelse at være til rede og regnskab med ham, og igen

at levere ham og antvorte ham sine håndskrifter eller og derfor at stande ham til rette: da efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at Anders Tøstesen til snapslandsting først kommende for samme gæld lovet og sig til forpligtet at skal give Laurids Jensen 5 rigsdaler uden al tøe eller skade og trætte, og dermed skal Anders Tøstesen være kvit af samme dele, og fornævnte håndskrifter skal ikke komme ham til hinder eller skade i nogen måder.

(300)

** var skikket Mads Jørgensen, indvåner i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Peder Pedersen i Velling for nogen ---- og bænkebrev, han lader sig af berømme at skulle have af Niels Svendsen i Hindborg, Mads Jørgensens hustrus stedfar, så og af Peder Jensen, borgmester i Skive, på nogen ølkar med mere boskab, som hans hustru skulle være arveligen tilfalden i Skive efter hendes afgangne søster Maren Sørensdatter og efter hendes bror Christen Sørensen, formenende samme bo og boskab ikke så lovligen at være skiftet eller vurderet, ej heller skiftebrev til tinge at være gjort eller ganget, som det sig havde burdet: så og efterdi loven medfører, stedfar ej at må være stedsønners værge, uden at næste frænder vil det samtykke, dog skal han altid tage dem i fællig med sig eller tilvurderet pending, imens han er deres værge, dog må han ej afhænde deres jord og ej deres hus, og efterdi Niels Svendsen har været Mads Jørgensens hustrus stedfar, og han har solgt til Peder Andersen hendes anpart i fornævnte ølkar og skab, og han det siden til Søren Poulsen har afhændet, item at Peder Jensen borgmester har annammet en daler af Peder Pedersen, Maren Pallesdatters anpart af fornævnte ølkar og skab, i lige måde at Iver Mikkelsen har solgt Søren Poulsen halvpart hus og jord, bo og boskab, som Peder Velling tilhørte, og samme køb ikke til tinget lovlig gjort, ej heller med nogen skiftebrev bevises, samme bo at have været skiftet, førend det i så måder er bort solgt, at Mads Jørgensens hustru kunne have vidst hvad hende deraf tilhørte, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme breve så nøjagtig at være, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(303)

** var skikket Oluf Jensen, byfoged i Skive, på den ene og havde stævnet Laurids Kock og Niels Andersen, sandemænd i Skive, på den anden side, for de har kvit svoret Johanne Nielsdatter, Peder Jepsens hustru, for vold til Skive byting 4/9 sidst forleden, som hun var tillyst, for Oluf Jensens dige, hun skulle have nederskudt, og mange unyttige og ukvemsrod, hun skulle have givet Oluf Jensen, og ikke de skal have anseet syn og vidnesbyrd eller skøde på fornævnte jord, som for dem var læst og påskrevet: da efter flere ord dem på begge sider imellem var, blev Oluf Jensen og Peder Jepsen nu her i dag med sammenlagte hænder venligen og vel forligt, så denne sag og trætte imellem dem skal være aldeles nederlagt og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(304)

** var skikket Oluf Jensen, byfoged i Skive, på den ene og havde stævnet Peder Jensen, borgmester der sst, på den anden side for en dom, han til Skive byting 4/9 sidst forleden imellem hr Christen i Grettrup og ham dømt og udgivet har, og tildømt Oluf Jensen pligtig at være fornævnte udgivne pantebrev ved ord og punkter at holde og efterkomme i stykvis, som den tilholder, uanseet at Oluf Jensen tit og ofte skal have hr Christen Poulsen hans hovedsum med sin årlig rente og leje tilbudt i slette penning, som daleren gjaldt, der de udlånt blev, som han formener sig med burde kvit at være, og ikke skulle reste mere uden to års rente, som hr Christen Poulsen ikke har ville annammet, af den råsag han ville have dem i rigs penning: så og efterdi fornævnte pantebrev, Oluf Jensen til tinge

gjort har, formelder på gode gamle fuldgørende daler eller 4 mark der i steden for hver daler, og Peder Jensen har fulgt samme pantebrev, og derefter tildømt Oluf Jensen den at holde og efterkomme, da ved vi ikke imod hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(305)

7/11 1612.

** var skikket Jens Nielsen i Resen og havde hid kaldt sandemænd af Fjends herred om manddød at sværge over Visti Jensen i Sjørup for hans bror Jørgen Nielsen i Lånum, han ihjel slog, og først fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Fjends herreds ting 20/10 sidst forleden, Kirsten Nielsdatter i Lånum at have vidnet, at på onsdag da sidst forleden var 5 uger, da var Visti Jensen, hyrde i Sjørup, og Jørgen Nielsen i Lånum inde til hendes og drak 4 kander øl, og der betalte Visti Jensen, og da forligtes de venlig og vel al den stund, de var i hendes hus, Laurids Madsen sst at have vidnet, at han ved intet af den bordag imellem Jørgen Nielsen og Visti Jensen, andet end han har hørt sige, at Visti Jensen skulle have slagen Jørgen Nielsen med en kniv i hans ryg, Jens Hyrde sst at have vidnet, at Visti Jensen bad ham, at han ville gange med ham til Jørgen Nielsen og forlige dem, så fulgtes de derhen, og da sagde Visti Jensen til Jørgen Nielsen, du gjorde uret, at du ville ikke betale din øl, du drak med mig til Kirsten Nielsdatters: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, at efterdi Jørgen Nielsen i hans levende live ikke har klaget på Visti Jensen for hans dødssår, men har ladet sig forlige med ham og selv samme forligelses mål forseglet, svor de Visti Jensen manddød over og til hans fred for Jørgen Nielsen, han ihjel slog.

(307)

21/11 1612.

** var skikket Gregers Ibsen Skrædder i Gøttrup på den ene og havde stævnet Mikkel Christensen i Hingelbjerg på den anden side for en dele, han har ladet ham i komme for en gæld, han skulle været ham pligtig, hvilket han hårdelig benægter ingen gæld at være ham skyldig, og ikke heller skulle bevises med brev eller segl, at han har været ham nogen gæld pligtig: så og efterdi samme delsvidne ikke medfører hvor og når, varselsmændene gjorde Gregers Ibsen varsel for fornævnte dele, og der tvistes om gælden, og ikke nogen dom for dele er gangen, da finder vi efter sådan lejlighed Gregers Nielsen af denne dele kvit at være.

(308)

** var skikket Anders Mortensen i lille Torup på sin husbond velb Jens Juel til Keldgård, KM rentemester, hans vegne på den ene og havde stævnet Jørgen Pedersen Hjulmand, borger i Viborg, på den anden side for en uendelig landstings dom, han her til landstinget forhvervet har på Niels Poulsens vegne på Lundø, menende samme dom ikke endelig at lyde og fordi ingen magt at have men magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke endelig har vidnet, det Niels Poulsen skulle have stødt Maren Pedersdatter omkuld, og ikke heller den første vidnesmand har navngiven hvilken tid eller dag det skulle være sket, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og fornævnte sigtelse, derefter gjort er, magtesløs at være.

(309)

** var skikket Anders Mortensen i lille Torup på sin husbond velb Jens Juel til Keldgård, KM rentemester, hans vegne på den ene og havde stævnet doktor Johannes Paludanus, ærkedegn i Viborg, på den anden side for en dom, han til Vorde birketing forhvervet har, to vakse øksne anlangende, som Christen Pedersen i Vesbæk har vidnet, at skal have lånt salig Jørgen Christoffersen til hans plov, endog Christen Pedersen slig vidne ikke i hans levende live skulle have vidnet, så han formener dette vidne burde ikke at ansees eller nogen magt at have. så mødte doktor Paludanus og berettet, at Mogens Jensen er i lovlig forfald forhindret i København, så han ikke nu kunne være til stede, og begæret derfor sagen nogen tid måtte optages: så blev samme sag opsat til i dag måned og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(310)

** var skikket Gregers Ibsen Skrædder i Gøttrup på den ene og havde stævnet Peder Nielsen, født i Gøttrup, med flere på den anden side for et vidne, de til Han herreds ting 19/10 sidst forleden vidnet har, anlangende at han den næste mandag efter sankt hans dag sidst forgangen skulle have været til Henrik Andersen i Gøttrup hans gård og der udæsket ham og kaldt ham en starblind skælm, hvilket Gregers Ibsen hårdelig benægter, og ikke samme deres vidne skal være vidnet på fersk fod, menende samme vidner ikke så noksom eller nøjagtig at være, at de burde nogen magt at have: så og efterdi nu bevises med fornævnte brev, Henrik Andersen selv fremlagt har, at han og Gregers Ibsen om samme deres trætte er bleven ---- forligt og fordragen, og Henrik Andersen siden derimod har fornævnte vidne og dele over Gregers Ibsen forhvervet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dele magtesløs at være.

(312)

** var skikket velb Keld Brockenhuus til Lerbæk på jomfru Kirsten Skeels vegne, som han er værge for, og velb fru Ingeborg Skeel, salig Claus Dyres, til Linderumgård deres visse bud Peder Jørgensen på den ene side og havde stævnet velb Axel Galt, KM befalingsmand på Åstrup, på den anden side for 2000 rigsdaler hovedstol med sin efterstandende rente, kost, tæring, skadegæld og alt andet interesse, eftersom de har fanget deres rigens æskning over Axel Galt til herreds ting beskrevet for fornævnte penning, formeldende ham samme æskning her til landstinget burde at have beskrevet, eftersom rigens ret derom formelder, og fremlagde Peder Jørgensen Axel Galts efterskrevne brev: så er Axel Galt ikke mødt til gensvar eller nogen på hans vegne hans lovlige undskyldning derimod at gøre, og efter sådan lejlighed blev Peder Jørgensen på Keld Brockenhuus og fru Ingeborg Skeels deres vegne undt samme æskning, så æskede Peder Jørgensen her i dag til Viborg landsting i lige måde, som til herredsting æsket er.

(315)

5/12 1612.

** var skikket Anne Sørensdatter, barnfødt i ---- , på den ene og havde stævnet Niels ---- i Holm og hans medbrødre på den anden side for et vidne, de til Karup birketing vidnet har, anlangende at Anne Sørensdatter skulle ---- sted og fæst sig med Jacob Ibsen i Koldkur, endog hun hårdelig benægter ved sin højeste helgens ed, at hun ikke i dette år har sted og fæst sig til Jacob Ibsen,

disligeste havde stævnet Jacob Ibsen, for han efter samme vidne har ladet hende fordele til Fjends herreds ting med urette, som hun mener, menende fordi samme vidne og dele burde magtesløs at være: så og efterdi Niels Bertelsen og Johanne Sørensdatter har vidnet, Anne Sørensdatter at have sagt Jacob Ibsen tjeneste, og Niels Bertelsen er selv hendes værge, som har med været derom at bære kundskab, disligeste efterdi Anne Sørensdatter har været hos Jacob Ibsen tre uger efter fardag, så deraf forfares, at hun har været i hans tjeneste, og hun selv bekender, at der hun ikke kunne komme af hans tjeneste i minde, da drog hun fra ham i vrede, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne ej heller fornævnte dele, derefter drevet er, at sige eller magtesløs dømme.

(317)

** var skikket Morten Baggesen, indvåner i København på den ene og havde stævnet Christen Knudsen i Nørkær på den anden side for en beretning, han 4/8 sidst forleden på Kær herreds ting skriftlig eller mundtlig båret har, så han formente den gældsbrev, efter hvilke Morten Baggesen sin fædrene penning udkræver, ikke skal findes så rigtig, som det sig burde, og gælden ikke var æsket efter salig Niels Lauridsens død eller efter hans salig far Knud Lauridsens død, menende Christen Knudsen samme sin beretning at skulle kunne bevise, og Christen Knudsen pligtig at være samme sin salig farbrors brev, som ret arving, at fuldgøre og betale sin anpart. derimod havde Christen Knudsen stævnet Morten Baggesen og hans mor Maren Bagges og hendes lovværge for nogen håndskrifter, som salig Bagge Griis af Knud Lauridsen i Tanderup annammet har, som Bagge Griis lovet at indkræve, og ikke Christen Knudsen eller hans medarvinger skulle have bekommet af salig Bagge Griis samme breve eller og hvis pending, som de på lyder: så efter mange ord og tale, dem imellem var, blev Morten Baggesen og Christen Knudsen her i dag med sammenlagte hænder om samme trætte venligen og vel forligt, så at hvis domme eller breve, de i samme sag på enten sider har, skal være kasseret, død og magtesløs, og Christen Knudsen lover at skal give Morten Baggesen 86 rigsdaler og to rosenobler, hvilke pending og guld Christen Knudsen til forpligtet sig at skal give og betale Morten Baggesen inden juleaften først kommende uden tøe og trætte skadesløs i alle måder, og Morten Baggesen lover at levere og ---- til Christen Knudsen hvis breve, som hans salig far Bagge Griis af Knud Lauridsen i forvaring annammet har, og dermed skal denne deres trætte aldeles være nederlagt og ---- i alle måder.

(318)

** var skikket Jørgen Perlestikker, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Jude, borger i Viborg, for en dom han til Viborg byting på velb Mogens Kruses vegne forhvervet har, i hvilken dom Anders Rolandsen skal have tildømt Jørgen Perlestikker at stande til rette for noget gods, velb Bendix Rantzau skulle have indsat til hans, og for hvis der var forrykket af samme gods, endog Bendix Rantzau selv skulle have haft lås og lukkelse til samme gods, og ikke Jørgen Perlestikker skulle have taget samme gods i forvaring eller seet eller vidst, hvad det var eller lovet at forvare samme gods, og fogden dog har tildømt Jørgen Perlestikker derfor at stande til rette: med mange flere ord og tale, dem derom imellem var, blev det så forhandlet, at Mogens Kruse for vores og godtfolks bøns skyld afstod denne bytings dom, og Jørgen Perlestikker lovet at fly til stede samme 16 tintallerkener og tre tinfade, som Bendix Rantzaus våben på står, disligeste lovet og Jørgen Perlestikker at skal give og betale Mogens Kruse 10 daler for samme husleje ad snaplandsting først kommende og holde Mogens Kruse det skadesløs, og dermed samme deres trætte aldeles nederlagt at være.

(319)

** var skikket Peder Jensen Mammen i Viborg på den ene og havde stævnet Clemend Hansen Thisted sst på den anden side, for han på Karen Tønder hendes vegne skal have ladet ham fordele for 1 daler, endog der skal være betalt på samme gæld tømmer for 3 mark, hvis som rester skulle han have hende tilbudt, og hun dog derover har ladet ham fordele for 1 daler med urette og ulovlig, som han mener, og dersom han måtte bekomme hvis tømmer igen, som er oppebåren på samme gæld, er han overbødig hende samme gæld at betale: så og efterdi der tvistes om gæld, og ikke ved nogen dom dermed er adskilt, og Peder Jensen dog er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Jensen af den dele kvit at være, og sagen til byting ved dom at ordeles, som det sig bør.

(320)

** var skikket velb Erik Friis til Søndergård på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Flade, herredsfoged i Nørherred i Mors, på den anden side for en dom, han nogen tid siden til fornævnte herredsting dømt har imellem Erik Friis og Markor Nielsen i øster Jølby, i hvilken dom han skal have tildømt Erik Friis at tiende af hans hovedgård Søndergård, som han iboer, som en anden bonde, uanseet Erik Friis formente, recessen ham såvel som andre adel for sådan tiende af deres hovedgårde at skulle kvit holdes, på det at de skulle tilholde deres tjenere at tiende rettelig, og ikke slig frihed skulle være ham fradømt eller forbrudt, menende fornævnte herredsfoged uret at have gjort og burde derfor at stande til rette: så og efterdi recessen formelder, at adelen er fri for tiende af deres sædegårde, på det de skulle holde deres tjenere til at tiende retfærdelig, og efterdi Erik Friis holder heste og karle i krigen, som andre adel, efter hans for ---- , og ikke han har forpligtet sig at tiende af sin gård med fornævnte bønder, og fornævnte herredsfoged dog har tildømt ham fornævnte tiende at udgive, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at følge, Erik Friis deri til hinder eller skade at komme.

(321)

** var skikket Hans Christensen Skriver, borger i Viborg, på sin egen og på Morten Hvas, borgmester sst, mester Peder Pedersen så og Niels Trane, borgere sst, deres vegne på den ene og havde stævnet Peder Pallesen og Niels Block på den anden side, for at det siges, at de skulle have meddelt doktor Peder Iversen, medicinæ doktor i Viborg, en skriftlig bekendelse, at de skulle have samtykt, ---- samfrænder med ham at komme til Testrup og dis tilliggende ejendom, hvilket de benægter ikke at have indgået, bevilget eller samtykt, fordi at der tilforn har været samfrænder på samme gård og det lignet og lagt, så mødte doktor Peder Iversen og berettet, at da fornævnte seks ugers stævning her til landsting er forkyndt, skal Peder Pallesen og Niels Block have haft deres bopæl her i landet, og mente fordi, dem ikke lov stævnet at være, så de kunne svare til samme stævning: da efter sådan lejlighed, at efterdi Peder Pallesen og Niels Block ikke er landflygtige eller rømningsmænd, men giver til kende dem at have haft deres bopæl her i landet, der samme stævning er forkyndt, Peder Pallesen i Ferslev, og Niels Block hos hans far, og ikke samme stævning der for dem er læst, da ved vi efter sådan lejlighed ikke efter denne stævning over deres kundskab at dømme.

(1)

20/1 1616.

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, på den ene og havde stævnet Staffen Mogensen i Alsted, Anders Mikkelsen i Solbjerg og deres medbrødre for et vidne, de til Nørherreds ting 2/3 1596 vidnet har, bemeldende at Christen Andersen, salig Anders Lauridsens søn i Sønderby skulle været født af ærlig ægtug forældre, både på fædrene og mødrene side, og at hans mor skulle hedde Maren Christensdatter, endog det noksom skulle gøres bevisligt, både med tingsvidne og stokkenævn, at hans mor jo hed Anne Pedersdatter, og at Christen Andersen ikke var ægte søskende med de andre Anders Lauridsens børn, men et slegfred barn, avlet og født uden ægteskab, og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 13/6 sidst forleden, Morten Sørensen i Bjørndrup og hans medbrødre 24 mænd at have vidnet, at Niels Pedersen i Hesselbjerg, salig med Gud, og Anne Pedersdatter, som kom heden ad Sjælland, var ægtug søskende, og den søn, som Anne Pedersdatter havde, og nu er død i København, ved navn Christen Andersen, han var slegfred og ikke ægtug bror med de med de andre Christen Lauridsens børn, nu lever på fædrene siden, og at de ikke ved nogen nærmere arvinger til salig Christen Andersens efterladte arv, end som Niels Pedersens børn, ved navn Christen Nielsen, Jens Nielsen og Maren Nielsdatter: så og efterdi så mange af fornævnte vidnesmænd, nu er mødt, ved højeste ed fornævnte stokkenævn benægter og fragår, og ikke den første stokkenævn med tingbogen kommer overens, ej heller i tingbogen udtrykkelig formeldes, hvem Christen Andersens far eller mor skulle have været, og dog hans mors navn Maren Christensdatter i vidnet findes indført for fornævnte to stokkenævn, ikke heller findes otte mænd at være indstævnet, derhos også findes i tingbogen Anne Terkildsdatters navn, som i vidnet er ubenævnt, hvilken ingen kender eller ved hvo hun er, her og nu andre vidner fremlægges, med hvilke bevises Christen Andersen at have været uægtug, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to stokkenævn og fornævnte sognevidne, hid stævnet er, nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Niels Pedersens børn på samme arv til hinder eller skade i nogen måder.

(6)

** var skikket Jens Andersen Vodskov, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Sørensen Skriver, borger sst, på den anden side for et synsvidne, han ved 12 mænd skal have forhvervet til Ålborg byting 13/11 sidst forleden, hvilke 12 mænd der har synet og afsagt på Jens Andersens hus og ejendom, ham til stor skade og bekostning, imod borgmester og råds i Ålborg egen forfarelse og besigtelse, som tilforn på samme ejendom med andre vildige synsmænd om fornævnte lejlighed er opkrævet, hvilken de samtlige har vidnet og bekendt, at Jens Sørensen har gjort Jens Andersen uret og fortrængsel, formedelst nogen bygning og halvtag, som han på Jens Andersens hus har fastgjort, efter en uendelig dom, af borgmester og råd udgivet, og synsvidners ydermere indhold, hvilke synsvidne såvel som borgmesters uendelige dom, Jens Sørensen sig understår og formente at ville, formedelst det andet bagvidne, som han langsommelig tid derefter har forhvervet, ville magtesløs fange, af den årsag at han da samme sin ulovlige fæstning med lægter og alt af samme Jens Andersens hus og væg havde afskaffet, der han det lod besigtige: så og efterdi samme synsvidner på begge sider, nu hid stævnet er, ikke medfører nogen varsel for dem at være givet, når synsmændene skulle være på åstederne, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidner på både sider ingen magt at have, og efterdi borgmester og råds dom findes efter Jens Andersens synsvidne, som nu er undersagt, at være udgiven, og ikke den er endelig, da bør den at være som den udømt var.

(11)

** var skikket Jens Sørensen Skriver, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Søren Christensen med flere borgere i Ålborg på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 8/1 sidst forleden med Jens Andersen Vodskov, der sst, vidnet har, i sin mening iblandt andet om nogen fjæl og ---- skulle have været nagelfast på hans hus i Jens Skrivers gård, disligeste om noget ler skulle være stødt af hans vægge, hvilke de skulle have seet 30/8 sidst forleden, og dog ikke førend nu, så langsommelig tid derefter, har vidnet derom, og ikke straks på fersk fod, hvilket Jens Sørensen fast anderledes skal have befunden og i sandhed skal være at bevise med 12 synsmænds vidne, som er ganget til samme ting 13/11, og formener at dersom Jens Vodskov ville ham nogen skade tilvidne og påføre i så måder, da burde han lovlig at bevise ham over, samme gerning at have gjort: så og efterdi samme synsvidne, som de deres vidne har på funderet, findes nu i dag at være undersagt, og ikke samme deres vidne på fersk fod eller på nogen enkende visse dag er vidnet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(12)

** var skikket Jacob Vognsen, ridefoged til Ålborg slot, på Erik Christensens vegne af Skagen på den ene og havde stævnet Iver Tomasens arvinger i Skagen på den anden side for en dom, som Iver Tomasen skulle have dømt imellem Erik Christensen, Niels Pedersen, Niels Mikkelsen og Jens Tomasen sst, anlangende en båd, som Erik Christensen dem lejet har, fra sankt oles dag da sidst forleden og til påske næst efter kom, og midlertid er samme båd bleven borte, hvilke dom han mener ikke så noksom at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være, disligeste stævnet Iver Tomasens arvinger, Kirsten Andersdatter hendes børn og deres lovværge: så og efterdi fornævnte tre mænd samme båd for leje og lån har annammet, og den ikke igen fra dem har leveret, og loven formelder, lån lydesløs hjem at komme, item loven og formelder, lån og vurderings penning ikke at må fortabes, og Iver Tomasen dog ikke har tildømt fornævnte tre mænd samme båd igen til Erik Christensen at levere, eller derfor at stande til rette, da ved vi ikke hans dom deri at følge, men den magtesløs at være.

(14)

** var skikket Mourids Sørensen i Vorning hans visse bud Poul Baldsersen i Mariager på den ene og havde stævnet Anders Simonsen i Vorde og Anders Madsen i Rise på den anden side for en vidne, de har vidnet til Sønderlyng herreds ting 3/10 1615 efter en anden Kirsten Tomasdatter hendes ord, hun skulle have haft i Sjørring noget tilforn, item stævnet Niels Lauridsen i Holm og hans medbrødre for en vidne, de til Sønderlyng herreds ting 3/10 samme år vidnet har om Mourids og hans hustru Margrete Sørensdatter, at de havde hørt rygte og tidende, at de begge skulle have omkommet deres ægte staldbrødre, uanseet præsten, den dødes slægt og andre har vidnet om deres sygdom, at de, som døde er, har ikke klaget på Mourids eller Margrete: så mødte Poul Baldsersen i Mariager på velb Eske Brock til Estrup, befalingsmand på Dronningborg, hans vegne og berettet, at Eske Brock samme vidner ville afstå, så de skal være som de uvidnet var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

** var skikket Jens Simonsen, salig Henning Bille ---- foged på Vrejlev på den ene og havde stævnet Peder Sørensen i Povlstrup, birkefoged i Vrejlev birk, på den anden side for en dom, han til fornævnte birketing 20/12 sidst forleden dømt har, og har tildømt to mænd i Povlstrup, ved navn Christen Christensen og Anders Lauridsen at følge velb Mogens Kås til Ås efter salig Henning Billes udgivne skadesløs brev, og ikke Peder Sørensen ville anse, at arv og gæld var forsvoret efter den salig mand, og ikke heller ville anse en forbydelse vidne, som Jens Simonsen samme dag

fremlagde, som formelder i sin mening, at Jens Sørensen har standen inden tinge og forbudt Peder Sørensen at udstede nogen dom, æskning, syn, vidne eller klage samme ejendom anlangende: så og efterdi Henning Billes brev formelder, at dersom Mogens Kås ikke bekom samme pending med sin rente til fornævnte tid, som forskrevet står, da skulle Mogens Kås have fuldmagt i hans gods, hvor det findes, sig selv fyldest at annamme, foruden nogen lovmål, dom, rettergang, modsigelse eller forhindring i nogen måder, og fornævnte birkefoged og herredsfoged derefter har funderet deres dom, da ved vi efter sådan lejlighed os ikke dommere deri at være, men hvem påskader da indstævne sig det for KM og Danmarks riges råd.

(17)

** var skikket velb Mogens Kås til Lyngholm på hans tjener Niels Madsen i Jestrup hans vegne på den ene og havde stævnet Jens Nielsen, byfoged i Thisted, på den anden side for en dom, han 4/11 sidst forleden til Thisted byting dømt har, det Niels Madsen skulle lide tiltale for nogen gæld, Jens Christensen, borger i Thisted, der på tinget samme dag i nogen løse ord og ingen anden bevis har givet Niels Madsen sag, at være ham skyldig efter hans regnskabsbogs indhold, uanseet samme bog ikke da at have været for ham i rette, og ikke han har villet anse lovlig skudsmål, tilmed og Niels Madsen hårdelig skulle benægte sig aldeles ingen gæld at skulle være Jens Christensen skyldig: så og efterdi Niels Madsens skudsmål, formedelst to mænd med hans fuldmagt, findes til fornævnte byting lovligen at være gjort, og fogden dog det ikke har villet anseet, og sagen sig tiltagen og til en bestemt tid opsat, men deri imod fornævnte skudsmål straks dømt, da ved vi ikke andet derom at sige, end han sig jo deri har forseet, og bør derfor igen at give Niels Madsen hvis skellig kost og tæring, han derfor har lidt og ladet anvende, og fornævnte dom og dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(19)

** var skikket Anders Jensen Skriver, hospitalsforstander i Ålborg, hans visse bud Oluf Nielsen, der sst, på den ene og havde stævnet Niels Pedersen i vester Brønderslev, Peder Andersen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Jerslev herreds ting 7/12 sidst forleden vidnet har, at det i rette Guds sandhed skulle være dem vitterligt, det Niels Simonsen i vester Brønderslev, Niels Tomasen og hans kvinde Kirsten Tomasdatter med flere skulle have kommen sønden i Bertel Olufsens gård sst og råbt og udæsket Bertel Olufsen og hans sønner og kaldt dem skælme og forrædere og skød i gården, og det snareste de kunne komme op af deres seng, skulle de have ganget ud til dem, og hvis skade, der skulle have sket, det at skulle være gjort i Bertel Olufsens gård samme tid, hvilket vidne Oluf Nielsen på Anders Jensens vegne formener ikke noksom sanddru at være, og ikke de udtrykkeligen skulle have vidnet, dem at have hos været, der samme bordag skulle være sket, ikke heller de i samme deres vidne skal have navngivet, der da skulle have kommen af sengen ud til dem i gården: så og efterdi samme vidne ikke navnlig medfører, hvo de skulle have været, der skulle have kommen op af sengen ud i gården til fornævnte folk, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(21)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, på den ene og havde stævnet Jens Lauridsen i Flading med flere på den anden side for et vidne, de til Sæbygård birketing 18/3 sidst forleden vidnet har, anlangende den jordsmon, norden Jens Lauridsens hus ved Fladstrand, som den stenhøfde nyligen er pålagt, det har fulgt og ligget til Knivholt, ulast og ukæret

i alle måder, formenende dem løgnagtig at have vidnet imod andre sandfærdige vidnesbyrd, som her til landsting er ved magt dømt: da efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet i Niels Lauridsen, velb Otte Christoffer Rosenkrantzes foged på Lerbæk, hans nærværelse og samtykke, at Otte Skeel afstod samme stævning og tiltale med fornævnte vidnesmænd, og Peder Christensen i lige måde på sin husbonds vegne afstod hvis vidner, som han har forhvervet, og Otte Skeel til i dag seks uger har ladet hid stævne, så de på begge sider skulle være kasseret, døde og magtesløs, og dernæst blev på alle sider bevilget, samtykt og således besluttet, at hvis bygget nu der sammesteds findes opsat ---- på Niels Arenfeldts stavn findes bygget, som Otte Skeel på Fladstrand har ladet sætte, skulle efter denne dag ud af alle fornævnte lodsejere uilet og upåklaget blive stående i deres esse og fuldmagt, som de nu forfunden er.

(22)

** var skikket velb Niels Arenfeldt til Knivholt hans visse bud Peder Christensen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Maren Lauridsdatter i Bangsbo mølle på den anden side for et vidne, hun til Sæby byting 1/11 sidst forleden vidnet har, lydende i sin mening at hun den næste mandag efter sankt mikkels dag i forgangen år antvortet Jens Tømmermand i Bangsbo mølle hans korntiende i kærven, kirkens part, og førte det til Knivholt, leveret og ydet Hans Simonsen, ladefoged der sst, det, mente hun samme vidne usandfærdigt at have vidnet, efterdi Hans Simonsen først at være kommen til Knivholt at tjene nogen tid derefter, ikke heller skulle have været ladefoged: da efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at Otte Skeel afstod samme vidner, og Peder Christensen frastod samme tiende, som omtvistes med Jens Tømmermand, ham derfor at skal kvit være, så alle hvis vidner, dele og breve, i den sag ganget er, skal være kasseret og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(23)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl på den ene og havde stævnet Jesper Nielsen i Skjoldborg på den anden side for en uendelig dom, han her til landsting 2/12 sidst forleden forhvervet har over en dele, som Christen Høgs tjener Poul Nielsen i Silstrup har forhvervet over Jesper Nielsen til Hundborg herreds ting, til hvilken uendelige dom Christen Høg formente sig aldrig at være stævnet eller kaldt og formente, samme dom burde magtesløs at være. (næste blad ikke bevaret)

(26)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Anders Poulsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 30/10 sidst forleden dømt har, og med samme sin dom har kvit dømt disse efterskrevne for KM korntiende for 1615, som fru Anne Lykke i stede og fæst har, hvilken dom Anders Poulsen på sin husbonds vegne formente ikke at være så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at blive: så og efterdi recessen formelder, bønderne og menige almue til gode rede at skulle tiende hver tiende kærv af alle hånde korn, og det at skal ydes i kærven, og efterdi KM brev in specie formelder, fornævnte bønder, som er udskreven, for sådan tiende at skal være kvit og forskånet, og herredsfogden dog har dem for samme tiltale og tiende kvit funden, da ved vi ikke hans dom at følge, men den ingen magt at have

(27)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Anders Poulsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Jørgen ---- i Hvidbjerg på den anden side for en dom, han til Hindborg herreds ting 20/11 sidst forleden dømt har, og har tildømt en hans tjener, Mogens Jespersen i Hvidbjerg, at stede og fæste noget jord, på Hvidbjerg mark skulle ligge, og skylden deraf til Brøndum kirke at skulle gange, uanseet at for ham ikke var bevist, at Brøndum kirke skal have noget særdeles jord på Hvidbjerg mark, eller bevist at hans far Jesper Mogensen, som boede i fornævnte gård, Mogens Jespersen nu iboer, har sted og fæst noget særdeles jord, ikke heller hans bror Peder Jespersen, som boede nogle år i samme gård for ham, har haft sted og fæst af nogen anden end den, samme gård har haft til ejendom: så og efterdi samme jord findes i kirkens bog indskrevet for årlig afgift deraf at skal udgives, og recessen formelder, at det jord, som gives fra bondegårde og til kirken, skulle de bønder, fra hvis gård samme jord givet er, nyde og beholde for den skyld og landgilde, deraf plejer at gange af gammel tid, dog skulle de være forpligtet, arving efter anden, at stede og fæste samme jord af kongens lensmand på kirkens vegne for en skellig fæste, for en kendelses skyld, og ikke bevises Mogens Jespersen samme jord at have sted og fæst, og fogden fordi har ham det tildømt efter recessen, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(29)

** var skikket Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, på hans bror Søren Mikkelsen, borgmester der sst, hans vegne med en opsættelse her af landstinget 18/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Svend Christensen, borger der sst, for en dom, han til Sæby birketing 23/8 sidst forleden dømt har, anlangende at have tilfunden Anders Pedersen, ridefoged til Sæbygård, at tilstille Søren Mikkelsen og hans medbrødre 40 tylter deler, 250 bundstager, 11 nye tønder, eller igen på åstederne med loven sig at vedlægge som vedbør, hvilken dom Peder Mikkelsen på Søren Mikkelsens vegne formente lovlig og ret at være og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af fornævnte vidne forfares, ikke at skulle være bleven bjerget uden fornævnte bundstager, hvoraf Søren Mikkelsen og de til bjærgeløn skulle have bekommet 300, og Svend Christensen dog har tildømt Anders Poulsen 250 fra sig dem at skulle tilstille, så det befindes ham ---- hundrede mere at være tildømt fra sig at skulle lægge, end som deres egen vidne om formelder at være bleven bjerget, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at følge, Anders Pedersen til hinder eller skade at komme.

(31)

** var skikket Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, på sine egne og sine medbrødre borgmester og råds vegne der sst, med en opsættelse her af landstinget 18/11 sidst forleden, lydende ham da at have ladet stævne velb Peder Munk til Sæbygård for to vidner, der af beråbes til Sæbygårds birketing 24/6 sidst forleden skal være forhvervet, den ene anlangende nogen brugelighed og enge norden Sæby ud med havet, den anden om nogen brug for drift og KM forstrand sønden Sæby, Sæbygård at skulle have efterfulgt og fandtes inden deres markskel til Sæby, hvilke bagvidner, som de mener, Peder Munk med sine egne tjenere i sin egen sag, KM enemærke og forstrand og Sæby bys frihed inden deres markskel, bag på sandemænds ed og tov at ville sig til vidne, hvilke de mener med urette, efterdi samme vidner for sandemænd af Børglum herred ikke har været fremlagt, der de deres ed og tov gjort har: da efterdi de vidnesbyrd, som samme vidner vidnet har, ikke er stævnet deres vidner at forantvorte, da ved vi ikke på samme vidner at dømme, førend de og ---- samme deres vidner lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom hvis ret er.

(32)

** var skikket Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, på sine egne og sine medbrødre borgmester og råd der sst deres vegne med en opsættelse her af landstinget 18/11 sidst forleden, lydende ham da at have ladet stævne Mads Pedersen, birkefoged til Sæbygård birketing, og Jens Jensen i ---- , tingskriver sst, for to vidner, til fornævnte ting skal være udgangen 31/6 sidst forleden, KM og Sæby bys ejendom og frihed angående, som velb Peder Munk til Sæbygård skal have ladet forhverve og dem genparten til samme vidner forholdt. så mødte Anders Pedersen og berettet, at brevene skulle være dem tilbudt og en part deraf skulle have bekommet, og derhos lovede Anders Pedersen, at hvis breve eller genpart, de ikke allerede har bekommet, skulle de gerne bekomme, når de dem var begærende, og begærede, at han på sin husbonds vegne det samme af dem måtte vederfares, hvilket Peder Mikkelsen også samtykte og dermed afstod denne stævning og tiltale.

(34)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, høvedsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Jebjerg, Christen Iversen i Breum med flere på den anden side for to vidner, de til Nørherreds ting vidnet har 31/10 og 21/11, anlangende en liden stykke jord på Breum mark, som hr Mikkels ager møder, som nu om trættes, skulle have været brugt til den gård i Breum, Bodil Nielsdatter iboer, formenende samme vidner ikke så noksom at have vidnet, om fornævnte stykke jord skal have fulgt fornævnte gård med nogen lovlig hævd eller brug efter recessen: så og efterdi samme vidner ikke medfører at være vidnet om nogen visse hævd efter recessen, hvor længe samme jord skulle have været brugt, da kunne vi ikke kende samme vidner og fornævnte vedkendelse og dom, derefter gangen er, noksom at være, at de bør nogen magt at have, og efterdi samme synsvidner ikke findes imod hverandre at være, da ved vi ikke imod fornævnte synsvidne, nu hid stævnet er, at sige.

(37)

** var skikket Jens Tøgersen, hører i Viborg skole, og Poul Jepsen, skoles person, på den ene og havde stævnet Peder Pedersen Bjerring, Jens Tomasen og deres medbrødre sandemænd, der sst. på den anden side, for de 8/1 sidst forleden til Viborg byting skal have dem vold oversvoren, efter Knud Jensen ----, hører i fornævnte skole, hans beskyldning og klage og vidnesbyrds lydelse, som til Vorde birketing er tagen og forhvervet imod Jens Tøgersen og Poul Jepsen på de tider, som de af hæderlig kapitel i Viborg for deres forseelse i hospital var fængslig anholden, uanseet de skal have skudt dem ind for deres tilbørlig øvrighed og rette værneting, som de formener skal være Vorde birketing, og ikke skal være bevist for sandemændene, Jens Tøgersen og Poul Jepsen nogen af Viborg borgere eller indvånere med ord eller gerning af have gjort nogen overlast eller uførm.
(næste blad ikke bevaret)

(38)

** var skikket Poul Jepsen og Erik Påske, skolepersoner i Viborg, på den ene og havde stævnet Peder Pedersen Bjerring, Jens Tomasen og deres medbrødre sandemænd i Viborg på den anden side, for de nogen tid siden forleden til Viborg byting har dem vold oversvoren, for de skulle have været i parlament med Peder Mortensen i Viborg, endog der ikke for sandemænd skulle have været bevist, at fornævnte to personer skulle have gjort ham nogen sår eller skade i nogen måder, tilmed

skulle Poul Jepsen til fornævnte ting have det hårdeligen benægtet med hans højeste helgens ed, at han ikke har gjort ham nogen skade, og ikke Peder Mortensen skulle have klaget på dem, og formente de, at dersom deres ulempe kunne findes, at de da burde at straffes af deres øvrighed: så mødte Anders Rolandsen og berettet, at velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, har afstået samme vold med fornævnte skolespersoner, og efter sådan lejlighed bør samme sandemænds ed ikke at komme Poul Jepsen og Jens Påske til nogen forhindring.

3/2 1616.

** var skikket Tomas Jensen i vester Hebelstrup hans søn Jens Tomasen på den ene og havde stævnet Peder Reff i Gerndrup på den anden side, for han har ladet ham fordele, imens han var til landsting for den sag, som han formente skulle være kvitteret, som landstings dom derom skulle formelde, og formente Tomas Jensen sig ingen gæld at skulle være Peder Reff skyldig, og samme dele burde magtesløs at være: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Tomas Jensen efter hans egne underskrevne brev er delt bleven, da ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(40)

** var skikket Anders Jensen Skriver, rådmand i Ålborg, så og Jens Christensen, der sst, og her i dag lod læse efterskrevne fuldmagt lydende, jeg Iver Bertelsen, borger i Ålborg, kendes det jeg på min fattige søster Anne Bertelsdatter og hendes faderløse børns vegne, som jeg er værge for, fuldmagt giver Anders Jensen Skriver, rådmand i Ålborg, og Jens Christensen, her sst, nu til næst kommende Viborg landsting at afsige arv og gæld efter hendes salig husbond Niels Mortensen, som døde i Ålborg 21/1, actum Ålborg 30/1 1616 Iver Bertelsen egen hånd, og dernæst nu her i dag afsagde Anders Jensen og Jens Christensen på Iver Bertelsens søster Anne Bertelsdatter og hendes børns vegne arv og gæld efter Niels Mortensen, så d hverken vil arve eller gælde efter ham i nogen måder.

(41)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård på den ene og havde stævnet Hans Wandel, borgmester i Ålborg, på den anden side for en dom, han lader sig af berømme, han skulle have fanget til Ålborg rådhus om nogen korn, som Axel Rosenkrantz siger, han af Hans Wandel skulle have bekommet, men ikke Axel Rosenkrantz var fremkommen ham sag at give, da vidste borgmester og råd ikke andet derom at kende, end Hans Wandel burde jo for Axel Rosenkrantzes tiltale kvit at være: så og efterdi samme borgmester og råds dom ikke er endelig, da bør den at være, som den udømt var, og sagen til Ålborg rådhus igen at komme, og borgmester og råd, når det for dem lovlig indstævnes, Axel Rosenkrantz og Hans Wandel endelig imellem at adskille, som det dig bør.

(42)

** var skikket velb Claus Kås til Øland på den ene og havde stævnet Jens Hillerslev, byfoged i Thisted, på den anden side for en dom, han til Thisted byting 22/1 1614 dømt har imellem hr Hans Sørensen i Rosholm hans fuldmægtig Mads Svendsen i Gerup på den ene og Oluf Bertelsen, borger i Thisted, på den anden side for en gælds og kontrakts brev, dem imellem er, på 60 daler, og sagen

her til landsting findes at have været i rette stævnet, og i dommen er ind ---- , om samme gæld til Oluf Bertelsens værneting at ordeles, og ikke Jens Hillerslev det har villet anseet, og ej heller har anseet samme gæld og kontrakt, som en adelsmand med forseglet har, disligeste og ej om kendt, om Oluf Bertelsen den bør at betale eller og derfor at være fri og erlediget, formenende ham deri uret at have gjort og burde derfor at stande til rette: så og efterdi den første punkt i samme doms sentens ikke er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom at være, som den udømt var, og sagen til Thisted byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig derom imellem at adskille, som det sig bør.

(44)

** var skikket Niels Christensen på Hofførdt i Østerild med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen sst for en vidne, han til Hillerslev herreds ting 21/11 sidst forleden vidnet har, i sin mening formeldende det Niels Christensen har en kedel i pant af ham for 5 daler en år, før hans hustru døde, og siden skulle han have givet 3 mark til på den, siden hans hustru døde, og så beholdt den, hvilken vidne Niels Christensen benægter sig aldrig at have haft den kedel i pant, men beretter sig samme kedel af ham at have købt på hans hustrus morbror, ved navn Niels Busk, borger i Thisted, hans vegne, og efterdi Jens Christensens vidne skal være en enig vidne, tilmed Christen Høgs egen tjener, og formener samme vidne sin husbond til vilje at være vidnet og bør derfor magtesløs at være, så er Christen Høg og fornævnte mænd ikke nu mødt til gensvar eller nogen på deres vegne dem lovlig at undskylde eller nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre: da efterdi sagen i seks uger har været optagen, som er til i dag, at de nu på begge sider skulle være mødt, og Christen Høg eller fornævnte mænd ikke nu er fremkommen, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed samme tingsvidner og sandemænds brev ingen magt at have.

(46)

** var skikket velb Anders Rytter på den ene og havde stævnet Peder Sørensen i Povlstrup, birkefoged til Vrejlev birketing, på den anden side, for han 8/11 sidst forleden til Vrejlev birketing har fradømt ham sin forfølgning, dom og æskning, som han ville lade forfølge til Vrejlev birketing for nogen gæld, som Henning Bille ham skyldig var, og ikke der nogen med fuldmagt har været og ganget med ham i rette, formener Peder Sørensen dermed at have gjort ham uret og bør at stande ham til rette, og hans dom bør magtesløs at være: da efterdi ingen af sandemændene ved deres navn er stævnet, at deraf kunne forfares, om det er de sandemænd, nu er eller forgangen år været har, og tilmed findes samme stævning påskrevet at være læst i Vrejlev kirke, og nu gives til kende, en af vidnesbyrdene ikke at have hjemme der i sognet, så den derfor ikke skal være lovlig stævnet, da efter sådan lejlighed, ved vi ikke nu efter denne stævning nu i samme sag at dømme.

(52)

** var skikket Laurids Jensen, som siger sig at have hjemme i Katballe med en opsættelse her af landstinget, snapslandsting sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Dorte Blocksdatter i Viborg, for hun nogen tid siden har ladet ham fordele til Viborg byting, hvilke ikke er hans rette værneting, for nogen træer, som skulle være huggen i Knækkeborg skov, uanseet Laurids Jensen formener sig ikke at være befalet at tage vare på samme skov, ej heller at have været nogen skovfoged til samme skov, den at have i forvaring, mente sig med urette at være delt bleven: så og efterdi Laurids Jensen ikke for samme synsvidne har fået varsel, og efterdi han ikke findes til hans

værneting at være delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed samme syn og dele ingen magt at have.

(53)

** var skikket Rotkier Backhus af Celle på den ene og havde stævnet Henning Remmers af Braunsweig på den anden side for en hans underskrevne og forseglet forpligts brev, han her i Viborg 4/10 sidst forleden udgivet har, i hvilken han såvel som Rotkier Backhus har dem til forpligtet deres gods på begge sider at skulle blive her i Viborg bestående, indtil nu forleden snapsting deres regnskab på begge sider blev forklaret, hvorefter Rotkier Backhus skal have sig forholdt, så hans gods endnu skal være i samme forvaring, men Henning Remmers derimod sin gods til sig har annammet og pakket og deraf forhandlet, aldeles imod hans egen forpligt: da formedelst vores underhandling har de samtlige her for retten vedtagen og dem endeligen på begge sider til forpligtet, at samme sag, deres madskapi og regnskab belangende, skal være voldgiven på Arent von Wilsen, indvåner i Braunsweig, så at hvad han og deri gør, forhandler eller og for rette dem imellem erkender, skulle de på begge sider uden al modsigelse eller videre appellation ---- være med fornøjet, og hvis da befindes den ene at blive den anden skyldig efter Wilsens afsigt, derfor skal den skyldige den anden straks kontentere, befridige og tilfreds stille, som det sig bør.

(54)

17/2 1616.

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Grinderslev kloster hendes visse bud Niels Basse i Vannedrup på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Breum på den anden side for et vidne, han til Nørherreds ting 17/10 sidst forleden vidnet har, anlangende det stykke jord ved Bavnehøj på Breum mark, som nu om trættes, skulle have været brugt til hans far hr Mikkels gård for en otte eller ti år siden, disligeste havde stævnet Niels Christensen i Breum med flere for et vidne, de til Nørherreds ting 21/10 1615 vidnet har om det stykke jord på Breum mark, som fru Dorte Krabbe mener at skulle være hendes rette grund og ligge til den gård i Breum, hendes tjener Edel Nielster nu iboer, og samme deres vidne ikke at være vidnet på nogen visse tid, år eller dag, når hr Mikkel i Breum skulle have ladet så samme sæd i fornævnte jord, hvorfor Niels Basse formente, samme deres vidne ikke at komme hende til nogen forhindring: så og efterdi samme vidne ikke bemelder, at fornævnte jord stedse efter recessens hævd skulle have været brugt til hr Mikkels gård, ej heller navngiven hvem samme rug skulle have ladet så i fornævnte jord, og hr Mikkels vedkendelse ikke er endelig, men lagt i tvivl, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og vedkendelse magtesløs at være, og efterdi Mads Jørgensen har afstanden Jens Mikkelsens vidne, da bør den ingen magt at have.

(56)

** var skikket Svend Andersen i Nykøbing på den ene og havde stævnet velb jomfru Helvig Kås til Randrupgård på den anden side, for hun ved sin tjener Peder Nielsen, der sst, har ladet ham fordele til Nørherreds ting i Mors nogen tid siden forleden for 4 daler stedsmål af en hus, endog han hende ingen stedsmål lovet har, men for samme stedsmål her til landstinget skal være kvit dømt: så og efterdi Svend Andersen selv her i dag bekender og tilstanden har sig ---- stakket tid at have været i fornævnte hus, så deraf forstås, han samme hus at have sted og havde i besiddelse, og ikke han for samme tømmer og 8 daler såvel som fornævnte stedsmåls penning med høringsdele har været

forfulgt, og derfor er givet lovlig varsel, og ikke han sig inden fjerde ting eller for høring har erklæret og undskyldt, og derfor er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(57)

** var skikket Peder Sørensen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Trane, borger der sst, for 100 enkende rigsdaler med en års rente, som han til Peder Sørensen har lovet og godsagt for Gabriel Buntmager, fordum borger her i Viborg, efter hans skadesløs brevs indhold, og Christen Trane besværer sig og ikke vil udgive fornævnte pending i enkende rigsdaler, som hans brev om formelder, uanseet her i riget af KM ingen forordning er gjort eller sat på mønten, siden Gabriel Buntmager samme pending bekommet har, at enkende daler skal gælde mere end 37 skilling lybsk, formener derfor at Christen Trane jo endeligen bør at betale ham i enkende rigsdaler: så og efterdi Christen Tranes brev lyder på enkende rigsdaler, da ved vi ikke andet derom at sige, end han jo bør samme brev med enkende daler at fuldgøre, som det sig bør.

(59)

** var skikket velb Otte Huitfeldt og her i dag lod læse sin efterskrevne seddel, lydende Otte Huitfeldt beretter og giver til kende, at i næst forgangen år 1615 27/4 der den ildebrand, desværre, her i Viborg angik, blev der iblandt andet hans gods forbrændt med brevkiste, hvori hans og hans søskendes ejendoms og adkomst breve er forbrændt, og en part af godset er afhandlet, og afkomst breve derpå er forbrændt, begærer dette med ord og tilkendegivelse at måtte gives mig her af landstinget beskreven, datum Viborg 17/2 1616 Otte Huitfeldt egen hånd.

2/3 1616.

** var skikket velb Ove Urup til Ovesholm hans visse bud Jens Bjørnsen i Strandbylund med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Laurids Envoldsen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, for en høringsdele han har udstedt over en hans tjener, ved navn Peder Eskildsen i ----, og ikke han har ville anseet, at sagen har været indstævnet for høje dommere, hvem samme bolig skulle have, og Peder Eskildsen skal være pantet tre gryder af kobber fra, for en dele er udgået, og ikke samme bolig skulle være Palle Rodsteens, formente efter slig lejlighed ham af samme dele kvit at være: så og efterdi ----.

(61)

** var skikket Hans Wandel, borgmester i Ålborg, hans visse bud Christen Madsen, tjenende der sst, på den ene og havde stævnet velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård på den anden side for nogen sedler, Hans Wandel har udgivet til den gode mand ---- på nogen læster rug, som han for otte eller ni år siden har købt og betalt Axel Rosenkrantz ---- : da efterdi Hans Wandel ikke selv er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket Jens Simonsen ---- hans visse bud Oluf Nielsen, tjener i Ålborg, på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen i Ålstrup, Niels Christensen i Klæstrup og deres medbrødre nævninger på den anden side, for de til Jerslev herreds ting sidst forleden har Jens Simonsens hustru Kirsten Tomasdatter gårdfred oversvoret for bordag, som skulle ske i Bertel Olufsens gård, og de vidner,

som de har efter svoret, her til landstinget skulle være magtesløs dømt, ikke heller skulle findes uden 10 nævninger, som har svoret, formenende samme deres ed og tov burde magtesløs at være: så og efterdi samme vidner, efter hvilke nævninger deres ed gjort har, findes undersagt, og ikke nogen synsvidne fremlægges, gerningen at være gjort, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævningers ed ingen magt at have.

(63)

** var skikket Anders Jensen Skriver, forstander i hospitalskloster i Ålborg, hans visse bud Oluf Nielsen, der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Christensen i Kalum, Jens Nielsen sst og deres medbrødre nævninger i Jerslev herred på den anden side for et gårdfred, de til Jerslev herreds ting 11/1 sidst forleden har oversvoret en af klosters tjener, ved navn Niels Simonsen i vester Brønderslev, for han 21/11 sidst forleden om natten skulle have med været og indkommen i Bertel Olufsens gård, og der råbt og udæsket Bertel Olufsen og hans sønner, kaldt dem skælme og forrædere og skudt i hans hus og gård, og formente Oluf Nielsen på Anders Jensens vegne, samme deres ed og tov burde magtesløs at være, efterdi de vidnesbyrd, som har vidnet om samme gårdfred, er magtesløs dømt her til landsting, og ikke komme klosters tjenere til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi samme vidne, efter hvilke nævninger deres ed gjort har, findes at være undersagt, og ikke nogen synsvidne fremlægges, gerningen at være gjort, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævningers ed ingen magt at have.

(65)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund hans visse bud Tomas Jensen i Vrå med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Hans Mogensen i Skisby, Tomas Lauridsen i Glimsholt og deres medbrødre 12 nævninger, for de har tovet og oversvoret hans tjener Niels Pedersen, foged på Lengsholm, et fuld husfred over, sammeledes havde stævnet Laurids Jensen i Tislum og hans medbrødre nævninger, for de har tovet og oversvoret hans tjener Christen Jensen i Brødland et fuldt husfred over, hvilke deres ed og tov, Tomas Jensen på Palle Rodsteens vegne formente, ikke så lovlig at være gjort, som det sig burde og burde derfor magtesløs at være: så og efterdi den niende af fornævnte 12 nævninger, ved navn Tomas Lauridsen i Glimsholt, findes at have været delt og lovforvunden, da han og hans medbrødre gjorde deres ed, og der findes kun 10 nævninger i den anden ed at have svoret Christen Jensen husfred over, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme nævningers ed fuldkommen og noksom, at de bør nogen magt at have.

(68)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på sin egen og borgmester og råd, der sst, deres vegne på den ene og havde stævnet Anders Nielsen i Skærping, Tomas Jensen i Ørtoft med flere for et vidne, de til Sæbygård birketing 24/6 sidst forleden vidnet har, at de godtfolk, som har haft Sæbygård i hånd og hævd, disligeste de, som boede i Kragelund, Dyrheden, Fuglsang, Krattet og ---- altid at skulle have deres fællig fædrift og tørvegrøft imellem Strandhaven sønden Sæby og Solsbæk gærde uden last og kære, og hvis vrag, der er indkommen, har de ikke hørt nogen tvist om førend stakket siden, Peder Munk har bekommet Sæbygård, hvilke borgmester og råd formener ikke sandfærdig eller lovligen at være forhvervet, efterdi den ejendom, som om vidnet er, skal være inden markskel til Sæbygård, og Peder Munk, som formenes, med slig bagvidner og med sine egne tjenere i sin egen sag, KM enemærke forstrand og Sæby bys frihed, bag på sandemænds ed og tov at

ville sig tilvidne, og ikke lovlig varsel for given, og burde derfor efter sædvanlig dom, i slig sager tilforn udgangen er, magtesløs at blive: da efterdi vores stævning formelder, dem her at skulle have mødt næste landsting efter den blev forkyndt, og samme stævning, eftersom den findes læst og forkyndt at være, befindes til den landsting nu næst siden er forbi gangen at skulle været her i rette lagt, så den ikke formelder til dette landsting, da ved vi efter denne lejlighed os ikke efter den stævning ---- i samme sag at dømme.

(69)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand på Vestervig kloster, hans visse bud Niels Rasmussen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen i Sindbjerggård på den anden side for et syn og noget andet vidne, han til Sønderherreds ting i Mors 13/11 sidst forleden forhvervet har, anlangende et stykke jord, ligende på Redsted mark, i lige måde havde stævnet Niels Lauridsen for en uendelig dom og et andet vidne, han til fornævnte ting 28/12 også forhvervet har, samme jord anlangende, i hvilken uendelige dom findes indført, samme jord at være dømt til den gård, Mikkel Nielsen i Redsted iboer, hvilke vidner og dom Niels Rasmussen på Knud Gyldenstjernes vegne formener, ikke så lovlig at være varsel for givet eller stævnet og kaldt, som det sig bør: så og efterdi Niels Rasmussen ikke beskylder fornævnte vidner og syn anderledes. end for der ikke skulle være givet lovlig varsel for dem, og fornævnte to varselsmænd nu her i dag er mødt og med helgens ed og oprakt finger været samme deres varsel gestendig, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidner og syn ---- at sige eller magtesløs dømme, og efterdi fornævnte herredstings dom ikke lyder længere, indtil sagen igen for herredsfogden blev indkaldt, da hvem samme dom påskader at indkalde den igen hos herredsfogden, og da gå om hvis ret er.

(72)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, så og velb Otte Skeel til Hammelmose, befalingsmand på Dueholm kloster, hans bud Jens Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Grøn i Dråby, Staffen Mogensen i Alsted med flere på den anden side for et vidne, de til Nørherreds ting i Mors 2/3 1590 vidnet har, så og Anders Mikkelsen i Dråby, som samme vidne med forseglet har, anlangende en mand, ved navn Christen Andersen Tømmermand. som da havde sin tilflugt i København, at han skulle være født i sønder Dråby af ærlige forældre, både på fædrene og mødrene, hans far ved navn Anders Lauridsen og mor Maren Christensdatter, hvilke vidne de formener dem at ville bevise, usandfærdeligen og løgnagtig at være vidnet, disligeste havde stævnet Anders Mikkelsen i Dråby, Søren Mortensen i Flade med flere for et vidne, de til Nørherreds ting i Mors 3/12 1605 vidnet har, bemeldende Christen Andersen, da borger i København, skulle være født og båren af ærlige og ægtug forældre, både på fædrene og mødrene side, og mener samme deres vidne usandfærdig og burde magtesløs at være: så og efterdi fornævnte mænd, som findes i fornævnte to 24 mænds vidner og sognevidne inddragen, at skulle have vidnet, Christen Andersen ægte født, de som nu er levende, mesten part nu og tilforn her har været og højligen benægtet dem ikke samme vidner, som de skrevne er og om formelder, at have vidnet, og ikke befindes 8 mænd tinghørere for samme vidner at være indskrevne, da kunne vi ikke kende samme vidner lovlige og nøjagtig, at de bør fornævnte mænd til hinder eller skade at komme, men efterdi kong Valdemars konstitution formelder, at alle åbne breve skulle stande ved deres fuldmagt uden den, det beseglet har, med kønsed ---- at slig brev ikke med deres bevilling og vidskab at være udgiven, og Anders Mikkelsen i Dråby, Anders Tomasen i Bjørndrup, Jens Nielsen i Flade, Jens Staffensen i Solbjerg, Morten Sørensen i Bjørndrup, Jens Grøn i Dråby, og Niels

Sørensen sst, som nu er levende, fornævnte to 24 mænds vidner og sognevidne har forseglet, da bør de derfor at stande til rette som vedbør, uden de selv tolvte med deres ed afværger, deres segl ikke for fornævnte vidner, som de bemelder, med deres vilje og vidskab at være kommen (næste blad ikke bevaret)

(81)

16/3 1616.

** var skikket Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, på sin egen og borgmester og råd, der sst, deres vegne på den ene og havde stævnet Anders Nielsen i Skærping, Søren Ibsen i Kvissel med flere på den anden side for et vidne, de og samme dag til fornævnte birketing vidnet har, at de enge, som ligger norden Sæby, og kaldes Strandenge, skal have været brugt og ligget til Sæbygård, efter enhver sin alder og minde. så mødte to mænd med fuldmagt og vidnede, at mesten fornævnte vidnesmænd så og Anders Pedersen er så lovlig i deres kære husbonds forfald forhindret, så de ikke nu kunne møde, og fordi begærede sagen nogen tid at måtte opstå: da efter sådan skudsmål blev samme sag opsat til anden landsting efter påske, som er 27/4 først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(82)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Ørum, på den ene og havde stævnet Jep Christensen i Simensgård og Mikkel Poulsen i Flarup på den anden side for et vidne, de 4/2 sidst forleden til Revs herreds ting vidnet har om nogen mange ord, Mads Lauridsen i skolen i Ydby kirke kyndelmisse dag næst forleden skulle have, iblandt andet at i forgangen år vidnet han løgn til tinget, menende Jep Christensen og Mikkel Poulsen burde samme Mads Lauridsens mange ord at måtte udtyde og forklare så og gøre forskel ved deres ed, af hvad årsag eller tilfald alle fornævnte ord at være falden: da dersom Jep Christensen og hans medbrødre ved videre i samme sag at vidne, da dem til deres værneting det at ---- , når de did lovlig stævnes og bliver lovlig varsel for givet.

(83)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jacob Vognsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet velb Tomas Juel til Estrup på den anden side, og berettet Jacob Vognsen, hvorledes Manderup Parsberg har været begærende af velb Eggert Abildgård og Tomas Juel, at de ville vel gøre og komme her til Viborg 18/3 først kommende og der noget at forhandle med ham, den arv anrørende efter Manderup Parsbergs salig hustru fru Ingeborg Hartvigsdatter, så har Tomas Juel skrevet Manderup Parsberg et brev til, i hvilke han ikke aleneste har udslaget, at han ikke kunne komme til Viborg samme dag, men ville komme 28/2, som deres første kontrakt videre indeholder, så berettet Jacob Vognsen, at Manderup Parsberg ikke ved nogen skriftlig kontrakt at være ham og hans salig hustrus arvinger imellem ganget, som lyder, at de skulle møde i Viborg 28/2, hvortil Tomas Juel svarede, at han til 18/3 ved anden forfald var forhindret, så han ikke kunne møde her i byen. sådan at være sket på Manderup Parsbergs tiltale, eftersom forskrevet står, bekender vi med vores signet, datum ut supra.

(85)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Sørensen i Harregård, herredsfoged i Harre herred, på den anden side, for han i seks år skal have opsat en sag imellem Christen Thott på Hjerk kirkes vegne og Bodel Krog i Bajlum, fordum Hjerk kirkes værge, på sine egne vegne, anlangende 40 daler, Anders Kvist i Bajlum for nogen år siden var bleven fornævnte kirke skyldig, og eftersom han formener, at Bodel Krog efter kirkebogens indhold var pligtig fornævnte gæld, straks efter at han var bleven kirkeværge, havde burdet at indkræve: så og efterdi Bodel Krog for herredsfogden har været indstævnet, om han ikke burde for samme kirkens gæld at stande til rette, og han derom ikke har underskedet til eller fra, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, derom at dømme og adskille, som det sig bør.

(87)

** var skikket Jørgen Wernich Apoteker, indvåner i Viborg, hans visse bud Jens Mortensen sst på den ene og havde stævnet Christen Olufsen Kedelsmed med flere borgere, der sst, på den anden side for en vurdering, de 5/2 sidst forleden i Jørgen Wernichs hus på Laurids Friis, borger i Viborg, hans vegne gjort har, og i samme vurdering til vurderet Laurids Friis hver amme rhinskvin for 17 sletdaler, endog Jørgen Wernich formener sig dermed uret og forkort at være sket, og samme vurdering burde magtesløs at være. så mødte to mænd, som vidnede med oprakt finder og helgens ed, at Laurids Friis er så lovlig forhindret på vejen ad Elben med sine øksne, så han ikke nu her kunne møde: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til anden landsting efter påske, som er 27/4 først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

13/4 1616.

** var skikket velb fru Karen Gyldenstjerne til Torp hendes visse bud Anders Nielsen i Langgård på den ene og havde stævnet Jens Eriksen, tjenende velb Hans Dyre til Ullerupgård, på den anden side for en delsvidne, han på sin husbond velb Iver Dyres tjeners vegne til Hillerslev herreds ting 12/2 sidst forleden forhvervet har, over en af hendes tjenere Anders Nielsen i Langgård for en kast, han i Bredkær fælled (fortsættes på blad 89)

(88)

** var skikket Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Peder Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal, herredsfoged i Hillerslev herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting afsagt har, imellem ham på den ene og menige sognemænd i Hillerslev og Kåstrup sogne på den anden side, anlangende deres sognetiende, KM og kirkens anpart, at stede og fæste: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(89)

** (fortsat fra blad 87) skulle have vedkendtes at have med været at kaste, uanseet det ikke med tingsvidne kan bevises, hendes tjener at have med været samme kast at kaste, ej heller det at have vedkendtes, men kun aleneste herredsfogden der i sin opsættelse og dom at have ham sådan

vedkendelse ladet påskrive, og han uden bevis er bleven delt, menende ham med urette og efter uendelig dom at være delt: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede og efter begge parters bevilling, blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket Niels Andersen i Nørgård og havde stævnet sandemænd af Hillerslev herred om manddød at sværge over Christen i Nørgård i Hov for Jep Sørensen i Malle, han ihjel slog, og mente ham sagesløs at være af dage taget, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 19/3 sidst forleden udgangen, Peder Tordsen i Sennels med flere at have vidnet, at de nærværende hos var på Hov mark 9/3 sidst forleden, og da var på de agre norden til Nørgård, og der de rebsmænd rebet der fra vester ende og øster ad, da så de, det Mikkel Pedersen i Hillerslev førte sig i trætte med Jep Sørensen i Malle på samme ager, og da så de, at Christen Christensen i Nørgård stak til en kniv og gjorde Jep Sørensen det sår og skade, som han siden af døde efter synsvidnes lydelse: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og eftersom de har hørt og spurgt, svor de Christen Christensen manddød over og fra hans fred for Jep Sørensen, han ihjel slog.

(93)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Christensen Smed i Reberholt, som tilforn boede i Langtved, på den anden side, for han på Sæbygård birketing 29/5 1613 har sig til forpligtet ved hans æres og halses fortabelse at komme til fornævnte ting 5/6 samme år med det brev, han har bekommet og har i sin gemme og forvaring, det han boede på Peder Munks gård i Langtved, hvilket samme brev skal formelde og indeholde, hvor mange eftermiddags drøft de mænd i Sæby, som boede sønden åen, skulle have norden åen i ---- kær om ugen, og ikke Laurids Smed er mødt efter samme forpligt til fornævnte birketing med samme brev, menende Laurids Christensen Smed deri uret at have gjort og bør derfor at straffes på hans hals: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og dem de her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse her forinden lovlig at læses.

(94)

27/4 1616.

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Peder Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal, herredsfoged i Hillerslev herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herreds ting at have haft imellem ham på den ene og menige sognemænd i Hillerslev og Kåstrup sogne på den anden side, belangende deres sognetiender, KM og kirkens anpart, og deri besluttes at fornævnte sognemænd burde at have samme tiender i Eske Billes minde eller den at yde i negen efter recessen, og aldeles intet dømt i hovedsagen, som for ham var sat i rette, om de ikke har gjort uret, idet de deres korn har høstet og hjemført og ikke tilbudt deres tiende i negen efter recessen: så og efterdi befindes Hillerslev og Kåstrup sognemænd for fogden har været indstævnet, for de har ført deres korn hjem, og ikke tienden deraf udgivet eller tilbudt, om de ikke dermed havde gjort uret, og Eske Bille frit for samme tiende at bort fæste til hvem, mest ville give til stedsmål, og intet han derom har dømt, eftersom for ham har været i rette sat, det og af fornævnte opskrift forfares, ham sagen over seks uger at have opholdt, da ved vi ikke andet derom at sige, end Anders Poulsen har jo sig deri

forseet og bør derfor igen at give Eske Bille hvis billig kost og tæring, han derpå har ladet anvende, og den hans dom ingen magt at have.

(96)

** var skikket Hans Wandel, borgmester i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård for nogen sedler bevis, som Hans Wandel har udgivet til fornævnte den gode mands tjenere og bønder på nogen læster rug, som er ydet ham i Ålborg, som han for otte eller nu år siden har købt og betalt Axel Rosenkrantz, og han alligevel nu vil kræve Hans Wandel pending for fornævnte rug: da efter mange flere ord dem imellem var, indgav Axel Rosenkrantz og Hans Wandel samme trætte på fire gode mænd, som nu her til stede var, Axel Rosenkrantz på sin side til betroet velb Albret Skeel til Fussingø og Mogens Kås til Støvringgård, og Hans Wandel på sin side os, Iver Juul og Niels Krag, at hvis vi dem om samme trætte imellem sigende vorder skulle stande for fulde, de dem dermed aldeles skal orges og nøjes med, så har vi Iver Juul, Albret Skeel, Mogens Kås og Niels Krag os derom berådet om samme sag, som os syntes meget tvivlsom, af årsag på enten sider ikke findes nogen rigtig købebrev eller håndskrift på bemeldte deres kornkøb, med muligste flid overvejet, den således revurderet og dem imellem sagt, at Hans Wandel skal give Axel Rosenkrantz 50 rigsdaler og dem inden sankt mauriti dag først kommende til ham ---- at betale, og dermed skal fornævnte deres trætte om samme korn og gældsbrev aldeles være nederlagt, og hvis sedler eller og håndskrifter på gæld er på enten sider derom har, skulle være kasseret, døde og magtesløse og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde, ---- vi begge fornævnte parter, efter at sagen på os har været voldgiven, har imellem sagt, des til ydermere vidnesbyrd har vi samtlig vores signeter her under trykt. datum ut supra.

(98)

** var skikket velb Iver Juul til Villestrup, KM befalingsmand på Gudumkloster, på sin egen så og Clemend Nielsen i Lundager på velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund, fru Dorte Krabbe til Rugtved og fru Helvig Kås til Restrup deres vegne på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, på den anden side for en dom, han 14/5 sidst forleden til fornævnte herreds ting, imellem fornævnte lodsejere deres fuldmægtig på den ene og velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans fuldmægtig på den anden side, dømt har, i hvilken dom han har fradømt fornævnte gode lodsejere et syn, de der til tinget ville have haft beskrevet til noget ellehug, som skal være ulovlig hugget i Agersted elleskov, uanseet han selv ottende dags dag tilforn samme synsmænd af tinge har udnævnt efter otte dages varsel: så og efterdi af fornævnte herredstings dom forfares, Jørgen Arenfeldt og hans tjenere at være givet otte dages varsel for synsmænd at tage af tinge og for at være på åstederne, så og 14 dags varsel at være givet for samme syn at afhjemle og tage beskrevet, og det befindes Vorgård birk at ligge i Jerslev herred, og herredsfogden dog derimod har fundet fornævnte lodsejeres fuldmægtig fra samme syn, da ved vi ikke samme hans dom at følge, men finder den ingen magt at have.

(99)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller hans visse bud Jens Eriksen på Ullerupgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Nielsen i Klostergård, herredsfoged i Hundborg herred, for at eftersom Hans Dyre skulle have haft tiltale til velb Christen Høg til Todbøl for noget ---- efter salig fru Ellen Rostrup, i hvilken sag fornævnte

herredsfoged skal have dømt to uendelige domme, og eftersom for endelig dom i sagen igen er stævnet, skal fornævnte herredsfoged ikke ville dømt eller bevilget hans fuldmægtig på hans brev og beretning at måtte bekommet læst og påskrevet: så og efterdi med fornævnte tingsvidne bevises, at da Christen Høgs skudsmål er gjort, har herredsfogden tilbudt Hans Dyres fuldmægtig opsættelse til en bestemt tid, sagen at ville optage, og ikke han samme opsættelse ville have, da kunne vi ikke kende herredsfogdens ulempe deri at være, imedens samme tingsvidne stander ved magt.

(101)

** var skikket borgmester og rådmænd i Sæby deres visse bud Rasmus Lauridsen Skrædder, der sst, med en opsættelse her af landstinget 16/3 sidst forleden, lydende dem da at have ladet stævne Anders Nielsen i Skærping, Mads Rasmussen i Gårdsted og deres medbrødre for et vidne, de til Sæbygård birketing 24/6 sidst forleden vidnet har, anlangende at de enge, som ligger norden Sæby og kaldes Strandenge, skulle have været brugt og bjerget til Sæbygård, uden last og kære, siden den er skiftet fra kronen: da efterdi ridemænd, efter KM befaling, på marken efter samme markskels trætte at have været og givet til kende, fornævnte gode mænd endnu samme vidner, nu hid kaldt er, hos dem at skal have i deres dom at inddrage, så de derfor ikke her kan fremlægges, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nu på samme vidne at kende.

(103)

** var skikket Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, hans visse bud Rasmus Lauridsen Skrædder sst med en opsættelse her af landstinget 16/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Morten Christen, tjenende på Sæbygård, og Anne Lauridsdatter i Sæbygårds mølle for et vidne, de til Sæbygård birketing 18/11 sidst forleden at have vidnet, at de skulle have seet Laurids Jensen Nordengård, tjenende Søren Mikkelsen i Sæby, at have redet med to heste over Sæbygårds å østen for Sæbygårds mølle over gærde og grøft og det nedredet og nedtrådt, uanseet Laurids Jensen ikke skal have været på fornævnte åsteder den dag, som deres vidne om formelder: så og efterdi samme vidne ikke bemelder hvilken enkende dag i fornævnte måned, samme gerning skulle være gjort, ej heller bevises samme gærde og grøft at have været ved magt, eller og Laurids Jensen den først at skal have brudt og nedertrådt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, ingen magt at have, og efterdi samme delsbrev over Søren Christensen ikke fremlægges, da bør og den magtesløs at være, indtil der stævnes på ny, og den fremkommer.

(104)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang hans visse bud Knud Pedersen i Brøndum, i Tomas Smed i Ganderup hans nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen, tjenende i Hassing præstegård, for et vidne han med sin svoger Jens Hjulmand i Ganderup til Kær herreds ting 20/2 vidnet har, anlangede det han skulle have hørt i Hassing kirke, at Tomas Smed skulle have sagt, det Jens Hjulmand var en skælm og æreskænder, mente samme vidne vildig at være og ikke uden én persons vidne, og at den burde ingen magt at have: da efter flere ord dem imellem var, bekendte og tilstod Jens Hjulmand og Tomas Smed, at de ikke ved andet på enten sider med hverandre end det som ærligt er og vel anstår, og dermed blev de med sammenlagte hænder venligen og vel forligt og fordragen, så de efter denne dag lovet at skal gøre og tilføje hinanden alt ære og godt, og alle hvis vidner ---- breve, de på enten sider i samme sag forhvervet har, skal være kasseret og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(106)

** var skikket Poul Pedersen i Obedsø på den ene og havde stævnet Oluf Vistisen i Egebjerg på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme at skulle for en stakket tid her til landsting have bekommet over en dele, som Poul Pedersen skulle have ladet ham til Fjends herreds ting overkomme 27/2 for nogen skyldkorn og smør, som Oluf Vistisen skulle reste med af den gård i Egebjerg, han iboer, til Poul Pedersen efter delsvidnes indhold, som er hans hustrus anpart af Egebjerg bondeskyld: så eftersom samme dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi der tvistes om, hvor meget bondeskyld, Oluf Vistisen til Poul Pedersen for hans anpart af samme gods skal udrede, og ikke de derom ved dom er adskilt, da finder vi efter sådan lejlighed Oluf Vistisen af denne dele kvit at være, og sagen til herredsting at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom ved dom at adskille, som der sig bør.

(108)

** var skikket Niels Nielsen i Kølsinggård og Søren Nielsen i Sejstrup på deres egne og deres brødre Anders Nielsen og Christen Nielsens vegne på den ene og havde stævnet Niels Nielsen i Majgård på den anden side, for han skal have ladet dem til Højslev birketing fordele onsdagen sidst forleden for afkald, han skulle ville have af dem efter deres salig forældre, uanseet at deres pending og gods skal være endnu i boen uskiftet, formenende samme dele bør magtesløs at blive: så og efterdi der tvistes om fornævnte brødre deres gods findes endnu at være skiftet og delt, som det sig bør, eller ej, så de burde at gøre afkald, og ikke de ved dom derom er adskilt, og Søren Nielsen, Christen Nielsen og Niels Nielsen dog er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed dem af denne dele kvit at være, og sagen ved dom at ordeles, som det sig bør.

(109)

** var skikket Jørgen Wernich, apoteker i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 16/3 sidst forleden, lydende ham da at have ladet stævne Christen Olufsen Kedelsmed, Christen Klejnsmed med flere for en vurdering, de 5/2 sidst forleden i Jørgen Wernichs hus på Laurids Friis, borger i Viborg, hans vegne gjort har, og i samme vurdering til vurderet Laurids Friis hver amme rhinskvin for 17 sletdaler, endog Jørgen Wernich formener sig dermed uret og forkort at være sket, og samme vurdering burde magtesløs at være, og andre uvildige vurderingsmænd dertil på både sider at tages: da efterdi her nu ikke findes uden ringe almuefolk til stede, som ikke på samme vin kan have forstand, og Jørgen Wernich ingen dertil ved at navngive, da ved vi ikke nu at kunne unde nogen vurdering til samme vin.

(111)

11/5 1616.

** var skikket velb Steen Bille til Knudstrup, befalingsmand på Kalundborg slot, hans visse bud Hans Hansen, foged på Bratskov, på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Bratbjerg, Anne Lauridsdatter i Bratbjerg, Anne Nielsdatter i Bratbjerggård med flere på den anden side for et vidne, de til Han herreds ting 25/9 1615 vidnet har på en hans tjener, ved navn Knud Mikkelsen i Bratbjerg, at de da skulle have seet og hos været, at Knud Mikkelsen skulle have dræbt og ihjel

slaget Peder Jensen i Bratbjerggård, dog de ikke skulle have forklaret deres vidne, om Knud Mikkelsen var forårsaget at værge sit liv eller ikke, og Knud Mikkelsen efter slig deres vidne er fredløs svoren, formenende ham dermed uret at være sket, og det tilmed skal det være salig Peder Jensens egen hustru, hans mor, søster og svoger, som om fornævnte drab vidnet har, formenende dem derfor vildige at være, og samme deres vidne burde magtesløs at blive: så efterdi samme vidne har været for sandemænd, og de derefter har gjort deres ed, og ikke de er stævnet eller kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke om samme vidne at dømme, førend de og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom hvis ret er.

(113)

** var skikket Henrik Kock, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Peder Lunov i Hassinggård på den anden side for en seddel under doms fundering, han på velb Axel Rosenkrantzes vegne til Ålborg rådhus skal have forhvervet, anlangende han til Ålborg byting skulle lide tiltale for 65 rigsdaler, som skulle reste på en håndskrift, som skulle være udgivet til afgangne Gert Meyer i Holstebro, uanseet Henrik Kock formener sig noksom og sanddruligen at ville gøre bevislig, fornævnte 65 rigsdaler i Gert Meyers levende live og velmagt at være betalt og afklaret, tilmed skulle samme uforseglet seddel være udstedt, imens han var ude på Elben med sine øksne: så efterdi Henrik Kock giver til kende, sig at have været uddraget med sine øksne, da fornævnte seddel er udgangen, og den ikke findes forseglet eller underskrevet, da kunne vi ikke kende den noksom, men sagen for borgmester og råd i Ålborg at indkomme, og der gå om hvis ret er.

(114)

** var skikket Amleck von Ostedt, borger i Flensborg, hans visse bud Peder Christensen i Hindsels på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, på den anden side for en dom, han til Thisted byting 9/3 sidst forleden dømt har, imellem Peder Christensen på Amlecks vegne på den ene og Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, og Peder Nielsen Griis, rådmand sst, på den anden side, og i samme hans dom har tildømt Staffen Nielsen og Peder Griis rådmand, at eftersom breve, bevis og beretninger for ham i rette var fremlagt, og efterdi for ham bevistes med Staffen Nielsen og Peder Nielsens udgivne brev, dem at have lovet Amleck von Ostedt tre læster byg at levere ham i Ålborg om foråret 1614 og ikke endnu sket er, da vidste fogden ikke andet derom at kende, end at de var jo pligtig fornævnte tre læster byg i Ålborg at lade levere, eller derfor at lide tiltale. dernæst mødte to mænd, som vidnede med helgens ed og oprakte fingre, at Staffen Nielsen er så lovlig på hans retfærdige rejse udenlands, så han ikke nu her kunne møde, og fordi begæret sagen nogen tid at måtte opstå: da efter sådan skudsmål blev samme sag opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(115)

** var skikket Mikkel Christensen i Futtrup på den ene og havde stævnet Dorte Nielsdatter, som tjente i Futtrup næst forgangen år og der blev beligget, på den anden side for nogen ord, hun har haft i Sodborg 28/11 sidst forgangen, disligeste samme ord at have haft i Vestervig klosters borgestue 22/2 sidst forleden, da hun at have beskyldt Mikkel Christensen for hendes barnefar, disligeste Dorte Nielsdatter til Revs herreds ting 9/3 sidst forleden har beskyldt Mikkel Christensen for hendes barnefar, endog hun tilforn i hendes barnsnød da for jordemor og dannekvinder at have beskyldt en ungkarl, ved navn Anders Christensen, som tjente Peder Frost i Toftum, for hendes rette

barnefar og ingen anden: så og efterdi Dorte Nielsdatter for ting og dom har sigtet og beskyldt Mikkel Christensen at være hendes barnefar, og endnu her i dag for retten ham med helgens ed og oprakt finger sigter og beskylder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme sigtelse at sige eller magtesløs dømme, førend Mikkel Christensen kan lovlig afværge sig, ikke hendes barnefar at være, og efterdi fornævnte vidner, Mikkel Christensen nu fremlagt har, findes at være vidnet efter sagden og ikke på fersk fod men lang tid efter, sådanne ord for dem skulle være sagt, da kunne vi ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have.

(118)

** var skikket Mikkel Christensen i Futtrup på den ene og havde stævnet Dorte Nielsdatter, som tjente i Futtrup nu næst forgangen år og der blev beligget, på den anden side for et vidne, hun 20/4 til Revs herreds ting vidnet har, anlangende det Anders Christensen, som tjente i Toftum nu i år, skulle have kommen til hende og sagt, at Mikkel Christensen skulle have lovet at give dem 20 daler, at hun skulle skylde Anders Christensen for hendes barnefar, hvilket Mikkel Christensen ved sin ed benægter: så og efterdi Dorte Nielsdatters vidne, som hun om fornævnte 20 daler vidnet har, Mikkel Christensen skulle have udlovet, ikke findes uden én persons vidne, og én persons kundskab regnes for ingen vidne, hun ikke heller har vidnet på nogen visse dag eller tid, og Mikkel Christensen sådan løfte ikke vil være bestendig, da finder vi efter sådan lejlighed samme hendes enige vidne ingen magt at have.

(120)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand på Vestervig, hans visse bud Niels Rasmussen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 8/4 sidst forleden dømt har, og deri tildømt velb Erik Kås hans tjenere i Redsted et stykke jord på Munkrøgel ager dem aldeles ubehindret at følge, uanseet at sagen ikke for ham med hans egen stævning så lovlig og ret, som det sig burde, fandtes at være indstævnet: så og efterdi samme varsels seddel, som Knud Gyldenstjerne ---- skal være stævnet med, findes på tinge at være læst, da samme dom er udgangen, og ikke den findes i dommen indført, eller med deres hjemmel kommer overens, fornævnte seddel ikke heller medfører hvad sag, Knud Gyldenstjerne skulle gives, og herredsfogden ikke selv sin stævning har udgivet, så Knud Gyldenstjerne kunne vide hvortil han skulle svare, da finder vi efter sådan lejlighed denne dom at være, som den udømt var og ikke komme Knud Gyldenstjerne til nogen forhindring.

(121)

** var skikket Christen Frost i sønder Dråby hans visse bud Søren Jensen i Skærbæk på den ene og havde stævnet Poul Jensen i Dråby på den anden side for nogen sårmål og skade, han skulle have gjort Christen Frosts hustru Karen Jensdatter og ham selv, af hvilke sårmål og skade, hans hustru skulle have fanget, noksom skulle befindes hende at have fanget stymperdom på mellemste finger på hendes højre hånd, formente gode mænd der til landstinget burde at granske og omkende efter loven og samme stymperdom vurdere, og Peder Jensen derfor at stande til rette: så og efterdi befindes Christen Frost og Poul Jensen deres trætte på dannemænd at have voldgiven, dem derom imellem at skulle sige, ved vi ikke vurdering til samme skade at stede, men finder sagen til samme til betroet voldgiftsmænd at komme, og dem derom at sige og kende, eftersom de dertil betroet er.

(123)

** var skikket Anne Jensdatter, barnfødt i Hem, tjenende på Eskær, hendes visse bud Jens Christensen i Grønninggård på den ene og havde stævnet Søren Bundesen i Jebjerg på den anden side for hans sandhed at vidne og bekende med højeste helgens ed og oprakte fingre efter recessens bemelding, om han har haft legemlig fællig eller samkvem med Anne Jensdatter, siden de kom i ægteskab tilsammen, som to ægtefolk burde, eller også siden han hende forladt har, og derhos berettet, at han ikke til herredsting har villet møde. så blev Søren Bundesen i dag påråbt, og ikke han er fremkommet sig derimod at erklære.

25/5 1616.

** var skikket velb fru Karen Gyldenstjerne til Torp hendes visse bud Anders Nielsen i Langgård med en opsættelse her af landstinget 13/4 sidst forleden, lydende hende da at have ladet stævne Jens Eriksen, tjenende velb Hans Dyre til Ullerupgård, på den anden side for en delsvidne, han på sin husbond velb Iver Dyres tjeners vegne til Hillerslev herreds ting 12/2 sidst forleden forhvervet har, over en af hendes tjenere Anders Nielsen i Langgård for en kast, han i Bredkær fælled skulle have vedkendtes at have med været at kaste, uanseet det ikke med tingsvidne kan bevises, hendes tjener at have med været samme kast at kaste, ej heller det at have vedkendtes, men ikke aleneste herredsfogden den i sin opsættelse og dom at have ham sådan vedkendelse ladet påskrive, og han uden bevis er bleven delt, menende ham med urette og efter uendelig dom at være delt, og samme dele bør fordi magtesløs at være og ikke komme hendes tjener til hinder eller skade: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget dom lov og ret kan findes.

(124)

8/6 1616.

** var skikket Poul Christensen i Egeris og havde hid kaldt sandemænd af Fjends herred om manddød at sværge over Søren Pedersen i Roum for hans bror Søren Christensen i Tastum, han ihjel slog, og mente ham uskyldig at være dræbt og omkommen, og først fremlagde efterskrevne tingsvidne af Fjends herreds ting 14/5 sidst forleden, Maren Christensdatter i Tastum at have vidnet, at på søndag var 14 dage, der prædiken var ovre i Kobberup kirke, da kom Søren Pedersen i Roum og Sidsel Sørensdatter i Skive kørende i Jacob Madsens gård i Tastum, så gik de ind til Søren Christensen Grydermands, som var til husværing i Jacob Madsens gård, så faldt Søren Pedersen og Søren Christensen nogen ord imellem, da sagde Søren Christensen til Søren Pedersen, var det ikke i hans eget hus, da skulle han selv få utak, så tog Søren Pedersen fat på Søren Christensen og satte ham hårdt til væggen, og idet tog Søren Pedersen en tollekniv ud og stak Søren Christensen i hans venstre side til hans død: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Søren Pedersen manddød over og fra hans fred for Søren Christensen han ihjel slog, eftersom de selv sanden derom har udspurgt.

(126)

** var skikket velb Truid Bryske til Estrup hans visse bud Jens Knudsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for to domme, han på én dag til fornævnte herredsting dømt har 7/6 1608, og har han i den ene sin dom

fradømt hans tjener Niels Poulsen i sønder Vrå noget kirkejord, som har været bjerget og brugt til fornævnte gård mere end et halvt hundrede år efter gamle vidnesbyrd og tingsvidners lydelse, hvilket fogden ikke ville anse, endog de stander ved deres fuldmagt, og har heden dømt samme kirkejord fra hans gård og til en gadehusmand, ved navn Laurids Glarmester. så mødte to mænd og vidnede, at Jørgen Friis er så lovlig forhindret i KM forfald og bestilling, at han ikke nu kunne være til stede, og fordi begæret sagen nogen tid at måtte opstå: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(127)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Anders Poulsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have ladet stævne Jens Pedersen, ridefoged til Dueholm kloster, for et klagevidne, han 22/4 sidst forleden til Sønderherreds ting i Mors gjort og forhvervet har på hans husbond velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans vegne over Anne Lykke hendes tjenere Peder Madsen i Lørslev med flere sst, så og over fru Anne Lykke selv for ruser, hun skulle lade bruge i Limfjorden, endog Anders Poulsen på fru Anne Lykkes vegne formente ikke samme rusestand skulle være Otte Skeel til nogen forhindring på hans fiskeri for Dueholm klosters endels ejendom: så og efterdi det ikke befindes fru Anne Lykke med hendes lovværge for samme klage og vidne at være given varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme klage og vidnesbyrds vidne ingen magt at have.

(129)

** var skikket Anders Poulsen, foged på Højris, på den ene og havde stævnet Jens Pedersen, foged på Dueholm kloster, på den anden side for en snapvidne, han lader sig af berømme at skal have forhvervet efter Anders Poulsens ord, som han skal have haft på Sønderherreds ting 22/4 sidst forleden, hvilke snapvidne Anders Poulsen formener ikke burde at udstedes, førend de otte mænd, som den dag var tinghørere, var så lovlig derfor stævnet med landstings stævning, og Anders Poulsen gav til kende, at dersom nogen ord i hastighed kunne være faldet, formente han, det ikke at gælde på nogens ære eller lempe, eller sig dem i nogen ond mening at have haft, og der ---- afstod Jens Pedersen samme vidne, så det skal være som det uvidnet var, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(130)

** var skikket Mikkel Christensen i Futtrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Tomasen i Heltborg med flere for et vidne, de til Revs herreds ting 9/3 sidst forleden vidnet har, anlangende at Knud Jepsen og Maren Jepsdatter i Ettrup skulle være to ægtuge søskende, som dem skulle være for sagt, i lige måde stævnet Mikkel Abildgård i Villerslev med flere for et vidne, de til Hassing herreds ting 21/3 sidst forleden vidnet har, indeholdende det Knud Jepsen og Maren Jepsdatter skulle være to ægtuge søskende, som dem skulle være for sagt, og Niels Knudsen, som boede i Heltborg, var Knud Jepsens søn, og Dorte Nielsdatter, som senest tjente i Futtrup og der blev lokket, var Niels Knudsens ældste ægte datter, og Anne Eskesdatter, som boede i Gammelbygård er Maren Jepsdatters ægte datter, og Sidsel Christensdatter, Mikkel Christensens hustru, i Futtrup er Anne Eskesdatters ægte datter, så Sidsel Christensdatter og Dorte Nielsdatter er, som de har sagt for dem, to kødelige næstsøskendebørn,

formenendes samme vidner ikke så udtrykkelig og fuldkommen at være vidnet, men at være vidnet efter sagden og ikke efter nogen sandfærdige bevis, og samme vidner burde magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidner ikke findes udtrykkeligen og ærligen men i tvivl at være vidnet, eftersom det for dem skulle være sagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner at være, som de uvidnet var, og ingen til hinder eller skade at komme.

(134)

** var skikket Villads Christensen i vester Jølby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Markor Andersen i vester Jølby med flere for et vidne, de til Nørherreds ting i Mors 5/3 sidst forleden vidnet har, belangende at Maren Pedersdatter i vester Jølby var en åbenbarlig berygtet troldkvinde og havde lovet dem ondt, og det var dem vederfaret på deres fæmon og egen helbred, sammeledes havde stævnet Poul Nielsen i Dragstrup med hans medbrødre nævninger, for de til fornævnte ting 19/3 sidst forleden har Maren Pedersdatter kirkenævn og en fuld trolddoms på, som samme deres ed og tov om bemelder, hvilke vidner og nævningers ed Villads Christensen formente lovlig og ret at være vidnet og svoret, og burde derfor ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af for bemeldte vidner forfares og bevises, Maren Pedersdatter at have lovet folk ondt, og det dem derefter, en part på deres helbred, så og på deres kvæg at være vederfaret, disligeste efterdi Villads Christensen nu her i dag har lagt sin hånd på Maren Pedersdatters hoved og vedkendes hende for en åbenbarlig troldkone, det og med stokkenævn bevises, hende i langsommelig tid at have fulgt en ond rygte for trolddom, hvilket og med præstens kundskab bekræftes, og ingen vidnesbyrd hun derimod fremlægger, sig ærligen at skulle have skikket og forholdt, sammeledes efterdi loven formelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og efterdi fornævnte nævninger har været opkrævet Maren Pedersdatter enten at skære eller skylde, og de som boer i sogn og bedst hendes lejlighed ved, har hende ved deres ed kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan circumstantser og lejligheder ikke imod fornævnte vidner, ej heller fornævnte nævningers ed at sige, eller dem for samme deres ed og tov at fælde.

(141)

** var skikket Christen Christensen i Ullis hans visse bud Anders Rolandsen, rådmand og byfoged i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Goris Swertfeger og hans hustru Inger på den anden side for et vidne, de til Viborg byting 15/4 sidst forleden vidnet har, at de skulle have fået Christen Christensen i Ullis to halskobler, som Christen Ibsen i Elkær havde sendt ham efter, hvilke vidne Christen Christensen hårdelig ved sin højeste helgens ed benægter, at Goris Swertfeger og hans hustru aldrig fik ham nogen kobler, hvilke vidne Christen Christensen formente usandfærdelig at være og burde fordi magtesløs at være: da efterdi sagen i seks uger har været opsat, som er til i dag, at de nu på begge sider her skulle være mødt, og fornævnte vidnesbyrd, Christen Ibsen og Morten Ibsen, ikke nu er fremkommen, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner ingen magt at have.

(142)

** var skikket Jens Jensen i Vejrum på den ene og havde stævnet Peder Knudsen i Sundstrup og Niels Nielsen i Koldbæk på den anden side for et vidne, de for nogen kort tid siden til Middelsom herreds ting på ham med Christen Sørensen Broholm skal have vidnet, og formener dem til samme

vidne imod samvittighed af Christen Holm at have ladet til bruge, Christen Sørensen til villighed, og Jens Jensens sag og ret dermed at forvilde og forvende, som han havde til Christen Sørensen, for han ham bag til på vej og sti skal have anfalden og hugget, og Peder Knudsen selv at skal have været i flok og følge med Christen Sørensen og været ---- til Jens Jensens skade, som han formener, hvorover han formener dem usandfærdelig imod ham at have vidnet: da efter mange flere ord, dem imellem var, blev de om samme deres trætte således forlig tog fordragen, at Christen Sørensen afstod samme købebrev, og Jens Jensen og lovede og forpligtede sig inden onsdag aften først kommende igen at give ham 60 rigsdaler og de 10 daler, Christen Sørensen ham videre på samme køb givet har, skal han for samme sine sår og skade beholde, og dermed al den trætte, dem til denne dag imellem været har, aldeles nederlagt, og alle hvis voldsvidner, delsbreve, domme, vidner og andre breve, da på begge sider imod hverandre forhvervet har, skal være kasseret, død og magtesløs, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(143)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Hans Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Jepsen, Peder Jepsen og Jens Jepsen i Hassing på den anden side, for han til Hassing herreds ting har ladet dem husfred oversværge, og seks ugers dag og langt mere siden forgangen er, og ikke de har bødet, settet eller borgen sat, og ej heller nævningers ed rykket, men endnu at stande ved fuldmagt, formenende fornævnte mænd burde efter recessen at fare som andre fredløse mænd: da for nogen lejlighed, sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(144)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen, slotsskriver der sst, på den ene og havde stævnet Peder Bunde i Dollerup, Jens Ibsen sst og deres medbrødre nævninger over Mette Hvid, barnfødt i Skræ, på den anden side for en deres ed og tov de 1/6 sidst forleden til Nørlyng herreds ting over Mette Hvid svoret og gjort har, i hvilke de har hende en fuld kætteri oversvoren, for hun efter sin egen bekendelse har avlet to børn, den ene, som er den første, ved Søren Nielsen i Skræ, og den sidste ved Søren Christensen i Agerskov, som er efter vidnesbyrds indhold to fuld kødelige søskendebørn, og har Mette Hvid for otte mænd til fornævnte ting bekendt sig noksom at have hørt sagt, såvel som og været hende selv bevidst, at Søren Nielsen og Søren Christensen var hinanden så nær, som forskrevet står, menende efter sådan lejlighed samme deres ed og tov burde ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Mette Hvid bekender og tilstår, sig først at have avlet barn med Søren Nielsen i Skræ, hun og vedgår sig siden at have haft legemlig omgængelse og avlet barn ved Søren Christensen i Agerskov, som skal være to søskendebørn, og Søren Christensen såvel som hun tilforn at have vidst dem så at være beslægtet, såvel som og hendes forrige bedrift med Søren Nielsen, førend Søren Christensen belå hende, nu og bevises med tingsvidne, Søren Nielsen og Søren Christensen at være to søstres børn, og nævninger efter sådan Mette Hvids egen bekendelse og fornævnte vidnesbyrd har hende kætteri sag oversvoret, ved vi ikke imod denne nævningers ed at sige.

(146)

** var skikket velb fru Karen Gyldenstjerne til Torp hendes visse bud Anders Nielsen i Langgård med en opsættelse her af landstinget i sag 14 dage, lydende hende da efter en anden opsættelse at

have ladet stævne Jens Eriksen, tjenende velb Hans Dyre til Ullerupgård for en delsvidne, han på sin husbond og velb Iver Dyre deres vegne til Hillerslev herreds ting 20/2 sidst forleden forhvervet har over en hendes tjener, Anders Nielsen i Langgård, for en kast, han i Bredkær fælled skulle have vedkendtes at have med været at kaste, uanseet det ikke med tingsvidne kan bevises, hendes tjener Anders Nielsen at have med været samme kast at kaste, ej heller det at have vedkendtes, men kun aleneste fogden i sin opsættelse og dom at have ham sådan vedkendelse ladet påskrive, og han uden bevis er bleven delt, menende ham med urette og efter uendelig dom at være delt, og samme dele bør fordi magtesløs at være: da efter begge parternes bevilling blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og samme dele imidlertid ikke at komme Anders Nielsen til nogen forhindring.

(147)

22/6 1616.

** var skikket Anders Christensen i Stenvad og havde hid kaldt sandemænd af Børglum herred om Jens Nielsen, som boede i Åsendrup hans bane, som blev dræbt og ihjel slagen ved Furreby, og mente ham uskyldig at være omkommen, sandemænd hans banemand at udlade, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Børglum herreds ting 28/5 sidst forleden, som bemelder Christen Nielsen i Åsendrup med flere at have vidnet, at den søndag næst for pinsedag nu sidst forleden, da så de Laurids Johansen i Furreby, Jens Mørks kvinde Mette Pedersdatter i Lyngby med flere kom løbende efter salig Jens Nielsen, som boede i Åsendrup, og slog ham med sten, forke, jerntyve og stænger indtil så længe, de fik livet af salig Jens Nielsen, og han blev til døde: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Jens Mørk i Lyngby, som for sagen er bort rømt, at være Jens Nielsens bane, og ham sagesløs at have af dage taget, og derfor svor ham fra hans fred.

(149)

** var skikket Christen Olufsen, velb fru Anne Maltesdatter, salig Ove Lunges til Eskær hendes visse bud Christen Olufsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, på den anden side for nogen æsknings domme, som han til Horns herreds ting 3/6 sidst forleden dømt har imod en hendes tjener, ved navn Mette Lauridsdatter i Mosbjerggård for nogen gæld, som hendes salig afgangne husbond og hun skulle være hende skyldig, hvilken gæld hun højlig skulle have benægtet, og ingen bevis i nogen måder skulle være fremlagt om samme gæld: så og efterdi samme dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(150)

** var skikket Henrik Tomasen, borger og rådmand i Hjørring, hans visse bud Mogens Jensen i Jonstrup på den ene og havde stævnet Hans Tidemand, byfoged i Hjørring, på den anden side for en lov, som han 28/5 til Hjørring byting gjort og givet har, eftersom Hans Tidemand ham tilstedt har, formener samme lov burde ved sin fuldmagt at blive, så mødte Søren Skriver i Hjørring og berettet, at han ikke af vidste sig til denne landsting at være stævnet, og fordi ikke vidste at tage sine breve med sig til samme sag at kunne svare: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Stygge Høg til Vang hans visse bud Knud Pedersen i Brøndum på den ene og havde stævnet velb fru Karen Hvas til Hejselt med hendes lovværge, så og Anders Mogensen og Mogens Mogensen, jomfru Mette Mogenster, jomfru Dorte Mogenster, og Inger Margrete Mogensdatter med deres lovværge på den anden side for en summa pending, som salig afgangne Mogens Andersen Stygge Høg skyldig var efter hans udgivne brev og hans egen søns forsegling, så og efter fru Karen Hvasses egen udgivne brev, og de for fornævnte pending efter deres breve efter rigens ret er tildømt til Børglum herreds ting 20/4 sidst forleden at lide rigens æskning, hvorfor han nu her til landstinget i lige måde formener sig æskning at måtte bekomme beskrevet. så er fru Karen Hvas, Anders Mogensen, Mogens Mogensen, jomfru Mette Mogensdatter, jomfru Dorte Mogensdatter og jomfru Margrete Mogensdatter ikke nu mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre: da blev Knud Pedersen på Stygge Høgs vegne undt samme æskning, så æskede Knud Pedersen her i dag til Viborg landsting i lige måder som til herredsting æsket er.

(152)

** var skikket Mikkel Pedersen i stor Hillerslev hans visse bud Christen Jensen i Håstrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mikkel Nielsen i Hovsør, Peder Tordsen i Sennels med flere for en vidne, de til Hillerslev herreds ting 19/3 sidst forleden vidnet har, og i samme deres vidne vidnet, som han formener, at han 9/3 førte sig i trætte med Jep Sørensen i Malle, og ikke i samme deres vidne har navngivet eller om vidnet, om det skete med ord eller gerning eller med hug eller slag, ikke heller hvorledes det skulle være tilkommen: så og efterdi ikke i samme vidne navngives i hvis måde Mikkel Pedersen skulle have overfaldet Jep Sørensen eller at have gjort nogen håndgerning på ham, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ikke at komme Mikkel Pedersen for hans person til hinder eller skade i nogen måde, og efterdi samme klage vidne ikke fremlægges, da bør det ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer her med samme klage vidne og vil være i rette.

(154)

** var skikket Amleck von Ostedt, borger i Flensborg, hans visse bud Christen Madsen i Hesselbjerg med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have ladet stævne Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, for en dom, han til Thisted byting 9/3 sidst forleden dømt har imellem Peder Christensen i Hindsels på Amleck von Ostedt hans vegne på den ene og Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, og Peder Nielsen ---- , rådmand sst, på den anden side, og i samme hans dom har tildømt Staffen Nielsen og Peder Nielsen, at eftersom breve, bevis og beretning for ham i rette var fremlagt, og efterdi for ham bevistes med Staffen Nielsen og Peder Nielsens udgivne brev, dem at have lovet Amleck von Ostedt 3 læster byg at levere ham i Ålborg, ad foråret 1614, det første muligt kunne være, og endnu ikke sket er, da vidste fogden ikke andet derom at kende, end de var jo pligtig samme 3 læster byg i Ålborg at lade levere, eller derfor at lide tiltale: så og efterdi samme dom ikke er endelig, da bør den at være som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(156)

** var skikket Anders Sørensen i Vestergård på den ene og havde stævnet Peder Offersen, født i Hindborg, og hans fuldmægtig på den anden side for to uendelige domme, han lader sig af berømme, han eller hans fuldmægtig her til landsting kort tid siden skulle have forhvervet over to deler, Anders Sørensen tilforn har ladet ham overkomme, formenende samme to domme med vrang undervisning at være forhvervet, og derfor ikke endelig at lyde, og dem fordi ikke længere magt at have men magtesløs at være: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder endelig, da bør de ikke at komme Anders Sørensen til nogen forhindring, og efterdi det ikke bevises, Anders Sørensen at have givet sin husbond fornævnte 12 daler, og der kives om fornævnte fisk blev betalt med rede penning eller ej, og ikke gøres bevislig samme to sølvskeer at være forpantet til Peder Offersen, og Anders Sørensen skal være Peder Offersen gæld skyldig, fornævnte delsbreve ikke heller årlig til tinge er læst og påskrevet, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Offersen af disse deler kvit at være, og dem at komme til regnskab med hinanden, som det sig bør.

(158)

** var skikket Christen Lauridsen i Rettrup hans visse bud Jens Jepsen i Nørkær på den ene og havde stævnet Peder Offersen, født i Hindborg, på den anden side for to uendelige domme, han skal have ladet forhverve til Viborg landsting over en dele, som Christen Lauridsen skulle have på Peder Offersen for nogen pending, han skal være skyldig med rette, hvilke to uendelige landstings domme Christen Lauridsen formener burde magtesløs at være, efterdi samme dele er lovlig og ret: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder endelig, da bør de ikke at komme Christen Lauridsen til nogen forhindring, og efterdi nu bevises ---- med delsbrev, Christen Lauridsen at have været delt og lovforvunden, da han samme delsbrev over Peder Offersen forhvervet har, og i så måde den tid selv været umyndig, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Offersen af denne dele kvit at være.

(159)

** var skikket Laurids Nielsen i Vium på den ene og havde stævnet Morten Jacobsen, Christen Christensen Thybo med flere på den anden side for en videbrev, som de lader dem af berømme, som de ville, han skulle forsegle dem, og ikke jeg har været hos dem og samtykt den, da de lod den skrive, fordi han er født i en anden sogn, og ikke han kunne komme til at forsegle den for den årsags skyld, at han ikke endnu har drukket hans bryllup, og ikke heller han ved endnu, hvor al hans jord ligger, og børnenes pending er ikke endnu afgjort, men når han har drukket hans bryllup, vil han gerne forsegle den: så og efterdi recessen formelder, at hvad vide, som almuen lægger på nogen by eller torp om hegnet og gærde, særjord og anden byens nytte og tarv, det må ej en grande eller to kuldkaste, men skulle alle holde vide og vedtægt, og efterdi menige grander, Laurids Nielsen undtagen, ---- gjort samme vide og vedtægt om deres hegnet og særjord, og de har den forseglet, og herredsfogden fordi har tilfunden Laurids Nielsen den med at forsegle, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme videbrev og dom at sige eller magtesløs dømme.

(160)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Niels Mouridsen, borger og indvåner i Viborg, Anders Jensen i Rødding med flere på den anden side for en vidne, de 11/5 sidst forleden til Nørherreds ting vidnet har, indeholdende en part af dem ikke at have seet eller fornemmet Niels Keldsen i Søgård i Fjends herred og hans søn Christen Nielsen sst at have givet Mette Hvid varsel 23/3 ved Nørlyng herreds ting, enten på tinget eller udenfor i Rødding by, og en part af dem udtrykkeligen at have vidnet, at de ikke den dag gav

hende varsel, enten før eller siden ting blev holdt, og Mette Hvid selv personlig for otte mænd at have vidnet, at hun ikke hørte, det Niels Keldsen eller hans søm gav hende varsel bemeldte dag, hvilket hendes vidne hun har til fornævnte ting, før nævninger gjorde deres ed på hende, bekræftet og endnu på ny igen hendes vidne, da hun vidste sig intet mere at have af dette liv, og siden samme dag derpå er død, og dernæst var Niels Keldsen og Christen Nielsen her til stede og med helgens ed og oprakte fingre var samme varsel bestendig at have gjort Mette Hvids: da for vores bøn og begæring afstod Knud Gyldenstjerne samme tiltale til Niels Keldsen og Christen Nielsen for samme varsel dem derfor at skal kvit være.

(161)

** var skikket Jens Olufsen i Vium på den ene og havde stævnet Laurids Nielsen sst på den anden side, for han til Horns herreds ting nogen tid siden har ladet ham fordele for noget jord, de omtrætter, disligeste for 2 mark brevpending, som han skulle have ladet bekoste på brev pending om samme jord, formenende samme dele ikke så lovlig og retfærdig at være tagen drevet og forhvervet, som det sig burde, efterdi sagen samme dag, delen er drevet, for tingsdom er voldgivet på fire dannemænd: så og efterdi Jens Olufsen og Laurids Nielsen samme deres trætte på dannemænd har voldgiven, og eftersom tingsvidne formelder og Laurids Nielsen at skulle have 2 brevpenning igen, hvilke han ---- annammet, da finder vi efter sådan lejlighed Jens Olufsen af samme dele kvit at være, og sagen til fornævnte til betroet voldgifts mænd at komme, og dem derom at sige, eftersom de er til betroet.

(162)

** var skikket Jens Lauridsen i Hostrup på den ene og havde stævnet Vil Mogensen i Resen på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme at skal have forhvervet over Jens Lauridsen, hvilken dom han formener med vrang undervisning at være forhvervet, og ikke for den at skulle være lovlig stævnet og kaldt, hvorfor Jens Lauridsen formente samme dom burde magtesløs at være, og ikke at komme Jens Lauridsen til hinder eller skade på hans retfærdige arv efter hans afgangne far og mor: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi der tvistes, om Jens Lauridsen har bekommet samme arv, så han derfor burde nogen afkald at gøre, og ikke nogen dom derom er udgangen, ikke heller Vil Mogensen det for os beviser, og Jens Lauridsen dog er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af denne dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør.

(164)

** var skikket Mikkel Mikkelsen i ---- på den ene og havde stævnet Morten Sti i Tårs på den anden side for en vidne, han til Vennebjerg herreds ting 29/1 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen pending, som Mikkel Mikkelsen skulle have ved dobbel vundet fra Morten Sti, hvori Morten Sti skulle have vidnet i sin egen sag og efter sin egen vidne selv skal have sigtet Mikkel Mikkelsen for samme pending: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men en halvt år efter gerningen skulle være sket, og ikke i samme deres vidner at have specificeret eller navnlig båret kundskab om, hvor mange penning Mikkel Mikkelsen Morten Sti skulle have afvundet, de ej heller samme tid der i Sæby at skal have tjent eller haft bopæl, så de kunne da regnes for nogen borgersønner, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være, og fornævnte herredstings dom, som derefter dømt er, ingen magt at have.

(166)

** var skikket Anders Knudsen Klejnsmed, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen, slotsskriver på Hald, på den anden side, for han nogen tid siden til Viborg byting skal have ladet ham fordele for nogen korn, han på Hald skulle have bekommet, endog Anders Knudsen benægter sig intet korn der at have købt, men hvis korn han har bekommet på Hald, det ham at være givet og leveret af salig Just Jørgensen, forrige slotsskriver, på regnskab i hvis arbejde, han har gjort til slottet: så og efterdi Anders Klejnsmed findes i restantsens bog på ---- at være indskrevet for pending for fornævnte KM korn at have udlovet, og ikke derfor at have rettet, så han derover er delt bleven, da ved vi ikke ham at samme dele at kvit dømme.

(168)

** var skikket velb Anders Friis til Hungstrup og lod læse efterskrevne fuldmagt lydende, jeg Frederik Munk til Krogsgård kendes og gør vitterlig med dette mit åbne brev, at jeg har fuldmægtig gjort velb Anders Friis til Hungstrup på Viborg landsting først kommende at lade læse mit brev og segl formeldende om arv og gæld, som jeg lader opsige efter min afgangne bror Hans Munk, så at jeg aldeles intet vil arve eller gælde efter ham. datum Rugballegård 18/6 1616 Frederik Munk egen hånd.

6/7 1616.

** var skikket velb Keld Brockenhuus til Lerbæk med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have ladet stævne Laurids Poulsen i Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, for en dom han til Sønderherreds ting 31/10 1614 dømt har imellem Niels Andersen Hedebo og velb Mogens Krag til Glomstrup, og deri tildømt Keld Brockenhuus nogen gæld at betale, dog Keld Brockenhuus ikke har været lovlig stævnet eller kaldt eller fanget lovlig varsel derfor, formeldende i sin beslutning, at fornævnte herredsfoged har kvit dømt Mogens Krag for nogen gæld, som Keld Brockenhuuses salig søster jomfru Karen Brockenhuus skulle været i, såvel som Keld Brockenhuus formener at være salig Otte Krags gæld, og Keld Brockenhuus tilforn han betalt Otte Krag 2000 daler, hans søsters gæld at betale med den tid, han har fået hende i ægteskab, som skal findes med kontrakt og Otte Krags egen brev med at bevise, og formener derfor samme hans dom ikke så lovlig eller retfærdig at være, så den burde at komme Keld Brockenhuus til hinder eller skade i nogen måde: så og efterdi samme dom i første punkt ikke er endelig, finder vi den i det artikel at være som den udømt var, og sagen til herreds ting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(170)

** var skikket velb Truid Bryske til Estrup hans visse bud Jens Knudsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Jensen i sønder Vrå og Hans Jensen sst på den anden side for et vidne, de til Børglum herreds ting 30/4 sidst forleden vidnet har, anlangende noget jord, som hans tjener Niels Poulsen i sønder Vrå har i brug, og ej fornævnte mænd har vidnet om nogen enkende tid, år eller dag, når salig Mikkel Pedersen skulle have brugt fornævnte jord, som fornævnte mænd om vidnet har, som da salig Mikkel Pedersen for 20 år siden og mere er død, og formener samme deres vidne burde ingen magt at have men magtesløs at blive: så og efterdi at da vi samme hovedvidne med

genparten har konfereret og overlæst, kommer de i adskillige punkter ikke overens med hverandre, og efter sådan lejlighed finder vi samme vidne ingen magt at have.

(171)

** var skikket velb Truid Bryske til Estrup hans visse bud Jens Knudsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for to domme han på én dag 7/6 1608 til fornævnte ting dømt har, og har han i den ene sin dom fradømt hans tjener Niels Poulsen i sønder Vrå noget kirkejord, som har været bjerget og brugt til fornævnte gård mere end et halvt hundrede år, efter gamle vidnesbyrd og tingsvidners lydelse, hvilket fogden ikke ville anse, endog de stander ved deres fuldmagt, og har heden dømt samme kirkejord fra hans gård og til en gadehusmand, ved navn Laurids Lauridsen, som noksom kunne forstås at samme jord ikke gammel tid er givet eller kommet fra et gadehus, men skulle være kommet fra samme gård, og den mand, som boede i samme gård tilforn, og den oplod til Niels Poulsen og gav ham sin datter, han fornævnte kirkejord til Niels Poulsen stedte og fæstet, og Niels Poulsen selv har udlagt et sort hjelmet stud og ydet den salig Ove Langes foged, Søren Iversen på Odden, som er med hans kvittants at bevise: så og efterdi med salig Ove Lunges fuldmægtigs kvittants på stedsmål af samme kirkejord bevises, Niels Poulsen det at have sted og fæst af ---- til stedsmål udgivet, og den kvittants ikke var for herredsfogden fremlagt, da han samme dom dømt og udgivet har, da finder vi efter sådan lejlighed samme domme at være, som de udømt var, og efterdi med fornævnte vidne gøres bevisligt, samme kirkejord i langsommelig tid, både før og efter fornævnte kvittants på stedsmål, at have fulgt og været brugt til samme gård, Niels Poulsen iboer, for afgift til kirken, da bør Jørgen Pedersens fæstebrev derimod ingen magt at have.

(174)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Anders Poulsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have ladet stævne Kirsten Jensdatter i Vittrup, Maren Olufsdatter i Frøslev med flere for et vidne, de til Sønderherreds ting 27/5 sidst forleden vidnet har, anlangende Anne Svendsdatter, barnfødt i Rakkeby, beskyldte Jens Tomasen i Vejerslev for hendes rette barnefar til den barn, hun fødte på sankt volborg dag sidst forleden, hvilket vidne Anders Poulsen på fru Anne Lykkes vegne formener lovlig og ret at være, disligeste stævnet Anne Svendsdatter for en årsags og sigtelse vidne, som hun til Sønderherreds ting 27/5 sidst forleden gjort har, og deri årsaget Jens Tomasen, det han ikke var far til den barn, som hun fik til Peder Møllers, uanseet at hun for fire dannekvinder i hendes barnsnød har beskyldt ham at være far til den barn, hun da var svagelig med og fødte, hvilket vidne Anders Poulsen på fru Anne Lykkes vegne formener ikke så lovlig at være, at det burde nogen magt at have men magtesløs at være: så og efterdi fornævnte fire kvinder har vidnet Anne Svendsdatter i hendes største nød og barnefødsel at have udlagt og beskyldt Jens Christoffersen at være hendes barnefar, og samme deres vidne med præstens og andre dannemænds vidne og kundskab bestyrkes og bekræftes, ---- Anne Svendsdatter og nu her i dag har været samme ord, som hun for ---- hr Christen Christensen haft har, at Jens Christoffersen skulle være hende barnefar, bestendig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte fire kvinder og præstens og dannemænds vidnesbyrd at sige eller magtesløs dømme, men Jens Christoffersen og Anne Svendsdatters benægtelse, såvel som og den udlæggelse, hun Jens Jepsen udlagt har, derimod ingen magt at have.

(181)

** var skikket velb fru Karen Gyldenstjerne til Torp hendes visse bud Anders Nielsen i Langgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter en anden opsættelses lydelse at have stævnet Jens Eriksen, tjenende velb Hans Dyre til Ullerupgård, for en delsvidne, han på sin husbond og velb Iver Dyre deres vegne til Hillerslev herreds ting 20/2 sidst forleden forhvervet har over en hendes tjener, Anders Nielsen, for en kast, han i Bredkær fælled skulle have vedkendtes at have med været at kaste, uanseet det ikke med tingsvidne skulle kunne bevises, hendes tjener Anders Nielsen at have med været samme kast at kaste, ej heller det at have vedkendtes, men ikke aleneste fogden i sin opsættelse og dom at have ham sådan vedkendelse ladet påskrive, og han uden bevis er bleven delt, menende ham med urette og efter uendelig dom at være delt, og samme dele bør fordi magtesløs at være: så mødte Jens Eriksen og berettet, at hans husbond den gode mand velb Jacob Lykke til Tandrup, som og nu her til stede var, hans skyld har ---- eftergiven samme dom og dele, og derfor dem ville afstå, og efter sådan lejlighed bør de ikke at komme Anders Nielsen til nogen forhindring.

(183)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Jens Pedersen, ridefoged der sst, og havde stævnet Anders Mikkelsen i sønder Dråby på den anden side for adskillige falske vidner, han har vidnet og forseglet til Nørherreds ting i Mors, som ham her til landsting er over bevist, og derfor tilfunden ved sin ed efter loven at afværge, det hans segl med vilje og vidskab ikke er kommen for samme falske vidner, hvilke dom efterdi han ikke har efterkommet, formente Jens Pedersen på Otte Skeels vegne, det Anders Mikkelsen at være mindre mand og straffes som en falskner: da Otte Skeel nu tredje gang for endelig dom at have ladet hid kalde Anders Mikkelsen, og ikke han endnu er mødt eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen modstand herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, så finder vi efter sådan lejlighed og doms lydelse Anders Mikkelsen en mindre mand at være og straffes som en falskner.

(184)

** var skikket Henrik Tomasen, borger og rådmand i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham at have stævnet Hans Tidemand, byfoged i Hjørring, for en lov som han 28/5 til Hjørring byting gjort og givet har, eftersom Hans Tidemand ham tilstedt har, formener samme lov burde ved sin fuldmagt at blive, herhos fremlagde Henrik Tomasen efterskrevne tingsvidne efter samme lov af Hjørring byting ---- 8 mænd vidnet har, det Henrik Tomasen stod der den dag for tingsdom lovtid dags selv tolvte med dannemænd og dannesvende, som var disse efterskrevne, og med dem edlet og drev sin lov, som Hans Tidemand havde ham tilstedt, efter tingsvidnes lydelse, så var den dag fornævnte mænd og ungkarle fremkommen, ordentlig efter hverandre, og enhver for sig bad da så sandt Gud til hjælp, at Henrik Tomasen ikke slog Søren Skriver, indvåner i Hjørring, noget af de sår og skade i det aller ringeste, som han var sigtet for at skulle gjort ham. så mødte Jacob Vognsen på sin husbond så og byfogdens vegne, disligeste mødte og Oluf Tomasen, borger og rådmand i Hjørring, på Søren Skrivers vegne med hans forseglede og underskrevne fuldmagts lov og gav til kende, at de intet beskyldte samme lov, og ikke heller her var nogen andre til stede, som derpå klaget: da efter sådan lejlighed finder vi samme lov ved sin fuldmagt at være.

(185)

** var skikket Oluf Pedersen i Vrågårds mølle på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, dommer til Jerslev herreds ting, på den anden side for en dele, han udstedt har for sin tiendekorn, KM anpart, af Torslev sogn til velb Palle Rodsteen i Sæbygård, endog han har tit og ofte hans tiende tilbudt, som han plejer: så og efterdi Oluf Pedersen ikke beviser sig sin tiende at have ydet eller den tilbudt i lovtide men endnu at have hos sig, som fornævnte vidnesbyrd om vidnet har, og fornævnte dom og dele derfor er ham over gangen, da ved vi ikke efter sådan lejlighed imod samme vidne, dom og dele at sige eller magtesløs dømme.

(187)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Jørgen Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have ladet stævne Christen Poulsen i Breum, Christen Iversen sst, Anders Pedersen sst og Edel Nielsdatter sst for to vidner, de til Nørherreds ting 9/4 sidst forleden vidnet har, anlangende et stykke jord ved Breum høj på Breum mark, som nu om tvistes, hvilke deres vidne Christen Thott formener ikke så noksom fuldkommen, som det sig burde, idet de ikke skal stemme overens med hverandre og skal være vildige og i deres egen sag, og i fornævnte sag til tinge skal have vidnet, her til landsting skal være underdømt, som han mente: så og efterdi det befindes, Edel Nielsdatter tilforn at have vedkendt samme ager, og hendes vedkendelse da er underdømt, og hun nu på ny med sin søn og svoger har vidnet om samme agers brug, og de findes vildige at være, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og fornævnte herredstings dom, derefter gået er, ingen magt at have.

(191)

** var skikket Niels Jensen i Torup på hans mor og medarvingers vegne på den ene og havde stævnet Just Jensen i Gamstrup, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en vidne, han til fornævnte ting 7/5 sidst forleden udstedt har, anlangende nogen ord om to agre, som hun samme dag skulle have haft der på tinget, om nogen folks ord, som for lang tid siden ved døden er afgangen, og samme ord skulle være Niels Jensen og hans medarvinger anlangende, og ikke derfor skulle have fanget varsel, disligeste havde stævnet Just Jensen for en dom, han 14/5 til fornævnte ting dømt har, og tildømt fornævnte medarvinger deres tjener Morten Andersen i Bostrup at stede og fæste af lensmanden to af de agre til den gård, han iboer, ulast og ukæret i mange år har været brugt og til ligget, og stande kirken til rette for hvis skyld og landgilde, deraf burde at gange i mange år, og ikke han skulle have ville anset tingsvidne, som for ham var i rette lagt, hvor længe samme agre til fornævnte gård skulle være brugt, eller hvor meget der burde af samme to agre at udgives: så og efterdi Mads Jørgensen samme vidner afstår, da bør de ingen magt at have, og efterdi fornævnte herredsfoged ikke noksom i sin dom har underskedet hvad og hvor meget, der burde af samme to agre at udgives, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom imellem at underskede, som det sig bør.

(193)

20/7 1616.

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Jens Nielsen i ---- sted på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged til

Sønderherreds ting i Mors, på den anden side for en dom han til fornævnte ting 18/3 sidst forleden dømt har, og i samme sin dom tildømt Laurids Christensen i ---- , Anders Clemendsen i Em, Knud Nielsen i Redsted og deres medbrødre KM tjenere og udskrevne krigsfolk at udgive deres korntiende, KM anpart, af de gårde, de iboer, til Fru Anne Lykke, som hun det i fæste har, hvilken dom Jens Nielsen på fru Anne Lykkes vegne formener lovlig og ret at være og burde ved magt at blive: da efter sådan lejlighed, at efterdi fornævnte mænd tilforn to gange for samme sag at være hid stævnet, og de da ikke er mødt eller nogen på deres vegne samme dom at beskylde, og to uendelige domme derfor er udganget, hvori samme dom er funden ved sin fuldmagt at blive, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, fru Anne Lykke nu tredje gang for endelig dom har ladet hid kalde fornævnte mænd, og de ikke endnu er mødt eller nogen på deres vegne samme dom at beskylde eller nogen modstand derimod, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte herredstings dom ved sin fuldmagt at blive.

(194)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Jens Grøn og Niels Sørensen i sønder Dråby på den anden side for adskillige falske vidner, de har vidnet og forseglet der til Nørherreds ting i Mors, som dem her til landsting er over bevist, og de derfor er tilfunden med deres ed efter recessen at afværge, det deres segl med vilje og vidskab er kommen for samme falske vidner, hvilke fornævnte dom, efterdi de ikke har efterkommet, formente Knud Gyldenstjerne, det de burde at være mindre mænd og straffes som to falsknere: da efter Knud Gyldenstjernes tilladelse og bevilling blev samme sag opsat til i dag seks uger, på det Jens Grøn og Niels Sørensen her forinden kunne blive befriet af samme dele, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(195)

** var skikket velb Jens Juel til Keldgård, KM rentemester, hans visse bud Hans Poulsen i Nørholm på den ene og havde stævnet Jens Jensen på Lundø på den anden side, for han 22/6 sidst forleden ikke ville sætte 8 mænd til Lundø birketing, som kunne høre hvis, som gik beskreven til Lundø birketing, ej heller ville fremlægge tingbogen, som kunne blive indskrevet i hvis, som den dag blev bestilt til fornævnte ting, og Jens Christensen i Lundøgård tit og ofte begæret tingbogen frem på hans husbonds vegne, mester Tøger Hvas, kannik i Viborg, hvortil Jens Jensen svaret, at han ikke ville have tingbogen til tinge på fornævnte dag, ej heller havde noget skrevet i den denne dag, men opstod af tingstokken, fik Jens Christensen fat og høttet ham med en økse, formenende ham deri at have gjort uret og derfor at stande til rette: så og efterdi nu bevises med fire mænds vidnesbyrd, samme tingbog af Jens Jensen at have været æsket og fundet, at han den skulle fra sig levere, at deri kunne indtegnes, hvis samme dag til fornævnte birketing kunne forhandles, og ikke han den ville fra sig levere, så tinget derover blev splittet, og Anders Mortensen også her i dag bekendt har, sig samme tingbog på Jens Juels vegne af Jens Jensen at have været begærende at forelægge til tinge, hvilket Jens Jensen ikke har kunnet benægtet, og ikke bevises Jens Jensen samme vidner at have benægtet til tinge, da de på ham vidnet er, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke andet derom kende, end Jens Jensen har jo sig deri forseet og gjort uret og bør derfor at stande til rette.

(197)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Sørensen i Harregård, herredsfoged

i Harre herred, på den anden side for en dele, han 23/5 til fornævnte ting over Jens Olufsen i Vium, for han skal have forment Laurids Nielsen, der sst, hans jord for, og ikke kunne komme til at så det, og for to mark brev penning, uanseet det fornævnte sag samme dag blev voldgiven på fire dannemænd, og delen her til landsting fordi er undersagt, formenende Niels Sørensen deri uret at have gjort og burde derfor at stande til rette: så og efterdi med fornævnte tingsvidne bevises, Jens Olufsen at have været delt bleven og høring over ham nævnt, førend han og Laurids Nielsen voldgav deres sag, og samme dele først i tingbogen skal være indtegnet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende fornævnte herredsfogeds ulempe deri at være.

(198)

**var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have ladet stævne Christen Jepsen, Peder Jepsen og Jens Jepsen i Hassing, for han til Hassing herreds ting har ladet dem husfred oversværge, og seks ugers dag og langt mere siden forgangen er, og ikke de har bødet for dem eller borgen sat, ej heller nævningers ed rykket, men endnu at stande ved fuld magt, formenende fornævnte mænd burde efter recessen at fare som andre fredløse mænd: da efterdi nu bevises med tingsvidne, Christen Jepsen, Peder Jepsen og Jens Jepsen for lang tid siden at være husfred oversvoret, og de ikke inden seks ugers dag har rettet for dem eller samme nævningers ed rykket, men endnu at stande ved sin fuldmagt og ustævnet, og to uendelige domme findes Peder Jepsen og Jens Jepsen at være over ganget. tilmed og sagen nu i seks uger har været optagen, og de ikke er mødt dem at undskylde, ikke heller Christen Jepsen beviser sig for samme sag at have rettet, som det sig bør, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, og Christen Jepsen, Peder Jepsen og Jens Jepsen at fare som andre fredløse mænd.

(199)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Jelof Christensen i Fløjgård og Jens Christensen i Hellerup og deres medbrødre nævninger over Søren Christensen i Agerskov på den anden side for en ed og tov, de til Nørlyng herreds ting 15/6 sidst forleden svoret har, i hvilken de har påsvoren Søren Christensen en fuld kætteriske nævn for en ond, forargelig og kættersk levned, han med Mette Hvids, som for samme sag heden rettet er, har i ligget, efter mange og adskillige ---- og beskyldninger, hun på ham med sig gjort har, ikke aleneste til Nørlyng herreds ting, men end også på landstinget, der nævningers ed over hende er ved magt dømt: da efterdi Mette Hvids har udlagt Søren Christensen, at han har brugt legemlig fællig med hende, siden Søren Nielsen i Skræ havde hende beligget, og at de var to søskendebørn, disligeste og at Søren Christensen selv skal have vidst, det Søren Nielsen tilforn skulle have haft legemskab med hende, og hun derpå er gangen ad døde og for samme gerning har standen sin ret, og Søren Christensen er rømt og bort veget og dermed gerningen vedgået, og nævninger fordi har ham kætteri oversvoret, hvilken deres ed to gange tilforn har været hid stævnet, og da ved to uendelige domme er ved magt fundet, og Søren Christensen har haft noksom lang respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, hvilke ikke sket er, men endnu stander ved deres fuldmagt, ikke heller Søren Christensen endnu er mødt eller nogen på hans vegne samme nævningers ed at beskylde, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme nævningers ed ved sin fuldmagt at blive.

(202)

** var skikket velb fru Hilleborg Då, salig Jørgen Skrams, til Tjele hendes visse bud Anders Sørensen i ---- på den ene og havde stævnet Byrial Christensen i Lindum på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme nogen tid siden forleden, anlangende nogen slag og skade, som han har slagen hendes tjener, Christen Christensen i Stovgård i Lindum, og mener samme uendelige dom, i hvilken samme klage og sigtelse er fundet magtesløs at være, ikke længere magt at have, men bør magtesløs at være, og ikke komme hendes tjener til nogen forhindring: så og efterdi samme dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi nu bevises samme sag at være given fri Hilleborg Då, og hun ikke er stævnet og kaldt, ved vi ikke om fornævnte sigtelse at dømme, førend hun og hendes lovværge og her til lovlig stævnes, som det sig bør.

(203)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Mikkel Christensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Hans Jensen i Grøntoft på den anden side, for han tit og ofte har siddet overhørig og været ham og hans fuldmægtig i hans fraværelse ulydig, som med underskedelige tingsvidner skulle være at bevise, og han derfor skal være dom overgangen og delt bleven: da efterdi Hans Jensen findes tilforn to gange for samme sag at have været hid stævnet og kaldt, og han da ikke er mødt eller nogen på hans vegne hans lovlig undskyldning herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udganget, hvori Hans Jensen er tilfunden at fare som andre fredløse mænd, og samme vidner ved deres fuldmagt at være, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt og findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og Hans Jensen har haft noksom tid og respit dem at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Mogens Kås har derfor været forårsaget nu atter to sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke Hans Jensen nu er mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse her imod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Hans Jensen at fare som andre fredløse mænd, og samme vidner ved deres fuldmagt at blive.

(205)

31/8 1616.

** var skikket Gravers Madsen i Tømmerby og havde hid kaldt sandemænd af Horns herred, om manddød at sværge over Anders Pedersen i Tømmerby for Mads Graversen, han ihjel slog, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Horns herreds ting 10/8 sidst forleden, Niels Frost i Skadhave og Søren Nielsen, barnfødt i Tømmerby, at have vidnet, at de nærværende hos var 22/7 sidst forleden, så og hørte, det Gravers Madsen i Tømmerby og Anders Gregersen i ---- kom i trætte med hverandre og kastet nogen ord tilhobe, om nogen kongens og kirkens tiende, i Niels Frosts hus, da var Anders Pedersen i Mejl mølle i Tømmerby og sad derinde og holdt Gravers Madsen, så kom Mads Graversen, Gravers Madsens søn, ind i stuen til dem med en sten i hans højre hånd og slog til Anders Pedersen, og slog ham to gange omkuld håndfast med samme sten, uden skyld og brøde, i det samme kom Anders Pedersen op igen og slog Mads Graversen en slag med en kniv, så han fik sin bane og døde: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Anders Pedersen manddød over og til hans fred for Mads Graversen, han ihjel slog.

(206)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand på Vestervig, hans vise bud Niels Rasmussen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have ladet stævne Laurids Poulsen i Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, for en dom han til fornævnte ting 22/4 sidst forleden dømt har, og deri, formedelst velb Erik Kås til Hvidbjerggård hans skudsmål, fradømt kongens tjener en forbuds vidne, som Erik Kås lovlig var stævnet og kaldt til, formenende fornævnte herredsfoged deri uret at have gjort: så og efterdi at da fornævnte skudsmål er gjort, har fornævnte herredsfoged Laurids Poulsen ikke tiltagen sig sagen, og den til en bestemt tid opsat, disligeste ikke har anseet Erik Kås at holde hus på Hvidbjerggård med fogder og folk, dug og disk, og der for samme forbud havde fanget varsel, og han dog ikke har vidst at stede Knud Gyldenstjernes fuldmægtig samme forbud, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Laurids Poulsen har jo sig deri i begge samme domme forseet, og bør derfor igen at give Knud Gyldenstjerne hvis skellig billig kost og tæring, han derfor har ladet gøre og anvende.

(208)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Anders Poulsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Anne Svendsdatter, barnfødt i Rakkeby, på den anden side for en vidne, hun til Sønderherreds ting 12/8 sidst forleden vidnet har, og da har udlagt og beskyldt Jens Christoffersen i Vejerslevgård at være far til den barn, hun fødte i Peder Møllers hus i Lørslev, og at han skulle have beligget hende i Vejerslevgårds lade, og formener samme vidne lovlig og ret at være og burde ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Anne Svendsdatter tilforn for præsten med flere, så og for dannekvinder i hendes barnefødsels nød har beskyldt Jens Christoffersen for hendes barnefar at være, hvilke vidner findes tilforn at have været hid kaldt og ikke ved magt fundet efter de bevisligheder, den dom medfører, og der til herredsting har ham derfor udlagt, såvel som og nu her i dag for retten ham sigtet og beskyldt hendes barnefar at være, som forskrevet står, og herredsfogden derefter på ---- har sin fornævnte dom funderet og udgivet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte udlæggelse vidne ej heller den dom at sige eller magtesløs dømme.

(211)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Johanne Christensdatter i Hvidbjerg, Christen Lauridsen i Rettrup for en vidne, de til Hindborg herreds ting 8/6 sidst forleden vidnet har, anlangende et stykke jord, som Mikkel Pedersen i Hvidbjerg har sået i, som har været brugt til den gård i Hvidbjerg, Niels Sørensen iboer, hvilke vidne Mads Jørgensen på Christen Thotts vegne formente ikke skulle være så noksom lovlig efter recessen, idet Johanne Christensdatter skulle være en ---- kvinde og så gammel, at hun ingen rigtig beskeden skulle kunne vide om noget: så og efterdi samme vidne og vedkendelse er ejendom anlangende, og Christen Thott på KM vegne er en lodsejer dertil, og han ikke derfor har fanget varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og vedkendelse ingen magt at have.

(212)

** var skikket Mikkel Pedersen i Hvidbjerg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Keld Svendsen i Hem, Christen Sørensen sst med flere for et vidne, de til Hindborg herreds ting 8/7 sidst forleden på ham vidnet har, at de skal have hørt på Hindborg

mark, det Mikkel Pedersen skulle have sagt, at han havde trættet med en god mand i 14 år, og nu ville han trætte med Jacob Lykke i andre 14 år, om behov gøres, uanseet Mikkel Pedersen samme dag for ting og dom ved sin højeste helgens ed har benægtet sig aldrig at have haft samme ord: da afstod Peder Christensen på Jacob Lykkes vegne samme vidne og brev, og efter sådan lejlighed bør de at være som uvidnet og uudgivet var, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(214)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Vestervig, hans visse bud Niels Rasmussen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Bertelsen i Gundgård, Niels Christensen i Abildgård med flere for en stue og bænkebrev, de i Hassing 11/7 sidst forleden udgivet har, og deri vidnet, at de var tinghørere på Hassing herreds ting samme 11/7, og der svor for tingsdom Hans Lauridsen i Nykøbing og ved højeste ed benægtet den klage, som Jep Eskesen i Gammelby på ham klaget har, dog Hans Lauridsen ikke kunne få det beskreven, for velb Knud Gyldenstjerne ikke var stævnet derfor: så og efterdi fornævnte mænds brev ikke til tinge er vidnet, og lovlig varsel for givet, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev ingen magt at have.

(215)

** var skikket velb Jacob Lykke til Tandrup hans visse bud Peder Christensen i Hindsels med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Andersen, barnfødt i Vejerslev sogn i Mors, for han 6/6 1614 til Hindborg herreds ting skal være tyveran oversvoret for ulovlig koste, som han om nattetide i mørke og mulm skal have bort stjålet og røvet fra Jacob Lykkes tjener, Niels Svendsen i Hvidbjerg, og dermed bort veget og heden rømt: da efterdi nu bevises med tingsvidne, Christen Andersen for samme koster at være tyveran oversvoret, disligeste også gøres bevisligt igæld, tvigæld og kongens ret af ham at være æsket og fordret, og han derfor ikke har fanget lovlig varsel, sammeledes ham 14 dage at være forelagt efter loven, og ikke han er mødt eller nogen på hans vegne til gensvar, men sig for ---- og retten undveget, da ved vi ikke andet derom at sige, end loven deri at følge, Christen Andersen at være formeldt på hans hals, som han var taget ved tyveri.

(216)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, befalingsmand på Ørum, hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg på den ene og havde stævnet Christen Jensen Mandal, som sidst boede i Bodum, på den anden side, for han sin hustru søster, ved navn Kirsten Jensdatter, som også sidst boede sst, har beligget og ved hende avlet barn tilsammen, for hvilke deres ulovlige gerning de samtlige 11/8 1604 til Revs herreds ting findes at være kætteri oversvoret, og de derefter for samme gerning at være bort rømt, og ikke de forinden har bødet, rettet eller borgen sat, ej heller nævningers ed rykket, men endnu at stande ved deres fuldmagt, menende derfor Christen Jensen og Kirsten Jensdatter burde at straffes efter recessen og at fare som andre fredløse folk: da efter sådan lejlighed, at efterdi Christen Jensen og Kirsten Jensdatter findes tilforn to gange for samme sag at have været hid stævnet og kaldt, og de da ikke er mødt eller nogen på deres vegne, deres lovlig undskyldning her imod at gøre, og to uendelige domme derfor er udganget, hvori Christen Jensen og Kirsten Jensdatter er tilfunden at fare som andre lovløse folk, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, hvilke dom (næste blad ikke bevaret)

(218)

** (fortsat fra ikke bevaret blad) endnu efterskrevne vidne af Hassing herreds ting 25/7 sidst forleden, Poul Madsen i Stagstrup med flere at have vidnet, at det er dem vitterlig i sandhed, at siden Margrete Christensdatter, Niels Vils hustru i Stagstrup, og Elle Jensdatter, Mourids Jensen Vils kone, kom til Stagstrup at bo, da har de hørt, at de har været berygtet for trolddom at have brugt: så og efterdi af fornævnte vidner forfares og bevises, Margrete Christensdatter at have lovet folk ondt, og det dem derefter, en part på liv så og på deres kvæg at være vederfaret, Eske Jensen nu her i dag har lagt sin hånd på Margrete Christensdatters hoved og sigtet hende for en åbenbarlig troldkone, som Jens Knudsen hende og for beskyldt har, det og med stokkenævn bevises, hende i langsommelig tid at have fulgt en ond rygte for trolddom, hvilket og med præstens kundskab bekræftes, og ingen vidnesbyrd hun derimod fremlægger, sig ærligen at skulle have skikket og forholdt, sammeledes efterdi loven formelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den, der sigter, alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, disligeste efterdi fornævnte nævninger har været opkrævet, Margrete Christensdatter enten at skære eller skylde, og de, som boer i sogn og bedst hendes lejlighed ved, har hende ved deres ed kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådanne circumstantser og lejlighed ikke imod fornævnte vidner, ej heller fornævnte nævningers ed at sige, eller dem for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(221)

** var skikket Mourids Jensen i Stagstrup på den ene og havde stævnet Jens Christensen sst på den anden side for en vidne, han til Hassing herreds ting 1/8 sidst forleden vidnet har, formeldende i sin mening, at Mourids Jensens hustru, Elle Jensdatter, skulle sige til ham den første år, hun kom til Stagstrup at bo, den tid han og Mourids Jensen skulle været i trætte om en dige, at han skulle lige gerne tåle, at han har ladet den dige være borte, og nogen tid derefter skulle han miste to øksne, hver okse så god som ti daler, og før han kom i trætte med Elle Jensdatter, da avlede han så meget korn om året, som han siden har gjort i fem år, hvilket vidne Mourids Jensen og hans hustru hårdelig benægter, at hun aldrig har haft slig ord til ham, som han om vidnet har. så mødte Otte Skeel, og efterdi Jens Christensen både har vidnet og svoret, og Christen Lauridsen findes at være fordelt, da vil han denne nævningers ed afstå og hende igen med nævninger lade forfølge: da efter sådan lejlighed, at Otte Skeel denne nævningers ed afstår, bør den at være som den usvoren og uudgivet var, og efterdi han giver til kende sig på ny Elle Jensdatter med nævninger at ville lade forfølge, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme vidne at dømme, førend nævninger derom svoret har, og hvem videre påskader, da at stævne og kalde og gås derom hvis ret er.

(224)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Anders Poulsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Oluf Andersen ved Sallingsund med flere på den anden side for en vidne, de til Sønderherreds ting i Mors 6/5 sidst forleden vidnet har, anlangende de havde seet, Anders Christensen og Jens Pedersen i Lørslev og Christen Mogensen sst satte og røgtede den nordeste garn, som om kives, såvel som også den anden, og ikke de har i samme deres vidne vidnet om enkende dag eller tid, som de skulle have sat samme garn: så mødte Otte Skeel og gav til kende, at han begge fornævnte vidner ville afstå, og efter sådan lejlighed bør samme to vidner ingen magt at have.

(225)

** var skikket Christen Poulsen i Stavad på den ene og havde stævnet Niels Keldsen i Pandrup på den anden side for et pantebrev, han lader sig af berømme, at have af Laurids Lauridsen i Østrup på den bondegård sst, som Laurids Lauridsen iboer, endog Laurids Lauridsen lang tid tilforn, førend han samme pantebrev til Hvetbo herreds ting skal have gjort, er bleven delt og lovforvunden for en stor summa gæld, som hans salig far Laurids Jensen i Østrup var salig Poul Jensen i Stavad skyldig, efter hans udgivne brevs lydelse, og derfor lang tid tilforn ham samme gård i forvedes pant sat har, og som Laurids Lauridsen sig selv til forpligtet har at betale, hvorefter han er delt bleven, formenende samme pantebrev ikke så lovlig og ret at være ganget, at den burde nogen magt at have eller komme dem til nogen hindring eller skade på deres retfærdige gæld, så mødte Niels Keldsen og fremlagde efterskrevne pantebrev af Hvetbo herreds ting 4/5 sidst forleden, som medfører Laurids Lauridsen i Østrup bekendte sig at han er Niels Keldsen 400 sletdaler skyldig med 24 sletdalers rente, som skal betales til 3/4 1617: så og efterdi nu bevises med delsvidne, Laurids Lauridsen at have hængt i dele, da han samme pant gjort har, og den uendelige landstings dom, Niels Keldsen nu fremlagt har, findes nogen tid siden at være undersagt, her og nu gives til kende, Niels Lauridsen ikke al samme gård at skulle tilhøre, som han forpantet har, da finder vi efter sådan lejlighed samme pantebrev, så vidt det er fornævnte ejendom angældende, ingen magt at have.

(227)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet (blank), ridefoged til Rydhave, på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme over en herredstings dom, Christen Tomasen i Horskærgård til Hindborg herreds ting skal have forhvervet, anlangende det Laurids Pedersen og Jens Nielsen i Velling er tildømt at stede og fæste det kirkejord, de har i brug, og give 14 skæpper byg deraf til Håsum kirke, efter fremlagte kirkebøgers indhold for år 1515 og 1575, hvilke dom Christen Thott formente ikke lovlig skal være forhvervet og ikke skulle lyde endelig, formener den derfor burde magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi nu bevises med fornævnte kirkebog, Håsum kirke at have samme jord, fornævnte skyld afgår, på Velling mark, og Laurids Pedersen og Jens Nielsen selv har bekendt, dem fornævnte afgift til kirkeværgerne at have udgivet, og ikke bevises dem samme jord af lensmanden at have fæst, og herredsfogden fordi og efter recessen har tilfunden dem det af ham på KM vegne for en kendelses skyld at stede og fæste, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(230)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Anders Poulsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 30/10 i næst forleden år 1615, imellem fru Anne Lykke og Christen Nielsen i Em, Anders Clemendsen sst og deres medbrødre KM tjenere og udskrevne krigsfolk, dømt har, og med samme hans dom har fradømt fru Anne Lykke deres korntiende, KM anpart, som hun i fæste har, og ikke har villet anseet recessen, og samme dom her til landstinget skulle findes at være magtesløs funden: så og efterdi fornævnte herredstings dom findes til landstinget at være undersagt, efter de lejligheder den dom medfører, da ved vi ikke andet derom at sige, end Laurids Poulsen har jo sig deri forseet og bør derfor igen at

give fru Anne Lykke hvis skellig billig kost og tæring, hun for samme hans dom har ladet lide og anvende.

(231)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Jensen Krydsholt i Amtoft på den ene og havde stævnet Søren Pedersen i Årup på den anden side for et vidne, han alene vidnet har til Harre herreds ting 13/7 sidst forleden på Knud Gyldenstjernes tjener, Mads Justsen i Årup, om nogen ord han skulle have haft om Niels Tyresens hustru i Årup, af nogen løse folk deres mund, hvilket han hårdelig benægter, hvorfor Niels Jensen på Knud Gyldenstjernes vegne formente, at samme vidne burde magtesløs at være: så og efterdi Mads Justsen ikke sådan ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, og det aleneste er vidnet efter sagden, ikke heller findes uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(232)

** var skikket Søren Bjørnsen og Jens Grøn i Årup, kirkeværger der sst, deres visse bud Niels Jensen i Krydsholt i Amtoft på den ene og havde stævnet Niels Tyresen i Årup på den anden side for en uendelig dom, han for nogen år siden her til landsting skulle have forhvervet, formeldende ham at skal være kvit dømt for 1/2 tønde byg, han var tillagt at give af sin gård, han iboer, til kirken mere end til kongen, formener samme dom ikke endelig at lyde, og at den fordi burde ingen magt at have eller komme kirken på sin tiende til nogen forhindring: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi ikke bevises Niels Tyresen at have ydet tiende, som han skulle udgive efter recessen, og derfor for fornævnte bagstand er delt bleven, ved vi ikke ham af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(234)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Poulsen i sønder Knude, Mads Sørensen i Dal og deres medbrødre nævninger over Anne Frikone, Søren Simonsens hustru, i Bramelshus på den anden side for trolddom, hun har brugt og beganget, og for samme trolddoms bedrift hende kirkenævn oversvoret, hvilke samme deres ed og tov Eske Olufsen på Peder Munks vegne formener kristelig og ret at være svoret og burde ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi ikke noksom bevises, Anne Christensdatter at have lovet nogen ondt, og det dem på liv, ære, pending eller gods at være vederfaret, men fornævnte vidnesbyrd, Anders Ibsen alene undtagen, har vidnet om rygte og efter sagden, og ikke endelig, og fornævnte nævninger dog har Anne Christensdatter kirkenævn oversvoret, da ved vi ikke samme deres ed at følge, men finder den ikke at komme Anne Christensdatter til nogen forhindring.

(239)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand i Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, foged på Asdal, på den ene og havde stævnet Maren Keldsdatter, Christen Nielsens hustru, i Uttrup og Maren Jensdatter sst på den anden side for et vidne, de til Kær herreds ting 13/8 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen ---- trætte, som skulle være sket

imellem Eske Billes tjener, Jens Andersen i Uttrup, og hans hustru Maren Jensdatter og Christen Nielsen sst om nogen malurt, Jens Andersens hustru skulle have skåren op, sammeledes havde stævnet Jens Hansen i Hvorup og hans medbrødre herreds nævninger i Kær herred, for de 27/8 har Jens Andersen og Maren Jensdatter for samme sag gårdfred oversvoret: dernæst gav Mogens Nielsen og Eske Olufsen til kende, at begge personer med deres husbonds bevilling om samme sag er forligt og fordragen, så Jens Andersen skal give Christen Nielsen otte sletdaler, og dem inden snapsting først kommer at betale, og dermed skal alle hvis vidner, nævningers ed og andre breve, i samme sag og trætte, på enten sider taget og forhvervet er, være aldeles kasseret, død og magtesløs, og hvilken af fornævnte deres tjenere samme sag og trætte igen reber eller opbryder, skal være forpligtet at give sin husbond en par øksne.

(240)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg på den ene og havde stævnet Just Jensen i Gøttrup, Christen Mortensen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Han herreds ting 12/8 sidst forleden vidnet har, anlangende en forligelse mål, som de skal have med været og gjort, imellem en af KM tjenere, ved navn Christen Juel i Gøttrup, og velb fru Helvig Kås til Restrup hendes tjener, Knud Nielsen i Gøttrup, om nogen jord skifte, som de dem om forligt og imellem skiftet har, og ingen fuldmagt Christen Juel eller fornævnte mænd har haft af Manderup Parsberg eller hans fuldmægtig til samme skifte og forligelse at gøre, og Christen Juel hårdelig benægter, at han aldrig har bevilget eller samtykt nogen skifte, som de ham på vidnet har: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om skifte, de på fornævnte jord imellem Christen Juel og Knud Nielsen skulle have gjort, og Christen Juel ikke sådan skifte er bestendig at have indgået, som de ham på vidnet har, ikke heller bevises samme skifte med lensmandens eller hans fuldmægtigs bevilling at være sket, samme deres vidner ikke heller på fersk fod er vidnet, men nogen tid efter samme skifte skulle være gjort, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner ingen magt at have.

(242)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Just Jensen i Gamstrup, herredsfoged i Nørherred på den anden side for en dom, han -/8 til fornævnte ting dømt har og kvit dømt velb jomfru Kirsten Skeel til Jungetgård for 14 daler, hun skulle være Torum kirke pligtig efter kirkebogens indhold, uanseet kirkens regnskab skal være ført 1613, og gælden skal være gjort 1612, og findes fremdeles i kirkebogen indskrevet og endnu findes ubetalt: så og efterdi kirkens bog indeholder, jomfru Kirsten Skeel alene at være bleven Torum kirke samme 9 daler skyldig, og dermed at reste og tilbage stande, og ikke bevises med kvittants samme 9 daler at være erlagt og betalt, og herredsfogden dog har hende for tiltale for mesten part deraf kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke hans dom at følge, men den ingen magt at have.

(243)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller hans visse bud Laurids Jensen, foged på Todbøl, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have ladet stævne Peder Christensen, Bunde i Vandtrang, for et tingsvidne og hjemmel, han på Hillerslev herreds ting 12/8 har gjort og givet hans søn Niels Pedersen, boende i Thisted, på nogen tørv, han i Hans Dyres ejendom gravet har, som er med syn og vidne at bevise, uanseet Peder Christensen Bunde ---- en arm og ringe

gadehusmand og har hverken lod eller part, ej heller ager eller eng nogetsteds: så og efterdi Peder Bunde er bosiddende i Vandtrang og han har hjemlet hans søn Niels Pedersen samme tørv, han for ham i fornævnte mark har gravet til hans ildings behov, og ikke bevises samme tørv andetsteds at være bortført, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hjemmel at sige, og efterdi Jens Eriksen ikke har gjort samme vedkendelse endelig ---- have sagt, samme tørv at være gravet på husbonds ejendom, og ingen bevisning fremlægges, det hans endels ejendom at være, sammeledes efterdi Christen Lauridsens vidne er kun én persons kundskab og tilmed vidnet efter Niels Poulsens ord, som han ikke er bestendig, da bør samme vedkendelse og fornævnte vidne ingen magt at have.

(246)

** var skikket Mikkel Pedersen i stor Hillerslev på den ene og havde stævnet Niels Andersen i Hov på den anden side for en klage vidne, han over ham og hans søster, ved navn Inger Pedersdatter, i Hov til Hillerslev herreds ting 26/5 1616 forhvervet har, og dem i fornævnte klage vidne beskyldt, at de var salig Jep Sørensen i Malle, som desværre blev ihjel slaget, ond og ikke god og hjalp til skade og ikke fra, hvilken han hårdelig benægter, og derhos formener han, at Niels Andersen samme sin klage ikke skal have bevist, formener fordi samme klage vidne bør magtesløs at være: så og efterdi ikke i samme klage vidne navngives, i hvis måde Mikkel Pedersen og Inger Pedersdatter skulle have overfaldet Jep Sørensen, ikke heller bevises dem nogen håndgerning på ham at have gjort, da finder vi efter sådan lejlighed samme klage vidne ikke at komme Mikkel Pedersen og Inger Pedersdatter til hinder eller skade i nogen måde.

(248)

** var skikket Tomas Christensen, borger i Hjørring, på den ene og havde stævnet Jesper Heck, borger i Ålborg, på den anden side for en dele, han til Hjørring byting 13/8 sidst forleden over ham skal have ladet forhverve for nogen gæld, Tomas Christensen skulle være ham skyldig, endog Tomas Christensen skulle have betalt Jesper Heck på samme gæld en ko, så god som 5 daler, formente derfor sig med urette at være delt, og samme delsbrev burde magtesløs at være: så og efterdi Tomas Christensen findes efter hans egen forpligt, han for ting og dom gjort har, at være delt bleven, da ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(249)

12/10 1616.

** var skikket Anders Poulsen i Gettrup og havde hid kaldt sandemænd af Hassing herred, om manddød at sværge over Laurids Nielsen, Niels Pedersens søn, i Hassinggård for Anders Pedersen i Hjørring, han ihjel slog, og først fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hassing herreds ting 19/9 sidst forleden, Peder Mortensen i Visby og hans medbrødre synsmænd at have vidnet, at 30/8 var de over en syn ved Søren Jensen i Hjørring, og da kom Anders Pedersen og Niels Pedersen i skændskab sammen med mange onde ord, og Niels Pedersen sagde til Peder Mortensen, du begærede, at jeg skulle gå med dig, og hører du, hvor slemmelig din husbonds tjener Anders Pedersen overfalder mig, og straks derefter kom Niels Pedersens søn, Laurids Nielsen gangende af sønden med en fork i sin hånd, og der faldt nogen ord Anders Pedersen og ham imellem, og at de samme tid så, det Anders Pedersen bar op med en økse og huggede til Laurids Nielsen med den, og Laurids Nielsen gav sig tilbage med en fork og da fik Anders Pedersen sin skade, så Laurids Nielsen var hårdelig nødt af Anders Pedersen til samme gerning: dernæst gjorde sandemændene

deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Laurids Nielsen manddød over og til sin fred for Anders Pedersen, han ihjel slog.

(250)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl hans visse bud Laurids Jensen, foged der sst, og havde stævnet Niels Andersen, borger i Thisted, og sine medbrødre 6 synsmænd på den anden side for et vidne anlangende syn, de på hr Rasmus Nielsens vegne i ---- der til bytinget 7/9 sidst forgangen afsagt har, til den hus, hr Rasmus Nielsen iboer, at 8 ruder var sønder, uanseet Christen Høg til samme syn på åstederne ikke stævnet at være: så og efterdi fornævnte synsvidne ikke medfører Christen Høg nogen varsel for det at have fået, nok heller hvilken tid synsmændene skulle være på åstederne, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne magtesløs at være, og efterdi fornævnte sandemænd og har funderet deres ed på fornævnte synsvidne, nu er undersagt, da bør samme deres ed ikke at komme Christen Høg til hinder eller skade i nogen måde.

(254)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Jens Madsen, foged på Irup, på den ene og havde stævnet Peder Jensen Bødker, borger i Nykøbing, på den anden side for en uendelig dom, han 20/9 til Nykøbing byting i byfogdens sted har afsagt, og han samme dom tilforn har taget til sig, belangende i beslutning, at efterdi Jens Madsen rådmand, Jens Knudsen med flere borgere der sst, har sat borgen med Jens Sørensen Skriver, borger og rådmand sst, og samme deres mand er nu bort rømt, og de ikke igen har ført ham til stede, da vidste han derom ikke andet at kende, at fornævnte forlovsmænd burde jo at holde deres løfte, og fly samme deres mand igen til stede, eller stande i hans sted, hvorfor Jens Madsen på Knud Gyldenstjernes vegne formente samme Peder Bødkers dom burde at stande ved sin magt: så og efterdi Anders Pedersen borgmester og Oluf Jensen nu er mødt, på deres egne og deres medbrødres vegne, og med højeste ed været samme deres vidne bestendig, Jens Madsen rådmand, Jens Knudsen, Niels Andersen og Hans Lauridsen samme borgen at have sat, disligeste gøres bevisligt Hans Lauridsen på sin egen og sine medbrødres vegne siden at have opsagt samme borgen, og så søgt, ledt og ransaget efter Jens Skriver ham at ville have påtaget, så samme vidne dermed ---- dem samme borgen at have sat, og ingen vidnesbyrd derimod fremlægges, med hvilke det tilbage drives kan ikke så at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige, og efterdi fornævnte sætfoged efter samme vidne har funderet sin dom, ved vi ikke hans dom magtesløs at dømme.

(257)

** var skikket velb Erik Rantzau til Aggersborg på den ene og havde stævnet Ingvard Christensen i Klim, Mikkel Andersen med flere sst for et vidne, de til Hannæs ting 22/6 sidst forleden i deres egen sag vidnet har om en sidedige i Klim kær for Midskifte enge, formeldende at hans tjener, Gregers Andersen i Klim skulle have holdt det stykke sidedige færdig for Midskifte enge, som på trættes på 14 års tid, hvilke vidne hans tjener, Gregers Andersen, hårdelig at have benægtet, det ikke alt at have holdt færdig, menende samme vidne usanddru at være og burde fordi ingen magt at have: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet i deres egen sag, og dermed deres egen fordel at ville søge, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom og uvildig, at den bør nogen magt at have, og efterdi loven formelder, alle grander at skal gærde sidegærde, som dem tilfalder, og nu bevises med synsvidne, samme lukkelse at være sidelukkelse, og loven ikke

tilholder lodsejerne, for sådan sidegærde at lukke, at skulle stævnes eller kaldes, og fogden dog ikke har vidst deri at dømme, førend lodsejerne blev dertil stævnet, da finder vi samme hans dom at være som den udømt var, og sagen til ham igen at komme og deri at dømme og kende, hvis ret er.

(259)

** var skikket Jens Nielsen i Hassinglund på den ene og havde stævnet Poul Lauridsen i Trankær på den anden side, for han til Kær herreds ting 9/10 har ladet ham gårdfred oversværge for parlament og bordag, han skulle have gjort i Jens Thybos gård i vester Hassing, endog ikke skal bevises enten med syn eller klage, Jens Nielsen at have fortørnet bonden eller nogen, som han ville have i fred: så og efterdi samme vidne er kun én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, og det ikke med nogen syn bestyrkes, gerningen at være gjort, da finder vi efter sådan lejlighed samme enige vidne og fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, ingen magt at have.

(261)

** var skikket Maren Jørgensdatter i Gåser hendes visse bud Bertel Nielsen sst på den ene og havde stævnet Ludvig Nielsen i Ganderup på den anden side for et vidne, han til Hals birketing vidnet har 6/9 sidst forleden, at han skulle have været hos nu i forgangen vinter i Gåser og forligt Maren Jørgensdatter og Jens Nielsen hyrde i Lunden i Hassing sogn for 9 sletdaler ringere en mark, hun skulle give ham til de pending, han tilforn var med hende forligt, for han skulle på i krigen for hende på KM vegne, om behov gøres, hvilket Maren Jørgensdatter hårdelig benægter at give ham flere pending derfor, end han tilforn havde bekommet: så og efterdi samme vidne er kun én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, og ikke Maren Jørgensdatter sådan gæld er bestendig eller fra sig med sin brev og segl har bebrevet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og den dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(262)

** var skikket Agnete Gertsdatter, salig Gregers Jespersens efterleverske, i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en anden opsættelse at have stævnet Didrik Grubbe, borger og rådmand der sst, for en dom, han til Ålborg byting 1/7 sidst forleden forhvervet har, anlangende hendes hus og ejendom, hun iboer, er hende fradømt efter en pantebrevs indhold, hendes salig husbond under et skin på noget gæld Didrik Grubbe givet og gjort har, hvori han pantsatte ham to sine gårde og ejendomme for en summa pending, i den mening at ingen videre udenlandsk skulle komme og støde ham fra sin næring og gøre ham nogen forfang, på det at han kunne komme til rette og på fode igen, og siden efterhånden betale sin gæld, eftersom han kunne komme af sted: så og efterdi salig Gregers Jespersen samme ejendom til Didrik Grubbe og Jens Skriver til Ålborg byting for fornævnte summa pending, 1600 sletdaler, til en forsagt tid og termin har i pant sat, og Jens Skriver sin anpart til Didrik Grubbe har opladt, så samme pant ham alene tilhører, og Gregers Jespersen eller hans arvinger ikke samme ejendom efter fornævnte pantebrev har indløst, eller pendingen betalt, men den tid og termin langt siden er forgangen, og byfogden fordi efter pantebrevets lydelse har Didrik Grubbe samme ejendom tildømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme pantebrev og byfogdens dom at sige eller magtesløs dømme.

(266)

26/10 1616.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Jensen i Amtoft og havde hid kaldt sandemænd af Hannæs om en pige, ved navn Dorte Lauridsdatter, som blev funden på Årup vejrmølle imellem hjulen og bingen, sandemænd hendes bane at udlede, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hannæs ting 12/10 sidst forleden, Poul Poulsen i Årup først at have vidnet, at da som i morgen kom 3 uger kom han gangende til Årup, da så han at Laurids Møllers hustru Karen Andersdatter kom gangende ud af deres frammersdør og gik op ad møllen, i det hørte han, at hun gav nogen skrig af sig, så løb han ad fornævnte mølle til hende, og da så han, det Karen Andersdatter tog hendes datter Dorte Lauridsdatter ud fra møllehjulen og bingen, som hun stod imellem og var død, og fornævnte mølle var gået at stå: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Dorte Lauridsdatter af våde og ulykke at være omkommen imellem Arup vejrmølles hjul og bing, og det vorde hende til bane og livs lagt.

(267)

** var skikket velb Steen Brahe til Knudstrup, KM befalingsmand på Kalundborg slot, hans visse bud Hans Hansen, foged på Barritskov, i Christen Christensen i Hørsted hans nærværelse, på den ene og havde stævnet Niels Ibsen i Hørsted på den anden side for en uendelig dom, han her til landsting forhvervet har, over to tingsvidner, Christen Christensen efter Niels Ibsens ord til Hassing herreds ting forhvervet har 2/5 sidst forleden, formente samme dom med vrang undervisning at være forhvervet, og ikke derfor lovlig at være stævnet eller kaldt, ikke heller at lyde endelig, og at den derfor ikke burde længere magt at have: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Niels Christensen på sin egen og sine medbrødre otte mænd tinghøreres vegne nu er mødt og været samme deres vidne bestendig, og fornævnte vidne ikke medfører, Niels Ibsen at have talt til andre end Christen Christensen, da samme ord er falden, men Niels Ibsen samme ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, og loven bemelder tingsvidne at være så stærk, at der ej må lov imod gives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme.

(268)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, på denne ene og havde stævnet Just Jensen i Gamstrup, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han 6/8 sidst forleden til fornævnte ting dømt har, og kvit dømt velb jomfru Kirsten Skeel og hendes lovværge for 14 daler, hun er bleven Torum kirke pligtig for 1612 og endnu findes ubetalt, og Just Jensen dog uanseet har hende kvit dømt, og hans dom findes her til landsting underdømt, formenende ham imod loven, recessen og kirkens bog at have dømt, og burde derfor fældet at være: så og efterdi Just Jensens dom tilforn har været hid stævnet, og den da findes at være undersagt efter de lejligheder, den dom medfører, og ikke bevises Just Jensen for vild eller venskab, gunst eller gave samme dom at have udgivet, men undskylder sig den af sin misforstand at have dømt, da ved vi ikke andet derom at sige, end Just Jensen har jo sig deri forseet, og bør derfor igen at give Christen Thotts fuldmægtig hvis skellig billig kost og tæring, han derfor lidt har.

(270)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Peder Skriver i Sillerslev på den ene og havde stævnet Jens Pedersen i øster Alsted på den anden side for et vidne, han nogen tid forleden til ---- birketing over Laurids Christensen i øster Alsted forhvervet har, anlangende nogen ---- , hvilken vidne Hans Dyre formener, Jens Pedersen uret i at have gjort og burde derfor at stande til rette, af den årsag at Dorte Andersdatter, som i vidnet har vidnet, har bekendt sig af Jens Pedersen dertil at være købt, og Peder Jensen, som i vidnet har vidnet, var delt for en løgner, formenende dem derfor på deres lempe burde at straffes, andre til eksempel: så og efterdi Jens Pedersen benægter sig samme vidne ikke at have vidnet eller forhvervet, og ikke samme vidne fremlægges, men Peder Christensen giver til kende, samme sag i Jacob Lykkes tid, da han havde Lund i forlening, at være falden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke i samme sag at dømme.

(271)

** var skikket Peder Christensen i Bjerring på den ene og havde stævnet Peder Pedersen Bjerring, borger i Viborg, på den anden side, for han på sin mor Kirsten Christensdatters vegne skal have ladet ham fordele for nogen gæld, hun ville ham aftvinge, som hun skal have berettet, at salig Christen Jensen, som boede i Bjerring, skulle have været salig Peder Bjerring skyldig, og Christen Jensen Bjerring for nogen tid siden ved døden er afgangen, og benægter Peder Christensen sig intet at være hende skyldig: så og efterdi Peder Pallesen eller hans hustru ikke over bevises at have annammet eller fanget noget af Kirsten Bjerring eller hendes afgangne husbond her i købing, og han for samme gæld her til Viborg byting og ikke til hans værneting er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af denne dele kvit at være.

(272)

** var skikket Jacob Christensen Visti, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet doktor Peder Iversen, kannik i Viborg, på den anden side, for han ved sin fuldmægtig, Søren Jensen i Fristrup, skal have ladet ham vold sværge til Viborg byting for nogen træer, som skal være funden i Jacob Christensens gård, hvilke han af doktor Peders tjener, Jens Nielsen i Tostrup, skal have købt og betalt, og ikke skal være bevist, det Jacob Visti har været i doktor Peders skov og huggen nogen træer: så og efterdi Jacob Visti selv bekender og vedgår sig, samme træer at have bekommet, og ikke han beviser sig nogen hjemmel eller tilstand til dem at have, men doktor Peder gør bevislig, dem i hans skov at være huggen og afført, og sandemænd derfor har ham vold oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod deres ed at sige eller magtesløs dømme.

(274)

** var skikket Jens Mikkelsen og Oluf Christensen i Ingstrup på den ene og havde stævnet Peder Mikkelsen, tjenende på Sødal, på den anden side for en uendelig dom, han for nogen tid siden forleden her til landstinget forhvervet har, i hvilken han har fanget en tingsvidne magtesløs, som skulle formelde, det afgangne Anders Tomasen, som boede i Vammen, skulle have forbudt, på hans husbonds vegne, nogen de Ingstrup mænd på nør side at have nogen brug på den søndre side med fædrift, tørvegrøft, lyngslæt med mere, samme vidne indeholder og udviser, hvilken uendelig dom Jens Mikkelsen og Oluf Christensen formener burde magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte bønder selv har gjort samme vedkendelse, og ikke bevises dem deres herskabs fuldmagt dertil at have haft, ikke heller nogen varsel findes for det at være given, da finder vi efter sådan lejlighed samme vedkendelse vidne ingen magt at have.

(276)

** var skikket velb Ulrik Sandberg til Kvelstrup, befalingsmand på Lundenæs, hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da efter seks ugers stævning at have ladet stævne Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, for en dom han 29/4 sidst forleden udgiven og dømt har, og deri tildømt Ulrik Sandberg noget gods, som i fornævnte herred er liggende, som velb Gert Bryske ham i pant sat har for ejendom, ham at skulle efterfølge for nogen løfter, han for ham til omslag lovet og godsagt har, hvorover han er kommen i stor pendings udgift, som han ikke aleneste har været forårsaget at udlægge dobbelt rente med anden interesse og skadegæld for samme løfter, men også måttet indfri Gert Bryskes hovedbrev, hvorfor Peder Bertelsen på Ulrik Sandbergs vegne formener, at fornævnte gods efter Gert Bryskes udgivne brevs lydelse og strenge forpligts indhold burde Ulrik Sandberg og hans arvinger for evindelig ejendom at følge: da efter sådan lejlighed, at efterdi Gert Bryske findes tilforn to gange for samme sag at have været hid stævnet og kaldt, og han da ikke ---- samme dom at beskylde eller nogen på hans vegne, hans lovlig undskyldning herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori samme herredstings dom er fundet ved sin fuldmagt at blive, og samme gods efter Gert Bryskes brev og forpligts lydelse Ulrik Sandberg og hans arvinger for evindelig ejendom at efterfølge, indtil hvem der havde i at sige kom her samme dom at beskylde, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt, og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, sagen og derefter findes i seks uger at være optagen, så Gert Bryske har haft noksom tid og respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Ulrik Sandberg derfor har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig som at lade stævne, og ikke Gert Bryske endnu er mødt samme dom at beskylde, eller nogen på hans vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da vide vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte herredsfogeds dom ved sin fuldmagt at blive, og samme gods efter Gert Bryskes brev og forpligts lydelse Ulrik Sandberg og hans arvinger for evindelig ejendom at efterfølge.

(278)

23/11 1616.

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, på den ene og havde stævnet Laurids Ibsen i Kåstrup på den anden side for et vidne, han 12/8 sidst forleden til Hillerslev herreds ting forhvervet har, det Jesper Christensen i Sennels og hans medbrødre på tinge skulle have vidnet, hvad ord Peder Christensen Bunde i Vandtrang skulle have til dem, at Laurids Ibsen havde sendt ham bud, at dersom han ikke ville hjemle hans søn Niels Pedersen i Thisted de tørv, da skulle han sætte ham af den hus, han iboet, hvilket vidne Hans Dyre formener en snapvidne, og han til samme vidne burde at være stævnet og kaldt, efterdi det er ham anlangende: så og efterdi Peder Christensen Bunde ikke slig ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, ikke heller han vil være dem bestendig, men dem til tinge hårdelig benægtet, da samme vidne imod ham udstedt er, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(279)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Christen Schønning i Binderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende

ham da at have ladet stævnet Christen Pedersen, Villads Clemendsen, Mourids Skibbygger med flere i Højen for et kirkenævn, de oversvor Anne Lunds til fuld mål, hvilke nævningers ed Christen Schønning på Manderup Parsbergs vegne formener retfærdelig at være svoren efter vidner og breve, rygte og tidende og hendes egen bekendelse, og burde derfor ved magt at blive, og fremlagde Christen Schønning efterskrevne tingsvidner af Skagen byting: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd mesten part har vidnet efter fornævnte besatte menneske og efter sagden, og ingen af dem udtrykkeligen på fersk fod har vidnet, Anne Lunds at have lovet nogen ondt på liv eller velfærd, og det dem skulle være vederfaret, ikke heller bevises nogen til tinge at have Anne Lunds sigtet for trolddom, som det sig burde, her ikke heller nogen er fremkommen hende der for åbenbarlig at sigte og beskylde, og nævninger dog har hende kirkenævn over svoret, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævningers ed ikke at komme hende til hinder eller skade i nogen måde, førend det anderledes bevises kan.

(287)

** var skikket Niels Jensen, foged på Vorde, på velb Frands Due til Oksholm hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Østerby på Øland, Jens Mikkelsen med flere i Vesterby, nævninger, for de har svoret Kirsten Tomasdatter i Østerby kirkenævn over for trolddoms sag, hun skulle have gjort og beganget, formener samme deres ed og tov lovlig og ret at være og burde ved magt at blive: så og efterdi af fornævnte vidner forfares, Robert Tomasen tilforn i sin sygdom og skrøbelighed har klaget på Kirsten Tomasdatter, det og bevises hende siden at have lovet Henrik Pedersen ondt, for han havde forvist hendes datter Øland, og det ham at være vederfaret, så han derefter er falden i en underlig og sælsom sygdom, og er deri jo længere og værre heden ---- til han døde, og han derfor har klaget på Kirsten Tomasdatter, hende med trolddom deri skyldig at være, hvilket og med præstens kundskab bestyrkes og bekræftes, disligeste ---- Geske Hermandsdatter her i dag har lagt sin hånd på Kirsten Tomasdatters hoved og vedkendtes hende for en åbenbarlig troldkone, som hun og hende til tinge ---- sigtet og beskyldt har, og ingen vidnesbyrd hun derimod fremlægges, sig ærligen at skulle have skikket og forholdt, sammeledes efterdi loven formelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den der sag gives med nævn i kirkesogn, og efterdi fornævnte nævninger har været opkrævet Kirsten Tomasdatter at skære eller skylde, og de som boer i sognen og bedst hendes lejlighed ved, har hende ved deres ed kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan circumstantser og lejligheder ikke imod samme deres ed at sige eller magtesløs dømme.

(292)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Jens Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Pedersen i Stagstrup for et vidne, han til Hassing herreds ting 25/7 sidst forleden vidnet har, bemeldende han har hørt nu i år, folk satte kål, at Margrete Christensdatter og Elle Jensdatter i Stagstrup kom i skændskab sammen, og skyldte hverandre for trolddom, endnu havde stævnet Niels Pedersen og Karen Christensdatter for et vidne, de til fornævnte ting 7/8 vidnet har, bemeldende i lige måde, at Margrete Christensdatter sagde til Elle Jensdatter, at hun samlede 13 pund smør fra otte dage for jul og til sankt valborg dag af een ko, Jens Christensen i Stagstrup at have vidnet, at Elle Jensdatter havde lovet ham ondt, og det var ham vederfaret: så og efterdi fornævnte vidne, Mads Nielsen og hans medbrødre vidnet har, såvel som og Jens Christensens og Eskild Jensens vidne, at de skulle have mistet nogen deres øg, findes i deres egen sag at være

vidnet, og ikke med andre nøjagtige vidner bekræftes, og ikke ---- fornævnte vidnesbyrd ikke er vidnet endelig, men mesten part efter sagden, rygte og tidende og ikke nogen vitterlighed, ikke heller noksom gøres bevislig Elle Jensdatter at have lovet nogen ondt, og det dem på liv eller velfærd at være vederfaret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, så nøjagtig, at de må komme Elle Jensdatter til hinder eller skade i nogen måde, uden det anderledes bevises kan.

(296)

** var skikket Oluf Andersen ved Sallingsund på den ene og havde stævnet Christen Hjariksen i Ræer og Poul Madsen på Hjertbjerg på den anden side for en vidne, de til Hillerslev herreds ting 15/10 sidst forleden vidnet har, formeldende iblandt andet at de skulle hørt, at Oluf Andersen skulle sige til velb fru Karen Gyldenstjerne ved Sallingsund, at velb fru Anne Lykke skulle have den i sit brød, skulle have gjort hende skade den år for 300 daler, hvilke deres vidne han hårdelig benægter sig aldrig slig ord at have haft til den gode frue, som de om vidnet har, fast mere fornævnte vidne skal formelde på Anders Poulsens navn, ham derfor at være beskyldt: så og efterdi Oluf Andersen ikke sådan ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, ej heller fra sig med sin brev og segl bebrevet, han ikke heller dem vil være bestendig, men nu her for retten dem højligen benejer, samme vidne ikke heller navnlig formelder om hvem sådan ord skulle være falden, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(297)

** var skikket Christen Bollesen i sønder Hågård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Oluf Byrgesen i Boller for en uendelig dom, han her til landstinget 28/9 forhvervet har, anlangende Christen Bollesen samme dag skulle have været hid stævnet for en kvittants, salig Jørgen Christoffersen ham skulle have givet, og samme kvittants skulle være beskyldt ikke ---- , og burde ingen magt at have: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi samme kvittants, nu er fremlagt, med Jørgen Christoffersens egen hånd skrevet, og ingen den vider for falsk eller uret, da ved vi ikke imod samme kvittants at sige eller magtesløs dømme.

(299)

** var skikket doktor Lucas Paludanus, kannik i Viborg, på Jacob Oustein af København hans vegne og gav til kende, hvorledes velb Gert Bryske for nogen tid siden skal have i pant sat Jacob Oustein en guldkæde for en summa pending, hvilket han ikke har igen indløst, og Jacob Oustein ikke vidste hans bopæl eller værneting, hvor han kunne lade ham den tilbyde eller vurdere, og derfor havde ham med seks ugers varsel for tilbud og vurdering hid stævnet, og fremlagde efterskrevne brev her af landstinget i dag seks uger, indeholdende varsel at være givet Gert Bryske for tilbud, Jacob Oustein her til landstinget i dag agtet at lade gøre på samme pant, om han det ville løse, såvel som også for vurdering på samme pant at tage beskrevet, og da er Gert Bryske ikke mødt, hvorfor doktor Lucas på Jacob Ousteins vegne var begærende, at ham måtte opnævnes uvildige dannemænd, som samme kæde kunne veje og vurdere, og blev af landstinget opnævnt disse efterskrevne Anders Rolandsen, rådmand i Viborg, Christen Kær i Holstebro med flere, hvilke samme kæde til dem annammet og udginge, og straks her for retten igen indkom og sagde dem samme guldkæde at have vejet og beseet, så at den vejede 110 lod, og vurderet de hver lod guld

deraf for 7 rigsdaler, som beløber sig i pending 770 rigsdaler, at så er gangen bekender vi med vore signeter her under trykt, datum ut supra.

(300)

** var skikket Christen Pedersen Smed, borger i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Karen Pedersdatter, Anders Nielsen hans hustru sst, for en vidne, hun til Nykøbing byting 25/9 sidst forleden vidnet har, lydende iblandt andet at hun skulle være Karen Pedersdatter Sortkone i Fredsø, om de troldkvinder, som sad på Dueholm kloster, råbte noget på hende, hun skulle vel betale hende for hendes umag, dernæst havde stævnet Søren Lendum sst for et vidne, han til fornævnte ting samme år og dag vidnet har, at han kom over Feggesund med Karen Pedersdatter Sortkone, og da hørte han, at hun lod sig kalde Anne Jensdatter, hvilket hun og selv i lige måde det bekendte for tingsdom: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om sagden og efter andre deres mundheld, som en part er ved døden afgangen, og ikke om nogen vitterlighed dem selv at skulle have hørt hende lovet nogen ondt, og det dem på liv eller velfærd skulle være vederfaret, ikke heller lovlig bevises Morten Klog eller Kirsten Jensdatter i deres sygdom og skrøbelighed for præsten at have klaget på Karen Pedersdatter Sortkone for nogen trolddom, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, nu hid kaldt er, noksom, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter er svoret, at komme Karen Pedersdatter til nogen forhindring, indtil anderledes bevises kan.

(308)

(disse to efterfølgende landstings ---- 12/10 ut supra)

** var skikket Peder Christensen på Gøl med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Munk på Gøl for en dele, han lader sig af berømme, som han skal have forhvervet over ham til Ålborg byting for nogen stadesild, for hvilke stadesild Peder Christensen siger sig ikke at have de stader nu, som han har givet stadesild af tilforn, formenende sig derfor ingen stadesild at have udlovet, ej heller have haft de stader, der han blev delt for, som han plejer at have, og når han samme sin rette stade bekommer, vil han være overbødig til at give deraf hvis rettighed, der bør at gange af med rette: så og efterdi Peder Christensen selv bekender og vedgår sig ikke samme stadesild at have betalt, og derfor er delt bleven, da ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

** var skikket Tomas Christensen i Hjørring på den ene og havde stævnet Christen Andersen, borger sst, på den anden side for en dele, han til Hjørring byting 16/4 sidst forleden har over ham forhvervet, anlangende 5 rigsdaler og 1 tønde byg, som han skulle være ham pligtig, og Tomas Christensen højligen benægter ved sin højeste ed og sjæls salighed, at han aldrig ham samme gæld skyldig er, og samme dele burde magtesløs at være: så er Christen Andersen og fornævnte mænd ikke nu mødt eller nogen på deres vegne deres lovlige undskyldning herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori samme dele er fundet magtesløs at være, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt, og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Tomas Christensen nu tredje sinde har været forårsaget for endelig dom at lade stævne og kalde, så Christen Andersen har haft noksom lang respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke slet er, og Christen Andersen og fornævnte mænd ikke endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang

undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og doms lydelse samme dele ---- magtesløs at være, og ikke komme Tomas Christensen til nogen forhindring

(310)

7/12 1616.

** var skikket velb Jørgen Friis til Krastrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Erik Iversen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jochim Bartskær, indvåner i Sæby, Jens Nielsen og Niels Nielsen, der sst, på den anden side for et vidne, de til Sæby byting for sandemænd 13/11 sidst forleden vidnet har, anlangende Erik Andersen, som blev dræbt og ihjel slagen for Lübeck 2/10, og i samme deres vidne har vidnet, at skipper Jens Nielsen, borger i Sæby, hårdelig var forårsaget til at værge sit liv for Erik Andersen, formente det ikke så lovlig og ret at være vidnet, at det burde nogen magt at have, men skulle findes en part af dem at skulle have været i råd og gerning med, og burde derfor magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidner, nu hid stævnet er, medfører Erik Andersen at have ---- på slaget og overfaldet skipper Jens Nielsen i hans egen skib, og samme vidner med fornævnte syn til hans klæder såvel som og andre vidner bestyrkes, og ingen vidnesbyrd derimod fremlægges med hvilke det tilbage drives kan, ikke så at være tilgangen, loven og formelder enhver at være forlovet med al lov at værge sig selv, og fornævnte sandemænd efter samme vidner, og eftersom de selv sandhed har udspurgt, har Jens Nielsen manddød oversvoret og til sin fred, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidner, nu hid kaldt er, ej heller fornævnte sandemænds ed at sige eller magtesløs dømme.

(312)

** var skikket velb Jørgen Friis til Krastrup, høvedsmand på Sejlstrup, hans visse bud Erik Iversen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Maren Brus, borgerske i Sæby, på den anden side for to uendelige domme, hun nogen tid forleden her til landstinget skal have forhvervet over hendes udgivne forpligt, anlangende hendes forargelige levned med Rasmus Sadelmager, der sst, og han mener med vrang undervisning at skal være forhvervet, ej heller lovlig varsel for given, og burde derfor magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Maren Brus samme forpligt for borgmester og råd indgået og gjort har, da ved vi ikke imod den at sige eller magtesløs dømme.

(314)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Søren Poulsen i Søgård, Johanne Nielsdatter, Else Poulsdatter sst, Jens Sørensen i Lund og Søren Poulsen i Søgård på den anden side for et vidne, de til Åsted birketing 18/10 vidnet har, anlangende seks får og to lam, Poul Nielsen i Harre skulle have tagen på Søgårds mark, og ham derfor at være klaget og udsvoret for, uanseet samme får skulle være hans og hans hustru mors får, og Jens Poulsen skulle have annammet for dem græs pending og vogte pending, og intet han skulle have i fornævnte får, ej heller nogen hjemmel til dem: så og efterdi Jens Poulsen vedgår sig fornævnte får at have haft til græsning for Søren Pedersen i Kær, og ikke han beviser Søren Pedersen at have gjort eller givet nogen klage på Poul Nielsen for samme får, eller dertil givet ham nogen fuldmagt ---- Poul Nielsen udgivet ---- sig og sin hustru mor, og Søren Pedersen i fornævnte får at have lod og del, og sandemænd dog har

ham vold oversvoret, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og sandemænds ed ikke at komme Poul Nielsen til hinder eller skade i nogen måde.

(315)

** var skikket velb Jørgen Friis til Krastrup, befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Erik Iversen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Lauridsen i Jelstrup, Niels Mikkelsen med flere, der sst, på den anden side for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 26/8 sidst forleden vidnet har, at Gølstrup mænds får skulle i år have ganget på de åsteder i Vestervang, som de har taget i Jelstrup i hus, og mente samme deres vidner ville tilholde dem fællig på de åsteder i lodskifte mark, menende samme deres vidne ikke så noksom nøjagtig at være vidnet, at det bør nogen magt at have (dom overstreget)

(316)

** var skikket velb Jørgen Friis til Krastrup, befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Erik Iversen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet hr Jacob Hansen, sognepræst i Jelstrup, Nichel Villadsen sst samt menige Jelstrup grander på den anden side for en uendelig landstings dom, de sig på berømmer for nogen kort tid siden at skulle have ladet forhverve over en herredstings dom af Vennebjerg herreds ting udgangen 19/7 sidst forleden, og herredsfogden Laurids Eriksen i Bagterp at have kvit dømt for klage Gølstrup mænd og drenge, for Jelstrup fæ, de har taget i hus, disligeste over nogen vidner, som Gølstrup mænd har forhvervet, hvor de tog Jelstrup fæ i hus, og fornævnte landstings dom, herredstings dom og vidner uendelig magtesløs dømt er, menende samme dom med vrang undervisning at være forhvervet, og bør derfor magtesløs at være: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til snapsting først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(317)

21/12 1616.

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård på den ene og havde stævnet Niels Skriver, Hans Wandel borgmestre, disligeste Jacob Steffensen, Johan Olufsen og deres medbrødre rådmænd i Ålborg på den anden side for en dom, de har dømt imellem Henrik Kock, borger der sst, og ham og kvitdømt Henrik Kock fra nogen pending, han var salig Gert Meyer i Holstebro skyldig efter hans brevs lydelse, hvori han mener dem uret at have gjort, at de ikke har anseet hans brev og forpligt, men dømt imod, menende samme deres dom og kvittants ingen magt at have: da for nogen lejlighed sin heri begiver, blev samme sag opsat til snaplandsting først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(318)

** var skikket velb Albert Rostrup til Stårupgård hans visse bud Tomas Andersen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Lauridsen i Kodal, foged til Ørslev birketing på den anden side, for at han 29/11 sidst forleden skal have stedt høring over hans tjener, ved navn Laurids Troelsen i Højslev, for at han skal være draget af Hans Jensen i Særmark hans tjeneste, og ikke fra sig leveret hvis plovredskab, vognredskab og andet, han i forvaring var over antvortet, som delen i sig selv indeholder: så og efterdi ikke bevises Laurids Troelsen sig at have tiltaget nogen gods i regnskab

eller havde noget under hænder, som han skulle gøre Hans Jensen regnskab for, ikke heller ham noget af Hans Jensens gods at have forrykket eller med sig bortført, da han ad rette fardag er kommen af sin tjeneste, og han dog er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Laurids Troelsen af samme dele kvit at være.

(319)

** var skikket Niels Christensen Viborg, borgmester i Mariager, hans visse bud Rasmus Mikkelsen, byfoged sst, på den ene og havde stævnet Keld Snedker og Hans Snedker i Viborg på den anden side, for deres sandhed at vidne og bekende, om det er dem ikke vitterligt, at de 4/12 1615 gjorde de planke lukkelser, som står imellem den gård, Niels Mouridsen nu iboer, i Viborg og Christen Sørensen Hegelund, borgmester sst, hans abildhave, og deri sat egestolper, lejder, savdeler og egefjæl, så stude eller fæmon ikke kunne komme der igennem, og færdig gjorde hvis andet, som fattes på fornævnte planker, som da ikke stod færdig: da efterdi ikke bevises fornævnte vidnesbyrd ---- til deres værneting at have været ---- vi dem did at komme, og der under deres faldsmål at vidne hvis dem i samme sag vitterligt er, når de did lovlig stævnes og kaldes, og bliver lovlig varsel for givet.

(320)

** var skikket Johan Wibutz af Amsterdam hans fuldmægtig Peder Sitmann på den ene og havde stævnet Anders Pedersen, Jens Gregersen, borgmestre i Nykøbing, og Christen Madsen, rådmand sst, på den anden side for en afsigelse, de til Nykøbing rådhus 15/11 sidst forleden under deres forsegling udgivet har, anlangende en summa pending, Peder Sitmann på sin husbonds vegne havde der for retten ladet indstævne Peder Andersen Hestbæk, borger i Nykøbing, som han på sin husbonds vegne formente Peder Hestbæk var pligtig ham at erlægge og betale for købmands gods og varer, som Peder Hestbæks tjener og fuldmægtig, ved navn Hans Graversen, af Johan Wibutz med flere til Amsterdam annammet og bekommet har: så og efterdi Peder Andersen Hestbæk ikke har kunnet benægtet sig jo samme gods at have bekommet, og samme borgmestre og råds dom ikke er endelig, da finder vi den at være som den udømt var, og sagen til borgmestre og råd i Nykøbing igen at komme, og dem Peder Sitmann og Peder Andersen Hestbæk endelig derom imellem at dømme og adskille, som det sig bør, når det for dem bliver lovlig indstævnet, og da i deres dom at lade inddrage hoved meningen af hvis breve, for dem bliver i rette lagt, samme sag anrørende.

(321)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Hans Nielsen i Felden på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Røgelhede, Niels Andersen i Kærsgård, Jens Pedersen i Kraghede med flere for et kaldsbrev, de har givet og forseglet med hr Christen Gertsen, kapellan til vor frue kirke i Ålborg, 17/11 sidst forleden på Hellevad, Ørum og Hellum sogne, og ikke uden syv mænd ud af alle tre sogne, uanseet ordinantsens det første kapitel formelder det ---- , så mødte Mogens Jespersen og fremlagde efterskrevne kaldsbrev: så og efterdi ---- samme syv mænds kaldsbrev med fornævnte 24 mænds brev bestyrkes og bekræftes, og det ikke er stævnet eller kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte kaldsbrev, nu hid stævnet er, at dømme, førend fornævnte 24 mænds brev og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom hvis ret er.

(0)

18/1 1617.

(1)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Ørum, hans visse bud Mikkel Christensen, ridefoged der sst, og havde stævnet Mads Sørensen, Anders Terkildsen med flere på den anden side for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 7/5 sidst forleden vidnet har, formeldende i sin mening om efterskrevne stykke ejendom, som Peder Nielsen har brugt i seks år: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke om ejendom men aleneste om brugning har vidnet, og ikke bevises at det jo har været brugt dertil i fornævnte seks år, som vidnet om formelder, og ---- til tinge eller her i dag er mødt det at benægte, ikke heller nogen vidner derimod fremlægges, det og gøres bevisligt at være mange flere byggesteder i fornævnte ---- , og Otte Skeel har sted og fæst Peder Nielsen samme byggested og ejendom, og fogden derefter har sin dom udgivet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne eller dom at sige eller magtesløs dømme.

(4)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Clemend Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet velb Mogens Mogensen, afgangne Mogens Andersen til Hejselt hans søn, på den anden side for 806 enkende rigsdaler hovedstol med sin tilbørlig rente, og fremlagde Clemend Nielsen en dom af Børglum herreds ting 3/12 sidst forleden, som så besluttes, at efterdi der bevises det Mogens Mogensen ikke har holdt og efterkommet sin strenge udgivne brev og forsegling, som han fru Margrete Rosenkrantz giver har, da vidste fogden ikke rettere deri at kunne kende, end Mogens Mogensen jo bør sin udgivne brev at holde og efterkomme eller derfor at lide tiltale efter rigens ret: da efter flere ord og tale dem imellem var, blev i velb Albret Skeel til Hammelmose, befalingsmand på Dueholm kloster, hans nærværelse så forhandlet, at han på fru Margrete Rosenkrantzes vegne afstod denne dom og æskning, nu drevet er, så de skal være som de udømt og uudganget var, dog dersom Mogens Mogensen ikke for samme gæld stiller fru Margrete Rosenkrantz tilfreds, da hendes tiltale på ny dermed uforkrænket.

(6)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, LM befalingsmand på Hald, med en opsættelse her af landstinget 21/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Laurids Christensen og Erik Pedersen i Egelund for adskillige benægtelser, de med oprakte fingre og ed gjort har, som med tingsvidne er at bevise og vidnerne, imod hvilke samme benægtelse gjort er, til landsting ved magt dømt, menende af forberørte lejlighed at samme deres benægtelse bør løgnagtig og falsk at være, hvorfor han her til landstinget har forhvervet to uendelige domme, og mente sig ---- endelig dom derpå at have: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, så og efterdi for os er i rette lagt fornævnte Mette Hvids bekendelse, hvori hun på underskedelige tider, både førend nævninger hende har oversvoret, før hun har annammet sakramentet, som ud af præstens kundskab er at forfare, og der hun er gangen til døde med oprakte fingre og højeste helgens ed iblandt andet at have tilstanden og bekendt, Erik Pedersen i Egelund at have hos og med været, da hun er bleven på grebet, hvilken hendes bekendelse med Mikkel Vistisens vidne og Christen Pedersens kundskab, som ham offentlig her på landstinget har påteet, en af de to personer at have været, som var hos hende, da hun blev antastet, bestyrkes, Mette Hvids bekendelse i lige måder over Laurids Christensen med Jep Nielsen i Karup og hans medbrødre deres vinde, som havde seet ham selv

anden tale med skriveren Peder Tomasen ved Karup birketing, disligeste med Peder Tomasens vidne, at samme to karle den dag talte med ham ved kirkegårds risten, der han ville gå til fornævnte ting, såvel som og med Laurids Christensens egen bekendelse, at han den dag havde der ved ---- talt med fornævnte skriver, bekræftes, hvilke alle ---- og Mette Hvids bekendelse i de måder ud af brugelig årsager og vigtige circumstantser tilsammen her til Viborg landsting er ved magt funden, og Erik Pedersen og Laurids Christensens imod fornævnte bekendelser og vidner med højeste ed og oprakte fingre har gjort deres benægtelse, dem ikke på fornævnte åsteder at have været, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres benægtelser på sandfærdige, at de bør nogen magt at have, men dem derfor efter recessen at stande til rette.

(15)

** var skikket Jens Vinter, foged på Bøgsted, på den ene og havde stævnet Jens Pedersen, foged på Baggesvogn, på den anden side for en dom, han til Horns herreds ting 3/7 1615 forhvervet har, anlangende et gadehus i Fjelsted, som Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i fornævnte herred, har fradømt Jens Vinter at fange syn beskrevet til, dog det skulle være hans husbond velb Ulrik Sandberg ---- og hans egen grund og ejendom: så og efterdi fornævnte herredsfoged har samme sin dom funderet efter fornævnte kontrakt, som imellem Ulrik Sandberg og fru Anne Krabbe gjort og ganget er, og ikke vidst samme syn til fornævnte gadehus at udstede, førend samme iring derom havde været indstillet for to deres fælles venner ---- kontrakten, da ved vi ikke imod samme hans dom at sige ---- fru Anne Krabbes fuldmægtig siden har stedt høring over Peder Nielsen. i samme gadehus bor, for samme hus han har i flyttet, så og for ægt, arbejde og landgilde pending, førend samme iring efter fornævnte kontrakt og dom var ordelt, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Nielsen af samme dele kvit at være, og Søren Jensen herredsfoged sig deri at have forseet, dog for vores bøns skyld afstod Ulrik Sandberg samme forseelse med ham.

(18)

** var skikket fru Anne Krabbe til Baggesvogn hendes visse bud Jens Pedersen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Nielsen Vognmand i Fjelsted på den anden side for et vidne, han til Horns herreds ting 25/11 sidst forleden forhvervet har, at Jens Vinter, foged på Bøgsted, skulle have ---- , at han havde sted og fæst ham det hus, han iboer, og at Jens Vinter skulle fuld og fast hjemle Peder Vognmand samme hus, og formente Jens Vinter samme hjemmel burde ved magt at være, dertil svaret Jens Pedersen, at der ingen varsel for samme vidne findes at være givet, hvortil Jens Vinter svaret i sin husbond velb Ulrik Sandberg til Kvelstrup hans overværelse, at efterdi ingen varsel for samme hjemmel ---- er givet, vil han det afstå: og efter sådan lejlighed finder vi samme vidne at være som det uudgivet var, ingen til hinder eller skade at komme.

(19)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans visse bud Hans Gans i Drøstrup med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Anne Bertelsdatter i Ålborg, salig Niels Mortensens efterleverske, med hendes lovværge for en vidne, hun til Ålborg byting skal have forhvervet, og der at skulle have vedersagt arv og gæld efter hendes husbonds død, og formente at der ikke for samme vidne skulle være givet lovlig varsel efter recessen: så og efterdi Iver Bertelsen på sin søster Anne Bertelsdatter og hendes børns vegne, som efter hendes husbond og deres far Niels Mortensens død og afgang har til Ålborg byting og her til landsting afsagt arv og gæld, og

ikke bevises dem noget af hans efterladende gods at have forrykket eller dem dermed befattet, men byfogden det at have ladet registrere og til sig annammet på en ret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme afsigelse vidne at sige eller magtesløs dømme.

(20)

** var skikket Poul Andersen Yde, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet hans bror Christen Andersen Yde på den anden side, for han 21/9 sidst forleden til Thisted byting skal have ladet sig understå på hans mor Maren Poulsdatter, borgerske der sst, hendes vegne at have solgt, skødet og afhændet til Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, og Mads Olufsen, borger sst, hans mors anpart hus, hun arveligen tilfalden er efter hendes afgangne datter Mette Andersdatter, og den anpart hans mor Maren Poulsdatter, salig Anders Ydes efterleverske, kunne tilkomme på sine egne vegne, og den lod hun efter hendes datter, ved navn Mette Andersdatter, er arveligen tilfalden i det markjord, som Anders Yde og Christen Andersens oldemor, ved navn Mette Pedersdatter, i deres levende live havde udpantet til godtfolk i Thisted by: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Maren Poulsdatter ikke selv har været til tinge samme skøde at gøre eller den bevilget eller samtykt, ej heller samme tingsvidne navnlig indeholder, hende fuldmagt at have givet Christen Andersen samme ejendom på hendes vegne at afhænde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme skøde så noksom, at den bør nogen magt at have.

(23)

** var skikket Niels Nielsen af København på den ene og havde i rette stævnet Søren Nielsen og Anders Ibsen i ---- , så og Laurids Olufsen, som tjente doktor Peder Iversen, kannik i Viborg, på den anden side for et vidne, de 25/11 sidst forleden til Viborg byting med Iver Pedersen, fornævnte doktor Peders søn, skal have vidnet om nogen uenighed, der skal være falden i doktor Pedersens forstue imellem Niels Nielsen og Iver Pedersen, der Niels Nielsen skulle have været der og krævet hvis gæld, Iver Pedersen var bleven ham skyldig i København, og de i samme deres vidne skal have vidnet, at Niels Nielsen skulle have givet mange slemme ubeskedne ord og truet og slaget knep for Iver Pedersens næse: da efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at samme vidne og dele, Iver Pedersen har ladet forhverve, så og den klage, Niels Nielsen på ham gjort har, med hvis andre breve, de på begge sider imod hverandre ---- deres parlament anlangende, skal være og blive, som de uudgivet var, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder, dog undtagen hvis gæld Iver Pedersen Niels Nielsen med rette pligtig er, da at gåes om hvis ret er.

(25)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård hans visse bud Mikkel Christensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden udgangen, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Jørgen Pedersen og Peder Dal i Thisted, så og Anders Ibsen i Sjørring for et vidne, de til Thisted byting 7/9 sidst forleden vidnet har, anlangende om nogen ord, som velb Christen Høg til Todbøl skulle have sagt om Mikkel Christensen, formente samme vidne lovlig og ret at være vidnet, og ved sin fuldmagt at blive: og efter mange ord dem imellem var tilstod Mikkel Christensen sig ikke andet ---- med Christen Høg, end som en ærlig adelsmand vel anstår, og Christen Høg derimod tilstod sig ikke andet med Mikkel Christensen ---- ærlig karl ---- i alle måder, og dermed blev de med sammenlagte hænder venligen forligt og fordragen, så alle hvis

---- og breve, i den sag taget og forhvervet er på begge sider, skal være aldeles kasseret og magtesløs og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(26)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen i Sjørring på den anden side for en dom, han til Hundborg herreds ting 7/- sidst forleden dømt har imellem Christen Høgs tjener, Poul Nielsen i Silstrup på den ene og Jesper Nielsen Skjoldborg på den anden side, og i samme sin dom fradømt Poul Nielsen sin rette tiltale, som han kunne have til Jesper Nielsen for kost og tæring på en landstings rejse på Christen Nielsen i Klostergård hans vegne, hvilken dom Christen Høg formente ikke så endelig at være dømt, som det sig burde, ikke heller så udtrykkelig, at man derefter slutte kunne, hvem samme bekostning skulle udgive: så og efterdi fornævnte sætfoged Mads Lauridsen ikke noksom i hans dom har underskedet om samme kost og tæring, som for ham har været i rette stævnet, ikke heller samme hans dom er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og der ved endelig dom at ordeles, som det sig bør.

(27)

** var skikket Niels Jensen i Torp på hans mor Maren Jensdatter så og Mads Jensen i Krarup deres vegne med en opsættelse her af landstinget 21/12 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Jens Jensen i ---- , herredsfoged i Nørherred for en dom, han til fornævnte ting 15/10 dømt har, og tildømt Mette Jensdatter og Mads Jensen så og deres tjener Morten Andersen i Bostrup samtligen at stande velb Christen Thott på kirkens og på KM vegne til rette for stedsmål af to agre på Bostrup mark, til Lyby kirke af skulle afgange og udgive, midlertid de samme jord skulle have brugt: så og efterdi det befindes fornævnte synsmænd at have været på åstederne, der beseet fornævnte agre og rigtigen sat dem for en ---- skyld og afgift ---- og intet imod fornævnte syn fremlægges, med hvilket det rykkes og tilbage drives kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme synsvidne at sige eller magtesløs dømme, og efterdi fornævnte herredsfoged efter kirkens bog og fornævnte syn har tilfundet Morten Andersen fornævnte to agre at stede og fæste af lensmanden, og deraf årlig skyld til kirken at udgive, ved vi ikke i de måder hans dom at imod sige.

(29)

** var skikket velb Hartvig Kås til Møllerup på den ene og havde stævnet Anders Lauridsen i Skallerup, Mads Pedersen og deres medbrødre synsmænd på den anden side for en syn, som de har hjemlet og afsagt til Nørherreds ting 15/6 sidst forleden over to led og lukker på hans ejendom til en gård i Skårup, som hans tjener Anders Christensen i Keldgård iboer, som Hartvig Kås ikke skal befindes at være selv lovlig stævnet dertil, som det sig bør: så og efterdi en part af fornævnte mænd har både synet og vidnet i samme sag, da finder vi efter sådan lejlighed samme syn og vidne, så og fornævnte dom og dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(31)

** var skikket velb Oluf Munk til Strandbjerggård hans visse bud Jens Nielsen, byfoged i Holstebro, og her i dag lod læse efterskrevne åbne, beseglet og underskreven brev, lydende jeg Bertram Pogwisch, sitzhaftig til Kiel, kendes og gør hermed vitterligt, at velb Oluf Munk til Kvistrup har mig afbetalt alt, hvis han mig til denne dag skyldig været har, så jeg har ham eller hans

forlover intet at kræve i nogen måder, dateret ---- 9/3 1614. dernæst et andet efterskrevne underskrevne og beseglet brev så lydende, jeg Christen Olufsen i Avsumgård kendes og gør vitterligt, at eftersom velb Oluf Munk til Strandbjerggård har været min sandhed at bekende begærende, om jeg på hans vegne har erlagt nogen pendinge til Bertram Pogwisch, nu boende til Kiel, og indløst hovedbreven, og er det mig fuldt vitterligt, jeg for nogen år siden på velb Oluf Munks vegne erlagde til Bertram Pogwisch 8000 rigsdaler og sin rente og indløste to Oluf Munks hovedbreve, dateret Avsumgård 22/8 1615. endnu fremlagde Oluf Munks efterskrevne brev lydende, lader jeg Oluf Munk til ----udråbe og forkynde, om der kunne findes nogen breve i land Holsten eller nogetsteds her i landet, som salig Frands Rantzau med flere mænd skal have for mig til Bertram Pogwisch for 8000 rigsdaler ---- , de da måtte fremkomme, datum Viborg 27/9 1616 Oluf Munk egen hånd. hvilke tre breve findes påskrevet, her til landstinget at være læst og forkyndt næst forgangen år 28/9, 29/9 og 7/12, såvel som og Bertram Pogwisches brev til Skodborg herreds ting at være forkyndt 4/4 1614, som opskriften derom bemelder, de og i lige måde nu her i dag blev påskrevet. og dernæst fremæsket Jens Nielsen her i dag på Oluf Munks vegne, om der var nogen, som vidste af samme breve at sige ---- eller også nogensteds udsat eftersom for er rørt, og ingen er fremkommen, som derom noget har at til kende give, eftersom forskrevet står, at så her i dag er ganget, bekender vi med vores signeter.

(32)

** var skikket Mikkel Christensen i Futtrup på den ene og havde stævnet Niels Tomasen i Heltborg, Mikkel Tomasen i ---- og Tøger Tomasen sst på den anden side for en vidne, de til Revs herreds ting 14/12 sidst forleden vidnet har, i hvilken samme vidne formente dem at have vidnet, det dem vitterligt var, det Niels Knudsen, boende i Heltborg, var Knud Jepsens søn, som boede i Gammelby, og hans ægte søn og Dorte Nielsdatter, som blev lokket af Mikkel Christensen i Futtrup, er Niels Knudsens ægte datter, og desligeste at have vidnet, det Anne Eskesdatter, som boer i Gammelbygård, er Maren Jepsdatter, som boede i Ettrup hendes ægte datter, og Sidsel Christensdatter, Mikkel Christensens hustru i Futtrup, er Anne Eskesdatter ægte datter: så og efterdi Tøger Tomasen og Niels Christensen på deres egne vegne og deres medfølgere vidnesbyrds vegne nu er mødt og med helgens ed været samme deres vidne bestendig, fornævnte folk at være hverandre beslægtet, som fornævnte vidne om formelder, og ingen vidnesbyrd Mikkel Christensen derimod fremlægger, med hvilke det kunne rykkes og tilbage drives, kan ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(34)

1/2 1617.

** var skikket Christen Jørgensen i ---- på den ene og havde stævnet doktor Peder Iversen, kannik og kantor i Viborg domkirke, på den anden side for to uendelige domme, han her til Viborg landsting kort tid siden skal have forhvervet, som han formener, i hvilke han skulle have fanget et tingsvidne magtesløs, som Christen Jørgensen til Rinds herreds ting x/x sidst forleden har forhvervet, anlangende ---- , formenende samme domme ikke endelig at lyde, og at de burde derfor magtesløs at være: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(35)

15/2 1617.

** var skikket Oluf Olufsen i Hørdum og havde hid kaldt sandemænd af Hassing herred om mord og manddød at sværge over Søren Jensen, Jens Murmesters søn, i Tøttrup for Oluf Olufsens søn, Mads Olufsen, han i mørke og mulm ihjel skød, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hassing herreds ting 9/1 sidst forleden, Oluf Olufsen der for dem gav til kende, at han første søndag i jul var budt til gæst til Peder Jensens i Tøttrup, og som han noget ud ad aften kørte hjem rette vej ad sin hus, som han kom lige ad Jens Sørensen Murmesters i Tøttrup, der kom en ud med en bøsse og skød hans søn Mads Olufsen ihjel, som han sad bagved ham i hans egen vogn, det var hårdelig hans last og klage, at hans barn så om nattetide var formyrdet og dræbt, uden al skyld og brøde, medfører samme vidne der den dag at være mødt til stede Jens Sørensen Murmester og bekendte, at hans søn Søren Jensen gjorde samme drab og derhos tilbød vilje og venskab, pending og gode ord for hans søn, som i så måde havde dræbt Oluf Olufsens søn, Mads Olufsen: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Søren Jensen mord og manddød over og fra hans fred for Mads Olufsen, han om nattetide har myrdet, dræbt og ihjel skudt, uden sag, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt.

(36)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred, om Staffen Plov i Thise hans ---- , som er død funden på Thise gade, sandemænd hans bane at udlede, hvad var ham til bane og livs lagt, og først fremlagde ---- efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 6/2 sidst forleden, Tomas Pedersen, tjenende i Ingstrup, at have vidnet, at på hellig tre kongers dag sidst forleden kom han ridende af østen, og da han kom uden Thise by, hørte han nogen folk skændtes, og der han kom ind i byen, hørte han i særdeleshed munden af Staffen Plov og Laurids Bay i Thise, og Steffen Plov tre gange råbte og navngav Laurids Bay særdeles, men om de havde fat på hverandre, kunne han ikke se for nattens mørkes skyld, så er ingen mødt på Laurids Bays vegne ham at undskylde, men blev til kende givet ham for samme sag at være rømt og dermed gerningen vedgået: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Laurids Bay for Steffen Plovs bane, og svor ham manddød over og ---- hans fred.

(38)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Jens Madsen, foged på Irup, og havde hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred om Staffen Plov i Thise hans bane, som er død funden på Thise gade, sandemænd hans bane at oplede, hvad ham var til bane og livs lagt, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidner af Jerslev herred (de samme som i foregående sag): dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Peder Jensen i mørke og mulm om nattetide af våde og vanlykke i fornævnte vandpyt at være væltet og omkommet, og det at være ham til bane og livs lagt.

(40)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup på den ene og havde stævnet Jens Eriksen, Anders Nielsen med flere af Uttrup på den anden side for en vidne, de til Kær herreds ting 21/1 sidst forleden vidnet har, anlangende det gammel Poul Pops hustru i Ålborg skulle have haft det yderste stolestade i den 3.

stol overst i Hvorup kirke, og siden skulle unge Poul Pops hustru i Ålborg have haft den, så længe gammel og ung Poul Pop havde Hvoruptorp, og ikke de har vidnet, at samme stolestade skulle være ret stolestade til Hvoruptorp, ---- samme kvinder at have boet i Ålborg og der skal have haft deres stolestade i byens kirker, formenende samme vidne burde magtesløs at være og ikke komme Otte Skeel eller hans tjener i Nørgård i Uttrup til hinder eller skade: så og efterdi hvor trætte er om stolestand, tilhører det provsten og præsten samt nogen af de bedste sognemænd at udvise enhver sin rette stolestand, da finder vi samme sag til provsten med præsten og nogen de bedste sognemænd i fornævnte sogn at komme, og dem enhver sin bekvemme stolestand at udvise, som det dig bør, og fornævnte vidne og breve ikke at forhindre dem hvis de derom sigende og udvisende vorder.

(41)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Tyge Sørensen i Byskov med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have ladet stævne Clemend Nielsen i Vejby, herredsfoged i Rødding herred, Niels Olufsen med flere sst for et vidne, de til Rødding herreds ting 26/10 sidst forleden vidnet har, at de skibe, som har ligget i fjorden vesten og sønden for Hostrup og har lægter og salt at sælge, de skal have givet afgift deraf til Skivehus og ingen andensteds, og en part af fornævnte mænd har vidnet, at de har ført samme lægter og salt til Skivehus: så og efterdi fornævnte vidne ikke forklarer hvor mange visse år sådan afgift af fornævnte gods skulle være udgivet til Skivehus, og ikke heller hvor meget det skulle være, ej heller er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og fornævnte dom, derefter ganget er, som ikke heller lyder endelig, magtesløs at være.

(43)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jep Jensen i Resen for to sentenser, han i en dom til Resen birketing 30/10 sidst forleden dømt og afsagt har, anlangende Jens Christensen i Intrup nu i sommer sidst forleden på en tid og stund har overfalden 3 af KM tjenere i Østerby og først slog Poul Christensen i Lyby i hans ryg med en kniv, uden al skyld og brøde, og Jep Jensen ikke vidste at dømme på hans ære, uden hans overdommere vidste anderledes derom at kende, formenende Jens Christensen ham det ikke så ærligen at have gjort, og burde nu her til landstinget pådømmes og burde derfor æresløs at være: da efter flere ord dem imellem var, blev samme sag med begge parters bevilling opsat til i dag 14 dage, og lovet de på begge sider med hver dem to dannemænd, i lensmanden eller hans fuldmægtigs nærværelse, at ville møde ved Lyby kirke i dag otte dage først kommende, om de om samme sag kunne blive til endelighed forenet og fordraget, og hvis det ikke ske kan, da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(44)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Sti Andersen i Hem, Peder Christensen, Christen Madsen sst på den anden side for et vidne, de til Hindborg herreds ting 26/8 sidst forleden vidnet har, at efterskrevne dige det er ret skel imellem Mads Jensen i Krarup hans eng og den gårds eng, Søren Andersen i Hem iboer, og de med samme deres vidne ville vidne markskel imellem Krarup og Hem mark, som han formener ikke med sten, stabel, grøft, lovhævder, sandemænds eller

ridemænds breve skulle bestyrkes i nogen måder: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om skel, og ikke samme deres vidne med sandemænds brev bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(46)

** var skikket velb Iver Lykke til Eskær hans visse bud Niels Basse i Nandrup på den ene og havde stævnet Jens Poulsen i Harre, som der holder købmandskab, på den anden side for en landstings dom, han lader sig af berømme, som han nogen kort tid siden til Viborg landsting forhvervet har, anlangende over en dele, som er udganget til Harre herreds ting 10/12 1616, at han samme dag er delt for en løgner, uanseet at ikke Iver Lykke er lovlig stævnet, ej heller Niels Basse, som samme dele forhvervet har, hvorfor Iver Lykke formener Jens Poulsen med vrang undervisning og efter en falsk stævning for dom bekommet har, og Jens Poulsen dermed uret at have gjort og bør at stande til rette. derhos berettet Jens Poulsen, at han mente sig ingen ord at have haft, som var nogens ære eller lempe anrørende, så han burde at deles for nogen løgner, hvortil Niels Basse svaret, at han samme dele ville afstå: og efter sådan lejlighed bør samme delsbrev ingen magt at have.

** var skikket Laurids Madsen Badskær i Skive, på den ene og havde stævnet Søren Jacobsen, barnfødt der sst, på den anden side for en kontrakt, dem for nogen tid siden skulle være imellem ganget, anlangende halvparten af en gård der i Skive, som Søren Jacobsens salig far fradøde, og Laurids Madsen Badskær med hans hustru, Søren Jacobsens mor, Inger Rasmusdatter er arveligen tilfalden, hvilken anpart Søren Jacobsen skulle have sig af ham til forhandlet efter kontraktens indhold, og formener Søren Jacobsen ikke samme kontrakt noksom at have efterkommet, formener sig deri forkort at være sket: da efter flere ord og tale dem derom imellem var, blev Laurids Madsen Badskær og Søren Jacobsen med sammenlagte hænder om samme ejendom venligen og vel forligt og fordragen, så at Søren Jacobsen skal give Laurids Madsen Badskær for halvparten af fornævnte gård, som og hans hustru Inger Rasmusdatter tilhørte, 85 sletdaler, halvparten til påske og anden halvpart til sanke mikkels dag nu først kommende, og Laurids Madsen nu med det aller første at skal gøre Søren Jacobsen nøjagtig skøde og forvaring til Skive byting på samme halve gård, og til påske nu næst kommende at skal gøre ham den ryddelig og den fraflytte, og dermed samme deres trætte at være aldeles nederlagt.

(47)

** var skikket velb Falk Lykke til Skovgård, KM befalingsmand på Christianopel, hans visse bud Niels Christensen Viborg, borgmester i Mariager, på den ene og havde stævnet Christen Hegelund, borgmester i Viborg, på den anden side for en synsvidne, han til Viborg byting har forhvervet, anlangende lukkelse imellem den gård i Viborg, Niels Mouridsen iboer, og Christen Hegelunds abildhave, hvilke syn skal være forhvervet fast mere end år og dag efter, Niels Viborg på Falk Lykkes vegne har ladet lukke og færdig gøre fornævnte lukkelse, eftersom de derom var forligt her til landstinget, og Christen Hegelunds synsvidne er magtesløs dømt, af den årsag Falk Lykke og hans medarvinger ikke dertil har været lovlig stævnet, som det sig bør, og Christen Hegelund ikke var mødt i rette med fornævnte synsvidne, og formener Niels Viborg på Falk Lykkes vegne noksom ---- tingsvidne, samme lukkelse straks efter de derom til landsting er forligt ---- af Niels Viborg på Falk Lykkes vegne færdig gjort, formenende derfor Christen Hegelund uret at have gjort, idet han Falk Lykkes fuldmægtig, Niels Viborg, derover forfulgt har: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi samme to synsvidner, på begge sider forhvervet er, på underskedelige tider

er taget, hvorledes samme lukkelse da har været, den ene en rum tid efter den anden, og intet derimod fremlægges, med hvilke de tilbage drives han, samme lukkelse ikke på de tider sådan at have været, som om synet er, da ved vi ikke imod fornævnte to synsvidner, på begge sider taget er, at sige eller magtesløs dømme, sammeledes efterdi fornævnte vidnesbyrd en part har vidnet om samme gerning, de selv skulle have gjort, og i så måder i deres egen sag, og ikke fornævnte vidner er taget eller vidnet på fersk fod, men lang tid efter sådan skulle være sket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende fornævnte vidner så noksom, at de bør nogen magt at have.

(51)

** var skikket Mogens Christensen, Villum Christensen med flere i sønder og nør Lem på den ene og havde stævnet Karen Madsdatter og hendes mand Peder Pedersen i sønder Lem på den anden side for et vidne, de 1/2 sidst forleden vidnet har, anlangende at fornævnte mænd skulle have ladet løbe 3 eller 4 kander tjære af en tjæretønde og i en lergryde 27/9, endog de 3 uger tilforn havde vidnet en vidne i samme sag, og ikke skal stemme overens med hverandre, og formener Mogens Christensen og hans medbrødre, at Peder Pedersen og hans hustru Karen Madsdatter har vidnet dem åbenbarlig løgn på, hvilken vidne de højligen skulle have benægtet, dem ikke at have hældt eller tagen flere tjære af fornævnte tønde, end de har brugt til deres husbonds garn samme tid: så og efterdi samme vidner ikke findes på fersk fod, men lang tid efter sådan skulle være sket at være vidnet, og ikke bevises nogen straks derefter at have påklaget sådan tjære af fornævnte mand at skulle være borttagen, men Christen Tordsen da samme tid at skal have tagen tønden med de overblevne tjære med sig, og ikke anket på noget af dem at være forrykket, fornævnte to vidner ikke heller aldeles stemmer overens, men en part vidnet efter sagden, og fornævnte mænd til herredsting såvel som og her i dag samme vidne og gerning med højeste ed har benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, at komme fornævnte mænd til hinder eller skade i nogen måde.

(53)

** var skikket Christen Andersen i Havris hans hustru Karen Christensdatter på den ene og havde stævnet Tomas Villadsen i Holm på den anden side, for han nogen tid siden skal have ladet ham fordele til Vorde birketing for en kobbergryde, som Christen Andersen var pantsat, og han med sine penning har indløst, og den tid Tomas Villadsen fik Christen Andersens søster, Johanne Andersdatter, henved 14 år siden, skulle samme gryde være udkommen i Tomas Villadsens flyttevogn imod Christen Andersens vilje, og Christen Andersen med pantebrev skulle kunne bevise, at det var hans egen kobbergryde og ikke var i den lod og part, som Tomas Villadsen skulle have med hans søster Johanne Andersdatter, hvorfor Karen Christensdatter formener hendes husbond med uret at være delt: så og efterdi Tomas Villadsen ikke med nogen skiftebrev eller register beviser, samme kobbergryde navnlig ham at være tilfalden, men Karen Christensdatter med pantebrev beviser samme gryde, førend skifte stod, at have været med den vilkår forpantet, at dersom den ikke inden ---- dag blev løst, skulle den da være forfalden, og Christen Andersen dog for den er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Andersen af samme dele kvit at være.

(54)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Niels Skriver, Hans Wandel,

borgmestre, disligeste Jochum Staffensen, Jørgen Olufsen og deres medbrødre rådmænd i Ålborg for en dom, de har dømt imellem Henrik Kock, borger der sst, og ham og kvitdømt Henrik Kock fra nogen pending, han var salig Gert Meyer i Holstebro skyldig efter hans brevs lydelse, imens de kvittantser stod ved magt, han fremlagde, hvori han mener dem uret at have gjort, at de har anseet nogen udlandske kvittantser, som ingen kender eller ved, hvem de var, som samme kvittantser udgivet har, ikke heller nogen fuldmagt af Gert Meyer at oppebære af Henrik Kock eller udgive nogen pending på Gert Meyers vegne til nogen, ikke heller anseet hans brev og forpligt men dømt der imod, formenende efter slig for berørt lejlighed samme deres dom og kvittantser ingen magt at have: så og efterdi for borgmestre og råd har været i rette lagt fornævnte Hamborg stads notari ---- , Knud Hansen ved navn, hans kundskab bemeldte pending til Peder Bauer på Gert Meyers vegne og efter hans overvisning af Henrik Kock at være betalt, hvilket og i lige mening bestyrkes med borgmestre og råd, der sst, under deres stads ---- og ---- undertegnelse deres certifikat efter Henrik Pumper hans vidne og bekendelse, da ved vi os ikke over fornævnte notari og borgmestre og råd deres certifikat og kundskab dommere, ej heller på borgmestre og råds dom i Ålborg, som derpå er funderet, at kunne kende, midlertid og al den stund de står ved deres fuldmagt.

(58)

** var skikket Oluf Vistisen i Egebjerg på den ene og havde stævnet Peder Knudsen i Vrove, Tord Tomasen sst og Christen Søndergård sst, Mikkel Jensen og Jens Pedersen sst på den anden side for en hjemmel, de til Fjends herreds ting med Jens Christensen i Egebjerg, Niels Tomasen sst hjemlet kornskade, de skulle have fanget på deres korn, menende samme deres hjemmel ikke lovlig og ret at være, og ej skal formelde på nogen visse sted, der skaden skal være gjort: så og efterdi fornævnte synsmænd har om hjemlet samme skade i fornævnte korn at være gjort, og ikke det har skatteret, hvor højt kunne være, og fornævnte vidnesbyrd har vidnet dem på adskillige tider, at have seet Oluf Vistisens kvæg i fornævnte korn, og at Jens Christensen det har taget i hus, så fornævnte syn og vidne i så måder med hinanden bestyrkes, og ingen vidnesbyrd Oluf Vistisen derimod fremlægger, med hvilke han det rykke og tilbage drive kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne at sige, ej heller Oluf Vistisen af den dele, han derefter i kommen er, at dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(59)

1/3 1617.

** var skikket Laurids Christensen ---- Smed i ---- og havde hid kaldt sandemænd af Han herred om manddød at sværge over Christen Mortensen i Gøttrup for Søren Sørensen, der sst, han ihjel slog og mente ham sagesløs at være af dage tagen, så mødte Palle Nielsen i vester Torup på manddræberen Christen Mortensens vegne og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Han herreds ting 17/2 sidst forleden udganget, Gunde Christensen på Gøttrup at have vidnet, at på sankt pouls dag sidst forleden om middagen da stod han på Just Jensens toft, da så han, at Christen Mortensen, barnfødt i Gøttrup, kom kørende af vesten og kørte ind i Just Jensens gård, idet så han, at Søren Sørensen, Just Jensens fostersøn, kom løbende ud af Just Jensens lade og havde en fork i den venstre hånd og en kniv i den højre hånd og søgte til Christen Mortensen og slog ham med samme kniv, så vendte Christen Mortensen sig og slog til Søren Sørensen med forken og ramte ham på hans hoved, så han løb heden på stub i gården, siden stak han til ham i hans venstre arm med samme fork: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Mortensen manddød over og til hans fred, for Søren Sørensen han ihjel slog.

(61)

** var skikket Jens Madsen, foged på Irup, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged til Hald, og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, om Christen Madsen i Ejerslev hans bane at sværge, som er død, og en tørvestak skulle have neder falden og slaget ham ihjel, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting i Mors 18/2 sidst forleden udganget, Peder Krog i Erslev at have vidnet, at den dag måned han stod i hans lade, da hørte han nogen folk buldre ude på gaden, og løb mange folk til Mads Munks gård, og vidste ikke andet end der var ildløs, der han kom til Mads Munks gård, stod Mads Munk og slog den ene hånd i den anden, klaget sig hårdelig og sagde, hans tørvestak var nedfalden, og en hans børn var borte, og der de kastet i fornævnte tørvestak, lå fornævnte barn, ved navn Christen Madsen, under samme tørvestak, og hans skjorte over hans bæltested, og hans bukser lå neden på hans hæle, og ham syntes, at Christen Madsen at have sat på hans mag: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Madsen af våde og vanlykke under samme tørvestak, som faldt på ham, at være død og omkommen, og det ham at være til bane og livs lagt.

(62)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet en KM tjener, ved navn Oluf Vistisen i Egebjerg, på den anden side for et vidne, hans far Visti Christensen til Fjends herreds ting skal have forhvervet af Visti Andersen i Skalmstrup, Søren Pedersen i Sparkær og deres medbrødre 24 mænd, hvilken 24 mænds vidne Oluf Vistisen skal ville holde sig fri med for ægt og arbejde til Hald slot, uanseet fornævnte 24 mænds vidne skal være imod KM jordebog, hans majestæts herlighed, ægt og arbejde til skade, ikke heller de skal være given lovlig varsel for samme vidne, formenende samme vidne ikke så nøjagtig at være, som det sig bør, men magtesløs at være: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes til Restrup, hendes visse bud Christen Skriver, var i Brødland, på den ene og havde stævnet Anders Kjærulf i Knepholt, herredsfoged i Kær herred, på den anden side for en dom, han 20/8 sidst forleden til fornævnte ting dømt har, imellem hende og Anders Skriver, hospitalsforstander i Viborg, og fradømt hendes fuldmægtig forbud på hendes brugelighed, som Christen Nielsen, Peder Justsen i Lunden og Maren Lauridsdatter sst bruger i Hassinglund fællig, med pløjning og anden brugelighed, som hende er de to parter arveligen tilfalden, og med KM dom tildømt, formenende efter sådan lejlighed ham uret at have gjort, og samme hans dom ikke så noksom at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi samme domme ikke er endelige, bør de i de punkter, der nu hid stævnet er, at være som de udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(64)

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes til Restrup, hendes visse bud Christen Skriver i Brødland på den ene og havde stævnet Anders Kjærulf i Knepholt, herredsfoged i Kær herred, på den anden side for en dom, han 7/6 sidst forleden, imellem hende og Anders Skriver, hospitalsforstander i Viborg, dømt har, og ikke da har vidst at turde dømme derom til

nogen skifte og deling, Hassinglund anlangende, førend Hassinglund skov og Lundens mark blev adskilt ved sandemænd, uanseet det er knappeligen bevist, hvad agerjord, der har ligget til Lunden, førend de Lundens mænd har pløjet og oprykket i Hassinglund fællig, som skoven og træerne har standet, som er indført i KM dom, så han ikke deraf kunne have nogen tilfald at dømme hende fra skifte og deling på Hassinglunds skov og ejendom: så og efterdi KM og Danmarks riges råds dom tilholder fornævnte Hassinglund at være fællig, og fru Helvig Kås de to parter og bemeldte hospital den tredje del deri at tilhøre, og ikke for fogden eller endnu er bevist Hassinglund fra Lunden mark og ejendom ved sandemænd eller ejermænd lovlig at være adskilt, så de kunne vide, hvor vidt Hassinglund fællig var, og fogden fordi ikke har vidst derom at dømme, førend det ved sandemænd eller ejermænd blev adskilt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom i de artikler, nu hid stævnet, at sige eller magtesløs dømme.

(66)

** var skikket Hans Jensen, rådmand i Sæby, hans visse bud Poul Kock, byfoged der sst, på den ene og havde stævnet Elle Nielsdatter, borgerske sst, på den anden side for en dom, hun til Sæby rådhus nogen tid forleden over ham skal have ladet forhverve, anlangende ham at være tildømt at betale hende et anker, som er blevet brugt til hendes skude i høst forleden, da han havde hende den af fragtet ad Tyskland, og er afløben hans sejl og rette kurs: så og efterdi samme seddel indeholder, Søren Mikkelsen på Elle Nielsdatters vegne på Sæby rådhus at være forlovet at tiltale Hans Jensen for samme anker, og ikke samme seddel af borgmester og råd er forseglet eller underskrevet, så den kan agtes for nogen lovlig dom, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme seddel så noksom, at den bør nogen magt at have.

(67)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Mortensen i Lyngby med flere sandemænd i Børglum herred på den anden side for ukristeligt og uretfærdigt tov, de har gjort og svoret imellem Peder Munks grund, mark og ejendom på den anden side, hvilke samme deres ed og tov skal være af gode ridemænd magtesløs dømt, som på de åsteder lejligheden gransket og forfaret har der, som samme markskel gjort og svoret er, hvorfor Eske Olufsen på Peder Munks vegne formener dem for samme deres uretfærdige tov fældet at blive og burde hvis sten, på samme åsteder ulovlig nedsat var, af dem igen at optages. så var Gunde Lange her til stede og gav til kende, at samme sag skulle være drevet i hans formands tid og begærede, sagen nogen tid sig at måtte bero: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(68)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, på den anden side for en dom, han 30/1 sidst forleden dømt har, imellem Peder Munk og nogle de Vrensted bymænd, som den gode mand er forsvar for, i samme sentering ikke skulle have villet anseet, at hvis beskyldning, som samme bymænd på Peder Munk gjort har, skulle være aldeles ubevist, at han jo skulle ville svare for KM grund og ejendom, som ham er forlenet, og nogle samme mænd for ting og dom 29/8 skal have bekendt, at Peder Munk i ingen måder at have dem forurettet, og videre igen 22/9 på Jerslev herreds ting været deres forrige klage og beskyldning bestendig, hvorfor Eske Olufsen på

Peder Munks vegne formente, Jens Mikkelsen uret at have gjort, idet han har ikke ville dømt endelig, genparten var mødt til gensvar, og ham pligtig at være endelig om den sag at kende: så og efterdi samme dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, derom at kende, som det sig bør.

(69)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Niels Christensen i Vrå, Søren Jensen i Hedegård og deres medbrødre vidnesbyrd for et vidne, de til Rødding herreds ting 18/9 1613 vidnet har, anlangende en stolestand i Balling kirke, de mænd i Vrågård vil dem tilholde, og vidnet, at den skulle være Vrågårds rette stolestand til deres kvinder i fornævnte gård, og vidnet den skulle være forrykket af den sted, fornævnte stol på stod, og en anden i steden igen indsat, uanseet i fornævnte stol aldrig skal være de Vrågårds kvinder udlagt, menende efter for berørte lejlighed samme vidner og vedkendelse usandfærdig og burde magtesløs at blive: så og efterdi det tilhører provsten og med syv bedste sognemænd at udvise enhver sin stolestand i sognekirken, da finder vi efter sådan lejlighed samme sag til dem at komme, og dem enhver sin bekvemme stolestand i fornævnte kirke at forevise, som det sig bør, og samme vidne ikke at forhindre dem hvis, de i så måde udvisende og sigende vorder.

(70),

** var skikket Laurids Badskær, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Niels Pedersen Skrædder, Anders Jepsen med flere i Sæby på den anden side for et vidne, de til Sæby byting 14/2 sidst forleden vidnet har, anlangende Laurids Badskær skulle have udæsket enten Rasmus Jacobsen eller Søren Jacobsen, en af dem, at slås med ham, om de var bedre end tyve og skælme, og fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet, om de udkom, eller Laurids Badskær skulle have gjort nogen skade på enten af dem, formener samme vidne burde magtesløs at være: så og efterdi samme vidne ikke straks på fersk fod, efter sådanne ord skulle være falden er ---- , efter Laurids Badskærs ord og mundheld om de ord, han skulle have haft, som han ikke er bestendig, men højligen i dag har benægtet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(71)

** var skikket velb Christen Thott til Boltinggård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mads Jørgensen, ridefoged der sst, med en anden opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en ---- at have stævnet Sti Christensen i Risholm, Laurids Væver i Resen, sandemænd i Resen birk, for de til Resen birketing 17/11 har Christen Jensen i Bastrup, delefoged til Skivehus, vold oversværge, for han har rejst til fornævnte birketing der Jens Christensen i Intrup ---- for grander, KM tjenere i øster Lyby, han har slagen og overfalden, og Christen Jensen af ---- og ---- er did kommen efter hans husbonds befaling, og eftersom sagen ved dom er did funden, Jens Christensen til hans værneting at tiltales, og eftersom hans far på hans vegne har skudt sig did, dog uanseet ham vold oversvoret, for han er dragen en stor vej fra Skive og til fornævnte ting, og ingen håndgerninger skal have gjort, ej heller brudt vold i nogen måder: da efter mange flere ord dem imellem var, blev det så for vores bøns skyld forhandlet, at Hans Lykke afstod den vold, som han har ladet Christen Jensen i Bastrup oversværge, og Mads Jørgensen på sin husbonds vegne afstod hvis vidner, dom og lovmål som er gangen, samme bordag og trætte anlangende, imellem Jens Christensen i Intrup, så og Poul Christensen, Jesper Nielsen og Peder Jensen i Lyby, så alle hvis

vidner, syn, klager, domme eller andre breve i samme sager på begge sider taget eller forhvervet er, skal aldeles være kasseret, død og magtesløs, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde, dog lovet og tilsagde Jens Christensen i Intrup hans far Christen Jensen, som nu her til stede var, at skal på hans søns vegne give Poul Christensen og Jesper Nielsen for samme deres sår, skade og badskærløn tyve sletdaler, og dem til pinsedag nu først kommende at erlægge og betale, og dermed samme sager på begge sider aldeles at være forligt, nederlagt og aftalt i alle måde.

(73)

** var skikket doktor Peder Iversen, kantor i Viborg domkirke, på Anne Jensdatter, her sst, hendes vegne på den ene og havde stævnet Anders Christensen i Bjerregrav, Gertrud Christensdatter og Inger Lauridsdatter sst på den anden side for et vidne, de til Rinds herreds ting 4/11 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen ord Jens Christensen og Christen Skals i Viborg skulle have haft i Christen Jørgensens gård i Bjerregrav den næste søndag for sankt mikkels dag sidst forgangen, at de efter Anne Jensdatters befaling skulle have sagt, at hun intet ville have med Christen Jørgensens gård at bestille, hvilken deres vidne om fornævnte ord Anne Jensdatter benægter sig ikke samme ord at have befalet dem at sige, ej heller hun vil være dem bestendig: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter sagden om de ord, Anne Jensdatter til Jens Henriksen og Christen Skals skulle have haft, og de efter hendes befaling skulle have sagt til Christen Jørgensen, og ikke de selv har hørt hende slig befaling dem at have givet, ikke heller Anne Jensdatter sådanne ord vil være bestendig, men nu i dag ved sin ed har benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, så vidt det om Anne Jensdatters ord vidnet er, så noksom at det bør nogen magt at have eller komme hende til forhindring.

(75)

** var skikket hr Mikkel Christensen i Gislum hans visse bud Christen Nielsen i Nejrup på den ene og havde stævnet Christen Pedersen Murmester i Viborg på den anden side, for han skal være til vidende vorden, at han til Viborg byting skulle ladet ham fordele, det uanseet at han aldrig har vidst af samme dele, ikke heller at skulle bevises med brev eller segl at have forpligtet sig til Viborg at lide tiltale, ikke heller at have taget det af ham i købing, at han efter stadsretten burde at betale i købing, men burde at have tiltale til sin værnering: så og efterdi Christen Murmester af bispen er tilladt hr Mikkel for sådan gæld med verdslig ret at tiltale, og hr Mikkel her til Viborg byting er forfulgt for samme gæld, og landstings varsel for givet, eftersom han det her i byen skulle have udlovet, og Christen Nielsen på hr Mikkels vegne ikke benægter samme gæld, da ved vi efter sådan lejlighed ikke hr Mikkel af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(76)

15/3 1617.

** var skikket velb fru Dorte Munk til Sødal hendes visse bud Peder Mikkelsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet mester Villads Nielsen, læsemester i Viborg, på den anden side, for han nogen tid siden forleden til Nørlyng herreds ting har ladet sig til fordriste og vedkendes en træ, som er hugget i hendes skov, liggende til Lauge Jensens gård i Vammen imod seks synsmænds hjemmel, og har afhjemlet deres syn, at samme træ, som mester Villads siden har vedkendtes, var hugget i hendes skov: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag 14 dage og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(77)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Tyge Sørensen i Byskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en anden opsættelse at have ladet stævne Mikkel Pedersen i sønder Lem, Oluf Staffensen i vester Lem med flere for et vidne, de til Rødding herreds ting 1590 vidnet har efter sin alder og minde, at det var dem vitterligt, at de rusesteder og fiskeri i ---- de havde altid fulgt Tyge Krabbe og hans forældre til Bustrup, hvilke deres vidne Tyge Sørensen på fru Anne Lykkes vegne formener at være vidnet imod gamle og ny forbuds vidner og klage, såvel som imod recessen og håndfæstningen, som tilholder hver adelsmand at nyde fri fiskeri for deres egen grund, ikke heller skal samme vidne være vidnet på nogen visse dag eller tid, disligeste skal være vidnet imod sandemænds gang og tov: da efter begge parters bevilling blev samme sag opsat til i dag 14 dage og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(79)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Knud Jensen i Gammelholm på den ene og havde stævnet hr Peder Jensen, medtjener i Guds ord i Sejerslev kirke, på den anden side, for at eftersom hr Peder Jensen 25/- sidst forleden af provsten i Han herred er tildømt at vidne og bekende hans sandhed, om han ikke var hos i Amtoft i Niels Jensen Kølholt hans hus 7/12 1615 over den forligelse mål imellem Niels Jensen og Niels Krabbes tjener Henrik Badskær i Øsløs, om de sår og skader at læge, som Niels Jensen har fanget, og hr Peder Jensen til Han herreds ting 1/2 sidst forgangen har vidnet om deres forligelse mål, og Knud Jensen på Niels Krabbes vegne formente, samme hans vidne ikke endelig eller fuldkommeligen at være vidnet, og det burde magtesløs at være: så og efterdi nu bevises med tingsvidne, hr Peder Jensen til Hannæs ting at have med oprakt finger og helgens ed bekendt sin sandhed, som han kunne drages til minde om samme forligelsmål, og ingen kundskab derimod fremlægges, med hvilken det tilbage drives kan, ikke sanddru at være, han og nu i hans underskrevne fuldmagt holder ved sin Gud og salighed, at han ikke hørte Niels Jensen udlove samme 20 daler til badskær løn, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte hans vidne at sige, ej heller ved ham nu så lang tid efter, samme forligelse skulle være sket, at tildømme videre derom at vidne, end han kan drages til minde for, som forskrevet står.

(82)

29/3 1617.

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Peder Bertelsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have ladet stævne Simon Hansen, indvåner i Ålborg, Bertel Hansen og Laurids Hansen, alle boende der sst, for et deres æres brev forpligt, de til hende på 300 enkende fuldgørende rigsdaler udgivet har, at skulle have hende erlagt og betalt til påskedag sidst forleden, én af dem for alle og alle af dem for en, og de af samme ikke videre har erlagt end 200 rigsdaler, formener dem samme deres æres forpligt ikke fuldkommelig har holdt og efterkommet, eftersom de dem til forskrevet har, og bør æresløs at være og tilmed at stande hende til rette for al hvis skade, kost og tæring, hun derover lidt har: da efter sådan lejlighed, at efterdi Simon Hansen, Bertel Hansen og Laurids Hansen findes tilforn to gange for samme sag at være hid stævnet og kaldt, og de da ikke er mødt eller nogen på deres vegne deres lovlig undskyldning her imod at gøre, og to uendelige domme derfor er udganget, hvori Simon

Hansen, Bertel Hansen og Laurids Hansen er fundet æreløs at være, og stande Margrete Rosenkrantz til rette for hvis skade, hun derover lidt har, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og Simon Hansen, Bertel Hansen og Laurids Hansen har haft noksom tid og respit samme dom at kunne ladet igen kalde, og det da ikke sket er, så fru Margrete Rosenkrantz derfor har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke de endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem nu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse Simon Hansen, Bertel Hansen og Laurids Hansen æreløs at være og stande fru Margrete Rosenkrantz til rette for hvis skade, hun derover lidt har.

(83)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Tyge Sørensen i Byskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have ladet stævne Mikkel Christensen i sønder Lem, Oluf Fisker i vester Lem med flere for et vidne, de til Rødding herreds ting 1590 vidnet har, efter sin alder og minde, at det var dem fuldt vitterlig, at de rusesteder og fiskeri udenfor Langå, de har altid fulgt Tyge Krabbe og hans forældre til Bustrup, hvilke deres vidne Tyge Sørensen på fru Anne Lykkes vegne formener imod gamle og ny forbuds vidner og klager, såvel som imod recessen og håndfæstningen, som tilholder hver adelsmand at nyde fri fiskeri for deres egen grund, disligeste skal være vidnet imod sandemænds gang: så og efterdi fornævnte herredsfoged samme sin endelige dom, 6/7 udganget, har funderet og dømt efter bemeldte vidner og breve, og den dom ikke er stævnet eller kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte vidner, breve og dom, nu hid kaldt er, at dømme, førend den anden dom og lovlig stævnes og da gå om hvis ret er.

(85)

** var skikket Oluf Hansen, fordum foged på Hjermeslevgård, på den ene og havde stævnet Søren Hansen i Mejlsted på den anden side for en ulovlig dele, som han over ham noget for jul forhvervet har, uanseet at mesten parten af hvis gæld, han ham pligtig var, skulle være med rede pending betalt, og det andet ved andre middel at være afstillet, og ikke heller Oluf Hansen skulle have fanget så lovlig varsel for samme dele, som det sig burde: så og efterdi med Oluf Hansens egen underskrevne brev bevises, ham at være Søren Hansen samme 14 rigsdaler pligtig, og ikke han med kvittants eller i andre måder beviser sig dem at have erlagt og betalt, og derfor for fornævnte pending er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(86)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen ved Fladstrand og Mads Pedersen, tjenende i Krogstrup, for en vidne, de til Gårdbo birketing 23/12 sidst forleden vidnet har, anlangende det Tomas Pedersen i Handbæk og Anders Nielsen sst og deres tjenestefolk skulle have opbrudt og bortført et gærde, uanseet at samme gærde skal findes at have været sat på Otte Skeels endels grund og ejendom til Handbæk, som han formener at bevise med sandemænds brev, der tilmed skal samme vidne være vidnet og tagen på en søndag, som han formener ikke nogen tingsvidne burde at gå: så og efterdi samme vidne af Gårdbo birketing findes

at være dateret 22/12, som indfalder en søndag, at skulle være udgangen, på hvilken dag ingen ting holdtes, den ikke heller i datummen med tingbogen kommer overens, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, dog for vores bøns skyld afstod Otte Skeel hvis tiltale, han kunne have til fornævnte birkefoged og skriver for sådan forseelse, disligeste efterdi fornævnte vidne af Vennebjerg herreds ting ikke er vidnet på fersk fod, men mere end 9 uger efter sådan gerning skulle være gjort, fornævnte vidnesbyrd og ydermere har vidnet i den fornævnte vidne, end de tilforn i den første gjort har, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(88)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, befalingsmand på Dueholm kloster, på den ene og havde stævnet Laurids Lauridsen i Østrup på den anden side for en købebrev, han lader sig af berømme at have, som hans søster og medarvinger skulle have givet ham på deres anparter af den bondegård i Østrup, som Laurids Lauridsen nu iboer, endog fornævnte gård har været pantsat til Poul Jensen i Stavad for en stor summa pending, efter Laurids Lauridsens salig fars brev og segls lydelse, og ikke heller Laurids Lauridsen nogen lovlig skøde eller adkom skal have af nogen hans søskende, men ville med samme ulovlige købebreve, formener hans tjener Christen Poulsen i Stavad sin rette gæld og indførsel i fornævnte bondegård, eftersom Laurids Lauridsen hans søskende og medarvinger roligen forfulgt til herredsting og landsting, så og med rigens forfølgning og indførsels brev, formener samme ulovlige købebreve ikke så lovlig at være, at de burde at komme ham eller hans tjener til hinder eller skade i nogen måder, disligeste havde stævnet Laurids Lauridsen med samme købebrev og vidner, så og Svend Lauridsen i Knudseje, Jens Lauridsen ved Fladstrand, Christen Jørgensen i Alstrup, Svend Degn sst, Niels Lauridsen i nør Saltum, Anne Christensdatter og hendes lovværge Søren Olufsen i Graven, så og Peder Selgensen i sønder Saltum og Niels Keldsen i Pandrup, om de har noget dertil at svare, så mødte Søren Jørgensen, ridefoged til Ålborg slot, på Laurids Lauridsens vegne og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hvetbo herreds ting 24/9 1608, 8 mænd vidnet har, det Svend Lauridsen og Niels Lauridsen, Laurids Lauridsens to brødre, bekendte at de har solgt Laurids Lauridsen al den arv og arvelod, som dem var arveligen tilfalden efter deres salig far og mor, så og efter deres to brødre salig Peder Lauridsen og Jens Lauridsen, i lige måder bekendte Christen Jørgensen i Alstrup, at han og hans hustru Johanne Lauridsdatter har og solgt Laurids Lauridsen al den arv og arvelod, som hans hustru Johanne Lauridsdatter var arveligen tilfalden efter hendes salig far og mor og to brødre i jordegods og løsøre, og give ham skøde derpå, derhos efterskrevne tingsvidne af fornævnte herredsting 22/10 1608 udgivet, 8 mænd vidnet har, det Svend Christensen, barnfødt i Borup, forpligtet sig at skulle at skulle gøre og give Laurids Lauridsen skøde til tinge på den lod og anpart i den bondegård i Østrup, som ham var arveligen tilfalden efter hans salig farfar og mor salig Laurids Jensen og Maren Svendsdatter, som boede i Østrup: så og efterdi Svend Lauridsen, Niels Lauridsen, Christen Jørgensen og Svend Christensen for ting og dom har lovet og dem til forpligtet at give og gøre Laurids Lauridsen skøde og forvaring på hvis lodder, dem i fornævnte gods var tilfalden, som det sig burde, og ikke gøres bevisligt dem i nogen måde at have været delt eller lovfældt, da de samme løfte og forpligt gjort har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, som efter deres løfte og forpligt på deres egen anpart i fornævnte gods udgangen er, at sige eller magtesløs dømme.

(90)

** var skikket Poul Kock, byfoged i Sæby, på sin egen og en part medborgeres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet

Hermand Henriksen, Søren Mikkelsen, borgmestre der sst, Peder Jensen rådmand og deres medbrødre for en vedtægt, de nogle år forleden skal have gjort, herhos fremlagde Søren Mikkelsen efterskrevne vide og vedtægt, dateret 2/12 1597, som indeholder borgmestre og råd, da var i Sæby, og med deres kære lensmand, som da var velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans gode behag, vilje, råd og samtykke sådan vide og vedtægt, eftersom salig afgangne borgmestre og råd og menighed der af Sæby, tilmed nogen som endda igen levede, i fordum tid for dem gjort har med agerjord i byens mark og andet mere: så og efterdi fornævnte vidne og vedtægt indeholder den med Manderup Parsberg, som da var deres øvrighed og lensmand, hans ---- behag, vilje, råd og samtykke at være gjort og samtykt, og han findes tilskreven den første med dem at skulle besegle, hvilket dog ikke sket er, ikke heller bevises fornævnte deres vedtægt af ham at være samtykt og stedfæstet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende denne deres vedtægt så noksom, at den bør nogen magt at have.

(94)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting 10/2 sidst forleden dømt har, hvori han har kvit dømt Peder Tomasen, tjenende på Kærgård, med sine bøder, efter recessen, for han har lokket og beligget Otte Skeels tjener, Peder Speger i Tofte hans datter, ved navn Mette Pedersdatter, uanseet Peder Tomasen skal have ganget til fornævnte hans gård Tofte tit og ofte om nattetide i mørke og mulm og der lokket og beligget hans datter, Maren Pedersdatter, som var betroet nøgle og lås: med flere ord og tale dem derom imellem var, da efter tiltale, gensvar og sagens lejlighed, så og efterdi samme herredstings dom ---- endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom imellem at adskille, som det sig bør.

** var skikket Jens Simonsen, fordum foged på Vrejlev, på den ene og havde stævnet Anders Poulsen Kjærulf, tjenende på Fuglsig, Niels Madsen, tjenende Poul Gølland og Villum Christensen i Snarup på den anden side for deres strenge æres forpligts brev på deres æres fortabelse, som de samtligen, én for alle eller alle for én, har Jens Simonsen givet og til ham forpligtet, anlangende en løfte, som Jens Simonsen skulle have for Anders Poulsen Kjærulf til velb Stygge Høg til Vang for et lejermål med en af den gode mands kvindfolk, som han har beligget, imidlertid han tjente på Vang, i hvilket løfte de forpligter sig at lide dom og tiltale til Børglum herreds ting 14 dage efter, at det bevises, at Jens Simonsen finge nogen skade for samme sin løfte: da efter sådan lejlighed, at efterdi Anders Poulsen, Niels Madsen og Villum Christensen tilforn to gange for samme sag var hid stævnet og kaldt, og de dog ikke er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udganget, hvori fornævnte herredstings dom er funden ved sin fuldmagt at blive, og Anders Poulsen, Niels Madsen og Villum Christensen er ---- at være, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt, og findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Anders Poulsen, Niels Madsen og Villum Christensen har haft noksom tid og respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så og Jens Simonsen derfor har været forårsaget nu atter fjerde sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke de endnu er mødt eller nogen på deres vegne herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme herredstings dom ved sin fuldmagt at blive, og Anders Poulsen, Niels Madsen og Villum Christensen efter deres egen forpligt æreløs at være.

(96)

** var skikket Oluf Munk i Attrup på sin egen og Anders Kjærulf i vester Holtet hans vegne på den ene og havde stævnet Christen Pedersen i Rønbjerg og Hans Christensen i Kalum på den anden side for en vidne, de til Vrejlev birketing 27/11 med Jens Simonsen, foged på Vrejlev, vidnet har, lydende i sin mening at Vogn Kjærulf i Kornum ikke skulle ville gøre Jens Simonsen den halve gård ryddelig, som Oluf Munk og Anders Kjærulf Jens Simonsen sted og fæst har, efter deres udgivne brevs indhold, hvilket vidne de formener dem til stor skade og brøst at være vidnet, og de ikke for samme vidne noget varsel at have fanget, hvorfor de formener samme vidne bør magtesløs at være, så mødte Jens Simonsen og fremlagde samme vidne af Vrejlev birketing 20/11 sidst forleden, Hans Christensen i Kalum og Christen Pedersen i Rønbjerg at have vidnet, at de på torsdag tre uger var i Kornum på Jens Simonsens vegne med efterskrevne seddel, at eftersom jeg nogen tid siden har sted og fæst af Oluf Munk i Attrup og af Anders Kjærulf i Holtet halvparten af øster Kornumgård med dis tilliggende ejendom med halvparten af et lidet bolig, liggende i Kornumgårds mark, som Niels Bertelsen påboer, om Vogn Kjærulf inden i dag 8 dage førstkommende ville gøre mig fornævnte halvgård ryddelig, actum Vrejlev 24/10 1616 Jens Simonsen, egen hånd. medfører samme vidne Christen Madsen og Villads Madsen i Kalum at have bestået, at de den dag 14 dage var i Kornum og da stævnet Vogn Kjærulf for det vidne og talte med hans hustru Helvig Tomasdatter: så og efterdi Oluf Munk og Anders Kjærulf selv er ved deres navn benævnt i samme vidne, sagen og er dem anlangende, og de dog ikke for samme vidne har fanget varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(97)

** var skikket Peder Skriver i Stagshede på den ene og havde stævnet Anne Vistisdatter i vester Børsting, Kirsten Vistisdatter i ---- , Maren Vistisdatter i ---- og Christen Knudsen i Egebjerg på den anden side for et vidne, som fornævnte kvindes personer med deres egen bror Oluf Vistisen i Egebjerg skal have vidnet til Hindborg herreds ting i Salling, anlangende om en græshave gård, som skal ligge til den halve bondegård i Egebjerg, Oluf Vistisen iboer, og at deres far, som for mange år siden skal være død, skal have haft samme græshave gård alene i brug, formenende samme vidne ikke så noksom eller lovlig at være, at det burde at komme Peder Skriver på hans bondeeje til hinder eller skade: så og efterdi nu fremlægges Jens Gregersen i Resen og hans medfølgere, så og Søren Christensen i Bjørnkær, deres vidner, disligeste og synsvidne om samme ejendom, om trættes, ---- og de ikke er stævnet, da ved vi ikke om fornævnte vidner, nu hid kaldt er, at dømme, førend de samtlig lovlig stævnes og da gå om hvis ret er.

(99)

** var skikket doktor Lucas Paludanus, kannik i Viborg, hans visse bud Jens Christensen i Bartum på den ene og havde stævnet Søren Glarmester i Romlund på den anden side for en tingsvidne af Vorde birketing, han sig af berømmer, anlangende noget sæd og brug, som Søren Glarmester skulle have i det jord, som doktor Lucas har på Romlund mark, hvilket skal være mod doktor Lucas hans vilje og minde, og mente fordi samme vidne burde magtesløs at være: så og efterdi doktor Lucas Paludanus har samme gård og ejendom i forbeding og er husbond for den, og han ikke har samtykt, Jens Pedersen samme jord til Søren Glarmester at bort låne eller leje fra gården, da kunne vi ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have.

(100)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på sin bror Peder Mikkelsen, rådmand sst, hans vegne på den ene og havde stævnet velb Mogens Mogensen til Hejselt på den anden side for 13 daler med sin interesse og skadegæld, han ham pligtig er for rede pending, han ham lånt har, efter hans regnskabs bogs indhold, hvilke pending han ham forholder og ikke har villet betale, hvorfor han har været forårsaget dom og æskning til herredsting over ham at lade forhverve, og formener ham i lige måder burde her æskning og dom at udstå, og satte Søren Mikkelsen i al rette, om han ikke nu burde her at have æskning beskrevet, så er Mogens Mogensen ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på hans vegne, nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, og efter sådan lejlighed blev Søren Mikkelsen på hans brors vegne undt samme æskning, så æsket Søren Mikkelsen her i dag til Viborg landsting i lige måder som til fornævnte herreds ting æsket er.

(101)

** var skikket Johanne Nielsdatter, nu værende i Vrå, på den ene og havde stævnet Else Olufsdatter i Hjørring og hendes lovværge Christen Nielsen sst, Anne Pedersdatter, tjener Jens på Egebjerg, med flere på den anden side for et vidne, de til Horns herreds ting 13/11 og 20/11 1615 vidnet har, hvormed de hendes hæder og ære hende ville fravidne, hvilke vidner hun formener ikke sandfærdig noksom nøjagtig eller lovlig at være, at de bør nogen magt at have, og fremlagde hendes husbond Søren Christensen, ridefoged på Bygholm, mange adskillige vidner og kundskaber, som bemelder om Johanne Nielsdatter hendes uskikkelige levned og omgængelse, hun med Anders Christensen på Sejlstrup i Søren Christensens fraværelse og i andre måder skulle have beganget, hvilke vidner han formente sandfærdig at være vidnet: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidner og kundskaber formelder om hvis uskikkelig levned, Johanne Nielsdatter med Anders Christensen skulle have haft, så de er Anders Christensen anlangende, og han ikke er stævnet eller kaldt, da ved vi ikke om samme vidner at dømme, førend han og lovlig dertil stævnes, og da gå derom hvis ret er.

(102)

** var skikket Christen Sørensen på Broholm på den ene og havde stævnet Christen Olufsen Kedelsmed, borger i Viborg, på en anden side for to pantebreve, han 1602 af Søren Jensen på Broholm sig har til forhandlet for 52 daler, han skal have sagt ---- Søren Jensen, at hans søn salig Niels Sørensen, fordum borger i Viborg, skulle have været ham pligtig, og Søren Jensen efter slige hans ord og beretning at skal have antvortet ham samme to pantebreve, og Christen Kedelsmed sin kvittants på samme to pantebreve til Søren Jensen at have udgivet, hvori han bekender sig samme to pantebreve at have annammet, og ikke Christen Kedelsmed har fremlagt Niels Sørensen hans brev og segl, som han med kunne bevise ham samme gæld over, hvorover Christen Sørensen formener, at Christen Olufsen den tid burde salig Niels Sørensens brev og segl fra sig at have leveret: da efterdi Christen Kedelsmed beskyldes, at han samme to pantebreve skulle have brugt med uret, og burde dem fra sig igen at levere, og den sag ikke til hans værneting er ordelt, finder vi den did at komme, og der gås om hvis ret er.

(104)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet velb Knud Pedersen, boende i Sæby, på den anden side for en summa pending, han på hans frue velb Johanne Bildts vegne efter hendes udgivne håndskrift, dateret

Ålborg 16/3 1599, Peder Munk pligtig er, som er 68 daler, og for samme pending har til Sæby byting lidt æskning, hvorfor Eske Olufsen på Peder Munks vegne formente, Knud Pedersen i lige måde her til landstinget at lide æskning, så er Knud Pedersen ikke nu mødt til gensvar eller nogen på hans vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre: og efter slig lejlighed blev Eske Olufsen på Peder Munks vegne undt samme æskning, så æsket Eske Olufsen her i dag til Viborg landsting i lige måder som til Sæby byting æsket er.

(105)

12/4 1617.

** var skikket velb Christen Holck til Bustrup, KM befalingsmand på Silkeborg, hans visse bud Christen Tordsen, foged på Bustrup, og havde hid kaldt sandemænd af Rødding herred, om hærværk at sværge over Peder Tomasen i sønder Lem for nogen Peder Christensen Smed sst hans vinduer, han har sønder slaget, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Rødding herreds ting 22/3 sidst forleden, Kirsten Nielsdatter, tjenende i sønder Lem, at have vidnet, at hun hos var i Peder Smeds stue 3/3 sidst forleden, da sad Peder Tomasen og Laurids Olufsen og drak en kande øl, da kom Laurids Olufsen og Peder Tomasen i nogen ond og tale tilsammen, og da sagde Peder Smed til dem, at det var løgn de sagde, så rejste Peder Tomasen sig op og sagde, nu skal jeg give eder Gud i vold, og straks slog Peder Tomasen Peder Smeds vinduer i sønder: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Peder Tomasen hærværk over.

(106)

** var skikket Christen Mikkelsen i Skørping på den ene og havde stævnet Morten Simonsen i Ålborg, den tid stadstjener, på den anden side for en dele, han for nogen tid siden til Ålborg byting over ham skal have forhvervet for nogen gæld på afgangne Frederik Christensens vegne, der sst, endog han former sig ingen gæld ham pligtig at skulle være: så og efterdi samme delsbrev er gælds sag anlangende, og det ikke årligen til tinge er læst og påskrevet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme delsbrev noksom og bør fordi ingen magt at have.

(107)

** var skikket Christen Sørensen Rind i Viborg på den ene og havde stævnet Jens Sørensen Rind, borger sst, på den anden side for nogen opskrifter, han lader sig af berømme at skal have opskrevet, både i sin bog og i register og sedler, i hvilke han skal beskylde Christen Sørensen for gæld at skulle være ham skyldig, og dermed ville forvende og forslå ham sin vitterlige gæld, som han ham efter skiftebrev pligtig er med rette: da efter flere ord dem imellem var, blev de med sammenlagte hænder venligen og vel forligt og fordragen, så Jens Sørensen lovet at erlægge og betale Christen Sørensen 12 sletdaler inden pinsedag først kommer, og dermed al hvis gæld, dem på begge sider til denne dag imellem været har, i alle måder at være kvitteret og klart gjort.

(108)

** var skikket Peder Lauridsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Jacobsen, borger der sst, på den anden side for en skøde, han skal have forhvervet af Anders Pedersen i Grønnerup på Peder Lauridsens to søstre, ved navn Dorte Lauridsdatter og Maren Lauridsdatter,

deres anparter i den gård, Christen Jacobsen iboer, og dem arveligen og med rette var tilfalden efter deres salig far Laurids Pedersen, formente at værgen efter loven ikke burde at afhænde eller bortskøde børnegods, og efter slig lejlighed formente, samme skøde ikke burde at komme hans søstre på samme deres ejendom til nogen forhindring. så fremlagde Christen Jacobsen efterskrevne skøde af Viborg byting 15/9 1609, som indeholder Anders Pedersen i Grønnerup på salig Laurids Pedersens børns vegne og med Peder Lauridsens samtykke at have solgt, skødt og aldeles afhændet fra dem og deres arvinger og til Christen Jacobsen og hans hustru Anne Christensdatter og deres arvinger den gård og grund, som salig Jens Pedersen Viskum fordum tilhørte her i Viborg by i Gråbrødre sogn i sankt mogens gade liggende på øster side af gaden af sønden op til mester Villum Hansens ejendom og norden og sidelæns ned af den gyde, som ligger norden fra den hus og ejendom, som Laurids Friis tilhører, og strækker sig i østen med boder og abildgård til den kørerum, som ganger vester om Jens Orms og Christen Smeds ejendom: så og efterdi samme skøde er købstadgods anlangende, og den lovlig til tinge med Peder Lauridsens samtykke er gjort, og samme ejendom Christen Jacobsen efter skøden har efterfulgt, og Peder Lauridsen renter af hvis pending, hans søstre for deres anpart i samme gård kunne tilkomme, årligen har oppebåret, så fornævnte deres værge i så måde skal have søgt deres fordel, og ikke deres skade, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skøde at sige eller magtesløs dømme.

(109)

** var skikket Søren Christensen, ridefoged til Bygholm, på den ene og havde stævnet efterskrevne vidnesfolk, som er Else Olufsdatter i Hjørring, Christen Nielsen sst med mange flere på den anden side for vidner, de til Horns herreds ting 13/11 og 26/11 1615 med oprakt finger vidnet har, anlangende hvis dem om Johanne Nielsdatter, Søren Christensens hustru, hendes uskikkelige levned i hans fraværelse vitterligt var: da efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke er mødt deres vidne for at antvorte, opsatte vi samme sag til i dag 14 dage, og da dem og fornævnte vidnesbyrd selv her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(110)

** var skikket Jens Nielsen i Vester sogn på Læsø hans visse bud Jens Pedersen i Løvel med fuldmagt på den ene og havde stævnet Peder Lauridsen, Bertel Andersen med flere sandemænd på Læsø på den anden side, for de 7/2 sidst forleden til Læsø birketing skal have vold oversvoret efter Laurids Pedersen Olufsens beskyldning, der sst, at Jens Nielsen skulle have hugget i hans døre og indslaget hans vinduer, hvilket Jens Nielsen højlig benægter sig uskyldig at være slige gerninger at have gjort, som han og for ting og dom skal have benægtet. så mødte ---- Jensen Vorde på mester Oluf Hansen, kannik i Viborg, hans vegne og berettet, at samme vold skulle være forfulgt såvel på kapitels vegne som på sagvolderens, og fordi begæret sagen nogen tid at måtte bero: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(111)

** (blank). da efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke er mødt deres vidne at forantvorte, opsatte vi samme sag til i dag 14 dage, og da dem og fornævnte vidnesbyrd her at møde og gå derom.

(112)

26/4 1617.

** var skikket Bolle Christensen i Løgstrup og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, Eske Christensen, som boede i Nykøbing, som skal være dræbt og ihjel slagen i øster Lyby i Poul Christensens hus, hans bane at udlede, hvem var ham til bane og livs lagt, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 9/4 sidst forleden, Poul Christensen med flere at have vidnet, at 12/3 sidst forleden da sad Knud Bollesen i Nykøbing, Oluf Christensen sst og Eske Christensen, som død blev, og drak tilsammen, så sagde Oluf Christensen, han ville give dem Gud i vold og gå hjem, så sagde Eske Christensen til Knud Bollesen, du gør uret, du slår dig i trætte med din egne folk, så slog Knud Bollesen til Eske Christensen en slag på hans kind, og ikke Eske Christensen forbrød sig imod Knud Bollesen. sammeledes efterskrevne vidne at fornævnte herredsting samme dag udganget, Peder Christensen i Østerby at have vidnet, at han havde hørt rygte og tiende, at Knud Bollesen slog Eske Christensen en slag på hans kind, og han siden lå på hans seng, til han døde, og Anders Jensen, barnfødt i Hoven, at have vidnet, at han begærede af Knud Bollesen, at han ville lægge sin hånd på salig Eske Christensens lig, og han da samme tid lovet, han det gerne ville gøre: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Knud Bollesen at være Eske Christensens bane, og svor ham manddød over og fra hans fred, efterdi han er veget for gerningen, og som de selv sandhed derom har udspurgt.

(114)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Tyge Sørensen i Byskov på den ene og havde stævnet Mikkel Sørensen i sønder Lem, Oluf Fisker i vester Lem med flere for et vidne, de til Rødding herreds ting 1596 vidnet har, hver efter sin alder og minde, at det var dem fuldt vitterligt, at de rusesteder og fiskeri ved Langå de har altid fulgt Tyge Krabbe og hans forældre til Bustrup, hvilke deres vidne Tyge Sørensen på fru Anne Lykkes vegne formener at være vidnet imod gamle og ny forbuds vidner og klager, såvel som mod recessen og håndfæstning, som tilholder hver adelsmand at nyde fri fiskeri for deres egen grund, disligeste skal den være vidnet imod sandemænds gang og tov, og formente samme deres vidne ikke så lovlig og sandfærdig at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være og ikke komme hende på hendes fiskeri for hendes endels grund og ejendom til nogen forhindring, fremdeles fremlagde Tyge Sørensen efterskrevne sandemænds ed, udgangen af fornævnte herredsting år MXDquinto, som indeholder sandemænd i fornævnte herred at have kundgjort deres tov, som de havde gjort på velb Niels Krabbes vegne til markskel imellem Hostrup mark og Herup mark, og da at have begyndt deres tov fra fjorden og siden sted fra sted, indtil de igen har endt deres tov nedad Hvolbæk i fjorden, sammeledes i rette lagt kong Hanses brev, under datum 1489, som indeholder for hans nåde at have været skikket velb mands bud, Niels Krabbes, med en pergamentsbrev, som Cathrine Nielsdatter af Hostrup, Henrik Eriksens efterleverske, havde udgivet, og med flere til vidnesbyrd beseglet, år efter Guds byrd MCDLXXXsexto, lydende at hun med sin fri vilje og beråd hu har undt og opladt Niels Krabbe hendes brorsøn og hans husfrue fru Kirsten Bodsdatter og hendes arvinger al den ret og rettighed, hun havde i Hostrupgård og i Kærgårdsholm, dernæst i rette lagde efterskrevne kontrakt, som imellem Tyge Krabbe og velb Claus Maltesen til Højris gjort og gangen er, dateret Viborg 17/3 1595, om hvis trætte og uenighed dem om fiskeri for Hostrup grund imellem været har: så og efterdi Mikkel Pedersen og hans medbrødres vidne tilforn har været hid stævnet, og da ikke er beskyldt eller endelig påkendt videre end aleneste for varsel, og den i sig selv ikke nu fremlægges, men Tyge Sørensen nu fremlægger adskillige forbuds vidner, såvel som og gode mænds kontrakt, samme fiskeri for Hostrup grund anlangende, så det ikke skulle i nogen rolighed have fulgt til Bustrup, men beviser samme fiskeri at være for Hostrups indsvorne endels grund og

ejendom, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og vedkendelse, nu hid stævnet er, ej heller fornævnte herredstings dom, derefter dømt, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke komme fru Anne Lykke på samme fiskeri for hendes egen grund, imod recessen, til hinder eller skade i nogen måde, og efterdi Clemend Nielsen to endelige domme i samme sag har udgivet, den første efter genpart af fru Anne Lykkes egen opsættelse, dog ingen er mødt på hendes vegne dertil at svare, eller samme dom efter opsættelsen at fordre, da ved vi ikke andet derom at sige, end han jo sig deri har forseet og bør derfor igen at give fru Anne Lykke hvis billig kost og tæring hun derfor har ladet anvende.

(121)

** var skikket velb fru Dorte Munk til Sødal hendes visse bud Peder Mikkelsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter en anden opsættelse at have ladet stævne mester Villads Nielsen, læsemester i Viborg, for han nogen tid siden forleden til Nørlyng herreds ting har ladet sig til fordriste og vedkendes en træ, som er hugget i hendes skov, liggende til Lauge Jensens gård i Vammen, imod synsmænds hjemmel, som har afhjemlet deres syn, at samme træ, som mester Villads siden har vedkendtes, var hugget mange favne inde i hendes skov, uanseet synsvidnet var læst og påskrevet i mester Villads hans påhørelse. derhos berettet mester Villads, at han samme vedkendelse vidne vil afstå: og efter sådan lejlighed finder vi samme vedkendelse vidne at være som det uudgivet var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(122)

** var skikket Amleck von Ostedt, borger i Flensborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, for en dom han til Thisted byting 11/1 sidst forgangen, imellem Christen Pedersen Hindsels på Amleck von Ostedts vegne og Staffen Nielsen, borgmester i Thisted og Peder Griis, der sst, dømt har, og i samme sin doms sentering har tildømt fornævnte borgmester og Peder Griis efter deres udgivne brevs indhold, at de har lovet Amleck von Ostedt tre læster byg at levere ham i Ålborg 1614 på foråret, det først muligt kunne være, og det ikke endnu sket er, han da ikke andet kunne kende, end Staffen Nielsen og Peder Griis var jo pligtig fornævnte tre læster byg Amleck von Ostedt i Ålborg at levere: så og efterdi det befindes Staffen Nielsen og Peder Griis at have udgivet deres brev, og deri lovet at levere Amleck von Ostedt tre læster byg på foråret 1614 i Ålborg, det og af fornævnte rådstuevidne forfares, dem samme byg til deres fuldmægtig Niels Hansen Kræmmer i Ålborg at have forsendt, og han har givet Amleck von Ostedt det til kende, dog han på deres vegne ikke har villet ladet det på Amleck von Ostedts bekostning begæring oplægge, indtil samme humle ankom, som han da var forventende, men det for pending til en anden bortsolgt, så Amleck von Ostedt ikke samme byg efter deres forhandling og skadesløs brev har bekommet, og byfogden fordi har tildømt dem efter samme deres brev ham fornævnte tre læster byg i Ålborg at levere skadesløs, da ved vi efter sådan lejlighed ikke mod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(127)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Niels Madsen i Vejby, Tomas Jensen i Vrå med flere sandemænd i Børglum herred, for et ukristeligt og uretfærdigt tov, de skulle have gjort og svoret imellem for bemeldte mark og ejendom

på den ene og Sæby mark og ejendom på den anden side, hvilket samme deres ed og tov skal være af gode ridemænd magtesløs dømt, som på de åsteder lejligheden gransket og forfaret, det ---- samme markskel gjort og svoret er, hvorfor Eske Olufsen på Peder Munks vegne formente, dem for samme deres uretfærdige tov burde fældet at blive, og hvis sten de på samme åsteder ulovlig nedersat af dem igen at optages: så og efterdi ridemænd efter KM befaling har været over samme markskel det at granske og forfare, og de har kendt det ikke så lovligt, kristeligt og ret at være, at det bør nogen magt at have, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte sandemænd har jo gjort og svoret uret, og bør derfor fældet at være.

(128)

** var skikket Niels Tomasen, byfoged på Skagen, på sin egen så og Axel Christensen og Niels Lauridsen, borgere der sst, deres vegne på den ene og havde stævnet Christen Nielsen, skriver der sst, på den anden side, for han imod æskning skulle forholde dem nogen genpart af klagevidne og tingsvidne, som imod dem til Skagen byting skulle være bleven skrevet 23/9 og 30/9 sidst forleden, dog de tit og ofte samme genparter skulle have begæret beskrevet, mente ham dermed uret at have gjort og burde derfor at stande til rette: da efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at Niels Tomasen på sine egne og Axel Christensens vegne afstod hvis tiltale, de kunne have til Christen Nielsen Skriver for samme genpart, han dem havde forholdt, og Søren Rasmussen afstod samme vidne og klage, så de skal være som de uvidnet og uudgivet var, og ingen til hinder eller skade at komme, og dermed blev Søren Rasmussen, Niels Tomasen og Christen Nielsen med sammenlagte hænder venligen og vel forligt og fordragen.

(129)

** var skikket Tyge Sørensen, borger på Skagen, hans visse bud Søren Rasmussen, tolder der sst, på den ene og havde stævnet Niels Tomasen, byfoged sst, på den anden side for en dom, han 17/7 1615 til Skagen byting dømt har, og i samme doms sentens besluttes, at efterdi med tingsvidne bevises, Tyge Sørensen en rum tid forleden at have sig for den gode mand deres lensmand velb Manderup Parsberg med borgmestre og råd i samme sag ---- , og ikke han havde mødt og ej tilbudt endda at ville møde, vidste fogden ikke rettere derom at kende, end Tyge Sørensen bør at lide dele eller han erklæret sig, som det sig burde: så og efterdi Niels Tomasen i samme sin dom ikke har dømt i hovedsagen eller noksom forklaret, hvorfor Tyge Sørensen skulle sig erklære, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som den udømt var, og sagen til ham igen at komme, og i hovedsagen at dømme, når det for ham lovlig indstævnes, som det sig bør.

(130)

** var skikket velb Just Brockenhuus til Astrup og Johan Brockenhuus til Lerbæk, på deres egne og deres mors vegne, deres visse bud Morten Christensen i Feldingbjerg på den ene og havde stævnet Just Jensen i Gamstrup, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han til Nørherreds ting dømt har, imellem velb fru Maren Juel til Rybjerg hendes fuldmægtig Peder Lauridsen i Hem og dem, anlangende en hus i Breum, Peder Jensen iboer, og har tildømt fru Maren Juel samme hus, uanseet deres fuldmægtig skulle have været begærende, at sagen måtte opstå i 14 dage, så længe fornævnte breve kunne komme til stede: så og efterdi fornævnte herredsfoged samme sine to domme har senteret på samme skøder, dog de ikke har været da for ham i rette lagt eller findes i samme dom inddraget, da finder vi efter sådan lejlighed disse to hans domme at være som de udømt var, og sagen til herredsting igen at komme og der ved endelig dom at ordeles, som det sig bør.

(132)

10/5 1617.

** var skikket Laurids Nielsen i Febbersted og havde hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred, om manddød at sværge over Laurids Sørensen i Hedegård på Hanstholm for Christen Nielsen i Febbersted, han desværre ihjel slog, og mente ham sagesløs at være af dage tagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 29/4 sidst forleden, Søren Jensen, Helle Jensdatter med flere at have vidnet, at Christen Nielsen og Laurids Sørensen de kom i tag med hverandre om en tørklæde, og så slog Christen Nielsen Laurids Sørensen omkuld tre gange, førend Laurids Sørensen gjorde Christen Nielsen den sår og skade, som han af døde: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Laurids Sørensen manddød over og fra hans fred for Christen Nielsen, han ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Han herred, Niels Krydsholt i Amtoft hans bane, som er død funden sønden ved Bygholms vejle, sandemænd at udlede hvad ham til bane og livs, og først for sandemænd fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hannæs ting 5/4 sidst forleden, Poul Jensen i Øsløs og Christen Pedersen sst at have vidnet, at på mandag sidst var 14 dage, som var 17/3, om aftenen kom de kørende over Bygholms vejle, og da de kom midt i vejlen en stund efter solrøst, så de en vogn komme mod dem, og som de kom til fornævnte vogn, da var det Niels Krydsholt i Amtoft, og da bad de ham, han skulle følge dem tilbage igen, det var sildig, da svaret han dem, han kunne se kirke og bakker, han ville hjem: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Niels Jensen Krydsholt af våde og vanlykke i Bygholms vejle at være druknet og omkommet, og det at være ham til bane og livs lagt.

(133)

24/5 1617.

** var skikket Mogens Pedersen i Nærum og havde hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herred, om manddød at sværge over Jesper Andersen i Fruermølle for Simon Pedersen i Lophave, han på anden påskedag om aftenen dræbte og ihjel slog, og mente ham sagesløs at være tagen af dage, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 28/4 sidst forleden, Mogens Pedersen stod den dag for tingsdom og gav til kende, at hans salig bror Simon Pedersen i Lophave desværre er dræbt og ihjel slaget på hans egen mark i mørke og mulm den dag 8 dage om aftenen sidst forleden, som var på hans rette kirkevej til hans hus, og lyste den dag for hvis lovmål derefter kunne med forfølges, så er Jesper Andersen ikke nu mødt eller nogen på hans vegne hans lovlig undskyldning at gøre: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem og svor Jesper Andersen manddød over og fra hans fred for Simon Pedersen, han ihjel slog, eftersom de selv sanden derom har udspurgt.

(134)

** var skikket Anders Christensen Kæmpe i Klim og havde hid kaldt sandemænd af Hannæs, om manddød at sværge over Anders Bendsen Badskær, som skulle være barnfødt på Gøl, for Niels

Christensen i vester Ullerup han ihjel slog, og mente ham sagesløs at være af dage tagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hannæs ting 11/5 sidst forleden, Palle Nielsen i Torp, Jens Christensen sst og deres medbrødre synsmænd at have vidnet, at de i dimmeluge sidst forleden så, det Niels Christensen, som boede i Ullerup, lå vesten for vejen, som løber fra Torp og til Ullerup, og havde en stor sårmål igennem hans venstre arm, og syntes dem, at blod havde løbet ham til døde af samme sårmål. sammeledes efterskrevne vidne af fornævnte ting samme dag udgangen, Anders Kæmpe gav klage og kære på Anders Bendsen Badskær, for han har dræbt og ihjel slagen Niels Christensen: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Anders Bendsen Badskær manddød over og fra hans fred for Niels Christensen, han ihjel slog, eftersom de selv sandhed udspurgt har.

(135)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Søren Jørgensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Gunde Christensen på Gøttrup hede og Anders Lauridsen i Nørgård i Gøttrup for et vidne, de til Han herreds ting 17/2 sidst forleden vidnet har, anlangende en drab, som er sket i en af KM tjeneres gårde, ved Navn Just Jensen i Gøttrup, at de skulle have standet på hans toft og seet, at Søren Sørensen skulle have kommen af hans stedfars lade og søgte Christen med en kniv, der han skulle være kommet i hans gård og slaget ham med en kniv og en fork, der Søren Sørensen blev dræbt og ihjel slagen, uanseet at fornævnte personer skulle ikke have været samme tid på de åsteder, som de har om vidnet, formenende de dertil har ladet dem ---- købe, og deri falskeligen at have vidnet, og dem på deres fingre fældet at være: så og efterdi Gunde Christensen og Anders Lauridsen nu er mødt og med højeste ed været deres vidne bestendig, som de og tilforn gjort har efter opsættelses lydelse, og da de den tid, såvel som nu her i samme forhør, kommer de overens med deres vidne og mundheld, så Søren Sørensen først slog på Christen Mortensen med en kniv og fork, og samme vidne med fornævnte synsvidne bestyrkes og bekræftes, Christen Mortensen sådan skade at have fanget, som de om vidnet har, og sandemænd fordi har svoret ham til sin fred, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, ej heller fornævnte sandemænds ed at sige eller magtesløs dømme.

(137)

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, befalingsmand på Børglum kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet efterskrevne herredsnævninger i Vennebjerg herred, for at eftersom de 17/3 sidst forleden til Vennebjerg herreds ting har hans tjener, ved navn Jens Christensen, i Sønderlev og hans hustru Gyde Christensdatter kirkefred oversvoret, formenende ikke så lovlig for samme nævninger at være bevist, hans tjener eller hans hustru nogen kirkefred at have gjort, og samme nævningers ed ikke heller skal findes så lovlig og ret at være drevet, at den bør ved magt at blive: så og efterdi Laurids Andersen alene har vidnet på Jens Christensen og Gyde Christensdatter, dem at skulle have med været i samme bordag, og samme hans vidne i de måder ikke med nogen andre vidner bekræftes, men er alene én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans vidne, så vidt det Jens Christensen og hans hustru anlanger, magtesløs at være, og fornævnte nævningers ed. derefter på dem svoret er, ingen magt at have.

(139)

** var skikket Jens Poulsen i Mølgård på den ene og havde stævnet Niels Mikkelsen Mørk, som tjente Bagge i Kornum, Just Nielsen i Vrensted med flere på den anden side for et vidne, de til Vrejlev birketing 2/5 sidst forleden vidnet har, først Niels Mikkelsen Mørk at have vidnet, at han skulle have seet, at Jens Poulsen skulle have ligget på en seng uden klæder med Kirsten Nielsdatter i Åsendrup i hans store stue, Kirsten Jensdatter at have vidnet, at hun tjente i Åsendrup hos Kirsten Nielsdatter i 7 uger, og hun da tit og ofte skulle have seet, at Kirsten Nielsdatter og Jens Poulsen skulle have ligget i sengen tilsammen, han i sin skjorte og hun i sin særk, det om dagen, når hun gik hjem at hente mad til folkene, lige som andre ægtefolk, hvilke vidner Jens Poulsen højligen at have benægtet, hvad de har vidnet ham løgnagtig og usandfærdig på, ikke heller de skal have seet dem haft nogen legemlig fællig med hverandre, men Kirsten Nielsdatter i hendes højeste barnefødsel har beskyldt Oluf Hansen, fordum foged på Hjermeslevgård, for hendes barnefar, som er med tingsvidne at bevise: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til næste landsting efter pinsedag først kommer, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(141)

** var skikket Godslev Budde til Rødslet, befalingsmand på Børglum kloster, på den ene og havde stævnet Gertrud Mikkelsdatter i Åsendrup, Else Jensdatter og Birgitte Nielsdatter sst på den anden side for et vidne, de til Jerslev herreds ting 20/5 sidst forleden vidnet har, det Kirsten Nielsdatter i Åsendrup i hendes barnenød skulle have været for dem bekendt, det Oluf Hansen, fordum foged på Hjermeslevgård, var ret barnefar til samme hendes barn, hvilke deres vidne skal findes vildig, både af hendes egen søster og andre slægtninge at være vidnet, tilmed bevises af jordemoderens vidne, som er en god sandfærdig dannekvinde, det Kirsten Nielsdatter aldeles slet ingen har udlagt til hendes barnefar, der hun tilspurgte hende derom, ikke heller samme vidne at være tagen på fersk fod, formenende efter slig lejlighed samme deres vidne løgnagtig at være vidnet, og burde fordi magtesløs at være og ikke komme Godslev Budde til forhindring i hvis tiltale, han kunne være berettiget til Jens Poulsen og Kirsten Nielsdatter: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til næste landsting efter pinsedag først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes

(143)

** var skikket Jens Poulsen i Mølgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Knudsen, tjenende på Børglum kloster, Søren Speger, tjenende Claus i Vittrup, med flere for to vidner de til Børglum birketing 30/8 og 25/10 sidst forleden vidnet har, anlangende det Jens Poulsen skulle have kommet til Niels Andersens i Vittrup for fire og for tre år siden, da hans brordatter Kirsten Nielsdatter var der hjemme, og da søgt seng og ligget uden klæder med hende, undertiden om to dage og nætter og undertiden tre dage og nætter, hvilke vidner Jens Poulsen hårdelig benægter, der tilmed skulle samme vidner ikke være endelig, enten han skulle have gjort samme gerning eller ej, ikke heller på fersk fod at være vidnet, formente samme vidner burde magtesløs at være: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til næste landsting efter pinsedag først kommer, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(144)

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, KM befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Poul Baldsersen , ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Olufsen Kedelsmed, borger i Viborg, på den anden side, for han med dele og tiltale forfølger en hans tjener, Søren Jensen i Broholm, til Viborg byting efter nogen opskrifter, han i sin regnskabsbog skal have indskrevet, at Søren Jensens søn, afgangne Niels Sørensen Holm, fordum borger i Viborg, skulle have været ham gæld skyldig, hvilke gæld det formenes Christen Kedelsmed ikke ad trødningsdag med samme bog og opskrift da at være fremkommet og æsket den gæld, ikke heller talt om den gæld eller den æsket den dag, skifte blev gjort efter salig Niels Holm, endog Christen Kedelsmed og selv på hans hustrus vegne var en medarving efter salig Niels Holm: da efterdi sådan lejlighed, at samme sag er gæld anlangende, og den til byting har været i rette og ikke der er om kendt, finder vi den did at komme og der at ordeles som det sig bør.

(145)

** var skikket Anders Tomasen i Å hans visse bud Niels Christensen i øster Mejlsted på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup med flere på den anden side for et vidne, de til Børglum herreds ting 1/4 sidst forleden vidnet har, at de 7/2 skulle have været om en forligelsmål og kontrakt imellem Anders Tomasen og Anders Christensen, så Anders Tomasen skulle give Anders Christensen 10 sletdaler, formenende det en vildig vidne at være og ikke på fersk fod findes at være vidnet: så og efterdi Anders Tomasen ikke vil være bestendig, sig fornævnte pending at have udlovet, som de ham på vidnet har, og ikke han slig løfte for ting og dom har indganget, og da straks tingsvidne efter taget, eller fra sig med brev og segl bebrevet, men det til tinge har benægtet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og fornævnte dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(146)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, befalingsmand på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, på den anden side for et stuebrev, han har ladet stile og skrive, og skulle have overtalt Maren Poulsdatter, salig Maren Ydes og to andre mænd, der sst, samme brev at underskrive, anlangende at han skulle være Maren Poulsdatters værge og forsvar, uanseet hun skal være hos hendes ældste søn, Poul Andersen, og har hendes nødtørftige underhold hos ham, som er og bør at være hendes rette værge, hvilken stuebrev Jens Hillerslev har bragt til veje, sig selv til vilje og befrielse, for et ulovlig køb, han og Mads Olufsen i Thisted skulle have gjort med Maren Poulsdatters yngste søn, som boer i Norge: så og efterdi Poul Andersen er hans mor Dorte Poulsdatters ældste søn og fød værge, og ikke bevises ham samme værgemål sig at have lovlig opsagt eller fradømt at være efter loven, og Dorte Poulsdatter dog i samme hjemgjorte brev har kendt Jens Nielsen for hendes værge, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme brev deri så noksom at være, at det bør nogen magt at have.

(148)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, høvedsmand på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Laurids Griis, Staffen Nielsen, borgmestre i Thisted, Niels Jensen, Niels Olufsen med flere rådmænd sst på den anden side for en dom, de til Thisted rådstue 5/5 sidst forleden dømt har, imellem ham på den ene og Jens Hillerslev, byfoged der sst, på den anden side, i hvilken dom og sentens de ikke har villet at dømme eller sentere, eftersom for dem var sat i rette, om Jens Hillerslev har gjort imod sine borger ed eller ikke, idet han ulovlig skulle have købt og ladet sig skøde nogen

ejendom i Thisted mark af Christen Andersen Yde, som ingen bopæl har i Thisted eller nogen markjord sst at eje, men boede i et andet land og rige og er sin mors yngste søn, og nylig var kommen til Thisted en rejse fra Norge: så og efterdi samme sag om fornævnte to punkter har været indstillet og i rette sat for borgmestre og råd, og de deri intet har adskilt, til eller fra, da finder vi efter sådan lejlighed denne deres dom at være som den udømt var, og sagen til borgmestre og råd igen at komme, og dem i fornævnte punkter at dømme og adskille, som det sig bør, når det for dem bliver lovlig indstævnet.

(149)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, høvedsmand på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Niels Madsen i Østergård og hans medarvinger på den anden side for en dom, deres afgangne far Mads Christensen sst til Revs herreds ting dømt har, anlangende at sandemænd i Revs herred skulle være fri og forskånet for en mølleaksel at hente til Ørum slots mølles behov, imens og al den stund at ---- kongebrev, som fornævnte sandemænd har, stander uigenkaldt, hvilket kongebrev formelder, at fornævnte sandemænd aleneste skal være fri og forskånet for almindelig ægt og arbejde, formenende samme dom burde magtesløs at være: da efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at fornævnte herredstings domme skulle være som de udømt og uudgivet var, og ingen til hinder eller skade at komme, og derhos lovet Niels Ubbesen på sin egen og de andre hans medbrødre deres vegne i fornævnte herred, at de herefter, når fornøden gøres, mølle akslen til fornævnte ---- mølle at hente, dem deri velvillig, efter at de ud af lensmanden eller hans fuldmægtig derom bliver advaret og tilsagt, med den at hente og fremføre, skulle og ville lade befinde, ville ikke heller ---- ham eller hans folk en vogn, når han eller de rejser igennem landet og den kunne behøve.

(150)

** var skikket velb Ludvig Juel på Fyn hans visse bud Jens Simonsen, foged på Lund, på den ene og havde stævnet velb Otte Bildt til Hæstrupgård på den anden side for 57 rigsdaler efter hans udgivne forskrifts lydelse, og Otte Bild for samme summa pending er tildømt til Børglum herreds ting at lide tiltale, og eftersom han er æskning overgangen efter samme dom, så agter han i lige måder her til landsting i dag at ---- æskning beskreven: da er Otte Bild nu ikke mødt eller nogen på hans vegne hans lovlig undskyldning herimod at gøre, og efter sådan lejlighed blev Jens Simonsen på Otte Bilds vegne undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting i lige måde som til herredsting æsket er.

(151)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, ---- på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Sønderup, dommer til Revs herreds ting, på en anden side, for en dom han 26/4 sidst forleden dømt har, imellem ham på den ene og Christen Jensen i Hurup præstegård, dømt har, anlangende en uførmelse som Christen Jensen sin stedfar med hug og slag om natten gjort har, hvilke uførmelse vidne Peder Jensen har ikke kendt uden for en bordags fald og med ---- rigsmark at kunne sones, og dermed ---- at være, uanseet Peder Jensen ikke har villet agte eller anseet ---- eller lejligheden, når eller hvorledes samme uførm eller parlament har sig tildraget: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til næste landsting efter pinsedag nu først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes

(152)

21/6 1617.

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Niels Andersen ved Strand, Peder Dal og Peder Holmbo, borgere i Thisted, på den anden side for et vidne, de til Thisted byting 1/3 sidst forleden vidnet har, anlangende 12 rigsdaler og to sletdaler, som Laurids Friis, borgmester, og Peder Griis, rådmand i Thisted, skulle have lovet for Poul Andersen Yde, borger sst, til Jens Hillerslev, byfoged sst, uanseet Poul Andersen formener sig slet og aldeles intet at være Jens Hillerslev pligtig, formener samme deres vidne ikke så noksom og ret at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om fornævnte løfte, og Poul Yde har benægtet sig ikke samme pending at have udlovet eller ombedt Laurids Griis og Peder Griis dem på hans vegne at udlove, samme vidner ikke heller på fersk fod er vidnet, men ved en halv år efter sådan løfte skulle være sket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have.

(154)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, på den anden side for en dom, han 22/3 sidst forleden dømt har, anlangende at de med begge deres skibe og indhavende købmands gods fra Thisted om foråret 1616 har udsejlet, og det ikke har villet angive hos KM tolder, Jens Nielsen Klostergård, borger og rådmand sst, men forsætlig vis imod KM forordning, så og imod Mogens Kåses skriftlige befaling udsejlet, Mogens Kås på KM og sine egne vegne til største foragt, des aldeles uanseet har Jens Hillerslev i sin dom besluttet, at han ikke vidste deres ulempe deri at kende, imens og al den stund Hans Wandel, borgmester og tolder i Ålborg, hans sedler stod ved sin magt, formenende fornævnte toldsedler ikke så noksom at være, at de dem for sådan deres store forseelse og overtrædelse dermed kunne befri: så og efterdi ikke gøres bevisligt KM missive om fornævnte told til tinge eller rådhus eller for Jep Justsen og Mads Olufsen at være læst og forkyndt, førend de samme rejse med deres skibe er udsejlet, men det befindes Jep Justsen og Mads Olufsen at have til forhandlet dem adskilligt korn og gods, siden de på fornævnte rejse er sejlet fra Thisted, og førend at de er kommen til Ålborg, og de siden der deres gods og last har fortoldet, som Hans Wandels sedler om bemelder, og ikke bevises dem noget gods, videre end de fortoldet har, ulovlig at have udført, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte toldsedler, ej heller byfogdens dom, derpå grundet er, at sige eller magtesløs dømme.

(158)

** var skikket Anders Ibsen i Katballe på hans bror Peder Ibsens vegne, i hans egen nærværelse, på den ene og havde stævnet Jochum Smed, borger i Viborg, og Melkor Skrædder sst på den anden side, for de 14/4 til Viborg byting har vidnet, at de ikke så i Poul Christensens hus 3/4 sidst forleden, at Jacob Søpert, som død blev, slog Peder Ibsen på munden, eller Peder Ibsen værget sig med stolen, ikke heller de så Jens Tapdrup derinde, disligeste havde stævnet Jochum Smed, for han 8/4 har vidnet, at Poul Christensen slog Jacob Søpert, som død blev, og han siden har svoren Peder Ibsen manddød over og fra hans fred, formenende dem der i deres egen sag, dem selv til behjælpning og befrielse, at have vidnet, og deres vidne og ed burde magtesløs at være og ikke komme hans bror Peder Ibsen til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi Jochum Smed og Melkor Skrædder, som skulle have være til stede, der samme parlament og drab sig tildraget, og

deres vidne, nu hid stævnet er, findes at være lagt i tvivl, og til og fra vidnet, at de og i så måder i deres egen sag ---- da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne noksom, at den bør nogen magt at have, og efterdi samme deres vidne har været for sandemænd og fandtes ved sin fuldmagt, da de gjorde deres ed og svor Peder Ibsen manddød over og fra sin fred, og den nu er undersagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme sandemænds ed ikke at komme Peder Ibsen på hans fredløsmål til nogen forhindring.

(162)

** var skikket Bolle Sørensen i Oksenbøl på hans søn Knud Bollesens vegne på den ene og havde stævnet Poul Christensen i øster Lyby, Anne Nielsdatter i Nykøbing med flere på den anden side for et vidne, de til Nørherreds ting 8/4 sidst forleden vidnet har, anlangende den bordag om salig Otte Christensens død, hvilke vidne han formener ikke noksom eller lovlig at være, og fordi hans søn uret at være på vidnet og burde derfor magtesløs at være: så og efterdi varselsmændene for Poul Christensens vidne ikke har navngivet, hvor eller på hvilken sted og tid de gav Knud Bollesen varsel for samme vidne, enten mundelig til hans sognekirke eller hans bopæl, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom at den bør nogen magt at have, og efterdi fornævnte vidne har været for sandemænd og standet ved sin fuldmagt, da de gjorde deres tov og svor Knud Bollesen manddød over og fra hans fred, og det nu er undersagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne og sandemænds ed, som derefter drevet er, ikke at komme Knud Bollesen på hans fredløsmål til nogen forhindring eller fornævnte sandemænd til skade.

(165)

** var skikket Christen Mortensen i Gøttrup med en opsættelse her af landstinget 24/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Tomasen i Sejerslev, øster Niels Jensen sst og deres medbrødre 12 mænd for gårdfred, de Christen Mortensen skal have oversvoret, uanseet Christen Mortensen skal have kommet i sin lovlig kald fra mølle for sin husbond, med ingen våben eller værge, ham aldeles ubevidst at være overfalden, slagen og stukken med en fork, hvor ud af desværre drab ud af nødværge skulle være sket, så han højligen benægtet ved højeste ed, aldrig at være kommen der i gården med rådende råd nogen mand at uførme, og han siden for samme drab skal være svoren til sin fred, formente deri at den store lov skulle borttage den mindre, og formente fornævnte nævninger uret at have svoret, og samme deres ed burde ingen magt at have: da efter sådan lejlighed bør samme nævningers ed at være som den usvoret var og ingen til hinder eller skade i nogen måder.

** var skikket Niels Pedersen i Vesterø sogn på Læsø på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i ---- i fornævnte sogn på den anden side for en klage, han til Læsø birketing 14/3 sidst forleden klaget har, at Niels Pedersens hustru, Barbara Nielsdatter, skulle have lovet hans hustru, Else Nielsdatter, ondt, og det skulle være hende vederfaret, hvilke hans klage Niels Pedersen mener, ham ej i nogen måder med nogen sandfærdig og uvildig vidnesbyrd at skulle have eller kunne bevise, enten hans hustru hende sligt at have lovet og at være hende vederfaret (fortsættes på blad 171)

(166)

** dem som er fredløs svoren til Viborg landsting 1618.

snapslandsting. svor sandemænd af Vor herred Rasmus Jensen soldat manddød over og fra hans fred for Jens Pedersen i Hylke, han ihjel slog.

14/2. udlagde sandemænd af Fjends herred Christen Andersen i Gundelund at være Maren Christensdatters bane, og svor ham derfor fra hans fred.

14/3. svor sandemænd af Hillerslev herred Søren Spilmand manddød over og fra hans fred for Christen Sørensen i vester ---- , han ihjel slog.

28/3. svor sandemænd af Skast herred Jørgen Christensen Rebslår manddød over og fra hans fred for Jep Tygesen, han ihjel slog.

9/5. svor sandemænd af Anst herred Jep Olufsen i Ferup manddød over og fra hans fred for Mads Tomasen, han ihjel slog.

6/6. svor sandemænd af Skast herred Terkild Tomasen manddød over og fra hans fred for Mikkel Christensen, han ihjel slog.

20/6. svor sandemænd af Lysgård herred Christen Jensen i Tunge manddød over og fra hans fred for Anders Sørensen Hårbo, han ihjel slog.

4/7. svor sandemænd af Ulfborg herred Erik Mortensen i Sønderkær manddød over og fra hans fred for Ove Christensen på Husted, han ihjel slog.

4/7. svor sandemænd af Nørvang herred Tomas Christensen i Ulkær manddød over og fra hans fred for Envold Lauridsen, han ihjel slog.

1/8. svor sandemænd af Hids herred Peder Lauridsen Piig i Kragelund manddød over og fra hans fred for Hans Bunde, han ihjel slog.

15/8. svor sandemænd af Hassing herred Peder Pedersen i Bisted manddød over og fra hans fred for Niels Madsen, der sst, han ihjel slog.

15/8. svor sandemænd af Skodborg herred Laurids Christensen i Korsgård i Thy manddød over og fra hans fred for Eske Christensen, han ihjel slog

29/8. svor sandemænd af Nørvang herred Laurids Johansen i Rise manddød over og fra hans fred for Jens Knudsen, han ihjel slog.

12/9. svor sandemænd af Hatting herred Simon Rasmussen i Stubberup manddød over og fra hans fred for Søren Sørensen sst, han ihjel slog.

12/9. svor sandemænd af Hundborg herred Mads Nielsen i Skjoldborg manddød over og fra hans fred for Rasmus Nielsen, han ihjel slog.

26/9. svor sandemænd af Han herred Poul Jensen i Kollerup manddød over og fra hans fred for Christen Christensen i Hingelbjerg, han ihjel slog.

7/11. svor sandemænd af Fleskum herred Vogn Jensen i Flamsted manddød over og fra hans fred for Knud Christensen i Voldsted, han ihjel slog.

21/11. svor sandemænd af Slavs herred Claus Clemendsen manddød over og fra hans fred for Mads Jensen, han ihjel slog.

5/12. svor sandemænd af Slavs herred Jørgen Keldsen manddød over og fra hans fred for Mads Madsen, han ihjel slog.

5/12. svor sandemænd af Vandfuld herred Jens Værum i Kastbjerg manddød over og fra hans fred for Søren Jensen, han ihjel slog.

(171)

(fortsat fra blad 165): så og efterdi samme klage og vidne ikke på fersk fod er taget, og en part samme vidnesbyrd findes vildige, Jens Nielsens sigtelse ikke heller er endelig, men han selv har lagt den i tvivl, og nu bevises med stokkenævn, sognevidne og præstens kundskab, Barbara Nielsdatter sig ærligen at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme klage, vidner, sigtelse såvel som den dom, derefter dømt er, ingen magt at have eller komme Barbara Nielsdatter til nogen forhindring, dernæst blev Niels Pedersen på sin og sin hustrus vegne, så og Jens Nielsen og Else Olufsdatter med sammenlagte hænder venligen forligt og fordragen, så Jens Nielsen og hans hustru tilstod dem nu ikke at vide andet med Niels Pedersen og hans hustru end al ære og godt, og lovet på begge sider hverandre derefter alt godt at tilføje, dog kapitels sag hermed uforkrænket.

(173)

** var skikket Jens Simonsen, foged på Lundenæs, med en opsættelse her af landstinget 4/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anders Kjærulf i Knepholt, herredsfoged i Kær herred, for en dom han til fornævnte herredsting 8/4 dømt har, imellem Jens Simonsen på den ene og Oluf Munk i Attrup og Anders Kjærulf i Holtet på den anden side, og har tildømt dem, at de jo burde for ---- tiltale kvit at være, efterdi Jens Simonsen ikke kunne bevise, at han for deres udgivne brev nogen skade at have lidt: da efter mange flere ord og tale dem imellem var, blev Oluf Munk, Anders Kjærulf og Jens Simonsen her i dag om samme deres trætte med sammenlagte hænder venligen forligt og fordragen, så Oluf Munk og Anders Kjærulf skal igen give Jens Simonsen af hvis stedsmål, de af ham bekommet har, 50 sletdaler og fire rosenobler, til sankt mauritii dag nu først kommer at betale, og dermed skal samme trætte og fornævnte fæste og besiddelse aldeles være nederlagt, og alle hvis breve, vidner og domme, de på begge sider deri forhvervet har, skal være magtesløs i alle måder, dog Jens Simonsen at have sig forbeholden at tale på, om han kan have nogen tiltale til andre, som af hans hø eller korn kan have forrykket.

(175)

** var skikket Søren Mortensen, borger på Skagen, på den ene og havde stævnet Staffen Christensen i Stubdrup og Søren Nielsen i Rakkeby på den anden side for et vidne, de til Børglum herreds ting 8/4 sidst forleden vidnet har, formeldende i sin mening, at både før og siden Maren Axelsdatter blev trolovet til Søren Mortensen, da har hun tit og mange gange beklaget sig for dem med grædende tårer, at hendes far Axel Christensen ville nøde og tvinge hende til samme trolovelse

imod hendes vilje og minde: så og efterdi samme vidne ikke er vidnet eller taget på fersk fod, men lang tid efter samme trolovelse er gjort, og nu bevises med fornævnte dannemænd og præstens kundskab, dem at have været over samme trolovelse, og hun ikke da har været tvunget dertil, men at være sket efter ordinantsen, disligeste og bevises med præstens kundskab, at han har to gange oplyst dem af prædikestolen, og ikke heller sådant da er til kende given, disligeste efterdi Søren Nielsen selv har vidnet i sin egen sag og ej heller på fersk fod, tilmed samme vidne at være lagt i tvivl, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(177)

** var skikket Niels Mouridsen, borger på Skagen, på den ene og havde stævnet Søren Nielsen Stabæk, borger sst, på den anden side, for han skulle lade sig af berømme at have hans brev og segl på 40 daler, hvilket brev og segl Niels Mouridsen ved højeste helgens ed benægter aldrig at have beseglet eller samtykt, ej heller at have fanget noget af ham i nogen måde, og ikke skulle bevises med nogen ved helgens ed, som skulle have overværet samme brev og segl, formener han det bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Niels Mouridsen ikke vil vide samme brev for falsk, og andre dannemænd den med ham forseglet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme brev at sige eller magtesløs dømme, uden Niels Mouridsen selv tolvte afværger, sin segl ikke for samme brev med hans vidskab at være kommen.

(179)

** var skikket Jens Poulsen i Mølgård med en opsættelse her af landstinget 24/5 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Jens Knudsen, tjenende på Børglum kloster, Søren Speger, tjenende Claus i Vittrup, med flere for to vidner, de til Børglum birketing 30/8 og 25/10 sidst forleden vidnet har, anlangende det Jens Simonsen skulle have kommet til Niels Andersens i Vittrup for fire og tre år siden, da hans brordatter, Kirsten Nielsdatter, var der hjemme, og da søgt seng og ligget uden klæder med hende, undertiden to dage og nætter og undertiden tre dage og nætter, og ville med samme usandfærdige og sankevidner, som han formener, bespilde Jens Poulsens gode ære, rygte og navn, endog Kirsten Nielsdatter for en kort tid siden skulle være beligget af Oluf Hansen i Åsendrup, som hun ham for ting og dom sigtet og beskyldt har, hvilke deres vidner Jens Poulsen hårdelig benægter, der tilmed skulle samme vidner ikke være endelig, enten han skulle have gjort samme gerning eller ej: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd, Jens Poulsen hid kaldt har, Niels Mikkelsen Mørk hans sidste vidne undtagen, ikke har vidnet om nogen synlig gerning, eller dem at have seet Jens Poulsen og Kirsten Nielsdatter nogen legemlig samkvem tilsammen at have brugt, men mesten parten, da de efter opsættelses lydelse her er forhørt, samme deres vidne at have lagt i tvivl, og tilmed tilstanden dem ingen utugt til Jens Poulsen og Kirsten Nielsdatter at have seet, sådanne vidner ikke heller på fersk fod er vidnet eller med nogen gjort gerning da bekræftet, en part at være vidnet om rygte og tidende og ikke om nogen vitterlighed, Jens Poulsen og Kirsten Nielsdatter her såvel som til tinge samme vidner ved højeste ed og oprakt finger har benægtet, Karen Lauridsdatters vidne ikke er uden én persons kundskab, hun og her har den forklaret, så hun ikke hørte, Kirsten Nielsdatter udlagde nogen ---- hendes barnefar var, Jens Hellesen og hans medbrødres vidne og er vidnet efter Maren Nielsdatters ord og sagden, som hun ikke er bestendig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør at komme Jens Poulsen og Kirsten Nielsdatter til hinder eller skade, og efterdi Niels Mikkelsen Mørk tilforn i samme sag har båret kundskab, og da ikke benævnt eller anmodet sig nogen slig syn

og bedrift at have seet, men samme hans sidste vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, tilmed og med fornævnte fire vidnesbyrd er bevist, han ikke samme dag og tid, han om vidnet har, at have været på de åsteder, han sådant skulle have seet, som hans vidne om formelder, hvilke fire vidnesbyrd nu her i dag er mødt og med helgens ed og oprakt finger været deres vidne bestendig, og intet derimod uden hans enige vidne fremlægges, da finder vi efter sådan tilgang, samme hans enige vidne ingen magt at have, og Christen Madsen og hans medfølgeres vidne ved magt at blive, sammeledes efterdi Gertrud Mikkelsdatter, Else Jensdatter og Birgitte Nielsdatter har vidnet dem at have hos været, da Kirsten Nielsdatter gjorde barsel, og hun da i hendes barnefødsels nød udlagde Oluf Hansen at være hendes barnefar, hun ham og til tinge, såvel som her tilforn i hans egen nærværelse, og nu her i dag for retten med helgens ed og oprakte fingre derfor sigtet og beskyldt har efter loven, og Gertrud Mikkelsdatter og hendes medfølgeres vidne, så og Kirsten Nielsdatters sigtelse og beskyldning med hverandre bestyrkes og bekræftes, Oluf Hansen ikke heller nu for dom er mødt, eftersom han findes hid stævnet og er på råbt, sig derimod at erklære, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke imod fornævnte tre kvinders vidnesbyrd, ej heller Kirsten Nielsdatters sigtelse at sige eller magtesløs dømme, og Oluf Hansens benægtelse derimod ingen magt at have, førend han sig lovligen kan forværge, ikke hendes barnefar at være efter loven.

(195)

** var skikket Axel Christensen på Skagen på den ene og havde stævnet Peder Hansen, fordum borgmester på Skagen, Lambret ---- , forrige rådmand, og Christen Olufsen, rådmand sst, på den anden side for en dom, de med salig afgangne Tomas ---- , Anders Jensen og Laurids Pedersen samtlig dømt har på Skagen rådhus 12/12 1608, imellem Axel Christensen og Christen Svendsen, borgere der sst, og i samme deres sentens ikke at have kunnet kende Christen Svendsens forseelse, at han burde at betale til Axel Christensen for hans skude, som drev i land og blev sønder slagen, uanseet at Christen Svendsen skal have været lejet for en bådsmand samme tid, og uden forlov han fra samme skude, førend den blev fortøjet, og blev på land fra dem om natten, hvorover samme skude skulle være dreven i land og sønder slagen samme nat, formente samme dom uret at være og burde magtesløs blive: så og efterdi Christen Svendsen selv bekender og tilstår, at han har været hyret på samme skude for en bådsmand, og en aften ved Niels Jensens drenge været sendt af skuden og blev derfra om natten, og Niels Jensen i hans brev ikke vil være hans hjemmel til sådan hans forsømmelse, som han ---- skal have gjort, og borgmestre og råd dog har ham kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme deres dom at følge, at den må komme Axel Christensen til nogen forhindring.

(197)

** var skikket Jens Jespersen, boende i Søndergård i Rettrup på den ene og havde stævnet Christen Tomasen i Horskærgård på den anden side, for han til Hindborg herredsting 5/5 sidst forleden har ladet Christen Jensen af Søndergård fordele for en ægt at skulle gøre til Skive slot, endog Jens Jespersen skulle være udskreven soldat af Søndergård, hvorfor Jens Jespersen formente, at han efter to KM breve, hans majestæt ham såvel som andre soldater af selvejer bøndergårde og gods, som de i stede og fæste har, bør kvit at være for KM skyld og landgilde, ægt og arbejde, skat og al anden besværing, skulle fri og forskånet være: så og efterdi der tvistes, om Christen Jensen har nogen ejendom i fornævnte bondegård i fæste og besiddelse, som han bør at gøre arbejde af, eller og om Jens Jespersen den alene har i fæste, som er for en soldat udskreven, og ikke nogen dom derom er

udgangen, og Christen Jensen dog er fordelt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af denne dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør.

(198)

** var skikket doktor Peder Iversen (blank) så mødte Niels Glambæk og fremlagde t tingsvidne af Viborg byting 16/12 sidst forgangen år, Anders Nielsen i Almind bekendte, at på lørdag var 3 uger solgte han Niels Glambæk et læs egeved uden for hans dør: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd nu er mødt og med højeste helgens ed og oprakt finger været samme deres vidne bestendig, dem at have seet Niels Glambæk læsset samme træ på gaden for hans dør, som deres vidne om formelder, og ingen vidnesbyrd derimod fremlægges, med hvilke det rykkes og tilbage drives kan, ikke sanddru at være, og efterdi Anders Nielsens hjemmel og samme vidne med hverandre bestyrkes og stemmer overens, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne og hjemmel at sige eller magtesløs dømme.

(200)

5/7 1617.

** var skikket Jens Nielsen i Ålborg på den ene og havde stævnet Søren Frandsen, Niels Nielsen med flere borgere og indbyggere i Ålborg på den anden side for et vidne, de 3/3 sidst forleden til Ålborg byting vidnet har, anlangende nogen ord, som Jens Nielsen den 14. dags tid tilforn på fornævnte ting skulle have haft, hvilke samme deres vidner Jens Nielsen hårdelig benægter, sig aldrig de ord inden tinge at skal have haft, som de på ham vidnet har: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse her forinden lovlig at læses.

(201)

19/7 1617.

** var skikket velb Jørgen ---- til Nørgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Simon Tomasen i ---- for et tingsvidne, han til Vorgårds birketing 10/11 1609 på velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans vegne skulle have forhvervet, at han skulle have tilspurgt Gregers Pedersen, Niels Jensen med flere ---- hvilket deres vidne de dem selv i deres egen sag ville frividne for samme skovhugst, som de skal have gjort, i lige måde stævnet Rasmus Madsen og hans medbrødre synsmænd for et syn, de skulle have gjort til fornævnte skov 20/9, hvor mange stubbe at være kommet i 6 års tid, og da at have været på åstederne og da at have seet, at skulle være hugget 80 stubbe: nu mødte Mogens Nielsen, ridefoged til Asdal på Eske Billes vegne, i velb Eske Brock til Estrup hans nærværelse, og berettet, at der er gangen kontrakt i samme sag ---- samme vidner er udgangen, og fordi samme vidner ville afstå, og efter sådan lejlighed finder vi dem ingen magt at have.

(202)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, høvedsmand på Ålborg slot og Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand på Vestervig, deres visse bud Søren Jørgensen og Niels ----, ridefogder der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem da at have

stævnet Tomas Isaksen i Langvad og Isak Christensen for et vidne, de til Hannæs ting 3/5 vidnet har, at de skulle have seet Morten Madsen i Frøstrup 27/10 sidst forleden at have været ved Tømmerby fjord på deres fars enge og så, at han og hans medbrødre skal have ---- deres vej på fornævnte eng og opdraget store ---- på samme eng, endog Morten Madsen skulle ikke den dag have været på de åsteder, som om vidnet er, formente samme vidne burde magtesløs at være: så og efterdi samme vidne og klage ikke er vidnet og gjort på fersk fod men rum tid efter, samme gerning skulle være gjort, og fornævnte syn og forbud er tagen og forhvervet på de tider, samme enges afgrøde har været afført, så der da ikke derpå kunne gøres nogen skade, og tilmed gives til kende, samme fiskeri at bruges i fællig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, klage, syn og forbud så noksom at være, at de bør nogen til hinder eller skade at komme.

(205)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, befalingsmand på Ørum, hans visse bud Mikkel Christensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Tomasen på Midholm, Niels Mortensen, Laurids Jensen i Årup, med flere for nogen stue og bænkebreve de ved dem selv gjort har, i deres egen sag, hvormed de ville befri en part af deres sognefolk for hvis overlast og foragt, de har gjort hr Niels Nielsen Hegelund på Snedsted kirkegulv 26/1 sidst forleden, der han efter øvrigheds befaling med hr Mads Pedersens ja, vilje og samtykke var i kommen at prædike og gøre tjeneste i Snedsted kirke i hr Mads Pedersens alderdom og skrøbelighed, som med tingsvidne, Mogens Kåses sendebrev såvel og med herredsprovstens og to andre præstemænds underskrevne kundskaber er at bevise, hvilke stue og bænkebrev hr Niels Nielsen højlig og hårdelig ved sin sjæls salighed benægter, at de ikke har ham tilspurgt, eller han derom igen har svaret, som samme stuebreve bemelder, og formener at de ikke kunne vidne ham hans mund fra: så og efterdi samme tre breve ikke findes til tinge at være vidner eller lovlig varsel for givet, disligeste efterdi nu fremlægges Poul Jensen i Hørsted og hans medfølgeres vidne, som om hr Niels Nielsens svar og fornævnte gerning vidnet er, som findes imod fornævnte breve og vidner, siden er forhvervet, og første vidnesbyrd ikke for de sidste vidnet har fanget varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme breve og fornævnte sidste vidner ingen magt at have.

(209)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Godslev Budde til Rødslet for en dom, han lader sig af berømme at skal have forhvervet over to uendelige domme, Axel Rosenkrantz skal have fanget over birkefogden til Vrejlev birketing og nogen vidnesbyrd, som Godslev Buddes fuldmægtig skal have forhvervet, anlangende det bolig i Povlstrup, som Christen Pedersen påboer, formener samme vidne ikke så lovlig og ret at være vidnet, og samme vidne og dom burde magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte to stævnings mænd findes i egen person at være hid stævnet, og de ikke er mødt, da finder vi dem for deres hjemsiddelse og uhørsom hver til deres 3 marks fald, indtil de stævner på ny, sammeledes efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet, at Laurids Jensen skulle have boet på fornævnte bolig, Christen Jensen påboer, da fornævnte skifte stod, men Anders Sørensen vedgår enhver da at have været bosiddende, som de nu boer, da kunne vi ikke kende samme vidne så noksom, at det bør at komme Axel Rosenkrantz til hinder eller skade, disligeste efterdi samme birkefogeds dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til birkefogden igen at komme, og ham endelig deri at adskille, som det sig bør, når det for ham bliver lovlig indstævnet.

(212)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, ridefoged på Asdal, i velb Eske Brock til Estrup hans nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Donsted for en dom og klage, han til Vorgård birketing 24/11 1609, imellem Eske Bille og afgangne velb Hans Axelsen til Vorgård, dømt og afsagt har, og deri tildømt Eske Billes tjenere, Jens Nielsen, Markor Jensen og deres medfølgere at lide tiltale, at have gjort uret og burde at stande til rette for noget skovhugst, de skulle have hugget i denne skovpart, Eske Bille formente ham efter salig fru Ingeborg Skeels på lod at være tilfalden og kaldes Hjemtrang, og afgangne Hans Axelsen formente var i hans skovpart, kaldes Holbæksholt, ham og var tilfalden, hvori Mogens Nielsen på Eske Billes vegne formente, hans tjenere at være sket uret: så og efterdi samme første dom og klage findes at være dømt og gjort anno 1609 om den gerning, da tilforn med det store skovhugst skulle være gjort, og lodsejerne siden anno 1610 om samme skovspart omtvistes har ----- og på gode mænd indgivet, som forskrevet står, og ingen af parterne da har haft sig nogen tiltale for hvis skovhugst forbeholden, da kunne vi ikke kende samme dom og klage, ej heller fornævnte uendelige dom og dele, nu siden derefter udgangen er, så noksom, at de bør at komme Eske Billes tjenere til hinder eller skade, og efterdi Jørgen Arenfeldts vidnesbyrd, han nu hid stævnet har, at ville have stadfæstet, formelder om samme skovspart at skulle hedde Holbæksholt ---- Eske Bille formener at skulle kaldes Hjemtrang, hvilken tvist tilforn på gode mænd efter kontraktens indhold, som forskrevet står, er indgiven, da ved vi ikke om samme vidner at dømme, førend fornævnte kontrakt bliver fuldkommet, som det sig bør, men efterdi fornævnte vidner, Mogens Nielsen nu fremlægger, findes 30/5 udgangen, og bevises samme dag, Jens Mogensen, Niels Andersen og deres medbrødre, som tilforn i samme sag om fornævnte skov derimod vidnet har, deres skudsmål samme dag at være gjort, da kunne vi ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have.

(231)

(disse næst efterfølgende to sandemænds eder findes udgangen 2/8, og ikke mere førend samme datum er indskrevet)

** var skikket Laurids Jensen i Hjulskov og havde hid kaldt sandemænd af Børglum herred, om manddød at sværge over Christen Smed i Hammerholt mark for Christen Lauridsen i Hammerholt, han har dræbt og ihjel slagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Børglum herreds ting 22/7 sidst forleden, Søren Madsen i ---- og Jens Pedersen i øster ---- at have vidnet at på onsdag var 7 uger så de, at Christen Lauridsen i Hammerholt kom kørende fra Ørslev med en vogn med nogle voller i vognen, da kom Christen Smeds hustru Maren Tøgersdatter løbende imod Christen Lauridsen fra hendes hus, så kom Christen Lauridsen af vognen og huggede hende i bugen med en økse og stak hende i hendes venstre lår med en jerntyv, og Maren Tøgersdatter fik fat på ham, så kom Christen Smed til dem og huggede Christen Lauridsen det hug i venstre side af hans hoved, så at han faldt til jorden: dernæst gjorde sandemænd deres tov, efter at der var sat fylding på dem, og eftersom de selv sandhed havde udspurgt, svor de Christen Smed manddød over og til sin fred for Christen Lauridsen, han ihjel slog.

(233)

** var skikket Søren Nielsen i Skinnerup og havde hid kaldt sandemænd af Hillerslev herreds ting, om manddød at sværge over Jens Mortensen i Hansted for Poul Keldsen, som boede på Hjertbjerg, han ihjel slog, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 14/7 sidst forleden, Peder Nielsen i Ræer, Søren Pedersen Bagge sst med flere at have vidnet, at de nærværende hos var på stranden for Kællingdal, på torsdag sidst var måned imod aften, den tid Poul Keldsen på Hjertbjerg og hans medbrødre havde været ude at fiske, da den tid de havde kastet deres fisk af deres båd, da hørte de, at Poul Keldsen sagde til Jens Mortensen at gå ud og løfte på båden, da svarede Jens Mortensen, at det var for dybt, så skød Poul Keldsen ham ud i havet, og Jens Mortensen holdt sig tilbage, så slog Poul Keldsen ham på sin mund med sin næve, og tog en stang og slog til Jens Mortensen med samme stang, så han faldt til jorden, og idet Jens Mortensen kom op igen, så gjorde han Poul Keldsen en sårmål i hans venstre aksel med samme kniv, derhos et vidne af fornævnte ting 8/7 sidst forleden udganget, Søren Christensen stod for tingsdom på Jens Mortensens vegne og var dag og stund begærende af Søren Nielsen, eftermålsmand efter Poul Keldsen, at han og hans slægt og køn skulle være Jens Mortensen ubevaret med ord og gerning, bordag og i andre måder, indtil sandemænd havde svoret, og straks havde Søren Christensen ---- , Oluf Christensen i Bjerge og Laurids Christensen på Heden, som satte dage og stunde for Jens Mortensen i Gårddal og for hans slægt og køn, til sandemænd finge svoret og denne dag til ende: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Jens Mortensen manddød over og til sin fred for Poul Keldsen, han ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt.

(235)

** var skikket velb Albert Rostrup til Stårupgård hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg og gav til kende, at en tyv havde brudt ind et kammer på Stårupgård 7/7 sidst forleden og har bort stjålet Albert Rostrups signet, hvorfor han ville lade det her til kende give på landsting, at dersom der findes nogen breve efter denne dag forseglet med samme signet, og hans hånd ikke findes rigtig derhos, han da ikke dem at ville undgælde at komme ham til skade i nogen måder. at så er ganget her i dag, bekender vi med vores signeter derunder trykt, datum ut supra.

** var skikket Jens Nielsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Frandsen, Niels Nielsen med flere borgere og indvånere i Ålborg for et vidne, de 3/3 sidst forleden til Ålborg byting vidnet har, anlangende nogen ord som Jens Nielsen den 14. dags tid tilforn på fornævnte ting skal have haft, hvilket deres tingsvidne Jens Nielsen hårdelig benægter, sig aldrig at have haft, som de på ham vidnet har, herhos berettet Jens Nielsen, at han havde forhvervet en uendelig dom over samme vidne, som stander ved sin fuldmagt og ustævnet, og mente fordi, at han burde nu endelig dom at have, hvortil Mogens Skrædder svaret og begæret stævning over samme uendelige dom ham at måtte meddeles, og sagen sig så længe måtte bero: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(236)

** var skikket Søren Mortensen, borger i Skagen, på den ene og havde stævnet Bunde Andersen, Laurids Bødker med flere på den anden side for et stuevidne og bænkebrev og kundskab, de for nogen tid siden skal have udgivet, anlangende en trolovelse med Søren Mortensen og Maren Axelsdatter, hvilket bænkebrev og vidne han formener vranglig og uretfærdelig at være udgivet og usandfærdig vidnet, som han mener, hvorover han formener samme bænkebrev og stuevidne burde

magtesløs at blive, herhos blev fremlagt ovennævnte brev, at på nytårsdag 1616 førend Maren Axelsdatter samme dag blev trolovet med Søren Mortensen, da har hun med grædende tårer sig hårdelig beklaget, at hendes far Axel Christensen nødte og tvang hende til at troloves med Søren Mortensen: så og efterdi samme brev er Søren Mortensen angældende, og ikke det til tinge er vidnet, eller nogen varsel for givet, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev magtesløs at være.

(237)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet en, ved navn Oluf Vistisen, i Egebjerg på den anden side for et vidne, hans far Visti Christensen til Fjends herreds ting skal have forhvervet 1576 af efterskrevne 24 mænd, hvilke 24 mænds vidne Oluf Vistisen skal ville sig med fri holde for ægt og arbejde til Hald slot, KM højhed og herlighed til skade, uanseet fornævnte 24 mænds vidne ikke så lovligen skal være dreven og forhvervet, som det sig bør af den årsag, at der ikke skal være given varsel for samme vidne, siden den reces er udgiven, formeldende om varsel: så og efterdi recessen formår, at for alle tingsvidner skal gives lovlig varsel, og det vidne findes at være vidnet og udganget, siden recessen givet er, og ikke for det er givet varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være, og efterdi samme herredstings dom findes på fornævnte vidne, som nu er undersagt, at være senteret, da bør fornævnte dom efter sådan tilgang ingen magt at have.

(240)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Svend Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have ladet stævne velb Mogens Mogensen, afgangne Mogens Andersen til Hejselt hans søn, for 845 enkende rigsdaler hovedstol med sin tilbørlig rente, som han fru Margrete Rosenkrantz efter hans udgivne brev og håndskrifts lydelse af ret pligtet er, og han til Børglum herreds ting findes tildømt hende at betale, så og æskning efter rigens ret til fornævnte herredsting 3/6 over ham er forhvervet, hvilke dom og æskning Svend Pedersen på fru Margrete Rosenkrantzes vegne her til landstinget vil have stadfæstet: så er Mogens Mogensen ikke mødt til gensvar, eftersom han tit og ofte er påråbt, ej heller nogen på hans vegne hans undskyldning at gøre eller ham herimod at erklære, så blev Svend Pedersen undt samme æskning på fru Margrete Rosenkrantzes vegne, så æsket han på hendes vegne her i dag til Viborg landsting i lige måde som til herredsting æsket er.

(242)

** var skikket Niels Smed i Munkholt på den ene og havde stævnet Niels Christensen og Jens Madsen i Hejselt på den anden side for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 16/6 mod ham vidnet har, i sin mening at de skulle have hos været og forligt Niels Smed og Niels Sørensen i Hejselt, at Niels Sørensen skulle give Niels Smed en summa pending, for han skulle oplade ham hans værsted, hvilket Niels Smed hårdelig benægter, aldrig at skal være sket, men Niels Sørensen at have lånt ham samme summa penning: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet, dem at have hos været, da Niels Smed oplod Niels Sørensen samme bolig, og derpå gav ham fornævnte pending, og de her i dag er mødt og med helgens ed og oprakt finger været deres vidne bestendig, og intet derimod fremlægges, men Niels Smed selv tilstår, sig samme pending af Niels Sørensen at have bekommet, tilmed og med Oluf Knudsens underskrevne seddel bevises, ham derefter at have stedt

Niels Sørensen samme værsted, så fornævnte vidner i så måder med samme seddel ---- bestyrkes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme.

(244)

** var skikket borgmester og råd i Viborg deres visse bud Niels Mortensen, byens kæmner, på den ene og havde stævnet Niels Madsen i Kvols på den anden side for en køb og skøde, han af Christen Jensens sønner, Christen Christensen og Peder Christensen, bekommet har på noget Viborg bys jord, formenende samme køb og skøde bør magtesløs at være, sammeledes havde stævnet fornævnte Christen Christensen og Peder Christensen for samme køb og skøde, som de Niels Madsen gjort har på fornævnte byens jord, ham for ejendom at skulle beholde, og ikke samme køb har undtagen byens rettighed, og mente udenbys mænd ikke må købe jord eller ager, uden byen liggende: så og efterdi salig Peder Hegelunds brev formelder, afgangne Christen Jensen samme jord at være undt, dog han selv skulle udgive den jordskyld, som der burde årligen at afgangne til Viborg by, så deraf forstås samme jord ikke dem for frit ejendom at skulle nyde, og Christen Jensens sønner dog har gjort Niels Madsen fuldkommen skøde på samme jord for ejendom, da finder vi efter sådan lejlighed samme skøde ingen magt at have.

(246)

** var skikket Laurids Jensen Agerskov, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen Badskær, borger sst, for en hjemgjort købebrev, han skulle have gjort og givet Hans Christensen Skriver på nogen agerjord, som ham skulle være til vidende vorden, uanseet Laurids Jensen har fuldkommen og nøjagtig pantebrev på samme agerjord, og det ikke endnu af ham at være fraløst, formenende også at dersom samme agerjord skulle sælges og afhændes til nogen, burde Laurids Jensen at være den næste til købs for den pending, som en anden ville give, og efter slig lejlighed formener samme købebrev, som imod lovlig pantebrev gjort og gangen er, bør magtesløs at være: så og efterdi samme ---- pantebrev, Laurids Jensen nu fremlagt har, på ---- ager, findes til tinge lovlig at være gjort efter KM forordning, samme ager ham og derefter har efterfulgt, og de visse år, fornævnte pantebrev om formelder, endnu ikke er forbi, da ved vi ikke imod samme pantebrev at sige eller magtesløs dømme, og efterdi det andet pantebrev på de fornævnte to agre, som i lige måde til tinge findes at være gjort, ikke med tingsvidne er bleven bevist, ---- pant igen at være hjemløst, ved vi det ej heller at imod sige, men finder fornævnte hjemgjorte købebrev, Jens Christensen på samme ager til Hans Skriver siden udgivet har, førend de lovlig er indløst, derimod ingen magt at have, men hvad fornævnte Jens Christensens forpligt, til Hans Skriver udgiven, anlanger, om han den burde at holde, der gås om til hans værneting hvis ret kan findes.

(250)

** var skikket Karen Nielsdatter, Laurids Tønders, borgerske i Viborg på den ene og havde stævnet Christen Hegelund, borgmester i Viborg, på den anden side, for han ved sin fuldmægtig Mads Christensen til Viborg byting 12/5 sidst forleden skal have ladet hende fordele for nogen sølv pant og en guldring, uanseet at Karen Nielsdatter har Christen Hegelunds brev på en summa penning, og formener at hun ikke er pligtig at antvorte ham nogen sølv pant, førend han betaler hende alt så mange penning, som han hende både for pant og efter hans brev pligtig er: så og efterdi nu bevises med fornævnte regnskabsbog, samme sølv at være salig Laurids Tønder i pant sat, og fornævnte guldring ikke af Christen Hegelund eller hans hustru at være ham antvortet, og efterdi fornævnte

pending ikke er Karen Nielsdatter antvortet, samme gods stod i pant for, ej heller har dem nu her til stede, og hun dog for samme sølv og guldring er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed hende af samme dele kvit at være.

(251)

2/8 1617.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Fjends herred, om Peder Nielsen ---- hyrde, der vogtet Kobberup kvæg, som blev død funden vesten og norden til Kobberup kirke og skal have haft sår og synet skade, sandemænd hans banemand at udlede, hvad ham vorde til bane og livs lagt, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Fjends herreds ting 24/6 sidst forleden, Jens Nielsen i Kobberup at have vidnet, at på lørdag næst forleden der han vogtet kvæg med Peder Nielsen hyrde på Kobberup mark, da løb fårene på byggen fra ham, og hyrden råbte til ham og bad, han skulle genne fårene af byggen, han skulle få djævlen derfor, så kom Erik Christensen i Kobberup imod ham og sagde, det skal din husbond få djævlen for, så gik Erik op til Peder Nielsen, og Peder Nielsen viste ham ud ad søen efter noget får, som der gik, og der han kom op til ham igen med fåret, da lå han død på jorden, og Erik gik da fra ham, og dismidlertid han hentet fåret, da hørte han, at Peder Nielsen Hyrde gav en skrig af sig: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Erik Christensen at være Peder Nielsens bane, og derfor svor ham fra hans fred, efter fornævnte vidnesbyrd og som de selv sandhed derom har udspurgt.

(253)

** var skikket Mogens Mikkelsen, borger og rådmand i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Simested sst på den anden side for en uendelig landstings dom, han har forhvervet anlangende det tingsvidne, som er udgangen på Ålborg byting 3/3 1617, som Envold Clemendsen slotsfoged havde tagen om nogen trussel og onde ord, Jens Nielsen 27/2 på fornævnte ting har haft, idet han sagde, mig sker ikke uden passelig ret, men efterdi jeg ikke kan ske ret, så skal jeg selv skaffe mig ret, hvilke ord er magtesløs dømt, og formener Jens Nielsen samme dom med vrang undervisning at have forhvervet, og bør fordi magtesløs at være og ikke at komme Mogens Mikkelsen eller vidnesmænd til nogen forhindring eller skade: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi seks af de otte mænd, som var tilforordnede tinghørere, at skulle vidne, hvad samme dag, da fornævnte ord er falden, inden tinge ginge, med flere dannemænd har endelig vidnet, Jens Nielsen samme ord at have haft, som forskrevet står, og de med landstings stævning dertil har været stævnet og kaldt, deres sandhed at bekende, såvel som og Jens Nielsen om han havde der noget til at svare, hvilken stævning findes 24/2 såvel som og den dag, vidnet gik, til Ålborg byting at være læst og påskrevet ---- fornævnte vidnesmænd på deres egne og deres medbrødres vegne og tilforn her er mødt og været deres vidne bestendig, og ingen endelig vidnesbyrd derimod fremlægges, med hvilke det tilbage drives kan, samme ord ikke at være falden, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Søren Frandsen og hans medbrødres vidne at sige eller magtesløs dømme.

(259)

** var skikket Oluf Vistisen i Egebjerg på den ene og havde stævnet Niels Tomasen sst på den anden side for en dele, han har ham overkommet til Fjends herreds ting 8/7 sidst forleden for en skæppe skulle komme til hans gård at måle nogen korn med, endog Oluf Vistisen benægter ved hans sjæls salighed, at han havde aldrig lånt nogen skæppe af Niels Tomasen, men 18/4 1615, der herredsfogden med fire vurderingsmænd var i hans bo og tog fra ham i hans fraværelse, om anden dagen var han gangende på hans loft, som hans korn lå og var heden tagen, da stod der en skæppe efter fornævnte mænd, som han havde aldrig seet før, hvilken han formente, hans korn blev målt med: så og efterdi Oluf Vistisen tilstår og bekender sig at have samme skæppe, og den at være i hans hus, og fordi for samme skæppe er tiltalt og delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(260)

** var skikket mester Villum Paludanus, kannik og sognepræst i Viborg domkirke, hospitals forstander der sst, hans visse bud Christen Knudsen sst på den ene og havde stævnet Christen Påske, Peder Rind med flere på den anden side for en syn, som de til Viborg byting 14/7 sidst forleden afhjemlet har, på et hus og ejendom ved sankt mikkels port, som Poul Christensen påboer og af hospitalsforstander, her sst, sted og fæst har, at den efter synsvidnes lydelse skulle stande bygget på byens jord, endog at det ikke skulle bevises med nogen lovlig adkomst eller skøde at skulle høre byen til, men er de fattige i hospitalet udlagt af Niels Clemendsen for gæld, som han på sin hustrufars vegne var de fattige skyldig, formente derfor samme syn ikke at komme de fattige til hinder eller skade på deres ejendom, og fremlagde efterskrevne synsvidne af Viborg byting 14/7 sidst forleden: så og efterdi samme synsvidne ikke bemelder eller medfører, varselsmændene at have navngivet dem nogen varsel at have gjort for hvilken dag eller tid, synsmændene skulle være på åstederne, des lejlighed at syne, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne ingen magt at have.

(262)

16/8 1617.

** var skikket Niels Rasmussen, ridefoged til Vestervig, og havde hid kaldt sandemænd af Revs herred, om manddød at sværge over Niels Jensen i Helligsø for Keld Andersen, der sst, han har ynkelig myrdet og af dage tagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Revs herreds ting 20/7 sidst forleden, Gravers Gregersen i Sinderup at have vidnet, at hans hustru sagde til ham, at Niels Jensen, Jens Pedersens Degns søn, i Helligsø gav hende til kende, at han havde skudt Keld Andersen, hr Peder Mogensens stedsøn i Helligsø, ihjel og lå sydøst fra Tybjerg, som fjorden har sig indskåren, indeholder samme vidne Jens Pedersen Degn, Niels Jensens far, at have bekendt for tingsdom, at han vedkendtes manddød på Helligsø kirkegård, at hans søn havde dræbt Keld Andersen, den tid han der blev nederlagt: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var at fylding på dem, og svor Niels Jensen mord og manddød over og fra hans fred for Keld Andersen, han ihjel slog.

(265)

** var skikket Niels Clausen i Lundø på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Lundøgård, Søren Jensen i Lundø med flere for et vidne, de til Lundø birketing 10/5 sidst forleden på ham vidnet har, anlangende nogen forstyrring, ulyd, skændsel og trussel, som Niels Clausen skal have

gjort hr Niels Jensen på prædikestolen i Lundø kirke på palmesøndag sidst forleden, hvilke vidne Jens Clausen hårdelig benægter, det ikke at have gjort, thi dersom Niels Clausen skulle have gjort ham nogen ulyd, havde hr Niels Jensen vel have bedt ham holde sin mund, eller også bedt sognefolkene drage sådan ulyd til minde, hvilket han ikke har gjort: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(266)

** var skikket velb fru Edel Ulfeld til Hanstedgård, Just Brockenhuus til Astrup og Johan Brockenhuus til Lerbæk deres visse bud Niels Sørensen på Astrup på den ene og havde stævnet velb fru Ingeborg Skeel til Jungetgård og hendes lovværge på den anden side for adskillige KM domme og adskillige gældsbreve og andre breve, hun til sig har annammet af salig Keld Brockenhuus og til forpligtet igen at tilstille og fra sig levere fornævnte breve efter tid og termin, hvilket hendes forpligt hun ikke her til dags har efterkommet og holdt, som det sig bør, og derover skal have fanget og bekommet skade, idet de ikke deres værgemål derfor til nogen rigtighed kunne til veje bringe, hvorover de har været forårsaget om samme breve at fordre med rigens æskning til deres værneting, hvilke æskning de formener lovlig og ret drevet at være og burde her til landsting at bekræftes: da efter skudsmål og efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

30/8 1617.

** var skikket Christen Poulsen i Mollerup dalgård og havde hid kaldt sandemænd af Sønderherred i Mols, om manddød at sværge over Niels Sørensen i Ørding Niels Pedersen, som tjente i Andrup, han ihjel slog, og mente ham sagesløs at være af dage taget, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Sønderherreds ting 4/8 sidst forleden, Søren Pedersen, tjenende på Frøslevgård, at have vidnet, at som han med flere folk gik på Frøslevgårds mark og slog hø 16/7 sidst forleden, da fik Niels Pedersen den skade i sin venstre ben, som han døde af, der odden af høleen vendte af græsset, som Niels Sørensen gik og slog sine skår ud, og at det skete ham uafvidende, og at det var ham fuldt vitterligt, at samme skade skete af vanvare: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Niels Sørensen manddød og til sin fred for Niels Pedersen, han af våde dræbte og ihjel slog.

(268)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på Peder Mikkelsen, rådmand der sst, hans vegne på den ene og havde stævnet Kirsten, salig hr Oluf Jørgensens efterleverske, sst på den anden side for en dom, hun her af landstinget sig af ladet beråbe at skulle have forhvervet over en deres forrige dom, anlangende et pantebrev og stuevidne på en gårdspart ---- har over en borgmestre og råds udgivne rådhus dom, hvilke Kirsten, salig hr Olufs, landstings dom han formener vrangelig at være forhvervet, og derfor bør såvel som samme pantebrev, som ikke til tinge gjort er, magtesløs at være og ikke komme hans forrige landstings, borgmestre og råds domme til hinder eller skade, men dem ved magt at blive, og samme gård og gårdspart ham på sine stedbørn og søskendes vegne at følge, disligeste havde stævnet Kirsten Hansdatter, salig hr Olufs, og hendes datter Else Olufsdatter og deres lovværge med samme dom og pantebrev, i lige måder Johanne Pedersdatter, Maren Pedersdatter og Inger Pedersdatter og Laurids Pedersen og deres lovværge, dernæst blev fremlagt efterskrevne pantebrev lydende, kendes jeg Peder Lauridsen, borger i Sæby, at jeg af ret vitterlig

gæld skyldig er hr Oluf Jørgensen, sognepræst og min kære hustrus far, 21 gode rigsdaler, og derfor pantsætter ham det hus og ejendom, som ligger næst østen op til Peder Mikkelsens gård, actum Sæby -/1 1610, dernæst fremlagde efterskrevne dom af Sæby rådhus 19/2 sidst forleden, som så besluttes, at efterdi der bevises salig Peder Lauridsen på hans søskendes vegne at have givet afkald for den arv, hans søskende efter far og mor er tilfalden, og han det skulle have taget under værgemål, og de to års forfalden ---- at være i deres penning udlagt, at de burde Søren Lauridsen, Karen Lauridsdatter, Anne Lauridsdatter og Margrete Lauridsdatter at efterfølge, og Else Olufsdatter og hendes børn at lide tiltale for hvis ydermere rester: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi samme pantebrev er ejendom angældende, og det ikke lovlig til tinge er gjort, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed samme pantebrev, så vidt det er ejendom angældende, ingen magt at have, sammeledes efterdi borgmestre og råds dom ikke lyder længere, end sagen for dem blev indstævnet, da bør sagen igen for dem at indkomme, og dem endelig derom at adskille, når det for dem bliver lovlig indstævnet.

(270)

** var skikket Anders Pedersen Mørk, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet velb fru Christence Dyre til Kærsgård for hendes brev og forpligt, hun har givet 16/5 1611 med hendes egen hånd underskrevet, at hun skulle holde ham skadesløs i alle måder med skøde og forvaring på den gård og ejendom, som han hende afkøbt har, efter hendes købebrevs lydelse, uanseet at hun på købet skal oppebære 210 sletdaler, som også skal findes afskreven på den 700 dalers brev, som han hende givet har på samme køb, og ingen forvaring han har kunnet bekomme af hende for samme pending, menende at hun burde at give og gøre ham tryg skøde og forvaring, efter hendes udgivne brevs lydelse, eller igen at give ham samme summa pending med rente og anden omkost, som derpå er anvendt: så og efterdi Anders Pedersen Mørk til Ålborg byting har sig til forpligtet, at dersom samme pending ikke blev betalt til fornævnte tid og termin, da skulle fornævnte hus, jord og ejendom kvit og fri følge Erik Høg og hans arvinger til ejendom for fornævnte pending, uden al modsigelse, han og siden herefter har forpligtet sig at gøre samme gård ryddelig. om pendingen ikke udkom, som forskrevet står, og Anders Pedersen Mørk ikke samme hans forpligter har haft i agt og pendingen til sine tider og terminer erlagt og betalt, og borgmestre og råd fordi har tildømt fornævnte gård og ejendom salig Erik Høgs arvinger til evindelig ejendom at følge, og Anders Mørk at gøre dem den ryddelig efter hans egne breve og forpligt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme.

(275)

** var skikket Mads Jørgensen, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Oluf Christensen Hede, borger og rådmand der sst, på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme, han til landstinget skal have forhvervet over en uendelig dom, som Mads Jørgensen her til landsting 21/3 over sandemænd i Skive forhvervet har, anlangende deres ed skulle være undersagt, for de 9/5 har kvit svoret Søren Poulsen, borger der sst, for vold, han var tillyst og med forfulgt for en stenbro, han skulle have lagt på Mads Jørgensens jord i bymænds toft, og der kastet grob og gjort mødding, formenende dem dermed åbenbarligen uret at have svoret, og deres ed burde magtesløs, og dem burde fældet at være og at stande Mads Jørgensen til rette: så og efterdi for sandemænd ikke er gjort bevisligt, Søren Poulsen samme gerning at have gjort, som om synet er, ikke heller nogen vidnesbyrd derom endnu for os fremlægges, men med tingsvidne bevises, Søren Poulsen det til tinge med højeste ed og oprakte fingre at have benægtet, og fornævnte sandemænd fordi har ham

for vold kvit svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres ed at sige, eller dem derfor at kunne fælde.

(277)

** var skikket Karen Nielsdatter, afgangne Laurids Tønders efterleverske, i Viborg på den ene og havde stævnet Hans Broutmand, borger sst, på den anden side, for han på hendes børns vegne har ladet arrestere en summa pending hos Christen Hegelund, borgmester sst, som han hende pligtig er efter brev og segl og pant, og Hans Broutmand, som hun mener, tagen sig årsag at ville have hendes børns arvepart udlagt, uanseet en part deraf blev forbrændt: så og efterdi Hans Broutmand findes at være Karen Nielsdatters børns tilforordnede værge, og skifte imellem hende og børnene er gjort, og hun har beholdt hos sig børnenes tilfaldne arv, som hun og selv bekender og vedgår noget af fornævnte børns gods at have udsat, og Hans Broutmand derfor, som en værge, på børnenes vegne på en ret har ladet samme 100 daler hos Christen Hegelund arrestere, da ved vi ikke imod samme arrestering at sige, så vidt den ---- anlangende for hvis af Karen Nielsdatters børns gods, dem på lod efter skiftebrevs indhold tilfalden, kan være udsat.

(278)

** var skikket Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på KM vegne på den ene og havde stævnet Didrik Schalbrøcker, Jørgen Wernichs tjener sst, på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme her til landstinget nogen tid siden at have forhvervet, hvori han er kvit fundet af en vold, som Jesper Pedersen har ladet ham oversværge for sår og skade, han har gjort ham, formenende samme dom med vrang undervisning at være forhvervet: så og efterdi Didrik Schalbrøcker med tingsvidne beviser sig sine 3 mark til tinge for samme vold til den, da stod i fogdens sted på KM vegne, at have udlagt, og fogden ---- ,der ---- samme bøder hænger i trætte, og er opstået og ikke der om kendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte uendelige dom at dømme, førend om samme bøder til Viborg byting bliver ordelt, eftersom den er der indkommen.

(279)

** var skikket Poul Pedersen Skrædder, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Mogens Hansen, skræddersvend der sst, på den anden side, for han til Viborg byting har ladet ham vold oversværge efter hans egen klage, for han skulle have gjort ham sår og skade i Poul Skrædders egen hus, endog Mogens Hansen imod Poul Skrædders vilje og minde skal være indkommen i hans hus og ham uførmet, og selv ville tage sig arbejde til i hans hus, ham på hans arbejde og borgerlige næring til skade, og sandemænd dog skal have Poul Skrædder vold oversvoren, med urette som han mener, menende samme deres ed ikke så noksom at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs: så og efterdi med synsvidne bevises, Mogens Hansen at have haft sår og skade, og han derfor for ting og dom har sigtet og beskyldt Poul Pedersen Skrædder, hvilket han ikke har benægtet, og fornævnte sandemænd fordi har ham vold oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres ed at sige eller magtesløs dømme.

(280)

** var skikket Hans Rustmester, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Peder Nielsen Murmand, borger her sst, på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme nogen tid siden til Viborg landsting at have forhvervet og kommen af vold, Hans Rustmester har ham i

kommen, for han uden skyld og brøde slog hans hustru, menende samme dom ikke endelig at være, og i Hans Rustmesters fraværelse at være forhvervet og bør magtesløs at være, og Peder Nielsen i samme vold at være, indtil han retter for sig, som det sig bør: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, end til sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd mesten part nu er mødt og med helgens ed og oprakt finger været deres vidne bestendig, dem at have seet Peder Nielsen slaget Anne Jørgensdatter, som forskrevet står, og ingen vidnesbyrd derimod fremlægges, med hvilke det rykkes og tilbage drives kan, ikke sanddru at være, ikke heller bevises Peder Nielsen det til tinge at have benægtet, da samme vidner imod ham vidnet er, og fornævnte sandemænd fordi efter samme vidner har ham vold oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, ej heller fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, at sige eller magtesløs dømme.

(282)

27/9 1617.

** var skikket Mads Mouridsen i Grettrup og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, om manddød at sværge over Poul Melsen i Grettrup for Søren Mouridsen sst, han ihjel slog og mente ham sagesløs at være af dage tagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 5/8 sidst forleden udganget, Mikkel Sørensen i Grettrup at have vidnet, at han hos var i Grettrup da på søndag var 3 uger, hørte og så, at Søren Mouridsen i Grettrup gjorde Poul Melsen sst og hans hustru stor uførm i deres hus og stødte deres kandebænk sønder og udæsket og kaldte dem tyve og skælme derinde, så bad Poul Melsen ham gå hjem, siden så han, at Søren Mouridsen kom igen med en bøsse og spændte den, så løb Poul Melsen til Søren Mouridsen og sagde, Gudfader vær tilfreds, det skal dog være i god villighed, og vidste da intet af, at hans hustru var skudt igennem sit ben og albueled, så slog Søren Mouridsen til Poul Melsen i hans hoved med fornævnte bøsse, og Poul Melsen slog til Søren Mouridsen med en stok i hans hoved: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Poul Melsen manddød over og til sin fred for Søren Mouridsen, han ihjel slog.

(283)

** var skikket Søren Jensen i Grårup og havde hid kaldt sandemænd af Horns herred, om manddød at sværge over Daniel Christensen i Rævsig for Niels Jensen i Holmen, han ihjel slog, og først for sandemænd fremlagde efterskrevne tingsvidne af Horns herreds ting 8/9 sidst forleden, Jens Nielsen og Christen Jensen i Sindal med flere at have vidnet, at de på søndag 14 dage var i marken, da så, at Daniel Christensen gik baglæns med en jerntyv i sin hånd, og to karle kom løbende efter ham, slog og stak efter ham, og de så den døde slog Daniel Christensens lue af hans hoved med en jerntyv, siden slog Daniel Christensen til ham igen med en jerntyv, det han faldt: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Daniel Christensen manddød over og til sin fred for Niels Jensen, han ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom forfaret og udspurgt har.

(284)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, på den ene og havde stævnet Peder Mikkelsen, borger i Nykøbing, på den anden side, for han har ladet sig vold oversværge, for han har slået en af hans tjenere, og ikke han har rettet og bødet for sig inden 6 ugers

dag, formener Peder Mikkelsen bør efter recessen at fare som andre fredløse mænd: så og efterdi af fornævnte sandemænds ed forfares, det at være fast over seks uger siden, Peder Mikkelsen for samme sag er vold oversvoret, som findes 40 marks sag at være, og ikke han beviser sig inden seks ugers dag at have rettet, borgen sat, eller sandemænds ed rykket, men den endnu stander ved sin fuldmagt ustævnet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Peder Mikkelsen at fare som andre fredløse mænd.

(285)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, på den anden side for nogen vidner, han til samme ting 4/10 sidst forleden udstedt har, anlangende Jens Christensen i Karby at have standet for ting og dom og bekendt, at han var Knud Nielsen i Redsted 6 sletdaler skyldig, og Abraham Jensen, tjenende i Karby præstegård, 4 sletdaler skyldig, hvilke vidner Otte Skeel formener ham af had og avind at have vidnet, at dermed kunne afskille hans salig hustrus far ved den retfærdige arv, som ham efter hende med rette kunne tilfalde, og Jens Christensen da var en misdæder, som samme dag blev dømt til stejle og hjul, så hans ord, som han formener, efter recessen intet burde at ansees: da efterdi det ---- , at samme vidner to gange tilforn har været hid stævnet, og de da ikke er mødt eller nogen på deres vegne dem at undskylde, og to uendelige domme derfor er udgangen, samme vidner at være undersagt, hvilke domme findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og Otte Skeel derfor har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke Knud Nielsen, Christen Christensen, Niels Lauridsen og Abraham Jensen endnu er fremkommen eller nogen deres undskyldning at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidner magtesløs at være og ikke at komme Otte Skeel på KM vegne eller Peder Olufsen på hans retfærdige arv til binder eller skade i nogen måder.

(287)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand på Vestervig, hans visse bud Niels Rasmussen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Mads Olufsen i Smerup for et vidne, han til Revs herreds ting 28/6 sidst forleden forhvervet har, anlangende at den tid Jens Madsen i Dalgård i Revs døde, som var Mette Jensdatters far, da lovet Mette Jensdatters morbror Jens Madsen, som da boede i Holm, og var en lovfast og formuende dannemand, og den tid var Mads Olufsen i Smerup en ungkarl og ugift og var hos sin far og mor, og havde ikke mere, end de ville ham tilstille, hvilket vidne skal være vidnet på to mænd, begge ved navn Jens Madsen, som for langsommelig tid og for mange år skal være hendøde, og dermed ville forhindre Mette Jensdatter hendes retfærdige tiltale til Mads Olufsen, at han som hendes farbror i det ringeste burde at gøre hende regnskab for hvis hende til arv kunne være tilfalden: så og efterdi af fornævnte tingsvidne forfares, Knud Skøt i Smerupgård at være tilskrevet en af de otte mænd tinghørere til samme vidne, og tilmed at være den første af vidnesmændene, deri vidnet har, varselsmændene ikke heller har navngivet hvor eller på hvilke steder, de skulle have givet Mette Jensdatter og Niels Madsen varsel for samme vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have.

(288)

** var skikket hr Mads Pedersen, sognepræst til Snedsted kirke, hans visse bud Jens Tomasen på Midholm med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet hr Mads Andersen, sognepræst til Visby og Heltborg sogne, hr Tøger Jacobsen, sognepræst til Skyum sogn og hr Niels Jensen, sognepræst til Hassing sogn, for bænkebrev og stokkenævn, de 18/1 sidst forgangen skal have ladet dem til fordriste at have meddelt og givet hr Niels Hegelund i Sønderhå, i hvilken de skal have kundgjort, at de 17/1 sidst forgangen skulle have været i Snedsted præstegård og der hørt, Niels Hegelund skulle have tilbudt sig, som skulle været efter bispens befaling, at ville holde kirkens tjeneste ved magt i Snedsted kirke i hr Madses skrøbelighed, og hr Mads det skulle have bevilget, hvilket stue kundskab hr Mads højligen benægter, at han aldrig bevilget eller samtykte hr Niels Hegelund nogen tjeneste for sig i fornævnte kirke at gøre, tilmed havde hr Mads selv været præst til Snedsted sogn i 38 år og mente, at ingen i nogen måder enten på hans embeds vegne eller i andre måder for nogen ulempe skulle have ham at beskylde: så og efterdi med fornævnte opsættelse, af Ålborg kapitel udgangen, bevises fornævnte tre præsters kundskab der for deres rette øvrighed efter ordinantsen at have været i rette stævnet og gjort anhængig, så sagen der nogen tid er opsat, og ikke ved dom omkendt, Poul Jensen og Peder Madsen deres vidne om hr Madses bevilling og med fornævnte præstemænds kundskab bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte præsters brev, ej heller fornævnte 2 mænds vidne at dømme, førend sagen efter samme opsættelse til bemeldte kapitel bliver ordelt, som den er indkommen.

(291)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Poul Jensen i Hørsted, Peder Madsen og deres medbrødre vidnesmænd på den anden side for et vidne, de til Hassing herreds ting 13/2 sidst forleden vidnet har, iblandt andet anlangende at Niels Pedersen og Niels Nielsen i Årup har skudt og ledt hr Niels Hegelund af Snedsted kirkegård og stødt ham ud af kirkeristen søndag 26/1 sidst forleden, formente samme vidne lovlig og ret at være vidnet, taget og forhvervet, og burde derfor stadfæstet at være og ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi fornævnte vidnesmænd udtrykkeligen har vidnet om, hvorledes samme søndag på Snedsted kirkegård med hr Niels Hegelund skal være tilgangen, og de nu alle, Christen Lauridsen undtaget, nu her er mødt og med højeste helgens ed og oprakt finger været deres vidne bestendig, og ingen vidnesbyrd derimod fremlægges, med hvilke det rykkes og tilbage drives kan, ikke sanddru at være, eller så ---- at være tilgangen, som fornævnte vidne om bemelder, men Niels ---- tilstår og bekender, en anden præst samme dag ved kirkegården at have været til stede, og hr Niels Hegelund fordi ikke ---- bevilget at gøre nogen tjeneste, han og bekender, at de samme dag talte med hr Niels Hegelund på kirkegården og ikke vil benægte, at han jo havde ved hans klæder, da de fulgtes til stetten, og i så måder samme vidne nogenlunde vedgår, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(293)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Ørum len, hans visse bud Mikkel Christensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Søren Christensen i ---- på den anden side for en uendelig landstings dom, han sig af berømmet at have forhvervet over nogen vidnesfolk, ved navn Jens Sørensen, som tjener i Skive præstegård, Niels Andersen i Skive med flere sst for et vidne, de til Skive ting skal have vidnet 4/6 sidst forleden, anlangende at de skulle have seet hans søster Margrete Christensdatter og Jens Madsen i ---- , at hun skulle have slaget Jens Madsen på hans mund med hendes næve, hvilke deres vidne han skal have bekommet magtesløs,

såvel som sandemænd i Skive deres ed også har bekommet magtesløs, fordi har Margrete Christensdatter vold oversvoren for fornævnte gerning, uanseet fornævnte vidnesfolk er deres vidne fuld og fast bestendig, formener Søren Christensen samme uendelige dom med vrang undervisning at have bekommet: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Margrete Christensdatter ikke findes med hendes lovværge for samme vidne og sandemænds ed at have fanget varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og sandemænds ed så noksom, at de bør at komme Margrete Christensdatter til hinder eller skade i nogen måde.

(294)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård på den ene og havde stævnet Morten Christensen i Holmgård og Anders Poulsen i Favrholt på den anden side for et vidne, de til Vorgårds birketing 30/5 sidst forleden vidnet har, at siden den kontrakt er gjort imellem salig velb fru Anne Marsvin og Eske Bille om Hjemtrang og Kærlingholt, skulle Jørgen Arenfeldt have ladet bruge både Hjemtrang og Kærlingholt med øksehug og al anden rettighed indtil sidst forgangen ---- skulle Eske Bille selv ladet svin indbrænde på Hjemtrang, hvilke deres vidne Jørgen Arenfeldt formente ulovlig og uret at være vidnet og bør magtesløs at være og ikke komme ham til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi nu bevises med delsbrev, den anden af de otte mænd tinghørere, ved navn Niels Skrædder i Vorså, at have været delt og lovforvunden, da han og hans medbrødre vidnet samme vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(296)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård på den ene og havde stævnet Laurids Knudsen i Lyngsø, birkefoged til Vorgård birketing, på den anden side for en vedkendelse, han til fornævnte ting 21/3 sidst forleden at have udstedt Niels Madsen i Kringelhede på hans husbond velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, at have vedkendtes alle de ege, bøg og elle, som findes i Åkær, uanseet Eske Bille ikke skal bevise sig at have nogen rettighed i Åkær videre end to svins olden og fædrift til Kringelhede, og fornævnte rishugst og græsning i Åkær skal have været taget og brugt til Albæk præstegård, Albæk by, Albækgård og Præstbro såvel som Kringelhede til deres gærder og gårdes lukkelse, så og græsning og fædrift, i 75 år og mere ulast og ukæret: så og efterdi samme vidne er ejendom anlangende, og ikke befindes nogen varsel for det til lodsejerne efter recessen at være givet, og fogden det dog har udstedt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vedkendelse vidne magtesløs at være, dog for vores bøns skyld afstod Jørgen Arenfeldt den tiltale, han kunne have til Laurids Knudsen for hvis han sig deri kunne have forseet.

(297)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Svend Andersen i Vorså, Anders Reff sst med mange flere for 9 tingsvidner, som de samtlig til Jerslev herreds ting 21/8 sidst forleden med Gregers Melsen, foged på Asdal, efter hans anfordring på hans husbonds vegne, velb Eske Bille til Elling, at have vidnet, enhver efter sin alder og minde, da har det altid været holdt for Hjemtrang, når man kom vesten igennem Albæk gårdsled, og har været kaldt Hjemtrang, disligeste når man kom vester til ---- bæk har altid i så lang tid, de mindes kunne, heddet og været kaldt Hjemtrang, hvilke deres vidne Jørgen Arenfeldt ulovlig og uret at være vidnet imod salig velb fru Ingeborg Skeel hendes arvingers forseglet og underskrevne lodder og imod adskillige synsmænds hjemmel og tingsvidner, det

samme skovsholter skulle hedde Holbæks holter og at være efter fru Ingeborg Skeel Jørgen Arenfeldts salig far for en broderlod tilskiftet for 40 svins olden: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd i samme 9 tingsvidner 21/8 udgangen såvel som og i de 3 vidner, de 4/9 udgivet, disligeste og i fornævnte synsvidne bemelder, at skulle have altid været holdt for Hjemtrang, når man kom vesten gennem Albæk gårdsled, disligeste når man kom igennem over og neder Holbæks ---- led, da så og vester til ---- bæk, skulle hedde og være kaldt Hjemtrang, og Tord Sørensen og hans medbrødre tilforn 15/8 derimod har båret kundskab, at de skovsholter, som ligger østen til Holbæks møllebæk, som Eske Bille har ført trætte på, hedder Holbæksholt, og de ikke for fornævnte sidste vidne og syn, nu fremlagt er, har fået varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og fornævnte syn, Mogens Nielsen nu fremlagt har, ingen magt at have.

(303)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Hans Nielsen i Felden på den ene og havde stævnet Peder Pedersen, Mads Madsen med flere sandemænd i Sæby på den anden side, for de 23/7, 30/7 og 6/8 sidst forleden har hans tjenere Søren Bøg i Volstrup, Tyge Lauridsen vold oversvoren for et gammelt dige og gærde, de skal have forfærdiget og oplagt 17/6 og 18/6 sidst forleden omkring hans endels grund og ejendom, og ikke fornævnte sandemænd har villet agte og anseet Peder Munk hans vedkendelse så og hans hjemmels seddel, formener samme sandemænds ed og tov ulovlig at være svoren og burde derfor ingen magt at have: så og efterdi det befindes fornævnte seks sandemænd at have gjort deres ed 23/7 sidst forleden som de andre to og siden samtykt har, og ikke bevises da inden seks ugers dag, efter de fornævnte seks første og fleste har tovet i sagen, at være appelleret eller deres ed lovlig stævnet og kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme sandemænds ed at dømme.

(305)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på Tomas Pedersens vegne, borger sst, på en ene og havde stævnet Hans Nielsen i Kirkeskov på den anden side for en uendelig dom, han 10/8 forleden her til landsting skal have forhvervet, anlangende en lovbud og skøde, han af salig hr Oluf Jørgensen sst hans part og salig Karen Jensdatter, salig Bertel Remsniders, for 13 år har købt og afhandlet, var magtesløs dømt, hvilke Søren Mikkelsen formente ikke lovlig eller med rette og ikke lovlig varsel for given, tilmed skal lyde uendelig: så og efterdi samme skøde formelder Karen Jensdatter at have solgt samme gård, hus og bygning til Tomas Pedersen ---- er løsøre og ikke bør at lovbydes, fornævnte borgmester Hermand Hermandsen og som en øvrighed samme skøde med hende bevilget og forseglet har, og ikke gøres bevislig Villads Bertelsen eller hans søskende nogen lod i fornævnte huse at have haft, og ejendommen, de på står, byen at tilhøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skøde at sige eller magtesløs dømme.

(306)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Rugtved hendes visse bud Laurids Nielsen i Felden med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, for en dom han til Jerslev herreds ting 19/6 sidst forleden dømt har, og fradømt hende frøgæld at tilbyde hr Laurids Lauridsen i øster Brønderslev, syn og udviselse på et hendes bolig i øster Brønderslev, hr Laurids Lauridsen på nogen års brug har haft, og samme hendes bolig på bygning næsten ladet forfalde: så og efterdi samme herredstings dom

ikke er endelig, og tilmed giver til kende, sagen i sig selv at være fordragen, bør fornævnte herredstings dom at være som den udømt var og ingen til hinder eller skade at komme.

(307)

** var skikket Oluf Christensen i Visby hans visse bud Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, på den ene og havde stævnet Peder Lauridsen i Heltborg, Mads Jensen med flere på den anden side for en vidne, de til Revs herreds ting 2/8 sidst forleden vidnet har, at Mette Christensdatter, som døde i Heltborg, som skulle have beskyldt ham for sin barnefar, hvilke deres vidne han højlig benægtet sig aldrig med Mette Christensdatter nogen legemlig fællig at have haft: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Mette Christensdatters ord og mundheld, siden hun ved døden er afgangen, og ikke i hendes levende live, da hun vidste dertil at svare, Karen Lauridsdatter og hendes medfølgere ikke heller har vidnet med oprakte fingre efter recessen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(308)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, ridefoged til Asdal, på den ene og havde stævnet Tomas Jensen i Dal på den anden side for et vidne, han til Vennebjerg herreds ting 21/7 vidnet har, anlangende om nogen ord, som en af hans tjenere, ved navn Jens Smed, skulle have haft til Peder Christensen, foged på Knivholt, 13/5, hvilket vidne Jens Smed højligen med højeste ed benægtet, aldrig at have haft de ord, de ham på vidnet har, og aldrig at have sagt Peder Christensen nogen tjeneste til, anderledes end når han ville fly ham redskab i smedjen og give ham kost og dagløn, ville han vel smede for den gode mand: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om de ord og løfte, Jens Smed skulle have haft og gjort, som han ikke er bestendig, eller for tingsdom har indgået, ej heller fra sig med sin brev og segl bebrevet, men nu her i dag med højeste ed har benægtet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og fornævnte dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(310)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Hans Nielsen i Kirkeskov på den ene og havde stævnet Iver Olufsen, borger i Sæby, på den anden side for en dom, han til Sæby byting 4/6 sidst forleden dømt har, og tildømt borgmestre og råd, der sst, syns seddel af tinge til et dige og gærde om hans ejendom, liggende til hans gård, og Iver Olufsen ikke vil agte eller anse kong Frederik den anden hans skiftebrev til salig Otte Rud så og hans bænkebrev til fru Pernille Oxe, tilmed salig Johan Rud hans skødebrev til Peder Munk, hvilke skøder og bænkebreve inden tinge for ham skulle være læst og påskreven, ej heller Peder Munk hans vedkendelse seddel med egen hånd underskreven: dernæst blev til kende givet, at KM befaling skulle være udgangen til gode mænd, som skulle komme på åstederne og ride og gøre ret skel imellem Sæby og Sæbygård om fornævnte ejendom, som og omtvistes, hvilke Søren Mikkelsen vedgik og bekendte så at være, og efter sådan lejlighed ved vi ikke om fornævnte dom og syn, nu hid kaldt er, at dømme, førend gode mænd efter KM befaling har været på åstederne og der redet og gjort ret skel efter KM befalings indhold, som det sig bør.

(311)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, ridefoged på Asdal, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet hr Peder i Albæk for nogen ganske gamle stuevidner, som han lader sig af berømme at have, hvormed han ---- sig tilholde fri rishugst og øksehugst i Åkær, som Eske Bille skulle alene på lod at være tilfalden og ingen andre, formener samme vidner ikke så nøjagtig eller lovlig forhvervet og varsel for givet, som det sig burde, at de bør at komme ham på hans skov, grund og ejendom til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi loven formelder, tingsvidne at være det, de gode mænd, på tinge var, vidnede, det de så og hørte, mindre end 7 mænd må ej ting holde, og så mange mænd er og en fuld tingsvidne, og efterdi fornævnte 24 mænd i samme stokkenævn anno 1542 ikke har vidnet for 7 eller 8 mænd efter loven, fornævnte forbuds vidne findes 1576 udganget, som er lang tid efter recessen, og ingen varsel for det er given, da finder vi efter sådan lejlighed samme stokkenævn og forbudsvidne magtesløs at være, disligeste efterdi Christen Bagge og hans medbrødre synsmænd i samme deres syn ikke har specificeret eller omhjemlet, når samme rishugst skulle være gjort, om det skulle være sket for få eller mange år forleden, ikke heller i hvilke lodsejeres tid det kunne være gjort, da bør samme synsvidne ingen magt at have, sammeledes og efterdi med fornævnte lodder bevises, Eske Bille at have lod i fornævnte Åkær, og samme to forbuds vidner, nu fremlagt er, dog lyder og er gjort almindelig, at ingen skulle hugge i Åkær, kunne vi ikke kende samme forbudsvidner så noksom, at de må komme Eske Bille til hinder eller skade i nogen måde, og fornævnte tredje forbudsvidne, som ikke i rette lægges, magtesløs at være, indtil den fremlægges, i lige måder efterdi Christen Pedersen i Klemenshave og hans medbrødre i fornævnte to vidner har vidnet, enhver efter deres alder og minde, somme 60, somme 40 år, og samme vidner at de mænd, som har boet i Albæk præstegård, Albæk by, Albækgård, Præstebro, Hejselt og Kringelhede har haft deres fri ellehugst i Åkær, hver særligen til deres gårdes behov, såvel som og deres græsning og fædrift i Åkær, og mesten part fornævnte vidnesmænd nu er mødt og med helgens ed og oprakt finger været samme deres vidner bestendig, som de om fornævnte brugelighed vidnet har, og i så måder vidnet over recessens hævd, samme brug fornævnte byer og gårde at have efterfulgt, og intet derimod fremlægges, med hvilket det rykkes og tilbage drives kan, ikke sanddru at være, ---- at følge enhver efter loddernes indhold, det og ikke gøres bevislig med lovhævd, sandemænds brev eller ridebrev, samme Åkær som en endels ejendom at være indvordet, indsvoren eller indredet til Kringelhede, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme.

(323)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, ridefoged til Asdal, på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Langland, da dommer til Vorgård birketing, på den anden side, for han til fornævnte ting har tilstedt en af Eske Billes tjenere, ved navn Niels Madsen, i Kringelhede, at udgive en forpligt til velb Jørgen Arenfeldt, at han flytte nogen pæle, som skulle være sat i nogen enge imellem Præstbro og Stabelled, uanseet at Eske Bille hverken var stævnet eller kaldt for samme tingsvidne og forpligt, ej heller Niels Madsen skulle have haft nogen fuldmagt af Eske Bille: så og efterdi samme forpligt, efter Niels Madsens ord udgangen, er ejendom angældende, som Eske Bille er en lodsejer til, og ikke han derfor har fanget nogen varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme forpligt så og fornævnte dom og dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(325)

** var skikket velb Tyge Høg til Vang på den ene og havde stævnet velb Christen Prip til Søgård på den anden side for en skøde og forvaring, Christen Prip skulle give han på en gård i Rinds herred i Bjerregrav sogn og by, som Claus Christensen påboer, eftersom han med hans brev og segl sig til Tyge Høg forpligtet har, hvilket hans udgivne brev Tyge Høg formener, ham ikke at have efterkommet eller fuldgjort, hvorover Tyge Høg har været forårsaget ham med rigens ret at tiltale og fornævnte skøde at udfordre, og han har fanget rigens ret over ham til hans værneting beskrevet, menende ham i lige måde burde æskning her til landstinget over at fange beskrevet efter rigens rets indhold. så mødte Claus Kås til Vestrupgård og berettet, Iver Prip ikke er hans egen værge men har anholdt om KM befaling til gode mænd, som kunne overvære, når han sine og sine umyndige søskendes værgemål annammet, fordi begæret sagen nogen tid lang måtte opstå: da efter Tyge Høgs bevilling blev samme sag opsat til snapslandsting nu først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket Axel Rosenkrantz til Kølskegård på den ene og havde stævnet Peder Sørensen i Povlstrup, birkefoged til Vrejlev birketing, på den anden side for en dom, han har dømt, imellem velb Godslev Budde til Rødslet, KM befalingsmand på Børglum kloster, og ham, på et bolig som Christen Pedersen påboer, og ikke navngiven, hvad manden hedder, som boer på samme bolig: så og efterdi fornævnte birkefoged ikke har udtrykkeligen i sin dom og sentens specificeret, hvilken bol, ej heller bondens navn, derpå boende er, Axel Rosenkrantz skulle efterfølge, at han kunne vide sig derefter at rette, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans dom at være som den udømt var, og sagen til birkefogden igen at komme, og ham endelig deri at underskede, som det sig bør, når det for ham lovlig indstævnes.

(326)

** var skikket Laurids Nielsen, indvåner på Læsø, på den ene og havde stævnet Laurids Madsen, indvåner der sst, på den anden side, for han 8/8 sidst forleden ved de 5 af otte sandemænd har ladet ham vold oversværge for grøft i Kammerskov, uanseet at Laurids Madsen Gad med flere af Læsø indbyggere skal have ---- , Laurids Nielsen med flere at have sin part i fornævnte Kammers jord: så og efterdi det befindes, Laurids Madsen Gad at have lod og del i samme jord i stede og fæste, og Laurids Nielsen ikke benægter sig jo på de åsteder at have gravet, og ikke beviser sig dertil nogen hjemmel eller tilstand af Laurids Madsen at have haft, og sandemænd fordi har ham vold oversvoren, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres ed at sige eller magtesløs dømme.

(327)

** var skikket velb Just Brockenhuus til Astrup hans visse bud Niels Sørensen med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Just Jensen i Gamstrup, herredsfoged i Nørherred, for to domme han til fornævnte ting 7/6 og 1/7 sidst forleden dømt og afsagt har, anlangende gælds sag velb jomfru Kirsten Skeel og hendes lovværge skulle være pligtig efter hendes salig far og ung Bendix Rosenkrantz at betale, hvilke domme skal være senteret og afsagt efter salig Keld Brockenhuuses forpligt, hvilken forpligt Niels Sørensen formente ikke at skulle være så nøjagtig, at den burde at komme ham på jomfru Kirsten Skeels vegne til nogen forhindring: så og efterdi for fornævnte herredsfoged har været i rette lagt salig fru Kirsten Ruds brev til Claus Dyre på 50 rigsdaler, disligeste salig Albret Skeels brev, givet fru Gertrud Vinter, på 100 daler, i lige måde Bendix Rantzaus brev givet til Axel Galt på 650 rigsdaler, alle skadesløs, og Axel Galt samme brev og gæld igen til Palle Rodsteen har udlagt efter hans brevs

indhold, og ikke bevises jomfru Kirsten Skeel jo at have taget arv efter hendes salig far, farmor og moster, og fogden fordi har tildømt hende med hendes lovværge hendes arvepart at betale, sammeledes og for fornævnte herredsfoged har været i rette lagt salig Keld Brockenhuuses brev, at han på jomfru Kirsten Skeels vegne ville betale sin anpart i bekostning på fornævnte trætte, som og hans forseglet og underskrevne fuldmagt om formelder, at han på hendes vegne ville stå last og brast, som forskrevet står, og fogden derfor har tildømt Just Brockenhuus på jomfru Kirsten Skeels vegne at betale Palle Rodsteen hans anpart af samme bekostning, det og ikke bevises Palle Rodsteen nogen rigens æskning at være overgangen, da han samme dom forhvervet, som i opsættelsen om bemeldes, da ved vi efter sådanne lejligheder ikke imod samme to herredstings domme at sige eller magtesløs dømme.

(331)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Jacob Nielsen i Smollerupgård, herredsfoged i Fjends herred, på den anden side for en dom, han til Fjends herreds ting 19/8 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt Oluf Vistisen i Egebjerg til at gøre ægt og arbejde til Hald slot, som andre KM tjenere i Fjends herred og hans egne grander og gårdmænd, i gårde med ham boende er, gør, formenende samme dom lovlig og retfærdeligen at være dreven og forhvervet og burde derfor ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi der befindes tilforn to uendelige domme til fornævnte herredsting i samme sag udgangen, og Oluf Vistisen dem ikke har igen kaldt, men fornævnte tredje og endelige dom indeholder ham tit og ofte at være påråbt og ikke er mødt, eller nogen på hans vegne ham at undskylde, fornævnte 24 mænds vidne og gamle herredstings dom om samme arbejde, han sig har på beråbt og findes her til landsting at være underdømt, og herredsfogden fordi har tildømt Oluf Vistisen pligtig at være at gøre ægt og arbejde til Hald slot, som andre KM tjenere, med hvad slags arbejde, han bliver tilsagt om, såvel som hans egen gårdmand gør, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(333)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Jacob Nielsen i Smollerupgård, herredsfoged i Fjends herred, på den anden side for en dom, han 19/8 sidst forleden til Fjends herreds ting dømt har, hvori han har dømt Oluf Vistisen i Egebjerg hans fæstebrev på Vridsted kirkens tiende ikke længere at må nyde, formenende samme dom lovlig og ret at være dreven og forhvervet og burde derfor ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi det befindes to uendelige herredstings domme i samme sag at være forhvervet, og fornævnte ---- og endelig dom medfører, Oluf Vistisen tit og ofte at være påråbt og ikke er mødt, eller nogen på hans vegne ham at undskylde, han og selv vedgår fornævnte afgift ikke til sin rette tid at have ydet, ---- heller beviser sig af lensmanden eller hans fuldmægtig at være forevist og befalet hvis bygning, han på kirken gjort har efter hans fæstebrevs indhold, og herredsfogden fordi, og efter de lejligheder hans dom medfører, har tildømt ham sin fæste ikke at nyde, ved vi ikke imod hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(336)

** var skikket velb fru Edel Ulfeld til Hanstedgård, Just Brockenhuus til Astrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem da efter en anden opsættelse at have stævnet velb fru Ingeborg Skeel til Jungetgård og hendes lovværge for adskillige KM domme og adskillige

gældsbreve, hun til sig har annammet af salig Keld Brockenhuus og til forpligtet sig igen at tilstille og fra sig levere fornævnte breve efter tid og terminer, hvilket hendes forpligt hun ikke her til dags har efterkommet og holdt, som det sig bør, og derover skal have fanget og bekommet skade, idet de ikke deres værgemål derfor til nogen rigtighed kunne til veje bringe, hvorover de har været forårsaget om samme breve at fordre med rigens æskning til deres værneting, hvilke æskning de formener lovlig og ret drevet at være og burde her til landsting at bekræftes: så og efterdi for os er bleven i rette lagt fru Ingeborg Skeels tre underskrevne beviser på adskillige breve, hun til sig skal have annammet i forvaring, og lovet igen til stede at forskaffe, som de om bemelder, og Palle Rodsteen derimod fremlægger Morten Christensens kvittants på bemeldte tre breve, såvel som og Johan Brockenhuuses sendebrev, fru Ingeborg Skeel tilskreven otte dage tilforn, om fornævnte breve, hvori han lover at oplede hendes beviser på samme breve, og hende igen tilstille, fremlægger og fru Edel Ulfelds kvittants på to pergaments breve og to papirs breve, som skulle være hvis arv, hendes salig husbond og hun havde Claus Dyre og fru Ingeborg Skeels bevis på, og kvitterer Palle Rodsteen for fornævnte breve, og fornævnte herredstings dom og æskning alligevel derimod formelder om alle hvis breve, fru Ingeborg Skeel hendes beviser pålyder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke efter fornævnte herredstings dom og æskning her at stede nogen æskning beskrevet.

(340)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, foged på Asdal, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Tord Sørensen i Agersted, Jens Bertelsen med mange flere sst for et vidne, fornævnte mænd i to vidner vidnet har til Vorgårds birketing 15/8 sidst forleden, hvori de har vidnet, at de skovsholter, som ligger østen til Holbæks møllebæk, som hedder Holbæks holter, hvilke Mogens Nielsen på Eske Billes vegne formener, aldrig skulle gøres nøjagtig bevisligt, at han har ført nogen trætte der på Holbæks holter, men sig alene at tilholde Hjemtrang, som ligger både østen og vesten for Holbæks møllebæk, som ham alene på lod er tilfalden, men fornævnte synsmænd i deres vidne ville fravidne hvis skovsholter, ham med rette på lod er tilfalden, og formente samme vidner burde magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidnesmænd i fornævnte to vidner ikke har båret kundskab om nogen brugelighed, men udtrykkeligen har vidnet samme åsteder at hedde Holbæks holter, og at de strækker i længelse og breddelse, så vidt ---- efter loven, og at være oven og neder Holbæks holter, som gode mænds lignelse og lod på lyder, og i så måder vidnet om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd om at vidne, men sandemænd eller ejermænd derom at skille, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have.

(342)

** var skikket velb Eske Bille til Alling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, foged på Asdal, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Bagge i Avnkødt, Jens Pedersen i Stagsted, Hans Mørk sst med flere synsmænd, for de 10/7 sidst forleden har været inde på hans skov og ejendom, kaldes Åkær, som ham på lod er tilfalden efter afgangne fru Ingeborg Skeel, og der været syn til nogen elle og rishugst imod hans vilje og minde, hvilket ham formener at være sket uret med, og deres syn ikke burde ved magt at blive: så og efterdi fornævnte synsmænd har om synet, hvor mange læs elle og elleris dem syntes på fornævnte åsteder at være huggen, og ikke de i samme syn har forklaret eller omhjemlet på nogen års tid, når dem syntes sådan rishugst kunne være gjort, mange eller få år forleden, da

kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne så noksom, at den bør nogen magt at have. (sag overstreget)

(344)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Laurids Knudsen i Lyngsø, birkefoged til Vorgårds birketing, for han til fornævnte ting 30/5 sidst forleden uden dom skal have udstedt vidner imod skudsmål, og samme vidner, som han i så måder ulovlig skal have udstedt imod loven, og fornævnte skudsmål til landsting af slig årsag skal findes kasseret og underdømt, formente fornævnte birkefoged uret at have gjort og imod loven, og burde derfor tilbørligen at stande til rette: så og efterdi med fornævnte tingsvidne og opskrift på fornævnte fuldmagt er bevist, Jens Mogensen og hans medbrødres skudsmål lovlig at være gjort, førend samme vidner er vidnet og udstedt, og dog ikke måtte ansees, så samme vidner derfor er underkendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Laurids Knudsen har jo sig deri forseet, og bør derfor igen at give Jørgen Arenfeldt hvis skellig billig kost og tæring, han derfor lidt har.

(345)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, foged på Asdal, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Laurids Knudsen i Lyngsø, birkefoged til Vorgårds birketing, for en vedkendelse vidne, han til fornævnte ting 15/8 sidst forleden udstedt har, hvori Peder Andersen, ridefoged til Vorgård, har vedkendes over og under Holbæks holter, og i samme hans vedkendelse ikke forklarer på hvad åsteder, fornævnte holter skulle ligge, enten i over eller under Holbæks mark, som velb afgangne Hans Axelsen på lod var tilfalden: så og efterdi samme vidner om fornævnte skovsholter vidnet har, som bemeldte vedkendelse og om bemelder, tilforn har været hid stævnet, og ikke er påkendt, førend kontrakten blev fuldkommen, som det sig bør, da ved vi ikke heller på fornævnte vedkendelse at dømme, førend fornævnte kontrakt ved gode mænd bliver efterkommet, som forskrevet står.

(347)

** var skikket Anders Pedersen ved Østerå i Gåser, Hans Andersen, Niels Pedersen og Peder Lauridsen sst deres visse bud Bertel Nielsen ved Østerå på den ene og havde stævnet Anders Markorsen, oldermand i Hals, på den anden side for en klage, han over dem på menige granders vegne 18/7 på Hals birketing forhvervet har, lydende at de skulle have volddreven deres enge sønder skoven i år såvel som de andre åringer, hvilket de hårdelig ved deres højeste ed skulle benægte, ikke det at skulle have gjort, og ikke samme klage med nøjagtig vidnesbyrd skulle bekræftes: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen visse dag eller tid, når samme fædrift i fornævnte enge skulle være sket, og fornævnte klage ikke med nøjagtige vidnesbyrd bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og klage, så og fornævnte dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(349)

** var skikket Søren Christensen, forrige foged til ---- , på den ene og havde stævnet Laurids Sørensen i ---- gård på den anden side, for han nogen tid siden forleden her til landstinget skulle

have i rette lagt et hjemgjort stuebrev, anlangende i sin mening at en person, ved navn Christen Nielsen, skulle til ham have udgivet samme brev og segl tvært imod det vidne, han til Horns herreds ting tilforn med oprakte fingre skulle have vidnet, såvel som her til landstinget med lige svoren ed skulle have bekræftet, hvilke stuebrev Christen Christensen formener skal være hans ære, gode rygte og navn til forklejning, lige som han skulle have tilkøbt ham at vidne klage på hans hustru, uanseet han med hende havde avlet fire børn i ægteskab sammen, som hun for to år og mere siden skulle have forladt, og aldrig siden skulle have betroet dem nogen moderlig hjælp, menende samme stuebrev ikke lovlig at være eller til tinge vidnet, og burde magtesløs at blive: så og efterdi fornævnte brev ikke til tinge er vidnet, eller lovlig varsel for givet, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev ingen magt at have.

(350)

11/10 1617.

** var skikket Mogens Lauridsen i Borup og efter kong Christian den fjerdes oprejsnings brev havde hid kaldt sandemænd af Børglum herred, om Peder Nielsen, som boede i sønder Vrå, hans bane, som Christen Pedersen i i sønder Vrå, hans hustru Karen Terkildsdatter og hans to sønner, Jens Christensen og Niels Christensen, samtligen skal have myrdet og omkommen, sandemænd at udlede hvo ham var til bane og livs lagt, og først fremlagde efterskrevne tingsvidne af Børglum herreds ting 20/5 sidst forleden, Johanne Sørensdatter og Ellen Tøgersdatter i sønder Vrå at have vidnet, at da på onsdag 8 dage sidst forleden så de, at Christen Pedersen i søndre Vrå slog Peder Nielsen med en spade, Jens Christensen slog ham med en kniv, Niels Christensen med en plejl og Karen Terkildsdatter med en tærskel: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Jens Christensen at være Peder Nielsens bane, og derfor svor ham manddød over og fra hans fred, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt.

(353)

25/10 1617.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand på Vestervig, hans visse bud Niels Rasmussen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Hansen i Sinderup, herredsfoged i Revs herred, på den anden side, for han til fornævnte ting 4/5 sidst forleden har fradømt Niels Christensen i Styvel en klage vidne, som han var begærende over en vej, som løber fra hans gård og øster ned til fjorden, og i samme sin dom mere agtet Mikkel Christensen, ridefoged til Ørum, og Anders Christensen i Ydby deres vedkendelse, end loven om vej til by har agtet eller anseet: da efter skudsmål blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(354)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, på KM tjener Jens Henningsen i vester Assels hans vegne, hans visse bud Jens Simonsen, foged på Lund, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jesper Nielsen i vester Assels, Søren Pedersen med flere sst for et vidne, de til Lund birketing 20/7 1614 vidnet har, at de skal have hørt og seet, at den tid Jens Henningsens hustru Karen Tomasdatter kom ind til Anne Nielsdatter i hendes hus, som hun sad bunden til en støtte, at Anne Mikkelsdatter da skulle have

sagt til Karen Tomasdatter, at hun havde lovet hende ondt, og det var da hende vederfaret, og i samme deres vidne har de udlagt Karen Tomasdatters ord, som hun samme tid havde i Tomas Nielsens hus, at hun da havde tagen en håndfuld salt og bedt dem, som i huset var samme tid, at de skulle bede med hende, at dersom hun var skyldig i Anne Nielsdatters sygdom, at Gud skulle så straks straffe hende, og djævlen skulle splitte hende, hvilke vidne siden her til landstinget endeligen er magtesløs dømt, og ikke at komme Jens Henningsen eller hans hustru til nogen forhindring på deres gode ære, rygte og navn: så og efterdi samme endelige landstings dom medfører, fornævnte vidner og nævningers ed at være magtesløs dømt, efter fornævnte uendelige domme, af den årsag ingen er mødt til gensvar, nogen modstand da derimod at gøre, og sagen hos Jacob Lykke på KM vegne og på hans majestæts ---- behag af Jens Henningsen var aftinget, dog med slig ---- , at han uden modsigelse måtte stævne bemeldte vidne og nævningers ed, og at lensmanden deri skulle ---- , som med fornævnte sagefalds bog gøres bevisligt, hvilket og med fornævnte tingsvidne efter hans egne ord og bekendelse bekræftes, disligeste af fornævnte tingsvidne 25/8 1614 forfares, Jens Henningsen selv at have lovet at ville opkræve nævninger over hans hustru, førend han sagen har aftinget, og han det ikke har gjort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte vidnesbyrd og nævninger deres fælding at dømme, førend nævninger over Karen Tomasdatter bliver opkrævet og derom tover, at da deri kan forfares, om hun i samme sag findes skyldig at være.

(359)

** var skikket velb Jacob Lykke til Tandrup på den ene og havde stævnet Christen Jensen Gammelgård, borger i Skive, på den anden side for en dom, han til Skive byting 1/8 sidst forleden dømt har, da han samme dag var sat i dommers sted, imellem hans fuldmægtig Peder Christensen i Hindsels på den ene og Jacob Jensen, byfoged i Skive, på den anden side, anlangende om to fiskegarn, som fandtes at være ulovligt sat og brugt i åen i hans fiskeri, hvilke garn han skal have ladet optage og antvortet byfogden dem i forvaring, og i samme sin dom senteret, at fornævnte garn burde Jacob Jensen byfoged på KM vegne at følge: så og efterdi for fogden har været bevist, samme garn at have været sat på ulovlige steder imod fornævnte kontrakt, så og KM og rigens råds dom, og Jacob Lykke fordi dem har ladet optage, og ingen dem har villet vedkendes, og fornævnte sætfoged det dog har tildømt Jacob Lykke dem på KM vegne at efterfølge, og samme sin dom senteret efter fornævnte kapitler i loven, som de i de måder til den sag kan heden tydes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at følge, men finder den magtesløs at være, og dernæst for vores bøns skyld afstod Jacob Lykke hvis tiltale, han kunne have til Christen Jensen Gammelgård for hvis hans forseelse deri kan være.

(363)

** var skikket Mikkel Bertelsen, indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet hr Rasmus Jensen, præst til Assels kirke i Mors, på den anden side for han ved sin fuldmægtig til Viborg byting for kort tid siden skal have ladet ham fordele efter en forpligt, som Mikkel Bertelsen skal have givet Niels Lauridsen, slotsskriver på Hald, som skal forpligte ham at skulle komme til hr Rasmus og gjort regnskab med hr Rasmus om hvis gæld, ham efter sin far kunne tilkomme efter en gammel regnskabsbog: så og efterdi Mikkel Bertelsen til tinge har sig til forpligtet, at skulle inden den dag 14 dage drage til hr Rasmus Jensen og gøre ham rede og regnskab for hvis han på hans vegne har indkrævet og forskaffe ham kvittants til stede, og ikke han beviser sig samme sin forpligt at have holdt og efterkommen, og derfor er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(364)

** var skikket Niels Lauridsen i Holme på den ene og havde stævnet Clemend Jørgensen i ---- strup på den anden side for et vidne af Vorde birketing 17/1 1603, han lader sig af berømme, at hans hustru Maren Villumsdatter skulle have ladet forsværge arv og gæld efter hendes forrige mand, Christen Lauridsen, som døde i Alstrup, og Jens Jensen i Alstrup på hendes vegne har forhvervet, og dermed ville fravidne ham hans rette gæld, som Christen Lauridsen var Niels Lauridsens hustrus forrige mand, Christen Jørgensen, som boede i Rise, skyldig efter hans brevs lydelse, menende der ikke skulle være givet lovlig varsel: så og efterdi Jens Jensen på Maren Villumsdatters vegne til tinge har afsagt arv og gæld efter hendes salig husbond Christen Lauridsen, så hun hverken ville arve eller gælde efter ham i nogen måder, og ikke bevises hende efter hans død at have befattet sig med hans efterladende gods eller noget deraf annammet, så hun burde at svare til hans gæld, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vedersigelse vidne at sige eller magtesløs dømme.

(365)

** var skikket Peder Jensen Visti i Romlund på den ene og havde stævnet Svenning Pedersen, der sst, og hans medfølgere vidnesfolk på den anden side for et vidne, de til Vorde birketing nogen tid siden vidnet har, anlangende bymændene i Romlund at have pålagt hyrdelavet at skulle gå om byen, og de skulle holde hinanden det skadesløs, hvilket vidne Peder Mogensen i Romlund har ladet ham tiltale for skade, han skulle have bekommet på en ko, som skal være bleven benløben: så og efterdi fornævnte vidne formelder, Romlund bymænd at have vedtaget, deres hjord at skulle gå om byen, som enhver havde fri til, og holde hverandre det skadesløs, hvilket alene kan forstås om deres eng og korn at forvare, og ikke om noget deres kvæg af ulykke kunne hænde nogen skade, og ikke nogen af fornævnte vidner eller syn udtrykkelig formelder, Peder Jensen Visti eller nogen hans folk at have gjort nogen håndgerning på samme ko eller i dens skade været årsag, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og syn, ej heller fornævnte dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør at komme Peder Jensen Visti til hinder eller skade i nogen måder.

(367)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans visse bud Peder Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Mogens Nielsen, ridefoged til Asdal, på den anden side for et vedkendelse vidne, han til Jerslev herreds ting 4/9 sidst forleden at have gjort på hans husbonds vegne, at have vedkendtes den ejendom fra Albækgårds led og vester, som kaldes Albækgårds sletting, og har fulgt og er liggende til Albækgård og Præstbro, og har fulgt fornævnte gårde, både dismidlertid godset tilhørte KM og siden det velb fru Ingeborg Skeel sig det fra kronen i hendes tid, såvel som siden godset efter hendes død er skiftet, at have fulgt hendes arvinger: da efterdi nu gives til kende, som og vitterligt er, Eske Bille at være forrejst af landet efter KM befaling og dermed forhindret, og ikke han findes med seks ugers stævning at være stævnet, dog sagen er ejendom anlangende, da ved vi efter sådan lejlighed ikke om samme vedkendelse at dømme, førend Eske Bille bliver dertil så lovlig kaldt, som det sig bør.

(368)

** var skikket Jens Nielsen i Nørby i Hindborg herred på den ene og havde stævnet Jacob Smed i sankt mikkels gade, Christen Madsen, borgere i Viborg, og deres medbrødre borgere og sandemænd sst på den anden side, for at de har til Viborg byting 20/10 svoret Poul Simonsen, barnfødt der sst,

manddød over og til sin fred for Jens Nielsens død, som tjente Peder Sørensen, rådmand der sst, og Poul Simonsen i marts sidst forgangen dræbte og ihjel slog, og formeldte i deres ed, at det skulle have været af nødværge, Poul Simonsen samme drab skulle have gjort, hvilke der formenes ikke med sandfærdighed eller trøge vidner vel kan forfares: så og efterdi bemeldte vidner, for fornævnte sandemænd fremlagt er, fornævnte drab anlangende, alle samme heden strækker at Poul Simonsen, da han skulle have fanget at mundslag, straks skulle være bleven Jens Nielsen for stærk og slaget ham med en dragen daggert, og dermed gjort ham sin skade, som fornævnte synsmænd og har om hjemlet, ham at have været indstukken under hans venstre armhule, noget neder under armhullet ved en kvarter ind i livet skråt ned til hans ryg, som dem syntes var gjort med en daggert, det og er bevist Poul Simonsen, da han er opkommen af salig Jens Nielsen, at have haft samme dragne daggert blodig i hånden og tørret den, en part fornævnte vidnesbyrd og indeholder, dem at have råbt til Poul Simonsen, at han skulle skamme sig og ikke myrde karlen, det og af bemeldte vidner erfares, Jens Nielsen i det ringeste ingen våben eller værge, liden eller stort, at have haft hos sig, hvormed han kunne trodse Poul Simonsen efter livet eller tvinge ham til at gøre nødværge, og salig Jens Nielsen straks på steden er af Poul Simonsen dræbt og ihjel slagen, hvorfor han og på fersk fod er greben og anholden, og sandemænd dog for samme drab har svoret ham til sin fred, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres ed noksom, men finder den magtesløs at være.

(373)

8/11 1617.

** var skikket Niels Sørensen i Bejstrup på den ene og havde stævnet Jørgen Jensen sst på den anden side for et syn, han til Han herreds ting skal have forhvervet på nogen sårmål og skade, som han der skulle have ladet se og syne, og efter samme synsvidne skal have sigtet og beskyldt Niels Sørensens hustru Margrete Clemendsdatter og hendes søn Clemend Justsen sst, og ikke de er stævnet til samme syn, eller varsel for givet, ej heller er dem nogen håndgerning over bevist: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Jørgen Jensen til tinge har sigtet og beskyldt Margrete Clemendsdatter for samme sårmål efter loven, ved vi ikke mod samme sigtelse at sige, uden hun sig derfor lovlig kan forværge, som det sig bør, disligeste efterdi samme synsvidne ikke bemelder eller medfører, nogen varsel derfor at være givet, finder vi dette såvel det, Christen Jørgensen vedkommer, ingen magt at have, fornævnte delsbrev anlangende, som ikke i rette bæres, bør magtesløs at være, indtil det fremlægges.

(375)

22/11 1617.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Vestervig, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen i Sinderup, herredsfoged i Revs herred, for han til fornævnte ting 10/5 sidst forleden har fradømt Niels Christensen i Styvel en klage vidne, som han var begærende over en vej, som løber fra hans gård og øster ned til fjorden, og skal være den farende vej til deres by og fra, og i samme sin dom mere agtet Mikkel Christensen, ridefoged til Ørum og Anders Sørensen i Ydby deres vedkendelse, end loven om veje til by har agtet eller anseet: så og efterdi for bemeldte lodsejeres fuldmægtig for herredsfogden er mødt og vedkendtes samme ejendom for et køb, som Niels Christensen ville have klage og syn på, til en vej at skulle være, og herredsfogden fordi ikke har vidst samme klage og syn

at udstede, førend lodsejerne dertil blev stævnet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende hans ulempe deri at være, eller vide os imod samme dom at sige.

(377)

** var skikket Niels Tomasen i Egebjerg på den ene og havde stævnet Dorte Olufsdatter sst på den anden side for en klage vidne og beskyldning, hun til Fjends herreds ting 24/7 på ham klaget har, at han skulle have slaget hende 10 næveslag, trådt på hende og stoppet jord i hendes mund, hvilken hendes klage og beskyldning Niels Tomasen højligen ved helgens ed med oprakte fingre benægter, disligeste havde stævnet Maren Christensdatter og Poul Olufsen, Dorte Olufsdatters mor og bror, for et vidne, de samme dag til fornævnte ting vidnet har, med hvilke de samme hendes klage bekræfter: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, så og efterdi det forfares, Dorte Olufsdatter, som samme klage og beskyldning gjort har, at være et umyndigt barn og ikke til sin lovalder kommen, samme to vidnesbyrd og befindes at være hendes egen mor og bror og i så måder vildige, hendes klage og fornævnte vidne og heden tydes på en slag med flere som en uvisse tal, hvilke ikke vel kan eragtes hende at kunne tælle og vidnes, eller to fornævnte vidnesbyrd til visse for samme klage og fornævnte vidne ej heller bemelder, hvormed samme mangfoldige slag skulle være gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme klage, beskyldning og vidne så noksom, at de bør at komme Niels Tomasen til nogen forhindring, disligeste efterdi samme synsvidne ikke med nogen lovlig og nøjagtige vidner bekræftes, ej heller er endelig omhjemlet hvor mange slag ---- , hun skulle have haft, da finder vi samme synsvidne ingen magt at have.

(380)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Mads Nielsen i Sessing, Poul Nielsen i Graven og deres medbrødre 12 nævninger i Børglum herred på den anden side, for de til fornævnte herredsting 14/10 sidst forleden har svoret Jens Nielsen i Koldbro et fuld gårdfred over for bordag, han skulle have gjort i Koldbro på Søren Nielsens pige der sst, efter syn og tingsvidnes lydelse, uanseet at det ikke for nævninger var bevist, at Jep Nielsen skulle have gjort hende nogen sår og skade: så og efterdi i samme tingsvidne, efter fornævnte nævningers ed udgangen, ikke findes indført nogen vidnesbyrd om samme gårdfred for dem at være fremlagt, den ikke heller medfører de to mænds navne, hvem de skulle have været, som har sat fylding på fornævnte nævninger, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme nævningers ed så noksom, at den bør at omme Jens Nielsen til hinder eller skade i nogen måde.

(381)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund hans visse bud Tomas Jensen i Vrå på den ene og havde stævnet velb jomfru Kirsten Skeel til Jungetgård og hendes lovværge på den anden side for 85 sletdaler, hun skal være tildømt til herredsting og landsting at betale, og han tilforn til hendes værneting ladet af hende og hendes lovværge i fire ting udæske, hvilken samme sin æskning og forfølgning han agter at have til dette landsting i lige måde beskrevet og stadfæstet: så er jomfru Kirsten Skeel, hendes lovværge eller nogen på deres vegne ikke mødt nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, eftersom de tit og ofte er påråbt, og efter sådan lejlighed blev Tomas Jensen undt samme æskning, så æsket han på Palle Rodsteens vegne her i dag til Viborg landsting, i lige måde som til herredsting æsket er.

(382)

9/12 1617.

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, på velb Mogens Kås til Støvringgård, høvedsmand på Ørum slot, hans vegne på den ene og havde stævnet Mads Pedersen, Jens Madsen med flere på den anden side for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 25/6 1616 afhjemlet, Niels Svendsen i Bisgård og Mikkel Juel i Skjoldborg forhvervet har, formeldende iblandt andet, at det var ---- i Sennels og så fra Falkor Christensens dige ---- med dige og grob og 10 ---- fra samme dige og i fjorden, dersom de Malle mænd bør at have nogen vej igennem, da er de forment og forkrænket, i lige måde havde stævnet Niels Svendsen for et delsvidne, han efter fornævnte dom 19/8 sidst forleden over Peder Tordsen i Sennels og Christen Villumsen og deres medbrødre forhvervet har, at de skulle have opkastet en dige og grøft fra Falkor Christensen i Sennels og ned til fjorden, uanseet ingen af dem var overbevist at have gjort nogen stige eller stænger nogen til forhindring i nogen måde, og formener samme dele burde magtesløs at være: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(384)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen i Fårtoft, Laurids Christensen i Nors med flere herredsnævninger i Hillerslev herred, på den anden side, for de til fornævnte ting 11/11 sidst forleden har to hans tjenere, ved navn Oluf Pedersen og Anders Pedersen, ran oversvoren for en bøsse, de skulle have tagen fra Anders Nielsen i Malle, hvilke deres ed Hans Dyre formener ikke så rigtig og så ret at være svoren, så den bør ved magt at blive, efterdi Hans Dyre formener edeligen at ville bevise med tingsvidner, at der blev samme dag tilbudt så mange pending på tinget, førend fælding gik ud på nævninger, som bogsed var om svoren, tilmed bevises at Hans Dyre har selv tilstanden dem, samme bøsse at tage fra Anders Nielsen: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal, herredsfoged i Hillerslev herred, på den anden side for en dele, som han til fornævnte ting 5/8 sidst forleden udstedt har over hans tjenere Falkor Jensen i Sennels og Jens Nielsen i Hundal, for de skulle have opkastet et dige fra Falkor Christensen i Sennels og til fjorden, hvilken vidne ingen fuldkommelig vidne, som det sig burde, at være hans tjenere overbevist, stænger over nogen vej at være sat, de Malle mænd til skade, dersom vejen bør at gange, og ikke Anders Poulsen skal have anseet Hans Dyres fuldmægtig, som til tredje ting har standen for ting og dom og imod Niels Svendsen i Bisgård, som samme dele har forhvervet, på hans husbonds vegne og budt sig i rette, om Hans Dyres tjenere var over bevist noget, som de ulovlig kunne og burde at lide tiltale for: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(385)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, befalingsmand på Lund, på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal, herredsfoged til Hillerslev herreds ting, på den anden side for

ransnævninger, han satte fylding på til fornævnte ting 11/11 sidst var, uanseet at Hans Dyre samme dag lod læse et tingsvidne, lydende at han 4/11 sidst tilforn har offentlig beskyldt Mikkel Juel, som samme rans ed forhvervet har, for tingsdom at have løjet hans folk på som ingen ærlig mand, mente fordi at Mikkel Juel ikke var den mand, som burde at stede til nogen lyd inden tinge: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(386)

20/12 1617.

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Iversen borgmester, Didrik Grubbe, Hans Felthus med flere, rådmænd der sst, på den anden side for en dom de under deres forsegling har udstedt på Ålborg rådhus 18/7 sidst forleden, imellem Laurids Guldsmed på den ene og salig Jacob Staffensens hustru og arvinger på den anden side, belangende nogen pendinge Jacob Staffensens hustru og arvinger er skyldig til Laurids Guldsmed, efter hans udgivne brev og håndskrifts lydelse, i hvilken dom borgmestre og råd skal have tildømt fornævnte arvinger gælden med småmønt, 16 skilling i steden for hver mark danske, at kan betale og aflægge, uanseet at salig Jochum Staffensens udgivne håndskrift lyder på to hundrede daler eller ---- mark danske i steden igen for hver daler til tid og termin at betale: så og efterdi salig Jochum Staffensens brev på 200 daler findes pinsedag 1603, førend mønternes forandring, at være dateret, og den bemelder aleneste på daler eller mark ---- og ikke på nogen hele rigsdaler eller hele markstykker, til 32 skilling beregnet, i KM brev om møntens forandring udtrykkelig bemeldes, og Hermand Jensen nu her for retten har sig erbudt, at dersom Laurids Guldsmed ville ved sin ed benægte, renten af fornævnte pending ikke årligen med slet mønt i daler af hvert hundrede at være betalt, ville han og hans medarvinger have summen i rigs mønt udgiven, hvilket Laurids Guldsmed ikke ville gøre, så deraf eragtes hovedsummen såvel som renten slet mønt at være, og borgmester og råd fordi har tildømt Laurids Guldsmed samme pending i slet mønt at annamme, og dem dermed for hans tiltale kvit at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme.

(389)

** var skikket Anders Mortensen i lille Torup på den ene og havde stævnet Peder Nielsen, ridefoged til Hald, på den anden side for en bekendelse vidne, han efter en misdæders ord og mundheld til Nørlyng herreds ting skulle have forhvervet, indeholdende iblandt andet om 12 daler, Anders Mortensen skulle have lovet samme misdæder, ved navn Søren Agerskov, som samme dag til fornævnte ting skal have standen sin ret og mistet sin hals for sine misgerningers skyld, hvilke løfte Anders Mortensen hårdelig benægter sig aldrig at have gjort, ej heller det med hans brev og segl skulle bekræftes: så og efterdi Søren Christensen, som samme bekendelse gjort har, findes for hans misgerninger at være aflivet, og ---- efter recessen ikke bør at stande til troende, og ikke samme bekendelse med Anders Madsens brev og segl på sådan gæld bekræftes, eller bevises ham sådan løfte for ting og dom at have indgået eller vil være det bestendig, han ikke heller nogen varsel derfor har fået, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse og fornævnte dele, derefter drevet er, ikke at komme Anders Mortensen til hinder eller skade i nogen måde.

(391)

** var skikket velb fru Karen Friis til Damsgård hendes visse bud Christen Munk i Bested med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have ladet stævne Ingeborg Andersdatter i Villerslev, Maren Nielsdatter med flere sst, som var hos Karen Jensdatter i Villerslev i Christen Lauridsens hus i hendes barnefødsel, for et vidne, de efter hendes bekendelse, som de siger, skal have vidnet, at hun skulle have udlagt en, ved navn Oluf Kræmmer, at skulle være hendes barnefar, hvilke vidne skal være imod hendes bekendelse, hun til herredsting skal have bekendt: så og efterdi Ingeborg Andersdatter og hendes medfølgere, som har været hos Karen Jensdatter, da hun gjorde barsel, deres kundskab såvel som og fornævnte vidnesbyrds vidne, som i kirken har været til stede, der barnet blev kristnet, alle samtlige heden strækker sig, det Karen Jensdatter i hendes højeste barnefødsels nød at have bekendt, Oluf Kræmmer at være hendes rette barnefar, hvilket og for præsten i kirken er bleven til kende givet, som forskrevet står, og ingen nøjagtige vidner derimod fremlægges, med hvilke det rykkes eller tilbage drives kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme, men finder Karen Jensdatters enige vidne, som ikke med oprakte fingre vidnet er, ej heller med nogen lovlige vidner bekræftes, imod hendes første bekendelse, som i hendes barnefødsels nød sket er, ingen magt at have, men magtesløs at være.

(393)

** var skikket Jacob Lauridsen i Fusøre på den ene og havde stævnet Peder Nielsen, ridefoged til Hald, på den anden side for en bekendelse vidne, han til Nørlyng herreds ting efter en misdæders ord og mundheld skal have forhvervet, indeholdende iblandt andet om seks daler, som Jacob Lauridsen skulle have været fornævnte misdæder, ved navn Søren Agerskov, pligtig, og sådan gæld ikke med hans brev eller segl skulle bevises sandfærdig at være, han ikke heller for samme bekendelse skulle være given nogen varsel: så mødte velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, og i de måder afstod samme bekendelse og dele, og efter sådan lejlighed bør de ikke at komme Jacob Lauridsen til hinder eller skade i nogen måder.

** var skikket Peder Bertelsen i Fusøre på den ene og havde stævnet Peder Nielsen, ridefoged til Hald, på den anden side for en bekendelse vidne, han skulle til vidende vorden, Peder Nielsen efter en misdæders ord og mundheld til Nørlyng herreds ting skal have forhvervet, indeholdende iblandt andet om seks daler, som Peder Bertelsen skulle have været fornævnte misdæder, ved navn Søren Agerskov, pligtig, formenende samme misdæders bekendelse, som ikke skal være varsel for givet, ikke burde at komme Peder Bertelsen til hinder eller skade: så mødte velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, og i de måder afstod samme bekendelse og dele, og efter sådan lejlighed bør de ikke at komme Peder Bertelsen til hinder eller skade i nogen måder.

(394)

** var skikket Jens Lauridsen i Helligsø på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Sinderup, herredsfoged i Revs herred, på den anden side for en dom, han til Revs herreds ting 26/4 sidst forleden, imellem Jens Jensen i Sinderupgård på Johanne Pedersdatters vegne og Jens Lauridsen, dømt har, og deri tildømt Jens Lauridsen at give Johanne Pedersdatter årlig, mens hun levede, 2 tønder bygmel, 1 tønde malt, 1 1/2 pund flæsk, og at holde hende en ko i græs og foder, endog Jens Lauridsen formente sig intet at være hende pligtig, ikke heller samme dom skulle være endelig: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder endelig, finder vi den at være som den udømt var, og fornævnte dele og æskning, derefter drevet er, ingen magt at have.

(395)

** var skikket Jens Lauridsen i Helligsø på den ene og havde stævnet Johanne Pedersdatter i Sinderup på den anden side for en hans kontrakts brev og segl, imellem hende og hendes salig husbond og ham, om opladelse på den gård, de ham opladt har, skal være gjort og ganget, hvilken kontrakts brev Jens Lauridsen formente sig i alle måder at have holdt, og den derfor burde magtesløs at være: så og efterdi Jens Lauridsen samme kontrakt i dannemænds overværelse gjort har, og den selv med forseglet, om hvis Tøger Pedersen og Johanne Pedersdatter, hvilken af dem længst levede, af ham til deres ophold skulle have, han og ikke her i dag vil benægte, samme hans signet jo mod hans vilje for samme kontrakt at være kommen, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kontrakt at sige eller magtesløs dømme.

(397)

** var skikket Søren Poulsen i Viborg på den ene og havde stævnet Poul Christensen, borger her sst, på den anden side for en dom, han lader sig af berømme her til landstinget skulle have forhvervet, hvori han skulle have bekommet vidner, dele og domme magtesløs, hvilken dom Søren Poulsen formener med vrang undervisning at skal være forhvervet, og mener sig ikke for den at være lovlig stævnet eller kaldt, tilmed ikke skal lyde endelig, og fornævnte dom fordi burde magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Poul Christensen sådanne ord ikke for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, eller fra sig med sin brev og segl bebrevet, han ikke heller vil være dem bestendig dem at have haft, men her i dag dem med højeste ed og oprakte fingre benægtet, tilmed og her for retten undskyldt og erklæret Søren Poulsen, så han ikke ved andet med ham end en ærlig dannemand, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dele ingen magt at have.

(398)

** var skikket Christen Sørensen Hegelund, borgmester i Viborg, på den ene og havde stævnet Bertel Jensen Kistrup, borger der sst, på den anden side, for han 24/11 sidst forleden, da han sad i fogdens sted på Viborg byting, ikke ville unde Christen Hegelund sin svar ind i tingbogen beskrevet imod en stævning, som Peder Nielsen, ridefoged til Hald, på hans husbond velb Knud Gyldenstjernes vegne havde i rette båret, anlangende Knud Gyldenstjerne der til tinge og havde ladet stævne Christen Simonsen, Peder Jensen Skriver og deres ---- rådmænd i Viborg, at skulle vidne, om det var dem ikke vitterligt, at Knud Gyldenstjerne havde befalet Gunde Skriver så og Christen Hegelund, at de skulle afhente bysvendene Søren Pedersen og Anders Eriksen, formente Bertel Kistrup deri at have gjort uret og burde derfor at stande til rette: så og efterdi af fornævnte otte mænds vidne forfares, Christen Hegelund 24/11 forleden at have begæret af Bertel Kistrup, som da sad i fogdens sted, det han måtte fange hans ord og svar indskrevet i tingbogen imod de vidner, som Gunde Skriver og han var stævnet og givet varsel for, den dag at skulle svare til, og Bertel Kistrup har ham det benægtet, da ved jeg ikke andet derom at sige, end Bertel Kistrup har jo sig deri forseet.

(399)

** var skikket Jens Olufsen Krag, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Mikkelsen i

Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, for en dom han til fornævnte herredsting 23/2 1609 dømt har, hvori han har tildømt Bagge Kjærulf i Kornum på sin hustru Anne Pedersdatters vegne at betale Jens Keldsens søn Christen Jensen og hans medarvinger 61 daler efter hendes egen forpligt efter tingsvidnes lydelse, og fremlagde Peder Bertelsen efterskrevne dom af Jerslev herreds ting 23/2 1619, og efterskrevne tingsvidne af fornævnte ting 21/8 sidst forleden, bemeldende Jørgen Olufsen at have ladet fordele Bagge Kjærulf for 89 rigsdaler, som var af den gæld salig Anders Pallesen var Jens Keldsen i Ålborg pligtig: da efter sådan lejlighed, at efterdi Bagge Kjærulf findes tilforn to gange for samme sag at være hid stævnet og kaldt, og han dog ikke er mødt, eller nogen på hans vegne hans lovlig undskyldning herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori samme dom og dele er funden billig og retfærdig at være dømt og forhvervet, og burde ved magt at blive, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny ---- , hvilke dom endnu stander ved deres fuldmagt og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Bagge Kjærulf har haft noksom lang respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og det da ikke sket er, så Jørgen Krag derfor har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke han endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse eller modstand her at gøre, men sig nu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og doms lydelse samme herredstings dom og deler lovlig og retfærdig at være dømt og forhvervet og bør ved magt at blive.

(401)

** var skikket Christen Jørgensen Guldsmed, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Sørensen i ---- holm, for han 24/11 sidst forleden på velb jomfru Dorte Skeels vegne, efter hendes fuldmagt, skal have ladet ham fordele til Viborg byting for noget sølv, han skulle have at forarbejde for hende, uanseet at hun en part ud af samme sølv i arbejde har bekommet og oppebåret, og han dog skal være delt for alt sammen: så og efterdi Christen Guldsmeds bog, nu fremlagt er, bemelder jomfru Dorte Skeel en part af hvis sølv, han af hende annammet har, igen i 3 sølvskeer at skulle have fanget, og Christen Sørensen sådant ikke ville benægte, eller anden bevis med fornævnte fuldmagt og delsbrev fremlægges, Christen Guldsmed dog for al bemeldte sølv er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af den dele kvit at være.

(0)

17/1 1618.

(1)

** (fortsat fra ikke bevaret blad) og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hindborg herreds ting 21/7 sidst forleden, 12 mænd at have vidnet, at de var udganget af tinget, eftersom de af tinget var dertil nævnt, og da der så de, at Mads Jensen i Krarup havde på en vogn to ---- fulde af hø, og der de indkom på tinget, tilbød Mads Jensen Christen Jensen i Janderup fornævnte hø og 3 mark, som han var tildømt at udlægge, og samme 3 mark synligen på tinget udlagde, og ingen dele ville stande. (fortsættes på ikke bevaret blad)

(2)

** var skikket Christen Jensen i Flading hans visse bud Peder Christensen, foged på Knivholt, og havde hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herred, Staffen Jensen i Flading hans bane, som 1/12 sidst forleden er død bleven, sandemænd at udlede, hvad var ham til bane og livs lagt, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 22/12 sidst forleden, Christen Skrædder i Flading med flere at have vidnet, at den dag tre uger var de med flere folk inde til Christen Savmands i Flading og der så og hørte, at Staffen Jensen, som tjente Christen Savmand, og Christen Poulsen havde nogle ord sammen, og Staffen Jensen stod og slog sin hånd imod bordet og sagde til Christen Poulsen, slå fra dig din skælm, der farer en djævel i dig, og Christen Poulsen den tid gjorde nødværge og værget sit liv: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Poulsen at være Staffen Jensens bane, og derfor svor ham manddød over og til sin fred, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(3)

** var skikket velb Niels Arenfeldt til Knivholt hans visse bud Peder Christensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 6/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anders Hellesen ved Bangsbo strand, Peder Tomasen og Oluf Mikkelsen sst for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 15/9 sidst forleden vidner har, formeldende at de den fredag næst tilforn var 14 dage var ved stranden imellem ---- og ---- og begæret med flere af velb Otte Skeels tjener noget tjære og savdeler af flodmålet og en mast, og lagde det sammen i en bunke, og at Christen Foged ved Fladstrand kom selv fjerde og ville have fornævnte mast og gods fra dem, og sagde at de havde bjerget det, og at Peder Christensen og ville sætte værge med dem og skulle have haft en værge dragen og skulle have sagt, at han skulle vove hans liv på Palle Tøgersen og skulle have kaldt ham en gammel skælm, formenende samme vidne ikke så noksom nøjagtig sandfærdig at være, som det sig burde, af den årsag at fornævnte vidnesmænd ikke skulle have måttet handle med samme gods efter deres egen nøje, vilje og tykke, som han formener, og Peder Christensen benægtede sig ikke sådanne ord om Palle Tøgersen at have haft, og derhos her for retten undskyldte Palle Tøgersen, så han ikke vidste andet med ham, end som en ærlig dannemand i alle måder: og efter sådan lejlighed afstod Otte Skeel samme vidner, nu hid kaldt er, så de skal være kasseret og som de uvidnet og uudgivet var, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(4)

** var skikket Mikkel Christensen, foged til Ørum slot, på den ene og havde stævnet Søren Christensen i Stagstrup på den anden side, for han i forleden sommer har tribuleret og forfulgt kronens tjenere i Skyum birk, både sandemænd og andre, til fornævnte birketing og landsting, så og ---- af kronens tjenere for korn, de skulle have ---- til ham for samme ---- , han dem har påført, uanseet Søren Christensen findes til Thisted byting selv at være delt og lovforvunden, hvorefter han siden her til landsting og skal være delt, formente efter for berørte lejlighed, at hvis domme og deler, som Søren Christensen har forhvervet, imidlertid han ikke selv har været lovfast, bør magtesløs at være: da efter sådan lejlighed, at dersom det befindes Søren Christensen nogen domme eller deler at have forhvervet, midlertid han selv var umyndig, da bør de magtesløs at være.

(5)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand på Vestervig, hans visse bud Niels Rasmussen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, på den anden side for en klage vidne, han der til bytinget over en af kongens bønder,

Christen Jensen i Thisted, 6/12 sidst forleden har udstedt, formeldende iblandt andet det Peder Poulsen i Thisted med en skriftlig klage ---- over Christen Jensen og Peder Jensen i Thisted, og i samme klage agter og regere dem skyldig og brødig i hans søns død, og ej fornævnte foged har villet agte eller anse den erklæring, Peder Poulsen dem tilforn til Hundborg herreds ting har med erklæret, formenende efter slig lejlighed samme klage ikke er så lovlig noksom og nøjagtig at være, at den bør nogen magt at have: så mødte Jørgen Pedersen i Tisted på Peder Poulsens vegne og afstod samme klage, så den ikke skal komme Christen Jensen til nogen forhindring.

(6)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand i Vestervig, hans visse bud Niels Rasmussen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Dorte Lauridsdatter i Lund, Anne Lauridsdatter på Bjerget på Hannæs samt andre vidnesfolk, 13 personer karle og kvinder, på den anden side for et vidne, de til Hannæs ting 29/11 sidst forleden vidnet har, at Christen Pedersen, født på Bjerget i Hannæs, er i hans 18. år, og ej de i samme deres vidne skal have forklaret eller navngivet, hvad år, måned, dag eller tid Christen Gregersen skal være født: så og efterdi samme vidne ikke medfører, nogen varsel for det at være givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende det så noksom, at det bør nogen magt at have.

(7)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, på den ene og havde stævnet Christen Olufsen, værende i Sæby, på den anden side for en vidne og hjemmel, han til Sæbygårds birketing 6/12 sidst forleden vidnet og hjemlet har, indeholdende en rævekrop, som han skulle have bekommet på Gerumgård og den hjemlet Peder Olufsen i Skibtved, endog Peder Olufsen samme rævekrop med krop og skind skulle have bekommet fra Otte Skeels hunde, som han formener, i Bangsbo skov: så og efterdi fornævnte hjemmel og vidne ikke er hjemlet eller vidnet på fersk fod, men rum tid efter sådan skulle være sket, Christen Olufsen ikke heller fremlægger nogen tilstand eller bevis af hvem på Gerumgård, han samme rævekrop skulle have bekommet, som samme hans hjemmel om formelder, og bemeldte vidnesbyrd ikke har vidnet endelig men selv lagdt deres vidne i tvivl, da finder vi efter sådan lejlighed samme hjemmel og vidne ingen magt at have.

(8)

** var skikket velb Mogens Krag til Glomstrup hans visse bud Mikkel Christensen i Skjoldborg med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet velb Hans Dyre til Ullerupgård for en sigtning, han 4/11 sidst forleden skal have tilsagt Mikkel Christensen, at idet han har forment, Oluf Pedersen og Anders Pedersen at have gjort imod KM lov og ret efter tingsvidnes indhold, det havde ham løjet dem på, som ingen ærlig karl, indtil han kunne det bevise, hvilket han formener, at Hans Dyre aldrig skulle bevise Mikkel Christensen over, men Mikkel Christensen straks kunne bevise sine ord, som hans æsknings håndskrift om formelder, at være sandfærdige ord, han har haft, som er ført med loven, at den formelder, at man skal tale sig til rette og ikke tage sig til rette, for det andet at Oluf Pedersen og Anders Pedersen selv har bekendt, at de 24/8 sidst forleden tog en bøsse fra Anders Nielsen i Malle, Niels Krags tjener: da efter vores underhandling blev alle hvis vidner og breve fornævnte ord anlangende, nu hid stævnet er, frastået, så de skulle være aldeles kasseret og som uudgiven og ikke komme nogen til hinder eller skade i nogen måder.

(11)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Niels Terkildsen i Hovsør, Christen Vognsen i lille Hillerslev med flere herredsnævninger i Hillerslev herred, for de til fornævnte ting 11/10 sidst forleden har to hans tjenere, ved navn Oluf Pedersen og Anders Pedersen, ran oversvoren for en bøsse, de skulle have tagen fra Anders Nielsen i Malle, hvilke deres ed Hans Dyre formener ikke så rigtig og ret at være svoren, så den burde ved magt at blive, efterdi Hans Dyre har selv tilstanden dem samme bøsse at tage fra Anders Nielsen: så og efterdi loven formelder, at ganger den, der sigtet er, ved dens koste, der ham sigter, førend svoret vorder, da skulle nævning ej derom adskille, og efterdi nu bevises Hans Dyre at have været fornævnte hans tjeneres hjemmel til samme bøsse, de havde Anders Nielsen frataget, og i så måder kosten vedgået, førend svoret er, og fornævnte nævninger dog har Oluf Pedersen og Anders Pedersen ran oversvoret, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævningers ed ingen magt at have, og efterdi Anders Poulsen imod slig fornævnte lejlighed har sted fylding på nævninger, da ved vi ikke andet derom at sige, end han jo sig deri har forseet, dog for vores og andre gode mænds bøns skyld afstod Hans Dyre samme forseelse med Anders Poulsen.

(13)

** var skikket velb Niels Krag til Agerkrog, KM befalingsmand på Asmildkloster, med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mikkel Pedersen i Hillerslev, Laurids Tomasen i Skovsted med flere synsmænd for en synsvidne, de til Hillerslev herreds ting 2/9 sidst forleden skal have afhjemlet, at de skulle have seet en liden bøsse, som Anders Nielsen i Malle skulle have vedkendtes og sagt, der lå en hare rumpe bag i bøssen, og harehår blev skudt af bøssen, og Anders Nielsen samme tid ved din højeste helgens ed skulle have benægtet, at det ikke var i den, den tid den blev ham frataget, formener derfor samme deres vidne bør magtesløs at være: så og efterdi Keld Nielsen og hans medbrødre synsmænd har hjemlet 2/9 om hvis hår, de skulle have fundet i samme bøsse, som 24/8 er bleven Anders Nielsen fratagen, og så lang tid været ham fra hænde, og ikke straks på fersk fod, da han den har mistet, er bleven beseet, hvad der da i var, Anders Terkildsen og hans medbrødre og har hjemlet om de åsteder, Oluf Pedersen og Anders Pedersen, som samme bøsse taget har, selv for dem har vidnet og tilkende givet, dem selv til befrielse, samme synsvidne ikke heller er endelig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidner så noksom, at de bør nogen magt at have, og efterdi samme sigtelse ikke fremlægges, da bør den magtesløs at være, indtil den fremkommer.

(16)

** var skikket velb Hans Lykke til Krabbesholm på den ene og havde stævnet Christen Jensen i Lund og Anders Madsen sst på den anden side for et vidne, de til Hindborg herreds ting 18/11 1616 vidnet har, formeldende at de 6/8 samme år skulle have været for Krabbesholm port og der at skulle have tilbudt Hans Lykke, at han skulle lade hans bud komme til Krarup mark, Mads Jensens korn at tælle, førend han lod det indage, at han hans anpart KM tiende deraf kunne annamme, hvilken deres vidne Hans Lykke formente at være en sankevidne og unøjagtigt at være og ikke komme ham til forhindring: så og efterdi samme vidne ikke er vidnet på fersk fod, det og med delsbrev bevises, den anden mand i samme vidne, Anders Madsen, at have været delt og lovforvunden, da han og hans medbrødre vidnede samme vidne, tilmed og genparten til samme vidne, som Hans Lykke nu

fremlagt har, ikke stemmer overens med hovedvidnet om hvad enkende dag, Jens Lauridsen og Jens Pedersen samme korn skulle have tilbudt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(19)

** var skikket velb fru Sofie Below, salig Christen Thotts efterleverske, hendes visse bud Christen Jensen, skriver på Skivehus, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter en anden opsættelse at have stævnet Sti Andersen i Hem, Christen Madsen med flere i Estvad for en vidne, de til Hindborg herreds ting 8/3 sidst forleden vidnet har, anlangende en liden ---- imellem Krarup mark og Hem mark, som kaldes Underdalen, og har vidnet det at være ret gårds eng til den gård i Hem, som Søren Andersen og Niels Jensen iboer, og en part at have vidnet, det at være brugt til fornævnte gård for 20 år siden, og ikke har vidnet, hvem det siden har brugt i fornævnte 20 år, og de i så måder har vidnet om ejendom, som ikke med sandemænds breve, ridemænds breve ej heller med lovhævder skulle bestyrkes: så og efterdi Sti Andersen og hans medbrødre vidnesbyrd, Christen Madsen undtagen, ikke aleneste har vindnet om brugning men også om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, og Christen Madsen så om samme engs brugelighed vidnet har, hans vidne ikke er uden én persons kundskab, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være, og efterdi Niels Christensen og hans medbrødre synsmænd gørligen har hjemlet om hvis skade, med fornævnte tøjring skulle være gjort på samme stykke eng, samme deres syn og bemelder dem ikke at kunne se nogen hultråd på samme eng at være gjort for vand, som stod over samme eng, da kunne vi ikke kende den deres syn så noksom, at den bør nogen magt at have, men efterdi Peder Lauridsen og hans medfølgere udtrykkeligen har hjemlet om hvis skade med tøjring og hultråd, de på fornævnte stykke eng har seet at være gjort, og intet derimod fremlægges, med hvilke det tilbage drives kan, ikke så at være, som de om hjemlet har, ved vi ikke imod samme deres syn at sige, sammeledes efterdi det befindes, sagen om fornævnte enge to gange for herredsfogden at have været indstævnet, og ingen er mødt til gensvar, hvorfor han to uendelige domme har udgivet, og Hans Lykke samme eng tildømt, og ingen samme domme har igen kaldt, men Hans Lykke sagen tredje sinde for ham har indstævnet, og ingen endda er fremkommen nogen modstand derimod at gøre, og han fordi ved endelig dom har tilfunden samme eng Hans Lykke for ejendom at efterfølge, vidste vi ikke samme hans dom at imodsige, men ved magt at være, i lige måde efterdi med fornævnte 12 synsmænds vidne, som nu er ved magt kendt, bevises samme skade med tøjring og hultråd på fornævnte eng at være gjort, og af fornævnte synsvidne erfares Mads Jensen, der han for samme skade er tiltalt, at have haft syn til stede, og det såvel som sine bøder tilbudt og i så måde gerningen vedgangen, og fogden har tildømt ham uret at have gjort og burde for samme eng, han tøjret har, at bøde sine 3 mark og engskaden efter loven, kunne vi ikke finde hans ulempe deri at være, eller samme hans dom at imod kende, dog efterdi Mads Jensen findes ydermere at være fordelt, end dommen om formelder, finder vi ham af denne dele kvit at være.

(23)

** var skikket velb Hans Pors til Nørgård på den ene og havde stævnet Anders Knudsen, borger i Skive, og Peder Christoffersen, borgmester der sst, med flere for en kontrakt, de samtligen skulle have forseglet og underskreven, som skulle være skreven i Skive 19/8 sidst forleden på Niels Jensen, barnfødt i vester Assels, som blev dræbt i Krejbjerg sogn i Salling, og døde ---- 18/8 under badskærs hånd, og iblandt andet skulle have indført i samme kontrakt, at han intet beskyldte Christen Nielsen, som skulle have gjort ham sår og skade, for hans død, hvad heller Niels Jensen

levede eller døde af samme skade, og skulle have ladet samme kontrakt skrive efter Eske Jensen i Krejbjerg hans begæring og ikke efter Niels Jensens egen begæring: så og efterdi det befindes Niels Jensen at have ligget der i Skive under badskærs hånd tre uger efter han fik samme sår og skade, og ikke bevises des midlertid i nogen måder at være talt eller forhandlet imellem ham og Christen Nielsen om nogen forligelse eller kontrakt for samme skade, førend fornævnte yderste dag og tid, Niels Jensen med døden har været ---- , og er død og afgangen, samme kontrakt skulle være gjort og forseglet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende bemeldte kontrakt så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(26)

** var skikket velb fru Sofie Below, salig Christen Thotts til Boltinggård, hendes visse bud Christen Skriver på Skivehus på den ene og havde stævnet Christen Jensen Bødker i Hindborg og Jens Andersen i Øksenvad på den anden side for et vidne, de til Resen birketing 5/11 sidst forleden vidnet har, anlangende den slagsmål med Christen Tomasen i Horskærgård og Simon Jepsen i Øksenvad, og de skulle have vidnet, at Anders Andersen i øster Grønning skal have med været og slaget Christen Tomasen og Simon Jepsen, hvilke han højlig ved sin ed dog skulle have benægtet, ikke at have med været eller seet nogen slås den aften, men aldrig vidste af sagen at sige, førend hans søn ung Anders Andersen kom til ham og berettede det: med flere ord dem imellem faldt, da formedelst vores bøns skyld så og efter velb Claus Below til Spøttrup hans begæring afstod Jacob Lykke og Hans Lykke al den forfølgning, som de har over KM bønder, Anders Andersen, Laurids Andersen og Christen Tomasen, for samme sag, så samme voldsed, så vidt deres personer anlangende, ikke skal komme dem til hinder eller skade i nogen måde.

(27)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Ørum, på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Klostergård, herredsfoged i Hundborg herred, på den anden side for en dom, han til Hundborg herreds ting 20/10 sidst forleden dømt har, i hvilke dom indeholder at havde dømt hans tjener fra klage, som han ville have over hans søn, Niels Christensen, for han 24/8 havde haft nogen ord i Vang kirke og tilsagt præsten, siden prædiken var begyndt, at det var høstdage, og da vidste fogden ham ingen klage at lide, inden Niels Ibsen kunne det bevise, at han havde gjort ulyd i kirken, og ikke anseet retten men dømt imod retten, og bør derfor at stande til rette: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig derom imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Mogens Jespersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han nogen tid siden forleden dømt har, imellem velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Sejlstrup, og en KM tjener Astrup, ved navn Mogens Lauridsen i Borup, anlangende kost og tæring for to fanger, som en tid lang på Sejlstrup at have været i hægte, og i samme sin dom har tilfundet Mogens Lauridsen at skulle på KM vegne stande Gunde Lange til rette eller lide tiltale, og ikke i samme sin beslutning har navngiven, hvorfor Mogens Lauridsen skal lide tiltale eller at stande til rette: med flere ord dem derom imellem var, da efter vores underhandling afstod Gunde Lange samme dom, så vidt den sig belanger om fornævnte ret, over fornævnte fanger holden er, med deres omkost, så Mogens

Lauridsen alene skal betale fornævnte to fangers fortæring, midlertid de har været anholden på Sejlstrup, og dermed kvit at være.

(28)

** var skikket Jørgen Pedersen, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged der sst, for en dom han til Thisted byting 2/4 1614, imellem velb fru Anne Brahe hendes fuldmægtig og Jørgen Pedersen, skal have dømt og afsagt efter adskillige breve, som for ham var i rette, anlangende nogen havre, som Jørgen Pedersen skulle have bekommet af hendes fuldmægtig, uanseet hendes foged og fuldmægtig ikke har gjort eller holdt sin brev og løfte, at han har forskaffet Jørgen Pedersen så meget havre, som hans brev om formelder, formener ham ved sådan hans løfte en stor og drabelig skade tilføjet til mange hundrede daler, dersom den gode frue ville ham den skade betale, vil Jørgen Pedersen være overbødig betaling for den havre, som nu æskes, og mener ikke ret at være, at betaling efter brev og segl burde at betales, førend levering er sket, og efterdi samme dom er uendelig, mener den magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, finder vi den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte bytings dom ikke heller er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til byting at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig at dømme og adskille som det sig bør.

(31)

** var skikket hr Christen Poulsen Resen, sognepræst til Vestervig, hans visse bud Niels Rasmussen, ridefoged til Vestervig kloster, på den ene og havde stævnet Erik Nielsen, borger i Thisted, på den anden side for et hjemmel, han til Revs herreds ting 11/7 1612 gjort har, og deri var Laurids Nielsen i Hillerslev hans hjemmel og tilstand til to agre på Helleris mark indtil så længe, han derom kom anderledes i forfaring, uanseet fornævnte gård Helleris med agerjord, eng og anden tilliggelse skal være hr Christen Poulsens, og ej han, samme gårds ejendoms rette jorddrot, til samme sin ejendoms bort hjemmel skal befindes at være stævnet eller kaldt: så og efterdi af fornævnte tingsvidne forfares, Erik Nielsen da at have været en fuldmægtig ridefoged i Ørum len, så samme hjemmel ikke på sin egen men på sin husbond lensmanden Jørgen Lunges vegne at have gjort, og han ikke hertil findes stævnet og kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme hjemmel at dømme, førend han og dertil lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(32)

** var skikket Jens Vinter, foged på Bøgsted, på den ene og havde stævnet Poul Harildsen i Sindal på den anden side, for han har ladet en hans husbonds tjenere fordele, ved navn Hans Andersen i Sparrevogn, til Horns herreds ting 24/11 sidst forleden for hans tjeneste, han skal have lovet ham og ikke holdt, uanseet at Hans Andersen ikke skal have lovet ham tjeneste, ej heller Poul Andersen skal det bevise, som han formente, eller er ham noget pligtig i nogen måder, eller for samme dele at skulle være givet lovlig varsel: så og efterdi det befindes Hans Andersen at have været i Poul Harildsens tjeneste og ikke gøres bevislig, ham samme sin tjeneste lovlig at have opsagt, førend han den undveget har, så han derfor er delt bleven, da ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør, og efterdi fornævnte herredsfogeds dom i beslutningen bemelder, Anders Christensen eller nogen på hans vegne ikke den dag at være mødt til gensvar, og han dog har endelig tildømt ham uret at have gjort og burde at lide tiltale, ved vi ikke samme hans dom at følge, men finder den ingen magt at have.

(34)

** var skikket Hermand Jensen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Søren Christensen i Kærup, for at eftersom ham er til vidende vorden, det Søren Christensen skulle have ladet læse en landstings stævning over ham til Ålborg byting i hans fraværelse, og siden derefter forhvervet en uendelig landstings dom, indeholdende det Hermand Jensen ikke så rigtig skulle have holdt en håndskrift, som han skal have given velb fru Margrete Urne, Niels Bilds til Ravnholt, lydende på 250 daler, endog han på det femte år siden gav hende to sine håndskrifter på samme gæld, og efter slig lejlighed formener, samme dom med vrang undervisning at være forhvervet, og at den fordi burde magtesløs at være: så og efterdi det første Hermand Jensens brev, han nu tiltales for, findes at være dateret ao 98 i sin indhold, at han næst efterfølgende 3 år skulle betale benævnte 250 daler og den sidste rest at være forfalden sankt knuds dag 1601, og derimod fremlægges Hermand Jensens forpligt, dateret 20. dag juli 1613, at han på fornævnte summa og des efterstående rente skulle give fru Margrete Urne en ny hovedbrev til sankt hans dag 1613, og da ham hans forrige hovedbrev igen at skulle leveres, med videre des indhold, derhos også fremlægges Hermand Jensens hovedbrev efter samme forpligt, dateret 17/6 1613, på 300 rigsdaler, som både fornævnte 250 dalers hovedsum og rente er ham for efterladt, og på fornævnte 250 dalers brev sig refererer, så den hermed noksom synes at være kasseret, her foruden også fremlægges Niels Bilds underskrevne og forseglede sendebrev, hvis hånd og segl hans hustru såvel som hans fuldmægtig her for retten ikke har villet beneje ikke hans at være, dateret 29/9 1614, samme år efter at fornævnte 300 dalers hovedbrev af Hermand Jensen er udgivet, i sin indhold at dersom han ikke betaler ham de 300 daler for det gods i Ålborg, skal han ham ved sin fuldmægtig på det højeste lade forfølge, så der ud af erfares, Niels Bild at have haft bemeldte 300 dalers brev i sin hånd og værge, hvilke fornævnte sidste Hermand Jensen udgivne forpligt og hovedbrev findes at være hjemløst, og nu skåren, som for er rørt, her i rette lagt, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke at kunne tildømme Hermand Jensen efter fornævnte 250 dalers brev, som med fornævnte sidste brev findes at være dødt og kasseret, på hans ære at kunne lide nogen tiltale.

(41)

** var skikket Jørgen Pedersen i Thisted på Peder Poulsen i Thisted hans vegne på den ene og havde stævnet Christen Jensen og Peder Isaksen i Thisted på den anden side for et vidne, de til Hundborg herreds ting 13/11 sidst forleden vidnet har, og i samme deres vidne ind ---- al skyld og brøde på den fattige og døde menneske, som Peder Pedersen formener uskyldig at være dræbt og omkommen, endog fornævnte vidner har vidnet, at samme drab skulle være sket af nødværge, uanseet at den, der dræbtes, kendes at have en kæp i sin hånd, som han selv bekender, så Christen Jensen og Peder Isaksen har til ---- og fra, og hverken hindret samme drab eller dræberen anholdt, men de samtlig er dragen ad marken og ladet denne fattige sår gjorte menneske ligge i marken og ikke ført ham til badskær, og kunne være muligt, havde han straks kommen til badskær, havde han været en levende menneske, men de med samme vidne ville ikke aleneste vidne den, som dræbte, kendes til fred men dem selv til befrielse, tilmed skal ikke varsel være givet for samme vidne så noksom lovligt, som det sig burde, og bør fordi magtesløs at være: så og efterdi Christen Jensen og Peder Isaksen deres vidne med deres bekendelse og mundheld er her for retten, efter at de særdeles er bleven eksamineret og forhørt, ikke konkorderer, de ej heller selv i denne deres særlige bekendelse stemmer overens, som dog tilforn til deres værneting med lige svoren ed og i en mening vidnet har, fornævnte synsvidne og vidner og om flere sår og skade i sin indhold sig heden

strækker, end Mikkel Skrædder hans skriftlige klage om formelder, bemeldte klage, som til Thisted byting gjort er, ikke heller med fornævnte vidner og syn stemmer overens, men alle fornævnte vidner, syn og klage i så måder, som for er rørt, findes at være tvært imod hverandre, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende dem så rigtig og nøjagtig, at de bør nogen magt at have, og efterdi bemeldte sandemænd på fornævnte vidner, som nu er undersagt, har funderet deres tov, da finder vi i lige måde den deres ed magtesløs.

(46)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på Laurids Nielsen, Iver Olufsen og deres medbrødre sandemænd sst deres vegne på den ene og havde stævnet Jacob Christensen i Langtved birkefoged på den anden side for en dom, han 19/12 forleden til Sæbygårds ting dømt har, anlangende eftersom fornævnte sandemænd havde ladet for ham i rette stævne velb Peder Munk til Sæbygård for dom, menende ham pligtig dem igen at give hvis bevislig kost og tæring, de på to rejser her til landstinget har anvendt, eftersom han dem for deres ed og tov, de til Sæby byting over nogle hans tjenere 23/7 forleden gjort har, til landsting på deres fælding har ladet stævne, og deres ed og tov der stadfæstet, og ikke Jacob Christensen efter recessens formelding har tildømt dem kost og tæring: så og efterdi fornævnte birkefogdens dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen igen til birkefogden at indkomme, og ham derom at adskille, som det sig bør, når det bliver lovlig for ham indstævnet.

(47)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på hans bror Peder Mikkelsen, rådmand der sst, hans vegne på den ene og havde stævnet Henrik Hermandsen, byskriver i Sæby, på den anden side for en dom, han til Sæby ting 3/12 sidst forleden dømt har, og tildømt Poul Kock, byfoged sst, på KM vegne alt hvis gods, gård og bohave, salig Peder Lauridsen, som var borger i Sæby, sig han har efterladt, efterdi at arv og gæld efter tingsvidnes indhold skal være vedersagt, og ingen inden år og dag skal have æsket eller påtalt nogen gæld på rum tid siden, uanseet Peder Mikkelsen inden trødings dag for ting og dom har ladet for stævne og lovligen æsket salig Peder Lauridsens anpart i 44 dalers gæld såvel som hvis gårde, gods, bohave og børnepending, han af sine søskendes fædrene og mødrene havde under værgemål, sammeledes stævnet Else Olufsdatter, Laurids Pedersen, Johanne Pedersdatter, Inger Pedersdatter, Maren Pedersdatter og Kirsten Hansdatter med deres lovværge, derhos blev fremlagt efterskrevne tingsvidne af Sæby byting 7/2 1616, Bertel Pedersen med flere borgere at have vidnet, at 11/6 da sidst forleden, da salig Peder Lauridsen i Sæby kirkegård blev begravet, da lod Poul Kock registrere salig Peder Lauridsens efterskrevne gods: så og efterdi med fornævnte tingsvidne bevises, arv og gæld over graven efter Peder Lauridsen at være forsvoren, og nøglen af hans hustru kastet på graven, så Poul Kock straks efter prædiken har ladet dem optage, og på KM vegne med borgmestre og råd, som til stede var, så og andre godtfolk hans efterladende bo besøgt og registreret hvis gods der fandtes, og siden døren for det tillukket, og ikke bevises Peder Lauridsens hustru eller arvinger siden noget af hans efterladende gods at have forrykket, eller dem dermed befattet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vedersigelse at sige eller magtesløs dømme, og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og der ved endelig dom at ordeles, som det sig bør.

(49)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Nielsen og Peder Mikkelsen, rådmænd i Sæby, på den anden side for et vidne, de til Sæby byting 8/10 sidst forleden vidnet har, anlangende nogle ord, Peder Munk skulle have talt Hermand Henriksen og Søren Mikkelsen, borgere i Sæby, til ved Peder Hansens hus sst 24/10 sidst forleden, hvilke vidner er vidnet imod den gode mands benægtelse ved højeste helgens ed, menende fordi samme vidner ikke nøjagtig at være, at de bør nogen magt at have men magtesløs: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om nogen ord, de siger Peder Munk ude på gaden til Hermand Henriksen og Søren Mikkelsen skal have haft, og ikke sådanne ord for ting og dom skulle være faldet, ej heller han dem vil være bestendig, men ved sin ed benægter, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have.

(50)

** var skikket velb Jørgen Grubbe til Tostrup hans visse bud Niels Basse i Nandrup med en opsættelse her af landstinget 6/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Sørensen i Harregård, herredsfoged i Harre herred, for han har funden fra syn og hjemmel, som han har haft på Harre mark i det stykke ejendom, kaldes Terkilds kær, på Jørgen Grubbes vegne til Harre herreds ting 30/10 forleden, uanseet mester Otte Christensen, skolemester i Viborg, var stævnet med hvis breve, han havde at holde sig til samme ejendom med, som skal være med varsels seddel at bevise, og herhos fremlagde efterskrevne vidisse af salig kong Frederik den andens brev, dateret Frederiksborg 26/6 1562, som indeholder at efterdi hans nådes kære far har givet og forordnet til læsemestrenes og skolemestrenes underholdning i Viborg to kannikdomme, som er Fly præbende og Kallerup præbende, da ville hans majestæt, at hæderlig kapitel i Viborg domkirke altid derefter skulle have fornævnte to kannikdomme i forsvar: så og efterdi Niels Basse på hans husbonds vegne alene har ladet stævne mester Otte Christensen for syn til den ejendom, han med ham på skolens vegne omtrætter, og ikke han derfor har ladet give menige kapitel varsel, som skolens ejendom burde at forsvare efter kongelige privilegier, som forskrevet står, og herredsfogden fordi ikke har vidst at stede ham samme syn beskrevet, førend han stævnet menige kapitel derfor, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende hans ulempe deri at være, eller ved imod samme hans dom at sige.

(52)

** var skikket Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, på den anden side for en dom, han til Thisted byting 26/7 sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har tildømt Anne Jespersdatter, salig mester Palle Knudsens efterleverske, at udgive til hendes steddatter, salig mester Palles datter, Anne Pallesdatter halvparten af en opredt seng eller og 50 sletdaler i steden, som hendes salig far skulle have lovet at give hende efter en skiftebrev, som er gjort i Ålborg imellem mester Palle og hans forrige stedbørn, så og Anne Pallesdatter, efter deres salig mor, endog Staffen Nielsen formener, samme løfte med vilkår at være givet, herhos blev fremlagt efterskrevne skiftebrev, dateret Ålborg 12/6 1613, som er gangen imellem mester Palle og hans stedbørn, såvel som og hans egen datter Anne Pallesdatter, om hvis samme børn efter deres mor Maren Rasmusdatter kunne tilfalde: så og efterdi for byfogden har været i rette lagt bemeldte skiftebrev, som i Ålborg imellem mester Palle på den ene og hans stedbørn, såvel som hans eget barn, Anne Pallesdatter, på den anden side gjort er, hvori klarligen specificeres hvad enhver fornævnte børn efter deres salig mor Maren Rasmusdatter er tilfalden, og i samme skiftebrev besluttes, mester Palle at have lovet at tage Anne Pallesdatter, som da var kun 2 år gammel til sig, og hende at forsørge med ærlig underholdning, klæde, føde og ærlig optugtelse,

til hun kunne blive ærligt forseet og komme i mands vold, om Gud aller mægtigste så længe sparede ham liv på begge sider, så hun hos ham intet skulle tære af hendes eget, item når hun kunne blive forseet eller i andre måde ville fare fra ham efter hans vilje, skulle hendes mødrene hende ubehindret følge, og der foruden lovet at skulle give hver en god ustraffelig seng eller 50 daler i steden, item dersom hun blev ham hørig og lydig og skikket sig vel og blev forseet, skulle han gøre hende en ærlig fri bryllups kost, hvilke løfter alle med vilkår er gjort og strækker sig heden, om Gud aller mægtigste så længe sparede ham livet, at hun i så måde kom fra ham, hvilket ikke sket er, men han i hendes ungdom ved døden er afgangen, og ikke han har tilbudt hans arvinger sådanne løfter at holde, som han i så måder med vilkår gjort har, og fornævnte byfoged dog har tildømt Anne Jespersdatter halvparten af en seng eller pending til Anne Pallesdatter at udgive, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at følge, men finder den ingen magt at have, dog vor vores bøns skyld afstod Staffen Nielsen hvis, byfogdens forseelse deri kunne være.

(55)

** var skikket Svenning Pedersen i Romlund på den ene og havde stævnet Søren Glarmester sst på den anden side for et vidne, han 12/12 sidst forleden til Vorde birketing skal have vidnet, at han skulle have lejet et stykke jord af Svenning Pedersen, som skulle være af hans gårds jord, hvilket Svenning Pedersen højligen benægter, sig ikke i nogen måder at have lejet og fæstet Søren Glarmester noget af sin gårds jord, men et stykke jord skal han ud af sin godvillighed lånt Søren Glarmester: så og efterdi Søren Glarmester har vidnet, at det jord, han har af præstegårds jord i Romlund og har sæd i, har han lejet af Svenning Pedersen og ham derfor fornøjet, og Svenning Pedersen ikke benægter, at han jo har af samme jord med sæd, men i hans stævning såvel som her for retten bekender, ham det at have lånt, og i så måder vidnet vedgår, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(56)

** var skikket Svenning Pedersen i Romlund på den ene og havde stævnet Just Graversen i Løvel, Peder Skrædder i Romlund med flere sandemænd i Vorde birk på den anden side, for de efter Christen Pedersen i Romlund hans ulovlig og ubevislig sigtelse og imod hans benægtelse og vidne har ham vold oversvoren for sår og skade, han skal have gjort Christen Pedersen: da efter mange ord, dem imellem var, afstod de på begge sider alle hvis vold og lovmål, de har ladet hverandre for samme parlament og bordag overkomme, så alle hvis vidner, syn, klage, sigtelse, sandemænds ed og alle andre breve, de på enten sider imod hverandre i de sager forhvervet har, skal være kasseret, død og magtesløs og ingen til hinder eller skade at komme, og dermed blev de med sammenlagte hænder venligen og vel forligt og fordragen.

(57)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang hans visse bud Knud Pedersen i ---- med en opsættelse her af landstinget 27/9 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet velb Christen Prip til Søgård for en skøde og forvaring, Christen Prip skulle give ham på en gård i Rinds herred i Bjerregrav sogn og by, som Claus Christensen påboer, eftersom han med hans brev og segl sig til Stygge Høg forpligtet har, hvilket hans udgivne brev Knud Pedersen på Stygge Høgs vegne formente, han ikke at have efterkommet eller fuldgjort, hvorover Stygge Høg har været forårsaget ham med rigens ret at tiltale og fornævnte skøde at udfordre, og han efter for berørte lejlighed har fanget æskning over ham til hans værneting, menende ham i lige måder efter sådan lejlighed burde æskning til landsting efter

rigens rets indhold: så er Christen Prip ikke nu mødt eller nogen på hans vegne hans lovlig undskyldning herimod at gøre, og efter slig lejlighed blev Knud Pedersen undt samme æskning, så æskede han på Stygge Høgs vegne her i dag til Viborg landsting i lige måde, som til herredsting æsket er.

(58)

** var skikket Anders Ibsen i Katballe på den ene og havde stævnet Henrik Skomager og hans hustru i Viborg og Jesper Tøgersen sst på den anden side for en vidne, de til Viborg byting 22/12 på ham vidnet har, anlangende at han skal have slaget hatten af en drengs hoved, ved navn Jens Pedersen, hvilke han med højeste helgens ed har benægtet, at han ikke vidste, det at have gjort: så og efterdi fornævnte vidne bemelder, Anders Ibsen selv for tingsdom at have bekendt, at dersom han slog hatten af, da var det af drukkenskab og vanvare, og i så måder gerningen, de om vidnet har, vedgangen, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme, og efterdi fornævnte sandemænd, efter samme vidne og hans egen bekendelse, har Anders Ibsen vold oversvoret, ved vi ej ham af samme vold at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(61)

31/1 1618.

** var skikket Tomas Nielsen i Thisted og havde hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred, manddød at sværge over Oluf Andersen, født i Vorring, for hans salig bror Anders Nielsen i Kåstrup, han ihjel slog, og mente ham uden skyld og brøde at være af dage tagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 23/12 sidst forleden, Niels Andersen Skrædder i Kåstrup at have vidnet, at 2/12 kom Oluf Andersen, som tjente Iver Ibsen, kørende med to tønder i en vogn, og der han kom ad Anders Nielsen, slog Anders Nielsen til Oluf Andersen et slag på hans hoved, så han faldt af vognen, førend Oluf Andersen gjorde Anders Nielsen nogen skade, og så kom Oluf Andersen op og greb efter en vognkæp, og ikke kunne få den af vognen, for Anders Nielsen søgte efter ham, og i det fik Oluf Andersen fat i en fork og slog til Anders Nielsen med den i hans hoved, så han faldt om kuld, og i så måde var nødt til at værge sit liv: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Oluf Andersen manddød over og til sin fred efter fornævnte vidnesbyrd, og som de selv sanden om samme drab har udspurgt.

(62)

** var skikket Gunde Skriver og Christen Hegelund, borgmestre i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Christen Simonsen, Søren Bjerring med flere rådmænd sst for et vidne, de til Viborg byting 24/11 sidst forleden vidnet har, indeholdende at de skulle have hørt på rådhuset, det velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, befalede fornævnte borgmestre, at de skulle afskaffe og afsætte begge bysvende, ved navn Søren Pedersen og Anders Eriksen, og skaffe to andre i steden igen, hvilke deres vidne de formener ikke så noksom og nøjagtig, som det sig burde, og bør fordi magtesløs at blive: da efter sådan lejlighed, at efterdi det befindes, Peder Nielsen samme vidne i Knud Gyldenstjernes navn og på hans vegne at have forhvervet, og ikke han findes hid at være stævnet og

kaldt, da ved jeg ikke på samme vidne at dømme, førend Knud Gyldenstjerne og lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(63)

** var skikket velb Jens Juel til Keldgård, KM befalingsmand på Tranekær, hans visse bud Hans Poulsen i Nørholm på den ene og havde stævnet Jacob Nielsen i Smollerupgård, herredsfoged i Fjends herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herreds ting nogen tid forleden dømt har, og tilfundet hans tjener, Anders Mortensen i lille Torup, at fra sig levere ved hans ed hvis breve, han skulle have, som velb Envold Kruse til Hjermeslevgård skulle kunne tilhøre, og ikke fornævnte herredsfoged har anseet hvis, for ham har været i rette lagt, men sin dom på ham udgivet på den dag, efter samme doms dato, tinget ikke holdtes, og formente samme dom fordi ulovlig og burde magtesløs at være: da efterdi fornævnte dom, Morten Jørgensen fremlagt har, bemelder den at være dateret og udgivet 27/5, og fornævnte genpart derimod indeholder, den at være udgangen 29/5, som befindes ikke at være nogen sædvanlig tingdag, tilmed i så måder ikke med hinanden i datummen konkorderer, og herredsskriveren, samme domme skrevet har, ikke med tingbogen findes hid stævnet og kaldt, at deraf kunne forfares, hvilken med den kommer overens, ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme dom at dømme, førend han og med tingbogen lovlig stævnes, og da gå derom hvis ret er.

(64)

** var skikket Søren Jacobsen, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Jens Jepsen i Nørkær på den anden side for en dele, han på Laurids Badskær, borger i Skive, hans vegne over ham 19/12 sidst forleden til Skive byting forhvervet har, sagende ham 42 1/2 sletdaler, som Søren Jacobsen skulle være Laurids Badskær pligtig for den gård, som Søren Jacobsen af Laurids Badskær købt har, efter landstings kontrakts indhold, uanseet at Laurids Badskær ikke endnu efter landstings kontrakt at skal have Søren Jacobsen samme gård ryddelig gjort, ej heller samme kontrakt fuldgjort, hvor udover Søren Jacobsen endnu skal have fornævnte pending hos sig indtil så længe, at Laurids Badskær vil samme kontrakt fuldkomme: så og efterdi fornævnte kontrakt klarligen bemelder, Søren Jacobsen at skulle give Laurids Badskær for samme ejendom 85 sletdaler, halvparten til påske og anden halvpart til michaelis forleden, den og findes udenpå skrevet, den første summa 4/7 sidst forleden at være betalt, og af fornævnte skøde forfares, Laurids Badskær da standet og skødet ham samme ejendom, hvilken skøde med tingsvidne bevises Søren Jacobsen siden at være tilbudt, og ikke han den ville annamme, eller den sidste part af pendingen har betalt, og fordi for dem er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Søren Jacobsen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(66)

14/2 1618.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand i Vestervig, hans visse bud Niels Rasmussen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Pedersen, forrige degn i Helligsø og hans søn Ubbe Jensen på den anden side for åråd, de til Revs herreds ting 13/9 sidst forleden skal være oversvoren, og langt mere end seks uger forgangen, hvori de hverken har sat, settet eller borgen sat, formenende dem derfor burde efter recessen at fare som andre fredløse mænd, og derhos fremlagde efterskrevne tingsvidne efter nævningers ed af Revs herreds ting 13/9

sidst forleden, som bemelder 12 nævninger at have gjort deres ed, at efterdi Jens Pedersen har forpligtet sig, dersom han eller nogen, de ham pårører, har huset eller haft under deres gemme noget gods, Niels Jensen røvet fra Keld Andersen, da at miste sin hals, og vidner formelder, at Niels Jensen fulgtes med en bøsse og stok i sin hånd med Keld Andersen, og Niels Jensen straks, salig Keld Andersen er myrdet, kommen hjem med bøssen, og dertil med haft ---- og søgt vejen hjem til hans fars hus og fra sin fars hus samme dag, siden gerningen var gjort, og Jens Pedersen selv har bekendt sig, at have været hjemme samme dag, da svor de Jens Pedersen en fuld åråd over. så er Jens Pedersen og Ubbe Jensen ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på deres vegne deres lovlig undskyldning herimod at gøre: da efter sådan lejlighed, at efterdi Jens Pedersen og Ubbe Jensen findes tilforn tre gange for samme sag at være hid stævnet og kaldt, og de dog ikke er mødt, eller nogen på deres vegne deres lovlig undskyldning herimod at gøre, og tre uendelige domme derfor er udgangen, hvori Jens Pedersen og Ubbe Jensen er funden efter recessen at fare som andre fredløse mænd, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt, og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Jens Pedersen og Ubbe Jensen har haft noksom lang respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Knud Gyldenstjerne derfor har været forårsaget nu atter fjerde sinde for endelig som at lade stævne, og ikke de endnu er mødt, eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem nu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end Jens Pedersen Degn og Ubbe Jensen jo bør at fare som andre fredløse mænd.

(69)

** var skikket Anders Christensen i Smollerup og Niels Nielsen i Møgelbjerg og havde hid kaldt sandemænd af Fjends herred, om Maren Christensdatter, Niels Nielsens hustru, hendes bane at sværge, som Christen Andersen i Gundelund har dræbt og ihjel slaget med en kniv, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Fjends herreds ting 13/1 sidst forleden, Niels Nielsen, tjenende i Mønstedgård, med flere at have vidnet, at på søndag var otte dage, da havde Jens Christensen i Mønstedgård indbudt noget til gæst, og da kom Christen Andersen i Gundelund og Niels Nielsen i Møgelbjerg nogen ord imellem, og så kom de op imod hverandre, og i det samme Christen Andersen slog ud med en kniv, da fik Maren Christensdatter i Møgelbjerg hendes dødsår, og i det fik Niels Nielsen i Møgelbjerg en knivslag i hans venstre arm: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Andersen i Gundelund Maren Christensdatters bane på og fra hans fred for hende, han dræbt og ihjel slaget har.

(72)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have ladet stævne Peder Tomasen i Hørdum for en dom, han til Hassing herreds ting 8/1 sidst forgangen dømt har, imellem ham og Eske Jensen i Elsted, i hvilken dom han har senteret Eske Jensen at have gjort uret og burde at lide tiltale, for han ikke har afsat sin tiende på kærven, som han derom har været tilsagt: så og efterdi for fogden med fornævnte tingsvidne har været bevist, Christen Høg 24/7 at have ladet tilsige Eske Jensen, at han skulle yde sin tiende, KM anpart, i kærven efter recessen, og siden en part hans korn at have ladet tælle, og Eske Jensen dog sin korn har indhøstet, og ikke tienden deraf i kærve afsat eller ydet efter recessen, dog han ikke beviser sig nogen årlig tingning med Christen Høg at have gjort, at han det på skæppe skulle udgive, og fogden fordi har tildømt ham uret at have gjort og burde at stande til rette, da kunne vi

efter sådan lejlighed ikke kende fogdens ulempe deri at være, eller ved os imod samme hans dom at sige.

(74)

** var skikket Tyre Sørensen, borger i Skagen, på den ene og havde stævnet Anders Lauridsen og Axel Christensen, borgere sst, på den anden side for en stuebrev, de 16/6 1617 har udgivet til Niels Tomasen, byfoged sst, anlangende en landstings stævning, som Tyre Sørensen skulle have ladet stævne Niels Tomasen med, og siden samme deres stuebrev og bænkebrev til Skagen byting sidst forleden skal have bekræftet med tingsvidne, uanseet at Axel Christensen og Anders Lauridsen selv har været to af de otte mænd, som samme vidne vidnet har, hvilke deres vidne han benægter og formente ham ulovlig at være på vidnet i deres egen sag, formente derfor fornævnte breve og vidner burde magtesløs at være: så og efterdi samme brev ikke til tinge er vidnet, eller varsel for givet, fornævnte vidne og bemelder, Axel Christensen og Anders Lauridsen, som samme brev til tinge skal have bekræftet, såvel som og Tyre Nielsen den anlangende er, selv at være af de otte mænd tinghørere, samme vidne vidnet har, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev og vidne magtesløs at være.

(75)

** var skikket Søren Mortensen, borger i Skagen, på den ene og havde stævnet Niels Tomasen, byfoged sst, på den anden side, for han til Skagen byting ---- for en gæld på hr Christen Pedersens vegne i Åsted, uanseet Niels Tomasen en gang har været i hans bo med hr Christen og gjort udlæg for samme gæld, endog Søren Mortensen var ikke delt eller lovforvunden for fornævnte gæld: så og efterdi Søren Mortensen i sin underskrevne brev har sig til forpligtet, at dersom samme pending ikke til sin tid blev hr Christen Pedersen betalt, skulle det være ham frit for uden al lovmål, dom, dele eller tiltale at søge hans gods og bohave at tage udlæg, indtil den sidste pending med den første blev betalt, og intet han derimod fremlægger eller beviser, samme gæld betalt at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans egen forpligt ej heller fornævnte udlæg, gjort er, at sige eller magtesløs dømme.

(77)

** var skikket velb Jens Juel til Keldgård, KM befalingsmand på Tranekær, hans visse bud Hans Poulsen i Nørholm på den ene og havde stævnet Jacob Nielsen i Smollerupgård, herredsfoged i Fjends herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting nogen tid forleden dømt har, og tilfunden hans tjener, Anders Mortensen, i lille Torup at fra sig levere ved hans ed efter loven hvis breve, han skulle have, som velb Envold Kruse til Hjermeslevgård skulle kunne tilhøre, endog ikke ham skulle være over bevist flere af den gode mands breve hos sig at have, end som han fra sig leveret har: så og efterdi samme dom, Morten Jørgensen nu fremlagt har, indeholder den at være dømt og afsagt forgangen år 27/5, og genparten derimod formelder, den at være dateret og udgangen samme år 29/5, hvilken dag indfaldt på vor frues himmelfærds dag, som ikke nogen ting på holdtes, så fornævnte hoveddom og genparten i så måder i datummen ikke stemmer overens, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, derom at dømme og underskede, som det sig bør.

(79)

** var skikket Søren Jensen, ridefoged til Dueholm kloster, i Jep Andersen i Bajlum hans nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen i Hjerk Jens Lauridsen sst med flere for et vidne, de til Harre herreds ting 20/11 sidst forleden vidnet har, om en stolestade i Hjerk kirke, som Jep Andersens hustru, Maren Jepsdatter, og Volborg Christensdatter i står og skal af adels tid have været ret kvindstol til den gård, Jep Andersen iboer, og derhos skal have vidnet, at de kvinder af Bajlumgård skal have søgt i stol nogen tid lang med Jep Andersens hustru og Volborg Christensdatter, og ikke de udtrykkeligen har vidnet, at det skulle være ret stolestand til Bajlumgård, men har lagt deres vidne i tvivl: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har om vidnet, de koner af Bajlumgård at skal have søgt den stol, Maren Jepsdatter og Volborg Christensdatter i står, dog af Christen Thotts og provstens med præstens og sognemænds forordning og afsigt, om stolestand gjort er, forfares jomfru Johanne Lykke, som nu Bajlumgård besidder, til sig selv såvel som til sine piger at have andetsteds deres rette stolestand i kirken, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne derimod ingen magt at have.

(81)

** var skikket velb Niels Kås til Rævkærgård på Christen Tomasen i Risager hans vegne på den ene og havde stævnet Christen Sørensen, skomagersvend i Ålborg, på den anden side for et delsvidne, han lader sig af berømme, han skulle have over Christen Tomasen for nogen gæld, uanseet han aldrig skulle have købt eller solgt med Christen Skomagersvend i nogen måder, formener samme dele ikke så noksom eller nøjagtig at være, at den burde ingen magt at have: så og efterdi Christen Tomasen for samme dele har fanget mundelig varsel, og han ikke til tredje ting ej heller for høring samme gæld har fragangen og sig derfor erklæret, han ikke heller her for retten selv er mødt den at benægte, eller sig derfor at undskylde, ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(82)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Christen Simonsen, Anders Rolandsen, Jesper Jespersen med flere rådmænd og Christen Trane, borger i Viborg, på den anden side for et vidne, de til Viborg byting 24/11 sidst forleden vidnet har, anlangende den gode mand på rådhuset at skulle have begæret af Gunde Skriver og Christen Hegelund, borgmestre i Viborg, og på KM vegne befalet dem, at de skulle afskaffe de to bysvende der i byen, ved navn Søren Pedersen og Anders Eriksen, formedelst de tog druk og sværmere i vare, og dermed forsømte deres bestilling, og sætte to andre som bysvende: så og efterdi Christen Simonsen og hans medbrødre, samme vidne vidnet har, mester Henrik undtagen, nu her for retten er mødt og med højeste helgens ed og oprakte fingre været samme deres vidne gestendig, Knud Gyldenstjerne samme ord til fornævnte borgmestre på rådhuset at have haft, som de om vidnet har, og intet derimod fremlægges, ikke så sket at være, Gunde Skriver og Christen Hegelund ikke heller udtrykkeligen samme vidne ville benægte, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(84)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Niels Basse i Nandrup på den ene og havde stævnet Bjørn Andersen i Norsgård, hans hustru Bodil Nielsdatter og hans dreng, Søren Pedersen, på den anden side for et vidne, de vidnet har til Spøttrup birketing 19/12

1617, anlangende at jomfru Johanne Lykkes folk skal have været ved Norsgård grund og draget vod i land, ved navn Jens Tomasen og anden Jens Tomasen og Niels Andersen, boende i Bajlumgård, 27/11, hvilke de hårdelig benægter, at de ikke har draget vod i land for Norsgårds grund eller nogensteds i friheden: så og efterdi Bjørn Andersen og hans medfølgere udtrykkeligen har vidnet, dem 27/11 at have seet Jens Tomasen, anden Jens Tomasen og Niels Andersen draget fornævnte vod på bemeldte åsteder, de og nu her i dag for retten er mødt og med helgens ed og oprakte fingre været samme deres vidne bestendig, og ingen bevisning derimod for sandemænd er fremlagt, eftersom af dem fremæsket er, efter tingsvidnes bemelding, og sandemænd fordi og efter den lejlighed, deres ed medfører, har Jens Tomasen, anden Jens Tomasen og Niels Andersen vold oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, ej heller fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, at sige eller magtesløs dømme.

(86)

** var skikket velb Just Friis til Vadskærgård hans visse bud Mogens Jensen i Bredsgård på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Resen på den anden side, for han har ladet Søren Pedersen i Koldkur fordele til Fjends herreds ting for gæld, han skulle være ham pligtig, formener samme dele ikke så lovlig og rigtig at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi Søren Pedersen efter hans egen forpligt for samme kirkegæld er delt bleven, han og ikke vil benægte sig jo at være Peder Christensen samme korn skyldig, delen om bemelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham at den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(87)

** var skikket Tyre Sørensen, borger i Skagen, hans visse bud Anders Jensen i Viborg på den ene og havde stævnet Niels Tomasen, byfoged i Skagen, for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme at skal have forhvervet over ham, anlangende kost og tæring, som han ville have af Tyre Sørensen, uanseet at han ikke lovlig skal bevise, Tyge Sørensen at have stævnet ham i nogen måde siden 26/4 sidst forleden, hjemsættelse skete her af landstinget, formenende derfor at han bør for samme Niels Tomasens tiltale kvit at være: så og efterdi af fornævnte tingsvidne efter Peder Olufsen Bløsers ord forfares, Niels Tomasen 21/6 hid til landsting af Tyre Sørensen at have været stævnet, og Tyre Sørensen da Peder Olufsen Bløser sådan kundskab til tinge gjort har, har været til vedermåls ting og det ikke så benægtet, ej heller endnu nogen bevis derimod fremlægger, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme landstings dom at forandre eller imodsige.

(88)

** var skikket velb Gunde Lange til ---- , KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Mads Mikkelsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Madsen i Ingstrup og Jens Nielsen i Tømmerby på den anden side for et vidne, de til Hjørring byting 7/10 sidst forleden vidnet har, i sin mening at de nærværende hos og til stede skulle have været i sønder Vrå den onsdag næst efter sankt volborg dag næst forleden år, og skulle have seet den drab og ulykke, det der da skete, det salig Peder Nielsen, som boede i sønder Vrå, desværre blev dræbt og ihjel slagen, hvilke deres vidne Gunde Lange formente ikke lovligen eller sandfærdeligen, men løgnagtig at være, men dertil skal have ladet sig købe, som han formente med sandfærdige vidnesbyrd at ville bevise, at Niels Madsen og Jens Nielsen at have været på andre steder og ikke i sønder Vrå den dag: da efter sådan lejlighed, at efterdi Niels Madsen og Jens Nielsen findes tilforn to gange for samme sag at have været hid stævnet og kaldt, og de dog ikke er mødt eller nogen på deres vegne, deres lovlig

undskyldning herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori fornævnte vidne er funden ikke sandfærdig men magtesløs at være, og Niels Madsen og Jens Nielsen derfor tilbørligen at straffes efter recessen, som vedbør, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt, og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Niels Madsen, Jens Nielsen og fornævnte folk har haft noksom lang respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Gunde Lange derfor har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke de endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme vidne findes usandfærdig og bør magtesløs at være, og Niels Madsen og Jens Nielsen derfor tilbørligen at straffes efter recessen, som vedbør.

(90)

28/2 1618.

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Anders Sørensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i Østergård i Vittrup på den anden side for et vidne, han 10/2 nærværende år til Børglum herreds ting forhvervet har, indeholdende Godslev Budde med nogen sine folk og tjenere søndagen næst for sankt martini dag sidst forleden skulle have været i Østergård i Vittrup og der tagen 10 øksne og gennet til kloster, så ---- Godslev Budde aldeles ingen øksne at have ladet hente eller bekommet, undtagen de 10 øksne, som Christen Nielsen Stubdrup, borger i Ålborg imod KM mandat har afkøbt Laurids Poulsen i Østergård: så og efterdi Anders Sørensen ikke benægter fornævnte 10 øksne at være kommen til Børglum kloster og der endnu at findes, som bemeldte vidnesbyrd om vidnet har, der og findes lovlig varsel for samme vidne til dem, fornævnte øksne skal have taget, at være givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(91)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans vise bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Olufsen i Krogsdam, Maren Hansdatter og Dorte Nielsdatter sst for et vidne, de til Børglum herreds ting snapsting sidst forleden vidnet har, anlangende at Jens Jensen i Estrup og Tomas Olufsen i ---- skulle have været i Krogsdam torsdagen for juleaften sidst forleden og da fortørnet Peder Madsen og hans hustru i hans gård, uanseet ikke samme deres vidne skal have adskilt og specificeret hvad ord, den ene af fornævnte mænd særlig skal have haft, så og den anden tilmed ikke heller være så lovfast, at de bør nogen magt at have, disligeste havde stævnet efterskrevne 22 nævninger, for de skal have hans tjenere oversvoret, endog det ikke for dem er bevist, fornævnte to mænd at have gjort nogen håndgerning på nogen i Krogsdam, ikke heller samme to nævn skal være to gange 12 mænd, og efter slig lejlighed formener, samme vidne og nævningers eder, som derefter svoret er, burde magtesløs at være: så og efterdi nu bevises med delsbrev, den første vidnesmand, Jens Olufsen, at have været delt og lovforvunden, da han og hans medfølgere vidnede samme vidne, og i så måder umyndig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(93)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Tomasen i Å på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget kort tid siden forleden forhvervet har over Lauge Christensen og Anne Nielsdatters vidner i Totegård, de til Jerslev herreds ting vidnet har, som formelder om fire øg skal være af Anders Tomasen og hans medfølgere uden minde har taget og gennet af Totegårds mark, hvilke samme vidne skal være magtesløs dømt, af den årsag der mødte ikke sag til samme uendelige dom, formenende samme uendelige dom bør ikke at komme ham imod samme vidne til forhindring: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke i samme deres vidne udtrykkeligen har specificeret eller om vidnet hvem samme øg skulle have tilhørt, de ikke heller straks på fersk fod derom har båret kundskab, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og fornævnte klage, som ikke med andre nøjagtige vidnesbyrd bevises, magtesløs at være.

(95)

** var skikket velb fru Maren Skram til Fårup hendes visse bud Niels Lauridsen i Humlegård på den ene og havde stævnet Christen Andersen Kvist i over Hjerk, Christen Jensen Juel med flere sst på den anden side for et vidne, de 5/2 nu sidst forleden til Harre herreds ting vidnet har, anlangende at Jens Tomasen og anden Jens Tomasen soldat og Niels Andersen, tjenende i Bajlumgård, ikke har draget vod, og ikke heller den vod, de er i, blev draget med dem 27/11, hvilket vidne Niels Lauridsen på fru Maren Skrams vegne formener ulovlig og usandfærdig at være vidnet. så mødte to mænd med fuldmagt og vidnede, at Niels Basse er så lovlig i hans husbonds forfald forhindret, så han ikke nu her kunne møde og fordi begærede, sagen nogen tid at måtte opstå: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket Hans Andersen, ridefoged til Stjernholm, hans visse bud Rasmus Pedersen i Uldum på den ene og havde stævnet Søren Sørensen Kedelsmed, borger i Ålborg, på den anden side, for at eftersom han til Ålborg byting 26/1 skal have solgt og skødet til Hans Andersen en hans gård med hus og ejendom i Ålborg, han iboer, eftersom samme skøde derom formelder, hvilke skøde Rasmus Pedersen på Hans Andersens vegne formente lovlig og ret at være, og Søren Kedelsmed den burde at forsvare, herhos blev fremlagt efterskrevne skøde 26/1 nærværende år, otte mænd vidnet har, at Søren Sørensen Kedelsmed solgte og skødte til Hans Andersen og hans arvinger hans gård på Søndergade på hjørnet østen til Jacob Klokkestøbers gyde og vesten op til det jord, som fordum tilhørte salig Peder Jensen i Teglgård, hvilken ejendom Søren Kedelsmed har sig tilkøbt og samlet af efterskrevne to våninger: så og efterdi samme skøde er købstadsgods anlangende og findes til Ålborg byting, som godset liggende er, lovlig gjort og ganget at være efter kongelig forordning, hvor og ingen beskyldning til den fremlægges, men Søren Kedelsmed selv i hans underskrevne beretning, nu er for os fremlagt, den er gestendig, som forskrevet står, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skøde at sige, men finder den ved sin fuldmagt at være.

(97)

** var skikket velb Envold Kruse til Hjermeslevgård, KM statholder i Norge, hans fuldmægtig Morten Jørgensen, foged på Kabbel, på den ene og havde stævnet Mikkel Pedersen i Damskær, herredsskriver i Fjends herred, på den anden side for en dom, han skal have skreven imellem hans husbond på den ene og Anders Mortensen i lille Torup på den anden side, og dateret genparten til samme dom 29/5, uanseet hoveddommen skal være afsagt til Fjends herreds ting 27/5, som med

hoveddommen og tingbogen skal være bevist, og fornævnte dom for des lejlighed her til landsting skal være magtesløs dømt, og Mikkel Pedersen og herredsfogden, som samme dom forseglet har, deri uret at have gjort: så og efterdi fornævnte herredstings dom nu in originali og under forsegling ikke fremlægges, at deraf kunne forfares, om Mikkel Pedersen sig deri skulle enten forsætlig eller og af forsømmelse kunne forgrebet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke om hans forsømmelse at dømme.

(98)

** var skikket velb Hans Pors til Nørgård på den ene og havde stævnet Peder Christoffersen, borgmester i Skive, Søren Christensen i Ganderup med flere på den anden side for en kontrakt, de samtlig har med været og forseglet og underskrevet på Niels Jensen, som døde i Skive 18/8 sidst forleden under badskærs hånd, og der samme dag, Niels Jensen døde, både lod skrive samme kontrakt så og ladet udgrave hans segl og sat derfor, efter Eske Jensen i Krejbjerg hans begæring, dog Niels Jensen det ikke selv skal have begæret, alligevel han 3 ugers tid har ligget, fra han fik sine sår og bane, og til han deraf døde, og ikke de førend ville handle om nogen kontrakt, førend de så, det var på det yderste og sidste med ham, og så godt som samme kontrakt gjort på en død mand, som Hans Pors formente, og han formedelst samme årsag har ladet sagen her til landsting indstævne, og findes samme kontrakt magtesløs at være dømt: så og efterdi fornævnte kontrakt ---- tilforn har været hid stævnet, og da af ---- årsager er underkendt, som den dom medfører, da ved vi efter sådan lejlighed ikke anderledes derom at dømme end tilforn dømt er, og samme dom bemelder, men om det kan befindes fornævnte mænds forseelse at være, som samme kontrakt til vitterlighed beseglet og underskrevet har ---- , da gås om til deres værneting, så vidt ret kan findes.

(99)

** var skikket Peder Jacobsen, født i Donsted, hans visse bud Mikkel Bertelsen i Viborg på den ene og havde stævnet ung Niels Nielsen i Egskov, som nu tjener på Vorgård, Niels Christensen i Holbæk og Simon Markorsen på en anden side for adskillige vidner, de til Vorgårds birketing 27/10 1609 over ham vidnet har, anlangende den drabssag om Laurids Nielsens død i Svinhave, hvilke vidne han for tingsdom noksommelig skal have benægtet, og endnu benægter, og formener dem uret at have vidnet, og at samme deres vidne burde magtesløs at blive: så og efterdi Peder Jacobsen for langsommelig tid siden for samme manddrab er fredløs svoren, og ikke han lovligen inden seks ugers dag, efter KM oprejsnings brev her til landstinget er læst og forkyndt, har stævnet i sagen, og den derefter på fersk fod efter loven forfulgt, som det sig burde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke i samme sag at dømme, førend han på ny forhverver KM oprejsning og det lovlig forfølges, som det sig bør.

(101)

** var skikket Anders Jensen Guldsmed, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet en, ved navn Carsten Andersen, født i Sønderborg, på den anden side, for han 23/8 sidst forleden er indkommen i Anders Jensen Guldsmeds hus og gangen bag til ham og slaget ham i hans aksel med en kniv, menende samme Carsten Andersen samme gerning ikke så ærligen at have gjort og begangen, som en ærlig karl burde at gøre, og at han fordi burde æreløs at være og straffes derfor, som vedbør: da efter sådan lejlighed, at efterdi Carsten Andersen findes tilforn to gange for samme sag at have været hid stævnet og kaldt, og han ikke er mødt eller nogen på hans vegne, hans lovlig undskyldning herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori Carsten Andersen

er funden samme gerning ikke så ærligen at have gjort og begangen, som en ærlig karl burde at gøre, og bør derfor æreløs at være og straffes derfor som vedbør, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt, og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Carsten Andersen har haft noksom lang respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Anders Jensen Guldsmed derfor har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke han endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end Carsten Andersen samme gerning ikke så ærligen at have gjort og begangen, som en ærlig karl burde at gøre, og bør derfor æreløs at være og straffes derfor, som vedbør.

(102)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Kvist Sørensen i ---- på den ene og havde stævnet Christen Andersen i Vibedstoft, Iver Andersen med mange andre på den anden side for et vidne, de til Hassing herreds ting 1/5 sidst forleden vidnet har, anlangende Gunder Jensdatter i Villerslev hendes trolddoms kunst, som hun skulle have gjort og bedrevet og derfor bortrømt hendes gård og værsted, disligeste havde stævnet Peder Madsen i Vangsgård, Christen Nielsen i Villerslev og deres medbrødre nævninger, for de til fornævnte ting 12/6 sidst forleden har svoret Gunder Jensdatter en fuld kirkenævn over, hvilke vidne og nævningers ed, Kvist Sørensen på Otte Skeels vegne formener lovlig og ret at være svoret og vidnet: da efter sådan lejlighed, at efterdi Gunder Jensdatter findes tilforn to gange for samme sag at have været hid stævnet og kaldt, og hun dog ikke er mødt eller nogen på hendes vegne, samme vidne og nævningers ed at beskylde, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori samme vidne og nævningers ed er funden lovlig og ret at være vidnet og svoret og burde ved sin fuldmagt at blive, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt, og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Gunder Jensdatter har haft noksom lang respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Otte Skeel derfor har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke hun endnu er mødt eller nogen på hendes vegne samme vidne og nævningers ed at beskylde, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidne og nævningers ed lovlig og ret at være vidnet og svoret og bør ved sin fuldmagt at blive.

(104)

** var skikket Christen Jensen i Bostrup på velb fru Sofie Below, salig Christen Thotts, til Boltinggård, så og Mogens Jensen i Bredsgård på mester Hans Wandal, superintendant over Viborg stift, deres vegne på den ene og havde efter KM strenge befaling stævnet Jep Christensen i sønder Thise, Gregers Bundesen sst og deres medfølgere vidnesbyrd på den anden side for et vidne, de til Nørherreds ting 13/1 dette år vidnet har, anlangende om et barn, som hr Mikkel i Breum skulle have døbt, og skulle samme barn været Karen Jensdatter ved fjorden, som hun skulle have båren ud til hr Mikkel, og han skulle have døbt det uden huset, menende fornævnte vidnesbyrd at de ikke samme deres vidne så udtrykkeligen skulle have vidnet, som dem i samme sag vitterlig skulle være, og formener at fornævnte vidnesbyrd burde samme deres vidne her til landstinget hver særligen at forklare og ved deres højeste ed være bestendig: så er fornævnte vidnesbyrd, nogle få undtagen, hvis forfald er gjort, her i rette mødt og her for retten i synderlighed Maren Christensdatter, Karen

Jensdatter, Jep Christensen, Gregers Bundesen og Laurids Andersen, som skal have hos været og faddere til samme ---- , hver i særlighed bleven eksamineret og forhørt, og endog de ikke i særlighed kunne forklare om fornævnte kovsken hvor de den havde fået, hvem en part af fadderne havde til bedt, og hvis ord, de havde haft med præsten, førend barnet blev døbt, og i de måde ikke aldeles stemmer overens, dog hvad anlangende er de ord, hr Mikkel nu for beskyldes, at han skal have sagt i dåben, samme barn skulle blive en møller i djævlens navn, og havde ret talt i samme navn, det han fik en djævel, svor og benægtet de hver for sig ved deres højeste helligånds ed med oprakte fingre, hr Mikkel samme ord ikke at have talt eller sagt i nogen måder, disligeste var og de andre fornævnte vidnesbyrd, om rygte og tidende vidnet har, deres vidne ved lige svoren ed gestendig, dem ikke videre i samme sag at være vitterligt, end de vidnet har, som forskrevet står, at så er ganget bekender vi med vores signeter her under trykt.

(106)

** var skikket Laurids Nielsen i Vium på den ene og havde stævnet Peder Pedersen i Bostrup, Peder Christensen i Bajlum med flere på den anden side for et vidne, de 8/1 sidst forleden med Christen Jensen, slotsskriver på Skivehus, vidnet har, anlangende nogen ord, de skulle have hørt på Harre herreds ting den næste tingdag for jul sidst forleden, at Laurids Nielsen har haft, hvilke deres vidne de vil heden tyde, at han skulle have ment Jens Olufsen sst, endog han ikke slig ord skulle have sagt, men dem for tingsdom højligen benægtet og endnu benægter, så mødte Jens Olufsen og fremlagde samme tingsvidne af Harre herreds ting 8/1 sidst forleden, Peder Pedersen i Bostrup at have vidnet, at han sad på den nørre tingstok på Harre herreds ting den næste tingdag for jul sidst forleden, og da hørte og så han, at Laurids Nielsen i Vium kom ind for tingdom og sagde, om der var nogen, der havde 3 ting til ham, at de skulle komme ind og give ham sag eller gå hjem som en tyv, og ingen han navngav, andre vidnede, at Laurids Nielsen skulle have sagt, har du 3 ting til mig, fede Jens, så kom ind og giv mig sag, fede Jens, eller gå hjem som en tyv: med flere ord dem imellem var, blev Laurids Nielsen og Jens Olufsen nu her for retten med sammenlagte hænder venligen og vel forligt og fordraget, så samme vidne skal være kasseret og som det uvidnet og uudgivet var, ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde, og de på begge sider herefter lovet at skulle være hverandres gode venner og naboer og hinanden alt godt tilføje, som det sig bør.

(107)

14/3 1618.

** var skikket Jens Christensen i ---- hans visse bud Niels Christensen i Rær og havde hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred, om manddød at sværge over Søren N Spilmand for Christen Sørensen, som boede i vester Rær, han ihjel slog, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 24/2 sidst forleden, Jens Christensen i Rær med flere at have vidnet, at på søndag var 14 dage da var de til Christen Christensens til en kristen barsel, da om aftenen straks efter lyset var indtændt, da kom Søren Spilmand, som lod sig så kalde, derind og spurgte, om de havde hans leg behov, da sagde husbonden, nej, de ville intet have hans leg, efterdi han ikke havde været der hos dem om dagen, ville han have øl og mad, det kunne han bekomme, da bad Christen Christensen ham, at han skulle gå ud, de ville intet have ham i deres selskab, i det samme kom Christen Sørensen i Rær og Søren Spilmand i snak tilhobe, og da gjorde Søren Spilmand Christen Sørensen hans dødssår: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og efter fornævnte vidner og som de selv sandhed havde udspurgt, svor de Søren Spilmand manddød over og fra hans fred for Christen Sørensen, han ihjel slog.

(108)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Søren Ligård i Viborg på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Søndergård i Sejerslev på den anden side for en gældsbrev, som han skal sig på beråbe at have på en Dueholm klosters tjener, ved navn Peder Pedersen Kærgård i Hesselbjerg, som skal lyde på 4 daler, og Jens Nielsen derefter skal have ham delt, hvilken brev Peder Pedersen formener sig ikke at skulle have gjort men givet ham et brev på 6 sletdaler, og intet mere: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og samme opsættelse her forinden at læses.

(109)

28/3 1618.

** var skikket Peder Pedersen, byskriver i Bergen i Norge, hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg og gav til kende, hvorledes Peder Pedersen 13/10 sidst forleden til Ålborg byting er meddelt tingsvidne, kundskab og forvaring på hvis arv efter Kirsten Davidsdatter, Peder Sørensen, borger i Ålborg hans hustru, kunne falde, når Gud aller mægtigste hende ved den timelige død bort kalder, hvilke vidne, kundskab og forvaring Peder Bertelsen på Peder Pedersens vegne formente ved sin fuldmagt at blive, så han eller og hans børn og arvinger fornævnte arv efter Kirsten Davidsdatters død og afgang ubehindret at nyde og tilkomme: da efter sådan lejlighed, at efterdi fornævnte tingsvidne tilforn to gange har været hid stævnet, og to uendelige domme da er udgangen, i hvilke den er ved magt fundet, og Peder Pedersen og hans arving samme arv at skulle nyde og tilkomme, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke to domme findes efter til Ålborg byting såvel som og her til landsting at være læst og forkyndt, efter opskriftens lydelse, så dersom nogen havde haft der noget imod at sige, har de haft noksom lang respit, dem at kunne have ladet igen kalde, hvilket dog ikke sket er, ikke heller nogen endnu er fremkommen nogen modstand eller gensigelse herimod at gøre, men Peder Sørensens underskrevne og beseglede fuldmagt nu såvel som tilforn er fremlagt, hvori han på sin egen såvel som sin hustru Kirsten Davidsdatters vegne er samme tingsvidne og breve gestendig og begærer, de her må konfirmeres, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme tingsvidne ved sin fuldmagt at blive, og samme arv Peder Pedersen og hans arvinger at nyde og tilkomme.

(113)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud ---- Clemendsen, slotsfoged der sst, på den ene og havde stævnet Simon Lauridsen i Klitgård, nør Jens Pedersen i Ulsted og deres medbrødre kirkenævninger på den anden side for en ed og tov, de til Kær herreds ting 17/3 sidst forleden over Mette Pedersdatter i Ulsted svoret har, formener samme deres ed retfærdig og ret at være svoren og burde ved magt at blive: så og efterdi for fornævnte nævninger har været i rette lagt Mette Pedersdatters bekendelse, hun for ting og dom gjort har, om hendes gerninger, som forskrevet står, hvilket hun og mesten parten her i dag har vedgangen, sig at kunne fly folk deres mælkende, som var borte, uddrive djævlen, så og at kunne hjælpe for adskillige sygdomme, og nu her for retten opregnet adskillige ceremonier og signelser, som hun sagde sig dertil at have brugt, som hun kalder hellig kors lov med mere, hvilke alle sammen ---- og heden vendes til Guds og den hellige trefoldigheds navnes misbrug og foragt, så og

en part at have brugt i djævlens navn, hvoraf forfares hende med spøgeri og trolddom at have omganget, som hun og i lang tid har været for berygtet, og intet hun derimod fremlægger, sig ærligt at have skikket og forholdt, og fornævnte nævninger efter sådan hendes egen bekendelse har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres ed at sige eller magtesløs dømme.

(114)

** var skikket velb Gunde Lande til Bregning, KM befalingsmand på Sejlstrup, på den ene og havde stævnet Anders Pedersen, tjenende på Ullerupgård i Thy, på den anden side for gårdfred, han til Harre herreds ting 6/10 næst forleden skal være oversvoren for ufred, han skal have gjort i KM og kronens ---- , som er beliggende til Sejlstrup, og seks ugers dag og mere er forløben, og ikke Anders Pedersen skal have bødet eller borgen sat, menende Anders Pedersen nu herefter bør at fare som andre fredløse mænd: da efter sådan lejlighed, at efterdi Anders Pedersen findes tilforn to gange for samme sag at have været hid stævnet og kaldt, og han dog ikke er mødt eller nogen på hans vegne, hans lovlig undskyldning herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori Anders Pedersen er funden at fare som andre fredløse mænd efter recessen, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme stander endnu ved deres fuldmagt, og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Anders Pedersen har haft noksom lang respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Gunde Lange derfor har været årsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke han endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Anders Pedersen jo bør at fare som andre fredløse mænd.

(115)

** var skikket Jens Lauridsen i Bøl på Jegind på den ene og havde stævnet Peder Christensen, Christen Pedersen i ---- med flere på den anden side for et vidne, de til Jegind birketing 23/2 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen ord, Jens Lauridsen 19/11 forgangen år skulle have sagt til hr Søren Andersen på Jegind, hvilket deres vidne Jens Lauridsen hårdelig benægter: så og efterdi Jens Lauridsen ikke slige ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, ej heller dem fra sig med sin brev og segl bebrevet, men dem til tinge så og her i dag ved højeste ed benægtet, tilmed og her for retten undskyldt og erklæret hr Søren Andersen, at han ikke ved med ham andet end al ære og godt, og som en god præstemand ved anstår, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og fornævnte dom, derefter dømt er, ingen magt at have.

(118)

** var skikket Poul Kock, byfoged i Sæby, på den ene og havde stævnet Peder Mikkelsen, rådmand der sst, på den anden side for en æsknings vidne, han til Sæby byting 7/2 1616 skal have forhvervet, og dermed på sine stedbørns og egne vegne ville tilholde sig nogen børnepending og gæld i salig Peder Lauridsen, fordum borger der sst, hans forsvorne gods, som KM er tildømt, uanseet intet skulle være bevist, Peder Lauridsen at have været til betroet eller haft under værgemål, og nu over 2 år som er forløben, siden arv og gæld efter Peder Lauridsen blev vedersagt, og Poul Kock på KM vegne har haft efterskrevne registrering, så vidt som findes i boen, og Peder Mikkelsen af Poul Kock på sine egne eller stedbørns vegne nogen børnepending eller gæld i fornævnte forsvorne gods

ikke at have æsket: så og efterdi med fornævnte tingsvidne, Poul Kock nu fremlagt har, bevises, arv og gæld efter Peder Lauridsen at være afsagt og forsvoren over graven, og Poul Kock straks derefter at have besøgt boen og godset ladet registrere og til sig på KM vegne annammet i Peder Mikkelsen med flere af borgmestre og råds nærværelse, hvilken vidne her til landstinget er ved magt fundet, og Peder Mikkelsen dog alene har æsket samme arv og gæld af salig Peder Lauridsens efterleverske og arvinger, og ikke af Poul Kock, som godset annammet har, eller derfor givet ham nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme æsknings vidne så noksom, at det bør nogen magt at have.

(120)

** var skikket Peder Mikkelsen, borger og rådmand i Sæby, på den ene og havde stævnet Henrik Hermandsen, byskriver der sst, på den anden side for en dom, han til Sæby byting dømt har, og fradømt Peder Mikkelsens to stedbørn og deres søskende deres rette tilfaldne arvegårds parter efter en registrerings vidne, Poul Kock, byfoged der sst, skulle have registreret efter salig Peder Lauridsens død, årsagen alle hvis gårdsparter Peder Lauridsen efter sine to søskende kunne tilfalde, det skulle han have hans part i pantsat, endog det ikke skulle findes loddet og delt at være imellem, og dog alligevel heden dømt det til Poul Kock: så og efterdi for fornævnte herredsfoged har været i rette lagt to uendelige rådhus domme, i samme sag udgangen, hvori fornævnte børn er samme ejendom tildømt, hvilke dom da såvel som endnu stod ved deres fuldmagt og uigenkaldt, sagen og her fra landsting til dem var hjemfunden, endelig at skulle om kende, og han dog derimod samme dom har tildømt Poul Kock på KM vegne samme ejendom med mere at efterfølge, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom deri at følge, men ingen magt at have.

(123)

** var skikket velb Niels Krag til Agerkrog, KM befalingsmand på Asmildkloster, på den ene og havde stævnet Laurids Jensen i Sennels på den anden side for en vidne, han til Hillerslev herreds ting 3/3 sidst forleden skal have vidnet, at han har seet hans tjener Anders Nielsen i Malle have skudt sønden i ---- kær på en søndag morgen efter høsten, hvilke vidne Anders Nielsen straks hårdeligen skulle have benægtet: så og efterdi samme vidner ikke er vidnet på fersk fod, men to år efter de siger dem, at skulle have seet Anders Nielsen sådan skytteri skulle have brugt, samme deres vidner ikke heller bemelder om nogen enkende visse dag eller tid, når det skulle være sket, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner ingen magt at have.

(124)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Tyge Sørensen i Byskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have ladet stævne Christen Jensen i Limegård, Peder Jepsen i Lime for et vidne, de til Rødding herreds ting nogen tid forleden vidnet har på hendes tjener Peder Jensen i øster Lime, at han den næste søndag om aftenen efter hellig tre kongers dag i Jens Mortensen hans stue har stødt lyset om kuld, og i det skulle Jens Mortensen have fået sin skade af Peder Jensen: så og efterdi varselsmændene i fornævnte vidne, såvel som og i fornævnte klage, syn og nævningers ed ikke udtrykkeligen har hjemlet, hvor eller på hvad hvilken sted, de stævnet Peder Jacobsen for samme vidner, enten til hans bopæl, sognekirke eller og mundelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, klage, syn og nævningers ed ingen magt at have.

(126)

** var skikket Jacob Vognsen, ridefoged til Ålborg slot, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Poul Andersen og Peder Jensen i Hasseris for en vidne, de 2/2 til Ålborg byting vidnet har, anlangende om et køb, som Søren Jensen i Hersum og Christen Mouridsen i Hasseris skulle være imellem gangen, om salig Niels Mikkelsens hus, at Christen Mortensen på hans mors vegne skulle give Søren Jensen 92 sletdaler for hans part i samme hus, hvilken deres vidne Jacob Vognsen formener ikke så lovlig eller noksom at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi Søren Jensen ikke sådan køb og kontrakt for ting og dom har indganget, og da straks tingsvidne efter taget, eller fra sig med sin brev og segl bebrevet, som de ham på vidnet har, han det og ikke heller vil være bestendig, men nu her for retten ved sin højeste ed og med oprakte fingre benægtet, samme deres vidne ikke heller på fersk fod er vidnet, men en rum tid efter sådant skulle være sket, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(127)

** var skikket Tomas Nielsen i Ringgård hans visse bud Niels Nielsen i Årup på den ene og havde stævnet Niels Pedersen i Årup og Laurids Christensen i Hørsted på den anden side for det vidne, de til Hassing herreds ting 6/11 sidst forleden vidnet har, at de hos var 11/9 sidst forgangen på Hassing herreds ting ved vestre stok og da hørte, at Peder Jensen sagde til Tomas Nielsen, at han ville have hans sæk og byg igen, han lagde på hans dige ved Ringgård, og da at have hørt, Tomas Nielsen skulle have lovet ham både sæk og byg igen, hvilken vidne Tomas Nielsen hårdelig ved Gud og sin sjæls salighed benægter, at han sådan løfte havde gjort, som de om vidnet har: så og efterdi Tomas Nielsen ikke slig ord og løfte for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, ikke heller fra sig med sin brev og segl bebrevet, han det ikke heller vil være bestendig, men til tinge højligen benægtet, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(129)

** var skikket Svend Christensen i Harre og Svenning Olufsen i Dalstrup på deres egne og Christen Pedersen og Jesper Bertelsen i Harregård, samtlige lægdsmænd i Harre sogn, deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Jens Olufsen i Harre, Laurids Mikkelsen og Peder Lauridsen sst, for de har standen på Harre herreds ting 9/10 1617 og sigtet og saget fornævnte lægdsmænd, for at de skulle have lagt KM skat uredelig, som skulle være med tingsvidne at bevise, og aldrig de skulle gøre bevislig med nogen karl eller kvindesperson, det de skulle have lagt samme skat uredelig eller nogen uredelig stykke over, eftersom de havde sigtet og saget dem for, ikke heller i nogen måde skulle bevises, dem at skulle have oppebåret videre af sognemændene til skat, end som de igen har leveret fra dem på Skivehus: så og efterdi Jens Olufsen og hans medbrødre deres sigtelse ikke er endelig eller formelder, dem ydermere at have beskyldt fornævnte lægdsmænd end indtil samme lægdsseddel fremlagdes, fornævnte herredstings dom ikke heller sig videre heden strækker, og samme fortegnelse af samme lægdsseddel under slotsskriverens hånd nu er i rette lagt, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme uendelige sigtelse og dom noksom, at de bør nogen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(131)

** var skikket Christen Christensen i Viborg på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged sst, på den anden side, for han til Viborg byting 23/3 har ladet ham vold oversværge for KM sag for hvis uenighed, Didrik Schaldbrocker vintappersvend med ham gjort har, og Christen Christensen skal have tilbudt sine bøder og faldsmål til Viborg byting at ville udlægge og rette for sig så vidt som Anders Rolandsen ville ham forfinde og burde at udlægge med rette for KM sag, formenende Anders Rolandsen uden al omstændig endeligen bør at forvise ham sine bøder og faldsmål, hvor højt han burde at udlægge for KM sag: så og efterdi samme sag om fornævnte bøder ikke til Viborg byting er ordelt, finder vi den did at komme, og der en uvildig dommer at sættes, som Christen Christensen sine bøder kan forevise, som det sig bør.

(132)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Anders Rolandsen, rådmand og byfoged i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Christen Madsen, Peder Jensen med flere sandemænd i Viborg, for de nogen tid siden til Viborg byting har svoret Poul Simonsen manddød over og til hans fred for salig Jens Nielsen, han ihjel slog, og samme deres ed siden her til landsting at være magtesløs dømt, formenende samme fornævnte sandemænd deri uret at have svoret, og de bør derfor efter recessen fældet at være: da efter sådan lejlighed at efterdi fornævnte sandemænd deres ed tilforn her til landsting er underkendt, og de siden på deres fælding er hid stævnet, og sagen først i seks uger og siden fremdeles en måned, som er til i dag, er optagen, og ingen af dem nu er mødt eller nogen på deres vegne, dem at undskylde eller nogen modstand eller gensigelse herimod at gøre, men dem fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte sandemænd jo deri har svoret uret, og bør derfor efter recessen fældet at være.

(133)

** var skikket velb Niels Kås til Rævkærgård med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Anders Mortensen, skipper for Poul Knudsens vod, i Ålborg, Peder Mortensen, som og følger samme vod, for et vidne, de til Ålborg byting 1/12 sidst forleden vidnet har, at de, imellem torsdag og fredag imellem helmis nat, skulle de have ligget på reden med Jens Mørk og hans karl, og Jens Mørk og hans karl ikke skulle have skiftet Anders Jensens gods, i lige måde havde stævnet Niels Nielsen og Søren Olufsen, boende i Kvorup i Hvetbo herred, for et vidne de samme dag vidnet har, at den fredag for alle helgens dag tilforn om natten, da skulle Jens Mørk have spurgt, hvor hans fiskerkarl, Peder Tomasen, var, og Anders Clausen skulle have svaret, at han gik til Skagen, sammeledes havde stævnet Peder Andersen i Skolegade med flere, for de har været taget til syn til salig Peder Tomasens lig, at de ikke kunne se på ham andet end på en anden død menneske, formenende fornævnte vidner og syn ikke så noksom og nøjagtig at være, at de burde at komme Christen Tomasen i Risager på hans salig bror Peder Tomasens vegne til hinder eller skade i nogen måde, ikke heller Jens Mørk, Anders Clausen til nogen behjælpning, men magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd, som i bemeldte opsættelse for deres hjemsiddelse er fældet bleven, deres faldsmål nu er udlagt, bør de for samme fælding kvit at være, og efterdi fornævnte vidnesbyrd, i samme sag vidnet har, mesten parten tilforn og nu her er mødt og med helgens ed og oprakte fingre været samme deres vidner bestendig, de andre, som ikke er mødt, i deres fremlagte fuldmagter samme deres vidne bekræfter, og intet derimod fremlægges, hvormed det rykkes og tilbage drives kan, ikke sanddru at være, ej heller gøres bevislig Jens Mørk, Peder Sørensen og Anders Clausen i nogen måde at have været i nogen parlament eller uenighed med Peder Tomasen

eller gjort ham nogen uførm eller skade, og eftersom med fornævnte synsvidner bevises ikke nogen håndgerning ---- at være, og fornævnte vidner og syn i så måde med hverandre bestyrkes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og syn at sige eller magtesløs dømme, ej heller fornævnte sandemænd for deres ed og tov, de derpå har funderet, at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(138)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jacob Vognsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter en anden opsættelses lydelse at have stævnet Axel Christensen, borger i Skagen for en brev, han 4/6 sidst forleden skal have for kapitels ret i Ålborg i rette lagt, lydende i sin mening iblandt andet det fru Edel Basse, Ludvig Juels, i Højen skulle have udgivet, at det var hende vitterligt, at både før og efter den trolovelse var sket med Søren Mortensen og Maren Axelsdatter, og så i nærværende tid, samme trolovelse skete, at hun skulle have seet og hørt, det Maren Axelsdatter græd og sig hårdeligen beklaget, at det var aldrig med hendes vilje og samtykke, at hun skulle lade sig trolove med Søren Mortensen, hvilken brev Jacob Vognsen på Manderup Parsbergs vegne formente ikke at være udgiven af fru Edel Basse, men hende falskelig at være pådigtet og påskrevet, formente derfor Axel Christensen, som sådan falsk brev skulle have i rette lagt, falskeligen at have gjort og derfor straffes som vedbør: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi to fornævnte kundskaber, under fru Edel Basses hånd, den første i kapitels dom inddragen, som og tilforn her for os har været i rette lagt, det andet, som nu fremlægges, som begge synes at være tvært imod hverandre, endnu står ved deres fuldmagt, endog hun selv den første med den sidste formener sig at ville kassere, da efterdi vi over bemeldte hendes to kundskaber ikke kendes os dommere at være, hun ikke heller her for retten, eftersom hende er bleven forelagt, sig har præsenteret den hendes første udgivne kundskab med højeste ed, at benægte, ---- hendes egen husbond her foruden ved bemeldte hans skrivelse stiller i tvivl, hvilke af fornævnte hendes kundskaber skulle være rigtig, idet han formener, klagerne skulle ske forkort, da ved vi ikke at kunne tilkende Axel Christensen deri nogen falskhed at have beganget, førend om bemeldte sedler bliver for sin tilbørlig dommer, hvilken af dem bør ved magt at blive, omkendt, som det sig bør.

(141)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jacob Vognsen, ridefoged der sst, så og velb Niels Krag til Agerkrog, høvedsmand på Asmildkloster, på sine egne vegne på den ene og havde stævnet Peder Tordsen i Sennels, Mads Nielsen sst og deres medbrødre Sennels og Hundals mænd på den anden side, for de har gjort grøft og stængeværk imellem deres byers mark og Malle mark, og efter at Manderup Parsberg har på KM vegne og Niels Krag på hans tjeneres vegne ladet dem titale, for de med fornævnte grøft og stængeværk har adskilt fornævnte marker, og ikke de beviser nogen lovlig markskel at være gjort imellem fornævnte byers marker, og Anders Poulsen i Hundal, herredsfoged i Hillerslev herred, deri endelig at have dømt, at han ikke vidste Sennels og Hundals bønders ulempe deri at kende: så og efterdi fornævnte synsmænd aleneste har hjemlet om den gerning med grøft og stænger skulle være gjort, som fornævnte bønder i Sennels og Hundal samtlig er for beskyldt, hvorfor de og har fanget varsel, som forskrevet står, og ikke bemelder om nogen ejendom, hvorfor lodsejerne burde at stævnes, her heller intet derimod fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke så at være, som

de omhjemlet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme syn at sige eller magtesløs dømme, og efterdi fornævnte bønder i Sennels og Hundal samtligen er tiltalt og beskyldt for samme grøft og stænger, imellem deres byers og Malle mark, at have gjort, og de i ingen måder dem lovlig har undskyldt eller af bevist, ikke at have med været og samtykt samme gerning, herredsfogden dog har tilfundet så mange fornævnte bønder, der kunne over bevises det at have gjort, derfor at lide tiltale, og ikke tilfunden dem at afbevise ikke at have med været eller samtykt efter forrige KM og rigens råds dom, i slig sag udgangen, nu for os er i rette lagt, da ved vi ikke den hans dom at følge, men ingen magt at have, og dernæst afstod Jacob Vognsen på Manderup Parsbergs vegne, og Niels Krag på sine egne vegne alle hvis deler, hid indtil i samme sag drevet er, så de ingen skal komme til hinder eller skade.

(145)

11/4 1618.

** var skikket velb jomfru Dorte Skeel til Råstrup hendes visse bud Niels Nielsen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Tomasen i Hørdum, herredsfoged i Hassing herred, for en endelig dom, han til fornævnte ting 11/12 sidst forleden over hendes tjenere, Niels Pedersen og Niels Nielsen i Årup, dømt har, i hvilken dom han har senteret, at fornævnte hendes tjenere har taget hr Niels Nielsen i Sønderhå og trukket ham ned fra kirken og stødt ham ud fra stetten, hvilket ikke skulle være bevist, at de havde skudt ham, men er bevist at en anden mand det gjort har, desligeste at fornævnte hendes tjenere skulle have foragtet hr Niels og hans embede, hvilke hun formente, at de ikke har gjort, efterdi han ikke er deres sognepræst, eller af sognemænd kaldet, eller af deres sognepræst hr Mads Pedersen ombedt at gøre nogen kirketjeneste den dag, men en anden præst var bestilt, som gjorde kirketjeneste den dag i Snedsted kirke: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi for fogden udtrykkeligen er bleven bevist, Niels Pedersen og Niels Nielsen 26/2 1616 at have gangen til hr Niels Nielsen og adspurgt ham, hvad han havde der ved Snedsted kirke at bestille, og han da med besked har dem svaret, at han var kommen at prædike Guds ord og gøre tjeneste efter øvrigheds befaling, som og med lensmanden Mogens Kås og bispens brev er bevislig gjort, og de da har svaret, at de intet ville høre ham og pludseligen ham forvist og udledt af kirken og af kirkegården, hvor KM havde jus og højhed, hvilke vidner tilforn her til landsting er ved magt fundet, og fogden fordi har tildømt dem i øvrigheds, KM nåde og unåde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(149)

** var skikket Niels Christensen Viborg, borgmester i Mariager, på den ene og havde stævnet David Fændrik i Viborg på den anden side for en uendelig landstings dom, han for nogen tid siden her til landstinget forhvervet har, og deri skulle være kvit dømt af vold og dele, som Niels Christensen skulle have ladet over ham forhverve til Viborg byting, for David Fændrik skulle have givet Niels Viborg sin brev på, det han skulle have fri indgang til hans kammer og fra, når han kom hid til byen, og han derimod har samme døre tilspigret, imod Niels Viborgs vilje og minde: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Jens Christensen og Peder Rasmussen deres kundskab ikke til tinge er vidnet, eller lovlig varsel for givet, David Davidsen ikke heller sådanne ord, som de ham påvidnet har, for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, han ikke

heller dem vil være bestendig, men med højeste ed nu her benægtet, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev magtesløs at være, og fornævnte vold og dele, derefter drevet er, ikke at komme David Davidsen til hinder eller skade i nogen måde.

(151)

** var skikket Søren Mortensen, borger i Skagen, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Terkildsen i Snarup, for at han til Børglum herreds ting 2/12 sidst forleden har Søren Mortensen påvidnet, at han skulle have taget en seddel fra ham på Viborg landsting for retten, som Axel Christensen på Skagen havde antvortet ham at bære i rette, formente Niels Terkildsen ham usandfærdig at have påvidnet, og ikke navngivet hvad samme seddel skulle om formelde, menende samme vidne burde magtesløs at blive: så og efterdi Niels Terkildsen, Niels Madsen og Christen Pedersen aleneste har vidnet om den gjorte gerning, de har seet, Søren Mortensen skal have gjort med fornævnte seddel, og ikke om nogen hans ord eller sagden, de to fornævnte vidnesbyrd og nu her er mødt og med højeste helgens ed og oprakte fingre været samme deres vidne bestendig, og intet derimod fremlægges, med hvilke det rykkes og tilbage drives kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme.

(152)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand i Vestervig, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, på den anden side for en uendelig dom, han efter en måneds opsættelse der til bytinget 7/3 sidst forleden har sigtet og afsagt, anlangende nogen gæld, Jørgen Pedersen i Thisted efter hans brevs formelding skulle være fru Anne Brahe, salig Steen Maltesens efterleverske, pligtig, uanseet fornævnte byfoged langsommelig tid tilforn har samme sag i seks uger opsat imellem fru Anne Brahes fuldmægtig og Jørgen Pedersen, og der han havde begge parter for sig om hovedsagen i rette, har han alligevel dømt uendelig: med flere ord dem imellem var, da efter vores underhandling afstod Knud Gyldenstjerne hvis tiltale, han kunne have til Jens Nielsen i samme sag, og de på alle sider vedtog at skulle ---- eller deres fuldmægtige til Thisted byting i dag otte dage først kommende, og da uden al videre stævning eller forhaling at gå dom i sagen og dem endelig imellem ordeles, som det sig bør.

(154)

** var skikket velb fru Maren Skram til Fårup hendes visse bud Laurids Grim i Keldkær med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende hende da at have stævnet Mads Jespersen i Bajlumgård, Jens Christensen sst med flere for et vidne, de 8/6 sidst forleden til Harre herreds ting vidnet har, anlangende at Jens Tomasen og anden Jens Tomasen og Niels Andersen, tjenende i Bajlumgård, ingensteds har draget vod 8/1 seks uger da sidst forleden, hvilket vidne Laurids Grim på fru Maren Skrams vegne formener ulovlig og usandfærdig at være vidnet: da efterdi samme sag findes i dag seks uger at have været hid kaldt, og da formedelst Niels Basses skudsmål til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme vidne at i rette lægge, eller nogen lovlig undskyldning at gøre, Laurids Grim på sin husbonds vegne ikke heller nogen videre opsættelse vil indgå, men er endelig dom begærende, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ikke så rigtig og noksom at være, at det bør nogen magt at have.

(155)

** var skikket velb Jørgen Grubbe til Tostrup hans visse bud Niels Basse i Nandrup på den ene og havde stævnet Niels Sørensen i Harregård, herredsfoged i Harre herred, på en anden side for et synsvidne, han har udstedt 9/10 sidst forleden på et stykke kær, liggende på Harre mark, disligeste et vidne, han har udstedt 23/10 på samme ejendom, uanseet at samme ejendom er vedkendtes, og er forbudt fornævnte herredsfoged at udstede nogen vidner på fornævnte ejendom, førend Jørgen Grubbe blev lovlig stævnet: så og efterdi med fornævnte tingsvidne bevises, Jørgen Grubbes tjener, Jens Sørensen, samme dag at være tilspurgt, om han ville vedkendes samme ejendom, synsmænd omhjemlet, på sin husbonds vegne, hvilket han ikke ville gøre, og fogden fordi samme vidne har udstedt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende hans ulempe deri at være.

(156)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen, slotsskriver der sst, på den ene og havde stævnet Gunde Christensen, borgmester i Viborg, samt salig Peder Hegelund, forrige borgmester der sst, hans arvinger, som er doktor Peder Iversen i Viborg, Anne Lauridsdatter salig Peder Frandsens, Mette Sørensdatter salig Morten Hvasses og hendes to døtre Maren Pedersdatter og Anne Pedersdatter, Søren Bjerring på hans forrige hustrus vegne, Iver Lauridsens søn Peder Iversen der sst og Peder Lauridsen ---- i Viborg på den anden side for en brev, Gunde Christensen lader sig af berømme, i hvilken han og salig Peder Hegelund, da de tilsammen var borgmestre, med skylden af Vindt mølle af deres underborgere at være med forlenet, uanseet at det er byens indkomst og alene burde at komme byen til gavn og bedste, menende samme brev ikke så nøjagtig og noksom at være, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være. så mødte Gunde Skriver og fremlagde efterskrevne brev, lydende Bertel Bjerregrav, Niels Trane, Niels Andersen Skriver, Søren Mortensen Hegelund, rådmænd i Viborg, Jens Andersen Trane, Jens Finderup med mange flere gør vitterligt, at de har bevilget det Peder Hegelund og Gunde Skriver, borgmestre i Viborg, må beholde den årlige mølleskyld, der ganger af Vindt mølle, datum 15/1 1585: da efterdi samme brev er i rette lagt og ikke fornævnte mand, som det udgivet har, og nu levende er, ved navn, eller og de andre deres arvinger, findes for det at være stævnet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme brev at dømme, førend de lovlig stævnes og kaldes, som det sig bør.

(157)

25/4 1618.

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Sørensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Vognsen i lille Hillerslev, Niels Jacobsen i Malle med flere herredsnævninger i Hillerslev herred på den anden side, for de til fornævnte ting 11/11 sidst forleden skal have to hans tjenere, ved navn Oluf Pedersen og Anders Pedersen, ran oversvoren for en bøsse, de skulle have tagen fra Anders Nielsen i Malle, hvilke deres ed Jens Sørensen på Hans Dyres vegne formener ikke så rigtig og ret at være svoren, så den burde ved magt at blive: da efterdi den gode mand velb Gunde Lange landsdommer ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til næste landsting efter pinsedag først kommende, og dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(158)

** var skikket velb Hans Pors til Nørgård på den ene og havde stævnet Anders Knudsen, borger og byskriver i Skive, på den anden side for et brev, han til Peder Christoffersen, borger i Skive, udgivet har, dateret Skive 3/1 1618, lydende at Peder Christoffersen ikke skulle været hos, den tid Anders Knudsen skrev denne kontrakt, som skulle lyde imellem Christen Nielsen i Gunderup og Niels Jensen, som døde i Skive, 18/8 sidst forleden, og ikke heller Peder Christoffersen var hos samme stund, han udgav Niels Jensens segl, hvilken brev Hans Pors formente et stuebrev og bænkebrev at være, og på en død mand, Niels Jensen, at være vidnet, formente fordi samme brev burde magtesløs at være: så og efterdi Anders Knudsens kundskab ikke til tinge er vidnet, eller lovlig varsel for givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende det så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

** var skikket mester Villads Nielsen, kannik og læsemester i Viborg, på den ene og havde stævnet Peder Nielsen i Vejby, herredsfoged i Rødding herred, på den anden side, for han har stedt høring over nogle gadehus folk, som er mester Villadses tjenere, som er blandt andre Christen Jespersen i Ramsing og Bodil Swertfegers i Lem, for skat, endog han formente KM brev ikke skulle tilholde, i det forgangne år, at gadehus folk skulle lægges i skat, formente fordi samme hans tjenere burde for samme dele kvit at være: så og efterdi Bodil Swertfegers og Maren Håse ikke findes navnlig eller med deres lovværge for samme dele at være given varsel, ej heller benævnt for hvor mange pending, de skulle være delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed dem af denne dele kvit at være, og efterdi samme vidne over Christen Eskesen og Anne Bibrandsdatter ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, kommer her med samme delsbrev og vil være i rette.

(160)

** var skikket velb Jacob Skram til Fruergård på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal på den anden side for en dom, han dømt har, og har endelig tilfundet Jacob Skram en gård i Vorring, som hedder Hav, som Laurids Christensen og Peder Lauridsen iboer, hvilken dom Jacob Skram mener bør ved sin fuldmagt at blive, og samme gård bør ham at følge efter herredstings doms formelding: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til næste landsting efter pinsedag, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(163)

9/5 1618.

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred, om hærværk at sværge over Henrik Andersen i Vrensted for den gård, han iboer, bruger og besidder imod Peder Munks vilje og minde, efter han er den lovlig fradømt og forbudt, for han sad overhørig, var ham modvillig og ikke ville gøre det ægt og arbejde, han lod ham tilbyde: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Henrik Andersen hærværk over.

(165)

** var skikket velb Jens Juel til Keldgård hans visse bud Søren Hår, foged der sst, på den ene og havde stævnet mester Henrik Nielsen Arctander, sognepræst i Selde og Åsted sogne og provst i Nørre og Harre herreder, på den anden side for en dom, han 4/3 sidst forleden i Rybjerg kirke

imellem Christen Jepsen i Hestbæk og Christen Jørgensen i Jebjerg dømt har, anlangende om en stolestade i Rybjerg kirke, som han Christen Jepsens hustru, Maren Jensdatter, formedelst et hjemmels brev ikke har villet tildømme, uanseet at hun skal være længere gift end Christen Jørgensens hustru, Anne Jepsdatter, hvorfor Søren Hår formener samme dom ikke burde at komme hans husbonds tjener, Christen Jepsens hustru, til forhindring på fornævnte stolestade. så mødte Mourids Lauridsen i Breum og Christen Ilbjerg i Mogenstrup, som vidnede at Just Brockenhuus er så lovlig forhindret, så han ikke nu her kunne møde, og at Christen Jørgensen er i hans husbonds bestilling, det han ikke heller her kunne være til stede: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til første landsting efter pinsedag nu først kommer, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket Niels Jensen i Hals med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have ladet stævne Hermand Kock, borger i Ålborg, for nogen sedler, han skal sig på beråbe, som Anne Andersdatter i Hals skal have ladet ham tilskrive, hvilke hun hårdt benægter ikke at have ladet skrive, ikke heller hun selv skal kan skrive, formenende samme sedler skal være imod Hermand Kock hans tegnebog og ikke så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være: så og efterdi Hermand Kocks regnskabsbog nu for os er i rette lagt, hvori klarlig findes indskrevet hvis, Anne Andersdatter og hendes forrige husbond såvel som og Søren Kræmmer på hendes ord efter samme sedler udtaget har, disligeste og hvis de så og Søren Kræmmer på deres vegne igen på regnskab betalt har, så deraf forfares ham på deres vegne med Hermand Kock at have haft bestilling og været betroet, og samme sedler i så måder med fornævnte bog, som er ustævnet og ukaldt, bestyrkes og bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme sedler at dømme, imens fornævnte bog stander ved magt og ukaldt, og efterdi intet imod Jep Lauridsen og hans medbrødres vidne fremlægges, det Anne Andersdatter kan skrive, Hermand Kock den ikke heller vil benægte, da ved vi ikke imod den at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Anne Andersdatter findes at være bosiddende i Hals birk, og ikke for fogden har været bevist hende noget af fornævnte gods omtvistes i Ålborg selv at have annammet, og birkefogden dog har indfundet sagen til Ålborg byting at ordeles, ved vi ikke samme hans dom, så vidt den hende og hendes lovværge anlanger, at følge, men ingen magt at have.

(168)

** var skikket Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, hans visse bud Anders Munk, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Henrik Hermandsen sst for en dom, han til Sæby byting 4/2 sidst forleden dømt har, og fradømt Peder Mikkelsens stedbørn og deres søskende deres rette tilfaldne gårdsparter, og to uendelige rådhus domme i samme sag udgangen er, hvori fornævnte børn er samme ejendom ---- , hvilke domme da såvel som nu stod ved ---- magt, og samme hans dom derfor her til landstinget er magtesløs dømt, formener han dermed uret at have gjort og burde derfor at stande til rette: så og efterdi der tvistes om Henrik Hermandsen bør nogen kost og tæring for samme hans dom til Peder Mikkelsen at udgive eller ej, og ikke nogen dom derom til hans værneting er udgangen, da finder vi efter sådan lejlighed samme sag did at komme, og der ved dom at ordeles, som det sig bør.

(169)

** var skikket Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, hans visse bud Anders Munk, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Poul Kock, byfoged i Sæby, for en dom han her til landstinget 28/3 sidst forleden skal have forhvervet over en afkalds

vidne, for 17 år siden til Sæby skulle være udgangen, imellem hans hustru og hendes stedbørn om hvis arvelodder, dem efter far og mor var tilfalden, og de til dem har annammet, hvilken dom han formente med vrang undervisning skal være forhvervet, tilmed skulle lyde uendelig, og burde derfor magtesløs at blive: da efter tiltale og sagens lejlighed og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsætter vi til næste landsting efter pinsedag først kommende, og dem her at møde, og samme ---- at til stede føre, og gå derom hvis ret er.

(170)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen, slotsskriver der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Friis, borger og indvåner i Viborg, på den anden side for en dom, han 2/3 sidst forleden til Viborg byting, imellem Knud Gyldenstjerne på den ene samt begge borgmestre og rådmænd i Viborg på den anden side, dømt og afsagt har, i hvilken han har tildømt fornævnte borgmestre og rådmænd at forskaffe Knud Gyldenstjerne på KM vegne en rigtig rådstuebog eller derfor at stande til rette, eftersom Simon Skriver berettet, at rådhusbogen er brændt, og kong Christian den tredjes reces i det 11. kapitel formelder, at rådhusbogen skulle forvares på rådstuen: så og efterdi Laurids Friises dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til byting igen at komme, og Laurids Friis dem endelig derom imellem at dømme og adskille, som det sig bør, når sagen bliver for ham lovlig indstævnet.

(171)

** var skikket velb Envold Kruse til Hjermeslevgård, KM statholder i Norge og høvedsmand på Aggershus, hans visse bud Morten Jørgensen, foged til Kabbel, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mikkel Pedersen i Gamskær, herredsskriver i Fjends herred, for en dom han skal have skreven, imellem hans husbond på den ene og Anders Mortensen i lille Torup på den anden side, og dateret genparten til samme dom 29/5, uanseet hoveddommen skal være afsagt til Fjends herreds ting 27/5, og fornævnte domme fordi her til landstinget skal være magtesløs dømt: så og efterdi det befindes Mikkel Pedersen samme hoveddom, Morten Jørgensen til Fjends herreds ting forhvervet har, at have skrevet, skulle være udgiven og dateret 27/5, og genparten derimod formelder den at skulle være udgangen 29/5, og i så måder i datummen imod hverandre, og fordi af den årsag her til landstinget er underkendt, som forskrevet står, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Mikkel Pedersen har jo sig deri forseet, og bør derfor at igen give Morten Jørgensen på sin husbonds vegne en billig kost og tæring, han derfor lidt har.

(172)

** var skikket Oluf Christensen i Visby hans visse bud Christen Jensen i ---- på den ene og havde stævnet Mads Jensen i Heltborg, Oluf Jensen sst med flere for et vidne, de til Revs herreds ting 7/3 sidst forleden vidnet har, at de skulle have hos været til Oluf Jensen i Heltborg i hendes stue og barsels ---- , der hr Mads Andersen var kaldt til hende at meddele hende det højlige sakramente, da skulle hun have beskyldt Oluf Christensen at være hendes barnefar, hvilken deres vidne Oluf Christensen hårdelig benægter, sig aldrig med Mette Christensdatter nogen legemlig fællig at have haft i nogen måder, men dem af had og avind at have ham sligt påvidnet, og efter en død kvindes ord og mundheld: så og efterdi samme vidnesbyrd tilforn har vidnet i forskrevne sag, og den deres

vidne har været hid kaldt, og er ved vores endelig dom underkendt efter de lejligheder, den dom medfører, og de i dag siden derefter har vidnet i samme mening efter en død kvindes ord og sagden og ikke på fersk fod, men langsommelig tid efter sådanne ord skulle være falden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme vores forrige endelige dom at forandre, ej heller kunne kende fornævnte vidne, nu hid stævnet er, så noksom, at den bør nogen magt at have.

(174)

** var skikket velb Niels Bild til Ravnholt hans visse bud Peder Nielsen i Brendstrup på den ene og havde stævnet Hermand Jensen, borger og indvåner i Ålborg, på den anden side for en dom, han nu her til snaps landsting sidst forleden skulle have forhvervet med vrang og usanddru beretning, som Peder Nielsen på Niels Bilds vegne formente, Hermand Jensen for os skulle have forgivet og berettet, anlangende en håndskrift, som Hermand Jensen skulle have givet velb fru Margrete Urne, Niels Bilds, som formelder på 250 rigsdaler, både hovedstol og renter, og Hermand Jensen aldrig skulle bevise, at der skulle være nogen penge betalt i fornævnte håndskrift, sætter derfor i rette, om Hermand Jensen ikke bør at udlægge og betale til fru Margrete Urne 250 enkende daler med sin årlig rente, efter sin håndskrifts indhold: så og efterdi det befindes, samme sag tilforn om fornævnte 250 daler, som Hermand Jensen har udgivet sit brev på, for os at have været i rette stævnet, og endelig dom da i sagen gangen er, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme vores forrige endelige dom at forandre, eller andet deri at kende end tilforn dømt er, og samme dom bemelder og medfører, men dersom Niels Bild formener, Hermand Jensen at have haft nogen ord, jomfru Anne Bild anlangende, hvorfor han bør at lide nogen tiltale, der gås om til hans værneting hvis ret er

(177)

** var skikket Niels Lauridsen i Rettrup på den ene og havde stævnet Just Rasmussen i Egen, Jens Sørensen i Vestergård i Ulsted med flere på den anden side for et vidne, de til Kær herreds ting 17/3 sidst forgangen, anlangende at de næste onsdag efter snapsting var i rette hos Espen Pedersen og da tilspurgte ham, om hans søn, Jens Espensen, ingen tid havde stødt og slagen ham, som ham er på vidnet, og han da skulle have svaret, det hans søn aldrig havde stødt eller slagen ham, hvilke vidner, han formener, Jens Espensen i sin egen sag sig selv til behjælpning skal have forhvervet, og Espen Pedersen sig til behjælpning at have vidnet, af den årsag Jens Espensen for samme ulovlige gerning til tinge skal have været forfulgt og lidt klage, og hans far disligeste lidt klage, for han samme sag skal have nedslagen og fordulgt: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod om de ord, Espen Pedersen for dem skulle have haft, men siden han ved døden er afgangen derom båret kundskab, og i så måde efter en død mands mundheld, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(179)

** var skikket Gunde Christensen og Christen Hegelund, borgmestre i Viborg, på den ene og havde stævnet Peder Ostenfeld, borger sst, på den anden side for en dom, han til Viborg byting udgivet har, i hvilken han har tilfunden dem ikke aleneste at forskaffe Hans von der Hude Viborg bys skatteregister, men også uden videre forhaling at levere ham en rigtig jordebog og undervisning på Viborg bys rette ejendom og tilliggelse: så og efterdi det tilhører borgmestre og råd som et korpus at ---- og bestille hvis byen tilkommer, de og samtligen har forordnet Hans von der Hude til kæmner, og Peder Ostenfeld dog har tildømt begge borgmestre at forskaffe kæmneren samme skatteregister

og efterretning, som forskrevet står, og ikke ---- rådmændene såvel som de burde dertil at svare, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som den udømt var, og sagen til ham igen at komme, og deri endeligen at påkende, når det for ham bliver lovlig indstævnet.

(180)

** var skikket Jens Nielsen i Nørby i Hundborg herred på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged og rådmand i Viborg, Gunde Skriver, borgmester sst, og deres medbrødre rådmænd sst for en dom, de til Viborg byting 3/11 1617 dømt har, anlangende en manddrab, som Poul Simonsen i Viborg bedrevet har, lydende iblandt andet i sin beslutning, at efterdi Jens Nielsen har indstillet Poul Simonsen for tingsdom på Viborg byting for samme manddrab, eftersom han på fersk fod var greben og anholden, og han ingen bevisning eller undskyldning da fremlagde sig med at befri, da vidste byfogden, borgmestre og rådmænd ikke andet derom at sige, end Poul Simonsen jo bør at straffes på hans liv, menende samme deres dom retfærdeligen at være og bør ved magt at blive. dernæst mødte Laurids Christensen på Poul Simonsens vegne og berettet, at Poul Simonsen efter samme dom er kommen under mestermandens hånd og sin straf udstået, endog det mestermanden er mislungen, så han ikke er bleven aflivet, hvorover KM ---- ham på hans liv benådet, som lensmanden Knud Gyldenstjerne skal have brev og besked på, og mente fordi her ikke videre på hans liv ---- at dømmes: efter sådan lejlighed ved vi ikke på samme dom at dømme, førend Knud Gyldenstjerne og lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(181)

6/6 1618.

** var skikket Arent Sørensen i Sejerslev på sin egen og Niels Tøgersen i nør Dråby hans vegne på den ene og havde stævnet Mads Jensen i Overgård i Sejerslev på den anden side for et klagevidne, han til Nørherreds ting i Mors 21/4 over dem vidnet har, anlangende at Arent Sørensen og Niels Tøgersen skulle have gjort Mads Jensen uførm i hans gård, i lige måde havde stævnet Mads Nielsen og Christen Bertelsen i Hesselbjerg med flere, for de til fornævnte ting 5/5 har Arent Sørensen og Niels Tøgersen gårdfred oversvoren, uanseet Mads Jensen har bekendt med oprakte fingre for tingdom, at de hverken uførmet ham eller noget, der han ville have i fred, som med tingsvidne er at bevise. (fortsættes på blad 184)

(183)

** var skikket velb Sivert Grubbe til Hovdal, befalingsmand på Malmøhus, hans visse bud Oluf Envoldsen, foged på Høgholt, på den ene og havde stævnet Christen Smed i ---- på den anden side for et vidne, han til Gårdbo birketing 12/7 1617 vidnet har på en af Sivert Grubbes tjenere, ved navn Jens Pedersen i Stensbæk, formeldende at Jens Pedersen skulle have taget en kvindfolk, ved navn Maren Olufsdatter, som nogen kort tid havde været til hans, og ført til sin ---- og ikke samme hans vidne om lyder, at Jens Pedersen har udført Maren Olufsdatter af Gårdbo birk, ej heller til hendes visse plads eller sted, og ikke heller samme vidne at være vidnet på fersk fod, hvorfor Oluf Tordsen på Sivert Grubbes vegne formener, samme vidne at være et sankevidne, som efter loven ikke bør nogen magt at have men magtesløs at blive. så mødte to mænd med fuldmagt og vidnede, at Hans Nielsen er så lovlig i hans husbonds forfald, så han ikke nu her kunne møde og fordi begæret, sagen nogen tid at måtte opstå: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(184)

(fortsat fra blad 182): så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udtrykkeligen har vidnet, dem at have seet Arent Sørensen og Niels Tøgersen at have i Mads Jensens gård på hans tørvestak ---- overfaldet og uførmet Peder Nielsen og begge slået på ham, som forskrevet står, og fornævnte to vidnesbyrd nu her er mødt og med helgens ed og oprakte fingre været samme deres vidne bestendig, og intet derimod fremlægger, med hvilke det tilbage drives kan, ikke sanddru at være, Arent Sørensen ikke heller her nu for retten ville benægte dem at have været i samme parlament, som forskrevet står, og af fornævnte tingsvidne, han selv fremlagt har, forfares Peder Nielsen at være budt til gården og dertil havde hjemmel, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, at sige eller magtesløs dømme.

** var skikket Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 9/5 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Poul Kock, byfoged i Sæby, for en dom, han her til landstinget 28/8 sidst forleden skal have forhvervet over en afkalds vidne, for 17 år siden til Sæby byting skal være udgangen, imellem hans hustru og hendes stedbørn om hvis arvelodder, dem efter far og mor var tilfalden, og de til dem har annammet, hvilken dom han mente med vrang undervisning skal være forhvervet, tilmed skal lyde uendelig og burde derfor magtesløs at blive: så og efterdi Søren Kræmmer og Christen Olufsen findes tilskrevet samme afkald at skulle forsegle, og tilmed to af de otte mænd det vidnet har, og deres forseglede brev nu for os fremlægges, hvori de benægter, det ikke deres signeter at være, som findes derfor trykt, og tilmed fragår dem ikke samme afkald at have hørt eller af ved, og ikke Søren Kræmmer og Christen Olufsen findes lovlig stævnet og kaldt her at møde, samme afkald og deres signeter lovlig at benægte og fragå, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme afkald at dømme, førend de og lovlig stævnes, og da gå derom hvis ret er.

(186)

** var skikket velb Jens Juel til Keldgård, KM statholder i Norge og befalingsmand på Aggershus, hans visse bud Søren Hår, foged på Keldgård, med en opsættelse her af landstinget 9/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet mester Henrik Nielsen Arctander, sognepræst til Selde og Åsted sogne og provst i Nørre og Harre herreder, for en dom, han 4/3 sidst forleden i Rybjerg kirke imellem Christen Jepsen i Hestbæk og Christen Jørgensen i Jebjerg dømt har, anlangende om en stolestade i Rybjerg kirke, som han Christen Jepsens hustru, Maren Jensdatter, formedelst efterskrevne hjemmels brev ikke har villet tildømme, uanseet at hun skal være ældre gift end Christen Jørgensens hustru, Anne Jepsdatter, hvorfor Søren Hår formener samme dom ikke burde at komme hans husbonds tjener, Christen Jepsens hustru, til forhindring på fornævnte stolestade: så og efterdi Just Brockenhuus alene har udgivet samme hjemmels brev, som for præsten fremlagt er, og ikke han har fremskikket fuldkommen fuldmagt straks med samme hjemmel at gå i rette, mester Henrik og alene samme dom om fornævnte stolestand har udgivet, og ikke sognepræsten med syv bedste sognemænd den med ham afsagt har, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som den udømt var, og sagen om samme stolestade igen til provsten, sognepræsten og syv de bedste sognemænd at komme, og dem enhver fornævnte kvinder sin bekvemme stolestand at udvise, som det sig bør.

(188)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Søren Skriver, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Søndergård i Sejerslev på den anden side for en gældsbrev, som han skal have på en KM tjener, ved navn Peder Pedersen Kærgård, i Hesselbjerg, som skal lyde på 4 daler, og Jens Nielsen derover skal have ham fordelt, hvilket brev Peder Pedersen benægter sig aldrig har gjort eller givet ham, men alene bekender at have givet ham et brev på 6 sletmark, formente samme uretfærdige brev og dele, derefter udgangen er, burde magtesløs at være: så og efterdi samme sag to gange tilforn har været hid stævnet, og to uendelige domme udganget, som forskrevet står, hvilke domme endnu står ved deres fuldmagt og ustævnet, dog de findes lovlig til tinge at være læst og forkyndt, og Peder Nielsen ikke endnu samme brev har til stede, på sin brors vegne, at i rette lægge, men den fra rettergang undholder, det og gøres bevisligt samme brev og gæld ikke at være højere end 6 mark, endog den nu skulle lyde på 16 mark, som Peder Pedersen er delt for, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev ikke rigtig eller nøjagtig, men den såvel som fornævnte deres brev bør magtesløs at være, og Jens Nielsen derfor at stande til rette, som det sig bør.

(190)

** var skikket Svenning Pedersen i Romlund på den ene og havde stævnet Hans Mouridsen i Kirkebæk, Christen Christensen sst med flere på den anden side for et vidne, de 11/5 sidst forgangen til Vorde birketing vidnet har, formeldende om nogen ord, de siger, han skulle have haft i Romlund kirke til hr Søren Nielsen Påske, i er den mand, som skulle styrke godt, men i styrker trætte, da svarede hr Søren, hvem har jeg gjort det med, da svarede Svenning, med Christen der står, i har kommen ham til at lyve mig på, hvilke deres vidne han for tingsdom på fersk fod har benægtet, med mange flere ord dem imellem var: da formedelst vores underhandling blev det så forhandlet, at samme vidner på begge sider, nu hid stævnet er, skal være som de uvidnet og uudgivet var, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder, dog Svenning Pedersen nu her for retten lovet og sig til forpligtet herefter ikke at skal hr Søren nogen unyttig trætte påføre, men skal være ham i kirken og uden kirken ubevaret med ord og gerninger i alle måder, og dersom han sig her imod forgriber, og det skelligen bevises kan, skal denne sag igen stå ham åben for, og dermed blev de med sammenlagte hænder venligen forligt i alle måder.

(193)

** var skikket Søren Lauridsen i Ydby og havde hid kaldt sandemænd af Revs herred, om manddød at sværge over Niels Christensen i Holmgård for hans salig bror, Peder Lauridsen, han ihjel slog og mente ham sagesløs at være af dage tagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Revs herreds ting 16/5 sidst forleden, Christen Andersen i Ydby og Laurids Lauridsen sst at have vidnet, at 27/4 kom Peder Lauridsen til dem, der de sad og drak en kande øl eller to med andre godtfolk inde til Christen Andersens, da kom Peder Lauridsen og Niels Christensen i Holmgård nogle ord imellem, så gik Peder Lauridsen ud og kom uden for vinduet med en dragen værge og udæsket Niels Christensen at slås med ham, så kom Niels Christensen ud til ham, og de kom sammen: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, at efterdi Niels Christensen var en soldat under regimentet, og var af Peder Lauridsen udæsket for ---- sig at forsvare, svor de Niels Christensen manddød over og til sin fred for Peder Lauridsen, han ihjel slog.

(194)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Svend Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Jensen i Stagsted, Jens Ottesen i Gammelkirke og deres medbrødre 12 kirkenævninger på den anden side, for at nærværende år 23/5 sidst forgangen til Hundslund birketing har Karen Pedersdatter, Hans Skrivers hustru i ---- , kirkenævn for trolddoms bedrift oversvoren, menende samme deres ed lovlig og ret at være dreven, svoret og gjort og burde ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Mette Pedersdatters bekendelse for os er i rette lagt, hvori hun bekender Karen Pedersdatter at være skyldig i Jens Jensens sygdom og skrøbelighed, på hvilken bekendelse hun og skal være ganget til døde, som med fire præstemænds kundskab bevises, hvilken hendes bekendelse Karen Pedersdatter til tinge såvel som og her i dag i nogen måder vedgår, så hun skulle vide hvem, ham samme sygdom havde gjort, og han skulle få det at vide, Jens Jensen tilforn til tinge og her i dag for sådan hans skrøbelighed har hende sigtet, og nu her for retten lagde sin hånd på hendes hoved og med helgens ed og oprakte fingre vedkendes hende for sin vitterlige troldkvinde, og med hendes trolddom ham samme skade at have gjort, Karen Pedersdatter og selv til tinge og nu her for dom har vedgået sig at have søgt ulovlige middel og spøgelse hos Mette Pedersdatter, som for sine misgerninger er heden rettet, at hun skulle få sild og det brugte, som forskrevet står, så deraf eragtes Karen Pedersdatter i så måde med hende at have haft omgængelse med spøgeri, det og bevises Karen Pedersdatter tilforn for trolddom at være udlagt og derfor optinget, hvilket i nogen måde med fornævnte tingbog, hendes husbond selv skrevet har, bekræftes, sammeledes gøres bevislig Karen Pedersdatter, der nu hendes bo sidst er skreven, at have bekendt, at hun blev ---- på den sidste hendes bo skrev, det hun var råbt med urette af den troldkvinde, Karen Brus, som blev brændt der i birket, hvilken hun og til tinge har indrømmet, som for er rørt, her og i rette havde adskillige vidner såvel som og præstens kundskab, Karen Pedersdatter i langsommelig tid at have haft og fulgt et ondt rygte for spøgeri og trolddom, så fornævnte udlæggelse, sigtelse, vidner og kundskab ikke aleneste ---- bestyrkes, men og med hendes egen bekendelse befæstes, som for bemeldt er, og ingen nøjagtige vidnesbyrd hun derimod fremlægger, sig kristeligt at have forholdt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, nu hid stævnet er, at sige eller magtesløs dømme, og efterdi loven formelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, så fornævnte nævninger fordi er opkrævet Karen Pedersdatter enten at skære eller skylde, og de, som hos hende i sognen boende er og bedst hendes lejlighed ved, har hende med deres ed kirkenævn oversvoret, ved vi ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(201)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Sørensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Skriver i Sillerslev på den anden side, for han til Lund birketing 23/10 skal være tildømt at rømme og vige den gård, som han påboer, og denne ryddeligen at gøre, formente samme dom burde ved sin fuldmagt at blive: da efter sådan lejlighed, at efterdi fornævnte skriver findes tilforn to gange for samme sag at være did stævnet og kaldt, og han dog ikke er mødt eller nogen på hans vegne samme dom og dele at beskylde, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori samme herredstings dom og dele er funden ved sin fuldmagt at blive, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt ustævnet, og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Peder Skriver har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Hans Dyre derfor har været forårsaget, at atter tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke han endnu er mødt eller nogen på hans vegne som samme dom og dele

at beskylde, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme herredstings dom og dele ved sin fuldmagt at blive.

(203)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, foged på Asdal, på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Idskov, dommer til Vorgårds birketing, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 3/5 sidst forleden dømt har, hvori han har dømt hans fuldmægtig Simon Tomasen i Høngård fra et syn, anlangende nogen bøge var huggen i hans skov, Åkær, formedelst begge stævningsmænd ikke har været til stede denne dag, dog de otte dage næst tilforn at have mødt til fornævnte ting og afhjemlet deres varsel for samme syn: så og efterdi med tingsvidne er bevist, to varselsmænd den ottende dag tilforn at have hjemlet dem lovlig varsel for samme syn at have givet, både for synsmænd at tage af tinge ---- på åstederne, og for fornævnte syn 1/5 at afhjemle og tage beskrevet, og fogden dog har Eske Bilds fuldmægtig samme syn 1/5 fradømt af den årsag den ene varselsmand ikke da var til stede, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Jens Mikkelsen har jo sig deri forseet.

(204)

** var skikket velb Eske Bille til Elling. KM befalingsmand i Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, foged på Asdal, på den ene og havde stævnet Laurids Knudsen i Lyngsø, da birkefoged til Vorgårds birketing, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 10/10 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt de mænd i Albæk præstegård, Albæk by, Albækgård, Præstbro og ---- deres fri elleris hugst og græsning i Åkær, som Eske Bille alene på lodder tilfalden, og ikke har villet anse et sendebrev fra Eske Bille, ham at være i KM forfald forhindret, at hvem, som har ham noget til at tale, hans gård og ejendom angældende, da de derfor at give ham lovlig varsel: så og efterdi samme dom ikke er endelig, findes den at være som den udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og birkefogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endeligen at dømme og adskille, som det sig bør.

(206)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans visse bud Peder Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Søren Pedersen i Lyngshede og Laurids Degn i Ålbæk, birkefoged og skriver i Gårdbo birk, på den anden side for genparten af nogen vidner, som velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand i Mariager kloster, hans fuldmægtig der at have ladet forhverve til fornævnte ting, som Jørgen Arenfeldt formener, at være hans skov og ejendom anlangende, uanseet han samme genpart skal have ladet æske tit og ofte af fornævnte foged og skriver, og har tilbudt skriver pending for samme genpart: så og efterdi med fornævnte tingsvidne bevises, fornævnte birkefoged første, anden og tredje gang samme dag, fornævnte vidner skal være udgangen, at have fremæsket, om der var nogen svar imod samme vidner, og ingen da er fremkommen dertil at svare, eller nogen genpart samme dag til dem begæret, og fornævnte birkefoged og skriver fordi ikke samme genpart har udgiven, kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende deres ulempe deri at være.

(207)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged på Lund, på den ene og havde stævnet Eske Jensen i Elsted på den anden side for en uendelig dom, han her til

landstinget 9/5 sidst forleden over en uendelig dom forhvervet har, som Christen Høg her tilforn 25/4 sidst forleden over en herredstings dom og dele over Eske Jensen bekommet har, for han ulovligen skulle have fratagen Christen Høg sin retfærdige tiende forgangen høst og det i sin lade indført, hvilken dom Jens Simonsen på Christen Høgs vegne formener ikke så lovlig dertil at være stævnet og kaldt i nogen måde, men formener samme dom ulovlig at være forhvervet og fordi burde magtesløs at være: så og efterdi Eske Jensen tilforn for herredsfogden har været indstævnet for samme tiende, han ikke har afsat i kærve eller ydet efter recessen, og fogden da har tildømt ham uret at have gjort og burde at stande til rette, hvilken dom her til landsting er konfirmeret og bekræftet, og herredsfogden derefter nu atter til tredje ting har tildømt ham at lide tiltale, hvorefter han og er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte herredstings dom, nu hid stævnet er, at sige, ej heller Eske Jensen af samme dele, han derefter i kommen er, at dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(209)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans visse bud Peder Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Knudsen i Lyngsø, på den anden side, for han til Vorgårds birketing 30/5 1617 ved et tingsvidne skulle have stedt velb Eske Bille til Elling, befalingsmand i Mariager kloster, hans fuldmægtig Mogens Nielsen, ridefoged til Asdal, fylding på 12 ejermænd i fornævnte birk til at omstable, indstene og omstene de engskifter, Eske Bille skulle have til hans gårde og gods i Favrholt, Langland og ---- i Vorgårds birk, endog det ikke lovligen skal kan bevises, ej heller at have bevist for birkefogden, hvad lovlig adkomst, han havde til samme enge sig at kunne tilholde i Vorgårds endels mark: så og efterdi nu bevises med delsbrev, den anden af de otte mænd tinghørere, Niels Skrædder i Vorså, at have været delt og lovforvunden, da han og hans medbrødre vidnede samme fyldnings vidne, og i så måde umyndige, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme fyldnings vidne, ej heller fornævnte ejer tov, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(211)

** var skikket Peder Pedersen, borgmester i Ringkøbing, hans visse bud Strange Madsen, borger der sst, med en opsættelse her af landstinget 25/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, Christen Poulsen og Jens Tomasen, borgere der sst, for de har ham arresteret og beslagen i Viborg 27/1 på velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, høvedsmand på Hald, hans vegne under en fuld vold at drage af byen, førend han havde stillet ham tilfreds for hvis, han var ham skyldig, hvilken beslag og arrestering Peder Pedersen formener ikke så lovlig at være, som det sig bør, af de årsager Peder Pedersen ikke at have taget noget af den gode mand, Knud Gyldenstjerne, i købing i Viborg by: så og efterdi ikke gøres bevisligt, Peder Pedersen noget af Knud Gyldenstjerne her i købing at have annammet, eller sig til forpligtet her sammesteds at betale, han ikke heller findes for samme gæld at være lov forlagt, men befindes en bosiddende mand her i landet, og i så måde har sin værneting, hvor han for sin gæld burde at tiltales, og han dog her er bleven arresteret, kunne vi ikke kende samme arrestering noksom, og efterdi Jacob Andersen har tildømt ham, for han af samme arrest er bortdraget, at have gjort imod KM højhed og foragtet retten efter privilegierne, og burde derfor at stande til rette og lide tiltale, ved vi ikke den hans dom at følge, men finder den ingen magt at have.

(213)

** var skikket Anders Nielsen i Malle hans visse bud Christen Simonsen i (blank) på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal på den anden side for en dom, han 14/4 sidst forleden til Hillerslev herreds ting dømt har og tildømt Anders Nielsen at udlægge 10 mark til velb Hans Dyre for fald, for han imod KM brev har båret bøsse over mark, uanseet at hovedsagen ikke endnu er dreven, menende Anders Poulsen deri uret at have gjort, og samme hans uendelige dom burde derfor magtesløs at være: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(214)

** var skikket Henrik Petersen klejnsmedesvend, tjenende Anne Henriksdatter, salig Christen Smeds, i Viborg på den ene og havde stævnet Peder Nielsen Klejnsmed, borger sst, på den anden side, for han nogen kort tid forleden til Viborg byting har ham forfulgt og ladet ham vold sværge, for han skal have slaget mange slag i hans dør, og benægter Henrik Petersen højligen ved sin højeste ed, at han aldrig slog i Peder Nielsen Smeds dør, hvilket han og til bytinget har benægtet, og ikke heller Peder Nielsen ved sin helgens ed har sigtet og fuldkommelig beskyldt Henrik Petersen, at han havde slagen de slag i hans dør, med flere ord dem derom imellem var: da formedelst vores underhandling afstod Peder Nielsen samme vold med Henrik Petersen, så han derfor skal kvit være, og derhos lovet at ville være hans ven, og han hvis forseelse deri ---- været sket ikke videre til at ---- at ville efter ---- , derimod lovet og tilsagde fornævnte ---- efter denne dag at skulle være ---- ubevaret med ord og gerninger, og hinanden alt godt tilføje, og dermed blev de med sammenlagte hænder venligen og vel forligt i alle måder.

(215)

20/6 1618.

** var skikket velb fru Sofie Below, salig Christen Thotts, til Boltinggård hendes visse bud Christen Skriver, ridefoged til Skivehus, med en opsættelse her af landstinget 9/5, lydende hende da at have stævnet Jørgen Andersen i Hvidbjerg for en dom, han til Hindborg herreds ting 18/8 sidst forleden dømt har, anlangende skyld og landgilde af den gård i Rettrup, Christen Jensen og Jesper Andersen påboer, og i samme dom kvit dømt Christen Jensen for skyld og landgilde, og mere anseet Peder Christensen i Hindsels hans stedsmåls brev, som hun formente, end KM råd, som har udskrevet bønder til soldater, enhver efter deres landgilde at holde soldater af, som da befandtes for dem i i KM jordebog hvor meget enhver, som da blev skrevet, gav til landgilde, ikke heller har anseet det Christen Jensen har selv mundtligen bekendt, at han havde lod og del i samme gård: så og efterdi Peder Christensens fæstebrev for fogden har været i rette lagt, hvorefter han den sin dom har funderet, og samme fæstebrev endnu stander ved fuldmagt og er ustævnet og ukaldt, ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte herredstings dom at dømme, førend samme fæstebrev og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom hvis ret er.

(217)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl på den ene og havde stævnet Christen Simonsen i nør Skodborg og Tomas Skøt i Hjardemål på den anden side for en delsbrev forpligt, som de har udgiven på Todbøl 7/11 sidst forleden, i hvilken brev de har dem til forpligtet at stande til rette for hvis bygfældighed, som kunne findes på den gård, salig Ellen Poulsdatter i Hunstrup fradøde, såvel

som for yding og hold af fornævnte gård at levere, hvilken deres brev og forpligt, disligeste hvis syn og deler, derefter er dreven, formener Christen Høg at være gjort og dreven, burde ved sin fuldmagt at blive, med flere ord dem derom imellem var: da formedelst vores underhandling blev det så forhandlet, at Tomas Skøt på bemeldte børns vegne lovet at skal give Christen Høg 20 rigsdaler, og dem til mauritii først kommende at betale, hvilket Hans Christensen på sin og sine søskendes vegne bepligtet sig at holde Tomas Skøt skadesløs, og dermed skal samme synsdom, deler og alle hvis andre breve og vidner, dem til denne dag imellem gangen er, aldeles være kasseret og ingen til hinder eller skade at komme, i lige måde når Christen Simonsen samme yding og hold i fornævnte gård levere, skal den dele, han derfor i kommen er, ikke derefter komme ham til hinder eller skade i nogen måde.

(218)

** var skikket velb Sivert Grubbe til Hovdal, befalingsmand på Malmøhus, hans visse bud Mikkel Pedersen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Smed i ---- for et vidne, han til Gårdbo birketing 12/2 1617 vidnet har på en af Sivert Grubbes tjenere, ved navn Jens Pedersen i Stensbæk, formedelst Jens Pedersen skulle have taget en kvindfolk, ved navn Maren Olufsdatter, som nogen kort tid har været til hans, og bortført på sin vogn, og ikke samme hans vidne om lyder, at Jens Pedersen har udført Maren Olufsdatter, ej heller til nogen vis plads eller sted, hvorfor Mikkel Pedersen på Sivert Grubbes vegne formener, det et sankevidne at være og efter loven ingen magt at have: så og efterdi Christen Smeds vidne, nu hid stævnet er, med Anders Nielsen og hans hustrus vidne bekræftes, og det ikke er stævnet, ved vi ikke på fornævnte vidne, nu kaldt er, at dømme, førend det andet og lovlig stævnes, og da gå om hvis ret er, sammeledes efterdi fornævnte landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, i lige måde efterdi fornævnte birketings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det dig bør.

(221)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Sørensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Mads Jespersen i ----, Christen Vognsen i lille Hillerslev med flere herredsnævninger, for de til fornævnte ting 11/11 sidst forleden har svoret hans tjenere, ved navn Oluf Pedersen og Anders Pedersen, ran oversvoren for en bøsse, de skal have tagen fra Anders Nielsen i Malle, hvilken deres ed Jens Sørensen på Hans Dyres vegne formente ikke så ret at være svoren, efterdi Hans Dyre formente at ville bevise med tingsvidne, at der blev samme dag tilbudt så mange pending på tinget, førend fylding gik på nævninger, som bogsed var om svoret, tilmed skal bevises, at Hans Dyre har selv tilstanden dem samme bøsse at tage fra Anders Nielsen, formener samme ransnævningers ed og tov ikke så lovlig at være, som det sig bør: så og efterdi fornævnte nævninger tilforn har været hid stævnet for samme ransed, de Hans Dyres tjener over svoret har, endog kosten tilforn var vedgangen, og fornævnte deres ed af den årsag er underkendt, som fornævnte dom videre om bemelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte nævninger bør jo for samme deres ed fældet at være.

(223)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Christen Thotts, til Boltinggård hendes visse bud Christen Skriver, ridefoged til Skivehus, med en opsættelse her af landstinget 9/5, bemeldende hende da at have stævnet Jørgen Andersen i Hvidbjerg, herredsfoged i Hindborg herred, for en dom han til Hindborg herreds ting har dømt 23/3 sidst forleden, anlangende skyld og landgilde af den gård i Frammerslev, som Gregers Jespersen påboede, og deri kvit dømt Jens Andersen i Frammerslev fra skyld og landgilde af fornævnte selvejergård, uanseet der har været to mænd på fornævnte gård, og ikke skal befindes, at to mænd er bleven udskrevet, men alene Mikkel Lauridsen og ikke Gregers Jespersen, som den tid været har i samme gård, KM på sin årlig rente og herlighed til skade, formenende derfor herredsfogden uret at have gjort og bør derfor at stande til rette: så og efterdi med fornævnte vidne har været for fogden bevist, det samme gård at være en redsels gård, og han fordi sin dom derefter har senteret, hvilken vidne endnu stander ved sin fuldmagt og ustævnet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke om samme dom at dømme, førend fornævnte vidne og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom hvis ret er.

(225)

** var skikket velb Just Brockenhuus til Astrup på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i gammel Jungetgård på den anden side for en skriftlig klage, han har ladet lægge i rette til Nørherreds ting 12/5, og tingsvidne ladet efter tage, anlangende det Just Brockenhuus skal have skikket to ---- i hans gård 2/5, og siden Just Brockenhuus selv kommet efter med flere sine medfølgere og der skulle have gjort ham og hans sønner stor uførm og uret, og givet ham, hans hustru og sønner mange slag, stødt hans dør ned og hugget i hans skive, hvilken klage Just Brockenhuus formente, den største part usandfærdig at skulle være, men formente Knud Jensen, foged på Jungetgård, og Bjørn Jensen, hans bror, selv at have været årsag til parlament, og ikke de skulle lovlig varsel for givet; så og efterdi med delsbrev bevises, den tredje af de otte mænd tinghørere i fornævnte klagevidne og syn, såvel som og den femte af de otte tinghørere i fornævnte nævningers ed, 2/6 udgangen, ved navn Tord Jensen i Hegnet at have været delt og lovforvunden, da han og hans medbrødre vidnede fornævnte vidner, og i så måde umyndige, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme klage, vidne, syn og nævningers ed så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(228)

** var skikket velb fru Maren Skram til Fårup hendes visse bud Niels Lauridsen i Harregård med en opsættelse her af landstinget 9/5 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have ladet stævne Christen Jensen Juel for et vidne, han 5/2 sidst forleden til Harre herreds ting vidnet har, anlangende at Jens Tomasen, anden Jens Tomasen soldat og Niels Andersen, tjenende i Bajlumgård, ikke har draget vod, og ikke heller den vod, de er i, blev draget 27/11 sidst forleden, hvilke vidne Niels Lauridsen på fru Maren Skrams vegne formener ulovlig og usanddru at skal være vidnet: da efter sådan lejlighed, at efterdi Christen Jensen Juel rum tid siden før samme hans vidne har været hid stævnet, og sagen en tid efter endnu langt over seks uger har været optaget, og ikke Christen Jensen Juel eller nogen endnu er mødt, nogen modstand herimod at gøre, men sig fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans vidne ulovlig og usanddru at være.

(229)

** var skikket velb Vogn Vognsen til Stenshede hans visse bud Jens Pedersen i ---- strup på den ene og havde stævnet en karl, ved navn Anders Tomasen, som bruger fiskeri ved ---- i Hals birk, på den anden side, for han i forgangen år har med andre flere ladet sig til fordriste at sætte deres bundgarn, han formener, af deres rette sted og stade og til stor fortrængsel og skade på hans fiskeri, og han for slig ulovlig gerning er vold over svoren til Hals birketing, og ikke han har bødet, settet eller borgen sat, formenende Anders Tomasen burde efter recessen at fare som andre fredløse mænd: så og efterdi nu bevises med tingsvidne, Anders Tomasen en rum tid over seks uger siden til Hals birketing at være vold oversvoren, som findes 40 marks sag at være, og han midlertid ikke har settet eller rettet for sig, ej heller sandemænds ed rykket, men endnu at stande ved sin fuldmagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Anders Tomasen at fare som andre fredløse mænd.

(230)

** var skikket Niels Jensen ---- i Løvel på den ene og havde stævnet Christen Nielsen sst på den anden side for en dom, han her til landstinget nogen kort tid forhvervet har og magtesløs fanget nogen vidnesbyrds vidner og en birketings dom, Niels Jensen tilforn har ladet tage, anlangende nogen ulovlige ord, Christen Nielsen har ham påsagt, idet Niels Jensen sagde, han var en tyv, dog han ikke nævnte hans navn, formenende ham samme dom med vrang undervisning at have forhvervet, tilmed den ikke endelig skulle lyde: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Christen Nielsen ikke sådanne ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, han ikke heller dem fra sig med sin brev og segl har bebrevet, eller vil være bestendig, men dem her såvel som til tinge højlig benægtet, tilmed og nu i dag for retten erklæret Niels Jensen, som forved står, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(231)

** var skikket Peder Lauridsen i Dollerup, Knud Poulsen, Jens Ibsen og Laurids Pedersen sst på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Finderup, Oluf Christensen sst med flere for et vidne, de 6/6 til Nørlyng herreds ting med Jep Christensen, Anders Madsen og Christen Andersen i Stanghede vidnet har, om noget jord, som fornævnte mænd i Stanghede nu i år har sat med boghvede, hvilke deres vidne Peder Lauridsen, Knud Poulsen, Jens Ibsen og Laurids Pedersen formener et vildigt vidne, og alle fornævnte mænd i Stanghede deres slægt og børn, og ville med samme deres vidne vidne dem jord og ejendom til, endog fornævnte jord skal findes i Hald og Dollerup fri fælles fædrift, som er med tingsvidne at bevise, at det ikke skal være brugt med noget kornsæd i 44 år: så og efterdi fornævnte vidnesmænd ikke har vidnet på nogen visse år eller dag men langsommelig tid efter, sådant skulle være sket, der ikke heller findes lovlig varsel for samme vidne at være givet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have, og efterdi fornævnte vedkendelse ikke er fremlagt, bør den ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, kommer her med samme vedkendelse og vil være i rette.

(233)

** var skikket Søren Jensen Bjerring, rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Jens Madsen Skriver, rådmand der sst, på den anden side for en uendelig dom han lader sig af berømme, han her til landstinget skal have forhvervet over nogen deler, som Søren Jensen skal have forhvervet over Jens Madsen, hvilken dom han formener ikke skal lyde endelig og formener ikke at skal være givet

så lovlig varsel for, som det sig burde, menende samme dom bør magtesløs at være, og Jens Madsen i samme dele at blive, til han retter for sig, som det sig bør: så og efterdi Søren Bjerring samme dele har afstanden, bør den ingen magt at have, men efterdi Jens Madsen har samme agre pantsat til en visse tid at skulle igen løse, eller dem dermed at være solgt og skødet til Søren Bjerring, han dog ikke dem til fornævnte tid har indløst, og byfogden fordi efter slig Jens Madsens udgivne brev og forpligt, som står ved sin fuldmagt, og efter sagen i seks uger har været optagen, har Søren Bjerring og hans arvinger samme agre for ejendom tildømt, ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bytings dom at sige, men den ved sin fuldmagt at blive.

(234)

** var skikket Agnete Gertsdatter, salig Gregers Jespersens efterleverske, i Ålborg på den ene og havde stævnet borgmestre og råd, der sst, på den anden side for en rådhusdom, de 5/12 sidst forleden udgivet har, anlangende hendes salig husbonds håndskrifter, som Didrik Grubbe i Ålborg skulle have indløst efter adskillige løfter, han havde været i for hendes salig husbond, og da vidste borgmestre og råd ikke andet derom at sige, end Didrik Grubbe jo burde for hendes tiltale kvit at være: så og efterdi tingsvidne, efter salig Gregers Jespersens pantebrev, med hans egen hånd underskrevet, udgangen, udtrykkelig specificerer og om formelder, hvor højt samme ejendom skal være pantsat til Didrik Grubbe og Jens Skriver for hvis, de for ham udlovet havde, og han dem skyldig var, Jens Skriver siden sin part til Didrik Grubbe har opdragen, og samme ejendom ikke efter pantebrevet er igen løst, så det derfor er Didrik Grubbe til byting og her til landsting tildømt, som forskrevet står, og ikke for borgmestre og råd har været bevist ---- er gældnere til hvem, Didrik Grubbe samme pending på salig Gregers Jespersens vegne havde udlovet at skulle betale, jo at være kontenteret eller dem sådan gæld siden at have æsket, men Didrik Grubbe til rådhuset såvel som og her i dag for retten har tilbudt Agnete Gertsdatter og hendes børn derfor at ville forsikre, der foruden og sig erbyder, at dersom hun formener ejendommen at være bedre, end han det med sin erlidende skade har for annammet, vil han hende det igen tilstille, om hun for hovedsummen og skade vil ham nøjagtig forsikre, og fornævnte borgmestre og råd fordi og efter den lejlighed, deres dom medfører, har ham for hendes tiltale deri kvit dømt, ved vi ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme.

(238)

4/7 1618.

** var skikket Christen Christensen i Egebjerg på den ene og havde stævnet Niels Andersen, tjenende Christen Christensen, Maren Nielsdatter Knud Pedersens hustru sst, Gertrud Knudsdatter Knud Mikkelsens hustru sst, Knud Jensen sst på den anden side for et vidne, de til Revs herreds ting 6/6 sidst forleden vidnet har, at Christen Christensens hustru Maren Nielsdatter skulle have sagt til enhver af dem på adskillige steder, at hendes husbond, Christen Christensen, skulle ville havet kvalt hende om nattetide, endog Christen Christensen og Maren Nielsdatter det med oprakt finder skal på tinge straks have benægtet, og ikke samme deres vidne skulle stemme overens, formente samme deres vidne burde magtesløs at være: da efterdi de gode mænd landsdommere ikke nu er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(239)

18/7 1618.

** var skikket Bertel Tomasen i vester Hassing med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Morten Jensen Kjærulf i øster Halne, Jens Tomasen i Torpet og deres medbrødre 12 kirkenævninger for deres ed og tov, de 9/6 til Kær herreds ting over Anne Pedersdatter Lumpens i vester Hassing svoret har, formener samme deres ed retfærdeligen at være svoret og burde ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af forbemeldte vidner forfares og bevises, Anne Pedersdatter Lumpens at have lovet folk ondt, og det derefter dem, en part på deres kreatur, en part på deres lemmer, velfærd og gods, at være vederfaret, og Christen Jensen, Inger Mortensdatter så og Bertel Tomasen nu her i dag for retten har lagt deres hænder på Anne Pedersdatter Lumpens hoved og med højeste ed sigtet og vedkendes hende for en åbenbarlig troldkone, og at hun med hendes trolddoms kunst dem slig sygdom og skade har tilføjet, som for er rørt, hun og til tinge såvel som her i dag har vedgået, sig at have været på nogen de åsteder og talt med fornævnte folk, om vidnet er, det og i lige måder bevises hende i langsommelig tid at have fulgt et ondt rygte for trolddom, og ingen vidnesbyrd eller kundskab hun derimod fremlægger, sig ærligen og kristeligen at have forholdt, og loven formelder, at om nogen mand vider enden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og efterdi fornævnte nævninger har været opkrævet, Anne Pedersdatter Lumpens for trolddom enten at skære eller skylde, og de, som boer i sognen og bedst hendes lejlighed ved, har hende ved deres ed kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådanne circumstantser og lejlighed ikke imod samme deres ed og tov at sige eller magtesløs dømme.

(246)

** var skikket Staffen Skomager, borger i Hjørring, hans visse bud Otte Christensen, der sst, på den ene og havde stævnet Christen Andersen, borger der sst, på den anden side for nogen domme, han lader sig af berømme her til landstinget ved sin fuldmægtig i adskillige tider at skal have bekommet og forhvervet, i hvilke han ved samme sin fuldmægtigs beretning skal have fanget nogen hans vidner magtesløs, som har vidnet om nogen ord, Christen Andersen ubluligen skal have tilsagt Staffen Skomager i Peder Pedersens hus, gak fra mig din studetyv, der farer en djævel i dig, og ikke slige sine ord har forklaret og bevist, som han har ham tilsagt, mener slige domme, som han med vrang undervisning har forhvervet, ikke burde at komme ham imod sine sandfærdige vidner til nogen forhindring: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Christen Andersen ikke samme ord for ting og dom har haft, og da straks tingsvidne efter taget, eller fra sig med sin brev og segl bebrevet, han ikke heller dem vil være bestendig, men tilforn til tinge såvel som og her i dag for retten højligen benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at det bør nogen magt at have.

(247)

** var skikket Christen Andersen, borger i Hjørring, på den ene og havde stævnet Peder Tomasen, Jens Andersen, Laurids Jensen og Niels Keldsen, borgere i Hjørring, på den anden side, for de 28/4 nu sidst forleden til Hjørring byting har et syn afhjemlet, anlangende om sår og skade, Christen Andersen skulle have gjort Otte Christensen, og de ikke i deres syn har navngivet, hvad dag, tid og stund de har seet Otte Christensens skade, og de har både vidnet og synet, idet de har hjemlet, at hvis sår, Otte Christensen har, skulle være gjort med en kniv, og de ikke hos var, der samme skade

skulle være gjort: så og efterdi fornævnte synsvidne ikke bemelder, bemeldte synsmænd at have omhjemlet nogen dag eller tid, når de skulle have seet Otte Christensen havde samme sår og skade, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(248)

** var skikket velb Hans Pors til Nørgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jacob Jensen, borger og byfoged i Skive, for en dom han til Skive byting 1/5 nærværende år, imellem ham og Anders Knudsen, byskriver i Skive, og Peder Christoffersen, borgmester sst, dømt og afsagt har, og samme sin dom besluttet, at han ikke kunne kende fornævnte mænds ulempe, førend nøjagtigt bevises nogen for deres skrivning og underskrivning havde tagen skade, eller samme deres underskrivning urigtig at være: så og efterdi det erfares af fornævnte vidner, for fogden har været i rette lagt, samme kontrakt i Niels Jensens levende live at være gjort, dog han samme dag derefter er død bleven, og de aleneste den til vitterlighed at have underskrevet, samme kontrakt ikke heller formedelst nogen urigtighed er underkendt, men aleneste for den ikke var gjort, førend fornævnte yderste dag og tid, Niels Jensen med døden har været ---- og er død og afgangen, og byfogden fordi ikke har vidst deres ulempe at kende, førend nøjagtig bevises kunne, det noget for deres underskrivning har taget nogen skade, eller den urigtig at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(251)

** var skikket velb Iver Lykke til Eskær hans visse bud Niels Basse i Nandrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Justsen i Jebjerg for en gældsbrev, han har på Iver Lykkes tjener, Jens Pedersen i Jebjerg, uanseet Jens Pedersen hårdeligen at have benægtet, sig aldrig at have givet Peder Justsen samme brev eller vidste sig af den at sige, førend kort tid siden han har kommet til tinge og talt ham til efter dom og derefter ladet Jens Pedersen fordele for 11 rigsdaler, eller fire mark og 10 skilling i steden for hver daler: så og efterdi Jens Pedersens brev på bemeldte pending, han Peder Justsen pligtig er, nu er i rette lagt og findes forseglet, og ikke Jens Pedersen vil den vide for falsk, han ikke heller nogen rigtig kvittants eller bevis på samme gæld derimod fremlægger, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme brev at sige, ej heller Peder Jensen af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(253)

** var skikket Clemend Ibsen i sønder Ravnstrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mourids Møller i Ravnstrup mølle, Laurids Dyrskøt i Ågård med flere for nogen sankevidner, de nogen tid lang siden har vidnet til Jerslev herreds ting på hans hustru, Gertrud Clemendsdatter, efter en misdæder og død kvindes mund, som han formener uret at have gjort at være imod loven, og ikke heller deres vidne at være vidnet på fersk fod, og ikke heller bevist at Gertrud Clemendsdatter at have lovet nogen ondt, ikke heller er dem noget ondt vederfaret, uanseet Gertrud Clemendsdatters sognemænd at have vidnet, de havde kendt hende som en ærlig kvinde, og ikke de har hørt rygte og tidende om hende for nogen ---- sag, førend Mourids Mortensen er tilslagen sygdom, efter Mette Pedersdatters ord, som blev brændt ved Kær herreds ting: så og efterdi der befindes, samme vidner at være vidnet efter en misdæder Mette Pedersdatters

ord og mundheld, siden hun for hendes misgerninger er heden rettet, og ikke i hendes levende live, da hun vidste dertil at svare, eller på fersk fod, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(255)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Godslev Budde til Rødslet, for han langsommelig tid havde forholdt ham et bolig, som ham af gode mænd efter KM befaling var tilskiftet efter salig Henrik Bille for hvis pending, han for ham udlagt har, og Godslev Budde skulle have påført ham en langsommelig trætte, formente Godslev Budde uret at have gjort ham, og han nu med stor bekostning og pendings udgift bekommet endelig dom til Vrejlev birketing på samme bolig, formente derfor han burde endelig dom at have: så og efterdi Peder Hansen på sin husbond Godslev Buddes vegne giver til kende, det Godslev Budde ikke tilholder sig nogen rettighed i samme bolig, eller fornævnte birketings dom påanker, der ikke heller nogen er fremkommen samme dom at beskylde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme birketings dom at sige eller magtesløs dømme.

(256)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Sørensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal, herredsfoged i Hillerslev herred, på den anden side for en dele, som han til fornævnte ting 5/8 sidst forleden skal have udstedt over nogen i Hundal, og ikke Anders Poulsen ---- Hans Dyres fuldmægtigs til tredje ting gjorte tilbud for hans tjenere og med rede pending at ville rette for dem og ikke ville have dem fordelt, at fogden ville finde dem deres bøder for, uanseet har fornævnte herredsfoged sted høring over dem, og formente Jens Sørensen på Hans Dyres vegne, fornævnte herredsfoged dermed uret at have gjort og burde derfor at stande til rette: så og efterdi ikke befindes samme delsbrev at være stævnet, ved vi i den punkt ikke på fogden at dømme, førend der bliver om kendt, om samme dele findes rigtig eller ej, sammeledes efterdi bemeldte sag om fornævnte bøder for samme bøsse da for fogden har været indstævnet, og recessen ham tillader i hvis sag, han skal pådømme, at have seks ugers beråd, og ikke bevises ham sagen over seks uger, men aleneste i 14 dage, at have optagen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende hans ulempe deri at være.

(258)

** var skikket Christen Christensen i Egebjerg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Andersen, tjenende Christen Christensen, Maren Nielsdatter Knud Pedersens hustru sst, Gertrud Knudsdatter Knud Mikkelsens hustru sst, Knud Jensen sst for et vidne, de til Revs herreds ting 6/6 sidst forleden vidnet har, at Christen Christensens hustru Maren Nielsdatter skulle have sagt til enhver af dem på adskillige steder, at hendes husbond, Christen Christensen, skulle have villet kvalt hende om nattetide, endog Christen Christensen og Maren Nielsdatter det med oprakte fingre skal have på tinge benægtet: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd aleneste har vidnet efter Maren Nielsdatters ord og sagden, og en part om rygte og tidende og ikke om nogen vitterlighed, Maren Nielsdatter ikke heller samme ord vil være bestendig, men dem for ting og dom højligen benægtet, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, nu hid stævnet er, magtesløs at være.

(260)

** var skikket velb Just Friis til Vadskærgård hans visse bud Peder Christensen i Risum på den ene og havde stævnet Laurids Jensen i Daugbjerg, Eskild Jensen, Niels Jensen og deres medbrødre for en syn og vidne, de til Fjends herreds ting 19/5 nu næst forleden afsagt har, eftersom han dem lovlig fire ting har ladet optage at skulle se, syne og forfare hvis brøst og bygfældighed på Koldkurgård fandtes, og hvor mange huse der var nedfalden, og hvor mange pending samme gård på tag, tømmer og ler kunne forbygges med en visse summa, og det ikke sket er, formenende dem deri uret at have gjort, og dem forpligtet at være at komme på åstederne igen og samme deres syn at forklare og til tinge afhjemle: så og efterdi fornævnte synsmænd samme gårds bygfældighed har beseet, og i en visse summa sat og takseret, hvor meget den igen kunne med forhjælpes, som forskrevet står, da ved vi efter sådan lejlighed ikke at tilfinde fornævnte synsmænd videre derom at hjemle.

(261)

** var skikket Christen Christensen Påske, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Jens Tomasen, borger der sst, på den anden side for et vidne, han til Viborg byting 6/7 sidst forleden vidnet har, indeholdende det Christen Holm og Christen Påske kom ind til ham og begæret, at han ville skrive dem et brev imellem om noget jord, som Christen Holm skulle have bleven opladt af Christen Påske, som han har haft under hans værgemål, for den samme leje, som han havde haft tilforn, formenende samme deres vidne ikke så noksom, nøjagtig og sandfærdig at være, som det sig burde: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen visse dag eller tid, samme ord skulle være falden, Christen Påske ikke heller for ting og dom haft har, og da straks tingsvidne efter taget, eller fra sig med sin brev og segl bebrevet, han ikke heller dem vil være bestendig, men nu her for retten, som han og til tinge gjort har, højlig benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(262)

** var skikket Just Brockenhuus til Astrup hans visse bud Niels Mosgård, borger i Århus, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Villadsen i Grettrup, Peder Christensen i Junget med deres medbrødre herredsnævninger, for de har oversvoret Anders Pedersen i Grettrup husfred og gårdfred, og samme deres ed og tov her til landstinget er magtesløs dømt, tilmed samme nævninger at have svoret imod hjemmel, som for nævninger blev læst og påskrevet, og ikke de har anseet Just Brockenhuuses hjemmel, men ligevel Anders Pedersen husfred og gårdfred oversvoret: så og efterdi fornævnte nævninger tilforn har været hid stævnet for samme deres ed, og den såvel som og klage vidne og syn for nævninger har været i rette lagt, da aleneste formedelst nogen af de otte mænd tinghørere, dem vidnet har, da havde været delt og lovforvunden, er undersagt, og ikke for nogen uretfærdighed, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte nævningers fælding at dømme, eller videre end vi tilforn dømt har, og samme deres dom om formelder.

(264)

** var skikket velb Iver Lykke til Eskær hans visse bud Niels Basse i Nandrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Laurids Nielsen i Ramsing for en dom og dele, han har forhvervet på Hindborg herreds ting på hr Peder Pedersen i Lovns hans vegne over en hans tjenere, Jep Pedersen i Hvidbjerg, anlangende nogen skyld og landgift, han skulle reste

med til hr Peder i Lovns af hans gård, han iboer, for 1616-1617, og ikke delen medfører, hvor meget der står tilbage af samme landgift, og skal Jep Pedersen have betalt en part af samme landgift, som han er delt for: så og efterdi fornævnte herredsfoged i samme sin dom ikke udtrykkelig har specificeret, hvad og hvor meget, Jep Pedersen af samme gård til hr Peder burde at udrede, hvorefter han kunne vide sig at rette, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme og underskede, som det sig bør, og efterdi Jep Pedersen efter samme dom, som nu er underkendt, er delt bleven, bør han af den dele kvit at være.

(266)

1/8 1618.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Jens Nielsen i vester Stræt på den ene og havde stævnet Karen Pedersdatter, født i Klim, og Else Pedersdatter i ----, på den anden side for et vidne, de til Hannæs ting 11/7 sidst forleden imod hans tjener Poul Madsen i ---- og Maren Christensdatter vidnet har, at det er dem fuld vitterligt, at Poul Madsen og Maren Christensdatter de har hentet ti fuldkommne læs hø af deres far Peder Roeds mark, og ej de har gjort tid, år eller dag, når de hentet samme hø, ej heller vidnet på nogen fersk fod: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(267)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Jens Nielsen i Stræt med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Henrik Madsen i Rettrup for en uendelig dom, han lader sig af berømme, som han her til landstinget med vrang undervisning, som han formener, skal have forhvervet og skal være kvit dømt af den vold, han var oversvoret på KM og Skive bys vegne, som han gjort har på Laurids Madsen Badskær, borger her sst, hvilken dom han af adskillige årsager formente ikke så lovlig og ret at være forhvervet, at den burde at komme KM eller Skive by på deres rettighed til hinder eller skade, derhos gav Jens Nielsen til kende, at Knud Gyldenstjerne nu er forhindret, så han selv ikke her kunne møde, hvorfor han bevilget sagen til i dag måned sig at ---- : efter sådan hans bevilling blev samme sag opsat til i dag måned, og dem da her at møde, og denne opsættelse her forinden at læses.

** var skikket Karen Andersdatter i Ellinggård med en opsættelse her af landstinget 4/7 sidst forleden, lydende hende da efter en anden opsættelses lydelse at have stævnet Tomas Mikkelsen, Tomas Olufsen, tjenende i Ellinggård, og Peder Nielsen, tjenende i Hedeås, for et vidne, de til Horns herreds ting 16/3 sidst forleden vidnet har, at de var på Christen Jensens høgulv, og da så de, at Laurids Madsen var imellem Karen Andersdatters ben og var i en hvid ulden trøje, den humpet op og ned på hans ryg, formenende samme vidne burde magtesløs at blive og ikke at komme hende til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om hvis ---- bedrift, de har seet Karen Andersdatter og Laurids Madsen med hinanden haft har, som en part udtrykkelig bemelder om legemlig fællig, og de i så måder med hverandre bestyrkes og bekræftes, de og tilforn her er bleven eksamineret og da været deres vidne bestendig og overens kommer, Karen Andersdatters husbond og her for retten med højeste ed hende slig gerning har påtiet, og ingen vidner derimod fremlægges, med hvilke det rykkes eller tilbage drives kan, ej heller gøres

bevislig Karen Andersdatter eller Laurids Madsen fornævnte dag på andre steder at have været, men bevises hende for løsagtighed at være berygtet, som forskrevet står, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidnet at sige eller magtesløs dømme.

(270)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand i Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, foged på Asdal, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Jens Mikkelsen i Idskov, dommer til Vorgårds birketing, for en dom han til fornævnte ting 1/5 sidst forleden dømt har, hvori han har fradømt hans fuldmægtig Simon Tomasen i Høngård syn, han samme dag ville have afhjemlet til fornævnte ting, anlangende nogen bøge var hugget i hans skov, Åkær, formedelst den ene stævningsmand ikke den dag var til stede, uanseet at de otte dage tilforn havde denne stævning til fornævnte ting afhjemlet: så og efterdi Jens Mikkelsen tilforn for samme sin dom har været hid stævnet, og da er omkendt, det han sig har forseet, som for er rørt, da ved vi ikke andet derom at sige, end Jens Mikkelsen bør jo igen at give Eske Bille hvis billig kost og tæring, hans fuldmægtig for samme hans dom lidt og gjort har.

(271)

** var skikket Christen Christensen Påske, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den anden side for en dom, han 20/8 sidst forleden, imellem Christen Påske og Christen Sørensen Broholm, som nu bor i Thisted, dømt har, hvori han har tildømt Christen Holm noget kornsæd på Viborg mark i Morten Christensen, Christen Holms stedsøns jord, som Christen Påske er værge for, og samme hans dom funderet på en tingsvidne, som Jens Tomasen og hans hustru og mor skal have vidnet, hvilke vidne til landsting skal være magtesløs dømt, og formente derfor, Anders Rolandsen dom ikke så noksom nøjagtig at være, at den bør at komme Christen Påske på fornævnte jord eller kornsæd, som han har under værgemål for en umyndig barn, til hinder eller skade men bør magtesløs at blive: så og efterdi med landstings dom bevises, samme vidne tilforn om ---- jord udgangen, at være undersagt, og Christen Holm frøgæld at være tilbudt, hvilke dom og vidne ikke findes i bemeldte byfogeds dom indført, for ham at være i rette lagt, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som den udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og hovedmeningen af hvis breve, som for han bliver i rette lagt, i sin dom at lade inddrage.

(273)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand i Mariager kloster, hans visse bud Mogens Nielsen, ridefoged til Asdal, med en opsættelse her af landstinget i sag seks uger, lydende ham da at have stævnet Søren Rasmussen, skriver på Vorgård, og Peder Andersen, ridefoged sst, for nogen delsvidner, de beråber dem at skulle have på hans tjenere, som de på deres husbonds vegne skulle have forhvervet, som er Bjørn Jensen i Fæbroen, Mads Jensen i Favrholt med andre flere hans tjenere i Vorgårds birk, og den ene dom at være dreven til Vorgårds birketing 14/6 1616, som Christen Lauridsen i Langland skulle have udstedt, hvori Søren Rasmussen skal have ladet fordele fornævnte mænd for tre mark, deres fald, eftersom tilforn skal være delt for hovedgæld: så mødte Jørgen Arenfeldt og dog ikke fremlagde samme delsbrev, men gav til kende sig at ville afstå samme deler, så vidt de Eske Billes tjenere anlanger, og efter sådan lejlighed bør samme delsbreve ikke at komme Eske Billes tjenere til hinder eller skade i nogen måder.

(274)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård og gav til kende, sig såvel som og birkefogden i Vorgård birk til dette landsting at være stævnet og kaldt af velb Eske Bille til Elling, befalingsmand på Mariager kloster, anlangende en dom, birkefogden afsagt har om Åkær, og nu bød Jørgen Arenfeldt sig imod samme stævning i al rette, så mødte Mogens Nielsen, ridefoged til Asdal, med Eske Billes skrivelse: da efterdi Eske Billes skrivelse fremlægges, det han for sin skrøbeligheds skyld med samme stævning ikke nu her kunne møde, blev den sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

15/8 1618.

** var skikket Christen Madsen i Ljørslev og havde hid kaldt sandemænd af Hassing herred, om manddød at sværge over Peder Pedersen i Bedsted for Niels Madsen sst, han ihjel slog, og fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hassing herreds ting 30/7 sidst forleden Christen Iversen i Bedsted, Christen Andersen i Fuglsang at have vidnet, at de så 10/7 ved middags tid at salig Niels Madsen, boende i Bedsted, kom gangende af marken med en rive i sin hånd, da sagde Peder Pedersen i Bedsted, at de havde pantet og tagen fra nogen, som ikke slog deres hø vel på Tandrup mark og enge, og sagde til Niels Madsen, vi tog og en hat fra dig, og ikke du ville løse den igen, da svarede Niels Madsen, de tog min hat fra mig som skælme, da sagde Peder Pedersen, gjorde vi det, du løgner, der farer en djævel i dig, idet slog han til ham med en kniv i hans bryst, så faldt Niels Madsen og blev liggende, og ikke de fornemmede, han talte mere i nogen måde: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Peder Pedersen manddød over og fra hans fred for Niels Madsen, han ihjel slog efter fornævnte vidnesbyrd, og som de selv sandhed derom har udspurgt.

(275)

29/8 1618.

** var skikket Anders Rolandsen, rådmand og byfoged i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Olufsen, Laurids Friis, borgere sst, og deres medbrødre 12 kirkenævninger på den anden side, for de til Viborg byting 10/8 sidst forleden har svoret Kirsten Nielsdatter Snedkers kirkenævn over for trolddoms sag, som hun er sigtet og beskyldt efter tingsvidnes indhold, formenende samme deres ed og tov lovlig og retfærdig at være og fordi ved sin fuldmagt at blive (fortsættes på blad 282)

(279)

** Niels Krag til Agerkrog, Gunde Lange til Bregning, landsdommere i Nørjylland, og Gunde Skriver, landstingshører sst, gør vitterligt at 26/9 1618 var skikket velb Ove Urup til Ovesholm hans visse bud Jens Bjørnsen i Strandbylund på den ene og havde stævnet Oluf Knudsen, foged på Høgholt, på den anden side for en sandemænds tov, han til Vennebjerg herreds ting forhvervet har, som skulle indeholde sandemænd i fornævnte herred at have gjort og svoret markskel imellem Birket og Nejst, og ikke sandemænd i samme deres ed skulle have anseet velb Sivert Grubbe til Hovdal, befalingsmand på Malmø slot, hans udgivne brev, som han til Ove Urup udgivet har, lydende på en hede, som kaldes Jermer hede, med mere skal ligge under fæfod til begge gårdes

drift, forte og fælled, og dog med samme sandemænds ed adskilt det til endel, og ikke i samme ed undtagen hvis, hans brev om formelder, formente samme sandemænds tov burde magtesløs at være, og ikke komme Ove Urup til hinder eller skade: så og efterdi Sivert Grubbes brev udtrykkeligen formelder, at de birkemænd skulle have fri fædrift, tørvegrøft og lyngslæt i Nejst hede og mose og Jermer heden, som ligger norden Birkets agers ende, skal ligge under hov og horn til fornævnte to gårde Næst og Birkets fælled, og samme hans brev er uden al eksception, og sandemænd dog har svoret endelig skel imellem fornævnte gårde, og ikke i deres ed eksceperet og undtagen hvis, Sivert Grubbes brev om bemelder, da finder vi efter sådan lejlighed samme sandemænds ed ingen magt at have, eller komme Ove Urup imod bemeldte brev til forhindring.

(282)

(fortsat fra blad 278): så og efterdi Mikkel Mortensen og Bertel Kock udtrykkeligen har vidnet, dem at have hørt Kirsten Nielsdatter lovet Birgitte Christensdatter, at hun skulle få en djævels færd og hende sådan sælsom sygdom og ulykke straks på steden at være vederfaret, hvilket og med fornævnte synsmænds hjemmel, såvel som og synlig erfaring her for retten, bemeldte barn endnu at have, så den hverken kan gå eller stå, bestyrkes, Mikkel Mortensen og Bertel Kock og nu er mødt og med helgens ed og oprakte fingre været samme deres vidne bestendig, Bodil Pedersdatter og nu her i dag, som hun og til tinge tilforn gjort har, har lagt hendes hånd på Kirsten Nielsdatters hoved og sigtet og beskyldt hende for sådan hendes barns sygdom, Anne Jensdatter her for retten og med pålagt hånd og højeste ed hende for hendes salig husbonds sygdom og død beskyldt har, og begge hende vedkendes for en vitterlig troldkone, så samme vidner, sigtelse, syn og klage med hinanden bestyrkes og bekræftes, bemeldte kundskab, som om hendes godses forrykkelse udgangen, og med hendes datters egen bekendelse befæstes, og intet Kirsten Nielsdatter derimod fremlægger, hvormed det tilbage drives kan, det hun sig kristeligen og vel skulle have forholdt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, syn og sigtelser at sige eller magtesløs dømme, og efterdi loven formelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sigtet er, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger i Gråbrødre sogn i Viborg har været opkrævet, Kirsten Nielsdatter enten at skære eller skylde, og de som hendes lejlighed bedst ved har hende efter fornævnte vidner og sigtelse, som nu er ved magt kendt, ved deres ed kirkenævn oversvoret, ved vi efter sådanne circumstantser ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(285)

** var skikket Svend Frandsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Lauridsen Vognkarl, borger i Ålborg for et vidne, han til Ålborg rådhus 20/3 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen nøgler, som skal have bleven borte, som skal være omspurgt hos troldpigen i ladegård, og skulle være Karen Tøgersdatter på torvet tillagt, og Søren Frandsen af Niels Vognkarl påvidnet, hvilke vidne Søren Frandsen formener ulovlig og imod loven af Niels Vognkarl at være vidnet, så den burde ingen magt at have: så og efterdi Niels Madsen Vognmand har vidnet om de ord, Søren Frandsen på vejen til ham skal have haft, og Søren Frandsen det ikke er bestendig, men nu her for retten ved sin højeste helgens ed med oprakte fingre benægtet, sig ikke sådanne ord om Karen Tøgersdatter til Niels Vognmand eller nogen anden at have haft, han og nu her offentlig ved lige svoren ed bekender og tilstår, sig i ingen måder at vide andet med Karen Tøgersdatter end hvis ærligt er, og det sig en ærlig dannekvinde i alle måder ---- og vel anstår, da kunne vi ikke kende Niels Madsens vidner efter sådan lejlighed så

nøjagtig, at de burde at komme Karen Tøgersdatter til forklejning eller og Søren Frandsen imod fornævnte hans benægtelse til nogen forhindring eller skade.

(286)

** var skikket velb fru Maren Skram til Fårup hendes visse bud Niels Lauridsen i Humlegård på den ene og havde stævnet Villads Jespersen i Bajlumgård, Jesper Villadsen, Niels Villadsen og Jens Christensen sst på den anden side for et vidne, de 8/1 sidst forleden til Harre herreds ting vidnet har, at Jens Tomasen, anden Jens Tomasen og Niels Andersen, tjenende i Bajlumgård, ingensteds har dragen vod 8/1 seks uger da sidst forleden, hvilke vidnesfolk Niels Lauridsen på fru Maren Skrams vegne formener uret og usanddru at have vidnet, idet de har vidnet tvært imod en vidne, som til Spøttrup birketing vidnet er, hvilke vidne siden her til landsting er ved magt dømt, disligeste er og samme deres usanddru vidne først her til landsting magtesløs dømt, og siden funden løgnagtig og usanddru at være, hvorfor Niels Lauridsen på fru Maren Skrams vegne formener fornævnte mænd burde for samme deres løgnagtige og usanddru vidne fældet at være og straffes derfor som vedbør: da efter sådan lejlighed, at efterdi Villads Jespersen, Jesper Villadsen, Niels Villadsens og Jens Christensen findes tilforn tre gange for samme sag at være hid stævnet og kaldt, og de dog ikke er mødt eller nogen på deres vegne deres lovlig undskyldning herimod at gøre, og tre uendelige domme derfor er udgangen, hvori fornævnte vidnesmænd er funden for samme deres løgnagtig vidne fældet at være og straffes derfor som vedbør, indtil hvem der havde i at sige stævner på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så fornævnte mænd har haft noksom lang respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så fru Maren Skram derfor har været forårsaget nu atter på ny fjerde sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke de endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end Villads Jespersen, Niels Villadsen, Jesper Villadsen og Jens Christensen bør for samme deres løgnagtig vidne endelig fældet at være og straffes derfor som vedbør.

(287)

** var skikket velb Ove Urup til Ovesholm hans visse bud Jens Bjørnsen i Strandbylund på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Elling præstegård og Karen Rasmusdatter på Hirsholm på den anden side for et vidne, de til Horns herreds ting vidnet har 21/3, at på mandag, tirsdag og onsdag var tre uger skulle de have seet, at Jens Jensen og Karen Andersdatter skulle have ligget i seng sammen i Ellinggård fra aften og til morgen, de opstod igen, og samme deres vidne at være vidnet 14 dage, førend Karen Andersdatter nogen sag at være given og på vidnet, og ikke Jens Jensen da vidste af hendes løsagtighed at sige, formenende efter slig lejlighed fornævnte vidne ingen magt at have eller komme hans tjener, Jens Jensen, til hinder eller skade: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem og fornævnte vidnesbyrd i egen person her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(288)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Anders Jensen i Fristrup for en uendelig landstings dom, han har båret i rette til Vrejlev birketing 19/6 1617, som skulle have været forhvervet her til landsting 29/5 1617, formeldende iblandt andet at hvis dom, Axel Rosenkrantz

havde bekommet anlangende det bolig i Povlstrup, skulle være død og magtesløs, endog han mener, ingen skal med sandhed bevise ham lovlig at være stævnet og kaldt efter samme landstings dom, og han derfor intet går fra sin ret til Vrejlev birketing og derover fanget en stor langeværende trætte formedelst samme dom, og nu berettet Anders Jensen, at Anders Sørensen, forrige ridefoged til Børglum kloster, samme dom at skulle have forhvervet og ham den antvortet til birketinget at lægge i rette, som han og har gjort og den siden ham igen leveret, Anders Sørensen den og her til landsting skal have i rette båret, og fremlagde Anders Sørensens efterskrevne seddel: så og efterdi med Anders Sørensens underskrevne seddel bevises, ham samme uendelige dom at have forhvervet, det og af landstings dom forfares, Anders Sørensen samme dom her at have i rette lagt, siden Anders Jensen den til birketinget har frembåret, og Anders Sørensen ikke er stævnet eller kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke i samme sag at dømme, førend Anders Sørensen og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom hvis ret er.

(290)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Jens Nielsen i vester Stræt med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Karen Pedersdatter, barnfødt i Klim, og Else Pedersdatter i ---- for et vidne, de til Hannæs ting 11/6 sidst forleden imod hans tjenere Poul Madsen og Maren Christensdatter vidnet har, at det er dem fuldt vitterligt, at Poul Madsen og Maren Christensdatter de har hentet 10 fuldkomne læs hø af deres far Peder Roeds mark, og ej de har gjort tid, år eller dag, når de hentet samme hø, ej heller er vidnet på nogen fersk fod, hvilke vidne han formener at være et vildigt vidne. fordi det er Peder Rods egne børn, som samme vidne har vidnet, og bør derfor magtesløs at være: så og efterdi det befindes, Karen Pedersdatter og Else Pedersdatter at være Peder Roeds egne børn og i så måder vildig og i deres fars sag, ham til behjælpning, at have vidnet, de ikke heller derom på fersk fod har båret kundskab, men nogle år efter sådant skulle være sket, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(291)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Højris hendes visse bud Anders Poulsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal, da herredsfoged i Hillerslev herred, på den anden side, for han til fornævnte ting 7/6 ikke enten ville tilfinde eller frafinde fru Anne Lykkes tjener og fuldmægtig synsmænds opkrævelse af tinge samme dag beskrevet til hvis tørvegrøft, som var gravet i ---- mark, men samme dag har opsat samme sag i 14 dage, uanseet er bevist for Anders Poulsen med to personer, det velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, så og hans foged Niels ---- på Ullerupgård at være stævnet, først den ottende dags dag der næst efter at møde på åstederne, formenende samme herredsfoged uret at have gjort og burde derfor at stande til rette for hvis skade og forsømmelse, hun for samme opsættelse lidt og fanget har: så og efterdi af fornævnte opsættelse forfares, fru Anne Lykke og Hans Dyres fuldmægtige for fogden at have haft rettergang, om samme kald på synsmænd burde at stedes eller ej, som han derom burde ved dom at adskille, og han da sagen i 14 dage har taget i beråd, og ikke over seks uger imod recessen opholden, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende fogdens ulempe deri at være.

(292)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård på den ene og havde stævnet Anders Jensen i Fristrup på den anden side for et tingsvidne, han lader sig af berømme, at han skal have, at Christen Pedersen i Povlstrup skulle have sagt velb Godslev Budde tjeneste, hvori han ---- at være sket uret, at Godslev Budde skulle være hans tjener, som stod på hans, dog der stod Christen Christensen, så var det af forseelse, for de gode mænd, som skiftet salig Henrik Billes gods, ikke vidste hans tilnavn, og han nu har fanget dom på samme bolig, formener samme vidne med urette at være forhvervet og ingen magt at have: så og efterdi Godslev Buddes fuldmægtig selv bekender og tilstår, Godslev Budde ikke anden bolig på samme lod at være tilfalden end den, Laurids Jensen i Povlstrup påboer, dog ikke heller bevises ham andre boliger på samme lod at være tilfalden, men Axel Rosenkrantz fornævnte bolig, Christen Pedersen påboer, at være tilskiftet, og Christen Pedersen dog har sagt Godslev Budde tjeneste, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør at komme Axel Rosenkrantz til hinder eller skade i nogen måde.

(294)

** var skikket Peder Roed i Klim på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Fuglsang på den anden side for en dele, han over ham til Hannæs ting 10/7 sidst forleden forhvervet har for et gældsbrev, Peder Roed skal have givet Tomas Christensen i Odde, lydende på 7 daler, uanseet Tomas Christensen skulle have ved hans svoger Poul Madsen og hans hustru Maren Christensdatter i Odde hentet 10 læs hø af Peder Roeds mark, som med tingsvidne er at bevise: så og efterdi Peder Roeds brev på 7 daler for os er i rette lagt, og fornævnte delsbrev dog ikke bemelder om samme summa, eller deri specificeret hvorfor han er delt, uden aleneste for han samme brev ikke skulle have holdt, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Roed af denne dele kvit at være.

(295)

** var skikket Anders Jensen i Fristrup på den ene og havde stævnet Mikkel Andersen i Bisgård, foged til Børglum birketing, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 5/6 sidst forleden dømt har og tildømt Anders Jensen at bevise med velb Jacob Lykke til Tandrup hans kundskab nogen ord, han i en sin skriftlige beretning skulle have haft, anlangende om en bolig i Povlstrup, endog Anders Jensen formente sig ikke at have til forpligtet at føre Jacob Lykkes kundskab til stede, formente samme dom ikke lovlig, og at den burde magtesløs være: så og efterdi af Anders Jensens beretning, i fornævnte birketings dom inddragen, forfares ham den at have stillet i tvivl, og ikke fuldkommeligen udsagt Jacob Lykke samme ord at have haft, men som han formener han ikke skulle benægte, og ikke bevises Axel Rosenkrantz nogen skade på sin ejendom for samme hans beretning at have lidt eller fanget, sådanne ord, hans beretning om formelder, ikke heller Axel Rosenkrantz i nogen måde på ære eller lempe an ---- , og fogden dog har tildømt Anders Jensen derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at følge, men ingen magt at have.

(297)

** var skikket Morten Jacobsen i Bodum bisgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Niels Christensen i Styvel, Peder Lauridsen i Helleris med flere for et vidne, de til Revs herreds ting 27/6 sidst forleden på Morten Jacobsen vidnet har, anlangende en skuffe at bryde med en økse i Østergård 30 dage efter salig Mads Christensens død, og han tog nogle breve med sig derfra, hvilke vidner Morten Jacobsen formener ikke så fuldkommen og rigtig at være vidnet, at de burde nogen magt at have men

magtesløs være: så og efterdi samme vidner og klage ikke er vidnet eller klaget på fersk fod, men over år og dag efter, gerningen skulle være gjort, fornævnte vidnesbyrd og en part har lagt deres vidne i tvivl, de ikke heller alle stemmer overens med hverandre, da ---- vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og klage så noksom, at de bør nogen magt at have.

(299)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Søren Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Olufsen i Frammerslev, Christen Andersen sst med deres medbrødre vidnesfolk på den anden side for et vidne, de til Hindborg herreds ting 23/2 sidst forleden vidnet har, anlangende den gård i Frammerslev, som Mikkel Lauridsen og Gregers Jespersen påboer, formente samme vidne ikke så nøjagtig at være, at den burde at komme KM på hans årlige rettighed til nogen forhindring: så og efterdi med fornævnte to underskrevne jordebøger bevises, bemeldte gårde, Mikkel Lauridsen og Gregers Jespersen nu påboer, ---- for to at være indskreven, og giver hver sin skyld til kronen, hvilket og med fornævnte skøde bestyrkes, dem tilforn for to gårde at være solgt og afhændet, og fornævnte vidnesbyrd dog har vidnet, at det ikke er uden én gård og under en redsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte dom, derefter dømt er, så nøjagtig at de bør at komme Knud Gyldenstjerne på KM herlighed af samme gård til hinder eller skade i nogen måde.

(301)

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, KM befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Mikkel Lauridsen i Bisgård, birkefoged til Børglum birketing, for en endelig dom, han efter to uendelige syn 29/3 sidst forleden til fornævnte ting dømt og afsagt har, anlangende 10 øksne, som Laurids Poulsen i Vittrup til Christen Nielsen, borger i Ålborg, solgt har: så og efterdi med fornævnte vidner udtrykkeligen er bevist, Laurids Poulsen at have talt med Christen Stubdrup i Hjørring marked om samme øksne, item og at Laurids Poulsen selv holdt samme øksne, en efter anden, i hans egen gård den stund, Christen Nielsen mærket dem, det og med synsvidne bevises samme øksne med Christen Nielsens mærke at have været mærket, og han da til birketinget selv har vedgået, at dersom der findes andre øksne med Christen Nielsens mærke, end synsmænd har om hjemlet, var det ham vitterligt, Christen Nielsen Stubdrup og til tinge i hans underskrevne brev, såvel som og tilforn her for retten har vedgået, at det var de samme øksne, han af Laurids Poulsen har købt, så deraf eragtes købet om fornævnte øksne imellem dem at være gjort, og birkefogden fordi efter den ny udgangne reces har tildømt samme øksne til Godslev Budde at være forbrudt, Laurids Poulsen og derforuden at stande til rette, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(307)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Jens Nielsen i Stræt med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Henrik Nielsen i Rettrup for en uendelig dom, han lader sig af berømme, som han her til landstinget med vrang undervisning, som han formener, skal have forhvervet og skal have været kvit dømt af den vold, han var oversvoret på KM og Skive bys vegne, som han på Laurids Madsen Badskær, borger der sst, efter syn og klage og vidners lydelse, hvilke fornævnte dom han af adskillige årsager formente ikke så lovlig og ret at være forhvervet, at den burde at komme KM

eller Skive by på deres rettighed til hinder eller skade i nogen måder, men magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi med vidnesbyrd, klage og syn er bleven bevist, Henrik Nielsen at have slagen Laurids Badskær med samme kniv, og ham slig skade at have haft, som om vidnet er, og derfor på KM og byens vegne er vold oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme sandemænds ed at sige eller magtesløs dømme.

(310)

** Niels Krag til Agerkrog, Gunde Lange til Bregning, landsdommere i Nørjylland, og Gunde Skriver, landstingshører sst, gør vitterligt at 19/8 1618 på Viborg landsting var skikket Christen Christensen Påske, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Sørensen Holm, nu boende i Thisted, på den anden side for en dom, han for nogen tid siden efter sin vrange beretning af Viborg byting bekommet og forhvervet har, i hvilken Christen Christensen skal være tildømt nogen agerleje af en ager at udgive, han af Christen Holm skal have haft, som han ham forholder: så og efterdi med tingsvidne bevises, Christen Christensen Påske selv at have bekendt, at han havde brugt en ager, han havde af Christen Holm, i fire år, og dog ikke er bleven for ---- bevist, hvad Christen Påske årlig deraf skulle udgive, ej heller byfogden derom i sin dom har specificeret eller om kendt, og Christen Påske dog for fire daler årlig leje af samme ager er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed samme bytings dom og dele at være som de uudgivet var, og sagen til byting igen at komme, og der ved uvildige dannemænd at sættes, hvad leje med rette af samme ager bør årlig at udgives, og siden gås derom hvis ret er.

(313)

** var skikket Christen Christensen Påske, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Sørensen Broholm, boende i Thisted, for han 3/8 til Viborg byting skal have ladet ham fordele for en skiftebrev, han ville have skulle være gangen efter salig Anders Remsnider imellem arvingerne, endog han for høring skulle have tilbudt rigtig ---- og udskrift af samme skiftebrev, endog han formente sig nogen år tilforn på bytinget at have undt ham udskrift deraf, mener fordi sig med urette at være delt og burde fordi af samme dele kvit at være: så og efterdi samme borgmestre og råds dom ikke tilholder Christen Påske at skulle forskaffe Christen Holm samme skiftebrev, ej heller nogen anden dom eller bevis derpå fremlægges, og han dog alene for samme skiftebrev er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Påske af samme dele kvit at være.

(314)

** var skikket Mikkel Christensen i Skjoldborg hans visse bud Peder Nielsen med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Mikkel Christensen, forrige ridefoged på Ørum, for et stuebrev, han lader sig af berømme på 4 daler, han skal venligen have lånt ham, hvilke 4 rigsdaler Mikkel Christensen hårdelig benægter, at han ikke har lånt 4 daler af ham: så og efterdi samme brev for os er i rette lagt, med Mikkel Christensen Juels egen hånd underskrevet, på fire daler, og ikke Peder Nielsen på hans vegne den vil vide for falsk eller uret at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme brev at sige eller magtesløs dømme.

(315)

** var skikket Tøger Poulsen Høg, borger i Viborg, på sin egen så og Mikkel Christensen Troelstrup, borger sst, på sin hustru Dorte Poulsdatters vegne, i hendes egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem da at have stævnet Laurids Pedersen og Christen Nielsen Tømmermand, borgere og indvånere sst med flere for nogle vidner, de til Viborg byting 13/7 sidst forleden vidnet har med Peder Pedersen Bjerring, borger her sst, anlangende nogen ord de vorfrue aften sidst forleden skulle have hørt, Tøger Poulsen og Dorte Poulsdatter skulle have haft til Peder Pedersen Bjerring, borger sst, om skat han skulle have været med at sætte, hvilke ord skulle være Peder Pedersen Bjerring på hans ære og gode rygte til forklejning, endog Tøger Poulsen og Dorte Poulsdatter for tingsdom hårdeligen har benægtet, dem ikke fornævnte ord at have haft, som dem på vidnet er, og nu her for retten bekendte og tilstod dem ikke at vide andet med Peder Pedersen Bjerring end al ære og godt: da efter sådan deres høje undskyldning og formaning, afstod Peder Bjerring for vores bøns skyld samme vidner, så alle hvis vidner, breve og andet i den sag på enten sider taget og forhvervet er, skal være kasseret, død og magtesløs, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(316)

12/9 1618.

** var skikket Christen Bendsen i ---- og havde hid kaldt sandemænd af Hundborg herred, om manddød at sværge over Mads Nielsen i Skjoldborg for Rasmus Nielsen på Møgelvang, han ihjel slog, og mente ham sagesløs at være af dage taget, og fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hundborg herreds ting 24/8 sidst forleden, Niels Nielsen i Sundby med flere at have vidnet, at de hos var i Niels Poulsens stue i Sundby mandag i pinse helligdage sidst forleden, da så de, at Mads Nielsen, tjenende i Skjoldborg, slog over borden til Rasmus Nielsen på Møgelvang med en kniv og slog ham en slag i hans venstre arm og to slag i hans højre arm, og da Peder Nielsen kom fra borden, da stak Mads Nielsen ham et sting under hans højre patte: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Mads Nielsen manddød over og fra hans fred for Rasmus Nielsen, han ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt.

(322)

26/9 1618.

** var skikket Oluf Christensen i ---- gård og havde hid kaldt sandemænd af Han herred, om manddød at sværge over Poul Jensen i Kollerup for Christen Christensen i Hingelbjerg, han ihjel slog, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Han herred 7/9 sidst forleden, Niels Madsen Smed, boende i Kollerup, at have vidnet at 7/8 sidst forleden, da han stod i hans smedje i Kollerup og smedede for Christen Christensen, som boede i Hingelbjerg, da hørte han nogen folk udenfor smedjen, som buldret, så gik han ud af smedje døren, da så han det var Poul Jensen i Kollerup og hans bror Mads Jensen sst, så gik han imod dem og ville forhindre dem, at de ikke skulle komme til smededøren, da kom Christen Christensen ud af smedjen med en økse og en spyd, så slog Poul Jensen løs til Christen Christensen med en sten, og Christen Christensen slog løs med øksen og dog gjorde ingen skade, idet slog Poul Jensen og Mads Jensen til Christen Christensen med to forke, så han gik omkuld, så stak Poul Jensen til ham i hans højre arm med sin fork, idet kom Christen Christensen op igen, og da slog Poul Jensen til ham med en kniv i samme arm: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem. og svor Poul Jensen manddød over og fra hans fred for Christen Christensen, han ihjel slog.

(323)

** var skikket velb Jørgen Friis til Favrskov på velb jomfru Dorte Friis i Villerup hendes vegne på den ene og havde stævnet velb Henrik Ottesen til Villerup på den anden side, for han har siddet overhørig og ikke vil betale hende 2000 enkende rigsdaler efter hans udgivne brev og herredstings doms lydelse, eftersom hun har ladet dem til hans værneting udæske, formenende Jørgen Friis på jomfru Dorte Friises vegne burde og nu til landsting at have æskning over Henrik Ottesen beskrevet, og fremlagde Jørgen Friis Henrik Ottesen hans efterskrevne brev, dateret Villerup -/4 1618, i hvilke Henrik Ottesen bekender sig af ret vitterlig gæld skyldig at være hans hustrus søster jomfru Dorte Friisdatter 2000 enkende fuldgørende rigsdaler, som hun ham venlig lånt og forstrakt har, og dermed satte Jørgen Friis i al rette, om han ikke nu burde at have æskning beskrevet: så er Henrik Ottesen ikke nu mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse derimod at gøre, og efter slig lejlighed blev Jørgen Friis undt samme æskning, så æskede Jørgen Friis på jomfru Dorte Friises vegne her i dag til Viborg landsting i lige måde som til herredsting æsket er.

(325)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal på den anden side for en dom, han til Hillerslev herreds ting 24/3 dømt og afsagt har, imellem velb Niels Krag landsdommer og Hans Dyre, at eftersom Niels Krag skal have ladet stævne Hans Dyre, at han skal have befalet hans folk at tage en bøsse fra hans tjener, Anders Nielsen i Malle, og Hans Dyre til sidste snapslandsting skulle have tilstanden dem samme gerning, og i så måder kosten vedganget, og formente Niels Krag, at Hans Dyre var forpligtet at udlægge fornævnte bøsse og give lov, at han mente det var hans eget eller fik det med vilje eller og derfor at stande til rette, og ikke fogden da endeligen i sin dom at have adskilt men har senteret sin dom, så han ikke vidste sig dommer i den sag at være, men fandt samme sag for sin tilbørlig dommer: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(326)

** var skikket velb Niels Krag til Agerkrog, KM befalingsmand på Asmildkloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da have ladet stævne Jens Sørensen, foged på Lund, for en delsvidne han har forhvervet på hans husbonds vegne over en af KM bønder, ved navn Anders Nielsen i Malle, 24/7 sidst forleden, og ham beskyldt 10 mark efter en lovlig ihukomst kong Frederiks udgivne brev, uanseet at hovedsagen ikke er ordelt, menende herredsfoged deri har gjort uret og burde derfor at stande til rette, og ikke heller skulle findes at være gangen dom for dele, som det i slige sager burde at gøre, formente efter slig for berørte lejlighed samme dele burde magtesløs at være: så og efterdi der tvistes, om Anders Nielsen er pligtig samme 10 mark bøder at udgive eller ej, og ikke nogen dom derom er udgangen, og Anders Nielsen dog er fordelt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af den dele kvit at være, og sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør.

(327)

** var skikket velb Niels Krag til Agerkrog, landsdommer i Nørjylland, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Karen Christensdatter i Skjoldborg, Tomas Christensen og Anne Jensdatter for en vidne, de til Hundborg herreds ting 24/8 1618, at de der for dom i ---- og oprakte fingre, alle nærværende hos var 24/3 sidst forleden i den gård i Hunstrup, Elle Poulsdatter fradøde, der det korn blev om målt på herbergs loftet, som var 17 tønder byg, de 16 tønder byg til haldskorn og den ene tønde til overmål, og der blev sat en lås for døren for fornævnte korn, menende samme fornævnte vidner ret og sandfærdig at være vidnet og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Karen Christensdatter og hendes medfølgere i deres vidne ikke har forklaret, hvem samme korn skulle have om målt, ej heller hvem låsen skulle have slaget for døren, Poul Christensens vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme deres vidner ingen magt at have.

(329)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Sørensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal, den tid herredsfoged i fornævnte ting, på den anden side for han til Hillerslev herreds ting 28/7 sidst forleden har dømt en dom, imellem velb Manderup Parsberg og Sennels og Hundals mænd på den anden side, at de skulle lide dele og tiltale for en grøft og stænge værk, som skulle være gjort imellem Sennels og Malle by, undtagen så mange af dem, som ikke kunne af bevise at have med været i flok og følge, samme grøft at stænge og opsætte. så mødte Niels Svendsen og berettet, at samme herredstings dom skal være uendelig, og han fordi har taget stævning på ny for endelig dom, og begæret sagen nogen tid sig måtte bero: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(330)

** var skikket velb Ove Urup til Ovesholm hans visse bud Jens Bjørnsen i Strandbylund på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, på den anden side for en 24 mænds vidne, han har udstedt med Karen Andersdatter i Ellinggård, at de vidste ikke at beskylde hende end ære og godt, og ikke heller de vidste af hendes løsagtighed at sige førend en stakket tid forleden, der er kommen nogen tvist og uenighed imellem hende og hendes ægte husbond Jens Jensen i Ellinggård, ikke heller for samme vidne at skal være givet lovlig varsel: så og efterdi fornævnte 24 mænd ikke har vidnet for syv eller otte mænd, som loven formelder, tingsvidne at være, der ikke heller findes nogen varsel for det at være givet, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte 24 mænds kundskab ingen magt at have.

(332)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans tjener Anders Christensen i Stenvad med en opsættelse her af landstinget 18/7 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en dom han til Børglum herreds ting dømt har og tildømt Maren Jensdatter i Furreby, Else Pedersdatter, Laurids Johansen og Jens Lauridsen sst ikke videre for åråds bøder at udgive end 20 mark hver efter recessens 23. kapitel, hvilke bøder han formente ikke at være rette hovedbøder, hvorfor han formente, Anders Ousen uret at have dømt, og samme hans dom burde magtesløs at være: så og efterdi Maren Jensdatter, Else Poulsdatter og deres medfølgere er overbevist med flere samptligen at have med været, slaget og gjort håndgerning på Jens Nielsen, da han er dømt bleven, og i så måder været

årsag og tilskynder til hans død, og ikke hvis vidner, syn og breve i sagen udgangen er, hvor samme drab sig har tildraget og været sket, for herredsfogden har været i rette den dag, dom gik, og har været læst og påskrevet, eller i hans dom, han om samme bøder dømt har, inddraget, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som den udømt var, og sagen til fogden igen at komme, og ham endelig deri at dømme, og da hovedmeningen af hvis breve, for ham bliver i rette lagt, i sin dom at lade inddrage.

(334)

** var skikket velb Ove Urup til Ovesholm hans visse bud Jens Bjørnsen i Strandbylund med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Lauridsen i Elling præstegård og Karen Rasmusdatter på Hirsholm for et vidne, de til Horns herreds ting vidnet har 29/3, at på mandag, tirsdag og på onsdag var tre uger, skulle de have seet, at Jens Jensen og Karen Andersdatter skulle have ligget i seng sammen i Ellinggård fra aften og til morgen, de opstod igen, og samme deres vidne at være vidnet 14 dage, førend Karen Andersdatter nogen sag at være givet og på vidnet, og ikke Jens Jensen da vidste af hendes løsagtighed at sige, formenende efter slig lejlighed fornævnte vidne ingen magt at have eller at komme hans tjener, Jens Jensen, til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi at der fornævnte vidnesbyrd nu her for retten samtligen er bleven eksamineret og forhørt, stemmer de med deres mundheld ikke overens, men i adskillige måder imod hverandre, synderlig idet at Christen Lauridsen tilstår sig alle tre nætter at have ---- i Ellinggård natten over, og at Peder Johansen samme aften var derhos, og Karen Rasmusdatter derimod bekender, at Christen Lauridsen de to første aftener gik hjem ved 10 slet, og at Peder Johansen ikke var der uden den næste aften, så samme deres ord og vidne i så måder ikke konkorderer eller overens stemmer, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(335)

** var skikket velb Mogens Krag til Glomstrup hans visse bud Mikkel Juel i Skjoldborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Nielsen i Klostergård, herredsfoged i Hundborg herred, for en dom han 17/8 sidst forleden dømt har, imellem Peder Tordsen i Sennels og Hundal mænd og folk, og tildømt ham at han havde givet dem, uanseet han straks med herredsfogdens dom skulle have bevist, at de Sennels mænd skulle være tildømt selv at af bevise, at de ikke med var samme kast og stænge at sætte, eller og at lide tiltale: så og efterdi aleneste for herredsfogden er bevist, Mikkel Juel at have med retten tiltalt fornævnte mænd og dem beskyldt for samme kast og stænge, hvormed de skulle have gjort skel imellem fornævnte byer, og ikke benægtes samme kast og stænge jo at være gjort og sat, hvorom og dom til herredsting er udgangen, sandemænd og siden imellem fornævnte byer har gjort skel, og ikke er bevist Mikkel Juel at have fornævnte mænd nogen ord tilsagt, som kunne være dem på ære eller lempe anrørende, og fogden dog har tildømt ham derfor at stande til rette, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at følge, men ingen magt at have.

(336)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Gudumkloster, på den ene og havde stævnet Anne Nielsdatter i Nørgård i Humlum sogn og Maren Hansdatter, der sst, på den anden side for en løgnagtig vidne, som de for deres rette værneting, og ingen anden syssel, til Revs herreds ting 8/8 sidst forleden vidnet har, lydende iblandt andet at Eske Christensen skulle have

truet Laurids Christensen med mange onde ord og skulle have slagen ham i hans hoved med en stob, så blodet skulle have ganget ud, uanseet at Laurids Christensen og de andre mænd, som var i husen, har været for tingsdom, der Eske Christensens klage i hans store sygdom udgangen er, formeldende fornævnte vidnesfolk såvel som og alle de andre, som i huset var, at have samtligen, efter at han af Laurids Christensen havde fanget hans banesår, ham og hans hustru slaget og uforrettet. (fortsættes på blad 339)

(338)

** var skikket Hans Pedersen, barnfødt i Kjellerup, på den ene og havde stævnet Peder Nielsen, ridefoged på Hald, på den anden side for en lovsed, han 25/8 sidst forleden på ham til Fjends herreds ting ---- har på 5 daler for en grå gilding, han skal have røvet ham fra, endog samme gilding ikke skulle have været Peder Nielsens. så mødte to mænd, som vidnede, at Peder Nielsen er så lovlig i sin husbonds forfald og bestilling forhindret, så han ikke nu her kunne møde og fordi begæret sagen sig nogen tid at måtte bero: da efter sådan skudsmål blev samme sag opsat til i dag måned, og gå derom så meget som lov og ret kan findes. (sag overstreget)

(339)

(fortsat fra blad 337): så og efterdi at da fornævnte to vidnesbyrd, nu her for retten er bleven særlig eksamineret og forhørt, befindes de med deres vidne og mundheld ikke at komme overens, i synderlighed idet de begge bekender, dem at have været i husen til stede, der parlamenten skete, og Anne Nielsdatter bekender, at Eske Christensen først skulle have slaget på Peder Nielsen og så på Laurids Christensen, hvor imod Maren Hansdatter tilstår, at han ikke slog på andre end Laurids Christensen, som forskrevet står, så de i så måder med deres vidner ikke konkorderer og overens stemmer, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(340)

** var skikket velb Ove Urup til Ovesholm hans visse bud Jens Bjørnsen i Strandbylund på den ene og havde stævnet Oluf Knudsen, foged på Høgholt, på den anden side for en sandemænds tov, han til Vennebjerg herreds ting forhvervet har, som skulle indeholde sandemænd i fornævnte herred at have gjort og svoret markskel imellem Birket og Nejst, og ikke sandemænd i samme deres ed skulle have anseet velb Sivert Grubbe til Hovdal, befalingsmand på Malmø slot, hans udgivne brev, som han til Ove Urup udgivet har, lydende at en hede, som kaldes Jermer hede, med mere skal ligge under fæfod til begge gårdes drift, forte og fælled, og dog med samme sandemænds ed adskilt det til endel, og ikke i samme ed undtagen hvis, hans brev om formelder, formenende samme sandemænds ed burde magtesløs at være og ikke at komme Ove Urup til hinder eller skade i nogen måde: så og efterdi Sivert Grubbes brev udtrykkeligen formelder, at de Birkets mænd skulle have fri fædrift, tørvegrøft og lyngslæt i Nejst hede og mose og Jermer heden, som ligger norden Birkets ejendom, skal ligge under hov og horn til fornævnte to gårde, Nejst og Birket, og samme hans brev er uden al eksception, og sandemænd dog har svoret endelig skel imellem fornævnte gårde, og ikke i deres ed eksceperet og undtagen hvis Sivert Grubbes brev om bemelder, da finder vi efter sådan lejlighed samme sandemænds ed ingen magt at have eller komme Ove Urup imod bemeldte brev til forhindring.

(342)

** var skikket Clemend Ibsen i sønder Ravnstrup på den ene og havde stævnet Oluf Tomasen i Ørum, Poul Christensen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Jerslev herreds ting 10/9 sidst forleden med Peder Jensen i sønder Ravnstrup vidnet har, det dem skulle være fuld vitterligt, at nogen tid forleden de skulle været syn til Peder Jensens korn, da skulle Clemend Ibsen og Peder Jensen kommen i skænderi tilsammen, og blandt andet medfører deres vidne, det Clemend Ibsen råbte og sagde, den prakker havde ladet gøre sin skade med sit eget kvæg, da svarede Peder Jensen, at han havde den skade for Clemend Ibsens lukkers skyld, og da sagde Clemend Ibsen til Peder Jensen, det han havde en gammel troldkone til mor, som var købt fra ilden: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen enkende visse dag eller tid, når Clemend Ibsen sådanne ord skulle have haft, han ikke heller er dem bestendig, eller for tingsdom indganget, men højlig benægter, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(343)

** var skikket velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand i Mariager kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Mikkelsen i Idskov, dommer til Vorgårds birketing, for en dom han til fornævnte ting 3/7 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt hr Peder Jensen i Albæk præstegård, de mænd i Albæk og Albækgård og Præstbro deres fri græsning og rishugst i Åkær, uanseet at samme Åkær skal være Eske Bille alene på lod tilfalden: så og efterdi Eske Billes fuldmægtig Mogens Nielsen i sin skriftlige beretning for birkefogden har beråbt sig på syn i sagen at ville forhverve, og med varsels seddel, som samme dag er læst og påskrevet, bevises derfor at have givet varsel, og fogden dog ikke har villet unde ham nogen dilation, men straks endelig dom i sagen udgivet, endog han havde seks ugers frist, efterdi sagen tilforn af ham ikke var optagen, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans dom at være som den udømt var, og sagen til ham igen at komme, deri at dømme og adskille som det sig bør.

(346)

** var skikket velb Jørgen Brahe til Hvedholm, KM befalingsmand på Hagenskov slot, hans visse bud Christen Munk til Gettrup på den ene og havde stævnet Just Rasmussen i Eget på den anden side for 4 tønder byg engleje, som han forholder ham for, efter en fæste seddel, som Hans Hansen i Ålborg, fordum foged på Vrå, ham givet har, og samme seddel skal lyde på to daler til engleje af samme eng, endog Anders Hansen selv personlig skulle have været til stede på Ålborg, der skiften stod, og da ladet fornævnte 4 tønder byg indskrive på Jørgen Brahes lod: så og efterdi med underskrevne og forseglede lod bevises, samme eng, Just Rasmussen i brug har, som Peder Ibsen tilforn havde i fæste, at være Jørgen Brahe tilskiftet for fire tønder byg årlig skyld, og Anders Hansen dog har det bortfæstet til Just Rasmussen årlig for 2 daler, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme fæstebrev så noksom, at den imod bemeldte lod kan komme Jørgen Brahe på sin landgilde til nogen forhindring men magtesløs at være.

(347)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have ladet stævne Christen Lauridsen i Langland, Jens Jensen i Favrholt og deres medbrødre vidnesmænd for nogen vidner, de til ---- og Gårdbo birketing 2/5 sidst forleden med velb Eske Bille til Elling, KM befalingsmand i Mariager kloster, hans fuldmægtig at have vidnet, somme af dem mindes i 20 år, somme 30 år og samme af dem mere og

somme mindre, at når man kommer vester igennem Albækgårds led og vester til Fjemtrang skal det have heddet Fjemtrang og når man kom igennem over og neder Holbæk ---- og sønder til Præstbro, skal det have heddet Fjemtrang så længe, enhver af dem kunne mindes, hvilke deres vidne, Jørgen Arenfeldt formener ulovlig og ikke at stemme overens. så mødte Eske Bille og berettet, at KM befaling til gode mænd er udgangen, samme sags lejlighed om fornævnte Fjemtrang imellem dem at skulle omkende, og de alene deres stævning i sagen har udgivet, mente fordi her ikke burde i den sag at dømmes: da efter sådan lejlighed ved vi ikke i samme sag at dømme, førend den af gode mænd efter KM befaling bliver ordelt, som det sig bør.

(348.

** var skikket Anders Pedersen, tjenende i Hørup, og Jens Mikkelsen, tjenende i Åstrup, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Niels Riis i Løvel, for han 17/7 sidst forleden har klaget på dem til Vorde birketing og beskyldt dem for, at de skulle have været i hans gård, da om søndag var 14 dage, om aftenen, siden folk var i senge, og at de skulle have slaget vinduer og døren ned, hvilke hans klage de ganske højligen benægtet, at de ikke var i hans gård enten den dag eller aften: så og efterdi samme klage, vidne og syn med hinanden bestyrkes og bekræftes, gerningen at være gjort, og intet Anders Pedersen og Jens Mikkelsen derimod fremlægger, eller af beviser dem ikke samme tid på fornævnte åsteder af have været, og sandemænd fordi har dem vold oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme klage, vidne og syn, ej heller fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, at sige eller magtesløs dømme.

(351)

** var skikket Søren Mikkelsen i Sæby på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup på den anden side for en dom, han 3/2 sidst forleden til Børglum herreds ting efter seks ugers opsættelse dømt har, imellem Søren Mikkelsen og menige herredsmænd i Børglum herred, anlangende nogen penge til Præstbros bekostnings betaling, og ikke sin dom den senteret på de punkter, for ham var sat i rette, tillige skulle lyde uendelig, og burde derfor magtesløs at blive: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

** var skikket Søren Mikkelsen, borger i Sæby, på Peder Mikkelsen, rådmand sst, hans vegne på den ene og havde stævnet Eske Olufsen, ridefoged til Sæbygård, på den anden side for en dom, han sig på beråber til Sæby rådhus at skal have forhvervet over Peder Mikkelsen, anlangende nogen fiskeri, han skulle have haft i Sæby å inden byens frihed, hvilke velb Peder Munk ville sig tilholde at være med berettiget hans ejendom og fiskeri alene at tilhøre, formente samme dom med vrang undervisning at være forhvervet, og burde derfor magtesløs at blive: så og efterdi samme borgmester og råds dom ikke lyder længere, indtil sagen igen for dem blev indkaldt, da og hvem samme dom påskader indstævner sig den igen for borgmester og råd, og der ved endelig dom at ordele, som det sig bør.

(352)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på hans tjener Niels Pedersen, foged på Linderupgård (Linderumgård), hans vegne på den ene og havde stævnet Laurids Eriksen i Bagterp, dommer til Vennebjerg herreds ting, på den anden side for en dom han til fornævnte ting 10/8 sidst

forleden dømt og afsagt har, i hvilken han har tildømt Niels Pedersen at stande til rette efter KM mandater, og ikke han har navngivet, hvad heller de skulle være de første mandater eller de sidste, mente samme dom ikke så noksom at være forklaret, at den burde nogen magt at have: så og efterdi hr Frands Christensen og hr Christen Vistisen i deres vidner ikke har specificeret eller om vidnet når eller hvad år, sådanne beliggelser af Niels Pedersen skulle være sket, eller han derfor skulle have taget åbenbar skrifte, de ikke heller i deres vidner forklarer, hvad for kvindespersoner det skulle have været, han sådant skulle have med beganget, uberygtede møer og enker eller ej, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller fornævnte dom, derefter dømt er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(354)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på den ene og havde stævnet Poul Kock, byfoged sst, på den anden side for en dom han til Sæby byting 19/8 sidst forleden dømt har og ham tildømt uret at have gjort, idet han har tilstedt en af hans medborgere, byens kæmner, byens kælder til en drukken udenbys mand, som først om dagen efter middag har været i parlament og siden om natten, siden kongens vagt er sat, hans vinduer på ham indslagen, og der i ---- ved funden, som han var anklaget for, på en ret at måtte anholdes til andendagen, hvilke han mener med urette og ikke hans dom at være, efterdi han sig med borgerlig frihed har indskudt hans medbrødre borgmester og rådmænd derpå først at om kende, mener samme dom med vrang undervisning skal være forhvervet og ikke sandfærdig bevist: så og efterdi for byfogden har været bevist, det Christen Lauridsen for borgmester har beklaget, sine vinduer om natten at være indslagen, og på steden fundet Mads Andersen, og derfor begæret ham at straffes, og ikke bevises Mads Andersen da nogen vissen eller borgen for borgmester at have tilbudt eller haft til stede, som for ham ville borge, og Søren Mikkelsen fordi efter Christen Andersens anklage har tilstedt ham på en ret at fængsles og anholdes, hvormed byfogden har tildømt ham at have gjort uret, da ved vi efter sådan lejlighed samme hans dom at være som den udømt var, og ikke at komme Søren Mikkelsen til hinder eller skade i nogen måde.

(356)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på Peder Mikkelsen, rådmand der sst, hans vegne på den ene og havde stævnet Niels Møller i Sæby mølle og hans hustru Maren Madsdatter på den anden side for et vidne, de til Sæbygårds birketing 18/11 1615 vidnet har, at de 3/11 da næst forleden skulle have seet, at Peder Mikkelsen, Christen Nielsen, Rasmus Væver alle tre stod i en bred å ovenfor Sæby mølle og fisket og drog med et garn og fik fisk, hvilke vidne han formente ikke lovligen eller med rette, ej heller så lovlig varsel for givet, så det burde nogen magt at have: så og efterdi Niels Møller og hans medfølgere såvel som og Claus Bastiansen og Ulf Breide udtrykkeligen har vidnet om den gerning, de har seet, der og findes lovlig varsel for samme vidner at være givet, og intet derimod fremlægges, med hvilke de rykkes og tilbage drives kan, ikke så at være sket, som de om vidnet har, da ved vi ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme, og efterdi fornævnte klage findes til Sæbygårds birketing og ikke til deres værneting at være ---- , dog ikke er bevist dem nogen fiskeri i fornævnte birk uden deres frihed at have brugt, da bør samme klage ingen magt at have, sammeledes efterdi Henrik Trompeter og hans medbrødres vidne ikke med genparter deraf konkorderer og overens kommer, som forskrevet står, finder vi den magtesløs at være, men efterdi Søren Mikkelsen beråber sig på en anden synsvidne imod den, nu hid stævnet er, her at ville i rette føre, opsatte vi den sag til i dag måned, og da dem dermed her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(359)

** var skikket Poul Kock, byfoged i Sæby, på KM vegne med en opsættelse her af landstinget 4/7 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Mikkelsen, rådmand sst, for en afkald af Sæby byting 8/10 1600, han her til landstinget imod Poul Kocks fuldmægtig 6/6 forleden har i rette båret, hvilken afkald Poul Kock formente ikke så rigtig at skulle findes med de to borgmestre, Søren Kræmmer og Christen Olufsen, borgere i Søby, at være forseglet. så mødte Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på Peder Mikkelsens vegne, og fremlagde efterskrevne afkald af Sæby byting 8/10 1600, som Peder Lauridsen, salig Laurids Pedersens søn, på sin egne og sine to søskende, Christen Lauridsen og Maren Lauridsdatters vegne, Niels Lauridsen på sine egne vegne og Jens Mikkelsen, der kom af ---- , Maren Sørensdatter gjort har: da efterdi Peder Lauridsen og Niels Lauridsen samme afkald gjort har, såvel som og byfogden og skriveren da var, og den med forseglet har, deres arvinger ikke er stævnet og kaldt, ved vi ikke på samme afkald at dømme, førend de og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom hvis ret er.

(360)

10/10 1618.

** var skikket velb Jacob Lykke til Tandrup hans visse bud Peder Christensen i Hindsels på den ene og havde stævnet Peder Tomasen i Hørdum, herredsfoged i Hassing herred i Thy, på den anden side for en dom han til Hassing herreds ting 7/5 sidst forleden dømt har, og i samme sin dom tildømt Niels Jørgensen i Brogård og Jens Nielsen, at eftersom de havde gjort Jacob Lykkes tjenere sår og skade og dem overfalden, da dem deri uret at have gjort og derfor at stande til rette: da efter sådan lejlighed at efterdi Niels Jørgensen, Niels Jensen og Anders Nielsen findes tilforn to gange for samme sag at være hid stævnet og kaldt, og de dog ikke er mødt, eller nogen på deres vegne, deres lovlig undskyldning herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori samme herredstings domme er funden ved deres fuldmagt at blive, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så fornævnte mænd har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Jacob Lykke derfor har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke de endnu er mødt, eller nogen på deres vegne, nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme domme jo bør ved deres fuldmagt at blive.

(362)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Vosborg hans visse bud Jens Nielsen Brønd i Troelstrup med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Anne Nielsdatter og Maren Christensdatter i Vrove for et vidne, de til Nørlyng herreds ting 18/7 næst forleden med Anders Simonsen vidnet har, at da på mandag var 14 dage da sværmede der nogen bier i Simon Andersens vinduer i Vrove og fløj over huset og faldt ned på et træ i Christen ---- kålgård, og en halv time derefter da kom Mikkel Nielsen, som er til huse til Vrove, til samme bier, da sagde de til ham, at han skulle intet befatte sig med fornævnte bier, thi de var ikke hans bier, da hentede Mikkel Nielsen en kube og lod til dem og gennede dem i kuben, så gik de ind, og straks derefter de kom ud igen, da var vår både Mikkel Nielsen og bierne borte, hvilke deres vidne han

højlig benægter, ham aldrig at have været i fornævnte kålgård og tagen nogen bier: da efterdi det befindes samme vidner, bogsed og nævningers ed i dag seks uger at have været hid stævnet, og sagen da til i dag er optagen, og ikke fornævnte vidnesbyrd, nævninger, Søren Andersen og Anders Simonsen nu er mødt, efter opsættelsens lydelse, eller nogen på deres vegne dem at undskylde, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, bogsed og nævningers ed ingen magt at have.

(364)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang hans visse bud Jens Christensen, indvåner i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Knudsen i Nørkær, Matias Mikkelsen med adskillige flere på den anden side for et vidne, de til Kær herreds ting 30/6 sidst forleden vidnet har, anlangende det Stygge Høgs plage og fæ skulle have været indtaget i nør Halne enge både i år og forgangen år, og ikke deres vidne medfører, at de skulle have seet fornævnte plage eller fæ enten i ager eller eng, men Peder Christensen, som vogtet engen, havde sagt for dem at have taget det i nør Halne enge: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen enkende visse dag eller tid, når samme plage og fæmon skulle være indtaget, ej heller på fersk fod derom båret kundskab, tilmed en part lagde deres vidne i tvivl og ikke vidnet endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(366)

** var skikket velb Mogens Godske til Lidemark med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Sørensen Knudslund i Vejrum og Else Nielsdatter i Fristrup for et vidne, de til Vorde birketing 11/9 sidst forleden vidnet har, anlangende Mogens Godske havde reden og rejst over Søren Jensens korn i Fristrup med heste og hunde, som havde bidt harer, hvilke vidne Mogens Godske benægter og mener, det ikke skulle have været sandfærdig, efterdi det ikke skal være vidnet om nogen enkende dag eller tid, tilmed vildig, Jens Sørensen at være Søren Fristrups far, og Else Nielsdatter hans hustru: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, ej heller på nogen enkende visse dag eller tid, tilmed og befindes Jens Sørensen at være Søren Jensens egen far, og Else Nielsdatter hans hustru, og i så måder vildige, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(367)

** var skikket Jens Mortensen i Nannerup på den ene og havde stævnet hr Erland Nielsen, sognepræst i Jebjerg, på den anden side for et brev angående kirkens tiende, han har i rette lagt på Nørherreds ting 15/9 sidst forleden, som han mente Jens Mortensen burde at forsegle, endog Jens Mortensen ikke med hans samtykke at være skrevet, og ikke han den skulle have bejaet og indgået, og fogden dog skulle have tildømt ham at forsegle, formente samme brev og dom ikke burde at komme ham til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi det befindes Jens Mortensen ikke samme brev at have forseglet, men han nu her i dag for retten med højeste ed har benægtet, den ikke at have bejaet eller samtykt, og herredsfogden dog har tildømt ham den med at forsegle, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev og fornævnte dom, derefter dømt er, ikke at komme Jens Mortensen til hinder eller skade.

(368)

** var skikket Anne Tygesdatter, borgerske i Randers, hendes visse bud Poul Skriver, ridefoged til Dronningborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have ladet stævne Anders Jensen ---- , borger i Viborg, for en dom han 9/5 sidst forleden til Viborg byting, som hun formener, ham efter vrang undervisning at have bekommet og forhvervet, som formelder i sin beslutning, Anders Jensen og hende at skal være til rede og regnskab med hverandre, og Anders Jensen i sin beretning i samme dom for retten skal have angiven Anne Tygesdatter til sag for en seng, så god som 12 daler, og derhos berettet, at dem skulle være regnskab imellem, uanseet at han ikke har bevist med brev, segl eller håndskrift, at hun da noget måtte befindes at være ham skyldig: da efterdi der findes to uendelige domme tilforn i samme sag at være udganget, hvori fornævnte bytings dom er underkendt, som forskrevet står, hvilke endnu står ved deres fuldmagt, og findes til Viborg byting læst og påskrevet, og fornævnte bytings dom siden findes hid stævnet for endelig dom, og sagen da i seks uger er opstået, som er til i dag, og ikke den nu er fremlagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme bytings dom ingen magt at have eller komme Anne Tygesdatter på hendes gæld til nogen forhindring.

(369)

** var skikket Christoffer Jensen, borger i Viborg, på sin og sine søskendes vegne, som han er værge for, på den ene og havde stævnet Kirsten Christensdatter Bjerrings, boende sst, og hendes lovværge på den anden side for en skøde, hun sig af berømmer at skal have bekommet af afgangne salig Hans Lauridsen, forrige borger i Viborg, på den 5. part i den gård hendes søn Peder Bjerring nu iboer, som Christoffer Jensen og hans søskende arveligen skal være tilfalden efter deres oldefar salig hr Laurids Ravn i Ørum, og salig Hans Lauridsen har været Christoffer Jensen og hans søskendes rette født værge og i deres umyndige år har annammet og haft deres gods og formue under sin værgemål, og efterdi samme gård har været bygfældig og forfalden, har Hans Lauridsen af den årsag været nødt til den at bortsælge, item stævnet Christen Jacobsen, Laurids Jacobsen, Anne Jacobsdatter, Johanne Jacobsdatter og Karen Jacobsdatter så og Laurids Hansen, samtligen med deres lovværge, som er Jens Pedersen Bjerring, rådmand der sst. så mødte mester Villads Nielsen, kannik og læsemester i Viborg, på sin hustru fornævnte Kirsten Christensdatters vegne med samme skøde og mente det lovlig og ret at være og burde ved magt at blive: da efter flere ord og tale dem derom imellem var, blev det så forhandlet, at Jens Bjerring på salig Hans Lauridsens søn Laurids Hansens vegne skal give Christoffer Jensen på sin egen og sine søskendes vegne for fornævnte deres anpart, Hans Lauridsen i samme gård afhændet har, med hvis den summa pending, deres anpart blev solgt for, siden kunne forrente, in summa 66 sletdaler, til snapslandsting først kommende at betale, og dermed skal hvis skøde på deres anpart i samme gård, gjort er, være ved sin fuldmagt og af Christoffer Jensen, hans fornævnte søskende eller deres arvinger upåtalt i alle måder.

(371)

24/10 1618.

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, KM befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Poul Skriver, ridefoged til Estrup, på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged til Jerslev herred, på den anden side for en dom, han 30/7 sidst forleden til fornævnte ting afsagt har, imellem Eske Brocks tjener Mikkel Sørensen i Stenvad hans hustru Maren Christensdatter og Jens Badskær sst, belangende om sår og skade, som Jens Badskær fornævnte hans tjeners hustru gjort har, hvorimod Jens Badskær har givet lov, formente samme dom ikke endelig at være, ej heller udtrykkelig skal have om kendt, hvad heller Jens Badskær burde for

sårmålen at bøde, eller han burde sig med loven at forværge: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, endelig at dømme, om Jens Badskær ikke bør enten for samme sag at bøde eller sig derfor lovværge, som det sig bør, og efterdi fornævnte lov, nu hid stævnet er, findes efter fornævnte uendelige herredstings dom, som nu er undersagt, at være drevet, finder vi den ingen magt at have eller nogen til hinder eller skade at komme.

(374)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Nielsen Klostergård, Staffen Christensen i Skjoldborg med flere for et vidne, de til Hundborg herreds ting 31/8 sidst forleden vidnet har om hvad ord, som Karen Christensdatter, Christen Simonsens hustru i ---- , tilsagde Christen Høg på sankt oles dag sidst forgangen i deres gård, den tid han var der med fornævnte mænd at fange nam i Christen Simonsens løsøre for hvis, han Christen Høg skyldig var, hvilke vidnesbyrd Christen Høg formente sandfærdeligen og ret at være vidnet, så den burde ved magt at blive. så var Karen Christensdatter til stede og i hendes husbonds nærværelse svor og benægtet med højeste helgens ed og oprakte finger, sig ikke slige ord om Christen Høg, hans hustru eller børn at have haft, ej heller hun vidste dem at beskylde andet, end al ære og godt i alle måder: da efter sådan hendes høje benægtelse og undskyldning afstod Christen Høg samme vidne, så det skal være som det uvidnet var og ikke komme nogen til hinder eller skade i nogen måde.

(375)

** var skikket Falk Gøye til Skærsø hans visse bud Rasmus Katholm, foged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Skovsted, Laurids Tomasen med flere på den anden side for et syn, de til Hillerslev herreds ting 12/6 sidst forgangen om en ager på Keldstrup mark har afhjemlet, hvilket Rasmus Katholm på Falk Gøyes vegne formener at vil bevise at være sin ejendom og at have ligget til hans gård, Christen Andersen i Keldstrup nu iboer, mener sig for samme syn ikke så lovlig at være varsel givet: så og efterdi fornævnte synsvidne alene beskyldes for varsel, og deraf befindes lovlig varsel derfor at være givet, både for synsmænd at være på åstederne og til tinge at tages beskrevet, som forskrevet står, der ikke heller noget imod samme vidne, som om fornævnte brugsel vidnet er, fremlægges, hvormed det rykkes og tilbage drives kan, ikke så at være, som de om vidnet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme syn og fornævnte vidne, som om fornævnte brugelighed vidnet er, ej heller fornævnte klage at sige eller magtesløs dømme.

(377)

** var skikket Niels Madsen i Ganderup på den ene og havde stævnet Laurids Skriver, borger i Ålborg, på den anden side for en dele, han ved Niels Lauridsen i Kinderup har ladet ham overkomme 10/2 sidst forleden for 1/2 tønde rug, 1/2 tønde byg og 1/2 trave havre, KM anpart korntiende, formente sig med urette at være delt, efterdi han holder en soldat i KM tjeneste, og KM brev formelder, han skulle være kvit og fri for al kongelig tynge: så og efterdi KM brev formelder om udskrevne soldater, landgilde, ægt, arbejde, skat og anden besværing dem at skal være fri for, og ikke den formelder dem for deres tiende at skulle være forskånet, Niels Madsen dog samme tiende hos sig har forholden, og derfor er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham at samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(378)

** var skikket Søren Bunde i Bonderup på den ene og havde stævnet Rasmus Jensen i ---- , dommer til Han herreds ting, på den anden side for en dom og dele, han dømt og udstedt har på Søren Bunde, at han er dømt og tiltalt for en løgner, anlangende en klage, han hans husbond over antvortet har over Just Jensen i Bonderup, og samme klage ikke indeholder eller i nogen måder tilkommer Just Jensen hæder eller ære, men for nogen korskade og anden tvist, som grander og naboer kunne imellem komme, undtagen en punkt i fornævnte klage, formeldende om en vædder, som Just Jensen skulle have haft i sin gemme: så og efterdi Søren Christensen Bunde i sin skriftlig klage for den gode mand hans husbond har Just Jensen angivet og beklaget for sin vædder at skal have indbundet, og i lang tid derpå skulle have båret høl og døl for sin egen at ville beholde, hvilket er Just Jensens ære og gode rygte for nær, Søren Christensen og samme klage for ting og dom har vedgået sig at have ladet skrive og digte, som tingsvidne om formelder, og ikke han i nogen måder samme sin ærerørige klage har bevist, ej heller påæsket nogen vidnesbyrd, hvormed han det bevise kunne, og herredsfogden fordi har tildømt ham derfor efter recessen at lide tiltale for en løgner, hvorefter han og er delt blevet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme herredstings dom at sige eller magtesløs dømme, ej heller Søren Christensen Bunde af samme dele, han derefter i kommet er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(381)

** var skikket Peder Jacobsen, født i Donsted, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet ung Niels Nielsen i Egskov, Niels Christensen i Holbæk og Svend Markorsen i Hald for vidner de til Vorgårds birketing 27/10 1609 over Peder Jacobsen at have vidnet, anlangende en drabssag om Laurids Nielsens død i ---- , som Niels Nielsen Egskov skulle have vidnet, at Peder Jacobsen skulle have slaget ham med en daggert, uanseet Peder Jacobsen skulle bevise med tingsvidner, Laurids Nielsen at være slagen og stukken med en jerntyv, item Niels Christensen Holbæk at have vidnet, at Peder Jacobsen skulle have løben efter Laurids Nielsen, dog han ikke skulle have seet, hvor Laurids Nielsen blev medhandlet, Svend Markorsen at have vidnet, Peder Jacobsen at skulle have sagt til ham, at Laurids Nielsen ville have slaget ham om aftenen, hvilke vidner ikke skulle stemme overens med hverandre samt løgn at have vidnet, og Peder Jacobsen ved sin højeste ed skulle have benægtet og endnu benægter, samme deres vidner usandfærdige at skulle være: da efterdi det befindes samme sag efter KM brev at være oprejst og fornyet, Peder Jacobsen at måtte påtale, og fornævnte vidner, syn, klage og sandemænds ed i dag seks uger over ham har været hid stævnet, og eftermålsmanden Mads Nielsen da her er mødt og samme sag da efter parternes bevilling er opsat til i dag, så det noksom er ham bevist sagen i seks uger at være optagen, og ikke han ej heller fornævnte vidnesbyrd, synsmænd, sandemænd eller nogen anden nu er fremkommen, dem at undskylde eller nogen modstand derimod at gøre, men dem fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, syn og klage magtesløs at være, og fornævnte sandemænds ed, derefter drevet er, ikke at komme Peder Jacobsen på hans fredløsmål til hinder eller skade i nogen måde.

(384)

** var skikket Mikkel Christensen i Skjoldborg hans visse bud Christoffer Jensen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Klostergård, herredsfoged til Hundborg herreds ting, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 17/8 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt ham at bevise sine ord, han for ting og dom haft har 21/10 sidst forleden efter hans

æskning og klageseddels indhold, som i samme vidne er indført, eller at stande til rette, uanseet han straks med landstings dom og med Oluf Pedersen og Anders Pedersens egen bekendelse og vidne har bevist både æsknings vidne og klagevidne, som samme tid er læst og påskrevet. så mødte Mikkel Christensen med fuldmagt på Hans Dyres og Jens Simonsens vegne og gav til kende, at de for adskillige forfald og lejligheds skyld ikke nu kunne møde, og fordi begæret sagen sig nogen tid at måtte bero: da efter sådan lejlighed og efterdi samme beskyldning findes tilforn at have været hid stævnet, og sagen da først i 14 dage og siden i en måned er opsat, så det nu er seks ugers dag, og ingen nu er fremkommen samme sigtelse og beskyldning at i rette lægge eller deres lovlig undskyldning at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme sigtelse og beskyldning magtesløs at være.

(385)

** Gunde Lange til Bregning, landsdommer i Nørjylland, og Gunde Skriver, landstingshører sst, gør vitterlig, at 24/10 1618 var skikket Mogens Nielsen, foged på Asdal, hans visse bud Hans Jensen i Odsgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 14 dages opsættelse at have stævnet Dorte Sørensdatter i Ørtoft for en sigtelse og beskyldning, hun har tiet og beskyldt Niels Madsen, Peder Nielsen i Kringelhede til Vorgårds birketing 19/9 1617, bemeldende hun da for tingsdom har tiet og beskyldt Peder Nielsen for hendes rette barnefar at være, og skal have beligget hende i Vorgårds fæhus en torsdag sidst i jul, uanseet Dorte Sørensdatter er gangen langt over den rette tid, som hun skal have født hendes barn til verden, formente efter slig lejlighed samme hendes løgnagtige sigtelse og beskyldning burde magtesløs at blive: da efter sådan lejlighed og efterdi samme beskyldning findes tilforn at have været hid stævnet, og sagen da først i 14 dage og siden i en måned er opsat, så det nu er seks ugers dag, og ingen nu er fremkommen samme sigtelse og beskyldning at i rette lægge eller deres lovlig undskyldning at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme sigtelse og beskyldning magtesløs at være.

(386)

** var skikket velb Jacob Lykke til Tandrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelses lydelse at have stævnet Jesper Nielsen i Sejbæk, Eskild Jepsen i Daugbjerg og deres medbrødre for et vidne, de til Fjends herreds ting 1/9 vidnet har, anlangende om den sten, som stander østen Sejbæk kirkevej og sydvest fra Søgårds gærde, at den skal være holden for ret markskel imellem Søgårds mark og Daugbjerg mark og Sejbæk mark, at være en hjørnesten imellem fornævnte marker, dernæst havde stævnet Niels Jacobsen i Børsting med flere for et vidne, de til fornævnte ting 11/8 sidst forgangen vidnet har, at for en tid lang siden da gik der rygte og tidende, at husbonden til Daugbjerg by skulle have taget noget eng fra Daugbjerg by og lagt til Hedegård, hvilke deres vidne og vedkendelse Jacob Lykke formener ikke så lovlig at skal være om vidnet, som det sig burde: da efter flere ord dem imellem var, afstod Knud Gyldenstjerne så og Jacob Lykke hvis vidner, de på begge sider i samme sag forhvervet har, og nu hid stævnet er, så de skal være som de uvidnet var, og gav derhos til kende dem på begge sider vidner på ny at ville lade tage og forhverve.

(387)

7/11 1618.

** var skikket Anders Rolandsen, rådmand og byfoged i Viborg, på den ene og havde stævnet Hans Broutmand, Jacob Andersen, Niels Mouridsen og deres medbrødre 12 kirkenævninger i Viborg på den anden side, for de til Viborg byting 26/10 sidst forleden har Kirsten Lauridsdatter Fasses kirkenævn oversvoret for trolddoms sag, som hun er sigtet og beskyldt for, formenende dem lovlig og ret at have svoret, og samme deres ed og tov burde ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi mesten part fornævnte vidnesbyrd, som om Kirsten Lauridsdatters gerninger og trolddoms bedrift vidnet har, nu er mødt og med helgens ed og oprakt finger været samme deres vidner bestendig, hvilke en part formelder hende at have lovet folk ondt, og det dem at være vederfaret, som og med andre vidnesbyrd om deres sygdom bekræftes, det og bevises hende for langsommelig tid siden for trolddom at have været anklaget og eftersøgt, og da holdt sig i fjælster, som med hendes egen husbonds bekendelse, at han da har været borgen for hende, befæstes, i lige måder gøres bevislig hende i langsommelig tid en ond rygte for trolddom at have påhængt, hun og findes af en misdæder, Kirsten Snedkers, at være udlagt og beråbt, hvorpå hun er gangen til døde, med hvilke vidner en part, såvel som og Kirsten Snedkers bekendelse, hun har været til vedermåls ting og ikke det benægtet, så alle fornævnte vidner, klage, sigtelser og bekendelse om hendes onde levned og bedrift med hinanden bestyrkes og bekræftes, Rasmus Snedker, Else Nielsdatter, Christen Murmester og Maren Nielsdatter og nu her i dag for retten har lagt deres hænder på Kirsten Lauridsdatter Fasses hoved og med helgens ed og oprakte fingre sigtet hende for en vitterlig troldkone, dem sådan ulykke og skade med hendes trolddoms kunst at have tilføjet, som forskrevet står, og ingen vidnesbyrd eller kundskab hun derimod fremlægger, sig ærligen og kristeligen at have skikket og forholdt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, klage og sigtelse ej heller fornævnte bekendelse, så vidt den hende angår, at sige eller magtesløs dømme, og efterdi loven formelder

(396)

** var skikket Niels Christensen Viborg, borgmester i Mariager, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, Peder Jensen Skriver, Jens Pedersen Bjerring rådmænd, Villads Pedersen, borger sst, for de har med Peder Block i ---- kommen i salig mester Peder Rimboldsen og hans hustru Dorte Blocksdatter hendes og hendes børns ---- gods og løsøre som han formener registreret, vurderet eller skiftet Peder Rimboldsens og Dorte Blocksdatters deres børns gods og løsøre, endog Niels Viborg, som tilforn har været over skifte efter borgmestre og råds dom i Viborg på fædrene side på mester Peder Rimboldsens børns vegne, ikke da hos var eller nogen på fædrene side på fornævnte børns vegne efter kongelig forordning og recessen, og formener Peder Block ikke at være længere værge, indtil Dorte Blocksdatter ved døden er afgangen, og eftersom borgmestre og råd i Viborg har ham tildømt at være Dorte Blocksdatters værge, og formener Peder Block nu pligtig at være at gøre rede og regnskab for hvis værgemål, Peder Block har været for Dorte Blocksdatter på hvis jordegods og løsøre, som Dorte Blocksdatters børn, Rimbold Pedersen, Anne Pedersdatter og Kirsten Pedersdatter er tilfalden efter deres salig far: så og efterdi det befindes Peder Block at være salig mester Peder Rimboldsen og Dorte Blocks børns mors farbror, og ikke bevises nogen nærmere at være enten på fædrene eller mødrene side, som vederhæftig er, deres gods og værgemål at annamme og forestå, og Peder Block fordi i byfogden selv tredje af rådmændene, iblandt hvilke Jens Bjerring den ---- børnenes egen svoger, og i andre dannemænds nærværelse samme gods har ladet registrere, og intet derimod fremlægges, samme registrering ulovlig eller urigtig at være gjort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme registrering at sige, men Peder Block er pligtig nogen regnskab at gøre for hvis værgemål, han for salig Dorte Blocks haft har, da gåes om til hans værneting, som det sig bør.

(398)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Mikkel Juel i Skjoldborg på den anden side, for han skulle være tildømt til Hundborg herreds ting 17/8 at bevise hvis ord, han har haft for ting og dom 21/10 sidst forleden efter hans æskning og klageseddels indhold, imedens fornævnte vidner stander ved sin fuldmagt, og eftersom Mikkel Juel beretter, at hvad den klage og æsknings vidne er anlangende, er aldeles til landstinget magtesløs dømt. så mødte Peder Andersen i Hundal på Mikkel Juels vegne med hans fuldmagt, hvorledes han giver til kende sig for adskillige forfald ikke nu her at kunne møde, disligeste blev og berettet nogen opsættelse i samme sag til i dag måned først kommende: efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(399)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at gave stævnet Anders Poulsen i Hundal, den tid herredsfoged i fornævnte herred, for han til Hillerslev herreds ting 28/7 sidst forleden har dømt en dom, imellem velb Manderup Parsberg og Sennels og Hundals mænd i Thy, at de skulle lide dele og tiltale for en grøft og stænge værk, som skulle være gjort imellem Sennels og Malle by, undtagen så mange af dem, som ikke kunne af bevise at have med været i flok og følge, samme grøft at stænge og opsætte: da efter begge parternes bevilling blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(400)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Mette Simonsdatter i Viborg på den anden side for et vidne, hun efter et skriftlig seddel med Christen Hegelund, borgmester i Viborg, til Viborg byting 26/10 sidst forleden vidnet har, anlangende at hun 27/4 1615 skal have tjent Simon Skriver og Maren Gundesdatter i Viborg der den skadelige ildebrand kom på dem, og at det skal være hende fuld vitterligt, at den rådstuebog, Simon Skriver plejede at skrive, den og andet deres gods blev brændt for dem såvel som og hus og gård, dernæst at have bleven tilspurgt, om hun ville gøre hendes ed på, at det var en rigtig rådstuebog, som blev brændt, dertil svarede Mette Simonsdatter, at hun ikke vidste hvad bog det var, thi hun hverken kunne læse eller skrive, og formente Christen Hegelund, det samme vidne burde ved magt at blive: så og efterdi Mette Simonsdatters vidne ikke er uden én persons kundskab, som agtes og regnes for ingen vidne, da kunne jeg efter sådan lejlighed ikke kende samme hendes vidne så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs.

(402)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Vadsgård i Tastum, Tomas Andersen og deres medbrødre nævninger på den anden side, for de 22/9 sidst forgangen har kvit svoret Johanne Tomasdatter, født i Skive, for trolddoms gerninger, eftersom hende var påklaget, uanseet for dem for tingsdom har været fremlagt Johanne Tomasdatters vidne, formeldende hende at skulle

have med været i Tastum i Peder Lauridsens hus, der Inger Malteskone, Johanne Lauridsdatter Kneps og Anne Poulsdatter sst skulle have været i Peder Lauridsens stue, og der skulle have haft tre ---- og djævlen imellem dem i en sort kats lignelse og slaget ham, hvilke vidner skulle stande ved sin fuldmagt, mener fornævnte nævninger uret, og imod Maren Tomasdatters egen vidne og bekendelse, at have svoret, og samme deres ed burde magtesløs at blive: så og efterdi Johanne Tomasdatters enige kundskab ikke om bemelder, hende at have bekendt sig nogen spøgeri eller trolddom at have med været, gjort eller beganget, kunne vi ikke kende den så noksom, at den bør at komme hende til skade, og efterdi ikke for nævninger har været hende nogen trolddoms bedrift over bevist, eller det hun skulle have lovet nogen ondt på liv, helbred eller i nogen andre måder, og det dem skulle være vederfaret, og fornævnte nævninger fordi har hende for kirkenævn kvit fundet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres ed og tov at sige eller magtesløs dømme.

(403)

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Poul Skriver, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Tomas Andersen, Christen Mikkelsen og deres medbrødre kirkenævninger i Tastum sogn på den anden side for trolddoms sag, de Anne Lauridsdatter Kneps i Tastum til Fjends herreds ting nogen tid siden forleden har påsvoret, hvilken deres ed han formener lovlig og ret at være og burde ved fuldmagt at blive, så mødte Knud Pedersen og begæret stævning over vidner i sagen, så og fornævnte nævningers ed ham at måtte meddeles, og sagen sig nogen tid måtte bero: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(404)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang på den ene og havde stævnet Anders Kjærulf i Knepholt, herredsfoged i Kær herred, på den anden side for han 20/10 har ham fradømt fra syn og vidner på nogen ---- og ulovlig skel og kast, som velb Godslev Budde til Rødslet har ladet kaste og ---- i Vadum sogn i forte og fælled, og med slig hans gerning til endel at ville sig til ---- en ejendom, som Godslev Budde aldrig skulle bevise hans at have været, og Anders Kjærulf sin dom og sentens at have funderet efter en kontrakt, som for ham i rette var lagt, hvilken den var gjort og given Stygge Høg og Godslev Budde imellem, så og efterskrevne Godslev Buddes skriftlige beretnings indhold, og ikke Anders Kjærulf har i nogen måder om agtet, fornævnte kontrakt ikke at være endelig: så og efterdi fornævnte kontrakt, imellem Godslev Budde og Stygge Høg gjort er, indeholder at hvis tvist, sig imellem dem eller deres tjenere kunne begive, skulle først indkomme på to deres fælles venner, og dersom de ikke ville eller kunne sige dem imellem, da enhver sin ret at søge til herredsting og landsting, og efterdi Stygge Høg giver til kende, gode mænd efter kontrakten at have været på åstederne, hvilket Peder Hansen på Godslev Buddes vegne og vedgår, Godslev Budde i hans skriftlig beretning, for fogden er i rette lagt, og tilstår sagen af dem til mauritii forleden at have været optagen, og ikke bevises Godslev Budde eller nogen på hans vegne da at være mødt, så gode mænd for den sag ikke kunne eller ville gøre noget dermed til ende, og Stygge Høg fordi efter kontrakten har søgt sin ret til herredsting, og syn og vidner at være forhvervet, og herredsfogden da efter kontrakten, som dog er uendelig, har ham det fradømt, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og der gås om hvis ret er.

(406)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Peder Christensen Skals i Viborg på den anden side for et vidne, han til Viborg byting efter en skriftlig seddel med Christen Hegelund, borgmester i Viborg, vidnet har, anlangende at han 27/4 1615 kom løbende til Simon Skriver og Maren Gundesdatter, de da skal have bedt ham at hjælpe noget af deres gods ud, og Peder Christensen Skals og Anders Jensen tog fat på en rød kiste, som de ville have ud, så kom ilden så højlig på dem, at de måtte undløbe, og kisten med andet blev brændt, og samme vidne kun uden et enigt vidne, som regnes for ingen vidne, menende samme vidne ingen magt at have men magtesløs at være: så og efterdi Peder Christensens vidne ikke er uden én persons kundskab, som agtes og regnes for ingen vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(408)

** var skikket Jens Nielsen i Nørby i Salling i Hindborg herred på den ene og havde stævnet velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den anden side for en skriftlig kundskab og besked på Poul Simonsen i Viborg hans liv og frelse, som han af KM skulle nådigst være med forsikret for den manddrab, han på Jens Nielsen, som tjente Peder Sørensen, borger og rådmand i Viborg, forgangen år bedrevet har, for hvilken manddrab han på sin liv er dømt. så mødte Knud Gyldenstjerne og berettet, at han har ladet samme sag til hove andrage og til kende give, og han da har bekommet KM skrivelse, indeholdende at KM kongesagen med Poul Simonsen har eftergivet, dog han skulle stå åbenbar skrifte og stille sagvolderes tilfreds, endog Knud Gyldenstjerne ikke nu havde samme brev her til stede, og derhos gav til kende sig fordi på ---- KM vegne intet videre med den sag ville have at bestille, at så er gangen, bekender vi med vores signeter her under.

** var skikket Tomas Madsen, boende i Ramsing, på den ene og havde stævnet Mads Jensen i Ramsing og Olde Clemendsen sst, som er en fordelt mand, på den anden side for to deres klager, de har klaget på Tomas Madsen til Rødding herreds ting, sammeledes stævnet Maren Christensdatter og Bodil Madsdatter sst for et vidne, de har vidnet på ham til fornævnte ting, anlangende om gårdfred, han skulle have gjort i Mads Jensens gård, hvilke vidner han beskylder skal være vildige i sagen, som er Mads Jensens egen hustru og egen datter, som er en umyndig pigebarn, og Tomas Madsen hårdelig har benægtet på hans sjæls salighed og højeste helgens ed, at han ikke har gjort nogen gårdfred. så mødte Jacob Skriver, byfoged i Skive, på Knud Gyldenstjernes vegne og afstod samme klagevidner og nævningers ed: da efter sådan lejlighed finder vi samme klagevidner og nævningers ed at være som de uvidnet og uudgivet var og ingen at komme ham til hinder eller skade i nogen måder.

(409)

** var skikket velb Just Brockenhuus til Astrup hans visse bud Niels Mosgård, borger i Århus, på den ene og havde stævnet Bjørn Jensen i gammel Jungetgård på den anden side for en uendelig dom, som han her til landstinget over et vidne forhvervet har, formener samme dom ikke så nøjagtig at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være, efterdi den ikke er endelig, og derhos formener samme vidne burde ved magt at blive, herhos fremlagde Niels Mosgård efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 11/8 sidst forleden, Jens Clausen på Astrup, Christen Jepsen i Høgbæk med flere at have vidnet, at de var i gammel Jungetgård 2/5 sidst forleden og æsket Knud Jensen hans regnskab, da svarede Bjørn Jensen, at han ikke ville eller skulle gange med dem denne gang, derefter viste Just Brockenhuus Christen Jepsen ind at tale til ham igen, da

forfulgte de Christen Jepsen ud ad døren med degen, kårde, høfork og en økse, og Bjørn Jensen hugget Christen Jepsen bag i ryggen: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Knud Jensen i samme vidne ikke er benævnt, og han dog ikke for den har fanget varsel, fornævnte vidne ikke heller er vidnet på fersk fod, ej heller fornævnte vidnesbyrd noksom har forklaret, hvem samme adskillige våben, de om vidnet har, skulle have brugt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(410)

** var skikket velb fru Maren Skram til Fårupgård hendes visse bud Anders Simonsen i Vammen på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Brønd i Troelstrup på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme nogen tid siden her til landsting skal have forhvervet, anlangende en dele fru Maren Skram skulle have ladet forhverve til Nørlyng herreds ting over Jens Nielsens bror, Mikkel Nielsen Brønd i Vrå, for han er inddraget på hendes gods med sin farkoste, og aldeles imod hendes vilje og minde, og samme dom ikke længere magt at have men magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi nu bevises med fornævnte tingsvidne, det Mikkel Nielsen har haft sin værelse på fru Maren Skrams stavn, og ikke bevises ham nogen tilladelse af hende dertil at have haft, og han derfor er delt bleven, ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(412)

** var skikket Staffen Nielsen i lille Ågård på den ene og havde stævnet Peder Jensen, som boede i Ravnstrup, og Laurids Skøt i Ågård på den anden side, for at de lader dem af berømme, at de skal have ham i nogen deler, hvilke ham uvitterlig er, og ej han derfor skal have fanget nogen lovlig varsel, ej heller Staffen Nielsen ved sig noget at være ham pligtig, formenende samme dele burde magtesløs at være: da efter sådan lejlighed, at efterdi Peder Jensen og Laurids Skøt findes tilforn fire gange for samme sag at være hid stævnet og kaldt, og de dog ikke er mødt, eller nogen på deres vegne, deres lovlig undskyldning herimod at gøre, og fire uendelige domme derfor er udgangen, i hvilke samme deler, syn, vidner og domme er funden magtesløs at være, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften i sig selv bemelder, så Peder Jensen og Laurids Skøt har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ej sket er, så Staffen Nielsen derfor har været forårsaget nu atter femte sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke de nu er mødt, eller nogen på deres vegne, nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem nu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme deler, syn, vidner og domme burde ingen magt at have.

** var skikket Christen Christensen Påske, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Sørensen Holm, nu boende i Thisted, for en ager han for nogen tid siden til Viborg byting skal have solgt og afhændet til Jens Pedersen Bjerring, rådmand i Viborg, hvilke ager skulle være liggende på Viborg mark ved Hermandshøj, uanseet at salig Anders Remsnider i sin levende live og velmagt gav hans sønnebarn, ved navn Morten Christensen og hans mor, Gertrud Mortensdatter, samme ager for en skænk, så Christen Holm med sin hustru bemeldte Gertrud Mortensdatter ikke har uden halvparten i samme ager: da efterdi samme to uendelige landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny,

og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efter Jens Bjerring ikke er mødt, eller nogen på hans vegne, samme skøde at i rette bære, og efter sådan lejlighed finder vi samme skøde magtesløs at være, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer her og samme skøde fremlægger.

(413)

21/11 1618.

** var skikket velb Otte Christoffer Rosenkrantz til Boller hans visse bud Peder Bertelsen i Viborg på den ene og havde med en seks ugers stævning stævnet Bodil Møllerkone, som boede ved Jerup, på den anden side, for hun 17/8 sidst forleden er bortrømt af hans gård Lerbæk, hvor hun for trolddoms sag har været anholden og kirkenævn oversvoret, som er med vidner og nævningers ed at bevise, formenende samme vidner og nævningers ed lovlig og ret at være vidnet og svoret, og bør ved sin fuldmagt at blive, og hende på hendes liv at straffes, hvor hun betrædes kan: da efter sådan lejlighed, at efterdi Bodil Møllerkone to gange tilforn for samme sag har været hid stævnet og kaldt, og hun, hendes lovværge eller nogen på deres vegne ikke da er mødt, samme vidner og nævningers ed at beskylde eller imodsige, og to uendelige domme derfor er udgangen, hvori de er funden ved deres fuldmagt at blive, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt og findes lovlig læst og påskrevet, som opskriften derom bemelder, og Bodil Møllerkone har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det dog ikke sket er, så Otte Christoffer Rosenkrantz fordi har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og Bodil Møllerkone, hendes lovværge eller nogen på hendes vegne ikke endnu er mødt nogen modstand herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme vidner og nævningers ed bør jo ved deres fuldmagt at være.

(415)

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Poul Skriver, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jacob Madsen i Tastum, Tomas Andersen og deres medbrødre kirkenævninger i Tastum sogn for trolddoms sag, de har Johanne Lauridsdatter Kneps i Tastum til Fjends herreds ting nogen tid siden forleden har påsvoret, hvilken deres ed hans formener lovlig og ret at være at være og burde ved fuldmagt at blive: så og efterdi Johanne Tomasdatter og Mogens Axelsen har vidnet om fornævnte spøgelse, som hun alene har benævnt hvilke personer hun tykkes der skal have hos været, endog Mogens Axelsens vidne ikke formelder, ham det at have seet, men aleneste hørte nogen skreg, så deres vidner ikke stemmer overens, men enhver er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Peder Jepsens og Oluf Jensens vidne ikke heller med andre nøjagtige vidner bestyrkes, det Johanne Lauridsdatter skulle have lovet dem ondt, og det skulle være dem på deres helbred eller kvæg vederfaret, men Peder Jepsen selv tilstår sig i andre måder at have været besmittet, som kunne være årsag i hans sygdom, som for er rørt, og hr Gert Knudsens med de andre fornævnte vidner ikke bemelder om nogen trolddoms løfte eller gerning, men om rygte og tidende, som ikke med fuldkomne vidner befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Johanne Lauridsdatter til nogen forhindring.

(420)

** var skikket Christen Maltesen i Ilsø på den ene og havde stævnet Mogens Axelsen på den anden side for et vidne, han til Fjends herreds ting vidnet har, at han skal have seet nogle kvinder hudstryge fanden i Peder Skrædders hus i Tastum, og der iblandt skulle have været Inger Malteskone, formenende samme enige vidne ikke ret at være vidnet, og samme vidne bør magtesløs at være: så og efterdi Johanne Tomasdatter og Mogens Axelsen har vidnet om fornævnte spøgelse, som hun alene har benævnt hvilke personer, hun tyktes der skulle have hos været, endog Mogens Axelsens vidne ikke bemelder ham det at have seet, men aleneste hørte nogen skreg, så deres vidner ikke stemmer overens, men enhver ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Elle Jacobsdatter og Christen Christensens vidne ikke heller med andre vidner beatyrkes, det Inger Malteskone skulle have lovet dem ondt, som dem skulle være vederfaret, og Kirsten Mortensdatter og hendes medfølgeres vidne ikke bemelder om nogen trolddoms bedrift eller gerning, men om rygte og tidende, som ikke med fuldkomne vidner eller sigtelser befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Inger Malteskone til nogen forhindring.

(423)

** var skikket Christen Mørk i Grindsted på den ene og havde stævnet Simon Smed i Hedegård, Mogens Nielsen sst og deres medbrødre 12 kirkenævninger på den anden side, for de 29/10 sidst forleden har svoret Johanne Lauridsdatter i vester Brønderslev kirkenævn over til fuldt mål for trolddom, som hun er udlagt og beskyldt for, efter adskillige tingsvidner og hendes egen bekendelse, formente fornævnte nævninger ret at have svoret, og deres ed burde ved magt at blive. så var Johanne Lauridsdatter her til stede og med høj og stor formaning svor og benægtet sig i trolddoms kunst aldeles uskyldig at være, dernæst mødte Johanne Lauridsdatters søn Anders Jensen og begæret stævning over hvis vidner og bekendelse, i samme sag over hans mor udgangen er, og at sagen sig nogen tid måtte bero, hvortil Christen Mørk svaret og tilbød Anders Jensen hende til borgen, om sagen skulle optages, da her for retten til forpligtet Anders Jensen sig i dag 14 dage først kommende sin mor, Anne Lauridsdatter, her at skal til stede føre, og her forinden lade stævne i sagen: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Søren Skriver, ridefoged der sst, og havde hid stævnet sandemænd af Sønderherred i Mors, om voldtægt at sværge over Christen Hermandsen, som var kokkedreng på Dueholm, for Anne Sørensdatter, der sst, han skulle have voldtagen, og var fylding på sandemænd begærende: da efterdi det befindes Christen Hermandsen og Anne Sørensdatter begge at have været og tjent i gårde sammen på Dueholm kloster, hvor sådan forseelse at skulle være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke her at stede fylding på sandemænd, derom at tove, men den sag efter gårdsretten at ordeles, som det sig bør.

(424)

5/12 1618.

** var skikket Jens Tøgersen, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged til Børglum kloster, på den ene og havde stævnet Niels van Ginckel, borger i Ålborg, på den anden side, for at han forleden år 1617 skulle have fordret og bekommet en håndskrift, formeldende på en halv læst

byg af Jens Tøgersen på mester Hans Jensen, borger og rådmand i Sæby, hans vegne at betale efter Niels van Ginckel beretter, mester Hans Jensen skulle været ham 9 daler skyldig, hvilke 9 daler på fornævnte halve læst byg skulle kvitteres, uanseet mester Hans til to terminer skal have betalt Niels van Ginckel hvis gæld, han ham skyldig var: så og efterdi Jens Tøgersens egen rigtig underskrevne håndskrift for os er i rette lagt, som han til Niels van Ginckel på samme 4 læster byg udgivet, og ikke nogen kvittants derimod fremlægges, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme brev at sige eller magtesløs dømme.

(425)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Knud Jensen i Gammelholm på den ene og havde stævnet Poul Sørensen Skrædder i Skårup på den anden side, for han på sankt mikkels dag om aften noget på natten er indkommen i gammel Overvad til velb jomfru Karen Krabbe til Kolpegård hendes tjener, Peder Jensen, som han lå i hans seng, og der havde slaget ham med en kniv under hans hage i hans bryst i mulm og mørke, formente Poul Sørensen Skrædder ikke så ærligen at have gjort, som det sig burde. så mødte to mænd med fuldmagt, som vidnede, at Poul Sørensen er så lovlig i hans kære husbond, Gude Galde til Nørlund, hans forfald forhindret, at han ikke nu her kunne møde og fordi begæret, sagen nogen tid sig måtte bero: da efter sådan lejlighed og skudsmål blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Maren Christensdatter i Janderup og Maren Nielsdatter sst på den anden side for et vidne, de 20/9 forleden til Hundborg herreds ting vidnet har, anlangende nogen ord som hans tjeners datter og barn, ved navn Maren Christensdatter, skulle have haft i Niels Pedersens hus i Fårup, hvilke ord Maren Christensdatter til tinge hårdelig ved højeste helgens ed at have benægtet, tilmed findes samme deres vidne ---- , den ene at have vidnet i sin egen sag, den anden ej skal være mere end 13 år gammel, tilmed den ene er hustru og den anden datter: da efterdi findes tilforn to gange for samme sag at være hid stævnet og kaldt, og de dog ikke er mødt eller nogen på deres vegne deres lovlige undskyldning herimod at gøre, og to uendelige domme derfor er udgangen, i hvilke samme vidne og dele er fundet magtesløs at blive og ikke at komme Godslev Buddes tjener Maren Christensdatter til hinder eller skade i nogen måde, indtil hvem havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme endnu stander ved deres fuldmagt og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften i sig selv bemelder, så fornævnte vidnesbyrd og Niels Pedersen og Jens Andersen har haft noksom lang respit samme domme at kunne have lade igen kalde, og det dog ikke sket er, så Godslev Budde derfor har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke de endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme vidne og dele bør magtesløs at blive og ikke komme Godslev Buddes tjener Maren Christensdatter til hinder eller skade i nogen måde.

(427)

** var skikket velb fru Ellen Juel, salig Jens Billes, til Gjorslev hendes visse bud Hans Iversen, foged på nør Vrejlev, på den ene og havde stævnet Jens Hansen i Høgsted og Anders Tomasen i Vang på den anden side for en uendelig dom, som de lader dem af berømme at være forhvervet her til landstinget for nogen kort tid siden over en dele, som de til Børglum herreds ting skal være over

dreven for en part af deres tiende, som de har restet med nogen tid lang, og formener at for samme uendelige dom ikke at skulle være given så lovlig varsel, som det sig bør: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi med fornævnte tiendebog, som salig Jens Bille med egen hånd har underskrevet, bevises Jens Hansen og Anders Tomasen med samme tiendekorn at restere, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises dem det at have ydet, og fordi er derfor delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke dem af samme dele at kvit dømme, førend de retter for sig, som det sig bør.

(428)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Søren Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Olufsen i Frammerslev, Jens Jensen i Nørby med adskillige andre på den anden side for et vidne, de til Hindborg herreds ting 23/2 sidst forleden vidnet har, anlangende den gård i Frammerslev, som Mikkel Lauridsen og Gregers Jespersen påboede, og dem understået imod KM jordebog og gamle skøder at have vidnet, og deres vidne her til landsting er vedersagt, om de ikke deri uret at have gjort og burde derfor fældet at være: så og efterdi med samme skattemandtals register, som slotsskriveren, da var, på selvejer bønder har udskrevet, bevises den ene mand, Gregers Jespersen, at være skrevet og lagt for en gårdmand, og den anden, Mikkel Lauridsen, for en inderste ---- det og af fornævnte stedsmåls brev forfares, Mikkel Lauridsen at have sted og fæst halvparten af gården, der og ---- tilforn har været fornævnte vidnesfolk bevist, og fornævnte 24 mænd efter sådan deres vitterlighed har vidnet, deres vidne og findes at være vedersagt, alene for den skulle stemme imod jordebogen, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte 24 mænds fælding at dømme, eller videre end tilforn dømt er, og samme landstings dom bemelder og medfører.

(430)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Søren Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jørgen Andersen i Hvidbjerg, herredsfoged i Hindborg herred, på den anden side for en dom han til Hindborg herreds ting dømt har 23/3 sidst forleden, og sig understået og kvit dømt Jens Andersen i Frammerslev for skyld og landgilde til Skivehus for den gård i Frammerslev, som Gregers Jespersen påboede, og Jens Andersen sig nu skal have til købt og til forhandlet, uanseet i KM underskrevne jordebog tilholder slig årlig landskyld til Skivehus ---- , og den dom her til landsting er vedersagt, formenende ham deri uret at have gjort, og ham pligtig at være KM tilbørligen derfor at stande til rette. så mødte Jørgen Andersen og berettet, at med 24 mænds vidne for ham var bevist, det ikke at skulle være uden én gård, og samme vidne stod ved sin fuldmagt, der han sin dom udgav. (fortsættes på blad 432)

(431)

** var skikket Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Søren Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Tomasen i Dalgård på den anden side for en forpligt og tingsvidne, han 18/6 sidst forleden til Harre herreds ting gjort har til Jens Nielsen i Navtrup med flere, at han efter den dag skulle ikke komme i deres enge i Sønderdal, som ligger østen til Dalgård (sag uafsluttet og overstreget)

(432)

(fortsat fra blad 430): så og efterdi samme 24 mænds vidne har været for fogden i rette lagt og stander ved sin fuldmagt, da han sin dom udgav, hvorefter han den og har funderet, hvilken vidne siden her til landstinget har været indstævnet og da er underkendt, såvel som og fogdens dom derpå var senteret, så samme hans dom ikke i andre måder for nogen uret fordi er underdømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fogdens fælding derfor at dømme, eller ydermere end tilforn dømt er, og samme landstings dom medfører.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Søren Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Tomasen i Dalgård på den anden side for en forpligt og tingsvidne, han 18/6 sidst forleden til Harre herreds ting gjort har til Jens Nielsen i Navtrup med flere, at han efter denne dag skulle ikke komme i deres enge i Sønderdal, som ligger østen til Dalgård, eller hvor det liggende er, enten med drift eller nogen brugelighed, endog Knud Gyldenstjerne formener, det Peder Tomasen ikke skulle være bevidst hvem samme enge tilhørte, efterdi han nu nyligen kost tid siden skal være kommen til Dalgård, som tilforn langsommelig tid har været øde, og samme enge tilforn til fornævnte gård at have været brugt og den at tilhøre: så og efterdi af fornævnte tingsvidne forfares, Villum Andersen og Jens Knudsen i Tovstrup, som og har med været samme forpligt at hænde selv at have været to af de otte mænd tinghørere, som samme vidne efter Peder Tomasens ord vidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme forpligts vidne så noksom og nøjagtig, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(433)

** var skikket Poul Lauridsen i vester Hassing med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet (blank) , hvilken opsættelse medfører Oluf Nielsen da her at være mødt og påskød flere vidner dem stævnet var med at bekræfte, og begæret sagen sig måtte bero, hvorefter sagen til i dag er optagen: da efterdi slig lejlighed at eftersom samme vidne, dom og besigtelse i dag seks uger har været hid stævnet, og Oluf Nielsen da er mødt og påskudt andre vidner i sagen, som det noksom har været dem bevist, sagen i seks uger at være optagen, og ikke de nu er fremkommen med samme vidner eller og sigtelse eller nogen på deres vegne dem at undskylde eller nogen modstand herimod at gøre efter opsættelsens lydelse, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, dom og sigtelse magtesløs at være, og ikke at komme Poul Lauridsens hustru til hinder eller skade.

(434)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Poulsen i Hundal, da herredsfoged i Hillerslev herred, på den anden side for en dele han til fornævnte ting 5/8 sidst forleden skal have udstedt over nogen hans tjenere i Sennels og Hundal, og ikke Anders Poulsen samme dag at ville anse Hans Dyres fuldmægtig, som til tredje ting gjorde tilbud for hans tjenere og med rede pending ville rette for dem og ikke vil have dem fordelt, at fogden ville finde dem deres bøder for, hvilket uanseet har dog fornævnte herredsfoged stedt høring over dem, formenendes ham at have handlet og gjort uret og burde derfor at stande til rette for hvis forsømmelse og skade, Hans Dyre derover lidt har: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsatte vi

til snapslandsting først kommende, og da dem her at møde og gå derom, så meget som lov og ret kan findes.

(436)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Poulsen i Hundal, den tid herredsfoged i Hillerslev herred, for han til fornævnte herredsting 30/7 sidst forleden har dømt en dom, imellem velb Manderup Parsberg og Sennels og Hundals mænd i Thy, at skulle lide dele og tiltale for en grøft og stænge værk, som skulle være gjort imellem Sennels og Malle byer, så mange af dem, som ikke af beviser at have med været i flok og følge samme grøft og stænge at opsætte, og ikke Anders Poulsen samme dag ville anse Hans Dyres fuldmægtig, som stod for ting og dom og påskød sine breve og begæret, at sagen måtte opstå i 14 dage: så og efterdi af Jens Simonsens svar, i dommen inddragen, noksom forfares ham at have påæsket sin husbonds brev i sagen, som han ville til stede føre, og fordi begæret den at måtte optages, og herredsfogden ikke har undt ham nogen dilation, men fornævnte dom udgivet, dog sagen tilforn ikke uden 14 dage var optagen, da ved vi ikke andet derom at sige, end Anders Poulsen har jo sig deri forseet, og bør derfor igen at give Hans Dyre hvis skellig billig kost og tæring, han derfor har ladet anvende, og samme dom ingen magt at have.

(438)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Ørum, hans visse bud Søren Jensen i Kanstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Søren Christensen på Bjerg, for han har ganget i hjemmels sted på Jesper Sørensens vegne i Hansted, eftersom Jesper Simonsen til tredje ting har været beskyldt, at han har brugt en Hansted kirkeager, i Hansted mark ligger, og ikke var stedt af nogen kongens lensmænd på kirkens vegne efter recessen, formenende ham dermed at have brugt uhjemlet, og uret at have gjort, og bør at stande til rette, som det sig bør: så og efterdi bemeldte tingsvidne indeholder Søren Christensen at have budt sig i rette og mente sin husbond ingen uret at have gjort, og ikke udtrykkeligen formelder ej heller beviser, han nogen fuldkommen hjemmel at have gjort, hvorfor han kunne lide tiltale, og han dog for samme sag er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Søren Christensen af samme dele kvit at være.

(439)

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, KM befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Niels Mikkelsen Mørk for et vidne, han 13/6 forleden til Børglum birk vidnet har, anlangende det han har været i Mølgård den samme tid, som Christen i Stenbjerggård gjorde hans datters bryllup i Stenbjerggård, da Jens Mikkelsen at have seet imod aften, Jens Poulsen i Mølgård og hans brordatter Kirsten Nielster lå i en seng i Mølgård, og dem da at have brugt legemlig fællig og sammenføjelse, sammeledes havde stævnet Niels Mørk for en vidne, han 22/10 sidst forleden til fornævnte birketing vidnet har, formeldende ham at være kommen til Bagge Kjærulf i øster Kornum, og da Bagge Kjærulf at have ombedt ham, at han ville falde fra sin forrige vidne, som han har vidnet med Godslev Budde, og sige det var løgn, han havde vidnet, da skulle Jens Poulsen i Mølgård forskylde hans umage: så og efterdi Jens Nielsen og Just Nielsen alene har vidnet, dem at have seet Jens Poulsen og Kirsten Nielsdatter ligge i sengen tilsammen, og der de nu

her for retten er bleven forhørt, har de da med højeste ed og oprakte fingre benægtet dem ikke at have seet eller fornemmet, Jens Poulsen og Kirsten Nielsdatter brugt nogen legemlig fællig eller utugt med hverandre, Niels Mørk og har vidnet efter andre deres ord, som de ikke er bestendig, såvel som og Jens Badskær efter sagden og ikke om nogen vitterlighed, tilmed ingen fornævnte vidner at være vidnet på fersk fod, men lang tid efter sådant skulle være sket, som de omvidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og efterdi det befindes Niels Mørks første vidne tilforn har været hid kaldt, og da ved endelig dom er underkendt, som forskrevet står, da ved vi ikke andet derpå at dømme, end tilforn derom dømt er, og samme dom indeholder, men dersom Peder Hansen på hans husbonds vegne formener sig nogen tiltale til Christen Nielsen og Poul Nielsen i Vrensted at have, da gås om til deres værneting hvis ret er.

(442)

** var skikket Christen Mørk i Grindsted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Smed i Hedegård, Mogens Nielsen sst og deres medbrødre 12 kirkenævninger, for de 29/10 sidst forleden har svoret Johanne Lauridsdatter i vester Brønderslev kirkenævn over til fuldt mål for trolddom, som hun er udlagt og beskyldt for efter adskillige tingsvidner og hendes egen bekendelse, formente samme nævninger ret at have svoret, og deres ed burde ved magt at blive: så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve forrædere, troldkarle eller troldkvinder, skal stande til troende enten i vidnesbyrd eller i andre måder, hvo de ville sige eller vidne på andre, og Mette Pedersdatter har været en misdæder, da hun samme bekendelse på Johanne Lauridsdatter gjort har, og for sine misgerninger er heden rettet, de andre vidner, nu er fremlagt, ikke har vidnet om nogen trolddoms gerning, hende at have bedrevet eller at have lovet nogen menneske ondt, og det dem på liv eller velfærd at skulle være vederfaret, ikke heller hun derfor af nogen er sigtet og beskyldt, men en part fornævnte vidnesbyrd at have vidnet efter sagden, en part efter hendes egen ord, som hun ikke er bestendig, og en del efter rygte og tidende og ikke om nogen vitterlighed, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse og vidner, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, så noksom og nøjagtig, at de må komme Johanne Lauridsdatter til hinder eller skade i nogen måder, uden anderledes bevises kan.

(446)

** var skikket Anders Hansen Kock, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Rasmus Jensen Kock, boende i Overlund, på den anden side, for han 23/11 sidst forleden til Viborg byting skal have ladet ham fordele og beskyldt ham for nogen former, han skal have købt af Anders Hansen, og Rasmus Kock at ville have videre og ydermere, end som deres køb og forhandling har været med hverandre, endog Anders Hansen ikke at skulle have solgt uden aleneste halvparten af de former, han har, dog med slig vilkår at Anders Hansen skulle have halv fortjeneste med ham af hvis kost, han blev fortinget til, hvilket han ikke skulle ville holde: så og efterdi med tingsvidne bevises, Anders Hansen vedgår selv at have bekendt, at han har solgt Rasmus Kock bemeldte former, som han og her i dag vedgår, og ikke nøjagtig bevises Rasmus Kock Anders Hansen nogen tjeneste deraf med sig at have lovet, som han påstår, og han dog samme former ham forholder, så han derfor er delt bleven, da ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(448)

19/12 1618.

** var skikket Christen Simonsen, rådmand i Viborg, på Kirsten Christensdatter Bundes sst hendes vegne på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den anden side for et enligt tingsvidne, han over hende til Viborg byting forhvervet har, formeldende for rygte og tidende, og ikke samme vidner formelder, det hun ikke skulle have lovet nogen ondt, og det dem derefter at skulle være vederfaren: så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder står til troende enten i vidnesbyrd eller nogen anderlunde, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og efterdi Kirsten Snedkers og Kirsten Fasses, som samme bekendelse gjort har, findes at have været to misdædere, som for trolddom og misgerningers skyld har standen deres ret, Niels Christensens vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, han ikke heller Kirsten Bundes udførligen for nogen trolddom har sigtet og beskyldt, de andre fornævnte vidnesbyrd at have vidnet om rygte og tidende og ikke om deres egen vitterlighed, en part og lagt deres vidner i tvivl, da kan jeg efter sådan lejlighed ikke kende samme misdæderes bekendelser, så vidt de Kirsten Bundes anrører, ej heller fornævnte ---- så noksom og nøjagtig, at de bør at komme Kirsten Bundes til hinder eller skade i nogen måde, sammeledes efterdi ikke er bevist for fornævnte nævninger, Kirsten Bundes at have lovet nogen ondt, og det dem at være hændt og vederfaret, ej heller hende at nogen for trolddoms gerning at være sigtet og beskyldt, og de derfor har hende kvit svoren, som forskrevet står, ved jeg ikke efter sådan lejlighed imod deres ed og tov at sige eller magtesløs dømme.

(1)

15/1 1620.

** var skikket Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, og Jens Klostergård på sin egne og menige borgmestre og råd i Thisted deres vegne på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Fuglsang, Søren Christensen og deres medbrødre 24 mænd på den anden side for en vidne, de til Hannæs ting 17/7 næst forleden vidnet har, formeldende at de aldrig har hørt eller fornemmet, det Niels Christensen Oddegård, borger i Ålborg, har der liggen på Hannæs vand og udhøkret nogen slags gods, både alen, vægt eller skæppe, eller brugt der nogen forprang: så og efterdi loven bemelder, tingsvidne at være det de gode mænd, på tinge var, vidnet det de så og hørte, mindre end syv mænd må ej ting holde, og så mange mænd er og et fuldt tingsvidne, og efterdi fornævnte 24 mænd ikke har vidnet for de 7 eller 8 mænd efter loven, men alene af dem både er æsket og vidnet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(3)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Envold Clemendsen, slotsfoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 18/12, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes en kvinde, ved navn Apelone, Anders Guldsmeds, er for Ålborg for trolddoms sag bleven brændt, efter at hun er hårdeligen pint, skulle hun have haft nogen bekendelse om Dorte Jensdatter så og om Elle, Hermand Bartskærs, i Ålborg, hvilke hendes ord trolddoms sag anrørende, så formener han Apelone uret og løgn at have bekendt, og hendes bekendelse fordi magtesløs at være, og ikke at komme ham på fornævnte to personers vegne til

hinder eller skade i nogen måder: da efterdi samme bekendelse findes to gange tilforn at være hid kaldt, og to uendelige domme derefter udgangen, hvilke findes adskillige tider til tinge at være forkyndt og påskreven, som opskriften formelder, og den nu atter tredje sinde for endelig dom findes hid stævnet, og ingen endnu er mødt med samme bekendelse den at i rette lægge eller nogen gensigelse derimod at gøre, recessen og bemelder, ingen misdæders ord og mundheld at stå til troende, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse, så vidt den Dorte Jensdatter og Elle Hermands anlangende, magtesløs at være og ikke komme dem på deres ære, gode rygte og navn til hinder eller skade i nogen måder.

(4)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Envold Clemendsen, slotsfoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 18/9 ---- udgangen, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes en kvinde, ved navn Apelone, Anders Guldsmeds, er for Ålborg for trolddoms sag bleven brændt, og efter at hun hårdeligen blev pint, skulle have haft nogen ord om Jens Andersen ----, rådmand i Ålborg og hans hustru anrørende, så formente Envold Clemendsen på Manderup Parsbergs vegne samme hendes ord løgnagtig at være og ville derfor være dom begærende: da efterdi samme bekendelse findes to gange tilforn at være hid kaldt, og to uendelige domme da er udgangen, hvilke findes adskillige tider til tinge at være forkyndt og påskrevet, som opskriften om formelder, og den nu atter tredje sinde for endelig dom findes hid stævnet, og ingen endnu er mødt med samme bekendelse den at i rette lægge eller nogen gensigelse derimod at gøre, recessen og bemelder, ingen misdæders ord og mundheld at stå til troende, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse, så vidt den Jens Andersen og hans hustru anlangende, magtesløs at være og ikke komme dem på deres ære, gode rygte og navn til hinder eller skade i nogen måder.

(6)

** var skikket Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, og Jens Klostergård på sine egne og menige borgere ---- der sst deres vegne på den ene og havde stævnet Søren Christensen i Kinderup, Jens Christensen i Frøstrup med adskillige flere for en vidne, de til Hannæs ting 5/6 sidst forleden vidnet har, enhver efter sin alder og minde, anlangende brug og køb og handel, som Ålborg borgere skal have brugt på Hannæs med indskibning og udskibning i Feggesund, som skal være på to mil nær Thisted og i Thisted bys frihed, med hvilke deres vidne det formenes, dem på deres egen vild at ville tilegne dem selv, og Niels Christensen Oddegård, borger i Ålborg, om særdeles brug og købmands bedrift på Hannæs og i Feggesund, hvilke deres vidne borgmester og råd i Thisted formener imod Thisted privilegier og friheder at være vidnet: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om korn, Ålborg borgere skulle have indskibet i Feggesund, og gods de der igen skal have leveret, og intet skulle vide andet, end at Feggesund jo altid har været en almindelig ladested og havn, og ikke de i samme deres vidne har specificeret om samme korn skulle have været købt og annammet ved læster, tønder eller skæpper, eller om en Ålborg borger nogen gods på fornævnte steder ved alen eller vægt skulle forhandlet, så deraf kunne forfares, om samme køb og handel er sket imod Thisted bys privilegier, dem til skade, men de selv i nogen måder har lagt deres vidne i tvivl, og ikke endelig vidnet, fornævnte 24 mænd ikke heller har vidnet for 7 eller 8 mænd tinghørere efter loven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Thisted by til hinder eller skade i nogen måde.

(11)

** var skikket velb Gunde Rostrup til Sjelle skovgård hans visse bud Jacob Jørgensen i Voldum på den ene og havde stævnet velb Albret Rostrup til Stårupgård på den anden side for rigens æskning, han til ---- ting skal være overganget, hvilke æskning efter rigens ret og forfølgning han agter til landsting at lade æske, eftersom til herreds ting af ham æsket er. så er Albret Rostrup ikke nu mødt eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen gensigelse herimod at gøre: da efter sådan lejlighed blev Jacob Jørgensen undt samme æskning, så æskede han på Gunde Rostrups vegne af Albret Rostrup her i dag til Viborg landsting i lige måde som til herreds ting æsket er.

(12)

** var skikket velb Jørgen Ernst Worm til Vår hans visse bud Niels Jensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Vesterby, birkefoged til Oksholm birketing, for en dom han til fornævnte birketing 27/11 dømt har, og i samme sin doms sentering tildømt Jørgen Ernst Worm efter Frands Dues udgivne brevs indhold og Palle Rodsteens afståelses og opladelses brevs formelding Oksholm hovedgård med sin birkeret, skov, fiskeri, friheder så og alle Frands Dues jordegods og løsøre, så meget som i Oksholm birk liggende er, til at følge Jørgen Ernst Worm så frit som hans egen arvegods, hvilke dom Niels Jensen på Jørgen Ernst Worms vegne formener lovlig og ret at være, og bør ved sin fuldmagt at være: så og efterdi Frands Due sin brev og forpligt til Palle Rodsteen har udgivet, igen at skulle forskaffe ham hans hånd og segl fra alle hvis løfter, han for ham i er, og nøjagtig ham derfor kontentere og tilfreds stille til visse tider, og dersom det ikke skete, skulle han have sin forlov og fuldmagt uden nogen dom, proces eller rettergang at annamme fyldest og fuld værd i hans jordegods, hvor det findes, og ham bedst belejlig var, såvel som og i hans hovedgård og løsøre efter hans breves indhold, og Palle Rodsteen samme forskrivning og godsets annammelse til Jørgen Worm har opdraget, Jørgen Worm derefter og siden i gode mænds nærværelse samme Oksholm hovedgård med birk og frihed og herlighed såvel som og jordegods og løsøre har til sig annammet, Frands Due og derefter ved sin udgivne brev har fuldmagt givet Jørgen Ernst Worm samme hovedgård, jordegods og løsøre at have og beholde som sin egen arvegods og løsøre i alle måder, og fogden fordi har tildømt Jørgen Ernst Worm samme gård med sin birkeret, skov, fiskeri og frihed, så og Frands Dues jordegods og løsøre, der i birket liggende, så frit som hans egen arvegods at efterfølge, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme, imens Frands Dues udgivne breve stander ved deres fuldmagt.

(16)

** var skikket velb Jørgen Ernst Worm til Vår hans visse bud Niels Jensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Selgensen i sønder Saltum, herredsfoged i Hvetbo herred, for en dom han til Hvetbo herreds ting 11/12 dømt har, og i samme sin doms sentering tildømt Jørgen Ernst Worm al Frands Dues jordegods, liggende i Hvetbo herred, til at følge Jørgen Ernst Worm så frit som hans egen arvegods efter Frands Dues breve og Palle Rodsteens afståelse og opladelses breves formelding, hvilke dom Niels Jensen på Jørgen Ernst Worms vegne formener lovlig og ret at være og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Frands Due sig brev og forpligt til Palle Rodsteen har udgivet, igen at skulle forskaffe ham hans hånd og segl fra alle hvis løfter, han for ham i er, og nøjagtig ham derfor kontentere og tilfreds stille til visse tider, og dersom det ikke skete, skulle han have sin forlov og fuldmagt uden nogen dom, proces eller rettergang at annamme fyldest og fuld værd i hans jordegods, hvor det findes, og ham bedst belejlig var, såvel som og i hans hovedgård og løsøre efter hans breves indhold, hvilket

ikke sket er, og Palle Rodsteen fordi samme Frands Dues jordegods i to gode mænds nærværelse annammet har efter hans forpligt, og Palle Rodsteen samme forskrivning og godsets annammelse til Jørgen Worm har opdraget, Frands Due og derefter ved sin udgivne brev har fuldmagt givet Jørgen Ernst Worm samme jordegods at have og beholde som sin egen arvegods i alle måder, og fogden fordi har tildømt Jørgen Ernst Worm samme jordegods, der i Hvetbo herred liggende, at efterfølge så frit som hans egen arvegods efter Frands Dues og Palle Rodsteens opladelses udgivne breves indhold, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme, imens Frands Dues udgivne breve stander ved deres fuldmagt.

(20)

** var skikket velb Jørgen Ernst Worm til Vår hans visse bud Niels Jensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden (sag uafsluttet og overstreget)

(21)

** var skikket velb Jørgen Ernst Worm til Vår hans visse bud Niels Jensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen i Ullerup for en dom, han til Han herreds ting 13/12 dømt har, og i samme sin doms sentering tildømt Jørgen Ernst Worm al Frands Dues jordegods, liggende i Han herred, til at følge Jørgen Ernst Worm så frit som hans egen arvegods efter Frands Dues udgivne brev og Palle Rodsteens afståelses og opladelses breves formelding og Jørgen Ernst Worms hans egne annammelses breves indhold, hvilke Christen Jensens dom Jørgen Ernst Worm formener lovlig og ret at være og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Frands Due sine breve og forpligter til Palle Rodsteen har udgivet, igen at skulle forskaffe ham hans hånd og segl fra alle hvis løfter, han for ham i er, og nøjagtig ham derfor kontenteret og tilfreds stille til visse tider, og dersom det ikke skete, skulle han have fri forlov og fuldmagt uden nogen dom, proces eller rettergang at annamme fyldest og fuld værd i hans jordegods, hvor det findes og ham bedst belejlig var, såvel som og i hans hovedgård og løsøre efter hans breves indhold, hvilket ikke sket er, og Palle Rodsteen samme Frands Dues jordegods i Han herred i to gode mænds nærværelse annammet har efter hans forpligt, og Palle Rodsteen samme forskrivning og godsets annammelse til Jørgen Worm har opdraget, Frands Due og derefter ved sin udgivne brev har fuldmagt givet Jørgen Ernst Worm samme jordegods at have og beholde som sin egen arvegods i alle måder, og fogden fordi har tildømt Jørgen Ernst Worm samme jordegods, der i Han herred liggende, at efterfølge så frit som hans egen arvegods efter Frands Dues og Palle Rodsteens opladelses udgivne breves indhold, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme, imedens Frands Dues udgivne breve stander ved deres fuldmagt.

(25)

** var skikket velb fru Margrete Lange til Engelsholm hendes visse bud Christen Tomasen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Klostergård, herredsfoged i Hundborg herred, på den anden side for en dom han har dømt til fornævnte herredsting 20/11 sidst forleden, imellem velb Christen Høg og hende, anlangende om hendes tjeners korn i lade var indhøstet, velb Christen Høg uden al billig årsag har omkastet, efter tingsvidnes videre indhold, i hvilken hans dom han straks en endelig skal have kendt og dømt, uanseet at hverken Christen Høg selv eller nogen på hans vegne har været i rette, men alene fornævnte herredsfoged at have søgt efter Christen Høg til befrielse i længden kunne forspilde velb fru Margrete Lange hendes

retfærdige sag og tiltale: så og efterdi fornævnte herredsfoged første gang, efter at sagen her fra landsting til ham er hjemfunden, har senteret endelig, endog Christen Høg eller nogen på hans vegne ikke er mødt til gensvar, da finder vi denne hans dom at være som den udømt var, og sagen til ham igen at komme, når det for ham lovlig indstævnes, og da deri at omkende hvis ret er.

(27)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund med en opsættelse her af landstinget 20/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Tomas Jensen i Trankær for en uendelig dom, han her til landstinget 6/11 sidst forleden forhvervet har, og et vidne, to personer om nogen den gode mands breve, de skulle have seet hos Tomas Jensen, vidnet har, hvori den skal være magtesløs dømt, uanseet samme dom med vrang undervisning at skal være forhvervet, da er samme uendelige dom magtesløs dømt: så og efterdi Laurids Tomasen og Christen Villumsen udtrykkeligen har vidnet om hvis breve, de synligen for øje 20/6 i Tomas Jensens hus skal have seet, de og nu her for retten med højeste ed og stor formaning samme deres vidne har været bestendig, og ingen bevis derimod fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(30)

** var skikket velb til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Envold Clemendsen, slotsfoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Poulsen Fisker, boende i Ålborg, og Karen Nielsdatter sst på den anden side for en sigtelse, de til Ålborg byting 13/12 1619 gjort har, hvori de har sigtet en kvinde, ved navn Maren Pedersdatter, Tomas Jørgensens hustru, der sst, for trolddom ---- , at de hende for nogen rum tid siden skulle seet i Maren Kneps hus i Ålborg, og ikke samme vidne eller sigtelse på fersk fod at være sket, og ikke heller skal befindes Peder Poulsen eller Karen Nielsdatter noget ondt af hende at være lovet eller vederfaret på liv eller lemmer, og de dog har lagt deres hænder på hendes hoved og vedkendtes hende en vitterlig troldkone, ikke heller skal bevises samme sigtelse vidne med nogen gerning bekræftes, formenende samme sigtelse ikke så noksom at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi Peder Poulsen og Karen Nielsdatter udtrykkeligen har vidnet, dem gørligen at have seet, Maren Pederster at have med været lucie aften i Maren Kneps hus og været i råd og gerning sådan spøgeri og onde bedrift at begå, og begge deres vidner kommer i alle måder overens, endog den ene har været uden for husen, og den anden inde i husen, satte og lås og lukkelse dem imellem, så de derfor til byting såvel som her i dag for retten hende med helgens ed og oprakte fingre har sigtet og beskyldt, Apelone Sørensdatter og her i dag med højeste ed og pålagt hånd hende har sigtet og for en vitterlig troldkvinde vedkendtes, det hun har med været hendes datter sådan sygdom, som hun med behæftet er, med trolddoms kunst at tilføje, eftersom hun og hendes sønner hende tilforn til byting i lige måde har sigtet, og ingen vidnesbyrd eller kundskab Maren Pederster eller nogen på hendes vegne fremlægger, det hun sig så langsommelig tid, hun der i sognen har været, sig kristeligen skal have forholdt, men af fornævnte to tingsvidner, fremlagt er, bevises hende en ond rygte for trolddom at have påhængt, hvilke hun og selv vedgår, sig tilforn af to misdædere at være berygtet, og fornævnte vidner og sigtelse i så måder om hendes onde bedrifter bestyrkes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og sigtelse, nu hid stævnet er, at sige eller magtesløs dømme, og efterdi nævninger efter loven har været opkrævet, Maren Pederster for trolddoms sag enten at skære eller skylde, og de som i byen hos hende boer og bedst hendes lejlighed ved efter fornævnte vidner og sigtelse, som nu er ved magt kendt, har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(36)

** var skikket Hans Lykke til K på sin bror Axel Lykke til Eskær hans vegne og fremlagde et Albret Rostrups efterskrevne underskrevne brev, lydende jeg Albret Restrup, Hans Rostrups søn, kendes og vitterlig gør med denne min underskrevne seddel, eftersom Axel Lykke til Eskær har i land Holsten lovet og godsagt for mig i adskillige løfter for en stor summa penge, og jeg nu efter hans anfordring ikke kan forskaffe ham sin hånd og segl igen, som han for mig udsat har, så lover og tilsiger jeg Axel Lykke, at jeg skal stande ham for varsel til Resen birketing i Salling såvel som til Viborg landsting for rigens æskning, dateret Viborg 19/11 1619 Albret Rostrup egen hånd. og efter samme hans udgivne forpligts indhold satte Hans Lykke i al rette, om han ikke på sin brors vegne burde æskning her til landstinget at have beskrevet. så er Albret Rostrup ikke mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse derimod at gøre: da efter sådan lejlighed blev Hans Lykke samme æskning undt, så æskede Hans Lykke på sin bror Axel Lykkes vegne her i dag til Viborg landsting i lige måde som til birketing æsket er.

(37)

** var skikket Hans Lykke til K og fremlagde et Albret Rostrups efterskrevne underskrevne brev, lydende jeg Albret Restrup, Hans Rostrups søn, kendes og vitterlig gør med denne min underskrevne seddel, eftersom Hans Lykke til Krabbesholm har i land Holsten lovet og godsagt for mig i adskillige løfter for en stor summa penge, og jeg nu efter hans anfordring ikke kan forskaffe ham sin hånd og segl igen, som han for mig udsat har, så lover og tilsiger jeg Hans Lykke, at jeg skal stande ham for varsel til Nørherreds ting i Salling såvel som til Viborg landsting for rigens æskning, dateret Viborg 19/11 1619 Albret Rostrup egen hånd. og efter slig lejlighed satte Hans Lykke i al rette, om han ikke burde æskning her til landstinget at have beskrevet. så er Albret Rostrup ikke mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse derimod at gøre: da efter sådan lejlighed blev Hans Lykke samme æskning undt, så æskede Hans Lykke her i dag til Viborg landsting i lige måde som til birketing æsket er.

(39)

** var skikket Hans Lykke til Krabbesholm på sin bror Iver Lykkes vegne og fremlagde et Albret Rostrups efterskrevne underskrevne brev, lydende jeg Albret Restrup, Hans Rostrups søn, kendes og vitterlig gør med denne min underskrevne seddel, eftersom Iver Lykke til Eskær har i land Holsten lovet og godsagt for mig i adskillige løfter for en stor summa penge, og jeg nu efter hans anfordring ikke kan forskaffe ham sin hånd og segl igen, som han for mig udsat har, så lover og tilsiger jeg Axel Lykke, at jeg skal stande ham for varsel til Nørherreds ting i Salling såvel som til Viborg landsting for rigens æskning, dateret Viborg 19/11 1619 Albret Rostrup egen hånd. og efter slig lejlighed satte Hans Lykke i al rette, om han ikke på sin brors vegne burde æskning her til landstinget at have beskrevet. så er Albret Rostrup ikke mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse derimod at gøre: da efter sådan lejlighed blev Hans Lykke samme æskning undt, så æskede Hans Lykke på sin bror Iver Lykkes vegne her i dag til Viborg landsting i lige måde som til birketing æsket er.

(41)

** var skikket Erik Jensen Skomager, borger i Skagen, på den ene og havde stævnet Laurids Svendsen og Jens Svendsen Skøt, borgere der sst, på den anden side, for de samtligen 6/8 sidst forleden i næst forgangne år har ham med to dragne værger på Skagen gade ---- bagtil overfalden, og uden skyld og brøde ham såret og stymperet og hans højre øre fra hovedet på kinden nedhugget, og hans nederkæbe og nedermund alt sønder hugget, så at det har hængt ned på brystet på ham, og formedelst slig deres overfald og vederlig gerning at have ligget for et død menneske, og ingen genslag han imod dem i nogen måde imod dem gjort har: da efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten med sammenlagte hænder venligen og vel forligt og fordragen, så Laurids Svendsen og Jens Svendsen samtligen skal give Erik Jensen to hundrede daler, hver daler til 80 danske beregnet, og dem ham erlægge og betale halvparten påske og anden halvparten til sankt mikkels dag først kommende, og dermed skal samme sag om fornævnte parlament og bordag såvel som og den voldssag, Laurids Svendsen oversvoret er, aldeles dem imellem aftalt, og alle hvis vidner og breve, dem derom imellem gangen og forhvervet er, skal være kasseret og magtesløs, dog dersom fornævnte summa pending til bemeldte tider ikke bliver Erik Jensen af Laurids Svendsen og Jens Svendsen erlagt, eller og de derefter ham uden billig årsag overfalder eller uforretter, og det skelligen bevises, da fornævnte sager igen at stande åben og uaftalt, som han dem ---- sluppet har.

(43)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den ene og havde stævnet velb Albret Rostrup på den anden side, for han for nogen tid siden skal have givet ham sit brev, at han skulle fly og forskaffe Palle Rodsteen hans hånd og segl igen inden måneds dag, efter samme sit brevs dato, for et løfte, han skal være i for ham for 2000 daler med sin rente og skade, eller derfor at lide rigens æskning, og han derover skal være forårsaget at lade udæske af Albret Rostrup forskrevne penge, så efterdi han lovlig efter hans brev til Sæbygårds birketing har ladet æske fire tingdage for fornævnte penge, da formener han ham bør at udstedes i lige måde til Viborg landsting æskning over Albret Rostrup, så er Albret Rostrup ikke mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Palle Rodsteen samme æskning undt, så æskede Palle Rodsteen her i dag til Viborg landsting i lige måde som til birketing æsket er.

(44)

** var skikket Christen Nielsen, borger i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Gammelby og Morten Pedersen i Dover på den anden side for synsvidne, de til Hassing herreds ting 17/12 16-- forhvervet har, anlangende nogen sårmål, fire mænd da har omhjemlet, de på Christen Lauridsen og Morten Pedersen skulle have seet, som Christen Nielsen og Frederik Jensen i Vestergård skulle have gjort dem, hvilke sår de hårdelig for Gud og alle mænd benægter dem aldrig at have gjort: da efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten med sammenlagte hænder venligen og vel forligt og fordragen om hvis parlament og bordag, dem imellem været har, så det på begge sider skal være efterladt, og ikke af dem på enten sider ---- oprebes eller påtales i nogen måder, men de herefter skal være hverandres gode venner, og alle hvis breve, deri forhvervet er, skal være kasseret, død og magtesløs, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(45)

** var skikket Simon Sørensen, borger og rådmand i Skagen, på den ene og havde stævnet Anders Lauridsen, borger der sst, på den anden side for en dom, han til Skagen byting 29/11 sidst forleden

over ham forhvervet har, formeldende i sin mening, at byfogden har dømt, så at han vidste ikke at dømme eller finde Anders Lauridsen fra sit tredje ting til Simon Sørensen for en summa pending for kost og tæring for en landstings rejse, som samme dom videre indeholder, uanseet at byfogden tilforn 27/11 1615 har funden den sag fra sig og ind for borgmestre og råd, og ikke bevises med nogen dom af landstinget, der at være kendt om kost og tæring i nogen måder, og formente Anders Lauridsen selv at have ladet stævne Simon Sørensen til landsting: så og efterdi ikke for fogden har været bevist, Simon Sørensen at være tildømt nogen kost og tæring til Anders Lauridsen at udgive, og ikke samme hans dom er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans dom at være, som den udømt var.

(48)

** var skikket Peder Ibsen i Borris mølle på sin hustru Inger Ibsdatters vegne med en opsættelse her af landstinget 6/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mikkel Vistisen i Tårup, Visti Pedersen i Højstrup og Peder Christensen i Hindsels for en bekendelse og vidne, de 15/6 til Fjends herreds ting forhvervet har, efter nogen misdæderes ord, ved navn Anders Sørensen Munk og hans hustru Gertrud Skolders, at Inger Ibsdatter skulle have været med dem på Bjerreli sankt volborg nat næst forleden, og er hun en vitterlig troldkvinde, hvilke vidne og bekendelse, hun hårdeligen benægtet har ved sin højeste ed: så og efterdi ikke bevises, Inger Ibsdatter at have lovet nogen ondt, og det dem derefter at være vederfaret, men Anders Munk og Gertrud Skolders, som samme vidne og bekendelse vidnet og gjort har, at have været to misdædere, som for deres misgerninger siden er heden rettet, hvis ord efter recessen ikke bør at stande til troende, det og med præster og sognemænds kundskab bevises, Inger Ibsdatter sig ærligen at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og bekendelse, så vidt den Inger Ibsdatter anlanger, magtesløs at være og ikke komme hende på ære og gode rygte til nogen forhindring.

(49)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han nogen tid siden til fornævnte ting dømt har, og deri skulle have tilfundet Peder Munks tjenere, som boede i fornævnte herred, at betale Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, hver en ny beskatning til Præstbro, han skulle have ladet bygge: så og efterdi KM missive, til bemeldte gode mænd udganget, indeholder dem at skulle tilholde bønderne i fornævnte herreder, tjenerne såvel som adelens tjenere, efter loven og recessen, Søren Mikkelsen sin bekostning igen at fornøje for samme bro, og deri ingen undtaget, og herredsfogden fordi sin dom derpå funderet og tildømt dem i Børglum herred enhver sin anpart at betale eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(51)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han 23/11 sidst forleden dømt har og ham fradømt hans fjerde ting med høringsdele til Jens Olufsen i Tårs, Niels Madsen i Tykskov med flere, som han lovlig har forfulgt til fjerde ting, enhver deres anpart til Præstbros bekostnings betaling, efter KM missives indhold, såvel som efter lovlig vurdering og taksering over al Børglum herred, for ham var i rette lagt, uanseet ingen af dem eller nogen på deres vegne enten til tredje eller fjerde ting til nogen rettergang, gensvar eller erklæring, hvilke han mener ulovlig og

uret og imod Christian den fjerdes reces 15. kapitel: så og efterdi Anders Ousen tilforn ved endelig dom har tildømt fornævnte herredsmænd enhver deres anpart af samme bros bekostning til Søren Mikkelsen at udgive eller derfor at lide tiltale, og han dog siden har dømt ham fra høring, da finder vi efter sådan lejlighed samme sidste dom ingen magt at have.

(52)

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, KM befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Peder Tomasen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Mortensen i Visby, Niels Christensen i Abildgård og deres medbrødre vidnesmænd for et vidne, de 2/12 sidst forleden til Hassing herreds ting vidnet har, anlangende at de skulle have hos været ved fornævnte ting 13/2 1617 over en forligsmål, som hans tjener Niels Ibsen og salig Christen Christensen i Hørsted skulle være imellem gjort og ganget, hvormed de Niels Ibsen hans retfærdige gæld, efter kontrakt Niels Ibsen og salig Christen Christensen på hans sønners vegne 27/10 1614 imellem gjort og ganget er, ville fravidne: så og efterdi Peder Mortensen og hans medbrødre udtrykkeligen har vidnet. dem 13/2 1617 at have hos været ved Hassing herreds ting og hørte Niels Ibsen lovet Christen Christensen 40 sletdaler for samme sag om ubillige ord, han ham havde tilsagt, og de 25 daler straks på deres forrige imellem gangne kontrakt, i hvis pending Christen Christensen skulle give Niels Ibsen, at skulle kvitteres og med herredsskriverens hånd afskrives, og Peder Mortensen og Oluf Pedersen på deres egne og deres medbrødres vegne nu er mødt og med højeste helgens ed og oprakte fingre været deres vidne bestendig, så at være tilganget, og intet derimod fremlægges, men fast mere med tingsvidne, efter deres kontrakt om samme ord 13/2 udgangen, bevises det Niels Ibsen Christen Christensen med pending for samme sag havde bevilget, det og befindes straks samme dag med herredsskriverens hånd på den forrige dem imellem gangne kontrakt samme 25 daler at være afskreven, eftersom fornævnte mænd vidnet har, så samme deres vidne i så måde bestyrkes og bekræftes sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Peder Mortensen og hans medbrødres vidne at sige eller magtesløs dømme.

(55)

** var skikket Peder Christoffersen, borgmester i Skive, på den ene og havde stævnet Mogens Jensen, ridefoged til Skivehus, på den anden side for en bekendelse, en misdæder, ved navn Birgitte Jensdatter Engeland, i Skivehus kornlade skulle have bekendt, anlangende nogen ord hun skulle have sagt om borgmesterens kone Kirsten Hansdatter, som hun skal have hørt af andre, hvilken bekendelse ikke skal formelde hende at have gjort eller brugt nogen utilbørlig gerning i nogen måde, formener samme misdæders ord usandfærdige og bør magtesløs at være og ikke komme Peder Christoffersens hustru til hinder eller skade i nogen måder: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme bekendelse at være magtesløs, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke to domme fordi til Skive byting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så der har været noksom respit samme dom at kunne have været igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Peder Christoffersen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen gensigelse herimod at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse magtesløs at være, og ikke komme Peder Christoffersens hustru, så vidt hende vedkommer, på hendes gode rygte og navn til hinder eller skade i nogen måde.

(blade 56-61 blanke)

(62)

** var skikket Anders Pedersen, borgmester i Nykøbing, på sine egne og borgmestre og råd i Nykøbing deres vegne med en opsættelse her af landstinget 4/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Pedersen, Jens Pedersen, fordum borgmestre, Christen Mortensen, Niels Clemendsen, Anders Christensen, Christen Andersen, Christen Graversen, Jep Bunde, Christen Bollesen, Morten Lauridsen og Niels Mouridsen, rådmænd der sst, alle fornævnte afgangne mænd deres arvinger for en skøde, afgangne borgmestre og råd i deres velmagt og levende live skal have givet og gjort afgangne Laurids Nielsen Skrædder, fordum borgmester der sst, formeldende på en bod med et stykke jord, liggende norden til Nykøbing rådhus, hvilke skøde de formener at være gjort imod salig kong Christians brev, i hvilke hans majestæt nådigst har forundt og givet borgmestre og råd og menige borgere i Nykøbing, som da var, og deres efterkommere samme ejendom: så og efterdi her nu fremlægges borgmestre og råds skøde, de til Laurids Skrædder på samme ejendom i sin længde og bredde gjort har 1547, og samme ejendom derefter over 40 år ham har efterfulgt, det og siden befindes fra en til en anden at være solgt og afhændet, og dem efter skøderne nydt og brugt i mange år, både før og siden fornævnte bytings dom udgangen er, fast over recessens tilladte hævd, og ikke bevises borgmestre og råd eller nogen på deres vegne derpå at have anket eller ilet, førend Jens Skov sig det til forhandlet har, og den skøde ham derpå givet er, refererer sig til bemeldte gamle adkom, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skøde, som ejendommen i så langsommelig tid efterfulgt har, at sige eller magtesløs dømme, men dersom fornævnte borgmestre og råd i Nykøbing formener sig at have nogen tiltale til de forrige borgmestre og råds arvinger, det første gang bortskødet har, der gåes om til deres værneting hvis ret er.

(64)

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, KM befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 6/11 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Mikkel Jensen i Hunetorp, Søren Mikkelsen sst med flere for en vidne, de 31/10 sidst forleden til Hvetbo herreds ting vidnet har, det velb Peder Munk til Sæbygård skulle have haft et fiskerhus i Hune hvarre, medens han holdt hus på Hammelmose, hvilke deres vidne de ikke har forklaret på hvis visse åsteder Peder Munk skulle have haft samme hus, ej heller hvor længe han skulle have haft samme hus: så og efterdi Christen Ibsen og hans søn har vidnet om den brug, han selv til Hvarregård ville sig tilholde, og i så måder vildig, det ikke heller findes lovlig varsel for samme vidne at være givet, da kunne vi ikke kende samme vidne så noksom, at det bør nogen magt at have, og efterdi fornævnte vidner, Eske Olufsen nu fremlagt har, udtrykkeligen formelder bemeldte mænd vitterlig at være, det Peder Munk havde en fiskerhus i Hune hvarre, imidlertid han holdt hus på Hammelmose, og at det var holdt for fælled, som samme hus stod, til Hune sogn, som Jens Nielsen nu har bygget det hus, han iboer, og ingen lovlig bevis derimod fremlægges, ikke så at være, Peder Hansen på Godske Buddes vegne ikke heller fremlægger eller vil påskyde nogen sandemænds brev, hvormed kunne bevises ham nogen fællig fra Hvarregårds ejendom at være adskilt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, så vidt de, fornævnte hus og den grund, det på står, har vidnet, at sige eller magtesløs dømme.

(70)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Knud Jensen i Gammelholm på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Østerild, Tøger Pedersen i Dalgård og Mikkel Nielsen sst for

en vidne, som de til Hillerslev herreds ting 3/11 1618 vidnet har, at de onsdag næst efter sejermere vor frue dag fornævnte år skulle have seet hans tjener, Christen Jensen i Vesløs hans hustru Maren Nielsdatter og deres pige Karen Jensdatter med flere skulle have standen og slagen lyng i Østerild, hvilket fornævnte deres vidne Knud Jensen på Niels Krabbes vegne formener ikke så noksom eller nøjagtig at være, at de burde at komme hans tjener til hinder eller skade i nogen måder men burde magtesløs at blive: så og efterdi ikke med synsvidne bevises, samme eng at være slagen som omvidnet er, ikke heller de personer, som samme gerning skulle have gjort, og vidnet om formelder, derfor har fanget varsel men en part dertil aldeles ukaldt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(71)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård på den ene og havde stævnet Peder Hansen, ridefoged til Børglum kloster, for en uendelig landstings dom, han sig af berømmer at skulle have forhvervet over en dele, han har ladet to Jens Skomagers sønner fordele, for de er indganget i hans skov Bjørum skov anden pinsedag nu sidst forleden og udhugget en hel hob ---- , som er med skovfogden Niels Christensen på Bårens vidne at bevise: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, Niels Christensen, som skoven skal have i varetægt, udtrykkelig har vidnet sig at have fundet Anders Jensen, Sejer Jensen og Niels Jensen i Bjørum skov med samme ---- , de har nedhugget, hvilke den ene bror, Anders Jensen, straks for tingsdom har vedgangen sig at have været med sine brødre det at gøre, så skovfogdens vidne dermed bekræftes, det og med synsvidne bevises i fornævnte træ at være huggen, så det ene i så måder med det andet bestyrkes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og syn at sige, ej heller Niels Jensen og Sejer Jensen af den dele, de efter i kommen er, at kvit dømme, førend de retter for dem, som det sig bør.

(73)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Kølskegård på den ene og havde stævnet Peder Hansen, ridefoged til Børglum kloster, på en anden side for en uendelig dom, han sig berømmer at skulle have forhvervet til Viborg landsting, anlangende et vidne, Niels Ibsen på Tveden, Laurids Nielsen i Torup og deres medbrødre vidnet har, dateret Kær herreds ting 20/7, at de har hørt at Jens Skomager i Vadskær har kaldt hans tjener, Niels Christensen, på ---- en tyv, desligeste at han havde lovet ham ondt, hvilke han formener at skal være hans tjeners ære og lempe anlangende, og samme dom med vrang undervisning forhvervet at være og bør magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og dernæst afstod Axel Rosenkrantz samme vidne, så det skal være som det uvidnet var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

** var skikket Jens Olufsen, født i Lyngholt, hans visse bud Jens Pedersen i Tamstrup på den ene og havde stævnet Bertel Jensen i Fyrheden og Jens Tomasen, tjenende i Volstrup præstegård, på den anden side for et vidne, de til Sæbygårds birketing 23/10 vidnet har, det Jens Olufsen skulle have gjort Tomas Roed sin bane, så mødte Oluf Pedersen og formente samme vidne og syn ret at være, og derhos gav til kende, det Sæby by skulle være privilegeret, at når nogen af sandemændene var udenlands forrejst, skulle de gøre deres ed til næste ting, efter at de hjemkom: da efterdi med tingsvidne bevises Jens Jensen efter samme vidne og syn at have gjort samme ed, som hans medbrødre tilforn har gjort, og han ikke er stævnet eller kaldt, da ved vi ikke på fornævnte vidne,

syn og sandemænds ed, nu hid kaldt er, at dømme, før han og lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(74)

** var skikket Peder Sørensen, borgmester i Viborg, og Niels Rasmussen, borger der sst, på deres egne og Hans Broutmands vegne, så og Mikkel Christensen på hans far Christen Hegelund borgmesters vegne med en opsættelse her af landstinget 20/11 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Peder Andersen i Hindsels for en uendelig dom, han her til landstinget forhvervet har, som skal formelde om værgemål og arv imellem borgmestre og råd i Viborg og afgangne Engelbret Deppenbrocks børn sst, og samme dom ikke skal lyde endelig, men aleneste til hvem der har i at sige, formenende at der ikke for samme dom skal være så lovlig stævnet, som det sig bør, og den derfor bør ingen magt at have, men magtesløs at blive, så mødte Mikkel Christensen med doktor Peder Iversens fuldmagt og fremlagde doktor Peder Iversens svar, hvori han formener, alle arvinger ikke at være lovlig stævnet for samme dom, hvorimod stævningsmænd berettet, at salig Bertel Bjerregrav, da rådmand, skal have en søn, Oluf Bertelsen, som tjener velb Peder Basse i Lolland for en ridefoged, som med 6 ugers stævning burde at stævnes: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi nu gives til kende Oluf Bertelsen, som og i samme sag skal have at svare, skal tjene i Lolland hos en god mand og der har sin bopæl, og han ikke der findes lovlig stævnet og kaldt, så han kunne vide hertil at svare, da ved vi ikke i samme sag at dømme, førend han og lovlig stævnes og kaldes, og siden at gå derom hvis lov og ret er.

(76)

12/2 1620.

** var skikket velb Jørgen Brahe til Hvedholm hans visse bud og fuldmægtig Christen Munk i Gettrup på den ene og havde stævnet Oluf Pedersen i Vrågårds mølle på den anden side for en dom, han lader sig af berømme for nogen tid siden over hans fuldmægtig, Christen Munk, i Gettrup her til landstinget bekommet og forhvervet har, i hvilke Christen Munk skal være tilfunden at give ham kost og tæring, uanseet at han ikke skal have bevist sig i nogen måder til landsting på den tid af Christen Munk at være stævnet, men aleneste Christen Munk at have ladet give varsel for vidner at tage til Kær herreds snapsting og ikke stævnet med nogen stævning: så og efterdi samme landstings dom alene formelder, at dersom det kunne befindes Mads Christensen til den landsting af Christen Munk at være kaldt, skulle han igen give ham kost og tæring, og ikke Oluf Pedersen med lovlig tingsvidne eller nøjagtig bevis sådant gør bevisligt, Anders Christensen af Christen Munk at have været hid stævnet, som dommen om formelder, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom ikke at komme Christen Munk på nogen kost og tærings udgift til nogen forhindring.

(77)

** var skikket Oluf Nielsen i vester Hassing på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen i Føltved, Morten Christensen i Abildholt og deres medbrødre kirkenævninger på den anden side for deres ed og tov, de 18/1 sidst forleden til Kær herreds ting over lange Maren Lauridsdatter i øster Hassing gjort og svoret har, anlangende de hende et fuldt kirkenævn over svoret har for trolddoms sag, hun har været for besigtet, hvilke nævningers ed Oluf Nielsen formener kristelig og retfærdelig at være forhvervet og svoret, og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af fornævnte vidner

forfares Maren Lauridsdatter har lovet Anders Jensen ondt og derefter en ond ånd ---- nogle nætter at være ham påvist, det og gøres bevisligt at der Maren Lauridsdatter for Hans Lauridsens hustrus skrøbelighed er beråbt, har hun straks rømt og bortveget, hvilke hun og selv vedgår, såvel som og tilstår det hun med en kniv har gjort sig adskillige sår og skade, på det hun af en bange samvittighed kunne tage sig af dage, og tilmed siden, hun er antastet, bød penge, det hun måtte undkomme, hvilke alt sammen hun og her for retten har tilstanden, i lige måde nu her som til hjemting bekendt sig at have ladet adskillige signe, og opregnet hvis ord hun dertil har brugt, som alle heden stiller Gud og den hellige trefoldigheds navn til vanære, Jens Lauridsen og nu her for retten såvel som tilforn har sigtet og beskyldt og vedkendtes Maren Lauridsdatter for en vitterlig troldkvinde, det hun med hendes trolddoms bedrift hans hustru sådan sygdom og ulykke har påført, som om vidnet er, og ingen vidnesbyrd eller kundskab derimod fremlægger, sig ærligen og kristeligen at have skikket og forholdt, men fast mere med sognepræsten og andre dannemænds kundskab bevises, hende i langsommelig tid for sådan spøgeri at være berygtet, og loven formelder, om nogen mand vider anden, det han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ikke ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den der sag gives med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sogn hos Maren Lauridsdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, har været opkrævet hende for trolddoms sag enten at skære eller skylde, så de ved deres ed har hende kirkenævn over svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde eller derimod at sige.

(81)

** var skikket velb fru Kirsten Munk til Bigum hendes visse bud Anders Sørensen i Vammen på den ene og havde stævnet Mogens Jensen i Bredsgård. foged til Vorde birketing, for han i en dom 28/1 sidst forleden til Vorde birketing dømt har, ikke da vidste at tildømme Mogens Godske i Løvel at lide æskning for efterskrevne part af en gæld, som han hende skyldig var, og samme hans dom blandt andet skal findes imod tingsvidne, håndskrifter og anden rigtig bevis, og hans dom ikke i fornævnte punkter skal lyde endelig: så og efterdi samme birketings dom i den punkt ikke er endelig, bør den deri at være som den udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og birkefogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(83)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Svend Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Søren Sørensen Kedelsmed i Ålborg på den anden side for et hans æres forpligts brev, han hende givet har, på 100 daler, til sankt mauritii dag 1618 at erlægge, hvilke hans brev han endnu ikke har efterkommet, over hvilke Søren Sørensen til landsting skal være to uendelige domme over forhvervet, og i deres beslutning ham tildømt sin æres forpligts brev ikke så ærlig at have holdt, og samme domme til hans værneting nogen gange at være læst og påskrevet, og nu bød Svend Pedersen sig i al rette og formente, det han nu på sin husbonds vegne burde endelig dom at have: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ikke da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, Søren Sørensen sin æres brev og forpligt ikke ærligen at have holdt og efterkommet, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til Ålborg rådhus og byting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Søren Sørensen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor fru Margrete Rosenkrantz har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Søren Sørensen endnu er fremkommen eller nogen på hans

vegne nogen undskyldning eller gensvar herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse, Søren Sørensen Kedelsmed samme sin udgivne brev og æres forpligt ikke ærligen at have holdt og efterkommet, som det havde burdet.

(85)

** var skikket Anders Pedersen i Ilbjerg og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, at udlede Anders Mikkelsen Skomager i Roslev hans bane, som blev død funden imellem Roslev og Gamstrup den næste søndag for juleaften sidst forleden, og fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 11/1 sidst forleden, Christen Mogensen i Bostrup, Hans Mikkelsen sst og deres medbrødre synsmænd at have hjemlet, at de var syn den næste søndag for jul sidst forleden til Anders Mikkelsen i Roslev, som da lå død imellem Gamstrup og Roslev i en vej, da at have seet at hans næse og mund var blodig, og hans bryst var blå, og ingen sårmål de har seet på ham, eftersom de havde draget ham af hans klæder, og ---- skulle have ---- , da han at have falden af en høj brink ned i fornævnte vej og slagen sig: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Anders Mikkelsen af våde og vangive at være falden ned i samme vej, så han deraf er død bleven, og det at være ham til bane og liv lagt.

** var skikket velb Just Brockenhuus til Astrup hans visse bud Rasmus Knudsen, foged der sst, og fremlagde et Albret Rostrups efterskrevne brev så lydende, jeg Albret Rostrup kendes i dette mit åbne brev, at eftersom velb Just Brockenhuus til Astrup er kommen i adskillige løfter for mig og ikke har bekommet sin hånd og segl igen, eftersom jeg ham har lovet, hvorfor jeg vil have mig til forpligtet at lide tiltale til Nørherreds ting og Viborg landsting med rigens æskning uden al dom, varsel, skudsmål, undskyldning eller forfølgning, datum Viborg 20/11 1619, og efter slig lejlighed formente Rasmus Knudsen på Just Brockenhuuses vegne, det han nu her burde æskning at have beskrevet: da efter Albret Rostrups egen underskrevne forpligt nu er fremlagt og stander ved sin fuldmagt, blev Rasmus Knudsen undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Just Brockenhuuses vegne af Albret Rostrup i lige måde, som til herreds ting æsket er.

(87)

** var skikket Christen Holm i Thisted på sin far Søren Jensens vegne på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den anden side for en dom, han 7/7 1617 imellem Søren Jensens fuldmægtig Poul Lauridsen, ridefoged til Dronningborg, og Christen Olufsen Kedelsmed, borger i Viborg, dømt har, i hvilke dom han skulle have kvit dømt Christen Kedelsmed for slig tiltale, og funderet sin dom ---- Christen Olufsens regnskabsbog, uanseet at Søren Jensen eller hans fuldmægtig ikke da har omtalt Christen Kedelsmeds regnskabsbog, men aleneste at have indstævnet Christen Kedelsmed for ham, for at han for nogen tid forleden over et skifte i et bolig, efter Søren Jensens søn, salig Niels Holms og hans hustru Maren Hegelunds, til sig annammet af fælles gæld tre pantebreve, hvilke pantebreve skal lyde på 52 daler, hvilke Søren Jensen formente, det Christen Olufsen burde og pligtig være nøjagtig med brev og segl at bevise, hvorefter han for bemeldte 52 daler forlods ville sig tilholde: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(88)

** var skikket Mikkel Pedersen i Gamskær og Søren Lauridsen i ---- på den ene og havde stævnet Anders Jensen i Binderup på den anden side for en uendelig dom, han skal have forhvervet her til snapslandsting på Knud Nielsens vegne i Dalsgård, anlangende en ran, som Knud Nielsen og hans forrige dreng, Christen Pedersen, er tillyst og oversvoret for et fiskeruse med hvis fisk deri var, de har borttagen, som stod i Tastum sø, og Mikkel Pedersen at skal have været i KM bestilling på Fjends herreds ting at skrive om tirsdagen og ikke kunne møde så snart på landsting, der samme dom skal være forhvervet, menende samme dom bør magtesløs at blive: så og efterdi samme dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have.

(89)

** var skikket Peder Christensen i Koldkur på den ene og havde stævnet hr Christen Nielsen i Vrove, Jens Løvel i Resen med flere på den anden side for en testamente, afgangne Peder Lauridsen, som døde i Resen, skulle have gjort, og de med deres forsegling at skal have bekræftet og stadfæstet, som iblandt andet skal formelde afgangne Peder Lauridsen for dem at skulle have sagt, at Peder Christensen skulle været ham 15 daler skyldig, hvilke Peder Christensen ganske højligen benægter, sig ikke at have været afgangne Peder Lauridsen 15 daler skyldig, som han og til hjemting benægtet har: så og efterdi fornævnte opskrift efter salig Peder Lauridsens ord ikke med brev eller segl bekræftes, det Peder Pedersen ham samme gæld skulle pligtig være, og ikke heller han det vil være bestendig eller for tingsdom indgået men højligen benægter, som forskrevet stander, Christen Jensen og hans medfølgeres vidne og er vidnet efter en død mands mund om rygte og tidende, Karen Jepsdatter og findes vildig og i hendes egen sag at have båret kundskab, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme testamente og vidne, ej heller den dom, derefter dømt er, så noksom, at den bør nogen magt at have.

(91)

** var skikket Mads Jensen, barnfødt i Gadsbjerggård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da have efter anden opsættelses lydelse at have stævnet Niels Christensen, tjenende velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, for en uendelig dom, han 6/11 på sin husbonds vegne her af landstinget forhvervet har, anlangende det sår og skade, Niels Ibsens fostersøn, Søren Nielsen, i Tved sogn ham for beskyldt har, og deri formener samme gerning uærlig at være gjort, hvorimod Mads Jensen benægter, at Niels Ibsens fostersøn, Søren Nielsen, slog først på ham, og så slog han igen og ville værge sig selv, og de i så måder har været i bordag sammen med hverandre, menende efter sådan lejlighed, og efterdi de begge har været i bordag sammen, og Mads Jensen var nødt til at værge sig selv, at samme sår og skade er ærlig gjort, og at han bør med tre marks bøder for samme skade kvit at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi Mads Jensen ikke i Niels Andersen og hans medbrødres vidne benævnes, kunne vi ikke kende den at må komme ham til nogen skade, i lige måde efterdi for os i ingen måder med nøjagtig vidne bevises, det Mads Jensen uadvaret bag på skulle have slagen Søren Nielsen eller i andre måder gjort nogen uærlig gerning på ham, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på hans ære at dømme.

(94)

** var skikket velb fru Anne Kås, salig Preben Bilds, til Tårupgård hendes visse bud Mogens Jensen i ---- med en opsættelse her af landstinget 15/1 sidst forleden, lydende hende da efter en anden opsættelse at have stævnet velb Verner Parsberg til Lynderupgård for en landstings granskning, som de samtligen er tildømt her af landstinget, når den blev lovlig tilbudt, beretter Mogens Jensen på velb fru Anne Kåses vegne, at hun 21/11 Verner Parsberg med to gode mænd samme granskning at have tilbudt, og han den ikke med hende har, efter landsdommers dom, bevilget eller ville samtykke, formenende hun den derfor bør alene at have: så og efterdi samme sag om fornævnte dyb og strømgang, som omtvistes, tilforn her fra landstinget er funden til en granskning til gode mænd at indkomme, efter den lovlig blev tilbudt, og nu bevises fru Anne Kås siden ved to gode mænd at have tilbudt Verner Parsberg samme granskning, om han ville med være den at tage og nævne hvilke gode mænd, han dertil betro ville, hvilke han har udslagen ikke at ville med bevilge, sagen og nu siden over seks uger findes at være opsat, da efter sådan lejlighed blev fru Anne Kåses ene undt samme granskning til bemeldte gode mænd at komme på fornævnte åsteder omtvistes, des lejlighed at granske, forfare og fra dem at give beskrevet, dog parterne tilforn derom lovlig at advares, og dersom nogen af fornævnte gode mænd da for lovlig forfald ikke kan være til stede, da andre i deres sted at tages og samme granskning at fuldgøre, som det sig bør.

(98)

26/2 1620.

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet borgmestre og råd i Ålborg, som er Hans Wandel, Jørgen Olufsen borgmestre, Jens Andersen Krag, Mogens Mikkelsen, Didrik Grubbe, Laurids Jensen, Gregers Christensen, Jens Andersen Hals og Laurids Hansen rådmænd på den anden side for en dom, de på Ålborg rådhus 10/7 1618 dømt har, imellem velb Peder Munk og Henrik Brun, borger i Ålborg, og i samme deres dom tilfunden Henrik Brun at fuldgøre hans brev og forpligt, eller derfor at lide tiltale, hvilken dom Peder Munk formener ret at være dømt og bør ved magt at blive: så og efterdi Henrik Brun selv tilstår, sig samme forpligt at have gjort, og borgmestre og råd fordi har tildømt ham, så vidt ubetalt var, at efterkomme eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme deres dom at imod sige eller magtesløs dømme.

(99)

** var skikket Simon Sørensen, borger og rådmand på Skagen, på den ene og havde stævnet Anders Lauridsen, borger der sst, på den anden side for et skifte, han 28/9 1618 med to sine stedbørn, Mads Tomasen og Anne Tomasdatter, efter deres salig mor, Bodil Madsdatter, gjort har, og deri stykvis har ladet vurdere sig bo og gods, formenende samme gods en part deraf bedre at være, end som det er vurderet for, så fornævnte børn ikke mere er tilfalden end 13 daler og nogle ringe klæder ud af den årsag der ---- stor gæld, som Simon Sørensen skulle være Anders Lauridsen skyldig, og ikke benævnt hvor stor samme gæld skulle være, og ikke samme skiftebrev findes med borgmestre og råds forsegling under, som det sig burde, hvorfor Simon Sørensen formener den med urette at være gjort. herhos blev fremlagt efterskrevne skiftebrev, dateret 5/10 1618: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi samme skifte i begge borgmestre, af hvilke den ene skal være børnenes næste slægt, og byfogdens nærværelse sket er, efter det af dem såvel som rådmændene og Simon Sørensen selv var vedtagen samme dag at skulle ske, efter tingsvidnes indhold, godset og af dannemænd rigtig vurderet og imod gælden udlagt, og ikke gøres bevislig nogen urigtig gæld af

Anders Lauridsen at være antaget, ej heller noget i boen at være fordulgt, eller i andre måder ved skifte børnene nogen uretfærdighed at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skiftebrev at sige, men efterdi Anders Lauridsen selv tilstår, samme gæld, Simon Sørensen anlangende, i samme skiftebrev at være indført, af den årsag han formente, det han ham kost og tæring ville afvidne, og han siden derfor er kvit dømt, så han fordi ikke ved ham videre for samme gæld at kræve, da bør bemeldte punkt i fornævnte skiftebrev ikke at komme Søren Simonsen på nogen udgift til forhindring, men derfor kvit at være.

(103)

** var skikket Hans Smed i Fristrup hans visse bud Peder Hansen, ridefoged til Børglum kloster, på den ene og havde stævnet Peder Smed i Fristrup på den anden side for en vidne, han 20/8 forleden år til Børglum birketing vidnet har, anlangende det hans hustru Anne Jensdatter rum tid tilforn havde berettet for ham, at Christen Møllers hustru i Fristrup skulle have haft den snak om den fjerding, som Hans Smed skulle have båret fra Børglum kloster, hvilke vidne Hans Smed formener ikke med nogen sandfærdig vidnesbyrd at skal bekræftes: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme vidner magtesløs at være, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til Børglum birketing lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så fornævnte personer har haft noksom respit samme domme at kunne lade igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor Hans Smed har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke fornævnte personer endnu er fremkommen eller nogen på deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidner magtesløs at være og ikke at komme Hans Smed til nogen forhindring.

(104)

** var skikket Mikkel Vistisen i Torp på den ene og havde stævnet Tord Tomasen i Vrove på den anden side for en tingsvidne, han for nogen tid siden efter en misdæder, ved navn Anders Munk, som for nogen kort tid siden for sine misgerninger er heden rømt, hans mund og sagden bekommet og forhvervet har, i den menings indhold fornævnte misdæder at skal have sagt, det Mikkel Vistisen skulle have ---- ham at beråbe Tord Tomasens hustru Maren Jensdatter, hvilke Anders Munks ord og vidne, derefter udgangen, Mikkel Vistisen benægter, sig aldrig Anders Munk til slig beråbelse over Maren Jensdatter har tilskyndet: så og efterdi Anders Munk, som samme ord på Mikkel Vistisen haft har, har været en misdæder, som for sin trolddoms gerninger er heden rettet, hvis ord efter recessen ikke står til troende, Mikkel Vistisen og nu her for retten med højeste helgens ed og oprakt finger har benægtet, sig ikke sådan ord og tilskyndelse til Anders Munk at have haft eller gjort, som fornævnte vidne om bemelder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne deri, ej heller fornævnte dele, derefter dreven er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(106)

11/3 1620.

** var skikket Mads Nielsen i Nestild på den ene og havde stævnet Jørgen Andersen i Hvidbjerg, fordum herredsfoged til Hindborg herreds ting, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting dømt har, imellem Mads Nielsen og Jens Christensen i Grove så og Svend Jensen i Rødding

Grundvad 10/3 1617, og der tildømt Svenning Jensen at gøre Jens Christensen skøde på den gård i Grove, som Jens Christensen selv påboer, uanseet at Mads Nielsen uden nogen deres behjælpning selv må holde KM soldater deraf. derhos gav Svenning Jensen til kende, det han sin lod og anpart i fornævnte gård har opladt til Jens Christensen og derpå leveret ham sine gamle skøder, og Jens Christensen har lovet at holde ham kvit i KM bestilling med en soldat, hvilke dog ikke sket er, men Jens Christensen igen har afstanden samme part til Mads Nielsen, så han holder soldat af gården, og han fordi ikke vidste at kunne gøre Mads Nielsen skøde, førend han fik sine gamle ejendoms breve igen, hvortil Jens Christensen svarede, at han har antvortet Mads Nielsen samme breve og gerne ville afstå til ham al hvis rettighed, han havde af Svenning Jensen til fornævnte part i samme gård, og disligeste nu her for retten tilstod, at han ingen videre tiltale vil eller kan have til Svenning Jensen for samme gårds anpart, og dernæst lovede de på begge sider at skal møde til Hindborg herreds ting på mandag først kommer otte dage og da Svenning Jensen at gøre Mads Nielsen nøjagtig skøde og forvaring på hans anpart i fornævnte gård med al hvis rettighed, han dertil havde haft, og Mads Nielsen da at skal forskaffe ham hans ejendoms breve igen, Jens Christensen ham tilforn leveret har, og samme deres trætte derimod aldeles at være nederlagt,

(108)

** var skikket Kurt Andersen, KM byfoged i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Sørensen Skriver, borger der sst, for en uendelig dom, han til Ålborg byting 24/6 1620 sidst forleden dømt har, belangende Apelone Guldsmeds boeslod, som KM er tilfalden, og Jens Skriver har funderet samme hans dom efter to uendelige domme, som til Ålborg byting forhvervet er, 18/12 1615 og 4/3 1616, som begge formelder i sin beslutning, efterdi Anders Guldsmed ikke er mødt til gensvar eller nogen på hans vegne ham lovlig at erklære eller undskylde, da jo Anders Guldsmed bør sin udgivne brev og forpligt at betale og efterkomme, eller Henrik Brun og Frederik Møller fuldmagt at have at annamme hans gård og ejendom til dem, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer og vil være i rette: så og efterdi Kurt Andersen på KM vegne selv er sagsøger, og han fordi har tilsat Jens Skriver i den sag imellem ham og hans vederpart at være dommer om Apelone Guldsmeds hovedlod, som for sine misgerninger er henrettet, ikke burde ham på KM vegne ubehindret at efterfølge, og Jens Skriver da har sig dom tiltagen og sagen i 14 dage opsat, og dog siden den til Kurt Andersen indfunden deri at kende, da bør den hans henfindelse ingen magt at have, og sagen til byting igen at komme, Jens Sørensen og ham derom endelig at dømme og adskille, når det for ham lovlig bliver indkaldt.

(110)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden på den ene og havde stævnet Peder Tomasen i Hørdum, herredsfoged i Hassing herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 24/2 sidst forleden, imellem fru Sofie Brahe og Niels Andersen i Mølgård, dømt har, i hvilke han har senteret Niels Andersen sin gård og fæste at have forbrudt, når han så lovlig forfølges som loven og recessen derom formelder, og efterdi Niels Andersen selv personligen er mødt for ham i rette og sig ikke undskylder eller benægter, han jo har tilladt andre sin gårds jord at bruge imod recessen, tilmed hans dom uendelig er, menende efter for berørte lejlighed sig uret af fogden at være sket, og hans dom ikke ret at være, men bør fordi magtesløs at være: så og efterdi samme herredsfogeds dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, derom endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(111)

** var skikket Poul Swertfeger, borger i Viborg på den ene og havde stævnet Christen Jensen Kræmmer, borger sst, på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme til Viborg landsting kort forleden at skal have forhvervet, hvori han skal have fanget et tingsvidne magtesløs, som Jens Pedersen, Mette Pedersdatter sst og Christen Jensen i Rogenstrup nogen tid lang siden til Viborg byting med Poul Pedersen Swertfeger vidnet har, formener Poul Pedersen det fornævnte vidnesfolk ikke så lovligen for samme dom at skulle være stævnet og kaldt, som det sig bør, tilmed skal samme dom ikke lyde endelig og formener efter sådan lejlighed, samme dom bør magtesløs at være og ikke at komme Poul Pedersen imod hans sandfærdige tingsvidner til hinder eller skade: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter en død kvindes mund, hvilken for sine misgerninger er heden rettet, så hendes ord efter recessen ikke bør at stande til troende, de ikke heller er vidnet på fersk fod, men Christen Jensen tilforn til tinge såvel som her i dag for retten højligen har benægtet sig ikke Mette Rogenstrups at have til ---- eller befalet, nogen bekendelse på Anne Svendsdatter at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(113)

** var skikket Christen Hegelund, borgmester i Viborg, på sine egne og hans børns vegne på den ene og havde stævnet Christen Olufsen Kedelsmed, borger der sst, på den anden side for en dom, han til Viborg byting 18/11 sidst forleden dømt har, anlangende nogen æskning, Peder Nielsen, ridefoged til Hald, ville have haft over Christen Hegelund og hans børn, og samme dom skal medføre, at Christen Olufsen skal have tildømt Christen Hegelund og hans børn og arvinger at skulle lide æskning for nogen mølleskyld med mere, salig Gunde Skriver af gode mænd skal være tildømt at skulle igen udlægge til byen, uanseet at Christen Hegelund på sine børns vegne, såvel som salig Gunde Skrivers børn og arvinger skal have ladet tilbyde at ville rette for dem, efter rigens ret, uden nogen dom eller æskning over den salig mands gods og ejendom: så og efterdi for Christen Kedelsmed har været i rette lagt bemeldte gode mænds dom, hvori salig Gunde Skriver endelig er tilfunden samme mølleskyld fra sig at lægge, såvel som og borgmestrene en rådstuebog at til stede føre, undtagen lovlig kunne bevises, nogen af dem brændt at være, i lige måde og at gøre rede og regnskab for hvis pending, de for kæmneri oppebåret har, at komme byen til bedste, og ikke for fogden har været bevist, samme gode mænds dom i fornævnte punkter at være efterkommet eller fyldest gjort, som Knud Gyldenstjerne af fornævnte medarvinger såvel som Christen Hegelund fordret har, eller nogen noksom fuldkommen tilbud derimod at være gjort, og Christen Olufsen fordi ikke har vidst dem derfor for æskning at kvit dømme, da ved vi efter sådan lejlighed ikke deri imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(116)

25/3 1620.

** var skikket Jens Jensen i Furreby hans visse bud Henrik Brun, borger i Viborg, og havde hid kaldt sandemænd af Børglum herred at udlægge Mogens Jensen i Kodal hans bane, som Jens i ---- skal have taget på sin vogn uskadt fra hans hus og frelse 10/2 sidst forleden og siden om natten har forladt ham med hans medhavende gods på marken norden for Furreby banke, formenende Jens Steen at være Mogens Jensens banemand og fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Børglum herreds ting 23/2 sidst forleden, Peder Brun i Furreby, Mikkel Tøgersen sst med flere synsmænd at have hjemlet, at de den dag på lørdag var 14 dage var nærværende på et syn i Furreby

gade til salig Mogens Jensens lig, da syntes dem at hans hals var sønder, og et gammelt sårmål i hans hoved det at have været nylig opstødt: derefter gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, at efter Jens Steen har taget Mogens Jensen uskadt fra by med sig, og siden forladt ham død på marken, hvorfor han er bleven anholdt og af fængsel udbrudt og bortrømt, da udlagde de Jens Steen at være Mogens Jensens bane, og derfor svor ham fra sin frelse, som de sagde dem selv sandhed at have udspurgt.

** var skikket Tord Tomasen i Vrove på den ene og havde stævnet Mikkel Vistisen i Torp og Visti Pedersen i Hostrup på den anden side for en bekendelse, som de forhvervet har, anlangende den misdæder, Anders Munk, og Gertrud Skolder, som skal have bekendt og beråbt hans hustru Maren Jensdatter for trolddom, endog Anders Munk til tinge hende derfor skal have erklæret og undskyldt, og Mikkel Vistisen ham dertil at skal have tvunget, for han skulle være god ved ham i fængsel, mener efter slig for berørt lejlighed og efter recessens indhold, at ingen misdæders ord skal stå til troende men bør magtesløs at være og ikke at komme hende på sin gode rygte og navn til forhindring i nogen måde: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve forrædere, troldkarle eller og troldkvinder at skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og Anders Munk, som samme bekendelse gjort har, findes at have været en misdæder, som for sin trolddoms bedrift er heden rettet, og ikke bevises Maren Jensdatter at have lovet nogen ondt, som dem skulle være vederfaret, hun ikke heller for nogen trolddoms gerning er sigtet eller beskyldt, men med stokkenævn bevises hende sig ærligt at have forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Maren Jensdatter anlanger, magtesløs at være og ikke komme hende på ære, lempe eller gode rygte og navn til hinder eller skade i nogen måde.

(118)

** var skikket velb Peder Galt til Tidselholt på den ene og havde stævnet velb fru Lene Juel til Bratskov for rigens æskning, hende til Han herreds ting er overganget, for hendes anpart af hvis gæld hende efter hendes salig husbond Jørgen Taube kunne tilkomme at betale efter afgangne Frands Banners hovedbrevs lydelse, mener han nu æskning her til landsting over hende i lige måde at have beskrevet, eftersom han til herreds ting bekommet har, derhos fremlagde salig Frands Banners underskrevne brev, dateret Ryegård i Sjælland 11/10 1568, bemeldende ham at være skyldig velb Mogens Godske til Hørby 100 gode gamle dalere til martini der næst efter at betale: så mødte Søren Block, foged på Kokkedal, på fru Lene Juels vegne, og de på begge sider her for retten gav til kende, samme sag formedelst gode mænds underhandling at være forenet, så Peder Galt af den hovedstol, som skal være 378 daler in specie, Lene Juel af samme gæld tilkommer at betale, såvel som og velb Manderup Due hans andel i samme gæld, som skal løbe 150 daler in specie, ham tilfalder at udlægge, så begge deres anpart beløber i en summa 528 daler in specie, heraf Peder Galt har afslaget 100 rigsdaler in specie, så rester ham for begge deres anpart 428 rigsdaler hovedsumma, og dertil skal Lene Juel give Peder Galt for kost og tæring 322 daler in specie, så det skal være tilsammen fru Lene Juels på sin og Manderup Dues vegne til Peder Galt skal udgive 750 rigsdaler in specie, hvilke hun nu ham straks har fornøjet i rede penge og med hendes udgivne brev, som den derom formelder, og dermed skal fru Lene Juel og Manderup Due og deres arvinger aldeles være kvit og kravsløs af Mogens Godskes arvinger for deres anpart i samme gæld og efter Frands Banners udgivne brev at komme dem herefter til hinder eller skade i nogen måde.

(120)

22/4 1620.

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mogens Jensen, ridefoged der sst, og havde efter KM oprejsnings brev hid kaldt sandemænd af Harre herred, at udlægge Maren Vejrums bane, som Peder Tomasen i Dalgård for nogen tid siden skal have dræbt og ihjel slaget, og først fremlagde Mogens Jensen efterskrevne tingsvidne af Harre herreds ting sidst forleden år 13/5 udgivet, Jens Nielsen, tjenende Torben Christensen i Tovstrupgård, med flere at have vidnet, at de nærværende hos var, hørte og så, det Peder Tomasen i Dalgård kom kørende fra Navtrup kirke på søndag, som var 18/4, da sidst forleden og gav sig da af hans vogn, og fik hans hustru fat på tømmen, så gik han til og slog og for ilde med den lille pige, som tjente ham, vesten på Tovstrup mark, ved navn Maren, og slog hende flere gange omkuld, og hun bad ham om for Guds skyld, der han skulle lade hende være, for hans får var på rugen, så hun gik derefter og hylede og kunne næppe gå og klagede sig hårdelig, dernæst blev fremlagt efterskrevne syn på den døde pige: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Peder Tomasen at være Maren Vejrums bane og hende sagesløs at have af dage taget, og fordi svor ham fra hans fred.

(122)

** var skikket Niels Sørensen i Kær med en opsættelse her af landstinget 8/4, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Bajlum for to uendelige domme, som han på ham 23/3 og 30/3 sidst forleden forhvervet har, anlangende hans fæste at skulle være forbrudt, for han skulle have sat hans husbond overhørig, uanseet at tit og ofte, som hans husbond den gode mand har sendt ham bort, da har han ladet hans hustru drage derud med hest og vogn, og formener, at hun hver gang har talt med den gode mand, dernæst formener han, samme dom ikke derfor at skal være så lovlig og retfærdig dømt, som det sig bør: så og efterdi samme to domme ikke lyder ydermere, indtil sagen for fogden bliver indstævnet, dog hvem dem påtaler indkalder sig sagen for herredsfogden igen, og der gå om hvis ret er.

** var skikket Niels Sørensen i Kær med en opsættelse her af landstinget 8/1 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Bajlum for en dele, han har forhvervet over ham til Han herreds ting 4/2 sidst forleden for en sølvvægt, han har lånt ham, to rigsdaler og et læs halm, hvilket han benægter ved sin sjæls salighed og helgens ed, at han aldrig har lejet eller lånt penge eller halm af Peder Christensen, men dog pludselig har ladet ham fordele: så og efterdi sådan lån og gæld ikke med Niels Sørensens brev og segl eller nogen nøjagtig kundskab bevises, ham Peder Christensen at være pligtig, men han det med højeste ed og oprakt finger har benægtet, og han dog derfor er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Niels Sørensen af den dele kvit at være.

(123)

** var skikket Morten Pedersen i Fjerritslev og havde hid kaldt sandemænd af Han herred, manddød at sværge over Johanne Staffensdatter, som tjente i Ålegård, for Laurids Lauridsen sst, hun for nogen tid siden skal have dræbt og ihjel slagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Han herreds ting 3/4 sidst forleden udganget, Peder Christensen, tjenende i Ålegård, for otte mænd at have vidnet, at som i morgen blev tre uger, som var 14/3, da stod han og fyldte mog på en vogn og en pige med ham, ved navn Johanne Staffensdatter, som og tjente i Ålegård, da stod en dreng, ved navn Laurids Lauridsen, ved en anden vogn, så talte han til Johanne Staffensdatter, at hun skulle fylde den anden vogn, som var ufyldt, så tog hun fat på ham og lagde

ham på jorden og satte begge hendes knæ på ham, tog mog og fyldte i begge hans lommer, så kom han op og ville løbe fra hende, så greb hun fat på en stålgreb og skød løs med den efter ham, idet så han sig tilbage, da ramte hun ham i den højre side ovenfor øret i tindingen på hovedet med det ene grebshorn og for i hans pande med det andet grebshorn og gjorde ham sin død og bane: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Johanne Staffensdatter manddød over og fra hendes fred for Laurids Lauridsen, hun ihjel slog.

(124)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger i Ålborg, på sin egen og Mogens Mikkelsen og Laurids Jensen, rådmand der sst, deres vegne, samtlige salig Christen Lauridsens børns formyndere, på den ene og havde stævnet Hans Wandel, Jørgen Olufsen borgmestre, Didrik Grubbe, Hans Felthus, Gregers Christensen og Jens Andersen Hals, rådmænd sst, på den anden side for en dom, de til Ålborg rådstue imellem dem og Johan Brandt dømt har, og tildømt Johan Brandt to sine håndskrifter på 600 rigsdaler rede lånte penge, salig Christen Lauridsen har lånt ham, igen med 4 mark stykker at betale, endog samme håndskrifter ikke formelder om markstykker eller andre slags mønt igen at betale med end rigsdaler: så og efterdi Johan Brandts håndskrifter, den halve hundrede enkende rigsdaler undtagen, alene formelder om rigsdaler, og ikke udtrykkeligen på enkende eller rigsdaler in specie, Johan Brandt og nu her i dag for retten, eftersom han af Laurids Guldsmed er anmodet, har gjort sin højeste ed, ikke videre end fornævnte halve hundrede enkende daler in specie i sådan mønt at have lånt og bekommet, men de andre i markstykker og anden slet mønt at have entfanget, og borgmestre og råd fordi har tildømt ham samme penge med enkende markstykker eller dis værd at betale, såvel som fornævnte halve hundrede enkende daler, efter hans breves indhold, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme.

(126)

** var skikket Dorte Jensdatter, borgerske i Ålborg, hendes visse bud Hieronimus Madsen, byskriver sst, med en opsættelse her af landstinget 8/4 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Didrik Grubbe, Gregers Christensen rådmænd, Christen Mikkelsen Kedelsmed, Laurids Nielsen Guldsmed, Christen Nielsen Stubdrup, Mads Thybo, Henrik Kock, og Jens Andersen Vodskov, borgere der sst, eftersom hun ved hendes fuldmægtig her til 11/3sidst forleden har dem indstævnet her til landstinget for deres sandheds bekendelse om hvis ord og benægtelse, en misdæder, ved navn Maren Pedersdatter, i deres nærværelse 3/2 sidst forleden på Ålborg rådhus på fornævnte dag, førend hun er udført til rettersteden og bleven brændt, til dem har haft, og om hun ikke samme tid sagde og bekendte for dem, at hvis bekendelse, hun tilforn har gjort og påsagt Dorte Jensdatter og andre ærlige godtfolk, det har hun løjet både på sig selv og alle andre godtfolk, og at hun ingen trolddom eller trolddoms kunst eller bedrift af vidste enten med sig selv eller nogen anden, og at hun derpå ville gå til døden, og efterdi de da ikke er mødt her til landstinget deres vidne at vidne og bekende, så er de da hjemfunden til deres værneting: da efter flere ord dem imellem var, vedtog Laurids Guldsmed og Jens Andersen på deres og deres medbrødres vegne, at skal møde til Ålborg byting på mandag først kommer otte dage og der vidne og bestå, så vidt dem om Maren Pedersdatters ord, hun 3/2 skal have haft, vitterligt er, og dermed sandhed gør ---- , og dermed lod Hieronimus Madsen sig benøje.

(128)

** var skikket velb fru Margrete Lange, salig Knud Brahes, til Engelsholm hendes visse bud Christen Tomasen i Søskov på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Klostergård, herredsfoged i Hundborg herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting 6/3 sidst forleden dømt har, imellem hendes fuldmægtig og velb Christen Høg til Todbøl, anlangende hvis tiltale hun havde haft til Christen Høg, for han har inddraget i en hendes tjener, Mikkel Ibsen, i Kovtrup hans gård og lade og der omkastet hans korn og igennem ransaget uden lovlig hjemmel og tilladelse, som hun formener, eftersom for fogden med nøjagtige tingsvidner er bleven bevist og ved endelig landstings dom er bekræftet, og fornævnte herredsfoged dog har taget sig årsag ikke i samme sag at dømme, efterdi sagen for høje ret skulle være indkaldt: så og efterdi herredsfogden sin frafindelse har sluttet, alene det han ikke vidste den dag i sagen at dømme, og i så måde uendelig, da bør den hans hedenfindelse at være, som den udømt var, og sagen til han igen at komme, derom endeligen at slutte, som det sig bør, når den for ham lovlig bliver indstævnet.

(131)

** var skikket Christen Bertelsen i vester Brønderslev på den ene og havde stævnet en løsagtig kvinde, ved navn Maren Jensdatter, som har tjent Niels Pedersen i Brønderslev, på den anden side for et enlig vidne og beskyldning, hun til Jerslev herreds ting 7/10 sidst forleden gjort har, formeldende at Christen Bertelsen i Brønderslev indkom til Maren Jensdatter en nat og lå hos hende, og da avlede han det barn med hende, som hun nu reder til barsel med, men hvad nat det var, vidste hun ikke, og ikke han lå hos hende uden én gang, dertil i samme vidne Christen Bertelsen svarede og svor med højeste ed og oprakt finder, at han aldrig nogen tid har haft nogen legemlig fællig med Maren Jensdatter eller ligget hos hende: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme vidne at være magtesløs funden, indtil hvem der havde i at sige, hvilke to domme findes til Jerslev herreds ting og Kær herreds ting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Maren Jensdatter har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og hun det ikke gjort har, hvorfor Christen Bertelsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Maren Jensdatter endnu er fremkommen eller nogen på hendes vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse, samme vidne magtesløs at være og ikke at komme Christen Bertelsen til nogen forhindring.

(133)

6/5 1620.

** var skikket Jesper Christensen i Eskær på den ene og havde stævnet Simon Jepsen i Øksenvad på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme, som han skal have forhvervet over nogen vidnesfolk, som med Jesper Christensen vidnet har om nogen kirkejord, som i 50 år har været brugt til Eskær, hvilken dom Simon med vrang undervisning skal have forhvervet, som han formener, og ikke skal bevises, at Jesper Christensen skal være stævnet for samme dom, ikke heller vidnesfolk, som samme vidne vidnet har, hvorfor han formener, samme dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, fornævnte 6 vidnesmænd og nu har udrettet deres faldsmål, da bør samme dom ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om kirkejord, som lensmanden på KM vegne har i forbed, og ikke han for samme vidne har fanget varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(134)

** var skikket Søren Madsen i Sæby hans visse bud Rasmus Lauridsen, borger sst, med en opsættelse her af landstinget 11/3 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Karen Sørensdatter, nu værende i Sæby, for et vidne hun til Sæby byting 13/1 forleden ham påvidnet har, at han for påske 1618 skulle have besovet hende og lovet hende ægteskab, hvilket hendes vidne han formener ikke så noksom efter loven, at hun selv kan vidne ham den gerning til: så og efterdi Karen Sørensdatter har vidnet i hendes egen sag, og ikke samme hendes vidne med nogen kendt gerning befæstes, hendes såvel som Jens Jensens og hans medfølgeres vidne ikke heller vidnet på fersk fod, men lang tid efter sådant skal være sket, de ikke heller har vidnet om nogen synlig gerning og bedrift, men en del lagt deres vidne i tvivl, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Søren Madsen imod hans benægtelse til nogen forhindring.

(138)

** var skikket Jens Skov, borger i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Niels Andersen Snedker, Jens Mortensen med flere på den anden side for et vidne, de til Nykøbing byting 30/11 sidst forleden vidnet har, og formener Jens Skov, samme vidne er vidnet på hans ejendom norden rådhusen og imod hans skøde, som lyder 5 jyske alen nær rådhusen, hvorfor Jens Skov formener, samme deres vidne bør magtesløs at være, herhos blev fremlagt efterskrevne vidne af Nykøbing byting 30/11 sidst forleden, hvori ovennævnte mænd, enhver efter alder og minde, havde vidnet, at det stykke jord imellem rådhusen og Jens Skovs hus, som om trættes, altid har ligget og været brugt til Nykøbing bys gavn og bedste: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd alene har vidnet om brugelighed og ikke endelig om hvem samme ejendom skulle tilhøre, og intet derimod fremlægges, samme jord jo at være brugt, som de om vidnet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, så vidt de om samme brug vidnet har, at sige eller magtesløs dømme.

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Søren Skriver, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Mouridsen i Tandrup på den anden side for to forbuds vidner, han af Hundborg herreds ting forhvervet har, som er dateret 1596 og 1610, hvilke vidner skal iblandt andet formelde, at han har forbudt nogen at befatte sig med ---- der indkom fra hans endels mark, uanseet han formener, Peder Mouridsen ikke kan bevise Tandrup mark at være nogen endels mark, menende samme to forbud, som er gjort på samme ---- , som findes at ligge for en fællebunden mark til Tandrup og vester Vanned, bør magtesløs at være: så og efterdi nu er i rette lagt adskillige forbuds vidner, i samme sag taget og forhvervet er, som ikke er stævnet og kaldt, ved vi ikke i samme sag at dømme, førend de og lovlig stævnes og kaldes, og da gås om hvis ret er.

(141)

** var skikket Christen Jensen Asdal i Hejselt på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen i Kvisselholt på den anden side, for han 28/1 sidst forleden til Vorgårds birketing skal have ladet ham fordele og beskyldt ham for fire tønder byg og 8 tønder havre, 1 svin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, som skulle være ret skyld og landgilde af Hejselt for 1619, uanseet Christen Jensen om sankt mikkels dag sidst forleden skal have ydet lam, får og høns, som han med skriveren Peder Hansens kvittants kan bevise: så og efterdi Mads Madsen udtrykkeligen har vidnet, det Christen Jensen bemeldte

åringer har lånt ham af Hejselt gård agerjord at føre sæd i, som han har høstet og affført, og han derfor har gjort ham til vilje, som tingsvidne om bemelder, hvilke Christen Jensen selv for tingsdom har vedgået, så at være sket, han og i lige måde til tinge har tilstanden de åsteder, lunde og kær, som synsmændene har om hjemlet, samme træer at være på huggen, at være endel og ligger til Hejselt, og ikke ved sin ed vil benægte, nogen af samme træer imod sin vilje og tilstedelse der at være bort huggen, så samme vidne, syn og klage i så måde med hans egen bekendelse bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, syn og klage at sige eller magtesløs dømme, og efterdi birkefogden efter samme vidner og efter recessen har tildømt ham sin fæste på Hejselt gård at have forbrudt, ved vi ikke samme hans dom at imod sige, men ved magt at blive.

(148)

20/5 1620.

** var skikket velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Niels Christensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet hr Christen Simonsen i Understed præstegård på den anden side for en dele, han sig på beråber, Mette Nielsdatter, som tilforn har tjent ham, at skal have ladet fordele, hvilke dele, han mener, sig selv til behjælpning at ville bruge, når det nu kom ---- , at hun ville ham udlægge for sin barnefar til det barn, hun var blevet frugtsommelig i hans brød: så og efterdi med tingsvidne bevises, Mette Nielsdatter adskillig utroskab med korn, fætalje og andet hr Christen Simonsen at have gjort, midlertid hun var i hans tjeneste, hvilke vidne stander ved sin fuldmagt ustævnet og ukaldet, og hun derefter for sådan hendes bedrift er delt bleven, hun og findes for samme dele mundelig at være given varsel med hendes lovværge, som hun da var til væring, og ikke hun sig derimod lovlig har undskyldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Mette Nielsdatter af samme dele at kvit dømme, førend hun retter for sig, som det sig bør.

(149)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, på den ene og havde stævnet Christen Jensen Gammelgård, borger i Skive, på den anden side for to uendelige domme, han lader sig af berømme at skal have forhvervet til landstinget, anlangende nogen beskyldninger og bekendelser for trolddom, som Birgitte Engeland over hans hustru Karen Christensdatter beskyldt og bekendt har, hvilke domme Tyge Brahe formener nu ingen magt at have, efterdi de formelder, til hvem der har noget imod at sige stævner på ny og derom vil være i rette: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør de ikke længere magt at have, og efterdi Peder Christoffersen, Oluf Jensen og deres medbrødre, som samme bekendelse har påhørt og under forsegling givet beskrevet, ikke er stævnet og kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme bekendelse at dømme, førend at de og lovlig stævnes og kaldes, og da at gå om hvis ret er.

(150)

** var skikket Søren Skriver, borger i Ålborg, og forstander i Helliggejst kloster sst, hans visse bud ---- på den ene og havde stævnet velb fru Helvig Kås til Restrup og hendes lovværge på den anden side for et syn, hendes foged Christen Skriver i Brødland 2/5 sidst forleden til Kær herreds ting forhvervet har, belangende Hassinglunds grund og ejendom: så og efterdi med KM og Danmarks riges råds dom bevises, de to parter i Hassinglund at være fru Helvig Kås tildømt, og den tredje part

hospitalet i Ålborg, og ikke bevises samme ejendom dem lovlig at være imellem adskilt, så enhver kunne vide sin anpart, og synsmænd dog har hjemlet dem at have syntes at være opbrudt, og fornævnte mænd at have i brug, uden end af gammel tid, efter gamle breve og vidner, har ligget til fornævnte gård til 16 tønder hammelkorn og mere, og ikke hospitalsforstanderen, som for ejendommen burde at svare, for samme syn har fanget nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne eller fornævnte dele så nøjagtig, at de bør nogen magt at have.

(152)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Peder Andersen i Sæby med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en dom han nogen tid forleden siden til Børglum herreds ting dømt har, og i samme dom har dømt og heden funden nogen eng til Vrejlev at bruges og høre med rette, eftersom det ikke har været sær mærket, som det sig burde efter loven, og det i Vrejlevgårds endels mark er liggende: så og efterdi det befindes, salig Henning Bille samme dom, nu hid stævnet er, at have forhvervet, og hans arvinger ikke er stævnet eller kaldt, da ved vi ikke på samme dom at dømme, førend de og lovlig stævnes og da gås derom hvis ret er.

(154)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Morten Jensen i Lyngbjerggård, på den ene og havde stævnet Henrik Simonsen og Niels Jensen i Vestergård ved Ålborg på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 3/4 sidst forleden vidnet har, anlangende at lørdagen næst for fastelavns lørdag sidst forleden da skulle de seet Christen Jacobsen i Svenstrup havde en kvinde på sin vogn og kørte ud af Vesterport, førend Jens Lauridsen i Sæby, Niels Lauridsen i Svenstrup og Søren Lauridsen i Mølgård de kørte ud ad Vesterport, hvilke deres vidne Manderup Parsberg formener usandfærdigt at være, ej heller for nævningerne har berettet, da de Jens Lauridsen og Niels Lauridsen stimands tov har over svoret, for de om nattertide har ligget på vej og sti for KM tjener og ham slagen og overfalden, hvilke gerning de og selv har været gestendig og vedgået: så og efterdi med delsbreve bevises, den anden af fornævnte vidnesbyrd, ved navn Niels Jensen Kræmmer, at have været delt og lovforvunden, da han og hans medbrødre vidnede samme vidne, og Henrik Simonsens kundskab ikke er uden én persons vidne, som regnes for ingen vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne på nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(155)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud Karl Andersen, foged på Birkelse, og gav til kende hvorledes hende er tilvidende, at velb Niels Kås til Rævkærgård skal have nogen af Birkelse tjenere delt og lovforvundet, og salig Jørgen Lunge i hans velmagt skal nogle gange have ladet tilbyde til tinge, om der var nogen, som havde nogen af Birkelse tjenere delt eller lovforvundet, da lod den gode mand tilbyde at ville lade gøre udlæg for dem, og den gode mans Niels Kås ingen delsbreve har fremlagt, hvorfor fru Sofie Brahe formener, at samme vidner ikke bør at komme hende eller hendes tjenere til hinder eller skade. dertil bemærkede Niels Kås, at hans fuldmægtig endnu skulle have nogen fornævnte delsbreve hos sig, så han ikke havde dem til stede, dertil svarede Karl Andersen, at hans husbond ikke af vidste, hvad samme delsbreve pålyder og fordi havde dem hid stævnet, at hun deres indhold kunne lade forfare

og siden dem lovlig beskylde: da efter sådan lejlighed ved vi ikke på samme deler at dømme, førend de stævnes og beskyldes, og da gå derom hvis ret er.

(159)

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 22/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Poulsen i Mølgård og Poul Jensen i Søndergård i Åsendrup, for at eftersom de 28/11 1618 har ført Peder Nielsen Skrædder i Vrensted fra Vrensted tidlig om morgenen til Jerslev herreds ting, hvor han med Jens Poulsen og efter hans begæring har vidnet en løgnagtig vidne på Godske Budde, og Peder Nielsen Skrædder over Jens Poulsen og Poul Jensen hårdelig giver klage og kære, det de ham i drukkenskab til samme løgnagtige vidne har bibragt, og derfor havde given ham to sletdaler: så og efterdi der befindes Peder Nielsen, da han samme vidne på Jens Poulsen og hans søn Poul Jensen vidnet har, for løgnagtighed på hans finger at have været fældet, hvorfor han ---- , og i så måder lovfældt og umyndig, Jens Nielsens vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, tilmed og vidnet efter Jens Poulsens ord, som han ikke er bestendig, men højligen benægter, som for er rørt, og fornævnte benægtelse vidne efter fornævnte lovfældig mand Peder Nielsens ord udgivet er, ikke findes til tinge at være vidnet, eller lovlig varsel for givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, nu hid stævnet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være, og efterdi ikke lovlig bevises Jens Poulsen eller Poul Jensen at have tilkøbt Peder Nielsen løgn at vidne, som forordningen om bemelder, ved vi ikke på deres boeslod eller ulempe deri at dømme.

(164)

17/6 1620.

** var skikket Kurt Andersen, byfoged i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Sørensen Skriver, borger i Ålborg, på den anden side, for at han 2/5 og 3/5 sidst forleden har dømt en dom til Ålborg byting, belangende Anders Jensen Guldsmed hans hustru Apelone Guldsmeds boeslod, som han formener hendes hovedlod skal være KM tilfalden, eftersom hun for hendes trolddoms bedrift lidt har, og samme sag tilforn har været i rette for Jens Sørensen Skriver indstævnet, og han da deri dømt har, hvilken hans dom til Viborg landsting er ---- gjort, og sagen til Jens Sørensen hjem til Ålborg byting igen at komme og ham da derom endelig at dømme om al Apelone Guldsmeds hovedlod ikke bør Kurt Andersen på KM vegne at efterfølge: så og efterdi Jens Skriver efter loven har sin dom funderet og tildømt Kurt Andersen på KM vegne halvparten Anders Guldsmed og Apelones gods og formue, være sig i gård og ejendom, bo og boskab, i hvad de nævnes kan i hvor de findes, som nu findes hovedlod, at efterfølge som forbrudt gods, ved vi ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme, men hvem samme pant skal betale der gås om til des værneting hvis ret er.

(166)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholm kloster, på den ene og havde stævnet Christen Pedersen Skriver, borger og indvåner i Ålborg, og Peder Keldsen i Sørup på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 22/5 sidst forleden vidnet har, formeldende iblandt andet, at Elle Nielsdatter sankt lucie nat 1611 var i klostret og slagtet svin den ganske nat, hvilke deres vidne han formener hende til befrielse løgnagtig at være vidnet og imod andre

sandfærdige vidner, som han i den sag tilforn taget og forhvervet har: så og efterdi Christen Pedersen og Peder Keldsen udtrykkeligen har vidnet, det Elle Nielsdatter lucie nat 1611skulle have været i klostret og slagtet svin den ganske nat, endog med fornævnte klosters regnskaber i Christen Skrivers indtægt flæsk af hvis svin, i dette år slagtet er den fornævnte nat, som han selv skrevet har, og Elle Nielsdatter har påskudt, noksom bevises ingen svin i klosteret den fornævnte nat ej heller nogen dage både for og efter juledag at være slagtet ---- da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres vidne så sandfærdig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(169)

** var skikket Hieronimus Madsen, byskriver i Ålborg, på sin egen og Rasmus Jensen i vester Torup hans vegne med en opsættelse her af landstinget 20/5 sidst forleden, lydende ham da på Dorte Jensdatters vegne at have stævnet Jørgen Olufsen, borgmester i Ålborg, Jens Andersen Krag, Didrik Grubbe, Anders Jensen Skriver, Gregers Christensen rådmænd, Kurt Andersen byfoged, Laurids Keldsen Guldsmed, Mads Thybo, borgere der sst, for en brev, de efter en misdæder, ved navn Maren Pedersdatters ord og bekendelse har under deres underskrivelse givet fra dem beskrevet, anlangende nogen ord, hun skal have haft 1/2 og 2/2 sidst forleden, Dorte Jensdatter anrørende, hvilke hendes ord Rasmus Jensen og Hieronimus Madsen på Dorte Jensdatters vegne formener løgnagtige at være, efterdi hendes ord ikke begge dage stemmer overens, men en part frafalden anden dagen hvis ord, hun første dag haft har: da efterdi nu gives til kende, nævninger at være opkrævet i samme sag at skal tove, da ved vi ikke på samme bekendelse, nu hid kaldt er, at dømme, førend nævninger i samme sag svoret har, og hvem på skader, da gås om hvis ret er.

(170)

** var skikket Hermand Egenou og Christen Pedersen Skriver, borgere og indvånere i Ålborg, på den ene og havde stævnet Niels Svenningsen i Ålborg, Jep Jensen med flere sst på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 15/5 sidst forleden vidnet har, i sin mening at eftersom de 31/1 sidst forleden om aftenen var af borgmestre og råd tilskikket at have varetægt på rådhusdøren såvel som på skattestuedøren, mens den troldkvinde Maren Pedersdatter blev forhørt, da der klokken var otte, skulle Envold Clemendsen slotsfoged banket på døren på den yderste rådhusdør, og idet de lod døren op, skulle døren bleven med gevalt opslagen, og da indkom Envold Clemendsen, Jens Andersen Hals, Hieronimus Madsen, Hermand Egenou, Christen Pedersen Skriver, Anders Andersen i vester Brønderslev og andre udenbys karle, som de ikke kendte. Anders Jensen Skriver og Kurt Andersen at have vidnet, at 31/1 sidst forleden om aftenen, de med flere dannemænd var til forordnet af borgmestre og råd at skulle høre en troldkvinde, ved navn Maren Pedersdatter, hendes bekendelse på skattestuen, da samme gang er Envold Clemendsen slotsfoged, Jens Andersen Hals med flere indkommen på skattestuen, en part med våben og værge, så de var forårsaget at undvige og gik bort: så og efterdi fornævnte vidnesmænd udførligt har vidnet, dem at have seet Hermand Egenou, Christen Pedersen, Envold Clemendsen med flere samme aften med gevalt at være indkommen på rådhusen og i skattestuen og døren opstødt, en part med våben og værge, truet og undsagt og dermed samme misdæders overhøring forhindret, de og nu mesten part her er mødt og med helgens ed og oprakt finger været samme deres vidne bestandig, som for er rørt, og intet derimod fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke så at være sket, men Hermand Egenou, Christen Pedersen og Envold Clemendsen selv vedgår, dem samme aften at have været på rådhusen og i skattestuen, så samme vidne dermed bekræftes, og ikke bevises dem af øvrigheden at have været til forordnet noget at beskaffe med hvis, der forhandles skulle, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, så vidt deres personer angår, at sige eller magtesløs dømme.

(174)

** var skikket Jens Andersen Hals, borger og rådmand i Ålborg, og Hieronimus Madsen, borger der sst, på den ene og havde stævnet Niels Svendsen, Jep Jensen med flere indvånere i Ålborg på den anden side for deres vidner, de til Ålborg byting dette år 31/1 vidnet har, eftersom de 31/1 nu sidst forleden om aftenen skulle have varetægt på rådhusdøren såvel som på skattestuedøren, imens den troldkvinde, Maren Pedersdatter, skulle blive forhørt, da der klokken var otte, skulle Envold Clemendsen slotsfoged banket på døren på den yderste rådhusdør, og idet de lod døren op, skulle døren bleven med gevalt opslagen, og da indkom Envold Clemendsen, Jens Andersen Hals, Hieronimus Madsen, Hermand Egenou, Christen Pedersen Skriver, Anders Andersen i vester Brønderslev, med mere deres vidne indeholder, hvilke deres vidne de formener at være imod hverandre, så der ikke kan forstås, den med gevalt at være opslagen, efterdi de den oplod, da Envold Clemendsen banket derpå, og døren hænger uden på og falder til muren: så og efterdi fornævnte vidnesmænd udførlig har vidnet, dem at have seet Jens Andersen og Hieronimus Madsen med flere samme aften med gevalt at være indkommen på rådhusen og i skattestuen, døren opstødt, en part med våben og værge, truet og undsagt, og dermed samme misdæders overhøring forhindret, de og nu mesten part her er mødt og med helgens ed og oprakt finger været samme deres vidne bestendig, som for omrørt, og intet derimod fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke så at være sket, men Jens Andersen og Hieronimus Madsen selv vedgår, dem samme aften at have været på rådhusen og i skattestuen, så samme vidne dermed bekræftes, og ikke bevises dem af øvrigheden at have været til forordnet noget at beskaffe med hvis, der forhandles skulle, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, ej heller fornævnte dom og klage, derefter dømt og udstedt er, så vidt de deres personer angående, at sige eller magtesløs dømme.

(179)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, med en opsættelse her af landstinget 6/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet hr Oluf Krag i Vrå, herredsprovst i Børglum herred, Svend Nielsen i Ørslev med flere for en dom, han med fornævnte mænd i Torslev kirke 2/2 sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har fradømt en hans tjenere, ved navn Niels Madsen, i Kirketorp sin yderste stolestade i den ottende karlstol i Torslev kirke neden brigsdøren og tildømt Peder Christensen den, uanseet velb Steen Brahe til Knudstrup ved sin udgivne brev og hjemmel har hjemlet hans tjener samme yderste stolestade, tilmed herredsfogdens dom, som har tildømt fornævnte yderste at følge hans gård: så og efterdi sagen tilforn findes her på landstinget heden funden til hr Oluf, som er herredsprovst, sognepræsten og syv sognemænd, dem enhver af fornævnte tvistige parter sin stolestand efter deres alder og giftermål at skal udlægge, og det dog ikke findes efterkommet, men hr Oluf alene for sin person derom har kendt, og ikke tilbedt sognepræsten med syv sognemænd med sig at forsegle og samtykke, da finder vi den hans afsigelse at være, som ugjort var, og sagen igen til ham med sognepræsten og de syv bedste sognemænd igen at komme, og dem samtligen fornævnte tvistige parter om samme stolestand endelig at imellem kende, såfremt de ikke derfor tilbørligen vil stande til rette, og hvis dokumenter, herredstings domme, vidner eller andre dokumenter, derom tilforn udgangen er, ikke at forhindre dem derom at adskille.

(182)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund hans visse bud Tord Christensen i ---- på den ene og havde stævnet Simon Nielsen i Ørslev, Anders Christensen i Fuglsang med flere på den anden side for et vidne, de til Børglum herreds ting 16/5 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen enge og en skov i Voldsted, kaldes Vestenskov, hvilke deres vidne han formener ikke at skal stemme overens, menende derfor samme vidne bør magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke aleneste har vidnet om brugelighed, men og at en del fornævnte ejendom skulle have ligget til vester Fuglsang, og i så måde heden tydes på ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(183)

** var skikket velb Jørgen Brahe til Hvedholm, KM på Hagenskov, hans visse bud Christen Munk i Gettrup med en opsættelse her af landsting 8/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Oluf Pedersen i Vrågårds mølle for et syn, han 3/4 sidst forleden til Sæbygårds birketing bekommet og forhvervet har, anlangende fornævnte synsmænd der da at skulle afhjemlet et syn om nogen ulovlig skovhugst, som skulle have været hugget i Lindet skov, med hvilke syn Oluf Pedersen ville Jørgen Brahes tjener, Staffen Nielsen i Lindet krog, samme skovhugst tilligger, at skulle have gjort, hvilke Staffen Nielsen benægter højligt, sig ikke eller noget sine folk at have gjort: så og efterdi der ikke findes nogen varsel at være givet for hvilken tid, synsmænd skulle være på åstederne, ej heller bevises Staffen Nielsen at være tagen ved stub eller rod efter loven, ikke heller Anders Christensens vidne, i synsvidnen indført, er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, tilmed ikke vidnet på fersk fod eller om nogen visse tid, da finder vi efter sådan lejlighed, samme syn og vidne, såvel som den dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(185)

** var skikket velb Jørgen Brahe til Hvedholm, KM på Hagenskov, hans visse bud Christen Munk i Gettrup med en opsættelse her af landsting 8/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Laurids Pedersen i Gadholt og Jens Nielsen i Lindet for vidner, de 27/6 1618 på to Jørgen Brahes tjenere, Niels Andersen og Christen Andersen i Tørrildhave vidnet har, formeldende dem at skulle have seet da den søndag sidst forleden var tre uger, fornævnte to hans tjenere skulle have ganget i Lindet mølledam og fisket ål og skaller med medejern og ålgjer, hvilke deres vidne de ikke har forklaret, det de skulle have seet fornævnte to hans tjenere med medejern eller stukket med ålgjer anderledes, end de gik ved mølledammen og fisket: så og efterdi Niels Andersen selv for ting og dom har været gestendig, da samme vidne imod ham og hans medbrødre vidnet er, at han ikke havde været der at fiske uden den ene gang, så vidnet dermed bestyrkes, dem samme gerning at have gjort, da ved vi efter sådan lejelighed ikke imod samme vidne at sige, ej heller Niels Andersen og Christen Andersen af den dele, de derefter i kommen er, at kvit dømme, førend de retter for dem, som det sig bør.

(187)

** var skikket velb Jørgen Brahe til Hvedholm, befalingsmand på Hagenskov, hans visse bud Christen Munk i Gettrup med en opsættelse her af landstinget 8/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anders Christensen i Lindet for en vidne, han 3/4 1619 til Sæbygårds birketing vidnet har med Oluf Pedersen i Vrågårds mølle på Jørgen Brahes tjener, Staffen Nielsen, vidnet har, anlangende ham at skulle have seet Staffen Nielsen skulle have haft sig ubrændte svin på Lindet

skov ved sankt mikkelsdags tide uden vilje og minde, hvilke Staffen Nielsen benægter: så og efterdi Anders Christensen vidne ikke er vidnet på fersk fod men langsommelig tid efter, han siger samme svin skulle været på skoven, samme hans vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs, og Staffen Nielsen af den dele, han derefter i kommen er, kvit at være.

(188)

** var skikket velb Jørgen Brahe til Hvedholm, KM befalingsmand på Hagenskov, hans visse bud Christen Munk i Gettrup, med en opsættelse her af landstinget 8/4 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Skrædder i Gødgård, Christen Nielsen i Trøgdrup med flere for vidne, de hver særdeles til Vennebjerg herreds ting 13/9 i næst forgangen år med Anders Jensen, foged på Vrå, vidnet har, formeldende om noget jord og eng, ved Lindet skov liggende, som findes i Anders Christensen i Lindet hans stedsmåls brev: så og efterdi Christen Skrædder og hans medfølgere ikke har vidnet om nogen visse år, dag eller tid, de ikke heller samme deres vidne noksom har forklaret, bemeldte synsmænd og både har synet og vidnet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og syn så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, og efterdi fornævnte herredstings dom ikke fremlægges, endog sagen over seks uger findes opsat, da finder vi den magtesløs at være.

(191)

** var skikket velb Christen Grubbe til Lystrup hans visse bud Anders Jensen, foged på Vrå, med en opsættelse her af landsting 8/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anders Pedersen i Elling, Anders Ibsen i Mejling med flere for en vidne, de til Vennebjerg herreds ting 13/12 1619 nu sidst forleden vidnet har, anlangende nogen jord og eng neden Lindet skov, og ville ham samme jord, eng og ejendom fravidne fra hans gård Lindet og Lindet krog, endog samme jord og eng skal høre og ligge til Lindet, som han formener, og noksom med tingsvidne såvel som salig jomfru Ingeborg Billes fæstebrev og hendes brev, hun hendes tjener Anders Christensen, nu boende i Lindet, givet har: så og efterdi samme to landstings domme, Christen Munk fremlagt har, ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd en part stiller deres vidner i tvivl, og tilmed en part at have vidnet om den eng og ejendom at skulle være brugt til Lindet krog, som jomfru Ingeborg Bille i hendes fæstebrev er Anders Christensens hjemmel til, så samme vidne såvel som Anders Ibsens vedkendelse i så måde heden tydes imod hendes fæstebrev og hjemmel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende ---- og Anders Ibsens vedkendelse så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, eller ved os imod Anders Christensens vedkendelse, som med samme fæstebrev bestyrkes, at imod sige, imens jomfru Ingeborg Billes fæstebrev og hjemmel stander ved sin fuldmagt og for sin tilbørlig dommer urykket.

(196)

** var skikket velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Niels Christensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 20/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Volborg Olufsdatter, Anne Christensdatter og Kirsten Pedersdatter, borgersker i Sæby, for et vidne de til Sæby byting 1/12 1619 vidnet har efter Mette Nielsdatters ord og mundheld, som før tjente i Understed præstegård, at skulle have beskyldt en, ved navn Simon Gregersen, for hendes barnefar til det barn, hun da var med, hvilke deres vidne han formener ikke

lovlig eller ret men imod de vidner, han tilforn forhvervet har, Mette Nielsdatter da har beskyldt hr Christen Simonsen i Understed for hendes rette barnefar, og ikke de otte mænd, som samme vidne først vidnet har, nogen varsel skal være given til dette vidne: så og efterdi fornævnte dele tilforn har været hid stævnet, og da ved endelig dom er ved magt kendt, ved vi ikke videre på den at dømme, og efterdi loven udtrykkelig formelder, at lader mø eller kone ligge hos sig i løn med sin egen vilje, og vorder det åbenbaret, dog at hun tier og sigtet ingen mand, da må frænder dog sigte hvem, de ville og vide den gerning, og have af ham enten frænder ed, om han døl, eller 9 mark, om han ganger ved, og Mette Nielsdatter, formedelst de lovmål hende overganget er, ikke er mægtig hendes sigtelse at fordedige men nødes at tie, så hendes farbror og rette lovværge fordi nu her for retten med helgens ed og oprakt finger har sigtet og beskyldt hr Christen Simonsen for hendes jomfrukrænkelse og barnefar at være, som loven ham tillader, da bør samme vidner efter fornævnte lejlighed ikke at forhindre, ej heller befri, hr Christen Simonsen sin lov og værn imod samme sigtelse at edle og give, når hans lov dog ham bliver forelagt.

(200)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Peder Andersen i Sæby på den ene og havde stævnet Poul Kock og Otte Tomasen, herredsfoged og skriver til Sæby byting, på den anden side, for nogle synsvidner og tingsvidne genparter, de forholder ham, og skal være hans skov angældende, uanseet han dem straks på fersk fod skal have ladet æske, og skriver penge ladet tilbyde, menende dem uret at have gjort og bør derfor at stande til rette: da efterdi der i så måde tvistes om hvem, samme ejendom bemeldte træ på hugget er, og fornævnte syn og vidner skal om formelde, tilhører, ved vi ikke andet derom at sige, end Poul Kock og Otte Tomasen bør jo at meddele Peder Munk genpart til samme vidner, eller derfor at stande til rette.

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Peder Andersen i Sæby på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup og Gregers Lauridsen i Ålbæk, fordum skriver til Børglum herreds ting, på den anden side, for de i langsommelig tid har forholdt ham genparten til det ejermænds tov, som Sæby mænd nogen tid forleden har ladet drive fra Sæby og igennem hans endels mark, uanseet han det straks på fersk fod skal have ladet æske af dem og skriver penning tilbudt, menende dem pligtig at være at forskaffe ham genpart til samme ejermænds tov, efterdi det er hans endels mark og ejendom angældende og ham til skade, og ham uret at have gjort og burde derfor tilbørligen at stande til rette: så og efterdi Peder Andersen ikke beviser nogen genpart til samme vidner og syn af Anders Ousen og Gregers Lauridsen at være æsket eller fordret på fersk fod eller før året var endt, og tingbøgerne lensmanden leveret, så de da dem skulle forholdt, da kunne vi ikke kende deres ulempe heri at være.

(201)

** var skikket Bertel Lauridsen i Hvidbjerg på den ene og havde stævnet Jørgen Andersen i Hvidbjerg på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget forhvervet har med vrang undervisning, som han formener, anlangende en dom til Hillerslev herreds ting om nogen jord, som skylder til Hundborg kirke, skulle have været udredt og udgivet, og samme dom skal være magtesløs dømt, indtil hvem der i havde at sige, stævnet på ny og ville være i rette, hvilke dom ikke lyder endelig: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi intet imod fornævnte vidne fremlægges, ikke så i sandhed at være, som om vidnet er, ej heller i nogen måder gøres bevisligt, videre skyld af fornævnte gård til kirken at være givet end forskrevet står, da ved vi efter sådan

lejlighed ikke imod samme vidne, ej heller fornævnte dom, så vidt den på fornævnte vidne funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(203)

** var skikket velb Christen Krag til Sønderris hans visse bud Laurids Olufsen i Visby på den ene og havde stævnet Peder Christensen i sønder Hedegård, Peder Knudsen sst og deres medbrødre vidnesbyrd på den anden side for en vidne, de til Hassing herreds ting 4/5 sidst vidnet har, blandt andet at så længe Visby bygrander, som har deres eng i Visby enge vesten Visby mølle, de har deres enge norden ved engdiget såvel som sønden og har altid haft det op til agerenderne norden diget, ydermere vidnet at de agre, som ligger til Laurids Olufsens gård i Visby, han iboer, ikke har været brugt længere sønden i samme enge end de andre agre liggende ud med dem, som er Peder Jensens og andre granders: så og efterdi samme vidne og syn heden tyder sig ejendom at være angældende, og Christen Krag, som deri er interesseret, ikke for samme vidne og syn har fanget varsel, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte vidne og syn magtesløs at være, og efterdi ikke for os bevises, nogen for fogden på Christen Krags vegne at have budt sig i rette, og mente han derfor burde at stævnes, førend han samme vidne og syn udstedte, kunne vi ikke kende fogdens ulempe deri at være.

(207)

** var skikket velb Iver Juul til Villestrup, KM befalingsmand på Bøvling, på hans tjener Anders Tomasen i Tyrrestrup, så og hr Laurids Mikkelsen i Nibe, Jens Bang, Christoffer Hemmer og Mads Thybo, borgere i Ålborg, deres visse bud Henrik Brun, borger der sst, med en opsættelse her af landstinget 20/5 sidst forleden, lydende dem da efter anden opsættelses lydelse at have stævnet Jens Bang, borger der sst, for en vedersigelse vidne, han til Ålborg byting 19/7 nu sidst forleden forhvervet har, anlangende at Claus Markorsen skal have forsvoret arv og gæld efter hans bror Morten Markorsen, som døde i Claus Markorsens hus i Ålborg, formente samme vedersigelse vidne bør ingen magt at have og ikke at komme salig Morten Markorsens kreditorer til hinder eller skade i nogen måder, disligeste havde stævnet Claus Markorsen, for han på hans egen og hans søskendes vegne har forsvoret arv og gæld efter hans bror Morten Markorsen, disligeste stævnet Markor Markorsen i Ålborg, Johan Markorsen i Sæby og Kirsten Markorsdatter sst med hendes lovværge: så og efterdi Niels Hansen Kræmmer og hans medbrødre nu en del mundtlig og en part ved deres skriftlige kundskab i deres svaghed samme deres vidne forklarer, det Christen Nielsen, Mads Thybo og Just Rasmussen først i Claus Markorsens hus, der hans salig brors gods skulle registreres, at være indkommen, og hans regnskabsbog da i deres nærværelse af skrinen at være bleven optagen, og ikke Niels Hansen Kræmmer og ---- da at have været der til stede, men siden indkommen, der de denne havde på borden, endog Niels Hansen først i rådstuevidnen er indført, dog det ikke har været ham bevidst, hvad tilforn med samme bogs optagelse i de andre tjeneres nærværelse sket var, så deres ord og kundskab med samme rådstuevidne, som dog ikke for otte mænd er vidnet, som det sig burde, stemmer overens, da kunne vi ikke kende samme rådstuevidne ej heller fornævnte tingsvidne, sig derpå refererer, så nøjagtig, at de bør at komme Claus Markorsen til nogen forhindring, og efterdi Claus Markorsen selv vedgår, at der var 26 daler efter hans salig bror, hvilke han ham i levende live antvortet, som rådstuevidne om bemelder, ved vi ikke samme vidne at imod sige, sammeledes efterdi Mogens Mikkelsen Skriver såvel som Peder Jensen, Niels Jørgensen og deres medbrødre alle har vidnet efter salig Morten Markorsen hans død og afgang om hvis ord og mundheld, han for dem skulle have haft, og ikke i hans levende live derom båret kundskab, da han vidste dertil at svare, men nu rum tid efter han ved døden er er afgangen, de og mesten del har lagt

deres vidne i tvivl, Niels Christensen som dog ikke er uden én persons kundskab og regnes for ingen vidne, vi ikke heller af bemeldte regnskabsbøger og dokumenter, for os af begge parter frembåren er, kan eragte dem at have været med hverandre i madskapi eller ---- i andre måder gøres bevislig, Morten Markorsen i det ringeste noget til sådan madskapi at have indtægt, men mere sig heden tyder Claus Markorsen ham som sin tjener at have tjent, Jens Nielsens enige vidne om hundrede daler ikke heller med nogen endelige vidner bekræftes, Claus Markorsen og højligen benægter sig, ikke at have haft de ord til Peder Jensen, han på ham vidnet har, da finder vi efter slig tilgang samme vidner magtesløs at være, men efterdi det bevises Claus Markorsen straks, der hans salig bror er bleven begravet, over graven såvel som og siden tre tingdage til tinge på sin og sine søskendes vegne at have afsagt arv og gæld efter ham, og ikke bevises ham noget af hans salig brors efterladende gods at have forrykket eller sig med befattet, som kunne være nogen hans kreditorer til skade, men mere forfares ham at have besøgt øvrigheden, der salig Morten Markorsen er bleven begravet, og begæret hans gods at registreres og forsegles, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke imod samme vedersigelse vidne at sige eller magtesløs dømme.

(224)

15/7 1620.

** var skikket Keld Sørensen i vester Grønning og havde hid kaldt sandemænd af Nørherreds ting, manddød at sværge over Jacob Mogensen i Dalgård for Mikkel Sørensen, født i vester Grønning, han desværre dræbte og ihjel slog, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 4/7 sidst forleden, Anders Poulsen i vester Grønning at have vidnet, at han den næste torsdag efter pinse helligdage sidst forleden hos var på Grønning kirkegård at begrave salig Søren Tomisen, som døde i vester Grønning, hans lig, da tjenesten var ude og endt, bad Keld Sørensen i vester Grønning og hans bror Mikkel Sørensen, som død blev, folkene hjem på en tønde øl, der samme tønde øl var næsten af drukket, og somme var hjem gangen, da hørte og så han, at Jacob Mogensen og Mikkel Sørensen ordes ved, ikke vidste hvad det var, uden Jacob Mogensen sagde, hvad er det, da Mikkel Sørensen at have svaret, det skal jeg sige dig ret nu, og tog så en økse og slog så til Jacob Mogensen i hans hoved dermed, da Jacob Mogensen havde fanget samme slag i hans hoved, nødtes han til at slå igen og slog så til Mikkel Sørensen med en øksehammer: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Jacob Mogensen manddød over og til hans fred for Mikkel Sørensen, han ihjel slog, efterdi han gjorde nødværge, som de selv sandhed havde udspurgt og forfaret.

(229)

** var skikket Mads Jørgensen, borger i Skive, med en opsættelse her af landsting 1/7, lydende ham da at have stævnet Isak Jensen, byfoged der sst, for en dom han til Skive byting 2/6 sidst forleden dømt har, og tildømt Mads Jørgensen velb jomfru Kirsten Skeel til Jungetgård at betale hende 72 sletdaler, imedens hendes opskrift står ved magt, uanseet Mads Jørgensen hårdelig ved hans højeste ed benægter, sig aldrig at have været jomfru Kirsten penge eller penges mønt skyldig, ej heller lånt eller købt med hende eller nogen på hendes vegne: så og efterdi for byfogden har været fremlagt herredstings dom, det jomfru Kirsten Skeel er tildømt at erlægge Mads Jørgensen hvis, af hans løn efter hendes brevs lydelse resterer, såvel som og hendes udgivne brev, det hun skal holde ham skadesløs med en billig kost, tæring og vognleje, hvor han på hendes vegne rejser, i lige måde hendes underskrevne fortegnelse på hvis pending og andet, Mads Jørgensen til adskillige tider af hende havde annammet, og derimod hans fortegnelse på hvis, han stykvis havde fortæret og udgivet

i adskillige måder, og byfogden efter hendes opskrift har tildømt ham 72 daler at erlægge, og ikke samme deres opskrifter imod hverandre likvideret, hvis den ene den anden med rette kunne skyldig blive, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som udømt var, og sagen til byfogden igen at komme, som efter opskrifter imod hverandre at likvidere og siden dem endelig imellem at adskille, som det sig bør.

(231)

** var skikket velb Godske Budde til Rødslet, befalingsmand i Børglum kloster, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Tord Pedersen på Gølland, Clemend Nielsen med hans medbrødre 12 nævninger på den anden side, for at de 19/6 sidst forleden til Ålborg byting har Anne Jespersdatter på Gøl kirkenævn oversvoret for trolddoms bedrift efter vidne og sigtelse, samme dag for dem er læst og påskreven, formenende samme deres ed og tov noksom lovlig og ret at være svoren, dreven og forhvervet, at den bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af fornævnte vidner forfares og bevises, Anne Jespersdatter at have lovet folk ondt, en del på helbred og en del på kvæg, fæmon og mælkende adskillige skade og ulykke at være tilslaget og vederfaret, og intet derimod fremlægges, hvormed det rykkes kan, ikke så at være hændt, hun ikke heller nogen bevis fremlægger sig ærligen at have skikket og forholdt, men gøres bevislig hende langsommelig tid en ond rygte for trolddom og spøgeri at have efterfulgt, Mads Jacobsen og Søren Andersen og nu her i dag for retten med helgens ed har sigtet og beskyldt, det hun med hendes trolddoms kunst dem sådan skade på deres kvæg har tilføjet, som forskrevet stander, såvel som Jens Tordsen hende og til tinge for hans sygdom og skrøbelighed sigtet har, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den, der sigter, alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sognen boer og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet, hende enten at skære eller skylde, så de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(236)

** var skikket velb Mogens Godske til Lidemark på sin tjenere, Jens Andersen i Pederstrup, Jens Christensen og Jens Jensen sst deres vegne på den ene og havde stævnet velb fru Maren Skram til Tjele på den anden side for et vidne, hun til Nørlyng herreds ting 17/6 sidst forleden forhvervet har ved hendes fuldmægtig Anders Simonsen i Vammen, anlangende nogen fiskeri, de skulle have været og fisket i Rødsø og draget vod, uanseet Mogens Godske formener, at det ikke skal være bevist, det Rødsø skal være nogen endels grund og ejendom, til Tjele liggende, men mener sig og sine tjenere, som han af KM nådigst med forlenet er, at have fri fiskeri og fællig i Rødsø, såvel som enhver lodsejer der på steden deres tjenere har haft til nytte og brug, dernæst ikke heller med nogen forbuds vidne eller kundskab for ransnævninger skal være bevist, at der ikke nogen måtte drage vod i samme sø eller og bruge fiskeri: da efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten så forenet, at Christen Pedersen på fru Maren Skrams vegne afstod samme ran og lovmål, Mogens Godskes tjenere for samme fiskeri er over ganget, dem derfor kvit at skulle være, og derimod afstod Mogens Godske den dele, han Anders Simonsen for samme bøsse har ladet overkomme, så alle hvis vidner og breve, de på begge sider derom forhvervet har, skal være kasseret, dog Anders Simonsen lover inden sankt mauritii dag først kommende at skal skaffe Mogens Godske sin bøsse igen, han af ham skal have fanget, eller så god en i steden, og dermed samme trætte aldeles at være nederlagt.

(237)

** var skikket Christen Gammelgård, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Laurids Lauridsen Spilmand. borger sst, for et vidne han til Skive byting stakket siden på Christen Gammelgårds hustru vidnet har, anlangende drik at skulle have udtappet søndag 23/4 sidst forleden under prædiken og gudstjeneste i Skive kirke, hvilken han hårdelig benægter sig eller hans hustru ikke at have gjort, men formener Laurids Lauridsen sig selv har vidnet til befrielse og behjælpning for ---- , han skal have gjort i Christen Gammelgårds hus samme søndag med KM soldater og folk at være indkommen med en tromme og noget drik, de havde i selskab med dem, uden al forlov af Christen Gammelgård eller hans hustru i nogen måder: så og efterdi Laurids Lauridsens vidne med adskillige andre vidner bestyrkes, samme søndag både for prædiken, under prædiken såvel som efter at have været drik, sværmeri og tromslet i Christen Jensen Gammelgårds hus, og derefter om dagen derinde at være sket parlament og bordag, og intet imod samme vidner fremlægges, ikke så at være tilganget, som omvidnet er, ikke heller Christen Gammelgård benægter bemeldte folk jo samme dag at have været i hans hus, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, ej heller fornævnte dom, som efter bemeldte vidne og recessen dømt er, at sige eller magtesløs dømme.

(240)

** var skikket hr Bunde Knudsen, præst i Selde, hans visse bud Niels Sørensen i Harre på den ene og havde stævnet Niels Jensen, godsfoged på Hegnet, på den anden side, for han har fordelt hans søster Karen Knudsdatter i Holmgård, som han er værge for, og ikke han dertil kaldt eller advaret, Niels Jensen ikke heller skal have haft Peder Tomasen i Tøving hans fuldmagt og efter et brevs indhold, som Niels Jensen fremlagde, under sin dato 1576, lydende jeg Anders Knudsen i Holmgård kendes skyldig at være Tomas Jensen, degn til Selde og Åsted sogne, 7 daler, som ikke var påskrevet at være læst og forkyndt til herredsting, eller 30 dage efter hendes salig husbond Anders Knudsens død, ej heller efter den anden hende husbonds død, ved navn Peder Mouridsen i Holmgård, som hun levede med i ægteskab i 5 år, og efter været i sin enkestand i 25 år, dog aldrig har vidst af den brev at sige, formenende samme brev ikke bør at komme hende til hinder eller skade: så og efterdi Anders Knudsens forseglet brev på samme 7 daler for os i rette lægges, og ikke Niels Olufsen den vil vide for falsk og urigtig, eller med kvittantser lovlig bevises, gælden at være aflagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme brev at sige, og efterdi Karen Knudsdatter for hendes anpart ud af de 7 daler er delt bleven, og derfor med hendes lovværge har fanget varsel, ved vi ikke hende af samme dele at kvit dømme, førend hun retter for sig, som det sig bør.

(242)

** var skikket Keld Andersen, ridefoged til Birkelse, på sin husbonds tjener, Anne Jensdatter i Vodskov, hendes vegne på den ene og havde stævnet Peder Pedersen i Vodskov, Jens Skrædder i Grindsted og Peder Rasmussen i Tranholm på den anden side for et vidne, de til Kær herreds ting 25/1 nu sidst forleden vidnet har, anlangende det salig Tomas Jensen, som døde i Vodskov, skulle være Søren Rasmussen i Kinderup 9 daler pligtig for 3 galte, han skulle have bekommet af ham ved 7 år siden, hvilke vidne han formener ikke så lovligen at være vidnet, at det burde nogen magt at have: så og efterdi samme vidne er gæld anlangende, og ikke med brev eller segl bekræftes, det salig Tomas Jensen skulle være Søren Rasmussen samme pending pligtig, men Tomas Jensens hustru det til tinge hørlig har benægtet, fornævnte vidne og en del er vidnet efter Tomas Jensens ord

og dog ikke i hans levende live, da han kunne have vidst dertil at svare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs.

(243)

** var skikket Søren Frandsen, borger i Ålborg, hans visse bud Jens Mortensen i Sæby på den ene og havde stævnet Peder Tomasen, ridefoged på Børglum kloster, på den anden side for en dom, han til Ålborg rådhus 26/5 sidst forleden på velb Godslev Buddes vegne til Rødslet skal have forhvervet, i sin indhold skal formelde, Søren Frandsen at være tildømt tiltale at lide og uret at have gjort efter en kontrakt, velb Godslev Budde og ham skal være imellem ganget, hvilke dom Søren Frandsen formener af Peder Hansen med vrang undervisning og ikke så lovligen at være forhvervet, eller derimod til nogen erklæring at være stævnet, så den derud over bør nogen magt at have men magtesløs at blive: så og efterdi fornævnte borgmestre og råds dom ikke lyder ydermere, indtil hvem, den påskader, stævnet og vil være rette, da hvem, samme dom påskader, indkalder sig den for borgmestre og råd i Ålborg, og dem derom at adskille, som det sig bør.

(243)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang hans visse bud Jens Christensen i Viborg på den ene og havde stævnet Laurids Sørensen i øster Hassing, Tomas Nielsen sst med flere for en vidne, de til Kær herreds ting 23/5 sidst forleden vidnet har, formeldende om den jord og ejendom, som sandemænd i Kær herred mere end for et halvt år siden fra svoret har den gård i øster Hassing, som kaldes Pilen og ikke Christen Munk Gettrup, som samme vidne forhvervet har, skal bevislig gøre, ham på hans husbonds vegne, enten til Kær herreds ting, der samme sandemænds opkrævelse er sket, ej heller på marken, før der er sat fylding på sandemændene, at have vedkendtes stug eller særkøb vesten de åsteder, som sandemænd har gjort deres ed og tov, og ikke endnu heller bevisligt kan gøre med nogen rigtig ejendoms eller adkomst breve, hans husbond at have nogen stug eller særkøb vesten fornævnte sandemænds tov, men formener sig nu med slig bagvidner at ville indvidne hans husbonds ejendom til hans gård Pilen, uanseet fornævnte sandemænds tov stander ved sin fuldmagt og urykket: så og efterdi sandemænd om samme ejendom har gjort deres ed, og ingen tilforn, førend de gjorde deres tov, har vedkendtes nogen stug eller endel, inden deres ---- gjort har, ikke heller med ejermænds brev eller i andre måder bevises, nogen endel deri at være afstenet eller afmærket, som stug bør at være i andre marker, en del fornævnte vidnesbyrd og har lagt deres vidne i tvivl, og ikke heller fornævnte sandemænd, som tilforn deres ed gjort har, for fornævnte vidne, der bag på forhvervet er, har fanget nogen varsel, da kunne vi ikke efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have eller komme Stygge Høg imod fornævnte sandemænds gang til nogen forhindring.

(245)

** var skikket velb KB hans visse bud Anders Hegelund på den ene og havde stævnet Oluf Jensen Thybo i Nykøbing på den anden side for en uendelig landstings dom, han lod sig af berømme at skal have bekommet over nogen vidner, hans hustru anlangende, formenendes samme dom med vrang undervisning at være forhvervet, og at samme dom ikke endelig at skulle lyde og bør fordi magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi nu gives til kende, Oluf Thybos hustru allerede kirkenævn at være tillyst, så nævninger derom skal tove, ved vi ikke på

samme vidne at dømme, førend nævninger svoret har, og hvem siden på skader, da gåes derom hvis ret er.

(246)

** var skikket velb KB til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Christen Hegelund og Peder Sørensen, borgmestre i Viborg, Peder Jensen, Søren Bjerring og Jens Bjerring med flere rådmænd sst, såvel som Simon Jespersen, forrige skriver til Viborg byting, på den anden side for en rådstuebog, Christen Hegelund for sin person alene fra sig og til Knud Gyldenstjerne 1582 1618 på rådhuset leveret, og Knud Gyldenstjerne fremæskede samme bog at måtte i rette lægges, at deraf kunne forfares, om den var rigtig eller og uforfalsket eller ej, og ingen her fremkom den at i rette lægge: da finder vi efter sådan lejlighed samme rådstuebog falsk og urigtig at være, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer her med samme rådstuebog og vil være i (uafsluttet)

(247)

** var skikket velb KG til Tiim, KM befalingsmand på Hald, med en opsættelse her af landsting i dag fjorten dage, lydende ham da at have stævnet Mikkel Vistisen i Torup, for adskillige vidner, han til Hostrup birketing 11/11 sidst forleden med oprakt finger og ed vidnet har, i hvilke han har vidnet, at Christen Nielsen i Vorde skal have givet ham 4 daler, for han skulle komme den misdæder Anders Korup til at undskylde ham for trolddom, hvilke penning Mikkel Vistisen til sig straks skulle have annammet: da efterdi Mikkel Vistisen påskyder sig at være en sognedegn og den gejstlige ret undergiven, ved vi ikke på ham at dømme, førend sagen først af herredsprovsten bliver påkendt efter ordinantsen.

(248)

** var skikket Niels Trane, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 17/6 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged der sst, for han til Viborg byting 24/4 sidst forleden skal have ladet ham fordele, anlangende for at han ikke ville med forsegle og underskrive et skiftebrev, som skal være gangen og gjort imellem Maren Nielsdatter i Viborg, afgangne Christen Poulsens efterleverske, og hendes børn: så og efterdi det ikke befindes salig Christen Poulsen at have sig efterladt nogen besværlig gæld eller anden ulejlighed, hvoraf kunne være årsag hans børns jord og ejendom at afhænde med at betale, eller i andre sådanne måder deres skade derimod at afværge, Niels Trane og af borgmestre og råd er tilforordnet børnenes værge at være, og ikke efter loven deres fødte værge, borgmestre og råd dog ikke deri vil ham forsikre, og han fordi ikke sådan bevilling på ejendom, som skiftebrev om formelder, vil samtykke eller indgå, efterdi loven klarligen formelder, “verie ikke at må herie”, og han dog er delt bleven for samme skiftebrev og bevilling at forsegle, da finder vi efter sådan lejlighed Niels Trane af den dele kvit at være, og efterdi samme skiftebrev uforseglet for os er i rette lagt, kunne vi ikke kende den så fuldkommen, at den må forhindre Niels Trane på børnenes vegne, såvel som og Maren Nielsdatters formyndere, i nogen borgmestres og råds nærværelse, med første at begive sig i boen igen og der at gøre et kristelig og retfærdig skifte, som det sig bør.

(251)

** var skikket Niels Andersen i Tved sogn med en opsættelse her af landstinget 17/6 sidst forleden, lydende ham da på sin egen og Jens Christensen i Skårup på Maren Mikkelsdatter sst hendes vegne at have stævnet Knud Poulsen i Skårup, Dorte Andersdatter og Karen Mogensdatter i Skårup for en vidne, de 6/3 1620 på Hundborg herreds ting vidnet har, at Maren Mikkelsdatter kom ind til Knud Poulsen med noget mad med sig, og fik Niels Andersen kolden og græd, havde du ikke været, da havde Poul Christensen været en levende karl, hvilke deres vidne de straks hårdelig har benægtet, disligeste skal deres vidne ikke medføre, hvad mad det har været, hun haft har, menende samme deres vidne bør derfor magtesløs at være: så og efterdi Knud Poulsen og hans medfølgere har vidnet efter Maren Mikkelsdatters ord og mundheld, hun for dem skulle have haft, som hun ikke er bestendig, men her for retten med højeste helgens ed har benægtet, som forskrevet stander, Hans Christensens rygte vidne ikke heller er gjort med oprakt finger efter recessen og ikke endelig, Jens Torstensens og hans medbrødre også har vidnet efter rygte og tidende, og ikke om deres egen vitterlighed, tilmed og lagt deres vidne i tvivl, da kan vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Niels Andersen eller Maren Mikkelsdatter til nogen forhindring.

(253)

** var skikket Peder Jacobsen i Viborg på den ene og havde stævnet Jens Madsen Skriver, borger her sst, på den anden side, for han har ladet ham fordele til Viborg byting for noget agerleje af noget markjord, som Jens Bjerring har annammet og oppebåret af ham, og dog derover er delt blevet, formenende ham med urette at være delt blevet: så og efterdi Jens Madsen ikke nogen bevisning fremlægger, det han har lejet Peder Jacobsen samme jord, hvorfor han kunne være ham nogen leje pligtig, ej heller gør bevislig Peder Jacobsen at være ham nogen møg skyldig, og han dog derfor er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Jacobsen af samme dele kvit at være.

(254)

** var skikket hr Peder Pedersen i Lovns hans visse bud Christen Hegelund, borgmester i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 1/7 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Madsen, borger i Viborg, for en skøde og uendelig dom, med hvilke han vil sig tilholde en ager, liggende på Viborg mark, som han med sin hustru arveligen efter skifteregisters indhold er tilfalden ved 28 år siden og har ham så lang tid roligen efterfulgt, lige som hans hustrus forældre Christen Tøgersen og Anne Simonsdatter tilforn i mange år havde den i rolig hånd og hævd: så mødte Jens Madsen Skriver og formente, samme ager, de om tvistes, burde ham efter hans skøde at efterfølge, derimod formente Christen Hegelund, det samme ager hr Peder Pedersen, eftersom den hans hustru tilskiftet er, at tilhøre. med flere ord dem imellem var indgav de samme sag på fire dannemænd, Christen Hegelund på hr Peders vegne til betroet Bertel Jensen Kistrup og Niels Rasmussen, og Jens Madsen på sin side gav Laurids Jørgensen ---- og Anders Madsen borgere her sst, som nu i morgen først kommer otte dage skal møde på fornævnte ager, Peder Fovlum har ført sæd i, og de om tvister, og der efter deres skøde, skiftebrev og adkom forfare, hvilken af fornævnte tvistige parter samme ager skal tilhøre, og det fra dem give beskrevet.

(256)

** Christen Hegelund cit Jens Madsen. så mødte Jens Madsen Skriver og påskød, det han ville bevise samme ejendom, de om trætter, ham i 20 år at have efterfulgt, og begæret dilation: da efter

sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(258)

29/7 1620.

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg, hans visse bud Just Jensen i Bonderup og havde hid kaldt sandemænd af Han herred at udlægge Jep N, som boede i Haverslev i Han herred, hans bane, som på lørdag da sidst forleden var otte dage er fra Nibe uddragen på en kog med Simon N i Bonderup, og derefter af kogen udkommen og død bleven, og først fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Han herreds ting 3/7 sidst forleden, Jens Tollesen og Morten Jensen i Haverslev at have vidnet, at 19/6 da fulgtes to koge over Nibe dyb, og Jep Nielsen stod bag på den ene kog med en åre og varpede, og i det samme faldt han i søen, og åren med ham, så strøg Simon Hellesen sejlet og råbte på dem om hjælp og roede tilbage med den ene åre, som han havde at styre med, da kunne han ingen steds komme, før de da kunne fange deres kog vendt og kom tilbage til ham, da var han druknet, så Simon Hellesen var aldeles uskyldig i hans død: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Jep Nielsen af våde og vanlykke at være falden af kogen og i stranden og druknet, og det at være ham til bane og livlagt, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(259)

** var skikket Niels Jensen i øster Halne og havde hid kaldt sandemænd af Kær herred at udlægge Gertrud Nielsdatters bane, som Morten Pedersen, tjenende i Fogedgård, modvillig med heste og vogn overkørte 23/6 sidst forleden, som hun ville gå fra hendes farmors hus og til hendes fars hus, og hende ynkelig og ilde medfaren, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Kær herreds ting 11/7 dette år, Maren Nielsdatter, Laurids Jørgensens hustru, i øster Halne at have vidnet, at som da på fredag var 14 dage stod hun i hendes hus, da hun at have hørt en klaget sig og sagde, Gud bedre mig fattige karl, så gik hun ud, da stod en vogn sønden hendes hus, og Morten Pedersen, tjenende i Fogedgård, kom gangende med Niels Jensen Skrædders barn, ved navn Gertrud Nielsdatter, i sin arm, og beklagede sig, Gud bedre mig fattige karl, jeg har kørt dette barn omkuld, og han skreg og beklaget sig ynkeligt: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Morten Pedersen at være Gertrud Nielsdatters bane, og af våde og vangive har hende overkørt, så hun deraf er død bleven, og fordi svor ham til sin fred, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt.

(261)

12/8 1620.

** var skikket Palle Madsen i Hvol og havde hid kaldt sandemænd af Han herred, manddød at sværge over Peder Nielsen i Øsløs, for Bolle Christensen sst, han dræbte og ihjel slog, mente ham sagesløs at være af dage tagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hannæs ting 29/7 dette år, Niels Tomasen i Øsløs, Anne Mortensdatter sst at have vidnet, at have været i Øsløs udmark og da så og hørte, at Peder Nielsen og Bolle Christensen gik og legede og kastet til hverandre med nogen klyner, som børn plejer gerne at gøre, og ikke de så, at de gjorde hinanden nogen sår eller skade: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på

dem, og svor Peder Nielsen manddød over og til hans fred for Bolle Christensen, han af våde og vanlykke ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom har forfaret.

(262)

26/8 1620.

** var skikket Søren Christensen i Jebjerg og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred for at udlægge Mette Christensdatter, som boede i Lendum, hendes bane, som er død bleven på Selde vejrmølle, og først fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 8/8 sidst forleden, Christen Nielsen i Selde og hans medbrødre 6 synsmænd at have afhjemlet deres syn, at som det på torsdag var otte dage, var de til syn på Selde vejrmølle til Niels Villadsen i Lendum hans hustru Mette Christensdatter, som da lå død på samme mølle på stenen, og hun havde sårmål neden til hendes venstre øre, og blodet stod ud fra hendes næse og mund, derhos fremlagde efterskrevne tingsvidne af fornævnte ting 15/8 sidst forleden, at Christen Jensen stod den dag for tingsdom og tilspurgte menige herredsmænd, som den dag ting søgte og til stede var, om de ikke har hørt rygte og tidende, at Mette Christensdatter i Lendum, som desværre død blev på Selde vejrmølle, at hun af våde vanlykke er omkommen på samme vejrmølle, dertil de otte mænd såvel som menige herredsmænd at have svaret og med oprakt finger og helgens ed at have vidnet, at de har hørt rygte og tidende, at Mette Christensdatter gik op til bemeldte mølle og der af våde og vanlykke er omkommen og død bleven: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Mette Christensdatter af våde og vanlykke at være på vejrmøllen omkommen, og det at være hende til bane og livlagt.

(264)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholms kloster, på den ene og havde stævnet Birgitte Jespersdatter i Ålborg, Maren Keldsdatter i Hasseris, med flere på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 12/6 sidst forleden vidnet har, formeldende blandt andet, at det var dem vitterligt i Guds sandhed, at Elle Nielsdatter sankt lucie nat 1618 var i klostret og slagtet svin den ganske nat, hvilke deres vidne, han formener, hende til befrielse løgnagtig at være vidnet, som han formente noksom af hendes regnskab er at forfare og imod andre sandfærdige vidner, som han i den sag tilforn taget og forhvervet har: så og efterdi Birgitte Jespersdatter og hendes medfølgere har vidnet, det Elle Nielsdatter sankt lucie nat skulle have været i klostret og slagtet svin den ganske nat, som deres vidne om formelder, og af fogdernes regnskab noksom erfares, ingen svin i klostret den dag eller nat, eller ved otte dage før eller siden, at være slagtet, hvoraf han sig flæsken kunne føre til indtægt og regnskab, som andre tider sket er, de personer ikke heller, som samme svin med hende skulle have slagtet, i mandtallet til udspørgning findes indført, fornævnte vidnesbyrd ikke heller har vidnet endelig, og en del ikke om visse år, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme deres vidne så sandfærdig, at den bør nogen magt at have, og efterdi Peder Poulsen 1611 lucie aften, da han har seet fornævnte kvindfolk i Maren Kneps hus forsamlet, sådan spøgeri og trolddom at bedrive, straks på fersk fod har givet det øvrigheden til kende, så Maren Kneps derpå er bleven angreben, kirkenævn oversvoret, og derfor standen sin ret, det og befindes ham derefter for øvrigheden og andre dannemænd har navngivet Elle Nielsdatter med flere, som samme tid til stede skulle været, dog han da ikke derom navnlig til tinge har båret kundskab, af årsag han ikke dertil var stævnet eller adspurgt, men nu siden udtrykkeligen vidner hvis han for øjne seet har, og derfor til tinge Elle Nielsdatter sigtet og beskyldt, hvilke hans vidne og sigtelse han i lige måder her for retten med højeste formaning, oprakte fingre og helgens ed har

været gestendig, samme hans vidne især med Karen Nielsdatters kundskab i alle måder bestyrkes og overens kommer, hvilket hun er nu i hendes sygdom og skrøbelighed for præsten og godtfolk med højeste helgens ed har været bestendig, Apelone Sørensdatter og til Ålborg byting, såvel som her i dag med højeste ed har sigtet og tilmodet Elle Nielsdatter, at hun med hendes medfølgere har forgjort hendes datter med deres trolddoms bedrift, så det ene alt sammen med det andet bekræftes, mester Daniel i Hans Wandel med flere deres vidne om rygte og tidende i lige måder med adskillige bekendelser, som en del stander ved fuldmagt, bestyrkes, Elle Nielsdatter for sådan spøgeri at have været berygtet og udlagt, og ingen lovlig vidnesbyrd derimod fremlægges, hvormed hun lovligen undskyldes kan, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og sigtelse at sige eller magtesløs dømme, alene Bodil Christensdatters vidne undtagen, som ikke fremlagt er og bør fordi ingen magt at have, indtil den fremlægges, sammeledes efterdi fornævnte nævninger efter bemeldte vidner og sigtelse, nu er ved magt kendt, og efter loven opkrævet, Elle Nielsdatter for trolddoms sag enten at skære eller skylde, og de som i byen og sognen hos hende boer og bedst hendes lejlighed ved, har hende ved deres ed kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(282)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Anders Hegelund, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 29/7 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Oluf Jensen, byfoged i Nykøbing i Mors, for en dom han til Nykøbing byting 28/6 1617 dømt har, anlangende Jens Sørensen Skriver hans boeslod, formeldende i sin sentens og beslutning, at han vidste ikke andet derom at kunne kende eller for retten kunne afsige, end hans boeslod jo er til KM forbrudt, men hvis pant, Jens Skriver har sat til kirken og skolen, efter pantebreves indhold, vidste han ikke imod at sige, hvilken dom Knud Gyldenstjerne formener lovlig og ret at være og bør derfor ved sin fuldmagt at blive: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme dom at være ved magt, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til hans bopæl og Nykøbing byting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Jens Sørensen Skriver har haft noksom respit samme domme at have kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor ---- har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Jens Skriver endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme dom ved sin fuldmagt at være.

(283)

** var skikket Christen Jensen Gammelgård, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Mogens Jensen, ridefoged til Skivehus, på den anden side for en beråbelse tingsvidne, han på sin husbond velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans vegne, det 1619 på Skive byting forhvervet har, og for en anden vidne, han og på sin husbonds vegne i Skivehus kornlade og forhvervet har efter en misdæder, Birgitte Engelands ord og beskyldning, hun på Christen Jensen Gammelgårds hustru, ved navn Karen Christensdatter, beskyldt har for trolddom, hvilke beråbelse og beskyldning Karen Christensdatter skal have højligen benægtet og det endnu hårdelig benægter, sig aldrig at have brugt nogen trolddoms kunst eller trolddoms gerninger, men fornævnte misdæder Birgitte Engeland selv på Skive byting, førend dom hende overgik, skal have Karen Christensdatter undskyldt og bekendt, hun har Karen Christensdatter i hastmodighed det påsagt, hvilke misdæders

beråbelse og beskyldning imod recessen at være og bør ingen magt at have: så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stande til troende enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville vidne eller sige på nogen, og Birgitte Engeland, der hun samme bekendelse gjort har, har været en misdæder, som for hendes trolddoms bedrift er heden rettet, Johanne Nielsdatter og hendes medfølgere ikke i samme deres vidne udtrykkelig har vidnet eller specificeret, dem at have seet Christen Gammelgård eller Karen Christensdatter personlig været i samme spøgeri, så de kunne gørligen kende det dem at være, Jens Skrædder og hans medbrødre har vidnet om rygte og ridende og ikke om nogen gjort gerning eller deres egen vitterlighed, ikke heller i nogen måder gøres bevislig Karen Christensdatter at have lovet nogen ondt, som dem derefter skulle være vederfaret, hun ikke heller for nogen trolddoms bedrift lovligen er sigtet eller anmodet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse og vidner, nu hid stævnet er, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Karen Christensdatter til hinder eller skade i nogen måder, førend hende anderledes over bevises kan.

(292)

** var skikket Anders Jensen Guldsmed, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Andersen Vodskov, borger sst, på den anden side, anlangende for en dom han til Ålborg byting 7/8 sidst forleden, imellem Kurt Andersen, KM byfoged, og Anders Jensen, dømt har, og Anders Jensen da at have stævnet Kurt Andersen, som KM byfoged, til Ålborg byting og var endelig dom begærende af Jens Andersen Vodskov, efterdi hans halve boeslod skulle være forfalden til KM efter hans hustrus død og afgang, som i forgangen år 1619 var ved loven forfulgt til døde, og satte i rette om al ---- vitterlig gæld efter recessen med pant og andet, som lovlig til Ålborg byting gjort og givet er, ikke burde af fælles bo at betales: så og efterdi Jens Sørensen først efter øvrighedens befaling sin dom om samme boeslod har udgivet, hvilke her til landstinget er ved magt funden, og om hvem, panterne skal betale, til værnetinget at gåes om hvis ret er, og ikke Jens Vodskov fordi siden i samme sag ---- til Jens Skriver at om kende, har heden sat, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være, men om hvem, samme pant skal betale, det efter forrige hjemfindelse til Ålborg byting at komme, derom at gåes hvis ret er.

(295)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed på den ene og havde stævnet Niels Madsen i Ganderup på den anden side for en rådhus dom, han for nogen år siden forleden skal have på Ålborg rådhus forhvervet, anlangende nogen gæld og regnskab, som Niels Madsen hans salig bror Tomas Lauridsen skulle have imellem været, og formener samme dom med vrang undervisning at skal være forhvervet og efter en opdigtet løs seddel og register, som han formener, at skal være gjort over en død mand, og hverken brev eller segl eller nogen rigtig kundskab at være fremlagt, Tomas Lauridsen slig gæld pligtig at være: så og efterdi Laurids Guldsmed selv for borgmestre og råd har vedgangen, hans salig bror at have været Niels Madsen gæld pligtig, og tilbudt ham udlæg, og borgmestre og råd fordi har tildømt ham på sin brors vegne at betale Niels Madsen hvis bevislig gæld, salig Tomas Lauridsen var ham med rette skyldig, eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(297)

** var skikket Karen Pedersdatter, borgerske i Ålborg, på hendes husbond Hans Keldsens vegne på den ene og havde stævnet Christen Nielsen Suur sst på den anden side for en rådhus seddel, han på Ålborg rådhus 11/8 sidst forleden forhvervet har, anlangende 4 års husleje han ham sager at skulle være pligtig og derfor at lide tiltale til Ålborg byting, uanseet Hans Keldsen fredag tilforn på fornævnte rådhus har saget og beskyldt Christen Nielsen Suur for en arvelod, ham på sin hustrus vegne, Karen Pedersdatter, arveligen og med rette er tilfalden efter hendes salig bror, Peder Pedersen Suur, som Christen Nielsen Suur har været værge for og endnu har hos sig aldeles uforklaret og ham forholder: så og efterdi samme rådhus seddel indeholder, Christen Suur at være forlovet til Ålborg byting at tiltale Hans Keldsen for samme 4 års husleje, om tvistes, og ikke bevises nogen dom derom siden til bytinget at være udgangen, finder vi denne sag til Ålborg byting at komme, og derom ved dom at ordeles, som det sig bør, og efterdi borgmestre og råds dom ikke lyder ydermere, indtil sagen for dem igen blev indkaldt, så hvem den dom videre på skader, indkalder sig den for borgmestre og råd, og da gå om hvis ret er.

(299)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jacob Vognsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Madsen i Østrup, Peder Lauridsen i Nørgård, Yde Nielsen i Brødslev med flere på den anden side for et vidne, de til Hvetbo herreds ting 7/10 1615 vidnet har, at det er dem vitterligt, Jens Madsen i 22 år, somme mere og en part mindre, at det stykke eng sønden under Brødslev mark har været brugt til Hovgård og Nørgård, dog de ikke har vidnet, at det er Hovgårds og Nørgårds rette grund: så og efterdi Jens Madsen og hans medbrødre i det første vidne alene har vidnet, samme eng at have været brugt til Hovgård og Nørgård, og ikke forklaret, om det havde været brugt dertil roligt og uden kære eller ikke, men en del fornævnte vidnesbyrd siden har båret kundskab, det de ikke har hørt, at der havde været trætte om fornævnte eng, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme første vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(301)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund med en opsættelse her af landsting 15/7, lydende ham da at have stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en dom han 18/7 sidst forleden til Børglum herreds ting dømt har, og ved samme sin dom frafunden Palle Rodsteen fylding på sandemændende i Børglum herred, hvilke Palle Rodsteen formener sig at skulle bevise lovligen at have opkrævet efter loven og recessen, og taget sig årsag til samme sin dom at en, ved navn Tord Madsen i Barkholt, at være stævnet til samme sandemænds opkrævelse, endog Tord Madsen ikke skal findes at være nogen jordejer eller lodsejer: så og efterdi af Palle Rodsteens egen varsels seddel, i dommen inddragen, forfares, ham at have ladet give de to mænd, i Barkholt boende, varsel for samme sandemænds gang, og den tredje, ved navn Tord Madsen, udelukket og ikke dertil stævnet eller kaldt, og fogden fordi ikke vidste at stede ham fylding på sandemænd, da ved vi efter sådan lejlighed ikke hans ulempe deri at kende eller den hans dom at imod sige.

(303)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund med en opsættelse her af landstinget 15/7 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Tomas Jensen i ---- for han for nogen tid siden til Sæbygårds birketing, Børglum herreds ting og Viborg landsting skal have benægtet, at han ikke havde nogen af Palle Rodsteens breve i hans værge, og det ved sin højeste ed og salighed med

oprakt finger, og Palle Rodsteen skal dog siden med lovlig vidnesbyrd ham overbevist anderledes, da formener Palle Rodsteen, at hans benægtelse bør usandfærdig at være, og Tomas Jensen at straffes på hans fingre, som en meneder og løgner: så og efterdi samme landstings domme på begge sider, nu hid stævnet er, ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere nogen magt at have, og efterdi Laurids Tomasen og Christen Villumsen udførlig har vidnet, dem 20/6 1619 i Tomas Jensens hus at have seet nogen breve og delsvidner, som var forhvervet på Palle Rodsteens vegne, og deri specificeret og forklaret, hvorpå en del samme brev lyder, med videre deres vidne om formelder, som forskrevet står, hvilke deres vidne her til landstinget er ved magt kendt, og ikke Tomas Jensen beviser sig samme breve ---- siden den tid at have leveret til Palle Rodsteen eller hans fuldmægtig, ej heller deri den ---- på hvis breve leveret er, findes antegnet, og han dog 11/9 derefter har benægtet, at han havde ingen af den gode mand Palle Rodsteens breve i sin værge videre end hvis, han leveret fra sig, efter reversals indhold, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hans benægtelse så sandfærdig, at den bør nogen magt at have.

(307)

** var skikket Christen Madsen, borger og indvåner i Sæby, på den ene og havde stævnet velb Stygge Høg til Vang på den anden side for en uendelig dom, han lader sig på beråbe til Viborg landsting nogen tid forleden skal have ladet forhverve på en dom og en dele, han tilforn til Sæby rådhus og byting over Christen Madsen skal have ladet forhverve for halvanden tønde fisk jordskyld, han skulle reste med til Stygge Høg af den ejendom, han påboer, og ikke Christen Madsen formener sig nogen varsel at være givet for samme uendelige dom, og formener fordi samme dom bør magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi af Christen Madsens egne tingsvidner, han nu i rette lagt har, melder ham at have tilbudt halvanden tønde fisk, som var efterstående jordskyld af den ejendom, han påboer, så deraf forfares samme fisk ikke til rette tider at være ydet eller tilbudt, men dermed at have resteret, og borgmestre og råd fordi har tildømt ham derfor at være i Stygge Høgs minde eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme, og efterdi bemeldte delsbrev ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(310)

** var skikket velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, så og Niels Christensen, ridefoged der sst, og gav til kende, det hr Christen Simonsen i Understed til dette landsting dem skal have ladet stævne for en sigtelse, Laurids Pedersen på Læsø ham her til landstinget skulle have sigtet for barnefar at være, og bød dem imod hr Christen Simonsen i al rette og fremlagde tingsvidne af Børglum herreds ting 15/8 sidst forleden i sin indhold hr Christen Simonsen da der at have ladet læse samme stævning, hvormed han dem til dette landsting har ladet kalde. så var hr Christen Simonsen her til stede og sagde sig, samme stævning ikke at have eller den at ville fremlægge, hvortil Anders Friis svarede og formente, det han burde at igen give dem kost og tæring: da efterdi med tingsvidne bevises, hr Christen Simonsen samme stævning at have ladet læse og dermed til dette landsting stævnet og kaldt, hvorefter Anders Friis såvel som Niels Christensen er mødt, og ikke han den ville i rette lægge, dermed at give dem sag, da finder vi efter sådan lejlighed Anders Friis og Niels Christensen for den stævning kvit at være, og hr Christen Simonsen at igen give dem hvis billig kost og tæring, de på den rejse frem og tilbage har anvendt.

(311)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Peder Andersen ridefoged på den ene og havde stævnet Poul Kock og Laurids Kock på den anden side, for de til Sæby byting 19/7, 26/7 og 16/8 skal have ladet ham hans tjener Peder Andersen fordele for adskillige sager, som Peder Munk formener, Poul Kock skal have ladet ---- med ham, og dermed ville forspilde ham hans lovlige sager, som han formente sig at have med Poul Kock, for ulovlig skovhugst, han skal have hugget: så og efterdi med delsbrev bevises, den ene varsels mand, Christen Offersen, at have været delt og lovforvunden og i så måder umyndig, da han og hans medbror hjemlet varsel for fornævnte tre deler, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme tre delsbreve, efter fornævnte varsel udgangen er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(312)

** var skikket velb Mogens Kås til Lyngholm med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Hans Tomasen, fordum ridefoged til Vestervig kloster, for en hjemmel han har gjort til Hassing herreds ting 15/7 1619, hvilke hjemmel Mogens Kås formener ham på hans ejendom til hinder eller skade gjort er og bør derfor magtesløs at være, og i samme hjemmel hjemlet Christen Jensen i Hvidbjerg mølle brugelighed over Hvidbjerg å, Bested sogn og over Hvidbjerg sogn: så og efterdi det befindes Hans Hansen med samme hjemmels vidne tilforn at være hid stævnet, og sagen fast over seks uger er opsat, og ikke han den nu har fremlagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme hjemmels vidne ingen magt at have.

(314)

** var skikket velb Iver Lykke til Eskær hans visse bud Niels Basse på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Holstebro på den anden side for et husfred, han har gjort 12/4 1619 i øster Grønning til en af hans tjenere, ved navn Anders Lauridsen, og er han husfred oversvoret efter klage og vidners indhold til Nørherreds ting 1/7, og ikke han har rettet for sig inden seks ugers dag, eller stævnet eller kaldt i sagen i nogen måder, mener Christen Nielsen derfor at fare som andre fredløse mænd: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, Christen Nielsen efter recessen er funden at fare som andre fredløse mænd, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til herredsting og landsting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Christen Nielsen har haft noksom respit samme dom at have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Iver Lykke har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Christen Nielsen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse, Christen Jensen efter recessen at fare som andre fredløse mænd.

(316)

** var skikket hr Christen Simonsen, præst til Understed og Karup sogne, på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han til Børglum herreds ting 15/8 sidst forleden over ham til fornævnte ting dømt har, og deri ham at have tildømt hr Christen at edle og give lov for Mette Nielsdatter, han skulle have lokket og

beligget, eftersom en, ved navn Laurids Jensen i Vestersogn på Læsø, ham til landstinget på hendes vegne skal have sigtet ham for hendes barnefar at være, uanseet det ikke var hendes rette født værge, men hendes ældste bror, som endnu lever og findes vederhæftig, at være hendes rette født lovværge efter loven: så og efterdi fornævnte herredsfoged har tildømt hr Christen ottende dagen derefter sin lov at edle og ikke undt ham respit, det han kunne sine lovsmænd om fordre, og for den at fulddrive lovlig lade stævne og kalde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at følge men magtesløs at være.

(317)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Peder Andersen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Poul Kock og Otte Tomasen, byfoged og skriver til Sæby byting, på den anden side, for de nogen tid forleden skal have forholdt ham nogen syn og vidne genparter til hvis syn og vidner, til Sæby byting er udstedt, angældende hans skove, som han formener, hvorover han har været forårsaget dem til fornævnte byting og af fornævnte foged og skriver at lade æske, menende byfoged og byskriver uret at have gjort og bør derfor at stande til rette, som vedbør, efter loven: så og efterdi med tingsvidne bevises fornævnte tingsvidne, Peder Andersen til Sæby byting, som de forhvervet er, efter landstings dom er udgangen, at være tilbudt, Peder Andersen ikke heller ved ed ville benægte, det han jo samme vidne har bekommet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Poul Kock og Otte Tomasens ulempe deri at være.

(319)

** var skikket Niels Christensen Bødker, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Laurids Jensen i Vittrup på den anden side, for han har ladet ham fordele til Ålborg byting 1/7 sagende ham for 19 daler og en tønde humle, som han skulle reste på to hans breve, som samme hans delsbrev i sig selv lyder og udviser, på hvilke hans udgivne håndskrifter, som Laurids Jensen har af Niels Bødker, formenes at skal være afbetalt ---- og penge 18 daler, som han med sin rigtige regnskabsbog klarligen kan bevise: så og efterdi Niels Christensens breve, nu fremlagt er, formelder på 25 daler, to tønder humle, han Laurids Jensen skulle pligtig være, og intet på dem findes afskrevet, men Niels Christensen i rette lægger sin regnskabsbog på hvis, Laurids Jensen af ham bekommet har, som han beretter på samme gæld at være betalt, og Laurids Jensen dog har ladet ham for 19 daler rest af samme breve fordele, og i så måder vedgår, en del gælden at være betalt, dog ikke bevises nogen rigtig afregning imellem dem at være gjort, hvor meget han ham med rette pligtig er, og Niels Christensen dog er derfor delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Niels Christensen af denne dele kvit at være, og til hans værneting at ordeles, hvor meget han Laurids Jensen pligtig bliver, som ret er.

(321)

** var skikket Niels Christensen Bødker, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Laurids Jensen i Uttrup på den anden side, for han til Ålborg byting har ladet ham på hans søsters, Maren Jensdatters vegne fordele for 12 daler, som Niels Bødker skulle være hans søster skyldig, endog Niels Christensen Bødker formener, at hans søster derpå har fanget 2 nye såer og lånt af ham tinfade og tintallerken til sin datters bryllup og hos sig beholder på samme gæld, menende sig uret delt at være, og fordi samme dele magtesløs at være: så og efterdi nu fremlægges Niels Christensens beseglet brev på 12 daler, han Christen Nielsen er skyldig bleven, og ingen kvittants derimod fremlægges eller på brevene findes afskrevet, Gert Gregersen på Laurids Jensens vegne ej heller vil

tilstå noget deraf betalt at være, og han fordi for samme penge er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Niels Christensen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(322)

** var skikket mester Otte Christensen, skolemester i Viborg, hans visse bud Søren i Bysted på den ene og havde stævnet Jens Olufsen i Vium på den anden side for en klage, som han til Harre herreds ting 20/7 sidst forleden over hans tjener, Søren Jensen i Bysted, da skal have klaget, anlangende at han skal have reven 15 breve i sønder for ham 16/6 sidst forleden i Laurids Nielsens hus i Vium, uden hans vilje og minde, og derover skal være frarykket sin ret: så og efterdi Jens Olufsens klage bemelder, det Søren Jensen samme hans breve i mange adskillige personers nærværelse skal have sønder revet, og dog ikke med nogen vidnesbyrd i det ringeste bevises, sådant at være sket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hans ubeviste klage så nøjagtig, at den bør nogen magt at have.

(323)

** var skikket Palle Madsen i Hvol med en opsættelse her af landstinget 1/8 sidst forleden. lydende ham da at have stævnet Peder Lauridsen på Bjerget, Anders Axelsen i Lund og deres medbrødre for et bænkebrev og stuebrev, som de udgivet har efter nogen ord, Palle Madsen skal have haft i hr Anders Pedersens stue i Kærup for hr Anders Pedersen og hans hustru Kirsten Christensdatter, anlangende en kvinde, ved navn Anne Nielsdatter, som havde været i hans hus, og efterdi hun ikke havde sengeklæder, da han at have ladet hende ligge i seng hos sig og sin kone, da Peder Gregersen at have kommet og ligget hos hende og da at have brugt sin utugt med hende, hvilke ord han hårdelig benægter ved sin højeste helgens ed, han aldrig har haft i nogen måder, formener samme bænkebrev og stuebrev bør magtesløs at være: så og efterdi Palle Madsen ikke slige ord ville være bestendig, som fornævnte brev om bemelder, ham at skulle have haft, han ikke heller dem for tingsdom har indganget eller fra sig med sin brev og segl bebrevet, men nu her i dag højligen benægter, som forskrevet stander, samme deres kundskab ikke heller til tinge er vidnet, eller lovlig varsel for givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres brev så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(325)

** var skikket Jens Caspersen Lindsen i Viborg hans visse bud Casper Christensen på den ene og havde stævnet Anne Christensdatter, tjenende på Ørslevkloster, på den anden side, for at hun for en kort tid siden, eftersom ham er til vidende vorden, skulle have ladet ham der til Ørslev birketing fordele, uanseet han formener, hun med ingen billighed eller sandfærdighed det ikke skulle ham overbevise med brev og segl eller nogen sandfærdig kundskab, ham at være hende nogen gæld eller gældssag skyldig: så og efterdi ikke med brev eller segl eller anden nøjagtig kundskab bevises, Jens Lindsen sådan gæld at være Anne Christensdatter skyldig, og han dog derfor er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Jens Lindsen af denne dele kvit at være.

(326)

** Niels Krag til Agerkrog, landsdommer i Nørjylland, og Peder Bertelsen, landstingshører sst, gør vitterligt, at 26/8 1620 på Viborg landsting var skikket velb Falk Gøye til Skærsø hans visse bud

Niels Basse i Nandrup med en opsættelse her af landstinget 29/7 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Søren Poulsen, Niels Jensen med flere i sønder Skjoldborg for en synsvidne, de til Hundborg herreds ting 12/7 1619 afhjemlet, i sin mening at de var i Skjoldborg, der så de to agerender, som ligger til Peder Nielsens gård i Skjoldborg, og for øster ende ligger et stort grønt rump og var blandet noget møg i, og østen for samme rump der var gjort en ny kast, og derved er en gammel dige, som nylig er kastet, hvilke vidner han formener af had og avind at være vidnet: så og efterdi fornævnte synsvidne, 12/7 udgangen, ikke med synsvidne, som her nu er i rette lagt, stemmer overens, men nogen ord af hovedmeningen i genparten udelukket, som i hovedvidnet findes indført, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, og efterdi Poul Nielsen og hans medbrødre udtrykkeligen har hjemlet, at det de har seet en, som kastet møg og dige, og hvor længe der imellem var, og intet derimod fremlægges, ikke så at være, hvorefter samme klage er udstedt, og ikke Niels Basse ved lovlig syn eller andre vidnesbyrd beviser, samme gerning inden for lovens hævd dem at være gjort, Jesper Nielsen selv til tinge, da han vedkendelsen gjort har, det ikke heller har bevist eller påskudt, da ved vi efter sådan tilgang ikke imod samme dom, vidne eller klage at sige, men Jesper Nielsens ubeviste vedkendelse derimod ingen magt at have, i lige måde efterdi samme to herredstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen for fogden igen bliver indkaldt, da hvem videre påskader, indstævner sig dem for fogden igen og der gå om hvis ret er.

(329)

** var skikket Mads Pedersen i Havris på den ene og havde stævnet Christen Olufsen i Løvel, Jens Rolandsen i Vridsted med flere på den anden side for nogen vidner, de til Fjends herreds ting tirsdag næst for jul sidst forleden vidnet har, anlangende nogen sønderrevne og kasserede breve, som Mads Pedersen skulle have antvortet Oluf Pedersen i Vridsted, hvilke vidner han formener ikke så lovlig eller sandfærdig at være vidnet, at den bør nogen magt at have, synderlig efterdi Jens Rolandsen at have vidnet efter sin hustrus far Oluf Pedersens ord, og Peder Olufsen med sin far at have vidnet, og ikke heller deres vidner kommer overens: så og efterdi nu fremlægges tingsvidne, det Niels Pedersen i Grove, som tilmodes samme breve for Mads Pedersen at skal have skrevet, om han det ville benægte og han der ikke er fremkommen, det enten at bejae eller fragå, som kunne være sagen til forklaring, hvilke tingsvidne så og Niels Pedersen ikke er stævnet eller kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke i samme sag at dømme, førend fornævnte tingsvidne og Niels Pedersen og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom hvis ret.

(331)

** var skikket Simon Eriksen i Torp på den ene og havde stævnet Niels Christensen i Ramsing på den anden side for en klage vidne, han til Rødding herreds ting 8/5 sidst forleden på ham klaget har, at Simon Eriksen skal have brudt hans jeder ned, som han har sat for hans rugager, og skal have været på hans rug med ploven, dog Simon Eriksen det hårdelig benægter ved sin saligheds aldrig at have gjort: så og efterdi det befindes fornævnte to vidnesbyrd at være vildig, den ene hans hjon og hjorddreng, som samme vidne ham til vilje vidnet har, David Mortensen og har vidnet efter Niels Christensens ord, og ikke efter hans vitterlighed, synsmænd og alene har hjemlet dem at have seet samme træ ligget på rugen, og ikke hjemlet nogen skade på fornævnte rug at være gjort, så Niels Christensens klage ikke nøjagtigen bevises, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme klage vidne, syn og dele, derefter drevet er, så nøjagtig at de bør nogen magt at have, og efterdi Lauge Jensen siger sig ingen videre deler på Simon Eriksen at have, da dersom han har nogen, bør de ingen magt at have.

(334)

** var skikket Christen Lindsen i Skaber mølle på den ene og havde stævnet doktor Peder Iversen, kannik i Viborg, på den anden side, for han til Vorde birketing nogen tid siden har ladet ham fordele for 14 bygskæpper og 2 skæpper mel, så og for 3 fjerdinger ål, hvilke dele Christen Lindsen formener ulovlig og uret at være, efterdi bemeldte mel skal være betalt, og Christen Lindsen at skal være delt bleven, førend hans rette årsdag var ude, som med kvittants skulle være at bevise, og derhos gav doktor Peder Iversen til kende, at Christen Lindsen hovedposten i samme dele, som er mølleskylden, har betalt, hvorfor han denne dele vil afstå og på ny samme 3 fjerdinger ål af ham fordre: da efter sådan lejlighed bør denne dele ikke at komme Christen Lindsen til nogen forhindring, men magtesløs at være.

** var skikket Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen, slotsskriver der sst, med to opsættelser her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet salig afgangne Gunde Skrivers arvinger, Christen Gundesen på sin egen, Simon Jespersen på sin hustru Maren Gundesdatters vegne, samt Christen Hegelunds børn, Mikkel Christensen, Morten Christensen og Søren Christensen, så og Maren Christensdatter med deres lovværger, i lige måde Christen Hegelund for sin egen person såvel som på hans fornævnte børns vegne, alle sammen medarvinger efter salig afgangne Gunde Skriver, formedelst de til Viborg byting 15/11 sidst forleden er tildømt at lide æskning for hvis skyld, afgangne Gunde Skriver af Vintmølle har oppebåret: da efter begge parternes bevilling blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget, som lov og ret kan findes.

(335)

** var stævnet Christen Sørensen Hegelund, borgmester i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Madsen Skriver, rådmand sst, for en hans ager, liggende i Viborg nørre mark, som han har sig vedkendt og ville sig tilholde efter en gammel skøde, lydende på to agre, som han skal have bekommet af sin hustrus bror Peder Bertelsen, uanseet at Jens Madsen ikke skal kan lovlig bevise, at samme agre har ham efterfulgt: da efterdi det befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og Jens Madsen da er mødt og på skudt vidnesbyrd, hvormed han vil bevise, samme ejendom, om tvistes, ham at have efterfulgt, så sagen derfor til i dag, som er seks uger, er bleven opsat, og ikke Jens Madsen Skriver eller nogen på hans vegne nu er mødt nogen gensigelse herimod at gøre eller ham lovlig at undskylde, da finder vi efter sådan lejlighed samme vedkendelse vidne og dom magtesløs at være.

(336)

9/9 1620.

** var skikket Rasmus Jensen i vester Torup og Hieronimus Madsen, som boer i Ålborg, på deres hustruers mor Dorte Jensdatter hendes vegne på den ene og havde stævnet Peder Poulsen og Karen Nielsdatter i Ålborg på den anden side for et vidne, de 15/5 sidst forleden til Ålborg byting vidnet har, at lucie aften 1611 der de så de troldkvinder var forsamlet indtil Maren Kneps, som siden blev brændt, at de da så Dorte Jensdatter inde hos dem i Maren Kneps hus, og havde fanden imellem dem og brugte deres spøgeri, hvilken deres vidne, de formener, Peder Poulsen og Karen Nielsdatter Dorte Jensdatter usanddrueligen at have på vidnet, og samme deres vidne bør ingen magt at have og

ikke komme Dorte Jensdatter til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi Peder Poulsen udtrykkeligen har vidnet, ham at have seet Dorte Jensdatter samme lucie nat at have med været i Maren Kneps hus og brugt sådan trolddom og spøgeri, som hans vidne om formelder, så han gørligen kunne kende hende, dog han ikke derom tilforn navnlig har båret kundskab, af årsag han ikke derom var stævnet eller adspurgt, men nu udførligen vidner hvis han ---- seet har, og derfor til tinge Dorte Jensdatter sigtet og beskyldt, hvilke hans vidne og sigtelse han i lige måde her for retten med højeste formaning har været bestendig, samme hans vidne og med Karen Nielsdatters kundskab i alle måder bestyrkes og overens kommer, som hun og nu med højeste ed har været gestendig, Apelone Sørensdatter til Ålborg byting såvel som her i dag ved sin ære har sigtet Dorte Jensdatter, at hun med hendes medfølgere har hendes datter med deres trolddoms kunst forgjort, mester David Jensen og Kirsten Christensdatter deres kundskab om fornævnte esk og spøgeri og med Maren Hansdatters vidne befæstes og overens kommer, så det ene med det andet bestyrkes og over alt med Dorte Jensdatters egen hånd og skrift, som hun selv vedgår at have skrevet, bevises hende at have lovet mester Davids hustru ondt, som hende efter sådan hendes løfte vederfaret er, hvorfor han hende og til tinge og her for retten har sigtet, som for er rørt, og intet derimod fremlægges, hvormed bevises kunne, hende i nogen år sig ærligen at have skikket, men mere gøres bevisligt, siden Maren Kneps med flere er heden rettet, et ondt rygte for trolddom at have påhængt, hvilke rygte vidner hendes egen svoger Hieronimus Madsen en del selv forhvervet har, så og i lige måder stadfæstes med adskillige misdæderes bekendelser, som endnu stander ved fuldmagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og sigtelser og ---- , nu hid stævnet er, at sige, og efterdi loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter, alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i byen hos Dorte Jensdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet, hende for trolddoms sag enten at skære eller skylde, og de efter fornævnte dokumenter, som nu er ved magt kendt, har hende ved deres ed kirkenævn oversvoret, kunne vi efter sådanne circumstantser ikke finde nogen årsag dem for samme deres ed og tov at fælde.

(352)

(fortsat fra ikke bevaret blad) Gunde Jespersen i Agersted, Poul Nielsen på Langheden med flere for en vidne, de til Vorgårds birketing 2/6 nu sidst forleden vidnet har, anlangende den eng og jord, som ligger østen og sønden hestehaven og norden for Lindet skov, som om trættes, og det skulle være opbrudt til Lindeskrog, og ikke været ganget nogen leje deraf til Lindet, endog fornævnte agerjord og eng skal høre og ligge til hans gård Lindet, som med jomfru Ingeborg Billes fæstebrev noksom er at bevise (uafsluttet)

(353)

** var skikket velb Jørgen Brahe til Hvedholm, KM befalingsmand på Hagenskov, hans visse bud Christen Munk i Gettrup på den ene og havde stævnet Anders Jensen, foged på Vrå, og Anders Christensen i Lindet på den anden side for en uendelig landstings dom, de her til landstinget 17/6 forhvervet har, anlangende en vidne, som de havde i rette stævnet, som Laurids Andersen og Tomas Andersen med deres medbrødre vidnesmænd til Hvetbo herreds ting vidnet har, anlangende Lindeskrog ejendom, og samme vidne er bleven vedersagt, af den årsag den ikke blev i rette lagt, menende efter slig lejlighed samme dom efter for berørte lejlighed bør magtesløs at være, efterdi den ikke lyder ydermere, indtil samme vidner i rette lægges: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt

at have, og efterdi Laurids Andersen og hans medbrødre har vidnet samme ejendom, om træltes, at være brugt til Lindeskrog og at være Lindeskrogs rette grund og ejendom, hvilket Jesper Gundesen og hans medfølgere og stadfæster, samme ejendom til Lindeskrog at være brugt, og ingen leje eller minde deraf til Lindet eller andetsteds at være givet, og samme vidner med Jørgen Brahes underskrevne vedkendelse hjemmel på hans lod og afkald ---- bestyrkes, og Christen Nielsen og hans medbrødre derimod har vidnet, en del samme ejendom at have været brugt til Lindet, og de i Lindeskrog at have haft det i minde og givet leje til Lindet af samme jord, når de det har brugt, som deres vidne om bemelder, hvilke vidne og med jomfru Ingeborg Billes udgivne fæste og hjemmels brev bestyrkes, samme ejendom Anders Christensen til Lindet at være forundt og hjemlet, så fornævnte vidner i så måder er imod hverandre og på begge sider med fornævnte adelspersoners kundskaber bestyrkes, over hvilke vi ikke findes dommere at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme vidner, hid kaldt er, at dømme, førend hovedsagen for sin tilbørlig dommer bliver ordelt, som det sig bør.

(361)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Grinderslev kloster hendes visse bud Hermand Madsen, foged på Rugtved, på den ene og havde stævnet Christen Christensen i Oddegård, Jens Pedersen i Sinderup på den anden side for nogen kvittantser, urigtig som hun formener, de af Christen Poulsen i Momtoft siger dem at skal være given, anlangende nogen landgilde penning, som fornævnte mænd hende pligtig var for de åringer, efter fru Ingeborg Skeel var ved døden afgangen, uanseet det Christen Poulsen ingen fuldmagt har, noget af godsets landgilde at oppebære: så og efterdi Hermand Madsen ikke benægter, det Christen Poulsen jo var i salig fru Ingeborg Skeels tjeneste, førend hun døde, såvel som siden i arvingers bestilling, medens han levet, og han samme kvittants på fornævnte landgilde, han annammet har, har udgivet og med egen hånd underskrevet, og intet derimod fremlægges, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kvittantser at sige eller magtesløs dømme.

(362)

** var skikket Christen Sørensen i Navtrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Tomasen, i Dalgård tjenende, og Jesper Nielsen sst for vidne, de 13/7 sidst forleden med Maren Andersdatter i Dalgård vidnet har, anlangende blandt andet at de skulle have hos været i en eng, kaldes Kringeleng, og der hørt, at Karen Olufsdatter skulle have sagt til Maren Andersdatter, at hun skulle have taget hr Peders vædder i Navtrup hvarre, hvilke deres vidne hun højligen benægter sig ikke til Maren Andersdatter sådanne ord at have sagt: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om hvis ord, Karen Olufsdatter til Maren Andersdatter skulle have haft, hvilke hun ikke er bestendig, eller for ting og dom har indgået, og da straks tingsvidne efter taget, men dem højligen her i dag har benægtet og Maren Andersdatter erklæret, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(364)

** var skikket Jens Nielsen Snedker i Sindal og Christen Nielsen i nør Bindslev deres fuldmægtig Niels Tomasen, byfoged på Skagen, på den ene og havde stævnet Sirianus Gros, buntmager og indvåner i Køge, på den anden side, for han har angivet vrang beretning for dem, at der ikke skulle være andet ej heller mere, der de kunne arve efter en ung pige, deres søsterdatter, ved navn Maren Christensdatter, som døde i Køge, end noget ringe boskab og klæder for 40 daler, og ikke heller der

skulle have været hus og gård, dog formenes at skal nu befindes, at Sirianus Buntmager selv besidder og boer i samme hus og ejendom, som Maren Carstensdatter arvede efter hendes forældre, hendes far, ved navn Carsten Giulich og mor, ved navn Else Nielsdatter: så og efterdi nu fremlægges købebrev, det samme arv Sirianus Gros solgt er 23/8 1619, førend han anden dagen efter, samme afkald til tinge af Jens Nielsen og Christen Nielsen gjort er, så samme afkald dermed bestyrkes, og ikke samme købebrev ej heller de mænd, der med forseglet og underskrevet har, findes lovlig stævnet og kaldt at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme afkald at dømme, førend samme købebrev og de, der med forseglet har, og lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis lov og ret er.

(366)

** var skikket Mads Svendsen i Gerup, Eske Jensen i Elsted og Niels Madsen i Sundby med en opsættelse her af landstinget 29/7, lydende dem da at have stævnet Christen Pedersen, foged på Rugtved, Hieronimus Madsen, der sst, og deres medbrødre for et vidne, de lader dem af berømme, de skulle have vidnet efter en stuebrev, som tilforn har været stævnet her til landstinget, at de hos og til stede var i fruerstuen 7/11 1619 og da hørte det Niels Madsen i Indstrup i Thy berettet og angav for salig fru Dorte Krabbe, det Laurids Nielsen af sønden, som har sted Jacob Grams gård, han ikke var god for at holde samme gård ved magt med hovedbygning eller i andre måder, ikke heller kunne han udlægge den stedsmål, han havde ---- for samme gård: da efter det befindes fru Dorte Krabbe ikke med hendes lovværge at være stævnet, ved vi ikke i samme sag at dømme, førend hun med hendes lovværge lovlig stævnet og kaldes, og da gå derom hvis ret er.

(368)

23/9 1620.

** var skikket Karen Pedersdatter Suurs i Ålborg på sin husbond Hans Keldsen, borger der sst, hans vegne på den ene og havde stævnet Laurids Nielsen Ås, borger der sst, på den anden side for en dom, han lader sig af berømme, han til Ålborg rådhus for nogen tid forleden skulle have forhvervet over Hans Keldsens hustrubror, Poul Suur, for nogen gæld, han efter Laurids Nielsens egen beretning skulle være ham pligtig, og herhos fremlagde Laurids Nielsen et delsbrev af Ålborg byting 9/11 1605, som indeholder ham at have ladet fordele for hovedgæld Poul Pedersen Suur, salig Peder Suur, fordum borger der sst, hans søn, sagende ham for 177 daler, som han var ham pligtig for noget korn, han havde fravendt ham i Amsterdam i Holland: så og efterdi det befindes Poul Suur til byting og landsting for samme gæld at være delt bleven, og ingen fuldmagt Karen Suurs fremlægger, hende eller hendes husbond af ham at være myndig gjort på samme dele at tale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke efter denne stævning på samme dele at dømme.

(370)

** var skikket Peder Wandel, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen, ---- Mikkelsen og Laurids Mikkelsen, sandemænd i Hals birk, på den anden side, for de har ham vold oversvoren 1/9, og den fjerde sandemand der sst har ham kvit svoren, anlangende to tingsvidner, som Peder Wandel skulle derhos skriftlig have bekommet, som ham selv tilkom, og han skriften dem straks betalte, men over en løgnagtig klage har de tre sandemænd dem vold oversvoren, og den fjerde sandemand ham kvit svoren, hvorfor Peder Wandel mener, at de uret har svoren og bør fældet at være, og den fjerde sandemands ed bør ved magt at blive: så og efterdi varselsmændene for

fornævnte 3 sandemænd deres ed ikke nøjagtig deres varsel har forklaret eller afhjemlet, samme deres tov ikke heller findes fuldkommen eller gøres bevisligt, den fjerde sandemand Jens Jensen sin lovlig skudsmål at have ladet gøre samme dag, de første tre tovet har, som loven ham tilholder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres sandemænds ed så noksom eller lovlig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(371)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand over Ørum slots len, hans visse bud Søren Madsen, ridefoged til Ørum, på den ene og havde stævnet Jens Vilsen i Revsgård, Niels Madsen i Revs bisgård og deres medbrødre 12 mænd af Hurup kirkesogn på den anden side for en ed og tov, som de til Revs herreds ting 2/9 nu sidst forleden over Christen Christensen Munk i Revs svoret og gjort har, eftersom tingsvidne om formelder, da efterdi Christen Christensen findes tilforn at være beråbt for trolddom, og han det ikke benægtet har, og ikke heller ham at have benægtet de vidner, som ham på vidnet er, formener samme deres ed og tov jo bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af fornævnte vidnesbyrd, nu fremlagt er, forfares og bevises, Christen Christensen Munk at have lovet folk ondt, og det dem derefter, en part på deres helbred og en del på deres kvæg og fæmon at have hændt og vederfaret, Tøger Vilsen, Hans Nielsen og Christen Lauridsen og nu her i dag for retten ham har sigtet og beskyldt for en vitterlig troldmand, det han dem med hans trolddoms kunst sådanne skader har tilføjet, som for er rørt, og intet han derimod fremlægger, hvormed han kan bevise sig ærligen at have skikket og forholdt, men fast mere gøres bevisligt ham i 18 år og mere et ondt rygte for trolddom at have påhængt, så folk for sådan hans onde bedrift har været frygtagtige, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sognen hos Christen Munk boende er og bedst hans lejlighed ved, har været opkrævet ham for trolddoms sag, enten at skære eller skylde, så de ved deres ed har ham kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(377)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans visse bud Bertel Christensen i ---- og velb Hans Pors til Nørgård på sine egne vegne på den ene og havde stævnet Poul Tøgersen i Volling på den anden side for en uendelig landstings dom, han 26/8 sidst forleden på deres tjenere, Søren Christensen i Fårtoftgård, Espen Lauridsen, tjenende i Klitgård, forhvervet har, deres ære og lempe angældende, for de på Holstebro hestemarked løb bag på Jens Christensen Fredbjerg og slog ham omkuld, hvilke dom de formener nu ikke længere bør magt at have: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidner og syn tvært imod dem hid kaldt er forhvervet ikke findes stævnet og kaldt, ved vi ikke i hovedsagen at dømme, førend de og lovlig stævnes og da gå derom hvis ret er.

(379)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Poul Tøgersen i Volling på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Flade, herredsfoged i Nørherred i Mors, på den anden side for en dom, han har dømt til Nørherreds ting 25/4 nu sidst forleden, hvori han har indsat under krigsretten med Knud Madsen i Bjergby i Mors, at han med sine andre ---- har pludseligen

overfalden hendes tjener, Jens Christensen, nu sidst forganget midfaste marked, hvori Poul Tøgersen på jomfru Johanne Lykkes vegne formener, fornævnte herredsfoged uret at have dømt: så og efterdi det befindes kaptajn Peder ---- underskrevne beretning for fogden har været fremlagt, hvori han giver til kende Knud Madsen at være en udskreven soldat, så der ikke kan til herreds ting i sådan sag på ham at dømme, og herredsfogden fordi efter krigsordinantsen sagen for krigsret har indfunden, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende herredsfogdens ulempe deri at være, eller ved den hans dom at imod sige.

(380)

** var skikket velb fru Margrete Lange til Engelsholm hendes visse bud Christen Tomasen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 26/8, lydende hende da at have stævnet Christen Nielsen i Klostergård, herredsfoged i Hundborg herred, for en dom og hedenfindelse har dømt til fornævnte ting 22/8 sidst forleden, imellem fru Margrete Lange på den ene og velb Christen Høg på den anden side, anlangende Christen Høgs 3 marks bøder efter loven, for han i egen person er har inddragen i en hendes tjenere, Mikkel Ibsen i Kovtrup, hans gård og lade, og der omkastet hans korn og igennem ransaget, uden nogen lovlig hjemmel og tilladelse, som hun formener, eftersom for fogden med tingsvidner bleven bevist og ved endelig landstings dom er bekræftet, og fornævnte herredsfoged har taget sig årsag ikke i sådan sag at kende eller dømme, så og fordi dagen for KM og Danmarks riges ret er indstævnet, vidste han sig ikke at være dommer i den sag, men har funden den sag for sin rette tilbørlige dommer: da efterdi her tilforn ingen uendelig dom findes udgangen, som står ved magt og ustævnet, og ikke Christen Høg eller nogen på hans vegne samme herredstings dom endnu har i rette kaldt eller beskyldt, da finder vi efter sådan lejlighed samme herredstings dom ved magt at blive, indtil hvem videre har i at sige stævner på ny, lovlig kommer her og vil være i rette.

(381)

** var skikket velb Niels Arenfeldt til Knivholt hans visse bud Peder Christensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen på Harken på den anden side for en uendelig herredstings dom, han til Vennebjerg herreds ting 31/7 sidst forleden, samt for en dele han i lige måde til Vennebjerg herreds ting 21/8 sidst forleden efter fornævnte uendelige dom forhvervet har over nogen Niels Arenfeldts tjenere, Mads Nielsen i Flading og Christen Nielsen, anlangende deres afgangne far, og dem efter ham at skulle være Christen Lauridsen hans værge og svare ham til hans fædrene arv, som for 40 år siden skal være forfalden, og ikke han har bevist dem over, at de bør at svare ham noget til samme arv, men Christen Lauridsens mor, Margrete Pedersdatter, at have taget hendes søns fædrene arv med sig, der hendes mand var død: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og efterdi Mads Nielsen og Christen Nielsen findes efter samme uendelige herredstings dom at være delt bleven, finder vi dem af den dele kvit at være.

(382)

** var skikket velb Knud Grubbe til Røgle hans visse bud Clemend Tøgersen i Ingstrup på den ene og havde stævnet Jens Madsen i Østrup, Jens Nielsen i Kettrup, Jens Vendelbo i Brødslev og Mads Sørensen i nør Saltum på den anden side for et vidne, de til Hvetbo herreds ting 12/8 1620 skulle have vidnet, anlangende et stykke eng sønden under Brødslev mark, at samme eng er ret grund til Hovgård og Nørgård i Brødslev, men de har hørt, at der har været trætte om fornævnte eng, og ikke

endeligen har vidnet, hvor længe fornævnte ejendom har hængt i trætte: så og efterdi fornævnte vidne er ejendom angældende, og ingen varsel findes derfor at være givet, bemeldte vidnesbyrd og har lagt deres vidne i tvivl og ikke vidnet endelig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig at være, at den bør nogen magt at have.

(383)

** var skikket Anders Olufsen, borger og sadelmager i Ålborg, på den ene og havde stævnet Søren Christensen, borger sst, på den anden side for et delsvidne, som han beråber sig på, han skal have forhvervet på ham til Ålborg byting nu sidst forleden 8/5 1620, anlangende for et løfte, som han skulle have lovet til Søren Christensen på Peder Jørgensens vegne, som tjente velb Palle Rodsteen til Hørbylund, for 7 sletdaler, hvilke Anders Olufsen mener sig at være sket uret, eftersom Søren Christensen har efterladt den halve gæld: så og efterdi med tingsvidne bevises, Anders Olufsen til Ålborg byting at have sig til forpligtet at betale Søren Christensen samme 7 daler på Peder Jørgensens vegne inden 14 dage derefter, og ikke bevises ham samme sin forpligt at have efterkommet, så han fordi er tiltalt og efter sin egen æres forpligt delt bleven, da vidste vi efter sådan lejlighed Anders Olufsen ikke af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(385)

** var skikket Jens Staffensen i Thisted hans visse bud Staffen Nielsen, borgmester der sst, på den ene og havde stævnet Niels Svenningsen, stadstjener i Ålborg, på den anden side for en dele, Niels Svenningsen lader sig af berømme, han til Ålborg byting skal have ladet forhverve over Jens Staffensen på borgmestre og rådmænd i Ålborg deres vegne, for nogen få kulmiser, Jens Staffensen til sit skibs og huses behov skulle have købt på Ålborg hoved fredag næst for pinsedags marked, Jens Staffensen formener, at dersom han fornævnte køb skulle have gjort, skal det være sket i fri marked, som almindelig plejer at holdes årlig med hjul og kul de to næste dage for pinsedag fri handel for alle med fornævnte varer, og at kul skal være ildingsbrand og ingen købmands vare. så mødte Jørgen Olufsen, borgmester i Ålborg, og afstod samme dele: da efter sådan lejlighed bør den ikke at komme Jens Staffensen til hinder eller skade i nogen måde.

** var skikket Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, på sin egen og borgmestre og råd i Thisted deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Svenningsen i Bisgård, Poul Nielsen i Fuglsang og deres medbrødre 24 mænd for et vidne, de til Han herreds ting 7/5 næst forleden vidnet har, formeldende iblandt andet, at Niels Christensen Oddegård, borger i Ålborg, aldrig har været på Hannæs, enten gående eller kørende, med nogen slags kramvarer eller købmandsskab på landsbyerne og udsolgt eller udhøkeret ved alenmål, vægt eller skæppemål, uanseet borgmestre og råd i Thisted siger sig, med tingsvidne af Hannæs ting at være udgangen, det vil bevise, at Niels Christensen Oddegård har brugt køb og handel med bønderne på Hannæs, og dem tilskikket med pram adskillig købmandsgods i Feggesund, og der igen udskibet korn fra dem, som skal findes at være i Thisted bys frihed, Thisted borgere på deres næring og bjergning til stor skade: så og efterdi det ikke befindes, de mænd, som tilforn om fornævnte Niels Christensens kornkøb, han på Hannæs har gjort, for fornævnte 24 mænds vidne, de nu siden derimod vidnet har, at have fanget nogen varsel, bemeldte 24 mænd ikke heller i de andre deres vidne har vidnet om nogen visse dag, år eller tid, når de sådan håndtering der på Hannæs skulle have haft, eller noksom specificeret hvad gods og varer,

der skulle bleven forhandlet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have.

(389)

** var skikket Jørgen Olufsen, borgmester i Ålborg, Anders Jensen og Anders Skriver, rådmænd der sst, på deres egne og deres medbrødre borgmestre og råds vegne, der sst, med en opsættelse her af landstinget 26/8 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Hillerslev i Thisted for en dom, han til Thisted byting 25/8 sidst forleden dømt har, belangende Niels Christensen Oddegård at han har med hans købmands bedrift og tilføring til Hannæs i Feggesund gjort og brugt imod Thisted bys privilegier og frihed, og han derfor til Thisted byting at lide dele med hørings dele, så formener borgmestre og råd, at med tingsvidne er at bevise, som af Hannæs ting udgangen er, står ved sin fuldmagt, at Niels Christensen Oddegård aldrig har været der på Hannæs, enten gangende eller kørende, med nogen slags kramvarer eller købmandsskab på landsbyerne at udsælge eller udhøkre ved alenmål, vægt eller skæppemål, ej heller købt korn i tøndetal: så og efterdi ikke for Jens Nielsen Hillerslev udførlig er gjort bevislig, det Niels Christensen Oddegård med alen, vægt, skæppe eller anden brug at have handlet eller gjort nogen købmandsskab med bønderne inden Thisted frihed, som kunne heden tydes at være gjort til forprang imod deres privilegier, og byfogden dog har tildømt ham med samme hans købmands bedrift og tilføring til Hannæs i Feggesund at have gjort og brugt imod Thisted bys privilegier og frihed, så og kongelige breve og stadfæstelser, og burde fordi til Thisted byting at lide hørings dele, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme den hans dom så noksom, at den bør nogen magt at have, sammeledes efterdi Jens Hillerslev den anden hans dom alene har funderet på Thisted bys privilegier og frihed, så og imod kongelige breve, det Ålborg borgere og indbyggere ikke må eller bør derimod nogen købmands bedrift at have ind i Thisted bys frihed på landsbyerne, ved vi ikke imod samme hans dom at sige, men den ved magt at blive, i lige måde efterdi ikke nogen bevisning for Jens Nielsen er bleven fremlagt, det Peder Lauridsen og hans medbrødre prammænd nogen gods eller varer med alen eller vægt for dem selv eller andre at have udsolgt til forprang, men alene selv til tinge at have bekendt dem, dem med deres prammænd at have ført købmands gods i Feggesund, og igen annammet hvis dem i betaling leveret, som de af købmænd kunne være til hyret, og fogden dog har tildømt dem at have gjort imod Thisted bys privilegier og kongelige breve og burde derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke den hans dom at følge men magtesløs at være.

(400)

** var skikket velb fru Karen Stygge til Agdrup hendes visse bud Peder Vigelsen, der sst, på den ene og havde stævnet Søren Nielsen i Guldager på den anden side for en dom, han til Vrejlev birketing 18/12 sidst forleden dømt har, imellem Christen Nielsen på Havet på Jens Andersens vegne i Stendal og salig Hans Christensen hustru i Lie og hedes medarvinger, hvori han har tildømt fru Karen Stygge hendes fuldmægtig og tjenere, Christen Nielsen og Jens Andersen fra deres tredje ting, som de med hørings dele havde lovlig tiltale til salig Hans Christensens hustru, Karen Olufsdatter, i Lie og hendes medarvinger for 21 daler, som afgangne Hans Christensen i ---- taget til sig af salig Niels Tyresen, fordum foged på Vrejlev, hans skrin, der han ved døden var afgangen: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi samme birketings dom, 12/4 udgangen, findes på fornævnte uendelige domme, nu er undersagt, at være funderet, bør den i lige måde magtesløs at være, men efterdi Jens Billes underskrevne antegnelse tilholder, Hans Christensen at

skulle annamme hvis inventarium og andet der på gården efter Niels Tyresens findes, og samme underskrevne register, Peder Vigelsen nu i rette lagt har, udtrykkelig formelder, Hans Christensen samme penge på Jens Billes vegne at have annammet, det og med Jens Billes kvittantser bevises, Hans Christensen at have gjort ham rede og regnskab for alt hvis, han på hans vegne har annammet og igen udgivet, inden gården og uden gården, og ikke i Hans Christensens genbrev, ej heller Jens Billes udgivne brev, han Jens Andersen givet har, specificeres eller forklares, Hans Christensen for bemeldte penge ikke at have gjort nogen regnskab, og fogden fordi ikke har vidst at stede tredje ting til Karen Olufsdatter for samme penge, ved vi ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme, i lige måde efterdi fornævnte birketings dom, 24/11 udgangen, nu stævnet er, ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(405)

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, KM befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Poul Baldsersen , ridefoged der sst, på Morten Jensen i Sulsted hans vegne med en opsættelse her af landstinget 28/8 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Jens Mørk i Bjørum for et vidne, han til Kær herreds ting 4/4 sidst forleden forhvervet har, indeholdende Jens Christensen i Vestbjerg har berettet, det han havde antvortet velb Stygge Høg til Vang en gældsbrev på 8 daler, som afgangne Jens Pedersen i Vestbjerg skulle være ham skyldig. så mødte Jens Christensen i Viborg på Stygge Høgs vegne og berettet, at Stygge Høg ---- vidne og dele vil afstå, og på ny tale på samme sag: da efter sådan lejlighed bør samme vidne og dele ikke at komme Morten Jensen til hinder eller skade i nogen måde.

(406)

** var skikket borgmestre og råd i Sæby deres visse bud Anders Sørensen, borger sst, på den ene og havde på deres egne og menige borgere sst deres vegne stævnet Tomas Poulsen i Estrup på den anden side, for han 19/8 til Sæbygårds birketing har stedt og undt første ting med hørings dele til dem af den gode mand Peder Munks fuldmægtig, uanseet Søren Mikkelsen borgmester på deres vegne samtligen har budt sig i rette og begæret at måtte sag give, hvorefter de ville have sig at erklære, og ingen sag er givet, hvilke de mener, Tomas Poulsen uret at have gjort og burde derfor tilbørligen at stå til rette: da efterdi det befindes, alene at være tagen ting og begyndt med lovmål, og dog ingen dele eller anden lovmål derefter udstedt, hvorpå der kunne dømmes, ved vi efter sådan lejlighed ikke efter denne stævning at dømme.

(407)

** var skikket Maren Brus i Sæby hendes visse bud Mikkel Bertelsen på den ene og havde stævnet Poul Kock, byfoged der sst, på den anden side for en dom, han her af landstinget, han sig af lader berøbe at skulle have forhvervet over en vores forrige dom, som hun over Niels Langland og hans medbrødre skal have forhvervet for et vidne, de på en død mand og hende efter rygte og tidende har vidnet, hvilke hans landstings dom hun formener med vrang undervisning og uden lovlig varsel skal være forhvervet, tilmed skal lyde uendelig og derfor bør magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have.

** var skikket velb fru Karen Gyldenstjerne, salig Niels ---- efterleverske hendes visse bud Peder ---- i Hindsels på den ene og havde stævnet Søren Jensen i ---- , herredsfoged i Hillerslev herred, for

to uendelige domme, som han med Mikkel Juel i Skjoldborg på de ---- vegne imod hende dømt har, at hun skulle lide æskning efter gode mænds doms indhold, uanseet at alle fru Karens medarvinger, velb fru Dorte Rud, salig Christen Gyldenstjernes hustru, disligeste Mogens Gyldenstjerne og fru Hilleborg Gyldenstjerne ikke til samme dom har været stævnet og kaldt, formener at herredsfogden ikke havde burdet at dømme i samme sag: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen for herredsfogden igen bliver indkaldt, da hvem samme dom på skader, indstævner sig den for herredsfogden igen, og da gå om hvis lov og ret kan findes.

(408)

** var skikket Peder Mikkelsen i Sæby hans visse bud Mikkel Bertelsen på den ene og havde stævnet Poul Kock, byfoged der sst, på den anden side for en dom, han her af landstinget sig af lader beråbe at skulle have forhvervet over en Tyge Lauridsen, birkefoged til Hals birk, hans dom, som han imellem Poul Kock og ham dømt har, anlangende et anker og tov, hvilke landstings dom han formener med vrang undervisning skal være forhvervet uden al lovlig varsel, tilmed skal lyde uendelig og bør derfor magtesløs at blive, og ikke at komme ham på Tyge Lauridsens vegne til hinder eller skade: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsætter vi til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og da hvis hjemsættelse, i samme sag udgangen er, her at til stede føres.

(409)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Nandrup på den ene og havde stævnet Peder Lauridsen i Vittrup på den anden side for en vidne, han til Sønderherreds ting 21/8 1620 sidst forleden vidnet har, at han var til stede i Anders Poulsens hus i Nykøbing på lørdag siden forleden var ---- uger, da hørte og så han, Christen Eriksen, Oluf Nielsen og Jens Mikkelsen i Nandrup kom ind til Anders Poulsen og sagde, at de havde en landstings stævning på velb jomfru Helvig Kås, som de ville give ham med og fik ham samme stævning i hans hånd, hvilke deres vidne de hårdeligen benægter, at de ikke leveret ham samme stævning: dernæst efter vores underhandling afstod de på begge sider samme sag om fornævnte stævning, så alle hvis vidner, deri af enten parter forhvervet er, skal være kasseret, og som de uudganget var, ingen til hinder eller skade i nogen måder.

(410)

** var skikket hr Christen Simonsen i Understed præstegård på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen Villadsen i Vestersogn på Læsø på den anden side for en sigtelse, han 20/5 sidst forleden her til landsting sigtet har, og da sigtet og beskyldt hr Christen Simonsen for sin brordatter Mette Nielsdatters barnefar, hvilke sigtelse hr Christen Simonsen formener ikke så lovlig og sandfærdig at være sigtet og gjort, at den bør nogen magt at have: så og efterdi Laurids Pedersen her for retten har sigtet og beskyldt hr Christen for hans brordatter Mette Nielsdatters jomfrukrænkelse og barnefar at være, og da kendt sig for hendes rette værge, hvilke og med tingsvidne, at han siden hendes værgemål har sig frasagt, bekræftes, og hvis vidner i sagen, det hid stævnet var, fordi er funden, ikke at forhindre, ej heller befri ham sin lov og værn imod samme sigtelse at edle og give, når hans lovsdag blev ham forelagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme sigtelse at dømme, førend samme lov bliver fuld dreven, som det sig bør, og efterdi Anders Ousen ved tingsvidne har påmindet og forelagt hr Christen sin lovsdag, og ikke ved sin egen dom og forsegling ham den for kendt, kunne vi ikke kende samme tingsvidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have.

(414)

** var skikket Peder Lunov i Hassinggård med en opsættelse her af landstinget 15/7 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Tomasen i Horskærgård for en dom, han til Hindborg herreds ting nogen tid forleden, imellem Peder Lunov og Knud Pedersen i Brøndum, dømt har, anlangende nogen rest og beholdning, som Knud Pedersen på velb Stygge Høgs vegne har oppebåren og ikke gjort regnskab for: så og efterdi for herredsfogden såvel som her er i rette lagt Stygge Høgs forseglet og underskrevne endelige kvittants, hvori han kvitterer Knud Pedersen for indtægt og udgift til denne dag uden al videre maning, regnskab at tiltale efter hans over antvortede regnskabs indhold, og herredsfogden fordi har kvit funden Knud Pedersen for Peder Lunovs tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke mod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(416)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden måneds opsættelse at have stævnet salig afgangne Gunde Skrivers arvinger, Christen Gundesen på sin egne, Simon Jespersen på sin hustru Maren Gundesdatters vegne, samt Christen Hegelunds børn, Mikkel Christensen, Morten Christensen og Søren Christensen så og Maren Christensdatter med deres lovværger, alle medarvinger efter salig Gunde Skriver, formedelst de til Viborg byting 15/11 sidst forleden er tildømt at lide æskning for bondeskyld, afgangne Gunde Skriver af Vintmølle har oppebåret, for en rigtig rådstuebog at levere og for regnskab at gøre for hvis pending, han af de personer har oppebåret, som havde frakøbt sig ikke at skulle være byens kæmnere: så og efterdi for Christen Keldsen har været i rette lagt fornævnte kommissariers dom, hvori Gunde Skriver og Christen Hegelund er tildømt både fornævnte mølleskyld, rådstuebog og regnskab fra sig at levere og forklare, og ikke for ham er bleven bevist, samme deres dom i bemeldte punkter at være efterkommet og fyldest gjort, så han fordi har tildømt Christen Hegelund såvel som bemeldte arvinger at lide æskning, samme hans dom og siden her til landsting er konfirmeret, og fornævnte æskning derefter er udstedt, da ved vi den ikke, så vidt den Christen Hegelund såvel som Christen Gundesen, Simon Skriver på hans hustrus vegne, Mikkel Christensen og Morten Christensen, som ikke nu er mødt, eller nogen med fuldmagt på deres vegne dem at undskylde, endog de lovligen har her til været stævnet og kaldt, og sagen over seks uger været optagen, vedkommer, at imod sige, dog kunne vi ikke kende, at samme æskning bør at komme Søren Christensen og Maren Christensdatter, i den punkt om rådstuebogen til nogen forhindring eller skade, efterdi dem som privatpersoner og ubeedigte ikke sømmer eller bør at have dem med samme rådstuebog at skaffe, og efter for bemeldte lejlighed blev Knud Gyldenstjerne, bemeldte Søren Christensen og Maren Christensdatter, i den punkt om rådstuebogen undtagen, undt samme æskning, så æsket Knud Gyldenstjerne i dag til Viborg landsting af Christen Hegelund så og Gunde Skrivers arvinger, Søren Christensen og Maren Sørensdatter, om rådstuebogen undtaget, som for er rørt, samme rådstuebog at forklare og regnskab i lige måde som til bytinget æsket er.

(431)

21/10 1620.

** var skikket velb fru Margrete Lange til Engelsholm hendes visse bud Christen Tomasen i Søskov med en opsættelse her af landstinget 7/10 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Christen Nielsen i Klostergård, herredsfoged i Hundborg herred, for en dom og hedenfindelse, han har dømt til fornævnte ting 22/5 sidst forleden, imellem fru Margrete Lange på den ene og velb Christen Høg på den anden side, anlangende Christen Høgs 3 marks bøder efter loven, for han i egen person har inddraget i en hendes tjener, Mikkel Ibsen, i Kovtrup hans gård og lade og der omkastet hans korn og igennem ransaget uden nogen lovlig hjemmel: så og efterdi samme to uendelige landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi hovedsagen, for herredsfogden har været indstævnet, angælder Christen Høgs 3 marks bøder for samme sag, hvorover ikke andre findes at være dommere imod KM og Danmarks riges råd, og fogden fordi samme sag for sin tilbørlig dommer har indfunden, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende herredsfogdens ulempe deri at være, eller ved os imod den hans dom at sige.

(433)

** var skikket velb Godske Budde til Rødslet, befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 7/10 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Simonsen i Stade, Niels Markorsen i Holtet med flere for en vidne, de 17/11 1618 til Kær herreds ting vidnet har, indeholdende at det forte, liggende imellem Vadskær og det jord til Plomgård, som det ny bygge nu på stander, skulle have været fællig til omliggende gårde og byer, med hvilke vidner velb Stygge Høg til Vang vil forskaffe Niels Christensen ---- forte på Godske Buddes ejendom til det hus, Godske Budde østen Vadskær på Plomgårds jord har ladet sætte på de åsteder, som aldrig nogen hus tilform været har: så og efterdi Anders Simonsen og hans medbrødre, hver efter sin alder og minde, har vidnet, samme ejendom at have været forte og fælled til bemeldte omliggende byer, og intet derimod fremlægges, hvormed bevises kan, ikke så at være, som deres vidne om bemelder, ikke heller med nogen sandemænds eller ridemænds breve gøres bevislig, noget skel der imellem at skulle være indsvoren, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme, og efterdi fornævnte synsvidne ikke fremlægges, endog sagen fast over 6 uger optagen, finder vi den magtesløs at være, men efterdi samme kast alene igen skal være nederlagt, afstod de på begge sider denne punkt om fornævnte dom.

(435)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Poul Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Hansen, tjenende på Knivholt, og Laurids Christensen, skriverdreng på Knivholt, for en vidne, de til Vennebjerg herreds ting 14/8 nu sidst forleden vidnet har, anlangende at de om fredagen var otte dage tilforn skulle have været på Fuglsang mark og skulle ville tælle hans tjener Bertel Markorsens korn, og Bertel Markorsen skulle have slagen Laurids Skriverdreng med en økse bag på hans lår, hvilke vidne Bertel Markorsen med højeste helgens ed benægtet har: så og efterdi Laurids Christensen har vidnet i sin egen sag om fornævnte slag, Bertel Markorsen ham skulle have slaget, sin egen sigtelse med at bekræfte, Peder Hansens vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, og ikke med lovlig syn eller nøjagtige vidner bestyrkes, det og en part findes efter Bertel Markorsens ord at være vidnet, som han ikke er bestendig men straks benægtet har, Laurids Christensen og befindes at være ---- og ikke til sin lovalder kommen efter loven, så han kunne vidne nogen mand til skade eller nogen lovlig sigtelse gøre, så Peder Hansens kundskab om hvis ord, de

til Bertel Markorsen skulle have haft, om samme korn at tælle, ikke heller kan ansees uden fornævnte to mænds vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(438)

** var skikket velb Niels Arenfeldt til Knivholt hans visse bud Peder Christensen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Sørensen i Reberholt og Niels Nielsen i Kvissel på den anden side for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 25/9 skal have vidnet, indeholdende at de to gange skal have været i Knivholt gård, som skal have været 15/8 og 22/8 sidst forleden, og tilbudt velb Niels Arenfeldt og hans foged, Peder Christensen, om han ville lade nogen komme og tælle Bertel Markorsen i Fuglsang hans kornavl på Fuglsang mark, at han siden kunne tiende deraf efter recessen, hvilke deres vidne Peder Christensen på Niels Arenfeldts vegne formener ikke så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at blive: så og efterdi fornævnte vidnesmænd udførlig har vidnet ved visse dage og tid, når de samme tiendekorn har tilbudt og mundtlig talt med Peder Christensen, hvilke han ikke ved sin ed vil benægte, og intet imod samme vidne fremlægges, hvormed bevises kan, ikke så at være sket, som deres vidne om bemelder, der og findes lovlig varsel for samme vidne at være givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(441)

** var skikket Peder Nielsen i lille Tamstrup hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup på den ene og havde stævnet Eskild Sørensen i Elsthave, Anders Christensen i Fuglsang med flere på den anden side for deres sandhed at vidne og bekende, om de ikke nærværende hos og til stede var ved Torslev kirkegård uden for søndre port søndagen 7/5 sidst forleden, og om de ikke da så og hørte, det Peder Nielsen i lille Tamstrup kom gangende og ville gå ind ad stetten, og om Rasmus Jensen i ---- ikke da gav sig i skændsel med Peder Nielsen og tiltalte ham med mange utilbørlige ord, og på det sidste høtte og stukket ham med en spyd, og om de så, Peder Nielsen give nogen årsag til samme uførm: så er fornævnte vidnesbyrd ikke nu mødt eller nogen på deres vegne dem at undskylde, og efter sådan lejlighed, at de tilforn her af landstinget er tilfunden deres sandhed at bekende, hvilke de ikke gjort har, og efterdi to gange derfor siden er stævnet og kaldt, da finder vi dem for sådan deres hjemsiddelse og uhørsom hver til deres 3 mark fældet at være, indtil de stævner på ny, kommer her og vil være i rette.

(442)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Anders Hegelund, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Christensen Ålborg, Poul Jensen Skrædder og deres medbrødre 12 kirkenævninger på den anden side, for de til Nykøbing byting 21/7 sidst forleden har svoren Birgitte Jensdatter en fuld trolddoms sag på, hvilke vidner og fornævnte nævningers ed, Anders Hegelund på Knud Gyldenstjernes vegne formener lovlig og ret at være vidnet, svoren og taget forhvervet, og bør derfor ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af fornævnte vidner, for nævninger såvel som nu her for os i rette lagt er, forfares og bevislig gøres, at Birgitte Jensdatter på underskedelige tider har lovet folk ondt, hvilken en del på livet, en del på helbred, velfærd og i andre måder efter hendes løfter er hændt og vederfaret, så og i adskillige måder med andre vidner bekræftes, så at være sket, Karen Madsdatter, Christen Sørensen og Hans Lauridsen og nu her for retten hende har sigtet, beskyldt og vedkendtes for en vitterlig troldkvinde,

det hun med hendes trolddoms bedrift dem sådan ulykke har med været at påføre, som forskrevet stander, og intet derimod fremlægges, hvormed bevises kan, Birgitte Jensdatter sig ærligen og tilbørligen at have skikket og forholdt, men fast mere med borgmesters og andre dannemænds kundskab gøres bevislig, hende en ond rygte for trolddom at have påhængt, så det ene med det andet om sådan hendes gerninger vidtløftig bestyrkes og bekræftes, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sogn og by hos Birgitte Jensdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, har været opkrævet hende for trolddom enten at skære eller skylde, og de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådanne circumstantser og lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde eller den at imod sige.

(448)

** var skikket Amdi Madsen i Vammen på den ene og havde stævnet Søren Christensen, der sst, på den anden side for en ulovlig og unøjagtig hjemme dele, han på Vammen grandestævne over ham forhvervet har 24/9 sidst forleden, anlangende nogen øg skulle have været i hans havre, uanseet han ikke med pant eller nogen nøjagtig bevis det har gjort, ej heller nogen tid har haft hans øg i hus, men med en eneste stuevidne, som er hans egen gårdmand, det vildigt og usandfærdigt har bekræftet: så og efterdi i samme delsbrev ikke navngives eller forklares, hvad eller hvor meget kornskade, Amdi Madsen skulle være skyldig eller delt for, så han derefter kunne have sig at rette, kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dele så noksom, at den bør nogen magt at have.

(451)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Anders Hegelund, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Mikkel Vistisen i Torup, for adskillige vidner, han til Hostrup birketing 11/11 sidst forleden med oprakt finger og ed vidnet har, i hvilke han har vidnet, at Christen Nielsen i Vorde skal have givet ham 4 daler, for han skulle komme den misdæder Anders Korup til at undskylde ham for trolddom, hvilke penning Mikkel Vistisen til sig straks skulle have annammet, og samme dag til fornævnte ting at have vidnet, at samme penge var 4 daler, og han dem til sig annammet på Mikkel Vistisens kålgårdsdige, hvor Christen Nielsen dem skulle have lagt, og recessen formelder, at dersom der findes vidne imod vidne i en sag, da skal dommeren forfare hvilken part, som har gjort uret, og ikke så skal findes: så og efterdi samme to uendelige landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, men om hovedsagen at pådømme, opsatte vi til i dag 6 uger, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(453)

** var skikket Erik Jensen Skomager, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Ibsen, borger der sst, for en dele, han til Skive byting 21/7 sidst forleden over hans hustru, Birgitte Christensdatter, skal have forhvervet for en regnkappe, Anders Ibsen skal have lånt Birgitte Christensdatter til hendes mand, Erik Skomager den næste fredag efter sankt mortens dag, som landstinget indfaldt om lørdagen, fremdeles lånte hans hustrubror borgmesters søn, Christoffer Pedersen, den, og hans fars dreng, Mikkel Nielsen, hentede den lørdag morgen før dag: så og efterdi nu for os fremlægges hr Antonius Christensens underskrevne bevis, det Anders Ibsens hustrubror, Christoffer Pedersen, har bekendt,

det Anders Ibsens regnkappe for ham var bort bleven, så han har ladet lyse efter den, så deraf forfares det han samme kappe fra Erik Skomager har ladet hente og i sin værge haft, hvilke seddel endnu stander ved sin fuldmagt ustævnet, og Birgitte Christensdatter dog for kappen er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Birgitte Christensdatter af denne dele kvit at være, imens hr Antoniuses kundskab stander ved magt og ukaldt.

(454)

** var skikket Morten Andersen, født i lille Torup, med en opsættelse her af landstinget 9/9 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anders Pedersen, tjenende i Fusøre for et vidne, han på ham til Fjends herreds ting 18/7 vidnet har, at han skulle have seet, Morten Andersen slået og overfaldet Jacob Lauridsen i Fusøre, og at Morten skulle have budt Anders Pedersen 10 daler, for han ikke skulle vidne på ham, hvilket hans vidne Morten Andersen hårdelig benægter, sig ikke at have slaget eller gjort Jacob Lauridsen enten sår eller skade: så og efterdi Anders Pedersens vidne ikke findes uden én persons kundskab, som agtes og regnes for ingen vidne, den ikke heller med andre vidner bekræftes, så Jacob Lauridsens klage ikke lovlig er bevist, ej heller Jacob Lauridsen fuldkommeligen til tinge har sigtet Morten Andersen for samme skade ham at have gjort, som hans klage og fornævnte synsvidne om formelder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme enlige vidne, ej heller fornævnte ubeviste klage og syn, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, og efterdi Morten Andersen findes efter samme vidne, syn og klage, som nu er underdømt, at være delt bleven, finder vi ham af denne dele kvit at være.

(457)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på Anders Pedersen i Bodsgård hans vegne hans visse bud Anders Jacobsen i Sjørup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Nielsen, Peder Skrædder med flere synsmænd for et syn, de til Højslev birketing 14/7 1619 afhjemlet har, anlangende om en stykke eng, liggende imellem Fladskær og Holmen, og formener samme deres syn ikke at skal findes så noksom, efterdi de ikke har vidst, om det var ret skel, og efter slig lejlighed formener samme deres syn burde magtesløs at være og ikke komme Anders Pedersen på hans gårds eng til nogen forhindring:
så og efterdi Søren Nielsen og hans medbrødre 6 synsmænd har hjemlet om sten, pæl og skel imellem samme enge, som ejendom er anlangende, og ikke lodsejerne derfor har fanget nogen varsel, fornævnte synsmænd og har lagt deres syn i tvivl og ikke endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme syn og fornævnte vidne, som sig derpå refererer, magtesløs at være, og efterdi fornævnte 12 synsmænd er optagen og har deres syn afhjemlet i et andet birk og ikke i den, godset er i liggende, kunne vi ikke kende den så lovlig, at den bør nogen magt at have, sammeledes efterdi fornævnte vidne, 3/9 udganget, nu hid stævnet er, ikke fremlægges, dog sagen findes over 6 uger at være opsat, bør den magtesløs at være.

(461)

** var skikket Christen Jensen i Indstrup med en opsættelse her af landstinget 7/10 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Rasmus Knudsen, foged på Astrup, for en dom, han her til landstinget stakket forleden siden, som han lader sig af berømme, skal have forhvervet og der fanget Christen Jensens dele, vurdering og breve magtesløs dømt, anlangende hans visse og tilstandende gæld, Christen Nielsen i Dalby var ham skyldig efter brevs indhold, hvilke dom, som dog lyder uendelig, Christen Jensen formener med vrang undervisning skal have forhvervet, og

Christen Jensen højligen ved højeste ed benægter sig aldrig for sådan dom stævnet og kaldt at være: så og efterdi fornævnte vurderingsmænd samme deres vurdering til tinge lovligen har afsagt, hvorledes de i herredsfogdens nærværelse samme rugland til Christen Jensen for sin gæld efter delsvidnes lydelse har udlagt, og herredsfogden da straks hovedbrevet på gælden og delsvidnen til sig har annammet, og ikke gøres bevislig samme rugland tilforn til andre at være udlagt, så det den tid Christen Nielsen ikke skulle tilhørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vurderings vidne at sige eller magtesløs dømme.

(462)

** var skikket Mads Pedersen i Havris med en opsættelse her af landstinget 7/10 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Olufsen i Løvel, Jens Rolandsen i Vridsted med flere for nogen vidner, de til Fjends herreds ting tirsdagen næst for jul sidst forleden vidnet har, anlangende nogen sønderrevne og kasserede breve, som Mads Pedersen skulle have antvortet Oluf Pedersen i Vridsted, hvilke vidne han formener ikke så lovlig eller sandfærdig at være vidnet, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være: så og efterdi Christen Olufsen udtrykkeligen har vidnet, sig her i Viborg by lørdag at have seet, Mads Pedersen havde samme tre breve og ladet ham læse dem uden byen, og Villum Pedersens vidne udførlig formelder, at han anden dagen så, Mads Pedersen antvorte Oluf Pedersen fornævnte breve, og han da i lige måde læste dem, så de i så måder har vidnet om hvis, de har seet og gjort, hvorimod intet fremlægges, ikke så at være sket, det og af Christen Iversen og Mikkel Sørensen og hans hustru deres vidne noksom forfares, Mads Pedersen at have været der i Salling, da fornævnte Elle i Stovby er forhørt og brændt bleven, hendes bekendelse at ville eftersøge, så det ene i så måder med det andet bekræftes, Mads Pedersen samme breve at skal have haft og fra sig antvortet, fornævnte vidnesbyrd og nu her for retten er mødt og med aller højeste ed og oprakt finger samme deres vidner været bestendig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Christen Olufsen, Villum Pedersen såvel som Christen Iversen og Mikkel Sørensen og hans hustrus vidner, ej heller de andre vidner og sigtelse, hid stævnet er, som med deres vidner befæstes, at sige eller magtesløs dømme.

(468)

** var skikket Niels Madsen i Sundby med en opsættelse her af landstinget 23/9 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Pedersen, ladegårdsfoged på Rugtved, Hermand Madsen med flere sst for en vidne, de til Vorgårds birketing 23/6 sidst forleden vidnet har, at de skulle have hørt 7/11 1619, at Niels Jensen i Indstrup i Thy i Rugtved fruerstue og borgestue berettet og angav for salig fru Dorte Krabbe, det Laurids Madsen af Sund mølle, som har sted Jacob Grams gård, han ikke var god for at holde samme gård ved magt med hovedbygning eller i andre måder, ikke heller kunne han udlægge den stedsmål, han havde udlovet for samme gård: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om Niels Madsens ord, han skal have haft, som han ikke er bestendig, eller for tingsdom indgået, og ikke fra sig med sin brev og segl bekræftet, men her for retten med højeste ed benægtet har, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(470)

4/11 1620.

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Søren Skriver, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Sønderherred i Mors at udlægge Kirsten Nielsdatter, som var hos Anders Andersen i vester Assels, hendes bane, som er druknet og omkommet, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Sønderherreds ting 16/10, Mads Christensen i Agger, Peder Andersen i Hundborg med flere at have vidnet, at de på søndag da var otte dage sidst forleden var på Agger land, da så de, at salig Kirsten Nielsdatters lig lå og flød i stranden, og Anders Andersen i vester Assels tog hende i land på en fjæl, og da havde hun en vadmels forklæde var bunden om hendes hoved, og der under havde hun el sort lue var bunden under hendes hage, var under forklæden, og var hun i en sort vadmels kjortel over hendes særk, og var i en sort vadmels trøje, og havde hun en kilt bunden om sig og var meget opkiltet, og oven for samme kiltering var bunden en anden bånd om hendes liv, og derunder havde hun hendes hoser og sko var bunden under samme bånd til hendes venstre side, og på den højre side i hendes forklæde lomme lå en gammel messing bælte, og da samme tid skar Anders Andersen hendes klæder op og lod dem så se hende, og ikke de kunne se, at hun havde nogen sår: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Kirsten Nielsdatter af våde og vangive at være druknet, og det at være hende til bane og livlagt, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(473-1)

** var skikket velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Niels Christensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 23/9 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Laurids Pedersen, boende på Læsø, for et vidne, som siges han der til tinge vidnet har, det Anders Friises foged, Niels Christensen, skulle have lokket og tilskyndet ham at sigte og beskylde hr Christen Simonsen i Understed præstegård for rette barnefar til det barn, Mette Nielsdatter skulle have født, hvilke vidne Niels Christensen på Anders Friises vegne formener at have været ganske ubevist: så og efterdi Laurids Pedersen ikke har vidnet med oprakt finger efter recessen, samme hans vidne ikke heller bemelder om nogen visse dag, år eller tid, når sådant skulle være sket, som han om vidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hans vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(473-2)

** var skikket hr Christen Simonsen i Understed præstegård på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han 15/8 sidst forleden til Børglum herreds ting dømt har, og ikke han har påkendt, om Mette Nielsdatters rette født lovværge efter loven, som for ham var sat i rette, burde samme lov at annamme, men har tilfunden hr Christen Simonsen at give lov ottende dags dag derefter imod den sigtelse, han tilforn var sigtet, hvilken hans dom er 26/8 sidst forleden til Viborg landsting magtesløs dømt, af den årsag at han ikke har undt hr Christen Simonsen respit sine lovsmænd at om fordre: så og efterdi Anders Ousen har tilfunden hr Christen Simonsen til ottende dag sin lov at edle og give, og ikke undt ham respit sine lovsmænd at om fordre og for dem at fuld drive lovlig at stævne og kalde, og samme hans dom fordi her til landsting ved endelig dom er underkendt, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Anders Ousen sig jo deri at have forseet og bør derfor igen at give hr Christen Simonsen hvis billig kost og tæring, han for den hans dom lidt og fanget har.

(474)

** var skikket hr Christen Simonsen i Understed præstegård på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for adskillige vidner og domme, han til fornævnte ting, tid efter tid, udstedt og dømt har, hr Christensen til lov og værn at give imod den sigtelse, Laurids Pedersen, boende i Vestersogn på Læsø, skal have sigtet hr Christen for hans brordatter Mette Nielsdatters barnefar, hvilke hr Christen formener først at være imod ordinantsen og gejstlige deres privilegier, for det andet imod loven i den anden bogs 18. kapitel, som tillader ingen andre at dele disse deler end næste frænder, for det 3. imod recessen i den 20. kapitel, at efterdi Laurids Pedersen ikke vidste mere af Mette Nielsdatters barnefar, end Niels Christensen har sagt for ham og bad ham sigte hr Christen, han skulle holde det ham skadesløs, som med tingsvidne ydermere er at bevise, hvilket hr Christen formener uret at være dømt: så og efterdi hr Christen Simonsen til samme domme findes stævnet og kaldt at være, og ikke han de første to gange er mødt dertil at svare, hvorfor fogden samme to domme har udgivet, og ham sin lovsdag forevist, som dog findes uendelig, og ikke i den sidste og endelige forelæggelse dom findes indført, det hr Christen sig da såvel som tilforn fra retten havde undholdt, så fogden derefter sin endelige dom kunne fundere, der ikke heller i den brev, han dertil at have haft nogen gensvar, da finder vi efter sådan lejlighed samme to forelæggelse domme at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, hr Christen sin lovsdag at forelægges, når derfor lovlig bliver stævnet, og efterdi fornævnte sigtelse tilforn har været hid stævnet, og vi ikke da har vidst på den at dømme, førend samme lov bliver fuld dreven, som det sig bør, ved vi ikke den vores dom at forandre, eller på samme sigtelse at dømme, førend samme lov bliver fuld dreven, som for er rørt.

(478)

** var skikket velb Mogens Kås til Lyngholm med en opsættelse her af landstinget 7/10, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Fisker i Skovsted, Niels Christensen i Ørum by med flere for et vidne, de til Hassing herreds ting 20/6 1620 med Peder Christensen i Hindsels på velb Jacob Lykke til Tandrup hans vegne vidnet har, anlangende en ejendom for Kjallerup enge vesten odden, og samme vidne formelder nogen af forskrevne mænd har vidnet på 14 år, nogle på 12 år, og på 24 år siden, enhver efter som de mindes, og samme vidne formelder, det fornævnte ejendom så lang tid har ligget og været brugt til Tandrup, undtagen de har haft det i de godtfolks minde, som har boet på Tandrup, og ikke de i samme deres vidne at have vidnet, det samme ejendom har ligget og været brugt til Tandrup til denne dag og er Jacob Lykkes ejendom: og efter flere ord dem imellem var, afstod Jacob Lykke og Mogens Kås på begge sider hvis vidner, nu hid stævnet er, så de skal være som de uvidnet var, og bevilget samme sag til granskning på fornævnte to mænd at indkomme, dem deres lejlighed at granske og forfare, hvilken granskning dem efter fornævnte lejlighed blev undt til fornævnte gode mænd at komme på åstederne, om tvistes, og des lejlighed at forfare, når begge parterne lovlig bliver advaret, og hvis de derom granskende og forfarende vorder, det fra dem at give beskrevet, dog dersom nogen af dem for lovlig forfald ikke kan være til stede, da andre i deres sted at tages, så samme granskning kan blive fuldgjort, som det sig bør.

(482)

** var skikket øster Jens Jensen i Allerup på den ene og havde stævnet Peder Mikkelsen, Peder Jensen, Laurids i vester Hjulskov med flere, som var 8 mænd tinghørere på Jerslev herreds ting 20/7 sidst forleden, på den anden side der at skulle vidne deres sandhed, for at de har vidnet, at øster Jens Jensen 20/7, som de var tinghørere, skulle have sagt, at han selv ville give Anne Jensdatter, Niels

Degns hustru, det samme vidne, eftersom 20 mænd med hende vidnet har, hvilke ord øster Jens Jensen højligen benægter, sig aldrig at have haft eller sagt, men med samme deres vidner at ville Jens Jensen hans mund fravidne, Anne Jensdatter, Niels Degns hustru, til befrielse for hendes trolddoms bedrift: så og efterdi Peder Mikkelsen og hans medbrødre deres vidne bemelder, det de ikke vidste eller havde fornemmet andet med Anne Jensdatter, end det som ærligt er, førend Jens Jensen hende beskyldt har, han og selv derefter til tinge har sagt sig at ville give hende den samme vidne, som otte mænd efter hans ord for ting og dom vidnet har, og intet derimod fremlægges, hvormed bevises kan, hende tilforn for nogen trolddoms sag at have været berygtet eller beskyldt, hvormed fornævnte vidne kunne tilbage drives, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoren er, at sige, sammeledes efterdi bemeldte vidner, Jens Jensen fremlagt har, ikke udførlig har vidnet, det Anne Jensdatter nogen trolddoms gerning skal have beganget, men en del om rygte og tidende, og det heden tyder sig, efter Jens Jensens enige sigtelse og klage, som dog ikke lovlig bevist er, da kunne vi efter sådan tilgang ikke kende samme vidne, ej heller bemeldte sigtelse, beskyldning og klage så nøjagtig, at de må komme Anne Jensdatter til hinder eller skade, førend hende anderledes over bevises kan.

(488)

** var skikket Søren Pedersen i Kær hans visse bud Christen Vorde på den ene og havde stævnet Anders Jensen i Kær på den anden side for klage og vidne, som han på hans hustru Anne Jensdatter skal have klaget til Harre herreds tung 26/10, anlangende det hans hustru 14/10 sidst forleden skulle have tagen noget mog, som Anders Jensen skulle have ladet kaste tilsammen nordvest fra hans gård, dog Søren Pedersens hustru det har hårdeligen benægtet, så hun har aldrig taget eller befattet sig med fornævnte mog, som Anders Jensen, hendes bror, har klaget på hende for: så og efterdi Jens Andersen og Peder Andersen findes at være vildige og med deres egen far at have vidnet, tilmed og er to umyndige børn, som ikke er kommen til lovalder, så de kunne vidne nogen til skade, og ikke Anders Jensens klage i andre måder med nogen nøjagtig vidnesbyrd bevises, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte ubeviste klage så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(490)

** var skikket Niels Tomasen, byfoged i Skive, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Snedker i Sindal og Christen Nielsen Hjulmand i nør Bindslev på den anden side for et afkald, de til Harre herreds ting 23/8 næst forgangen år udgivet har til Sirianus Gros, buntmager og borger i Køge, for en arv, som dem er tilfalden efter Maren Carstensdatter, som døde der sst, disligeste for et bænkebrev, som de anden dagen dernæst udgivet har til Anders Bager, borger i Køge, fornævnte arv belangende, hvilke skal være imod hvis breve og fuldmagter, som de tilforn udgivet har til Niels Tomasen: så og efterdi her fremlægges Christen Nielsen og Jens Nielsen deres forseglet købebrev, som de i deres næste slægt og andre dannemænds nærværelse til Sirianus Gros på samme arv givet har, hvorefter de straks til herredsting har gjort ham trøg og fuldkommen afkald for samme arv, efter tingsvidnes lydelse, og i ingen måder har udgivet deres forseglet fuldmagt til Anders Bager, lovlig afkald ham til Køge byting at give, som arven falden var, og ingen lovlig bevis fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, dem ikke at have været mægtig samme arv at afhænde eller ham at forsikre, som deres brev og tingsvidne om formelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres købebrev eller den afkald, de til Harre herreds ting gjort har, såvel som ej heller den fuldmagt til Anders Bager givet er, at sige men finder dem ved sin fuldmagt at blive.

(494)

** var skikket Jens Jensen Snedker, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Dal Mortensen i Ålborg på den anden side, for han skal have ladet ham med urette, som han formener, til Ålborg byting fordele 22/5 sidst forleden for gæld, som han skulle være Mads Christensen Snedker pligtig, uanseet det Jens Jensen beretter sig at have betalt med rede penning til Mads Christensen: så og efterdi samme landstingsdom på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør de ikke længere magt at have, og efterdi varsels mændene i samme delsbrev ikke har navngivet, hvor de gav Jens Jensen varsel for samme dele, enten til hans bopæl, sognekirke eller og mundtlig, og han dog efter den varsel er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Jens Jensen for samme dele kvit at være.

(496)

** var skikket Peder Christensen Søndertoftskov på Jegind på sine egne og på sin gårdmænd Christen Nielsen, Mads Jensen og Tomas Christensen deres vegne med en opsættelse her af landsting 7/10 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Christen Jensen Møller i Ibsted for et vidne, som han til Jegind birketing 10/7 sidst forleden vidnet har, at der han var hjemme hos hans far, Jens Lauridsen i Nørtoftskov, da gravede han nogen tørv i Rørsnapdal og førte hjem, og ikke han har vidnet om nogen endelig år og dag, og ikke han ved af nogen af de Nørtoftskov mænd har haft tørvegrøft i Rørsnapdal, men de gamle mænd, som var tilforn i Nørtoftskov, de gravede tørv i den inderste bløde: så og efterdi Christen Jensen alene findes for samme vidne hid stævnet, og ikke de andre vidnesbyrd, deri med ham vidnet har, findes hid kaldt at være, ved vi ikke på samme vidne og dom, derefter udgangen er, at dømme, førend bemeldte vidnesbyrd samtligen stævnes, og da gå derom, hvis ret er, og efterdi det befindes fornævnte birkeskriver alene hvis, Christen Jensen vidnet har, i dommen at have indført, og de andre vidnesbyrd, som i samme vidne findes aldeles udelukket, endog det var samme sag anlangende, da ved vi ikke andet derom at sige, end Peder Christensen sig jo dermed har forseet, og bør fordi at stande til rette.

(498)

** var skikket Mikkel Vistisen i Torup på den ene og havde stævnet Søren Mikkelsen i Høgild på den anden side for en klage vidne, han til Fjends herreds ting 19/9 sidst forleden på ham klaget har, anlangende at Mikkel Vistisen skulle have uførmet ham i hans gård, da han kom i Søren Mikkelsens gård og begæret en vogn derfra og til Dommerby, og Søren Mikkelsen at have sagt nej, han måtte vel tage hans egen vogn, han agede 12 tønder korn til kongens skib, og Mikkel Vistisen agede intet, og da Mikkel Vistisen at have sagt, jeg skal tage de to bedste brune øg, du har, og køre dem ihjel, og Søren Mikkelsen tog tømmen af den ene øg, og de andre tre løb vesten af gården, og idet drog Mikkel Vistisen et værge og huggede til Søren Mikkelsen i hans fingre på den venstre hånd og slog ham omkuld: så og efterdi det befindes Johanne Sørensdatter og Mikkel Sørensen at være Søren Mikkelsens egne børn og vildig, tilmed og umyndige, som ikke til lovalder kommen er, Peder Mikkelsen har vidnet efter sagden og ikke om nogen gjort gerning, han skulle have seet, så kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, og efterdi Søren Mikkelsens syn og klage ikke lovligen med nøjagtig vidnesbyrd bevises, finder vi samme klage og syn såvel som nævningers ed, derefter svoren er, magtesløs at være.

(500)

** var skikket Laurids Nielsen i Børglum by med en opsættelse her af landsting 23/9 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mads Madsen, tjenende på Børglum kloster, for et vidne, han til Børglum birketing 4/8 sidst forleden vidnet har, det han skulle have seet tre ugers dag tilforn, det Laurids Nielsen skulle udkommen af Børglum kirkegård med en savdele og ganget bort med, siden skulle have kastet samme dele fra sig, der Mads Madsen ham oprendte, hvilke vidne Laurids Nielsen på det højeste at have benægtet ved Gud og sin salighed, det Mads Madsen vidnede ham usandt på, og ikke er uden en persons vidne, som ikke kan regnes for vidne imod Laurids Nielsens benægtelse: da efterdi det befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da efter Peder Hansens påskud findes i 6 uger, som er til i dag at være optagen, så det noksom var dem bevidst, samme opsættelse sket at være, og ikke Mads Madsen, Jens Hellesen eller nogen på deres vegne nu er mødt nogen gensigelse herimod at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(501)

** (Ejersted i Ingstrup) så mødte Anders Nielsen og ---- Andersen med samme vidner og formente dem ret at være, og at fornævnte jord burde Niels Andersen til hans gård at tilhøre, hvorimod Clemend Jørgensen formente, at samme jord til hans gård burde at være berettiget: da efterdi begge befindes at være kapitelstjenere, og på det at deres husbond på begge sider her forinden kan komme på åstederne efter deres statutters indhold, opsatte vi samme sag til i dag 6 uger, og dem da her at møde, og Clemend Jørgensen så længe af samme vold kvit at være.

** (----) så mødte Arent Henriksen i Ålborg og berettet, det Christen Suur er forrejst udenlands og ikke nu til stede, og fordi begæret sagen at måtte bero, indtil han hjem kommer: da efter sådan (blank) 14 dage.

(504)

18/11 1620.

** var skikket Mikkel Sørensen i Sundby med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet efterskrevne vidnesbyrd, alle boende på Gøl, for et vidne, de til Ålborg byting 21/8 sidst forleden vidnet har, at for en syv år siden havde Peder Ibsen og Maren Sørensdatter været i tvistighed om hans mælkende, hun skulle have taget fra ham, og at de havde hørt, at for en tre år forleden da skulle Peder Ibsen have været ---- til hans mælkende, og da skulle Maren Sørensdatter blive ---- i hendes øjne og ikke kunne se i lang tid: så og efterdi Niels Jørgensen og hans medbrødre ikke udtrykkeligen har vidnet om nogen trolddoms gerning eller bedrift, Maren Sørensdatter skulle beganget, men det hun og Peder Ibsen for syv år skulle været i trætte med hende om hans mælkende, og en del efter sagden, og med tingsvidne gøres bevislig, Peder Ibsens datter samme tid for ting og dom hende at have undskyldt, Sidsel Nielsdatters enige vidne og findes vidnet efter andre deres ord og mundheld, ikke heller hun Maren Sørensdatter for sådan hendes stude har villet beskylde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller Peder Ibsens sigtelse, som ikke lovligen bevist er, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter tovet, så noksom, at de ---- komme Maren Sørensdatter til hinder eller skade, ikke heller vides imod samme sognevidne og undskyldning at sige, førend hende anderledes overbevises kan.

(509)

** var skikket Hans Keldsen, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged til Børglum kloster, med en opsættelse her af landstinget 4/11 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Bendix Badskær, Jep Jensen stadstjener og Arent Henriksen, der sst, for hvis vidne de til Ålborg byting 18/9 sidst forleden vidnet har, anlangende fire års husleje, Christen Suur, borger der sst, Hans Keldsen for beskylder at skulle være pligtig, og ikke deres vidner kommer overens, eller har vidnet på hvad tid og år, han skulle have brugt fornævnte hus: da efterdi det befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og da først i en vidne og siden formedelst Christen Suurs fraværelse i 14 dage som er seks uger at være optagen, og ikke fornævnte vidnesbyrd og Christen Suur nu er mødt eller nogen på deres vegne dem lovlig at undskylde, endog de noksom har været bevidst, sagen i seks uger at være optagen, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(511)

** var skikket Kurt Andersen, byfoged i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Sørensen Skriver, borger i Ålborg, på den anden side for en dom, han til Ålborg byting 9/10 dømt har, imellem Kurt Andersen på KM vegne og Anders Jensen Guldsmed, indvåner her sst, belangende hans hustru Apelone Ibsdatters hovedlod, som for hendes trolddoms bedrift er heden rettet, og at samme hans dom formelder i sin beslutning, at efterdi recessen formelder, at al vitterlig gæld skal betales af fællesbo, da vidste han ikke rettere, end at hvis gæld, som lovligen og nøjagteligen bevises kan, retfærdig at være, ---- de begge være bortskyldig ---- gjort, før hun blev for hendes misgerninger fængslet, det bør af fællesbo at betales, og siden hvis, igen er, at følge Kurt Andersen på KM vegne, hvilken dom Kurt Andersen formener at være tvært imod den forrige dom, Jens Skriver tilforn i samme sag dømt har: så og efterdi Jens Sørensen Skriver har funderet sin dom efter recessen, som tilholder al vitterlig gæld af fællesbo at skal betales, og fordi tildømt hvis gæld, som lovligen og nøjagtig bevises kunne, retfærdig at være, og de begge var bortskyldig i fællesbo gjort, førend hun blev for hendes misgerninger fængslet, at burde af fællesbo at betales, og siden hvis igen er halvparten at følge Kurt Andersen på KM vegne efter hans forrige dom, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(514)

** var skikket Laurids Jensen Rådmand, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Kurt Andersen, KM byfoged i Ålborg, på den anden side, anlangende for en dom han til Ålborg byting 9/10 sidst forleden dømt har, eftersom Laurids Jensen da efter pantebrevs lydelse var vurdering begærende på Ålborg byting af Kurt Andersen på en abildhave, liggende ved den gamle skytte ---- udenfor Ålborg, som Laurids Jensen har i pant af salig Søren Frandsen, forrige borger i Ålborg, efter samme pantebrevs videre indeholder, som er gjort til Ålborg byting 28/6 1619, lydende på 119 sletdaler, mener Laurids Jensen Kurt Andersen ham uret at have gjort, idet han har ham ikke villet vurderingsmænd tilstede, som han var begærende: da efter flere ord dem imellem var, bevilget de på begge sider denne dom, nu hid stævnet er, at skal være som den udømt var, og ingen til hinder eller skade at komme, og enhver sin tale på samme gods på ny at forfølge, som det sig bør.

(515)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård på den ene og havde stævnet Laurids Jensen i Estrup og Peder Pedersen i Viborg på den anden side for to vidner, de til Harre herreds ting

nogen tid siden vidnet har, anlangende den første vidne, hvad ord hun skulle have haft til Laurids Jensen og Peder Pedersen, da de på deres husbonds vegne æsket og begæret, at de måtte bekomme Villads Jespersen, så han kunne få sin tilbørlige straf, hvilket hun her i dag benægter sig, hun aldrig har haft de ord, de har hende på vidnet, det andet vidne at de har seet Villads Jespersen gå ind i Bajlumgård, hvilke hun også her højlig benægter, at det var ikke med hendes vilje og vidskab: så og efterdi Peder Pedersen og Laurids Jensen i deres første vidne alene har vidnet om jomfru Johanne Lykkes ord, hun til dem har sagt, som hun ikke er bestendig eller for tingsdom indganget, og ikke heller fra sig med sin brev og segl bebrevet, men nu her for retten højligen har benægtet, som forskrevet stander, da kunne vi ikke kende den deres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, og efterdi Niels Sørensens dom findes i synderlighed på fornævnte vidner, nu undersagt er, at være funderet, da finder vi samme hans dom, såvel som bemeldte Søren Madsens dom, derefter dømt er, magtesløs at være, men efterdi Peder Pedersen og Laurids Jensen i den anden deres vidne udtrykkeligen har vidnet, dem ved enkende dag og tid at have seet Villads Jespersen komme fra fornævnte hus, som stander uden Bajlumgård, og gangen ind i Bajlumgård, og intet derimod fremlægges, hvormed samme deres vidne kunne tilbage drives, ikke så at være sket, som de om vidnet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den deres vidne at sige eller magtesløs dømme.

(519)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård på den ene og havde stævnet afgangne Claus Belows arvinger til Spøttrup, som er velb fru Karen Lange og hendes børn, Tyge Below, Hans Below, Laurids Below, Frederik Below, Henrik Below og jomfru Lisbet Below og deres lovværge på den anden side for nogen uendelig dom, deres afgangne far Claus Below på sin morsøster velb fru Maren Skrams vegne har ladet forhverve her af landstinget en tid lang siden over Erik Smed og hans hustru Kirsten Christensdatter i over Hjerk, disligeste over hans to medtjenere, som da skulle have tjent i Bajlumgård, Maren Christensdatter i Bajlum og Kirsten Sørensdatter, tjenende på Jernit, og fornævnte uendelige domme, over dem forhvervet, af den årsag fornævnte vidnesfolk ikke er mødt til landsting deres vidne at være bestendig, hvori jomfru Johanne Lykke formener, der ikke skal være så lovlig stævning og varsel given, som det sig bør: så og efterdi samme to uendelige landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør de ikke længere nogen magt at have, og efterdi nu fremlægges Christen Andersen Kvist og hans medbrødres vidne, som i fornævnte uendelige domme ikke findes stævnet eller kaldt, hvormed Christen Madsen og hans medfølgeres vidne bekræftes, da ved vi ikke på deres vidner at dømme, førend Christen Kvist og hans medbrødres vidne og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom, hvis ret er.

(522)

** var skikket Søren Sørensen i Vang hans visse bud Eske Jensen i ---- gård på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Vang, Christen Christensen og Poul Christensen i Vang for deres vidne, de til Hundborg herreds ting 4/9 vidnet har, at de skulle have seet på Vang mark 9/8, at Søren Sørensen slog på Christen Mikkelsen Smed med en stav, og ikke Christen Mikkelsen eller nogen på hans vegne har skyldt Søren Sørensen for nogen sår eller skade eller stavhug, som loven om bemelder, ej heller skal befindes at være givet lovlig varsel for samme vidne, så han formener, samme vidne bør magtesløs at være: så og efterdi varselsmændene ikke har benævnt eller navngivet, hvor eller hvad sted, de skulle have givet Søren Sørensen varsel for samme vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(523)

** var skikket Niels Nielsen Bender på Læsø hans visse bud Christen Were på den ene og havde stævnet Jens Jensen i Hald på den anden side for en bekendelse, han til Læsø birketing har ladet læse og forkynde, indeholdende at en troldkvinde og misdæder, ved navn Birgitte Engelands, som for Skive blev brændt og heden rettet, skulle have beråbt og beskyldt Niels Nielsen for trolddom, hvilke bekendelse Niels Nielsen hårdeligen benægter og sig i trolddoms kunst aldeles uskyldig og ubrødig at være, men vil bevise sig hidindtil ærligen og vel at have skikket og forholder, som af lovlige stokkenævninger og kundskab er at forfare, hvorfor han formener, samme bekendelse ikke bør at stå til troende men magtesløs at være: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder står til troende enten i vidnesbyrd eller nogen anderlunde, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Birgitte Engeland, som samme bekendelse gjort har, at have været en troldkvinde og en misdæder, som for sine ugerninger og trolddoms bedrift er brændt og heden rettet, derimod i rette lægges stokkenævn og tingsvidne, Niels Nielsen sig hidindtil ærligen og vel at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme Birgitte Engelands bekendelse magtesløs at være og ikke komme Niels Nielsen til hinder eller skade i nogen måder.

(525)

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, befalingsmand i Børglum kloster, på den ene og havde stævnet Simon Jensen i Stapris på den anden side for en vidne, han 8/8 sidst forleden til Kær herreds ting forhvervet har, anlangende nogen ord, som hans fuldmægtig Peder Hansen skulle have haft, hvormed Simon Jensen ville påføre hans tjener trætte og ulejlighed, som han formener, uanseet Peder Hansen hverken har sigtet, saget ej heller navngivet Simon Jensen i nogen måder, sådanne gerninger at skulle have beganget, som om vidnet er, formenende fordi samme vidne ikke så noksom, at den bør at komme hans tjener, Peder Hansen, til hinder eller skade på ære eller lempe: da efter flere ord dem imellem var, afstod Stygge Høg samme vidne, så det skal være som det uvidnet og uudgivet var, og ingen af parterne komme til hinder eller skade i nogen måder.

(526)

6/12 1620.

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Anders Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet efterskrevne mænd på den anden side for en ed og tov, de har svoret og gjort til ---- birketing 10/11 sidst forleden på Anders Christensen, skolemester i Ørum by, og ham kirkenævn oversvoret, hvilke ed og tov Anders Madsen på Tønne Friises vegne formener ret at være svoret og gjort, og burde derfor ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi ikke for nævninger har været bevist, det Anders Christensen skal have lovet nogen ondt, og det dem på liv og helbred skulle være vederfaret, men Niels Andersen og hans medbrødre har vidnet i deres egen sag, som ikke med andre uvildige vidner bekræftes, ---- alene med bemeldte vidner om rygte og tidende, så og fornævnte to misdæderes bekendelser, hvis ord efter recessen ikke står til troende, der ikke heller nogen for nævninger Anders Christensen har sigtet og beskyldt for nogen trolddoms gerninger efter loven, og nævninger dog har ham kirkenævn oversvoret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres ed så noksom, at den må komme Niels Christensen til hinder eller skade i nogen måder, førend ham anderledes overbevises kan.

(530)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Kallesen, foged på Irup, og havde hid kaldt sandemænd af Revs herred, hærværk at sværge over Knud Pedersen i Jebjerg for den gård og bolig, han påboer, bruger og besidder imod hans husbonds vilje og minde, efter han sin fæste er fradømt og lovlig udvist, og fremlagde Peder Kallesen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Revs herreds ting 26/7 1617, Niels Nielsen i Helligkilde og hans medbrødre synsmænd at have hjemlet syn på nogen grøfter i Jebjerg kær i Knud Pedersens skifte: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Knud Pedersen hærværk over. dernæst gjorde to mænd den 8. sandemand, ved navn Laurids Nielsen, hans skudsmål, det han ligger på hans sygeseng, så han ikke nu her kunne møde og gøre sin ed.

(532)

** var skikket velb Tønne Friis, KM befalingsmand på Ørum, hans visse bud Jens Madsen, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Hundborg herred, hærværk at sværge over efterskrevne personer, Villads Knudsen, Christen Sørensen i Hvolgård med flere i Torsted og Skjoldborg sogne for de gårde og boliger, de påboer, bruger og besidder imod hans husbonds vilje og minde, efter de deres fæste er fradømt og lovlig udvist, og fremlagde Jens Madsen efterskrevne tingsvidne af Hundborg herreds ting 24/4 sidst forleden, som så besluttes, at efterdi for fogden var bevist, fornævnte Ørum tjenere to gange var lovlig tilsagt om pløjning til Ørum slot at gøre, og de dog ikke er mødt, men findes modvillige og forsømmelige, og da vidste fogden ikke andet derom at kende, end fornævnte Ørum tjenere har deres fæste på deres gårde forbrudt: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor efterskrevne Ørum tjenere hærværk over, og dernæst gjorde de den 7. sandemand, ved navn Poul Andersen, hans skudsmål, det han er på hans sygeseng, så han ikke nu her kunne møde at gøre en ed, og gav til kende, den 8. sandemand ved døden at være afgangen.

(535)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ørum, hans visse bud Jens Madsen, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred, hærværk at sværge over efterskrevne personer for de gårde og boliger, de påboer, bruger og besidder imod hans husbonds vilje og minde, efter de deres fæste er fradømt og lovlig udvist, og nu fremlagde Jens Madsen efterskrevne dom af Hillerslev herreds ting 11/4 sidst forleden: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor efterskrevne mænd hærværk over.

(538)

** var skikket Poul Sørensen i ---- og Laurids Mikkelsen i ---- på den deres egne og deres medbrødre af Hvidbjerg og Karby sogne med en opsættelse her af landstinget 21/10 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Laurids Poulsen i Assels for en dom, han til Sønderherreds ting i Mors 3/7 sidst forleden dømt har, anlangende æg og kage, de skulle være tildømt at udgive til Karby præsts underholdning, formenende at de ikke skal være præsten nogen æg eller kage pligtig, men at han burde at lade sig nøje med hans offer og tiende, eftersom den ny reces i det 5. kapitel om formelder, derhos fremlagde efterskrevne delsvidne af fornævnte herreds ting 28/8 udgangen, som

indeholder Mikkel Christensen på Johanne Andersdatter, salig hr Christen Clemendsens, hendes vegne har ladet fordele for faldsmål efterskrevne: så og efterdi fornævnte sognemænd, som med samme rente tilbage stander, for herredsfogden har været tilspurgt, om de ville benægte, dem ikke sådan rente tilforn til præsten at have udgivet, og de det ikke har villet gøre, så fogden fordi har tildømt dem samme påskerente at udgive, eftersom de tilforn og af arilds gjort og givet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige, ej heller dem af den dele, de derefter for samme rest i kornmen er, at kvit dømme, førend de retter for dem, som det sig bør.

(540)

** var skikket ---- mand, Niels Rasmussen, borger i Viborg, på Karen Jensdatter, født i Kolding, så og Mads Pedersen på Bjerg og hans sandemænd i Vestervig birk, såvel som og velb Claus Då til Ravnstrup, befalingsmand på Vestervig kloster, Niels Sall i Kærgård og Christen Sall deres vegne og fremlagde genparten til en opsættelse her af landstinget i dag måned udgangen, som indeholder Jens Lauridsen i ---- da at have ladet hid stævne dem, anlangende en klage Karen Jensdatter på ham gjort har, såvel som og for vold, ham derefter oversvoren var, og sagen da er opsat til i dag, og nu bød Niels Rasmussen på velb Claus Då, sandemænd, Karen Jensdatter, Niels Sall og Christen Sall deres vegne imod Jens Lauridsen i al rette, så er Jens Lassen ikke mødt eller nogen på hans vegne dem sag at give efter opsættelses lydelse: da efter sådan lejlighed finder vi Claus Då, sandemænd, Karen Jensdatter, Niels Sall, Christen Sall for den opsættelse kvit at være, og Jens Lauridsen pligtig dem at igen give hvis billig kost og tæring, de på denne rejse frem og tilbage har ladet gøre og anvende.

(542)

(fortsat fra ikke bevaret blad) indeholder samme opsættelse, Maren Simonsdatter såvel som Niels Bunde personlig her at skulle møde, og nu var Niels Bunde til stede og var sin forrige vidne bestendig, og Simon Jensen tilstod, at det var ham, som gik og flyttet øgene på bårderne samme dag: da efter begge parters bevilling blev samme sag endnu opsat til snapslandsting, og da dem her at møde. (sag overstreget)

** var skikket Oluf Rasmussen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Laurids Snedker, borger sst, på den anden side for en dele, han lader sig af berømme at skulle have forhvervet til Viborg byting kort tid forleden på Oluf Rasmussens kones børns vegne, anlangende at han skulle have lovet hans kones børn deres kost en tid lang efter domme og skiftebrevs indhold, dog med sådanne vilkår at forskrevne børn skulle være hos ham og gøre gavn hos ham, som han mener med skiftebrev er at bevise: så og efterdi fornævnte skiftebrev udtrykkeligen formelder, det Oluf Rasmussen har lovet og tilsagt at have bemeldte tre børn hos sig i 4 år til øl, mad, sko og klæder, og derimod bevises med tingsvidne, som han ikke selv har villet benægte, det han samme skiftebrev ikke har holdt og efterkommet, og fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Oluf Rasmussen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(543)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Christen Pedersen, der sst, med en opsættelse her af landstinget 21/10 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mikkel Vistisen i Torup for adskillige vidner, han til Hostrup birketing 11/11 sidst forleden med oprakt finger og ed vidnet har, i hvilke han har vidnet, at Christen Nielsen i

Vorde skal have givet ham 4 daler, for han skulle komme den misdæder Anders Korup til at undskylde ham for trolddom, hvilke penning Mikkel Vistisen til sig straks skulle have annammet, og samme dag til fornævnte ting at have vidnet, at samme penge var 4 daler, og han dem til sig annammet på Mikkel Vistisens kålgårdsdige, hvor Christen Nielsen dem skulle have lagt, og af den årsag deres vidner ikke følges, og deres særlige bekendelse ej heller med vidnerne overens kommer, har landsdommere ikke kunne kende deres vidner så sandfærdig, at de burde nogen magt at have, menende ham af berørte lejlighed uret at have gjort, og efter recessen bør fældet at være og straffes på hans finger, som det sig bør: da efterdi det befindes, Mikkel Vistisen tilforn for samme sin vidne at have været hid kaldt, og den da er usandfærdig kendt, hvorfor Knud Gyldenstjerne atter på hans fælding har ham hid stævnet, og sagen nu i seks uger har været optagen, og ikke Mikkel Vistisen nu er mødt eller nogen på hans vegne, ham at undskylde eller nogen modstand herimod at gøre, dog samme opsættelse noksom har været ham bevidst, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Mikkel Vistisen bør jo efter recessen for samme hans vidne fældet at være.

(1)

20/1 1621.

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, KM befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Mads Jensen, ridefoged på Skivehus, på den ene og havde stævnet efterskrevne 12 kirkenævninger på den anden side, for de til Fjends herreds ting 28/11 sidst forleden har Johanne Lauridsdatter Kneps kirkenævn og fuld trolddoms sag oversvoret, som er for trolddoms kunster og bedrift, hun efter tingsvidners indhold skal have gjort og bedrevet, hvilke deres ed og tov Eske Brock formener lovlig og ret at være og ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi for nævninger, såvel som her er bevist, det Johanne Lauridsdatter har lovet Peder Jacobsen ondt, og det ham derefter på hans fæmon er vederfaret, hvilke og med andre vidner bevises, så at være hændt, så han til tinge her i dag for retten med helgens ed og oprakt finger hende derfor har sigtet og beskyldt, det og gøres bevislig, hende at have med været sådan spøgeri at bedrive, som og med Birgitte Engelands bekendelse bekræftes, og intet derimod fremlægges, det hun sig ærligen og kristelig skal have skikket og forholdt, men fast mere med hendes egen forhvervede vidne bevises, hende en ond rygte for trolddom at have påhængt, det og overalt gøres bevislig, hende for sådan gerning at være bortrømt, der hun af Birgitte Engelands for trolddom er udlagt, og hendes boeslod er annammet, så hun i så måder har kendt sig skyldig, hun og tilforn sådan gerning har været tilmeldt efter landstings doms indhold, og loven bemelder, at dersom nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sognen hos Johanne Kneps boende er, og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddoms sag enten at skære eller skylde, så de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoren, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde.

(5)

** var skikket Daniel Bager, borger i Ålborg, hans visse bud Laurids Jensen Suur, rådmand sst, på den ene og havde stævnet Markus Christensen, borger i Ålborg, på den anden side, for han nogen tid siden forleden har ladet ham fordele for 17 sletdaler, som Daniel Bager skal være Henrik Schrøder til Lübeck skyldig, uanseet Markus Christensen ingen fuldmagt at have haft af Henrik Schrøder at tiltale Daniel Bager for nogen pendinge, uanseet at dagen og tiden er ikke endnu

kommen, som samme fornævnte gæld skal betales: så og efterdi Daniel Bagers brev formelder, ham at have sig til forpligtet at betale Henrik Schrøder, eller hvem samme 17 daler æsket eller krævet, 14 dage efter sankt mikkels dag sidst forleden, og ikke det sket er, han og selv gælden vedganger, og fordi for samme penge er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Daniel Bager af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(6)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholms kloster, på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, på den anden side for en dom, han til Jerslev herreds ting 16/11 nu sidst forleden dømt har, hvori han har dømt Dorte Jensdatter, som for Ålborg blev heden rettet for trolddoms bedrift, hendes bondegods at efterfølge hendes arvinger, uden hans overdommere kunne der anderledes om kende, formenende samme dom ikke så lovlig og ret at være, at den bør nogen magt at have og ikke komme ham på KM vegne til hinder eller skade, disligeste havde han stævnet Hieronimus Madsen, borger i Ålborg, og hans medarvinger hr Mads Sørensen i Ellidshøj og hans hustru Anne Sørensdatter, Rasmus Jensen i vester Torup og hans hustru Sidsel Sørensdatter og Bodil Sørensdatter i Ålborg med deres lovværge, om de vil have der noget til at svare: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(7)

** var skikket velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Poul Kock, byfoged i Sæby, på den ene og havde stævnet Christen Andersen, borger i Sæby, på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme at skal have forhvervet over nogen vidner, anlangende hans hustru Anne Nielsdatters onde rygte og trolddoms gerninger, hvilke uendelige dom han formener med vrang undervisning at være forhvervet, ej heller så lovlig at være stævnet derfor, som det sig burde: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi Poul Kock giver til kende, at vil kalde på nævninger i samme sag at sværge, ved vi ikke på samme vidner om skudsmål at dømme, førend nævninger derom tovet har, og hvem siden på skader, da stævne og kalde og gå derom hvis ret er.

(9)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand til Ørum slot, hans visse bud Jens Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jørgen Nielsen i Færgegård, hans hustru Maren Jørgensdatter, hendes døtre Karen Andersdatter og Anne Andersdatter og deres tjenestefolk på den anden side for et vidne, de til Hundborg herreds ting 23/10 sidst forleden vidnet har, at de var ad Guds bord i Torup kirke den næste søndag for sankt mikkels dag, og hr Jens Christensen, sognepræst i Vang, skulle have givet dem mjød af kalken, formener samme deres vidne sandfærdig at være vidnet og bør ved fuldmagt at blive: så og efterdi Jørgen Nielsen og hans medfølgere 9 vidnesbyrd udtrykkeligen har vidnet, at det var mjød, dem 24/9 i Torup kirke af hr Jens Christensen ud af kalken blev meddelt, de og samtlig nu her er mødt og med højeste ed, oprakte finger og formaning, enhver særdeles, har været samme deres vidne bestendig, så i alle måder at være sket, og dem mjød meddelt, som de om vidnet har, og intet derimod, Poul Eskesens enige vidne undtagen, fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke så at være, da ved vi efter

sådan lejlighed imod samme deres vidne at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Poul Eskesen alene der tvært imod har vidnet, at det var vin, som samme tid og sted af kalken blev kommuniceret, kunne vi ikke kende den hans vidne så noksom eller sanddru, at den bør nogen magt at have, og efterdi fornævnte vidne om hvad i Vang kirke sket er, ikke fremlægges, eller Laurids Pedersen og hans medfølgeres vidne beskyldes, ved vi det ikke at imod sige, og Jens Sørensen og Jep Pedersen deres vidne ingen magt at have, indtil de stævnes på ny og her i rette lægges

(15)

** var skikket velb Claus Kås til Øland hans visse bud Jens Andersen på den ene og havde stævnet Peder Frost i Toftum på den anden side for en vedkendelse, han 2/11 på Hassing herreds ting gjort har, som Claus Kås formener hans ejendom at være, og Peder Frost ham fra hans syn og vidner har ham hans ret med fraslagen, og formener ham deri uret at have gjort, uden han det med adkom kan bevise, at Eske Brocks tjener på de åsteder at have nogen grøft: så og efterdi Peder Frost alene har vedkendtes på hans husbonds vegne samme åsteder, bemeldte tørv var fra gravet, for hans, indtil det blev hans husbond afvidnet, og ingen adkom eller bevis derimod fremlægges, hvormed kunne bevises, det endel at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vedkendelse at sige eller magtesløs dømme.

(16)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han imellem ham og velb Niels Lange til Rønnovsholm 24/10 sidst forleden uendelig dømt har, endog sagen den tid havde været opsat 6 uger, og samme sin dom således besluttet, det han ikke vidste at dømme Niels Lange fra klage på hvis, ulovligt skulle være pløjet og kastet på de åsteder, hans lovhævd på lyder, endog Niels Lange ikke at skal have bevist for fogden, som han mener, det Palle Rodsteen enten at skal have ladet lægge nogen kast eller også pløjet i Gerndrups fædrift eller fællig på nogen de åsteder, hans lovhævd ham tilholder: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredstingen igen at komme, og fogden, når der for ham lovligen indstævnes, dem derom endelig uden videre ophold, forhaling imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(17)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den ene og havde stævnet Jacob Bre på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget skal have forhvervet, mente samme dom ikke endelig at lyde, og at den fordi ikke længere burde nogen magt at have men magtesløs at være, og formente Niels Mørk, samme dom ret at være og burde ved magt at blive, dertil svaret Palle Rodsteen og formente ikke skulle bevises, ham Niels Lange da at have indstævnet, da påskød Niels Mørk sig det at ville bevise, om sagen sig nogen tid måtte bero: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(18)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han 3/10 sidst forleden til fornævnte herredsting, imellem ham og Vogn Krag i Svenstrup, dømt har, og fradømt Palle

Rodsteen hvis klage, han lovligen havde stævnet for og ville lade tage beskrevet på et opdømt værsted, kaldes Rævdalsodde, uanseet at for ham skal være bevist med gammel lovhævd, Korup mark til alle fire markskel skulle være indvordet, og i samme lovhævd skal vedtages 2 agre, skulle kaldes Rævdalsodde, og ikke mere, hvilke to agre han mener skal være stug jord, som ikke bør at formeres, og skal dog nu være påbygget: så og efterdi fornævnte herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(19)

** var skikket velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Niels Christensen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Anne Jensdatter, barnfødt i Høved i Understed sogn, på den anden side for et vidne, hun til Børglum herreds ting 10/10 1620 vidnet har med oprakt finger og helgens ed at have beskyldt en karl, ved navn Christen Olufsen, ved Kvissel bro for barnefar til det barn, hun nu sidst havde fanget, uanseet at hun til fornævnte ting år 1618 skal have beskyldt en anden at være barnefar til samme barn, og Christen Olufsen langsommelig tid ved døden at være afgangen, førend hun samme vidne på ham vidnet har: så og efterdi med tingsvidne bevises, Anne Jensdatter for ting og dom 17/3 1618 med oprakt finger og helgens ed at have udlagt hr Christen Simonsen hendes barnefar at være, og hun siden 10/10 nu sidst forleden først har udlagt og beskyldt Christen Olufsen, efter at han ved døden er afgangen og ikke dertil kunne svare, at han skulle være far til samme barn imod hendes første beskyldning, som til tinge lovlig gjort er, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hendes sidste beskyldning og udlæggelse så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(20)

** var skikket Jørgen Johansen Felbereder, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Sørensen Skriver, borger sst, på den anden side for hvis bevislig brev og hjemmel, han i Norge har ladet forhverve, anlangende syv stolper egetømmer, Jørgen Johansen har købt af en ærlig norsk mand, ved navn Oluf Torsbud, på Ålborg brygge, såvel som og samme tid dem straks med rede pending afbetalt, så Oluf Torsbud Jørgen Felbereder fuldkommelig hjemlet har på Ålborg byting, hvilke hjemmelsbreve Jørgen Felbereder formener noksom nøjagtig at være og ved sin fuldmagt at stande: så og efterdi her for os i rette lægges adskillige lovmænds domme og opsættelse lovmænds dom, såvel som hjemler og andre dokumenter, i Norge udgangen, samme tømmer anlangende, så og en del formelder, Jens Skriver og Jørgen Felbereder samme 7 stolper begge at være hjemlet, som forskrevet stander, hvilke breve endnu stander urykket, og vi ikke over samme norske breve er dommere, da ved vi efter sådan lejlighed ikke i sagen noget at dømme, men hvem på skader, da indstævne sig samme norske domme og breve for sin tilbørlig dommer og der gå om hvis ret er.

(26)

** var skikket Peder Hansen, forrige ridefoged til Børglum kloster, med en opsættelse her af landstinget 2/12 sidst forleden, lydende ham da på velb Godslev Budde til Rødslet, befalingsmand på Børglum kloster, hans vegne efter anden opsættelse at have stævnet Jens Mørk i Bjørum for en vidne, han 1/8 sidst forleden til Kær herreds ting forhvervet har, formeldende det hans tjener, ved navn Niels Bunde, i nør Halne næste dag tilforn var måned ved middagstid, kom Niels Bunde ridende for Kællingbro smedje, der så han en karl stå op bag til en grå øg og havde en tøjrbidsel på den og holdt halen til side med den højre hånd, og gav sig op til hende af bag det bedste han kunne,

hvor samme karl har hjemme, eller hvem han var, var ham uvitterlig: så og efterdi Niels Bunde i sin vidne ikke har navngivet eller benævnt Simon Jensen eller nogen, men straks samme dag Maren Sørensdatters sønner undskyldt, så han ikke vidste med dem andet end ærligt og godt, han og nu her i dag for retten med højeste ed og oprakt finger har tilstanden, sig ikke at vide med Simon Jensen andet end alt ærligt og ikke ved ham samme uhørlige gerning at have gjort, han og ved lige svoren ed benægter sig ikke samme ord til Christen Ibsen og Tomas Lauridsen at have haft, som de på ham vidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Simon Jensen på hans ære, gode rygte og navn til hinder eller skade i nogen måder, og efterdi herredsfogden på samme to vidner, nu er underdømt, sin dom har funderet og tildømt Niels Bunde at lide tiltale som en løgner og æreskænder, da bør samme dom ingen magt at have eller komme Niels Bunde til nogen forhindring.

(31)

** var skikket hr Christen Simonsen i Understed på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged til Børglum herredsting, på den anden side, for han på ny 19/12 1620 skal have dømt hr Christen til lov for Mette Nielsdatters barnefar, uanseet hr Christen efter ordinantsen og provstens forlags dom skal have indskudt sig for sin gejstlige øvrigheds ret, såvel som efter landsdommeres sidste dom, at hans lovdag skulle ham lovlig forelægges, hvilket han formener ikke ske kan lovlig, førend sagen indstævnes for kapitlet for gejstlig ret, efterdi alle horesager skal ageres for kapitlet, som Riber ordinants i den 3. kapitel skal klarligen udvise: så og efterdi det befindes, hr Christen Simonsen for samme sag først for herredsprovsten at have været indkaldt, og han sin opsættelse deri har udgivet, og ikke sagen til verdslig ret indfunden, hvorfor han til provstemode har været stævnet, så hans sentens der er bleven kasseret, og sagen til verdslig ret heden sat, det og med landstings dom bevises, hr Christen Simonsen siden her til landstinget at være tilfunden sin lov imod Laurids Pedersens sigtelse for samme sag at skulle give, når den blev ham forelagt, og fogden derefter ved to uendelige og én endelig dom har ham dog forelagt, endog samme hans dom her til landstinget er underkendt, af den årsag den landstings dom medfører, og sagen til fogden igen er hjemfunden, ham sin lovsdag at skulle forelægge, så hr Christen siden for ham har været indkaldt, og han da har tilfunden hr Christen til 6 ugers dag der til tinge sin lov at edle og give imod fornævnte sigtelse, som det sig bør, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller fogdens ulempe deri at være.

(34)

** var skikket Jørgen Johansen Felbereder, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Sørensen Skriver, borger der sst, på den anden side for en uendelig kost og tærings dom, han lader sig af berømme at skulle have forhvervet til Viborg landsting, anlangende en stævning, han skulle have ladet ham stævne med, uanseet Jens Sørensen ikke skal kan gøre bevisligt med nogen tingsvidne eller stævningsmændene deres kundskab bevises at være stævnet til samme landsting, som fornævnte uendelige dom skulle være forhvervet, men efter hans egen opskrift formenende at være taget og funderet, formenende samme dom magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom bemelder, at dersom Jens Sørensen findes til denne landsting af Jørgen Felbereder stævnet at være, burde han at give ham kost og tæring, og ingen nøjagtig bevis fremlægges, det Jørgen Felbereder ham til samme landsting skulle have ham hid kaldt, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom ikke at komme Jørgen Felbereder på nogen kost og tæring at udgive til nogen forhindring.

(36)

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, KM befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Eske Olufsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Jensen og anden Christen Jensen i Volstrup på den anden side for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting med en hans tjenere, Laurids Jensen i Rubjerg, vidnet har, anlangende nogle ord en kvinde i Rubjerg kirke skulle have sagt ved kyndelmisse tid sidst forleden, der hun skulle have båret et barn til dåben, men moderen til samme barn skal have sagt for hende, det Laurids Jensen, som har sin bopæl hos Christen Jensen i Volstrup, skulle være far til samme barn, og ikke samme deres vidne medfører, hvad den kvinde skulle hedde, eller hvor hun skulle have hjemme, men skal være med tingsvidne at bevise, at den kvinde, Anne Lauridsdatter i Volstrup, som er mor til samme barn, de om vidnet har, har Laurids Jensen undskyldt, ikke hendes barnefar at være: så og efterdi begge Christen Jensønner udtrykkeligen har vidnet, det Laurids Jensen i kirken blev udlagt til Anne Lauridsdatters barnefar, og han da samme vidne vidnet er, selv har været til vedermåls ting, og ikke det ville benægte, tilmed og bevises, at der han med nam for samme bøder er besøgt, har han ombedt Christen Jensen for sig at love, og derfor til vished sat ham underpant, og i så måder gerningen vedgået, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme, og efterdi samme herredstings dom ikke lyder længere, indtil sagen for herredsfogden igen bliver indkaldt, da hvem det på skader indstævner sig sagen for herredsfogden igen, og der gå om hvis ret er, men efterdi Christen Skriver ikke fremlægges samme delsbrev, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(39)

** var skikket Hans Pedersen, født i Ribe, hans visse bud Arent Jensen i Viborg på den ene og havde stævnet Peder Jacobsen i Viborg på den anden side, for han til Viborg byting 6/11 sidst forleden har ladet ham vold oversværge, for han skulle være dragen af byen i arrest for gæld, som han saget ham for, endog Hans Pedersen formener sig, aldeles intet at være ham pligtig i nogen måder, men dersom de måtte komme over regnskab med hverandre, skulle det befindes Peder Jacobsen og hans hustru at have fået af ham, og som han i adskillige måder for dem i deres hus har betalt, tilmed formener samme sandemænds ed og tov ikke at skulle findes noksom og nøjagtig, at den bør at komme Hans Pedersen til nogen forhindring: så og efterdi fornævnte sandemænds ed alene befindes af seks sandemænd at være svoren, og ikke af otte, som i købing findes, så den i så måde ikke er fuldkommen, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sandemænds ed så noksom, at den bør nogen magt at have.

(40)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård på velb fru Vibeke Bild til Aggersborggård hendes vegne på den ene og havde stævnet Rasmus Jensen i vester Torup, herredsfoged i Han herred, på den anden side for en dom, han 11/12 sidst forgangen til fornævnte herredsting dømt har efter to andre uendelige herredstings domme, som til fornævnte herredsting dømt er, som ikke findes at have været nogen gensvar til, og Rasmus Jensen i samme sin dom har tildømt hendes husbond velb Erik Rantzau at igen give velb Stygge Høg til Vang hvis videre udlagte penning, som han over sin anpart udlagt har og derfor at stande ham til rette for hovedsummen i sig selv med sin rente, som det sig bør. da efter flere ord dem imellem var, afstod Stygge Høg så og Mogens Kås på fru Vibeke Bilds vegne på begge sider samme endelige og uendelige domme, i fornævnte sag udgangen er, så de skal være som de udømt var, og samme sag igen på ny for herredsfogden at indstævnes: da efter

sådan lejlighed finder vi samme sag til herredsting at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endeligen imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(41)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund hans visse bud Knud Jensen i Gammelholm med en opsættelse her af landstinget 21/10 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Skøt i Hjardemål, Tomas Skøt med flere sst for et syns hjemmel, de har hjemlet og afsagt på Hillerslev herreds ting 13/6 sidst forgangen, anlangende at de den dag den ottende dag tilforn var til syn østen fra Højtved i Østerild hede, der så de en grøn kær, som løber nør østen og Løgshøj, der så de var gravet halvandet hundrede læs brændtørv i samme kær, hvilke deres syn og hjemmel Knud Jensen på Niels Krabbes vegne formener ikke så noksom eller ret at være forhvervet, at det burde nogen magt at have: så og efterdi samme synsvidne ikke indeholder, varselsmændene for det at have hjemlet, dem at have givet varsel for hvilken tid eller dag, synsmændene skulle være på åstederne ---- at være mødt dertil at svare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(42)

** var skikket Christen Smed i Østerild hans visse bud Knud Jensen i Gammelholm med en opsættelse her af landstinget 21/11 sidst forleden, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Jens Ibsen i Gadsbjerggård, for han til Hillerslev herreds ting 26/10 sidst forleden på hans husbond velb Hans Dyre til Ullerupgård hans vegne har ham ladet fordele, for han skulle have siddet hans husbond overhørig med ægt og arbejde og løb, som han har været tilsagt, og for han har sagt en god mand tjeneste, imod hans forrige løfte: så og efterdi der tvistes om hvem samme hus, Christen Smed iboer, skal efterfølge, og her for os i rette lægges fru Karen Paxes skøde, som indeholder hun samme hus med mere gods til Hans Dyre at have solgt, og derimod fremlægges Mogens Pax hans skødebrev, givet Niels Krabbe, som iblandt andet indeholder en gård i Østerild, kaldes Balle, Peder Christensen iboer, og sluttes at dersom der fandtes flere gadehuse på samme godses grund, end som skøden om bemelder, skulle Niels Krabbe dem også have og beholde for samme køb til evindelig ejendom, det og med 12 synsmænds hjemmel bevises, samme hus, Christen Smed iboer, at være bygget og sat på den jord og ejendom, som ligger til Peder Christensens gård Balle i Østerild, og fornævnte to adelspersoners skøder, som gode mænd med dem forseglet og underskrevet har, findes at være imod hverandre, og vi ikke over dem er dommere, da ved vi efter sådan lejlighed ikke i hovedsagen at dømme, førend samme skøder for sin tilbørlig dommer bliver om kendt, som det sig bør, men Christen Smed så længe for samme dele at være forskånet.

(46)

** var skikket Jesper Poulsen i Aggersborg i Hurup på den ene og havde stævnet Mikkel Andersen og Laurids Andersen brødre, boende i Vust, på den anden side for et vidne de til Hanherreds ting nogen tid forleden skulle have vidnet med deres søstersøn, Christen Nielsen i Hoven, formeldende iblandt andet Poul Jespersen, som boede i Hoven, Jesper Poulsen hans far, skulle have forflyttet, solgt og afhændet sig sit gods, som var i Hoven, og til Jens Sørensen i Nørklit, og ikke de skal have kundgjort eller vidnet enten på dag eller tid, og Jesper Poulsen til samme vidne ikke skal findes at være stævnet, ej heller Jens Sørensen, som han mener, det har samtykket, og fordi skulle være et

vildigt vidne dermed ville ham fra sin arv bekræfte, formente at samme deres vidne bør ingen magt at have, i lige måde havde stævnet hans svoger Christen Nielsen i Hoven for en afkald, han lader sig på beråbe, at skal have bekommet af hans far Poul Jespersen, som tilforn boede i Hoven, og formener at efterdi hans far Poul Jespersen skal have opladt og undt Christen Nielsen hans gård Hoven til hans datter Maren Poulsdatter, som skal være Jesper Poulsens søster, om han da dertil burde at give Christen Nielsen afkald og sådan besked, at en anden hans barn derover skulle hos ham miste sin arv, men formener det at Christen Nielsen på hans hustrus vegne, Maren Poulsdatter, burde jo i stedet at give Poul Jespersen sin afkald for hendes arv og lod, og ikke faderen at give hende, hans barn, afkald for det, hun selv har oppebåret: så og efterdi Mikkel Andersen og Laurids Andersen udtrykkelig har vidnet om hvis gods, Poul Jespersen skal have flyttet af sønder Hoven og solgt og afhændet fra sig efter hans egen vilje og minde, og intet derimod fremlægges, hvormed det rykkes kan, ej så at være sket, men fast mere Poul Jespersen straks til tinge selv at have bekendt så at være, som de om vidnet har, så samme vidne dermed bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige, og efterdi Søren Jensen har vidnet i hans egen sag, sig selv til behjælpning, Anders Nielsens vidne der foruden ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da kunne vi ikke kende samme deres vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, i lige måde efterdi fornævnte to afkald, Poul Jespersen og Christen Nielsen hverandre gjort har, alene heden tyder sig på mødrene arv efter Poul Jespersens hustru, og i ingen måder formelder om hvis gods eller gode, Poul Jespersen kunne sig efterlade, da ved vi ikke samme afkald at underdømme, men ved magt at blive.

(49)

** var skikket velb Mogens Godske til Lidemark hans visse bud Søren Jensen i Fajstrup på den ene og havde stævnet Peder Mikkelsen, foged på Sødal, på den anden side for et synsvidne og en gammel herredstings dom, som han på hans husbond velb fru Dorte Munk til Sødal hendes vegne skal sig på beråbe og dermed ville tilholde ham den jord og ejendom på Pederstrup mark, de om trætter, som Mogens Godske formener over recessens hævd ulast og ukæret at have været brugt til hans tjenere i Pederstrup, Jens Jensen og Jens Christensen, deres gårde, formenende samme synsvidne og herredstings dom ikke så lovlig eller noksom, at fru Dorte Munk dermed sig nogen slig ejendom kan tilholde, men at de bør magtesløs at være. så mødte Peder Mikkelsen og gav til kende, at gården, samme jord til bruges, skal være en kirkegård, og skylden deraf at ydes til Hersum kirke, og ikke kirkeværgerne findes stævnet og kaldt, og formente fordi her ikke burde i samme sag at dømmes: da efter sådan lejlighed vidste vi ikke i samme sag at dømme, førend forskrevne kirkes værger og lovlig stævnes, og gå derom hvis ret er.

(53)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Jens Pedersen i Tamstrup på den ene og havde stævnet Poul Tøgersen i Høgsted, Peder Tomasen i Tollestrup med flere sst på den anden side for et vidne, de til Børglum herreds ting 1/8 sidst forleden, deres egen sognepræst hr Peder i Lund til vilje, at have vidnet, at den indkaste ejendom vesten Lund præstegård har været brugt til fornævnte præstegård, hvilket vidne Peder Munk formener ikke lovlig og ret at være forhvervet, eftersom hans tjenere Christen Offersen og Christen Jensen, som boer i Lund, ikke skal findes stævnet for samme vidne: så og efterdi Poul Tøgersen og hans medbrødre ikke har specificeret eller omvidnet, om samme ejendom skulle været brugt til Lund præstegård for ejendom eller fællig, de ikke heller har forklaret ---- hvilke kast ---- gammel eller ny, samme åsteder skulle være i, de omvidnet har, endog med synsvidne bevises, på samme åsteder to kaster at være, ikke heller Peder

Munks tjenere, som de med samme deres vidne ville på deres brugsel skade tilføje, for samme vidne har fanget varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom eller lovlig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være, og efterdi samme herredstings dom ikke lyder længere, end til sagen for herredsfogden blev indkaldt, da hvem på skader, indstævne sig den for herredsfogden igen, og da gå om hvis ret er.

(56)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Jens Pedersen i Tamstrup på den ene og havde stævnet Laurids Vognsen i Korup og Selgen Baldsersen på den anden side for et vidne, de til Børglum herreds ting 12/9 sidst forleden vidnet har, at det var dem vitterligt at Tue i lille Momhave har ført to tønder rug fra Hørbylund, som var af velb Palle Rodsteens rug, og ikke deres vidne formelder, at de var hos og så det eller hørte det, ej heller hvad vidnet og genparten stemmer overens med hinanden, men så meget mere i hovedvidnet, at han skulle have den gode mands sække til samme rug: så og efterdi Laurids Vognsen og hans medbrødre ikke udtrykkelig har vidnet, om Tue i Momhave førte samme rug fra Hørbylund i minde eller ej, ikke heller hovedvidnet med genparten i sin mening konkorderer og overens kommer, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være, og efterdi fornævnte bogsed såvel som fornævnte nævningers ed, på samme vidne, nu undersagt findes, at være funderet, bemeldte nævningers ed og aleneste af seks nævninger findes svoret, og ikke fuldkommen tov, som det sig burde, kunne vi ikke kende samme bogsed og nævningers ed så noksom og fuldkommen, at de bør nogen magt at have, men efterdi Niels Obbesen og hans medbrødre deres vidne ikke fremlægges, bør den magtesløs at være, indtil den fremkommer.

(58)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Sørensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Søren Nielsen i Havreholm, birkefoged til Vrejlev birketing, på den anden side, for han til fornævnte ting 10/1 sidst forleden ikke har undt Hans Dyres fuldmægtig høring over Karen Olufsdatter i Lie, uanseet han 20/12 næst tilforn har undt hans fuldmægtig den 3. ting til hende, og efter slig lejlighed formente Søren Nielsen imod recessen at have gjort og han derfor tilbørlig at stande til rette: så og efterdi samme sag for herredsfogden har været indkaldt og i rette sat, om fru Karen Gyldenstjerne ikke pligtig var at levere en rigtig jordebog eller derfor at lide rigens æskning, og Mikkel Christensen selv for fogden har på de Kåsers vegne i rette lagt samme jordebog på salig fru Abild Kåses gods, med gode mænd og adelspersoners hænder underskrevet, og herredsfogden fordi ikke har vidst at tilfinde fru Karen Gyldenstjerne nogen æskning at lide, men den sag om fornævnte jordebog for sin tilbørlig dommer indsat at granske og forfare, om den var rigtig eller ej, da ved vi ikke den hans dom at imod sige, eller hans ulempe deri at findes.

(60)

** var skikket Peder Jensen i Hasseris på den ene og havde stævnet Morten Christensen i ---- på den anden side for en dele, han til Ålborg byting 20/11 sidst forleden forhvervet har, anlangende en skib salt, han ham sager at være pligtig, uanseet Peder Jensen ved højeste ed benægter sig nogen gæld ham at være pligtig, ej heller lovlig for samme dele skulle findes stævnet og kaldt at være: så og efterdi ikke bevises med brev eller nogen anden kundskab, det Peder Jensen skulle være Morten

Christensen samme salt pligtig, men han nu her for retten med højeste ed det har benægtet, og han dog derfor er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Jensen af den dele kvit at være.

(61)

** var skikket Jep Bysvend i Thisted på den ene og havde stævnet Laurids Hører og Matias Orgemester på den anden side for en vidne, de til Thisted byting 25/11 sidst var vidnet har, at de 24/10 imellem 2 og 3 slet efter middag, der folk var til skrifte, da stod de uden sønder kirkens vinduer, og så ginge de i kirken, da stod Jesper Bysvend i en stol bag kirkedøren og rystede med sit hoved og sagde, dersom han var et Guds barn, da skulle det betales, lidt derefter kom hr Rasmus Kapellan ned fra skriftestolen og gik ud af nørre kirkedør, og der han kom på nørre stette, løb Jep Bysvend efter ham og sagde til hr Rasmus, hvorfor ville i ikke skrifte mig såvel som de andre, da sagde hr Rasmus til Jep Bysvend, at var i ikke bered dertil, han skulle først sove ud og berede sig bedre til, og gik Jep Bysvend noget lidet fra ham, tog en sten op og gik så nærmere til hr Rasmus: så og efterdi Laurids Hører og Matias Orgemester udtrykkelig har vidnet, dem at have seet Jep Bysvend først i kirken rystet med hovedet og derefter fulgt hr Rasmus ud af kirken, løben efter ham, optaget sten, dermed søgt ham, item udtagen en knivskede af sin lomme, og med den i hånden holdt sig til hr Rasmus og ham vredelig truet, og i så måder båret kundskab om hvis, de ---- seet har, og intet derimod fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte deres vidne, så vidt de om Jep Bysvends gerning vidnet har, at sige eller magtesløs dømme, men hvis de i andre måder om hans ord har vidnet, ham at skulle have haft, som han ikke er bestendig eller for tingsdom indgangen, men her i dag benægter, som forskrevet stander, kunne vi ikke kende deres vidne i de måder at må komme ham til forhindring.

(63)

** var skikket velb Iver Lykke til Eskær, hans visse bud Jens Christensen i Grønninggård på den ene og havde stævnet Jep Andersen i Jebjerg, Mads Pedersen med flere sst på den anden side for et vidne, de til Nørherreds ting 23/3 1619 vidnet har, anlangende fem agre jord, som ligger i Langbredning og Sønderbredning på Jebjerg mark, som Jens Pedersen og Jens Simonsen med Morten Andersen og Tomas Jepsen om trætter, hvilke jord og ejendom Tomas Jepsen og Morten Andersen har haft i hævd og brugelse og har vedkendtes samme jord for deres rette grund og ejendom, ligger til den gård, de iboer, og ikke fornævnte vidner udtrykkeligen har vidnet og bekræftet, at samme fem agre har været brugt til den gård, Jens Pedersen og Jens Simonsen iboer: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet endelig, men en del sat deres vidne i tvivl, og en part vidnet om sagden og efter deres mund, som lang tid siden ved døden er afgangen, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne såvel som den dom, derefter dømt er, magtesløs at være.

(65)

** var skikket Jens Pedersen og Jens Simonsen i Jebjerg med en opsættelse her af landstinget 16/12 næst forleden år, lydende dem da at have stævnet Mads Godiksen i Grønning og hans medbrødre for et vidne, de 6/8 1619 til Nørherreds ting vidnet har, formeldende at de ikke vidste hvad den jord, som Jens Pedersen og hans gårdmand Jens Simonsen og de Goulgårds mænd, Tomas Jepsen og Morten Andersen, om trætter, bør at ligge til Goulgård eller til Jens Pedersens gård: så og efterdi Mads Godiksen og hans medbrødre vidnesmænd ikke har vidnet endelig, men selv lagt deres vidne i tvivl, at de ikke vidste, hvad samme jord burde at ligge til, Goulgård eller til Jens Pedersens gård, da

kunne vi ikke kende samme deres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, og efterdi samme vedkendelse ikke fremlægges, bør den magtesløs at være, indtil den fremkommer.

(66)

** var skikket Anders Gregersen i Kvolsgård på den ene og havde stævnet Dorte Gregersdatter sst på den anden side for et vidne, hun her til landsting 8/7 sidst forleden på ham vidnet har, at han skal have sagt til hende, at hun fik et barn hjemme til hendes fars og tog livet af det, i lige måde at hun samme tid skulle have sagt til ham igen, at han skulle lægge sig det rygte fra, han skulle have avlet barn med hans søskendebarn, hvilke ord han samme tid hårdeligen med højeste helgens ed har ved tingsvidne benægtet: så og efterdi Dorte Gregersdatters vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, hun og har vidnet om Anders Gregersens ord, som han ikke er bestendig, sig at have haft, men her for retten benægtet, som forskrevet stander, da finder vi efter sådan lejlighed samme hendes enige vidne magtesløs at være.

(67)

** var skikket Anders Gregersen i Kvolsgård på den ene og havde stævnet Dorte Gregersdatter og Erik Eskesen, der sst, Peder Lauridsen på Bjerget og deres medbrødre på den anden side for et vidne, de til Hannæs ting 5/8 sidst forleden dog særdeles på ham vidnet har, at de har hørt rygte, at Anders Gregersen og Maren Nielsdatter, nu boende i ---- , har ligget i et ondt levned tilhobe den stund, hun tjente Anders Gregersen, og ikke deres vidner stemmer overens, formener samme deres vidne uret at være vidnet og bør magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter rygte og tidende, og en del efter sagden, og ikke om nogen deres egen vitterlighed, dem om samme gerning skulle være bevidst, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom at være, at den bør nogen magt at have eller komme Anders Gregersen til nogen forhindring.

(69)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud Knud Andersen, foged på Birkelse, på den ene og havde stævnet Oluf Skrædder i Asdal skov og hans hustru på den anden side for et vidne, de til Horns herreds ting 9/10 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen træ, som Jens Svenningsen skulle have bekommet i Asdal skov, som Oluf Skrædder selv skal have ham udvist, tilmed også den ene træ selv med ham at skal have hugget, som han ikke skal kunne benægte, formener Oluf Skrædder ej heller så lovfast at være, at han nogen vidne må bære: så og efterdi med delsbrev bevises, Oluf Skrædder at have været delt og lovforvunden og i så måder umyndig, da han samme vidne vidnet har, og Anneken Bendsdatters vidne fordi ikke agtes uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne så og den dele, derefter dreven er, magtesløs at være.

(72)

3/2 1621.

** var skikket Erik Iversen i Sæby med en opsættelse her af landstinget 2/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Hermand Henriksen, borgmester i Sæby, Hans Jensen rådmand og deres medbrødre for en dom, de til Sæby rådhus 16/2 sidst forgangen år dømt har, hvori de skal have

tildømt Erik Iversen at betale Søren Mikkelsen, borgmester der sst, resten af ---- tønder havre, som Søren Mikkelsen salig Jørgen Friis skal have afkøbt, uanseet for ham skulle være bevist, det Søren Mikkelsen skulle have givet ham sin genbrev for mangel skadesløs at holde, menende samme deres dom ikke så noksom og retfærdig at være, at den burde nogen magt at have: så og efterdi af borgmester og råds dom forfares, sagen først i seks uger, og siden efter begge parters bevilling endda 3 uger at være optaget, Erik Iversen ikke da er mødt sig at undskylde og forklare, endog noksom har været ham bevidst, sagen så lang tid at have været opsat, og borgmester og råd fordi ved endelig dom har tilfunden Erik Iversen samme rest til Søren Mikkelsen at betale, eller derfor at lide tiltale efter hans brevs indhold, som deres dom om formelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige, ej heller Erik Iversen af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(73)

** var skikket Anders Jensen Guldsmed, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Jens Andersen i Viborg med en opsættelse her af landstinget 20/1 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Henrik Brun, borger i Ålborg, for en dele han lader sig af berømme, han til Ålborg byting nogen kort tid for jul 1620 over Anders Jensen Guldsmed forhvervet har, anlangende om nogen håndskrifter, som Henrik Brun og Frederik Maler skulle have udgivet, hvilke håndskrifter Anders Jensen siger sig dem at have indløst og har Henrik Brun dem tilbudt, dog han den ene ikke ville annamme, og den anden havde han betalt hovedstolen, som var 100 rigsdaler for 3 år siden: så og efterdi borgmester og råds dom formelder, Anders Guldsmed ikke at være en skatteborger i byen, og de fordi da samme sag, som er gæld anlangende, til bytinget har henfunden, da ved vi ikke den deres dom at imod sige, og efterdi Anders Guldsmed til bytinget har sig til forpligtet 14 dags dag at forskaffe Henrik Brun samme hans håndskrifter igen og tilfreds stille Mogens Skriver for samme rente, hvilke hans forpligt han ikke har efterkommet og fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Anders Guldsmed af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(76)

** var skikket Anne Jensdatter i Vodskov på den ene og havde stævnet Anders Nielsen i Vodskov, Anders Rasmussen sst med flere på den anden side for nogen vidner, de 5/9 sidst forleden til Kær herreds ting på hende vidnet har, anlangende at hun skulle have ondt rygte på sig, at hun skulle være en skænds kvinde og rygte for utroskab og løgnagtighed, og at hun skulle huse skarnsfolk, hvilke deres vidne hun højligen benægter sig i slig gerning uskyldig at være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd i nogen måder har vidnet om rygte og tidende og efter sagden, da kunne vi ikke kende samme vidne deri så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, men efterdi en del udtrykkelig har vidnet, Anne Jensdatter at have huset onde og skarnsfolk og holdt dem ad sig, som i så måder er om deres egen vitterlighed, og intet derimod fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke så at være, hun og selv tilmed samme vidne har æsket og forhvervet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke i de måder imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme, i lige måde efterdi Anne Jensdatter selv tilstander, det hun til forgangen landsting havde Anders Nielsen hid stævnet, og hun dog ikke beviser hendes fuldmægtig her med stævningen at være mødt, ham at give dag, så hun fordi er tildømt at give ham kost og tæring, ved vi ikke den dom at forandre, men ved sin fuldmagt at blive.

(79)

17/2 1621

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Jens Madsen, foged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Hundborg herred at udlægge Niels Ibsen, som tjente Christen Poulsen i Sjørring, hans bane, som fandtes død i Christen Poulsens stald 11/1, og først fremlagde Jens Madsen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hundborg herreds ting 22/1 sidst forleden, Jens Christensen og hans medbrødre 6 synsmænd at have afhjemlet deres syn, at de 13/1 var i Christen Poulsens stald, og der dem at have seet Niels Ibsen lå død, sammeledes efterskrevne vidne af fornævnte herredsting 12/2 sidst forleden, Jens Lauridsen i Brogård med flere at have vidnet, at de var i Sjørring kirke fredagen da sidst forleden, og da dem at have hørt, hr Villads Simonsen bad dem, der i kirke var, at de skulle bede Gud om, at dersom Christen Poulsen eller hans hustru Anne Mikkelsdatter var skyldig i Niels Ibsens død, som lå i en kiste i kirken, at Gud ville gøre tegn, hvorefter de lagde deres hænder på fornævnte lig, og ingen tegn der skete i nogen måder: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde samme blakkede øg, som stod i stalden, der som Niels Ibsen er død funden, ham at have slaget og at være ham til bane og livs lagt.

(81)

** var skikket velb Iver ---- til ---- på den ene og havde stævnet ---- Mogensen, herredsfoged i Nørherred på den anden side, for at han 6/2 nu sidst forleden på Nørherreds ting ikke har dømt eller afsagt for retten efter hans egen udgivne stævnings indhold, som Iver Lykke lovligen skal have ladet forkynde velb Iver Lykke til Eskær, anlangende nogle tusinde dalers løfte, uanseet Jacob Mogensen til fornævnte ting skal have forspildt Iver Lykkes rette tiltale. (sag overstreget)

** var skikket Søren Sørensen i Vang på den ene og havde stævnet Jens Nielsen og Poul Christensen sst på den anden side for en vidne, de til Hundborg herreds ting 22/1 sidst forleden vidnet har, anlangende Søren Sørensen at skulle have slaget Christen Mikkelsen Smed i Vang med en stav, og ikke samme deres vidne med syn skulle bestyrkes, at Søren Sørensen skulle have gjort Christen Smed enten sår eller skade i nogen måder: så og efterdi Søren Sørensen tilbyder sig for samme slagsmål sine bøder at ville udlægge og i så måder gerningen vedgår, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og sigtelse at sige, men efterdi Søren Sørensen alene er fordelt, for han har slagen Christen Mikkelsen Smed, og ikke deri specificeres eller navngives, hvad hans bøder derfor skulle være, så han kunne vide for sig at rette, da finder vi efter slig tilgang Søren Sørensen af den dele kvit at være.

(82)

** var skikket Peder Gregersen, barnfødt på Bjerget, på den ene og havde stævnet Erik Eriksen i Kvolsgård og Dorte Gregersdatter sst på den anden side for vidne, de 2/12 sidst forleden til Hannæs ting vidnet har, at Peder Gregersen skulle have haft hans tilflugt og bopæl til Anders Gregersens i Kvolsgård den tid, han var i bordag med Jacob Griis i Dalsgård, både før og siden han var hjemme af Norge, uanseet at Peder Gregersen noksom kan bevise med velb Iver Dyre til Hvidstedgård hans brev og håndskrift, at han på de tider, som de om vidnet har, var i Iver Dyres tjeneste og ingen væring havde hos Anders Gregersen: så og efterdi Erik Eriksen og Dorte Gregersdatter udtrykkelig har vidnet, det Peder Gregersen havde hans bopæl og tilflugt til Anders Gregersens den tid, han var i bordag med Jacob Griis, både før og siden han var hjemme af Norge, og havde både hans kiste og seng der og i så måder båret kundskab om deres egen vitterlighed, hvilke Erik Eriksen og her i dag

med oprakt finger og ed har været bestendig, som for er rørt, og ingen nøjagtig vidnesbyrd derimod fremlægges, ikke så at være, som de om vidnet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Erik Eriksen og Dorte Gregersdatters vidne at sige eller magtesløs dømme.

(84)

** var skikket Christen Nielsen i Sjørring på den ene og havde stævnet Mikkel Brock på den anden side, for han har ladet hans hustru Kirsten Pedersdatter fordele, ham uafvidende, med underfundighed, og ikke han ved sin hustru har fanget lovlig varsel derfor, og Mikkel Brock har ladet hans hustru fordele for nogen ukvems og utilbørlige tilsagn, som hun skulle have Mikkel Brocks hustru Kirsten Christensdatter tilsagt: så og efterdi i bemeldte delsbrev ikke specificeres eller navngives hvad ord, hans hustru Mikkel Brock og hans hustru skal have tilsagt, så deraf kunne forfares, om det skulle være de ord, det hun burde at lide tiltale for eller ikke, og hun dog er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Kirsten Pedersdatter af den dele kvit at være.

(86)

** var skikket Mads Andersen i Elkær hans visse bud Jens Christensen i Viborg på den ene og havde stævnet Christen Madsen Kræmmer, som siger sig at have tilhold i Ålborg, på den anden side for en uendelig landstings dom, han sig af berømmer at skal have ladet forhverve over to uendelige herredstings domme, som Mads Andersen har forhvervet over Christen Madsen Kræmmer, for han for nogen tid forleden har draget til hans gård og beligget hans søster Johanne Andersdatter, som har hans nøgle og lås til hans øl og mad med hvis andet, Gud har undt ham, og formener Mads Andersen samme sine to herredstings domme lovlig og ret at være dreven og bør ved sin fuldmagt at blive: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte herredstings dom ikke lyder længere, indtil sagen igen for ham blev indstævnet, da hvem den på skader, indkalde sig den igen for herredsfogden, og der gå om hvis ret er, men om fornævnte vidner at pådømme opsætter vi til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(88)

** var skikket velb jomfru Kirsten Skeel til Jungetgård hendes visse bud Mikkel Bertelsen på den ene og havde stævnet Mads Jørgensen, borger i Skive, på den anden side for en opskrift, han 17/11 nu sidst forleden til Skive byting skal have i rette båret imod jomfru Kirstens fuldmægtig, som skal være imod hans håndskrift og rigtig bevis, og han med samme sin optænkte opskrift ville sig hendes pending tilvidne: så og efterdi samme sag er Mads Jørgensen og jomfru Kirsten Skeels regnskaber imod hverandre anlangende, og byfogden i hans dom tilstander sig samme deres regnskaber imod hverandre at have likvideret, eftersom landstings hjemfindelse ham tilholder, og da befunden Mads Jørgensens udgift at beløbe over jomfru Kirsten Skeels opskrift 31 daler i kurant, da ved vi ikke andet derom at sige, end hvem samme hans likvidation på skader, da derpå at tage og bevilge andre uvildige ---- samme regnskaber igen at revidere, så deraf kunne erfares og fogdens likvidation kan rigtig eragtes eller ej.

(89)

** var skikket Mikkel Jespersen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Rasmus Tømmermand, borger sst, på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af

berømme nogen tid siden til landstinget at have forhvervet, hvori han skal have fanget en dele magtesløs, som Mikkel Jespersen har ladet ham i komme, formener samme dom ikke endelig at lyde, og at den fordi bør magtesløs at være (ingen dom indført)

(90)

3/3 1621.

** var skikket Tilske Giersdatter i Ålborg, salig Hans Maltesens efterleverske, hendes visse bud Morten Jacobsen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget 20/1 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Laurids Jensen, rådmand sst, anlangende for et pantebrev, som han lader høre, af hendes salig afgangne svoger Søren Frandsen, fordum borger i Ålborg, skulle have ham i pant sat en hendes abildhave, uanseet Laurids Jensen aldrig skal kan bevise, det hun har given hendes salig svoger nogen fuldmagt til at pantsætte noget af hendes for sin gæld (fortsat blad 101): så og efterdi det befindes Søren Frandsen ved sin fuldmægtig 1619 til Ålborg byting lovlig at have pantsat Laurids Jensen samme have og med borgmester og råd samt andre dannemænds vidnesbyrd bevises, Søren Frandsen, siden han fik Tilske Giersdatters datter Johanne Hansdatter, at have været hos hende i fællig under eet tag, ild og arnested, tilmed og af skatregister og jordskylds fortegnelse gøres bevislig Søren Frandsen for skat og jordskyld såvel af fornævnte have som andet ejendom at være indskrevet, og det at have udredet, og ikke befindes Tilske Giersdatters navn i nogen af fornævnte registre at være indsat, eller af fornævnte ejendom nogen redsel at have udgivet, tilmed bevises Søren Frandsen samme have at have ladet indlukke og ved magt holdt, så i så måder udtrykkelig forfares ham samme ejendom at have tilhørt, og ikke Tilske Giersdatter i så langsommelig tid, siden pantebrevet gjort er, derpå har anket, førend nu Søren Frandsen ved døden er afganget, og arv og gæld efter ham er forsvoret, hun sig ejendommen ville tilholde, og Laurids Jensen hans penninge, som i Søren Frandsens og hendes datters fælles gæld er udlagt og betalt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme pantebrev at sige eller magtesløs dømme, men efterdi samme bytingsdom ikke lyder længere, indtil sagen igen bliver did stævnet, da hvem den på skader indkalde sig den for byfogden og der gå om hvis ret er, sammeledes efterdi Mette Christensdatter og Maren Nielsdatter udtrykkelig har vidnet om deres egen vitterlighed, dem at have søgt dug og disk med hinanden, som for er rørt, hvilke de og her i dag med højeste ed har været bestendig og forklaret, og intet derimod fremlægges, ikke så i sandhed at være, men fast mere med adskillige vidner bestyrkes, ved vi ikke samme deres vidne at imod sige, i lige måde efterdi Margrete Jørgensdatter alene har sendt sin skriftlig kundskab til tinge, og ikke vidnet for otte mænd med oprakt finger og ed efter recessen, da kunne vi ikke kende samme hendes vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have.

(99)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Mikkel Christensen i Sillerslev, for han til Lund birketing 27/7 og 10/8 er vold oversvoren, for han har tægtefæ imod forbud, hans gårdmænd og naboer til trængsel, og for han, siden hans gård er fradømt, af årsag at den i ingen måder er holdt ved hævd, har solgt og bortført hø fra sin gård: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, fornævnte vold, vidner, dom, syn, klage og udviselse er funden ved sin fuldmagt, og Mikkel Christensen at fare som andre fredløse mænd, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til Lund birketing lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Mikkel

Christensen har haft noksom respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Hans Dyre har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Mikkel Christensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte vold, vinder, dom, syn, klage og udviselse ved sin fuldmagt, og Mikkel Christensen at fare som andre fredløse mænd.

(101)

(hører til sag på blad 99)

(103)

** var skikket velb Iver Lykke Eriksen hans visse bud Niels Basse i Nandrup på den ene og havde stævnet velb Axel Lykke på den anden side for hans hånd og segl for adskillige løfter, som han for ham med andre gode mænd, både her i Danmark og land Holsten, har i været, og Iver Lykke formedelst Axel Lykkes forsømmelse derover lidt stor skade og pendings udgift, hvorfor Iver Lykke har været forårsaget Axel Lykke til Nørherreds ting med dom og æskning at lade forfølge, og efter slig lejlighed formener Iver Lykke, det han burde at have æskning over ham beskreven her til landsting: så er Axel Lykke ikke mødt eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen modstand derimod at gøre, og efter slig lejlighed blev Niels Basse på Iver Lykkes vegne undt samme æskning, så æsket Niels Basse her i dag til Viborg landsting af Axel Lykke i lige måde som til herredsting æsket er.

(105)

** var skikket velb Hans Lykke hans visse bud Niels Basse i Nandrup på den ene og havde stævnet velb Axel Lykke på den anden side for en løfte, han med andre gode mænd for Axel Lykke i været har, som beløber sig Hans Lykkes part 600 daler in specie, hvilke hovedbrev Hans Lykke for sin part med andre gode mænd selv har måttet indfri, hvorfor han har været forårsaget Axel Lykke med rigens ret til Nørherreds ting at have ladet forfølge, og mener sig i lige måder æskning her til landstinget over ham at fange beskrevet: så er Axel Lykke ikke mødt til gensvar eller nogen ham at undskylde eller nogen modstand derimod at gøre, og efter slig lejlighed blev Niels Basse på Hans Lykkes vegne undt samme æskning, så æsket Niels Basse her i dag til Viborg landsting af Axel Lykke i lige måde som til herredsting æsket er.

(106)

** var skikket Henrik Madsen, byens kæmner i Viborg, på den ene og havde stævnet Niels Madsen i Kvols på den anden side for et køb og skøde, han af Christen Christensen og Peder Christensen, borgere i Ålborg, bekommet har på noget af byens jord, hos bispegårds toft liggende, sammeledes Christen Christensen og hans bror Peder Christensen for samme køb og skøde, de Niels Madsen gjort har, og formener ingen udenbys mand må købe ager eller jord, uden byen liggende, og i lige måder for et forseglet brev, salig Peder Hegelund skulle have given deres salig far Christen Jensen, bemeldende på fornævnte jord: så og efterdi Peder Hegelunds brev bemelder ham at have undt og opladt Christen Jensen samme stykke markjord, som han og hans svoger var undt af borgmestre og råd at måtte indelukke til deres nytte og gavn, med al den ret og rettighed, som han kunne dertil have i nogen måder, dog Christen Jensen selv skulle udgive den jordskyld, som der skulle årligen

afgange til Viborg by, og ikke samme hans brev indeholder, det han samme jord til Christen Jensen hans arvinger for fri ejendom skal have skødet, så det derefter kunne være Christen Jensens arvinger for ejendom berettiget, og Christen Jensens sønner dog samme jord til Niels Madsen og hans arvinger for evindelig ejendom har afhændet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme skøde så noksom, at den bør nogen magt at have.

(109)

** var skikket velb Frands Kås til Skovsgård hans visse bud Søren Nielsen på den ene og havde stævnet velb Axel Lykke på den anden side for løfte og godsigelse, som han for ham, efter sin venlige anfordring, i land Holsten sin hånd og segl udgivet har, som beløber sig 17000 rigsdaler in specie, hvorfor Frands Kås har været forårsaget at tage rigens æskning over ham til Nørherreds ting i Salling beskrevet, efter fornævnte æskning formener sig endelig æskning her til landstinget at have: så er Axel Lykke ikke nu mødt til gensvar eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen modstand derimod at gøre, og efter slig lejlighed blev Søren Nielsen på Frands Kåses vegne undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting af Axel Lykke i lige måde som til herredsting æsket er.

(111)

** var skikket Jens Andersen i Vittrup hans visse bud Anders Pedersen, rådmand i Sæby, på den ene og havde stævnet Svend Jensen i Sundby på den anden side for en uendelig dom, som han beråber sig på at have ladet forhverve til landsting imod den dele, som har Svend Jensen i, som hans formand Poul Pedersen var kirken skyldig for nogen penning, og med vrang undervisning ville forvende kirken sin retfærdige gæld: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsatte vi til næste landsting efter påske først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket Anders Pedersen, rådmand i Sæby, på sin egen og Anders Olufsen, borger der sst, hans vegne på den ene og havde stævnet Erik Iversen, indvåner der sst, på den anden side for et pantebrev, som han til Sæby byting 19/1 1620 har i pant sat dem hvis jord, han har i Søndermark, eftersom borgmestre og råd har betroet dem det under værgemål, hvilke jord han har sat Anders Pedersen og Anders Olufsen til et brugeligt pant for 100 daler, som de har lovet til borgmestre og råd i Sæby for salig Holger Iversens børnepenning, som Erik Iversen har undr værgemål, hvilke pantebrev Anders Pedersen og Anders Olufsen formener lovlig og retfærdelig at være og bør ved sin magt at blive, disligeste havde stævnet Erik Iversen, som samme pantebrev gjort har, så og Kirsten Mikkelsdatter, salig Holger Iversens efterlevende hustru, med hendes lovværge, Holger Holgersen og Karen Holgersdatter med deres lovværge, disligeste borgmestre og råd i Sæby, om de har noget til at svare: så og efterdi Anders Pedersen selv tilstander og bekender samme jord, pantebreven om formelder, at være af salig Holger Iversens ejendom, som Kirsten Mikkelsdatter og hendes børn efter ham er tilfalden, og ikke Erik Iversen med Kirsten Mikkelsdatter er kommen i ægteskab, så han kunne være mægtig hendes jord og ejendom, meget mindre hendes børns fædrene gods, at forpante eller afhænde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme pantebrev så noksom, at den bør nogen magt at have.

(113)

** var skikket Peder Christensen i sønder Toftum på sin egen og sin gårdmands vegne på den ene og havde stævnet Mads Jensen i Nørskov, Niels Olufsen i Dal med flere på den anden side for et vidne, de til Jegind birketing 10/7 sidst forleden med Niels Jensen i Nørtoftskov og hans grander sst vidnet har, anlangende tørvegrøft, som Niels Jensen med sin gårdmand i Søndertoftskov ville dem i Peder Christensen og sin gårdmand i Søndertoftskov tilholde under Koldbjerg bakke: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod eller om nogen enkende visse dag eller tid, tilmed ikke heller endelig, men selv lagt deres vidne i tvivl, der ikke heller findes varsel for samme vidne lovlig at være indskrevet, og ikke Christen Jensens vidne er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, og dertil uendelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være.

(115)

** var skikket velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Niels Christensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet et kvindfolk, ved navn Anne Jensdatter, som fordum tjente i Understed præstegård, på den anden side for en løgnagtig sigtelse og vidne, som hun for nogen tid siden til Børglum herreds ting skal have vidnet og sigtet, som erfares at hun 17/3 1618 ved hendes højeste ed og salighed med oprakte finger skal have udlagt og forskyldt hr Christen Simonsen i Understed præstegård for hendes barnefar til den liden pigebarn, hun har født, og samme beliggelse at have sket i Understed præstegård forgangen år: så og efterdi med tingsvidne bevises, Anne Jensdatter til Børglum herreds ting 17/3 1618 med oprakt finger og ed at have beskyldt hr Christen Simonsen for hendes barnefar at være, og hun siden derimod 10/10 nu sidst i lige måder med oprakt finger og ed har udlagt Christen Olufsen, som da ved døden var afgangen, for samme hendes barns far, og samme hendes beskyldelser i så måder findes med oprakt finger og ed tvært imod hinanden at være gjort, så samme hendes sidste beskyldelse derfor her til landstinget er underkendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Anne Jensdatters beskyldelse jo findes løgnagtig, og hun derfor efter recessen bør fældet at være.

(117)

** var skikket Kirsten Mikkelsdatter, salig Holger Iversens efterleverske, i Sæby med en opsættelse her af landstinget 20/1 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Jens Pedersen Guldsmed, Iver Olufsen med flere i Sæby for et vidne, de til Sæby ting 14/6 1620 vidnet har, at de 2/4 næst tilforn var i beskikkelse vis hos Anne Jørgensdatter, som da skulle ligge i barselsseng, og da for dem skal have bekendt, at hun af Erik Iversens uvenner var tilskyndet ham at beskylde for hendes barnefar, hvilket hun skulle fortryde, og ham derfor til tinge igen ville erklære, hvilke deres vidne de efter hendes mundheld skal have vidnet, og hun hårdelig for tingsdom benægtet, aldrig slige ord at have haft, men nu som tilforn Erik Iversen beskyldt for hendes rette barnefar at være: så og efterdi Jens Guldsmed og hans medbrødre har vidnet efter Anne Jørgensdatters ord, hun for dem skulle have haft, hvilke hun ikke er bestendig, men højligen benægter, som for er rørt, og med tingsvidne gøres bevislig, hende tilforn til Sæby byting ved højeste ed og oprakt finger at have bekendt, Erik Iversen hendes barnefar at være, ikke heller Anne Jørgensdatter med hendes lovværge for deres vidne findes at være givet varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme Jens Guldsmed og hans medfølgeres vidne magtesløs at være, og efterdi fornævnte uendelige dom, hid kaldt er, ikke fremlægges, endog sagen findes i 6 uger at være optagen, da bør den ingen magt at have.

(119)

** var skikket Kirsten Mikkelsdatter, salig Holger Iversens efterleverske, i Sæby med en opsættelse her af landstinget 20/1 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Erik Iversen, borger der sst, for en dele, han sig på beråber at have hende fordelt, for hun hendes ægteskabs løfte ham tilsagt og ikke har villet efterkommet, og siden efter i lige måder her til landstinget ladet fordele, og midlertid han har haft hende først efter hans begæring fængsligen anholden og siden ved borgen ikke ud af byfogdens hus at udstedes i Sæby uden til bytinget, uanseet hun sig har tilbudt og med begæring over til København, som hun mener imod hans vrange angiven, at erklære, menende ham da ikke så sikker og ledig at være, at hun kunne med ham nogen ægteskab indgå, og hun des midlertid har haft hendes bud hos KM og der ved sandheds forfaring bekommet KM missive til velb Jørgen Skeel, under hvis gebet Erik Iversen sig skulle have anstillet: så og efterdi med kapitels dom bevises, sagen om Erik Iversen og Kirsten Mikkelsdatters trolovelse og ægteskab endnu der at være anhængig gjort, om det burde at fuldkommes eller ej, og ikke derom endelig er adskilt, og Kirsten Mikkelsdatter dog tilforn for samme trolovelse at fuldkomme er delt bleven, her ikke heller nogen bevis for os fremlægges, det Kirsten Mikkelsdatter noget gods, som Erik Iversen med rette skulle tilkomme eller tilhøre, at skulle have forkommet eller forrykket, som hun findes for delt at være, da finder vi efter sådan lejlighed Kirsten Mikkelsdatter af samme dele kvit at være.

(122)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård, Christen Gertsen i Bredkær, Jens Andersen i Lem, kirkeværger til Hellevad kirke, deres visse bud Anders Pedersen, rådmand i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 20/1 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Mads Pedersen i Hellum, Jens Christensen i Ørum med deres medbrødre sandemænd i Jerslev herred for et markskel imellem Røgelhede mark og Allerup mark, de har svoret 23/9 1614, hvilke deres ed og tov, de formener ikke lovlig og ret at være, ikke heller lovlig for stævnet, som det sig bør: da efterdi det befindes samme sandemænds ed på salig Jørgen Friises vegne og i hans navn at være tagen beskrevet, og ham sagen at have ladet drive, og hans arvinger ikke findes stævnet og kaldt, da ved vi ikke på samme sandemænds ed at dømme, førend de og lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(124)

** var skikket Anders Pedersen i Rakkeby præstegård hans visse bud Jens Rugtved på Hæstrupgård med en opsættelse her af landstinget 20/1 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Lauridsen i Rakis og Terkild Lauridsen sst for en vidne, de med Niels Jensen i Vejby vidnet har, i sin mening Anders Pedersen skal have sået Niels Jensen noget byg til leje af en summa pending, som han skulle være Niels Jensen pligtig, hvilke Anders Pedersen hårdelig benægter, aldrig at have sået nogen byg for Niels Jensen, tilmed skal være et vildigt vidne, Niels Jensen til hjælp, af hans egne hustrubrødre: da efterdi det befindes samme sag tilforn at have været hid stævnet, og den da efter Eske Olufsens påskud i seks uger, som er til i dag, er optagen, og ikke Niels Jensen eller fornævnte vidnesbyrd nu er mødt, eller nogen dem at undskylde eller nogen modstand herimod at gøre, endog dem noksom har været bevidst, sagen så længe at være optagen, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(125)

17/3 1621.

** var skikket doktor Hans Wandal, superintendant over Viborg stift, hans visse bud Mogens Jensen i Bredsgård på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen og Anders Poulsen i Fusøre på den anden side for en vidne, de til Fjends herreds ting imod has tjener Jens Poulsen sst vidnet har, anlangende at de skulle have seet, at Jens Poulsen tog 2 rugkærve af Jacob Lauridsens rugager i Fusøre krog anden uge efter sankt olesdag sidst forleden, hvilke deres vidne Mogens Jensen på doktor Hanses vegne formener ikke så noksom og så nøjagtig at være, at den bør at komme Jens Poulsen til hinder eller skade: så og efterdi fornævnte vidne ikke er vidnet på fersk fod, men lang tid efter samme gerning skulle være gjort, som de om vidnet har, den ikke heller formelder om nogen enkende visse dag, sådant skulle være sket, tilmed og fornævnte vidnesbyrd at være vildig, den ene Jacob Lauridsens bror, den anden hans tjenestedreng, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(126)

** var skikket Søren Mikkelsen i Høgild på den ene og havde stævnet velb Knud Gyldenstjerne til Tiimgård, KM befalingsmand på Hald, på den anden side for to syn, han har ladet tage over hans gård, og efter samme syn har forhvervet dom på hans gårds fæste: så og efterdi fornævnte synsmænd udtrykkeligen har hjemlet om fornævnte gårds bygfældighed, hvorledes den nu befindes, og den ene syn med den anden derom befæstes, og intet Søren Mikkelsen derimod fremlægger, hvormed han kan bevise, ikke så at være, som om hjemlet er, og fogden fordi efter samme synsvidner og efter recessen har tildømt ham sin fæste at have forbrudt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme synsvidner, ej heller fornævnte herredstings dom, derefter dømt er, at sige eller magtesløs dømme.

(128)

14/4 1621.

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Jens Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde på Anders Rasmussens vegne ved Klitmøller stævnet Mikkel Christensen Juel i Skjoldborg på den anden side for et tingsvidne, han på velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes vegne til Hundborg herreds ting 30/10 1620 forhvervet har, og i samme vidne har ladet indføre Anders Rasmussen, uanseet at han ikke har været til vedermåls ting, ikke heller været stævnet og kaldt dertil, som det sig bør, menende derfor samme vidne imod recessen at være udstedt og bør fordi magtesløs at være: så og efterdi samme tingsvidne aleneste formelder om hvis forpligt og love, Tomas Nielsen til jomfru Helvig Kåses fuldmægtig gjort har, det han skulle betale hvis samme ejendom kunne skylde med rette, medens Anders Rasmussen det besad, så den i så måder ikke kan agtes at være Anders Rasmussen til nogen skade, det han derfor burde at have varsel, men alene er udgangen efter Tomas Nielsens egne ord og love, han for ting og dom tilstået har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(129)

** var skikket Christen Andersen, borger i Sæby, på den ene og havde stævnet Niels Christensen Møller i Sæby på den anden side, for han på adskillige tider har beskyldt hans hustru Anne Nielsdatter for trolddoms kunster, at hun skulle have frataget ham hans lønlig lem med andet mere samme vidne og beskyldning indeholder og om formelder: så og efterdi Mette Madsdatters vidne

ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer, og efterdi med delsvidne bevises, Christen Madsen at have været delt og lovforvunden, da han i samme sag har båret kundskab, Johanne Lauridsdatter, Maren Pedersdatter og deres medfølgere har vidnet efter Anne Nielsdatters ord, som hun ikke er bestendig, men højligen benægtet, som forskrevet er meldt, og en del efter andre deres sagden, og ikke om nogen gjort gerning eller vitterlighed, Søren Jensen og Laurids Jensen deres vidne i ingen måder angår Anne Nielsdatters person, det hun Niels Møller noget ondt skulle tilføjet, så Niels Møllers sigtelse i så måder ikke med lovlig og nøjagtig kundskab bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og sigtelse, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, så noksom, at de må komme Anne Nielsdatter til nogen forhindring, førend hende anderledes overbevises kan.

(133)

** var skikket Jens Jensen i Allerup på den ene og havde stævnet Niels Tøgersen i Hallund på den anden side for en dom, han 21/12 sidst forgangen på sin husbond velb Anders Friises vegne til Jerslev herreds ting over Jens Jensen bekommet har, i hvilke Jens Jensen skal findes at være tildømt at give Anders Friis kost og tæring, som han skulle have bekostet og anvendt på den trætte med Anne Jensdatter Degnekone i Allerup for den trolddoms gerning og bedrift, som Jens Jensen skulle have beskyldt Anne Jensdatter for, hvorimod Jens Jensen formener sig ikke nogen kost og tæring pligtig at være til nogen at udgive, efterdi han ikke har ladet hende fængsle: så og efterdi det befindes, Jens Jensen at have anklaget Anne Jensdatter og hende for trolddom beskyldt, og fordi begæret det Anders Friis til rettens uddrag ville holde hende til stede, hvilke han og gjort har, og herredsfogden fordi har tildømt Jens Jensen billig kost og tæring at betale, ved vi ikke den hans dom at imod sige, hvad samme dele om kost og tæring anlanger, blev så forhandlet, det Jens Jensen sig til forpligtet, det første han hjemkommer, for samme kost og tæring at skal give Anders Friis 11 kurant daler, og dermed samme dele at være kasseret og magtesløs, og efterdi loven og tilholder, at dersom mand sigter anden for trolddom, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og Jens Jensen efter sin sigtelse og beskyldning har Anne Jensdatter med nævn forfulgt, og sagen til ende dreven, så hun derfor er kvit dømt, indtil anderledes bevises, og han dog for samme sin beskyldning, som loven ham i så måder tillader at gøre, for en løgner er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Jens Jensen af den dele kvit at være.

(135)

** var skikket Peder Rasmussen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen Læsø og Niels Madsen, borgere sst, på den anden side for to vidner, de til Ålborg byting 5/3 sidst forleden vidnet har, anlangende hvorledes det skulle have sig tildragen på den rejse ad Norge, som Peder Rasmussen havde af fragtet Anders Jensen Krag og Laurids Læsø de to parter af deres skude på Grimstad og Arendal i Norge efter deres fragtbrevs indhold, og Peder Rasmussen formener, skipper Laurids Læsø ikke for det første at have sejlet på de åsteder, som han fragtet var, og deres kommis om lyder, ej heller sig erklæret efter søretten i det 63. kapitel, samme havne ikke at have kunne besejlet samme tid, men samme skude med uforsigtighed og uforfarenhed med Peder Rasmussens gods og Markus Christensens gods slemmeligen på hjemrejsen bort ---- har, som de i samme skude inde har: så og efterdi Laurids Læsø og Niels Madsen har vidnet om hvorledes de i Norge har handlet og gjort marked i vester Risør og siden sejlet til Grimstad, som søretten tillader skippere med sin ---- at ---- , Svend Lauridsen og selv vedganger så at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme deres vidne deri at imod sige, men hvis de har vidnet om Svend Lauridsens ord, han til dem skulle have haft, siden de er kommen fra Norge og uden for Næsset,

som han ikke er bestendig, men til tinge såvel som her i dag for retten højligen har benægtet, kunne vi ikke kende deres vidne i de måder bør nogen magt at have, og efterdi Niels Andersens vidne, han til Hals birketing vidnet har, ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Anders Mikkelsen og Søren Mortensen ikke heller til tinge har vidnet eller lovlig varsel for given, men alene ved deres brev, da finder vi samme vidne og brev magtesløs at være.

(139)

** var skikket Søren Christensen, foged på Avnsbjerg, på den ene og havde stævnet Niels Jensen i Lyby på den anden side for en dele, han til Rødding herreds ting for nogen kort tid siden over ham skal have forhvervet, som ham skulle være berettet, som han formener med uret og for hvis penning, som ham skal være betalt og langsommelig tid tilforn er afregnet og kvitteret, og hvis penning, korn og andet, han Søren Christensen pligtig var, i gode ærlige dannemænds overværelse, som dem derom skal have forligt og fordragen, som Søren Christensen formener sig noksom at bevise med nøjagtig vidnesbyrd, intet at skulle være ham skyldig: så og efterdi Søren Christensen for samme dele er given varsel i Ballinggård, endog han på den tid såvel som endnu befindes at tjene velb fru Mette Brahe på Avnsbjerg, og ikke han der er lovlig stævnet og varsel givet, som det sig bør, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dele så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(140)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Buderupholm med en opsættelse her af landstinget 3/3 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse 17/2 sidst forleden at have stævnet velb Godslev Budde til Rødslet, for han imod den gode mand, så efter KM befaling, skiftede og delte salig Henning Bille til Vrejlev hans gods og løsøre imellem hans kreditorer, og der iblandt skal Axel Rosenkrantz være til stede og skiftet et bolig i Povlstrup, som Christen Pedersen iboer, og Godslev Budde et andet bolig, som Laurids Jensen iboer, og alligevel skal Godslev Budde have lovet Christen Pedersen og sagt sig tjeneste imod de gode mænds skifte og mod al lov og ret, som han og formener dermed påført ham en stor trætte og bekostning, førend han kunne fange dom på den bolig, som han af gode mænd var tilskiftet: da efterdi sagen tilforn efter Godslev Buddes og hans fuldmægtigs påskud og begær først i 14 dage og siden til i dag, som er over seks uger, er bleven optagen, og ikke Godslev Budde nu er mødt eller nogen på hans vegne, som i rettergang sig ville indlade, ikke heller hans skudsmål formedelst sygeseng eller høj øvrigheds forfald er gjort, Axel Rosenkrantz ikke heller har villet bevilge sagen længere at opsætte, eftersom vi det af ham har været begærende, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme herredstings dom bør jo ved magt at blive.

(141)

** var skikket Jacob Lauridsen i Fusøre med en opsættelse her af landstinget 17/3, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen sst, for han 20/2 sidst forleden til Fjends herreds ting vidnet har, anlangende iblandt andet at den næste mandag efter hellig tre kongers dag sidst forleden da sagde Jacob Lauridsen i Fusøre til ham, at de kærver, som blev borttagen i Fusøre krog, dem sagde han, Jens Poulsen tog: så og efterdi Jacob Lauridsen selv for ting og dom har tilstanden, at det var sandhed Jens Nielsen vidnede, og i så måder vedgår sig fornævnte ord om samme kærve, Jens Poulsen skulle have taget, at have haft, så Christen Justsen og Jens Nielsens vidne dermed bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed imod samme deres vidne at sige, men efterdi med delsbrev

bevises, Peder Bertelsen at have været delt og lovforvunden og i så måder umyndig, da han vidnet har, så Niels Jensens vidne fordi ikke kan eragtes uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da finder vi samme deres vidne magtesløs at være, og efterdi Poul Jepsen og Mikkel Christensens vidne ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(143)

** var skikket Anders Jensen Guldsmed, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Henrik Brun, borger sst, på den anden side, anlangende for en dele, han til Ålborg byting 26/2 1621 sidst forleden over Anders Jensen Guldsmed forhvervet har, for nogen gælds sag, som han ham da til fornævnte byting saget og beskyldt har, uanseet at Anders Jensen til tredje ting havde sin skriftlige svar såvel som til fjerde ting, som blev læst, dog det ikke måtte påskrives, og ikke heller skal findes, det Henrik Brun selv samme dele at have dreven fra første ting og siden efterfulgt til fjerde ting, ud af samme årsag menende samme dele ikke lovlig at være dreven, som det sig burde, men magtesløs at blive: så og efterdi Anders Guldsmed og hans hustru Apelone Ibsdatter samme pantebrev for ting og dom har gjort til Henrik Brun og Frederik Møller for samme pendings løfte, de for ham i været, og Henrik Brun siden af borgmestre og råd tildømt sin udgivne brev og forpligt, så vidt ubetalt var, at efterkomme, hvilke deres dom her til landstinget er ved magt kendt efter landstings doms indhold, og byfogden fordi efter samme pantebrev og to forrige uendelige domme, som stod ved deres fuldmagt, har tildømt Henrik Brun at have pant og udlæg, for så vidt som ham rester af hovedstolen, efter pantebrevs lydelse, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at imod sige, og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, men hvad sig belanger opskriften på bemeldte skadegæld, kost, tæring og anden interesse, Henrik Brun anvendt har, blev Henrik Brun og Anders Guldsmed nu her for retten efter den likvidation, vi på samme opskrift gjort har, så forenet, at Anders Guldsmed skal give Henrik Brun derfor 41 sletdaler og derfor ham kontentere med det første de hjemkommer, dermed skal Anders Guldsmed for samme deler være kvit i alle måder.

(146)

** var skikket Åge Christensen Kræmmer, barnfødt i Fjelsø, på den ene og havde stævnet Frands Nielsen, borger i Ålborg, på den anden side for to uendelige domme, han lader sig af berømme at skal have ladet forhverve her til landstinget over en uendelig dom, Åge Christensen har ladet forhverve her til landstinget og kommet af en dele, Frands Nielsen skulle have forhvervet over ham til Ålborg byting, så og en landstings dele for gælds sag, han skulle været salig Jens Troelsen skyldig, som døde i Ålborg, efter en løs seddels opskrift, uanseet samme gæld skal være betalt: så og efterdi fornævnte to landstings domme, Frands Nielsen nu fremlagt har, ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Mikkel Bertelsen, som den uendelige dom på Åge Christensens vegne har forhvervet, ikke findes stævnet og kaldt, ved vi ikke på den dom at dømme, førend han og lovlig stævnes og kaldes, og da gå derom hvis ret er.

(147)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud Anders Christensen, foged på Birkelse, på den ene og havde stævnet Christen Simonsen i Gårdbo på den anden side for en dom, han berømmer sig af at have forhvervet til Horns herreds ting over hendes tjener Jens Svenningsen i Ørnbøl, anlangende nogen træer, hendes tjener skulle have fanget i Asdal

skov, og samme dom er funderet efter to vidnesbyrd, som er vedersagt her til landstinget, ikke heller skal være lovlig varsel givet for samme dom, som det sig burde: så og efterdi af fornævnte herredstings dom forfares, det Jens Svenningsen for ting og dom har vedgået kosten, og budt sig i rette, og fogden da sin dom har udgivet, og ikke vidste at stede fylding på nævninger efter loven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(148)

** var skikket velb fru Sofie Ulfstand til Barsebæk hendes visse bud Hans Nielsen i Sæby på den ene og havde stævnet Anders Iversen i Gødgård på den anden side for et delsvidne, han lader sig af berømme at have forhvervet nogen rum tid forleden over en hendes tjenere, ved navn Oluf skrædder, boende i Asdal skov, for bordag han skulle i været med en, ved navn Anders Skrædder, hvilke hun formener ikke skal bevises, at fornævnte hendes tjener har gjort Anders Skrædder nogen sår eller skade, formener samme dele bør magtesløs at blive: så og efterdi med tingsvidne bevises, Oluf Skrædder at have sig til forpligtet at stille Anders Iversens husbond for samme bordag tilfreds eller at stande dele uden varsel og skudsmål, og ikke gøres bevislig ham samme sin forpligt at have efterkommet og fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed Oluf Skrædder ikke af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(149)

** var skikket Jens Pedersen Fisker i Kloster på den ene og havde stævnet Anne Sørensdatter i Gammelstrup for en uendelig dom, hun til Viborg landsting forhvervet har, i sin indhold iblandt andet formelder, det hun skulle have bekommet en stuebrev magtesløs, formenende samme dom ikke endelig at lyde og fordi bør magtesløs at være og ikke at komme Jens Pedersen til hinder eller skade, derhos benægter Jens Pedersen sig ingen ægteskab at have lovet Anne Sørensdatter, mener sig for hendes tiltale kvit at være: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, fornævnte dom at være magtesløs funden, og samme brev og tingsvidne ved fuldmagt, og Jens Pedersen for hendes tiltale kvit at være, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til Fjends herreds ting lovlig at være læst og forkyndt, som opskrifterne derom formelder, så Anne Sørensdatter har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og hun det ikke gjort har, hvorfor Jens Pedersen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Anne Sørensdatter endnu er fremkommen eller nogen på hendes vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme dom magtesløs, og brev og tingsvidne ved magt at blive, og Jens Pedersen for hendes tiltale kvit at være.

(151)

26/5 1621.

** Peder Bertelsen Skriver, landstingshører i Nørjylland, gør vitterlig at 26/5 1621 på Viborg landsting var skikket Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, og havde hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred, mord og manddød at sværge over Tomas Pedersen, som er født i Sundby og bosiddende i Skinnerup, for Jens Christensen og Niels Christensen i Skovsted, han har myrdet og ihjel slagen i Skovsted mark, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 24/4 sidst forleden, Anne Nielsdatter i Hillerslev at have vidnet, at 10/4 sidst

forleden da så hun, at Jens Christensen og Niels Christensen i Skovsted kom gangende fra Hillerslev med to væddere, og da kom Tomas Pedersen i Skinnerup hastigt gangende efter dem, og da hun gik sønder at lede efter en lam og gik nør ad igen, da lå Jens Christensen på vejen, og idet så hun, at Tomas Pedersen slog til Niels Christensen med en spyd og slog ham om kuld, så gik Tomas Pedersen til Jens Christensen og slog ham med samme spyd. så er Tomas Pedersen ikke mødt eller nogen på hans vegne ham at undskylde: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Tomas Pedersen mord og manddød over og fra hans fred, for Jens Christensen og Niels Christensen, han har myrdet og ihjel slagen.

(153)

** var skikket Laurids Jørgensen i ---- og havde hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herred, manddød at sværge over Jacob Jacobsen i Vidstrup for Jørgen Mortensen sst, han dræbte og ihjel slog, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 30/4 dette år, som indeholder Jørgen Andersen i Vidstrup at have vidnet, at da i går var 14 dage var han indbudt til Simon Andersens sst til fæstens øl, da samme dag noget på aftenen gik han ud, da kom Jørgen Andersen, som dræbt er, løbende imod ham og sagde, at Jacob slog ham med en kniv, og sagde salig Jørgen Mortensen da til ham, de ville gå hjem, så fulgtes de vester ad til Tomas Knudsens hørhave, der faldt salig Jørgen Mortensen: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Jacob Jacobsen manddød over og til hans fred for Jørgen Mortensen, han ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt.

(155)

23/6 1621.

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 26/5, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Pedersen Skriver, borger i Ålborg, Peder Keldsen i Sjørup, Birgitte Jespersdatter i Ålborg, Maren Keldsdatter i Hasseris, Bodil Bendsdatter i Stagsted og Anne Christensdatter i nør Tranders for nogen løgnagtige vidner, de til Ålborg byting nogen tid siden vidnet har, anlangende det Elle Nielsdatter skulle have været i klostret sankt lucie nat 1611 og slagtet svin den ganske nat, hvilke deres løgnagtige vidner her til landstinget er magtesløs dømt og usandfærdig at være, hvorfor han formener Christen Pedersen, Peder Keldsen, Birgitte Jespersdatter, Maren Keldsdatter, Bodil Bendsdatter og Anne Christensdatter bør efter recessen fældet at være: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, fornævnte personer efter recessen er funden fældet at være, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til deres herredsting og byting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Christen Pedersen, Peder Keldsen, Birgitte Jespersdatter, Maren Keldsdatter, Bodil Bendsdatter og Anne Christensdatter har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor Poul Andersen på sin husbonds vegne har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke fornævnte personer endnu er fremkommen eller nogen på deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse Christen Pedersen, Peder Keldsen, Birgitte Jespersdatter, Maren Keldsdatter, Bodil Bendsdatter og Anne Christensdatter efter recessen fældet at være.

(157)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mogens Jensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Christensen i Resen på den anden side for en dom, han til Resen birketing 4/10 sidst forleden år, imellem Christen Tomasen i Horskærgård på hans husbond Tyge Brahe hans vegne på den ene og Christen Jensen i Intrup på den anden side, dømt og udgivet har, anlangende gælds sag til Lyby kirke af noget jord: så mødte her i dag Christen Jensen i Intrup på sin og sine medarvingers vegne og erbød sig godvilligen at give af bemeldte jord, siden fornævnte landstings dom gangen er, at ville udgive efter dommens indhold, når den gode mand lensmanden hjemkommer, hvormed Mogens Jensen lod sig nøje og dermed samme sag afstod.

(158)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Søren Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Jensen i Revsgård, Envold Pedersen og deres medbrødre 12 mænd på den anden side, for de har Maren Andersdatter Fly i Ydby kirkenævn oversvoret til Revs herreds ting 25/4 for trolddoms kunster, som hun skal have bedrevet efter rygte vidne, så og efter hendes egen bekendelse, formenende samme deres ed og tov lovlig og ret at være svoret og gjort og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi det befindes, Maren Andersdatter selv inden tinge såvel som for fire præstemænd at have bekendt, det hun havde lært trolddom, forsvoren dåb og kristendom og indgiven sig til djævlen, og siden i andre måder med hans selskab med været trolddoms kunster og spøgelser at bedrive, hvormed de folk på liv, helbred, kreatur og i andre måder ville og har skade og ulykke tilføjet, så samme hendes bekendelse vidtløftig om formelder, hvilke hendes bekendelse hun nu her for retten selv har tilstået, hun og i lige måder til herredsting, såvel som her i dag, af Christen Christensen er sigtet, beskyldt og vedkendtes for en vitterlig troldkone at være, det hun og hendes selskab med deres trolddoms kunst og bedrift hans hustru og ham sådan ulykke og skade har påført, som forskrevet stander, og intet derimod fremlægges, hvormed hun kunne befries, men mere bevises hende langsommelig tid en ond rygte at have efterfulgt, og befindes af en misdæder, ved navn Christen Munk, tilforn for trolddom at være udlagt, hvilke udlæggelse og med hendes egen bekendelse overens kommer, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og sigtelse, nu hid stævnet er, at sige eller magtesløs dømme, og efterdi loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, men nævn i kirkesogn, så fornævnte nævninger, som i sognen hos Maren Andersdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddoms sag enten at skære eller skylde, og de efter fornævnte vidner og sigtelse, som nu er ved magt dømt, såvel som efter hendes egne bekendelser, har hende ved deres ed kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke dem for den deres ed og tov at kunne fælde, men den ved fuldmagt at blive.

(165)

** var skikket Jørgen Knudsen, borger i Ålborg, hans visse bud Jens Andersen Vodskov, borger der sst, med en opsættelse her af landstinget 12/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Tøger Christensen Husum, borger der sst, for stadfæstelse dom her til landstinget at ville forhverve over en endelig dom, til Ålborg byting sidst forleden snapsmandag 1621 udgiven, anlangende den hus, jord, våning og ejendom, Tøger Christensen Husum påboer: da efterdi samme sag findes tilforn to

gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme dom er funden ved sin fuldmagt, og fornævnte hus, jord, våning og ejendom Jørgen Knudsen at efterfølge, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes til Ålborg byting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Tøger Husum har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Jørgen Knudsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Tøger Husum endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte dom ved sin fuldmagt at blive, og fornævnte hus, jord, våning og ejendom Jørgen Andersen at efterfølge.

(167)

** var skikket Jørgen Knudsen, borger i Ålborg, hans visse bud Jens Andersen Vodskov, borger sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Just Nielsen, borger sst, for en pantebrev samt forpligtelse brev eller skødebrev, han sig på beråber til Ålborg byting sidst forleden snapsmandag 1621 at skulle have forhvervet på Christen Poulsen, borger sst, boende i Kattesund, hans kålgårds jord og have, liggende ved fjorden vesten byen, som Jep Jensen, stadstjener sst, med Christen Poulsen hans fuldmagt skulle have gjort, uanseet Christen Poulsen hans brev og forpligt, til Jørgen Knudsen udgivet, snapsmandag til Ålborg byting læst og påskrevet er, anlangende samme hans kålgårds jord og have til ham eller hans arvinger at skulle forpante, og Christen Poulsen da var i forfølgning med høringsdele: så efterdi loven bemelder, at den mand, der fældet vorder med ransnævning eller nogen anderlunde, enten til kongens ret eller bondens, så han er skyldig at gælde sine tre mark, da må hans gods ej afhændes, hverken bofæ eller andet, førend han har ret gjort, både bonden også kongen, og efterdi med delsbrev bevises, Christen Poulsen at have været delt og lovforvunden, da han samme pant gjort har, da finder vi efter sådan lejlighed samme pantebrev magtesløs at være.

(169)

** var skikket velb Just Høg til Bjørnholm hans visse bud Niels Mikkelsen i Bonderup med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anne Jensdatter, tjenende i Lerupgård, Maren Sørensdatter sst og Anne Jørgensdatter sst for et vidne, som de på hans tjener, ved navn Poul Lauridsen, i Gundestrup til Han herreds ting 5/3 sidst forleden, formeldende at han skulle have været i hr Peder Christensens stue i Lerupgård og der truet og undsagt hans hustru Kirsten Hansdatter, hvilket hans tjener hårdeligen benægter, ikke at skal have gjort og ikke heller skal ham overbevises, nogen håndgerning at skal have gjort, formenende dem ikke at kunne vidne ham hans mund fra, formener samme deres vidne magtesløs at blive: så efterdi fornævnte vidnesbyrd alene har vidnet efter Poul Lauridsens ord, og ikke om nogen gjort gerning, han ikke heller sådanne ord og trussel vil være bestendig, som de på ham vidnet har, men her i dag højligen benægtet, som forskrevet stander, bemeldte 3 vidnesfolk og befindes hr Peder Christensens egen tjenestepiger og i så måder vildige, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, så noksom at den bør nogen magt at have men magtesløs at blive.

(171)

** var skikket Jens Olufsen i Grønkær på den ene og havde stævnet Oluf Pedersen i Søby og Christen Nielsen i Smollerup på den anden side for en afsigelse, de til Fjends herreds ting 17/10 sidst forleden med andre dannemænd, imellem Jens Olufsen og Niels Mogensen i Grønkær, afsagt har, anlangende om to sårmål og skade, Niels Mogensen Jens Olufsen skal have gjort, hvori de skulle have tilsagt Niels Mogensen at skulle give Jens Olufsen for samme sårmål og skade tre sletdaler, uanseet Jens Olufsen skal have udgivet otte daler til badskærløn: så og efterdi Jens Olufsen og Niels Mogensen har indgivet deres sag på fire mænd, dem at skulle imellem sige, og for fornævnte voldgifts mænd med badskærs kundskab har været gjort bevislig, det Jens Olufsen i fem uger har af hans sår og skade, Niels Mogensen ham gjort har, ligget under badskærs hånd, og der tilmed udlovet 8 daler til badskærs løn, så Christen Pedersen og Peder Christensen fordi har tilsagt Niels Mogensen samme 8 daler for samme skade til Jens Olufsen at udgive, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den deres afsigelse at imod sige, men Oluf Pedersen og Christen Nielsens afsigt, som alene har tilsagt ham 3 daler for samme skade, derimod ingen magt at have, og samme herredstings dom ikke at komme ---- til nogen forhindring.

(172)

** var skikket velb fru Edel Mogensdatter, salig Christoffer Lykkes, til Hessel hendes visse bud Jacob Nielsen, foged sst, på den ene og havde stævnet velb Iver Lykke Eriksen på den anden side for æskning, hun efter rigens ret over ham agter at lade forhverve her til landstinget i dag seks uger for hendes salig søn Mogens Lykkes hånd og segl, han ikke efter hans udgivne hægtebrev og strenge forpligt har forskaffet salig Mogens Lykke eller hans arvinger for to løfter, han med flere gode mænd har lovet og godsagt for Iver Lykkes bror Axel Lykke, hvorpå 4000 enkende rigsdaler in specie hovedstol med sin årlig rente, endog han noksom derom skal være advaret, og eftersom hun deri til Nørherreds ting æskning over ham bekommet har, formener hun sig i lige måde bør æskning over ham beskrevet her til landstinget for hendes salig søns hånd og segl: så blev Jacob Nielsen undt samme æskning, da æskede han nu her i dag til Viborg landsting på fru Edel Mogensdatters vegne af Iver Lykke i lige måder, som til herredsting æsket er.

(174)

** var skikket velb Mogens Kås til Lyngholm på den ene og havde stævnet Christen Andersen i Madsted, Jep Simonsen i Hvidbjerg og deres medbrødre 12 mænd på den anden side, som har oversvoret Anne Olufsdatter ---- kirkenævn over for trolddoms sager efter vidnesbyrds lydelse, så og efter hendes egen bekendelse, hvilke deres ed og tov Mogens Kås formener kristelig og retfærdelig svoren at være og bør ved magt at blive: så og efterdi Anne Olufsdatter for ting og dom har kendt sig at kunne med adskillige signelser, som hun har ladet sig bruge, til ---- og hun nu her for retten har opregnet hvad ord og læsning, hun dertil brugt har, hvilke alle heden vender sig til Gud og den hellige trefoldighed navns vanære, hun og i lige måder har tilstået, det hun har forsvoret sig til djævlen og fra Gud og ---- , og i adskillige og mange måder med været at bruge spøgeri og trolddom, dermed mennesker på helbred og i andre måder skade at tilføje, som hendes bekendelse om bemelder, hvilke hun og nu her har været bestendig, Mads Mikkelsen og til tinge såvel som nu for retten hende har sigtet og beskyldt for en vitterlig troldkvinde at være, som ham med hendes trolddoms bedrift sådan ulykke at have tilføjet, som for er rørt, og intet derimod fremlægges, hvormed hun kan befries, det hun sig kristeligen skal have forholdt, men fast mere i langsommelig tid og i mange år en ond rygte for trolddom har påhængt, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i

kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sogn hos Anne Olufsdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddom enten at skære eller skylde, og de efter sådanne vidner, sigtelse og hendes egen bekendelse har hende ved deres ed kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(178)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Buderupholm hans visse bud Jens Clemendsen i Viborg på den ene med en opsættelse her af landsting 14/4 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Jensen i Fristrup for en uendelig dom, han lader sig af berømme at have forhvervet her til landstinget over nogen dele, han har fanget til Børglum birketing over ham for hvis ord og beskyldning, han har over ham på Børglum birketing 5/6 1618 og vil sig dermed undskylde, at han ikke skulle have været til Børglum birketing den dag eller år, som hans beretning om formelder, og formener Axel Rosenkrantz, at han ikke selv skal eller kan benægte, at han jo har haft fornævnte ord og beskyldning på Børglum birketing 5/6 1618, men om det er forslidt, at årstallen er sat 1619, som skulle stå 1618, da kan det ikke regnes for andet end for en forseelse, men dagen rigtig nok, som ordene og beskyldningen er sket, og mente Axel Rosenkrantz, Anders Jensen ikke for samme dele med den undskyldning der at kan sig befri: da efterdi samme sag tilforn har været hid stævnet, og den da i seks uger, som er til i dag, er optagen efter Anders Jensens egen fuldmægtigs begæring, så det noksom har været ham bevidst, den i så lang tid at være opsat, og han dog ikke nu er mødt, eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen modstand derimod at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme uendelige dom magtesløs at være.

(179)

** var skikket Tomas Jensen, som boede i Trankær, med en opsættelse her af landstinget 12/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Vangterp, for han til Børglum herreds ting 12/12 1620 skal have ladet ham fordele og saget ham for hvis breve, den gode mand har ham overbevist at have i sin værge, og ikke der skal være navngivet hvad breve det skal være, han skal være delt for, disligeste formener ikke heller skal bevises, at han skal være given sag til tredje ting for samme dele, som det sig burde: da efter sådan lejlighed, at efterdi det befindes, sagen i dag seks uger at have været hid stævnet, og den da efter Palle Rodsteens fuldmægtigs såvel som Tomas Jensens bevilling til i dag er optagen, så det fordi noksom var ham bevidst, og ikke Palle dog nu er mødt eller nogen på hans vegne nogen modstand herimod at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme deler magtesløs at være.

** var skikket Otte Lauridsen, borger i Sæby, hans visse bud Hans Nielsen, ridefoged i Asdal, på den ene og havde stævnet Sidsel Jørgensdatter, borgerske sst, på den anden side for en dom, hun her til landstinget nogen tid forleden at have ladet forhverve over Otte Lauridsens skøde, anlangende den gård og ejendom, hun endnu skal påbo, hvilke han skal have med guld og pending købt og betalt hr Claus Clausen, ---- i Tolstrup præstegård, hvilke dom skal lyde uendelig, og mente fordi den bør nu magtesløs at være og ikke komme ham til nogen forhindring eller skade imod hans lovlige skøde: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, fornævnte dom magtesløs at være funden, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til Sæby byting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Sidsel Jørgensdatter skulle haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og hun det ikke gjort har, hvorfor Otte Lauridsen har været forårsaget

nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Sidsel Jørgensdatter ikke endnu er fremkommen, eller nogen på hendes vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte dom magtesløs og ikke at komme Otte Lauridsen imod hans lovlige skøde og adkom til nogen forhindring eller skade i nogen måder.

(181)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Søren Skriver, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Peder Nielsen i ---- , Christen Nielsen og deres medbrødre 38 mænd på den anden side for et vidne, de til Revs herreds ting 15/5 sidst forleden vidnet har, anlangende at ved sankt olesdags tide, nu kommer 4 år, da var Anne Sørensdatter berygtet for at skulle have med været på Bodum mark i troldkatte dans, desligeste at hun har været berygtet af den misdæder Christen Munk, som blev brændt for trolddom, og nu af Maren Andersdatter Fly, desligeste Peder Mikkelsen i Dover i samme vidne ydermere at have vidnet, at tilforn, der hun var pige, lovet hun hans hustrufar ondt, for han slog hende på Dover hede, som samme vidne vidtløftigen i sig selv indeholder: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd mestendel har vidnet i deres egen sag, og ikke sådanne deres vidner med andre nøjagtige og uvildige vidner bestyrkes, eller bevises Anne Sørensdatter har lovet dem ondt og dem derefter skulle være vederfaret, så deres egne vidner aleneste om bemelder, de og en del har vidnet om rygte og tidende, og ikke om deres egen vitterlighed, hun ikke heller findes noksom fuldkommen for nævninger sigtet eller Christen Lauridsens beskyldning bevist, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoret er, så noksom, at de må komme Anne Sørensdatter på hendes liv til hinder eller skade, førend hende anderledes overbevises kan.

(186)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Poulsen, der sst, på den ene og havde stævnet Peder Lauridsen i Sillerslev, Laurids Hansen og deres medbrødre nævninger på den anden side i øster Assels sogn 19/4 til Lund birketing har Anne Knudsdatter i øster Assels kirkenævn oversvoren for hendes trolddoms kunster og bedrift, som hun skal have begangen og gjort Søren Lauridsens hustru i Sillerslev, ved navn Maren Lauridsdatter, efter adskillige vidner og sigtelser, som over hende gangen og forhvervet er, formenende Hans Dyre, at samme nævningsed og vidner lovligen og ret at være forhvervet og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Søren Lauridsen og hans hustru deres vidner ikke med Inger Jensdatters vidne om Anne Knudsdatters ord og løfte, hun til Søren Lauridsens hustru skulle have haft, aldeles stemmer overens, eller samme deres vidne ikke i deres egen sag vidnet har, med andre end den enlig vidne bekræftes, Søren Lauridsens hustru ikke heller, der hun selv har været til tinge, Anne Knudsdatter har sigtet og beskyldt, Niels Jensen og hans medfølgere og har vidnet efter Anne Knudsdatters ord og mundheld, som hun ikke er bestendig, men højligen benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme nævningers ed, på de vidner funderet, så noksom, at den kan komme Anne Knudsdatter til nogen forhindring, førend hende anderledes overbevises kan.

(189)

** var skikket Knud Pedersen i Brøndumgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Niels Pedersen i Revshoved for en dom, han 14/8 sidst forleden til

Hindborg herreds ting forhvervet har, lydende i sin sentens og mening, så at Knud Pedersen pligtig er at levere den gode mand Stygge Høg hans regnskab og breve, med hinanden hos hinanden, uanseet at Knud Pedersen beretter sig at have leveret Stygge Høg selv samme regnskab: så og efterdi fornævnte herredsfoged alene har tildømt Knud Pedersen sine regnskaber at forklare, og for hvis urigtighed deri kunne findes at stande til rette, disligeste om hvis samme regnskaber at levere Stygge Høg sine breve eller derfor at lide tiltale, hvilke punkter Knud Pedersen i sin forpligt har sig til forskrevet, så dommen dermed befæstes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke deri imod samme herredstings dom at sige.

(190)

** var skikket velb Niels Krag til Agerkrog, KM befalingsmand på Asmildkloster, på den ene og havde stævnet Poul Tøgersen i Volling på en anden side for en vedkendelse, han lader sig af berømme at skal have vedkendtes en stykke forte og fælled på Volling mark, kaldes Holmkær, for ejendom til den gård, han iboer, og ingen af de mænd, i byen boer, skal være stævnet og kaldt derfor, eller deres husbond, som det sig bør: så og efterdi samme vedkendelse er ejendom angældende, og ikke der befindes nogen varsel for det at være givet, tilmed er af Poul Tøgersen selv lagt i tvivl og ikke endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme vedkendelse magtesløs at være.

(191)

** var skikket Jens Nielsen i Ålborg på den ene og havde stævnet Svend Pedersen, ridefoged til Hundslund kloster på den anden side, for han havde 11/6 på Ålborg byting forbudt Kurt Andersen, byfoged der sst, at stede Jens Nielsen enten lov eller lyd på tinget, for han var hans husbonds, velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund kloster, delte og lovforvunden mand, og ikke han det med tingsvidne eller anden sand kundskab endnu sine ord har bevist, at den gode frue skulle have til denne dag nogen dele over ham forhvervet har (dom ikke indført)

(195)

** var skikket Hans Pedersen, barnfødt i Ribe, hans visse bud Anders Jensen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jacob Deuster, forrige foged på Oksholm, for han til Oksholm birketing 26/2 1620 skal have ladet ham fordele, som han lader sig af berømme, formenende ham samme dele imod velb Frands Dues rigtige underskrevne kvittants at have ladet forhverve: så og efterdi her fremlægges Hans Pedersens underskrevne og forseglet brev på otte daler, han Jacob Deuster er skyldig bleven, som i ingen måder bemelder, det Frands Dues penge at have været, og ikke med Jacob Deusters kvittants bevises at være aflagt og betalt, så Hans Pedersen fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Hans Pedersen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(196)

** var skikket velb fru Sofie Ulfstand til Barsebæk hendes visse bud Hans Pedersen, ridefoged til Asdal, med en opsættelse her af landstinget 12/5 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Niels Sørensen i sønder Bindslev, Peder Nielsen i Ravnstrup med flere ransnævninger i Horns herred, for de har svoren en af hendes tjenere, ved navn Laurids Mortensen, i Hoven terp et fuldt ran over for en læs grøn bøg, han skulle have ført af fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes stavn, uanseet at for ham ikke har været bevist med trøge og nøjagtige vidnesbyrd, hendes

tjener at være funden ved stub og stavn: så og efterdi ikke bevises nogen lovlig bogsed for nævninger at være ---- og bunden over Laurids Mortensen, tilmed og af fornævnte vidne, Morten Jacobsen i rette lagt har, forfares, det Jens Sørensen i Oksenbøl selv har tilstået, det han befalede hans drenge at læsse samme træ på Laurids Mortensens vogn, hvilke de og efter hans befaling gjort har, så deraf forfares Laurids Mortensen samme træ i minde at have bekommet, og nævninger dog har ham ran svoren, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævningsed magtesløs at være.

(198)

** var skikket Bunde Jensen i Ejerslev på hans datter Mette Bundesdatters vegne på den ene og havde stævnet Peder Tomasen i Sejerslev, Svenning Lauridsen sst og deres medbrødre vidnesmænd på den anden side for vidne, de 10/4 sidst forleden til Nørherreds ting i Mors vidnet har, formeldende dem at skulle have hørt rygte og tidende, at de tre brødre, ved navn Christen Poulsen, Morten Poulsen i Ejerslev og Christen Poulsen i Arup skulle have haft legemlig fællig med Mette Bundesdatter, hvorimod Mette Bundesdatter benægter sig ikke legemlig fællig med fornævnte tre brødre skulle have haft: så og efterdi Peder Tomasen og hans medfølgere, såvel som og fornævnte ---- præster alene har vidnet om rygte og tidende, og ikke om nogen vitterlighed, det fornævnte tre brødre med Mette Bundesdatter sådan kætteri skulle have bedrevet, det ikke heller i andre måder gøres bevislig, men hun det højligen benægter, ikke med dem nogen legemlig fællig at have haft, undtagen Morten Poulsen alene, som for er rørt, Christen Andersen, Søren Skriver og hans medbrødre deres vidner efter Mette Bundesdatters ord, som hun ikke er bestendig, ikke heller heden tyder sig på nogen kætteri, hende at have beganget, det og af fornævnte nævningers ed forfares, Morten Poulsen otte dage tilforn derfor at være given mundelig varsel ved hans mors gård, så deraf eragtes, ham ikke for sagen at være bortrømt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoren er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have at komme Mette Bundesdatter til nogen forhindring.

(201)

** var skikket Peder Nielsen i Nandrup på Morten Poulsens vegne i Ejerslev på den ene og havde stævnet Peder Tomasen i Sejerslev, Jens Jensen i Sejerslev og deres medbrødre vidnesmænd på den anden side for vidne, de 10/4 sidst forleden i Nørherreds ting i Mors vidnet har, formeldende dem at skulle have hørt rygte og tidende, at de tre brødre, ved navn Christen Poulsen og Morgen Poulsen i Ejerslev og Christen Poulsen i Arup skulle have haft legemlig fællig med Mette Bundesdatter, hvorimod Morten Poulsen hans fuldmægtig Peder Nielsen formener, at det ikke med nogen sandfærdighed skal bevises, samme tre brødre med Mette Bundesdatter at have haft legemlig fællig, mener derfor samme vidne, som de i så måder om rygte og ikke om legemlig fællig og gjort gerning vidnet har, burde magtesløs at være og ikke komme Morten Poulsen på hans ære og liv til skade i nogen måder: så og efterdi Peder Tomasen og hans medbrødre, såvel som og fornævnte to præster alene har vidnet om rygte og tidende og ikke om nogen deres vitterlighed, det fornævnte tre brødre med Mette Bundesdatter legemlig fællig og kætteri skulle have bedrevet, ikke heller gøres bevislig, bemeldte to Christen Poulsønner med hende nogen legemlig fællig at have haft, men hun det højligen benægter, og alene tilstander Morten Poulsen at være hendes barnefar, det og ud af fornævnte vidne såvel som varsel ud af fornævnt nævningers ed gjort er forfares, Morten Poulsen for sagen ikke at være bortrømt, men på underskedelige tider været til stede, midlertid sagen dreven er, Mette Bundesdatter og for samme kætteri er kvit dømt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme rygte vidne, ej heller fornævnte nævningers ed, derefter svoren er, så nøjagtige at de kan komme Morten Poulsen på ære eller liv til hinder eller skade i nogen måde.

(205)

** var skikket Sidsel Bruns i Sæby på sin mor Maren Brunsdatters vegne hendes visse bud Tomas Jensen i ---- med fuldmagt af Sidsel Bruns, som Peder Mikkelsen i Sæby på hendes vegne har underskrevet, og i Maren Bruns egen nærværelse, havde efter en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, efter anden opsættelse, stævnet Poul Kock, byfoged i Sæby, for et vidne, han på dem og afgangne Rasmus Jørgensen skal have ladet forhverve om deres indgang og udgang tilsammen og efter rygte og tidende, hvilke vidner de formener at være dem af had og avind på vidnet, og ingen utilbørlig gerning at være sket, og eftersom samme vidne skal formelde Maren Bruns at have bekendt hun og hendes datter Sidsel Knudsdatter at have haft deres ind og udgang til Rasmus Jørgensen så tit hun ville, og at de havde hørt rygte og tidende om et ondt levned, Maren Bruns skulle ligge i med Rasmus Soldmager, og at han skulle have haft lejerskab både med Maren Bruns og hendes datter Sidsel Knudsdatter, hvilke ord hun hårdelig benægter, og ej skal bevises hende at have haft nogen indgang til ham, imens hendes husbond levede, tilmed ej så måtte heden tydes, så tit hun ville at skulle forstås at have haft indgang og udgang hos ham, menende samme vidne burde magtesløs at blive: så efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet både på Rasmus Soldmager og Maren Bruns, og det efter han ved døden er afgangen, og ikke i Rasmus Soldmagers levende live, da han kunne vidst dertil at svare, de ikke heller har forklaret eller underskedet, om tiden når de deres sammelgang skulle have, så deraf kunne forfares om sligt ---- sket, førend forpligten er udganget eller siden, og derefter ---- så hun hendes liv dermed kunne have forbrudt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte dom, derpå funderet er, så nøjagtig, at de må komme Maren Bruns på hendes liv til hinder eller skade i nogen måder.

(207)

** var skikket Anne Pedersdatter, afgangne Christen Nielsens efterleverske, på Høgholt hendes visse bud Svend Pedersen, ridefoged til Hundslev kloster, med en opsættelse her af landstinget 12/5 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Eriksen i Bagterp, dommer til Vennebjerg herreds ting for en æskning, han 19/2 nærværende år over hende der til fornævnte ting foruden dom udstedt har, først formeldes om løfte og love for hendes salig husbond i live og velmagt, såvel som hende selv til Jens Nielsen, borger i Ålborg, og hans medarvinger at skulle have udlovet: så og efterdi i fornævnte æsknings vidne ikke navngives eller forklares, hvad eller hvor meget samme løfte og love skulle være, eller det for fogden at være gjort bevislig, så Anne Pedersdatter derefter kunne vidst sig at rette, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme æsknings vidne så noksom og fuldkommen, at den bør nogen magt at have.

(209)

** var skikket Anne Pedersdatter, afgangne Christen Nielsens efterleverske, på Høgholt hendes visse bud Svend Pedersen, ridefoged på Hundslev kloster, med en opsættelse her af landstinget 12/5 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Nielsen, borger i Ålborg, for to æsknings vidner, han 19/2 nærværende år over hende til Vennebjerg herreds ting forhvervet har, den første formeldende om 20 daler, såvel anden gæld, hvilke hun mener sig ham allerede at være erlagt og for betalt, som med brev og kvittantser skulle være at bevise: så og efterdi det befindes fornævnte 20 daler med den anden gæld, som æsknings vidne om bemelder, at være Jens Nielsen fornøjet, som han selv tilstår, og ikke gøres bevislig salig Christen Nielsen ---- sine broderbørns gods at have taget under værgemål eller specificeres hvad det skulle være, der ikke

heller navnlig forklares, hvad landstings dom æsket er, eller bevises Anne Pedersdatter at være pligtig, den at fra sig levere, da finder vi efter sådan lejlighed samme to æsknings vidner magtesløs at være.

(211)

** var skikket Christen Nielsen i Løvel hans visse bud Jens Nielsen i Vognstrup (blank) så mødte Søren Mikkelsen og fremlagde tingsvidne efter samme afkald af Fjends herreds ting 6/6 1615, som indeholder (blank)

** var skikket mester Henrik Gladebeck, borger og rådmand i Viborg, hans visse bud Niels Albretsen sst på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged der sst, på den anden side for en endelig dom, han til Viborg byting efter to forrige uendelige domme dømt og udgivet har, hvori han har tildømt mester Henrik Gladebeck en ladegårds bygning her i Viborg, som salig afgangne Gunde Skriver han i pant sat har, for ejendom at efterfølge, hvilken dom Niels Albretsen på mester Henrik Gladebecks vegne formener lovligen og retfærdeligen at være dømt og afsagt og bør fordi ved sin fuldmagt at blive: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme dom at være funden ved sin fuldmagt, og bemeldte bygning mester Henrik at efterfølge, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til landsting og til Viborg byting lovlig at være læst og forkyndt, som opskrifterne derom formelder, så bemeldte arvinger har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor mester Henrik har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte dom ved sin fuldmagt at være, og bemeldte ladegårds bygning mester Henrik ubehindret at efterfølge.

(212)

** var skikket Christen Nielsen i Løvel hans visse bud Jens Nielsen i Vognstrup på den ene og havde stævnet Søren Mikkelsen i Høgild på den anden side for en afkald, han for nogen år siden til Fjends herreds ting forhvervet har, anlangende sin bror Anders Nielsen at have givet Søren Mikkelsen og hans hustru Maren Andersdatter afkald for al den arv, som han var arvelig tilfalden efter hans afgangne far Niels Christensen, som døde i Mosgård, og Anders Nielsen den tid ikke har været sin egen værge, men har været i sine umyndige år, og ikke Anders Nielsens værge har været til stede den dag, samme afkald udgik, eller den samtykt i nogen måder, mener derfor samme afkald ikke så nøjagtig at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være, disligeste havde stævnet Søren Mikkelsen med samme afkald, så og hans tre børn, Mikkel Sørensen, Simon Sørensen og Johanne Sørensdatter, om de har noget dertil at svare: så og efterdi med Ellen Andersdatter og hendes medfølgeres vidne, nu i rette lagt er, gøres bevisligt, det Anders Nielsen ikke fuldkommeligen skulle være kommen til sin lovalder, da han samme afkald gjort har, da kunne vi ikke kende samme afkald, så vidt den Anders Nielsen anlanger, så nøjagtig at være, at den bør nogen magt at have, imens bemeldte tingsvidne stander urykket.

(213)

** var skikket Niels Pedersen Ladefoged, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Jesper Nielsen Skomager og Anders Glambæk, borgere sst, som var to af de otte mænd, der udnævnt var

på Viborg byting 14/5 sidst forleden, så og Poul Glambæk, borger sst, og Niels Madsen i Kvols på den anden side for vidner, de til Viborg byting vidnet har, anlangende at de samme 14/5 næst forgangen skulle have hørt, at Niels Pedersens hustru Anne Nielsdatter inden tinge skulle have kaldt Christen Andersens hustru Maren Pedersdatter en hore, hvilke deres vidne Anne Nielsdatter ganske højligen benægter sig ikke slige ord at have tilsagt, uanseet de seks mænd, som og var de otte mænd samme tingdag, ikke har vidnet, ej heller med god samvittighed at kunne vidne om slige ord på Anne Nielsdatter, af den årsag hun ikke talte de ord til Maren Pedersdatter: så og efterdi Anne Nielsdatter nu her i dag for retten med højeste ed og oprakte fingre har benægtet og fraganget sig, ikke slige ord om Christen Andersens hustru at have haft, som om vidnet er, slige hendes ord ikke heller straks, der siges de skulle være falden, ved otte mænds vidne er taget beskrevet, som kunne regnes nøjagtig tingsvidne at være, men rum tid derefter af fire mænd alene er båret kundskab, som vidnerne om bemelder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres vidner så noksom, at de bør nogen magt at have.

(215)

7/7 1621.

** var skikket Jens Jensen Snedker, borger i Ålborg, hans visse bud Dines Tomasen på Vang på den ene og havde stævnet Mads Christensen Snedker sst på den anden side for en dele, han lader sig af berømme, han til Ålborg byting 26/2 sidst forleden over Jens Jensen forhvervet har, sagende ham for kost og tæring efter en uendelig landstings dom, som han formener med vrang undervisning at være forhvervet, for 4 sletdaler, uanseet Jens Jensen ikke skal fanget nogen tid varsel eller at være lovlig stævnet for fornævnte dele eller landstings dom: så og efterdi samme landstings dom ikke er endelig eller lyder ydermere, indtil den stævnes på ny, så Jens Jensen ikke dermed kan eragtes nogen kost og tæring endelig at være tildømt, da finder vi efter sådan lejlighed samme uendelige dom såvel som den dele, derefter drevet er, magtesløs at være.

(217)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang på den ene og havde stævnet Rasmus Jensen, grandefoged i Sulsted, på den anden side for et vidne, han 27/6 1620 til Kær herreds ting på sin egen og menige Sulsted granders vegne forhvervet har, formeldende i sin mening det Niels Madsen i Sulsted præstegård, Søren Andersen i Sulsted med flere at have vidnet, at som nu på søndag var seks uger var de i Hostrup og så, der lå et læs staver, var dem vitterligt blev huggen i Sulsted skov to dage tilforn, og ikke nogen af samme mænd har hos været, der samme træ skulle blive hugget, ikke heller nogen at have funden Peder Jensen enten ved top eller stavn: så og efterdi fornævnte vidne 27/6 skulle være udgangen, nu hid stævnet er, ikke fremlægges, finder vi den ingen magt at have, indtil den fremkommer, og efterdi bemeldte vidne, 4/7 udgangen, som nu her for retten er bleven påskrevet og i rette lagt er, ikke er stævnet og kaldt, ved vi ikke på den at dømme, førend den lovlig stævnes, som det sig bør.

(219)

** var skikket Laurids Jensen, borger og rådmand i Ålborg, på den ene og havde stævnet Kurt Andersen, byfoged der sst, på den anden side, at eftersom nogen iring og trætte sig begivet har, imellem Laurids Jensen og Tilske Giersdatter samt Johanne Hansdatter og deres lovværge, såvel som Christen Kedelsmed, borger sst, hans død, siden arv og gæld efter ham forsvoret var,

belangende et pantebrev, Søren Frandsen ved sin fuldmægtig Niels Svenningsen stadstjener har ladet gøre og give Laurids Jensen til Ålborg byting, og til ham pantsat en abildhave, jord og ejendom, liggende i Ålborg uden byen i sankt bodels sogn ved den gamle skydebane næst sønden op til Karsten Werkmeisters kålhave, og det for en summa pending, som Laurids Jensen Søren Frandsen lånt har, og sagen til Ålborg byting for Kurt Andersen byfoged indstævnet, og har han dømt en dom, af Ålborg byting udganget 18/12 1620 sidst forleden, formeldende at samme have og ejendom jo bør Laurids Jensen at efterfølge, indtil så længe hvem der på skader stævner på ny, kommer her og vil være i rette: så og efterdi samme bytings dom ikke lyder endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, uden videre forhaling og ophold dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(221)

** var skikket ---- borger og rådmand i Ålborg, deres visse bud Laurids Jensen, rådmand og borger sst, på den ene og havde stævnet Johan Ertmand, borger der sst, på den anden side for sin sandhed at vidne og bekende ved højeste helgens ed, om han ikke har en underskreven seddel af Hans Sørensen, KM tolder i Ålborg, på hvor mange læster Rostocker øl, han har fortoldet ham i næst forleden år 1620, der hans skib er indkommen for Ålborg 1/5: da efterdi det befindes, Johan Ertmand for sin sandheds bekendelse lovlig at være stævnet, og ikke bevises ham derom nogen kundskab at have båret, da finder vi Johan Ertmand til sin værneting at komme og der under hans faldsmål at vidne og være gestendig, når han did lovlig stævnes og bliver lovlig varsel for givet.

(222)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Gudumkloster, på den ene og havde stævnet Mogens Jensen i Bredsgård, dommer til Vorde birketing, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 18/5 sidst forleden dømt har, anlangende ham og Jens Jensen i Havris imellem, om et vidne, Jens Jensen til Vorde birketing 2/3 vidnet har, i hvilken dom skal findes Gunde Lange lovlig at have stævnet Jens Jensen til Vorde birketing, og sagen at skal være opsat i seks uger, og samme seks ugers dag har Gunde Langes fuldmægtig, Tomas Pedersen, i Spanggård og Jens Jensen mundelig været i rette, og har han dømt uendelig, dog dertil han ingen årsag at skal have haft, efterdi sagen var opsat i seks uger, og begge parter da var i rette. så mødte Jens Jensen og berettet, det han og Jens Pedersen skal have haft nogen kapitels fiskeri tilsammen, og han svor og benægtet, det han ikke har seet eller vidst, det Jens Jensen nogen bedrageri deri har gjort, og Jens Pedersen tilstod og bekendte, at han ikke heller vidste andet med Jens Jensen i samme bestilling end troskab og alt ærligt: dermed afstod Gunde Lange samme sag og tiltale, så at hvis domme, vidner og breve, som i den sag på enten sider tagen og forhvervet er, skal være kasseret, død og magtesløs, og ingen til hinder eller skade at komme.

(223)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim og Tønne Friis til Hesselager deres visse bud Jens Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Mogensen og Christen Mogensen i Ydby på den anden side for et usanddru og løgnagtigt skudsmål, som de skal have gjort til Revs herreds ting 7/8 sidst forleden, anlangende deres bror Niels Mogensen at skal have været i hans husbonds forfald samme dag, og han skal være overbevist at have været i Ydby den dag, skudsmålen er gjort: så og efterdi det befindes Jens og Christen Mogensønner samme skudsmål

efter Niels Mogensens beseglede fuldmagt at have gjort, det og gøres bevislig, ham den tid at have været i Mads Madsens tjeneste og 7/8 på hans vegne været forrejst adskillige korn at købe, både i Ydby og andre steder, hvilke er med andre dannemænds kundskab bekræftes, ham sådan bestilling fornævnte dag på sin husbonds vegne at have udrettet, som for er rørt, så deraf forfares, samme deres skudsmål ikke løgnagtig at være gjort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på Jens og Christen Mogensønner deres fældning at dømme, men dem for den tiltale kvit at være.

(225)

** var skikket velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, så og Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på Anders Friises vegne såvel som på sin egen og rådmændene, der sst, deres vegne med en opsættelse her af landstinget 23/6 sidst forleden, lydende dem da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Mørk i Øtoft, Tomas Madsen i Øksenhede med mange flere for et vidne, de til Sæbygårds birketing 24/6 1615 har vidnet, at de enge, som ligger norden for Sæby ud med havet og kaldes Strandenge, skal være brugt og bjerget til Sæbygård, hvilke vidne de mener ikke at stemme overens med de forrige, men haft adskillige mundheld om deres alders minde. disligeste stævnet iblandt andre Anders Nielsen i Skærping hans søn, Niels Andersen i Fladholt, Jens Tordsen i Øksenhede hans søn Niels Jensen, om de vil have noget dertil at svare. så mødte Jens Pedersen i Tamstrup på Peder Munks vegne og fremlagde sit svar, at eftersom borgmestre og råd i Sæby har ladet min husbonds vidner stævne til Viborg landsting, så efterdi de har ladet en af salig Anders Nielsen i Skærping hans sønner stævne for det vidne, deres far har vidnet, og den anden, ved navn Gert Andersen i Trankær, udelukket, disligeste hans døtre Karen Andersdatter i Røgelhede og Mette Andersdatter i Estrup, mener efter slig lejlighed, hans vidne ikke at burde at pådømmes, førend hans arvinger samtlig stævnes: da efter sådan lejlighed og efterdi Jens Pedersen påstår og navngiver tre Anders Nielsen i Skærping hans arvinger, Gert Andersen, Karen Andersdatter og Mette Andersdatter og hvor de er bosiddende, som ikke findes såvel som de andre hans arvinger stævnet og kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme vidner at dømme, førend de og lovlig stævnes, som det sig bør.

(228)

** var skikket velb Anders Fris til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, så og Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på den anden side på Anders Friises vegne såvel som på sin egen og rådmændene, der sst, deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter anden opsættelse at have stævnet Tomas Jensen i Øtoft, Anders Nielsen i Løgtved med mange flere for et vidne, de til Sæbygårds birketing 24/6 1615 har vidnet, at de godtfolk, som har haft Sæbygård i hånd og hævd, disligeste de, som boede i Kragelund, Dyrheden, Fuglsang og Ørheden, altid skulle have deres fællig, fædrift og tørvegrøft imellem strandhaven sønden Sæby og Solsbæks gærder, om hvis vrag, der er indkommen, har de ikke hørt nogen tvist om, førend Peder Munk med sine egne tjenere i sin egen sag, KM og kronen enemærke og forstrand og Sæby bys frihed uden lovlig adkom at ville sig tilvidne. disligeste stævnet iblandt andre Anders Nielsen i Skærping hans søn, Niels Andersen i Fladholt, Jens Tordsen i Øksenhede hans søn Niels Jensen, om de vil have noget dertil at svare. så mødte Jens Pedersen i Tamstrup på Peder Munks vegne og fremlagde sit svar, at eftersom borgmestre og råd i Sæby har ladet min husbonds vidner stævne til Viborg landsting, så efterdi de har ladet en af salig Anders Nielsen i Skærping hans sønner stævne for det vidne, deres far har vidnet, og den anden, ved navn Gert Andersen i Trankær, udelukket, disligeste hans døtre Karen Andersdatter i Røgelhede og Mette Andersdatter i Estrup, mener efter slig lejlighed, hans vidne ikke at burde at pådømmes, førend hans arvinger samtlig stævnes: da efter

sådan lejlighed og at efterdi Jens Pedersen påstår og navngiver tre Anders Nielsen i Skærping hans arvinger, ved navn Gert Andersen, Karen Andersdatter og Mette Andersdatter og hvor de bosiddende, som ikke findes såvel som de andre hans arvinger stævnet og kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme vidner at dømme, førend de og lovlig stævnes, som det sig bør.

(230)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM lensmand til Ørum, hans visse bud Jens Madsen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Niels Pedersen i Stagstrup, Mads Nielsen med sognemændene i Stagstrup sogn på den anden side, for de hr Hans Sørensen i Rosholm forholder ham KM tiende af Stagstrup sogn, som salig kong Christian den tredje tillagt og undt præsten i Stagstrup sogn til sin underholdning, og de det ikke har efterkommet: så og efterdi hr Hanses brev, 17/9 1609 udgivet, tilholder ham at have sig til forpligtet samme sognetiender ikke at forhøje men på skæppe at skulle annamme, som hr Morten Jensen og hans formænd for ham gjort har, og derefter 22/2 1610 til tinge at være forhandlet om samme tiende, det hr Hans ikke skulle besværge sognemændene videre, end som hans formand salig hr Morten Jensen dem gjort havde, og hvis videre breve og domme, som var i samme sag udgiven tilforn, de skulle på begge sider være død og magtesløs i alle måder, så hr Hanses forrige brev dermed findes at være kasseret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme brev så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og efterdi fornævnte tingsvidne, 22/2 udgangen, straks ottende dags dag derefter for tingsdom af hr Hans Sørensen bejaet og samtykt, og tingsvidne efter tagen, da ved vi ikke den tingsvidne at imod sige, men ved magt at blive.

(233)

** var skikket Rasmus Jensen Kock, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Jens Sørensen Rind, borger sst, på den anden side for en skøde, han nogen tid siden til Viborg byting lovligen skal have gjort og givet Rasmus Kock på tre agre, i Viborg søndre mark liggende, hvilken skøde Rasmus Jensen Kock formener lovlig og retfærdig gjort og ganget at være og bør derfor ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi samme skøde på fornævnte tre agre findes til Viborg byting lovlig at være gjort og ganget, ---- Jens Rind den og i alle måder er gestendig, ---- samme agre til Rasmus Kock at have afhændet, og dertil vil være hans hjemmel efter skødens indhold, og ingen samme skøde har påtalt eller endnu er fremkommen den i nogen måder at beskylde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skøde at sige eller magtesløs dømme.

(234)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup. KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Christen Tomasen i Horskærgård på den ene og havde stævnet Peder Offersen, nu tjenende på Kærgårdsholm, på den anden side for to uendelige domme, han lader sig af berømme, som han eller hans fuldmægtig nogen tid siden forleden her til landstinget skal have forhvervet over en voldgiftsdom, som Jesper Christensen i ---- og hans medbrødre afsagt har, imellem Peder Offersen og hans tjener og delefoged Christen Tomasen i Horskærgård, som blev tildømt at igen give Peder Offersen nogen sølv, som Christen Tomasen skulle have i pant af Peder Offersen, hvilke domme han formener med vrang undervisning at være forhvervet, disligeste ikke heller skal lyde længere, indtil de bliver stævnet igen, hvorfor Christen Tomasen på Tyge Brahes vegne formener, samme dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil de bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Christen

Tomasen og Peder Offersen samtlig har indgiven deres sag på tre dannemænd, så hvad de dem imellem sagde skulle stande for fulde og ikke komme for andre dommere, og fornævnte tre mænd, derefter har dem ved deres ed imellem sagt efter hvis dokumenter, for dem fremlagt er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke mod samme afsigelse at sige eller magtesløs dømme.

(236)

21/7 1621.

** var skikket Rasmus Nielsen i Hørup og havde hid kaldt sandemænd af Nørlyng herred, manddød at sværge over Anders Christensen i Pederstrup for Christen Jensen Lund sst, han ihjel slog, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne Nørlyng herreds ting 30/6 sidst forleden, Jens Nielsen i Pederstrup at have vidnet at på søndag, var 14 dage siden, faldt Christen Jensen Lund og Anders Christensen i Pederstrup nogen ord imellem, og da sagde Anders Christensen, kan jeg ikke ellers være tilfreds for dig, da skal jeg engang varme din mund, da vendte Christen Lund sig om til ham og tog efter hans økse, som han sad på, og sagde, så er det nu så godt som en anden tid, da slå i djævlens navn, idet slog Anders Christensen til ham på hans hoved med sin økse, og levede til om næste dagen efter, han blev slagen: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Anders Christensen manddød over og fra hans fred for Christen Lund, han ihjel slog.

(239)

(diverse indførsler overstreget)

(240)

4/8 1621.

** var skikket hr Peder Nielsen i Volstrup præstegård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Laurids Sørensen i Løgtved, Tomas Pedersen i Estrup med flere for en nævnings ed, de har svoret og gjort til Sæbygårds birketing 30/6 sidst forleden over Johanne Pedersdatter, født i Favrholt i Hørby sogn, for trolddoms bedrift efter vidnesbyrds og sigtelses indhold, hvilke samme deres ed og tov, hr Peder Nielsen formener lovlig og ret at være dreven og svoren og bør ved magt at blive: så og efterdi en part fornævnte vidnesbyrd udtrykkelig har vidnet dem ved visse dag og tid at have hørt, Johanne Pedersdatter først i præstegården, der hun med hr Peder er kommen i tvist, at have lovet ham ondt og ulykke, og straks derefter på marken ham dermed truet og undsagt, og han derefter sådan ulykke og skrøbelighed ---- er hændt og vederfaret, først på den ene lår og siden nogen dage derefter på den anden fod og side ---- hændt, som forskrevet stander, ---- og gøres bevislig hende siden at have været i hr Peder Nielsens hus, bedt ham om forladelse og brugt allehånde ord og signelse såvel som også anden spøgelse med kniv i vandet, som om vidnet er, og dermed ville fly hr Peder bedre, dog han det ---- ikke ville bruge ---- , hvilke vidner om sådan hendes onde løfte og den sygdom og skrøbelighed, hr Peder derefter hændt og vederfaret er, alle med hinanden bestyrkes, det og med adskillige vidner gøres bevislig, hende en ond rygte for trolddom i langsommelig tid at have efterfulgt, såvel som og hende at have brugt signen, målen og andre spøgeri, hvilke hun en part for ting og dom såvel som tilforn her for retten mundtlig såvel som i skriftlig beretning er vedganget, i lige måder bevises, at der hun er eftertragtet at skulle pågribes, har hun sig på en lønlig sted forstukket og ikke ville til

stede blive, så hun i så måder sig for sådan hendes onde gerning har befrygtet, hr Peder Nielsen og til hjemting og her for retten, nu såvel som tilforn, hende har ved højeste ed sigtet, beskyldt og vedkendtes for en vitterlig troldkvinde, det hun ham sådan sygdom og skrøbelighed med hendes trolddoms bedrift havde tilføjet, som forskrevet stander, og intet hun derimod fremlægger sig ærligen og kristeligen at have skikket og forholdt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige ---- eller magtesløs dømme, og efterdi loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved der sigtes, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sognen hos Johanne Pedersdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddoms sag enten at skære eller skylde, så de ved deres ed efter fornævnte vidner og sigtelse, som nu er ved magt dømt, har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke nogen årsag eller tifald dem for samme deres ed at kunne fælde, men ved magt at blive.

(250)

** var skikket Anders Ibsen, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Jensen, tjenende på Krabbesholm, for en vidne, han til Resen birketing 23/5 sidst forleden på ham vidnet har, anlangende at Anders Ibsen skulle have huggen en stykke hasseltræ i Krabbesholm skov, lig ad en riveskaft, hvilke Anders Ibsen hårdelig benægter, at han aldrig huggede nogen træ: så og efterdi Niels Jensens vidne ikke er uden én persons kundskab, som efter recessen regnes for ingen vidne, Anders Ibsen og nu her for retten ved højeste ed og oprakt finger højligen har benægtet, sig ikke at have hugget samme hasseltræ i Krabbesholm skov, eller den haft i hånd eller værge, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme enige vidne, ej heller fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(251)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Rugtved hendes visse bud Hermand Madsen, foged på Grinderslev kloster, med en opsættelse her af landstinget 21/7 sidst forleden, lydende hende da efter en anden opsættelse at have stævnet hendes søn velb Iver Lykke Eriksen for et løfte og hægtelse, hun er i for ham til velb Peder Munk til Sæbygård og til forpligtet sig at holde Peder Munk skadesløs, først for 5000 daler til statholder Gert Rantzau, dernæst for alle hvis løfter, som hun kan befindes at være i for hendes søn Iver Lykke, og eftersom hendes søn Iver Lykke derimod har hende hans strenge forpligt og forvaring, at skulle fly og forskaffe hende en god mand til et nøjagtig hægte og forvaring nu til påske sidst forleden, samme hendes sigtelse og godsigelse for ham til Peder Munk at skulle blive hende og hendes arvinger skadesløs holden, hvilket ikke sket er, så hun derover har været forårsaget ved rigens ret at lade forhverve dom over ham til Nørherreds ting, formener sig også at ville have æskning over ham her til landstinget beskrevet: så og efterdi Iver Lykke i sin udgivne brev har sig til forpligtet at forskaffe sin mor en god vederhæftig mand til en nøjagtig hægte og forvaring til påske nu sidst forleden, og hun dog ved herredstings dom og æskning har ladet udæske først for tusind daler, hun for ham har godsagt til Peder Munk, og siden hvis andre løfter Peder Munk for ham findes i, og ikke nøjagtig ---- fordret, som hans forpligt om formelder, det ikke heller gøres bevislig, fru Dorte Krabbe nogen skade eller pendings udlæg for fornævnte løfte at have lidt eller fanget, da ved vi efter sådan lejlighed ikke efter samme herredstings dom og æsknings vidne nogen æskning her at udstede.

(253)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup. KM befalingsmand på Vestervig kloster, og gav til kende, at eftersom han til sidst forleden herredage af KM og rigens ret er tilfunden inden et fjerding år at gøre bevislig, at der er ud af Hans Lykkes børns gods, eller og udlæg for deres afhændte gods, indført i den Krabbesholms skøde, Hans Lykke, Anders Friis givet har, som samme KM og rigens rets dom videre derom udviser, hvilke dom Claus Då agtet til dette landsting at fyldest gøre, og lovligt børnegods og vederlag for afhændet børnegods, i samme skøde at være indført, bevise vil, og fremlagde Claus Då KM og Danmarks riges råds efterskrevne dom, dateret København slot 9/6 sidst forleden samt hans efterskrevne forsæt, dateret Viborg 4/8 1621, sammeledes fremlagdes fru Dorte Krabbes efterskrevne brev, hvori hun afhænder til hendes kære sønnedatter velb jomfru Magdalene Lykke Hansdatter, som har været hos hende fra barndom, efterskrevne gårde i Salling i Hindborg herred, derhos fremlagdes efterskrevne fortegnelse, med Hans Lykkes hånd underskrevet, som indeholder om hvis gods, salig fru Johanne Parsberg hendes børn er givet efter gavebrevs indhold af deres mormor fru Ide Lykke, så og fremlagdes efterskrevne fortegnelse på hvis, Hans Lykke har udlagt til hans kære børn.

(257)

** var skikket Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Palle Rodsteen til Jungetgård for en uendelig dom, han her til landstinget 7/7 sidst forleden over ham forhvervet har, anlangende fornævnte herredsfoged ikke skulle ville unde ham dom for æskning eller læst og skreven på samme breve over Iver Lykke, hvilke Jacob Mogensen mener ikke at skal være bevist i nogen måder, hvorfor Jacob Mogensen formener samme dom bør magtesløs at være: så og efterdi Jacob Mogensen selv tilstander, det Palle Rodsteens fuldmægtig havde sine stævningsmænd til tinge, stævning at ville være bestendig, og Jacob Mogensen hverken har undt ham det beskrevet eller og ham det ved dom frafunden, da ved vi ikke andet derom at sige, end Jacob Mogensen sig deri har forseet, dog for godtfolks bøns skyld afstod Palle Rodsteen hvis tiltale, han derfor til Jacob Mogensen kunne være berettiget.

(258)

** var skikket Søren Skriver, forstander i Helliggejst kloster i Ålborg, på KM og de fattiges vegne på den ene og havde stævnet Niels Sørensen i Horsens Laen på den anden side for et bevillings brev, han af Christen Knudsen, da de fattiges forstander i fornævnte hospital, skal have bekommet og til forhandlet sig på fornævnte gård Laen, og med samme brev formener sig at ville forholde de fattige Guds lemmer hvis rettighed dem bør af samme hospitals gård med ægt, arbejde og anden fornøden tjeneste, og mente med samme bevillings brev at ville sig befri og være aldeles kvit for ægt, arbejde og al tjeneste, når han ydede dem blotte lemmegæld, en halv tønde smør, 2 dalers gæsteri og et skovsvin om året: så og efterdi Christen Knudsen aleneste har været de fattiges forstander og skulle have tilsyn deres gavn og bedste at ske, så han ikke har været mægtig sådan tilladelse på de fattiges gods uden ægt og arbejde, dem til skade, at bevilge eller bort forskrive, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme Christen Knudsens brev, så vidt den ægt og arbejde anlanger, ej heller fornævnte herredstings dom, derpå funderet er, så noksom at de bør nogen magt at have eller komme Søren Skriver på de fattiges vegne til nogen forhindring.

(260)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Jens Madsen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet efterskrevne personer i flere sogne på den anden side, for de har ladet dem hærværk oversværge 2/12 sidst forleden på Viborg landsting, og ikke de har rettet eller settet for dem inden seks uger efter loven, formener Jens Madsen på Tønne Friises vegne, at de bør at fare som andre fredløse folk: så og efterdi med sandemænds brev bevises, fornævnte personer for langsommelig tid, fast over seks uger, forleden her til landstinget at være hærværk oversvoret, som findes 40 marks sag at være, og de ikke inden seks uger har settet eller rettet for dem, ikke heller aftinget efter KM missive, tre uendelige domme fordi findes dem overgangen, som endnu alle stander ved fuldmagt og uigenkaldt, så Tønne Friis fordi har været forårsaget dem for endelig dom at lade kalde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, fornævnte personer, nu hid stævnet er, som forskrevet stander, at fare som andre fredløse folk.

(263)

** var skikket Jørgen Nielsen i Færgegård med en opsættelse her af landstinget 21/7 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Nielsen i Klostergård, fordum herredsfoged i Hundborg herred, for en dom han til Hundborg herreds ting 16/4 1621 dømt har, anlangende at Jørgen Nielsen tilforn er forligt med hr Jens Christensen, såvel som andre af hans sognemænd at give ham hans tiende på skæppe, som skal også være indført i opsættelsen og herredsfogdens dom, og han har ladet hr Jens hans tiendekorn opføre til Vang præstegård med to af hans folk, og hr Jens det dog ikke ville annamme: så og efterdi ingen bevisning for herredsfogden har været i rette båret, men nu fremlægges vidner på begge sider, samme sag angældende, som ikke for ham har været, der han sin dom har udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og da i sin dom at lade inddrage hovedmeningen af hvis breve, for ham bliver i rette lagt, samme sag anrørende.

(266)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på velb Anders Friis til Hungstrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans vegne såvel som på sin egen og borgmestre og råds vegne i Sæby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da på KM og Sæby bys vegne at have stævnet Tomas Jensen i Øtoft, Tomas Madsen i Øksenhede med mange flere for et vidne, de til Sæbygårds birketing 24/6 1615 har vidnet, at de enge, som ligger norden for Sæby ud med havet og kaldes strandenge, skal være brugt og bjerget til Sæbygård, hvilke vidner de mener ikke at stemme overens med de forrige, men har adskillige mundheld om samme deres alder og minde: så og efterdi fornævnte vidner, nu hid stævnet er, formelder det samme strandenge, norden Sæby, skulle være brugt og fulgt til Sæbygård, som deres vidne om formelder, og Søren Mikkelsen derimod fremlægger Jens Sørensen, Jens Skrædder og Terkild Jeder deres vidne, som tilforn i sagen vidnet er det samme nør strandenge, som Peder Munk sig tilholder, at være bjerget af en borger i Sæby, ved navn Peder Dal, og ham efterfulgt, og de fornævnte vidnesbyrd ikke navnlig for bemeldte sidste vidner har fanget nogen varsel, fornævnte sidste vidnesbyrd og en part har vidnet om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, og Søren Mikkelsen såvel som Anders Pedersen på begge sider tilstander sagen om fornævnte omtvistede ejendom til rådmænd at være indkommen, og endnu ikke har dommen til ende gjort, hvem grunden skulle tilhøre, da finder vi

efter sådan lejlighed samme sidste vidne såvel som fornævnte birketings dom, som derpå refererer, ingen magt at have.

(276)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl hans visse bud Henrik Krøger, tjenende der sst, på den ene og havde stævnet Peder Poulsen i Gersbøl hans hustru Maren Jensdatter, Poul Nielsen hans hustru Maren Jensdatter, Mads Nielsen i Elsted hans hustru Anne Pedersdatter med flere på den anden side for vidner, de til Hassing herredsting 12/7 sidst forleden vidnet har om trolddoms bedrift, Maren Jensdatter Købmand i Gersbøl imod dem skal have bedrevet: så og efterdi Peder Poulsen og hans medfølgere alle har vidnet i deres egne sager om hvis løfte og ulykke, Maren Jensdatter Købmand dem skulle have lovet, hvilke deres vidner alle heden tyder sig eftersom de hende tiltror, og ingen, Poul Nielsen undtagen, hende derfor fuldkommeligen har sigtet efter loven, eller samme deres vidner med andre uvildige vidner bekræftes, Poul Nielsens sigtelse ikke heller med lovlige vidner noksom bestyrkes, det Maren Jensdatter med hendes trolddoms bedrift ham nogen ondt på liv, helbred eller velfærd skal have tilføjet, og Christen Lauridsen og hans medbrødre alene har vidnet efter rygte og tidende, og ikke om nogen deres vitterlighed, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, nu hid stævnet er, eller fornævnte nævningsed, derpå funderet er, så nøjagtig, at de må komme Maren Jensdatter Købmand på liv eller ære til hinder eller skade, førend hende anderledes overbevises kan.

(280)

** var skikket Christen Olufsen i Gerup på sin egen og sine medbrødre vodmænd deres vegne på den ene og havde stævnet Christen Bollesen i sønder Hågård på den anden side for en klagevidne, han 13/6 sidst forleden, otte mænd vidnet har, at Christen Bollesen samme dag at have sig, det han på fredagen tilforn var 14 dage havde udvist hans sønner med deres medbrødre vodmænd til havet at drage skib, og som de da har sagt for ham, de samme nat deres voddræt næst norden op til, som deres folk af Legind drog med deres vod, menende samme klage ikke med syn eller synsgerning er så lovligt bevist, at den bør nogen magt at have: så og efterdi Bolle Christensen og Mikkel Christensen har vidnet i deres egen sag om den ---- selv på samme vod det skulle være gjort, Bertel Christensens vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, og Christen Bollesens klage ikke med nogen uvildige eller nøjagtige vidner bekræftes, ikke heller gøres bevisligt ---- personer nogen skade på deres vod eller redskab at være gjort, da kan vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og klage, ej heller den sandemænds ed, derefter svoret er, så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men magtesløs.

(282)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes visse bud Mikkel Juel i Skjoldborg på den ene og havde stævnet Peder Jespersen i øster Vanned, Jens Christensen med flere sst på den anden side, for en vidne, de 19/6 sidst var vidnet har, og mener, de bør samme deres vidne udtrykkeligen ved helgens ed at forklare, om Tomas Nielsen med sin hustru holder hus i Tøfting, og kom fra Tøfting og til kirken, og når messen er ude, ganger de fra kirken og til Tøfting, og hvilke dag han var sidst ad Guds bord med sin hustru, hvilke han formener samme vidne lovlig og ret at være og bør ved magt at blive, og Hillerslev herreds ting at være Tomas Nielsens rette værneting: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd findes hid stævnet deres vidner at forklare, da dersom dem i sagen videre vitterlig er, imod de vidnet har, finder vi dem til deres værneting, det under deres faldsmål at

være gestendig, når de did lovlig stævnes og bliver lovlig varsel for givet, og efterdi Tomas Nielsen med borgmestre og råds breve i Mariager beviser sig der at have taget borgerskab og holdt hus, da hvem ham har at tiltale, da følge sig ham der til sin værneting, og der gå om hvis ret er.

(284)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ørum, hans visse bud Jens Madsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen i Vang på den anden side for et vidne, han 23/10 sidst forleden til Hundborg herreds ting vidnet har, anlangende iblandt andet at næste søndag for sankt mikkelsdag sidst forleden, som var 24/9, der han var til Guds bord i Vang kirke, at det da var vin, hr Jens Christensen gav ham, og ikke mjød, og derhos i samme vidne bad sin søn Peder Lauridsen, at han skulle sige, at det var vin og ikke mjød, med hvilke vidne Laurids Pedersen ville en, ved navn Poul Eskesens vidne stadfæste, som med hr Jens Christensen i sagen vidnet har, ham til befrielse: så og efterdi KM missive tilholder Knud Gyldenstjerne, Otte Skeel og mester Christen Hansen samme sag for dem at skulle indstævne med deri interesserede parter flitteligen betragte og grangiveligen overveje hvis vidner, derom allerede kunne være gangen, eller og endda for dem kunne føres og produceres, hvilke KM parterne på begge sider har tilladt, på det sagen des bedre kunne komme fordragen og blive kendt, og at de efter fornævnte vidnesbyrd og andre dis omstændigheder, flittig betragtelse og grangivelig overvejelse endelig i samme sag skulle kende, om dommen kristelig, billig og ret kunne være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke i samme sag at dømme, men den efter KM missive til fornævnte gode mænd og bispen at indkomme, og der til ende føres, som det sig bør.

(290)

** var skikket Søren Mikkelsen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham efter anden opsættelse at have stævnet Christen Lauridsen i Knudseje for en fuldmagt, han 3/2 til velb Peder Munk til Sæbygård har udgivet, på 36 daler 1605, han skulle være Mads Andersen skyldig, uanseet Mads Andersen 1618, førend han ved døden er afgangen, har gjort en kontrakt og forhandling med Søren Mikkelsen om en øde og forfalden gård, han iboede i Sæby, Mads Andersen tilhørte, igen at opbygge, og hvis ydermere blev bekostet end fornævnte 36 daler, skulle han have gården i besiddelse, til han igen blev betalt: så og efterdi her for os i rette lægges Søren Mikkelsens forseglet og underskrevne brev på fornævnte penge, han med andre har skyldig været, og ikke med kvittants eller nogen nøjagtig bevis derimod gøres bevislig samme penge ---- og aflagt at være, og Christen Lauridsen ved hans underskrevne breve samme håndskrifter til fru Sofie har opladt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme håndskrifter, opladelses breve, ej heller borgmestre og råds dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(291)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på sin egen og sine medbrødre borgmestre og råds vegne, så og Erik Iversen sst hans vegne på den ene og havde stævnet Kirsten Mikkelsdatter sst på den anden side for en uendelig dom, hun sig på beråber at have forhvervet over et pantebrev, Erik Iversen har i pant sat, for 100 daler af Holger Iversens børns pending, til borgmestre og råd to gårde, der sst, at være magtesløs dømt, hvilke dom de mener ikke lovlig skal være forhvervet, tilmed lyder uendelig, og bør derfor magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Kirsten Mikkelsdatter ikke er mægtig hendes børns værge at være eller på deres

vegne at tale, ved vi ikke i samme sag at dømme, førend Holger Iversens børn bliver til forordnet en myndig værge efter loven, som på deres vegne i sagen kan stævne og tale, som det sig bør.

(293)

** var skikket Anders Pedersen, ridefoged til Sæbygård, på sin egen og Anders Olufsen, indvåner i Sæby, hans vegne på den ene og havde stævnet Hermand Henriksen og Søren Mikkelsen, borgmestre i Sæby, med deres medbrødre rådmænd sst på den anden side for et pantebrev, de nogen tid siden forleden til dem udgivet har, anlangende 100 daler børnepending, som de borgmestre og råd for Erik Iversen lovet har, og han derfor har dem i pant sat nogen agerjord, liggende i Sæby mark, som borgmestre og råd skal have betroet ham under værgemål, hvilke agerjord er dem nu fradømt, af den årsag borgmestre og råd har betroet Erik Iversen samme jord under værgemål, som skal være imod loven: så og efterdi Anders Pedersen og Anders Olufsen samme løfte for ting og dom har indgået og tingsvidne efter taget, som efter loven er så stærk, at ej må lov imod gives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme tingsvidne, så vidt den fornævnte løfte anlanger, at sige eller magtesløs dømme.

(294)

** var skikket Hubert Snitlock, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 21/7 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet borgmestre og rådmænd, der sst, for en dom de til Ålborg rådhus 8/6 1621 dømt og afsagt har, imellem velb Lene Juel til Halkærsholm hendes fuldmægtig og Hubert Snitlock, for en sum penge Hubert Snitlock skulle være fru Lene skyldig, nu til pinsedag forfalden. da er mødt i rette Hubert Snitlock hans tjener og giver til gensvar, at Hubert Snitlock var overbødig sin håndskrift at holde og efterkomme, og havde penge til stede, og dem efter vægt ville betale: så og efterdi Hubert Snitlocks udgivne brev udtrykkeligen formelder på halv sjette hundrede kurant daler, hver daler beregnet til 80 skilling dansk, ham at være fru Lene Juel pligtig, og borgmestre og råd fordi har tilfunden ham samme sin håndskrift at holde og efterkomme, og den med kurant daler, 80 skilling dansk til hver daler, at betale eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme.

(295)

** var skikket velb Just Høg til ---- hans visse bud Søren Christensen i Stistrup med en opsættelse her af landstinget 21/7 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Nielsen i Bratbjerg, Christen Nielsen sst med flere, for de 26/3 sidst forgangen på ---- herreds ting har svoret en hans tjenere, ved navn Peder Lauridsen, i Gundestrup husfred over efter et vildigt og usandfærdigt vidne, som han mener, hr Peder Christensen i Lerupgård har ladet forhverve til Han herreds ting 5/3 sidst ved sin egen tjenere, ved navn Anne Jensdatter, Maren Sørensdatter og Anne Jørgensdatter, samtligen tjenende hr Peder Christensen i Lerupgård, på hans tjener Poul Lauridsen vidnet har, imod Poul Lauridsens højlige benægtelse, hvilke deres vildige og usandfærdige vidne indeholder iblandt andet, at Poul Lauridsen skulle have været i Lerupgård i hr Jens Pedersens hus og der givet hans hustru onde ord, og ikke er navngiven hvad ord, det skulle være, ej heller vidnet om nogen synet gerning, som hans tjener skulle have gjort hr Peder Christensen eller hans hustru i hans hus: så og efterdi af forrige landstings ---- forfares, hvis vidner, for nævninger har været, da de deres ed gjort har her, at være magtesløs dømt, så samme nævnings ed, derpå var funderet, fordi er underkendt, og ikke for nogen uretfærdig ---- , da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte nævningers fælding at dømme, men for den tiltale kvit at være.

(297)

** var skikket Jens Nielsen i lille Hillerslev på den ene og havde stævnet Christen Andersen og Bertel Andersen i stor Hillerslev for en vidne, de til Hillerslev herreds ting på ham vidnet har 5/6 1621, lydende iblandt andet at det skal være dem fuld vitterligt, at Jens Nielsen i lille Hillerslev er deres bror Jens Andersen i Klim skyldig på sin løn for 1606, han lånte ham, 4 sletdaler, og ikke de hos var den tid, han stedte ham og hørte hvad han lovet ham til løn, og ikke heller de hos var den dag, han gjorde regnskab med ham: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd nu højligen har vidnet om den gæld, de siger, Jens Nielsen for ungefer 15 år siden skulle være bleven Jens Andersen pligtig, og ikke derom på fersk fod båret kundskab, sådan gæld ikke heller med Jens Nielsens brev og segl eller anden nøjagtig kundskab bevises, men han det højligen benægter, som forskrevet stander, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne såvel som den dele, derefter dreven er, magtesløs at være.

(298)

** var skikket Ingvard Nielsen i ---- på den ene og havde stævnet Christen Graversen på den anden side for en dele, han lader sig på beråbe, at han skal have ham til Han herreds ting i forhvervet, og ikke han skal for samme dele have fået nogen varsel, eller gæld at være ham med rette skyldig, og mener derfor samme dele bør ingen magt at have og bør for samme dele kvit at være: så og efterdi her ikke fremlægges Ingvard Nielsens brev og segl eller nogen nøjagtig kundskab, det han skulle være Christen Graversen samme gæld pligtig, men det højligen benægter, som forskrevet stander, og han for samme gæld er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Ingvard Nielsen af de deler kvit at være.

(299)

** var skikket Mads Pedersen i Havris på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Grøngård på den anden side for to sønderrevne breve, den ene som skulle været en ---- og den anden en bekendelse, han på hans husbond velb Iver Lykkes vegne har ladet læse og påskrive til Ginding herreds ting 4/5 1623, hvilke breve skal være meget sønder reven, og formener efter slig lejlighed fornævnte stykker breve ingen magt at have: med flere ord dem imellem var, og efterdi ikke bevises Mads Pedersens navn i samme brev at være benævnt, eller ham af fornævnte misdæder at være udlagt, ikke heller han fremlægger fuldmagt af nogen, samme bekendelse skulle pålyde, det han skulle være mægtig gjort dem at kalde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Mads Pedersen mægtig på samme breve at må tale.

(300)

** var skikket Mikkel Terkildsen i Krogholm med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Olufsen ved Aggersund, for han til Han herreds ting 14/5 sidst forleden har ladet ham fordele for nogen arvelod, som Mikkel Terkildsen skal have til sig annammet efter sin salig far Terkild Jensen, som boede i Krogholm, hvilke dele Mikkel Terkildsen formener ikke så lovlig at være dreven med loven, som der sig bør, efterdi han skal findes at være delt for videre gæld, end som han skal være ham skyldig. så fremlagde Niels Olufsen efterskrevne delsbrev af Han herreds ting 14/5 dette år, lydende Niels Olufsen at have ladet fordele hans farbror Mikkel Terkildsen i Krogholm for 65 daler og 6 tønder

byg, som er hans arvelod, som han arvede efter hans salig far Oluf Terkildsen, hvilken arvelod, hans salig farfar Terkild Jensen i Krogholm har haft til sig annammet og oppebåret: så og efterdi Niels Olufsen, som nu her for retten til stede var, befindes at være en umyndig barn, som ikke så er til lovalder kommen, det han kunne være mægtig sin gods at annamme eller derfor lovlig gøre forsikring, og han dog har ladet Mikkel Terkildsen for samme sit gods og penge, han under værgemål har, fordele, da finder vi efter sådan lejlighed Mikkel Terkildsen af den dele kvit at være, men om der findes andre, som nærmere er hans værge at være, og samme hans gods vil annamme og derfor lovlig gøre forsikring, der gåes om til hans værneting hvis ret er.

(302)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim. KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen, slotsskriver sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jacob Nielsen i Smollerupgård, herredsfoged til Fjends herreds ting, for en dom han 8/9 1618 på Fjends herreds ting, imellem velb Jacob Lykke til Estvadgård på den ene og Knud Gyldenstjerne på den anden side, anlangende nogen enge, som de om trætter, og iblandt andet skal Jacob Nielsen have sluttet hans dom efter nogen vidner, som Jacob Lykke og Knud Gyldenstjerne samtligen her for landstinget 24/10 1618 der næst efter har afstanden på både sider, tilmed skal hans dom ikke lyde endelig: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(303)

** var skikket Christen Jensen Asdal med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Svend Pedersen i Lundager, ridefoged til Hundslund, anlangende nogle deler, han lader sig af berømme og sig på beråber, han over Christen Asdal på hans husbond velb fru Margrete Rosenkrantzes vegne til Hundslund har ladet forhverve ved hendes fuldmægtig til Vorgårds birketing, bemeldende en part for oldengæld og en part, som skulle være for skyld og landgilde, menende Svend Pedersen samme dele at have afstanden her til landstinget 6/5 1620, så mødte Niels Mouridsen, borger i Viborg, på Svend Pedersens vegne og afstod samme delsbrev: da efter sådan lejlighed bør den ikke at komme Christen Asdal til hinder eller skade i nogen måder.

(305)

** Niels Krag til Agerkrog, landsdommer i Nørjylland, og Peder Bertelsen, landstingshører sst, gør vitterligt, at 4/8 1621 på Viborg landsting var skikket velb Hans Skade til Rolsegård på den ene og havde stævnet velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, på den anden side for en dom, han til Nørherreds ting nogen kort tid forleden forhvervet har, i hvilke dom Hans Skade skal være fradømt noget gods i Nørherred, uanseet samme gods skulle have efterfulgt Hans Skades salig forældre i mange år, førend recessen eller håndfæstning skulle være udgangen, såvel som førend skipper Clemends opløb: så og efterdi for herredsfogden såvel som her for retten med adskillige dokumenter er gjort bevislig, samme gods at have fulgt Hans Skades forældre og imellem dem, mand efter anden, solgt, skiftet og delt, førend recessen eller håndfæstningen udgangen er, tilmed har der og været tvist om samme gods 1548, og da sagen her til landstinget har været indstævnet, og landsdommerne, da var, ikke har vidst Hans Skades ---- Niels Madsen samme gods at fradømme, førend KM og rigens råd gjorde derom anden skik, hvilke landstings dom endnu stander ved sin fuldmagt, så samme gods dem herefter har efterfulgt, og ikke bevises fra den tid

indtil anno -- 89 derpå at være om kendt eller imod sådanne ---- havde gjort nogen forhindring, her og med 24 mænds vidne bevislig gøres samme gods Hans Skades forældre både før og siden skipper Clemends opløb at have fulgt og ---- været i deres værge, og herredsfogden dog har Hans Nielsen samme gods fradømt, da ved vi efter sådanne circumstantser, og imens forbemeldte forrige landstings dom stander ved sin fuldmagt, ikke den hans dom at følge, men bemeldte godses ejendom Hans Skade at efterfølge, med mindre KM og Danmarks riges råd om ---- slig gods i ---- har, bliver gjort anden forordning.

(316)

1/9 1621.

** var skikket velb Hans Dyre til Boller hans visse bud Jacob Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet ---- i Langgård på den anden side for ---- han lader sig af berømme og så har i rette lagt på Hillerslev herreds ting og udgangen sst, dateret 12/3 1611, formeldende at Hans Lykkes tjener Jens Ibsen i ---- på salig afgangne Henning Bille til Vrejlev hans vegne, imidlertid han var hans tjener, efter hans egen skrivelse og befaling har tiltalt Niels Andersen i Langgård, for han har standen på Hillerslev ting og lyst to hans husbonds tjenere, Laurids Ibsen og Søren Andersen, en ran til, og dem ikke efterfulgt med nævninger, og herredsfogden, som da var, som nu ved døden afgangen er, tildømt Niels Andersen for Jens Ibsens tiltale kvit at være, og Anders Nielsen nu tiltaler hans tjener Jens Ibsen og mener, at han bør at bøde hans 3 mark for samme hans sigtelse, formener Jens Simonsen på Hans Dyres vegne ham deri ---- , idet hvis han har gjort, har han gjort efter hans husbonds befaling: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, finder vi den ingen magt at have, og hvem videre på skader, da indstævne sig sagen til herredsting igen, og gå derom hvis ret er.

(317)

** var skikket velb jomfru Kirsten Skeel til Jungetgård hendes visse bud Jep Jensen i ---- på den ene og havde stævnet Knud Pedersen i Brøndum på den anden side for en dele, som han til Rødding herreds ting 10/2 sidst forleden da på velb Christoffer Hvasses vegne til Kås forhvervet har, anlangende iblandt andet han da samme dag har ladet fordele hendes tjenere Knud Påskesen i Sønderhede, Karen Jensdatter med flere, for de har haft deres drift og grift med tørvegrøft og lyngslæt, fædrift og engbjergning i Tordkær imod Christoffer Hvasses forbud og klagevidne: så og efterdi Christoffer Hvas kendes samme ejendom for enemærke sig at tilhøre, og Jep Jensen derimod på jomfru Kirsten Skeels vegne vedkendes hende den i fri fællig at have, så der i så måder tvistes om, hvem samme ejendom med rette tilhører, og ikke den endnu er adskilt, og jomfru Kirsten Skeels tjenere dog for samme brugning for er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed dem af den dele kvit at være.

(318)

** var skikket Anders Jensen i Fristrup med en opsættelse her af landstinget 4/8 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet velb Axel Rosenkrantz til Buderupholm, for han nogen tid siden til Børglum birketing har ladet ham fordele for nogle ord, Anders Jensen skulle have sagt, det velb Axel Rosenkrantz havde påhørt ham en unyttig ---- for hans husbonds tale, han har brugt, og ikke samme ord at skulle være Axel Rosenkrantzes ære angældende, som ved pendinge kan betales, og han derover imod recessen er delt bleven: så og efterdi samme delsbrev ikke udtrykkelig eller

navnlig medfører eller indeholder, hvad Anders Jensen skal være givet til sag, hvorfor han skal være delt, så han derefter kunne vide sig at ---- om han derimod burde eller kunne for sig rette, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den delsbrev så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, og bemeldte landstings dom, Axel Rosenkrantz nu fremlagt har, befindes at være endelig, ved vi ikke den at forandre eller andet derom at kende, end samme dom ---- og indeholder.

(320)

** var skikket velb Jørgen Lykke til ---- på den ene og havde stævnet Jens Jensen i Bostrup på den anden side for ubevist og usandfærdig klage, han til ---- herreds ting 22/2 sidst forleden på Jørgen Lykke skal have klaget, og ---- eftersom han samme dag til fornævnte ting skal have i lige måder lyst ham en fuld gårdfred til, uanseet at de ikke har bevist ham skade eller ufred at have gjort: så mødte Jens Jensen med samme klagevidne og efter flere ord dem imellem var afstod Jens Jensen samme klage, og alle hvis andre syn, vidner og breve i sagen gangen er, samme gårdfred anlangende, så de skal være aldeles død og magtesløs og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(321)

** var skikket velb Jørgen Lykke til ---- på den ene og havde stævnet velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård på den anden side, eftersom han i tre ting har æsket til Han herreds ting af hende 760 enkende rigsdaler med sin interesse, og han har fanget sin æskning beskrevet 4. ting, og efter slig lejlighed formente Jørgen Lykke, det han burde æskning her at have beskrevet, så mødte Niels Basse i Nandrup, dog ikke fremlagde nogen fuldmagt i den sag at svare: da blev Jørgen Lykke undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting af jomfru Johanne Lykke i lige måde som til herredsting æsket er.

(323)

** var skikket Hans Jensen Bartskær, borger og rådmand i Sæby, hans visse bud Peder Nielsen i Viborg på den ene og havde stævnet Søren Mikkelsen, borgmester sst, på den anden side, for han 18/7 sidst forleden på Sæby byting har ladet voldsværge hans hustru Margrete Madsdatter, for hun 18/6 sidst forleden i hendes egen hus skulle have sønderrevet en landstings stævning, hvilket hun ved hendes højeste ed hårdelig benægter: da efterdi bevislig gøres, den ene sandemand, Didrik Gertsen, at have været udsejlet og ikke hjemme, der stævningen er forkyndt, og ikke han med 6 ugers stævning findes kaldt, ved vi ikke i samme sag at dømme, førend han lovlig stævnes og kaldes, som det sig bør.

(324)

** var skikket Christen Pedersen i ---- på den ene og havde stævnet Christen Jensen i Hjarbæk og Anders Nielsen i Havris på den anden side for et vidne, de kort forleden siden til Vorde birketing vidnet har, anlangende at de skulle have hos været i Anders Nielsens hus i Havris og der hørt, at Christen Pedersen og Anders Christensen i Lundsgård skulle have været i køb med hverandre om noget rugavl, som Christen Pedersen har på Havris mark, mener de ikke med brev, segl eller nogen rigtig kundskab skal bevise, at Christen Pedersen har oppebåren pending eller pendings værd derfor: så og efterdi sådan køb ikke med Christen Pedersens brev og segl befæstes eller gøres bevislig, ham

derpå nogen penge at have annammet, men han det højligen benægter, som forskrevet stander, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne ingen magt at have.

(325)

29/9 1621.

** var skikket Laurids Jensen, borger og rådmand i Ålborg, på den ene og havde stævnet Kurt Andersen, byfoged der sst, på den anden side for en dom, han til Ålborg byting 16/7 sidst forleden, imellem ham og Tilske Giersdatter samt Johanne Hansdatter og deres lovværge såvel som Christen Kedelsmed, borger der sst, dømt og udgivet har, belangende et pant og pantebrev, Søren Frandsen, fordum borger i Ålborg, ved sin fuldmægtig Niels Svenningsen stadstjener har ladet gøre og give Laurids Jensen til Ålborg byting på en abildhave jord og ejendom, liggende i Ålborg i sankt bodels sogn i byen, og tildømt Laurids Jensen jo at søge sin betaling i fornævnte pant, uanseet med landstings dom af Viborg landsting 7/7 sidst forleden bevises, Kurt Andersen at have været tildømt uden al videre forhaling og ophold dem endelig imellem at dømme og adskille: så og efterdi Kurt Andersen aleneste har tildømt Laurids Jensen at søge sin betaling i fornævnte pant, og ikke noksom udførligen da kendt, om bemeldte abildhave og ejendom burde ham at efterfølge, indtil hovedsummen med sin rente og skadegæld blev ham erlagt efter pantebrevens indhold, eftersom for ham var i rette sat, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, endnu endelig og uden videre forhaling dem imellem at dømme og adskille efter samme pantebrevs lydelse, som det sig bør og for ham bliver i rette sat.

(328)

** var skikket Laurids Jensen, borger og rådmand i Ålborg, på den ene og havde stævnet Christen Kedelsmed samt Tilske Giersdatter og Johanne Hansdatter med deres lovværger på den anden side for en klakseddel, de dem på beråber dem at skulle være bevilget i salig Søren Frandsens hus af en liden bog, som der skulle være udtaget af et skab, anlangende hvis bekostning Søren Frandsen skulle have gjort på fornævnte have uden byen, formenende samme klakseddel ikke bør nogen magt at have, men magtesløs at blive: så og efterdi fornævnte register, nu fremlagt er, alene befindes en løs antegnelse og seddel, som ikke af nogen forseglet eller underskrevet er, så den kunne eragtes for nogen rigtig anskrivelse, fornævnte vidnesbyrd også stiller deres vidne i tvivl, så de ikke vidste hvis hånd, samme register var skrevet med, de ikke heller aldeles stemmer overens, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme løse uunderskrevne fortegnelse, ej heller fornævnte vidner så noksom, at de bør nogen magt at have.

(330)

** var skikket Peder Christensen i Hindsels på den ene og havde stævnet Markor Christensen i Brøndum, Mads Lauridsen sst og deres medbrødre på den anden side for et vidne, som de til Hindborg herreds ting 13/8 sidst forleden vidnet har om nogen bier, som skal være kommen til Rettrup på Peder Christensens grund og ejendom, hvilke deres vidne Peder Christensen formener ulovlig at være vidnet, efterdi at skal befindes fast over år og dag efter, at gerningen skal være sket, til de vidner om samme bier, at skulle være kommen til Rettrup: da efterdi fornævnte vidnesbyrd findes i egen person at være hid kaldt, og de ikke er mødt deres vidner at for antvorte, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte vidnesbyrd hver for deres hjemsiddelse og uhørsom til deres 3

marks fald, og deres vidne ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, lovlig kommer her og vil være i rette.

(332)

** var skikket Niels Jensen i Halsgård hans visse bud Søren Bertelsen sst på den ene og havde stævnet Peder Wandel, borger i Ålborg, på den anden side for to uendelige domme, han her til landstinget skulle have forhvervet over ham, og sandemændene i Hals birk fordi har svoret ham vold over for nogen sår og skade, han har gjort Mads Madsen i Hals, formener Jens Nielsen, fornævnte to uendelige domme uret et være forhvervet og magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte tingsvidne efter fornævnte sandemænds ed findes at være at skulle være svoret og udgivet 30/3 nærværende år, på hvilke dag ikke nogen ting burde efter recessen at holdes, fornævnte vidne, Søren Bertelsen fremlagt har, med genparten både om varsel og i andre måder ikke heller stemmer overens, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og fornævnte sandemænds ed så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, men magtesløs.

(333)

** var skikket Bagge Kjærulf i Kornum på den ene og havde stævnet Søren Skriver, hospitalsforstander i Ålborg, på den anden side for en dom, han til Jerslev herreds ting 12/7 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen pending, salig Anders Pallesen, fordum byskriver i Ålborg, skulle være hospitalet skyldig, endog han intet arv skulle bevises lovlig at have bekommet på sin hustrus vegne efter salig Anders Pallesens død og afgang med hvis bo og boskab og rørende gods at have blevet efterstandende i Revsgård, da Bagge Jensen Kjærulf fik Anders Pallesens hustru til ægte.(dom ikke indført)

(334)

** var skikket Bagge Kjærulf i Kornum på den ene og havde stævnet Søren Skriver, hospitalsforstander i Ålborg, på den anden side for en dom, han til Jerslev herreds ting 12/7 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen pending, salig Anders Pallesen, fordum byskriver i Ålborg, skulle være hospitalet skyldig. (sag overstreget)

** var skikket Jens Nielsen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet hans salig bror, afgangne Christen Nielsens hustru, Anne Pedersdatter, nu tjenende på Hundslund, på den anden side for en fuldkommelig skøde, hun forholder sig imod hendes egen brev og underskreven håndskrift, så og imod salig Christen Nielsens skrivelse, han til Ålborg byting efter gamle ejendoms breve at ville give og gøre Jens Nielsen på en lade og kålhave, liggende uden Vesterport for Ålborg: så og efterdi fornævnte kontrakt, nu for os i rette lagt er, udtrykkeligen formelder, Jens Nielsen og Svend Pedersen på Anne Pedersdatters vegne at have i Otte Skeel og andre dannemænds nærværelse kontraheret om hvis tvist, Anne Pedersdatter og Jens Nielsen tilforn imellem været har, hvorledes dermed forholdes skulle, hvilken kontrakt findes med Jens Nielsens hånd underskrevet, som han nu her for retten ved sin ed ikke vil benægte, eller for urigtig sigte, og loven bemelder den sidste handel og kontrakt at fortage alt, hvis tilforn ganget var, her og med tingsvidne gøres bevislig, Svend Pedersen på Anne Pedersdatters vegne næste mandag, efter kontrakten gjort er, at have gjort Jens Nielsen skøde og forvaring på samme lade, have, dam og ejendom, såvel som og tilstedt ham

register på bemeldte værgemål, og Jens Nielsen derfor har Anne Pedersdatter kvitteret, i lige måde har og Svend Pedersen samme dag antvortet ham en lang bøsse, som kontrakten ham tilholder, i lige måde med tingsvidne bevislig gøres, det Jens Nielsen samme dag for ting og dom at have givet Svend Pedersen på Anne Pedersdatters vegne en trøg og uigenkaldende afkald, som for er rørt, så kontrakten dermed på begge sider er fuldkommen og vedgået, og loven tilholder tingsvidne at være så stærk, at derimod må ej lov gives, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke imod fornævnte kontrakt, ej heller bemeldte afkald, skøde og tingsvidne, nu i rette lagt er, at sige eller magtesløs dømme.

(340)

** var skikket Jens Nielsen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Kurt Andersen, byfoged der sst, for han har forseglet den tingsvidne, som han ikke selv har været dommer til, men Christen Andersen Skomager samme vidne at have udstedt, mener Kurt Andersen deri uret at have gjort: så og efterdi det befindes Christen Andersen Skomager samme vidne at have udstedt, og Kurt Andersen dog den har forseglet, og ikke Jens Nielsen vil beneje, samme ord jo inden tinge at være falden, så vidnen dermed bestyrkes, da ---- det kan bevises, Jens Nielsen for rettens forsegling nogen skade at have lidt, ---- han til deres værneting hvis ret er.

(341)

** var skikket Jens Nielsen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Anders Mikkelsen, Dal Mortensen med flere, alle borgere i Ålborg, på den anden side, som 23/7 sidst forleden var inden fire tingstokke på Ålborg byting for deres sandhed at vidne og bekende, om de samme dag enten så eller hørte, at Svend Pedersen i Lundager, ridefoged til Hundslund, da skulle have leveret Jens Nielsen nogen register eller breve, anlangende et værgemål, som hans salig bror Christen Nielsen har været værge for salig Peder Nielsens to børn i Torup i Rinds herred, ved navn Jens Pedersen og Maren Pedersdatter, som Jens Nielsen ved højeste helgens ed aldeles benægter at have bekommet enten register eller breve, i lige måde stævnet Anne Pedersdatter og hendes lovværge, om de vil have her noget til at svare: så og efterdi fornævnte otte mænd 23/7, da de --- tinghørere til Ålborg byting, har vidnet om hvis, de for ting og dom seet har, samme register, Svend Pedersen Jens Nielsen skal have antvortet ---- , og samme deres vidne her i dag ---- er ved magt kendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke at tilfinde dem videre derom at vidne.

** var skikket velb Stygge Høg til Vang på den ene og havde stævnet velb fru Dorte Krabbe til Rugtvedgård på den anden side for hans hånd og segl, han for hende i 1000 dalers gældsbrev 1605 udsat har efter hendes og hendes medarvingers udgivne skadesløs brevs indhold, hvori de har dem til forpligtet, én for alle, at skulle fly og forskaffe ham hans hånd og segl igen for samme løfter til næste snapsting derefter 1606, hvilket ikke skal være holdt og efterkommet, formenende hende pligtig være at fly og forskaffe ham hans hånd og segl igen eller og en nøjagtig hægten, som han vil orges og nøjes med, eller for sin tusind dalers løfte at lide tiltale, i hvilken sag hun til hendes værneting Nørgårds birketing skal være tildømt æskning at lide, formener ham bør her til landsting æskning over hende at tilstedes: da efterdi for os i rette lægges fru Dorte Krabbe og hendes medarvingers brev, underskrevet 1605, hvori de bepligter dem, én for alle og alle for én, at holde Stygge Høg samme 7000 dalers løfte skadesløs, og at fly og forskaffe ham sin hånd og segl igen, som han for samme løfte udsat har, til snapsting da først kommer, og ikke bevises det at være efterkommet, så Stygge Høg derfor ved dom og æskning har ladet sin hånd og segl af fru Dorte Krabbe alene æske og fordre, efter herredstings dom og æsknings indhold, og intet derimod

fremlægges, hvormed det lovlig forhindres kunne, da blev Stygge Høg i den punkt undt æskning, så æsket han nu her i dag til Viborg landsting af fru Dorte Krabbe i lige måder som til birketinget i de måder æsket er, men belangende fornævnte 4000 dalers løfte, den punkt blev efter hans bevilling opstandende til næste landsting efter omslag først kommende, forinden hvilken tid hendes fuldmægtig her for retten lovet at forskaffe ham sin hånd og segl igen, efterdi hun allerede var æsket, og der det ikke bliver efterkommet, da dem her at møde og gå der hvis ret er.

(345)

** var skikket Laurids Ousen i Mellerup på sin egen og hans søstre Anne Mørksdatter i Stavad og Kirsten Mørksdatter i Burholt deres vegne på den ene og havde stævnet Peder Selgensen i Saltum, Laurids Pedersen i øster Halne på den anden side for en voldgift, som de med flere har udgivet 16/6 1606 i Saltum, formeldende om arv og gæld efter deres afgangne bror og svoger salig Vogn Hansen, som døde i Saltum, som kontrakten i sig selv derom vidtløftig og ydermere om formelder, hvilke kontrakt eller voldgift er indstillet på otte mænd, og fem at fornævnte voldgiftsmænd, der iblandt Peder Jensen i Røgelhede og Anders Jensen i Klokkerholm er ved døden afgangen, så der lever ikke uden 3 af voldgiftsmændene, og en del af dem er meget skrøbelige, som kan eragtes at samme voldgift ikke af dem kunne fuldendes, og formener Laurids Ousen på sin egen og søstres vegne, at fornævnte voldgift burde magtesløs at blive, da opnævnte de på begge sider og til betroede Jens Mikkelsen i Sterup, Poul Andersen i Hebelstrup, Jens Mikkelsen i Vrågård, Søren Nielsen i Stenbjerggård og Christen Pedersen i Brødland, som med Laurids Christensen, Anders Kjærulf og Anders Ousen skulle fuldmagt have, dem og deres medarvinger om hvis tvist og uenighed om samme arv og skifte imellem dem kunne indfalde, efter forrige voldgift imellem at sige og forhandle, og hvis fornævnte mænd deri gørende og kendende vorder, skal de på begge sider orges og nøjes med, og ikke derfor appellere: efter sådan lejlighed tilfinder vi fornævnte tvistige parter med fornævnte dannemænd at møde i vester Brønderslev kirke nu på mandag først kommer 3 uger, som er 22/10 først kommende, og da hvis dokumenter, samme arv og skifte anlanger, at foretage, og endelig enten dem til minde eller rette imellem at adskille, som det sig bør, dog dersom nogen at fornævnte voldgifts mænd formedelst alderdoms skrøbelighed bliver forhindret eller og forinden ved døden afgår, da dem til stede komme fuldmagt at have andre i deres sted at tage og samme voldgift fuldgøre.

(347)

** var skikket Bagge Kjærulf i Kornum (blank) så mødte Søren Skriver og fremlagde samme dom af Jerslev herreds ting 12/7 sidst forleden, som så besluttes at efterdi fremlagdes en herredstings dom, hvori berørte brev og segl findes, inddragen, Søren Jensen i vester Halne, Laurids Pedersen sst og deres medbrødre vidnet har, dem vitterligt er, Bagge Kjærulf ingen skifte eller jævning har gjort med salig Anders Pallesens børn om hvis, de kunne arveligen tilfalde efter deres salig far, og loven formelder iblandt andet, om hjon kommer sammen i boen og dør enten, da skal al vitterlig gæld først betales af fælles bo, vidste fogden ikke fordi da at kvit dømme Bagge Kjærulf på sine børns vegne for samme gæld den stund, samme breve og herredstings dom stander urykket: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør. og efterdi fornævnte bænkebreve, hid stævnet er, ikke i dem selv fremlægges, finder vi dem magtesløs at være, indtil hvem, der har stævnet på ny, kommer her med samme breve og vil være i rette.

(349)

** var skikket fru Margrete Lange til Engelsholm hendes visse bud Christen Andersen i Heltborg med en opsættelse her af landstinget 15/9 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Madsen, skriver på Ørum, for et vidne han til Revs herreds ting 7/7 i år efter en misdæders ord, ved navn Maren Andersdatter Fly, forhvervet har, som anlanger om hendes trolddoms bekendelse, som og medfører at hun skal have sligt bekendt i Ginderup for hr Christen Hansen i Bodum, hr Mads Andersen i Visby, hr Peder Mogensen i Helligsø, hr Jens Lauridsen, kapellan i Bodum, og deres medbrødre 17/6 sidst var, og samme hendes bekendelse skal medføre blandt andet, at fru Margrete Lunge hendes tjener, Karen Lauridsdatter, i Dal i Heltborg med andre skulle nu i forgangen vår, var år, været forsamlet i Visby i den gård, Oluf Christensen, som blev ---- iboede, og deres bestilling var da, at Oluf Christensen skulle komme snart hjem, på det han skulle blive aflivet, at Karen Lauridsdatters søn i Dal, ved navn Laurids Olufsen skulle få hans hustru igen, og så at de kunne forskaffe ham korngrøde til, og formente Søren Madsen, samme bekendelse burde ved magt at blive: så og efterdi recessen anmelder, ingen udedisk menneske eller nogen andre som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og Maren Andersdatter Fly befindes at have været en misdæder, da hun samme bekendelse gjort har, som siden for hendes trolddoms bedrift er heden rettet, og Christen Andersen med stokkenævn og sognevidne gør bevislig, det Karen Lauridsdatter sig ærlig og kristelig har skikket og forholdt, førend ---- hende udlagt har, da finder vi efter sådan lejlighed Maren Andersdatter Fly hendes bekendelse, så vidt den Karen Lauridsdatter anrører, magtesløs at være og ikke komme hende på liv eller ære til nogen forhindring.

(353)

** var skikket Peder Jensen i Ydby præstegård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Madsen, ridefoged på Ørum slot, for to opskrifter, han i Ginderup nærværende år efter en troldkvinde og misdæder, ved navn Maren Andersdatter Fly, hendes ord skal have ladet opskrive 21/3 og 17/7, og samme opskrift han skal til Revs herreds ting 24/4 og 7/7 sidst forleden ladet læse og forkynde, og tingsvidne efter taget, hvori skal befindes hans hustru, ved navn Else Christensdatter, skal være af fornævnte misdæder på beråbt i adskillige måder, først at hun for 12 år siden skulle have kommen fornævnte misdæder til at gange avet om kirken og forsværge dåb og kristendom, og Else Christensdatter skulle have bekendt, at hun skulle have været selv fjerde og sætte et voksbarn ned i Volshave for 4 år siden, og det skulle have været årsag til Christen Christensens hustrus sygdom, hvilke bekendelse Else Christensdatter ved sin sjæl og salighed hårdelig benægter: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen andre, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og Maren Andersdatter Fly befindes at have været en misdæder, da hun samme bekendelse gjort har, som siden for hendes trolddoms bedrift er heden rettet, og Peder Jensen med stokkenævn og sognevidne gør bevislig, det Else Christensdatter sig ærlig og kristelig har skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed Maren Andersdatter Fly hendes bekendelse, så vidt den Else Christensdatter anrører, magtesløs at være og ikke komme hende på liv eller ære til nogen forhindring.

(356)

** var skikket Jens Mogensen i Ydby med en opsættelse her af landstinget 15/9 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Madsen, ridefoged på Ørum, for to opskrifter, han i Ginderup nærværende år efter en misdæders ord, ved navn Maren Andersdatter Fly, hendes ord har ladet opskrive 12/3 og 17/7, og samme opskrift han til Revs herreds ting 14/4 og 17/7 sidst forleden ladet læse og forkynde, og tingsvidne efter taget, hvori skal befindes Maren Christensdatter i Ydby skal være af fornævnte misdæder påråbt, at hun skulle med været på nogen steder, som samme opskrift om formelder, at bruge spøgeri, hvilke opskrifter Maren Christensdatter ved Gud og sin salighed hårdelig benægter: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen andre, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og efterdi befindes Maren Andersdatter Fly, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for hendes trolddoms bedrift er heden rettet, og ikke samme hendes bekendelse med nogen vidner bekræftes, Maren Christensdatter nogen trolddoms bedrift at have beganget, da finder vi efter sådan lejlighed Maren Andersdatter Fly hendes bekendelse, så vidt den Maren Christensdatter anrører, magtesløs at være og ikke komme hende på ære eller liv til hinder eller skade i nogen måder.

(358)

** var skikket Jens Mogensen i Ydby på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Hvorup på den anden side for et vidne, han til Revs herreds ting 31/9 forhvervet har, anlangende en misdæder, ved navn Christen Munk, skulle have bekendt for tingsdom, at Maren Christensdatter i Ydby skulle være med dem, når de skulle bestille noget, enten med mælkende eller smør, hvilke bekendelse Maren Christensdatter ved Gud og sin sjæls salighed hårdelig benægter: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen andre, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og efterdi befindes Christen Munk, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for hans trolddoms bedrift er heden rettet, og ikke samme hans bekendelse med nogen vidner bekræftes, Maren Christensdatter nogen trolddoms bedrift at have beganget, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Munks bekendelse, så vidt den Maren Christensdatter anrører, magtesløs at være og ikke komme hende på ære eller liv til hinder eller skade i nogen måder.

(359)

** var skikket hr Christen Pedersen i Åsted hans visse bud Peder Christensen, foged på Knivholt, på den ene og havde stævnet Laurids Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herreds ting 9/7 sidst forleden imod hr Christen dømt har, hvori han har tildømt hr Christen at lægge fra sig hvis, han har hos sig af Mette Pedersdatter, Anders Tomasens hustru i Lindholmgård, hendes arvelod og gældsbreve, som hende kunne tilfalde efter afgangne far eller derfor at lide tiltale, uanseet at der ikke er bevist, det hr Christen har annammet noget af Anders Tomasen hans hustru, Mette Pedersdatter, hendes arvelod, enten under værgemål eller varetægt, men fornævnte arvegods af Mette Pedersdatter hendes venner og værge skiftet og afgjort, som hun selv og hendes værge skal have til sig taget, og ikke hr Christen ved skiftebrev eller lodseddel skal overbevises, samme skifte at have med været, bevilget eller underskrevet, men ham at være kaldt til Åsted sognekald og præstegård, og siden på andre steder at have bekommet sin giftermål, som dog tilforn og havde fanget sin arvelod efter hendes forrige værge og hendes egen samtykke i Åsted præstegård. så mødte Anders Tomasen og fremlagde

efterskrevne dom af Vennebjerg herreds ting 9/7 sidst forleden, som så besluttes at efterdi hr Christen Pedersen er indkommen i salig hr Peders bo i Åsted præstegård, og ikke han da beviste med skiftebrev eller med register, hvad Anders Tomasens hustru var tilfalden efter hendes salig fars død, ej heller beviste med afkald, at Anders Tomasens hustru havde bekommet hendes arvelod der ud af boen, som det sig bør, vidste fogden ikke rettere derpå at kunne kende, end hr Christen Pedersen jo bør at lægge fra sig hvad, han har hos sig af fornævnte arvelod og gældsbreve, som Anders Tomasens hustru kunne tilkomme: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(360)

** var skikket Erik Sørensen, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Laurids Svendsen, Jens Mouridsen med flere på den anden side for en syn, de til Skive byting 30/7 sidst forleden afhjemlet har, anlangende en hus, Erik Sørensen skal have ladet opsætte i steden for en gammel hus, stod næst op til Søren Poulsens isæthus i Skive og om udskud og en udgang, Søren Poulsen ville have igen: så og efterdi bemeldte synsmænd udtrykkeligen har hjemlet samme hus og gård med dis lejlighed, deres syn om formelder, og intet derimod fremlægges, hvormed bevises kunne ikke så at være, som deres syn om bemelder, eller befindes lovlig varsel, for åstederne at på være, såvel som deres afsigelse samme dag til tinge at tage beskrevet, at være givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme synsvidne at sige eller magtesløs dømme.

(361)

** var skikket Erik Sørensen i Skive på den ene og havde stævnet Poul Christoffersen, borgmester der sst, Oluf Jensen, Hans Bertelsen og deres medbrødre rådmænd, der sst, på den anden side for en dom, de på Skive rådhus 22/8 sidst forleden dømt og udgiven har og tildømt Søren Poulsen sit udskud til hans isæthus ud til gården, uanseet at der aldrig har været nogen udskud til Søren Poulsens isæthus, men af arilds tid har husen været bygget i hverandre med korshus og tagdrop, som det har været af arilds tid: så og efterdi Søren Poulsen for borgmestre og råd med lovlig skøde har gjort bevislig, sig at have købt halvparten af samme gård efter skødes indhold, i deres dom inddragen, og Erik Sørensen derimod ikke har bevist med nogen adkom sig videre ---- i fornævnte hus og gård at være berettiget, og borgmestre og råd fordi har tildømt Søren Poulsen samme sin udskud så vidt for sit isæthus i gården at have, som Erik Sørensen for sin isæthus i fornævnte gård, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(363)

** var skikket Mads Jørgensen, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Søren Poulsen, borger sst, på den anden side for en skøde og købebrev, han til Skive byting 8/9 1609 skal have forhvervet over salig Iver Mikkelsen, borger sst, på en lod i afgangne Peder Christensen Vollings efterskrevne gård i Skive, hvilke skøde ham formener ikke så lovligen at være gjort og gangen, som det sig bør, ej heller nogen lovlig skiftebrev på afgangne Peder Vollings gård og gods skal findes, og hvis køb og forhandling, de skal have gjort imellem dem, skal her til landstinget være magtesløs dømt, disligeste stævnet Iver Mikkelsens hustru Kirsten Iversdatter, Jens Iversen, Mikkel Iversen og deres lovværge: så og efterdi Iver Mikkelsen lovlig for ting og dom har skødet og afhændet Søren Poulsen samme halve gård med des huse, grund og ejendom efter skødens indhold, som han af Peder Pedersen Volling købt har, og ikke gøres bevisligt med skiftebrev eller med en lovlig bevis,

Iver Mikkelsen videre at have solgt, end ham med rette tilhørte, eller nogen anden til nogen lod eller del i samme halve gård med des huse og rettighed at være berettiget, her ikke heller noget imod samme skøde fremlægges, hvormed den rykkes kan, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skøde at sige, men den ved magt at blive.

(365)

** var skikket Oluf Pedersen og Laurids Envoldsen ---- på den ene og havde stævnet Christen Pedersen i Trevad mølle, Erik Christensen i Vrove med deres medbrødre vidnesmænd på den anden side for vidne, de 11/9 sidst forleden til Fjends herreds ting efter Mikkel Vistisen i Torp hans ord og mund vidnet har, anlangende om nogen ord, de siger han til dem skulle have haft nytårsdag om aftenen 1620, at han til dem skulle have sagt, at han havde forhvervet sig en brun øg af Oluf Pedersen og Laurids Envoldsen for en løgnevidne, de ville han skulle vidne på hr Niels Christensen i Vridsted og hans hustru Anne Pedersdatter og Niels Høg sst, hvilke deres vidne de har vidnet efter Mikkel Vistisens drukkenskabs mund, som siden for slig hans løgnagtige ord og sagden er på sin finger efter retten bleven straffet, og ikke de har vidnet derom på fersk fod: så og efterdi fornævnte vidne ikke er vidnet på fersk fod men langsommelig tid efter, der sådanne ord skulle være falden, fornævnte vidnesbyrd alene har vidnet efter Mikkel Vistisens ord og sagden, han for dem skulle have haft, og ikke om deres egen vitterlighed, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(366)

** var skikket Anders Tomasen Murmester, boende i Sebstrup på den ene og havde stævnet Jens Terkildsen, Envold Jacobsen og Christen Påske, borgere i Viborg, synsmænd, på den anden side for et syn, de til Viborg byting 15/9 sidst forleden afhjemlet har, anlangende et Rasmus Jensen Kock, borger sst, hans hus ikke at skulle være så fuldkommelig, som det sig burde, hvilke syn Anders Tomasen formener ikke så lovlig på fersk fod at være tagen, som det sig burde: så og efterdi fornævnte synsvidne ikke medfører, Anders Tomasen Murmester nogen varsel at være given for hvilken tid, synsmændene skulle være på åstederne, samme hus at bese, så han kunne have vidst dertil at svare, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne magtesløs at være.

(367)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 1/9 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Nielsen, byfoged i Thisted, for en dom, som han til Thisted byting 12/5 sidst forleden dømt har, og har dømt Peder Nielsen Tømmermand fri for hans fuldmægtigs tiltale for hvis gæld, som han er Hans Dyre skyldig, af den årsag han ikke beviste, at han har nogen bopæl i Thisted den tid: så og efterdi for byfogden har været bevist, Peder Tømmermand her i Viborg ikke har haft nogen borgerskab eller bopæl, han og selv tilstår sig ikke at være kommen i Christoffer Lunds hus at bo, men nogen tid lang i Thisted by at have haft sin værelse, og han der til bytinget er tiltalt for hvis, han Hans Dyre kunne pligtig være, og han derfor havde mødt og selv vedgået samme gæld sig derimod at have regnskab, og byfogden dog ikke har vidst der til tinget nogen dele over Peder Nielsen at udstede, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans dom ingen magt at have, og Jens Hillerslev sig dermed at have forseet og bør derfor igen at give Hans Dyre hvis billig kost og tæring, han derpå har anvendt.

(369)

** var skikket velb Tyge Høg til Vang hans visse bud Henrik Pedersen i Åstrup på den ene og havde på sin tjener Mikkel Christensen i Hallund hans vegne stævnet Mads Sørensen i øster Brønderslev på den anden side for en dom, han til Jerslev herreds ting 24/5 sidst forleden forhvervet har, anlangende om arv, som falden er efter hans hustrus mor salig Sidsel Sørensdatter, som døde i Hoven, i hvilke dom Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, har fradømt hans tjener Mikkel Christensen på hans hustrus vegne hvis arv, hun såvel som andre hendes søskende kunne arveligen tilfalde efter sin mor, Sidsel Sørensdatter, uanseet hendes to søstre Else Christensdatter og Kirsten Christensdatter tog den halve bo alene i Hoven efter deres far salig Christen Mogensen, som døde i Hoven, og Tyge Høgs tjener, Mikkel Christensen hustru Maren Christensdatter der imod intet bekom af samme bo efter hendes salig far, eftersom hun er udgift af fælles bo, disligeste stævnet Mads Sørensen i øster Brønderslev og hans hustru Kirsten Christensdatter, Mikkel Nielsen, borger i Ålborg, og hans hustru Else Christensdatter: så og efterdi fornævnte herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(372)

13/10 1621.

** var skikket Christen Jensen, Laurids Jensen med flere sandemænd i Vennebjerg herred og gav til kende, dem lovlig at være opkrævet af velb Palle Rodsteen til Hørbylund her i dag at skulle gøre deres ed og tov over Christen Jensen i Åsted, for Anders Pedersen i Linderum mølle, han ihjel slog, og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 24/9 sidst forleden, Peder Andersen i Linderums mølle at have vidnet, at da på tirsdag var 14 dage, der han kom gangende med hans søn Anders Pedersen fra Burskov, da så han, at Christen Jensen, som boede i Linderums mølle kom kørende af marken, som han da havde været og høstet hans korn, og ville have kørt hjem ad til Glimsholt, som han da havde hans værelse, da råbte hans søn, Anders Pedersen, efter Christen Jensen og æsket ham og bad ham bie og slås med sig, så løb han over to agre, og så skød han da straks til Christen Jensen med en bøsse, og Christen Jensen skød så igen til Anders Pedersen og dræbte ham: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Jensen manddød over og til hans fred for Anders Pedersen, han ihjel skød, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(373)

27/10 1621.

** var skikket Niels Tyresen i Øsløs med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Maren Simonsdatters arvinger i Tingstrup, som er Mads Madsen i Tingstrup og Maren Christensdatter sst for en vidne, som Maren Simonsdatter og Maren Christensdatter til Thisted byting vidnet har 21/10 1620, anlangende at det er dem fuld vitterlig i Guds sandhed, at Mette Mikkelsdatter, som boede og døde i Thisted, hendes mor Anne Lauridsdatter og Gertrud Jellesdatter, som nu boer i Søndbjerg på Thyholm var to ægte brødredøtre, som var Jelle Christensen, som boede i Tingstrup i den gård, som Niels Pedersen nu iboer, og Laurids Pedersen, som boede i Tingstrup i den gård, Niels Skaridsen nu iboer, og var Jelle Christensen og Laurids Pedersen to ægte brødre, og Gertrud Jellesdatter er Jelle Christensens ægte datter, og Anne

Lauridsdatter, salig Mette Mikkelsdatters mor, var Laurids Pedersens ægte datter, hvilke fornævnte vidner Niels Tyresen formener ikke så noksom eller nøjagtig at være, at de burde at komme ham til hinder eller skade på hans retfærdige arv, som han formener, han kunne tilkomme efter salig Mette Mikkelsdatter: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udtrykkeligen har vidnet, det Mette Mikkelsdatters mor, Anne Lauridsdatter, og Gertrud Jellesdatter var to ægte brødredøtre, og ingen nøjagtig kundskab derimod fremlægges, ikke så at være, som de om vidnet har, Niels Tyresen ikke heller lovlig gør bevisligt, sig til Mette Mikkelsdatter så nær at være beslægtet, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme, og efterdi fornævnte bytings dom ikke lyder ydermere, indtil Mette Munk eller nogen på hendes vegne ville stævne på ny, da dersom hun samme dom på skader, stævner og kalder sig den for byfogden igen, og der gå om hvis ret er.

(376)

** var skikket Tomas Nielsen, borger i Mariager, med en opsættelse her af landstinget 13/10 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet på hospitals vegne i Ålborg Erik Ibsen i ---- , herredsfoged til Hundborg herreds ting for to domme, han til fornævnte ting 13/8 og 20/8 sidst forleden dømt har, imellem Mikkel Christensen i Skjoldborg på den ene og og Tomas Nielsen på fornævnte hospitals vegne på den anden side, og med samme dom forspildt Tomas Nielsen på fornævnte hospitals vegne sin dele og tiltale, som han havde til Mikkel Christensen, og efterdi breve på begge sider for ham blev fremlagt, indfunden sagen for sin tilbørlig dommer: så og efterdi med tingsvidne bevises, Maren Mikkelsdatter for ting og dom at have taget Mikkel Christensen til hendes lovværge, og hun siden er blevet gift og været i mands vold, og ikke hendes fornævnte værge, ej heller hendes husbond, har anket eller klaget på Mikkel Christensen for hvis, han på hendes vegne udrettet har, men de selv siden med hverandre har kontraheret om hvis værgemål, Anders Madsen for hende skulle forestået, hvilken kontrakt Mikkel Christensen med andre dannemænd til vitterlighed har underskrevet, og ikke Tomas Nielsen fremlægger nogen fuldmagt af Maren Mikkelsdatter eller hendes rette værge samme sag at stævne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Tomas Nielsen mægtig på samme sag imod fornævnte tingsvidne og endelig herredstings dom, derpå funderet er, at må tale, men efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ingen magt at have.

(378)

** var skikket velb Mogens Krag til ---- hans visse bud Mikkel Christensen i Skjoldborg på den ene og havde stævnet Peder Nielsen i Spolum på den anden side for en dom, han har fradømt hans fuldmægtig 27/9 fra hans rette tredje ting over to personer, og ingen ret måtte ske over dem, menende ham dermed uret at have gjort og burde derfor at stande til rette, og samme hans dom magtesløs at være: så og efterdi Mikkel Juel beretter sig den forrige opsættelse med Jens Jensen og hans søn at have frastanden, og dem med høringsdele til tredje ting forfulgt, som Peder Nielsens dom og indeholder, og Jens Jensen, som der i herreden var bosiddende, til tredje ting har ladet gøre sin skudsmål, og ikke Peder Nielsen sagen har opsat, men aldeles dømt Mikkel Pedersen fra tredje ting, da ved vi ikke andet derom at sige, end Peder Nielsen sig jo deri har forseet og bør derfor at igen give Mogens Krag hvis billig kost og tæring, han derpå har ladet anvende, og den hans dom i de måder ingen magt at have.

(380)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Buderupholm hans visse bud Peder Pedersen, der sst, på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Lundgård på den anden side for en dom og en dele, han skal have på hans tjenere i Trevad for 40 rigsdaler stedsmåls pendinge, hvilke han mener, de med uret at være delt, og ikke med sandhed skal bevises, dem så mange penning at have udlovet til fru Johanne Kås: så og efterdi med tingsvidne gøres bevislig, det Peder Christensen og Jep Nielsen for ting og dom har dem til forpligtet at stille fru Johanne Kås tilfreds for hvis stedsmål, som de med rette hende pligtig er af deres gårds indfæstning, som de rester med, inden snapsting sidst forleden, og herredsfogden efter samme deres egen forpligt sin dom har udgivet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at imod sige, og efterdi Christen Nielsen selv afstår samme dele, alene over dem kan være drevet, da bør den ikke at komme dem til nogen forhindring.

(381)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund hans visse bud Anders Jacobsen i Sjørup på den ene og havde stævnet Søren Hår, foged på Keldgård, på den anden side for en uendelig dom, han til Nørherreds ting 21/11 1620 sidst forleden på sin kære husbonds vegne skal have forhvervet, såvel som nogen æsknings vidne efter samme uendelige dom, og samme uendelige dom at lyde, som æskning efter drevet er, at jomfru Kirsten Skeel med hendes lovværge er tildømt at have gjort uret for hvis, hun findes med rette at være Selde kirke skyldig, og formener Anders Jacobsen på Palle Rodsteens vegne, at samme uendelige dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme herredstings dom, efter hvilke æskning drevet er, ikke er endelig, kunne vi ikke kende samme dom og æskning så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(383)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på sin egen og jomfru Kirsten Skeel til Jungetgård hendes vegne deres visse bud Anders Jacobsen i Sjørup på den ene og havde stævnet Christen Jensen i Bustrup på den anden side for to uendelige domme og for en endelig dom, efter samme to uendelige domme til Nørherreds ting 8/7 sidst forleden forhvervet, formeldende at Palle Rodsteen og jomfru Kirsten Skeel er tildømt at have gjort uret og bør derfor at stande til rette for afgiften af Selde kirke, som ikke er ydet i tilbørlig tid, og hvis kirkegods, som de i hånd og hævd havde i Selde sogn, burde at være forbrudt, endog Palle Rodsteen noksom kan bevise, at den tid, samme uendelige domme var forhvervet, da var han i København til herredage, og dog ikke har fået for samme domme uden otte dages varsel: så og efterdi med KM og Danmarks riges råds dom gøres bevislig, Palle Rodsteen på de tider, samme endelige herredstings dom forhvervet er, og han alene med otte dags stævning for den er kaldt, da at have været i København i højere ret voceret, og ikke han for samme dom har fanget 6 ugers varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme endelige herredstings dom så lovlig forhvervet, at den bør nogen magt at have, men efterdi samme to uendelige domme ikke lyder ydermere, indtil de for herredsfogden blev indstævnet, da hvem på skader indkalder sig dem for herredsfogden igen, og der gå om hvis ret er.

(384)

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jacob Vognsen, ridefoged der sst, og gav til kende, hvorledes Manderup Parsberg nogen tid siden har til Ålborg byting haft tiltale til borgmestre og råd i Ålborg, og i samme tiltale har Kurt Andersen, byfoged i Ålborg, anderledes Manderup Parsbergs beretning i sin dom indført, end som han formener, den været har, hvilket han formener sig med en skriftlig beretning at vil bevise,

formener Manderup Parsberg, Kurt Andersen uret deri at have gjort, om han ikke derfor bør at stande til rette: så og efterdi det befindes denne ekstrakt, som findes af Manderup Parsbergs beretninger i fornævnte skatkammers doms beslutning indført, med forsætten i sig selv, for ham er i rette lagt, ikke at stemme overens, men i meningen forandret, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Kurt Andersen sig jo dermed har forseet.

(386)

** var skikket velb Mogens Krag til ---- hans visse bud Mikkel Christensen i Skjoldborg på den ene og havde stævnet Peder Nielsen i Spolum på den anden side, for han 27/9 har opsat en sag imellem Bolle Christensen i Hedegård og hans fuldmægtig, endog Bolle Christensen eller nogen på hans vegne ikke samme dag skal have været i rette, formente Peder Nielsen dermed uret at have gjort og burde derfor at stande til rette: så og efterdi af fornævnte opsættelse, 27/9 udgangen, forfares, Christen Bollesen den dag ved to personer ---- sværge sin skudsmål, at han var i hans husbonds forfald, så han ikke kunne møde for sin søn at svare, tilmed påskudt breven i sagen er i hans forvaring, og begærer respit, Peder Nielsen fordi sagen i 14 dage har optaget, da kunne vi efter slig tilfald ikke kende hans ulempe deri at være, eller denne hans opsættelse at imod sige.

(387)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Rugtved hendes visse bud Hermand Madsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet hendes søn velb Iver Lykke Eriksen på den anden side for et løfte og hægtelse, hun er i for ham til Peder Munk til Sæbygård og til forpligtet sig at holde Peder Munk skadesløs, først for 5000 daler til statholderen Gert Rantzau, så og for alle hvis løfter, som Peder Munk kan findes at være i for ham, eftersom Iver Lykkes forpligtelses brev til hans mor derom bemelder, han til først kommende påske skulle fly og forskaffe hende en nøjagtig hægte, hende og hendes arvinger skadesløs at holde for sit løfte, hvilket ikke sket er, så hun derover har været forårsaget med rigens ret at lade forhverve dom og æskning over ham til Nørherreds ting, og formener sig også at ville have æskning over ham her til landstinget beskreven: da blev Hermand Madsen undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på fru Dorte Krabbes vegne i lige måde som til herreds ting æsket er.

(388)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang hans visse bud Erik Nielsen i Hegelund på den ene og havde stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han 15/5 sidst forleden til fornævnte herredsting dømt og udstedt har, imellem hans tjener Erik Nielsen i Hegelund og velb Palle Rodsteens fuldmægtig foged på Jungetgård, Bertel Jensen, og i hans dom fradømt hans tjener Erik Nielsen æskning, som han ville have over Palle Rodsteen beskrevet for en summa pending efter hovedbrevets indhold: så og efterdi med Jacob Vognsens dom, 10/4 udgangen, bevises ham at have tildømt Palle Rodsteen og jomfru Kirsten Skeel deres anpart i fornævnte gæld at betale eller lide æskning, og han dog derimod 15/5 ikke har vidst nogen æskning i den sag over Palle Rodsteen at udstede, tilmed og jomfru Kirsten Skeel ud af samme sidste doms sentens udelukket, endog hun med hendes lovværge var stævnet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Jacob Mogensen jo med samme sin sidste dom sig har forseet, og den bør magtesløs at være.

(389)

** var skikket Søren Madsen, barnfødt i Himmersyssel, tjenende i ---- gård, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Smed på Fur for en klage, han på hans søn Christen Jensens vegne til Fur birketing 10/8 sidst forleden gjort har, anlangende han skal have truet og undsagt ham, uanseet den ikke med nøjagtig vidnesbyrd skal bevises: så og efterdi her fremlægges synsvidner, hvormed fornævnte klage og sandemænds ed befæstes, da ved vi ikke på fornævnte klage og sandemænds ed, nu hid kaldt er, at dømme, førend fornævnte synsvidne og sigtelse lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(390)

** var skikket Søren Madsen, barnfødt i Himmersyssel i Hornum, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Niels Jensen Degn på Fur land for genpart til en volds vidne og nogen andre vidner, som Niels Vinter i Griselgård på Fur land, som han på hans husbonds vegne har forhvervet, disligeste for genpart til en anden volds vidne og nogen andre vidner, som Jens Smed sst på hans søn Christen Jensens vegne og har forhvervet på ham til fornævnte birketing, som Niels Jensen har været dommer til, som han forholder ham for og somme af dem har betalt ham: så og efterdi Søren Madsen ikke med tingsvidne eller nogen anden kundskab gør bevisligt, det han af Niels Jensen tingskriver skulle have ladet æske eller fordre nogen tingsvidner eller genparter, som han ham derover skulle have forholdt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Niels Jensens ulempe deri at være.

(391)

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, KM befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Oluf Pedersen i Hørsted på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen og Tomas Ibsen, borgere i Thisted, på den anden side for adskillige deler, de lader dem af berømme, de har over hans tjener salig Hans Hansen, som boede i Hørsted, til Thisted byting skal have forhvervet, anlangende nogen gæld, salig Hans Hansen skulle være dem skyldig, hvilke salig Hans Hansens hustru, ved navn Maren Pedersdatter, hårdelig for Gud og alle mænd benægter: da efterdi Tomas Ibsen benægter sig ingen delsbreve at have over Hans Hansen, da dersom han har nogen, bør de ingen magt at have, indtil de fremlægges, men Mads Lauridsen hans sag belangende blev opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(392)

** var skikket Jens Christensen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Villum Væver, borger sst, på den anden side, for at han til Viborg byting 28/10 sidst forleden har ladet hans datter, Apelone Jensdatter, fordele, for hun ikke ville tjene ham, endog Jens Christensen, som er samme piges far og formynder, ikke skal have stedt samme hans datter til Villum Væver eller det i nogen måde samtykt: så og efterdi Jens Christensen selv vedgår, hans datter at have været hos Villum Væver for løn at skulle tjene, og ikke bevises hende samme hendes tjeneste og lære lovlig at have udtjent men den af dragen, førend hendes år og tid var ude, og fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Apelone Jensdatter af samme dele at kvit dømme, førend hun retter for sig, som det sig bør.

(395)

10/11 1621.

** var skikket Mads Olufsen i Ålborg og havde hid kaldt sandemænd af Hvetbo herred, manddød at sværge over Jens Keldsen i Mejlholm for Laurids Olufsen i Skødsholm, han ihjel slog, og først fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hvetbo herreds ting 15/9 sidst forleden, Maren Madsdatter i Pandrup at have vidnet, at hun så, der kom to kørende vesten neden Pandrup og skændtes, og så stod de af vognen og tog hver en jerntyv af sin vogn og slog fluks til hverandre, idet kom de omkuld, og efter de kom op, kørte de øster, Peder Jensen i Pandrup at have vidnet, at han så fornævnte karle stod op, men de mente den tid dem at have været Niels Svendsens drenge i Bisgård, men de fik at vide, at det var Laurids Olufsen i Skødsholm og Jens Keldsen i Mejlholm: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, at efterdi af fornævnte vidner forfares, det Laurids Olufsen og Jens Keldsen har været i parlament tilsammen, og på begge sider gjort hverandre sår og skade efter synsvidnes indhold, og Laurids Olufsen siden nogle gange har været til tinge og stævne, og derefter velvilligen givet sig under bartskærs hånd, og han under hans hånd i kuren er død bleven, som fornævnte sandemænd sagde dem selv at have udspurgt, formedelst tilfald at være sket, da svor de Jens Keldsen derfor manddød over og til hans fred.

(397)

** var skikket Poul Pedersen i Torup på den ene og havde stævnet Laurids Rud i Svenstrup, Jens Rud sst og deres medbrødre 12 mænd kirkenævninger i Hjortdal sogn på den anden side, for de 29/10 på Han herreds ting har Johanne Jensdatter, Christen Nielsens hustru, i Fasmali kirkenævn oversvoret, hvilke nævnings ed Poul Pedersen formener sanddru og ret at være svoret og bør derfor ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi at endog for nævninger med adskillige vidner har været bevist, Johanne Jensdatter Voldemor med trolddoms bedrift at have omganget, synderlig hvorledes hun har haft Maren Jensdatter i jorden nedgravet og aftakket, som forskrevet stander, så befindes dog ikke nogen for nævninger hende endelig og fuldkommen at have sigtet, det hun dem med trolddoms kunst skulle forgjort efter ---- , og fornævnte nævninger dog har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den deres ed at følge eller nogen magt at have, men efterdi i så måder bevises ---- hende sådan spøgelse og ---- at have omgået, som for er rørt, imod KM forordning, ved vi ikke andet derom at sige, end hun jo dermed sin boeslod har forbrudt og bør KM riger, lande og fyrstendømmer inden en måned at rømme.

(400)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side, for han 22/10 sidst forleden såvel som tilforn skal have udstedt rigens æskning over ham til Børglum herreds ting, uanseet at Palle Rodsteen noksom skal have tilbudt at ville rette for sig med rede penning, så og for en dom, han samme dag har dømt, og deri tildømt Palle Rodsteen at udgive anden mønt, end salig Albret Skeels brev om formelder, som Palle Rodsteen blev tiltalt efter: så og efterdi det befindes Anders Pedersen på Peder Munks vegne at have udæsket af Palle Rodsteen en hundrede rigsdaler med sin rente og skadegæld, som er halvpart af salig Albret Skeels brev, dog det befindes at have været ---- arving efter Albret Skeel, så Palle Rodsteen ikke kan tilkomme så meget, som af ham æsket er, at betale, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme æskning så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, og efterdi Anders Ousen samme sin dom har funderet på Albret Skeels brev, som lyder på enkende daler eller 4 mark danske i steden for hver daler, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være.

(402)

** var skikket hr Peder Nielsen i Volstrup præstegård hans visse bud Anders Jacobsen i Sjørup på den ene og havde stævnet Tomas Poulsen i Estrup på den anden side for to uendelige domme, han lader sig af berømme at skal have forhvervet her til landstinget 27/10 sidst forleden over vidner og nævnings ed, som nævninger af Hørby sogn i Sæbygårds birk til fornævnte birketing 22/9 sidst forleden svoret har over Tomas Poulsens hustru i Estrup, Birgitte Madsdatter, for trolddomssag efter tingsvidners og hr Peder Nielsens vedkendelses indhold, hvilke uendelige domme hr Peder Nielsen formener ikke retfærdeligen at være forhvervet, ej heller så lovligen varsel for givet, som det sig bør, formener at samme uendelige domme bør ingen magt at have men magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Simon Nielsen og hans medbrødre i bemeldte to vidner alene har vidnet om rygte og tidende og ikke om nogen deres egen vitterlighed, Birgitte Mikkelsdatter skal have brugt nogen trolddom eller lovet nogen ondt, som dem derefter skal være vederfaret, fornævnte bekendelse og findes af en misdæder, hvis ord efter recessen ikke bør at stå til troende, at være gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og bekendelse, så vidt den Birgitte Madsdatter anlanger, ej heller den nævnings ed, derefter svoret er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Birgitte Mikkelsdatter på liv eller ære til nogen forhindring, førend hende anderledes over bevises kan.

(405)

** var skikket Jens Tomasen, indvåner i Sæby, på sin mor Ingeborg Andersdatters vegne, salig Tomas Jensens i Skovsgård, på den ene og havde stævnet hr Peder Nielsen i Volstrup præstegård på den anden side for en bekendelse, han sig på beråber, en misdæder, ved navn Johanne Pedersdatter, der hun pinligen skulle være forhørt, skal have bekendt, at Anne Christensdatter i Graverhuset skulle have sagt for hende, at hun havde fulgt noget af Ingeborg Andersdatter og hendes datter Ingeborg Tomasdatter til at gøre hr Peder Nielsen hans skade og sygdom, hvilke hendes ord hun efter en andens mundheld skal have sagt, hvilket Anne Christensdatter i Graverhuset for ting og dom med oprakt finger og højeste ed hårdelig benægter: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forædere, troldkarle eller troldkvinder, at stå til troende enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de vil sige eller vidne på nogen, og Johanne Pedersdatter, som samme bekendelse gjort har, befindes at have været en misdæder, som for sin trolddoms bedrift er heden rettet, og ikke sådan hendes bekendelse med nogen nøjagtige vidner bekræftes, men fast mere gøres bevisligt, Ingeborg Andersdatter sig ærlig, kristelig og vel at have skikket og forholdt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hendes bekendelse, så vidt den Ingeborg Andersdatter anlanger, så nøjagtig, at den bør nogen magt at have eller komme dem på ære, gode rygte og navn til hinder eller skade i nogen måder.

(407)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den ene og havde stævnet velb Iver Lykke Eriksen for to uendelige domme og den tredje endelig, så og for rigens æskninger ham er til Nørherreds ting overgangen, anlangende hans hånd og segl og en hægte forløfte, han er i for ham efter hans udgivne brevs indhold, formenende dem lovligen og retteligen at være forhvervet og formener, at han i lige måder bør at lide rigens æskning her til landstinget: da efterdi ingen nøjagtig

undskyldning på Iver Lykkes vegne fremlægges, blev Palle Rodsteen undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting af Iver Lykke i lige måder, som til herredstingen æsket er.

(409)

** var skikket Søren Hansen i Ravnstrup mølle på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Fristrup på den anden side, for han på hans husbond velb Mogens Godskes vegne har ladet ham fordele til Vorde birketing for nogen skyld, som skulle reste af samme mølle, han iboer, endog han nogen tid lang var opholden, så han ikke vidste, hvem han skulle yde samme skyld, og formener sig ikke lovlig varsel for samme dele at have fanget: så og efterdi tingsvidne bevises, Søren Hansen at have sig til forpligtet hver månedsdag ---- samme mølle ---- at skulle yde Mogens Godske 10 skæpper mel, eller hans fæste dermed at være forbrudt, og ikke han beviser sig samme sin forpligt at have efterkommet, men for 4 måneders mølleskyld er delt bleven, ved vi ikke ham af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør, og efterdi birkefogden efter sådan lejlighed og hans egen forpligt har tildømt ham sin fæste på samme mølle at have forbrudt, kunne vi ikke finde nogen tilfald den hans dom at imod sige, men ved magt at blive.

(411)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ørum, hans visse bud Christen Mogensen i ---- på den ene og havde stævnet efterskrevne mænd Terkild Andersen, Niels Terkildsen i Hostrup med flere på den anden side, for de har ladet dem hærværk oversværge 2/12 sidst forleden her på landstinget, og ikke de har hverken rettet eller settet for dem inden seks uger efter recessen, og formener Christen Mogensen på Tønne Friises vegne, at de bør at fare som andre fredløse mænd: da efterdi med sandemænds brev gøres bevisligt, fornævnte 10 mænd langsommelig tid siden at være hærværk oversvoret, som findes 40 marks sag at være, og de derfor ikke har bødet eller settet, men befindes dem to gange med uendelige domme at være fredløs kendt, og de ikke endnu nogen undskyldning ---- eller begærer samme uendelige domme at igen kalde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Jep Christensen, Laurids Pedersen og deres medbrødre at fare som andre fredløse mænd.

(412)

** var skikket velb Ove Urup til Ovesholm hans visse bud Jens Bjørnsen i Strandbylund på den ene og havde stævnet Mikkel Pedersen i Maden og Anne Jensdatter, tjenende sst, på den anden side, for vidner, de til Vennebjerg herreds ting vidnet har, at de så det Peder Christensen, Staffen Nielsen med flere skulle have ---- som løber sønden og østen fra bakken og ned i Høgholt å, som de skulle have gjort og kastet en ny grøft og grob fra samme opdæmning, hvilke vidnesfolk, jeg formener, dem ikke ret og sanddru at have vidnet, formenende samme vidne ikke kommer Ove Urup til hinder eller skade: da på det samme sag uden vidtløftighed og besværing kunne komme til ende, bevilget Jens Bjørnsen på sin husbond Ove Urups vegne så og Christen Skriver på Sivert Grubbes vegne på begge sider samme sag til en granskning på gode mænd at indkomme, og Jens Bjørnsen på sin husbonds vegne til betroet velb Niels Lange til Fuglsig og Vogn Vognsen til Stenshede, Christen Skriver på sin husbonds vegne til betroet velb Iver Dyre til Hvidstedgård og Mogens Kås til Ås, hvilke 4 gode mænd med første lejlighed efter at parterne lovlig kunne blive kaldt ---- skal komme på fornævnte åsteder, omtvistes, des lejlighed at grandske og forfare om fornævnte bæks løb, hvor den bør at være med rette, og hvis de derom grandsker og forfarer, dem at give beskrevet, dog

dersom nogen af dem efter lovlig forfald ikke kan komme til stede, da andre i deres sted at tages samme granskning at fuldgøre.

(414)

** var skikket velb Ove Urup til Ovesholm hans visse bud Jens Bjørnsen i Strandbylund på den ene og havde stævnet Laurids Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, på den anden side for et vidne, han har udstedt Sigurd Grubbes foged, Christen Skriver i Bistrup, som har vidnet på et skel imellem Nejst og Birket, og han på en dag har dømt dem til at vidne og straks ladet dem vidne, førend dem er beseglet eller beskrevet, formener Laurids Eriksen dermed uret at have gjort, og formener at han ikke måtte både dømme og udstede vidner i samme sag på én dag, formener samme vidner og dom magtesløs at være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet, samme sig burde at have været holdt for skel imellem Birket og Nejst, og hvis ejendom der findes norden for til åen at have været holdt for Nejst endels mark, og i så måder både vidnet om markskel og ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, men ved sandemænd og dom at sværges og udfordres, samme deres vidne ikke heller er endelig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(415)

** var skikket Søren Nielsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Maren Hansdatter, tjenende Hans Globsen, borgmester her sst, på den anden side for et vidne, hun 24/9 sidst forleden til Viborg byting vidnet har, anlangende at hun skulle have hørt, da om lørdag var 8 dage, at hans hustru, Sidsel Madsdatter, skulle have tyvtet Peder Smeds pige, Karen Jensdatter, og kaldt hende en hønsetyv, disligeste også skal have hørt, at Søren Nielsen skulle have sagt til Karen Jensdatter, at Peder Smed holdt en tyv til at stjæle hans høns i år såvel som i fjor, hvilke ord og vidne Søren Nielsen og hans hustru højligen benægter, dem aldrig slige ord til Karen Jensdatter at have sagt, item stævnet Mette Jacobsdatter, Hans Globsens hustru, for hun i et andet vidne 1/10 vidnet har i samme mening, som Maren Hansdatter om vidnet har, dertil Søren Nielsen svaret, at dersom nogle ord af dem i hastighed eller drukkenskab kunne være falden, vidste han dertil ingen skel eller ret, men han såvel som hans hustru, Sidsel Madsdatter, nu her for retten med helgens ed og oprakt finger tilstod dem ikke med Peder Smed, hans hustru eller folk at vide andet, end alt det som ærligt, kristeligt og godt er og vel anstår i alle måder: da efter sådan deres erklæring for vores forbøns skyld afstod Peder Smed samme vidner, så de skal være som uudgivet var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(417)

** var skikket Niels Christensen og Peder Madsen i Kvissel og gav til kende, dem i dag seks uger at være hid stævnet af velb Niels Arenfeldt til Knivholt, og sagen da til i dag skulle være optagen, og nu bød dem imod Niels Arenfeldt i al rette, så er Niels Arenfeldt ikke nu er mødt eller nogen på hans vegne dem sag at give: da finder vi efter sådan lejlighed Niels Christensen og Peder Madsen for den opsættelse kvit at være, og Niels Arenfeldt at igen give dem hvis billig kost og tæring, de på denne rejse frem og tilbage gjort har.

(418)

24/11 1621.

** på Viborg landsting, som holdtes på Asmildkloster, var skikket Jens Nielsen Klostergård, borger og rådmand i Thisted, på den ene og havde stævnet velb Christen Høg til Todbøl på den anden side for en fældings doms hjemsiddelse, formenende han lader sig på beråbe, at han ved Peder Christensen i Hindsels her til landstinget 27/10 sidst forleden skal over ham forhvervet have, anlangende en vidne han har med været og vidnet efter afgangne Mette Mikkelsdatter, fordum borgerske i Thisted, hendes ord, hun bekendte på hendes yderste at være hendes rette arvinger efter hendes død, men eftersom hans fuldmægtig skal være forhindret eller forsømmelig, så at han ikke er mødt på landstinget førend, som han formener, der over ham senteret og dømt til sine 3 mark fældet at være, hvilke 3 mark han beretter sig her til landstinget at ville udlægge, og sin vidne at være bestendig, om det af ham begæres: da efterdi Jens Nielsen Klostergård ---- sine faldsbøder har udrettet, finder vi ham for samme fælding kvit at være, og efterdi Peder Christensen samme landstings dom ikke i rette lægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(419)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl og Peder Hindsels på sin egen og Christen Høgs vegne på den ene og havde stævnet Laurids Griis og Staffen Nielsen, borgmestre i Thisted, Niels Olufsen med flere rådmænd sst på den anden side, for de 17/9 sidst forleden har fradømt Christen Høg og Christen Jørgensen, Peder Christensens fuldmægtig, deres rette tiltale, som de har til Jens Nielsen Klostergård, rådmand sst, for regnskab, han skal være dem pligtig for hvis værgemål, han har i været for Gertrud Jellesdatter i Søndbjerg og Else Christensdatter i Kollerup deres frænke, salig Mette Mikkelsdatter, som boede og døde i Thisted: så og efterdi for borgmestre og råd har været gjort bevisligt, sagen om samme arv at have hængt i trætte, og hovedsagen om hvis vidner såvel som byfogdens dom, derom udgangen var, her til landstinget at have været indkaldt, og landstings stævning derom for dem i rette lagt, så der ikke da eller endnu findes nogen endelig dom gangen, hvem arven tilhører, eller sådan regnskab for værgemål af Jens Klostergård da kunne lovlig fordres, og borgmestre og råd fordi ikke har vidst deri at sentere, førend sagen om samme vidner og bytings dom blev ordelt, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende borgmestre og råds ulempe deri at være, eller den deres dom at imod sige.

(422)

** var skikket velb Claus Kås til Øland på velb Iver Prip til Søgård hans vegne med en opsættelse her af landstinget 27/10 sidst forleden, bemeldende Iver Prip da at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for en dom han til fornævnte herredsting 21/7 sidst forleden dømt har og deri tilfunden Iver Prips tjenere Jens Madsen, Niels Lauridsen med flere i Hinding at stande velb Christen Høg til Todbøl til rette og oprette ham hvis skade, han af deres ulydighed skulle lide, anlangende en rejse, han dem skulle lade tilsige at gøre til Viborg, midlertid de var under hans værgemål, endog Iver Prip fordret bemeldte bønder på den tid ingen ægt og arbejde at være Christen Høg pligtig, men dem kort tid tilforn af Iver Prip selv, som rette jorddrot, at være tilsagt med deres vogn ham til Viborg at føre: så og efterdi for os er i rette lagt vurderings dom, efter KM befaling udgangen, hvori Christen Høg er tilkendt ---- for samme værgemål med den tredje penning at lade sig benøje efter loven, såvel som og opskrift under Christen Høgs egen hånd, som iblandt andet formelder om hvis, bønderne årligen skulle give for arbejde, som er ført til regnskab, og Christen Høg sin tredje penge af tilkommet, og sådanne dokumenter ikke har været for herredsfogden, der han sin dom udgav eller deri findes inddraget, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for

ham lovlig indstævnes, uden videre forhaling dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og da i sin dom at lade inddrage hovedmeningen af hvis breve, for ham bliver i rette lagt, samme sag anrørende, og efterdi fornævnte vidner findes efter bemeldte herredstings dom, nu er kasseret, delt bleven, finder vi dem af den dele kvit at være.

(424)

** var skikket Søren Lauridsen i Håsum på den ene og havde stævnet hans hustrubror Svenning Andersen i Nørlem på den anden side, for han med adskillige underfundigheder, som han formener, skulle ville sig selv tilholde al hvis arv og gods, som han på sin hustrus vegne kunne tilkomme efter hendes mor, når hun ved døden afgår, og berettet Søren Lauridsen, at hans hustrumor Inger Jensdatter i Nørlem tilfaldt en stor arv i rede pending og andet godt gods, som Svenning Andersen selv bekender sig at have oppebåren på hans medbrødres vegne, og gjort afkald derfor til Spøttrup birketing 27/10 1620, og Svenning Andersen straks derefter til Rødding herreds ting 11/11 samme år har forhvervet en tingsvidne, så hans mor Inger Jensdatter da bekendte, at de penge og gods, hun arvet efter hendes bror, det havde hun skiftet imellem Christen Sørensen i Sebstrup, Mette Andersdatter sst, Mogens Andersen i Søgård, Svenning Andersen i Nørlem, Kirsten Andersdatter sst, som er hendes børn og svoger: så og efterdi Inger Jensdatter til tinge har vedganget sig samme arv hende var tilfalden imellem alle hendes børn og svogre at have skiftet og delt, og om hvem deraf sin del havde bekommet, hvilke de alle, Søren Lauridsen undtagen, er gestendig, og Søren Lauridsen nu her for retten selv vedgår, det han hos var, der sådan deling skete, og at Inger Jensdatter gav hans hustru af samme penge og arv, endog han ikke udtrykkeligen vil tilstå hvor meget det var, så samme hendes vidne dog deri befæstes, Svenning Andersen og siden i trende ting har lovbudt sin mor med hvis gods, og hun derefter har fledført sig til ham, og derfor og givet Søren Lauridsen og hans hustru, såvel som de andre hendes børn og svogre, lovlig varsel, så samme lovbud og fledføring findes efter loven at være dreven og gjort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte tingsvidne, ej heller bemeldte lovbud og fledføring at sige, men det ved magt at blive.

(428)

** var skikket Poul Swertfeger, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Christensen Have, borger og indvåner i Holstebro, på den anden side for en dom, han 30/7 sidst forleden til Viborg byting bekommet og forhvervet har, i hvilke han, som formenendes, efter sin vrange beretning er kvit fundet for Poul Swertfegers tiltale, imens et tingsvidne stod ved magt, for en værge, Poul Swertfeger har haft til ferde til Christen Christensen for, som han ud af Poul Swertfeger skulle have annammet, hvilke værge Niels ---- i Nissum skulle have antvortet Poul Swertfeger, den at skulle opferde på en anden karls vegne, som den skulle tilhøre: så og efterdi Christen Stokvad her nu for retten med højeste helgens ed og oprakt finger har tilstået, det at være den selvsamme værge, han nu havde her til stede, han Poul Swertfeger havde antvortet, som Christen Have igen på hans vegne af Poul Swertfeger havde annammet, og dertil været hans hjemmel, og intet Poul Swertfeger derimod fremlægger eller gører bevislig, Christen Have nogen anden værge af ham at have bekommet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme Christen Stokvads hjemmel at sige, og efterdi fornævnte sætfoged efter samme hjemmel har Christen Have for Poul Swertfegers tiltale kvit dømt, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være, men den hans dom ved magt at blive.

(430)

** var skikket Clemend Tøgersen i Ingstrup på sin egen og Jacob Digsen, foged på Hjermeslevgård, hans vegne og fremlagde genpart til en opsættelse 27/10 sidst forleden, som indeholder Jacob Vognsen, ridefoged til Ålborg slot, på hans husbond velb Manderup Parsberg til Hagsholm, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans vegne da at have stævnet Jens Madsen i Østrup og hans medbrødre for et vidne, og nu bød Clemend Tøgersen sig i al rette, da er Jacob Vognsen ikke til stede mødt dem sag at give: og efter sådan lejlighed finder vi Clemend Tøgersen og hans medbrødre for den opsættelse kvit at være, og Jacob Vognsen at igen give ham hvis billig kost og tæring, han på denne rejse frem og tilbage anvender.

8/12 1621.

(holdtes på Asmildkloster)

** var skikket velb Iver Friis til Volstrup og Jørgen Ernst Worm til Vår deres visse bud Niels Jensen, foged på Vår, med en opsættelse her af landstinget 27/10 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Jens Holgersen i Bisgård, birkefoged til Børglum birketing, for en dom han 21/9 til fornævnte ting dømt har, og da fradømt deres fuldmægtig Niels Jensen på Vår for æskning, som han på deres vegne til velb Godslev Budde for arvepart efter registrering ville tage og forhverve: så og efterdi det befindes Godslev Budde samme dag, dommen gangen er, såvel som tilforn at have tilbudt guld og penge dermed at ville rette for sig imod æskning eller rigens ret for hvis, han kunne reste med til Iver Friis og Jørgen Ernst Worm, og der deres fuldmægtig det ikke har villet annamme, er det straks hos fogden i retten nedersat, som han selv ved sin ed tilstander endnu at have i sin forvaring, og birkefogden fordi ikke har vidst samme æskning imod sådan tilbud, som stander ved sin fuldmagt, over Godslev Budde at udstede, ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at imod sige, førend hvis, fornævnte gode mænds fortegnelse om formelder, bliver takseret og sat, at deraf kan forfares, om fuldkommen udlæg og tilbud gjort er, og siden derom gås hvis ret kan findes.

(435)

** var skikket velb Gunde Rostrup til Stårupgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Iver Lykke Eriksen for adskillige løfter og godsigelse, som han for ham i adskillige måder lovet og godsagt har, såvel som for ham med rede penge skal have udlagt og betalt, hvorover Gunde Rostrup har lidt og bekommet og ydermere formenende sig videre udlæg og skade at bekomme ---- , så Gunde Rostrup har været forårsaget at bruge rigens æskning over ham til Nørherreds ting i Salling, formener sig i lige måde at have æskning beskrevet her til landstinget, som til Nørherreds ting sket er, så er Iver Lykke ikke nu mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre, eftersom han tit og ofte er bleven påråbt: da efter sådan lejlighed blev Gunde Rostrup undt samme æskning, så æsket han her i dag af Iver Lykke i lige måde som til herredsting æsket er.

(437)

** var skikket Niels Pedersen i Hørsted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Smed, borger i Thisted, for en vidne, han til Thisted byting 13/10 sidst forleden vidnet har, at 6/9 om aftenen da kom Niels Pedersen, født i Elsted, ind i hans hus og bad Morten Jensen, som samme tid var der inde, at han ville gå til døren, han ville tale med ham, og så gik Niels Pedersen frem af døren, og Morten Jensen gik bag efter ham, og intet han havde i sin hånd, hvilke Niels Pedersen hårdelig benægter, at han aldrig var

begærende, at Morten Jensen skulle gå til døren: da efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten så forenet, at Niels Pedersen lovet og sig til forpligtet inden jul først kommende at skal give Morten Jensen 5 sletdaler for hvis sår og skade, han ham gjort har, og dermed skal samme sag, Morten Jensen og ham imellem, aldeles være aftalt og nederlagt, og ingen af dem på enten sider efter denne dag at oprebes eller påtales i nogen måder.

(438)

** var skikket hr Mikkel Christensen i Gislum på den ene og havde stævnet Bertel Jensen, borger i Viborg, på den anden side, for han til Viborg byting skal have ladet ham fordele og for mere, end som han skal bevise ham med brev eller segl at være ham skyldig, thi han kunne skrive i sin regnskabsbog hvad han ville og ladet ham fordele for den gæld, som han aldrig har været ham skyldig: så og efterdi ikke bevises, hr Mikkel for samme gæld for sin herredsprovst at have været indstævnet, som ordinantsen ham tilholder, men alene til tinge, førend nogen dom ---- provsten gangen er, at være delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed hr Mikkel Christensen af den dele kvit at være.

(439)

** var skikket Søren Christensen Visti, barnfødt i Viborg, på den ene og havde stævnet hans bror Jacob Christensen Visti, borger sst, på den anden side for et købe og skødebrev, han nogen tid forleden af ham i hans umyndige år og uden hans værges vilje og samtykke bekommet har på al hans fædrene og mødrene arv i den gård og ejendom, han påboer, og ingen skel eller fyldest han i det ringeste derfor skal have bekommet, formener efter slig lejlighed samme skøde burde magtesløs at være: efter flere ord dem imellem faldt, da indgav de samtlig nu her for retten samme tvistige sag på Niels Rasmussen, borger i Viborg, og Peder Bertelsen, hvilke skal forsamles engang inden jul først kommende, og da begge brødre for dem at møde, efter de bliver advaret, og fuldmagt have dem om samme deres tvist enten til minde eller rette imellem at sige og forhandle, og hvis de i så måder dem imellem sigende eller gørende vorder, skal stande for fulde, upåtalt i alle måder.

(441)

22/12 1621.

(holdtes på Asmildkloster)

** var skikket velb Niels Lange til Skrumsager hans visse bud Niels Mørk i ---- og havde efter KM oprejsning hid kaldt sandemænd af Jerslev herred at udlægge Christen Pedersen, barnfødt i Smersted, hans bane, som for nogen tid siden er dræbt og omkommen på Smersted mark, og først fremlagde Niels Mørk for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 31/5 sidst forleden, som indeholder Christen Løn på Smersted og Maren Lauridsdatter at have vidnet, at de den dag 14 dage sidst forleden da at have seet Peder Mikkelsen i Smersted drev med sin plov der på marken, og der øgene, han havde for ploven, ikke ville af steden, slog han til øgene med plovstaven, og i det sprang plovstaven af øget og på en liden dreng, ved navn Christen Pedersen, som var hans søn, og han faldt omkuld og levede til mandagen derefter: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Peder Mikkelsen at være sin søn Christen Pedersens bane, og ham af våde og vangave at have ihjel slagen, og fordi svor ham til hans fred.

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund hans visse bud Peder Christensen i Vangterp på den ene og havde med en seks ugers stævning stævnet velb Holger Rosenkrantz Ottesen til Boller, som én for alle af salig Holger Rosenkrantzes arvinger på den anden side for æskning Palle Rodsteen agter at lade forhverve, anlangende 4000 daler med sin rente og interesse, han for salig Otte Christoffer Rosenkrantz i land Holsten udgivet har. så er Holger Rosenkrantz Ottesen ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen modstand herimod at gøre, eftersom han ofte er påråbt: og efter slig lejlighed blev Peder Christensen undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Palle Rodsteens vegne af Holger Rosenkrantz Ottesen i lige måde som til herredsting æsket er.

(442)

** var skikket Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den ene og havde stævnet Birgitte Pedersdatter, Anne Christensdatter med flere på den anden side for en vidne, de til Viborg byting x/11 sidst forleden vidnet har, anlangende hvis overfald og uret, som Christen Lauridsen Vægter skulle være hændt og vederfaret af 4 murkarle, eftersom samme deres vidne derom vidtløftig bemelder og indeholder, hvilke vidne Anders Rolandsen formener ikke så noksom fuldkommen at være, eller med sår og synet gerning skulle bekræftes, at det bør nogen magt at have: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udtrykkeligen har vidnet ved enkende dag og tid, om hvorledes Christen Lauridsen Vægter, efter vagten var sat, med sin staldbror er bleven af fornævnte 4 karle overfalden og uforrettet, så han har været blod slagen, og siden atter af Peder Nielsen med en blotte værge eftertraktet, han og intet derimod fremlægger, hvormed det tilbage drives kan, ikke så at være sket, som de om vidnet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres vidne at sige, og efterdi bemeldte sandemænd efter fornævnte vidne, og som de selv sandhed har forfaret og udspurgt, har Christen Lauridsen manddød oversvoret og til sin fred, kan vi ikke kende nogen årsag dem for den deres ed at fælde, men den ved magt at blive.

(445)

** var skikket Peder Andersen i ---- på den ene og havde stævnet doktor Peder Iversen, kannik i Viborg, på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme her til landstinget at have ladet forhverve over hvis adkom, Peder Andersen af salig Jens Lauridsen givet er, på en ager i Søndervang liggende, at skal være underkendt, endog Peder Andersen formener samme ager Jens Lauridsen med rette at have tilhørt: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsatte vi til næste landsting efter snapslandsting nu først kommende, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og da her at til stede ---- brev efter salig Iver Lauridsen gangen, at deraf kan forfares om samme ager Iver Lauridsens bo kan være tilfalden.

(1)

19/1 1622.

** var skikket ---- i Ålborg på den ene og havde stævnet Anne Sørensdatter sst på den anden side for et vidne, hun til Ålborg byting 17/12 sidst forleden vidnet har, at hun så Morten Simonsen, borger der sst, kom gående efter Karen Suurs og slog hende med hans næve under hendes øre og i hendes hoved, og at have seet de bar hende ind: ---- Anne Sørensdatter alene har vidnet om gerningen, og ikke hendes vidne med nogen anden udførlig bestyrkes, ikke heller hun eller nogen

hendes medfølgere har vidnet om nogen visse dag eller tid, når sådant skulle være sket, som de om vidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(2)

** var skikket velb Morten Pax til Bjerre hans visse bud Jens Jørgensen, ridefoged til Mariager, på den ene og havde på sin egen og medarvingers vegne stævnet Mikkel Christensen i Skjoldborg på den anden side for en vedkendelse vidne, han til Hillerslev herreds ting 24/7 1621, på velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes vegne, vedkendtes og gjort har, anlangende en hus ved Klitmøller, Anders Rasmussen nu i nogle år skal have beboet, og vedkendtes samme ejendom vesten og sønden fornævnte hus, og ikke har samme sin vedkendelse bevist, at være jomfru Helvig Kåses ejendom, men de Paxers rette mølledams grund, ikke heller lovlig varsel for given, som det sig burde: så og efterdi der ingen varsel for samme vedkendelse er givet, tilmed og tvistes om samme hus og ejendom, og ikke Morten Pax og hans medarvinger for fornævnte syn findes at være stævnet eller kaldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vedkendelse og syn så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs.

(3)

** var skikket velb Morten Pax til Urup hans visse bud Jens Jørgensen, foged til Mariager, på den ene og havde stævnet Salmand Christensen i vester Vandet, Envold Christensen i Agerholm med flere ved Klitmøller for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 14/8 1621 også med Mikkel Christensen på velb jomfru Helvis Kås hendes vegne vidnet har, anlangende et hus ved Klitmøller, Anders Rasmussen skal have iboet, siden den blev opbygget ved 6 eller 7 årstid siden, og ikke skal have deres vidne adskilt, om der er dige eller skel imellem den: da efterdi Envold Christensen, Terkild Andersen med flere findes i egen person hid stævnet og dog ikke er mødt deres vidne at forantvorte, finder vi dem for deres hjemsiddelse og uhørsom hver til deres 3 marks fald, og deres vidne ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, lovligen kommer her og vil være i rette.

(4)

** var skikket velb Morten Pax til ---- hans visse bud Jens Jørgensen, ridefoged til ---- , på den ene og havde stævnet Tomas Nielsen i Tøfting for et vidne, han til Hundborg herreds ting 30/10 1620 med Mikkel Christensen, på velb jomfru Helvig Kås hendes vegne, vidnet og gjort har, anlangende en hus ved Klitmøller, da sig at have bekendt at ville udgive til jomfru Helvig Kås hvis ---- kan skylde, hvilke vidne skal være en ene mands vidne, og ikke heller formelder om nogen visse steds hus og ejendom, ikke heller skal være lovlig varsel for givet, som det sig burde: så og efterdi samme vidne tilforn har været hid kaldt og da ved endelig dom, så vidt den Tomas Nielsens ord og love vedkommer, er ved magt kendt, ved vi ikke den vores forrige deri at forandre, men hvad sig belanger hvis, Morten Pax og hans medarvinger i samme hus og ejendom efter lovlig adkom kunne være berettiget, bør den derpå ikke at komme dem til nogen forhindring.

(5)

** var skikket Mads Svendsen i Gerup på den ene og havde stævnet Anne Christensdatter, tjenende Christen Lauridsen i Gerup by, Poul Andersen i Grurup med flere på den anden side for to vidner,

de til Skyum og Hassing birketing 2/5 og 3/5 forgangen år vidnet har, Anne Christensdatter da at have vidnet, Christen Olufsen, barnfødt i Skyum, skulle have tagen en økse 12/4, som skulle have været Christen Lauridsens i Gammelby, og ganget bort med den, hvilket han hårdelig benægter: så og efterdi Anne Christensdatters vidne, som alene har vidnet, Christen Olufsen at have ---- en økse, var Christen Lauridsens, og dermed bort gangen, ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, de andre hendes medfølgere ikke har forklaret, hvem samme økse skulle tilhøre, eller hvor han den skulle taget, Peder Mortensen og hans medbrødre ---- har båret kundskab om hvis forligelsmål, som Oluf Christensen og Christen Olufsen med Christen Lauridsen skulle indganget, som de ikke er bestendig, men her nu for retten har benægtet, som for er rørt, så Christen Lauridsens klage ikke med nogen lovlige vidner bevises, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og klage, ej hellere de deler, Christen Olufsen derefter i kommen er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(7)

** var skikket Svend Jensen i Tollestrup hans visse bud Peder Christensen i Vangterp på den ene og havde stævnet Anne Nielsdatter i Hæstrup på den anden side for en løgnagtig beskyldning, hun noget forleden skal have beskyldt ham for barnefar til det barn, hun har født, hvilke beskyldning skal være falden i Rønnovsholm 17/7 og 18/7 forgangen år, hvilke beskyldning Svend Jensen højlig ved sin ed og salighed benægter, sig ikke at være hendes barnefar eller drevet syndefald eller lønlig fællig med hende: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, fornævnte to beskyldninger at være magtesløs dømt, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Anne Nielsdatter har haft noksom respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og hun det ikke gjort har, hvorfor Svend Jensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Anne Nielsdatter endnu er fremkommen eller nogen på hendes vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og doms lydelse fornævnte to beskyldninger magtesløs at være og ikke at komme Svend Jensen til hinder eller skade i nogen måder.

(8)

** var skikket velb Hans Pors til Nørgård med en opsættelse her af landstinget 8/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Bertel Eskildsen i Vestergård, Mads Mikkelsen i Sæby, Simon Eskildsen, Jep Eskildsen, Laurids Eskildsen, Søren Eskildsen med flere for et vidne, de med Espen Lauridsen i Glynge 18/11 sidst forleden vidnet har, anlangende en arv ham skulle tilfalde efter salig doktor Eskild Christensen, som boede i Odense, hvilke deres vidne han ikke formener så lovlig eller sandfærdig at være, at den bør nogen magt at have: da efter flere ord dem imellem var, afstod de på begge sider samme vidne at skal være som den uvidnet var, og vidner i sagen lovlig igen at forhverve, som det sig bør.

(9)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl hans visse bud Henrik Krøger, der sst, på den ene og havde stævnet Eske Jensen i Elsted, Peder Christensen i Birksted og deres medbrødre 12 mænd på den anden side for kirkenævn, de 20/12 sidst forleden til Hassing herreds ting har oversvoret Maren Jensdatter Købmand i Gersbøl for trolddoms kunster, hun skal have brugt og bedrevet, hvilke deres

ed og tov så og hvis sigtelser, Poul Nielsen i Gersbøl med flere til Hassing herreds ting på hende gjort har, Christen Høg formener lovlig og ret at være forhvervet, taget og svoret og bør derfor ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af fornævnte vidner, som for nævningerne såvel som her i dag i rette lagt er, forfares og bevises, Mette Jensdatter Købmand at have lovet folk ondt, og det dem i adskillige måder, en del på deres kvæg og fæmon og en part på deres helbred, efter sådanne hendes løfter, at være hændt og vederfaret, hvilket hun og her til tinge er sigtet og beskyldt for, Poul Nielsen, Oluf Jepsen, Niels Mogensen, Poul Mouridsen, Peder Poulsen og Anne Mogensdatter og nu her i dag for retten, Maren Jensdatter Købmand har med helgens ed og oprakt finger sigtet, beskyldt og vedkendtes for en vitterlig troldkvinde at være, disligeste hun med hendes trolddoms bedrift dem sådan skade og ulykke har tilføjet, som forskrevet stander, og ingen bevis eller kundskab Maren Jensdatter Købmand derimod fremlægger, hvormed kunne bevises hende sig ærligen og kristeligen at have forholdt, men fast mere gøres bevislig, hende i mange år og i langsommelig tid en ond rygte for trolddom og spøgeri at have efterfulgt og påhængt, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sognen hos Maren Jensdatter boende er, fordi har været opkrævet, hende for trolddom enten at skære eller skylde, så de ved deres ed har hende trolddoms sag over svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme nævnings ed at sige, men den ved magt at blive.

(15)

** var skikket velb fru Sofie Kås til Restrup hendes visse bud Anders Jensen i Binderup på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Vinkel på den anden side for en dom, han til Højslev birketing 14/11 sidst forleden dømt har, imellem velb Gunde Rostrup til Stårupgård, hende og de bønder i Højslev sogn, som tjener til Stårupgård, anlangende om deres skyld og landgilde, de har ydet hende for 1620 den stund, hun Stårupgård og gods i hånd og hævd havde, og han i samme hans dom har tildømt fornævnte bønder at yde Gunde Rostrup samme deres afgift: så efterdi samme birketings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og fogden, når det for ham bliver indstævnet, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og da i sin dom at lade indføre hovedmeningen af hvis breve, for ham bliver i rette lagt, samme sag anrørende.

(16)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen, borger i Mariager, på den ene og havde stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting skulle have dømt, imellem Mikkel Juel i Skjoldborg på den ene og hans fuldmægtig, Tomas Nielsen, borger i Mariager, på den anden side, som Tomas Nielsen på velb Mogens Kås hans vegne, efter to skyldnings sedler, havde dele til Mikkel Juel og Niels Ibsen: så efterdi Tomas Nielsen ikke beviser, nogen dom at være falden eller sig samme opsættelse og breve at have fordret, og dem at være ham forholdt, men Niels Ibsen med tingsvidne beviser, at have tilbudt sig imellem Tomas Nielsen og Mikkel Christensen at ville dømme efter opsættelsens indhold, og ikke de ville være i rette, ikke heller Tomas Nielsen ---- breve og vidner at ville annamme, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Niels Ibsen deri nogen uret at have gjort, eller hans ulempe at skulle findes.

(17)

** var skikket Jens Mortensen i Gåser på den ene og havde stævnet Jens Madsen på Mølholt i Hals birk på den anden side, anlangende for en dom, han til Kær herreds ting 13/12 1620 forhvervet har, på et stykke eng, som af arilds tid har ligget til den gård, Jens Mortensen nu iboer: så og efterdi med tingsvidne, som Jens Mortensen selv for fogden har i rette lagt, er gjort bevislig, Jens Madsen samme eng at have stedt, hvilke Jens Mortensen og selv tilstander, ham det af sin foged, da var, at have fæstet, og fogden fordi ikke har vidst Jens Madsen samme eng at fradømme, imedens samme stedsmål stander ved magt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(19)

** var skikket velb Niels Arenfeldt til Knivholt hans visse bud Peder Christensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 24/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Madsen i Kvissel, Niels Christensen, tjenende sst, med flere for en løgnagtig vidne, som de til Sæby byting 10/5 1620 vidnet har, anlangende Mads Jensen Skrædder, som da var udbrudt og bortrømt af fængsel og jern på Knivholt, at han ikke skulle have haft værelse og tilhold til Peder Madsens, som er hans stedfar, hvilke deres vidne Peder Christensen på Niels Arenfeldts vegne formente ikke at skal findes så sandfærdig og nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men dem for frændskab, svogerskab ham til befrielse imod andre sandfærdige vidner at have vidnet, hvorfor han formener, samme deres vidne bør magtesløs at blive: så mødte Niels Lauridsen og afstod samme vidne så og fornævnte uendelige dom, så det skal være, som det uvidnet og uudgivet var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(20)

** var skikket Peder Nielsen i Spolum på den ene og havde stævnet Niels Ibsen i Sperring på den anden side for en dom, han til Hundborg herreds ting 7/1 dømt har, anlangende kost og tæring, Peder Nielsen mente, Mikkel Christensen burde at give ham, og samme sag har opsat 12/11 til 7/1, og mente Peder Nielsen, Niels Ibsen burde at have dømt endelig, Mikkel Christensen enten at give kost og tæring, eller derfor kvit at være: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(21)

** var skikket Jens Christensen i Højslev og Villads Mogensen i Stårup på deres egne og Stårupgårds tjenere deres vegne og havde stævnet Peder Jensen i Vinkel, birkefoged i Højslev birketing, på den anden side for en dom, han 14/11 sidst forleden dømt har, og har tildømt dem at give velb Gunde Rostrup til Stårupgård deres landgilde igen, som de velb fru Helvig Kås til Restrup givet har for 1620: så og efterdi samme birketings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(22)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, KM befalingsmand på Vestervig, hans visse bud Peder Nielsen i Spolum på den ene og havde stævnet Peder Madsen i Vangsgård, Anders Christensen med

flere på den anden side for et syn, de til Hassing herreds ting 5/7 afsagt har, anlangende en kast, en Vestervig klosters tjener, ved navn Jens Jensen i Visby, skulle have kastet i Visby mark, uanseet samme kast så godt som aldeles er opgraven i forrige tider med stor tørvegrøft: så og efterdi med delsbrev bevises, den sidste af fornævnte synsmænd, ved navn Peder Madsen i Vangsgård, at have været delt og lovforvunden, da han og hans medbrødre samme syn hjemlet har, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne såvel som Peder Madsen og hans medbrødres vidne, derefter vidnet er, ingen magt at have.

(24)

** var skikket velb Christoffer Lunov til Nystrup hans visse bud Christoffer Jensen i Viborg på den ene og havde stævnet Tomas Jensen i Skyum for en uendelig dom, han lader sig af berømme, han skal have forhvervet her til landstinget over en dele, Christoffer Lunov til Skyum birketing har forhvervet over ham for to tønder havre, han er ham skyldig: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsætter vi til i dag måned, og da dem og Tomas Jensen selv her at møde og gå derom, så meget som lov og ret kan findes.

(25)

** var skikket velb Niels Krabbe til Torstedlund med en opsættelse her af landstinget 10/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Laurids Christensen i Klastrup, Jens Pedersen sst og Mads Mikkelsen sst for en syn og hjemmel, som de har afsagt og hjemlet til Hillerslev herreds ting 21/8 sidst forgangen, at de den dag tilforn, var seks uger, var til syn østen og norden ved Højtved og Østerild hede sønden ved Løgshøj, og der så de en stor hob brændtørv var gravet i år, henved 150 eller flere, hvem det gjort har, hjemlet de intet om: da efter flere ord dem imellem var, bevilget de på begge sider samme sag til granskning på gode mænd at indkomme, og Niels Krabbe på sin side til betroet velb Iver Friis til Volstrup og Otte Skeel til Hammelmose, befalingsmand på Dueholm kloster, og Hans Dyre betroede på sin side velb Claus Då til Ravnstrup, KM befalingsmand på Vestervig, og Hans Pors til ----, fornævnte fire gode mænd at komme på bemeldte åsteder, omtvistes, engang inden påske først kommende, når parterne derom lovlig bliver advaret, fornævnte åsteders lejlighed efter begge deres breve at granske og forfare, og hvis, de derom granskende vorder, fra dem at give beskrevet, og bemeldte syn og vidne, nu hid stævnet er, dem deri ikke at forhindre.

(27)

** var skikket Christen Madsen Kræmmer, indvåner i Ålborg, hans visse bud Dines Tomasen på Vang på den ene og havde stævnet Mads Andersen i Elkær på den anden side for en klage, han til Kær herreds ting 19/8 1617 forhvervet har, beskyldt Christen Madsen det han skulle have kommet til hans gård og beligget hans søster Johanne Andersdatter, som skulle have været hans betroet folk over brød og øl, og ikke samme sin klage tilforn med sandfærdig vidnesbyrd er bevist, Christen Madsen at have gjort Mads Andersen nogen utroskab i nogen måder: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, fornævnte klage og dom er magtesløs kendt, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes til herredsting lovlig at være læst, som opskriften derom formelder, så Mads Andersen og Jens Mørk har haft noksom respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor Christen Kræmmer har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade

kalde, og ikke Mads Andersen og Jens Mørk endnu er fremkommen eller nogen deres undskyldning at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte klage og dom magtesløs at være og ikke at komme Christen Madsen Kræmmer til nogen forhindring.

(28)

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Rugtved hendes visse bud Hermand Madsen, foged på Grinderslev kloster, på den ene og havde stævnet Rasmus Lauridsen i Søgård, dommer til Vorgårds birketing, på den anden side, for han til fornævnte ting 21/12 sidst forleden har tildømt hende at lide æskning og tiltale efter nogle breve og skrivelser, velb Anders Friis til Krabbesholm og hans fuldmægtig har fremlagt for ham, bemeldende fru Dorte Krabbe skal have sig til forpligtet at skadesløs holde Anders Friis alle hvis løfter, han kan være i for hendes søn Hans Lykke. så mødte Jens Andersen i Tulstedgård på fru Anders Friises vegne og fremlagde velb fru Ide Munks vegne, at hun har bekommet besked fra hendes husbond Anders Friis, at han med Guds hjælp med det fordeligste vil hjemkomme, og han sin nødtørft i samme sag bedst ved til kende give, da begærer han gerne, det samme sag på 14 dags tid måtte blive opsat: da efter sådan lejlighed opsatte vi samme sag til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(31)

** var skikket Tomas Pedersen, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Peder Wandel, der sst, på den anden side for en håndskrift, han lader sig af berømme, han skulle have over ham på en summa penning, som skal være på ---- enkende rigsdaler in specie, hvilken brev han højligen benægter, aldrig at skulle have givet ham på nogen enkende rigsdaler, sammeledes havde stævnet Peder Wandel for en læst malt, han ham afkøbt har, hvilke malt han ikke vil til sig annamme, eftersom det er ham tilbudt lovligen, formener Peder Wandel deri uret at have gjort og bør at stande ham til rette: da efterdi om fornævnte penning og malt ikke til deres værneting er om kendt, finder vi det at komme og der gå om hvis ret er, og efterdi samme rådstuevidne ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer her med samme vidne og vil være i rette.

(33)

2/2 1622.

** var skikket velb fru Dorte Krabbe til Rugtved hendes visse bud Hermand Madsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have stævnet Rasmus Lauridsen i Søgård, dommer til Vorgårds birketing, for han til fornævnte ting 21/12 sidst forleden har tildømt hende at lide æskning og tiltale efter nogle breve og skrivelser, velb Anders Friis til Krabbesholm og hans fuldmægtig har fremlagt for ham, bemeldende i sin mening det velb fru Dorte Krabbe skal have sig til forpligtet at skadesløs holde Anders Friis for hvis løfter, han kan være i for hendes søn Hans Lykke, hvilke breve fru Dorte Krabbe nu som tilforn højligen benægter, formener derfor Rasmus Lauridsen dermed uret at have gjort, det han har pådømt hende æskning at lide: så og efterdi for birkefogden såvel som her i dag har været fremlagt adskillige indløste hovedbreve på fornævnte summa pending, som Anders Friis med flere gode mænd har været forlovere for Hans Lykke i, såvel som og underskrevne takst og likvidation på hvis, Anders Friis af Hans Lykke på

samme summa med Krabbesholm og dets gods er for kontenteret og betalt, så det befindes endnu at reste 19781 rigsdaler med sin skade og interesse, og fru Dorte Krabbe i sin forseglet og underskrevne brev har sig til forpligtet at holde Anders Friis og hans arvinger skadesløs for hvis løfte og hægtelse, han for Hans Lykke har i været, og derfor stander ham til rette, og birkefogden fordi har tildømt fru Dorte Krabbe at holde Anders Friis skadesløs efter hendes brevs indhold eller at lide tiltale med æskning efter rigens ret, imens hendes brev stander ved magt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige ---- al den stund, fru Dorte Krabbes udgivne brev for sin tilbørlig dommer stander urykket.

(37)

** så var til stede Laurids Pedersen, Niels Jensen med flere og enhver udlagde 3 mark for deres faldsmål, og derhos med helgens ed var deres vidne bestendig og mente fordi, de burde for samme fælding kvit at være.

** var skikket velb Christoffer Lunov til Nystrup hans visse bud Eske Jensen i Elsted på den ene og havde stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, på den anden side, for han har en sag opsat fire gange, imellem Christoffer Lunov og mester Sveder i Thisted, anlangende nogen af Vang sognemænd, som Christoffer Lunov havde stævnet med landstings stævning for deres sandhed at vidne om hvis love, mester Sveder Poulsen i Thisted, herredsprovst i Hundborg herred, lovet den tid, han på sin embeds vegne visiteret Vang kirke 14/12 1620, formener fornævnte herredsfoged dermed uret at have gjort, at han ikke har tilstedt dem at vidne deres sandhed den tid, sagen var opsat formedelst skudsmål: så og efterdi Niels Ibsen samme sag først i 3 uger efter mester Sveders skudsmål har opsat, og siden, efter begge parter for ham har været i rette, alene taget sig sagen i 8 dage i ---- , og ikke bevises ham over seks uger imod recessen sagen at have forhalet, så nogen sin ret dermed kunne være forspildt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Niels Ibsens ulempe deri at være.

(39)

** var skikket Peder Wandel, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Tomas Pedersen Skrædder sst på den anden side for en uendelig landstings dom, han skal have bekommet her til landstinget ---- hvori en rådstuevidne er magtesløs dømt, anlangende penge og en læst malt og Peder Wandels håndskrift, at om kendes til deres værneting, formener fornævnte dom ikke endelig at være og fordi bør magtesløs at være: så og efterdi fornævnte landstings dom ikke lyder længere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og om fornævnte gæld til deres værneting at indkomme, som det sig bør.

(40)

** var skikket Peder Wandel, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Simon Hansen, borger sst, på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme, her til landstinget skulle have bekommet, hvori han skal have bekommet en dele og håndskrift magtesløs, formener samme dom med vrang undervisning at have forhvervet, tilmed ikke endelig skal lyde og fordi bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi Simon Hansens forseglet brev for os i rette lægges, og ikke han den vil vide for falsk eller urigtig, ikke heller med kvittants eller lovlig bevis beviser, samme penge Peder Wandel efter samme brev at være betalt,

han og i lige måde selv bekender sig at have haft Peder Wandels kåg i 2 år, og deraf lovet ham årlig 2 daler, og ikke beviser dem at være erlagt, og fordi for samme gæld er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Simon Hansen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(41)

** var skikket Peder Wandel, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen Hals, borger sst, på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme her til landstinget at have forhvervet, hvori han har bekommet nogen deler magtesløs, han Niels Lauridsen i havde, gældssag anlangende, formener samme dom ikke endelig at lyde og fordi bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi her fremlægges Niels Lauridsens forseglet blev på samme læst byg, ham at være Peder Wandel pligtig, hvilke han og selv vedgår, og ikke med kvittants beviser, den at være erlagt og betalt, og fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed Niels Lauridsen ikke af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(42)

** var skikket Frands Nielsen, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Mikkel Mikkelsen sst på den ene og havde stævnet Johan Ertmand, borger og rådmand der sst, på den anden side, anlangende for en dele, han lader sig af berømme, han til Ålborg byting over Frands Nielsen 1621 ved hans fuldmægtig Niels Svenningsen bysvend har ladet forhverve, uanseet Frands Nielsen formente sig at have afbetalt Johan Ertmand hvis, han kunne være ham skyldig: så og efterdi Mikkel Mikkelsen på Frands Nielsens vegne vedgår gælden, ham at være Johan Ertmand pligtig, og ikke med kvittants eller nøjagtig bevis gør bevislig, det at være af betalt, og han derfor er delt bleven, ved vi ham ikke af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(43)

** var skikket Mikkel Pedersen, barnfødt i Gislum herred, på den ene og havde stævnet Jens Christensen Skomager, borger i Viborg, på den anden side for et vidne, han til Viborg byting 10/12 sidst forleden vidnet har, at det skulle være ham fuld vitterligt og hos var i Peder Eriksens hus og der skulle have seet og hørt, det Anders Tomasen tog Mikkel Pedersen i hånd og lovet ham for den skade og badskær løn, som han har i hans venstre hånd, 20 sletdaler og en kvie: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om kontrakt og forligelsmål, som Mikkel Pedersen og Anders Tomasen skulle være imellem gjort, hvilke de ikke er bestendig, men højligen benægter, og ikke sådan kontrakt med deres brev og segl bekræftes, eller dem det for tingsdom at have indgået og tingsvidne efter taget, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(45)

** var skikket velb Just Høg til Kyøholm hans visse bud Henrik Pedersen i Astrup på den ene og havde på hans tjener Åge Christensen i Kærskovhus hans vegne stævnet Frands Nielsen, borger i Ålborg, på den anden side for en dom, han lader sig af berømme nogen tid siden til Ålborg byting over Åge Christensen efter en løs seddel og opskrift på nogen gæld at skal have forhvervet, som Åge Christensen beskyldes for at skulle have været afgangne Jens Tordsen skyldig, som døde i

Ålborg, hvilke gæld Åge Christensen ganske højligen benægter sig, samme gæld noksom at have betalt: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, fornævnte dele, seddel og opskrift deri er magtesløs kendt, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes til herredsting og Frands Nielsens bopæl lovlig at være forkyndt, som opskriften derom formelder, så Frands Nielsen har haft noksom respit, samme dom at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Åge Christensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Frands Nielsen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte dele, seddel og opskrift magtesløs at være og ikke at komme Åge Christensen til nogen forhindring.

(46)

16/2 1622.

** var skikket velb Manderup Parsberg til Hagsholm, hans visse bud Carsten Andersen, slotsfoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 19/1 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, hvorledes Manderup Parsberg har ladet forhverve en dom her til landstinget imod Kurt Andersen, byfoged i Ålborg, lydende hvorledes han sig forseet i en sag, som borgmestre og råd i Ålborg har været ---- , om han ikke bør derfor at stande ham på KM vegne til rette: så og efterdi samme sag tilforn har været hid stævnet, og Kurt Andersen da er tilfunden sig at have forseet, efterdi den ekstrakt af Manderup Parsbergs beretninger, i hans dom indført, med forsætten i sig selv ikke stemte overens, men i mening var forandret, som vores endelige dom i sig selv derom formelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Kurt Andersen jo derfor bør at være i Manderup Parsbergs minde, som han sig i så måder har imod forseet.

(49)

** var skikket velb Axel Urne til ---- , KM befalingsmand på Ringsted kloster, hans visse bud Jens Jørgensen, ridefoged til Mariager, på den ene og havde stævnet Christen Poulsen i Thisted Thy, afgangne Poul Madsens søn i Stagstrup, på den anden side for to uendelige landstings domme, han lader sig af berømme at skal have ladet forhverve to næst forleden landsting over en bekendelse, som en kvindfolk, ved navn Anne Andersdatter, som for nogen tid siden var fængslig anholden på Ørum slot og siden for hor og mord er bleven henrettet, og hun skal have beskyldt Christen Poulsen inden Hassing herreds ting at være far til tre af de børn, hun havde, hvilke domme Jens Jørgensen på Axel Urnes vegne formener med vrang undervisning at være forhvervet, og de derfor bør magtesløs at være: så og efterdi fornævnte to uendelige landstings domme ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Anne Andersdatter befindes at have været en udedisk menneske, som for sin misgerninger har standen sin ret, hvis ord efter recessen ikke bør at stande til troende, og ikke hun efter loven Christen Poulsen for hendes børns far har sigtet og beskyldt, men alene samme bekendelse på ham i hendes fængsel gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hendes udlæg og bekendelse så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være og ikke at komme Christen Poulsen til nogen forhindring.

(51)

** var skikket velb fru Dorte Munk til Sødal hendes visse bud Peder Mikkelsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Jensen i Pederstrup, Niels Jensen med flere vidnesmænd på den anden side for et vidne, de til Vorde birketing 8/2 med velb Mogens Kås vidnet har, anlangende nogen skovjord på Pederstrup mark, nogen af fornævnte vidnesmænd skal have vidnet på 30 års hævd, uanseet at for 20 år siden er fornævnte skovjord velb salig Christoffer Parsberg tildømt: så og efterdi Jens Skrædder og hans medbrødre vidnesbyrd mesten del har vidnet på 30 og 28 år, samme jord, om tvistes, at skulle have været brugt ikke af andre end de mænd, som boede i den gård, Jens Jensen og Jens Christensen i Pederstrup iboer, endog med herredstings dom og tingsvidner gøres bevisligt, sæden af samme jord forinden sådanne års tid at være salig Christoffer Parsberg tildømt efter syn og vidner, som for herredsfogden har været fremlagt, der og til tinge har været forbudt de mænd, som da boede i den gård, Mogens Godske nu i forsvar har, med samme sæd og skovjord sig at skulle befatte, så deraf forfares, om samme jord at have været tvist, fornævnte vidnesbyrd ikke heller udtrykkeligen har vidnet, fornævnte jord roligen til bemeldte gård at have været brugt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, og efterdi hovedsagen om samme jord for herredsfogden har været indkaldt, og han først har to uendelige domme og siden endelig dom har udgivet, og fru Dorte Munk samme skovjord tildømt efter fornævnte gamle herredstings dom, syn og vidner, som i så langsommelig tid har standen upåtalt, og ikke Mogens Godske for herredsfogden eller endnu her for os nogen nøjagtig eller lovlig vidner fremlægger, hvormed kan bevises, samme jord hans gård efter recessen i nogen rolig hævd at have fulgt, sagen og findes her til landstinget i over seks uger at være optagen, så vi efter recessen ikke deri kan gøre nogen forhaling, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke imod samme endelige herredstings dom ---- at sige, og efterdi Peder Christensens frafindelses dom, 15/9 udgivet, ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var.

(56)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Christen Sørensen Vorde på den ene og havde stævnet Maren Sørensdatter, Søren Jepsens datter, i Intrup og Peder Mortensen i Øksenvad på den anden side for en vidne, de til Resen birketing 23/1 sidst forleden skal have vidnet, anlangende nogen penge, som en af KM tjenere, ved navn Jens Jensen, i Savstrup skulle have lovet Søren Jensen i Intrup nogen tid siden, hvilke deres vidne han højligen benægter: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om hvis gæld, Jens Jensen til Søren Jensen skulle lovet, som han ikke er bestendig men højligen benægter, det og ikke med hans brev og segl bekræftes, fornævnte vidnesbyrd ikke heller har vidnet på fersk fod eller nogen visse dag eller tid, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(57)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anders Ousen i Gunderup, dommer til Børglum herreds ting, for han sidst forleden snapsting har udstedt rigens æskning over ham, uanseet af Palle Rodsteen har ladet tilbyde og nedersat hans anpart af pendingen, som Peder Munks tjener fremæsket, og flere og ikke mindre, og Anders Ousen dog alligevel har udstedt rigens æskning over ham for mindre end hans anpart af pendinge, som æskedes, formenende ham deri uret at have gjort og bør derfor at stande til rette, og samme æskning bør magtesløs at blive: så og efterdi det befindes, halvparten af samme gæld, salig Albret Skeels brev om formelder, af Palle Rodsteen at være æsket, endog de har været flere arvinger efter Albret Skeel, som dertil burde at svare efter forrige udgangne landstings

doms indhold, da kunne vi ikke kende denne æskning bør nogen magt at have, men efterdi ikke bevises samme landstings dom for herredsfogden at have været i rette den dag, han samme æskning udstedte, ikke heller da for ham gjort bevislig, hvem andre til samme gæld burde at svare, kunne vi ikke kende fogdens ulempe deri.

(59)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund med en opsættelse her af landstinget, lydende ham da at have stævnet Jes Hellesen i Bisgård, birkefoged til Børglum birketing, for en dom han 30/11 sidst forleden dømt og afsagt har og deri havde kvit dømt Godslev Budde for Palle Rodsteens tiltale, hvilken dom han formener ikke så lovlig og ret at være i den punkt, men i den punkt anlangende de 3 mark retfærdig og ved magt at blive: så og efterdi Palle Rodsteen for birkefogden har i rette sat og forment, Godslev Budde burde til ham at udlægge halv Gunderupgårds avl, som med hans bønder indavlet var, og Godslev Budde fogden Gert Tomasen havde for kvitteret, og Baldser Hansen derimod har forment, det Palle Rodsteen var forpligtet halv omkostning, derpå kunne være anvendt, at udstå, og fogden dem ikke endelig derom imellem har adskilt, førend vi denne hans dom i det artikel at være som den udømt var, og sagen til ham igen at komme, og når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme, som det sig bør, hvad sig belanger fornævnte 3 marks bøder, Palle Rodsteen for fogden har i rette sat, og af Godslev Budde fordret, som fogden ikke har vidst sig at være dommer på, men indfunden for sin overdommer, kunne vi ikke deri kende hans ulempe.

(61)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Anders Pedersen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Gregers ---- i Lyngsø på den anden side for en dom, han til Vorgårds birketing 1/2 1622 dømt har, og i samme sin dom dømt velb fru Dorte Krabbe til Rugtved til at lide rigens æskning for hvis løfter, Peder Munk er i for hendes søn Iver Lykke efter hendes egen forpligts indhold, indtil hvem der har i at sige stævner på ny og vil være i rette: da efterdi samme birketings dom ikke lyder længere, indtil hvem der, stævnet på ny og vil være i rette, da hvem samme dom på skader indkalde sig den for birkefogden igen, og der gå endelig om, hvis ret er.

** var skikket Svenning Espensen i Kærgård i Torp på den ene og havde stævnet Johanne Jensdatter, barnfødt i Ottrup, på den anden side for en beskyldning, hun til Sønderherreds ting 3/7 1620 gjort har og der beskyldt Svenning Espensen, for at han skulle have været hendes barnefar til det barn, hun var da frugtsommelig med, og at han skulle have hende beligget i hendes mors hus, hvilken hendes beskyldning Svenning Espensen hårdelig benægter, sig det aldrig at have gjort, ej heller det skulle kunne gøres bevislig: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme beskyldning er funden magtesløs at være, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til herredsting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så Johanne Jensdatter har haft noksom respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og hun det ikke gjort har, hvorfor Svenning Espensen har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade ---- , og ikke Johanne Jensdatter endnu er fremkommen eller nogen på hendes vegne hendes lovlig undskyldning at gøre, men sig endnu som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte beskyldning magtesløs at være.

(63)

** var skikket velb Christoffer Lunov til Nystrup hans visse bud Christoffer Jensen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 19/1 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Tomas Jensen ---- for en uendelig dom, han lader sig af berømme, han skal have forhvervet her til landstinget over en dele, Christoffer Lunov til Skyum ting har forhvervet over ham for 2 tønder havre, han er ham skyldig, hvilken ---- Tomas Jensen siger sig med Christoffer Lunovs kvittants og kundskab kan bevise, at han intet skal være ham skyldig: så og efterdi Mads Svendsen og Eske Jensen deres vidne med Christoffer Lunovs hånd, i hans bog skrevet, bekræftes, over hvilke vi ikke er dommere, da ved vi ikke imod samme vidne at sige, eller Tomas Jensen af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, imens Christoffer Lunovs bog for sin tilbørlig dommer stander urykket.

(67)

2/3 1622.

** var skikket Christen Nielsen ---- , borger i Viborg, og gav til kende, hvorledes han for nogen tid siden forleden har været forårsaget ---- skal Hans Nielsen, ridefoged der sst, have forhvervet en dom her til landstinget på nogen vidner, som Christen Nielsen til Ålborg byting har forhvervet ---- formener samme dom ikke bør at komme ham til hinder elle skade i nogen måder: så og efterdi her for os i rette lægges vores endelige dom, hvori samme vidne, efter sagen i seks uger har været optagen, er underkendt, da ved vi ikke samme endelige dom at forandre eller videre på samme vidne at dømme, end som bemeldte landstings dom medfører.

(68)

** var skikket velb Lage Urne til Sellebjerg hans visse bud Elias Jensen, tjenende der sst, på den ene og havde stævnet velb Holger Rosenkrantz Ottesen til Lerbæk, som én for alle af salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger, på den anden side for 12126 enkende rigsdaler in specie, som hans salig afgangne far Otte Christoffer Rosenkrantz til Lerbæk ham efter adskillige indløste hovedbreve skadesløs breve og andre dokumenter skal skyldig være: da efterdi det befindes, Holger Rosenkrantz alene med 5 nætters stævning for Lerbæk at være hid kaldt, ved vi ikke efter den stævning at dømme, men sagen ved 6 ugers stævning lovlig at kaldes, som det sig bør.

(69)

** var skikket Poul Andersen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Christensen i Volstrup formedelst en voldgift, han 6/4 1620 til Harre herreds ting med Jens Christensen Fredbjerg fuldmægtig på Poul Andersens vegne, imidlertid han lå under badskærs hånd i Thisted, skal have samtykt, da han har haft tiltale til Jens Christensen Fredbjerg for en skade, han ham bagtil, hemmelig og uadvaret uden al til given årsag i Holstebro marked skal have gjort, uanseet at han ingen videre fuldmagt havde givet ham, end at han på sine vegne skulle tage syn og vidnesbyrd: så og efterdi der tvistes om Søren Christensen har haft Poul Andersens fuldmagt samme voldgift at indgå og gøre og lade, som han selv til stede var, og sagen i 6 uger findes at være optagen, og ikke samme fuldmagt, eftersom opsættelsen indeholder, fremlægges, hvoraf den lejlighed kunne forfares, Poul Andersen højligen benægter sig ikke sådan fuldmagt til Søren Christensen at have givet, men alene ham mægtig gjort for sig at svare hvis han med rette gøre kunne, imidlertid han lå selv under badskærs hånd, da kunne

vi efter sådan lejlighed ikke kende samme voldgifts vidne, ej heller den sigelse, derefter gjort er, så noksom, at det bør nogen magt at have, og efterdi samme herredstings dom ikke fremlægges, bør den magtesløs at være, indtil den fremkommer.

(71)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, med en opsættelse her af landstinget 2/2 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mikkel Christensen i Skjoldborg for en uendelig dom, han på en fælding for uhørsom han til Viborg landsting 19/1 sidst forleden på velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes vegne forhvervet har over efterskrevne vidnesmænd, anlangende en vidne, de til Hundborg herreds ting 7/1 1622 med Tomas Nielsen, borger i Mariager, på velb Mogens Kås hans vegne vidnet har: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte 6 mænd udtrykkeligen har vidnet ved visse dag, tid og sted, dem at have seet Mikkel Christensen læst samme landstings stævning for Tomas Nielsen, som for meldt, i sin mening at jomfru Helvig Kås havde ladet i rette stævne ham til næste landsting, hvilke deres vidne de og her tilforn med oprakt finger og helgens ed har været bestendig, og intet derimod fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke så at være sket, som deres vidne om formelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige.

(73)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Anders Hegelund, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Rasmus Pedersen, byfoged i Nykøbing i Mors, på den anden side for en endelig dom, han til Nykøbing byting 26/5 sidst forleden dømt har, eftersom han tilforn to uendelige domme dømt har, anlangende Oluf Jensen Thybo, som boede i Nykøbing, og hans hovedlod, formeldende i sin sentens og beslutning, at han efter for berørte lejlighed og dommes lydelse vidste ikke andet at kende, end Oluf Jensen sig jo sagen har tiltaget og vedkendtes og bør derfor at straffes, som det sig bør, og hans hovedlod bør at følge KM, hvilke dom Anders Hegelund på Knud Gyldenstjernes vegne formener lovligen og ret at være dømt og bør derfor ved sin fuldmagt at blive: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme dom er fundet ved sin fuldmagt at være, indtil hvem der havde i at sige, hvilke to domme findes til deres værneting så og her til landsting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Rasmus Pedersen og Oluf Thybo har haft noksom respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og det ikke gjort er, hvorfor Knud Gyldenstjerne har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen bemeldte dom at beskylde, men endnu såvel som tilforn sig fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte dom ved sin fuldmagt at være.

(74)

** var skikket velb fru Kirsten Juel, salig Niels Vinds, til Ullerup på en sin tjener, ved navn Søren Christensen i ---- , hans vegne hendes visse bud Søren Christensen i ---- på den ene og havde stævnet en anden hendes tjener, Niels Jepsen sst, på den anden side for en beskyldelse vidne, han til Sønderherreds ting i Mors 16/12 1620 til fornævnte ting gjort har og beskyldt Søren Christensen for at han skal have slagen hans ene øje ud for 5 år siden, hvilke vidne fru Kirsten Juel formener ikke så lovlig på fersk fod at være forhvervet, som det sig burde: da efterdi samme sag findes tilforn to

gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme beskyldnings vidne er fundet magtesløs at blive, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til hans værneting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Jepsen har haft noksom respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor fru Kirsten Juel har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Niels Jepsen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme beskyldnings vidne magtesløs at være.

(75)

** var skikket velb Just Høg til Bjørnholm hans visse bud Søren Skriver i Stistrup på den ene og havde stævnet Tomas Christensen Skøt i Hjardemål på den anden side for en uendelig dom, han lade sig af berømme, han her til landstinget at skulle have forhvervet efter en dom, hans tjener Søren Christensen i Stistrup her til landstinget 20/2 1621 har forhvervet over et vidne, Else Christensdatter i Hjardemål og hendes datter vidnet har på en hans tjener, ved navn Niels Tøgersen, at han skulle være kommet til Else Christensdatter og begæret stedsmåls brev og lovet, at dersom hun ville give hendes minde til at kunne bekomme den gård, hun i var, da ville han give hende en ko, eller fem daler i steden, og et øg, hvilke deres vidne hans tjener Niels Tøgersen hårdelig benægter: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme uendelige dom, vidner og delsbreve at være magtesløs funden, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til herredstinget lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Tomas Skøt har haft noksom respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Just Høg har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen gensigelse herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte uendelige dom, vidner og delsbreve magtesløs at være.

(76)

** var skikket velb Mogens Godske til Lidemark på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Agerskov på den anden side, for han ikke har villet undt Mogens Godske hans vidner beskrevet, som han på adskillige steder havde for stævnet, og skulle vidnet om et skovjord på Pederstrup mark, men anseet et skudsmål, for Søren Jensen i Pederstrup er gjort, og ikke tiltagen sig ---- nogen bestemt tid ---- : så og efterdi Peder Christensen herredsfoged ikke, efter samme skudsmål er gjort, har sagen til en bestemt tid opsat, eller under hans enlige forsegling det fra sig givet beskrevet, men aleneste ved samme tingsvidne sagen sluppet, da ved vi ikke andet derom at sige, end Peder Christensen sig jo dermed har forseet og bør derfor igen at give Mogens Godske hvis billig kost og tæring, han derfor at ladet anvende.

(78)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes visse bud Mikkel Juel i Skjoldborg på den ene og havde stævnet Jens Jørgensen, ridefoged til Mariager kloster, på den anden side for en uendelig dom, han på fælding for uhørsom her til landstinget 11/1 sidst forleden på velb Morten Pax til Bjerre hans vegne forhvervet har over efterskrevne vidnesmænd, anlangende en hus ved Klitmøller, som Anders Rasmussen iboer, menende samme uendelige fældings dom bør magtesløs

at være: da efterdi fornævnte vidnesmænd deres faldsmål har udlagt, finder vi dem for samme deres fælding kvit at være, og vor dom magtesløs, indtil den fremlægges.

** var skikket Christen Jensen i Lund på den ene og havde stævnet Christen Christoffersen, hans hustru Johanne Christensdatter og søn Christen Christensen i Lund på den anden side for to vidner, de ---- næst forleden til Vrejlev birketing skal have ham på vidnet, som indeholder han forgangen vinter skulle have kommet fra Vrejlev med noget havre, som var af velb Peder Munks havre, hvilke Christen Jensen højligen benægter sig aldrig samme tid at have bekommet havre af velb Peder Munk, men dem at have vidnet ham usandt på: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme vidne er magtesløs funden, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til deres værneting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så der har været noksom respit samme domme at igen kalde, og dog ikke sket er, hvorfor Christen Jensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen undskyldning eller modstand herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte vidner magtesløs at være.

(79)

** var skikket velb Anders Friis til ---- , KM befalingsmand på Sejlstrup slot, hans visse bud Anders Sørensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen Smed, borger i Sæby, på den anden side for nogle vidner, han til Sæby byting 21/3 sidst forleden forhvervet har, anlangende det han efter øvrigheds befaling skulle have været hen hentet en rådstuedør at oplukke, hvilke vidne skal være vidnet tvært imod Christen Lauridsen Smeds egen ord og bekendelse, hvori han vedgår, at han samme dør uden nogen øvrigheds befaling eller tilladelse har opladt: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Anders Bodelsen, da stadstjener, selv tilstander og bekender sig at have skikket bud efter Christen Smed og fanget ham nøglen i hånden og ombedt ham døren at oplade, som vidnen om bemelder, og intet nøjagtig derimod fremlægges, eller gøres bevislig nogen skade formedelst samme dørs opladelse at være sket eller hændt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige, ikke heller fornævnte mænds dom, som har tilkendt Christen Smed uret at have gjort, at komme ham til nogen forhindring.

(81)

** var skikket Jens Christensen, borger i Viborg, hans visse bud Søren ---- i ---- på den ene og havde stævnet Anne Lauridsdatter og Poul Christensen, borger sst, på den anden side for et vidne, de 31/7 1620 til Viborg byting vidnet har, anlangende at de enhver en morgen tidlig ved 6 slet skulle have indkommen til Peder Ruds hus og seet Jens Christensens hustru, Inger Madsdatter, at skulle have ligget i en ---- hos Jens Sørensen Rind, hun i hendes indre særk og han i hans ene skjorte, hvilke deres vidner, Inger Madsdatter ganske højligen ved hendes sjæl og salighed benægter, sig aldrig hos Jens Sørensen at have ligget, ej heller haft eller brugt nogen legemlig fællig eller utugtigheds samkvem med Jens Sørensen Rind, enten lønlig eller åbenbarlig: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men langsommelig tid og mange år efter sådant skulle være sket, som deres vidne om formelder, de og en part ikke har vidnet om visse år og tid, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være, men efterdi samme bytings dom ikke lyder endelig, bør den at være som

den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(83)

** så mødte Laurids Friis og berettet, at han ikke vidste, hvilke ager hr Søren påtalte, og mente fordi det burde ved lovlig syn at forfares: om fornævnte bytings dom at pådømme, bevilget de på begge sider til næste landsting efter pinsedag først kommende at opstå.

** Anders Friis citat Søren Mikkelsen: da efter sådan lejlighed bevilget de på begge sider, samme sag til i dag seks uger at bero.

(85)

10/3 1622.

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Svend Pedersen i Lundager på den ene og havde stævnet Dorte Christensdatter i Sæbygård og Karen Christensdatter i Kettrup på den anden side for et vidne, de samtlig 22/9 1621 til Sæbygårds birketing vidnet har, at Svend Pedersen i Lundager og hans medbrødre den næste fredag for pinsedag 1620 at skulle have udkastet deres far Christen Andersen Asdal hans bo og bohave: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Dorte og Karen Christensdøtre befindes at være Christen Asdals egne døtre og i så måder vildig, de ikke heller har vidnet på fersk fod men lang tid efter, sådant skulle være sket, som de om vidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, disligeste efterdi med skriverens underskrevne seddel bevises, Christen Asdal med skyld og oldengæld at restere, og ikke han med kvittants beviser, det at være klart gjort, men fast mere selv vedgår sig dermed at reste, og fordi derfor er delt bleven, ved vi ham ikke af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(87)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den ene og havde stævnet ---- i Dalsgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for to uendelige domme og en endelig dom, han til Nørherreds ting 28/2 sidst forleden dømt og udgiven har, og tildømt Palle Rodsteen at lide æskning og tiltale og gøre velb Peder Bild regnskab for hvis værgemål, han har haft for Peder Bilds hustru, uanseet Palle Rodsteen har været en kort respit begærende for adskillige og billige årsagers skyld: så og efterdi Palle Rodsteen for herredsfogden har ladet påæske sine breve, samme sag anrørende, og begæret respit, og fogden dog har tilfunden ham samme lodder, jordebog og inventarium med rede og regnskab fra sig at lægge, med kost. tæring og anden interesse, som derpå anvendt var eller anvendes kunne, eller derfor at lide æskning, endog rigens ret ikke tilholder at skal æskes for videre skade end allerede sket var, og ikke for hvis derefter ske kunne, endog rigens ret ikke for fogden har været i rette lagt, eller af Palle Rodsteens fuldmægtig derom sat i rette, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom som udømt var, og efterdi hans forrige to uendelige domme ikke lyder længere, indtil sagen igen for ham bliver indkaldt, da hvem dem på skader indstævner sig dem for herredsfogden igen, og da gå om hvis ret er.

(89)

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup hans visse bud Peder Christensen, tjenende der sst, på den ene og havde stævnet Villum Hår i Tovstrup, herredsfoged i Harre herred, på den anden side, anlangende en dom, som han 6/12 til fornævnte ting dømt har, imellem ham og en hans tjenere, ved navn Jens Simonsen i Lund, og i samme sin dom fradømt ham sin rette landgilde, som hans tjener bør at give med rette efter velb Edel Ulfelds skøde, hvilke dom han formener ikke så nøjagtig at være, som det sig bør: så og efterdi for herredsfogden såvel som her for os er i rette lagt fru Edel Ulfelds beseglet underskrevne skøde til Christoffer Friis på samme gård, Jens Simonsen iboer, med mere gods, hvori hun samme gård til Christoffer Friis med sin fulde årlige skyld og landgilde ---- have solgt og afhændet, og derimod salig Keld Brockenhuuses underskrevne stedsmåls brev på samme gård givet, som indeholder 12 daler deraf årlig hans livstid at skulle være hans skyld og landgilde, og samme to adels personers breve stander ved deres fuldmagt og urykket, og fogden fordi ikke har vidst sig dommer i sagen, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være, men hvem samme breve på skader, indkalde sig dem for sin tilbørlig dommer, og der gå om hvis ret er.

(91)

30/3 1622

** var skikket Christen Christensen i Flade og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, at udlægge Svend Poulsen, som tjente Jens Grøn i sønder Dråby, hans bane, som er død funden på fjorden udenfor Jens Borregård 24/2 sidst forleden, og først fremlagde Christen Christensen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting i Mors 26/2 sidst forleden, indeholdende Christen Jensen i sønder Dråby, Bertel Tomasen sst og deres medbrødre synsmænd at have hjemlet, at de på søndag da sidst forleden var til syn til Svend Poulsens lig, som da lå ude på fjorden på isen på Dråby vig, og da så de hans lig aldeles over på alt ganske hans legeme, og ikke de så nogen sår på ham eller noget, som kunne være hans bane: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Svend Poulsen af våde og vangive ved kulde og frost at være omkommen, og det at være ham til bane og livs lagt.

(92)

** var skikket velb Axel Rosenkrantz til Glimming hans visse bud Niels Christensen på Langtind med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Christoffersen, borgmester i Skive, Oluf Jensen, Anders Nielsen med flere rådmænd, der sst, for en dom de skal have dømt på Skive rådhus 11/4 sidst forleden, imellem hans husbond på den ene og Oluf Thorensen i Gammelgård, borger og rådmand i Skive, på den anden side, anlangende 115 rigsdaler, som han mener, Oluf Thorensen skal blive hans husbond skyldig på hans regnskab, og ikke i denne deres dom, som han mener, har villet anseet hvis breve, Niels Christensen for dem har haft i rette, men aleneste har henstillet deres gom på hvis kvittantser, Oluf Thorensen for dem har i rette lagt: så og efterdi samme borgmestre og råds dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til borgmestre og råd igen at komme, og dem, når sagen lovlig bliver indkaldt, endelig deri at dømme og adskille, som det sig bør.

(93)

** var skikket Christen Munk i Gettrup hans visse bud ---- på den ene og havde stævnet Jens Sørensen, tjenende Laurids Jensen, rådmand i Ålborg, på den anden side, for to uendelige kostnings

domme, han sig på beråber at skulle have forhvervet her til landstinget, anlangende nogen vitterlig gæld, Jens Sørensen ---- , og Jens Sørensen ikke lovlig kan bevise, Christen Munk samme gæld til ham at være pligtig, enten med forpligts brev eller segl eller nogen sin skrivelse til ham om sådant gods: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi nu for os i rette lægges Jens Sørensens bog, hvori klarligen findes opskrevet ved dag og tid, når Anne Pedersdatter samme gods hos ham har bekommet og udtaget, og intet derimod fremlægges, ikke heller Peder Christensen på hans fars vegne samme bog vil vide for falsk, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bog og opskrift, den gæld anlangende, at sige, men efterdi om fornævnte arrest skriftlig ---- fremlægges, Jens Sørensen og selv tilstander ikke nogen ---- derefter at være drevet, da ved vi ikke på samme arrest at dømme.

(95)

** var skikket Christen Andersen Skomager, borger i Ålborg, og gav til kende, hvorledes han på Ålborg byting snapsmandag sidst forleden har ---- en uendelig dom, imellem Jens Sørensen, tjenende Laurids Skriver, rådmand i Ålborg, på den ene og Christen Munk i Gettrup på den anden side, anlangende Jens Sørensen havde forfulgt Christen Munk til fjerde ting for en kost og tæring for 5 daler, og ham skal være for berettet, at han skal have forhvervet en landstings dom, det samme sag skal igen komme til bytinget, og ham derom endelig at skulle dømme: så og efterdi fornævnte to landstings domme ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte bytings dom ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til værnetinget igen at komme og gå derom hvis ret er.

(97)

** var skikket Jens Sørensen i Savstrup på den ene og havde stævnet Henrik Jensen, barnfødt i ---- , Niels Christensen i Tollestrup, Niels Jensen i Savstrup og Søren Jepsen i Intrup på den anden side for en afkald, de nogen tid forleden siden Jens Jensen i Savstrup til Hindborg herreds ting gjort har, anlangende hvis gods og bohave, de kunne tilfalde efter ham, når han ved døden afgik, og ikke Jens Sørensen dertil været stævnet eller kaldt og ej heller samme afkald samtykt og med samme afkald tilholder sig hans gods. så mødte Jens Jensen og fremlagde efterskrevne afkald af Hindborg herreds ting 19/3 1621, 8 mænd har vidnet, det Henrik Jensen, borger i Skive, Søren Jepsen i Intrup, Niels Christensen i Tollestrup og Niels Jensen i Savstrup gav Jens Jensen afkald for al hvis arv og arveparter, Henrik Jensen, Niels Jensen, så og Søren Jensen og Niels Christensen deres hustruer Maren Jensdatter og Elle Jensdatter arveligen efter deres salig mor Gese Jensdatter, som døde i Savstrup, og efter deres far Jens Sørensen, som igen lever, efter hans død tilfalden kan være: så og efter Henrik Jensen, Søren Jepsen, Niels Christensen og Niels Jensen samme afkald for ting og dom har gjort og indgangen, og ikke Jens Sørensen på hans gods eller pending ---- , hans livstid ---- at burde af dem at ske forkort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Jens Sørensen på samme afkald at må tale.

(99)

** var skikket Peder Nielsen i Skødsholm på den ene og havde stævnet Jens Keldsen i Mejlholm på den anden side, for han nogen tid siden har fordelt Maren Jensdatter i Skødsholm til Hvetbo herreds ting efter en ubillig opskrifts registers lydelse for kost og tæring, han skulle have gjort på en landstings rejse, uanseet at Maren Jensdatter ikke var ---- salig husbond Laurids Olufsens værge

eller formynder ---- sygdom, som Jens Keldsen gjorde ham den tid, han gjorde ham hans dødssår, og ikke Maren Jensdatter har ladet stævne Jens Keldsen i samme sag, enten før eller efter han slog hendes husbond ihjel. herhos blev fremlagt efterskrevne tingsvidne af Hvetbo herreds ting 22/9 sidst forleden, som indeholder Jens Andersen i Tvilstedgård at have læse en landstings stævning, formeldende det Laurids Olufsen i Skødsholm lod stævne Keld Sørensen, Maren Keldsdatter og Jens Keldsen i Mejlholm til næste landsting, og fremlagde efterskrevne dele, bemeldende Jens Keldsen da for hovedgæld at have ladet fordele Maren Jensdatter i Skødsholm og salig Laurids Olufsens børn i Skødsholm, Jens Lauridsen og Mette Lauridsdatter og saget dem for kost og tæring: så og efterdi at der vi samme opskrifter har igennem seet og forfaret, hvad Jens Keldsen efter dommens indhold på samme rejse kunne bekoste efter den likvidats, derpå nu gjort er, bør han for samme kost og tæring at betales ---- sletdaler af Laurids Olufsens arvinger, men efterdi de befindes for højt delt at være, finder vi dem af den dele kvit at være.

(100)

** Peder Bertelsen, tinghører til Fjends herreds ting med flere gør alle ---- at år efter Guds byrd 1533 næst for clemend pape dag på fornævnte ting var skikket Niels Jørgensen i Mønsted på fars vegne, hr Jørgen Friis, biskop i Viborg, æsket og fik et fuldt tingsvidne af efterskrevne 8 mænd, hvilke otte dannemænd vidnede, at de så og hørte inden alle fire stokke biskop Jørgen Friises lovhævd hørings mænd, hvilke kundgjorde, at var i Smollerupgård og så Jørgen Friis selv tolvte indvordede Smollerupgård for et fri enemærke med ålekiste, møllegård og flere gårde.

(101)

** var skikket velb Christoffer Friis til Kås hans visse bud Hans Jensen i Vellum på den ene og havde stævnet Jacob Mortensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han til Nørherreds ting 19/2 dømt har, imellem Christoffer Hvas og velb Peder Bille til Lindved hans fuldmægtig ---- i Hestbæk, anlangende at han ikke har senteret ---- efter velb Christoffer Hvasses fuldmyndige Hans Jensen i Vellum hans angivne beretning, men har udelukket og ikke i hans dom har ladet indføre Christoffer Hvasses breve: så og efterdi herredsfogden i sin beslutning beråber sig på adskillige breve, af Christoffer Hvasses fuldmægtig at være frembåren, samme ejendom at høre til Kås, og der imod tingsvidne Jungetgårds tjenere til Sønderhede deri at have haft brugelighed, hvilke breve findes imod hverandre, og fogden fordi ikke har vidst sig dommer deri at være, dog hovedsagen om ejendom ikke for ham var indkaldt, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom som udømt var, og ingen til hinder eller skade at komme.

(103)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Kås hans visse bud Hans Jensen i Vellum med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen i Andrupgård, Peder Nielsen i Vejby og deres medbrødre for et vidne, de til Rødding herreds ting 29/10 sidst forleden 1621 vidnet har, anlangende nogen ---- brugelighed, Peder Jensen i Andrupgård og Christen Mogensen i Sønderhede skulle have haft i Tordkær, imidlertid de boede i Sønderhede i den gård, Knud Påskesen nu iboer, hvilken brugelighed Hans Jensen på Christoffer Hvasses vegne formener, de har stjålet og ---- dem til at bruge imod hans ejendoms og adkomst breve, som han har på samme ejendom: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd en part har vidnet om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, de andre mestendel har lagt deres vidner i tvivl og ikke endelig vidnet, da

kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(106)

** var skikket Peder Andersen Skomager, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet doktor Peder Iversen, kannik i Viborg, for en uendelig dom han skal have ladet forhverve over hvis adkom ---- og formener ikke nøjagtig skulle bevislig gøres, nogen anden end Jens Lauridsen til samme ager at have været berettiget, og samme dom fordi med vrang undervisning at være forhvervet, og ikke endelig at lyde, og bør fordi ingen magt at have: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og dernæst blev doktor Peder Iversen og Peder Andersen nu her for retten så forenet, det Peder Andersen skal udlægge og betale til doktor Peder, på Peder Iversens vegne, fire sletdaler for hvis, ham i samme ager kunne være berettiget, og dermed skal samme ager følge Peder Andersen og hans arvinger upåtalt i alle måder

(107)

** var skikket Jesper Nielsen Skomager, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet doktor Peder Iversen, kannik sst, for en uendelig dom, han lader sig af berømme her til landstinget nogen tid siden at have forhvervet over en skøde og pantebrev, Jesper Nielsen har på en ager ---- , formenende samme dom ikke endelig at lyde, og at den fordi bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og dernæst blev doktor Peder Iversen og Jesper Nielsen nu her for retten så forenet, det Jesper Nielsen skal udgive og betale til doktor Peder, på Peder Iversens vegne, 4 sletdaler for hvis, han i samme ager kunne være berettiget, og dermed skal samme ager følge Jesper Nielsen og hans arvinger upåtalt i alle måder.

(110)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Anders Hegelund, ridefoged der sst, på den ene og havde med en seks ugers stævning stævnet Mikkel Vistisen i Torp på den anden side for en falsk brev, Knud Gyldenstjerne formener, han skal have ---- underskrevet og udgivet, såvel som to falske segl under samme brev forseglet, hvilke brev i sin mening formelder, Mikkel Vistisen, Visti Pedersen i Højstrup og Christen Vistisen i Torp de vidnede med oprakte fingre og helgens ed, at 14/6 da skulle hr Niels Christensen i Vridsted, hans hustru Anne Pedersdatter og Niels Christensen sst kommet til Torp til de misdædere, nemlig Anders Sørensen Munk og Gertrud Sørensdatter Skolder, og tilspurgte dem, om Oluf Pedersen i Vridsted og Laurids Envoldsen ikke var to troldmænd, og om de ikke forgjorde hr Søren Andersen og nogle gæslinger for hr Niels, hvortil de svarede, at de vidste intet andet med dem end ære og godt: da efterdi klarligen af fornævnte brev og des opskrift forfares, Mikkel Vistisen den at have haft, ---- des forsegling været bevist, han dog siden til tinge med oprakt finger har vidnet tvært imod samme brev, hans egen bror Christen Vistisen, som er ---- med ham ---- har udgivet og forseglet ---- for ting og dom har ---- benægtet, den ikke at have udgivet eller det hans segl at være derpå findes trykt, Visti Pedersen og samme brev ikke heller er gestendig, men derimod båret kundskab, som forskrevet stander, og Mikkel Vistisen to gange tilforn for samme sag har været hid stævnet, og to

uendelige domme da er udgangen, i hvilke han er tildømt falskeligen at have beganget og burde derfor at stande til rette, hvilke to domme endnu stander ved fuldmagt, og ikke Mikkel Vistisen endnu ---- sinde er mødt eller nogen ham at undskylde eller nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end Mikkel Vistisen jo falskeligen med samme brev og des forsegling har omgået og bør derfor at stande til rette.

(116)

13/4 1622.

** var skikket Niels Pedersen i Ejerslev og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, manddød at sværge over Jørgen Andersen, tjenende Jens Jensen i Sejerslev, for Villads Jensen i Jørsby, han dræbte og ihjel slog på hans farende vej på Dråby mark 11/3 sidst forleden, og først fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting i Mors 19/3 sidst forleden, Mads Mortensen i Jølby at have vidnet, at han hos var 11/3 sidst forleden sønden for sønder Dråby, og da at have seet og hørt, Jørgen Andersen, tjenende Jens Jensen i Sejerslev, sad i en vogn, hujet, råbte og slog omkring sig med en bundstage, han havde i sin hånd, og Villads Jensen i Jørsby da sagde til Jørgen Andersen, er det mig du vil ---- med den bundstage, du høtter med, så slog Jørgen Andersen Villads Jensen over sit halsben med samme stage, så løb Villads Jensen til vognen efter en lille fork og slog til Jørgen Andersen, og i det kom han af vognen og løb til Villads Jensen med en kniv og slog ham i hans hals, så faldt han ned til jorden, og straks derefter døde han: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Jørgen Andersen manddød over og fra hans fred for Villads Jensen, han ihjel slog, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(117)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Svend Pedersen i Lundager på den ene og havde stævnet velb fru Karen Hvas, salig Mogens Andersens, til Hejselt på den anden side for en summa pending, som var 1174 enkende rigsdaler in specie hovedstol med sin rente, interesse og skadegæld, som hun fru Margrete Rosenkrantz er skyldig bleven, og endnu samme hendes breve ikke at have efterkommet, endog fru Karen Hvas til Børglum herreds ting har forhvervet endelig dom, hvori hun er tildømt hendes udgivne breve at holde eller og derfor at lide æskning, formenende fru Karen Hvas i lige måde her til landstinget efter rigens ret endelig dom for æskning at lide: da efterdi for os i rette lægges fru Karen Hvas hendes udgivne brev og forskrivning, både på hendes egen gæld og forløfte, en del til fru Margrete Rosenkrantz selv og en del til andre, som igen efter breves indhold til fru Margrete Rosenkrantz er opdragen, og ikke med nøjagtig kvittants eller i andre måder gøres bevisligt, samme penge at være erlagt, hvorfor endelig dom i sagen til herredsting gangen er, den og siden to gange har været hid stævnet, og to uendelige domme deri forhvervet, som for er rørt, hvilke findes lovlig at være læst og forkyndt efter opskriftens indhold, og de endnu stander ved deres fuldmagt og uigenkaldt, fru Karen Hvas ikke heller endnu er fremkommen, eller nogen på hendes vegne, nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Karen Hvas for samme summa penge hovedstol med sin tilbørlig rente og skadegæld efter hendes breves indhold jo bør at lide æskning efter rigens ret.

(119)

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, KM befalingsmand på ---- , hans visse bud ---- Jensen, ridefoged til Skivehus, på den ene og havde stævnet Villum Andersen i Tovstrup, herredsfoged i Harre herred, på den anden side for to uendelige domme og en endelig, som han for nogen tid siden til fornævnte herredsting dømt har, imellem Eske Brock og velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård, anlangende 1000 enkende rigsdaler hovedstol med sin rente, som salig afgangne Eske Bille har været jomfru Johanne Lykkes forlover for i land Holsten efter hovedbrev og skadesløs brevs indhold, hvori Villum Andersen har tildømt jomfru Johanne Lykke samme 1000 daler med sin rente at udlægge eller derfor at lide rigens æskning: så og efterdi for fogden såvel som nu her for os er i rette lagt jomfru Johanne Lykkes udgivne hovedbrev på 1000 daler med sin årlig rente, hvilke findes i Eske Billes arvings gemme, såvel som og hendes udgivne skadesløs brev, hvori hun forpligter sig at holde Eske Bille og hans arvinger skadesløs i alle måder, og ingen kvittants eller bevis derimod fremlægges, ---- samme sin brev at have efterkommet, da endelig dom i sagen til herredsting ganget er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end jomfru Johanne Lykke for samme summa pending med sin rente og interesse jo bør at lide rigens æskning, imens samme hendes breve for sin tilbørlig dommer stander urykket.

(121)

** var skikket Tomas Jensen i Horshave på den ene og havde stævnet velb jomfru Bildt, nu værende i Hørbylund, på den anden side for 50 sletdaler, hun ham efter hendes forskrivning er skyldig bleven, hvilket hun ikke har villet holde og efterkomme, endog hun med en endelig dom af Børglum herreds ting er tildømt hendes udgivne forskrivning at fuldgøre eller derfor æskning at lide: så og efterdi jomfru Blanceflors seddel alene formelder, at når Tomas Jensen fik 50 sletdaler, som hun havde lovet ham, skulle han frit måtte flytte hans gods derfra, og han selv bekender og tilstander sig rum tid siden at være derfra flyttet, som han dog ikke har haft fornøden, førend pengene har været ham udlagt, og ikke bemeldte seddel udtrykkelig bemelder, jomfru Blanceflor Bildt sig til nogen tid at have til forpligtet samme penge til ham at lægge, herredsfogden ikke heller samme seddel eller nogen deres breve på begge sider i sin dom har inddraget, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og hvem videre på skader, da sagen til herredsting ---- endelig dom at ---- , som det sig bør.

(123)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for at han 26/3 sidst forleden til Børglum herreds ting skal have tilstedt velb Peder Munks fuldmægtig til Sæbygård Anders Pedersen, ridefoged der sst, på Peder Munks vegne til rigens æskning over ham for 176 rigsdaler, som skulle være hovedstolen med sin rente og rente på rente, Palle Rodsteens anpart af 200 rigsdaler, som salig Albret Skeel efter hans brevs indhold skulle være Peder Munk skyldig, uanseet Palle Rodsteen har udlagt rede penge på tinget og har dem inden tinge fra sig udlagt samme dag, æskning over ham er udstedt: så og efterdi det befindes, Palle Rodsteen samme dag, æskningen udstedt er, med rede penge at have gjort udlæg, hvilke penge endnu skal findes hos herredsfogden i retten nedersat, som Anders Pedersen ikke selv kunne benægte, som for er rørt, og ikke for os fremlægges nogen dom, hvori Palle Rodsteen skal være tildømt nogen rente på rente at udgive, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme æskning, hid kaldt er, at dømme, førend ved endelig dom bliver ordelt, om Palle Rodsteen med samme penge, i retten er nedersat, har gjort fuldt udlæg for hans anpart af hovedstol og dens årlig rente efter salig Albret Skeels brevs indhold, hvem siden videre på skader, da gås om hvis ret er

(126)

** var skikket Hans Jensen, borger og rådmand i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen, borger der sst, for han 2/2 sidst forleden, der han har siddet i dommersted på Sæby byting, har undt og tilstedt Søren Mikkelsen, borgmester der sst, inden tinge med Hans Jensens skriftlige beretning nogen syssel og ham med høringsdele Hans Jensen at tiltale og dele, og Christen Christensen har nævnt høring tilforn i den selv samme sag, som deres lensmand Anders Friis har ladet tage dom over Søren Mikkelsen for af borgmester og råd i Sæby og der af dem tiltalt for sin forseelse, hvilke borgmester og råds dom Hans Jensen formener ved magt at være indtil så længe, Søren Mikkelsen beviser med landsdommeres endelige dom at være magtesløs kendt: da efterdi sagen tilforn har været hid stævnet, og den da efter bevilling i seks uger, som er til i dag, er optagen, og ikke fornævnte dele og domme, hid stævnet er, nu for os fremlægges, vi ikke heller imod recessen sagen længere kunne opholde, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele og domme magtesløs at være.

(127)

** var skikket Anders Jensen i ---- med en opsættelse her af landstinget 2/3 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Hellesen i ---- gård, dommer til Børglum birketing, for han 9/x sidst forleden har til fornævnte birketing udstedt ---- og dele over ham efter velb Axel Rosenkrantz til Buderupholm hans skriftlige beskyldning for de ord, Anders Jensen skulle have haft på Børglum birketing 5/6 1618, endog det ikke at være gjort bevisligt, det Anders Jensen at have nævnt sagen eller sigtet Axel Rosenkrantz: da efterdi det befindes, sagen i langsommelig tid over seks uger at være optagen, og ikke Hans Linnertsen på Axel Rosenkrantzes vegne samme delsbreve nu i rette lægger, vi ikke heller imod recessen sagen længere kan optage, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte to delsbreve magtesløs at være.

(128)

** var skikket velb Peder Munk hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Vang på den anden side for en uendelig landstings dom, han til snapslandstinget sidst forleden på Jens Mikkelsens vegne i Mikkelstrup har forhvervet over en dele, som Peder Mikkelsens fuldmægtig Knud Tomasen, foged på Vrejlev, har Jens Mikkelsen fordelt, og Jens Mikkelsen har berettet at skulle have sat lovning for sin part af gælden: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsætter vi til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget, som lov og ret kan findes.

(129)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Jens Pedersen i Tamstrup på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup på den anden side for en dom, han til Børglum herredsting 29/1 sidst forleden dømt har, hvori han har tilfunden hans tjener, Jens Pedersen i Tamstrup, at lide tiltale for 4 daler, som Peder Christensen i Vangterp beretter, han skulle have lovet ham: så og efterdi Jens Pedersen til hjemting ikke har villet beneje sig jo samme penge til Peder Christensen på sin husbonds vegne for Tue i Memhave har lovet, som tingsvidne og herredstings dom medfører, og fogden fordi har tildømt ham samme 4 daler til Peder Christensen at

udlægge eller at lide tiltale, Jens Pedersen ikke heller endnu her for retten det ---- vil fragå, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme herredstings dom at sige, ikke heller Jens Pedersen af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(131)

** var skikket Christen Pedersen ---- , borger i Skive, på den ene og havde stævnet Peder Christoffersen borgmester, Jens Christensen med flere rådmænd sst på den anden side for en dom, de til Skive rådhus 10/10 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Oluf Jensen og Christen Pedersen, hvori de iblandt andet har tildømt Oluf Jensen en ager, som salig Niels Smeds børn skal være tilfalden: så og efterdi for os i rette lægges to synsvidner, på begge sider forhvervet er, som om samme agerjords breddelse ---- , som findes imod hverandre, og vi ikke åstederne har beseet, så vi fordi derom ikke kunne adskille, har vi samme sag til gode mænds granskning indfunden, og Oluf Jensen nu straks på sin side til betroet sin kære lensmand velb Tyge Brahe til Tostrup, befalingsmand på Skivehus, og Christen Pedersen på sin side tiltog velb Hans Pors til Nørgård, hvilke to gode mænd skal komme på åstederne, om tvistes, efter at fornævnte gode mænd, begge parterne med deres breve at møde, derom lader advare, des lejlighed at granske og forfare, og det siden fra dem give beskrevet.

(133)

** var skikket doktor Hans Wandal, superintendant over Viborg stift, hans visse bud Mogens Jensen i Bredsgård på den ene og havde stævnet Anders Mortensen i lille Torup på den anden side for nogen deler, han lader sig af berømme at skulle have på hans tjener Poul Lauridsen i Fusøre, som han skal have forhvervet til Fjends herreds ting, anlangende kornskade af nogen øg føl, som Poul Lauridsen skulle have gjort op ad Fusøre boghvede, mener doktor Hans hans tjener med urette at være delt, efterdi ikke er bevist, hvor mange skæpper korn, Poul Lauridsens kvæg eller fæmon har gjort ham skade for: så og efterdi det befindes, Poul Lauridsen nu nyligen at være delt bleven, for han nogen år forleden skulle have gennet Anders Mortensens øg og føl på Fusøre boghvede, og ikke der på fersk fod er på ilet eller endnu lovlig gøres bevisligt formedelst sådan ---- nogen skade at være sket eller tilføjet, det ikke heller med uvildige vidner bevises, Poul Lauridsens fæmon at have gjort Anders Mortensen nogen skade i hans korn eller ham det i hus at have indtaget, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to deler, så vidt de Poul Lauridsen vedkommer, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke komme Poul Lauridsen til nogen forhindring.

(136)

** var skikket Peder Ostenfeld, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Anders Jensen Kræmmer, borger sst, på den anden side for en hjemgjort pantebrev, han sig af skal lade formærke, som Christen Påske skal have givet ham på en ager i Viborg Søndermark, hvilken ager iblandt anden jord han skal have nøjagtig adkom og forvaring på, som er lovligen gjort til tinge, formener derfor samme hjemgjorte pantebrev burde ingen magt at have: så og efterdi fornævnte pantebrev, Anders Jensen givet på samme ager, ikke til tinge er gjort efter kongelig forordning, men befindes samme ager rum tid tilforn Peder Ostenfeld af Christen Påske til tinge at være lovlig i pant sat, hvilke hans pantebrev findes ved fuldmagt, og ikke Peder Ostenfeld findes til samme forhvervede dom at være stævnet og kaldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme

hjemgjorte pantebrev, ej heller fornævnte bytings dom, derpå funderet er, så nøjagtig, at de bør at komme Peder Ostenfeld på hans lovlige pant til nogen forhindring.

(138)

** var skikket velb fru Anne Kås, salig Preben Bilds til Torupgård hendes visse bud Christen Nielsen i Lundgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jacob Nielsen i Smollerupgård, herredsfoged i Fjends herred, for en dom, han til Fjends herreds ting 10/4 sidst forgangen år dømt og afsagt har, i hvilken han iblandt andet har tildømt fru Anne Kås en hendes grund og ejendom, hun nyder, og befindes fiskeriet til ret midtstrøm efter recessen og håndfæstning såvel som gode mænds granskning, kong Frederiks skøde, vidner og andre fremlagde breve og dokumenter indeholder, hvilken dom Christen Nielsen på fru Anne Kåses vegne formener lovlig og retfærdig at være, herhos blev fremlagt adskillige dokumenter, der iblandt efterskrevne skødebrev, dateret 1/8 1579, en vidisse af landstinget under dato 1471 samt Niels Skrams skrivelse 30/10 1591, lovhævd 1534 og 1552: så og efterdi for Jacob Nielsen, herredsfoged i Fjends herred, såvel som og her for retten for os i rette lægges adskillige skøder, skiftebreve og adkom, hvormed bevises Torupgård med des grunds fiskeri og rettighed at være fru Anne Kås og hendes formænd, som Torupgård har haft i besiddelse, solgt og tilskiftet, såvel som og med adskillige vidner er bevislig gjort, samme fiskeri til midtstrøm langsommelig tid over recessens hævd ---- Torupgård at have brugt og efterfulgt, hvilke vidner her til landstinget er ved magt kendt, og samtlige fru Anne Kåses og Verner Parsbergs fremlagde breve alle heden tyder, at enhver på sin side skulle have fiskeri for sin gårds grund til midtstrøm, hvilken hoveddyb og midtstrøm af gode mænd er vedgået og forfaret, og fogden fordi efter fornævnte for ham fremlagte breve og adkom har heden ---- tildømt fru Anne Kås på sin side at nyde og beholde fiskeri til ret midtstrøm efter recessen og håndfæstning, dog sejladsen og strømmen uforhindret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at imod sige eller magtesløs dømme.

(155)

27/4 1622.

** var skikket velb Johan Rantzau til Rantzau hans visse bud Anders Jensen i Nørkær på den ene og havde stævnet hr Søren Madsen i Dalsgård, provst i Fjends herred, med flere for en dom eller afsigelse, de kort tid forleden siden om stolestand i Feldingbjerg kirke skal have afsagt og om kendt og indlagt Niels Christensen i Overgård i Skalmstrup i den stolestand i Feldingbjerg kirke, liggende til Johan Rantzaus gård Stoholm, og ikke Johan Rantzau har fanget varsel eller kald derfor: så og efterdi det befindes samme ordning om bemeldte stolestand, om tvistes, af herredsprovsten, kirkeværgerne og andre sognemænd lovligen at være gjort efter lensmandens befaling og i hans nærværelse, som og med Johan ---- samtykke bekræftes, og samme deres afsigelse ---- funderet på ordinantsen, og indsat den ældste ---- næst knappen, som det ---- , da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres forordning og afsigelse at sige eller magtesløs dømme.

(156)

** var skikket Peder Nielsen i Spolum på den ene og havde stævnet Niels Nielsen i Overgård, Niels Mortensen på Midholm og deres medbrødre 12 nævninger på den anden side, for de har svoret Anne Nielsdatter Malers kirkenævn over for trolddoms gerning og bedrift efter vidnesbyrds og sigtelses indhold: så og efterdi med tingsvidne er gjort bevislig, Anne Malers at have lovet folk

ondt, og det dem efter hendes ---- , nemlig Maren Madsdatter på hendes syn og helbred at være vederfaret, som og med syn og vidner gøres bevislig sket at være, Anne Malers og for nævninger af Maren Madsdatter hendes søn og ret lovværge fuldkommelig er sigtet og beskyldt hende sligt med trolddoms kunst at have gjort og tilføjet, Anne Malers og selv til tinge såvel som og her i dag for retten har bekendt sig om andre kvinder deres spøgelse og trolddoms bedrift at være bevidst, og deres drenge med navn opregnet, som for er rørt, tilmed og tilstået sig med satan, som til hende skal være ---- kommen i en kats lignelse og kaldt sig Jødike, at have given i tjeneste og pagt og den al mægtigste Gud og hendes dåb og kristendom forsvoret, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder ham det på hånd, da værger sin den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger i Snedsted sogn fordi har været opkrævet, Anne Malers for trolddoms sag enten at skære eller skylde, og de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoret efter vidner, sigtelse og hendes egen bekendelse, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag fornævnte nævninger for den deres ed at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(160)

** var skikket Jens Nielsen i Flade, Peder Christensen, fordum foged på Lund, Mads Jepsen i vester Hundborg på deres egne og medbrødres vegne og fremlagde genpart til en opsættelse her af landstinget 30/3 sidst forleden, som indeholder velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård dem da at have ladet hid stævne, og nu bød dem imod jomfru Johanne Lykke i al rette, så er jomfru Johanne Lykke ikke nu mødt eller nogen på hendes vegne dem sag at give, eftersom hun tit og ofte blev påråbt: da efter sådan lejlighed findes vi Jens Nielsen og hans medbrødre for denne opsættelse kvit at være, og jomfru Anne Lykke pligtig at være at igen give dem hvis billig kost og tæring, de på denne rejse frem og tilbage har anvendt.

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Knud Tomasen, der sst, på den ene og havde stævnet Gregers Lauridsen i Lyngsø, birkefoged til Vorgårds birketing, på den anden side for en endelig dom, han til fornævnte ting 1/3 sidst forleden dømt har, og i samme sin dom at have senteret, at efterdi for ham bevises med velb fru Dorte Krabbes hånd og segl, det hun har lovet og sig til forpligtet at forskaffe Peder Munk hans hånd og segl igen for alle de løfter, han er i for hendes søn Iver Lykke og holde ham skadesløs med et 5000 enkende rigsdalers pergaments brev hovedstol, da har Gregers Lauridsen tildømt fru Dorte Krabbe at holde hendes hånd og segl eller derfor at lide tiltale med æskning efter rigens ret: da efter sådan lejlighed og efterdi for os i rette lægges fru Dorte Krabbes forseglet og underskrevne skadesløs brev, hvori hun til forpligter sig at forskaffe Peder Munk hans hånd og segl for alle hvis løfter, han for Iver Lykke i var, til snapsting 1622, og ikke bevises samme hendes brev at være efterkommet, men med indlagt hovedbrev gøres bevisligt, Peder Munk at have været forårsaget samme 5000 dalers brev at indfri, og fru Dorte Krabbe derfor til birketinget ved endelig dom efter to uendelige domme er tildømt samme hendes udgivne brev at holde, eller derfor at lide tiltale med æskning, her og siden til landstinget findes to uendelige domme at være udgivet, hvilke endnu stander ved deres fuldmagt, og ikke fru Dorte Krabbe eller nogen på hendes vegne endnu er fremkommen nogen modsigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke andet derom at sige, end fru Dorte Krabbe bør jo Peder Munk for samme penge med des efterstandende rente og interesse at kontentere eller derfor at lide æskning efter rigens ret.

(164)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Knud Tomasen, der sst, på den ene og havde stævnet Christen Pedersen, som boede i Jerslev, på den anden side for to uendelige domme, han lader sig af berømme, som han skal have forhvervet her til landstinget over en dele, som Søren Pedersen i Jerslev, Peder Munks tjener, skal have ladet Christen Pedersen fordele for en løgner, for han havde beskyldt Søren Pedersen, at han har taget så meget byg på Vrejlev mark, som han kunne ---- imellem to ---- til Jerslev, hvilke ord Christen Pedersen og hans hustru Mette Pedersdatter stod for ting og dom og bekendte: så og efterdi samme to ---- tings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, Knud Tomasen og nu har udredet fornævnte vidnesbyrds faldsmål, da bør samme domme ikke længere magt at have eller komme fornævnte vidnesbyrd på deres fælding til nogen forhindring, og efterdi med tingsvidne gøres bevislig, Peder Christensen for ting og dom 5/5 1621 at have sig til forpligtet at betale 10 rigsdaler til fru Sofie Brahe inden sankt hans dag, da først kommer, for det løgnagtige vidne, han havde vidnet på Søren Pedersen i Jerslev og ikke kunne bevise, eller derfor at lide dele uden varsel, skudsmål eller undskyldning, og ikke Christen Pedersen beviser sig sådan forpligt at have holdt og efterkommen men derfor er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Christen Pedersen af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(167)

11/5 1622.

** var skikket velb Gunde Rostrup til Stårupgård hans visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Vinkel, foged til Højslev birketing, på den anden side for en dom, han 21/4 1622 dømt har, imellem Gunde Rostrup hans fuldmægtig Christen Sørensen på den ene og alle de tjenere i Højslev, som er tjenere til Stårupgård, på den anden side, anlangende skyld og landgilde af deres gårde og bol, de iboer, for 1620, og fornævnte birkefoged aldeles intet har dømt, efterdi KM dom ikke udtrykkelig om bemelder, hvilken af parterne fornævnte års skyld og landgilde skulle følge: så og efterdi for birkefogden har været indstævnet, om fornævnte tjenere til Stårupgård ikke burde samme års skyld og landgilde til Gunde Rostrup at betale eller ej, og fogden dog aldeles intet senteret derom, enten til eller fra, da finder vi efter sådan lejlighed, denne hans dom at være som den udømt var, og sagen til birketinget igen at komme, og birkefogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(168)

** var skikket Mads Olufsen Snedker, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Keldsen i Mejlholm på den anden side for en dele, han over ham har ladet forhverve til Ålborg byting 15/4 sidst forleden for en forpligt, Mads Olufsen skulle have udgivet at skulle møde til Hvetbo herreds ting om forligelsemål, anlangende hvis drab Jens Keldsen har gjort på hans bror ---- , uanseet Mads Olufsen efter samme forpligt har mødt på Hvetbo herreds ting på sine egne vegne, eftersom sådan forpligt ikke videre formelder, og om søndagen der efter ville forsamle på Jetsmark kirkegård så mange af hans slægt, han kunne bringe til stede om samme forligelsemål med Jens Keldsen at anordne, og Mads Olufsen med hans slægt og venner er mødt, og ikke Jens Keldsen eller nogen på hans vegne er mødt eller fremkommen: så og efterdi Mads Olufsen forpligt alene tilholder ham at skulle møde til Hvetbo herreds ting næste lørdag efter om forligelsmål i samme drab, og ikke indeholder ham at have ---- forpligtet sig at gøre oprejsning ---- , han med tingsvidne beviser sig samme ---- til Hvetbo herreds ting at være ---- og i så måder sin løfte efterkommen, og han dog for

oprejsning at gøre, som hans forpligt intet om formelder, er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Mads Olufsen af samme dele kvit at være.

(169)

** var skikket Peder Poulsen Fisker i Ålborg på den ene og havde stævnet Niels Pedersen, Mads Svenske og hans hustru Anne Jensdatter og Anne Christensdatter, alle værende og boende i Ålborg, på den anden side for hvis vidne, de 29/4 sidst forleden til Ålborg byting vidnet har, anlangende nogen ord, Peder Poulsen skulle have sagt, Maren Popes, Anne Juels og Maren Juels skulle være angældende, uanseet Peder Poulsen sådanne ord ved højeste helgens ed for tingsdom straks for retten har benægtet: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Peder Poulsens ord og mundheld, som han ikke er bestendig eller for tingsdom indgået, men, da samme vidne vidnet er, fragået såvel som og her i dag sig aldrig samme ord at have haft ved højeste ed benægtet og nu for retten med stor formaning tilstået sig ikke at vide eller have hørt andet med Maren Popes, Maren Juels og Anne Juels ---- end alt ærligt og det, som ---- ærlig dannekvinde vel anstår i alle måder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(172)

** var skikket Peder Selgensen i Vedsted på Vogn Lauridsens vegne i Ranum på den ene og havde stævnet Jens Christensen ---- , borger i Skive, Christen Kedelsvend, som tjente på Krabbesholm, med flere for en kontrakt og stuebrev, som de har med været og gjort i Skive 1/4 sidst forleden, imellem Anders Mikkelsen, barnfødt i Vendsyssel, og salig Christen Lauridsen, som blev dræbt og ihjelslaget i Skive af Anders Mikkelsen, og beretter Peder Selgensen på Vogn Lauridsens vegne, at hvis kontrakt og stuebrev, som så er gangen imellem den levende og den døde, nogen få dage før salig Christen Lauridsen ved døden er afgangen, skal ikke være lovligen eller ret gangen eller gjort, efterdi ikke befindes, at han på den tid har haft den ---- og forstand til nogen kontrakt at indgå, bevilge eller samtykke: så og efterdi fornævnte kontrakt befindes i godtfolks nærværelse at være sket rum tid efter, skaden er sig tildraget, og ikke bevises Christen Lauridsen den tid jo at have været ved sin fulde fornuft og sind, eller det ikke hans segl at være derpå hos andre deres findes trykt, det og med Carsten Johansens brev og kvit ---- befæstes, samme kontrakt at være efterkommet, så det ene med det andet bestyrkes, fornævnte vidnesbyrd og udtrykkelig har vidnet om visse dag, tid og sted, hvor gerningen er sket og tildragen og i synderlighed, det Anders Mikkelsen af Christen Lauridsen var overfalden og udæsket, så de redeligen er kommen for hænde og på begge sider fanget sår og skade, som med synsvidner bevises, så fornævnte syn og vidner med hinanden bekræftes, og intet derimod fremlægges, ikke samme parlament og drab at være ganget, som om vidnet er, det og gøres bevisligt, Anders Mikkelsen den tid at have tjent for ---- , som gårdsretten tillader, dersom han udæskes og gøres ---- at regnes for nødværge, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kontrakt ---- og syn, hid kaldt er, at ---- eller magtesløs dømme, og fornævnte sandemænd efter sådan tilgang såvel som og de selv sandhed ---- udspurgt og forfaret, ---- loven dem tilholder, Anders Mikkelsen ---- oversvoren og til hans fred, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende nogen årsag ---- for den deres ed at fælde men ved magt at blive.

(178)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, KM på Vestervig kloster, hans visse bud Peder Lauridsen i Revsgård på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Sinderup, herredsfoged i Revs

herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting 14/10 1620 dømt og afsagt har, og frafunden Jens Tomasen, soldat i nør Gettrup, ---- over ham at måtte sværge og adskille imellem kongen og ham, efterdi Jens Tomasen skal på dem befindes af to personer at skal have været klaget og besigtet dem enhver sår og skade af ham ---- på deres rette hjemfærd fra tinget ---- have skudt sig for krigsretten ---- men aleneste har dømt Jens Tomasen kvit fra nævningers adskillelse, menende fogden deri uret at have gjort, og hans dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have.

(180)

** var skikket Peder Ostenfeld, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Daniel Dalhoff, borger der sst, på den anden side for en pantebrev, han sig af skal lade berømme, som Christen Påske skal have givet ---- på 3 agre i Viborg Søndermark, hvilke 3 agre han skal have nøjagtig adkom og forvaring på tilforn af Christen Påske, som skal være lovlig gjort til tinge: så og efterdi for os bevises, det Christen Påske til Viborg byting nogen ---- tilforn samme 3 agre til Peder Ostenfeld at have forpantet førend ---- 12/11 1621 til Daniel Dalhoff har i forvaring sat, og ikke gøres bevisligt, Christen Påske dem fra Peder Ostenfeld at have indløst, så han kunne være mægtig dem på andre steder at udsætte, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sidste pantebrev så noksom, at den bør at komme Peder Ostenfeld imod ---- første pant på fornævnte tre agre til nogen forhindring.

(181)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Knud Tomasen, der sst, og gav til kende at eftersom han til Resen birketing har ladet forhverve endelig dom over Hans Lykke for rigens æskning for 11000 enkende daler in specie hovedstol med sin efterstandende rente, skade, kost, tæring og interesse, som Peder Munk på Hans Lykkes vegne har alene erlagt og betalt for løfter, han er i for ham efter indløste hovedbreves indhold, formener han nu bør at have endelig dom her til landstinget, om Hans Lykke ikke bør at erlægge og betale Peder Munk 11000 daler hovedstol med sin efterstandende rente, eller derfor lide æskning og tiltale efter rigens ret: så og efterdi for os i rette lægges Hans Lykkes udgivne hovedbrev, som Peder Munk med flere har været forlovere for, og befindes af ham indfriet, hvorfor birkefogden i Resen birk har tildømt Hans Lykke at lide æskning, sagen og siden to gange her til landstinget har været indstævnet, og to uendelige domme deri gangen er, som stander ved deres fuldmagt og uigenkaldt, og ikke Hans Lykke endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen modstand herimod at gøre eller ham at undskylde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Lykke jo pligtig er Peder Munk for sådan 11 tusinde daler hovedstol med sin rente og anden interesse at kontentere eller derfor at lide æskning efter rigens ret.

(184)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Mariager kloster, på den ene og havde stævnet Peder Madsen i ----, Christen Andersen i Febbersted og deres medbrødre vidnesmænd på den anden side for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 1/6 1621 med Søren Madsen, slotsskriver på Ørum, på sin husbonds vegne vidnet har på en hans tjener, Peder Gregersen i Kåstrup, anlangende en glarkiste, som skulle have standen på stranden nedenfor Febbersted og bleven borte, hvilke deres vidne ikke skal stemme overens med hverandre, og en part skal have

vidnet, at Peder Gregersen kørte af stranden med en glarkiste: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme vidne er magtesløs kendt og ikke komme Peder Gregersen til hinder eller skade, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes til herredsting lovlig at være læst og forkyndt, som opskrifter om formelder, så der har været noksom respit samme domme at kunne været igen kaldt, og det ikke gjort er, hvorfor Mogens Kås har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen gensigelse herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte vidne magtesløs at være og ikke at komme Peder Gregersen til nogen forhindring.

(185)

25/5 1622.

** var skikket Christen Jensen ---- i Ullerup og lyste Christen Clausen manddød til for Niels Christensen sst, han ihjel slog, mente ham sagesløs af dage taget, og først fremlagde Christen Jensen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Han herreds ting 29/4 sidst forleden, Maren Christensdatter og Maren Mortensdatter i Ullerup at have vidnet, at da på torsdag var 14 dage, da så de, at Christen Clausen og hans stedfar Niels Christensen i Ullerup var sammen, og Christen Clausen slog Niels Christensen med et træ ---- slag i hans hoved og slog og gjorde ham hans bane og død: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Clausen manddød over og fra hans fred for Niels Christensen, han ihjel slog.

(186)

** var skikket Hans Andersen, ridefoged til Stjernholm, med en opsættelse her af landstinget 27/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, for en uendelig dom, han til Thisted byting 25/1, imellem ham og Staffen Nielsen, borgmester sst, dømt og afsagt har, hvori han skal have fradømt Hans Andersen 50 rigsdaler, han skal have udgivet til Hans Wandel, borgmester i Ålborg, på Søren Kedelsmed sst hans vegne for et løfte, han for Søren Kedelsmed til Hans Wandel udlovet har: så og efterdi Staffen Nielsens underskrevne hægtebrev udtrykkeligen formelder, det Hans Andersen for Søren Kedelsmed til Hans Wandel har lovet for fornævnte summa pending, og dersom Søren Kedelsmed til en visse tid ikke dem betalte og Hans Andersens udgivne brev indfriet, lover Staffen Nielsen at holde Hans Andersen det skadesløs, og ikke bevises Søren Kedelsmed det at have efterkommet, men med Hans Wandels kvittants bevises, det Hans Andersen samme penge har ladet erlægge, det og med Hans Andersens indløste ---- såvel som Hans Wandels ---- gøres bevislig, Hans Andersen samme penge på Søren Kedelsmeds vegne at have udlovet og betalt, ---- dog den hans indløste brev ikke har været for byfogden, der han sin dom udgav, og Staffen Nielsen samme gæld ---- dømt, da finder vi efter sådan lejlighed samme bytings dom ingen magt at have eller komme Hans Andersen til forhindring.

(188)

** var skikket Jens Nielsen i Pederstrup på den ene og havde stævnet Simon Andersen i Vrå, Anders Christensen sst og deres medbrødre kirkenævninger af Pederstrup sogn, som har svoret Inger Jensdatter Vognkarls kirkenævn over for trolddom og trolddoms kunster, som hun er sigtet og beskyldt og på vidnet, og ikke hun har sig erklæret og forklaret med nævn i kirkesogn, sognevidne eller i andre måder, mener samme nævnings ed ret at være og bør ved magt at blive: så og efterdi af

fornævnte vidner, for ---- såvel som her i dag for os er i rette lagt, forfares og bevises Inger Jensdatter Vognkarls at have lovet folk ondt, og det dem derefter en part på liv og helbred og en del på deres fæmon og kvæg at være hændt og vederfaret, hvilke og med andre vidner bekræftes, så at være sket, hun og for sådan hendes gerning og onde bedrift til herredsting såvel som og her i dag er sigtet, beskyldt og vedkendtes for en vitterlig troldkvinde at være, og intet derimod fremlægges, hvormed hun kan bevise sig ---- at have forholdt, men fast mere med præstens kundskab og andre sognevidner gøres bevislig, hende i mange år og langsommelig tid et ondt trolddoms rygte at have påhængt og efterfulgt, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den, der sigter, alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sognen hos Inger Vognkarls boende er og bedst hendes lejlighed ved, har været opkrævet hende for trolddom enten at skære eller skylde, så de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag dem for den deres ed og tov at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(193)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen, slotsskriver der sst, og gav til kende, hvorledes han efter KM kommissarie dom til Viborg byting såvel som til landstinget har ladet udæske af afgangne Gunde Skrivers arvinger, nemlig Christen Gundesen, Simon Skriver på sin hustru Maren Gundesdatters vegne, samt nu afgangne Christen Hegelunds sønner, Mikkel og Morten, rigtige rådstuebøger og regnskab for de pendinge af de personer er oppebåret --- kæmner bestilling har frikøbt, og ---- samme sag i rigens ret indkommet ---- de har siddet overhørig og ikke har villet rette for sig, hvorfor han efter to uendelige domme, har 4/3 sidst forleden til Viborg byting endelig dom forhvervet, at hvis gods og ejendom, de efter afgangne Gunde Skriver og hans hustru kunne tilfalde, til KM og Viborg by at være forbrudt: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme bytings dom er fundet ved sin fuldmagt at blive, indtil hvem der har i at sige, hvilken dom findes til Viborg byting at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så der har været noksom respit samme dom at kunne have været igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Knud Gyldenstjerne har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen fornævnte domme at beskylde, eller nogen gensigelse herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn sig fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte bytings dom ved sin fuldmagt at blive.

(194)

** var skikket Jørgen Pedersen, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Gabriel Buntmager, Peder Mikkelsen samt deres medbrødre sandemænd i Ålborg på den anden side for en ed og tov, de 1/4 sidst forleden på Ålborg byting gjort har om den drab, som skete i Ålborg 12/2 sidst forleden, imellem Carsten Swertfeger og Anders Kurtsen, og Gabriel Buntmager og sine medbrødre har Carsten Telmand svoren til hans fred, så formener Jørgen Pedersen på Carsten Telmands vegne samme vidner og sandemænds ed lovlig og ret at være: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke fornævnte sandemænds ed er fundet ved sin fuldmagt at blive, indtil hvem der har i at sige, hvilken dom findes til Ålborg byting at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så der har været noksom respit samme dom at kunne have været igen kaldt, og det ikke

sket er, hvorfor Jørgen Pedersen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen bemeldte sandemænds ed at beskylde, eller nogen modstand herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn sig fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte sandmænds ed lovlig og ret at være svoren og bør ved fuldmagt at blive.

(196)

** var skikket Peder Poulsen, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Christen Andersen Skomager, Jens Mørk med flere borgere i Ålborg på den anden side for et vidne, de 20/4 sidst forleden vidnet har på Ålborg byting, at Peder Poulsen skulle have sagt, at Laurids Sørensens hustru, Anne Christensdatter, skulle være en hore og en tyv, og Peder Poulsen sådant ved højeste ed benægtet: så og efterdi Peder Poulsen for ting og dom har tilstanden sig sådanne ærerørige ord om Anne Christensdatter af have haft, det hun skulle have tjent Jørgen Olufsen som en hore og en tyv, og otte mænd straks efter sådan hans ---- har vidnet, som tingsvidne ---- , og loven bemelder, tingsvidne så stærkt at være, at der ikke må lov imod gives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme tingsvidne at sige, ej heller Peder Poulsen af den dele, han derefter for samme ubeviste ærerørige ord i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(197)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Knud Tomasen, skriver der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Vangterp for en uendelig landstings dom, han her til snapslandsting sidst forleden på Jens Mikkelsens vegne i Mikkelstrup og efter hans fuldmagt har forhvervet over en dele, som Peder Munk s fuldmægtig Knud Tomasen, foged på Vrejlev, har ---- Jens Mikkelsen fordele, og Jens Mikkelsen i hans ---- har berettet, at skulle have sat lovning for ---- af gælden: så og efterdi her for os i rette lægges Jens Mikkelsens udgivne forseglet brev på samme penge og kram, som stander ved sin fuldmagt, og ingen kvittants derimod fremlægges, samme gæld at være betalt og erlagt, mens breven, endnu uindløst, er af rette arvinger til Peder Munk findes at være opladt, så Jens Mikkelsen fordi for samme gæld er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme brev at sige, ej heller Jens Mikkelsen af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(200)

** var skikket Anders Jacobsen, Gert Didriksen og Peder Andersen i Sæby deres visse bud Anders Jacobsen med en opsættelse her af landstinget 29/4 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Iver Olufsen, borger sst, for en dom, han til Sæby byting 26/9 1621 dømt har, i hvilke samme dom han har tildømt dem at være salig Holger Iversens to børns værge, undtagen hans overdommer kunne anderledes påkende: så og efterdi samme bytings domme ikke er endelig, bør de at være som de udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endeligen imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(202)

** var skikket Svend Pedersen i Lundager hans visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Tomas Pedersen og Ove Andersen, begge borgere i Ålborg, på

den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 1/4 næst forleden vidnet har, at Svend Pedersen skulle have lovet Jens Nielsen Simested, borger der sst, en håndskrift ---- det Svend Pedersen hårdt benægter sig ikke at have lovet: så og efterdi fornævnte to uendelige landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør de ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsætter vi til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og Svend Pedersen da selv personlig her at møde samme vidne enten at bejae eller fragå, og Jens Nielsen midlertid at samme dele kvit at være.

(204)

** var skikket Mikkel Nielsen i Fårtoft, KM sandemand i Hillerslev herred, på den ene og havde stævnet Niels Mortensen, borger i Thisted, på den anden side for to uendelige domme, han skal lade sig af beråbe at skal have ladet forhverve her til landstinget over en tingsvidne, som Mikkel Nielsen forhvervet har til Thisted byting 15/3 1622, Niels Mortensen den dag at skulle have sigtet for en løgner: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Niels Mortensen ikke selv er til stede, opsætter vi hovedsagen til i dag 6 uger og da dem og Niels Mortensen personlig her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(206)

20/7 1622.

** var skikket Oluf Nielsen i vester Hassing på den ene og havde stævnet Mads Pedersen i vester Hassing, Hans Lauridsen sst og deres medbrødre 12 kirkenævninger på den anden side for deres ed og tov, de 2/7 sidst forleden til Kær herredsting over Anne Pedersdatter i Trankær gjort og svoret har et fuldt kirkenævn over for trolddoms sag, hun har været for besigtet, hvilke nævnings ed, Oluf Nielsen formener kristeligen og retfærdeligen at være forhvervet og svoret og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af fornævnte vidner, for os her i dag er i rette lagt, forfares og bevises, Anne Pedersdatter at have lovet folk ondt, og det dem derefter en part på liv og helbred og i andre måder hændt og vederfaret, hvorfor hun til tinge såvel som her i dag for retten af Karen Jensdatter, Maren Matiasdatter, Laurids Andersen og Else Pedersdatter er sigtet, beskyldt og vedkendtes for en vitterlig troldkvinde at være, og at hun med hendes trolddoms kunst og bedrift dem sådan skade og ulykke har tilføjet, som for er rørt, og intet hun derimod fremlægger sig ærligen og kristeligen at have skikket og forholdt, men mere med sognepræstens såvel som andre dannemænds kundskab gøres bevislig, hende en ond rygte for trolddom at have påhængt og efterfulgt, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sogn hos Anne Pedersdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet, hende for trolddoms sag enten at skære eller skylde, så da ved deres ed har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(211)

** var skikket Jacob Otzen, borger i København, hans visse bud Jens Andersen, foged på Agersbøl med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Holger Rosenkrantz Ottesen og Hans Pogwisch til Damsbo på hans hustrus vegne, at eftersom Jacob Otzen

lovlig har ladet forhverve rigens æskning over fornævnte gode mænd for en summa penge, som salig Otte Christoffer Rosenkrantz ham skyldig er, formente Jens Andersen på Jacob Otzens vegne ham bør at have rigens æskning beskrevet her til landstinget. da er Hans Pogwisch, Holger Rosenkrantz eller nogen andre ikke mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse eller modstand herimod at gøre: da efter sådan lejlighed blev Jens Andersen undt samme æskning, så æsket han på Jacob Otzens vegne af fornævnte arvinger bemeldte summa penge med hvis skade, interesse og omkostning, derpå gjort og anvendt er.

(213)

** var skikket Claus Dåhus af Braunsweig hans visse bud Jens Andersen, foged på Agersbøl, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet velb Holger Rosenkrantz Ottesen og Hans Pogwisch til Damsbo på hans hustrus vegne, at eftersom Claus Dåhus lovligen at have ladet forhverve rigens æskning over fornævnte gode mænd for en summa pending, som salig Otte Christoffer Rosenkrantz ham skyldig er, formener Jens Andersen på Claus Dåhuses vegne at ham bør at have rigens æskning beskrevet her til landstinget over fornævnte gode mænd, samme summa anlangende: efter slig lejlighed blev Jens Andersen undt samme æskning, så æsket han på Claus Dåhus hans vegne af fornævnte arvinger bemeldte summa penge med hvis skade, interesse og omkostning, derpå anvendt er.

(216)

** var skikket Anders Sørensen i Kølsing på hans hustru Kirsten Tomasdatters vegne på den ene og havde stævnet sin husbond mester Tøger Hvas, kannik i Viborg, på den anden side for vidne og kundskab, han vidnet har, Kirsten Tomasdatter til forulempelse, at hun en sankt volborg nat skulle have været i en bakke, ved navn Porskær bakke, hvilket hun hårdeligen benægter aldrig nogen nat i samme bakke at have været: så og efterdi fornævnte vidner mesten part er vidnet om rygte og ikke om nogen vitterlighed, de og en part har lagt deres vidner i tvivl, og ikke vidste, om Kirsten Tomasdatter i den gerning, om vidnet er, var brødig eller ej, og ikke bevises nogen hende fuldkommelig for trolddoms sag at have sigtet eller beskyldt efter loven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Kirsten Tomasdatter på hendes ære eller liv til nogen forhindring, og efterdi samme bekendelse ikke fremlægges, bør den magtesløs at være, indtil den fremlægges.

(218)

** var skikket Svend Pedersen i Lundager med en opsættelse her af landstinget 6/7 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Thomas Pedersen, Ove Andersen, begge borgere i Ålborg, for et vidne, de til Ålborg byting 1/4 næst forleden vidnet har, at Svend Pedersen skulle lovet Jens Nielsen Simested, borger sst, en håndskrift og en dele, det Svend Pedersen har benægter sig ikke at have lovet, tilmed ikke bekendt nogen pending efter for berørte breves indhold at være betalt til ham, men mener sig samme deres vidne ikke så noksom, lovlig eller ret at være vidnet, så det måtte komme ham til forhindring: så og efterdi Tomas Pedersen og Ove Andersen har vidnet efter fornævnte Svend Pedersens ord og mundheld, det han udtrykkelig skulle have lovet Jens ---- at skulle bekomme samme dele og håndskrift igen, hvilke han ikke er bestendig men højligen benægter, sig ikke sådant for ting og dom at have haft eller fra sig med sin brev og segl beskrevet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, og efterdi med fru Margrete Rosenkrantzes kvittants bevises samme 50 sletdaler med

sin rente at være betalt ---- og deri død og magtesløs gør fornævnte ---- håndskrift hvor den findes, da finder vi efter sådan tilgang Jens Nielsen af den dele kvit at være, i lige måde efterdi Svend Pedersen på hans husbonds vegne tilstander ikke at have eller påstå flere gældsbreve over Jens Nielsen for samme ---- , og bemeldte halvt hundrede ---- med sin rente efter gælden skal være betalt, da dersom der findes flere over Jens Nielsen samme penge anlangende, da bør de ingen magt at have eller komme ham til forhindring.

(221)

** var skikket Anders Sørensen i Kølsing på den ene og havde stævnet Anders Christensen ---- og Jens Christensen i Kølsing med flere for et vidne, de til Vorde birketing 28/6 nu sidst vidnet har, at Anders Sørensen skulle have kaldt ---- egen datter troldkone unger, hvilke deres vidne Anders Sørensen hårdeligen benægter, sig ikke slige ord at have ment eller talt, enhver og noksom kan betænke, det han ikke hans fattige kødelige børn eller hustru i så måder har villet beklikke: så og efterdi fornævnte vidnesbyrds har vidnet efter Anders Sørensens ord og mundheld, og ikke han sådanne ord for ting og dom har haft og da straks tingsvidne efter taget, eller fra sig med sin brev og segl bebrevet, han ikke heller dem vil være bestendig men højligen benægter, som for er rørt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(222)

** var skikket mester Tage Hvas, kannik i Viborg, hans visse bud Anders Christensen ---- på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Hjarbæk, Christen Mikkelsen sst med flere for et vidne, de til Vorde birketing 21/6 sidst forleden vidnet har, med Kirsten Tomasdatter, Anders Sørensens hustru, i Kølsing, at de aldrig har hørt eller fornemmet hende for nogen trolddom at have været berygtet førend nu, det siges at en troldkvinde Inger Vognkarls at have talt om ---- , at hun skulle have forgjort en øg: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ---- har vidnet for deres egne personer, dem ikke at have hørt eller fornemmet, Kirsten Tomasdatter for nogen trolddom eller ugerning at være berygtet, førend der sagdes Inger Vognkarls hende skulle have udlagt, de ikke heller vidste med hende andet end ære og godt, og ingen lovlig kundskab derimod fremlagt er, og ikke andet med hende at have været bevist, hvormed samme deres vidne kunde tilbage drives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(224)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Svend Pedersen i Lundager på den ene og havde stævnet velb fru Karen Hvas til Hejselt på den anden side for 1160 enkende rigsdaler, hun hende efter adskillige hendes udgivne breve, løfter og forskrivninger skyldig er, og for fornævnte pending med deres rente, interesse og skade fru Karen Hvas ved herreds og landstings domme skal være tildømt æskning at lide, hvilke æskning til Børglum herreds ting alene drevet og forhvervet er, formener Svend Pedersen på fru Margrete Rosenkrantzes vegne nu i lige måde her til landsting æskning over fru Karen Hvas for berørte summa penge med sin rente og skadegæld at lade forhverve: og efter slig lejlighed blev Svend Pedersen undt samme æskning så æskede han her i dag til Viborg landsting på fru Margrete Rosenkrantzes vegne af fru Karen Hvas i lige måde som til herredsting æsket er.

(226)

** var skikket Peder Jepsen i vester Lyby på den ene og havde stævnet Poul Poulsen, Jep Jespersen med flere i Lyby på den anden side for en vidne, de på Nørherreds ting 9/5 sidst forleden vidnet har, det Karen Andersdatter i vester Lyby hende---- fulgt en ond rygte og været berygtet ---- doms kunst og lovet Peder Jepsen ondt ---- , formener deres vidne sanddru og ret at være ---- deres vidne bør fordi ved sin fuldmagt ---- : så og efterdi fornævnte vidnesbyrd en del alene har vidnet om rygte og tidende og ikke om nogen deres vitterlighed eller udførlig bevist, Karen Andersdatter at have lovet Peder Jepsens hustru ej heller Jens Jensen noget ondt, meget mindre, som de selv for retten tilstod, været med dem i nogen tvist eller skældagtig, så hun deraf kunne været forårsaget nogen ond tilsagen dem at tilsige, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og sigtelse, nu hid stævnet er, og ej heller fornævnte nævnings ed, derpå funderet, så noksom, at de må komme Karen Andersdatter på hendes liv og ære til nogen forhindring, førend hende anderledes overbevises kan.

(229)

** var skikket velb jomfru Dorte Skeel til Råstrup hendes visse bud Niels Nielsen i Overgård på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen i Hundborg, Peder Christensen og deres medbrødre 12 kirkenævninger af Hundborg sogn på den anden side, som har svoren Karen Madsdatter, ---- Nielsens hustru, en fuld kirkenævn over for trolddoms ---- , menende samme deres ed og tov, som de til Hundborg herreds ting 3/6 sidst forleden svoret har, lovlig og ret at være vidnet og taget beskrevet: så og efterdi ikke udførlig bevises, Karen Madsdatter at have lovet nogen menneske ondt, som dem derefter på liv eller helbred skal være hændt eller vederfaret, men fornævnte vidnesbyrd mesten del har vidnet i deres egen sag om deres mælken og øl, som ikke med andre vidnesbyrd noksom bekræftes, de og en del har vidnet efter Oluf Nielsens ord og mundheld, som han ikke er bestendig, men højligen benægter, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, sigtelse, ej heller fornævnte nævnings ed, derpå funderet er, så noksom, at de må komme Karen Madsdatter på hendes ære og liv til nogen forhindring, førend hende anderledes overbevises kan.

(236)

** var skikket hr Søren Påske, sognepræst i Vorde, med en opsættelse her af landstinget 22/6 sidst forleden, bemeldende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, for en dom han nogen tid siden til Viborg byting dømt og udgivet har, og deri tildømt hr Søren en ager i Vesterris i ---- , formener samme dom ret at være og bør ved sin fuldmagt at blive: da efterdi parterne samtlig tilforn her til landstinget har vedtaget i fire mænds nærværelse at møde på åstederne med hvis adkom ---- på samme ager, om tvistes, havde, og Laurids Friis da ikke noget skøde eller adkom for fornævnte 4 mænd har haft, så de fordi intet derom kunne syne eller kende, så vi samme åsteder ikke har beseet derefter kunne have nogen underretning, da tilfinder vi fornævnte 4 mænd eller andre i deres sted, om nogen af dem ikke kan til stede være, at tages, engang inden bartolomei først kommende at komme på åstederne, når de såvel som begge parter bliver advaret, og da fornævnte syn med sine breve såvel som Laurids Friis med hvis adkom, han på samme ager og noget hosliggende jord kan have, på begge sider for dem at møde, at de deraf lejligheden kan forfare sagen til des videre underretning, og dermed blev bevilget samme sag, hid stævnet er, til næste landsting efter bartolomei at opstå, og da dem her at møde og gå derom, hvis ret er.

(237)

** var skikket Søren Pedersen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet mester Tomas Christoffersen Galskøt, provst i Kær herred og sognepræst til Hammer kirke med sine annekser for en dele, han 3/6 sidst forleden til Ålborg byting over ham forhvervet har, anlangende 30 enkende rigsdaler, som han på æsker, som Søren Pedersens hustru, Anne Andersdatter, skulle være ham pligtig, uanseet Søren Pedersen eller hans hustru ikke har annammet nogen mønt eller penge af mester Tomas Christoffersen: så og efterdi fornævnte pantebrev lovlig til tinge er gjort og lyder på 30 enkende rigsdaler, Christen Andersen og hans mor og søster ---- Anne Andersdatter ---- skyldig bliver, og med tingsvidne ---- bevises, samme pant at være ---- pantebrevs indhold, Søren Pedersen og ---- tilstander, ikke nu at være andre arvinger til ---- eller samme gæld end bemeldte hans hustru Anne Andersdatter, og ikke han beviser sig samme 30 rigsdaler at have ---- betalt og fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Søren Pedersen af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(240)

** var skikket Anders Sadelmager, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Matias Matiasen, borger der sst, og Morten Sadelmagersvend, der sst, med flere på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 27/5 sidst forleden vidnet har, anlangende Anders Sadelmager og Jacob Bader havde været i bordag og uenighed med hverandre, hvilke vidne og klagevidne han formener ikke så noksom at være forhvervet, som det sig burde: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udtrykkelig har vidnet, det Anders Sadelmager gjorde Jacob Bader samme sår og skade, han og selv samme dag har ---- til vedermåls ting og ikke benægter samme vidne, men bekender sig gerningen at have gjort, og fornævnte sandemænd derfor har ham vold oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne ej heller fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, at sige eller magtesløs dømme, men ved sin fuldmagt at blive.

(242)

** var skikket Jens Christensen i Skårup på den ene og havde stævnet Salmand ---- , Christen Andersen i Søhus i Tved sogn med flere på den anden side for en vidne, de til Hundborg herreds ting vidnet har 13/5 sidst forleden, i sin mening at den dag Maren Mikkelsdatter blev trolovet med Jens Christensen, da var det ---- hårdelig imod, at de truet hende, dertil Jens Christensen at have ---- , at han det ikke kunne benægte i nogen måde, at det jo var sanden, medfører samme vidne, at Mikkel Christensen og Jens Christensen at have standen til vedermåls ting, og Mikkel Christensen at have bekendt det selv, at det ikke var med hans minde eller vilje: så og efterdi Jens Christensen har været til vedermåls ting, da samme vidne imod ham vidnet er, og da den ikke ville benægte jo sanden at være, 8 mænd straks efter hans ord ---- har ---- så måder selv vedgået, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(243)

** var skikket velb Claus Då til ---- hans visse bud Peder Lauridsen i Revsgård med en opsættelse her af landstinget 22/6 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen i Sinderup, herredsfoged i Revs herred, for en dom, han til fornævnte herredsting 14/10 1620 dømt og afsagt har, og deri tilfunden Jens Tomasen, soldat i nør Gettrup, fra hærværk ---- over ham at måtte sværges, ---- befindes af to personer at have været besigtet, dem enhver sår og skade af ham at have fået på deres rette hjemfærd fra tinget: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have,

og efterdi samme herredstings dom, hid stævnet er, af nogen parter ---- lagt, bør de ingen magt at have, indtil de fremlægges.

(245)

** var skikket Christen Pedersen, tjenende på Lund, hans visse bud ---- Christensen i Assels med en opsættelse her af landstinget i dag ---- dage, lydende ham da at have stævnet Peder Madsen, Peder ---- i Sillerslev, sandemænd i Lund birk, for de til Lund birketing 2/5 over hans hustru Maren Pedersdatter har åråd svoret, for at hun skulle være i råd og gerning med ---- og omkommet Karen Nielsdatter i vester Assels, uanseet at det skal ikke befindes for sandemænd nogen ---- , at hun skulle have været i råd og gerning med dem: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om rygte og tidende, Maren Pedersdatter at have i været, det hun har været skyldig i Karen Nielsdatters død, og ikke om nogen deres egen vitterlighed, eller bevises hende at have med været i råd og gerning, der Karen Nielsdatter er omkommet, eller på hende gjort nogen håndgerning, hvormed hun kunne være skyldig i åråd, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og syn ej heller den sandemænds ed, derpå funderet er, så nøjagtig, at de må komme Maren Pedersdatter til hinder eller skade i nogen måder.

(250)

** var skikket Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen i Tøfting på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 7/5 1622 dømt og afsagt har, imellem Mikkel Christensen i Skjoldborg på velb fru Helvig Kås til Nandrup hendes vegne på den ene og hendes fuldmægtig Tomas Olufsen i Tøfting på hans og ---- deres vegne på den anden side, anlangende nogen huse og møllesteds ejendom ved Klitmøller og imod KM åbne mandater og recessen, gode mænds breve og landstings domme: så og efterdi ud af hvis dokumenter, for herredsfogden har været i rette lagt, såvel som og af begge parternes beretninger forfares, at være adskillige møllesteder og huse på fornævnte åsteder ved Klitmøller, som omtvistes, og ikke udførlig bevises hvilke af samme huse og møllesteder, enhver af fornævnte tvistige parter efter deres breve og adkom skulle tilhøre ---- da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte herredstings dom at dømme, førend gode mænd kommer på åstederne, efter granskning lovlig bliver tilbudt, og der gransker og forfarer ---- vidt enhver af parterne deres breve og adkom, som på begge sider for dem i ---- bør at være ---- og siden gås derom hvis ret er.

(255)

** var skikket Søren Bjerring, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Jens Thielsen i Horsens på den anden side for en hans æres brev og forpligt, han til Søren Bjerring for en langsommelig tid siden på 100 daler har udgivet, som til termin at skulle have betalt, hvilke hans æres forpligt han ikke så ærligen at have holdt og efterkommet, og burde derfor efter hans forpligt æresløs at være: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, Jens Thielsen at være tilfunden hans æres brev og forpligt ---- så ærligen og oprigtigen at have holdt og efterkommet, som det sig burde, og efter sin ---- egen brev og forpligt æresløs at være, indtil hvem der havde i at sige, hvilke to domme findes til hans værneting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Jens Thielsen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Søren Bjerring har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade

kalde, og ikke ---- Jens Thielsen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse Jens Thielsen hans æres brev og forpligt ikke så ærligen og oprigtigen at have holdt og efterkommet, som det sig burde, og efter samme hans æres brev og forpligt æresløs at være.

(256)

3/8 1622.

** var skikket Just ---- , borger i Viborg, og ---- deres visse bud Gabriel Mouridsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Laurids Eriksen, herredsfoged til Vennebjerg herreds ting, på den anden side for en endelig dom, han til fornævnte ting 1/4 sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har tildømt salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger, som er velb Hans Pogwisch til Damsbo på sin hustrus vegne og Holger Rosenkrantz Ottesen at lide rigens æskning, anlangende en summa pending efter salig Otte Christoffer Rosenkrantzes brev og segl: da efterdi for os i rette lægges Otte Christoffer Rosenkrantzes udgivne brev på fornævnte summa pending, han Morten ---- arvinger er skyldig bleven, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises samme gæld erlagt og betalt at være, så Just ---- og ---- Holst fordi ved retten derom har fordret, og endelig dom til ---- ting ganget er, sagen og siden to gange her til landstinget har været indstævnet, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke domme stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz jo bør samme 1800 daler med sin anvendte skade og interesse, som hans brev om formelder, at betale eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(258)

** var skikket Jens Andersen i vester Hassing og havde hid kaldt sandemænd af Kær herred, manddød at sværge over Knud Christensen i Nejrup for Niels Andersen i vester Hassing, han ihjel slog, og først fremlagde Jens Andersen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Kær herreds ting 16/7 sidst forleden, Niels Poulsen i Nejrup at have vidnet, at som på søndag sidst forleden var 14 dage, kom han forbi Knud Christensens hus i Nejrup, da hørte han en der inde, der bandede og truet hårdelig, så hørte han, at det var salig Niels Andersen i vester Hassing, og da ville han se, hvad for hånden var, og da han kom til døren, da hørte han, at Niels Andersen tilspurgte Knud Christensen, om han ville slå hø for ham en anden dag, da svarede han, at han havde lovet at slå for Morten Christensen i Abildholt i morgen, derfor kunne han ikke slå for ham, da Niels Andersen at have svaret ham igen, dersom du ikke vil slå for mig i morgen, da skal jeg gøre dig sådan, at du skal ikke slå for andre dette år, idet sprang Niels Andersen op med en kølle og slog til Knud Christensen med samme kølle og sagde til ham, du skal få en djævels færd, da bad Knud Christensen om fred for Guds skyld, han ville intet have med ham andet end godt, og Niels Andersen slog til ham med en kølle, og Knud Christensen høttet sig baglæns med en økse, som han havde i hånden, og da fik Niels Andersen skade, og Knud Christensen gjorde stor nødværge at forværge sit liv: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Knud Christensen manddød over og til hans fred for Niels Andersen, han ihjel slog.

(261)

** var skikket Jens Pedersen i Løvel på den ene og havde stævnet Jens Troelsen, Christen Jensen og deres medbrødre kirkenævninger i Løvel på en anden side, for de til Vorde birketing har svoret Maren Nielsdatter Olufs i Løvel kirkenævn over for adskillige trolddoms gerninger og bedrifter, hvilke deres ed og tov Jens Pedersen formener lovlig og ret at være svoret og gjort, og at den bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi i adskillige måder bevises, Maren Nielsdatter Olufs i langsommelig tid for trolddoms kunster og bedrifter at have været berygtet, og hun selv tilforn for dannemænd såvel som nu her offentlig for retten tilstander og bekender sig med den onde ånd at have gjort forbund og ---- trolddoms bedrift Jens Pedersens fæmon forgjort og ham skade tilføjet, så Jens Pedersen til hjemting såvel som og her i dag hende har sigtet, beskyldt og vedkendtes for en vitterlig troldkvinde at være, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved der sigtet er, og den, de sigter, alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og efter ---- fornævnte nævninger, som i sognen hos Maren Nielsdatter Olufs boende er, fordi har været opkrævet hende for trolddom enten at skære eller skylde, så de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed og Maren Olufs egen bekendelse ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(265)

** var skikket velb Henrik Brockdorff til Oltenhof hans visse bud Gabriel Mouridsen, borger i Mariager, på den ene og havde stævnet Laurids Eriksen, herredsfoged til Vennebjerg herreds ting, på den anden side for en endelig dom, han 1/4 nu sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har tildømt salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger, som er velb Hans Pogwisch til Damsbo på sin hustrus vegne og Holger Rosenkrantz Ottesen på sine egne vegne at lide rigens æskning, anlangende en summa pending efter salig Otte Christoffer Rosenkrantzes brev og segl, dateret Kiel 1620, hvilke herredsfogeds dom Gabriel Mouridsen på Henrik ---- vegne formener ret at være: da efterdi for os i rette lægges bemeldte indløste pergaments hovedbreve, som Otte Christoffer Rosenkrantz har med været, som en tro forlover og egenskyldner, én for alle og alle for én, forseglet og underskrevet, og Henrik Brockdorff, som samme brev nu ---- er mægtig, ved retten har udfordret fornævnte summa og endelig dom til herredsting ganget er, sagen og siden to gange her til landstinget har været indstævnet, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke domme stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz jo bør samme 4000 daler med deres rente med deres anvendte skade og interesse Henrik Brockdorff at betale eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(268)

** var skikket ---- med en opsættelse her af landstinget 6/7 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen, Niels Christensen i Alsted og Peder Jensen i Dragstrup for et vidne, de til Nørherreds ting i Mors 11/4 1620 vidnet har, at på hestemarked ved Holstebro den næste søndag for fastelavn da sidst forleden, da kom der en dreng ledende med to plage, og så kom en anden dreng ledende imod ham med en brun blisset hestplag, og den kom uforvarende i tømmen til de to plage, og så slog Jens Christensen Fredbjerg, tjenende i Bajlumgård, til samme brun blisset plag med fladsiden at en værge over næsen, da sagde Knud Madsen sst, som gik hos samme plag, det havde i lidet haft behov at gøre, og i det samme slog Jens Christensen til Knud Madsen i hans hoved og drog så en værge og huggede ham bag på hans ryg, så han måtte undløbe: så og efterdi

Peder Christensen og hans medbrødre udtrykkelig har vidnet om hvis gerning, de har seet, Jens Fredbjerg gjorde på Knud Madsen, som og med synsvidne befæstes, og intet derimod fremlægges, hvormed ---- tilbage drives kan, ikke så at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og syn at sige eller magtesløs ---- .

(271)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård og velb fru Pernille Gyldenstjerne, salig Jacob Rosenkrantzes, til Arreskov deres visse bud Poul Andersen i Hebelstrup på den ene og havde stævnet velb Holger Rosenkrantz Ottesen til Lerbæk og Hans Pogwisch til Damsbo på den anden side for 10306 enkende rigsdaler in specie, som de udlagt har, både i land Holsten og i riget efter indløste hovedbreve, og efterdi de nu til Vennebjerg herreds ting to uendelige og en endelig dom ---- har, at Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch bør fornævnte summa pending at erlægge og betale eller derfor lide rigens æskning, så formener Poul Andersen, at de derfor bør rigens æskning at lide: da efterdi for os i rette lægges kvittantser og ---- hovedbreve på fornævnte summa pending, som Knud Gyldenstjerne og fru Pernille Gyldenstjerne for Otte Christoffer Rosenkrantz udlagt har, hvilke de har været forårsaget ved retten at lade fordre, og endelig dom til herredsting gangen er, sagen og siden to gange har været hid stævnet, og to uendelige domme udgangen, som for er rørt, hvilke domme stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Holger Rosenkrantz eller Hans Pogwisch endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch jo bør fornævnte 10306 rigsdaler in specie med des erlidende skade og interesse at betale eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(273)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Ågård hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup på den ene og havde stævnet velb Gabriel Rosenkrantz Ottesen til Lerbæk og Hans Pogwisch til Damsbo og alle andre Otte Christoffers arvinger og kreditorer på den anden side for sin hånd og segl, han for salig Otte Christoffer Rosenkrantzes udsat og lovet har ---- for 5000 rigsdaler med sin rente og anden skadegæld efter hans skadesløs breves lydelse, som han sig forpligtet har at forskaffe ham sin hånd og segl igen, og derfor til Vennebjerg herreds ting har forhvervet to uendelige og en endelig dom over dem, at de bør ham at forskaffe hans hånd og segl igen eller derfor at lide rigens æskning, og formente Poul Andersen på Knud Gyldenstjernes vegne, de nu bør derfor rigens æskning at lide: da efterdi for os i rette lægges Otte Christoffer Rosenkrantzes salig mor såvel som hans eget skadesløs brev, de Knud Gyldenstjerne, på 5000 dalers løfte med des rente og skadegæld, givet har såvel som og Otte Christoffers forskrivning, det han til 1621 skulle forskaffe Knud Gyldenstjerne hans hånd og segl på alle de løfter og hægtelser, han i nogen måder for ham kunne være i kommen, og ikke bevises det at være fuldgjort, så Knud Gyldenstjerne fordi ---- retten derom har fordret, og endelig dom til herredsting ---- er, sagen og siden to gange har været hid stævnet, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke domme stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch jo bør at forskaffe Knud Gyldenstjerne hans hånd og segl fra samme to løfter med des erlidende skade og interesse eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(275)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, og gav til kende, at eftersom han til Vennebjerg herreds ting har ladet forhverve endelig dom for rigens æskning over velb Holger Rosenkrantz Ottesen til Lerbæk og Hans Pogwisch til Damsbo, befalingsmand på Hindsgavl, samt alle Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger, kreditorer og forlovere for 3000 enkende rigsdaler hovedstol med sin rente, kost, tæring og interesse efter indløste hovedbreve, hvilken dom Anders Pedersen på Peder Munks vegne formener lovlig og ret at være, og Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch rigens æskning at lide: da efterdi for os i rette lægges Otte Christoffer Rosenkrantzes udgivne hovedbrev, som Peder Munk med flere er forlovere for og lyder én for alle og alle for én, såvel som og ---- så Peder Munk fordi har været forårsaget brevene at indløse, og endelig dom til herredsting i samme sag gangen er, den og siden to gange har været hid stævnet, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke endnu stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Holger Rosenkrantz og Hans ---- jo bør Peder Munk samme ---- daler med sin udlagte rente og anvendt skade og interesse at erlægge og betale, eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(277)

** var skikket hr Niels Henningsen i Kettrup på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Kettrup, Maren Nielsdatter og Jens Christensen i Husby på den anden side for et vidne, de til Han herreds ting 8/4 sidst forleden med Niels Pedersen i Kettrup vidnet har, anlangende nogen ord, de siger hr Niels Henningsen skulle have haft til Niels Pedersen i Kettrup kirke på fastelavns søndag, hvilke ord hr Niels straks for tingsdom har benægtet, da fornævnte vidne imod ham vidnet er: så og efterdi det befindes Christen Nielsen og Maren Nielsdatter, Niels Pedersens egne børn, og i så måder vildige, og ikke ---- Christensens vidne er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, efterdi den ikke men andre lovlige eller uvildige vidner bekræftes, ---- Madsen og hans søn ikke heller har vidnet på fersk fod, men rum tid ---- sådanne ord skal være falden, hr Niels Henningsen og til tinge såvel som her i dag for retten samme ord højligen har benægtet sig ikke at have haft, som på ham vidnet er, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(279)

** var skikket Peder Mikkelsen, rådmand i Sæby, hans visse bud Anders Pedersen, foged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget 20/7 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet borgmestre og rådmænd i Sæby for to uendelige og en tredje endelig dom, de til Sæby rådstue 25/10 forleden og Peder Mikkelsen kvit dømt for Henrik Hermandsens beskyldning, som ham ---- at have påsagt løgn, til han det kunne bevise: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi sagen om fornævnte ---- i bemeldte rådhus dom tilforn har været hid stævnet, og af Peder Mikkelsen formentes urigtig at være sket, og vi da ikke har vidst videre på Henrik Hermandsen at dømme, end han burde derfor en billig kost og tæring Peder Mikkelsen at igen give, og borgmestre og råd i Sæby dog siden imod sådan endelig landstings dom deres dom har udgivet, og ikke her for os bevises Henrik Hermandsen fuldkommelig at have sigtet Peder Mikkelsen for nogen uærlig sag, men hans ---- ham erklærer, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed samme to rådhus domme ikke at komme Henrik Hermandsen til nogen forhindring, eller videre derom at dømme end tilforn dømt er, efter endelig landstings doms

indhold, og efterdi den ene uendelige rådhus dom ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(281)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Christensen i Jølby, Niels Staffensen i Alsted med flere for et vidne, de til Nørherreds ting i Mors 21/3 1620 vidnet har, anlangende de har vidnet, hendes tjener Jens Fredbjerg skulle have sagt på Holstebro marked, at han skulle slå og myrde alle ----- kunne overkomme, hvilket han ved sin højeste ed og hans salighed benægtet: så og efterdi Peder Christensen og hans medbrødre udførlig har vidnet visse dag og tid dem at have seet Jens Christensen løben bag til Poul Andersen og tagen ham i hans arm bag på hans albue uden skyld og brøde, og samme deres vidne med syn bekræftes, samme skade så at være sket, og intet derimod fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke sanddru at være, men mere med gerningen i sig selv befæstes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og syn, så vidt gerningen anlanger, ej heller fornævnte klage, derefter gjort er, at sige eller magtesløs dømme, men hvad sig belanger bemeldte vidnesbyrd at have vidnet efter Jens Fredbjergs ord, som han ikke er bestendig men højlig benægter, kunne vi ikke kende samme vidne deri at komme ham til forhindring.

(284)

** var skikket Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård på den anden side for en uendelig dom, hun her til landstinget 19/6 sidst forleden forhvervet har, anlangende om ---- , ---- Christensen på velb jomfru Johanne Lykkes ---- herredsting forhvervet har formedelst om kost ---- herredsfoged og nogle vidnesbyrd ---- at udgive: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, dernæst blev det så forhandlet, at jomfru Johanne Lykke her for retten lovet uden trætte med det aller første at skal give fornævnte personer samtlig 10 sletdaler for samme kost og tæring, og dermed afstod Knud Gyldenstjerne samme ---- , så det ikke skal komme jomfru Johanne Lykke til hinder eller skade i nogen måder.

(285)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud ---- Pedersen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet hr Laurids Lauridsen i øster Brønderslev og hans søn Oluf Lauridsen i Stade på den anden side for en æskning, de lader dem af berømme, at de skal have forhvervet over salig Mads Andersen i Knudseje og hans arvinger for 7 rigsdaler: så og efterdi samme æsknings vidne ikke navnlig bemelder, hvem der for det skulle være stævnet, tilmed og en part af Mads Andersens børn og arvinger at skal være umyndige, og de ikke med deres lovværge for samme æsknings vidne har fanget varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme æsknings vidne, ej heller den dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs.

(287)

** var skikket Christen Andersen i Snedsted på den ene og havde stævnet Peder Nielsen i Spolum på den anden side for en endelig dom, han agter at ---- her til landsting over en tingsvidne, som

Peder Nielsen til ---- herredsting 19/5 sidst forleden forhvervet har ---- bekendelse, en udedisk menneske, ved navn ---- , skal have gjort 5/5 nærværende år: så efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efter bemeldte sigtelse ikke er stævnet, ved vi nu ikke i hovedsagen at dømme.

** var skikket Christen Nielsen i ---- i Snedsted på sin hustru Karen Mogensdatter og hans søn Niels Christensen deres vegne på den ene og havde stævnet Peder Nielsen i Spolum på den anden side for en uendelig dom, han agter at forhverve her til landsting efter en tingsvidne, Peder Nielsen til Hassing herreds ting 5/5 sidst forleden forhvervet har efter en bekendelse, som en udedisk menneske, ved navn Anne Nielsdatter, skulle have gjort 8/5 nærværende år, og beretter sig en uendelig dom over samme bekendelse at skulle have her til landsting forhvervet, og han formener, at han nu endelig dom bør med rette at have: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi ---- bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder skulle stå til troende enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Anne Nielsdatter ---- , som samme bekendelse gjort har, været en misdæder, som for hendes misgerninger er heden rettet, da finder vi efter sådan lejlighed samme hendes bekendelse, så vidt den Niels Christensen og Karen, Christen Nielsens, anlanger, magtesløs at være og ikke at komme dem til nogen forhindring.

(289)

** var skikket velb Casper Rantzau til Schmoel hans visse bud Poul ---- , byfoged i Sæby, på den ene og havde stævnet velb Hans Pogwisch til Damsbo, befalingsmand på Hindsgavl, og Holger Rosenkrantz samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger, kreditorer og forlovere for 2000 dalers hovedstol med sin rente, kost, tæring og interesse efter hovedbrevs indhold, eftersom Casper Rantzau til Vennebjerg herreds ting har forhvervet dom for rigens æskning, formente samme dom lovlig og ret at være, og Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz efter rigens ret æskning at lide: da efterdi for os i rette lægges Otte Christoffer Rosenkrantzes og hans forlovers forseglet og underskrevne brev på 2000 daler med deres rente og skadegæld, som lyder én for alle og alle for én, og ikke bevises pengene erlagt at være, så Casper Rantzau fordi ved ---- derom af Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger har fordret, og endelig dom til herredsting gangen er, og siden to gange her til landsting har været hid stævnet, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke domme stander ved deres fuldmagt ustævnet, og ikke Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz ---- endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz ---- bør samme 2000 daler med ---- , skade og interesse til Casper Rantzau at betale, eller derfor at lide æskning efter rigens ret.

(290)

** var skikket velb Adolf Josias Brockdorff Frederiksen hans visse bud Poul Kock, byfoged i Sæby, på den ene og havde stævnet velb Hans Pogwisch til Damsbo, befalingsmand på Hindsgavl, og Holger Rosenkrantzes ---- samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger, kreditorer og forlovere for 2000 rigsdaler hovedstol med sin rente, kost, tæring og interesse, eftersom Adolf Josias Brockdorff Frederiksen til Vennebjerg herreds ting har forhvervet endelig dom for rigens æskning, formente samme dom lovlig og ret at være, og Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz efter rigens ret æskning at lide: da efterdi for os i rette lægges Otte Christoffer Rosenkrantzes og

hans forlovers forseglet og underskrevne brev på 2000 daler med deres rente og skadegæld, som lyder én for alle og alle for én, og ikke bevises pengene ---- at være, så Adolf Josias Brockdorff Frederiksen fordi ved retten dem af Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger har fordret, og endelig dom til herredsting gangen er, sagen og siden to gange her til landsting har været hid stævnet, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke domme stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz Ottesen endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz Ottesen jo bør samme 2000 daler med sin rente, anvendt skade og interesse til Adolf Josias Brockdorff Frederiksen at betale eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(292)

** var skikket Christen Sørensen ---- , borger i Skive, på den ene og havde stævnet Oluf Svendsen, borger og rådmand i Skive, på den anden side for en vidne, han med sin slægt Eske Christensen, borger der sst, til en behjælpning vidnet har, at Christen Sørensen ved sankt hans dags tid skulle have solgt Eske Christensen en ko og drukket lidkøb derpå, som han hårdelig benægter ved sin sjæl, at han aldrig har solgt Eske Christensen samme ko: så og efterdi Oluf Svendsen har vidnet efter Maren Eskesdatters ord, såvel som og efter Christen Sørensens mundheld, som han ikke er bestendig men benægter, Maren Eskesdatter og befindes at være Eske Christensens egen datter og i så måder vildig, og ikke samme køb med Christen ---- brev og segl bekræftes, han ikke heller det for tingsdom har indgået og 8 mænds vidne efter taget, men højligen benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne ej heller fornævnte rådhus dom, så vidt den derefter dømt er, så nøjagtig at den bør nogen magt at have, men hvad sig belanger Eske Christensen og Christen Sørensen deres regnskab imod hverandre, der gås om, som det sig bør.

(294)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han til Børglum herreds ting 9/4 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt velb Palle Rodsteen til Hørbylund at forskaffe Peder Munk hans hånd og segl igen, eller derfor at lide rigens æskning: da efterdi for os i rette lægges Palle Rodsteens udgivne, underskrevne og forseglet brev, hvori han til forpligter sig til en visse tid at forskaffe Peder Munk hans hånd og segl for samme 2000 dalers løfte skadesløs, og ikke bevises det at være efterkommet, så Peder Munk fordi har været forårsaget det ved retten at udfordre, og endelig dom til herredsting gangen er, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke endnu stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Palle Rodsteen endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Palle Rodsteen jo bør at forskaffe Peder Munk hans hånd og segl for fornævnte 2000 dalers løfte ed des ---- og anden erlidende skade og interesse efter hans brevs indhold, eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(295)

** var skikket velb Jacob Skram til Fruergård på den ene g havde stævnet Peder Jensen i Vinkel, foged til Højslev birketing, på den anden side for en dom, han dømt har og har tildømt Gunde Rostrup at lide æskning og tiltale for 11720 rigsdaler in specie, som Jacob Skram ham lånt har,

hvilken dom Jacob Skram formener bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi for i rette lægges Gunde Rostrups forseglet og underskrevne brev på fornævnte summa pending med deres rente Jacob Skram efter hans egen vilje skulle betale skadesløs, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises samme gæld erlagt og betalt, så Jacob Skram fordi har været forårsaget dem ved retten at udfordre, og endelig dom til birketing ganget er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Gunde Rostrup jo bør samme summa penge med deres rente og erlidende skade til Jacob Skram at betale efter hans udgivne brevs indhold, eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(297)

** var skikket velb Jacob Skram til Fruergård på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Vinkel, foged til Højslev birketing, på den anden side for en dom, han dømt har og har tildømt Gunde Rostrup at lide æskning og tiltale for Jacob Skrams hånd og segl at fly og forskaffe Jacob Skram igen fra hvis forløfte og skadesløs brev, som Jacob Skram har lovet og hægtet for ham i land Holsten, ---- i 13500 rigsdaler in specie, hvilken dom Jacob Skram formener ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi for os i rette lægges Gunde Rostrups forseglet og underskrevne brev, hvori han sig til forpligter at holde Jacob Skram og hans arvinger samme halv fjorten tusinde dalers løfte skadesløs, og ham sin hånd og segl igen at forskaffe til fornævnte tid, hans brev om formelder, såvel som og i sin sidste forskrivning til forpligtet sig uden dom og modsigelse at lide hvad tiltale og forfølgning, Jacob Skram eller hans arvinger kunne blive til sinds ham eller hans arvinger med at forfølge, og ikke bevises ham samme sin forpligt at have efterkommet, så Jacob Skram fordi har været forårsaget sin hånd og segl fra samme løfte ved retten at fordre, og endelig dom til birketing gangen er, da ved vi efter sådan lejlighed og Gunde Rostrups egen forpligt og forskrivning ikke andet derom at sige, end han jo bør at forskaffe Jacob Skram hans hånd og segl fra fornævnte halv fjorten tusind dalers løfte med deres rente og anden anvendt skade og interesse efter hans brevs lydelse eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(300)

** var skikket Bertel Møller i Overmølle på den ene og havde stævnet Søren Mikkelsen Sejling, borger og byens kæmner i Viborg, på den anden side, for han til Viborg byting har ladet ham fordele for en løgner, uanseet han formener sig ikke derfor at have fanget lovlig varsel, og fordi ikke at have ---- i rette til tredje ting efter recessen, ikke heller Bertel Møller at have vidst enten af tredje eller fjerde ting, men uvidende at være delt med uret, som han mener, tilmed har han hårdelig benægtet sig ikke at have lovet borgmestre og råd nogen 2 daler for skade, hans heste skulle have gjort i deres eng: da efter Gunde Langes begæring afstod borgmestre og råd samme 2 daler såvel som og fornævnte dele, Bertel Møller i kommen er, ham derfor at skal kvit være.

(301)

** var skikket Adolf Frederik Rantzau til Seekamp hans visse bud Poul Kock, byfoged i Sæby, på den ene og havde stævnet velb Hans Pogwisch til Damsbo, befalingsmand på Hindsgavl, og Holger Rosenkrantz Ottesen samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger, kreditorer og forlovere for 2000 rigsdaler hovedstol med sin rente, kost, tæring og interesse efter hovedbrevs indhold, eftersom Adolf Frederik Rantzau til Vennebjerg herreds ting har forhvervet endelig dom for rigens æskning, formener samme dom lovlig og ret at være, og Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz efter rigens ret æskning at lide: da efterdi for os i rette lægges Otte Christoffer Rosenkrantzes og

hans forlovers forseglet og underskrevne brev på bemeldte 2000 daler med deres rente og skadegæld, som lyder én for alle og alle for én, og ikke bevises penningen erlagt at være, så Adolf Frederik Rantzau fordi ved retten derom af Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger har fordret, og endelig dom til herredsting gangen er, sagen og siden to gange her til landstinget har været hid kaldt, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke domme stander ved deres fuldmagt ustævnet, og ikke Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz Ottesen endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen gensigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz Ottesen jo bør samme 2000 daler med sin rente, anvendt skade og interesse til Adolf Frederik Rantzau at betale eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(302)

31/8 1622.

** var skikket Svend Rasmussen i Næstrup og havde hid kaldt sandemænd af Hundborg herred, manddød at sværge over Jens Lauridsen i Sperringgård for Jep Rasmussen, som tjente ham, han dræbte og ihjel slog 23/7 sidst forleden, og først fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hundborg herreds ting 10/8 sidst forleden, Christen Christensen Skriver i Sperring at have vidnet, at da han 23/8 sidst forleden var i Sperringgård, da kom Jacob Brandt i Thisted ind i stuen og begæret, at Jens Lauridsen ville låne ham en vogn op til Vestervig, da Jens Lauridsen at have svaret, han ville låne ham en lort, da svarede Jacob Brandt, jeg har så god ret til gården som du har, og du ville ikke gøre mig så meget til vilje, da Jens Lauridsen at have sagt, jeg vil låne dig djævlen, jeg har betalt hvis jeg skulle give heraf, så rejste Jacob Brandt sig fra bordet hos Jens Lauridsen, så kom de omkuld på gulvet, og Jep Rasmussen og Oluf Svendsen fik fat på Jacob Brandt på gulvet, og da kom Jens Lauridsen til hans værge, siden kom Jens Lauridsens dreng og sagde, Jep Rasmussen lå død på deres stuegulv, og Jens Lauridsen gik vesten af gården med hans værge i hånden: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Jens Lauridsen manddød over og fra hans fred for Jep Rasmussen, han sagesløs ihjel stak, som de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(304)

** var skikket mester Vilhelm Paludanus på sin og menige kapitels vegne, som har Læsø land i forsvar, på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen Vinter i ---- , som boede på Læsø, på den anden side, for han uskyldig på Læsø birketing 8/3 sidst forleden for retten dræbte, myrdede og ihjel slog salig Christen Keldsen, foged der sst, og efterdi sandemænd har Niels Lauridsen over svoret manddrab og fra sin fred, formener mester Villum Niels Lauridsen samme gerning ikke så ærlig at have gjort og beganget, som det sig burde, og bør derfor æresløs at være: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, Niels Lauridsen samme gerning ikke så ærlig at have gjort og begangen, som det sig burde, men burde ---- æresløs at være, indtil hvem der havde i at sige, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Lauridsen Vinter har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor mester Vilhelm har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Niels Vinter endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi

efter sådan lejlighed og dommes lydelse Niels Lauridsen Vinter samme gerning ikke så ærlig at have gjort og beganget, som det sig burde, men derfor æresløs at være.

(306)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Christen Lauridsen i Ålborg og havde hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herred, at udlægge Christen Lauridsens bane, som hans egen kone sjællandsk Maren dræbte og ihjel slog til Jens Nielsens i ---- sidst forleden, og først fremlagde Christen Lauridsen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 12/8 sidst forleden, Tyge Ibsen Skriver i Hjørring og Morten Jensen i Tirup at have vidnet, at de så og hørte den dag 14 dage i Jens Mikkelsens nødhus i lille Tirup, at en karl, ved navn Christen Lauridsen, som der lå slagen, for ---- at hans kone, ved navn sjællandsk Maren, havde slagen ham det slag, han havde i hans venstre ---- med en kniv: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på den, og udlagde sjællandsk Maren at være Christen Lauridsens bane, ham at have ihjel slagen, og derfor svor hende fra sin fred, dernæst gav de til kende, at den ottende sandemand nu for ---- tid siden er ved døden afgangen.

(307)

** var skikket Peder Jensen i Næsbygård hans visse bud Jens Nielsen i Nørby og havde hid kaldt sandemænd af Rødding herred, at udlægge Christen Jensen i Otting, som blev druknet funden 27/6 sidst forleden, og først fremlagde Jens Nielsen efterskrevne tingsvidne af Rødding herreds ting 17/8 sidst forleden, Mourids Christensen, foged på Hostrup, at have vidnet, at han stod i Hostrup kålgård 28/7 sidst forleden, da så han, at der kom to folk i en vogn fra ---- over til Salling land, så bad han Christen Iversen i vester Lem, at han skulle løbe ned og råbe til dem, at de burde køre tilbage fra dyben, og så løb han derned, da stod Peder Jensen i Otting i vand over hans aksel til hans hage og var fra hans øg og vogn, da kunne de ikke se af øgene uden hovedet og noget af halsen på dem, så fik de fat på noget på vognen og slæbte den og øgene i land, og da lå salig Christen Jensen død i fjorden: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Jensen af våde og vanlykke at være druknet og omkommet, og det ham at være til bane og livs lagt.

(309)

** var skikket Jørgen Jensen i Bejstrup på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Bonderup for et snapvidne, han til Hannæs ting for en ti år siden skulle have forhvervet på Jørgen Jensen, anlangende det han skulle have sagt et ord på fornævnte ting samme tid ---- Jens Andersen sst, Frederik Skomager med flere, at de vidnede usandhed samme tid: så og efterdi Jørgen Jensen for ting og dom har beskyldt Frederik Skomager, Jep Nielsen, Søren Olufsen og Jens Andersen, at de vidnede åbenbarlig løgn og som ingen ærlige karle, og efter hans ord otte mænds vidne tagen er, hvilken ---- formår så stærk at være, at der ej må lov imod gives, og ikke Jørgen Jensen samme hans ærerørige ord har ---- og fordi på hr Peder og bemeldte fire personers vegne efter deres fuldmagt for en løgner er delt bleven, og lovlig varsel derfor givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme otte mænds vidne at sige, eller Jørgen Jensen af samme dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(311)

** var skikket Niels Poulsen i Lindum på den ene og havde stævnet Jens Pedersen i Løvel og Anders Sørensen i Vammen på den anden side for en bekendelse, de lader dem af berømme, at en troldkvinde og misdæder Maren Olufs skulle have udlagt og bekendt hans hustru Maren Jensdatter med hende at have brugt spøgeri og trolddom, hvilket hans hustru højligen benægter: så og efterdi recessen bemelder, at ingen udedisk menneske, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og det befindes at Maren Olufs, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin onde gerning er heden rettet, og ikke samme hendes bekendelse med nøjagtige vidner befæstes, det Maren Jensdatter skulle lovet nogen ondt, som dem derefter skulle være hændt og vederfaret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse, så vidt den Maren Jensdatter anlanger, så nøjagtig, at den bør nogen magt at have eller komme hende på ære, rygte og navn til nogen forhindring.

(312)

** var skikket velb fru Else Marsvin, salig Envold Kruses til Hjermeslevgård hans efterleverske, hendes visse bud ---- Christensen i Kærgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet efterskrevne borgmestre og råd i Thisted for en dom, de har senteret og dømt og afsagt har i Staffen Nielsens stue i Thisted 3/7 sidst forleden, som råd og ret den dag holdtes, imellem fru Else Marsvin hendes fuldmægtig på den ene og Jørgen Pedersen, borger i Thisted, på den anden side, anlangende Jørgen Pedersen er skyldig bleven efter hans udgivne brev, ---- og han 3000 specie daler til salig Envold Kruse hans arvinger til tid og termin at betale, og den første termins pending ikke endnu er erlagt og betalt. så er Jørgen Pedersen ikke nu eller nogen på hans vegne ---- at undskylde eller nogen gensigelse herimod at gøre: da efterdi for borgmestre og råd såvel som her for os er fremlagt Jørgen Pedersens forseglet og underskrevne brev på 3000 daler til forsagte terminer og tider at skulle betales, under hans og hans hustrus æres, godses, løst og fasts fortabelse til en ---- og termin, som samme hans forpligt videre indeholder, og ikke bevises samme hans forpligt til den termin, allerede forfalden er, at være efterkommet, så borgmestre og råd fordi ---- samme hans forpligt har tildømt hans gods, løst og fast at være fortabt til salig Envold Kruses arvinger, indtil han betaler og tilfreds stiller dem, som ---- ret er, og sagen nu her til landstinget over seks uger findes at være ---- så vi imod recessen uden bevilling deri ikke kan gøre længere forhaling, Jørgen Pedersen eller nogen på hans vegne ikke nu er mødt efter opsættelsens indhold nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod borgmestre og råds dom at sige eller magtesløs dømme.

(314)

** var skikket velb fru Sofie Lindenov, Knud Gyldenstjernes, til Ågård hendes visse bud Søren Ligård i Viborg med en opsættelse her af landstinget 17/8 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet velb Holger Rosenkrantz Ottesen til Lerbæk og Hans Pogwisch til Damsbo samt alle andre Otte Christoffers arvinger og kreditorer for 500 enkende rigsdaler in specie med sin rente og anvendt skadegæld efter hans hovedbrevs og forpligts lydelse, og efterdi hun til Vennebjerg herreds ting to uendelige og en endelig dom bekommet har, at Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch bør for samme summa penninge med rente og skadegæld at erlægge og betale eller derfor at lide rigens æskning, formener de derfor bør rigens æskning at lide: da efterdi for os i rette lægges salig Otte Christoffer Rosenkrantzes forseglet og underskrevne brev på samme 500 daler med sin rente, som til snaplandsting 1620 skulle været erlagt og betalt, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, samme hans brev og forpligt at være holden og efterkommet, så endelig dom fordi til

herredsting gangen er, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme forhvervet, som endnu stander ved deres fuldmagt ustævnet, dog de findes påskrevet lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, og ikke Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz jo bør samme 500 rigsdaler med sin rente og erlidende skadegæld til fru Sofie Lindenov at betale eller derfor at lide æskning.

(316)

** var skikket Anders Simonsen i Vammen på den ene og havde stævnet Hans Andersen i Sjørring, Niels Mikkelsen og deres medbrødre 12 nævninger på den anden side, som har svoret Kirsten Christensdatter Smeds kirkenævn over, som hun og var tillyst, og de lovlig var opkrævet efter tingsvidnes lydelse, menende samme deres ed lovlig og ret at være og bør ved magt at blive: så og efterdi Anders Simonsens sigtelse ikke med nogen nøjagtige vidner bekræftes, det Kirsten Christensdatter skal have lovet ham noget ondt, som ham derefter skulle være hændt, ikke heller gøres bevisligt hende med ham nogen ---- at skulle have i været, Anders Olufsen, Jens Knudsen og deres medbrødre og en del har vidnet efter andre deres sagden, og ikke om deres egen vitterlighed, såvel som og efter ---- Brock og Kirsten Christensdatters ord og mundheld, som de til ---- skulle have haft, hvilke de ikke er gestendig men højligen benægter, som forskrevet stander, og bemeldte to bekendelser findes af den ---- misdæder at være gjort, hvis ord efter recessen ikke stander til troende, de ikke heller med nøjagtige vidner befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme Anders Simonsens ubeviste sigtelse, ej heller fornævnte vidner, nu hid stævnet er, ikke heller den nævnings ed, derpå er funderet, så nøjagtige, at de må komme Kirsten Christensdatter på hendes liv og ære til forhindring, førend hende anderledes overbevises kan, men dersom Anders Simonsen lovligen kan bevise hende noget fængsel at have brudt, der gås og til hendes værneting hvis ret er.

(321)

** var skikket velb Hans Pogwisch til Damsbo, KM befalingsmand på Hindsgavl, hans visse bud Jens Pedersen på Sæbygård med en opsættelse her af landstinget 17/8 sidst forleden, lydende ham da at have givet til kende, at eftersom han til Vennebjerg herreds ting har forhvervet endelig dom for rigens æskning over velb Holger Rosenkrantz Ottesen samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger og kreditorer for 4000 enkende in specie rigsdaler hovedstol med sin rente og skadegæld, som Hans Pogwisch efter to indløste hovedbreves indhold for salig Otte Christoffer Rosenkrantz udlagt og betalt har, da formener han Holger Rosenkrantz Ottesen, såvel som hvis andre, der til salig Otte Christoffer Rosenkrantzes gæld at svare og æskning at lide efter rigens ret: da efterdi af Hans Pogwisches fuldmægtig for os i rette lægges to Otte Christoffer Rosenkrantzes to indløste gældsbreve på 4000 daler, som Hans Pogwisch har været forlover for, såvel som og Otte Christoffers to skadesløs breve, Hans Pogwisch givet, det han skulle holde ham samme løfter skadesløs, her og i lige måde fremlægges Otte Christoffer Rosenkrantzes skadesløs breve på 25000 rigsdalers løfte, Hans Pogwisch for ham har lovet og godsagt, ---- mesten del han eller hans arvinger én for alle at skulle efterkomme, og ikke bevises samme hans forskrivninger at være fuldgjort og holdt, så endelig dom fordi til herredsting gangen er, sagen og siden to gange har været hid stævnet, og to uendelige domme forhvervet, som til tinge er læst og påskrevet, og endnu stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Holger Rosenkrantz Ottesen og Hans Pogwisch ---- endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen modstand herimod at gøre, men sig fra rettergang

undholder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Holger Rosenkrantz Ottesen jo bør samme 4000 med sin rente at betale, såvel som og forskaffe Hans Pogwisch hans hånd og segl fra fornævnte 25000 dalers løfte med des erlidende skade og omkostning, eller derfor at lide rigens æskning, som det sig bør.

(325)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes visse bud Mikkel Juel i Skjoldborg på den ene og havde stævnet Hans Nielsen i Tøfting og Peder Lauridsen på den anden side for en vidne, de 20/7 sidst forleden vidnet har, at de for 6 år siden på Morten Paxes vegne opbyggede en hus ved Klitmøller, som Anders Rasmussen iboede, hvilket vidne hun formente er imod Tomas Nielsen i Tøfting hans forrige vidne: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, Tomas Nielsen og sin såvel som Peder Lauridsens faldsmål har udrettet, da bør samme uendelige landstings dom ikke længere magt at have, og efterdi hovedsagen ved endelig dom til en granskning er indfunden, ved vi ikke videre deri at dømme, førend samme dom bliver efterkommet, og siden gås derom hvis ret er.

(328)

14/9 1622.

** var skikket Mikkel Pedersen, barnfødt i Gislum, med en opsættelse her af landstinget 17/8 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Erik Andersen i ---- og Anders Lauridsen sst, for de 9/8 forrige år udenfor Viborg i friheden med dragne værger har hugget, stumperet og såret ham i hans venstre hånd, så den i alle måder er ham unyttig og ugavnlig, og ingen bøder eller udlæg de for hans stymperdom og skade gjort har. så blev opnævnt Christen Kjær, ridefoged til Lundenæs, Terkild Saxe, borger i Århus, med flere, Mikkel Pedersens skade og stymperdom at bese og vurdere, hvilke der udgangen ---- og for retten indkom og sagde dem Mikkel Pedersens skade at have beseet og ---- forfare, det han samme skade imellem ---- og ikke at benet ---- at være ----, og fordi over bartskær løn såvel som Mikkel Pedersens kost og fortæring, imidlertid han har været under bartskærs hånd, vurderet de bemeldte hans skade og stymperdom for 30 ---- daler in specie, som blev for afskediget Erik Andersen inden sankt mortens dag først kommer ham at skal erlægge.

(329)

** var skikket Tomas Sørensen i Bjerregård på Fur med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Tøger Nielsen i Sund for en synsvidne, som han til Fur birketing 21/6 sidst forleden forhvervet har, anlangende synsmænd har afhjemlet og afsagt deres syn, at de på mandag da sidst forgangen var syn til Jens Nielsen i Nederby, da så de på ham, han havde en blodig øje, og skyldte han Tomas Sørensen i Bjerregård for samme skade, og ikke skal bevises i nogen måder, det Jens Nielsen har klaget eller beskyldt Tomas Sørensen for ting og dom: så og efterdi fornævnte synsmænd udtrykkelig har hjemlet og tilstået, dem at have seet Jens Nielsen havde en blodig øje, og han derfor har beskyldt Tomas Sørensen, ham det at have slaget, hvilke beskyldning Tomas Sørensen ---- er bestendig, og ydermere nu her for retten ham derfor med oprakt finger og helgens ed har sigtet og beskyldt, og intet Tomas Sørensen derimod fremlægger, hvormed han sig kan befri, samme gerning ikke at have gjort, eller sig for sandemænd har kunnet erklæret, så de derfor har ham vold oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres vidne, ej heller fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, at sige eller magtesløs dømme.

(331)

** var skikket Hans Christensen i Kalum på den ene og havde stævnet Baldser Hansen, ridefoged til Børglum kloster, på den anden side, for en hans enlige vidne, som han til Børglum birketing 22/2 sidst forleden vidnet har, formeldende det var ham vitterligt, at 22/2 sidst forleden da skulle Hans Christensen været indkommet til hans kære husbond Godslev Budde i Ålborg hans egen gård, og da hørte i hans kammer, at Hans Christensen skulle have sagt til Peder Hansen, fordum ridefoged til Børglum kloster, at han ikke har handlet sig som en ærlig ---- , imidlertid han var i hans tjeneste, hvilke Hans Christensen hårdelig benægter sig ikke at have haft: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Hans Christensens ord og mundheld, som han ikke for tingdom har indganget, og straks tingsvidne efter taget, eller fra sig med sin brev og segl bebrevet, han ikke heller er dem bestendig men her i dag for retten højligen benægter, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, så vidt som den til ---- , så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(335)

** var skikket Espen Christensen i Elkær på Erik Jensen Skomager, borger i Skive, hans vegne og i hans egen nærværelse med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Knudsen, borger der sst, Birgitte Christensdatter med flere for et vidne, de 17/5 sidst forleden til Skive byting vidnet har, det Oluf Svendsen, der sst, skulle have lånt Erik Skomager en ---- tønde nogen tid siden forleden, og at de 8/5 sidst forleden på Skive rådhus at have hørt, Oluf Svendsen skulle have begæret af borgmestre og råd at måtte få indskreven i byens bog, at han var begærende af Jacob Skriver, at han ville gå med ham og tage taxmærke på en ---- tønde, som var ham tyvstjålen fra : da efter mange ord Oluf Svendsen og Erik Skomager imellem var, blev de formedelst godtfolks underhandling så fordragen, at Oluf Svendsen nu her for retten til ---- at eftersom Erik Jensen Skomager for nogen tid siden efter hans regn ---- dog i hastighed og ---- vis er bleven i Skive rådhuskælder anholden og da indsat formedelst en ---- tønde, om tvistes, så be ---- han med sin højeste helgens ed og oprakt finger, det han ikke ved andet med Erik Jensen Skomager, enten fornævnte tønde anlanger eller i nogen anden måde end det, som ærligt er og en ærlig dannemand vel sømmer og anstår, som han og i lige måder til Skive byting nu på fredag først kommer ham skal erklære, belangende Erik Skomagers ---- og forsømmelse, midlertid han har været hægtet, blev de så om forenet, at Oluf Svendsen lovet derfor at skal give Erik Jensen 80 sletdaler, og derfor inden i dag 14 dage sætte ham nøjagtig lovning og vissing, eller og sagen, dersom det ikke sker, igen at stande åben, som den nu var, og dermed skal samme trætte ---- dem imellem være bilagt, og alle hvis domme, vidner, dele og breve, dem derom imellem gangen er, ikke at komme dem til nogen forhindring, dog lensmanden ---- ikke at må betage ---- tiltale, dersom han på KM vegne gjort ---- men kunne være interesseret, hvad fornævnte tønde sig belanger, skal den nu straks Oluf Svendsen være følgagtig, og efterdi Oluf Svendsen ikke beskylder samme regnskabsbog for nogen urigtighed, ved vi ikke derpå at dømme.

(338)

** var skikket Jens Poulsen i Elsted med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Laurids Pedersen i Snedsted og Jens Olufsen sst og deres medbrødre kirkenævninger af Snedsted sogn, for de har svoret Dorte Svendsdatter i Langsig kirkenævn over for trolddoms bedrift, og eftersom hun er rømt og bortveget, mene samme deres ed og tov ret at

være og burde ved magt at blive: så og efterdi for nævninger, såvel som her for os, har været fremlagt adskillige vidnesbyrd og kundskab, hvormed bevises Dorte Svendsdatter at have lovet folk ondt, som og bevises en part på liv og helbred og en part på deres mælkende at være vederfaret, hun og findes af andre troldfolk for sådanne gerninger at være beråbt og udlagt, som og i nogen måder med vidner bestyrkes og overens kommer, hvorfor hun og til tinge for sådan hendes trolddoms gerninger er sigtet og beskyldt, og intet derimod fremlægges, hvormed kun kan ---- , tilmed og med tingsvidne og hendes egen husbonds kundskab gøres bevisligt, hende at være undveget og i ---- , så hun i så måder selv kendes sig skyldig at være, tilmed og befindes sagen og i seks uger efter hendes husbonds begær at være opsat, og ikke Dorte Svendsdatter nu er fremkommen sig at erklære, men retten undviger og sig entholder, og vi imod recessen ikke kunne gøre længere forhaling eller ophold, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme nævnings ed at sige.

(344)

** var skikket ---- på den ene og havde stævnet Søren Jespersen, borger i Viborg, på den anden side for en dom, han til Viborg byting forhvervet har, anlangende hans hustrus anpart af 20 gode daler, hendes forrige husbond Anders Maler af salig Knud Christoffersen skulle annammet for en altertavle at formale, hvilket han ikke skulle have efterkommet, og ---- dog for tredje ting skulle være kvit funden, formener samme dom ikke så noksom at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem uden videre forhaling endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

** var skikket Niels Nielsen på Lundø på den ene og havde stævnet Niels Poulsen sst på den anden side, for nogen sigtelse vidner han lader sig af berømme, at han skulle have sigtet og saget Niels Nielsen, det han med lov skulle værge sig, det han ikke har myrdet hans søster, endog han hårdelig benægter sig aldrig været årsag i hans kødelige søsters død, som for mange år siden af Gud aller mægtigste var heden kaldt, og ikke slige hans ord og sagden med nogen sand menneskes kundskab skal befæstes: så og efterdi Niels Nielsens sigtelse i ingen måder med vidner eller anden nøjagtig tilgang bestyrkes, Niels Nielsen i sådanne uhørlige gerninger at skulle være skyldig eller brødig, ikke heller sådan sag på fersk fod er påtalt, som det sig med rette har burdet, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans sigtelse, såvel som fornævnte birketings dom, derpå funderet er, magtesløs at være og ikke komme Niels Nielsen til nogen forhindring.

(346)

** var skikket Jens Poulsen ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Villads Nielsen i Elsted, Christen Andersen med flere for adskillige vidner og besigtelser, de til Hassing herreds ting nærværende år, Dorte Svendsdatter i Langsig hendes trolddoms gerninger anlangende, vidnet og sigtet har, havde og stævnet Niels Nielsen i Overgård og hans medbrødre kirkenævninger i Snedsted sogn, som har Maren Svendsdatter kirkenævn oversvoret, mente samme vidner og nævnings ed lovlig og ret at være og burde ved sin fuldmagt at blive: da efter ---- parters bevilling blev samme sag opsat til næste landsting efter sankt martins dag først kommende, og dem da her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og Maren Svendsdatter til forpligtet sig under hendes livs fortabelse ---- for retten at indstille.

** var skikket mester Vilhelm Paludanus, kannik i Viborg, og prokurator ---- på hæderlige kapitels vegne på den ene og havde stævnet Niels Madsen i ---- , i dommersted til Læsø birketing, på den

anden side for en dom, han 2/8 sidst forleden dømt har på hvis punkter, som den tid har været i rette sat for ham, anlangende om så mange dannemænd og ungkarle, som ad tinget den dag var, fogden Christen Knudsen blev dræbt og ihjel slagen på tinget, som var 8/3 1622, at hver af dem skulle udlægge 18 daler kurant efter KM brev, som er udgangen 22/6 1620: så og efterdi fornævnte birkefoged ikke har dømt endelig i sagen, enten til eller fra, men det for højere ret indfunden, endog ---- var hans dom om at kende, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som den udømt var, og sagen til birketinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, uden videre forhaling eller ophold endelig i sagen at dømme og adskille, som det sig bør.

(347)

28/9 1622.

** var skikket Just Boumand, borger i Viborg, og Hader Holst deres visse bud Gabriel Mouridsen, borger i Mariager, på den ene og havde stævnet velb Hans Pogwisch til Damsbo på sin hustrus vegne og Holger Rosenkrantz Ottesen samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes kreditorer på den anden side, anlangende en summa pending efter salig Otte Christoffer Rosenkrantzes breve og segls lydelse, og eftersom Just Boumand og Hader Holst til Vennebjerg herreds ting udæsker hovedsum og rente, formener Gabriel Mouridsen på deres vegne ham her til landstinget 28/9 først kommende bør æskning at have beskrevet: og efter sådan lejlighed blev Gabriel Mouridsen undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Just Boumand og Hader Holsts vegne af Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz i lige måde som til herredsting æsket er.

(350)

** var skikket Tomas Jensen i Fårtoft med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Christensen i Hundal, Peder Madsen i Malle med flere nævninger, som 30/7 sidst forleden svor Inger Jensdatter, Christen Andersens hustru, i Malle kirkenævn over for trolddoms sag, formener dem ret og retfærdigt at have svoret og gjort, og deres tov og deres nævnings ed over hende bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi for nævninger med adskillige vidner og sigtelser har været bevist, Inger Jensdatter at have lovet folk ondt, og det dem derefter på deres helbred og i andre måder er hændt og vederfaret, hvilke og med ---- her for os i dag bleven bekræftet, så at være i sandhed som tilforn om vidnet er, efter hvilke Inger Jensdatters onde gerning og bedrift, hun til hjemting er sigtet og på klaget, såvel som og her i dag af Mikkel Kåd og Tomas Jensen for en vitterlig troldkvinde er sigtet og vedkendtes, som for er rørt, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises Inger Jensdatter sig ærligen og kristeligen at have forholdt, men fast mere med præstens og andre dannemænds vidnesbyrd og kundskab bevises, hende en ond rygte for trolddom har påhængt, såvel som og fremlægges vidner, det hun har begæret forgift eller anden middel, hvormed hun kunne sig selv af dage tage, siden hun for trolddoms sag er pågreben, så hun i så måder sig selv gjort tvivl om hendes uskyldighed, og det ene fordi med det andet bestyrkes, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, det han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og nævninger, som i sognen hos Inger Jensdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddoms sag enten at skylde eller skære, så de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(355)

** var skikket velb Henrik Brockdorff til ---- hans visse bud Gabriel Mouridsen, borger i Mariager, på den ene og havde stævnet velb Hans Pogwisch til Damsbo på sin hustrus vegne og Holger Rosenkrantz Ottesen samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes kreditorer, anlangende en summa pending efter salig Otte Christoffer Rosenkrantzes brevs og segls lydelse, og eftersom Henrik Brockdorff til herredsting udæsker hovedsum og rente, formener Gabriel Mouridsen på Henrik Brockdorffs vegne, han i lige måde her til landsting æskning at have beskrevet: og efter sådan lejlighed blev Gabriel Mouridsen undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Henrik Brockdorffs vegne af Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz i lige måde som til herredsting æsket er.

(356)

** var skikket Christen Mikkelsen i Sindal på den ene og havde stævnet sin ægte hustru Maren Christensdatter i Sindal på den anden side for en løgnagtig ---- vidne, hun har ham på vidnet og beskyldt til Horns herreds ting 27/5 nu sidst forleden for en ukristelig gerning, hun har ham løgnagtig pådigtet og sagt, det han skulle have haft legemlig fællig med en af deres øg, formenende samme hendes løgnagtige vidnesbyrd uretfærdelig at være, og af had og avind ham falskelig på vidnet: så og efterdi samme tre landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, Anne Nielsdatters faldsmål nu er udredt, da bør samme tre domme ikke længere magt at have, og efterdi med delsbrev gøres bevisligt, den ene lovhøring, ved navn Christen Nielsen ---- , at have været delt og lovforvunden, så han ikke var mægtig at sysle inden tinge, da han med hans medbrødre har sagt ---- Christen Mikkelsens lov af hænde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme lov så noksom, at den bør nogen magt at have, men efterdi Christen Mikkelsen ---- selv tilbyder sig imod sin hustrus sigtelse med lov af ---- dannemænd at vil forværge og sin lov fulddrive, ved vi ikke i hovedsagen at dømme, førend Christen Mikkelsen, efter ham af fogden sin lovsdag bliver ---- , lovligen forværge, som det sig burde, og hvem siden på skader, da gås om hvis ret er

(360)

** var skikket Jens Nielsen Fruergård i Salling på den ene og havde stævnet Jacob Mogensen i ---- , foged til Nørherreds ting, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 27/8 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt Jens Poulsen og Tord Poulsen ---- arv i Fruergård efter deres farmor salig Anne Poulsdatter, uanseet der findes små børn i boen ugift, og Jens Poulsen og Tord Poulsens far Poul Nielsen er udgift af boen med fuld hjemfærd: så og efterdi fornævnte herredsfoged ikke i sin dom udførlig har kendt til eller fra om hvad arv, Jens Poulsen og Tord Poulsen efter ---- Anne Poulsdatter kunne være berettiget, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(361)

** var skikket Niels Jensen i Førby på den ene og havde stævnet Oluf Poulsen i Hundborg på den anden side for en deles tingsvidne, han 12/8 sidst forleden forhvervet har over hans hustru Johanne Pedersdatter, og han har beskyldt dem 13 daler, som han beviste til tredje ting med to vidnesbyrd, hvilke vidnesmænds navne ikke skal findes indført i vidnen, hvilke Johanne Pedersdatter hårdelig

benægter: så og efter Oluf Poulsen ikke nogen brev og segl eller anden rigtig bevis på samme gæld fremlægger, hvormed han kunne bevise, Niels Jensens hustru at være ham samme penge pligtig, og Niels Jensen på sin og sin hustrus vegne nu her for retten samme gæld højligen benægter, dem ikke at være Oluf Poulsen pligtig, da finder vi efter sådan lejlighed Johanne Pedersdatter og hendes lovværge for den dele kvit at være.

(363)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Anders Hegelund, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Jepsen i Nørkær på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme ---- her af landstinget skulle have forhvervet over nogen vidner, Knud Gyldenstjerne til Fjends herreds ting 24/6 sidst forleden skulle have ladet forhverve på nogen af velb Johan Rantzau til Estvadgård hans folk, som sig skal have til fordristet at indtrænge i KM vildtbane ved Hald slot og der på heste med hunde skal have jaget efter hans majestæts dyr, hvilke dom Anders Hegelund på Knud Gyldenstjernes vegne formener med vrang undervisning forhvervet at være: så og efterdi samme landstingsdom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke udtrykkelig har vidnet, dem at have seet fornævnte karle, deres vidne om bemelder, enten med hunde eller i andre måder gjort nogen skade eller ---- dyr, liden eller store, men en del selv vidnet, at fornævnte ---- red med adelvejen, tilmed og mesten del lagt deres vidner i tvivl ---- ikke hvem, samme folk tilhørte, der ikke heller findes samme karle navnlig for fornævnte vidner at være givet varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom lovlig, at den bør at komme Johan Rantzau eller hans tjenere til hinder eller skade.

(366)

(fortsat fra blad 368) skulle være hændt eller vederfaret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse, så vidt den Mikkel Brød anlangende er, så nøjagtig, at den bør nogen magt at have eller at komme ham på ære, rygte og navn til nogen for ---- .

(367)

(fortsat fra blad 369): da efter sådan lejlighed at efterdi for os i rette lægges Otte Christoffer Rosenkrantzes underskrevne skadesløs brev, hvori han til forpligter sig at ---- Henrik Holck hans hånd og segl ---- fornævnte 23000 dalers løfte skadesløs i alle måder, og ikke nu bevises det at være efterkommet, så endelig dom fordi til herredsting ganget er, sagen og siden to gange har været hid stævnet, og to uendelige ---- forhvervet, som for er rørt, hvilke findes påskrevet, til tinge at være læst og forkyndt, og endnu stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Hans ---- og Holger Rosenkrantz endnu er ---- eller nogen på deres vegne nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz Ottesen jo bør ---- forskaffe Henrik Holck hans hånd og segl igen fra fornævnte løfter med des erlidende skade, eller derfor at lide æskning, som det sig bør.

(368)

** var skikket Mikkel Nielsen Brød, borger i Hobro, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Pedersen i Løvel for en bekendelse, han sig på beråber at have ladet læse til tinge, det den troldkvinde og misdæder Maren Olufs skulle have ham beskyldt,

det han med flere skulle have forgjort Simon Andersens fæmon, hvilke Mikkel Nielsen højlig benægter sig deri aldeles uskyldig og ubrødig at være: så og efterdi recessen bemelder ---- udedisk menneske, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og det befindes Maren Olufs, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin onde gerning er heden rettet, og ikke samme hendes bekendelse med nogen nøjagtige vidner befæstes, det Mikkel Brød skulle have lovet nogen ondt, som dem derefter (fortsættes på blad 366)

(369)

** var skikket velb Henrik Holck til Højgård hans visse bud Jens Pedersen, tjenende på Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget 17/8 sidst forleden, lydende ham da at have givet til kende, eftersom han til Vennebjerg herreds ting har forhvervet endelig dom for æskning over velb Hans Pogwisch til Damsbo, Holger Rosenkrantz Ottesen samt alle de, som bør til salig Otte Christoffer Rosenkrantzes gæld at svare, for 23000 rigsdaler hovedstol, Henrik Holck for salig Otte Christoffer Rosenkrantz lovet og godsagt har, formener Hans Pogwisch, Holger Rosenkrantz Ottesen såvel som de, som bør til salig Otte Christoffer Rosenkrantzes gæld at svare, æskning at lide efter rigens ret. (fortsættes på blad 367)

(370)

** var skikket Niels Jensen i Linderup, Anne Mortensdatter, Gertrud Madsdatter og deres lovværge med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem at have stævnet Jens Pedersen med flere for et vidne, de til Jerslev herreds ting ---- vidnet har, formeldende at de 1/7 skulle de kommen ---- komme ridende fra Stenbjerggård, og som de skal være kommen på ---- Oluf Christensen bød en bøse på Ove Sørensen ---- , og i det samme skulle Christen Christensen ---- ladet sig falde af hesten ---- og i det skulle Ove Christensen have ---- en fork og have stungen Ove Sørensen ---- så han faldt til jorden ---- : så og efterdi Jens Pedersens vidne ikke findes uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne efter recessen, og efterdi Christen Christensen, som med ham vidnet har, selv befindes med Ove Sørensens ---- død blev at have ----- , efterdi Oluf Christensen, som draben gjort har, med været i samme parlament, så han fordi ikke kunne eragtes uvildig, men i sagen interesseret og sig selv til behjælpning at have vidnet, Søren Nielsens klage ikke heller med nøjagtige og uvildige vidner bekræftes, det fornævnte personer skulle have gjort nogen håndgerning med et våben eller værge på Ove Sørensen, og Oluf Christensen for samme drab er heden rettet, sin skriftlige bekendelse, han i fængsel skal have gjort, for ting og dom, førend han er rettet bleven, mesten del har fraganget, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Jens Pedersen og Christen Christensens vidne og Søren Nielsens ubeviste klage, ej heller fornævnte nævnings ed, derefter gjort er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Jens Christensen, Niels Jensen, Anne Matiasdatter, Anne Lauridsdatter og Maren Lauridsdatter og ---- til nogen forhindring

(374)

** var skikket velb ---- Parsberg til Kvelstrup, KM befalingsmand på Lundenæs, hans visse bud Godske Christensen i Egebjerg på den ene og havde stævnet velb Iver Lykke Eriksen på den anden side for endelig dom, han her til landstinget over ham agter at lade tage beskrevet, anlangende for rigens æskning: da efterdi for os i rette lægges Hans Lykkes udgivne hovedbrev, som Iver Lykke Eriksen med Ulrik Sandberg og andre gode mænd er forlover for, som Ulrik Sandberg skal have været forårsaget at indfri, og ikke bevises Iver Lykke sin anpart deri at have erlagt og betalt, så

Ulrik Sandberg derfor ved retten har fordret, og endelig dom til herredsting gangen er, sagen og siden to gange her til landstinget har været indstævnet, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke endnu stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Iver Lykke Eriksen endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet herom at sige, end Iver Lykke Eriksen jo bør sin anpart i fornævnte 4000 daler med sin rente og anvendt ---- at betale, eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(376)

** var skikket velb Ulrik ---- til Kvelstrup, KM befalingsmand på Lundenæs, hans visse bud Godske Christensen i ---- på den ene og havde stævnet velb Just Brockenhuus på den anden side for endelig dom, han her til landstinget over ham agter at tage beskrevet for rigens æskning for 4000 rigsdaler med sin rente, som Ulrik Sandberg med Just Brockenhuus har været forlovere for velb Hans Lykke, menende Just Brockenhuus pligtig at være sin anpart deraf skadesløs at betale eller derfor at lide rigens æskning: da efterdi for os i rette lægges Hans Lykkes udgivne hovedbrev, som Just Brockenhuus med Ulrik Sandberg og andre gode mænd er forlover for, som Ulrik Sandberg skal have været forårsaget at indfri, og ikke bevises Johan Brockenhuus sin anpart deri at have erlagt og betalt, så Ulrik Sandberg derom ved retten har fordret, og endelig dom til herredsting gangen er, sagen og siden to gange her til landstinget har været indstævnet, og to uendelige domme forhvervet, som for er rørt, hvilke endnu stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Just Brockenhuus endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen gensigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet herom at sige, end Just Brockenhuus jo bør sin anpart i fornævnte 4000 daler med sin rente og anvendt ---- at betale, eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(378)

** var skikket velb Palle Rodsteen ---- med en opsættelse her af landstinget 17/8 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Hellesen i Søgård, ---- Børglum birketing, for han ikke 26/4 sidst forleden har dømt og kendt imellem Palle Rodsteen og Godslev Budde i hvis punkter ---- skal have sat for han i rette, ---- om han burde at godtgøre Godslev Budde for mange unyttige personers kost og tæring, som han har haft på Gunderupgård i 2 år: så og efterdi landstings hejmfindelse alene tilholder birkefogden om halv Gunderupgårds avl og des omkostning, derpå kunne være anvendt, Godslev Budde og Palle Rodsteen at imellem dømme, og Baldser Hansen tilforn efter tingsvidnes indhold, såvel som den dag ---- , da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende fogdens ulempe deri at være eller imod hans dom at sige, hvad sig belanger de andre punkter, Palle Rodsteen i hans beretning for birkefogden har i rette sat, og han intet derom har adskilt, indfinder vi til birketinget igen, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(382)

** var skikket mester Hans Jensen, rådmand i Sæby, på den ene og havde stævnet borgmestre og råd i Sæby på den anden side for en dom, de til Sæby rådhus nogen tid forleden ---- dømt har, i sin mening at efterdi mester Hans Jensen har påskudt at ville bevise de ord, hans hustru Margrete Madsdatter havde haft om Mette Mikkelsdatter, og det da ikke for dem bevistes at være sket, vidste de ikke rettere derom at kende, at de jo bør derfor tiltale at lide, som det sig burde: så og efterdi fornævnte rådmænds dom i sin beslut ikke udførlig formelder om hvad ord ---- Hans og hans hustru

til Mette Mikkelsdatter skulle have haft, samme delsbrev ikke heller udtrykkelig formelder, hvorfor mester Hans og hans hustru er delt bleven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende fornævnte rådmænds dom, ej heller fornævnte dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(383)

** var skikket mester Hans Jensen, rådmand i Sæby, på den ene og havde stævnet borgmestre og rådmænd sst på den anden side for en dom, de af Sæby rådhus har dømt, hvori de har tilfunden mester Hans Jensen at lide tiltale for nogen penge, han skulle være en karl, ved navn Søren Nielsen, skyldig, uanseet mester Hans Jensen formener sig noksom med opskrift og regnskab at bevise, fornævnte penge at være betalt: så og efterdi fornævnte rådhus dom ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer, og efterdi Jens Pedersen ikke med mester Hans Jensens brev og segl eller anden nøjagtig ---- beviser, ham at være Søren Madsen ---- penge pligtig, men mester Hans ---- højligen benægter, som for er rørt, da finder vi efter sådan lejlighed mester Hans af den dele kvit at være.

(384)

** var skikket velb Godslev Budde til Rødslet, KM befalingsmand på Børglum kloster, hans visse bud Baldser Hansen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Madsen i Østrup, Jep Lauridsen i Saltum med flere på den anden side for et hjemmel, de har gjort til Hvetbo herreds ting 31/8 sidst forleden, anlangende KM ---- og ejendom, som tilforn og i mange år har været besiddet og brugt og givet skyld af til Børglum kloster. som Mads ---- nu påboer, liggende sydøst for ---- : så og efterdi der ikke findes nogen varsel for samme synsvidne at være givet, endog det er ejendom angældende, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne og fornævnte klage, derefter gjort er, magtesløs at være.

(385)

** var skikket Jens ---- i Linderup ---- med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem at have stævnet Søren Pedersen i ---- og hans medbrødre synsmænd for en syn, de til Jerslev herreds ting 11/7 dette år afhjemlet har, anlangende sår og skade, Christen Christensen i ---- skulle have haft: så og efterdi fornævnte syn, beskyldning og klage formelder om adskillige slag, Christen Christensen skulle have ---- , som fornævnte 7 personer ham skulle have gjort, og ikke deri underskedes hvad skade, enhver af dem ham skulle gjort, så de kunne vide dem efter at rette, og ikke heller samme syn, beskyldning og klage med nogen nøjagtige vidner bestyrkes eller bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn, beskyldning og klage, ej heller den dele, derefter drevet er, så nøjagtig, at det bør at komme Jens Christensen og Niels Jensen til nogen forhindring.

(387)

** var skikket Tomas Jensen i Horshave på den ene og havde stævnet velb jomfru Blanceflor Bildt, nu værende på Hørbylund, på den anden side for 50 sletdaler, hun ham efter sin udgivne brev og egen håndskrift er skyldig bleven ---- uden lov og dom har ladet udkaste ---- hans bo og bohave af Trankær ---- og jomfru Blanceflor ---- at have nødt og tvunget ham til samme gård at ---- , hvorfor hun til Børglum herreds ting 2/7 sidst forleden ved endelig dom er ---- 50 sletdaler til Tomas Jensen

at skulle udlægge eller rigens æskning derfor at lide ---- endelig dom for æskning at lide: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi med jomfru Blanceflors underskrevne seddel bevises, hende at have lovet Tomas Jensen 50 sletdaler, og når han dem fik, skulle han frit flytte sit gods fra Trankær, og gøres bevisligt Tomas Jensen samme gård at have fra flyttet, og jomfru Blanceflor Bildt nogen tid selv gården at have brugt og besiddet, og siden den til en anden heden fæstet, og herredsfogden fordi sin endelige dom i sagen udgivet, som forskrevet stander, ved vi ikke den at underkende ---- andet derom at sige, end jomfru Blanceflor bør jo Tomas Jensen samme 50 sletdaler efter hendes brevs lydelse at betale, eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig burde, ----.

(390)

23/11 1622.

** var skikket Adolf Josias Brockdorff Frederiksen hans visse bud Poul Kock ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, at eftersom han til Vennebjerg herreds ting har ladet forhverve rigens æskning over velb Holger Rosenkrantz til Lerbæk og Hans Pogwisch til Damsbo, befalingsmand på Hindsgavl, samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger og forlovere for 2000 enkende rigsdaler hovedstol med rente, kost, tæring og interesse efter brev og kvittants indhold, og formener Poul Kock på Adolf Josias Brockdorff Frederiksens vegne sig samme æskning her til landstinget ---- at have beskrevet.
så er Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på deres vegne deres undskyldning at gøre, eller nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Poul Kock undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Adolf Josias Brockdorff Frederiksen hans vegne af Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch i lige måde som til herredsting æsket er.

(392)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne ---- hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet velb Holger Rosenkrantz, Hans Pogwisch samt alle andre Otte Christoffers arvinger og kreditorer for sin hånd og segl, han for Otte Christoffer Rosenkrantz udsat og lovet har i land Holsten og her i riget efter skadesløs breve og forpligts lydelse, og eftersom han nu endelig dom til herredsting og landsting så og æskning herredsting forhvervet har, da formener Poul Andersen på Knud Gyldenstjernes vegne, at Holger Rosenkrantz Ottesen og Hans Pogwisch bør ham sin hånd og segl igen at forskaffe eller bør derfor rigens æskning til landstinget at lide. så er Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på deres vegne dem lovlig at undskylde, eller nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Poul Andersen undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Knud Gyldenstjernes vegne af Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch i lige måde som til herredsting æsket er.

(395)

** var skikket Casper Rantzau til ---- hans visse bud Poul Kock ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, at eftersom

han til Vennebjerg herreds ting har ladet forhverve rigens æskning over Holger Rosenkrantz til Lerbæk og Hans Pogwisch til Damsbo samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger og forlovere for 2000 enkende rigsdaler hovedstol med rente, kost og tæring efter hovedbrev og kvittants indhold, og formener Poul Kock på Casper Rantzaus vegne samme æskning til landsting i lige måde at have beskrevet. så er Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på deres vegne deres undskyldning at gøre, eller nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Poul Kock undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Casper Rantzaus vegne af Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch i lige måde som til herredsting æsket er.

(396)

** var skikket ---- hans visse bud Poul Kock, byfoged i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have givet til kende, at eftersom han til Vennebjerg herreds ting har ladet forhverve rigens æskning over velb Hans Pogwisch til Damsbo, befalingsmand på Hindsgavl, Holger Rosenkrantz Ottesen til Lerbæk samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger og kreditorer for 23000 rigsdaler hovedstol, Henrik Holck for salig Otte Christoffer Rosenkrantz lovet og godsagt har efter skadesløs breves indhold med andre gode mænd, og formener Poul Kock på Henrik Holcks vegne sig samme æskning til landsting i lige måde at have beskrevet. så er Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på deres vegne deres undskyldning at gøre, eller nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Poul Kock undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Henrik Holcks vegne af Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch i lige måde som til herredsting æsket er.

(399)

** var skikket velb ---- hans visse bud Poul Kock, byfoged i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, at eftersom han til Vennebjerg herreds ting har ladet forhverve rigens æskning over velb Hans Pogwisch til Damsbo, befalingsmand på Hindsgavl, Holger Rosenkrantz Ottesen til Lerbæk samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger og forlovere for 2000 enkende rigsdaler hovedstol med rente, kost, tæring og interesse efter indløste hovedbrev og kvittantsers indhold, og formener Adolf Frederik Rantzau sig æskning til landsting i lige måde at have beskrevet ---- .

(401)

** var skikket Poul Andersen i Hebelstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, bemeldende velb Knud Gyldenstjerne til Ågård og fru Pernille Gyldenstjerne, salig Jacob Rosenkrantzes, til Arreskov da efter anden opsættelse at have ladet stævne velb Holger Rosenkrantz Ottesen og Hans Pogwisch til Damsbo for 10306 enkende rigsdaler in specie, som ---- har både i land Holsten og her i riget efter indløste hovedbreve og kvittants ---- nu endelig dom og æskning til herredsting og landsting forhvervet har, formener Poul Andersen på Knud Gyldenstjernes og fru Pernille Rosenkrantzes vegne Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch bør æskning at lide her til landstinget for fornævnte summa pending med interesse og anvendt skadegæld. så er Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på deres vegne deres undskyldning at gøre, eller nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Poul

Kock undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting af Holger Rosenkrantz og Hans Pogwisch i lige måde som til herredsting æsket er.

(405)

** var skikket velb Hans Pogwisch til Damsbo, befalingsmand på Hindsgavl, hans visse bud Poul Kock ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have givet til kende, at eftersom han til Vennebjerg herreds ting har ladet forhverve rigens æskning over Holger Rosenkrantz Ottesen samt alle andre salig Otte Rosenkrantzes arvinger og forlovere for 4000 enkende rigsdaler hovedstol med sin rente ---- han for salig Otte Rosenkrantz udlagt og betalt har, og formente Poul Kock på Hans Pogwisches vegne sig samme æskning til landsting i lige måde at have beskrevet. så er Holger Rosenkrantz ikke nu mødt til gensvar, eller nogen på hans vegne hans undskyldning at gøre, eller nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Poul Kock undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Hans Pogwisches vegne af Holger Rosenkrantz i lige måde som til herredsting æsket er.

(407)

** var skikket velb Eske Brock til ---- , KM befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Mogens Jensen, ridefoged på Skivehus, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet ---- , herredsfoged i ---- herred, for en æskning, han til fornævnte herredsting 2 - 9 - 16 - 23/5 nu sidst forleden udstedt har over velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård for 1000 enkende rigsdaler med sin rente, interesse og skadegæld, salig ---- med flere gode mænd har for hende i lov været, hvilke æskning Mogens Jensen på Eske Brocks vegne formener lovlig og ret at være, og han samme æskning nu til landstinget at fange beskrevet: da efter fornævnte lejlighed blev ham samme æskning undt, så æsket Mogens Jensen på Eske Brocks vegne her i dag til Viborg landsting af jomfru Johanne Lykke i lige måde som til herredsting æsket er

(409)

** var skikket hr Christen Jensen, sognepræst i Bodum, Ydby og Hurup sogne, og Peder Lauridsen i Revsgård deres visse bud Peder Hansen, ridefoged til Ørum, med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydende dem da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Mogensen i Ydby for to uendelige domme, han lader sig af berømme her til landstinget 25/5 og 28/9 sidst forgangen at have forhvervet, anlangende over en forsegling, de over Laurids Jensen i Sinderup hans bekendelse skulle have forseglet, Jens Mogensens søster, Maren Mogensdatter, anrørende, hvilke Laurids Jensens bekendelse hr Christen Jensen og Peder Lauridsen benægter ved Gud og deres salighed ikke at have taget beskrevet, efterdi Knud Gyldenstjerne til Ågård, da KM befalingsmand på Vestervig, havde Laurids Jensen fængsligen anholden til hans retterdag: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi bemeldte bekendelse ikke endnu fremlægges, bør den ikke at komme Mette Mogensdatter til forhindring, førend der stævnes på ny, og samme bekendelse bliver i rette lagt.

(411)

** var skikket velb Oluf Parsberg til Sødal, befalingsmand på Ørum, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Mogensen i Ydby på den anden side for nogle uendelige domme, han sig på berøber her til landsting at skal have forhvervet over vidner og forpligt ---- hans søster Maren Mogensdatter horeri med en ægte mand, Jens Nielsen, i Sinderup, hun har ligget i og avlet med, anrørende: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen stævnes på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi nu gives til kende Oluf Parsberg at have samme forpligt og breve i sin gemme, da ved vi ikke i hovedsagen at dømme, førend han og kaldes og stævnes, og da at gå om hvis ret er.

(412)

** var skikket Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Jens Pedersen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, at eftersom han til Vennebjerg herredsting har ladet forhverve rigens æskning over velb Holger Rosenkrantz Ottesen til Lerbæk og Hans Pogwisch til Damsbo, befalingsmand på Hindsgavl, samt alle salig Otte Christoffer Rosenkrantzes arvinger og forlovere for 3000 enkende rigsdaler hovedstol med rente, kost og tæring efter indløste hovedbrev og kvittantses indhold, og formener Jens Pedersen på Peder Munks vegne sig samme æskning til landsting i lige måde at have beskrevet. så er Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz ikke nu mødt til gensvar eller nogen på deres vegne dem lovlig at undskylde eller nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Jens Pedersen undt samme æskning, så æsket han her i dag til Viborg landsting på Peder Munks vegne af Hans Pogwisch og Holger Rosenkrantz i lige måde som til herredsting æsket er.

(413)

** var skikket Eske Madsen, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Tomas Pedersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Nielsen Skriver, hospitalsforstander i Ålborg, for et synsvidne han 2/9 sidst forleden på Ålborg byting forhvervet har, 6 synsmænd at have hjemlet om nogen pæle, som skulle være plantet om Søren Skrivers ejendom, ikke at stande nogen til trængsel eller skade, eller andre med at være forkortet, uanseet det synsmænd tilform har om hjemlet, at Søren Skrivers ejendom er udsat med sten og forkortet ---- og store sten, som der findes, og formener sådanne pæle ikke burde at stande i byens frihed nogen til trængsel: så og efterdi Christen Andersen ---- og hans medbrødre, som først har hjemlet om samme Søren Skrivers ejendom at være udsat med sten og forkortet ---- , ikke for Just Nielsen og hans medbrødres syn, som siden derimod tagen er, har fanget varsel, ikke heller samme sidste synsvidne indeholder, nogen varsel på åstederne at være givet, da finder vi efter sådan lejlighed samme sidste synsvidne magtesløs at være.

(415)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Jens Pedersen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, at efterdi han til Børglum herredsting har ladet forhverve rigens æskning over velb Palle Rodsteen til Hørbylund for hans hånd og segl at forskaffe ham igen på 2000 rigsdaler, som Peder Munk har lovet og godsagt for Palle Rodsteen til en god mand i land Holsten, og formener Jens Pedersen på Peder Munks vegne sig samme æskning i lige måde til landstinget at have beskrevet: så og efterdi for os i rette lægges Palle Rodsteens udgivne, underskrevne og forseglet brev, det han til visse tid skulle forskaffe Peder Munk hans hånd og segl fra 2000 daler skadesløs såvel som hans

skrift, Peder Munk derom tilskrevet, og ikke bevises at være efterkommet, så endelig dom til herredsting og landsting gangen er, Peder Rodsteen at være tildømt æskning at lide, der og siden til landsting i 4 samfulde ting æsket er, og sagen derefter 6 uger her til landstinget er opsat, så vi deri uden bevilling ikke kan gøre længere forhaling, og Palle Rodsteen ikke fremlægger indløst hovedbrev med Peder Munks hånd og segl, ikke heller indførsel, ham i samme gods ville gøre udlæg med, at være indført, ikke heller KM i dom det at være ham tildømt, så deraf kunne forfares ham til samme gods at være så berettiget, at han dermed kunne gøre fuld udlæg efter rigens ret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Jens Pedersen på hans husbonds vegne samme æskning at fradømme, men blev ham undt, så æsket Jens Pedersen på hans husbonds vegne her i dag til Viborg landsting af Palle Rodsteen i lige måde som til herredsting æsket er.

(417)

** var skikket Laurids Hansen, forrige foged på Gudumlund, på hans søster Karen Hansdatter, tjenende på Bustrup, hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Else Andersdatter, tjenende på Bustrup, for et vidne, hun 21/9 sidst forleden til Rødding herredsting i Salling vidnet har, anlangende at Karen Hansdatter, nøglekvinde på Bustrup, skulle have sagt for hende, før Skive marked sidst var, at hun agtet at hun var selv anden, dernæst stævnet Niels Jensen, tjenende på Bustrup, for han og i samme vidne har vidnet, at Else Andersdatter skulle have sagt til Karen Hansdatter, at hun havde drukken brændevin, og at hun skulle forvare sig, hvor hun drak brændevin: så og efterdi Else Andersdatter har vidnet efter Karen Hansdatters ord, som hun ikke er bestendig eller for tingdom har indgangen men højligen benægter, som forskrevet stander, og de andre vidner, en del har vidnet efter sagden, en part lagt deres vidne i tvivl og ikke endelig, såvel som og somme efter rygte og tidende, så ingen af dem har vidnet om nogen deres egen vitterlighed, dem at være bevidst det Karen Hansdatter skulle rede til barsel, født noget foster, eller i så måder sig utilbørligen forholdt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, hid stævnet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs.

(420)

** var skikket Niels Jensen Roed i Svenstrup på den ene og havde stævnet Niels Roed i Kollerup på den anden side for en dele, han til Han herredsting 11/11 sidst forleden over ham forhvervet har, for et pund byg og 4 skæpper, som han skulle give ham for en bøsse, som han skulle have købt af ham, hvilket Niels Jensen Roed hårdelig ved sin højeste helgens ed benægter aldrig at have købt bøsse af Niels Roed: så efterdi samme delsbrev ikke medfører, Niels Jensen derfor skulle være givet varsel, enten til hans bopæl, sognekirke eller mundelig, og han dog efter det varsel er delt blevet, da finder vi efter sådan lejlighed Niels Jensen af den dele kvit at være.

(421)

** var skikket Poul Kock, byfoged i Sæby, hans visse bud Laurids Pedersen i øster Halne på den ene og havde stævnet Peder Tomasen, skolemester sst, på den anden side for et sognevidne, hvorledes han har forholdt sig som skolemester, som han har forhvervet der i byen imod kontrakt og hans egen forhandling, hvilken sognevidne Poul Kock formener ikke så sandfærdig og lovlig at være, som det sig burde: så og efterdi Peder Tomasen 23/10 til Sæby byting har bevilget den sag, imellem ham og hr Peder Nielsen, i 3 uger at måtte opstå med vidner og skudsmål, som de havde stævnet for, og samme sognevidne dog findes 27/10 næst efter i Sæby kirke af Peder Tomasen at

være forhvervet, og ingen derfor er stævnet eller kaldt, da finder vi efter sådan lejlighed samme sognevidne magtesløs at være.

(422)

** var skikket Peder Selgensen i sønder Saltum og Laurids Pedersen i øster Halne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, Poul Andersen i ---- , Jens Poulsen i Mølgård, Jens Sørensen i Hvilshøjgård og Jens Mikkelsen i Vrågård for en dom, de i vester Brønderslev kirke 3/12 i forgangne år, imellem dem og Laurids Ousen i Mellerup, hans søskende og medarvinger, dømt har, anlangende den bondegård i sønder Saltum, Peder Selgensen iboer, hvilken dom Peder Selgensen og Laurids Pedersen formener skal være dømt imod adskillige landstings, herredstings domme, tingsvidner og deres underskrevne kontrakt, havde og stævnet Laurids Ousen i Mellerup, Anne Mortensdatter i Stavad, Kirsten Markusdatter i Burholt med deres lovværger, herhos fremlagde Peder Selgensen efterskrevne afsigt, at efterdi der bevistes Peder Mørk og Laurids Ousen med deres medarvinger at have lidt æskning til herredsting og landsting hver for deres anpart af 3 tønder kornskyld, som Johanne Vognsdatter var tildømt for hendes ufri gods, salig Hans Mørk havde solgt og afhændet i Hæstrupgård, bevistes og med salig Vogn Hansens brev, at have undt og efterladt Peder Selgensen og Laurids Pedersen at måtte og skulle af enhver af dem, på deres hustruers vegne, arv i bondegode en fuld broderlod efter hans salig mor Johanne Vognsdatter, da har de ikke vidst rettere derom at sige, end Peder Selgensen og Laurids Pedersen på deres hustruers vegne jo burde udlæg for 2 tønder kornskyld i den bondegård i sønder Saltum, som salig Hans Mørk iboede, og Peder Selgensen nu iboer, efter salig Johanne Vognsdatter: så og efterdi det forefindes, samme sag og trætte om fornævnte arv og gods for lang tid siden på dannemænd at være indgivet, som skulle have fuldmagt bemeldte tvistige parter derom at skulle imellem sige og adskille, og der det ikke sket er, og en del af de betroede mænd ved døden er afgangen, og atter her til landstinget af parterne andre dannemænd i deres sted tagen, og sagen til dem samtligen ind ---- bemeldte parter om fornævnte trætte endelig at skulle imellem sige og adskille, hvilke de ikke endelig, som det sig burde, gjort har, men fra hverandre adskilles, og to domme udgivet, de tre voldgifts mænd imod de fem, hvilke beagtes mest af årsag at være sket. at den ene voldgifts mand Anders Kjærulf vildig, så og at alle hoveddokumenter for dem in originali ikke har været fremlagt, da finder vi efter sådan lejlighed samme to afsigelser at være som de ugjort var, og sagen ---- til ---- voldgifts mænd igen at komme, dog efterdi Anders Kjærulf beskyldes vildig ---- og efterdi Peder Selgensen nu her for retten har taget Svend Pedersen i Lundager i hans bror Anders Kjærulfs sted, som burde agtes for en uvildig person ----- at hjemkomme til Jens Mikkelsen i Sterup ---- og fornævnte otte dannemænd engang inden fastelavn først kommende at forsamles i Brønderslev kirke, efter de begge parter for dem med deres breve og beviser har indkaldt, og da samtlige tvistige parter om samme arv og gods endelig imellem at sige og adskille efter voldgifts indhold, som det sig bør, dog dersom nogen af fornævnte dannemænd formedelst alderdoms skrøbelighed bliver forhindret eller og forinden ved døden afgår, da dem, til stede kommer, fuldmagt at have andre i deres sted at tage og samme voldgift fuldgøre.

(426)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, KM befalingsmand på Vestervig, hans visse bud Peder Mortensen i Visby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Brigsted for en skudsmål, han med helgens ed og oprakt finger har vidnet til Vestervig birketing 9/9 nærværende år, anlangende at Christen Andersen i Korsgård og

hans hustru Else Poulsdatter samme dag skulle have ligget så hårdelig syg på deres seng, at de ikke samme dag kunne møde til fornævnte ting, dog samme skudsmål ikke sandfærdig skal være, men Christen Andersen samme dag undertiden skulle have været i byen hos hans grander og undertiden gjort grødearbejde med mog at samle, skovle og have fyldt sin mogvogn. så fremkom Bo Christensen og Tomas Christensen og med deres oprakte fingre var deres vidner bestendig, dog de andre vidnesbyrd ikke fremkom, eftersom de i egen person kaldt er deres vidne at forantvorte: og efter sådan lejlighed finder vi fornævnte vidnesbyrd, Bo Christensen og Tomas Christensen undtagen, for deres hjemsiddelse og uhørsom enhver til deres 3 mark fald, og deres vidne magtesløs at være, indtil hvem der har i at sige, stævner på ny, kommer her og vil være i rette, og efterdi fornævnte vidner i så måder er undersagt, da ved vi ikke på Peder Christensens fælding eller Christen Andersen at dømme, førend samme dom bliver igen kaldt, som det sig bør.

(429)

** var skikket Jacob Hansen i Kirkebæk og Mikkel Christensen i Ingstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter anden opsættelse at have stævnet Gertrud Lauridsdatter i Bartum for to breve, hun lader sig af berømme, at Jacob Hansen og Mikkel Christensen skulle være fornøjet for hvis arv, dem kunne tilfalde efter hendes afgangne husbond, salig Christen Olufsen i Bartum, og dem at have lovet at give hende afkald, hvilke breve de højligen benægter aldrig for slig arv at være kontenteret: så og efterdi fornævnte to hjemgjorte breve ikke til tinge er vidnet, eller nogen varsel for given, ej heller Mikkel Christensen og Jacob Hansen dem har forseglet eller vil være bestendig, Jens Mikkelsen og hans medbrødre og har vidnet, det Mikkel Christensen og Jacob Hansen med Gertrud Poulsdatter om fornævnte arv endelig skulle være bleven forligt og lovet at give hende afkald og forsikring, hvilke de i lige måde ved deres ed fragår og ikke vil være gestendig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to hjemgjorte breve, ej heller fornævnte vidner, så vidt de om fornævnte to mænds løfte at gøre afkald for samme arv, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(431)

** var skikket Jørgen Pedersen, borger i Thisted, hans visse bud Niels Madsen i Sundby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Clemend Tomasen ---- i Mors for to uendelige domme, han lader sig ---- , at han her til landsting skulle have forhvervet over Jørgen Pedersen for en dele, han skulle have over ham ladet drive efter Clemend Tomasens egen forpligt, han har ladet ham fordele for gælds sag til Thisted byting, menende samme to uendelige domme med vrang undervisning at være forhvervet: så og efterdi samme uendelige landstings dom ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke den ikke længere magt at have, og efterdi det befindes, Jørgen Pedersen og Clemend Tomasen på begge sider at have gæld og regnskab med hverandre, som der ikke findes rigtig om kendt eller likvideret, hvilken hinanden skyldig bliver med rette, og de dog på begge sider har ladet hverandre fordele, da findes vi efter sådan lejlighed dem af samme deler kvit at være, og sagen til borgmestre og råd i Thisted at komme, og dem nogen uvildige dannemænd at til forordne, begge deres breve og regnskaber at overhøre og siden til tinge lovlig at afsige, hvilken hinanden skyldig bliver med rette og det siden med retten at udfordres, som det sig bør.

(433)

** var skikket Niels Andersen i ---- på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Pederstrup på den anden side for en bekendelse, han skal have ---- troldkvinde, Inger Vognkarls, ---- : så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen andre, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder står til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Inger Vognkarls, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin udediske gerning er heden rettet, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Tyra Jensdatter anlangende, magtesløs at være og ikke komme Tyra Jensdatter på hendes ære eller liv til skade i nogen måder.

(434)

** var skikket Jens Jensen i Pederstrup på hans hustrumor Else Sørensdatters vegne på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Pederstrup på den anden side for en bekendelse og udlæg, han nogen tid siden til Nørlyng herredsting forhvervet har, anlangende det en misdæder, ved navn Inger Vognkarls, som for hendes misgerninger er heden rettet, skulle Else Sørensdatter for trolddom at have udlagt, endog straks Else Sørensdatter hårdelig benægter sig i trolddoms kunst aldeles uskyldig og ubrødig at være: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen andre, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder står til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Inger Vognkarls, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin udediske gerning er heden rettet, her og med sognevidne gøres bevisligt, Else Sørensdatter sig ærligen og kristeligen at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse magtesløs at være og ikke komme Else Sørensdatter på ære eller liv til skade i nogen måder.

(435)

** var skikket Jens Christensen i Vammen på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Pederstrup og Jens Pedersen i Løvel på den anden side for en bekendelse, hver af dem lader sig af berømme, de forhvervet har, anlangende de to misdædere, ved navn Inger Vognkarls i Pederstrup og Maren Olufs i Løvel, som fornævnte mænd for deres misgerning lod aflive, og fornævnte misdædere skulle have beskyldt Jens Christensens hustru Birgitte Jensdatter, og ikke dertil personligen at være overhørt, og ikke deres bekendelse skal ---- , og hun sådan deres digt og løgn hårdeligen benægter, aldrig at have beganget: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen andre, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder står til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Inger Vognkarls, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sine misgerninger er heden rettet, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse magtesløs at være og ikke komme Birgitte Jensdatter på ære eller liv til skade i nogen måder, og efterdi Maren Olufs bekendelse ikke fremlægges, bør den i lige måde mag ---- at være, indtil den fremkommer.

(436)

** var skikket Jens Poulsen i Elsted på den ene og havde stævnet Niels Nielsen i Overgård, Niels Madsen i Brigsted med flere på den anden side, for de har kvit svoret Else Poulsdatter i Korsgård trolddoms sag angældende, som de og deres medbrødre 24 mænd af Snedsted sogn af Jens Poulsen og Peder Christensen i ---- har været opkrævet til fulde om at sværge, og 10 nævninger at have svoret imod de 14, såvel som og imod adskillige vidner, syn og sigtelse, som for dem har været i

rette lagt, det Else Poulsdatter skulle med trolddoms kunst omgået og med hendes staldbrødre var skyldige i Jens Poulsens hustrus skrøbelighed og vanførsel, hende i hendes ben skulle være på kommet, formenende fornævnte 10 nævninger uret at have svoret, og samme deres ed burde magtesløs at være, og dem derfor at stande til rette, som det sig bør: så og efterdi fornævnte vidner, Jens Poulsen fremlagt har, en part findes at være vidnet efter sagden og ikke om nogen deres egen vitterlighed, dem skulle være bevidst, en del og, nemlig Peder Christensen i Brigsted, som sådan sagden skulle være fra kommen, her i dag med højeste ed det har benægtet, en del og har vidnet efter rygte og tidende og ikke om det, de selv skulle være bevidst, og fornævnte synsmænd alene har hjemlet om Maren Nielsdatters skrøbelighed i hendes øjne og ikke udtrykkeligen om hendes person, at hun deri skulle være brødig nogen ---- formelder, det ved nogen trolddoms kunst at være sket, Jens Eskildsens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, og ingen fornævnte vidner udtrykkelig formelder om nogen trolddoms bedrift, Else Poulsdatter at skulle have gjort og begangen eller i det ringeste bevises hende at have lovet enten Maren Nielsdatter eller nogen anden noget ondt, som dem efter samme hendes løfte skulle være hændt, så Maren Nielsdatters klage og sigtelse ikke nøjagtigen bevises, og fornævnte to misdæderes bekendelse, som tilforn skal være undersagt ---- efter recessen ikke stander til troende, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, syn, sigtelse og klage så noksom, at de bør nogen magt at have, og efterdi fornævnte 14 nævninger efter bemeldte vidner og sigtelse såvel bemeldte misdæderes bekendelse, som nu undersagt er, har Else Poulsdatter kirkenævn og trolddoms sag oversvoret, bør samme deres ed ingen magt at have eller komme Else Poulsdatter imod fornævnte 10 nævningers ed, som hende for trolddoms sag har kvit svoret, til forhindring, men samme nævningers ed ved magt at blive, indtil hende anderledes lovlig over bevises kan.

(444)

** var skikket Niels Lauridsen i Mammen på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Pederstrup på den anden side for en bekendelse, han lader sig af berømme, at en troldkvinde nogen tid forleden, ved navn Inger Vognkarls, skulle have bekendt, hans hustru Kirsten Lauridsdatter at have brugt spøgeri og trolddom, hvilket hans hustru højligen benægter sig i slig kunst eller tillagt sag aldeles uskyldig og ubrødig at være: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen andre, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder står til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Inger Vognkarls, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sine misgerninger er heden rettet, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Kirsten Lauridsdatter anlanger, magtesløs at være og ikke komme Kirsten Lauridsdatter på ære eller liv til skade i nogen måder.

(445)

** var skikket Jens Jepsen i Pederstrup på hans hustru Maren Christensdatters vegne på den ene og havde stævnet Jens Nielsen sst på den anden side for en bekendelse og udlæggelse, han nogen tid siden til Nørlyng herreds ting forhvervet har, anlangende det en misdæder, ved navn Inger Vognkarls, som for hendes misgerninger er heden rettet, skulle Maren Christensdatter for trolddom udlagt, endog Maren Christensdatter hårdelig benægter sig i trolddoms kunst aldeles uskyldig og ubrødig at være: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen andre, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder står til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Inger Vognkarls, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sine udediske

gerninger er heden rettet, her og med sognevidne gøres bevislig, Maren Christensdatter sig ærligen og kristeligen at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse magtesløs at være og ikke komme Maren Christensdatter på ære eller liv til skade i nogen måder.

(1)

-/- 1623.

** ---- menende samme pantebrev og købebrev og andet mere sligt, som Laurids ---- sig i så måde har til handlet i Erik Lauridsens umyndige år ham til stor skade, i det sted han skulle have vidst hans gavn og bedste, efterdi han var hans rette værge, formenende derfor samme brev bør magtesløs at være: efter flere ord dem på begge sider imellem var, voldgav de ---- samme sag på ---- , Laurids Nielsen på ---- vegne til betroet ---- Jon Lauridsen på Læsø, og ---- Madsen på sin side tiltog ---- og Laurids Mikkelsen, hvilke dannemænd med første lejlighed dem skal forsamle, og begge ---- for dem indkalde og fuldmagt have dem om samme sag og trætte endelig at imellem sige, hvis breve alene i sagen gangen er, ikke at forhindre dem derom at kende og sige, og hvis de i så måder gørende vorder, skal stande for fulde uigenkaldt.

(2)

** var skikket velb Ulrik Sandberg til Kvelstrup, befalingsmand på Lundenæs, hans visse bud Godske Christensen i Egebjerg på den ene og havde stævnet velb Iver Lykke Eriksen på den anden side for rigens æskning, som han her til landstinget agter over ham at lade forhverve og tage beskrevet, anlangende 1000 rigsdaler in specie med sin rente og anden anvendt skade og interesse, som er Iver Lykkes anpart af 4000 rigsdaler, som Ulrik Sandberg med Iver Lykke har været forlover for for velb Hans Lykke og har været forårsaget samme hovedbrev at indfri. så er Iver Lykke Eriksen ikke mødt eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Godske Christensen undt samme æskning, så æsket han på Ulrik Sandbergs vegne i dag til Viborg landsting af Iver Lykke Eriksen i lige måde som til herredsting æsket er.

(4)

** var skikket velb Ulrik Sandberg til Kvelstrup, befalingsmand på Lundenæs, hans visse bud Godske Christensen i Egebjerg på den ene og havde stævnet velb Just Brockenhuus på den anden side for rigens æskning, som han her til landstinget agter over ham at lade forhverve og tage beskreven, anlangende 1000 rigsdaler in specie med sin rente og anden anvendt skade og interesse, som er Just Brockenhuuses anpart af 4000 rigsdaler, som Ulrik Sandberg med Just Brockenhuus har været forlover for for velb Hans Lykke og Ulrik Sandberg har været forårsaget samme hovedbrev at indfri. så er Just Brockenhuus ikke mødt eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen gensigelse herimod at gøre: og efter sådan lejlighed blev Godske Christensen undt samme æskning, så æsket han på Ulrik Sandbergs vegne i dag til Viborg landsting af Just Brockenhuus i lige måde som til herredsting æsket er.

(5)

** var skikket Jens Nielsen i Fruergård på sin egen og sine medarvingers vegne på den ene og havde stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, foged til Nørherreds ting, på den anden side for en dom,

han til fornævnte ting 12/11 sidst forleden dømt har, imellem Jens Nielsen i Fruergård og hans brorbørn Jens Poulsen og Tord Poulsen i Junget, hvori han har tildømt Jens Poulsen og Tord Poulsen i Junget arv i Fruergård efter deres salig farmor Anne Poulsdatter, uanseet Jens Nielsen og hans samsøskende Jens Nielsen, Peder Nielsen og Anne Nielsdatter sst er ---- børn i boen ugift, og Jens Poulsen og Tord Poulsens far Poul Nielsen er udgift af boen, siden hans mor Anne Poulsdatter er død i hans salig fars levende live, ved 12 eller 13 år førend Gud kaldte ham, med øg, fæ, korn, boskab og anden hjemfærd efter loven: så og efterdi Jacob Mogensen ikke udførlig i sin dom har forklaret hvad arv, Jens Poulsen og Tord Poulsen burde i Fruergård at have eller med hvad kondition og ---- , de dertil kunne være berettiget, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem uden videre forhaling derom imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(7)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen Tøfting på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Hillerslev, byfoged i Thisted, på den anden side for en dom, han til Thisted byting 14/12 1622 dømt og afsagt har, imellem Mikkel Juel i Skjoldborg på velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes vegne på den ene og hans tjener Tomas Nielsen Tøfting på den anden side, anlangende skyld og afgift af den hus ved Klitmøller, som omtvistes, og imod byfogdens dom, som er udgiven til Mariager byting, samme sag angældende: så og efterdi hovedsagen om samme møllested endnu hænger i trætte, hvor meget jomfru Helvig Kås deri kan tilhøre og være berettiget, og den sag ved endelig landstings dom til en granskning er indfunden, hvilke ikke endnu er fuldgjort eller efterkommet, så deraf kunne forfares hvad skyld, Tomas Nielsen med rette burde jomfru Helvig Kås at udrede, og byfogden dog for ---- , har tildømt Tomas Nielsen fuld skyld af samme øde møllested at udgive, så han derefter er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed samme bytings dom og dele ingen magt at have.

(10)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Søren Skriver, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Mads Tøgersen i Holmgård, Laurids Nielsen i Sinderupgård og deres medbrødre 12 nævninger på den anden side, for de til Revs herreds ting 16/11 sidst forleden har svoret Anne Sørensdatter i Ydby en fuld kirkenævns tov over for trolddom og trolddoms kunster, hun har bedrevet, og bedt dem Gud til hjælp, hvilke nævnings ed Søren Skriver på Otte Skeels vegne formener lovlig og ret at være svoren og bør derfor ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi det befindes, Anne Sørensdatter tilforn at have været kirkenævn oversvoret, hvilke nævnings ed har været funderet på mesten parten hovedvidnerne, for disse nævninger har været og nu for os er fremlagt, og som først ----, og nævnings ed fordi er hid kaldt og kendt ikke så noksom, at de må komme Anne Sørensdatter på hendes liv til hinder eller skade, førend hende anderledes kunne over bevises, og efterdi fornævnte vidner, nu siden forhvervet er, ikke så noksom ---- bevises, hende at have lovet nogen ondt, som dem skulle på liv eller helbred være vederfaret, og det med andre uvildige vidner gøres bevislig, så hun dermed hendes liv kunne have forbrudt, da kunne vi ---- ikke kende denne sidste nævnings ed ---- bør at komme hende på hendes liv til skade, men efterdi hun offentlig bekender og tilstander, at hun kan med signen ---- . og opregnet hvad ord, hun dertil brugt, Guds hellige navn til vanære, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end hun jo efter KM forordning dermed hendes boeslod har forbrudt, og bør inden i dag 14 dage at rømme alle KM riger, lande og fyrstedømmer og sig ikke ---- efter denne dag lader finde under den straf medbør.

(19)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund hans visse bud Bertel Jensen, foged på Jungetgård, med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en dom han 8/10 sidst forleden dømt og afsagt har, hvilken dom Bertel Jensen på Palle Rodsteens vegne formener at være både imod loven og rigens ret: så og efterdi Jacob Mogensen har tilfunden Palle Rodsteen sin hustrus anpart af samme penge at betale med sin rente, skadegæld og omkostning eller derfor at lide dele og tiltale, endog Palle Rodsteen som en adelsmand ikke nogen ret med høringsdele er undergiven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom så noksom, at den bør nogen magt at have.

(20)

** var skikket velb Peder Bille til Lindved hans visse bud Jep Jensen i Hestbæk med en opsættelse her af landstinget 23/8 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred for en dom, han til fornævnte ting 8/10 sidst forleden dømt og udgivet har og tildømt Peder Bille på hans hustrus vegne at erlægge og betale hans anpart af 20 gode daler med sin rente og skadegæld, som salig fru Anne Kås, salig Albret Skeels, til Jungetgård har lånt af Erik Nielsen i ---- , uanseet samme gæld ikke skal findes at være æsket: så og efterdi Jacob Mogensen har tilfunden Peder Bille sin hustrus anpart af samme penge at betale med sin rente, skadegæld og omkostning, eller derfor at lide dele og tiltale, endog Peder Bille som en adelsmand ikke nogen ret med høringsdale er undergiven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom så noksom, at den bør nogen magt at have.

(22)

** var skikket Laurids Nielsen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Inger Mikkelsdatter i Korsager, Johanne Tomasdatter og Anne Jensdatter, tjenende på Hørbylund, for et vidne, de til Hjørring byting 3/11 sidst forleden vidnet har, indeholdende de skulle have seet noget hørgarn og hamp i en kiste på Hørbylund noget før sankt mikkels dag, som hans hustru Karen Pedersdatter havde nøgle og lås til, og at hun nogen dage derefter skulle have ført samme kiste af Hørbylund imod velb Palle Rodsteens og hans frues minde og vilje: så og efterdi fornævnte tre vidnesbyrd udførlig har vidnet ved enkende dag og tid, dem at have seet samme garn og hamp i bemeldte kiste, som Karen Pedersdatter havde nøgle til, såvel som om hvilken dag hun det med sig bortførte, og at det var af fru Ingeborg Skeels hør og hamp, hvilken deres vidne de nu her i dag med højeste helgens ed og oprakt finger har været bestendig, så i sandhed at være, og Johanne Tomasdatter og Anne Jensdatter ydermere har forklaret, dem at have med været samme garn og hamp at spinde, syde og rengøre, så dem fordi noksom var bevidst, det at være fru Ingeborg Skeels, som deres vidne om formelder, og intet imod samme vidner fremlægges, hvormed de tilbage drives kan, ikke sanddru at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres vidne at sige eller magtesløs dømme.

(24)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, befalingsmand på Vestervig, hans visse bud Peder Mortensen i Visby på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Brigsted og Christen Andersen i Korsgård på den anden side for en uendelig landstings dom, de har forhvervet til landstinget 23/11

sidst forleden over nogen Vestervig klosters tjenere, ved navn Jens Madsen i Snedsted og andre hans medfølgere vidnesfolk for nogen vidner, de til Hassing herreds ting forgangen år vidnet har, anlangende Christen Andersen i Korsgård hans adskillige arbejde og bedrifter, som han har gjort 9/9, da Peder Christensen og hans medbrødre Christen Andersens skudsmål med helgens ed og oprakt finger på Vestervig birketing vidnet og svoret har: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd deres faldsmål har udrettet, såvel som og Jens Madsen bevist sig ikke at have afvist at være stævnet, da bør de samtlige for samme fælding kvit at være, og efterdi med adskillige kundskaber, som ikke med tingsvidne kunne bekræftes, af årsag de formedelst varsel er frafunden, bevises Christen Andersen på adskillige tider, steder og rejser sig at have beklaget, det han med den sygdom sten var behæftet, så han undertiden ikke kunne tåle at rejse, hvorfor der og for ham af prædikestolen for sådan sygdom er gjort bøn, hvilke og med badskærs kundskab bevises, Christen Andersen ham for sådan sygdom om hjælp at have besøgt og af ham ladet sig kurere, så deraf kan eragtes, Christen Andersen om morgenen med sådan sygdom kunne være beladen, det han ikke turde understå sig at begive sig fra sit hus to mil til tinget, og fordi samme skudsmål har fremsendt, endog sygdommen siden om dagen kunne være så forlindret, at han kunne gå der i byen nogen kort tid, og ingen af fornævnte vidnesbyrd, Peder Mortensen fremlagt har, vidnet, det Christen Andersen 9/9, på morgenen og siden dagen fremad, skulle have været så før og tilpas, det han kunne have forrejst fra sin hus og til Vestervig birketing, hvor samme skudsmål gjort er, men en part dem ---- sig for dem har beklaget at være ilde tilpas, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på Peder Christensens fælding for samme skudsmål, han gjort har, at dømme, eller Christen Andersen derfor noget at lide, eller bemeldte vidner at komme dem til nogen forhindring.

(32)

** var skikket Kirsten Mikkelsdatter, salig Holger Iversens efterleverske, i Sæby med en opsættelse her af landstinget 7/12 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Hermand Henriksen og Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, samt Peder Mikkelsen, Hans Jensen med flere og menige rådmænd i Sæby for to gårde i Sæby med deres boder og tilliggende ejendom, som dem af Erik Iversen skal være pantsat, uanseet det Erik Iversen ved ingen lovlig middel eller fuldmagt skal have haft af Kirsten Mikkelsdatter eller hendes rette lovværge, hendes og hendes børns gods og ejendom at afhænde eller pantsætte, dertil med skal hun være ved gejstlig dom fra ham adskilt og fradømt: så og efterdi loven bemelder, stedfar at må være stedbørns værge med næste frænders råd, og ikke befindes Erik Iversen med Kirsten Mikkelsdatter at være kommen i ægteskab, så han kunne være hendes børns stedfar, og dersom sådant end havde været sket, forbyder dog loven stedfar ikke at må stedbørns gods afhænde, og Erik Iversen sig bemeldte to gårde i pant har afhændet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme pantebrev så lovlig at være gjort, at den bør nogen magt at have, men dersom Kirsten Mikkelsdatter deri kan have nogen tiltale til borgmestre og råd, der gås om til deres værneting hvis ret er.

(34)

** var skikket Agnete Giersdatter, salig Gregers Jespersens efterleverske, i Ålborg hendes visse bud hendes søn, Gert Gregersen, på den ene og havde stævnet Jørgen Olufsen, borgmester der sst, med hans medbrødre på den anden side for en rådhus dom, de 12/7 sidst forleden udgivet har, belangende Didrik Grubbe, rådmand der sst, for dem at være i rette stævnet for en hendes hus, jord, våning og ejendom og dis tilliggelse, som Agnete Giersdatter formente ham ikke at være pantsat: så

og efterdi af borgmestre og råds dom forfares, Agnete Giersdatter for borgmestre og råd har i rette sat, om bemeldte panel og træ boskab i de to huse, Didrik Grubbe er pantsat, såvel som den tredje hus våning og have ikke burde hende at følge og beholde, og borgmestre og råd dog om fornævnte panel og boskab ikke har senteret, da finder vi efter sådan lejlighed denne deres dom at være som den udømt var, og sagen til rådhuset igen at komme, og borgmestre og råd. når det for dem lovlig indstævnes, om hvis punkter, for dem bliver i rette sat, endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(37)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang, hans visse bud Henrik Pedersen med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Simon Tomasen i Hjørringgård for et synsvidne, han på hans husbond velb Eske Brock til Estrup hans vegne til Jerslev herreds ting 24/10 1621 skal have forhvervet, som Laurids Jensen i vester Hjulskov og hans medfølgere afhjemlet har, dernæst for tingsvidner 13/6 sidst forleden, Anne Jensdatter på Hjelmsted hede og hendes to børn, ved navn Johanne Pedersdatter og Jens Pedersen, som er Peder Madsens egen hustru og børn, har vidnet, item en vedkendelse Peder Madsen på Hjelmsted hede har gjort, anlangende nogen ejendom og fælled på Hjelmsted mark, Eske Brock og han om trætter, hvilke vidner, syn og vedkendelse Stygge Høg formener ikke så sanddru at være vidnet, at de bør nogen magt at have. så mødte Svend Pedersen, ridefoged til Hundslund, på hans husbond velb fru Margrete Rosenkrantzes vegne og berettet, at samme ejendom, om tvistes, er afhændet til hans husbond, fru Margrete Rosenkrantz, og mente fordi her ikke burde i sagen at dømmes, førend hun blev lovlig kaldt, som det sig burde: og efter sådan lejlighed ved vi ikke i samme sag at dømme, førend fru Margrete Rosenkrantz og bliver stævnet og kaldt, og da gå om hvis ret er.

(38)

** var skikket Axel Christensen, Niels Lauridsen og Laurids Brun, borgere i Skagen, deres visse bud Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på den ene og havde stævnet Jens Knudsen i Hoven, Knud Jensen, Børge Olufsen med flere på den anden side for en vidne, de til Skagen byting 2/10 sidst forleden vidnet har, at de enge om endel, som Axel Christensen, Niels Lauridsen og Laurids Brun sst nogen tid lang har brugt med engslæt og tørvegrøft, hvilke vidner de formener ikke skal formelde om nogen brugelighed til ---- , men har vidnet om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om ejendom, og der dog ikke findes nogen varsel for det at være givet, ikke heller i synsvidnen benævnt for det at være givet varsel, hvilken dag og tid synsmændene skulle være på åstederne, så vederparterne kunne have vidst dertil at svare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og syn så noksom lovlig, at de bør nogen magt at have men magtesløs.

(39)

** var skikket velb Just Høg til Bjørnholm hans visse bud Jens Nielsen i ---- på den ene og havde stævnet Niels Christensen i ---- , Peder Christensen sst, hans bror Jens Christensen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Han herreds ting 9/12 sidst forleden vidnet har om nogen ord, som skulle være falden i et lag til Anders Eskildsens, imellem hans tjener Jens Nielsen i ---- og Niels Sørensen i Bisgård, at han ikke har tiendet præsten retfærdeligen den år af hans kornavl, hvilke hans ord hans tjener hårdelig benægter ved sin højeste helgens ed ikke at have haft: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ---- har vidnet efter Jens Nielsens ord, som han ikke er bestendig eller

for tingsdom indgået og da straks tingsvidne efter taget, ikke heller fra sig med sin brev og segl bebrevet, men her i dag for retten højligen benægtet, og tilstået sig ikke andet at vide med Søren Madsen og Niels Sørensen end ærligt og godt i alle måder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(40)

** var skikket Peder Lauridsen i Hurup på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Sinderup, herredsfoged i Revs herred, på den anden side for en dom, han til Revs herreds ting 23/3 nærværende dømt har, og tildømt Peder Lauridsen i Hurup at udgive en fuld skyld og landgilde fra philipi jacobi dag 1621 til samme årsdag 1622, uanseet krigsordinants klarlig i den 13. kapitel formelder blandt andet, at alle indtegnede og udviste med soldat skal nyde deres gårde kvit og fri for årlig og sædvanlig landgilde i alle måder, så længe de er i samme bestilling: så og efterdi Peder Lauridsen i Hurup for herredsfogden såvel som ikke heller her for os beviser sig at være tilsagt eller at have holden nogen soldat på mønstring eller i andre krigs brugninger siden philipi jacobi 1621, da bønderne for sådan tjeneste skal være forlovet, ikke heller bevises nogen andre der i herredet, som soldater tilforn har holdt, for skyld og landgilde samme år at være forskånet, og fogden fordi har tildømt Peder Lauridsen i Hurup samme skyld og landgilde af den gård, han iboer, at udgive, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme, ej heller Peder Lauridsen i Hurup af den dele, han i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(43)

** var skikket Søren Skriver, hospitalsforstander i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, på den anden side for en dom, han til Jerslev herreds ting 6/12 1621 dømt har, imellem ham på hospitalets vegne på den ene og Bagge Kjærulf på den anden side om 50 rigsdaler med efterstandende rente, som salig afgangne Anders Pallesen, fordum byskriver i Ålborg, efter hans brevs lydelse var de fattige i fornævnte hospital skyldig, og i samme sin dom tildømt Bagge Kjærulf med hans hustru Anne Pedersdatter, som Anders Pallesen tilforn havde, ikke uden den halve part af samme gæld at betale, uanseet at Bagge Kjærulf er inddraget i Anders Pallesens bo formedelst ægteskab med hans efterladte hustru, og hans efterladte bo siden brugt og besiddet: så og efterdi det befindes, salig Anders Pallesen, som samme gæld pligtig var, at have haft børn, som ham har overlevet og endnu er i live, og ikke bevises dem arv og gæld efter ham at have afsagt, eller hans hustru, som Bagge Kjærulf nu har til ægte, sig at have til forpligtet gælden efter ham alene at betale, og herredsfogden fordi har tilfunden Bagge Kjærulf halvparten af samme gæld til fornævnte hospital at udlægge og betale, ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(44)

** var skikket Christen Mørk i Grindsted på sin egne og sine søskendes vegne hans visse bud Jens Pedersen på Sæbygård med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Selgensen i Saltum og Laurids Pedersen i øster Halne for et brev, som de har fremlagt i vester Brønderslev kirke 3/12 1621, hvilket brev skal være dateret i Vadum torp 28/12 1605, som de beretter, at salig Vogn Hansen i Saltum skulle have givet dem, formeldende at enhver af dem skulle på deres hustruers vegne arve en broderlod i jordegods, så han ingen rettighed kendes sig til de to parter af deres bondeeje i sønder Saltum, og Peder Selgensen og

Laurids Pedersen ville hentyde fornævnte bænkebrev, at de to parter af fornævnte gård skulle følge dem, endog gode mænd har tildømt Christen Mørks far Laurids Mørk i Hellumlund og hans samsøskende halv fornævnte gård efter deres mor, tilmed formener de, at fornævnte brev skulle formelde, at Vogn Hansen ---- skulle have bevilget dem alt hvis, hans salig mor førte med sig ad Kær herred, hvilket Christen Mørk formener, Vogn Hansen ikke var mægtig til at bevilge dem hvis guld, sølv og penning, som Johanne Vognsdatter førte med sig til dem ad Kær herred, som salig Hans Mørk havde hende efterladt, efterdi Johanne Vognsdatter og Vogn Hansen sad i en fællig bunden bo uskiftet efter Hans Mørks død, mener efter slig lejlighed fornævnte bænkebrev bør magtesløs at være, og Peder Selgensen og Laurids Pedersen igen i boen at indføre med 12 mænds ed i Saltum alt hvis, Johanne Vognsdatter med sig til dem af Kær herred ført har: så og efterdi det befindes salig Johanne Vognsdatter ikke at have haft flere børn, hende skulle arve, end Vogn Hansen og hans to søstre, Peder Selgensens og Laurids Pedersens hustruer, og Vogn Hansen i hans velmagt med fri vilje har undt og tilladt hans to søstre at være lige rig og god med ham i hans jordegods, de efter deres mor kunne tilfalde, og ikke befindes ham i samme hans brev noget af Christen Mørk eller hans medarvingers jordegods at have benævnt, da ved vi efter sådan lejlighed ---- ikke i den punkt at ---- sige eller magtesløs dømme, men belangende det han i samme sin brev har bevilget Peder Selgensen og Laurids Pedersen alt hvis, hans salig mor førte med sig til Kær herred, som Jens Pedersen beretter af fællig bo at skal være udkommen, da dersom lovlig kan bevises, Johanne Vognsdatter noget af fællig bo med sig til Kær herred at have forrykket, som Christen Mørk og hans medarvinger kan være ---- interesseret, da gåes om til herredsting, som det sig bør, og Vogn Hansens brev i den artikel ikke at komme dem på deres rette tiltale til forhindring.

(47)

** var skikket Jens Christensen, barnfødt i Vrå, på den ene og havde efter KM oprejsning stævnet sandemænd i Børglum herred den drabssag anlangende, som skete 1617, for de har Jens Christensen svoren fra hans fred, hvor udover han formener sig at være sket uret: så og efterdi Johanne Sørensdatter og hendes medfølgere udtrykkeligen har vidnet, dem at have seet Jens Christensens far Christen Pedersen gangende imod Peder Nielsen med en spade i den ene hånd og sten i den anden, og så kommen med ham i parlament, og Jens Christensen derefter er kommen til dem, slagen bag på Peder Nielsen med sten, og efter Peder Nielsen var slagen om kuld, har Jens Christensen slaget ham i hans arm med en kniv, hvilke og med synsvidne bestyrkes, sådan skade med mange andre flere hug og slag at have haft, samme vidne og med de vidner, Anders Rovtved på Jens Christensen og hans far og medfølgeres vegne, som for dem har svaret, for sandemænd har fremlagt, bekræftes det, Jens Christensen har slaget Peder Nielsen i hans arm med en kniv, så blodet derover har ham forløben, og ikke i det ringeste for sandemænd eller endnu er bevislig gjort, Peder Nielsen enten at have haft våben eller værge i hænde, hvormed han Jens Christensens far eller nogen på deres liv kunne antaste, så Jens Christensen derover kunne være til tvungen at gjort nødværge, og sandemænd fordi efter fornævnte vidner og deres egen sandheds forfaring, som loven dem tillader, har udlagt Jens Christensen at være Peder Nielsens bane og derfor svoret ham fra hans fred, han og for samme sag har rømt og i nogle års tid været i skjul og dermed selv kendt sig skyldig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og syn, ej heller fornævnte sandemænds ed, at sige eller magtesløs dømme, og nu var her til stede Anders Pedersen, ridefoged til Sejlstrup, og han såvel som Jens Christensen begærende lysning efter KM oprejsnings brev, sagen med sandemænd igen at forfølges, men efterdi den forrige sandemænds ed og nu er ved magt dømt, vidste vi ikke nogen lysning i den sag videre at udstede, dernæst begæret eftermålsmanden Mogens Lauridsen, det han manddræberen Jens Christensen måtte blive mægtig eller og nøjagtig borgen at stedes, det han

til rettens uddrag skulle til stede blive, da nu her for retten lovet Anders Pedersen at skal forskaffe Jens Pedersen til Børglum herreds ting til rette tingdag og der Mogens Lauridsen at leveres.

(52)

** var skikket Christen Madsen i Villerup på den ene og havde stævnet Christen Andersen i Holmgårds mølle og Tomas Christensen sst på den anden side for en vidne, de til Revs herreds ting 1619 vidnet har, det Christen Madsen i Vollerup skulle have bekommen en føl ulovende af den bo, Oluf Christensen i Visby iboede, hvilke han og det hårdelig benægter, så han aldrig har bekommet nogen føl, videre end han med rede penge har betalt: så og efterdi Christen Andersen i Holmgårds mølle og Tomas Christensen ikke har vidnet om nogen visse år, dag eller tid, når Christen Madsen i Vollerup samme føl skal have bekommet, Christen Andersen og Tomas Christensen ikke heller har om vidnet med hvem, Christen Madsen skulle have kontraheret, han ikke heller er sådant bestendig eller fra sig har bebrevet, men højlig benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være og ikke komme Christen Madsen til hinder eller skade i nogen måder.

(54)

** var skikket Gertrud Lauridsdatter i Bartum hendes visse bud Jens Christensen sst på den ene og havde stævnet Oluf Jensen, barnfødt i Ingstrup, på den anden side for en dom, han til Vorde birketing 22/11 forhvervet har, anlangende hans søster Karen Jensdatters gods, som hendes salig husbond Christen Olufsen havde under sit værgemål og Oluf Jensen på pigens vegne skal være tildømt, uanseet Oluf Jensen ikke er gift eller har bopæl, hvorfor Jens Christensen på Gertrud Lauridsdatters vegne formener, at Oluf Jensen ikke er så vederhæftig, at han kan give hende forvaring for samme gods: så og efterdi fornævnte birkefoged har tilfunden Oluf Jensen, som er hans søster Karen Jensdatters bror og næste værge, hendes gods såvel som skiftebrev, så vidt som hos Gertrud Jensdatters findes, og ikke en afkald på gjort, på pigens vegne at følge, og ham derimod at forsikre Gertrud Jensdatter og Karen Jensdatter, som det sig bør, og i så måder funderet sin dom efter loven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

** var skikket Niels Roersen i Viborg på den ene og havde stævnet Hans Broutmand, der sst, på den anden side for en dele, som han har over ham forhvervet til Viborg byting 23/12 sidst forleden og givet ham til sag for en ager, som han har sået havre i, hvilke ager med flere, Niels Roersen har i leje af Hans Broutmand og skal give ham hvert år af hvis jord, som han har i leje og brug af Hans Broutmand, 10 sletdaler, hvilke ager han formener at gøre sig det så nyttig, som han bedst kan: med flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at Niels Roersen lovet og tilsagde nu i år at skal lade gøde samme ager, hvis ikke allerede med forsvarlig gøde, som det sig bør, førend han lader deri føre sæd, og dermed kvit lod Hans Broutmand Niels Roersen af samme dele, så den ikke skal komme ham til hinder eller skade i nogen måder.

(55)

** var skikket Poul Lauridsen Skrædder, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Carsten Kulenkamp og Kathrine Nielsdatter, nu begge tjenende Geske Abels sst, på den anden side for et vidne, som de til Viborg byting 16/12 sidst forleden med Geske Abels vidnet har, anlangende om en brygkedel, som Poul Lauridsen hende for nogen tid siden i pant sat har, og dem at have vidnet, det

han siden derefter solgt hende den, endog de ikke vidste hvor mange penge, hun gav ham derfor: så og efterdi Carsten Kulenkamp og Kathrine Nielsdatter udtrykkelig har vidnet, det Poul Lauridsen har solgt Geske Abels samme kedel, det og befindes hende den at have fulgt og endnu har i hendes værge, så samme vidne dermed bekræftes, og Poul Lauridsen selv vedgår adskillige tider penge på samme kedel at have bekommet, og ikke beviser med nogen revers eller anden lovlig kundskab, samme kedel endnu at være i pant, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Carsten Kulenkamp og Kathrine Nielsdatters vidne at sige eller magtesløs dømme.

(57)

** var skikket Christen Sørensen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Jacob Hjulmand i ---- for en dele, han over ham til Viborg byting 23/12 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen hjul, som Jacob Hjulmand skulle have solgt Christen Sørensen, dog Christen Sørensen ingen hjul af Jacob Hjulmand købt har i nogen måde: så og efterdi Jacob Jensen ingen bevisning fremlægger, det Christen Sørensen skulle være ham samme penge for bemeldte hjul pligtig, men Christen Sørensen det højlig benægter, som forskrevet stander, og han dog derfor er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Sørensen af den dele kvit at være.

(58)

1/2 1623.

** var skikket Anders Sørensen, indvåner i Sæby, og gav til kende, hvorledes han skal have udgivet til velb Anders Friis til Krabbesholm, KM befalingsmand på Sejlstrup, såvel som og til hans frue velb fru Ide Munk forpligter og breve, lydende på 1000 rigsdaler og 200 daler, beretter sig at være anholden på Sejlstrup af Anders Friis, midlertid han samme forpligt skulle have udgiven, og af slig årsag været til tvungen at efterkomme deres vilje og begær, så og samme tid Anders Friis forpligtet sig til en visse tid at møde på Sejlstrup og gøre den gode mand regnskab: da lovet Anders Sørensen nu her for retten straks at være Anders Friis følgagtig og ikke noget steds bortvige men inden i dag 3 uger sætte Anders Friis nøjagtig forvaring og forloven, at han skal blive til stede og svare til hvis sager, Anders Friis har ham at give indtil rettens uddrag, såvel som regnskab at forklare og stande til rette for og i lige måde at forskaffe sin bo så god igen, som den var, da han sin forpligt udgav, og når slig loven og vissen er sat, skal samme hans forrige forpligt være kasseret og ikke komme ham til videre forhindring.

(60)

** var skikket Niels Poulsen i Nejrup på den ene og havde stævnet Søren Madsen i ---- , Peder Jensen i øster Hassing på den anden side for et vidne, de til Kær herreds ting 23/11 sidst forleden vidnet har, at de skulle have seet, at der har ligget et træ huggen i velb Otte Skeels skov, og deres vidne skal medføre, at dem skulle have syntes, at det skulle have været Niels Poulsen i ---- , som gik fra samme træ, som lå huggen: så og efterdi Søren Madsen og Peder Jensen ikke udtrykkelig har vidnet, dem at have seet Niels Poulsen hugget og bortført samme træ, men selv lagt deres vidne i tvivl, Christen Jensen og hans medfølgere og har vidnet efter Niels Poulsens ord og mundheld om samme byg, han skulle have udbudt, hvilke ord han ikke er bestendig men højligen benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(61)

** var skikket Maren, salig doktor Eskilds, hendes visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 18/1 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Madsen, borger i Odense i Fyn, for et købebrev, han af Espen Lauridsen i Glynge til Harre herreds ting 15/11 1621 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen arv, som Espen Lauridsen skulle tilkomme efter salig doktor Eskild Christensen, som for nogen tid siden døde i Odense, hvilken arv han fra sig og til sin brorsøn Peder Madsen skulle have solgt, hvilket køb og vidne hun formener ikke så lovlig at være gjort, at det bør nogen magt at have: så og efterdi med delsbrev gøres bevislig, den første af de otte mænd tinghørere, ved navn Niels Madsen i Navtrup, at være bleven delt og lovforvunden samme dag, og af tingbogen forfares, samme dele at være drevet, førend han og hans medbrødre otte mænd vidnede samme vidne efter fornævnte køb, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme købe vidne så nøjagtig og lovlig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(64)

** var skikket Maren, salig doktor Eskilds Christensens, i Odense, Peder Nielsen i Gryderup og Frands Rasmussen i Hvolby deres visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 18/1 sidst forleden, lydende dem da efter anden opsættelse at have stævnet Bertel Eskildsen i Vejle, Knud Svendsen sst med flere for et stokkenævn, de Christen Madsen i Skyldal på Espen Lauridsen i Glynge hans vegne 7/2 sidst forleden meddelt og givet har, hvormed Espen Lauridsens brorsøn Peder Madsen i Odense sig salig doktor Eskilds arv ville tilholde efter hvis ulovlige køb, dem er imellem gangen, hvilket stokkenævn de formener ulovlig og usanddru er, som af en part deres eget forrige meddelte stokkenævn 15/11 næst tilforn er at bevise, hvori de vidner, at salig doktor Eskild Christensen ikke har flere eller nærmere arvinger levende i Nørjylland end Espen Lauridsen, og nu i den sidste der tvært imod vidner, at doktor Eskild har ingen flere eller nærmere end Espen Lauridsen og Anne Christensdatter i Ensted: så og efterdi der tvistes om samme arv, hvem den med rette bør at tilhøre, og Maren, doktor Eskilds, bør at levere, som hende nøjagtig derfor kan kvittere, og dog til hende ingen varsel for samme sidste stokkenævn er givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme stokkenævn så noksom og lovlig at være forhvervet, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(65)

** var skikket Peder Lauridsen i vester Hassing på hans hustru Karen Madsdatters vegne på den ene og havde stævnet Oluf Nielsen sst for en mummesag eller eftertale, anlangende en misdæders bekendelse, som Anne, Peder Trankærs, ved navn skulle have gjort i Hassing hovgård ved Oluf Nielsen, som Karen Madsdatter skulle være angældende, så formener Peder Lauridsen på hans hustrus vegne, at sådan bænkebrev og mummesag, som i så måde skulle være gjort, ikke i så måder bør at eragtes, eftersom det ikke siden for ting og dom er ganget eller stadfæstet. så mødte Niels Poulsen i Nerup på Oluf Nielsens vegne med hans fuldmagt og berettet, det Oluf Nielsen ingen breve eller bekendelser havde forhvervet, Karen Madsdatter angældende: og efter sådan lejlighed, dersom Oluf Nielsen har sådant brev eller bekendelser over Karen Madsdatter i samme sag, bør de ingen magt at have.

(66)

** var skikket Jens Lauridsen i vester Hassing på hans hustru Maren Lauridsdatters vegne på den ene og havde stævnet Oluf Nielsen sst på den anden side for et vidne, han 30/7 sidst forleden 1622 på Kær herreds ting har forhvervet, belangende en bekendelse, Anne Pedersdatter Trankærs i vester Hassing skulle have gjort, som for trolddoms sag er heden rettet, at Jens Lauridsens hustru Maren Lauridsdatter skulle have været i råd og dåd med hende, uanseet Anne Pedersdatter Trankærs ikke udførligen har sagt hende at have med været på nogen ulovlige steder: så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Anne Pedersdatter Trankærs, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin trolddoms bedrift er heden rettet, og ikke bevises Maren Lauridsdatter at have lovet nogen ondt, som dem skulle være vederfaret, eller for trolddoms gerning at være sigtet og beskyldt, men fast mere med stokkenævn og sognevidne gøres bevisligt, hende sig ærligen og kristeligen at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Maren Lauridsdatter anlanger, magtesløs at være, og ikke at komme hende på liv, ære, rygte eller gode navn til hinder eller skade i nogen måder.

(68)

** var skikket Mads Pedersen i vester Hassing på hans hustru Mette Nielsdatter hendes vegne på den ene og havde stævnet Oluf Nielsen i vester Hassing på den anden side for et vidne, han 30/7 sidst forleden 1622 på Kær herreds ting har forhvervet, belangende en bekendelse, Anne Pedersdatter Trankærs i vester Hassing skulle have gjort, som for trolddomssag er heden rettet, at Mads Pedersens hustru Mette Nielsdatter skulle have været i råd og dåd med hende, uanseet Anne Pedersdatter Trankærs ikke udførligen har sagt hende at have med været på nogen ulovlige steder: så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Anne Pedersdatter Trankærs, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin trolddoms bedrift er heden rettet, og ikke bevises Mette Nielsdatter at have lovet nogen ondt, som dem skulle være vederfaret, eller for trolddoms gerning at være sigtet og beskyldt, men fast mere med stokkenævn og sognevidne gøres bevisligt, hende sig ærligen og kristeligen at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Mette Nielsdatter anlanger, magtesløs at være, og ikke at komme hende på liv, ære, rygte eller gode navn til hinder eller skade i nogen måder.

(70)

** var skikket Niels Lauridsen i Rottrup på hans mor Anne Mortensdatter i Hvolgård hendes vegne på den ene og havde stævnet Oluf Nielsen i vester Hassing på den anden side for et vidne, han 30/7 sidst forleden 1622 på Kær herreds ting forhvervet har, belangende en bekendelse, Anne Pedersdatter Trankærs i vester Hassing skulle have gjort, som for trolddoms sag er heden rettet, at Niels Lauridsens mor Anne Mortensdatter i Hvolgård skulle have været i råd og gerning med hende i trolddoms bedrift, uanseet Anne Mortensdatter ikke nogen tid er over bevist med nogen sandfærdige vidnesbyrd at have lovet nogen ondt, og sådant at være dem vederfaret: så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Anne Pedersdatter Trankærs, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin trolddoms bedrift er heden

rettet, og ikke bevises Anne Mortensdatter at have lovet nogen ondt, som dem skulle være vederfaret, eller for trolddoms gerning at være sigtet og beskyldt, men fast mere med stokkenævn og sognevidne gøres bevisligt, hende sig ærligen og kristeligen at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Anne Mortensdatter anlanger, magtesløs at være, og ikke at komme hende på hendes liv, ære, rygte eller gode navn til hinder eller skade i nogen måder.

(72)

** var skikket Mads Nielsen i Nestild på den ene og havde stævnet Hans Christensen sst, Søren Nielsen med flere på den anden side for et vidne, de til Hindborg herreds ting nærværende år vidnet har, anlangende Mads Nielsens datter, ved navn Anne Madsdatter, skulle have fået en barn, som de skulle have hørt rygte og tidende om, dog ikke de har udlagt deres ---- mand eller dem i sandhed selv derom vitterlig er, ej heller skal befindes i sandhed Anne Madsdatter har fået eller har været med barn, men de uden al sandfærdig årsag ville med slig deres vidne beskylde hende på ære: så og efterdi Hans Christensen og Søren Nielsen og deres medbrødre alene har vidnet om rygte og tidende, og ikke om nogen deres egen vitterlighed, dem derom skulle være bevidst, samme deres vidne ikke heller med nogen nøjagtig kundskab bekræftes, Anne Madsdatter samme barn at skulle have fanget, men hun det til tinge, da samme vidne vidnet er, højligen har benægtet, som tingsvidne derom formelder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(74)

15/2 1623.

** var skikket velb fru Anne Krabbe til Baggesvogn hendes visse bud Hans Jensen i Odsgård med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Jacob Nielsen i Sinderupgård for et vidne, han til Fjends herreds ting 11/12 næst forleden år udstedt har, anlangende gård og ejendom at skal ligge til Mørupgård ind til Kællinghøj, hvilke vidne er udstedt imod et ---- brev af Fjends herreds ting, dateret 1480 octavo, hvilke sandemænds brev formeldte, at Kællinghøj ligger i markskel imellem Gundelund mark og Møgelbjerg mark, hvilke begge gårde hun sin livstid med forlenet er, og berettes en uendelig dom over samme vidne at være forhvervet: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke aleneste har vidnet om deres vitterlighed om brugsel, men også udtrykkeligen det samme ejendom skulle have ligget til Mørupgård med rette, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme tre vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(77)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Anders Hegelund, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Bunde i Fusøre og Niels Christensen i Mønsted for en vidne, de til Fjends herreds ting 8/10 næst forleden vidnet har, at det skulle være dem vitterligt, at Møgelbjerg fæ skulle have haft drøft i Kælling og med lyngslæt og brugelighed, og hvis fornævnte ejendom skulle være, vidste de ikke: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har

vidnet endelig men selv lagt deres vidner i tvivl, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom og nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(79)

** var skikket Hermand Jensen, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Anders Tomasen i Lindholmgård på den anden side for en uendelig landstings dom, han skulle have forhvervet i Viborg, for nogen pending, som han skulle have oppebåret af hr Jens Jacobsen i Søndbjerg på hans og hans hustrus vegne, hvilket han benægter sig aldrig at have gjort eller lovet dem nogen penge at udfordre af hr Christen Pedersen i Åsted: så og efterdi samme landstings dom, nu hid stævnet er, ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

(80)

** var skikket Anders Mortensen i øster Halne på den ene og havde stævnet Morten Simonsen, borger i Ålborg, Jens Pedersen Kock sst med flere på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 13/1 sidst forleden vidnet har, formeldende iblandt andet at Anders Mortensen at have fanget og bekommet 6 tønder byg af Jens Nielsen Maltmand, som tjente salig Godslev Budde, uanseet at han aldeles intet byg at have fanget eller bekommet, som han ved sin højeste helgens ed benægter: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men ved 3 år efter samme gæld skal være gjort, som deres vidne om formelder, samme gæld ikke heller med brev og segl eller nøjagtig regnskabs bog og bevis bekræftes, men Anders Mortensen det ved højeste ed benægter, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne så og fornævnte dele, så vidt den Anders Mortensen anlanger, magtesløs at være.

(82)

1/3 1623.

(som holdtes på Asmildkloster)

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Oluf Pedersen i Hørsted med en opsættelse her af landstinget 18/2 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Nielsen i Hjørring for nogen uendelig dom, han lader sig af berømme, det han her til landstinget skal have ladet forhverve over en dele, hans tjener Niels Pedersen i Højsted over Søren Nielsen forhvervet, anlangende nogen pending, han skulle være Niels Pedersen skyldig for en grå hoppe, han ham afkøbt har: så og efterdi det befindes, den ene varselsmand for samme dele, ved navn Poul Jensen i Visby, selv at have været en af de 8 mænd tinghørere, samme vidne inden tinge har af vidnet, da kunne vi ikke kende samme dele så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, og efterdi Niels Pedersen nu her for retten har videt samme kvittants for falsk og urigtig, ved vi ikke på samme kvittants at dømme, førend Niels Pedersen forværger sig selv tolvte, det hans signet ikke derfor er kommen med hans vilje og vidskab, som det sig bør.

(85)

** var skikket velb Oluf Parsberg ---- så mødte Niels Pedersen og berettet, han ikke var på Ørum slots stavn, der samme parlament skulle være gjort, så var Oluf Pedersen i Hørsted til stede og

tilstod, det Niels Pedersen kom i hans tjeneste til sankt mikkels dag 1621, hvortil Peder Hansen svarede, at samme bordag tilforn at være gjort og mente fordi, Niels Pedersen sine bøder til hans husbond på KM vegne var pligtig at udgive, da begærede Niels Pedersen sagen nogen tid at måtte bero, at han der forinden kunne stille den gode mand tilfreds: og efter sådan lejlighed blev sagen opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(86)

** var skikket Jens Pedersen i Vellev på salig Christen Jensen, som døde i Viborg, hans arvingers vegne på den ene og havde stævnet Peder Christensen Rind, borger i Viborg på den anden side for en brev, han lader sig af berømme, som han af Niels Jensen og Laurids Jensen i Grensten forhvervet skulle have, hvori han mener et brev, som Peder Rind til salig Christen Jensen udgivet har på en summa penge, skal være død og magtesløs gjort, endog Jens Pedersen formener samme gældsbrev ikke med Niels Jensen og Laurids Jensen, Christen Jensens arvinger, deres forsegling eller underskrifter at skal være bekræftet: så og efterdi Niels Jensen og Laurids Jensen ikke selv samme brev har forseglet, de ikke heller vil være den bestendig men højligen benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme brev så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(88)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Jens Pedersen på Sæbygård med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Mikkel Jensen i Højstrup, Jens Pedersen i Koldbro med flere for et vidne, de til Børglum herredsting 16/5 1620 vidnet har, at der skulle have været en ---- imellem Vesterskov og Østerskov, som ligger sønden og vesten Ulsted, hvilken vidne Jens Pedersen på Peder Munks vegne formener vildig at være, efterdi Mikkel Jensen, som da boede i Ulsted, var den første mand i fornævnte vidne og ville dermed vidne sig ejendom og brugelighed til: da efterdi det befindes, sagen i seks uger at have været optagen, og ikke samme vidne, hjemmel og dom nu i rette lægges, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kunne gøre nogen videre ophold, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, hjemmel og dom magtesløs at være.

(89)

** var skikket velb Peder Munk til Sæbygård hans visse bud Jens Pedersen, tjenende der sst, med en opsættelse her af landstinget 10/1 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Oluf Pedersen i Ulsted, Jens Pedersen i Koldbro med flere for et vidne, de til Børglum herreds ting 16/5 1620 vidnet har, at somme af dem har mindedes i 14 år, og somme i 12 år, at de i Ulsted holdt dem til hvert sjette træ og ris og har haft svin på olden i den skov, som ligger imellem Fuglsang og Ulsted, og ikke deres vidner formelder mere samme ejendom har været brugt for endel eller ikke: da efterdi det befindes, sagen i seks uger at have været optagen, og ikke samme vidner og dom nu i rette lægges, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kunne gøre nogen videre ophold, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og dom magtesløs at være.

(91)

** var skikket Lauge Jensen, forrige foged på Bustrup, på den ene og havde stævnet David Mortensen i Torup på den anden side, for han 11/1 sidst forleden til Nørlyng herreds ting har ladet

ham fordele for 10 rigsdaler, han var ham skyldig for den beskyldning, Maren Svendsdatter beskyldte ham efter hans brevs indhold, dateret Bustrup 19/10 1622, hvilke 10 daler Lauge Jensen benægter ikke er ham skyldig, men beretter er aldeles afbetalt og klargjort: så og efterdi Lauge Jensen nu for os i rette lægger David Mortensens forseglet kvittants, dateret 22/10 1622, hvori han bekender, det Lauge Jensen har leveret ham penge og fuld værd for den beskyldning, Maren Svendsdatter på Lauge Jensen har gjort, så David Mortensen derfor forpligter sig at holde ham kvit for hans husbond, og David Mortensen dog siden for samme 10 daler for Maren Svendsdatters beskyldning har ladet ham fordele imod sin udgivne kvittants, da finder vi efter sådan lejlighed Lauge Jensen af den dele kvit at være.

(93)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup. KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Poul Sørensen i ---- på den ene og havde stævnet Peder Pedersen i Tovstrup, Jens Mortensen med flere sst på den anden side for deres ed og tov, de til Harre herredsting 20/2 sidst forleden gjort har over Mads Jensen, som boede i Glynge, for kætterskab, han har beganget med hans forrige hustrus brordatter, Anne Poulsdatter der sst, hvilke deres ed og tov Poul Sørensen på Tyge Brahes vegne formener lovlig og ret at være: så og efterdi for nævninger har været gjort bevislig, det Mads Jensen har været berygtet for at skulle haft lejermål med Anne Poulsdatter, hans forrige hustrus brordatter, som han havde i huse hos sig, og hun skulle fanget barn ved ham, som skulle være omkommet, han og selv til tinge har bekendt sig samme barn i jorden i hans egen burre at have nedsat, og taget livet af den, såvel som og selv tilstået sig med Anne Poulsdatter at have haft legemlig fællig, og fornævnte nævninger fordi har ham kætteri over svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald imod samme nævnings ed at sige eller magtesløs dømme, men den ved magt at blive.

(96)

** var skikket velb Oluf Parsberg til Jernit, høvedsmand på Ørum slot, hans visse bud Peder Hansen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Olufsen i Skyum på den anden side for tre uendelige landstings domme, han sig på beråber at have forhvervet over adskillige vidner og nævnings ed, som Oluf Parsberg har ladet forhverve i trolddoms sag, som Jens Olufsen er tillagt og beskyldt for af Søren Lauridsen og Niels Hjariksen i Skyum, menende samme vidner og nævnings ed lovlig og ret at være, og samme uendelige domme ingen magt bør at have men magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi med delsbrev bevises, Søren Lauridsen, som samme klage og sigtelse gjort har, som mest Jens Olufsen angår, såvel som og en del fornævnte vidnesbyrd, i sagen vidnet har, at have været delt og lovforvunden, da fornævnte klage og sigtelse er gjort, såvel som fornævnte vidnesbyrd og deres medbrødre deres vidner vidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme Søren Lauridsens klage og sigtelse, ej heller fornævnte lovfældige mænds vidner og så mange, som efter dem vidnet har, såvel som og ikke fornævnte nævnings ed, derpå funderet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(110)

15/3 1623.

** var skikket Jens Andersen Krag, borger i Viborg, og gav til kende, hvorledes han nogen tid forleden har tilskrevet hans bror hr Oluf Andersen Krag i Vrå præstegård om nogen uskikkelighed og ulempe, belangende hans søn Anders Olufsen Krag, som han skulle være beråbt for i Barsebæk såvel som også i Ålborg, hvilke skrivelse han har sin bror hr Oluf Krag i god, broderlig og venlig mening tilskrevet, at han skulle lære og undervise sin søn slig letfærdig løsagtighed at afstå: så og efterdi Jens Andersen Krag i sin lukkede forseglede sendebrev har sin bror hr Oluf Krag tilskrevet, iblandt andet, det Anders Olufsen forgangen sommer ---- skulle være beråbt at skulle ligge i et skiden og nogen kættersk levned, og i samme sin brev sin bror venlig påmindet, at han sin søn Anders Olufsen skulle ---- sig fra slig letfærdighed ---- , på det hans gamle forældre og andre venner ikke for hans skyld i fremtiden skulle høre eftertale, og ikke han i samme sin skrivelse har sigtet eller beskyldt Anders Olufsen for nogen kætteri sag, men alene efter rygte, han havde hørt troligen ---- sin kødelige bror og det hemmelig i sin lukkede missive om sit barns ulempe, som forskrevet stander, han og her i dag har undskyldt Anders Olufsen Krag, så han ikke ved med ham andet, end det ærligt er, da bør samme hans velmente skrivelse efter sådan lejlighed ikke at komme Jens Krag til hinder eller skade i nogen måder, og efterdi Søren Lauridsen og hans medfølgere såvel som Christen Christensen Roed alene har vidnet om rygte, det Anders Olufsen skulle have i været for sådan skiden kættersk levned, og ikke om nogen deres vitterlighed, eller det med andre nøjagtige vidner om nogen synlig gerning bekræftes, da finder vi samme deres vidner i de måder magtesløs at være, belangende Søren Lauridsen og Mette Sørensdatter deres vidne, det Anders Olufsen Krag skulle ligget i seng med hans gældkvinde Johanne, som han selv tilstander at have avlet barn med og sine bøder derfor har udlagt, så samme deres vidne dermed bekræftes, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod samme deres vidne i den punkt at sige.

(115)

** var skikket Laurids Christensen, borger i Ålborg, hans visse bud Anders Olufsen Krag, der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Nielsen, borger sst, på den anden side, for han 10/2 sidst forleden skal have ladet ham fordele til Ålborg byting, nogen gældssag anlangende, uanseet Laurids Christensen har haft rede og regnskab med Laurids Nielsen og formener, samme dele ikke lovlig og ret at være og ikke var lovligen forfulgt til fjerde ting, som det sig burde: så og efterdi Laurids Christensen findes i Laurids Nielsens regnskabsbog for samme gæld klarlig at være indskrevet, og ikke Anders Olufsen den vil beskylde for urigtig, ej heller med kvittants bevises, samme gæld aflagt at være, og Laurids Christensen fordi derfor er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Laurids Christensen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(116)

** var skikket velb jomfru Johanne til Bajlumgård hendes visse bud Mads Jørgensen, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget 15/2 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en dom han til fornævnte ting nogen rum tid siden forleden dømt har, anlangende det pantebrev, Iver Lykke Eriksen, Verner Parsberg på Eskærgård og dets tilliggende gods givet har, og velb Verner Parsberg med samme pantebrev og herredsfogdens dom tilholder sig ---- efterskrevne gårde og gods, liggende i Salling, og Mads Jørgensen på jomfru Johanne Lykkes vegne formener, herredsfogdens dom ikke skal være lovlig forhvervet, idet hun ikke skal være lovlig stævnet eller kaldt derfor efter recessen: da efterdi det befindes Falk Gøye af KM at være til forordnet jomfru Johanne Lykkes værge at være, og efterdi hun selv er jomfru og umyndig, og ikke Mads Jørgensen fremlægger hendes tilforordnede værges fuldmagt i sagen at tale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nu for ham at dømme.

(118)

** var skikket Peder Wandel, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Simon Hansen, borger sst, på den anden side for en uendelig dom, som han skulle have forhvervet her af landstinget på en dele, som Peder Wandel har ham i til Ålborg byting efter hans skadesløs brev, og skal være her tildømt af landstinget den at fuldgøre, og formener Peder Wandel samme dele bør ved sin magt at blive: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi det befindes Peder Wandel en gang ved nam og tag at være gjort udlæg i Simon Hansens bo for hovedgælden, hvoraf samme omkostning skulle rejse, og Peder Wandel ikke derefter samme ---- for omkostning har gjort anfordring, endog det var hovedgæld anrørende, og ikke heller han fremlægger nogen bevis på samme ---- , han Simon Hansen skulle have lånt, da finder vi efter sådan lejlighed Simon Hansen af den dele kvit at være.

(120)

** var skikket Peder Wandel i Ålborg på den ene og havde stævnet Simon Hansen, borger der sst, på en anden side for en bog, han har i rette lagt på Ålborg byting 17/2 sidst forleden, anlangende nogen gæld, Peder Wandel skulle være ham pligtig, hvilket han højlig benægter, og ikke med brev eller segl skulle bekræftes, formener samme opskrift i fornævnte bog bør magtesløs at være: så og efterdi med delsbrev gøres bevislig, Simon Hansen at have været delt og lovforvunden, da han samme dele over Peder Wandel drevet har, da finder vi Peder Wandel af den dele kvit at være, og efterdi Peder Wandel ikke samme opskrift i Simon Hansens regnskabsbog vil vide for urigtig, eller nogen kvittants eller bevis derimod fremlægges, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme opskrift i fornævnte bog at sige.

(122)

** var skikket Søren Mikkelsen, borger i Viborg og byens kæmner, på den ene og havde stævnet doktor Peder Iversen, kannik i Viborg, på den anden side, for han ved sin tjener, Anders Nielsen i ---- har ladet Peder Davidsen, Jens Fisker med flere i Viborg og Poul Sørensen i Tegels fordele til Vorde birketing 7/2 sidst forleden, for de skal have brugt fiskeri i Nørmølle dam: så og efterdi Bertel Møllers vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, den ikke heller med nogen andre vidnesbyrd bekræftes, der ikke heller befindes bemeldte personer navnlig for samme dele at være given varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og dele så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs.

(124)

** var skikket Peder Andersen i ---- , Anders Pedersens søn, på den ene og havde stævnet Poul Nielsen i ---- på og hans hustru Maren Jensdatter, Christen Nielsen i Bjerregård og Laurids Nielsen sst den anden side for et vidne, de til Hassing herreds ting 30/1 sidst forleden vidnet har, anlangende at Peder Andersen søndag nat næst efter sankt olufs dag tog en læs hø på den båre, sønden til Bjerregård, som ligger til Poul Nielsens gård, og førte den af uden Poul Nielsens ja og minde, hvilke deres vidne Peder Andersen hårdelig ved Gud og sin salighed benægter: så og efterdi det befindes, Poul Nielsen og hans hustru selv i deres egen sag at have vidnet, og i så måder vildige, samme vidne ikke heller er vidnet på fersk fod, men ved halvt år efter sådan gerning skulle være

sket, og ikke fornævnte vidnesbyrd har forklaret hvem, der skulle have været med Peder Andersen samme hø at læsse eller bortføre, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne såvel som fornævnte klage, derefter gjort er, magtesløs at være.

(127)

** var skikket Peder Christensen i ---- på den ene og havde stævnet Poul Jensen i ---- , Laurids Lauridsen sst og deres medbrødre 12 kirkenævninger i Odby sogn, for de til Revs herreds ting 25/1 sidst forleden har Anne Jespersdatter Sand en fuld trolddoms kirkenævn oversvoret for trolddoms bedrift efter hendes egen bekendelse og hvis vidnesbyrd, for dem fremlagt er, hvilke deres ed Peder Christensen formener ret at være svoren, og den ved fuldmagt at blive: så og efterdi for nævninger, såvel som nu her for os, med adskillige vidner er gjort bevisligt, Anne Jespersdatter Sand at have lovet folk ondt, og det dem efter sådan hendes løfte, en del på liv og helbred og en part på kvæg og i andre måder, hændt og vederfaret, hvilke vidner hun en del for ting og dom har tilstanden sandfærdig at være, og hun derfor til hjemting såvel som her i dag for retten er sigtet og beskyldt, som forskrevet stander, det og gøres bevislig hende for sådan hendes onde gerninger at være rømt og bortveget, hun og befindes af andre misdædere for sådan trolddoms bedrift at være beråbt og udlagt, og overalt befindes hende for ting og dom, såvel som og her i dag, selv har bekendt, sig til sådan trolddom og spøgeri at have begivet og forsvoren Gud og alt det helligt ---- , såvel som og i adskillige trolddoms bedrift at have med været og om andre deres onde gerninger i så måder at være bevidst, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter, alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og efterdi fornævnte nævninger, som i sognen hos Anne Jespersdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddoms sag enten at skære eller skylde, og de efter fornævnte vidner, sigtelse såvel som hendes egen bekendelse har hende kirkenævn oversvoren, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for den deres ed og tov at kunne fælde, men den ved fuldmagt at blive.

(138)

29/3 1623.

** var skikket velb Peder Bille til Lindved med en opsættelse her af landstinget 15/3 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for han 4/2 sidst forleden til fornævnte ting skal i hans doms sentens tildømt velb Palle Rodsteen til Hørbylund at til hænde stille Peder Bille hans hustru fru Kirsten Skeels beseglede lodder, jordebøger og regnskaber, inventarium såvel som de gode mænds taksering på jordegods, som af Palle Rodsteen solgt er, og alt hvis fornævnte værgemål vedkommer, som han for fru Kirsten Skeel har i været: så og efterdi Jacob Mogensen i samme hans dom har tildømt Palle Rodsteen iblandt andet at forskaffe Peder Bille inventarium eller og at lide æskning såvel som for kost, tæring og interesse, endog fornævnte gode mænds kontrakt og forhandling ikke formelder om nogen inventarium, Palle Rodsteen at være pligtig til Peder Bille at levere, det ikke heller befindes for fogden at være i rette sat, ikke heller gøres bevisligt, Palle Rodsteen nogen domme i sagen at have siddet overhørig, så han dermed kunne være nogen kost og tæring pligtig efter rigens ret, da finder vi efter sådan lejlighed, denne herredstings dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham indstævnes, dem om hvis punkter, for ham bliver i rette sat, endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(141)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen, slotsskriver sst, og havde hid kaldt sandemænd af Hassing herred, at udlægge Christen Boisen i Gunderup mølle hans bane, som er død funden 15/2 sidst forleden hos sin mølle i vester Hørdum, og først fremlagde Niels Lauridsen efterskrevne tingsvidne af Hassing herreds ting 27/2 sidst forleden, indeholdende Oluf Skrædder i øster Hørdum, Laurids Clemendsen og deres medbrødre 9 synsmænd for 8 mænd at have afhjemlet deres syn, at de var hos Hørdum vejrmølle 15/2 sidst forleden og der synede og beså Christen Boisens lig, som lå neden ved møllen død, og da var hans hoved sønder, og syntes dem, at Christen Boisen af våde og stor ulykke var nedfalden af hans egen vejrmølle, som hans lig og lå under døren derpå: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Boisen af våde og vanlykke at være falden fra vejrmøllen og sin hals sønder stødt, og det at være ham til bane og livs lagt.

(143)

** var skikket Anders Olufsen Sadelmager, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Andersen Vodskov, borger sst, for en dele, han over ham til Ålborg byting 27/1 sidst forleden forhvervet har, belangende nogen gæld, han skulle være ham pligtig, uanseet Anders Olufsen sådan gæld ved højeste helgens ed benægter, ej heller for sådan dele findes lovlig stævnet og kaldt at være: så og efterdi Anders Sadelmagers hustru for dannemænd har vedgået og bekendt, en del af samme gods af Jens Vodskov og hans hustru at have bekommet og udtrykkelig forklaret, det Anders Sadelmager en stenkande deraf har bort givet, hvilke han ikke selv vil benægte, men nu for retten tilstander, som forskrevet stander, så samme vidne med hans egen bekendelse i så måder bekræftes, det og befindes, sagen i seks uger har været optagen, og Anders Sadelmagers hustru forelagt nu her for retten at skulle mødt, hvilke ikke sket er, men hun sig fra retten undholder godset, om vidnet er, ikke at ville ---- , så det ene med det andet befæstes, Anders Sadelmager det at være Jens Vodskov pligtig, og han fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Anders Sadelmager af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(145)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund hans visse bud Bertel Jensen, foged på Jungetgård, med en opsættelse her af landstinget 15/3 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en dom han 8/10 sidst forleden dømt har, hvilken dom var både imod loven og rigens ret, og den ikke så lovlig og retfærdig var dømt, og blev samme dom her til landsting magtesløs gjort: så og efterdi Jacob Mogensen har tildømt Palle Rodsteen sin hustrus anpart af samme penge at betale med rente og skadegæld eller derfor at lide dele og tiltale, og Palle Rodsteen som en adelsperson ikke sådan ret med høringsdele at være undergiven, så Jacob Mogensens dom fordi siden her er underkendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Jacob Mogensen sig jo dermed har forseet og bør derfor at igen give Palle Rodsteen hvis billig kost og tæring, som kan ---- ham for den hans dom at have ladet anvende.

(147)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Poul Sørensen i Sønderup på den ene og havde stævnet Jep Eskildsen i Nibe, Bertel Sørensen sst med flere på den anden side for deres ed og tov, de til Harre herreds ting 13/3 gjort har over Anne Poulsdatter i Glynge for kættersag, hun med Mads Jensen, der sst, beganget har, hvilke deres ed og tov Poul Sørensen på Tyge Brahes vegne formener lovlig og ret at være og burde ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Anne Poulsdatter til tinge såvel som her i dag for retten har bekendt og tilstået, sig at have haft legemlig fællig og avlet barn med Mads Jensen, som tilforn har haft hendes farsøster til ægte, hvilke og med syn gøres bevislig, samme barn at være omkommet og i Mads Jensens burre nedersat, så han og derfor har standen sin ret, og nævninger fordi efter slig lejlighed efter hendes egen bekendelse har hende kætteri oversvoret, da ved vi efter slig lejlighed ikke nogen årsag dem for den deres ed og tov at kunne fælde.

(148)

** var skikket Morten Simonsen, borger i Ålborg, hans visse bud Baldser Hansen, ridefoged til Børglum kloster, på den ene og havde stævnet Laurids Nielsen Års, borger sst, på den anden side for en dele, han lader sig af berømme at have forhvervet over ham til Ålborg byting 10/2 sidst forleden for gældssag, uanseet Morten Simonsen skal have regnskab imod samme gæld, formener først at være over rede og regnskab med ham: så og efterdi for os i rette lægges Laurids Nielsens regnskabsbog, hvori Morten Simonsen for samme gæld rigtig findes antegnet, og ikke Baldser Hansen samme bog vil vide for urigtig, ej heller med kvittantser eller i andre måder beviser, gælden at være betalt, og Morten Simonsen fordi derfor er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(150)

** var skikket velb fru Sofie Ulfstand til Barsebæk hendes visse bud Christen Nielsen i Alstrup på den ene og havde stævnet Jørgen Knudsen i Horsnab på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme at have forhvervet over en uendelig dom, hun har ladet forhverve over Søren Jensen i Tolne hendes retfærdige landgilde har fradømt, formener denne uendelige dom, Jørgen Knudsen forhvervet har, bør magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings dom på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte herredstings dom ikke er endelig, finder vi den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(152)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Hørbylund hans visse bud Peder Christensen i Vangterp på den ene og havde stævnet Poul Kock, byfoged i Sæby, på den anden side for en dom, han til Sæby byting 26/2 sidst forleden, imellem hans fuldmægtig Peder Christensen i Vangterp på hans vegne på den ene og Laurids Nielsen, borger i Sæby, på sin hustru Karen Pedersdatters vegne på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende adskillige varer, fru Ingeborg Skeel skal tilhøre, Karen Pedersdatter er påvidnet, hun havde i en kiste på Hørbylund, hun skulle have lås og lukkelse til og samme kiste med sig fra gården borttaget uden Palle Rodsteens og fru Ingeborg Skeels minde, formente Karen Pedersdatter burde derfor at lide tiltale som for uhjemlet: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme,

og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(153)

** (Søren Skriver opsættelse). så mødte Peder Jensen og påskød brevene endnu at være hos skriveren, så han ikke havde dem her at i rette lægge, men begæret sagen nogen tid måtte bero, at de her kunne til stede føres: da efter ---- anden landsting efter påske først kommende, og da dem her at møde og gå ---- .

** Johan Lerup cit Anne Mortensdatter for en hjemmelsbrev. så mødte Bertel Poulsen med samme hjemmelsbrev og formente den ret at være og burde ved magt at blive: da efter begge parternes bevilling blev samme sag opsat til næste landsting efter pinsedag først kommende, og da dem her at møde og gå ---- .

(154)

** Johan Lerup cit Søren Jensen for en seddel. så mødte Søren Jensen og berettet, det han i Randers solgte Johan van Lenops tjener, Hans Nielsen, samme stykke vin, og der det var heden ført, kom Bertel Poulsen derefter til ham og berettet samme vin at være beslagen for told skyld, og berettet for ham, at Johan van Lenops hustru og nogle Mette Sørensdatters arvinger skulle være forenet om samme stykke vin, så de det skulle dele i to parter, og han efter sådan hans beretning samme sin seddel udgav: da efter begge parternes bevilling blev samme sag opsat til næste landsting efter pinsedag først kommende.

** mester Peder Pedersen cit Bertel Poulsen, så mødte Johan Lenop med samme vidne og formente det ret at være og burde ved magt at blive, desligeste mødte Søren Jensen i Randers og med helgens ed og oprakt finger var samme vidne bestendig, var og her til stede Bertel Poulsen og i lige måde var sit vidne bestendig, og at samme vin blev i kælderen indlagt efter Maren Pedersdatters befaling, hvortil Morten Jacobsen svarede, at hun ikke benægtet det, hun jo på hendes medarvingers vegne befalede samme vin at indlægge, efter deres tjener det havde købt efter Søren Jensens brevs formelding: da efter begge parternes bevilling blev samme sag opsat til næste landsting efter pinsedag først kommende, og da dem her at møde og gå derom.

(155)

** var skikket Niels Tomasen, byfoged på Skagen, på den ene og havde stævnet Axel Christensen, borger der sst, på den anden side for ---- håndskrift, han sig på berøber, over Niels Tomasen at være givet og ikke fra sig igen ville antvorte, uanseet fornævnte håndskrifter og al hvis gæld, han ham skyldig været har, skal være betalt med gode varer. så er Axel Christensen ikke nu mødt til gensvar eller nogen hans lovlige undskyldning at gøre: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, og samme håndskrift at være magtesløs kendt, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes til Axel Christensens værneting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Axel Christensen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Niels Tomasen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Axel Christensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller

gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme håndskrift magtesløs at være.

(157)

26/4 1623.

** var skikket Jacob Mogensen i Dalgård og havde hid kaldt sandemænd af Hindborg herred, at udlægge Jens Sørensen i Savstrup hams bane, som er død funden imellem begge Savstrup 10/3 sidst forleden, så mødte Mogens Jensen, skriver på Skivehus, og først fremlagde hr Knud Eriksen, sognepræst til Oddense kirke, hans kundskab, som han for hr Erik Christensen, provst i Rødding herred, 31/3 sidst forleden gjort har, som indeholder Knud Eriksen at have bekendt, at han ikke kunne nægte, at salig Jens Sørensen var i hans hus i Oddense 4/3 1623 og beklaget sig, at han en tid lang havde været syg og skrøbelig og ikke været vel tilpas og ved helbred siden den tid, hans søn Jens Jensen i Savstrup var i Rødkær med ham på marken, Jacob Madsen med flere at have vidnet, at imidlertid de tjente i Savstrup, havde de ikke fornemmet, det Jens Jensen i Savstrup havde været i nogen bordag med hans far, salig Jens Sørensen: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Jens Sørensen formedelst sin alderdom og skrøbelighed af frost og kulde på marken af våde og vangive at være omkommen. og det at være ham til bane og livs lagt, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(160)

** var skikket Hans Felthus, rådmand i Ålborg, og gav til kende, at han 28/3 sidst forleden for borgmestre og råd i Ålborg havde ladet stævne Karen Pedersdatter Suur og hendes lovværge med hendes regnskabsbog, belangende nogen regnskab, som hans salig afgangne bror Anders Bang og hende imellem været har, om noget helkoppet humle, han til Lübeck for hende købt har, og derfor leveret ham 150 enkende rigsdaler, som han tog med sig til Lübeck: med flere ord dem på begge sider imellem var da blev de nu her for retten så forenet og fordragen, det Niels Poulsen tog Hans Felthus i hånd og lovet og til forpligtet sig at skal give Hans Felthus et halvt hundrede daler, hver daler til 64 mark beregnet, og ---- det første de hjemkommer at skal erlægge uden al videre forhindring ---- al hvis gæld og regnskab i hvis måder det være kan, som salig Mads Bang så og salig Hans Kældersvend og Karen Pedersdatter til denne dag ---- været har, aldeles være klareret, og den ene den anden intet videre skyldig i nogen måder, og hvis opskrifter, breve eller domme, der da kan findes eller være forhvervet, aldeles at være kasseret og ingen til hinder at komme.

(162)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den anden side, for han er til Viborg byting 24/2 uden dom i en sag, imellem Hans Dyre og Rasmus Frandsen i Grenå, ikke har vidst i den sag at dømme, men har indfunden den for sine overdommere, efterdi at for ham samme dag skulle være lagt vidne imod vidne, eftersom sentensen i samme hans afsigelse videre indeholder: så og efterdi Anders Rolandsen i samme sin dom ikke har senteret og dømt om alle hvis punkter, for ham har været indstævnet og i rette sat, men en part deraf forbigangen og ikke om kendt, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, uden videre forhaling dem endelig imellem at kende og dømme om hvis, for ham bliver

i rette sat, som det sig bør, og efterdi Christen Rasmussen og hans medbrødres brev findes ikke til tinge at være gjort, ---- finder vi det magtesløs at være.

(165)

** var skikket velb Claus Kås til Øland på hr Hans Hansen, sognepræst til Skallerup og Vennebjerg sogne, på den ene og havde stævnet borgmester og råd i Hjørring på den anden side for en dom, de 17/1 1623 på Hjørring rådhus dømt har, imellem Christen Andersen og hr Hans Hansen, hvori hr Hans Hansen formener sig uret at være sket og imod Christen Andersens udgivne brev og forpligt, efterdi den formelder skadesløs, såvel som imod hr Hans Hansens forsæt, som han deri har angivet, at Christen Andersen burde nøjagtig at stille ham tilfreds for hans penge med sin rente og omkostning eller og at gøre ham skøde på hans hus, hvilket de har gået forbi og ikke anseet, men det har hen fundet for deres overdommere: så og efterdi samme rådhus dom ikke er endelig, finder vi den som udømt var, og sagen til rådhuset igen at komme, og borgmester og råd, når det for dem lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(167)

** var skikket Laurids Sørensen, borger i Ålborg, og havde stævnet Peder Poulsen Kock ---- på den anden side for et hans udgivne æres forpligt, han til ham gjort har, at han ingen steds skulle bortvige eller rømme, førend loven havde haft sin gænge, anlangende hvis ærerørige ord, han om hans hustru og andre godtfolk haft og talt har, hvilken hans strenge indgangne forpligt han ikke har holdt og efterkommet, formener fordi han bør efter sin forpligt æresløs at være og derefter skal straffes, lide og udstå, som vedbør: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og Peder Poulsen ikke da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, Peder Poulsen efter sin forpligt er funden æresløs at være og at straffes og udstå, som det sig bør, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til landsting og byting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Peder Poulsen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Laurids Sørensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Peder Poulsen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed, forpligt og doms lydelse Peder Poulsen æresløs at være og derfor at straffes som vedbør.

(169)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Mikkel Andersen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 29/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Jensen i Brovst, Knud Nielsen sst og deres medbrødre 12 mænd kirkenævninger i Brovst sogn, for de 17/3 på Han herreds ting har Margrete Andersdatter, Jens Mikkelsens hustru i Nørøkse, kirkenævn over for trolddoms bedrift, hvilke nævnings ed Mikkel Andersen på Falk Gøyes vegne formener sanddru og ret at være svoren og bør ved fuldmagt at blive: så og efterdi Jens Pedersen ikke fuldkommeligen har sigtet eller endnu ville sigte Margrete Andersdatter, det hun ham med hendes trolddoms kunst nogen skade på hans fæ eller kvæg skulle tilføjet, og Matias Lauridsens sigtelse ikke heller med nøjagtige vidner bekræftes, men alene efter den onde og løgnagtige gamle beråbelse at være gjort, det ikke heller bevises, Margrete Andersdatter at have lovet Matias Lauridsen nogen ulykke, som ham derefter på fersk fod skulle være vederfaret, og nævninger dog har hende kirkenævn oversvoret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme nævnings ed så nøjagtig, at den må

komme Margrete Andersdatter på hendes liv til nogen forhindring, førend hende anderledes overbevises kan.

(173)

** var skikket Jochum Snedker, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Anders Olufsen, indvåner der sst, på den ene og havde stævnet Søren Nielsen Skriver, hospitalsforstander i Ålborg, på den anden side for en dele, han 24/2 sidst forleden 1623 til Ålborg byting over ham og hans hustru forhvervet har, for en summa pending hans hustrus forrige salig husbond, Frederik Maler, skulle have været hospitals kloster skyldig efter hans udgivne håndskrifts lydelse: så og efterdi varsels mændene for samme dele ikke har hjemlet ved navn, hvem de for samme dele har givet varsel, da kunne vi ikke kende den nøjagtig, men samme dele ingen magt at have, og efterdi Frederik Malers udgivne pantebrev klarligen formelder på 100 gode gamle enkende daler, eller 4 mark danske i steden for hver daler, og borgmester og råd fordi har tilkendt samme 100 daler hovedsum med sin efterstandende rente med 4 markstykker for hver daler at betales efter pantebrevs lydelse, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod borgmester og råds dom at sige eller magtesløs dømme.

(175)

** var skikket Anders Olufsen Krag, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Søren Lauridsen, Søren Sørensen og Christen Lauridsen, indvånere der sst, for et vidne de 17/2 sidst forleden på Ålborg byting vidnet har, formeldende enhver ved sjæls salighed og med oprakt finger at have vidnet, at det er dem i Guds sandhed vitterlig, at nu i denne forleden sommer ved Barsebæk var Anders Olufsen Krag ---- at ligge i et skiden og kættersk levned, og eftersom samme deres vidne efter landstings doms indhold er magtesløs dømt, efterdi de ikke har deres vidne forklaret, hvorfor Anders Olufsen formener, at Søren Lauridsen med sine medfølgere derfor pligtig at være at lide tiltale for løgnere, som vedbør: så og efterdi Søren Lauridsen og hans medfølgere tilforn for samme vidne har været hid stævnet, og den da er underkendt formedelst det var vidnet om rygte og ikke om deres egen vitterlighed, og ikke befindes for nogen løgnagtig vidne at være undersagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte vidnesbyrd for nogen løgnagtighed at pådømme eller videre derom at kende, end fornævnte landstings dom bemelder og medfører.

(177)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund i Mors, på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Agerskov, herredsfoged til Nørlyng herred, på den anden side, for han 7/12 til bemeldte ting såvel som 14/12 ikke ville unde eller stede Hans Dyrs fuldmægtig enten at de måtte fange sine stævnings mænd indtegnet i tingbogen, som havde stævnet Iver Lykke Christoffersen på ---- , og ikke heller måtte fange nogen af sine breve påskrevet, eftersom de skulle være i rette lagt: da formedelst vores og andre gode mænds bøns skyld afstod Hans Dyre hvis tiltale, han kunne have til Peder Christensen for samme sager, så det ikke skal komme ham til hinder eller skade.

(179)

** var skikket Niels Pedersen i Hørsted og Eske Jensen i Skyum på deres egne og på Niels Christensen Hjariksen, Mads Bertelsen med flere deres vegne på den ene og havde stævnet Frederik

Jacobsen i Tostrup, Søren Nielsen i Vranum med flere på den anden side for et vidne, de til Viborg byting 17/3 næst forleden vidnet har, anlangende at da i går 14 dage i Asmildkloster borgegård skulle de have seet, at der udkom en gammel mand fra retten, og der skulle have kommen 7 karle efter ham og greb fat på ham og med gevalt taget ham ud af porten, og der skulle have kommen en anden karl og ville hjælpe ham, som skulle hedde Oluf Jensen, og de samme 7 karle skulle have fanget fat på Oluf Jensen og gjort ham sår og skade, mener samme vidnesbyrd ikke har navngivet, hvem de 7 karle var, og hvem af samme karle, som skulle have gjort skade: så og efterdi Frederik Jacobsen og hans medfølgere såvel som og Mourids Andersen ikke har navngivet i deres vidne de personer, samme gerning skulle gjort, som de om vidnet har, og med delsbrev bevises Niels Madsen at have været delt og lovforvunden, da han vidnede samme vidne, så Søren Nielsens kundskab fordi ikke kan agtes uden for én persons vidne, som ikke kan agtes, tilmed og befindes varsels mændene for samme vidne, syn og klage at have hjemlet dem ---- givet bemeldte personer varsel i Oluf Færgemands hus og ikke navnlig forklaret, hvor Oluf Færgemand har haft hjemme eller været boende, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, syn og sigtelse så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, og efterdi samme sandemænds ed ikke fremlægges, bør den magtesløs at være, indtil den fremkommer.

(183)

** var skikket Peder Selgensen i Saltum og Laurids Pedersen i øster Halne på den ene og havde stævnet Christen Mørk i Grindsted, Gregers Mørk i Brønderslev, Anders Mørk i Ålborg og deres søskende, svogre og medarvinger på en anden side, for de i øster Brønderslev kirke 29/3 sidst forleden med en skriftlig angivende og beretning, som de for 18 voldgiftsmænd i rette lagt har, anlangende arv i jordegods og løsøre, de dem ville tilholde efter deres oldefar salig Jens ---- Hans Mørk, med hvilken deres beretning de skal have Peder Selgensen og Laurids Pedersen draget fra deres ret, så de dannemænd 8 voldgiftsmænd ---- sagen efter de landsdommeres dom skulle kende og dem ikke, formedelst slig deres vedkendelse og angivende, kunne underskrevne kontrakt og landsdommernes dom fuldgøre, uanseet at Christen Mørk, Anders Mørk og deres medarvinger samme deres oldearv for mere end 22 år siden skal have fra dem afhændet til velb Peder Munk. derimod havde Christen Mørk i Grindsted, Gregers Mørk i Brønderslev, Jens Mørk i Nejsum på deres egne og deres søstres vegne, Anders Mørk i Ålborg, som er salig Laurids Mørk i Hellumlund og Peder Mørk i Musted deres børn og arvinger, deres visse bud, Jens Pedersen på Sæbygård, stævnet Peder Selgensen og Laurids Pedersen for et tingsvidne, de har lagt i rette i vester Brønderslev kirke 3/12 1621 formeldende Manderup Parsberg ved sin fuldmægtig 1/11 1606 til Hvetbo herreds ting på Peder Selgensen og Laurids Pedersens vegne har ladet vurdere hvis, som fandtes i salig Vogn Hansens bo i Saltum, for hvilken vurderingsvidne Christen Mørk eller hans medarvinger ikke skal findes til stævnet, som ske burde, efter deres farbror Vogn Hansen, som boede i fællig bunden bo uskiftet efter deres farfar Hans Mørks død: da efterdi samme sag i mange år og langsommelig tid ved stor møje og bekostning har hængt i trætte, og på det de én gang for alle kunne komme til en endelig ende, afstod de velvilligen samme voldgift såvel som hvis, derefter gangen er, og på begge sider tilbød og samtykte en KM befaling til fire gode mænd at ville lade forhverve, som samtligen samme arvinger om fornævnte arv, være sig i jordegods, løsøre og alt andet, samt alle andre hvis iringer eller tvist, deri kunne indfalde, dem skulle imellem sige eller forhandle, og Peder Selgensen og Laurids Pedersen på deres side ville bevilge velb Claus Då til Ravnstrup, befalingsmand på Vestervig kloster, og mig Niels Krag, og Laurids Ousen på sin og sine søstres vegne og Jens Pedersen på Christen Mørk, Gregers Mørk, Jens Mørk og flere deres medarvinger og Laurids Mørk og Peder Mørks børn og arvingers vegne ville betro velb Otte Skeel til Hammelmose, befalingsmand i Dueholm kloster, og Tønne Friis til Hesselager, befalingsmand

på Ålborg slot, som dem derom skulle imellem sige eller forhandle, og fornævnte tvistige parter med det fordeligste hos KM om skriftlig befaling til fornævnte gode mænd at skulle lade anholde og gøre om fordring.

(186)

24/5 1623.

** var skikket Anders Olufsen i Lindum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Hansen i Kølsing, Christen Madsen i Finderup med flere sandemænd i Vorde birk, for de har svoret over hans bror, Laurids Olufsen, hverken efter Guds lov eller recessen, idet de har i deres ed ikke anseet videre eller ---- , som der bør at agtes og overvejes, når der skal sværges om manddrab, om det er sket af våde eller nødværge, hvorfor Anders Olufsen mener samme sandemænds ed bør ingen magt at have, og ikke heller i nogen måder at komme Laurids Olufsen til hinder eller skade på hans fred at beholde: så og efterdi Anders Nielsen på fersk fod, efter drabet sket er, udtrykkelig har vidnet om, hvorledes med samme drab er tilgangen, hvilke hans vidne med gerningen i sig selv bestyrkes, det Laurids Olufsen med åben kniv har gjort Tomas Christensen de sår og skade, han er af død bleven, det og for sandemænd med Iver Sørensen og hans medbrødres vidne er bevislig gjort, det Laurids Olufsen har taget Tomas Christensens egen kniv fra ham, så han har været kniven ganske mægtig, og Tomas Christensen ikke da har haft nogen våben, ej heller ---- hvormed han Laurids Olufsen på sin liv kunne eftertragte den tid, han ---- hans egen kniv har gjort ham sin banesår, han og straks for gerningen er veget og bort rømt, og sandemændene fordi har Laurids Olufsen manddød oversvoren og fra hans fred, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner ej heller fornævnte sandemænds ed at sige eller magtesløs dømme.

(190)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet hr Erland Nielsen i Jebjerg for to vidner, han 18/2 og 25/2 sidst forleden til Nørherreds ting har ladet forhverve imod Verner Parsbergs tjener, Johanne Villadsdatter, og hendes husbond, Jens Pedersen i Jebjerg, om nogen ord og tale, de skulle have til hr Erland og om ham i maj forgangen, og formener Verner Parsberg samme vidner at være sankevidner og ikke er tagen på fersk fod: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod men lang tid efter, de siger sådanne ord skulle være falden, de og har vidnet efter sagden og en del efter Johanne Villadsdatters ord, som hun ikke er bestendig, men til tinge såvel som nu her i dag benægter og tilmed erklærer hr Erland Nielsen, så hun ikke ved med ham andet end det, som ærligt er i alle måder, og Jens Pedersen selv ikke er sin mål mægtig, så han kan tale det nogen kan forstå, ej heller gøres bevislig ham hr Erland Nielsen for nogen sag at have sigtet og beskyldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(193)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Morten Jespersen i Grinderslev med en opsættelse her af landstinget 10/5 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en dom han til Nørherreds ting nogen rum tid siden dømt har, anlangende det pantebrev, Iver Lykke Eriksen Verner Parsberg på

Eskærgård og des tilliggende gjort har: så og efterdi for herredsfogden har været i rette lagt Iver Lykkes udgivne pantebrev til Verner Parsberg på Eskærgård og jordegods, han dertil havde liggende i Salling og Himmersyssel, og ingen protestation eller gensigelse da for fogden af nogen er gjort, og han fordi har tildømt Verner Parsberg samme Eskærgård og gods, der i Nørherred liggende, for et frit brugeligt underpant at nyde, bruge og beholde efter Iver Lykkes pantebrevs indhold, så længe den stander ved magt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(196)

** var skikket velb Johan Rantzau til ---- hans visse bud Jens Jepsen i Nørkær på den ene og havde stævnet Maren Pedersdatter i Koldkur og hendes lovværge på den anden side for et hjemgjort stuebrev, hun sig på beråber, anlangende at Niels Iversen i øster Børsting skal have ---- og ejendom, som ligger til en hans gård i Børsting, som Niels Iversen nu påboer, og til salig Christen Tomasen, som boede i Børsting, imod Johan Rantzaus vilje og minde, som skal være ham og sin tjener til stor skade på samme gårds ejendom, og mener Niels Iversen ikke mægtig var at ---- noget bort af samme gårds jord og ejendom: da efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at Niels Iversen nu her for retten lovet og tilsagde at skal give Maren Pedersdatter eller hendes arvinger 5 tønder godt rug, halvparten til sankt mikkels dag nu først kommende og den anden halvpart til sankt mikkels dag der næst efter, i Koldkur at skal lade yde og levere til gode rede, og dermed skal samme sag og trætte aldeles være nederlagt.

(197)

** var skikket velb Gregers Høg til Rørbæk hans visse bud Baldser Hansen, ridefoged til Børglum kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Palle Rodsteen til Hørbylund for endelig dom efter to uendelige for et løfte, velb Gregers Høg med flere gode mænd for Palle Rodsteen i et omslags brev på 3000 daler efter Palle Rodsteens skadesløs brevs indhold, disligeste for rede og regnskab, som Gregers Høg formener, Palle Rodsteen bør at gøre ham på hvis, han af hans hustrus gods har oppebåret, dis midlertid han har været hendes værge: da efterdi for os i rette lægges Palle Rodsteens beseglet underskrevne brev, hvori han forpligter sig at forskaffe Gregers Høg sin hånd og segl igen et halvt år efter, han lod ham advare, såvel som og Palle Rodsteens underskrevne gensvar på Gregers Høgs begæring ---- havde lovet til en visse tid at levere Gregers Høg rigtig regnskab for hvis værgemål, han har haft for hans hustru, og det ham oversende til hans gård i Fyn uden nogen hans omkostning efter deres forrige afsked, og hvad det løfte anlanger, han ham lod opsige, ville han sig aldrig have efter at rette og fly ham hans hånd og segl igen til da først kom omslag uden hans skade i nogen måder, og ikke derimod bevises samme hans skadesløs brev og løfte at være efterkommet, så sagen for herredsfogden har været indkaldt, og han endelig dom deri udgivet har, her og befindes to uendelige domme siden til landstinget at være udganget, som endnu stander ved deres fuldmagt, og ikke Palle Rodsteen eller nogen på hans vegne endnu er mødt til stede nogen gensigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Palle Rodsteen bør jo at forskaffe Gregers Høg sin hånd og segl igen fra samme omslags brev såvel som og levere ham rigtig regnskab for hvis værgemål, han for Gregers Høgs hustru haft har, skadesløs i alle måder, eller derfor at lide æskning efter rigens ret, som det sig bør.

(200)

** var skikket Tomas Jensen, fordum ladefoged på Børglum kloster, med en opsættelse her af landstinget 10/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, for en dom, han til fornævnte herredsting 7/11 sidst forleden dømt har, det Anne Mortensdatter i Linderup burde hendes bolig at beholde, uanseet det Godslev Budde rum tid tilforn havde stedt Tomas Jensen samme bolig, Anne Tomasdatter iboer, og Jens Mikkelsen hverken ville dømme på Tomas Jensens stedsmåls brev, som findes i hans dom indført, hvad heller det skulle have nogen magt eller ikke: så og efterdi for herredsfogden har været fremlagt salig Godslev Buddes fæstebrev, det han har sted og fæst Tomas Jensen samme bolig, og Anne Mortensdatter derimod har forment, det hun burde den efter KM mandat at nyde, hvilke synes at være imod hverandre, så fogden fordi deri ikke kunne være dommer, da finder vi efter sådan lejlighed den hans udgivne dom ingen magt at have.

(201)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels ---- , slotsskriver der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende han da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Fredbjerg ---- for han nogen tid forleden uden al given årsag på Holstebro marked at have løbet bag på en af KM tjenere, til Hald slot liggende, ved navn Poul Andersen, og der overfaldet ham og hugget i hans arm, og eftersom Jens Fredbjerg formedelst sådan hans begangne gerning til Knud Gyldenstjerne skulle have udgivet sin strenge forpligt at møde til Harre herreds ting i Salling under hans æres fortabelse, og da at give og gøre den gode mand sin forpligt, hvilke Jens Fredbjerg ikke har efterkommet, formener han bør derfor æresløs at være: så og efterdi den gode mand Knud Gyldenstjerne slig hans forseelse for godtfolks forbøns skyld har eftergiven, så bepligtet han sig ved æres fortabelse ikke at ville have noget at gøre med nogle af KM eller Knud Gyldenstjerne Axelsens tjenere, hvor de er, andet end hvis godt er, og efter sådan hans forpligt afstod Niels Lauridsen på Knud Gyldenstjernes vegne denne opsættelse og tiltale.

(203)

** var skikket Bertel Poulsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Sørensen, borgmester sst, Peder Skriver med flere rådmænd sst for en dom, de til Viborg rådhus 19/3 nærværende år, imellem ham og salig Mette Sørensdatters arvinger, dømt og afsagt har, hvori de ham efter ---- lignelse, som på hans overleveret og forhørte regnskab findes at være gjort, har tildømt 365 daler at betale, uanseet at ud af samme penge, da befindes, eftersom på hans regnskab findes antegnet, til adskillige gode ærlige folk at være, en part efter salig Mette Sørensdatter og en del efter hendes arvingers befaling, 422 daler udborget, hvilke summa penge han formener sig ikke med rette pligtig er at betale: så og efterdi samme regnskab for Anders Rolandsen, Laurids Friis og Christen Trane har været indstillet, indtægten imod udgifter at skulle ligne og lægge, og de ikke den ganske summa imod hverandre har likvideret og afregnet, førend de deres hænder der under skrevet har, da indfinder vi parterne med samme regnskab for Anders Rolandsen og Laurids Friis såvel som og Fredlof Sørensen, som af Hans Skriver og Morten Jacobsen er til betroet, efterdi Christen Trane i sagen skal være interesseret, og Peder Pedersen Bjerring, som af Bertel Poulsen på sin side er opnævnt, igen at indkomme, og fornævnte 4 dannemænd samme regnskaber med sine dokumenter at overslå og indtægt imod udgift endelig likvidere, så de én gang for alle kan vide, hvad derpå skyldig bliver, og efterdi borgmester og råds dom findes på samme ufuldkomne overregning at være funderet, bør den at være som udømt var, og Bertel Poulsen af samme dele, som han for Hans Skrivers anpart af samme ---- summa er fordelt

bleven, endog befindes derpå at være betalt en del til Hans Skriver selv efter kvittants indhold, kvit at være.

(207)

5/7 1623.

** var skikket Christen Andersen Skomager, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 24/5 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Iver Mikkelsen Skomager hans hustru Mette Christensdatter, Karen Sørensdatter med flere for et vidne, de samtligen sidst forleden år 1623 på Ålborg byting vidnet har, formeldende dem med oprakt finger at have vidnet, at den tid salig Niels Beck boede i den gård, som Bartolomeus Bager nu iboer, da brugte han den krabbe, som ligger imellem Christen Andersen Skomagers hus og salig Niels Becks herbergshus, uanseet at deres vidne ikke udtrykkelig formelder om nogen visse år eller tid, samme krabbe skal være brugt: så og efterdi Iver Mikkelsen og hans medbrødre vidnesbyrd udtrykkelig har vidnet dem i langsommelig tid, fast over recessens hævd, at være vitterligt samme krabbe omtvistes at have været brugt til den ejendom, salig Niels Beck tilhørte og Laurids Guldsmed nu i værge har, og intet derimod fremlægges, hvormed kan gøres bevislig, ikke så at være sket, men fast mere med gamle breve bevises ved visse alen og mål, hvor vidt og bredt samme ejendom sig skulle forstrække, som af synsvidne forfares, Laurids Guldsmed ikke så vidt at have, som skøde og skiftebrev om formelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, hid stævnet er, at sige eller magtesløs dømme.

(210)

** var skikket Søren Mikkelsen, borgmester i Sæby, på den ene og havde stævnet Hermand Henriksen borgmester, Hermand Gesmel og Otte Tomasen, rådmænd sst, på den anden side for en dom, de til Sæby rådhus 19/6 1622 i hans fraværelse dømt har, anlangende et sendebrev, han salig Laurids Lauridsen 1607 skulle have tilskrevet for Jacob Perlestikker om hans gård et år i Sæby for leje hans betaling skulle blive ham tilstillet, og den salig mands arvinger efter hr Lauridses død har gjort nøje kontrakt med Jacob Perlestikker, ham aldeles ubevidst, og med samme sin brev vil aftvinge på Jacob Perlestikkers vegne nogen års leje: så og efterdi Søren Mikkelsens sendebrev udtrykkelig formelder, det han har ---- hr Laurids Lauridsen hans betaling vel at skulle blive tilstillet, og borgmester og råd efter samme hans underskrevne brev deres dom har funderet og tildømt ham den at efterkomme, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme borgmester og råds dom at sige eller magtesløs dømme.

(211)

** var skikket Christen Andersen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet hr Hans Hansen i Skallerup for en dele, han til Hjørring byting 27/11 1621 ved sin fuldmægtig ---- har ladet ham fordele for 46 rigsdaler efter en pantebrev, lydende på 52 rigsdaler rente og hovedgæld at betale til sankt mikkels dag 1619, og derefter at have oppebåren på fornævnte pantebrev en brun hesteføl, så godt som 10 sletdaler, og flere gode varer, og ikke samme pantebrev at være gjort til tinge efter KM mandat eller at være givet lovlig varsel for fornævnte dele efter recessen: da efterdi det befindes, sagen fast over seks uger at være opsat, og ikke hr Hans Hansen eller nogen andre nu er mødt samme brev at i rette lægge eller nogen modstand herimod at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling kan gøre

deri længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme pantebrev, dele og vurdering ingen magt at have.

(213)

** var skikket Morten Tinstøber, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 24/5 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Poul Knudsen, borger der sst, for en kontrakt og forligelsmål brev, Poul Knudsen skal have sig og Morten Tinstøber her i Viborg imellem skrevet, der Morten Tinstøber skal have sin sag lovligen hid til landstinget indkaldt, sin forrige benægtelse der videre at konfirmere, og Poul Knudsen ham med gode ord fra retten taget og tilmed lovet, at alting i den sag skulle være kasseret og nederlagt, med hvilke ord Morten Tinstøber har ladet sig nøje og efter Poul Knudsens begæring samme brev underskrevet, uanseet han ikke det ringeste kunne læse eller forstå samme brev: med mange flere ord dem imellem var, blev samme sager nu her for retten ganske bilagt, så at alle hvis ord, som kan være falden enten imellem Margrete Jørgensdatter og Morten Tinstøber eller og siden imellem Poul Knudsen og Morten Tinstøber skal være i alle måder nederlagt, og som de utalt var, og alle hvis vidner, breve og andet, på enten sider forhvervet er, kasseret, død og magtesløs og ikke videre oprebes eller påtales i nogen måder.

(215)

** var skikket Niels Nielsen i Overgård på sin egne og på Niels Madsen hans vegne på den ene og havde stævnet Jens Poulsen Ulsted på den anden side for nogen uendelig landstings dom, Niels Nielsen og Niels Madsen beretter dem lovlig at have ladet forhverve, anlangende kost og tæring de formener Jens Poulsen i Elsted er dem pligtig efter recessen, og beretter dem at have været udnævnt nævninger i Snedsted sogn og med dannemænd sat fylding på deres ed og tov, ret at gøre, som de ville forsvare, trolddoms sag anlangende, Else Poulsdatter i Korsgård var beskyldt, og de Else Poulsdatter da har kvit svoret, og Jens Poulsen dem siden til landstinget har ladet fremstævne og i sin stævning dem beskyldt uret at have gjort, idet de har Else Poulsdatter kirkenævn og trolddoms sag kvit svoren: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, finder vi den at være som den udømt var, og hovedsagen om fornævnte kost og tæring til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(217)

** var skikket Hans Jensen i Vellum på den ene og havde stævnet Jens Christensen ---- på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme, han skulle have forhvervet over Hans Jensen i Vellum og Clemend Nielsen i ---- , anlangende en dom, Clemend Nielsen har dømt til Rødding herredsting 3/8 1622, hvilken dom skal formelde i sin beslutning, at han har tildømt Jens Christensen at af kvittere med Hans Jensen efter hans bekostning og opskrift imod alt, som han har bekostet på en af hans stedbørn, ved navn Erik Christensen, han har holden til skole og skole underholdning: så og efterdi fornævnte tingsvidne udtrykkelig formelder, hvad Hans Jensen til børnenes værge skulle udgive, såvel som og det han skulle holde dem i 4 år til klæde og føde efter den dag, og fogden fordi har tildømt ham at kvitteres for hvis fosterløn, skolegang og bekostning, han på Erik Christensen bekostet har, efter samme fire år var forløben, efter hans opskrifts indhold,

som ikke synes ubillig at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke deri imod samme herredstings dom at sige eller magtesløs dømme.

(219)

** var skikket Mikkel Pedersen, barnfødt i ---- , på den ene og havde stævnet Anders Tomasen i Klejtrup på den anden side, for han 9/8 1621 på Viborg mark skal have huggen ham bagpå og gjort ham skade uden al skyld og brøde, hvori han formener ikke så lovligen og ærligen at have gjort, som det sig bør: så og efterdi det befindes, Mikkel Pedersen for den skade, han i samme parlament bekommet har, Erik Pedersen at have sigtet og beskyldt, og af samme sin skade og stymperdom at have bekommet vurdering, og ikke han nøjagtig beviser, det Anders Tomasen ham bagtil skulle have gjort nogen skade, som kunne regnes uærlig at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på Anders Tomasens ære at dømme, men ham for Mikkel Pedersens tiltale kvit at være.

(220)

** var skikket Anders Mouridsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Morten Hansen, der sst, for en vurdering, han sig på beråber at skulle have forhvervet til Ålborg byting, belangende en brygkedel, ham skulle være pantsat af Anders Nielsen, uanseet Morten Hansen skal have opskrevet urigtig og ubillig opskrift, hvorefter han sig samme kedel har ladet sig ---- vurdere, på det at han ham den ganske ville fra vurdere: da efterdi det befindes, sagen tilforn at have været hid stævnet, og i seks uger, som er til i dag, opsat, og Morten Hansens fuldmægtig, da opsættelsen ginge, da her er mødt, så det har været ham bevidst, sagen i så langsommelig tid at være optagen, og ikke Morten Hansen og fornævnte vurderings mænd eller nogen på deres vegne nu fremkommer, nogen modstand herimod at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre videre forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme opskrift og vidner ingen magt at have.

(221)

** var skikket Johan van Lenop, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 7/6 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Jensen, byfoged i Randers, for en seddel, han til Bertel Poulsen, salig Niels Tranes tjener, i Viborg udgivet har, anlangende en stykke vin, han ham skulle have afkøbt, havde og stævnet Peder Ankersen, KM tolder i Randers, for en seddel, han i lige måder Bertel Poulsen givet har, samme vin anrørende, og formente Johan Lenop samme to sedler ikke så noksom, at de imod hvis vidner og kundskab, han forhvervet har i samme sag, kunne komme ham til nogen forhindring, med mange flere ord dem imellem var: da formedelst vores underhandling blev det her for retten så forenet, at Hans Skriver på sine egne og sine medarvingers vegne, som ---- samme vinhandel, lovet at skal give og betale Johan van Lenop 150 rigsdaler in specie og dem til mauritii først kommende skadesløs at betale, og samme sag dermed venligen at være forligt, så alle hvis vidner, sedler og breve, deri på enten sider er forhvervet, skal være afstanden og kasseret og ikke af dem på enten sider efter denne dag oprebes eller påtales i nogen måder.

(223)

** var skikket Christen Christensen i Egebjerg på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Odby ved kirken på den anden side for en bekendelse, han til Revs herreds ting 15/2 nærværende år

efter en troldkvindes ord og bekendelse forhvervet har, indeholdende blandt andet at fornævnte misdæder, ved navn Anne Jespersdatter Sand, i samme sin bekendelse har beskyldt Christen Christensen, at han skulle have Niels Jensens halve lykke i Helligkildegård, hvilke bekendelse Christen Christensen hårdelig ved Gud og sin salighed benægter: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme bekendelse at være magtesløs kendt, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så der har været noksom respit samme domme at kunne have været igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Christen Christensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen gensigelse herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse magtesløs at være og ikke at komme Christen Christensen til hinder eller på sin ære eller gode rygte i nogen måde.

(225)

** var skikket Niels Nielsen i Odby på sin hustru Mette Madsdatter hendes vegne hans visse bud Niels Nielsen i Odby præstegård på den ene og havde stævnet Peder Christensen ved Odby kirke på den anden side for en bekendelse, han til Revs herreds ting 29/3 sidst forleden forhvervet har efter en troldkvindes ord og bekendelse, indeholdende blandt andet at fornævnte misdæder, ved navn Anne Jespersdatter Sand, i samme sin bekendelse har beskyldt Mette Madsdatter, at hun skulle med været på Helligkildegård på sankt hans nat og på pinsenat sidst forleden og der kærnet smør, hvilke hendes beråbelse Mette Madsdatter ved Gud og sin salighed hårdelig benægter sig aldrig at have brugt eller bruge lade nogen trolddoms kunster eller bedrift: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme bekendelse at være magtesløs kendt, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så der har været noksom respit samme domme at kunne have været igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Niels Nielsen på hans hustrus vegne har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen modstand herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse magtesløs at være og ikke at komme Mette Madsdatter på hendes liv, ære eller gods til hinder eller skade i nogen måder.

(226)

** var skikket Karen Hansdatter i Serup hendes visse bud Niels Christensen på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Odby ved kirken for en bekendelse, han til Revs herreds ting 15/2 forhvervet har, efter en troldkvindes ord, ved navn Anne Jespersdatter Sand, indeholdende blandt andet, at hun skal have beskyldt Karen Hansdatter, at hun skulle med været på Helligkildegård på sankt hans nat og på pinsenat sidst forleden og der kærnet smør ved den øverste mølledam, hvilke hendes løgnagtige beråbelse Karen Hansdatter hårdelig ved Gud og sin salighed benægter, at hun aldrig har brugt eller bruge lade nogen trolddoms gerninger eller bedrift: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, og samme bekendelse er magtesløs kendt, indtil hvem der havde i at sige, hvilke domme findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så Peder Christensen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det ikke sket er, hvorfor Karen Hansdatter har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel

som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse magtesløs at være og ikke at komme Karen Hansdatter på liv, ære eller gods til hinder eller skade i nogen måder.

(227)

** var skikket Christen Christensen i Hellerød hans visse bud Christen Christensen i Egebjerg på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Odby ved kirken på den anden side for en bekendelse, han til Revs herreds ting 5/2 nærværende år efter en troldkvindes ord og bekendelse forhvervet har, indeholdende blandt andet at fornævnte misdæder, ved navn Anne Jespersdatter Sand, i samme sin bekendelse har beskyldt Maren Madsdatter i Hellerød, Christen Christensens hustru, at skulle have med været og taget Peder Christensen ved kirken hans halve lykke heden, hvilke bekendelse Maren Madsdatter hårdelig ved Gud og sin sjæls salighed benægter: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme bekendelse at være magtesløs kendt, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så der har været noksom respit samme domme at kunne være igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Christen Christensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen gensigelse herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse magtesløs at være og ikke at komme Maren Madsdatter til hinder eller skade i nogen måder på hendes ære, gode rygte og navn.

(228)

** var skikket Niels Christensen i Odby præstegård på den ene og havde stævnet Peder Christensen ved Odby kirke på den anden side for et bekendelse, han til Revs herreds ting 15/2 1623 efter en troldkvindes ord og bekendelse forhvervet har, indeholdende blandt andet en misdæder, ved navn Anne Jespersdatter Sand, i samme sin bekendelse har beskyldt Niels Christensen, at han skulle have med været og taget Peder Christensen ved Odby kirke hans lykke fra ham, hvilke bekendelse Niels Christensen hårdelig ved Gud og sin sjæls salighed benægter: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme bekendelse at være magtesløs kendt, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så der har været noksom respit samme domme at kunne have været igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Niels Christensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen gensigelse herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse magtesløs at være og ikke at komme Niels Christensen på sin ære eller gode rygte til hinder eller skade.

(229)

** var skikket Mikkel Lauridsen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 24/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Hermand Henriksen, borger i Sæby, Hermand Gesmel med flere rådmænd sst for en dom, de til Sæby rådhus 9/2 sidst forleden dømt har, som bemelder at efterdi Mikkel Lauridsen har ladet opstævne Søren Mikkelsen borgmester for spørgsmål og derefter sigtet ham, vidste de ikke rettere, end Mikkel Lauridsen bør jo sin sigtelse at bevise, eller derfor at lide tiltale, formenende dem at have dømt Søren Mikkelsen til vilje og imod recessen, efterdi da

straks samme dag har dømt ham til at lide tiltale, uanseet Mikkel Lauridsen ikke var stævnet eller kaldt den dag enten for dom eller andet: da efter flere ord og tale dem imellem var, blev det nu her for retten så forhandlet, at Søren Mikkelsen så og Mikkel Lauridsen voldgav deres sag på 4 dannemænd, Søren Mikkelsen til betroet på sin side Hermand Gesmel og Peder Christensen i Sæby, og Mikkel Lauridsen på sin side tiltog Poul Kock og Anders Pedersen, der sst, hvilke 4 dannemænd skal forsamles i Sæby på torsdag otte dage først kommende, og have fuldmagt Søren Mikkelsen og Mikkel Lauridsen til endelig ende imellem at sige og forhandle om al hvis iring og trætte, dem til denne dag imellem været har, og hvis de dem imellem siger og forhandler skal stande for fulde og uigenkaldt i alle måder, dermed skal alle hvis breve, domme, deler eller vidner, dem imellem gangen er, aldeles være kasseret og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(230)

** var skikket Mikkel Lauridsen, borger i Sæby, på sin søster Anne Lauridsdatter på Border hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Mads Simonsen ved Fladstrand for et vidne, han til Sæby byting 4/4 1621 skal have vidnet, formeldende at på skærtorsdag, da forleden var et år, kom Anne Lauridsdatter på Border ind til ham og da har skændtes med ham, hvilke Anne Lauridsdatter ved hendes sjæls salighed hårdelig benægter, formener ---- Niels Simonsens enlige vidne, som han har vidnet i sin egen sag, ikke lovligt at være, endnu medfører samme vidne, Niels Simonsen at have vidnet, at han lå ved en tornebusk og sov, og da blev hans lønlige lem ham fratagen, og aldrig han det ville sige eller åbenbare, førend den onde ånd af det besatte menneske, Mads Andersens barn, gav det til kende, dernæst hans hustru Maren Nielsdatter at have vidnet, at hun forleden sagde til Anne Lauridsdatter, at den onde ånd har sagt, at Anne Lauridsdatter på Border har taget hendes mands lønlige lem fra ham: da efterdi det befindes, sagen i seks uger at have været optagen, og ingen nu er mødt med samme vidner eller nogen modstand eller undskyldning herimod at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, hid stævnet er, ingen magt at have.

(232)

** var skikket velb Anders Friis til Krabbesholm, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet hr Oluf Krag i Vrå præstegård, sognepræst i Vrå og Serridslev sogne, på den anden side for en dom, han lader sig af berømme, som han for nogen tid lang siden skal have ladet forhverve til Børglum herredsting, og dermed tilholder sig hvis oppebørsel og sagefald, som hans tjenestefolk er til KM falden for, når de dem med horeri og skørlevned beblander, som tit og ofte sket er, uanseet hr Oluf ikke skal bevise med nogen KM bevilling eller stadfæstelse breve sig samme bøder at oppebære, som Anders Friis formener: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder endelig, men alene indtil anderledes kunne bevises, eller til KM blev anderledes tilsinds, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(234)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen, slotsskriver der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen i Skyum, Tomas Jensen med flere, boende i Skyum, for et

vidne, de til Skyum ting 7/5 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen ord, den gode mands tjener, Jens Olufsen i Skyum, skulle have haft til Christen Christensen i Skyum kirke mandagen i påske helligdagene: så og efterdi det befindes, Christen Christensen, den første vidnesmand, selv at have vidnet om hans egen spørgsmål og ord, såvel som og Mads Nielsen og Peder Nielsen i Skyum både at have vidnet og selv givet varsel for samme vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så lovlig at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(236)

** var skikket Oluf Jensen i Skyum med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen i Kirkegård i Skyum for et syn og sigtelse vidne, han til Skyum birketing 2/4 sidst forleden forhvervet har, anlangende Poul Christensen, Anders Nielsen i Skyum og deres medbrødre 6 synsmænd har seet Christen Poulsen i Skyum, som kaldes Christen Vistisen, en sårmål midt på hans ben ned til knoglen, som han skal have skyldt Oluf Jensen for, og efter samme syn og sigtelse har lyst Oluf Jensen vold til: da efterdi det befindes, sagen i seks uger at have været optagen, og ikke fornævnte syn, sigtelse, lysning eller sandemænds ed nu fremlægges, vi ikke heller imod recessen uden bevilling kan gøre deri længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme syn, sigtelse, lysning og sandemænds ed, hid stævnet er, ingen magt at have.

(237)

** var skikket Christen Clemendsen i Serup på sin hustru, Dorte Madsdatter, hendes vegne på den ene og havde stævnet Peder Christensen ved Odby kirke på den anden side for et kirkenævn, han til Revs herreds ting 29/3 sidst forleden efter en troldkvindes ord og bekendelse forhvervet har, indeholdende blandt andet at fornævnte misdæder, ved navn Anne Jespersdatter Sand, i samme sin bekendelse har beskyldt Dorte Madsdatter, at hun på sankt hans nat skulle have med været på Helligkildegård og kærnet smør, hvilke bekendelse Dorte Madsdatter ved Gud og sin sjæls salighed hårdelig benægter, sig aldrig at have brugt, lært eller bruge lade nogen trolddoms kunst: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme bekendelse at være magtesløs kendt, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så der har været noksom respit samme domme at kunne være igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Christen Clemendsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen gensigelse herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse magtesløs at være og ikke at komme Dorte Madsdatter på sin ære eller gode rygte til hinder eller skade i nogen måde.

(239)

19/7 1623.

** var skikket Bertel Tøgersen i ---- og havde hid kaldt sandemænd af Hindborg herred, manddød at sværge over Villads Madsen i Volling for Poul Tøgersen sst, han dræbt og ihjel slog, og fremlagde Bertel Tøgersen efterskrevne tingsvidne af Hindborg herreds ting 30/6 dette år, Jens Boisen i Brøndum at have vidnet, at han kom gangende fra Skive marked tirsdag om natten da sidst forleden, og da så og hørte at Poul Tøgersen i Volling og Villads Madsen sst var i nogen trætte østen Brøndum kirke, og Poul Tøgersen bandede Villads Madsen, og Villads Madsen bad ham om

fred for Guds skyld og var så nødt til at værge hans liv: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, at efterdi Villads Madsen har taget Poul Tøgersens vogn ---- på deres hjemvej, og han da om natten er dræbt og omkommet, og ikke lovlig bevises Poul Tøgersen at have gjort Villads Madsen nogen sår eller skade, førend han har fanget sin banesår, da svor de Villads Madsen manddød over og fra hans fred for Poul Tøgersen han ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(241)

** var skikket Niels Jensen Sahl i Vellumgård på hans mor Mette Jensdatter sst hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Mads Nielsen i Nestild for en uendelig dom, han lader sig af berømme, han til Viborg landsting stakket forleden skal have forhvervet med vrang undervisning, som han formener, anlangende nogen skyld af en gård i Grove, Jens Christensen påboer, så og nogen skyld af en bol i Volling, Jens Pedersen iboer, at skal være tildømt, uanseet Niels Jensens mor, Mette Jensdatter, på samme skyld skal have fuldkommelig skøde og adkomst på, som blev fremlagt, dateret Hindborg herreds ting -/10 1608, som indeholder hr Villum Jensen, præst i Asp, med sin hustru Anne Jørgensdatter at have gjort Mads Jensen i Krarup på sin egne og Anne Lauridsdatter i Eskær og Mette Jensdatter i Torp deres vegne en skøde på en boel, liggende i Volling, disligeste på en lod i den gård i Grove by, som Anders Olufsen og Jens Pedersen påboer: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi hr Villum Jensen og hans hustru, som samme skøde gjort har, eller deres arvinger ikke er stævnet og kaldt, ved vi ikke på samme skøde at dømme, førend de og stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(242)

** var skikket velb Claus Kås til Øland på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged til Hillerslev herreds ting, på den anden side for en dom, han 1/7 til fornævnte ting dømt og afsagt har, imellem hans fuldmægtig og velb fru Anne Basse hendes fuldmægtig, anlangende syv tønder byg halvanden Åbo skæppe i hårdt korn, som han på hans hustrus vegne efter gode mænds indførsel og gode mænds doms indhold, som er indført i samme dom, så formener han, at fornævnte syv tønder byg og halvanden Åbo skæppe bør at følge ham efter fornævnte gode mænds indførsel og gode mænds doms lydelse: så og efterdi for herredsfogden såvel som her for os er i rette lagt gode mænds dom, det Claus Kås er tildømt syv tønder halvanden skæpper hårdt korn i Søgård hovgård at skulle udlægges, og fru Anne Basse derimod fremlægger Christen Prips morgengave brev, som Claus Kås selv tilstod ---- har forseglet og underskrevet her i Christen Prip, førend samme gode mænds dom udgangen er, har bevilget fru Anne Basse Søgård hovgård med des tilliggende gods indtil hendes morgengave 2000 daler blev hende erlagt, og fogden fordi ikke har vidst sig dommer i den sag at være, men for sin tilbørlig dommer indfunden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme herredstings dom at sige, eller fogdens ulempe deri at være.

(244)

** var skikket Christen Lauridsen i Ålborg på den ene og havde stævnet Hans Felthus, rådmand i Ålborg, og Peder Rasmussen, borger der sst, på den anden side for en dom, de 30/5 sidst forleden på Ålborg rådhus forhvervet har, anlangende 25 tønder byg undermål, som Christen Lauridsen skal

være tildømt at betale, uanseet Hans Felthus eller Peder Rasmussen ikke med nogen brev eller segl skal bevise, at Christen Lauridsen har sig til forpligtet at skulle stande dem for nogen regnskab for samme korn, efterdi deres betroede mand Niels ---- har taget mål på Tandrup loft på samme korn og ladet føre det til hans pram: så og efterdi fornævnte borgmester og råds dom ikke indeholder for dem at være bleven bevist, hvor meget på samme byg skulle reste til undermål, og de dog har tildømt Christen Lauridsen at stande til rette for så vidt ham kunne tilregnes af fornævnte 25 tønder byg undermål med rette burde at udgive, så samme deres dom ikke er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed den deres dom at være som den udømt var og ingen til hinder eller skade at komme, ej heller den dele, derefter drevet er, men hvem videre på skader da lovlig at bevise hvad på samme byg til undermål har resteret, og siden lovlig at gås hvad dertil bør at ---- med rette, og efterdi Niels ---- vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, finder vi den magtesløs at være.

(246)

** var skikket velb Iver Prip til Søgård på den ene og havde stævnet Poul Nielsen i Sejlstrup på den anden side, for han har delt hans tjeners søn Peder Lauridsen, Laurids Pedersens i Tved sogn, for fald, anlangende at Peder Lauridsen havde besovet hans fars pige, som han for ---- selv har udlagt på Hillerslev herreds ting 12 ---- daler til hans herskab, og Iver Prip skulle have den meste part i hans fars gård, hvorfor Iver Prip straks annammet samme 12 daler såvel som 6 rigsdaler, Karen Nielsdatters fuldmægtig udlagde, og straks deraf tilbudt Poul Nielsen, velb Christen Høgs fuldmægtig, hans anpart, eftersom han har lod til i gården, hvilket han ikke ville, hvorfor Iver Prip formener samme dele, som hans tjener i er kommen, ikke så lovlig og ret at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi der tvistes om hvor meget enhver af lodsejerne til samme gård bør at have af fornævnte faldsmål, og derom ikke er adskilt, og Christen Høg dog har ladet Peder Lauridsen for alle bøderne fordele, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Lauridsen af den dele kvit at være, og sagen til herredsting at ordeles, hvor meget enhver af lodsejerne i fornævnte bøder bør at være berettiget med rette.

(248)

** var skikket velb Claus Kås til Øland på den ene og havde stævnet Christen Andersen, borger i Hjørring, på den anden side for nogen opsættelse og uendelig dom, som han til Viborg landsting skal have forhvervet, som han lader sig på berøbe, og ville dermed hans retfærdige gæld med befri, menende og dersom han har forhvervet samme opsættelse og uendelige dom, da skal de ikke være så lovlig forkyndt, og varsel for givet, som det sig bør: så og efterdi for os i rette lægges endelig landstings dom, samme pantebrev, dele og vurdering at være underkendt efter dis lejlighed den dom medfører, da ved vi ikke samme dom at forandre eller videre deri at dømme, end bemeldte dom medfører.

** var skikket Tomas Skøt i Hjardemål og frem ---- en stævning, som indeholder velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm på hendes tjener Tomas Skøts vegne at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for adskillige syn og vidnesbyrd, han 20/5 sidst forleden til fornævnte herreds ting udstedt har, anlangende et stykke eng, liggende til Hjardemål ----, formener Søren Jensen samme vidner og syn at have udstedt imod to hendes breve, som er givet Tomas Skøt på samme jord ejendom, tilmed mener fru Kirsten Kås ikke for samme syn og vidner har fanget varsel, som det sig bør, med flere ord dem imellem var: da efterdi det befindes Tomas Skøt først fra sig at have leveret en stævning under urigtig forsegling og siden nu i dag en anden

ladet skrive, som skriveren selv tilstander i dag at have skrevet, endog den med en anden hånd findes uden påskrevet, tilforn på adskillige steder i Thy skulle været læst og forkyndt, dog ikke for hovedmanden, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke for Tomas Skøt efter samme urigtige stævning at dømme.

(250)

** var skikket velb Iver Prip til Søgård på den ene og havde stævnet Poul Nielsen i Sejlstrup for en vidne, han 8/4 sidst forleden har forhvervet på hans tjener, Laurids Pedersen i Tved sogn, anlangende en sendebrev, som han skulle have kommet til Harregård, uanseet han på samme tid var i Iver Prips forfald, så han ikke i egen person kunne efterkomme Christen Høgs begæring, men han dertil har lejet en anden person, som var for Todbøl og der talte med Christen Høg og ville samme lov have gjort fyldest, hvilket ikke måtte ske: så og efterdi Mads Madsen og Christen Pedersen udtrykkelig har vidnet, det Laurids Pedersen har bekommet samme sendebrev, som skulle til Harregård, og intet derimod fremlægges, men Iver Prip fast mere tilstår Laurids Pedersen samme brev at have bekommet, og ikke bevislig gøres samme brev til Harregård at være fremkommet eller ---- Christen Høg igen tilstillet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, ej heller fornævnte herredstings dom, så vidt den på fornævnte vidne funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(252)

** var skikket Oluf Jacobsen i Odense på Maren Jacobsdatters vegne hans visse bud Niels Sørensen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Espen Lauridsen i Glynge på den anden side for en købebrev, han ham for nogen tid siden i Skive i en adelsperson såvel som i andre godtfolks nærværelse givet har, formeldende at han har afstået al hvis arv og arveparter, han efter salig doktor Eskild Christensen, som døde i Odense, kunne være tilfalden, og derom tilforn dom i sagen er gangen, og formener derom endelig dom at forhverves, formenende fornævnte brev lovlig og ret at være og ved fuldmagt at blive: så og efterdi det befindes Christoffer Hvas samme købebrev, nu fremlagt er, til vitterlighed at have forseglet og underskrevet over hvis brev, vi ikke er dommere, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme brev at dømme eller imod sige, men hvem den på skader, da indstævne sig den for sin tilbørlig dommer, og der gåes om hvis lov og ret er.

(254)

** var skikket Tomas Tordsen i Aggersborg torp på den ene og havde stævnet Poul Pedersen i Tårup, Christen Nielsen i vester Svenstrup og Christen Jensen sst på den anden side for et vidne, de til Han herreds ting 23/6 sidst forleden vidnet har, hvorledes de skulle have hos været for en 2 år siden i Jens Roeds stue i Svenstrup og der drukket lidkøb på en hest, som Karen Jensdatter, Tomas Tordsens hustru, skulle have solgt Jens Roed, som han skulle love hende 3 daler for, hvilket vidne Karen Jensdatter ved sin højeste helgens ed hårdelig benægter: så og efterdi Poul Pedersen og Christen Nielsen to ---- mænd såvel som og Christen Jensen udtrykkelig har vidnet dem at have hos været i Jens Roeds stue og drukket lidkøb på en gråskimlet hest, Jens Roed Karen Jensdatter afkøbt har for 3 daler, hvilke deres vidne Jens Roed nu har været nødig at fordre, da han er anmodet at bevise, hvor han samme hest havde bekommet, og ingen bevisning imod samme deres køb fremlægges, ikke så at være sket, men mere gøres bevislig Karen Jensdatter samme gråskimlet hest at have haft i hævd og værge, og den bort lejet siden hendes forrige husbond var fredløs svoren, så

dermed bestyrkes hende den at have været mægtig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme lidkøbs vidne at sige eller magtesløs dømme.

(255)

** var skikket Laurids Jacobsen Snedker i Viborg, hvorledes han på afgangne Jens Mortensens børns vegne, som han er værge for, på den ene og havde stævnet Oluf Rasmussen Skomager, her sst, på den anden side for en skøde, han for nogen tid siden til Anders Hegelund, ridefoged til Hald, udgivet har på den ejendom, sønden for sankt peders kirke i Viborg liggende, som han med sin hustru var tilfaldet, i hvilke skøde han formener, at Oluf Rasmussen skal have videre solgt og bort skødet, end som han med hans hustru skal være tilfaldet: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, hvori samme skøde er magtesløs kendt, og samme tre fag jord Laurids Jacobsen på børnenes vegne at efterfølge, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så der har været noksom respit samme domme at kunne have været igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Laurids Jacobsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen gensigelse herimod at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte skøde, bemeldte tre fag jord anlangende, magtesløs at være, og fornævnte tre fag jord Laurids Jacobsen på børnenes vegne at efterfølge.

(256)

** var skikket Christen Svendsen i Otting på hans mor Dorte Sørensdatter i Vejby hendes vegne på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Vejby præstegård, Jens Andersen i nør Lem med flere på den anden side for et vidne, de til Rødding herreds ting 14/7 sidst forleden vidnet har, for at Dorte Sørensdatter skal have rygte på sig for en troldkone på 14 års tid, uanseet at hverken de selv eller nogen sandfærdig menneske har seet eller fornemmet noget trolddoms gerninger ---- hende, eller skal bevise hende over, at hun har lovet nogen menneske ondt, så de det skal være vederfaret, af hvilken årsag Christen Svendsen formener dem alle løgnagtig på hende at have vidnet det, som de ikke skal kunne bevise: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd aleneste har vidnet om rygte og tidende, det Dorte Sørensdatter skulle være berygtet for trolddom, og ikke om nogen deres egen vitterlighed, det hun nogen trolddoms gerning skal have gjort eller bedrevet, samme vidne ikke heller bekræfter, det hun skal have lovet nogen ondt, som dem derefter skal være hændt eller vederfaret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have eller komme Dorte Sørensdatter til nogen forhindring.

(258)

16/8 1623.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Kallesen, foged på Irup, og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, hærværk at sværge over Søren Jensen i Thise, Peder Christensen i Solbjerg med mange flere for deres gårde og boler, de påboer, bruger og besidder imod deres husbonds vilje og minde, efterdi deres fæste er fradømt og lovlig udvist: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor efterskrevne hver dem hærværk over.

(260)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Kallesen, foged på Irup, og havde hid kaldt sandemænd af Sønderherreds ting, hærværk at sværge over Niels Pedersen i Torp i Karby sogn, Søren Christensen sst med mange flere for deres gårde og boliger, de påboer, bruger og besidder imod deres husbonds vilje og minde, efterdi de deres fæste er fradømt og lovlig udvist, for de ikke har gjort deres arbejde, som de har været om tilsagt: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor efterskrevne enhver dem hærværk over.

(262)

** var skikket Niels Nielsen i Overgård med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Peder Tomasen i Hørdum, herredsfoged i Hassing herred, for en endelig dom, han 24/4 sidst forleden dømt har og tildømt Niels Nielsen at stande hans husbond tilrette eller at lide tiltale, og derhos beretter ikke i nogen sandfærdighed skal befindes eller bevises, at han tilforn skal være befalet de vidner at tage beskrevet, som dommen om formelder, ej heller vidste samme velbyrdige husbonds vilje deri, at hun var dem begærende, før de af ham var æsket og begæret, at han skulle samme vidner fra sig levere, som han og beretter var ham ikke da at bekomme for det ikke var i den år, som samme trætte er sket, og siden Peder Nielsen i Årup og Peder Nielsen i Spolum er bleven forligt, og den års tingbog bort lagt: så og efterdi det befindes fornævnte herredstings dom endelig at være dømt, endog ingen samme dag er mødt til gensvar, ikke heller sagen i seks uger har været optagen, herredsfogden og sin dom har funderet efter vidner og breve, endog de ikke befindes i hans dom at være inddragen, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed samme herredstings dom såvel som den dele og vurdering, derefter drevet er, magtesløs at være.

(265)

** var skikket velb fru Mette Skram til Sønderris hendes visse bud Laurids Pedersen i Visby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Christensen i Hedegård for et vidne, han til Hassing herreds ting 29/1 1619 forhvervet har, at han den dag stod for tingsdom og forbød Christen Andersen i Holmgårds mølle at føre noget af den bo i Visby, Oluf Christensen fradrog, hvilke vidne velb fru Mette Skram formener ikke, hendes salig husbond at have fanget så lovlig varsel derfor efter loven, som det sig bør: så og efterdi det befindes Oluf Christensens bo, efter han for kætteri er bortrømt, til salig Christen Krag at være falden og forbrudt, så han fordi deri har været interesseret, og han dog ikke for fornævnte forbud, som formelder på al Oluf Christensens bo, findes at have fanget nogen varsel, da kunne vi ikke kende den forbud så lovlig at være gjort, at den burde nogen magt at have, men efterdi Christen Andersen har æsket af fælles bo hvis børnepenge, Oluf Christensens børn efter deres mor var tilfalden efter tingsvidnes indhold, og for samme æsknings vidne findes lovlig varsel at være givet, og intet derimod fremlægges, ikke så at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme æsknings vidne at sige eller magtesløs dømme.

(268)

** var skikket Christen Pedersen i sønder Hedegård på den ene og havde stævnet Laurids Olufsen i Visby på den anden side for uendelig landstings dom, han lader sig af berømme at have forhvervet

her til landstinget 5/7 sidst forleden over en endelig herredstings dom af Hassing herreds ting 29/5 nærværende år, i hvilken herredstings dom Laurids Olufsen hans husbond sst fru Mette Skram, salig Christen Krags, til Sønderris både efter hendes egen begæring såvel som også efter Laurids Olufsens, som på hendes vegne samme tid gik i rette, om sagen er for den sag kvit dømt, som dommen i sig selv udviser, men af den årsag alene han ikke kunne påskyde eller bevise, enten hans husbond eller andre at have oppebåret eller bekommet Peder Christensens afgangne brors børns halve mødrene arvelod, gods og pending, som var lovlig afgjort, førend Laurids Olufsen eller hans hustru indkom i den gård og bo, han nu bruget og besidder, menende efter slig lejlighed fornævnte uendelige landstings dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(269)

** var skikket velb jomfru Dorte Skeel til Råstrup hendes visse bud Rasmus Brock, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Nielsen i Årup på den anden side for en benægtelse, han til Hassing herreds ting 1/8 næst forgangen år med oprakt finger og sjæls ed svoret har imod to personers vidner, anlangende nogen studekøb, Peder Nielsen i Spolum og Peder Nielsen i Årup tilforn har med hverandre gjort, dog han det benægter, så han ikke solgte Peder Nielsen i Spolum nogen stude i nogen måder: så og efterdi Niels Andersen og Maren Nielsdatter udtrykkelig har vidnet ved dag og tid, dem at have hos været, der Peder Nielsen i Årup har solgt Peder Nielsen i Spolum samme fire stude og derpå drukket lidkøb og forklaret hvad penge, han skulle give ham, såvel som og om de to stude Peder Nielsen i Spolum skulle give Peder Nielsen i Årup i samme køb, hvilke deres vidne med bemeldte underskrevne kontrakt, Peder Nielsen i Årup nu selv fremlagt har, dem siden er imellem gangen, befæstes, dem tilform med hinanden at have været i handel og tvist, og fornemmelig om fornævnte to stude, Peder Nielsen i Årup skulle have af Peder Nielsen i Spolum, hvilke og bestyrkes og overens kommer med Peder Bodsen og hans medbrødres vidne og forklaring, at de tilforn havde købt om samme fire stude, som lidkøbs vidnen om formelder, Peder Nielsen i Årup og i lige måde selv for ting og dom har tilstanden sig samme to stude af Peder Nielsen i Spolum at have ---- efter deres kontrakts lydelse, så samme vidner og kontrakt i så måder med hinanden bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Anders Nielsen og Maren Nielsdatters vidne, ej heller Peder Bodsen og hans medbrødres kundskab, så vidt den med kontrakten befæstes, at sige eller magtesløs dømme, men Peder Nielsen i Årup hans benægtelse derimod ingen magt at have, men hvad sig belanger om de ord, Peder Bodsen og hans medfølgere har om vidnet, som de siger Peder Nielsen i Årup for dem skulle have bekendt, sig på andre tider og steder at have solgt, som han ikke er bestendig eller for tingsdom indgangen, men højligen benægter, da kunne vi ikke kende samme deres vidne i de måder, ej heller Niels Pedersens brev, som ikke til tinge er vidnet eller lovlig varsel for givet, så nøjagtig, at det bør at komme Peder Nielsen i Årup til forhindring.

(274)

** var skikket Simon Sørensen, borger og rådmand i Skagen, med en opsættelse her af landstinget 9/7 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Nielsen, Inger Staffensdatter og Anne Pedersdatter, som for nogen tid siden tjente Søren Rasmussen, tolder på Skagen, Niels Lauridsen, Peder Christensen og Vogn Jensen, der sst, for et vidne, de 7/4 sidst

forleden til Skagen byting vidnet har, anlangende nogen ord, Simon Sørensen skulle have sagt, som Søren Rasmussen, tolder på Skagen, skulle være angældende, at han havde skikket sig i hans bestilling som en tyv og skælm, uanseet Simon Sørensen sådanne ord og deres på så sagden ved højeste helgens ed straks for retten har benægtet: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om de ord, de siger Simon Sørensen skal have haft, som han ikke er bestendig eller for tingsdom har indgået, men højlig benægter og tilmed erklærer Søren Rasmussen, så han ikke ved med ham andet end al ære og godt, som en dannemand vel sømmer i alle måder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner ej heller fornævnte klage og dele, derefter drevet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(277)

** var skikket Christen Andersen i Korsgård på den ene og havde stævnet Villads Nielsen i Elsted, Christen Lauridsen i Snedsted med flere på den anden side, for de uretfærdig har svoret Christen Andersens hustru, Else Poulsdatter i Korsgård, kirkenævn og trolddoms sag over til Hassing herreds ting og både svoret med de nævninger, som hende har kvit svoret samme tid, og disligeste svoret imod deres egne gode vidnesbyrd, som mesten del af dem tilforn har været stævnet og kaldt for deres sandhed at vidne, at de da vidste hende intet andet at beskylde end alt hvis ærligt og godt er: så og efterdi det befindes for fornævnte 14 nævninger vidner og sigtelse at have været fremlagt, det Else Poulsdatter for trolddom har været beskyldt, hvilke har standen ved fuldmagt, der de gjorde deres ed, men der fornævnte vidner og sigtelse siden her til landstinget er magtesløs kendt, er fornævnte 14 nævningers ed, som derpå var funderet, af den årsag undersagt, og ikke formedelst at de åbenbar imod vidner skulle svoret uret, så de derfor burde at fældes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte 14 nævningers fælding at dømme, men dem for den Christen Andersens tiltale kvit at være.

(279)

** var skikket Laurids Bartskær, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Jacob Skriver, byfoged sst, på den anden side, for han til Skive byting 4/7 sidst forleden har ladet ham vold oversværge for sår og skade, Laurids Bartskær skal have gjort Laurids Svendsen, der sst, uanseet han ingen sår eller skade skal have gjort Laurids Svendsen: så og efterdi ingen vidnesbyrd fremlægges, det Laurids Bartskær skulle have gjort Laurids Svendsen enten sår eller skade, han ikke heller derfor til tinge lovlig er sigtet efter loven, men han det højligen benægter, som for er rørt, da finder vi efter sådan lejlighed Laurids Bartskær af den vold kvit at være.

(280)

** var skikket Anders Mortensen i Brøndum og Knud Pedersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen i Tastum for en frøgælds vidne, han til Hindborg herreds ting 9/7 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen sæd, de på Brøndum mark med flere skulle have sået i det jord, de lejet havde, hvilke frøgælds vidne de formener ikke så lovlig og ret at være, som det sig burde: så og efterdi det befindes, Anders Madsen i Hem selv at være en af varsels mændene, som for samme frøgælds tilbud har givet varsel, og han de første to tingdage har gjort tilbud, hvorpå tingsvidnet, til tredje ting forhvervet, findes at være funderet, og i så måder for sin egen tilbud stævnet og kaldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme frøgælds vidne, ej heller fornævnte herredstings dom, derpå funderet

er, så lovlig at være, at det bør, så vidt den Knud Pedersen og Anders Mortensen vedkommer, nogen magt at have men magtesløs at være.

(282)

** var skikket Peder Christensen, værende i Ajstrup, på den ene og havde stævnet Morten Christensen i Favrholt og Peder Andersen i Vadsgård på den anden side for et vidne, de til Fjends herreds ting med Anders Christensen vidnet har, anlangende 10 daler, Peder Christensen skulle være Anders Christensen skyldig, hvilke gæld Peder Christensen hårdelig benægter ikke at være Anders Christensen skyldig: så og efterdi Morten Christensen og hans medbrødre har vidnet om kontrakt, Peder Christensen og Anders Christensen skulle være imellem gjort, såvel som og om 10 daler, Peder Christensen skulle være Anders Christensen skyldig blevet, hvilke Peder Christensen ikke er bestendig men højligen benægter, og ikke sådan kontrakt eller gæld med hans brev og segl befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(283)

** var skikket Jens Roed i vester Svenstrup hans visse bud Niels Jensen i Svenstrup på den ene og havde stævnet Mads Jensen, født i Bollerup, og Jens Jørgensen, tjenende i Aggersborg Ullerup, på den anden side for et vidne, de til Han herreds ting 16/6 sidst forleden for otte mænd at have vidnet, at den gråskimlede hest, Jens Roed i vester Svenstrup havde, det var den rømnings hest, som Poul Jensen bortrømte med, hvilke vidne Jens Roed ved sin højeste helgens ed benægter sig ikke at have vidst, at det var rømnings hest: så og efterdi Mads Jensen og hans medbror ikke har vidnet om nogen visse år, dag eller tid, når Poul Jensen skulle have bortrømt, ej heller hvad år Jens Roed samme hest skulle have haft og brugt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs.

(285)

** var skikket Jens Nielsen i Intrup med en opsættelse, så mødte Peder Tomasen og gav til kende, det fornævnte vidnesbyrd formedelst tjenlig høst ikke nu her at kunne være til stede deres vidne at kunne forantvorte: da efterdi det befindes, fornævnte vidnesbyrd i egen person at være stævnet, og de dog ikke er mødt, finder vi dem hver for deres hjemsiddelse og uhørsom til deres 3 mark fald, og samme deres vidne og dele, derefter drevet er, ingen magt at have, indtil der stævnes på ny, kommer her og vil være i rette.

(286)

** var skikket velb Gregers Høg til Rørbæk hans visse bud Baldser Hansen, ridefoged til Børglum kloster, på den ene og havde stævnet velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den anden side for et løfte, velb Gregers Høg med flere gode mænd for Palle Rodsteen i et omslags brev, lydende på 3000 daler, efter velb Palle Rodsteens skadesløs brevs indhold, disligeste for rede og regnskab, som Gregers Høg formener, Palle Rodsteen bør at gøre ham på hvis, han af hans hustrus gods har oppebåret, imidlertid han har været hendes værge, for hvilke to sager Palle Rodsteen både til herredsting og landsting er tildømt æskning at lide: så et Palle Rodsteen ikke nu mødt eller nogen på hans vegne nogen modstand eller gensigelse herimod at gøre, og efter slig lejlighed blev Baldser

Hansen samme æskning undt, så æsket han på Gregers Høgs vegne her i dag til Viborg landsting af Palle Rodsteen i lige måde, som til herredsting æsket er.

(288)

** var skikket velb fru Mette Skram til Sønderris hendes visse bud Laurids Olufsen i Visby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Mortensen sst for et vidne, han til Hassing herreds ting 5/6 sidst forleden forhvervet har, anlangende det Laurids Olufsen skulle have haft to ungnød på fornævnte ting samme dag og tilbudt Peder Mortensen, som skulle have gjort Laurids Olufsen skade i hans korn, om de dem ville lade hente eller skille ham af med dem eller gøre ham skel for det skade, de havde gjort ham, og Peder Mortensen skulle have klaget Laurids Olufsen for samme får, han lod drive til tinge samme dag: da efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten så forenet, at de på begge sider afstod samme sag og trætte om fornævnte kornskade såvel som fornævnte ---- fæ, så det aldeles skal være bilagt, og hvis vidner og breve, på enten sider forhvervet er, skal være kasseret, død og magtesløs i alle måder.

(290)

** var skikket Christen Vinter, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Poul Pedersen Skrædder, borger sst, på den anden side for to uendelige domme, som han sig på berømmer at have forhvervet her til landsting over en volds vidne af Viborg byting 12/5 næst forleden, disligeste over to delsvidner af fornævnte byting 9/6 sidst forleden, Christen Vinter har ladet ham over sværge, for han har uførmet ham og hans gæster i hans hus og gjort ham skade: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi med tingsvidne bevises, det Poul Skrædder for ting og dom har tilsagt Christen Vinter, at han havde købt hans dreng til at vidne på ham, og ikke han sådanne sine ord har bevist og fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(291)

** var skikket Mads Pedersen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Pedersen, boende i Læsten, på den anden side for en håndskrift, formeldende på 18 sletdaler, og en fuldmagt, han lader sig af berømme at skulle have af Christen Jensen, som tjener Poul Andersen, boende i Hebelstrup i Vendsyssel, at tiltale Mads Pedersen efter for nogen gammel gæld, som for nogen år siden skal være Christen Jensen betalt: så og efterdi samme sag om fornævnte gæld tilforn har været hid stævnet, og endelig dom da gangen er, ved vi ikke den at forandre, men efterdi Mads Pedersen findes for 8 daler 3 mark 1 skilling skadegæld af samme 18 daler at være fordelt, og ikke nogen dom tilforn om samme skade pending gangen er, finder vi ham af samme dele, bemeldte skadegæld anlangende, kvit at være.

(292)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen, slotsskriver der sst, på den ene og havde stævnet Niels Sørensen, tilforn boende i Skovsgård og nu i Ejstrup, på den anden side, formedelst han 14/5 1621 er til Viborg byting vold oversvoren, siden hvilken tid fast mere end 2 år er forbi gangen, det han imidlertid ikke har villet

rette for sig, kaldt i sagen eller brugt nogen middel, ved hvilken han sig fra samme vold har erlediget, menende ham dermed uret at have gjort og bør derfor at fare som andre fredløse mænd: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori Niels Sørensen er tilfunden at fare som andre fredløse mænd, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, hvilke domme findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så Niels Sørensen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kaldt, og han det ikke gjort har, hvorfor Knud Gyldenstjerne har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Niels Sørensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse Niels Sørensen efter recessen at fare som andre fredløse mænd.

(293)

30/8 1623.

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud Morten Jacobsen i Holmgård på den ene og havde stævnet Jens Nielsen, boende i nør Bindslev, Christen Jensen Sallingbo sst med deres medbrødre 12 kirkenævninger i Horns herred på den anden side for ed og tov, de til Horns herreds ting 11/8 vidnet og gjort har og da svoret Tyra Pedersdatter i Sakstrup kirkenævn over for trolddoms bedrift, signelse, sigtelse hun efter tingsvidnes lydelse har gjort og er på vidnet, som dem fornævnte dag for er i rette lagt, hvilke deres ed Morten Jacobsen på fru Sofie Brahes vegne formener, fornævnte nævninger retfærdig at have svoret, og Tyra Pedersdatter en vitterlig troldkone at være, og samme nævnings ed bør ved magt at blive: så og efterdi ikke med nøjagtige vidner er bevislig gjort, det Tyra Pedersdatter skal have lovet nogen ondt, som derefter formedelst hendes trolddoms kunst og bedrift skal være hændt og vederfaret, ikke heller hun af nogen for trolddoms gerning udførlig er sigtet og beskyldt efter loven, og nævninger dog har hende kirkenævn oversvoret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den deres ed så nøjagtig, at den bør at komme Tyra Pedersdatter på hendes liv til forhindring, men efterdi Tyra Pedersdatter til hjemting såvel som her i dag selv bekender og tilstander, det hun kan signe for ured og væne fæ, hun og nu her for retten ---- har opregnet, hvad ord og formalia hun dertil har brugt, som alle heden tyder Gud og den hellige ---- deres navn til vanære, da ved vi ikke andet derom at sige, end hun jo efter KM forordning hendes boeslod har forbrudt, og bør at rømme alle KM riger, lande og fyrstendømmer, såfremt hun deri befindes efter tre måneder, hun da ikke ---- straffes, som vedbør efter forordningen.

(296)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud Morten Jacobsen i Holmgård på den ene og havde stævnet Mads Christensen i ---- gård, Niels Christensen sst med deres medbrødre 12 kirkenævninger af Horns herred på den anden side for kirkenævn, de har gjort og over svoret Kirsten Ibsdatter i Mygdal for trolddoms gerninger og bedrift efter hendes egen bekendelse, vidner, sigtelse og bevisning, som samme dag 11/8 for dem er i rette lagt, og formener Morten Jacobsen på fru Sofie Brahes vegne fornævnte nævninger deres ---- sandfærdig og ret at have gjort, og Kirsten Ibsdatter troldkone for sin trolddom at være, og samme nævnings ed ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi for nævninger såvel som nu for os er bevist, det Kirsten Ibsdatter har lovet folk ondt, som dem derefter skulle være vederfaret, hvorfor hun til tinge er sigtet og beskyldt, hun og selv til hjemtinget såvel som her for retten har tilstået og bekendt, sig med satan at have

forbunden og i adskillige måder med trolddoms kunst og bedrift at have omganget og brugt, folk dermed ulykke og skade at tilføje, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og efterdi bemeldte nævninger fordi har været opkrævet hende for trolddom enten at skære eller skylde, og de efter fornævnte vidner, sigtelse og hendes egen bekendelse har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for den deres ed og tov at kunne fælde, men den ved sin fuldmagt at blive.

(299)

** var skikket Anders Poulsen Møller i Strandet mølle på den ene og havde stævnet Oluf Madsen i Holstebro på den anden side for en delsvidne, han har udstedt til Højslev birketing for nogen rum tid siden, hvilke dele Anders Poulsen Møller formener ikke skal være så lovlig udstedt, som det sig bør, efterdi den gæld, som han skulle være Albret Rostrup skyldig, findes noksom at være betalt: så og efterdi ikke med brev og segl ej heller nogen anden lovlig eller nøjagtig kundskab bevises, det Anders Poulsen skulle være Albret Rostrup samme daler pligtig, men han det højlig benægter, som for er rørt, og Anders Poulsen dog for samme penge er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af den dele kvit at være.

(300)

** var skikket Niels Mikkelsen i Binderup hans visse bud Søren Maltesen sst og fremlagde efterskrevne delsbrev af Gislum herreds ting, dateret 13/5 1620, som indeholder Niels Mikkelsen for hovedgæld at have ladet fordele Jens Nielsen, borger i Ålborg, for 91 sletdaler efter hans brevs indhold, og formente Søren Maltesen, at det noksom skulle være bevist, Jens Nielsen at have været delt og lovforvunden, der samme kontrakt og afkald er gjort og gangen: så er Gunde Pedersen, Jens Nielsen med flere ikke nu mødt til gensvar, og blev fordi her så påsagt for rette, at dersom de findes af Niels Mikkelsen til dette landsting lovlig stævnet og kaldt og ikke er mødt, som forskrevet stander, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte afkald og kontrakt magtesløs at være og ikke at komme Niels Mikkelsen eller hans hustru og børn og Peder Nielsens børn til hinder eller skade i nogen måder, indtil hvem der har i at sige stævner på ny lovlig, kommer her og vil være i rette.

(301)

** var skikket hr Laurids Trane, hospitals forstander i Viborg, på den ene og havde stævnet Niels Rasmussen, rådmand sst, på menige hospitals forsvarers vegne på den anden side for en skøde af Viborg byting 26/8 1611, han berøber sig på, at hans salig formand Hans Sørensen Skriver har forhvervet på et ejendom i sankt mikkels gade, og mener hr Laurids Trane, samme skøde ikke at være så lovlig eller fuldkommen, som det sig bør: så og efterdi fornævnte skøde formelder, af Mikkel Jespersen med kapitels herrer deres vilje og samtykke at være gjort, og ikke ---- hvis værd, Mikkel Jespersen derfor har annammet jo i hans regnskab at være indført, og befindes ham for samme sin regnskab af lensmanden samt andre kapitels herrer, hospitalet til bedste, aldeles at være kvitteret og løsladt, efter samme endelig kvittantses indhold, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skøde at sige eller magtesløs dømme.

(302)

** var skikket Jens Madsen Bjerring, borger i Viborg på den ene og havde på salig Christen Poulsen Basse, fordum borger her sst, hans små umyndige børns vegne stævnet Villads Pedersen Kræmmer, Laurids Jensen Agerskov og Søren Mikkelsen Sejling samt Hans Jørgensen i Bastrup for en skiftebrev, de lader dem af berømme at skal være gjort og gangen imellem salig Anne Christensdatter, salig Poul Basses hustru, på den ene og hendes børn og arvinger på den anden side, hvorefter de formener enhver sig sin anpart af hendes markjord på Viborg mark ville tilholde, hvilke skiftebrev formener Jens Bjerring ikke lovlig til tinge at være gjort, så mødte Villads Pedersen Kræmmer, Laurids Jensen Agerskov så og Søren Mikkelsen Sejling og fremlagde efterskrevne med egne hænder underskrevne brev, lydende Christen Poulsen, Villads Pedersen, Laurids Jensen, borgere i Viborg, og Hans Jørgensen i Bastrup kendes, at efterdi vores mor og hustrumor Anne Christensdatter har samtykt os at lodde hvis markjord, som er funden efter vores salig far og salig hustrufar, salig Poul Basse, så har vi alle samtlig samtykt vores mor og hustrumor, så længe hun lever, at have og bruge efterskrevne jord, og tilbedt hr Poul Andersen i Almind og Christen Lauridsen Trane, borger i Viborg, til vitterlighed med os at underskrive, datum Viborg 30/4 1613: så og efterdi det befindes, samme skifte på fornævnte markjord i salig Anne Christensdatters levende live og velmagt at være sket med hendes samtykke, og hendes søn og rette lovværge Christen Poulsen såvel som andre samtlig hendes arvinger og svogre den har underskrevet, og i ingen måder bevises Anne Christensdatter derpå at have anket eller klaget, men de selv tilstår enhver sin part af fornævnte markjord ved lodseddel at have annammet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skifte at sige eller magtesløs dømme.

(304)

** var skikket Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på KM vegne så og Anders Jensen ---- på borgmester og råds vegne på den ene og havde stævnet Anders Jensen, borger sst, på den anden side for en dom, han til Viborg byting 18/8 sidst forleden dømt og afsagt har, anlangende om noget vin, som er befunden i Hans Skrivers ejendom såvel som i salig Mette Sørensdatters kælder, fransk vin hos rhinsk vin, hvilket alt sammen Hans Skriver har berettet at være ham tilskikket fra Hybert Snitlock, borger i Ålborg, formener det at være imod KM Mandat, som iblandt andet bemelder at nogen, som handler med rhinsk vin, må ikke handle med fransk vin, og Anders Jensen det uanseet har senteret efter nogle dannemænds kundskaber af Ålborg, samme to stykker eller piber vin at skulle være tagen og forsendt Hans Skriver til ---- , Hybert Snitlock såvel som Hans Skriver ubevidst, og han dem derfor ikke har vidst nogen uret med samme vin at have beganget, mener samme hans dom bør magtesløs at være: så og efterdi for Anders Jensen sætfoged har været bevist, det fornævnte konsumptions forpagter i Ålborg med bemeldte skipper Bernt Jacobsen af Amsterdam fra deres faktor Johan ---- seks piber cognac fransk vin skal være afsendt, og at Hybert Snitlock hos samme skipper skal have haft inde nogle stykker rhinsk vin, hvoraf nogle stykker vin der på strømmen for Ålborg i Tøger Prammands pram skal være indskibet efter Hybert Snitlocks begær, dog i hans fraværelse, som Tøger Prammand berettet, Hans Skriver skulle tilhøre, og der da af forseelse i prammen skal være for ---- og indsat to piber fransk vin, som kompagniet tilkom, og derimod Hybert Snitlocks vin, skal være to punge med rhinsk vin, kommet iblandt kompagniets vin og i den kælder indlagt, som ---- i byfogdens nærværelse er bleven proberet og således befunden, efter at Hybert Snitlock sig for direktorer derom skal have beklaget, samme to punge med rhinsk vin i kompagniets kælder at være indlagt, som før er rørt, så kælderen fordi og straks er bleven forseglet, indtil Hybert Snitlock dem to franske piber vin ---- tilstiller, og befindes ---- efter dannemænds kundskab ---- punge og piber---- på to ---- og ---- at være ringere underskedet ---- noksom eragtes, samme to piber fransk vin i stedet for to punge rhinsk vin ud af forseelse og mistagelse i prammen kunne være indsat og bortført, Anders Rolandsen og selv tilstander på

bemeldte to piber fransk vin, her er beliggende, at skulle findes de samme---- som i kompagniets ---- det ikke heller bevises, Hans Skriver med Hybert Snitlock har gjort nogen endelig køb eller slut om samme vin eller det ladet anstikke og ---- , og Anders Jensen fordi ikke har vidst Hans Skriver eller Hybert Snitlock nogen uret med samme vin at have beganget, men i sin dom forklaret, det af forseelse at være mistaget, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(309)

27/9 1623.

** var skikket velb Christoffer Lunov til Nystrup hans visse bud Eske Jensen i Elsted og havde hid kaldt sandemænd af Hundborg herred, at udlægge Mads Andersen, Anders Frosts søn i Tingstrup, hans bane, som er død funden på Tingstrup mark hos en hest 17/8 sidst forleden, og først fremlagde Eske Jensen efterskrevne tingsvidne af Hundborg herred -/9 dette år, indeholdende Mads Nielsen, Søren Mikkelsen og deres medbrødre synsmænd at have vidnet, at de den sag 14 dage var på Tingstrup mark på en sted, kaldes Dalager, på det sted havde en hest slået Mads Andersen af sig, og det var kendt på jorden, at hesten havde slæbt Mads Andersen over 17 agre: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde fornævnte sorte hest at være Mads Andersens bane, og det at være ham til bane og livs lagt.

(311)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, befalingsmand på Vestervig, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Gyrup på den anden side for en uendelig landstings fældings dom, han her til landstinget 16/8 nærværende år forhvervet har over to personer, ved navn Anders Jensen i Alstrup og Claus Mikkelsen i ---- gård for et vidne, de til Hassing herreds ting forgangen år vidnet har, anlangende nogen kornskade, de skulle have seet Jens Nielsen i Gyrup hans fæ skal have gjort i Niels Jensens korn sst, dog de ikke for adskillige årsager til landstinget fornævnte tid kunne møde, deres vidne at forantvorte, som det sig burde, og fordi til deres 3 mark er fældet, dog samme dom ikke skal lyde endelig, menende samme dom da bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, Anders Jensen og Claus Mikkelsen og nu har udrettet deres faldsmål, da finder vi efter sådan lejlighed samme uendelige dom ikke længere magt at have eller komme dem på deres fælding til nogen forhindring.

** var skikket Niels Ibsen i Bleggrav på den ene og havde stævnet Peder Selgensen i Saltum for en dom, han til Hvetbo herreds ting 6/9 1623 dømt har, imellem Poul Andersen i Hebelstrup og Niels Ibsen i Bleggrav, anlangende den sandemænds ed og tov om et skel, som Niels Ibsen med de andre sandemænd gjort har imellem Østrup kær og ejendom på den ene og sønder Saltum kær og ejendom på den anden side: så og efterdi Niels Ibsen selv tilstander sig med de andre sandemænd at have været på åstederne og gjort markskel, eftersom de var til krævet, og han dog ikke er mødt til tinge sin ed med sine medbrødre at afsige, ej heller ladet gøre sin skudsmål, som loven ham tilholder, og herredsfogden fordi har tildømt ham dermed at have gjort uret og burde derfor at stande Otte Skeel, som en sagsøger, til rette for hvis skade, han derover kunne lide og fange, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme herredstings dom at sige eller magtesløs dømme.

(313)

** var skikket velb Eske Brock til Estrup, KM befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Poul Skriver, ridefoged der sst, og havde på Niels Pedersen i Restrup hans vegne på den ene stævnet hr Laurids Jensen Ågård, sognepræst i Viborg, på den anden side for en bytings dom, han til Viborg byting nogen tid siden forleden skal have ladet forhverve, belangende det Niels Pedersen skal være tildømt at lide tiltale, for han skulle budt hr Laurids 20 slet daler, og efter samme dom ladet ham fordele for 20 sletdaler: så og efterdi fornævnte tingsvidne ikke indeholder, det Niels Pedersen skulle have tilstanden sig samme 20 daler til hr Laurids at have udlovet, eller haft nogen fuldmagt af Christen Pedersen samme penge at udgive eller på hans vegne nogen aftingning at gøre, og samme bytings dom ikke er endelig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne ej heller den dele, derefter drevet er, så noksom, at det bør nogen magt at have eller komme Niels Pedersen til nogen forhindring.

(315)

** var skikket Gundel Pedersdatter, borgerske i Malmø, hendes visse bud Svend Pedersen i Lundager på den ene og havde stævnet Niels Mikkelsen i Binderup på den anden side for to uendelige landstings domme, han sig af berømmer at have ladet forhverve over en kontrakt, som imellem hendes afgangne søster Anne Pedersdatter, salig Christen Skrivers efterleverske, på den ene og Jens Nielsen Simested, borger i Ålborg, på den anden side, gjort er, formeldende på nogen arv og andet, som Jens Nielsen sig efter salig Christen Nielsen Skriver af Høgholt har annammet, disligeste over en afkald og et forsikringsvidne, Jens Nielsen Anne Pedersdatter efter forberørte kontrakts indhold til Viborg byting givet har, uanseet forbemeldte kontrakt, afkald og forsikrings vidne ved en landstings dom stadfæstet er, menende Gundel Pedersdatter fornævnte uendelige domme bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte kontrakt og afkald tilforn har været hid stævnet, og da ved endelig dom er ved magt kendt, ved vi ikke samme endelige dom at forandre eller videre derom at dømme, end som bemeldte landstings dom bemelder og indeholder, i lige måder efterdi bemeldte æsknings vidne, som på fornævnte to uendelige domme, nu er undersagt, er funderet tilmed og befindes imod Jens Nielsens egen afkald at være gjort, kunne vi ikke kende samme æskning så nøjagtig, at den bør at komme Gundel Pedersdatter til hinder eller skade i nogen måder.

(319)

** var skikket velb Anders Friis til Krabbesholm, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Hans Christensen i Krustrup, Anders Olufsen med flere sst, nævninger i Vennebjerg herred, for de har oversvoret Birgitte Christensdatter, som nogen tid har været i Krustrup til væring, for hendes trolddoms kunster og gerninger, som hun på adskillige steder skal have brugt og bedrevet efter hendes egen bekendelse, hvilke nævnings ed, Anders Pedersen på velb Anders Friises vegne formener lovlig og retfærdig at være og bør ved magt at blive: så og efterdi Birgitte Christensdatter til hjemtinget såvel som og nu her i dag for retten har tilstået og bekendt, sig at have forsvoren Gud allerhelligste såvel som hendes dåb og kristendom og givet sig i pagt og forbund med satan og djævlen, og med været med trolddoms kunst og bedrift at forgøre mennesker på liv og i andre måder, og nævninger fordi efter sådan hendes egen bekendelse har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for den deres ed og tov at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(322)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mogens Jensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen i Bostrup, Poul Jensen og Peder Andersen sst for vurdering, de her til landstinget vil forhverve for stymperdom, sår og skade, de hverandre år og dag siden gjort har på Bostrup mark, og formener Peder Andersen sig i lige måder stumperet at være, såvel som Peder Jensen at være stumperet, så blev opnævnt 6 dannemænd, hvilke der udginge og igen indkom og sagde, dem Peder Andersen og Peder Jensens skade at have beseet, og ikke de kunne se eller forfare, dem deraf at være stumperet, og fordi ikke vidste nogen vurdering derpå at gøre efter loven.

** fru Kirsten Juel. så mødte Mogens Jensen og i rette lagde hr Erik Christensen, præst til Rødding og Krejbjerg kirker og provst i Salling og Hindborg herreder, hans forseglet kundskab, dateret 30/8 sidst forleden, som indeholder efterskrevne præster for provsten at have vidnet, at de ikke kan benægte, det de jo har hørt rygte og tidende om Jens Møller, det han kunne med spøgeri og hemmelig kunst at igen vise folk hvis, fra dem var bort stjålen: så og efterdi fornævnte rygte vidne, hid stævnet er, med fornævnte personers kundskab bestyrkes, og de ikke er stævnet eller kaldt, da ved vi ikke på fornævnte vidne at dømme, førend samme kundskab og lovlig stævnes, og da gå om hvis ret er.

(323)

** var skikket Godik Christensen i vester Torup på den ene og havde stævnet Maren Knudsdatter, født i Thy, som en tid lang har tilhold i Klim by på Torup, på den anden side for en beskyldning, hun ham for sin barnefar for præsten, der hun tog afløsning, beskyldte, hvilket hendes beskyldning han ved sin højeste ed hårdeligen benægter sig i samme sag aldeles uskyldig at være, og på de tider samme barn skulle være tilligget, skal han ikke have været på de åsteder, hun da været har: da efterdi samme sag findes tilforn tre gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor tre uendelige domme er udganget, i hvilke samme beskyldning er magtesløs kendt, indtil hvem der har i at sige, hvilke tre domme findes til herredsting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så Maren Knudsdatter har haft noksom respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og hun det ikke gjort har, hvorfor Godik Christensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Maren Knudsdatter endnu er fremkommen eller nogen på hendes vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme beskyldning magtesløs at være og ikke at komme Godik Christensen til nogen forhindring.

(324)

** var skikket Tomas Christensen i Højbjerg på hans søn Christen Tomasens vegne på den ene og havde stævnet Oluf Lauridsen i Dalgård i Søndbjerg, Mikkel Lauridsen sst og deres medbrødre 12 nævninger på den anden side, for de har svoren ham gårdfred over, og deri gjort ham uret, som han formener, og gjort deres ed og tov efter Mikkel Lauridsen i Ålkær hans klage, at Christen Tomasen skulle have slagen og såret ham i hans gård, endog Christen Tomasen det hårdelig ved Gud og sin salighed benægter, at han ikke har været i hans gård og gjort ham nogen uførm: så og efterdi ingen af fornævnte vidnesbyrd har vidnet om bordag i Mikkel Lauridsens gård at være sket, synsmændene ikke heller udførlig har hjemlet, samme åsteder inden hans gårds lukke at være, som samme parlament skulle være gjort, men aleneste eftersom Mikkel Lauridsen selv for dem sagde, og

Mikkel Lauridsens klage ikke med nogen nøjagtige vidner befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, syn og klage ej heller den nævnings ed, derefter svoret er, så nøjagtig, at det bør nogen magt at have eller komme Christen Tomasen til nogen forhindring.

(326)

** var skikket Tomas Christensen i Højbjerg på den ene og havde stævnet Jens Poulsen i Odby, Peder Jensen sst med flere, alle boende i Odby, 12 nævninger på den anden side, for de har svoret ham gårdfred over, og deri gjort ham uret, som han formener, og gjort deres ed og tov efter Mikkel Lauridsen i Ålkær hans klage, at Tomas Christensen skulle have slaget og såret ham i hans gård, endog Tomas Christensen der hårdelig ved Gud og sin sjæls salighed benægter, at han ikke har været i hans gård og gjort ham nogen uførm, sår eller skade: så og efterdi ingen af fornævnte vidnesbyrd har vidnet om bordag, i Mikkel Lauridsens gård at være sket, synsmændene ikke heller udførlig har hjemlet, samme åsteder inden hans gårds lukke at være, som samme parlament skulle være gjort, men aleneste eftersom Mikkel Lauridsen selv for dem sagde, og Mikkel Lauridsens klage ikke med nogen nøjagtige vidner befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, syn og klage ej heller den nævnings ed, derefter svoret er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Tomas Christensen til nogen forhindring.

(328)

** var skikket velb fru Anne Krabbe til Baggesvogn hendes visse bud Jens Pedersen i Vidstrup på den ene og havde stævnet Jesper Terkildsen i Hunstrup, Tomas Christensen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 1/7 sidst forleden vidnet har på hendes tjener Christen Villadsen i Lynderup, anlangende at han kan formå at give en halv rigsdaler til KM skat: så og efterdi Tomas Ibsen og hans medbrødre udtrykkelig har vidnet, det Christen Villadsen er en fattig husarm mand og så forarmet, at han ikke formår at udgive skat, som KM brev ham tilholder, hvilke deres vidne med fornævnte syn og vurdering, som Oluf Parsbergs ridefoged selv forhvervet har, befæstes, det Christen Villadsens bo og formue er ganske ringe, som deres hjemmel om formelder, så deraf forfares ham ikke at være formuende til samme skat at udgive, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Tomas Ibsen og hans medbrødres vidne at sige eller magtesløs dømme, men Jesper Lauridsen og hans medfølgeres vidne deri ingen magt at have.

(330)

** var skikket Niels Poulsen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Laurids Jensen, rådmand i Ålborg, Niels Hansen Badskær med flere på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting med Jørgen Krag, borger sst, 1/9 sidst forleden vidnet har om en svale og en trappe ud til åen, som er bygget uden for hans grund og ejendom, så er den hans beskyldning til samme vidner, og formener han, at de har vidnet imod hans rigtige skøde og adkom på samme hans ejendom, som lyder om alen og mål i kvarter og fingers bredde, hvor vidt og bredt hans ejendom bør med rette at være, herhos i rette lagde efterskrevne vidne af Ålborg byting 1/9 sidst forleden: så og efterdi Laurids Jensen, Niels Hansen, Anders Clausen med flere udtrykkelig har vidnet efter alder og minde, somme 40 år somme 36 år somme 20 år mere og mindre, at de har ---- svale, trappe og plankeværk på de steder, det nu stander neder til åen, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises, ikke så at være, ej heller gøres bevislig på sådan hævd at være anket eller klaget i nogen måder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres vidner at sige eller magtesløs dømme,

men efterdi Niels Hansen, Bendix Bartskær og Morten Skomager selv stiller deres vidner i tvivl, kunne vi ikke kende deres vidner så noksom, at de bør nogen magt at have.

(333)

** var skikket Jens Henriksen Smed i Andrup på den ene ---- dernæst havde stævnet Jens Mogensen i Vils, Maren Jensdatter og deres medfølgere for et vidne, de i samme sag vidnet har, anlangende det Mogens Jensen på adskillige tider skulle have været hos dem og arbejdet, midlertid Søren Christensen og hans medbrødre skulle have om vidnet, det han ikke har været til Jens Henriksen, formente samme deres vidne sandfærdig at være: da efter flere ord dem imellem var, afstod Jens Nielsen så og Jens ---- på begge sider hvis vidner, i sagen forhvervet er, så de skal være som de ---- var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(333)

** var skikket Maren Nielsdatter, Poul Gregersens efterleverske i Serup hendes visse bud Peder Eskildsen på den ene og havde stævnet Peder Christensen ved kirken i Odby på den anden side for en sigtning og bekendelse, som han efter en misdæder, Anne Jespersdatter Sand, hendes ord udgangen til Revs herreds ting 22/2 forhvervet har, i hvilke bekendelse samme misdæder Anne Sand skal have bekendt, sigtet og beskyldt Maren Nielsdatter, Poul Gregersens efterleverske i Serup at skulle have med været pinsenat og sankt hans nat ved Helligkilde øverste mølledam og kærnet mælk og smør fra Peder Christensens køer i Hindsels, hvilke bekendelse Maren Nielsdatter hårdelig ved sin Gud og sjæls salighed benægter sig aldrig at have brugt eller ladet bruge nogen trolddoms kunst eller gerninger i nogen måder: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stande til troende enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og Anne Sand, som samme bekendelse gjort har, har været en misdæder, som for sin trolddoms bedrift er heden rettet, og ikke med nogen vidnesbyrd gøres bevislig, Maren Nielsdatter nogen trolddoms gerning at have begangen eller derfor at være besigtet, men fast mere bevises hende sig ærlig og kristelig at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelser, så vidt de Maren Nielsdatter anlanger, magtesløs at være og ikke at komme hende på hendes ære, gode rygte og navn til nogen forhindring.

(336)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Peder Munks, til Sæbygård hendes visse bud Jens Pedersen, der sst, på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 8/7 sidst forleden dømt har, hvori han har kvit dømt Peder Christensen i Vangterp for en ulovlig hjemmel, han til Vorgårds birketing gjort har, og Anders Ousen har i samme sin dom besluttet efter velb Palle Rodsteens seddel, som bemelder at Peder Christensen skulle vise Christen Christensen i Solholt et træ i Ulsted skov, og ikke Anders Ousen har villet anseet sandemænds brev og tingsvidner, at samme træ var huggen i Fuglsang skov: så og efterdi Palle Rodsteens underskrevne seddel tilholder Peder Christensen i Vangterp, at skal udvise Christen i Solholt et stykke træ i Ulsted skov, hvori Palle Rodsteen med forseglet og underskreven lod beviser sig at være berettiget, og Peder Christensen alene har hjemlet Peder Christensen i Solholt det træ, han havde hugget i Ulsted skov, og ikke i nogen måder formelder om nogen træ, som han i Fuglsang skov skulle bekommet, og herredsfogden fordi ikke har vidst at tildømme Peder Christensen nogen tiltale for samme sin hjemmel at lide, da ved vi efter

sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme, men dersom nøjagtig kan bevises, Christen Pedersen i Solholt nogen træ i Fuglsang skov at have hugget uden tilstand, der gås om til herredsting hvis ret kan findes.

(338)

** var skikket velb Gregers Høg til Rørbæk på den ene og havde stævnet velb Palle Rodsteen til Hørbylund på den anden side, for at han for nogen tid siden har lovet for ham for 3000 rigsdaler hovedsumma med 400 daler skade rente interesse, så formener han, at han bør ham for fornævnte løfte at kontentere, og eftersom han skal have forhvervet æskning over ham til herredsting efter lovlig herredstings og landstings dom, så formener fordi, at han i lige måder bør at lide æskning til landsting for samme løfte: da efterdi Palle Rodsteen erbyder sig imod fornævnte æskning for samme gæld i jordegods at vil gøre udlæg, efter KM forordning, og straks derefter fremlagt en underskreven fortegnelse med hans egen hånd på jordegods, hvor ved udlæg for sig vil rette, Gregers Høg og nu har betroet og tilnævnt to gode mænd, Mogens Kås og Knud Rodsteen, som samme gods skulle vurdere, da tilfinder vi Mogens Kås og Knud Rodsteen med fordeligste lejlighed inden i dag seks uger dem til fornævnte gods at begive, og det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, så Gregers Høg bekommer nøjagtig udlæg og betaling for fornævnte sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og de vil ansvare og være bekendt

(341)

** var skikket Just Boumand, borger i Viborg, på sin og sin svoger Harder Holsts vegne og gav til kende, at salig Otte Christoffer Rosenkrantz har været dem en summa penge pligtig, hvilke de med rigens ret til indførsel har ladet fordre og kræve, og da ved ridemænd blandt andet er bleven indført i noget gods, som Niels Bild efter hans brev har sig til forpligtet til Otte Christoffer Rosenkrantz at skulle udlægge, hvilke ikke kunne eragtes at være sket, efterdi brevet in originali efter Otte Christoffer Rosenkrantzes død og afgang er funden i hans gemme og forvaring: da efterdi Niels Bilds arvinger erbyder dem imod fornævnte 6 ugers påmindelse for samme gæld i jordegods at vil gøre udlæg efter KM forordning, og derhos fordi er bleven fremlagt deres underskrevne fortegnelse på godset, de opbyder, hvormed for dem ville rette, Just Boumand og nu har betroet og tilnævnt to gode mænd, som samme gods skulle taksere, da tilfinder vi Iver Lykke og Hans Porse med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem til fornævnte gods at begive, det nøjagtigen for en billig værd at taksere, og siden så meget deraf fornøden gøres imod Just Boumand og Harder Holst deres gæld likvidere, så de bekommer fuld udlæg og betaling for deres gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(344)

11/10 1623.

** var skikket Villads Nielsen i Nestild og havde hid kaldt sandemænd af Hindborg herred, manddød at sværge over Espen Bertelsen, som tjener hr Knud Eriksen i Oddense, for Søren Jensen sst, han dræbte og ihjel slog, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hindborg herreds ting 15/9 sidst forleden, indeholdende det Villads Jensen den dag til tredje ting gav last og klage på Espen Bertelsen, for han 18/4 sidst forleden om aftenen har været i bordag med Villads Jensen hans bror, salig Søren Jensen, og slaget hans ben i sønder, og af samme skade er død bleven: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Espen Bertelsen

manddød over og til hans fred for Søren Jensen, han ihjel slog, eftersom de sagde dem samme drabs lejlighed at have udspurgt, og dem selv i sandhed vitterligt var.

(347)

**var skikket Jens Jensen i Hindborg og havde hid kaldt sandemænd af Fjends herred at udlægge hans datters bane, ved navn Mette Jensdatter, som blev død funden på ---- mark. så var fornævnte sandemænd til stede og begæret, det Jens Jensen samme sag ville lade bero, efterdi der skulle være stor tvivl om hans datters død, at de kunne lade gøre bøn til Gud at kunne åbenbares, om nogen var skyldig i hendes død, eller og de noget derom kunne forfare eller udspørge: da bevilget Jens Jensen samme sag til i dag 6 uger at bero, og fornævnte sandemænd forpligtet dem da her under samme hesteleje at møde og gøre deres ed, som de i dag skulle have gjort. (til 25/10 1623)

(348)

** var skikket Laurids Friis, borger og rådmand i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have givet til kende, at eftersom han efter KM brev og befaling har ladet gøre arrest på nogen pending, som er bestandende hos to borgere i Ålborg, nemlig hos Hybert Snitlock 1000 gylden og hos Gregers Tomasen 200 daler, som Henrik von Lintlow er Laurids Friis skyldig, og formener Laurids Friis, at samme pending bør ham at efterfølge, efterdi Henrik von Lintlow eller nogen på hans vegne ikke endnu har stillet ham tilfreds eller stævnet samme arrest: da efterdi samme sag ikke til Ålborg byting er ordelt, finder vi den did at komme og der ved dom at ordeles, om fornævnte pending bør Laurids Friis efter samme arrestering at følge eller ej. (25/10)

(349)

** var skikket velb fru Sofie Rud på den ene og havde stævnet Peder Sørensen, borgmester i Viborg, disligeste Peder Bjerring, Niels Sørensen og Peder Smed, borgere der sst, og forgav nogle beskyldninger, hun formente sig til dem at have, hvormed de hende skulle have forurettet: og efterdi samme sager ikke til hjemtinget er ordelt, finder vi dem did at komme og der gå om hvis ret er. (25/10)

(350)

** var skikket Mads Jørgensen i Skive på sine egne og på Christen Pedersen, Laurids Svendsen med flere deres vegne på den ene og havde stævnet Christen Nielsen Skov, Tue Jacobsen og deres medbrødre, borgere sst, på den anden side for et vidne, de til Skive byting nogen tid lang siden vidnet har, anlangende nogen pending, som fornævnte mænd på Skive rådhus skulle have udlovet til den spanske kompagni efter en løs og urigtig register, som de formener, hvilke pending de hårdeligen har for ting og dom benægtet og endnu benægter aldrig at have udlovet, men de har sat deres vidne i tvivl, idet de ikke vidste hvor mange pending, der skal være udlovet: så og efterdi bevislig gøres, det borgmester og råd i Skive af KM kommissarier har haft kommis med borgerskabet at handle og hvor meget de af Skive by til samme kompagnis udredning ville udlægge, hvorefter borgmester og råd borgerskabet har ladet forsamle, og med dem samtykt og forhandlet om hvor meget, enhver efter samme lejlighed deri ville ---- efter underskrevne opskrifters indhold, som straks på rådstuen er antegnet og ---- , eftersom om vidnet er, og borgmester og råd efter samme lejlighed og optegnelse dem skriftlig hos fornævnte kommissarier skal have erklæret dem 200 daler af deres by til fornævnte kompagnis udredning at ville udlægge, og intet imod samme optegnelse og

vidne har fremlægges, ikke så at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og opskrift, ej heller fornævnte bytings dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme. (til 27/9)

(352)

** var skikket Niels Pedersen, ladefoged på ---- , på den ene og havde stævnet Peder Bjerring, borger i Viborg, Niels Mouridsen, Niels Kræmmer og deres medbrødre synsmænd, borgere der sst, på den anden side for et synsvidne, de nogen tid siden forleden til Viborg byting afhjemlet har, anlangende et hus og ejendom, liggende i Viborg i sankt mikkels gade, som Niels Pedersen af hospitals forstanderen i Viborg sig til forhandlet har, og samme gård og ejendom endnu skal være pantsat til hospitalet igen, og det ikke derfra igen indfriet: så og efterdi det befindes, samme gård og ejendom, Niels Pedersen Ladefoged påboer, til hospitalet at være i pant sat, så hospitals forstander såvel som menige kapitel i pantebreven alle stævnet er ---- og i så måder i samme sag er interesserede, og de dog ikke for samme syn, vidner og domme er stævnet eller givet varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn, vidne og domme, ej heller den dele, derefter drevet er, så lovlig at være forhvervet, at de bør nogen magt at have.

(356)

** var skikket Jesper Simonsen i Skovshoved hans visse bud Christen Brems i Ålborg på den ene og havde stævnet Jens Jensen sst på den anden side for en bytings dom, så og en dele til Hals birketing, såvel som en landstings dom, han lader sig af berømme at have forhvervet over hans hustru, ved navn Dorte Sørensdatter, anlangende nogen ord, hun skulle have ladet falde og sagt til Jens Jensen på Hals birketing, at han ikke skulle være bedre end Simon Vil, og at han kunne jo så vel myrde deres kreatur som Simon Vil, hvilke ord og tilsagn Jesper Simonsen formener på hans hustrus vegne ikke at skal være nogen ukvems eller ærerørige ord, som kunne forkrænke Jens Jensens ære og lempe, rygte eller gode navn, men alene at være sagt i hastmodighed, hvilke ord hun var tildømt at bevise eller derfor at lide dele: så og efterdi samme birketings dom ikke er endelig, finder vi den at være som den udømt var, og Dorte Sørensdatter af de deler, hun derefter i kommen er, kvit at være.

(357)

** var skikket Mads Keldsen i Harring på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen sst på den anden side for en dele, han til fornævnte ting 15/5 over ham forhvervet har, sagende ham 11 mark og tre tønder byg på Niels Christensens vegne, barnfødt i Harring, hvilke gæld han siger sig at have betalt til to sletmark, og ikke han siger sig at have fangen nogen varsel for samme dele: så og efterdi for os i rette lægges Mads Keldsens åbne forseglet brev på 11 mark og 3 tønder byg, han Niels Christensen er skyldig bleven, og derhos Niels Christensens fuldmagt det Laurids Pedersen at fordre og kræve, og ikke Mads Keldsen med kvittants eller i andre måder beviser sig samme gæld at have erlagt og betalt, og fordi derfor er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Mads Keldsen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(359)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Peder Munks, til Sæbygård hendes visse bud Jens Pedersen sst på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, på

den anden side for en dom, han til fornævnte ting dømt og afsagt har 11/9, og med samme sin uretfærdige dom, som hun formener, fradømt hendes fuldmægtig nogle hendes sandfærdige vidnesbyrd ikke at måtte fange beskrevet, som stod personlig til stede og deres sandhed at ville vidne og bekende imod åbenbar løgn, som tilforn i den sag vidnet har om en karl og person, som skulle med været en gerning at gøre og begangen, og dog ikke der sst den dag til stede var: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og hvem i hovedsagen videre på skader, der gåes om til herredsting, hvis ret er.

** Geske Abels. så mødte Hans ---- med samme dom og dele og formente, dem lovlig og ret at være og burde ved magt at blive, dertil svaret Geske Abels, at hvad sig belanger de 8 tønder byg, om tvistes, som Laurids Friis fra hendes husbond skulle være tilvurderet, som i husene skulle være bleven hos Jørgen Wernich, og mester Villum skulle have sagt god for til Laurids Friis, holdt hun ved sin højeste ed, at Laurids Friis dem straks bekom med sig, efter de var ham til vurderet: da på det af byfogden såvel som vurderingsmænd, samme udlæg gjort har, kan fordres kundskab, om samme byg blev af Laurids Friis, efter at det var ham til vurderet, annammet og heden ført, eller og i husene igen blivende eller ej, opsatte vi samme sag til i dag måned, og sådan bevis her forinden at tages, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret ---- så længe kvit.

(360)

25/10 1623.

** var skikket Jens Pedersen, tjenende i Sejerslev, og Christen Madsen i Skærbæk med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Ørent Sørensen, tjenende sst, Tyra Pedersdatter og Mads Christensen, alle tre tjenende hr Jens i Sejerslev, for et vidne de 10/6 sidst forleden til Nørherreds ting i Mors vidnet har, anlangende at Jens Pedersen og Christen Madsen skulle have været med våben ved præstens gård og råbt og sagt, herud præst og provst, formener samme vidne ikke ret, efterdi samme vidnesbyrd ikke i samme deres vidne har navngivet, hvilken præstegård det skulle have været, ej heller dem at have vidnet, det der skulle være nogen skade gjort: så og efterdi Ørent Sørensen og hans medfølgere alene har vidnet efter Jens Pedersen og Christen Madsens ord og mundheld og ikke om nogen gjort gerning, og de samme ord ikke er bestendig eller for tingsdom har haft, men ved deres højeste ed benægter og tilmed tilstår, dem ikke at vide med Jens Tomasen end alt ære og godt, som en præstemand vel anstår, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(361)

** var skikket Morten Andersen i Handerup, Christen Pedersen sst, Søren Pedersen i Hegelund, Torm Poulsen i Junget og havde stævnet Laurids Mikkelsen, borger i Skive, Søren Jacobsen, Laurids Svendsen med flere for et vidne, de til skive byting 15/8 sidst forleden vidnet har, formeldende det de med andre flere på nogen års tid såvel som i år skal have brugt nogen købmandskab og udsolgt humle, salt, stål, tjære iblandt bomænd omkring dem, hvilke deres vidne, de formener, dem selv til behjælpning og i deres egen sag og vildig at være vidnet: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen enkend dag eller tid, ej heller i samme deres vidne forklaret til hvem Christen Pedersen sådan humle, stål, salt og tjære skal have udsolgt eller for hud, skind og købmands varer igen afkøbt, som deres vidne om formelder, da kunne vi efter sådan

lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den klage, derefter forhvervet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(363)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Maren Lauridsdatter på den anden side for en overhæng og en rende, som er på hendes hus, ligger ind i Jens Bangs gård og ejendom, som han med hans ejendoms breve, skøder og vidner vil bevise, som hun ikke vil nedtage, uanseet borgmestre og råd i Ålborg det har hende tildømt, efterdi hun med hendes ejendoms breve, adkom eller andre vidner ikke lovligen kan bevise, samme overhæng og rende nogen rettighed at have eller dem vil fremlægge: så og efterdi der tvistes om samme udhæng og rende findes at være videre ---- end Maren Lauridsdatters ejendom sig hen strækker, så som om Jens Bang videre har bygget ind til Maren Lauridsdatters ejendom, end ham hans adkomst breve kunne hjemle, så det fordi kunne være Jens Bang på hans grund og nybygge til forhindring og skade, og ikke derom udtrykkeligen er synet og forfaret, som sagen sig i sønderlighed mest på ---- at gøres bevisligt, da finder vi efter sådan lejlighed samme gamle klage såvel som fornævnte syn og den dom og dele, derefter drevet er, ingen magt at have, og borgmestre og råd i Ålborg med fordeligste lejlighed at til forordne nogle uvildige dannemænd, samme ejendom og åsteder, om tvistes, at besigtige, og begge parterne, efter de dertil bliver lovlig kaldt, pligtig at være med deres ejendoms breve på åstederne at møde til stede for fornævnte dannemænd at fremlægge, at de deraf kan forfare, om samme udhæng og rende findes på Maren Lauridsdatters egen grund, disligeste om Jens Bang imod hans ejendoms breve har bygget Maren Lauridsdatter på hans grund og bygge til hendes forhindring eller ej, og siden gås derom hvis ret er.

(368)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm hendes visse bud Christen Skriver i Brødland med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet på hendes tjener, Laurids Frandsen i ---- hans vegne, Laurids Sørensen i stor Løgtved, Laurids Tordsen i lille Løgtved og deres medbrødre 12 kirkenævninger, for de har svoren Jens Andersen Skrædder i ---- kirkenævn over for trolddom, han er tillyst og på vidnet, formener dem lovlig og ret at have svoren, og deres ed bør ved magt at blive: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd en del har vidnet om rygte og tidende og ikke om deres egen vitterlighed, og en part efter Jens Andersens ord og sagden, som han ikke er bestendig men højlig benægter, og ikke fornævnte vidnesbyrd fuldkommelig har vidnet om nogen trolddoms bedrift eller gerning, Jens Andersen skulle have gjort og begangen, eller lovet nogen ondt, som efter hans løfte dem på liv og helbred skulle være vederfaret, så Laurids Frandsen og Kirsten Jensdatters sigtelse og beskyldning ikke noksom med vidnesbyrd bekræftes og stadfæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og sigtelse, ej heller den nævnings ed, derpå funderet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Jens Andersen til nogen forhindring, førend ham anderledes lovlig overbevises kan.

(374)

** var skikket velb Henrik Brockdorff til Oltenhof hans visse bud Gabriel Mouridsen, borger i Mariager, og gav til kende, at salig Otte Christoffer Rosenkrantz har været Henrik Brockdorff en summa pending pligtig, hvilke han med rigens ret til indførsel har ladet fordre og kræve, og da ved ridemænd blandt andet ---- indført i noget gods, som salig Niels Bild efter hans brev har sig til

forpligtet til Otte Christoffer Rosenkrantz at skulle udlægge, hvilke hidindtil eragtes ikke at være sket, efterdi brevet in originali efter Otte Christoffer Rosenkrantzes død og afgang er fundet i hans gemme og forvaring, og ud af fornævnte gods at skulle nyde og beholde 70 tønder hartkorn: da efterdi Niels Bilds arvinger erbyder dem, imod fornævnte seks ugers påmindelse, for samme gæld i jordegods at ville gøre udlæg efter KM forordning, og derhos for os er bleven fremlagt deres underskrevne fortegnelse på godset, de opbyder, hvormed de for dem ville rette, Gabriel Mouridsen på Henrik Brockdorffs vegne og nu har betroet og tilnævnt to gode mænd, som samme gods skulle taksere, da tilfinder vi Christen Høg og Iver Kås med fordeligste lejlighed og inden i sag 6 uger dem til fornævnte gods at begive, det rigtigen og for en billig værd at taksere og siden, så meget deraf fornøden gøres, imod Henrik Brockdorff hans gæld likvidere, så han bekommer fuld udlæg og betaling for hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(378)

** var skikket Søren Lauridsen i Intrup på den ene og havde stævnet Søren Jepsen sst på den anden side for en uendelig dom, han her til landsting stakket tid siden forleden skal have ladet forhverve, anlangende nogen vidner, som Søren Lauridsen til Resen birketing har ladet forhverve over Søren Jepsen for nogen uhørsomme ord, Søren Jepsen har Søren Lauridsen tiltalt og kaldt ham en flabemund, efter samme vidnes lydelse, og samme vidne magtesløs at være dømt efter samme uendelige doms indhold, hvilke dom Søren Lauridsen formener med vrang undervisning at være forhvervet: så og efterdi samme landstings dom lyder ikke længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, fornævnte to personers faldsmål og nu er udlagt, da bør samme dom ikke længere magt at have eller komme dem på deres fælding til nogen forhindring, og efterdi fornævnte vidnesbyrd alene har vidnet efter Søren Jepsens ord og mundheld, som han ikke er bestendig eller for tingsdom har indgået, men her i dag for retten højlig har benægtet, tilmed og Søren Lauridsen erklærer, så han ikke ved med ham andet end som en ærlig dannemand, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have.

(380)

** var skikket Christen Pedersen i Havskov på sin egen og hans hustru Kirsten Eskesdatters vegne på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Odby i Thy på den anden side for nogen bekendelse, han efter en misdæder, ved navn Anne Jespersdatter Sand, i Odby 22/2 og 23/3 sidst forleden skal have forhvervet, formeldende fornævnte misdæder i samme bekendelse ham og hans hustru skal have navngivet, som fornævnte bekendelse om formelder, hvilke bekendelse Christen Pedersen og hans hustru Kirsten Pedersdatter ved Gud og deres højeste ed og sjæls salighed benægter, at de aldrig har lært eller brugt nogen trolddom i nogen måder, men fornævnte udediske menneske dem af had og avind og deres uvenners tilliggelse dem i fornævnte bekendelse skal have navngiven: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stå til troende i hvad de vil sige eller vidne på nogen, og Anne Sand, som samme bekendelse gjort har, befindes at have været en troldkvinde, som for sine misgerning er heden rettet, og ikke gøres bevislig Christen Pedersen eller hans hustru nogen trolddoms gerning at have brugt eller begangen, men fast mere med stokkenævn og sognevidne bevises, dem sig ærligt og kristeligt at have skikket og forholdt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse, så vidt den Christen Pedersen og hans hustru anlanger, så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(382)

** var skikket Hans Pedersen i Klim på den ene og havde stævnet Anne Nielsdatter, født sst, for en beskyldning, hun for nogen kort tid i Klim kirke 2/3 skal have beskyldt ham for sin barnefar til et barn, hun skal have fanget, dog hun tilforn til herredsting skal have beskyldt en anden karl af Nykøbing, ved navn Peder Christensen, for sin barnefar og ingen anden: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori samme beskyldning er magtesløs funden, indtil hvem der havde i at sige, hvilke domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Anne Nielsdatter har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og hun det ikke gjort har, hvorfor Hans Pedersen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Anne Nielsdatter endnu er fremkommen eller nogen på hendes vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme beskyldning magtesløs at være, og ikke at komme Hans Pedersen til nogen forhindring.

(383)

8/11 1623.

** var skikket velb Stygge Høg til Vang hans visse bud Jens Mørk i Byrum på den ene og havde stævnet Simon Tomasen i Hjørringgård, fordum velb Eske Brocks foged over hans gods i Vendsyssel, førend han sig det afhændede, på den anden side, beskyldende ham 25/7 1622 til Jerslev herreds ting på hans husbond Eske Brock til Estrup hans vegne, dog hans gode husbond det i alle måder uafvidst, ej heller at have haft nogen befaling af hans husbond derpå, to usanddru og løgnagtige vidner, som Stygge Høg formener, sig sligt bevisligt at skal gøre, Simon Tomasen samme vidner at have forhvervet: så og efterdi Niels Andersen, Niels Sørensen og deres medfølgere i deres vidne ikke udtrykkelig har forklaret eller om vidnet, om samme ejendom har været brugt til den bolig, Peder Madsen påboer, enten for endel eller fællig, og Anne Jensdatter og hendes to børn befindes at være vildig og Peder Madsens egen hustru og børn, som i så måde ville deres husbond og far sådan brug tilvidne, ikke heller bemeldte hans to børn har forklaret eller om vidnet deres år og alder, hvor længe de kunne mindes, og Anne Jensdatters kundskab ikke kan eragtes uden et enligt vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller Peder Madsens vedkendelse, som ikke med sandemænds brev eller anden lovlig adkom bekræftes, så noksom lovlig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(386)

** var skikket velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes visse bud Svend Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Niels Tøgersen i Hellum og sine medfølgere 8 synsmænd for et deres syn, de til Jerslev herreds ting 2/8 1621 afhjemlet har, formeldende dem samme dag at have været i Hjelmsted bys fællig og der seet 9 stykker jord i gammel hede at være pløjet, endog somme nu mener, det ikke skulle gøres bevisligt, de Hjelmsted bymænd nogen fri fællig på de åsteder, samme syn om melder, i nogen til 30 år næst forleden at have haft: så og efterdi Mette Nielsdatter, Jens Ibsen, Jep Jensen og deres medfølgere, Niels Ottesen og Mads Ibsen undtagen, udtrykkelig har vidnet efter deres alder og minde, samme ejendom, som Peder Madsen har ladet pløje og indhegne, med fædrift og tørvegrøft at være brugt i fællig til bemeldte boliger, Anders Nielsen og Peder Madsen iboer, og

ikke de har hørt nogen anke eller klage derpå, fornævnte vidnesbyrd og nu mesten del her er mødt og med højeste ed været samme deres vidne bestendig, fornævnte synsmænd og udførlig har hjemlet om, hvorledes de har seet samme pløjning og grøft været beskaffen, og intet imod samme vidner og syn fremlægges, hvormed kan bevises, ikke så at være, som de om vidnet og synet har, eller med sandemænds brev eller anden lovlig adkom bevislig gøres, samme åsteder den bolig, Peder Madsen påboer, for endel at tilhøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, som om fornævnte brugelighed har vidnet, ej heller imod bemeldte synsmænds hjemmel, at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Niels Ottesen og Mads Ibsen har vidnet på 40 år, dem, som havde boet i det bolig Trykkemelde at have haft deres fædrift og tørvegrøft på bemeldte åsteder, og derimod med tingsvidne, som Stygge Høg selv har ladet forhverve, bevises, samme bolig Trykkemelde for 33 år siden først at være bygget, så deraf eragtes ingen brugning i så langsommelig tid dertil at kan have været, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to vidnesbyrd deres vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(392)

** var skikket Hans Dyre til Boller, befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Rasmussen i Viborg, Jacob Skriver, Søren Mikkelsen med flere i Viborg på den anden side for en syn, som de 18/8 afhjemlet har, imellem Hans Dyre og Rasmus Findsens gård og ejendom i Viborg, formener Hans Dyre ikke samme deres syn endeligen at være, der tilmed skal have synet videre, end som forsvarlig kan være, som han formener, at skal være imod hans lovlige skøde og adkomst. da efter opsættelse bevilget Jens Simonsen på sin husbond Hans Dyres vegne såvel som Rasmus Findsen en landstings granskning til gode mænd: da efter sådan lejlighed og parternes egen bevilling blev dem samme granskning undt til bemeldte gode mænd at komme på fornævnte åsteder, om tvistes, indstævnende begge parter for dem og siden des lejlighed at granske og forfare, og hvis de derom granskende vorder, det at give fra dem beskrevet, dog dersom nogen af fornævnte gode mænd for lovlig forfalds skyld ikke kan være til stede, da andre i deres sted at tages, at samme granskning kan blive fuld gjort.

(395)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans visse bud Peder Mortensen i Visby med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Nielsen i Hassing, Peder Mortensen i Visby med flere for et vidne, de til Hassing herreds ting 3/4 nærværende år vidnet har, anlangende nogen pending, Peder Christensen i Birksted med gevalt skal have tagen fra Rasmus Brock på Hassing herreds ting snapsting, menende deres vidne lovlig og ret at være og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Tomas Nielsen og hans medbrødre udtrykkelig har vidnet om Peder Christensens gerning, dem at have seet ham taget af Rasmus Brocks penge på hans skrinlåg på Hassing herreds ting, hvilket og med hr Jens Poulsen og Jens Pedersens vidne bekræftes, dem at have været hos Rasmus Brock samme sag med de vilkår, deres vidne om formelder, at forlige og afbede, og fornævnte vidnesbyrd nu her er mødt og med højeste helgens ed og oprakt finger været deres vidne bestendig, og intet derimod fremlægges, hvormed det tilbage drives kan, ikke sanddru at være, men fast mere med Peder Christensens egen bekendelse, han for ting og dom har vedgået, sig to halv fjerde mark af Rasmus Brocks skrin at have taget, befæstes, da ved vi efter sådan lejlighed imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme, og efterdi bemeldte benægtelse vidne, Rasmus Brock forhvervet har, findes at være taget efter Peder Christensens ord, han skulle have haft, midlertid han har været delt og lovfældet, og i så

måder ikke mægtig inden tinge at sysle, kunne vi ikke kende den hans benægtelse så nøjagtig, at den bør nogen magt at have.

(400)

** var skikket Peder Christensen i Birksted på den ene og havde stævnet Peder Mortensen i Visby for en delsvidne, han over Peder Christensen 13/3 sidst forleden til Hassing herreds ting forhvervet har og beskyldt ham, at kan ikke ville age en læs korn til ----, derimod beretter Peder Christensen, at det ikke skal bevises, at han har været budt til flere køren eller kornagen, end han fuldgjort har, og ikke samme delsbrev skal om formelde, hvilken år eller tid, han skulle have aget den læs korn, ej heller at han dertil er budt eller tilsagt: så og efterdi ikke bevises, Peder Christensen at være tilsagt samme læs korn at skulle føre og age til ---- , og han derimod skulle have siddet sin husbonds bud overhørig, og han dog uden bevis derfor er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed, Peder Christensen af den dele kvit at være.

(401)

** var skikket Peder Christensen i Birksted på den ene og havde stævnet Eske Jensen i Elsted, Tomas Christensen sst og deres medbrødre synsmænd på den anden side for et syn, de til Hassing herreds ting 3/4 sidst forleden hjemlet og afsagt har, anlangende at de så, et stykke var opgravet med fladtørv i Krogkær enge, grunden til skade, og fornævnte synsmænd ikke har afhjemlet, hvad det stykke, de har om hjemlet, skulle være eng, agerjord eller hedejord, og ikke det skal befindes nogen tid at have været brugt af Peder Christensen og hans formand: så og efterdi ikke med vidnesbyrd eller i andre måder gøres bevisligt, det Peder Christensen samme grøft skulle have gjort eller ladet gøre, så han derfor burde nogen tiltale at lide, da ved vi efter sådan lejlighed samme syn og dele ikke at komme Peder Christensen til hinder eller skade i nogen måder.

(402)

** så mødte Søren Nielsen og begæret stævning over samme lov ham at måtte meddeles, og at sagen sig måtte bero, indtil han kunne lade stævne og samme lov beskylde: og efter ---- 6 uger.

** var skikket Laurids Svendsen i Gøttrup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mikkel Pedersen i Gøttrup for et synsvidne, han til Han herreds ting 4/8 sidst forleden forhvervet har, ---- det han samme dag inden tinge for 8 mænd, som var tinghørere samme dag, skulle have ladet synet og se sårmål på hans hænder og skuldre, og ingen han samme tid beskyldte derfor i nogen måder, og ikke der har været tagen synsmænd lovlig ud af tinge at se fornævnte slag og sårmål, som skulle have hjemlet for otte mænd tinghørere efter loven, som det sig burde: da efterdi det befindes, samme sag i seks uger, formedelst Jacob Nielsens skudsmål, at være optagen, og ikke Mikkel Pedersens vidnesbyrd, ej heller Jacob Nielsen nu er mødt med samme vidner, endog dem noksom var bevidst, sagen i så langsommelig tid at være optagen, og vi ikke sådan skudsmål over seks uger kan anse, eller imod recessen og KM forordning i sagen uden bevilling kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte vidner, hid stævnet er, magtesløs at være.

(404)

** var skikket Jacob Jensen i Blåbjerg på den ene og havde stævnet Laurids Christensen i ---- på den anden side for et vidne, han til Sønderherred i Mors 6/10 sidst forleden forhvervet har, anlangende at Jacob Jensen skulle have sagt til ham, at det var løgn han sagde, hvilke ord Jacob Jensen ikke således udtrykkeligen at have sagt, men formener det en snapvidne at være, efter hans mund taget, så det skulle ikke komme hovedsagen ved, og det imod KM forordning taget og forhvervet: så og efterdi fornævnte tingsvidne ikke bemelder om hvad ord, Laurids Christensen og Jacob Jensen skulle være imellem falden, hvorefter Jacob Jensen skulle være forårsaget at give Laurids Christensen sådan svar, så derover kunne forfares, om det kunne være nogen mands ære eller lempe til forklejning, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have.

(405)

** så mødte Peder Christensen i Vangterp på Poul Kocks vegne og berettet, at samme vidner ikke nu var alle her til stede at i rette lægges, ej heller fornævnte vidnesbyrd af vidste, dem i egen person at være hid stævnet og fordi begæret sagen nogen tid at måtte bero: da ---- 6 uger, og da dem og fornævnte vidnesbyrd personlig her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(406)

22/11 1623.

** var skikket Tomas Andersen i Lyby og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, at udlede hans søn Tomas Tomasens bane, som er død og omkommen på tirsdag, da sidst forleden var 8 dage, og først fremlagde efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 11/11 sidst forleden udganget, 8 mænd vidnet har, det Tomas Andersen stod der den dag for tingsdom, klaget og kæret i så måder, at i dag måned da sidst forleden, som han var i hans husbonds ærinde og bestilling, var hans søn Tomas Tomasen, som desværre død blev, kørende af marken med hans vogn, da kom samme to øg, som han havde for vognen, i løb og splittede vognen, og fornævnte dreng derover er død bleven: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, at eftersom de i sandhed havde udspurgt og vitterligt var, det Tomas Andersens øg har løben med Tomas Tomasen og splittet vognen, udlagde de fornævnte øg og vogn at være årsag til hans død, og det at være ham til bane og livs lagt.

(407)

6/12 1623.

** var skikket Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Palle Rodsteen til Hørbylund for en opskrift, som han ved hans fuldmægtig Bertel Jensen, foged på Jungetgård, til Nørherreds ting 16/9 i nærværende år har ladet læse, efter tingsvidnes indhold, formeldende på kost og tæring, han af Jacob Mogensen ville fordre og have, eftersom han er tildømt at give ham en billig kost og tæring efter landstings doms lydelse: og efterdi vi samme opskrift, nu for os er fremlagt, har igennem seet og likvideret, tilfinder vi Jacob Mogensen pligtig at være at betale Palle Rodsteen 22 kurant daler for samme kost og tæring, han med ---- samme hans dom har lidt og anvendt.

(408)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, befalingsmand på Skivehus, på den ene og havde stævnet Tomas Mortensen i Hem på den anden side for en klage, han til Hindborg herreds ting 9/6 sidst forleden på hr Peder Christensen gjort og forhvervet har, indeholdende at hr Peder Christensen hans pige skulle på vorherres himmelfartsdag sidst forleden, siden sol var nedergangen, havde kommet til hans gård i hans fraværelse og ville ---- Tomas Mortensens hustru, Else Jensdatter, om hun ville gå til hr Peder med hendes søn, og Else Jensdatter spurgte fornævnte pige, hvad han ville med samme barn, og hun da skulle have svaret, at han gerne ville, at hun skulle til ham med den, den skulle sættes på en hest, og sagde at han havde en karl i hans gård, som skulle gøre ham en hest før, som skulle være troldreden, og da skulle samme karl have sat den tre gange på hesten, og ingen hun skulle have seet i stalden samme tid uden fornævnte karl og hr Peder Christensen: så og efterdi Tomas Mortensens klage med Else Jensdatter, Johanne Tomasdatter og Dorte Pedersdatters vidner udtrykkeligen bekræftes, det Maren Pedersdatter skulle lånt samme barn, efter hr Peder Christensens begæring, at skulle sættes på samme hest, som var troldreden, som en karl skulle ---- , og Else Jensdatter udførlig har vidnet, hende med samme hendes barn at have været i stalden med hr Peder Christensen og samme karl hos hesten og seet hvad skik og ceremoni, han dermed brugte og øvet, hvilke og af hr Peder Christensens egen forhvervede vidner og bekendelse befæstes, det Else Jensdatter med hendes barn samme aften har været i hans gård og hus, såvel som og fornævnte karl, sådan kunst skulle brugt hesten til behjælpning, der at have været til stede, i lige måder og med hr Peders egne tjenestedrenge gøres bevislig, samme aften at være lånt bemeldte sengeklæder på adskillige steder, som skulle have været over lig, vidnesbyrdene ---- sengeklæder har ---- udtrykkeligen har vidnet til hvad brug, han dem skulle ---- til en hest, som hr Peder havde en karl skulle føre råd ved, var troldreden, så fornævnte klage, sigtelse og vidner i så måder om sådan ulovlige middel at være brugt og beganget, bekræftes, og ingen nøjagtig vidne, ikke så at være sket, derimod fremlægges, hr Peder Christensen og hans hustru Bodel Mortensdatter ikke heller her for retten ville benægte jo at have ombedt Bendix Jensen og Laurids Christensen at tale med Tomas Mortensen, det han dem ikke nogen unyttig trætte skulle påføre, som de har om vidnet, og i så måder selv samme vidner vedgår, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme klage, vidner og sigtelse at sige eller magtesløs dømme, og efterdi fornævnte vidner om rygte og tidende, forhvervet er, i så måder med bemeldte vidner, nu er ved magt kendt, bestyrkes, ved vi ikke heller dem at underkende.

(421)

** var skikket Christen Mortensen, boende i Hasseris, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Ove Pedersen og Peder Pedersen, boende i Hasseris, for et vidne, de til Ålborg byting 15/9 1623 vidnet har, anlangende de om lørdagen tilforn var seks uger skulle have seet Christen Mortensens tre børn kommen kørende med to vogne og havde grøn tørv på, som skulle være gravet i Ålborg bys frihed, hvilke deres vidne Christen Mortensen formener ikke lovlig og ret at være vidnet: så og efterdi Ove Pedersen og Peder Pedersen ikke udtrykkelig har vidnet, dem at have seet på hvad åsteder, samme tørv skulle være gravet, ej heller hvad personer dem skulle gravet, eller hvor de skulle være afført, men deres vidne heden tyder på nogen umyndige børn, såsom syn og klage med fornævnte vidne ikke nøjagtig er bevist, samme tørv på de steder i Ålborg bys frihed at være gravet eller afført, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, syn og klage så noksom, at de bør nogen magt at have.

(423)

** var skikket Poul Baldsersen, borger i Randers og ridefoged til Dronningborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Eriksen, borger i Viborg, for en brev og segl, han af hans mor, Anne Andersdatter, skal have bekommet, det han hende Tøttrupgård i Thy skal have afkøbt, sammeledes havde stævnet Peder Eriksen for et brev og segl, han hr Tøger Jacobsen i Skyum på fornævnte gård skal have given og ham den i ---- pantsat for 400 daler in specie, hvilket brev og segl, pantebrev, dom, lovbud og skøder, fornævnte Poul Skriver formener af adskillige omstændigheder ikke så lovlig og ret at være, at de nogen magt bør at have men magtesløs at blive, endnu stævnet Tøger Mortensen i Tøttrupgård med kvittants af Peder Eriksen på Tøttrupgårds landgilde, item afgangne Søren Vinter i Næsborg, Anders Eriksen i Klertrup og Anders Vinter, som fornævnte brev med salig Anne Andersdatter skal have underskrevet deres arvinger, nemlig Anders Vinter, Jep Sørensen i Næsborg, Peder Munk, borger i Hobro, Erik Andersen i Klertrup, Mads Andersen og Else Andersdatter og deres lovværger, endnu Erik Andersen, Anders Vinters søn, og hans søskende Christen Andersen, Inger, Anne, Karen og Anne Andersdatter og deres mor Karen ---- og alle deres lovværger, og fremlagde Anne Andersdatters efterskrevne brev, lydende jeg Anne Andersdatter i Klertrup gør vitterligt, at jeg med mine børns fri vilje og samtykke har sælger og skøder til min kære søn Peder Eriksen i Ørris en min bondegård, liggende i Thy i Hassing herred i Tøttrup, kaldes Tøttrupgård, bekender jeg med min signet herunder trykt og med min kære bror Søren Vinter i Visborg og mine kære sønner Anders Eriksen og Anders Vinter i Klertrup deres forsegling og egne hænder, datum Klertrup 4/10 1593: så og efterdi Anne Andersdatters brev, som hendes bror og to sønner med hende forseglet og underskrevet har, for os fremlægges, det hun 1593 samme Tøttrupgård til Peder Eriksen har solgt og afhændet, og samme gård i så langsommelig tid, fast over recessens hævd, ham at have efterfulgt, og ikke gøres bevislig, Anne Andersdatters børn eller nogen andre dismidlertid derpå at have anket eller klaget, det og befindes Peder Eriksen siden samme gård og gods til tinge at have ladet lovbyde, og derefter til hr Tøger Jacobsen solgt og skødet, da ved vi efter sådan lejlighed og recessens hævd ikke imod Anne Andersdatters købebrev, ej heller fornævnte lovbud og skøde, siden derefter gjort er, at sige eller magtesløs dømme.

(426)

** var skikket Claus Nielsen, bådsmand af Ålborg, på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen sst ---- for en dele, han har forhvervet over ham til Viborg byting, efter lovligt varsel her til landsting givet 30/8 af to personer i Viborg, som vidnet om samme ---- , og Claus Nielsen ikke at have været i landet, midlertid samme varsel og lovmål er drevet, og samme dele skal være drevet over en vidne, Claus Nielsen har vidnet til Viborg byting 9/6 sidst forleden, og her til landsting ved uendelig dom magtesløs dømt: så og efterdi det befindes Claus Nielsen Bådsmand at være delt bleven alene for hans vidne, ved en uendelig dom er underkendt, og ikke bevises ham nogen løgnagtighed at have vidnet, hvorfor han burde nogen tiltale at lide, da finder vi efter sådan lejlighed Claus Nielsen af den dele kvit at være.

(427)

** var skikket Anders Jensen Guldsmed, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Niels Poulsen, borger sst, på den anden side, anlangende for en dele, han lader sig af berømme, han til Ålborg byting 24/11 sidst forleden ved sin fuldmægtig over Anders Jensen Guldsmed skulle have ladet forhverve, anlangende nogen gæld, som Anders Jensens hustru skulle have været salig Hans Kældersvend skyldig, uanseet han på samme gæld skulle have oppebåret nogen sild, og ikke derpå skulle være gjort nogen rigtig regnskab: så og efterdi for os i rette lægges Hans Kældersvends

regnskabsbog, hvori klarligen findes optegnet hvis, Anders Guldsmeds hustru ham har pligtig været, såvel som og hvis derpå betalt, han og selv her for retten tilstår sig at have vedtagen ---- hustrus anpart gæld at betale, og ikke Anders Guldsmed samme bog vil vide for falsk eller urigtig, ej heller bevises, samme rest at være betalt og aflagt, han fordi derfor er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Anders Guldsmed af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(429)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ålborg slot, på hans moster velb jomfru Sofie Gyldenstjernes vegne hans visse bud Carsten Andersen, slotsfoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Anders Friis til Krabbesholm, KM befalingsmand på Sejlstrup, for han ikke har rettet sig efter en KM ---- for 60000 enkende rigsdaler in specie med sin rente, kost, tæring og al interesse, som han af KM er tildømt at skulle erlægge og betale, formenende efterdi han ikke har rettet for sig efter KM dom, om Tønne Friis på hans mosters vegne ikke bør med ridemænd at lade sig indføre i Anders Friises gods: da tilfandt vi Stygge Høg og Mogens Kås med fördeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem til fornævnte gods at begive, det rigtigen og for en billig værd at taksere og siden imod gælden likvidere, og dersom bemeldte Tønne Friis i samme gård og gods ikke kan ske fuldkommen udlæg, da fornævnte to gode mænd i andet Anders Friises gods, hvor det findes, at gøre Tønne Friis fuld udlæg for sin betaling efter KM forordning, som det sig bør, og de vil ansvare og være bekendt.

(430)

** var skikket Laurids Nielsen i Sæby med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Poul Kock for en dom, han til Sæby byting 27/8 sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har tilfunden Laurids Nielsen, Karen Pedersdatter at lide tiltale for noget vår, hun skulle have bekommet af velb fru Ingeborg Skeel på Hørbylund uden den gode frues vilje og minde, hvilke dom Laurids Nielsen formener uret at være dømt, efterdi Poul Kock har dømt endelig efter 8 dags stævning: så og efterdi af fornævnte bytings dom forfares, sagen den dag alene med 8 dags stævning for fogden at være indkaldt, og ikke samme dom formelder om nogen opsættelse, ej heller nu gøres bevislig sagen til den dag at være optagen, der ikke heller samme dag nogen på Laurids Nielsen eller hans hustrus vegne har gangen i rette, men Peder Nielsen på hans broders vegne alene har begæret sagen nogen tid måtte bero, og byfogden dog samme dag sin endelige dom har udgivet, som forskrevet stander, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom og den dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(434)

** var skikket Christen Nielsen i Gølstrup hans visse bud Niels Knudsen i Børglum by med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Bertel Madsen i Hundelev, for han sig af berømmer at skulle have Christen Nielsen til herredsting og landsting fordelt for nogen korn, han skulle have lånt på Hjermeslevgård, endog Christen Nielsen på det højeste benægter ikke at være noget skyldig til Hjermeslevgård, men ærligt og vel sin gæld at have betalt: så og efterdi ikke med restants eller nogen anden kundskab bevises, det Christen Nielsen samme korn til Hjermeslevgård skulle være pligtig, og han dog derfor er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Nielsen af den dele kvit at være.

(436)

** var skikket Oluf Nielsen i vester Hassing med en opsættelse her af landstinget 29/10 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen i Kærsgård, Laurids Lauridsen i vester Hassing med flere for deres ed og tov, de 23/9 gjort og svoret har Johanne Andersdatter i vester Hassing et fuldt kirkenævn over for trolddom, hun har været tillagt, hvilke nævnings ed Oluf Nielsen formener kristeligt og retfærdigt at være svoret og forhvervet og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi for nævninger såvel som her for retten er bevislig gjort, Johanne Andersdatter at have lovet folk ondt, som dem på liv og helbred, såvel som og på kvæg og fæmon, efter hendes løfte hændt og vederfaret, og hun derfor til hjemting, såvel som og her i dag for retten, er sigtet og beskyldt og for en åbenbarlig troldkvinde vedkendtes, som for er rørt, og intet hun derimod fremlægger, hvormed hun kan bevise sig ærlig og kristelig at have skikket og forholdt, men fast mere med adskillige vidner, såvel som og præstens kundskab, bevises hende en ondt rygte for trolddom i langsommelig tid at have påhængt, såvel som og af en anden misdæder for trolddoms bedrift at være udlagt, i lige måder bevislig gøres, midlertid hun har siddet i fængsel, låsen fra døren og ---- af sig selv at have været opladt og frafalden, så det ene med det andet bekræftes, hende med spøgelse og fandens kunster at have omgået, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter, alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sognen hos Johanne Andersdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddoms sag enten at skære eller skylde, og de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoren, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(440)

** var skikket Anders Jensen i Albækgård hans visse bud Laurids Nielsen i Sæby på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Vangterp på den anden side for en uendelig dom, han her til landsting 8/11 sidst forleden forhvervet har over en dele, Anders Jensen til Vorgårds birketing har ham over drevet for en daler, han skulle være ham skyldig, og Peder Christensen samme uendelige dom at skal have forhvervet, midlertid sagen her til landsting om samme dele, og en uendelig dom Palle Rodsteen tilforn over den har ladet forhverve, i 6 uger her til landsting opsat, hvilke Peder Christensen ikke har agtet, men dismidlertid dom og opsættelse forhvervet, formente ham uret at have gjort: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Peder Christensen ikke til tinge for samme gæld har sig erklæret eller det benægtet, da delen imod ham dreven er, endog han befindes derfor at være lovlig varsel given, han ikke endnu heller her er mødt det at benægte, endog sagen i 6 ugers opsættelse til i dag er opsat, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Peder Christensen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(441)

** var skikket velb fru Mette Skram til Sønderris hendes visse bud Laurids Olufsen i Visby med en opsættelse her af landstinget 25/10 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet afgangne Peder Tomasen i Hørdum hans kone, ved navn Karen Knudsdatter, og hans søn Knud Pedersen, Peder Tomasens efterleverske og arvinger, også Karen Knudsdatter og hendes lovværge for en dom, Peder Tomasen til Hassing herreds ting 7/8 sidst forleden dømt har, imellem hendes tjener, Laurids Olufsen i Visby på den ene og Peder Christensen i Hedegård på den anden side, og dømt hendes

tjener Laurids Olufsen og hans hustru Kirsten Christensdatter, enten at gøre anvisning på Peder Christensens brors børnepenge eller derfor lide tiltale, og formener hendes foged at have dømt tvært imod hans forrige dom, udgangen 4/3 1620, hvori han har tildømt Laurids Olufsen at udgive halve parten af samme børnepenge: da efterdi det befindes, samme sag tilforn at have været hid stævnet, og den da i 6 uger, som er til i dag, er opsat, og ingen nu er mødt dertil at svare eller nogen undskyldning at gøre, vi ikke heller imod recessen samme sag uden bevilling længere kan opholde, da finder vi efter sådan lejlighed samme sidste herredstings dom og den dele, derefter drevet er, magtesløs at være.

(443)

** var skikket velb Mogens Godske til Lidemark på den ene og havde stævnet Jens Jensen i Åstrup og Niels Villumsen sst på den anden side for et vidne, de til Vorde birketing 17/10 forleden vidnet har, det hans tjener Poul Møller i Løvel mølle og hans kone og huskvinde skulle have bjerget og afført noget græs og hø af Åstrup kær og fælled og over i Løvel kær, med hvilke deres vidne de dem til Åstrup selv ville ejendom tilvidne: så og efterdi Jens Jensen og Niels Villumsen i Åstrup har vidnet, samme græs på Åstrup kær at være bjerget, og dem af Åstrup at have deres ildings brand nord omkring de åsteder, samme græs blev slagen og afført, og i så måder findes vildige og med deres egne vidne ville dem brug tilholde, og ikke samme vidne med sandemænds brev eller anden lovlig adkom bevises, samme åsteder at være Åstrup endels kær og ejendom, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den sandemænds ed, derefter svoret er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs.

(445)

** var skikket Laurids Jensen i Gøttrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Knudsen i Torup, Morten Block i Kettrup og deres medbrødre nævninger, for de til Han herreds ting 26/8 sidst forleden har ham gårdfred og tov oversvoren for uførm og bordag at skulle have gjort i Korsbak, som skulle være sket 24/7 sidst forleden, efter nogen vildige og sankevidner, som han mener, som ikke på fersk fod skal være vidnet: så og efterdi med endelig landstings dom gøres bevisligt vidner, hvorefter nævninger har funderet deres ed, til landsting at være underkendt, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævnings ed magtesløs at være.

(446)

** var skikket Laurids Jensen i Gøttrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mikkel Pedersen i Korsbak for en dele, han lader sig af berømme, at han skulle have ladet Laurids Jensen til Han herreds ting fordele for 4 skilling, som han skulle have givet ham til soldaterhold, hvilket Laurids Jensen benægter sig ikke at være Mikkel Pedersen nogen pending skyldig og formener, samme dele bør magtesløs at blive, og svaret Mikkel Pedersen samme dele ret at være, dertil svarede Laurids Jensen, at han til herredsting har tilbudt at ville være overbødig for sig at rette, og endnu tilbød at gøre udlæg: da efter sådan lejlighed tilfinder vi Laurids Jensen på mandag først kommende til Han herreds ting, som han er delt bleven, for sig at rette hovedstol og faldsmål, og det der af ham at annamme eller der i retten at nedersættes, og efter sådan udlæg sket er, da ham for samme dele kvit at være.

** var skikket Gregers Jørgensen Skrædder, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Peder Nielsen, ridefoged der sst, på den anden side, for han til Viborg byting 3/11 sidst forleden har ladet ham fordele for 10 rigsdaler, så og en rigsdaler fogedpenge, for han med flere er bleven fældet for sandemænds tov, formener Gregers Jørgensen Skrædder sig at have udlagt 6 mark for hans boeslod at udrede og burde ikke videre fald for sin boeslod at udrede: så og efterdi højlovlig kong Christoffers privilegier, Viborg by givet, udtrykkelig formelder, at ingen sandemand skal bøde for sin boeslod videre end 6 mark. og med tingsvidne gøres bevisligt, Gregers Skrædder, såvel som hans medbrødre, hver halvanden rigsdaler til Anders Rolandsen på KM vegne at have udlagt, hvilke hans fald for hans boeslod Anders Rolandsen og tilstår at have annammet og KM til regnskab ført, og Gregers Skrædder dog nu for samme 10 daler rigs og en daler fogedpenge, som ikke bevises ham at have udlovet, er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Gregers Skrædder af samme dele kvit at være.

(449)

** var skikket velb Anders Friis til Krabbesholm, KM befalingsmand på Sejlstrup, og gav til kende at eftersom hans fuldmægtig på hans vegne skulle være indført i noget salig Otte Christoffer Rosenkrantz hans gods for en summa pending, Otte Christoffer Rosenkrantz skal have været velb Jørgen Ernst Worm skyldig, hvilke gælds anfordring Jørgen Ernst Worm til Anders Friis har afstanden, formener derfor Anders Friis, samme gods ham bør at efterfølge, med mindre det ham inden en visse tid, som af landsdommer pålægges, bliver lovligen fraløst: og efter sådan lejlighed tilfinder vi samme gods, Anders Friis er bleven i indført, ham for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag bliver fraløst, eller og hvem der har i at sige stævner på ny, dog dersom nogen samme indførsel på skader, da ---- stævner sig den for sin tilbørlige dommer, og da gås derom hvis ret er.

(450)

** var skikket Jens Tomasen, kapitelsfoged på Læsø, hans visse bud Jens ---- i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Mads Lauridsen i Gade, birkefoged der sst, for en dom, han til Læsø birketing 25/7 sidst forleden dømt og afsagt har, i sin beslutning bemeldende ham at have kvit dømt Laurids Pedersen, der sst, for lov at give for den beskyldning, han skal være beskyldt for at være en kvinde ved navn Maren Lauridsdatters barnefar, uanseet samme kvindes ord ikke at stemme overens hvis hun tilforn bekendt skal have: så og efterdi for birkefogden ikke har været bevislig gjort, det Maren Lauridsdatter eller hendes lovværge lovlig til tinge skal have sigtet og beskyldt Laurids Pedersen for hendes barnefar at være, men er bevist at hun for hendes barnefar har udlagt Anders Lauridsen, som og til tinge har bekendt sig med hende at have haft fællig, og birkefogden fordi ikke har vidst at finde Laurids Pedersen til lov at give, men ham for tiltale kvit dømt, ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme birketings dom at sige eller magtesløs dømme.

(451)

** var skikket Poul Swertfeger, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Anders Lauridsen, borger sst, med flere på den anden side for et vidne, de med Villads Pedersen Kræmmer, borger her i Viborg, 9/6 sidst forleden til Viborg byting vidnet har, anlangende dem at have vidnet, at den ejendom, som Poul Swertfeger påboer, for nogen år siden havde der ingen udgang været af samme ejendom og ud til den gyde, som løber op til den gård, Niels Pedersen iboer, førend Poul Swertfeger

har ladet en dør deri gøre, siden det brændte, men en part at have vidnet, at der har været en rendesten ud til samme gyde: da efter flere ord dem imellem var, blev de så forenet, at Poul Swertfeger skal nyde samme dør, han nu ud til fornævnte indkøring har, dog han her for retten lovet at han ikke nogen trappe til samme dør eller anden forhindring skal Villads Pedersen på samme indkøring gøre, ej heller nogen urenlighed eller uhumsk for samme hans dør og ejendom i fornævnte indkøring forårsage, og dermed afstod Villads Pedersen samme vidne og syn ingen at skal komme til skade.

(453)

20/12 1623.

** var skikket velb fru Anne Krabbe til Baggesvogn hendes visse bud Tomas Jensen i Odsgård på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Fjelsted, Jens Christensen sst og deres medbrødre 12 kirkenævninger af Horns herred, for kirkenævn, de har gjort og oversvoret ---- Mette Jensdatter for trolddoms gerninger og bedrift efter adskillige hendes egen bekendelse, tingsvidner, sigtelse og bevisning, som samme dag 10/11 forleden for dem er i rette lagt, og formener Tomas Jensen på fru Anne Krabbes vegne fornævnte nævninger deres ed sandfærdig og ret at have gjort: så og efterdi af fornævnte vidner, for nævninger såvel som her er i rette lagt, forfares Mette Jensdatter i adskillige måder spøgeri og trolddom at have omganget, hun og for ting og dom selv har bekendt og tilstået, sig at have med været at nedersætte en grydeskår med adskillige hår, negle, ---- og andet i Christen Sørensens Klørknægt hans kålhave, og dermed forgjort Jens Pedersen i Åsen og ham hans sygdom og ulykke tilføjet og siden selv vist steden, hvor samme spøgelse var nedersat, med mere hendes bekendelse om formelder, og hun til landsting for sådan hendes gerninger og bedrift er sigtet og beskyldt efter tingsvidnes indhold. hun og i lige måde af andre troldfolk findes at være udlagt, såvel som i langsommelig tid en ond rygte for trolddom at have efterfulgt og påhængt, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises hende sig ærligen at have forholdt, og loven bemelder at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sognen hos Mette Jensdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddom enten at skære eller skylde, og de efter fornævnte vidner og hendes egen bekendelse har hende kirkenævn oversvoren, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for den deres ed og tov at kunne fælde, men den ved sin fuldmagt at blive.

(461)

** var skikket Anne Nielsdatter i Sæby med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet efterskrevne kvinder, borgersker i Sæby, for nogle vidner de til Sæby byting 6/8 sidst forleden vidnet har, at de har malket Anne Andersdatter og forfaret hendes lejlighed, eftersom hun var mistænkt for et barn, som var funden liggende i Sæby kirke og var formyrdet, om det kunne synes, hun kunne være skyldig i sådan gerning: så og efterdi Maren Dals og hendes medfølgere udtrykkelig har vidnet, dem at have beseet Anne Andersdatter og hvis lejlighed så var beskaffen som en kvindesperson, der havde født barn til verden, så sandt som nogen af dem havde født børn, så havde hun det også gjort, og de mesten del her er mødt og med højeste ed været deres vidne bestendig, og ydermere tilstander og bekender, dem at have seet og forfaren de tegn og vilkår på Anne Andersdatter, som om vidnet er, Anne Andersdatter og nu her i byen efter hendes egen begæring af jordemoder og uvildige dannekvinder er bleven beseet, som dem fast i lige

måde som fornævnte dannekvinder af Sæby om hendes lejlighed erklærer, så deres vidne dermed bestyrkes, og intet i nogen måder derimod fremlægges, hvormed samme vidne tilbage drives kan, men fast mere kundskab om hendes letfærdighed, hvormed de bekræftes, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke imod samme vidne, nu hid kaldt er, at sige eller magtesløs dømme.

(466)

** var skikket Niels Pedersen i Hørsted med en opsættelse i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Lauridsen i Gammelby og hans medbrødre lovmænd så og Tøger Mortensen i Tøttrupgård, Mads ---- i Gisselbæk, lovhøringer, for de til Hassing herreds ting for nogen tid siden med ham har given lov for en kvittants, Søren Nielsen i Harring har i rette båren imod hans udgivne brev, menende samme lovsed lovlig og ret at være og bør ved magt at blive: da efter flere ord dem imellem var, blev Niels Pedersen og Søren Nielsen nu her for retten med sammenlagte hænder venligen og vel forligt og fordragen i så måder, at Søren Nielsen lovet og sig til forpligtet at skal give Niels Pedersen et halvt hundredе enkende rigsdaler, og dem ham at betale uden videre tøe eller trætte til 3 terminer, 20 rigsdaler nu til snapssting, 20 rigsdaler nu til sankt oles dag først kommende og 10 rigsdaler, den sidste rest, til snapslandsting, når man skriver 1625, og dermed skal samme sag og trætte og hvis iring, dem til denne dag imellem været har, aldeles være nederlagt og hvis vidner eller breve, de på enten sider imod hverandre forhvervet har, skal være død og magtesløs og ingen af parterne til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(468)

** var skikket doktor Hans Wandal, superintendant over Viborg stift, hans visse bud Mogens Jensen i Bækgård på den ene og havde stævnet Anders Mortensen i lille Torup og Christen Andersen sst for en dele, de lader dem af berømme, at skulle have på hans tjener, Poul Lauridsen i Fusøre, som de skulle have forhvervet til Fjends herreds ting 25/11 og 2/12 1621, anlangende nogen træ, hesteleje og soldats mundering, hvilke deler doktor Hans formener ikke så noksom og nøjagtig at være, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være: så og efterdi ingen nøjagtig bevis eller vidnesbyrd fremlægges, det Poul Lauridsen skulle være Anders Mortensen samme hesteleje pligtig, eller og at ham samme træ i lille Torup skov skulle have bekommet, som han er for delt bleven, samme delsbrev og findes kasseret og uden dags datum, i lige måde befindes og fornævnte vidnesbyrd at være vildig, og ikke deres vidne med andre uvildige vidner bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed samme delsbrev, såvel som fornævnte vildige vidne, magtesløs at være.

(469)

** så mødte Peder Reff med samme voldgift og afsigelse, formente dem lovlig at være gjort og bør ved magt at blive, dertil svaret Mikkel Jensen, at hr Laurids Lauridsen ikke skulle være hans søskendes værge, men Oluf Lauridsen, som er ældre bror deres værgemål at forestå: da efterdi hr Laurids Lauridsen ikke er til stede, blev samme sag opsat til anden landsting efter snapslandsting først kommende, og da Oluf Lauridsen såvel som hr Laurids Lauridsen med hvis fuldmagt, han til samme voldgift har haft, her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(470)

** var skikket velb fru Anne Krabbe til Baggesvogn hendes visse bud Tomas Jensen i Odsgård på den ene og havde stævnet Søren Pedersen i Ålbæk og hans medbrødre 12 kirkenævninger af Gårdbo

birk på den anden side for kirkenævn, de har gjort og oversvoret Christen Sørensen Klørknægt i Ålbæk for trolddoms gerninger og bedrift efter hans egen til Odden forpligt, tingsvidner, sigtelse og bevisning, som samme dag 8/11 sidst forleden for dem er i rette lagt, og formener Tomas Jensen på fru Anne Krabbes vegne fornævnte nævninger deres ed sandfærdig og ret at have gjort, og fornævnte nævnings ed ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi af fornævnte tingsvidner, for nævninger såvel som nu i dag for retten er fremlagt, forfares og bevises Christen Sørensen Klørknægt at have lovet folk ondt, som dem efter hans løfte er hændt og vederfaret, hvorfor han til hjemting såvel som og her i dag er sigtet, beskyldt og for en vitterlig troldkarl vedkendtes, som for er rørt, og intet han derimod fremlægger, hvormed han kan bevise, sig ærligen at have forholdt, men fast mere gøres bevisligt, ham spøgeri og trolddom i dans og i andre måder at have beganget, og i langsommelig tid en ond trolddoms rygte at have påhængt og efterfulgt, det og bevises ham at have tilbudt at ville rømme landen, om han måtte komme på fri fod, og i så måde selv kendes sig skyldig, han og befindes af Mette Jensdatter, som tilforn er kirkenævn oversvoret og nu alle ---- her i dag er ved magt kendt, at være for trolddoms kunst berygtet og udlagt, som og med fornævnte vidner en del stemmer overens, og loven bemelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og fornævnte nævninger, som i sognen hos Christen Sørensen Klørknægt og bedst hans lejlighed ved, fordi har været opkrævet, ham for trolddoms sag enten at skære eller skylde, og de ved deres ed han ham kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde, men den ved fuldmagt at blive

(478)

** var skikket Laurids Frandsen i ---- på den ene og havde stævnet Morten Madsen i Mølgård og hans medbrødre 12 kirkenævninger på den anden side, for de til Børglum herreds ting 2/12 sidst forleden har Anne Gertsdatter, født i Hørby, kirkenævn oversvoret for trolddoms bedrifter, eftersom hun selv inden tinge har bekendt og vedgået, efter adskillige tingsvidner beretter, som da er læst og påskrevet, hvilke deres ed og tov Laurids Frandsen formener lovlig og ret at være og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Anne Gertsdatter til tinge godvillig har bekendt og tilstået, det hun har forsvoret Gud aller mægtigste, sin himmelske far, og givet sig i pagt med satan, og tilstedt ham at slå hul på sin hoved, såvel som og det hun med andre hendes selskab har med været og med trolddoms kunst ville forgøre Christen Smed i Hørby mølle, i lige måde ---- kærnen og andet deres onde bedrift hendes bekendelse om formelder, hvilke hendes bekendelse hun og nu her for retten har bekendt, så i sandhed at være, og Laurids Frandsen for nævninger hende har sigtet og beskyldt for en vitterlig troldkvinde at være, og at hun med hendes parti hans hustru, Kirsten Jensdatter, ---- ondt og ulykke ---- har tilføjet, og efterdi fornævnte nævninger efter sådan lejlighed og hendes egen bekendelse har Anne Gertsdatter kirkenævn oversvoret, da ved vi ikke nogen årsag eller tilfald dem for samme deres ed og tov at kunne fælde, men den ved magt at blive.

(1)

15/1 1625.

** (fortsat fra ikke bevaret blad): dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Anders Bertelsen Skøt at være hr Anders bane, og svor ham manddød over og til hans fred.

** var skikket velb Otte Skeel til ---- , KM befalingsmand til Vestervig kloster på den ene og havde stævnet velb Holger Rosenkrantz Ottesen ---- og nu fremlagde Otte Skeel salig Otte Christoffer Rosenkrantzes efterskrevne forseglet og underskrevne brev, dateret Viborg snapsting 1621, hvori han bekender sig at være skyldig Otte Skeel 2000 fuldgørende enkende rigsdaler in specie, han ham lånt har, til snapsting 1622 at skulle betale, og til visse forsikring har han til et frit brugeligt pant i pant sat Otte Skeel og hans arvinger efterskrevne jordegods i Jerslev herred Hvilshøj by, der iblandt Hvilshøjgård, Jens Sørensen iboer, og dernæst fremlagde to uendelige domme, dateret 10/4 og 20/11 nu sidst forleden, hvori Otte Skeel og hans arvinger er tildømt samme gods for ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges salig Otte Christoffer Rosenkrantzes udgivne pantebrev, hvori han har i pant sat Otte Skeel og hans arvinger samme gård og gods for bemeldte summa pending, til en visse tid og termin at skulle betale og indløse, og den termin lang tid siden er forbi gangen, og ikke bevises samme gods ham lovligen at være fraløst og pantebrevet indfriet, men endnu har det i sin havende værge, bemeldte gods og befindes af være takseret og sat for så højt, enhver tønde hartkorn kunne være værd, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgangen, hvilke stander ved deres fuldmagt og ustævnet, så Otte Skeel fordi har været forårsaget atter for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen dertil at svare og nogen modstand at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme gods med des tilliggelse og herlighed jo bør Otte Skeel og hans arvinger for ejendom at efterfølge efter forordning og efter hans pantebrev og gode mænds takserings indhold.

(3)

** var skikket Poul Pedersen i Obedsø på den ene og havde stævnet Maren Christensdatter i Egebjerg og hendes børn og deres lovværge på den anden side for en uendelig dom, de lader dem af berømme, at skal have forhvervet her til landsting, og der af kommen en dele, hvor han dem i havde for efterstandende skyld, som Poul Pedersens hustru tilkommer i Egebjerg, 14 specie daler hovedstol, 2 Viborg skæpper rug og 8 Viborg mark smør årlig skyld efter pantebrevs lydelse, og ikke han til samme dom skal være lovlig stævnet eller kaldt, menende fordi samme dom bør magtesløs at være og ikke at komme Poul Pedersen til hinder eller skade i nogen måder, og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Ginding herreds ting 4/4 1611, som indeholder hr Jens Christensen, præst i Haderup, der at have taget Poul Pedersen i hånd og lovet at forskaffe Poul Pedersen en pantebrev, som hr Jens Christensen havde i forvaring, lydende på 150 rigsdaler hovedstol og 6 skæpper rug og en fjerding smør til årlig skyld af Egebjerg, i hvilken pant Poul Pedersen på sin hustru Johanne Christensdatters vegne har 14 daler med sin anpart efterstandende skyld, medfører samme vidne, Poul Pedersen har standen der den dag for tingsdom og vedtaget dem i Egebjerg pant hans anpart selv at ville indkræve både hovedstol med sin efterstandende skyld, siden salig hr Christen Graversen, som boede i Haderup ved døden afgangen er, og derhos fremlagde Poul Pedersen efterskrevne delsbrev af Fjends herreds ting 5/3 1622, som indeholder Poul Pedersen da at have ladet fordele Maren Christensdatter, salig Oluf Vistisens hustru, søgende hende for hendes anpart af hans hustrus anpart skyld af Egebjerg, i lige måde at have ladet fordele salig Oluf Vistisens børn, ved navn, Christen Olufsen, Visti Olufsen, Dorte Olufsdatter, Margrete Olufsdatter, Mette Olufsdatter, Inger Olufsdatter, og Maren Olufsdatter, alle barnfødt i Egebjerg: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Poul Pedersen ikke beviser hvad eller hvor meget skyld, han med rette af samme efterstand skulle tilkomme, eller nogen dom derom udgangen, og Maren Christensdatter og hendes børn dog derfor er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed

dem af den dele kvit at være, og hvem videre på skader, da sagen til herredsting ved dom at ordeles, som det sig bør.

(5)

** var skikket velb Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Oksholm hendes visse bud Christen Skriver i Brødland på den ene og havde stævnet Laurids Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, på den anden side for en dom, han 3/5 nærværende år dømt har, og tildømt velb Steen Rodsteen til Lerbæk alle Markor Pedersens bøder for Mette Pedersdatter på Vejrbak, han har beligget, uanseet han ikke skal have tjent på Lerbæk stavn uden 3 dage om ugen, men ellers har været hjemme hos hans far på Lien: så og efterdi hr Oluf Madsens kundskab udtrykkelig bemelder, ham i Elling kirke at have absolveret og afløst Markor Pedersen for Mette Nielsdatter, han belå, der han tjente på Lerbæk stavn i Elling, hvilke og med fornævnte to mænds vidne bekræftes, og ingen nøjagtig vidner derimod fremlægges, og herredsfogden derfor har tildømt Markor Pedersens bøder til Lerbæk at være forfalden, hvorefter han og er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hr Oluf Madsens kundskab og fornævnte dom at sige, ej heller Markor Pedersen af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, og efterdi Jørgen Christensen og hans medbrødres brev ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(7)

** var skikket velb Jørgen Friis til Favrskov på velb jomfru Anne Vesteni til Strandet hendes vegne, som han er værge for, på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Vrove på den anden side, for han på Fjends herreds ting -/12 sidst forleden har siddet i dommersted og derfra dømt Jørgen Friis på fornævnte jomfrus vegne for syn, vidne og klage, anlangende nogen forsegling, som skal være sket på Strandet i fornævnte jomfrus hus og stue, som skal være fornævnte jomfru anrørende, det uanseet Jørgen Friis noksom formener sig at have given de godtfolk, som samme forsegling gjort har, lovligt varsel for: da efterdi Erik Krabbe, Otte Kruse, Villads Pedersen, Jacob Nielsen og anden Jacob Nielsen, som for samme sag til herredsting har været kaldt, og Jørgen Friis selv har søgt vidner over, så de derfor i sagen er interesseret, ikke er hid stævnet, da ved vi ikke på samme dom at dømme, førend de og lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(9)

** var skikket velb Knud Rodsteen til Lengsholm hans visse bud Peder Christensen i ---- på den ene og havde stævnet Søren Lunov i Skølstrup, birkefoged til Sæbygård birketing på den anden side for en dele, han over hans tjener, Peder Christensen, har udstedt efter en uendelig dom ---- Jacob Christensen i Langtved skulle have dømt nogen tid siden, førend han ved døden er bortkaldt, anlangende nogen ord, som Peder Christensen til fornævnte birketing skulle have sagt for nogen år siden, tilmed skal han ved endelig dom være kvit dømt for den tiltale til hans værneting, hvor de først havde talt ham til og dog stedt høring over ham efter hans begæring til et fremmed ting, formener ham dermed uret at være sket: da efter mange flere ord og tale dem på begge sider imellem var, tilstod og bekendte Peder Christensen og Jens Pedersen nu her for retten, dem ikke at vide hinanden i nogen måde at beskylde andet end alt ære og godt i alle måder, og dermed blev de med sammenlagte hænder venlig og vel forligt og fordragen om al hvis iring, dem for deres person her til dags imellem været har, så alle hvis vidner, deler, domme, sigtelse, beretning og andre breve, dem imellem gangen og forhvervet er, deres skælden og bisagen anlangende, aldeles skal være

kasseret, død og magtesløs, og ingen til hinder eller skade at komme, eller af dem på enten sider herefter at repeteres eller påtales i nogen måder.

(11)

** var skikket velb fru Kirsten Kås til Ovesholm hendes visse bud Peder Christensen i Brødland med en opsættelse her af landstinget 4/12 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Basse Andersen, foged på Lerbæk, for han 12/4 nærværende år har fordelt hendes tjener, Erik Skrædder på Heden, for beliggelse bøder, som han skulle have gjort på Lerbæk stavn, hvilket han hårdelig benægter ved sjæl og salighed, at han ikke har lokket eller beligget nogen på Lerbæk stavn eller gods, siden den gode mand Steen Rodsteen har bekommet samme Lerbæk: da efterdi det befindes sagen tilforn at have været hid stævnet og da over 6 uger til i dag optagen, og ikke fornævnte dele eller vurdering fremlægges, vi ikke heller imod recessen uden bevilling i sagen kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele og vurdering magtesløs at være.

(12)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård på den ene og havde stævnet Peder Pedersen i Bøjlund med flere på den anden side for nogen adskillige vidner, de på Harre herreds ting 14/10 sidst forleden vidnet har om et stykke eng, skal ligge på Bøjlund mark og kaldes Koldeng, hvilket deres vidne Verner Parsberg formener ikke så noksom, lovlig og sandfærdig at være vidnet, så de bør nogen magt at have og ikke at komme ham til hinder eller skade på fornævnte sin ejendom imod nogle andre sandfærdige vidnesbyrd, han derom skal have ladet forhverve: så og efterdi Morten Markorsen og hans medfølgere har vidnet, det Kvist Jepsen skulle haft den brugelighed i fornævnte agre i jomfru Johanne Lykkes minde, så tit hans høveder kom deri, og deraf givet hende havre og penge, og der de nu er tilspurgt, hvor meget det skulle have været, ved de ikke derpå at gøre nogen forklaring, de og mesten del har stillet samme deres vidner i tvivl, at de ikke vidste, om hun fik samme afgift eller ej, så samme deres vidne vidner ikke er endelig, Peder Pedersen og hans medfølgere ikke heller udførlig har vidnet, samme stykke eng at ligge i jomfru Johannes endels mark, men siden ---- tre agre derpå at støde, som hende ikke skal tilkomme, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to vidner så noksom og fuldkommen, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og efterdi Verner Parsberg fremlagte vidner udtrykkelig har vidnet, en del over 20 år, samme stykke eng at have været brugt til bemeldte gård, Kvist Jepsen iboer, hvilke deres vidner de en del nu her i dag med højeste ed og oprakt finger har været bestendig, og ingen nøjagtig vidner derimod fremlægges, hvormed kunne bevises samme brug ikke så at være sket og fulgt, ej heller bevislig gøres nogen ---- derpå imidlertid at være gjort, hvormed hans rolig hævd burde svækkes, Christen Christensens vidne, som har vidnet om den brug, Kvist Sørensens far skulle have haft, siden han ad døden er afgangen, såvel som Jens Jepsen i Roslev hans vidne, som ikke alene har vidnet om brug men og om ejendom, og fordi ikke kan eragtes nøjagtig ---- ej heller bemeldte syn og vedkendelse, som dermed befæstes, at sige eller magtesløs dømme.

(18)

** var skikket velb Ulrik Sandberg til Kvelstrup hans vise bud Jens Vinter, foged på Bøgsted, på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen i Stade på den anden side for et afkald, han lader sig af berømme, han har forhvervet af hans tjener, ved navn Peder Tomasen i Vellingshøj, som han formener den tid ikke kunne være hans eget værge. så mødte Laurids Pedersen og fremlagde

efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 28/9 1612, indeholdende Peder Tomasen, salig Tomas Bredvigs, som døde i Vellingshøj, at have taget i Laurids Pedersens hånd, og kendtes sig at have oppebåret og bekommet af Laurids Pedersen al den arv og arvepart, som ham med rette kunne tilfalde efter hans salig far: så og efterdi Peder Tomasen selv inden tinge samme afkald har gjort og straks tingsvidne efter taget, som loven formår så stærk at være, at der ikke må lov imod gives, det og bevises Peder Tomasen på de tider, samme afkald er gjort, at have været 20 år gammel og i så måde til lovalder kommen, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme afkalds vidne at sige eller magtesløs dømme, og dernæst afstod Laurids Pedersen samme delsbrev, han over Peder Tomasen forhvervet har, så den ikke skal komme ham til hinder eller skade i nogen måder.

(19)

** var skikket Maren Lauridsdatter, salig Christen Tøgersens efterleverske, i Ålborg hendes visse bud Tøger Christensen sst med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Bang, borger i Ålborg, for en skøde, han 1/3 sidst forleden for efterskrevne Jens Sørensen Skriver, Niels Hansen Kræmmer og deres medbrødre synsmænd på åstederne, der da havde ---- imellem Maren Lauridsdatter og Jens Bang, fremlagt har, så og for et synsvidne, han efter fornævnte skøde 1/5 til Ålborg byting forhvervet har, disligeste for en landstings dom, han efter fornævnte synsvidne her til landstinget 24/4 sidst forganget skulle have forhvervet, formenende samme skøde et stuebrev at skulle være, som ikke til Ålborg byting skulle være gjort, så mødte Jens Bang og fremlagde efterskrevne pergaments brev, som Mikkel Sørensen, borger i Varberg, har udgivet, dateret Ålborg mandagen næst efter sankt simoni et judea dag 1520, som indeholder Mikkel Sørensen at have skødet fra sig og sine arvinger og til Jens Tøgersen, borger i Ålborg, og hans arvinger efterskrevne hans gård i Ålborg, liggende sønden næst op til Hans Tolders gård og norden næst op til prior af ---- hans gård: så og efterdi Jens Bang for os i rette lægger bemeldte udgivne og forseglet købebrev, som Mikkel Sørensen til Jens Tøgersen på samme ejendom har givet, og syv dannemænd med ham forseglet har, såvel som og skødebrev, han derefter straks til Ålborg byting har gjort og givet, og ikke Mikkel Sørensen, som samme købebrev og skødebrev har gjort, ej heller de mænd, samme købebrev med ham forseglet har, eller og deres arvinger findes at være stævnet og kaldt, da ved vi ikke på samme købebrev og skøde at dømme, førend de og lovlig stævnes og kaldes, og siden gå derom, hvis ret er, men efterdi det befindes, Jens Sørensen, Niels Hansen og deres medbrødre syn tilforn at have været hid stævnet og da ved vores endelige dom er ved magt kendt, da ved vi ikke samme dom at forandre eller videre på samme syn at dømme, end bemeldte landstings dom formelder og indeholder.

(23)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov på hans mosterdatter velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes vegne hans visse bud Niels Basse i Årup på den ene og havde stævnet Mads Godiksen i Grønning på den anden side for et vidne, han til Nørherreds ting 19/10 sidst forleden vidnet har, anlangende to agre på Bustrup mark, og skulle være 27 år siden, han sted og fæst fornævnte agre, og ikke navngiven hvem han sted og fæst fornævnte agre af, og dertil med et vildigt vidne ville vidne sig jord og ejendom til den gård, han iboer, med flere ord dem derom imellem var: da efterdi det befindes, samme vidner tilforn at have været hid stævnet, og de da ved endelig dom er funden ikke at skal komme jomfru Johanne Lykke på samme agre til hinder eller skade, da ved vi ikke samme endelige dom at forandre eller videre derom at kende, end samme landstings dom bemelder og indeholder.

(25)

** var skikket velb Johan Brockenhuus til Lerbæk på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side, for han 22/6 sidst forleden skal have fradømt hans fuldmægtig hvis syn og klage, han samme dag har været begærende til hans tjener Mikkel Jensen i Gølstrup hans døre, som voldeligt skulle være nederslagen: så og efterdi Johan Brockenhuuses indførsel ikke for herredsfogden har været fremlagt, der han sin dom har udgivet, så han derefter kunne vidst sig at rette, hvem samme gård tilhørte, og på den gerning der gjort var, kunne være mægtig at tale, og han derfor ikke har vidst nogen lovmål at udstede, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være, som den udømt var, og hvem videre på skader, da sagen til herreds ting lovlig at procederes, som det sig bør.

(27)

** var skikket Jens Pedersen Kræmmer i Nykøbing på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i ---- på den anden side for et vidne, han til Nykøbing byting vidnet har for nogen gæld, som han skulle være Jens Nielsen, som han har hans brev på, hvilke gæld Jens Pedersen Kræmmer har i adskillige tider en part deraf betalt, som i hans regnskabsbog er at bevise, så at der rester en ringe penge, som han formener, på samme gæld, endog at der er ikke på hans udgivne brev afskrevet: så og efterdi for os i rette lægges Jens Pedersens forseglet brev på 25 daler, han Jens Nielsen er skyldig bleven, og ikke med kvittants bevises, ham samme gæld at have erlagt og betalt efter hans brevs indhold, så han fordi er tildømt dem at erlægge, og derefter delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Jens Pedersen af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(28)

** var skikket Hans Broutmand, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Iver Andersen, borger sst, på den anden side for en opsigelse vidne, han til Viborg byting 12/4 i forleden år forhvervet har, og deri opsagt Hans Broutmand det jord, som han havde haft i leje, efterdi han da havde det haft i 6 år til udslæbning, hvilke opsigelse imod Hans Broutmands bog skal være gjort, som formelder at han havde lejet jorden in oktober 1618, og fra den tid og til den dag i april, som han samme opsigelse gjort har, kan ikke regnes ham dem uden 5 år at have haft, endog Hans Broutmands bog at skal formelde, ham det i 6 år til udslæbning at beholde: så og efterdi Hans Broutmands regnskabsbog for os er i rette lagt, hvori klarlig findes indskrevet, det Iver Andersen samme to agre af ham har lejet in oktober 1618, i 6 år at skulle beholde, så fra den tid ikke kan eragtes, samme 6 år at være forløben, førend nu forgangen afgrøde var forfalden, og ikke Iver Andersen vil vide eller sigte samme opskrift for urigtig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme opsigelse, vidne og uendelig dom bør at komme Hans Broutmand på forgangne års leje af samme agre til hinder eller skade at komme i nogen måder men magtesløs.

(30)

** var skikket Bertel Pedersen, borger og indvåner i Viborg, på den ene og havde stævnet mester Peder Pedersen, sognepræst i Sortebrødre sogn, på den anden side for en dom, han på sine egne og sine medarvingers vegne til Viborg rådhus 17/11 sidst forleden forhvervet har, hvori Bertel Poulsen skal være tildømt en kontrakt at holde og efterkomme, imellem ham og mester Peder Pedersen samt hans medarvinger skal være gjort og underskrevet, endog samme kontrakt i det ringeste ikke i bemeldte dom skal være indført, disligeste havde stævnet mester Peder Pedersen så og hans

medarvinger, Hans Christensen Skriver, Anne Mortensdatter hendes børn, Kirsten Nielsdatter, Laurids Nielsen, Morten Nielsen og Christen Nielsen med deres lovværger med samme dom og indvisnings sedler. (ingen dom indført)

(32)

** var skikket Bertel Poulsen, indvåner og borger i Viborg, på den ene og havde stævnet mester Peder Pedersen, sognepræst i Sortebrødre sogn, på den anden side for en dom, han på sine egne og sine medarvingers vegne til Viborg rådhus 17/11 sidst forleden forhvervet har, hvori Bertel Poulsen skal være tildømt en kontrakt at holde og efterkomme, imellem ham og mester Peder Pedersen samt hans medarvinger skal være gjort og underskrevet, endog samme kontrakt i det ringeste ikke i bemeldte dom skal være indført, ej heller Bertel Poulsen deraf har kunne bekommet nogen genpart, så han kunne vidst sig efter at rette, mente derfor samme dom og indvisnings sedler ikke bør nogen magt at have, disligeste havde stævnet mester Peder Pedersen så og hans medarvinger, Hans Christensen Skriver, Anne Mortensdatter hendes børn, Kirsten Nielsdatter, Laurids Nielsen, Morten Nielsen og Christen Nielsen med deres lovværger med samme dom og indvisnings sedler. (ingen dom indført)

(34)

** var skikket Bertel Poulsen, indvåner i Viborg, på den ene og havde stævnet mester Peder Pedersen, sognepræst i Sortebrødre sogn sst, på den anden side for en dom, han på sine egne og sine medarvingers vegne til Viborg rådhus 17/11 sidst forleden forhvervet har, hvori Bertel Poulsen skal være tildømt en kontrakt at holde og efterkomme, som imellem ham og mester Peder Pedersen samt hans medarvinger skal være gjort og underskrevet, endog samme kontrakt i det ringeste ikke i bemeldte dom skal være indført, ej heller Bertel Poulsen deraf har kunne bekommet nogen genpart, så han kunne vidst sig efter at rette, sammeledes havde stævnet mester Peder Pedersen for nogen indvisnings sedler deraf berømmes, han til Viborg landsting skal have forhvervet, hvori ham skulle være forelagt inden visse tid at betale eller og i hans bo at gøres udlæg, dog Bertel Poulsen endnu såvel som tilforn for borgmester og råd skal være overbødig gerne for sig med rede pending at ville rette, mener derfor samme dom og indvisnings sedler ikke bør nogen magt at have: da efter mange flere ord, dem på begge sider imellem var, blev fornævnte tvistige parter nu her for retten, formedelst vores underhandling, så forenet, at Bertel Poulsen nu straks leveret til mester Peder Pedersen halvanden hundrede 5 1/2 sletdaler, så den første summa, de halvanden hundrede daler til Hybert Snitlock skulle udgives, dermed er klar gjort og endda 6 sletdaler på de to hundrede til mauritii sidst skulle være erlagt, de andre hundrede og halvtredsindstyve og halv sjette daler bevilget fornævnte medarvinger Bertel Poulsen til i dag måned at skulle bedages, og da i det seneste dem at erlægge, såfremt ikke med indvisning skulle fortfares, og den sidste rest to hundrede daler der til mauritii 1625 efter kontrakten at skal erlægges, og ellers i andre måder efter kontrakten og restantsen at forholdes, og dermed alle hvis breve, kvittantser eller sedler, som ellers kunne findes, at være kasseret, dog den seddel på de 68 rigsdaler, som mester Peder Pedersen og Hans Skriver har underskrevet, derom at gåes til hjemting hvis ret er, og dermed er de venlig og vel forligt og fordragen i alle måder.

(39)

29/1 1625.

** var skikket Oluf Christensen Krog, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Mortensen i Hasseris på den anden side for en afkald, han til Ålborg byting 20/9 1624 forhvervet har, formeldende at Christen Poulsen i Liere på sin egne og på sin søster Maren Poulsdatters vegne, som han er værge for, og Just Poulsen i Hasseris på sine egne og på sin bror Villads Poulsens vegne, som boer til Königsberg, samme dag gav ham afkald for al hvis arvelod og part, som de efter deres salig mor Ingeborg Christensdatter, som døde i Hasseris, var arveligen tilfalden, uanseet at Villads Poulsen nogen tid, før samme afkald er udgangen, skal være ved døden afgangen, og Just Poulsen ikke skal have haft nogen fuldmagt af ham eller hans arvinger nogen arvelod på hans vegne at annamme, disligeste har Oluf Krog siden Villads Poulsens er død, og førend samme afkald er udganget, gjort forhandling med salig Villads Poulsens søn, Frederik Brun, hans stedfar Frands Hieronimus og ham samme arvelod på barnets vegne afkøbt, formener samme afkald urigtigen og med underfundighed at være forhvervet og derfor magtesløs at være: så og efterdi med borgmester og råds kundskab af Königsberg bevislig gøres, det Oluf Krog in juli sidst forleden har sig til forhandlet Villads Poulsens barns anpart, som den efter sin farmor Ingeborg Christensdatter kunne tilkomme, hvilke og med fornævnte barns formynders brev, han straks til Oluf Krog på samme arv givet har, bekræftes, så deraf noksom kan forfares Villads Poulsen tilforn ved døden at have været afgangen, og Just Poulsen dog derefter in september på Villads Poulsens vegne har gjort afkald, så rum tid efter han ved døden er afgangen, og ingen fuldmagt Just Poulsen fremlægger, sig at være myndig gjort samme afkald at udgive, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme afkald i den punkt så noksom, at den må komme Oluf Krog på Villads Poulsens barns anpart, ham efter hans farmor kan være tilfalden, og Oluf Krog sig til forhandlet har, til hinder eller skade i nogen måder.

(42)

** var skikket velb Jørgen Friis til Favrskov på velb jomfru Anne Vesteni til Strandet hendes vegne, som han efter KM missive er værge for, på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Vrove på den anden side, for han til Fjends herreds ting 21/12 sidst forleden har siddet i dommers sted, og der fradømt Jørgen Friis på fornævnte jomfrus vegne fra syn, vidne og klage, anlangende nogen forsegling, som skal være sket på Strandet i fornævnte jomfrus hus og stue, som skal være forskrevne jomfru anrørende, det uanseet Jørgen Friis noksom formener sig at have givet de godtfolk, som samme forsegling gjort har, lovlig varsel for: så og efterdi fru Dorte Kruse med hendes nøjagtig fuldmagt for herredsfogden har fremsendt sin skriftlig svar under hendes egen hånd, hvori hun vedkender sig i samme sag og arv at være interesseret og fordi forbyder samme syn, klage og vidner at udstedes, førend hun dertil blev stævnet, og sætfogden fordi ikke har vidst dem at udstede, førend hun derfor blev lovlig kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige, eller hans ulempe deri at være.

(43)

** var skikket velb fru Mette Skram til Sønderris hendes visse bud Christen Andersen i Heltborg med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Peder Christensen i sønder Hedegård i Visby sogn for en uendelig dom, han lader sig af berømme, han her til landsting 20/11 nærværende år forhvervet har over nogen herredstings domme og delsvidner, som velb Mette Skram har Peder Christensen ladet forhverve, hvilket dom han med vrang undervisning har bekommet, som hun formener, og formener hun ingen varsel har fanget for fornævnte domme: så og efterdi samme landstings dom, Peder Christensen fremlagt har, ikke lyder

ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi for herredsfogden med tingsvidne har været bevislig gjort, det Peder Christensen samme to stævninger har sønder reven, hvilke vidner her til landstinget er ved magt kendt, og herredsfogden fordi har tildømt Peder Christensen at stande fru Mette Skram billigen til rette for hvis bevislig skade, hun eller hendes fuldmægtig for samme revne stævning lidt og kostet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme landstings dom at sige eller magtesløs dømme, og efter at vi nu deres opskrift har igennem seet og likvideret, befindes det Peder Christensen for samme omkostning og skadelidelse billigen at skal udgive en halv hundrede kurant daler, og når de er udrettet og betalt, skal samme dele ikke videre komme Peder Christensen til hinder eller skade i nogen måder.

(46)

** var skikket Mads Svendsen i Gerup på Christen Olufsen, barnfødt i Skyum, hans vegne på den ene og havde stævnet Tøger Mortensen i Tøttrupgård, herredsfoged i Hassing herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 14/10 næst forleden år dømt og afsagt har, imellem Mads Svendsen på Christen Olufsen, barnfødt i Skyum, hans vegne på den ene og Christen Lauridsen i Gammelby på den anden side, og fradømt Mads Svendsen sin lovlige tiltale, han havde til Christen Lauridsen efter 6 ugers opsættelse, og samme sag ind for overdommere, dis uanseet den sag burde til herredsting at være adskilt, dog Tøger Mortensen har fraslagen ham hans ret, og har ikke endelig dømt: så og efterdi for fogden har været i rette sat, om Christen Lauridsen ikke med sin klage og sigtelse har gjort uret og burde at lide tiltale som den det ikke kunne bevise, og fogden derom intet har senteret til eller fra, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovligen indstævnes, om hvis punkter for ham bliver i rette sat, at dømme og adskille, som det sig bør.

(47)

** var skikket Mikkel Jespersen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Sørensen Holm, borger sst, på den anden side for en uendelig landstings dom, han kort forleden her til landstinget forhvervet har, som han lader sig af berømme at være forhvervet over en bytings dom og benægtelse vidne, som til Viborg byting skal være forhvervet, anlangende for hvis penge, han skulle være ham skyldig for en øg, han skal have lovet til ham for Jens Sørensen i Aller mølle, endog Mikkel Jespersen hårdelig benægter, sig aldrig at have lovet til Christen Holm for nogen penninge: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Jens Sørensen til hjemting såvel som her for retten hårdelig benægter, det Mikkel Jespersen ikke nogen lov for ham har gjort, hvilke Mikkel Jespersen og ved sin ed bekræfter, og ingen bevis, brev eller kundskab Christen Holm derimod fremlægger, hvormed han kan bevise, det Mikkel Pedersen ham samme penge har lovet, og byfogden fordi har Mikkel Jespersen for tiltale kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme benægtelse, ej heller fornævnte bytings dom, at sige eller magtesløs dømme.

(48)

** var skikket Mikkel Pedersen i Hem på den ene og havde stævnet Niels Christensen i Tolstrup på den anden side for to deler, han over ham til Hindborg herreds ting 11/10 og 10/1 sidst forleden skal have forhvervet, og lod ham fordele for en summa pending, han skulle reste til ham af nogen børnepending, som Mikkel Pedersens far salig hr Peder Mikkelsen havde med hans søsters børn i

værgemål og for en brev, lydende på 12 daler, uanseet den højeste part af samme børnepending skal være Niels Christensen betalt, og fremlagde efterskrevne tingsvidne at Hindborg herreds ting 1/11 næst forleden år, Mikkel Pedersen i Resen lovet at betale Niels Pedersen hans anpart af salig Jens Knudsens børn, Mikkel Jepsen og Kirsten Jepsdatter, deres fædrene og mødrene arv: så og efterdi Mikkel Pedersen for ting og dom har sig til forpligtet til en visse tid at skulle forskaffe Niels Christensen samme børnepenge med sin rente, og ikke bevises ham samme sin forpligt at have efterkommet, så han fordi derover er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(51)

** var skikket velb Christoffer Gersdorff til Søbygård hans visse bud Peder Christensen med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet efterskrevne 12 kirkenævninger i Odby sogn, for de 18/12 til Revs herreds ting efter klager, sigtelse, vidner og hænders pålæggelse har Barbara Christensdatter kirkenævn for trolddoms sag oversvoret, menende samme deres ed og tov lovlig og ret at være og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi fornævnte vidner, for nævninger såvel som nu for os er i rette lagt, ikke udførlig med uvildige vidner bekræftes, det Barbara Christensdatter skal have lovet nogen ondt, som dem derefter på deres liv eller helbred skulle være vederfaret, Laurids Nielsen og hans medfølgere og alene har vidnet, det hun for 17 eller 18 år siden skulle have lovet Niels Christensen i Uglev ulykke, og ikke indeholder det han straks derefter på fersk fod nogen skade skulle være tilslagen, dem ej heller midlertid nogen usamdrægtighed at have imellem været, men nu ved 2 år siden først med sygdom at være ---- og ved døden afgangen, da en del og af vidnerne findes vildige, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og nævnings ed, hid stævnet er, så noksom, at de må komme Barbara Christensdatter til nogen forhindring, men efterdi Barbara Christensdatter selv tilstår og bekender sig at have lært og kan med signen og nu her for retten har oplæst hvis ord, hun dertil bruger, Gud og den hellige trefoldigheds navn til vanære, da tilfindes vi Barbara Christensdatter inden 6 ugers dag at rømme af KM riger, lande og fyrstendømmer, eller derfor stande til rette efter KM udgangne mandats indhold.

(55)

** var skikket velb fru Mette Skram til Sønderris hendes visse bud Christen Andersen i Heltborg med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Jensen, ridefoged på Vestervig kloster, for en snapvidne, han til Hassing herreds ting 1/7 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen ord, som en hendes tjenere skulle have haft om en soldat, nemlig Niels Pedersen Enggård, i sin mening, når han skulle være sted og fæst med ham, ---- velb fru Mette Skram, at det ikke skal eller er bevist, at fornævnte soldat på andre steder at have været, eller han sin bopæl og værelse i sidst forgangne 2 åringer såvel som endnu er hos hendes tjener Laurids Olufsen i Visby: så og efterdi for nævninger er bleven bevislig gjort, det Niels Pedersen Enggård i juni 1624 har brudt og gjort gårdfred og ran, som ham derefter er oversvoret, og Laurids Olufsen selv 1/7 derefter for ting og dom har bekendt, sig da først at have sted Niels Pedersen til sankt mikkels dag, og at han tilforn, der han for soldat blev udskrevet, havde tjent KM tjener til Vestervig, efter hvilke Laurids Olufsens bekendelse straks er tingsvidne efter taget, som loven formelder så stærk at være, at der ej må lov imod gives, Niels Jensen og på hans husbonds vegne, eftersom han er bleven forelagt, i lige måde har bevislig gjort, det Niels Pedersen Enggård har brugt sin fiskende og haft sin tilhold på kronens stavn i Kobjerggård, såvel 1623 som om sommeren 1624, da han slig lovmåls gerning skulle begangen, så det ene vidne i så måde med

det andet bestyrkes, og ingen nøjagtig vidne derimod fremlægges, hvormed kan bevislig gøres, det Niels Pedersen midlertid nogen visse sted eller fæst på fru Mette Skrams stavn skulle haft, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Laurids Olufsens bekendelse ej heller Niels Madsen og hans medbrødres vidne at sige, og efterdi herredsfogden efter slig tilfald har tildømt Niels Pedersen sin lovsbøder for kongesagen til Jørgen Grubbe eller hans fuldmægtig at udgive, ved vi ikke nogen tilgang den hans dom at underkende men ved magt at blive, men efterdi sagen allerede har hængt i trætte og været omtvistet hvem samme bøder skulle tilhøre, så Niels Pedersen fordi ikke rettelig har vidst til hvem, han for kongesagen for sig skulle rette, og sig derover imod recessen forholdt, ved vi ikke nu på hans fredløsmål at dømme.

(60)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov på hans mosterdatter velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes vegne hans visse bud Niels Basse i Årup på den ene og havde stævnet velb Verner Parsberg til Lynderupgård på den anden side for noget hendes efterskrevne gods, han havde sig tilholdt med skyld og landgilde, ægt og arbejde, sagefald og stedsmål, samme gårde og gods jomfru Johanne Lykke af KM og rigens råd at være tildømt sidste herredage igen at efterfølge, som det tilforn gjort har, og efterdi Iver Lykke ingen magt har haft, så han det til Verner Parsberg kunne pantsætte, så formener Falk Gøye på jomfru Johanne Lykkes vegne, at Verner Parsberg bør igen at stande hende til rette for hendes gods: så og efterdi for herredsfogden har været i rette sat, om Verner Parsberg ikke burde at igen give hvis skyld, landgilde, ægt, arbejde og andet, han havde oppebåret af jomfru Johannes bønder og tjenere, såvel som igen give hende kost og tæring, og intet han derom har adskilt til eller fra, men alene sagen for sin overdommer indfunden, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne om hvis punkter, for ham bliver i rette sat, at imellem dømme og adskille, som det sig bør.

(62)

** var skikket Christen Lauridsen i Gammelby og havde stævnet Peder Jensen i Heltborg og Terkild Lauridsen i Enggård på den anden side for et vidne, de til Revs herreds ting 11/12 sidst forleden vidnet har, anlangende en forligelse mål imellem Christen Lauridsen og Laurids Olufsen i Visby, som de vidner skulle være sket på Hassing herredsting -/9, iblandt andet indeholdende et snapvidne, dom og andet, som var ganget imellem Christen Lauridsen og Laurids Olufsen skulle da den dag i vinter, som var 11/12, været død og magtesløs, som samme deres vidne vidtløftig udviser, at Christen Lauridsen skulle gøre Laurids Olufsen forvaring til herredsting og landsting, hvilke Christen Lauridsen hårdelig for Gud og alle mænd benægter, han aldrig har lovet at gøre Laurids Olufsen nogen videre forvaring, end han gjort har: da efter flere ord dem derom imellem var, blev de nu her for retten så forligt og forenet, at Christen Andersen i Heltborg og Peder Simonsen i Hassing lovet på Laurids Olufsens vegne at give og betale Christen Lauridsen 60 sletdaler til tid og termin efter deres brevs indhold, og dermed samme sager og trætte, dem havde imellem været, så vidt bondesagen er anrørende, være aldeles bilagt, og ingen af parterne derfor hinanden videre at tiltale, eller af dem på enten sider repeteres eller opbrydes i nogen måder.

(63)

** var skikket velb Ditlev von Ahlefeldt til Lindau hans visse bud Hans Gremersen, borger i Randers, og gav til kende, hvorledes velb Stygge Høg til Vang til Kær herreds ting er tildømt at

betale det forløfte, som han for velb Hans Dyre til Boller har i været til Ditlev von Ahlefeldt, menende samme dom lovlig og ret at være og burde ved sin fuldmagt at blive, og ham nu her til landsting at tilnævnes to gode mænd, som hans fuldmægtig i Stygge Høgs jordegods kan indføre for hovedstol, dobbel rente og interesse, som det sig bør, med flere ord og tale dem derom imellem var: da efterdi for os i rette lægges Hans Dyres udgivne hovedbrev på samme summa penge, han til Ditlev von Ahlefeldt givet har, som Stygge Høg og Niels Arenfeldt som tro forlovere én for alle har underskrevet, efter hvilke brev Stygge Høg nu alene tiltales, og Stygge Høg tilbyder med gods for sig at ville rette og i så måde gælden vedgår, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Stygge Høg jo er pligtig samme efterstandende summa med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb mænd Anders Friis til Krabbesholm, KM befalingsmand på Sejlstrup, og Hans Basse til Gerumgård, som Hans Gremersen på Ditlev von Ahlefeldts vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Stygge Høgs gård og udæske fyldest af hans løsøre, gøres dem der ikke udlæg, da fornævnte tilbudne gods rigtigen at taksere og imod fornævnte fordrede summa med des rente og interesse at likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Ditlev von Ahlefeldts fuldmægtig i anden Stygge Høgs jordegods at indvise, så han bekommer fuld udlæg for sin gæld efter KM forordning, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(66)

12/2 1625.

** var skikket Søren Skrædder på Fur og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred at udlægge Dorte Christensdatters barn, som er død bleven i Selde dagen næst efter juledag sidst forleden, og først fremlagde efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 25/1 sidst forleden, som indeholder Mette Lauridsdatter i Selde at have vidnet, at hun har været hos hendes datter, Dorte Christensdatter, Jens Tomasen Smed i Selde hans hustru, fra den tid, hun fik hendes sygdom og skrøbelighed og til hendes døds termin, da havde hun altid takket Gud i himlen for sin sygdom og skrøbelighed, og ikke hun vidste anden årsag til hendes sygdom og død end den skrøbelighed, Gud havde hende pålagt: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Dorte Christensdatter af sygdom og skrøbelighed at være død bleven, og det at være hende til bane og livs lagt, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(68)

** var skikket Claus Simonsen i Vogdrup og havde hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herreds ting, manddød at sværge over Christen Pedersen i Tislum for Søren Mikkelsen sst, han ihjel slog. og nu fremlagde Claus Simonsen efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 17/1 sidst forleden Jens Lauridsen i Tislum at have vidnet, at da det på søndag sidst var 14 dage, da kom Christen Pedersen i Nørgård i Tislum og Søren Mikkelsen sst ind til ham i hans stue og fik en kande øl, som han gav dem, da kom de i trætte om et stykke ager, som Søren Mikkelsen skulle have lejet Christen Pedersen, idet kom de på gulvet med hverandre og slog så hverandre, dis midlertid fik Søren Mikkelsen hans bane, som han selv sagde, der de var skilt ad: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Pedersen i Tislum manddød over og fra hans fred for Søren Mikkelsen, han ihjel slog, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(70)

** var skikket Jørgen Heitwinkel, indvåner til Lübeck, på den ene og havde stævnet Jacob Nielsen, borger i Viborg, på den anden side for en dom, han til Viborg byting dømt og afsagt har, hvori han skulle have fradømt Jørgen Heitwinkel noget kramgods og varer, som han har hid ført i lovlig og på bondens marker at ville sælge og af forhandle, og i samme sin dom taget sig årsag at med KM mandat skulle være forbudt sådanne varer her i riget at indføre eller forhandle: så og efterdi ikke for Jacob Nielsen er bevislig gjort med KM mandater eller breve, som her i landet er publiceret og kundgjort, det sådanne bommesi og varer, som Jørgen Heitwinkel foreholdes at skulle være forbudt her i Jylland at føres og forhandles, men KM mandat indeholder sligt varer i Sjælland og smålandene at være forbudt, og Jacob Nielsen dog har Jørgen Heitwinkel hans gods fradømt, ved vi ikke den hans dom at følge, at den bør at komme Jørgen Heitwinkel på hans gods til hinder eller skade men magtesløs at være.

(74)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Carsten Andersen, ridefoged der sst, og gav til kende, hvorledes han på velb jomfru Sofie Gyldenstjernes vegne er ved gode mænd udlagt noget af velb Anders Friis til Krabbesholm, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans jordegods, liggende i Hvetbo herred og Han herred, for en del af en summa pending, Anders Friis af KM af KM er tildømt at betale for et løfte, han har i været med salig Gabriel Gyldenstjerne og flere gode mænd, lydende på 6000 enkende rigsdaler, hvilke gods han formener ham på hendes vegne bør at efterfølge for evindelig ejendom, om det ej inden år og dag efter indførselen dato bliver ham igen fraløst: så og efterdi for os i rette lægges to gode mænds indvisning, dem at have gjort Tønne Friis på hans morsøsters vegne udlæg i Anders Friises gods, indtil han blev kontenteret og skadesløs udfriet, Anders Friis og ved sin underskrevne fuldmagt er samme indvisning gestendig og ikke derpå klager, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte gods med des ejendom og herlighed, efter indvisnings indhold, jo bør Tønne Friis på hans morsøsters vegne for ejendom at efterfølge, såfremt det ikke ham inden år og dag bliver fraløst, eller og fornævnte indvisning for sin tilbørlig dommer bliver rykket.

(76)

** var skikket velb Peder Bille til Lammehave hans visse bud Jørgen Nielsen, der sst, på den ene og havde stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side, for kost og tæring anlangende, for en dom han til Nørherreds ting 12/8 sidst forleden dømt har, imellem hans fuldmægtig og Mads Eskildsen i Flovtrup, om fodring at føre fra gården, hvori Peder Bille formener, at Jacob Mogensen bør at give ham hans kost og tæring, han derpå lidt og kostet har, efter recessens indhold, med flere ord dem derom imellem var: da efterdi her til kende gives, Mads Jensen samme uendelige dom at have forhvervet, og ikke han med den er stævnet, da ved vi ikke på samme dom at dømme, førend han og lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(77)

** var skikket Mikkel Andersen i Svenstrup hans visse bud Laurids Jacobsen i Bølle med en opsættelse her af landstinget 29/1 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jep Andersen i Torup og Christen Jensen i Dollerup for et vidne, de til Nørherreds ting 30/11 sidst forleden vidnet har, at de var i den gård i Dollerup 2/11 sidst forleden, som Anders Andersen afdøde, som var ret trødings dag efter ham, og da æsket og var begærende på salig Niels Andersens børns vegne hvis

gode og gods, som var indkommen i Anders Andersens gård og bo under værgemål af salig Niels Andersens bo, disligeste æsket de hvis arvepart, fornævnte børn kunne arveligen tilfalde efter deres oldefar salig Anders Andersens død og afgang, hvilke deres vidne han formener usandfærdigt at være og bør magtesløs at være og ikke at komme ham og hans medarvinger til nogen forhindring, item og da hid kaldt Christen Christensen i Dollerup for en klagevidne, han samme dag til fornævnte ting klaget har på Anders Andersen i Dommerbygård, Mikkel Andersen, Jens Andersen i Dollerup, Geske Nielsdatter sst, Maren Andersdatter i ---- og Niels Poulsen sst, for de førend ret trødningsdag skal være inddragen i salig Anders Andersen i Dollerup hans gård og bo og forkortet boen, Christen Christensen uadspurgt: så og efterdi Jep Andersen og Christen Jensen udførlig har vidnet ved dag og tid, dem at have været i fornævnte gård i Dollerup og udæsket samme arv og børnepenge efter Anders Andersens død, og intet derimod fremlægges, hvormed af bevises kan, så at være sket, som deres vidne om bemelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, ej heller den klage, derefter gjort er, at sige eller magtesløs dømme.

(78)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Peder Nielsen Skriver i Viborg på den ene og havde stævnet Christen Jepsen i ---- på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget for nogen tid skal have forhvervet, anlangende at han til Rødding herreds ting var tildømt at stande ---- for hvis forseelse, han sig imod KM forordning har forseet: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke udførlig har vidnet, dem at have seet eller været vitterlig, det Christen Jepsen skulle have været i råd eller gerning, eller bevist nogen spådom, spøgeri ---- sådan utilbørlig gerning ved Oluf Jepsen ----, som om vidnet er, men de mesten del har vidnet efter rygte og ikke efter deres egen vitterlighed, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte ---- til endelighed ---- er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Christen Jepsen til hinder eller skade i nogen måder.

(80)

** Tyge Brahe cit Peder Christensen. så mødte Iver Jensen og berettet, at han havde holdt samme umyndige barn til hvis, den fornøden havde, efterdi den ikke var så stor, at den kunne tjene enten føde eller klæde, og mente fordi sig ingen rente af den penge burde at udgive: da efterdi skiftebreven ikke fremlægges, at des lejlighed deraf kunne forfares, opsatte vi samme sag til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og samme skiftebrev at til stede føres.

** var skikket Johan Adolf, borger og indvåner i København, hans visse bud Anders Villumsen, borger og indvåner sst, og gav til kende, at eftersom velb fru Anne Krabbe har udlagt noget gods i Thy i Hillerslev herred til velb fru Ide von Buchwald, hvilket gods hun igen til Johan Adolf har udlagt for ejendom at følge ---- at sælge og afhænde til andre gode mænd, og fordi nu her i dag for retten offentlig udbød samme gods, om der var nogen gode mænd eller adelspersoner, som med Johan Adolf ville købe, ville han være overbødig det at afhænde og med dem handle, da er ingen her fremkommen, som dertil ville svare eller nogen forhandling med ham ville indgå, at så er gangen bekender vi med vores signeter her undertrykt.

(82)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Carsten Andersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 15/1 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Christensen, Niels Kedelsmed med flere for et vidne, de til Ålborg byting 18/10 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen ord skulle være falden i borgmester Jørgen Olufsens hus 26/6 sidst forleden, som Laurids Hansen borgmester, Anders Jensen rådmand og Søren Nielsen hospitals forstander til Ålborg byting 23/8 om vidnet har: så og efterdi det befindes Søren Skriver og hans medbrødre tilforn udførlig har vidnet, Jørgen Pøller i Jørgen Olufsens hus at have haft samme ord, det Hans Sørensen havde taget 2000 daler af hollændere til at købe og forskaffe dem korn for, hvilke deres vidne her til landstinget ved endelig dom er ved magt kendt, og Laurids Christensen og hans medfølgere dog siden derimod udtrykkelig har vidnet, det Jørgen Pøller ikke samme tid skulle have sagt, at Hans Sørensen havde 2000 daler fremmede penge at købe korn for, og samme deres vidne findes at være magtesløs dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Laurids Christensen og hans medfølgere dermed usandfærdig at have vidnet og bør derfor efter recessen fældet at være

(87)

** og nu fremlagde Tomas Nielsen en dom her af landstinget 29/1 sidst forleden, i hvilke nogen synsvidner, vidnesbyrds vidne og klage vidne såvel som to uendelige landstings domme og herredstings dom er magtesløs kendt og ikke komme ---- og de Paxer og deres medarvinger på deres ejendom eller Tomas Nielsen til hinder eller skade, og derhos fremæsket Tomas Tøfting, det Christen Sørensen skulle i rette lægge de uendelige domme, Søren Wild og hans medbror forhvervet har, med flere ord dem imellem var: da efterdi Tomas Nielsens fremlagde dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi de andre uendelige domme, hid stævnet er, ikke fremlægges, bør de magtesløs at være, indtil de fremkommer, men hvad hovedsagen sig belanger, opsatte vi til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(88)

12/3 1625.

** var skikket Børge Nielsen, borger i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Oluf Christensen Glarmester, borger sst, på den anden side for et vidne, han til Nykøbing byting 19/2 sidst forleden gjort og taget har, og ved højeste ed svor at de halvt hundrede sletdaler, som han antvortet Børge Nielsen på salig Jens Nielsen Lillebondes vegne, var på den håndskrift, han salig Jens Nielsen Lillebonde på 80 rigsdaler givet har, og at hvis gods, han har haft i marked for salig Jens Lillebonde, har han gjort ham rigtig regnskab for, som han har hans kvittants på: så og efterdi ikke med opskrifter på Oluf Christensens udgivne brev, ej heller nogen nøjagtig kvittants bevislig gøres, det Oluf Christensen samme halvt hundrede daler på sin håndskrift at have udgivet, men af hans egen i rette lagte kvittants forfares, ham med Jens Lillebonde at have haft regnskab om hvis gods, han på Jens Lillebondes vegne havde forhandlet, som de siden samme halvt hundrede daler, er oppebåret, har gjort endelig regnskab om, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Oluf Christensens vidne, han i hans egen sag vidnet har, så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(90)

** var skikket Anders Jensen på hans egne og Jens Sørensen Krog, borger i Ålborg hans vegne på den ene og havde stævnet Oluf Christensen Glarmester, borger i Nykøbing, på den anden side for nogen opskrift, han i sin regnskabsbog har opskrevet, det salig Jens Nielsen Lillebonde skal have bekommet adskilligt gods af ham: så og efterdi fornævnte byfoged har tilfunden Oluf Christensen hans udgivne brev at fuldgøre, eller derfor af hans bo at gøres udlæg, ved vi ikke hans dom i den punkt at imod sige eller magtesløs dømme, men efterdi ikke gøres bevislig, det Oluf Christensen Glarmester til trødingsdag efter Jens Lillebonde sådan gæld, som hans bog og opskrift om bemelder, lovlig at have æsket og fordret, som loven ham tilholder, men nu først så rum tid efter hans død og afgang sig med samme opskrift imod sin rigtig håndskrift ville befri, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme opskrift, ej heller fornævnte bytings dom, så vidt den derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have.

(92)

** var skikket Laurids Lauridsen Vinter, bosiddende på Læsø, på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen i Gade, dommer til Læsø birketing, på den anden side for en dom, han der sst 11/2 sidst forleden imellem ham og en anden mand på Læsø dømt har, nemlig Anders Bertelsen, hvori han har Anders Bertelsen kvit funden for en løgnagtig vidne og beskyldning, han der til birketinget over og på Laurids Lauridsen vidnet og beskyldt har, Laurids Lauridsens ærlige rygte og navn til forklejning, med flere ord dem imellem var: da efterdi Anders Nielsens vidne, efter hvilke samme dom er funderet, ikke fremlægges, finder vi samme vidne såvel som fornævnte dom magtesløs at være, indtil den fremkommer.

(93)

** Hans Bendsen Møller cit. så mødte Hans Ravn med samme vidne: da efterdi Hans Bendsen ikke selv er til stede, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem og Hans Bendsen selv personlig her at møde, om han samme vidner ville benægte, og så gå derom hvis ret er.

(94)

** var skikket skipper Poul Jensen Samsing i Ålborg på den ene og havde stævnet Anders Mikkelsen, Jørgen Krog med flere borgere i Ålborg på den anden side for en syn, de skal have været til Poul Jensens skude anlangende en skade, som skulle været på samme skude, uanseet det skipper Poul Jensen sig beklager ikke at være stævnet på åstederne, der samme syn skulle være gjort: så og efterdi det ikke befindes, fornævnte personer for samme syn at have fanget nogen varsel, når synsmændene skulle være på åstederne, samme hans skude at bese, så han kunne have vidst for synsmændene dertil at fremkomme, som dens lejlighed bedst var bevidst, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(95)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jens Sørensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Østerby, birkefoged til Oksholm birketing, på den anden side for et tingsvidne, han til samme ting har udstedt 24/6, belangende forbud som Jørgen Nielsen, foged på Oksholm, har gjort til menige

sognemænd på Øland og forbudt dem at afhænde den tredje part af deres korntiende til nogen anden end til kirken og hendes værge, indtil nogen kommer og beviser med rigtig brev at have rigtighed til samme tiende at oppebære: så mødte Jørgen Nielsen og berettet, at hans husbond fru Dorte Budde samme forbuds vidne har frastanden, og fordi ikke har den at i rette lægge og efter sådan lejlighed finder vi samme forbuds vidne magtesløs at være.

(96)

** Helle Nielsen cit. så blev fremlagt Peder Reff i Gerndrup hans skrivelse, hvori han giver til kende, at hvis vidner, i sagen er forhvervet, skulle være antvortet til velb Falk Gøye, og han skal være forrejst til København, så brevene ikke nu er til stede, og fordi begæret sagen nogen tid at måtte bero: efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

26/3 1625.

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mogens Jensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 12/2 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Bajlum, herredsfoged i Harre herred, for en dom han til fornævnte herredsting 18/11 sidst forleden dømt har, imellem en af KM tjenere til Skivehus, ved navn Mikkel Pedersen i Hem og Iver Jensen i Modbæk, og deri kvit fundet Iver Jensen for rente at udgive af salig Jep Knudsens penning, han har haft hos sig, hvilke dom Mourids Jensen på Tyge Brahes vegne formener ikke lovlig eller ret at være vidnet imod loven såvel som landsdommeres forrige dom at være udgivet, og at den fordi ikke bør at komme børnenes rette værge på rente og skyld af deres penning og gods efter loven til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi for os i rette lægges tingsvidne, det Iver Jensen har bekendt sig samme Mikkel Jepsens penge og gods, som beløber sig 45 sletdaler, til sig at have annammet, som skulle stande under rente hos ham i 5 år, og i fornævnte 5 år skulle Iver Jensen forsørge Mikkel Jepsen med øl, mad, sko og klæder, her og fremlægges tingsvidne, det fire dannemænd har om kendt, hvor meget Mikkel Jepsen årlig kunne koste at holde, siden samme 5 år er forløben, såvel som før, her og i rette lægges Iver Jensens udgivne bevis på Kirsten Jepsdatters tilfaldne gods, han til sig har annammet, såvel som og i hans opskrift på hvis, han derimod har udgivet, og ikke bevises nogen rigtig likvidation dem at være imellem gjort, hvormed han med rette kan findes at være fornævnte børn pligtig af deres penge og gods, midlertid han det har haft under hænder, da finder vi efter sådan lejlighed den herredstings dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, efter at deri dem er sket en rigtig ---- , endelig at om kende hvor meget Iver Jensen bør af fornævnte børns penge og deres rente at udlægge og hvis, ham bør at kvitteres for hvis, han Mikkel Jepsen har holdt, siden samme første 5 år var forløben, såvel som og for hvis, han på Kirsten Jepsdatter har bekostet, og det efter som han vil ansvare og være bekendt.

(100)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud, hr Erik Christensen i Sindal, på den ene og havde stævnet Svend Andersen i Bøgsted mølle på den anden side for en vidne, han med Villads Nielsen i Fjelsted, som siden ved døden skal være afgangen, til Hjørring byting, efter Christen Villadsen i Fjelsted hans anfordring, vidnet har, i sin indhold det Anne Pedersdatter i Sparrevogn og Margrete Olufsdatter i Stubben skulle kun være i fjerde led med hverandre beslægtet, hvilke deres vidne hr Erik Christensen på fru Sofie Brahes vegne formener

ikke så lovlig og sanddru at være: så og efterdi Svend Andersen og hans medfølgere har vidnet, det Margrete Olufsdatter i Stubben ikke skulle være slægt til Anne Pedersdatter i Sparrevogn end i fjerde mand og led, og derimod med sognevidne og tingsvidne bevislig gøres, det Margrete Olufsdatter og Anne Pedersdatter er to rette medsøskendebørn, hvilke sognevidne og tingsvidne stander ved sin fuldmagt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Svend Andersen og hans medfølgeres vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs, disligeste fornævnte uendelige herredstings dom ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(102)

** var skikket velb Johan Rantzau til Estvadgård med en opsættelse her af landstinget 12/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Madsen, tjenende på Faddersbøl, for et vidne, som han til Hundborg herreds ting i Thy 4/10 sidst forgangen vidnet har, og i samme sin vidne vidnet, at om natten 14/8, siden klokken var 9, skulle han have hos været, da Johan Rantzau og Eggert Kås skulle have mødtes to gange på gaden, og da Eggert Kås at skulle have sagt til Johan Rantzau, hvorfor går du her i gaden, det var bedre at du var i din seng, og Johan Rantzau skulle have sagt ---- hundsfot, og de skulle stumplet omkring hverandre, og Johan Rantzau havde kommet omkuld, og to af hans drenge ville rejse ham op, og at han skulle have råbt og sagt, hug og stik på Eggert Kås, hvilke hans enige vidne Johan Rantzau med højeste ed benægter og sig ikke at have råbt på hans folk, at de skulle hugge eller stikke på Eggert Kås i nogen måder, med flere ord og tale dem derom imellem var: da efterdi for os i rette lægges KM oprejsnings brev, samme drabssag at være fornyet, med sandemænd at må forfølges, som den nylig sket var, fornævnte brødre og giver til kende nu med førdeligste sandemænd at vil opkalde om samme drab at tove, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme vidner at dømme, førend sandemænd har gjort deres ed, og hvem sådan sag på skader, da at stævne og kalde og gå derom hvis ret er.

(105)

** var skikket Hans Andersen i Hald på den ene og havde stævnet Jonas Madsen på Mølholt, Tomas Andersen i Gåser og deres medbrødre kirkenævninger i Hals sogn på den anden side, for de 18/3 sidst forleden til Hals birketing har Else Jensdatter i Hals kirkenævn oversvoren for trolddoms sag og bedrift, hun skulle have brugt, gjort og beganget efter adskillige vidner, sigtelse og klages formelding, hvilken deres ed og tov, han formener ---- og ret at være svoret, drevet og forhvervet og burde ved magt at blive: så og efterdi ikke med udførlige vidner er bevislig gjort, det Else Jensdatter skulle have lovet nogen ondt, som dem på deres liv skulle være vederfaret, eller og udtrykkelig hende nogen trolddoms gerning at have gjort, men fornævnte vidnesbyrd mesten i deres egen sag at have vidnet, som ikke med andre uvildige vidner bekræftes, hun ikke heller for nævninger fuldkommelig er sigtet nogen med trolddom at have forgjort efter loven, og nævninger dog har hende kirkenævn oversvoret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres ed så noksom, at den bør at komme Else Jensdatter på hendes liv til nogen forhindring, førend hende anderledes lovlig overbevises kan.

(108)

** var skikket velb Ulrik Sandberg til Kvelstrup med en opsættelse her af landstinget 26/2 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Torsten Tomasen i Uggerhøj, for han 14/2 nu sidst forleden har gjort sig til en sætdommer på Hornum herreds ting og fradømt Jens Vinter, foged på Bøgsted, de karle, som for ting og dom skulle have vidnet, at hr Erik i Sindal præstegård skulle

have nedervist to af Ulrik Sandbergs tjenere, og en tid lang derefter skulle have annammet dem igen til Guds bord: så og efterdi Jens Vinter på Ulrik Sandbergs vegne alene har ladet stævne til tinge for vidner at føre, og derfor givet hr Erik Christensen varsel, og ikke søgt hr Erik Christensen for nogen dom eller lovmål, som han for hans tilbørlig dommer burde først at tiltales for, Christen Tomasen dog deri har tildømt Jens Vinter at stævne hr Erik Christensen for sin tilbørlig dommer og i så måde ham samme vidner fraslaget, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Christen Tomasen har jo sig dermed forseet og bør derfor igen at give Ulrik Sandberg hans billig kost og tæring, han derfor har lidt og anvendt, og samme hans frafindelse ingen magt at have.

(109)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, KM befalingsmand på Dragsholm, på sin tjener Peder Ibsen i ---- hans vegne hans visse bud Mads Poulsen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Hår, foged på Keldgård, for en dele, han på mester Henrik Nielsen, præst i Selde, til Nørherreds ting 23/11 forhvervet har samtlig en landstings dele efter fornævnte herredstings dele at være anstillet over en sine tjenere Peder Ibsens tjenestepige, Sidsel Jensdatter, givende hende til beskyldning, at hun skulle have sted og fæst til mester Henrik Nielsens hustru, uanseet fornævnte pige ikke skal være fra sin tjeneste fraskilt: så og efterdi ikke bevises Sidsel Jensdatter sig at have sted eller fæst til mester Henrik eller hans hustru, hun det og ved sin højeste ed benægter, som forskrevet stander, og hun dog derfor er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Sidsel Jensdatter af den dele kvit at være.

(111)

** var skikket velb Christoffer Lunov til Nystrup hans visse bud Anders Frost i Tingstrup med en opsættelse her af landstinget 25/2 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Skrædder i Skyum, Laurids Poulsen med flere i Skyum for et vidne, de til Skyum birketing 20/10 sidst forleden vidnet har, hvilke vidne her til landsting ved endelig dom er underkendt, af den årsag Tomas Jensen i Skyum fordelt og lovforvunden, formenende at de er alle fældet, som vidner efter en fældet mand, hvorfor Christoffer Lunov formener, at Peder Skrædder og hans medbrødre bør til deres 3 mark fældet at være: så og efterdi Christen Nielsen i Hassing, Eske Jensen i Skyum såvel som Mads Frich i Gisselbæk og deres medbrødre vidnesmænd ikke udtrykkeligt har forklaret eller om vidnet, hvorom samme forligelse mål imellem Eske Jensen og Christen Pedersen skulle være gjort, men alene samme deres vidne funderet på det forrige vidne, som her til landsting ved endelig dom er underkendt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to sidste vidner så lovlig og nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(114)

** var skikket velb Mogens Godske til Lidemark hans visse bud Jens Pedersen i Løvel på den ene og havde stævnet Jens Rytter ---- på den anden side, for han ---- tid forleden til Vorde birketing er vold oversvoret, og 6 ugers dag og fast mere derefter forløben er, og ikke Jens Rytter dis midlertid har bødet, settet, borgen sat, ej heller sandemænds eden rykket, formenende derfor det han nu bør efter recessen at fare som andre fredløse mænd: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Jens Rytter har haft noksom respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Mogens Godske har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Jens

Rytter endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse Jens Rytter efter recessen at fare som andre fredløse mænd.

(115)

** var skikket velb Christoffer Lunov til Nystrup hans visse bud Anders Frost i Tingstrup med en opsættelse her af landstinget 26/2 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Pedersen Harring, borger i Thisted, for en dele han til Thisted byting 3/7 sidst forleden forhvervet har over nogle Christoffer Lunovs vidnesbyrd og tjenere, nemlig Peder Madsen, Christen Knudsen, Laurids Christensen i Koldkur, og dem beskyldt pending for varer, de skulle have fået af ham, efter hans regnskabsbogs indhold, hvilken de ved deres højeste ed benægter, at de aldrig har købt eller fået nogen varer af ham eller hans formand: så og efterdi samme delsbrev ikke fremlægges, bør den magtesløs at være, indtil den fremkommer, og efterdi samme regnskabsbog nu for os er i rette lagt, og vi den har overseet, befindes den ikke så nøjagtig, som det sig burde, men i adskillige måder makuleret og ikke ordentlig deri anskrevet, så vi fordi ikke kunne kende samme bog så nøjagtig, at den bør at komme ---- på nogen udgift til hinder eller skade i nogen måder.

(117)

** var skikket velb Iver Kås til Ulstrup på velb Christen Høg til Todbøl hans vegne med en opsættelse. så mødte Laurids Pedersen og berettet, at han med to mænd har stævnet Christen Høg, dertil svarede Iver Kås, at han havde hid stævnet Laurids Pedersen med samme stævning og stævningsmænd, da havde Laurids Pedersen dem ikke nu til stede, men begæret respit: og efter sådan lejlighed og efter begge parternes bevilling blev samme sag opsat til i dag 6 uger, og da dem og Laurids Pedersen med samme stævning og stævningsmænd her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(118)

** var skikket velb Gunde Rostrup til Stårupgård hans visse bud Hans Ravn, der sst, på den ene og havde stævnet Hans Bendsen Møller i Stårup mølle på den anden side for en dom, han til Højslev birketing 15/12 sidst forleden over ham skal have ladet forhverve, Hans Bendsens ære og liv anlangende, som han formener, angående rygte at Hans Bendsen skal have møntet og omgået med slig falsk mønt, hvorfor han burde at stande til rette: så og efterdi samme birketings dom, for os er i rette lagt, ikke formelder enten på Hans Bendsens liv eller ære ham at have forbrudt, Hans Ravn ikke heller fremlægger nogen volds forfølgning eller en 40 mark lovmål Hans Bendsen overgangen, hvorfor han burde at fare som fredløs mand, da ved vi efter sådan lejlighed ikke efter den stævning på hans fredløsmål at dømme.

(119)

7/5 1625.

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Søren Skriver, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Christensen i Lødderup for et vidne, han til Sønderherreds ting i Mors 10/1 sidst forleden vidnet har, at hans tjenestepige, ved navn Anne

Jensdatter, hun lå den dag og var så syg, at hun ikke kunne møde til tinget at vidne efter recessen, hvilke hans vidne Otte Skeel formener løgnagtig at være, og hans tjenestepige ikke var syg samme dag: da efterdi samme sag findes tilform to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, samme vidne løgnagtig at være vidnet og magtesløs at være, indtil hvem der har i at sige, hvilke domme findes til Sønderherreds ting i Mors at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Christensen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Otte Skeel har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Niels Christensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse, samme vidne løgnagtig at være vidnet og magtesløs at være.

(120)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård på sin tjener Peder Lauridsen i ---- hans vegne på den ene og havde stævnet Jens Pedersen i Hjarbæk, Villads Christensen i Bartum med flere sandemænd i Vorde birk på den anden side, for at de 22/4 sidst forleden på Vorde birketing har svoren hans tjener, Peder Lauridsen, manddød over og fra hans fred for Mourids Tomasen i ---- , som han kom i bordag med fastelavns lørdag sidst forleden, som og siden døde, og formener Verner Parsberg, fornævnte sandemænd fast mere at have anseet hvis vidner på den dødes eller eftermålsmands vegne til Vorde birketing er forhvervet: så og efterdi det befindes, Jens Nielsen i Ravnstrup og hans medfølgere vidnesbyrd mesten del selv at have været i samme parlament, og en del både gjort skade og hjemlet, de og samtlig findes at være vildige, tilmed og, der den største part nu her for retten er bleven forhørt, ikke noksom med deres vidne stemmer overens, men i nogle punkter tvært imod hverandre, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, ej heller fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, at komme Peder Lauridsen på hans fredløsmål til hinder eller skade, og efterdi Jens Nielsen i Lyby, Christen Pedersen i Gammelstrup og deres medbrødre udførlig har vidnet, hvorledes samme parlament og drab tilgik, og at Peder Lauridsen var nødt til at værge sin liv, hvilke og med synsvidne bekræftes, ham mange og adskillige sår og skade at have haft, som han og til tinge på fersk fod har ladet klage og kære, så samme vidner og syn såvel som fornævnte klage og rygtevidne det ene med det andet bestyrkes og bekræftes, da ved vi efter sådanne circumstantser ikke imod samme vidner, syn og fornævnte klage, så vidt samme drab er anlangende, at sige eller magtesløs dømme.

(126)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen i Tøfting med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for to uendelige domme og to delsvidner, han til fornævnte ting 21/12 og 11/1 nu sidst forleden med Mikkel Christensen i Skjoldborg på velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes vegne over hans tjener Tomas Nielsen Tøfting dømt og udstedt har, anlangende adskillige beskyldninger, for han skulle have bygget og boet i hendes møllested ved Klitmøller og gjort ---- brug deraf uden hjemmel og tilstand: så og efterdi Mikkel Juel beretter sig ingen dom for samme dele at have forhvervet, da dersom de findes, bør de ingen magt at have, og efterdi der tvistes om Tomas Nielsen af samme mølles byg bør at udgive slig skyld eller ej, og ikke derom for samme dele er gangen dom efter KM

sidste forordning, da finder vi efter sådan lejlighed Tomas Nielsen af den dele kvit at være, og sagen ved dom at ordeles, som det sig bør.

(128)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen i Tøfting med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hindborg herred, for en dom han til fornævnte herreds ting 20/9 1624, imellem hans tjener Tomas Nielsen Tøfting på den ene og Mikkel Juel i Skjoldborg på den anden side, dømt og udstedt har, og imod KM åbne mandat fradømt hans tjener Tomas Nielsens lovlige tiltale, som han efter recessen havde til Mikkel Juel, anlangende at Mikkel Juel til landsting hans tjener Tomas Nielsen har beskyldt, at han med løgnagtighed på de Paxer deres vegne har tilholdt en stykke ejendom ved Klitmøller, og ikke samme beskyldning har kunnet bevise, menende efter slig lejlighed Niels Ibsen uret imod KM åbne mandat, recessen og landstings endelige dom dømt har, og samme hans dom bør fordi magtesløs at være: så og efterdi hovedsagen om samme ejendom ved Klitmøller ved endelig dom har været indfunden til granskning, da herredsfogden samme sin dom har udgivet, og bemeldte gode mænd ikke den tid har været på åstederne og omsynet, hvem ejendommen burde at være berettiget, så deraf kunne forfares om samme beskyldning kunne være lovlig eller ej, og fogden fordi ikke har vidst nogen tiltale til Mikkel Christensen at stede, førend gode mænds granskning blev efterkommet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at imod sige eller magtesløs dømme.

(130)

** og nu fremlagde Mikkel Juel to uendelige domme her af landstinget 15/1 og 29/1 sidst forleden udgangen, i hvilke Tomas Nielsens og Peder Lauridsens vidne er magtesløs funden: da efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, men om samme vidne at pådømme opsætter vi til næste landsting efter pinsedag først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og Mikkel Juel da samme stævning at til stede føre.

** og nu mødte Mikkel Juel med samme syn og vidne og formente dem lovlig og ret at være og burde ved magt at blive: da efterdi det befindes Niels Jensen og Jens Envoldsen vidnesbyrd, Christen Envoldsen og Christen Jensen varsels mænd i egen person at være hid stævnet, og de ikke er mødt deres vidne og varsel at forantvorte, da finder vi dem hver for deres hjemsiddelse og uhørsom hver til deres 3 marks fald, og deres vidne og varsel ingen magt at have, indtil hvem der har i at sige stævner på ny lovlig, kommer her og vil være i rette.

(131)

** var skikket Anders Lauridsen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 23/4 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jacob Nielsen, borger sst, for en dom, han 14/3 sidst forleden til Viborg byting dømt har, hvori han har tildømt Anders Lauridsen på afgangne Peder Møllers børns vegne at gøre Anders Jensen Kræmmer, borger der sst, nøjagtig skøde og forvaring på noget ejendom, uanseet Anders Lauridsen aldeles intet har annammet eller oppebåret under værgemål på afgangne Peder Møllers børns vegne, og Anders Lauridsen fremlagde efterskrevne mageskifte brev imellem Anders Jensen Kræmmer, borger i Viborg, Inger Pedersdatter, salig Peder Møllers efterleverske, her sst, på deres egne og Anders Lauridsen, borger

her sst, på salig Peder Møllers børns vegne, som er Maren Pedersdatter, Karen Pedersdatter, Birgitte Pedersdatter, Christen Pedersen, Anne Pedersdatter, Peder Pedersen og Jørgen Pedersen: så og efterdi Anders Lauridsen på børnenes vegne, som en tilforordnet værge, af borgmestre og råd på salig Peder Møllers børns vegne samme mageskifte har forseglet og samtykt, så den mageskifte befindes og i en part borgmestre og råds nærværelse at være sket og af dem med forseglet, og Jacob Nielsen fordi har tildømt Anders Lauridsen at gøre Anders Jensen Kræmmer skøde og forvaring, som det sig bør, eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans dom at imod sige eller magtesløs dømme.

(133)

21/5 1625.

** var skikket velb Iver Dyre til Hvidstedgård hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged på Lund, på den ene og havde stævnet velb jomfru Berte Stygge og jomfru Anne Stygge på Høgholt på den anden side, at eftersom Jomfru Berte Stygge til Iver Dyre skal have opladt til ham i hans betaling efter hendes opladelse brev adskillige håndskrifter, som hun ---- skulle have indløst, som hendes afgangne bror Tyge Stygge skal have udgiven både til hende og flere, og efterdi at fornævnte jomfruer er salig Tyge Stygges søstre og i så måde arvinger efter ham og arv og gæld efter ham vedtagen, formener Iver Dyre, at de er forpligtet til at svare til deres anpart af fornævnte gæld, med flere ord dem derom imellem var: så og efterdi for os i rette lægges salig Tyge Stygges udgivne breve på fornævnte summa pending, som findes påskrevet dem, som til andre var udgivet, af jomfru Berte Stygge at være indløst, hvilke breve såvel som hendes egen summa, hun igen til Iver Dyre har opladt at indkræve, og ikke med kvittantser eller i andre måder bevises, dem at være erlagt, men fornævnte jomfruer i deres underskrevne svar vedgår gælden at være ubetalt, sagen og til herredsting har været indstævnet, og der endelig dom er gangen, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end jomfru Berte og jomfru Anne Stygge jo er pligtig deres anpart af fornævnte summaer pending med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Søren Orning til Eget og Mogens Kås til Frøstrup, som Jens Simonsen på Iver Dyres vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for fornævnte jomfruers bopæl og der udæske og gøre Iver Dyre udlæg af bemeldte jomfruers løsøre, og det rigtigen og for en billig værd taksere og imod deres anpart af fornævnte fordrede summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Iver Dyre i deres eller anden Stygge Dyres gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for deres anpart i samme gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(136)

** var skikket Niels Poulsen i Gedelykke, Oluf Madsen i Bajlum med flere på den ene og havde stævnet Poul Sørensen i Harre, delefoged til Skivehus i Harre herred, på den anden side for en dom, han til Harre herreds ting 7/4 sidst forleden forhvervet har, anlangende en rejse, de skulle have gjort til Mattrup, og ikke de kom heden, formener Poul Sørensen, Niels Poulsen i Gedelykke og hans medbrødre at have gjort uret imod recessen: så og efterdi for herredsfogden har været bevislig gjort, det fornævnte mænd om samme ægter har været tilsagt, hvilke de ikke heller selv har benægtet eller fragået, og ikke de samme ægter har fuld gjort, som det sig burde, og fogden fordi har tildømt dem at have gjort uret imod recessen, og deres fæste at være forbrudt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(138)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Tomas Jensen i Dal og Niels Jensen på Mosen med flere for en vidne, de til Vennebjerg herreds ting 31/1 sidst forleden vidnet har, anlangende et stykke jord og ejendom ved hans gård, i hvilket vidne de har vidnet, at fornævnte stykke jord for 20 år siden og mere skulle have ligget til en møllehus i Bækmaden, som velb Niels Arenfeldt til Knivholt nu skal tilhøre, uanseet han med sandfærdige vidnesbyrd har bevist, samme jord at have været brugt til hans tjener Christen Olufsens gård i Bækmaden længere end i 20 år: da efterdi det befindes, sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da efter Niels Arenfeldts egen begæring i 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er fremkommen dertil at svare eller nogen gensigelse at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og vedkendelse magtesløs at være.

(140)

** var skikket velb Iver Dyre til Hvidstedgård hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged på Lund, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet velb fru Else Munk, boende i Viborg, for en summa pending, som hun er tildømt til Viborg byting hende en part at betale efter hendes afgangne søn Tyge Stygges udgivne håndskrift og sendebrev, og eftersom af fornævnte byting to uendelige og en endelig dom at være forhvervet, så formener Jens Simonsen på Iver Dyres vegne, at samme dom bør ved sin fuldmagt at blive, og ham efter KM forordning at have indvisning i hendes gods og løsøre for samme summa penning: da efterdi for os i rette lægges salig Tyge Stygges udgivne brev på en summa pending, som findes påskrevet dem, som til andre var udgivet, af jomfru Berte Stygge at være indløst, hvilke breve såvel som hendes egen summa, hun igen til Iver Dyre har opladt at indkræve, og ikke med kvittantser eller i andre måder bevises dem at være erlagt, sagen og til bytinget har været indstævnet, og endelig dom gangen er, som forskrevet stander, sagen og siden her til landsting har været indkaldt og befindes over seks uger at skal være optagen, og ingen nu er fremkommen på Else Munks vegne dertil at svare eller nogen modstand at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Else Munk jo er pligtig hendes anpart af samme summa pending med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Søren Orning til Eget og Mogens Kås til Frøstrup, som Jens Simonsen på Iver Dyres vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens embedsmand drage for fru Else Munks bopæl og der udæske og gøre Iver Dyre udlæg af fru Else Munks løsøre, og det rigtigen og for en billig værd taksere og imod hendes anpart af fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Iver Dyre i hendes eller anden salig Tyge Stygges gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for hendes anpart i samme gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(144)

** var skikket Jep Andersen i Navr by hans visse bud Christen Christensen i Holstebro på den ene og havde stævnet Jens Jepsen i Ilsø for en bekendelse, han til Fjends herreds ting 3/5 nu sidst forleden efter en tyv og misdæders ord forhvervet har, ved navn Niels Graversen, som havde hjemme i Stovby sogn i Husted, som for sin tyveri og misgerninger er bleven henrettet til galge og

gren, i hvilke han har bekendt, at han en tid lang skulle have ligget i en ond levned med Jep Andersens datter, Maren Jepsdatter, hvilken bekendelse Jep Andersen og hans datter Maren Jepsdatter ved deres højeste ed og oprakt finger benægter, dem deri aldeles uskyldig at være: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve forrædere, troldkarle eller troldkvinder at skal stå til troende, enten i vidnesbyrd eller i andre måder, hvad de vil sige eller vidne på nogen, og befindes Niels Graversen, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin tyveri er heden rettet, og ikke samme hans bekendelse med nøjagtig vidne bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse, så vidt den Jep Andersen og hans datter Maren Jepsdatter anlanger, så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(145)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup på den ene og havde stævnet Niels Christensen i Bjørndrup for en løgnagtig vidne, han til Sønderherreds ting i Mors 14/1 sidst forleden vidnet har med oprakt finger og højeste ed, at hans tjenestepige, ved navn Anne Jensdatter, hun lå den dag og var så syg, at hun ikke kunne møde til tinget at vidne hendes sandhed: så og efterdi Niels Christensen for ting og dom ved sin ed og oprakt finger udførlig har vidnet, det Anne Jensdatter den dag lå så syg, at hun ikke kunne møde til tinget at vidne efter recessen, som hun var stævnet for, og derimod med sandfærdige vidner er bevislig gjort, det Anne Jensdatter samme dag og tid stod i Niels Christensens lade og tærsket rug, før og vel tilpas, hvilke hun til tinge såvel som og på steden selv har vedganget, så Niels Christensens vidne fordi her til landsting er kendt løgnagtig at være vidnet og fordi magtesløs dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at kende, end Niels Christensen for samme hans løgnagtige vidne bør på hans finger fældet at være efter recessen.

(146)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Peder Munks, til Sæbygård hendes visse bud Knud Tomasen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Poul Tøgersen i Høgsted på den anden side for en dom, han til Børglum herreds ting 11/5 sidst forleden dømt har, hvori han har tilfunden hendes tjener Jens Pedersen i Tamstrup at fremlægge et falsk delsbrev, som til Sæbygård birketing skulle være forhvervet, hvilken dom Poul Tøgersen har dømt efter Peder Christensen i Vangterp hans egne ubeviste ord, og samme dom her til landsting er påkendt ikke at komme Jens Pedersen til nogen forhindring: da efter slig lejlighed og dommes lydelse og efterdi med endelig landstings dom bevises, Poul Tøgersens dom at være underkendt og ikke at skulle komme Jens Pedersen i Tamstrup til nogen forhindring, da ved vi ikke andet derom at sige, end Poul Tøgersen sig jo dermed har forseet og bør derfor at igen give fru Sofie Brahes tjener hvis billig kost og tæring, han for den hans dom har anvendt.

(148)

** var skikket Jens Pedersen i Tamstrup hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged på Lund, på den ene og havde stævnet Anders Ousen i Gunderup for en dom, han til Børglum herreds ting 13/7 sidst forleden dømt har, hvori han har tilfunden Jens Pedersen at forskaffe Peder Jensen i Kornum hvis kvæg, som Peder Jensen havde sig til forhandlet af Hans Mikkelsen i Vrå, som var tilfaldet ham efter hans salig far Mikkel Pedersen i Vrå: så og efterdi for herredsfogden har været bevislig gjort, det Jens Pedersen har haft samme fæmon i sin gård og havende værge, som Hans Mikkelsen for sin

arv og gæld var udlagt, eftersom han ved hans seddel har tilskrevet Peder Jensen, at han det ville være kvit, og ikke bevises ham siden det til Peder Jensen, som Hans Mikkelsen det til afhændet har, at have leveret, og fogden fordi har tildømt ham at forskaffe Peder Jensen samme kvæg, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at imod sige.

(149)

** ---- Carsten Andersen på Tønne Friis og borgmestre og råds vegne og formente dommen ret: da for nogen lejlighed sig heri begiver 6 uger opsat.

(150)

18/6 1625.

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, og gav til kende hvorledes han med adskillige ---- til byting og landsting ---- tribuleres og ---- af Tøger Christensen, der sst, på hans mor Maren Lauridsdatter, salig Christen Tøgersens efterleverske, hendes vegne formedelst den benådning, ham af KM er undt og bevilget ---- i købing har ejendom ---- at måtte sig til forhandle, så de ham med stor bekostning skal molestere ---- , med flere ord og tale dem derom på begge sider imellem var: da formedelst vores underhandling blev Jens Bang og Tøger Christensen på sin mors vegne nu her for retten venligen og vel forligt og fordragen i så måder, at Jens Bang nu med det første skal give og betale Maren Lauridsdatter 312 sletdaler for hvis, hun på samme huse gjort og ny bekostet og forbygget har, og dertil med hun være kvitteret og kravsløs for hvis husleje og bodstade penge, hun af samme ejendom kunne restere med eller have oppebåret, og dermed skal samme deres trætte aldeles være nederlagt og hvis breve, på enten sider om deres trætte kan være forhvervet, skal være kasseret og ingen til hinder eller skade i nogen måder.

(152)

** var skikket Jens Simonsen i Lund på hans egen og på Peder Jensen sst hans vegne på den ene og havde stævnet Christen Jørgensen i Ilbjerg på den anden side, for han på hans husbond velb Christoffer Friis til Astrup hans vegne 1/8 1622 til Harre herreds ting har ladet ham fordele for ulydighed, for de ikke ville hente lyng, som de var ombedt og tilsagt: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi samme delsbrev ikke bemelder, hvor eller hvilken sted Jens Simonsen og Peder Jensen for samme dele skal være givet varsel, enten til deres bopæl, sognekirke eller og mundtlig, og de dog efter den varsel er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Jens Simonsen og Peder Jensen af den dele kvit at være.

(154)

** var skikket Jens Skov, borger i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Bolle Christensen, borger i Nykøbing, for han 9/4 har ladet ham fordele for en ager, som Bolle Christensen siger, Jens Skov skulle solgt Bolle Christensen, hvilket Jens Skov benægter ved sin Gud og salighed: så og efterdi for borgmestre og råd såvel som her for os er i rette lagt Jens Ibsen Skov hans skødebrev, han Bolle Christensen for ting og dom gjort har på samme gårds grund og egen tilliggende eje markjord, som udtrykkelig formelder på dens rettighed, såvel i udmarks jord som i indmark, hvilken skøde Jens Skov selv med har forseglet og underskrevet, og borgmestre og råd fordi har tildømt

samme ejendom Bolle Christensen at følge, og Jens Skov ham samme gårds rette udmarks ager at udlægge og udvise efter lodsedlens indhold, eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme borgmester og råds dom, ej heller Jens Skov af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(156)

** var skikket velb Christen Tomasen til Tanderup hans visse bud Mogens Hjort i Amtrup på den ene og havde stævnet Anne Jensdatter i Hald og Anne Pedersdatter sst på den anden side for et vidne, de til Ørslev birketing 27/5 sidst forgangen vidnet har, at 1624 i den uge efter pinsedage, da dem nærværende at have hos været og så, at Christen Christensen i Hald, som tilforn boede i Gellerup i Hammerum herred, at han antvortet Mogens Hjort i nør Amtrup 18 hele rigsdaler, på det at han måtte bekomme den anden halve gård at fæste, som Christen Christensens salig far Christen Jensen iboede, til den anden halve part, som Christen Christensen havde fæstet der sst: så og efterdi det befindes Anne Jensdatter og Anne Pedersdatter at være Christen Christensens egen hustru og mor og i så måde vildig, og ikke deres vidne med andre uvildige vidnesbyrd bestyrkes og forfares, de ikke heller har vidnet på nogen enkend dag, når samme penge skulle være leveret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig og uvildig at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(158)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen ----, birkefoged til Vestervig birketing, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting dømt har 14/3 næst forleden, anlangende at han har tildømt velb Jørgen Grubbe til Tostrup, KM befalingsmand til Vestervig, alt hvis gave og købegods, som han sig tilholder på sine børns vegne efter salig fru Dorte Krabbe, uanseet at Axel Lykke ved KM og rigens råds dom er tildømt en fuld broderlod i fornævnte gods, hvorfor Jens Andersen på Falk Gøyes vegne formener, at fornævnte birkefoged deri uret at have gjort og bør derfor at stande til rette: så og efterdi KM og Danmarks riges råds dom udførlig tilholder, samme gave og købegods Jørgen Grubbe på sine børns vegne alene at følge, så meget som en søsterlod kan tåle, og resten at følge Axel Lykke, så vidt en broderlod kan tåle, og birkefogden fordi sin dom på KM dom har funderet og tildømt Jørgen Grubbe på hans børns vegne samme købe og gavegods at følge efter KM doms indhold, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(160)

** var skikket velb Gude Galde til Nørlund på den ene og havde stævnet Peder Elkær, dyrvogter i Kvaldersted på den anden side for et vidne, han 28/5 nu sidst forleden til Nørlyng herreds ting vidnet har, anlangende at han skulle have vidnet, at han kom til Erik Terkildsen i Fårdal, som ligger imellem Hellerup og Agerskov, og der om vidnet at han skulle have trækket ved den højre side af hans hest til 2 store dyr, og altid viste samme to dyr ham næsen fra, så løb de fra ham, hvilket hans vidne Erik Terkildsen formener usandfærdigt og hans egen digt og had at være ham på vidnet: så og efterdi Peder Dyrvogters vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, samme hans vidne ikke heller sig heden tyder til nogen ulovlig gerning, Erik Terkildsen skulle have gjort, eller samme hans vidne og sigtelse med andre nøjagtige vidner bestyrkes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme enige vidne og sigtelse nogen magt at have, at de bør at komme Erik Terkildsen til nogen forhindring.

(162)

** var skikket Knud Christensen i Hurup hans visse bud Knud Nielsen i ---- på den ene og havde stævnet Laurids Christensen og Maren Iversdatter i Hurup på den anden side for en vidne, de 13/5 sidst forleden vidnet har, at 3 uger efter påske havde Knud Christensen 6 lam og Maren Iversdatter ---- at have vidnet, at pinse helligdage havde Knud Christensen 6 lam, hvilket vidne ikke skal være vidnet på nogen visse tid, år eller dag, men Knud Christensen skulle have haft de 6 lam, som de om vidnet har, og Knud Christensen hårdelig for tingsdom har benægtet, sig ikke at have flere lam, end som han har tiendet for: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen visse år, ej heller på fersk fod men mere end år og dag efter, Knud Christensen skulle have haft samme lam, Christen Tygesen ikke heller samme sigtelse på fersk fod har gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og sigtelse så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs.

(163)

** var skikket Niels Tomasen, byfoged på Skagen, på den ene og havde stævnet Kirsten Terkildsdatter, der sst, og Anne Olufsdatter i Hoven på den anden side for et vidne, de til Skagen rådhus 25/10 sidst forleden vidnet har, bemeldende de skulle have solgt noget øl for Niels Tomasen, og at han bruger øltapperi og ikke giver KM nogen ret accise deraf, uanseet at han i forgangne åringer årligen har gjort regnskab med Søren Rasmussen: så og efterdi Anne Bødkers og hendes medfølgere har vidnet efter Niels Christensens ord og mundheld, som han ikke er bestendig men højligen benægter, som forskrevet stander, de ikke heller har vidnet ved visse dag eller tid, når de samme øl for ham skulle solgt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og klage så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs.

(164)

** var skikket Tyre Sørensen, borgmester i Skagen, på den ene og havde stævnet Niels Tomasen, byfoged der sst, på den anden side, for han til Skagen byting 2/2 1624 har ladet ham fordele for kost og tæring for 2 rejser, Niels Tomasen skulle have gjort her til landstinget 21/6 1617 og 14/2 1618 efter Niels Tomasens egen opskrift og beskyldning: så og efterdi Tyre Sørensen alene for samme dele at tage beskrevet er givet 8 dags varsel, så han derefter ikke kunne vide sig til tredje ting at rette, han og befindes for to rejsers kost og tæring at være delt bleven, dog ikke befindes ham at være tildømt uden for én rejse at udgive, da finder vi efter sådan lejlighed Tyre Sørensen af den dele kvit at være, og derefter har vi første rejses opskrift igennem seet, som dommen ham tilholder at udgive, og befindes efter vores likvidation Tyre Sørensen at være pligtig 14 kurant daler til Niels Tomasen at udrede og dermed for videre tiltale forskånet.

(166)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes visse bud Mikkel Juel i Skjoldborg på den ene og havde stævnet Tomas Nielsen ---- på den anden side for en uendelig landstings fældings dom, han lader sig af berømme at skal have forhvervet, anlangende to vidnesmænd og to stævningsmænd, som er Niels Jensen, Jens Envoldsen, Christen Jensen og Christen Envoldsen, hvor i samme fældings dom deres vidne findes magtesløs dømt, hvilke dom han formener uendelig at være og bør fordi magtesløs at være, da efter flere ord dem imellem var: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den

ingen magt at have, og derhos afstod Mikkel Juel samme syn og vidne, fornævnte domme om bemelder, og efter sådan lejlighed bør de ingen magt at have.

(167)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen Tøfting på den ene og havde stævnet Salmand Christensen i vester Vandet, Envold Christensen Agerholm med flere på den anden side for et vidne, de til Hillerslev herreds ting vidnet har 14/8 sidst forleden, anlangende 2 ---- ved Klitmøller, og deres vidne ikke klarligen forklarer om den hus, Anders Rasmussen iboede og havde sin værelse, senge og kakkelovn, ikke lå vesten for den dige og stænger, som lå sønder og nør tvært over åen og op til husene: så og efterdi det befindes Salmand Christensen og hans medbrødres vidne beskyldes at være vidnet, midlertid samme sag om fornævnte hus og ejendom ved Klitmøller imellem jomfru Helvig Kås og de Paxer hænger i trætte, og førend det ved dom eller granskning er jomfru Helvig Kås tilkendt, så de Paxer fordi den tid deri var interesseret, og de dog ikke for fornævnte vidne har fanget nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(168)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Nandrup hendes visse bud Mikkel Juel i Skjoldborg med en opsættelse her af landstinget 7/5 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Tomas Nielsen i Toftum og Peder Lauridsen i øster Vandet for en vidne, de 31/7 1621 til Hillerslev herreds ting med helgens ed og oprakte fingre vidnet har, at de har opbygget en hus ved Klitmøller på velb Mogens Paxes vegne, hvilke deres vidne hun formener løgnagtig at være: så og efterdi det befindes sagen i 6 uger at være optagen, og fornævnte vidne, hid stævnet er, ikke fremlægges, vi ikke heller imod recessen deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(169)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen Tøfting med en opsættelse her af landstinget 7/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet efterskrevne borgmester og råd i Thisted for en dom, de til Thisted rådhus 4/4 nu sidst forleden, imellem hans fuldmægtig Tomas ---- i ---- på den ene og Jens Nielsen Hillerslev, fordum byfoged i Thisted, på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende Jens Nielsen Hillerslev ikke efter birkerettens 5. kapitel måtte være foged i den by eller birk, efterdi han ikke inden 6 uger, efter dom til landsting ganget var, har ret gjort for kost og tæring såvel som de 40 marks voldsbøder, han efter birkeretten pligtig er: så og efterdi vi befinder Jens Nielsen Hillerslevs dom, imellem Mikkel Juel og Tomas Nielsen, 14/12 1622 at være udgangen såvel som og 18/1 1623 at være påkendt, og i så måder sagen procederet, førend birkeretten er publiceret eller udgangen, det og med borgmester og råds dom bevises, Tomas Nielsen selv Jens Hillerslev alene for kost og tæring at have tiltalt, hvilke de og har ham tildømt at udgive, og samme deres dom her til landsting er ved magt kendt og endelig likvideret, hvad Jens Hillerslev til Tomas Tøfting skulle udrede og dermed kvit være, og borgmester og råd fordi ikke har vidst at tildømme Jens Nielsen Hillerslev 40 marks bøder at udgive, eller i andre måder hans ulempe at kende, end pligtig at være fornævnt landstings dom at fuldgøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod borgmester og råds dom at sige eller magtesløs dømme.

(171)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Rydhave hendes visse bud Clemend Pedersen, tjenende på Hundslund, på den ene og havde stævnet velb Peder Bille til Lammehave på den anden side, for at eftersom hun ved rigens ret og gode mænd er bleven indført i noget hans jordegods, i Jylland liggende, for en summa penge, så formener hun, at samme gods, som hun i så måder bekommet har, bør hende efter KM ny forordning og indvisnings lydelse for ejendom at efterfølge: så og efterdi for os i rette lægges to gode mænds indvisning, dem at have gjort fru Anne Lykke udlæg i Peder Billes gods, indtil hun blev kontenteret og igen skadesløs udfriet, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgivet, hvilke stander ved deres fuldmagt og ustævnet, så fru Anne Lykke har været forårsaget atter for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen derimod at svare, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte gods efter indvisnings indhold jo bør fru Anne Lykke for ejendom at efterfølge, såfremt det ikke hende bliver fraløst efter KM forordning, eller og fornævnte indvisning for sin tilbørlig dommer bliver rykket.

(173)

** var skikket Christen Nielsen, borger i Ålborg, hans visse bud Mikkel Bertelsen i Viborg på den ene og havde stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting kort tid siden dømt har, hvori han har tildømt velb Peder Bille at lide tiltale eller indvisning ved gode mænd efter KM forordning for 285 daler, som Peder Bille Christen Nielsen pligtig er efter Peder Billes udgivne brevs indhold, ---- og fru Kirsten Skeels underskrevne regnskabs indhold, hvilke summa penge for en rum tid side skulle have været betalt, og det dog ikke sket er, hvorfor Mikkel Bertelsen på Christen Nielsens vegne formener samme herredstings dom lovlig og ret at være, og Christen Nielsen at have indvisning i Peder Billes og hans hustrus løsøre og jordegods, hvor det findes kan: da efterdi for os i rette lægges fornævnte regnskab med fru Kirsten Skeels egen hånd undertegnet på bemeldte summa penge såvel som og Peder Billes underskrevne brev, hvori han forskriver sig hvis han på hans hustrus vegne skyldig bliver til pinsedag 1623 at betale, og ikke med kvittants eller i andre måde bevises det at være klart gjort, sagen og siden til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der er gangen, som forskrevet stander, og siden to gange her til landsting har været stævnet, og to uendelige domme forhvervet, hvilke stander ved deres fuldmagt og uigenkaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Peder Bille jo er pligtig samme gæld at betale, og fordi tilfinder velb Hans Dyre til Boller og Mogens Kås til Lyngholm, som Mikkel Bertelsen på Christen Nielsens vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Peder Billes gård og udæske og gøre Christen Nielsen udlæg af hans løsøre og det rigtig og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des interesse at likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Christen Nielsen i andet Peder Billes løsøre eller gods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for samme sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(175)

** Jens Pedersen cit. så mødte Jacob Visti med samme synsvidne og formente den lovlig at være forhvervet og burde ved magt at blive: da efterdi vi ikke åstederne har besigtiget, så vi derpå kunne kende, har vi tilholdt parterne at bevilge dannemænd, som dem efter deres breve uden vidtløftighed

derom kunne adskille, hvilke de har bevilget og indganget, og Jacob Visti på sin side har til betroet Peder Sørensen borgmester og Niels Rasmussen, rådmand i Viborg, og Jens Pedersen på sin hånd Søren Bjerring og Laurids Friis, begge rådmænd sst, hvilke fire dannemænd skal være på åstederne på mandag først kommer otte dage, og da parterne begge deres adkom for dem at fremlægge og siden fuldmagt have dem efter deres breve samme ejendom at imellem skifte og afpæle, så enhver kan vide hvad ham med rette deri tilkommer, og hvad fornævnte fire mænd deri gørende vorder skal stande for fulde og uigenkaldt, dog deres forhvervede vidner på begge sider ikke at forhindre dem hvis de deri gørende vorder.

2/7 1625.

** var skikket Mogens Christensen i Skårup hans visse bud Claus Christensen sst på den ene og havde stævnet Bolle Jepsen i Handerup, Mogens Mikkelsen sst og deres medbrødre 12 kirkenævninger af Vestervig sogn på den anden side for deres ed og tov, de til Vestervig birketing 31/1 og 7/2 nærværende år over Mette Bertelsdatter ---- svoren og gjort har, eftersom tingsvidner derom formelder, for trolddoms kunster, som hun skal have bedrevet, og hun for samme trolddoms gerninger har været bort rømt, menende for slig for berørt lejlighed, at samme deres ed og tov bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi ikke for nævninger ej heller nu her for os udførlig er bevislig gjort, det Mette Bertelsdatter skulle have lovet nogen ondt, som dem derefter på liv og helbred skal være hændt eller vederfaret, hun ikke heller for nogen trolddoms gerning for nævninger fuldkommen er bleven sigtet, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme nævningers ed så nøjagtig, at den bør at komme Mette Bertelsdatter på hendes liv til forhindring eller skade i nogen måder, førend hende anderledes lovlig over bevises kan.

(177)

** var skikket velb Christen Holck til Bustrup, befalingsmand på Silkeborg, hans visse bud David Mortensen i Terp på den ene og havde stævnet Clemend Nielsen i ---- , herredsfoged i Rødding herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting 30/4 1625 dømt har, anlangende et ulovligt kaldsbrev, som Christen Holcks efterskrevne tjenere i Lem sogn til en hører af Lemvig skole, ved navn Jørgen Andersen, imod deres husbonds vilje og minde udgivet har, og ikke han har ville agtet og anseet ordinantsen, KM udgivne forordning og mandater, som indeholder at 7 af de bedste sognemænd, 4 af hovedsognet og 3 af det andet sogn, bør at udgive og besegle til en person, som af øvrigheden, bispen og provsten i levned og ---- tyktes dygtig og duelig dertil at være, hvori Christen Holck formener Clemend Nielsen at have gjort uret, eftersom han er den første mand i samme ulovlige kaldsbrev: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og hvem videre på skader, da sagen til herredsting at indkalde, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(178)

** var skikket Gregers Jensen, fordum boende i Hvorup, hans visse bud Peder Pedersen i Hørdum på den ene og havde stævnet Niels Jensen, ridefoged på Vestervig kloster, på den anden side for en misdæders bekendelse, han har ladet læse på Vestervig birketing 6/12 sidst forleden, og tingsvidne efter tagen, hvilke bekendelse samme misdæder, ved navn Anne Jensdatter, Gregers Jensen skal have anmodet og påsagt trolddoms gerninger og bedrift at have begangen, hvilke trolddoms gerninger Gregers Jensen hårdelig for Gud og mennesker benægter sig uskyldig at være: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige

domme er udgangen, hvori samme bekendelse er magtesløs fundet, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Jensen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Gregers Jensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Niels Jensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse magtesløs at være og ikke komme ham på hans gode rygte, ære eller mandermål til hinder eller skade i nogen måder.

(179)

** var skikket Christen Pedersen i ---- hans visse bud Tomas Christensen i ---- på den ene og havde stævnet Niels Jensen, ridefoged til Vestervig kloster, på den anden side for en bekendelse, han til Vestervig birketing i rette båret har 6/12 sidst forleden, anlangende efter en misdæder, Anne Jensdatter, hendes bekendelse og beskyldning, hvori hun iblandt andet skulle have bekendt, det Christen Pedersen skulle have givet samme misdæder en skæppe korn, for hun skulle fly ham nogen grøde, hvilke hendes løgnagtige bekendelse Christen Pedersen ved hans højeste ed hårdelig benægter, at han aldrig har begæret nogen grøde af hende: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori samme bekendelse er magtesløs fundet, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Jensen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Christen Pedersen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Niels Jensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse magtesløs at være og ikke komme Christen Pedersen på hans gode rygte og navn til hinder eller skade i nogen måder.

(180)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Carsten Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jørgen Olufsen, fordum borgmester, Laurids Hansen, borgmester i Ålborg, Jens Andersen Krag med flere rådmænd sst på den anden side for en dom, de har dømt 6/3 sidst forleden, imellem Tønne Friis og Christen Nielsen Stubdrup, borger i Ålborg, anlangende nogen øksne, Christen Stubdrup har købt i Fleskum herred hos bønderne forgangen vinter, hvilke øksne Tønne Friis formener at være købt imod KM forordning: så og efterdi samme dom ikke er endelig, finder vi den at være som den udømt var, og sagen til hjemtinget igen at komme, og fogden, når det for han lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(181)

** var skikket Mads Pedersen i Søndergård bud Tomas Christensen i Råkær cit Niels Jensen ridefoged for en bekendelses endelig dom efter 2 uendelige lige efter ---- om Christen Pedersen i Søndergård uden navn at forandre.

** var skikket Søren Christensen i Søndergård bud Tomas Christensen Råkær cit Niels Jensen samme dom uden navn at forandre og efter Christen Pedersens stævning.

** var skikket Søren Lauridsen i Randrup hans visse bud Tomas Christensen i Råkær på den ene og havde stævnet Niels Jensen, ridefoged på Vestervig kloster, på den anden side for en misdæders bekendelse, han har ladet læse på Vestervig birketing 6/12 sidst forleden, og fanget tingsvidne derefter, i hvilke bekendelse samme misdæder, ved navn Anne Jensdatter, Søren Lauridsens hustru, Karen Nielsdatter, skal have anmodet og påsagt trolddoms gerninger og bedrift at have beganget med hende, hvilke trolddoms gerninger Søren Lauridsens hustru, Karen Nielsdatter, hårdeligen for Gud og mennesker benægter sig uskyldig at være, og ikke nogen varsel for samme tingsvidne hende eller hendes lovværge været gjort: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme bekendelse er magtesløs fundet, indtil hvem der har i at sige, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Jensen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort, hvorfor Søren Lauridsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Niels Jensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse magtesløs at være og ikke komme Karen Nielsdatter på hendes ære, rygte og navn til nogen forhindring.

(183)

** var skikket Tomas Christensen i Råkær på den ene og havde stævnet Niels Jensen, ridefoged på Vestervig kloster, på den anden ide for en skriftlig bekendelse, som en misdæder, ved navn Dorte Jensdatter, skulle have bekendt på Vestervig kloster 2/12 sidst forleden i godtfolks nærværelse og påhør, som var Niels Jensen og hr Christen Poulsen i Vestervig præstegård, Christen Sall i ---- gård og Christen Sall i Kærgård, hvilke bekendelse Niels Jensen lod læse på Vestervig birketing 6/12 sidst forleden, og dem tingsvidne efter tagen og forkyndt, og iblandt andet er opskriften i fornævnte bekendelse, at Tomas Christensen skulle have købt hende til, at hun skulle have tagen ruggrøden af Christen Mogensens jord, som boede i Skårup, hvilken opskrift Tomas Christensen hårdelig benægter, at han aldrig har begæret nogen grøde af hende: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori samme bekendelse er magtesløs fundet, indtil hvem der havde i at sige, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Jensen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Tomas Christensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Niels Jensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme bekendelse magtesløs at være og ikke at komme Tomas Christensen på hans ærlige rygte og navn til nogen forhindring.

(184)

** var skikket Laurids Remsnider, Peder Rytter, Christen Andersen Skomager på deres egne og på efterskrevne deres medbrødres vegne, borgere og indvånere i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende dem da at have stævnet Jacob Vognsen, KM byfoged der sst, Laurids ---- borgmester, Jens Krag, Didrik Grubbe med flere rådmænd, for at de 7/2 sidst forleden på Ålborg byting skal have tildømt dem til deres 40 marks bøder, belangende dem at skulle have medfulgt Jørgen Pøller at gøre samling og oprør imod deres borgmester, uanseet for dem ikke med

nogen sand vidnesbyrd eller levende røst er bevist, dem samtlige med Jørgen Pøller at have med været i Jørgen Olufsen borgmester hans hus i Ålborg 25/6 sidst forleden: så og efterdi i samme dom ikke specificeres eller navnlig om formelder, hvem af fornævnte mænd der skulle med været, der samme samling gjort er, og fordi burde samme 40 marks bøder at udrede, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom i den punkt, bemeldte bøder anlangende, at være som den udømt var, og hvem på skader da sagen for byfogden igen at indstævne og bevislig gøre hvem af fornævnte mænd i samme samling ---- været har, og siden derom endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(186)

** var skikket velb Johan Rantzau og Mogens Høg til Kærgårdsholm deres visse bud Jens Jepsen i Nørkær på den ene og havde stævnet Jens Jørgensen i ---- på den anden side for nogen klager, synsvidner og andre vildige og sankevidner, som han på sin egne og vester Hundborg gårde deres vegne til Hundborg herreds ting forhvervet har på noget jord på Østerhede ---- mark, som ligger til deres tjeneres gårde i øster Hundborg mark, såvel som til de andres gårde i øster Hundborg, som de fuldt og fast har vedkendtes for deres ---- og ejendom, som af arilds tid har tilligget ulast og ukæret dertil, at de nu det for fællig vil dem det tilholde: så og efterdi fornævnte klage, syn og vidne befindes at være ejendom angældende, og ikke Johan Rantzau og Mogens Høg, som i byen er lodsejere og i sagen interesserede, derfor har fanget nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme klage, syn og vidne så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(188)

** var skikket Poul Kras i Nørholm på den ene og havde stævnet Jens Andersen Hals, rådmand i Ålborg, Jacob Vognsen, KM byfoged sst, Christen Christensen i Brødland og Laurids Pedersen i øster Halne på den anden side, anlangende en voldgift, som de på Kær herreds ting 10/5 sidst forleden har været tiltagen, anlangende at skulle kende og dømme, Poul Kras på sine egne og sine medarvingers vegne og Laurids Jensen i Revsgård imellem, anlangende bondeskyld, ægt og arbejde med anden rettighed af den halve Revsgård og et halvt gadehus, som Laurids Jensen iboer, som halvparten af tilhører salig Bertel Kjærulfs børn og arvinger, med flere ord dem derom imellem var: da efterdi med tingsvidne bevislig gøres, samme sag af begge parter på fornævnte 4 mænd at være indgiven, og dem at have fuldmagt derom at sige og kende, og ikke bevises samme voldgifts sigelse at være efterkommet, da tilfinder vi fornævnte 4 mænd på tirsdag først kommer 14 dage i Jacob Vognsens hus i Ålborg dem at forsamle, og parterne da for dem at møde med hvis breve og dokumenter, de i samme sag har, hvorefter fornævnte 4 dannemænd dem skal til ende imellem sige, eftersom sagen på dem er indgivet.

(190)

** var skikket Jens Ibsen Skov, borger i Nykøbing i Mors hans visse bud Niels Pedersen i Rævhede på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Bajlum, herredsfoged i Harre herred, på den anden side for en dom, Peder Christensen dømt har, imellem Jens Iversen i sønder ---- og Jens Skov, og dømt Jens Iversen til lod og arvepart i Ågård, og formener Jens Skov samme dom er dømt imod ---- herredsfogdens dom så og landsdommeres stadfæstning og dom og imod andre kongelige breve og domme: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, parterne da deres breve og dokumenter for fogden at i rette

lægge, når det for ham bliver lovlig indstævnet, og siden ved endelig dom dem at adskille, som det sig bør.

(191)

** så mødte Anders Jensen Kræmmer i Viborg på fornævnte vidnesbyrds vegne med deres fuldmagt, at de er deres vidne bestendig: da efterdi Karen Pedersdatter ikke selv er til stede, samme ord skulle have haft, opsatte vi samme sag til i dag 14 dage, og da dem og Karen Pedersdatter personlig her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket velb Anders Friis til Krabbesholm, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Jørgen Pedersen i Brogård, Peder Jensen i Skoven med flere på den anden side, for de har svoret Anders Pedersen i Janum kvit for plovfred, han skal have gjort på Niels Pedersens folk og Plov i Lunden, idet Anders Pedersen skal med rådden råd, vred hu være kommen til Niels Pedersens folk med end draget kniv: så og efterdi med vidnesbyrd er bevislig gjort, det Anders Pedersen har uførmet Niels Pedersens folk og med kniv og sten jaget dem fra hans plov, såvel som og ploven dreven af ---- , hvilke og med synsvidne, så at være sket, befæstes, hvorfor klage vidne af ham forhvervet er, hvilke alle stander ved deres fuldmagt, og nævninger dog har Anders Pedersen for plovfred kvit svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den deres ed at følge men magtesløs at være.

(192)

** var skikket Hans Lauridsen Kræmmer, borgmester i Nykøbing i Mors, på den ene og havde stævnet Anders Pedersen, borgmester sst, med nogen af Nykøbing borgere i nogen af efterskrevne rådmænds sted på den anden side for en afsigelse og vidne, de til Nykøbing byting 20/6 1618 afsagt har, bemeldende skel, dem fjorten dags dag tilforn imellem Hans Lauridsen og Anders Knudsen at skal have gjort, og ikke skal bevises fornævnte mænd at have gjort nogen skel imellem Andres Knudsen og Hans Lauridsen på de åsteder, som de om tvister, enten ved alen eller mål i nogen måder: så og efterdi fornævnte mænd selv har lagt deres afsigelse om samme skel i tvivl, det ikke heller befindes Hans Lauridsen at være givet nogen varsel for hvilken tid, de skulle være på åstederne sådant skel at gøre, at han kunne vidst for dem med hans skøde og adkom at møde og dertil at svare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme afsigelse vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(194)

** var skikket Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Anders Jensen, ---- sst, på den anden side, som 9/5 på Viborg byting sidst forleden har ham tilfunden skat at udgive eller tiltale at lide, uanseet Niels Rasmussen skal befindes KM tolder og accisemester i Viborg by at være: så og efterdi ikke for Anders Jensen har været bevislig gjort, det Niels Rasmussen bruger nogen borgerlig næring, så han burde skat at udgive, da finder vi den hans dom at være som den udømt var, og hvem på skader da sagen til byting at indkalde og sligt bevislig gøre og siden gå derom hvis ret er.

(195)

** Anne Nielsdatter i Vrå cit. så mødte Christen Christensen på Christen Sørensens vegne og formente samme brev og vidne ret at være, og at Anne Nielsdatter ikke med en god samvittighed selv samme gæld skal kunne benægte: da efterdi Anne Nielsdatter ikke selv er til stede, opsatte vi samme sag til i dag 6 uger, da dem og Anne Nielsdatter selv her at møde og gå derom.

** den anden. så mødte ---- formente ret 6 uger ----.

16/7 1625.

** var skikket Niels Christensen i Tolstrup på den ene og havde stævnet Poul Sørensen i Harre på den anden side for en dom, han 28/4 sidst forleden til Harre herreds ting forhvervet har, anlangende Iver Jensen i Modbæk at være tildømt at kontentere og tilfreds stille Mikkel Pedersen i Hem hovedsum, rente og al interesse efter hans forpligts indhold, som menes at skal være 461 daler, som skal være Mikkel Jepsen og hans søster Kirsten Ibsdatter deres retfærdige og tilfaldne arv, menende samme dom ikke ret, efterdi Niels Christensen nu er Mikkel Jepsen og Kirsten Jepsdatter deres rette værge efter loven, og ikke han som en værge for samme dom skal være stævnet eller kaldt, med flere ord dem derom imellem var: da formedelst vores underhandling blev de så forenet, at Niels Christensen på bemeldte børns vegne, Iver Jensen på sine egne såvel som og Mogens Jensen på Mikkel Pedersens vegne indgav samme deres tvistige sag og trætte på Oluf Tordsen i Gammelgård og Niels Pedersen i ---- , hvilke med førdeligste lejlighed skal forsamles og da fuldmagt have bemeldte parter endeligen at imellem sige, hvor meget Iver Jensen bør af samme børns penges rente at afkortes for den underholdning og bekostning, han på dem har gjort, fra samme penge skulle stande uden rente og indtil de kunne tjene deres føde og klæder, og siden at likvidere om Niels Christensen videre på deres vegne har oppebåret end han med rette bør, og hvis fornævnte to mænd dem derom imellem siger og gør skal stande for fulde og uigenkaldt, og ikke hvis vidner og breve, i sagen ganget er, dem på sådan deres afsigelse at skal komme til forhindring.

(197)

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Jacob ---- , ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 25/7 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Poul Kock, byfoged i Sæby, for en dom, som han til fornævnte byting 4/5 sidst forleden dømt og afsagt har, indeholdende i sin beslutning, det Poul Kock ikke kunne dømme i samme sag, førend der blev påkendt, om samme håndskrift og pant var så rigtig, som det sig burde, hvor udover Hans Dyre formener hans tjener uret at være sket: så og efterdi fornævnte synsmænd selv har lagt deres syn i tvivl og ikke endelig hjemlet, men alene at de ikke kunne syne det samme segl med fornævnte brevs forsegling kunne følges ad, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne nøjagtig, og efterdi byfogden i sin dom samme brev aldeles havde forbi gangen og ikke derefter dømt enten til eller fra, da finder vi den hans dom at være som den udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(199)

** Maren Sørensdatter i Sæby cit Maren Sørensdatter i Dalager. så mødte Jens Simonsen, ridefoged til Lund, på Maren Sørensdatter i Dalager hendes vegne med samme brev og formente den rigtig at være: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag 6 uger, og dem her at møde, om nogen samme brev vil vide for urigtig, og siden gåes derom hvis ret er.

** var skikket hr Hans Sørensen i Rosholm hans visse bud Tomas Nielsen i Stagstrup på den ene og havde stævnet Niels Jensen, ridefoged på Vestervig kloster, på den anden side for tre uendelige domme, han i adskillige tider forhvervet har, den ene på kost og tæring, de andre to over nogle vidner, som hr Hans har ladet forhverve, menende samme uendelige domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny og bør fordi magtesløs at være: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør de ikke længere magt at have, og efterdi samme kost og tærings dom befindes 20/11 1624 at være udganget og ikke sig heden tyder, uden det kunne befindes Christen Skaridsen til den landsting af hr Hans Sørensen eller Søren Wild at have været stævnet, og med landstings stævning udtrykkelig bevislig gøres, Christen Skaridsen til 18/12 1624 og ikke til den tid, dommen forhvervet er, at have været hid kaldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme kost og tærings dom bør at komme hr Hans Sørensen eller Søren Nielsen på nogen kost og tæring til forhindring, og dernæst afstod de på begge sider hvis vidner, i samme kost og tærings sag forhvervet er, så de skal være som de uudgivet var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(201)

** var skikket Christen Mikkelsen i Højslev på den ene og havde stævnet Laurids Gregersen, der sst, og Christen Nielsen i Lundgård på den anden side for to vidner, de til Højslev og Lundø birketing 8/5 og 13/6 sidst forleden vidnet har om nogen ord, de siger Christen Mikkelsen skulle på vor herres himmelfærds dag have sagt til Christen Troelsen i Højslev, at han stjal Niels Søndergårds gås i Højslev, hvilke deres vidne Christen Mikkelsen højlig benægter sig ikke slige ord at have haft: så og efterdi fornævnte to vidnesbyrd har vidnet om Christen Mikkelsens ord og mundheld, som han ikke er bestendig eller for tingsdom har indgået, men straks til herredstinget såvel som og i dag for retten højligen har benægtet, og tilmed Christen Troelsen erklæret, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne ej heller den dele, derefter drevet er, så noksom, at de må komme Christen Mikkelsen til nogen forhindring.

(203)

** var skikket Niels Poulsen, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Laurids Tomasen Guldsmed, Niels Christensen, Else Pedersdatter med flere for et vidne, de 13/7 sidst forleden til Ålborg byting vidnet har, belangende nogen skændsord, Niels Poulsens hustru, Karen Pedersdatter, skulle have sagt til Anne Hansdatter, Christen Nielsen ---- hustru, uanseet sådanne deres vidner ikke stemmer overens, eftersom Laurids Tomasen Guldsmeds vidner, at sådanne ord skulle være falden om tirsdagen om dagen, så samme hans vidne er tvært imod de andre vidnesbyrd, eftersom en part vidner sådanne ord at skulle være falden imellem søndag og mandag om natten: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Karen Suurs ord og mundheld, som hun ikke er bestendig eller for tingsdom har indgået, men her i dag højlig har benægtet og tilmed Anne Hansdatter erklæret, så hun ikke ved med hende andet end det, som en ærlig dannekvinde vel anstår, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have eller nogen til hinder eller skade at komme.

(205)

** var skikket velb Jørgen Grubbe til Tostrup, befalingsmand i Vestervig kloster, hans visse bud Niels Jensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Laurids Pedersen i Søgård for en fuldmagt, han har i rette lagt imod hans tjener Christen Simonsen i ---- her til landstinget 23/10 nu sidst, som han beretter da at skal være af hr Hans Sørensen i Rosholm skrevet, hvilke ikke skal befindes, og samme fuldmagt den er af landsdommere under forsegling i landstings gemme indlagt, og hans fuldmagt siden er dem leveret det at bevislig gøre, og hr Hans den enten at vedgå eller benægte: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi samme fuldmagt, Laurids Pedersen tilforn har fremlagt og for retten er bleven beskyldt og indlagt, nu fremlægges, hvorpå hr Hans Sørensen med sin egen hånd har tegnet benægtet, det ikke hans håndskrift at være, og ud af samme påtegnelse klarligen forfares, det ikke hr Hanses hånd at være, samme fuldmagt er med under skrevet, han og til tinge ved sin ed og oprakt finger har fragået, at han ikke enten har skrevet eller underskrevet samme fuldmagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod hr Hanses benægtelse at sige eller kunne andet derpå kende for rette, end Laurids Pedersen jo falskelig med samme fuldmagt at have omgået og bør derfor tilbørlig at stande til rette.

(207)

** var skikket velb Iver Lykke Christoffersen til ---- hans visse bud Gabriel Mouridsen, borger i Mariager, på den ene og havde stævnet velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård med hendes lovværge på den anden side, for at eftersom Iver Lykke for nogen rum tid siden har lovet og godsagt for hende med velb afgangne Eske Bille for 1000 enkende rigsdaler in specie hovedstol med 7 rigsdaler årlig rente af hver hundrede til velb Didrik Pogwisch til Peiterstorp, og Iver Lykke og hans medforlover har været forårsaget fornævnte hovedstol med rente og omkost, skadegæld og interesse at måtte betale, og de der udover har været forårsaget hende med rigens ret at forfølge, og samme forfølgning for rigens kansler er ved magt dømt, hvorfor Gabriel Mouridsen på Iver Lykkes vegne formener, at han på sin egen såvel som på hans medforlovers vegne bør at ske fyldest og udlæg i jomfru Johanne Lykkes jordegods og løsøre: så og efterdi for os i rette lægges jomfru Johanne Lykkes udgivne hovedbrev på 1000 daler med sin rente, som Eske Bille og Iver Lykke for hende lovet og godsagt har, hvilken og findes påskrevet af dem samtlige at være betalt og indløst, disligeste og i rette lægges to hendes udgivne skadesløs breve, hvori hun forpligter sig at holde dem samme hendes løfte skadesløs, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises hende det at have efterkommet, sagen og siden for rigens kansler har været i rette, og Eske Brock og der ved endelig dom er dømt til forfølgning af hende for fornævnte summa med des rente, jomfru Johanne Lykke og nu i hendes skriftlige svar tilbyder med jordegods for sig at vil rette og i så måde gælden vedgår, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end jomfru Johanne Lykke jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Iver Kås til Ulstrup, som Niels Basse dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for jomfru Johanne Lykkes gård, og der udæske og gøre Iver Lykke og hans medforlover fyldest af jomfru Johanne Lykkes løsøre, gøres dem der ikke udlæg, da fornævnte tilbudne gods rigtig og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere, bliver ikke fornævnte summa dermed fuldgjort, da Iver Lykke og hans medforlover i anden jomfru Johanne Lykkes jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så de bekommer fuld udlæg og betaling for samme gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(210)

** var skikket velb Jørgen Grubbe til Tostrup, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans visse bud Niels Jensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anders Kjærulf i Knepholt, herredsfoged i Kær herred, for en dom, han 31/5 sidst forleden til fornævnte ting, imellem velb Falk Gøye til Bratskov og velb Jørgen Grubbe, dømt har, anlangende skyld og landgilde af hvis gods, som Jørgen Grubbe af salig fru Dorte Krabbe sig til forhandlet har, og er ham siden tildømt af KM og rigens råd, og er i Kær herred liggende, og i samme hans dom har tildømt Falk Gøye en fuld broderlod i samme gave og købegods, uanseet at der ej har været indstævnet for ham om nogen dom, men aleneste om skyld og landgilde: så og efterdi det befindes for herredsfogden at have været indstævnet bemeldte bønder, for de ikke havde ydet Jørgen Grubbe deres skyld og landgilde, formente de derfor burde at stande til rette, og herredsfogden dog sin dom videre har senteret og tilfunden Falk Gøye på Axel Lykkes vegne en broderlod i samme gave og købegods, som ikke for ham var indkaldt, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, deri endelig at kende og dømme, hvem landgilden af fornævnte gods bør at følge, indtil godset af gode mænd bliver likvideret efter KM befaling, som det sig bør.

(211)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Jensen i Jennet, birkefoged til Gårdbo birketing, på den anden side, for han nogen tid forleden til fornævnte ting har tildømt velb Jørgen Grubbe til Tostrup, befalingsmand på Vestervig, skyld og landgilde af de bønder i fornævnte birk, som Falk Gøye har sig til forhandlet en broderlod i det ejendom, fornævnte bønder påboer, og Axel Lykke Eriksen ved KM og rigens råds dom er det tildømt, som han formener, hvilke fornævnte birkefoged ikke har villet anseet, men det slet forbi ganget Falk Gøye, uanseet at han har haft hans fuldmægtig samme dag ved tinget med en skriftlig seddel, at samme sag på en 14 dags tid måtte opsættes: så og efterdi samme birketings dom indeholder, det Mads Mikkelsen på Falk Gøyes vegne har været opsættelse i 14 dage begærende og ikke indladt sig på hans vegne i nogen rettergang eller nogen Falk Gøyes breve og dokumenter i sagen fremlagt, og birkefogden dog sin endelige dom har udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom ingen magt at have.

(214)

** var skikket Niels Hermandsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Jensen Visti, barnfødt i Viborg, på den anden side for to uendelige domme, han sig af berømmer til landstinget at have bekommet over den skøde og adkom, Niels Hermandsen på hans vegne, salig Anders Trane på salig Niels Vistis arvingers vegne, gjort og givet har, anlangende den lod, Christen Visti kunne tilfalde efter hans oldemor Maren Vistis i den forfaldne ejendom i sankt mikkels gade sønden Hans Broutmands ejendom, hvilke Niels Hermandsen som en betroet værge og borgmester og råd har anseet Christen Jensens arv, den ringe anpart han deri havde, som ham aldeles var unyttig, efterdi det var den ringeste part, sig enten til besiddelse eller brug har afhændet: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør de ikke længere magt at have, og efterdi Niels Hermandsen samme skøder for ting og dom gjort har, da han var Christen Jensens tilforordnet værge, og med indløst pantebrev beviser sig for des værd på andre steder Christen Jensens salig fars udsatte gård og ejendom at have indfriet, og i så måder søgt hans gavn og for ham værget og ikke hærget, tilmed og med indløst brev beviser sig

siden med Christen Jensen hans tilfaldne arvepart at have kontraheret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skøde at sige eller magtesløs dømme.

(215)

** var skikket Christen Jensen i øster Hundborg og gav til kende, at eftersom han er til videndes vorden skal have ladet ham til Hundborg herreds ting fordele 4/7 sidst forleden, den stund han var til landsting, for en bog, han skulle have bekommet i ---- , der skifte og arv ---- efter salig Niels Christensen Skriver, dog Christen Christensen hårdelig benægter, at han aldrig har bekommet nogen bøger af ham, som var salig Niels Skrivers, ej heller Peder Pedersen var hans arving, men en huspostil har han bekommet af Jacob Christensen i Varhede, som var hans brors sande arving, som han er ham fri og fast og bestendig og fri hjemmel til i alle måder: så og efterdi Peder Pedersen ingen bevisning fremlægger, samme bog, de om tvister, ham at skal tilhøre, eller det han den til Niels Skriver skulle have lånt, men Christen Christensen i rette lægger Jacob Christensen hans fulde hjemmel til samme bog, og Peder Pedersen dog har ladet ham for den fordele, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Christensen af samme dele kvit at være.

(216)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Bajlum, herredsfoged i Harre herred, på den anden side for en dom, han til Harre herreds ting nogen tid forleden dømt har, anlangende at have kvit dømt velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård for Falk Gøyes tiltale, uanseet han har sat i rette for fornævnte herredsfoged og formente i sin angivende, at hun forpligtet var at forskaffe ham en rigtig fortegnelse på hendes jordegods, løsøre, tilstandende og bortskyldige gæld, eftersom jomfru Johanne Lykke har selv forhvervet KM missive til Falk Gøye, at han skal være hendes værge: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og herredsfogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem uden videre forhaling endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(217)

30/7 1625.

** var skikket Christen Nielsen i Vrå på den ene og havde stævnet Maren Pedersdatter, tjenende der sst, på den anden side for en vidne, hun til Rødding herreds ting 11/7, sidst var, hun på ham vidnet har, anlangende at hun skulle have seet, at han skulle have tagen henved halvanden skæppe sædehavre i havresæden, i hvilket hendes vidne han hårdelig det benægtet og endnu hårdelig det benægter på hans sjæl og salighed, men siger at hun har digtet det ham på: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Maren Pedersdatters vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, bemeldte vidnesbyrd samtlig ikke heller har vidnet om nogen visse dag eller tid, når sådant skulle være sket, som deres vidner om bemelder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner på begge sider så nøjagtige, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(220)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Kallesen, foged på Irup, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Anne Eriksdatter, født i Nykøbing i Mors, for to vidner, hun vidnet har, det ene imod det andet, og da bekendt med oprakte fingre og helgens ed, at Anders Christensen i Nykøbing, salig Christen Gregersen hans søn, havde haft hans legemlig fællig med hende i halvandet år, den stund hun og hendes husbond boede i Nykøbing, det andet til Nørherreds ting 1/10 samme år har vidnet, at Anders Christensen aldrig har haft nogen legemlig fællig med hende, hvilke hendes vidner, hun således imod hverandre vidnet har, her til landsting er magtesløs dømt: så og efterdi det befindes, Anne Eriksdatter først til Løgstør birketing med oprakt finger og ed at have vidnet på Anders Christensen, hun og siden i lige svoren ed til Nørherreds ting derimod ham har erklæret, så hun fordi for en meneder og usandfærdigt menneske er eragtet, og tingsvidner for usanddru underkendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Anne Eriksdatter bør jo for samme hendes usandfærdige vidne efter recessen fældet at være.

(223)

** var skikket Jens Simonsen, Peder Jensen og Søren Villadsen i Lund på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Bajlum, herredsfoged i Harre herred, på den anden side for en dom, han der til tinget 30/6 næst forleden dømt har og tildømt dem at stille Christoffer Friis tilfreds eller at lide tiltale for adskillige summa penge, han af dem fordrer, anlangende nogle dags gerninger og ægter, han lader foregive, dem at tilbage stå med, endog aldrig skal bevises dem at reste med det aller ringeste ægt, de har været tilsagt: da efter slig deres benægtelse og efter vores begæring afstod Christoffer Friis samme dom og tiltale, så den skal være som den udømt var og ingen at skal komme til hinder eller skade i nogen måder.

** var skikket Christen Tordsen, foged på Højris, på Christen Pedersen i Søgård i Vils hans vegne på den ene og havde stævnet Niels Madsen i Nykøbing på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme over en vidne og dom at skal have forhvervet, mener samme dom ikke endelig at skal lyde og fordi bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

(224)

** var skikket Mikkel Christensen i Skjoldborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Jensen og Niels Tomasen i Tøfting for en vidne, de til Hillerslev herreds ting 3/5 sidst var vidnet har i deres egen sag, at Christen Mikkelsen og en anden karl, Christen Nielsen, med Mikkel Juels plov drev i en ager norden for dem med den, og da skød Christen Mikkelsen med en bøsse, hvilke deres vidne han formener at være en vildig vidne og i deres egen sag at have vidnet: så og efterdi der ikke befindes lovlig varsel for samme vidner at være givet, bemeldte klage ikke heller udførlig med uvildige vidner er bevist, sådan gerning at være gjort, som den om formelder og indeholder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og klage så noksom lovlig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(226)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Nandrupgård på den ene og havde stævnet Tomas Tøfting på den anden side for en dele, han til Hillerslev herreds ting 14/7 sidst forgangen forhvervet har over en af hendes stævningsmænd, Christen Jensen i Skårup, menende den dele ikke så lovlig at

være bevist, at den bør nogen magt at have: så og efterdi Tomas Nielsen ikke fremlægger nogen fældings dom på Christen Jensen, det han for samme varsel skal være fældet bleven, eller i andre måder beviser dem løgnagtig at være hjemlet, og han dog har ladet Christen Jensen derfor fordele, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Jensen af den dele kvit at være.

(227)

** var skikket Peder Ostenfeld, borgmester i Viborg, på den ene og havde stævnet Peder Sørensen borgmester, Peder Jensen skriver, Christen Trane og Christen Rasmussen, rådmænd sst, på den anden side for en dom, de til Viborg rådhus, imellem mester Oluf Christensen og hr Laurids Ågård, sognepræster til Gråbrødre, og ham, dømt har formeldende i sin beslutning, at Peder Ostenfeld burde at give fornævnte sognepræster tiende af noget skafte korn, han af Christen Olufsen Kedelsmed forgangen år købt har, uanseet han af fornævnte købte korn såvel som af hans egen avl til sine sognepræster i Sortebrødre sogn har givet tilbørlig tiende: så og efterdi for borgmester og råd har været bevislig gjort, det Peder Ostenfeld samme korn af Christen Olufsen Kedelsmed, som det havde ladet så og i Gråbrødre sogn er boende, at have sig til forhandlet, midlertid det stod i vækst, Christen Olufsen i hans underskrevne seddel og tilstår, at han ikke solgte samme korn med andre vilkår, end Peder Ostenfeld tiende deraf til præsterne i Gråbrødre sogn skulle udgive, og borgmester og råd fordi har tildømt Peder Ostenfeld præsterne i Gråbrødre sogn for samme tiende at tilfreds stille, da ved vi efter sådan lejlighed ikke fornævnte borgmester og råds dom at imod sige eller magtesløs dømme

(228)

** så mødte Mikkel Juel og berettet, nogle af brevene i sagen at være hos velb Otte Skeel og fordi ikke havde dem nu her at i rette lægge og fordi begæret sagen nogen tid at måtte bero: da efter begge parters bevilling blev samme sag opsat til næste landsting efter mauritii først kommende.

13/8 1625.

** var skikket Anne Nielsdatter, salig Jens Andersens hustru, i Vrå med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Christen Sørensen i Græsdal for et æsknings brev, han til Børglum herreds ting 5/3 sidst forleden forhvervet har, hvori han har æsket 17 sletdaler, som hendes husbond, salig Jens Andersen, skulle have været ham skyldig efter brev og segls lydelse, endog han aldrig har eller skal fremlægge nogen rigtig forseglet eller underskrevet brev eller sand kundskab, det hendes salig husbond ham noget skyldig været har, der han ved døden er afgangen: så og efterdi ikke befindes Anne Nielsdatter og hendes børn for samme æsknings vidne lovlig varsel at have bekommet, Christen Christensen og hans medfølgere og har vidnet efter en død mands mundheld og ikke i hans levende live, da han havde vidst dertil at svare, Jens Christensen og hans medbrødre og i ligemåde har vidnet efter Peder Nielsens ord og mundheld, som han ikke er bestendig eller for tingsdom har indgået, men højlig benægter, Anne Nielsdatter i lige måde holder ved hendes højeste ed sig intet at være Christen Sørensen pligtig, og ikke nogen rigtig brev og segl på fornævnte gæld fremlægges, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner eller den dom, derpå funderet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(232)

** så mødte Didrik Pedersen Skomager, Laurids Klejnsmed på deres egne og deres medbrødres vegne og mente dem ikke skulle bevises nogen forsamling at have gjort eller nogen uforrettet: da efterdi ikke bevises fornævnte mænd deres sandhed til deres værneting at have været bekendt, finder vi dem did at komme og der under deres faldsmål at vidne, hvis dem i samme sag vitterlig er, når de did lovlig stævnes, og bliver lovlig varsel for givet.

** var skikket Tomas Christensen i Søndbjerg på den ene og havde stævnet Niels Christensen i Odby, Villads Jensen i Serup med flere på den anden side for et vidne, de 30/7 nærværende år på Revs herreds ting vidnet har, anlangende en forligelse imellem Tomas Christensen og hans sognepræst hr Anders Nielsen skulle være gangen og sket i hr Anders Nielsens hus for nogen stakket tid siden, og ikke hr Anders Nielsen med Tomas Christensen til tinge samme forligelse skal have bekræftet og stadfæstet, formener derfor samme vidne bør magtesløs at være: så og efterdi Niels Christensen og hans medfølgere har vidnet om kontrakt, som imellem Tomas Christensen og hr Anders skulle være gjort, og ikke Tomas Christensen sådan kontrakt vil være bestendig, for tingsdom indgået eller fra sig med sin brev og segl bekræftet, men her i dag højlig benægter, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(233)

** var skikket velb Anders Friis til Krabbesholm, befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Madsen i Hallund på den anden side for en tingsvidne, han lader sig af berømme at skal have forhvervet til Jerslev herreds ting 8/1 1607, formeldende da Terkild Andersen i Felden skulle have tagen Jens Madsen i hånd og lovet ham på hans søsters børns vegne 6 tønder byg, 12 tønder havre og 12 mark, uanseet at det skal være 18 siden, og aldrig Jens Madsen skal have æsket nogen gæld af Terkild Andersen førend nu, og Terkild Andersen benægter sig ingen gæld enten børnepenning eller andet at være Jens Madsen skyldig: så og efterdi Terkild Andersen for ting og dom har sig til forpligtet samme korn og penge til Jens Madsen på Jens Hansens børns vegne at udgive og straks tingsvidne efter taget, som loven formår så stærk at være, at der ej må lov imod gives, og ikke med kvittants eller anden nøjagtig kundskab bevises, samme forpligt at være fuldgjort og efterkommet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme forpligts vidne at sige, og efterdi fornævnte herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og hvem videre på skader indkalde sig sagen til herredsting igen, og der ved endelig dom at ordeles, som det sig bør.

(234)

27/8 1625.

** var skikket velb Hans Dyre til Boller, befalingsmand på Lund, hans visse bud Jens Simonsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet alle salig afgangne Eggert Kåses gældnere og kreditorer på den anden side, at eftersom Hans Dyre skal have indløst et af salig Eggert Kås hans breve fra velb jomfru Ellen Norby i Ribe på 200 enkende specie daler hovedstol med sin rente, og formener Jens Simonsen på Hans Dyres vegne, at efterdi arv og gæld efter ham at være forsvoren, at han da bør hans betaling ud af hans efterladende gods eller løsøre, ihvor det findes kan, og eftersom der skal være forhvervet to uendelige og en endelig dom til Hundborg herreds ting, så og uendelig landstings dom, formenende Hans Dyre nu betaling af hans efterladende gods og løsøre at have: da efterdi for os i rette lægges Eggert Kåses udgivne hovedbrev på 200 daler med sin rente,

som Hans Dyre for ham har i lov og godsagt, såvel som og Eggert Kåses skadesløs brev, han Hans Dyre for samme løfte givet har, og ikke med kvittants eller i andre måder bevislig gøres, Eggert Kås samme sin brev at have efterkommet, sagen og til herredsting at have været indstævnet, og endelig dom der er ganget, såvel som og siden to uendelige domme her til landstinget forhvervet, hvilke stander ved deres fuldmagt og uigenkaldt, så Hans Dyre har været forårsaget atter på ny for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er mødt nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Dyre jo bør at have udlæg i salig Eggert Kåses efterladende gods for sin gæld med sin rente og interesse, og fordi tilfinder velb Christen Høg til Todbøl og Mogens Kås til Lyngholm med fördeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem til Eggert Kåses løsøre og gods, hvor det findes kan, at forsamle og i herredsfogdens nærværelse deraf rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere og gøre Hans Dyre fyldest og udlæg, så han bekommer fuld betaling for samme sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(236)

** var skikket Jens Simonsen i Lund, Peder Jensen sst og Søren Nielsen i Lund på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Bajlum, herredsfoged i Harre herred, på den anden side for en dom, han 21/7 næst forleden dømt har og tildømt dem at stille velb Christoffer Friis tilfreds eller og lide tiltale for adskillige summa pending, han af dem fordrer, anlangende for 3 vognægter fra Astrup og til Favrskov, som de skulle have dem til forpligtet at stille Christoffer Friis tilfreds for: da efter flere ord og tale dem imellem var, blev Christoffer Friis og bemeldte tre mænd nu her for retten så forenet, at bemeldte tre mænd lovet og dem til forpligtet straks de nu hjemkommer for deres ulydighed enhver af dem at skal give og betale Christoffer Friis 5 sletdaler, og dermed afstod Christoffer Friis samme dom og tiltale, så den sag i alle måder skal være bilagt, og hvis domme, vidner eller breve, deri taget eller forhvervet er, skal være kasseret, død og magtesløs og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(237)

** var skikket Anders Jensen Guldsmed, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Skovstrup på den anden side, anlangende for en uendelig dom og en dele, han lader sig af berømme, han til Ålborg byting på sin husbond velb Christoffer Friises vegne over Anders Jensen skulle have ladet forhverve, bemeldende kost og tæring, skadegæld på 8 sletdaler, som landsdommeres dom derom formelder, som samme deres dom og kontrakt ikke lyder om nogen videre kost og tæring at skulle udgive, og ej heller Anders Jensen skal have sig til forpligtet med brev eller segl, meget mindre at være tildømt af de gode landsdommere, at udgive videre end som 8 sletdaler, menende efter for berørte lejlighed samme dom og dele bør magtesløs at blive: så mødte Christoffer Friis og afstod samme dom og dele, og efter sådan lejlighed bør samme dom og dele ingen magt at have eller komme Anders Guldsmed til forhindring.

(238)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Callesen, foged på Irup, på den ene og havde stævnet Søren Tomasen i Tødsø, Mikkel Jensen i degnebol i Tødsø med flere kirkenævninger i Tødsø sogn over Christen Jensen sst på den anden side for deres ed og tov, de til Nørherreds ting i Mors 15/3 sidst forleden over ham gjort har og svoren ham nævn over for kætteri og skørlevned, som han med sin egen steddatter, Johanne

Mikkelsdatter, begangen har, menende samme deres ed og tov lovlig og ret at være og bør ved sin fuldmagt at blive: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, samme nævnings ed og tov er funden ved sin fuldmagt, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Christen Jensen og Johanne Mikkelsdatter har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor Knud Gyldenstjerne har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Christen Jensen og Johanne Mikkelsdatter endnu er fremkommen eller nogen på deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og doms lydelse samme nævnings eder ved fuldmagt at være.

(240)

** var skikket Maren Sørensdatter, salig Søren Ibsens efterleverske, i Sæby med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Maren Sørensdatter i Dalsager for en pantebrev, hun siger sig at have ud af hendes salig husbond, salig Søren Ibsen, på nogen ejendom i Sæby på 60 rigsdaler, han skulle have været hende skyldig hvilket pantebrev hun formener ikke så lovlig og ret at være gjort og givet, som det sig bør, efterdi hun har levet med hendes salig husbond i ægteskab i 15 samfulde år, og den salig mand aldrig har sagt hende noget af samme pantebrev eller gæld, ikke heller gælden dis midlertid har været krævet af Maren Sørensdatter: så og efterdi fornævnte brev er købstads gods angældende, som deri skulle være forpantet, og den dog ikke til tinge lovlig er gjort efter KM forordning, da kunne vi ikke kende samme brev, så vidt den er ejendom angældende, så lovlig, at den bør nogen magt at have, men efterdi samme brev findes af Søren Ibsen udgivet og under hans forsegling, og ingen vil vide den for falsk eller urigtig, ej heller beviser samme gæld at være aflagt og betalt, da ved vi ikke imod samme brev, gælden anlangende, ej heller den æsknings vidne, derefter gjort er, at sige eller magtesløs dømme.

(241)

** var skikket Søren Christensen, borger i Hjørring, på hans søn Nis Sørensen, der sst, hans vegne hans visse bud Vogn Poulsen sst på den ene og havde stævnet Christen Mikkelsen von Saxen på den anden side for et vidne, han til Hjørring byting 12/6 sidst forleden vidnet har, at Niels Sørensen skulle have været i sankt karens kirke den næste søndag efter påske sidst forleden og bødet i kirken og skulle have haft sin hånd i sankt karens blok, og ikke har om vidnet Niels Sørensen da at have brudt fornævnte blok eller taget noget deraf, men Christen Mikkelsen har vidnet, at han selv for samme gerning har standet sin skoleret, og Niels Sørensen samme vidne ved sin højeste helgens ed og sjæls salighed hårdelig benægter, at han aldrig har været i råd eller gerning eller har gjort samme gerning, men formener Christen Mikkelsen af sine forældres indskydelse ham dette af had og avind at have på vidnet: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Christen Mikkelsens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, han og selv for samme sag har standen sin skoleret og siden vidnet på Niels Sørensen, sig selv for gerningen til befrielse, Svend Pedersen og hans medbrødre såvel som og hr Gert von Achen og hr Peder Andersen og samtlig har vidnet efter Christen Mikkelsens ord og mundheld, han for dem skulle have haft, og ikke om nogen deres egen vitterlighed, såvel samme syn ikke med nøjagtige vidner er bevist, det Niels Sørensen sådan gerning at skulle have gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke

kende samme vidner og kundskaber, ej heller de syn, sigtelse eller dele, derefter drevet er, så nøjagtig, at de bør at komme Niels Sørensen til nogen forhindring.

(247)

** var skikket velb Iver Kås til Ulstrup på den ene og havde stævnet samtlige hans afgangne salig bror Eggert Kåses kreditorer på den anden side, for at eftersom han skulle have været i løfte for ham til velb Jørgen Friis til Favrskov for 200 rigsdaler med sin rente, hvilket hovedbrev han har været forårsaget at indfri, og formener han sig for samme pendings udlæg og omkostning bør efter KM sidste forordning om gældssag ved gode mænd i hans efterladende gods og løsøre at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Eggert Kåses hovedbrev og skadesløs brev, såvel som andre breve, kvittantser og opskrift på samme gæld, Iver Kås for hans salig bror Eggert Kås udlagt og bekostet har, og ikke bevises det af andre end Iver Kås at være aflagt og betalt, sagen og til herreds ting har været indkaldt, og endelig dom der er gangen, såvel som og siden to uendelige domme til landsting forhvervet, hvilke stander ved deres fuldmagt og uigenkaldt, så Iver Kås har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er mødt nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Iver Kås jo bør at have udlæg i salig Eggert Kåses efterladende gods for samme gæld med sin rente og interesse, og fordi tilfinder velb Christen Høg til Todbøl og Mogens Kås til Lyngholm med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem til Eggert Kåses løsøre og gods, hvor det findes kan, at forsamle og i herredsfogdens nærværelse deraf rigtigen og for en billig værd at taksere og imod førnævnte fordret summa, med des rente og interesse, likvidere og gøre Iver Kås fyldest og udlæg, så han bekommer fuld betaling for samme sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(248)

** var skikket velb Iver Lykke til Bigum hans visse bud Jens Christensen i Viborg på den ene og havde stævnet samtlig afgangne salig Eggert Kåses kreditorer på den anden side, at eftersom han skal have været ham 200 rigsdaler med sin rente skyldig efter hovedbrevs indhold, og formener han sig for samme pending udlæg og omkostning, som han derpå gjort og anvendt har, bør efter KM sidste forordning om gældssager udgangen, ved to gode mænd bør at have indvisning eller udlæg: da efterdi for os i rette lægges Eggert Kåses udgivne brev til Hartvig Kås på samme 200 daler hovedsum med sin rente, hvilke brev Hartvig Kås siden til Iver Lykke har udlagt og opdraget efter hans derpå udgivne brevs indhold, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, Eggert Kås samme penge at have erlagt og betalt, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom der gangen er, såvel som og siden to uendelige domme til landsting forhvervet, hvilke stander ved deres fuldmagt og uigenkaldt, så Iver Lykke har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er mødt nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Iver Lykke jo bør at have udlæg i salig Eggert Kåses efterladende gods for samme gæld med sin rente og interesse, og fordi tilfinder velb Christen Høg til Todbøl og Mogens Kås til Lyngholm, som af Iver Lykkes fuldmægtig dertil nævnt er, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem til Eggert Kåses løsøre og gods, hvor det findes kan, at forsamle og i herredsfogdens nærværelse deraf rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa, med des rente og interesse, likvidere og gøre Iver Lykke fyldest og udlæg, så han bekommer fuld betaling for samme sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(250)

** var skikket velb Jørgen Friis til Favrskov på den ene og havde stævnet velb fru Dorte Vesteni, salig Mogens Kruses, på den anden side for en summa penning, fru Dorte Vesteni skal være Jørgen Friis skyldig efter hendes udgivne brevs lydelse, hvilke penning, som skulle have været betalt sankt oles dag på hans gård Favrskov, og ikke Jørgen Friis noget skal have bekommet, hvorfor han har været forårsaget til hendes herredsting at tage dom over hende, menende Jørgen Friis efter slig for berørte lejlighed, det han bør at have indvisning efter forordningen ved to gode mænd, med flere ord dem imellem var: da efterdi for os i rette lægges fru Dorte Vestenis udgivne brev på 428 rigsdaler, som til sankt oles dag forleden skulle være betalt, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises dem at være erlagt, sagen og siden til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom er falden, som forskrevet stander, fru Dorte Vestenis fuldmægtig og nu her for retten gælden vedgår og ikke benejer, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Dorte Vesteni jo er pligtig samme summa penge med sin interesse at betale, og fordi tilfinder velb Johan Anrep til Grønkær og Mogens Godske til Lidemark, som Jørgen Friis dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for fru Dorte Vestenis bopæl, og der udæske og gøre Jørgen Friis udlæg af fru Dorte Vestenis løsøre, og det rigtig og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des interesse at likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Jørgen Friis i anden fru Dorte Vestenis gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for samme sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(252)

** var skikket Karen Lauridsdatter i Sæby på den ene og havde stævnet hendes stedfar Peder Mikkelsen sst på den anden side, for han, som hun mener, med en underfundig og urigtig opskrift, som i borgmester og råds dom findes indført, hende beskylder, at hun midlertid der hun tjente ham og hendes salig mor som en anden tjenestepige på ---- år skulle have bekommet 235 ----, som beløber sig 30 ---- hvert år, og i lige måde beskylder hende for hun skal have bekommet guld, sølv med meget andet efter samme hans efterskrevne opskrifts indhold: så og efterdi Peder Mikkelsens opskrift ikke med nogen rigtig regnskabsbog eller anden nøjagtig kundskab bekræftes, ej heller befindes ved nogen visse år, dag eller tid at være antegnet, når Karen Lauridsdatter sådant gods skulle have bekommet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme løse fortegnelse og opskrift så nøjagtig, at den bør at komme Karen Lauridsdatter til nogen forhindring.

(255)

** var skikket Peder Mikkelsen i Sæby med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Hermand Henriksen borgmester, Anders Pedersen med flere rådmænd, der sst, på den anden side for en dom, de 18/5 sidst forleden til deres rådhus skal have dømt og afsagt, imellem ham på den ene og Christen Clausen, der sst, på Peder Mikkelsens steddatter Karen Lauridsdatters vegne, anlangende arv og skifte, Peder Mikkelsen har tilbudt at ville gøre med Karen Lauridsdatter og hendes bror Søren Lauridsen efter deres salig mor Maren Sørensdatter, såvel som for adskillige tvistige punkter, som i samme skifte ---- og hans forsæt i deres dom om skal formelde, hvilke tvistige punkter de har forbi gangen og ikke ville om kende, men pludselig ham tildømt to skifter at skulle gøre, først med Karen Lauridsdatter og derefter med hendes bror Søren Lauridsen, hvori han formener borgmester og råd ham stor uret at have gjort og imod loven, stadsretten og kongelige mandater, ham til aller største skade: så og efterdi Peder Mikkelsen selv har for

borgmester og råd har indkaldt Karen Lauridsdatter for dom, anlangende skifte efter hendes salig mor, og Christen Clausen på hendes vegne er mødt og ingen proces derimod gjort, det og med tingsvidne bevises, Peder Mikkelsen til tinge skifte og jævning at have tilbudt, og borgmester og råd fordi har tildømt dem en kristelig skifte at gøre på hvis, Karen Lauridsdatter efter hendes mor kunne tilfalde, og da af fælles bo at betales hvis vitterlig gæld, der kunne bevises at være bort skyldig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme borgmester og råds dom deri, Karen Lauridsdatters arvepart anlangende, at imod sige.

(258)

** var skikket velb fru Anne Friis til Stensballegård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Jensen i Intrup, birkefoged til Resen birketing, for en dom, han til fornævnte birketing 2/3 nu sidst forleden dømt og senteret har, imellem fru Anne Friis og velb Anders Friis til Krabbesholm, i hvilke dom han har tildømt Anders Friis at til hænde stille fru Anne Friis alle hvis breve, hun ham til Kiel eller andre steder leveret har, såvel som alle hvis breve, han har bekommet udlæg i hendes eget såvel som og i andre godtfolk deres gods og løsøre for, som nu til ham har hægtet og godsagt for, hvilken dom hun formener ret at være, og Anders Friis bør fornævnte dom at fuldgøre: så og efterdi fornævnte birkefoged sin dom har senteret efter tiltale og gensvar, endog ikke tilforn i det ringeste i hans dom formeldes nogen på Anders Friises vegne at være mødt med hans svar eller brev og indladt sig i rettergang eller dertil svaret, men han alene i sin sentens har indført, at Niels Sørensen skulle være mødt og ikke benægtet, Anders Friis jo at skulle være tilfreds stillet, som med forrige dom bevises, Anders Friis for en del breve ikke uden den halve summa at har fordret, da finder vi efter sådan lejlighed samme birketings dom at være som den udømt var, og sagen til fogden igen at komme, når det for ham lovlig indstævnes, da parterne begge deres breve og dokumenter for ham at i rette lægge, og dem uden videre forhaling endelig imellem at dømme og adskille, og da samme deres breve i sin dom at lade inddrage, som det sig bør.

(261)

10/9 1625.

** var skikket Niels Poulsen, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Søren Andersen Skrædder sst med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Laurids Tomasen Guldsmed, Karen Pedersdatter med flere for et vidne, de 13/6 sidst forleden på Ålborg byting vidnet har, belangende dem at have vidnet om nogen skændsord, Niels Poulsens hustru, Karen Pedersdatter, skulle have haft, hvilke deres vidne her til landsting ved endelig dom er magtesløs dømt, hvorfor Niels Poulsen formener samme deres vidne løgnagtig og usandfærdig at være vidnet, og dem derfor pligtig at være for denne deres usandfærdige vidne at lide tiltale for løgnere: så og efterdi Laurids Tomasens og hans medfølgeres vidne tilforn har været hid stævnet, og den da alene formedelst Karen Suurs benægtelse og erklæring er underkendt, og ikke for nogen løgnagtigheds skyld, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte vidnesbyrds fælding at dømme, men for den Niels Poulsens tiltale kvit at være.

(262)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose og velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund deres visse bud Svend Pedersen i Lundager på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i Bredmose,

Søren Skrædder sst med flere på den anden side for vidner, de 18/7 næst forleden til Vennebjerg herreds ting om de to øverste stolestader næst neden brigsdøren i Torslev kirke vidnet har, menende samme deres vidner ikke så noksom lovlig at være gjort, at de bør nogen magt at have men magtesløs at blive: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udtrykkelig har vidnet, samme to øverste stolestader i Torslev kirke at have fulgt til Skovvang i langsommelig tid fast over recessens hævd, og intet derimod fremlægges hvormed det tilbage drives kan ikke så at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs at dømme.

(265)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang hans visse bud Jørgen Skrædder, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Jacob Lykke til N på den anden side, for at eftersom han for nogen tid siden forleden ved gode mænd skal være indført i nogen hans jordegods for en summa penning, han for ham skal have udlagt og betalt, hvilke jordegods ham formener bør ham og hans arvinger uhindret for ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges bemeldte gode mænds indførsel, dem at have gjort Stygge Høg udlæg i fornævnte gods for samme summa penge, indtil så længe han blev kontenteret og igen skadesløs udfriet, sagen og siden tre gange til landsting har været indstævnet, og tre uendelige domme udgivet, hvilke stander ved deres fuldmagt ustævnet og urykket, så Stygge Høg har været forårsaget atter på ny for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte gods og ejendom efter indførsels indhold jo bør Stygge Høg for ejendom at efterfølge, såfremt det ikke ham bliver fraløst efter KM forordning, eller og fornævnte indførsel for sin tilbørlig dommer bliver rykket.

(266)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Niels Basse i Årup på den ene og havde stævnet Christen Christensen i Haverslev, herredsfoged til Han herreds ting på den anden side, for han skal tre gange have frafunden hende hendes ret og tiltale, som hun har haft til velb Falk Gøye til Bratskov, anlangende hendes salig mors værgemål, som Falk Gøye skulle have frastandet, så skal Falk Gøye først have gjort skudsmål, som han skal have ladet gøre imod hende med to personer, så lovlig at skulle have været i KM ærinde og bestilling at være forhindret, så han da ikke kunne møde, og for hvilke jomfru Johanne Lykke formener, det Falk Gøye endelig pligtig er og bør at bevise, hvad ærinde og bestilling han i var for KM, den tid han lod samme skudsmål gøre og dermed den gang forspildt hendes ret: så og efterdi Falk Gøye bemeldte to tingdage ved to mænd har ladet sværge sin lovlig skudsmål, som recessen ham tilholder, og ikke bevislig gøres ham jo bemeldte tider i slig forfald at have været, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skudsmåls vidne at sige, og efterdi ikke bevises nogen frafindelse af herredsfogden at have været begærende eller nu her for os i rette lægges, da dersom nogen sådan frafindelser findes udgangen, bør de ingen magt at have, indtil de fremlægges.

(269)

** var skikket Christen Sørensen i Knudsgård, Jep Sørensen i ---- og Jens Pedersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Jep Mikkelsen, tjenende i Rosgård for en vidne, han til Fjends herreds ting 5/7 sidst forleden vidnet har, at den næste fredag for pinsedag næst forleden da skulle han have seet, fornævnte 3 mænd skulle have været i Rosgårds skov og der hugget nogen egetræ og læsset det på deres vogn og kørt bort af skoven dermed: så og

efterdi Jep Mikkelsen nu her er mødt og befindes umyndig og ikke så til alders kommen, at han kunne vidne nogen til skade, så Maren Andersdatters vidne fordi ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, tilmed ikke heller bevises Christen Sørensen og hans medbrødre at være tagen ved stub eller stavn og dermed procederet efter loven, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og fornævnte nævnings ed, derefter svoret er, ingen magt at have.

(270)

** var skikket velb Axel Urne til Viffertsholm på hans søster velb jomfru Anne Urnes vegne hans visse bud Søren Pedersen i ---- på den ene og havde stævnet velb Otte Skeel til Hammelmose så og velb fru Margrete Rosenkrantz til ---- på den anden side for nogle vidner, de til Hundslund birketing 16/7 sidst forleden skulle have ladet forhverve over nogle stolestader i Torslev kirke anlangende, hvilke vidner han formener ikke så lovlig at være forhvervet, at de burde at komme ham til nogen hinder på hans stolestader i fornævnte kirke.

(271 SLUT)

1693814 Viborg landstings dombøger A-række.

med flere ord dem imellem var: da efterdi Simon Tomasen og hans medbrødre, samme vidne båret har, ikke er stævnet, ved vi ikke på samme vidne at dømme, førend de og lovlig stævnes, og da gå om hvis ret er.

(271)

** Wolf Berider. så mødte Svend Pedersen på (blank) og begæret sagen nogen tid at opstå: efter sådan lejlighed måned, midlertid kvit.

** Johan Rantzau. så mødte Jens Jørgensen med samme vidne, formente det ret at være, med flere ord dem imellem var: da efterdi det befindes fornævnte vidnesbyrd i egen person at være hid kaldt, og de dog, Niels Christensen undtagen, ikke er mødt, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte Søren Nielsen, Jep Jensen, anden Søren Nielsen, Bertel Lauridsen og Peder Christensen hver for deres hjemsiddelse og uhørsom til deres 3 marks fald, og deres vidne magtesløs at være, indtil de stævner på ny, kommer her og vil være i rette.

(272)

** så mødte Jens Jepsen med samme sandemænds ed, formente den lovlig og ret at være og burde ved sin magt: da for nogen 14 dage.

** Niels ----. så mødte mesten del fornævnte vidnesbyrd og var samme deres vidne bestendig: da for nogen måned.

(273)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose og velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund deres visse bud Svend Pedersen i Lundager med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet hr Peder Jensen i Elbæk, herredsprovst i Børglum herred, hr

Christoffer Frandsen i Torslev, sognepræst til Torslev kirke, for domme, de om stolestand til Nørenholt og Hejselt i Torslev kirke 3/9 nærværende år dømt har, des uanseet aldeles ingen sager da for dem der i rette af nogen parter, enten skriftlig eller mundtlig stævninger om berørte stolestand at være indstævnet: da efterdi det befindes sagen tilforn at have været hid stævnet og i 6 uger, som er til i dag, er optagen, og ingen nu er mødt med samme dom at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere ophold, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være, og hvem videre på skader, besøger sig herredsprovsten, sognepræsten og bedste sognemænd, som dem enhver sin bekvemme stolestand i fornævnte kirke kan udvise, som det sig bør.

(274)

24/9 1625.

** var skikket Niels Lauridsen i Gølstrup og havde hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herred, mord og manddød at sværge over Jens Lauridsen i Hatholt for Laurids Lauridsen i Jelstrup, han uden skyld og brøde har ihjel slagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 5/9 sidst forleden, indeholdende Jens Christensen i Vennebjerg og Else Mortensdatter sst at have vidnet at da, som i går var 14 dage, da så de, at Laurids Lauridsen, som boede i Jelstrup, kom ridende på en brun hest, og da han kom til Jens Lauridsen, slog han til ham med en kølle, i det samme slog Jens Lauridsen fra sig med en økse og gjorde nødværge med den, som han havde i hånden: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Jens Lauridsen i Hatholt manddød over og til hans fred, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt.

(275)

** var skikket velb Mogens Sehested til Trabjerggård hans visse bud Tyge Sørensen, borgmester i Holstebro, på den ene og havde stævnet Rasmus Brahe, foged på Restrup, Erik Tomasen i Skinnerup og deres medbrødre vidnesfolk på den anden side for et vidne, de til Hundborg herreds ting 9/8 1624 vidnet har, anlangende at hans tjener Christen Jensen i Mestrupgård skulle have lovet at nederlægge den kast, som han skulle have ladet kaste, formener Mogens Sehested hans tjener ikke pligtig at være at forpligte sig fra nogen grøft eller kast, som var kastet imod hans vilje og samtykke: så og efterdi fornævnte vidner og syn, nu er fremlagt, er ejendom angældende, som om tvistes, og ikke jorddrotten, Mogens Sehested, befindes derfor til hans gård og bopæl lovlig at være stævnet og varsel givet, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, vedkendelse og syn, såvel som fornævnte dom og dele, derefter drevet er, ingen magt at have, og efterdi de andre vidner, hid stævnet er, ikke fremlægges, bør de ingen magt at have, indtil de fremkommer.

(280)

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Karsten Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet efterskrevne embedsmænd i skomager, smede og skrædderlavet i Ålborg på den anden side, at efterdi de har været tilfunden efter en landstings dom under deres faldsmål deres sandhed at vidne og bekende efter recessen, belangende den påmindelse om kornens udskibelse skulle være sket til Jørgen Olufsen, fordum borgmester, såvel som KM tolder, Hans Sørensen, når de dertil bliver stævnet og kaldt, og de dog af

modvillighed har været overhørig og ikke ville vidne, efter Tønne Friises stævnings indhold og efter landstingets hjemfindelse, men således af modvillighed siddet overhørig, formener dem dermed uret at have gjort og bør derfor deres 3 mark fældet at være: så og efterdi det befindes fornævnte mænd tilforn at have været hid stævnet, og de da ved vores endelige hjemfindelse er tilfunden deres sandhed ved deres helgens ed at bestå, de og siden med landstings stævning derfor lovlig har været kaldt og af byfogden ---- tilbudt, og dog ikke har villet vidne efter stævnings indhold, til eller far, men dem derfra forholdt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte mænd jo for deres uhørsom hver til deres 3 mark bør fældet at være.

(283)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Niels Basse i Årup på den ene og havde stævnet Christen ---- i Haverslev, herredsfoged til Han herreds ting, på den anden side, for en dom han til fornævnte ting 5/9 nu sidst forleden dømt og afsagt har, imellem velb Falk Gøye til Bratskov og jomfru Johanne Lykke, anlangende hendes salig mors værgemål, som Falk Gøye har forestået, og skal fornævnte herredsfoged Falk Gøye have kvit dømt derfor, uanseet at Falk Gøye har været hendes salig mor fru Dorte Krabbes rette værge og forsvar, og derpå bekom KM missive, der hun sad på hendes forrige gård, og ikke videre for fornævnte herredsfoged være i rette sat, end Falk Gøye skulle fremlægge en rigtig jordebog på alt hendes salig mors arvegods, så deraf kunne erfares, hvad gods hun kunne have til sig selv beholden: så og efterdi fornævnte landstings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, ham deri endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(285)

** var skikket Jens Tomasen, kapitelsfoged på Læsø på den ene og havde stævnet (blank) derimod har borgmester og råd på deres egne og menighedens ved deres fuldmægtig Anders Sørensen, borger sst, hid stævnet Jens Tomasen for to uendelige domme (blank) og fremlagde Jens Tomasen bemeldte to domme her af landsting, i hvilke samme vidner og vedkendelse er magtesløs funden og ikke at komme Jens Tomasen til hinder eller skade på hans lovlige skøde: da efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsætter vi til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(286)

** var skikket Christen Bollesen i sønder Hågård på hans brordatter Bodil Mikkelsdatters vegne, som han er værge for, hans visse bud Bolle Christensen på den ene og havde stævnet Anders Nielsen i Overgård og Peder Nielsen i Årup på den anden side for en kvittants, lydende på 20 sletdaler, og en tingsvidne, lydende på 20 sletdaler, som de til Hassing herreds ting har i rette lagt, på Maren Tomasdatters og salig Niels Nielsens børns vegne, som boede og døde i Overgård, 30/6 sidst var, og skulle samme to summa penning være Bodil Mikkelsdatter leveret af salig Niels Nielsen den vinter og det år 1620, hvilke kvittants og tingsvidne Christen Bollesen formener begge at være på én summa penning, som den fattige pige ud af hendes forstand har givet og ladet give to beviser for én summa penning: så og efterdi fornævnte bevis, under Christoffer Jensens hånd, formelder på 20 daler, Bodil Mikkelsdatter af Niels Nielsen har oppebåret, og hun ikke selv samme kvittants har underskrevet eller forseglet, men fordi til tinge har tilstandet 20 daler af Niels Nielsen

samme år at have annammet, så det i så måder lader sig anse, både samme bevis og tingsvidne på en post og summa at formelde, kunne vi ikke kende samme bevis og tingsvidne videre end på 20 daler bør at komme Bodil Mikkelsdatter til afkortning i hendes arv, belangende samme sendebrev, som intet imod fremlægges, ved vi ikke at imod sige, ej heller på fornævnte opskrift at dømme, førend fornævnte herredstings dom og lovlig stævnes og kaldes, og da gåes om hvis ret er.

(289)

** var skikket Jens Jørgensen i Hvidbjerg på sine egne og mange Hvidbjerg vesterbys grander deres vegne deres visse bud Jens Jensen sst på den ene og havde stævnet Jens Jepsen i Nørkær på den anden side for en dom, han her til landstinget sidst forleden forhverve har over efterskrevne vidnesmænd og folk, at de skulle være fældet enhver til deres 3 mark for deres hjemsiddelse for en vidne, de til Hindborg herreds ting kort tid siden med Jens Jørgensen i Hvidbjerg vidnet har, anlangende deres forte og fædrift, og fornævnte vidnesfolk nu til dette først kommende landsting vil deres bøder og fald udrede og deres vidner ydermere at være bestendig, hvorfor Jens Jørgensen formener fornævnte vidne bør ved sin fuldmagt at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, fornævnte fem vidnesmænd og nu deres fælding har udredet, da bør samme dom ikke længere magt at have eller komme dem på deres fælding til forhindring, men om hovedsagen opsætter vi til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget, som lov og ret kan findes.

(290)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Basse i Årup på den ene og havde stævnet velb Falk Gøye til Bratskov på den anden side for en skudsmål, han til Harre herreds ting 7/3 sidst forleden har ladet gøre ved to personer, i så måder ham i KM ærinde og bestilling så lovlig at være forhindret, så han da ikke den dag at kunne møde at forsvare sig, så og efterdi jomfru Johanne Lykke fornævnte dag skal være slagen fra hendes ret og tiltale, som hun havde til Falk Gøye, og sætter hun derfor i al rette, om Falk Gøye ikke pligtig er at bevise hvad ærinde og bestilling, han var i for KM: så og efterdi det befindes samme skudsmål tilforn at have været hid kaldt, og den da endelig er ved magt kendt, ved vi ikke samme vores dom at forandre, men belangende det jomfru Johanne formener, Falk Gøye bør samme sin skudsmål at bevise, da hvem derpå skader indkalde sig samme sag til hans værneting, og der gå om hvis ret er.

(291)

** var skikket velb Tomas Kås til Ørndrup på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, på den anden side for en dom, han til Sønderherreds ting 29/8 nu sidst forleden dømt har, og i samme sin dom skal have tildømt Tomas Kås at udgive tiende for forgangen år af en hans gård i Torup, som Jens Sørensen iboede og afflyttet, uanseet Tomas Kås i forgangen år selv med sin foged og folk skal have brugt samme gårds grund og ejendom under sin sædegård Ørndrup: så og efterdi Anders Pedersen i sin stævning for herredsfogden har tilstået, Tomas Kås at have ladet bruge avl til fornævnte gård det år, om tvistes, og recessen såvel som håndfæstningen tillader adelen for tiende at udgive at være forskånet, og herredsfogden dog har tildømt Tomas Kås tiende at udgive, ved vi ikke den hans dom at følge eller nogen magt at have.

(293)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Andersen i vester Torup på den ene og havde stævnet Anders Kjærulf i Knepholt, herredsfoged til Kær herreds ting på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 5/9 dømt har, lydende i sin beslutning Jørgen Grubbe alene på sine børns vegne burde at følge landgilden af det gods, som ham af fru Dorte Krabbe var med forlenet, som Falk Gøye og Jørgen Grubbe omtvister, indtil det blev dem imellem skiftet og likvideret, i hvilke Falk Gøye formener, herredsfogden uret at have gjort, først for han ikke har anseet KM dom: så og efterdi for herredsfogden med salig fru Dorte Krabbes brev har været bevislig gjort, hende samme gods omtvistes til Jørgen Grubbes tre børn at have afhændet, såvel som og med KM og Danmarks riges råds dom at ham på hans børns vegne er samme gods tildømt alene at følge så meget, som en søsterlod kan tåle, og resten at følge Axel Lykke så vidt en broderlod kan strække, det ikke med gode mænds afsigt er for ham bevislig gjort, samme gods at være likvideret, hvad Axel Lykke deri kunne være berettiget, om Jørgen Grubbe sig videre tilholder end en søsterlod efter KM dom, og fogden fordi har tildømt landgilden af bemeldte gods Jørgen grubbe og hans børn at følge, indtil fornævnte gods bliver dem af gode mænd likvideret, som det sig bør, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme herredstings dom at sige eller magtesløs dømme.

(294)

** var skikket Christen Olufsen, barnfødt i Egebjerg, på sine egne og sine søskende Visti Olufsen, Dorte Olufsdatter, Mette Olufsdatter, Margrete Olufsdatter, Inger Olufsdatter og Maren Olufsdatter deres vegne på den ene og havde stævnet Niels Christensen i Haderis på den anden side for en registrerings vidne, han til Fjends herreds ting 14/10 1623 forhvervet har, anlangende Christen Olufsen og hans søskendes fædrene arv, og deres salig far skal være ved døden afgangen 28/3 1621, og ikke hans efterladende gods straks efter hans død er bleven registreret, men så lang tid derefter, og ---- at da registrering gik, skal der være meget mere gæld bortskyldig af boen, end den tid deres salig far døde, så mødte Niels Christensen og fremlagde efterskrevne tingsvidne efter samme registrering af Fjends herreds ting 14/10 1623, Mikkel Jacobsen i Sjørup og Niels Mouridsen i vester Sjørup at have vidnet, at de 1/10 da næst forleden var i Egebjerg med Niels Christensen i Haderis på mødrene side og Hans Lauridsen i Testrup og flere dannemænd på fædrene side i Maren Christensdatter, salig Oluf Vistisens efterleverske, hendes hus over en retfærdig registrering imellem hende og hendes børn, ved navn Christen Olufsen, Visti Olufsen, Dorte Olufsdatter, Mette Olufsdatter, Margrete Olufsdatter, Inger Olufsdatter og Maren Olufsdatter: så og efterdi samme tingsvidne bemelder, Christen Olufsen selv for ting og dom med samme registrering har ladet sig orges og nøjes, han og tilstår sig den tid til sin 18 års alder at være kommen, og ikke beviser med fornævnte bo og skifte, nogen urigtighed at være omganget, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Christen Olufsen at være mægtig på samme registrering at tale, eller os fornævnte herredsfogeds dom at imod sige.

(296)

** var skikket velb Iver Kås til Ulstrup på sine egne og sine søskendes og svogres vegne deres visse bud Peder Christensen i Torsø med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet efterskrevne sandemænd i Viborg, for en ed og tov, de til fornævnte byting 25/7 sidst forleden svoren har, i hvilke deres ed og afsigelse, de formener, de har kvit svoret nogle, som skal være over klaget for deres salig bror og svoger Eggert Kåses død, skal have med været, der salig Eggert Kås fik sin banesår, nemlig Jens Jepsen i Nørkær, som og er på klaget med flere, og de har alligevel svoren ham kvit for åråd, uanseet han ikke har erklæret sig for

sandemænd med nøjagtig vidnesbyrd mere end nogen af de andre, som de har åråd oversvoren for samme drab: så og efterdi ikke for sandemændene med nogen nøjagtig vidnesbyrd eller kundskab har været bevislig gjort, det Jens Jepsen skulle have ---- været, der samme parlament og drab er gjort eller deri været nogen tilskynder og medvider, men aleneste for sandemænd fremlagt en seddel, som berettes en, ved navn Jens Iversen, i fængsel i København skulle have skrevet, hvori Jens Jepsens navn er indført, hvorimod Jens Jepsen fremlægger adskillige sendebreve og gældsbreve, som Jens Iversen skal have skrevet og underskrevet, som ikke synes at stemme eller overens komme med den hånd, Jens Jepsens navn i samme seddel er med indtegnet, Jens Jepsen og nu her for retten med højeste helgens ed og oprakt finger har benægtet, det han ikke samme aften i bemeldte parlament med var, eller gjort eller tilføjet salig Eggert Kås skade i nogen måder, og sandemænd fordi har Jens Jepsen for åråd kvit svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den deres ed at sige eller magtesløs dømme.

(299)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, det han på sine egne og de Paxer og deres medarvingers vegne, deres visse bud Tomas Nielsen Tøfting på den ene og havde stævnet Mikkel Christensen i Skjoldborg på den anden side for en vedkendelses og hjemmels vidne, han til Hillerslev herreds ting 16/8 nu sidst forleden på velb jomfru Helvig Kås til Nandrupgård hendes vegne vedkendtes og hjemlet har, anlangende noget hø, som var bort tagen af det stykke grøn jord, nordvest for jomfru Helvig Kåses ny opsatte møllehus ved Klitmøller, og Mikkel Juel da for tingsdom var Christen Andersen hans fuld og fri hjemmel til det hø, som han af bar af det eng ved Klitmøller: så og efterdi Mikkel Juel på jomfru Helvig Kåses vegne har hjemlet Christen Andersen det hø, han af bar af den eng ved jomfru Helvig Kåses mølle og vedkendtes de åsteder, på hendes vegne, efter hendes breve, granskning og adkomst, og intet Tomas Nielsen derimod fremlægger, hvormed han kan bevislig gøre, samme hø på de Paxers at være taget eller igen dem det at tilhøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hjemmel og vedkendelse at sige eller magtesløs dømme.

(302)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen Tøfting på den ene og havde stævnet begge Christen Jensen i Skårupgård på den anden side for en vidne og varsel, de til Hillerslev herreds ting 11/1 sidst forleden med Mikkel Christensen i Skjoldborg på velb jomfru Helvig Kås til Nandrupgård hendes vegne vidnet og bestandet har, anlangende at skulle have været ved Klitmøller 9/12 sidst forleden og talte mundelig med hans tjener Tomas Nielsen Tøfting og gjort ham varsel for dele, endog noksom med tingsvidne kan bevises, at Christen Jensen, den ældste af Jens Christensens sønner af Skårupgård, ikke at have været på de åsteder ved Klitmøller den dag, vidnen om formelder at skulle have gjort varsel, men han alligevel til Hillerslev herreds ting 11/1 dernæst efter samme varsel skal have bestået, menende efter slig lejlighed Christen Jensen den ældste hans vidne og varsel usandfærdig at være, og han derfor bør fældet at være og siden lide straf efter recessen: så og efterdi Mikkel Pedersens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Jens Christensen og hans medfølgere ikke heller har vidnet på fersk fod, men rum tid efter sådan varsel skal være givet, kunne vi ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, og efterdi delsbreven ikke udførlig indeholder, hvilken af Christen Jensønner, den ældste eller ungeste, samme varsel skulle afhjemlet, eller nøjagtig beviser samme varsel løgnagtig at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke derfor på deres fælding at dømme.

(304)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, på sin egen og på de Paxer og deres medarvinger deres vegne deres visse bud Tomas Nielsen Tøfting på den ene og havde stævnet Niels Ibsen i ---- , herredsfoged i Hundborg herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 4/7 nu sidst forleden, imellem ham med de Paxer og deres medarvingers fuldmægtig Anders Terkildsen i Hov på den ene og Mikkel Christensen Juel i Skjoldborg på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende en løgnagtig beskyldning, som han her til landsting deres fuldmægtig Tomas Nielsen Tøfting har beskyldt, at han med løgnagtighed på de Paxer deres vegne skal have sig tilholdt en stykke ejendom ved Klitmøller: så og efterdi for os i rette lægges Morten Paxes underskrevne sendebrev, som indeholder Tomas Tøfting på deres vegne på samme trætte ved Klitmøller at tale, og derimod skriftlig svar under Otte Kås og Erik Kåses hænder på jomfru Helvig Kåses tilbud, at de Paxer intet om samme trætte var bevidst eller dem kunne erindre, at have givet nogen deres fuldmagt i samme trætte, da ved vi ikke på den punkt eller fornævnte dom at dømme, førend samme breve imod hverandre for sin tilbørlig dommer bliver om kendt.

(307)

** var skikket Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, på sin egen og på de Paxer og deres medarvinger deres vegne deres visse bud Tomas Nielsen Tøfting på den ene og havde stævnet Mikkel Christensen Juel af Skjoldborg for en vedkendelse og vidne, han til Hillerslev herreds ting 24/7 1621 på velb jomfru Helvig Kås til Nandrupgård hendes vegne vedkendtes og gjort har, anlangende de to huse og tvistige åsteder ved Klitmøller, Anders Rasmussen i nogle år i brug og iboet har, og da på hendes vegne vedkendt deres hus og ejendom imod KM dom og deres lovlig adkomsts breve, endog det ikke skal være befunden af gode mænd den vestre hus og ejendom, som Anders Rasmussen af deres fuldmægtig i brug haft har, at være jomfru Helvig Kås i nogen måder tilkendt: da efterdi denne sag ikke til Mikkel Juels værneting er ordelt, finder vi den did at komme, og der gåes om hvis ret er.

(308)

** var skikket Hans Lauridsen, borger i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Anders Knudsen Færgemand sst på den anden side for en uendelig dom, han lader og af berømme her til landstinget forhvervet har, anlangende hvis ---- og trætte dem imellem er om ejendom, for et klagevidne og andre vidner at skal have fået magtesløs dømt, hvorover han formener samme uendelige dom ikke så lovlig at være, som det sig bør, men magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi ikke befindes synsmænd for samme dom at være stævnet, da ved vi ikke på samme klage og syn at dømme, førend de og lovlig stævnes og siden gåes derom hvis ret er.

(309)

** Christen Olufsen i Egebjerg. så mødte Morten Andersen og berettet, at hr Jens har samme gård i pant, og den ham langsommelig tid har efterfulgt, og fordi sin stedsmåls brev havde udgivet, endog han ikke havde pantebrevet nu her til stede, og fordi begæret respit: da efter sådan lejlighed blev

samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde, og gås derom så meget som lov og ret kan findes, og samme pantebrev da her at til stede føre.

8/10 1625.

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Mariager kloster, med en opsættelse her af landstinget 30/7 sidst forleden, lydende han da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Jensen ved Klitmøller og Jens Envoldsen i Agerholm for en vidne, de til Hillerslev herreds ting 21/12 1624 med Mikkel Christensen i Skjoldborg, på velb jomfru Helvig Kås til Nandrupgård hendes vegne, vidnet og gjort har, anlangende at hans tjener Anne Andersdatter, Anders Rasmussens kone, ved Klitmøller skulle komme løbende efter Christen Mikkelsen, Mikkel Juels søn i Skjoldborg, imellem begge huse ved Klitmøller i den hus, Anders Rasmussen iboede, med en bøsse, som var hanen på, og bød på Christen Mikkelsen med den, hvilke deres vidne han formener usandfærdigt at være vidnet, dem selv til behjælpning, i deres egen sag og ulovlige gerning, som de i den hus kunne med de Paxer og deres medarvinger tilkommer på hans gods, sildegarn, bøsser, kvæg og meget andet gods, han ved hans tjener i deres hus havde ladet indsætte, og de samme tid havde sønder slagen hans bøsser og sildegarn sønder skåren: da efterdi det befindes fornævnte vidnesbyrd og varselsmænd tilforn at have været hid stævnet, og sagen da over 6 uger til i dag er optagen, og ikke de eller nogen endnu er mødt til stede dem at undskylde, efter de nogle gange er bleven påråbt, og vi ikke imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke andet derom kende, end fornævnte vidne og varsel bør magtesløs at være, men efterdi sagen alene med bevilling er optagen til i dag, og ikke endnu igen for os er bleven bevist bemeldte vidner og varsel løgnagtig at være vidnet og afhjemlet, da ved vi ikke nu på deres fælding at dømme.

(311)

** var skikket Jens Jørgensen i Hvidbjerg på sin egen og på menige Hvidbjerg vesterby grander deres vegne med en opsættelse her af landstinget 24/9 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Jens Jepsen i Nørkær for en dom, han her til landsting sidst forleden forhvervet har over efterskrevne vidnesmænd og folk, for de skulle være fældet hver til deres 3 mark for deres hjemsiddelse for en vidne, de til Hindborg herreds ting kort tid siden med Jens Jørgensen i Hvidbjerg vidnet har, på menige vester Hvidbjerg bymænds vegne, anlangende deres forte og fædrift, og fornævnte vidnesfolk nu til dette først kommende landsting vil deres bøder og fald udlægge og deres vidner ydermere at være bestendig, hvorfor Jens Jørgensen formener fornævnte vidne bør ved sin fuldmagt at være: så og efterdi Søren Nielsen og hans medfølgere har vidnet udførlig efter deres alder og minde, at samme jord har været brugt med drøft og grøft til menige Hvidbjerg grander, såvel til vester Hvidbjerg som øster Hvidbjerg mænd, og det fast over recessens hævd, og ingen nøjagtig vidnesbyrd derimod fremlægges, ikke så at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme, ej heller kende Christen Lauridsen og hans medbrødres vidne, som ikke er endelig men af dem selv lagt i tvivl, så nøjagtig, at den derimod ikke nogen magt at have.

(313)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Peder Munks, til Sæbygård på hendes tjenere Mads Tomasen i Knæverhede, Jens Tomasen i Skovgård og Mads Pedersen i Favrholt deres vegne hendes visse bud Knud Tomasen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Jerslev

på den anden side for en dom, han til Vorgårds birketing 1/7 forleden dømt har, anlangende en arv, som hendes tjenere der i birket var tilfalden efter deres salig mor, og Mads Tomasen samt hans svogre og medarvinger at have ladet stævne til fornævnte birketing for æskning, og birkefogden ikke skal have ville anseet hvis, for ham i rette er lagt, men det at have forbi gangen, og hverken efter deres forsæt enten dømt dem til arve æskning eller fra: så og efterdi for birkefogden ikke noksom har været bevislig gjort, hvilke af Tomas Poulsen og Anne Jensdatters børn, der har været udgift med hjemfærd, før eller efter deres død, så han fordi ikke udførlig har om kendt, hvilke der burde at indføre igen eller ikke, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og sligt for ham lovlig at bevislig gøres, og siden, efter at sagen bliver for ham lovlig indstævnet, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(314)

** var skikket velb Jørgen Friis til Favrskov på den ene og havde stævnet velb fru Dorte Vesteni på den anden side, at eftersom Jørgen Friis for nogen tid siden af gode mænd er indført i halvanden gård i nør Ørum for en summa penge, som afgangne Mogens Kruse Jørgen Friis skyldig var, hvilke fornævnte gods Jørgen Friis efter slig for berørte lejlighed bør ham og hans arvinger for ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges to gode mænds indvisning, dem at have gjort Jørgen Friis udlæg i fru Dorte Vestenis gods for samme summa penge, indtil han blev kontenteret og igen skadesløs udfriet, fru Dorte Vestenis fuldmægtig og nu her i dag er mødt og tilstår, han intet at vide samme indvisning at beskylde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte gods med des tilliggelse og herlighed, efter indvisnings indhold, jo bør Jørgen Friis for ejendom at efterfølge, såfremt det ikke han bliver fraløst efter KM forordning, eller og fornævnte indvisning for sin tilbørlig dommer bliver rykket.

(315)

** var skikket Peder Selgensen i Saltum på den ene og havde stævnet Christen Olufsen i Kvorup på den anden side for en dom, han til Hvetbo herreds ting 13/8 næst forleden, imellem ham og Jens Pedersen i Tamstrup på Christen Mørk i Grindsted og hans søskende og deres værger, dømt har, i hvilken dom han har tildømt salig Hans Mørks arvinger alene at skal føres til skifte og dele så vidt gode mænd har ham tildømt, og deri enhver at være delagtig, som han tager i arv, hvori Peder Selgensen formener ham uret at have gjort, og samme hans dom bør magtesløs blive og ikke at komme ham til hinder eller skade på hans retfærdige arv efter hans hustrus mor, salig Johanne Vognsdatter, og hustrus bror, salig Vogn Hansen, og fremlagde Peder Selgensen efterskrevne tingsvidne af Hvetbo herreds ting den næste lørdag efter påske 1596, Jens Pedersen i Kølskegård at have tilspurgt Peder Selgensen i Tylstrup, om han havde indført noget af de 300 daler, som salig Hans Mørk og Johanne Vognsdatter havde givet ham til medgift med sin hustru Inger Hansdatter, da Peder Selgensen at have svaret og sagt, at hvis salig Hans Mørk og Johanne Vognsdatter havde givet ham og deres datter Inger Hansdatter, det vil han orges og nøjes med: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi gode mænds dom tilholder Peder Selgensen Hans Mørks efterladte gods, såvel som af hvis Vogn Hansens gods i boen fandtes, efter rigtig registrering at føre samtlige arvinger til skifte og dele, og Christen Olufsen dog har tildømt Peder Selgensen at føre Hans Mørks arvinger til skifte og deri nogen Vogn Hansens arvinger forbi gangen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom eller den dele, derefter drevet er, bør at komme Peder Selgensen til nogen forhindring.

(318)

** var skikket Peder Selgensen i sønder Saltum og gav til kende, hvorledes han af gode mænd efter KM befaling er tildømt at føre alle hans arvinger til skifte og dele hvis over bliver, efter at al rigtig gæld er bleven betalt, af hvis gods, han efter vurdering og registrering efter salig afgangne Vogn Hansen annammet har, og at han skal have ladet sine medarvinger tilbyde rede og regnskab, og de det ikke ville lade forhøre og efterkomme, hvorover han sig højligen at være forårsaget for højere ret at beklage og i lige måde sine medarvinger her til landsting samme sit regnskab at tilbyde og lade forhøre, som han til herreds ting gjort har: så og efterdi Peder Selgensen, som af kommissarier er tilfunden efter KM befaling at føre samtlige arvinger til skifte og dele hvis, af Hans Mørk og Vogn Hansens gods over bliver, efter at vitterlig gæld er betalt, og deri enhver at være delagtig eftersom han tager i arv, og ikke sådan regnskab ---- er gjort, finder vi dem til Hvetbo herreds ting at komme, og der af herredsfogden en visse sted og dag begge parterne at forelægges, hvor de og samtlige skulle være forpligtet at komparere og til stede møde, de eller og deres fuldmægtig ---- gode mænds dom på alle sider at fuldgøres og efterkommes.

(320)

** var skikket hr Jens Jørgensen, forrige sognepræst til Ingstrup, Hjermeslev, Alstrup og Kettrup sogne, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Mortensen i Borup, Laurids Andersen i Ingstrup med flere for et vidne, de på Hvetbo herreds ting 30/4 sidst forleden vidnet har, anlangende hvis dem er bevidst i Guds sandhed, om hr Jens Jørgensen fik nogen korntiende af dem eller af nogen af Ingstrup og annekssognenes sognemænd år 1606 for sin tjeneste, han med sin kapellan havde gjort og bevist dem i og uden kirken, som en sognepræst sine kære sognefolk pligtig er fra 12/8 1605, der tienden da var ydet, hvilke deres vidne han formener ikke så udtrykkelig at være vidnet, at det burde nogen magt at have eller komme hr Jens Jørgensen til nogen forhindring eller skade: så og efterdi hr Jens Jørgensen selv samme kontrakt har samtykt og med egen hånd underskrevet, det og med provstens dom bevises, hr Søren samme års tiende, om tvistes, at være tildømt, hvilke og siden med lensmanden, bispen og provsternes afsigelse er bekræftet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kontrakt at sige, men dersom fornævnte mænd ved deres vidne videre at forklare, end de allerede vidnet har, da hvem der på skader, stævner dem til deres værneting og der gås om hvis ret er.

(323)

** var skikket Anders Jensen Guldsmed, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 27/8 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet hr Jens Jørgensen, fordum præst i Ingstrup, som blev afsat både fra kald og embede, som nu boende er i Sæby, anlangende for en uendelig dom, han lader sig af berømme, han til Ålborg byting 15/4 sidst forleden over Anders Jensen forhvervet har, bemeldende nogen gæld, som han efter en bogs indhold ham for beskyldt har, at Anders Jensen på 21 år 1604 skulle være kommen fra Børglum marked til hr Jens Jørgensen, og da skulle have annammet en summa sølv og meget mere gæld, som skal være indskrevet i samme bog, og ikke Anders Jensen findes at være underskrevet, som Anders Jensen formener, urigtig og usandfærdig og ham løgnagtig at være påskreven: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi for os i rette lægges Jens Jørgensens bog og opskrift, hvori findes indskrevet ved dag og tid stykvis når og hvad, Anders Jensen og hans hustru af hr Jens Jørgensen

har bekommet, såvel som og hvis, derpå er betalt og oppebåret, hvilke Anders Guldsmed en del ikke benægter men vedgår, og ikke Anders Guldsmed vil vide samme bog for falsk eller urigtig at være, og fogden fordi har tildømt Anders Guldsmed samme efterstående gæld at betale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme opskrift, ej heller fornævnte bytings dom, så vidt den Anders Guldsmeds anpart vedkommer, at sige, belangende fornævnte vidner, Anders Guldsmed kaldt har, afstod hr Jens Jørgensen.

(328)

** var skikket Mikkel Christensen i øster Assels på hans søster Johanne Christensdatter, boende i Gunderslev i Sjælland, hendes vegne på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, dommer til Nørherreds ting i Mors, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 23/5 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Mikkel Christensen og Kirsten Tomasdatter i Ørding, og fogden i ingen måder at have dømt eller påkendt om hvis, for ham var i rette sat, men har gået fra hovedsagen, som var om hvis arvelod, som Mikkel Christensens søster Johanne Christensdatter kunne tilfalde efter sin salig afgangne bror Mads Christensen, som boede og døde i Ørding, og sin dom i andre ---- heden stillet: så og efterdi fornævnte herredsfoged ---- dømt enten til eller fra ---- Johanne Christensdatter bør ---- lod efter hendes bror ---- ej eftersom for ham ---- indstævnet, men ----, da finder vi efter --- denne hans dom ---- udømt var, og ---- ting igen at komme---- det for ham lovlig ---- endelig imellem ---- adskille ---- Christensdatter ikke samme arv ---- bør i hendes salig bror ---- tilkomme, som det sig ----.

(329)

** var skikket hr Jens Jørgensen, nu boende i Sæby, forrige præst til Ingstrup og annekskirker, på den ene og havde stævnet Peder Mikkelsen, borger og fordum rådmand sst, på den anden side for en dele, han 31/8 sidst forleden til Sæby byting over ham forhvervet har, efter en seddels lydelse med hane egen hånd underskreven, hvilken seddel en mand af Norge, ved navn Mads Andersen, ottende dagen tilforn på fornævnte ting ---- fremlagt har, formeldende at Jens Jørgensen imod Peder Mikkelsens vilje og uden lovlig hjemmel har besiddet og brugt hans hus og gård, hvilken seddel hr Jens Jørgensen formener usandfærdig at være, og samme dele ulovligen efter vrang undervisning at være forhvervet: så og efterdi samme delsbrev ikke formelder på nogen visse post, hvorfor hr Jens Jørgensen skulle være fordelt, så han kunne vide sig derefter at rette, ikke heller befindes nogen dom for samme dele at være gangen, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed hr Jens Jørgensen af den dele kvit at være.

(330)

** var skikket Niels Rasmussen, borger og rådmand ---- med en opsættelse her af landsting i dag ---- , lydende ham da at have stævnet ---- Jens Madsen Bjerring ---- for en vidne, de til Viborg byting 11/- ---- og hans borgerlige næring vidnet har, at han ---- næring som en af de fornemmeste borgere ---- næring og handel, som samme deres vidne ---- skal formelde, endog deres vidne ---- skal formelde hvad varer i hvad år eller ---- han skal have med handlet: med flere ord dem på begge sider imellem var, har vi fornævnte parter nu her for retten venligen og vel med sammenlagte hænder forligt og fordragen, så bemeldte borgmester har afstanden fornævnte vidner, så de skal være, som de uvidnet var, og ingen til hinder eller skade at komme, og ---- Niels Rasmussen efter vores ---- underhandling har sig ---- at vil udrede hvis ---- skat og tynge, han efter ---- håndtering, som ---- bør med rette at ---- dermed skal samme sag ---- ophævet, og ikke op ---- af nogen på enten

---- derpå taler i ---- herhos har ---- efter vores ---- hvis klage og ---- kan have haft ---- Christen ---- og andre ---- de ikke har angivet ---- skal kvit være ---- told, de med rette ---- udgive, skal udrede ---- .

(332)

** var skikket Christen Jørgensen Rind, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Skov i Brandstrup på den anden side for en dom, han kort forleden til Viborg byting forhvervet har, anlangende det Christen Rind skulle være Christen Skov nogen penning skyldig, endog Christen Rind ved hans højeste ed højligen benægter sig ingen gæld at være ham skyldig, eller det med brev, segl elle nogen nøjagtig vidnesbyrd skal være bevist: så og efterdi Christen ---- retten har holden ved ---- og oprakt finger, det ---- Christen Skov samme ---- og ikke samme gæld ---- og segl eller andre ---- bevises, og byfogden ---- dømt Christen Rind ---- betale, da ---- lejlighed den hans ---- Christen Rind på ---- hinder eller skade.

(333)

** var skikket Anders ---- . så mødte hr Jens Jørgensen og afstod samme vidne: da efter sådan lejlighed bør den ingen magt at have.

(335)

5/11 1625.

** var skikket velb Gunde Rostrup til Stårupgård på den ene og havde stævnet velb Iver Lykke Eriksen på en anden side for en dom, han til Nørherreds ting kort tid forleden skal have ladet forhverve, anlangende en indførsel, Gunde Rostrup skal have ladet gøre i Bonderupgård og gods i hvis penge, som befindes til ---- i fornævnte gård og gods, som velb Claus Då til Ravnstrup sig til forhandlet har, hvilke pending Claus Då derpå her til landstinget skal have ladet ---- , så og samme penge, Gunde Rostrup efter sin indførsel ---- på Nørherreds ting ved endelig dom at være ---- , såvel som også her til landstinget ved ---- landstings dom, indførsel og andre ---- , mener sig samme bemeldte ---- efter bemeldte lejlighed og domme at efterfølge: da efterdi Gunde Rostrup med Iver Lykke Eriksens ---- hovedbrev beviser sig i samme løfte at have været og hovedbreven indløst, han og med 4 gode mænds indførsel bevislig gører sig i bemeldte tredjepart Bonderupgård, mølle og gods at være indført, så vidt det kunne være bedre og mere værd, end hans pante ---- , bemeldte Claus Då og samme ejendom af gode mænd efter KM befaling er bleven likvideret ---- , som fornævnte gods var bedre end panten nemlig 170 rigsdaler ---- , i retten har ladet deponere og nedersætte, og med endelig herredstings dom bevises, Gunde Rostrup samme 170 daler at være ----, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgivet, som for er rørt, hvilke stander ved deres fuldmagt og ustævnet, så Gunde Rostrup har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er mødt dertil at svare eller nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end fornævnte 170 rigsdaler jo bør Gunde Rostrup at efterfølge, imedens den hans indførsel stander urykket.

(337)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Peder Munks, til Sæbygård hendes visse bud Knud Tomasen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred på den anden side for en dom, han 11/10 sidst forleden til Nørherreds ting, imellem fru Sofie Brahe på den ene og velb Iver Lykke Eriksen på den anden side, dømt og afsagt har, hvori han har tildømt Iver Lykke at erlægge og betale fru Sofie Brahe halv tredje tusinde enkende rigsdaler in specie hovedstol med sin rente, skadegæld, kost, tæring og interesse og derfor at have indvisning i Iver Lykkes gods eller løsøre, hvor det findes kan, formener samme dom lovlig og ret at være og bør ved sin fuldmagt at blive, og fru Sofie Brahe nu bør at have indvisning i Iver Lykkes jordegods og løsøre efter KM forordning, med flere ord dem imellem var: da efterdi for os i rette lægges Iver Lykkes udgivne indløste hovedbrev såvel som og hans skadesløs breve, til Peder Munk udgivet, og ikke bevises dem at være holdt og efterkommet, men Iver Lykkes fuldmægtig på hans vegne gælden vedgår, sagen og til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der gangen er, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Iver Lykke jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Jacob Krabbe til Væbnersholm og Christoffer Skade til Kærbygård, som Knud Tomasen på fru Sofie Brahes vegne dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Iver Lykke Eriksens bopæl, og der udæske og gøre fru Sofie Brahe udlæg af Iver Lykkes løsøre, og det rigtig og for en billig værd at taksere og imod bemeldte fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da fru Sofie Brahe i anden Iver Lykkes gods, hvor det findes kan, at indvise, så hun bekommer fuld udlæg og betaling for samme sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(340)

** var skikket Søren Lauridsen på Egholm med en opsættelse her af landstinget 8/10 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Kurt Andersen i Ålborg, anlangende for 93 læs hø, som han i nogen år skulle have bekommet af Søren Lauridsen, og han ingen fyldest eller varer af ham derfor igen har bekommet, som han formener, ham lovligen skal overbevises hvad han derfor skulle have fanget varer eller rede pending for: så og efterdi Søren Lauridsen for ting og dom har tilladt Kurt Andersen, at dersom han ville gøre sin ed, det han havde betalt Søren Lauridsen hvis hø, han af ham havde bekommet, ville han betale Kurt Andersen efter hans regnskabsbogs indhold, hvorimod Kurt Andersen straks for ting og dom har gjort sin højeste ed, her og nu for os i rette lægges Kurt Andersens regnskabsbog, hvori klarlig findes indskrevet ved dag og tid, når de har gjort regnskab i dannemænds overværelse, og hvad Søren Lauridsen ham er skyldig bleven, hvilke og med den forpligt, Søren Lauridsen kort tilforn for ting og dom gjort har, bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme benægtelse vidne, ej heller bemeldte opskrift, at sige eller magtesløs dømme.

(342)

** var skikket velb Just Høg til Kyø, befalingsmand i Børglum kloster, hans visse bud Anders Jensen i Fristrup på den ene og havde stævnet Niels Jensen i Linderup på den anden side for en dom, han sig af berømmer at skulle have til landstinget forhvervet, anlangende slag og skade, som han har gjort Karen Jensdatter i Børglum by, efter syn og sigtelse, og herredsfogden Jens Mikkelsen i Sterup derefter at have ham tildømt sine bøder efter loven at betale, og sagen for Just Høg selv at have forsonet sidste gang han var her hjemme, hvilke Niels Jensen ikke agte ville, men med samme landstings dom ville være fra retten, menende samme dom ikke skal findes lovlig varsel for given og så rigtig at være, det den bør at komme Just Høg eller sagvolderen til nogen forhindring men

magtesløs at være, og herredsfogdens dom ved sin fuldmagt at være, og Niels Jensen for unødig trætte, han sin husbond har påført, bør at stande til rette: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi ikke befindes Niels Jensen nogen varsel for samme synsvidne at være givet, så han kunne vidst dertil at svare, ikke heller samme sigtelse af Karen Jensdatter på fersk fod at være gjort, men rum tid efter sådan slagsmål skulle dem imellem været, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og sigtelse, ej heller den dom, derpå funderet er, så nøjagtig, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(344)

** var skikket velb Otte Kruse ---- på den ene og havde stævnet velb fru Dorte Vesteni, salig Mogens Kruses, til Strandet på den anden side for 200 enkende rigsdaler med sin efterstandende rente og interesse, som hans salig far Mogens Kruse har været ham skyldig efter hans derpå udgivne brevs lydelse, hvilke 200 rigsdaler med efterstandende rente, skadegæld, kost, tæring og al anden interesse Otte Kruse formener, hende pligtig at være at betale efter den kontrakts indhold, som imellem hende og ham med andre hans medarvinger oprettet er, hvorpå han til hendes værneting skal have bekommet dom til indvisning i hendes løsøre eller gods, hvilken dom han formener ret at være, hvorfor han formener, ham bør her til landstinget indvisning at meddeles til gode mænd, med flere ord dem imellem var: da efterdi fru Dorte Vestenis fremsendte opbydelse ikke findes ved rigtig registrering under hendes hånd og segl stykvis på hendes gældnere, løsøre og gods at formelde efter KM forordning, som det sig burde, Jørgen Friis og selv tilstår og bekender hende til hendes søster for hendes livs ophold at være fledført, da kunne vi ikke kende denne hendes opbud så lovlig, at den må komme Otte Kruse på hans forfølgning til forhindring, men efterdi for os i rette lægges salig Mogens Kruses udgivne brev på fornævnte 200 daler såvel som og gode mænds kontrakt, det fru Dorte Vesteni 3000 daler i Mogens Kruses gæld at skal betale, da ved vi ikke andet derom at sige, end fru Dorte Vesteni jo bør samme 200 daler med sin rente og interesse at udgive, og fordi tilfinder velb Christen Harbou til Hulris og Niels Krag til Trinderup, som Otte Kruse dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for fru Dorte Vestenis bopæl, og der udæske og gøre Otte Kruse udlæg af hendes løsøre, og det rigtig og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Otte Kruse i anden hendes gods, hvor det findes kan, at indvise, så Otte Kruse bekommer fuld udlæg og betaling for samme sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(347)

** var skikket velb Otte Kruse til Balle, Erik Krabbe til Søndersthoved på deres egne og på velb fru Dorte Kruse, salig Terkild Krabbes, til Hestlund hendes vegne på den ene og havde stævnet fru Dorte Vesteni, salig Mogens Kruses, til Strandet på den anden side for 400 enkende rigsdaler in specie med deres efterstandende rente og interesse, som deres salig fars og hustrufars Mogens Kruse har været Jens Iversen i Hoven skyldig efter hans derpå udgivne brevs lydelse, hvilke gæld de skal have været forårsaget at betale, formedelst at velb Tomas Kås til Ørndrup har ladet Otte Kruse efter salig Mogens Kruses skadesløs brevs indhold indmane på sin bror velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand på Københavns slot, hans vegne, som for samme penge er forlover, og formener hende pligtig at være at betale fornævnte 400 rigsdaler med efterstandende rente, skadegæld, kost, tæring og al andet interesse efter den kontrakts indhold, som imellem hende og dem oprettet er, med flere ord dem imellem var: da efterdi fru Dorte Vestenis fremsendte opbydelse

ikke findes ved rigtig registrering under hendes hånd og segl stykvis på hendes gældnere, løsøre og gods at formelde efter KM forordning, som det sig burde, Jørgen Friis og selv tilstår og bekender hende til hendes søster for hendes livs ophold at være fledført, da kunne vi ikke kende den hendes opbud så lovlig at være, at den må komme Otte Kruse og Erik Krabbe på deres egne og fru Dorte Kruses vegne på deres forfølgning til forhindring, men efterdi for os i rette lægges Mogens Kruses udgivne indløste hovedbrev på 800 rigsdaler med sin rente, såvel som og hans udgivne skadesløs brev til Mogens Kås, som for samme penge har været forlover, det og befindes Otte Kruse for samme 400 daler med des rente at have været manet, indtil han derfor har måttet Tomas Kås på sin brors vegne tilfreds stille, gode mænds kontrakt og tilholder fru Dorte Vesteni 3000 daler i salig Mogens Kruses gæld at skulle betale, såvel som og samtlige arvinger hans begravelses bekostning ---- til herredsting har været indstævnet, og endelig dom er gangen, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Dorte Vesteni jo bør samme fordrede penning med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Christen Harbou til Hulris og Niels Krag til Trinderup, som Otte Kruse, Erik Krabbe på deres egne og fru Dorte Kruses vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for fru Dorte Vestenis bopæl, og der udæske og gøre Otte Kruse, Erik Krabbe på deres egne og fru Dorte Kruses vegne udlæg af hendes løsøre og det rigtig og for en billig værd taksere, og imod den fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Otte Kruse, Erik Krabbe og fru Dorte Kruse i andet hendes gods, hvor det findes kan, at indvise, så de bekommer fuld udlæg og betaling for bemeldte gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(1)

-/- 1626.

** var skikket Niels Pedersen ---- : da efterdi samme sag findes tilforn tre gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor tre uendelige domme rt udgangen, i hvilke samme æskning er magtesløs funden, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, hvilke tre ---- findes lovlig at være læst og forkyndt, ---- opskriften derom formelder, så Laurids Pedersen har haft noksom respit samme domme ---- kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Niels ---- Iver Pedersen og Christen Pedersen har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Laurids Pedersen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme æskning magtesløs at være og ikke at komme Niels Pedersen, Iver Pedersen og Christen Pedersen til forhindring.

(2)

** var skikket Anders Knudsen Færgemand, borger i Nykøbing i Mors, på en ene og havde stævnet Søren Jensen Skriver, Morten Pedersen med flere på den anden side for et syn, som de har hjemlet og afsagt til Nykøbing byting 15/10 1625, imellem Anders Knudsen og Hans Lauridsen Kræmmer, anlangende om begge deres ejendomme, hvorfor Anders Knudsen formener sig deri uret at være sket, efterdi Hans Lauridsen Kræmmer skal have ladet flytte sit agerrum, så de kom i trætte om fornævnte ejendom med hverandre, og i steden ladet bygge og opsætte en lidet rødt hus, og des lejlighed har fornævnte synsmænd ikke afhjemlet i deres syn, hvor meget som det hus, der står østen til Hans Lauridsens ejendom, er bygget ham for nær: så og efterdi fornævnte synsmænd ikke udførlig ved alen eller mål har forklaret, hvor vidt Hans Lauridsens ejendom, efter begge parternes

adkomst, ved samme bygge skulle være forkrænket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den deres syn så noksom fuldkommen, at den bør nogen magt at have.

(3)

** var skikket Laurids Pedersen og fremlagde et underskreven brev, lydende som efterfølger, Jørgen Grubbe til Tostrup, KM befalingsmand på Vestervig kloster, lader give til kende, at jeg efter forordning på mine børns vegne efter velb fru Anne Krabbe til Baggesvogn vil arv og gæld vedtage, så vidt mig for min anpart med rette kan tilkomme, datum Vestervig 9/1 1626.

(4)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Peder Munks, til Sæbygård hendes visse bud Knud Tomasen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Jensen i Intrup, birkefoged til Resen birketing, på den anden side for en dom, han til Resen birketing 14/12 sidst forleden dømt har, imellem fru Sofie Brahe og Hans Lykke Eriksen, hvori han har tildømt Hans Lykke at betale fru Sofie Brahe 11000 enkende rigsdaler in specie hovedstol med sin rente og interesse, eller derfor at have indvisning i hvis jordegods og løsøre, som Hans Lykke arveligen kan tilfalde efter salig fru Anne Krabbe: da efterdi for os i rette lægges gode mænds indførsel på hvis rest, fru Sofie Brahe hos Hans Høg har at fordre, såvel som og andre Hans Lykkes indløste hovedbreve, og ikke bevises samme fordret summa af ham at være erlagt, men hans fuldmægtig her for retten endnu gælden vedgår, sagen og til birketing har været indkaldt, og endelig dom der gangen er, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Lykke jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Otte Kås til Hingø og Niels Arenfeldt til Knivholt, som Knud Tomasen på fru Sofie Brahes vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens foged drage for Hans Lykkes bopæl, og der udæske og gøre fru Sofie Brahe udlæg af hans løsøre, og det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da fru Sofie Brahe i anden Hans Lykkes jordegods eller tilfalden arv, hvor det findes kan, at indvise, så hun bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld, efter KM forordning, som det sig bør, og eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(6)

** var skikket velb Holger Gagge til Bolstofte hans visse bud Jens Gregersen, borgmester i Nykøbing, på den ene og havde stævnet velb Mogens Kås til Tidemandsholm på den anden side for en gård, liggende i Nørherred kaldes Hestbæk, han sig skal tilholde efter gode mænds indførsel, uanseet at det er imod en nøjagtig og fuldkommen pantebrev, som Holger Gagge derpå tilforn gjort og givet er af salig og velb Peder Bille til Lindved efter en KM tilladelse: så og efterdi for os i rette lægges gode mænds indvisning, det de har indvist Mogens Kås iblandt andet i fornævnte gård Hestbæk for sin betaling og gæld, og derimod Peder Billes brev, det han samme gård til Holger Gagge har pantsat, hvilke gode mænds brev vi ikke er dommer over, da ved vi ikke i samme sag at dømme, men hvem på skader indkalde sig samme sag for sin tilbørlig dommer, og der gåes om hvis ret er.

(7)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, befalingsmand i Mariager kloster, hans visse bud Jens Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet velb fru Dorte Vesteni, afgangne Mogens Kruses, til Strandet på den anden side, for at eftersom han for nogen tid forleden skal efter KM forordning og lovlig dom og indvisning på Anders Stangerum og nogen umyndige børns vegne i Mariager, han er værge for, ved gode mænd har bekommet udlæg i fru Dorte Vestenis efterskrevne gårde og gods for en summa pending, hendes salig afgangne husbond Mogens Kruse skal have været Anders Stangerum på fornævnte børns vegne skyldig bleven, hvilke gårde Mogens Kås formener bør ham på Anders Stangerums og fornævnte børns vegne for ejendom at efterfølge, med flere ord dem imellem var: da efterdi for os i rette lægges to gode mænds indvisning, dem at have gjort Mogens Kås på Anders Stangerum og Poul Pedersens børns vegne udlæg i fornævnte gods for bemeldte summa pending, indtil han blev kontenteret og igen skadesløs udfriet, sagen og siden to gange her til landstinget har været indstævnet, og to uendelige domme udgangen, som stander ved deres fuldmagt og ustævnet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme gårde og gods med deres ejendom og herlighed jo bør Mogens Kås på Anders Stangerum og Poul Pedersens børns vegne for ejendom at efterfølge efter indvisnings formelding, med mindre det ham bliver fraløst efter KM forordning, eller og fornævnte indvisning for sin tilbørlig dommer bliver rykket.

(10)

** var skikket velb Kurt ---- til ---- gård hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup på den ene og havde stævnet Anders Kjærulf i Knepholt, herredsfoged i Kær herred, på den anden side for en dom, han til Kær herreds ting 9/7 1625 dømt har, hvori han har dømt Kurt Berlov at være til rede og regnskab med Christen Munk i Gettrup for 100 enkende rigsdaler, som Christen Munk var afgangne jomfru Anne og jomfru Christence Axelsdatter, som døde i Ålborg, skyldig efter to hans udgivne hovedbreves lydelse, og ville med nogen løse opskrifter og beviser ham samme gæld betale, ej heller skal indstille sig på samme gæld at være betalt i nogen måder: så og efterdi for herredsfogden har været i rette lagt to Christen Munks udgivne breve på 100 rigsdaler, han jomfru Christence og Anne Axelsdatter er skyldig bleven, og ikke derimod er fremlagt nogen rigtig kvittants, som sig imod samme breve refererer, hvormed kunne bevises, samme hovedsumma at være erlagt, og fogden dog har funden dem til regnskab, ved vi ikke den hans dom at følge, og efterdi Niels Nielsen og hans medfølgere har vidnet på hvis, de jomfru Christence skal have ført, og det siden hun ved døden er afgangen og ikke i hendes levende live, da hun kunne vidst dertil at svare, ikke heller hendes arvinger for samme vidne befindes nogen varsel at være givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(12)

** var skikket Anders Bertelsen Skøt, fordum tjenende på Birkelse, hans visse bud Baldser Hansen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet efterskrevne sandemænd i Hvetbo herred på den anden side for en deres ed og tov, de 17/12 sidst forleden her på landsting svoren har, bemeldende at de har svoren Anders Bertelsen manddød over og fra sin fred for en oprørsk geselle, navnlig Jens Sørensen Kræmmer, som ham uden al billig årsag har overfalden med ord og gerninger, ham ud af nødværge at have dræbt og ihjel slagen, og deres ed funderet eftersom de selv sandhed har derom udspurgt, og ikke de har navngivet ud af hvem eller hvorledes og ved hvad middel, de sandhed anderledes, end syn og vidne om formelder, skal være bevist, efterdi noksom for dem har været i rette lagt synsvidne hvad skade, den døde har gjort den levende, så og tingsvidne hvorledes det ----

ved tilgangen, som de godtfolk har vidnet, hos var, der gerningen skete, formenende dem ingen bedre kundskab af nogen derom at kunne bekomme end af dem, det har seet og hørt: så og efterdi for sandemændene er bevislig gjort, det Anders Skøt og Jens Kræmmer er kommen ud af stuedøren sammen, og Jens Sørensen da straks har fanget hans bane, og ikke er bevislig gjort, det Jens Sørensen har haft i sin hånd enten kniv eller værge, hvormed han Anders Bertelsen på sin liv kunne eftertragte, men med syn er bevist, det Jens Sørensen har haft adskillige dødelige sting og sår med mere slag og skade, og sandemændene efter fornævnte vidne og syn, så og deres egen sandheds udspørgelse, som loven dem tilholder, har Anders Bertelsen Skøt fredløs svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den deres ed og tov at imod sige.

(15)

** var skikket Niels Lauridsen, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Tomasen, borger i Skagen, på den anden side for nogen gæld, han lader sig af berømme, Niels Lauridsens steddatter, salig Maren Knudsdatter, salig Peder Christensens efterleverske, skulle være ham pligtig efter en håndskrifts indhold, såvel som efter en opskrift og bekostning, han skulle have gjort i Malmø, anlangende salig Maren Knudsdatter og hendes børns begravelse, uanseet det fornævnte håndskrift skulle være gjort formenende på de tider, salig Maren Knudsdatter ikke at have været hendes egen værge og derfor ikke kunne udgive nogen håndskrift: så og efterdi for os i rette lægges to Maren Knudsdatters underskrevne håndskrifter på bemeldte gæld, som forskrevet stander, og ingen kvittants derimod fremlægges, ikke heller samme håndskrifter vides for urigtig, da ved vi ikke imod samme håndskrifter, ej heller bemeldte begravelses opskrift, så vidt billigen deraf kan eragtes at være bekostet, at sige eller magtesløs dømme.

(16)

** var skikket velb Jørgen Munk til Højgård hans visse bud Gregers Hvid, foged på Vrejlev, på den ene og havde stævnet velb Truid Bryske og hans hustru fru Karen Friis på den anden side, for at eftersom han ved gode mænd skal være indført i noget deres jordegods for en summa pending, som de ham skal have skyldig været, hvorfor Jørgen Munk formener, at samme jordegods bør ham for ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges to gode mænds indvisning, dem at have gjort Jørgen Munk udlæg i bemeldte gods for samme summa penge, indtil så længe han blev kontenteret, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgangen, hvilke stander ved deres fuldmagt og ustævnet, og ikke Truid Bryske og fru Karen Friis endnu er mødt eller nogen på deres vegne nogen modstand at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme gods med des tilliggelse, efter indvisnings indhold, jo bør Jørgen Munk for ejendom at efterfølge, såfremt det ikke ham bliver fraløst efter KM forordning, eller og fornævnte indvisning for sin tilbørlig dommer bliver rykket.

(18)

28/1 1626.

** var skikket velb Iver Lykke Christoffersen på Bigum på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, på den anden side for en dom, han til Hillerslev herreds ting 1/11 sidst forleden år 1625 dømt og afsagt har, hvori han har tildømt Jesper Vinter og Laurids Christensen i Kelstrup med flere for en adskillig stor summa penning, de skulle tale jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes minde for, hvilket fornævnte penning fornævnte mænd ved deres

højeste helgens ed benægter ikke at have udlovet eller været hende skyldig, hvilken noksom og med hendes underskrevne kvittants er at bevise, at de har ærligen ydet og klart gjort for alt deres skyld og landgilde, imens og al den stund de var hendes tjenere: så og efterdi ikke for fogden har været bevislig gjort, fornævnte mænd, Laurids Christensen undtagen, af jomfru Johanne Lykke at have sted og fæst, så de derfor var pligtig nogen stedsmåls penge til hende at udgive, det og med jomfru Johannes eget udgivne brev befindes, Laurids Christensen til snapsting nu næst forleden med sin efterstandende stedsmål at være bedaget, og han dog samme tid derfor er tildømt derfor at lide tiltale, samme hans stedsmåls rest i summen efter hendes brev ikke heller med hendes underskrevne restants stemmer overens, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom bør at komme samme mænd til hinder eller skade.

(21)

** var skikket Mads Andersen i Vojel på Furland hans visse bud Tøger Villadsen i ---- på den ene og havde stævnet Iver Christensen i Åsted, nu boende i Sæbygård, Anders Nielsen i Risumgård med flere for et vidne, de til Åsted birketing 17/12 nu sidst vidnet har, at de skulle have hørt rygte og tidende, at Mads Andersen har været berygtet for trolddom på halvt andet års tid, uanseet at de ikke i samme deres vidne udførlig at have specificeret eller forklaret i hvad udtrykkelige måder, de med en god samvittighed vitterlig er, at Mads Andersen skal i trolddoms kunster være skyldig eller brødig eller dermed gjort nogen skade gerning på nogen deres velfærd, dem til bræk eller skade i nogen måder, hvilke vidne han formener ikke skal findes så lovlig eller ret at være, at de bør nogen magt at have: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme vidner er magtesløs funden, indtil hvem der havde i at sige, stævnet på ny, hvilke to domme findes at være påskrevet, lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så fornævnte personer har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor Mads Andersen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade, og ikke bemeldte personer endnu er fremkommen eller nogen på deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidner magtesløs at være og ikke komme Mads Andersen på hans ære, gode rygte og navn til forhindring eller skade i nogen måder.

(22)

** var skikket velb Anders Friis til Krabbesholm, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Jacob Jensen, foged der sst, på den ene og havde stævnet velb fru Anne Friis, afgangne Gert Rosenkrantzes, til Stensballegård på den anden side for nogen uendelige landstings domme, som hun lader sig af berømme at skal have ladet forhverve over en birketings dom, som Christen Jensen i Intrup, birkefoged i Resen birk, imellem ham og fru Anne Friis dømt har, formener samme uendelige domme ikke så lovlig og ret at være, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte birkefoged ikke i sin dom in originali har ladet inddrage fru Anne Friises skriftlige anfordring på hver brev, hun af Anders Friis kræver, ikke heller Anders Friises revers på hvis breve, han fru Anne Friis tilbyder at ville rever ---- at deraf kunne forfares hvis breve, som var til stede eller ej, da finder vi den birketings dom at være, som den udømt var, og sagen til birketinget igen at komme, og når det for fogden lovlig indstævnes, at til stede føres beviser på hvis breve, Anders Friis bør fra sig at lægge, såvel

som og deres anfordring og tilbud med andre dokumenter fuldkommelig i dommen at inddrages og derefter uden videre forhaling dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(25)

** var skikket velb Iver Kås til Ulstrup på hans egne og velb Johan Anrep til Grønkær og hans medarvingers vegne, efter salig Eggert Kås, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, for en dom, han til Viborg byting 4/7 sidst forleden dømt og afsagt har, og deri har frafunden fornævnte arvinger fra åråds landstings vidne og ikke har villet tilstede dem beskrevet over velb Johan Rantzau til Estvadgård, for han skulle have med været, da salig Eggert Kås blev dræbt og ihjel slagen på Nytorv i Viborg, men det at ordeles for hans tilbørlig dommer, herhos fremlagde Johan Rantzau sin efterskrevne erklæring om samme drab, som skulle være gjort af en, ved navn Peder Basse, som skulle være bortrømt: så og efterdi Iver Kås på sine og sine medarvingers vegne har været lysning begærende af byfogden beskrevet over Johan Rantzau om morderisk åråd at sværges, hvilke var Johan Rantzaus ulempe anrørende, og byfogden fordi ikke har vidst samme lysning over Johan Rantzau at udstede, men det at ordeles for hans tilbørlig dommer, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme dom at imod sige eller fogdens ulempe deri at kende.

(27)

** og nu fremlagde Carsten Andersen en dom her af landstinget 17/12 sidst forleden, i hvilke fornævnte mænd er tilfunden under deres faldsmål at vidne, derhos berettet Carsten Andersen, at fornævnte mænd siden har været stævnet og ikke deres sandhed bekendt, mente de fordi til deres 3 mark fældet at være: efter sådan lejlighed finder vi fornævnte mænd for deres hjemsiddelse og uhørsom enhver til deres 3 mark fald, indtil (blank)

(28)

** var skikket Anders Hansen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Andersen, borger og rådmand sst, på den anden side for nogen vidner, som han har ladet forhverve til Ålborg byting, anlangende en skade, som han skulle have lidt på sit fisker redskab og garn i Skåne fiskeriet, og samme vidner har både synet og vidnet, og ikke Anders Hansen er stævnet og kaldt til samme syn: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen visse dag eller tid, når samme fisker redskab skulle være forbleven, de ikke heller i deres vidne udførlig forklarer dem at være vitterligt, samme garn og redskab, formedelst Anders Hansens forsømmelse, at skulle være forkommet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte bytings dom, derefter dømt er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Anders Hansen til nogen forhindring.

(30)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård hans visse bud Søren Pedersen Milbakken med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Laurids Nielsen, borger i Sæby, for en uendelig dom, han her til landstinget ved sin bror Peder Nielsen har ladet forhverve og den 24/8 sidst forleden på Sæby byting lagt i rette imod ham og ham sin ret dermed forspildt, hvilke dom han formener efter en løgnagtig beretning at være forhvervet, idet han skal have berettet i sin stævning for samme dom at have stævnet Palle Rodsteen og fru Ingeborg Skeel,

dog aldrig at have givet dem nogen varsel, ej heller givet byfogden Poul Kock i Sæby nogen varsel for samme dom, hvorfor han formener samme dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi af fornævnte bytings dom forfares, Laurids Nielsens fuldmægtig ikke at have indladt sig i nogen rettergang om hovedsagen, men alene efter hans fuldmagt begæret stævning over byfogdens uendelige dom, og sagen sig at måtte bero, indtil de kunne i rette kaldes, og fogden dog ikke har meddelt ham stævning og sagen optaget, men straks dømt endelig, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom ikke at komme Laurids Nielsen eller hans hustru til nogen forhindring.

(33)

** var skikket Laurids Nielsen, borger i Sæby, på den ene og havde stævnet Simon Nielsen i Ørslev og Christen Nielsen sst på den anden side for et vidne, de til Sæby byting 3/7 1622 vidnet har, at på juleaften, da var 2 år, skal de have været med Niels Jørgensen i Ris i lille Tamstrup og ydet 15 tønder rug og siden straks efter jul skulle Niels Jørgensen have ydet ham 2 tønder byg, endog deres vidne ikke formelder at de siden jul skal have været i lille Tamstrup det enten seet eller hørt: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Simon Nielsen og Christen Nielsen ikke har vidnet på fersk fod, men 2 år efter samme korn skulle være ydet, de ikke heller har vidnet en part på nogen visse dag eller tid, samme deres vidne ikke heller med nogen kvittants eller nøjagtig bevis befæstes, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne såvel som fornævnte dom og dele, derefter drevet er, magtesløs at være.

(35)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Niels Basse i Årup på den ene og havde stævnet Christen Christensen i Haverslev, herredsfoged i Han herred, på den anden side for en dom, han til Han herredsting 12/12 1625 dømt har, anlangende to skudsmålsmænd, ved navn Jens Pedersen og Christen Pedersen, han deri kvit dømt har for et skudsmål, de til Han herreds ting 7/3 nu sidst forleden gjort har imod jomfru Johanne Lykkes fuldmægtig, i så måder at velb Falk Gøye til Bratskov skal så lovlig have været i KM ærinde og bestilling forhindret, at han ikke kunne møde at svare for sig, uanseet det skal være ubevist, det Falk Gøye har været i KM ærinde og bestilling forhindret: så og efterdi bemeldte skudsmål tilforn har været hid stævnet, og den da ved endelig dom er ved magt funden, og ikke jomfru Johanne Lykke for herredsfogden eller endnu for os har bevislig gjort, det Falk Gøye på de tider, samme skudsmål svoret er, skulle have været på andre steder eller hverv, end deres skudsmål om formelder, så deraf kunne forfares, dem usandhed at have hjemlet, og herredsfogden fordi har Jens Christensen og Christen Pedersen for tiltale kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme herredstings dom at imod sige, eller fogdens ulempe deri at være.

(37)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Mariager kloster, med de Paxer og deres medarvinger deres visse bud Tomas Nielsen Tøfting med en opsættelse her af landstinget 17/12 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for en dom, han til fornævnte ting 15/11 nu sidst forleden, imellem Christen Sørensen på velb jomfru Helvig Kås til Nandrupgård hendes vegne på den ene og deres

fuldmægtig Tomas Nielsen Tøfting på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende fylding og dom, som Tomas Nielsen på deres vegne over sandemænd i Hillerslev herred, efter klage og sandemænds opkrævelse var begærende, til at sætte og gøre ret skel imellem de tvistige huse, mark og møllesteds ejendom ved Klitmøller: så og efterdi det befindes jomfru Helvig og jomfru Karen Krabbe ved deres skriftlige indlæg for herredsfogden at have vedkendtes fri fællig i vester Vandet sognefælled, hvor samme trætte sig skal begive, og de ikke for samme fylding var givet nogen varsel, og herredsfogden fordi ikke har villet stede fylding på sandemænd, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at imod sige.

(39)

** var skikket Albret Witkop, borger til Hamborg, hans visse bud Hans Pich sst på den ene og havde stævnet Peder Sørensen, Peder Ostenfeld, borgmestre i Viborg, samt Peder Jensen Skriver, Anders Rolandsen, Søren Bjerring og Christen Rasmussen, rådmænd sst, på den anden side for en dom, de til Viborg rådhus 18/1 sidst forleden, imellem Albret Witkops fuldmægtig Hans Pich og Jens Pedersen, borger og rådmand i Viborg, dømt og afsagt har, hvori de har kvit funden Jens Bjerring for 200 sletdaler, han Albret Witkop skyldig skulle været, efter hans udgivne brevs indhold, formener samme dom ikke så noksom og ret at være dømt og afsagt, at den bør at komme Albret Witkop på hans retfærdige gæld til nogen forhindring: så og efterdi Jens Bjerrings håndskrift alene tilholder ham samme 200 daler til elver tid, ved en vekselbrev af en god mand, Albret Witkop at skulle betale, hvorefter han Laurids Jellesen samme håndskrift på samme penge til Albret Wittkop har forskikket, og Albret Witkop samme Laurids Jellesens brev 12/4 1625 af Johan Lenop på Jens Bjerrings vegne har annammet og ham for kvitteret, og befindes Albret Witkop med egen hånd samme Laurids Jellesens brev at have påskrevet, det han den 13/4 derefter har bedaget Laurids Jellesen 4 uger derefter samme penge at skulle betale, ved hans ære, tro og love, så deraf eragtes Albret Witkop Laurids Jellesens brev for samme veksel til fulde at have entfanget og siden hos sig beholden, som endnu hans fuldmægtig har i værge og her i rette lagt, og borgmestre og råd fordi ikke har vidst at dømme Jens Bjerring i nogen forfølgning for samme gæld, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod borgmestre og råds dom at sige eller magtesløs dømme.

(42)

25/2 1626.

** var skikket velb Jørgen Grubbe til Tostrup, befalingsmand på Vestervig kloster, hans visse bud Niels Jensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Falk Gøye til Bratskov for et skøde og gavebrev, han af hans kære moster velb fru Anne Krabbe til Baggesvogn har sig til veje bragt og nu begærer indvisning i salig fru Anne Krabbes jordegods og løsøre efter, hvilke skødebrev han formener på sine børns vegne ikke så lovligen og nøjagtigen at skal være, som det sig bør, for det første skal samme brev findes at være udgivet imod fru Anne Krabbes og salig fru Dorte Krabbes forrige udgivne brev og segl: så og efterdi salig fru Anne Krabbes brev, for os er fremlagt og beskyldt, befindes en adels persons brev at være, som vi ikke er dommere over, da hvem på skader indkalde sig samme brev for sin tilbørlig dommer og der gå om hvis ret er.

(50)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Niels Basse i Årup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have stævnet velb Falk Gøye til Bratskov, anlangende en skøde og gavebrev, han og hans hustru har til veje bragt af hendes salig moster fru Anne Krabbe til Baggesvogn, at hun skulle have skødet og givet Falk Gøye et anseligt stort stykke gods i Vorgård birk, så for det første er hendes beskyldning til fornævnte brev, at det ikke er specificeret i fornævnte skøde og gavebrev, hvor vidt fornævnte gods årligen skylder, så deraf kunne erfares, hvor meget og stor den landgilde og oppebørsel kunne være, som deraf årligen kunne gange: så og efterdi fru Anne Krabbes brev, for os er fremlagt og beskyldt, befindes en adels persons brev at være, som vi ikke er dommere over, da hvem på skader indkalde sig samme brev for sin tilbørlig dommer og der gå om hvis ret er.

(54)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærgårdsholm på sin tjener Hans Jensen i Veddum hans vegne hans visse bud Hans Jensen på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Håsum sønderby på den anden side for en delsvidne, han har forhvervet over ham til Hindborg herreds ting for 11 daler og sine ---- , som var hans stedsøns penge, hvilke penge, efter hans brevs indhold, han har anvendt og bekostet på en af hans stedsønner, ved navn Erik Christensen, siden hans brev er udgivet, og ikke hans værge Jens Christensen ville enten forsørge ham med øl og mad i hans sygdom, hvorfor Hans Jensen formener sig uret at være sket, at han skulle deles for den del, han har anvendt og bekostet på hans stedsøn i hans nød og trang i hans sygdom: så og efterdi Hans Jensen samme gældsbrev har udgivet og med egen hånd underskrevet, ved vi ikke den at imod sige, og efterdi samme herredstings dom ikke lyder længere, indtil sagen igen for fogden bliver indkaldt, da hvem på skader indkalde sig sagen for herredsfogden igen, og der gå om hvis ret er, disligeste efterdi Hans Jensen befindes, førend endelig dom er gangen, at være delt bleven, bør han af den dele kvit at være.

(56)

** var skikket fru Anne Brahe, salig Otte Lindenovs, til Borreby hendes visse bud Mourids Lauridsen, foged på Østergård, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Falk Gøye til Bratskov for et skøde og gavebrev, han har til veje bragt af hans salig moster fru Anne Krabbe, i hvilke hun skulle have skødet og givet Falk Gøye et anseligt stor stykke gods i Vorgård birk, så for det første er hendes beskyldning til fornævnte brev, at det er ikke specificeret i fornævnte brev, hvor højt og vidt fornævnte gods årligen skylder, så deraf kan erfares, hvor meget og stor den landgilde og oppebørsel kan være, som deraf årligen kan af gange: hvis her skal indføres i denne dom skal tages af jomfru Johanne Lykkes, som stander næst for og skal følges ord fra ord, både sentens og det andet, som den lyder.

(57)

** var skikket Jens Nielsen Pedersen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet hans hustrus stedfar Søren Jespersen Smed, borger sst, for en skiftebrev, han for nogen tid siden ved hendes værge Niels Madsen i Moskær skal have gjort på hans hustru Kirsten Andersdatter hendes fædrene arv, som hende efter hendes salig far Anders Madsen har kunnet tilfalde, som døde i Viborg, hvilke arveskifte skal være gjort ved efterskrevne fire mænd og samme skiftebrev har forseglet, hvilke skifte og skiftebrev Jens Nielsen formener ikke så rigtige eller retfærdige at skal være gjort, som det sig burde, eftersom han formener, at hans

hustrus fædrene gods og løsøre ikke skal være alt sammen kommen til skifte eller i skiftebrevet indført, så fremlagde Søren Smed efterskrevne skiftebrev, at 2/8 1604 har vi efterskrevne været over skifte og jævning imellem Søren Jespersen på hans hustru, Ester Madsdatter, hendes vegne, og Niels Madsen i Moskær på hendes børns vegne, som han er værge for: da efter mange flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten med sammenlagte hænder venligen forligt og fordragen i så måder, at Søren Smed skal give og betale Jens Pedersen halvparten af den summa penge, løsøre efter skiftebreve er for vurderet, gården undtagen, og holde ham kvit for hans hustrus salig fars gæld, og der foruden lade Jens Pedersen lade blive følgagtig den bryggekedel, som fandtes efter hendes salig far, der tilmed at give Jens Pedersen en ko, som nu med det første skal ham fornøjes, og han så straks igen skal give Søren Smed nøjagtig afkald for hans hustrus fædrene arv, så al deres tvist om fornævnte arv dermed aldeles skal være nederlagt.

(59)

** var skikket Peder Christensen Hase, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Højlund, borger sst, for en vidne, han 31/8 nu sidst på Viborg rådhus skal have vidnet, anlangende at på lørdag næst forleden, var 3 uger, om natten imellem 10 og 11 slet han kom af marken, da hørte han en vogn i mester Villums have på nogen ager, kaldes Splind, da skulle han have seet, at Peder Hase og hans hustru læsset på deres vogn af mester Villums havre, hvilke hans vidne han formener ikke så sandfærdig at være, men det af had og avind ham på vidnet: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme vidne er magtesløs kendt, som for er rørt, hvilke domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så bemeldte personer har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og det ikke sket er, hvorfor Peder Christensen har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke bemeldte personer endnu er fremkommen eller nogen på deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse her imod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte vidne magtesløs at være og ikke at komme Peder Christensen Hase eller hans hustru på deres ære eller lempe til nogen forhindring.

(60)

** var skikket velb Hans Lindenov til Hundslund, KM befalingsmand på Kalundborg slot, hans visse bud Hans Pallesen, foged på Ørslev kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Torsø, Christen Andersen sst og deres medbrødre synsmænd for et synsvidne, de til Fjends herreds ting 31/1 sidst forleden skal have omhjemlet, anlangende nogen får og et lam, som skulle være af hans velb husbonds lam, som de der ved fornævnte ting har synet, seet og afhjemlet for Jens Andersen Hald i Stenhus, uanseet der ikke for samme syn skal være given så lovlig varsel, som det sig bør, så at samme syn bør nogen magt at have: da efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at Jens Andersen, straks han nu hjem kom, samme lam til Ørslev kloster skal fra sig lade levere, og dermed formedelst vores underhandling afstod Jens Pallesen hvis domme og vidner, i sagen gangen er, så de ingen skal komme til hinder eller skade i nogen måder.

(62)

** var skikket velb Just Høg, hofmester for det kongelige adelige akademi Sorø, hans visse bud Anders Jensen i Fristrup og havde på hans tjener Lisbet Tøgersdatters vegne på den ene stævnet Clemend Bertelsen i Furreby på den anden side for et æsknings vidne, han til Børglum herreds ting 6/12 sidst forleden skal have forhvervet, anlangende nogen sølv og andre varer, hendes salig husbond Peder Lauridsen, som boede og døde i Furreby, af hans hus imod hans vilje og minde skal have bekommet, dis uanseet Clemend Bertelsen ikke selv skal kunne benægte, han jo selv mesten parten af samme sølv og varer til Peder Lauridsen i hans levende live har pantsat: så og efterdi ikke befindes salig Peder Lauridsens børn og arvinger navnlig for samme æskning og tilbuds vidne at være givet varsel, Laurids Pedersen og hans medbrødre ikke heller har vidnet på fersk fod, ej heller en del på visse dag og tid, men på en død mand og ikke i hans levende live, da han kunne vidst dertil at svare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom lovlig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(64)

** var skikket Jens Iversen i sønder Thise på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Bajlum, herredsfoged i Harre herred, på den anden side for en beskyldnings vidne, han til fornævnte herredsting den næste tingdag efter jul over Jens Iversen udstedt har, hvilke vidne han benægter, at han aldrig har haft de ord, som de på ham vidnet har: så og efterdi fornævnte vidne ikke bemelder, det Jens Iversen skulle have beskyldt Knud Staffensen for nogen sag, som kunne være hans ære eller lempe angældende, men Jens Iversen nu her for retten Knud Staffensen har erklæret, så han ikke ved med ham andet, end som er godt, at påsige, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have eller komme Jens Iversen til nogen forhindring.

(65)

** var skikket Simon Lauridsen og Jacob Abel, borgere i Århus, deres visse bud Jørgen Skrædder, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Isak Eitzing, borger til Hamborg, på den anden side for en arrest og beslag, han har ladet gøre i Viborg 24/1 1626 på noget gods, som Jacob Abel har tilsendt Simon Lauridsen til Viborg i snapsting at skulle gøre sin flid samme gods på begge deres vegne at forhandle, og Simon Lauridsen samme gods har til sig annammet og det ved rådhuset i Viborg ladet heden sætte, og siden, ham ubevidst, samme gods at være på andre steder bortført, og der samme gods at være af Isak Eitzing arresteret for hvis gæld, Jørgen Vogt af Lübeck skulle være ham skyldig, uanseet at Isak Eitzing vel vidste, at Johan Vogt havde sig fra samme gods forskrevet og ikke vedkender sig samme gods: så og efterdi Isak Ejsing med indløst brev bevislig gør, det han har været i løfte for Jørgen Vogt til Jens Bertelsen for 208 specie daler, hvilke brev Isak Eitzing har været forårsaget at indfri, og Jørgen Vogt, for samme løfte at skadesløs holde, har ham 15/4 1625 al sin gods at have til pant sat, her og med tingsvidne bevises, det Jørgen Vogt selv har været sin gods mægtig, og hid til marked ladet føre og på sin egne ord og forlov, som han plejet, ladet indlægge hvor det her i friheden er befundet, og Isak Eitzing af borgmestre er forlovet derpå at gøre arrest efter hans pants forskrivnings indhold, hvilke borgmester Peder Sørensen ham og her for retten har været gestendig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme arrest at sige, men den ved magt at blive.

(68)

** var skikket Hans Tomasen Sejermager, borger i Viborg, på sin mor Kathrine Helbertsdatters vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, for en dom han til Viborg byting 7/11 sidst forleden, imellem Hans Sejermagers mor og Simon Christensen ---- i Viborg, dømt har, og for Anders Rolandsen skal være i rette sat, hvorledes Simon Christensen skulle have efterladt sig hendes datter, salig Anneken Hansdatter, under en bedragelig ægteskabs løfte og avlet barn med hende, imidlertid hun var i hendes mors hus og var, for hendes mors skrøbelighed og alderdom, betroet nøgle til lås og andet, de i deres hus og værge havde, af hvilken deres formue Simon Christensen skal have bekommet, som han ikke med en god samvittighed skulle kunne benægte, om Simon Christensen ikke bør derfor at stande til rette: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når sagen for ham lovlig indstævnes, parterne endelig imellem at dømme og adskille om hvis punkter, for ham bliver i rette sat, som det sig bør.

(69)

11/3 1626.

** var skikket velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ålborg slot, på en af KM tjenere, ved navn Anders Tomasen, på Egholm hans vegne hans visse bud Carsten Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Jensen Guldsmed, borger i Ålborg, på den anden side for en dele, Anders Guldsmed har lagt i rette her på landstinget nogen tid forleden, anlangende nogen gæld, salig Peder Kjærulf på Egholm skulle være ham skyldig, og skulle der være skrevet på samme dele, at den skulle have været læst på Ålborg byting, og Tønne Friis formener det ikke at skal være byskriverens hånd, men formener at det skal være Anders Guldsmed, som falskeligen og løgnagtigen at have skrevet på samme delsvidne og bør derfor at straffes som en falskner: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori Anders Jensen Guldsmed er tilfunden at straffes som falskner, indtil hvem der havde i at sige, hvilke to domme findes uden på skrevet, lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Anders Jensen Guldsmed har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Tønne Friis har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Anders Jensen Guldsmed endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end Anders Guldsmed jo dermed falskeligen har omgået og bør derfor at stande til rette.

(70)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Christen Jepsen i ---- og havde hid kaldt sandemænd af Hindborg herred at udlægge Karen Christensdatter bane i Balling, som blev død funden ved ---- gård, og nu fremlagde Christen Jepsen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Hindborg herreds ting 20/2 sidst forleden, indeholdende Jens Nielsen i Nørby, Jens Jensen og deres medbrødre synsmænd at have afhjemlet, at de var syn, da på tirsdag otte dage, til Christen Jensen i ---- hans datter, Karen Christensdatter, som lå død imellem ---- og Balling nedermølle, og intet dem at kunne se på hende andet end som på et andet lig, som var hen død, enten sår, skade eller blå, det dem at have hjemlet for et fuldt syn: dernæst

gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Karen Christensdatter af hastig sygdom at være død bleven, og det at være hende til bane og livs lagt.

(71)

** var skikket velb Iver Dyre til Hvidstedgård hans visse bud Jens Jensen, ridefoged på Lund, på den ene og havde stævnet velb fru Else Munk i Viborg og hendes døtre, velb jomfru Berte Stygge og Anne Stygge på Høgholt, på den anden side, at eftersom jomfru Berte Stygge til Iver Dyre skal have opladt til ham i hans betaling, efter hendes opladelse brev, adskillige håndskrifter, som hun skal have indløst, som hendes salig afgangne bror Tyge Stygge skal have udgiven både til hende og flere, og eftersom Iver Dyre søger sin betaling i adskillige måder efter samme håndskrifter af Tyge Stygges arvinger, somme af dem i deres anpart efter salig Tyge Stygge at være tildømt at betale og somme at have vedkendtes, gælden rigtig at være, og med kontrakt at have bevilget Iver Dyre uden nogen videre bekostning hvis ---- som salig Tyge Stygge kan nogensteds reste eller tilkommer sin betaling deraf efter fornævnte håndskrifter at annamme, da formener Iver Dyre, at de samtlig derfor forpligtet er dertil at svare til deres anpart af fornævnte gæld: da efterdi for os i rette lægges salig Tyge Stygges udgivne breve på fornævnte summa pending, som findes påskrevet dem, som til andre var udgivet, af jomfru Berte Stygge at være indløst, hvilke breve såvel som hendes egen summa, hun igen til Iver Dyre har opladt at indkræve, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises dem at være erlagt, men fru Else Munk, jomfru Berte og Anne Stygge i deres fuldmagter sig selv tilstår, Iver Dyre derefter at må følge sin ret med indvisning, sagen og siden til hjemting har været indstævnet, og endelig dom gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Else Munk, jomfru Berte og jomfru Anne Stygge jo er pligtig fornævnte summa pending med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Søren Orning til Eget og Mogens Kås til Frøstrup, som Jens Simonsen på Iver Dyres vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med fogden drage for deres bopæl, og der udæske og gøre Iver Dyre udlæg af bemeldte fru og jomfruers løsøre, og det rigtigen og for en billig værd taksere og imod fornævnte fordrede summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Iver Dyre i deres eller anden Tyge Stygges gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld i samme gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(74)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Niels Basse i Årup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen i Haverslev, herredsfoged i Han herred, for en dom, han til fornævnte herredsting 31/10 nu sidst forleden dømt har, og har deri kvit dømt velb Falk Gøye til Bratskov for jomfru Johanne Lykkes tiltale, som hun har haft til ham, anlangende en rigtig jordebog såvel som en rigtig registrering på hvis hendes salig mors lod, løsøre og breve, og ikke burde at have søgt jomfru Johanne Lykkes gavn og bedste, efterdi han den tid var hendes værge og forsvar såvel som hendes salig mors: så og efterdi ikke for herredsfogden, ej heller for os, er bevislig gjort, det Falk Gøye nogen salig fru Dorte Krabbes løsøre, jordebøger eller lodder til sig under værgemål skulle annammet, tilmed og af jomfru Johanne Lykkes egen angivende, i herredstings dommen inddraget, erfares hende arv og gæld efter hendes salig mor at have afsagt, og herredsfogden fordi har Falk Gøye for tiltale kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(75)

** var skikket Niels Jensen, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Christen Munk i Gettrup på den anden side for en dom, han skal have ladet forhverve over ham til Ålborg byting 23/1 sidst forleden år 1626, belangende at være tildømt at skulle betale 10 daler på salig Frederik Christensen, fordum borgmester i Ålborg, hans vegne efter et skifteregister, Christen Munk skal have fremlagt og sig tilholder, uanseet ikke skal bevises at være fremlagt nogen rigtig gældsbrev, håndskrift eller forpligt: så og efterdi samme skifteregister ikke befindes af nogen dem, som skifte skulle overværet, at være enten forseglet eller underskrevet, som det sig burde, ---- nogen sig derefter skulle vide at rette, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme løse register eller den dom, derefter funderet er, så noksom, at de må komme Niels Jensen på samme penges udgift til nogen forhindring.

(76)

** var skikket Hans Rebslår, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 11/2 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Munk i Gettrup for en dom, han 23/1 nu sidst forleden til Ålborg byting skal have ladet forhverve over ham, belangende nogen gæld, han efter salig Frederik Christensen, fordum borgmester i Ålborg, hans regnskabsbog, uanseet at imod samme gæld skal befindes rigtig regnskab, og formener derfor først at burde at være over en rigtig regnskab med hverandre: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme regnskab på to uvildige dannemænd, hvilke de nu dertil betroet, som var Christen Tomasen i Søskov og Christen Pedersen, borger i Viborg, hvilke skulle have fuldmagt nu straks deres regnskab at igennem se og likvidere og dem derefter at imellem sige, hvad Hans Rebslår med rette kunne blive skyldig, så hvis de deri gjorde skulle stande for fulde ustævnet og uappelleret, hvilke to dannemænd nu straks med dem udgangen og atter igen for retten indkom og gav til kende, dem deres tvistige regnskab imod hverandre at have overseet og da besluttes, Hans Rebslår på samme regnskab at være skyldig til Christen Munk at udgive 27 sletdaler, og dermed samme deres tvist nederlagt.

(78)

** var skikket velb Mogens Godske til Lidemark på den ene og havde stævnet Mogens Jensen i Bredsgård, dommer til Vorde birketing, på den anden side for en dom, han til fornævnte birketing 20/1 sidst forleden dømt har, og tildømt ham at betale og erlægge til mester Henrik Nielsen i Selde 63 byskæpper havre, som skulle reste til afgift af nogle sognetiender, Mogens Godske af salig mester Niels Lauridsen, forrige biskop i Viborg, i fæste havde: da efter flere ord dem derefter imellem var, blev de nu her for retten igen forenet, at Mogens Godske skal give mester Henrik Nielsen for samme efterstående havre en halvt hundrede sletdaler, til sankt mauritii dag først kommende at betale, hvilke penge jeg Niels Krag på Mogens Godskes vegne har lovet at holde mester Henrik skadesløs til samme tid at erlægges.

(79)

** var skikket Niels Jepsen i Hindborg hans visse bud Christen Sørensen, indvåner i Viborg, på den ene og havde stævnet Mikkel Pedersen i Hem på den anden side for nogle vidner og dom, han lader sig af berømme, først en dom til Hindborg herreds ting 12/11 sidst forleden forhvervet har, anlangende iblandt andet, det Niels Jepsen hans sted og fæst at skulle være forbrudt, som han formener ikke ret at være, dernæst for en synsvidne, som Mikkel Pedersen til Hindborg herreds ting 21/11 sidst forleden forhvervet har, lydende det synsmænd ad den gård, Niels Jepsen iboede, at

have vidnet, at det skal være brøstfældig for tømmer, tag og ler for 12 sletdaler, som han formener ikke ret at være: så og efterdi fornævnte synsmænd ikke stykvis har forklaret hvad bygfældighed, der på samme gård skulle findes, ej heller omhjemlet sådan bygfældighed at være sket, siden Niels Jepsen bekom gården i fæste eller ej, tilmed deres syn ikke er endelig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at den bør nogen magt at have.

(81)

** var skikket Jens Madsen Bjerring, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Vinkel, birkefoged til Højslev birketing, på den anden side for en dom, han 22/2 nu sidst forleden til fornævnte ting, imellem Jens Madsen Bjerring og velb Gunde Rostrup til Stårupgård, dømt og afsagt har, anlangende en summa penge, Gunde Rostrup Jens Madsen er skyldig bleven, efter hans regnskabsbog og andre rigtig bevis, og tildømt Jens Madsen at gøre regnskab med Gunde Rostrup, uanseet Jens Madsen intet at være Gunde Rostrup pligtig: så og efterdi samme købebrev ikke befindes i birkefogdens dom inddragen, ej heller den dag til birketinget at være læst og påskrevet, så fogden kunne vide, hvor højt samme 40 tønder byg var solgt og i betalingen burde at afregnes, hvorefter han sig kunne rette, da finder vi efter sådan lejlighed den birketings dom at være, som den udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og birkefogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem uden videre forhaling endelig imellem at dømme, hvor meget den ene den anden pligtig bliver, som det sig bør.

(83)

** var skikket Anders Jensen Kræmmer, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Tapdrup, borger der sst, på den anden side for en købebrev, han lader sig af berømme på en dal, Vibisig dal, med tre agre liggende i, som Anders Jensen for en rum tid siden skulle have købt og betalt Christen Christensen Påske, som er med Christen Påskes købebrev at bevise, hvori Anders Jensen formener samme hans købebrev ikke så noksom lovlig og ret at være, at den burde nogen magt at have: så og efterdi Christen Påskes brev, nu hid stævnet er, er købstads gods angældende, og det ikke til tinge er gjort efter KM forordning, som det sig burde, tilmed og befindes samme jord tilforn i lige måde til Niels Jensen at være afhændet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme Jens Nielsens fremlagte brev, så vidt det er ejendom angældende, så nøjagtig, at den bør nogen magt at have.

(84)

** Jacob Snedker, så mødte Jens ---- på Christen Munks vegne med samme dom og regnskabsbog og formente det lovlig at være, dertil svarede Christen Vinter, at Johan Pop skulle have regnskab og bevis derimod, og han ikke nu selv var til stede: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem og Johan Pop med hvis regnskab eller bevis, han derimod har, her at møde og gå derom, så meget som lov og ret kan findes.

** Mogens Kås. så mødte Peder Jacobsen på jomfru Helvig Kåses og berettet, det hun ikke nu her kunne være for lovlig forfald til stede og begæret: da næste landsting efter påske.

** hr Anders i Hindborg. så mødte: efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til næste landsting efter påske.

** : da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end Anders Guldsmed jo dermed falskelig har omgået og bør derfor at stande til rette

(85)

22/4 1626.

** var skikket Christen Andersen i Pilgård og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herreds ting at udlægge Anders Jensen i Voer hans bane, som Laurids Bertelsen og Jens Bertelsen i Hallund skal have myrdet og uskyldig omkommen, og fremlagde Christen Andersen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 30/3 sidst forleden, Søren Christensen i Allerup, Anders Pedersen med flere at have vidnet, at nu på søndag otte dage, da sidst forleden, mod aften da dem at have seet Anders Jensen i Voer kom løbende ned omkring Niels Nielsens kålgård i Allerup, og Jens Bertelsen og Laurids Bertelsen i Hallund havde en skovl i sin hånd, og de klemte ham ad Niels Nielsens kålgård og truede ham og høttet ham, og Anders Jensen havde ikke andet at værge sig med end han drog hans kniv og værget sig, og de truede ham og sagde, de skulle lære ham til at kaste hans kniv, og han bad dem gøre som ærlige karle og lade ham få noget i hans hånd, og han løb øster ad byen efter hans spyd, og Jens Bertelsen løb til et gærde og brød en stav, og de to brødre søgte Anders Jensen, så tog Laurids Bertelsen Anders Jensens eget spyd og slog ham mange slag dermed, og af samme slag fik Anders Jensen hans bane: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Laurids Bertelsen at være Anders Jensens bane, og svor ham manddød over og fra hans fred.

(86)

** var skikket velb Just Høg, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø, på hans tjener, Christen Christensen i Børglum klosters vejrmølle, hans vegne hans visse bud Christen Andersen i Pilgård med en opsættelse her af landstinget 25/2 sidst forleden, lydende ham da have stævnet Carsten Jørgensen, forrige ridefoged til Børglum kloster, og Peder Jørgensen, forrige ladegårdsfoged der sst, for et vidne, de til Børglum birketing 17/6 sidst forleden vidnet har, det Christen Møller skulle have sagt til sin kære husbond velb Just Høg, at hr Peder Jensen i Børglum by skulle have ladet hente fra Børglum kloster 4 eller 5 læs mursten en morgen, før sol gik op, hvilke deres vidne Just Høg formener ikke så lovlig og ret at være vidnet og forhvervet, at den bør nogen magt at have: da efterdi det befindes samme vidner, dom og dele tilforn at have været hid stævnet, og da med bevilling over seks uger til i dag er opsat, og ingen nu er mødt dertil at svare eller nogen modsigelse at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling sagen længere kan forhale, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, dom og dele magtesløs at være.

(88)

** var skikket Peder Christoffersen og Anders Nielsen, borgmestre i Skive, Oluf Tordsen, Oluf Jensen med flere rådmænd sst, deres visse bud Anders Nielsen borgmester med en opsættelse her af landstinget 25/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jacob Skriver, borger og byfoged sst, for en dom han til Skive byting 3/3 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt velb Johan Rantzau til Estvadgård og Mads Jepsen Lind, borger i Holstebro, salig Gravers Clemendsens gods, som for nogen tid siden døde i Skive, efter en købebrevs indhold, salig Gravers Clemendsens mor og stedfar Mads Lind givet har, og ikke han har villet anseet hvis gæld, som Gravers Clemendsen

har været bortskyldig, disligeste stævnet Jens Jepsen i Nørkær, som samme dom forhvervet har, Mads Jepsen Lind, Anders Jepsen, boende på Toft i Hee sogn, hans hustru Anne Nielsdatter, som samme arv til Mads Lind solgt har, så og hr Jens Christensen Gødstrup i Hee præstegård, som over fornævnte køb været har: så og efterdi samme dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne deri uden forhaling endelig imellem at dømme og adskille, som der sig bør.

(89)

** var skikket Christen Mortensen i Hasseris på den ene og havde stævnet Mads Pedersen sst på den anden side, for han til Ålborg byting 30/1 sidst forleden har ladet ham fordele, for han tre gange skulle være tilsagt at møde for hans husbond velb Tønne Friis til Hesselager, KM befalingsmand på Ålborg slot, at han det ikke skulle have gjort, og Christen Mortensen ved sig ingen brøde at have imod den gode mand, og ingen vidnesbyrd at være gangen for samme dele, og Christen Mortensen ikke turde sig til fordriste at komme til den gode mand af den årsag, at han befrygtede, at han ville lade ham fængsle: med flere ord dem imellem var, blev det formedelst vores underhandling så fordragen, at Christen Mortensen for sin forseelse skal give til de fattige i Ålborg hospital 10 sletdaler og betale Carsten Andersen hvis brevpenning og andre omkost, i sagen bekostet er, og dermed afstod Tønne Friis samme vidne, dele og dom, så de ikke skal komme Christen Mortensen til videre hinder eller skade, men samme sag dermed aldeles nederlagt.

(91)

** var skikket Christen Munk i Gettrup hans visse bud Jens Jespersen på Heden på den ene og havde stævnet Simon Smed, borger i Ålborg, på den anden side for en opskrift, som han har ladet skrive på salig afgangne Frederik Christensen, fordum borgmester i Ålborg, på adskillige arbejde og varer, som han for ham skulle have gjort, endog Simon Smed ingen regnskab med den salig mand har haft den tid, han ved døden er afgangen: så og efterdi for os i rette lægges Simon Smeds regnskabs bog, hvori klarlig findes antegnet hvis arbejde, han for salig Frederik Christensen har gjort, og ikke bevises det at være betalt, ikke heller Jens Jespersen vil vide samme bog for falsk eller urigtig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bog, ej heller byfogdens dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(92)

** var skikket Johan Pop, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 25/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Munk i Gettrup for en dom, han skal have forhvervet over ham til Ålborg byting 30/1 1626, anlangende nogen gæld, han efter salig Frederik Christensen, fordum borgmester i Ålborg, hans regnskabsbog, uanseet der skifte og jævning er gjort efter salig Frederik Christensen, skal befindes at den salig mand er bleven Johan Pop skyldig på al regnskab på begge sider: så og efterdi for os i rette lægges salig Frederik Christensens regnskabsbog, hvori klarligen findes antegnet hvis, Johan Pop ham har skyldig været, og ikke bevises det at være betalt, og ikke heller Johan Pop ville vide samme bog for falsk eller urigtig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bog, ej heller byfogdens dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(93)

** så mødte Jens Andersen med samme tingsvidne og formente den lovlig til tinget at være gangen og forhvervet: da efterdi tingbogen ikke er til stede, så deraf kunne forfares, hvormed samme tingsvidne omgangen er, opsatte vi samme sag til i dag 6 uger, og da tingbogen her at til stede føres, og siden gå derom hvis lov og ret kan findes.

(94)

** var skikket Jens Andersen i vester Torup på den ene og havde stævnet Christen Christensen i Haverslev, herredsfoged i Han herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting 6/2 sidst forleden dømt har, anlangende en forpligts vidne, hr Peder Christensen i Lerup gård skal have gjort på Han herreds ting 1623, som for herredsfogden der sst har været i rette lagt, og da samme sag har opsat i 6 uger, har han ikke ville dømt i sagen, som da endelig til 6 ugers dag burde at have dømt efter recessen, men sagen henfunden til landsdommere, dem derpå at skulle dømme, og dermed Jens Andersen fra sin rette lovmål at have opholdt: så og efterdi samme herredstings dom ikke en endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når den for ham lovlig indstævnes, parterne deri endeligen imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(95)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Peder Munks, til Sæbygård hendes visse bud Knud Tomasen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Nielsen i Hellumgård eller i Tamstrup på den anden side for et syn, han til Børglum herreds ting 20/9 sidst forleden har forhvervet, anlangende en af hendes tjenere, ved navn Maren Nielsdatter, i Hoven skulle have slagen ham på hans mund et blå slag, og ikke hendes tjener skal være stævnet for syns seddel at tage af tinge, tilmed skal synet være taget lang tid efter, gerningen skal være gjort: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme uendelige dom, syn, sandemænds ed, lysning, vidne og opkrævelse er magtesløs funden, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke to domme findes udenpå skrevet, lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Peder Nielsen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor fru Sofie Brahe har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Peder Nielsen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme uendelige domme, syn, sandemænds ed, lysnings vidne og opkrævelse magtesløs at være og ikke at komme hendes tjener, Maren Nielsdatter, til nogen forhindring.

(96)

** var skikket hr Anders Jensen, kapellan i Hindborg, med en opsættelse her af landstinget 11/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Hans Andersen, ridefoged på Ørum slot, for to uendelige domme, han lader sig af berømme, som han skulle have her til landsting ladet på ham forhverve, hvilke domme hr Anders formener ikke så lovligen at være af Hans Andersen forhvervet, som det sig burde: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter hr Anders Jensens ord, han til hr Peder Olufsen skulle have haft, som han ikke er bestendig, for tingsdom indganget eller fra sig bebrevet, men her i dag med

sin højeste ed og oprakt finger har benægtet, som forskrevet stander, Christen Christensens vidne ikke heller befindes uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(99)

** var skikket hr Anders Jensen, kapellan i Hindborg, med en opsættelse her af landstinget 11/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Tøger Mortensen i Tøttrupgård for en vidne, han 16/6 sidst forleden over hr Anders forhvervet har, anlangende det han samme dag skulle gøre ham ulyd på tinget med bulder og bangen, og ikke samme vidne skal medføre hvad ord, det skal have været, han har svaret: så og efterdi bemeldte 8 mænd tinghørere straks for ting og dom har vidnet om hvis ord og skælden, hr Anders inden tinge til Tøger Mortensen havde haft, og det ved tingsvidne givet beskrevet, og loven tilholder tingsvidne så stærkt at være, at derimod må ej lov gives, fornævnte 8 mænd og i deres fuldmagt er deres vidne bestendig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(100)

** var skikket Mads Jensen i Visby på den ene og havde stævnet Mikkel Christensen i Fladskær, Jens Andersen i Dalgård med flere på den anden side for en syn, de har afhjemlet til Hassing herreds ting 23/2 sidst forleden, og ikke fornævnte synsvidne skal medføre, at de skulle have seet nogen ågjort gerning i Anders Jensens gård, enten på døre eller andre steder i fornævnte gård, ikke heller Anders Christensen eller nogen af hans folk skulle have ---- dem i nogen ågjort gerning i fornævnte gård, ej heller Mads Jensen har været stævnet på såstederne for fornævnte synsmænd, at han kunne have gjort sin undskyldning, hvorfor Mads Jensen formener, samme vidne bør død og magtesløs at være: så og efterdi med tingsvidne bevislig gøres, det Mads Jensen efter Anne Mikkelsdatter i husbondens fraværelse efter ---- begæring er kommen til Anders Jensens gård, og der i husene med Christen Nielsen været i selskab, og de samtlige siden der i gården er bleven trætteagtige og sloges, og ikke bevises Mads Jensen med rådig råd at være did kommen og uførmet husbonden eller nogen hans hjon, og Mads Jensen dog er gårdfred oversvoren, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende ---- og nævnings ed så noksom, at de bør at komme Mads Jensen til nogen forhindring, og efterdi Peder Mortensens forhvervet vidne og ed ikke fremlægges, bør de magtesløs at være, indtil de fremkommer.

(104)

** var skikket Jens Andersen på Lundø med en opsættelse her af landstinget 25/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet hr Oluf Christensen, præst i Hejlskov, Tomas Pedersen i Lund med flere for deres kundskab og vidne, de udgivet og vidnet har, dem at have hørt en kone, ved navn Elle Lauridsdatter, bekende, at Jens Andersen skulle være far til det sidste barn, hun ---- , hvilket Jens Andersen højligen benægter sig ikke at være, eller haft nogen legemlig omgængelse med hende, formener hendes beskyldning ikke sandfærdigen at være, efterdi Elle Lauridsdatter befindes en letfærdig og løsagtig kvinde ---- avlet børn tilforn i skørlevned: så og efterdi hr Oluf Christensen og bemeldte mænds kundskab er vidnet efter Elle Lauridsdatters ord og mundheld, og ikke bevislig gøres hende selv eller hendes rette værge til tinge fuldkommelig at have sigtet eller beskyldt Jens Andersen for hendes barnefar at være efter loven, som det sig burde, men alene af Søren Pedersen, som ikke vedkom ham at sigte, er beskyldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme

vidner, sigtelse og beskyldning, ej heller den dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Jens Andersen til nogen forhindring.

(106)

** så mødte Mogens Godske og berettet, at Christen Mikkelsen har taget hans skib og den slæbt ned ad åen og ilde medfaret, så den deraf er bleven læk: da efter flere ord dem imellem var, blev de så forenet, at Christen Mikkelsen lovet at skal give Mogens Godske en voldsbøde, og det inden pinsedag først kommende at betale, og dermed afstod Mogens Godske samme vidner og sandemænds ed, så de skal være kasseret og ikke videre komme Christen Mikkelsen til forhindring.

** var skikket velb Tomas Juel til Estrup på hans morsøsters vegne, velb jomfru Helvig Kås til Nandrupgård, på den ene og havde stævnet Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, Niels Olufsen og hans medbrødre rådmænd på den anden side for en dom, de 6/2 sidst forleden på Thisted rådhus dømt og afsagt har, imellem Tomas Nielsen Tøfting på den ene og Jens Nielsen Hillerslev på den anden side, og fradømt Jens Nielsen 13 daler, som hans moster tilforn er tildømt efter Tomas Nielsens egen forpligts indhold, og ikke Tomas Juel, jomfru Helvig Kås eller Mikkel Juel skal findes til fornævnte dom stævnet og kaldt at være, som det sig burde: så og efterdi det befindes, jomfru Helvig Kås i sagen om samme penge, der de er bleven deponeret, at have været interesseret og endnu formener sig deri berettiget, og hun dog ikke med hendes lovværge for samme borgmester og råds dom er stævnet og kaldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme borgmester og råds dom bør nogen magt at have eller komme jomfru Helvig Kås til nogen forhindring.

(108)

** var skikket Maren Pedersdatter, indvåner i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Christensen ---- og Christen Jensen ---- , borgere i Viborg, på den anden side for et vidne, de til Viborg 20/3 sidst forleden vidnet har, at de 12/3 tilforn skulle have æsket af hende på Søren Nielsens hustru Sidsel Madsdatters vegne 80 rigsdaler, som Maren Pedersdatter skulle for hende have haft i gemme, som deres vidne derom vidtløftigen indeholder, hvilke deres vidne Maren Pedersdatter højligen benægter, sig ikke slige ord for fornævnte mænd at have haft: så og efterdi fornævnte to mænds vidne såvel som Sidsel Madsdatters sigtelse, hvorpå byfogden sin dom har funderet, ikke befindes i hans dom at være inddraget, da finder vi den hans dom at være, som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, begge parternes fremlagte dokumenter at lade indføre, og derefter uden videre forhaling dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(110)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Søren Jensen i Sulsted og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred, manddød at sværge over Christen Eg i Manne for Anders Christensen i øster Hjermeslev, han har dræbt og ihjel slagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 13/4 sidst forleden, som indeholder Tomas Pedersen i Manne, Christen Lauridsen i Østergård i Manne og Anders Nielsen sst at have vidnet, at da på søndag var 7 uger da sidst forleden, så de det Christen Eg i Manne, Anders Christensen, som tjente Christen Keldsen i Hjermeslev, med flere var forsamlet i Tomas Pedersens hus i Manne, og da kastede de en lue imellem hverandre, og de blev derom uens og føg sammen og sloges alle tre med næver. Christen Lauridsen i øster Hjermeslev og hans hustru

Maren Andersdatter at have vidnet, at Anders Christensen, der døde i deres hus, beklagede sig stedse i de 5 uger, han levede, efter at han havde fanget det slag i hans hoved, at samme slag var årsag til hans død: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Eg manddød over og fra hans fred for Anders Christensen, han ihjel slog, eftersom de sagde, dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(111)

20/5 1626.

** var skikket Peder Tygesen i øster Lyby og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, manddød at sværge over Niels Tygesen i øster Lyby for Didrik Tækker, sst, han har dræbt og ihjel slagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 9/5 sidst forleden, som indeholder Karen Christensdatter i øster Lyby at have vidnet, at på søndag da sidst forleden var 14 dage, da så hun at Niels Tygesen gik på gaden med en sten i den ene hånd og en fork i den anden, da råbte Didrik Christensen Tækker og kaldte ham en horeunge, da est du en tyv, så slog Niels Tygesen ham et slag med samme sten: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Niels Tygesen manddød over og fra hans fred for Didrik Tækker, han ihjel slog, eftersom de sagde, dem selv sandhed derom at have udspurgt.

(113)

17/6 1626.

** var skikket højbårne fyrste og herre Joachim Ernst, arving til Norge, hans visse bud Jens Mortensen, borger i Horsens, med en opsættelse her af landstinget 3/6 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en dom han til Nørherreds ting kort forleden 14/3 dømt har, hvori han har tildømt velb Just Brockenhuus at lide tiltale eller indvisning med gode mænd efter KM forordning for 5000 rigsdaler in specie hovedstol, så og 1200 rigsdaler in specie, 4 års rente, som Just Brockenhuus med andre gode mænd Joachim Ernst i hans nådes ---- hægtet og godsagt har, hvilke summa ---- skal være hans nådes søster frødlin Eleonora efter deres kære far tilfalden, som Jens Mortensen formener, at efterdi hovedbrevet, som på fornævnte summa penge udgivet er, skal formelde, at én for alle og alle for én, hvilken samme mænd har lovet og dem til forpligtet, hovedstol med sin efterstandende rente, skadegæld ---- : da efterdi for os i rette lægges Axel Lykkes udgivne brev, på 5000 rigsdaler med sin rente, Just Brockenhuus med andre gode mænd, som tro forlovere, har forseglet og underskrevet, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, samme penge at være erlagt og betalt, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom gangen, som forskrevet stander, det og befindes samme sag her til landstinget i 6 uger at være optaget, og ikke Just Brockenhuus nu er mødt eller nogen på hans vegne ham at undskylde, eller nogen modstand herimod at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Just Brockenhuus jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Rostrup til Stårupgård og Christoffer Friis til Astrup, som Jens Mortensen på hertug Joachim Ernsts vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Just Brockenhuuses bopæl, og der udæske og gøre hertug Joachim Ernst udlæg af Just Brockenhuuses løsøre, og det rigtigt og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da hertug Joachim Ernst i

anden Just Brockenhuuses løsøre eller jordegods, hvor det findes, at indvise, så hans nåde bekommer fuld udlæg og betaling for samme hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(115)

** var skikket Anders Jensen Krag, borger i Ålborg, på sine egne og Jens Jensen Krag, borger sst, hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Rasmus Pedersen, borger og byfoged i Nykøbing, for en dom han dømt har, formeldende Anders Jensen og Jens Jensen og deres fuldmægtig Laurids Tomasen, den tid til stede var på Nykøbing byting, og borgmester Jens Gregersen i Nykøbing, og ikke vidst at kunne tildømme Jens Gregersen nogen penge at betale i hvis kost og tæring, Jens Gregersens søn, ved navn Oluf Jensen, havde fortæret i Jens Bjerrings hus i Viborg, og formener Anders Jensen og Jens Jensen samme dom ikke i sig selv så retfærdig at være, at det bør nogen magt at have men magtesløs: så og efterdi for os i rette lægges salig Jens Lillebondes sendebrev, Jens Bjerring tilskrevet, såvel som og Jens Bjerrings kvittants, det han 100 daler af Anders og Jens Krag for Jens Gregersens søns kost og underholdning har oppebåret, hvilke breve ikke har været for byfogden, der han sin dom har udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være, som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og parterne deres breve og dokumenter for fogden at i rette lægge, efter at det for ham lovlig indstævnes, og siden dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(116)

** cit Christen Tomasen. så mødte Poul Villadsen og fremlagde samme dom her af landstinget 11/3 sidst forleden, i hvilke en uendelig bytings dom, regnskabsbøger og breve er magtesløs kendt, indtil hvem, der havde i at sige, stævnet på ny, og formente Poul Villadsen samme dom ret at være: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsætter vi til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom, så meget som lov og ret kan findes, samme kvittants og midlertid her i retten bliver nedlagt

(117)

** var skikket Jens Jensen Mumgård, indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Lauridsen Hals, borger i Ålborg, og hans hustru Dorte Jørgensdatter, disligeste deres tjenestepige Karen Ibsdatter for hvis vidner, de 27/2 sidst forleden på Ålborg byting vidnet har, at 9/2 1625 er Jens Jensen Mumgård indkommen i Niels Lauridsen og Dorte Jørgensdatters hus og begæret af dem deres datter Margrete Nielsdatter til ægte og det at have samtykt, og Jens Jensen i deres fraværelse har beligget deres datter og er bleven frugtsommelig, uanseet Jens Jensen højligen med oprakt finger efter recessen for tingsdom har benægtet aldrig at have begæret deres datter til ægte: så og efterdi ikke befindes Jens Jensen ved nogen hans slægt eller venner at have ladet bede om Margrete Nielsdatter til ægte, eller i sognepræsten og andre godtfolks nærværelse dermed at være forhandlet efter ordinantsen, men alene hendes egen far, mor og deres tjenestepige, som er vildige, derom har vidnet, og ikke med uvildige vidner bekræftes, han ikke heller slig ombedelse vil være bestendig men højligen benægter, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne eller den lov, derefter gjort er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(119)

** var skikket Jens Christensen i Håsum på den ene og havde stævnet Hans Jensen i Vellum på den anden side for en opskrift, han har ladet opskrive på hans søstersøn, Erik Christensen, på adskillige kost og tæring og i andre måder efter samme håndskrifts indhold, så han skulle have fortæret en summa pending hos Hans Jensen, imidlertid han sidst forgangen sommer var hjem dragen og talte med sin mor, hvormed Hans Jensen ville sig befri for hvis pending, han har givet Jens Christensen hans brev på, for Jens Christensen hans søsterbørn deres fædrene arv anlangende, uanseet Erik Christensen, imidlertid han var hjem dragen og var hos hans mor og Hans Jensen, skal have gjort gavn for Hans Jensen og hans mor og tjent hans føde: da efter flere ord dem derom imellem var, blev Hans Jensen og Jens Christensen nu her for retten således fordragen, at Hans Jensen afstod den halve års fortæring, Erik Christensen skulle have haft hos ham efter hans opskrift, så det ikke skal ham i hans penge tilregnes, men Hans Jensen derhos lovet og sig til forpligtet til mauritii først kommende at skal give Jens Christensen på Erik Christensens vegne 8 sletdaler der skadesløs at betale, hvad hans fædrene penge, som er halv tolvte daler mere beløber, skal Hans Jensen for samme skrin og skjortelærred af kvitteres, og dermed samme deres trætte, Erik Christensens penge anlangende, aldeles bilagt.

(121)

** var skikket Peder Svendsen, borger i Viborg, hans visse bud Peder Hvas i ---- gård på den ene og havde stævnet Daniel Dalhoff, borger sst, på den anden side for et vidne eller kundskab, han lader sig af berømme at skulle have forhvervet på Viborg rådhus, anlangende det hus og ejendom, Peder Svendsen iboer, uanseet Peder Svendsen ikke det med sin hånd eller segl har samtykt, ikke heller dertil sig at være lovlig stævnet eller kaldt, men menende Daniel Dalhoff det at have forhvervet sig selv til gavn og bedste, formener sig ikke pligtig at være sin ejendom at bortsælge, undtagen det han kan fange sin værd derfor: så og efterdi Peder Svendsen for råd og ret på rådhuset samme kontrakt med Daniel Dalhoff har indgangen, og deri forpligtet sig at skulle gøre Daniel Dalhoff nøjagtig skøde på samme hus og ejendom, og Daniel Dalhoff derimod skulle gøre ham fuldkommen afkald, da ved vi ikke imod samme kontrakt at sige, og efterdi byfogden efter samme kontrakt ved endelig dom efter to uendelige har tildømt Peder Svendsen at gøre Daniel Dalhoff nøjagtig skøde på fornævnte hus og ejendom, kunne vi ikke finde nogen årsag samme hans dom at underkende men ved magt at blive.

(123)

** var skikket Inger Pedersdatter, salig Peder Møllers efterleverske, i Viborg på den ene og havde stævnet Jens Nielsen Podemester, borger i Viborg, på den anden side for to syn, han lader sig af berømme, han nogen tid siden til Viborg byting skal have forhvervet, anlangende en hus i Inger Pedersdatters gård, som skulle være bygget ham for nær, uanseet samme hus for en rum tid siden skal være bygget, førend han skal have bekommet nogen ejendom: så og efterdi ikke befindes jordskyld af ejendommen, om tvistes, til hospitalet at udgives, og de, samme hospital i forsvar har, for samme synsvidne har fanget nogen varsel, ikke heller nogen syn eller bevis i byfogdens dom findes inddragen, Jens Nielsens ejendom at være bygget for nær, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende fornævnte synsvidne ej heller bemeldte dom nøjagtig, at de bør at komme Inger Pedersdatter til nogen forhindring.

(125)

1/7 1626.

** var skikket Jørgen Olufsen Krag, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Mørk på den ene og havde stævnet hr Oluf Danielsen, kapellan i Vrå, på den anden side for en dom, han til Børglum herreds ting 13/6 sidst forleden har ladet forhverve over hans mor Dorte Pedersdatter sst, hvori hun er tildømt at betale hr Oluf Danielsen for hvis prædiken og kirketjeneste, han har haft videre end hans egen kirketjeneste kunne tilkomme, uanseet hr Oluf Danielsen har sted sig med sin salig far hr Oluf Krag for en kapellan: så og efterdi det befindes Dorte Pedersdatter at have børn og medarvinger efter salig Oluf Krag, og ikke de navnligen med deres medarvinger for samme vidner er givet varsel, Anne Frandsdatter og Maren Mogensdatter og eragtes vildige vidner, af årsag den ene er hr Oluf Danielsens hustru, den anden hans pige, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller den dom, derefter dømt er, så lovlig, at de bør nogen magt at have.

(127)

** var skikket Niels Nielsen på Lundø på den ene og havde stævnet Niels Pedersen, birkefoged sst, på den anden side, for han har tildømt ham for Maren Pedersdatters fædrene arv, efter hendes salig far Peder Jensen i Lundø, at lide tiltale, endog det aldrig skal bevises, det han noget deraf skal have oppebåren, men hvis hun ikke allerede selv har bekommet, det endnu at findes i boen: så og efterdi samme dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og efterdi Niels Nielsen efter samme uendelige dom er delt bleven, finder vi ham af den dele kvit at være.

(128)

** var skikket Maren Pedersdatter, borgerske i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Kvols og Christen Hasse, borgere sst, på den anden side for et vidne, de på hende til Viborg byting vidnet har, at hun for dem skulle bekendt sig 30 rigsdaler og 9 halvkroner at have annammet i gemme og forvaring, som Sidsel Madsdatter skulle tilhøre, hvilke deres vidne hun hårdelig benægter sig aldrig de ord til dem at have haft: så og efterdi Christen Kvols og Christen Hasse alene har vidnet efter Maren Pedersdatters ord og mundheld, det hun skulle bekendt sig samme penge af Sidsel Madsdatter at have annammet, hvilke hun ikke er bestendig eller for tingsdom har indgået, men her i dag for retten højlig benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne eller sigtelse, ej heller den dom og dele, derefter drevet er, bør at komme Maren Pedersdatter til nogen forhindring.

(130)

** var skikket Jacob Mogensen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Rasmussen, rådmand her sst, Mads Knudsen, Søren Pedersen, borgere sst, og deres medbrødre synsmænd på den anden side for en syn, de nogen kort tid siden til Viborg byting skal have afhjemlet, anlangende at Jens Christensen Skomager ikke skal have så meget jord, som Jacob Mogensen skal have ham solgt, hvilke Jacob Mogensen formener ham at have hans fulde mål, så vidt han ham solgt har efter hans skødes indhold: så og efterdi samme synsvidne ikke medfører, Jacob Mogensen at være givet nogen varsel for hvilken dag og tid, synsmændene skulle være på åstederne det at besigtige, så han

kunne vidst sig dertil at svare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn, ej heller fornævnte dom og dele, derefter drevet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have.

(132)

** Otte Skeel cit kontra fru Sofie. og nu fremlagde Laurids Jepsen en dom her af landstinget, 14/1 sidst forleden udgangen, i hvilke forrige uendelige dom er magtesløs kendt, og afsigelse, herredstings dom, dele, synsvidne og hvis vidner, i samme sag gangen er, ved magt at blive, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, med flere ord dem imellem var: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, men om hovedsagen bevilget de på begge sider til i dag 6 uger at opstå, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(133)

15/7 1626.

** var skikket Christen Christensen, borger i Sæby, på den ene og havde stævnet Anne Pedersdatter og Maren Sørensdatter i Ålborg så og Niels Pedersen, borger sst, på den anden side for en vidne, de med Jens Andersen Vodskov på Inger Krabbes vegne vidnet har til Ålborg byting 19/6 sidst forleden imod Christen Andersen og på salig Peder Skrivers slegfredsdatter, Maren Pedersdatter, som døde i Stade, at hun for 23 år siden, efter den sidste pestilents, skulle have bekommet og taget arv efter hendes salig far, Peder Skriver, som døde i klostret, hvilke deres vidne han formener ulovlig og uret at være, og ikke bevises med lovligt tingsvidne, at salig Maren Pedersdatter var lyst i kuld og køn: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, ikke heller om nogen visse dag og tid, tilmed og på to døde personer og ikke i deres levende live og velmagt, da de kunne have vidst dertil at svare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kande samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(135)

** var skikket Jens Andersen, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen i Sæby for nogen domme, han 16/5 til Kær herreds ting forhvervet har, anlangende en fuldmagt, lydende på Jesper Ibsen i Karup, som formente sig at være arving efter salig Maren Pedersdatter, som boede og døde i Stade, og ikke Christen Christensen har givet det til kende tilforn, der sagen blev opsat, og han ikke så lovlig har bevist, at han var ret arving efter salig Maren Pedersdatter: så og efterdi for fogden er bleven bevist, Maren Pedersdatter en slegfredbarn at have været, og ingen kundskab er bleven fremlagt, det hun har været lyst i kuld og køn efter loven, og fogden fordi har tildømt hendes efterladende arv hendes mødrene frænder at efterfølge, som loven tillader, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(136)

** var skikket Jens Eriksen i Uttrup med en opsættelse her af landstinget 3/6 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jep Nielsen i Kokkenborg for en dom, han har forhvervet for en kort tid siden til Hundslund birketing, anlangende for en lov, Jens Eriksen har været i, til Peder Wandel i Ålborg, for 6 sletdaler for Jep Nielsen i Kokkenborg, og Jens Eriksen er tildømt til hans værneting

Kær herreds ting for en tid lang siden at holde salig Peder Wandels arving fornævnte 6 daler, som han har lovet for Jep Nielsen, og efter samme dom søgt hans bo med nam og tag, så han nødes til at betale og gøre klart: så og efterdi for birkefogden har været fremlagt en dom af Kær herreds ting, hvori Jens Eriksen er tildømt blandt andet samme 6 daler, han på Jep Nielsens vegne til Peder Wandel har udlovet, at betale, indtil hvem på skader stævnet på ny, det og for ham har været bevist, Jens Eriksen med Peder Wandels arvinger om samme 6 daler at have kontraheret og til freds stillet, hvilke herredstings dom og kontrakt står ved fuldmagt og for sin tilbørlig dommer urykket, og birkefogden derimod har Jep Nielsen for tiltale kvit dømt, dog hans dom ikke er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom ingen magt at have.

(137)

** var skikket Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, hvorledes han med de Paxer og deres medarvinger deres visse bud Tomas Nielsen Tøfting med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged til Hundborg herreds ting, og Jens Lauridsen i Brogård for to domme og tre opsættelser, de til Hundborg herreds ting 15/5 og 22/5 nu sidst forleden, imellem Mikkel Christensen Juel i Skjoldborg på den ene og deres fuldmægtig Hans Nielsen Tøfting på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende to deler og beskyldninger, som Tomas Nielsen på deres vegne efter to skriftlige sedlers indhold har til Mikkel Juel, og Jens Lauridsen alligevel imod bevisning og fornævnte to sedler sagen til tredje ting opsat, endog for ham var fremlagt to uendelige landstings domme over to Niels Ibsens endelige dom, han tilforn i samme sag dømt har, mener efter slig lejlighed samme opsættelser og domme ulovlig og imod KM mandat, recessen og landstings dom at være: så og efterdi med tingsvidne bevislig gøres, det Hans Nielsen ikke har villet lade skriver og fogden sin brev i samme sager blive mægtig, så længe de i tingbogen kunne inddrages, eller nogen dom derefter forfattes, men han straks sin brev for ting og dom igen har annammet, så fogden fordi ikke nogen dom derefter kunne udgive, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende deres ulempe deri at være.

(139)

** var skikket Jep Nielsen i Kokkenborg på den ene og havde stævnet Jens Eriksen i Uttrup på den anden side for en uendelig dom, han sig af beråber over ham til Hundslund birketing 18/3 sidst forleden at skal have forhvervet, belangende 6 daler, som Jens Eriksen nogen tid forleden skal have lovet for Jep Nielsen til afgangne Peder Wandel i Ålborg, som Jep Nielsen blev tildømt at betale, uanseet det Jep Nielsen hårdeligen benægter sig aldrig at have begæret, det Jens Eriksen skulle love for ham enten til Peder Wandel eller til andre: så og efterdi samme birketings dom ikke lyder længere, indtil sagen for fogden igen bliver indkaldt, da hvem på skader indkalde sig sagen for birkefogden igen, og der gå om hvis ret er.

(140)

** var skikket Mads Jørgensen, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Peder Christoffersen og Anders Nielsen, borgmestre i Skive, for en forpligt, de lader dem af berømme, de af Mads Jørgensen nogen tid siden forleden til Skive byting skal have bekommet, og derefter forhvervet domme og nu, i Mads Jørgensens fraværelse, ham derefter at have ladet fordele, hans børns gods anlangende, uanseet det gamle borgmester Peder Christoffersen og han selv have været i hans hus, der boen er overslagen, og da skulle han give hans børn 220 sletdaler, hvilke han er endnu

overbødig: så og efterdi med bytings dom bevises, Mads Jørgensen at være tildømt ved klar registrering og vurdering sine børns mødrene penge og gods at af gøre, hvilke han og selv for ting og dom har sig til forpligtet inden 14 dage derefter at skulle efterkomme, og rum tid siden forbi gangen er, og ikke bevises ham samme sin forpligt at have fuldgjort, og fordi efter hans egen forpligt er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Mads Jørgensen af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(141)

** var skikket Jens Andersen i vester Torup på den ene og havde stævnet Laurids Christensen i Bonderup, Anders Nielsen i Haverslev og Christen Højtoft i Lørsted på den anden side for nogen dom, de dem på beråber at skal have forhvervet over en forpligt, det Laurids Christensen selv til Han herreds ting har gjort salig Rasmus Jensen i Torup anno 1608, at han med rette var ham 3 tønder byg pligtig, hvilke landstings domme Jens Andersen formener, det Laurids Christensen med sine medbrødre dem med vrang undervisning har bekommet: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder længere eller ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

(143)

** var skikket Søren Christensen i Debel på ---- på den ene og havde stævnet Morten Lauridsen, Terkild Christensen og deres medbrødre kirkenævninger på Fur på den anden side, for de til Fur birketing har svoret Kirsten Jensdatter, der sst, kirkenævn over for adskillige trolddoms bedrifter, som hun skal have gjort og beganget efter sandfærdige vidnesbyrd, kundskab, klage og sigtelse vidners indhold, hvilke deres ed og tov Søren Christensen formener lovlig og retfærdeligen at være svoret og gjort og bør ved sin fuldmagt at blive, og hende derefter at straffes som vedbør: så og efterdi ikke med fuldkommen vidne er bevislig gjort, det Kirsten Jensdatter skulle tilsagt hr Daniel nogen ulykke, som ham skulle være vederfaret, eller hun derfor findes at være sigtet, ikke heller hun udførlig er over bevist nogen trolddoms bedrift at have gjort, eller nogen med slig kunst på liv eller helbred ulykke tilføjet, men fornævnte vidnesbyrd mesten part har vidnet i deres egen sag om fornævnte øg og ko, og en del om rygte og tidende, som ikke fuldkommelig bestyrkes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme nævnings ed bør at komme Kirsten Jensdatter på hendes liv til forhindring, førend hende anderledes over bevises kan.

(147)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Mariager kloster, med de Paxer og deres medarvinger deres visse bud Tomas Nielsen Tøfting og havde hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred, hærværk at sværge over Christen Andersen ved Klitmøller, for han det hus ved Klitmøller da næst forgangen uge pludselig uden dom eller ret har nedbrudt og deres gods forødt: så og efterdi ikke er bevislig gjort, det Christen Andersen skal have nederbrudt nogen hus eller bygning, som Mogens Kås eller de Paxer skulle tilhørt, hvormed han kunne imod dem have brudt hærværk, men med skøde, dom og granskning bevises, jomfru Helvig Kås til samme hus og ejendom at være berettiget, som hun og fuldkommelig vedkendes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke efter den lysning at stede fylding på sandemænd, men dem for den opkrævelse kvit at være.

(150)

** var skikket Mette Nielsdatter i Rødding på den ene og havde stævnet Søren Christensen i Norup, Søren Andersen sst og deres medbrødre synsmænd på den anden side, som skulle have været syn til den gård, Nørgård, i Rødding, som Mette Nielsdatter har sted og fæst af velb fru Dorte Munk til Sødal, dernæst til Nørlyng herreds ting at have af hjemlet og kundgjort, at samme gård var bygfældig for 25 daler, og straks derefter er Mette Nielsdatter af fru Dorte Munks fuldmægtig udvist af gården: så og efterdi fornævnte synsmænd udførlig i stykvis har om hjemlet, hvad bygfældighed på husene i samme gård findes, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises ikke så at være, som deres syn om formelder, samme synsvidne og indeholder, Mette Nielsdatter med hendes lovværge lovlig varsel for syn på åstederne, så og til tinge at tage beskrevet, at være givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme synsvidne at sige eller magtesløs dømme, men efterdi ikke befindes nogen dom for samme dele at være gangen efter KM forordning, finder vi Mette Nielsdatter og hendes søn for den dele kvit at være, disligeste efterdi den anden dele, hid stævnet er, ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(153)

29/7 1626.

** var skikket Anders Jensen Krag, borger i Ålborg, og Jens Jensen Krag, borger sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende dem da at have stævnet Poul Villadsen i Solbjerg for nogen gæld, han til dem på salig Jens Lillebondes vegne, efter brev og regnskabsbogs indhold, skulle restere og efter bytings dom er tildømt at betale, uanseet Poul Villadsen med sin ukasserede brev og rigtig regnskab ved hans fuldmægtig sig understået sagen til længere forhaling og videre bekostning lader indstævne, og skal have forhvervet en uendelig landstings dom over fornævnte bytings dom, og deri lader sig på beråbe kvittants for samme gæld: så og efterdi samme kvittants for os er i rette lagt, og ingen den har videt for falsk eller urigtig, Anders Jensen og Jens Jensen og nu her for retten har ladet Poul Villadsen ---- ved sin ed, om han samme gæld havde betalt, og kvittantsen af Jens Lillebonde var udgivet og underskrevet, hvilke han og nu med højeste ed har bekræftet, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme kvittants at imod sige, og Anders Jensen og Jens Jensen afstod samme bytings dom, og fornævnte gæld ikke videre at skal komme Poul Villadsen til forhindring.

(155)

** var skikket Jørgen Olufsen, forrige borgmester i Ålborg, på den ene og havde stævnet Mads Jørgensen, borger i Skive, på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme, han nu til sidst forgangne landsting skal have forhvervet efter nogen domme, som Jørgen Olufsen til Ålborg byting skal have forhvervet over ham, anlangende nogen gæld, som han ham skyldig er, hvilke dom han formener med vrang undervisning at være forhvervet, og ikke været så lovlig stævnet og kaldt, som det sig bør, mener samme uendelige landstings dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder længere, indtil den bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi byfogden i Ålborg, efter Mads Jørgensens egne underskrevne brev, har tildømt resten deraf at betale til Jørgen Olufsen med sin omkost og skadegæld, eller og udlæg af hans bo og gods efter KM forordning, og Jørgen Olufsen derefter ved dannemænd er til vurderet udlæg, som Mads Jørgensen selv har forevist og udlagt for samme gæld, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bytings dom og vurdering at sige

(157)

12/8 1626.

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl og velb Iver Kås til Ulstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Andersen i Sønderby i Torup, Peder Krabbe sst med mange flere for et vidne, de til Hundborg herreds ting 28/5 nærværende år vidnet har, enhver efter deres længste alder og minde, om en stykke ejendom, liggende i klitten imellem Torup og Sejstrup, som kaldes Buggeskær, og at samme ejendom skulle have været ret endels ejendom til Færgegård, og hvis fiskeri, som i åen er uden for Buggeskær med rusesteder og andet skal og være endel til Færgegård, hvorfor Christen Høg og Iver Kås formener, samme deres vidne ikke så sandfærdig at være vidnet, at den bør nogen magt at have: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om endel, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, ikke heller med sandemænds brev eller ejers brev bevises, det at være nogen indsvoren endel, ikke heller Christen Høg og Iver Kås, som i sagen er interesseret, har fanget nogen varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(159)

** Mogens Kås cit Jens Christensen Skrædder. så mødte Jens Christensen og formente, samme sin dom ret at være, dertil svaret Hans Nielsen, at Mogens Kås har ladet forhverve en uendelig landstings dom på fornævnte bytings dom, og ikke Mogens Kås er lovlig stævnet med 6 ugers stævning, efterdi han er udenlands, mente fordi han burde anden dom i sagen at have: da efter sådan lejlighed finder vi samme landstings dom magtesløs at være, indtil der lovlig stævnes, kommer her og vil være i rette.

** var skikket Hans Andersen, ridefoged over Ørum slots len, hans visse bud Jørgen Nielsen i Færgegård på den ene og havde stævnet Mikkel Juel i Skjoldborg på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget noget kort tid siden i Hans Andersens fraværelse, da han var ovre i København med KM regnskab skal være forrejst, skal have forhvervet, hvori en endelig herredstings dom, Mikkel Juel er dømt fra sin fæste i Tøfting, formedelst han deraf ingen KM rettighed i langsommelig tid, siden han den sted har, skal have gjort eller udrettet, og i samme dom sig på beråber, ikke at skulle have været med lensmandens befaling, samme herredstings dom over ham at være forhvervet: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi er bevislig gjort med lensmandens fæstebrev, det Mikkel Juel har sted og fæst samme bolig, og ikke er bevist med restants eller i anden kundskab, Mikkel Juel med sin afgift deraf at reste eller tilbage stå eller siddet overhørig, ej heller udførlig bevist samme hus at være så bygfældig, det han hans fæste kunne have forbrudt, og Anders Terkildsen dog har ham hans fæste fradømt, kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom bør at komme Mikkel Juel på hans fæste til forhindring.

(160)

** var skikket Peder Jensen i øster Agger på sin hustru Karen Jensdatters vegne hans visse bud Mads Jensen Agger med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Jensen, ridefoged til Vestervig kloster, for en bekendelse en misdæder, ved navn Anne Jensdatter, gjort har, i hvilke bekendelse hun iblandt andet skel have bekendt, at Karen Jensdatter skulle have med været og brugt trolddoms kunst, hvilke bekendelse Karen Jensdatter hårdeligen benægter ved hendes sjæls salighed, sig aldrig at have med været nogen trolddoms

bedrift eller uærlige sager at have beganget: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori bemeldte bekendelse, vidner og Josef Christensen og hans medfølgere 10 nævninger deres ed og tov er magtesløs funden, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Jensen eller andre har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor Peder Jensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, sagen befindes og i 6 uger at være opsat, og ikke Niels Jensen eller nogen endnu er fremkommen eller nogen på deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte bekendelse, vidner og Josef Christensen og hans medfølgere 10 nævningers ed magtesløs at være og ikke at komme Karen Jensdatter på hendes gode rygte, ære eller navn til forhindring.

(163)

** var skikket Laurids Nielsen i Vium på den ene og havde stævnet Peder Pedersen sst, Morten Jacobsen med flere på den anden side for et vidne, de til Harre herreds ting 13/7 nu sidst forleden vidnet har, anlangende en videbrev, som Laurids Nielsen i Vium skulle have ladet læse, som er nu på fjerde år siden, og ikke har vidnet på nogen visse tid, dag eller sted, hvor den skulle have været læst, ej heller er bevist Laurids Nielsen skulle have været oldermand samme år, ej heller de har forklaret deres vidne, hvad heller den skulle være læst på tinge eller grandestævne, og Laurids Nielsen samme dag har benægtet, at han aldrig bar den videbrev ej heller læste den til grandestævne: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men lang tid efter de siger, Laurids Nielsen samme videbrev skulle ladet læse, ikke heller om nogen visse dag eller tid, når sligt skulle være sket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Peder Pedersens og hans medbrødres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(164)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Peder Munks, til Sæbygård hendes visse bud Knud Simonsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Clemend Ibsen i sønder Ravnstrup, Otte Jørgensen ved Glindvad med flere for et vidne, de til Jerslev herreds ting 4/8 sidst forleden vidnet har, at den tid Clemend Ibsens far stede Glindvad, i Hundslund sogn er liggende, da skulle der ligget en eng til fornævnte gård, som ligger sønden Lyngdrup mark, hvilke deres vidne hun formener at være vidnet imod en lovhævd, som er gjort på Lyngdrup ejendom, og samme eng findes langt inden samme hævd i marken: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd, Tomas Jensen undtagen, har vidnet om samme eng at skulle have ligget til Glindvad, og i så måder om ejendom, og ikke Tomas Jensens kundskab er uden én mands vidne, som regnes for ingen vidne, samme vidne og syn ikke heller med sandemænds brev eller ridemænds brev befæstiges, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og syn, ej heller fornævnte domme, som ikke er endelig, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(166)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred i Salling, for en dom, han 17/1 sidst forleden på Nørherreds ting har dømt

og givet beskreven, imellem ham på den ene og velb jomfru Johanne lykke til Bajlumgård på den anden side, deri han har tildømt Verner Parsberg af nogle hendes gårde og gods i Salling og Himmersyssel, han på nogle års tid har sig tilholdt og brugt, deraf at igen give hende skyld, landgilde, stedsmål, ægt, arbejde og anden rettighed, han af fornævnte hendes gods, bønder og tjenere har annammet og oppebåret, uanseet for herredsfogden samme dag var bevist med nøjagtige pantebreve og forskrivning, at Verner Parsberg til bemeldte gårde og gods var noksom berettiget at nyde og bruge så længe, til de blev ham fradømt: så og efterdi KM og Danmarks riges råds dom, for fogden såvel som her er i rette lagt, udførlig formelder, det Iver Lykke ikke har haft magt samme gods at afhænde, så det derfor er jomfru Johanne Lykke tildømt at følge, så vidt hun dertil er berettiget, så deraf eragtes skyld og landgilde med anden oppebørsel, såvel som godset, hende at skulle tilhøre, og herredsfogden fordi har tildømt Verner Parsberg at igen give jomfru Johanne Lykke skyld og landgilde, stedsmål og sagefald, som hun kan nøjagtig bevise, ham af hendes bønder og tjenere at have annammet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke hans dom i den punkt at imod sige, men efterdi herredsfogden har tildømt Verner Parsberg at stande hende til rette for kost og tæring, brevpenge og andet, hun på samme trætte har anvendt, bekostet og lidt, som ikke KM dom tilholder, men aldeles deri er forbi gangen, sagen og stedse har hængt i trætte, og nu først endelig derom kendt, ved vi ikke hans dom deri at følge, sammeledes efterdi ikke for herredsfogden har været specificeret hvad summa, jomfru Johanne Lykke af Verner Parsberg fordrer, hvorimod han kunne gøre udlæg, fogdens dom ikke heller tilholder ham at skulle rette for sig efter KM forordning om gældssager, da kunne vi ikke efter den dom nogen indvisning i Verner Parsbergs gods udstede.

(177)

** var skikket Tomas Nielsen Tøfting og hans søn Niels Tomasen Tøfting med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Reinhold Heidersdorff, KM befalingsmand på Ørum slot, for to breve, en stedsmåls brev og en sendebrev, som han imod velb Mogens Kås hans to udgivne en stedsmåls og en sendebrevs lydelse udgivet har, hvilke hans to udgivne breve de formener, ikke skal stemme overens med de to Mogens Kås hans udgivne breve, men aldeles at være der tvært imod: så og efterdi for os i rette lægges Reinhold Heidersdorffs underskrevne og forseglet fæstebrev, det han har sted og fæst Mikkel Juel samme ny bolig og den anpart i Tøfting med sin ildebrand, over hvilke hans fæstebrev vi ikke er dommere, da hvem samme brev på skader indkalde sig den for sin tilbørlig dommer, og der gå om hvis ret er.

(179)

** var skikket Tomas Nielsen Tøfting og hans søn Niels Tomasen med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, for to domme han til fornævnte ting 21/11 og 6/3 nu sidst forleden, imellem Mikkel Christensen i Skjoldborg og hans søn Christen Mikkelsen på den ene og Tomas Nielsen Tøfting og hans søn Niels Tomasen på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende den voldsomme gerning, som Mikkel Christensen og hans søn Christen Mikkelsen har beganget og gjort i Tøfting mark nybyggede huse, og da formedelst velb Reinhold Heidersdorff, KM befalingsmand på Ørum slot, hans udgivne hjemmels brev, han Mikkel Christensen givet har, fradømt dem deres lovlige tiltale for sådan voldsom gerning og bedrift, de imod Niels Tomasen på hans bygning og brug i Tøfting mark har beganget: så og efterdi fornævnte herredsfoged samme sin dom har funderet på Reinhold Heidersdorffs fæstebrev, han Mikkel Juel givet har, på fornævnte bolig, hvilke hans fæstebrev endnu stander ved sin fuldmagt og for sin tilbørlig dommer urykket, det ikke heller

med nøjagtig vidnesbyrd bevislig gøres, Christen Mikkelsen nogen håndgerning eller skade på nogen at have gjort, og fogden fordi efter den ---- og fornævnte fæstebrev, imens den stander ved magt, har Mikkel Christensen og hans folk for tiltale kvit funden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige.

(181)

** var skikket Laurids Lauridsen Siggård på den ene og havde stævnet Laurids Madsen, Anders Sørensen i Kettrup med flere for et syn, de til Han herreds ting 27/1 sidst forleden afhjemlet har, anlangende det de skulle have været i Ågårds ---- mølle hos Christen Olufsen og der seet meget sår og skade, han skulle have haft, som Christen Olufsen skulle selv have sagt for dem, det Laurids Lauridsen skulle have gjort ham: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi ikke med nogen udførlige vidner er bevislig gjort, det Laurids Lauridsen skulle have slaget Christen Olufsen eller gjort ham samme skade, så samme syn dermed kunne bestyrkes, ikke heller Christen Olufsen ham derfor fuldkommelig har sigtet, som loven ham tilholder, men Laurids Lauridsen det her i dag højligen har benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og klage, ej heller den dom og dele, derefter drevet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have.

(184)

** var skikket Niels Mortensen, borger i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have hid i (blank) og nu mødte Christen Høg og afstod samme vidner og domme, hid stævnet er: da efter sådan lejlighed bør de ingen magt at have eller komme Niels Mortensen til nogen forhindring.

(185)

** var skikket Jørgen Olufsen Krag, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Anne Frandsdatter og hendes pige Maren Mogensdatter sst på den anden side for et vidne, de til Børglum herreds ting 8/6 sidst forleden imod hans mor, Dorte Pedersdatter, i Vrå præstegård vidnet har, Anne Frandsdatters egen husbond hr Oluf Danielsen, der sst, til vilje i hans og deres egen sag, at Dorte Pedersdatter skulle sagt til Anne Frandsdatter, dersom hr Oluf Danielsen ville tage sig alle kirketjenester over i alle tre kirker, Vrå, Serridslev og Em, imidlertid hendes nu salig husbond hr Oluf Krag lå syg, da skulle hun vel betale ham for hans umage, hvilke ord Dorte Pedersdatter højligen benægter aldrig at have haft til hende: så og efterdi det befindes, fornævnte vidnesbyrd tilforn at være hid stævnet, og deres vidne da er undersagt, alene formedelst ulovlig varsel, og at vidnesbyrd eragtes vildig, og ikke formedelst nogen løgnagtighed er underkendt, samme vidner og stod ved deres fuldmagt, der herredsfogden sin dom derefter har udgivet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på fornævnte vidnesbyrd, ej heller fornævnte herredsfogeds fælding, at dømme.

(187)

** var skikket Søren Mikkelsen, barnfødt i Sortkær nu værende i Nørtved, hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, på den ene og havde stævnet Mette Jensdatter, barnfødt i Mellemgård, og nu tjenende i Skårupgård, på den anden side, for hun i Åsted kirke 9/1 1625, der hun har taget absolution, og afløsning for sin forseelse, hun i løsagtighed har gjort og beganget, idet hun har beskyldt ham for sin rette barnefar, hvilket han hårdelig benægter aldrig at have haft nogen

legemlig fællig med hende, og ikke hun skal have beskyldt ham i hende barnefødsels nød: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke bemeldte kundskaber, beskyldning og vidne er magtesløs kendt, indtil hvem der havde i at sige, hvilke domme findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, så der har været noksom respit samme dom kunne have været igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Søren Mikkelsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Mette Jensdatter eller nogen af bemeldte personer endnu er fremkommen, ej heller nogen på deres vegne deres undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte kundskaber, beskyldning og vidne magtesløs at være og ikke komme Søren Mikkelsen til nogen forhindring.

(188)

9/9 1626.

** var skikket velb Johan Rantzau til Estvadgård og Mads Jepsen Lind, borger i Holstebro, deres visse bud Jens Jepsen i Nørlund på den ene og havde stævnet Jacob Jensen, byfoged i Skive, på den anden side for en dom, han til Skive byting 5/5 sidst forgangen dømt og afsagt har, imellem Johan Rantzaus fuldmægtig på den ene og Anders Sørensen, borger i Skive, såvel som Anders Nielsen borgmester og rådmænds vegne, og i samme sin dom har tildømt Jørgen Rantzau og Mads Lind at betale hvis vitterlig gæld, som salig Gravers Clemendsen i ---- var, da han ved døden afgik, uanseet for ham var i rette lagt Anders Jepsen, boende på Toft i Hee sogn, Gravers Clemendsens stedfar, med sin hustru Anne Nielsdatters vilje og samtykke at have solgt Mads Lind fornævnte arv og gods: så og efterdi Jacob Skriver har tildømt Johan Rantzau og Mads Jepsen at betale hvis gæld, Gravers Clemendsen sig efterlod, så vidt godset kunne tilstrække, om de ville kendes ved samme gods og penge, og enhver betale, som de deri tager, hvilke sag ikke for byfogden har været indstævnet, samme hans dom og i den anden punkt findes uendelig, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom, som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden da endelig om hvis punkter, for ham bliver indstævnet, at dømme og kende, som det sig bør.

(191)

** var skikket Peder Clausen i Melholt med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anders Sørensen i Stagsted, Anders Lauridsen i ---- og deres medbrødre 12 kirkenævninger, for de til Hundslund birketing 5/8 sidst forleden Inger Skånings i Melholt kirkenævn oversvoret har for trolddoms bedrift, hun efter tingsvidnes indhold skal have beganget, hvilke deres ed han formener lovlig og ret at være svoret, og at den bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi det bevislig gøres, at Inger Skånings har lovet Peder Clausens søn ondt, og det ham derefter på hans helbred er vederfaret, såvel som andre ulykker, hun skal have lovet folk, som dem og efter hendes løfte skal være hændt, hvorfor hun til hjemting er sigtet og beskyldt, og Inger Skånings og selv til hjemting efter tingsvidnes indhold har bekendt, det hun på Ulsted kirkegård har forsvoret sin dåb og kristendom og givet sig til fanden, som hende straks har mærket og efterfulgt, hun og i lige måde har bekendt, det hun med hendes trolddoms kunst har Peder Clausens søn sin sygdom påkastet med mere spøgeri, hendes bekendelse om formelder, hvilke hendes bekendelse hun og her i dag har tilstået sandhed at være, og nævninger fordi efter samme vidne og hendes egen bekendelse har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for den deres ed og tov at kunne fælde men ved magt at blive.

(195)

** var skikket Peder Sørensen, borgmester i Viborg, på den ene og havde stævnet Jacob Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han til Nørherreds ting dømt har 15/8, anlangende at have dømt Iver Lykke Eriksen til at betale borgmester en summa penge efter rigtig regnskab, hvilke dom borgmester formener ret at være dømt og bør ved magt at blive: da efterdi for os i rette lægges Peder Sørensens regnskab på samme gæld, Iver Lykke ham pligtig er, og Niels Basse på Iver Lykkes vegne vedgår samme gæld rigtig at være og tilbyder på Iver Lykkes vegne derfor at vil gøre udlæg, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom der gangen er, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Iver Lykke jo er pligtig samme penge med sin interesse til Peder Sørensen at betale, og fordi tilfinder velb Christoffer Friis til Astrup og Christoffer Hvas til Kås, som Peder Sørensen dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger at forsamle og med herredsfogden drage for Iver Lykkes bopæl, og der udæske og gøre Peder Sørensen udlæg i bemeldte tilbudne brev og anden løsøre, og det rigtigen imod samme fordret summa at taksere og likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Peder Sørensen i anden Iver Lykkes gods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for samme gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(196)

** var skikket Just Boumand, borger i Viborg, hans visse bud ---- sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anders Christensen Hegelund, indvåner sst, anlangende nogen pending, han på velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Koldinghus, hans vegne skulle til Just Boumand erlægge og betale, og formener Anders Hegelund skal have ført bemeldte den gode mand meget mere til regnskab, end som Just Boumand af ham bekommet har: så og efterdi der tvistes, om Anders Hegelund videre penge har ført Gunde Lange til regnskab, end han til Just Boumand på hans vegne har udgivet, og borgmestre og råd ikke derom har kendt, da finder vi deres dom som udømt at være, og når sagen for borgmestre og råd igen lovlig indkaldes, da derom at kende og dømme, som det sig bør.

(198)

** var skikket Peder Jacobsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Joen Lauridsen, som vogter hospitals lam sst, på den anden side for et vidne, han til Viborg byting vidnet har, anlangende det Peder Jacobsen skulle have slaget Mikkel Poulsen ---- kølle eller kølleskaft, hvilke Peder Jacobsen ved hans højeste ed hårdelig benægter: så og efterdi Joen Lauridsen udførlig har vidnet, det han har seet Peder Jacobsen slaget Mikkel Poulsen, synsmændene og har hjemlet, ham samme blåslag at have haft, og Mikkel Poulsen for ting og dom ved sin højeste ed har sigtet Peder Jacobsen for samme slag, så bemeldte vidne og syn med samme hans sigtelse, som loven ham tillader, bekræftes, Mikkel Poulsen og her i dag ved sin ed samme sin sigtelse har været bestendig og gjort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, syn og sigtelse ej heller den sandemænds ed, derefter svoret er, at sige, førend Peder Jacobsen sig imod samme sigtelse kan forværge efter loven.

(200)

23/9 1626.

** var skikket Gert Gregersen, Gregers Jespersens søn, i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Jørgensen, der sst, for hvis lovmål, han har ladet ---- belangende nogen gæld, hr Laurids Lauridsen, sognepræst til Brønderslev kirke ---- og fremlagde efterskrevne købebrev, dateret Brønderslev 15/7 1612: så og efterdi for byfogden alene er bevislig gjort, Gert Gregersen samme sag af hr Laurids Lauridsen at have annammet, som han til forskriver sig at holde ham skadesløs, og ikke nøjagtig er bevist, det Gert Gregersen samme flæsk og ister skulle være leveret, og han dog er tildømt ---- ganske fornævnte varer at betale, da finder vi efter sådan lejlighed disse domme at være, som de udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, endelig derom kende og forklare, hvor meget af samme gæld Gert Gregersen bør at betale, som det sig bør.

(202)

** var skikket Jens Christensen Skomager, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Andersen Skomager, borger sst, for en uendelig landstings dom, han her til landsting for nogen kort tid siden ved sin fuldmægtig har ladet forhverve, som han lader sig af berømme, anlangende nogle vidner, Jens Christensen til Ålborg byting skal have forhvervet, for hvilken fornævnte uendelige dom han hårdeligen ved sin højeste helgens ed benægter sig selv eller nogen at vidnerne at være stævnet og kaldt her til landsting, ej heller at være læst på Ålborg byting eller for deres dør og bopæl, menende Peder Andersen deri uret at have gjort og bør derfor at stande til rette, som det sig bør: da efter flere ord dem imellem var, afstod Gert Gregersen på Peder Skomagers vegne såvel som og Jens Christensen på sine egne vegne alle hvis vidner, sigtelse, syn, klage og domme, de på begge sider i samme sag forhvervet har, så de skal være, som de uudgangen var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder, men samme deres trætte deri venligen at være forligt og aldeles nederlagt.

(204)

** var skikket Jens Vinter, foged på Bøgsted, på den ene og havde stævnet Niels Nielsen i Fjelsted på den anden side for et vidne, han til Horns herreds ting 11/9 nu sidst forleden vidnet har, anlangende hans husbonds tjener Anders Pedersen et halvt år siden skulle have slaget et øg, som var Niels Nielsens fars, nogen skade på det ene ben, og ikke det er bevist uden alene med eet vidne, som er hans egen søn, formener samme vidne og syn magtesløs at være: så og efterdi Niels Nielsens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, det ikke heller er vidnet på fersk fod men lang tid efter, der siges samme gerning skal være sket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(205)

** var skikket Jens Vinter, foged på Bøgsted, på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen i Stade for en uendelig dom, han sig af berømmer, udgiven her af landsting 9/9 nu sidst forleden, anlangende 5 pund grydekobber, som stod til Mikkel Mikkelsens i Gårestrup på palmesøndag, og samme kobber var Peder Tomasens kobber i Vellingshøj, som han har fået hans faster Johanne Pedersdatter til troer hånd, og derover har Laurids Pedersen i Stade taget ved samme kobber og ganget i hjemmels sted, og da formener han, at Laurids Pedersen bør samme kobber at fralægge sig

igen med en kønsed, og samme uendelige landstings dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidner ikke fremlægges, bør de såvel som den dom, derpå funderet er, ingen magt at have, indtil de fremlægges.

(207)

** var skikket Peder Olufsen, indvåner i Hjørring, hans visse bud Laurids Pedersen i Stade på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen i Rakkeby på den anden side for en seddel, han skal have båret i rette imod ham på Børglum herreds ting 14/3 sidst forgangen, da Peder Olufsen havde tiltale til ham for nogen skyld og landgilde, han skulle reste med til Børglum kloster, imidlertid han var skriver der på Børglum kloster, og formener Peder Olufsen, at samme seddel ikke skal være så lovlig og ret, at den bør at komme ham til nogen forhindring: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke bemeldte seddel er magtesløs funden og ikke komme Peder Olufsen på hans retfærdige gæld til nogen forhindring, indtil hvem, der havde i at sige, stævnet på ny, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Lauridsen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han dog det ikke har gjort, hvorfor Peder Olufsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Niels Lauridsen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme seddel magtesløs at være og ikke at komme Peder Olufsen på hans retfærdige gæld til nogen forhindring.

(208)

** var skikket velb Stygge Høg til Vang på hans tjener Peder Pedersen, tjenende i Elkær, hans vegne hans visse bud Jens Ernstsen på Vang på den ene og havde stævnet Jens Andersen Skrædder i vester Halne på den anden side for adskillige skalkheds bedrift, han har skikket sig imod hans tjener Peder Pedersen, en forligelses mål anlangende, de har indgået med hverandre: så og efterdi med tingsvidne bevislig gøres, Peder Pedersen og Jens Andersen Skrædder deres trætte og uenighed på 4 dannemænd at have indgivet, dem derom at skulle imellem sige og kende, og ikke bevises fornævnte voldgifts mænd samtligen dem at have imellem sagt, da indfinder vi samme sag til fornævnte 4 voldgifts mænd at komme, og dem med parterne på en visse tid og sted at forsamles og samtlige tvistige parter om deres trætte endelig at imellem sige, eftersom det på dem er indgivet, og fornævnte vidne ikke at forhindre dem hvis, de deri sigende vorder.

(210)

** var skikket Villum Worm, borger i Århus og KM tolder på Skagen, og fremlagde et tingsvidne af Hannæs ting 6/5 sidst forleden, lydende Poul Holst i Søndergård der da at have standen for tingsdom og på Villum Worms vegne, efter hans fuldmagts lydelse, opbød den anden part i den gård i Højstrup, Søren Christensen iboer, eftersom han deri af gode mænd er indført.

** var skikket velb Just Høg, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø og befalingsmand i Børglum kloster, hans visse bud Peder Jensen i ---- på den ene og havde stævnet Niels Andersen i ---- og han hustru Ellen Pedersdatter på den anden side, for de nogen tid siden til Børglum birketing skal være vold oversvoren for ulovlige gerninger, de i birket såvel som i kirken skal have beganget:

da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke Niels Andersen og hans hustru Ellen Pedersdatter er tilfunden at fare som andre fredløse folk, indtil hvem, der havde i at sige, stævnet på ny, hvilke to domme findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Niels Andersen og hans hustru, Ellen Pedersdatter, har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de dog det ikke gjort har, hvorfor Just Høg har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig dom at lade kalde ---- undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang entholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse Niels Andersen og hans hustru Ellen Pedersdatter efter recessen at fare som andre fredløse folk.

(211)

** var skikket Peder Christensen Lystlund, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Anders Nielsen, borgmester i Skive, på den anden side for en syn og sigtelses vidne, han til Skive byting stakket tid forleden siden over Peder Christensen forhvervet har, som Christen Jørgensen, bysvend der sst, selv har for tingsdom sigtet og beskyldt Peder Christensen, for at han har slagen fornævnte bysvend igennem hans arm med en kniv, hvilket Peder Christensen Lystlund højligen og hårdeligen benægter: så og efterdi ---- vidner ikke med uvildige vidner bekræftes, men Christen Jørgensen alene har vidnet i sin egen sag, og ikke for nogen sår eller gerning Peder Lystlund fuldkommelig sigtet, som loven ham tilholder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og vidne ej heller den dom, derpå funderet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have.

(213)

** var skikket Jens Christensen Toftum med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Clemend Nielsen i Vejby, herredsfoged i Rødding herred, for en dele, han for kort tid siden til fornævnte ting skal have udstedt over ham for 15 mark fæstepenge, som han skal have oppebåren af Holger Nielsen i Smollerupgård på 4 tønder byg, han på det tredje år siden skal have afkøbt: så og efterdi der tvistes om samme 15 mark, og ikke nogen dom derom er udganget, og Jens Christensen dog er fordelt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Jens Christensen af den dele kvit at være.

(214)

** Falk Gøye cit: da efterdi KM og provstens befaling til gode mænd ---- og det ikke endnu er sket, opsætter vi samme sag til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, ---- samme skifte og udlæg ikke her forinden bliver til ende gjort.

** var skikket Peder Selgensen i sønder Saltum på den ene og havde stævnet Jens Andersen ----, Jens Poulsen i Stavad og Christen Jensen i Burholt på den anden side for et vidne, de til Jerslev herreds ting med Jens Pedersen i Tamstrup vidnet har, formeldende iblandt andet det de skulle nærværende til stede have været i sønder Saltum 12/12 sidst forleden og da skulle hørt den tid, Jens Pedersen skulle have begæret regnskab efter salig Vogn Hansen, det Peder Selgensen da skulle have svaret, det han ikke skulle have sin regnskab færdig, hvilke ord Peder Selgensen ved højeste helgens ed benægter sig aldrig at have haft: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt med samme vidne at i rette lægge, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme vidne er magtesløs funden, indtil hvem, der havde i at sige, stævner på ny, hvilke to domme findes til Børglum herreds ting og Jerslev herreds ting lovlig at være læst og

forkyndt, som opskriften derom formelder, så der har været noksom respit samme domme at kunne have været igen kaldt, og det ikke sket er, hvorfor Peder Selgensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ingen endnu er fremkommen med samme vidne at i rette lægge, eller nogen på deres vegne nogen gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidne magtesløs at være.

(216)

4/11 1626.

** var skikket Jens Pedersen i Brovst hans visse bud Niels Jensen sst og havde hid kaldt sandemænd af Han herred, manddød at sværge over Peder Ibsen Graver i Brovst for Peder Jensen sst, han ihjel slog, sagesløs som han formener, og først fremlagde Niels Jensen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Han herreds ting 23/10 sidst forleden, som indeholder Christen Tømmermand på Bratskov at have vidnet, at han nærværende hos var samme tid og så, at Peder Jensen tog en kande fuld af øl og slog til Peder Ibsen Graver i Brovst i næse og mund og i ansigtet med, uden al advarsel eller nogen årsag, da kom de sammen på gulvet og da fik Peder Jensen hans banesår, Kirsten Jacobsdatter at have vidnet, ligesom Christen Ørn om vidnet har: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Peder Ibsen manddød over og til hans fred for Peder Jensen, han ihjel slog.

(217)

** var skikket Eskild Pedersen, tjenende på Egebjerg, hans visse bud Oluf Madsen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Mads Justsen i ---- og Hans Jensen i Pindkrogen og Kirsten Christensdatter i Skovsgård for vidner, de til Vennebjerg herreds ting vidnet har, anlangende nogen sårmål og blåslag, som Christen Mortensen Degn i Lendum skulle have haft: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet dem at have seet Eskild Pedersen og Christen Mortensen været i bordag tilsammen, det og med syn er bevist Christen Mortensen at have haft sår og skade, og han derfor til tinge ved sin ed og oprakt finger Eskild Pedersen har sigtet og beskyldt, så samme vidner, syn og klage med samme hans sigtelse bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, syn, klage og sigtelse at sige, førend Eskild Pedersen sig derimod kan forværge efter loven, og efterdi ikke befindes nogen dom for samme dele at være gangen, finder vi Eskild Pedersen af den dele kvit at være.

(219)

** var skikket Johan Ertmand, rådmand i Ålborg, hans visse bud Carsten Andersen, ridefoged til Ålborg slot, med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Tomasen i Lindholm for en hjemmel, han skal have gjort til Anders Rasmussen 18/9 sidst forleden til Ålborg byting, belangende en færgekogge, han skal have solgt ham efter en skriftlig seddel, som skulle formelde, samme færge ham af hans bror at være i pant sat, uanseet samme seddel ikke skal være gjort så lovlig til tinge, som det sig burde: så og efterdi med tingsvidne bevislig gøres, det fornævnte færge anno 1625 er Johan Ertmand i hans gæld til vurderet og udlagt, og ikke bevises den ham at være fraløst, og Niels Tomasen derefter anno 1626 imod samme vurdering bemeldte færge til Anders Tomasen har pantsat, så Anders Tomasen efter samme pant har hjemlet Anders Rasmussen samme færge, da kunne vi efter sådan lejlighed

ikke kende samme pantebrev og fornævnte hjemmel, derefter gjort er, så nøjagtig, at den må komme Johan Ertmand imod hans vurdering til hinder eller skade men magtesløs at være.

(221)

** var skikket Peder Lauridsen i Sundby hans visse bud Carsten Andersen, ridefoged på Ålborg slot, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Andersen i vester Torup i Han herred, anlangende for en dom, han ved sin fuldmægtig Mikkel Block, fogedsvend til Ålborg byting, over Peder Lauridsen 21/8 sidst forleden forhvervet har, bemeldende en håndskrift, som Peder Lauridsen skulle have udgivet til salig Rasmus Jensen, som boede i vester Torup, dateret 28/3 1597, hvilke håndskrift Peder Lauridsen hårdelig benægter at være Rasmus Jensen afbetalt i hans levende live, som han bekom skøde og god forvaring i en ---- gård for, liggende i Holm i vester Torup sogn: da efterdi det befindes samme håndskrift og dom tilforn at have været hid stævnet, og den da først i 6 uger og siden i 14 dage til i dag er optagen, og Jens Andersens fuldmægtig, der samme opsættelse gangen er, har været mødt til stede, så det fordi noksom har været ham bevidst, sagen i så lang tig at være optagen, og han dog ikke nu er mødt til stede, eller nogen på hans vegne dertil at svare, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme brev og dom magtesløs at være.

(222)

** var skikket Christoffer de Hemmer, borger i Ålborg, hans visse bud Gert Gregersen, borger sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anders Olufsen Krag, borger i Ålborg, for en summa pending, han ham efter hans åbne ukasserede underskrevne håndskrifts lydelse skyldig er, som til sankt mikkels dag sidst forleden skal have været betalt, hvilke ikke sket er, hvorover Christoffer de Hemmer har været forårsaget at søge sin betaling ved dom over ham til Ålborg byting, uanseet sådan hans retfærdige gæld og egen forpligt Anders Olufsen understår sig sagen med lang forhaling at lade indstævne her til landsting, og formener med vrang undervisning at skal have da forhvervet en uendelig landstings dom over samme bytings dom: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme uendelige dom er magtesløs funden Christoffer de Hemmer på hans retfærdige gæld til nogen forhindring, og Anders Olufsen pligtig at være at stande ham til rette for hvis kost og tæring, han deri gjort har, og fornævnte bytings dom ved magt at blive, indtil hvem, der har i at sige, stævner på ny, hvilke to domme findes til Ålborg byting såvel som og den første her til landsting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Anders Olufsen Krag har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Christoffer de Hemmer har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Anders Olufsen Krag endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang entholder, da finder vi efter sådan lejlighed og doms lydelse samme uendelige dom magtesløs at være og ikke komme Christoffer de Hemmer på hans retfærdige gæld til nogen forhindring.

(223)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen Tøfting med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham

da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Andersen i ---- for to vidner, en syn og klagevidne, han til Hillerslev herreds ting 1/8 og 8/8 nu sidst forleden på hans bror Christen Andersen ved Klitmøller hans vegne over hans tjener, Laurids Tomasen, forhvervet har, anlangende nogen sår og skade, han har beskyldt Laurids Tomasen for at skulle have gjort Christen Andersen, hvilke hans besigtelse og klage han ikke i nogen måder har bevist og uden nogen lovlig varsels forgivelse at være forhvervet, menende efter slig lejlighed samme syn, sigtelse og klagevidne bør magtesløs at være: så og efterdi fornævnte syn og klage ikke med nøjagtige vidner er bevislig gjort, det Laurids Tomasen skulle have gjort Christen Andersen samme sår og skade, som om synet og klaget er, Christen Andersen ikke heller til tinge Laurids Tomasen derfor fuldkommelig har sigtet og beskyldt, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og klage så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(224)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Mariager kloster, hans visse bud Tomas Nielsen Tøfting med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Christensen Skrædder, foged i Thisted, for en dom han til Thisted byting 1/4 1626, imellem Jens Nielsen Hillerslev, forrige byfoged i Thisted, på den ene og hans fuldmægtig Tomas Nielsen Tøfting på den anden side, dømt og afsagt har og da imod recessen til fjerde ting fradømt ham hans lovlige tiltale til Jens Nielsen for 12 halve rigsdaler og fire andre sletdaler i sølvmønt, som for tingsdom på et ret har været udlagt og efter recessens formelding igen var tildømt Tomas Nielsen at skulle leveres, som det sig bør: så og efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi det befindes fornævnte penge, om tvistes, hos Jens Hillerslev, som da var byfoged, af Tomas Nielsen på en ret at være nedersat, og borgmester og råd siden har Tomas Nielsen samme penge tildømt, og der han dem har fordret, har Jens Hillerslev gjort tilbud med jern for sig at ville rette, og ikke bemeldte penge udlagt, og Jens Skrædder formedelst sligt tilbud har Jens Hillerslev for samme gæld og tiltale kvit dømt, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Jens Christensen Skrædder sig jo dermed at have forseet, og samme hans dom bør ingen magt at have.

(227)

-/- 1626.

** var skikket ---- datter, salig Jens Mørks efterleverske ---- visse bud mester ---- , borger der sst, med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Peder Christoffersen, byfoged i Århus, for at eftersom hun har været forårsaget hendes stedbørns formynder, som fire år har forholdt hende afkald, hende til stor skade, til Århus byting for ham lod indstævne, og Peder Christoffersen der 12/10 sidst forleden har dømt hende fra afkald: så og efterdi byfogdens dom ---- inddraget nogen skifteregister ---- at være fremlagt, hvoraf kunne forfares ---- Margrete Clausdatter har ugjort al ---- eller gods dem tilkom ---- efter burde at have arvet, da finder vi denne hans dom at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og når det lovlig indstævnes ---- dokumenter for fogden at ---- dem endelig imellem ---- som det sig bør.

(228)

** var skikket mester Wulf Baldsersen, borger i Århus, med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Eriksen, borger der sst, for en dom, han til Århus byting 5/10 sidst forleden dømt og afsagt har, og i samme sin dom opdømt at nederlægges hvis ---- eller tasker, som Wulf Baldsersen har stående på sin egen fortov og liste inden rendestenen op til hans hus og våning, han iboer, uanseet for Jens Eriksen ikke det ringeste har været i rette lagt nogen breve eller dokumenter, hvorpå han sin afsigelse og sentens billigt kunne have stillet og funderet, med flere ord dem imellem var: da efterdi der tvistes om fornævnte taske skal være bygget på mester Wulfs egen forte og ejendom, eller og den gemene gade og adelstræde til fortrængsel og skade, indgav begge parterne samme tvistige sag til en uvildig granskning på fire gode mænd, Søren Frost på byens vegne dertil betroede deres lensmand velb Laurids Lindenov til Oregård og Niels Friis til Skumstrup, og mester Wulf på sin side velb Christoffer von Gersdorff til Søbygård, befalingsmand på ---- , og Jacob Krabbe til Væbnersholm, hvilken granskning og efter deres begær bliver dem undt til fornævnte fire gode mænd at komme på åstederne des lejlighed at granske og forfare, indstævner parterne for dem med deres adkom, og derefter besigtige, om samme taske findes ---- på mester Wulfs egen grund eller og på byens, og hvad de derom granskende vorder det fra dem at give beskrevet, og fornævnte vidne, klage og dom ---- ikke deri at komme dem til forhindring

(230)

** var skikket Peder Jensen i Århus på den ene og havde stævnet Peder Jensen Tunglund, borger der sst, på den anden side for en dom, han 2/6 sidst forleden til Århus byting mod Peder Jensen Tunglunds søstersøn, Jens Rasmussen, hans rigtige brev, lydende på 11 sletdaler, som han Peder Jensen skyldig er, forhvervet har, i hvilken dom Peder Jensen Tunglund er kvit dømt for hans søstersøn Jens Rasmussens gæld at betale, uanseet Peder Tunglund har til sig annammet hans søstersøns regnskabsbog, tilstående gæld, kobber, tin og andet mere hans gods, hvorfor han formener, Peder Tunglund pligtig at være at betale hans søstersøns gæld: så og efterdi ikke for byfogden eller endnu er bevislig gjort, det Peder Jensen Tunglund er Jens Rasmussens arving eller nogen arv efter ham annammet, han ikke heller har til for obligeret sig nogen penge på hans vegne til Peder Jensen at betale, og byfogden fordi har Peder Jensen Tunglund for samme gæld kvit fundet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

** var skikket Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mogens Jensen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget 17/12 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelses lydelse at have stævnet Jens Hansen i Burgård, herredsfoged i Tyrsting herred, Jens Christensen i Træden, Anders Jensen i Tønning domsmænd, for de 14/6 sidst forleden efter Peder Ibsen i Burgård hans begæring har dømt en Tyge Brahes bonde, ved navn Hans Keldsen, som boede i Klovborg, for tyvesag at stå sin ret, hvorefter han straks, uskyldigen som han formener, er pint og ophængt, uanseet han i det aller ringeste ikke er taget med nogen stjålne koste i hånd, men stillet deres dom på nogen rygtevidner og en bekendelse, som sagsøgeren intet vedkom, som Hans Keldsen skulle have bekendt, siden han fængsligen har været pågreben og tiltvunget: så og efterdi vi befinder Hans Keldsen ikke at være taget med nogen stjålne koster i hans hånd, han ikke heller har bekendt sig at have stjålet eller tilvendt noget af Peder Ibsen i ---- , som ham har i rette ført, hans gods, hvorfor han burde at bindes eller lide tyvestraf, og herredsfogden og domsmænd dog har tildømt ham at lide som en tyv og stå sin ret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den deres dom så noksom efter loven funderet, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være, dog hvis tiltale Tyge Brahe videre kan have til Jørgen Pallesen i Ring eller hans medbrødre otte domsmænd, har han for vores og andre gode mænds bøns skyld afstandet ikke videre derpå at

ville procedere, men belangende hvis sag, Tyge Brahe kan have til herredsfogden såvel som ---- Peder Ibsen, som han vil have sig forbeholden, der gåes om på tilbørlige steder, hvis ret er.

(234)

** var skikket velb fru Anne Høg, salig Axel Rosenkrantzes, til Buderupholm hendes fuldmægtig Dines Tomasen med en opsættelse her af landstinget 17/12 sidst forleden, lydende Dines Jensen da med hans skriftlige fuldmagt at have til kende givet, eftersom fru Anne Høg desværre har nu fra sig ---- hendes salig husbond, hendes og hendes børns gæld ---- jordegods, løsøre og håndskrifter ---- kreditorer, på det de en gang for alle kunne blive kontenteret, at lade opbyde, hvorfor Dines Tomasen på hendes vegne da har til stede hendes efterskrevne forseglet og underskrevne restants og opskrift på jordegods, løsøre, indgæld og udgæld, dateret anno 1631, som han fra sig i rette leveret, lydende som efterfølger, hvilke fru Anne Høgs opbud og fortegnelse vi nu straks til os har annammet her til landstinget, forkyndt, læst og påskrevet, Dines Tomasen på fru Anne Høgs vegne og derhos gav til kende, at hun har til bevilget Verner Parsberg til Lynderupgård og Axel Urne til Viffertsholm, samme hendes opbud med gods og løsøre imod gælden til hendes kreditorer at likvidere, hvorfor vi nu tilfinder bemeldte to gode mænd fru Anne Høgs kreditorer til visse tid og sted at kan møde ---- og fru Anne Høgs opbudne løsøre og gods at taksere og imod gælden til kreditorerne likvidere efter KM forordning, som det sig bør, og dersom nogen af fornævnte to gode mænd for lovlig tilfald ikke møder, da en anden vederhæftig god mand, som dertil kan bevilges, i hans sted at tages, så samme likvidation kan fuldkommes efter forordningen, som forskrevet stander, og fornævnte gode mænd siden til de interesserede give fra dem beskrevet, som de vil ansvare og være bekendt.

(238)

** var skikket Mads Jensen Ørsted, borger i Randers, på den ene og havde stævnet Jens Jacobsen, borger sst, på den anden side for et vidne, han 14/3 sidst forleden til Randers byting forhvervet har, formeldende det han samme dag skulle have tilbudt Mads Jensen adskillige varer, hvilket til ham af uvildige mænd skulle været udlagt og tilvurderet for hvis pending, han afgangne Anders Nielsen Kræmmer havde lånt og med forstrakt efter hans udgivne brevs indhold, for hvilket vidne han ikke har fanget lovlig varsel: så og efterdi Mads Jensen Ørsted med rigtig brev og segl beviser, det Anders Nielsen har været ham samme gæld pligtig, og ikke befindes det han har søgt boen med nogen lovmål eller dom, hvorefter har kunnet ske udlæg, ej heller det til trødningsdag af fælles bo er udlagt efter recessen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme tilbud eller fornævnte udlæg derfor bør at komme Mads Ørsted på sin gælds fordring til hinder eller skade.

(240)

** var skikket laurids Rasmussen i Floes med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Sørensen sst, Peder Madsen i Virring med flere for et vidne, de 11/8 1629 til Estrup birketing vidnet har, formeldende om et svins flæsk, som i fjendernes tid skulle være befunden på hans loft med hår på, for hvilket svin Maren Jensdatter i Virring, som var en belokket og letfærdig kvinde, har ham sigtet for, skulle have tilhørt, uanseet hun ikke bevist har, at have tilhørt eller bevist er, Rasmus Rasmussen fra hende at have taget: så og efterdi Rasmus Rasmussen ---- for tingsdom har vedgået sig at have taget samme svin og derfor ville være i Maren Jensdatters minde, og hun efter straks tingsvidne taget, så bemeldte vidne, sigtelse, hid stævnet er, i

så måde med hans egen bekendelse bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og sigtelse at sige eller magtesløs dømme.

(241)

** var skikket Peder Andersen i Bøstrup på den ene og havde stævnet Anders Nielsen, foged på Hagsholm, på den anden side for en dele, han til Houlbjerg herreds ting over ham forhvervet har, efter et brev, han i fjendernes tid har ham fra tvungen med fængsel og tårn, anlangende nogle pending 31 sletdaler, som han sig på beråber, for ham skulle udgive til fjenderne, uanseet Peder Andersen har ---- kontribution, al den stund han var ved samme gård, at kunne udgive, og aldrig Anders Nielsen skal bevise den ringeste skilling af ham at have bekommet: så og efterdi fornævnte gæld rejser over tre dalers værd, og ikke befindes nogen dom for samme dele at være gangen efter forordningen, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Andersen af den dele kvit at være.

** var skikket Anne Nielsdatter i Vissing hendes visse bud hendes bror Peder Nielsen sst på den ene og havde stævnet Søren Nielsen i Trustrup, Anne Nielsdatter i Vissing med flere på den anden side for et vidne, de 11/10 sidst forleden til Galten herreds ting vidnet har, formeldende om en dyne, hans hustru, Anne Nielsdatter, i fjendernes tid skulle have lånt hende, hvilke vidne hun hårdeligen benægter: så og efterdi Søren Nielsens hustru har vidnet i hendes egen sag, og ikke Mette Jensdatters vidne er uden én persons kundskab, men Maren Jensdatter alene har vidnet efter Anne Nielsdatters ord og sagden, som hun ikke er bestendig, men for ting og dom med højeste ed har benægtet, efter tingsvidnes indhold, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne ej heller den beskyldning og dele, derefter drevet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(242)

** var skikket Søren Jensen i ---- på den ene og havde stævnet Peder Pedersen i Ans og Jens Sørensen i Ilder på den anden side for et vidne, de til Lysgård herreds ting 14/12 1629 vidnet har, anlangende en bærbrun hest, Søren Jensen skulle have taget og bekommet i ---- om natten noget før sankt mauritii dag 1629, og ikke de har vidnet på nogen visse dag eller tid, når samme hest skal være tagen: da efterdi fornævnte vidnesmænd to sinde tilforn findes hid stævnet og kaldt at være, og ikke er mødt til gensvar, så samme uendelige domme er udganget, hvori samme vidne er fundet magtesløs at være og ikke at komme Søren Jensen til hinder eller skade i nogen måder, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke domme findes til herredsting at være læst og forkyndt, som forskrevet står, og befindes Peder Jensen og Jens Sørensen såvel som Christen Pedersens arvinger at have haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og dog det ikke gjort, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, ---- vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidner magtesløs at være og ikke at komme Søren Jensen til hinder eller skade i nogen måde.

(243)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand over Mariager kloster, med de Paxer og deres medarvinger deres visse bud Tomas Nielsen Tøfting på den ene og havde stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, på den anden side, for han til fornævnte herredsting 23/10 sidst forleden har frafunden deres fuldmægtig, Tomas Nielsen, at han ikke på deres vegne måtte fange beskrevet en delsvidne, som de til Hillerslev herreds ting over Mikkel Juel

i den ny hus på Tøfting mark har ladet forhverve, ej heller ville unde ham tingsvidne, at han forbød nogen deres fordelte mænd at tilstedes lyd inden tinget noget at sysle, førend de har rettet for dem, men Niels Ibsen alligevel imod loven og recessen skal have tilstedt Envold Christensen i Agerholm på sin bror Mikkel Juels vegne at bestille inden tinge fornævnte dag: så og efterdi af fornævnte opsættelse, Tomas Nielsen selv fremlagt har, forfares, det Tomas Nielsen og Envold Christensen begge for fogden har haft rettergang, om samme deres brev burde at påskrives eller ej, og derpå været dom begærende, og fogden da har tagen sagen i beråd og 3 uger opsat, som recessen ham tillader, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Niels Ibsens ulempe deri at være.

(244)

** var skikket velb Mogens Godske til Lidemark, det han på hans tjeners vegne, Christen Jacobsen i Løvel, hans visse bud Jens Pedersen i Løvel med en opsættelse her af landstinget i dag 3 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Andersen, tjenende i Vrå, og Jørgen Ormsen sst, for et vidne, de til Nørlyng herreds ting vidnet har, at Christen Jacobsen skulle have læsset og afført nogen tørv nu i sommer af Vrå hede, hvilke hans tjener hårdelig benægter, sig ikke af Vrå hede nogen tørv at have gravet eller afført: så og efterdi af fornævnte vidner, nu i rette lagt er, forfares, det Anders Simonsen er tilskrevet dem at forsegle, så og været en af de 8 mænd tinghørere, tilmed og selv samme vidner på sin husbonds vegne ---- og forhvervet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, nævnings ed, klage og forfølgning, ej heller den dele, derefter drevet er, så nøjagtig og lovlig, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, og efterdi igæld og tvigælds vidne ikke fremlægges, da bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(246)

** var skikket Anders Christensen Stangerum, borgmester i Mariager, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet hr Laurids Trane i Viborg for en registrering, han for nogen tid siden forleden skal have ladet gøre over hans bo, efter hans salig afgangne hustru Bodil Jensdatters død og afgang, på hvis gods, indgæld og udgæld i samme bo og udenfor skulle findes, hvorefter han agtet at ville skifte og dele med Anders Christensen på hr Laurids Tranes stedbørn, Peder Poulsen, Poul Poulsen og Margrete Poulsdatters vegne, som Anders Stangerum er værge for, som de skulle have arvet efter deres mor, hvilke registrering Anders Christensen formener ikke så lovlig og ret at være, som det sig burde: da efterdi det befindes fornævnte registrering og dom tilforn at have været hid stævnet, og sagen da 6 uge til i dag er optagen, og ikke Laurids Trane nu er mødt eller nogen på hans vegne med samme registrering og dom at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme registrering og dom magtesløs at være

(248)

** var skikket Christen Pedersen Østerris, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende han da at have stævnet Niels Jensen Hesselbjerg, Laurids Nielsen med flere synsmænd for et syn, de til Skive byting 1/9 sidst forleden med Anders Ibsen, rådmand i Skive, afhjemlet har, anlangende hvis skade, hans hustru Elle Pedersdatter skulle have haft og sagt for dem, at Dorte Nielsdatter, Christen Pedersens hustru, skulle have slagen hende samme skade, hvilke vidne Dorte Nielsdatter hårdelig at have benægtet og endnu benægter: så og efterdi Johanne Jensdatters vidne ikke er uden én persons kundskab, som agtes og regnes for ingen vidne, og fornævnte syn ikke med nøjagtige vidner er bevist, det Dorte Nielsdatter skulle have slaget og gjort

Elle Pedersdatter sådan skade, som om hjemlet er, ikke heller befindes Elle Pedersdatter Dorte Nielsdatter til tinge derfor fuldkommelig at have sigtet og beskyldt, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme enige vidne og ubeviste syn, ej heller fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(249)

** var skikket Niels Tomasen i Tøfting hans visse bud Tomas Nielsen Tøfting med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Jespersen i øster Vandet, Jesper Lauridsen og Laurids Andersen for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 10/10 nu sidst forleden efter en velb Reinhold Heidersdorff hans udgivne seddel, han imod velb Mogens Kås, forrige lensmand på Ørum, hans underskrevne sendebrev, han Reinhold Heidersdorff tilskrevet, med Niels Ibsen i Sperring vidnet og gjort har, anlangende dem at have været på Tøfting mark 30/9 og der rebet og skiftet fornævnte mark, hvilke deres vidne, skifte og rebning de i så måder imod Mogens Kåses udgivne fæste, underskrevne sendebrev og landsdommeres endelige dom skal være vidnet og gjort. (fortsættes på blad 254)

(252)

** var skikket Tomas Christensen i Nørkær med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Knud Nielsen, skriver på Vestervig kloster, Anders Hansen med flere i Vesterby for et vidne, de 15/5 sidst forleden til Vestervig birketing vidnet har, anlangende nogen ord Tomas Christensen skulle have sagt til hans husbond velb Jørgen Grubbe på Vestervig kloster og klaget på Niels Jensen, ridefoged sst, at han skulle have skrevet en løgnagtig og usandfærdig trolddoms bekendelse på ham, og at han skulle have været nør i landet og givet en anden den sag i hånd, hvilke deres vidne Tomas Christensen ved hans højeste ed hårdelig benægter: da efterdi det befindes samme vidne, dom og dele tilforn at være hid stævnet, og sagen da først i 6 uger og siden til i dag er optagen, og ikke Niels Jensen nu er mødt eller nogen på hans vegne samme vidne, dom og dele at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kunne gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, dom og dele magtesløs at være.

(254)

** (fortsat fra blad 251): så og efterdi fornævnte mænd i bemeldte tingsvidne selv bekender og tilstår, dem samme jord imellem Mikkel Juel og Niels Tomasen at have rebet, og ikke bevises nogen fylding på dem at være sat, slig rebning at gøre eller dermed procederet efter loven, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme mænds vidne, fornævnte rebning anlangende, så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

** var skikket Rasmus Pedersen, byfoged i Nykøbing, hans visse bud Søren Skriver sst på den ene og havde stævnet Niels Madsen, Christen Christensen med flere på den anden side for en sandemænds ed, de til Nykøbing byting 6/9 sidst forleden svoret har, anlangende Peder Sørensen Sæby, de har kvit svoret for vold, som han skal have gjort på Anders Jensen ----, borger der sst, uanseet at Anders Jensen har haft sår og skade, som synsmænd har om hjemlet: da efter flere ord dem imellem var, afstod de på alle sider samme syn, klage og sandemænds ed, så de skal være som de uudgivet og usvoret var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(256)

** var skikket Christen Pedersen Østerris, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Christoffersen, borgmester sst, for et stuebrev, han kort forleden af salig Christen Eskesen, som boede i Halborg, bekommet har, og bemeldte borgmester til Skive byting imod ham lagt har i rette, hvormed han ville tilholde sig to tofter, liggende norden Skive by, og dermed fraslagen Christen Pedersen sin løskendelse, som han på to tofter ville have løsen påkendt, som han formener fornævnte borgmester skal have ladet op pløje i en toft, som noksom med pantebreve, salig Christen Eskesen, Christen Pedersens hustrus far, salig Niels Pedersen Smed, på samme toft givet har, så mødte Peder Christoffersen og fremlagde efterskrevne brev, dateret Skive 1599, som indeholder Christen Eskesen at have solgt til Peder Christoffersen efterskrevne stug jord: så og efterdi Christen Eskesens brev indeholder, det han aldeles har solgt og afhændet samme stug jord til Peder Christoffersen, sted fra sted i sin længde og bredde, dog Peder Christoffersen det skulle indløse fra Niels Smed for 20 daler, og Christen Eskesen har forpligtet sig at gøre Peder Christoffersen skøde og forvaring derpå til tinge, Niels Smed og siden 20 daler af Peder Christoffersen på samme toft har oppebåren, det og tilmed bevises, samme toft efter Christen Eskesens købebrev over 20 vintre over recessens hævd Peder Christoffersen at have efterfulgt, og intet derimod fremlægges, ikke så at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Christen Eskesens udgivne købebrev og forpligt, som ejendommen efterfulgt har, at sige eller magtesløs dømme.

(260)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård på sin tjener Søren Jensen i sønder Thise hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen i Hedegård og Jens Iversen i sønder Thise for 5 adskillige tingsvidner, som de på Nørherreds ting 15/8 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen sårmål og skade Anne Sørensdatter i sønder Thise skal have haft, og hun derfor har sigtet Søren Jensen i sønder Thise for fornævnte sårmål og skade: da efter flere ord dem imellem var, afstod Knud Gyldenstjerne og Verner Parsberg på begge sider alle samme vidne og sigtelse, klage og sandemænds ed, så de skal være, som de uudgivet var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(261)

** var skikket velb Claus von Buchwald til Krogsgård og Henrik von der Wisch til Glasow på deres egne og deres medejeres vegne i Skærsø deres visse bud Hans Gremersen, borger i Randers, og gav til kende, hvorledes de har bekommet dom 23/1 sidst forleden til Han herreds ting, hvori velb Falk Gøye til Bratskov er tildømt at betale bemeldte Skærsø ejere nogen landgilde med hvis rente, deraf kunne gå, for han har ladet oppebære af deres tjenere for anno 1623, menende dem nu her til landsting bør at tilnævnte to gode mænd, som dem derfor af hans løsøre eller jordegods kan gøre udlæg, som det sig bør, med flere ord dem imellem var: da efterdi for os i rette lægges bemeldte gode mænds likvidation på Skærsøgård og gods, til de holstener er udlagt, såvel som og adskillige kvittantser, Falk Gøyes fuldmægtig til bønderne har udgivet, og Falk Gøye med hans skriftlige seddel selv tilbyder at vil gøre udlæg, for så vidt han af bemeldte bønder oppebåret har, og i så måder vedgår samme oppebørsel at ville kontentere, sagen og til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der gangen er, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Falk Gøye jo er pligtig samme oppebårne landgilde, imod likvidation annammet er, til

de holstener at betale, og fordi tilfinder velb Anders Friis til Krabbesholm og Bagge Griis til Slette, som Hans Gremersen på de holsteners vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Falk Gøyes gård, og der udæske og gøre de holstener udlæg af bemeldte oppebårne ---- , så vidt lovligen ske kan, og deraf rigtig og for en billig værd at taksere og imod den fordrede oppebørsel med sin interesse likvidere, sker der dem ikke fyldest, da de holstener i anden hans løsøre eller gods at indvise, så de bekommer fuld udlæg og betaling efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(264)

** var skikket velb Claus von Buchwald til Krogsgård og Henrik von der Wisch til Glasow deres visse bud Hans Gremersen, borger i Randers, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have til kende givet, hvorledes velb Falk Gøye til Bratskov for nogen tid siden har påført dem en ---- og vidtløftig trætte, anlangende Skærsøgårds avling for år 1623, hvortil han formente sig at være berettiget, og de imod hans tilladelse har ladet af tærske kornet og foderet til deres nytte forbrugt, og dem derfor på deres ære højligen efterstræbt, hvilken avling dem siden af KM kommissarier er tilfunden, efter samme doms afsigelses indhold: så og efterdi det befindes KM befaling til gode mænd at være udganget, som de holstener og Falk Gøye om hvis tvistige punkter, imellem var, skulle adskille, og befindes da iblandt andet for dem at være fordret af bemeldte kreditorer kost og tæring af Falk Gøye, og bemeldte kommissarier dog i deres afsigt intet derom har kendt, og herredsfogden fordi ikke har vidst Falk Gøye at tildømme nogen kost og tæring at udgive, men den sag har indstævnet for de gode mænd kommissarier, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme herredstings dom at imod sige, men hvem på skader, da sagen for kommissarier at indstille, som det sig bør.

(266)

** var skikket Jens Andersen på Lundø med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Volborg Poulsdatter i Bøstrup og Sidsel Bendsdatter i Lund med deres medfølgere for et vidne, de nyligen har vidnet på ham, at Ellen Lauridsdatter for dem skulle have bekendt, ham at være far til det barn til det sidste barn, hun fik, hvilket han ved Gud og salighed hårdelig benægter, sig aldrig med hende at have haft nogen legemlig omgængelse i nogen måder: så og efterdi Elle Lauridsdatter selv bekender og tilstår sig tilforn i løsagtighed at have avlet barn uden ægteskab, førend hun med Jens Andersen er kommen i lejermål og i så måder været letfærdig, ladt en og ---- en anden, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hendes letfærdige sigtelse eller de vidner efter hendes ord og mundheld vidnet er såvel som og fornævnte dom og dele derpå funderet er så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(269)

** var skikket velb Claus von Buchwald til Krogsgård og Henrik von der Wisch til Glasow på deres egne og på deres medejeres vegne deres visse bud Hans Gremersen, borger i Randers, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Christensen i Haverslev, herredsfoged i Han herred, for en dom han til fornævnte herredsting 23/1 næst forleden, imellem dem og Falk Gøye til Bratskov, afsagt har, hvori han skal have tildømt Falk Gøye nogen gadehuse i Øsløs og Svenstrup, efterdi alle hvis gårde og gadehuse, som Falk Gøye havde i fornævnte to byer, tilsammen i deres betaling er udlagt: så og efterdi ikke for herredsfogden er fremlagt nogen lodder, skøder eller adkom på samme gadehuse, om tvistes,

herredsfogden og sin dom har sluttet på kommissariers likvidation, som dog ikke i hans dom er indført, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for han lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, og da for ham at i rette lægges samme gode mænds likvidation, såvel som og lodder, skøder ---- samme gadehuse ---- som det sig ----.

(271)

** var skikket Christen Jensen Fårbæk, boende i Dommerby, på den ene og havde stævnet Jens Tøgersen sst og Jørgen Knudsen i Dalgård på den anden side for et vidne, de 16/12 sidst forleden til Fjends herreds ting vidnet har, anlangende det Christen Fårbæk hans svin, fæmon og kvæg skulle have ganget i Knud Nielsens toft og i hans korn, hvilke deres vidne ikke skal være vidnet på fersk fod, heller ikke på nogen visse dag eller tid: så og efterdi ---- vidnet på fersk fod ---- på visse dag og tid, når ----har seet Christen Fårbæks kvæg og svin i samme korn, samme synsmænds hjemmel og er afsagt rum tid efter, de samme rug skal have seet, og ikke heller befindes lovlig varsel for åstederne at være givet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og syn magtesløs at være.

(1)

16/1 1630.

** var skikket ---- , borger i Ålborg, på den ene ---- stævnet Mogens ---- , byfoged der sst, på den anden side, for han nu 1/9 sidst forleden ikke skal have villet dømme imellem ham og Iver Bertelsen, borger sst, anlangende noget købstad gods, i Ålborg liggende, han i betaling af Bjørn Nielsen, salig Niels Iversen, forrige borgmesters søn i Ålborg, skal have bekommet for rede penning og gode købmands varer, som han til ham ---- mange rejser og vandring og til ---- nødtørft og store fornødenhed efter hans udgivne brevs lydelse: så og efterdi Bjørn Nielsens formynder for byfogden har procederet og forment, hans udgivne købebrev og fuldmagt ikke lovlig, eller ham mægtig sit gods at afhænde, og fordi brevene her i retten at ville indstævne, derom at lade kende, så byfogden ikke har vidst nogen skøde på samme ejendom at udstede, førend samme brev blev påkendt, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Mogens Jespersens ulempe deri at være, eller imod den hans dom at sige.

(2)

** var skikket Peder Hammer, borger i Thisted, med en opsættelse her af landstinget 12/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mads Ingvardsen i Tømmerby og Mikkel Poulsen i Lild sogn for en vidne, de til Hillerslev herreds ting 29/9 sidst forleden vidnet har, anlangende at den næste lørdag for hellig trefoldigheds søndag da har ryttere tagen Mikkel Poulsen i Lild sogn med sig til Peder Graversen i Hjardemål, og der tog de to brygkedler og ---- og førte til Peder Hanner i Thisted og satte dem i hans gård og hus. så mødte Erik Juel og gav Peder Hammer til ---- ed, om han ville sig til for ---- den at gøre, det han ikke samme gods har bekommet, ---- Peder Hammer med højeste helgens ed og oprakt finger, at han ---- bekommet af salig Peder Graversens gods, enten kedler eller andet, eller vidste nogen ---- derfor, ikke heller ---- i nogen måder at være kommen ham til nytte: efter sådan lejlighed afstod Erik Juel samme vidne, og sagen dermed aldeles at skal være nederlagt.

(4)

** var skikket Niels ---- , borger i Thisted med en opsættelse her af landstinget 14/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Laurids Griis borgmester, Jens Christensen, byfoged der sst, Jens Andersen med flere indvånere, der sst, for et vidne, de 24/10 til Thisted byring vidnet har, anlangende det Niels Poulsen skulle have sagt, at Mads Olufsen i Thisted skulle have nogen øg i hans stald, som skulle være stjålen, og han ikke skulle have hjemmel til: så og efterdi fornævnte mænd har vidnet om Niels Poulsens ord og mundheld, han til dem skulle have haft, som han ikke er bestendig, fra sig bebrevet eller for tingdom indgået og tingsvidne straks efter taget, men nu her i dag for retten med højeste helgens ed hårdelig benægter tilmed og Mads Olufsen erklæret, så han ikke ved med ham andet end det, som en ærlig dannemand vel anstår, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme nogen til hinder eller skade

(6)

** var skikket Hans Justsen på Lund på den ene og havde stævnet Peder Jensen, løber på Egen, såvel som alle Egen mænd, Christen Lauridsen, møller i nør Rakkeby mølle, såvel som alle Lund tjenere på den anden side for en vidne, de til Lund birketing har vidnet efter deres husbonds tilspørgsel 22/10 sidst forleden, hvilke vidner Hans Justsen formener sig vildige i deres egen sag en part at være påvidnet, ud af den årsag en part skulle have vidnet at have given Hans Justsen pendinge, og vidner ikke hvorfor de er udgiven, men Hans Justsen dem med korn i jorden har betalt, såvel som også skal have tagen skyldpendinge op i fjendernes tid, hvilket aldrig i sandhed skal befindes, men af Peder Løber selv dem at være udgivet i kontribution: så og efterdi Hans Justsen ikke til tinge, ej heller her for retten vil benægte, men selv tilstår, bønderne ham slige penge, korn og varer at have leveret og givet, som om vidnet er, tilmed og erbyder sig, når hans regnskab kommer til forhør, at ville erklære, så fordi intet imod samme vidne fremlægges, hvormed det kan tilbage drives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(11)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Laurids Hansen, borgmester i Ålborg, Laurids Jensen med flere rådmænd sst på den anden side for en uendelig dom, de til Ålborg rådhus dømt har, imellem Laurids Guldsmed og Didrik Grubbe, borger i Ålborg, 27/11 1629, lydende i sin mening de har Laurids Guldsmed fradømt 110 sletdaler og 30 rigsdaler, to læs hø og et læs halm efter et udtog af hans bogs indhold: så og efterdi borgmester og råd intet har kendt eller dømt i sagen, til eller fra, som for dem var indstævnet, men alene det for deres overdommere indstillet, da finder vi den deres hedensættelse at være, som den udømt var, og sagen til Ålborg rådhus igen at komme, og borgmester og råd, når det for dem lovlig indstævnes, deri at dømme og adskille, som det sig bør.

(12)

** var skikket doktor Christen Schytte i Ålborg på Anne Bendsen, borgerske i Hamborg, hendes vegne med en opsættelse her af landstinget 12/12 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have givet til kende, hvorledes er hende en arv tilfalden efter hendes søster, nu mere salig hos Gud, Jakobe Bendsen, doktor Christen Schyttes i Ålborg, og endog Anne Bendsen endnu en søster har, som med kunne arve, ved navn Sofie Bendsen, så er dog uvist, om samme Sofie

endnu er i levende live, formener derfor Anne Bendsen sig alene arv at kunne nyde, om hun år og dag kunne tøve, dog den største forhindring at hun ikke kan få hendes arv skal ---- på en arrest, som velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund forhvervet har for en summa penge, Anders Kampmann, fordum borger i Ålborg og Sofie Bendsens husbond, hende skyldig er: så og efterdi Poul Andersen på fru Margrete Rosenkrantzes vegne selv tilstår samme arrest på Anne Bendsens anpart at være ---- ej heller, men alene på hvis lod, Sofie Bendsen, Anders Kampmanns, i samme arv kunne tilkomme, da kunne vi ikke kende, det fornævnte arrest bør at komme doktor Christen Schytte og Anne Bendsen på skifte i boen til nogen forhindring, men hvem Sofie Bendsens lod skal være berettiget, der gå om hvis ret er.

(14)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed på den ene og havde stævnet Laurids Hansen, borgmester i Ålborg, Jens Andersen Krag, Didrik Grubbe med flere rådmænd sst på den anden side for en uendelig dom, som de til Ålborg rådhus dømt har 11/12 sidst forleden, i sin mening de har ham fradømt 400 specie daler, men indsat samme sag til deres overdommere, og ikke de vidste at kende og dømme i samme sag, efter sådan for berørte lejlighed formener samme uendelige dom magtesløs at være, hvori han formener, at han bør af Johan Ertmand fornævnte 400 rigsdaler ham igen at give med sin skadegæld og interesse: så og efterdi borgmester og råd intet har kendt eller dømt i sagen, til eller fra, som for dem var indstævnet, men aleneste det for deres overdommere indstillet, da finder vi den deres hedensættelse at være, som den udømt var, og sagen til Ålborg rådhus igen at komme, og borgmester og råd, når det for dem lovlig indstævnes, deri at dømme og adskille, som det sig bør.

(15)

** (samme sag som på blad 6) påtegnet NB: findes tilforn, ikke her agtes.

** var skikket Niels Jensen, forrige ridefoged på Ørum slot, med en opsættelse her af landstinget 12/12 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet hans forrige husbond, velb Reinhold Heidersdorff, KM befalingsmand på Sejlstrup, for et volds vidne, Reinhold Heidersdorff til Ørum birketing 21/9 1327 forhvervet har over Niels Jensen, for han ikke har ville gjort sine regnskaber, som Reinhold har ladet berette, førend Niels Jensen rejste af Ørum birk, uanseet Niels Jensen skal ved to gode mænd ladet tilbyde Reinhold Heidersdorff registreret regnskab: så og efterdi med delsbrev bevises, den ene mand Oluf Mikkelsen, som samme arrest skal have gjort, den tid at have været fordelt og lovforvunden, og i så måde umyndig, tilmed og den anden hans medbror, Christen Madsen i Svindborg, både at have gjort arrest på Niels Jensen og med været at sætte fylding på sandemænd, bemeldte vold efter hans egen arrest at sværge, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sandemænds ed så lovlig at være drevet, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(18)

** var skikket doktor Christen Schytte i Ålborg på den ene og havde stævnet mester Peder Pedersen i Viborg på den anden side for en dom, han 30/11 sidst forleden til Ålborg byting har ladet forhverve, lydende i sin beslutning at doktor Schytte og hans medarvinger Anne Bendsen bør at stande mester Peder Pedersen til rette for hvis boskab, som ham tilkommer og blev i hans gård i Ålborg, eftersom det findes i salig Jacobe Bendsens brev specificeret: så og efterdi med tingsvidner

bevises, mester Peder Pedersen samme gård michaelis 1627 at have været med bo og boskab beholden uskadt og ved magt, det og udførlig er bevislig gjort, det Christen Schyttes gods og boskab i samme mester Peder Pedersens hus og gård blev lige såvel af fjenderne sønder huggen, spoleret og bort ---- som mester Peders gods, Jacobe Bendsen havde annammet i gemme, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Jacobe Bendsens brev, ej heller fornævnte æsknings seddel, bør imod loven at komme doktor Christen Schytte og hans medarvinger til forhindring, og byfogdens dom, som derefter dømt er, i den punkt ingen magt at have.

(22)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Mogens Jespersen, byfoged der sst, på den anden side for en dom, han til Ålborg byting dømt har 16/11 sidst forleden, lydende i sin mening at han skulle have ham tildømt at stande til rette efter en klage og beskyldning, som var udgangen til Læsø birketing 21/8 1629, hvilket han formener efter en ulovlig klage at være dømt, uanseet at samme klage tilforn var stævnet her til landstinget, som de forhvervet havde, hvilket Laurids Nielsen Guldsmed hårdelig benægter, han ikke har gjort dem nogen forhindring på deres skuder eller gods i nogen måder, men hvis, de er fratagen og forhindret af fjenderne, kunne han ikke svare dem til: så og efterdi nu i rette lægges tingsvidne, hvormed samme klage, i dommen inddragen er, bestyrkes og bekræftes, og samme vidne ikke har været for fogden, der han sin dom udgivet har, da finder vi efter sådan lejlighed, denne hans dom at være, som den udømt var, og sagen til Ålborg byting igen at komme, og fogden da, efter hvis dokumenter for ham bliver i rette lagt, endelig at dømme, som det sig bør.

(24)

** var skikket doktor Christen Schytte i Ålborg på Anne Bendsen, borger i Hamborg, med en opsættelse her af landstinget 12/12 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have givet til kende, hvorledes hende en arv er tilfalden efter hendes søster Jacobe Bendsen, doktor Christen Schyttes, i Ålborg, og endog Anne Bendsen endnu en søster haft har, ved navn Sofie Bendsen, så er dog uvist om samme Sofie endnu er i levende live, formener derfor Anne Bendsen sig alene arven at kunne nyde, om hun år og dag derefter kunne tøve, og efterdi den største forhindring, at hun ikke kan få hendes arv, skal bero på en arrest, som velb Otte Skeel til Hammelmose forhvervet har, for en summa penge, Anders Kampmann, fordum borger i Ålborg, og Sofie Bendsen ham skyldig er, så siger Anne Bendsen, sådan gæld sig ganske intet for sin retfærdige arvepart at vedkomme: så og efterdi Otte Skeel selv tilstår samme arrest ikke at være gjort eller ment videre end på den lod og anpart, Sofie Bendsen, Anders Kampmanns, efter Jacobe Bendsen kunne tilfalde, samme arrest i sig selv ikke heller videre ommelder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme arrest at må komme doktor Christen Schytte på skifte med hans medarvinger i boen at gøre til nogen forhindring, men hvem Sofie Bendsens lod skal være berettiget, der gå om hvis ret er.

(26)

** var skikket Peder Roed i Klim på den ene og havde stævnet Laurids Christensen i vester Torup på den anden side, for han til Hannæs ting 19/9 sidst forleden har lagt i rette en hjemmels seddel, som stod underskreven Peder Roed egen hånd, hvilken seddel straks på tinget under fogdens og flere dannemænds forsegling er bleven forvaret, hvilke seddel Peder Roed højligen og hårdeligen benægter aldrig at have skrevet, ladet skrive eller og den til Laurids Christensen leveret, men vider

samme seddel for falsk og urigtig at være: da efter sådan lejlighed tilfinder vi Peder Roed i dag 6 uger til Hannæs ting sin lov og værn at edle, det han ikke samme seddel har skrevet, ladet skrive eller og til Laurids Christensen den antvortet, og siden gås derom hvis ret er.

(27)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud Jesper Pedersen, foged på Birkelse, på den ene og havde stævnet Niels Nielsen i Studsholt og Søren Christensen sst på den anden side for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 9/11 sidst forleden vidnet har, indeholdende i sin mening at den sortrygget stud, som er blevet stjålet fra Niels Christensen i Studsholt, som Jens Mikkelsen i Mosbjerg, foged på Eskær, taler Christen Nielsen i Studsholt til for, den skal være Niels Christensens egen gårds opfødning: så og efterdi fru Sofie Brahe er udenlands, og hun dog alene for samme vidne har fanget 14 dages varsel, og ikke med 6 ugers kald derfor stævnet, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(28)

** var skikket velb fru Sofie Brahe til Odden hendes visse bud Jesper Pedersen, foged på Birkelse, og havde stævnet Niels Andersen i Majlund, Terkild Olufsen i Løkken på den anden side for et vidne, de til Børglum herreds ting 3. advent 1629 har vidnet, at i fjor i høbjergningen kom Peder Tomasen og en fourers skytte til Studsholt og begæret Niels Christensen ville en stud udlægge til foureren, da svaret Niels Christensen, at det kom ham ikke til, og derhos tog en seddel af hans lomme og viste fourer skytten, en hopmand i Eskær havde givet ham, at han skulle for slig hold til foureren være forskånet, så er foureren draget til Bjørnholt i Peder Tomasens stald og taget en okse fra ham, sort hjelmet, som er den selv samme, Jens Mikkelsen i Mosbjerg tiltaler Peder Tomasen for: så og efterdi fru Sofie Brahe er udenlands, og hun dog alene for samme vidne har fanget 14 dages varsel, og ikke med 6 ugers kald derfor stævnet, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(29)

** var skikket Gregers Hvid, foged på Krabbesholm, på hans husbonds tjener Jens Christensen i Vinkel hans vegne hans visse bud Jens Christensen på den ene og havde stævnet Poul Christensen i Højslev og Mette Jensdatter sst på den anden side for et vidne, der af beråbes de på ham til Højslev birketing vidnet har, at Jens Christensen skulle have jaget Mette Jensdatter og Laurids Gregersen ud af hans dør med en fork: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen gjort gerning, Jens Christensen på Laurids Gregersen eller i hans gård skulle have gjort, og han ikke heller derfor er sigtet og beskyldt, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og klage magtesløs at være, og fornævnte sandemænds ed, derefter svoret er, ikke at komme Jens Christensen til nogen forhindring.

(30)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Bang, borger sst, på den anden side for nogen sankevidner, han til Ålborg byting 11/8, 17/8 og 21/8 nærværende år forhvervet har, anlangende hans tjener Søren Hansen har vidnet, at der skal have været kommen en sæk humle af Jens Bangs krejert op i Laurids Guldsmeds hus, og kom ikke uden

en slump ud igen, hvilket Laurids Guldsmed højligen benægter sig ikke at have annammet nogen humle af Jens Bangs skib, sig til profit eller fordel, men efter obersten og løjtnantens strenge befaling er tiltvunget at skulle forbrygge øl af til deres behov, og samme sæk humle siden at være kommen til slottet, og Jens Bang vil ham stor trætte påføre formedelst samme humle, uanseet ikke skal bevises, at han nogen deraf til sin nøje bekommet har: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udtrykkelig har vidnet, en del om fornævnte humlesæk, som i Laurids Guldsmeds hus af Jens Bangs krejert er opkommen, hvilke han ikke benægter, en del om fornævnte jern i lige måde i hans hus skal være opbåret og hvad han dem for deres umag har foræret, såvel som og en part om hvorledes de med hug og slag af Laurids Guldsmed har været tilnødt og truet at skulle drage ned på fjorden at ophente Hermands gods og andet, så den ene vidne med det andet i så måde om Laurids Guldsmeds gerning og bedrift bestyrkes og bekræftes, mesten part fornævnte vidnesbyrd og nu her i dag er mødt og med højeste helgens ed og oprakt finger været samme deres vidne bestendig, og intet fremlægges, hvormed afbevises kan, ikke så at være sket, som de om vidnet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(36)

** var skikket Anders Mortensen, født i Rosholm på den ene og havde stævnet Tøger Mortensen i Tøttrupgård på den anden side for en dom, han har dømt og afsagt til Hassing herreds ting 26/11 sidst forgangen, imellem Anders Mortensen på den ene og Tomas Nielsen i Stagstrup på den anden side, og i samme dom har Tøger Mortensen tildømt Anders Mortensen og Tomas Nielsen til regnskab i fire uvildige mænds påhørelse, og ikke skal være bevist for Tøger Mortensen, at Anders Mortensen har været Tomas Nielsen noget gæld skyldig eller pendings værd i nogen måde: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(37)

** var skikket Mogens Steen, fordum indvåner i Hjørring, på den ene og havde stævnet Tomas Udsen i Lund på den anden side for en dele, han over ham til Hjørring byting 15/9 næst forleden forhvervet har, anlangende et sort klædeskørt, som Maren Pedersdatter i Gjurup skulle sat ham i pant, hvilke dele Mogens Steen formener, det byfogden Laurids Poulsen har gjort ham uret, idet han har stedt en fremmed og udenbys mand dele og lovmål over ham til Hjørring byting, som han ikke har borgerskab: så og efterdi der tvistes om Mogens Steen er pligtig at svare Maren Pedersdatter til samme skørt eller ej, og ikke nogen endelig dom derom er udgangen, og Mogens Steen dog er for delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham at den dele kvit at være.

(38)

** fru Ingeborg Parsberg. så mødte Christen Jensen i Lødderup på Mads Sørensen og hans medbrødres vegne og formente, fornævnte dom og dele ret at være: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de samme trætte på to dannemænd, Anders Lauridsen på sin husbonds tjeneres vegne til betroet Jens Pedersen på Frøslevgård, og Christen Jensen på Mads Sørensen og hans medbrødres vegne Søren Skriver i Nykøbing, hvilke to dannemænd skal forsamles i Nykøbing på mandag først kommer 3 uger, og da have fuldmagt parterne at imellem sige, hvad fru Ingeborgs tjenere, for deres anpart til samme heste og vogn at betale, skal udgive, og hvis bemeldte to dannemænd deri sigende

eller gørende vorder skal stande for fulde og uigenkaldt, og samme vidner, dom og dele deri ikke at komme dem til forhindring.

** var skikket Mourids Sørensen, borger i Ålborg, hans visse bud Anders Sørensen, borger i Sæby, på den ene og havde stævnet Søren Rasmussen, borger der sst, på den anden side for en dom, han over ham til Ålborg byting nogen tid forleden, som han sig på beråber i hans fraværelse at skulle have forhvervet, iblandt andet skal formelde om nogen dyner og sengeklæde, han til Mourids Sørensen selv skulle leveret i fjendernes tilkomst, hvilket Mourids Sørensen benægter, tilmed formener, efterdi han var en skatteborger der i Ålborg, da Søren Rasmussen burde først at indstævne ham for sin borgmester og råd efter stadsretten: så og efterdi fornævnte bytings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, deri endeligen at dømme og adskille, som det sig bør.

(39)

** var skikket Christen Mørk i Laen hans visse bud Anders Sørensen i Sæby. så mødte Jørgen Jensen i Horsens med samme vidne og dom, formente dem lovlig og ret at være og burde ved magt at blive: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de samme sag på to dannemænd, Anders Sørensen på Christen Mørks vegne til betroet Mikkel Nielsen i ---- , og Jørgen Jensen på sine medbrødres vegne på Peder Kjærulf i Agdrup, hvilke to dannemænd skal forsamles ved Kær herreds ting på tirsdag først kommer 14 dage, og da have fuldmagt fornævnte tvistige parter om samme vogn endelig at imellem sige og kende, og hvis de deri sigende vorder skal stande for fulde og uigenkaldt, og hvis breve og dom, i sagen gangen er, dem deri ikke at forhindre.

(40)

** var skikket Laurids Christensen i Vium på ---- og Peder Andersen i ---- hans vegne på den ene og havde stævnet Jens Pedersen i Hem på den anden side for en vedersigelse vidne, han for nogen tid siden forleden til Harre herreds ting på Anne Nielsdatter i Bajlum og hendes børns vegne forhvervet har, anlangende at han har vedersagt arv og gæld efter Anne Nielsdatters husbond, Oluf Madsen, som død blev i Bajlum, hvorfor Peder Andersen og Laurids Christensen formener samme vedersigelse vidner ikke så nøjagtig at være, at de bør at komme dem mod deres vitterlige gælds breve, som salig Oluf Madsen udgivet har, til nogen forhindring: så og efterdi med tingsvidne bevises, Jens Pedersen på Anne Nielsdatters vegne til tinge, såvel som og over graven, at have vedersagt arv og gæld efter salig Oluf Madsen, og ikke bevises det Anne Nielsdatter sig derefter med noget salig Oluf Madsens gods at have befattet, eller deraf til hende eller hendes børns nytte forrykket eller bortvendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vedersigelse vidne at sige, men den ved magt at være.

** var skikket hr Hans Sørensen i Rosholm med en opsættelse her af landstinget 28/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Laurids Pedersen i Søgård for et vidne, han til Hassing herreds ting 17/9 sidst forleden på velb Iver Prip til Øland hans vegne forhvervet har, anlangende nogen løse ord, som skulle være falden imellem hr Hans Sørensen og Karen Christensdatter i Harringgård, efter hvilke ord Karen Christensdatter stedsøn, nemlig Laurids Nielsen i sønder Harre, hendes svoger Mads Fink i Gisselbæk med deres medbrødre Laurids Olufsen i Visby og Mads Pedersen i Koldkur har understået sig af vild og venskab såvel som og af had og avind at have vidnet, at iblandt andet sagde hr Hans Sørensen til Karen Christensdatter, velb Iver Prips tjener, i skulle ikke have stjålen min øg fra mig den stund jeg prædiket, fordi jeg kunne ikke tage den med i

kirken med mig, og så straks derefter lagde hr Hans begge sine hænder tilsammen og bad til Gud, at der kunne endnu komme så mange krigsfolk her ind i landet igen til os, som her var sidste gang, da skulle han vel få hævn på Karen Christensdatter, thi hun var en djævelsk grande, og hr Hans Sørensen ved Gud og sin højeste helgens ed hårdeligen nu samme løse ord benægter, som de ham påvidnet har: så og efterdi Mads Fink og hans medfølgere har vidnet efter hr Hans Sørensens ord og mundheld, som han ikke er bestendig, fra sig bebrevet eller for tingsdom indgået, og da straks tingsvidne efter taget, men hr Hans samme ord nu her for retten ved højeste ed og oprakt finger har benægtet, tilmed og Karen Christensdatter erklæret, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have eller komme hr Hans til nogen forhindring.

(42)

** var skikket Mogens Steen, fordum indvåner i Hjørring, på den ene og havde stævnet Jens Ibsen i Blæsbjerg på den anden side for en dom, han sig på beråber at skal have over ham forhvervet til Hjørring byting 8/8 sidst forleden, anlangende to plage, som skulle være velb Claus Kås til Ullerup hans ---- , hvilke Mogens Steen højligen benægter sig aldrig at have købt nogen plage af nogen, som har haft kvarter på Ullerup, men købt to små plage af en feldskær, som lå i Hjørring, for 6 rigsdaler, hvilke plage var bort kommen, så han ej ved hvor de findes: så og efterdi Anders Villumsens vidne ikke er uden én persons kundskab, som agtes og regnes for ingen vidne, og ikke den med andre nøjagtige vidner bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller de domme, derpå funderet er, så nøjagtige, at de bør nogen magt at have eller komme Mogens Steen til nogen forhindring.

(43)

** var skikket Mads Nielsen i Nestild på den ene og havde stævnet Niels Christensen Beg i Haderis på den anden side for et tingsvidne, som han til Fjends herreds ting 17/11 sidst forleden forhvervet har, indeholdende at Palle Knudsen i Skalmstrup, Søren Sørensen sst med flere skulle have vidnet, på Mads Nielsen, at han skulle have ligget på vejen for dem og været i bordag med dem og jaget dem fra deres vogn, endog Mads Nielsen siger sig noksom at ville bevise, at have ligget i vognen og sovet, så han ikke var hos: så og efterdi Palle Knudsen og hans medbrødre ikke udførlig har vidnet, det Mads Nielsen Graver skulle have gjort nogen håndgerning, sår eller skade på nogen menneske, der fornævnte parlament skete, Niels Begs klage ej heller sig heden tyder, det Mads Nielsen nogen uførm skulle gjort, men alene været i følge med de, som skaden gjorde, og Mads Nielsen med Christen Jensen i Gamstrup, som med var, der parlamenten skete, kan bevise, det han lå i vognen og sov og ikke var i samme parlament med, hvilken hans kundskab med to 24 mænds vidner bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og klage, hid stævnet er, så vidt de Mads Nielsen er anlangende, bør nogen magt at have eller komme ham til hinder eller skade i nogen måde.

(45)

** var skikket Reinhold Reinicke, borger i Holstebro, på den ene og havde stævnet velb Christoffer Hvas til Kås på den anden side for 160 sletdaler, han ham efter sin udgivne håndskrift, 15/10 1620 på Kås dateret, skyldig er, hvilken summa penge med rente og anden interesse han formener Christoffer Hvas bør ham at betale, og derhos beretter sig 15/9 1627 at have ladet forhverve endelig dom til Rødding herreds ting, i hvilken han er tildømt at fuldkomme og betale hans udgivne brev,

eller og Reinhold Reinicke for samme gæld at have indvisning i hans jordegods og løsøre: da efterdi for os i rette lægges Christoffer Hvasses udgivne brev på fornævnte summa pending, han Reinhold Reinicke er skyldig bleven, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, dem at være erlagt og betalt, sagen og til herredsting her været i rette kaldt, og endelig dom der er udgivet, det og befindes den siden to sinde her til landstinget har været indstævnet, og to uendelige domme udgivet, som for er rørt, så Reinhold Reinicke har været forårsaget nu tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Christoffer Hvas endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Christoffer Hvas jo pligtig samme summa penge med sin interesse at betale, og fordi tilfinder velb Mogens Kås til Lyngholm og Iver Kås til Ulstrup, som Reinhard Reinicke dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Christoffer Hvasses bopæl, og der udæske og gøre Reinhold Reinicke udlæg af hans løsøre, det rigtig og en billig værd at taksere og imod bemeldte fordret summa med des interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Reinhold Reinicke i anden Christoffer Hvasses løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(48)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Sinderup, herredsfoged i Revs herred, på den anden side for en dom, han til Revs herreds ting dømt har, og tildømt alle KM tjenere i fornævnte herred, som ligger til Ørum slot, at de på ny skal stede og fæste af velb Tage Thott alt hvis, Reinhold Heidersdorff har sted og fæst dem siden philippi jacobi dag 1629, og til velb Tage Thott har på Ørum slot annammet, uanseet det skal aldrig bevises, at Reinhold Heidersdorff skal have sted eller fæst noget af Ørum slots gods bort, siden de gode mænd har Tage Thott samme slot og forlening leveret: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen for herredsfogden igen bliver indkaldt, da hvem samme dom på skader indkalde sig samme sag for herredsfogden og der gå om hvis ret er.

(49)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Tøger Mortensen i Tøttrup, herredsfoged til Hassing herreds ting, på den anden side for en dom, han til Hassing herreds ting nogen tid forleden dømt har, og tildømt alle KM tjenere i fornævnte herred, at de på ny skulle stede og fæste af velb Tage Thott alt hvis, Reinhold Heidersdorff har sted og fæst dem siden philippi jacobi 1629, og til Tage Thott har Ørum slot annammet, uanseet det skal aldrig bevises, at Reinhold Heidersdorff har sted eller fæst noget af Ørum slots gods bort, siden de gode mænd har Tage Thott samme slot og forlening leveret: så og efterdi fornævnte herredsfogeds dom ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(50)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting dømt har, og

tildømt alle KM tjenere i fornævnte herred, ligger til Ørum slot, at de på ny skal stede og fæste af velb Tage Thott alt hvis, Reinhold Heidersdorff har sted og fæst dem, siden philippi jacobi dag 1629, og til Tage Thott har Ørum slot annammet, uanseet det skal aldrig bevises, at Reinhold Heidersdorff har sted eller fæst noget af Ørum slots gods bort, siden de gode mænd har Tage Thott samme slot og forlening leveret: så og efterdi fornævnte herredstings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, deri endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(52)

** var skikket Morten Nielsen i Holm hans visse bud Laurids Nielsen i Ullerup på den ene og havde stævnet Gertrud Christensdatter sst på den anden side, for hun 19/9 på Hannæs ting har sigtet og beskyldt Morten Nielsen at være hendes barnefar, såvel som og i vester Torup kirke gjort har, hvilke Morten Nielsen højligen benægter, uanseet at hun for jordemoderen og andre dannekvinder, som var hos hende barnefødsels nød, har bekendt, at en soldat var hendes rette barnefar, hvilket hun og for præsten lod berette den tid, hendes barn blev døbt: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori samme sigtelse og beskyldning er magtesløs funden og ikke at komme Morten Nielsen til hinder eller skade, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, hvilke to domme findes til Hannæs ting at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Gertrud Christensdatter har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde og dog det ikke gjort har, hvorfor Morten Nielsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Gertrud Christensdatter endnu er fremkommen, eller nogen på hendes vegne, nogen undskyldning eller modsigelse herimod at gøre, men sig såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommens lydelse samme sigtelse og beskyldning magtesløs at være og ikke at komme Morten Nielsen til nogen forhindring.

(53)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged til Hillerslev herreds ting, på den anden side for en dom, han kort tid forleden dømt har og tildømt alle KM tjenere, som i Ørum len har sted og fæst af Reinhold Heidersdorff fra philippi jacobi dag 1629, og til Tage Thott har Ørum slot annammet, at stede på ny, uanseet at Reinhold Heidersdorff skal have sted eller fæst noget af Ørum slots gods bort, siden de gode mænd havde Tage Thott samme slot i forlening leveret: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen for herredsfogden igen bliver indkaldt, da hvem på skader indstævne sig sagen for herredsfogden og gå derom hvis ret er.

(54)

** var skikket Niels Thybo, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Ludvig Møller i Nymølle. så mødte Laurids Ibsen Ellidshøj på Ludvig Møllers vegne med samme dom, og formente den lovlig og ret at være dømt: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de samme tvist på to dannemænd, Niels Thybo på sin side Mogens ---- , byfoged i Ålborg, og Laurids Ibsen på Ludvig Møllers vegne til betroet Jens Jacobsen i Skolegade, hvilke to dannemænd skal forsamles på mandag først kommer 14 dage, og have fuldmagt Niels Thybo og Ludvig Møller om samme sæk

malt endeligen at imellem kende, og hvis de deri sigende vorder skal stande for fulde og uigenkaldt, og hvis domme, i sagen gangen er, dem deri ikke at forhindre.

** var skikket mester Peder Pedersen, sognepræst til Sortebrødre kirke i Viborg, hans visse bud Laurids Jørgensen i Tostrup på den ene og havde stævnet doktor Christen Schytte i Ålborg på den anden side for en afkald, han 30/11 sidst forleden på Ålborg byting imod hans fuldmægtig, Laurids Jørgensen, har i rette lagt, indeholdende det Jens Bang, borger i Ålborg, på mester Peder Pedersens vegne i Viborg skulle have given Jacobe Bendsen, salig mester Tøger Pedersens efterleverske, i Viborg en urykkelig og uigenkaldende afkald for al den arvelod, som mester Pedersen efter hans salig bror mester Tøger Pedersen kunne tilkomme, uanseet den fuldmagt, mester Peder Pedersen til Jens Bang har udgiven, ikke skal formelde videre eller ydermere at gøre afkald end for hvis arvepart, allerede delt og skiftet var efter skiftebreves indhold: så og efterdi det befindes, Jens Bang på mester Peder Pedersens vegne efter hans fuldmagt til tinge at have gjort salig Jacobe Bendsen en trøg, evig og uigenkaldende afkald og kvittering på al hvis arv, mester Peder Pedersen efter hans salig bror mester Tøger Pedersen arveligen var tilfalden, og takket hende godt for god skifte og jævning, og intet da derimod er blevet protesteret, hvilken afkald straks af 8 mænd er vidnet, og tingsvidne efter taget, som loven formår så stærk at være, at ej må lov imod gives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme afkald at sige eller magtesløs dømme.

(56)

** var skikket velb Johan Rantzau til Estvadgård hans visse bud Henrik Kreyer, foged på Tandrup, på den ene og havde stævnet Niels Poulsen i Skyum, Jep Pedersen og Anders Jensen sst på den anden side for et vidne, de til Skyum birketing 10/12, sidst var, vidnet har, anlangende nogen pending, Kirsten Ubbesdatter i Skyum skulle have leveret salig Oluf Tomasen, som boede i Bjerregård, med hvilken vidne Kirsten Ubbesdatter ville forslå salig Oluf Tomasens arvinger deres rette vitterlige gæld imod salig Christen Christensens udgivne brev og segl, menende samme vidne, som således efter en død mands ord og løfte vidnet er, ikke så lovlig og ret at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi for os i rette lægges Christen Christensens forseglet brev på samme gæld, og ikke med rigtig kvittants beviser, det at være erlagt og betalt, samme brev ikke heller vides eller beskyldes for falsk eller urigtig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den Christen Christensens arvinger for samme gæld at betale kan befri, men bør magtesløs at være.

(57)

** var skikket Adolph Philip von der Wisch til Krabbesholm hans visse bud Gregers Hvid, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 14/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet velb Steen Rodsteen til Lerbæk, for eftersom han skal have pantsat til hans kære far, velb Henrik von der Wisch til Glasow, Lerbæk gård og gods efter indførsel, som han deri bekommet har, for en summa pending, og Steen Rodsteen ikke skal have for rentepending eller hovedstol betalt, og Henrik von der Wisch siden skal være forårsaget gård og gods at lade annamme, og til Vennebjerg herreds ting tildømt at følge for et frit brugeligt pant, da formente Gregers Hvid på Adolph Philip von der Wisches vegne, at samme dom bør ved magt at være: da efterdi det befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og da efter Steen Rodsteens begær til i dag, som er 6 uger, er optagen, og ikke Steen Rodsteen eller nogen på hans vegne nu er mødt nogen modstand herimod at gøre, vi ikke heller imod recessen kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Lerbæk gård og gods efter pantebrevs og annammelses indhold jo bør Adolph Philip von

der Wisch at efterfølge, indtil det lovligen ham bliver fraløst, eller og fornævnte pantebrev og annammelse for sin tilbørlig dommer bliver rykket.

(59)

** var skikket Tomas Nielsen Tøfting med en opsættelse her af landstinget 12/12 sidst forleden, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Mogens Keldsen på Møgelvang og Peder Madsen i Sundby for en vidne, de til Hundborg herreds ting 6/6 sidst forleden med Oluf Christensen i Agerholm, eftermålsmand efter sin bror Mikkel Juels, med helgens ed og oprakte fingre vidnet og gjort har, anlangende at de 11/7 sidst forleden skulle have seet Tomas Nielsen Tøfting komme ridende på Tøfting mark med en lang bøsse og red til Mikkel Christensen Juel, som han gik og havde sat sine køer, og skød en bøsse af på ham, der han faldt omkuld, hvilke deres vidne de ikke udtrykkelig at have forklaret og løgnagtig at have vidnet, uanseet han ikke skal på bevises at have været i den by den dag, som Mikkel Juel skulle have bleven dræbt: så og efterdi Tomas Nielsen selv tilstår at have ladet stævne fornævnte to personer på Møgelvang og i Sundby, som deres bopæl var, der de fornævnte vidne vidnet har, og nu bevises bemeldte to personer, Mogens Keldsen og Peder Madsen, at have været draget af landet, førend samme stævning der er forkyndt, så deres bopæl på de tider ikke der skal have været, da ved vi efter sådan lejlighed ikke efter den opsættelse i sagen at dømme, førend fornævnte to personer med 6 ugers stævning bliver kaldt, som det sig bør.

(61)

** var skikket Rasmus Brock i Thisted på den ene og havde stævnet Jens Christensen Skrædder, byfoged sst, på den anden side for en dom, han 12/12 sidst forleden der til bytinget efter to hans uendelige domme, som skal være udgangen 28/11 og 4/9 der næst forgangen, dømt og afsagt har, imellem velb Christen Høg til Todbøl på den ene og Rasmus Brock på den anden side, anlangende nogen kedel og grydekobber, Rasmus Brock skal have hentet og bekommet i Sønderby i ---- efter en tingsvidnes indhold, i hvilken endelige dom Rasmus Brock er tildømt, imedens fornævnte tingsvidne stander ved sin fuldmagt, at forskaffe samme kedel og grydekobber til stede: så og efterdi for os med byfogdens udgivne forseglet stævning bevises, som han 12/12 givet har, at han sin dom, han samme dag har dømt, som er uendelig dom, igen for sig har indkaldt, endog den lyder endelig, og ikke Rasmus Brock har kunnet haft respit lovlig at stævne, eller og nogen hans breve eller undskyldning i fogdens dom er inddraget, men han dog ved endelig dom er over ilet, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være, og hvem på skader sagen for herredsfogden igen lovlig indstævne, og der gå om hvis ret er.

(64)

** var skikket Rasmus Pedersen Brock, borger i Thisted med en opsættelse her af landstinget 14/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Ibsen i Sperringgård for en frafindelse dom 19/10 næst forleden, imellem velb Christen Høg til Todbøl på den ene og Rasmus Brock på den anden side, anlangende nogen ukvems ord og æreskælden, som Christen Høg Rasmus Brock påsagt har, anlangende at som salig Ejler Gyldenstjerne og Rasmus Brock var i trætte med hverandre, da midlertid lod han opsætte en galge i Nielstrup birk, og midlertid sagde den salige mand tit og ofte, at han havde ladet den sætte til Rasmus Brock: da efterdi nu for os i rette lægges adskillige forhvervede vidner, kundskab og skrivelse, fornævnte tvist imellem Christen Høg og Rasmus Brock anlangende, som ikke har været for herredsfogden, der han sin dom udgivet har, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og sagen til herredstinget igen at komme, og

fogden, når det for ham indstævnes, derom at adskille, og parterne da deres dokumenter at fremlægge, så de i fogdens dom kan indføres, som det sig bør.

(70)

** var skikket Knud Pedersen i Egebjerg i Revs herred på den ene og havde stævnet Christen Tomasen, Tomas Hardebous søn i Søndbjerg, på den anden side for en brev, som han til Revs herreds ting 6/12 sidst forleden har ladet læse og forhverve dom efter, som Knud Pedersen i Egebjerg skulle have Tomas Christensen i Søndbjerg given, på 12 sletdaler, også en følgebrev med samme gældsbrev at have enten gjort eller givet Tomas Christensen andre end på en grå hest, som de om tvister og havde været for dom og ret om samme hestekøb, og der blev funden for hr Anders Nielsen og sine medhjælpere to mænd, som er Tomas Christensens egen sognepræst, 23/11 sidst var på Søndbjerg kirkegård og har der samme tid gjort en rigtig regnskab med hverandre om samme køb: så og efterdi for os i rette lægges Knud Pedersens forseglet brev på samme gæld, han Tomas Christensen er skyldig bleven, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, det at være betalt, Knud Pedersen ikke heller vil vide det for falsk og urigtig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme brev eller den dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(72)

30/1 1630.

** var skikket Peder Pedersen i Køge hans visse bud Niels Pedersen i Revshoved på den ene og havde stævnet Tomas Christensen i Savstrup og Hans Pedersen i lille Ramsing på den anden side for en køb, de med Peder Pedersens far, ved navn Peder Bunde, i Balling for en kort tid siden købt har, anlangende en arv, han kan tilfalde i Sjælland efter salig Laurids Jensen, som døde i Bjege i Sjælland, hvilke køb de med vrang undervisning har købt med Peder Bunde, at der intet skulle være til arv at bekomme efter salig Laurids Jensen, og derfor Peder Bunde har solgt dem samme arvepart for en ringe penge 25 sletdaler, som de ham givet har, og Peder Bunde ikke vidste, hans søn Peder Pedersen, borger i Køge, var levende, af den årsag han havde ikke spurgt til ham i 16 år, og samme hans søn Peder Pedersen der i Sjælland har oppebåret en del af samme arv, hvorfor Peder Bunde er overbødig at igen give Tomas Christensen og Jens Pedersen samme deres pending, som de ham for samme arv givet har, efterdi de med sådan underfundighed, som han formener, har ham med deres letfærdige ord den fattige gamle mand bedraget: så efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, men om hovedsagen opsætter vi til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes

(73)

** var skikket Jacob Mogensen i Dalgård på sine egne og på Christen Jensen i Intrup hans vegne på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Intrup og Jep Tomasen i Krarup for nogen uendelige domme, de lader dem af berømme, de til landstinget kort forleden skal have forhvervet over nogen domme, vidner og deler, som Jacob Mogensen på sine egne og på sine medbrødre vidnesfolk deres vegne har forhvervet for kost og tæring, de formedelst Christen Mikkelsens stævning anvendt har, hvilke uendelige domme Jacob Mogensen og Christen Jensen formener med vrang undervisning forhvervet at være og derfor ingen magt at have men bør magtesløs at være: så og efterdi fornævnte

domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have.

(74)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden på hendes tjenere Jens Pedersen i Kølvring og Niels Andersen sst deres vegne hendes visse bud Jesper Pedersen, foged på Birkelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have stævnet Christen Jensen i Kvorup, for han skal have ladet sig af berømme, Peder Jensen i Jerslev skulle have på hans vegne forhvervet dom over forsværgelse og afsigelses vidner, som Jens Pedersen på hans hustru Mette Andersdatters vegne og Niels Andersen til Hvetbo herreds ting lovlig forsvoret og afsagt, at de ikke ville arve eller gælde efter Knud Andersen, deres bror, som døde i Bundgård, hvilke de ved deres højeste helgens ed benægter aldrig at være stævnet eller kaldt til samme dom, ikke heller skal befindes dem at have fået eller bekommet noget af Knud Andersens efterladende gods: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, men efterdi Mette Andersdatter og Niels Andersen til tinge har afsagt og forsvoren arv og gæld efter Knud Andersen, og ikke bevises dem siden nogen at hans efterladende gods at have forrykket eller dem med befattet, da ved vi ikke samme vedersigelse vidne at imod sige eller magtesløs dømme.

(75)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, foged til Sebbergård, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen i Skæve præstegård, Poul Andersen sst med flere for et vidne, de til Børglum herreds ting 17/11 sidst forleden vidnet har, anlangende en broget øg, som en, ved navn Hans, af Hoven skulle kommet med i Skæve præstegård, hvilket øg hr Christen Lauridsen i Skæve præstegård skal have sig til forhandlet, som han lader sig af berømme, uanseet at samme øg ikke skal have været fornævnte person Hanses, men det at være af Malte Sehesteds gårds opfødning på Hoven: så og efterdi nu fremlægges Morten Nielsen og hans medfølgeres vidner, som 24/10 1629 om samme plage vidnet har, og de fornævnte vidnesbyrd ikke for de andre vidner, 17/11 udgangen er, har fanget nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sidste vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(76)

** var skikket Niels Nielsen på Læsø i Vestersogn på den ene og havde stævnet Laurids Andersen i Gammelgård i Byrum sogn på Læsø på den anden side for en dele, som han lader sig af berømme at have forhvervet her til landsting nogen tid forleden, at skal være drevet over Niels Nielsen, formener han, samme dele med vrang undervisning at skal være forhvervet, efterdi der findes en landstings siden over samme bænkedele, som endnu stander ved sin fuldmagt og endnu ustævnet: så og efterdi med landstings dom bevislig gøres, hoved delen, til birketinget ganget, at have været underkendt, da samme landstings dele efter den her er bleven forhvervet, og samme landstings dom da så var, som endnu stander urykket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme landstings dele bør nogen magt at have eller komme Niels Nielsen til nogen forhindring.

(77)

** Falk Gøye. så mødte Hans Nielsen i Kirkeskov med samme vidner, og formente dem sandfærdig og lovlig at være, hvortil Mads Sørensen svaret, at vidnesbyrdene i egen person var hid kaldt, hvortil Hans Nielsen svaret, at han ikke dem så hastigt kunne her lade til stede komme, men begæret respit: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 6 uger.

(78)

** var skikket velb Iver Dyre til Hvidstedgård hans søn velb Claus Dyre på hans vegne og gav til kende, hans far Iver Dyre for adskillige tilfald og besværinger er forårsaget hans gods og formue til hans kreditorer at lade opbyde, og derfor leverede Claus Dyre på hans fars vegne til os efterskrevne fortegnelse under Iver Dyres egen hånd og segl, disligeste på hans tilstandende gæld, jordegods og løsøre, hvilke fortegnelse lyder som efterfølger, hvilke hans opbud og fortegnelse vi nu straks til os har annammet, her til landstinget forkyndt, læst og påskrevet, og Claus Dyre derhos gav til kende, at hans far ville bevilge for bemeldte to gode mænd, Søren Orning og Jørgen Arenfeldt, samme hans opbudne gods og løsøre imod gælden til hans kreditorer at likvidere: hvorfor vi nu til forordner bemeldte to mænd til visse tid og sted om 6 uger herefter at lade vide og tilsammen kalde kreditorerne, og Iver Dyres opbudne indgæld, jordegods og løsøre at taksere og imod gælden til kreditorerne likvidere efter KM forordning, som det sig bør, og dersom nogen af fornævnte to gode mænd for lovlig forfald ikke møder, da en anden vederhæftig god mand, som dertil kan bevilges, i hans sted at tages, så samme likvidation kan fuldkommes efter forordningen, som forskrevet stander, og at fornævnte gode mænd det siden til de interesserede give fra dem beskrevet, som de vil ansvare og være bekendt.

(90)

** var skikket Jens Sørensen i Hunderup, Anders Christensen i Kringelmose. så mødte Peder Pedersen i Jerslev med samme vidner, forfølgning og nævnings ed, og formente dem lovlig sandfærdig at forhvervet og drevet og burde ved magt at blive, dertil svaret Oluf Christensen, at med vidnesbyrd skulle bevislig gøres, det fornævnte personer ikke skulle have været på åstederne ---- : da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og da gå derom ---- .

** var skikket Anders Jepsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Poul Nielsen i Torup, Laurids Christensen med flere sst på den anden side for en vidne, de til Nørlyng herreds ting 9/1 sidst forleden vidnet har, dem at have været i Torup ved kyndelmisse tide forgangen seet, at Anders Jepsens to sort hjemlet stude af ryttere og soldater skal være bort stjålet fra Niels Nielsen: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udtrykkelig har vidnet, det fornævnte stude af ryttere og soldater blev Niels Nielsen frastjålen, hvilke og med præstens kundskab bekræftes, Niels Nielsen i kirken derefter på fersk fod at have ladet lyse, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises, ikke så at være sket, eller Niels Nielsen samme stude på andre steder har forvaret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne eller præstens kundskab at sige eller magtesløs dømme.

(92)

** var skikket Jens Christensen i Ågård og Christen Pedersen i Gunderup deres visse bud Jens Christensen i Guldager med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Peder Pedersen i Jerslev for en dom, han til Børglum herreds ting 10/9 sidst forleden dømt har, anlangende nogen penge efter et borgebrev, som de har lovet og borgen sat for Tomas

Christensen Fuglsig, og herredsfogden da at have tilfunden fornævnte mænd deres anpart af 100 daler til velb Just Høg at udlægge, uanseet Tomas Christensen ej imod borgebrevet er dømt eller bortveget, såsom påkender at Dines Tomasen, som har ladet ham pågribe og ladet ham rette, endog Tomas Christensen havde edlet og givet sin lov, som han var tildømt, for to hopper, han var med grebet: så og efterdi fornævnte herredstings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, deri endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(93)

** var skikket Christen Nielsen i Intrup på den ene og havde stævnet Jacob Mogensen i Dalgård på den anden side, for han lader sig til fordriste med Christen Jensen i Intrup birkefoged og Christen Mortensen sst og Anders Jepsen i Dalbygård vurderingsmænd og gjorde nam og vurdering fra Christen Nielsen for 9 daler for kost og tæring, Jacob Mogensen med vrang undervisning en dom til landstinget derom skulle have forhvervet: så og efterdi af landstings dom forfares, Jacob Mogensen den alene på sin og sine medfølgeres vegne har forhvervet, så de andre derpå ikke har anvendt nogen kost eller skade, og Jacob Mogensen dog i fogdens dom har Christen Nielsen ---- bekostning, hvorefter fogden endelig har tildømt dem indvisning og udlæg, endog ingen for ham har mødt til gensvar, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende fornævnte birketings dom, ej heller bemeldte vurdering og udlæg, derefter gjort er, så noksom lovlig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(95)

** Jens Kremand i Høgsted. så mødte Peder Pedersen og formente samme vidner ret at være: da efterdi Jens Kremand ikke selv er til stede samme vidner at lægge i rette, opsatte vi samme sag til 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget.

** Christen Mortensen i Hasseris på Anders Jensen Krogs vegne, borger i Ålborg, bød sig i rette imod Christen Mogensen i Linderup, mødte ikke, kost og tæring.

** Christen Jensen i vester Torup cit Just Christensen ---- , så mødte, midlertid kvit ---- .

** Niels Gabrielsen i Blistrup og herredsfogdens fuldmægtig bød dem i rette imod Jens Christoffersen i Rakkeby, mødte ikke, kost og tæring.

13/2 1630.

** var skikket Villum Marsiliusen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen Buck i Ålborg, Matias Skrædder med flere for et vidne, de til Ålborg byting 14/12 sidst forleden vidnet har, anlangende efterskrevne gods, som Villum Marsiliusen skulle have bekommet af de fourer skytter, som lå i kvarter i Hans Jørgensen Kocks hus, hvilke deres vidne, Villum Marsiliusen formener mere af had og avind at være vidnet end af nogen kristelig retfærdighed, Jens Jørgensen Kock til behjælpning i sin sag: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udtrykkelig har vidnet, det Villum Marsiliusen samme gods af fourer skytter har bekommet, det og med fornævnte fourer skytter deres underskrevne seddel, som Jens Jørgensen selv fremlagt har, bevises dem samme Jens Jørgensens gods til Villum Marsiliusen at have solgt, der han selv sin hus har været fra dragen, og de samme fjender da hans hus og gods var mægtig, og

ikke bevises Villum Marsiliusen selv samme gods uden forlov at have taget eller sig tilvendt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom, hid stævnet er, bør at komme Villum Marsiliusen til hinder eller skade men magtesløs at være.

(97)

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup på den ene og havde stævnet Christen Jensen i Intrup, foged til Resen birketing, på den anden side for et vidne, han 2/11 sidst forleden til Resen birketing skal have udstedt, efter hvilke vidne Christen Jensen 2/12 der siden efter til fornævnte birketing har afsagt og dømt en dom imellem Christoffer Friis og Anders Andersen, nuværende i Røgild, hvori fornævnte foged skal have fradømt Christoffer Friis hans gæld, som Anders Andersen skal være ham skyldig: da efter flere ord dem imellem var, blev Christoffer Friis og Anders Andersen nu her for retten så forenet, at Anders Andersen for samme års told 1627 skal give Christoffer Friis halv arbejdspenge, som er 9 mark, og dertil en tønde byg, og det til michaeli først kommende at betale, og dermed skal samme deres trætte aldeles være nederlagt, og hvis domme og breve, deri udgangen er, ingen til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(98)

** var skikket Envold Jensen, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet Christen Poulsen i Vammen og Christen Christensen sst på den anden side for en vidne, de til Viborg byting 13/4 sidst forleden år vidnet har, efter en skriftlig seddel, at de skulle have hørt 15/3 sidst forleden, at Christen Christensen Bunde, borger der sst, skulle have kommen ind i Jacob Andersens hus, der sst, og der skulle haft nogen ord om nogen heste, som blev bort stjålet i Christen Christensens hus, og Envold Jensen samme tid skulle have kaldt Christen Simonsen en skælm, hvilke vidne han ved højeste ed benægter slige ord aldrig at have haft til Christen Christensen: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Envold Jensens ord og mundheld, som han ikke er bestendig, fra sig bebrevet eller for tingsdom indgået, og da straks tingsvidne efter taget, men højlig det benægter, tilmed og Christen Christensen her for retten erklærer, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Envold Jensen til nogen forhindring.

(100)

** var skikket Niels Nielsen i Kølsinggård på den ene og havde stævnet Anders Christensen i Lundgård på den anden side for en uendelig dom, han til Vorde birketing 29/1 sidst forleden dømt og afsagt har, i hvilke han har tilfunden Jens Nielsen at udlægge til Christen Christensen i Kokholm 6 sletdaler i rede penge for en hoppe, de med hverandre har været i tvist om, uanseet ikke skal bevises, det Niels Nielsen skal have sig for obligeret med rede penge og ingen andre varer at skulle betale: så og efterdi det befindes, samme sag om fornævnte øg på 4 dannemænd at være voldgivet, og de har tilsagt Niels Nielsen 6 sletdaler til Christen Christensen at skulle udgive, hvilke penge han og for ting og dom har sig til forpligtet at betale, og fornævnte birketings dom ikke er endelig, da bør den at være som den udømt var, og Niels Nielsen pligtig samme voldgifts sigelse og sin forpligt at efterkomme.

(101)

27/2 1630.

** var skikket Peder Sørensen på Stenshave hans visse bud Jens Pedersen sst og havde efter KM oprejsnings brev hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herred, manddød at sværge over Niels Jensen, som tjente Jacob Samuelsen i Sæby, for Christen Sørensen i Reberholt, han ihjel skød, og nu fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 22/2 sidst forleden, indeholdende Mads Jensen i Favrholt og Christen Jensen på Stenshave at have vidnet at i den 3. uge i juni måned sidst forgangen da så de på Gerum hede, at Christen Skomager i Reberholt kom efter to karle, som gennede med to køer på vejen, da sagde Christen Skomager til dem, at det var hans køer, de gennede med, da sagde de, at det Jacob Samuelsens køer i Sæby, da kom de til hobe at slås, og Christen Skomager slog til Niels Jensen med en spids, idet kom Peder Jensen at ville undsætte ham, da slog Christen Skomager ham i hans hoved, så han faldt om kuld, idet vendte Christen Jensen sig og skød til Christen Skomager, så han ikke kunne gå men blev ført hjem: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Niels Jensen, som tjente Jacob Samuelsen i Sæby, manddød over og fra hans fred for Christen Sørensen Skomager, han med en ulovlig værge ihjel skød, eftersom de sagde dem selv sandhed om samme drab at have udspurgt og forfaret.

(103)

13/3 1630.

** var skikket velb Jens Juel til Keldgård, høvedsmand på Ålborg slot, hans visse bud ---- Andersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Andersen Rugtved i Bagterp på den anden side, for at eftersom han for nogen tid siden til Hjørring byting vold skal være over svoren for adskillig modvillighed og slagsmål, han der skal have bedreven, såvel som og siden sig skal have ladet befinde med adskillig modvillighed og utilbørlige bedrifter, og han des imidlertid derfor ikke sig tilbørlig erklæret eller rettet for sig, formenende ham derfor efter recessen bør fredløs at være: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori Christen Andersen Rugtved efter recessen er tilfunden at fare som andre, der fredløse er, og stande til rette som vedbør, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, hvilke to domme findes udenpå skrevet, lovligen at være læst og forkyndt, som opskriften derpå formelder, så Christen Andersen Rugtved har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Jens Juel har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Christen Andersen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse Christen Andersen Rugtved efter recessen at fare som andre fredløse mænd.

(104)

** var skikket velb Steen Rodsteen til Lerbæk hans visse bud Jep Riis i Nørtved skov med en opsættelse her af landstinget i dag 8 uger, lydende ham da at have stævnet Otte Tomasen, borger i Sæby, for to uendelige domme, han skal lade sig af berømme her til landsting at skal have forhvervet for nogen tid forleden over nogen vidner, Steen Rodsteen over ham for ham forhvervet har, anlangende ---- gårds skove og bønder, hvilke fornævnte uendelige domme Steen Rodsteen formener ikke så lovlig at være forhvervet, at de bør nogen magt at have, efterdi de var forhvervet siden den tid han er af landet forrejst til Sjælland: så og efterdi samme to landstings domme ikke

lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på nu, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have.

(105)

** var skikket Mads Rasmussen, borger i Ålborg, hans visse bud Laurids Jensen i Ålborg på den ene og havde stævnet Hybert Snitlock, borger og rådmand der sst, på den anden side for en dom, han over ham til Ålborg rådhus 8/1 sidst forleden forhvervet har, i hvilken han er tildømt at betale Hybert Snitlock 6 tønder byg, han på hans loft skal have bekommet, uanseet at en løjtnant af kejserens krigsfolk havde Hybert Snitlocks gård og efterladende gods til sit kvarter, da han med hustru og børn og anden formue var bort dragen: så og efterdi med tingsvidne bevislig gøres, at den løjtnant, som havde sin kvarter i Hybert Snitlocks gård, at have antvortet Mads Rasmussen samme 6 tønder byg, og selv ladet age det til ham, at han det skulle gøre i malt og til ham forbrygge, så han derfor måtte levere ham øl igen, og ikke bevises Mads Rasmussen selv samme byg uden fjendernes befaling at have taget, og han dog er tildømt Hybert Snitlock samme 6 tønder byg at kontentere, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom bør at komme Mads Rasmussen til hinder eller skade i nogen måde.

(107)

** var skikket Iver Bertelsen, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Andersen, borger sst, for en købebrev, han lader sig af berømme, som han skal have bekommet af Bjørn Nielsen, Niels Iversens søn, fordum borgmester i Ålborg, dateret 28/1 1629, hvilken købebrev skal indeholde, at Bjørn Nielsen skulle have solgt Niels Andersen tre boder og en damgård udenfor Ålborg, uanseet Bjørn Nielsen ikke at være sin egen værge eller at være endnu kommen til alder og år, han kan være sin egen værge efter KM forordning: så og efterdi ikke befindes Bjørn Nielsen at være kommen til sin fuldkomne alder efter KM forordning, han ikke heller endnu er bleven sin gods mægtig, men det at være under Iver Bertelsens værgemål, og ikke fra ham at være annammet eller derfor regnskab gjort, som det sig burde, og Bjørn Nielsen dog samme boder og fiskeri har afhændet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende fornævnte købebrev og fuldmagt, så vidt det ejendom angælder, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(109)

** var skikket mester Anders Hansen, sognepræst til Hassing sogn, hans visse bud Jens Jespersen på Heden på den ene og havde stævnet Christen Andersen Kjærulf i Knepholt, tilforordnet dommer til Kær herreds ting, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting, imellem ham og Jørgen Hansen i Gerding på sin far hr Jens Andersen i Gerding hans vegne, 18/1 nu sidst forleden dømt har, og da tildømt mester Anders Hansen, at han inden 15 dage skulle betale hr Jens på sin hustru Barbara Pedersdatters vegne, hvis han efter hans brev og håndskrifters lydelse var ham pligtig, eller udlæg i hans bo: så og efterdi for herredsfogden såvel som nu her for os er i rette lagt mester Anders Hansens udgivne brev forpligt til Barbara Pedersdatter på samme gæld, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, det at være erlagt og betalt, og herredsfogden fordi har tildømt mester Anders Hansen sin brev og håndskrift at efterkomme og fuldgøre inden 15 dage, eller udlæg og vurdering i hans bo og gods efter KM forordning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(110)

** var skikket Anders Hansen Hatstafferer, indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Peder Caspersen, der sst, på den anden side for en dom, han over ham til Ålborg byting 8/2 sidst forleden forhvervet har, hvilken dom er funderet efter nogle vidner, formeldende at Anders Andersen Hatstafferer skal have standet i Peder Caspers bod og der brugt handel og købmandskab med Peder Caspers gods imod hans vilje og minde: så og efterdi Mogens Jespersen sin sentens beslutter på tingsvidner, i sagen skulle være forhvervet, og dog ikke befindes samme vidner i hans dom at være inddraget, hvorefter han sin dom skulle udgive, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være, som den udømt var, og sagen til Ålborg byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, hvis vidner og dokumenter, for ham bliver fremlagt, i sin dom at lade indføre og derefter dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(112)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave på hans tjener Tomas Rasmussens vegne i Møldrup hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, på den ene og havde stævnet Jens Espensen i Ulsted på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme, han skal have forhvervet her til landsting over en dom og en vurdering, som hans tjener Tomas Rasmussen skulle have forhvervet til Kær herreds ting, anlangende nogen køer og øg med andet gods, han i sin gæld har bekommet i Krabbeshedebro, som salig Tolle Rasmussen, der sst, var ham skyldig, hvilke landstings dom ikke skal lyde endelig: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi begge herredstings domme, hvorefter vurdering sket er, findes at være uendelig, og tilmed ikke Johanne Jørgensdatter, som sagen og gælden efter hendes husbonds død er angældende, ikke for nogen af samme vidner og vurdering lovlig at være given nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme uendelige domme ej heller fornævnte vurdering og vidner så nøjagtig at være, at de bør nogen magt at have.

(115)

** var skikket Christen Sørensen i Hem på den ene og havde stævnet Søren Knudsen i Hindborg, Peder Jensen i Nestild med flere på den anden side for nogen vidner, da til Hindborg herreds ting 24/1 sidst forleden vidnet har, anlangende Karen Sørensdatter i Hindborg ---- skulle være beskyldt for trolddom, hvilke vidner Christen Sørensen formener skal være vildige: så og efterdi Søren Knudsen og hans medfølgere mesten del har vidnet i deres egen sag om den ulykke, Karen Sørensdatter dem skulle lovet og derefter skulle tilføjes, og ikke samme deres vidner noksommelig med uvildige vidner bestyrkes eller bevislig gøres, Karen Sørensdatter at have brugt nogen trolddoms bedrift eller derfor fuldkommelig at være sigtet, men med sognevidne bevises, Karen Sørensdatter sig ærligt at have skikket og forholdt, og ikke nogen trolddoms rygte påhængt førend nu, Tomas Christensen hende beskyldt har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, klage og beskyldning ej heller den nævningsed, derefter svoren er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Karen Sørensdatter på hendes ære og liv til nogen forhindring, førend hende anderledes lovlig overbevises kan.

(119)

** var skikket Jens Jensen i Savstrup på den ene og havde stævnet Palle Mikkelsen i Frammerslev på den anden side for en uendelig dom, som han sig af berømmer, anlangende en skøde, som Villads Andersen i Frammerslev og Jens Jensen i Savstrup 31/8 sidst forleden gjort og givet har til Hindborg herreds ting på en ottende part af et gård i Frammerslev, Palle Mikkelsen iboer og i brug har, og ikke Palle Mikkelsen midlertid, som Villads Andersen trængt af stor nød i sin elendighed kunne forstrække ham nogen hjælp og ej den dag, lovbuds vidnet gik, ej heller den dag, skøden gik, fremlagde eller synlig udbød til Villads Andersen så mange rede pending eller fuld værd, som han kunne være med fornøjet for den samme ottende part, som han havde i samme gård, hvorfor Jens Jensen formener, at samme domme, Palle Mikkelsen i den sag forhvervet har, bør magtesløs at være og ikke at komme Jens Jensen hans skøde eller købebrev til nogen forhindring, med flere ord dem imellem var: da efterdi samme to landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og voldgav Palle Mikkelsen og Jens Jensen samme deres tvist om fornævnte gårdspart på fire dannemænd, Palle Mikkelsen på sin side til betroede Jens Christensen i ---- og Jacob Christensen i Hedegård, og Jens Jensen tilnævnte Peder Sall i Vestergård og Jens Pedersen Hvid i Hem, hvilke 4 dannemænd skal forsamles ved Hindborg herredsting på mandag, først kommer 3 uger, og da have fuldmagt Palle Mikkelsen og Jens Jensen at imellem sige, hvor meget Palle Mikkelsen på sin og sine søskendes vegne for samme ottende part gård, om tvistes, skal udgive, og hvis fornævnte 4 mænd derom siger skal stande for fulde uigenkaldt, dog Jens Jensen samme gårdspart at beholde, indtil han efter deres afsigelse bliver fornøjet, som det sig bør.

(121)

** var skikket Christen Mortensen i Hasseris på den ene og havde stævnet Mads Hansen i Ålborg og Niels Madsen sst på den anden side for et vidne, de vidnet har til Ålborg byting 13/11 nu sidst forleden, anlangende Christen Mortensen skulle have lovet at bære Mads Hansen den klædning hjem, som skulle være Mads Hansens, herhos hårdelig benægtet Christen Mortensen aldrig at have lovet Mads Hansen at bære ham nogen klæder hjem, fordi han havde ikke andre klæder end sine egne: så og efterdi Mads Hansen, Anne Simonsdatter og deres medfølgere har vidnet om de ord og mundheld, Christen Mortensen for dem skulle haft, som han ikke er gestendig, fra sig bebrevet eller for tingsdom indgangen og da straks tingsvidne efter taget, men han dem højlig benægter, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Christen Mortensen til nogen forhindring.

(122)

** var skikket Peder Pedersen, borger i Køge, hans visse bud Niels Pedersen i Revshoved med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Tomas Christensen i Savstrup og Jens Pedersen i lille Ramsing for en køb, de med Peder Pedersens far, ved navn Peder Bunde, i Balling for en kort tid siden købt har, anlangende en arv, han er tilfalden i Sjælland, hvilke køb de med vrang undervisning har købt med Peder Bunde, at der intet skulle være til arv at bekomme efter salig Laurids Jensen, og derfor Peder Bunde har solgt dem samme arvepart for 25 sletdaler, for Peder Bunde, som er en fattig gammel udlevet stavsmand, ikke bedre vidste og ikke havde bedre forstand, hvad de med deres sleske ord ---- sige for ham, og ikke heller vidste hans søn, Peder Pedersen, borger i Køge, var levende: da efter flere ord dem imellem var, blev Niels Pedersen på Peder Pedersen i Køge hans vegne og Tomas Christensen og Jens Pedersen nu her for retten om samme sag og arv venlig forligt og fordragen i så måder, at Peder Pedersen i Køge fri skal beholde, hvis han af samme arv efter salig Laurids Jensen i Bjerre i Sjælland har oppebåren, og det øvrige

skal følge Tomas Christensen og Jens Pedersen efter deres købebrevs indhold, og dermed samme sag og trætte, fornævnte arv anlangende, aldeles at være til ende og nederlagt.

(123)

** var skikket Laurids Nielsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Niels Poulsen, borger sst, anlangende en arrest han har ladet gøre ved to dannemænd, Just Rasmussen og Laurids Tomasen Guldsmed, på noget gods og penge, som findes hos salig Christen Tyresens efterleverske, Mette Tygesdatter, hvilke gods Laurids Nielsen tilkommer med hans salig hustru Maren Jensdatter, og var hende arveligen tilfalden efter hendes salig far Jens Poulsen såvel som efter hendes salig afgangne søskende, så formente samme arrest ikke at være så lovlig, som det sig bør, efterdi Laurids Nielsen er overbødig at skifte og dele med Niels Poulsens hustru og hendes medarvinger: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme deres trætte på fire dannemænd, Niels Poulsen til betroede Christoffer de Hemmer og Just Rasmussen, borgere i Ålborg, og Laurids Nielsen på sin side Hans Felthus rådmand og Claus Markorsen, borger der sst, hvilke fire dannemænd inden fire uger, først kommer, skal forsamles og samme deres tvistige sag, samme arv anlangende, skal fortage og dem imellem sige og forhandle til endelig ende, og samme arrest, som ikke nu er fremlagt, ikke derpå at komme dem til nogen forhindring.

(125)

** var skikket Mikkel Poulsen, værende i Viborg, på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen Skrædder, barnfødt i Gjern, på den anden side for den anden dag efter sankt martins dag anno 1626, i Jørgen Skrædders stue i Viborg, da havde han taget en bøsse, spændt den og straks skudt til Mikkel Poulsen og skudt ham i hans venstre øje og kind, og i så måde ynkeligen stymperet ham, hvorfor Mikkel Poulsen formener, det han burde af landstinget at tilnævnes 6 uvildige dannemænd, som sådan hans skade og stymperdom retfærdeligen kunne vurdere, som det sig bør, så er Laurids Pedersen Skrædder ikke nu her mødt eller nogen på hans vegne ham at undskylde: da blev opnævnt seks dannemænd, samme Mikkel Poulsens skade og stymperdom at vurdere, som er Anders Pedersen, rådmand i Sæby, Niels Pedersen i Revshoved, Niels Basse i Årup, Niels Jensen, borger i Ålborg, Laurids Jørgensen i Tostrup og Laurids Mikkelsen i ---- , hvilke seks mænd med Mikkel Poulsen udgik og igen indkom, berettede dem samme hans skade og stymperdom at have beseet og vurderet, at ingen af dem ville have slig skade for 200 sletdaler.

(126)

** var skikket Christen Swertfeger, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Karen Tøgersdatter, Niels Hansens hustru sst, Maren Lauridsdatter og hendes søn Laurids Lauridsen, og værende i Ålborg, på den anden side for en vidne, de 8/2 sidst forleden vidnet har til Ålborg byting, lydende at Carsten Swertfeger skulle have bekommet noget malt på Karen Tøgersdatters loft i forgangen fejdetid: så og efterdi Karen Tøgersdatter har vidnet om samme malt, Carsten Swertfeger i hendes egen hus skulle taget, som og Maren Lauridsdatter og Laurids Lauridsen og omvidnet har, og ikke samme deres vidne formelder om nogen visse dag eller tid, men Carsten Swertfeger højlig benægter sig, ikke nogen malt der at have bekommet videre end rytteren, som i hendes hus havde kvarter, ham til arbejdsløn har givet, Christen Mikkelsen og Anders Sørensen og alene har vidnet, dem til Carsten Swertfeger at have været udskikket og ikke om nogen svar, han dem skulle givet, da

kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør at komme Carsten Swertfeger til nogen forhindring.

(127)

** var skikket Carsten Swertfeger, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Pedersen Kock, hans hustru, Mette Nielsdatter, og deres datter, Johanne Jensdatter, på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 7/12 sidst forleden vidnet har, at de skulle have seet, Christen Swertfeger skulle have udbåren af Gunde Kræmmers hus, som han iboede, tømmer og andet, hvilke deres vidne Carsten Swertfeger ved sin højeste helgens ed hårdelig benægter: da efter flere ord dem imellem var, voldgav fornævnte tvistige parter samme deres trætte på fire dannemænd, Gunde Kræmmer på sin side til betroet Christoffer de Hemmer og Claus Markorsen, borgere i Ålborg, og Carsten Swertfeger Anders Jensen Krag og Jens Jacobsen, dansk skolemester der sst, hvilke 4 dannemænd skal dem forsamle på mandag, først kommer 8 dage, og da have fuldmagt Gunde Kræmmer og Carsten Swertfeger om samme deres tvist til endelig ende at imellem sige, og hvis de deri sigende vorder skal stande for fulde uigenkaldt, og samme vidner og domme dermed aldeles at være nederlagt.

(128)

** var skikket Jens Jepsen i Ilsø og Peder Jensen i Fly på deres egne og menige Fly sognemænd deres vegne på den ene og havde stævnet Mikkel Mikkelsen i Fly og og Christen Poulsen sst på den anden side for to breve, de skulle have givet Christen Nielsen, som skal lyde på 26 daler og 7 skæpper rug, årligen at udgives, hvilke deres breve Jens Jepsen og Peder Jensen formener, at Mikkel Mikkelsen og Christen Poulsen ingen fuldmagt dertil har haft af Fly sognemænd i nogen måder: så og efterdi for os i rette lægges fornævnte mænds forseglet og underskrevne breve, som de på deres egne og menige sognemænd deres vegne til Christen Nielsen givet har, på det han hvis fæste og rettighed, han til samme tiende havde, til dem har opladt og afstanden, og ikke fornævnte mænd samme deres brev benægter eller fragår, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres udgivne brev at sige eller magtesløs dømme.

(130)

** var skikket Jep Nielsen i Melholt på sin hustru Karen Olufsdatters vegne hans visse bud Laurids Nielsen i Sønderkær med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Peder Clausen i Melholt for en bekendelse, han 7/8 til Hals birketing i rette har lagt, anlangende Mikkel Nielsen i Søndergård, Christen Pedersen i Melholt og Laurids Lauridsen sst deres brev, bemeldende at de 6/8 var i Melholt til Peder Clausens at høre på en misdæder Maren Nielsdatters bekendelse, da at have udlagt Karen Olufsdatter og Anne Nielsdatter for trolddoms sag at have beganget, at de skulle være så gode i trolddoms kunster som hun, og at de skulle være i råd med hende, og de skulle med været og sætte ild på Peder Clausens hus, hvilke Jep Nielsen på sin hustru Karen Olufsdatters vegne, Rasmus Madsen på sin hustru Anne Nielsdatters vegne højlig benægter, aldrig trolddoms bedrift eller nogen anden utilbørlig gerning gjort eller beganget har: da efterdi det befindes, samme bekendelse tilforn at have været hid stævnet, og sagen da opsat i 6 uger, og siden i 14 dage til i dag at være optagen, og ikke Peder Clausen nu er mødt med samme bekendelse, endog sagen over 6 uger har været opsat, så vi fordi imod recessen uden bevilling deri ikke kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed

samme bekendelse, så vidt den Karen Olufsdatter og Anne Nielsdatter er anlangende, magtesløs at være.

(132)

10/4 1630.

** var skikket Jørgen Olufsen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Niels Hansen og Just Nielsen ----, forrige borgmestre der sst, og deres med interesserede borgere, der sst, på den anden side for et pantebrev, de til Ålborg byting 28/4 1628 har dem understanden og af hans hustru Maren Popes forhvervet på hans gård og ejendom, der sst, for hvis de til kontribution for Jørgen Olufsen skulle udgive, endog i ingen måde skulle bevises, det Jørgen Olufsen skulle ombedt eller i det ringeste fuldmagt givet dem nogen kontribution på hans vegne at udlove eller give: så og efterdi samme pantebrev ikke bemelder på nogen visse ---- , hvorfor han gård og gods skulle være i pant sat, men befindes Jørgen Olufsen selv sin kontribution, indtil han har været forårsaget at bortdrage, at have udgivet, såvel som og hans hustru siden at have haft stor indkvartering og overlast af fjenderne, og ikke formedelst sådan udgift at være forskånet, ikke heller bevises Jørgen Olufsen at have ombedt nogen sådan kontribution på hans vegne at udlove, eller bevilget slig pant i hans hus og ejendom at gøres, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme pantebrev så lovlig at være gjort, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(134)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård på den ene og havde stævnet velb ---- Lykke Eriksen på den anden side for 4000 ---- daler in specie hovedstol, rente, skadegæld og interesse, han hos Axel Lykke har at fordre efter en hans pergaments ---- brev, han selv som hovedmand med andre gode mænd som forlovere nogle år forleden har udgiven, og formener Verner Parsberg, at Axel Lykke bør at betale ham fornævnte summa penge eller og han bør at tilnævnes to gode mænd, som kan gøre ham indvisning i Axel Lykkes løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, efter forordningen: da efterdi for os i rette lægges Axel Lykkes ukasserede udgivne hovedbrev på 4000 ---- daler med des rente, og Axel Lykke i hans underskrevne brev tilstår, Verner Parsberg dem at have hos ham at fordre uden al modsigelse eller ophold, og ikke bevises samme penge at være erlagt og betalt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Axel Lykke jo er pligtig samme penge efter hans forskrivning at betale, og fordi tilfinder velb Iver Lykke Eriksen til Bigum og Johan Anrep til Grønkær, som Verner Parsberg dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Axel Lykkes bopæl, og der udæske og gøre Verner Parsberg udlæg af hans løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Verner Parsberg i anden Axel Lykkes løsøre og jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(137)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård med en opsættelse her af landstinget 13/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård for en pantebrev, hun nogen tid forleden imod ham har i rette lagt, som hendes bror velb Axel Lykke til hende skal have udgiven, under dato Eskær 14/11 1612, og skal formelde om en gård og en anpart i

en anden gård i ---- i Salling, Axel Lykke skal have pantsat hende for 600 rigsdaler in specie: så og efterdi Verner Parsberg ikke for os fremlægger nogen adkom eller dokumenter, hvormed kan bevises, ham nogen rettighed til samme gods, pantebrevet om formelder, at være til berettiget, da ved vi ikke Verner Parsberg samme pantebrev at må på tale.

(140)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård på den ene og havde stævnet velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård på den anden side for efterskrevne to adkomstbreve og følgebreve, hun imod ham har i rette båret, og dermed ville tilholde sig rettighed til efterskrevne bøndergårde og jordegods, liggende i Salling: så og efterdi salig fru Dorte Krabbes arvinger ikke samptlig er stævnet for samme hendes brev, ved vi ikke på den at dømme, men efterdi befindes sagen om fornævnte gods, Iver Lykkes brev om formelder, tilforn for KM og Danmark riges råd at have været indstævnet, og godset da jomfru Johanne Lykke er tildømt, så vidt hun dertil kunne være berettiget, da ved vi ikke på samme Iver Lykkes brev, hid stævnet er, at dømme, men hvem på skader indstævne det for sin tilbørlige steder, og der gå om hvis ret er.

(143)

** var skikket Mads Simonsen i ---- , Jens Christensen i Rakkeby på sin egen og på Peder Jensen i ---- , Jacob Jensen i ---- og Peder Tomasen i øster Assels deres vegne på den ene og havde stævnet Peder Knudsen i Redsted på den anden side for en fældings dom, som han lader sig af berømme over dem her til landsting 14 dage for påske forhvervet har sidst forleden, uanseet den tid Peder Knudsen har den ladet stævne, har han berettet i sin stævning, at deres vidne sandfærdig at være og fordi ved magt at blive, og ydermere for dom berettet, at fornævnte mænd, som var tinghørere, skulle ikke have behov at indstævnes efter stævningen, thi han ville ikke deres skade, hvorfor de formener dem uret at være sket, og ej burde deres fald at være forbrudt: så og efterdi fornævnte otte mænd i samme dom ikke for nogen uret vidne er beskyldt, så den fordi ikke kan heden tydes, dem at skulle være fældet bleven, da bør samme uendelige dom ikke at komme Mads Simonsen, Jens Christoffersen eller deres medbrødre otte mænd på nogen fælding til hinder eller skade i nogen måde.

(144)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget 13/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mads Jørgensen, indvåner i Skive, for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme at skal have forhvervet her til landstinget over en dom, som borgmester og råd i Skive 1/11 1626 over Mads Jørgensen dømt har, og ham efter hans egne håndskrifter at betale velb fru Sofie Brahe hvis, han på dem kunne restere, eller derfor at have udlæg i hans bo og gods: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi for borgmester og råd såvel som nu her for os er i rette lagt to Mads Jørgensens forseglede og underskrevne breve, som han til Peder Munk på 150 daler har udgivet, hvilke breve findes påskrevet, 60 daler at være betalt, og ikke med kvittantser bevises videre på samme breve at være erlagt og betalt, og borgmester og råd fordi har tildømt Mads Jørgensen samme hans to udgivne breve inden 15 dage at betale, eller derfor at gøres udlæg i hans bo efter forordning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme.

(147)

** var skikket Anders Tomasen i Kristiania i Norge på sin egen og sin søster Maren Tomasdatters vegne, så og på sin farsøster Lisbeth Andersdatters vegne, Søren Pedersen i vester Ullerup på sine børns vegne, og Anders Jensen på sin egen og sine søskendes vegne, som han er værge for, samtligen i Han herred, på den ene og havde stævnet deres svoger Jens Poulsen i Mølgård i Jerslev herred på den anden side for nogen arveparter i Guldbjerggård og i to gadehuse, som er liggende i Gøttrup sogn i Han herred, som er dem arveligen tilfalden efter salig Johanne Andersdatter, som boede i fornævnte gård, og er ved døden afgangen en tid lang, førend fjenderne kom her i landet, hvilke arveparter Jens Poulsen sig tilholder efter et stuebrev, som hun under et skin skal have til ham udgivet anno 1609, i den mening at hun skulle have solgt til hendes svoger, Jens Poulsen, fornævnte gård og gadehus, og det af dem årsag hun ville unde hendes ene barn fornævnte gård og gadehus, og de andre hendes arvinger skulle aldeles intet have efter hendes død, som de formener, efterdi han ikke kan bevise, hvor meget han har givet derfor: da og efterdi samme breve er ejendom angældende, og Johanne Andersdatter har sig til for obligeret straks derefter, samme gods at skulle lade lovbyde og derefter at gøre skøde, og ikke befindes hende efter sådan hendes forpligt på fersk fod at være tiltalt eller skøde af hende fordret, men dermed i langsommelig tid at være forhalet og ikke påtalt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme brev så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men hvad videre for samme gård sig belanger, der gåes om til hjemting, hvis ret er.

(149)

** var skikket velb Svend Orning i Gerum hans visse bud Christen Rasmussen i Karup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Kraft i Stenhede for en vidne, han 30/11 sidst forleden til Vennebjerg herreds ting vidnet har, bemeldende at anden dagen hopmanden drog fra Lengsholm, da lod Svend Orning i Vestergård i Gerum hente 12 køer fra Lengsholm og lod dem drive til Vestergård i Gerum, disligeste ---- dag at have ladet hente fire tønder havre fra Lengsholm, hvilke Jens Kraft har ikke samme sit vidne med oprakt finger efter recessen at skal have bekræftet: så og efterdi ikke befindes vidnesbyrdene at have vidnet med deres oprakte finger, som recessen tilholder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom lovlig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(152)

** var skikket doktor Lucas Paludanus, kannik i Viborg, på hans tjener Mads Andersen i Vammen hans vegne hans visse bud Jens Christensen i Batum på den ene og havde stævnet Anders Simonsen, Niels Christensen og deres medbrødre synsmænd på den anden side for et syn, de til Nørlyng herreds ting afhjemlet har, den gård, hans tjeners far iboede, bygfældig at være for 28 daler, efter hvilke syn hans tjener forfølges, endog samme syn ikke er tagen i hans fars levende live, så han kunne vidst dertil at svare, men hvad bygfældighed, derpå er sket, at være sket i fjendernes tid: så og efterdi ikke befindes Mads Andersens søskende navnlig for samme syn at være given nogen varsel, ikke heller i samme syn specificeret, hvad skade og bygfældighed skulle være befunden, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn ej heller den dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(153)

** var skikket velb Knud Rodsteen (blank) så mødte Christen Skriver i ---- på Jens Christensens vegne og fremlagde samme dom (blank) : så efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(155)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget 15/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen i Ålborg for et fæstebrev, han på sine egne og ---- sognemænd deres vegne i Torslev sogn skal have forhvervet på Torslev kirkes anpart korntiende, hvilke brev han formener med vrang undervisning at være forhvervet af velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, endog Christen Christensen og menige sognemænd noksom skal være bevidst, det Malte Sehesteds hustru velb fru Sofie Brahe rum tid tilforn af hans fyrstelige nåde prinsen med samme kirketiende er forundt: så og efterdi for os i rette lægges ---- prinsens brev, det hans nåde har velb fru Sofie Brahe samme kirkens anpart korntiende hendes livstid for afgiften at beholde, og derimod Reinhold Heidersdorffs fæstebrev, det han samme tiende til Christen Christensen på menige Torslev sognemænds vegne har sted og fæst, over hvilke hans brev vi ikke er dommere, da hvem på skader indstævne sig samme brev for sin tilbørlige dommer, og der gå om hvis ret er.

(156)

** var skikket Henrik Johansen Skomager, borger i Ålborg, hans visse bud Hans ---- med en opsættelse her af landstinget 27/2 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Andersen ----, borger sst, for en dom han til Ålborg byting 2/11 sidst forleden 1629 over Henrik Johansen forhvervet har, bemeldende 6 sletdaler, han skulle været salig Jens Vodskov, fordum borger i Ålborg, skyldig efter en håndskrifts lydelse, som han formener, samme håndskrift at være mesten parten afbetalt og oppebåren derpå, som er med Henrik Johansens regnskabsbog at bevise: så og efterdi for os fremlægges Henrik Johansens udgivne brev til Jens Vodskov på 6 daler, såvel som og Jens Vodskovs udgivne opladelse brev, det han samme 6 daler til Peder Andersen i sin gæld har opdraget, og ingen vider samme breve for urigtige, da ved vi ikke dem imod at sige, men efterdi byfogden i sin dom ikke samme breves ---- har ladet indføre, han og har dømt om den gæld, Jens Vodskov og hans hustru skulle være Henrik Johansen pligtig, som dog ikke for ham var indstævnet, da finder vi den hans dom at være, som den udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden da efter hvis breve, for ham bliver i rette lagt, dem endelig at imellem dømme og adskille, som det sig bør.

(158)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård på den ene og havde stævnet velb Peder Bille til ---- gård på den anden side for en indførsel, han for nogen år siden skal have bekommet i hans og hans hustrus gods og løsøre, over hvilken indførsel Palle Rodsteen skal have fanget to uendelige domme her til landstinget, hvorfor han formener, ham nu bør endelig og konfirmats dom på samme indførsel, og formener, at hvis han i så måder ved samme indførsel bekommet har, bør at følge ham til ejendom: da efterdi for os i rette lægges gode mænds indvisning, det de har indført Palle Rodsteen i bemeldte gård og gods for samme sin gæld, indtil han igen bliver lovlig udfriet, sagen og

siden to gange her til landstinget har været indstævnet, og to uendelige domme forhvervet, hvilke stander ved deres fuldmagt uigenkaldt, så Palle Rodsteen har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Peder Bille endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen modstand derimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme gods efter indvisnings formelding jo bør Palle Rodsteen for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og ---- efter KM forordning bliver fraløst, eller og indførslen for sin tilbørlige dommer rykket.

(163)

24/4 1630.

** var skikket Jørgen Olufsen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen, da byfoged der sst, Niels Hansen borgmester, Johan Ertmand og Jens Sørensen Skriver, rådmænd sst, Laurids Nielsen Guldsmed, Just Nielsen med flere borgere, der sst, på den anden side for en dom, de samtlige 10/3 1628 til Ålborg byting skal have dømt og afsagt, og da i samme deres dom skulle have tildømt Jørgen Olufsen at lide som en skælm, og hans navn at slås på galgestøtten, uanseet for dem ikke skal være bevist, det Jørgen Olufsen nogen uærlige eller skælmske gerninger i det aller ringeste at have begangen: så og efterdi samme uendelige landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og de nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og da den til 4 dannemænd, nemlig Niels Poulsen rådmand, Rasmus ---- byfoged, Peder Hestbæk rådmand og ---- Jespersen Krag er indstillet, samme Jens Knudsens regnskab at skulle ---- , og have indseende at dermed ret og billigt tilgik ---- , og de dog ikke samme regnskab udførlig har overslaget eller omkendt, hvad Jens Knudsen derpå med rette kunne blive skyldig til sin ---- at betale, da finder vi sagen igen til fornævnte dannemænd at komme, og dem endeligen derom imellem at kende, som billigt og ret er.

(166)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærgårdsholm på den ene og havde stævnet Anders Pedersen i ---- , Tomas Christensen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Hindborg herreds ting 12/10 sidst forleden vidnet har, anlangende et vidne, Christen Pedersen Thybo, fordum foged på Kærgårdsholm, og Niels Sall i Vellumgård med flere vidnet har om en hestplag, som Niels ---- har bekommet af Christen Pedersen i Hindborg ---- øg han fik og bekom af ham, som han udlagde ---- , de Hindborg mænd til en proviant øg, de udgav i kejserens skat, og samme hestplag er siden af andre folk Niels Jensen fratagen, af den årsag Christen Pedersen ikke ville betale de folk den: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de samme sag og trætte på to dannemænd, Niels Pedersen på Mogens Høgs tjeners vegne til betroede Niels Sall i Vellumgård og ---- på sin side Jesper Pedersen i Elkær, vi og dertil har nævnt Niels Holmgård, hvilke 3 dannemænd skal forsamles ved Hindborg herreds ting på mandag kommer 8 dage, og da have fuldmagt fornævnte tvistige personer om fornævnte sag at imellem sige og kende, og hvad de 3 dannemænd eller og de fleste sigende vorder skal stande for fulde og af parterne upåtalt i alle måder.

(167)

** var skikket Hans Lauridsen, borger i Nykøbing, hans visse bud Anders Poulsen, borger der sst, på den ene og havde stævnet Jens Knudsen, borger sst, på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme at skal have forhvervet her til landsting over en vidne, som Christen Nielsen

Abildgård har vidnet til Nykøbing byting, anlangende noget gæld som Jens Knudsen og Hans Lauridsen imellem været har, hvilke uendelige dom Hans Lauridsen formener med vrang undervisning at være forhvervet: så og efterdi samme uendelige landstings dom ikke lyder mere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi for os fremlægges ---- regnskab, det Jens Knudsen er bleven Hans Lauridsen skyldig 16 sletdaler, og ikke samme regnskab i fogdens dom findes inddraget, endda han derpå har sluttet, da finder vi den hans dom at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at kende, og hovedmeningen af hvis breve, for ham bliver i rette lagt, i hans dom at lade inddrage.

(168)

** var skikket velb Adolph Philip von der Wisch til Krabbesholm hans visse bud Gregers Hvid, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Johanne Mikkelsdatter i Viborg på den anden side for en vidne, hun til Viborg byting 14/12 1629 vidnet har, anlangende noget arv i Jegstrup, som skulle være falden efter salig Christen Madsen, formener Adolph Philip von der Wisch, at samme vidne ikke på fersk fod skal være vidnet men fast mere end 28 år efter, at arv og gæld efter salig Christen Madsen forsvoret er: da efter flere ord dem imellem var, blev Gregers Hvid på hans husbonds tjener Niels Jensen i ---- hans vegne og Mads Knudsen så her for retten så forenet, at Gregers Hvid på Niels Jensens vegne lovet at give Mads Knudsen 6 rigsdaler med det første at betale og inden sankt hans dag midsommer at erlægge, og dermed skal Niels Jensen aldeles at være kvit og angerløs for videre krav eller tiltale for samme værgemål og arv i alle måder.

(169)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærgårdsholm hans visse bud Niels Pedersen i Revshoved på den ene og havde stævnet borgmester og råd i Skive, som er Peder Christoffersen, Anders Nielsen, Anders Ibsen og Tue Jacobsen, rådmænd sst, på den anden side for en dom, de på Skive rådhus 24/3 sidst forleden, imellem velb Mogens Høgs fuldmægtig Niels Pedersen i Revshoved på den ene og Erik Jensen Skomager i Skive på den anden side, dømt har, anlangende om en sort ko, som var kommen fra Mogens Høgs gård Kærgårdsholm i fjendernes tid, hvilken ko de har dømt Erik Skomager til, efter mester Laurids Badskærs hjemmels brevs indhold, uanseet at Laurids Badskær har tagen samme ko på Kærgårdsholm, og ej Laurids Badskær skal bevise, at han har nogen hjemmel af fogden der på gården, ej heller af soldaterne, der lå på gården: så og efterdi ikke bevislig gøres, af hvem Laurids Badskær denne ko skulle have købt eller bekommet, så han derefter nogen hjemmel på den kunne gøre, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hans udgivne seddel, ej heller borgmester og råds dom, derpå funderet er, bør at komme Mogens Høg på samme ko, for sin billige værd igen at bekomme, til nogen forhindring.

(171)

** var skikket ---- , foged på Østergård, hvorledes han på hans husbonds tjener Karen Pedersdatters vegne i Sæbygård på den ene og havde stævnet Villads Jepsen i lille Torum, Christen Sørensen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Harre herreds ting vidnet har 17/12 1629, anlangende at en fændrik, som lå i kvarter hos Karen Pedersdatter i Sæbygård, fik en hest af Bjørn Andersen i Junget præstegård og gav ham en anden igen, og dem ikke at have vidnet på nogen visse dag eller tid, når det skulle være sket: så og efterdi samme uendelige birketings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have,

og efterdi Niels Sørensen og hans medfølgeres vidne udførlig formelder, det Bjørn Andersen, ved soldaterne har været i tjeneste til Sæbygård, til fjenderne kom med sin brune hest, og han der har fanget en grå hest for den igen, det og bevises samme grå hest straks derefter at være borttagen på Junget ---- , så den fordi ikke er til stede, men af fjenderne forrykket og borttaget, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke tilfinde Bjørn Andersen bør videre til samme hest at svare, eller fornævnte vidner, på enten sider forhvervet er, nogen til hinder eller skade at komme.

(174)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård på den ene og havde stævnet jomfru Helvig Kås til Nandrup med hendes lovværge på den anden side for en summa pending, hun hans salig afgangne faster efter hendes udgivne brev skal skyldig være, og han allerede til hendes værneting skal have dom over hende forhvervet, formenende samme dom lovlig og retfærdig at være, og at ham bør indvisnings dom her af landstinget og ridemænd efter KM forordning at forordnes: da efterdi fornævnte landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi for os i rette lægges jomfru Helvig Kåses to udgivne underskrevne breve, hun til salig jomfru Dorte Skeel på fornævnte sølv udgivet har, og ikke med kvittantser bevises, det alt sammen hende igen at være erlagt, sagen og til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der gangen er, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end jomfru Helvig Kås jo er pligtig resten af samme sølv til Palle Rodsteen at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Rostrup til Stårupgård og Christen Kås til Faddersbøl, som Palle Rodsteen dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for jomfru Helvig Kåses bopæl, og der udæske og gøre Palle Rodsteen udlæg af hendes løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod den fordrede rest likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Palle Rodsteen i anden jomfru Helvig Kåses gods eller løsøre at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for samme resterende gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(178)

** var skikket Jørgen Skrædder, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Nielsen i Vranum og Jens Mortensen, som tjente Frederik Ibsen i Tostrup for en hyrdedreng, for en vidne de til Nørlyng herreds ting 23/1 sidst forleden vidnet har, anlangende dem at have vidnet, at Jørgen Andersen skal have bedt dem hente 3 øksne på Hald, som han havde købt, førend kejserens folk indtog landet, hvilke vidne Jørgen Andersen Skrædder højligen benægter, det han ikke har ladet dem hente nogen øksne på Hald, men dem at have vidnet i deres egen sag, og skal samme vidne være vildig, idet at Jens Nielsen er Frederik Ibsens kones bror: så og efterdi det befindes, den ene varselsmand Jacob Jensen Hjulmand, som for de to første vidner har givet varsel, den tid at have været delt og lovforvunden, og i så måde umyndig, tilmed og Kirsten Nielsdatter, som tilforn og om samme ---- har båret kundskab, ikke for den tredje vidne er given nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme tre vidner så lovlig forhvervet, at de eller den dom, på en del af dem funderet er, bør nogen magt at have, sammeledes efterdi Erik Hansen og hans medfølgere udførlig har vidnet om samme 3 øksne, som skulle være gennet til Jørgen Skrædders, og hvorledes med samme køb skulle være tilganget, og der de nu her for retten, efterdi at de er indstævnet, mesten part er mødt og især overhørt og eksamineret, befindes de i adskillige måder, som for er rørt, ikke med hverandre at stemme overens, men om tiden ---- og andre ---- ganske imod hverandre, så deraf forfares dem ikke at have haft nogen vitterlighed eller kundskab om hvis, de om vidnet har, Peder Murmester og Kirsten

Nielsdatter ikke heller med deres forhørte vidner overens kommer, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme forhørte personer, Søren Nielsen i Skanderup undtagen, deres vidner så sandfærdig og noksom, at de bør ved magt at blive men magtesløs at være, i lige måder efterdi Kirsten Andersdatter alene har vidnet efter Jens Nielsens ord, som han ikke er bestendig, da bør den hendes enige vidne i lige måde ingen magt at have, og efterdi byfogdens dom befindes på nogle af fornævnte vidner, som nu er vedersagt, at være forhvervet, kunne vi ikke kende den så nøjagtig, at den bør at komme Frederik Ibsen til nogen forhindring.

(193)

** var skikket mester Peder Badskær, borger i Viborg, hans visse bud Tomas Lauridsen sst på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Bigum på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget nogen tid forleden forhvervet har, hvori han skulle have fanget underkendt nogen bytings dom og forfølgning, som over ham til Viborg byting forhvervet er, anlangende en okse, som han mester Peder Badskær i forgangen fejdetid solgt har og derfor betaling igen bekommet: så og efterdi samme uendelige landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte bytings dom ikke indeholder, nogen bevis for fogden at være i rette lagt, det Peder Jensen samme okse til mester Peder Bartskær skulle have solgt, ikke heller endnu for os fremlægges, da finder vi efter sådan lejlighed denne bytings dom ingen magt at have.

(194)

** så mødte Jesper Bendsen, slotsfoged på Hald, med fornævnte regnskab, dertil svarede Anders Hegelund og begærede, at sagen nogen tid måtte bero, efterdi han formente sig videre underretning at ville føre: da efter sådan lejlighed måned.

** Simon Andersen i Vrå. så mødte Peder Christensen med samme vidne og hjemmel: efterdi vidnesbyrdene ikke selv er til stede, blev samme sag opsat til i dag 6 uger, og da dem og fornævnte vidnesbyrd personlig her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(195)

22/5 1630.

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Mads Mikkelsen i Tinggård og havde hid kaldt sandemænd i Hillerslev herred, hærværk at sværge over Erik Andersen og Oluf Andersen i Vorring, for de har nederpløjet og nederdrevet med deres plov og kreatur to diger og grobe i Baltoft, som Christen Nielsen i Vorringgård har ladet kaste for sin gårds jord, og fremlagde Mads Mikkelsen efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 20/4 sidst forleden: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Erik Andersen og Oluf Andersen i Vorring, hver dem en fuld hærværk over, for fornævnte diger og grobe, de har nederpløjet.

(196)

5/6 1630.

** var skikket Melsen Jespersen i ---- og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, manddød at sværge over Christen Jepsen i sønder Thise for Jens Jespersen sst, han dræbte og ihjel slog, og nu fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 25/5 sidst forleden, som indeholder Melsen Jespersen lydeligen at have ladet læse og påskrive hans skriftlige klage, lydende ord fra ord som efterfølger, er dette min hårdelige last og klage over Christen Jepsen i Bjerregård i sønder Thise og hans to søstre ved navn Anne Jepsdatter og Bodil Jepsdatter sst, at 29/4 da var min salig bror Jens Jespersen, som boede i sønder Thise, gangen ad marken og gennet nogen svin af hans korn, da kom Christen Jepsen, Anne Jepsdatter og Bodil Jepsdatter til ham og gav ham mange ukvems ord, da sagde Jens Jespersen, lader mig være med fred, jeg vil intet have med eder uden alt godt, så vendte Jens Jespersen sig fra dem og ville gå hjem, så løb Christen Jepsen bag til ham og slog til ham i hans hoved med en økse, så han faldt til jorden, og så slog Christen Jepsen salig Jens Jespersen hans hoved sønder: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Jepsen manddød over og fra hans fred for Jens Jespersen, han dræbte og ihjel slog.

(199)

14/8 1630.

** var skikket Henrik Pedersen, indvåner på Læsø, Anne Mortensdatter, Maren Lauridsdatter, Christen Pedersens hustru, med flere deres visse bud Laurids Lauridsen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Poul Sørensen, indvåner sst, og hans medbrødre kirkenævninger, så og Niels Olufsen og hans medbrødre nævninger for deres ed og tov, de til Læsø birketing har Niels Lauridsen og hans hustru Inger Mortensdatter, så og over Karen Jensdatter og Else Nielsdatter, svoret og gjort har for trolddoms bedrift, efter vidner, sigtelse og bekendelse, som for dem var i rette lagt, hvilke deres ed og tov de formener lovlig og ret at være og bør ved magt at blive: så og efterdi det befindes Niels Lauridsen først i hans sognepræst og andre dannemænds nærværelse og siden til tinge på adskillige tider at have bekendt, det han har lært trolddoms kunst, givet sig i den onde ånds tjeneste, forsvoret den hellige trefoldigheds dåb og kristendom, og siden efter hans tilskyndelse brugt spøgeri og trolddoms kunst, med korn at tage fra en og til en anden, item med mælkende og andet, hvilken hans bekendelse han og mesten del nu her for retten har vedgået så at være, og nævninger over Niels Lauridsen har været opkrævet, og de ved deres ed efter slig hans bekendelse har ham kirkenævn oversvoret, da ved vi ikke nogen årsag eller tilfald den deres ed at imod sige men ved magt at blive, men efterdi Inger Mortensdatter, Karen Jensdatter og Else Nielsdatter ikke udførligen er overbevist at have lovet nogen ondt, og det dem derefter på liv eller velfærd skulle være hændt eller vederfaret, de ikke heller fuldkommelig for nogen trolddoms bedrift er sigtet, som det sig burde, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme nævnings ed, dem oversvoret er, så nøjagtig, at de bør at komme dem på deres liv til hinder eller skade, førend dem anderledes lovlig overbevises kan.

(207)

** var skikket Laurids Nielsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Niels Jensen, indvåner der sst, for en uendelig dom, han beråber sig på at have forhvervet her til landstinget den akkord og forligelse, sket imellem Laurids Nielsen og salig Peder Nielsen i Bergen, nogen arv anlangende, som Niels Jensen formener ikke så lovlig at være sket, at den bør at stande ved sin fuldmagt: da efterdi befindes sagen over 6 uger at have været optagen, og ingen nu er mødt til gensvar, vi ikke heller imod recessen

uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(208)

** var skikket Karen Pedersdatter Suur, Niels Poulsens hustru, i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have stævnet Christen Pedersen sst, hans mor Johanne Simonsdatter, hans hustru Anne Madsdatter, hans pige Anne Mikkelsdatter og Niels Pallesen sst for nogle vidner, de på Ålborg byting 8/3 sidst forleden på Karen Pedersdatter Suur vidnet har, anlangende en part at have vidnet, at de skulle have seet ind ad nøglehullet, at Karen Suurs skulle have ligget i seng med en degn, og dernæst vidnede Anne Mikkelsdatter, at hun skulle have seet en karl skulle have lagt Karen Suurs bag over en kiste og skulle have hendes klæder optagen og var imellem hendes ben, og ikke i deres vidner har navngivet, hvad samme personer har heddet ved deres navn, eller hvor de har haft hjemme: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udførlig har vidnet om Karen Suurs letfærdige bedrift, og det mesten part om den synlige gerning, de med øjnene har seet, de og nu personlig, Anne Mikkelsdatter undtagen, her er mødt og med deres højeste ed og oprakt finger været samme deres vidner bestendig, og intet derimod fremlægges, hvormed deres vidner kan tilbage drives, men mere med andre vidner bekræftes, Karen Suurs i adskillige måder sig ubilligen at have skikket og forholdt, og derimod med 24 mænds vidne bevises, Niels Poulsen sig, som en ærlig dannemand vel egner og anstår, at have anstillet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, hid stævnet er, at sige, men ved deres magt at blive.

(212)

** var skikket Jens Nielsen Podemester, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den anden side for en dom, han til Viborg byting 14/7 sidst forleden dømt har, at lide tiltale for en løgner efter et rådstuevidne, anlangende at han skulle have skældt på Inger Pedersdatter og hendes børn, uanseet han ikke Inger Pedersdatter eller hendes børn på ære og lempe for nogen uærlig sag at have skældt: så og efterdi med rådstuevidne bevises, det Jens Podemester der ved hans fremlagte skriftlige seddel har beskyldt Inger Pedersdatter og hendes børn for bagvasker og løgnagtige tunger, som er deres ære og lempe til forklejning, og 8 mænds vidne straks efter, samme seddel gangen er, som loven formår så stærk, at ej må lov imod gives, og ikke Jens Nielsen sådanne sine ord har bevist, og fordi er tildømt for en løgner at lide tiltale, hvorefter han og er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme rådstuevidne, ej heller fornævnte dom og dele, derefter funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(215)

** var skikket Christen Pedersen Klejnsmed, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Ostenfeld, borgmester i Viborg, Anders Rolandsen, Søren Bjerring og deres medbrødre rådmænd sst for en dom, de kort tid siden på Viborg rådhus dømt har, og deri tildømt Christen Smed at være værge for Lambret Smed, borger sst, hans tre stedbørn, nemlig Morten Sørensen, Niels Sørensen og Christen Sørensen, og have indseende med deres salig afgangne fars gods og tage under værgemål, mener samme dom ikke ret at være, efterdi der skal findes vederhæftige dannemænd i Viborg, som skal være beslægtet til samme tre drenge, og han har salig Anders Smed hans børns værgemål at forestå. så mødte Peder Ostenfeld og fremlagde et skiftebrev, under dato 21/4 1625, som iblandt andet indeholder dannemænd at have været over skifte imellem Liborius Pedersen, Maren Mortensdatters trolovede fæstemand, på den

ene og hendes tre sønner Morten Sørensen, Niels Sørensen og Christen Sørensen og deres tilforordnet værge Christen Pedersen Klejnsmed på den anden side: så og efterdi med skiftebrev bevises, Christen Pedersen Smed anno 1625 at være til forordnet børnenes værge at være, og med skiftebrev bevises, ham som deres til forordnet værge samme værgemål at have haft under hænder, og borgmester og råd fordi har tildømt ham fremdeles med samme værgemål at have indseende, ved vi ikke den deres dom at imod sige.

(217)

** var skikket Jørgen Olufsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Olufsen Krag i Vrå præstegård for en dom, han til Ålborg byting 21/6 sidst forleden forhvervet har, Jørgen Olufsen at være tilfunden 400 rigsdaler salig hr Oluf Krags arvinger at betale eller at lide tiltale, uanseet den visse tid og termin ikke endnu kommen er, ej heller pengene at være ham efter salig hr Olufs brev opsagt, disligeste stævnet Dorte Pedersdatter, Anders Olufsens mor: så og efterdi for os i rette lægges salig hr Oluf Krags underskrevne seddel, hvori han lover, når hovedsummen skulle betales, da skulle Jørgen Olufsen et halvt år tilforn advares, og ikke bevises samme 400 daler Jørgen Olufsen at være opsagt, siden han en del af hovedsummen med rente til Anders Olufsen har erlagt, ikke heller hr Oluf Krags udgivne seddel for byfogden har været i rette lagt og i hans dom inddraget, da finder vi efter sådan lejlighed denne bytings dom at være, som den udømt var, og hvem på skader da sagen for byfogden igen at indkalde og begge deres dokumenter for ham at i rette lægge, og derefter dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(218)

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup hendes visse bud Anders Jensen i Binderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom han 7/6 sidst forleden til Ålborg byting, imellem hende og Niels Thybo, borger der sst, dømt har, og i hans dom har kvit dømt Niels Thybo for to køer, han har af Helvig Kåses køer, imens regnskabsbog stander ved magt, uanseet Mogens Jespersen tilforn i en anden dom har tildømt fru Helvig Kås samme køer, og hende at betale Niels Thybo hvis han har givet for dem: da efter flere ord dem imellem var, blev de så forenet, at Helvig Kås skal give Niels Thybo for hver af fornævnte to køer 2 rigsdaler, og samme køer hende igen leveres, og dermed samme sag aldeles at være bilagt.

(219)

** Tage Thott, så mødte Tomas Nielsen Tøfting og fremlagde sin efterskrevne forsæt, at på vejen, som han ville rejse her fra Viborg til Thisted i Thy og drog igennem Mors land, da kom to karle til ham og med hug og slag ham ganske hårdelig overfaldt, og da fra ham borttog tingsvidner, landstings domme, opsættelser, som han den tid havde hos sig, så og en stor summa penge, som han af Mariager klosters bønder i Mors land på hans husbonds vegne har annammet, som samme hans seddel indeholder, berettet og det han ikke havde samme vidner, hid stævnet er, at i rette lægge, hvortil Knud Nielsen svaret, at samme vidner her i rette er indstævnet og var dem begærende: da efterdi samme vidner ikke fremlægges, bør de ingen magt at have, indtil der stævnes på ny, og de fremlægges.

(220)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, for en dom han til fornævnte ting 25/3 dømt og afsagt har, imellem Johanne Jørgensdatter, fordum boende i Krabbesbro, og Jens Nielsen i Lyngdrup, anlangende 40 sletdaler, som salig Tolle Rasmussen, om boede og døde i Krabbesbro, var hans bror Tomas Rasmussen i Lyngdrup skyldig efter hans udgivne brevs indhold, af den årsag har ham fradømt indvisning i Johanne Jørgensdatters bo, salig Tolle Rasmussens hustru, førend Tomas Rasmussens medarvinger blev dertil stævnet: så og efterdi samme sag er gæld anlangende, som for herredsfogden har været i rette kaldt, og han sagen i 6 uger har optaget og dog ikke til sjette ugers dag dømt endelig, men formedelst sin uendelige dom sagen forlænget, Malte Sehesteds tjener på sin gælds fordring til ophold, da ved vi ikke andet derom at sige, end Laurids Pedersen sig jo deri har forseet, og den hans dom ingen magt at have.

(221)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anne Lauridsdatter i Krabbesbro og Niels Andersen sst for en vidne, de til Kær herreds ting 6/4 sidst forleden vidnet har, hvilke deres vidne ikke skal stemme overens, men Anne Lauridsdatter at have vidnet, det Anders Rasmussen i Lyngdrup da forgangen onsdag 14 dage sidst forleden skal have kommen til Krabbesbro og stødt den øster dør på rålingen neder og i sønder, og ikke hun at have vidnet, enten seet eller hørt Anders Rasmussen, Niels Andersen at have vidnet, det Anders Rasmussen skulle kommen ind i Krabbesbro, bandet og truet, og ikke har hørt eller seet, Anders at have gjort nogen skade, ej heller uførmet nogen der i husene: så og efterdi Anne Lauridsdatters vidne om gerningen i sig selv ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Niels Lauridsen ikke heller har vidnet om nogen gjort gerning, men aleneste om nogen ord, han skulle have hørt, fornævnte synsmænd og selv har lagt deres syn i tvivl og ikke endelig, ---- eller befindes nogen varsel derfor på åstederne at være givet, tilmed og befindes samme lysning og husfreds forfølgning ikke at være lyst og drevet i den herred, gerningen skulle være i gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og syn, ej heller den lysning og nævnings ed så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(223)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen i Kornum, herredsfoged i Jerslev herred, for en dom ham til fornævnte ting 13/3 sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har tildømt hans tjener Tomas Rasmussen i Lyngdrup at forskaffe noget gods, udlægs vidne på lyder, tilbage igen, som han det bekommet har, eller og at stande til rette derfor, som vedbør: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og hvem på skader da sagen for herredsfogden igen at indkalde, og ham deri endelig at kende og dømme, som det sig bør.

(224)

** var skikket Niels Jensen i Bosholm med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Laurids Pedersen i øste Halne for nogen

sankevidner, han på adskillige steder forhvervet har, anlangende en hans foler, som er hans rette gårds opfødning, og aldrig Laurids Pedersen skal kan bevise, at de ryttere han siger sig at have haft nogen kvarter hos ham i nogen måder, mens folen blev ham tyvstjålen fra, og formente Laurids Pedersen deri uret at have gjort, eftersom oberstløjtnanten, som den tid var landet mægtig, at ingen måtte købe med ryttere eller soldaler, uden bonden var selv til stede at være hjemmel: da efterdi det befindes, sagen at være hid stævnet, og den tid efter anden over 6 uger til i dag er optagen, og ikke samme vidne og dom nu i rette lægges, vi ikke heller uden bevilling imod recessen deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dom, hid kaldt er, ingen magt at have.

(225)

** var skikket velb Jørgen Kruse til Hjermeslevgård på hans tjener Niels Lauridsen i vester Brønderslev hans vegne hans visse bud Søren Andersen i Em med en opsættelse her af landstinget 17/7 sidst forleden, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Oluf Jensen i Kokholm og Jens Gregersen i Børglum by for en vidne, de til Børglum birketing 19/4 sidst forleden med Oluf Axelsen i Børglum by vidnet har, at den torsdag Jerslev herreds snapsting næst tilforn på faldt, skulle der have stået en sorthjelmet ko til Niels Lauridsens, skulle været Oluf Axelsens ko og skulle været ham tyvstjålet fra, hvilke Niels Lauridsen ved sin højeste ed hårdelig benægter: da efterdi det befindes, sagen at være hid stævnet, og den tid efter anden over 6 uger til i dag er optagen, og ikke samme vidne og dom nu i rette lægges, vi ikke heller uden bevilling imod recessen deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dom, hid kaldt er, ingen magt at have.

(226)

** var skikket Jens Nielsen i Grurup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Laurids Poulsen i Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, for en dom han til bemeldte ting dømt og afsagt har 24/5 sidst forleden, hvilken dom han pludseligen ved en uendelig dom har efter en 6 ugers opsættelse fradømt Niels Nielsen hans retfærdige tiltale til Laurids Jensen i Nees for en kedel, han har taget, efter tingsvidnes indhold, af den årsag Laurids Jensen den dag har ladet læse og påskrive en landstings stævning i samme sag, menende Laurids Poulsen deri uret at have gjort, og samme hans dom bør magtesløs at være. så mødte Laurids Jensen og berettet, det han ikke havde samme dom forhvervet eller taget beskrevet: da efter sådan lejlighed, dersom Laurids Jensen har samme dom og ikke den i rette lægges, endog sagen i 6 uger har været opsat, da bør den ingen magt at have.

(227)

** var skikket Laurids Olufsen i Vesterby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Jensen i Andrup for et hjemmels vidne, han til Nykøbing byting forhvervet har 27/7 sidst forleden, i sin mening Peder Christensen Smed i Nykøbing at have hjemlet ham en sortbrun hest med en stjerne i panden, som han solgte ham den næste lørdag for alle helgens dag da sidst forleden: da efter flere ord og tale dem på begge sider imellem var, voldgav de samme sag og trætte på to dannemænd, Laurids Olufsen på sin side til betroet Mads Svendsen i Gerup, og Jens Jensen på sin husbonds tjeners vegne tilnævnte Søren Skriver i Nykøbing, hvilke to dannemænd skal møde i færgehuset ved Vilsund på tirsdag, nu først kommer 8 dage, og da have fuldmagt fornævnte tvistige parter om samme trætte at imellem sige, og

hvad deri sigende vorder skal stande for fulde uigenkaldt, og hvis hjemmel på begge sider forhvervet er, deri ikke at komme dem til forhindring.

(229)

** var skikket Laurids Jensen i Nees og Niels Jensen i Hvidbjerg på den ene og havde stævnet Søren Nielsen i Søndergård i Nees på den anden side for delsvidner, han til Sønderherreds ting i Mors 10/3 over dem forhvervet har, og formener fornævnte mænd samme delsvidner ikke så lovlig at være, og de at være delt bleven for deres halve jordskyld, som de skulle give til Karby kirke, og halvparten har de ydet, formener fornævnte mænd at være kvit med halv skyld efter KM forordning, fordi det er dem ikke muligt at udgive fuld skyld, for de årsager de ikke har haft deres fulde sæd forgangen år 1629: så og efterdi det befindes Niels Jensen alene for den tredje part af sin landgilde, som han med til kirken rester, at være delt bleven, og ikke for den fjerde part, som han efter gode mænds anordning skulle forskånes, at være tiltalt, ved vi ikke ham for den samme dele at kvit dømme, sammeledes at efterdi ikke bevises Laurids Jensen ved to sognemænd, af herredsmændene til forordnet, at være befundet så fattig og forarmet på kornsæd eller fæ, at han ikke den anpart af sin skyld og landgilde ---- kunne udgive, og fordi derfor er delt bleven, kunne vi ham ikke af samme dele kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør, eller og efter de gode kommissariers anordning erklæres.

(231)

** var skikket Jens Pedersen Jegindbo, borger i Nykøbing, på sin mor Anne Christensdatter sst hendes vegne hans visse bud Søren Jensen, der sst, på den ene og havde stævnet Jens Hansen, født i Vestergård i Lørslev og nu værende i ---- , på den anden side for en uendelig dom og en delsvidne, som han der til Nykøbing byting lader sig af berømme der at have forhvervet over hans mor Anne Christensdatter efter hendes udgivne brev at være Jens Hansen pligtig, efter at hendes brev ikke videre om at skal formelde end på 11 daler, hun at skal være Jens Hansen med rette pligtig, og ikke Jens Hansen at skal bevise Anne Christensdatter at være Jens Hansen videre eller mere pligtig end som de 11 daler: så og efterdi fornævnte bytings dom ikke er endelig, bør den såvel som fornævnte dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(232)

** var skikket Søren Lauridsen i ---- på Maren Pedersdatter i Feldingbjerg på hendes børns vegne, som er salig Morten Christensens arvinger, på den ene og havde stævnet Anders Christensen i Rosborg på den anden side for to uendelige og en endelig dom, han til Fjends herreds ting kort tid forleden skal have ladet forhverve, anlangende to sal landbod og 64 daler åråds pending, Maren Pedersdatter og hendes børn skal være tildømt at betale til Anders Christensen, hvilke to sal landbod Maren Pedersdatter benægter at være aldeles vitterligt af hendes salig husbond at være oppebåret eller annammet: så og efterdi samme herredstings domme ikke er endelig, finder vi dem at være, som de udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(233)

** var skikket hr Mikkel Nielsen, sognepræst til Brøndum og Hvidbjerg sogne, med en opsættelse her af landsting i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet ----

Christensen i Eskær, herredsfoged i Hindborg herred, for en dom, han til fornævnte herredsting 10/5 sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har fradømt hr Mikkel hvis tiende og skyld, som han burde med rette at have af Søren Jepsen i Hvidbjerg præstegård og Jens Jørgensen, som tilforn boede i fornævnte præstegård, efterdi bønderne skulle ingen tiende give i de åringer 1627 og 1628, imidlertid fjenderne var her i landene: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, deri uden forhaling dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(234)

** var skikket velb fru Ingeborg Parsberg, salig Iver Juuls, til Villestrup hendes visse bud Anders Lauridsen i Kærgård på den ene og havde stævnet Peder Nielsen, foged til Højslev birketing, på den anden side, for han 19/5 sidst forleden har kvit dømt velb Gunde Rostrup til Stårupgård for rentepenge af nogen penge, som Gunde Rostrup salig fru Kirsten Juul skyldig var, som fru Ingeborg Parsberg har ladet ham tiltale for til hans værneting efter hans derpå udgivne brev og forpligt, og han sig i samme sin brev har til forpligtet, at når fru Kirsten Juul eller hendes arvinger ikke ville lade samme pendinge blive længere bestående, da skal de advare ham et fjerding år tilforn, og fornævnte pendinge er Gunde Rostrup 2/4 1627 opskreven og er ikke endnu erlagt eller afbetalt, og formener fordi Peder Nielsen birkefoged med urette har ladet hendes fuldmægtig fradømme renten af fornævnte pending: så og efterdi det befindes hovedbrevene, ej heller fornævnte opdragelse i samme dom, ved dag og dato eller hovedmeningen deraf at være indført, hvorefter birkefogden sin dom kunne sentere, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være, som den udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og fornævnte hovedbreve og opsigelse for birkefogden at i rette lægges, og hovedmeningen i hans dom at inddrages, så han dem derefter endelig kan imellem dømme og adskille, som det sig bør.

(235)

** var skikket Christen Jensen Kvorup, Søren Andersen sst, Laurids Madsen i Pandrup, Peder Jensen sst og Christen Tomasens hustrubørn og arvinger i Risager deres visse bud Peder Pedersen i Jerslev med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem da have stævnet velb Niels Friis til Lundergård for to uendelige domme såvel som en endelig dom, han af Hvetbo herreds ting 8/5 sidst forleden ved hans fuldmægtig over dem skal have ladet forhverve, anlangende en summa korn, de efter en kontrakt til Niels Friis for nogen guld skulle have udlovet, og Niels Friis dem efter samme kontrakt ved dom skal overile i den dyre og onde tid: så og efterdi for os i rette lægges fornævnte sognemænds forpligt, dateret 21/2 1629, hvori de forpligter dem at betale Niels Friis samme korn til pinsedag næstefter, eller og af næste tilkommende års afgrøde, og ikke den afgrøde eller tid er falden, førend samme dom er dømt, men fornævnte mænd tilforn er tildømt inden 15 dage at betale, da finder vi efter sådan lejlighed samme uendelige såvel som endelig dom, derpå funderet er, ingen magt at have.

(237)

** var skikket Christen Madsen i vester Saltum hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged til Sejlstrup, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Christen Mortensen i nør Saltum for et vidne, han til Hvetbo herreds ting 17/4 sidst forleden vidnet har, anlangende det Christen Madsen skal have ført Peder Jensen i nør Saltum et Jens Sørensens øg i Jonstrup, der fjenderne drog af landet, hvilke Christen Madsen

hårdelig benægter ved hans højeste helgens ed: da efterdi befindes, sagen i 6 uger at have været optagen, og ingen nu der mødte til gensvar, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og seddel magtesløs at være.

(238)

** var skikket velb jomfru Sara Heidersdorff i Hemmerslev præstegård i Fyn hendes visse bud Erik Andersen i Vorring med en opsættelse her af landstinget 17/7 sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Christensen og Karen Christensdatter i Vorringgård og Christen Nielsen i ---- for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 20/4 sidst forleden vidnet har, at de skulle have seet 12/4 Erik Andersen og Oluf Andersen i Vorring pløjet og drevet med deres plov og kreatur to grobe neder i Baltoft, Christen Nielsen i Vorringgård lod kaste på fornævnte gårds jord: så og efterdi for os i rette lægges jomfru Sara Heidersdorffs fæstebrev og hjemmel, det hun har stedt Erik Andersen samme gårdspart og er hans hjemmel til den græsning og pløjning og grobe at slette på de åsteder, de neder pløjet er, hvilke hendes breve ikke er stævnet og kaldt, da ved vi i sagen ikke at dømme, førend de lovlig stævnes, og da gåes om, hvis ret er.

(240)

** var skikket Anders Christensen Hegelund, indvåner i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Ostenfeld, borgmester sst, Niels Rasmussen, Christen Rasmussen rådmænd og Laurids Friis sst for en antegnelse og afregning, de for nogle år forleden, anlangende regnskab imellem velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, og ham skal have gjort, hvilke antegnelse og afregning Anders Hegelund formener sig deri at være i adskillige måder af fornævnte mænd, Knud Gyldenstjerne til vilje og behov, sket meget til forkort og skade: da efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at Knud Gyldenstjerne formedelst vores og andre gode mænd og godtfolks bøns skyld, som her til stede var, afstod at hvis beskyldning og tiltale, han til Anders Hegelund kunne have, være sig for hans tjeneste, regnskaber, voldssager eller andre der ud af forårsagede tvister i hvis ---- det og være kunne, så Anders Hegelund derfor skal være uden tiltale, kvit og fri, dog Knud Gyldenstjerne uden al videre forhindring for sin resterende summa efter overlægs formelding skal beholde alt hvis gårde, jord og gods, han efter dom og vurderings indhold er udlagt og til vurderet, både i by og mark, og Anders Hegelund skal igen leveres hvis restantser, han har fra sig afgiven, og det at være mægtig at indkræve sig til nytte og bedste beholde, og såfremt noget deraf af Knud Gyldenstjerne fogder eller fuldmægtige kan være oppebåret, da det ham igen at tilstilles, dog har Anders Hegelund sig her i rette til forpligtet sig ikke efter denne dag at lade befinde på de åsteder, ---- Knud Gyldenstjerne ellers ---- enten med ord, gerninger ham eller hans forulempe eller ---- i nogen måde, og såfremt han sig her imod forgriber ---- overbevises kan.

(243)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl med en opsættelse her af landstinget 31/7 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, for en frafindelse dom, han til fornævnte ting 8/3 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Christen Høg og Rasmus Brock, borger i Thisted, og i samme dom funden sagen fra sig, uanseet at Niels Ibsen havde funden den sag fra sig en gang tilforn, og den dog ved endelig landstings dom er hjemfunden til Niels Ibsen, han deri endelig at dømme og adskille: så og efterdi for fogden har været i rette lagt adskillige tingsvidner, såvel som og to gode mænds

underskrevne sendebrev, anlangende det salig Ejler Gyldenstjerne samme ---- skulle have ladet sætte til Rasmus Brock i Lolland, eftersom Christen Høg ham har tilsagt, og sådan tilsagden og breve synes at være Rasmus Brocks ære og lempe angældende, og Rasmus Brock derimod fremlægger salig Ejler Gyldenstjernes rigtige pas, det Rasmus Brock ---- skilt fra ham med vilje og venskab, i lige måde gode mænds kontrakt, dem imellem gangen er, bestyrkes, hvilke breve på begge sider og nu her for os er til stede, og i så måder synes at være imod hverandre, som vi ikke over bemeldte breve kunne være dommere, og fogden samme sag for sin tilbørlig dommer har indstillet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme hans afsigelse at imod sige, men hvem på skader da samme breve for sin rette dommer at indkalde, og der gåes om hvis ret er.

(250)

** var skikket Jens Andersen, ridefoged på Tjele, på en af KM tjenere Peder Simonsen i Volstrup i Ålborghus len hans vegne på den ene og havde stævnet Peder Ostenfeld, borgmester i Viborg, Anders Rolandsen og Søren Bjerring, rådmænd sst, på den anden side for en dom, de til Viborg rådhus 5/4 sidst forleden dømt har, og i samme deres dom fradømt Peder Simonsen sin okse, som imod hans vilje og minde ham fratagen er, hvilke okse hos Christen Nielsen i Løvel 6/11 1629 er bleven befunden, og ham da at være forbudt sig den uden dom at afhente: da efter flere ord dem imellem var, voldgav Jens Andersen og Niels Pedersen samme deres sag og trætte på to dannemænd, Jens Andersen på Peder Simonsens vegne til betroede Christen Pedersen i Gammelby, Niels Pedersen tilnævnte Peder Bjerring, borger i Viborg, hvilke to dannemænd skal forsamles i Viborg i dag 8 dage, og da have fuldmagt dem om samme tvist til endelig ende at imellem sige, og hvad bemeldte to dannemænd deri gørende vorder skal stande for fulde, og af parterne upåtalt i alle måder.

** var skikket velb fru Karen Lange, salig Claus Belows, til Spøttrup hendes visse bud Jens Andersen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Peder Ostenfeld, borgmester i Viborg, Anders Rolandsen, Søren Bjerring, Niels Rasmussen og Christen Rasmussen, rådmænd der sst, på den anden side for to domme, de til Viborg rådhus 5/4 og 19/4 sidst forleden dømt har, og i samme deres dom at skal have fradømt hende 3 køer, som i den forgangne ufredstid fra hendes gård ---- borttagen er, og straks efter fjenderne af landet er udrejst, er samme køer, den ene hos Ib Snedker i Viborg og de to andre hos Christen Madsen sst, befunden, og fru Karen Lange straks to sine tjenere samme 3 køer har ladet æske, og dem så mange pending for dem igen ladet tilbyde, som de, des medens fjenderne var her i landet, da kan være købt for, hvilket ikke måtte ansees: da efter flere ord dem imellem var, voldgav Jens Andersen og Christen Madsen og Ib Snedker samme deres sag og trætte på to dannemænd, Jens Andersen på sin husbonds vegne til betroet Christen Pedersen i Gammelby, og Christen Madsen og Ib Snedker tilnævnte Peder Pedersen ---- , borger i Viborg, hvilke to dannemænd skal forsamles her i Viborg i dag 8 dage, og da have fuldmagt dem om samme tvist til endelig ende at imellem dømme, og hvad bemeldte to dannemænd deri gørende vorder skal stande for fulde af parterne upåtalt i alle måder.

(252)

** var skikket Laurids Jensen, indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Jensen, fogedsvend i Ålborg, for to domme, han på Christen Stubdrup hans vegne over ham til Ålborg byting har forhvervet, den første 22/2 udgangen, hvori han er tildømt at betale Christen Stubdrup en bryggekedel på 3 tønder eller 40 daler i steden, lide tiltale og indvisning i hans gods: så og efterdi Karen Christensdatter, Laurids

Lydiksen, Mette Christensdatter og Oluf Råkærs vidner alle formelder, det Laurids Jensen samme kedel skal have købt, og Laurids Jensen selv for ting og dom det har vedgået sig samme kedel at have købt, og hvad den vejet, så samme vidner i så måder med hans egen bekendelse bestyrkes, såvel som og med hans egen ---- , da ved vi ikke imod samme vidne at sige, men efterdi byfogden i hans dom samme kedel har skatteret for 40 daler i steden at skulle udgives, endog ikke for ham er bevist, den så meget at skulle være værd, da bør den hans dom deri ikke at komme Laurids Jensen til hinder eller skade.

(254)

** var skikket Rekardus Væver, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Jensen, fogedsvend i Ålborg, for en dom han til Ålborg byting 31/5 sidst forleden på Anne Jensdatters vegne, fordum borgmesters hustru sst, over Rekardus Væver forhvervet har, anlangende en jern kakkelovn og sildevod, som han skulle have købt og bekommet af Anne Jensdatters hus, imidlertid fjenderne var her i landen, og han fattige mand ---- eller forlov at have haft samme sildevod og kakkelovn at kunne beholde, hende til brist, af den årsag han fattige mand stod for en stor udgift og kontribution, og han blev tildømt Anne Jensdatters kakkelovn og sildevod at forskaffe og tilstille, og Anne Jensdatter der igen at levere Rekardus Væver hvis, han rigtigen kan bevise derfor at have givet: da efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når sagen for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(255)

** var skikket Anders Nielsen i Havris og Niels Christensen i Kistrup på den ene og havde stævnet Peder Pedersen Bjerring, rådmand i Viborg, på den anden side for to uendelige og en endelig dom, han til Vorde birketing forhvervet har, dem at skulle betale ham 2 eller 3 års skyld og landgilde hos salig doktor Peder Iversens arvingers vegne af ---- gård mesten i fjendernes tid, uanseet at det første år efter at de samme gård fæstet har, har fjenderne, under hopmand Ravns kompagni, borttaget på marken al den ganske gårds avl og ladet bortføre og aftærske: da efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten så forenet, at Anders Nielsen og Niels Christensen lovet at skal yde og betale til Peder Bjerring 8 byskæpper rug til martini nu først kommer at betale, og dermed skal samme sag være bilagt og dem for videre anfordring af doktor Peders arvinger kvit at være.

** Christen Høg cit Niels Pedersen ---- . så mødte Rasmus Brock med samme vidne: da efterdi befindes fornævnte vidnesbyrd i egen person under deres faldsmål at være hid stævnet, og ikke Anne Pedersdatter, Anne Keldsdatter og Christen Pedersen er mødt deres vidne at forantvorte, da finder vi dem enhver for deres hjemsiddelse og uhørsom til deres 3 mark fald, og samme vidne magtesløs at være, indtil der stævnes på ny, kommer her og vil være i rette.

(256)

** var skikket Tomas Nielsen Kokkenborg og Laurids Nielsen i ---- deres visse bud Jørgen Nielsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem da at have stævnet Peder Pedersen i Melholt for et vidne, han til Hals birketing 30/10 sidst forleden vidnet har, det han 9/10 kom gangende ved Hals birketing og samme tid skal have seet Tomas Nielsen i Kokkenborg skal have sat en bøsse på sin far Peder Clausens liv i Melholt, og Peder Clausen skulle sønder huggen

samme bøsse, han og skulle have seet, det Tomas Nielsen stak Peder Clausen i hans ansigt med et spyd, der han lå på jorden, hvilke vidner Tomas Nielsen og Laurids Nielsen hårdelig benægter og mener, samme vidner vildig at være: da efterdi befindes sagen tid efter anden over 6 uger at have været optagen, og ingen nu er mødt til gensvar, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, lysning, opkrævelse, dele og sandemænds ed magtesløs at være.

(257)

** var skikket Jens Christoffersen i Rakkeby med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Niels Gabrielsen, barnfødt i Blistrup, for en dom, han til Sønderherreds ting i Mors forhvervet har 7/12 sidst forleden om en værgemål, Laurids Poulsen, herredsfoged til fornævnte ting, har dømt Niels Gabrielsen til at være sine to søstre Maren Gabrielsdatter og Karen Gabrielsdatter deres værge, uanseet Niels Gabrielsen ikke er kommen til så fuldkommen alder efter KM forordning og ej heller har så meget godt gods, som han skulle tage under sin værgemål: så og efterdi samme herredstings dom ikke indeholder, for fogden at have været bevislig gjort, det Niels Gabrielsen skal være kommen til sin rette lovalder eller at være så vederhæftig, det han fornævnte værgemål kan annamme og forestå, tilmed og skal befindes ham at være en spydskarl, som ikke har sted og vis bopæl, og fogden dog ham samme værgemål har tildømt, finder vi den hans dom ingen magt at have.

(258)

** var skikket Laurids Nielsen, fordum boende i Kallerup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Poulsen på Todbøl for en dele, han over Laurids Nielsen til Hundborg herreds ting 7/9 sidst forgangen år drevet har, på velb Christen Høg til Todbøl hans vegne, og Laurids Nielsen beskyldt efter endelig herredstings dom for den gård i Kallerup 100 sletdaler, for skade på Hornstrup hede 50 daler, for skyldbyg, tiende med mere, Laurids Nielsen beretter derimod, at fjenderne har trængt ham fra den gård i Kallerup, og derefter ladet den nederbryde, og han benægter, at han ikke har bekommet nogen lyng af fornævnte hede, sig til gode: da efterdi sagen befindes over 6 uger at have været optagen, og ikke samme delsbreve nu i rette lægges, vi ikke heller uden bevilling imod recessen heri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme delsbreve magtesløs at være.

(260)

** var skikket Bodil Pedersdatter. så mødte Casper Skrædder og Niels Jensen Spillemand og berettet, at de ville være deres vidne bestendig, dog de sagde dem ingen uærlighed til Bodil Pedersdatter eller hendes døtre i nogen måde, dog Ib Snedker, Jørgen Hjulmand med flere ikke mødte, eftersom de findes i egen person at være hid kaldt deres vidne at forklare: og efter sådan lejlighed finder vi dem for deres hjemsiddelse og uhørsom hver til deres 3 mark fald, og samme vidne magtesløs at være, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, kommer her og vil være i rette.

** var skikket hr Christen Poulsen i Gettrup og her i dag lod læse et brev, lydende som efterfølger.

** var skikket Jens Hansen i Melholtsgård og Laurids Nielsen i Sønderkær deres visse bud Jørgen Nielsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Niels Jensen i Halsgård, for han på velb Jens Juel, KM befalingsmand på

Ålborghus, hans vegne til Hals birketing 12/3 sidst forleden skal med volds dele have ladet dem fordele for hug og slag, Peder Clausen i Melholt 8 dage tilforn der inden tinge skal have dem for beskyldt, de skulle have slagen og gjort ham ved Hals birketing 9/10 næst forgangen år, hvilke hans beskyldning de hårdelig benægter, og samme Peder Clausens besigtelse usandfærdig at være: da efterdi befindes sagen tid efter anden fast over 6 uger at have været optagen, og ingen nu er mødt til gensvar, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(261)

** var skikket Hans Jensen i Gåser hans visse bud Jørgen Nielsen i Sønderkær med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Niels Jespersen og Mette Jespersdatter i Røgeborg for en vidne, de med deres far Jesper Nielsen i Røgeborg til Kær herreds ting 20/4 nu sidst forleden vidnet har, anlangende Hans Jensen i forgangen år, otte dage efter pinse, skulle kommen i deres far Jesper Nielsens hus om nattetide og taget en brygkedel bort, som var så god som 26 sletdaler, og ydermere formelder samme vidne, det Niels Christensen i Røgeborg skulle vist dem samme kedel i jorden, som den var begravet for fjenderne, hvilke vidne Hans Jensen nu såvel som tilforn ved højeste ed benægtet har, at han aldrig har taget samme kedel: da efterdi befindes sagen tid efter anden fast over 6 uger at have været optagen, og ingen nu er mødt til gensvar, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(262)

** var skikket Laurids Nielsen, som boede i Kallerup, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Pedersen i Kallerup, Jep Pedersen, Salmand Pedersen med flere sst for en vidne, de til Hundborg herreds ting 5/4 sidst forleden vidnet har, at de forgangen vinter var år Laurids Nielsen, der boede i Kallerup, hans to sønner Niels Lauridsen og Anders Lauridsen skulle have slagen nogen lyng i Todbøls endels hede, Laurids Nielsen skulle have ført af fornævnte hede imidlertid, og ydermere vidnet at den nat, Laurids Nielsen drog fra hans gård, og der skulle være nogen soldater være i den, og Laurids Nielsen da skulle have haft tre køer, to øg og to plage stakket tid tilforn, og om det var solgt tilforn eller ikke eller ikke, vidste de ikke: da efterdi sagen befindes fast over 6 uger at have været optagen, og ikke samme vidner og syn nu i rette lægges, vi ikke heller uden bevilling imod recessen heri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og syn magtesløs at være.

(263)

** var skikket Laurids Nielsen, som boede i Kallerup, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Olufsen i Kallerup, Salmand Pedersen sst med flere for et vidne, de til Hundborg herreds ting 6/7 forgangen år vidnet har, at de skulle have seet Laurids Nielsen, som boede i Kallerup, at hans to sønner Niels Lauridsen og Anders Lauridsen skulle have slaget lyng i Todbøls endels hede, og ikke fornævnte vidnesfolk deres vidne skal medføre på hvad dag, år og tid eller navnlig åsteder, der samme lyng skal være slagen på og afført, og ikke heller hvor det skal være henført, Laurids Nielsens sønner hårdelig benægter, at de ikke har bekommet nogen lyng i velb Christen Høg til Todbøl hans hede: da efterdi sagen befindes fast over 6 uger at have været optagen, og ikke samme vidner, syn, klage, seddel og domme nu i rette lægges, vi ikke heller uden bevilling imod recessen deri kan gøre længere

forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte vidner, syn, klage, seddel og domme magtesløs at være.

(265)

28/8 1630.

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged der sst, for en dom han til Ålborg byting dømt har 19/4 sidst forleden, imellem Jens Bangs fuldmægtig Peder Skåning, stadstjener sst, og Laurids Nielsen Guldsmed, anlangende en sæk humle og en knippe dragjern, som i sin mening lyder, at Laurids Guldsmed deri at have gjort uret og bør at stande til rette derfor som vedbør, og efterdi Laurids Guldsmed at have bevist fornævnte humle med sæk at være kommen til Ålborg slot, til obersten sin nytte, og ikke til Laurids Guldsmeds nytte, og samme vidner endnu står ved sin fuldmagt, og hvad da sket er, det er alt gjort i fjendernes tid, der de kommanderet landet, hvad sig belangende en knippe dragjern har Laurids Guldsmed hårdelig benægtet, hverken at have befalet at kaste det i land eller befalet nogen at bære det op i hans hus, formenende at obersten Peder Feray har tagen Jens Bangs skib og gods til prise: så og efterdi for fogden er bevislig gjort, samme sæk humle efter Laurids Guldsmeds befaling at være udtagen af Jens Bangs krejert og ført i Laurids Guldsmeds hus, såvel som og fornævnte knippe dragjern, hvilke vidner her til landsting ved endelig dom er stadfæstet, og ikke bevises det samme humle og dragjern efter oberstens befaling af Jens Bangs skib at være udtagen og heden ført, men Laurids Guldsmed fremlagte vidne indeholder, samme humlesæk rum tid derefter at skulle være kommen til slottet, dog det stilles i tvivl, om den var enten hel eller halv, og byfogden fordi har tildømt Laurids Guldsmed deri at have gjort uret og burde at stande Jens Bang til rette, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige, men efterdi det befindes samme dele ikke lovlig ting efter anden at være dreven, som det sig burde, finder vi Laurids Guldsmed af den dele kvit at være.

(270)

** var skikket Morten Jensen i Svenstrup hans visse bud Jens Andersen, ridefoged på Tjele, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Nielsen i Lyngdrup, Hans Tomasen i Uggerhalne med flere for et vidne, de til Kær herreds ting -/3 nærværende år vidnet har, anlangende de i går måned sidst forleden, var et år, skulle de hos været, hørt og seet, det Jens Sørensen Sønderup skulle købt et stort blisset øg af en fourer skytte, der havde sit kvarter i Lyngdrup, men om det var det øg, Morten Jensen i Svenstrup og Jens Sørensen i Uttrup om tvister, det vidste de ikke: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de samme tvist om fornævnte øg på to dannemænd, som Jens Sørensen nu straks tilnævnte, nemlig hr Niels, forstander i Ålborg hospital, og Johan Ertmand, rådmand i Ålborg, hvilke to dannemænd, Jens Andersen på ---- vegne og lod sig med benøje, så de skal forsamles i Ålborg på onsdag først kommende, og da have fuldmagt Morten Jensen og Jens Sørensen om samme tvist at imellem sige, og hvad de deri kender skal stande for fulde og af parterne upåtalt, og hvis breve, i sagen gangen er, ikke videre at komme nogen til forhindring.

(272)

** var skikket Jens Christensen i Holt og Peder Christensen i Pilgård deres visse bud Christen Andersen i Pilgård med en opsættelse her af landstinget i sag 6 uger, lydende dem da at have

stævnet Christen Lauridsen i Åstrup mølle, Jep Hjariksen i Hjallerup og Peder Jacobsen på Felden for et vidne, de til Jerslev herreds ting 3/6 sidst forleden vidnet har, formeldende i den næste søndag forleden, var 8 dage, så de Jens Christensen i Holt og Peder Christensen i Pilgård indkom i Laurids Olufsens hus i Åstrup mølle, og de med flere opstødte Laurids Olufsens dør og splintret en anden dør, hvilke deres vidne Jens Christensen og Peder Christensen hårdelig benægter, dem ikke at have gjort nogen ufØrm i Laurids Olufsens hus: så og efterdi det befindes Christen Lauridsen og Jep Hjariksen at være at være Laurids Olufsens egen søn og svoger, som med ham vidnet har, og i så måder vildige, så Peder Jacobsens vidne ikke regnes uden for én persons kundskab, som agtes for ingen vidne, fornævnte syn ikke heller er fuldkomment, tilmed og bevises Jens Christensen og Peder Christensen ikke at have stødt nogen døre der i husene eller gjort nogen uførm der, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Lauridsen og hans medfølgeres vidne, såvel som den nævnings ed, derefter svoret er, ingen magt at have.

(274)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, KM befalingsmand på Børglum kloster, på hans tjeneres Christen Andersen i Pilgård og Peder Christensen sst deres vegne hans visse bud Christen Andersen i Pilgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Lauridsen i Åstrup mølle og Jep Hjariksen i Allerup for en vidne, de til Jerslev herreds ting 10/6 sidst forleden vidnet har, formeldende det Christen Andersen i Pilgård og hans søn Peder Christensen sst på hellig trefoldigheds søndag sidst forleden skal være indkommen i Laurids Olufsens hus i Åstrup mølle og der at have truet og bandet alle de, i husene var, og stødte tre stød på en dør med hans fod, så at døren skulle være spoleret: så og efterdi befindes Christen Lauridsen og Jep Hjariksen at være Laurids Olufsens egen søn og svoger og i så måde vildige, samme deres vidne ikke heller med nøjagtig syn bekræftes, nogen skade i Laurids Olufsens hus at have gjort, men bevises det Christen Andersen ikke samme tid i Laurids Olufsens hus opstødte nogen dør, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Christen Lauridsen eller Jep Hjariksens vidne, ej heller den nævnings ed, derefter svoret er, så noksom, at det bør nogen magt at have.

(276)

** var skikket Peder Andersen i Vammen med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Søren Worm i Vammen, Oluf Jensen med flere synsmænd i Norup for et syn, de til Nørlyng herreds ting 27/2 næst forleden afhjemlet har, anlangende at de var til syn til den afbrændte gård i Vammen, som Peder Andersen tilforn iboede, hvilke deres syn og hjemmel skal medføre, at en ladehus og to andre små huse, som endnu står på fornævnte gård, ud af brand skal være bygfældig for 32 daler, uanseet at det skal være fornævnte synsmænd vitterlig i rette Guds sandhed, at fornævnte tre huse skal være af soldaterne en part spoleret og øde og en part heden stjålet om nattetide denne forgangne ufredstid: så og efterdi det befindes samme gård i fjendernes tid en part af ildebrand at være afbrændt og en part af hvis igen stod nedbrudt og heden stjålet, som Peder Andersen på prædikestolen har beklaget og ladet efterlyse, som med sognevidne er bevist, såvel som og soldater på samme hus at have gjort stor skade og nedbrudt og brændt meget deraf, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn, ej heller den dele, derefter drevet er, så nøjagtig, at de må komme Peder Andersen til nogen forhindring.

(278)

** var skikket Jens Giversen i Ulsted med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Pedersen i Ulsted og hans medbrødre Anders Jensen, Anders Pedersen sst med flere for en vidne, de til Kær herreds ting 15/6 nu sidst forleden vidnet har, at Jens Giversen og hans hustru Anne Jensdatter skulle have efterfulgt et tyverygte på ni års tid, og nu i forgangen høst er hans hustru Anne Jensdatter at skulle være påråbt for trolddoms sag og bedrift, hvilke vidne Jens Giversen formener samme fornævnte mænd ham at have på vidnet for had og avinds skyld og formedelst en tvist og uenighed, han kom i med dem for en lade, han lod opsætte noget lidet på grand ---- , som de mente at dem skulle stå til fortrængsel: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme breve nogen gensigelse heri at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling heri længere forhaling kan gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dele magtesløs at være.

(279)

** var skikket Anders Lauridsen i Gullerup hans visse bud Christen Sørensen på ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Niels Jensen i Søndergård for en dom, han til Nørherreds ting i Mors 25/5 sidst forleden udgivet har, og deri tilkendt Anders Lauridsen at fra sig lægge efter afsigelsens formelding, som samme dom videre indeholder, hvilken dom Anders Lauridsen formener ikke så lovlig, ret og nøjagtig at være, som det sig bør: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da tid efter anden fast over 6 uger til i dag er opsat, og ingen nu er mødt med fornævnte dom nogen gensigelse herimod at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(280)

** var skikket Søren Jensen, borger i Nykøbing, hans visse bud Peder Nielsen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb jomfru Helvig Kås til Nandrup for en summa pending, som er 100 enkende rigsdaler in specio, hun ham efter hendes udgivne håndskrift og skadesløs brevs indhold skyldig er, hvilke hun forholder og ikke har villet betale, hvorfor Søren Jensen formener, det han fornævnte summa pending med rente, skadegæld og al interesse bør ved gode mænd at have indvisning og udlæg af jomfru Helvig Kåses gods og løsøre: da efterdi for os i rette lægges jomfru Helvig Kåses udgivne brev på 100 rigsdaler, hun Søren Jensen er skyldig bleven, såvel som og hans regnskab, hvori hun for 14 sletdaler klarlig findes antegnet, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises samme gæld at være betalt, jomfru Helvig Kåses fuldmægtig det ikke heller fragår, sagen og til Fjends herreds ting har været indstævnet, og endelig dom der gangen er, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end jomfru Helvig Kås jo er pligtig samme pending til Søren Jensen at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Rostrup til Stårupgård og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Nielsen på Søren Jensens vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamles og med herredsfogden drage for jomfru Helvig Kåses bopæl og der udæske og gøre Søren Jensen fyldest og udlæg af jomfru Helvig Kåses løsøre for fornævnte fordret summa med des interesse, og det rigtigen og for en billig værd imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Søren Jensen i anden jomfru Helvig Kåses løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld, efter KM forordning, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(282)

** var skikket Christoffer Jensen i Ulbjerg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jesper Pedersen i Bøstrup, Christen Christensen sst for syn og hjemmel, de har hjemlet og afsagt på Ørslev birketing 20/11 nu sidst forleden, at de har været syn til hvis sår og skade Niels Christensen Smed i Lund har haft, og ikke de den har afsagt på fersk fod, eller lovlig varsel for given, hvorfor han formener, det bør magtesløs at være og ikke komme ham til hinder eller skade i nogen måder, sammeledes stævnet Niels Christensen for en klage, han har gjort på ham for to lange bøsser, to bidselstænger og en ambolt, Christoffer Jensen skal have røvet og taget af hans hus, hvilke han ved sin højeste helgens ed hårdelig benægter, men om soldaterne tog noget af Niels Christensens hus, det var alt uden Christoffer Jensens befaling: så og efterdi fornævnte vidner indeholder, varsels mændene alene at have bestået, dem at have været i Viborg og der givet Christoffer Jensen varsel, og talte med en kvinde, som skulle lade ham det vide, og ikke de har om hjemlet, hvor de sådan varsel skulle have gjort, enten til Christoffer Jensens hus eller bopæl, så han kunne vidst dertil at svare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, domme, dele og sandemænds ed så lovlig at være forhvervet og drevet, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(286)

** var skikket Christen Andersen, forrige Laurids Christensen, KM byfoged og tolder af Helsingør, hans tjener, og klageligen til kende givet, at Johan Brandt i Ålborg skal have i hans fraværelse her til landstinget en uendelig dom ladet forhverve over et rådhusvidne, borgmester og råd i Ålborg 14/11 1629 fra dem under deres forsegling har givet beskrevet, anlangende hvis tiltale og gensvar Christen Andersen og Johan Brandt for dem har haft om nogen breve, Johan Brandt i sin egen hus har Christen Andersen fratagen, uanseet Christen Andersen aldrig til samme uendelige dom at have været stævnet og kaldt, med flere ord dem imellem var: da på det de en gang for alle dermed kunne komme til ende, voldgav Christen Andersen og Johan Brandt samme deres tvistige sag på fornævnte gæld på to dannemænd, Christen Andersen på sin side til betroede Niels Rasmussen, rådmand her i Viborg, og Johan Brandt Jens Madsen Bjerring, borger her sst, hvilke to dannemænd nu straks her i byen Christen Andersen og Johan Brandt om samme deres tvistige sag til endelig ende skal imellem sige, og hvis de deri kendende vorder skal stande for fulde af parterne upåtalt, og hvis vidner og domme, i sagen forhvervet er, dem i samme deres afsigt ikke at skal komme til forhindring eller nogen af parterne til hinder eller skade.

(287)

11/9 1630.

** var skikket velb fru Sofie Brahe til Odden hendes visse bud Christen Tordsen i Holmgård og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred, at udlede Jens Tomasen i Bjergby hans hustru Anne Jepsdatters bane, som er død funden i fjorden ved Gullerup i Mors 4/8 sidst forleden, og nu fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting i Mors, indeholdende Christoffer Nielsen, Anders Jensen med flere i Bjergby at have vidnet, at de var på Bjergby kirkegård, da salig Anne Jepsdatter blev begravet, og da så og hørte, at Jens ---- på Fjerritslevgård tilspurgte Jens Tomasen, om han havde været i slagsmål med hans hustru, og han da sagde, at han ikke kunne sige nej, for at han gav hende tre slag af en svøbeskaft, og Jens Tomasen så lod, som han ville føle i salig Anne Jepsdatter hoved, og i det samme sprang har bort ud fra folkene og så undløb og sprang på en anden mands øg og undrendte, og ikke de siden den tid har seet eller

fornemmet ham: dernæst gjorde sandemændene deres, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Jens Tomasen i Bjergby at være hans hustru Anne Jepsdatters bane, hende at have af dage taget, og fordi svor ham fra sin fred, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(288)

** var skikket Christen Christensen i sønder Ørum på den ene og havde stævnet Claus Pedersen i sønder Ørum på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget forhvervet har over nogen vidner, som er forhvervet til Fjends herreds ting, en bordag anlangende, hvilken dom han formener med vrang undervisning at være forhvervet, tilmed ikke endelig skal lyde og derfor bør magtesløs at være: da efter flere ord dem imellem var, voldgav Christen Pedersen og Claus Pedersen samme deres tvistige sag på to dannemænd, Claus Pedersen dertil betroet Christen Nielsen i sønder Ørum, og Christen Christensen på sin side Peder Christensen Kovstrup sst, hvilke to mænd skal forsamles i sønder Ørum på mandag, nu først kommer 8 dage, og da have fuldmagt dem om samme deres tvist, samme parlament og slagsmål anlangende, at imellem sige til endelig ende, og hvis fornævnte to dannemænd deri kendende vorder skal stande for fulde og af parterne upåtalt, og hvis vidner, dom eller breve, i sagen tagen er, ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

** var skikket Jep Mikkelsen i Sterup og Christen Tomasen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Christen Christensen i Ålborg for en testamente, som Christen Christensen lader sig af berømme, at salig Laurids Jensen i vester Hjulskov skulle have gjort i Hammerholt i Torslev sogn, før han ved døden afgik, formeldende blandt andet, ham da at have ladet fornævnte mænd påskrive i samme testamente en stor gæld, som de ham pligtig skulle være, uanseet dem ved deres højeste helgens ed benægter, at de ham aldeles ingen gæld pligtig er: så og efterdi samme testamente ikke med Jep Mikkelsens og Christen Tomasens brev og segl bekræftes, dem at have været Laurids Jensen samme gæld skyldig, men de nu her for retten med deres højeste helgens ed og oprakt finger benægter dem ikke slig gæld Laurids Jensen at have skyldig været, som samme hans testamente om bemelder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme testamente deri så nøjagtig, at den bør nogen magt at have eller komme på samme gæld at udgive til hinder eller skade.

(290)

** var skikket Christen Jørgensen i Ilbjerg på hans hustru Volborg Jørgensdatters vegne hans visse bud Christen Christensen i Viumgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Peder Christensen i Bajlum, herredsfoged i Harre herred, for en dom han til Harre herreds ting 1/7 sidst forleden dømt og afsagt har, anlangende nogen børnepending, som salig hr Peders børn i Hjerk var tilfalden efter deres salig forældre, hvilke pending Peder Christensen har tildømt salig Christen Thybos hustru Volborg Jørgensdatter i Viumgård at udlægge og betale, uanseet at der hendes salig mand Christen Thybo, som var børnenes rette værge, var ved døden afgangen, har hun til fornævnte herredsting ladet tilbyde sølv og pending nogle tingdage, og da var der ingen, som ville annamme samme sølv og pending, siden er fjenderne bleven landet mægtig, og da har måttet udgive, både hvis børnene kunne tilfalde, såvel som hvis hun selv havde, hvilke Peder Christensen ikke har villet agte: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(291)

** var skikket Christoffer Jensen i Ulbjerg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Jesper Nielsen i Bøstrup og Christen Christensen sst for en syn, de har hjemlet og afsagt til Ørslev birketing 20/11, at de skal have synet og seet på påske tirsdag hvad sår og skade Tomas Pedersen i Lund skal have haft, og ikke er vidnet på fersk fod, efter fjenderne er uddragen, og ikke er givet lovlig varsel for samme syn: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme brev nogen gensigelse herimod at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme syn, klage, vidner, dom, dele, arrest og sandemænds ed magtesløs at være og ikke komme Christoffer Jensen til nogen forhindring.

(292)

** var skikket Jep Christensen i Hestbæk med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter 14 dages opsættelse at have stævnet Bertel Mogensen i Dalgård for en dom, han 6/7 sidst forleden til Nørherreds ting dømt har, hvori han har tilfunden Jep Christensen at udgive til hr Mads Pedersen, præst i Roslev, to tønder byg og en tønde havre, som skulle reste og med tilbage stå af hans tiende for 1629, uanseet Jep Christensen i årene 1627 og 1628, imidlertid kejserens krigsfolk var her i landet, har hvert år udgivet til hr Mads to tønder byg og en tønde havre, han har udgivet sin store kontribution til kejserens soldater, så hans avling og bjergning, formedelst stort soldaterhold og skat, er meget bleven forkort: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme dom nogen gensigelse herimod at gøre, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være og ikke komme Jep Christensen til nogen forhindring.

(293)

** var skikket velb Adolph Philip von der Wisch til Krabbesholm hans visse bud Gregers Hvid, ridefoged til Skærsø, på den ene og havde stævnet velb Anders Friis på den anden side, at eftersom han skal have pantsat til hans far velb Henrik von der Wisch Krabbesholm med al sit tilliggende jordegods og ejendom for en summa penge efter hans strenge udgivne panteforskrivelses indhold, og Krabbesholm derefter ved gode mænd efter KM forordning er annammet, og Adolph Philip von der Wisch den derefter bekommet har, da formener han den bør ham for ejendom at efterfølge, med flere ord og tale dem derom imellem var: da efter tiltale, gensvar og den sags lejlighed så og efterdi for os fremlægges Anders Friises udgivne brev og forskrivning, det han Krabbesholms gård og gods til Henrik von der Wisch har forpantet og forskrevet, samme gård og gods og ved to gode mænd er bleven annammet efter Anders Friises brevs formelding, det og bevises Henrik von der Wisch samme gård og gods til Adolph Philip von der Wisch at have opdraget, efter Bendix von der Wisch ved døden var afgangen, der og findes dom til birketinget at være gangen, samme gård og gods Bendix von der Wisch i hans levende live at være tildømt, Anders Friis og i sin fremsendte fuldmagt tilstår sig derimod intet at have at sige, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at kende, end Krabbesholms hovedgård med des tilliggende bønder og tjenere efter forskrivninger, annammelse og opladelses indhold jo bør Adolph Philip von der Wisch for ejendom at efterfølge.

(296)

** var skikket Jens Pedersen, borger og rådmand i Skive, på den ene og havde stævnet Maren Jensdatter sst på den anden side for en vidne, hun til Skive byting 19/3 sidst forleden på hans ære og lempe vidnet har, i hvilken hendes vidne hun vidner, Jens Pedersen om nattetide skal være uddragen, og derefter at ---- dreng skulle have hentet ham, formener noksom deraf kan forfares, hvad sandfærdighed samme hendes vidne medfører, ikke heller samme vidne skal om formelde, hvor han skal være hen dragen: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori samme vidne og klage er magtesløs funden og ikke at komme Jens Pedersen på hans ære, rygte og navn til forhindring, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, hvilke to domme findes til deres værneting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Christen Jensen og Maren Jensdatter har haft noksom respit samme dom at kunne have ladet igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor Jens Pedersen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Christen Jensen og Maren Jensdatter endnu er fremkommen, eller nogen på deres vegne, nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidne og klage magtesløs at være og ikke at komme Jens Pedersen på hans ære, rygte og navn til forhindring.

(297)

25/9 1630.

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup hans visse bud Jens Mørk i Byrum og havde efter KM og rigens oprejsning og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred, at udlede Peder Lunovs bane, som skal på Kølskegård mark straks efter pinse, da kejserens folk var nyligen uddragen af landet, om nattetid dræbt og i en fiskedam udstødt, sandemænd derom at tove, og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 2/9 sidst forleden, som indeholder efterskrevne mænd i Hallund at have vidnet, at nogen tid efter Peder Lunov var dræbt, da bad Christen Jensen i Hjelmsted og Villads Jensen i Halne ham om, han skulle tie stille og ikke åbenbare, at de var i Kølskegård den nat, Peder Lunov blev skudt, da skulle de give ham en stud: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Villads Jensen i Halne at være Peder Lunovs bane, og svor ham mord og manddød over og fra hans fred, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(299)

** var skikket Henrik Johansen Skomager, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Gregers Tomasen, borger sst, anlangende for en dom og synsvidne, han lade sig af berømme, han på Ålborg byting 26/7 sidst forleden over Henrik Jørgensen forhvervet har, bemeldende hvis rendesten, dør og vinduer, som skal være til det hus, Henrik Johansen nu iboer, liggende i jomfru Ane gade, som han i boet har, siden man skrev 1627, ulast eller påkæret i nogen måde, og hvis rendesten med sin vandløb, dør og vinduer, som nu er forfunden har været, førend Henrik Johansen er kommen i samme hus at bo: så og efterdi ikke befindes jorddrotten hr Christen i ---- , som husene skal tilhøre, for fornævnte syn at være given varsel, men alene Henrik Johansen, som den i leje har, dertil at være kaldt, dog ikke for synsmændene at være på åstederne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(301)

** var skikket Christen Poulsen i Stagstrup på den ene og havde stævnet Peder Knudsen i Redsted på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme over Peder Christensen i Stagstrup, Knud Christensen i Gammelby, og Mikkel Christensen i Redsted at have forhvervet, hvilke uendelige dom han formener med vrang undervisning skal være forhvervet, ej heller så lovlig er for stævnet og kaldt, som det sig burde, tilmed ikke skal være læst og påskreven til deres værneting, formenende samme uendelige dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

** var skikket Peder Knudsen i Redsted på den ene og havde stævnet Knud Christensen i Gammelby, Peder Christensen i Stagstrup og Mikkel Christensen i Redsted på den anden side for et vidne, de snapsmandag sidst forleden på Sønderherreds ting i Mors vidnet har, hvilke deres vidne han formener usandfærdig at være, eftersom det skal befindes nogen vildige og sankevidner, og Peder Christensen at være Christen Poulsen i Stagstrup hans hustrus bror at have vidnet sin svoger til behjælpning og ikke at komme overens med den kontrakt, som for ting og dom imellem Peder Knudsen og Christen Poulsen ganget er: så og efterdi Knud Christensens og hans medbrødres vidne ikke med kontrakten stemmer overens, men samme deres vidne lyder med vilkår, og kontrakten, som 8 mænd vidnet har, endelig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres vidne bør at komme Peder Knudsen på videre end halv tredje tønde rug, kontrakten om bemelder, at udgive, til nogen forhindring, og efterdi Christen Poulsen for ting og dom har løsladt Peder Knudsen af samme dele, da bør den såvel som fornævnte ---- ingen magt at have.

(303)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø og KM befalingsmand i Børglum kloster, hans visse bud Peder Pedersen i Jerslev på den ene og havde stævnet Christen Christensen i Lyngdrup, Poul Andersen i Kløven på den anden side for nogen løgnagtige vidner, de til Vorgård birketing med Anders Christensen i Hugdrup og Jens Sørensen sst nogen tid forleden vidnet har, anlangende det dem i Guds sandhed vitterlig skulle være, at Anders Christensen, Jens Sørensen og deres medfølgere skulle været hjemme i deres huse og ikke deraf om natten den 14 dags dag næst efter pinsedag 1629 sidst forleden, hvilke deres vidne Just Høg formener løgnagtig og usandfærdig at være, som med andre tingsvidner er at bevise, og bør efter recessen fældet at være: da efterdi med endelig landstings dom bevislig gøres, Poul Andersen og Christen Christensen deres vidne at være usandfærdig kendt, de og to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgangen, dem at være fældet bleven, hvilke domme stander ved deres fuldmagt og uigenkaldt, endog de lovlig til tinge er forkyndt, så Just Høg fordi har været forårsaget nu tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ingen endnu på deres vegne er mødt dem at undskylde eller nogen gensigelse at gøre, men endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end Poul Andersen og Christen Christensen jo for samme deres usandfærdige vidne bør fældet at være.

(305)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, befalingsmand på Bøvling, hans visse bud Poul Andersen i Hebelstrup på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns

herred, på den anden side for en klage vidne, han til fornævnte ting 7/6 nu sidst forleden udstedt har oven en hans tjenere, ved navn Jørgen Ibsen Skrædder i Thise for en ko, han skulle have skåren ørene af, endog samme ko skal være Jørgen Ibsens egen ko efter tingsvidner og hjemmels lydelse, tilmed skal Jørgen Skrædder bo i Thise og i Jerslev herred, og han ingen lovmål bør i Horns herred at lide, formener Søren Jensen dermed uret at have gjort: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de på begge sider samme sag om bemeldte ko, så Poul Andersen på sin husbonds tjeners vegne til betroede Søren Tomasen i øster Mejlsted og Jacob Bertelsen på sin side tog Jens Christensen i Uslev, hvilke to dannemænd skal møde ved Jerslev herreds ting på torsdag, nu først kommer 8 dage, og da have fuldmagt fornævnte tvistige parter om samme sag til endelig ende at imellem kende, og hvis de deri sigende vorder, skal stande for fulde af parterne upåtalt, og alle hvis vidner, breve og forfølgning, på enten sider forhvervet er, skal være kasseret og magtesløs, og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(308)

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Rasmus Christensen Smed i Mogenstrup for en uendelig dom, han for nogen tid siden lader sig høre at skal have bekommet her til landstinget over en herredstings dom, Christoffer Friis til Nørherreds ting 16/3 nu sidst forleden over ham skal have forhvervet, anlangende et harnisk, og at han ulovligt er dragen fra hans gods, og formener samme uendelige dom med vrang undervisning at være forhvervet og bør derfor ingen magt at have: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og da tid efter anden i 6 uger, som er til i dag, optagen, og ikke Rasmus Smed nu er mødt eller nogen på hans vegne ham at undskylde, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(309)

** var skikket hr Christen Poulsen i Grettrup, præst til Thise kirke, hans visse bud Christen Jensen i Vorde på den ene og havde stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side, for han 4/5 sidst forleden ikke har villet dømt endelig imellem ham og hans sognefolk, som rester med deres tiende, men sat det frem til højere dommere, uanseet at han tilforn har tagen dom til sig, som opsættelsen udviser, mener ham dermed uret at have gjort, efterdi han 27/4 tilforn skal have dømt endelig i lige sag imellem hr Jens Jørgensen i Breum og hans sognefolk: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, da bør den at være, som den udømt var, og sagen igen til herredsting at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(310)

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup hendes visse bud Anders Jensen i Binderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom han til Ålborg byting, imellem fru Helvig Kås og Jens Bang, borger sst, dømt har, og hans dom skal formelde, at han ikke vidste at dømme imellem fru Helvig Kås og Jens Bang, førend de domme og vidner, han har i rette lagt, for sin tilbørlig dommer bliver om kendt, hvilken dom fru Helvig Kås formener i så måder at være dømt Jens Bang til vilje, efterdi borgmester og råd i Marstrand ikke har vidst at dømme i samme sag, men den at have indsat for 6 søfarende mænd, og de siden deri dømt har, og i deres dom ikke

har kunnet kende Jens Bang til nogen skade at lide, mens fornævnte vidnesbyrd stander ved magt, hvilke vidner ikke har vidnet om hovedsagen, anderledes end Jens Bangs skib lå stille ved Lerbæk for anker, og de sejlede der omkring, og fornævnte skib ikke kunne komme til sejls for vindens strengheds skyld: så og efterdi det befindes, sagen med byfogdens skriftlige stævning for ham at have været indkaldt, og han dog ikke samme stævning med sin fuldkomne ---- som den om indeholder i sin dom har ladet inddrage, såvel som ikke fornævnte beretning, som dog på tinge er læst og påskrevet, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og sagen til byfogden igen at komme, og når det for ham lovlig indstævnes, da deres acta på begge sider i sin dom at lade inddrage, og derefter kende og dømme hvis ret er.

(312)

** var skikket velb Adolph Philip von der Wisch til Krabbesholm hans visse bud Gregers Hvid, ridefoged til Skærsø, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet velb Gunde Rostrup til Stårupgård for en tingsvidne, han lader sig af beråbe at skal have forhvervet til Højslev birketing 1627, anlangende han skulle have ladet Adolph Philip von der Wisch hans far Henrik von der Wisch til Glasow på fornævnte birketing tilbyde noget af sit jordegods til betaling for en summa penge, han skal være ham skyldig, hvilke tingsvidne formenes ikke skal være så lovlig forhvervet eller udstedt, at den bør nogen magt at have: så og efterdi befindes sagen i 6 uger at have været opsat, så vi fordi uden bevilling imod recessen ikke kan gøre deri længere forhaling, Gunde Rostrup selv giver til kende, sig ikke samme vidne at have, da dersom samme vidne findes, finder vi den magtesløs at være.

(313)

** var skikket Rasmus Brock, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet velb Christen Høg til Todbøl på den anden side for en uendelig fældings dom, han lader sig af berømme at have forhvervet over to Rasmus Brocks folk og søster, nemlig Anne Pedersdatter, Anne Keldsdatter og Christen Pedersen, for deres hjemsiddelse fra landstinget 19/8 sidst forleden, eftersom de var hid stævnet af Christen Høg deres vidne anrørende, som de til Thisted rådhus 22/2 sidst forgangen vidnet har, anlangende noget gammelt kedel og grydekobber: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, vidnesbyrd og nu deres faldsmål har udredet, da bør den ikke længere magt at have eller komme dem på deres fælding til forhindring, og efterdi af fornævnte vidner erfares, samme håndtering med fornævnte kobber at være sket, midlertid fjenderne var landet mægtig, så samme kobber ikke nu er til stede, men igen heden vekslet og solgt, så ejermanden fordi det ikke for billig betaling kan igen tilstilles, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner på begge sider ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(316)

** var skikket Jørgen Heitwinkel i Kiel hans visse bud Jørgen Jensen, byfoged i Holstebro, på den ene og havde stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, på den anden side for en dom, han 23/7 1627 til Ålborg byting dømt har, hvori han har tilfunden ham at betale 600 mark lybsk efter en vekselbrev, han 21/1 1626 i Viborg til afgangne Søren Andersen, forrige borger i Ribe, udgivet har, hvori Jørgen Heitwinkel beretter først, at han samme tid i Viborg lånte Søren Andersen 400 rigsdaler og derfor udgav ham sin brev og håndskrift på 600 mark lybsk, til pinsedag næst derefter i Ålborg at betale, og derimod tog hans vekselbrev på 400 rigsdaler: så og efterdi for byfogden har

været i rette lagt Jørgen Heitwinkels brev på 600 mark lybsk, han Søren Andersen har pligtig været, det og med kommissarier, som Søren Andersens gods til hans gældnere har uddelt, deres kundskab bevises, Niels Jensen i samme brev for 150 sletdaler at være indlagt, og byfogden dog har tildømt Jørgen Heitwinkel den ganske summa 600 mark lybsk til Niels Jensen at betale, uanseet han videre i samme brev end 150 sletdaler erlagt, da kunne vi ikke kende Niels Jensen videre i samme brev end fornævnte 150 sletdaler, han af kommissarier er udlagt, at være berettiget, og byfogdens dom så vidt ved magt at blive.

(318)

** var skikket Knud Tomasen, foged til Sebbergård, på Staffen Mortensen, borger i Holbæk i Sjælland, hans vegne på den ene og havde stævnet Hans Sørensen, borgmester i Ålborg, Laurids Jensen, Hans Felthus med flere rådmænd, der sst, på den anden side for en dom, de til Ålborg rådhus 16/7 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem ham og Johan Brandt sst, anlangende 60 sletdaler, som Johan skal være Staffen Mortensen skyldig efter hans udgivne håndskrifts lydelse, hvori borgmester og råd den gang ikke ---- at kunne sentere og dømme, førend deres overdommer om håndskriften og Johan Brandts regnskabsbog blev påkendt: så og efterdi fornævnte borgmester og råds dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til borgmester og råd igen at komme, og sagen, når det for dem lovlig indstævnes, dem da parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(320)

** var skikket velb Adolph Philip von der Wisch til Krabbesholm hans visse bud Gregers Hvid, foged til Skærsø, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Peder Nielsen i Højslev, birkefoged til Højslev birketing, for en dom han 8/8 1627 dømt har, imellem hans salig afgangne bror Bendix von der Wisch og velb Gunde Rostrup til Stårupgård, anlangende tre uendelige domme, som tilforn skal være dømt dem imellem på fornævnte birketing, og hans salig bror skal have ladet samme domme igen indstævne for birkefogden, efterdi de lyder uendelige, og fogden alligevel skal have dømt Peder Jensen, forrige birkefoged, ingen uret at have gjort, og tilmed dømt hans salig bror Bendix von der Wisch til indvisning i Gunde Rostrups gods og løsøre, uanseet det ikke for ham var indstævnet: så og efterdi Peder Nielsen i hans dom har sig understået at dømme på den forrige birkefogeds ulempe, og ham frikendt, tilmed og hans dom ved magt dømt, som ikke skal være hans dom at om kende, og ikke han sin dom har sluttet efter de punkter, for ham har været i rette lagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at følge men ingen magt at have.

(321)

** var skikket velb Adolph Philip von der Wisch til Krabbesholm hans visse bud Gregers Hvid, foged til Skærsø, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet velb Gunde Rostrup til Stårupgård, for at eftersom han 1626 skal have pantsat hans far Henrik von der Wisch til Glasow 9 bøndergårde, i Højslev birk liggende, med slig kondition at dersom det ikke blev ham igen afløst til omslag der næst efter, da skulle det følge Henrik von der Wisch og hans arvinger til evindelig ejendom, og Adolph Philip von der Wisch samme bøndergårde igen bekommet har og til ham afstanden, da formener Adolph Philip von der Wisch, at samme bøndergårde bør efter strenge udgivne breves indhold ham for ejendom at efterfølge: så og efterdi vi befinder, samme sag om fornævnte gældssum, samme pantebrev om

bemelder, for KM og Danmark riges råd at have været indstævnet, og den i ---- til næst kommende herredage er optagen, da ved vi efter sådan lejlighed ikke om samme pant efter denne opsættelse at dømme, førend hovedsagen der bliver ordelt, som det sig bør.

SLUT (323)

1386915 Viborg landsting dombøger A.

(324)

** var skikket Hans Justsen, forrige foged på Lund, hans visse bud Christen Christensen i Opperby på den ene og havde stævnet Christen Madsen i øster Assels på den anden side for en dele, han berøber sig på til Lund birketing over Hans Justsen at have forhvervet, anlangende hans søn Knud Christensen, som i fjendernes tid har været på Lund over halvanden år, og Hans Justsen midlertid ham har bekostet til øl og mad, sko, klæder og løn, så tit og ofte Knud Christensen det har haft fornøden, og formener Hans Justsen sig ikke videre løn at være ham pligtig, men ham til Lund har taget til sig af sin gode vilje, og var en liden dreng og ingen plads eller tilhold har kunnet bekommet: så og efterdi der tvistes om Hans Justsen skal være pligtig om samme gæld at udgive eller ej, og ikke nogen dom derom er udgangen, og Hans Justsen dog er før delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed Hans Justsen af de deler kvit at være.

(325)

23/10 1630.

** var skikket Niels Roersen i Erslev og Staffen Olufsen i Flade med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet hr Christoffer Olufsen i Flade for nogen uendelige domme anlangende lånekorn, som han lader sig af beråbe her til landstinget at have forhvervet 25/9, så formener de, samme uendelige domme ikke så lovligen at være forhvervet men usandfærdeligen, uanseet at de til betroede mænd imellem hr Christoffer Olufsen og Staffen Olufsen ikke skal findes lovligen stævnet dertil, som det sig bør, at de bør nogen magt at have: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(325)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Hans Sørensen, borgmester og KM ---- i Ålborg, Erik Grubbe, Jens Sørensen og Just Nielsen, rådmænd sst, for en dom de til Ålborg rådstue 21/5 sidst forleden dømt har, og i samme deres dom kvit dømt Niels Hansen Kræmmer i Ålborg for velb Reinhold Heidersdorffs tiltale, som han har haft til Niels Hansen for en summa pending, som er 360 daler, Niels Hansen Reinhold Heidersdorff skyldig er, efter hans brevs lydelse, hvilke brev Reinhold Heidersdorff formener sig ulovligen at være frakommen, og Niels Hansen samme brev ved underfundighed sig det til forhandlet: så og efterdi for borgmester og råd i Ålborg, såvel som her for

os, er i rette lagt fru Ide Heidersdorffs såvel som hendes husbond Bartolomeus Kemter von Silschoffen løjtnant deres udgivne underskrevne kvittants, som dannemænd til vitterlighed med dem har underskrevet, hvori de bekender dem samme penge af Niels Hansen at være kontenteret, og de ham hans udgivne brev igen har tilstillet, hvilke hans brev, skåren og kasseret, er fremlagt, og ingen nøjagtig bevis Reinhold Heidersdorff har i rette ført, hvorefter han samme penge af Niels Hansen kunne fordre, og borgmester og råd fordi ikke har vidst at tilfinde Niels Hansen nogen tiltale for samme gæld at lide, imens samme kvittants står ved magt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme borgmester og råds dom at sige eller magtesløs dømme.

(328)

** var skikket velb Svend Orning til Vestergård i Gerum hans visse bud Simon Jensen i Håbendal med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Kraft i Burholt, Laurids Pedersen i Lindum og Mads Lauridsen i Rugtved for et vidne, som de til Sæbygård birketing 15/5 sidst forleden vidnet har, anlangende føl, køer, som Svend Orning skulle lade hente på Lengsholm fjerde pinsedag, siden fjenderne skulle være dragen af Lengsholm, som der havde kvarter, uanseet at Jens Kraft, som da ville været hans foged, ikke leveret uden elleve køer og dem at være befalet ---- samme hopmand, uanseet det Jens Kraft skulle levere Svend Orning samme køer, som Jens Kraft ikke skal kan benægte, dog samme køer straks at være tagen fra Svend Orning, fire deraf at være tagen til Lengsholm igen, efter tingsvidnes indhold: da efter flere ord dem imellem var voldgav de samme sag på begge sider på fire dannemænd, Simon Jensen på Svend Ornings vegne til betroet Anders Pedersen og Peder Christensen, borgere og råd ---- i Sæby, og Søren Pedersen på Knud Rodsteens vegne tilnævnte Laurids Eriksen i Bagterp og Christen Terkildsen Skriver i Bastrup, hvilke 4 dannemænd skal forsamles i Sæby på tirsdag, først kommer otte dage, og da have fuldmagt Svend Orning og Knud Rodsteen om samme deres tvistige sag til endelig ende at imellem sige, og hvis de deri kendendes vorder, skal stande for fulde af parterne upåtalt i alle måder, og hvis vidner og breve, på enten sider forhvervet er, ingen videre at komme til hinder eller skade i nogen måder.

(329)

** var skikket Jens Kraft i Burholt på den ene og havde stævnet Mads Jensen i Ringsholt, Christen Jensen i Rålund og Knud Olufsen i ---- på den anden side for en vidne, de til Vennebjerg herreds ting 10/8 1629 vidnet har, og i samme vidne Mads Jensen at have vidnet, at der hopmanden var hen dragen, da lå der ved 26 tønder havre på Lengsholms loft, som han syntes, Christen Jensen i Rålund at have vidnet, på fornævnte loft lå ved et pund rug. og der stod seks sække, han tyktes var korn i, og ikke deres vidner skal stemme overens med hverandre: så og efterdi Jens Kraft selv mesten del, fornævnte vidne har om vidnet, vedgår så at være, han og for ting og dom har hjemlet Anders Jespersen det gods, han har om vidnet, sig at have bortført, tilmed og fremlægger Knud Rodsteens kvittants, det han en del igen til ham har leveret, så samme vidne i så måde med hans egen bekendelse og hjemmel bestyrkes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, klage og dom, så vidt det kan befindes Knud Rodsteens gods at være anlangende, at sige, ej heller Jens Kraft af den dele, han derfor i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(330)

** ---- jomfru Helvig. så mødte Palle Rodsteen med samme ---- og formente det ret at være, hvortil Christen Sørensen svaret og påskød at ville bevislig gøre, det jomfru Helvig Kås ikke var på

Nandrupgård på de tider, de har om vidnet, samme gods skulle være did kommen, og hun det skulle annammet, såvel som og at hun tit og ofte af fjenderne var fra plyndret alt hvis på gården fandtes, og derfor begæret respit: da efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom, så meget som lov og ret kan findes.

(334)

** var skikket ---- Knudsen, borger i Nykøbing, hans visse bud Jesper Christensen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Jensen, borger sst, for en uendelig landstings dom, han her til landstinget 25/9 med vrang undervisning forhvervet har, anlangende en klage, som Jesper Christensen på hans vegne og borgerskabet i rette båret har, som bekom den store skade af ildebrand, som kom af Søren Jensens ladehus ud af ild eller lys, som han deri brugt har, og ikke skal være så lovlig stævnet for samme dom, som det sig bør: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi det befindes, samme ildebrand af våde at skal være optændt, og Søren Jensens egen, såvel som andre hans naboers formue, der udover en del formedelst sådan ulykke at være forkommet, og ikke bevises Søren Jensen med vilje eller vidskab til sådan skadelig ildebrand at have været nogen årsag, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme klage, ej heller den tingsvidne, derefter taget er, bør nogen magt at have eller komme Søren Jensen til forhindring.

(335)

** var skikket Karen Nielsdatter, salig Jacob Vognsens, forrige byfoged i Ålborg, hans efterleverske på sin egne og sine medarvingers vegne deres visse bud hr Jens Jørgensen, forrige præst til Ingstrup kirke, på den ene og havde stævnet Anders Jensen Guldsmed i Ålborg på den anden side for nogen uendelige landstings domme, han berømmer sig af at have her af landstinget over en forpligts vidne, brev og segl, som han 8/9 1623 med hans egen hånd og segl underskreven og trykt udgivet har til hendes salig husbond, Jacob Vognsen, udgivet, forhvervet, og i samme uendelige domme fanget hans egen forpligt og en bytings dom magtesløs kendt, hvori han har forpligtet sig at lide den samme tyvestraf, som hans datter skulle lide, ved navn Anne Andersdatter, for to sølvskeer, hun havde Jacob Vognsens hustru Karen Nielsdatter fra stjålen, efter hendes egen bekendelse, og han af byfogden efter sin egen forpligt er tildømt samme tyvestraf at udstå, for han havde ikke holdt samme sin datter til stede: så efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi samme bytings dom ikke lyder længere, end sagen til bytinget igen blev indkaldt, da hvem på skader indkalde sig sagen for byfogden, og der ved endelig dom at gå om hvis ret er.

(336)

** var skikket Christen Andersen Skomager i Ålborg hans visse bud Anders Jensen Guldsmed, borger sst, på den ene og havde stævnet hr Jens Jørgensen, nu værende i Ålborg, på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme, han her til landstinget for nogen rum tid siden over Christen Andersen Skomager skulle have forhvervet, anlangende i sin hovedmening at hr Jens Jørgensen at have ladet magtesløs gøre en hr Jens Jørgensens udgivne håndskrift, lydende på en tønde rug, som han med rette er Christen Andersen Skomager skyldig, og beretter Christen Andersen, at han aldrig har været lovlig stævnet af hr Jens Jørgensen eller vidste af samme dom at sige: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og

det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi her fremlægges hr Jens Jørgensens underskrevne udgivne seddel, han til Christen Andersen Skomager på en tønde rug udgiven har, og ikke med kvittants eller i andre måder lovlig bevises, den at være betalt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme seddel at sige eller magtesløs dømme.

(337)

** var skikket hr Jens Jørgensen, forrige præst til Ingstrup kirke, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Anders Jensen Guldsmed, nu værende i Ålborg, for en dele, han berøber sig på, af Ålborg byting 1627 udgangen, at have forhvervet, formeldende om nogen breve, domme og deler, som salig Jacob Vognsen har stedt udlæg af hans bo 22/11 1625 ved fogedsvenden og vurderingsmændene, hvilke breve, vidner og domme hr Jens har antvortet fogden Jacob Vognsen, førend han gjorde ham udlæg af Anders Guldsmeds bo, og hårdelig benægter sig aldrig at have haft, seet eller vidst besked om samme breve eller sig dem at have tilholden, siden udlægget gjort er: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi vi befinder samme delsbrev år 1627 at være drevet og forhvervet, og ikke den siden til tinge er læst og påskrevet, men i så måder fortaget, da finder vi efter sådan lejlighed samme delsbrev magtesløs at være.

(339)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård på den ene og havde stævnet Jens Madsen, Anders Mortensen med deres medbrødre på den anden side for vidner, som de til Nørherreds ting vidnet har 10/11 1629, hvilke vidner Palle Rodsteen formener magtesløse at blive, efterdi han har ingen varsel fanget derfor: så og efterdi vi befinder, Palle Rodsteen først at have ladet forhverve vidner om hvis gods, som skulle være ført fra Restrup og til Nandrupgård, som nu om tvistes, og ikke Palle Rodsteen, ej heller Laurids Jensen, Ove Jacobsen og deres medbrødre for sidste vidner, jomfru Helvig om samme gods har ladet forhverve, har fanget nogen varsel eller kald, da finder vi efter sådan lejlighed fornævnte sidste vidner, nu stævnet er, såvel som fornævnte bænkebrev, som ikke til tinge er vidnet, eller varsel for givet, magtesløs at være.

(341)

** var skikket Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Villadsen, Peder Jepsen og Anders Jepsen, borgere sst, på den anden side for et vidne, de 2/11 1629 til Viborg rådhus forhvervet har, anlangende det Morten Nielsen i Alsted og Niels Jensen i Fulby i Sjælland skal have tagen fornævnte mænd i hånd og takket dem godt for god betaling for al den gæld, de var salig Morten Ibsen Ladefoged, som boede og døde i Viborg, skyldig, som de var rette arvinger til, og hvis breve, de derpå har udgivet, skulle aldeles være død og magtesløs, formener samme vidne ikke ret, efterdi han mener dem at være imod rigtige købebreve, som Anders Rolandsen af dannemænd sig til forhandlet har, på nogen broder og søsterlodder i arv efter salig Morten Ibsen, og fremlagde et tingsvidne af Rinds herreds ting 6/8 1627, indeholdende Christen Nielsen i Kallestrup med flere at have vidnet, at Jens Svenningsen i Ørnbøl i Vendsyssel, Kirsten Svenningsdatter og Bodil Svenningsdatter i Hvilsum, Anne Mikkelsdatter i Kallestrup, Svenning Tomasen i Banstrup, Anne Nielsdatter i Brøndum og Tomas Tomasen i Hvam, alle disse personer er alle søskendebørn til Morten Ibsen, som døde i Viborg, og ikke nogen nærmere arvinger er efter ham levende, der de vidste. item fremlagde Espen Sørensen og Søren Pallesen i Hvilsum deres

forseglet brev, dateret Ålborg 15/7 1627, indeholder dem at have solgt til Anders Rolandsen al den arvelod, dem var tilfalden efter deres hustruers salig søskendebarn Morten Ibsen: så og efterdi det befindes, Christen Nielsen i Kallestrup, Keld Christensen i Støttrup og deres medfølgere, som først har vidnet, det Jens Svenningsen, Kirsten Svenningsdatter, Bodil Svenningsdatter og Anne Mikkelsdatter, Svenning Tomasen, Anne Nielsdatter og Tomas Tomasen alle at skulle være Morten Ibsens søskendebørn og arvinger, såvel som ikke heller Jens Svenningsen og hans medarvinger, ikke for Niels Christensen i Skanderup og hans medfølgeres vidne, ej heller de kvitteringer, til rådhuset gjort er, har fanget nogen varsel, så de kunne vidst dertil at svare, da finder vi efter sådan lejlighed samme Niels Christensen og hans medbrødres vidne, så og fornævnte to rådstue vidner, efter fornævnte kvittering, ingen magt at have, og efterdi Peder Jepsens forhvervede vidne ikke fremlægges, bør den i lige måde ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(344)

** var skikket velb Jørgen Skeel til Sostrup, KM befalingsmand på Vestervig, hans visse bud Christen Ibsen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Pedersen i Revs for en uendelig dom, han 28/8 nærværende år her til landstinget forhvervet har, anlangende tre vidnesbyrd, som på Revs herreds ting 30/1 sidst forleden vidnet har, indeholdende at Mads Christensen i Revs skal have betalt Niels Pedersen alt sammen for den dagløn, han for ham skal have arbejdet og gjort, og Niels Pedersen da på tinge at have stået til vedermåls ting og ej deres vidne på fersk fod benægtet, og dog vidnesbyrdene enhver til deres 3 mark er fældet bleven og fogdens dom magtesløs, indtil hvem der har i at sige: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, fornævnte tre personers faldsmål og nu er udredt, da bør samme dom ikke længere magt at have eller komme dem på deres fælding til forhindring, og efterdi Niels Madsen og hans medbrødre selv har lagt deres vidne i tvivl, at de ikke vidste, om Niels Pedersen var stedt til Mads Christensen eller ej, eller hvad han skulle give ham for sin arbejde, de andre tre vidnesbyrd befindes vildige, Mads Christensens egen hustru og sønner, og i så måder deres husbond og far til vilje at have vidnet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner på begge sider så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være, og fornævnte vidne og dom, som ikke er fremlagt, magtesløs at være, indtil de fremkommer.

(345)

** var skikket Laurids Jensen i Nees på den ene og havde stævnet Søren Nielsen sst på den anden side for et vidne, han til Sønderherreds ting i Mors forleden år forhvervet har, havde og stævnet Terkild Pedersen, Christen Suur og Mikkel Pedersen i Nees med flere deres medbrødre for en vidne, de til fornævnte herredsting samme år vidnet har, anlangende nogen ord og mundheld, som Laurids Jensen skulle have haft på Karby kirkegård til Søren Nielsen, hvilke ord han benægter sig ikke at have haft, og mener samme vidne bør magtesløs at blive: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Laurids Nielsens ord og mundheld, som han ikke er bestendig eller fra sig bebrevet eller for tingsdom indgået, og straks tingsvidne efter taget, men han dem med højeste ed benægter, såvel som og Søren Nielsen erklæret, det han ikke ved ham andet end en ærlig dannemand at påsige, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte dom og dele, derpå funderet, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være, og dernæst nu her for retten blev Laurids Jensen og Søren Nielsen med sammenlagte hænder venlig forligt, så samme deres trætte dermed aldeles skal være nederlagt.

(346)

** var skikket Laurids Jensen i Nees på den ene og havde stævnet Terkild Pedersen sst på den anden side for et vidne, han lader sig af berømme, han til Sønderherreds ting i Mors 1629 forhvervet har, i dis midlertid fjenderne var landet mægtige, i lige måde havde stævnet Niels Jensen i Kærgård, Peder Madsen i Karby og deres medbrødre for et vidne, de til Sønderherreds ting fornævnte år vidnet har, anlangende nogen ord og mundheld, Laurids Jensen skulle have haft til Terkild Pedersen, hvilke ord Laurids Jensen ved Gud og sin sjæls salighed hårdelig benægter sig ikke at have haft, hvorfor Laurids Jensen formener, samme deres vidne bør magtesløs at blive: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Laurids Jensens ord og mundheld, som han ikke er bestendig, fra sig bebrevet eller for tingsdom indgået, og straks tingsvidne efter taget, men han dem med højeste ed benægter, såvel som og bemeldte personer erklæret, det han ikke ved med dem andet end som ærlig dannemænd at påsige, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom og dele, derefter funderet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(348)

** var skikket Jens Lauridsen, Viborg bys forrige kæmner, på borgmester og råds vegne på den ene og havde stævnet Niels Nielsen Væver, Villum Væver med flere borgere og indvånere i Viborg og Dorte Poulsdatter sst på den anden side for et vidne, de 10/5 sidst forleden til Viborg byting vidnet har, Bodil Skrædderkone der sst til befrielse såvel som og hendes to døtre anlangende, hvorledes de dem i denne forleden ufredstid skal have skikket og forholdt, hvilke vidne skal være en part imod de sandfærdige vidner, som til Viborg rådhus 2/12 1629 og 26/4 1630 på hende og hendes døtre vidnet er, hvilke vidner Jens Lauridsen formener ikke så lovlig, nøjagtig eller sandfærdig at være, at de bør nogen magt at have: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have eller komme fornævnte vidnesbyrd på deres fælding til forhindring, og efterdi Ib Snedker, Christen Rasmussen og deres medfølgere ikke udtrykkelig har vidnet om nogen gjort gerning, dem at have seet Bodil Pedersdatter eller hendes døtre haft nogen legemlig omgængelse med fornævnte krigsfolk, eller nogen synlig kundskab om nogen utugtigheds bedrift, da kunne vi ikke kende samme vidner så noksom, at de bør at komme Bodil Pedersdatter eller hendes døtre på deres navn og gode rygte til nogen forhindring, men efter Mikkel Jespersen, Niels Nielsen og deres medfølgere alene har vidnet, at de ikke har seet, fornemmet eller ved andet med hende eller hendes døtre end det som ærligt er, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises dem andet med Bodil Pedersdatter og hendes døtre at være bevidst, ved vi efter slig lejlighed ikke den deres vidne at imod sige eller magtesløs dømme.

(353)

6/11 1630.

** var skikket velb ---- til Keldgård, befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Jens Svenningsen i Skræm og havde hid kaldt sandemænd af Han herred, for Laurids Hjulmand, som boede i Skærm, hans bane at udlede, som skulle være ihjel slagen og død funden på Skræm mark 25/9 sidst forleden, og nu fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Han herreds ting, 18/10 nærværende år udgivet, indeholdende Laurids Christensen i Skræm at have vidnet, at på lørdag sidst forleden, da var tre uger, da gik han med sin plov på Skræm mark, og da kom Laurids Hjulmand i Skræm og en karl af Vendsyssel, som lod sig kalde Laurids Jensen i Bredmose, mod

ham, og der de kom til ploven, kom Laurids Jensen og Laurids Hjulmand i trætte om gæld, Laurids Hjulmand var Laurids Jensen skyldig på en hest og bøsse, han havde bekommet af ham, og da slog Laurids Jensen Laurids Hjulmand omkuld med en plovstav: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Laurids Jensen at være Laurids Hjulmands bane, ham at have ihjel slagen, og derfor svor ham fra hans fred, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(1)

15/1 1631.

** var skikket Anders ---- på mor Anne Andersdatters vegne ---- : så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder, skal stå til troende enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de vil sige eller vidne på nogen, og befindes Niels Lauridsen, som samme bekendelse gjort har, at have været en udedisk menneske, som for sine misgerninger er heden rettet, og ikke samme bekendelse med nøjagtige vidnesbyrd bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed, samme bekendelse, så vidt den Anne Andersdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme hende på hendes gode rygte og navn til forhindring i nogen måder.

(2)

** var skikket Peder Lauridsen på Læsø på hans hustru Johanne Albretsdatters vegne hans visse bud Jens Christensen i Viborg på den ene og havde stævnet Jens Tomasen, foged på Læsø, på den anden side for en misdæder, ved navn Niels Lauridsen Galt, som for sine misgerninger er heden rettet, hans bekendelse, han til Læsø birketing forhvervet har 26/11 sidst forleden, hvori bemeldte misdæder har udlagt Johanne Albretsdatter at have været i råd og gerning med ham i trolddoms bedrift, hvilke hans ord og påsagden Johanne Albretsdatter hårdeligen benægter sig deri uskyldig og ubrødig at være: så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder, skal stå til troende enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Niels Lauridsen Galt, som samme bekendelse gjort har, at have været en udedisk menneske, som for sine misgerninger er heden rettet, og ikke samme bekendelse med nøjagtige vidnesbyrd bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed, samme bekendelse, så vidt den Johanne Albretsdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme hende på hendes gode rygte og navn til forhindring i nogen måder.

** var skikket Joen Vinter på Læsø på hans hustru Maren Lauridsdatters vegne hans visse bud Jens Christensen i Viborg på den ene og havde stævnet Jens Tomasen, foged på Læsø, på den anden side for en bekendelse, han til Læsø birketing 26/11 sidst forleden forhvervet har, efter en misdæder ved navn Niels Lauridsens ord og mundheld, som for sine misgerninger er brændt og heden rettet, i hvilke hans bekendelse han har udlagt Maren Lauridsdatter at have været i trolddoms bedrift med ham, hvilke ord og påsagden Maren Lauridsdatter hårdelig benægter, sig i sådanne kunster aldeles uskyldig at være: så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder, skal stå til troende enten i vidnesbyrd eller i andre måder, i hvad de vil sige eller vidne på nogen, og befindes Niels Lauridsen Galt, som samme bekendelse gjort har, at have været en udedisk menneske, som for sine misgerninger er heden rettet, og ikke samme bekendelse med nøjagtige vidnesbyrd bekræftes, men

med stokkenævn bevises, Maren Lauridsdatter sig ærligen at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed, samme bekendelse, så vidt den Maren Lauridsdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme hende på hendes gode rygte og navn til forhindring i nogen måder.

(3)

** var skikket velb Erik Juel til Hundsbæk på den ene og havde stævnet Peder Madsen i Flade, Niels Mikkelsen med flere på den anden side for syn, de til Nørherreds ting 14/9 sidst forleden afhjemlet har, anlangende noget jord, liggende til de huse, som stod på Ullerup mark ved Bjørnvad, uanseet at der ikke for samme vidne skal være givet lovlig varsel, efterdi velb Niels Vind er udenlands, såvel som gården til en ---- er forpagtet: så og efterdi Niels Vind og jomfru Margrete Vind ikke befindes at holde hus, dug eller disk på Ullerupgård, men den at være forpagtet, og de dog alene der for samme synsvidne er givet varsel, og ikke der for lovlig kaldt, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne magtesløs at være.

(4)

** var skikket Søren Pedersen i ---- hans visse bud Villum Christensen i Snarup med en opsættelse her af landstinget sidst forleden, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Peder Mikkelsen i Plet, birkefoged til Vrejlev birketing for en dom, han 13/10 dømt har, anlangende om gældssager efter en optegnelse at Søren Pedersen skulle være salig Anders Ousen skyldig, hvilke optegnelse og gæld Søren Pedersen hårdelig ved højeste helgens ed benægter: og efterdi det befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og sagen da tid efter anden over seks uger til i dag er optagen, og ikke Laurids Poulsen eller Peder Mikkelsen nu er mødt eller nogen på deres vegne med samme dom at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(5)

** var skikket Søren Jensen i Nørgård i Skisby, Peder Lauridsen sst med flere på deres egne og sankt olufs sognemænds vegne deres visse bud Villum Christensen i Snarup på den ene og havde stævnet Tomas Udsen den anden side ---- han til Vennebjerg herreds ting ---- forleden år på hans husbond velb Ulrik ---- hans vegne forhvervet har, anlangende sankt olufs sognemænd skulle yde fornævnte år 1629, og den ene dom i sin beslutning lyder, det fornævnte mænd at bevise fornævnte tiende at være ydet efter ordinantsen og KM kommissariers påbydelse eller derfor at lide tiltale, uanseet det er med tingsvidne bevist, som i dommen er indført, at en part af sognemændene skal have ydet deres tiende til kirken af hvis de avlede og det ydede på kærve i Bøgsted, og den anden dom lyder i sin mening, fornævnte sognemænd at tage to uvildige mænd, tiende imellem dem at ligne: så og efterdi vi befinder, herredsfogden 16/8 både at have tildømt sognemændene at tage to lægdsmænd, tienden at lægge, og for skadegæld at stande til rette, såvel som samme dag tilfinder dem tienden at udgive eller lide tiltale, ---- Christen Eskesen og selv tilstår, nogen af sognemændene tiende i kærve at have ydet på Bøgsted, og intet derom i dommen er exeperet, men lyder på samtlige sognemænd, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to domme, ej heller fornævnte lægdsvidne og dele, derefter gangen er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(8)

** var skikket Hans Lauridsen, borger i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Maren Pedersdatter, som tilforn har tjent Hans Lauridsen, på den anden side for en vidne, hun til Nykøbing byting 8/5 sidst forleden vidnet har, at Hans Lauridsen skal være hendes barnefar, uanseet at hun tilforn i hendes barnenød har beskyldt Hans Lauridsens tjenestedreng, Niels Knudsen, for hendes rette barnefar, som er med tingsvidne at bevise, såvel som Niels Knudsen også ved dåben, der hendes barn blev kristnet, er beskyldt, som med præstens kundskab er at bevise, formenende hendes første beskyldning, som hun gjort har i hendes barnenød, sandfærdig at være: så og efterdi Maren Pedersdatter til tinge ved hendes ed har udlagt Hans Lauridsen for hendes barnefar at være, som loven hende tillader, hun og samme hendes beskyldning her i dag for retten med højeste ed og oprakt finger har været bestendig og ham for hendes barnefar sigtet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hendes beskyldning og sigtelse, ej heller den dom, derefter dømt er, at sige eller magtesløs dømme, førend Hans Lauridsen sig derimod efter loven forværger, som det sig bør.

(10)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Jens Jensen i Melholt, Peder Nielsen i Ulsted med flere på den anden side for et vidne, de til Kær herreds ting 12/10 sidst forleden vidnet har, anlangende en jern kakkelovn, var Malte Sehesteds, som skal være ført til Simon Lauridsen i Klitgård, med mere af hans gods, og i deres vidne de vidner, nogen af kejserens folk skal have ført samme kakkelovn fra Klitgård igen: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udførlig har vidnet, det fornævnte soldater tog samme kakkelovn og førte den bort fra Klitgård, som tilforn fra Sæby var did ført, og intet derimod fremlægges eller bevislig gøres, Simon Lauridsen samme kakkelovn at have forvendt eller sig til nytte beholden, ikke heller endnu at findes i hans havende værge, og herredsfogden fordi ikke har vidst at tildømme ham, samme kakkelovn til stede at forskaffe eller betale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, ej heller den fornævnte dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(12)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærgårdsholm, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Laurids Jensen i ---- på den ene og havde stævnet Glob Sørensen, borger i Nykøbing, på den anden side for en uendelig dom, han med vrang undervisning her til landstinget 23/10 sidst forleden forhvervet har, og to domme, den ene uendelig og den anden endelig, som Mogens Høg har ladet forhverve til Jegind birketing 3/9 sidst forleden, bemeldende i sin mening at Glob Sørensen skal være tildømt at sætte loven og vissing for hvis værgemål, han skal være i for salig Mads Andersens børn, eller det fra sig igen at levere, så det kan komme de fattige faderløse og moderløse børn til fremtarv, hvilke domme Mogens Høg formener ikke så lovlig at være stævnet og kaldt derfor, som det sig bør: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi samme birketings domme ikke er endelige, bør de at være, som de udømt var, og til birketing igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, men efterdi den anden birketings dom ikke fremlægges, finder vi den magtesløs at være, indtil den fremkommer.

** var skikket Christen Jepsen, boende i Tøving i Mors, på den ene og havde stævnet Jens Christensen, tjenende på Ullerup, og Christen Christensen, boende i Ovtrup, på den anden side for et vidne, de til Nørherreds ting i Mors 31/8 sidst forleden vidnet har, anlangende at det er dem fuld vitterligt, at Christen Jepsen og hans to sønner, Jens Christensen og Peder Christensen, høstet det

havre vesten digen på det jord, som Niels Madsen, forrige plovmand til Ullerup, tilforn i brugelighed haft har, og Christen Jepsen førte det bort, hvilke vidne Christen Jepsen formener ikke så lovlig og ret at være vidnet, idet at de ikke udtrykkelig i samme deres vidne har forklaret, selv i egne personer at have seet det, men alene vidner, at det er dem vitterligt: så og efterdi Christen Christensen og Jens Christensen udførlig har vidnet, det Christen Jepsen og hans sønner høstet samme havre, og Christen Jepsen førte det bort af åstederne imellem 2/8 og 3/8 om natten forleden, og intet derimod fremlægges, men bevises ham for samme gerning at være voldsvoren, og efter han sagen har aftinget, for samme lovmål løsladt, så han i så måder gerningen vedgået, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(13)

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Keld Nielsen, skriver der sst, med en opsættelse her af landstinget 4/12 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Jepsen i Tøving og hans søn Peder Christensen sst for en benægtelse, de med vidnesbyrd til Nørherreds ting i Mors 10/8 nu sidst forleden gjort har, anlangende at de aldrig har ført korn af den jord, som Niels Madsen, som boede ved byvadet, har haft i brugelighed, og Christen Jepsen dog for samme gerning 21/9 sidst forleden til fornævnte ting er bleven ransvoren og siden for samme sag hos velb Erik Juel skal have aftinget, og mener Mogens Kås, det samme benægtelse vidne ikke så lovlig og ret at være gjort, at det bør nogen magt at have: så og efterdi Christen Christensen og Jens Christensen udtrykkelig har vidnet, det Christen Jepsen og hans søn høstet samme havre, og Christen Jepsen førte det bort af åstederne, hvilke deres vidne her i dag er ved magt dømt, efter den lejlighed den dom medfører, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme benægtelse vidne så noksom, at den imod fornævnte vidne bør nogen magt at have.

(15)

** var skikket Peder Christensen i Risum Elkær på den ene og havde stævnet Peder Andersen i fornævnte elkær, Jep Jensen i Kærgård i Selde og Jens Christensen i Selde på den anden side for et vidne, de til Åsted birketing vidnet har 17/12 sidst forleden, anlangende en sølvstob, som Peder Christensen skulle have med været og afkøbt mester Henrik for 8 rigsdaler, uanseet Peder Christensen tilforn har standet på fornævnte ting med hans oprakte finger og helgens ed, benægtet sig aldrig at have købt nogen stobe af mester Henrik, ej heller har lovet ham nogen pending for nogen sølvstob: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de samme deres tvistige sag på to dannemænd, mester Henrik Nielsen på sin side til betroet Anders Nielsen i Risumgård, og Peder Christensen tilnævnte Anders Nielsen i Elkær, hvilke to dannemænd skal forsamles her i Viborg på tirsdag føret kommende, og da have fuldmagt mester Henrik Nielsen og Peder Christensen om samme deres trætte til endelig ende at imellem sige, og hvis de deri gørende eller sigende vorder skal stande for fulde, og af parterne upåtalt i alle måder, og alle hvis vidner, domme og breve, i sagen gangen er, ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måde.

(16)

** var skikket Søren Rasmussen, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen Thybo, Oluf Krag og Christen Nielsen, borgere der sst, på den anden side for et vidne, de med Jens Sørensen, skriver og rådmand der sst, 21/11 1629 til Ålborg byting vidnet har, formeldende de 14/12 fornævnte år skulle have været med Jens Skriver i sin gård næst hos sig, som

Søren Rasmussen tilforn iboede, og hans børn da boede i, og da der at skal have synet og seet en sønderhuggen og spoleret kiste, og da Jens Skriver skal have tilspurgt Johanne Sørensdatter, om det ikke var samme kiste, om hvilken hendes far, Søren Rasmussen, trætter med ham om, hvortil hun skulle have svaret ja, det var den samme kiste, hvilke vidne Søren Rasmussen formener ikke så rigtig at være, som det sig bør eller at komme ham til hinder eller skade, efterdi Johanne Sørensdatter de ord i et hus at skulle have haft, som fornævnte mænd siden til tinge efter vidnet har, og ikke heller at være sket i hendes myndige alder, efterdi hun ikke var hendes egen værge: da efterdi Mads Lauridsen og hans medbrødre har vidnet om de ord, Johanne Sørensdatter til dem skulle haft, som hun ikke er bestendig eller for tingsdom indganget, og tingsvidne efter taget, men hun dem højlig benægter, tilmed ikke heller Johanne Sørensdatter for samme vidne at være givet nogen varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(19)

** var skikket Jens Sørensen, borger og rådmand i Ålborg, hans visse bud Daniel Jensen sst med en opsættelse her af landstinget 6/11 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Nielsen i Vodskov og Christen Rasmussen i Visse for et vidne, de til Kær herreds ting 12/1 sidst forleden med Søren Rasmussen i Ålborg vidnet har, i sin mening at de skulle have været i Ålborg, noget før kejserens folk kom her til byen, og da skulle de have seet, at Jens Sørensen med sine folk skulle have tagen en kiste med ---- fra Søren Rasmussen, hvilke vidne Jens Sørensen formener usanddru at være vidnet og ikke være nævnt hvad dag eller tid, når det skulle være sket, ikke heller skal være vidnet på fersk fod, men skal være et sankevidne, vidnet på tredje år efter samme gerning skulle være sket: da efter flere ord dem imellem var, og efterdi vi befinder borgmester og råd i Ålborg deres dom efter vidnerne at have dømt og udgivet, og denne deres dom ikke er stævnet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme vidne at dømme, førend den og stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(20)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på en af KM tjenere, ved navn Jens Christensen Hvid i Bostrup, hans vegne hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Mads Knudsen, borger i Viborg, på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme her til landstinget for nogen kort tid siden at skal have forhvervet, hvori skal være magtesløs dømt nogen vidner, som Jens Christensen Hvid til Skive byting forhvervet har, anlangende at Christen Madsen, som der boede og døde i Ingstrup, skulle have været så forarmet, at han ikke havde at betale det ringeste af sin gæld med, der han ved døden er afgangen, og at hans efterlevende hustru og børn derefter lod veder og afsige arv og gæld efter ham, hvilke uendelige dom Knud Gyldenstjerne formener med vrang undervisning og uden stævning at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

(21)

** var skikket velb fru Karen Sehested til Åstrup hendes visse bud Laurids Pedersen i Søgård på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, på den anden side for en dom, han 11/10 sidst forleden, imellem Laurids Olufsen i Visby og hendes tjener Peder Knudsen i Redsted, på den anden side, og i samme dom tildømt Peder Knudsen at betale Laurids Olufsen 3 tønder rug og en kost og en fjerding, eller Laurids Olufsen at have indvisning i

Peder Knudsens bo og løsøre inden 15 dage, hvilken dom fru Karen Sehested formener, Laurids Poulsen uret at have dømt, idet han har tildømt hendes tjener at udgive kost og tæring uden al årsag eller bevis: så og efterdi herredsfogden har tilfunden Peder Knudsen 3 tønder rug at betale efter landstings doms indhold, eller derfor at gøres udlæg i hans gods efter forordningen, da ved vi ikke hans dom deri at imod sige, men den punkt anlangende kost og tæring, som Laurids Olufsen har afstanden, deri bør dommen Peder Knudsen ikke at komme til forhindring.

(22)

** var skikket Anders Andersen i Ajstrup hans visse bud Anders Jensen i ---- på den ene og havde stævnet Anders Kjærulf i vester Halne på den anden side for en dele, han 16/11 sidst forleden over Anders Andersen forhvervet har, anlangende en tønde rug, en tønde havre og to rigsdaler, han til Anders Kjærulf skulle pligtig være, uanseet Anders Kjærulf skal være Anders Andersen meget mere skyldig: så og efterdi Anders Andersen for ting og dom har sig til forpligtet samme penge og korn til Anders Kjærulf at betale inden sankt mikkelsdag, derefter kommer, eller at lide dele uden undskyldning, og ikke bevises ham samme gæld at have erlagt, så han fordi efter hans egen forpligt er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Anders Andersen af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(23)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl på den ene og havde stævnet Staffen Nielsen og Erik Nielsen, borgmestre i Thisted, Niels Tordsen, Peder Nielsen Griis, Peder Nielsen Klostergård med flere rådmænd sst på den anden side for en dom, de til Thisted rådstue 22/11 næst forleden dømt og afsagt har, anlangende en skælds stævning og beskyldning, som Rasmus Brock, borger i Thisted, skal have Christen Høg påskrevet og i rette båret til Hundborg herreds ting 19/10 1629, formeldende at Christen Høg skal have i rette båren nogen usandfærdige og uærlige sendebreve og stuesedler imod ham, og ham dermed på beråbt: så og efterdi Christen Høg for borgmester og råd har indstævnet Rasmus Brock, for han skulle beskyldt ham, det han skulle have i rette båret imod ham nogen usandfærdige og uærlige sendebreve og stuesedler, og samme sendebreve og sedler ikke befindes for borgmester og råd at have været i rette lagt eller i deres dom inddraget, og de dog sagen for sin tilbørlig dommer har indfunden, da finder vi efter sådan lejlighed denne deres dom, som den udømt var, og hvem på skader, da sagen for borgmester og råd at indkalde, og breve in originali at fremlægges, og derom at dømme hvis ret er.

(25)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård hans visse bud Peder Nielsen i Årup med en opsættelse her af landstinget 20/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen og Anne Keldsdatter, Anne Pedersdatter og Christen Pedersen i Thisted for fire vidner, de til Thisted rådhus og Hindborg ting 30/11 forleden vidnet har, hvilke vidnesbyrd han formener sig ikke lovlig varsel for bekommet har, og ikke heller så sandfærdig og nøjagtig at være, at de kan være Rasmus Brocks hjemmel til hvis gods, han af Restrup bekommet har: da efter sådan lejlighed og efterdi samme fremlagte vidner og varsels hjemmel er imod hverandre, og bemeldte vidner ikke er stævnet, ved vi ikke i sagen at dømme, førend bemeldte vidner på begge siden lovlig stævnes, og da gå om hvis ret er.

(26)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, Danmarks riges råd for det kongelige adelige akademi Sorø og KM befalingsmand i Børglum kloster, på sin tjener Christen Jensen i Kalum hans vegne hans visse bud Tomas Brun, skriver på Børglum kloster, på den ene og havde stævnet Oluf Pedersen i Røgelhede på den anden side for en dom, han til Jerslev herreds ting 3/7 sidst forleden over bemeldte sin tjener forhvervet har, formeldende Christen Jensen da at være tildømt at holde og efterkomme sin kontrakt, som samme dag findes læst og påskrevet og i dommen indført, som Christen Jensen med salig afgangne Christen Mikkelsen i Serridslev til Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, på hans husbond velb Malte Sehested til Rydhave hans vegne skulle have gjort, som formelder at to mænd skulle have dem på menige Serridslev sognemænds vegne til forpligtet årlig, så længe den gode mand Malte Sehested vil, at de må levere kirkeværgerne i Serridslev sogn kirkens anpart korntiende af fornævnte sogn, dem der foruden, hvis korntiende til kirken er anlangende, at årligen give den gode mand 20 tønder byg og det levere i Sæbygård eller i Ålborg: så og efterdi for os i rette lægges Christen Jensen og hans medbrødres forseglet kontrakt og forpligt, hvori de samtlig har forpligtet dem at forskaffe Malte Sehested kirkeværgerne i Serridslev sogn deres kvittants på kirkens anpart korntiende otte dage for fastelavn hvert år i det seneste, og der foruden at give Malte Sehested hvert år 20 tønder byg, hvilken kontrakt og forpligt Christen Jensen ikke vil vide for falsk, hans signet imod hans vilje der for at være kommen, og herredsfogden efter samme forpligt har tildømt Christen Jensen sin anpart af samme korn for 1629 at betale, eller derfor at gøres indvisning og udlæg i hans bo efter forordningen, såvel som og om kirkeværgernes bevis tilfunden ham sin forpligt at holde, og ikke bevises det at være efterkommet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme forpligt, Christen Jensen anlangende, og den dom, derefter dømt er, at sige eller magtesløs dømme, og ikke heller ham for den dele, han derefter i kommen er, at befri, førend han retter for sig, som det sig bør.

(29)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, på den anden side for en dom, han til Børglum herreds ting 14/12 sidst forleden dømt har, og i samme hans dom har kvit dømt Furreby sognemænd og Vejby sognemænd for KM såvel som kirkens anpart korntiende af fornævnte sogne for forgangen år 1629 efter to tingsvidner, som Furreby sognemænd og Vejby sognemænd har ladet forhverve til Børglum birketing 26/11 sidst forleden, som Niels Madsen i Vejby, Christen Nielsen med flere sst at have vidnet, det år 1629 var Furreby og Vejby sognemænd så forarmede, at de ikke kunne give deres husbond skyld og landgilde og ikke heller kirken eller KM deres rettighed efter KM kommissariers laksering: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder længere, indtil sagen for herredsfogden igen blev indstævnet, da hvem på skader, da indkalde sig sagen for herredsfogden igen, og ham endelig at dømme, og efterdi fornævnte vidner ikke fremlægges, bør de ingen magt at have, indtil de fremkommer.

(31)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Peder Mikkelsen i Plet, birkefoged til Vrejlevkloster birketing, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 14/12 sidst forleden dømt har, og i samme sin dom kvit dømt velb Niels Lange til Rønnovsholm halvparten af KM korntiende af Hæstrup sogn for år 1629 imod KM kommissariers forordning efter

to tingsvidner, formeldende at Søren Lauridsen i Årup og hans medbrødre at have vidnet, at imidlertid kejserens folk var landet mægtig, er en part af Hæstrup sognemænd med hustru og børn bort jaget fra hus og hjem, og derover er bleven så forarmede, at de ikke kunne udgive deres tiende, skyld eller landgilde: så og efterdi befindes de to vidnesbyrd, Søren Lauridsen og Søren Nielsen, alene for samme vidne at være stævnet, og ikke deres medbrødre vidnesmænd, som med dem vidnet har, da ved vi ikke i sagen at dømme, førend vidnesbyrdene samtlig lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(32)

** var skikket Hans von der Hude, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Villads Pedersen Kræmmer, borger sst, på den anden side, for at eftersom han er forordnet at dømme imellem Hans von der Hude på den ene og borgmester og rådmænd såvel som menige borgerskabet i Viborg på den anden side, om de ikke burde hver sin anpart at erlægge Hans von der Hude hvis vin han i forleden ufredstid til obersten, som her i byen kommanderede, har måttet lade udtappe, som med underskrevne regnskaber skal være med at bevise, hvilken punkt Villads Pedersen har på sluttet sig ikke deri at kunne kende, men indstillet den for sin overdommer: så og efterdi Villads Kræmmers dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og svoren dommer, når det for ham lovlig indstævnes, deri at dømme og adskille, som det sig bør.

(35)

29/1 1631.

** var skikket velb Hans Rantzau til ---- hans visse bud Peder Hansen af Kiel på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 4000 rigsdaler hovedstol efter hans udgivne brevs indhold, som han har lovet og godsagt for velb Anders Friis, og fornævnte penge ikke til rette tid at skal være forrentet, ej heller hovedstolen afbetalt, hvorfor Hans Rantzau har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing derfor, og birkefogden da at have tildømt ham sin udgivne brev at holde og efterkomme, eller derfor at have indvisning: så og efterdi for os i rette lægges Anders Friises to udgivne hovedbreve, han til Hans Rantzau på 4000 rigsdaler med sin rente og skadegæld udgivet har, og Henrik von der Wisch som en tro forlover og egenskyldner, alle for én og én for alle, med ham har forseglet og underskrevet, og ikke bevises samme hovedsumma med des rente og skadegæld at være erlagt og betalt, så Henrik von der Wisch som egenskyldner derfor nu kræves, Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne og tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor udlæg, sagen og til Resen birketing har været indkaldt, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch som en egenskyldner efter hans brevs formelding jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på Koldinghus, og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Hansen på Hans Rantzaus vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle, og med birkefogden drage til Krabbesholm gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Hans Rantzau udlæg for fornævnte fordret summa penge med des rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker den der ikke fyldest, da Hans Rantzau i andet Henrik von der Wisches jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(37)

** var skikket velb Johan Rantzau til Estvadgård hans visse bud Hans Kall, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 4/12, lydende ham da at have stævnet Peder Christoffersen, borgmester i Skive, for en vidne, han til Skive byting 19/2 1627 forhvervet har, anlangende nogle ord, som hans tjener, Jens Jepsen i Nørkær, skulle have haft på Skive byting om noget gæld, som kunne findes efter Gravers Clemendsen, som døde i Skive, uanseet Johan Rantzau har købt af Mads Jepsen Lund, da borger i Holstebro, halvparten af al den arv og løsøre efter salig Gravers Clemendsen, hvilke arv og løsøre Mads Jepsen Lund har købt af Anders Jepsen, boende på Toft i Hee sogn, og ikke Johan Rantzau for samme vidne skal være stævnet: da efterdi det befindes, fornævnte vidne tilforn at have været hid stævnet, og sagen da i 6 uger, efter Peder Christoffersens skrivelse, til i dag er optagen, og ikke Peder Christoffersen eller nogen anden nu er mødt, samme vidne at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(38)

** var skikket Anders Simonsen i Vammen på den ene og havde stævnet Jens Andersen på ---- på den anden side for en dom, han på Nørlyng herreds ting sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen gæld og rug, som han skulle være tildømt, at Jens Andersen skulle have udlæg hos ham inden 15 dage, og samme dom skal lyde videre og mere, end som han hende skyldig skulle være: så og efterdi Verner Parsbergs underskrevne brev for herredsfogden, såvel som her for os, er bleven i rette lagt, hvoraf forfares Anders Simonsen samme korn og penge til fru Karen Lange at være skyldig, og ikke bevises ham det at have ydet og klar gjort, så herredsfogden fordi har tildømt ham det at afbetale, eller derfor at gøres udlæg i hans gods efter KM forordning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

** var skikket velb Hans Dyre til Strøm hans visse bud Jens Simonsen, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet velb jomfru Helvig Kås til Nandrup på den anden side for 800 specie daler, som hun Hans Dyre skyldig er, efter hendes igen givne kontrakts indhold, og eftersom han har været forårsaget hende at søge til hendes værneting for samme hendes summa pending, og har fogden hende tildømt samme sin underskrevne kontrakt at holde og efterkomme eller også at have indvisning i hendes gods og løsøre: da efterdi for os i rette lægges Hans Dyres og jomfru Helvig Kåses underskrevne kontrakt om samme ---- hold, hvorpå jomfru Helvig Kås skulle reste til Hans Dyre 100 rigsdaler, og ikke med kvittants bevises, dem at være erlagt og betalt, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom der er udgangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end jomfru Helvig Kås jo pligtig er samme fordret rest til Hans Dyre at betale, og fordi tilfinder velb Tomas Kås til Ørndrup og Mogens Høg til Kærgårdsholm, som Jens Simonsen på Hans Dyres vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for jomfru Helvig Kåses gård, og der udæske og gøre Hans Dyre udlæg af hendes løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Hans Dyre i anden jomfru Helvig Kåses løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld, efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(40)

** var skikket velb Jørgen Lykke til Fjellemose med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen i Haverslev, herredsfoged i Han herred, for en dom han 30/7 1627 inden Han herreds ting dømt har, imellem velb Falk Gøye på den ene og Jørgen Lykke på den anden side, anlangende om Starupgård, i Gørding herred liggende, som afgangne Falk Gøye til Skærsø har solgt afgangne Frands Pohl efter hans skødes formelding, sub dato Skærsø 9/3 1590, hvilke Christen Christensens dom Jørgen Lykke formener at være imod loven, recessen og Falk Gøyes egen tilpligtelse. (fortsættes på blad 45)

(41)

** (fortsat fra ikke bevaret blad) og fremlagde efterskrevne fortegnelse på hvis gods, Niels Hansen Kræmmer, min formynder, har ladet vurdere, ham til vilje sket er, datum Ålborg 14/9 1631: så og efterdi Niels Hansen til Ålborg rådhus har sig til forpligtet Jacob Johansen sin patrimonium og matrimonium at betale, og derhos for obligeret sig ikke at være mægtig sin gård, han iboer, eller anden gods at afhænde, førend han blev kontenteret, og der det ikke sket er, har byfogden tildømt Niels Hansen med rede penge at betale eller derfor at have indvisning i hans bohave, gods og løsøre, og vurderingsmændene dog hans hovedejendom har forbi gangen, endog Jacob Johansen for byfogden og vurderingsmændene derom har protesteret, og på andre underskedelige steder gjort udlæg efter Niels Hansens egen visning, som Jacob Johansen benægter sig ikke at have bevilget, samme vurdering og af Niels Hansen selv er forhvervet og ikke af Jacob Johansen, som er sagsøger, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vurdering og udlæg så lovlig gjort, at den bør nogen magt at have, og derhos nu her for retten blev Niels Hansen og Jacob Johansen så forligt og fordragen, det Jacob Johansen efter hans indlæg skal beholde hvis ham er tilvurderet for 1866 daler, og det for sit eget nyde og efterfølge, og den øvrige rest, nemlig 1200 daler, har Niels Hansen lovet og sig til forpligtet til tre terminer Jacob Johansen i hans hus i Ålborg med rede penge og des rente at skal betale, som er til sankt mauritii dag 1632 400 daler, og til mauritii 1633 400 daler med des rente, og den sidste rest, som er 400 daler, til snapsting dernæst efter med sin rente at erlægge, og for samme pending har Niels Hansen ham til forvisning sat den gård og ejendom i Ålborg, han nu selv påboer, med al sin rettighed, og ikke være mægtig den til andre at afhænde, førend Jacob Johansen til fulde samme penge bliver betalt, men dersom Niels Hansen heri findes forsømmelig, så Jacob Johansen ikke til hver termin bliver erlagt, som forskrevet står, skal han have fuldmagt straks samme gård at må annamme og beholde, indtil han samme penge med sin rente med rede pendinge bliver betalt, og af Niels Hansen skadesløs holden i alle måder.

(45)

** (fortsat fra blad 40): så og efterdi Jørgen Lykke for herredsfogden alene har indstævnet Falk Gøye til Bratskov for Starupgård i Gørding herred, hans far Falk Gøye til Skærsø skal have solgt salig Frands Pohl, hvilke gård Jørgen Lykkes salig far havde lovlig skøde og adkomst på, og formente det Falk Gøye til Bratskov burde at bevise med adkomst, hans far at være berettiget samme gård at afhænde, og salig Erik Lykke derfor at have bekommet vederlag, eller og Falk Gøye til Bratskov pligtig at betale Jørgen Lykke samme gård og des årlig afgift, endog befindes salig Falk Gøye til Skærsø, der han ved døden er afgangen, at have haft flere arvinger end Falk Gøye, nemlig salig Eske Bille på hans hustrus vegne, så Falk Gøye til Bratskov fordi ikke ene til samme sag kunne være berettiget at svare, og fogden fordi ikke har vidst i sagen at dømme, førend salig Eske Billes arvinger der til bliver kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at imod sige.

(47)

** var skikket velb Jørgen Lykke til Fjellemose med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Falk Gøye Falksen til Bratskov, anlangende at eftersom til hans værneting Han herreds ting skal have ladet forhverve dom, sub dato 11/11 1626, af Christen Christensen i Haverslev, herredsfoged i Han herred, for 700 rigsdaler med sin rente og anden skadegæld og interesse, hvilken dom Jørgen Lykke formener efter rigens rets formelding her til landstinget at hænde endelig dom på: da efterdi for os i rette lægges Falk Gøyes forseglet og underskrevne brev, som han til Jørgen Lykke på 700 daler med sin rente udgivet har, og ikke med kvittants bevises, dem fuldkommelig at være betalt, Falk Gøye og i sin skriftlig forsæt erbyder hvis han med rette kan blive ham skyldig, er han overbødig uden al trætte at kontentere, efter gode mænds sigelse, befindes og sagen til herredsting at have været indstævnet, og endelig dom der gangen er, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Falk Gøye jo er pligtig resten af samme summa penge med sin rente og interesse til Jørgen Lykke at betale, og fordi tilfinder velb Niels Lange til Tjered og Jørgen Orning til Skårupgård, som Jørgen Lykke dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Falk Gøyes gård, og der udæske og gøre Jørgen Lykke udlæg af Falk Gøyes løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod den fordrede rest med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Jørgen Lykke i anden Falk Gøyes løsøre og gods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de selv vil ansvare og være bekendt.

(49)

** var skikket Morten Borthus, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Anders Clemendsen på den ene og havde stævnet Christen Madsen, borger sst, på den anden side, anlangende en rådhus dom, han for nogen rum tid siden på Ålborg rådhus over Morten Borthus forhvervet har, bemeldende på en summa pending, som han siger, Morten Borthus skulle være ham skyldig, hvilke gæld Morten Borthus har tilbudt Christen Madsen at ville erlægge og betale med adskillige varer på Ålborg byting 18/11 sidst forleden år 1630: så og efterdi borgmester og råds dom indeholder, Morten Borthus selv for retten at have tilstået, det han Christen Madsen samme summa i rede penge skyldig er, og to uendelige domme tilforn til rådhuset har været udgangen, og ikke bevises Morten Borthus rede penge eller andre varer at have til stede ført, hvormed han Christen Madsen for samme summa nøjagtig ville kontentere, så borgmester og råd fordi tredje sinde ved deres endelige dom har tilkendt Morten Borthus samme summa penge til Christen Madsen inden 15 dage at erlægge og afbetale med rede penge, som han annammet har, eller siden derfor at have indvisning og vurdering i hans bohave, bedste gods og løsøre efter KM forordning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme borgmester og råds dom at sige eller magtesløs dømme.

(51)

** var skikket Mads Knudsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Jens Jensen i Glattrup, Svend Jensen, borger i Skive, med flere på den anden side for et vidne, de til Skive byting 22/10 vidnet har, anlangende at der intet skal være befunden efter salig Christen Madsen, som boede og døde i Ingstrup, disligeste arv og gæld efter ham skulle være afsagt, hvilke deres vidne Mads Knudsen formener ikke på fersk fod at være forhvervet, men på en død mand og langsommelig tid og mange år efter sligt skulle være sket, uanseet Mads Knudsen kunne bevise, at ---- hans farbror, Mikkel Madsen, som en værge på den tid, burde samme gods og fædrene arv at have annammet: så

og efterdi fornævnte vidnesbyrd udførlig har vidnet dem en part at have været i Christen Madsens bo efter hans dødelige afgang og fordret deres gæld, og intet der da fandtes efter ham, hvormed hans gæld kunne aflægges og betales, enten løsøre eller andet, hvilke deres vidne med afsigelses vidne bestyrkes, arv og gæld efter Christen Madsen at være afsagt og forsvoren, og ikke Mads Knudsen derimod beviser, efter salig Christen Madsen at være befunden løsøre eller anden gode, hvormed af hans bo kunne gøres udlæg til samme børnepenge, ikke heller det Mikkel Madsen noget ---- samme børnepenge under sin værgemål skulle fanget eller annammet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(52)

** var skikket velb Claus Då til Ravnstrup, KM befalingsmand på Dragsholm, hans visse bud Staffen Nielsen i Brøndum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Mads Knudsen, borger i Viborg, for to domme, han til Hindborg herreds ting stakket siden forhvervet har, anlangende to hans tjenere, ved navn Staffen Nielsen i Brønderup og Anne Nielsdatter sst, skulle betale Mads Knudsen og hans søster Maren Knudsdatter en summa pending, som Mads Knudsen i hans stævning beretter, at han vil have af Staffen Nielsen og Anne Nielsdatter i Brønderup for hvis arv, deres salig mor Maren Jensdatter i Brønderup har arvet efter hendes salig søster Anne Jensdatter, som boede i Ingstrup og døde der sst, og ikke det skal bevises, at Staffen Nielsens mor, Maren Jensdatter, har arvet det ringeste efter Mikkel Madsen, som boede i Ingstrup, men hvis arv, hun i Ingstrup har bekommet, er efter hendes salig søster Anne Jensdatter, som boede i Ingstrup: så og efterdi herredsfogden i samme to uendelige såvel som en endelig dom har tildømt Staffen Nielsen såvel som hans søster Anne Nielsdatter at svare Mads Knudsen og hans søster Maren Knudsdatter til deres fædrene og mødrene arv og gode, eller derfor at have udlæg i deres gods, endog Mads Knudsens moder endnu er i levende live, så fordi ingen mødrene arv efter hende er falden, ikke heller bevises Staffen Nielsen og hans søster nogen af deres fædrene gods til dem at have annammet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme domme så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Staffen Nielsen eller hans søster til nogen forhindring.

(54)

** var skikket velb Christoffer Pogwisch til Hagen hans visse bud Peder Hansen af Kiel på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 2000 rigsdaler hovedstol, som han har lovet og godsagt for velb Anders Friis, og fornævnte pending ikke til rette tid at skal være forrentet, ej heller hovedstolen afbetalt efter hans brevs indhold, hvorfor Christoffer Pogwisch har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing, og birkefogden da at have tildømt ham sin udgivne brev at holde og efterkomme, eller og derfor at have indvisning: så og efterdi for os i rette lægges Anders Friises udgivne brev, han til Christoffer Pogwisch udgivet har, og Henrik von der Wisch som en tro forlover og egenskyldner, alle for én og én for alle, med ham har forseglet og underskrevet, og ikke bevises samme hovedsumma med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, så Henrik von der Wisch som en egenskyldner derfor nu kræves, Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne og tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor at gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch som en egenskyldner, efter hans brevs formelding, jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på Koldinghus, og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Hansen på Christoffer Pogwisches vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med

birkefogden drage til Krabbesholms gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Christoffer Pogwisch udlæg for samme fordret summa penge med des rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Christoffer Pogwisch i anden Henrik von der Wisches gods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(55)

** var skikket velb Joakim Rantzau til Putlos hans visse bud Peder Hansen af Kiel på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 3000 rigsdaler hovedstol, som han har lovet og godsagt for velb Anders Friis, og fornævnte penge ikke til rette tid skal være forrentet, ej heller hovedstolen afbetalt efter hans brevs indhold, hvorfor Joakim Rantzau har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing, og birkefogden da at have tildømt ham sin udgivne brev at holde og efterkomme, eller og derfor at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Anders Friises hovedbrev, han til Joakim Rantzau på 3000 rigsdaler udgivet har, og Henrik von der Wisch som en tro forlover og egenskyldner, alle for én og én for alle, med ham har forseglet og underskrevet, og ikke bevises samme hovedsumma med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, så Henrik von der Wisch som en egenskyldner derfor nu kræves, Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne og tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor at gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch som en egenskyldner efter hans brevs formelding jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på Koldinghus, og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Hansen på Joakim Rantzaus vegne dertil nævnt har, med fördeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med birkefogden drage til Krabbesholms gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Joakim Rantzau udlæg for samme fordret summa pending med dis rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Joakim Rantzau i andet Henrik von der Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(57)

** var skikket velb fru Eybe Pogwisch, salig Hans Pogwisches efterleverske, til ---- hendes visse bud Peder Hansen af Kiel på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 7000 rigsdaler hovedstol, som han efter hans udgivne brevs indhold har lovet og godsagt til hende for velb Anders Friis, og fornævnte summa penge ikke til rette tid skal være forrentet, ej heller hovedstolen afbetalt efter hans brevs indhold, hvorfor fru Eybe Pogwisch har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing, og birkefogden da at have tildømt ham sin udgivne brev at holde og efterkomme, eller og derfor at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Anders Friises hovedbrev, han til fru Eybe Pogwisch på 7000 rigsdaler udgivet har, og Henrik von der Wisch som en tro forlover og egenskyldner, alle for én og én for alle, med ham har forseglet og underskrevet, og ikke bevises samme hovedsumma med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, så Henrik von der Wisch som en egenskyldner derfor nu kræves, Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne og tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor at

gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch som en egenskyldner efter hans brevs formelding jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på Koldinghus, og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Hansen på fru Eybe Pogwisches vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med birkefogden drage til Krabbesholms gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre fru Eybe Pogwisch udlæg for samme fordret summa penge med des rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da fru Eybe Pogwisch i andet Henrik von der Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(59)

** var skikket velb Brede Rantzau til ---- hans visse bud Peder Hansen af Kiel på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 4000 rigsdaler hovedstol efter hans udgivne brevs indhold, som han har lovet og godsagt for velb Anders Friis, og fornævnte penge ikke til rette tid skal være forrentet, ej heller hovedstolen afbetalt efter hans brevs indhold, hvorfor Brede Rantzau har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing, og birkefogden da at have tildømt ham sin udgivne brev at holde og efterkomme, eller og derfor at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Anders Friises hovedbrev, han til Brede Rantzau på 4000 rigsdaler udgivet har, og Henrik von der Wisch som en tro forlover og egenskyldner, alle for én og én for alle, med ham har forseglet og underskrevet, og ikke bevises samme hovedsumma med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, så Henrik von der Wisch som en egenskyldner derfor nu kræves, Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne og tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor at gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch som en egenskyldner efter hans brevs formelding jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på Koldinghus, og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Hansen på Brede Rantzaus vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med birkefogden drage til Krabbesholms gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Brede Rantzau udlæg for samme fordret summa penge med des rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Brede Rantzau i andet Henrik von der Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(61)

** var skikket velb Otte von Buchwald til Musfeld hans visse bud Peder Hansen af Kiel på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 2400 rigsdaler hovedstol efter hans udgivne brevs indhold, som han har lovet og godsagt for velb Anders Friis, og forskrevne pending ikke til rette tid at være forrentet, hvorfor Otte von Buchwald har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing derfor, og birkefogden da at have tildømt ham sin udgivne brev at holde og efterkomme, eller og derfor at have indvisning: da

efterdi for os i rette lægges Anders Friises hovedbrev, han til Otte von Buchwald på 2500 rigsdaler udgivet har, og Henrik von der Wisch som en tro forlover og egenskyldner, alle for én og én for alle, med ham har forseglet og underskrevet, og ikke bevises samme hovedsumma med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, så Henrik von der Wisch som en egenskyldner derfor nu kræves, Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne og tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor at gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch som en egenskyldner efter hans brevs formelding jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på Koldinghus, og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Hansen på Otte von Buchwalds vegne dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med birkefogden drage til Krabbesholms gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Otte von Buchwald udlæg for samme fordret summa penge med des rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Otte von Buchwald i andet Henrik von der Wisches gods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(62)

** var skikket velb Henrik von der Wisch, til Eutin wohnhaft, hans visse bud Peder Hansen af Kiel på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 1000 rigsdaler hovedstol, han efter hans udgivne brevs indhold er ham skyldig bleven, og fornævnte summa penge ikke til rette tid skal være forrentet, ej heller hovedstolen afbetalt, som det sig burde, efter hans brevs indhold, hvorfor Peder Hansen på Henrik von der Wisch har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing, og birkefogden da at have tildømt ham samme sin udgivne brev at holde og efterkomme, eller og derfor at have indvisning: så og efterdi for os i rette lægges Henrik von der Wisch til Glasow hans forseglet og underskrevne brev, han til Henrik von der Wisch til Eutin på 1000 daler med sin rente udgivet har, og ikke bevises samme hovedsumma med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, Gregers Hvid på Henrik von der Wisch til Glasow hans vegne og tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor at gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch til Glasow jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på Koldinghus, og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Hansen på Henrik von der Wisch til Eutin hans vegne dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med birkefogden drage til Krabbesholms gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Henrik von der Wisch til Eutin udlæg for samme fordrede summa pending med des rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Henrik von der Wisch til Eutin i andet Henrik von der Wisches gods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(64)

** var skikket velb Ditlev Rantzau til Kløniz hans visse bud Peder Hansen af Kiel på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 2000 rigsdaler

hovedstol, som han efter brevens indhold er bleven hans salig mor fru Anne Rantzau skyldig, og fornævnte pending ikke til rette tid han skal have forrentet, ej heller hovedsummen afbetalt efter hans brevs indhold, hvorfor Ditlev Rantzau har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing, og birkefogden da at have tildømt ham sin udgivne brev at holde og efterkomme, eller og derfor at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Henrik von der Wisches forseglet og underskrevne brev, som han til fru Anne Rantzau udgivet har, og ikke bevises samme hovedsumma med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, men Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor at gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på Koldinghus, og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Hansen på Ditlev Rantzau hans vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med birkefogden drage til Krabbesholms gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Ditlev Rantzau udlæg for samme fordret summa pending med dis rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Ditlev Rantzau i andet Henrik von der Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(65)

** var skikket velb Christian Pentz til Warlitz, KM guvernør i Glückstadt, hans visse gud Peder Hansen af Kiel på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow for 5000 rigsdaler hovedstol, som hans salig afgangne far velb Markus Pentz for ham til adskillige adelspersoner har lovet og godsagt efter breves indhold, og fornævnte penge ikke til rette tid skal have forrentet, ikke heller hovedstolen afbetalt efter hans breves indhold, hvorfor Christian Pentz har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing derfor, og birkefogden da at have tildømt ham sine udgivne breve at holde og efterkomme eller og derfor at have indvisning: da og efterdi for os i rette lægges Henrik von der Wisches udgivne, indløste pergaments hovedbrev, som han til Johan Blockert, fru Eybe Jacob Rantzaus og fru Margrete Rantzau udgivet har, og salig Markus Rantzau har været forlover for, såvel som og Henrik von der Wisches forskrivning, det Christian Pentz for samme 4000 daler efter samme løfte skulle annamme betaling i hans gods, og ikke bevises samme hovedsumma med sin rente at være erlagt og betalt, men Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor at gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme fordret summa med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på Koldinghus, og Christoffer Friis til Astrup, som Peder Hansen på Christian Pentzes vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med birkefogden drage til Krabbesholms gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Christian Pentz udlæg for fornævnte fordret summa penge med des rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Christian Pentz i andet Henrik von der Wisches gods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(69)

** var skikket Tomas Eggertsen, borger i Kiel, hans visse bud Peder Hansen på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 3240 rigsdaler hovedstol efter hans udgivne brevs indhold, og fornævnte pending ikke til rette tid skal være forrentet, ej heller hovedstolen afbetalt efter hans brevs indhold, hvorfor Tomas Eggertsen har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing, og birkefogden da at have tildømt sin udgivne brev at holde og efterkomme eller og derfor at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Henrik von der Wisches udgivne brev, hvori han bepligter sig 3240 rigsdaler med sin rente og interesse at betale, hvilke summa med sin efterstandende rente og skadegæld Jørgen Wesseling til Tomas Eggertsen har opdragen, som sin egen gæld at fordre og mane, og ikke bevises samme summa med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, men Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være og tilbyder derfor at gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme 3240 daler med sin efterstandende rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Hartvig Bille til Damsgård og Hans Skade til Rolsegård, som Peder Hansen på Tomas Eggertsens vegne dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage til Skærsø gård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Tomas Eggertsen udlæg for fornævnte fordret summa penge med des rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Tomas Eggertsen i anden Henrik von der Wisches gods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(71)

12/2 1631.

** var skikket Oluf Væver, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Olufsen Kjær på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme her til landstinget at have ladet forhverve, anlangende over en bytings dom, som til Viborg byting skal have været forhvervet, imellem Oluf Væver og Christen Olufsen, formener samme uendelige landstings dom med vrang undervisning at være forhvervet og ikke endelig at lyde, hvorfor han formener samme uendelige landstings dom bør magtesløs at være, og fornævnte bytings dom lovlig og ret at være dømt: så og efterdi fornævnte landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi bemeldte bytings dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(72)

** var skikket Peder Andersen i Risum Elkær på den ene og havde stævnet Jens Simonsen i Lund på den anden side for et herredstings dom, han lader sig af berømme, han til Harre herreds ting 16/12 1630 skal lade forhverve, formeldende samme dom det herredsfogden Peder Christensen i Kalum skal have tildømt Peder Andersen at betale Jens Simonsen i Lund to bistokke efter nogen vidnesfolks vidne, at de hos var og så 5 år siden, det Jens Simonsen skal have fået Peder Andersen

to bistokke til halvs, efter hvilket vidne herredsfogden skal have alene funderet hans dom, uanseet fornævnte to vidnesfolk usandfærdigen skal have vidnet: så og efterdi Simon Olufsen og hans medfølgere ikke har vidnet på fersk fod, men nogle år efter samme bier skulle være Peder Andersen til fælles og begge deres nytte og tarv antvortet, og ikke bevises Peder Andersen nogen af samme bier til sin nytte, efter fjenderne var bort dragen, at have beholdt, men han bevislig gører samme bier, som han med Jens Simonsen skulle haft til halvs, af kejserens folk at være ødelagt og forkommet, såvel som og bevises, det Peder Andersen siden har købt og sig til forhandlet hvis bier, han nu har i værge, og dertil har hjemmel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Simon Olufsen og hans medbrødres vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så nøjagtig, at de bør at komme Peder Andersen, på nogen videre krav for samme Jens Simonsens bier, til hinder eller skade i nogen måde.

(74)

** var skikket velb Hans Skram til Sjelle skovgård på den ene og havde stævnet velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård på den anden side for 1200 enkende rigsdaler hovedstol med sin rente, han ham efter rigtige breve og beskrivninger skyldig er, som for rum tid siden skulle være erlagt og betalt, og dog ikke er sket, Hans Skram til stor skade, og fordi har været forårsaget ham til sit værneting at søge, og fogden sst til Hillerslev herredsting har Niels Arenfeldt tildømt Hans Skram at betale efter doms lydelse, hvilken dom Hans Skram formener lovlig og ret at være, og at den her til landsting bør at konfirmeres: da efterdi for os i rette lægges Hans Dyres udgivne brev, som Niels Arenfeldt som en tro forlover og egenskyldner med ham har forseglet og underskrevet, såvel som og Hans Dyres brev på 200 daler, som Niels Arenfeldt i sin skrivelse tilstår sig at være tilfalden at betale, og Niels Arenfeldt i sin opbud gælden vedgår og tilbyder derfor at ville gøre udlæg, sagen og til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der gangen er, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Arenfeldt jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse til Hans Skram at betale, og fordi tilfinder velb Christen Høg til Todbøl og Mogens Kås til Lyngholm, som Hans Skram dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage til Niels Arenfeldts bolig, og der udæske og gøre Hans Skram udlæg af hans løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Hans Skram i bemeldte opbudne gods, så vidt det kan tilstrække, og om det ikke sig forstrækker, i andet Niels Arenfeldts løsøre eller gods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(76)

** var skikket Laurids Brun, borger i Viborg, og havde stævnet Peder Villadsen i Løvel og Søren Christensen sst på den anden side for et vidne, de til Vorde birketing 19/11 sidst forleden vidnet har, at halvanden uge førend fjenderne kom her i landet, skulle Laurids Brun være kommen i Christen Nielsens gård i Løvel og afkøbt ham en ko og lovet ham derfor betaling, uanseet Laurids Brun sig højligen benægter sig aldrig nogen køer af ham at have købt eller bekommet, samme vidne ikke heller på fersk fod er forhvervet: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd selv har lagt deres vidne i tvivl og ikke endelig vidnet, den ikke heller med Laurids Bruns brev bekræftes, man han det højligen her i dag for retten har benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte bytings dom, derpå funderet er, så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(77)

** var skikket Peder Hansen, borger i Viborg, på velb fru Thale Kås, salig Johan Anreps, til Grønkær hendes og hendes børns vegne og fremlagde hendes underskrevne tilkendegivelse så lydende, eftersom arv og gæld efter min salig husbond over graven er bleven afsagt, da er jeg gerne begærende, at kreditorerne måtte indkomme i boen med det første, og der måtte navngives to gode mænd efter forordningen, som kan likvidere godset og gælden, og jeg kan bekomme udlæg for min arvegods, som solgt er, med andet hvis jeg kan have at fordre, dateret 12/2 1631 Thale Kås. derhos fremlagde Peder Hansen på fru Thale Kåses vegne efterskrevne hendes jordebog samt fortegnelse på løsøre, hvorefter Peder Hansen på fru Thale Kåses ---- vegne var begærende, at Johan Anreps efterladende gods og bo måtte af to gode mænd takseres og til kreditorerne likvideres: hvorfor vi tilfinder velb Mogens Kås til Frøstrup, befalingsmand på Dueholm kloster, og Mogens Høg til Kærgårdsholm, befalingsmand på Lund, salig Johan Anreps kreditorer med førdeligste og ved sjette ugers dag i hans efterladende bo for dem at lade citere, og de hans efterladende gods og løsøre at taksere og imellem kreditorerne og dem, der til lovlig kan være berettiget, likvidere og skifte, så enhver sin kvota deri bekommer, og dersom nogen af fornævnte gode mænd for lovlig forfald ikke kan være til stede, da den, som møder, en anden vederhæftig god mand i den sted til sig at tage, at dermed kan blive forrettet, som vedbør, efter KM forordning, og som de vil ansvare og være bekendt.

(80)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård på den ene og havde stævnet velb Iver Lykke Eriksen på den anden side, for eftersom han en rum tid og mange år forleden til brugelig underpant har udsat og forskreven til Verner Parsberg Eskær hovedgård med tilliggende bøndergårde og jordegods for en stor summa og adskillige poser pendinge, han for ham formedelst adskillige løfter og panteforskrivelser har udlagt og lidt skade for, som tilsammen beløber sig i en summa, 3230 rigsdaler in specie, og formener Verner Parsberg, at såfremt Eskær hovedgård og jordegods ikke bliver ham eller han arvinger igen fraløst inden år og dag, at det da siden bør at følge ham og hans arvinger for ejendom efter KM forordning: så og efterdi for os i rette lægges Iver Lykkes udgivne pantebrev, som han til Verner Parsberg på Eskær hovedgård med des tilliggende gods udgivet har, efter pantebrevs formelding, hvilke pantebrev af KM og Danmarks riges råd er konfirmeret og stadfæstet, det og med gode mænds taksering og likvidation efter KM befaling bevises, førnævnte gård og gods imod Verner Parsbergs udlæg at være likvideret og ikke kan sig til den ganske summa forstrække, her og ikke for os bevises Verner Parsberg sin udlagde summa at være kontenteret, så han fordi har været forårsaget at hænde dom på samme gård og gods for ejendom, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Eskær hovedgård og gods, efter Iver Lykkes pantebrevs indhold, jo bør Verner Parsberg og hans arvinger for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag efter KM forordning bliver fraløst.

(83)

12/3 1631.

** var skikket Jens Knudsen, borger i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Oluf Jensen Find, borger sst, på den anden side for en dele, han lader sig af berømme, han til Nykøbing byting 12/2 sidst forleden over ham forhvervet har, anlangende 10 rigsdaler efter pantebrevs og doms lydelse, så

og skadegæld, og Jens Knudsen dis midlertid har haft stævnet fornævnte pantebrev for højere dommer, formenende derfor Oluf Jensen Find uret dermed at have gjort, og ikke samme dele at komme Jens Knudsen til nogen forhindring eller skade og bør magtesløs at blive, med flere ord dem derom imellem var: da efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi nu her i dag annammet Oluf Find af Jens Knudsen de 10 rigsdaler, som allerede efter pantebrev forfalden er, og dermed afstod den bytings dom og dele, han over Jens Knudsen for samme 10 daler forhvervet har, så det fordi ikke skal komme Jens Knudsen til videre forhindring.

(84)

** var skikket Jens Andersen i vester Torup på den ene og havde stævnet Mikkel Bertelsen sst på den anden side for nogen uendelige domme, han skal have eller ladet forhverve til Viborg landsting nogen tid forleden over et vidne, som Jens Andersen ved sin fuldmægtig har ladet forhverve til Hannæs ting 1/5 næst forleden, anlangende det Palle Nielsen i Torup og Christen Roed sst har vidnet, at Mikkel Bertelsen tog Jens Andersen i hånd og lovet at betale ham 12 sletdaler og en tønde havre, som Mikkel Bertelsen bekender, han var Jens Haes skyldig, hvilke blev Jens Andersen udlagt ved fogdens fuldmægtig på den gæld, Jens Haes var Jens Andersen skyldig, som han har hos Mikkel Bertelsen at fordre, hvorfor Jens Andersen formener Mikkel Bertelsen fornævnte dom med vrang undervisning at have bekommet: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

(85)

** var skikket Erik Olufsen i Skive med en opsættelse her af landsting i dag måned, lydende ham da at have stævnet Oluf Sørensen Smed i Junget, Niels Sørensen i Grettrup med flere for et vidne, de 16/3 1630 på Nørherreds ting sidst forleden vidnet har, anlangende noget korn dem skulle være vitterligt, der lå på en loft i Skoue, som Erik Olufsen skulle tilhøre, og de skulle være i Skoue nærværende hos den første vinter, kejserens folk kom her i landet, og da skulle en hopmands løjtnant, der lå i kvarter i Skoue, befalet Oluf Sørensen, at han skulle oplade ham en lås, som hængte for samme loftsdør, som Erik Olufsens korn da skulle på ligge, og løjtnanten selv skulle have slagen fornævnte lås sønder: så og efterdi Oluf Smed og hans medfølgere udførlig har vidnet, dem at have seet hopmand Fischers løjtnant, som havde kvarter i Skoue, sønder huggede låsen for loften, som Erik Olufsens korn lå, og satte sin egen lås derfor igen, og kornet til sin nytte efter hans vilje brugt og borttagen, og bevises intet korn, enten af Erik Olufsens eller Jacob Pedersens egen, at være bleven i gården igen beholden, der fjenderne er bortdragen, men den enes med den andens ganske forkommet af fjenderne, og intet derimod fremlægges, ikke så at være, ikke heller bevislig gøres Jacob Pedersen noget af Erik Olufsens korn til sin nytte at have forrykket eller beholden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne ej heller herredsfogdens dom, som der på funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(88)

** var skikket velb Johan Rantzau til Estvadgård hans visse bud Jens Jepsen i Nørkær på den ene og havde stævnet Christen Andersen i Lund på den anden side for en forpligt, han lader sig af berømme, at han skulle til Skive byting af hans tjener Christen Christensen i Lund bekommet, hvorfor Johan Rantzau formener, samme vidne ikke så nøjagtig at være, at den bør nogen magt at have eller komme hans tjener til nogen hinder eller skade i nogen måder, af den årsag at hans tjener

den tid at have været delt og lovforvunden, hvorover han formener samme vidne bør magtesløs at være: så og efterdi med delsbrev bevises, Christen Christensen at have været delt og lovforvunden, da han samme kontrakt og forpligt til tinge har indrømmet, og fordi ikke mægtig inden tinge at sysle, eller nogen vidne efter hans ord at udstede, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme kontrakt og forpligt så lovlig forhvervet, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(89)

** var skikket velb fru Karen Sehested til Astrup hendes visse bud Mikkel Bertelsen i Torup på den ene og havde stævnet Jens Andersen i vester Torup på den anden side for en dele, han lader sig af berømme, at han skal have forhvervet til Hannæs ting 26/2 sidst forleden over hendes tjener Mikkel Bertelsen i vester Torup, hvilke dele fru Karen Sehested formener ikke så lovlig at være bevist og forhvervet, som det sig burde: så mødte Jens Andersen og afstod samme dele, og efter sådan lejlighed bør den ikke at komme Mikkel Bertelsen til nogen forhindring.

** var skikket Anne Jensdatter i Hindsels, salig afgangne Peder Nørkærs efterleverske, hr Christen Pedersen i Sahl dem og deres medarvinger deres visse bud Envold Christensen i Trebjerg på den ene og havde stævnet velb Hans Dyre til Strøm i Norge på den anden side for 400 specie daler hovedstol med sin efterstandende og forfaldne rente, efter to Hans Dyres udgivne breves indhold, og eftersom der skal være forhvervet dom til Hillerslev herreds ting, hvori Hans Dyre er tildømt samme summa penge at betale, formener at samme herredstings dom bør ved sin fuldmagt at blive, og bemeldte arvinger at have indvisning ved to gode mænd i det gods i Revs herred, som Jens Sørensen, indvåner i Thisted, dem til Hillerslev herreds ting udlagt har: så og efterdi for os i rette lægges Hans Dyres udgivne brev, som han til Peder Christensen på samme 400 dalers løfte givet har, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, dem at være efterkommet, men Jens Simonsen på Hans Dyres vegne vedgår gælden og derfor at vil gøre udlæg, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom der gangen er, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Dyre jo er pligtig samme penge at betale, og fordi tilfinder velb Mogens Kås til Lyngholm og ---- Rantzau til Estvadgård, som Envold Christensen på Anne Jensdatter og hendes medarvingers vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage til fornævnte opbudne gods, og der udæske og gøre Peder Christensens arvinger udlæg af bemeldte gods, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og ---- likvidere, sker dem der ikke fyldest, da ---- arvinger i anden Hans Dyres løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så de bekommer fuld udlæg og betaling for samme gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(91)

** var skikket Jens Bertelsen, borgmester i Vejle, hans visse bud Niels Lauridsen sst på den ene og havde stævnet velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård på den anden side for 500 enkende rigsdaler in specie, endnu 100 sletdaler, så og 4 ammer vin, ammen 40 rigsdaler, hovedstol med sin efterstandende rente, efter hovedbrevets indhold, og eftersom Niels Arenfeldt er tildømt til Hillerslev herreds ting samme gæld at skal betale, og ham der efter KM forordning ved to gode mænd at have indvisning i Niels Arenfeldts gods og løsøre: så og efterdi for os i rette lægges Niels Arenfeldts udgivne brev, som han til Jens Bertelsen på summa penge og varer udgivet har, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, dem at være efterkommet, men Jens Simonsen på Niels

Arenfeldts vegne vedgår gælden, og derfor at ville gøre udlæg, sagen og til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der ganget er, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Arenfeldt jo er pligtig samme summa penge og varer at betale, og fordi tilfinder velb Mogens Kås til Lyngholm og Iver Kås til Ulstrup, som Niels Lauridsen på Jens Bertelsens vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage til samme opbudne gods, og der udæske og gøre Jens Bertelsen udlæg af bemeldte gods, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem da ikke fyldest, da Jens Bertelsen i anden Niels Arenfeldts løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for samme gæld, efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(92)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Jensen Kræmmer, borger i Viborg, på den anden side, for han har ladet sig vold oversværge til Viborg ---- 3/5 næst forleden for Knud Gyldenstjernes hus, gård og ejendom, Christen Kræmmer bruger og besidder, aldeles imod den gode mands vilje og tilladelse: da efterdi sagen tilforn findes to gange at være hid stævnet, og to uendelige domme udgangen, hvori Christen Jensen Kræmmer efter recessen er tilfunden at fare som andre fredløse mænd, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, og findes samme domme påskrevet at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Christen Jensen Kræmmer har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han dog det ikke gjort har, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse, Christen Jensen Kræmmer efter recessen at fare som andre fredløse mænd.

(93)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans visse bud Hans Nielsen i Kirkeskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Laurids Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, for en dele han til fornævnte herredsting 20/12 forgangen år over en hans tjener, Niels Christensen i ---- for en vedkendelse, Niels Christensen til Horns herreds ting 6/9 sidst forleden år gjort har og vedkendtes i Elling sogn alle de heder og moser, Elling hede, Strandby hede, inden og uden stabel og sten for hans husbond velb Jørgen Arenfeldts fri fællig til Elling, som han er lodsejer til, og ikke den dag, samme dele blev udstedt, for herredsfogden skal være bevist, samme vedkendelse ulovlig eller uretfærdig at være, eller for nogen ubillig årsag at være vedersagt eller magtesløs dømt, mener at herredsfogden ikke burde dele at udstede, undtagen Jørgen Arenfeldt dertil har været lovlig stævnet og kaldt: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da, tid efter anden, i seks uger til i dag at være optagen, og ingen endnu er mødt med samme dele at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele magtesløs at være.

(94)

** var skikket velb fru Sofie Rostrup til Løjstrup hendes visse bud Anders Clemendsen i Viborg på den ene og havde stævnet velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård på den anden side for 500 enkende rigsdaler in specie med sin efterstandende og forfaldne rente, som han til Hillerslev herreds ting

tildømt at skal betale, og han derefter efter KM forordning ved to gode mænd at have indvisning i Niels Arenfeldts gods og løsøre: så og efterdi for os i rette lægges Hans Dyres udgivne brev på samme penge, som Niels Arenfeldt tilstår sig at være tilfalden at betale, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, dem at være efterkommet, men Jens Simonsen på Niels Arenfeldts vegne vedgår gælden, og derfor at ville gøre udlæg, sagen og til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der ganget er, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Arenfeldt jo er pligtig samme penge at betale, og fordi tilfinder velb Mogens Kås til Lyngholm og Iver Kås til Ulstrup, som Anders Clemendsen på fru Sofie Rostrups vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage til samme opbudne gods, og der udæske og gøre fru Sofie Rostrup udlæg af bemeldte gods, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da fru Sofie Rostrup i andet Niels Arenfeldts løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så hun bekommer fuld udlæg og betaling for samme gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(96)

** var skikket velb Niels Lange til Rønnovsholm hans visse bud Villum Christensen i Snarup på den ene og havde stævnet Christen Pedersen i Rønnebjerg på den anden side for en dom, han til Børglum herreds ting 2/11 1630 dømt har, i hvilken dom han har kvit dømt Søren Lauridsen i Lendistved for hvis, han har for ---- af Fuglsig mølle, eftersom han selv en part har vedgået, og ikke han skal bevise, at være nødt af fjenderne, eller har været nogen af de kejserske med ham den tid, han spoleret møllen: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(97)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans visse bud Hans Nielsen i Kirkeskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, for en syn, han til fornævnte herredsting 16/8 sidst forgangen udstedt har til nogen ---- tørvegrøfter, knaptørv og splittørv, som i den forleden sommer skal være gravet i Strandby hede, hvilket syn herredsfogden har udstedt imod Jørgen Arenfeldts underskrevne vedkendelse og forbuds seddel, som samme dag for herredsfogden er læst og påskreven: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da, tid efter anden, i seks uger til i dag at være optagen, og ingen endnu er mødt med samme synsvidne at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme synsvidne magtesløs at være.

(98)

** var skikket Anders Christensen i ---- hvorledes han på Jens Christensens og Christen Christensens vegne på den ene og havde stævnet Søren Lauridsen i ---- på den anden side for en register og opskrift, han på Maren Pedersdatter i sønder Feldingbjerg og hendes børns vegne, ved navn, Peder Martensen, anden Peder Martensen, Christen Martensen, Else Martensdatter og Anne Martensdatter, har opskrevet mere opskrift ubilligen og for højt at være opskrevet, Jens Christensen og Christensen til stor skade, og når samme opskrift bliver igennem seet, mener han, den skal findes ikke ret at være og fordi bør magtesløs at være: da efter flere ord dem imellem var, voldgav Anders

Christensen og Søren Lauridsen samme sag på 4 dannemænd, Anders Christensen til betroet Christen Pedersen og Christen Jespersen i Mønsted, og Søren Lauridsen tiltog Mikkel Pedersen i Gamskær og Christen Jepsen i Dommerby, hvilke 4 dannemænd skal forsamles i Gamskær på onsdag, først kommer 8 dage, og da samme opskrift for tage, og endelig om kende, hvad Morten Christensens arvinger billigen bør at kvitteres, såvel som og hvis de til Anders Christensen på børnenes vegne bør at betale og udgive, og hvis, fornævnte 4 mænd deri sigende vorder, skal stande for fulde af parterne upåtalt i alle måder, og hvis opskrift, domme eller breve, deri forhvervet er, ingen videre til hinder eller skade at komme.

** var skikket Niels Iversen i Sjørup med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Christen Pedersen i Kvols for to uendelige domme og en endelig, som han til Fjends herreds ting over ham har ladet forhverve 23/11 og 4/12, anlangende en summa pending, som han skulle være ham skyldig efter en brev, som Christen Pedersen i rette har lagt, og Niels Iversen benægter, at han intet skal være ham skyldig, men samme brev at være betalt: så og efterdi for os i rette lægges Niels Iversens udgivne brev, som han til Christen Pedersen på samme penge og korn udgivet har, hvilke Niels Iversen ikke vil vide for falsk eller urigtig, og herredsfogden efter samme brev har tildømt Niels Iversen resten deraf til Christen Pedersen at udgive eller derfor at lide nam og vurdering af sin bo efter KM forordning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans endelige dom at sige.

(100)

** var skikket Anders Hegelund, indvåner i Viborg, på den ene og havde stævnet Niels Jacobsen i Mejlhede og Frederik Ibsen i Tostrup på den anden side for adskillige endelig og uendelige domme og delsvidner, de lader sig af berømme for nogen år siden af Viborg rådhus og byting, disligeste og for nogen kort tid forleden i nærværende år, af ham skal have bekommet og forhvervet lade, anlangende nogen gæld og pending løfter, Anders Hegelund skal være Niels Jacobsen, Frederik Ibsen, Jens Iversen i Karup og Jens Martensen i Kølvrå skyldig at erstatte og betale, uanseet det sandfærdig skal befindes, at Anders Hegelund har en stor og vidtløftig regnskab med Niels Jacobsen derimod: så og efterdi for os i rette lægges Anders Hegelunds underskrevne forpligt, som han til Niels Jacobsen, Frederik Ibsen og Jens Ibsen udgivet har, som de for ham har udlovet til Jens Nielsen i Kølvrå, med seks dalers rente, hvori han forpligter sig dem samme 100 daler at betale til påske 1627, eller og at lide dele og tiltale til Viborg byting hvilken tingdag de efter lader påæske, og ikke Anders Hegelund med kvittants eller i andre måder beviser sig, samme sit brev at have efterkommet, så han fordi efter hans egen forpligt er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Anders Hegelund af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(102)

** var skikket Mourids Lauridsen ved Vivebro med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter seks ugers opsættelse at have stævnet Peder Nielsen, Jens Christensen med flere sandemænd i Viborg, for de skal have ham en fuld vold oversvoret til Viborg byting 1/11 sidst forleden, for han imod arrest 4/10 næst tilforn skal være uddragen af Viborg by, og ikke talt Niels Rasmussens minde, uanseet Mourids Lauridsen højlig benægter aldeles intet at være Niels Rasmussen skyldig: da efterdi sagen tilforn befindes at være hid stævnet, og den da, tid efter anden, over seks uger til i dag at være optagen, og ingen endnu er mødt samme sandemænds ed at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter

sådan lejlighed fornævnte sandemænds ed magtesløs at være og ikke at komme Mourids Lauridsen til nogen forhindring.

23/4 1631.

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, befalingsmand over Mariager kloster, på den ene og havde stævnet Peder Ostenfeld og Peder Pedersen Bjerring, borgmestre i Viborg, Anders Rolandsen, Søren Bjerring med flere rådmænd, der sst, på den anden side for en dom, de til Viborg rådhus 21/3 sidst forleden, imellem ham og Matias Sadelmager sst, dømt og afsagt har, og i samme deres dom skal have tildømt Mogens Kås at betale Matias Sadelmager adskilligt gods, han ud af hans gård sst, imedens det kejserlige folk havde landet, skal have taget og oppebåret, hvilke deres dom han formener ikke så lovlig og ret at være dømt, at den burde nogen magt at have: så og efterdi Mogens Kås med tingsvidne beviser, det Matias Sadelmager samme gods af hans gård skulle ladet udføre, hvilke tingsvidne ikke findes i borgmestre og råds dom at være inddraget, Matias Sadelmager ej heller for dem har bevislig gjort, hvad værd og betaling han for samme gods skulle udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed den deres dom at være, som den udømt var, og sagen til borgmestre og råd igen at komme, deri endelig at kende og dømme, og hovedmeningen af hvis dokumenter, for dem bliver i rette lagt, i deres dom at inddrage.

(103)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, befalingsmand over Mariager kloster, på den ene og havde stævnet Peder Ostenfeld og Peder Pedersen, borgmestre i Viborg, Anders Rolandsen, Søren Bjerring med flere rådmænd, der sst, på den anden side for en dom, de på Viborg rådhus, imellem ham og mester Peder Pedersen sst, dømt og afsagt har, og deri skal have tildømt Mogens Kås at betale mester Peder Pedersen adskilligt gods, han ud af hans gård, imens det kejserlige folk havde landet, skal have bekommet, hvilke deres dom Mogens Kås formener ikke så lovlig og ret at være dømt, at den bør nogen magt at have: så og efterdi Mogens Kås med tingsvidne beviser, det mester Peder Pedersen samme gods af hans gård skulle ladet udføre, hvilke tingsvidne ikke findes i borgmestre og råds dom at være inddraget, mester Peder Pedersen ej heller for dem har bevislig gjort, hvad værd og betaling han for samme gods har udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed den deres dom at være, som den udømt var, og sagen til borgmestre og råd igen at komme, deri endelig at kende og dømme, og hovedmeningen af hvis dokumenter, for dem bliver i rette lagt, i deres dom at inddrage.

(104)

** var skikket velb Otte von Buchwald, til Kiel sitzhaftig, hans visse bud Niels Rasmussen, rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 3000 in specie rigsdaler hovedstol og interesse, han efter hans brevs indhold, som en forlover for velb Claus Brockenhuus til Broholm, er ham skyldig bleven, og ej i rette tide er forrentet, ej heller hovedsummen afbetalt, hvorfor efterdi, som for er rørt, fornævnte løfter ikke er holdt og efterkommet, har Otte von Buchwald været forårsaget til Resen birketing for fornævnte summa med des rente, skadegæld og interesse at hænde dom på indvisning på hvis løsøre og jordegods, som Henrik von der Wisch tilforn her i Danmark til hans søn Adolph Philip von der Wisch har afstanden, formener og i lige måde ved to gode mænd i samme løsøre og jordegods her af landsting efter KM forordning bør at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Henrik von der Wisches udgivne brev, han til Otte von Buchwald og hans arvinger eller hvem, som samme brev

har, på 3000 rigsdaler med sin rente har udgivet, og ikke bevises samme summa penge med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, men Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være og tilbyder at gøre anvisning i hvis gods, endnu kan være uudlagt, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Gunde Lange til Bregning, som Niels Rasmussen på Otte von Buchwalds vegne dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens ombudsmand på Krabbesholm Gregers Hvid besøge, udæske og gøre Otte von Buchwald udlæg i hvis løsøre eller gods af Henrik von der Wisches, som Gregers Hvid dem foreviser, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Otte von Buchwald i anden Henrik von der Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(106)

** var skikket velb fru Helvig Breide i Haderslev hendes visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for en summa pending, nemlig 1000 specie rigsdaler hovedstol med dis efterstandende rente, skadegæld og dis interesse, han efter ---- brevs indhold, som en forlover for velb Anders Friis, er ham skyldig, og ej i rette tide er forrentet, ej heller hovedstol afbetalt, hvorfor efterdi, som for er rørt, fornævnte løfte ikke er holdt og efterkommet, har fru Helvig Breide været forårsaget til Resen birketing for fornævnte summa med dis rente, skadegæld og interesse at hænde dom på indvisning på hvis løsøre og jordegods, som Henrik von der Wisch tilforn her i Danmark til hans søn Adolph Philip von der Wisch har afstanden, formenende i lige måde ved to gode mænd i samme løsøre og gods her af landsting efter KM forordning bør at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Anders Friises udgivne hovedbrev til fru Helvig Breide på 1000 daler med des rente, som Henrik von der Wisch, som en tro forlover og egenskyldner, med ham har forseglet og underskrevet, og ikke bevises samme summa med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, men Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være og tilbyder at gøre anvisning i hvis gods, endnu kan være uudlagt, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Gunde Lange til Bregning, som Niels Rasmussen på fru Helvig Breides vegne dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens ombudsmand på Krabbesholm Gregers Hvid besøge, udæske og gøre fru Helvig Breide udlæg i hvis løsøre eller gods af Henrik von der Wisches, som Gregers Hvid dem foreviser, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da fru Helvig Breide i anden Henrik von der Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så hun bekommer fuld udlæg og betaling for hendes gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(108)

** var skikket velb Ditlev Rantzau til ---- hans visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for en summa pending, han efter to hovedbreves indhold, som en selvskyldig borgen, har lovet og

godsagt for Jørgen Wesseling, forrige rådmand i Kiel, for velb Otte Rantzau til ---- , det ene lydende på 3000 rigsdaler, det andet på 2000 rigsdaler, med begge deres rente, skadegæld og interesse, og fornævnte pending ikke til rette tid forrentet, ej heller hovedstolen afbetalt, som det sig burde, hvorfor Ditlev Rantzau har været forårsaget til Resen birketing dom at hænde på løsøre og jordegods her i Danmark, som Henrik von der Wisch til hans søn Adolph Philip von der Wisch har afstanden, formenende han og nu her fra landstinget ved to gode mænd i fornævnte løsøre og jordegods efter KM forordning bør at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Jørgen Wesselings udgivne hovedbrev på samme summa penge med des rente og interesse, som Henrik von der Wisch som en tro forlover og egenskyldner med ham forseglet og underskreven har, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, samme summa med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, men Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være, og tilbyder at gøre anvisning i hvis gods, endnu kan være uudlagt, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Gunde Lange til Bregning, som Niels Rasmussen på Ditlev Rantzaus vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens ombudsmand på Krabbesholm Gregers Hvid besøge, udæske og gøre Ditlev Rantzau udlæg i hvis løsøre eller gods af Henrik von der Wisches, som Gregers Hvid dem foreviser, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Ditlev Rantzau i anden Henrik von der Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(109)

** var skikket velb Tomas Eggertsen, boende i Kiel, hans visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 3240 rigsdaler hovedstol efter hans udgivne brevs indhold, han er ham skyldig bleven, og fornævnte pending ikke til rette tid skal være forrentet, ej heller hovedstolen afbetalt, efter hans brevs indhold, hvorfor Tomas Eggertsen har været forårsaget at hænde dom over Henrik von der Wisch til Resen birketing, og birkefogden da at have ham tildømt sin udgivne brev at holde og efterkomme, eller derfor at have indvisning, og velb Adolph Philip von der Wisch der ved sin fuldmægtig skal have ladet for retten fremlægge sin skriftlige bevis, hvori han tilbyder sin fars kreditorer, som det er begærende, at må lade dem indføre i det gods, som hans far tilforn til ham i Danmark har afstanden og opdragen, og formener Tomas Eggertsen at birkefogdens dom bør ved magt at blive: da efterdi for os i rette lægges Henrik von der Wisches udgivne brev, hvori han bepligter sig 3240 rigsdaler med sin rente, 7 procent, til Jørgen Wesseling at betale, hvilke summa med sin efterstandende rente og skadegæld Jørgen Wesseling til Tomas Eggertsen har opdragen, som sin egen gæld at fordre og mane, og ikke bevises samme summa med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, men Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være og derfor tilbyder at gøre udlæg, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme 3240 daler med sin efterstandende rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Hartvig Bille til Damsgård og Hans Skade til Rolsegård, som Niels Rasmussen på Tomas Eggertsens vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med birkefogden drage til Skærsøgård og gods, som Gregers Hvid efter Adolph Philip von der Wisches bevilling tilbyder, og der udæske og gøre Tomas Eggertsen udlæg for samme fordret summa med dis rente og interesse, det rigtigen og for en billig værd at taksere og

imod fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Tomas Eggertsen i andet Henrik von der Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(111)

** var skikket Tøger Villadsen i ---- med en opsættelse her af landstinget 26/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anders Jensen Krag, borger i Nykøbing, med en bevis han ham forholder, på 18 tønder skånske sild, han noget før fjendernes tid af Anders Krags båd annammet har, ham til bedste at skulle sælge, hvilket han og gjort har, så vidt ham muligt var, så Anders Krag på samme seddel skal have oppebåret rede pending for 6 tønder sild: da efter flere ord dem imellem var, blev Anders Jensen og Tøger Villadsen venlig forligt og fordragen, så at Tøger Villadsen skal betale Anders Jensen Krag 8 tønder sild og give ham for hver tønde 7 sletdaler, med det første at betale, og dermed skal samme Tøger Villadsens seddel være fuldgjort og kasseret, og Tøger Villadsen selv sig til nytte indkræve betaling for hvis af samme Anders Jensens sild, han til den gode mand Verner Parsberg og andre har ud fået, og det at være ham følgagtig, og dermed sagen aldeles at være bilagt.

(112)

** var skikket Henrik Holst, borger og rådmand til Kiel, hans visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 1000 rigsdaler hovedstol, han efter hans udgivne brevs indhold til Henrik Dreyer og hans medkreditorer udgivet, og nu til Henrik Holst er opladt, og fornævnte pending ikke til rette tider forrentet, ej heller hovedstolen af betalt, som det sig burde, hvorfor Henrik Holst formener, at Henrik von der Wisch bør sin strenge udgivne brev at holde og efterkomme, og fornævnte 1000 rigsdaler hovedstol med sin efterstandende rente, omkostning og al interesse at betale, eller derfor at have indvisning ved gode mænd efter KM forordning i det løsøre og jordegods, som han tilforn her i Danmark til hans søn Adolph Philip von der Wisch har afstanden, hvorpå han har været forårsaget til Resen birketing dom at hænde, formenende sig i lige måde indvisning ved gode mænd her til landsting at erlange: da efterdi for os i rette lægges Henrik von der Wisches udgivne brev på 1000 daler, hvilke brev igen til Henrik Holst er opdragen, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, samme penge med sin interesse at være betalt, men Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være, og tilbyder at gøre anvisning i hvis gods, endnu kan være uudlagt, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme summa pending med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Gunde Lange til Bregning, som Niels Rasmussen på Henrik Holsts vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens ombudsmand på Krabbesholm Gregers Hvid besøge, udæske og gøre Henrik Holst udlæg af hvis løsøre eller gods af Henrik von der Wisches, som Gregers Hvid dem foreviser, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Henrik Holst i anden Henrik von det Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(113)

** var skikket Otte von Buchwald, til Kiel sitzhaftig, hans visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 1000 rigsdaler hovedstol, han efter hans udgivne brevs indhold til Hans Grambo udgivet, og nu til Otte von Buchwald cederet og opdragen, og fornævnte pending ikke til rette tid er bleven forrentet, ej heller hovedstolen af betalt, som det sig burde, hvorfor Otte von Buchwald formener, at Henrik von der Wisch bør sin strenge udgivne brev at holde og efterkomme, og fornævnte 1000 rigsdaler hovedstol med sin rente, omkost og interesse at betale eller derfor at have indvisning ved to gode mænd efter KM forordning i det løsøre og jordegods, som han tilforn her i Danmark til hans søn Adolph Philip von der Wisch har afstanden, hvorom Otte von Buchwald skal have været forårsaget til Resen birketing dom at hænde, formenende sig i lige måde han ved gode mænd her af landstinget bør at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges Henrik von der Wisches udgivne brev, han til Hans Grambo på 1000 rigsdaler udgivet har, hvilke brev Otte von Buchwald skal være cederet og opdragen, og ikke bevises samme summa penge med sin rente og interesse at være erlagt og betalt, men Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være, og tilbyder at gøre anvisning i hvis gods endnu kan være uudlagt, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme summa penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Gunde Lange til Bregning, som Niels Rasmussen på Otte von Buchwalds vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens ombudsmand på Krabbesholm Gregers Hvid besøge, udæske og gøre Otte von Buchwald udlæg af hvis løsøre eller gods af Henrik von der Wisches, som Gregers Hvid dem foreviser, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Otte von Buchwald i anden Henrik von det Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(115)

** var skikket Rudolf Faust, fürstelich holsteinische landgerichts notarius, og Henrik Holst, borger og rådmand til Kiel, deres visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 2500 mark lybsk, som han er Jacob Dirch og Henrik Holst, kræmmere til Kiel, efter deres regnskab skyldig bleven, og nu til Rudolf Faust og Henrik Holst cederet og opdragen, og samme penge ikke til rette tid er bleven af betalt, som det sig burde, hvorfor Rudolf Faust og Henrik Holst formener, at Henrik von der Wisch bør samme summa pending med omkostning og al interesse til dem at betale, eller og derfor at have indvisning ved to gode mænd efter KM forordning i det løsøre og jordegods her i Danmark, som han til sin søn Adolph Philip von der Wisch har afstanden, hvorom Rudolf Faust og Henrik Holst skal have været forårsaget til Resen birketing dom til indvisning at hænde, formenende i lige måde han ved gode mænd her af landstinget bør at have indvisning: da efterdi for os i rette lægges udtog af Henrik Holst Johansen og Jacob Didriks regnskab, af kejserlige notarie undertegnet, med hovedbogen at stemme overens, hvilken gæld og befindes af Jacob Didrik og Henrik Holst Johansen til Rudolf Faust og Henrik Holst at være opdragen, og intet imod samme regnskab for os fremlægges eller bevises, det at være klareret og afbetalt, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og der endelig dom er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme summa at betale, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Gunde Lange til Bregning, som Niels Rasmussen på

Rudolf Faust og Henrik Holsts vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens ombudsmand på Krabbesholm Gregers Hvid besøge, udæske og gøre Rudolf Faust og Henrik Holst udlæg af hvis løsøre eller gods af Henrik von der Wisches, som Gregers Hvid dem foreviser, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Rudolf Faust og Henrik Holst i anden Henrik von det Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så de bekommer fuld udlæg og betaling for deres gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(117)

** var skikket salig Adolph Josias Brockdorffs arvinger deres visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 2500 rigsdaler hovedstol, han som selvskyldig borgen har lovet og godsagt for velb Anders Friis efter hovedbrevens indhold, og fornævnte penge ikke til rette tid er forrentet, ej heller hovedstolen af betalt, som det sig burde, hvorfor de formener, at Henrik von der Wisch bør sin udgivne brev at holde og efterkomme og fornævnte 2500 rigsdaler hovedstol med sin efterstandende rente, omkostning og interesse til dem at betale, eller og derfor at have indvisning ved to gode mænd i det løsøre og jordegods her i Danmark, som han til sin søn Adolph Philip von der Wisch har afstanden efter KM forordning: da efterdi for os i rette lægges Anders Friises hovedbrev til Adolf Josias Brockdorff på 2500 daler med sin rente udgivet, som Henrik von der Wisch som en tro forlover og egenskyldner med ham forseglet har, og ikke bevises samme gæld at være aflagt og betalt, men af Henrik von der Wisch efter hans forskrivning fordres, Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være, og tilbyder at gøre anvisning i hvis gods, endnu kan være uudlagt, sagen og til Resen birketing har været indstævnet, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme summa pendinge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Gunde Lange til Bregning, som Niels Rasmussen på Adolf Josias Brockdorffs arvingers vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens ombudsmand på Krabbesholm Gregers Hvid besøge, udæske og gøre Adolf Josias Brockdorffs arvinger udlæg af hvis løsøre eller gods af Henrik von der Wisches, som Gregers Hvid dem foreviser, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Adolf Josias Brockdorffs arvinger i anden Henrik von det Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så de bekommer fuld udlæg og betaling for deres gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(119)

** var skikket velb Henrik Rantzau af ---- , KM holsteinische rat og befalingsmand på Rendsborg, hans visse bud Gregers Hvid, foged på Skærsø, på den ene og havde stævnet Laurids Iversen i Grinderslev på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme at skal have ladet forhverve over en herredstings dom, som er falden imellem ham og hans tjener Christen Nielsen i vester Grønning, anlangende nogen børn, som Christen Nielsen skal være ---- formynder for, hvilke Henrik Rantzau formener ikke skal være så lovlig forhvervet, som det sig burde, tilmed formener samme tingdom skal være uendelig og fordi bør ingen magt at have, men fornævnte herredstings dom ved sin fuldmagt at blive, og Laurids Iversen pligtig fornævnte børnegods fra sig at levere, som Erik Jepsen og Bodil Jepsdatter arveligt var tilfalden efter deres salig far Jep Nielsen, som boede og

døde i Vestergård i Grinderslev: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi samme herredstings dom ikke en endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen igen til herredsting at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(120)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Mads Jørgensen i Skive på den ene og havde stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han til Nørherreds ting 5/4 nu sidst forleden dømt har, imellem hende og velb Verner Parsberg til Lynderupgård, hvori han skal have kvit dømt Verner Parsberg for hendes billige tiltale til ham for et Axel Lykkes hovedbrev, han skal have hende en stor trætte påført for og ville sig noget hendes jordegods her i Salling dermed tilholde, uanseet fornævnte gæld intet vedkommer hende, og Axel Lykke skal have solgt sin bror Iver Lykke halvparten af Eskær for hans gæld at betale: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(122)

** var skikket Christoffer Kås til Overklit hans visse bud Jens Jørgensen, ridefoged på Mariager, på den ene og havde stævnet Jens Skrædder i nør Harridslev, Niels Tomasen i Vennebjerg med flere på den anden side for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 14/3 sidst forleden vidnet har, anlangende et grå øg, som vagtmester, der lå i Hjørring i fjendernes tid skal have ladet tage fra Overklit, som Christoffer Kåses hustru fru Blanceflor Bildt med rette tilhørte, og Vennebjerg sognemænd med rette, som han formener, bør at betale: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de samme tvist på to dannemænd, Jens Jørgensen på Christoffer Kåses vegne til betroet Peder Olufsen i Hjørring, og Anders Jacobsen tilnævnte Anders Rugtved i Bagterp, hvilke dannemænd skal møde i Hjørring på mandag otte dage først kommende, og da have fuldmagt parterne om samme tvistige sag til endelig ende at imellem sige og kende, og hvis de deri sigende vorder skal stande for fulde upåtalt, og hvis vidner og breve, i sagen gangen er, dem ikke at forhindre eller nogen videre til skade at komme.

(123)

** var skikket Søren Rasmussen, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen Thybo, Oluf Krag og Christen Nielsen, borgere der sst, på den anden side for et vidne, de med Jens Sørensen Skriver, rådmand der sst, 7/2 1631 til Ålborg byting igen på ny vidnet har, uanseet samme deres vidne her til snapslandsting 15/1 sidst forleden er magtesløs dømt, og de dog 7/2 til fornævnte byting fornævnte deres vidne skal have bekræftet, uanseet Johanne Sørensdatter til samme deres vidne skulle have været ---- , eftersom de tilforn såvel som endnu skal have vidnet om de ord, Johanne Sørensdatter skulle haft, hvilke ord hun ved hendes helgens ed og oprakt finger benægter, ikke sådanne ord at have haft: så og efterdi nu fremlægges Christen Nielsen i Vodskov og Christen Rasmussen deres vidne, som de tilforn til Kær herreds ting om samme kiste og gods vidnet har, og de dog ikke for samme vidner, nu hid stævnet er, har fanget nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sidste vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(126)

** var skikket Worm Pedersen i gammel Asmild på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Løvel på den anden side for en stedsmåls seddel, han 18/3 sidst forleden har båret i rette til Vorde birketing og ladet læse og påskrive, som salig Mogens Godske skulle have udgivet, formenende samme seddel ikke at være Mogens Godskes hånd og håndskrift, men formener den falsk og uretfærdig at være gjort, som skal forfares af salig Mogens Godskes sedler og breve, som han med egen hånd har skrevet: så mødte Peder Jensen og afstod samme seddel og efter sådan lejlighed bør den ikke at komme Verner Parsberg til nogen forhindring.

(127)

** var skikket Christen Jensen i vester Torup hans visse bud Jens Ingvardsen i Klim med en opsættelse her af landstinget 12/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Christensen i Blegbrønd for en endelig dom, han til Hannæs ting 26/2 sidst forleden at have forhvervet, anlangende Johanne Jensdatter i Torup at være tildømt at betale en anpart i 20 rigsdaler, 10 tønder havre, som Mads Pedersen, som boede og døde i vester Torup, skulle være Niels Christensen skyldig, efter brevs og segls indhold, hvilken brev Christen Jensen formener ikke så rigtig at være, som den bør, ej heller med Mads Pedersens segl at være forseglet: så og efterdi for os i rette lægges Mads Pedersens forseglet brev på samme 20 daler og 10 tønder havre, som han til Niels Christensen udgivet har, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, det at være erlagt og betalt, Jens Ingvardsen ikke heller vil vide samme brev for falsk og urigtig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme brev at sige, og efterdi herredsfogden, efter fornævnte brev, har tildømt Johanne Jensdatter, som en arving, sin anpart deri at betale, kunne vi ikke finde årsag den hans dom at underkende, men ved magt at blive.

(128)

** var skikket Staffen Andersen i Brogård, Jens Andersen i Tvilstedgård og Christen Nielsen i Kalsensgård på deres egne og deres medbrødre forlovsmænd deres visse bud Oluf Christensen i Kvorup med en opsættelse her af landstinget 26/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Mads Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom, han til fornævnte byting 30/8 sidst forleden, imellem mester Christen Hansen, superintendant over Vendelbo stift, hans fuldmægtig Søren Jensen i ---- og Staffen Andersen, Jens Andersen, Christen Nielsen og deres medbrødre, dømt har, anlangende han deres fæstebreve på KM anpart korntiende af Jetsmark sogn har magtesløs dømt, som mester Christen Hansen skal have ydet og leveret, uanseet at mester Christen skal have udgivet fire fæstebreve til fornævnte sognemænd: så og efterdi det befindes samme sognetiende, om tvistes, at være liggende i Hvetbo herred, og ikke der sst til samme sognemænds værneting er protesteret, men til Ålborg byting, hvor deres ret derom ikke ---- , da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den dom så noksom, at den bør at komme dem til nogen forhindring.

(129)

** var skikket Jens Ibsen i Løvel og fremlagde velb fru Dorte Friises underskrevne tilkendegivelse så lydende, eftersom jeg tilforn har vedersagt arv og gæld efter min salig husbond velb Mogens Godske, såvel som velb Iver Vind på min salig husbonds søstre deres vegne gjort har, så er jeg venlig begærende af de gode landsdommere, at de vil unde os to gode mænd nævnt her af landsting,

som kunne skifte og dele hvis bo og løsøre til gældnerne, som findes efter ham, og vil jeg vel nøjes med velb Christoffer Blik til Beg og Niels Harbou til Hulris, actum Viborg 22/4 1631 Dorte Friis egen hånd: hvorfor vi tilfinder velb Christoffer Blik og Niels Harbou salig Mogens Godskes kreditorer, med førdeligste og ved sjette ugers dag, i hans efterladende bo for dem at lade citere, og da hans efterladende gods og løsøre at taksere og imellem kreditorerne, dem dertil lovlig kunne være berettiget, likvidere og skifte, så enhver sin kvota deri bekommer, og dersom nogen af fornævnte gode mænd for lovlig forfald ikke kan være til stede, da den, som møder, en anden vederhæftig god mand i den sted til sig at tage, at dermed kan blive forrettet som vedbør, efter KM forordning, og som de vil ansvare og være bekendt.

(131)

7/5 1631.

** var skikket Morten Jensen i Fårtoft i Thisted på den ene og havde stævnet Gravers Jensen i Karby og hans søn Poul Christensen sst for en vidne, de til Thisted rådhus 12/11 1630 vidnet har, anlangende en sortstjernet mærplag, som Morten Jensen skulle have solgt Gravers Jensen, hvilke deres vidne Morten Jensen ved sin højeste helgens ed benægter, at han aldrig har solgt Gravers Jensen den plag, som de om vidnet har, og dem i deres egen sag at have vidnet: da efterdi samme sag befindes tilforn to gange at have været hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, i hvilke samme vidner er magtesløs funden og ikke at komme Morten Jensen til forhindring, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke to domme findes udenpå skrevet, at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Laurids Andersen såvel som og nogen andre har haft noksom respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og dog det ikke gjort har, hvorfor Morten Jensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Laurids Andersen ej heller nogen andre endnu er fremkommen eller nogen på deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidner magtesløs at være.

(133)

** var skikket velb fru Vibeke Bild, salig Erik Rantzaus, på hendes tjener Tomas Christensen Skrædder i Manstrup hans vegne hendes visse bud Laurids Skrædder på den ene og havde stævnet Christen Ingvardsen i Torup og Niels Møller i Ullerup mølle på den anden side for en vidne, de til Horn herreds ting 23/11 1629 vidnet har, indeholdende i sin mening, at de skulle have nærværende hos været i Niels Møllers stue og der forligt Tomas Skrædder og Poul Christensen i Ullerup om den gård, som Poul Christensen iboet, og Tomas Skrædder skulle have lovet ham 50 rigsdaler til minding af fornævnte gård, Niels Møller og ydermere at have vidnet, at han tog en brev i forvaring, som da dem om dis forhandling gik imellem, og den brev blev borte for ham i fjendernes tid, og at Christen Ingvardsen skulle have skreven samme brev: da efterdi samme sag befindes tilforn to gange at have været hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, hvori samme vidner og domme er magtesløs kendt, indtil hvem der havde i at sige, hvilke to domme findes til herredsting lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Poul Christensen har haft noksom respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Tomas Christensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Poul Christensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men ham endnu såvel som tilforn fra

rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse fornævnte vidner og domme magtesløs at være.

(135)

** var skikket velb Jørgen Orning til Skårupgård hans visse bud Laurids Nielsen i sønder Harridslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herred, at udlede Peder Olufsen i Nørlev hans hustru Johanne Nielsdatter hendes bane, som Peder Olufsen skal have dræbt og ihjel slagen, og nu fremlagde Laurids Nielsen efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 14/3 dette år, indeholdende Mikkel Jensen i Nørlev, Peder Pedersen med flere sst at have vidnet, at det var dem fuld vitterligt i Guds sandhed, at da som den nat kom 14 dage, blev Peder Olufsen i Nørlev afsindig og løb fra hans hus, og fire karle løb og red efter ham, og da han kom tilbage, bandt de ham til væggen, og om natten kom hans kone til dem og begæret, at de ville løse ham, men det turde de ikke understå dem, idet gik hun hjem og han blev opløst, og anden dagen derefter var Peder Olufsens hustru død og lå i hans lade, og da de spurgte ham, om han havde slået hans hustru ihjel, da svaret han dem, at hun løste ham op, og han slog hende ihjel med et skovlskaft: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Peder Olufsen at være hans hustru Johanne Nielsdatters bane, og hende i hans vildelse og galskab at have ihjel slagen, og fordi svor ham til hans fred, eftersom de derom sandhed har forfaret.

(137)

** var skikket velb Mogens Kås til Kærgårdsholm, KM befalingsmand på Lund i Mors, på den ene og havde stævnet Mikkel Madsen på Jegind og Villads Sørensen i Søndergård med flere for en vidne, de til Jegind birketing vidnet har, anlangende en slagsmål imellem Mikkel Madsen og Anders Sørensen: så og efterdi Niels Christensen og Laurids Nielsen og deres medbrødre har vidnet, dem at have seet Anders Sørensen draget Mikkel Madsens hat ned for hans øjne, Niels Christensen og Laurids Nielsen og siden efter ---- deres vidne har forklaret, dem at have seet Anders Sørensen slagen Mikkel Madsen en slag eller to med hans hånd, indtil så længe Jens Lauridsen tog fred og forhindret Anders Sørensen, og i så måder udførlig vidnet om synlig gerning, hvilket Anders Sørensen og selv har vedgået og derfor optinget, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres vidne at sige, og efterdi Peder Nielsen og Christen Sørensen alene har vidnet om deres vitterlighed, at de ikke vidste, om de sloges eller ej, og ikke bevises dem anderledes derom at være bevidst, ved vi ikke heller deres vidne at underkende, men efterdi Jens Lauridsens vidne formelder, at han ikke vidste, de gav hinanden onde ord eller sloges, vidnerne dog udtrykkeligen formelder, at han har tagen fred imellem dem, skilt dem ad og dem forhindret, da bør den hans vidne ingen magt at have, sammeledes efterdi Mikkel Madsen udtrykkelig har vidnet, han ikke samme tid i Jens Lauridsens ---- var sket eller gjort nogen uførm eller ---- i nogen måder, endog med fornævnte vidner, som nu er ved magt kendt, er bevist, det Anders Sørensen har slagen ham samme tid, da kunne vi ikke kende den hans vidne og benægtelse så nøjagtig, at den burde komme ham til nogen befrielse.

(141)

** var skikket Hans Jensen på Brusgård på den ene og havde stævnet velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård på den anden side for en summa pending, han ham skyldig er, efter hans udgivne forløftes brevs indhold, hovedstol med sin resterende rente 660 rigsdaler in specie efter

hovedbrevens lydelse, så formener Hans Jensen, at efterdi han har ladet forhverve endelig dom i sagen til Hillerslev herreds ting 10/4 sidst forleden, og er tildømt at fange udlæg i hans jordegods eller løsøre, hvilket den gode mand Niels Arenfeldt ved hans fuldmægtig har ladet tilbyde at ville efterkomme, så formener Hans Jensen, at efterdi velb Niels Arenfeldt har ladet sig befinde forsømmelig og ikke enten hovedstol eller renten erlagt, at samme hans tingsdom bør ved fuldmagt at blive, og ham bør af de gode landsdommere tilnævnes gode mænd, som ham kan gøre fyldest efter KM forordning: da efterdi for os i rette lægges Hans Dyres udgivne brev til Jens Jensen på bemeldte summa penge med sin rente, som Niels Arenfeldt, som en forlover og egenskyldner, har med forseglet og underskrevet, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, det at være betalt, men Niels Arenfeldt i hans underskrevne indlæg vedgår gælden og tilbyder derfor at ville gøre udlæg, sagen og til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der er gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Arenfeldt jo er pligtig samme summa med sin efterstandende rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Mogens Kås til Lyngholm og Iver Kås til Ulstrup, som Hans Jensen dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Niels Arenfeldts bopæl og der udæske og gøre Hans Jensen udlæg af Niels Arenfeldts løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod samme fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Hans Jensen i andet Niels Arenfeldts løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(143)

** var skikket Peder Pedersen Bjerring, borgmester i Viborg, på den ene og havde stævnet Søren Christensen, som tilforn havde tjent salig Morten Jacobsen, forrige borger der sst, på den anden side for en brev, lydende på 40 daler, som han beretter, at salig doktor Peder Iversen skulle været ham skyldig, uanseet at fornævnte brev, som for lang tid siden skal være udgiven, ej heller i doktor Peders levende live ham derom har anmodet, men nu han ved døden er afgangen og rum tid derefter og nu derom har ladet hos hans efterladende arvinger søge, tilmed skal ej heller være med salig doktor Peder Iversens hånd underskrevet, formener derfor Søren Christensen med fornævnte håndskrift falskeligen at have omgangen, og derfor bør at stande til rette: så og efterdi her nu for os er fremlagt andre salig Margrete Pedersdatters underskrevne sedler, hvoraf noksom forfares, samme sedler, nu er fremlagt, af hende at være underskrevet i hendes salig fars navn, og ikke bevises Søren Christensen for sin person urigtig dermed at have omganget, da kunne vi ikke tildømme ham dermed nogen falskhed at have beganget.

(145)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud Jens Pedersen på Frøslevgård på den ene og havde stævnet Niels Bollesen i Ejerslev, Anne Pedersdatter i Mollerup med flere på den anden side for vidner, de til Sønderherreds ting i Mors 18/4 vidnet har, om hvor mange år den hovedager i dalen, som har ligget ned til digen, har været brugt til Frøslev præstegård, og ikke de har forklaret i deres vidne, om der har standen en dige på brinken imellem fornævnte hovedager og præstens kirketoft, at samme hovedager da skulle være præstegårdens rette grund og ejendom: så og efterdi fru Sofie Brahe befindes alene for Frøslevgård, som hun ikke holder hus, dug eller disk, for samme vidner at være kaldt, og ikke til hendes hovedgård, ikke heller hendes børn navnlig derfor er givet varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(148)

21/5 1631.

** var skikket velb Jørgen Orning til Skårupgård, KM befalingsmand på Åstrup, hans visse bud Laurids Jensen i Ørum by og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred, at udlede Anders Poulsen i Thise mark hans bane, som Hermand Keltring skal have dræbt og ihjelskudt, og nu fremlagde Laurids Jensen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 12/5 sidst forleden, Søren Madsen i Stenum at have vidnet at han lørdag næst efter påske sidst forleden var han nærværende til stede i Thise marked, da løb Anders Poulsen i markedet og spurgte, om der var ingen djævle, som ville slås med ham, og noget derefter så og hørte han, at Anders Poulsen Keltring med en spændt ladt bøsse æskede med bøssen Hermand Keltring, så gik bøssen af, og han dræbte ikke, og der Hermand da til nødtes at ville gøre værge, vendte Anders Keltring rumpen ad ham, bøjet sig og tog i rumpen med sin hånd, og bad ham skyde, dog ville Hermand ikke skyde men undflyede, så ladte Anders Poulsen bøssen igen og bød på Hermand dermed, så at Hermand højlig var til forårsaget på det sidste at værge sin liv: dernæst gjorde sandemændende deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Hermand Keltring manddød over og fra hans fred for Anders Poulsen Keltring han med en aflagt værge ihjelskød, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(149)

16/7 1631.

** var skikket Mikkel Mikkelsen i Maden med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anne Mikkelsdatter i Bol og Christen Andersen i Bol mølle og Jens Andersen sst for en vidne, de til Sæbygårds birketing 12/3 vidnet har med Søren Pedersen i Albæk på velb Knud Rodsteen til Lengsholm hans vegne, at da forgangen sommer skulle Mikkel Mikkelsen have solgt Anders Christensen i Bol en sortstjernet hest, som Anders Christensen gav ham et brunblisset øg for, og skulle Mikkel Mikkelsen give Anders Christensen seks mark til, efterdi øgen var så meget bedre end hesten, hvilket vidne Mikkel Mikkelsen hårdelig benægter, sig aldrig enten at have solgt eller skiftet samme hest med Anders Christensen i nogen måder: så og efterdi ikke for os fremlægges nogen fuldkommen lidkøbs vidne, det Mikkel Mikkelsen samme hest til Anders Christensen skulle solgt og afhændet, som loven tilholder, fornævnte vidnesbyrd ikke heller har vidnet på fersk fod, ej heller nogen nøjagtig vurderings vidne fremlægges, Knud Rodsteen samme hest at være til vurderet, og straks efter taget beskrevet, fornævnte vidnesbyrd og en part har vidnet efter andre deres mundheld, og ikke om nogen visse dag og tid, jomfru Berte Stygge og i hendes underskrevne seddel vedkendes samme hest for hendes søsters at være, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og klage, hid stævnet er, så noksom, at de må komme Mikkel Mikkelsen til hinder eller skade i nogen måder.

(153)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Nørlyng herred, at udlede Jep Nielsen, markvogter ved Hald, hans bane, som blev uskyldigen af dage tagen og ihjel skudt, og fremlagde Peder Nielsen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Nørlyng herreds ting 25/6 sidst forleden,

Anders Nielsen Tømmermand, da værende på Hald slot, at have vidnet, at på mandag var otte dage om aftenen da så han at Jep Nielsen Markmand, tjenende på Hald slot, sad og sang på den salme, min sjæl nu lever herren, og en liden stund derefter hørte han, at Christen Poder, tjenende der sst, sang med ham på samme salme, og der salmen var endt, hørte han, at der gik en bøsse af, og straks så han ud af hans kammerdør, at Jep Jensen Markmand lå død, og Christen Poder klaget sig og sagde, hvilken ulykke var det: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Poder Jep Markmand af våde og vanlykke at have ihjel skudt og fordi svor ham hans bane på og til sin fred.

(154)

** var skikket hr Jacob Jacobsen, sognepræst i Nykøbing, på den ene og havde tiltale til Anders Jepsen i Skyum på den anden side for en dom, han til Skyum birketing 30/3 sidst forleden forhvervet har, hvori han er tildømt at være værge for salig hr Tøger Jacobsens børn, efterdi han er ældste farbror, formenende fogden, Eske Jensen i Skyum, uret at have gjort, idet han har dømt på hr Jacob Jacobsen til et fremmed ting, efterdi han selv har værneting, som er Nykøbing byting, og uanseet at samme børn har bror fuld voksen, som er hr Peder Tøgersen, som er nærmere efter loven at være værge end han: så efterdi samme birketings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og hvem videre på skader, sagen på sine tilbørlige steder at indkalde, og der gå om hvis ret er.

(156)

** var skikket velb Svend Orning til Vestergård i Gerum på den ene og havde stævnet Laurids Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting 21/3 sidst forleden over Svend Orning dømt har, og deri tildømt velb Knud Rodsteen til Lengsholm indvisning og vurdering i Svend Ornings bo og løsøre efter KM forordning, hvilken hans dom han har grundet og taget efter et afsigt, Laurids Eriksen selv med flere skal have afsagt efter hans egen forrige uretfærdige dom, som han her til landsting skal findes at være indstævnet for, og der sagen af Svend Ornings bud at være voldgiven: så og efterdi fornævnte voldgiftsmænd ikke endelig og udførlig deres afsigelse har forklaret, og i sønderlighed hvor meget værd, Svend Orning for de køer, som ikke er til stede kommen, bør at udgive, Svend Orning ikke heller med sine dokumenter, da voldgifts afsigt er gjort, har været til stede, da finder vi efter sådan lejlighed, denne deres afsigelse at være, som den ugjort var, og sagen til samme fire voldgiftsmænd igen at komme, og dem på mandag, først kommer 14 dage, i Sæby at forsamles, og parterne med deres breve for dem at til stede møde, og da til endelig ende om samme værd og andre omstænder at imellem sige, eftersom sagen på dem tilforn er voldgiven.

(158)

** var skikket velb Tage Thott Andersen til Egede, forrige KM befalingsmand på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Salmand Christensen i vester Vandet, Peder Madsen sst og deres medbrødre 12 nævninger på den anden side for en nævnings ed og tov, de til Hillerslev herreds ting 17/8 1630 sidst forleden, de da har svoren Tomas Nielsen Tøfting en fuld mordisk åråd over for manddrabs skyld efter adskillige breve og tingsvidners indhold, derfor formener Knud Nielsen på Tage Thotts vegne, at samme nævnings ed og tov retfærdeligen og ret at være svoren og bør ved sin magt at blive: så og efterdi at der Tomas Nielsens vidnesbyrd, nu her er mødt, særligen er bleven forhørt i sønderlighed om de omstænder, hvor ud af kunne forfares, om de var bevidst, Tomas Nielsen på

den tid at have været i Maren Jensdatters hus, som de har om vidnet, der samme drab skal være begangen og gjort, da befindes de i adskillige måder med deres vidner ikke at komme overens, og ingen af fornævnte vidnesbyrd udførlig har vidnet, det Tomas Nielsen i samme drabssag skulle være uskyldig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende de vidner så noksom, at de kunne komme Tomas Nielsen til befrielse, men efterdi udtrykkelig med Mogens Keldsen og Peder Madsens vidner er bevist, det Tomas Nielsen og hans søn, ældste Niels Tomasen, med to bøsser red samtlig til Mikkel Christensen og skød begge bøsser af på ham, så han straks faldt omkuld, hvilke og med synsvidne bekræftes, ham på adskillige steder med ---- kugler og hagl at være skudt, såvel som og med velb Mogens Kåses kundskab, efter KM missive, bevises, det Tomas Nielsen samme dag tidlig, der draben straks efter er sket, har reden sønder af Thisted nør på med en bøsse for sig, og straks efter er kommen tiding, det Mikkel Juel var ihjel skudt, hvilke og med vægternes vidne, som ham samme morgen har seet ride sønder af Thisted med Skinnerup vej ad Tøfting, befæstes, det og er bevist, Tomas Tøfting såvel som hans søn for sådan drab straks har holdt dem i skjul og flakket på fjorden fra en land til en anden, af frygt at de for sådan gerning skulle blive pågreben, og ingen nøjagtige vidner derimod er fremlagt, hvormed Tomas Nielsen kunne befries, så nævninger fordi har ham en mordisk åråd oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres ed og tov at sige, men den ved magt at blive.

(166)

** var skikket Jens Kold i Ganderup hans visse bud Søren Tomasen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Laurids Nielsen i vester Hassing for en dom, han til Kær herreds ting 22/2 sidst forleden forhvervet har, anlangende 8 sletdaler, en rigsdaler for en tønde rug, som Jens Kold skal have lovet Johanne Sørensdatter i Ganderup, salig Tomas Nielsens hustru, til Jens Lauridsen i vester Hassing, og Jens Kold ved sin højeste helgens ed benægter aldrig at have lovet for samme fornævnte penge til salig Jens Lauridsen, som Laurids Nielsen ham for sigtet har: da efterdi det befindes fornævnte dom og testamente tilforn at have været hid stævnet, og sagen da først i seks uger, såvel og siden derefter i fjorten dage til i dag er optagen, og ikke Laurids Nielsen nu er mødt eller nogen på hans vegne med samme dom og testamente at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom og testamente magtesløs at være.

(167)

** var skikket Henrik Johansen Felthus, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Tønnes Brandt, fordum borger i Ålborg, for en uendelig dom, han for kort tid siden har ladet forhverve her til landstinget med vrang undervisning over Henrik Johansens dom og dele, som han lovligen forhvervet over Tønnes Brandt, efter egen skadesløs brev håndskrift, som han har udgivet til Niels Pedersen for mere end fire år siden for øksne, han har afkøbt ham i hans hus og ikke vil betale ham, men fører ham stor trætte og omkostning på, hvorfor Henrik Johansen formener, samme uendelige landstings dom magtesløs at være og ikke at komme ham til nogen forhindring: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, den da over seks uger til i dag er optagen, og ikke Tønnes Brandt eller nogen på hans vegne nu er mødt med samme dom og dele at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom og dele magtesløs at være.

(168)

** var skikket Mette Jensdatter i Nykøbing, salig Anders Jacobsens efterleverske, med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Mads Nielsen Kræmmer, borger i Nykøbing, for en uendelig dom, han lader sig af berømme til Nykøbing byting 1/8 1629 forhvervet har, fornævnte hendes husbond at være tildømt at betale ham 16 sletdaler efter hans regnskabsbog, endog hendes husbond skal det hårdelig have benægtet, sig aldrig nogen penge at have været Mads Nielsen skyldig: da efterdi det befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og ikke Mads Nielsen eller nogen på hans vegne er mødt med samme dom den at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom, hid stævnet er, magtesløs at være.

** var skikket Mette Jensdatter i Nykøbing, salig Anders Jacobsens efterleverske, med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Ibsen Skov i Nykøbing for en uendelig dom og dele, han lader sig af berømme over hendes husbond, Anders Jacobsen, har forhvervet for nogen penge og andet, han skulle hendes husbond for beskyldt, endog Anders Jacobsen det hårdelig skal have benægtet, såvel som Mette Jensdatter, aldrig at have lånt eller bekommet pending eller andet af Jens Ibsen: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og efterdi samme dele efter fornævnte uendelige dom, som nu er undersagt, drevet er, der ikke heller befindes udlæg i Anders Jacobsens levende live efter dem at være ført, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele ingen magt at have.

(169)

** var skikket Mette Jensdatter i Nykøbing, salig Anders Jacobsens efterleverske, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Olufsen Frost og Ib Nielsen sst med deres medbrødre seks synsmænd for et syn, de til Nykøbing byting 24/10 1629 har hjemlet og afsagt, at hendes salig husbond skulle have forbygget Anders Poulsen i Nykøbing hans ejendom, uanseet Anders Poulsen ikke skal have bevist for dem med skøder, adkomst breve, syn eller vidnesbyrd, enten med alen eller mål, at have forbygget Anders Poulsen hans ejendom, om samme hjemmel og syn bør magtesløs at være: da efter flere ord dem derom imellem var, voldgav Anders Poulsen og Mette Jensdatter samme sag og trætte på to dannemænd, Mette Jensdatter på sin side til betroet Peder Andersen Hestbæk, og Anders Poulsen på sin side Niels Poulsen, begge rådmænd i Nykøbing, hvilke to dannemænd skal forsamles på samme tvistige åsteder på mandag først kommer otte dage, og parterne da med deres breve for dem at møde, og endelig dem imellem sige og kende, om samme Anders Poulsens ejendom af Anders Bartskær er bygget for nær, og hvad skel og vederlag Anders Poulsen derfor bør at have, og hvad de deri sigende vorder, skal stande af parterne upåtalt, og hvis syn, dom og deler, deri forhvervet er, ingen til hinder eller skade at komme.

(170)

** var skikket Mette Jensdatter i Nykøbing, salig Anders Jacobsens efterleverske, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Olufsen Frost for et klage, han til Nykøbing byting 1/8 1629 gjort har der på hendes salig husbond, Anders Jacobsen, anlangende noget møg, han skulle have bekommet fra ham i udmarken, uanseet Niels Olufsen ikke sligt har bevist ej heller skal bevise, hendes salig husbond nogen møg at

have bekommet: da efterdi det befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og ikke Niels Olufsen er mødt eller nogen på hans vegne med samme klage, dom og dele at i rette lægge, vi ikke imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme klage, dom og dele magtesløs.

(171)

** var skikket Mette Jensdatter i Nykøbing, salig Anders Jacobsens, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Jensen Skriver for et delsvidne, han over hendes afgangne husbond, Anders Jacobsen, til fornævnte byting 5/12 samme år har forhvervet for nogen syldsten, han skulle have tagen på hans ejendom på toften, og ikke Søren Skriver skal have bevist sin beskyldning, meget mindre hvor meget samme sten skulle have været, hendes husbond skulle have bekommet, mener derfor samme dele med urette at være dreven og fordi bør magtesløs at være: da efterdi det befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme dele at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele magtesløs at være.

(172)

** var skikket Mette Jensdatter i Nykøbing, salig Anders Jacobsens, med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Christensen Kock, borger sst, og Peder Nielsen, som var bodder i Dueholm kloster, for to vidner, de til Nykøbing byting 29/8 1629 vidnet har, at de skulle have seet hendes salig husbond næsten to år tilforn tog noget gods på Dueholm kloster, som en tyv skulle have forløbet, og samme gods skulle have tilhørt Christen Madsen og Mads Nielsen Kræmmer, borgere i Nykøbing, og dem at være frastjålen, hvilke deres vidne hendes salig husbond, Anders Jacobsen, hårdelig benægtet har: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke udførlig har vidnet, det Anders Jacobsen samme gods til sin nytte og både skulle have taget og beholdt, ej heller sådan gods i hans værge er befundet og vedkendtes, siden fjenderne af landen er bortdragen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner såvel som den dom, derefter dreven er, bør nogen magt at have, og efterdi den anden vidne og dele, hid stævnet er, ikke fremlægges, endog sagen over 6 uger har været optagen, finder vi den magtesløs at være.

(173)

** var skikket velb fru Karen Sehested til Åstrup hendes visse bud Laurids Pedersen i Søgård på den ene og havde stævnet Rasmus Pedersen, byfoged i Nykøbing, på den anden side for to uendelige domme og en endelig, han til Nykøbing byting dømt og afsagt har 19/5 sidst forleden, at han i samme dom endeligen har tildømt hendes tjener Poul Villadsen Solbjerg at betale Anders Jensen Krag, borger i Nykøbing, 18 daler efter en opskrifts lydelse at skulle være anvendt for to tønder gryn, Poul Villadsen er ham skyldig, eller derfor at have indvisning i hans bo, gods og løsøre efter KM forordning, og ikke i samme dom skal findes at være nogen opskrift eller landstings domme indført, ej heller skal befindes Poul Villadsen at have givet Anders Krag skadesløs brev eller forpligt på samme gryn: så og efterdi ikke med Poul Villadsens udgivne skadesløs brev bevises, det han har til forpligtet sig samme 2 tønder gryn til Jens Lillebonde eller hans arvinger uden tøe eller skade at betale, men aleneste i hans regnskab derfor findes antegnet, og byfogden dog

har tildømt Poul Villadsen samme 18 daler omkostning at betale, kunne vi ikke kende den hans dom bør at komme Poul Villadsen til hinder eller skade i nogen måder.

(175)

** var skikket Anders Jensen Krag, borger i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Christensen i Ramsing for en kvittants, han for nogen tid forleden 1627 til Nykøbing byting imod ham og den gæld, han befandtes i salig Jens Nielsen Lillebondes regnskabsbog at være skyldig og tiltalt for, skal have fremlagt og sagt at være salig Jens Lillebondes hånd og segl, således til behjælpning dermed fra gælden at ville befri, hvilken kvittants Anders Jensen Krag formener ikke at være salig Jens Lillebondes rette håndskrift: så og efterdi for os i rette lægges Jens Lillebondes udgivne kvittants, som han skal have underskrevet, hvori han kvitterer Niels Christensen for hvis, han har ham skyldig været, og ikke Anders Jensen vil vide samme kvittants for falsk eller urigtig at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kvittants ej heller den bytings dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(176)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm hendes vise bud Jens Lauridsen på Elling med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have stævnet Anders Christensen i Lindet og Niels Christensen i Kvissel, for de 6/9 sidst forleden på deres husbond velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Bøvling, og Jørgen Arenfeldt til Vorgård deres vegne på Horns herreds ting har vedkendtes alle de heder og moser i Elling sogn, Elling hede, Strandby hede, inden og uden stabel og sten, for frit fællig, hvilke vedkendelse fru Kirsten Kås formener ikke imod lovhævd, sandemænds breve, ridebreve eller nogen sandfærdig bevis er bevist, hendes rette endels grund og ejendom, Strandby hede, at være frit fællig (sag overstreget)

(177)

** (fortsat fra blad 179) : så og efterdi for os i rette lægges salig Christen Skriver i Brødland hans bog, hvori findes indskrevet Jens Lauridsen for samme 50 rigsdaler af den gård i Stagstrup at restere, hvilke bog ikke har været for herredsfogden, der han dømte, eller i hans dom findes inddragen, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, og da parterne alle deres dokumenter for ham at i rette lægge.

(178)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm hendes visse bud Jens Lauridsen, foged på Ellinggård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, for en dom, han til fornævnte herredsting 21/2 sidst forleden, imellem hendes fuldmægtig Anders Jensen i Hjardemål og Jens Lauridsen i Sundby i Thy, dømt har, anlangende 50 rigsdaler, Jens Lauridsen i Sundby rester til hende med i stedsmål af en hendes gård i Stagstrup i Thy, han stedte af hendes forrige fuldmægtig, salig Christen Skriver i Brødland, til sin datter, førend fjenderne kom her i landet, og i samme hans dom har dømt, at han turde sig ikke til fordriste fru Kirsten Kåses

fuldmægtig Anders Jensen nogen udlæg hos Jens Lauridsen for den sag og stedsmål at tildømme.
(fortsættes på blad 177)

(179)

** var skikket Jens Pedersen Jegindbo, borger i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Christen Eriksen Smed på den anden side for en dom, han til Nykøbing byting 11/6 sidst forleden forhvervet har efter to stuebreve, som Jens Pedersen at have givet Christen Eriksen Smed på 10 rigsdaler, han af ham bekommet har, hvorover Jens Pedersen måtte give Christen Eriksen brev på en indmarks ager, som er en tønde bygsæd at bruge, til leje og rente af fornævnte pending: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de samme deres tvistige sag på to dannemænd, Jens Jegindbo der til betroet Hans Lauridsen, borger i Nykøbing, og Christen Smed på sin side Rasmus Pedersen, byfoged der sst, hvilke dannemænd skal forsamles i Nykøbing på lørdag først kommende, og da have fuldmagt bemeldte tvistige parter om samme deres tvist til endelig ende at imellem sige og kende, og hvad de deri gørende vorder, skal stande for fulde, og af parterne upåtalt i alle måder.

(180)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl hans visse bud Laurids Jensen i Sillerslevgård på den ene og havde stævnet velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård på den anden side for en summa penning, som er 200 enkende rigsdaler in specie, 4 års rente, som hans far velb Hans Dyre var ham skyldig, hvilke gæld Niels Arenfeldt er tilskiftet at betale, som er med skiftebrev at bevise, og fordi har været forårsaget ham ved retten at besøge til sin værneting, Hillerslev herreds ting, og fogden, der sst, har Niels Arenfeldt tildømt Christen Høg at betale efter doms indhold, hvilken dom Christen Høg formener lovlig og ret at være, og at den her til landsting bør at konfirmeres, og ham at tilnævnes to gode mænd, som kan gøre ham indvisning og udlæg i Niels Arenfeldts løsøre eller jordegods: da efterdi for os i rette lægges Hans Dyres udgivne brev til Christen Høg på samme 200 daler med sin rente, som Niels Arenfeldt skal være tilfalden at betale, og Niels Arenfeldts gældnere vedgår og tilbyder udlæg derimod at gøre, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom der gangen er, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Arenfeldt jo er pligtig samme penge med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Mogens Kås til Lyngholm og Tomas Kås til Ørndrup, som Laurids Jensen på Christen Høgs vegne dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Ullerupgård, og der udæske og gøre Christen Høg udlæg af hans løsøre, det rigtig for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Christen Høg i anden Niels Arenfeldts løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, då han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(182)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm hendes visse bud Jens Lauridsen, foged på Urup, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter måneds opsættelse at have stævnet Anders Christensen i Lindet og Niels Christensen i Kvissel (blank) så mødte Christen Lauridsen i Holmgård og fremlagde efterskrevne tingsvidne og dom af Horns herreds ting 6/9 anlangende tørvegrøft i Strandby hede: så og efterdi samme vedkendelses vidne, 6/9 udgangen, er ejendom angældende, som fru Kirsten Kås skal være lodsejer i, og hun dog ikke derfor har fanget varsel, finder vi efter sådan lejlighed samme vedkendelses vidne magtesløs at

være, men efterdi Otte Skeel og Jørgen Arenfeldt deres fuldmægtig såvel som Steen Rodsteen har vedkendtes samme heder for fællig, som fru Kirsten Kåses fuldmægtig har begæret syn og vidne om samme tørvegrøft, der var gravet, og herredsfogden fordi ikke har vidst samme syn og vidne at udstede, førend de dertil blev stævnet, ved vi ikke de domme at imod sige, og efterdi de andre vedkendelses vidner ikke fremlægges, dog sagen over 6 uger har været optagen, da bør de ingen magt at have.

(184)

** var skikket Laurids Lauridsen i Stabæk med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Mads Andersen i Fuglsang for en uendelig dom, han her til landstinget 15/1 sidst forleden forhvervet har, anlangende en endelig dom, Laurids Lauridsen over Mads Andersen 20/12 1630 til Vennebjerg herreds ting forhvervet har, hvilke herredstings dom Laurids Lauridsen formener er ret og lovlig forhvervet, og formener efter den voldgivelse, som de begge til dannemænd givet, at Mads Andersen skulle give Laurids Lauridsen sin penning igen og annamme sit pant, og ikke han det har gjort, og deres husbond velb Otte Skeel har befalet efter voldgifts afsigelse skulle ske dele: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

(185)

** var skikket Eske Christensen, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Niels Jensen Sahl i Vellumgård på den anden side for en dom, han til Skive rådhus forhvervet har, Eske Christensen at være fradømt den gård, han iboer, desligeste og for udviselse, han på ham forhvervet har, sammeledes stævnet Laurids Nielsen Skøt og Niels Jensen Smed, sandemænd sst, for de efter samme dom og vidner har ham vold oversvoren for hans egen gård, han besidder: så og efterdi Eske Christensen samme ejendom til Niels Jensen og hans mor har pantsat, og ikke bevises ham videre af gælden at have betalt end 60 sletdaler, Niels Sahl selv tilstår, og byfogden fordi har Niels Jensen og hans mor gården tildømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom, så vidt Niels Jensen og hans mor for hans rest kan være berettiget, at sige eller magtesløs dømme, men for vores bøns skyld afstod Niels Sahl samme udviselse og volds forfølgning, så det ikke skal komme Eske Christensen til nogen forhindring.

(186)

** var skikket Peder Christensen i Tollestrup på sine egne og medarvingers vegne hans visse bud Anders Hellesen i Hjelmsted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter seks ugers opsættelse at have stævnet Terkild Madsen i Rønnebjerg for en uendelig dom, han har ladet forhverve her til landstinget noget forleden over et skiftebrev, skal være gangen til Børglum herreds ting, om den arv, som var falden efter salig Villads Christensen i i Rønnebjerg, hans hustru og hans arvinger, og samme skiftebrev formedelst uendelig dom at være underkendt, uanseet Siffuer Lauridsen i Tollestrup, Anne Lauridsdatters bror og lovværge, har inden tinge med salig Villads Christensens arvinger tagen hverandre i hænder, og samtlige bevilget fire mænd at skifte og dele den salig mands hustru og arvinger hans efterladende bo og gods imellem: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, den da over seks uger til i dag er optagen, og ikke Terkild Madsen eller nogen på hans vegne ikke nu er mødt med samme dom at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(188)

** var skikket velb jomfru Helvig Kås til Nandrupgård på hendes tjener Laurids Jensen i Vils hans datter Maren Lauridsdatters vegne hendes visse bud Christen Sørensen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse 23/4 at have stævnet Maren Pedersdatter, tjenende i Vilsgård, og Kirsten Gabrielsdatter sst for et vidne, de til Sønderherreds ting vidnet har 29/11, sidst var, i sin mening at Maren Lauridsdatter skulle have opladt en kvistdør og borttaget noget tov den anden lørdag efter sankt mikkels dag, sidst var, hvilke vidne Maren Lauridsdatter ved Gud og sin salighed hårdelig benægter: da efterdi det befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da fast over seks uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme vidner og dele at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og dele magtesløs at være.

(189)

** var skikket Jens Nielsen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Jens Bang, borger der sst, for en uendelig dom, han over ham her til landstinget forhvervet har, og skal indeholde at den landstings dom, Jens Nielsen over Jens Bangs bytings dom har forhvervet, at være magtesløs dømt, og fornævnte bytings dom ved magt at blive, anlangende alle pendinge, Jens Nielsen efter hans udgivne håndskrift Jens Bang skyldig skal være: så og efterdi samme uendelige domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi for byfogden, såvel som her, er i rette lagt Jens Nielsens udgivne brev til Jens Bang på 58 daler, og byfogden derefter har tildømt ham samme penge med sin tilbørlig rente inden 15 dage at betale, eller derfor at gøres indvisning i hans gods og løsøre, da ved vi ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme, men efterdi det befindes, sagen i 6 uger at være opsat, og samme indvisning ikke fremlægges, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gære længere forhaling, da bør samme indvisning ingen magt at have, sammeledes efterdi ikke bevises Jens Nielsen Jens Bang til snapslandsting at have hid kaldt, men af den tingsvidne, Gert Gregersen selv i rette lægger, såvel som og af stævningen i selv, erfares, det Jens Nielsen til næste landsting efter snapsting havde Jens Bang hid kaldt, han og da efter samme stævning har forhvervet dom, da bør samme kost og tærings dom ikke at komme Jens Nielsen til nogen forhindring.

(191)

** var skikket Mads Christensen Kock, tjenende på Odden, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Niels Christensen i Serridslev og Christen Nielsen i ---- for et vidne, de til Jerslev herreds ting 20/1 sidst forleden vidnet har, anlangende Christen Nielsen i Serridslev skal have given Anders Tomasen i Årup en grå hjelmet stud for 7 daler, siden en tønde byg for resten af den gæld, som han var Anders Tomasen i Årup skyldig: så og efterdi Niels Christensen og hans medbrødre ikke har vidnet på fersk fod, ikke heller samme deres vidne med kvittants bekræftes, samme gæld at være betalt, som de om vidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, og efterdi de andre vidner, hid stævnet er, ikke fremlægges, og sagen i seks uger har været optagen, så vi uden bevilling imod recessen ikke deri kan gøre længere forhaling, da finder vi samme vidne magtesløs at være.

(193)

** var skikket Peder Knudsen i Redsted på en ene og havde stævnet Peder Gregersen i Sindbjerggård, Jens Nielsen i Sindbjerg med flere på den anden side for et vurderings vidne, de til Sønderherreds ting 28/2 sidst forleden vidnet har, som han formener ubilligen og af had og avind at have vidnet, formenende samme deres vidne bør ingen magt at have: så og efterdi samme vurderingsmænd samme deres vurdering i herredsfogdens nærværelse har gjort og til tinge lovlig afsagt, og intet derimod fremlægges, men befindes Peder Knudsen, som sagen anrører, derfor lovlig varsel at være givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vurdering at sige, og dernæst nu her for retten ophævet Peder Knudsen og Laurids Olufsen samme sag, så den ikke videre skal påtales, eller brevene efter denne dag skal komme nogen til hinder eller skade.

(195)

** var skikket Kirsten Christensdatter, salig Jørgen Krags efterleverske, i Ålborg på den ene og havde stævnet Johan Brandt, der sst, for hvis domme, han over hende til Ålborg byting skal have ladet forhverve kort tid forleden efter Oluf Krag, borger sst, hans overgivne regnskabs indhold, belangende adskillig omkostning, som Oluf Krag på Johan Brandt såvel som og på Christian von Ginckels vegne skal have anvendt i Göteborg på hendes salig husbond Jørgen Krags bojert at lade føre til Ålborg: så og efterdi vi befinder i Oluf Krags regnskab adskillige poster at være antegnet på rettergang, breve og andet mere, som ikke kan heden regnes til samme bojerts hjemføring, og Kirsten Christensdatter dog er tildømt det alt sammen at betale og udgive, da finder vi efter sådan lejlighed disse bytings domme at være, som de udømt var, og af borgmester og råd i Ålborg at til forordnes nogle erfarne købmænd og skippere, som samme trætte og regnskab kan fortage, og deri likvidere og kende, hvad Kirsten Christensdatter for samme bojerts hjemføring bør at udgive med rette.

(197)

** var skikket Niels Jensen Sahl i Vellumgård på den ene og havde stævnet Anders Andersen, tjenende i Hindsels, på den anden side for en købebrev og en skøde, som han Niels Jensen Hesselbjerg, borger i Skive, til Skive byting givet og gjort har, på noget jord og ejendom på Skive mark, som Niels Jensen og hans salig mor, Mette Jensdatter, mere end 20 år ulast og ukæret i hævd og brug har haft og fulgt dem efter deres skøde og adkomsts lydelse, sammeledes stævnet Niels Jensen for en dom, han til Skive byting efter samme breve forhvervet har, og fradømt ham hans syn og klage over Niels Jensen Hesselbjerg, at han så med underfundighed bruger hans rette jord og ejendom imod hans vilje og minde: da efterdi samme sag befindes tilforn to gange at have været hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, i hvilke samme købebrev, skøde og dom er magtesløs funden og ikke komme Niels Sahl imod hans gamle adkomst breve, pantebreve og skøder til forhindring, indtil hvem der havde i at sige, hvilke to domme findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, så Anders Andersen og Niels Jensen Hesselbjerg har haft noksom respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor Niels Jensen Sahl har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Anders Andersen og Niels Jensen endnu er fremkommen, eller nogen på deres vegne, nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme købebrev, skøde og dom magtesløs at blive.

(198)

13/8 1631.

** var skikket Jens Pedersen Guldsmed, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Maren Clausdatter, borgerske sst, for et klagemål, beskyldning og vidne, hun til Sæby byting 29/8 1627 sidst forleden gjort har, bemeldende om 11 mark slette penge og et krudthus, hun for rum tid siden, førend samme vidne er vidnet, skulle mistet på Lyngdrup kær, og Jens Guldsmeds hustru, Maren Pedersdatter, skulle have bekommet, hvilket hendes klagemål, beskyldning og vidne at have vidnet i hendes egen sag, som er et enligt og vildigt vidne, formener det ingen magt at have men magtesløs at blive: så og efterdi Maren Clausdatter har klaget og vidnet i hendes egen sag, og Lene Clausdatter befindes at være vildig, og ikke Niels Hansen har vidnet endelig om nogen gerning, samme klage og vidne ikke heller stævning på fersk fod at være gjort og vidnet, men rum tid efter sådant skulle være sket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme klage og vidne så noksom, at det bør nogen magt at have eller komme Maren Pedersdatter til nogen forhindring.

(200)

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup hendes visse bud Anders Jensen i Binderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have stævnet Niels Nielsen Skrædder, Niels Christensen Fladstrand bådsmænd med flere for et vidne, de til Ålborg byting 20/9 sidst forleden vidnet har, hvorledes salig afgangne Christen Skriver i Brødland skulle have været hos fru Helvig Kås og forhørt, om hun ville løse Jens Bangs skib, hendes gods var på, for 8000 daler, som obersten Peder ---- havde det skatteret for, da skulle hun have svaret, de måtte gøre af det, hvor de ville, hun ville ikke løse det, hvilket deres vidne på en død mand vidnet er, tilmed hun højlig benægter, at Christen Skriver ikke talte med hende, siden hendes gods blev tagen af fjenderne, thi hun på de tider var i Fladstrand: så og efterdi Niels Nielsen, Niels Christensen og Søren Hansen i deres første vidne har vidnet på en død mand, Christen Skriver, og om de ord og svar, fru Helvig Kås til ham skulle haft, som hun ikke er gestendig, men i sin underskrevne indlæg højligen benægter, da kunne vi ikke kende den deres vidne nøjagtig, at den bør nogen magt at have, og efterdi ikke befindes fru Helvig Kås med hendes lovværge for Niels Nielsen og hans medbrødre såvel som Villads Pedersen deres vidne, 20/9 udgangen, at være givet seks ugers varsel, efterdi hun var udenlands, som samme dag på tinge er til kende givet, kunne vi ikke heller kende de vidner så lovlig forhvervet, at de bør nogen magt at have, men efterdi skipper Jørgen Eskesen og hans medbrødres vidne i nogen måder med Christoffer ---- udgivne kundskab i Marstrand bekræftes, over hvilke hans kundskab vi ikke er dommere, han og siden i hans skrivelse til fru Helvig Kås anderledes har til kende givet, så den sag fordi til første almindelige herredage er indstævnet, da ved vi ikke på de vidner at dømme, førend på samme hans udgivne kundskab for sin tilbørlig dommer bliver om kendt, som det sig bør.

(208)

** var skikket velb Johan Rantzau til Estvadgård hans visse bud Jens Jepsen i Nørkær på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Dalbygård, Søren Jensen i øster Dølby med flere herredsnævninger i Hindborg herred, på den anden side, for de har voldsvoren Laurids Tøgersen i øster Dølby for hærværk, han gjorde på Christen Pedersens hus i Dølby: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør

de ikke længere magt at have, og efterdi Christen Pedersen og hans hustru Sidsel Andersdatter selv har vidnet og sigtet i deres egen sag, og ikke sådan hans enige vidne og hans hustrus sigtelse med uvildige vidner bekræftes, Laurids Tøgersen og Christoffer ---- og nu her i dag ved højeste ed og oprakt finger har benægtet, dem ikke sådan gerning at have gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme enige vidne og sigtelse, ej heller den syn, derefter forhvervet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, ej heller ved os imod samme nævningers ed at sige eller magtesløs dømme.

(211)

** var skikket Jens Jensen i Harre på den ene og havde stævnet Poul ---- i over Sønderup på den anden side for en uendelig dom, som han lader sig af berømme (blank)

(212)

** var skikket Jens Vinter i Vennebjerg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Eriksen i Bagterp og Anders Rugtved sst for en afsigelse, de til Vennebjerg herreds ting 16/11 1629 efter landsdommeres dom, som fornævnte mænd skulle sige Laurids Pedersen i Stade og Jens Vinter i Vennebjerg imellem om hvis tvistige sager, de tilforn imellem været har, så fornævnte mænd har sagt Jens Vinter i Vennebjerg fra al sin ret og ikke har indført i fornævnte afsigelse en malmgryde, så god som 4 sletdaler, som er indført i landsdommeres dom, og Anders Rugtved, som er den ene voldgiftsmand, er en vildig mand, som er bror til Laurids Pedersens hustru i Stade, formener sig for slig svogerskab dermed uret at være sket: så og efterdi Jens Nielsen og Laurids Pedersen her til landsting samme deres tvistige sag til en voldgift på to dannemænd, nemlig Anders Rugtved og Laurids Eriksen, har indstillet, og hvis de dem imellem sagde og gjorde, skulle stande for fulde og uigenkaldt, og fornævnte to voldgifts mænd derefter dem har imellem sagt og kendt efter voldgiftens indhold, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme afsigelse at sige eller magtesløs dømme.

(214)

** var skikket Jens Jensen i Harre på den ene og havde stævnet Poul Bertelsen i over Sønderup på den anden side for en uendelig dom, han lader sig af berømme her til landsting at skulle ladet forhverve i velb Mogens Kås til Frøstrup hans navn, mener samme dom med vrang undervisning at være forhvervet, endnu stævnet Poul Bertelsen for et vidne, han til Harre herreds ting 18/11 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogle breve, som Poul Bertelsen skulle have sigtet Jens Jensen for at skulle have tagen i over Sønderup den tid, kejserens folk var landen mægtig, hvilket han højlig benægter, det han aldrig har tagen nogen breve i over Sønderup ulovligt: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd findes at være Poul Bertelsens egne børn, og i så måde villig ham selv til vilje vidnet, de ikke heller i deres vidne har forklaret hvad breve, Jens Jensen skulle borttagen, ikke heller på fersk fod derom båren kundskab eller om nogen visse dag og tid, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(215)

** var skikket Peder Christoffersen, borgmester i Skive, på den ene og havde stævnet Laurids Svendsen, borger sst, på den anden side for en klage, han til skive byting 16/5 sidst forleden over

ham og hans folk forhvervet har, anlangende noget gammelt tag, fornævnte borgmester og hans folk skulle have ham fratagen, og ikke Laurids Svendsen sligt at have bevist: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke udførlig har vidnet, det Peder Christoffersen eller hans folk noget af samme halm skulle borttagen, men fast mere at Peder Christoffersen sig intet dermed befattet, men alene det hans folk drog det af sted i hans egen gård, og ikke befindes for samme klage og vidne lovlig varsel at være givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme klage og vidne så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(216)

** var skikket Christen Nielsen Vadskær, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet efterskrevne 8 ransnævninger af Kær herred, for de 5/7 har ransvoret lille Peder Lauridsen i vester Hassing, Morten Nielsen og Niels Poulsen sst på Kær herreds ting, uanseet de af herredsfogden var lovlig på Christen Vadskærs dom tilskreven at gøre ham udlæg og fyldest for sin retfærdige gæld, som med vurderings vidne er at bevise, fra Anne Simonsdatter, salig Tyge Mørks efterleverske, i Vodskov, efter Tyge Mørks udgivne brev: så og efterdi ikke befindes i fornævnte nævnings ed nogen vidner at være inddragen, hvorefter de samme deres ed skal fundere, ej heller for dem bevist, samme ko jo Anne Simonsdatter at skulle have tilhørt, og de dog har Peder Lauridsen, Morten Nielsen og Niels Poulsen ran oversvoret, da kunne vi ikke kende den deres ed så noksom, at den bør nogen magt at have.

(218)

** var skikket Søren Mikkelsen i neder Tostrup hans visse bud Laurids Jørgensen i Tostrup på den ene og havde stævnet Jens Lauridsen i Dalsgård, birkefoged til Asmild klosters birketing, på den anden side for en dom, han 29/7 dømt har, og deri kvit dømt Anders Christensen i Overlund for en brun hoppe, som er befunden i hans hævd og værge, som skal være Søren Mikkelsen tyvstjålen fra, og han har sig vedkendtes og taget tagsmærke på og ført sin hjemmel til stede til Asmild birketing: så og efterdi samme birketings dom ikke lyder endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til birketinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endeligen imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(219)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Gert Gregersen, indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Hans Rebslår, Niels Jensen Thybo med flere borgere i Ålborg på den anden side for en vurdering, de skal have afsagt til Ålborg byting 7/9 1627, og tilvurderet Otte Skeel 5 boder i Skolegade på søndre side med mere ejendom af Laurids Guldsmeds gods og ejendom for 300 daler efter hans brev og doms lydelse, og ikke de i deres vurdering og afsigt har navngivet, hvor vidt og bredt samme 5 boder med sin tilliggende ejendom i længelse og bredde er ham tilvurderet: så og efterdi vurderingsmænd i samme deres udlæg ikke udførlig i samme deres vurdering har forklaret, hvor vidt samme boder skulle være berettiget, da finder vi denne vurdering som ugjort var, og bemeldte vurderings mænd, når de dertil lovlig kaldes og varsel for gives, endelig og udførlig at forklare, hvor vidt samme boder med des tilbehør sig skal forstrække, som det sig bør, at den gode mand Otte Skeel kan vide, hvad han for sin betaling er tilvurderet.

(220)

** var skikket Mikkel Nielsen Skorup, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jens Jørgensen Kock sst på den anden side for en dom, han til Ålborg byting over ham skulle have forhvervet 27/7 efter en klakbog og kasseret bogs indhold, hvori han er tildømt at betale Jens Kock 26 daler, som er med tingsvidne at bevise med dem, som Jens Kock har bogen om skrevet, selv for tingsdom bekendt har, herhos benægter Mikkel Skorup ved sin Gud og salighed aldrig at have lovet Jens Kock mere for skæppen af humle end 3 sletmark, som andre godtfolk gav ham: så og efterdi for os i rette lægges Jens Jørgensens regnskabsbog, hvori Mikkel Skorup for samme handel og gæld klarlig findes indtegnet, såvel som hvis derpå er betalt, og ikke Mikkel Skorup vil vide samme bog for falsk, da ved vi efter sådan lejlighed ikke deri imod samme bog, ej heller byfogdens dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(222)

** var skikket hr Oluf Madsen i Elling præstegård på den ene og havde stævnet Jens Jensen i Åsted, Poul Christensen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Sæby ting 2/11 1630 vidnet har, om en hvidblakket stud, at en rytter, som lå på Størbakken skulle have antvortet Jens Lauridsen på Størbakken, og der blev den slagtet, for hvilke vidne hr Oluf ikke skal være given varsel for: da efter flere ord dem derom imellem var, blev hr Oluf Madsen og Jens Lauridsen nu her for retten venlig og vel forligt, at Jens Lauridsen lovet at skal give hr Oluf Madsen fire sletdaler, halvparten til sankt mikkels dag og anden halvpart til jul skadesløs at betale, dermed skal alle hvis vidner, domme og breve, i samme sag på begge sider forhvervet er, være død og magtesløs og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(224)

** var skikket velb Tyge Brahe til Tostrup, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mogens Jensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Christensen Bjerring, Niels Nipgård med flere på den anden side for ed og tov, de om salig hr Mikkel Nielsen, forrige præst i Brøndum, hans bane til Viborg byting 18/7 sidst forleden gjort og afsagt har, hvilket deres ed og tov Tyge Brahe formener ikke så nøjagtig at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs at blive. så mødte Anders Rolandsen og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Viborg byting 18/7 sidst forleden udgangen, Jens Sørensen, borger i Viborg, at have vidnet, at han var i den hus her i Viborg, som hr Mikkel Nielsen, fordum præst i Brøndum, lå under doktorens hånd, da var det ham vitterligt, at hr Mikkel var i stor melankoli og galskab i fem dage og nætter og snakkede allehånde vildskab og galskab: så og efterdi for fornævnte sandemænd er bevislig gjort, det hr Mikkel Nielsen tilforn såvel som nu siden med afsindigheds svaghed at have været beladen, så han ikke har været så ved helbred og sanser, det han var sig selv mægtig at råde, og ikke sådan hans sygdom af dertil brugte medikamenter kunne betages, men han derover i slig sin raseri er død bleven, og sandemænd fordi har udlagt ham af slig sygdom og vanlykke at være omkommen, kunne si efter sådan lejlighed ikke finde nogen årsag den deres ed at underkende men ved magt at blive.

(225)

** Jens Bertelsen cit Gunde Rostrup. så mødte Peder Nielsen i Højslev på Gunde Rostrups vegne og berettet, at samme gælds sag imellem Jens Bertelsen og Gunde Rostrup for KM og Danmarks riges råd til rigtig regnskab skulle være heden funden, hvilket Gunde Rostrup og skulle være overbødig med ham at ville gøre: da på det med samme tvist én gang for alle kunne komme til ende,

vedtog Jens Bertelsen såvel som Peder Nielsen på Gunde Rostrups vegne nu her for retten, at de skal forsamles i Viborg til mauritii først kommende, og da i to dannemænds nærværelse være over rigtig regnskab, og Peder Nielsen på Gunde Rostrups vegne dertil betroet Niels Rasmussen rådmand, og Jens Bertelsen Anders Rolandsen, byfoged og rådmand her sst, hvilke to dannemænd skal samme regnskab over være og da alting til ende at gøre, som det sig bør.

(226)

** var skikket velb fru Anne Lykke til Rydhave hendes visse bud Laurids Pedersen, foged på Øland, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have stævnet Christen Gregersen ved Aggersund, Niels Gregersen sst med flere på den anden side for en vidne, de til Han herreds ting 17/1 sidst forleden vidnet har, anlangende en ålegård stade, liggende udenfor vester ende af Skodsbjerg i fjorden, den tredje ålegård stade østen for Aggersund, at skulle for en rum tid siden have været brugt til Holmsgård af salig Christen Ibsen og Peder Lauridsen, som har boet i Holmsgård, før Jens Christensen kom til den, hvilke deres vidne fru Anne Lykke formener at skulle være imod hendes skøde, gamle fæstebreve og tingsvidner: så og efterdi der tvistes om samme ålegård, hvem dertil skal være berettiget, og fru Anne Lykkes tjener, som på gården boende er, til hvilken hun formener samme ålegård skulle være liggende, ikke for samme vidne har fanget nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom lovlig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(228)

** Jørgen Arenfeldt cit contra Hans Dyre. så bød Hans Nielsen og Jens Simonsen dem i al rette: og efter flere ord og tale, dem imellem var, afstod de på begge sider alle hvis vidner og breve, i sagen gangen og forhvervet er, så de skal være som uudgivet og ingen til hinder eller skade at komme, og Hans Nielsen på Jørgen Arenfeldts vegne erbød sig, at dersom kan findes nogen af Hans Dyres øksne, enten på Vorgård eller hos hans tjenere, som lovlig kan bevises Hans Dyre at tilhøre, og Jørgen Arenfeldt derom bliver besøgt, skal de være følgagtige for billig omkostning, på dem kan være gjort, og dermed skal samme sag ganske være ophævet.

** Laurids Svendsen cit. så mødte Niels Jensen med samme vidner, formente dem ret at være, derefter mødte Morten Jensen, Jens Jacobsen og deres medbrødre og med deres ed og oprakte finger var deres vidne bestendig: da for nogen lejlighed opsatte vi samme sag til i dag seks uger, og da dem her at møde.

(229)

** var skikket Christen Tordsen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter ---- opsættelse at have stævnet Christen Nielsen, tjenende i Sæby, for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme at skal have her til landstinget i februar sidst forleden ladet forhverve imod en uendelig landstings dom, Christen Tordsen til landsting 24/4 forleden år 1630 har ladet forhverve over nogen vidner, Anders Pedersen, rådmand i Sæby, Christen Christensen med flere borgere og rådmænd, de med Christen Tordsen har vidnet til Sæby byting 24/4 1630 om nogen ord, Christen Tordsen skulle have haft der på tinget, og da ikke navngivet hvad ting det var på, han skulle have haft de ord, som de har om vidnet, hvilke deres vidne Christen Tordsen højlig ved sin salighed har benægtet, at han aldrig har haft de ord, som de ham har på vidnet: da efterdi Christen Nielsen med samme uendelige dom findes hid stævnet, og sagen i seks

uger er optaget, og ikke Christen Nielsen nu er mødt eller nogen på hans vegne med samme dom, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme uendelige landstings dom magtesløs at være.

(231)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Anders Sørensen i Sæby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Mortensen i Drøstrup, Just Jensen i Husby med flere for en vidne, de til Hannæs ting 8/1 sidst forleden vidnet har, anlangende det dem skulle vitterligt være, at det tredje ålegårds stade østen fra Aggersund, den har Morten Smed, som boede i Haverslev i den gård, Anders Jensen nu iboer, ydet og ladet yde af til hans husbond i 20 år: så og efterdi med delsbrev bevises, den anden mand i samme vidne, ved navn Just Jensen i Husby, findes at have været delt og lovforvunden, da han og hans medbrødre vidnede samme vidne, så den første mands kundskab fordi ikke kan eragtes uden én person, som regnes for ingen vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(233)

** var skikket velb Jochum Rantzau til Botkamp og hans medkonsorter til Krabbesholm hans visse bud Niels Rasmussen, rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Villadsen, borger i Viborg, og Inger Andersdatter sst for et vidne, de til Viborg byting vidnet har 3/5 sidst forleden, belangende noget jord og ejendom til en deres gårde, i Hem liggende, som Anders Jespersen i Hem sig nu ville tilholde, hvilke deres vidne Jochum Rantzau formener ikke så lovlig at være forhvervet, og varsel for givet, at den bør nogen magt at have: så og efterdi samme vidne er ejendom angældende, og lodsejerne, som er udenlands, ikke derfor har fanget 6 ugers varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så lovlig, at den bør nogen magt at have, og efterdi den anden vidne, hid stævnet er, ikke fremlægges, finder vi den magtesløs, indtil den fremkommer.

(234)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans visse bud Hans Nielsen i Kirkeskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Mortensen, fordum foged på Bølle nu boende i ---- , Oluf Lauridsen i Koldbro med flere for et vidne, de til Børglum herreds ting 22/9 1629 vidnet har, indeholdende dem at have vidnet om nogen øksne, som de noget tilforn skulle have seet ved Albækgård, Holbæk og Filuren, hvilke øksne de vidner at skulle være velb Hans Dyre til Ullerupgård hans fæ: efter flere ord og tale dem imellem var, afstod de på begge sider alle hvis vidner og breve, i sagen ganget og forhvervet er, så de skal være som uudgivet og ingen til hinder eller skade at komme, og Hans Nielsen på Jørgen Arenfeldts vegne erbød sig, at dersom kan findes nogen af Hans Dyres øksne enten på Vorgård eller hos hans tjenere, som lovlig kan bevises Hans Dyre at tilhøre, og Jørgen Arenfeldt derom bliver besøgt, skal de være følgagtig for billig omkostning, på dem kan være gjort, og dermed skal samme sag ganske være bilagt.

(237)

10/9 1631.

** var skikket Jesper Lauridsen i Hinding med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Søren Christensen på Bjerget og Laurids Andersen i Brund, for de har sat fylding på nævninger 9/8 sidst forleden til Hillerslev herreds ting, i lige måder og stævnet Christen Andersen i Østergård og hans medbrødre 12 nævninger, for de samme dag har svoren hans hustru, Anne Bollesdatter, en fuld kirkenævn over, uanseet ikke for dem har været bevist nogen menneske, enten mand eller kvinde, børn, tyende eller folk eller nogen af deres kreaturer, liden eller stort, at være forgjort med trolddoms kunster af hans hustru Anne Bollesdatter, enten på liv, lemmer eller ---- i nogen måder: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd største part har vidnet om rygte og tiding, det Jesper Lauridsen, hans hustru og hendes mor skulle brugt en ond mund med skænderi og anden ulempe, de andre vidner og befindes vildige og i deres egen sag, og ikke med andre lovlige og uvildige vidner bekræftes, ikke heller befindes Anne Bollesdatter for nogen trolddoms sag udførlig at være besigtet for nævninger, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og den nævnings ed, derpå funderet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have eller komme Anne Bollesdatter på hendes liv til skade, førend hende anderledes overbevises kan.

(241)

** var skikket Jesper Lauridsen i Hinding på den ene og havde stævnet Maren Madsdatter i Hinding og Anne Christensdatter sst på den anden side for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 24/5 sidst forleden vidnet har om nogen ord, Jesper Lauridsen skulle have haft til Christen Christensen i Hinding ---- forleden, og da skulle have beskyldt Christen Christensen, at han skulle have været årsag i, at hans ko blev bort stjålen, disligeste stævnet Søren Jensen i Kovstrup, herredsfoged i fornævnte herred, for en dom han efter fornævnte vildige vidner dømt har, hvilke vidne han ved sin højeste ed hårdelig benægter, ikke slige ord at have haft, som om vidnet er: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, Jesper Lauridsen ikke heller med stævning beviser, for samme dom lovlig at være kaldt, da bør den ikke længere magt at have eller komme vidnesbyrdene på deres fælding til forhindring, og efterdi Maren Madsdatter og Anne Christensdatter har vidnet om de ord og mundheld, Jesper Lauridsen om Christen Christensen skulle have haft, som han ikke er gestendig eller for tingsdom indgået, men her i dag for retten højligen benægter, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(243)

** var skikket Peder Ravn i sønder Lem på hans husbond velb Erik Krabbe til Vejbyvad hans tjener Mads Christensen i Vejbyvad og hans hustru Anne Eriksdatter sst deres vegne på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Vejby præstegård på den anden side for han 20/8 sidst forleden har ladet hans tjener Anne Eriksdatter kirkenævn oversværge for trolddoms sag, for hun skulle have fortroldet hans høveder, hvilken sag er begyndt af Jens Christensen af nogen skændsord, som han og Anne Eriksdatters mand Mads Christensen i Vejby har haft på grandestævne 13/8 sidst var: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke udførlig har vidnet om nogen deres vitterlighed, det Anne Eriksdatter skulle have lovet nogen ondt, som hun dem formedelst trolddoms bedrift derefter ulykke på liv eller velfærd skulle tilføjet, men de en del har vidnet alene om rygte og tidende, så samme sigtelse ikke noksom er bevislig gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og sigtelse, ej heller den nævnings ed, derpå funderet er, så nøjagtig, at de må komme Anne Eriksdatter på hendes liv eller ære til nogen forhindring, førend hende anderledes overbevises kan.

(246)

** var skikket Jens Sørensen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Søren Rasmussen på den anden side for to uendelige landstings domme, som han sig af berømmer, han 13/8 sidst forleden skal have forhvervet dem over Mads Lauridsen Thybo, Mikkel Skorup og deres medbrødre for vidner, de til Ålborg byting vidnet har, den kiste og gods anlangende, som Søren Rasmussen påførte Jens Sørensen trætte for, og fornævnte to domme ikke skulle lyde længere, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, menende de nu ikke bør længere magt at have: da efter flere ord og vidtløftig rettergang dem imellem indfaldt, voldgav Jens Sørensen Skriver og Søren Rasmussen samme deres tvistige sag og trætte på fire uvildige dannemænd, Jens Sørensen på sin side tilnævnte Laurids Jensen Suur rådmand, og Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, og Søren Rasmussen på sin side tiltog Hans Simonsen, KM tolder, og Just Nielsen, rådmand der sst, hvilke fire dannemænd skal forsamles i Ålborg på mandag, først kommer 8 dage, og da have fuldmagt Jens Sørensen og Søren Rasmussen om deres trætte til endelig ende at imellem sige, hvad Jens Sørensen til Søren Rasmussen for sin skade, formedelst fornævnte kistes borttagelse, billigen bør at udgive, og hvis de deri sigende og gørende vorder, skal stande for fulde og af parterne upåtalt, og alle hvis vidner, domme og breve, på begge siden tagen og forhvervet er, skal være kasseret, død og magtesløs og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(248)

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup på den ene og havde stævnet Rasmus Christensen Smed på den anden side, for at eftersom han ved sin ære har til forpligtet sig igen at forskaffe ham hans hest og harnisk med al sin tilbehøring til gode rede, og dis uanseet endnu ikke har forskaffet ham bemeldte harnisk igen, som han har annammet, men ham det forholder, og derhos forårsaget ham til stor trætte og bekostning, formener ham samme sin æres forpligt ikke så ærlig og oprigtig at have holdt og efterkommet, og han derfor bør æresløs at være: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori Rasmus Christensen er tilfunden sin æres forpligt ikke så ærlig og oprigtig at have holdt og efterkommet, som det sig burde, og ham efter samme hans forpligt æreløs at være, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, samme domme findes og til hjemtinge at være læst og forkyndt efter opskriftens indhold, så Rasmus Christensen Smed har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Christoffer Friis har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Rasmus Christensen Smed endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse Rasmus Christensen Smed sin æres forpligt ikke så ærligen at have holdt, som det sig bør, og ham efter samme hans forpligt æreløs at være.

(249)

** var skikket Oluf Lauridsen i Lønstrup hans visse bud Christen Andersen i Fogedgård på den ene og havde stævnet Simon Madsen i Børglum by på den anden side for en dom, han har ladet forhverve over ham til Vennebjerg herreds ting 29/11 sidst forleden, anlangende iblandt andet det Oluf Lauridsen skulle have lovet Simon Madsen 12 rigsdaler til minde af hans part af hans gård i Lønstrup, uanseet det samme deres forligelsemål om formelder, at Simon Madsen ikke har lovet ham samme hans part af gården fuldkommeligen til visse at kunne bekomme samme gårdspart at

stede og fæste, da ville Simon Madsen selv samme gårdspart beholde: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, bemeldte dom og brev er magtesløs funden, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, bemeldte domme findes og til hjemtinge at være læst og forkyndt efter opskriftens formelding, så Simon Madsen har haft noksom respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Oluf Lauridsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Simon Madsen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme dom og brev magtesløs at være.

(251)

** var skikket Anders Jensen Krag, indvåner i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom han imellem Just Nielsen, rådmand sst, og ham skulle have dømt 6/7 sidst forleden, i sin beslutning Just Nielsen at være tilfunden at betale Anders Jensen Krag 250 rigsdaler med sin rente, som det sig bør: så og efterdi Mogens Jespersen ikke sin dom har funderet efter den punkt, for han har været i rette sat, ej heller det fra sig for sin tilbørlig dommer indfunden, da kunne vi ikke kende den hans dom bør nogen magt at have.

(252)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgården med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Maren Ågesdatter, Anders Pedersens hustru, i Sundby og Maren Jensdatter i Ålborg for et vidne, de til Ålborg byting 20/12 1630 vidnet har, at en dag kom Christen Andersen med nogle andre karle for deres dør, og Christen Andersen begærede en saddel og drog hans værge og sagde, han endelig ville have den, og Anders Pedersen bar så samme saddel til døren: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke udførlig har vidnet, det Christen Andersen samme saddel skulle borttaget, ikke heller om nogen visse dag og tid sådant skulle være sket, tilmed og selv lagt deres vidne i tvivl og ikke navnlig om vidnet den person, samme saddel skulle bort båret, Christen Andersen og nu her i dag for retten ved højeste helgens ed og oprakt finger har benægtet, sig ikke samme saddel at have bekommet eller ved nogen forråd, hvor den er heden kommen eller af bleven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, og efterdi ikke er bevislig gjort, det Anders Pedersen fuldkommelig har beskyldt Christen Andersen for nogen uærlig sag, og byfogden fordi ikke har vidst at tildømme Anders Pedersen nogen dele på hans ære at lide, ved vi ikke den hans dom at imod sige men ved magt at blive.

(255)

24/9 1631.

** var skikket Jacob Johansen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Hansen Kræmmer, rådmand i Ålborg, for en vurderings vidne, han lader sig af berømme, han til Ålborg byting skulle have ladet forhverve 21/3 sidst forleden, det vurderingsmænd, nemlig Johan Brandt og Jørgen Vindemand sst, skulle have på deres egne og på deres medbrødres vegne efter en skriftlig seddel gjort Jacob Johansen

udlæg og vurdering i adskillige unyttige ejendom såvel som i adskillige unyttige persilier for hans fædrene og mødrene arv, han har fordret, uanseet Jacob Johansen aldrig i det ringeste har været begærende enten af fogden eller vurderings mændene, at de ham sligt, som vurderingen på lyder, skulle udlægge eller vurdere. så mødte Niels Hansen Kræmmer og fremlagde efterskrevne udlægs vurdering af Ålborg byting 21/3, som Niels Hansen Kræmmer hans søn og fuldmægtig Didrik Nielsen forhvervet har, og efter slig lejlighed formente Jacob Johansen, det han med samme udlæg ikke for samme sine børnepenge nøjagtig kunne være kontenteret, dertil svaret Niels Hansen Kræmmer, ham umuligt at være Jacob Johansen så hastig med rede penge at kunne betale, begæret fordi Jacob Johansen samme gods efter vurderingen ville beholde, hvortil Jacob Johansen svaret, at han tilforn har bevilget en del deraf i sin betaling at annamme, dog med den kondition Niels Hansen ham med resten i sin hovedgård ville (følgende blad ikke bevaret)

(260)

** var skikket velb Niels Friis til Krastrup hans visse bud Anders Nielsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Tomasen i Bjerregård på Fur for en uendelig dom, han her til landstinget har ladet forhverve 12/3 sidst forleden over den dom og dele, ham er overgangen, for nogen ord, som han på Fur birketing offentlig for ting og ret har sagt og ---- 13/11 1630, nemlig at han ikke har sagt sådanne ord eller taget i Søren Christensens hånd, der på landet boende, og eftersom skriveren til fornævnte birketing, Peder Jensen i Griselgård, formente sig stor uret dermed at være tilføjet, nemlig af Niels Tomasen tilsagt at anderledes i vidnet var skrevet, endda for ting og dom gik, har han derover været forårsaget at forhverve dom og dele over ham: så og efterdi samme birketings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til birketinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og efterdi Niels Tomasen efter fornævnte uendelige birketings dom, som nu er underkendt, er delt bleven, finder vi han af den dele kvit at være.

(261)

** var skikket Bertel Svendsen, tjenende på Kalø slot, hans visse bud Jacob Busk, ridefoged på Kalø, på den ene og havde stævnet hans salig morbror Christen Nielsen i Nørbo hans arvinger, Tøger Christensen i Nørbo og Niels Christensen i Ulsted, på den anden side for en vurdering, deres far skulle sig af berømmet, det hans brors gods skulle have beløbet sig en ganske summa pending, Bertel Svendsens patrimonium, som han af Christen Nielsen under værgemål annammet har, med hvilke vurderings vidne Christen Nielsens arvinger ville dem befri for den summa gods og penge, han har under sit værgemål for Bertel Svendsen, uanseet der formenes Christen Svendsen ikke sligt gods, vurderings vidnen pålyder, at have været mægtig og ham tilhørt, så han i sandhed ikke skulle være så vederhæftig, at han samme værgemål kunne forestå. så mødte Niels Madsen i Østerild på Tøger Christensen og Niels Christensens vegne og fremlagde efterskrevne dom af Vestervig birketing 8/3 1613 udgangen, som indeholder Christen Svendsen i Ulstrup at have stævnet Christen Nielsen i Nørbo og udæsket af ham den arvelod, som hans bror Bertel Svendsen var arvelig tilfalden efter hans salig far og mor, og for at bevise sig at være vederhæftig har han i rette lagt et tingsvidne af Hundborg herreds ting 1/3 samme år udgangen, som indeholder efterskrevne register på hvis levende kreatur, korn og på hvis gode, som findes inden og udendørs: så og efterdi Christen Svendsen anno 1613 har ved dannemænd ladet sin gods vurdere og dermed bevist sig at være vederhæftig sin bror Bertel Svendsens værgemål at forestå, og fogden fordi har tildømt Christen Svendsen samme værgemål efter loven, og han derefter Bertel Svendsens gods til sig har

annammet, og derpå givet salig Christen Nielsen rigtig afkald til tinge, og ikke bevises Christen Svendsen jo den tid slig bo og gods at have været mægtig, som vurderingen om formelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vurdering, dom og afkald at sige eller magtesløs dømme.

(265)

** var skikket Peder Hansen, indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter ---- at have stævnet Henrik Skomager, indvåner i Viborg, for han 11/7 sidst forleden til Viborg byting skal have ladet ham vold oversværge, så og for varselsvidne, synsvidner, forbud, lysning, opkrævelse og fælding for samme vold, som Henrik Skomager på Hans Jensens vegne i Særmark skal have dreven og forhvervet for en brev, som Peder Hansen selv skal have ladet gøre og bekoste, og med andet hans boskab ladet bortføre: da efter flere ord dem imellem var og efter vores begæring, afstod Hans Jensen samme volds forfølgning, så Peder Hansen derfor skal kvit være, og den deres trætte aldeles bilagt, så hvis vidner, sandemænds ed eller breve, deri forhvervet er, skal være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(266)

** var skikket Jacob Johansen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet hr Mads Andersen, sognepræst i Visby, for et pantebrev eller tingsvidne, han lader sig af berømme, han af Niels Hansen Kræmmer, rådmand i Ålborg, under et skin, som han formener, skulle have bekommet på en gård og ejendom, Niels Hansen selv iboer, uanseet Niels Hansen tilforn samme gård og ejendom har som forvaring og pant bebrevet til Jacob Johansen, og ikke at afhænde, førend han ham nøjagtig og skadesløs derfor med rede pending havde kontenteret: så og efterdi Niels Hansen for retten på Ålborg rådhus har sig til for obligeret ikke enten ved køb eller pant at afhænde nogen hans ejendom uden Jacob Johansens vilje og minde, førend Jacob Johansen blev med rede penge sin patrimonium og matrimonium betalt, og ikke bevises Jacob Johansen, førend samme pant gangen er, at være kontenteret, men samme gæld til hr Mads Andersen, rum tid efter forpligten er udgivet, at være gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme pantebrev så lovlig, at den imod Niels Hansens forpligt bør nogen magt at have.

(268)

** var skikket jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård på den ene og havde stævnet velb Verner Parsberg til Lynderupgård på den anden side for noget hendes fædrene gods i Thise Bundgård, som han sig tilholder, som skal findes uskiftet imellem hende og hendes søskende, og efterdi samme gård skal findes i Verner Parsbergs værge, og han den i langsommelig tid skal have nydt og brugt, sig til fordel og bedste hende til største skade, hvorfor hun formener ham ingen ret eller rettighed dertil at have, så vidt en søsterlod deri sig kunne belange: så og efterdi herredsfogden ikke har dømt i sagen, enten til eller fra, som for ham har været indstævnet, finder vi den hans dom at være som udømt var, og hvem på skader, sagen for ham igen at indkalde, og deri endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(269)

** var skikket Christen Madsen i Østerild med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham efter anden opsættelse at have stævnet Jens Nielsen i Søndergård, Erik Ibsen i Østerild

med flere for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 5/7 vidnet har, i sin mening at det skulle være dem vitterligt, at Christen Madsen og hans brødre og far skulle have været berygtet for tyveri, og ikke deres vidne skal medføre, at de har seet dem stjålet noget fra folk: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd alene har vidnet om rygte og tidende, og ikke om nogen deres egen vitterlighed, eller udførlig hvad tyveri, fornævnte folk skulle have brugt eller begangen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(270)

** var skikket Peder Andersen i Vammen på den ene og havde stævnet Jens Andersen på Tjele på den anden side for to domme, han til Nørlyng herreds ting nogen tid forleden over ham forhvervet har på hans husbond velb Karen Lange til Tjele hendes vegne, anlangende skyld og landgilde af den gård i Vammen, han tilforn iboede, som blev af kejserens folk afbrændt om nattetide med alt hvis han havde, og samme domme skal lyde og medføre skyld og landgilde på mange flere år end fru Karen Skram skal have været Tjele gård og gods mægtig og i hævd og brug haft har: så og efterdi fornævnte herredstings domme ikke udførlig formelder hvor mange års landgilde, eller hvor meget Peder Andersen hvert år skulle med restere og tilbage stå, da finder vi efter sådan lejlighed disse domme som de udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem deri endelig at imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(272)

** var skikket Mikkel Christensen i øster Assels på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen, Laurids Mikkelsen, tjenende i øster Assels præstegård, på den anden side for en vidne, de til Lund birketing 26/5 sidst forleden vidnet har, anlangende at de var nede i Lund mark og rejste nogen tørv og da havde savnet, at der var nogen borte af dem, siden de var gravet, hvilke deres vidne Mikkel Christensen hårdelig ved sin Gud og salighed benægter, som han formener med løgnagtighed ham på vidnet at være: så mødte Laurids Jensen og afstod samme vidne, dom og dele, og efter sådan lejlighed bør de ingen magt at have eller komme Mikkel Christensen til nogen forhindring.

(273)

** var skikket Mikkel Christensen i øster Assels på den ene og havde stævnet Laurids Jensen Krog sst på den anden side for en beskyldning, han har beskyldt Mikkel Skippers hustru, Maren Lauridsdatter, til Lund birketing 10/6 sidst forleden, at hun under prædiken var hemmeligt i hans hus, i råd og dåd med hende da var Ane Mikkelsdatter, som han skulle have befundet, at de imod hans vilje og minde er kommen på hans loft og der nedkastet en pose med noget korn i, hvilke hans beskyldning Maren Lauridsdatter hårdelig benægter nu såvel som tilforn, aldrig at have gjort ham nogen utroskab i nogen måde, og formener Laurids Jensen ikke skal have bevist hans beskyldning: så og efterdi Laurids Jensen Krog hans beskyldning og sigtelse ikke er gjort med oprakt finger og ed, samme vidnesbyrd og en del har vidnet om rygte efter en misdæders bekendelse, hvis ord efter recessen ikke står til troende, såvel som og Christen Smed har båret kundskab om en nøgle, hos Maren Lauridsdatter skulle være funden, og ikke han vidner om nogen vitterlighed, det hun med samme nøgle nogen ulovlig gerning skulle gjort eller beganget, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme beskyldning, sigtelse og vidner, ej heller den dom, derpå funderet er, så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(276)

** var skikket Christen Pedersen i Løvel på den ene og havde stævnet Søren Ormsen (Søren Worm) i Vammen på den anden side for en dele, han lader dig af berømme, at han på velb fru Dorte Munk til Sødal hendes vegne over ham forhvervet har, hvilke dele han formener ikke at være drevet til hans værneting, ej heller at have bekommet varsel derfor: så efterdi samme delsbrev ikke bemelder, hvor meget tiende Christen Pedersen skulle være pligtig, der ikke heller befindes nogen dom for samme dele at være gangen, finder vi ham af den dele kvit at være, men efterdi fru Dorte Munk samme seddel efter hendes stedsmåls bog med egen hånd har underskrevet, og Christen Pedersen selv vedgår gården af hende at have fæstet, og ikke beviser al samme stedsmål til hende at have udgivet, så han fordi er tildømt resten deraf at betale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme seddel, ej heller samme dom, derefter dømt er, at sige eller magtesløs dømme.

(277)

** var skikket Laurids Svendsen, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Morten Jensen Skomager, borger sst, Jens Jacobsen med flere for et vidne, de til Skive byting på ham vidnet har, det han skulle med sit dragne værge have udæsket Niels Hesselbjerg, item gangen i hans hus og der hans hustru slagen og uførmet, endog Laurids Svendsen hårdelig benægter sig ikke Niels Jensens hustru at have slagen: da efter flere ord og tale dem imellem var, blev Niels Hesselbjerg og Laurids Svendsen her for retten med sammenlagte hænder venlig forligt og fordragen, så at Niels Hesselbjerg afstod samme vidner, dom og forfølgning, han havde til Laurids Svendsen, og Laurids Svendsen derimod lovet herefter at skal være Niels Jensen Hesselbjerg og hans hustru og folk ubevaret, og ikke uden billig eller given årsag imod dem forbryder, men dersom det kan ham over lovlig bevises, da denne sag igen at stande åben, som den nu sluppen er.

(279)

** var skikket Anders Jepsen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Hans Broutmand, borger og indvåner sst, på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme, at have forhvervet over en uendelig rådhus dom, som skal være gangen imellem Hans Broutmand og Anders Jepsen, og deri er kvit dømt for nogen pending for jordleje, formener samme uendelige dom med vrang undervisning at være forhvervet, og ikke endelig at lyde, menende derfor samme uendelige dom burde magtesløs at være. så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi ikke for borgmester og råd er bevist, Anders Jepsen at være Hans Broutmand nogen gæld pligtig, eller nogen jord af ham at have lejet, og borgmester og råd fordi har ham for samme jordleje kvit dømt, ved vi ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme, men efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var.

(281)

** var skikket velb fru Anne Lykke til Rydhave, salig Claus Maltesens efterleverske, hendes visse bud Laurids Pedersen på Øland med en opsættelse her af landstinget 16/7 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet Henrik Jørgensen Lang på Højris, for han på Sønderherreds ting i Mors 4/4 skal have ladet læse et opskrift, som han skal have berettet at være et sendebrev, dog ingen hånd eller segl eller datum deri skal findes, hvorefter han straks skal have taget tingsvidne, hvilken

opskrift fru Anne Lykke formener bør magtesløs at være og ikke at komme hende eller hendes tjener, Peder Eriksen, til hinder eller skade: så og efterdi for bemeldte skrift, Henrik Lang til tinge har ladet læse, og tingsvidne efter taget, ikke formelder om nogen dag eller datum, hvor eller når det skulle være udgivet eller af hvem underskrevet, kunne vi ikke kende samme skrift såvel som den tingsvidne, derefter taget er, nøjagtig at være, og efterdi Christen Nielsen og hans medfølgere ikke har vidnet på fersk fod, men mesten år og dag efter slig skulle være sket, som deres vidne om bemelder, finder vi den deres vidne såvel som fornævnte borgestue vidne, som ikke er fremlagt, ingen magt at have, disligeste efterdi Laurids Poulsen 18/4 og 16/5 har tildømt Henrik Jørgensen at have gjort uret og burde at stande til rette, hvilke hans dom har standen ved magt og uigenkaldt, og han dog 20/6 derimod har ikke kunnet kende Henrik Jørgensens ulempe, sin forrige dom aldeles uagtet, finder vi den hans sidste dom magtesløs at være, men efterdi Tomas Lauridsen og Søren Poulsen ved deres ed og oprakt finger har sigtet og beskyldt Henrik Jørgensen Lang for de sår og skade, synsmænd har om hjemlet, dem var gjort, så samme syn såvel som Peder Eriksens klage med samme deres sigtelse bekræftes, ved vi ikke derimod at dømme, med mindre Henrik Lang sig for ---- sårmål kan forværge efter loven, belangende Peder Gregersen og hans medbrødres vidne, som ikke på fersk fod er vidnet, men en del lagt i tvivl, og ikke endelig og fuldkommelig, kunne vi ikke eragte så lovlig, at den bør nogen magt at have.

(287)

8/10 1631.

** var skikket velb jomfruer Ellen Krag og Anne Krag til Glomstrup deres visse bud Christen Pedersen, foged sst, på den ene og havde stævnet Søren Tomasen i Ørding på den anden side for en dele, som han har ladet sig på beråbe, at skal have sig til ---- over en deres vidnesbyrd, ved navn Christen Christensen, barnfødt i Ørding, og ville forspilde deres ret, uanseet at deres fuldmægtig Christen Pedersen har standen for ting og dom og tilbudt sølv og pending, så vidt Christen Christensen var delt og lovforvunden, og ej ville annamme, tilmed benægter Christen Christensen aldrig at have købt med Søren Tomasen eller hans forældre i nogen måde, disligeste stævnet blandt andre salig Christen Andersen i Hus i Lørslev hans hustru Johanne Eskesdatter og Christen Andersens børn, ved navn Christen Christensen, Anders Christensen, Tøger Christensen, Laurids Christensen og Kirsten Christensdatter sst: så og efterdi der tvistes om samme gæld, og ikke nogen dom er udgangen, men Christen Christensen dog er for delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed ham af den dele kvit at være.

(288)

** var skikket Søren Tomasen i Ørding på den ene og havde stævnet Karen Madsdatter sst, Christen Christensen, barnfødt sst, på den anden side for et vidne, de til Sønderherreds ting i Mors 6/6 sidst forleden vidnet har, anlangende at Karen Madsdatter skulle have vidnet, det Søren Tomasen i Ørding tog to får af Søren Jensens og Oluf Pedersens sst, og Christen Christensen at have vidnet, at Søren Tomasen tog en får fra Søren Christensens og en fra Jens Mikkelsen sst, hvilke deres vidne Søren Tomasen hårdeligen benægter med oprakt finger og ed efter recessen aldrig at have taget nogen får fra fornævnte mænd: så og efterdi med delsbrev bevises, den ene vidnesmand, Christen Christensen, at have været delt og lovforvunden, da han med var samme vidne at ---- , så Karen Madsdatter ikke eragtes uden for et enlig kundskab, som regnes for ingen vidne, Christen Christensen og hans medbrødre og ---- har vidnet efter rygte og tidende og ikke om nogen deres

egen vitterlighed, der de skulle have seet Søren Tomasen gjort nogen tyveri, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, ---- bør nogen magt at have men magtesløs.

(289)

** var skikket Poul Bertelsen i over Sønderup på den ene og havde stævnet Jens Jensen i Harre på den anden side for en dom, han her til landstinget forhvervet har, at en afkald skulle være magtesløs funden, som Jens Jensens farbror skulle have gjort Birgitte Andersdatter i Sønderup og hendes børn, menende samme dom af han at være ændret, og videre indskrevne, end som skriveren skulle have skreven i samme dom, og at han derfor bør at straffes og stande til rette som en falskner: (følgende blad ikke bevaret)

(1)

snapslandsting 1632.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne ---- , KM befalingsmand på Hald, ---- at have ladet stævne efterskrevne personer for dom og sigtet dem, for de rester og tilbage står med deres arbejde, som ikke havde fuldgjort med tørvegrøft for 1630 i Hald mose efter restantsens lydelse: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor fornævnte mænd og personer, tillyst er, hver en fuld hærværk over, for samme gårde og boliger, de påboer, efterdi deres fæste er fradømt og lovlig udvist

(3)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Callesen, foged på Irup, og havde hidkaldt sandemænd af Nørherred, hærværk at sværge over efterskrevne personer i adskillige sogne for deres gårde og boliger, de påboer og besidder imod deres husbonds vilje og minde, eftersom de er deres fæste fradømt og lovlig udvist, og fremlagde efterskrevne dom af Nørherreds ting 24/8 1630: dernæst gjorde sandemændene, efter at der var sat fylding på dem, og svor fornævnte mænd og personer, tillyst er, hver en fuld hærværk over for de gårde og boliger, de påboer, efterdi deres fæste er fradømt og lovlig udvist.

(5)

** var skikket hr Keld Christensen, sognepræst til Nors, med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jesper Lauridsen i Hinding for en uendelig fældings dom, han til landstinget bekommet har, over en dele og nogen vidner såvel som vidnesbyrdene til deres 3 mark fald, uanseet de fattige vidnesfolk disligeste andre interesserede deri, med KM skat hastig at opkræve og levere, har været forhindret, formener efter berørte lejlighed samme dom bør magtesløs at være, og fornævnte dele, dom og vidner ved magt: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder længere, indtil sagen bliver stævnet på ny, fornævnte vidnesbyrds faldsmål og er udrettet, da bør samme uendelige dom ikke længere magt at have eller komme vidnesbyrdene på deres fælding til forhindring, og efterdi fornævnte vidnesbyrd en del udførlig har vidnet om, hvorledes Jesper Lauridsen er neder falden af en dige og fanget samme bræk og sygdom, hvorfor han straks sig har beklaget, som for nogle år skal være sket, førend han med hr Keld skal være kommen i tvist, de og en del, som samme tid har hos været, har vidnet, det hr Keld hverken skal have stødt eller slagen ham eller hans hustru, det og bevises Jesper Lauridsen

hans hustru i hendes sygdom, da hr Keld meddelte hende sakramentet, ham har undskyldt, såvel som og Jesper Lauridsen selv for bispen i visitats hr Keld har årsaget, hvilke Jesper Lauridsen og selv til tinge har været bestendig, sanden at være, ---- og en anden for samme hans skade har beskyldt, bemeldte vidnesbyrd og mesten parten tilforn her er mødt og ved deres ed været deres vidne bestendig, og intet Jesper Lauridsen imod samme vidner fremlægger, hvormed han i det ringeste kan bevise, det hr Keld skulle gjort ham nogen skade eller været årsag i hans skrøbelighed, da ved vi efter sådan lejlighed intet imod samme vidner at sige, men efterdi med lensmandens skrivelse bevises, det Jesper Lauridsen har anklaget hr Keld Christensen for sådan skade og stymperdom, ham at have gjort, og lensmanden præsten har ---- sig derfor at erklæret, hvorfor han har været forårsaget slig vidne til sin uskyldigheds bevisning at forhverve, og herredsfogden fordi har tildømt Jesper Lauridsen for sådan hans løgnagtig angivelse at lide tiltale, da kunne vi ikke finde årsag den hans dom at underkende, ej heller Jesper Lauridsen af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(11)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård for et tingsvidne, hun imod ham har ladet forhverve til Nørherreds ting 2/8 sidst forleden, deri Anne Nielsdatter, Jep Madsens hustru, i Kirkeby har vidnet, at hendes salig husbond Niels Jensen i Kirkeby var jomfru Johanne Lykkes tjener på 5 års tid, og efterdi Verner Parsberg befrygter, at jomfru Johanne Lykke, formedelst samme vidne, vil tilholde sig nogen videre rettighed til fornævnte gård i Kirkeby, nu siden den af KM og rigens råd er ham tildømt, da formener han, samme vidne ikke så lovlig og nøjagtig at være, at det bør nogen magt at have: da efterdi befindes samme vidne tilforn at have været hid stævnet, og sagen tid efter anden over seks uger at være optagen, og ingen nu er mødt med samme vidne at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere ophold, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, hid stævnet er, magtesløs at være.

** var skikket Gregers Tomasen, borger i Ålborg, hans visse bud Christen Jensen i Viborg med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Henrik Johansen Skomager, borger sst, for et vidne han 10/11 sidst forleden forhvervet har, belangende Mourids Mikkelsen Væver og Niels Christensen, borgere i Ålborg, at have vidnet at 28/12 1630 lod Gregers Tomasen tilmure den rendesten i det hus i jomfru Anes gade, som Henrik Johansen tilforn iboede, hvilket vidne Gregers Tomasen formener ulovligt og ikke på fersk fod at være forhvervet: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men fast år og dag efter gerningen skulle være gjort, de ikke heller i deres vidne skal have navngivet eller om vidnet, hvem samme rende skulle have tilmuret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(12)

** var skikket Rasmus Brock, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet Laurids Olufsen i Visby, Christen Nielsen i Hassing med flere for et vidne, de til Hassing herredsting 5/11 1629 vidnet har, såvel som og en 24 mænds vidne derefter tagen er, i sin mening at Rasmus Brock skulle have besigtet Christen Munk i Hørsted med flere, at de skulle have vidnet løgn, hvilke deres vidne Rasmus Brock formener at være en snapvidne, og ikke heller samme vidner skal medføre, hvad gerning der er gjort på Øland: så mødte Laurids Olufsen på sine egne og Christen Nielsens vegne og

dog ikke fremlagde samme vidner men dem afstod, og efter sådan lejlighed bør de ingen til hinder eller skade at komme.

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Sønderup, dommer til Revs herreds ting, for en dom han til fornævnte ting 15/10 1631 dømt har og i samme sin dom kvit dømt Oluf Nielsen i Østergård, Peder Svendsen sst, Jens Jensen i Kobber og Christen Knudsen sst for 6 rigsdaler og en staldokse, som fornævnte 4 mænd har lovet velb Reinhold Heidersdorff til stedsmål af Gettrup sognetiende og at betale Reinhold Heidersdorff 11 rigsdaler og en staldokse efter fornævnte mænds brev og segle lydelse, og herredsfogden ikke har ville anseet deres egen udgivne brev og segl, som er lagt for ham i rette, men meget mere anseet en seddel, som fornævnte fire mænd har forhvervet af Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, og ikke skal befindes Staffen Nielsen at have haft nogen fuldmagt til nogen af de 11 rigsdaler at annamme: så og efterdi for fogden, såvel som og nu her, er i rette lagt Staffen Nielsen og Clemend Terkildsen, som da var Reinhold Heidersdorffs fuldmægtig og ladefoged, deres udgivne kvittantser, at de bemeldte 6 daler og okse af fornævnte mænd på samme stedsmål har annammet og dem derfor kvitteret, og intet nøjagtigt imod samme kvittantser fremlægges, så herredsfogden fordi efter samme kvittantser har bemeldte mænd for tiltale kvit funden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kvittantser, ej heller fornævnte landstings dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme, og efterdi Clemend Terkildsens fuldmagt ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(15)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, befalingsmand på ---- , hans visse bud Christen Jørgensen i Nebel på den ene og havde på Knud Nielsen, barnfødt i Thisted, hans vegne stævnet Terkild Bollesen Kræmmer, borger i Thisted, på den anden side for nogle stuebreve, som Jacob Nielsen Gram skal have givet ham på noget uskiftet ejendom i Thisted mark, som skulle tilhøre Knud Nielsen og hans to søstre efter deres salig far, som med skiftebrev kan gøres bevisligt, formener samme ulovlige stuebrev, han dem på deres fædrene til skade gjort har, bør magtesløs at være, og fremlagde Christen Jørgensen et skiftebrev imellem Jacob Gram på sine egne og sine to fosterbørn Karen Nielsdatter og Maren Nielsdatters vegne på den ene og Tomas Nielsen ---- på sin brorsøn Knud Nielsens vegne, som han er værge for, på den anden side, dateret Thisted 9/2 1613, som iblandt andet indeholder, at der da stod tilbage 7 år, førend Knud Nielsen kom til hans myndige år: så og efterdi af skiftebrev forfares, Knud Nielsen ikke at være kommen til sin lovalder efter KM forordning, da han samme brev har udgivet, og hans såvel som Jacob Grams breve er ejendom angældende, og ikke til tinge gjort, som det sig burde, Jacob Gram også i sin brev børnenes såvel som sin egen har forpantet og afhændet, som han ikke var mægtig at gøre efter loven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme breve så noksom, at de bør at komme fornævnte børn på deres ejendomme til hinder eller skade i nogen måder, og efterdi samme delsbrev ikke findes årlig til tinge at være læst og påskrevet, som det sig med rette burde, bør de ingen magt at have, men efterdi samme landstings domme ikke fremlægges, finder vi dem magtesløs at være, indtil de fremkommer.

(18)

** var skikket Niels Pedersen og Laurids Simonsen, skomagere i Ålborg, deres visse bud Anders Jensen i Binderup med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da at have

stævnet Jacob Jørgensen, borger i Ålborg, for en uendelig dom, han sig af berømmer for nogen tid siden her til landsting skal have ladet forhverve over en uendelig landstings dom, Niels Pedersen og Laurids Simonsen 20/11 1630 sidst forleden forhvervet har, og formener samme hans uendelige dom med vrang undervisning skal være forhvervet, endnu stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom, han til Ålborg byting 25/10 1630, imellem Jacob Jørgensen og dem dømt har, hvori han har tildømt Niels Pedersen og Laurids Simonsen at betale hvis kontribution, Jacob Jørgensen i ufredstid skal have til ritmester Bøchs, som lå i Gammelmølle, udgivet af et hus, han dismidlertid har iboet, som er børnejord efter en opskrift, han sig har gjort på en summa pending, han skulle have udgivet og sig derefter samme hus og ejendom vil tilholde, de fattige moderløse børn til største skade. så fremlagde Gert Gregersen efterskrevne opskrift og fortegnelse på hvis Jacob Jørgensen Skomager har udgivet til kejserens folk, som de er her i Ålborg indkvarteret: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi samme opskrift billigen kan heden tydes, Jacob Jørgensen samme kontribution for sig selv og sin formue til fjenderne at have udgivet, som ham såvel den gemene mand hver for sig har været pålagt, og ikke bevises ham af fornævnte umyndige børn eller deres formyndere at have været ombedt eller befalet slig udgift for husene alene at udrede, det og ikke befindes bemeldte børn og deres lovværge for samme vidne at være given nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme opskrift og vidne så noksom, at de bør at komme fornævnte børn på deres ejendom til forhindring, men efterdi dokumenterne ikke udførlig i byfogdens dom findes at være inddragen, finder vi den hans dom som udømt var, og hvem på skader, sagen til byting igen at indkalde, og der ved endelig dom at ordeles, som det sig bør, og fogden da hovedmeningen af hvis, for ham bliver i rette lagt, i sin dom at lade indføre.

(23)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans visse bud Hans Nielsen i Kirkeskov med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Christen Madsen, Niels Andersen med flere borgere og indvånere i Ålborg for en vurdering og udlæg, som de forleden 16/10 1630 gjort har, og for deres afsigelse til Ålborg byting 18/10 kundgjort og afsagt har, fra Didrik Grubbe, borgmester i Ålborg, og til Jørgen Arenfeldt for hans vitterlige gæld, Didrik Grubbe og Hybert Snitlock Jørgen Arenfeldt pligtig var for øksne, korn og andet, én for alle og alle eller flere for én, skadesløs, og fornævnte fire mænd da at have vurderet og udlagt til Jørgen Arenfeldt en forfalden og megen bygfældig gård, liggende på hjørnet inden Vesterport i Ålborg, for 1700 sletdaler, og ikke de fire vurderings og udlægsmænd da at have gjort Jørgen Arenfeldt hans fulde kvota, rente og skadegæld til fulde: da efterdi det befindes, fornævnte vurdering og udlæg tilforn at være hid stævnet, og sagen da over seks uger til i dag er optagen, og ikke Didrik Grubbe nu er mødt eller nogen på hans vegne med samme vurdering og udlæg at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vurdering og udlæg magtesløs at være.

(24)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Niels Jensen, forrige skriver på ---- , på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Sinderup, herredsfoged i Revs herred, på den anden side for en dom, han til fornævnte herredsting 24/12 sidst forleden dømt og afsagt har, og i samme hans dom magtesløs dømt to uendelige domme, som han selv udgivet har, og ej for ham har været i rette stævnet, og hverken læst eller påskrevet

den dag, de er magtesløs dømt, og aldeles har forbigået hovedsagen og ikke deri at have kendt, enten til eller fra, men efter nogen løse ord at have anseet hvis ---- Reinhold Heidersdorff vederparter samme dag selv for ting og dom har vedgået en part af hvis, han har ladet gøre anfordring om, så og at samme dag efter dommen er falden, samme sag opsat til snapsting der næst efter: så og efterdi fornævnte herredsfoged alene har dømt på de forrige uendelige domme, og ikke befindes sagen for ham at have været i rette stævnet, ej heller bemeldte to uendelige domme i hans sidste afsigt er inddraget, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(25)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Niels Jensen, forrige skriver på Ørum, på den ene og havde stævnet efterskrevne mænd på den anden side for adskillige vidner, de til Revs herreds ting 10/12 sidst forleden vidnet og gjort har, der Reinhold Heidersdorff har ladet fordre på hans efterstandende restants, hvilke vidnesmænd ikke navngiver til hvem, de har ydet eller leveret fornævnte efterstandende rest pending, korn og andre adskillige varer, ej heller vidner de på nogen visse tid eller dag, at de skal have ydet, men den ene bonde at have vidnet med den anden, dem selv til befrielse: så og efterdi samme vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men nogle år efter sådan yding skulle være sket, de og har vidnet, den ene med den anden, dem selv til befrielse, for den rest, af dem fordres, og ikke de i deres vidne har forklaret eller navnlig om vidnet, hvem samme udgift og specier af dem skulle annammet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have

(28)

** så mødte Mikkel Poulsen i Flarup med samme vidner, og formente dem ret at være: da efterdi fornævnte vidnesbyrd udførlig har vidnet, det Reinhold Heidersdorff selv såvel som Peder Christensen ladefoged samme penge og udgift af Jens Lauridsen, Terkild Christensen og Christen Vistisen skulle annammet, og de ikke er til stede, det enten at tilstå eller benægte, opsatte vi samme sag til i dag 14 dage, og da og Reinhold Heidersdorff såvel som Peder Christensen ladefoged selv her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** ---- cit. så mødte Anders Hegelund og begæret sagen nogen tid at måtte bero, det han kunne blive sin restants mægtig: da bevilget Jesper Bendsen endnu ---- i seks uger at bero.

(29)

** var skikket Vogn Pedersen i Nøtten på sine egne og medarvingers vegne på den ene og havde stævnet Didrik Grubbe, Christoffer Hemmer, borgere i Ålborg, Laurids Jensen med flere rådmænd, der sst, på den anden side for en dom, de samtlig til Ålborg rådhus 11/11 1631 dømt og afsagt har og endelig kvit dømt Didrik Nielsen, borger i Ålborg, at han ej på sin hustru Karen Madsdatters vegne hvis gæld og restants, som salig Poul Pedersen, forrige foged på Hagsholm, hos Hagsholms bønder med andre tilstod, uanseet for dem har været i rette lagt Karen Madsdatters forrige mand Christen Pedersens sendebrev, til hans far Peder Munk udgivet, som formelder at han skal indkræve Poul Pedersens tilstandende gæld og restants, hvilket i ingen måder gjort og efterkommet er, hvilke borgmester og råd i deres dom aldeles forbi ganget, og deres dom funderet på en skifteregister efter salig Poul Pedersen, som indeholder iblandt andet, at en gæld, som salig Peder Munk velb fru Anne

Brahe på salig Poul Pedersens regnskab er skyldig bleven, skulle betales af Poul Pedersens restants: så og efterdi Vogn Pedersen selv har samme restants i havende værge, såvel som Christen Pedersens udgivne håndskrift fra fru Anne Lykke indløst, og befindes Peder Munk sin søn Poul Pedersen at have overlevet, så Christen Pedersen fordi ikke kunne være hans arving eller til hans gæld at svare, og borgmester og råd fordi har Didrik Nielsen for tiltale for samme gæld kvit funden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den deres dom at imod sige eller magtesløs dømme.

(31)

** var skikket Peder Jensen Gammelby rådmand, Jens Christensen, Terkild Bollesen, Christen Jensen ---- , borgere i Thisted, og Søren Pedersen i ---- deres visse bud Terkild Bollesen på den ene og havde stævnet Just Christensen i Silstrup på den anden side for en tingsvidne, han lader sig af berømme at skulle have med deres hustruers bror, Peder Pedersen, i Skjoldborg til Hundborg herreds ting forhvervet, anlangende at hun for en rum tid forleden skulle have forsvoren arv og gæld efter hendes salig og forrige husbond Oluf Svendsen, som boede i Silstrup og der døde, så hun og hendes børn, Maren Olufsdatter, Svend Olufsen og Peder Olufsen vil det hverken nyde eller undgælde, enten til indtægt eller udgift, og ikke nogen af fornævnte salig mænds gældnere er stævnet eller kaldt til samme vidne: så og efterdi Maren Pedersdatter på hendes egen og hendes børns vegne i 3 ting har afsagt arv og gæld efter hendes husbond Oluf Svendsen, og ikke bevises hun eller hendes børn noget af hans efterladende gods at have sig med befattet, eller til egen nytte heden vendt og bekommet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme afsigelse vidne at sige eller magtesløs dømme.

(32)

** var skikket velb Knud Rodsteen til Lengsholm hans visse bud Søren Pedersen i Elbæk med en opsættelse her af landstinget 17/12 sidst forleden, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Christen Lauridsen i Lørslev, Jens Lauridsen i Mølgård med flere for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 16/3 sidst forleden vidnet har, og i samme deres vidne vidnet, at de ikke har hørt, at Laurids Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, har givet Søren Pedersen i Elbæk et ondt ord der på tinget den dag, ej heller uforrettet ham i nogen måder, men det meste han fejlede, det var for skriveren var ikke selv til stede og tingbogen, og derfor skulle kaste 3 mark og klage sig retsløs: så og efterdi fornævnte 8 mænd tinghørere 16/5 udførlig har vidnet, det Laurids Eriksen ikke gav Søren Pedersen et ondt ord eller ham uforrettet, og han dog har kastet sine 3 mark og klaget sig retsløs, hvilke og med deres vidne, 19/6 udgangen, bestyrkes, og intet derimod fremlægges, men med tingsvidne bevises, Søren Pedersen bemeldte dag 16/5 af herredsfogden Laurids Eriksen at være stedt til lov og lyd og vidnet sin vidne inden tinge, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme 8 mænds vidner at sige, og efterdi Peder Rugtved 11/7 derefter har dømt Søren Pedersen derfor tilbørlig at stande til rette, såvel som og samme dag, der Søren Pedersen ikke videre har villet svare til sagen, sin uendelige dom udgivet, og derefter 19/9 efter 6 ugers opsættelse endelig tildømt ham for sådan sin begangne gerning at være i KM nåde og unåde, kunne vi ikke finde nogen årsag samme hans endelige dom at underkende men ved magt at blive.

(39)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Anders Pedersen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Nielsen Suur, borger i Ålborg, på den anden side for en dom, han lader sig af berømme at skulle have forhvervet til

Ålborg byting over en KM tjener Yde Andersen i Jestrup og ham i samme dom beskyldt for en stor summa penge og korn, som Yde Andersen skulle været salig Peder Sørensen, borger i Ålborg, hans efterlevende hustru Kirsten Davidsdatter skyldig, uanseet at Yde Andersen hårdelig benægter, at han ikke skulle være Kirsten Davidsdatter eller hendes husbond Christen Nielsen den gæld skyldig: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(40)

28/1 1632.

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Keld Nielsen Skriver, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Harre herred, Christen Simonsen, som boede i Glynge, hans bane at sværge, som fandtes død liggende i Jens Sørensens gård i Harre 25/12 sidst forleden, og nu fremlagde Keld Nielsen efterskrevne tingsvidne af Harre herreds ting 19/1 sidst forleden, Mourids Sørensen i Bysted og Knud Christensen sst at have vidnet, at de nærværende hos og til stede var i fjendernes tid og gik imellem Harre og Harre herredsting i heden, og fulgtes med Christen Simonsen i Glynge, da samme tid, som de gik og fulgtes ad, faldt Christen Simonsen på jorden, som de syntes at være af en ond sygdom, og de talte til ham, da kunne han ikke svare dem, Karen Knudsdatter i Glynge, salig Christen Simonsens hustru, at have vidnet, at Christen Simonsen har været krank af fornævnte sygdom: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Simonsen af sygdom og skrøbelighed at være død bleven, og det at være ham til bane og livs lagt.

(42)

** var skikket Poul Nielsen Kras i Nørholm på sine egne og sine medkreditorers vegne på den ene og havde stævnet Poul Andersen i Hvilshøjgård, ridefoged til Ålborg slot, på den anden side for en dom, han til Kær herreds ting 9/8 sidst forleden skal have forhvervet, Jens Andersen i Vadum ---- hans boeslod for ulovlig begangen gerning at følge KM, med hvilken dom Poul Kras såvel som med hans kreditorer, som Jens Andersen findes ret vitterlig gæld skyldig at være, forholdes deres gæld og betaling efter rigtige breve og segls indhold: så og efterdi Jens Andersen først er tildømt for hans begangne gerninger at straffes på hans yderste formue og rømme landet, og recessen udtrykkelig formelder, al vitterlig gæld at skal betales af fælles bo, og fogden dog har dømt den halve bo, som Jens Andersen og hans hustru tilsammen havde, KM at følge, kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hans dom bør at komme Poul Kras og hans medkreditorer på deres rigtig gælds fordring af fælles bo til hinder eller skade.

(43)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård hans visse bud Mogens Christoffersen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Bertel Mogensen i Dalsgård, herredsfoged i Nørherred, for at eftersom Verner Parsberg 4/10 sidst forleden på Nørherreds ting havde tiltale til sin tjener Jep Madsen i Kirkeby, for at han nu i sommer siden herredage sidst forleden har siddet ham og hans fuldmægtig. foged på Eskær, overhørig og ulydig for, og ikke gjort sin gerning til Eskær, som han nogle gange blev tilsagt om, formente han derfor havde gjort uret og burde at stå til rette og at have forbrudt sin stede

og fæste efter recessen, og han samme dag havde stævnet Bertel Mogensen og var derpå dom begærende, efterdi den gård i Kirkeby, Jep Madsen påboer, er Verner Parsberg tildømt nu i sommer til herredage sidst forleden: så og efterdi for fogden har været fremlagt KM og Danmark riges råds dom, 30/6 forgangen år udgivet, hvori den mageskiftebrev, jomfru Johanne Lykke ville sig samme gård i Kirkeby med tilholde, endelig er underkendt, og fogden dog ikke i sagen har dømt til eller fra, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være, som den udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, efter hvis dokumenter, for ham bliver fremlagt, uden videre forhaling dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(47)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård hans visse bud Mogens Christoffersen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Bertel Mogensen i Dalsgård, herredsfoged i Nørherred, for to uendelige og en endelig dom, han imod ham skal have dømt og afsagt nu i sommer siden vor herres himmelfærds dag sidst forleden, anlangende en trætte Jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård har påført ham om en 4000 rigsdalers gældsbrev, Axel Lykke Eriksen som hovedmand skal have udgivet: så og efterdi af fornævnte sidste og endelige dom forfares, det Verner Parsbergs fuldmægtig den dag for fogden at være mødt med hans egen udgivne stævning til næste tingdag der, efter de forrige to uendelige domme at være i rette kaldt, og begæret så lang respit, hvilke og med stævningen i sig selv, der samme dag til herredsting læst og påskrevet, for os er bevist, og fogden dog ikke har ville undt ham den dilation, men straks sin endelige dom udgivet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Jacob Mogensen sig jo dermed har forseet og bør derfor at igen give Verner Parsberg hvis billig kost og tæring, han for den hans dom har lidt og anvendt, og samme domme ingen magt at have.

(50)

** var skikket Jens Christensen i Rakkeby med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Olufsen i Vilsgård for en vidne, han til Sønderherreds ting i Mors forhvervet har 26/9 nu sidst forleden, at for tingsdom har standet Anders Hansen i Mollerup dalgård, Jep Jensen i Frøslev med flere og vidnet efter recessen, at Kirsten Gabrielsdatter, barnfødt i Blistrup, har nu til dags kunnet tjent for sin føde og klæde, eller endnu i to år herefter syntes de ikke heller, at hun kunne tjene for sin føde og klæde, uanseet at samme pige er uden lyde og er 15 år, hun måtte kunne tjene noget, eller Peder Olufsen måtte have skilt sig af med hende: så og efterdi Anders Jensen og hans medbrødre udtrykkelig har vidnet, det Kirsten Gabrielsdatter ikke indtil dags, ej heller endnu i to år, kunne tjene sin klæde og føde, hvilke og synligen for øjne er at se, hende et umyndigt barn at være, som ikke selv for sin klæde og føde kan være mægtig at tjene, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres vidne at sige, og efterdi herredsfogden efter samme vidne har tildømt Jens Christoffersen, som har hendes gode under værgemål, Peder Olufsen for hendes ophold billigen at betale, Jens Christoffersen ikke heller selv kan benægte, det hun jo hos Peder Olufsen er opholdt, ved vi ikke den hans dom at underkende, ej heller Peder Olufsens opskrift, så vidt den af dannemænd kan eragtes billigt, men efterdi Christen Christensen og hans medfølgere har vidnet om Jens Christoffersens løfte, som han ikke er bestendig, eller fra sig med sin brev og segl bebrevet, men her i dag for retten benægter, som for er rørt, da finder vi den deres vidne ingen magt at have.

(53)

** var skikket Peder Poulsen i Ålborg hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged på Hald, på den ene og havde stævnet Niels Eskesen, borger og indvåner sst, på den anden side for to bytings domme, han lader sig på beråbe at skal have forhvervet til Ålborg byting, anlangende en hans salig fars huse og ejendom, han på salig Søren Sørensens børns vegne skal have taget dom, hvilke dom Peder Poulsen formener ulovlig at være, og ingen lovlig varsel ham derfor at have givet, som hans tilhold har været: så og efterdi det befindes, fornævnte to domme alene at være forhvervet efter den varsel og kald, her til landstinget er gjort, endog Peder Poulsen ikke skal have været udenlands eller nogen rømningsmand, men fast mere bevises ham at have tjent på Møgelkær og der haft sin visse bopæl, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme tre domme så nøjagtig forhvervet, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(55)

** var skikket Peder Knudsen i Redsted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Nielsen Bodsen, skriver til Sønderherreds ting i Mors, for han har skreven usandfærdig på hans dom, som han har i rette lagt for dom og ret, som er med hans egen håndskrift at bevise, og formener dermed at have gjort uret og bør derfor at stande til rette som vedbør: så og efterdi af fornævnte opskrift på bemeldte landstings dom forfares, Christen Bodsen den at have påskrevet 27/10 1630 til Sønderherreds ting at skulle være læst, hvilken dag ikke er indfalden på nogen tingdag, da ved vi ikke andet derom at sige, end Christen Bodsen sig jo dermed har forseet, og bør derfor at igen give Peder Knudsen hvis skade, han kan bevise sig for den opskrift at have lidt, men efterdi befindes samme 24 mænds vidne Peder Knudsen intet at vedkomme eller i hans sag forhvervet, Christen Bodsen og tilbyder ham adskillige breve og vidner, han for ham har skrevet og æsker sin betaling, og Peder Knudsen dem ikke vil annamme og ham derfor kontere, kunne vi efter slig lejlighed ikke kende Christen Bodsens ulempe deri at være.

(57)

** var skikket Jens Christoffersen i Rakkeby med en opsættelse her af landstinget 3/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, for en dom han til fornævnte ting dømt har 7/12 1629, imellem Niels Gabrielsen, barnfødt i Blistrup, og Jens Christoffersen, anlangende om en værgemål, og fornævnte dom her til landsting er magtesløs dømt, hvorfor Jens Christoffersen formener, at fornævnte herredsfoged har dømt fornævnte dom, ikke af nogen forseelse men med sin fri vilje, og dømt imod KM forordning og imod sin egen ed, at han ingen skulle gøre uret: så og efterdi Laurids Poulsens dom tilforn har været hid stævnet, og den da findes undersagt, af den årsag ingen bevis for fogden var fremlagt, det Niels Gabrielsen var kommen til sin rette lovalder eller havde visse befel, så han samme værgemål kunne forestå, og ikke befindes samme dom formedelst nogen uretfærdighed eller af forsæt at være kasseret, da ved vi ikke derfor på Laurids Poulsens fælding at dømme, men han sig dermed at have forseet og bør derfor at igen give Jens Christoffersen hvis billig kost og tæring, han for den hans dom har anvendt.

(58)

** var skikket Peder Andersen Skomager i Roslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Madsen i Skjolddal, Laurids Eskildsen sst med flere

for et vidne, de 15/9 sidst forleden til Harre herreds ting vidnet har, anlangende en brunstjernet øg, som Jørgen Nielsen i Vile skulle have haft i sin værge i det år, som fjenderne kom her i landet, og at Jørgen Nielsen skulle have brugt samme øg for sin husbond og fjenderne: så og efterdi Christen Madsen og hans medbrødre, såvel som og Søren Kvist og hans medfølgere, alene har vidnet, det fornævnte øg skulle være Jørgen Nielsens opfødning, og han den skulle haft i hævd og værge, og ikke de udførlig har båret kundskab, at han den ikke til Peder Andersen skulle solgt og afhændet, ikke heller synes troligt, det Søren Kvist og hans medfølgere så rum tid efter kunne erindre på hvad steder, Jørgen Nielsen den enkende dag skulle været, da kunne vi ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, men efterdi Jep Nielsen og Niels Knudsen udtrykkelig har vidnet, det Jørgen Nielsen solgte Peder Andersen samme øg, og ikke derpå med dem drak lidkøb, som loven tillader lidkøbs vidne at være, fornævnte to vidnesmænd og nu her i dag med højeste helgens ed og oprakt finger har været samme deres lidkøbs vidne bestendig, da ved vi ikke imod samme deres vidne, ej heller fornævnte otte mænds tingsvidne, som efter Jørgen Nielsens ord straks for ting og dom vidnet er, at sige eller magtesløs dømme.

(62)

** Otte Skeel på P Lauridsens vegne. Knud Tomasen mødte og berettet, samme sag at stå i fordrag, begæret fordi den nogen tid måtte bero, at den kunne bilægges: da efter parternes bevilling i 6 uger, og da dem her at møde og gå, om det ikke her inden bliver forligt.

** Knud Gyldenstjerne cit for præsten. så mødte Anne Pedersdatter og med helgens ed og oprakt finger var hendes vidne bestendig, dernæst mødte Peder Knudsen og begæret stævning over hvis vidner imod ham var forhvervet, og sagen så længe måtte bero: da efter sådan lejlighed en måned.

** var skikket velb fru Eybe Pogwisch, salig Hans Pogwisches til ---- bosiddende, velb Brede Rantzau til Botkamp og velb Joakim Rantzau til Putlos deres visse bud Niels Rasmussen, rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side, for at eftersom de i Henrik von der Wisches gård og gods Krabbesholm for nogen tid forleden ved gode mænd er indført efter rigtig forfølgning her af landsting for adskillige summaer pending, Henrik von der Wisch for velb Anders Friis til dem skal have lovet og godsagt, som med gode mænds indførsel skal være at bevise, formenende Henrik von der Wisch pligtig være fornævnte summaer pending til en visse tid at betale, eller og Krabbesholm gård og gods dem for ejendom at følge, og fremlagde Niels Rasmussen samme indvisning, dateret Viborg 7/2 1631, som indeholder dem at have udlagt efterskrevne jordegods: da efterdi for os i bemeldte to gode mænds indvisning, det de samme gods til fru Eybe Pogwisch, Brede Rantzau og Joakim Rantzau for deres fordret gæld har udlagt, sagen og endnu to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgangen, hvilke endnu stander ved deres fuldmagt og ustævnet, de og findes til tinge lovlig at være læst og forkyndt, så bemeldte kreditorer fordi har været forårsaget atter tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Henrik von der Wisch endnu er fremkommen, eller nogen på hans vegne, nogen modstand derimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme gods efter bemeldte gode mænds indvisning jo bør Eybe Pogwisch, Brede Rantzau og Joakim Rantzau for ejendom at efterfølge, med mindre det dem inden år og dag bliver fraløst efter forordning eller og samme indvisning for sin tilbørlig dommer rykket.

(66)

** var skikket velb fru Anne Sehested til ---- hendes visse bud Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 500 enkende rigsdaler in specie, han hende efter sin udgivne brevs formelding pligtig er, og formedelst en opskrift, som skulle findes på samme hans udgivne brev, at det kun står for 500, har hun kun fået indvisning her til landsting for den halve part, formenende ham pligtig være de resterende 500 rigsdaler at betale, eller fru Anne Sehested derfor at have indvisning i hans jordegods og løsøre: da efterdi for os i rette lægges Henrik von der Wisches udgivne hovedbrev på 1000 rigsdaler til fru Anne Sehested, såvel som og hans udgivne og forseglet brev, det opskrevne, de 500 daler anlangende, ikke skulle komme hende på hovedsummen til nachdel, Gregers Hund på Henrik von der Wisches vegne og tilstår gælden at være rigtig, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom der gangen er, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme resterende 500 daler med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Christoffer Friis til Astrup, som Niels Rasmussen på fru Anne Sehesteds vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Henrik von der Wisches bopæl og gøre fru Anne Sehested udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod den fordret summa med des rente og interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da fru Anne Sehested i anden Henrik von der Wisches jordegods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så hun bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(69)

** var skikket Jens Pedersen, byskriver i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Mette Jensdatter, borgerske der sst, på den anden side for en skøde, hun lader sig af berømme, borgmester og råd, der sst, salig Anders Badskær skal have givet, på et stykke øde jord og ejendom, som salig Hans Smed, fordum borger i Nykøbing, efter en skødes indhold, som velb nu salig Ejler Lykke til Torp ham derpå givet har, hvilken ejendom Jens Pedersen sig nu har til forhandlet, og fornævnte skøde de salig Anders Badskær skulle have givet et værneskøde i fejde og ufredstid, så de skøder og adkom, som salig Hans Smeds arvinger derpå havde, da var i København, og salig Anders Bartskær da i fjendernes tid, som han formener, rådet for byen, så de måtte gøre, hvad han ville have gjort, uden han dem mere ulykke hos fjenderne skulle have påført, og formener Jens Pedersen, at det ikke skal bevises, samme ejendom at være byens, eller byen nogen adkom derpå skal have: så og efterdi det befindes, Jens Pedersen selv at have med været samme skøde på samme ejendom til Anders Jacobsen at udgive, og deri selv navnlig findes indført, da kunne vi ikke kende Jens Pedersen at være mægtig på den at tale, og efterdi byfogdens dom aldeles befindes efter to uendelige domme at være udgivet, og ikke for fogden har været i rette lagt bemeldte vidisse eller skøde, eller findes i hans dom inddragen, da finder vi den hans dom at være at være som udømt var, og hvem på skader, sagen til byting igen at indkalde, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, efter hvis dokumenter, for ham bliver i rette lagt, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(71)

** var skikket Hans Sørensen, KM tolder i Ålborg, på sine egne og på mester Christen Hansen, superintendent over Vendelbo stift, og på to salig Laurids Hansen ---- , fordum borger i Ålborg, hans børn Jacob Lauridsen, Elsebe Lauridsdatter og Inger Lauridsdatter deres vegne, som han er værge for, Christen Madsen rådmand og Villum Kock, borger sst, på salig Laurids Skrivers to børns vegne, Peder Lauridsen og Malte Lauridsen, som han er værge for, deres vegne, Søren Jensen,

fordum borger i Ålborg, og Kirsten salig Jørgen Krags på den ene og havde stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, på den anden side for en uendelig dom, han imellem velb Jørgen Godske til Tostrup og dem 10/10 1631 på Ålborg byting skal have dømt, hvori han uden al omstændigheder skal have dem tildømt enhver efter sin bevises indhold til Jørgen Grubbe en parti malt igen levere eller betale, som de år 1627 nogen få dage, før kejserens folk kom i landet, har ham til vilje lånt at lade gøre i malt, som berettes skulle have været KM korn, uanseet deres udgivne beviser på fornævnte byg mesten, som for byfogden har været i rette lagt, ikke anderledes af fornævnte mænd underskreven, end de har lovet ham samme byg i malt igen at levere, om det var muligt, at det ske kunne: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, bør den at være, som den udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne uden videre forhaling endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(72)

** var skikket velb Steen Rodsteen til Lerbæk hans visse bud Søren Nielsen, foged på Lerbæk, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Poul Kock, byfoged i Sæby, for en dom, som han 17/8 sidst forleden skal have dømt, imellem ham på den ene og Otte Tomasen, borger der sst, på den anden side, i hvilken hans dom han skal have frikendt Otte Tomasen for Steen Rodsteens tiltale, af årsag han skal være en skatteborger, som først bør at gange dom på for borgmester og råd: så og efterdi byfogdens dom ikke indeholder nogen bevis over Otte Tomasen for ham at være fremlagt eller i hans dom er inddraget, hvorefter Otte Tomasen lovlig kunne beskyldes, da finder vi den bytings dom at være som udømt var, og hvem på skader, sagen igen at indkalde, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, efter parternes fremlagte dokumenter dem endelig imellem at adskille, som det sig bør.

(73)

** var skikket Niels Jensen i Nestild på den ene og havde stævnet Espen Offersen i Hindborg på den anden side for en endelig dom, han lader sig af berømme, han her til landsting kort tid forleden siden forhvervet har, anlangende en herredstings dom, Niels Jensen til Hindborg herreds ting over Espen Offersen at have forhvervet for kost og tæring, Niels Jensen har anvendt og bekostet på Jesper Offersens søn Offer Jespersen i Sjælland til hans begravelse, og samme herredstings dom med vrang undervisning at være magtesløs dømt, uanseet Espen Offersen ikke skal have nogen bevis, afkald af ham eller i andre måder at være af i skifte fra ham, så han ikke burde at gælde efter hans død: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Niels Jensen med stævning beviser sig nu til dette landsting Jesper Offersen at have ladet indkalde, og ikke forgangen landsting, og han dog i dag 14 dage samme kost og tærings dom har forhvervet, da bør den ikke at komme Niels Jensen på nogen udgift til hinder eller skade.

(75)

** var skikket Niels Poulsen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Hans Sørensen, KM tolder i Ålborg, og Christian van Ginckel, rådmand sst, på den anden side for en uendelig landstings dom, de skal have ladet forhverve her til landsting næst forleden over et vurderingsvidne, Niels Poulsen skal have taget på et hans hus og ejendom i Ålborg, at ville lade gøre magtesløs, som samme uendelige dom skulle derom formelde, så formener Niels Poulsen, efterdi samme dom ikke skal være endelig, men indtil sagen blev igen indstævnet, og derfor nu erbyder sig i al rette om

hovedsagen, og formener samme vurderingsvidne lovlig og ret at være: da efterdi Hans Sørensen og Christian van Ginckel, som kreditorer, har været interesserede, og de dog ikke for samme vurdering har fanget nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vurdering nøjagtig men magtesløs at være.

(76)

** var skikket velb Anders Friis til Vrejlev på den ene og havde stævnet Christen Madsen i Gølstrup på den anden side for nogen uendelig dom, som han lader sig af beråbe, han her til landstinget skal have ladet forhverve over en endelig birketings dom, på ham udgangen, for en fjerding smør, han skulle for nogen tid siden have udgivet til Anders Friis, hvilke uendelige landstings dom Anders Friis formener med vrang undervisning at være forhvervet, ikke heller så lovlig at være stævnet og varsel for givet, som det sig bør: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Anders Friis giver til kende, samme birketings dom og dele at ville frastå, da bør de ikke at komme Christen Madsen til hinder eller skade men magtesløs at være.

(78)

** var skikket Christen Tordsen i Sæby på den ene og havde stævnet Christen Nielsen sst på den anden side for adskillige vidner og en dom, Christen Nielsen over ham skal have forhvervet til Sæby rådhus, anlangende nogen pending, som i fjendernes tid for ham skulle være borttagen, for hvilke pending borgmester og råd først skal kvitfundet Christen Tordsen for Christen Nielsens tiltale, og siden har dem fordristet efter samme vidnesbyrd imod deres forrige dom at tildømme Christen Tordsen for samme pending at lide tiltale eller at betale: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Anders Pedersen og hans medbrødre vidnesbyrd har vidnet efter Christen Tordsens ord og mundheld, som han ikke er bestendig eller for tingsdom har indgået, men her i dag ved sin højeste ed slige ord benægter, såvel som og det han ikke har haft af Christen Nielsens gods eller det forkommet i nogen måder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ikke heller borgmester og råds dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(80)

** var skikket Just Boumand, borger og rådmand i Viborg, hans visse bud Peder Sørensen i Viborg på den ene og havde stævnet velb Hans Lykke Eriksen, for at eftersom Just Boumand er for sin vitterlige gæld udlagt Hans Lykkes efterskrevne anpart i Holmgård efter gode mænds indførsels lydelse, så formener han, det bør ham for ejendom at efterfølge efter indførselen og KM forordnings indhold: da efterdi for os i rette lægges gode mænds indvisning, det de har udlagt fornævnte gods til Just Boumand for sin anfordrede gæld, og Hans Lykkes fuldmægtig selv tilstår ham intet derpå at anke, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte gods efter bemeldte gode mænds indvisning jo bør Just Boumand for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag bliver fraløst, eller og samme indvisning for sin tilbørlig dommer rykkes, dog han det til frie folk igen skal afhænde efter håndfæstningens indhold.

(82)

** var skikket velb Claus von Buchwald, sitzhaftig til Kiel, hans visse bud Johan Styrck, foged på Krogsgård, med en opsættelse her af landstinget 17/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en dom han 11/10 sidst forleden til Børglum herredsting har senteret og afsagt, anlangende en skadesløs brev, velb Mogens Kås til Tidemandsholm til Claus von Buchwald i Kiel har udgivet, hvori Mogens Kås ved hans højeste adelige ære, tro og love sig har forskreven om nogen rentepending, han såvel som velb Palle Rodsteen, Claus von Buchwald skyldig var, da har dog Palle Rodsteen stævnet i samme sag, i den mening at samme pending, formedelst ubillig rentes oppebørsel, skulle være forbrudt: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(83)

11/2 1632.

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Keld Nielsen, skriver der sst, på den ene og havde stævnet Niels Jensen i Sennels på den anden side for et vidne, han til Revs herreds ting 22/5 1630 skal have vidnet, anlangende at Villads Mouridsen, som boede og døde sst, skulle have skikket sig utro i andre deres græs og eng, og ikke i samme vidne navngivet i hvis græs og eng, Villads Mouridsen skulle have skikket sig utro: så og efterdi Niels Jensens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, det og befindes at være vidnet på en død mand om hans bedrift, og ikke i hans levende live, da han kunne vidst dertil at svare, tilmed og med 24 mænds vidne bevises, Villads Mouridsen sig ærligen at have skikket og forholdt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme enige vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(85)

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Keld Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Jepsen i Tøving på den anden side for en benægtelse, han til Nørherreds ting i Mors 10/8 1630 imod vidnesbyrd gjort og benægtet har, hvilken benægtelse her til landstinget 3/12 1631 har været indstævnet og der for usandfærdig og løgnagtig underkendt, hvorfor Keld Nielsen på Mogens Kåses vegne formener, det Christen Jepsen derfor fældet at være: så og efterdi samme landstings domme, hid stævnet er, ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi Christen Christensen og Jens Christensens vidne, som udførlig har vidnet, det Christen Jepsen førte samme havre bort, tilforn her ved endelig dom er ved magt kendt, ved vi ikke den vores dom at forandre, men Christen Jepsen for samme hans benægtelse, han imod bemeldte vidne gjort har, som ved endelig dom er kendt usandfærdig og løgnagtig, bør efter recessen fældet at være.

(87)

** var skikket Laurids Roed i Øslev på den ene og havde stævnet Jens Andersen i vester Torup, herredsfoged i Han herred, på den anden side for en dom, han 19/12 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans fuldmægtig på den ene og Laurids Roed på den anden side, hvori fornævnte herredsfoged har tildømt Laurids

Roed at føre nøjagtige beviser og kvittantser til stede på hvis, han på hospitals vegne i Odense, siden han dertil er bleven betroet eller og derfor at lide tiltale: så og efterdi Laurids Roed har været betroet samme landgildes penge af hospitalets bønder at oppebære, og fogden fordi har tildømt ham at føre rigtig og nøjagtig kvittants til stede for hvis, han på hospitals vegne har oppebåret, midlertid han dertil har været betroet eller derfor at lide tiltale, ved vi ikke imod den hans dom at sige, men efterdi for os fremlægges Hans Mules udgivne kvittantser, det Laurids Roed samme landgildes penge til ham på hospitals vegne har leveret, og samme Hans Mules udgivne kvittantser ikke nu her vides for falsk, men fast mere med hans udgivne kvittants for anno 1625 stemmer overens, nemlig om de to poster, Maren, Oluf Christensens, i ---- , og Peder Roed på Leigård i begge kvittantser for deres visse landgildes penge stemmer overens, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme kvittantser for nogen falskhed at dømme, eller Laurids Roed dermed nogen urigtighed at have beganget.

(90)

** var skikket Christen Nielsen Vandskær, borger i Ålborg, hans visse bud Gert Gregersen, der sst, på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Ajstrup, Laurids Andersen i Tranholm med flere, alle ransnævninger i Kær herred 1631, på den anden side, for de 5/7 samme år har lille Peder Hansen i vester Hassing, Morten Nielsen, Niels Poulsen sst ran oversvoren på Kær herreds ting, og deres ed og tov her til landstinget at være magtesløs kendt, og nu siden derefter to uendelige domme gangen er her til landsting, fornævnte ransnævninger burde at stande til rette for hvis skade, deri lidt er, og formener nu derfor endelig dom bør at have: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi samme nævnings ed tilforn har været hid kaldt, og da er underkendt, formedelst brevene ikke i deres ed var inddraget, eller bevist samme ko jo Anne Sørensdatter at have tilhørt, og ikke for nogen uretfærdighed underkendt, da ved vi ikke videre derfor på bemeldte nævninger at dømme.

(92)

** var skikket Knud Pedersen i Egebjerg på den ene og havde stævnet hr Christen Bendsen, præst på Jegindø, Peder Jensen i Sønderby og Mikkel Madsen ---- på den anden side for en voldgift, som Knud Pedersen i Egebjerg og Christen Gundesen i Heden på Jegindø 14/6 1630 gav på dem, hvilke sag er af ---- hjemvist til lov og ret, som ---- egen hånd findes derpå skrevet, så formener han, efterdi han var i loven fordelt, den tid han samme voldgift gjorde og gav, da formener han, at han ingen lovlig voldgift til tinge kunne give eller gøre samme tid, og efter slig lejlighed formener han, samme voldgift ingen magt at have: så og efterdi for os fremlægges fuldkommen voldgifts vidne, det Knud Pedersen og Christen Gundesen for ting og dom deres tvistige sag har indgiven på hr Christen Bendsen og hans medhjælpere, hvis de derom sagde og kendte, skulle stande for fulde, og straks tingsvidne er efter tagen, som loven formår så stærkt at være, at der må ej lov imod gives, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Knud Pedersen mægtig at være på samme voldgift at tale.

(93)

10/3 1632.

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Christen Jørgensen i Nebel med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter

måneds opsættelse at have stævnet Kirsten Poulsdatter i Stagstrup og Dorte Nielsdatter i Gammelby hendes arvinger på den anden side for et vidne, de til Hassing herreds ting 1/3 1621 vidnet har, i sin mening Kirsten Poulsdatters søn Knud Nielsen, født i Thisted, skulle da forgangen helmis have været 25 år gammel, hvilke deres vidne han formener, de dem i har forseet og forregnet, thi han formener sig med skiftebrev at bevise, at de har vidnet Christen Nielsen halv sjette år ældre, end han den tid var: da efterdi det befindes, sagen tilforn at have været hid stævnet, og den dag i 6 uger til i dag er optagen, og ingen endnu er fremkommen med samme vidne at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(94)

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Niels Jensen, forrige skriver på Ørum slot, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Anders Pedersen i Kortegård, Terkild Christensen i Dover med flere for et vidne, de til Revs herreds ting 10/12 sidst forleden vidnet har, der Reinhold Heidersdorff har ladet fordre på hans efterstandende restants, endog fornævnte vidnesmænd ikke navngiver til hvem, de har ydet eller leveret samme efterstandende rest pending, korn og andet varer, ej heller skal den person findes at være stævnet til fornævnte vidner, som fornævnte rest skal have annammet: da efterdi det befindes, sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden over 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme vidner at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være.

** var skikket velb Reinhold Heidersdorff til Rugballegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Niels Jensen, forrige skriver der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Laurids Jespersen i lille Hillerslev, Poul Andersen i Sennels med flere for adskillige vidner, de til Hillerslev herreds ting 22/11 nu sidst forleden vidnet har, en part af fornævnte vidner ikke given navn til hvem, de har ydet hvis, de med resterer efter restantsen, en part at have vidnet tvært imod den gode mands instruks, ej heller den person, som en del af fornævnte vidner ---- at være ydet, ikke dertil at være stævnet, hvorfor han formener, samme vidner ikke så lovlig at være, at de bør nogen magt at have: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, en del ikke heller ved dag eller tid eller hvem, samme oppebørsel skulle af dem annammet, tilmed og Niels Jensen og nu her for retten ved højeste ed og oprakt finger har benægtet, sig ikke samme penge at have annammet, som om vidnet er, og ikke samme deres vidne med kvittantser bekræftes, men i deres egen sag dem selv til behjælpning at være vidnet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(96)

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup hendes visse bud Anders Jensen i Binderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for nogen vidner, han til Ålborg byting 20/9 1630 sidst forleden, imellem fru Helvig Kås og Jens Bang, borger der sst, udstedt har, hvilke vidner hun formener, Mogens Jespersen imod recessen, ulovlig varsel og imod forbud udstedt har: så og efterdi det befindes, for byfogden at være påæsket og i rette sat den dag, han fornævnte vidner har udstedt, om fru Helvig Kås ikke burde at gives 6 ugers varsel, efterdi hun

da var udenlands, og han dog samme vidner derimod har udstedt, så de derfor er underkendt, da ved vi ikke andet derom at sige, end Mogens Jespersen sig jo dermed har forseet og bør derfor at igen give fru Helvig Kås hvis billig kost og tæring, hun derfor har anvendt.

(98)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Christensen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, for en dom, han til Hundborg herreds ting dømt har, imellem Falk Gøye og Jesper Nielsen Skjoldborg, anlangende nogen oppebørsel og ---- landgilde, som Jesper Nielsen havde oppebåret af Falk Gøyes tjenere i Thy og Han herred, imidlertid han var den gode mands delefoged, og formente ham deri ikke at have handlet sig så trolig og rigtig, som det sig burde, og fornævnte herredsfoged har forbigået hvis poster, som for ham har været i rette sat: så og efterdi Niels Ibsen i sin første dom har tilfunden Niels Olufsen med Jesper Nielsen at være til regnskab om samme skylds oppebørsel, som ikke for ham var indstævnet eller i rette sat, og ikke i den rette hovedsag dømt til eller fra, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom, såvel som den sidste, han derpå funderet har, at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at indkomme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem i hovedsagen, efter hvis dokumenter, for ham bliver fremlagt, endelig at imellem dømme og adskille, som det sig bør.

(100)

** var skikket Rasmus Pedersen Weidemand, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Peder Caspersen, borger der sst, på den anden side for et vidne, han til Ålborg byting 5/9 vidnet har, at Rasmus Pedersen skulle have lovet at betale Peder Røring, borger i Ålborg, på Morten Remmers vegne 70 daler, som Rasmus Weidemand skulle have været Morten Remmers skyldig, hvilket Rasmus Pedersen ved sin sjæls salighed hårdelig benægter, aldrig at have lovet Peder Røring nogen penge på Morten Remmers vegne: så og efterdi Peder Caspersen og Christoffer Weidemand deres vidner hver er en særlig kundskab, som regnes for ingen vidne, Rasmus Weidemand og med højeste ed benægter sig, ikke slig løfte til Peder Røring at have gjort, som de på ham vidnet har, Rasmus Weidemand og med Morten Remmers kvittants beviser, det han har betalt ham selv hvis, han ham har pligtig været, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Rasmus Weidemand til nogen forhindring.

(103)

** var skikket Jens Sørensen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Oluf Madsen, der sst, for en uendelig dom, han lader sig af berømme her til landstinget over ham forhvervet, anlangende nogen gæld, som Oluf Madsens hustru, ved navn Maren Jensdatter, før hun kom i Oluf Madsens værge, skal til Jens Sørensen være bleven skyldig, efter hans rigtige regnskabs bogs lydelse, med flere ord dem imellem var: da efter tiltale og gensvar blev samme sag nu her for retten så forenet, at Gert Gregersen på Oluf Madsens vegne lovet at betale Jens Sørensen samme 15 sletdaler i rede penge skadesløs til to terminer, halvparten til pinsedag og anden halspart til mauritii først kommende i Ålborg, og dermed skal samme trætte, fornævnte gæld anlangende, ganske være bilagt, og hvis vidner, domme og breve, på begge sider derom forhvervet er, skal være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme.

(105)

** var skikket Niels Jensen i Hvidbjerg med flere på deres egne og på deres medbrødres vegne på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting forgangen år dømt har, bemeldende at han skal have dømt fornævnte personer fra fæste, hvori de formener, fogden dermed uret at have gjort, idet at det ikke skal være bevist for ham, at fornævnte personer skal have været tilsagt om nogen arbejde videre, end de skal have gjort: så mødte Knud Gyldenstjerne og for vores forhøns skyld afstod samme dom, forfølgning og sandemænds ed, og efter sådan lejlighed bør det ingen magt at have eller komme KM tjenere i Sønderherred til nogen forhindring

(106)

** fru Anne Kås cit Peder Christensen i Ørum. så mødte Laurids Jørgensen og berettet, at sandemænd siden har ganget markskel og begæret respit, at samme sandemænds tov og kunne stævnes: efter sådan lejlighed 14 dage.

** fru Thale cit Christen Block. så mødte Christen Block og formente, at den lovlig af 8 mænd inden tinge at være vidnet: og for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag 14 dage.

** Christen Nielsen, barnfødt i Ålborg, cit Christoffer ---- . så mødte Jørgen Olufsen og Laurids Guldsmed og berettet, at Christen Christensen selv på rådhusen for en siddende ret skal have haft samme ord, som straks i rådstuebogen er indtegnet: da efterdi rådstuebogen ikke er til stede, opsatte vi samme sag til i dag 14 dage, og rådstuebogen da at til stede føres.

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø og befalingsmand over Børglum kloster, hans visse bud Peder Pedersen i Jerslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Christen Nielsen i Vejby, Anders Eriksen sst, for de til Børglum herreds ting 6/12 forleden har vidnet imellem Jens Mikkelsen i Marigård og Niels Jensen i Vejby, et grå øg anlangende, de om tvister, og Jens Mikkelsen i Marigård og Niels Jensen i Vejby har svoret imod hverandre om, og da samme tid at have vidnet, at Niels Jensen i Vejby skulle have bekendt for dem, at han fik samme grå øg af Jens Mikkelsen i Marigård: så og efterdi Christen Nielsen og Anders Eriksen har vidnet om de ord, Niels Jensen til dem skulle have haft, som han ikke er gestendig eller for tingdom har indgået og tingsvidne efter taget, men højlig benægter, som for er rørt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være, men efterdi Jørgen Hansen og hans medbrødre udtrykkelig har vidnet, samme grå øg at have været Jens Mikkelsens rette gårds opfødning og ikke været solgt til andre end Niels Jensen, og intet derimod fremlægges, hvormed det kan tilbage drives, ikke sandfærdig at være, ved vi ikke den deres vidne at imod sige.

(108)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø og befalingsmand over Børglum kloster, hans visse bud Peder Pedersen i Jerslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Børglum by for en falsk ed, han inden Børglum birketing 15/4 forleden år skal have svoret imod Jens Sørensen i Hjortnæs, og samme tid sin rette gæld og tilkrav, 10 skæpper byg, efter sin salig bror Peder Sørensen i Stenbjerggård ham at have forsvoret, og det ved ed efter recessen, ikke at være ham en

skæppe korn skyldig, ej heller have bekommet en skæppe korn af salig Peder Sørensen i sine dage: så og efterdi med tingsvidne bevises, Peder Christensen inden tinge ved sin ed og oprakt finger at have benægtet, at han aldrig har bekommen en skæppe korn af Peder Sørensen eller hos ham derfor været betroet, og han straks derefter samme dag har tilstået sig at have bekommet 9 skæpper byg af Peder Sørensen og intet mere, han og ottende dags dag derefter har til forpligtet sig samme byg at betale, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke andet derom kende, end Peder Christensens benægtelse jo findes usandfærdig og bør magtesløs at være.

(111)

** var skikket Niels Jensen i Vejby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Mikkelsen i Marigård for en seddel, han lader sig påberåbe, hr Tomas Andersen, kapellan i Børglum by, udgivet har efter nogen ord, salig Mikkel Andersen i Marigård i sit yderste skal have bekendt, anlangende Niels Jensen i Vejby ikke skulle have bekommet det grå øg af ham, som de om tvister, uanseet Mikkel Andersen i hans velmagt på Børglum kloster for ærlige og godtfolk har ved oprakt finger og al højeste helgens ed vedgået, at have antvortet Niels Jensen samme øg på den gæld, han var ham pligtig efter hans brev: så og efterdi hr Tomas Andersens brev alene er et bænkebrev, som ikke for hans tilbørlig dommer er vidnet, tilmed og efter en død mands ord og ikke i hans levende live, da han vidste dertil at svare, da finder vi efter sådan lejlighed samme seddel magtesløs at være.

(112)

** var skikket Knud Kedelfører, borger i Thisted i Thy, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Hansen Kedelfører, borger i Århus, for nogen uendelige domme, han lader sig af berømme her til landstinget at være forhvervet, anlangende over en kontrakt, som dem imellem gangen er, for 600 sletdaler, han skulle være Peder Hansen skyldig bleven, uanseet Knud Pedersen formener sig at ville bevise med Peder Hansens egen hånd, at der skulle være betalt på samme kontrakt 150 daler: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi samme bytings dom og dele ikke fremlægges, bør de og ingen magt at have, indtil de fremkommer.

(114)

** var skikket Søren Christensen i Tårs med flere og deres egne og medbrødres vegne på den ene og havde stævnet Skammel Tomasen i Skærbæk, Søren Mortensen i Flade med deres medbrødre sandemænd i Nørherred i Mors på den anden side, for de her til snapslandsting har dem hærværk oversvoret, for at de skulle have sat overhørig for arbejde, som de skulle have gjort i Hald mose for anno 1631, hvilket de bekendte ved deres højeste ed, at de har gjort deres sædvanlige arbejde i den samme år, som de af arilds tid gjort har, og siden besiddet deres gårde og boliger imod forbud, uanseet at ikke er bevist for sandemænd, at de skal være budt til samme arbejde, som de er forfulgt for: så mødte Knud Gyldenstjerne og for vores bøns skyld afstod samme dom, forfølgning og sandemænds ed og efter sådan lejlighed bør det ingen magt at have eller komme bemeldte KM tjenere i Nørherred til nogen forhindring.

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård på den ene og havde stævnet velb Axel Lykke til Eskær på den anden side for en summa pending, nemlig 8000 rigsdaler in specie, med sin

efterstandende rente og interesse uden hvis, derpå kan være betalt, for hvilken summa pending med interesse og pågangen skade, han formener at Axel Lykke bør at lide indvisning for i hans gods eller løsøre: da efterdi for os i rette lægges Axel Lykkes udgivne forseglet og underskrevne skadesløs brev på 8000 daler med sin rente, og befindes Axel Lykke af KM og Danmarks riges råd at være tildømt Palle Rodsteen samme penge at betale, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, det at være efterkommet, Axel Lykkes fuldmægtig ikke heller gælden benægter, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Axel Lykke jo er pligtig samme fordret summa med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Axel Urne til Viffertsholm og Markor Kås til Jungetgård, som Palle Rodsteen dertil nævnt har, med førderligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Axel Galts bopæl, og der udæske og gøre Palle Rodsteen udlæg af hans gods og løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse at likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Palle Rodsteen i anden Axel Lykkes jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(117)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård på den ene og havde stævnet velb Iver Lykke til Eskær på den anden side for en summa penge, nemlig halvparten af 466 rigsdaler, med sin efterstandende rente og interesse uden hvis, derpå kan være betalt, for hvilken summa pending med interesse og pågangen skade, han formener, at Iver Lykke bør at lide indvisning i hans gods eller løsøre efter KM forordning: da efterdi for os i rette lægges Hans Lykkes udgivne brev på 456 daler, som Jacob Lykke og Iver Lykke som tro forlovere, én for alle og alle for én, med ham har forseglet og underskrevet, det og er bevist Jørgen Worm samme gældsbrev til Palle Rodsteen igen at have opdragen, så Jacob Lykke, Hans Lykke og Iver Lykke fordi af KM og Danmarks riges råd er tildømt Palle Rodsteen samme gæld at betale, Iver Lykkes fuldmægtig ikke heller gælden benægter, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Iver Lykke jo er pligtig sin anpart af fornævnte fordret gæld at betale, og fordi tilfinder velb Axel Urne til Viffertsholm og Markor Kås til Jungetgård, som Palle Rodsteen dertil nævnt har, med førderligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Iver Lykkes bopæl, og der udæske og gøre Palle Rodsteen udlæg af hans gods og løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse at likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Palle Rodsteen i anden Iver Lykkes jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(119)

** var skikket Bjørn Joensen på Læsø på sine egne og Laurids Joensens vegne på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen, birkefoged sst, for en dom, han til birketinget 20/1 forleden dømt har, hvori han har tildømt Laurids Joensen og Bjørn Joensen at indføre eller kvittere hvad de har udført, ydermere end deres mødrene, dernæst skulle al vitterlig gæld og børnepending af ---- udlægges, og siden tilkomme Margrete Lauridsdatter i salig Joen Lauridsens halvt hvis bo og boskab, halvt rørende og løsøre og halvt, så vidt hun har arvet og købt med ham i fællig: så og efterdi ikke befindes for fogden at være fremlagt eller i hans dom indført nogen breve, hvorefter han sin dom har kunnet fundere, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være, som den udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og når det lovlig indstævnes, parterne deres dokumenter for

fogden at fremlægge, og ham derefter dem endelig imellem at dømme og adskille, og hovedmeningen af deres breve i hans dom at lade indføre.

(121)

** var skikket Bjørn Joensen i Vestersogn på Læsø på sine egne og Laurids Joensen sst hans vegne på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen, birkefoged der sst, på den anden side, for han 10/2 næst forleden der til birketinget skal have dømt og funden dem fra høringsdele, som de lovlig har forfulgt Margrete Lauridsdatter og hendes lovværge Poul Lauridsen med til fjerde ting for deres rette fædrene arv i penge, sølv, breve og andet rørende gods, efter æsknings vidne og klage, og i så måde forvendt dem deres retfærdige sag og tilvendt dem og deres umyndige søskende stor trætte og bekostning, formener Mads Lauridsen deri stor uret at have gjort imod birkeretten, og bør derfor at stande til rette, og samme hans frafindelse bør magtesløs at blive, des uanseet de tit og ofte har med Mads Lauridsen, såvel som kapitelsfoged og samfrænder været i boen hos Margrete Lauridsdatter, deres stedmor, og begæret skifte og jævning: så og efterdi ikke befindes fornævnte birkefoged samme sin dom under sin enlige forsegling at have givet beskrevet, men ved tingsvidne, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var.

(123)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård på den ene og havde stævnet velb Hans Lykke til Søgård på den anden side for en summa pending, nemlig halvparten af 4661 rigsdaler in specie, med sin efterstandende rente og interesse, for hvilken summa penge med interesse og pågangen skade, han formener, at Hans Lykke bør at lide indvisning for i hans gods eller løsøre efter KM forordning: da efterdi for os i rette lægges Hans Lykkes udgivne brev på 4561 daler, som Jacob Lykke og Iver Lykke som tro forlovere, én for alle og alle for én, med ham har forseglet og underskrevet, det og er bevist Jørgen Worm samme gældsbrev til Palle Rodsteen igen at have opdraget, så Jacob Lykke, Hans Lykke og Iver Lykke fordi af KM og Danmarks riges råd er tildømt Palle Rodsteen samme gæld at betale, Hans Lykkes fuldmægtig ikke heller gælden benægter, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Lykke jo er pligtig sin anpart af fornævnte fordret gæld at betale, og fordi tilfinder velb Axel Urne til Viffertsholm og Markor Kås til Jungetgård, som Palle Rodsteen dertil nævnt har, med førderligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Hans Lykkes bopæl, og der udæske og gøre Palle Rodsteen udlæg af hans gods og løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des rente og interesse at likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Palle Rodsteen i anden Hans Lykkes jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(125)

** var skikket Niels Jensen, forrige skriver på Ørum slot, på den ene og havde stævnet Staffen Nielsen, Erik Nielsen, borgmestre i Thisted, Niels Tordsen, Niels Olufsen med flere rådmænd sst på den anden side for en dom, de til Thisted rådstue 19/12 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Niels Jensen og Rasmus Brock, borger i Thisted, anlangende en gæld, Rasmus Brock skulle ham indfordre eller levere ham sin brev igen: da efter flere ord dem imellem var, blev Rasmus Brock og Niels Jensen nu her for retten så forenet, at Rasmus Brock lovet at skal give Niels Jensen 50 rigsdaler, hvilke han lovet ved sin ære og redelig at betale Niels Jensen i Thisted nu til pinsedag

først kommende, eller og da forskaffe ham en visse forlover til mauritii der næst efter skadesløs at betale, og dermed skal samme trætte, Niels Jensen og Rasmus Brock imellem, aldeles være nederlagt, og ingen af fornævnte opskrift eller domme videre at komme nogen til hinder eller skade.

(127)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Anne Pedersdatter, Peder Knudsens datter i Redsted, for et vidne, hun til Sønderherreds ting i Mors 14/11 sidst forleden vidnet har, anlangende at hr Jørgen Nielsen i Karby nu sidste onsdag i marts måned sidst forleden skal have været til deres, og gangen ind i stuen med hende, siden hendes far var dragen af gården, og begæret af hende og sagt, lad mig ligge med dig, og hun at have haft hendes ben overkors, og han så skulle have tvunget hans venstre hånd op imellem hendes lår, så huden gik af hendes venstre lår inden på, og at han skulle have hende kold på en kiste, hvilke vidne Knud Gyldenstjerne formener et enligt vidne at være og af had tilskyndet at være hr Jørgen Nielsen at på vidne: så og efterdi Maren Mouridsdatter og Kirsten Pedersdatter befindes at være Anne Pedersdatters egen mor og søster og i så måder vildig, de ikke heller derom har vidnet på fersk fod, eller hun straks slig vold har klaget og for uvildige grander ladet til syne efter loven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme beskyldning, sigtelse og vidner så lovlig, at de bør nogen magt at have eller komme hr Jørgen Nielsen til hinder eller skade i nogen måder, men magtesløs at være.

(129)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård på den ene og havde stævnet Jens Christensen Skrædder, byfoged i Thisted, Jens Nielsen Kobberød, Christen Jensen ---- , borgere i Thisted, på den anden side for et vidne, de til Thisted byting vidnet har 4/2 sidst forleden, anlangende at Palle Rodsteen skulle have vedkendtes en skive og andet mere i Rasmus Brocks hus, hvilke vidne Palle Rodsteen formener ikke at være forhvervet på fersk fod, men er forhvervet en rum tid efter, at sagen har været i trætte, og samme vidne at være en part uvildig, idet Anne Pedersdatter er Rasmus Brocks egen søster: da efter flere ord Palle Rodsteen og Rasmus Brock her for retten imellem var, blev det så forhandlet, at Palle Rodsteen og Rasmus Brock indgav al hvis tvist og uenighed, dem imellem var, på mig Erik Juel så og velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ørum, som skal møde i Thisted på påskeaften nu først kommende, og da have fuldmagt bemeldte parter om al deres iring og trætte til endelig ende at imellem sige, og hvad vi deri sigende vorder, skal stande for fulde og af parterne upåtalt i alle måder.

(133)

** var skikket Niels Simonsen i Hjørngård på den ene og havde på sin mors og sine medarvingers vegne efter salig Simon Tomasen, som boede og døde i Hjørngård, stævnet Peder Jensen i Kornum, herredsfoged i Jerslev herred, på den anden side for en dom, han til Jerslev herreds ting 12/1 sidst forleden, imellem Niels Simonsen og Christen Christensen i Stenum, dømt og afsagt har, anlangende 4 stude, Simon Tomasen nogen år forleden skal have lånt Christen Christensen til sin plov, og Peder Jensen efter Christen Christensens egne enlige ord og benægtelse skal have fradømt Niels Simonsen sin rette tiltale, han skal have til Christen Christensen for samme stude: så og efterdi Jens ---- og hans medfølgere udførlig har vidnet, det Simon Tomasens stude er bleven Christen Christensen af fjenderne frataget imod hans vilje, og intet derimod fremlægges, hvormed

det kan tilbage drives, ikke så at være sket, ej heller bevises samme stude at være befunden i Christen Christensens hævd eller værge, siden fjenderne er uddragen, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidne at sige, men efterdi bemeldte vidner ikke har været for herredsfogden, da han sin dom har udgivet, finder vi den hans dom at være som udømt var.

(134)

** var skikket Niels Simonsen i Hjørngård på sin mor og medarvinger efter salig Simon Tomasen, som boede og døde i Hjørngård, deres vegne på den ene og havde stævnet Christen Tomasens hustru i Stenum, Kirsten Pedersdatter, og hendes datter Sidsel Nielsdatter på den anden side for et vidne, de 19/1 sidst forleden til Jerslev herreds ting med Christen Christensen vidnet har, at han år efter år skal have ydet og betalt Simon i Hjørngård for de penge, som salig Simon Tomasens søn ham for tiltaler, 18 tønder byg, også fødet for ham i to år to nød hvert år: så og efterdi Kirsten Pedersdatter og hendes medfølgere ikke har vidnet om nogen visse dag eller tid, når sådant korn skulle være betalt, eller hvad år bemeldte fæ skulle været fodret, de og har vidnet på en død mand, og ikke i hans levende live, da han vidste dertil at svare, ikke heller samme deres vidne med Simon Hjørngårds kvittants bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den imod Christen Christensens udgivne brev bør nogen magt at have.

(136)

24/3 1632.

** var skikket velb Jørgen Munk til Haraldskær på den ene og havde stævnet velb Anders Friis til Vrejlev på den anden side for en summa penge, han ham efter sin håndskrifts lydelse skyldig er, og eftersom Jørgen Munk her til landstinget har bekommet to uendelige domme i samme sag, formener han, at Anders Friis straks bør at betale, eller ham at have indvisning i hans i hans løsøre eller jordegods ved to gode mænd efter KM forordning: da efterdi for os i rette lægges Anders Friises udgivne brev på 130 rigsdaler til Peder Galt eller hvem, samme brev var mægtig betale, og ikke med kvittants bevises, samme gæld at være betalt, men Jørgen Munk nu samme brev i værge har, sagen og til Vrejlev birketing har været indkaldt, og endelige dom der er gangen, som for er rørt, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgangen, hvilke endnu stander ved fuldmagt, og ikke Anders Friis eller nogen fuldmægtig på hans vegne er mødt ham derimod at undskylde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Anders Friis jo er pligtig samme 130 rigsdaler med sin interesse at betale, og fordi tilfinder velb Falk Gøye til Bratskov og Jørgen Orning til Skårupgård, som Jørgen Munk dertil nævnt har, med førderligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens foged drage for Anders Friises bopæl, og der udæske og gøre Jørgen Munk udlæg af hans gods og løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa med des interesse at likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Jørgen Munk i anden Anders Friises løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(137)

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Mads Mortensen i Roslev og Iver Madsen sst for en klage, de 15/8 1616 til Harre herreds ting gjort har på hans tjener Mikkel Andersen i

Bjerge mølle for nogen tørv, han skulle have gravet eller ladet grave i Roslev forte og fælled uden hjemmel og tilstand, uanseet Keld Brockenhuus, som også var en lodsejer i Roslev, ikke derimod havde fanget nogen varsel, efterdi med tingsvidne kan bevises, at møllerne i Bjerge mølle altid ulast og ukæret at have haft deres fri tørvegrøft i Roslev fællig: ---- Niels Krag så og Jens Mortensen i Nandrup på fru ---- vegne og afstod samme klage, syn og vidner, og efter sådan lejlighed bør det ingen til hinder eller skade at komme.

(139)

** var skikket Christen Christensen, ---- i Ålborg, med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christoffer de Hemmer, borgmester i Ålborg, Hybert Snitlock, Niels Hansen med flere rådmand sst for en dom, de i Ålborg rådhus 16/12 sidst forleden, imellem Jørgen Olufsen, fordum borgmester i Ålborg, Didrik Grubbe, nu borgmester, Laurids Jensen, Hans Felthus og Mogens Christensen, rådmænd der sst, og ham, dømt har, anlangende Christen Christensens patrimonium og matrimonium, ham efter hans salige forældre arveligen er tilfalden, efter skifteregisters indhold, i hvilken deres dom de har kvit dømt Jørgen Olufsen hans medbrødre for Christen Christensens tiltale for samme patrimonium og matrimonium hvis ham derpå resterer, disligeste havde stævnet Hans Sørensen, fordum borgmester i Ålborg, Laurids Jensen, Hans Felthus med flere rådmænd sst, for at de skal have indskrevet i deres rådstuebog, at Christen Christensen selv skal have standen for retten på Ålborg rådhus 19/3 1630 og sagt at han ville selv indfordre sin resterende patrimonium og matrimonium hos hans formynder Laurids Nielsen Guldsmed: da efter flere ord dem imellem var, blev Laurids Guldsmed og Christen Christensen nu her for retten så forenet, at Laurids Guldsmed til forpligtet sig inden i dag 14 dage at skal gøre Christen Christensen udlæg i hans hovedejendom, hvilken halvpart eller og mere han deri selv vil begære for hvis, han ham på hans arv og værgemål, hovedstol og rente med rette pligtig er, og det gøre ham fri, så andre ikke deri skal være interesseret, eftersom fire dannemænd de har navngivet, Christen Christensen på sin side Claus ---- og Hans Andersen, og Laurids Guldsmed Mads Lauridsen Thybo og Just Nielsen, det billigen kan vurdere, og der det ikke sker, så Christen Christensen i hovedejendommen bliver kontenteret, da Laurids Guldsmed for resten ham med rede penge eller gode varer i fornævnte fire mænds nærværelse straks at betale, eller og forskaffe ham fri forsikring og udlæg i den ejendom, Laurids Guldsmed nu selv iboer, og i alle måder holde ham skadesløs, og dermed skal samme indskrift i rådstuebogen, forrige vurdering og dom ingen videre komme til hinder eller skade, men hermed sagen aldeles bilagt.

(142)

** var skikket Jens Madsen i Hald i Kloster sogn på den ene og havde stævnet hans far Mads Nielsen i Nestild på den anden side for nogen vidner, han lader sig af berømme at have forhvervet her til landstinget over en skøde, Laurids Jensen i Vesterby og Jens Villadsen i Otting ham af deres store nød og trang gjort og solgt har, anlangende nogen arveparter i nogen bondegods i Hindborg herred, de arveligen efter loven er tilfalden og tilfalde kan efter samme skødes så og købebrevs indhold, som de efter deres salig mor Ellids Lauridsdatter skal være arveligen tilfalden, og Jens Madsen fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hindborg herreds ting 4/4 1631, som indeholder Laurids Jensen og Jens Villadsen afhændede fra dem og deres hustruer Maren Lauridsdatter og Anne Madsdatter og til Jens Madsen og hans hustru Karen Andersdatter efterskrevne arveparter: så og efterdi samme skøde ikke om formelder, ej heller med tingsvidne er bevislig gjort, samme bondegods at være lovbudt, som det sig burde efter loven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke

kende samme skøde så lovlig gjort, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være. (sag overstreget med tilføjelse: siden forligt, findes tilbage uden ----)

(144)

** var skikket Mads Nielsen i Nestild med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Madsen Kældersvend, borger i Skive, for en købebrev og skøde, han ham på en gård og ejendom, liggende i Skive, som han nu påboer, givet og gjort har, Mads Nielsen og har solgt Niels Madsen samme gård for elleve sinds tyve daler, uanseet at Niels Madsen ikke har rettet sig efter fornævnte købebrev og skøde og betalt Mads Nielsen elleve sinds tyve daler, som de derom forligt er, men aldrig at have bekommen nogen af samme pending, som han højligen benægter: så og efterdi Mads Nielsen med sin hustrus såvel som sine søns Jens Madsens vilje og samtykke samme købebrev til Niels Madsen har udgiven, og derefter til tinge gjort ham skøde på samme gård og ejendom, som straks er tingsvidne efter tagen, Niels Madsen og med sin indløste gældsbrev beviser sig, samme penge til Mads Nielsens søn, Jens Madsen, for samme ejendom at have erlagt og betalt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme købebrev og skøde at sige eller magtesløs dømme, og dernæst afstod Niels Madsen den dele, han over Mads Nielsen har drevet, så den fordi ikke videre skal komme ham til skade.

(146)

** var skikket borgmester og råd og menige borgerskab i Viborg deres visse bud Knud ---- , borger der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Hans von der Hude, borger sst, for nogen undertegnet register og chartekker, som rigens og vores fjender, rømiske kejsers officerer, ham til vilje skal have udgivet og underskrevet, efter hvilket han sig skal understå menige borgerskab en stor pennings skade og udgift at påføre for noget vin, han selv, borgmester og råd aldeles uadspurgt, til dem skal have udsolgt og forhandlet, uanseet at alle og enhver var jo så højt med kontribution og indkvartering, fast over sin formue, belagt og besværget, og en stor del derover i yderste armod er geråden, hvorimod Hans von der Hude er bleven en velbeholden mand: så og efterdi det befindes, fornævnte sedler og kundskaber af rigens fjender, som da var landet mægtig, at være udgiven, og ikke med borgmester og råds kundskab bevises dem på deres og menighedens vegne at have til forpligtet sligt at efterkomme, Peder Sørensens og Peder Ostenfelds brev og alene befindes som en løfte på Hans von der Hudes vegne at være udgivet, og dog findes ham straks selv pengene til Rasmus Bendsen for samme halve amme vin at have erlagt, da kunne vi ikke kende bemeldte officerers udgivne sedler så nøjagtig, at de må komme borgmester, råd og borgerskab på nogen udgift til forhindring, ej heller den bytings dom, derpå funderet er, med mindre KM og Danmarks riges råd om ---- gør nogen anden anordning.

(153)

** var skikket Jens Nielsen i Hald i Kloster sogn (blank) så mødte Mads Nielsen med samme uendelige domme, og formente dem lovlig og ret at være, dertil svarede Jens Madsen, at han samme arveparter har købt, som han mente sig at være næst til at købe, og mente samme skøde lovlig at være gjort: da efter flere ord dem imellem var, blev Mads Nielsen og hans søn Jens Madsen nu her for retten så forenet, at ---- skøde, Jens Madsen af Laurids Jensen og Jens Villadsen bekommet har, skal blive i sin esse og ved magt, dog samme bondeeje skal følge Mads Nielsen i hans livstid og så

længe, han lever, men efter hans død skal det ubehindret efter skødens indhold komme til Jens Madsen og hans arvinger, og dermed samme deres tvist aldeles nederlagt.

7/4 1632.

** var skikket velb Niels Krag til Trudsholm hans visse bud Niels Pedersen i Revshoved og efter KM oprejsning havde hid kaldt sandemænd af Hindborg herred, en hans tjeners søn i Hindborg, nemlig Jens Mikkelsen, hans bane at udlede, som for nogen tid siden af brændevins druk skal være død bleven, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Skive byting 5/4 sidst forleden, indeholdende Søren Christensen Snedker i Skive og hans hustru Birgitte Lauridsdatter at have vidnet, at salig Jens Mikkelsen, der døde i Hindborg, kom ind i deres hus om dagen, før han døde andendagen, og klaget sig, at han var syg af den kulde, han fik ved Ris mølle, som vandet løb oven ind i hans støvler, og så drak han og nogen andre karle brændevin for 4 skilling og to kander øl: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Jens Mikkelsen sig selv af brændevin at have ihjel drukken, og fordi svor ham hans egen bane på, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(155)

21/4 1632.

** var skikket velb Palle Rosenkrantz til ---- hans visse bud Niels Svendsen i ---- gård og havde efter KM oprejsning hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred, manddød at sværge over Tomas Pedersen i Klitmøller for en hans tjener, Poul Christensen, han skal have slagen 16/9 næst forleden, så han 18/9 der næst efter er død bleven, og først for sandemænd fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 22/11 1631, som indeholder Peder Olufsen ved Klitmøller og Christen Christensen sst at have vidnet, at 10/12 sidst forleden, der de havde været i søen og kom gangende ud med åen og ville gå hjem, der de kom vester ved Poul Christensens hus, der så de at Tomas Pedersen Møller stod der og skar en liden ruse op med en kniv, som var sat i åen, og idet kom Poul Christensen gangende til ham og ville tage samme ruse, og som Tomas Pedersen skar den opad, bukkede Poul Christensen sig ned og ville tage samme ruse, idet han bukkede sig ned, råbte han, åha, hvor er jeg stukket, da svaret Tomas Pedersen, jeg tror det ikke: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var at fylding på dem, og svor Tomas Pedersen manddød over og fra hans fred for Poul Christensen, han ihjel slog, eftersom de sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(156)

** var skikket velb Jørgen Orning til Skårupgård, KM befalingsmand på Åstrup, hans visse bud Anders Jacobsen, skriver der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende han da at havestævnet efterskrevne vidnesmænd i Horns herred for et vidne, de til Horns herreds ting 9/1 i nærværende år imellem Åstrup og Kærsgård strand vidnet har, og i samme deres vidne har vidnet, at åen har gået rebret i havet, hvilke vidne de aldrig skal bevise, at åen har gået rebret ned i havet, men undertiden ganget vester og undertiden øster og fra samme ---- vester på, til Sejlstrup strand vedtager, har fulgt KM til Åstrup til vester side af samme ---- : så og efterdi Niels Pedersen og hans medfølgere har vidnet om skel såvel som en part om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, ikke heller samme deres vidne med sandemænds brev eller anden lovlig adkom befæstes, Jens Christensen og hans medbrødre synsmænd og både har synet og vidnet, og tilmed ikke befindes nogen varsel for synsmændene at være på åstederne, ej heller lovlig kald for Jens Krag og

hans medfølgeres vidne at være givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og syn så noksom lovlig, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(160)

** var skikket velb Jørgen Kruse til Kærsgård hans visse bud Oluf Nielsen i Agdrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet efterskrevne for en vidne, de til Vennebjerg herreds ting 6/2 sidst forleden vidnet har, anlangende strandskel imellem KM strand til Åstrup og Jørgen Kruses strand til Kærsgård, hvilken vidne Jørgen Kruse formener ikke så lovlig og sandfærdig at være, som det sig bør, af den årsag at de har vidnet om to steder at skulle være ret skel hvad heller ---- brød øster eller vester, dog skulle det være ret skal imellem for bemeldte strande: så og efterdi samme vidnesbyrd har vidnet om skel imellem bemeldte strande og ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, samme deres vidne ej heller med sandemænds brev, ridemænds tov eller anden nøjagtig kundskab bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(163)

** var skikket velb Jørgen Kruse til Kærsgård på den ene og havde stævnet efterskrevne mænd på den anden side for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 20/3 sidst forleden vidnet har, anlangende strandskel imellem KM strand til Åstrup og Jørgen Kruses strand til Kærsgård, hvilket vidne Jørgen Kruse formener ikke så lovlig og ret at være, som det sig bør, efterdi fornævnte vidnesfolk selv at have stillet deres vidne i tvivl, og ikke at have vidnet om nogen visse sted, hvor ret skel har været holdt for imellem for bemeldte strande: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, ikke heller samme deres vidne med adkomstbreve, sandemænds gang eller anden nøjagtig bevis bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være.

(165)

** Gunde Rostrup. så mødte Niels Lauridsen i ---- på Maren Jens Bertelsens vegne med samme domme, og formente dem ret at være: og efter flere ord dem imellem var, vedtog Gunde Rostrup såvel som Niels Lauridsen, at skal møde her i Viborg i dag 14 dage først kommende, og da i to dannemænds overværelse, nemlig Niels Rasmussen og Christen Rasmussen, rådmænd her sst, samme regnskab gøre til endelig ende, så de én gang for alle kan vide, hvad den ene er den anden pligtig bleven, og dersom bemeldte to dannemænd for lovlig forfald ikke kan være til stede, da andre i deres sted at tages, så dermed til ende kommer, som det sig bør.

(166)

** var skikket velb fru Anne Kås, salig Preben Bilds, til Tårupgård hendes visse bud Mogens Jensen i Gørup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Andersen i Torup, herredsfoged i Han herred, for en dom, han til fornævnte herredsting 21/11 sidst forleden dømt har, og deri tildømt Jens Andersen i Sønderbjerg for hendes tiltale, for han skal have inddraget i hendes gård, Sønderbjerg, og den besiddet imod hendes vilje og minde: så og efterdi for herredsfogden har været i rette lagt salig fru Sofie Ulfstands skøde, det hun samme gård i Sønderbjerg med al des rette rettighed og tilliggelse til fru Anne Kås har solgt og afhændet, og derimod salig Knud Gyldenstjernes stedsmåls brev, såvel som og fru

Margrete Rosenkrantzes fæstebrev, det hun samme gård til Jens Andersen har sted og fæst, og er dertil hans fri hjemmel og tilstand, og herredsfogden dog fru Anne Kåses skøde aldeles har forbigangen og understået sig i sagen at dømme, og Jens Andersen for tiltale kvit funden, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom så noksom, at den bør nogen magt at have.

(169)

** var skikket velb Anders Friis til Vrejlev på den ene og havde stævnet Søren Pedersen i Torup på den anden side for to uendelige domme, han lader sig af berømme, han her til landstinget skal have ladet forhverve over domme og vidner, Anders Friis har ladet forhverve til Vrejlev birketing, en brun øg anlangende er vaks kommen til Vrejlev kloster og været der en tid lang, hvilke uendelige domme Anders Friis formener ulovlig at være forhvervet, idet den ikke at være lovlig stævnet: så og efterdi bemeldte landstings dom, Søren Pedersen fremlagt har, ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Anders Friises uendelige dom ikke fremlægges, bør den i lige måde magtesløs at være, indtil den fremkommer, men af årsag Anders Rugtved og hans medbrødres vidne ikke er stævnet eller kaldt, ved vi ikke i hovedsagen at dømme, førend den og stævnes og da gå om hvis ret er.

(173)

** var skikket velb fru Thale Kås, salig Johan Anreps, til Grønkær med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende at have stævnet Mikkel Pedersen i ---- , herredsfoged eller i dommers sted på Fjends herreds ting 10/1 sidst forleden og da samme dag udstedt velb fru Anne Kås til Tårupgård opkrævelse på sandemænd i Fjends herred, markskel at sværge og gøre imellem Grønkær gård, Torsø og Skalmstrup mark, og derimod opholden og opsat fru Thale Kås hendes sag med vidner, som til fornævnte dag havde ladet give lovlig varsel: da efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten så forenet, at fru Anne Kås lovet, at hvad sig belanger de enge, hidindtil har været brugt til Grønkær og Torsø, skal fru Thale efterfølge og frit for ved ejermænd dem lovlig at lade indstene, og derhos har de samtlig vedtagen at vil lade forskaffe KM befaling til fire ridemænd, fru Anne Kås på sin side dertil betroet velb Mogens Kås til Støvringgård, befalingsmand på Nyborg slot, og Verner Parsberg til Lynderupgård, og fru Thale Kås til betroet velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, befalingsmand på Hald, og mig Niels Krag at komme på åstederne, om tvistes, og samme sandemands gang forfare, om den rettelig er svoret og gjort, og der det ikke sket er, da at ride og gøre en retfærdig skel imellem samme byer og gårde, såfremt de ikke i venlighed kan blive forenet, og dermed skal alle hvis andre vidner og syn, samme tvistige skel anlangende, forhvervet er, være afstået og ingen til hinder eller skade at komme.

(177)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Poul Andersen i Hvilshøjgård og gav til kende, at Otte Skeel har i sin fri havende værge noget gods, liggende i Horns herred, som er Hirsholm med flere omliggende øer, Græsholm, Tyvholm og Kranholm, hvilke gods han agter at lade forfølge til lås, eftersom han til herredsting 4 tingdage har ladet til kende give, og nu her for retten lod læse og påskrive lovlig skøder og adkom, som han på samme øer givet og gjort er, og nu her i dag offentlig for retten gjorde Poul Andersen spørgsmål til menige mænd, som her til stede var, om der var nogen, som ville vedkende sig at have nogen del, ret eller rettighed til Hirsholm eller tilliggende øer, og ingen her er fremkommen, som har kendt sig til samme øer eller nogen des herlighed at være berettiget.

** var skikket velb fru Anne Lykke til Rydhave hendes visse bud Laurids Olufsen i Visby med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende hende da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Gregersen ved Aggersund, Jens Friis sst med flere for et vidne, de til Han herreds ting 26/9 sidst forleden vidnet har, at for en år siden skulle salig Peder Lauridsen, som boede i Holmgård, have brugt en ålegårds stade, liggende udenfor Skodborg for Bejstrup land i fjorden, hvilke deres vidne fru Anne Lykke formener at være imod den forrige vidne, som de 7/1sidst forleden år i samme sag vidnet har, som siden her til landsting er underkendt, og ikke heller skal være bevist, at samme ålegårds stade har været brugt til Holmgård i de sidste 20 år: da efterdi det befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da tid efter anden i 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt samme vidner at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, hid stævnet er, magtesløs at være.

(179)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Mads Jørgensen i Skive med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en dom han til Nørherreds ting 21/2 sidst forleden dømt har, og tildømt velb Verner Parsberg til Lynderupgård anlangende en søsterlod i Eskær bygning og i efterskrevne bondegårde, som hende skal være arveligen tilfalden efter hendes far Erik Lykke, imedens KM og landstings dom, så og Iver Lykkes jordebog og panteforskrivning, står ved sin fuldmagt, hvilke domme skal være forhvervet efter Iver Lykkes pantebrev, hvilke pantebrev hun formener skal være imod loven, idet Iver Lykke var ikke hendes værge: så og efterdi for herredsfogden såvel som nu for os er i rette lagt KM og Danmarks riges råds dom, at Iver Lykkes pantebrev og forskrivninger til Verner Parsberg udgiven, Eskærgård og gods anlangende, er ved magt dømt, såvel som og vores endelige landstings dom, det samme Eskær hovedgård og gods efter Iver Lykkes pantebrevs indhold er Verner Parsberg og hans arvinger for ejendom tildømt, med mindre det ham inden år og dag efter KM forordning bliver fraløst, og fogden derpå sin dom har funderet, og Verner Parsberg for jomfru Johanne Lykkes tiltale kvit funden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme herredstings dom at sige eller magtesløs dømme.

(183)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård med en opsættelse her af landsting i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en endelig dom, han 6/9 sidst forleden pludselig og uformodentligen imod Verner Parsberg har dømt og afsagt efter to andre uendelige domme, uanseet Verner Parsberg med bemeldte tingfogeds egen stævning da for ham beviste at have indskrevet samme to uendelige domme og begæret dilation, til på samme to uendelige domme kunne ordeles, hvilke dilation han dog ikke ville unde ham, med flere ord dem imellem var: da for vores bøns skyld, afstod Verner Parsberg samme tiltale med Bertel Mogensen, hans fælding anlangende, dog ville have sig forbeholden den kost og tæring, han tilforn er tildømt at udgive efter ---- doms indhold.

(184)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Mads Jørgensen, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en

dom, han til samme ting 10/4 sidst forleden dømt har, og tildømt jomfru Johanne Lykke at have indvisning i hendes bror velb Axel Lykke Eriksens jordegods eller løsøre for 60 rigsdaler med sin efterstandende rente, formener herredsfogdens dom lovlig og ret at være og burde her på landstinget at konfirmeres: da og efterdi for os i rette lægges Axel Lykkes udgivne skadesløs brev til jomfru Johanne Lykke på 60 rigsdaler med sin rente, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, det at være efterkommet og betalt, Axel Lykkes fuldmægtig og gælden vedgår, sagen og til herredsting har været indstævnet, og der endelig dom ganget, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Axel Lykke jo bør samme summa med sin rente og interesse til jomfru Johanne Lykke at betale, og fordi tilfinder velb Otte Lunov til Nørhede og Markor Kås til Jungetgård, som Mads Jørgensen på jomfru Johanne Lykkes vegne dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Axel Lykkes bopæl, og der udæske og gøre jomfru Johanne Lykke udlæg af hans løsøre, og det rigtig og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa ---- interesse likvidere, sker dem der ikke fyldest, da jomfru Johanne Lykke i anden Axel Lykkes løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så hun bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de selv vil ansvare og være bekendt.

(186)

** var skikket velb Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Mads Jørgensen i Skive på den ene og havde stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han til fornævnte ting 10/4 sidst forleden dømt har, og tildømt jomfru Johanne Lykke at have indvisning i hendes bror velb Iver Lykkes løsøre, jordegods eller arvegods. hvor det findes kan, efter KM forordning, for 250 in specie rigsdaler, som hendes bror til omslag 1613 har annammet og oppebåret af hende for den gård i Kirkeby, Jep Madsen iboer, hvorfor hun formener hans dom lovlig og ret at være og burde her til landstinget at konfirmeres: da og efterdi for os i rette lægges Iver Lykkes udgivne brev, hvori han bekender sig samme 250 rigsdaler af jomfru Johanne Lykke at have annammet til vederlag og fyldest for en gård i Kirkeby, og ikke bevises, ham at have forskaffet hende samme gård fri i hånd, og ved hans fuldmægtig tilstår gælden at være rigtig, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom ganget, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Iver Lykke jo er pligtig samme 250 daler til jomfru Johanne Lykke at betale, og fordi tilfinder velb Otte Lunov til Nørhede og Markor Kås til Jungetgård, som Mads Jørgensen på jomfru Johanne Lykkes vegne dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Iver Lykkes bopæl, og der udæske og gøre jomfru Johanne Lykke udlæg af hans løsøre, og det rigtig og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordret summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da jomfru Johanne Lykke i anden Iver Lykkes løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så hun bekommer fuld udlæg for bemeldte summa efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de selv vil ansvare og være bekendt.

(189)

** var skikket Tord Tomasen i Vrove på hans hustru Maren Jensdatters vegne på den ene og havde stævnet hr Christen Nielsen, præst i Vrove, på den anden side for et vidne, han efter en skriftlig seddels indhold i Ørslev klosters kirke 7/12 sidst forleden for provsten hr Oluf Christensen i Fjends herred vidnet har, formeldende iblandt andet, at det skulle være ham vitterligt, at en misdæder, ved navn Anders Munk, som for nogen tid forleden for sin trolddoms kunst blev forbrændt og heden rettet, mundeligen skulle have udråbt Maren Jensdatter for en vitterlig troldkone, så sandt som han

var en troldkarl, og han at have bekendt, at Maren Jensdatter havde Anne Madsdatters, Karen Jensdatters og Anne Svendsdatters ---- og havde lovet Anne Madsdatter ondt og ulykke, hvilke hun skulle være vederfaret: så og efterdi ingen vidnesbyrd fremlægges, det Maren Jensdatter skal have lovet hr Christen Nielsens hustru eller Jens Christensen nogen ulykke, eller været med hr Christens hustru i nogen tvist eller uenighed, fornævnte vidner ej heller udførlig bemelder, at Maren Jensdatter med hendes trolddoms bedrift nogen på liv eller helbred ulykke skulle tilføje, hun ikke heller derfor fuldkommelig er besigtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, sigtelse, ej heller den nævnings ed, derpå funderet er, så noksom, at de må komme Maren Jensdatter til hinder eller skade, førend hende anderledes overbevises kan, og efterdi hr Christen og hans medfølgeres kundskab om Maren Jensdatters æreskænden ikke til tinge er vidnet, eller varsel for givet, hun og med stokkenævn og sognevidne beviser, sig ærlig og kristelig at have forholdt, da bør samme deres kundskab magtesløs at være.

(197)

** var skikket salig velb Adolf Josias Brockdorffs arvinger deres visse bud Niels Rasmussen, rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side for 2101 rigsdaler in specie med sin rente, skade og interesse, som dem rester på Henrik von der Wisches udgivne brev, lydende på 2500 rigsdaler hovedstol, han som en selvskyldner har lovet og godsagt for velb Anders Friis, formenende de derfor efter KM forordning i hans jordegods og løsøre burde at have indvisning: da og efterdi for os i rette lægges Anders Friises hovedbrev, til Adolf Josias Brockdorff på 2500 daler med des rente og interesse udgivet, som Henrik von der Wisch som en tro forlover og egenskyldner med ham forseglet har, og ikke bevises, samme gæld at være erlagt og betalt, ej heller for de to tredje parter at være sket udlæg, Gregers Hvid på Henrik von der Wisches vegne tilstår gælden rigtig at være, sagen og om resten til birketing har været indstævnet, og der endelig dom gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig den fordrede rest med sin rente og interesse at betale, og fordi tilfinder velb Peder Lange til Kærgård og Jørgen Krag til Endrupholm, som Adolf Josias Brockdorffs arvinger dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens embedsmand drage for Henrik von der Wisches bopæl, og der udæske og gøre bemeldte arvinger udlæg i hans løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod fornævnte fordrede rest likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Adolf Josias Brockdorffs arvinger i anden Henrik von der Wisches gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så de bekommer fuld udlæg og betaling for deres fordrede rest efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de selv vil ansvare og være bekendt.

(199)

** var skikket Mikkel Mikkelsen og Christen Poulsen på den ene og havde stævnet mester Villads Nielsen, kanonikus i Viborg, på den anden side for en dom, han til Vorde birketing 9/12 næst forleden år forhvervet har, hvori Mikkel Mikkelsen og Christen Poulsen skal være tildømt at betale ham en summa penge for en rest af KM anpart korntiende af Fly sogn for år 1630, og samme dom er aleneste funderet på en opskrift, som mester Villads Nielsen i en hans bog skal have indskrevet: så og efterdi i mester Villads Nielsens bog klarlig findes indtegnet, det Mikkel Mikkelsen og Christen Poulsen har lovet mester Villads Nielsen samme penge for samme korn, og birkefogden derefter har tildømt dem at betale, eller og derfor at gøres udlæg i deres gods efter KM forordning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bog, ej heller bemeldte dom, derefter dømt er, at sige eller magtesløs dømme.

(201)

** var skikket velb Anders Friis til Vrejlev på den ene og havde stævnet Niels Christensen i sønder Vrå på den anden side for to uendelige domme, han lader sig af berømme, han her til landstinget noget forleden skal have ladet forhverve over et vold, ham til Vrejlev birketing noget forleden er oversvoret, for hvilke landstings domme Anders Friis formener ej lovlig at være for stævnet, ej heller endelig, hvorfor han formener bør magtesløs at være: da efter flere ord dem imellem var, afstod Anders Friis samme lovmål og volds forfølgning, og efter sådan lejlighed bør det ikke at komme Niels Christensen til hinder eller skade i nogen måder.

5/5 1632.

** var skikket Erik Christensen i Stabæk og havde hid kaldt sandemænd af Horns herred, manddød at sværge over Mads Nielsen Skrædder i Tolstrup for hans søsters søn, Niels Tomasen i Ågård, han ihjel slog, og nu fremlagde Erik Christensen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Horns herreds ting 9/4 sidst forleden, Niels Christensen i Ågård at have vidnet, at han 9/3 sidst forleden var i Peder Madsens stue i Ågård med nogle andre godtfolk og drak tilsammen, da sad Niels Tomasen på forsættet for bordet, og Mads Skrædder gik på gulvet og gav nogle onde ord, da sagde Niels Tomasen til Mads Nielsen, du er min kone 12 skilling pligtig, betal hende dem, så stod Niels Tomasen op fra bordet, og idet slog Mads Nielsen Skrædder Niels Tomasen med en kniv for i hans bryst, så han faldt straks død til jorden: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Mads Nielsen Skrædder i Tolstrup manddød over og fra hans fred for Niels Tomasen i Ågård, han dræbte og ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom havde udspurgt og forfaret.

(203)

19/5 1632.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Mads Lauridsen i Daugbjerg og havde hid kaldt sandemænd af Fjends herred, Eskild Jensen, som tjente i Rosgård, som er bleven død funden i Rosborg sø 8/4 sidst forleden, hans bane at udlede, hvad ham er vorden til bane og livs lagt, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Fjends herreds ting 17/4 sidst forleden, som indeholder at Mikkel Madsen, Christen Jespersen med flere de hjemlet, at de var syn den dag otte dage til Eskild Jensen, som da fandtes død liggende i Rosborg sø, da så de, at hans ben sad i søbunden i dyndet, og de tog ham op og førte ham til land og drog ham af sine klæder, da kunne de ingen sår eller gjort gerning noget steds se eller finde på ham, som ham kunne være til bane andet end at være druknet: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Eskild Jensen af våde og vanlykke i søen at være druknet og omkommet, og det ham at være til bane og livs lagt.

(204)

16/6 1632.

** var skikket velb Jørgen Orning til Skårupgård, KM befalingsmand på Åstrup, på KM vegne hans visse bud Christen Pedersen i Rønnebjerg, så og Mogens Andersen i Holt på sine egne vegne og

havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred, at udlægge Sofie Mortensdatter, barnfødt i Holt, hendes bane, som af Bagge Kjærulf eller Niels Baggesen skal være dræbt og ihjel slagen, sandemænd at udlade hvad hende var til bane og livs lagt, og nu fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 24/5 sidst forleden, Johanne Pedersdatter i øster Kornum at have vidnet, at på søndag var otte dage på aften var Bagge Kjærulf på øster Kornum inde i Niels Baggesens hus, der sst, og der han ville haft Niels Baggesen ud med sig, da kom Sofie Mortensdatter, som tjente Niels Baggesen, og begæret af Bagge Kjærulf, han ville gå til sin seng og lade Niels Baggesen blive med fred, da som Bagge Kjærulf vendte sig og, slog han til Sofie Mortensdatter med en kniv og gjorde hende det knivslag. da er Bagge Kjærulf ikke her mødt til gensvar, eller nogen på hans vegne ham at undskylde eller nogen modstand herimod at gøre: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Bagge Kjærulf at være Sofie Mortensdatters bane, hende sagesløs at have ihjel slaget, og derfor svor ham fra hans fred, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(206)

30/6 1632.

** var skikket Søren Simonsen i Revs og havde hid kaldt sandemænd af Revs herred, om manddød at sværge over Anders Mikkelsen, som tjener Niels Christensen i Søndergård i Ettrup, for Poul Andersen, som tjente Niels Christensen, han dræbte og døde 18/5 sidst forleden, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Revs herreds ting 9/6 sidst forleden, Mads Jespersen i Ettrup, Jens Pedersen sst med flere at have vidnet, at 5/5 nu sidst forleden da sad de på nogen sten uden Peder Jensens ladedør i Ettrup, da så de, at Mikkel Christensen i Ettrup kom gangende, da kom Poul Andersen, som tjente Niels Christensen i Søndergård i Ettrup, gangende imod Mikkel Christensen og sagde, han skulle gå med ham, da svarede Mikkel Christensen nej, så greb Poul Andersen fat om begge Mikkel Christensens arme, og Mikkel Christensen kom omkuld og da kom Anders Mikkelsen løbende bag til Poul Andersen og stak til ham med en kniv: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Anders Mikkelsen manddød over og fra hans fred for Poul Andersen, han sagesløs ihjel slog.

(207)

** var skikket Mads Gundesen, borger i Thisted, hans visse bud Søren Simonsen i Revs på den ene og havde stævnet Christen Mikkelsen i Bundgård i Sennels, på den anden side for en sankevidne, han har ved Christen Jørgensen i Nebel forhvervet til Hillerslev herreds ting 15/5 sidst forleden, anlangende iblandt andet i sin mening, det Christen Andersen i Sennels vidnede ved ed og oprakt finger, at han ydede Mads Gundesen, borger i Thisted, en tønde byg 18/11 1625 på Christen Mikkelsens vegne i Bundgård i Sennels på den anpart af den brev, som Johanne Christensdatter, salig Iver Ibsens hustru, havde af Christen Mikkelsen på 5 sletdaler, og lovet Mads Gundesen, at det skulle Christen Mikkelsen på samme brev kvitteres: så og efterdi for os fremlægges Christen Mikkelsens og Jesper Christensens udgivne brev til Johanne Christensdatter på bemeldte 10 daler, og ikke befindes Christens Mikkelsens anpart derpå at være afskrevet, eller med kvittants bevises, samme korn at være Mads Gundesen derpå leveret, som vidnesbyrdene om vidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den imod Christen Mikkelsens brev kan komme ham på sin anpart af gælden til befrielse, men magtesløs at være.

(208)

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Hans Hansen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Maren Madsdatter i ---- , Anne Madsdatter i Gravgård med flere på den anden side for et vidne, de til Revs herreds ting i Thy 28/4 næst forleden skal have vidnet, anlangende om et stykke grøn jordhave, der skulle ligge ved Villads Christensens i Sem by, som skulle om tvistes, hvorom fornævnte personer iblandt andet skulle have vidnet, samme jord at have været tilforn brugt for kålgård, og dog ikke i samme deres vidne navngiver, hvor og på hvilken sted fra Villads Christensens gård samme jord skal være liggende: så og efterdi samme vidne og syn er ejendom angældende, og alle lodsejere i Sem, som deri er interesserede, ikke for samme vidne og syn er givet varsel, ej heller fru Jytte Brock med hendes lovværge derfor lovlig kaldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og syn så nøjagtig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(211)

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand på Dueholm kloster, på en Dueholm klosters tjener, Mikkel Andersen i Blæsbjerg, hans vegne hans visse bud Hans Hansen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Christensen i Movtrup på den anden side for et vidne, han i sin egen sag til Sønderherreds ting i Mors 23/4 sidst forleden vidnet og forhvervet har, hvilke vidne skal formelde om en sorthovedet ko, som fornævnte Dueholm klosters tjener skulle have solgt ham til fuld køb for 8 sletdaler, og Laurids Christensen sig selv til behjælpning og i egen sag skal have vidnet: så og efterdi Laurids Christensen selv har vidnet i sin egen sag, såvel som og hans søn befindes vildig, og ikke deres vidne med nogen fuldkommen lidkøbs vidne befæstes, men Mikkel Andersen ved højeste ed og oprakt finger benægter sig ikke at have solgt Laurids Christensen samme ko, eller nogen penge af ham derfor oppebåret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(213)

** var skikket Peder Knudsen i Redsted på den ene og havde stævnet Knud Nielsen, Simon Nielsen. Maren Pallesdatter med mange flere for vidner, de til Sønderherreds ting i Mors vidnet har, anlangende Jens Sørensen i Redsted og Anne Pedersdatter, Peder Knudsens datter, at Jens Sørensens hustru i Redsted, Karen Christensdatter, kom af hendes stol på kirkegulvet med grædende tårer og beklaget sig hårdelig for provsten, sogne præsten i menigheds påhørelse for den onde forligelses mål, som var imellem hendes mand Jens Sørensen og hende, og sagde det første de kom tilsammen, da var han så god en dannemand imod hende, men siden der Anne Pedersdatter havde lagt sig efter ham med sine sleske ord, da har de forligtes som hund og svin, hvilke deres vidne han formener usandfærdig at være og ikke at stemme overens, menende fordi samme vidner bør magtesløs at være og ikke komme Anne Pedersdatter på hendes gode ære, rygte og navn til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd en part har vidnet efter andre deres ord og sagden og en del om rygte og tidende, og ikke om nogen gerning dem skulle være bevidst, sådan deres vidne ej heller med nogen gjort gerning bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, eller komme Anne Pedersdatter på hendes ære til nogen forhindring.

(218)

** var skikket Mads Gundesen, borger i Thisted, hans visse bud Søren Simonsen i Revs med en opsættelse her af landstinget 21/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Mikkelsen i Bundgård i Sennels for en uendelig landstings dom, som han lader sig af berømme at have ladet forhverve her til landsting med vrang undervisning, og ikke lovlig kald eller stævning for samme uendelige dom, og denne uendelige dom imod hans egen udgivne skadesløs brev at være forhvervet, og samme uendelige dom i sin sentens ikke skal formelde længere magt at have, indtil den igen blev lovlig stævnet og kaldt, hvorfor Mads Gundesen formener, samme uendelige dom bør nu ikke længere magt at have, og Mads Gundesen imod Christen Mikkelsens udgivne skadesløs brev til hinder eller skade, og Christen Mikkelsen bør hans udgivne skadesløs brev i alle punkter at holde og efterkomme: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

(219)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, Danmarks riges råd og hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø, hans visse bud Peder Pedersen i Jerslev på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Børglum by på den anden side for en falsk ed, han inden Børglum birketing med oprakt finger efter recessen 14/4 forleden år skal have svoren imod Jens Sørensen i Hjortnæs, og ham samme tid sin rette gæld og tilkrav, 10 skæpper byg, efter sin salig bror Peder Sørensen i ---- at have forsvoret, ikke at være ham en skæppe korn skyldig: så og efterdi Peder Christensens benægtelse, som han inden tinge ved sin ed og oprakt finger gjort har, sig ikke korn af Peder Sørensen at have bekommet, endog han straks samme dag har vedganget 9 skæpper byg af Peder Sørensen fanget, og derefter til forpligtet sig det at betale, og den hans benægtelse fordi ved endelig dom er kendt usandfærdig og magtesløs, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Peder Christensen jo for sådan hans usandfærdige benægtelse bør fældet at være.

(220)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, Danmarks riges råd og hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø, hans visse bud Peder Pedersen i Jerslev på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Marigård på den anden side, for han inden Børglum birketing 18/11 forleden år skal have svoret ved ed efter recessen imod Niels Jensen i Vejby, at det grå øg, som stod opskrevet udenpå et gældsbrev, det selv samme øg antvortet han Niels Jensen i Vejby, hvilke Jens Mikkelsen og hans egen far Mikkel Andersen i Marigård for Just Høg og andre godtfolk, noget førend Mikkel Andersen ved døden afgik, skal have bekendt: så og efterdi Jens Mikkelsen udførlig har bevist, det samme grå øg var hans rette gårds opfødning, og ikke har været solgt eller afhændet til nogen anden, end fra Jens Mikkelsen og til Niels Jensen, hvilke vidne her til landsting ved endelig dom er ved magt kendt, og ikke bevises det samme øg jo i Jens Mikkelsens fars gæld til Niels Jensen kunne være af Jens Mikkelsen udlagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på Jens Mikkelsens fælding at dømme.

(223)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm hendes visse bud Jens Lauridsen, foged på Ellinggård, med en opsættelse her af landstinget 21/4 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet velb Steen Rodsteen til Lerbæk for en uendelig landstings dom, han ved sin tjener Søren Nielsen her til landstinget forhvervet havde over en dom, Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, til fornævnte herredsting 13/12 1630 dømt har, imellem Steen

Rodsteen og Jens Lauridsen og Christen Christensen i Strandbylund med flere af hendes tjenere i Elling sogn, anlangende nogen træer, som skulle have ligget ved deres huse og skulle bekommet i Lerbæk skov, hvilke træer herredsfogden ikke har vidst at tildømme fornævnte mænd i Elling sogn nogen tiltale at lide for, efterdi KM forordning tillader, at hvis bønderne i fjendernes tid har hugget efter officerers eller soldaters befaling til deres huses fornødenhed, bør de ikke at stå til rette for: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi herredsfogden sin dom har funderet på loven, og efterdi ingen er tagen ved stub eller stavn, ikke heller er bevist for fogden, fru Kirsten Kåses tjenere nogen træer i skoven at have huggen, siden fjenderne er uddragen, dem til nytte, og han fordi har dem kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(224)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Oksholm hendes visse bud Jens Lauridsen, foged på Ellinggård, med en opsættelse her af landstinget 21/4 sidst forleden, lydende hende da at have ladet stævne velb Steen Rodsteen til Lerbæk for en uendelig landstings dom, han ved sin tjener Søren Nielsen 28/1 sidst forleden forhvervet har over en dom, Søren Jensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, til Horns herreds ting 12/12 1631 dømt har, imellem Steen Rodsteen og fru Kirsten Kås samt Christen Christensen og Jens Lauridsen i Strandbylund med flere af hendes tjenere i Elling sogn, anlangende brugelighed, de skal have haft i Elling hede, for hvilke uendelige dom hun formener sig ikke så lovlig stævnet eller varsel for givet, som det sig burde, efterdi det var ejendom og markskel anrørende: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi for fogden har været i rette lagt lovhævd på samme hede og gods, i Elling sogn liggende, og Steen Rodsteen alene har tiltalt bønderne for hvis brugelighed, de har haft inden samme lovhævd i bemeldte hede, og ikke for fogden er bevist, fru Kirsten Kås i samme hede at have nogen lod, eller nogen på hendes vegne nogen rettighed deri vedkendtes, eller hendes bønder sådan brugelighed deri hjemlet, og herredsfogden dog for lovmål har dem frikendt, indtil fru Kirsten Kås derfor bliver stævnet og kaldt, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom ingen magt at have.

(227)

** var skikket mester Peder Pedersen, sognepræst til Sortebrødre sogn i Viborg, hans visse bud Jens Clemendsen sst med en opsættelse her af landsting i dag måned, lydende ham da at have stævnet doktor Christen Schytte i Ålborg for to domme, han ved sin fuldmægtig til Ålborg byting forhvervet har efter nogen breve og kundskaber, som han skal have ladet forhverve til Amsterdam og Sløttering i Holland, hvormed han formente sig at have gjort bevislig, hvor mange pending det hollandske gods er solgt for, som på skifte efter salig mester Tøger Pedersen i Ålborg blev til kende given af hans hustru Jacobe Bendsen, det hendes husbond mester Tøger skulle have solgt og afhændet af hendes jordegods, som hun skulle være berettiget i Holland, disligeste stævnet doktor Christen Schytte og hans medarvinger Anne Bendsen og Sofie Bendsen, derhos fremlagt salig doktor Johannes Bendsens brev, dateret Amsterdam 23/7 1580, i hvilken han sig forskriver ikke at skulle forsætte eller forpante noget af hvis gods, hans salig hustru havde efterladt hendes børn: så og efterdi fornævnte brev og notarii kundskaber befindes i Holland at være gjort og udgivet, så vi ikke over dem er dommere, da hvem på skader indkalde sig dem på sine tilbørlige steder, og der gå om hvis ret er, men efterdi mester Peder Pedersen findes her i Viborg bosiddende, og ikke bevises

ham sig at have til forpligtet nogen gæld i Ålborg at udgive eller der lide nogen tiltale, da kunne vi ikke kende fornævnte domme, til Ålborg byting på ham udgivet er, bør nogen magt at have.

(229)

** var skikket ---- . så mødte Jens Lauridsen og formente samme stævning ikke lovlig at være forkyndt, og fordi begæret opskrift derpå at måtte indføres, om sagen nogen tid bero. da findes samme stævning udenpå skrevet således (blank) som samme opskrift i sig selv indeholder: efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå.

(230)

** var skikket Peder Knudsen i Redsted på den ene og havde stævnet Tomas Lauridsen, tjenende i øster Assels præstegård, og Morten Jensen, tjenende på Glomstrup, og Jens Christensen, tjenende på Ørndrup, på den anden side for et vidne, de til Sønderherreds ting vidnet har 28/11, hr Jørgen Nielsen i Karby til behjælpning, hvilken vidne han formener usandfærdigt at være og ikke stemme overens, og det derfor magtesløs at blive: så og efterdi Tomas Lauridsen, Christen Pedersen, Simon Simonsen, såvel som og Poul Pedersen og deres medfølgere alle samtlig har vidnet, det hr Jørgen Nielsen 30/3 var hjemme i hans hus og gård, og en del udførlig vidnet, det han ikke var nogen sted fra sin hus eller gård fra fire om morgenen, han stod op af sin seng, og til om aftenen han gik i sin seng igen samme dag, og samme deres vidner alle med hinanden bestyrkes og bekræftes, og ingen nøjagtig vidnesbyrd derimod fremlægges, hr Jørgen samme dag på andre steder at have været, da ved vi ikke imod samme vidner at sige, men efterdi Maren Pedersdatter, Maren Nielsdatter og deres medfølgere har vidnet efter Anne Pedersdatters ord og mundheld, som hun ikke er bestendig eller for tingsdom indganget, men her i dag højlig benægter, som for er rørt, da kunne vi ikke kende samme deres vidner noksom, men magtesløs at være, og efterdi Niels Lauridsen og Knud Nielsen deres vidne ikke heller formelder om nogen visse dag og tid, og efterdi for herredsfogden er bevislig gjort, det Peder Knudsen i menigheden hr Jørgen for slig gerning har beskyldt, som ham var for nær, hvilke hr Jørgen straks til tinge har benægtet, og ikke med lovlig vidne er ham over bevist, og fogden fordi har tildømt Peder Knudsen at lide tiltale, ved vi ikke samme herredstings dom, ej heller hr Jørgens benægtelse at underkende.

(235)

** var skikket Peder Sørensen i Sæby hans visse bud Otte Henriksen, borger der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Pedersen ved Jerup og hans søn Søren Pedersen for et vidne, de 17/8 1629 til Horns herreds ting vidnet har, hvorledes de var budt at komme til Lerbæk, og at de så, at Peder Sørensen, forrige foged på Lerbæk, tog en økse fra dem og slog jern af porten på Lerbækgård, i lige måder og da hid kaldt Mads Bertelsen og Jens Danielsen, som da var på Lerbæk, for de skal have vidnet, at der velb Steen Rodsteen drog bort, da tog Peder Sørensen, som samme tid var foged, nøglen fra dem til ladegårdsdøren og forholdt dem, at de ikke måtte tærske, uden han måtte bekomme kornet: så og efterdi samme vidner, hid stævnet er og nu fremlagt, ikke har vidnet på fersk fod, ikke heller om nogen visse dag og tid, når sligt skulle være sket, de og en part har lagt deres vidne i tvivl og en ---- ikke lovlig varsel for givet, tilmed hvis, de har om vidnet, alt at skulle være sket i fjendernes tid, der de landen var mægtig, og ingen sin egen gods mindre andre deres kunne forsvare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller samme domme og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Peder Sørensen til skade.

(240)

** var skikket velb Niels Krag til Trudsholm, KM befalingsmand på Asmild kloster, på den ene og havde stævnet Jep Keldsen, som har haft sin tilhold i Særkær, på den anden side for et vidne, han 4/2 sidst forleden med Hans Buck i Særkær til Nørherreds ting vidnet har, det han skulle have hos været på Øllufgård og seet, Niels Krag skulle der overfalden Hans Buck og ham en forpligt på penning og øksne aftvunget: så og efterdi Jep Keldsen til fornævnte herredsting 4/2 med oprakt finger og ed har vidnet, sig at have været på Øllufgård og seet, Niels Krag ganske overfalden Hans Buck, lige som hans beretning, i dommen indført, derom formelder, og Jep Keldsen siden 27/4 til Varde rådhus samme vidne har fragangen, sig aldeles intet derom at være vitterlig, ikke heller at have været på Øllufgård, eller hørt Niels Krag og Hans Buck haft nogen ord tilhobe i alle samme dage, men af Hans Buck at være lokket og truet til samme løgnagtige vidne, og Hans Buck da på Varde rådhus har været til stede og samtykt, at Jep Keldsen ikke var på Øllufgård, hvilke Jep Keldsens fragåelse han og her i dag har været bekendt, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Jep Keldsens løgnagtige vidnesbyrd bør magtesløs at være, og ham derfor efter hans egen bekendelse bør fældet at være, såvel som Hans Buck ikke at agtes bedre end den, løgn vidnet har, efter KM forordning.

(244)

** var skikket Anders Nielsen i Filholm hans visse bud Christen Nielsen i Holmgård på den ene og havde stævnet Christen Hansen i vester Brønderslev på den anden side for uendelig dom, han til omslag forhvervet har over nogen herredstings domme, som han til Jerslev herreds ting skal have forhvervet, anlangende en kappe, som Maren Olufsdatter i vester Brønderslev skulle have i gemme og forvaring for ham, formener samme dom med vrang undervisning at være forhvervet og burde magtesløs at blive: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ingen magt at have, og efterdi samme herredstings dom ikke fremlægges, finder vi den magtesløs at være, indtil den fremkommer.

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget 21/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Pedersen i Jerslev for en uendelig landstings dom, han på menige Serridslev sognemænds vegne noget forleden skal have forhvervet over en endelig herredstings dom, som til Jerslev herreds ting 27/10 sidst forleden over dem er forhvervet, for deres modvilligheds skyld er tildømt at stå til rette for deres tiende, de ikke til rette tider har ydet og leveret til Malte Sehested, som han har i fæste, hvilken uendelige dom formenes ikke skal være enten lovlig stævnet eller kaldt, som det sig bør: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi med lensmandens fæstebrev bevises, fru Sofie Brahe samme kirketiende at have sted og fæst, sognemændene hende det i kærve at skulle yde, såfremt de ikke ville straffes efter recessen, det og med kirkeværgers kvittantser bevises, Malte Sehested afgiften af samme kirketiende årlig, siden fjenderne drog af landen, at have ydet og leveret, og herredsfogden fordi sin dom har funderet på recessen og tildømt sognefolkene, som i fornævnte år havde kornavl, og deres tiende forholdt, dem at have forseet og burde at stande til rette eller lide tiltale, imens fornævnte fæstebrev stander urykket, da ved vi efter sådan lejlighed intet imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(246)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Niels Lauridsen i Sindbjerggård med en opsættelse her af landstinget 5/5 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anne Pedersdatter, Peder Knudsens datter, i Redsted for et vidne, som hun til Sønderherreds ting i Mors vidnet har 14/11 sidst forleden, item for en sigtelse, som hun i samme sag til samme ting gjort har 9/1 sidst forleden, imod hr Jørgen Nielsen, Guds ords tjener til Karby sogn i Mors med sine annekser, anlangende at hr Jørgen Nielsen skulle have været til hendes fars den sidste onsdag i marts måned sidst forleden 1631, og der i hendes fars stue begæret at ligge med hende og trykkede sin hånd op imellem hendes ben og rykket huden tre steder af hendes venstre lår, hvilket hr Jørgen Nielsen højlig benægter sligt aldrig at have gjort: så og efterdi Anne Pedersdatter udførlig har vidnet, det hr Jørgen Nielsen den sidste onsdag i marts måned i hendes fars hus i Redsted og der sligt hans begæring hende anmodet og gjort hende skade, hvorfor hun og ham for samme sår har sigtet, hvilke hendes vidne og sigtelse her til landsting ved endelig dom er magtesløs kendt, og tilmed nu i dag udførlig er bevist, det hr Jørgen ikke samme dag, hun ham beskyldt har sligt at skulle gjort, at have været af hans hus og gård, hvilke vidner ved endelig dom er konfirmeret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Anne Pedersdatters vidne sandfærdig at være.

(249)

** var skikket Mads Lauridsen, tjenende på Bonderup, på den ene og havde stævnet Jens Lauridsen i Lundø, Peder Nielsen og Niels Jensen sst på den anden side for et vidne, de til Lundø birketing 29/1 forleden år vidnet har, at næsten en år tilforn skulle de have været i Vesterskov og hørt, at Mads Lauridsen skulle have sagt til Christen Jensen i Åstrupgård, at han havde ---- ham tre træer ud, som han skulle hente i Mølbjerg skov, hvilke deres vidne Mads Lauridsen hårdelig ved sin ed benægter: så og efterdi Jens Lauridsen og hans medbrødre har vidnet efter Mads Lauridsens ord, som han for dem skulle haft, hvilke han ikke er bestendig, eller for tingsdom indganget, og tingsvidne efter tagen, men han det højligen benægter, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs.

(250)

** var skikket Jens Tomasen i Vadum torp med en opsættelse har af landstinget 21/4 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Jørgensen Kocks kone i Ålborg, Anne Lauridsdatter, hans datter Kønnick Jensdatter og Hans Eriksen i Hornum for et vidne, de til Ålborg byting 27/6 1631 vidnet har, anlangende at have vidnet om nogen ord, som Jens Tomasen og Jens Kock Slagter i Ålborg skulle have haft med hverandre ved Jens Tomasens plov den første bededag, hvilket de at have vidnet, at Jens Tomasen skulle have sagt, han ville drive med samme ko eder uadspurgt, indtil jeg fanger mine penge, som er 18 sletmark, for foder ---- jeg vil give dig en djævel, hvilke Jens Tomasen benægtet ved sin sjæls salighed, han ikke de ord har haft: så og efterdi Johanne Nielsdatter, Hans Eriksen og deres medfølgere har vidnet efter Jens Tomasens ord, som han ikke er bestendig eller for tingsdom indgangen men højlig benægter, de og en part er vildig, Jens Jørgensens egen hustru og datter, Jens Mørk hans vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(252)

** var skikket hr Søren Hansen, sognepræst i Torup, hans visse bud Niels Basse i Torup på den ene og havde stævnet Knud Pedersen, borger og byens kæmner i Viborg, på den anden side for en uendelig dom, han her til landsting nogen tid siden på borgmester og råds vegne forhvervet har, hvori Knud Pedersen skal have fanget en endelig bytings dom underkendt, hr Søren Hansen til en befrielse på sine umyndige søskendes værgemål, uanseet hans søskende ej derfor skal findes så lovlig stævnet og kaldt at være, som det sig havde burdet, tilmed skal samme dom ikke være endelig: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi det befindes hr Søren Hansen efter far og mor at have arvet med hans andre søskende, både i selvejer gods og anden ejendom, hvilke ikke i hans registrering er indført, han og over samme skifte har med været som deres rette værge og bror efter loven, og byfogden dog for samme værgemål har ham kvit funden, kunne vi ikke kende den hans dom bør at komme hr Søren Hansen på samme værgemål, sig at påtage, til befrielse.

(254)

** var skikket Jens Tomasen i Torpet på den ene og havde stævnet Jens Kock Slagter, borger i Ålborg, på den anden side for en dom, han har forhvervet over Jens Tomasen til Kær herreds ting 8/5, lydende om nogen ord, som Jens Tomasen skulle have haft, hans bog anlangende, som han skulle have bekendt hos ham at skulle være to sletdaler og to skind, som han i hans bog skal ladet indskrive, hvilke to sletdaler han benægter, det han ikke var med ham om nogen pending eller varer forligt: så og efterdi denne herredstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen for fogden igen blev indkaldt, da hvem på skader indkalde sig sagen til herredsting, og der ved endelig dom at ordeles, som det sig bør.

(255)

14/7 1632.

** var skikket Anders Pedersen, Jens Gregersen, borgmestre i Nykøbing i Mors, på deres egne og Jens Madsen, borger og rådmand der sst, hans vegne på den ene og havde stævnet Peder Christensen Ålborg, borger i Nykøbing, på den anden side for en dom, han til Nykøbing byting 19/5 sidst forleden over dem afsagt efter en brevs indhold, som de i ufredstid på menige borgeres vegne udgivet har til Søren Jensen Skriver rådmand og hans medbrødre på en summa pending, ungefer 250 rigsdaler, som han med sine fornævnte medbrødre har i fjendernes tid udlagt og forstrakt til menige borgeres fornødenhed, hvilke penge de efter menige borgerskabs begæring, som da til stede var, har bevilget og samtykt for dem at udlægge og forstrække, med sådan kondition at de i sin tid, når Gud ville af sin nåde tilføje menneskene fred igen i landet, de da måtte bekomme deres pending igen af menige borgere: så og efterdi for sætfogden såvel som nu her for os er fremlagt begge borgmestre og Jens Madsens forseglet og underskrevne brev, som de til Peder Hestbæk, Rasmus Pedersen, Søren Skriver, Knud Jespersen, Christen Sørensen Bunde, Jacob Jacobsen og Jens Pedersen Skriver på bemeldte summa pending udgivet har, hvori de bepligter dem at holde fornævnte mænd samme gæld og ---- skadesløs, og ikke er bevist det at være efterkommet, og sætfogden Peder Christensen fordi har tildømt dem deres brev at holde og efterkomme, eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres udgivne brev, ej heller samme bytings dom at sige eller magtesløs dømme.

(257)

** var skikket mester Hans Hansen, skolemester i Viborg, på skolens tjenere Niels Pedersen i Hjarbæk, Jens Pedersen, Peder Jensen med flere sst deres visse bud Tøger Villadsen på den ene og havde stævnet hr Søren Nielsen Påske, præst i Vorde, og Christen Jensen i Vordegård på den anden side for to forbudsvidner, da lader dem af berømme, de nu nyligen til Nørlyng herreds ting og Vorde birketing forhvervet har, anlangende brugelighed med fædrift og anden brug, de af Vorde og Hjarbæk altid og hid indtil i fællig haft har med hverandre, hvilke de dem nu ville formene, uanseet samme mark findes et fællig bunden mark, som ikke findes nogen sten eller stabel imellem, men at være ind korporeret med hverandre til latinske skole i Viborg: så og efterdi samme forbudsvidner befindes at være ejendom og markskel og brug angældende, og lodsejerne, samme ejendom har i forbed og forsvar, ikke derfor har fanget nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende bemeldte forbudsvidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(259)

** var skikket Peder Bjerring, borgmester i Viborg, på den ene og havde stævnet Johan van Lenop, borger sst, på den anden side for en indvisning, han i afgangne Laurids Friises gods her i Viborg har ladet indføre efter dom, som han beretter sig til Viborg rådhus derpå at have bekommet, hvilken dom Peder Bjerring ikke så lovlig efter håndskrifter og regnskabs bøger formener at være forhvervet, det den bør nogen magt at have: så og efterdi Johan van Lenop med Laurids Friises underskrevne kundskab såvel som og sine regnskabsbøger har bevist, Laurids Friis at have været ham skyldig bleven 271 daler, hvorefter borgmester og råd har tildømt Laurids Friis samme penge at betale, så Johan van Lenop derefter i samme ejendom er bleven ind vurderet og gjort udlæg, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises, samme gæld ikke rigtig at være eller af Laurids Friis betalt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme rådstue dom, ej heller fornævnte vurdering og udlæg, derefter sket er, at sige eller magtesløs dømme.

(261)

28/7 1632.

** var skikket Laurids Nielsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen, barnfødt sst, for en dom, han ved sin fuldmægtig Niels Poulsen, borger i Ålborg, over ham forhvervet har til Ålborg byting 30/4 sidst forleden, anlangende Christen Christensens patrimonium og matrimoniums rest, lydende i sin beslutning, Laurids Nielsen skulle være tildømt at lide tiltale: så og efterdi Laurids Guldsmed her for retten har kontraheret med Christen Christensen og til forpligtet sig inden den dag 14 dage at gøre ham udlæg i hans hovedejendom, hvilke halvpart eller og mere, han deri selv ville begære, for hvis, han ham på hans arv og værgemål hovedstol og rente med rette pligtig er og det ham gøre fri, og ikke bevises Laurids Guldsmed samme sin kontrakt og forpligt at have efterkommet, og byfogden fordi har tildømt ham derfor at lide tiltale, så han derefter er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige, ej heller Laurids Guldsmed af den dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør, dog nu her for retten lovet Christen Christensen, at dersom Laurids Guldsmed inden i dag måned kan ham efter kontrakten tilfreds stille for hvis, han ham med rette er pligtig, skal samme dom og dele ikke komme Laurids Guldsmed til hinder eller skade.

(262)

** var skikket Niels Jensen i Torderup hans visse bud Gert Gregersen, indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Christen Pedersen Bødker i Ålborg på den anden side for et vidne, han til Ålborg byting 5/7 1630 forhvervet har, anlangende Anne Justdatter og Anders Jensens hustru Margrete Hansdatter sst at have i fjendernes tid en stor jernbunden skrin, disligeste stævnet ham for et vidne, han 27/3 til Hellum herreds ting forhvervet har, i samme mening Christen Nielsen i Hellum og Maren Christensdatter sst at have vidnet, at de var i Christen Bødkers hus i Ålborg i fjendernes tid 1629 om natten, da blev af hans loft bort stjålen en stor jernbunden skrin med en hel hob linnedklæder i og en bryggekedel, som de ---- at være Niels Jensens, hvilke vidne Niels Jensen formener at være forhvervet af den årsag, at han dermed kunne fraholde ham hvis tiltale, som han havde til ham for samme kedel, han ham forholder: så og efterdi samme landstings domme på begge sider ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod eller om nogen visse dag og tid, de og en del har lagt deres vidne i tvivl og ikke endelig vidnet, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være.

(264)

** var skikket Niels Jensen i Torderup hans visse bud Gert Gregersen, indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Christen Pedersen Bødker i Ålborg på den anden side for en dom og dele, han over ham til Ålborg byting forhvervet har, anlangende en bekostning, han her til landstinget skal have gjort, uanseet Niels Jensen ikke skal befindes at være ham noget pligtig i nogen måder, som lovlig skulle bevises med brev eller rigtig kundskab, som Niels Jensen sådant benægter og ham sådant påfører dermed at ville fravende ham sin kedel: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Niels Jensen efter samme uendelige dom, som nu er undersagt, er delt bleven, finder vi ham af den dele kvit at blive.

(265)

** var skikket Jens Bang cit mester Peder Pedersen (blank) derhos påskød Jens Bang, det mester Peder Pedersen, siden samme breve skal være ham leveret, til Ålborg byting har ladet læse stævning over Hybert Snitlock for samme 300 daler og begæret respit: og efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at.

** samme cit Villads Skrædder. så mødte Laurids Fog på Ellinggård på fru helvig Kåses vegne og berettet, at brevene i sagen ikke nu er til stede men begæret opskriften på stævningen at måtte indføres, da findes samme stævning uden på skrevet således (blank) og var begærende, at sagen nogen tid måtte bero: og efter sådan lejlighed opsatte vi samme sag til i dag 6 uger, og da.

25/8 1632.

** var skikket Gregers Poulsen i Tøndering på den ene og havde stævnet Anne Pedersdatter i Nykøbing på den anden side for et delsvidne, hun lader sig af berømme, som hun til Nykøbing byting 6/11 1630 skulle have ladet forhverve over Gregers Poulsens hustru, Anne Sørensdatter, i Tøndering, anlangende for en silke ---- trøje, som Anne Pedersdatter i fjendernes tid skulle have i pant sat til Anne Sørensdatter, hvilke trøje Anne Sørensdatter højligen ved hendes sjæls salighed benægter aldrig at have tagen eller bekommen i pant af Anne Pedersdatter: da efterdi samme sag

befindes tilforn to gange at have været hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, i hvilken samme dele er magtesløs funden og ikke at komme Gregers Poulsen og hans hustru Anne Sørensdatter til nogen forhindring, indtil hvem der havde deri at sige, stævnet på ny, hvilke to domme findes så lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Anne Pedersdatter har haft noksom lang respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og hun det ikke gjort har, hvorfor Gregers Poulsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke Anne Pedersdatter endnu er mødt, eller nogen på hendes vegne, nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme dele magtesløs at være og ikke komme Gregers Poulsen eller hans hustru Anne Sørensdatter til nogen forhindring.

(267)

** var skikket Hans Jensen, wohnhaftig på Brusgård, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes han for nogen rum tid forleden ved to gode mænd i hans gælds betaling er bleven udlagt fra velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård en gård i Thy i Hillerslev herred og sogn i Kelstrup, kaldes Brusgård, som Søren Clemendsen påboer, efter gode mænds indvisnings indhold, og ikke Niels Arenfeldt samme gård igen har indfriet, hvorfor Hans Jensen formener samme gård bør ham for ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges to gode mænds indvisning, det de efter KM forordning samme gård til Hans Jensen i hans gælds betaling har udlagt, og to uendelige domme her til landstinget findes udganget, det ham for ejendom at være tildømt, hvilke domme stander urykket og uigenkaldt, så Hans Jensen har været forårsaget tredje sinde for endelig dom at stævne, og ikke Niels Arenfeldt endnu er mødt, eller nogen på hans vegne, nogen modstand eller gensigelse herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme gård jo efter gode mænds indvisning bør Hans Jensen for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag bliver fraløst efter KM forordning, dog han det igen til frie folk skal afhænde efter håndfæstningen.

(268)

** var skikket Christen Andersen i Østergård i ---- på den ene og havde stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, på den anden side for en dom, han til Hundborg herreds ting 23/4 nærværende år dømt og afsagt har, imellem Christen Andersen på den ene og Oluf Andersen i Vig på den anden side, anlangende det vinterrug, som er sået til Vig i forgangen mikkelsmesse, og Christen Andersen beretter, at samme rugsæd skal være kommen i jorden med fælles korn, og Anne Christensdatter, Maren Christensdatter og Ingeborg Christensdatter, født i Vig, skal tilkomme den halve part af hvis grøde, derpå kunne blive i dette år, efter deres salig far Christen Madsen for en lovlig arv, som døde i Vig: så og efterdi fornævnte herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og hvem på skader sagen til herredsting igen at indkalde, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(269)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Christen Jørgensen i Nebel med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jesper Nielsen Yde i Skjoldborg for en vidne, han til Hundborg herreds ting 21/11 1631 vidnet har, at korporalen skulle befalet ham at tage seks tønder byg af sin loft, og Tomas

Christensen skulle tage tre tønder af sin loft og derfor købe tre tønder god bier, og at han skulle have sagt, han ville gøre Hans Villumsen Brillekræmmers bryllup og Karen Nielsdatters, og siden skulle de drukket bryllup på deres vis og søgt seng som ægtefolk, og at de fik sølv, pending og gods fra Tomas Christensen for en halvt hundrede daler: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, ej heller om nogen visse dag eller tid, når sligt skulle være sket, som deres vidne om formelder, det og ikke med kvittants gøres bevislig, sligt sølv og penge at være udgivet, som om vidnet er, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme vidner, ikke heller borgmester og råds dom, derpå funderet, som dog ikke i hovedsagen er dømt til eller fra, så noksom, at det bør nogen magt at have.

(271)

** var skikket velb Steen Rodsteen til Lerbæk hans visse bud Niels Foged, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm for adskillige vidner, hun ved hendes fuldmægtig Jens Lauridsen over ham har ladet forhverve, først et synsvidne af Vennebjerg herreds ting 20/12 1630 udstedt, da fire synsmænd at have afhjemlet, eftersom de var tagen af tinge at syne og se et stykke ejendom norden og østen fra Ellinggård, da dem at have seet et gammelt hussted, som havde været sat et gammelt hus på, som dem syntes at være en gammel ågang norden og vesten for samme hussted: så og efterdi Poul Nielsen og hans medfølgere har vidnet om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, men ved sandemænd og dom at procederes, Markor Andersen og hans medbrødre deres vidne ikke heller på fersk fod er vidnet men samme tid efter slig skulle være sket først derom båret kundskab, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtig, at de bør nogen magt at have, men efterdi Søren Jensen og hans medfølgere synsmænd udførlig har hjemlet, hvorledes samme ejendom har været beskaffen, da de det har synet og beseet, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises ikke så at være, som deres syn om bemelder, da ved vi ikke den deres syn at imod sige eller magtesløs dømme.

(274)

** var skikket Peder Jensen Skibbygger i Nykøbing på sine egne og på Mads Pedersen, Jens Bødker og deres efterfølgeres vegne på den ene og havde stævnet Jens Pedersen Jegindbo i Nykøbing på den anden side, for han har ladet dem fordele til Nykøbing byting for adskillig pending, han har søgt dem for, de i kejserens tid skulle være skyldig bleven på byens vegne, endog de aldeles ingen pending er ham skyldig: så og efterdi ingen bevisning fremlægges, det Peder Jensen og hans medfølgere sådan gæld skulle pligtig være at udgive, der ikke heller befindes nogen dom for samme dele at være gangen, da finder vi efter sådan lejlighed bemeldte personer for de deler kvit at være.

(275)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Anne Pedersdatter, Peder Knudsens datter, i Redsted på den anden side for en vidne, som hun til Sønderherreds ting i Mors vidnet har 14/11 1631, item for en sigtelse, som hun gjort har til samme ting 9/1 sidst forleden, begge gjorde med oprakt finger efter recessen mod hr Jørgen Nielsen i Karby, i den mening at hr Jørgen Nielsen skulle have været til hendes fars i Redsted den sidste onsdag i marts måned tilforn, og der letfærdelig rykket med hende og skulle have reven huden tre steds af hendes lår, hvilke hr Jørgen Nielsen hårdelig benægter: så og efterdi Anne Pedersdatter med oprakt finger og ed har vidnet, det hr Jørgen Nielsen sidste onsdag i marts måned var i hendes fars

hus i Redsted og der slig hans begæring anmodet, hvilke vidne, såvel som hendes sigtelse her til landstinget endelig er magtesløs kendt, og tilmed udførlig er bevislig gjort, hr Jørgen ikke samme dag at have været af hans hus eller gård, så samme herredstings vidne fordi er kendt usandfærdigt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Anne Pedersdatter jo for samme hendes vidne bør fældet at være.

(277)

** var skikket Christen Sørensen i Hunderup på den ene og havde stævnet Jens Iversen i Hunderup på den anden side for to delsvidner, en herreds og landstings dom, han lader sig af berømme at skulle over ham ladet forhverve, anlangende nogen skatte pending og andet, Jens Iversen berømmer sig af at skal have udlagt for Christen Sørensen, uanseet Christen Sørensen højligen benægter sig aldrig at have ombedt Jens Iversen enten skatte pending eller andet for sig at udlægge: da efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten således fordragen, af Jens Iversen frastod hvis dele og domme, han i den sag har, og de nu samtlig her for retten til forpligtet dem at være hverandre ubevaret med fejde og slagsmål, og hvilken, som lovlig kan overbevises sig imod hverandre herimod at forbryde, skal have forbrudt til sin husbond en staldfærdig okse.

(278)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Christensen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Mikkel Pedersen i Knudegård, birkefoged til Oksholm birketing, for en dom, han til fornævnte ting 3/12 sidst forleden dømt har, anlangende en stor summa pending, Falk Gøye for velb og nu salig afgangne Frands Due, forrige bosiddende på Ovesholm, har udlagt og betalt efter indløste og skadesløs breves indhold, og samme birkefoged i samme sin dom har tildømt Falk Gøye for samme sin skade og udlagt pending at have indvisning og udlæg i salig Frands Dues efterladte jordegods og løsøre, hvilken dom Falk Gøye formener lovlig at være dømt og burde ved sin fuldmagt at blive: da efterdi for os i rette lægges Frands Dues udgivne indløste hovedbrev til Casper Rantzau på bemeldte 600 rigsdaler med sin rente, som Falk Gøye som en forlover og egenskyldner med ham har forseglet og underskrevet og af ham skal være indløst, såvel som og Frands Dues skadesløs brev til Falk Gøye på samme summa, og herredsfogden fordi har tildømt Falk Gøye udlæg og betaling af salig Frands Dues jordegods, bo og løsøre, hvor det findes kan, efter hans død, eller og derfor at nyde rigens æskning, her og befindes to uendelige domme her til landstinget at være udgangen, som stander ved deres fuldmagt og uigenkaldt, og ingen endnu er mødt nogen gensigelse derimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end fornævnte herredstings dom jo i den post bør ved sin fuldmagt at være.

(280)

** var skikket Mads Jensen, borger og indvåner i Vejle, på hans egne og hans medarvingers vegne på den ene og havde stævnet velb Gunde Rostrup til Stårupgård på den anden side for en summa pending, han dem på hans egne og hans salig afgangne bror Jørgen Rostrups vegne efter deres udgivne håndskrifts indhold skyldig er, og skal deres salig afgangne far Jens Bertelsen været forårsaget at indstævne Gunde Rostrup for KM og rigens råd og der forhvervet KM dom år 1622, at Gunde Rostrup skulle forpligtet være til først kommende mauritii at gøre rigtig rede og regnskab med deres far salig Jens Bertelsen, hvilken dom han ikke endnu har efterkommet: da efterdi for os i rette lægges Gunde Rostrups udgivne brev til Jens Bertelsen på 530 rigsdaler med sin rente, såvel

som et par staldøksne, de og siden af KM og Danmarks riges råd er tildømt med hinanden at være over rede og regnskab, og ikke bevises sligt at være efterkommet, da tilfinder vi velb Mogens Høg til Kærgårdsholm og Mogens Sehested til Holmgård, som Mads Jensen dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og likvidere og overregne, hvad Gunde Rostrup kan befindes at være Jens Bertelsens arvinger pligtig efter KM doms indhold, og der han dem ikke afbetaler, da i fogdens nærværelse udæske og gøre Jens Bertelsens arvinger udlæg af Gunde Rostrups løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Jens Bertelsens arvinger i anden Gunde Rostrups jordegods eller løsøre at indvise, så de bekommer fuld udlæg og betaling for deres gæld, efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(281)

** var skikket velb Claus von Buchwald, sitzhaftig til Kiel, hans visse bud Johan Styrck med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet velb Mogens Kås til Tidemandsholm anlangende en skadesløs revers på nogen rentepending, Mogens Kås til Claus von Buchwald anno 1623 i omslag er skyldig bleven, og efterdi i samme gældsbrev var skreven 8 daler til årlig rente af hver hundredе, da har Mogens Kås samme tid et skadesløs forpligt og bibrev udgiven, hvori han sig til forpligter ved hans højeste adelige ære hans hånd og segl holde, hvilke brev ikke i nogen måder skal være holdt eller efterkommet: så og efterdi Claus von Buchwald for herredsfogden såvel som for os tiltaler Mogens Kås, for han ikke har efterkommet sin revers og æres forpligt, han til Claus von Buchwald har udgivet, og angår Mogens Kås på sin ære at have forpligtet, så herredsfogden fordi ikke har vidst sig deri at dømme men for sin tilbørlig dommer indstillet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende herredsfogdens ulempe deri at være.

(284)

** var skikket mester Christen Hansen, superintendent over Vendelbo stift, hans visse bud Mads Jensen i ---- på den ene og havde stævnet Christen Nielsen i Kalsensgård, herredsfoged i Hvetbo herred, på den anden side for to uendelige domme, han 7/4 og 9/5 sidst forleden til Hvetbo herreds ting, imellem mester Christen Hansen på den ene og Jens Christensen i Brogård, Staffen Andersen sst, Jens Andersen i Tvilstedgård og Peder Nielsen i Sigsgård på den anden side, dømt har, anlangende en stedsmåls brev, mester Christen Hansen skulle have givet fornævnte fire mænd, på menige Jetsmark sognemænds vegne, på KM anpart korntiende af Jetsmark sogn, som ham er perpetueret og tillagt af KM, og fornævnte mænd skulle beholde samme tiende deres livstid med sådan kondition, at de skulle årligen give 12 pund rug, 18 pund byg og 2 pund havre og at yde ham det samtlig på hans loft i Ålborg, og ikke mester Christen Hansen har bekommet noget af samme tiendekorn siden 1626 og til 1629, og herredsfogdens domme ikke følges ad i sentens, thi den ene mand Peder Nielsen i Sigsgård har han dømt, at han vidste ikke at dømme ham fra hans fæste, uden hans overdommer derom anderledes kunne kende, og de tre mænd har han dømt fra deres fæste, uden hans overdommer anderledes kunne kende: så og efterdi samme to herredstings domme ikke er endelige, bør de at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig uden videre forhaling imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(287)

** var skikket Anders Poulsen, borger og indvåner i Nykøbing i Mors, på sine egne og på sin hustrubror Gregers Jørgensen, barnfødt sst, hans vegne på den ene og havde stævnet Rasmus Pedersen, byfoged der sst, på den anden side for en dom, han til Nykøbing byting 11/8 sidst forleden dømt har, og to hans uendelige domme magtesløs dømt, og med Rasmus Pedersens stævning stævnet for den tredje og endelige dom, som Anders Poulsen har forhvervet over Anders Pedersen, Jens Gregersen borgmestre, Jens Madsen, Jens Poulsen og Peder Andersens rådmænd sst, som var i ufredstid, og i samme uendelige domme skal være tildømt at stå til rette for de dem imod deres hænder og segl skal have forseet, med mere samme domme og beskyldning i dem selv indeholder, disligeste formener Anders Poulsen, Rasmus Pedersen har fradømt Gregers Jørgensen og salig Lisbet Jørgensdatter hvis sølv, som borgmestre og råd i ufredstid imod al ret skal have forvildet dem til at opbryde en jernbunden skrin, stod i byens kiste i forvaring, som Anders Poulsen selv skal have haft nøgle til: så og efterdi det befindes, Gregers Jørgensen, der fjenderne var landet mægtig, ikke at have været til stede men på andre steder i sin skole og studering, og Anders Poulsen har haft nøglen til skrinen, samme sølv har været i forvaret og sølven ham uadvaret er udtaget, og fogden dog aldeles har borgmester og råd kvit dømt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom, som Gregers Jørgensen ikke er stævnet eller kaldt til, bør nogen magt at have.

(289)

** var skikket hr Niels Pedersen i Ålbæk, sognepræst til Lime kirke, hans visse bud Keld Nielsen sst på den ene og havde stævnet Jens Christensen Kock i Brøndum, Erik Christensen med flere sst på den anden side for en vidne, de til Hindborg herreds ting 27/2 sidst forleden med Anders Christensen Skrædder, borger i Skive, på hans hustrumor Birgitte Pedersdatter i Brøndum vidnet har, anlangende noget gods, rigens fjender, imidlertid de landen mægtig var, har fratagen salig hr Mikkel Nielsen, da præst til Brøndum og Hvidbjerg kirker, og hans hustru Birgitte Pedersdatter efter samme deres vidnes videre bemelding, hvilke deres vidne hr Niels Pedersen formener ikke så noksom at være, at de bør nogen magt at have, sammeledes stævnet Eskild Christensen i Eskær, herredsfoged i Hindborg herred, for en dom han 9/4 sidst forgangen dømt og afsagt har, anlangende noget gods, hr Niels Pedersen hans søsterdatter Anne Jacobsdatter, barnfødt i Modbæk i Salling, nogen tid tilforn siden i Brøndum præstegård til troer hånd at skulle forvares og indført har, og kvit funden Birgitte Pedersdatter for hr Niels Pedersens tiltale, hvilken dom hr Niels Pedersen i lige måde formener ingen magt at have: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen visse dag og tid, ej heller på fersk fod, de ikke heller i deres vidne har forklaret eller navngivet, hvor meget eller hvis gods, der skulle været hr Mikkel Nielsen skulle være fratagen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(292)

** var skikket Søren Pedersen i Tirup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet velb Anders Friis til Vrejlevkloster for en uendelig landstings dom, han sig af beråber at have forhvervet eller ladet forhverve, som her til landsting 28/1 sidst forleden, i sin mening det Søren Pedersen i Tirup til samme landsting at skulle have ladet stævne velb Anders Friis og ikke har mødt og givet ham sag, hvorfor er påkendt her til landsting, Søren Pedersen at igen give Anders Friis kost og tæring for fornævnte landstings rejse, uanseet det Søren Pedersen hårdeligen benægter ved sjæl og salighed, at han aldrig har stævnet eller ladet stævne Anders Friis til samme fornævnte landsting: da efterdi vi befinder sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og ikke Anders Friis nu er mødt eller nogen på hans vegne med samme

breve dem at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, forfølgning og dom, hid stævnet er, magtesløs at være.

(294)

** var skikket Tomas Ingvardsen i Øsløs med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende han da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Jens Olufsen i Sullerup for en vidne, som han har tagen og forhvervet i Vesløs kirke for en 15 år siden over Tomas Ingvardsen og hans hustru og børn, som Vesløs sognemænd samme tid vidnet har, hvilken vidne Tomas Ingvardsen formener uret at være vidnet og bør magtesløs at være: da efterdi vi befinder sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og ikke Jens Olufsen nu er mødt eller nogen på hans vegne med samme vidne at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, hid stævnet er, magtesløs at være.

** var skikket Matias Bertelsen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Niels Pedersens hustru i Fårup Maren Christensdatter og Niels Pedersens søn for to gange, de til Hvetbo herreds ting de har vidnet, anlangende en hare, Matias Bertelsen skulle have skudt i Niels Pedersens kålgård, den første vidne 23/6 og det andet 7/6 sidst forleden, hvilke vidner ikke skal stemme overens: så og efterdi Peder Nielsen og hans mor ikke har vidnet om nogen visse dag ej heller på fersk fod, efter samme hare skulle være skudt, de og befindes vildig, og de andre fornævnte vidnesbyrd ikke stemmer overens, men selv en part lægger deres vidner i tvivl, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så nøjagtige, at de bør nogen magt at have, og efterdi den anden vidne om fornævnte ---- ikke fremlægges, finder vi den magtesløs at være, indtil den fremlægges.

(296)

** var skikket Jacob Nielsen, Viborg bys kæmner, på borgmester og råd sst deres vegne på den ene og havde stævnet mester Henrik Gladebeck, rådmand sst, på den anden side for en uendelig dom, han her til landstinget over en synsvidne forhvervet har, hvilke dom han formener med vrang undervisning at være forhvervet, tilmed ikke endelig at lyde: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

(297)

** Jens Bang i Ålborg cit mester Peder Pedersen (blank) nu fremlagde Laurids Hansen blandt andre Jens Bangs underskrevne brev til mester Peder Pedersen udgivet, dateret Viborg 25/1 1630, item to Hybert Snitlocks gældsbreve til mester Peder Pedersen på 700 rigsdaler, dateret Viborg 27/3 1627, skifteregister og besked efter salig mester Tøger Pedersen, datum Ålborg 24/7 1626: efter begge parternes bevilling blev samme sag endnu opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(298)

** var skikket Peder Knudsen i Redsted på den ene og havde stævnet Niels Lauridsen i Sindbjerggård og hr Jørgen Nielsen i Karby på den anden side for to landstings domme, som de lader dem af berømme, som de skulle have forhvervet 30/6, hvilke dom han formener skal være forhvervet med vrang undervisning og med en ulovlig tingsvidne, som han formener, så han derhos formener, at der ikke skal findes nogen karls person, tjenende i ---- præstegård, der hedder Søren Jensen siden sankt mikkels dag, endnu stævnet hr Jørgen Nielsen for en landstings dom, han lader sig af berømme, formener samme ikke så lovlig stævnet for, at hun bør nogen magt at have: så og efterdi samme to domme, hid stævnet er, befindes at være endelig, ved vi ikke dem at forandre, så og efterdi for herredsfogden er bevislig gjort, Peder Knudsen at have beskyldt hr Jørgen for de gerninger, ham var for nær, og ikke med lovlig vidne ham overbevist, og fogden fordi har tildømt Peder Knudsen for sådan hans beskyldning at lide tiltale, hvilke dom her til landstinget er stadfæstet, og Peder Knudsen derefter er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(300)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård med en opsættelse her af landsting i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en dom, han skal have sig til fordriste at skal have dømt og afsagt 15/3 sidst forleden for Verner Parsberg, at skal have dømt hendes tjener Jep Madsen i Kirkeby på hans fæste, efter Verner Parsbergs begæring, dis uanseet hun er ved to ridemænd og i Bertel Mogensens egen nærværelse efter landstings dom og kongelig forordning indført i fornævnte Kirkeby gård 14/3 nu sidst forleden for den summa pending, hendes bror Iver Lykke for lang tid siden har bekommet: så og efterdi for os i rette lægges to gode mænds indvisning, at de 14/5 har gjort udlæg til jomfru Johanne Lykke i samme gård i Kirkeby, og det i herredsfogdens egen nærværelse, førend han 15/5 samme dom har udgivet, jomfru Johanne Lykke og for herredsfogden har ladet protestere og forment sig for samme dom burde at have været stævnet, og herredsfogden dog samme dom har udgivet, hende dertil ukaldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom ej heller den forbud og frøgælds vidne, derefter udstedt er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(303)

** var skikket Søren Pedersen i Hinnerup på den ene og havde stævnet Oluf Nielsen i Hinnerup, Anders Knudsen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Harre herreds ting 21/6 vidnet har, anlangende det Søren Pedersen skulle have udæsket Christen Nielsen i Hinnerup, og formener Søren Pedersen samme vidne vildig at være, efterdi at Oluf Nielsen, som er den første mand, som vidnet har, er Christen Nielsens kones far og de andre fire Christen Nielsens ---- og folk: da efter flere ord dem imellem var, tog Søren Pedersen og Christen Nielsen nu her for retten hverandre i hånd og lovet og til forpligtet dem enhver med sin hustru og børn at skal være hinanden ubevaret, og dersom lovlig kan bevises, dem på enten sider hinanden at fejde eller udæske, skal den, slig bliver med befunden, give sin husbond en staldfærdig okse, og dermed samme vidner, nu hid stævnet er, at være kasseret

(304)

22/9 1632.

** var skikket velb Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup hendes visse bud Jens Lauridsen, foged på Ellinggård, på den ene og havde stævnet Christen Poulsen i Mygdal på den anden side for et vidne, han til Horns herreds ting 31/8 1629 vidnet har, bemeldende ham at have vidnet, at en kort tid før fjenderne kom i landet, skulle Jens Mikkelsens søn i Fjelsted, Niels Jensen, kommen kørende til Strange Lauridsens i Mygdal, og Strange Lauridsen og hans hustru da skulle have lagt 17 ubrændte bukkeskind på hans vogn og kørte bort med dem, hvilke vidner Jens Mikkelsen højligen benægter aldrig at have befalet sin søn Niels Jensen at køre til Mygdal efter nogen skind: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på visse tid, ej heller på fersk fod, ikke heller befindes Niels Jensen, som samme vidne angår, derfor at være givet nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(306)

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Hans Hansen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, på den anden side for en dele, han til fornævnte ting 7/5 sidst forleden over en Dueholm klosters tjenere, ved navn Mikkel Andersen, i Blåbjerg udstedt har, hvilken dele ---- i Movtrup forhvervet har og formelder på en sorthvid ko, som var over otte dalers værd, og formener at Laurids Poulsen dermed har uret gjort og sig imod KM udgangne forordning forseet: så og efterdi samme sag tilforn har været hid stævnet, og hvis vidner, da i sagen ganget var, ---- underkendt, såvel som den dele, derefter var udstedt, og ikke da er bleven påkendt, fogden deri sig at skulle have forseet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke videre i samme sag at dømme, eller på fogdens ulempe derfor at kende.

(308)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, hans visse bud Gert Gregersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet mester Peder Pedersen, sognepræst i Viborg, for en dom, han til Viborg rådstue har ladet forhverve, at Jens Bang skulle betale ham en 300 rigsdaler efter ---- gæld, uanseet Jens Bang formener, samme hans bevis ikke kan heden tydes for nogen fuldkommelig gældsbrev, men aleneste at han har annammet Hybert Snitlocks breve til sig, gælden efter at fordre, og efter han det ikke har kunnet erlagt, har han mester Peder og hans hustru Maren Pedersdatter berørte Hyberts breve igen tilstillet, som de ikke med god samvittighed kan benægte: da efter tiltale, gensvar og den sags lejlighed, og endog for os har været i rette lagt Jens Bangs bevis på et brev af Hybert Snitlock til mester Peder Pedersen udgivet på 700 rigsdaler, hvori han lover og sig til forpligter renten på mester Peder Pedersens vegne for ---- Hybert at indkræve, eller at fors ---- ham bemeldte brev igen til hænde, dateret 25/1 1630, så befindes dog at mester Peder Pedersen derefter -/12 1630 selv ved sin fuldmægtig til Viborg rådhus ved retten til doms omfordret fornævnte 300 rigsdaler, samme hoved ---- om formelder, og for den post med mere ---- ham skyldig var, i Ålborg har bekommet indvisning og udlæg i Hyberts bo 14/2 1631, så deraf noksom kan forfares, mester Peder selv at have været boet mægtig og derpå søgt udlæg ---- tid efter at fornævnte revers er udgivet, endog den ud af forsømmelse kan være glemt at fordre tilbage igen, mester Peder ej heller ---- gøre sig nogen anden post på fornævnte 300 daler end den selv samme at have haft hos Hybert at ----, men vurderingsmænd og indlægsmænd ej heller vil være ham gestendig for nogen interesse og rente at have gjort ham udlæg i Hyberts gods, men ---- for hovedstolen efter borgmester og råd i Viborg deres dommes lydelse, så vidt den i boen fandtes, da kunne vi ikke kende den rådhus dom, nu for os er indstævnet, som på Jens Bangs udgivne revers

findes at være funderet, og i så måde, som for er rørt, er sket udlæg for, så noksom, at den bør at komme Jens Bang på nogen pendings udgift eller videre ---- til hinder eller skade i nogen måde, og efterdi mester Pedersen såvel som Jens Bang på begge sider forhvervede vidner, hid stævnet er, ikke udførlig formelder om nogen visse breve dem at have om vidnet, de ikke heller er vidnet og gjort på nogen visse dag eller fersk fod, da kunne vi ikke kende dem så noksom, at de bør nogen til hinder eller skade at komme.

(320)

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Hans Hansen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Laurids Poulsen i vester Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting, på den anden side for en dom, han til Sønderherreds ting i Mors 18/6 næst forleden, imellem Mogens Kås på den ene og Mads Pedersen, Christen Christensen i Ørding på den anden side, dømt og afsagt har, hvilken dom formelder Laurids Poulsen at have frifundet og kunne ej kende Mads Pedersen og Christen Christensen lægdsmænd deres ulempe efter hvis tiltale, Mogens Kås da brugte til dem, formedelst de skatten i Ørding sogn ej så retfærdeligen har lignet, lagt og oppebåren, da de har været betroet til lægdsmænd: så og efterdi ikke for herredsfogden, ej heller endnu for os, er bevislig gjort, det samme lægdsmænd nogen ubillig skat af sognemændene at have oppebåret, videre end som de ---- med kunne fuldgøre, og det dem til bode eller profit beholdt, men fast mere dem, der skatten var ydet og leveret, igen at have tilbudt sognemændene hvis øvrige, hos dem var bleven beholden, hvilke og endnu skal være sognemændene til bedste at imellem deles, og fogden fordi ikke har vidst deres ulempe deri at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(321)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Poul Andersen i Hvilshøjgård og gav til kende, at Otte Skeel har i sin fri havende værge noget gods, liggende i Vendsyssel, hvilke efterskrevne gods han agter at lade forfølge til lås, eftersom han til landsting 4 tingdage har ladet til kende give, og nu her for retten lod læse og påskrive lovlig skøde og adkom, som han på samme gods givet og gjort er, og nu her i dag offentligt for retten gjorde Poul Andersen på Otte Skeels vegne spørgsmål til menige mænd, som her til stede var, om her var nogen, som ville vedkende sig at have nogen del, ret eller rettighed til samme gårde og gods, at de det ville til kende give, og ingen her er fremkommen, som har kendt sig til samme gods eller nogen des tilliggende eller rettighed at være berettiget i nogen måder, at så er gangen bekender vi med vores signeter her under trykt.

(322)

** var skikket velb Claus Kås til Nandrup hans visse bud Morten ---- på den ene og havde stævnet Søren Mortensen i Flade på den anden side for en dom, han 26/6 1632 til Nørherreds ting dømt har, eftersom han var sætfoged, imellem Claus Kåses fuldmægtig Peder Hjargård på den ene og side og Jens Rasmussen og Niels Christensen i Sø på den anden side for en udviselse, Claus Kås efter hans skriftlige seddels indhold til de Sø mænd har ladet gørlig advare, siden han har købt fornævnte gård, og de Sø mænd at have taget tjeneste af Claus Kås til tinge, hvorfor han formener, fornævnte sætfoged Søren Mortensen uret at have gjort, at han ikke undte Claus Kåses fuldmægtig hans udviselse ville beskrevet, og bør derfor at stande til rette: så og efterdi ikke for fogden har været bevislig gjort, det Jens Rasmussen og Niels Christensen deres fæste ikke efter recessen at have

forbrudt, eller nogen dom at være gangen, dem den at være fradømt, og fogden fordi ikke har vidst nogen udviselse over dem at udstede, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at imod sige, eller Søren Mortensens ulempe deri at kende.

(323)

** var skikket Niels Pedersen Nipgård, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Oluf Jespersen i Elsborg på den anden side for to uendelige og en endelig dom, han til Ålborg rådhus på velb Jørgen Marsvin til Avnsbjerg forhvervet har, anlangende en kobber trisse med bolte og anden tilbehørig beslag, som skulle tilhøre Jørgen Marsvin, og Niels Nipgård i fjendernes tid skulle have købt af soldater, og i samme dom at være tildømt fornævnte trisse ham igen at skulle forskaffe: så og efterdi for borgmester og råd ikke er bevislig gjort, samme trisse at have været til stede eller befunden i Niels Nipgårds værge, siden krigsfolkene landet har kvitteret, han og benægter sig ikke at have lovet Jørgen Mortensen den at tilstille, efter han den i fjendernes tid har afhændet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme rådstue dom bør at komme Niels Pedersen Nipgård til hinder eller skade.

(324)

** var skikket Anders Markorsen i Hals hans visse bud Gert Gregersen, indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jep Lauridsen i Hals, Peder Christensen med flere sst for et vidne, de 11/9 1629 til Hals birketing vidnet har, formeldende et rusestade at skulle have været brugt til den gård i Hals, Godske Godskesen nu påboer, uanseet med tingsvidne og dom er at bevise, det samme rusestade har ligget og været brugt til og under den gård i Hals, som Anders Markorsen nu påboer: så og efterdi samme vidne er ejendom angældende, som samme ålegård på findes, og ikke lodsejerne, som det i forbed har, derfor har fanget nogen varsel, så de kunne vidst dertil at svare, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne ej heller den dom, derpå funderet er, bør nogen magt at have.

(325)

** Peder Poulsen cit. så mødte Christen Eskesen og formente samme brev ret at være gjort og burde ved magt at blive: da for nogen 6 uger.

(326)

** var skikket Niels Rasmussen og Hans Broutmand, KM tolder og toldskriver i Viborg, på den ene og havde stævnet Jacob Nielsen, byens kæmner her sst, på den anden side for en supplikat, han på Viborg rådhus 27/8 næst forleden for retten skal have fremlagt, indeholdende nogle af borgerne skulle for lensmanden velb Knud Gyldenstjerne have supplikeret og påklaget over Niels Rasmussen såvel som toldskriveren, at de af dem med told og øl sise skulle besværges imod KM forordning: så og efterdi ikke befindes for borgmester og råd at være bevislig gjort, det Niels Rasmussen og Hans Broutmand videre told skulle have oppebåret, end efter KM forordning burde at udgives, og de dog er tildømt at have gjort uret, og burde at stande til rette, da finder vi efter sådan lejlighed denne borgmester og råds dom at være som udømt var, men efterdi borgerne, som samme supplikat har forseglet og underskrevet, ikke navnlig er stævnet, ved vi ikke på samme supplikat at dømme, førend de og lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(329)

6/10 1632.

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Callesen, foged på Irup, og havde hid kaldt sandemænd af Sønderherred i Mors, Mette Madsdatter i Fredsø hendes bane at sværge, som hendes mand Mikkel Pedersen sst skal have ombragt, og først fremlagde Peder Callesen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Sønderherreds ting i Mors 10/8 sidst forleden, Anne Nielsdatter i Fredsø og Niels Pedersen sst at have vidnet, af fredagen da var otte dage imod aften, da kom der en liden dreng til dem og sagde, at han hørte, at der råbte og skreg en i Mikkel Pedersens gård sst, så løb Anne Nielsdatter straks der heden, og da stod Mikkel Pedersen uden hans frammers dør, da lå hans hustru Mette Madsdatter i dynd og vand i gården, andre vidnede, at de nærværende hos til stede var i Mikkel Pedersens stue imellem fredag og lørdag om natten, og da sagde Mette Madsdatter, hun kunne ikke synke, hendes brøst var sønder trådt, som hendes mand Mikkel Pedersen gjorde med hans bare fødder i aftes: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Mikkel Pedersen at være hans hustru Mette Madsdatter hendes bane, og derfor svor ham fra sin fred, eftersom de selv sandhed derom havde udspurgt og forfaret.

(330)

20/10 1632.

** var skikket Jens Nielsen, borger i Hobro, på hans egne og medarvingers vegne, nemlig Søren Nielsen og Oluf Nielsen og Anne Nielsdatter, alle indvånere i Hobro, samt Mette ---- datter i Lundby i Slet herred på den ene og havde stævnet Laurids Christensen i ---- og Peder Christensen i ---- i Okse herred i Skåne på den anden side for et brev og tingsvidne, de skal have ladet forhverve til Harre herreds ting 14/8 1627, formeldende i sin mening, at de skulle være berettiget næste og medarvinger til Hermand Tomasen, barnfødt i Malmø, hvilke samme deres brev og vidne Jens Nielsen og sine medarvinger mente at være et bænkebrev og hjemgjort vidne, hvormed de mener dem stor uret at have gjort, som de formener, med sådan bænkebrev og usandfærdig beretning deres rette arvepart ville dem frasnilde: da efterdi samme sag findes tilforn tre gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor tre uendelige domme er udgangen, i hvilke samme vidne og brev er magtesløs fundet, indtil hvem der havde deri at sige stævnet på ny, hvilke tre domme findes og lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Laurids Christensen og Peder Christensen har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det dog ikke gjort har, hvorfor Jens Nielsen på sine egne og sine medarvingers vegne har været forårsaget nu atter på ny fjerde sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke Laurids Christensen og Peder Christensen endnu er mødt, eller nogen på deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vidne og brev magtesløs at være.

(331)

** var skikket Niels Ibsen i Sperring hans visse bud Niels ---- i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Jens Jensen i Sundby, Laurids Lauridsen sst med flere for et vidne, de til Hassing herreds ting 21/6 vidnet har, i sin mening anlangende nogen ord, Niels Ibsen skulle have haft til Peder Poulsen, tjenende på

Todbøl, din finger er af, mon du skal få den igen, hvilke deres vidne de ikke har vidnet til deres værneting: så og efterdi samme vidne alene er vidnet om nogen ord, Niels Ibsen skulle have haft, som ikke kan heden tydes at være nogens ære eller lempe angældende eller for nær, den ikke heller af otte mænd tinghørere straks er vidnet og ved tingsvidne givet beskrevet, da kunne vi ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, og efterdi fogden ikke har dømt i sagen enten til eller fra, finder vi den hans dom at være som udømt, men hvem videre på skader sagen til herreds ting igen at indkalde og der gå om hvis ret er.

(333)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl hans visse bud Jens Sørensen, tjenende der sst, på den ene og havde stævnet Peder Simonsen Skrædder og Jens Nielsen Skomager og deres medbrødre sandemænd i Thisted på den anden side, for de til Thisted byting har kvit svoret Rasmus Brock i Thisted for vold, Christen Høg har ladet ham tillyse og med forfølge for en hans tjener, nemlig Niels Pedersen, tjenende på Todbøl, han i Thisted på sin rette farende veje har forhindret og opholdt, og med gevalt taget bidselen af hesten, han på red, da han på rettens vegne med sine medbrødre stævnet Rasmus Brock: så og efterdi ikke for sandemænd udførlig er bevislig gjort, det Rasmus Brock med vred hu Niels Pedersen skulle have uførmet, eller på ham eller nogen hans medhavende med håndgerning gjort nogen skade, og sandemænd fordi Rasmus Brock for vold har fri svoret, kunne vi ikke kende deres ulempe deri at være.

(336)

** var skikket Niels Jensen, indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have ladet stævne Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom, han til Ålborg byting 23/7 sidst forleden, imellem Niels Jensen og Laurids Nielsen, borger der sst, dømt og afsagt har, anlangende en gæld efter en rigtig håndskrift, afgangne salig Peder Nielsen, forrige borger i Ålborg, til Niels Jensen udgivet har, og i samme hans dom ikke har ville anseet samme håndskrift, meget mindre vor danske lov i den første bogs 36. kapitel eller recessen i det 53. kapitel, som for ham er i rette sat, uanseet Laurids Nielsen selv i rette har lagt en kontrakt, hvori han bekender at have tagen ved arv efter salig Peder Nielsens hustru Johanne Jensdatter på sin hustrus vegne, som en eneste arving: så og efterdi befindes Peder Nielsen at have efterladt sig børn og arvinger, og Niels Jensen dog gælden af Laurids Nielsen fordrer, og Peder Nielsens børn og arvinger, som i gælden kunne være interesseret, ikke for samme dom er stævnet og kaldt, men Laurids Nielsen ganske kvit fundet, finder vi den bytings dom at være som udømt var, og hvem på skader sagen lovlig igen at stævne og gå derom hvis ret er.

(338)

** var skikket Laurids Nielsen, indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Niels Jensen sst for en dom, han sig på beråber at skal for nogen rum tid forleden over salig Peder Nielsen, som boede i Bergen i Norge, på Ålborg byting forhvervet, anlangende gæld, salig Peder Nielsen skulle være Niels Jensen skyldig, formenende samme dom med vrang undervisning at være forhvervet, og ikke Peder Nielsen derfor så lovlig at være stævnes, som det sig havde burdet, efterdi Peder Nielsen var en borger og indvåner i Bergen i Norge: så og efterdi ikke befindes Peder Nielsens arvinger navnlig for denne dom at være stævnet og kaldt, kunne vi ikke kende, den dom bør nogen magt at have.

(339)

** var skikket Poul Kras i Nørholm på Lene Jacobsdatters vegne, boende i Norge, såvel som på hendes søn Tomas Andersens vegne på den ene og havde stævnet Anders Mortensen i Vestergård på den anden side for en dom, han til Han herreds ting 29/11 1630 forhvervet har på Jens Poulsens vegne i Mølgård, hvori herredsfogden har tildømt salig Johanne Andersdatters arvinger at give Jens Poulsen i Mølgård en uigenkaldende skøde på Guldbjerggård i Gøttrup, eller bemeldte arvinger og personer at give og betale Jens Poulsen eller hans arvinger sine udgivne penge, som han til Johanne Andersdatter udgivet har, som er 4000 rigsdaler in specie, uanseet at Lene Jacobsdatter, boende i Christiania i Norge, findes dertil ustævnet og kaldt at være, dog hun og hendes salig husbond Anders Tomasen har dem tilkøbt 2 søsterlodder med deres fælles penge, såvel som to søsterlodder, hendes salig husbond Anders Tomasen og hans søster Maren Tomasdatter er arveligen tilfaldet i samme gård: så og efterdi Anders Tomasen og Lene Jacobsdatter befindes at have været bosiddende i Kristiansstad i Norge og der har deres bopæl, og de dog som rømningsfolk alene her til landstinget skal være stævnet, og ikke som de er bosiddende, kunne vi ikke kende den dom, som efter sådan ulovlig stævning udgivet er, bør nogen magt at have.

(341)

** var skikket Gregers Tomasen, borger i Ålborg, hans visse bud ---- på den ene og havde stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, på den anden side for en dom, han til Ålborg byting kort forleden, imellem og Poul Kras i Nørholm, dømt og afsagt har, og deri tildømt Gregers Tomasen ham at betale rente ud af 1339 sletdaler hovedstol, som Poul Kras har ladet tage indvisning i afgangne Poul Nielsens ejendom for, hvilken ejendom Mogens Tomasen på nogen års tid iboet og endnu besidder for leje: så og efterdi byfogden ikke i hans dom har forklaret eller underskedet, hvor vidt Gregers Tomasen til Poul Kras for hans kvota efter indvisning i husleje burde at udgive, da finder vi denne bytings dom at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, derom endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(342)

** var skikket Bjørn Nielsen, tolder i Thisted og ridefoged til Ørum, på den ene og havde stævnet Niels Andersen, borger i Thisted, siddende i dommersted på Thisted byting, på den anden side for en dom, han 29/9 sidst forleden til fornævnte byting udgivet har, imellem velb Christen Høg til Todbøl og Bjørn Nielsen, anlangende at Bjørn Nielsen er tildømt at betale Christen Høg nogen skadegæld, som skal lyde på 64 sletdaler, uanseet Bjørn Nielsen tilforn 18/8 sidst forleden lydeligen skal have erbudt sig med rede pending i enkende rigsdaler imod Christen Høgs fuldmægtig sin håndskrift at ville fuldgøre: så og efterdi ikke for fogden er bevislig gjort, samme penge af Bjørn Nielsen at være fordret, førend han med retten er tiltalt, hvorimod han og har tilbudt dem at ville betale, ej heller nogen takst for fogden i rette lagt og i hans dom indført, hvor højt kornet skulle sælges, som hans brev om formelder, da finder vi denne bytings dom at være som udømt var.

(345)

** Christen Nielsen Sønderby Mors. dernæst mødte og Christen Jørgensen og gav til kende, at han på sin husbonds vegne ville lade kræve på nævninger, om samme sag at tove, mente fordi her ikke burde på vidnerne at kendes: og efter sådan lejlighed ved vi ikke på samme vidner at kende, førend

nævninger derom svoret har, og hvem siden på skader, da at stævne og kalde og gå derom hvis ret er.

** Niels Villadsen i Sennels. så mødte Christen Jørgensen og fremæsket af Niels Villadsen, det han Hans Christensen og hans medbrødres lidkøbs vidne og bevis skulle fremlægge, hvortil han svarede, sig den ikke nu at have til stede: og efter sådan lejlighed blev samme sag opsat til i dag måned, og der dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og Christen Christensen og hans ---- bevis da af Niels Villadsen at til stede føres.

(346)

** var skikket velb Iver Lykke på en af ---- tjenere, Søren Pedersen i Roslev, hans vegne hans visse bud Mads Jørgensen i Skive med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anders Mortensen i Jebjerg for nogen uendelige domme, han lader sig af berømme her til landstinget at skal have forhvervet over nogen herredstings domme, Søren Pedersen og Morten Iversen i Grinderslev over ham skal have forhvervet for Søren Pedersens datter, han skal have beligget, så og over en sigtelse, Maren Sørensdatter skal have ham sigtet, og Maren Sørensdatter skal være uberygtet, som er med sognevidner og tingsvidnet at bevise, det uanseet har Anders Mortensen til Nørherreds ting benægtet, som er med tingsvidne at bevise: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

** var skikket Keld Christensen i Søndermølle på Laurids Nielsen i Næsgård hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Niels Pedersen, foged på Rostrup, for to tingsvidner, han lader sig af berømme at skal have ladet forhverve over Laurids Nielsen, barnfødt i Næsgård, 26/4 sidst forleden, belangende bordag, som skal være sket imellem Laurids Nielsen og Peder Nielsen Møller i Årup mølle: så og efterdi bemeldte to vidner alene formelder, Laurids Nielsen at være givet varsel i Næsgård, endog med Christen Pedersens seddel bevises, ham nogen tid tilforn at have sagt Christen Pedersen tjeneste på Vestervig, og ikke der til sin bopæl ej heller mundelig er stævnet, ej heller for den anden vidne er givet varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(349)

** var skikket Keld Christensen i Søndermølle på Niels Bodsen i Næsgård hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Christen Tordsen og Niels Jensen i Stagstrup for en skudsmåls vidne, de på Nørhå birketing 6/6 sidst forleden med sjæls ed og oprakt finger imod Niels Bodsen i Næsgård gjort og svoret har, hvilken deres vidne han formener løgnagtig at være vidnet og bør derfor magtesløs at blive: så og efterdi med Laurids Olufsens kundskab udførlig bevislig gøres, det Niels Graversen var hans stedte hjon og i hans tjeneste, og i hans bestilling forhindret den dag, samme skudsmål gjort er, så han ikke ville give ham forlov at drage til tinget, hvilket og med Peder Nielsen og hans medbrødres vidne befæstes, så deraf forfares Niels Graversen samme dag i husbonds forfald at have været, som skudsmålet om bemelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke samme skudsmål at imod sige.

(351)

** var skikket Jens Lauridsen, foged på Ellinggård, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Karen Lauridsdatter i Skavange for et vidne, hun til Børglum herreds ting 5/6 sidst forleden vidnet har, bemeldende at den fredag efter sankt volborg dag sidst forleden skulle Jens Lauridsen have kommet til Skavange og ledt efter hendes husbond Christen Sørensen sst, og han ikke skulle have været hjemme, hvorfor han da skulle gjort nogen uførm, hvilke hendes vidne Jens Lauridsen højligen benægter, ikke så at være sket og tildraget: så og efterdi Karen Lauridsdatter, Maren Lauridsdatter og Simon Jensen udførlig har vidnet om den gerning, de har seet, Jens Lauridsen gjort i husene, såvel som og siden i gården hugget hunden, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises, deres vidne ikke sanddru at være, men fast mere med synsvidne bestyrkes, gerningen at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og syn at sige eller magtesløs dømme, men efterdi samme herredstings dom på fælding ikke er endelig, nævnings eden ikke heller forinden 6 uger er svoret, da kunne vi ikke kende den forfølgning og nævnings ed så lovlig drevet, at de bør nogen magt at have.

(355)

** var skikket Tomas Christensen i Nørkær i Skjoldborg på den ene og havde stævnet Christen Sall i Vejlegård, dommer til Vestervig birketing, på den anden side for en uendelig dom, han skal have udstedt til fornævnte birketing over Tomas Christensen for en 6 år siden, anlangende en løfte, som han skal have lovet til salig velb jomfru Dorte Skeel for en mand, ved navn Niels Bodsen ---- , hvilke brev Tomas Christensen formener hverken sin hånd eller segl skal findes under, dog alligevel at være fordelt til Hundborg herreds ting 9/7 1632 efter samme doms forhvervning: så og efterdi samme birketings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen did igen bliver indstævnet, da hvem på skader indstævne sig sagen for birkefogden igen, og der gå om hvis ret er, og efterdi Tomas Christensen befindes alene efter en uendelig dom at være delt bleven, finder vi ham af den dele kvit at være.

(356)

** var skikket Niels Jensen, indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Jensen Krag, borger i Nykøbing, for nogen domme og en dele, han derefter til Ålborg byting over Niels Jensen forhvervet har efter hans regnskab, anlangende en gæld, hvilke dom og dele ikke skal lyde på nogen visse dag og tid, fornævnte gæld at være gjort: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og der ved endelig dom at ordeles, og Niels Jensen af den dele, han efter samme uendelige dom i kommen er, kvit at være, men efterdi Niels Jensen i Anders Krags regnskabs bog klarlig findes indtegnet, og ikke han gælden vil benægte eller bogen for urigtig vide, ved vi ikke Anders Jensens regnskabs bog deri at imod sige.

(357)

** var skikket Christen Pedersen Bødker, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Jensen i Ålborg for en skøde, han sig tilholder, af Ålborg byting 18/11 1624, belangende er stykke hus og ejendom, liggende i Ålborg på Søndergade næst vesten til salig Erik Rinds ejendom, som nu Laurids Pedersen tilhører, hvilke skøde Christen Pedersen Bødker formener ikke så lovlig og ret at være, eftersom samme stykke ejendom ham efter hans salig far Peder Simonsen i Fræer arveligen er tilfalden: da efter flere ord dem imellem var, voldgav de samme tvistige sag på 4 dannemænd,

Christen Pedersen Bødker på sin side til betroet Anders Bødker og Johan Jensen, borgere i Ålborg, og Gert Gregersen på Anders Jensens vegne Claus Markorsen og Niels Jensen Thybo, borgere sst, hvilke 4 dannemænd skal forsamles i Ålborg på mandag først kommende otte dage, og da have fuldmagt Christen Bødker og Anders Jensen om samme deres tvist til endelig ende at imellem sige og adskille, og hvad de deri gørende vorder, skal stande for fulde og af parterne upåtalt.

(359)

** var skikket ---- for en summa pending, som han beretter, salig doktor Peder Iversen, forrige kannik i Viborg domkirke, skulle efter hans regnskabsbog at være ham skyldig, uanseet at ---- så de af borgmester og råd er dømt til endelig regnskab at gøre, hvilket Peder Bjerring såvel som doktor Peder Iversens søn Peder Pedersen med ham har siddet over regnskab, og befindes at være bleven ham 44 daler pligtig ---- .

(1)

18/1 1634.

** var skikket ---- : så og efterdi her fremlægges tingsvidne, det Anders Pedersen samme flæsk i Sundby til ---- og bortført, ---- ikke har været for borgmester og råd, der de deres dom har udgivet, Anders Pedersen ikke heller selv har benægtet jo samme flæsk at have bekommet, da finder vi efter sådan lejlighed denne borgmester og råds dom som udømt var, og sagen til rådhus igen at komme, og borgmester og råd, når det for dem lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, og parterne deres dokumenter for dem at fremlægge og i deres dom at inddrages, som det sig bør.

(3)

** var skikket Knud Andersen, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet Niels Tomasen, rådmand sst, på den anden side for to tingsvidner, som han over Knud Andersen til Thisted byting forhvervet har, 31/8 1633 og 7/9 1633, som formelder at Claus Madsen i Thisted og Peder Andersen og Jens Ibsen sst har vidnet, at de skulle have hos været, hørt og seet 22/8 sidst forleden, at Knud Andersen skulle da have kommet uden for Mads Tordsens vinduer og dør i gården og skulle have da med høj røst råbt og kaldt Niels Tordsens hustru, Maren Madsdatter, en hore, hvilke skældsord Knud Andersen til Thisted byting 19/10 sidst forleden ved sin højeste ed benægtet: så og efterdi Claus Madsen, Jens Ibsen og deres medfølgere har vidnet om Knud Andersens ord og mundheld, han på gaden skulle have haft, som han ikke er bestendig, fra sig bebrevet eller for tingsdom indgået og tingsvidne efter tagen, men her i dag for retten højligen benægter, og Maren Madsdatter erklærer og undskylder, som forskrevet stander, sig ikke nogen trætte med hende at være bevidst, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller samme dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(6)

** var skikket Jens Pedersen i Vorring på den ene og havde stævnet Peder Nielsen, der sst, på den anden side for en forsværgelses vidne, udgangen til Hillerslev herreds ting 1629, at have forsvoret arv og gæld efter salig Anders Christensen, som boede og døde i Vorring, og formener han, at samme vidne bør magtesløs at være og ikke at komme Niels Pedersen til nogen forhindring på hans

gældssag i nogen måde: så og efterdi med tingsvidne bevises, det Mette Christensdatter og Johanne Andersdatter lovlig til tinge i 3 ting har ladet dem frasige arv og gæld efter Anders Christensens død, og ikke bevislig gøres dem noget af hans efterladende gods at have sig med befattet eller sig tilvendt, hans gældnere til skade, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vedersigelses vidne at sige eller magtesløs dømme.

(7)

** var skikket Christen Pedersen i Hindborg på den ene og havde stævnet Christen Tomasen i Horskærgård på den anden side for en sigtelse, han til Hindborg herreds ting stakket forleden ham sigtet har, at han har stjålen en lam fra kongen, kirken og fra præsten, og fordølgt en hel tiende af hans lam, som er ham tilskiftet, da samme tiende til KM, kirken og præsten tagen blev, hvilke Christen Pedersen højligen og hårdeligen benægter sig, ingen lam at have stjålen ej heller hel eller halv tiende at have fordølgt: så og efterdi Christen Tomasens sigtelse ikke med nøjagtige vidner bekræftes eller bevislig gøres, det Christen Pedersen nogen lam at have taget eller fordølgt og hos ham befunden, KM, præsten eller kirken til skade, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme ubeviste sigtelse, ej heller den herredstings dom, derpå funderet er, så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(9)

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup hendes visse bud Anders Jensen i Binderup med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende hende da at have stævnet borgmester Didrik Grubbe i Ålborg, Jens Sørensen, Niels Hansen og Christian van Ginckel, rådmænd der sst, for en dom, de til Ålborg rådhus 17/5 sidst forleden, imellem velb fru Helvig Kås og Christen Nielsen Stubdrup, dømt og afsagt har, og i samme deres dom ikke har vidst Christen Nielsen anderledes den gæld til fru Helvig Kås at afbetale, og formener fru Helvig Kås, samme deres dom ikke så lovligen, ret eller nøjagtig at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi for borgmester og råd er fremlagt KM tilladelse brev, det Christen Nielsen sin gods og formue til sine kreditorer måtte opbyde, hvorefter og er sket likvidering og udlæg, og samme likvidation stander ved sin fuldmagt, og borgmester og råd fordi ikke har vidst anderledes Christen Nielsen at tilkende fru Helvig Kås at betale, end sket er, imens samme opbud og likvidering efter KM brev og bevilling stod ved fuldmagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller på Christen Nielsens ære at dømme, al den stund samme opbud og likvidering i så måde er urykket.

(13)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Bjørn Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Gersbøl, Niels Andersen i Bundgård med deres medbrødre 6 mænd såvel som og hr Jens Poulsen, sognepræst i Snedsted sogn, og Niels Bodsen i Bodsgård og Niels Nielsen i Overgård, kirkeværger i Snedsted sogn, på den anden side, for de har tilgået og sig forsamlet, uden lensmanden og øvrighedens vilje og vidskab, og har skiftet indbyrdes imellem dem selv stolene i Snedsted kirke, både på karle såvel som på kvindesiden, som efterfølger: så og efterdi samme forordning og stolestand skifte i Snedsted kirke ikke befindes at være gjort og sket med lensmandens eller hans fuldmægtigs bevilling, ej heller i herredsprovstens nærværelse, som ordinantsen tillader, da kunne vi ikke kende samme forordning og skifte så lovligen gjort, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(15)

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl hans visse bud Jens Sørensen på Todbøl med en opsættelse her af landstinget 9/11, lydende ham da at have stævnet Anne Sørensdatter og Margrete Poulsdatter i Thisted for et vidne, de til Thisted rådhus 12/8 1633, i sin mening at salig Peder Christensen i Gersbøl skulle have undt Hans Lang, badskær i Thisted, en sort hjelmet kvie og drukket lidkøb på den, og hans hustru Dorte Jensdatter skulle have med været og drukket af samme lidkøb, hvilke deres vidne Christen Høg formener at være vidnet på en død mand, tilmed har Dorte Jensdatter benægtet, at hun aldrig hos var eller vidste deraf i nogen måde: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Anne Sørensdatter og Birgitte Poulsdatter deres vidne med Hans Badskærs bogs opskrift bekræftes, hvorledes de om samme badskærløn, fortæring og umag er bleven forligt, såvel som og om samme kvie, Hans Badskær i betaling bekommet har, og ikke Jens Sørensen vil vide samme bog for urigtig, bemeldte vidne og bog også med Jens Christensens og hans medfølgeres vidne befæstes, hvad han skulle have til badskærløn, og hvis han derpå havde oppebåret, så de ikke kan eragtes imod hverandre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og bogs opskrift deri at sige eller magtesløs dømme, men efterdi borgmester og råd ikke har dømt i sagen til eller fra, finder vi den deres dom at være som udømt var.

(19)

** var skikket Anders Ibsen, borgmester i Skive, på den ene og havde stævnet Else Nielsdatter, barnfødt i Tostrup ved Ålborg, på den anden side for adskillige sigtelser og bekendelse, hun på ham og hans hustru Elle Pedersdatter på Skive byting og andetsteds skal have gjort, både til og fra, med oprakt finger og ed, deres ære og lempe anrørende, hvilke hendes sigtelse og bekendelse Anders Ibsen formener her til landsting findes to gange at være vedersagt, magtesløs og usandfærdig at være: så og efterdi Else Nielsdatters vidner og bekendelse tilforn findes at have været hid stævnet, og de da er usandfærdig kendt, efter den lejlighed den dom medfører, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Else Nielsdatter jo for samme hendes usandfærdige vidner og bekendelser bør fældet at være.

(21)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ørum, på hans tjener Christen Jørgensen i Nebel hans visse bud Christen Jørgensen med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Rasmus Pedersen Brock, borger i Thisted, for en stue købebrev, han lader sig af berømme, han af Knud Nielsen Gram, barnfødt i Thisted, skulle bekomme 17/7 sidst forleden, anlangende en vejrmølle, vesten Thisted, og en ager, som samme mølle på står, som Peder Nielsen Griis, rådmand i Thisted, Knud Nielsen skødet har, efter en uendelig landstings doms indhold derpå ganget er, hvilken stuebrev Gunde Lange formener med underfundighed at være gjort, efterdi der ingen måtte være over forligelses mål med dem: så og efterdi samme landstings dom, hid stævnet er, ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi vi befinder Knud Nielsen Gram 12/11 1631 at have oprettet kontrakt med Christen Jørgensen, det han skulle nyde og beholde halvparten af hvis, han af hans og hans søstres fædrene arvelod kunne indvinde i Thisted by og mark, hvilke kontrakt findes til Thisted byting at være læst og påskrevet, førend Knud Nielsen samme købebrev til Rasmus Brock har gjort og udgivet, og med dom bevises, Christen Jørgensen

samme Knud Nielsen og hans søstres arvelod at have indfriet, og Knud Nielsen Gram dog 17/7 1633 alt samme vejrmølle til Rasmus Brock har afhændet ved et købebrev, som dog ikke til tinge er gjort eller udgivet, imod den kontrakt, han tilforn med Christen Jørgensen har indgået, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme købebrev så noksom, at den bør at komme Christen Jørgensen på, så vidt han i samme vejrmølle efter kontrakten kan være berettiget, til hinder eller skade, disligeste efterdi samme købebrev og kontrakt for byfogden har været fremlagt og stod ved fuldmagt, så han fordi ikke har vidst sig deri dommer, kunne vi ikke kende dermed hans ulempe, men efterdi fornævnte bytings dom, dateret 3/8, ikke er endelig, bør den at være som udømt, og den dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(27)

** var skikket Rasmus Knudsen, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, på den anden side for en arrest, han efter mester Christen Hansen, superintendent i Ålborg, hans begæring har ladet gøre i nogen pending, Frands Ertmand, borger sst, Rasmus Knudsen efter en kontrakts indhold pligtig er, og mester Christen med samme arrest ville sig tilholde en summa penge, 200 rigsdaler med sin rente, Rasmus Knudsens mor Barbara Nielsdatter til mester Christen skulle udgive, så efterdi Barbara Nielsdatter samme pending, som Rasmus Knudsen og Frands Ertmand imellem var, aldeles intet vedkommer, men for hendes part den sag langsommelig tid siden for er tilfreds stillet af Rasmus Knudsen, formener derfor Rasmus Knudsen med samme arrest at være forurettet: så og efterdi med Barbara Nielsdatters underskrevne kvittants bevises, det Rasmus Knudsen har kontenteret hende hvis anpart, han kunne tilfalde af den gæld, Frands Ertmand hans far skyldig var, som stod i den bog, bladene blev afreven, så Rasmus Knudsen skulle gøre sig det så nyttig, som han bedst kunne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme arrest bør at komme Rasmus Knudsen, på samme gæld hos Frands Ertmand at fordre, til forhindring.

(29)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger i Ålborg, hans visse bud Niels Lauridsen Brock sst med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Bang, borger der sst, for et tingsvidne, han til Ålborg byting 28/10 næst forleden har forhvervet efter Jens Nielsen Thybo, Jesper Tuesen og ---- Jacobsen, borgere sst, deres afsigelse om en indvisning, de har gjort Gert Gregersen på Jens Bangs vegne i det hus ved det vestre å i Ålborg, som skipper Peder Jensen iboer, for 96 sletdaler, og siden i Laurids Guldsmeds hovedejendom for resten, som skulle være 110 daler, hvilken indvisning skal være gjort efter en dom, Jens Bang over Laurids Guldsmed til Ålborg byting 30/4 1632 har ladet forhverve, anlangende en sæk humle og et knippe dragejern, han af Jens Bangs krejert først, der fjenderne næst forleden ufredstid kom her i landet, der for Ålborg skal have bekommet, uanseet samme dom ikke Jens Bang skal tilholde sådan indvisning og udlæg så meget, som gjort er, men hvis billigt og ret er: så og efterdi byfogden i sin dom ikke udtrykkelig har forklaret og underskedet hvad penge, Laurids Guldsmed for samme humle og dragejern til Jens Bang burde at betale, men eneste hvis billig og ret kunne være, så vurderingsmændene fordi ikke derefter kunne have visse underretning, derefter at gøre udlæg, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og den vurdering, derefter sket er, ingen magt at have, men sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, endelig at specificere og om kende, hvad Laurids Guldsmed for samme humle og jern bør at udgive, som det sig bør.

(32)

** var skikket Mads Jørgensen, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget 21/12 sidst forleden, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård med hendes lovværge for tre opskrifter, hun har opskreven, først rente på rente med skadegæld, vognleje og brevpending og anden omkostning på 60 sletdaler, uanseet hun aldrig på to års tid penge at have opsat, ikke heller havde krævet noget rente efter pantebrevs indhold, og han midlertid var i hendes tjeneste, og ikke heller udlagt for ham til velb fru Sofie Brahe uden 30 sletdaler: da efterdi samme sag er regnskab på begge siden anlangende, og vi fordi i forrige opsættelse har dem tilholdt at betro uvildige dannemænd og skippere imellem at regne, hvad den ene kunne den anden pligtig blive med rette, hvilke ikke endnu er efterkommet, da ved vi ikke i den sag at dømme, førend sligt sket er, og hvem siden på skader, at stævne og kalde og siden gå derom hvis ret er.

(33)

** var skikket velb Palle Rosenkrantz til ---- , KM befalingsmand over ---- , hans visse bud Keld Nielsen på ---- gård på den ene og havde stævnet Mikkel Skrædder i Øslev på den anden side for en uendelig landstings dom, han skal sig af berømme at have forhvervet over et vidne, som Palle Rosenkrantzes tjenere, nemlig Søren Hansen og Anders Jespersen Kræmmer sst til Hannæs ting 28/4 1632 vidnet har, anlangende nogen ord, som Mikkel Skrædder skal have talt om Niels Svendsen i Bisgård, hvilken uendelig landstings dom Palle Rosenkrantz formener med vrang underretning at være forhvervet og bør derfor magtesløs at være: så og efterdi fornævnte landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have, og efterdi Søren Hansen og hans medbrødre har vidnet om de ord, Mikkel Christensen for dem skulle have haft, som han ikke er gestendig, eller for tingsdom indgået, men højligen benægter, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(35)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Niels Lauridsen sst på den ene og havde stævnet Jens Bang, borger i Ålborg, på den anden side for en dom, han her til landstinget 9/11 næst forleden år har ladet forhverve over en skriftlig udtog af Laurids Guldsmeds regnskabsbog, anlangende nogen gæld, Jens Bang efter des indhold skal være ham skyldig, disligeste efter en endelig dom, Laurids Guldsmed over Jens Bang på Ålborg rådhus 4/10 sidst forleden har bekommet for 69 sletdaler, han ham efter tingsvidnes indhold pligtig er, hvilken landstings dom Laurids Guldsmed formener ikke bør at komme ham til nogen hinder eller skade: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi vi befinder, Laurids Guldsmed tilforn at have leveret Jens Bang en udtog under hans egen hånd på de poster, endnu i Laurids Guldsmeds bog findes uafskrevet, hvorefter han og ved en anden udtog for samme gæld til rådhuset har fordret fuld betaling af Jens Bang, endog han selv i hans første underskrevne udtog har gjort afregning med hvis, han af Jens Bang skulle bekommet, som derpå skulle være betalt, så Jens Bang da skulle blive ham 10 daler, 6 tønder lim skyldig, Jens Bang og med sin regnskabsbog beviser, at de siden anno 1626 har gjort klart regnskab til den dag, det Laurids Guldsmed er bleven ham 500 sletdaler skyldig, hvorfor han skulle have pant i hans bod og ejendom i Skolegade, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Laurids guldsmeds bogs opskrift og sidste udtog så rigtige, at de bør

nogen magt at have, men efterdi for borgmester og råd har været bevist, Jens Bang at have tilbudt Laurids Guldsmed 96 daler, han skulle blive ham skyldig i Christen Påskes hus og ejendom, hvilke Gert Gregersen og har vedgået, Jens Bang at være ham pligtig, og borgmester og råd fordi har tildømt Jens Bang samme penge at betale, ved vi ikke den deres dom at imod sige, belangende den tilbud, Gert Gregersen derimod gjort har og tilbudt Laurids Guldsmed betaling i hans hovedejendom efter den indvisning, Jens Bang deri har bekommet, og samme indvisning i hovedejendommen er underkendt, kunne vi ikke kende den tilbud nøjagtig.

(39)

** var skikket Josef Jepsen og Niels Jepsen, barnfødt i Jølby i Mors, deres visse bud Laurids Olufsen i Visby på den ene og havde stævnet Mikkel Tomasen i Overgård, Christen Christensen i Årup med flere på den anden side for en vidne, de til Hassing herredsting vidnet har 28/2 1633 sidst forleden, og i samme deres vidne at have vidnet, at Josef Jepsen og Niels Jepsen skulle have brugt ager og eng til en gård i Årup den sidst forgangen sommer og år, de sted og fæst har, og dis midlertid de brugte samme brug, havde de deres værelse og bopæl i Overgård i Årup til Mikkel Tomasen, hvilke deres vidne Josef Jepsen og Niels Jepsen formener en sankevidne at være: så og efterdi ikke befindes Josef Jepsen og Niels Jepsen for samme vidne, domme og dele lovlig at være stævnet og varsel givet, men med præstens kundskab bevises, Niels Jepsen da at have været i hans tjeneste, ikke heller med stedsmåls bog eller anden nøjagtig kundskab bevises, dem samme gård at have sted og fæst, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller samme dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(42)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på Oluf Jensen i Fly hans vegne hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Mikkel Pedersen i ---- på den anden side for en dom, han til Fjends herreds ting 5/11 sidst forleden dømt har, og fradømt Oluf Jensen hans fæste, og Peder Jensen i Kardyb, og hans medarvinger at igen give ham sin stedsmål og indfæstning, og det af den årsag at det skulle være en selvejer bondegård, og en medarving den skulle have fornøden at besidde: så og efterdi for herredsfogden ikke er bevislig gjort, eller i hans dom inddragen, nogen nøjagtig kundskab, det Peder Jensen eller hans søskende skulle have fornøden samme bondeeje selv at bruge og besidde, og fogden dog har ham hans fæste fradømt, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes og sligt bevislig gjort, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(44)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester på det kongelige adelige akademi Sorø, hans visse bud Christen Jensen, skriver på Børglum kloster, med en opsættelse her af landstinget 7/12 sidst forleden, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Anders Pedersen i Sæby, forrige foged på Sejlstrup, for en stedsmåls seddel, han skal have udgivet 27/3 1632 til Jens Nielsen, fordum boende i Stenum på Børglum kloster stavn, indeholdende ham at have sted og fæst et hus i Vollerup på Sejlstrup stavn, uanseet Jens Nielsen ikke nogen tid tilforn for Anders Pedersen har fremlagt en lovlig bevis, hans lovlige afsked fra den gode mand Just Høg, eftersom han var hans tjener og boede på hans stavn: så og efterdi Anders Pedersen, som en fuldmægtig ridefoged, på sin husbonds vegne, som da var lenen mægtig, samme hus til Jens Nielsen har sted og fæst, og ingen

forhindring da derimod har været gjort, da ved vi ikke imod samme stedsmåls seddel at sige, men efterdi birkefogden i sin dom ikke har underskedet eller forklaret, hvad Tomas Bruns forseelse, for han Jens Nielsen har ladet anholde, skulle være, så han derefter kunne vide for sig at rette, da finder vi den hans dom at være som udømt var, og hvem på skader sagen igen til birketing at indkalde, og der endelig at ordeles, som det sig bør.

(47)

** var skikket doktor Lucas Paludanus, kannik i Viborg, på hans tjener Godik Sørensen på ---- hans vegne hans visse bud Jens Christensen i ---- på den ene og havde stævnet Simon Pedersen i Højslev for et vidne, han til Højslev birketing 23/10 sidst forleden vidnet har, at han skulle have seet Godik Sørensen løben i fjorden på sankt mikkels dag sidst forleden og der samme tid skulle slagen Jens Pedersen i Stårup med en træ, som han roede i hans husbonds båd, disligeste stævnet Poul Andersen i Stårup for et vidne, han til fornævnte birketing 30/10 sidst forleden vidnet har, i lige mening som den forrige vidne om formelder, hvilke to enlige vidner Godik Sørensen højligen benægter, ikke at have slagen Jens Pedersen, som de om vidnet har: så og efterdi det befindes, Simon Pedersen at være Jens Pedersens egen bror og i så måder vildig, Poul Andersens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, og ikke lovlig varsel for samme syn er givet, så Jens Pedersens klage ikke med nøjagtige vidner og sigtelse er bevist, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, syn og klage så noksom, at de bør nogen magt at have, og efterdi samme sandemænds ed på samme vidner er funderet, og dog ikke i deres ed findes indført, bør den magtesløs at være.

(49)

** var skikket velb Vogn Vognsen til Stenshede på den ene og havde stævnet Vogn Krag til Svenstrup på den anden side for en summa penge, som han Vogn Vognsen skyldig er efter hans derpå udgivne brevs indhold, hvorover han har været forårsaget at hænde dom over til landsting 24/6 sidst forleden, som herredsfogden har tildømt ham at betale eller at have indvisning i hans gods eller løsøre. så mødte Vogn Krag og berettet, at hvad sig belanger de 36 rigsdaler og 2 rosenobler, han Vogn Vognsen pligtig er, ville han være overbødig straks at betale: og hvad sig belanger om rostjeneste indgav de på to gode mænd, Vogn Krag til betroet velb Falk Gøye til Bratskov, og Vogn Vognsen tiltog velb Johan Brockenhuus til Lerbæk, som dem nu her i byen skal imellem sige, hvad Vogn Krag for samme rostjeneste til Vogn Vognsen bør at udgive, og hvis de deri gør skal stande for fulde og upåtalt.

(50)

** var skikket Anders Christensen i Nørholm hans visse bud Jens Hansen, foged på Vang, på den ene og havde stævnet Peder Lauridsen i Nørholm på den anden side for en vedersigelse vidne, han 15/8 1630 til Kær herreds ting på Birgitte Lauridsdatter og hendes børns vegne forhvervet har, anlangende det hun eller hendes børn ikke ville arve, oppebære eller annamme efter hendes salig husbond, Peder Simonsen, ej heller nogen gæld betale i nogen måder, hvilke vedersigelses vidne Anders Christensen formener ikke så lovlig på fersk fod at være gjort og forhvervet, eller nøglen at være kastet på graven, som det sig havde burdet, menende samme vidne bør magtesløs at blive, efterdi at udtrykkeligen med tingsvidne bevises, hende af boen adskillig gods og løsøre at have forrykket og selv det at have beholden, sig selv og sine børn til nytte og fordel, hvorfor gældnerne for deres betaling er blevet udelukket: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid

stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, hvori samme vedersigelses vidne og domme er magtesløs fundet, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke to domme findes og lovligen til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så samme personer har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det ikke gjort har, hvorfor Anders Christensen har været forårsaget nu atter tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke fornævnte personer endnu er fremkommen eller nogen på deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme vedersigelse vidne og dom magtesløs at være.

(51)

** var skikket velb Frederik Rantzau til Asdal hans visse bud Hans Nielsen, borgmester i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 7/12 sidst forleden, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet velb Ulrik Sandberg til Kvelstrup, KM befalingsmand på Lundenæs, hans fuldmægtig, nemlig Christen Eskildsen på Bøgsted, for en uendelig dom, han lader sig af berømme at have forhvervet, i lige måde og da hid stævnet velb Niels Friis til Krastrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, og velb Jørgen Orning til Skårupgård, KM befalingsmand på Åstrup, for endelig dom, de har ladet forhverve til Vennebjerg herreds ting, anlangende noget brohavre af to sogne, liggende i Vennebjerg herred, nemlig sankt tomas og sankt olufs sogne, de skal pleje årligen at have udgivet af en bro, kaldes Uggerby bro, som skal være en almindelig landbro imellem Ålborg og Skagen, hvilke uendelige dom han formener med vrang undervisning at være forhvervet, og ikke heller så lovlig varsel derfor at være givet, med flere ord og tale dem derom imellem var: da efter tiltale, gensvar og sagens lejlighed, så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have.

(53)

** var skikket velb fru Sofie Sandberg, salig Envold Kruses, til Tulsted hendes visse bud Christen Eskildsen, foged på Bøgsted, på den ene og havde stævnet Søren Lauridsen i Tylstrup, birkefoged til Sæbygårds birketing, på den anden side for en dom, han 23/11 sidst forleden til fornævnte ting, imellem hendes fuldmægtig Christen Eskildsen og velb fru Sofie Brahe, Malte Sehesteds, til Sæbygård, afsagt har, og sagen til sin tilbørlig dommer heden funden, derpå først at kende, årsagen at der skal være lagt i rette for ham adskillige adelsbreve, som han synes skal være noget imod hverandre, dog ikke de breve eller skriftlige svar, som fru Sofie Brahe har ladet lægge i rette for ham, skal bemelde, at hun har forskaffet fru Sofie Sandberg de 3 smykker igen, som hun ved sin fuldmægtig begærer æskning til hende for, som hun af hende lånt og bekommet har: så og efterdi samme sag om bemeldte tre smykker tilforn for birkefogden har været i rette, og han deri fru Sofie Brahe for æskning har frikendt, hvilke hans dom her til landstinget er funden som udømt, og sagen til birketing igen at komme, fogden uden videre forhaling parterne endelig imellem at dømme og adskille, og birkefogden i denne hans dom intet har dømt til eller fra, endog ikke nogen dokumenter for ham har været fremlagt imod hverandre, som han sig på beråber, men dermed sagen forlænget og opsat, fru Sofie Sandberg til skade og omkostning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Søren Lunov jo dermed har gjort uret, og bør derfor at forfriske fru Sofie Sandberg hendes sag, og stande hende til rette for hvis skade, hun derover lidt har, og der foruden bøde til hende 40 mark voldsbøder efter birkeretten.

(58)

1/2 1634.

** var skikket hr Niels Christensen, forrige forstander i Ålborg kloster, hans visse bud hans Lydiksen sst på den ene og havde stævnet Søren Matiasen, Johannes Clausen og Anders Pedersen, barnfødt i Haverslev, som tilforn har tjent i Ålborg kloster, på den anden side for et vidne, de på snapslandsting sidst forleden vidnet har, anlangende de skulle have sagt, hr Niels Christensen skal have dem tilskyndet at vidne et vidne til Ålborg byting, belangende en stævnings sønderrivelse, hvortil hr Niels Christensen svaret og benægtet ved sin højeste ed, dem ikke at have købt eller tilskyndet at vidne løgn: så og efterdi af forrige landstings dom forfares, at der Søren Matiasen, Johannes Clausen og Anders Pedersen for retten har været indkaldt, har de til sandheds bestyrkelse bekendt og tilstået, det hr Niels havde med været og tilskyndet dem deres forrige vidne, som han for dem havde skrevet, til tinge at bekræfte, om samme stævnings sønderrivelse, endog de ikke vidste videre deraf, end hr Niels havde sagt for dem, og hr Niels Christensen da selv har været her for retten til stede, bemeldte tre personer og siden for samme deres forrige løgnagtige vidne de to bortrømt og den tredje straffet på sin finger, så intet imod deres sidste bekendelse, her til landstinget sket er, fremlægges, da ved vi ikke den at imod sige eller magtesløs dømme.

(60)

** var skikket hr Peder Mortensen i Hassing, Christen Nielsen, Mads Nielsen sst med mange flere deres visse bud Christen Nielsen i Hassing på den ene og havde stævnet Erik Sejersen, Christen Olufsen på den anden side for en udtog, som de skal have underskreven efter salig Oluf Tomasen i Bjerregård hans restants, hvilke udtog fornævnte mænd beskylder ikke sandfærdig at være, men den hårdelig benægter ved deres højeste helgens ed, at de ikke har fået eller bekommet nogen korn af Oluf Tomasen videre, end som de med rede pending og breve har afbetalt: så og efterdi vi befinder fornævnte restants og udtog ikke at formelde om nogen visse dag eller tid eller dato, når samme korn skulle være udkommen, ej heller om de personer, deri findes indtegnet, enten skulle være solgt, lånt eller borget, så derefter kunne gøres nogen underretning, restantsen i sig selv og befindes adskillige steder uklar og makuleret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme restants og udtog, ej heller den dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(62)

** var skikket Henrik ---- (blank) : så og efterdi sagen tilforn på 4 dannemænd er indgiven parterne at skulle imellem sige, hvilke og berettes at være sket, da tilfinder vi fornævnte 4 mænd samme deres afsigelse under deres forsegling at give beskrevet, som det sig bør.

(63)

** var skikket hr Niels Christensen, forrige forstander i Helliggejsts kloster i Ålborg, hans visse bud Hans Lydiksen sst på den ene og havde stævnet Søren Jørgensen, ridefoged på Ålborg slot, på den anden side for en dom, han på Ålborg byting 23/12 1633 forhvervet har, bemeldende st Mogens Jensen, byfoged i Ålborg, har dømt hr Niels Christensen fra sin halve boeslod for et tilskyndelses vidne, som Johannes Clausen, Søren Matiasen og Anders Pedersen nogen tid siden til Ålborg byting skulle have vidnet, og her på landstinget at have bekendt, at så skulle være ---- , og for en usandfærdelig benægtelse, som hr Niels skulle have gjort til Ålborg byting og derfor bør at lide

tiltale, mener hr Niels Christensen dermed stor uret at være vederfaret, og benægter han med højeste helgens ed, aldrig at have tilskyndet fornævnte 3 personer at vidne nogen vidner: så og efterdi bemeldte tre vidnesbyrd her for retten udførlig har tilstået, det hr Niels har tilskyndet dem at vidne løgn, for hvilke deres løgnagtige vidne de er fældet bleven, så de to derfor er bortrømt, og den tredje lidt på sin finger, hr Niels, som dertil skyndet har, og ved endelig dom er tilkendt sig at have forseet, og burde at stande til rette, og byfogden fordi har tildømt ham sin boeslod at have forbrudt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at imod sige.

(65)

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup og fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm deres visse bud Anders Jensen i ---- på den ene og havde stævnet Jens Andersen i vester Torup, herredsfoged i Han herred, på den anden side for en dom, han til Han herreds ting 29/4 sidst forleden, imellem velb Falk Gøye til Bratskov og dem, dømt og afsagt om nogen penge efter en kontrakt, han er bleven dem skyldig, og han i samme hans dom ikke har dømt Falk Gøye enten til eller fra at betale samme pending, men har stillet sin dom i tvivl, hvorfor de formener, samme dom bør magtesløs og intet komme dem på deres retfærdige gæld til hinder eller skade i nogen måder, med flere ord dem derom imellem var: da efterdi herredsfogden i sin dom intet har dømt i sagen, til eller fra, bør den hans dom at være som udømt var, og efterdi det befindes en endelig kontrakt af tre gode mænd, efter KM og Danmark riges råds befaling, imellem fru Helvig og fru Kirsten Kås så og Falk Gøye at være oprettet, som udførlig tilholder, at Falk Gøye skulle give samme fruer 1000 specie daler til snapsting 1632 her i Viborg at erlægge, hvilke ikke bevises at være efterkommet eller dem derfor kontenteret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Falk Gøye jo er pligtig samme 1000 daler med sin interesse til bemeldte fruer at betale, og fordi tilfinder velb Niels Friis til Skumstrup og Erik Kås til Aggersborggård med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for Falk Gøyes bopæl, der udæske og gøre fru Helvig og fru Kirsten Kås udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da fornævnte fruer i anden hans jordegods eller løsøre at indvise, så de bekommer fuld udlæg for deres gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(67)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Søren Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Brun i Lindum og Gyde Nielsdatter sst på den anden side for et vidne, de til Nørlyng herreds ting 2/3 sidst forleden vidnet har, hvorledes Anders Pedersen ---- i ---- og Karen Tomasdatter, barnfødt i Lindum, skal ikke være hverandre så nær i slægt og byrd sammen, at jo måtte ægte hverandre, og fast anderledes bevises, at Anders Pedersen og Karen Tomasdatter skal være to næstsøskende børn, og skal være imod KM forordning at de ikke bør at leve i ægteskab sammen, formenende Otte Skeel, at de for sådan deres løgnagtige vidne bør på deres finger fældet at være efter recessen og straffes derfor: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, hvori Anders Brun og Gyde Nielsdatter for samme deres løgnagtige vidne efter recessen fældet at være og straffes som vedbør, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, hvilke to domme findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften om bemelder, så Anders Brun og Gyde Nielsdatter har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og de det dog ikke gjort har, hvorfor Otte Skeel har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke Anders Brun og Gyde Nielsdatter endnu er fremkommen eller nogen på

deres vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed samme deres vidne løgnagtig og usandfærdig at være.

(68)

** var skikket Peder Andersen i Gislum, det han på sine egne og sine medarvingers vegne på den ene og havde stævnet Peder Christensen, indvåner i Viborg, på den anden side for en kvittants, han lader sig af berømme Peder Andersens far, Anders Nielsen, i Gislum skal have givet Peder Christensen på 20 daler, han skulle have betalt ham, uanseet Peder Andersen har Peder Christensens egen håndskrift på fornævnte 20 daler, med hvilke ulovlige kvittants, som han formener, Peder Christensen skal have forspildt ham sin ret, der han ham lod tiltale for fornævnte gæld: så og efterdi for os i rette lægges Anders Nielsens forseglet kvittants, at han samme 20 daler af Peder Christensen har oppebåret, og derfor hans brev død og magtesløs gør, Peder Andersen ikke samme kvittants vil vide for urigtig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme kvittants ej heller fornævnte bytings dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(70)

** var skikket velb Jørgen Orning til Skårupgård, KM befalingsmand på Åstrup, hans visse bud Christen Pedersen i Rønnebjerg på den ene og havde stævnet Niels Nielsen i Skærum, Hans Pedersen sst og deres medbrødre 12 kirkenævninger af Skærum sogn for en ed og tov, de over Anne Jensdatter Drengs svoret og gjort har og svoret hende en fuld kirkenævn over efter vidner og sigtelse, for dem er fremlagt, og formener samme deres ed og tov ret at være svoret og bør ved magt at blive: så og efterdi for nævninger er bevislig gjort, det Anne Jensdatter Drengs har lovet folk ondt, hvilket dem efter hendes løfte, i synderlighed Anders Jacobsen Graver på hans helbred og Christen Jensens far på hans liv, er hændt og vederfaret, hvorfor de hende til tinge såvel som og her i dag for retten ved højeste ed har sigtet og beskyldt, det og er bevist hende af en misdæder, Anne Lauridsdatter, som for sin trolddoms bedrift allerede er heden rettet, for trolddom at være beråbt, såvel som og i langsommelig tid og mange år for trolddom at være berygtet, hun og nu her i dag selv har bekendt, sig i sådan trolddoms kunst skyldig, forsvoret dåb og kristendom, og indgav sig til den onde ånd, tilstående hans navn at være Plet, og intet Anne Jensdatter fremlægger, hvormed hun sig kan befri eller bevise, sig kristelig at have skikket og forholdt, og loven bemelder, om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sin den der sag gives med nævn i kirkesogn, og efterdi fornævnte nævninger, som i sognen hos Anne Jensdatter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddom enten at skære eller skylde, så de ved deres ed efter fornævnte vidner og sigtelse, som med hendes egen bekendelse bekræftes, har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for denne deres ed og tov at fælde, men ved sin fuldmagt at blive.

(77)

15/2 1634.

** var skikket velb Iver Lykke Christoffersen til Vindum overgård hans visse bud Gabriel Mouridsen, borger i Mariager, på den ene og havde stævnet velb Iver Lykke til Eriksen til Gunderslev kloster på den anden side, for at eftersom Iver Lykke Christoffersen har bekommet

indførsel i noget Iver Lykke Eriksens jordegods, liggende på Hannæs i Lundby, så og en part i salig Manderup Parsbergs gård i København, så vidt Iver Lykke Eriksen arveligen deri på sin hustrus vegne kan være til berettiget, og mener Iver Lykke Christoffersen samme indførsel ret at være, og fornævnte gods og ejendom bør Iver Lykke Christoffersen for ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges gode mænds indførsels brev, det de har indført Iver Lykke Christoffersen i fornævnte gods for en summa penge efter indførsels formelding, hvilke endnu stander ved sin fuldmagt, sagen og siden to gange her til landsting har været i rette kaldt, og to uendelige domme udgangen, som for er rørt, hvilke to domme er urykket og ustævnet, og findes til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften indeholder, så Iver Lykke Christoffersen fordi har været forårsaget atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Iver Lykke Eriksen endnu er mødt, eller nogen på hans vegne, nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme gods efter indførselens formelding jo bør Iver Lykke Christoffersen for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag bliver fraløst, eller og indførselen for sin tilbørlig dommer.

(79)

** var skikket Christen Skolemester i vester Halne, Jens Tomasen i Torpet og deres medbrødre deres visse bud Jens Tomasen i Vadum torp på den ene og havde stævnet Peder Jørgensen, forrige tjenende på Rødslet, på den anden side for en underskreven restants og fortegnelse, han til sin husbond velb fru Helvig Marsvin til Nørlund udgivet har, formeldende om adskillige korn og tømmer, de skulle have udborget og bekommet på Rødslet 1629: så og efterdi samme opskrift befindes en løs register, som ikke bemelder om nogen visse dag eller tid, når sådan korn og tømmer skal være udborget, eller med brev og segl bekræftes, Morten Pedersens vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme opskrift og fornævnte enlige vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, bør at komme Christen Skolemester, Jens Tomasen og Laurids Terkildsen på nogen udgift til hinder eller skade i nogen måder.

(81)

** var skikket Jens Tomasen i Vadum torp på den ene og havde stævnet Jens Jørgensen Kock, slagter i Ålborg, på den anden side for et snapvidne, han til Kær herreds ting 13/11 1631 forhvervet har, formeldende om 8 mark, Jens Kock skal have indskrevet i en klakbog at have givet Jens Tomasen til leje af to køer, han skulle have fødet for ham, og da skulle Jens Tomasen have sagt, at en part var løgn, han i samme sin bog skulle have ladet indskrive, uanseet Jens Tomasen højlig benægter, aldrig samme penge ej heller de andre varer, i bemeldte bog er indført, at have bekommet: så og efterdi Jens Jørgensens opskrift ikke formelder om nogen dato, dag eller tid, når Jens Tomasen en part af samme gods af ham skulle bekommet, det ikke heller med Jens Tomasens undertegnelse bekræftes, men han nu her for retten højligen har benægtet, sig ikke samme gods af Jens Jørgensen at have fanget eller oppe båret, og fordi samme bog beskyldt, da kunne vi ikke kende samme opskrift, hvormed han vil sig selv for samme gælds betaling befri, såvel som samme vidne og dom, derefter ganget er, bør at komme Jens Tomasen til nogen forhindring.

(83)

** var skikket Jens Jensen Risgård, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet Margrete Sørensdatter Hvingler på den anden side for en usandfærdig sigtning, som hun på Thisted rådstue

14/1 1633 gjort har, anlangende Jens Jensen skulle været hendes barnefar og ligget i et ondt levned med hende, hvilke Jens Jensen siger sig samme tid straks for retten at have benægtet, aldrig at have haft legemlig fællig med hende i nogen måde, og beretter Jens Jensen, at Margrete Hvingler skulle være en rytterhore og af prædikestolen udråbt: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke samme sigtning er magtesløs funden. som forskrevet står, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, hvilke to domme findes og lovligen til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Margrete Sørensdatter har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og hun det ikke gjort har, hvorfor Jens Jensen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke Margrete Sørensdatter endnu er fremkommen, eller nogen på hendes vegne, nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme sigtnings vidne magtesløs at være.

(84)

15/3 1634.

** var skikket Niels Poulsen i Sundby i Mors og havde hid kaldt sandemænd af Nørherreds ting, Poul Jensen hans bane at udlede, som blev død funden på Sundby mark, som han gik ved hans plov, og nu fremlagde Niels Poulsen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting i Mors 28/2 sidst forleden, Maren Nielsdatter, Niels Madsens datter, i Sundby at have vidnet, at hun kørte ploven for salig hr Jens i Sundby 12/2 sidst forleden, og salig Poul Jensen da bad hende holde med ploven, han ville komme noget muld fra bag ploven, og som han da stod og ville komme noget muld deraf, da faldt han omkuld, og rallede lidt i hans hals, og han da straks blev død: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Poul Jensen af hastig brat død ulykkelig at være omkommen, og det ham til bane og livs lagt, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(85)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Jens Mørk i Byrum, for han 22/11 1631 til Kær herreds ting har taget i Christen Pedersen Gølbos hånd og været hans fri hjemmel til hvis ege, Niels Mortensen om vidnet har, som han er kommen fra Byrum skov med, efter tingsvidnes indhold, uanseet Christen Andersen udtrykkelig med ---- har gjort bevisligt, det Christen Pedersen Gølbo, tjenende Peder Andersen i nør Halne, har haft en læs grøn ege på en vogn og er kommen fra Byrum skov: da efterdi det befindes, sagen over seks uger, tid efter anden, at være opsat, og ingen nu er mødt med samme hjemmel, nævnings ed, vidne og breve dem at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen imod bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme hjemmel, vidner og breve, hid stævnet er, magtesløs at være.

(88)

** var skikket Morten Lauridsen Kjærulf i øster Halne hans visse bud Laurids Pedersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Clemend Tomasen, tjenende Christen Andersen Kjærulf i Fogedgård, for en vidne, han til Kær herreds ting 22/10 nu sidst forleden over Morten Kjærulf vidnet har, formeldende at han

onsdag og torsdag, da var 5 uger, gik på øster Halne mark og der ville tælle Laurids Pedersens korn, da skulle Morten Kjærulf ---- til ham og truet ham, så han det ikke kunne fange talt, hvilket vidne Morten Kjærulf nu såvel som tilforn efter tingsvidnes indhold højligen ved sjæl og salighed benægter, det Clemend Tomasen usandfærdig og løgnagtig at have ham på vidnet: så og efterdi Clemend Tomasens kundskab ikke er uden én persons vidne, som regnes for ingen vidne, den og befindes imod andre vidner at være vidnet om samme ---- , som allerede her i dag er ved magt kendt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(91)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Jørgen Andersen i Nørlev, Laurids Sørensen i Bundgård med flere sandemænd i Vennebjerg herred for et sandemænds tov og skel, som de til fornævnte ting 18/11 sidst forleden skal have afsagt, hvorledes at de 13/11 har været på åstederne og gjort markskel, eftersom de dertil er opkrævet af Søren Pedersen i Albæk på hans husbond velb Knud Rodsteen til Lengsholm hans vegne, uanseet at Højstrup by er beliggende i Børglum herred: så og efterdi af opkrævelse vidne forfares, sandemændene i Børglum herred såvel som Vennebjerg herred at være opkrævet og varsel for givet, for at sværge og gøre både herredsskel og markskel, og Vennebjerg herreds sandemænd dog alene har gjort markskel på fornævnte åsteder, som ikke der i herredet skal være beliggende, og samme herredsskel, som de såvel som Børglum herreds sandemænd var tilkrævet, aldeles forbigået, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende denne sandemænds ed og forfølgning så noksom lovlig, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(94)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Mads Andersen i Kinderup for en vidne, han 17/12 sidst forleden til Kær herreds ting vidnet har, indeholdende at han 5/11 1632 skulle have været med Christen Andersen i Fogedgård til Laurids Pedersen i øster Halne og forligt dem om hvis tiende, Christen Andersen skulle årlig have af Laurids Pedersen, uanseet Christen Andersen højlig straks for ting og dom, såvel som endnu, benægter sig ikke at have gjort videre tingning med ham end et år: så og efterdi Mads Andersens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Morten Kjærulf og er vildig, sin far til behjælpning, Christen Andersen ikke heller sådan kontrakt vil være gestendig, med Laurids Pedersen og Morten Kjærulf at have gjort, som på ham vidnet er, han ikke heller det har fra sig bebrevet eller for tingsdom indgået, men højligen benægter, som forskrevet stander, da kunne vi ikke kende samme vidne bør nogen magt at have, og efterdi Laurids Jørgensen og hans medbrødre udførlig har vidnet ---- dem at have seet Clemend Tomasen talt kornet og velvilligen ---- fra sig og lagt dem på en kærve, og ikke Morten Lauridsen Kjærulf overfaldt ham med trusler eller bordag, og i så måde om den gerning, de synlig har seet, og ingen nøjagtige vidner derimod fremlægges, ikke så at være sket, da ved vi ikke den deres vidne at imod sige, sammeledes efterdi Peder Kjærulf efter 6 ugers opsættelse ikke har dømt i sagen, til eller fra, men formedelst vidnet i højere ret var stævnet, det ganske forbi ganget og dermed sagen forspildt, ved vi ikke andet derom at sige, end han sig jo dermed har forseet, belangende Laurids Pedersens dom, efterdi samme ager og ejendom var kronens gods angældende, og lensmanden ikke var stævnet, eller varsel givet, og Laurids Pedersen fordi ikke har vidst nogen vedkendelse derpå at udstede, førend lensmanden bliver stævnet og kaldt, da kunne vi ikke kende Laurids Pedersens ulempe deri at være.

(98)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Niels Ebbesen i Vestbjerg, Tomas Nielsen i Torup med flere for et vidne, de 5/6 1633 til Kær herreds ting vidnet har, formeldende at det er dem vitterligt, den tid Byrum skov blev ---- , da stod der en gærde fra søndre side af Byrums kålgård og sønder ud med vestre side af Byrum mark ud til søndre skovdige, og ikke de har vidnet udtrykkeligen nogen visse år, dag eller tid, ej heller at de skulle have med været og gjort samme ---- på samme skov, menende fordi samme vidne, som ikke på fersk fod er vidnet, ikke så noksom lovlig eller ret at være, at den burde at komme Christen Andersen til forhindring: da efterdi befindes, sagen over 6 uger, tid efter anden, at være opsat, og ingen nu er mødt med samme vidne, syn og dom at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed bemeldte vidne, syn og dom, hid stævnet er, magtesløs at være.

(100)

** var skikket Knud Pedersen Kedelfører, borger i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Nielsen ---- og Laurids Guldsmed, der sst, for et vidne, de 21/12 sidst forleden til Thisted byting vidnet har, anlangende parlament og bordag, som Knud Kedelfører skulle have i været med dem og Niels Mortensen Rebslår sst, uanseet Knud Kedelfører hårdeligen benægter sig ingen bordag at have i været med dem, ikke heller gjort dem sår eller skade, og kirkens band derfor skal være givet, mener dem at have vidnet i deres egen sag, dem selv til behjælpning: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den dog i seks uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme vidner, syn, sigtelse, klage og sandemænds ed at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, syn, sigtelse, klage og sandemænds ed magtesløs at være.

(101)

** var skikket Søren Andersen Skrædder, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Tøger Poulsen Høg, borger sst, for en klage seddel, han forleden år 21/1 ved sin fuldmægtig Christen Poulsen Skomager til Viborg byting har ladet læse og tingsvidne efter taget, indeholdende Søren Andersen noget tilforn i mester Peder Badskærs stue Tøger Høg uden skyld eller brøde skal have stødt, slagen og overfalden, og at han deraf skal være stymperet, som hans klage vidtløftig indeholder: så og efterdi samme klage ikke med nogen vidnesbyrd bekræftes, det Søren Skrædder skulle slaget eller gjort Tøger Høg nogen skade, som kunne være årsag til hans stymperdom, så samme klage og syn ikke med vidner eller sigtelse bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme klage og syn så noksom, at de bør nogen magt at have, eller nogen vurdering derpå at udstede.

(103)

** var skikket Mikkel Christensen i ---- gård på den ene og havde stævnet Niels Pedersen ---- på den anden side, for han uden al skyld og brøde i Mikkel Christensens egen gård har med hans blotte værge afhugget ham hans venstre tommelfinger, så han derover er kommen ganske til agters. så er Niels Pedersen ikke mødt eller nogen på hans vegne ham at erklære: da blev opnævnt Søren Block,

rådmand i Hobro, med flere, hvilke dannemænd med Mikkel Christensen udgangen og straks igen indkommen og gav til kende, dem samme hans skade og stymperdom at have beseet og det vurderet, at ingen af dem ville have samme skade for 40 sletdaler

(105)

** var skikket velb fru Thale van Mehnen til Gøllebogård i Skåne, hendes visse bud Johan Nielsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter 6 uger at have stævnet Peder Rugtved i nør Harridslev for en dom, han 25/11 1633 til Vennebjerg herreds ting dømt har, imellem den gode frue og Steen Rodsteen til Lerbæk, og i samme dom tilfunden Steen Rodsteen at betale hende 110 rigsdaler in specie eller indvisning i hans jordegods: da efterdi for os i rette lægges Steen Rodsteens udgivne brev, det han har sig til for obligeret samme spejl Johan Nielsen på hans husbonds vegne at skadesløs kontentere med rede penge eller nøjagtigt jordegods, som dem af ridemændene blev vurderet, det og med to gode mænds indvisning bevises, samme spejl af dem at være takseret og udlagt for 110 rigsdaler, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der dom er gangen, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Steen Rodsteen jo er pligtig samme 110 rigsdaler med sin interesse til Johan Nielsen på hans husbonds vegne at betale, og fordi tilfinder velb Niels Lange til ---- og Iver Dyre til ---- , som Johan Nielsen dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Steen Rodsteens bopæl, der udæske og gøre ham udlæg af hans jordegods, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Johan Nielsen på hans husbonds vegne i anden Steen Rodsteens jordegods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for samme gæld, efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(106)

** var skikket velb fru Thale Mehnen til Gøllebogård i Skåne hendes visse bud Johan Nielsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Peder Rugtved i nør Harridslev for en dom, han til Vennebjerg herreds ting 25/11 1633 dømt har, imellem den gode frue og velb Steen Rodsteen til Lerbæk, og i fornævnte dom tilfunden fru Thale van Mehnen to tønder hartkorn i Christen Markorsens gård i Kvissel, og ikke velb Steen Rodsteen har efterkommet sin udgivne håndskrift og skadesløs brev, som det sig havde burdet: så og efterdi herredsfogden sin dom har funderet på Steen Rodsteens udgivne brev, og tildømt fru Thale van Mehnen samme 2 tønder hartkorn i Christen Markorsens gård at efterfølge, ved vi ikke den hans dom at imod sige eller nogen indvisning videre derpå at udstede.

(107)

** var skikket velb fru Thale van Mehnen til Gøllebogård i Skåne hendes visse bud Johan Nielsen, foged der sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Peder Rugtved i nør Harridslev for en dom, som han til Vennebjerg herreds ting 25/11 1633 dømt har, imellem den gode frue og velb Steen Rodsteen, og tilfunden den gode frue at beholde hvis gård og gods, som hun af Steen Rodsteen i betaling bekommet har, og ikke i rette efter breve og adkomst med af beviser hvad gården, som Peder Lauridsen i Svenstrup sogn og by og Mogens Tomasen, der sst, påboer, skylder, at man kunne deraf erfare, hvilket sig burde for landgilde eragtes, eller gæsteri at være videre end som Steen Rodsteens egen håndskrift om formelder: så og efterdi der tvistes om samme udgift af fornævnte gårde skal være landgildes

penge eller gæsteri, så da for nogen misregning kunne være sket, og ingen bevisning derom for fogden har været i rette lagt eller i hans dom indført, da finder vi den hans dom at være som udømt var, og hvem på skader, sagen til herredsting igen at indkalde, slig bevisning for herredsfogden at fremføre, og derefter endelig at dømme, som det sig bør.

(109)

** var skikket velb fru Inger Urne til Lybygård i Skåne hendes visse bud Johan Nielsen, foged på Gøllebo, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Peder Rugtved i nør Harridslev for en dom, han til Vennebjerg herreds ting 25/11 1633 dømt har, imellem hende og velb Steen Rodsteen til Lerbæk, og i sin doms sentering ikke ville understå sig at kende på to gode mænds forseglet brev, noget landgilde anlangende, hvilket om fornævnte landgilde eller seddel for Peder Rugtved ikke at være sat i rette, men efter velb Inger Urnes beretning æsket og begæret af Steen Rodsteen efter hans udgivne brevs formelding, lydende på en gård i Skærum, som Hans Pedersen påboer: så og efterdi der tvistes, om samme penge skal være landgilde eller gæsteri, og bemeldte to gode mænds brev ikke udførlig formelder, hvad gårde og godses skyld i skøderne, de har beseet, at komme overens, som om tvistes, da finder vi den herredstings dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, skøderne in originali for fogden at fremlægges, og derom endelig at dømme, som det sig bør.

(111)

** var skikket velb fru Inger Urne til Lybygård i Skåne hendes visse bud Johan Nielsen, foged på Gølbogård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Peder Rugtved i nør Harridslev for en dom, han til Vennebjerg herreds ting 25/11 1633 dømt har, imellem hende og velb Steen Rodsteen til Lerbæk, og i sin doms sentering tilfinder, at efterdi velb fru Inger Urne ikke for dem beviser, nogen skade for samme håndskrift at have lidt, vidste han ikke imod de gode mænds indførsel at kunne kende, al den stund den stander ved sin fuldmagt: så og efterdi herredsfogden sin dom har funderet på bemeldte to gode mænds indvisning, imens den stod ved fuldmagt, da ved vi ikke den hans dom at imod sige, så længe samme indvisning for sin tilbørlig dommer stander urykket.

(114)

** var skikket velb Niels Friis, fordum boende på Lundergård i Jetsmark sogn, hans visse bud Jens Christensen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Søren Mortensen i Flade i Mors for en dom, han 12/11 1633 til Nørherreds ting, da han der har siddet i dommersted, dømt har, hvori han har kvit dømt Niels Friises fuldmægtig, nemlig Niels Jensen i Søndergård, for hvis tiltale, Niels Friis kunne til ham være berettiget for hans forsømmelse med skyld og landgilde hos Niels Friises tjenere, menende ham derfor uret at have gjort, og samme hans dom magtesløs at være: så og efterdi ikke for fogden har været bevist, det Niels Jensen har sig til for obligeret, andre Niels Friises landgilde at indkræve, eller dertil haft fuldmagt, og fogden fordi har ham frikendt, såvel som og for hvis, han med kvittants har bevist, indtil anno 1627 af hans egen skyld at være betalt og i fjendernes tid skulle udgives, ved vi ikke herredsfogdens domme deri at imod sige, men efterdi ikke for fogden med underskreven restants eller anden nøjagtig kundskab er bevislig gjort, hvad Niels Jensen for anno 1632 skulle restere, ikke heller han at være tilsagt og advaret, på hvad sted han samme skyld skulle yde efter hans fæstebrevs indhold, og fogden dog har

tildømt ham sin fæste at have forbrudt, kunne vi ikke kende samme domme deri bør at komme Niels Jensen på hans fæste til nogen forhindring.

(117)

** var skikket Ludvig Møller i Ålborg hans visse bud Laurids Pedersen i øster Halne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Tomas Andersen, Jens Tordsen med flere borgere for et vidne, de 8/9 sidst forleden til Ålborg byting vidnet har, anlangende nogen regnskab, Søren Madsen, forrige skriver på Ålborg slot, og Ludvig Møller imellem været har, Ludvig Møller til største skade og nachdel: så og efterdi Ludvig Christensen efter opsættelses indhold har budt sig til rede og regnskab med Søren Skriver om hvis, han kunne blive skyldig, og 4 dannemænd derefter har været tilnævnt samme regnskab at overse, hvilket i Søren Skriver såvel som Ludvig Christensens nærværelse sket er, efter begge deres dokumenter, og samme 4 mænd har overslaget, hvad Ludvig Christensen er skyldig bleven, hvilke de til tinge har afsagt, og Ludvig Christensen derfor lovlig er stævnet, og ikke bevises ham deri noget at være uforrettet, da ved vi ikke imod samme 4 mænds overslag at sige eller magtesløs dømme.

(119)

** var skikket velb Knud Rodsteen til Lengsholm hans visse bud Søren Pedersen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anders Rugtved i Bagterp for en dom, han til Børglum herreds ting 4/2 sidst forleden, imellem Mogens Kås til Tidemandsholm og ham, dømt har og tildømt hans tjener at føre sig hjemmel til noget skovhug, som de skal have hugget i den skov, som kaldes nør Jernskov: så og efterdi samme synsvidne ikke indeholder, nogen varsel at være givet på hvilken dag eller tid, synsmændene skulle være på åstederne, så ---- kunne vidst dertil at svare, da kunne vi ikke kende samme syn så lovlig, at den bør nogen magt at have, men efterdi Christen Madsen og hans medfølgere har vidnet dem at have seet, Jens Sørensen skulle have udvist samme træer, som er bleven huggen og afført, og med tingsvidne bevises, Jens Sørensen selv at have vedgået, at han udviste dem efter hans husbonds befaling, så samme vidner dermed bestyrkes, og fogden fordi sin dom har funderet på gode mænds afsigelse og fornævnte vidner, og tildømt dem, samme træer har udvist, hugget og afført, at føre hjemmel til samme gerning eller lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne eller samme herredstings dom at sige eller magtesløs dømme.

(124)

** var skikket velb Knud Rodsteen til Lengsholm hans visse bud Søren Pedersen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup for en dom, han til Børglum herreds ting 11/2 sidst forleden dømt har og tildømt hans tjenere, Hans og Christen i Krogen, tiltale at lide for et gærde og noget skovhug, de skal have hugget i nør Jernskov, endog det er dem ikke overbevist, at de har hugget noget ulovligt i den gode mand Mogens Kåses skov men på de åsteder, som de fast over 20 år har haft deres øksehug: så og efterdi herredsfogden sin første dom har funderet på gode mænds afsigelse, samme gærde inden sankt volborg dag at optages og igen på sin rette sted forflyttes, ved vi ikke hans dom deri at imod sige, men hvad sig belanger, det han har tildømt Knud Rodsteens tjenere at lide tiltale for skovhug, de i Mogens Kåses skov skulle gjort, dog ingen bevis derpå for ham har været fremlagt, kunne vi ikke kende den hans dom bør at komme Knud Rodsteens tjenere til skade, sammeledes efterdi den anden herredsfogeds dom ikke er endelig, der ikke heller befindes nogen varsel at være hjemlet for

hvilke dag eller tid, synsmændene skulle være på åstederne, kunne vi ikke kende samme dom og synsvidne bør nogen magt at have.

(126)

** var skikket Maximilianus Højfelder, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Hans Pedersen i Krogen, Christen Hansen i Brøndum med flere sandemænd i Hundslund klosters birk for en deres ed og tov, de til Hundslund birketing 27/7 sidst forleden svoret og gjort har, anlangende det de har svoret Christian Murian, som tjente på Nørgård, til fred og bod, for det han har med hans medfølgeres råd og gerning ynkelig med 5 blå og 2 blodige sår og skade har dræbt og ihjel slagen salig Jørgen Højfelder om nattetide, som med syn, klage og sigtelser udtrykkeligen for dem var bevist, og de dog ligevel aleneste har agtet og anseet nogen vildige vidnesbyrd, dem selv til befrielse, som var i flok og selskab med manddræberen, der gerningen skete: så og efterdi Niels Sørensen og hans medbrødre, såvel som og Anne Lauridsdatter og hendes medfølgere, udførlig har vidnet, hvorledes Jørgen Højfelder og Christian Murian har været i parlament, og at Jørgen Højfelder skulle slagen ham i hovedet med en glas og pibekande, så Christian Murian skulle sprungen på bænken og gjort ham hans bane, og i så måder været årsag til at værge sit liv, endog i ingen måde er bevislig, det Jørgen Højfelder enten har haft kniv eller anden værge, hvormed han kunne tragte Christian Murian efter hans liv, men med syn bevises, det Jørgen Højfelder har haft adskillige store sår og skade, som ham en del i hans bryst og arme med kniv til sin død var slagen og gjort, og sandemændene dog har svoret Christian Murian til sin fred, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og sandemænds ed så noksom, at de bør at komme Christian Murian på hans fredløsmål til befrielse, men deri ingen magt at have, og efterdi den synsvidne til Christian Murian ikke fremlægges, bør den ingen magt at have, indtil den fremkommer.

(130)

** var skikket Mourids Pedersen i Tandrup hans visse bud Mads Tomasen i vester Vandet med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Peder Mouridsen i Tandrup for en vidne, han efter en kontrakt, stue eller bænkebrev til Hundborg herreds ting 1/4 sidst forleden 1633 taget og forhvervet har, lydende i sin mening, at Mourids Pedersen skulle have halvparten af al det levende kreatur, bo og boskab, som i gården fandtes, og derimod at skulle betale halvparten af hvis vitterlig gæld, som da kunne findes, salig Peder Mouridsen med rette at kunne være bortskyldig, det være sig sin bror Mikkel Pedersens mødrene arvelod, hvilket gæld Mourids Pedersen beretter, at salig Peder Mouridsen i kontrakten har angivet, hvor højt det sig da kunne bestrække, eller hvad han til enhver kunne være med rette bortskyldig: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da tid efter anden over 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme vidner, stue og bænkebreve at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, stue eller bænkebrev magtesløs at være.

(132)

12/4 1634.

** var skikket velb Tomas Juel til Estrup, Claus Kås til Sø, Otte Kås til ---- , Mogens Kås til Tidemandsholm og Mogens Kås til Lyngholm deres visse bud Niels Andersen i Hadsten med en

opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet velb Iver Kås til Ulstrup for en uendelig dom, som han skal have ladet forhverve nu sidst forleden snapslandsting her i Viborg 18/1, anlangende en indførsel han har forhvervet i salig jomfru Helvig Kåses gods, hvilken, som de formener, ej så lovlig og ret at være, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme dem til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi for os i rette lægges to Niels Mouridsens udgivne breve til salig fru Anne Mogensdatter på 200 rigsdaler og 100 sletdaler med des rente, hvilke breve jomfru Helvig Kås har sig til for obligeret at betale på Niels Bruns vegne og hans hånd og segl at indfri, og ikke bevises det at være efterkommet, så samme penge og breve til Iver Kås på Hermand Brun og jomfru Anne Bruns vegne er udlagt og opdragen, så Iver Kås derefter ved retten i jomfru Helvig Kåses gods er indført, hvilke alle samme breve og indførsel stander ved deres fuldmagt, og vi ikke derover er dommere, da ved vi ikke andet derom at sige, end samme gods efter indførsels bemelding jo bør Iver Kås på bemeldte børns vegne for ejendom at efterfølge, imens og al den stund bemeldte breve og indførsel for sin tilbørlig dommer stander urykket.

(136)

** var skikket Mads Nielsen i Bradstrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 14 dags opsættelse at have stævnet Laurids Nielsen Guldsmed i Ålborg for et vurderings vidne, han 2/12 sidst forleden til Ålborg byting skal have forhvervet, anlangende et 15 gulv hus uderst i Laurids Guldsmeds gård, hvilke af fire uvildige mænd i byfogdens nærværelse skal være Mads Nielsen til vurderet og udlagt for en summa pending, Laurids Guldsmed ham skyldig er: så og efterdi Mads Nielsen samme 15 gulv hus med sin gårdsrum og indgang efter Laurids Guldsmeds udgivne brev og lovlig forfølgning ved dannemænd, i byfogdens nærværelse, for sin vitterlig gæld er udlagt og tilvurderet, han og til tinge såvel som her i dag for retten tilbyder samme vurdering at vil frastå, dersom han hans penge og gæld må blive erlagt og betalt, og ingen tilbud ham derimod gøres, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sidste vurdering bør at komme Mads Nielsen imod hans lovlig indlæg til hinder eller skade, men magtesløs at være.

(139)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Christensen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet, efter andre opsættelser, Benedikte Jensdatter i Vesterby på Øland og Rasmus Sørensen i ---- for et vidne, de til Oksholm birketing 24/8 sidst forleden vidnet har, anlangende det de 7/7 da sidst forleden skulle have seet og hørt, det nogen af velb Falk Gøyes tjenere skulle have slagen nogen græs og hø på to sine holme, som skulle ligge til den gård i Østerby på Øland, som Laurids Clausen iboer, hvilke samme deres vidne han formener dem ikke sandfærdig at have vidnet: så og efterdi varselsmændene ikke navnlig har om hjemlet hvilken dag eller tid, de skulle have givet Falk Gøyes tjenere og ham selv varsel for samme vidne, ej heller hans tjeneres navne vises indført, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller samme klage og dele, derefter drevet er, bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(144)

** var skikket Barbara Nielsdatter, salig Johan Ertmands efterleverske, i Ålborg hendes visse bud Gert Gregersen, indvåner sst, på den ene og havde, på Barbara Nielsdatters og hendes arvingers

vegne, stævnet mester Christen Hansen, biskop i Ålborg, på den anden side for en dom, han skal have ladet forhverve på Ålborg byting 23/12 1633, belangende dem at være tildømt nu straks at betale mester Christen Hansen 200 rigsdaler, eller derfor at lide tiltale, hvilken dom Barbara Nielsdatter på hendes egne og medarvingers vegne formener ikke lovlig og ret at være, efterdi de samtlig har tilbudt mester Christen Hansen huse og ejendomme at ville rette for dem med, uden al tiltale og lovmål: så og efterdi for byfogden såvel som her er i rette lagt salig Johan Ertmands udgivne brev til Laurids Hansen på 200 rigsdaler med des rente, og ikke bevises dem at være erlagt og betalt, så byfogden fordi har tildømt Barbara Nielsdatter, salig Johan Ertmands efterleverske, og hans arvinger samme penge med sin efterstandende rente til mester Christen Hansen på hans hustrus vegne skadesløs at erlægge, eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at imod sige, men efterdi befindes Barbara Nielsdatter alene for al summen at være delt bleven, endog hendes medarvinger såvel som hun derfor er tildømt at lide tiltale, da finder vi hende af den dele kvit at være.

(146)

** var skikket velb Erik Juel til Hundsbæk på den ene og havde stævnet Villads Jensen i Serup, Christen Knudsen sst med deres medbrødre kirkenævninger af Odby sogn på den anden side, for de 29/3 sidst forleden til Revs herreds ting efter vidnesbyrd, løfte og sigtelses lydelse, som for dem samme tid har været i rette lagt, har svoren Mette Madsdatter Vinter en fuld kirkenævn over for trolddoms sag, hun er tillyst, hvilke deres ed og tov Erik Juel formener ret at være og burde derfor ved magt at blive: så og efterdi for nævninger er bevislig gjort, det Mette Madsdatter Vinter har lovet Karen Pedersdatter, at dersom hun var halv gal, da skulle hun blive hel gal, og lide pine på sit legeme, for hun har skyldt hende for sin sygdom, så Karen Pedersdatter efter sådan hendes løfte skal være bleven ganske svag og afsindig, og derfor tit og ofte klaget på Mette Vinter, i lige måde og bevises, det hun skal have lovet Niels Villadsen ulykke, som ham skal være hændt, det og er bevist hende tilforn at have med været hos en anden misdæder og troldkvinde hende at ville omkomme og bragt om livet, såvel som i langsommelig tid en ond rygte for trolddom at have påhængt, Peder Pedersen og til tinge, såvel som og her for retten, hende udførlig at have sigtet og beskyldt, det hun hans hustru hendes ulykke og sygdom formedelst trolddom har tilføjet, og ingen vidnesbyrd eller stokkenævn Mette Vinter derimod fremlægger, hvormed hun kan bevise sig ærlig og kristelig at have skikket og forholdt, og loven formelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtet er, og den der sigter alligevel gjæder og tilmoder ham det på hånd, da værger sig den, der sag gives, med nævn i kirkesogn, og efterdi nævninger i sagen, hos Mette Vinter boende er og bedst hendes lejlighed ved, fordi har været opkrævet hende for trolddoms sag enten at skære eller skylde, så de ved deres ed har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag eller tilfald dem for den deres ed og tov at fælde, men ved magt at blive.

(152)

** var skikket Mads Pedersen i Ørding på den ene og havde stævnet Oluf Christensen sst på den anden side for et tingsvidne, han til Sønderherreds ting 13/1 sidst forleden vidnet har, at han den næste onsdag efter helmis dag sidst var da skulle have fået Mads Pedersen 3 mark for Kirsten Pedersdatter sst hendes skat, hvilke han ikke med nogen sand kundskab den har bestyrket, men det at have vidnet og gjort sin egen mor til vilje og behjælpning: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd en part er uvildig Kirsten Pedersdatters egen søn, mor og sønnekone, og i så måde hende til behjælpning, hun selv har vidnet i hendes egen sag, de andre en del lagt deres vidne i tvivl, om

ingen visse dag og tid, tilmed ikke heller stemmer overens, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(154)

** var skikket hr Niels Christensen, forrige hospitalsforstander i Ålborg kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Jørgensen, ridefoged til Ålborg slot, for en dele, som han over ham til Ålborg byting 8/2 sidst forleden forhvervet har for en løgnagtig benægtelse, som han efter tingsvidnes lydelse der på tinget 27/8 1632 gjort har, anlangende hr Niels Christensen skal have dem tilskyndet at vidne et vidne til Ålborg byting, belangende en stævnings sønderrivelse, hvilket hr Niels Christensen benægtet ved sin højeste ed, dem ikke at have købt eller tilskyndet at vidne løgn, hvilke dele hr Niels formener ikke så ret og lovlig at være gjort og dreven, som det sig burde: så og efterdi hr Niels Christensen ved endelig bytings dom er tildømt sig med samme tilskyndelse og benægtelse højligen at have forseet, og bør derfor at lide tiltale og sin boeslod at have forbrudt, hvilke bytings dom her til landsting er stadfæstet, så hr Niels derefter er delt bleven, da ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(158)

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup hans visse bud Christen Jensen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Iver Lykke Eriksen for en anselig summa penge, han langsommelig tid har været skyldig, og han ved retten har været forårsaget samme penge at udfordre, og han nu til Nørherreds ting har ladet forhverve dom over ham, hvorfor Christoffer Friis i lige måde formener sig her til landstinget dom over ham at have beskrevet: da efterdi for os i rette lægges Iver Lykkes udgivne skadesløs brev på 500 daler med des rente, han Christoffer Friis pligtig er, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises dem at være betalt, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom ganget er, som forskrevet stander, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Iver Lykke Eriksen jo er pligtig samme 500 rigsdaler med des rente og interesse til Christoffer Friis at betale, og fordi tilfinder velb Erik Lunov til Viskumgård og Christen Harbou til Hvam, som Christen Jensen på Christoffer Friises vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage til Iver Lykke Eriksens bopæl, der udæske og gøre Christoffer Friis udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Christoffer Friis i anden Iver Lykkes jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld, efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(160)

** var skikket fru Helvig Marsvin, salig Gude Galdes, til Nørlund hendes visse bud Søren Lauridsen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Nielsen, tjenende på Øland, Niels Tomasen, Niels Pedersen sst og deres medbrødre for et vidne, de til Ålborg byting 23/12 sidst forleden på velb fru Helvig Marsvins tjener vidnet har, indeholdende at Laurids Nielsen var inde til Jørgen Olufsens i Sundby imellem tirsdag og onsdag da sidst forleden var 14 dage om aftenen, da kom Christen Christensen i det røde hus derind og bad, han skulle gå ud med ham, og han da har gået ud med ham, og Christen Christensen da at have greben ham fat under hans hals i hans krave og slog ham mod jorden, og da

hans staldbrødre at have kommen og hjalp ham ind fra ham, og så skulle Christen Christensen have stukken ind af Jørgen Olufsens vinduer til dem med hans værge og stak vinduerne ind, hvilke Christen Christensen ved Gud og sin sjæls salighed med oprakt finger højligen benægter: så og efterdi samme vidnesbyrd udførlig har vidnet ved dag og tid, dem at have seet Christen Christensen indstukket samme vinduer, og i så måder om hans gerninger, hvilke og med syn er bevist og påklaget, såvel som og derfor udførlig sigtet og beskyldt, vold tillyst og sandemænd opkrævet, og ingen nøjagtige vidner han derimod fremlægger, hvormed han sig lovlig kan undskylde, da ved vi efter sådan lejlighed intet imod samme vidne, syn, klage og sigtelse, som med hinanden befæstes, ej heller de 7 sandemænd deres ed, som ham derfor har vold oversvoret, at sige eller magtesløs dømme, men efterdi den 8. sandemand, Niels Vejle skomager, først 3/2, otte dage efter, de andre svor, har gjort sin ed, og ikke bevises hans skudsmål den 8. dag tilforn at være gjort efter loven, kunne vi ikke kende den hans ed så noksom, at den bør nogen magt at have.

(165)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Pedersen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Svenningsen i Østerby på Oksholm, Simon Svenningsen sst og deres medbrødre menige mænd og folk på Øland for et vidne, de til Oksholm birketing 17/8 sidst forleden vidnet har, anlangende et stykke eng, som kaldes lille Fanø, som ligger østen og norden for Ø vejle og Gøl vejle, at samme stykke eng skulle altid, siden længst kunne mindes, havde været brugt til Ølands præstegård, og ikke skulle have deraf være givet nogen rettighed til de godtfolk, som har haft Bratskov eller andre, hvilke samme deres vidne Falk Gøye formener ikke sandfærdelig at have vidnet, efterdi samme stykke eng, de har om vidnet, skal findes Falk Gøyes endel til Bratskov, og inden til hans lovhævd og inden for hans ridemænds tov: så og efterdi Christen Svenningsen og hans medbrødre har vidnet om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, eller med nøjagtig adkom bekræftes, da kunne vi ikke kende den deres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men efterdi Niels Kock i Vesterby og hans medfølgere har vidnet enhver efter deres alder og minde, samme stykke eng at have været bjerget og brugt til Ølands præstegård, ulast og ukæret, af en præst efter anden, og aldrig de har hørt, nogen afgift deraf at være udgivet i nogen måder, og i så måde om rolig hævd og brug, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises ikke så at være sket, eller bevislig gøres nogen afgift til andre af samme eng at være oppebåret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres vidne at sige eller magtesløs dømme, desligeste efterdi samme birketings dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var.

(170)

** var skikket Poul Sørensen i sønder Harridslev hans visse bud Christen Pedersen i Rønnebjerg på den ene og havde stævnet Jens Lauridsen i Vennebjerg på den anden side for et vidne, han sig af beråber at skal have forhvervet til Vennebjerg herreds ting 19/11 1627, formeldende det en, ved navn Jens Olufsen, at have vidnet, det efterskrevne mænd med flere andre skal være i slægt og byrd med Jens Lauridsen, Laurids Jensen Vrensted, Niels Jensen i Harridslev med flere navngivne, hvilke fornævnte mænd er i tredje mand til Jens Lauridsen, og deres sønner er i fjerde mand til ham, Christen Tøgersen Hundelev, Villads Madsen sst med flere navngivne, hvilket hans vidne de hårdelig ved sjæl og salighed benægter aldrig at være i slægt eller byrd med Jens Lauridsen, disligeste og er bevist med de ældste folk i Vennebjerg sogn og andre omliggende sogne, det de aldrig at have hørt, det Jens Lauridsen at være i slægt og byrd med nogen af fornævnte mænd: så og efterdi Jens Olufsens vidne ikke er uden én persons kundskab, som agtes og regnes for ingen vidne,

den ikke heller mad andre nøjagtige vidner befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme enlige vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(174)

** var skikket Oluf Lauridsen, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet Anders Pedersen i Kåstrup på den anden side for en stue og bænkebrev, som han har i rette båren til Hillerslev herreds ting 21/2 1631, som i sin mening formelder Poul Jensen i Kåstrup, Christen Nielsen med flere sst skulle udgivet og forseglet i Anders Pedersens stue, anlangende Inger Christensdatter sst skulle have sagt for dem, at Oluf Lauridsen Snedker i Thisted er hendes rette barnefar til dette barn og livsfrugt, som hun reder til barsel med, og da samme tid skulle Inger Christensdatter for tingsdom skyldt Oluf Lauridsen for hendes rette barnefar, hvilke stuebrev Oluf Lauridsen hårdeligen benægter: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, hvori samme brev, sigtelse, vidne er magtesløs funden, og Inger Christensdatter tilbørligen at stande til rette, indtil hvem der har i at sige stævnet på ny, bemeldte domme findes og til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften om bemelder, så Anders Pedersen har haft noksom lang respit, samme domme at kunne have ladet igen kalde, og dog det ikke gjort har, hvorfor Oluf Lauridsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke Anders Pedersen endnu er fremkommen, eller nogen andre, nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme brev, sigtelse og vidne magtesløs at være.

(175)

** var skikket velb fru Helvig Marsvin, salig Gunde Galdes, til Nørlund på hendes tjenere Markor Jensen i Kirkegård, Jens Madsen sst, Johanne Lauridsdatter i Burholt og deres medbrødres vegne hendes visse bud Søren Lauridsen på Nørlund med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Christen Andersen i Knepholt for en ulovlig dele, han på sin mor Bodil Nielsdatter i Knepholt hendes vegne til Kær herreds ting 14/1 sidst forleden over hendes tjenere forhvervet har for deres korntiende, kirkens anpart, for det år, fjenderne drog af landet, anno 1629, da Bodil ---- afgangne husbond har haft det i fæste, hvilke deres vidne fru Helvig Marsvin formener ulovlig at være, idet fornævnte hendes tjenere og deres medbrødre ikke rester med nogen tiende for samme år, men det i Knepholt har ydet og leveret: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da tid efter anden over 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme delsvidne at i rette lægge, vi ikke imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme delsvidne magtesløs at være.

(178)

** var skikket Hans Borthus, borger i Ålborg, hans visse bud Gert Gregersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ørum slot, for en dom, han på Ålborg rådhus 7/2 1634 skal have ladet forhverve, belangende i sin beslutning Hans Borthus at være tildømt at betale Gunde Lange 191 sletdaler, som han til ham på sin brev skal restere, med hvilken dom Hans Borthus formener sig at være sket forkort, at han er tildømt igen at betale hvis, den gode mand Gunde Lange hans

fuldmægtige skriver, Peder Nielsen, på hans vegne har annammet efter kvittantses indhold: så og efterdi Hans Borthus sin udgivne brev til Gunde Lange, formelder på 234 rigsdaler for 9 par staldøksne, som er opstaldet på Kølbygård, har udgivet, hvorpå findes at være afskrevet 160 sletdaler, og ikke for borgmester og råd er bevislig gjort, Peder Nielsen at have haft nogen befaling eller kommis af Gunde Lange samme penge, som slottens regnskab ikke vedkommer, at fordre, ikke heller har været brevet mægtig dem derpå at lade afskrive, Gunde Lange ikke heller er ham det gestendig, Peder Nielsens skrivelse til Poul Holst og formelder om hvis penge, han har været Hans Borthus skyldig, som han hos ham i sin gæld vil kvittere, og borgmester og råd fordi har tildømt Hans Borthus resten på sin udgivne håndskrift at betale skadesløs, efter KM forordning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme.

(182)

** var skikket velb fru Dorte Budde, salig Iver Friises, til Oksholm hendes visse bud Baldser Hansen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, for en dom, han 24/9 1633 til fornævnte ting dømt og afsagt har, hende til skade, imellem Jens Høg til Vang og hans tjener Niels Møller i Vadum mølle, og sin dom efter en forpligt, dateret 20/5 sidst forleden, Niels Møller til behjælpning, sluttet og afsagt har, og samme forpligt skal formelde en part for den landgilde, som han til Jens Høg skal restere for det år 1628, fjenderne var landet mægtig, hvilket forpligt Jens Høgs fuldmægtig har søgt Niels Møllers bo efter ham, førend dom og dele ham overganget, formener samme forpligt ikke så retfærdeligen og ret at være, det den bør nogen magt at have: så og efterdi det befindes, vurderingsmændene ikke straks, der de Niels Møllers bo ved udlæg har besøgt, at have takseret for den værd, de det til Jens Hansen skulle udlægge, men først ved 11 uger derefter på samme korn sat vurdering, og ikke på fersk fod, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vurdering, ej heller de domme, derefter dømt er, kornet anlangende, så noksom lovlig, at de bør at komme fru Dorte Budde på hendes gælds fordring til forhindring, og efterdi Maren Andersdatter og hendes medfølgeres vidne findes vildig, der ikke heller findes lovlig varsel for givet, finder vi den magtesløs at være.

(186)

** var skikket Tomas Simonsen i Ålborg hans visse bud Christen Christensen i Sundby på den ene og havde stævnet Jens Nielsen i nør Halne på den anden side for en vedersigelse vidne, belangende Peder Simonsen, fordum boende i nør Halne, efter hans dødelige afgang skal være gjort, hvormed hans retfærdige gæld at ville fravende, uanseet han til samme vedersigelse vidne ikke skal være stævnet eller kaldt: så og efterdi med tingsvidne bevises, Birgitte Lauridsdatter og hendes børn til tinge lovlig har frasagt dem arv og gæld efter salig Peder Simonsen, og ikke bevises, dem noget af hans efterladende gods at have forrykket eller dem til bedste heden vendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme afsigelses vidne at sige eller magtesløs dømme.

(188)

** var skikket Maren Christensdatter Bunde, borgerske i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i sag 14 dage, lydende hende da efter en anden opsættelse at have stævnet Peder Christensen Bjerring, borger sst, for nogen skøder og adkomst breve, han lader sig af berømme, som han for nogen kort tid forleden til Viborg byting af Jacob Andersen, Jens Christensen og Simon Christensen Bjerring, borgere sst, skal have bekommet, anlangende på en gård og ejendom,

liggende ved sankt mogens port sst, som salig Peder Christensen, Maren Christensdatters bror, ejede og tilhørte, og hendes far salig Christen Svendsen var Peder Christensens næste arving til samme gård, uanseet Jacob Andersen, Jens Christensen og Simon Christensen ikke skal have så fuldkommen skøde, skiftebreve eller anden nøjagtig adkomst breve på samme gård og ejendom, ej heller fuldmagt af Maren Christensdatter til at de kunne være mægtig for at sælge, skøde og afhænde hendes arvelodder, som hun efter sin salig far Christen Simonsen arveligen er til berettiget: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme sag på 4 dannemænd, Peder Christensen og Simon Christensen betroet Peder Ostenfeld og Peder Bjerring, begge borgmestre, og Maren Christensdatter og hendes søskende tog Peder Sørensen og Niels Lauridsen, her sst, hvilke med det første skal forsamles at overslå og ligne hvis, dem i samme gård kan være berettiget og derfor bør at gives, og hvis de deri gører skal stande for fulde og upåtalt, og hvis breve, i sagen dem imellem gangen er, dermed at være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme.

(189)

7/6 1634.

** var skikket Keld Nielsen i Thisted på den ene og havde stævnet Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, og Jens Christensen Skrædder, byfoged sst, på den anden side for en vidne, de til Thisted byting 3/5 sidst forleden vidnet har, anlangende Karen Pedersdatters ---- ord, som hun skulle have haft for dem, der hun blev fangen, hvilke ord er hans liv og ære anrørende, hvorfor han formener, det bør magtesløs at være, efterdi det er vidnet efter en misdæders ord, og efterdi hun var en hore og udedisk og har dølget hendes slemme morderiske gerninger, indtil ransaget blev: så og efterdi for sandemænd er bevislig gjort, det samme barn først formedelst Anne Kedelførers liden hund er bleven funden og opgravet i kakkelovns foden, som det var nedlagt, i den kammer, det skal være født og formyrdet, og der sligt er rygtedes, har Karen Pedersdatter straks for borgmester og byfoged, der hun så barnet, været bekendt, hvorledes Keld Nielsen havde kvalt og nederlagt den, hvorfor hun og siden til tinge nogle gange og indtil døden ham har sigtet og beskyldt, det og med synsvidne bevises, samme barn med et bånd om halsen at være kvalt, så gerningen dermed befæstes, det og er bevist, at der sligt er rygtedes, og folkene er forsamlet, har Keld Nielsen der været til stede, men der han af Morten Sørensen er advaret om slig hendes beskyldning, har han straks begivet sig på flugt af byen heden med diger og bjerge, indtil han endelig i Malt er bleven pågreben og anholden, og endog han har benægtet sig ikke at have talt med Morten Sørensen samme dag, er det alligevel med andre vidner ham udtrykkelig overbevist, han og har påskudt at ville bevise sig at have været på andre steder i arbejde den ganske dag, samme barn skulle være født og formyrdet, så er dog af en hans egne vidnesbyrd bevist, det han den dag og på den pas, barnet skulle være født, har været borte fra sin arbejde, så de ikke vidste hans bestilling på de tider, han og i lige måder har begæret stokkenævn og skudsmål, hvilke borgmester, råd og andre dannemænd og med ham har vidnet, det han altid har haft rygte for tyveri og horeri, så alle fornævnte vidner om Keld Nielsens onde gerning bestyrkes, han og sit liv, formedelst sin undvigelse for samme barn, har villet befri, og ingen nøjagtige vidner han herimod fremlægger, hvormed han kan bevise sig for samme gerning uskyldig at være, og sandemænd fordi har været tilkrævet om samme barns død at tove, så de derfor har Keld Nielsen mord og drab oversvoret, da ved vi ikke nogen årsag imod samme vidner og sandemænds ed at sige eller magtesløs dømme.

(199)

** var skikket Maren Bendsdatter, salig Mads Jørgensens efterleverske, i Skive på den ene og havde stævnet velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård med hendes lovværge på den anden side for en indvisning, hun for nogen tid lang siden skulle have forhvervet i noget salig Mads Jørgensen og hans børns gods, nemlig i den gård, Mads Jørgensen iboer, med en toft og to engskifter, og hans børn skulle tilhøre en part af samme toft og den ene engskifte, og ikke derfor at have bekommet varsel, og Mads Jørgen skal have tilbudt af hans gård og ejendom at udlægge, og ikke det er annammet: da efter flere ord dem imellem var, blev jomfru Johanne Lykke og Maren Bendsdatter, såvel som hendes fuldmægtig, Søren Jacobsen, som her til stede var, nu her for retten med sammenlagte hænder forligt og fordragen, så jomfru Johanne Lykke skal for ejendom beholde samme gård med sin tilliggende toft og to engskifter efter vurderings indhold, og dermed skal alle hvis gældssager og regnskaber og al anden bisag, deraf er rejst jomfru Johanne Lykke og Mads Jørgensen og hans hustru imellem været har, på begge sider være afstanden og kasseret, ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(201)

** var skikket fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup og velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm deres visse bud Anders Jensen i Binderup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Andersen i vester Torup, herredsfoged i Han herred, for en dom han til Hanherreds ting 29/4 1633, imellem velb Falk Gøye til Bratskov og dem, dømt og afsagt har, en summa penge anlangende, som han dem efter en kontrakts indhold er skyldig bleven, og han i samme sin dom ikke har dømt Falk Gøye, enten til eller fra, samme penge at betale, men har stillet sin dom i tvivl, hvorfor de formener samme dom bør magtesløs at være, med flere ord dem imellem var: da efterdi herredsfogden i sin dom ikke har i sagen, enten til eller fra, dømt, bør den at være som udømt var, og efterdi det befindes endelig kontrakt af to gode mænd, efter KM og Danmarks riges råds befaling, imellem fru Helvig Kås og fru Kirsten Kås så og Falk Gøye, at være oprettet, som udførlig tilholder at Falk Gøye skulle give fornævnte fruer 1000 specie daler til snapsting 1633, her i Viborg at erlægge, hvilket ikke befindes at være efterkommet eller dem derfor kontenteret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Falk Gøye jo pligtig samme 1000 daler med sin interesse til bemeldte fruer at betale, og fordi tilfinder velb Niels Friis til Skumstrup og Christoffer Friis til Astrup med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Falk Gøyes bopæl, og der udæske og gøre fru Helvig og fru Kirsten Kås udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da samme fruer i anden hans jordegods eller løsøre at indvise, så de bekommer fuld udlæg for deres gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(203)

** var skikket Niels Poulsen i vester Hassing og Morten Nielsen sst deres visse bud Mads Andersen i Kinderup på den ene og havde stævnet Anders Rasmussen Dal i Vodskov på den anden side for en dom, han til Kær herreds ting 15/4 sidst forleden forhvervet har, over Niels Poulsen og Morten Nielsen, anlangende en sort ko, som de skulle have taget fra velb fru Sofie Brahe til Birkelse hendes tjener Peder Clausen i Vodskov, uanseet at de hårdelig benægter aldrig har taget, ført eller gennet og ej der har haft nogen af Peder Clausens køer i hænde eller hævd, men aleneste at have med været og sætte vurdering på en ko efter syn, de af tinge var tilnævnt: så og efterdi Niels Poulsen og Morten Nielsen alene samme ko har vurderet, eftersom Peder Lauridsen i fogdens sted dem har indvist, og ikke bevises dem med samme ko videre at have befattet eller den bortført, og

herredsfogden dog har tildømt dem samme ko igen at forskaffe, og stande til rette, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme herredstings dom, ej heller samme dele, derefter drevet er, bør at komme dem til hinder eller skade i nogen måder.

(206)

** var skikket Laurids Pedersen i øster Hassing på den ene og havde stævnet Laurids Mortensen sst på den anden side for en vidne, han skal have ladet forhverve til Kær herredsting 6/8 sidst forleden, anlangende Jens Christensen Hedegård, Poul Rasmussen i øster Hassing med flere at have vidnet, at 28/7 hørte i øster Hassing kirke, at Laurids Pedersen sagde til Laurids Mortensen i øster Hassing, at han havde boet uærlig og ukristelig hos ham, og at han kastet ondt på hans børn: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om de ærerørige ord, Laurids Pedersen Laurids Mortensen i øster Hassing kirke i ærlig forsamling har tilsagt, hvilke og med 8 mænds vidne bestyrkes ham inden tinge at have vedgået, og ikke han sådan sine ord og tilsagden har bevislig gjort, så fogden fordi har tildømt ham for en løgner at lide tiltale efter recessen, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og dom at sige eller magtesløs dømme, ej heller Laurids Pedersen Munk af de deler, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(209)

** var skikket Peder Christensen i Risum med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen i Ustrupgård i Grønning sogn for en uendelig dom, han lader sig af berømme her til landstinget udgangen 12/4 sidst forleden, anlangende en tingsvidne, som Christen Jensen i Ustrupgård eller hans fuldmægtig forhvervet har til Harre herreds ting 13/2 sidst forleden, anlangende Peder Christensen og Christen Jensen at være venligen og vel forligt om den trætte og uenighed, som dem imellem været har, hvilke uendelige dom han formener magtesløs at være og ikke at komme ham til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi ikke bevises, Niels Melsen af Christen Jensen at være mægtig gjort sådan kontrakt på hans vegne at gøre eller indgå, men han fremlægger Peder Christensens rigtige brev og segl på samme gæld, og ikke bevises ham det at være betalt, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(210)

** var skikket Christen Pedersen Skrædder i nør Halne hans visse bud Laurids Andersen Kjærulf (blank) på den ene og havde stævnet Mogens Steen, fændrik over det Vendelbo kompagni, på den anden side for en endelig dom, han til Kær herreds ting 22/4 sidst forleden ved Morten Kjærulf i øster Halne har ladet forhverve, indeholdende Christen Pedersen og hans hustru at skulle forskaffe Mogens Steen sit gods igen eller og penge i steden, uanseet Peder Christensen Skrædder samme tid for herredsfogden har fremlagt en endelig dom her af landstinget 23/11 sidst forleden, hvilken dom i sin beslutning udførlig bemelder, hvis videre i den sag er forhvervet er magtesløs dømt, og Mogens Steen dog ved herredsfogden ham der tvært derimod lader tribulere og forfølge: så og efterdi samme landstings dom ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(212)

** var skikket Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, hans visse bud Christen Jensen, ridefoged til Ørum, på den ene og havde stævnet Erik Jacobsen, borger i Thisted, på den anden side for et køb, han efter et stueseddel 2. juledag forgangen år 1632 skal have sluttet og gjort med Christoffer Lauridsen ---- , borger i Thisted, anlangende Erik Jacobsen skal have solgt hans hustru, Karen Jensdatter, hendes fædrene arvelod, halvparten i et hus og jord i Thisted, hun i fællig har med hendes mor, Sidsel Pedersdatter, aldeles imod Karen Jensdatter hendes vidskab, råd, vilje og samtykke: så og efterdi Erik Jacobsens udgivne ---- brev ikke udførlig bemelder eller navngiver, hvor vidt hans hustru i samme ejendom kunne være berettiget, som han har afhændet, Christoffer Mus og selv tilstår, det ---- imellem hende og hendes mor at være uskiftet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme købebrev, så vidt ---- ejendom anlanger, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(213)

** var skikket Gabriel Buntmager, borger i Ålborg, hans visse bud Oluf Jensen sst på den ene og havde stævnet Laurids Jensen, som nogen år forleden har haft sin værelse og tilhold i Ålborg, og ej nu kan vides at have nogen visse bopæl, eftersom han nogen tid siden for sin rigtige bortskyldige gæld har været arresteret og i beslag i Ålborg by, hvilken beslag han har undveget og retten fornægtet, så han derover ved bytinget er vold oversvoren, og fast over 6 uger siden er forbi gangen, og han midlertid ikke har rettet eller sat for sig, som det sig burde, da formener Gabriel Buntmager, at Laurids Jensen derfor efter recessen bør at fare som en anden fredløs mand: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, hvori Laurids Jensen efter recessen er tilfunden at fare som andre fredløse mænd, indtil hvem der har i at sige stævner på ny, samme to domme findes og lovligen til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Laurids Jensen har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igen kalde, og han det ikke gjort har, hvorfor Gabriel Buntmager har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Laurids Jensen endnu er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Laurids Jensen at fare som andre fredløse mænd.

(215)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans visse bud Søren Jørgensen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Brun i ---- og Gyde Nielsdatter sst på den anden side for et vidne, de til Nørlyng herreds ting 2/3 1633 vidnet har, hvorledes Anders Pedersen Voldemor i ---- og Karen Tomasdatter i ---- ikke skal være hverandre så nær i slægt og byrd sammen, at de jo måtte ægte hverandre, ---- anderledes bevises, at Anders Pedersen Voldemor og Karen Tomasdatter skal være to næstsøskendebørn, formener skal være imod KM forordning, at de ikke bør at være i ægteskab tilsammen: da efterdi samme sag findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udganget, hvori Anders Brun og Byde Nielsdatter for samme deres løgnagtige vidne, de gjort har, er tilfunden efter recessen fældet at være og straffes som vedbør, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, samme domme findes og lovligen til tinge at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så Anders Brun og Gyde Nielsdatter har haft noksom lang respit samme to uendelige domme at kunne have ladet igen kalde, og de dog det ikke gjort har, hvorfor Otte Skeel har været

forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Anders Brun og Gyde Nielsdatter endnu er fremkommen, eller nogen på deres vegne, nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men dem endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da efterdi samme deres vidne tilforn ved endelig dom er underkendt og usandfærdig dømt, ved vi ikke andet derom at sige, end de jo for samme deres løgnagtige vidne bør fældet at være.

(216)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård på den ene og havde stævnet Christen Mørk i Byrum og Mikkel Madsen i Biersted på den anden side for en hjemgjort stue og bænkebrev, som de Jens Mørk i Byrum til vilje har udgivet, hvilke stuebrev findes tvært imod velb jomfru Sofie Høgs udgivne seddel, at hun skulle have befalet at forskaffe Christen Gølbo nogen gamle grene, og fornævnte stuebrev formelder, Jens Mørk har undt ham dem, menende fornævnte bænkebrev ikke så noksom sandfærdig eller ret at være, at den bør nogen magt at have: så og efterdi Christen Mørk og Mikkel Matiasen deres kundskab alene er en bænkebrev, som ikke til tinge er vidnet eller varsel for givet, da kunne vi ikke kende samme brev, ej heller samme dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(218)

** var skikket velb fru Ide Lange til Keldgård hendes visse bud Niels Pedersen i Lindum på den ene og havde stævnet Niels Jensen Hesselbjerg, borger i Skive, på den anden side, for han har indført en hendes tjenere, Niels Pedersen i Hinnerup, i hans regnskabsbog for penge og korn, han skulle have lovet ham i Skive by for hans salig brors gæld, hvilke gæld hendes tjener hårdelig ved hans højeste ed benægtet har aldrig at have lovet Niels Jensen samme gæld, så han kunne have nogen årsag til at indskrive ham i hans regnskabsbog: så og efterdi ikke bevises, Niels Pedersen noget af Niels Hesselbjerg at have udtagen på sin brors vegne, hvorfor han i hans bog kunne indskrives, samme gæld efter fornævnte opskrift ikke heller er krævet og klareret efter KM forordning, fornævnte vidne ikke heller er vidnet på fersk fod eller stemmer overens ---- , da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og opskrift, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør at komme Niels Pedersen på nogen udgift til hinder eller skade.

(221)

** var skikket velb fru Ide Lange til Keldgård hendes visse bud Niels Pedersen i Lindum på den ene og havde stævnet, på hendes tjener Jens Nielsen i Møgeltorum hans vegne, Peder Christensen i Risum Elkær på den anden side for en dom, han til Harre herredsting 27/2 sidst forleden forhvervet har på 20 sletdaler, som afgangne Christen Christensen, som boede i Lindum, skulle have været ham pligtig, og Christen Christensens to børn, nemlig Christen Christensen og Margrete Christensdatter, som Jens Nielsen er værge for, er i samme dom tilfunden at betale Peder Christensen 20 sletdaler af hvis arv, dem efter deres salig mor var arveligen tilfalden for 16 år forleden, uanseet det aldrig skal bevises, at samme to børn arv eller bekom det aller ringeste efter deres salig far: så og efterdi herredsfogden alene har tildømt Jens Nielsen, børnenes værge, samme penge at betale eller derfor at gøres udlæg af hans bo, endog børnene ikke for samme ---- er stævnet eller kaldt, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(222)

** var skikket Maximilianus Jørgensen, borger i Sæby, hans visse bud Jørgen Jørgensen sst på den ene og havde stævnet Anne Jensdatter i Aså og Karen Bodsdatter sst på den anden side for et vidne, som de til Hundslund birketing 17/7 sidst forleden vidnet og gjort har, anlangende den drab, som skete i Aså på salig Jørgen Højfelder Apoteker, som boede i Sæby og blev ihjel slagen i Aså om nattetide 3/7 sidst forleden, vidnet og kundgjort har i samme deres sag, hvilket deres vidne ikke skal stemme overens, og samme vidnesbyrd samtlig skal have hos været, eftersom de i samme deres vidne selv vedgår, og fulgt fra skade og til skade, og i deres egen sag og dem selv til befrielse at have vidnet, hvilke samme deres usandfærdige vidner her til landsting skal være magtesløs dømt, formener Maximilianus Jørgensen for samme deres usandfærdige vidne bør fældet at være og at straffes på deres fingre, derimod havde hr Christen Jensen i Aså og Niels Brock sst på deres hustruer Karen Bodsdatter og Anne Jensdatters vegne ladet stævne Maximilianus Jørgensen, borger i Søby, for to uendelige landstings domme, han skal sig af berømme over deres hustruer på deres fælding at skulle have ladet forhverve: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Karen Bodsdatter og Anne Jensdatter deres vidne tilforn har været hid stævnet, og da den alene er påkendt ikke at skulle komme Christian Murian på hans fredløsmål til befrielse, og den ikke for nogen løgnagtighed er underkendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på Karen Bodsdatter og Anne Jensdatter deres fælding derfor at dømme.

(225)

** var skikket Anders Kjærulf i Holtet hans visse bud Peder Galskøt i Kornumgård på den ene og havde stævnet Peder Jensen i øster Kornumgård, herredsfoged i Jerslev herred, på den anden side, for han 8/5 til Jerslev herredsting har slaget ham fra sin høring over adskillige personer, som han til tredje ting lovligen har forfulgt: så og efter med tingsvidne bevises, det Peder Jensen herredsfoged 1/5 har tilstået Anders Kjærulf sin tredje ting til bemeldte personer, og han dog ottende dags dag tilforn har anseet en stævning, og derefter sagen i fem uger opsat, hvormed han har draget Anders Kjærulf fra hans 4. ting og ret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke andet derom sige, end Peder Jensen sig jo dermed har forseet.

(227)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, for en dom, han 28/2 1633 dømt og afsagt har, og samme hans dom har funderet på en ulovlig nævnings ed, hvilken dom og nævnings ed ---- her til landstinget findes ved endelig dom magtesløs dømt, hvorfor Christen Andersen formener, Laurids Pedersen samme sin dom imod recessen og KM mandat at være dømt: så og efterdi det befindes, Laurids Pedersen herredsfoged har sagen med Jens Mørk om samme hjemmel tid efter anden at have opsat og forhalet, efter hans udgivne opsættelse og opskrifts indhold, da ved vi ikke andet derom at sige, end Laurids Pedersen sig jo dermed har forseet, og bør at igen give Christen Andersen hvis billig kost og tæring, han for samme opsættelse har gjort og anvendt.

(229)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, for tre domme, han til Kær herreds ting 16/7 og 6/8 1633 dømt og afsagt har, hvilke

tre domme befindes en part været imod hverandre, hvorover Christen Andersen har været for ---- dem at indstævne her til landstinget: så og efterdi samme tre domme, hid stævnet er, nu for os er i rette lagt, og ikke befindes at være dømt imod hverandre, som foregives, de ikke heller formedelst nogen uretfærdighed er underkendt, men alene for de efter 6 ugers opsættelse ikke blev fremlagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke derfor på Laurids Pedersens fælding at dømme, eller hans ulempe deri at kende.

(232)

** var skikket Tomas Madsen, borger i Thisted, hans visse bud Simon Christensen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Knud Nielsen Gram, barnfødt i Thisted, for han nogen tid siden til Thisted byting er vold oversvoren for gælds sag, og seks ugers dag og langt mere siden forgangen er, og ikke han har bødet, settet eller borgen sat, menende fordi han nu burde efter recessen at fare som andre fredløse mænd: da efterdi sagen findes tilforn to gange at være hid stævnet, og ingen da er mødt, hvorfor to uendelige domme er udgangen, i hvilke Knud Nielsen Gram er tilfunden efter recessen at fare som andre fredløse mænd, indtil hvem der havde i at sige stævnet på ny, hvilke to domme findes og lovligen til tinge at være læst og forkyndt efter opskriftens indhold, så Knud Nielsen Gram har haft noksom lang respit samme to uendelige domme at kunne have ladet igen kalde, og han det dog ikke gjort har, hvorfor Tomas Madsen har været forårsaget nu atter på ny tredje sinde for endelig dom at lade stævne, og ikke Knud Nielsen Gram endnu er fremkommen, eller nogen på hans vegne, nogen undskyldning eller gensigelse herimod at gøre, men sig endnu såvel som tilforn fra rettergang undholder, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, og Knud Nielsen Gram at fare som andre fredløse mænd.

(233)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Jensen i Ajstrup, Laurids Terkildsen i Vadum torp med flere, som var ransnævninger i Kær herred 1631, for en ulovlig ed og tov, som Christen Andersen formener, de har svoren og gjort efter en uendelig hjemmel, hvilke nævnings ed og tov findes til landstinget ved endelig dom magtesløs kendt, menende samme nævninger for samme ed og tov bør fældet at være: så og efterdi fornævnte nævnings ed tilforn har været hid stævnet, og den alene er underkendt, formedelst den ikke efter 6 ugers opsættelse blev fremlagt, og ej for nogen uretfærdigheds skyld, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme nævningers fælding at dømme.

(236)

** var skikket Peder Ormsen, borger i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Peder Bjerring, borgmester i Viborg, for et vidne, han på ham til bytinget 17/5 forleden vidnet har, item stævnet Simon Christensen med flere vidner, de og på ham vidnet har, belangende en tyv og misdæder skulle bekendt, Peder Ormsen at skulle have lånt samme misdæder hus og tilskyndet ham at stjæle, hvilke Peder Ormsen højligen benægter, sig aldrig enten at have købt eller handlet med fornævnte misdæder meget mindre tilskyndet ham nogen tyveri eller ulovlig gerning at bedrive: så og efterdi Peder Bjerring borgmester udtrykkelig har vidnet, det Peder N, der han for hans tyveri er bleven påklagen og greben, for ham skulle bekendt, det Peder Ormsen havde købt med ham af stjålne koster, og han i hans hus skulle haft tilhold, såvel Peder Ormsen

skulle tilskyndet ham, sligt at gøre, hvilket og med Simon Christensens vidne bekræftes, Anders Clemendsen og Peder Nielsen stadstjenere og udførlig har om vidnet, at der de med Peder N af borgmester var udskikket til Peder Ormsens ---- , skal han have søgt i en åben skrin efter nogen af samme koster, hvilke af skrinen var borttagen, og under Peder Ormsens seng, efter de flittig derom søgt, bleven funden, hvilke Peder Ormsen selv for ting og dom har tilstået, dog han sagde, han har haft det af tyven i pant for nogen smør, det og med sognepræsten mester Peder Pedersen og andre deres vidner stadfæstes, det Peder N, der præsten ham på sit embeds vegne besøgte, har han med grædende tårer bekendt og klaget på Peder Ormsen, som forskrevet stander, så alle samme vidner med hverandre bestyrkes, det Peder Ormsen med samme tyv skulle handlet og omgåedes, og intet Peder Ormsen derimod har fremlagt, hvormed han sig lovlig kan undskylde for sådan handel, vidskab og omgængelse, han med tyven skulle haft, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige, og efterdi Jacob Nielsen i byfogdens sted efter samme vidner har tildømt Peder Ormsen at have gjort uret og som tyve medvider bør at straffes, kunne vi ikke finde nogen tilgang den hans dom at underkende men ved magt at blive.

(245)

5/7 1634.

** var skikket Niels Murmester i vester Mejlsted med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Søren Olufsen i Thise, Peder Troelsen i Filholm med flere herredsnævninger, for de til Jerslev herreds ting 8/5 sidst forleden har Christen Lauridsen i Thise kirkenævn oversvoren for trolddoms bedrift, eftersom han selv halvparten af dem har opkrævet, formenende samme nævnings ed lovlig og ret at være svoret og bør ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi ikke bevises, det Christen Lauridsen skal have været i tvist eller uenighed med Skrædder Jens, eller Kirsten Nielsdatters vidne med nøjagtig kundskab bekræftes, ham at have lovet Skrædder Jens nogen ulykke, som ham derefter kunne være hændt, samme vidnesbyrd og en part har vidnet om rygte og tidende, og ikke deres egen vitterlighed, Gregers Christoffersen og Christen Pedersen deres vidne ikke heller med uvildige vidner befæstes, men Niels Murmesters hustru at have været tilpas og avlet to børn i ægteskab, siden samme løfte skulle være sket, de om vidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, sigtelse og misdæders bekendelse, ej heller den nævnings ed, derpå funderet er, så noksom, at den bør at komme Christen Lauridsen på hans liv eller ære til forhindring, førend ham anderledes lovlig overbevises kan.

(252)

** var skikket Anne Jensdatter, salig Niels Skrivers borgmesters efterleverske, i Ålborg hendes visse bud Peder Andersen i Hvilshøjgård med en opsættelse her af landstinget 7/5 sidst forleden, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Oluf Jensen Riber i Ålborg for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme at skal have forhvervet over en dom, Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, har dømt Oluf Jensen Riber til at betale Anne Jensdatter 20 tønder malt, han skulle være hende skyldig for 20 tønder byg, han har bekommet af hende at gøre i malt den sommer, som fjenderne kom i landet, og ikke han vil betale hende i nogen måder: da efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten så forenet, at Niels Jensen på hans brors vegne lovet at skal give Anne Jensdatter 12 sletdaler med første at betale, og dermed skal samme sag om samme malt ganske være bilagt, og hvis opskrifter, breve og domme, deri gjort er, ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

** var skikket Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, på den ene og havde stævnet Christen Andersen i Fogedgård på den anden side for en æskning, han til Kær herreds ting 24/6 nu sidst forleden forhvervet har, anlangende en landsdommers dom, som tilholder Laurids Pedersen at give Christen Andersen for en sag, han til Kær herreds ting har opsat, hvis billig kost og tæring, han for samme opsættelse gjort og anvendt har: så mødte Christen Andersen og fremlagde samme sin opskrift på hvis, han for samme kost og tæring af Laurids Pedersen æsker og fordrer, som beløber sig i en summa 49 daler, hvilke hans opskrift vi har igennem seet, overregnet og efter den likvidering os synes Laurids Pedersen for samme billig kost og tæring efter landstings doms indhold til Christen Andersen at udgive 40 sletdaler.

(253)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård på den ene og havde stævnet Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kor herred, på den anden side, for han noget siden skal have fraslaget ham hvis titale, som han havde til Jens Mørk i Byrum, anlangende nogen hjemmel, som skulle påkendes, og forhalet ham hovedsagen over recessens 12. kapitel såvel som imod KM åbne mandat om hjemmel: så og efterdi ikke bevises, Laurids Pedersens dom for nogen uretfærdighed at være magtesløs dømt, han og for samme sag er tilfunden at give Christen Andersen billig kost og tæring, hvilke og her i dag er likvideret og omkendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke for den sag på Laurids Pedersens fælding at dømme eller vores forrige dom at forandre.

(255)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have stævnet, på hendes tjener Peder Clausen i Vodskov hans vegne, Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom, han til Ålborg byting 21/10 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem hendes tjener Peder Clausen i Vodskov på den ene og Christen Vadskær i Ålborg på den anden side, indeholdende i sin beslutning det Christen Vadskær skal være frikendt af Mogens Jespersen for hvis tiltale, hendes tjener da havde til ham for en hans køer, Christen Vadskær har lovligen ladet tage fra ham, og den forholdt og haft borte siden 1631 uden al hjemmel og tilstand: så og efterdi samme ko ved vurdering til Christen Vadskær i hans gæld er bleven udlagt, så ikke er bevist ham den uden hjemmel at have annammet, han og, efter vurderingen var underkendt, samme ko, som af ham blev fordret, igen at have tilbudt, og hos byfogden på en ret ladet forblive, og fogden fordi deri har ham for tiltale kvit kendt, ved vi ikke den hans dom at imod sige, eller samme tilbuds vidne at underkende.

(258)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Peder Ankersen, borgmester i Randers, på den anden side for en afsigt, han sig tilholder, som Hans Sørensen, KM tolder i Ålborg, Mogens Jespersen, byfoged sst, Tomas Gertsen, borger sst, og Mads Poulsen, borger i Randers, skal have gjort 23/5 1634, i sin beslutning Jens Bang at være tilfunden at skulle give borgmester Peder Ankersen til sankt hans dag først kommende 415 sletdaler, efter deres forsæt, indlæg, breve og andre dokumenter på begge sider, som for dem skal være fremlagt, med hvilken afsigt Jens Bang formener sig at være sket forkort, det han skal være tilfunden at skulle give Peder Ankersen en stor rente af hvis pending, han på deres skibskøb skulle restere, uanseet Peder Ankersen ikke fuldkommen skal have efterkommet kontrakten: så og efterdi samme tvistige sag på fire dannemænd har været indgiven, til endelig ende at skulle om kende, parterne og for dem er

mødt med deres breve, regnskab og dokumenter og tilstået intet videre i samme sag imod hverandre at have, end de da har fremlagt og tilkende givet, og fornævnte 4 mænd dem endelig har imellem sagt, eftersom KM missive dem tilholdt, hvad Jens Bang Peder Ankersen overalt er pligtig bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme 4 mænds afsigt at sige, men ved magt at blive.

(262)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Poul Pop, borger i sst, for en uendelig og endelig dom, han skal have ladet forhverve på Ålborg rådhus 21/3 og 9/5 næst forleden, i dens beslutning Jens Bang at være tilfunden at betale Poul Pop hans solarium inden 15 dage for hvis rejse, han for Jens Bang gjort har, imens den afsigt, som Christian van Ginckel rådmand med sine medbrødre imellem dem afsagt har, stod ved sin fuldmagt, med hvilke dom Jens Bang formener sig at være sket forkort, at han skal være tilfunden inden 15 dage at skulle betale Poul Pop hans solarium, og aldeles forbi ganget hvis Poul Pop derimod til Jens Bang efter samme afsigt skulle restere: så og efterdi fornævnte 4 mænds afsigelse i adskillige punkter ikke endelig er afsagt, men en stor part heden stillet i tvivl, om så kunne bevises, hvilke beviser ikke endnu er fremlagt, og borgmester og råd dog har tildømt Jens Bang at betale Poul Pop hvis løn han for samme rejse var tilsagt, uanseet ---- ikke er forklaret, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme afsigt, så vidt bemeldte uforklarede poster sig belanger, såvel som borgmester og råds dom, derpå funderet er, så noksom, at den bør at komme Jens Bang til forhindring.

(268)

** var skikket Anders Jensen i Grønderup og Jens Hansen i Hjelmsted på den ene og havde stævnet Maren Christensdatter i Vollerup, Søren Nielsens hustru sst, og hans datter Maren Sørensdatter, nu boende i Em, og søn Niels Sørensen, nu boende i Stenvad, på den anden side for en vidne, de til Jerslev herreds ting 23/1 1634 vidnet har, anlangende det Peder Hansen, født i Kalum, Anders Jensen i Grønderup med flere kom til Søren Nielsens hus i Vollerup og til hans gård den næste søndags nat efter hellig tre kongers dag 1623 og nederslog Søren Nielsens dør og indgik i hans hus og slog hans datter, Maren Sørensdatter, for ganske ilde med hans bohave og frarøvet ham nogen koster der af husene: så og efterdi at endog de forrige vidner i sagen er underkendt, har Otte Skeel dem igen, efter han af KM bestilling er hjemkommen, ladet forny og forhvervet KM oprejsning, sagen at procedere, som den nyligen sket var, og fornævnte vidnesbyrd udførlig har vidnet, hvorledes Anders Jensen, Jens Hansen og de andre deres medbrødre er indbrudt i Søren Nielsens hus, ham og hans folk slagen og uførmet, og hans gods røvet og bort tagen, og det ved visse dag og tid om deres gerning, som og med synsvidne bekræftes, det og med tingsvidne bevises, samme sag om samme gerning på dannemænd at være voldgivet og i så måde vedgået, hvilke voldgifts vidne Anders Jensen og Jens Hansen til tinge imod Otte Skeel i rettergang har brugt, dem for videre tiltale at ville befri, de og ikke til tinge har villet benægte, jo at have været i Søren Nielsens gård, der sådan gerning er sket, den ene af deres medfølgere, nemlig Niels Lauridsen, og har tilstanden sig at have med været og af godset bekommet, såvel som og Poul Sørensen og Jens Jensen samme tid bekendt har at have været i gården, og intet Anders Jensen og Jens Hansen fremlægger, hvormed de dem kan erklære eller bevise, på de tider andre steder at have været, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, hid stævnet er, at sige eller magtesløs dømme.

(279)

** var skikket Anders Hegelund på Niels Olufsen, slotsfoged på Frederiksborg, hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Andersen i vester Torup, herredsfoged i Han herred, for at eftersom velb Falk Gøye Falksen til Bratskov for nogen år siden befandtes af ret vitterlig gæld med rette Niels Olufsen en sum pending at være skyldig bleven, efter hans derpå udgivne brev og forpligts videre om formelding, hvilke pending for rum tid forleden skal have været betalt og dog ikke sket og efterkommet er, som det sig havde burdet: så og efterdi med opsættelse bevises, samme sag om samme gælds fordring til Hanherreds ting i 6 uger til 17/2 at have været optaget, og sætfogden Niels Eskesen dog til sjette ugers dag ikke endelig har kendt i sagen men en uendelig dom udgivet, Niels Olufsens sag til forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Eskesen sig jo dermed har forseet og bør derfor at igen give Anders Hegelund på Niels Olufsens vegne hvis billig kost og tæring, han for den hans dom har anvendt, og samme uendelige dom ikke nogen magt at have.

(283)

** var skikket Niels Jensen Hesselbjerg, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Tue Poulsen, rådmand sst, Niels Poulsen, Christen Pedersen med flere borgere sst for et syn, de 23/5 sidst forleden afhjemlet har til Skive byting, at de skulle have været til syn til en bygager i byens toft, og der skulle være pløjet 3 furer jord rundt gennem til Niels Jensens ager, hvilke syn Niels Jensen formener ikke at have fanget nogen varsel for, ej heller slig gerning er ham overbevist videre at være pløjet end til rette skelsten: så og efterdi ikke befindes for samme synsvidne at være given nogen varsel, hvilken tid synsmændene skulle være på åstederne, bemeldte klage ej heller med nogen vidnesbyrd er bevist eller bestyrket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og klage, såvel som den sandemænds ed, derpå funderet er, bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(285)

** var skikket Peder Sørensen, født på Furland, på den ene og havde stævnet Søren Christensen i ---- på den anden side for en dom, han til Fjends herreds ting på ham forhvervet har, ham at være tildømt at lide tiltale for nogen ord, han til hans egen kødelige bror, Jep Sørensen, i ---- skulle have talt, som intet Peder Sørensen i nogen måde vedkommer, men samme to brødre endnu at være i tvist om deres fædrene arv, som endnu forholdes: så og efterdi Peder Sørensen alene har givet last og klage på sin bror for hans fædrene arvepart, ham forholdtes, og ikke nogen fuldkommen sigtelse på ham gjort, hans ære anrørende, det og med tingsvidne bevises, samme arvelod endnu at være i trætte, og Peder Sørensen forholdt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og dom, hid stævnet er, bør nogen magt at have eller komme Peder Sørensen til forhindring, og efterdi bemeldte uendelige domme, stævnet er, ikke fremlægges, bør de ingen magt at have, indtil de fremkommer.

(287)

** var skikket Anders Christensen Skrædder i Viborg på den ene og havde stævnet Margrete Christensdatter sst for en dom, hun til Viborg byting 2/5 næst forleden forhvervet har, anlangende en trøje og pudevår, hun skal have leveret ham at skulle ferde for sig, uanseet ikke skal være bevist for fogden, at hun ham samme trøje og pudevår har leveret: så og efterdi ingen bevisning for fogden eller her for os fremlægges, det Anders Christensen Skrædder samme trøje af Margrete Christensdatter skulle annammet, men han det højligen benægter, som forskrevet stander, da kunne

vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom, ej heller den dele, derefter drevet er, bør at komme Anders Christensen Skrædder til hinder eller skade.

(289)

** var skikket Henrik Holst, borger og rådmand til Kiel, hans visse bud Christen Vorde i Viborg på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side, for at eftersom han skal have bekommet indvisning i noget hans jordegods i Sønderlev by for en summa penge, han skal have været Henrik Holst skyldig, efter gode mænds indvisnings videre indhold, hvilke jordegods Henrik Holst formener bør ham til ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges gode mænds indførselsbrev, det de samme gods til Henrik Holst i sin gælds betaling har udlagt, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgangen, hvilke stander ved deres fuldmagt og ustævnet, så Henrik Holst fordi har været forårsaget tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Henrik von der Wisch, eller nogen på hans vegne, endnu er fremkommen nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme jordegods jo bør Henrik Holst for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag igen bliver fraløst efter KM forordning, dog han det igen til frie folk skal afhænde efter KM forordning.

(292)

** var skikket Peder Envoldsen i Viborg på den ene og havde stævnet Poul Lauridsen Skrædder i Viborg på den anden side for en dele, som han til Viborg byting 16/6 sidst forleden over Peder Envoldsen forhvervet har, uanseet at ingen dom er gangen for samme dele, ej heller navngivet for hvad visse eller hvor meget, han på skrædderlavs vegne Peder Envoldsen med samme tiltale ville affordre: så og efterdi Peder Envoldsen til rådhuset såvel som byting har sig til forpligtet at stille lavet tilfreds for hvis, han pligtig er, eller at stande dele uden varsel og skudsmål, hvilke han ikke beviser at have efterkommet, og fordi er delt bleven, da ved vi ikke Peder Envoldsen af samme dele at kvitdømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(294)

** var skikket velb Christoffer Pogwisch til Hagen hans visse bud Christen Jensen Vorde i Viborg på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side, for at eftersom han skal have bekommet indvisning i noget af hans jordegods, liggende i Vendsyssel, for en summa pending, som han skal være ham skyldig, efter gode mænds indvisning videre derom indeholder, hvilke jordegods Christoffer Pogwisch formener bør ham efter KM forordning til ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges gode mænds indførselsbrev, det de samme gods til Christoffer Pogwisch i sin gælds betaling har udlagt, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgangen, hvilke stander ved deres fuldmagt og ustævnet, så Christoffer Pogwisch fordi har været forårsaget tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Henrik von der Wisch, eller nogen på hans vegne, endnu er fremkommen nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme jordegods jo bør Christoffer Pogwisch for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag igen bliver fraløst efter KM forordning.

(295)

** var skikket velb Ditlev Rantzau til (blank) hans visse bud Christen Vorde i Viborg på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side, for at eftersom han skal have bekommet indvisning i noget af hans jordegods, liggende i Vendsyssel, for en summa penge, som han skal have været ham skyldig, efter gode mænds indvisning derom videre indeholder, hvilket jordegods Ditlev Rantzau formener bør ham efter KM forordning til ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges gode mænds indførselsbrev, det de samme gods til Ditlev Rantzau i sin gælds betaling har udlagt, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udgangen, hvilke stander ved deres fuldmagt og ustævnet, så Ditlev Rantzau fordi har været forårsaget tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Henrik von der Wisch, eller nogen på hans vegne, endnu er fremkommen nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme jordegods jo bør Ditlev Rantzau for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag igen bliver fraløst efter KM forordning, dog han det igen til frie folk skal afhænde efter KM forordning.

(297)

** var skikket velb Hans Rantzau til Salzau hans visse bud Christen Vorde på den ene og havde stævnet velb Henrik von der Wisch til Glasow på den anden side, for at eftersom han skal have bekommet indvisning i noget af hans jordegods, liggende i Vendsyssel, for en summa penge, som han skal have været ham skyldig, efter gode mænds indvisning derom videre indeholder, hvilket jordegods Hans Rantzau formener bør ham efter KM forordning til ejendom at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges gode mænds indførselsbrev, det de samme gods til Hans Rantzau i sin gælds betaling har udlagt, sagen og siden to gange her til landsting har været indstævnet, og to uendelige domme udganget, hvilke stander ved deres fuldmagt og ustævnet, så Hans Rantzau fordi har været forårsaget tredje sinde for endelig dom at lade kalde, og ikke Henrik von der Wisch, eller nogen på hans vegne, endnu er fremkommen nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse ikke andet derom at sige, end samme jordegods jo bør Hans Rantzau for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag igen bliver fraløst efter KM forordning.

(299)

30/8 1634.

** var skikket Christen Christensen i Flade og havde hid kaldt sandemænd af Revs herred, manddød at sværge over ung Christen Nielsen i Flade for Anders Christensen, der sst, han skal have dræbt og ihjel slagen, og først fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Revs herreds ting 9/8 sidst forleden udgangen, Christen Christensen i Flade stod for tingsdom og da givet tilkende, at den dag 14 dage på eftermiddag kom hans søn, Anders Christensen, hjem af marken blodig med en knivsår indstukken forved den højre øje, gik ind i sin hoved, som han skyldte ung Christen Nielsen, Niels Christensens søn, i Flade, for at han stødte ham omkuld på Christen Nielsens kniv, hvilke han siden er bleven af død: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Nielsen manddød over og til hans fred for Anders Christensen, han af våde og vanlykke skal have omkuld stødt på kniven, og deraf død bleven, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(304)

22/11 1634.

** var skikket Jens Christensen Smed på Fur i Nederby på den ene og havde stævnet Peder Sørensen, der sst, på den anden side for en dom, han lader sig af berømme at skal have til Fur birketing 26/9 sidst forleden forhvervet, lydende i sin mening hvori Jens Christensen skal være af fogden tildømt at lide tiltale af Peder Sørensen, uanseet at fogden, som samme dom dømt har, ikke da vidste andet derom at kende, end Jens Christensen Smed bør at lide tiltale, imens Peder Sørensens vidne står ved sin fuldmagt, uanseet ikke Peder Sørensen skal have ført nogen nøjagtige vidnesbyrd, bevisning eller efter loven erklæret sig og sin hustru Mette Pedersdatter som det sig bør, imod hvis beskyldninger, som på Peder Sørensen og hans hustru Mette Pedersdatter for trolddoms kunst på vidnet og klaget er: så og efterdi samme dom ikke lyder endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til birketinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(305)

** var skikket Peder Corfitsen på Egholm hans visse bud Peder Hansen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Anders Kjærulf på Egholm for en vidne, han 19/5 sidst forleden til Ålborg byting vidnet har, anlangende det Peder Corfitsen skulle have kommen gangende til ham ved ploven og spurgte ham ad, om han ikke så, hvor han og Bodil Jensdatter sloges, hvilke vidne Peder Corfitsen formener vildig, Anders Kjærulf brors hustru til vilje at være vidnet om de ord og mundheld, Peder Corfitsen i ingen måder er ham gestendig, men straks for retten benægtet: så og efterdi Anders Kjærulf og hans medfølgere vidnesbyrd ikke har vidnet dem at have seet, Peder Corfitsen slog Bodil Jensdatter eller gjorde hende sår eller skade, men vidner efter sagden og ikke deres egen vitterlighed, så samme syn og sigtelse ikke lovlig er bevist, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, såvel som bemeldte sigtelse og syn eller den dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(309)

** var skikket Mads Jensen Gade på Læsø med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Sørensen, der sst, og hans medfølgere 12 kirkenævninger af Hals sogn, for de til Læsø birketing har svoret Kirsten Poulsdatter en fuld kirkenævn over for trolddoms sag efter vidner, sigtelse, klage og misdæders bekendelse, for dem var fremlagt, formenende samme deres ed og tov ret at være og bør ved magt at blive: så og efterdi fornævnte vidner og beskyldning, for nævninger fremlagt er, ikke udførlig formelder, Kirsten Poulsdatter at have lovet nogen ondt, som dem formedelst trolddoms bedrift på liv eller helbred skal være hændt og vederfaret, det ikke heller fuldkommelig hende er på sigtet, da kunne vi ikke kende samme nævnings ed bør at komme Kirsten Poulsdatter på hendes liv til skade, men efterdi hun nu her for retten har tilstået og bekendt, sig at kunne signe, forkolde og forvride og sådant og opregnet hvis ord og fermatia hun dertil brugt, som heden tydes den hellige trefoldigheds navn til misbrug, da bør Kirsten Poulsdatter at rømme KM lande og fyrstendømmer.

(312)

** var skikket velb Vogn Krag til Nørgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Sørensen i Ejstrup, Anders Nielsen i Vust med andre for et vidne, de til Han herredsting 30/9 sidst forleden vidnet har, at de om høsten

da næst tilforn skulle have hørt og seet Jens Terkildsen, Niels Jensen og Birgitte Christensdatter, samtligen da tjente Vogn Krag, de læsset og hjemførte til Næsgård den vinter rugsæd og afgrøde, som Vogn Krag og Niels Madsen, som boede i Næsgård, omtvistede, og ikke de har om vidnet, hvem den rugsæd har sået, eller hvilken af dem, den tilhørte: da efterdi befindes samme forfølgning tilforn at være hid stævnet, og sagen tid efter anden i 6 uger til i dag er optagen, og ingen af samme personer nu er mødt, eller nogen på deres vegne, med samme vidner, dom, forfølgning og nævnings ed at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed bemeldte vidner, domme, forfølgning og nævnings ed magtesløs at være.

(315)

** var skikket velb Vogn Griis til Rolsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen i Skadhave, dommer til Horns herreds ting, for en dom, han til fornævnte ting 17/8 1632 dømt og afsagt har, imellem velb fru Margrete Rosenkrantz til Hundslund hendes fuldmægtig på den ene og Vogn Griis på den anden side, anlangende rostjeneste, som velb Vogn Vognsen til Stenshede beretter sig for ham at skulle have holdt, og i samme sin dom tildømt Vogn Griis at betale hvis han med rette burde, og ikke tildømt ham en summa at betale, eftersom hans jordegods kunne sig beløbe: så og efterdi samme landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ingen magt at have, og efterdi herredsfogden i sin dom har tildømt Vogn Griis sin bevislig anpart i samme rostjeneste til Vogn Vognsen at betale, og ikke deri underskedet hvor vidt han for sin kvota burde at udgive, så han kunne vide sig efter at rette, da finder vi den hans dom at være som udømt var, og sagen til hjemtinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(316)

** var skikket Christoffer Pedersen i Skive på hans mor Kirsten Jensdatter, salig Peder Christoffersen, forrige borgmester i Skive, hans efterleverske, hendes såvel som på sine egne deres vegne på den ene og havde stævnet hr Jens Andersen i Movtrup på den anden side for en dom, han for en kort tid siden forleden til Skive byting over fornævnte hans mor og ham har ladet forhverve, og deri at være tildømt salig Peder Christoffersens udgivne brev at holde og efterkomme, hvori Christoffer Pedersen formener, at hans mor og han deri sker forkort, og ikke de bør eller pligtig er at betale Anne Tonisdatter hendes kost og tæring, efterdi hun var en umyndig barn på den tid, og ikke selv at kunne fortjene sin kost og underhold, hvilket er for 7 års kost og underholdning, hr Jens Andersen har bekostet og anvendt på salig hr Antonises datter, Anne Tonisdatter, efter samme brevs videre indhold: da efterdi Peder Christoffersens brev tilholder Anne Tonisdatters kost at skulle kvitteres, efter dannemænds tykke og sagden, og ingen overslag af dem derpå gjort er, da bevilget parterne med Tue Jacobsens, Anne Tonisdatters nu formynder, og samtykke, som her til stede var, sagen at indkomme på Jesper Christensen i Eskær og Niels Pedersen i Revshoved, hvilke to dannemænd skal forsamles i Skive inden i dag måned og påsige, hvad Anne Tonisdatters kost, midlertid hun har været hos hr Jens Andersen og hans mor, bør at kvitteres og udgives, og hvis de deri gør skal stande for fulde og upåtalt, og den bytings dom dermed ingen videre at komme til forhindring eller skade.

(318)

** var skikket velb Adolf Philip von der Wisch til Glasow hans visse bud Gregers Hvid, ridefoged til Skærsø, på den ene og havde stævnet Bertel Mogensen i Dalsgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han 25/6 1633 sidst forleden på Nørherreds ting, imellem ham og Jens Hvid i ---- , dømt har, anlangende hans korntiende, KM og kirkens anpart, han i fire år har hos sig beholden, som den gode mand i fæste har, og han skal have dømt ham fri, formedelst et brev, velb Hans Lykke skal have givet ham den tid, han havde samme tiende i fæste: så og efterdi fornævnte herredsfoged ikke endelig har senteret i sagen, til eller fra, eftersom for ham har været indstævnet, da finder vi denne hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(319)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Christensen i Finderup for to uendelige domme, som han lader sig af berømme for nogen tid siden her til landstinget at skal have ladet forhverve, hvori han skal have fanget en klage og sigtelse magtesløs dømt, anlangende en røveri, som Niels Christensen med flere skal have beganget i Nørgård imod Christen Pedersen i øster Bølle og hans hustru Karen Andersdatter, hvilke to domme med vrang undervisning skal være forhvervet: da efterdi befindes sagen tid efter anden over 6 uger at være optagen, og ---- ikke fremlægges, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(320)

** var skikket Laurids Jensen i Ås i Mors hans visse bud Anders Nielsen i Dommergård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Gregersen i Sindbjerg, som da sad i dommersted, for han skal have sig understået, at han skal have tilstedt Knud Nielsen i Redsted en lov at gange, og dertil udnævne ham lovhøring efter en dom, han selv skal have dømt, efter en lang opsættelse 21/4 sidst forleden, uanseet han tilforn 24/3 af fornævnte foged selv er tilspurgt, om han sin lov ville edle og da hverken er påskudt nogen lov at ville gøre eller give: så og efterdi samme landstings dom, 28/9 1633 udgangen, alene indeholder os ikke at have vidst på Laurids Jensen og Gravers Jensen for nogen falsk at dømme, førend Knud Nielsen og hans medbrødre dem lovværger, deres signeter ikke med deres vilje for samme supplikat at være kommen, og det ikke til nogen endelig dag at skulle ske, så fogden siden til tinge har tilkendt Knud Nielsen sin lov inden 6 uger at edle, og i så måde ham lovsdag forelagt, det og bevises, Knud Nielsen ---- 6 uger derefter sin lov med 2 dannemænd og dannesvende at have edlet og drevet, at hans signet for samme supplikat ikke med hans vilje og vidskab var kommen, eftersom lovhøring har ham lov af hænde sagt, og ikke lovlig bevislig gjort, nogen af hans lovsmænd uden herredet at være bosiddende imod recessen, ej heller i loven forvunden eller i deres alder umyndig efter loven, så de billigen ikke burde at sysle inden tinge eller stå i lov, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme herredstings dom, vidner og lovsed, derpå drevet er, at sige eller magtesløs dømme.

(326)

** var skikket Gravers Jensen i Karby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Pedersen, der sst, Peder Jensen i Næs med

adskillige flere for et vidne, de til Sønderherreds ting i Mors vidnet har 30/6 sidst forleden, anlangende hvad enhver har udgivet i den sidste KM pendingskat, hvilke deres vidner Gravers Jensen ved sin aller højeste ed benægter, at det ikke er så gåen og faren med samme skat, som de alle på ham vidnet har, herhos fremlagde Peder Callesen samme tingsvidne, som indeholder hvad enhver for sig har ydet i skat: så og efterdi samme vidnesbyrd enhver endelig har vidnet i deres egen sag om de penge, de selv skulle udgivet, og ikke med uvildige vidner eller Gravers Jensens udgivne kvittantser bestyrkes, de ikke heller har vidnet på fersk fod ved dag eller tid, men Gravers Jensen med slotsskriverens bevis gør bevislig, skatten af ham at være leveret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs.

(330)

** var skikket Gravers Jensen i Karby på den ene og havde stævnet Peder Callesen på den anden side for en dom, han til Sønderherreds ting i Mors 13/10 sidst forleden skal have forhvervet på ham, lydende i sin mening at han skal have søgt at en part af ---- Karby sognemænd og folk skal have vidnet ham ---- på med den skat, som er ydet og udgivet 1633, og samme deres vidner, som han beretter at have stævnet i rette, og dem ved sin højeste ed benægter, og en part jo skal have vidnet ham usandfærdigt på, som han beretter, at han noksom vil have bevist, hvilke dom han formener med vrang undervisning forhvervet og efter en vidne, som Laurids Christensen og hans medbrødre skal have vidnet: så mødte Knud Gyldenstjerne og afstod samme dom, så den skal være som udømt var, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

** var skikket Morten Borthus, borger og indvåner i Ålborg, på den ene og havde stævnet Jørgen Olufsen, fordum borgmester sst, på den anden side for en dom og dele, han til Ålborg byting over ham forhvervet har for en part af en summa penge, Morten Borthus ham efter hans brev og segl skyldig er, og ikke Jørgen Olufsen har samme penge opsagt: så og efterdi for byfogden såvel som for os er i rette lagt Morten Borthuses udgivne håndskrift til Jørgen Olufsen på 300 sletdaler, til martini 1631 at skulle været betalt, Morten Borthus og siden på rådhuset har sig til for obligeret den halve part til pinsedag og den anden halvpart til mauriti nu forleden at skulle betalt, hvilke han ikke med kvittants beviser at være efterkommet, og byfogden fordi 16/6 har tildømt ham den første termin at betale og erlægge, eller derfor lide tiltale, så han derefter er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bytings dom at sige, ej heller Morten Borthus af den dele, han derefter i kommen er, at kvitdømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(332)

** var skikket velb Mogens Kås til Krabbesholm, KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Christen Jensen i Intrup på den ene og havde stævnet Jacob Jensen, byfoged i Skive, på den anden side for en dom, han til Skive byting 9/5 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Mogens Kåses fuldmægtig Christen Madsen i Intrup på den ene og Niels Jensen Hesselbjerg, kæmner i Skive, på den anden side, anlangende forbud på fiskeri for Årbjerggårds grund: så og efterdi Christen Jensen på hans husbonds vegne alene har begæret forbud beskrevet, hans egen gård angældende, efter gamle forbudsvidner, og ingen er mødt, som har vedkendtes sig deri at have nogen rettighed og fordi dertil burde at kaldes, og fogden dog ham samme forbud har frakendt, kunne vi ikke kende den hans dom bør nogen magt at have.

(334)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Niels Tøgersen, barnfødt i Dråby, på den anden side for nogen uendelig dom, han lader sig af berømme, at han her til landstinget skal have ladet forhverve, anlangende nogen vidner og domme, som Knud Gyldenstjerne til Nørherreds ting i Mors over ham har ladet forhverve, anlangende han har bortveget og rømt med KM jern og fængsel, formenende samme vidner og domme lovlig og ret at være tagen og forhvervet: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Peder Nielsen og hans medbrødre udførlig har vidnet ved dag og tid dem at have seet, Peder Callesen satte håndknuder på Niels Tøgersen og antvortet Jens Jensen og Anders Pedersen ham i en vogn og skulle føre til Nykøbing, de andre og har båret kundskab, hvorledes han med samme jern i en morads er heden løben og undveget, og i så måder om den gerning de synlig seet har, som med hinanden bekræftes, og intet derimod fremlægges, jo så at være sket, eller bevises Niels Tøgersen sig siden igen at have indstillet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme, men efterdi fogden alene har dømt på Niels Tøgersens liv, og ikke domsmænd til sig taget efter recessen, kunne vi ikke kende samme hans enige dom så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(336)

** var skikket velb Knud Gyldenstjerne til Tiim, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Mourids Pedersen, tjenende i Stårupgård, med flere på den anden side for en vidne, de til Sønderherreds ting 15/9 sidst forleden vidnet har, at ved kyndelmisse tid var år, den tid Gravers Christensen i Hindborg hans bryllup var, at de da skulle have seet Mikkel Lauridsen i Redsted der samme tid og tog Guds almisse op, hvilke vidne Knud Gyldenstjerne formener et sankevidne at være, ikke heller så lovlig varsel for at være given, som det sig bør: så og efterdi Mourids Pedersen og hans medfølgere ikke har vidnet på fersk fod, men en part sat deres vidne i tvivl, ej heller udførlig båret kundskab, det Mikkel Lauridsen var en stavsmand, men bevislig gøres det han har fæstet og vil udgive skyld og landgilde, gøre arbejde og dagsværk, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, hid stævnet er, så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(338)

** var skikket Laurids Olufsen i Harring på den ene og havde stævnet Hans Hansen, foged på Lyngholm, på den anden side, for han til Hassing herreds ting den næste torsdag for sankt hans dag har givet last og klage på Laurids Olufsen, i så måder at han den næste tirsdag tilforn skulle have kommen ridende efter en hans husbonds tjenestekvinde, Volborg Jepsdatter, i Jestrup og skulle have fået fat på hende østen Jestrup og kastet hende omkuld og ville have taget hende med vold og rykket hendes klæder sønder, og lyste for hans lovmål, hvilke klage Laurids Olufsen ved Gud og sin sjæls salighed hårdeligen benægter: så mødte Peder Callesen, foged på Irup, på Knud Gyldenstjernes vegne og afstod samme klage, vidne, sigtelse og forfølgning, så det skal være som uudgivet var og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(340)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged sst, for en dom han 2/8 sidst forleden har stedt og beskrevet og indført i sin dom, som er

vidnet efter en skriftlig seddel, item for samme dom, han samme dag efter fornævnte vidne dømt har, uanseet det ikke skal befindes, Laurids Nielsen Guldsmed for samme vidne at være stævnet, tilmed at han i fornævnte dom har tildømt ham at betale Jens Bang en sæk humle og et knippe dragejern, der foruden er med tingsvidne at bevise, dateret Ålborg byting 12/9 1631, som om formelder, det fjenderne har taget Jens Bangs skib og gods til prise: så og efterdi Rasmus ---- og Christen Clemendsen deres kundskab, for fogden fremlagt, ene er en bænkeseddel, som ikke til tinge for otte mænd er vidnet, ved tingsvidne tagen beskrevet, og lovlig varsel for givet, og byfogden dog den i sin sentens har anseet og på funderet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme to mænds seddel og kundskab, ej heller samme bytings dom, derefter dømt er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(343)

** var skikket velb Palle Urne til Gyllebogård i Skåne hans visse bud Jochum Nielsen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Christen Eskesen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, på den anden side for to domme, han har dømt i en sag, og både dømt endelig i hovedsagen, velb Hans Dyre at efterkomme sit brev, og siden tildømt Johan Nielsen at lide tiltale, udgangen af Vennebjerg herreds ting 15/9 1613, anlangende 8 specie daler og en sletdaler efter velb Hans Dyre til Knivholt hans skadesløs brevs formelding, hvilken håndskrift Christen Eskesen har anseet og tilfunden velb Hans Dyre at betale eller ved gode mænd indvisning i Hans Dyres gods og løsøre: så og efterdi for herredsfogden såvel som for os er i rette lagt Hans Dyres udgivne brev til Johan Nielsen på 8 rigsdaler og 1 sletdaler, han ham af vitterlig gæld skyldig er, hvilke ikke bevises ham at være erlagt, og herredsfogden har tildømt Hans Dyre samme brev at efterkomme og pengene betale, ved vi ikke deri hans dom at imod sige, men tilfinder velb Hans Basse til Gerumgård og Knud Rantzau til Lengsholm, som Johan Nielsen dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Hans Dyres bopæl, der udæske og gøre Johan Nielsen udlæg af hans løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Johan Nielsen i andet hans gods og løsøre at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld med des interesse, efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt, men efterdi Søren Pedersen og Niels Lauridsen har vidnet om Johan Nielsens løfte, som han ikke er bestendig, eller med hans brev og segl bekræftet, men han højligen benægter, kunne vi ikke kende samme vidne, samme herredstings dom i den punkt bør nogen magt at have.

(347)

** var skikket velb Hans Dyre til Knivholt hans visse bud Christen Pedersen, foged der sst, (blank) så mødte Johan Nielsen og fremlagde samme vidne af Vennebjerg herreds ting 20/10 sidst forleden. (fortsættes på blad 349)

(348)

** var skikket Søren Pedersen Kræmmer og Hans Nielsen Skrædder, borgere i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet hr Christen Clemendsen, sognepræst til Sortebrødre sogn i Viborg, for en dele han lader sig af berømme at have forhvervet over dem til Viborg byting 18/8 sidst forleden, anlangende 3 rigsdaler, som de efter hans opskrift skulle være bleven ham skyldig for jordleje af nogen ejendom i sankt mikkels gård, uanseet de har rigtige adelspersoners købebrev, fuldmagt og skøder derpå, så de

formener dem intet at være ham skyldig: da efterdi det befindes, fornævnte dele tilforn at have været hid stævnet, og sagen da, tid efter anden, over 6 uger til i dag er optagen, og ikke hr Christen Clemendsen endnu er mødt med samme dele at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele magtesløs at være.

(349)

** (fortsat fra blad 347) og formente Johan Nielsen samme vidne ret at være og burde ved magt at blive (blank).

** var skikket velb Christen Høg til Todbøl hans visse bud Jens Sørensen, tjenende der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged til Hundborg herreds ting, for en dom han har dømt til samme ting 21/7 nærværende år, imellem ham og velb Claus Kås til Sø, hvori han har inddømt Claus Kås i Christen Høgs bo og gode løsøre efter KM forordning, og ikke han har navngiven, hvor højt og hvor meget resten skal være: så og efterdi ikke befindes i samme herredstings dom at være indført nogen visse summa, hvad rest Christen Høg til Claus Kås skal være skyldig, fogden ikke heller derom i hans sentens har underskedet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom bør nogen magt at have, eller ved nogen indvisning derefter at udstede.

(351)

** var skikket Knud Christensen på Sand på hans søster Karen Christensdatter, Anders Jensens hustru i Flade, hans visse bud Jacob Andersen i Viborg på den ene og havde stævnet velb Hans Dyre til Knivholt på den anden side for nogen misdæders bekendelser og vidner, som Anne Lauridsdatter på Boder og Maren Hellesdatter til Sæby ting 23/10 1633 gjort har, hvori de skal have røbet og bekendt, Karen Christensdatter at skal have været med dem i selskab og adskillige spøgeri og trolddoms kunster bedreven, hvilke deres bekendelse siden og til Vennebjerg herreds ting 9/12 bemeldte år, der samme misdædere blev forrettet, har tilstået og vedgået, og ikke hun til bemeldte tider har været stævnet og kaldt, så hun der har kunnet sig erklære: så og efterdi recessen formelder, ingen udedisk menneske eller nogen anden, som forvunden er for nogen uærlig sag, tyve, forrædere, troldkarle eller troldkvinder, skal stå til troende, hverken i vidnesbyrd eller andre måder, hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Anne Lauridsdatter og Maren Hellesdatter, som samme bekendelse gjort har, at have været to udediske mennesker, som begge for deres misgerninger er heden rettet, og ikke deres bekendelse med nøjagtig vidnesbyrd bekræftes, men med præstens kundskab og andre vidnesbyrd bevises, Karen Christensdatter sig ærligen at have skikket og forholdt, da finder vi efter sådan lejlighed, samme bekendelser, så vidt de Karen Christensdatter vedkommer, magtesløs at være, og ikke at komme hende på hendes gode rygte og navn til forhindring i nogen måde.

(353)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Morten Lauridsen i øster Halne for en vidne, han 2/4 sidst forleden på Kær herreds ting, hans far til vilje, vidnet har, indeholder at forgangen år i april måned skulle Christen Andersen kommen i hans far Laurids Pedersens gård og skulle have begæret en ager på Storfløde på øster Halne mark for sin fars tiende, og straks skulle

hans far og Christen Andersen bleven forligt om samme ager for sin tiende samme år, som Christen Andersen så skulle have lovet at skulle give ham derpå en seddel, og beholdt samme ager forgangen år og sået og høstet den: da efter mange ord og vidtløftig tale dem imellem var, blev de her for retten så forligt og fordragen, at Laurids Pedersen på sin og sin søn og Jens Mørk på Christen Gølbos vegne for vores bøns skyld har afstået og efterladt alle hvis vidner, dom, dele og forfølgning, i den sag ganget er, så de ikke skal komme Christen Andersen på ære og lempe til hinder eller skade i nogen måder, Christen Andersen derimod erklæret Laurids Pedersen, det han ikke vidste ham for nogen løgnagtighed at beskylde eller andet, end det en ærlig dannemand vel anstår, men belangende hvis bisager, dem imellem har været, være sig om tiende, samme agers brugelighed, kost og tæring på den trætte har ---- på underskedelige rejse og brevpending har bekostet og med ---- bør at kontenteres, og i andre måder, har de indgiven på dannemænd, Laurids Pedersen til betroet Peder Tomasen Galskøt i Kornumgård og Niels Ludvigsen i vester Halne, med hvilke to mænd Christen Andersen på sin side og lod sig nøje, vi og på rettens vegne har lagt Christen Mortensen i Søndbjerggård, hvilke tre dannemænd skal møde ved Vadum kirke på mandag først kommer 14 dage, og da have fuldmagt parterne om al deres iring og trætte til endelig ende at imellem sige og kende, og hvad de deri sigende vorder skal stande for fulde, af parterne upåtalt, og samme deres tvist dermed ganske bilagt, og hvis breve, deri tagen og forhvervet er, ingen på ære og lempe til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(359)

** var skikket Rasmus Hansen, kapitelsfoged på Læsø, på den ene og havde stævnet Mads Lauridsen Gad, birkefoged sst, på den anden side for en dom han 4/7 sidst forleden har dømt og afsagt, imellem ham på menige kapitels vegne på den ene og så mange af Læsø indbyggere på den anden side, som 17/1 næst forgangen har med været at bjerge noget jern eller gods fra det franske skib, som samme tid ved Læsø strandet, enten bør enhver for sig at lovværge sig selv tolvte, at han ikke finge mere jern eller andet gods, end som købmanden er kommen til deling, og enhver har bekommet sin anpart af til bjergeløn, eller også de samtligen bør efter loven og søretten at kontentere købmanden for sit gods, ham ulovligen er ---- for, bøde deres 3 mark for uhjemlet, og enhver sin boeslod at have forbrudt til sin herskab: så og efterdi Mads Gad ikke har dømt i sagen, til eller fra, om de punkter, for ham har været i rette sat, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, endelig uden videre forhaling at dømme om hvis, for ham bliver indstævnet, som det sig bør.

(362)

** var skikket Rasmus Hansen, kapitelsfoged på Læsø, på menige kapitels vegne i Viborg på den ene og havde stævnet Niels Jensen i ---- på Læsø på den anden side for et tingsvidne, han til Læsø birketing 4/7 sidst forleden forhvervet har, formeldende i sin mening at han med hans sejlskib har været hos et fransk skib, som fra ---- for landet med hans båd at bjerge, med andre af landsens indbyggere, og i samme vidne ville sig erklære, intet jern at have haft i deres båd, der han dog har været i makkerskab med Søren Knudsen, som ikke kan benægte, at han jo har haft jern i hans båd, så formener Rasmus Hansen, at samme vidne ikke er så nøjagtig, at det ham fra den sigtelse og klage, som den franske købmand ham, såvel som andre af landmændene, påført har, kan erklære, men ham med alle hans medfølgere på hans båd, enten efter loven og sørettens indhold eller ---- lovligen bør at erklære, eller og derefter bør at straffes og stå til rette: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd alene har vidnet, det Niels Jensen bjerget intet jern i land fra skibet, og ikke de har

forklaret eller vidnet, om han med sin selskab med var at udtage jern fra skibet i de både, han havde makkerskab i, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom fuldkommen, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(363)

** var skikket Peder Pedersen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Frederik Ibsen i Vranum på den anden side for en dom, han 3/11 sidst forleden til Viborg byting forhvervet har, hvori Peder Pedersen formener efter vrang undervisning skal være tildømt at skaffe Frederik Ibsen 9 stykker jord til ---- , uanseet at Frederik Ibsen, siden samme kontrakt er gjort, har ---- med to års grøde af samme jord, som han ikke i nogen måde har givet nogen skyld af, tilmed skal Frederik Ibsen ikke kan tilkomme i nærværende år undtagen 7 stykker jord, som Peder Pedersen formener, han endnu har i brug, og ikke Peder Pedersen har ham samme sæd forbudt: så og efterdi fornævnte forbudsvidne ikke har været for byfogden i rette lagt, der han hans dom har udgivet eller deri findes indført, så han kunne vidst derom at sentere, da finder vi efter sådan lejlighed denne bytings dom at være som udømt var, og hvem på skader sagen til byting igen at indstævne, parternes dokumenter at fremlægge, og derom endelig at ordele, som det sig bør.

(366)

** var skikket Peder Christensen Hammer, borger i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet hr Jens Nielsen Tøfting, sognepræst i Frøslev i Mors med sin anneks, for et brev på 80 rigsdaler, som Peder Hammer beretter skal være betalt 11 rigsdaler efter Peder Hammers regnskabsbogs opskrift, hvilken regnskabsbog 7/1 sidst forleden på Hillerslev herreds ting for herredsfogden været i rette lagt: da efterdi det befindes, sagen om samme gæld tilforn at have været hid stævnet, og sagen da, tid efter anden, over 6 uger til i dag er optagen, og ikke hr Jens Nielsen Tøfting eller Christen Jørgensen nu er mødt med samme gældsbrev at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme gæld ikke at komme Peder Hammer imod hans regnskabsbog og opskrift til hinder eller skade.

(367)

** var skikket Niels Andersen, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Sørensen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Poul Kock, byfoged i Sæby, for 3 vidner han til Sæby byting 30/10 sidst forleden forhvervet har, anlangende nogen spørgsmål af Poul Kock til Niels Andersens bror Peder Andersen, det anlangende nogen tvistige ord, vidnesbyrdene Otte Olufsen, indvåner i Sæby, og Oluf Andersen, skolemester sst, har vidnet, Niels Andersen og Poul Kock at være mellem kommet, såvel som slagsmål med hinanden, dernæst nogen ord hr Niels Christensen og hans hustru Anne ---- datter skulle have sagt for vidnesbyrdene: da efterdi det befindes, fornævnte vidner, klage, uendelige bytings dom og landstings dom tilforn at have været hid stævnet, og sagen da, tid efter anden, i 6 uger til i dag er optagen, og ikke Poul Kock, Jens Pedersen eller nogen andre på deres vegne nu er mødt med samme vidner, klage, uendelig bytings og landstings dom at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, klage, uendelige bytings og landstings dom magtesløs at være.

(369)

** var skikket velb Niels Krag til Trudsholm, KM befalingsmand på Asmild kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Olufsen i Rogenstrup, Søren Andersen i Versted for en kontrakt, de imellem hverandre gjort har, angående at Jens Olufsen en tid lang skulle nyde og bruge nogle agre og et hus af den gårds grund i Versted, Søren Andersen nu påboer, og grøden deraf fra gården heden føre, hvilken kontrakt Niels Krag formener at være gjort imod recessen og hans tilladelse, så samme kontrakt i de poster bør magtesløs at være: da efterdi det befindes, fornævnte kontrakt tilforn at have været hid stævnet, og sagen da, tid efter anden, fast over 6 uger til i dag er optagen, og ikke Jens Olufsen og Søren Andersen nu er mødt med samme kontrakt at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme kontrakt i de poster magtesløs at være, og samme afgrøde da at avles og bruges af dem, samme gård i fæste har, og ikke af nogen anden.

(370)

** var skikket Niels Sørensen i Åsted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Nielsen, der sst, Maren Sørensdatter sst for en vidne, de 10/7 sidst forleden til Harre herreds ting vidnet har, anlangende at Niels Sørensen skulle have ---- Niels Nielsen i Åsted i hans lade og stødt hans ladedør ned og jernet sønder i den, hvilke vidne Niels Sørensen formener at skal være et vildigt og løgnagtigt vidne, som Niels ---- hans egen bror og egen hustru af had og avind ham at have på vidnet: da efterdi befindes, fornævnte vidner og nævningers ed tilforn at være hid stævnet, og sagen tid efter anden i 6 uger at være optagen, og ingen nu er mødt med samme vidner og nævningers ed at i rette lægge, endog opsættelsen findes til tinge at være læst, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed, fornævnte vidner og nævningers ed ---- magtesløs at være

(372)

** var skikket velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård hendes visse bud Jep Jensen i Harre med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da at have stævnet Niels Sørensen i Kær, sætfoged til Harre herreds ting, for en dom han til samme ting 11/9 nu sidst forleden pludselig dømt og afsagt har, imellem velb Verner Parsberg til Lynderupgård og hende, anlangende at hun skulle give Verner Parsberg to års skyld og landgilde af den gård i Kirkeby, som Jep Madsen påboer, uanseet hendes fuldmægtig Jep Jensen i ---- samme dag har standet for ting og dom og påskudt hendes breve, som han ikke den dag hos sig havde til stede, men hun selv havde dem i hendes egen forvaring, og hun var ovre fjorden i Nykøbing og ikke for Guds stormige vejrlig kunne komme over: så og efterdi af samme herredstings dom forfares, jomfru Johanne Lykke alene for herredsfogden har stævnet to uendelige domme, gangen var, og Verner Parsberg derimod har ladet kalde for endelige dom, jomfru Johanne Lykkes fuldmægtig da har påskudt hendes breve ikke at kunne frem ---- , af årsag hun var ovre i Nykøbing, og fordi begæret 8 dages opsættelse, hvilke fogden ikke har ham tilstedt, men dømt i sagen, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem uden videre forhaling endelig imellem at dømme og adskille, og parterne deres dokumenter for ham at i rette.

(374)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet velb jomfru Johanne Lykke til Bajlumgård, for at eftersom fire gode mænd i maj sidst forleden efter rigens ret har indført Verner Parsberg i nogle Johanne Lykkes gårde og gods i Thy, i Hvetbo herred og Revs herred for nogen hendes gæld, eftersom velb ridemænd det har given Verner Parsberg beskreven, så formener Verner Parsberg, at dersom samme gårde og gods ikke bliver ham eller hans arvinger igen fraløst inden år og dag, at det da bør at følge ham og hans arvinger for ejendom: så og efterdi for os i rette lægges gode mænds indførsel, ---- det de har indført Verner Parsberg i samme gårde og gods for hans gæld, som stander ved sin fuldmagt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme gårde og gods, efter indførselens bemelding, jo bør Verner Parsberg for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag bliver fraløst, eller og samme indførsel for sin tilbørlig dommer rykkes.

(376)

** var skikket Jens Mørk i Byrum på den ene og havde stævnet Anders Jensen i vester Halne på den anden side for en forsværgelses vidne, han lader sig af beråbe hans hustru Maren Nielsdatter ved hendes fuldmægtig Laurids Nielsen i Biersted skal have forhvervet til Kær herredsting 8/9 1629, hvori hun har ladet vedersagt arv og gæld efter hendes afgangne husbond Laurids Jensen, som døde i vester Halne, med hvilke forsværgelses vidne han ville fravende Jens Mørk sin rigtige gæld: så og efterdi Laurids Nielsen for ting og dom på hans søster Maren Nielsdatters vegne har afsagt arv og gæld efter salig Anders Jensen, og ikke bevises hende sig med hans efterladende gods at have befattet eller forrykket, sig til nytte, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vedersigelses vidne at sige eller magtesløs dømme.

(377)

** var skikket Knud Kedelfører, borger i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Nielsen ---- og Laurids Nielsen Guldsmed, borgere i Thisted, for et vidne de 21/8 1633 til Thisted byting vidnet har, anlangende parlament og bordag, som Knud Pedersen skulle have været i med dem og Niels Mortensen Rebslår sst, uanseet Knud Kedelfører hårdelig benægter sig ingen bordag at have været i med dem og har sig undergiven kirkens band, om han har med været: så og efterdi Laurids Guldsmed og Jens Nielsen Tang udførlig har vidnet, dem at have seet Knud Kedelfører slaget Niels Rebslår med en træ, det og med synsvidne bekræftes, ham at have haft sår og skade, hvorfor han Knud Kedelfører fuldkommelig har beskyldt, og intet Knud Kedelfører derimod fremlægges, hvormed han sig lovlig kan erklære, så sandemænd fordi har ham vold oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, syn og beskyldning, ej heller samme sandemænds ed, derefter svoret er, at sige eller magtesløs dømme, sammeledes efterdi med tingsvidne bevises, Christen ---- byskriver for ting og dom at have tilbudt Knud Kedelførers breve, begær ---- sine skriverpenge, og ingen dem har villet annamme og betale, da kunne vi ikke kende skriverens ulempe deri at være.

(380)

** var skikket Søren Nielsen, borgmester i Thisted, hans visse bud Peder Hammer sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Rasmus Brock, borger sst, for en stor seddel og skøde, Erik Jacobsen, barnfødt i Blåbjerg i Mors, skal have gjort med Christoffer Lauridsen Mus, skomager i Thisted, og Rasmus Pedersen Brock 20/7 på Thisted byting

har skødet til ham og hans arvinger Erik Jacobsen og hans hustru Karen Jensdatter hendes fædrene part i et lidet halvt hus og tilliggende ejendom i Thisted: så og efterdi Rasmus Brock på Erik Jacobsens vegne efter hans fuldmagt for ting og dom har solgt og skødet Christoffer Mus efter købebrevs indhold den halve huspart og jordsmon med des tillæg, som Erik Jacobsen på hans hustrus vegne kunne arveligen ---- efter hendes far Jens Bodsen, og intet derimod fremlægges, samme anpart jo Erik Jacobsen og hans hustru at have tilhørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skøde at sige eller magtesløs dømme.

(381)

** var skikket Henrik Felthus, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Claus Markorsen, rådmand sst, for en dom, som han til Ålborg rådhus 13/6 sidst forleden over ham forhvervet har, bemeldende at borgmester og råd har ham tildømt, at han skulle forpligtet være at skaffe Claus Markorsen salig Jørgen Ortmands regnskabsbog såvel som nogen klaksedler, som Claus Markorsens hustru skulle have flyet Henrik Felthus, som samme dom om formelder, og Henrik Felthus benægter aldrig at være stævnet af Claus Markorsen for fornævnte rådhus dom, og at Claus Markorsen ingen fuldmagt skal have til samme bøger og sedler at fordre, men kender sig selv for en arving til fornævnte salig menneskes efterladende gods og formue efter fuldmagt og dokumenters indhold. endnu stævnet Villum Kock hans arvinger, Jochum Villumsen, Hermand Villumsen, Mette Villumsdatter og Barbara Johansdatter og deres lovværger: så og efterdi samme rådhus dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og efterdi med tingsvidne bevises, Henrik Felthus 23/6 at have budt sig imod Gjødert Smitt og Claus Markorsen i rette, og ingen den dag er fremkommen ham nogen sag at give, byfogden dog ottende dags dag derefter har dømt ham at lide tredje ting, kunne vi ikke kende den dom såvel som den dele, derefter drevet er, bør nogen magt at have, men efterdi hovedsagen om samme registrering og vurdering tilforn har været hid stævnet, og da af parterne på 4 dannemænd indgiven, som dem efter deres dokumenter ---- og regnskaber imellem skulle overslå og regne, hvad Gjødert Smitt såvel som hvad Jørgen Ortmands arvinger kunne tilkomme, og hvis samme 4 mænd deri gjorde skulle stande for fulde uigenkaldt, bemeldte fire mænd og derefter deres endelige afsigt under deres hænder og segl har givet beskrevet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres afsigelse at sige, eller Henrik Felthus mægtig derpå at tale.

(387)

** var skikket Anne Munksdatter i Viborg hendes visse bud Søren (blank) sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Tøger Poulsen Høg, borger her i Viborg, for en vurdering, han til Viborg byting 2/6 på salig Anders Vinters gård og ejendom forhvervet har, uanseet samme gård kort tid tilforn er af dannemænd sat og vurderet langt højere for penge end som de sidste vurderingsmænd gjort har ---- , med hvilke sidste vurdering hun formener Tøger Høg vil hende sin retfærdige gæld fravende: så og efterdi Jens Sørensen Batum, Christen Christensen Bunde og deres medbrødre, som først samme ejendom har vurderet, ikke for den sidste vurdering, derimod sket er, skal findes at have fanget nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sidste vurdering så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(389)

6/12 1634.

** var skikket velb Mogens Sehested til Holmgård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Mogens Jensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Poulsen i Søgård, Søren Jensen i Risum med flere for et vidne, de til Åsted birketing 15/8 sidst forleden vidnet har, at Jens ---- i Åsted, herredsfoged i Harre herred, ikke har villet ladet læse og påskrive nogen breve, som Jens Jensen i Durupgård og Peder Jensen i Nygård da for retten skulle fremlægge på Harre herredsting 24/7 sidst forleden, hvilke vidner Mogens Sehested formener ikke så lovlig og nøjagtig at være, at de bør nogen magt at have: så og efterdi Niels Sørensen i Kær, Niels Jensen i Vestergård og deres medbrødre 7 mænd af de 8 tinghørere til Harre herreds ting 24/7 udførlig 14 dags dag derefter på fersk fod har vidnet, hvorledes på samme herredsting bemeldte dag er tilganget, at Niels Sørensen har kastet sine 3 mark og klaget sig retsløs, ganget ud af tinget, og herredsfogden da har rejst sig og bedt herredsmændene drage det til minde, hvilke og med Jens ---- , Hans Frandsens og deres medbrødre 28 mænds vidne befæstes, det og af tingbogen forfares, fornævnte herredsfoged intet den dag på tinget har forrettet, men Niels Sørensen i Kær, som i fogdens sted er bleven forordnet, nogle tingsvidner har udstedt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme 7 mænd tinghørere og 28 mænds vidne at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Jens Poulsen i Søgård, Jens Jensen i Durupgård og deres medfølgere deres vidner, som ikke med tingbogen eller 8 mænds vidne befæstes magtesløs at være, sammeledes efterdi Anders Andersen i Viumgård, Christen Pedersen i Vium og deres medbrødre har vidnet om de ord, Søren Jensen til Niels Sørensen ---- skulle haft, som han ikke er bestendig, men højligen benægter, kunne vi ikke kende deres vidner så noksom, at de bør nogen magt at have.

(396)

** var skikket velb Otte Skeel til Hammelmose, KM befalingsmand på Ålborghus, hans visse bud Søren Jørgensen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Andersen i Vejen for et vidne, han til Horns herreds ting 10/3 sidst forleden vidnet har, anlangende en af hans tjenere Christen Andersen i Tveden for 12 år siden skulle have hentet en ko i Studsholt, hos Niels Christensen en tønde rug, et pund smør med mere, formenende samme sankevidne og uendelige dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men ved 12 år efter Christen Andersen sådan gods skulle bekommet, og ikke heller samme deres vidne med hans brev og segl befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den uendelige herredstings dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(398)

** var skikket Oluf Olufsen i Gunderup på den ene og havde stævnet Anders Jensen i Em, Jens Vinter, Peder Tomasen sst med flere for et syn og vurdering, de skal have afhjemlet og afsagt til Børglum herreds ting 3/9 1633, anlangende nogen gamle hussteder, som de skulle have seet i Anders Olufsens gård i Gunderup, hvilke syn Oluf Olufsen formener ikke så lovlig at være, som det sig bør, og en part af synsmændene skulle være beslægtet og besvogret til Jens Christensens hustru og hans fosterbørn: så og efterdi fornævnte synsmænd deres syn udtrykkeligen har forklaret stykvis samme huses bygfældighed og det billigen takseret, og intet derimod fremlægges, jo så at være beskaffen, som deres syn om formelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme synsvidne at sige, men efterdi bemeldte herredstings dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og hvem videre på skader, sagen for herreds ---- igen at indkomme ---- .

** og nu her i dag afsagde Mogens Jensen på Oluf Tomasens vegne arv og gæld efter Henrik Olufsen, som til bytinget gjort er.

(400)

** var skikket Niels Mogensen Beck, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Christen Christensen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Jens Tordsen og Jens Clemendsen, borgere i Ålborg, for en vidne, de til Ålborg byting 24/8 imod ham vidnet har, at han skulle sat borgen for bordag, han med Berend Hinkeldey af Lübeck skulle i været på Ålborg gade: da efterdi befindes fornævnte vidner og dele tilforn at være hid stævnet, og sagen tid efter anden i 6 uger at være optagen, og ingen nu er mødt med samme vidner og deler at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og deler magtesløs at være.

(401)

** var skikket Anders Tordsen i Kalsgård, Søren Nielsen Mørk i Stade og Christen Sørensen i Vodskov på deres egne og hustruers og medarvingers vegne deres visse bud Jens Pedersen i Viborg på den ene og havde stævnet borgmester og råd i Thisted på den anden side ---- en dom, de til rådhuset dømt har ---- at være tilfalden efter deres og deres hustruers farbrors og morbrors datter, salig Maren Rasmusdatter, Hans Nielsens hustru, som boede og døde i Thisted, formener efterdi Maren Rasmusdatter ikke har efterladt sig nogen livsarvinger, har Anders Tordsen og hans medbrødre forment sig arv efter hende at tage i deres hustruers forældres sted med samme hendes morbrødre og moster, ligesom de levede. ---- vidnet, det Jens Jensen og hr Anders Jensen er Maren Rasmusdatters rette ægte morbrødre, og Birgitte Jensdatter, om hun er levende, hendes rette ægte morsøster---- hvilke dom medfører, for borgmester og råd at være fremlagt efterskrevne tingsvidne af Thisted byting 19/7 sidst forleden, Anders Nielsen Griis, Hans Klejnsmed med flere at have vidnet, at det er dem vitterligt, at Jens Jensen, fordum borger sst, og hans salig afgangne hustru Inger Andersdatter var to ægte folk og efterlod dem 4 ægte børn, nemlig Jens Jensen, hr Anders Jensen, Maren Jensdatter, som var salig afgangne hr Rasmus Nielsens hustru, og nu salig afgangne Maren Rasmusdatters ægte mor, og den fjerde, ved navn Birgitte Jensdatter, om hun nu er levende, så at Jens Jensen og hr Anders Jensen alle salig afgangne Maren Rasmusdatters ---- , dertil svarede Jens Pedersen og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Kær herreds ting 1/7 sidst forleden udganget, Niels Mørk i Dødskov, Jens Kjærulf i Agdrup med flere at have vidnet, at det er dem vitterligt, disse efterskrevne folk er salig hr Rasmus, som døde i Thisted, hans ægte brødre og søsterbørn, Laurids Nielsens børn i Stade, Niels Lauridsen i Stade, Christen Lauridsen, Obbe Lauridsen, Maren Lauridsdatter, Karen Lauridsdatter, Jens Nielsens børn i Stade, ved navn Laurids Jensen, Johanne Jensdatter og Maren Jensdatter, Anders Nielsens børn i Skoven, ved navn Johanne Andersdatter, Mette Nielsdatter i i nør Halne hendes børn Peder Tordsen, Anders Tordsen, Niels Tordsen, anden Niels Tordsen, Anne Tordsdatter og Maren Tordsdatter, disse fornævnte folk er rette ægte søskendebørn til salig Maren Rasmusdatter, salig hr Rasmus Nielsens datter, som samtlige døde i Thisted, og hendes arvinger: så og efterdi for borgmester og råd er bevislig gjort, det hr Anders Jensen og Jens Jensen er salig Maren Rasmusdatters ægte morbrødre, og derimod ikke bevises nogen andre hende at være så nær i byrd, så de derfor har tildømt dem hendes arvinger at være, da ved vi efter sådan lejlighed intet imod samme dom at ----.

(1)

18/1 1637.

** var skikket ---- : så og efterdi for herredsfogden og domsmændene er bevislig gjort, det Maren Pedersdatter selv for ting og dom har bekendt og tilstået, sig at have født samme barn, og ikke hun har det åbenbaret eller kaldt andre kvinder til sig, men sligt i dølgsmål er sket, og med synsvidne bevises, samme barn at have været fuldkommen, og halsen derpå været sønder og brudt til side, hun og for samme gerning har brudt fængsel, undveget og nogen tid været i skjul, så herredsfogden med sine medbrødre fordi har tildømt hende at straffes på hendes hals, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige men ved fuldmagt at blive.

(3)

** var skikket Villads Nielsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 7/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Simon Smed, Hans Rebslår med flere borgere i Ålborg for en syn, de 5/9 sidst forleden til Ålborg byting afhjemlet har, formeldende at de tirsdag da sidst forleden otte dage skulle have beseet Christen Markmand, at han havde en skramme og åben sårmål på hans venstre kind, som dem syntes var skåren med en kniv, hvilke deres syn Villads Nielsen formener, de ikke har fuldkommeligen forklaret, tilmed dem af tinge ikke lovligen dertil at være tagen: så og efterdi Christen Sørensen og Anne Simonsdatter befindes at være vildige, og tilmed ikke vidnet om nogen visse dag eller tid, så samme klage, syn og sigtelse ikke med nøjagtige vidner er bevislig gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn, klage og sigtelse, ej heller den sandemænds ed, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, eller komme Villads Nielsen til nogen forhindring.

(6)

** var skikket Christian van Ginckel i Ålborg med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Anders Olufsen Krag, boende i Nibe, anlangende en angivende og sigtelse, han på Nibe birketing over Christian van Ginckel skal have ladet læse, hvori Anders Olufsen Krag skal have Christian van Ginckel beskyldt for adskillig unøjagtig falskhed, besnildelse og falsk underslæb, uanseet han ham ikke i nogen måder skal noget eller det aller ringeste været overbevist, hvorfor Christian van Ginckel formener, samme angivende og sigtelse bør magtesløs at være: så og efterdi med rådhus opsættelse bevislig gøres, Christian van Ginckel da at have fremlagt Anders Olufsen Krags udgivne brev til Poul Pilsmed på 35 daler, som Christian van Ginckel og hans medarvinger i deres gæld var udlagt, Anders Krag og ved endelig dom er tilfunden samme penge at betale, så Christian van Ginckel fordi ved to mænd med øvrigheds tilladelse har gjort arrest på samme penge hos Jørgen Olufsen, og af byfogden er bleven dømt i arrest, det og af tingbogen forfares, Anders Krag selv samme gæld at have vedgået, og tilbudt derfor at gøre udlæg, som han ikke har kunnet benægte, så deraf eragtes Christian van Ginckel til samme arrest at gøre at have haft rigtig adgang, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Christian van Ginckel deri med samme arrest nogen falsk eller løgnagtigt at have gjort eller begangen, men Anders Olufsens beskyldning og tilmæle magtesløs at være, og ikke komme Christian van Ginckel på hans ærlige rygte og navn til hinder eller skade i nogen måde.

(14)

** var skikket velb Hans Bille til Jungetgård hans visse bud Poul Andersen i Hvilshøjgård med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Søren Jensen i Ålborg og hans søn Jens Sørensen for et vidne, de til Ålborg byting 4/7 sidst forleden vidnet har, anlangende det Simon Pedersens søn Mads Simonsen, født i Hjelmsted i Jerslev herred, som drog ud af landet den tid, fjenderne drog her ud af landet, skulle være død i Helsingør, endog de ved hverken dag eller tid vidnet har, når han ved døden er afgangen, ej heller nogen lovlig varsel derfor at være given: så efterdi sagen findes tilforn at være hid stævnet, og da efter bevilling til i dag er opsat, som er over 6 uger, hvilke opsættelse som tilforn til hjemtinge findes læst og påskrevet efter KM forordning, og dog ingen er mødt, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dom magtesløs at være.

(15)

** var skikket Niels Nielsen, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet Helle Villadsdatter og Maren Bertelsdatter sst på den anden side for en vidne, de til Thisted byting 30/6 vidnet har, at de skulle have været til Strange Nielsen Skomagers 6/5 sidst forleden, og samme dag seet en hel hob gods og løsøre i Strange Nielsens hus, som Niels Nielsen kunne fanget udlæg af samme dag, som fogden med to mænd ham besøgte for gæld, som han var tildømt til Niels Nielsen at skulle betale, som var 13 daler: da efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten således venlig forligt og fordragen, at Laurids Pedersen på Christen Bjerregårds vegne lovet at skal forskaffe Niels Nielsen hans gæld, som er 13 daler, det første de hjemkommer, skadesløs, og dermed frastod Niels Nielsen samme lovmål og vurdering, så han intet videre efter denne dag sig med samme part ager skal befatte, men følge Christen Pedersen, og dermed sagen ganske bilagt.

(17)

** var skikket Niels Ludvigsen i Vestergård med en opsættelse her af landstinget 7/12 sidst forleden, lydende ham da efter en 14 dages opsættelse at have stævnet Jesper Jensen i ---- , som 13/10 nærværende år var forordnet i dommers sted på Jerslev herreds ting, for en dom han til fornævnte ting, imellem ham og vester Brønderslev mænd, nemlig Jesper Christensen, Søren Lauridsen og deres medbrødre, dømt og afsagt har, og da fradømt ham sine vidner på et dige, fornævnte bymænd skulle have nederkastet: så og efterdi ikke befindes for Peder Jensen sætfoged navnlig at være bevislig gjort, hvem samme dige skal have nederskudt imod forligelsmål, og han fordi ikke har vidst samme klage at udstede, førend det dem overbevises, ved vi ikke den hans dom at imod sige, eller hans ulempe deri at være, men efterdi Niels Ludvigsen alene har begæret vidnesbyrd om denne gerning, på samme dige var gjort, og ikke om nogen ejendom, og Jesper Jensen dog, formedelst samme vedkendelse på ejendommen var gjort, har ham hans vidner frafunden, samme hans dom ikke heller er endelig, da bør den ingen magt at have.

(19)

** var skikket Johan Brandt, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 7/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Andersen, borger i Ålborg, for et 8 mænds vurderings vidne, han 21/11 sidst forleden til Ålborg byting skal have forhvervet over hvis udlæg og vurdering, byfogden med uvildige ejere taxmænd tilforn gjort har, i hvis udlæg Niels Andersen selv har erbudt sig at ville udlægge til Johan Brandt for en summa pending, han ham på de hamborgeres vegne pligtig var efter hans obligation og forpligts indhold: så og efterdi fornævnte første fire vurderings mænd i byfogdens nærværelse samme boder og ejendom stykvis hver for sin

værd til Johan Brandt i sin gæld har vurderet og udlagt, Johan Brandt og da straks har tilbudt Niels Andersen samme ejendom til løsen 100 daler ringere, end det ham var tilvurderet, og ikke han det ville indfri, han og nu her for retten har tilbudt ham noksom lang respit på gælden, om han ham for pengene kunne forsikre, hvilke Niels Andersen ikke ville gøre eller indgå, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme fire mænds vurdering at sige eller magtesløs dømme, men samme 8 mænds vurdering derimod ingen magt at have eller komme Johan Brandt på samme ejendom til hinder eller skade i nogen måder.

(25)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave på hans tjener Søren Jensen i Klokkerholm hans vegne hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Hansen, som tjente på Nejst og nu tjenende i Ajstrup, og Anders Jensen, som da tjente i Brønderslev præstegård, for et vidne, de til Jerslev herreds ting 5/6 1634 vidnet har, at det sommer, fjenderne var her inden i landet, så de en nat, at de ryttere, som var på Børglum kloster indkvarteret, kom til Simon Simonsen på Kraghede, og der af hans hus udtog en æske og dermed drog bort, og hans moster, som der var i huset, hun sagde at det sølv af Klokkerholm var og indlagt i samme æske, de borttog, hvilke deres vidne ej skal være vidnet på nogen visse dag eller tid, og efter en kvindes persons ord og mundheld. derimod havde fru Birgitte Lindenov ved sin fuldmægtig Poul Andersen i Hvilshøjgård stævnet Jep Rasmussen i Klæstrup for et vidne, han til Jerslev herreds ting 1/5 1634 vidnet har, anlangende efterskrevne sølv og guld, som salig Christen Nielsen i Klokkerholm og hans hustru Bodil Jensdatter, at han skulle været til Nejst til salig Christen Nielsens bror, Mads Nielsen på Nejst, at han skulle forvare: så og efterdi samme vidner på begge sider er enlige vidner, tilmed ikke heller vidnet på fersk fod eller på ---- forinden de tider, KM forordning om formelder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom og vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(29)

** på Viborg landsting blev fremlagt efterskrevne brev så lydende, vi efterskrevne Claus Markorsen, borger i Ålborg, på mine egne og medarvingers vegne, så og Jens Simonsen, borger i Thisted, på Mogens Madsen og Christen Jensen Hundborg, borgere der sst, deres vegne gør vitterligt, at eftersom der er given sig iring og trætte om hvis arvepart, Maren Gregersdatter af Norge kunne være til berettiget efter salig afgangne hr Mads Andersen, som boede og døde i Visby præstegård, så er vi derom forligt og venlig forenet i så måder, at jeg Claus Markorsen på mine egne og medarvingers vegne lover skadesløs at skal erlægge og betale til Jens Simonsen, på Mogens Madsen og Christen Jensens vegne, for samme omtvistige arv 17 sletdaler på to terminer, men hvad de 23 sletdaler belanger, som kommer på Niels Hansen Kræmmer, borger i Ålborg, hans part ud af samme arvepart, der foruden at betale, datum Viborg ut supra.

(31)

** var skikket Rasmus Knudsen, borger i Ålborg, hans visse bud Simon Christensen i Viborg, på den ene og havde stævnet Bendix Badskær, Niels Glød skomager med flere borgere sst på den anden side for et vidne, de til Ålborg byting 25/11 1633 vidnet har, anlangende et stykke kålgårdsjord, Rasmus Knudsen sig beråber at tilkomme efter lovlig skøde og adkomst: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udførlig har vidnet samme kålgårdsjord, som det nu forfunden er, i

langsommelig tid, og en del over recessens hævd, at have fulgt den ejendom, Poul Maler iboer, hvilke og med Niels Becks udgivne købebrev og skøde bestyrkes, og intet derimod fremlægges, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, ej heller fornævnte bytings dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(34)

** var skikket velb fru Ide Lange, salig Jens Juels, til Keldgård på sin tjener Iver Jensen i ---- hendes visse bud Iver Jensen på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Krejbjerg for en dom, han til Harre herreds ting 28/7 1636 forhvervet, anlangende 6 sletdaler, som Iver Jensen er tildømt at give Peder Jensens hustru, formener samme dom imod landstings underhandling, så og imod to mænd deres afsigelse, som Iver Jensen formener at have efterkommet: da efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten venlig forligt, så Iver Jensen straks gav Peder Lauridsen 6 sletdaler, som han til sig annammet, og dermed kvitteret Iver Jensen for al ydermere krav, og sagen dermed at være bilagt i alle måder.

(35)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Anders Sørensen i Sæby med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet hans forrige tjener, Christen Block, for han har entveget og bortrømt af sin tjeneste, han bemeldte gode mand efter hans æres forpligt lovet og tilsagt har, formenende ham dermed uret at have gjort og imod samme sin æres forpligt ikke at have forholdt, og bør derfor æresløs at være: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden over 6 uger til i dag er optagen, og Christen Block ikke nu er mødt, som forskrevet stander, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Christen Jensen Block jo bør efter samme hans egen forpligt æresløs at være.

(37)

** var skikket velb Niels Krag til Trudsholm med en opsættelse er af landstinget 7/12, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jesper Christensen i Eskær, herredsfoged i Hindborg herred, for en dom han for nogen tid siden, imellem ham på den ene og Oddense sognemænd på den anden side, dømt og afsagt har, KM anpart korntiende af fornævnte sogn anlangende, som han har fået i fæste, og endog for ham har ladet i rette sætte, om bemeldte sognemænd, som han havde ladet tælle deres korn med, ikke burde at yde deres tiende, og de andre, som ikke ville lade tælle med sig, om de ikke burde deres tiende at yde og levere efter loven og stande til rette, så har han dog ikke dømt på de poster, som ham blev i rette sat, men funderet sin dom med denne klausul, med mindre KM brev blev forhandlet og dermed givet bønderne anledning til hove at klage: da efterdi sagen i 6 uger findes at være optagen, hvilke opsættelse til hjemtinge findes læst og påskrevet efter KM forordning, og dog ikke er mødt, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed, samme dom magtesløs at være, og Jesper Christensen uret at have gjort og bør derfor at stande til rette.

(39)

** var skikket Niels Ludvigsen i Vestergård med en opsættelse her af landstinget 7/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet et vidne til Kær herredsting 25/10 nærværende år, blandt andet formelder Keld Nielsen i øster Halne at have vidnet, at ham mindes i 40 år, da har de enge

løkker, som Niels Ludvigsen og hans medbror omtvister, stedse fulgt dem, og en part indtagen der af fællig, andre efterskrevne vidnede det samme: så og efterdi ikke befindes i samme tre synsvidner at være indført, nogen lovlig varsel for dem at være givet, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidner, ej heller de domme, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, og efterdi Keld Nielsen og hans medbror befindes at være vildig, dem selv og deres grander til behjælpning at have vidnet, finder vi den deres vidne magtesløs at være.

(45)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Anders Sørensen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 9/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Laurids Lauridsen Kold, fordum ridefoged på Baggesvogn, Mikkel Jensen sst med flere, som tilforn tjente på Baggesvogn, for adskillige vidner, de til Horns herredsting og Vennebjerg herredsting forgangen år vidnet har, at de nogle gange skulle have budt Falk Gøyes tjenere, midlertid Julius de Fey havde Baggesvogn i forpagtning, til at gøre rejser og andet arbejde, som dem tilkom, og ikke de har vidnet, om de da stod for rejser eller ikke, ej heller om de det siden har udrettet: så og efterdi for herredsfogden har været i rette lagt en kontrakt, oprettet imellem Falk Gøye og Julius de Feu hvorledes han Baggesvogn har forpantet, og tjenerne at skulle være ham hørig og lydig med ægt og arbejde, som samme kontrakt indeholder, det og med Falk Gøyes missive bekræftes, slig arbejde at skulle følge Julius de Fey indtil philipi jacobi, og fornævnte vidnesbyrd udførlig har vidnet, dem at have tilsagt bemeldte mænd i Lørslev, om samme arbejde og korn at age, og intet imod samme vidne fremlægges, ikke så at være, da ved vi ikke samme vidner at imod sige, og efterdi herredsfogden derefter har tildømt bemeldte bønder for samme overhørighed at stande til rette, ved vi ikke den hans dom at underkende, ej heller samme mænd af de deler, de derefter i kommen er, at kvitdømme, førend de retter for dem, som det sig bør.

(49)

** var skikket Niels Nielsen i Kølsinggård på den ene og havde stævnet Tomas Andersen i Kølsing for et enlig vidne, han til Vorde birketing 22/7 sidst forleden vidnet har, anlangende en liden holm, som skulle ligge i kannikkers frihed, han skulle have brugt for 9 år siden ulast og ukæret: så og efterdi for sandemænd er bevislig gjort, det Niels Nielsens dreng Anders ---- samme hø har revet, og hans piger Mette Nielsdatter og Maren Pedersdatter det har afført, hvilke Niels Nielsen og selv har vedgået og dertil været deres fuld hjemmel, og intet imod samme vidner fremlægges, ej heller Niels Nielsen beviser sig til samme holm, som græsset er på slagen, at være berettiget, så sandemænd fordi har Niels Nielsen samme tre vold, hans tjenere var tillyst, oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, ej heller samme sandemænds ed at sige eller magtesløs dømme, men efterdi med opsættelse bevises, Niels Nielsen at have appelleret og stævnet sandemænds eden inden 6 uger, ved vi ikke nu på hans fredløsmål at dømme.

(54)

** var skikket velb fru Karen Sehested, salig Tyge Kruses, til Åstrup hendes visse bud Laurids Pedersen, foged på Øland, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, for en dom han til samme ting 17/10 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem fru Karen Sehesteds fuldmægtig, Laurids Olufsen i Visby, og Peder Andersen i Vestrup, og i samme hans dom fradømt Laurids Olufsen sin retfærdige og lovlige tiltale, som han havde til Peder Lauridsen, efter rigtig brev og segls indhold, som fru

Karen Sehesteds tjener Søren Ibsen i Vestrup for rum tid siden har leveret hendes foged samme brev for skyld og landgilde: så og efterdi for os i rette lægges Peder Lauridsens forseglet brev, som han til Søren Ibsen på 12 sletdaler vitterlig gæld givet har, og ikke i nogen måder formelder på vilkår, ikke heller bevises at være betalt, da ved vi ikke samme brev at imod sige, men efterdi herredsfogden ikke har dømt om samme gæld, enten til eller fra, finder vi den hans dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(57)

** var skikket Laurids Nielsen ved Diget med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Christensen Brun, skolemester i øster Hassing, og Christen Lauridsen Snedker sst for et vidne, de til Kær herreds ting 1/3 1636 vidnet har, at Laurids Nielsen skulle have været i råd med dem at digte den falske dom, som Anders Christensen Skolemester har stået på Kær herreds ting og bekendt sig at have skrevet samme dom, og Christen Lauridsen Snedker at have tagen nogen segl af ---- og trykket dem i nogen segl af voks for samme dom, og samme dom at være gjort over en dele, som Niels Andersen Snedker i ---- har ladet Christen Lauridsen Snedker fordele for 10 mark, og Laurids Nielsen benægter ved sin højeste ed, at han aldrig at have været i råd eller gerning med dem, og nu mødte Gunde Lange og formente, samme vidner, dom og forfølgning lovlig og ret at være, dertil svarede Laurids Nielsen og her for retten ombad Gunde Lange, at han for Guds skyld ville ham samme forfølgning efterlade, han ville sig herefter som en lydelig tjener forholde: da afstod Gunde Lange samme vidner, domme og forfølgning, så de skal være som uudgivet og ikke videre komme Laurids Nielsen til hinder eller skade.

(60)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave og Frederik Rantzau til Asdal deres visse bud Knud Simonsen Holst, ridefoged til Sæbygård, og Niels Madsen i Kringelhede med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende dem da at have stævnet Christen Mogensen på Bredmose, Peder Jensen i ---- med flere for et vidne, de til Børglum herredsting 19/8 sidst forleden vidnet har, at den ejendom og eng, som velb Malte Sehested til Sæbygård og velb Knud Rodsteen omtvister, den ligger norden for ---- sigen, som synsmænd har omhjemlet, og inden for velb Knud Rodsteens ridebrev og ejendoms breve: så og efterdi det befindes, Frederik Rantzau at være en lodsejer i byen, som ejendommen omtvistes, og han ikke for samme vidner er givet 6 ugers varsel, endog han den tid var udenlands, da kunne vi efter sådan lejlighed kende samme vidner, ej heller den dom, derefter dømt er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(66)

** var skikket velb Mogens Sehested til Holmgård, KM befalingsmand på Skivehus, hans visse bud Niels Clemendsen i Dalgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andet opsættelse at have stævnet Christen Jensen i Intrup for en dom, han til Nørherreds ting 2/6 1635 forhvervet har over en af KM tjenere, ved navn Niels Clemendsen i Dalgård, for en summa pending og korn, Niels Clemendsens hustrufar, salig Jacob Mogensen, som tilforn boede i Dalgård, skulle have været Christen Jensen skyldig, efter en regnskabs bog og æsknings seddels indhold, hvilke gæld Mogens Sehested formener ikke at kunne den døde påskrive eller efter mane videre, end som hans brev og segl findes kunne, som hans arvinger i nogen måder kunne vedkomme at

betale, som var hans efterleverske Bodil Andersdatter og hendes to døtre Anne Jacobsdatter og Kirsten Jacobsdatter: så og efterdi fornævnte opskrift befindes i en løs makuleret klakbog af Christen Jensen, som en bonde på landsbyen boende, er skrevet, og ikke samme gæld med brev og segl bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme opskrift, ej heller fornævnte æskning og dom, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(68)

** var skikket Niels Andersen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Just Nielsen, fordum rådmand sst, Laurids Guldsmed, Gert Henriksen, Johan Brandt, borgere der sst, med flere for vidner, de 21/10 sidst forleden til Ålborg byting vidnet har, anlangende det Theus Brandt skulle have draget fra Ålborg, der kongens krigsfolk kom til Ålborg, dog ikke udtrykkeligen vidnet om nogen håndskrift, som skulle være bleven Theus Brandt frataget, hvilke deres vidner ikke stemmer overens, eller på fersk fod at være forhvervet: så og efterdi Just Nielsen og hans medfølgeres vidne ikke er endelig, Johan Brandt og har vidnet i sin egen sag, såvel som de andre efter Theus Brandt hans mundheld, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, og efterdi Theus Brandts udgivne bevis ikke har været for byfogden, der han sin dom har udgiven, finder vi den at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og deres dokumenter da for ham at fremlægges.

(71)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hofmester på det kongelige adelige akademi Sorø, hans visse bud Peder Pedersen i Jerslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Laurids Poulsen i Høgsted for en uendelig landstings dom, han her til landstinget 7/10 1635 næst forleden på sine egne og sine medbrødres vegne forhvervet har over den gårdfred, som de i Pilgård gjort og beganget har, og da ved samme uendelige dom, syn, vidne og nævnings ed at være magtesløs dømt, des uanseet skal befindes til den landsting ikke nogen varsel at være given, så lovlig som det sig bør: da efterdi sagen i 6 uger findes at være optagen, hvilke opsættelse til hjemting findes læst og påskrevet efter KM forordning, og dog ingen er mødt nogen modstand herimod at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme uendelige landstings dom og herredstings dom magtesløs at være.

(72)

** var skikket Niels Madsen, borger i Skive, hans visse bud Peder Ostenfeld, borgmester i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Poulsen, borger i Skive, for domme, han til Skive byting dømt har 18/11 og 2/12, hvori han skal have ham dømt fra sin klage, anlangende den grund og sted, Skive byting på ligger, som skal være Niels Madsens rette gårds grund og ejendom, og i samme dom til beslutning har tildømt Niels Madsen sin ejendom at adskille fra hverandre, og at annamme fyldest for en part deraf af borgmester og råd, uanseet samme stykke ejendom ikke kan skilles fra hans gård ejendom, med mindre han fra sin handel og næring ud til gården dermed skulle blive forkrænket, formener og samme dom imod forrige borgmester or råds løfte og forpligt at være dømt, fremdeles fremlagde efterskrevne tingsvidne af Skive byting 3/2 sidst forleden, som indeholder efterskrevne mænd,

enhver efter deres alder og minde, at have vidnet, at så længe, de kunne mindes, da har Skive byting standet på det sted, som den endnu på står, og fremlagde Peder Ostenfeld efterskrevne åbne brev, dateret 1584, hvori Oluf Trane bevilger samme jord at lægge bytinget på: så og efterdi med borgmester, byfoged og andre dannemænd, som da var i Skive, deres brev bevislig gøres, Oluf Trane, som da ejet den ejendom, Niels Madsen påboer, at have bevilget dem samme jord en tid lang at lægge deres byting på, og til for obligeret dem, at når han eller hans efterkommere ikke ville have den der længere, skulle de eller deres efterkommere tage den derfra igen, det og med tingsvidne bevises, pladsen, samme byting på ligger, Niels Madsens ejendom at tilhøre, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom og vidner, hid stævnet er, så noksom, at de må komme Niels Madsen på samme hans ejendom til nogen forhindring.

(76)

** var skikket Peder Wacker i Ålborg på sine egne og på Niels Ovid sst hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Gregersen i ---- for nogen domme, dele og lovmål, som han nogen tid siden til Ålborg byting over dem skal have forhverved, anlangende nogen pramleje, som han er begærende af dem for en pram, de har ham afhyret nogen tid siden, uanseet den gang, de skal have været forligt om samme pramleje, har Christen Gregersen lovet at lade forfærdige samme pram og holde den ved magt så længe, som de havde den under lejemål: så og efterdi Niels Ovid og Peder Wackers brev udtrykkelig tilholder dem den at skulle efterkomme, som de ville ansvare for gode søfarende mænd, og ikke bevises samme sag for nogen søfarende mænd at være påkendt, men ved dom og dele til bytinget forfulgt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme domme og dele bør nogen magt at have, men sagen til søfarende mænd at indkomme, dem derom at kende efter forpligts indhold.

(79)

** var skikket Peder Mikkelsen i Høgild hans visse bud Mikkel Pedersen med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet salig Kirsten Bjerringsdatters arvinger, nemlig Peder Pedersen Bjerring, borgmester i Viborg, Jens Pedersen Bjerring, Christen Jacobsen, Laurids Jacobsen, Laurids Hansen og Johanne Jacobsdatter med hendes lovværge for en dom og dele, de til Fjends herreds ting eller Viborg byting kort tid forhvervet har, som de lader dem af berømme for nogen skyld og landgilde, som Peder Mikkelsen skulle efterstande med for år 1534, uanseet Peder Mikkelsen med salig Kirsten Bjerrings håndskrift kan bevise sig noget for jul i samme år at have gjort rede og regnskab med hende, som er med sedlen at bevise: og nu her for retten udlagde Peder Mikkelsen samme 2 sletdaler, som borgmester Peder Pedersen til sig annammet, og efter sådan lejlighed bør samme dom eller hvis dele, derefter kan være drevet, ikke at komme Peder Mikkelsen til hinder eller skade i nogen måder.

(80)

** var skikket Christen Jensen i Vorde på den ene og havde stævnet Kirsten Madsdatter i Vorde på en anden side for et enlig vidne, hun for nogen tid forleden til Vorde birketing vidnet har, anlangende det Christen Jensen skulle have kaldt Ellids Nielsdatter sst en tyv, hvilke hendes vidne han formener ikke ret at være vidnet om nogen visse dag eller tid, når slige ord skulle være falden, tilmed et enig vidne, som agtes og regnes for ingen vidne: så og efterdi Kirsten Madsdatter ikke er

uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, det og er vidnet efter hans ord og mundheld, som han ikke er gestendig, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(81)

** var skikket Hybert Snitlock, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, for to uendelige og den tredje endelige dom, han til Viborg byting nogen tid siden forleden dømt har, hvori han har tilfunden Hybert Snitlock at betale mester Peder Pedersen, sognepræst i Viborg, 800 rigsdaler, som han skulle være mester Peder Pedersen skyldig bleven efter hans håndskrifts indhold: og nu var Peder Nielsen, ridefoged på Hald, på mester Peder Pedersens vegne her til stede, og eftersom tilforn er vedtaget, skrivere og dannemænd deres tvistige gælds regnskab på begge sider at skulle overse, hvilket og sket er, og deres overslag nu for os fremlagt, og efter parternes tvist imod samme overslag efter deres håndskrifter og dokumenter på begge sider er af os overseet og imod hinanden konfereret og legeret, befindes Hybert Snitlock at blive mester Peder Pedersen skyldig 244 rigsdaler, dog er den sølvkande, som mester Peder havde i pant af Hybert, i fornævnte summa kvitteret, så mester Peder den skal beholde, hvilke penge han nu her for retten i hånd tog Maren Pedersdatter på hendes husbonds vegne og lovet og sig til forpligtet at betale og tilfreds stille mester Peder Pedersen til påske nu først kommende, eller derfor at lide dele til Viborg byting, når derefter påæskes, uden dom, varsel eller undskyldning i nogen måder, og dermed blev de med sammenlagte hænder venlig forligt og fordragen, så alle hvis håndskrifter, domme, indlæg, opskrifter, deler og andre breve, dem på begge sider til denne dag imellem gangen er, skal være kasseret og ingen videre gælds fordring hid indtil af hverandre at have i nogen måder.

(83)

1/2 1637.

** var skikket Jep Christensen i Hestbæk med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Christen Jensen i Gamstrup for en vidne, han til Nørherreds ting 21/6 sidst forleden vidnet har, det Jep Christensen skulle have ladet Christen Jensen i øster Hegnet love for sig for 8 sletdaler, og ikke han har vidnet, hvorfor Jep Christensen bad Christen Jensen love for sig, ikke heller hvad han er ham samme penge skyldig for, hvilke penge Jep Christensen blev tildømt at betale Christen Jensen: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om Jep Christensens ord og løfte, som han ikke er bestendig, for tingsdom indgået eller fra sig bebrevet, men højligen benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(85)

** var skikket Tomas Lauridsen i Skærping på sin mor og søskendes vegne med en opsættelse her af landstinget 23/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Madsen i vester Torup for en uendelig dom, som han lader sig af berømme, han for en kort tid forleden her til landstinget skulle have forhvervet, anlangende i sin beslutning det han da skulle have fanget magtesløs dømt en landstings dom, som Tomas Lauridsen her til landstinget 8/6 1635 forhvervet over nogen vildige vidner, som Peder Madsens egen hustru og han selv i deres egen sag vidnet har, hvori de har dem selv villet dem tilsværge og tilvidne en stor summa penning og korn, Tomas Lauridsens mor, Bodel

Tomasdatter, og hendes små børn skulle være dem skyldig, hvilket de ved deres højeste helgens ed benægter: da efterdi sagen over 6 uger findes at være optagen, hvilke opsættelse til hjemting findes læst og påskrevet efter KM forordning, og dog ingen er mødt nogen modstand derimod at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dom magtesløs at være.

(89)

** var skikket velb fru Anne Kås, salig Preben Bilds, til Tårupgård hendes visse bud Christen Block, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 7/12 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Andersen i nør Ørum, Jens Jensen sst med flere for et vidne, de til Ørslev birketing 29/7 sidst forleden vidnet har, anlangende skortørv, som for rum tid forleden skal have været gravet i sønder Ørum skortørvmose, udført til Strandet efter husbondens befaling, hvilke vidner fru Anne Kås formener så og beskylder at skal være vidnet og forhvervet Jens Pedersen, som nu boer i Strandet, til behjælpning imod lovlig tiltale for en stor andel tørv, han sig har til fordristet at grave i tørvemosen i sønder Ørums indsvorne mark: da efterdi ikke befindes alle lodsejerne for de første tjeneres vidner at være stævnet og kaldt, da kunne vi ikke kende samme vidner, ej heller den dom, derpå funderet, at bør nogen magt at have, i lige måde efterdi ikke befindes fru Vibeke Bild for de sidste vidner at være givet varsel, endog godset hende og hendes mor skal være i fællig og uskiftet, og hun i de første vidner erkendes for lodsejer og derfor stævnet, da finder vi samme sidste vidner magtesløs at være.

(103)

** var skikket Christen Nielsen i Løvel på den ene og havde stævnet Birgitte Jørgensdatter, der sst, på den anden side for et vidne, hun til Vorde birketing 27/5 næst forleden vidnet har, at hun skulle have tilsagt Christen Nielsen, at han skulle være med at drage vod i åen ved Pederstrup, hvilke vidne Christen Nielsen beskylder, at hans folk var af ham udsendt at skulle drage vod, og de ikke kunne finde dem, som drog vod, alligevel at han ikke stod for den tid, dernæst stævnet velb Verner Parsberg til Sødal, for han efter samme vidne har ladet ham fordele, uanseet at der ikke skal være gangen dom for samme dele, som det sig burde: så og efterdi Birgitte Jørgensdatters vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da kunne vi ikke kende samme vidne, ej heller den dele, derefter foruden dom drevet er, bør nogen magt at have, og efterdi Niels Hjulmand og hans medbrødres vidne ikke udførlig formelder, samme pæl at have været nogen engskel, Christen Nielsen ikke heller på de steder skal have nogen engskifter, tilmed og vidnet efter hans ord og mundheld, som han ikke er gestendig, hvorover han kunne forårsages samme skel at forvilde, så Iver Skrædder og hans medbrødres syn ikke så noksom er bevist, Jens Jensen i Pederstrup, Hans Christensen i ---- og deres medfølgeres vidne og syn om samme skovhug ikke heller er vidnet om nogen visse dag og tid eller dermed procederet efter loven, som det sig burde, det ikke heller bevises, samme skorsten og hus at være nederbrudt, siden Verner Parsberg blev gården forlenet, eller Christen Nielsen siden nogen tømmer eller lægter fra gården bortsolgt, som dertil kunne være tjenlig, ej heller udførlig omvidnet ham ager eller eng fra gården at have bortlejet, den til skade, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og syn såvel som den dom, derefter på hans fæste funderet er, så noksom, at de må komme Christen Nielsen til hinder eller skade, men magtesløs at være.

(111)

1/3 1637.

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans fuldmægtig Peder Læsø i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Oluf Jensen, som boede i Skoven og nu værende i Kotrænge, for han natten 10/10 næst forgangen er rømt og entveget fra fornævnte bolig, Skoven, han iboede, uden lovlig opsigelse, hjemmel eller minde, og med sig bortført frø, korn og foder, alt der til forgangen sommer var avlet og bjerget, og er derfor til Vorgårds birketing 11/11 næst forgangen bleven vold oversvoret: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da t 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end at Oluf Jensen jo bør at fare som andre fredløse mænd.

(112)

** var skikket velb Jørgen Urne til Alslev, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans visse bud Iver Ravn, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Christensen i Villerup, Mikkel Christensen sst med flere nævninger på den anden side for en nævnings ed og tov, som de har gjort og svoren til Vestervig birketing 16/1 sidst forleden over Poul Nielsen i i Toppenbjerg, anlangende kætteri og blodskam, som han har beganget med sin ægte hustrus datter Inger Lauridsdatter, født i Toppenbjerg: så og efterdi for nævninger med tingsvidne er bevislig gjort, det Poul Nielsen for ting og dom har kendt sig med sin egen ægte hustrudatter Inger Lauridsdatter at have haft legemlig omgængelse, som han for præsten og hans medhjælpere tilstået har, hvilke han og nu her for retten har vedgået, og nævninger fordi har ham kætteri oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres ed at sige eller magtesløs dømme.

(113)

** var skikket velb Christoffer Pax til Stensballegård, på hans tjener Anne Sørensdatter i Hestbæk hendes vegne hans visse bud Tord Sørensen i Snabe med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 14 dages opsættelse at have stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en dom, han til Nørherreds ting 23/8 sidst forleden dømt og afsagt har over Anne Sørensdatter og hendes børn for en forpligt, som hendes salig mand Peder Pedersen i Hestbæk skulle have udgivet til velb Christoffer Friis til Astrupgård, anlangende en bygfældighed, som det boel i Kirkeby skal være sat i fald for: så og efterdi samme synsmænd udførlig har hjemlet, hvorledes samme boelshuse på bygning er brøstfældige, og det stykvis hvad enhver af husene kunne med forfærdiges, og intet derimod fremlægges, hvormed samme synsvidne kan tilbage drives, det ikke så at være beskaffen, som de omhjemlet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme synsvidne at sige, og efterdi Peder Pedersen i Hestbæk for ting og dom har sig til forpligtet, på sin søsters vegne, at holde samme boel ved hævd og bygning, Christoffer Friis uden tab og skade, så herredsfogden fordi har tildømt hans arvinger samme bygfældighed at betale, efter hans udgivne forpligt, ved vi ikke den hans dom at imod sige men ved magt at blive.

(117)

** var skikket Poul Holst i Søndergård hans visse bud Rasmus Brock, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet velb Erik Kås til Aggersborg på den anden side, eftersom han en tid forleden en summa pending lånt og forstrakt har Erik Kås og sig obligeret samme penge Poul Holst til sin datum at betale, dog ikke er sket eller efterkommet, hvorover Poul Holst har procederet i sagen og

forhvervet indvisning i Erik Kåses bo og løsøre af landstinget, hvorfor Poul Holst formener samme gods bør at følge ham for ejendom: da efterdi for os i rette lægges to gode mænds indvisning, det de har indført Poul Holst i samme jordegods for sin gæld, og Erik Kås i sin skriftlige indlæg selv tilstår, ham det for sin betaling at nyde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme jordegods efter bemeldte gode mænds indvisning jo bør Poul Holst for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag bliver fraløst, eller samme indførsel for sin tilbørlig dommer rykket, dog han det igen til frit folk skal afhænde efter håndfæstningens indhold.

(118)

** var skikket hr Oluf Nielsen, sognepræst til Hillerslev og Kåstrup sogne, hans visse bud Rasmus Brock, borger i Thisted, på den ene og havde stævnet Hans Madsen i Ejstrup på den anden side for en dom, som han til Sønderherreds ting 20/6 sidst forleden dømt og afsagt har, og da har tildømt ham at være værge for salig afgangne Jens Christoffersen, som boede og døde i Rakkeby, hans efterladende børn på fædrene side, dog det befindes, at der skulle være andre nærmere, som burde at være samme børns værge, som er verdslige folk og vederhæftige, som er Jens Tøgersen i Storup, som er samme børns morfar, item Niels Gabrielsen, borger i Nykøbing, som er brorsøn, så og Tomas Skøt, som findes at være lige så nær samme børns værge som hr Oluf Nielsen, som er søstersøn og en svagelig aldrende mand: så og efterdi samme dom ikke befindes til hr Oluf Nielsens værneting, men i Mors til en fremmed ting at være dømt og afsagt, han ikke heller tilforn for hans tilbørlig dommer har været indkaldt, som det sig burde efter ordinantsen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom så noksom, at den bør nogen magt at have.

(119)

** var skikket velb Valdemar Lykke til Grinderslev kloster på hans vegne såvel som hans søskendes vegne hans visse bud Niels Basse i Årup med en opsættelse heraf landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen i Grinderslev, Poul Andersen i Rærup med flere for et vidne, de til Nørherreds ting 22/3 sidst forleden vidnet har, det Peder Christensen i Rærup, Jep Nielsen, Christen Sørensen, Peder Bertelsen sst har jord på Grinderslev mark, og samme stykker eller stuk jord skal ikke være uden eller mere end 7 tønder bygsæd ungeferlig, hvormed Christoffer Friises tjenere ville holde sig til fri forte og fællig over Grinderslev mark, og ikke skal være given lovlig varsel for samme vidne: så og efterdi varselsmændene for samme vidne ikke noksom har forklaret, hvem de havde givet mundtlig varsel eller og hvilke til deres bopæl, bemeldte vidnesbyrd og har vidnet om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at om vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller samme ubeviste klage og den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(124)

** var skikket Claus Markorsen, hospitalsforstander i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jørgen Andersen i Dalgård, Jens Andersen sst med adskillige flere for en vidne, de 23/6 sidst forleden på Hassing herreds ting vidnet har, så længe enhver især kan mindes, at sognedegne der i herredet skal i langsommelig tid oppebåren halvparten af KM kvægtiende, hvilket vidne Claus Markorsen formener aldeles imod KM åbne brev at være vidnet, hvori ikke skal befindes, at degne i Hassing herred til det aller ringeste af KM kvægtiende skal være berettiget, men det alene skal være funderet til de fattige deres hospital, og herredsfogden i Hassing herred turde ikke at udstede noget forbuds vidne, mens samme

vidne står ved sin magt: så og efterdi ikke befindes bispen i Ålborg, som med hospitalet bør at have indseende, for samme vidne at være givet nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, bør nogen magt at have.

(129)

** var skikket velb Jørgen Kruse til Hjermeslevgård hans visse bud Christen Hansen i Torsmark på den ene og havde stævnet Anders Jensen i Kraghedegård på den anden side for et vidne, han på Jerslev herreds ting 17/11 sidst forleden vidnet har, anlangende om en person, som skulle hedde Peder Keldsen, og at have været hos ham noget i høbjergningen og da sagt for ham, at han havde vidnet et vidne med de vester Brønderslev mænd til Hundslund birketing, hvilke vidne Jørgen Kruse formener, Anders Jensen usandfærdelig at have vidnet, sin svoger i Brønderslev for venskabs skyld til befrielse, og bør magtesløs at blive: så og efterdi Anders Jensens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, den ikke heller med andre bevislige vidner bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(130)

** var skikket Else Lauridsdatter, salig Anders Andersens efterleverske, i vester Brønderslev hendes visse bud Christen Hansen i Torsmark med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Oluf Pedersen i Røgelhede for vidne, han til Jerslev herreds ting 1/12 sidst forleden vidnet har, anlangende at han 26/1 1627 annammet af Knud Holst, ridefoged til Sæbygård, 10 sletdaler, som han lånte Anders Andersen i vester Brønderslev, hvilke vidne Else Lauridsdatter højligen benægter sig være aldeles ubevidst, det hendes salig mand Anders Andersen nogen tid skulle fange eller bekomme samme pending: så og efterdi Oluf Pedersen og Anders Jensen deres vidne ikke hver er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, de og har vidnet om gældssag, som ikke med brev og segl bestyrkes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(133)

** var skikket Peder Nielsen i Hvidbjerggård på den ene og havde stævnet Poul Madsen i Skovsted på den anden side for et vidne, han til Revs herreds ting 7/1 nu sidst forleden, i sin mening at Kirsten Nielsdatter, som boede i Hvidbjerg præstegård skulle have boet i Skovsted præstegård, og han skulle have ydet hende skyld og tiende og kendt hende for sin husbond, hvilket vidne Peder Nielsen beskylder og formener, at det er en enlig vidne, som bør at regnes for ingen vidne. så blev fremlagt efterskrevne tingsvidne af Revs herreds ting 7/1 sidst forleden, Poul Madsen i Skovsted at have vidnet, at Kirsten Nielsdatter, nu værende i Hvidbjerggård, indflyttet i Skovsted præstegård med sin gods og bohave, der hun drog fra Hvidbjerg præstegård og der havde sin bopæl, imidlertid hun sad i sin enkesæde, indtil hun gav sig i ægteskab med Peder Nielsen i Hvidbjerggård, dertil svarede og fremlagde Peder Nielsen hr Hans Nielsens efterskrevne brev, så lydende bekender jeg Hans Nielsen, barnfødt i Lemvig, at eftersom jeg er kaldet af hr Peder Olufsen i Hvidbjerg at være hans medtjener, da forpligter jeg mig, at dersom det så sker, at Gud kalder hr Peder bort af denne verden, og hans hustru ham overlever, da skal jeg forskaffe hende Skovsted præstegård at bo i foruden skyld og tiende, som til præsten plejer deraf at udgives, Hvidbjerg præstegård 26/6 1635 Hans Nielsen Resen egen hånd: så og efterdi Poul Madsens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regens for ingen vidne, Christen Nielsen og hans medfølgere ikke heller udførlig har vidnet om Kirsten Nielsdatters besiddelse i Skovsted præstegård, da kunne vi efter sådan lejlighed

ikke kende samme vidner, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør imod hr Hans Nielsens udgivne brev nogen magt at have.

(136)

** var skikket velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård på hans tjener Mikkel Pedersen i Hov hans vegne hans visse bud Mikkel Pedersen på den ene og havde stævnet Niels Vilsen i Sennels, Poul Andersen på Gaden med flere for en vidne, de til Hillerslev herreds ting vidnet har 22/11 sidst forleden, anlangende at Mikkel Pedersen og Christen Andersen i Sennels skulle have været i en bordag med hverandre på tingvejen, og Niels Vilsen samme tid skulle have seet, at Mikkel Pedersen skulle have slaget Christen Andersen i Sennels i hans hoved med en stav, da formener Niels Arenfeldt på Mikkel Pedersens vegne, at Niels Vilsen og hans medbrødres vidne skal være vildig vidne, tilmed Poul Andersen sagsøgerens egen bror: så og efterdi Niels Nielsen og Tøger Nielsen udførlig har vidnet, dem at have seet Mikkel Pedersen slog Christen Andersen på tingvejen, og i så måde om synlig gerning, det og med synsvidne bestyrkes, Christen Andersen at have haft sår og skade i hans hoved, som omvidnet er, så han derfor er sigtet og beskyldt, og ingen vidnesbyrd Mikkel Pedersen fremlægger, hvormed han sig for samme gerning kan befri, så nævninger har ham fordi tingfred oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, syn og sigtelse, ej heller den nævnings ed, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Mikkel Pedersens fremlagte syn og klage ikke med nøjagtig vidne bekræftes, kunne vi ikke kende dem så noksom, at de bør nogen magt at have.

(140)

** var skikket velb Steen Rodsteen til Lerbæk med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jens Lauridsen i Brødland, ridefoged til Ellinggård, for en uendelig landstings dom, han skal have ladet sig af beråbe her til landstinget at have forhvervet efter et tingsvidne, Steen Rodsteen til Horns herreds ting 21/6 1637 skal have ladet forhverve, anlangende hvad et stykke ejendom, der ligger i Horns herred i Elling sogn, i langsommelig tid har været kaldt, så længe som samme vidnesbyrd, enhver efter sin alder og minde, længst kunne mindes, hvilken dom Steen Rodsteen formener med vrang undervisning at være forhvervet og bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi ikke befindes for samme vidne lovlig varsel at være givet, vidnesbyrdene og en del har vidnet i deres egen sag, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(144)

** var skikket Niels Andersen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged der sst, for en dom, han til Ålborg byting 12/9 nu sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har fridømt Johan Brandt for titale for hvis, han har angivet Niels Andersen for KM, hvilken Johan Brandts angivende formelding, det Niels Andersen ikke ville fyldest gøre og betale Johan Brandt nogle håndskrifter, som de hamborgere til Johan Brandt skulle have opladt: så og efterdi Johan Brandt befindes alene KM forskrift til lensmanden at have forhvervet, på det at han i samme gælds fordring ikke skulle forhindres, formedelst hvis forbud tilforn, de hamborger anlangende, var udgangen, og ikke den indeholder Johan Brandt Niels Andersen at have angivet, hans ære anrørende, og byfogden fordi har

Johan Brandt for tiltale frikendt, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være, eller imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(146)

** var skikket velb Steen Rodsteen til Lerbæk med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Jens Lauridsen, ridefoged til Ellinggård, for en vidne, han 16/7 1632 til Horns herreds ting skal have forhvervet, anlangende en hede og mark i Elling sogn, som vidnesbyrd samme dag har omvidnet, og kaldes Strandby hede og mark, item at de og alle Ellinggårds tjenere i samme sogn har haft brugelighed deri, så lang tid som hver af dem længst kunne mindes, hvilke vidne Steen Rodsteen formener et vildig vidne at være, og i deres egen sag at have vidnet: så og efterdi ikke befindes for samme vidne lovlig varsel at være givet, vidnesbyrdene og en del har vidnet i deres egen sag, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(149)

** var skikket Peder Svenske i Hindsels hans visse bud Erik Pedersen sst på den ene havde stævnet Laurids Nielsen i ---- Keldgård på den anden side for en seddel, han lader sig af berømme, anlangende Laurids Nielsens anpart af KM tiende at være forligt med Peder Svenske i Hindsels om, dateret Hindsels 19/12 1635, og lader Laurids Nielsen sig af berømme, at Peder Svenske skal have skreven bag på samme seddel, at Peder Svenske ville ---- en anden tid efter hans vilje, hvilke ikke er Peder Svenske vitterligt, at han har skrevet Laurids Nielsen på samme seddel: så og efterdi Peder Svenske med egen hånd har underskrevet samme seddel og findes dateret Hindsels, så samme vidne og opskrift med hinanden bestyrkes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme opskrift og seddel, ej heller fornævnte vidne at sige eller magtesløs dømme.

(150)

** var skikket Jens Tomasen i nør Gettrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Tord Andersen i nør Gettrup for en dele, han til Revs herreds ting har forhvervet 25/6 sidst forleden, og i samme dele ham at have beskyldt, at de øg gik løse, som var tagen fra ham, er siden befunden i Tord Andersens brødre deres huse, og ikke er gangen nogen dom for dele, og ej Jens Tomasen kunne bekomme samme øg, som er med dannemænds kundskab at bevise: så og efterdi ikke befindes for de første to deler nogen dom at være ganget, finder vi dem magtesløs at være, og efterdi Peder Skøt i sin dom 24/9 har tildømt Jens Tomasen at give Tord Andersen kost og tæring, endog ingen landstings dom for ham er fremlagt, Jens Tomasen nogen kost og tæring at udgive at være tilkendt, da bør samme dom såvel som den dele, derefter drevet er, ingen magt at have, i lige måde efter Peder Skøts to domme, 28/5 og 19/3 udgangen, ikke er endelige, bør de at være som udømt var, sammeledes efterdi de andre deler, hid stævnet er, ikke fremlægges, endog sagen i 6 uger er optagen, bør de i lige måde ingen magt at have.

(154)

** var skikket Niels Lauridsen, indvåner i Viborg, og gav til kende, hvorledes han, efter en her til landstinget ved magt dømt rådstue dom, har fanget indvisning i afgangne Anders Hegelunds efterladte tøj for en summa penge, han ham på salig hr Torsten Madsen i Falledsgård hans børns

vegne ham skyldig var, hvor ham er bleven udlagt i salig Laurids Friises håndskrift på penge, han Anders skyldig været har, samt en dom på indvisning for samme penge i Lauridses gods, hvor det findes kan, og der han havde ---- sig at ville have fangen udlæg i nogle pending, Laurids Friis i det spanske kompagni indlagt har og nu hos Peder Sørensen her i byen stander nedsat: så og efterdi det befindes, Laurids Friis selv for råd og ret gælden at have bekendt at være Peder Bjerring og Anders Brock pligtig, så borgmester og råd fordi har tildømt ham gælden at betale, og ikke derefter er gjort lovlig indvisning i hvis, han af samme kompagnis penge var berettiget, så borgmester og råd fordi har tildømt Peder Sørensen Laurids Friises kvota i penge til dem at levere, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme domme og indvisning at sige eller magtesløs dømme.

(157)

** var skikket Christen Mouridsen i Vordegård på den ene og havde stævnet Tomas Christensen sst på den anden side for et vidne, han med hans far Christen Jensen sst for nogen tid forleden vidnet har, anlangende det Christen Mouridsens hustru Ellids Nielsdatter skulle have skældt og kaldt Christen Jensen en gammel grå skælm, hvilket vidne Christen Mouridsen på hans hustrus vegne formener et vildigt vidne at være, idet at sønnen har vidnet med faderen: så og efterdi Anders Sørensen og Tomas Christensen har vidnet efter Ellids Nielsdatters ord og mundheld, som hun ikke er gestendig, men højlig her i dag har benægtet og Christen Jensen erklæret, som forskrevet stander, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dele magtesløs at være.

(158)

29/3 1637.

** var skikket velb Jørgen Urne til Alslev, KM befalingsmand over Vestervig klosters len, hans visse bud Iver Ravn, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Anders Lauridsen i Oksenbøl, Christen Pedersen med flere nævninger for en ed og tov, de har gjort og svoren til Vestervig birketing 16/1 sidst forleden over Inger Lauridsdatter, født i Toppenbjerg, anlangende kætteri og blodskam, som hun har brugt og beganget med Poul Nielsen i Toppenbjerg, som er hendes mors ægte husbond, eftersom Poul Nielsen det offentligen og frivilligen for ting og dom bekendt har, samt og for præstens medhjælpere i præstens nærværelse, og derpå til døde gangen, menende samme ed og tov lovlig og ret at være svoren og dreven og bør ved fuldmagt at blive: så og efterdi det befindes, Poul Nielsen, som samme beskyldning på Inger Lauridsdatter gjort har, at have været en misdæder, som er bleven heden rettet, hvis ord og mundheld efter recessen ikke står til troende, i hvad han ville vidne eller sige på nogen, og ikke samme hans bekendelse med nogen nøjagtige vidner befæstes, ham slig omgængelse med Inger Lauridsdatter at have haft, hun det og højligen benægter, og nævninger dog har hende kætteri over svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den deres ed at følge, men ingen magt at have.

(161)

** var skikket Peder Christensen, borger i Sæby, hans visse bud Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Jensen, boende i Birket i Tårs sogn for nogle domme og breve, han lader sig af beråbe at skal have forhvervet over hvis forfølgning og tiltale, som Peder Christensen på Niels Jensens vegne har forhvervet for retvis gæld, som Niels Jensen i langsommelig tid har været Peder Christensen skyldig efter to hans udgivne håndskrifter og fuldmagters indhold, tilforn har bekendt

og vedgået, at han har tilbudt Peder Christensen for den gæld 12 daler: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have.

** var skikket Christen Lauridsen i Skovgård på hans datter Anne Christensdatters vegne hans visse bud Niels Jensen i ---- og Peder Lauridsen i Skodborg på sine egne vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem da efter 14 dages opsættelse at have stævnet Jens Pedersen i Stensbæk, Christen Staffensen i Burskov og Jens Staffensen sst for en vidne, de til Vennebjerg herreds ting 28/5 1631 vidnet har, at lørdag var 3 uger tilforn har de været ved Skovbjerg og seet Anne Christensdatter, Anders Pedersens hustru i Kringelborg kom ud af Peder Lauridsens dør, item hvad snak og tale, der skal være falden imellem dem, hvorledes Anne Christensdatter havde sig oversmurt, og de har seet nogen sår på hende, hvilke vidne Peder Lauridsen og Anne Christensdatter højlig benægter: så og efterdi Jacob Pedersen og hans medbrødre, såvel som og Jens Pedersen, Christen Pedersen og deres medfølgere udførlig har vidnet, dem på adskillige tider og steder at have seet Peder Lauridsen haft legemlig fællig med Anne Christensdatter, og i så måder om den synlige gerning, de med hinanden har bedrevet, og intet nøjagtigt derimod fremlægges, hvormed samme vidner kan tilbage drives, men fast mere med sigtelse, såvel som berygtelse vidner bestyrkes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke deri om sådan deres gerning imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Christen Pedersen har vidnet efter Peder Lauridsens ord og mundheld, det han skulle begæret, han skulle slå Oluf Madsen ihjel og tage hans breve fra ham, hvilke ord Peder Lauridsen ikke er bestendig, eller for tingsdom har indgået, men her i dag højlig benægter, da finder vi efter sådan lejlighed Christen Pedersens vidne i den punkt magtesløs at være.

(167)

** var skikket velb fru Vibeke Podebusk, salig Otte Lindenovs, til Borreby hendes visse bud ---- Mikkelsen, foged på Østergård, på den ene og havde stævnet Jens Christensen ---- i Åsted, herredsfoged i Harre herred, på den anden side for en dom, han til Harre herreds ting 16/3 nu sidst forleden dømt og afsagt har, og frafunden hans husbond hendes tiltale, som hun havde til Søren Jensen i Durupgård for to års regnskab, hvilken han ganske utrolig har omgået med, som er med Søren Jensens underskrevne leveret regnskab at bevise, hvorfor formenende Jens Christensen deri uret at have gjort, idet han ikke i samme sag har dømt endelig: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(168)

** var skikket velb Jens Bildt til Hæstrupgård hans visse bud Villum Christensen i Snarup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Nielsen i Rakkeby, Peder Jensen med flere sst for et kirkenævn, de 17/1 nu sidst forleden til Børglum herreds ting svoren har, anlangende hans tjener, Christen Gregersen i Snarup, for to øg han skulle have beblandet sig med, efter vidners indhold, for hvilke nævninger har ham kvit svoren, hvori han formener dem uret at have gjort, og fornævnte ed bør magtesløs at blive, og dem derfor at stande til rette, som vedbør: så og efterdi det befindes, for nævninger at være fremlagt Peder Poulsen såvel som Karen Pedersdatter deres enlige vidner, dem enhver på underskedelige tider at skulle seet Christen Gregersen gjort slig gerning, og ikke deres enlige vidne, som regnes for ingen kundskab, med andre nøjagtige vidner bestyrkes, men Christen Gregersen derimod med 4 personers kundskab

beviser, sig ikke at have været på de åsteder eller slig gerning bedrevet, som Karen Pedersdatter på ham vidnet har, så nævninger fordi har ham kvit svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme fire personers vidne, ej heller samme nævnings ed, derefter svoret er, at sige eller magtesløs dømme.

(170)

** var skikket Mikkel Jepsen, borger i Nykøbing i Mors, på ---- at have stævnet Knud Pedersen og Maren Christensdatter, tjenende Anders Jensen Krag, borger i Nykøbing, på den anden side for en vidne, de til Nykøbing byting 7/1 sidst forleden vidnet har, lydende at de nærværende med ---- til stede var i Anders Jensen Krags hus og store stue lørdag 21/12 nu sidst forleden år 1636, og da så og hørte det Maren Knudsdatter, Mikkel Jepsens hustru i Nykøbing, da brugte en ond og megen skændsk mund med mange unyttige ord og tale med ham, som ikke sømmelige var, for nogle penge, hun skal være ham pligtig, som han på hendes vegne havde udlagt og gjort på den gård, han nu iboer, og Anders Krag da viste hende ud af stuen og bad hende, det hun skulle holde hendes unyttige mund tilsammen: så og efterdi Knud Pedersen og Maren Christensdatter har vidnet efter Maren Knudsdatters ord og mundheld, som hun ikke er bestendig, for tingsdom indgået eller fra sig bebrevet, men højlig benægter og Anders Jensen erklærer, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(172)

** var skikket Jens Hansen, forrige foged på Vang, hans visse bud Peder Pedersen i Jerslev at have stævnet Christen Tordsen, borger i Ålborg på den anden side for en dom, han til Ålborg byting 6/3 sidst forleden forhvervet har, hvilket dom iblandt andet således beslutter, at efterdi befindes Christen Turesen at have given Jens Hansen kommis samme malt på hans vegne for penge eller tjære på Gulland at forhandle, dog han hverken pendinge eller tjære for hans malt at have fået, men samme malt at have bort borget efter adskillige håndskrifter, havde byfogden dømt Jens Hansen straks samme malt at betale, hvorfor Jens Hansen formener sig dermed at ske forkort, efterdi han aldeles ingen køb der i Ålborg med Christen Turesen derom har sluttet eller gjort: så og efterdi det befindes, Christen Turesen samme malt for Ålborg at have udskibet, og derpå givet Jens Hansen commis det på Gulland, ham til bedste, for rede penge eller tjære at sælge, og ikke bevises, ham igen at være leveret enten penge, tjære eller og nogen forsikring derpå, endog Jens Hansen samme malt har forhandlet, og med hollænder skib og rejse igen hjem kommen, og byfogden fordi har tildømt Jens Hansen samme malt Christen Turesen at betale, eftersom det er solgt, når billig fragt og omkostning fratages, eller derfor at lide tiltale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(174)

** var skikket Laurids Nielsen Guldsmed, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Niels Beck sst på den ene og havde stævnet Jesper Tuesen, Iver Bertelsen med flere borgere sst på den anden side for de 27/2 1637 til Ålborg byting har omvidnet, at skulle følge Barbara Nielsdatter alt hvis, som findes nagelfast i det hus, som han nu iboer, såvel som det ganske gårdsrum for de 3 gulv hus, som de Barbara Nielsdatter udlagt har, uanseet at de med Johan Pop skrevet på 27/1 1635 har tilvurderet hendes fuldmægtig Rasmus Knudsen den ganske ejendom til gaden med jordkælder og alt undtagen en indgang i porten, som de andre der var udlagt skulle have til og fra deres part: så og

efterdi det befindes, Barbara Nielsdatter samme ejendom tilforn at være til vurderet for sin gæld, som det da var forfunden, og de fleste samme vurderingsmænd siden har forklaret samme deres vurdering, så vidt nagelfast var, med gårdsrum for de tre binding at være ment og agtet, Rasmus Knudsen og på hans mors vegne endnu tilbyder Niels Beck på hans fars vegne samme ejendom til løsen 200 daler ringere, end hendes gæld sig beløber, og ikke det ville indfri, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, hid stævnet er, at sige eller magtesløs dømme.

(177)

** var skikket Mikkel Jepsen, borger i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Anders Jensen Krag, borger sst, på den anden side for en dom, han til Nykøbing byting 4/3 1637 forhvervet har, hvori hans hustru Maren Knudsdatter at være tildømt 18 daler at være ham skyldig, som han i hans bog har indtegnet, for hvis bekostning, han har bekostet på den gård, Maren Knudsdatter nu iboer, imidlertid den lå i fællig, hvilke Maren Knudsdatter ham ingenlunde er bestendig: så og efterdi Anders Jensens opskrift ikke om formelder eller for fogden er bevislig gjort, det Maren Knudsdatter skulle have befalet eller ombedt Anders Krag, det han noget på hendes vegne på samme gård skulle forfærdige, ikke heller befindes for samme syn at være givet nogen varsel, når synsmændene skulle være på åstederne, men forfares Anders Jensen Krag sin anpart i gården til Maren Knudsdatter at have solgt og afhændet, og ikke da sig nogen bekostning på bygning forbeholdt ene hende deri at skulle være ham pligtig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og opskrift, samme bygning anlangende, såvel som den dom, derpå funderet er, så noksom, at den bør nogen magt at have, men belangende hvis anden gæld, dem imellem er, der gås om til deres værneting hvis ret er.

(179)

** var skikket Bertel Andersen i Rybjerg, Søren Jensen sst og Jep Christensen i Hestbæk deres visse bud Jep Christensen på den ene og havde stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, på den anden side for en dom, han til samme ting 7/2 sidst forleden dømt og afsagt har, og tildømt Mikkel Jepsen i Nykøbing på hans hustrus vegne at have indvisning og udlæg i Bertel Andersen, Søren Jensen og Jep Christensen deres bo og løsøre for 4 tønder byg og 3 skæpper bondeskyld af de gårde, de påboer, uanseet samme kornskyld skal være betalt til Anders Krag, borger i Nykøbing: så og efterdi ikke for fogden med nogen rigtig restants er bevislig gjort, fornævnte bønder med nogen skyld til Maren Knudsdatter at restere eller tilbage stå, men bevises endelig skifte imellem hende og Anders Jensen Krag at være gjort, og deri ikke tilholdes hende samme skyld at være berettiget, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom ingen magt at have.

(181)

** var skikket velb Mogens Kås til Frøstrup, KM befalingsmand i Dueholm kloster, hans visse bud Christen Andersen på Ulstrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Søren Jensen i Kåstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for en dom, han til fornævnte herredsting 15/11 sidst forleden, imellem Mogens Kås og nogle af ---- tjenere, som tilhører under Dueholm klosters len, dømt og afsagt har, nogen restants af Dueholm klosters jordebøger, de sig pådraget har, anlangende, i hvilket herredsfogden da senteret, at han ikke vidste at tilfinde dem slig restants at udlægge, efterdi ej nogen mangel af KM rentekammer for ham fremlagdes: så og efterdi for os i rette lægges underskreven kopi af hvis mangel, Mogens Kås i renteriet gjort er, som ikke har været for herredsfogden, da han sin dom har udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed den hans

dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og dokumenterne på begge sider da for ham at fremlægges.

(184)

7/6 1637.

** var skikket Christen Skagbo i Ålborg på sine egne og på Halvor Tollesen og Søren Jacobsen, borgere sst, deres vegne deres visse bud Niels Bendsen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget 28/3 sidst forleden, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Jens Bang, borger sst, for nogen deler og domme, som han lader sig af berømme, at han til Ålborg byting har ladet forhverve over samme mænd i deres fraværelse, midlertid de har været udsejlet på deres retfærdige rejse udenlands, og formener at de ikke har fanget så lovlig varsel derfor, som det sig bør, desligeste er delt, førend dom er gangen i samme sag, til Ålborg byting 27/6 sidst forleden, hvor Jens Jacobsen i Ålborg på Jens Bangs vegne lod dem fordele, sagende dem for de skulle have sagt, Jens Bangs tjener Mogens Jensen skal have befalet dem at aftakle Jens Bangs bojert og skibe godset op, og ikke der var fetalje ved skibet, der de lå ved Hjarbæk: så og efterdi samme tvist befindes en sag, som af søfarende mænd efter søretten bør at ordeles, da finder vi disse domme og deler magtesløs, og sagen til uvildige søfarende mænd at indkomme derpå at kende efter søretten, som det sig bør.

(187)

** var skikket velb Julius de Fey, wohnhaftig i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Poulsen i Lørslev, Oluf Andersen med flere sst for en landstings stævning, de samtlig har ladet stævne velb Julius de Fey med, anlangende en landstings endelige dom, som er gangen over dem her til landsting 11/1 sidst forleden 1637, i lige måder fogden der i Vennebjerg herred, nemlig Peder Rugtved i nør Harridslev, hans endelige herredstings dom 13/3 1637, der i lige måder at være tildømt endelig at stande Julius de Fey til rette derfor, som vedbør, dermed at ville forspilde ham sin retfærdige sag med pendings udgift, ham til stor mærkelig skade i længden: så og efterdi vores forrige dom ikke tilholder, fornævnte Lørslev mænd nogen kost og tæring at skulle udgive, det ikke heller befindes den sag, recessen tillader, nogen kost og tæring for at skulle udredes, og Peder Rugtved dog har tildømt Lørslev mænd samme kost og tæring at udgive, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom i den punkt bør nogen magt at have.

(189)

** var skikket Jep Christensen i Hestbæk med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Bertel Andersen i Nykøbing, Villads Hansen sst med flere vurderingsmænd for en vurdering, de har gjort i Jep Christensens gård i Hestbæk 26/8 sidst forleden på efterskrevne fæmon, uanseet fornævnte mænd ikke har vurderet samme høveder i stykvis, hvad hver høved skulle gælde, men det alt samme i en summa vurderet, som skal befindes samme høveder at skal være bedre og mere værd, end som de den tid det for vurderet har, formener det af had og avind dermed uret at være gjort: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet og da til i dag, tid efter anden, i 6 uger er optagen, og ingen nu er mødt med samme vurdering og udlæg at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling kan

gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vurdering og udlæg magtesløs at være.

(191)

** var skikket menige kapitels tjenere i Viborg deres visse bud Søren Christensen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Nielsen i Kølsinggård, for han 14/8 næst forleden år til Vorde birketing har været hans tjenestefolks hjemmel til noget græs, de har slagen, reven og afført af en liden holm i kannikkernes frihed, uden deres vilje og minde, og Niels Nielsen for samme hans hjemmel er bleven tre vold oversvoren, som bemeldte hans folk var tillyst der til tinget: så og efterdi med tingsvidne bevises, Niels Nielsen 12/8 1636 tre vold at være oversvoret, hvilke sandemænds ed her til landsting 18/1 sidst forleden er konfirmeret og ved magt kendt, og befindes 6 ugers dag og langt mere siden at være forbi gangen, og ikke Niels Nielsen har rettet eller settet for sig, sagen og nu 6 uger har været optaget, så vi deri ikke kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Niels Nielsen at fare som andre fredløse mænd.

(193)

** var skikket Peder Christensen Lystlund, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Tue Jacobsen, borger og rådmand i Skive, og Morten Tomasen, borger sst, for en vidne, de til Skive byting nogen rum tid forleden vidnet har, anlangende nogen ord, som Peder Christensen skulle have haft til Anders Ibsen, borgmester i Skive, i hans egen hus 30/3 sidst forleden: så og efterdi Tue Jacobsen og Morten Markorsen har vidnet efter Peder Lystlunds ord og mundheld, han skulle haft, som han ikke er gestendig eller for tingdom indgået, men højlig benægter, som forskrevet stander, Tomas Tøgersen og Laurids Bertelsen ikke heller har vidnet om nogen visse dag eller tid, Christen Christensens kundskab alene er et bænkebrev, som ikke til tinge er vidnet, eller varsel for givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og brev så noksom, at det bør nogen magt at have, og efterdi dommen ikke fremlægges, endog sagen over 6 uger har været optagen, finder vi den magtesløs at være.

(196)

** var skikket Christen Lauridsen i Klokkerholms mølle hans visse bud Tomas ---- i Albæk med en opsættelse her af landstinget 29/3, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Terkild Andersen i Felden, Anders Sørensen, tjenende i Klokkerholms mølle, med flere for nogen vidner, de til Vorgårds birketing nogen tid forleden vidnet har, anlangende 11 svin skal være fundet på skoven, hvilke vidner i adskillige måder skal være vidnet, og vidnet ham det kvæg på, som han aldrig har haft eller vedkendtes, men fast mere det højligen benægter, ej heller samme vidner at have vidnet om nogen visse år, dag eller tid på fersk fod: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da efter bevilling til i dag er opsat, og da ingen af bemeldte personer er mødt til gensvar, vi ikke heller uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme syn, vidner og domme magtesløs at være.

(198)

** var skikket Anders Tomasen, barnfødt i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet borgmester og råd, der sst, for nogen domme, som de har dømt og afsagt til Thisted rådhus 21/11 1636, anlangende skifte efter hans afgangne far, Tomas Hansen, fordum borger og rådmand i Thisted, formener sig såvel som sine medarvinger af borgmester og råd storligen at være forurettet, for det første blev boen registreret anno 1629, og siden har borgmester og råd samtykt, deres stedmor at besidde uskiftet bo og gods til 12/7 1630, og der imidlertid påvendt boen efterskrevne store gæld, dernæst stævnet borgmestre og råd for en dom, som de 21/11 senteret har, anlangende en opredt seng på hans søster Gertrud Lauridsdatters vegne, som hende efter hendes salig mor er tilfalden, ligeledes for en dom samme dag, at han ikke havde fuldmagt af hans bror hr Hans Tomasen, som skulle være fast ældre end han: så og efterdi alle fornævnte rådstuedomme ikke er endelige, eller befindes parternes dokumenter for dem fremlagt eller indført, da finder vi efter sådan lejlighed samme rådstue domme at være som udømt var, og sagen til borgmester og råd igen at komme, brevene på begge sider for dem at i rette lægges, og hovedmeningen deraf indføres, og derefter endeligen parterne at imellem dømme og adskille, når det for dem lovlig bliver indstævnet, som det sig bør.

(201)

** var skikket Christen Justsen i Ferslev på sine egne og på sine søskendes vegne på den ene og havde stævnet Ludvig Christensen i Bjerre, Anne Andersdatter på Gøttrup hede og hendes søn Anders Christensen, der sst, på den anden side for et testamente, bænkebrev og stuebrev, disligeste for adskillige hjemmels breve på øg og fæmon og andre løsøre, hvilke de lader dem på beråbe, hvormed de dem berørte løsøre af salig Niels Christensen, som boede og døde i nør Bjerre, hans efterladte behov ville tilholde, rette arvinger og mange små umyndige faderløse børn til skade og forkort, hvilke testamente og stuebrev Christen Justsen formener at skal være hans salig farbror Niels Christensen i sin store svaghed på sin sotteseng og så godt som i sit yderste aflokket af hans forredsel, fornævnte Anne Andersdatter, og hendes søn Anders Christensen og deres tilbetroet særdeles ven, som er Ludvig Christensen, som boer og var i gården: så og efterdi det befindes, samme testamente brev ikke af Niels Christensen i hans velmagt at være gjort, men fast mere synlig for øjne den i hans yderste dødstime, som af underskriften sees at skulle være gjort, samme testamente ikke heller om slig gæld, han skulle være bort skyldig, med brev og segl bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme testamente, ej heller samme hjemmel, derefter udgivet er, så noksom, at de deri bør nogen magt at have.

(205)

21/6 1637.

** var skikket Christen Andersen i Tønning hans visse bud Niels Pedersen, foged på Restrup, og havde hid kaldt sandemænd af Hassing herred, manddød at sværge over Peder Christensen i Årup for Jens Andersen sst, han uskyldig har dræbt, og først fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hassing herreds ting 1/6 sidst forleden, Anders Lauridsen i Årup og Else Madsdatter at have vidnet, at de 18/5 sidst forleden kom gangende til Peder Christensen i Årup og Jens Andersen sst på Årup mark, og da dem at have seet, at Jens Andersen lå oven på Peder Christensen og slog ham i hans hoved med et stykke træ og greb så fat om Peder Christensens strube, så Peder Christensen var hårdelig nødt til at værge hans liv, så kom Peder Christensen op fra Jens Andersen og var blodig i hans hoved, og Jens Andersen blev på stedet: dernæst gjorde sandemændene deres

ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Peder Christensen manddød over og til hans fred for Jens Andersen, han ihjel slog.

(208)

5/7 1637.

** var skikket velb fru Karen Sehested, salig Tyge Kruses, til Åstrup hendes visse bud Laurids Olufsen i Visby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter måneds opsættelse at have stævnet Christen Nielsen i Hassing, Gregers Nielsen i Svolgård med flere tinghørere til Hassing herreds ting 15/9 sidst forleden for et vidne, de da vidnet har, i sin mening at Laurids Nielsen i Visby og Niels Nielsen i Abildgård skulle benægte med højeste ed og oprakt finder, at de ikke har haft de ord på Hassing herreds ting til hverandre, som vidnesbyrd tilforn vidnet har: så og efterdi Christen Nielsen og hans medfølgeres vidner ikke fremlægges, endog sagen i 6 uger har været optagen, tilmed med tingsvidne bevises, Laurids Nielsen og Laurids Olufsen om sagen at have kontraheret, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være, og efterdi Peder Kåds vidne ikke befindes uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, kunne vi ikke kende den, ej heller fornævnte dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(212)

** var skikket Hans Nielsen, borgmester i Sæby, på den ene og havde stævnet Anders Tomasen i ---- på den anden side for en register og klakseddel, han lader sig af berømme at have på nogen øksne, han efter Hans Nielsens begæring for nogen rum tid for fjendernes tid skal have købt til salig velb Christoffer Gersdorff til Sæbygård, hvormed han ville sig tilvidne en summa penge, hvilke penge Hans Nielsen beretter ham en part at være leveret, førend ham købte samme øksne: da efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten med sammenlagte hænder venligen forligt og fordragen, at Hans Nielsen lovet at skal give Anders Tomasen 100 sletdaler i rede penge skadesløs til sankt olufs dag nu først kommende at betale, og derhos kvittere ham en halv tønde smør, han på hans landgilde med resterer, og dermed skal samme opskrift såvel som hvis andet, i sagen gangen er, være kasseret, ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(214)

** var skikket velb fru Anne Kås på Lundgård hendes visse bud Christen Block, foged på Tårupgård, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have stævnet Peder Bendsen i Daugbjerggård, foged til Fjends herreds ting, for en dom han der til tinget 25/4 sidst forleden dømt har, og deri tildømt hendes tjener Niels Rasmussen i sønder Ørum, en ringe boelsmand, lige ved andre halve gårde at skatte for sidst forleden martini, og funderet sin dom efter nogen gamle mandtal, hvilke dom formenes at være imod KM skattebrev, efterdi den ikke tilholder nogen boel eller gadehuse nogen skat at udgive (dom ikke indført)

(216)

** var skikket velb fru Ide Lange, salig Jens Juels, til Keldgård hendes visse bud Anders Ibsen, foged på Vosborg, på den ene og havde stævnet Jens Christensen ---- i Åsted, herredsfoged til Harre herreds ting, på den anden side for en frafindelses dom, han 22/6 sidst forleden til bemeldte

herredsting skal have en hendes tjenere, ved navn Jens Christensen i Møgeltorum by, frafunden sin lovlige tiltale, som han da havde til Møgeltorum bymænd, for de skal have fratagen ham hans gods i hans gård: så og efterdi Møgeltorum bymænd samtlige samme vide har vedtaget og samtykt, og Jens Christensen sig derimod skal have forseet, så han fordi efter deres videbrev er pantet, de og har tilbudt ham samme pant igen, om han ville rette for sig, så fogden fordi ikke har vidst nogen syn eller klage over dem at udstede, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende hans ulempe deri at være, eller imod den hans dom at sige.

(218)

** var skikket Christen Nielsen, borger i Ålborg, hans visse bud Mikkel Nielsen i Torpet på den ene og havde stævnet Henrik Skomager, borger der sst, på den anden side for en dom, han med vrang undervisning over ham i hans fraværelse til Ålborg byting forhvervet har, anlangende en gæld, han skal have været salig Jørgen Ortmand skyldig efter en klakbogs formelding, uanseet samme gæld skal for rum tid siden være betalt: så og efterdi for byfogden, såvel som for os, er i rette lagt afgangne Jørgen Ortmands regnskabsbog, hvori Christen Nielsen Stubdrup for samme gæld klarligen findes indskrevet, og ikke bevises det at være aflagt og betalt, så byfogden fordi har tildømt Christen Nielsen samme penge til Henrik Felthut at betale, da ved vi ikke den hans dom at imod sige eller magtesløs dømme.

(220)

** var skikket Peder Poulsen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet hr Niels Christensen, forrige hospitalsforstander i Ålborg, for en dom, han lader sig af berømme ved sin fuldmægtig Søren Jensen fogedsvend 21/3 sidst forleden at have ladet forhverve over Peder Poulsen til Ålborg byting for 11 sletdaler, han skulle være ham skyldig, uanseet Peder Poulsen ved højeste ed benægter sig aldrig af hr Niels penge eller pennings værd at have bekommet uden betaling derfor straks, uden hvis hr Niels Christensen skulle give Peder Poulsen til husleje af sin gård, han på et års tid har i boet: da efterdi sagen i 6 uger findes at være optagen, hvilke opsættelse til hjemtinge findes læst og påskrevet efter KM forordning, og dog ingen er mødt nogen modstand herimod at gøre, finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

** var skikket Peder Simonsen i Havreholm hans visse bud Oluf Olufsen i Gunderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Svend Jensen i Gunderup, degn til Vrejlev og Hæstrup kirker, for en dele, som han skal have forhvervet over Peder Simonsen (fortsættes på blad 223)

(221)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Knud Jensen i ---- og Mads Sørensen, som var i Damsgård og nu siges at skal tjene på Klarupgård, for et usandfærdigt vidne, som de med flere til Vennebjerg herredsting 27/9 1635 forleden vidnet har, anlangende to brune heste, som hans tjener Tomas Christensen i Højstrup skal være fratagen i hans gårds eng, Grønengen, hvilke deres vidne her til landstinget 22/6 sidst forleden er magtesløs kendt, løgnagtigt at være, formener han derfor Knud Jensen og Mads Sørensen bør fældet at være, og straffes derfor efter recessen: da efterdi det befindes, vores forrige

dom på samme vidner udgivet er, for KM og Danmarks riges råd til første almindelige herredage at være indstævnet, ved vi ikke videre i sagen at dømme, førend det anderledes bliver ordelt, som det sig bør.

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Søren Madsen i Damsgård, Anders Lauridsen i Lundum med flere for et usandfærdigt vidne, som de til Vennebjerg herredsting 27/9 1635 forleden vidnet har, anlangende to brune heste, som hans tjener Tomas Christensen i Højstrup skal være fratagen i hans gårds eng, Grønengen, hvilke deres vidne her til landsting 22/6 sidst forleden er magtesløs kendt, såvel som og 23/11 sidst forleden er kendt løgnagtig at være, og formener han, det Søren Madsen, Christen Pedersen, Jens Mikkelsen, Anders Lauridsen for samme deres løgnagtige vidne bør fældet at være, og straffes derfor efter recessen, som vedbør: da efterdi der befindes, vores forrige dom, på samme vidner udgivet er, for KM og Danmarks riges råd til første almindelige herredage at være indstævnet, ved vi ikke videre i sagen at dømme, førend der bliver ordelt, som det sig bør.

(223)

** (fortsat fra blad 220) til Vrejlev birketing 29/3, anlangende degnerente, ost, æg og kage, som han formener, at han vil have, som Peder Simonsen skulle reste med på en 7 års tid, formenende at Svend Jensen ikke med rette kan tilkomme mere end 2 skæpper byg årligen til degnerente af hans kornavl: da efterdi sagen over 6 uger findes at være optagen, hvilke opsættelse til hjemtinge findes læst og påskrevet efter KM forordning, og dog ingen er mødt nogen modstand herimod at gøre, finder vi efter sådan lejlighed samme dele magtesløs at være.

(224)

** var skikket mester Peder Pedersen, sognepræst i Viborg, hans visse bud Anders Mortensen Skrædder sst på den ene og havde stævnet Daniel Dalhoff, borger sst, på den anden side for en dom, han 2/5 1633 til Viborg rådhus forhvervet har, anlangende 24 sletdaler, som skulle reste på en brev, dateret 13/4 1617, mester Peder Pedersen skal være forlover for salig Mette Sørensdatter, salig Morten Hvasses, til Daniel Dalhoff, hvilken rest på samme brev mester Peder Pedersen fuldkommelig formener at være betalt af salig Mette Sørensdatters børn og arvinger, nemlig Anne Mortensdatter, salig Niels Tranes, og hendes børn, med skiftebrev, som er gjort i Anne Mortensdatters hus 22/10 1629: så og efterdi for borgmester og råd, såvel som nu her for os, er i rette lagt salig Mette Sørensdatters udgivne brev til Daniel Dalhoff, som mester Peder Pedersen til forlover og egenskyldner med hende har underskrevet, og ikke med kvittants eller opskrift bevises, samme penninge til fulde at være betalt, bemeldte fremlagte skiftebrev ikke heller udførlig indeholder, Daniel Dalhoff for den Mette Sørensdatters gæld at være gjort udlæg, men han ved højeste ed beretter, den udlæg at være sket for hvis gæld og lånte penge, Niels Trane ham selv pligtig var, så borgmester og råd fordi har tildømt mester Peder Pedersen som en forlover og egenskyldner samme rest at betale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(227)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelsers indhold at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne for

en uendelig dom, han sig af beråber til landstinget skal have ladet forhverve over nogen vidner, Jørgen Terkildsen i øster Halne med flere vidnet har, at de har ydet, fornøjet og leveret Laurids Pedersen halv Vadums kirketiende for år 1634, hvilken dom Christen Andersen formener med vrang undervisning at være forhvervet, ej heller endelig og ikke anderledes, indtil hvem på skader stævner på ny, og det nu sket er, mener han, den bør nu ikke længere magt at have: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Jørgen Terkildsen, Keld Nielsen og deres medfølgere udførlig har vidnet, dem at have været i Laurids Pedersens gård og tilbudt ham tiendekorn på Christen Andersens vegne, Laurids Pedersen befindes og da at have været til vedermåls ting og dertil svaret, og intet derimod fremlægges, men Morten Kjærulf det selv vedgår, hans far samme korn ikke ville annamme, af den årsag det ikke var forsvarligt, da ved vi ikke deri imod deres vidner at sige, men belangende Jørgen Terkildsen og hans medbrors vidne, efter Laurids Pedersens ord, det han skulle have sagt, sig ikke at skulle have mere tiendekorn af Christen Andersen, hvilke ord han ikke er gestendig, men til tinge højligen benægtet, da kunne vi ikke kende samme vidne i den punkt så noksom, at den bør nogen magt at have, sammeledes efterdi samme to første herredstings domme ikke er endelige, bør de såvel som den tredje ting og dele, derefter udstedt er, magtesløs at være, i lige måde efterdi bemeldte sidste dom befindes på de første uendelige såvel som fornævnte dele, nu er undersagt, at være funderet, finder vi den ingen magt at have.

(232)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelsers indhold at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne for en dom, han til Kær herreds ting 12/5 1635 forhvervet har, anlangende nogen dompenge, Christen Andersen skulle reste med til Laurids Pedersen, hvilken dom Christen Andersen formener skal være forhvervet efter en klakvidne og bænkebrev, tilmed Christen Andersen at have tilbudt rede penge og udlagt på tingskuffen og rettet for sig med: så og efterdi sætfogden Mads Andersen ikke i sin dom har underskedet, hvor vidt Christen Andersen for samme brevpenge burde at udgive, så han kunne vide sig derefter at rette, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom, ej heller de deler, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(234)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelsers indhold at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne for to uendelige domme, han lader sig af berømme til Kær herreds ting for nogen tid siden skal have forhvervet over Christen Andersen, anlangende Christen Andersen skulle have given Laurids Pedersen an for KM og derfor at være tildømt at lide tiltale efter recessens 20. kapitel, hvilke uendelige dom Christen Andersen ulovlig og ukristelig at være forhvervet, ej heller endelig, og ikke anderledes indtil hvem på skader stævner på ny: da efterdi det befindes, sagen i 6 uger at have været opsat, så deri ikke længere kan gøres forhaling, og samme domme og deler ikke fremlægges, da finder vi efter sådan lejlighed samme domme og deler magtesløs at være.

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelsers indhold at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne for to uendelige domme, han sig af berøber til Kær herreds ting for nogen rum tid siden skal have forhvervet, anlangende kost og tæring til Laurids Pedersen for to uendelige domme, han lader sig af berøbe til Kær herreds ting for nogen rum tid siden skal have forhvervet, anlangende kost og tæring

til Laurids Pedersen, hvilke domme Christen Andersen formener med vrang undervisning at være forhvervet, tilmed imod KM forordning, at ikke nogen uendelig dom skulle udstedes: så og efterdi for sætfogden med endelig landstings dom er bevislig gjort, det Christen Andersen har hid stævnet Laurids Pedersen for hans dom, og den da er ved magt kendt, og sætfogden fordi efter recessen har tildømt Christen Andersen en billig kost og tæring til Laurids Pedersen at udgive, eftersom tilforn to uendelige domme var udgivet og ved magt stod, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme herredstings dom at sige eller magtesløs dømme.

(236)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelsers indhold at have stævnet Jens Mørk i Byrum for nogen syn, han til Kær herreds ting 1636 skal have forhvervet og ladet forhverve, anlangende kornskade, som skulle være gjort i Jens Mørks korn, hvilke syn, alle sammen, Christen Andersen formener at være taget til kornet den tid, det stod i græs og blade, og førend der har været kerner i kornet, og ikke Jens Mørk skal have haft Christen Andersens kvæg i hus eller gjort Jens Mørk det ringeste skade i nogen måder: så og efterdi det ikke befindes i forskrevne synsvidner at være inddraget nogen varselsmænd navnlig, som for dem skulle have stævnet eller kaldt, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne, ej heller forskrevne dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(239)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelsers indhold at have stævnet Jens Mørk i Byrum for en dele, han til Kær herreds ting og en dele, han her til landstinget for nogen rum tid forleden forhvervet har, anlangende en lukke i Byrum skov, hvilke lukke Christen Andersen for nogen tid siden skal have oplukket, og dermed rettet for sig med, mener Christen Andersen fornævnte deler ikke bør nogen længere magt at have: da efterdi det befindes, sagen i 6 uger at være optagen, så deri ikke kan gøres længere forhaling, og samme dele ikke fremlægges, da finder vi efter sådan lejlighed samme deler magtesløs at være.

(240)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Mørk i Byrum, Morten Lauridsen i øster Halne for to uendelige domme, de sig af berøber til landstinget skal have forhvervet over et vidne, Jørgen Terkildsen i nør Halne og Jens Nielsen sst til Oksholm birketing for nogen tid siden vidnet har, anlangende Byrum skov og grund, til Fogedgård liggende, hvilke uendelige domme Christen Andersen formener ved vrang undervisning skal være forhvervet, og ikke endelig eller anderledes, indtil hvem påskader stævner på ny: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Jørgen Terkildsen og Jens Nielsen Graver selv fragår samme vidne, ikke om nogen skovskel at have vidnet, det ikke heller tilhører vidnesbyrd derom at vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den deres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(241)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Dal i Vodskov, Ove Rasmussen med flere synsmænd sst for en syn, de til Kær herreds ting 22/11 1635 afhjemlet har, i hvilken deres syn de har hjemlet efter de andre deres ord og beretning, så og vidnet om nogen ---- , som skulle være afhuggen i fjendernes tid, hvilken syn, Christen Andersen formener, samme synsmænd ikke at have hjemlet for et fuldt syn, ej heller lodsejerne til Fogedgård og Byrum skov ikke skal findes stævnet og kaldt: så og efterdi ikke befindes i fornævnte synsvidne indført nogen varselsmænd navnlig, som for den skal have stævnet og kaldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den klage, dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(246)

** var skikket Claus Markorsen, hospitalsforstander i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Mortensens hustru i Hasseris, ved navn Margrete Jensdatter, og hans pige Mette Nielsdatter for et vidne, de 15/8 sidst forleden skal have vidnet på Ålborg byting, hvilke vidne de har vidnet imod 8 vurderingsmænd og 4 andre mænd deres vidne, så og efterdi fornævnte 12 mænds vidne til landstinget er ved magt kendt og nu til første herredage af KM og Danmarks riges råd er konfirmeret og stadfæstet, og Christen Mortensens hustru og piges vidne derimod er magtesløs, da formener Claus Markorsen samme deres vidne usandfærdigt og løgnagtigt at være vidnet: så og efterdi Christen Mortensens hustru og pige Margrete Jensdatter og Mette Nielsdatter deres vidne alene som et vildigt vidne og ikke for nogen løgnagtighed er underkendt, da ved vi ikke deri videre på dem at dømme, men efterdi befindes Johan Brandt og hans medbrødre vurderingsmænd, samt deres medfølgere, udførlig har vidnet, det Christen Mortensen havde skældt Claus Markorsen og kaldt ham en skælm, som og med Niels Christensen og hans medbrødres vidne er bekræftet, hvilke vidner her til landsting ved endelig dom er stadfæstet, og siden af KM og Danmarks riges råd konfirmeret, og Christen Mortensen dog til tinge, såvel som her for retten, samme deres vidne med oprakt finger og ed har benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hans benægtelse sandfærdig, men bør magtesløs at være.

(250)

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Laurids Iversen i Jebjerg, Christen Iversen i Grettrup med adskillige flere for et vidne, de 14/8 1635, de Grinderslev mænd til vilje og behjælpning, på Nørherreds ting vidnet har, at ingen anden mands tjenere udenbys skulle have jord eller nogen brug i Grinderslev mark og hede, anderledes end Peder Christensen og Jep Melsen i Rærup, som er i gårde tilsammen, og Peder Bertelsen sst, hvilke skal have haft køren til nogen små stykker jord i Grinderslev mark, hvilke deres vidne han formener usandfærdigt at være, efterdi en af Christoffer Friises tjenere, ved navn Christen Melsen i Rærup, med flere sst har både ager og eng i Grinderslev mark, på det at de Grinderslev mænd dermed ville fraholde fornævnte Rærup mænd deres retfærdige brug og fædrift i Grinderslev mark: så og efterdi vi befinder i Laurids Iversen og hans medbrødres vidne, 4/8 1635 udgangen, at være udelukket Christen Sørensen i Rærup hans navn, som og skal bruge jord i Grinderslev mark, og det af skriverens forseelse, som han selv tilstår, det og med de 8 mænd tinghøreres vidne, såvel som stævningen for samme vidne, bevises, Christen Sørensens navn med de andre samme dag at være om vidnet, da kunne vi ikke kende Laurids Iversen og hans medfølgeres første vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, eller ved os

imod Jens Hvid og hans medbrødre af de 8 mænd deres vidne, som med tingbøgerne bekræftes og overens stemmer, at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Laurids Iversen og hans medbrødre siden 22/9 udførlig har vidnet, at de Rærup mænd ingen brug eller frihed har haft i Grinderslev mark, enten med hjord drift, tørvegrøft eller anden brugelighed, anderledes end Peder Christensen, Jep Melsen, Christen Sørensen og Peder Bertelsen har haft køring til nogen små stykker jord og fra, som de dem tilholder, og ingen anden mands tjenere udenbys har jord i Grinderslev mark og hede, hvilket og med Niels Jespersen, Anders Jensen og deres medfølgeres vidne bekræftes, så i sandhed at være, Bertel Andersen, Peder Mortensen og deres medbrødre synsmænd har hjemlet om, hvorledes de har seet samme stykke jord og land været beskaffet, eftersom de er tilkrævet og påvist, og intet derimod fremlægges jo så at være, der og befindes lovlig varsel at være for givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og syn, ej heller fornævnte klage og forbud at sige eller magtesløs dømme, eller Poul Andersen og hans medbrødre deres vidne, såvel som Christen Jensens klage, som ikke noksommelig bestyrket er, derimod nogen magt at have, belangende Christen Christensen i Grinderslev og hans efterfølgeres vidne, det Christoffer Friises tjenere, Peder Christensen, Jep Melsen, Christen Sørensen og Peder Bertelsen har ager og eng i Grinderslev mark, hvorimod intet fremlægges eller benægtes, men mere med Valdemar Lykkes egne forhvervede vidner bekræftes, ved vi ikke samme vidne at underkende, men ved magt at blive.

(264)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mikkel Nielsen, født i nør Halne, Tøger Nielsen i øster Halne med flere for et vidne, de til Kær herreds ting 29/11 1636 vidnet har, det år efter fjenderne var uddragen af landet, da var den græshave vesten og sønden Byrum kålhave lige så vid, bred og lang i længde og bredde, som den nu forfunden er, og siden har Jens Mørk brugt samme have til græshave og kålhave, hvilke vidne Christen Andersen formener ulovlig at være forhvervet, helst efterdi ikke nogen af lodsejerne til Fogedgård og Byrum skov skal findes stævnet og kaldt, undtagen Christen Andersen alene, som nu vedkendes en part af samme have for ret grund og ejendom til Fogedgård liggende: så og efterdi ikke befindes lodsejerne til Fogedgård for samme vidne at være givet nogen varsel, det og ikke heller er vidnet på fersk fod, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(265)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelsers indhold at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne og hans søn Morten Lauridsen for nogen domme og deler, de lader dem af berømme til Kær herreds ting over ham at have forhvervet, hvilket Christen Andersen beretter og ikke skal vide, hvorfor det er, ej heller ved, hvorledes det over ham forhvervet er, af den årsag genpart ham tit og ofte forholdes for: så og efterdi ikke bevises Christen Andersen at have stævnet Laurids Pedersen for nogen dom i samme sag, så den skulle være underkendt, hvorfor han billigen til ham kost og tæring burde at udgive efter recessen, og sætfogden dog har ham der tildømt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom, ej heller den dele, derefter drevet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(268)

2/8 1637.

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans visse bud Jens Sørensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Staffen Nielsen og Jens Nielsen, begge borgmestre i Thisted, Poul Jacobsen, Jens Nielsen Hillerslev, Oluf Pedersen, Just Olufsen og Niels Vilsen, rådmænd sst, for en dom, de til Thisted rådhus 31/10 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem hans salig far på den ene og 6 vurderingsmænd på den anden side, og i samme deres dom har fradømt hans salig far hans fuldmægtig sin lovlige tiltale, som han med rette havde til fornævnte vurderingsmænd, og ikke anseet landsdommeres dom, som har været i rette for dem: så og efterdi med endelig landstings dom bevises, samme vurdering at være underkendt, af årsag den ikke i stykvis var forklaret, hvad hver post af godset var takseret for, og ikke bevises samme gods siden at være bleven vurderet, da tilfinder vi bemeldte vurderingsmænd med første, når derfor lovlig bliver stævnet, dem at forsamle, samme udlagte gods stykvis at vurdere, og dersom det ikke kan tilstrække, da hovedmanden for resten at søge, som det sig bør, og borgmestre og råd og dom, såvel som samme vidne, deri ikke at komme dem til forhindring.

(271)

** var skikket Peder Bertelsen i Andrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Clemendsen i Vejby, herredsfoged i Rødding herred, for en dom, han 13/12 1634 på Rødding herreds ting efter en opsættelse, imellem Niels Pedersen i Andrup på den ene og Peder Bertelsen i Andrup, dømt og udstedt har, over hvilke hans dom Peder Bertelsen formener sig at være sket forkort: så og efterdi ikke befindes for samme synsvidne at være givet nogen varsel for hvilke dag eller tid, de skulle være på åstederne, Mads Jørgensen og hans medbrødres vidne ikke heller befindes på fersk fod, men rum tid efter gerningen skulle være sket, at være vidnet, da kunne vi ikke kende samme syn og vidne, såvel som de klager, derefter gjort er, så noksom, at de bør nogen magt at have, og efterdi herredsfogden i sin dom i den første punkt har funderet på Peder Melsens egen udgivne kontrakt, ved vi ikke deri den hans dom at imod sige, men belangende det han har tildømt Peder Bertelsen at stande til rette for hvis kunne bevises, han havde brugt imod kontrakten, og ingen nøjagtig bevis derpå for fogden har været fremlagt, da ved vi ikke den hans dom i den punkt at følge.

(275)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans visse bud Jens Sørensen, foged sst, på den ene og havde stævnet Jens Christensen Skrædder, fordum byfoged i Thisted, på den anden side, for han har tiltalt hans tjener Tomas Christensen i nør Skjoldborg for kost og tæring for en landstings rejse efter sin ulovlige dom, som da var stævnet for højere ret, og da ham forfulgt med høringsdele til fjerde ting: så og efterdi borgmestre og råd intet har dømt i sagen, til eller fra, eftersom for dem har været indstævnet, da finder vi efter sådan lejlighed den deres dom som udømt var, og sagen til borgmestre og råd igen at komme, deri endelig at dømme og adskille, som det sig bør, når det for dem lovlig indstævnes.

(277)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ålborghus, hans visse bud Jørgen ---- , ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Jensen i Sterup Nørgård, herredsfoged i Jerslev herred,

for en dom, han til Jerslev herreds ting 11/5 sidst forleden dømt og afsagt har imod Laurids Skøt i Ågård, på KM vegne, på den ene og Helle Olufsen i Vrensted på den anden side, hvori han har frikendt Helle Olufsen for 4 rigsdaler arbejdspenge, Helle Olufsen er pålagt at udgive, efterdi den gård, han påboer, af KM kommissarier iblandt andre af officerernes gårde udlagt er: så og efterdi ikke befindes for herredsfogden at være i rette lagt KM benådning, ej heller kommissariers afsigt, hvorledes samme gård til officerer er udlagt, da finder vi efter sådan lejlighed den dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, dokumenterne for fogden at fremlægges, og derefter endelig at dømme og adskille, som det sig bør, når det for ham lovlig bliver indstævnet.

(279)

** var skikket Niels Olufsen, KM fiskemester, indvåner i Helsingør, på den ene og havde stævnet Jens Jensen i Bejstrup, Maren Justdatter sst og Villads Christensen i Attrup på den anden side for et vidne, de til Han herreds ting, enhver for sig, 8/8 1621 vidnet har, anlangende hvis de til landgilde i 1619, 1620 og 1621 til Jesper Nielsen i Skjoldborg på Falk Gøyes vegne leveret har: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om hvis værd, de selv for deres landgilde til Jesper Nielsen har udgivet, og i så måder i deres egen sag, de ikke heller har vidnet på fersk fod, men nogle år efter sligt skulle være sket, tilmed ikke heller befindes Niels Olufsen, som da var Falk Gøyes fuldmægtige foged over samme gods, og sagen i længden kan være anrørende, for samme vidner at være givet nogen varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Niels Olufsen til skade.

(282)

** var skikket Christen Justsen i Ferslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Jacob Hansen, borger i Ålborg, for en uendelig dom, han til Ålborg byting en kort tid forleden har ladet forhverve anlangende gæld, som Christen Justsen skulle være ham skyldig, efter hvilke uendelige dom han siden har ladet søge Christen Justsens bo og udtagen så meget, som han var ham skyldig, som han formener, i hvilke Christen Justsen formener sig megen stor uret at være sket: så og efterdi med opsættelse bevises, dem at være forelagt dommen, hvorefter vurderingen sket er, her at til stede føre, at deraf kunne forfares, om sagen lovlig var procederet, og ikke samme dom, ej heller fornævnte købebrev og hjemmel fremlægges, endog sagen 6 uger har været optagen, så vi deri ikke kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom, såvel som bemeldte vurdering og køb, derefter gjort er, magtesløs at være.

(283)

** var skikket Niels Rasmussen, borger og rådmand i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Anders Christensen i Lundsgård, birkefoged i Vorde birk, for to domme og et frugtgælds vidne, han der til birketinget 16/6 sidst forleden har dømt og udstedt, den ---- formelder at have fradømt Niels Rasmussen sin tilbudne frugtgælds vidne, han imod velb Verner Parsberg til Sødal i tre ting skal have tilbudt, anlangende en ager på Viborg mark, til Løvel præbende liggende, som Niels Rasmussen har ladet gøde og ---- , og Verner Parsberg har ladet så med byg: så og efterdi doktor Henning Arneceuses brev alene formelder, ham at have lejet Niels Rasmussen samme præbende jord, så længe han det i hævd havde, og Verner Parsberg efter hans død samme præbende er med forlenet, og ikke Niels Rasmussen beviser sig af Verner Parsberg at have nogen minde eller tilladelse, samme jord at bruge

eller deri at føre nogen sæd, og birkefogden fordi har Verner Parsberg samme sæd tildømt og frøgælds vidne udstedt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og dom at sige eller magtesløs dømme.

(286)

** var skikket Peder Andersen i Risum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Knudsen i Selde for et vidne, han 16/5 til Nørherreds ting vidnet har, anlangende at Jens Knudsen har sagt og bekendt, at Peder Andersen skulle have fået ham 12 rigsdaler til fald at udgive for Dorte Sørensdatter, og benægter sig ikke at være hendes barnefar, hvilke Jens Knudsens ord og sagden Peder Andersen højlig benægter, ham usandfærdigt at være på digtet af had og avind, sønderlig fordi Dorte Sørensdatter fuldkommen i sin barnsnød, såvel som og for ting og dom, ved sin højeste ed har ham for sin rette barnefar udlagt og beskyldt: da efterdi sagen over 6 uger findes at være optagen, hvilke opsættelse til hjemtinget og for Keldgårds port findes at være forkyndt, læst og påskrevet efter KM forordning, og dog ingen er mødt nogen modstand herimod at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

** var skikket Jens Christensen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Kirsten Pedersdatter Hase, nuværende i ----, for hun nogen tid forleden i Bejstrup kirke har sigtet og beskyldt for sognepræsten og menigheden, Jens Christensen at være hendes rette barnefar til det barn, hun nu i år har fanget, uanseet Kirsten Hase mange gange tilforn, både for jordemoderen og mange andre godtfolk, såvel som også i kirken for præsten og menigheden, der barnet er kristnet, har beskyldt en anden person: da efterdi sagen i 6 uger findes at være optagen, hvilke opsættelse til hjemtinge findes læst og påskrevet efter KM forordning, og dog ingen er mødt nogen modstand herimod at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme beskyldning magtesløs at være.

(287)

** var skikket velb fru Karen Sehested, salig Tyge Kruses, til Åstrup hendes visse bud Laurids Olufsen i Visby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Eske Jensen i Skyum, herredsfoged i Hassing herred, for en dom, han har dømt og afsagt på fornævnte ting 4/5 sidst forleden på hendes tjener Laurids Olufsen i Visby, og i samme sin dom tildømt Laurids Olufsen at lide tredje ting, hvilke dom fru Karen Sehested beskylder og formener, at Eske Jensen uret at have dømt, idet han har tildømt Laurids Olufsen at lide dele imod KM forordning, uanseet Laurids Olufsen har haft selv rede pending med sig i rette, som Eske Jensen har annammet til sig for retten: så mødte Iver Ravn og afstod samme dom, dele og forfølgning, hid stævnet er, og efter sådan lejlighed bør det ingen at komme til hinder eller skade i nogen måder.

(288)

** var skikket Christen Christensen Kock, værende i Vrå, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Tomas Christensen i nør Harridslev for et usandfærdigt og løgnagtigt vidne, som han ham for had og avind til Vennebjerg herreds ting 16/5 1636 på vidnet har, at han skulle kommet til ham, og at han der skulle have ---- med sig et øg, og ikke nogen visse dag eller tid vidnet, at samme skammelige gerning skulle være

sket, hvilke Christen Christensen hårdelig benægter, at Tomas Christensen aldrig så ham på de steder: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være.

(289)

** var skikket velb Knud Rodsteen til Lengsholm hans visse bud Tomas Jensen i Albæk med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en dom, han til Børglum herreds ting 12/11 1633 dømt har, og da dømt ham fra fylding på sandemænd i fornævnte herred, som var opkrævet til markskel og herredsskel at gøre og sværge imellem efterskrevne marker: så og efterdi fornævnte herredsfoged har anseet skudsmål og fraslaget Knud Rodsteen fylding på sandemænd, imod forordningen, da finder vi efter sådan lejlighed samme uendelige dom magtesløs at være, og Hans Lauridsen sig dermed at have forseet, og bør igen at give Knud Rodsteen hvis billig kost og tæring, han for den hans dom lidt har.

(290)

16/8 1637.

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anders Tomasen i Svenstrup, Knud Nielsen i Dalsgård med adskillige flere for et vidne, de 14/6 næst forleden til Højslev birketing vidnet har, hvori de skal have vidnet, en part i 50 år, en part mere, en part mindre, da skal de herskaber, som har boet på Stårupgård, midlertid haft den frihed til deres mølle, Stårup mølle, at de mænd, som der havde boet og endnu boer, mand efter mand, har haft 5 nød, såvel i hegnet såvel som i uhegnet tid, har gået på de enge imellem Stårup mølle og Dalsgård bækken, ulast og ukæret, hvilke vidner Jørgen Seefeld formener ikke at skal være så noksom nøjagtig tagen og forhvervet, at de bør at komme fornævnte KM tjenere i samme by på deres enge, høavl eller engbjergning til hinder eller skade i nogen måder, men bør magtesløs at blive: så og efterdi samme vidner er ejendom angældende, og ikke lensmanden på KM vegne derfor er stævnet, eller for bemeldte kundskab varsel givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og kundskab, ej heller bemeldte dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(293)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærgårdsholm, KM befalingsmand på Lund i Mors, hans visse bud Anders Mortensen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Pedersen Ris, borger i Skive, og hans hustru Dorte Nielsdatter for en benægtelse, de på Skive rådhus 15/3 forleden gjort har, med hvilke de formener sig at ville befri for hvis korn, som Mogens Høg formener, de uden minde og lovlig adkomst har med deres vogn ført fra hans gård, i hans fraværelse, formenende sådan deres benægtelse som usandfærdig og bør magtesløs at være, og dem pligtig samme korn at betale, såvel som at stande til rette for sådan benægtelse, som ved ed og oprakt finger gjort er: så og efterdi Peder Jensen, Jens Mortensen og deres medbrødre ikke har vidnet på fersk fod, men fast over år og dag efter samme korn skulle være udtaget. da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen

magt at have, eller ved os imod Christen Pedersen eller hans hustrus benægtelse at sige eller magtesløs dømme.

(297)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ålborg slot, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Tomasen i øster Kornum, for en vedkendelse vidne, han til Jerslev herreds ting 10/11 1636 gjort har, og deri vedkendtes fri fællig over al Agdrup mark og ejendom på sine egne og sine medejeres vegne til øster Kornum, og ikke Peder Tomasen beviser nogen lovlig adkom at skal have til Agdrup mark og endels ejendom: så og efterdi Peder Tomasens vedkendelse, såvel som Anders Lauridsen, Christen Sørensen og deres medfølgeres vidner, ikke fremlægges, endog sagen befindes i 6 uger at være optagen, så deri ikke kan gøres længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vedkendelse og vidner magtesløs at være, sammeledes efterdi Jesper Christensen, Peder Jensen og deres medfølgere har vidnet om den drift, de i øster Kornum skulle haft i Agdrup hede, og de mesten del selv stiller deres vidner i tvivl, det ikke heller med nogen sandemænds brev, lovhævd eller nøjagtig adkom befæstes, da kunne vi ikke kende samme vidner, såvel som den dom og tingsvidne, derefter ganget er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(301)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Rugtved i nør Harridslev for en dom, han til Vennebjerg herreds ting 18/11 nu sidst forleden år 1633 dømt har, imellem Malte Sehested på den ene og velb Knud Rodsteen til Lengsholm på den anden side, anlangende nogen enge, som kaldes Grønenge, som har været brugt og ligget til Malte Sehesteds gård og bolig i Højstrup langt over recessens hævd upåklaget, indtil den sommer forleden, det Knud Rodsteen skal have samme enge ladet afføre, opæde og nedertræde, Højstrup bymænd og samme grund og ejendom til stor skade: så og efterdi fogden ikke har dømt i sagen, enten til eller fra, eftersom for ham har været indstævnet, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(304)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærgårdsholm, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Anders Mortensen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Mikkel Bertelsen, som boede i øster Assels, formedelst han imod lovlig arrest og forbud har undveget og bortrømt af ---- om nattetid af den gård, han iboede og havde fæstet, med al hans bohave, rørende og urørende, og sig siden derfor ladet sig voldsværge til Lund birketing i Mors 16/2 sidst forleden, efter derom udgangen sandemænds ed: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den dog i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes at være læst på Lund birketing og for den bortrømtes bopæl 10/8 sidst forleden, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet stander, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Mikkel Bertelsen at fare som andre fredløse mænd.

(306)

** var skikket mester Poul Jensen, sognepræst til Herlufsholm og provst i øster Flakkebjerg herred i Sjælland, hans visse bud Oluf Skåning i ---- sted med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes at han 15/11 1636 til Hillerslev herreds ting efter en rigtig ---- at have ladet forhverve dom over velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård for en summa penge, nemlig 84 sletdaler hovedstol med sin tilbørlig rente og des anvendt bekostning, hvilke dom mester Poul Jensen mente lovlig at være forhvervet, og han nu burde her til landstinget at opnævnes to gode mænd, som kunne gøre ham indvisning og udlæg i Niels Arenfeldts bo, gods og løsøre: da efter flere ord dem imellem var, og efterdi for os i rette lægges Niels Arenfeldts udgivne forskrivninger og missiver til mester Poul Jensen på samme gæld, og ikke med kvittantser bevises, dem at være erlagt, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom ganget, som for er rørt, da ved vi ikke andet derom at sige, end Niels Arenfeldt jo er pligtig samme sine breve at efterkomme, og mester Poul Jensen at betale, og fordi tilfinder velb Tomas Kås til Ørndrup og Christoffer Hvas til Hennegård, befalingsmand på Ørum, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for Niels Arenfeldts bopæl, der udæske og gøre mester Poul Jensen udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da mester Poul Jensen i anden hans jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for sin gæld, med des interesse, efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(310)

** var skikket Peder Mikkelsen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet og givet til kende, hvorledes at han tilforn skriftligen har andraget hos hans lensmand velb Niels Friis til Krastrup otte beskyldninger, som han formente på Poul Kock, forrige byfoged sst, skal imod ham have beganget og dermed sket forkort, og skal Jens Tomasen, KM byfoged sst, sig have understået over en af samme angivelse poster at have tildømt Peder Mikkelsen at bevise eller derfor at lide tiltale, hvorover han og er delt bleven, uanseet Poul Kock sig ikke for de andre poster lovligen har erklæret, som det sig burde, men kun aleneste angreben Peder Mikkelsen for den ene post, som var for et anker og tov, som han har angiven ham for, at han ved ulovlig dom og proces skulle have bekommen fra Margrete Lauridsdatter i Sæby og hendes børn, og ikke ført i KM regnskab: så og efterdi Peder Mikkelsen i hans underskrevne indlæg til lensmanden, Niels Friis, udførlig har beskyldt Poul Kock, det han skulle taget fra en fattig enke og hendes faderløse børn et anker og tov, som han intet skulle give for til KM eller andre, hvilket synes Poul Kocks lempe for nær, og ikke Peder Mikkelsen slig sin tilmæle har bevislig gjort, så byfogden fordi har tildømt ham tiltale at lide, hvorefter han og er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bytings dom at sige, eller Peder Mikkelsen af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(313)

30/8 1937.

** var skikket velb Mogens Kås til ---- hans visse bud Peder Christoffersen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Søren Lunov i Skølstrup, dommer til Sæbygård birketing, for en dom, han 8/10 næst forleden til samme ting, imellem ham på den ene og velb Malte Sehested til Rydhave på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende et pergaments hovedbrev på 3000 rigsdaler, som hans bror salig Claus Kås til Sø med salig afgangne

Peder Munk af KM og Danmarks riges højeste råd er tildømt at betale, og at stå last og brast med hverandre: så og efterdi for birkefogden er bevislig gjort med KM og Danmarks riges råds dom, det salig Peder Munk og Claus Kås skulle stande last og brast med hverandre i samme hovedbrev, såvel som og siden efter salig Peder Munks død fru Sofie Brahe i hendes enkesæde at have ladet begære samme brev til låns af Claus Kås, og den bekommet efter hendes fuldmægtig Jacob Jørgensens reverses indhold, hvori fru Sofie såvel som hendes fuldmægtig for obligeret dem, samme brev Claus Kås igen at tilstille, og ikke bevises det at være efterkommet, så Mogens Kås fordi har været forårsaget den ved retten af Malte Sehested, som fru Sofie Brahes husbond og lovværge, ladet fordre, og birkefogden da har ham for æskning frikendt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom så noksom, at den bør nogen magt at have.

(318)

** var skikket velb Mogens Kås til ---- hans visse bud Peder Christoffersen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Lauridsen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en dom, han til Børglum herreds ting 6/6 sidst forleden, imellem ham på den ene og velb fru Sofie Brahe til Sæbygård på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende et hovedbrev, fru Sofie skal have lånt af salig Claus Kås til Øland efter hans skriftlige missive, såvel som hendes fuldmægtigs derpå udgivne revers, for hvilket han ikke har vidst over ham nogen tiltale at udstede, formedelst hun skal have skudt sig Sæbygårds birketing som hendes værneting: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

** var skikket hr Christen Bendsen på Jegindø med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter 14 dages opsættelse at have stævnet Laurids Kældersvend på Lund i Mors for en vidne, han 3/7 sidst forleden til Jegindø birketing på sin husbond velb Mogens Høgs vegne forhvervet har, anlangende at han samme tid og da har tilbudt hr Christen frøgæld for hvis korn, som der er sået til Jegind præstegård, som han har haft med sig samme tid nogle få korn i en tørklæde af hver slags, rug, byg, havre: så mødte Claus Ulf, skriver på Lund, på Mogens Høgs vegne og afstod fornævnte frøgælds vidne, hid stævnet er, og efter sådan lejlighed bør den ingen magt at have eller komme hr Christen Bendsen til nogen forhindring.

(320)

** var skikket Troels Poulsen i Ålborg hans visse bud Rasmus ---- sst med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged der sst, for en dom, han til Ålborg byting dømt og afsagt har 17/6 1637, anlangende Troels Poulsen at skulle betale Henrik ---- en summa penge efter hans regnskabsbøgers lydelse, uanseet at Troels Poulsen har ladet fordele Henrik ---- , borger i Lübeck, 26/6 sidst forleden for 490 daler, som han Troels Poulsen pligtig er efter hans udgivne håndskrifts lydelse: så og efterdi med delsbrev bevises, Henrik ---- at have været delt og lovforvunden, da han samme dom har ladet forhverve, så han ikke var mægtig at sysle inden tinge eller nogen på hans vegne, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(322)

** var skikket Rasmus Knudsen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom, han til Ålborg byting 7/9 1636 dømt og afsagt har, hvor i samme dom besluttes at have tildømt Rasmus Knudsen at skulle betale 20 daler hovedstol efter det udgivne brevs lydelse, og deraf rentepenge 25 mark, og der foruden 11 daler skadepenge, uanseet ikke er specificeret, hvortil bekostning skal være anvendt, ej heller fornævnte brev skal formelde om nogen rente, hvorfor Rasmus Knudsen formener sig derfor at være forurettet: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi byfogden har dømt endelig, endog ingen er mødt til gensvar, sagen tilforn ikke heller i 6 uger har været optagen, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom, såvel som bemeldte dele, derefter drevet er, magtesløs at være.

(323)

** var skikket velb Niels Skade til Agerkrog hans visse bud Jacob Jensen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Andersen i vester Torup, herredsfoged i Han herred, for en dom, han 11/1 1636 dømt har, og kvitdømt velb fru Karen Krag og Jacob Griis til øster Torup for hans tiltale, han havde ladet hende tiltale for en summa penge, hendes anpart efter hendes egen udgivne og underskrevne strenge forpligts brevs indhold: så og efterdi samme herredstings dom ikke lyder endelig, bør den at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne endelig uden videre forhaling og ophold imellem at dømme og adskille om alle hvis punkter, som for ham bliver i rette sat, som det sig burde.

(326)

** var skikket Claus Markorsen, hospitalsforstander i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse da at have stævnet Christen Mortensen i Hasseris for den benægtelse, som han imod 12 mænds vidne med oprakt finger og helgens ed gjort har, hvilke vidne her til landsting er ved magt kendt, hvorfor Claus Markorsen formener Christen Mortensen for hans løgnagtige benægtelser bør fældet at være: så og efterdi Johan Brandt og hans medbrødre udførlig har vidnet om hvis unyttige ord, Christen Mortensen til Claus Markorsen har haft, der de på rettens vegne i hans gård havde været forsamlet, hvilke vidner her til landstinget er stadfæstet, og den vores dom siden for KM og Danmarks riges råd er konfirmeret, og Christen Mortensen dog samme vidner med ed og oprakt finger har benægtet, hvilke hans benægtelse her til landstinget er usandfærdig kendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Christen Mortensen jo derfor bør fældet at være, med mindre han af høje øvrighed efter KM forordning, 31/3 1635 udgangen, kan blive forskånet.

(330)

** var skikket Peder Jacobsen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Hans Hansen Sejermager, borger sst, for en dom, han til Viborg byting nogen tid siden forhvervet har, anlangende Peder Jepsen at være tildømt at betale Hans Hansen på Anders Johansens vegne, som Peder Jepsen har været værge for, en summa penge, både hovedsum, rente og skadegæld, såvel som en summa penge for nogen dags gerninger, uanseet Hans Hansen ikke med brev, segl eller nogen bevisning skal være bevist, det han skal være ham sligt skyldig: så og efterdi Peder Jepsen har været Anders Johansens værge og haft hans gods under

hænder, og ikke bevises ham deraf nogen rente eller leje til Anders Johansen at have udgivet, og byfogden fordi har tildømt ham det at betale, eller indvisning i hans bo, så Hans Hansen på Anders Johansens vegne derfor i hans gods ved domsmænd er indvist, og det siden Peder Jepsen er budt til løsen, og ikke han har det indfriet, så byfogden derefter har tildømt Anders Johansen det for ejendom at følge, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom eller forfølgning at sige eller magtesløs dømme, dog hvis, Peder Jepsen kan bevise sig på Anders Johansens vegne at have udlagt og bekostet, ham deri at kvittere, som det sig bør.

(334)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Mogens Pedersen i Bleggrav, Søren Mørk i Hvorup med flere for nogle vidner, de efter en klakseddel og bænkebrev til Kær herreds ting 4/4 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen skovhug: så og efterdi Vogn Pedersen og hans medfølgere fire personer udførlig har vidnet, det Christen Mørk samme nat var i hans fars hus, drak hos dem til midnat, gik så i seng til dag, og ikke midlertid var i Byrum skov eller den nat så eller slog Christen Ibsen, og ingen nøjagtige vidner derimod fremlægges, hvormed det kan tilbage drives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige, men efterdi Christen Ibsen alene har vidnet og sigtet i sin egen sag, og ikke samme hans vidne og sigtelse med nogen uvildige vidner bekræftes, Christen Mørk at have været der i skoven samme nat eller ham slaget, men bevist da på andre steder at have været, hvilke vidner allerede er ved magt kendt, der ikke heller befindes lovlig varsel for samme syn og vidne at være givet, da kunne vi ikke kende samme vidne og syn så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være, i lige måder efterdi for herredsfogden har været fremlagt vidne imod vidne, så han fordi ikke har vidst sig deri dommer, førend samme vidner blev påkendt, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være.

(341)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget 2/8, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, for domme, han til Kær herreds ting 23/12 1634, 13/1 og 21/1 1635, uden lovlig kald og varsel, dømt har, uanseet Christen Andersen da har budt sig i rette, og formente da ingen synsmænd burde at opnævnes af tinge, efterdi ikke bevistes nogen lodsejerne til berørte ejendom burde at gives varsel: så og efterdi det befindes Laurids Pedersens domme tilforn at have været hid stævnet, og de da er underdømt, alene formedelst processen, at Niels Christensen på Gulland ikke for den første dom var stævnet, og ikke formedelst nogen uretfærdighed, da ved vi efter sådan lejlighed ikke derfor på Laurids Pedersens fælding at dømme.

(345)

27/9 1637.

** var skikket Anders Andersen i Sønderskov på sine egne, søskende og medarvingers vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Laurids Poulsen i Høgsted for en dom, han 26/4 1636 til Børglum herreds ting dømt har, imellem Anders Andersen på sine søskende og medarvingers vegne på den ene og Karen Dalgård i Gunderup og hendes børn på den anden side, anlangende et andel, Karen Dalgård og hendes børn bruger og bjerger, som Anders Andersen og hans søskende med rette er arvelig tilfalden, i hvilken dom Laurids Poulsen har

fradømt Anders Andersen tiltale til Karen Dals og hendes børn for ulovlig brug af samme andel: så og efterdi Laurids Poulsens dom alene findes underkendt, af den årsag han ikke har dømt i sagen til eller fra, og ikke for nogen uretfærdighed magtesløs gjort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke derfor at tilkende Laurids Poulsen sætfoged nogen kost og tæring derfor at udgive.

(347)

** var skikket Anders Andersen i Sønderskov på sine egne og hans søskende, nemlig Peder Andersen i øster Hjermeslev, Tomas Andersen i Em, Maren Andersdatter i Åsholm og Anne Andersdatter i Åsendrup deres vegne og havde hid kaldt sandemænd af Børglum herred, hærværk at sværge over Oluf Olufsen i Gunderup for den gård i Gunderup, han bruger og besidder imod deres vilje og minde, og han den efter recessen fradømt og lovlig udvist: da efter flere ord dem imellem var, blev de så forenet, at Oluf Olufsen nu her for retten sig til forpligtet at betale Anders Andersen og hans medarvinger hvis landgilde, han af deres anpart rester med, og opbygge og forbedre gården, så den kan være forsvarlig inden år og dag, eller siden deres anpart at rømme og ryddelig gøre, men hvis anden tvist, dem imellem var, indgav de på fire dannemænd, Oluf Olufsen på sin side til betroet Søren Mogensen i Vrå og Otte Pedersen i Saksager, og Anders Andersen tiltog Anders Christensen ---- og Oluf Nielsen i Agdrup, hvilke 4 dannemænd skal forsamles ved Vrejlev kirke på mandag kommer otte dage, og da have fuldmagt parterne at imellem sige til endelig ende om alt hvis, den ene den anden efter kontrakten kan skyldig blive, og hvis de deri gør og siger, skal af parterne stande for fulde i alle måder.

(351)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Gregers Nielsen i Møgeltorum på den anden side for unøjagtig vedkendelse, som han til Harre herreds ting 27/11 1634 gjort har, anlangende et stykke jord på Møgeltorum mark, som kaldes lang Jordager, som er hulgravet for hans agerende, uanseet at Gregers Nielsen ikke har været mægtig af KM lensmand eller nogen tilladelse eller bistand til samme jord at vedkendes, hvorfor han formener, den ingen længere magt at have, men magtesløs at være: så og efterdi samme vedkendelse ikke med nøjagtig vidnesbyrd er bevislig gjort, det samme ejendom den gård, Gregers Nielsen iboer, skulle være til berettiget, han ikke heller dertil har haft nogen fuldmagt slig vedkendelse at gøre, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vedkendelse noksom, og efterdi herredsfogden har tildømt ham det at bevise eller lide tiltale, endog det ingen lempe er anrørende, da bør den dom ikke at komme Gregers Nielsen til forhindring.

(353)

** var skikket Mikkel Christensen på Læsø hans visse bud Tomas Pedersen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Karen Madsdatter sst, for hun langsommelig tid siden har beskyldt ham for at være hendes barnefar til det barn, hun ungefer for 5 år siden har født til verden, hvilke hendes sigtelse og beskyldning Mikkel Christensen højligen ved hans Gud og salighed benægter, sig ikke at have været hendes barnefar til den barn, hun da beskyldte ham for, tilmed skal det være en løsagtig og letfærdig kvinde, som skal have fanget tre børn uden ægteskab og to ved sin far: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen

uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, finder vi efter sådan lejlighed samme beskyldning magtesløs at være.

(355)

** var skikket Jens Pedersen Hvid i Hem med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Pedersen i Hem, Bertel Lauridsen med flere sst for en syn, de til Hindborg herreds ting 22/5 har afhjemlet, imellem Jens Hvids jord og Jesper Nielsens jord, hvilke deres syn, han formener, ikke så lovlig at være, at de bør nogen magt at have, men magtesløs: da efter flere ord dem imellem var, indgav Jens Pedersen og Peder Christensen samme deres tvistige dag på 4 dannemænd, Jens Pedersen på sin side til betroet Jep Jensen i ---- og Peder Såel i Vestergård, og Peder Christensen på sin side tog Christen Sørensen i Hem og Jens Jepsen i Nørkær, som Mogens Kås og på Jesper Nielsens vegne samtykte, hvilke fire dannemænd skal møde på åstederne, om tvistes, på tirsdag først kommer 8 dage, at forfare hvad den ene den anden kan have frapløjet, som straks igen skal tilbage lægges, og dermed afstod på begge sider al hvis tvist, dem imellem var, ganske at være ophævet, så hvis breve, vidner og domme på enten sider deri forhvervet er, skal være kasseret og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder, dog hvilken af parterne herefter sig imod den anden forbryder, eller nogen unyttig trætte uden billig årsag påfører, skal give sin husbond en par staldfærdige øksne.

(357)

** var skikket velb fru Birgitte Lindenov, salig Otte Skeels, til Hammelmose hendes visse bud Poul Andersen i Hvilshøjgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have stævnet Maren Christensdatter i ---- , som tilforn har tjent Niels Mørk i Dødskov, for et brev og håndskrift, hun på Kær herreds ting 26/6 1637 i rette lagt har, som skal formelde at en af hendes tjenere, Laurids Simonsen på Striben, skulle have sig forpligtet at leve i ægteskab med hende, tilmed skal være hende 12 sletdaler skyldig, hvilke brev og håndskrift han højligen med oprakt finger og helgens ed benægter aldrig at have skrevet: så og efterdi samme forpligt formelder om ægteskab, Laurids Simonsen Maren Christensdatter skulle lovet, og sig til forpligtet hende at holde, hvilke forpligt ikke med nogen trolovelse bestyrkes at være efterkommet, kunne vi ikke kende samme forpligt deri bør at komme Laurids Simonsen til hinder eller skade, og efterdi Laurids Simonsen benægter gælden, samme brev om formelder, og vider samme brev for falsk og urigtig, da ved vi ikke i den punkt på samme brev eller samme dom, derefter dømt er, at dømme, førend Laurids Simonsen sig derfor lovværger, som det sig bør.

(359)

** var skikket Laurids Simonsen på Striben hans visse bud Poul Andersen i Hvilshøjgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Maren Christensdatter, som tilforn tjente i Dødskov, for en sigtelse vidne, hun til Kær herreds ting 4/7 ham sigtet har, at han skulle have leveret hende et brev på palmesøndag 1636, hvilket han med oprakt finger og helgens ed benægtet har, sammeledes for et tørklæde, han af hende skulle have bekommet: så og efterdi samme brev, de om tvistes, her i dag er påkendt, og fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter ord og sagden, og ikke samme deres vidne nøjagtig bekræftes, eller befindes på fersk fod at være vidnet, da finder vi efter sådan lejlighed samme sigtelse og vidner magtesløs at være.

(361)

** var skikket velb Mogens Sehested til Holmgård, KM befalingsmand på Skivehus, på ---- tjener ---- Peder Sørensen i Oddense hans døtres vegne hans visse bud fornævnte Peder Sørensen på den ene og havde stævnet Peder Jepsen i Oddense og hans medbror Peder Christensen sst på den anden side for to vidner, de til Hindborg herreds ting 10/7 nu sidst forleden vidnet har på Karen Pedersdatter i Oddense og hendes søster Maren Pedersdatter sst, anlangende nogen ord, som de skulle have haft om Jørgen Pedersens hustru, Inger Jensdatter i Oddense, hvilke ord, som de dem i så måder har på vidnet, Kirsten Pedersdatter, Maren Pedersdatter ved deres ed højligen og hårdeligen benægter dem aldrig at have haft: så og efterdi Peder Jepsen og hans medfølgere har vidnet efter Karen Pedersdatters og Maren Pedersdatters ord og mundheld, som de ikke er gestendig eller for tingdom indgået, men højlig benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den klage og dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(364)

** var skikket Hans Madsen Rebslår, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende han da efter anden opsættelse at have stævnet Johanne Lauridsdatter, salig Mads Hansens efterleverske, samt hendes lovværge Henrik Sørensen, borger der sst, anlangende en dele, Henrik Sørensen 29/6 1637 til Ålborg byting over Hans Rebslår forhvervet har, lydende i sin mening at Hans Rebslår, som er Mads Hansens far og sande arving, ikke ville forsegle og underskrive en skifteregister, som er gjort i salig Mads Hansens bo 16/5 næst forgangen, formener Hans Rebslår, han ikke kan underskrive eller forsegle, af den årsag han intet bekommet har: så og efterdi ikke befindes nogen dom for samme dele at være ganget, som det sig burde efter KM forordning, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele magtesløs at være.

(366)

** var skikket velb Hans Markdanner til Søgård hans visse bud Peder Pedersen af ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have givet til kende, hvorledes han har været forårsaget at have ladet forhverve KM dom over velb Anders Friis til Vrejlev kloster, i sin mening at han bør at fyldest gøre Hans Markdanner efter indførsels lydelse, efter KM doms videre bemelding, hvorpå han agter at lade forhverve dom for indvisning her til landstinget: da efterdi for os i rette lægges KM og Danmarks riges råds dom, hvori Anders Friis er tilkendt at fyldest gøre Hans Markdanner efter indførsels lydelse, med lige så megen og lige så godt eller så godt gjort gods, som han befindes på Jørgen Ernst Worms vegne at have bekommet, og Jørgen Ernst Worm efter rigtig likvidation på hvis, på hovedbrevet ubetalt findes, kan beregnes på samme indløste 3000 dalers brev skyldig at blive, og ikke bevises samme dom at være efterkommet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Anders Friis jo er pligtig KM dom at efterkomme, og fordi tilfinder velb Frederik Markdanner til Østergård og Falk Gøye til Bratskov, som Peder Pedersen på Hans ---- vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem forsamle og med herredsfogden drage for Anders Friises bopæl, og der udæske og gøre Hans Markdanner fyldest af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Hans Markdanner i anden Anders Friises gods eller løsøre, hvor det findes han, at indvise, så han bekommer fuld udlæg efter KM dom, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(370)

** var skikket gammel Jens Jensen i Skovhus med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 14 dags opsættelse at have stævnet Anders Pedersen i Gåser for en dom, han til Hals birketing 13/5 1636 dømt har, og deri tildømt Jens Jensen at lide tiltale for en løgner for nogen ord, han skulle have haft til hans søn ung Jens Jensen sst, anlangende en tyr, han skulle have solgt uden hans hjemmel og minde, hvilke dom han formener ikke skal lyde endelig, og ej heller gammel Jens Jensen skal overbevises, nogen på deres ære og lempe at have beskyldt, så at han burde at lide for en løgner: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den dog i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes læst og forkyndt, og ikke ---- som forskrevet stander, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(372)

** var skikket ung Jens Jensen i Skovhus med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Anders Pedersen i Gåser for en dom 29/7 forgangen år til Hals birketing, imellem ham og Jens Andersen på den anden side, afsagt har, i hvilken hans dom han skal have Jens Jensen frafunden hans lovlige tiltale, som han har til Jens Andersen, anlangende hans bekostning, han har ladet gøre på den fange, de begge lod anholde, og samme sag heden funden på fire mænd: så og efterdi Anders Pedersen i sin første dom har indfundet samme sag på 4 mænd derom at sige, endog parterne det ikke på dem har voldgivet, og ikke kendt i sagen til eller fra, kunne vi ikke kende den hans dom noksom, og efterdi den anden hans dom ikke heller er endelig, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom som udømt var, og sagen til birketing igen at komme, rigtige dokumenter for fogden at fremlægge og derefter parterne endelig imellem at dømme og adskille, når det for ham lovlig indstævnes.

(374)

** var skikket ung Jens Jensen i Skovhus med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Søren Nielsen Degn, skriver til Hals birketing, for han til fornævnte ting for retten 25/6 sidst forleden har beskyldt Jens Jensen, at han for 3 år siden forleden i stor Hals kirke skulle have sagt til ham, det Søren Nielsen skulle intet befatte sig med det løkke ----, thi Skovhus mænd kunne aldrig komme ham til at lukke samme løkke, hvortil Jens Jensen svarede og benægtet, at han har aldrig haft samme ord til Søren Nielsen Degn, anderledes end han skulle blive en skælm, så længe til han kunne ham det overbevise: efter flere ord dem imellem var, blev de derom forenet, at Jens Jensen erklæret Søren Nielsen Degn, så han ikke ved med ham andet end det som en ærlig karl vel egner og anstår, og derhos lovet at skal give ham herefter hans ost og anden rente, som en anden sognemand der i sognet, dermed afstod de på begge sider alle hvis vidner, domme og deler, i sagen gangen er, så de skal være kasseret, døde og magtesløs, og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(376)

** var skikket Jens Bang, borger i Århus, på den ene og havde stævnet Niels Madsen i Musted på den anden side for en dom, han til Ålborg byting 4/9 1636 over ham forhverver har, lydende i sin mening at Jens Bang er tildømt at betale velb Jochum Beck til Gladsaxe, KM befalingsmand på Børglum, 115 daler mønt efter Jens Bangs udgivne brev, som skulle reste, formener Jens Bang den dom med vrang undervisning at være forhvervet: så og efterdi Mogens Jensens kundskab ikke er

uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, kunne vi ikke kende det nøjagtig at være, og efterdi for fogden er i rette lagt Jens Bangs udgivne brev, hvorpå skal reste 115 daler, og byfogden derefter har tildømt Jens Bang samme penge at betale, eller og indvisning i hans bo, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(378)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård hans visse bud Laurids Kjærulf i Knepholt med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, for han til Kær herreds ting 15/11 1636 har udnævnt synsmænd af tinge til to kast og grøfter i Byrum skov: så og efterdi med tingsvidne bevises, fornævnte synsvidne at have været udstedt, førend Niels Andersens skudsmål er fremkommen, samme syn og siden her til landstinget formedelst ulovlig varsel er underkendt, såvel som hvis klage, dom og dele, derefter var drevet, så samme syn har været ved sin fuldmagt, da Laurids Pedersen sin dom derpå har udgivet, og ikke samme hans dom i andre måder for nogen uretfærdighed er underkendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke at tilkende Laurids Pedersen nogen kost og tæring derfor at udgive.

(383)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet Villads Jepsen i lille Torum på den anden side for et vidne, han til Harre herreds ting 15/6 sidst forleden vidnet har, så og for et vidne, Villads Jepsen har vidnet til fornævnte ting 27/7 og sidst forleden, og begge vidner i én sag med oprakt finger og helgens ed, at det er ham fuld vitterligt, at det stykke jord, som Niels Sørensen og Gregers Nielsen i Møgeltorum omtvistes, og i den første vidne vidner han, at det har været brugt til den gård, Niels Sørensen iboer, i 46 år: så og efterdi Villads Jepsen og hans medbrødre deres første vidne, 15/6 udganget, selv har sat i tvivl, det de ikke andet vidste, det ikke heller bevises for Niels Andersens vidne og kundskab at være given nogen lovlig varsel, da kunne vi ikke kende samme to vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men efterdi Villads Jepsen og hans medfølgere i det andet vidne 27/7 udførlig har vidnet, samme stykke jord i langsommelig tid og langt over recessens hævd at have været brugt til den gård, Niels Simonsen iboer, og intet nøjagtig derimod fremlægges, jo så at være, da ved vi ikke imod deres vidne at sige eller magtesløs dømme, i lige måde efterdi ---- Jepsen i Møgeltorum selv stiller sit vidne i tvivl, så Christen Jepsens vidne for ---- ikke kan eragtes uden for én persona kundskab, som regnes for ingen vidne, da kunne vi ikke kende samme deres vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(387)

** var skikket Jens Christensen i Hellerup og hans medbrødre sandemænd i Nørlyng herred deres visse bud Peder Nielsen, ridefoged på Hald, på den ene og havde stævnet Peder ---- , herredsfoged i fornævnte herred, på den anden side for en dom, han til samme ting 16/8 sidst forleden, imellem velb ---- og dem, dømt og afsagt har, hvori han har tildømt dem igen at optage nogen sten og pæle, de i deres sandemænds gang nedsat har: så og efterdi det befindes samme sandemænds tov af ridemænd at være nedreden, dog sandemænd uden skade, og fogden fordi alene har tildømt sandemændene deres sten og pæle igen at optage, og siden derfor være uden skade, da ved vi efter sådan ikke den hans dom at imod sige eller magtesløs dømme.

(388)

** var skikket velb Niels Friis til Krastrup, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Søren Christensen i Rakkeby med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Poul Jensen, sognepræst i Jelstrup og Lyngby sogne, og Sidsel Jensdatter, salig hr Jacob Hansens efterleverske, nu værende i Lyngby præstegård, for efterskrevne kontrakt, som dem imellem 14/2 1636 oprettet er, hvilken kontrakt Niels Friis ikke har samtykt, ej heller af ham findes at være forseglet eller underskrevet, uanseet findes det dog i samme kontrakt indført, det med hans vilje og samtykke at skulle være sluttet, tilmed befindes Sidsel Jensdatter groveligen og slemmeligen i lejermål efter sin husbonds død sig at have forseet, og derfor ikke ---- til at nyde nogen præstelig rente og indkomst: så og efterdi hr Poul Jensen selv samme brev har udgivet, forseglet og underskrevet, det han har bevilget Sidsel Jensdatter samme anneks præstegård hendes livstid at skulle beholde med videre, samme hans brev indeholder, da ved vi ikke imod samme hans brev at sige, med mindre hun af høj øvrigheden kan eragtes efter ordinantsen samme hendes bevilling, formedelst sin forseelse, at have forbrudt.

(392)

** var skikket Jørgen Olufsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mogens Jespersen, KM byfoged der sst, for en dom, han 20/5 sidst forleden til Ålborg byting dømt har, imellem ham og Peder Røring sst, om nogen tvistige punkter, dem imellem efter den første forpligt, Peder Røring til Jørgen Olufsen udgivet har, deres husbygning anlangende, og i samme dom og sentens har forbigået Jørgen Olufsen adskillige breve og dokumenter, som for Mogens Jespersen samme dag er i rette lagt og findes i samme dom indført, dog det intet måtte agtes, og derover senteret hans dom på et vidne, som Didrik Grubbe borgmester og Hans Sørensen, forrige borgmester, har vidnet om to punkter af hvis, som findes i Peder Rørings udgivne forpligt: så og efterdi Didrik Grubbe og Hans Sørensen har vidnet om den kontrakt og forligelses mål, Jørgen Olufsen og Peder Røring skal være imellem gjort, som Jørgen Olufsen ikke er gestendig, for tingsdom indgået eller fra sig bebrevet, men højlig benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(395)

** var skikket mester Christen Hansen, superintendant over Vendelbo stift, hans visse bud Christen Pedersen, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, på den anden side for vurdering og udlæg, han har gjort og udstedt til Christian van Ginckel, rådmand sst, i hus og ejendom, Laurids Nielsen Ås iboer, uanseet samme hus og ejendom i al sin længde og bredde til visse i pant er sat salig Laurids Hansen, fordum borgmester sst, af Laurids Ås, hvilke vurdering og udlæg mester Christen Hansen formener ulovlig og uret at være drevet og forhvervet, efterdi salig Laurids Hansens børn og arvinger findes dertil ikke lovlig stævnet og kaldt: så og efterdi det befindes, Christian van Ginckel på hans bror Arent van Ginckels vegne efter bytings dom i Laurids Åses ejendom at være indvist for 152 sletdaler ---- og intet imod samme indlæg og vurdering fremlægges, og byfogden fordi har tildømt Christian van Ginckel samme udlæg, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme udlæg og vurdering, ej heller den bytings dom, derpå funderet er, at sige, dog samme pantebrev, tilforn gjort er, deri uforkrænket i alle måder.

(399)

** var skikket Claus von Buchwald ---- med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mads---- for en dom, han ---- til Resen birketing dømt har, imellem Claus von Buchwald og velb Henrik von der Wisch, anlangende 20500 rigsdaler in specie, som Claus von Buchwald har lovet og godsagt for ham såvel som og hans bror salig velb Ove von Buchwald: ---- da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Henrik von der Wisch jo er pligtig samme udgivne brev at betale og fuldgøre, og fordi tilfinder velb Verner Parsberg til Lynderupgård og Christoffer Friis til Astrup, som Jens Christensen på (følgende blad ikke bevaret)

(402)

** ----

(403)

** var skikket Søren Jensen i Durupgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen i Durup, Christen Mortensen sst med flere for et vidne, de til Harre herreds ting 22/9 sidst forleden vidnet har, belangende adskillige rejser, at de agede Søren Jensen til og fra Viborg med deres heste og vogn: så og efterdi Jens Christensen i Durup, Iver Christensen i Elkær og deres medfølgere ikke har vidnet om nogen enkend visse dag eller tid, når de samme rejser med Søren Jensen skulle gjort, eller bemeldte penge for samme rug udgivet, så de ikke samme deres vidne udførlig har forklaret, som det sig burde, da kunne vi ikke kende samme vidner, ej heller samme herredstings dom i den punkt så noksom, at de bør nogen magt at have, men efterdi Christen Pedersen Møller og Tomas Nielsen udførlig har vidnet om hvis, Søren Jensen har givet dem til dage løn, da de arbejdet på bemeldte mølle, og hvor mange gange han var hos dem, hvilke og med andre deres vidner bekræftes, da ved vi ikke samme deres vidner, ej heller herredsfogdens dom i den post at imod sige, sammeledes efterdi Christen Pedersen Møllers kvittants findes imod hans egne vidne, han til tinge med oprakt finger og ed vidnet har, signeten ---- kvittants, der fandtes forseglet, ikke konkorderer med det ---- brev fandtes, nu er bleven fremlagt, kunne vi ikke kende den nøjagtig, men magtesløs at være.

(413)

11/10 1637.

** var skikket velb Steen Rodsteen til Lerbæk og havde hid kaldt sandemænd af Horns herred, Gertrud Christensdatter, som boede i Jerup, hendes bane at udlede, som for nogen tid siden er dræbt og omkommet, og nu fremlagde Steen Rodsteen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Horns herreds ting 25/9 sidst forleden, Laurids Olufsen i Nielstrup for otte mænd at have vidnet, at som da i går var 14 dage, da så han mange folk på Elling kirkegård stod omkring en ligkiste, som Gertrud Christensdatter lå, og da blev klædet, som var for hendes øjne, kastet, og der fulgte blod med samme klæde, som kom af næse og mund, hvem klædet kastet af hende, vidste han intet af, og stod Laurids Jensen i Jerup, som var hendes mand, ved kisten på samme kirkegård, og bekendte Laurids Jensen, han havde slaget hans hustru Gertrud Christensdatter, som lå i kisten, et slag med en svøbeskaft: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Laurids Jensen i Jerup at være hans hustru Gertrud Christensdatters bane, hende at have ihjel slagen, og derfor svor ham fra sin fred, eftersom de selv sandhed derom havde udspurgt.

(417)

** var skikket velb fru Birgitte Lindenov, salig Otte Skeels, til Hammelmose hendes visse bud Christen Nielsen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Rugtved i nør Harridslev, den tid i dommersted på Vennebjerg herreds ting, for en dom, han til fornævnte ting 13/6 sidst forleden dømt og afsagt har, og deri fradømt hendes tjener Christen Nielsen i Holmgård tilbud og frøgælds vidne på hvis kornsæd, der ulovligen kunne være sået i hendes tjener Laurids Christensen i stor Hunderup mark og jord, som han sted og fæst har, endog det ---- førend sankt hans dag er tilbudt: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed Peder Rugtved dermed uret at have gjort, og bør derfor at stande til rette.

(419)

** var skikket Søren Rasmussen Skrædder, indvåner i Sæby, hans visse bud Peder Nielsen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jens Ibsen, fordum værende i Gersholt og nu boende i Krogsdam, og Christen Ibsen i Gersholt for et vidne, de til Børglum herreds ting 29/5 1634 vidnet har, det deres far Ib Jensen i Gersholt skal have betalt Søren Rasmussen det efterskrevne gods på den gæld, som han lader ham tiltale for, hvilke deres vidne Søren Rasmussen med oprakt finger og helgens ed har benægtet, aldrig at have bekommet noget på den gæld, som Ib Jensens brev om formelder: så og efterdi fornævnte landstings domme ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør de ikke længere magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen visse dag eller tid, sådan gæld skulle være betalt, det ---- brev og segl, så deres vidne ikke med kvittants eller opskrift på brev bestyrkes, samme herredstings domme ikke heller er fremlagt, endog sagen i 6 uger er optagen, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og herredstings domme magtesløs at være.

(421)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Peder Nielsen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Knudsen, som tilforn boede på Bredmose og nu skal bo i Sterup, Søren Tomasen i Lindum med flere for et vidne, de til Gårdbo birketing 22/4 sidst forleden vidnet har, at den lyngholm, som de tog de to brune heste på til indtægt til Lengsholm, som var Tomas Christensens heste i Højstrup, den skulle ligge norden for ---- sigen, og at de skulle have haft det til brugelighed: så og efterdi med landstings dom bevislig gøres, de vidner, som tilforn om samme hestes indtagelse på en lyngholm at skulle være sket, her til landstinget at være underkendt, af årsag det var imod Knud Jensens og Mads Sørensens egen vedgåelse, såvel som imod andre nøjagtige vidner, som ved vores endelige dom her til landstinget er stadfæstet, og samme vidnesbyrd nu atter har vidnet på ny om samme lyngholm, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bagvidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(424)

** var skikket velb fru Sofie Sandberg til Baggesvogn hendes visse bud Anders Staffensen i Fjelsted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds

opsættelse at have stævnet Ove Sørensen i Tolne for en dom, han 30/1 1637 til Horns herreds ting dømt har, anlangende en buk, som hendes tjener, nemlig Anders Staffensen i Fjelsted har omtvistet med Jens Sørensen, der sst, hvilken buk hendes tjener skal have bevist sig at være given af Jens Pedersen i Høgholt, der den var kid: efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten med sammenlagte hænder venlig forligt og fordragen, så Jens Sørensen skal forskaffe samme buk, om tvistes, eller og samme ged i steden på lørdag kommer 8 dage til de fattige i Sæby og hospitals forstanderen levere det første, han hjemkommer, og derhos tilstod på begge sider, dem ikke at vide andet med hverandre end ære og godt i alle måder, og dermed skal alle hvis vidner, domme og breve, i sagen gangen er, være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(426)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, hans visse bud Niels Poulsen i Viborg på den ene og havde stævnet Jens Simonsen, indvåner i Thisted, på den anden side for en indvisning, som han skal have ladet gøre i nogen markjord, som Jens Nielsen sst skal have udlagt efter håndskrifter, dom og indvisning ved sin fuldmægtig i Thisted 28/2 1637, og formener Jens Bang, at samme håndskrift, dom og indvisning ikke så lovlig at være udstedt og forhvervet, som det sig burde: så og efterdi det befindes samme vurdering efter Hans Nielsens ukasserede gældsbrev, såvel som borgmester og råds endelige dom, at være gjort og funderet, og intet derimod fremlægges, hvormed det kan tilbage drives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme indvisning og vurdering at sige eller magtesløs dømme.

(429)

** var skikket Anders Nielsen i Vestersogn i Bestgrøn på sine egne og på Peder Mikkelsen i Torup og Niels Madsen i Bestgrøn på Læsø deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mads Lauridsen ---- , birkefoged der sst, for en dom, han 30/9 sidst forleden, imellem dem på den ene og Rasmus Hansen, kapitelsfoged der sst, på deres stedmor Anne Jensdatters vegne, dømt har, og da tildømt dem samtligen at indføre eller kvittere alt hvis, de har udæsket af boen, siden deres mor døde, uanseet ikke for ham skal være bevist, dem nogen arv eller i andre måder af deres salig mor at have af boen bekommen, tilmed skal med tingsvidne bevises, at deres far Niels Rasmussen og deres stedmor med deres ganske bo og løsøre har flyttet fra Bestgrøn og til den gård, han sidst iboede, og deres stedmor nu iboer og havde arvet efter sin salig far, og dem dismidlertid brugte deres mødrene såvel som deres fædrene arv, disligeste stævnet Anne Jensdatter med hendes lovværge, så og hendes børn Laurids Nielsen, Rasmus Nielsen, Jens Nielsen og Anne Nielsdatter med deres lovværge: så og efterdi birkefogden ikke har dømt om Anders Nielsen og hans søskendes mødrene arv, eftersom for ham er i rette sat, til eller fra, da finder vi denne hans dom at være som udømt var, og sagen til birketing igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem derom endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, belangende Niels ---- og hans medfølgeres vidne, efterdi intet derimod fremlægges, Anders Nielsen det ej heller selv benægter, ved vi ikke den at imod sige eller magtesløs dømme.

(432)

** var skikket Christoffer Lydiksen, indvåner i Hals sogn på Læsø, hans visse bud Peder Andersen i Viborg på den ene og havde stævnet Rasmus Hansen, kapitelsfoged på Læsø, på den anden side for en uendelig landstings dom, han her til landstinget nogen rum tid forleden skal have forhvervet,

hvori en birketings vidne, som der på landet 22/8 1634 er udgivet og forhvervet, skal være magtesløs dømt, og samme vidne ---- det en fransk mand Carl Deuel af Dieppe skal have erklæret Christoffer Lydiksen for alt hvis, han har bjerget og bekommet af det vraggods og skib, som Carl Deuel der havde strandet med, Rasmus Hansen dog uden lovlig kald og varsel samme dom med vrang undervisning skal have forhvervet, tilmed lyder uendelig: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi med tingsvidne bevises, det Carl Deuel for ting og dom har undskyldt Christoffer Lydiksen, det han intet vidste ham at beskylde, men hvis gods, han med sin båd har bjerget, at være kommet til skifte og deling, og straks tingsvidne er efter taget, som loven formår så stærk, at derimod må ej lov gives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme tingsvidne at sige eller magtesløs dømme, men efterdi birkefogden efter fornævnte uendelige landstings dom, såvel som bemeldte klage, hvori Christoffer Lydiksen ikke er benævnt, har tildømt ham at give lov eller stande til rette efter søretten, hvorefter han og er delt bleven, da kunne vi ikke kende samme klage, dom og dele bør nogen magt at have eller komme Christoffer Lydiksen til nogen forhindring.

(436)

** var skikket Anders Jensen Brock i Viborg, byens kæmner, på borgmester og råds vegne på den ene og havde stævnet Daniel Dalhoff, ---- Jensdatter og deres medbrødre på den anden side for et vidne, de til Viborg byting kort forleden skal have vidnet, at den teglovn, hr Christen Clemendsen har ladet opsætte herinde i byen, ud med store adelgade, som tilforn for samme adelsgårde og andre våninger har standen, ikke skulle være dem eller nogen til forhindring eller skade, uanseet iblandt samme vidnesfolk, de fleste ikke skal have enten huse eller ejendom ved et hus her i byen, hvorpå de nogen skade tage kunne, tilmed en part skal være nogen gamle kællinger, som skal have tagen de fattiges penge og almisser på dem og deres børn, og ikke kunne have nogen vidskab sådan ulejlighed her inde i byen, og derfor bør magtesløs at blive: så og efterdi Daniel Dalhoff og hans medfølgere selv har lagt deres vidne i tvivl, tilmed og en part imod deres forrige klage, de for borgmester og råd har andraget, Jens Madsen og hans medfølgeres vidne ej heller er endelig, og ikke borgmester og råd derfor navnlig har fanget varsel, Anne Grydestøbers kundskab og er en bænkebrev, som ikke til tinge er vidnet eller varsel for givet, tilmed ej heller hende samme ejendom at tilhøre, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, såvel som hendes bevilling, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være, sammeledes efterdi for os fremlægges Christen Pedersen Skrædder, Jesper Skomager og deres medbrødres syn, såvel som Jørgen Kocks vidne, som tilforn om en part af samme ejendom synet og vidnet har, og ikke befindes dem for Christen Hjarbæk og hans medbrødres syn, såvel som og Christen Pedersen Tjele og hans medfølgeres vidne, at have fanget nogen varsel, da kunne vi ikke kende samme sidste syn og vidne, ej heller Jens Ibsens forbud, derefter gjort er, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(448)

8/11 1637.

** var skikket Christen Christensen Find i Egebjerg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet efterskrevne personer for et vidne, de til Revs herreds ting 22/10 nu sidst forleden vidnet har, blandt andet indeholdende at Christen Find skulle være berygtet for trolddoms bedrift, som kan bevislig gøres med misdæders bekendelse, her til landsting skal være med endelig dom magtesløs dømt, hvorfor han formener, samme deres vidne ingen magt bør at have, men magtesløs at være: så og efterdi samme vidnesbyrd mesten del har

vidnet i deres egen sag, og ikke med uvildig nøjagtig vidner befæstes, det Christen Find skulle lovet nogen ondt, som dem på deres liv eller velfærd skulle være hændt eller vederfaret, Iver Ravns vidne ikke heller udførlig bestyrkes, Christen Find at have ladet nogen for sig optinge, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og sigtelse, ej heller den nævnings ed, derpå funderet er, så noksom, at de bør at komme Christen Find på hans liv til hinder eller skade, førend ham anderledes overbevises kan.

(457)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum, hans visse bud Peder Skøt i Smerupgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anne Sørensdatter, barnfødt i Int i Vang sogn, og Anne Pedersdatter, barnfødt i Vang sogn, for en vidne og bekendelse, som de til Hundborg herreds ting 12/7 nu sidst forleden gjort har, og i samme deres vidne og bekendelse, som de samme tid gjort har, anlangende deres egen tyveri og udåd, som de har begangen og gjort om søndagen under prædiken og Gudstjeneste til Morten Nielsens i Åkær, og fornævnte to personer foregiver i samme deres vidne og bekendelse, at de samme deres stjålne koster skal have båret til Ingeborg Jensdatter ved Hønkær, des midlertid hun var i kirken, hvilke deres vidne Ingeborg Jensdatter da samme tid for retten med ed og oprakt finger har benægtet, det hun aldrig var i råd eller dåd med samme deres tyveri: så og efterdi Anne Sørensdatter og Johanne Pedersdatter selv har vidnet om hvis koster, de skulle stjålet og til Ingeborg Jensdatter heden båret, hvilke deres vidne Ingeborg Jensdatter højlig har benægtet, og ikke sådan deres bekendelse med nøjagtig vidner bestyrkes, Ingeborg Jensdatter sligt af dem at have annammet, sig med befattet, eller hos hende at være befunden, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres bekendelse så noksom, at den bør at komme Ingeborg Jensdatter til nogen forhindring.

(460)

** var skikket velb Christoffer Kås til Overklit på den ene og havde stævnet Hans Tomasen, borger og byfoged i Hjørring, på den anden side for en selvvillig dom, han pludseligen til Hjørring byting 19/9 sidst forleden dømt og afsagt har, og uden opsættelse har fradømt velb Christoffer Kås fra sine tjeneres hjemmel til den gård i Hjørring mark, de har pløjet for deres husbond, og ikke har ville anseet Christoffer Kåses skøde på samme jord: så og efterdi for os i rette lægges Christen Terkildsens stedsmåls og forlenings brev på samme gård Bistrup, som ikke i herredsfogdens dom ved dag og dato findes indført, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom som udømt var, og hvem påskader, sagen for byfogden igen at indstævne, parternes dokumenter for ham at fremlægge, og derefter dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og efterdi Peder Jensen og hans medbrødre vidnesbyrd har vidnet om adskillige umyndige personer, såvel som Anne Jensdatter, som ikke for samme vidne med deres lovværge har fanget varsel, da finder vi samme vidne magtesløs at være, men efterdi Peder Madsen og Poul Madsen udførlig har vidnet, dem at have forbudt de mænd, som holdt ploven og pløjet samme jord, at pløje eller have nogen brugelighed deri, imod Christen Terkildsens breve, og intet derimod fremlægges, samme forbud jo at være sket, der og befindes lovlig varsel for samme vidne at være givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme forbuds vidne at sige eller magtesløs dømme.

(465)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald slot, hans visse bud Hans Berendsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Peder Knudsen Skøt i Smerupgård, herredsfoged i Revs herred, på den anden side for to domme, som han til Revs herreds ting dømt har 27/6 1635 og 13/8, og er begge domme uendelig i en sag, imellem Knud Pedersen i Jebjerg og Peder Christensen Svenske i Hindsels og Christen Christensen i Jestrup, og efterdi samme domme findes begge at være uendelige, og at være opholden over år og dag, hvorfor han formener, herredsfogden Peder Knudsen Skøt uret at have gjort, og imod recessens 5. kapitel, som medfører at ingen herredsfoged må opholde nogen sager længere end i 6 uger: så og efterdi Peder Skøts første dom, 27/6 1635 udgangen, ikke er endelig, finder vi den såvel den anden hans dom, 13/8 på funderet er, at være som udømt var, og efterdi Peder Skøt 14/2 1635 har tildømt Knud Pedersen KM tiende til Peder Svenske at yde og forklare skadesløs, eller derfor at lide tiltale, og efterdi han ikke beviser. det at være udgivet, da ved vi ikke imod den hans dom at sige, eller Knud Pedersen af de deler, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør, sammeledes efterdi bemeldte første landstings dom ikke er endelig, bør den ingen magt at have, belangende den anden vores endelige dom over samme vidne, ved vi ikke at forandre eller videre derom at dømme, end bemeldte dom om formelder.

(467)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborg, KM befalingsmand på Hald, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da på Christen Andersen i Ørum i Fjends herred på hans og hans medbrødre fordum kirkeværgers vegne efter måneds opsættelse at have hid i rette stævnet velb Otte Kås til Nandrup for en summa penge, han anno 1631 er bleven Ørum kirke skyldig, efter kirkebogen og herredstings dom, så og efter en landstings doms videre formelding, hvilke penge for rum tid siden skulle have været erlagt og betalt: da efterdi for os i rette lægges bemeldte kirkebog, hvori befindes Otte Kås anno 1631 at være skyldig bleven til Ørum kirke 57 sletdaler med et års rente deraf 4 sletdaler, og ikke bevises samme penge med des rente til samme kirke at være betalt, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Otte Kås jo er pligtig samme penge med des interesse til samme kirke at betale, og fordi tilfinder velb Tomas Kås til Ørndrup og Mogens Kås til ---- , befalingsmand på Dueholm kloster, som Jørgen Seefeld dertil nævnt har, med fødeligste lejlighed og inden i dag 6 uger at forsamle, og med herredsfogden drage til Otte Kåses bopæl, der udæske og gøre Jørgen Seefeld eller hans fuldmægtig på Ørum kirkes vegne udlæg af Otte Kåses løsøre, det rigtig og for billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Jørgen Seefeld i anden hans jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så kirken bekommer fuld udlæg for sin gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(469)

** var skikket Christen Sørensen i vester Brønderslev på den ene og havde stævnet Niels Pedersen, som sig opholder i Brønderslev, på den anden side for et vidne, han på Jerslev herreds ting 13/7 sidst forleden med oprakt finger og ed vidnet har, anlangende det han skulle have seet Christen Sørensens hustru, Maren Nielsdatter, i Krogen imellem lørdag og søndag sidst forleden var 8 dage ved 10 slet om aftenen med tre andre kvindespersoner sprungen omkring en mødding i Brønderslev efter hverandre i nogen underlig og sælsom gestalt, hvilke vidne han som et syn eller fantasi i tvivl henstiller: så og efterdi Niels Pedersens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(473)

** var skikket Jens Bang, borger og handelsmand i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Laurids Jensen Agerskov, Christen Pedersen Skrædder med flere borgere i Viborg for en ubillig og ganske unøjagtig vurdering, de 21/3 forleden år 1636 til Viborg byting gjort har, på 7 fag hus gamle og forfaldne skoleboder der sst, som ham til fuld betaling af mester Peder Pedersen sst til 16 rigsdaler blev tilbudt og udlagt: så og efterdi samme vurdering for nogen tid siden her for retten er indkaldt og optagen, vi og midlertid samme boder har beseet, og befindes for højt og ubillig at være vurderet, så Jens Bang ikke dermed efter deres vurdering kan være fornøjet, vurderingsmændene ikke heller udførlig har forklaret, hvor vidt de ham for sin summa har udlagt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vurdering, ej heller byfogdens dom, derpå funderet, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(476)

** var skikket velb Hans Ulf Unger til Villerup på hans tjener Jens Vilsen i ---- hans vegne hans visse bud Niels Poulsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 14 dages opsættelse at have stævnet velb Christoffer Kås til Overklit, for han af avind og had ubillig har forfulgt samme hans tjener, for han for armod og stor trældoms skyld måtte overgive et gadehus, han havde på Christoffer Kåses stavn, og flytte på velb Hans Ulf Ungers stavn, som han sig bedre kunne nære: så og efterdi varselsmændene ikke har navngivet, hvor de gav Jens Vilsen og Else Nielsdatter varsel for samme dele, enten til deres bopæl eller mundtlig, herredsfogden ikke har dømt på Else Nielsdatters fredløsmål, som ikke var hans dom at om kende, da finder vi efter sådan lejlighed samme deler såvel som samme herredstings dom magtesløs at være.

(479)

** var skikket Søren Rasmussen i Glindvad på den ene og havde stævnet Jens Mikkelsen i Idskov på den anden side for en dom, han til Vorgårds birketing 14/4 sidst forleden dømt har, og da tildømt Søren Rasmussen at betale til hans husbond velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård stedsmål og landgilde af den gård Togård, han iboede fra 1626 og til 1637, som skal beløbe ungefer 11 år: så og efterdi ikke befindes for herredsfogden at være fremlagt nogen rigtig restants eller bevis, på hvis Søren Rasmussen skulle reste med af samme gård, eller det stykvis i dommen er navngivet, så han kunne vide for sig at rette, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom, ej heller de deler, derefter drevet er, så noksom, at de burde nogen magt at have, men magtesløs at være.

(481)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans visse bud Hans Nielsen i Kirkeskov på den ene og havde stævnet Søren Sørensen ---- og Niels Madsen sst på den anden side for et vidne, de 21/10 1637 til Hundslund birketing vidnet har, indeholdende at have været på Vorgårds birketing og der begærede af Jens Mikkelsen i Idskov og Albret Hansen i ---- genpart af alle vidner og andet, som der var ganget til tinget, Søren Rasmussen, som flyttet af Togård, anlangende, og ydermere har vidnet, at de aldeles ingen vidner kunne bekomme: så og efterdi Søren Sørensen og Niels Madsen udførlig har vidnet 21/10 forleden, at de om fem uger og måned var på Vorgårds birketing og æsket og begæret af Jens Mikkelsen og Albret Hansen genpart til hvis vidner og andet, som da er ganget

Søren Rasmussen anlangende, og intet de måtte bekomme, eller deres medhavende seddel påskrevet, og intet derimod fremlægges, jo så at være sket, ej heller bevises nogen vidner på de tider at være tilbudt, der og befindes lovlig varsel for samme vidne at være givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(485)

** var skikket Peder Simonsen i Havreholm hans visse bud Oluf Olufsen i Gunderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup for en dom, han til Børglum herreds ting 18/7 1637 på samme ting dømt og afsagt har, imellem Svend Jensen i Gunderup, skriver til Børglum herreds ting og Vrejlev birketing og degn til Vrejlev kirke og Hæstrup kirke, på den ene og Peder Simonsen i Havreholm på den anden side, anlangende ost, æg og kage, Peder Lauridsen har Peder Simonsen tildømt at give Svend Jensen efter et snapvidne, som Peder Simonsen formener, at skal have selv skrevet, og der ikke skal være given så lovlig varsel for samme tingsvidne, som det sig burde: så og efterdi ikke befindes samme personer for samme vidne at være given varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom og dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(487)

** var skikket Christen Mortensen i Intrup på sine egne og på hans medarvingers vegne efter salig afgangne Niels Nielsen Røgild, der boede og døde i Ålborg, deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Laurids Pedersen, byskriver i Ålborg, for en endelig dom, han på to uendelige domme, han til Ålborg byting nærværende år 1637 først forhvervet har, hvori han skulle være tildømt at have indvisning og udlæg i salig Niels Røgilds tilhørende gods og ejendom for noget gods, som han beretter sig at skal have i fjendernes tid indsat i Niels Nielsen Røgilds hus i forvaring og gemme, som han ikke igen skal have bekommet: så og efterdi KM forordning, 25/8 1631 udgangen, iblandt andet indeholder alle hvis trætter, i fjendernes indfald i Jylland forløb, inden år og dag til landsting eller hos bisperne skulle gøres anhængig og forfølges, ellers må derpå siden ikke tales, og ikke bevises samme sag her til landsting eller hos bispen forinden bemeldte tid at være påtalt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme domme og vurdering bør at komme Niels Røgilds arvinger til hinder eller skade men magtesløs at være.

(492)

** var skikket Peder Røring, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Poulsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet borgmester og råd i Ålborg for en dom, de nu sidst forleden 21/9 til Ålborg rådhus, imellem Niels Andersen, borger og indvåner sst, og Peder Røring, dømt og afsagt har, anlangende 50 tønder havre, Niels Andersens hustru 1632 i Peder Rørings skude skal have ladet indskibe, som skulle sælges for Niels Andersens egen eventyr og omkostning til Kiel, og borgmester og råd i den samme sag tilforn at have dømt Peder Røring fri for Niels Andersens tiltale: så og efterdi af samme tingsvidne, Niels Andersen fremlagt har, forfares samme halvt hundrede tønder havre anno 1632 i april måned i Peder Rørings skude at skulle være indskibet, og med Niels Andersens opskrift i Peder Rørings regnskabsbog bevises, dem 28/1 1633 at have gjort regnskab, og intet til den tid er bleven hverandre skyldig, men takkede hverandre for god regning, som Niels Andersen selv egen hånd har underskrevet, hvilke og med den regnskab,

Niels Andersen under Peder Rørings hånd fremlagt har, bekræftes, og borgmester og råd dog har tildømt Peder Røring samme halvt hundrede tønder havre at betale, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den deres dom bør at komme Peder Røring til hinder eller skade.

(495)

** var skikket Christen Ingvardsen i Gundestrup hans hustru Margrete Poulsdatter med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Sidsel Poulsdatter i Skræm og Anne Pedersdatter sst for et vidne, de til Han herreds ting 22/6 nu sidst forleden vidnet har, det Christen Ingvardsens hustru, Margrete Poulsdatter, skulle have overfalden deres mor, Kirsten Madsdatter, med unyttige skændsord, og der iblandt skældt hende for deres mælkende, hvilket deres vidne Margrete Poulsdatter hårdelig ved sin højeste helgens ed benægter: så og efterdi Sidsel Poulsdatter og Anne Pedersdatter har vidnet om Margrete Poulsdatters ord og mundheld, som hun ikke er gestendig, fra sig bebrevet, eller for tingsdom indgået, men det højlig benægter, og Kirsten Madsdatter erklæret, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom og dele, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(497)

** var skikket Terkild Madsen i Rønnebjerg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Tomas Madsen og Jens Andersen i Rønnebjerg for et vidne, de til Børglum herreds ting 6/9 1636 vidnet har, det de skal have seet, at vandet rejste af regn og tog noget hø og førte det af en krog i gården, var Dorte Olufsdatters og Anne Simonsdatters hø, og førte det i Terkild Madsen i Rønnebjerg hans eng, hvilket vidne Terkild Madsen hårdelig benægter, at de har vidnet ham usandfærdigt på: så og efterdi Tomas Madsen og Jens Andersen ikke udtrykkelig har vidnet om hvad enkend dag og tid, samme hø skulle være reven og afført, ej heller deres vidne udførlig forklarer hvor meget hø, det skulle været, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(499)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ålborghus, hans visse bud Morten Kjærulf i øster Halne, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Jensen Riber, borger og indvåner i Ålborg, for nogen gæld, rede lånte penge, han af salig Niels Malle, som døde i Ålborg, hans arvinger lader fordre, og derfor har ladet i arrest gøre en del den salig menneskes efterladte gods, uanseet han ikke med nogen rigtig håndskrift kan bevise ---- han ham gælden skal være med rente pligtig: så og efterdi bemeldte opskrift formelder om udlånte rede penge, og ikke nogen varer, og sådan opskrift ikke med rigtig brev eller Niels Malles underskrivelse bekræftes, arresten ikke heller fremlægges, endog sagen i 6 uger har været optagen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme opskrift og arrest bør at komme Niels Malles arvinger til hinder eller skade.

(500)

** var skikket velb Mogens Kås til Nibstrup på hans salig bror afgangne Claus Kås til Sø hans børn og arvinger, som han er værge for, nemlig Envold Kås, jomfru Dorte Kås, jomfru Agnete Kås og

jomfru Abild Kås, deres vegne hans visse bud Laurids Mumsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet efterskrevne Torsted sognemænd for et vidne, de lader dem af berømme at skal for kort tid siden ladet forhverve til Hundborg herreds ting, det Torsted sognemænd har vidnet med hverandre indbyrdes, at de har ydet deres tiende for en års afgift, som de i forfølgning er for, hvilke deres vidne de ikke har vidnet på nogen visse dag eller tid eller til hvem, samme deres tiende de skulle have ydet eller leveret: så og efterdi det ikke befindes, salig Claus Kåses frue og børn med deres lovværge for samme vidne navnlig at været giver varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(502)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, for tre syn, han til Kær herreds ting 14/6, 12/7 og 23/8 1636 udstedt har, anlangende kornskade, som skulle være gjort i Jens Mørk sst hans korn, hvilket syn Christen Andersen formener ulovlig at være udstedt, og ikke han skal have fangen nogen lovlig varsel for, som det sig med rette havde burdet: så og efterdi det befindes fornævnte synsvidner tilforn at have været hid kaldt, og de da alene formedelst varsel, såvel som de domme og dele, derpå funderet var, er underkendt, og ikke for nogen ulov, Laurids Pedersen dermed skulle gjort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke Laurids Pedersen at tilkende nogen kost og tæring derfor at udgive.

(506)

** var skikket Christen Nielsen i Kragkær hans visse bud Laurids Lauridsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet velb Jørgen Orning til Skårupgård, KM befalingsmand på Åstrup, for en bekendelse, han lader sig af berømme ved hans fuldmægtig Laurids Nielsen i Harridslev at have ladet forhverve over hans hustru Anne Christensdatter i Kragkær, anlangende at ---- Drengs skulle have udlagt Anne Christensdatter for trolddom til Vennebjerg herreds ting, hvilken bekendelse og udlæggelse Christen Nielsen formener at være efter en misdæders ord og mundheld og ikke efter nogen deres egen vitterlighed, og samme bekendelse og udlæggelse bør magtesløs at være: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og da den i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes for alle deres døre og bopæle, som opsættelsen om formelder, at være forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Anne Christensdatter vedkommer, magtesløs at være.

(507)

** var skikket hr Niels Nielsen, Guds ords tjener til Jetsmark kirke, hans visse bud Peder Jensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Oluf Christensen i Korup, Christen Madsen Skrædder og Mogens Nielsen i Jetsmark for nogen enlige vidner, de 15/7 sidst forleden til Hvetbo herreds ting vidnet har, i hvilket vidne Oluf Christensen har vidnet, det hr Niels Nielsen skulle have fået ---- tønde rug for Sidsel Nielsdatter og Hans Clemendsen, han havde begravet, disligeste også vidnet at hr Niels Nielsen skulle have ---- 10 mark af Kirsten Jensdatter, som da tjente Niels Friis, Mogens Nielsen har vidnet i sin egen sag, at han skulle have given hr Niels Nielsen 1 rigsdaler for hans mor, han begravede: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme

opsættelse til herredsting findes lovlig at være forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være.

(509)

** var skikket Laurids Pedersen i øster Halne hans visse bud Morten Lauridsen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mads Andersen i Kinderup for en dom, han til Kær herreds ting 10/2 sidst forleden, imellem ham og hans vederpart Christen Andersen i Fogedgård, dømt og afsagt har, anlangende klagemål, Christen Andersen over ham for KM angivet har, som Laurids Pedersen formener usandfærdig skal findes at være angivet, hvilken dom iblandt andet så sluttes, efterdi landstings dom formelder, Christen Andersen er sket forkort af herredsfogden, vidste han fordi ikke i den sag at dømme, men det at komme til landsting og derpå at kendes, hvilken dom Laurids Pedersen formener ikke så lovlig at være dømt og afsagt, som det sig burde: så og efterdi det befindes, Mads Andersen samme sag at have sig tiltaget til doms, og tid efter anden i 6 uger opsat, og ikke han til sjette ugers dag enten har dømt til eller fra, men den ganske fra sig funden, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke andet derom kende, end Mads Andersen sig jo dermed har forseet, og den hans dom findes magtesløs at være.

(511)

** var skikket Laurids Pedersen i øster Halne hans visse bud Morten Lauridsen Kjærulf, der sst, Niels Lauridsen i vester Halne, Bertel Tomasen, Oluf Jensen i Torpet med menige Vodskov sognemænd deres visse bud Morten Lauridsen med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mads Andersen i Kinderup for en dom, han 16/5 sidst forleden til Kær herreds ting dømt og afsagt har, og da tildømt berørte sognemænd at yde Christen Andersen i Fogedgård Vadums kirketiende eller lide tiltale, uanseet han lidet tilforn var fradømt samme tiende, for han ikke har ydet afgiften deraf i rette tid efter hans fæstebrevs indhold: da efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten så forenet, at Morten Lauridsen på sin fars vegne lovet at skal give Christen Andersen for samme års tiende, om tvistes, pending for fire tønder byg og en tønde rug, og for sig selv for 1 tønde byg og en halv tønde rug, for hver tønde byg 10 mark og hver tønde rug tre daler slette penge, i rede penge og ingen andre varer, til næste tingdag for jul først kommer at betale, eller og to penge for hver en, disligeste og lovet Morten Lauridsen, at de andre sognemænd, som rester med deres tiende, skal inden fornævnte tid betale Christen Andersen enhver sin tiendekorn i penge, så meget som de, der avler lige med dem, og dermed afstod Christen Andersen samme deler for samme tiende, dog dersom de ikke til samme tid ham betaler, skal samme deler igen blive i deres esse.

(516)

** var skikket Jens Tomasen i nør Gettrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Skøt herredsfoged for en dom, han til Revs herreds ting 17/6 nu sidst forleden, imellem Hans Tomasen og Tomas Lauridsen i Revstorp, forrige herredsskriver, dømt har, og eftersom Jens Tomasen har bevist for ham, at Tomas Lauridsen har forholdt ham genpart vidner for, og han har bevist for ham, at Tomas Lauridsen har annammet hans skriftlige seddel på de vidner, som han begærer, og ikke Jens Tomasen har bekommet dom på de stykker, som han har sat i rette, men er tildømt at bevise igen, endog Tomas Lauridsen har annammet hans skriftlige seddel, mener derfor samme dom bør magtesløs at være: så og efterdi ikke

for herredsfogden er bevislig gjort, Jens Tomasen af herredsskriveren at have ladet fordre nogen vidner ved dag og dato, når de skulle være udgangen, og fogden fordi har tildømt Tomas Lauridsen at forskaffe ham samme vidner, når han dem navngiver, ved vi ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(519)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Bodsen, byfoged i Nykøbing, for en dom, han til Nykøbing byting i Mors 1/10 sidst forleden dømt har, og deri tildømt Hans Lauridsen, kræmmer i Nykøbing, at være i øvrigheds nåde og unåde, og at straffes efter kongelig forordninger, som udgangen er, om jomfrukrænker, for han har beligget efterskrevne tre piger, hvilken dom Jørgen Seefeld formener lovlig og ret at være dømt: så og efterdi for fogden er bevislig gjort, Hans Lauridsen at have beligget tre piger, og af dem for barnefar sigtet og beskyldt, og fogden fordi sin dom efter KM forordning har senteret og udgivet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(525)

** var skikket Jens Tomasen i nør Gettrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Skøt i Smerupgård for en dom, han dømt har 26/8 sidst forgangen, imellem Jens Tomasen og Peder Jensen i Sinderup, forrige herredsfoged, og for ham er bevist samme dag med dom, dele og faldsdeler, som er ukasserede ---- at Peder Jensen har ladet vurdere et stykke bygager ----- og dog Peder Skøt at have dømt Peder Jensen kvit for Jens Tomasens tiltale: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne endelig imellem at dømme ---- som det sig bør.

(526)

** var skikket Jens Tomasen i nør Gettrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Skøt i Smerupgård for en frafindelse dom, som han har dømt 2/9, af den årsag Tord Andersen lod læse en gammel dele og ikke ville anse fornævnte mænd i nør Gettrup deres husbonds fuldmægtig har været på åstederne og forligt og betalt hovedgæld for samme dele, og Jens Tomasen har udlagt og betalt sine 3 mark fald for samme dele: så og efterdi for herredsfogden er bleven i rette lagt delsvidne over Jens Tomasen, som ved endelig dom var stadfæstet, og ikke for fogden fremlagt nogen bevisning, Jens Tomasen for sig at have rettet imod samme dele og dom, ej heller den sidste voldgifts vidne for ham i rette lagt, så han fordi ikke har vidst at tilstede Jens Tomasen nogen syn og vidne beskrevet, førend han beviser sig for samme dele at være erklæret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende herredsfogdens ulempe deri at være, eller den hans frafindelse at underkende, og efterdi Jens Tomasen ved endelig dom er dømt i samme dele, ved vi ikke den vores dom at forandre.

(529)

6/12 1637.

** var skikket Jens Nielsen, tømmermand i Ålborg, hans visse bud Niels Poulsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Mogens Jensen, tjenende Jens Bang, borger i Ålborg, for et vidne Mogens Jensen 22/2 1636 til Ålborg byting vidnet har, nemlig at Jens Tømmermand skulle have slaget Jens Bang omkuld på gaden, og ydermere giver Mogens Jensen last og klage over Jens Tømmermand i samme vidne, så han både vidner og klager, uanseet de andre vidner, som de samme dag vidnet har, formelder dem at have seet, at Mogens Jensen har slaget Jens Tømmermand på hans mund, der Jens Bang havde ham omkuld på gaden, og tog hans økse fra ham og kastet i åen: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden over seks uger til i dag er optagen, og samme vidner, klager, dom og deler ikke nu er i rette lagt, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, klage, dom og deler magtesløs at være.

(531)

** var skikket Søren Rasmussen i Glindvad med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Hans Nielsen ---- Kirkeskov for en sandemænds ed og tov, han sig på beråber skal over ham forhvervet eller ladet forhverve til Vorgårds birketing 22/9 sidst forleden, uanseet han formener sig ingen volds gerning at have gjort, eller han lovlig overbevist er, hvorefter han med rette kunne blive voldsvoren. så mødte Hans Nielsen på Jørgen Arenfeldts såvel som på birkefoged og skrivers vegne og berettet, at ingen slig vold over Søren Rasmussen skal være over forhvervet eller i tingbogen findes indtegnet, formente fordi bemeldte sandemænd såvel som birkefoged og skriver for sådan hans tiltale burde kvit at være, havde og her til stede Vorgårds birks tingbog, hvori samme sandemænds ed ikke findes indskrevet at være svoret eller gjort: da efter sådan lejlighed, dersom der findes nogen volds forfølgning, bør det ikke at komme Søren Rasmussen til hinder eller skade i nogen måder.

(533)

** var skikket Peder Christensen Lystlund, borger i Skive med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter 14 dages opsættelse at have stævnet Laurids Svendsen, borger og rådmand i Skive, Mette Lauridsdatter og Birgitte Olufsdatter sst for et vidne, de til Skive byting 22/7 1636 vidnet har, anlangende nogen ord, som han skal have haft til Anne Pedersdatter i Skive i Laurids Svendsens hus noget tilforn, og da havde kaldt hende slamme, hvilket ord han ikke ville benægte, men formener, det ikke at være hendes ære og lempe anrørende i nogen måder, og ikke heller er den første, som har givet hende samme tilnavn: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(534)

** var skikket Søren Jensen i Nykøbing med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Jens Knudsen, borger der sst, for en uendelig dom, han lader sig af berømme for en kort tid siden at have forhvervet over hvis domme og deler, Søren Jensen skal have forhvervet over ham der til bytinget, efter regnskabers lydelse, hvilke uendelige dom Søren Jensen formener med vrang undervisning forhvervet har, og derfor ikke så lovlig

stævnet at være, som der sig bør: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi ikke befindes nogen endelig dom for samme dele at være gangen, og Jens Knudsen dog før er delt bleven, da finder vi ham af den dele kvit at være

(536)

** var skikket Niels Olufsen, KM fiskemester og indvåner i Helsingør, hans visse bud Jens Clemendsen i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet velb Falk Gøye Falksen til Bratskov for en summa penge, nemlig 932 daler slet, hovedstol med deres efterstandende rente, omkostning, skade og interesse, han efter sit brev er ham skyldig bleven, og det ej har villet efterkomme eller betale, hvorfor Niels Olufsen ham til sin værneting Han herreds ting har ladet indstævne, og herredsfogden Niels Jespersen har ham tildømt at have indvisning i Falk Gøyes gods eller løsøre: da efterdi for os i rette lægges Falk Gøyes udgivne brev til Niels Olufsen på 932 sletdaler, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, dem at være betalt, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom gangen, såvel som og her til landsting tid efter anden i 6 uger opsat, så vi uden bevilling imod recessen deri ikke kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Falk Gøye jo er pligtig samme penge med des interesse efter brevens indhold til Niels Olufsen at betale, og fordi tilfinder velb Niels Parsberg til Eskær og Jørgen Seefeld til Visborg, KM befalingsmand på Hald, som Jens Clemendsen på Niels Olufsens vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for Falk Gøyes bopæl, der udæske og gøre Niels Olufsen eller hans fuldmægtig udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd art taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Niels Olufsen i anden hans jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(538)

** var skikket Niels Pedersen Kræmmer i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Jens Mortensen, borger i ---- , for han langt over år og dag siden er uddraget af arrest og beslag i Viborg for sin bevislig og vitterlig gæld, og han derfor siden til Viborg byting er vold oversvoren, og i så måder retten foragtet, og ikke han midlertid enten har rettet eller for sig borgen sat, formener Niels Pedersen, det Jens Mortensen bør at fare som andre fredløse mænd. så mødte (blank) på Jens Mortensens vegne og fremlagde KM oprejsnings brev, hvori Jens Mortensen nådigst er ---- samme voldssag at må påtale, og efter slig lejlighed begæret dilation, samme volds forfølgning at lade stævne og kalde: hvorfor sagen blev opsat til snapslandsting først kommende, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og Jens Mortensen her forinden samme sandemænds ed at lade stævne.

(539)

** var skikket hr Christen Bendsen på Jegindø med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Claus Ulf, skriver på Lund i Mors, for to tingsvidner, han på sin husbonds vegne til Jegind ---- på adskillige tider forhvervet har, at han har forbudt hr Christen hans gårds jord og ejendom med pløjning og sin vintersæd at så, ligeledes at have forbudt menige sognefolk på Jegindø at give eller kontribuere til hr Christen det aller ringeste, være sig tiende eller andet, hvilke vidner hr Christen formener af had og avind at være tagen. dernæst fremlagde Mogens

Høgs efterskrevne forsæt, eftersom hr Christen Bendsen for rum tid siden er beskyldt af Else Villadsdatter for hendes barnefar, samme sigtelse og her til landstinget 22/6 1636 er ved magt kendt, at han sig derfor skulle efter loven erklære, hvilket endnu er sket, men hr Christen af bispen er for sådan forseelse bleven forment prædikestolen, og derefter ved endelig dom dømt fra hans kald og embede, formener jeg, at hr Christen ikke kan eller bør at befatte sig med præstegården i dens jord nogen sæd at føre: så og efterdi det befindes, samme forbud at være gjort rum tid, efter hr Christen Bendsen har forhvervet KM hans stævning i hovedsagen, da kunne vi ikke kende samme forbud så noksom, at de bør at komme hr Christen Bendsen til hinder eller skade.

(542)

** var skikket Knud Christensen i Nørgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Andersen i Vridsted for en gældsbrev, han på Vorde birketing 20/10 sidst forleden i rette lagt har, og derefter forhvervet uendelig dom over ham for 18 rigsdaler og 10 sletdaler, han skulle være ham skyldig, hvilket brev Knud Christensen ved sin højeste ed hårdelig benægter, aldrig af have lånt samme pending af ham: så og efterdi Knud Christensen nu her for retten har videt og beskyldt samme brev for urigtig at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme brev at dømme, førend Knud Christensen sig efter loven forværger, hans signet ikke derfor at være kommen med hans vilje og vidskab, og siden gås derom hvis ret er.

(543)

** var skikket Søren Jensen i Vrågård på sine egne og på Jens Mikkelsen i Halskov gård hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jesper Christensen i Eskær for en dom, han til Hindborg herreds ting 14/8 sidst forleden dømt har, og han i samme sin dom har tildømt Søren Jensen og Jens Mikkelsen enhver dem at skulle annamme Bodil Jensdatter i Dølbygård hver tredje ager med den tredje part af hendes gods og gode, eftersom Simon Jensen i Dølbygård, Bodil Jensdatters værge, dem enhver havde tilbudt, uanseet ikke skal befindes, dem at have begæret Bodil Jensdatters gods og pending til dem at ville annamme eller forestå, men aleneste Bodil Jensdatter selv til hendes underholdning at opholde, enhver dem hvert tredje år: så og efterdi herredsfogden har tildømt Bodil Jensdatters arvinger, som ikke er hendes rette ---- , nemlig Søren Jensen og Jens Mikkelsen, deres anpart af hendes gods at annamme, endog hun endnu er i levende live, og ikke nogen arv efter hende falden er, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom bør nogen magt at have.

(1)

17/1 1638.

** (fortsat fra ikke bevaret blad): da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og denne opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Anne Nielsdatter vedkommer, magtesløs at være.

** var skikket velb Mogens Kås til Nibstrup hans visse bud Peder Christoffersen, der sst, med en opsættelse her af landstinget 6/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Søren ---- i Skølstrup, birkefoged til Sæbygårds birketing, for at han 21/10 sidst forleden skal have slaget og

funden ham fra æsknings beskrivelse til fjerde ting over velb Malte Sehested til Rydhave for et ---- og hovedbrev, som han her til landstinget skal ---- funden for æskning at lide ---- formedelst en kvittering, salig Claus Kås til afgangne Peder Munk skal have udgivet, at han som en medforlover sin kvota efter sin hovedbrev havde betalt ---- : så og efterdi for birkefogden har været i rette lagt vores endelige dom, hvori findes indført ---- så birkefogdens dom, som Malte Sehested den gang for æskning har befriet, er underkendt, og birkefogden dog nu igen har ham for æskning kvitdømt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke andet derom kende, end at Malte Sehested jo enten bør at levere ---- brev på Claus Kåses børns vegne ---- lide rigens æskning.

(5)

** var skikket velb Jens Høg til Vang hans fuldmægtig David Mortensen i Torp på den ene og havde stævnet Jens Jepsen i Krejbjerggård og Clemend Bertelsen i Krejbjerg på den anden side for en vidne, de 26/10 nu sidst forleden på Harre herreds ting vidnet har, anlangende det Jens Nielsen i Kærsgård skulle have lovet Maren Jensdatter i ---- ægteskab, hvilken han højligen ved hans ed benægter aldrig at have gjort: så og efterdi med tingsvidne bevises, samme sag på dannemænd at være voldgiven, ved vi ikke deri at dømme, men til fornævnte voldgiftsmænd at komme, og dem derom at adskille, som det sig bør.

(6)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, hans fuldmægtig Søren Nielsen i ---- med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Christensen, borger i ---- , for en dom, som han over ham til Ålborg rådhus 27/10 sidst forleden forhvervet har, lydende i sin mening at Jens Bang er tildømt at betale 100 sletdaler med sin omkost, som skulle reste hans udgivne brev, formener Jens Bang, samme brev at være betalt: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting og for Niels Christensens logement findes at være forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet stander, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom og arrest magtesløs at være.

(7)

** var skikket Mads Tomasen i Røgild hans visse bud ---- Madsen sst med en opsættelse her af landstinget 6/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet efterskrevne vidnesfolk for vidner, de til Hvetbo herreds ting for en kort tid siden vidnet har, Johan Nielsen at have vidnet, at den dag otte dage der han gik fra tinget, da kom Mads Tomasen i Røgild gangende imod Jørgen Nielsen og spurgte, hvorfor han havde ladet stævne ham, og Mads sagde til Jørgen, ---- alligevel få en djævel derfor, det skal jeg love dig, og da havde Mads Tomasen et vol eller et svøbeskaft i hans hånd og hvinget op med, men hvad heller han ville slå dermed eller ej, vidste han ikke: så og efterdi Niels ---- ikke udførlig har vidnet, hvad uførm Mads Tomasen skulle Jørgen Nielsen med ord eller nogen håndgerning gjort, de og en del har lagt deres vidner i tvivl, og ikke heller vidnet endelig, samme deres vidner ikke heller findes i nævnings eden inddraget, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller samme 11 nævningers ed, derpå funderet er, såvel som den tolvte nævning Anders Mortensen hans afsigt, som ikke er til eller fra, så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(10)

** var skikket Knud Jensen i Hals fogedgård hans visse bud Morten Kjærulf i Halne med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet efterskrevne sandemænd i Hals birk for en ed og tov, de til Hals birketing 6/10 sidst forleden svoren og gjort har, imellem gamle Jens Jensen i Skovshoved og Knud Jensen, og i samme deres ed og tov har fri svoren gammel Jens Jensen for Knud Jensens tiltale, og ikke anseet hvis syn og vidner, Knud Jensen i den sag forhvervet har, som udtrykkelig skal formelde på visse åsteder sønden ud fra ---- og vester på at være sat 20 favne inde på Knud Jensen og hans medejere deres åleruse grund: så og efterdi adskillige vidner for sandemænd har været fremlagt om samme ruse sætte, og de ikke er stævnet og kaldt, da ved vi ikke på samme sandemænds ed at dømme, førend samme vidner og lovlig stævnes og kaldes, og da gå om hvis ret er.

(14)

** var skikket Jens Eriksen i Glimsholt med en opsættelse her af landstinget 22/11 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Eriksen i Bagterp for et skifte og vurdering, Jens Eriksen skal have ladet gøre efter salig Christen Eskesen, som boede i Bagterp, skal have ladet udgøre salig Laurids Eriksens tre børns arvelod, nemlig Niels Lauridsen, Jacob Lauridsen og Jens Lauridsen, som var i salig Christen Eskesens bo, for deres mor Mette Nielsdatter, efter skiftebrevs indhold, og Jens Eriksen i Glimsholt formener ikke samme skifte og vurdering så ret at være, at det bør nogen magt at have: så og efterdi Jens Simonsen, Anders Rugtved og deres medbrødre udførlig har vidnet, det Jens Eriksen i Glimsholt har været over skifte efter Christen Eskesen, og til sig annammet til nøje en del af hvis hans salig bror Laurids Eriksens tre sønner efter deres salig far var tilfalden, efter forrige skifteregisters indhold, hvilke og med velb Jørgen Ornings kundskab bekræftes, Jens Eriksen i Glimsholt og tilstår sig selv samme tid at have været der til stede, og i så måder skiftet vedgået, og en del godset annammet, og ikke bevises samme tre børn jo deres fædrene lod efter forrige skifte at være udgjort, så sætfogden Peder Rugtved fordi først har tildømt Jens Eriksen i Glimsholt, som børnenes farbror og rette værge, deres fædrene arv at annamme, dog børnene at blive i boen hos deres mor, og intet af deres penge at tære, uden alene renten, efter første skiftebrevs indhold, og siden tildømt Jens Eriksen i Glimsholt for samme gods, som han til sig har annammet, at gøre forvaring, så han derefter er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme skiftebreve, vidner og domme at sige eller magtesløs dømme, ej heller Jens Eriksen i Glimsholt af den dele, han derefter i kommen er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(24)

** var skikket Mikkel Jensen Brandt, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Rasmus Lauridsen og Svend Madsen i Skindbjerg, Mads Pedersen i Horsens med flere for et vidne, de 1/8 1637 til Kær herreds ting af had og avind med Tøger Christensen, borger og indvåner i Ålborg, vidnet har, at Mikkel Jensen Brandt skulle have kommet til dem ved Ås med en stav i hans hånd, truet og undsagde dem og jog dem fra Tøger Christensens træ, som han skulle have liggende, og Mikkel Brandt skulle have vinket efter nogen personer, kom kørende med en vogn, og samme personer skulle have kørt til fornævnte træ og taget et læs deraf, hvilket Mikkel Brandt hårdelig benægter, aldrig at have truet eller slaget dem: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men næsten år og dag efter gerningen skulle være sket, ikke heller befindes Mikkel Jensen for samme hjemmels vidne nogen varsel at være givet, endog det ham var anlangende, da

finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og hjemmel, såvel som den dom, derpå funderet er, magtesløs at være.

(28)

** var skikket Jens Adsersen på Strandbygård med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Christensen i Skadhave, dommer til Hannæs ting, for en dom, han der til tinget 8/8 1635 dømt har, og deri kvit funden Christen Christensen i Amtoft og hans medbrødre kirkeværger til Lerup og Øsløs sogne for Jens Adsersens tiltale, han til dem havde, for hvis provstekorn, de af bemeldte sogne til ham skulle udrede, som de af salig velb Pros Knudsen, befalingsmand over Tønsberg len, købt har, og det af årsag de beretter det at være ydet til Christen Gregersen ved Aggersund, uanseet Christen Gregersen ikke har haft nogen kommando eller befaling slig korn på Jens Adsersens vegne at annamme og oppebære: så og efterdi samme vidne og præstens kundskab ikke befindes på fersk fod at være vidnet og udgivet, tilmed og imod Jesper Eriksens udgivne brev, Christen Gregersens seddel og findes i hans egen sag, sig selv til behjælpning, at være udgivet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og kundskaber, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(31)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm hendes visse bud Jens Lauridsen i Brødland med en opsættelse her af landstinget 22/11 sidst forleden, lydende hende da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Bertel Mortensen i Fuglsang, Laurids Christensen i Kvissel og deres medbrødre vidnesmænd for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 30/4 sidst forleden vidnet har, hvori de har vidnet, at så længe, de kunne mindes, da har efterskrevne hede, som ligger norden for Korsholt, været kaldt Elling hede, og ikke de ved, den har anden navn: så og efterdi det befindes, fru Kirsten Kås alene med otte dages varsel og stævning for samme vidne og dom at være kaldt, endog hun på de tider ikke har været her i landet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og dom så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(33)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm hendes visse bud Jens Lauridsen i Brødland med en opsættelse her af landstinget 22/11, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Lauridsen ved Åen, Christen Jensen sst og deres medbrødre vidnesmænd for et vidne, de til Horns herreds ting 10/7 sidst forleden vidnet har, hvori de har vidnet, at fra Madebækken, som ganger ned fra Lerbæk og ned ad havet og til den bæk, som gør skel imellem Lerbæk mark og Flade mark, det har været brugelighed til Lerbæk med fædrift om sommeren, hvilket vidne, fru Kirsten Kås formener uden kald og varsel at være vidnet og udstedt, og imod hendes lovlige brev og adkom på en eng, liggende til Ellinggård: så og efterdi det befindes, Peder Jensen på Skellen, Søren Mikkelsen på Holmen og Christen Jensen på Lien tilforn med deres medbrødre at have vidnet om samme eng at være brugt til Ellinggård imod Staffen Nielsen og hans medbrødres vidne, det og befindes Christen Jensen på Lien og hans medfølgere at have vidnet, samme vej ikke at have ligget igennem Ellinggård, som Christen Markorsen og hans medbrødre siden vidnet har, og de for første vidner, dog ikke befindes for de sidste, Steen Rodsteen forhvervet har, at være given varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme sidste vidner, såvel som samme domme, magtesløs at være.

(40)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm hendes visse bud Jens Lauridsen i Brødland med en opsættelse her af landstinget 22/11sidst forleden, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Christensen i ---- for en dom, han til Horns herreds ting 31/7 sidst forleden, imellem hende og velb Steen Rodsteen til Lerbæk, dømt og afsagt har, anlangende syn til nogen tørv, i nærværende år findes at være gravet i Strandby hede, inden for stabel og sten, som hendes fuldmægtig samme dag har begæret syn og hjemmel til, og i samme dom dømt hendes fuldmægtig fra samme syn, uanseet for ham har været fremlagt og bevist med KM og rigens højeste råds dom, dateret København 31/10 1636, som udtrykkeligen formelder, ingen, som uden skellet boer, nogen brug med graven eller tørveskær, de interesserede til skade, at være tilladt: så og efterdi sagen om Strandby hede for KM og Danmarks riges råd har været i rette, og til ridemænd indfunden, parterne at adskille, og ride og gøre kristeligt markskel, og det ikke endnu sket er, så fogden fordi ikke har vidst samme syn at udstede, førend ved ridemænd blev adskilt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(43)

** var skikket Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget 24/11 sidst forleden, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet efterskrevne personer for en vurdering og udlæg, de fra Christen Andersen i Fogedgård 11/3 1636 udlagt og vurderet har, så og til Kær herreds ting 22/3 dernæst efter afsagt, i hvilken deres udlæg og vurdering de skal have udlagt til Laurids Pedersen i øster Halne, efter doms indhold, for 200 sletdaler, hvilke Christen Andersen formener ubillig at være vurderet og fordi bør magtesløs at være, dernæst havde Christen Andersen Morten Lauridsen i øster Halne for nogen uendelig domme, til Kær herreds ting for nogen rum tid skal have forhvervet, anlangende kost og tæring, Christen Andersen skulle udgive til efterskrevne ransnævninger i Kær herred 1631, hvilke domme Christen Andersen formener Laurids Pedersen herredsfoged hans søn Morten Lauridsen til vilje at have dømt, formener samme dom ulovlig at være dømt, efterdi ransnævninger deres ed og tov er til landstinget magtesløs dømt: så mødte Laurids Pedersen og Morten Lauridsen, og efter vidtløftige ord og tale, dem imellem var, blev de her for retten venlig forligt og fordragen, så at Laurids Pedersen og Morten Lauridsen skal give Christen Andersen 36 sletdaler til påske først kommende, i rede penge og ingen andre varer, skadesløs at betale, og dermed skal alle forskrevne indstævnede sager, være sig omkost, tæring, vurdering og alle andre anhængende poster, fornævnte sager anlangende, være nederlagt, så alle hvis domme, vidner, deler, breve og hvis andet, på begge sider forhvervet er, skal være kasserede, døde og magtesløs og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder, og de på begge sider intet vidste hinanden at beskylde, men lovede herefter at være hverandres gode venner, og ikke den ene den anden nogen trætte uden billig årsag påføre, men dersom dem nogen tvist imellem falder, skal de det for lensmanden angive, kan han dem ikke forene, da enhver med lov og ret sin sag at udfordre, og hvilken sig herimod forbryder, skal være forfalden til næste hospital 100 sletdaler, venlig er de og forenet om hvis tiende, Laurids Pedersen og Morten Lauridsen skal give Christen Andersen, så Laurids Pedersen herefter årligen af alle hvis ejendoms afgrøde, han har der i sognen, skal give Christen Andersen 4 tønder byg, 1 tønde rug, og Morten Lauridsen i lige måde skal give ham af al hans jord og des afgrøde en halv tønde rug og en halv tønde byg, og hver hans husmænd gøre Christen Andersen en dags gerning, imens han samme kirketiende i fæste har, og dermed samme deres tvist bilagt

(50)

** var skikket Christen Jensen i sønder Ørum med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jens Christensen sst for en dom, han stakket forleden til Fjends herreds ting over ham forhvervet har, hvori han skal være tildømt en tønde rug at betale Jens Olufsen for noget skade, som skal være gjort i hans rugager, uanseet Jens Olufsen ikke med nogen sandfærdig vidnesbyrd ham at have over bevist, slig skade at have gjort ham: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

** var skikket Anders Christensen i Gølstrup på sin mor Kirsten Andersdatter såvel som på sine egne vegne hans visse bud Christen Andersen i Fogedgård med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Jensen ---- i Gølstrup for en dele, han lader sig af beråbe, han for nogen år siden skal have fordelt sin mor, Kirsten Andersdatter, til Vennebjerg herreds ting, anlangende kornskade, dog han aldrig har bevist, enten med indtægt eller nogen levende mands vidne, det hun har ladet gjort ham nogen skade: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes til hjemting lovlig at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, sa finder vi efter sådan lejlighed samme deler magtesløs at være.

(52)

** var skikket Jens Jensen i Hvidbjerg på Oluf Pedersen, barnfødt i Hvidbjerg, hans vegne med en opsættelse her af landstinget 20/11 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Ibsen, borgmester i Skive, Laurids Svendsen, Niels Madsen med flere borgere sst for en stuevidne og bænkebrev, de skal have gjort med hverandre om nogen ord, som salig Peder Nielsen i Brøndum, da han lå under badskærs hånd i Skive 24/7 1636, skulle have bekendt for dem, i den mening at Oluf Pedersen skal have været med hans bror Jacob Pedersen på ---- mark, da Jacob Pedersen desværre ihjel slog Peder Nielsen, barnfødt i Brøndum, og nævninger i Hindborg herred efter samme stuevidne skal have Oluf Pedersen åråd oversvoren: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes til hjemting lovlig at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og nævnings ed magtesløs at være.

(54)

** var skikket velb Niels Skade til Agerkrog med en opsættelse her af landstinget 6/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Eskesen i Bonderup, herredsfoged i Han herred, for en dom, han 12/11 næst forleden til Han herreds ting dømt har, og kvitdømt velb fru Karen Krag og Jacob Griis til øster Torup for hans tiltale for en summa pending, hendes anpart efter hendes udgivne og underskrevne forpligts brevs indhold: så og efterdi af samme indløste hovedbrev forfares, samme gæld at have været Laurids Navl, som var hans værge, hans egen gæld, som Niels Skade for ham har været forlover for, så fru Karen Krag og jomfru Anne Navl ham med deres husbond og far har lovet og hægtet til Niels Skade, og loven udtrykkelig formår møbørn eller nogen

mands hustru ej må vorde borgen for penge, og ej for andet, ej heller hustru i bondens velmagt mægtig nogen gæld at gøre i bondens bo, det og befindes fru Karen Krag og hendes børn at have vedersagt arv og gæld efter Laurids Navl, og herredsfogden fordi har Jacob Griis og fru Karen Krag for tiltale kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige.

(57)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm det hun på hendes tjenere Knud Jensen, Christen Christensen og Søren Christensen på Holternen deres vegne hendes visse bud Jens Lauridsen i Brødland på den ene og havde stævnet Tomas Jensen i Nielstrup, Laurids Jensen i Mejling og deres medbrødre synsmænd på den anden side for et syn, de til Vennebjerg herreds ting 21/11 1636 sidst forleden afhjemlet har, dem at have seet et stykke dige at være udflyttet fra Holternens mark og Ellinggårds mark og i Kvissel bys fællig, og en part jord deri at være opgraven: så og efterdi fornævnte vidne og syn ikke indeholder, nogen varsel navnlig derfor at være givet, fru Karen Kås som en lodsejer ikke heller dertil er stævnet og kaldt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og vidne, ej heller samme domme, klage og deler, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(61)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans visse bud Jens Sørensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Andersen ved Strand i Thisted for en dom, han til Thisted byting 30/8 nu sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Jørgen Høg og efterskrevne vurderingsmænd i Thisted, hvori Niels Andersen har fradømt Jørgen Høg sin lovlige tiltale og tredje ting, som han med rette havde til samme vurderingsmænd, for de ikke har villet efterkomme landsdommeres endelige dom, hvori de er tildømt det udlagte gods stykvis at vurdere, hvilket ikke endnu sket er: så og efterdi for sætfogden med tingsvidne er bevislig gjort, samme gods at være indsat i en deres medborgere nemlig Poul Jacobsens hus, vurderingsmændene og ved endelig dom er tildømt samme gods stykvis at vurdere, hvilke de ikke har efterkommet, og sætfogden dog har dem til tredje ting kvit funden, da ved vi ikke den hans dom at følge, men magtesløs at være.

(64)

** var skikket velb Anders Friis til Vrejlev med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Jensen i Nørgård, dommer til Jerslev herreds ting, for en dom, han 7/9 sidst forleden efter 6 ugers opsættelse dømt og afsagt har, imellem velb Anders Friis og Laurids Lauridsen i Mellerup, og i samme sin dom Laurids Lauridsen ---- dømt, des uagtet syn og vidner, som under sin dato til Vrejlev birketing udgivet og forhvervet er, iblandt lydende, Niels Bodder på Vrejlev for retten at have vidnet, at han havde bedt Laurids Lauridsen i Mellerup tre dage at slå hø til Vrejlev, så og sin anpart af høet i laden at indføre, og det har siddet overhørig: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes til hjemting lovlig at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(65)

** var skikket velb Hans Lindenov til Hundslund, høvedsmand på ---- slot, så og velb fru Helvig Kås til Restrup deres visse bud Jens Lauridsen i Brødland på den ene og havde stævnet Peder Kjærulf i Agdrup på den anden side for et vidne, han til Kær herreds ting 20/10 næst forleden forhvervet har, belangende fællig og fædrift, han sig ville tilegne i deres endels skov, mark og kær til Østbjerg og Brødland, formener samme vidne bør magtesløs at være og ikke at komme dem på deres endels grund og ejendom til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi samme vidne er Brødland ejendom angældende, og ikke fru Helvig Kås, som dertil er lodsejer, for samme vidne har fanget nogen varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(66)

31/1 1638.

** var skikket Jens Pedersen i Kallerup og havde hid kaldt sandemænd af Sønderherred i Mors, Jens Jensen Førgård hans bane at udlede, som er funden dræbt og død på Nykøbings vej i Mors, imellem mandag og tirsdag for juleaften sidst forleden, og først fremlagde Jens Pedersen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Sønderherreds ting 22/1 sidst forleden, Niels Mikkelsen at have vidnet, at for jul sidst forleden imellem mandag og tirsdag om natten da kom Christen Nielsen, som tjente hr Mikkel, ind til ham i herbergen, som han lå, og sagde, nu vil jeg give mig Gud i vold, nu tales vi aldrig mere ved, da spurgte han ham ad, hvor er det fat ---- for Guds skyld, da sagde han, Jens Førgård er falden af vognen og slagen hans hals sønder, og løb så straks ud af døren: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at fylding var sat på dem, og udlagde Christen Nielsen at være Jens Jensen Førgård hans bane, ham sagesløs at have af dage taget, og fordi svor ham fra hans fred, eftersom de sandhed derom havde udspurgt, og derefter blev den ottende sandemand hans skudsmål gjort, det han ligger på hans sygeseng, så han ikke her i dag kunne møde og gøre sin ed.

(68)

** var skikket Niels Baggesen i Spangerhede med en opsættelse her af landstinget 20/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Villum Christensen i Snarup, Peder Mikkelsen i Overklit for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 6/2 sidst forleden vidnet har, at det skulle være dem fuld vitterligt, det Gertrud Madsdatter, som tjente i Spangerhede, var frugtsommelig og med barn, den tid hun tjente i Spangerhede, og skulle være kommet derfra i dølgsmål, så Niels Baggesen ikke lyste for lovmål derfor, hvilke vidne Niels Baggesen formener ikke så lovlig at være forhvervet, som det sig burde: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke udførlig har vidnet, det Niels Baggesen skulle haft nogen fællig med Gertrud Madsdatter eller tilskyndet hende at bortvige, ej heller for nogen lejermåls besigtning, men med tingsvidne bevislig gøres, det Niels Baggesen har givet kære og klage på hende, for hun var rømt af hans tjeneste, imod hans minde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Villum Christensen og hans medbrødres vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(72)

** var skikket velb jomfru Anne Sehested hendes visse bud Laurids Pedersen på Øland med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Tomasen i Assels, foged til Sønderherred i Mors, for en dom han 13/11 sidst forleden dømt har, og deri tildømt hendes tjenere i Redsted sogn at give skat, uanseet de skal være ugedags

tjenere til hendes gård Sindbjerggård: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse på adskillige steder findes at være forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans visse bud Knud Tomasen Holst, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Oluf Terkildsen i Lendum, for han 2/9 sidst forleden til Sæbygårds birketing har ladet sig vold sværge, for at han uden billig årsag i Sæbygårds birk har slaget Peder Christensen Smed, tjenende på Sæbygård, og gjort ham sår og skade, og ikke han siden den tid enten har rettet eller settet for sig, og efter slig lejlighed formener han, at Oluf Pedersen bør at fare som andre fredløse mænd: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes påskrevet, at være læst på Sæbygårds birketing 20/1 og på Vennebjerg herredsting 22/1 sidst forleden, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da efter sådan lejlighed ved vi ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Oluf Terkildsen at fare som andre fredløse mænd.

(73)

** var skikket Jens Nielsen i Sejlflod med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Rasmus Knudsen af Ålborg for en dom, han for nogen tid siden til Ålborg byting over ham forhvervet har, lydende i sin mening at Jens Nielsen er tildømt at betale to færdige stude efter salig Johan Ertmands regnskabsbog, og ikke er bevist hvor gode de to stude har været, som Jens Nielsen har haft af salig Johan Ertmand: da efterdi det befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom, vurdering og udlæg magtesløs at være.

(74)

** var skikket Jacob Pedersen, forrige skolemester i Thisted, hans visse bud Laurids Pedersen, foged på Øland, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet efterskrevne for et vidne, de i Thisted kirke sidst forleden -/10 vidnet har på Jacob Pedersen om adskillig uskikkelighed og forsømmelse i skolen med snustobak og andet: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse på adskillige steder findes at være forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og kundskaber magtesløs at være.

(75)

** var skikket Ib Jensen Snedker, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Pedersen Lund i Knobjerg, for han nogen tid siden til Viborg byting er vold oversvoren, for han i arrest er dragen af Viborg by, og foragtet retten, og seks ugers dag og langt mere siden forbi gangen er, og ikke han har bødet, settet eller borgen sat, ej heller sandemænds eden rykket, menende fordi Christen

Pedersen Lund bør efter recessen at fare som andre fredløse mænd: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes påskreven, at være læst på Sønderherreds ting 23/1 sidst forleden, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da efter sådan lejlighed ved vi ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Christen Pedersen Lund at fare som andre fredløse mænd.

(76)

28/2 1638.

** var skikket Jens Tomasen i nør Gistrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Peder Skøt i Smerupgård, herredsfoged i Revs herred, for tre domme, som han til Revs herreds ting dømt og afsagt har, og her til landsting 1/3 sidst forleden underkendt og magtesløs dømt, og formente sig deri uret at være sket af Peder Skøt, og formener derfor Peder Skøt bør til ham at betale hvis han derpå kan have anvendt: da efter flere ord dem imellem var, voldgav Jens Tomasen såvel som og Tord Andersen på sine egne og brors vegne al deres tvist og uenighed på fire dannemænd, Jens Tomasen på sin side tog Christen Andersen Holmbo i Heltborg og Niels ---- i Kærgård, og Tord Andersen på sin og sin brors vegne tilnævnte Tomas Lauridsen i Kodal og Jens Christensen i Østergård, dem og på rettens vegne dertil er nævnt hr Peder i Helligsø, hvilke fem dannemænd skal forsamles i Helligsø på mandag, først kommer 14 dage, og da have fuldmagt at sige Jens Tomasen, Tord Andersen og hans medbrødre imellem om al hvis tvist, dem til den dag imellem er, til endelig ende, og hvad fornævnte fem mænd eller og de fleste deri siger skal stande for fulde, og af parterne upåtalt i alle måder, og hvilken af dem sig derimod forbryder eller sagen opreber skal give til hvilken hospital, lensmanden foreviser, hvor ---- deres brøst findes, 10 rigsdaler, og dermed skal alle hvis deler, domme, forfølgning, lovmål, voldgift og afsigelse på enten sider, samme deres tvist anlanger, forhvervet er, aldeles være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(78)

** var skikket Jens Lauridsen, borger og indvåner i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Lauridsen i Tåbel, Laurids Christensen sst og Oluf Lauridsen i Aggergård for en vidne, de til Vestervig birketing vidnet har 6/3 1637, i sin mening at de skulle have hos været i Aggergård til Oluf Lauridsens og da skulle have hørt, at Jens Lauridsen skulle have købt noget fisk af Niels Pedersen, der sst, og skulle have lovet ham derfor 11 sletdaler, hvilke vidne Jens Lauridsen formener og beskylder for et sankevidne: så og efterdi bemeldte vidnesbyrd har vidnet om den køb og løfte, Jens Lauridsen med Niels Pedersen skulle gjort, som han ikke er gestendig, for tingdom indgået eller med hans brev og segl bekræftet, men han det højlig benægter, som for er rørt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller den dom og deler, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(80)

** var skikket Jens Christensen, barnfødt i Tirup og nu borger i Hjørring, hans visse bud Hans Tomasen, byfoged i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet et kvindfolk, skal være barnfødt i Hjørring, ved navn

Anne Nielsdatter, for hun skal have 15/7 1637 i sankt hans kirke i Hjørring der sigtet og beskyldt Jens Christensen, midlertid han var udenlands, ---- for et barn, hun --- nogle år siden skal have født, hvilke Jens Christensen hårdelig ved sin sjæls salighed benægter: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme sigtelse magtesløs at være.

(82)

** var skikket Hans Tomasen, byfoged i Hjørring, på KM vegne på den ene og havde stævnet efterskrevne nævninger på den anden side for en nævnings ed og tov, fornævnte mænd 13/2 1638 oversvoren Niels Stabæk her til Hjørring byting gjort har for falskmønt, han har faret med og forvekslet og købt med, imod KM og al kristen øvrigheds lov og ret: dernæst var her til stede velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ålborghus, og formedelst vores forbøns skyld afstod samme sag og nævnings ed ikke videre at skal komme Søren Nielsen til forhindring, dog han lovet at skal betale hvis omkostning, derpå anvendt er.

(84)

** var skikket Bertel Andersen i Rybjerg, Søren Jensen sst og Jep Christensen i Hestbæk deres visse bud Jep Christensen med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter en måneds opsættelse at have stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for en dom, han 7/2 1637 på Nørherreds ting dømt og udstedt har, og tildømt Mikkel Jepsen i Nykøbing, på hans hustru Maren Knudsdatters vegne, bondeskyld af de gårde, som de påboer, for anno 1632, uanseet at Bertel Mogensen ikke har ville anseet rigtig kvittants, som da samme tid for ham i rette fremlagdes: så og efterdi det befindes, Bertel Mogensen tilforn for sin dom at have været hid stævnet, og den da ved vores endelige dom er underkendt efter den lejlighed, samme dom medfører, da ved vi ikke andet derom at sige, end Bertel Mogensen sig jo har forseet, og bør derfor at igen give Bertel Andersen og hans medbrødre hvis billig kost og tæring, de for den hans dom har anvendt.

(85)

** var skikket velb fru Helvig Kås, salig Hannibal Gyldenstjernes, til Restrup og velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm deres visse bud Anders Jensen i ---- , med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter anden opsættelse at have stævnet velb Falk Gøye til Vodskov, for at eftersom de for nogen tid siden ved gode mænd er sket indvisning og udlæg i noget hans efterskrevne jordegods for en summa penge, han er bleven dem skyldig, da vil de være dom begærende, om samme jordegods ikke bør dem og deres arvinger for ejendom at følge: da efterdi for os i rette lægges to gode mænds indvisning, det de samme gods til fru Helvig Kås og fru Kirsten Kås i deres gæld har udlagt, og befindes sagen i seks uger at have været optagen, så vi deri imod recessen uden bevilling ikke kan gøre længere forhaling, samme opsættelse befindes og til tinge lovlig at være forkyndt, som opskriften om formelder, og ikke Falk Gøye, eller nogen på hans vegne, nu er fremkommen, nogen modstand at gøre, som forskrevet står, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme gods jo bør fru Helvig og fru Kirsten Kås for ejendom at efterfølge, med mindre det dem inden år og dag bliver fraløst efter KM forordning, eller og samme indvisning for sin tilbørlig dommer rykkes.

(88)

** var skikket velb Jochum Beck til Gladsaxe, KM befalingsmand på Bøvling slot, hans visse bud Mads Nielsen i ---- , med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Mette Nielsdatter, Johanne Christensdatter og Maren Christensdatter i Bagterp og deres lovværge, salig Christen Eskesens arvinger, fordum herredsfoged i Vennebjerg herred, for en sigtelse, Christen Eskesen 3/11 1636 på Vennebjerg herredsting udstedt har, imellem Niels Madsen, som har sit tilhold uden birket, og Maren Nielsdatter, som tjente Peder Tomasen i Bjørnholt, og hun ham sag givet, at være hendes barnefar, og bemeldte herredsfoged ikke ville anse Niels Madsens høje benægtelse, såvel som han med brev og segl har bevist for dommeren, langt før at have været ude af landet for godtfolk at tjene, så at han ikke på de tider, der barnet er avlet, var her i landet: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme beskyldning magtesløs at være.

(89)

** var skikket velb Knud Rodsteen til Lengsholm hans visse bud Tomas Jensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Jensen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, for en dom, han til Jerslev herreds ting 31/8 dømt har, og da ikke at have vidst at dømme hans tjenere Markor Splidsen i Brovst i Jerslev sogn, Hans Eriksen på Bækken i Sterup krat, Peder Nielsen i Krattet fra tiltale, eftersom han har opsat sagen i 6 uger, og Malte Sehested har tiltale til dem for noget tiende af noget havre, som de skulle have ført af Sterup mark og til Ås: så og efterdi Knud Rodsteens fuldmægtig for herredsfogden med to tingsvidner, som endnu stander ved fuldmagt, har bevislig gjort, det Knud Rodsteen ikke har ladet høste eller bortføre noget korn af Sterup mark, ydermere end han har ladet så til sin gård Ås og ladet bruge til samme gård, som recessen tilholder ham fri for tiende, og herredsfogden dog har tildømt Knud Rodsteens tjenere for samme korn, de afført har, at lide tiltale, da ved vi ikke den hans dom bør nogen magt at have, eller Niels Andersen og hans medfølgeres vidne at komme Knud Rodsteen for samme hans korn til forhindring.

(91)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ålborg slot, på hans tjener Søren Christensen i ---- hans vegne, hans visse bud Søren Christensen med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Just Christoffersen i Kettrupgård for en ulovlig dele, han skal have over Søren Christensen forhvervet til Hanherreds ting 13/11 sidst forleden: så og efterdi ikke bevises med Søren Christensens brev eller anden nøjagtig bevis, det han skulle være samme havre skyldig, eller bedt Just Christoffersen love for sig, og han dog er delt bleven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dele, ej heller den vurdering, derefter gjort er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(93)

** var skikket velb Niels Friis, KM befalingsmand over ---- , Åbygda samt Wembe skibred på den ene og havde stævnet velb Iver Lykke Eriksen til Grinderslev kloster for en summa pending, nemlig 2000 rigsdaler, han ham skyldig er, som Iver Lykke til Nørherreds ting er tildømt ham at betale, hvorfor Anders Friis formener, Iver Lykke pligtig er ham samme summa med des rente, skadegæld og interesse at erlægge og betale, eller derfor ham tilnævnes to dannemænd, som ham i Iver Lykkes gods kan indføre: da efterdi for os i rette lægges Axel Lykkes udgivne hovedbrev på 4000 daler, som Iver Lykke, Mogens Lykke, Anders Friis og Frands Dyre ---- alle for én og én for alle ---- forlovere for, og Anders Friis selv beretter hvis indførsel, tilforn derfor er gjort, at være underkendt, så Anders Friis fordi nu fordrer 2000 daler med sin interesse, og ikke Iver Lykke eller nogen på hans vegne herimod beviser, samme penge at være betalt, sagen og til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Iver Lykke jo er pligtig samme fordrede summa med des interesse til Anders Friis at betale, og fordi tilfinder velb Otte Lunov til Grønkær og Erik Lunov til Viskumgård, som Anders Friis dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed med herredsfogden inden i dag 6 uger drage for Iver Lykkes bopæl, og der udæske og gøre Anders Friis udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere, imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Anders Friis i anden hans jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(96)

** var skikket velb Anders Friis, KM befalingsmand over Thunøn, Åbygda samt Wembe skibred på den ene og havde stævnet velb Hans Lykke til Søgård på den anden side for en summa pending, nemlig 1345 rigsdaler, han ham skyldig er, som Hans Lykke til Hillerslev herreds ting er tildømt at betale, hvorfor Anders Friis formener Hans Lykke pligtig er ham samme summa pending med des rente, skade og interesse at erlægge og betale, eller og ham ved to gode mænd i Hans Lykkes gods at indføres: da efterdi for os bevises, det Hans Lykke har solgt Anders Friis af hans børns gods, og det Anders Friis igen for KM og Danmarks riges råd er fradømt, som Claus Då har bevislig gjort, børnenes at være, og ikke derimod er bevislig gjort, Anders Friis nogen vederlag af Hans Friis at have bekommet, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Lykke jo bør at betale Anders Friis samme gæld efter den takst, som han ham det for har afkøbt, med sin interesse, og fordi tilfinder velb Otte Lunov til Grønkær og Erik Lunov til Viskumgård, som Anders Friis dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger med herredsfogden drage for Hans Lykkes bopæl, og der udæske og gøre Anders Friis udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Anders Friis i anden hans jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(100)

** var skikket Eggert Dorn, borger og indvåner i Itzehoe på den ene og havde stævnet borgmester Peder Ostenfeld i Viborg, Just Bromand og Christen Christensen Hjarbæk, rådmænd sst, på den anden side for en dom, de 1/2 sidst forleden på Viborg rådhus dømt og afsagt har, imellem ham og Johan Ditmer, borger i Viborg, anlangende 100 mark lybsk, som hans salig formand Hans Nolte krudkræmmer, forrige boende i Itzehoe, har lovet og godsagt for ham og til salig Hans Popen, rådmand sst, efter hans udgivne skadesløs brev, dateret 4/7 1624: så og efterdi for borgmester og råd er i rette lagt Johan Ditmers håndskrift, til Hans Popen udgivet, på 100 mark lybsk, som Hans

Nolte for ham har været forlover, hvilke håndskrift findes påskrevet, summen i små mønt at være betalt, dog ikke det Hans Nolte dem skulle udgive, men Hans Noltes tjener selv for notarius, såvel som og i hans egen kundskab tilstår, det samme Johan Ditmer intet var Hans Nolte pligtig, der han ved døden afgik, det og befindes af de breve, Eggert Dorn selv fremlagt har, så borgmester og råd fordi har Johan Ditmer for tiltale kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed imod den deres dom at sige eller magtesløs at dømme, eller os over samme kundskaber, til Eggert udgivet, at være dommere.

(104)

** var skikket Rasmus Skomager i Østerby på sine egne og på Niels Iversen og Jens Villadsen sst deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Lauridsen, nu værende i sønder ---- , for et vidne, han 4/11 sidst forleden til Oksholm birketing vidnet har, anlangende at de samtligen med ham skal have røgtet en ruse om mandagen ottende dags dag tilforn, som siges at skal have været Jens Christensens i Vesterby, og i samme sit vidne vidnet har, at Rasmus Skomager samt andre hans medbrødre ham samme ruse skal have udvist: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og klage magtesløs at være.

(105)

** var skikket velb Knud Rodsteen til Lengsholm hans visse bud Tomas Jensen i Ålbæk med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en dom, han til Børglum herreds ting 12/11 1633 dømt har, og da dømt ham fra fylding på sandemænd i fornævnte herred, som var opkrævet til hærværk, formedelst et skudsmål, som var gjort for en mand, ved navn Jens Jensen: så og efterdi Hans Lauridsen, formedelst skudsmål, har fradømt Knud Rodsteens fuldmægtig fylding på sandemænd, og endog Hans Lauridsen sig undskylder, det af skriverens forseelse at være sket, så bevises herimod med tingsvidne, KM forordning om sådan skudsmål samme dag, førend han dømte, for ham at være bleven fremlagt og læst, og han den dog ikke har anseet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Lauridsen jo dermed har gjort uret, og bør fordi fældet at være, med mindre høje øvrighed ---- vil.

(109)

9/5 1628.

** var skikket Mads Jørgensen, borger og indvåner i Sæby, på den ene og havde stævnet Peder ---- i Ørslev på den anden side for en dom, han til Sæbygårds birketing 7/2 1638 sidst forleden forhvervet har, anlangende en gæld, Daniel Trutmand ---- til Christen Lauridsen i Gadholt, og byfogden Jens Tomasen at have tildømt Karen Lauridsdatter, nu Mads Jørgensens hustru, hendes anpart i samme gæld at betale: så og efterdi det befindes, Daniel Trutmands brev til Christen Lauridsen i Gadholt at være overleveret med andet papir, som dog kan sees at have været uden påskrevet og ikke nogen kendelig dato, den anden hans håndskrift til Christen Lauridsen ganske uden dag og dato, og fordi ikke kan eragtes for rigtig, det tredje brev til Jacob Christensen og befindes 1616 at være udgivet,

og ikke forinden 20 år renoveret efter KM forordning, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme breve noksom, eller byfogdens dom deri at komme Laurids Christensen til skade, men belangende Daniel Trutmands brev til Jacob Christensen på 14 sletdaler udgivet 3/11 1618, som ikke ---- endnu at være 20 år gammel, ej heller med kvittants bevises, samme penge at være aflagt og betalt, og byfogden fordi har tildømt Karen Lauridsdatter hendes anpart at betale, da ved vi ikke imod samme brev, ej heller byfogdens dom, deri at sige eller magtesløs dømme.

(112)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø, på sin tjener Anders Jensen i øster Brønderslev hans vegne hans visse bud Anders Jensen med en opsættelse her af landstinget 28/2 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Knud Tomasen i Sæby for to gældsbreve, han skal have i rette lagt til Jerslev herreds ting og derefter hændet dom over samme hans tjener, at de ham den fordrede summa skulle betale, enhver sin kvota, inden 15 dage, eller efter des forløb lide indvisning efter forordningen: så og efterdi samme to gældsbreve ikke befindes forinden 20 år at være renoveret og fornyet efter KM forordning, bemeldte gamle deler ikke heller findes til tinge årlig læst og påskrevet, som det sig burde, men fortovet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme breve og deler, ej heller den herredstings dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(115)

** var skikket Oluf Christensen Glarmester, borger i Nykøbing i Mors, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Søren Mouridsen i ---- for en enlig vidne, han til Harre herreds ting 17/8 sidst forleden vidnet har, at 23/5 1631, da var han i Nykøbing i Oluf Glarmesters hus og antvortet ham på hr Christen Poulsen i Grettrup hans vegne 20 sletdaler, som var i hele kroner, og Oluf Glarmester lovet at forskaffe hr Christens søn Iver Christensen, som da studeret i København, samme 20 daler med des ---- , hvilke Oluf Christensen formener skal være et sankevidne og ikke vidnet på fersk fod: så og efterdi Søren Mouridsens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Jens Tordsen og hans medbrødre og har vidnet efter Oluf Glarmesters ord og løfte, som han ikke er bestendig, for tingsdom indgangen, eller fra sig bebrevet, men højlig benægter, tilmed og beviser borgmester og råds kundskab, hans skib og medhavende gods af storm og uvejr at være bleven, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller samme klage og dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(118)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærgårdsholm hans visse bud Niels Såel i Volling på den ene og havde stævnet Jesper Christensen i Eskær, herredsfoged i Hindborg herred, på den anden side for en dom, han har dømt 18/4 sidst forleden, hvori han har frikendt Mads Christensen i Krarupgård for hans bror afgangne Jens Christensens børn deres arv og værgemål, at endog Mads Christensen, som samme børns farbror og rette værge, efter sin bror og deres fars død hverken har ladet registrere, vurdere eller i ringeste måde gjort nogen rigtighed om hans efterladte formue, og dog har ladet hans hustru Karen Mikkelsdatter sidde i en uskiftet fælles bo i mange år, så børnene nu fast er bleven arveløs, disligeste stævnet Karen Mikkelsdatter i Sindbjerg, Mikkel Jensen, Jens Jensen, Christen Jensen, Peder Jensen, Niels Jensen, Jens Jensen, Anne Jensdatter og Dorte Jensdatter med deres lovværge: så og efterdi Jesper Christensen ikke udførlig i sin dom har forklaret og om kendt,

eftersom for ham har været i rette sat, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at indkomme, og herredsfogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille om hvis, for ham bliver i rette sat, som det sig bør.

(120)

** var skikket Gjødert Smitt, borger til Lübeck, hans visse bud Peder Ostenfeld, borgmester i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Henrik Felthut, borger i Ålborg, for en dom, han 15/1 sidst forleden til Ålborg byting over ham har forhvervet, hvori han er tilfunden at lide arrest, hvilken dom Gjødert Smitt formener sig derfor ikke at skal være lovligen stævnet eller kaldt: så og efterdi byfogden Mogens Jespersen endelig har tildømt Gjødert Smitt at lide arrest, endog ingen gensvar for ham er mødt, han ikke heller samme dom under hans endelige forsegling, men ved tingsvidne har givet beskrevet, det og bevises, Gjødert Smitt ---- såvel som byfogden selv at være forlover af samme arrest indtil pinsedag, efterdi det var ham umuligt bleven samme herredstings dom at forskaffe, hvorefter han dog har tilbudt nøjagtig lovning, da finder vi efter sådan lejlighed samme bytings dom, såvel som samme arrest og sandemænds ed, magtesløs at være.

(124)

** var skikket Henning Lauridsen i vester Assels hans visse bud Anders Pedersen i Kortegård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet efterskrevne vidnesfolk af vester Assels i Mors for et vidne, de til Lund birketing 6/10 sidst forleden vidnet har, anlangende at de lørdag sidst forleden var otte dage skulle de have med været at ---- til Christen Vævers i Assels og de siden skulle være gangen til kirken og der skulle have seet, Henrik Pedersen skød et skud, og ikke de i samme deres vidne skal have vidnet, at Henning Lauridsen, det han skød til Christen Væver, hvorfor Henning Lauridsen formener, deres vidne ikke så nøjagtig at være vidnet, at det bør at komme ham på hans liv, ære eller fredløsmål til hinder eller skade: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og ingen nu er mødt hertil at svare ---- vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme sandemænds ed og tov magtesløs at være.

(126)

** var skikket velb fru Vibeke Podebusk, salig Otte Lindenovs, til Borreby i Skåne hendes visse bud Laurids Mikkelsen, foged på Østergård, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Mette Pedersdatter, Maren Poulsdatter med flere for en vidne, som de til Harre herreds ting 22/2 sidst forleden vidnet har, anlangende det 1633 imellem sankt mikkels dag og jul, da Søren Jensen i Durupgård i dis midlertid ---- for arbejde på Nissum og Sæbygårds mølle, så og efter jul 1634 lod gøre en ny inderhjul i Nissum mølle, og da i dis midlertid samme arbejde blev gjort, da så de, at Søren Jensen tit og ofte at være ved samme møller: så og efterdi samme vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men nogle år og rum tid efter slig skal være sket, som deres vidne om bemelder, og deres vidne ikke heller bemelder om nogen visse dag og tid, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(128)

** var skikket Jørgen Olufsen, borger i Ålborg, hans visse bud Jens Pedersen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Morten Borthus, forrige indvåner i Ålborg, for en skøde, han 11/9 sidst forleden ved hans fuldmægtig til Ålborg byting skal have ladet gøre Jens Bang, borger sst, og deri iblandt andet skal have bort skødet til ham den gård og ejendom, som Gertrud Nemers iboer, i Strandstræde i Ålborg, uanseet Morten Borthus rum tid tilforn, nemlig 19/12 1636, til bemeldte byting for en andel summa pending, han Jørgen Olufsen er skyldig bleven, og derfor har forhvervet rigens forfølgning over ham, har pantsat til Jørgen Olufsen bemeldte gård og ejendom: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme skøde, fuldmagt og købebrev magtesløs at være og ikke komme Jørgen Olufsen på hans ---- til forhindring.

(130)

** var skikket velb fru Ide Gøye, salig Jens Juels, til Lindberg hendes visse bud Peder Mikkelsen i Plet og gav til kende, at Ide Gøye har sig til forhandlet Vrejlev klosters hovedgård med jus patronatus, birk og birkeret, såvel som anden tilliggende bønder med des herlighed af velb Anders Friis efter hans derpå udgivne skødebrevs indhold, hvilke hun agter at lade drive til lås, som hun til hjemting har ladet tilkende give, og fremlagde efterskrevne tingsvidner af Vennebjerg herreds ting, og nu her for retten tilspurgte Peder Mikkelsen alle og enhver, som til stede var, om her var nogen, som ville kende sig nogen rettighed til eller i samme gods, at de det skulle til kende give, og ingen her er fremkommen, som ville tilstå sig deri at have nogen del eller rettighed.

(133)

** var skikket Rasmus Knudsen af Ålborg hans visse bud Hans Andersen i Mosbæk med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Jacobsen for et vidne, han sst har forhvervet, anlangende da at have opkrævet sandemænd i Ålborg bys frihed for deres ed og tov at gøre over Rasmus Knudsen, og for sandemænds opkrævelse ikke er mødt nogen varsel at afhjemle, men alene med et tingsvidne er bleven bevist til samme vidne at være stævnet, såvel som sandemænds ed ikke skal medføre på hvad sted de har stævnet, menende fordi samme volds proces ikke så lovlig at være drevet, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at blive: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes lovlig at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme volds proces magtesløs at være.

(134)

** var skikket Niels Andersen, borger i Ålborg, hans visse bud Jens Clemendsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom, han 20/11 sidst forleden, imellem ham og Peder Røring, borger sst, dømt og afsagt har, hvori han har dømt Peder Røring kvit for dele og tiltale, og

det efter to mænds underskrevne kundskab, som de skulle have været beskikkelsesvis hos Niels Andersen på Peder Rørings vegne, dog de ikke har ---- nogen skriftlig gensvar af Niels Andersen, hvorefter fogden kunne vidst sig at rette, men de aleneste har givet kundskab ud efter hans mund om de ord, han ikke til dem har haft, som han mener, byfogden ikke havde burdet anseet og dømt ham fra sin ret: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør, og efterdi bemeldte beskikkelses vidne findes efter Niels Andersens ord og mundheld, som han ikke er bestendig, der ikke heller befindes nogen varsel for samme vidne at være givet, kunne vi ikke kende den så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(138)

** var skikket Mads Lauridsen i Daugbjerg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet hr Jacob Knudsen i Daugbjerg præstegård for en dele, han lader sig af berømme, han noget forleden til Fjends herreds ting over ham skal have forhvervet for to års præsterente, som han skal være ham skyldig for årene 1636-1637: så og efterdi hr Jacobs sognemænd udførlig havde vidnet, det de i mange år, hver efter deres alder og minde, har årligen givet hr Jacob og hans formænd præsteost, og intet derimod fremlægges jo så at være sket, det og bevises Mads Lauridsen selv på hr Jacobs vegne at have udtalt og med dele forfulgt dem, som med ost tilforn har resteret og tilbage stået, og intet imod samme vidner fremlægges, hvormed de kan tilbage drives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige, og efterdi Mads Lauridsen sig har forholdt samme ost i samme to år ikke til præsten at ville udgive, endog ordinantsen udtrykkelig tilholder ham hvis ret er, hans formænd for ham haft har, så Mads Lauridsen fordi for samme oste er delt bleven, da ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(142)

** var skikket Gabriel Glarmester, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Henrik Felthut, skomager sst, for en dom, han sig af berømmer, han for nogen rum tid forleden til Ålborg byting skal have ladet forhverve, anlangende nogen gæld, som han på salig Jørgen Ortmands vegne ville fordre, uanseet det for langsommelig tid tilforn skulle have været for på Ålborg rådhus, og borgmester og råd da skulle have forligt Gabriel Glarmester og Henrik Skomager om samme gæld: så og efterdi for byfogden med Jørgen Ortmands regnskabsbog, såvel som dannemænds likvidering, har været bevislig gjort, Gabriel Glarmester at have været Jørgen Ortmand samme ---- daler pligtig, og ikke er bevist dem at være betalt, så byfogden fordi har tilfunden Gabriel Glarmester samme penge at betale, eller derfor at have indvisning i hans bo, da ved vi ikke den hans dom at imod sige, men efterdi Villum ---- og hans medfølgere alene har vidnet efter Gabriel Glarmesters og Henrik Felthuts ord, de om samme kedel køb skulle haft, som Henrik Felthut ikke er bestendig, tilmed og imod Gabriel Glarmesters underskrevne opskrift i Henrik Felthuts bog, det han samme kedel af ham havde lejet, da kunne vi ikke kende, deres vidne bør nogen magt at have, men efterdi byfogdens dom i den sag ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til ham igen at komme, og deri endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(148)

6/6 1638.

** var skikket Christen Christensen i Sturupgård på sine egne og på Peder Olufsen i Vilsgård hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Tomasen i Assels, herredsfoged i Sønderherred i Mors, for en dom, han til fornævnte ting dømt og afsagt har næst forleden 18/11 1637, anlangende hvis arv, Peder Olufsen og Christen Christensen ved deres hustruer har arvet efter deres far, afgangne Jens Christoffersen, som boede og døde i Rakkeby, og i beslutningen på sin dom har frafunden dem samme arv og igen at indføre i boen eller lide tiltale derfor: så og efterdi ikke befindes for fogden at være fremlagt nogen bevis eller dokumenter om samme arv, og han dog har tildømt Peder Olufsen og Christen Christensen igen at indføre efter loven, han ikke heller i den anden punkt har dømt endelig, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom magtesløs at være.

(150)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans fuldmægtig Hans Nielsen i Kirkeskov på den ene og havde stævnet Jens Tomasen, byfoged i Sæby, og Otte Tomasen, byskriver sst, på den anden side for en landstings opsættelse, dateret 9/5 næst forgangen, som hans tjener Hans Nielsen i Kirkeskov Otte Tomasen fik i hænde på Sæby ting for retten 16/5 sidst forgangen og begæret den at måtte fange læst og påskreven, efter opsættelsens indhold den lovlig at forkyndes, og da det sket er, har nogen begæret, samme opsættelse at måtte i tingsvidne forfattes og gives beskreven: så og efterdi ikke befindes for borgmester og råd at være bevislig gjort, det Peder Christensen nogen arv efter hans salig bror Jens Christensen at have taget, eller sig efter hans død med hans efterladende gods eller bo i nogen måder befattet, og borgmester og råd fordi har Peder Christensen for samme gæld at betale kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres dom at sige eller magtesløs dømme.

(154)

** var skikket velb fru Anne Lykke, salig Claus Maltesens, til Rydhave hendes visse bud Laurids Pedersen, foged på Øland, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Knud Pedersen i Styvelgård, Peder Jespersen i Hvidbjerg med flere for en kontrakt, de på Revs herreds ting 1635 på deres egne og menige Hvidbjerg sognemænd deres vegne med Peder Christensen Svenske ---- gjort har, anlangende kirkens tiende af Hvidbjerg sogn, som Peder Christensen Svenske fæst har, i sin mening, at menige Hvidbjerg sognemænd skulle give Peder Svenske 18 tønder byg årlig mere end den sædvanlige afgift efter den forrige kontrakt: så og efterdi det befindes, to af de otte mænd tinghørere at have med været at vidne om den kontrakt, de selv skulle gjort og indganget, Peder Gregersen ikke heller samme kontrakt har samtykt, deri inddraget eller og givet nogen fuldmagt den på hans vegne at samtykke, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme kontrakt, ej heller den dele, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(158)

** var skikket Peder Tomasen Galskøt i Kornumgård hans visse bud Peder Christoffersen, foged på Nibstrup, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Eriksen i Bagterp, dommer til Vennebjerg herreds ting, for en dom, han til fornævnte ting 29/1 sidst forleden, imellem ham på den ene og Niels Baggesen i Spangerhede på den anden side, dømt og

afsagt har, gældssag anlangende, hvori han efter 6 ugers opsættelse skal have dømt uendelig, og ikke deri vidst at dømme, førend de havde gjort rede og regnskab med hverandre, som det sig burde, uanseet aldeles ingen dokumenter for ham skal have i rette været, hvormed Niels Baggesen kunne bevise sig nogen regnskab med Peder Galskøt at have: så og efterdi det befindes, for fogden at være bevist med Peder Galskøts underskrevne ---- har solgt ---- velb Peder Munk ---- Anders Kjærulfs kvittantser, hvad Niels Baggesen Peder Galskøt pligtig været ---- des uanseet har dømt ham til regnskab, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den hans dom at følge eller komme Peder Galskøt til nogen forhindring.

(161)

** var skikket Bjørn Sørensen i Bangsbo på Læsø hans visse bud Søren Christensen i Hellum med en opsættelse her af landstinget 28/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christoffer Lydiksen sst for en uendelig dom, han sig af beråber her til landsting at have forhvervet, anlangende et stykke jord, Bjørn Sørensen har bekommet af Jens Lauridsen Eriksen, som han med pantebrev, købebrev og opbydelse, som til Læsø birketing lovlig udstedt er, noksom kan bevise, og samme stykke jord en rum tid har haft i rolig brug, og efter slig lovlig adkomst har han sted og fæst samme jord af hans husbond doktor Wandal, og ikke Christoffer Lydiksen kan bevise, enten han eller de mænd, som tilforn har boet i den gård, har haft nogen rettighed til samme stykke jord: da og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen blev stævnet på ny, og det nu sket er, bør den ikke længere magt at have.

(164)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård på velb jomfru Birgitte Lykke hans datters vegne hans visse bud Niels Basse i Årup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen i Intrup, Christen Pedersen i Ligård med flere for et vidne, som de 4/12 1637 på Hindborg herreds ting imod Verner Parsberg og Birgitte Lykkes ---- vidnet har, nemlig at herligheden af Ligård med stedsmål, ægt, arbejde og sagefald har fulgt Krabbesholm og ingen anden i 20 år: så og efterdi Christen Jensen og hans medbrødre befindes at være Mogens Kåses egne tjenere og i så måde vildige, de og har vidnet om samme herlighed, midlertid gården alt sammen har fulgt til Krabbesholm, da kunne vi ikke kende den deres vidne nøjagtig, men efterdi for os fremlægges på begge sider adskillige dokumenter, skøder, indfæstelser, underskrevne jordebøger, herligheden af samme Ligård anlangende, som synes at støde imod hverandre, så vi ikke fordi derover kan være dommere, da ved vi ikke i hovedsagen at dømme, men hvem påskader indkalde sig det for sin tilbørlig dommer, og der gå om hvis ret er.

(171)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Knud Sørensen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have givet til kende, at Johan Brandt, borger og indvåner i Ålborg, nogen tid forleden, eftersom ham er tilvidende vorden, skal have ladet forkynde her til landstinget nogle gamle regnskaber, dem imellem skulle have været, og dermed ---- sådant ikke af Falk Gøye at skulle ville betale, og eftersom han ikke så langsommelig tid, samme regnskab om formelder, har krævet Falk Gøye for nogen betaling, hvorimod Falk Gøye formener, Johan Brandt sig deri vidende imod KM forordning om regnskab og regnskabsbøgers tilfald at have forholdt: så og efterdi Johan Brandts øksnebog indeholder, det han 1627 skulle bekommet 80 staldøksne af Falk Gøye, og skulle give for parret 25 rigsdaler, dog ham

skulle gives tre stude af udskud i køben, og hans udgivne brev til Falk Gøye formelder på 100 øksne, 26 rigsdaler parret, endog bevises med Falk Gøyes egen underskrevne brev, Johan Brandts tjener ikke at have ---- uden 90 øksne, så Johan Brandts øksnebog ikke med hans håndskrift stemmer overens, enten om tal eller køb, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme klakbog i den punkt så noksom, at den bør at komme Falk Gøye på hans fordring på ---- resten af fornævnte 90 øksne, som klippet er, til hinder eller skade, ej heller ved os imod den anden hans regnskabsbog om hvis, Falk Gøye ---- ellers i andre måder er skyldig bleven, som intet imod fremlægges, at sige.

(176)

** var skikket mester Peder Pedersen, sognepræst til Sortebrødre kirke i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, for en dom han har dømt 25/2 sidst forleden til Viborg byting, og deri tildømt mester Peder Pedersen at betale til Jens Bang i Ålborg 219 sletdaler, eller derfor at lide æskning, og samme sin dom funderet på en opskrift, Jens Bangs fuldmægtig, Jens Jacobsen i Ålborg, har for ham i rette lagt, hvilken opskrift ikke findes i dommen ord fra ord indført: så og efterdi for fogden har været i rette lagt dokumenter, som tilforn til tinge i samme sag gangen er, førend udvisning er sket, hvori Jens Bangs gavebrev findes at være indført, endog den vurdering og udlæg derefter gjort er, siden til landsting efter de omstænde, den vores dom om formelder, findes at være underkendt, så deraf forfares gælden at være rigtig, og fogden fordi har tildømt mester Peder Pedersen fornævnte hovedstol med sin rente at betale, da ved vi ikke den hans dom at imod sige, hvad der derpå anvendt skadegæld belanger ---- som ej heller ---- den fremlagte opskrift på skadegæld og interesse, så vidt den kan eragtes billig af de dertil forordnede, som udlæg for gælden gøre skulle.

(181)

** var skikket Tøger Nielsen i Hellum hans visse bud Christen Nielsen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Peder Lauridsen i Hallund, Peder Pedersen sst med flere synsmænd for et syn, de til Jerslev herreds ting 5/10 1637 afhjemlet har, anlangende den tredje kvindstol neden brigsdøren i Hellum kirke, som skulle ligge til Pilgård og Vanderskrog, så den skulle være forkortet formedelst et stykke panel og et fjæl, som skulle være indsat i en anden stol dernæst med, endog med 8 synsmænds vidne er at bevise, samme 3. kvindstol ikke at være forkortet, men findes at være bredere og videre, både i gang og sæde, end som nogen af de stole der neden for, tilmed har herredsprovsten, som er selv sognepræst der, med hans medhjælpere og andre dannemænd været i kirken 22/11 1637 og samme tvistighed forenet og forligt, formener Peder Lauridsen og hans medbrødre 4 synsmænd deres syn og hjemmel bør magtesløs at være og ikke komme Tøger Nielsen til hinder eller skade i nogen måder, herhos blev fremlagt efterskrevne tingsvidner og domme: så og efterdi alle fornævnte fremlagte dokumenter, vidner, domme og andre kundskaber er stolestand i kirken anlangende, kunne vi ikke kende dem så noksom, at de må komme herredsprovsten med sognepræsten og bedste sognemænd, i lensmandens fuldmægtigs nærværelse, til forhindring, om samme stolestand at gøre rigtig anordning, som det sig bør.

(188)

** var skikket Vogn Pedersen i Bleggrav på hans egne og medarvingers vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Christen

Nielsen i Kalsensgård, herredsfoged i Hvetbo herred, for to uendelige domme, han til Hvetbo herreds ting 12/9 og 21/11 1635 dømt har, og den tredje endelige dom 28/11 samme år til fornævnte ting dømt og afsagt har, anlangende adskillig gæld, som hans salig far, Peder Selgensen, skulle være Hans Sørensen, KM tolder i Ålborg, skyldig efter hans regnskabsbogs indhold, uanseet Vogn Pedersen samme tid har budt sig til regnskab, ydermere formente, at der ikke skal befindes så lovlig stævnet og varsel for givet, hvilket skal befindes en ud af Peder Selgensens børn, ved navn Peder Pedersen at have tjent velb Just Høg på Fur, dertil og ikke skal befindes at Hans Pedersen, Inger Pedersdatter og Maren Pedersdatter for samme dom så lovlig stævnet og varsel for given: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme deres tvistige sag på 4 dannemænd, Hans Sørensen på sin side Claus Markorsen rådmand og ung Hans Sørensen Skriver, borger sst, og Vogn Pedersen på sine egne, sin mors og søskendes vegne tilnævnte Laurids Pedersen i øster Halne og Jens Mørk i Byrum, hvilke fire dannemænd skal forsamles i Ålborg gildehus i dag otte dage først kommende, og da have fuldmagt bemeldte tvistige parter om samme gæld til endelig ende at imellem sige, hvad den ene den anden pligtig bliver med rette, og hvis de deri siger skal stande for fulde, af parterne upåtalt i alle måder, og hvis domme og breve, gangen er, ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(191)

** var skikket Christoffer Lydiksen, indvåner på Læsø i Hals sogn hans visse bud Niels Poulsen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 20/3 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Olufsen og Anders Nielsen med deres medfølgere, sandemænd til Læsø birketing, for vold de skal have ham oversvoren til Læsø birketing 9/2 sidst forleden, for sår og skade han skulle have gjort Jens Lauridsen Eriksen: så og efterdi vidnesbyrdene ikke har vidnet, dem at have seet Christoffer Lydiksen slog Jens Lauridsen Eriksen eller gjort ham nogen skade, så klagen ikke noksom er bevist, sandemænds navne ej heller i deres ed findes inddragen, ej heller nogen fylding på sat, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, klage og sandemænds ed, derefter svoret er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(195)

** var skikket Vogn Pedersen i Bleggrav med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Andersen i Fjelstedgård for en dom, han 20/5 1637 til Hvetbo herreds ting dømt og afsagt har, anlangende nogen gæld, som Vogn Pedersen skulle være Christen Poulsen, borger i Ålborg, efter hans brev pligtig, og samme dom findes straks pludseligen uden nogen opsættelse at være dømt, uanseet Vogn Pedersen ikke er mødt til gensvar: så og efterdi Jens Andersen har dømt endelig, endog ingen gensvar for ham er mødt, sagen ikke heller i 6 uger er optagen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom, ej heller den vurdering, derefter gjort er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(197)

18/7 1638.

** var skikket velb Mogens Kås til Nibstrup hans fuldmægtig Peder Christoffersen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i sag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have givet til kende, hvorledes han til Vennebjerg herreds ting 2/4 sidst forleden skal have forhvervet

dom for indvisning over velb Hans Ulf Unger til Villerup for en summa pending, hvilke dom han her til landstinget agter at lade konfirmere, såvel som ---- til gode mænd, ham indvisning at gøre efter forordningen: da efterdi for os i rette lægges gode mænds kontrakt og forhandling om samme gæld, såvel som og kommissariers dom, hvori han er tilkendt samme gæld at betale, og ikke bevises det at være efterkommet, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom ganget, den og siden her til landsting tid efter anden over 6 uger er optagen, så vi imod recessen deri ikke kan gøre længere forhaling, Hans Ulf Unger ikke heller er fremkommen eller nogen på hans vegne nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hans Ulf von Unger jo er pligtig samme penge med des interesse til Mogens Kås at betale, og fordi tilfinder velb Steen Rodsteen til Lerbæk og Axel Urne til Kellerup, som Peder Christoffersen på Mogens Kåses vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Hans Ulf Ungers bopæl, der udæske og gøre Mogens Kås udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere, og imod gælden likvidere, sker der dem ikke fyldest, da Mogens Kås i anden hans jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg efter KM forordning for hans gæld, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(202)

** var skikket Jens Pedersen, boende på Villerup, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Pedersen Ingermand, borger i Nykøbing for en vidne, han til Nykøbing byting 16/12 sidst forleden vidnet har, at han en tid lang har kendt den dannemand Jens Pedersen, byskriver sst, ungefer 17 år, og da har han brugt byens frihed og borgerlig næring, lige så vel som andre borgere sst brugt har, både til lands og vands, og han vidste ikke, at han havde givet nogen skat til KM i nogen måder: så og efterdi samme vidnesbyrd ikke har vidnet endelig, eller om nogen visse dag og tid, men selv lagt deres vidne i tvivl, det og befindes, Jens Pedersen at have været byskriver i Nykøbing, midlertid han der var bosat, som ikke i købstæderne er brugeligt, at give nogen ---- , da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(205)

** var skikket Simon Nielsen i Agger, på sin mor Kirsten Nielsdatter i Nors hendes vegne, hans visse bud Peder Olufsen i Vilsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Pedersen i Nors, Niels Nielsen i Karby og Christen Mogensen i Thy for en forseglet opladelse brev, som Christen Terkildsen i Nors og hans far Terkild Pedersen sst skal have båret i rette og leveret velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald slot, og derefter fanget Kirsten Nielsdatter hendes gård at stede og fæste, efter samme falske opladelse brev, som han formener, hvilke brev han formener og beskylder ikke at skal være så lovlig gjort med Kirsten Nielsdatters minde, vilje eller samtykke: så og efterdi ikke befindes samme opladelse brev af Kirsten Nielsdatter at være forseglet, eller hun det vil være gestendig, men højlig benægter og fragår, de to, som det og skulle forseglet, har det benægtet og frafalden, den tredje er vildig, Christen Pedersen og hans medfølgere i lige måder har vidnet efter Kirsten Nielsdatters ord, som hun ikke er gestendig, eller for tingsdom indgået, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme opladelse brev, ej heller Christen Pedersen og hans medfølgeres vidne, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(210)

** var skikket Peder Jensen i ---- hans fuldmægtig Knud Tomasen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Tomasen i Maden, Peder Tomasen i Nygård med flere for et usandfærdigt vidne, de til Horns herreds ting 23/4 sidst forleden vidnet har på en død mand, salig Jens Nielsen i Birket, det han skulle have bekommet et føl i Birket for hans gæld, uanseet det ikke har været hans egen gæld, men har været ret forlover for hans hustrus far salig Peder Christensen i Birket: så og efterdi Peder Tomasen og hans medbrødre ikke har vidnet på fersk fod, men rum tid efter samme skifte skulle være standen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(212)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans fuldmægtig Peder Nielsen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Anders Tomasen i Svenstrup, Clemend Andersen i Hald med flere for vidner, de til Højslev birketing 25/10 1637 vidnet har, hvori de skal have vidnet, en part i 50 år, en part mere og en part mindre, da skal de herskaber, som har boet på Stårupgård i dis midlertid haft den frihed til deres mølle, Stårup mølle, at de møllerne, som der skal have boet og endnu boer, mand efter anden har haft 5 nød, som både i hegne og uhegne tid har ganget på de enge imellem Stårup mølle og Dalsgård bakken, hvormed Gunde Rostrup ville lade sig tilvidne KM lodskifte enge og ejendom til fælled og fægang: så og efterdi det befindes, Peder Nielsen Kirkegård i Fly og hans medfølgere først at have vidnet i sagen om samme fædrift, og de dog ikke for Anders Tomasens og hans medfølgeres vidne har fanget nogen varsel, synsmændene ikke heller har omhjemlet, hans fæ samme eng skade skulle gjort, Peder Olufsen og hans medbrødre og har vidnet i deres egen sag, tilmed efter hyrdens ord, som han ikke er gestendig, samme forbud i lige måder formelder om alle de enge i Stårup birk, som kaldes Stårup marsk, endog Dommerby mænd selv deri skal have lod og del, delen og indeholder, domsmænd at være fordelt med voldsdele så fuldt ---- , som hver var en fuld vold oversvoret, endog ikke bevises samme sag med sandemænd at være forfulgt, ej heller Dommerby bymænd for samme syn, vidner, forbud og dele er givet navnlig varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og syn, ej heller samme forbudsdele så noksom lovlig, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(220)

** var skikket velb Christoffer Pax til Stensballegård, på sin tjener Peder Pedersen i Hestbæk hans vegne, hans visse bud Tord Sørensen i Selde med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Andersen i Breum, Peder Nielsen med flere sst for et vidne, de til Nørherreds ting 15/8 sidst forleden vidnet har, formeldende det samme hans tjener skulle have ganget og slaget med en bar høle en rugager på Hestbæk mark, hvilke vidne Christoffer Pax formener ikke lovlig og ret at være, efterdi ikke omvidnes, hvem som helst samme agerjord og ejendom tilhørte, som Peder Pedersen skulle have slaget samme rug på: så og efterdi Niels Andersen og hans medbrødre udtrykkelig har vidnet ved visse dag og tid, dem at have seet Peder Pedersen med en bar høle nedslagen samme rugager, og i så måder om hans gørlige gerning, og intet derimod fremlægges, hvormed det kan tilbage drives, men med synsvidne befæstes, samme rug at være nedslagen, som omvidnet er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, syn og klage at sige eller magtesløs dømme, men efterdi herredsfogden har tildømt Peder Pedersen

hærværks bøder at udgive, endog ingen hærværks sag er ham med forfulgt eller oversvoret, da kunne vi ikke kende den hans dom bør nogen magt at have.

(224)

** var skikket velb Erik Kås til Aggersborggård hans visse bud ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet velb Niels Krag til ---- for en gård i Han herred, i Bejstrup sogn og by liggende, som Christen Jensen Lund tilforn boede, som Erik Kås Niels Krag på nogle års tid har bevilget at måtte besidde og bruge, som deres imellem kontrakt gjort er derom formelder, og ikke samme kontrakt indeholder, samme længere at måtte bruge, end han den ville besidde, og Niels Krag dog sig har understået samme gård til en anden mand, ved navn Mikkel Christensen, forlenet: så og efterdi for os fremlægges Erik Kåses underskrevne brev, det han har undt og bevilget Niels Krag og hans frue samme gård i besiddelse i 6 år kvit og fri, og ikke bevises Niels Krag samme gård til nogen anden at have forlenet, eller hans år endnu forfalden, da ved vi ikke samme Erik Kåses brev at imod sige.

(226)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans fuldmægtig Hans Nielsen i Kirkeskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Jens Tomasen, byfoged i Sæby, og Otte Tomasen, byskriver sst, for de 23/5 sidst forgangen ikke har villet agtet eller anseet hans tjener, Hans Nielsen i Kirkeskov, hans skriftlige skudsmål, at han samme dag var så lovlig i hans husbonds forfald forhindret, så han den dag ikke kunne være der til stede: så og efterdi det bevises, to personer med Hans Nielsens fuldmagt at have været til Sæby byting 23/5 og ville gjort Hans Nielsens skudsmål imod Jens Tomasen byfoged eller hvem andre ham har ladet did stævne, og ikke samme seddel måtte ansees eller læses og påskrives, men samme dag er udstedt tingsvidne, som Hans Nielsen i Kirkeskov er given varsel for, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte byfoged og byskriver dem jo dermed at have forseet, og bør derfor efter birkeretten at stande til rette.

(229)

** var skikket velb Erik Kås til Aggersborggård hans fuldmægtig Iver Gregersen i Krøldrup på den ene og havde stævnet Niels Eskesen i Bonderup på den anden side for en dom, han i samme sag til Han herreds ting 9/7 sidst forleden dømt har, formener samme dom bør ingen magt at have, men magtesløs at være: så og efterdi ikke for fogden er bevislig gjort, Erik Kås at skal have lidt nogen forsømmelse for Christen Holdensens skyld med ægt eller arbejde, midlertid han samme gård besad, eller nogen bygfældighed i den korte vinters tid at være sket, men Christen Holdensen samme gård at have besiddet, indtil Erik Kås den til en anden har bortfæstet, som Christen Holdensen den har fravist, og herredsfogden fordi har ham for tiltale kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(232)

** var skikket Poul Kras i Nørholm med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Jesper Tuesen, borger i Ålborg, Jens Nielsen rådmand med flere for en afsigelse, de til Ålborg byting 2/4 sidst forleden afsagt har, at de 12/3 sidst forleden har været i Niels Jacobsen Ovid, borger i Ålborg, hans ejendom, og der med byens

gamle alen og mål har målt og forfaret, hvor lang og bred den part er i samme ejendom, som Poul Kras er tilvurderet og udlagt, hvilken afsigelse Poul Kras formener ikke då noksom lovlig er forhvervet, som det sig burde, uanseet samme ejendom i langsommelig tid har fulgt Poul Kras efter udlægs vidnes indhold: så og efterdi ikke befindes Christen Pedersen, Jens Jensen og deres medbrødre synsmænd for Jesper Tuesen, Jens Nielsen og deres medbrødres afsigelse, som siden derimod gjort er, at være given nogen varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme deres sidste afsigelse magtesløs at være.

(235)

** var skikket Jens Nielsen i Skræm med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Christensen sst, Morten Andersen med flere for et vidne, de til Han herreds ting 25/8 sidst forleden med Jens Svenningsen i Skræm vidnet har, anlangende nogen ord, som skulle Jens Svenningsen og Jens Nielsen imellem faldet 5/8, hvilke ord Jans Nielsen ved sin højeste helgens ed benægter ikke at have haft: så og efterdi samme vidne, hid stævnet er, ikke fremlægges, endog sagen i 6 uger har været optagen, så deri ikke kan gøres længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, såvel som dem dom og dele, derefter drevet er, magtesløs at være.

(238)

** var skikket Iver Andersen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Søren Jensen Bjerring, rådmand her sst, for han nogen tid siden til Viborg byting har ladet ham fordele for en summa pending, anlangende for nogen pant ejendom, Iver Andersen for langsommelig tid siden skal have sat Søren Bjerring i pant, liggende her i byen, dog gården at høre til hospitalet, og hvis bygning, derpå var sat, af fjenderne skal være nederbrudt og aldeles afbrækket og bort tagen, så det er bleven øde, og Iver Andersen ingen nytte eller gavn deraf siden har nydt eller bekommet, mener det ikke nu videre bør at komme ham fattige mand til forhindring: så og efterdi ikke befindes nogen brev eller bevis på samme gæld at have været fremlagt eller i dommen indført, da den udgivet er, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom, såvel som den dele, derefter drevet er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(240)

** var skikket Peder Kallesen, indvåner i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Christensen i Fly for en løskendelse vidne, som til Skive byting for langsommelig tid siden skal være gjort, og der skal have kendt løsen på noget eng og ejendom på Skive mark i Suderholm, som har været i pant sat til salig Peder Christoffersen, forrige borgmester i Skive, mener samme vidne og dom ikke så lovlig at være forhvervet, at det ikke bør at komme Peder Kallesen, hans hustru Maren Pedersdatter, eller hans børn på samme eng til nogen forhindring: så og efterdi Christen Christensen ikke beviser med købebrev, skiftebrev eller nogen anden adkom, samme ejendom ham at tilhøre eller dertil være berettiget, ej heller beviser, samme ejendom enten af ham selv eller hans salig far at være udsat eller forpantet, og han dog derpå har kendt løsen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme løskendelse vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(243)

** var skikket Christen Nielsen i Rærup hans visse bud Mads Mortensen på Gudum kloster på den ene og havde stævnet hr Peder Pedersen, sognepræst til Ræer, Vigsø og Hansted kirker, på den anden side for en skriftlig kundskab, han af Niels Pedersen i Borup, Tue Jensen i Hedegård med flere forhvervet har, dateret 20/4 1638, anlangende at de skal have været i Ræer kirke 15. søndag trinitatis 1637 og hørt der Johanne Sørensdatter stod åbenbarlig skrifte, at hun skal have beskyldt Christen Nielsen for hendes barnefar, hvilken beskyldning han højlig benægter: så og efterdi Niels Pedersen og hans medbrødres kundskab alene er en bænkebrev, som ikke til tinge er vidnet, eller varsel for givet, den ikke heller med Johanne Sørensdatters sigtelse bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bænkebrev så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(245)

** var skikket Christen Andersen i Vridsted hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged på Hald, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Knud Christensen i Nørgård for en lov, han selv tolvte til Vorde birketing 23/2 næst forleden imod Christen Andersen gjort og udgivet har, anlangende en gældsbrev, som han til Christen Andersen skulle have udgivet, lydende på 18 rigsdaler, og i så måder edlet og drevet samme sit lov, uanseet Christen Andersen med tingsvidner, som står ved sin fuldmagt, har gjort bevislig, det han har lånt Knud Christensen 18 rigsdaler, og derpå givet ham sin brev: så og efterdi Jens Jensens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, den og befindes tvært imod Jens Hestbæk og hans medbrødres vidne, og de dog derfor ikke er given varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme Jens Jensens vidne magtesløs at være, og efterdi Knud Christensen her til landsting har videt samme gældsbrev for urigtig, så vi ikke har vidst derpå at dømme, førend han sig derimod forværger efter loven, hvorfor birkefogden ham har tilfunden sin lov at fulddrive og lovsdag forelagt, så han derefter har svoret Christen Andersen sag på hånd, og givet sin lov selv tolvte med dannemænd, bosiddende i samme herred og birk, det han aldrig samme gældsbrev har udgivet, eller hans signet derfor med hans vilje og vidskab at være kommen, og endog Peder Nielsen med Knud Christensens kvittants og Jens Hestbæks vidne ville heden tyde, samme penge to gange at skulle være annammet, så befindes dog gørlig at se det ord, i dag, med anden pen og blæk i samme kvittants at være indført, og intet ellers herimod samme lov fremlægges, hvormed kunne bevises, den jo af lovfaste og vederhæftige mænd at være gjort og givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bogsed at sige eller magtesløs dømme.

(251)

** var skikket Jens Madsen Bjerring, borger i Viborg, hans visse bud Niels Mouridsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Laurids Hansen Wandel, barnfødt i Ålborg, formedelst han sig entholder og ikke vil indløse en pant i sin gård og ejendom, i Ålborg liggende, som Jens Bjerring er udlagt og tilvurderet for 235 sletdaler hovedstol, som Laurids Hansens formand salig Laurids Andersen Holst har skyldig været, formener Jens Bjerring derfor, at han samme pant og ejendom for 235 sletdaler for evindelig ejendom bør at nyde og beholde: da efterdi med tingsvidne bevises, samme ejendom Jens Madsen Bjerring for sin gæld at være udlagt og tilvurderet, det og straks er budt til løsen forinden 8 uger, og det ikke sket er, så byfogden fordi har tildømt Jens Madsen det for ejendom at efterfølge, sagen og siden her til landsting har været indkaldt og tid efter anden over seks uger optagen, så vi imod

recessen uden bevilling deri ikke kan gøre længere forhaling, og Laurids Hansen ikke endnu er mødt eller nogen på hans vegne nogen modstand herimod at gøre, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme hus og ejendom jo bør Jens Madsen for ejendom at efterfølge.

(253)

** var skikket Sillie Jacobsdatter her i Viborg på hendes husbond Hans Boisen Tinstøber hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Poulsen Skrædder, her sst, Rasmus Skrædder med flere borgere sst for et vidne, de til Viborg byting 16/2 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen ord og tale, Hans Boisen skulle have sagt om hans kongelige majestæt, blandt andet at kongen måtte vel have bleven hjemme og tagen vare på hans diger og ikke drage op i kejserens land, hvilke ord og vidne Hans Boisen højligen benægter, sig aldeles ingen ubillige ord at have sagt om hans majestæt: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Hans Boisens ord og mundheld, som han ikke har været bestendig eller for tingsdom indgangen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller samme klage og dom, derefter forhvervet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(256)

15/8 1638.

** var skikket Niels Nielsen i Thisted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Christen Andersen Bjerregård, borger sst, for en dele, han efter dom til Thisted byting 21/3 1638 forhvervet har over Niels Nielsen for vidne at vidne, anlangende en ager i Thisted mark, som kaldes Krabbesager, hvem der høstet og afførte afgrøden af samme ager 1637, uanseet Niels Nielsen har tilforn med ed og oprakt finger efter landstings stævning, og dog vidnet sin sandhed i samme sag: så og efterdi samme vidnesbyrd til tinge har været deres vitterlighed i samme sag bestendig, og de dog findes at være fordelt for vidne at vidne, kunne vi ikke kende den dele så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(260)

** var skikket Jens Jensen i ---- hans fuldmægtig Niels Poulsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård og hans fuldmægtig Jens Black, foged der sst, for en voldssag, syn, vidner og klage, som Jens Black til Thisted byting over ham forhvervet har, formener Jens Jensen, at samme vidner ikke skal være så lovlig gjort og forhvervet, at de bør at komme ham til hinder eller skade: så og efterdi Mads Christensen og Niels Christensen ikke udførlig har vidnet, dem at have seet Jens Jensen slaget Christen Pedersen, eller gjort ham enten sår eller skade, så samme syn ikke udførlig er bevist, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og syn, såvel som den sandemænds ed, derefter svoret er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(264)

** var skikket velb Valdemar Lykke til Grinderslev kloster på sine egne, såvel som på hans søskendes vegne, hans visse bud Niels Basse i Årup med en opsættelse her af landstinget i dag 14

dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Christensen i Jebjerg, Troels Poulsen i Roslev med flere for et vidne, de til Nørherreds ting 12/9 1637 vidnet har, og da vidnet at Jens Christensen i Jebjerg i 28 år har kendt Rævkær på Nandrup mark, og da imidlertid har samme kær været brugt til forte og fælled til menige grander og bymænd i Nandrup, og ikke han har hørt, at det har været påklaget, førend i fjor og nu i år der omtvistes: så og efterdi fornævnte vidner, syn og vedkendelser på begge sider om fornævnte ejendom er imod hverandre, og vi der har haft åstederne i besigtning, ved vi ikke på samme vidner at dømme, men indfinder samme sag til uvildig granskning på gode mænd, efter den lovlig bliver tilbudt og bevilget, at komme på åstederne dis lejlighed at forfare, og hvis de deri granskende vorder, fra dem at give beskrevet, og hvem videre påskader, da at stævne og kalde og gå derom hvis ret er.

(278)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans visse fuldmægtig Peder Nielsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævner Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, samt hans medbrødre 6 vurderingsmænd, alle borgere og indvånere i Viborg, som Anders Rolandsen samtlige efter borgmester og råds dom og rigtig håndskrifts formelding 15/6 næst forleden er med en person, ved navn Johan Künou af Königsberg på sin husbond Lindhart ---- til Königsberg hans vegne inddragen i Niels Pedersen Nipgårds bo og der gjorde Johan Künou på hans husbonds vegne udlæg og vurdering i adskillige købmandsvarer for 517 rigsdaler hovedstol og rente: så og efterdi Anders Rolandsen byfoged samt 6 vurderingsmænd udførlig har vidnet, dem på rettens vegne at have været med Johan Künou i Niels Nipgårds hus og bo, og gjort ham på hans husbonds vegne udlæg, og han ikke med det, han var tilvurderet, ville lade sig benøje eller annamme, men straks gjort akkord med Niels Nipgård, selv godset at skulle beholde og give ham 200 specie daler, og derpå taget hans håndskrift ---- igen selv har ---- leveret og ---- Anders Rolandsen den gamle Niels Nipgårds håndskrift, såvel som rådstue dom, hvilke breve endnu hos Anders Rolandsen befindes, såvel som de 200 rigsdaler hos Anders Rolandsen er nedsat, efter Niels Nipgårds sidste brev, så samme deres vidne i slige måder med samme omstænder befæstes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres vidne, ej heller Niels Nipgårds sidste udgivne brev, at sige eller magtesløs dømme.

(284)

** var skikket Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Basse i Årup for en dom, han 12/9 sidst forleden til Nørherreds ting over ham 1637 forhvervet har, angående en stor kost og tæring, Bertel Mogensen skal være tildømt at skal udgive, uanseet Niels Basse tilforn samme sag anlangende kost og tæring, som han på velb Valdemar Lykke til Grinderslev kloster og hans søskendes vegne ville have af Bertel Mogensen, har til landstinget ladet indstævne: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, bør den at være som udømt var, og den dele, derefter drevet er, ingen magt at have.

(285)

** var skikket Niels Nielsen, borger i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Strange Nielsen, skomager sst, for en skøde, han til Thisted byting 13/5 1637 givet og gjort har Christen Pedersen Bjerregård i Thisted på 12 små skæpper bygsæd fra den søndre ende i en ager oven for ældste Christen Andersens mark i

Thisted, som kaldes Krabbesager, uanseet Strange Skomager ikke skal bevise sig i nogen måder at være berettiget, eller på sin hustrus vegne, at have arvet mere i samme ager end 6 små skæpper byg: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme tvistige sag om samme ager på 4 dannemænd, Laurids Pedersen på Christen Bjerregårds vegne betroet Poul Jacobsen, rådmand i Thisted, og Mads Sørensen, borger sst, og Niels Nielsen på sin side tog Jens Christensen Skrædder, borgmester sst, og Christen Kås, byskriver sst, hvilke fire dannemænd forinden 14 dage først kommende skal forsamles på åstederne, og samme ager skifte og udvise, hvor vidt enhver der kan være berettiget, efter deres indførsels adkom, så de dermed kommer til en endelig ende, og hvad samme 4 mænd deri gører skal stande for fulde og uigenkaldt.

(287)

** var skikket Poul Jensen i Thisted hans visse bud Niels Poulsen i Vrågård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Søren Jensen Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred for en dom, han 11/12 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem velb Niels Arenfeldt til Ullerupgård og Poul Jensen, efter en æske seddel på 7 rigsdaler, som Niels Arenfeldt selv Poul Jensen har skreven eller ladet påskrive, hvilke brev og gæld Poul Jensen Poul Jensen ved Gud og salighed højlig benægter, aldrig at have lovet eller at være Niels Arenfeldt nogen penge skyldig: så og efterdi ikke med Poul Jensens brev og segl eller anden nøjagtig bevis bekræftes, ham samme 7 daler til Niels Arenfeldt at have udlovet, og fogden dog har tildømt ham dem at betale, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom, ej heller den dele, derefter skulle være forhvervet, så noksom, at de bør nogen magt at have.

(289)

29/8 1638.

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet efterskrevne borgmester og råd i Ålborg på den anden side for en dom, som de, imellem ham og Peder Sørensen, borger i Viborg, dømt og afsagt har på Ålborg rådstue 10/8 1638, og i samme deres dom har tildømt Jens Bang at betale Peder Sørensen 434 daler, uanseet ---- i rette lagt salig og velb Jens Juels og Otte Skeels underhandling og afsigt, formeldende hvorledes med kompagniets tilstandende gæld ---- solgt, og andet skal forholdes: så og efterdi for borgmester og råd har været i rette lagt kommissariernes overregning og likvidation, som udtrykkelig tilholder Peder Sørensen hos kompagnien har at fordre af hvis penge, ---- har i behold, pending 434 daler, og borgmester og råd fordi har tildømt Jens Bang, som kompagniens beholdning indfordrer, samme penge til Peder Sørensen at betale, da ved vi ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(292)

** var skikket Peder Ostenfeld, borgmester i Viborg, på Niels Andersen, borger i Ålborg, hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have givet til kende, hvorledes han for nogen rum tid forleden har forhvervet borgmester og råds dom i Ålborg over Jens Bang, borger sst, indeholdende i sin beslutning at Jens Bang bør at erlægge og betale Niels Andersen halvpart af sin indlæg i det spanske saltkompagni, efter KM kommissariers afsigt, så vidt den ham med rette tilholder, når den fremlægges, eller derfor at lide tiltale, hvilken dom Jens Bang ikke har villet agtet og efterkommet: så og efterdi samme bytings dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, og

fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(294)

** var skikket Peder Ostenfeld, borgmester i Viborg, på Niels Andersen, borger i Ålborg, hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged sst, for en udviselse vidne, han der til Ålborg byting 23/6 sidst forleden udstedt har over Niels Andersen med flere på afgangne fru Helvig Kåses gård og boder: så og efterdi for os er i rette lagt salig fru Helvig Kåses udgivne brev til Niels Andersen og hans hustru på samme gård, deres livstid årlig for 30 sletdaler husleje at skulle betale, og derimod fru Helvig Kåses arvingers skøde til Erik Juel på samme gård udgivet, hvorefter han og den igen til Jens Bang har afhændet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme udviselse vidne at dømme, førend for sin tilbørlig dommer bliver om kendt, hvilken enten samme livsbrev eller skøder der bør ved magt at blive.

(298)

** var skikket Claus Markorsen, forstander i Helliggejst kloster i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Morten Christensen i Hasseris for et gældsbrev, han lader sig af berømme, lydende på 205 daler hovedstol med sin forfalden rente, som hans far Christen Mortensen i Hasseris skal have givet ham, dateret 11/12 1634, hvilket brev to mænd med ham skal have forseglet, den ene ved navn Henrik Felthut, skomager i Ålborg, den anden Christen Mortensens bror, som kaldes gammel Christen Mortensen, boende i Hasseris, endog gammel Christen Mortensen skal have det højlig benægtet med oprakt finder og helgens ed på Ålborg byting, det han aldrig skal have forseglet samme brev: så og efterdi samme brev befindes i sin dato at være makuleret og forandret, den ene mand, som den skulle med forseglet, og benægter og fragår, tilmed bevises Morten Christensen stedse at have været i boen hos sine forældre, og ikke så formuende, det han samme summa penge af sin egen til sin far kunne forstrække, men alene dermed ville hospitalet sin rettighed i Christen Mortensens bo ham forvinde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme brev så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(302)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Christensen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have givet til kende, hvorledes han kort tid forleden skal have ladet stævne Johan Brandt, borger i Ålborg, hid til landstinget og hans regnskabsbog beskyldt på nogen øksne mangel, han efter samme regnskabsbogs indhold har bekommet anno 1627, og det ikke så rigtigen anskreven, enten ved tallet på øksne eller og af købet derpå, som en ærlig mand i sin regnskabsbog burde at skrive: så og efterdi samme øksnebog tilforn har været hid stævnet, og da endelig dom ganget, den ikke at skulle komme Falk Gøye på hans anfordring for resten af samme 90 øksne, som klippet var, til hinder eller skade, Johan Brandt og i sin underskrevne udtog indskyder sig til sin udgivne brev, da ved vi efter sådan lejlighed ikke videre om samme øksnebog at kende, eller derfor på Johan Brandts ære at dømme.

(307)

** var skikket Peder Jensen, salig Jens Hases søn, i Torup hans visse bud Mads Jensen Løgstør med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Madsen i Torup for en dele, han til Hannæs ting 7/7 sidst forleden over ham forhvervet har, anlangende en tønde byg, som Peder Jensens far, salig Jens Hase, skulle være Peder Madsen skyldig, efter hans brevs indhold, uanseet aldrig skal bevises det Peder Jensen eller nogen hans søskende at have annammet nogen arv efter deres salig far eller deres salig mor: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele magtesløs at være.

(308)

26/9 1638.

** var skikket velb Jørgen Kruse til Kærsgård hans fuldmægtig Oluf Nielsen i Agdrup på den ene og havde stævnet Mogens Christensen i Klarup, Søren Olufsen i Gerum med flere på den anden side for et vidne, de til Jerslev herreds ting 2/3 1637 vidnet har om et stolestade i Tårs kirke, næst neden fruepigernes stol i fornævnte kirke, som omtvistes af hans tjenere Oluf Nielsen i Agdrup og Iver Christensen i Bøget, i hvilke vidne bemeldte mænd har vidnet, at de kvinder, som har boet i Bøget, nemlig Karen Nielsdatter og Kirsten Terkildsdatter, den ene efter den anden, i 30 samfulde år har de stået i det yderste stade i samme stol, uanseet det bevises af de vidner, Jørgen Kruses tjenere har forhvervet, at der har boet en kvinde i Agdrup, ved navn Maren Nielsdatter, som havde den yderste stade i samme stol: så og efterdi der befindes tvist om samme stolestand i samme kirke, indfinder vi den sag til provsten, sognepræsten og syv sognemænd at komme, og dem enhver fornævnte tvistige parter sin bekvemme stolestand efter deres alder og giftermål at udvise, og samme vidner, seddel og domme dem deri ikke at forhindre.

(314)

** var skikket velb Iver Kås til Ulstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet efterskrevne lægdsmænd i Snedsted sogn for en delsvidne, han til Hassing herreds ting 7/6 sidst forleden over hans tjener Laurids Pedersen i Snedsted forhvervet har, søgende ham 3 sletmark for den påbudne KM pengeskat, hvilke deres delsvidne Iver Kås formener med urette er forhvervet over hans tjener, Laurids Pedersen, at lægdsmændene i Snedsted sogn ville understå dem at lægge hans tjener i skat så højt, som dem lyster, og siden fordele ham og tage af hans hus og gods, så meget som de ville: så og efterdi det befindes, Laurids Pedersen for samme skat at være fordelt, rum tid førend den skulle udgives, endog han kunne haft respit, det at yde, samme vurdering ej heller fremlægges, endog sagen seks uger findes optagen, da finder vi efter sådan lejlighed samme deler og vurdering magtesløs at være.

(316)

** var skikket Poul Andersen i Hvilshøjgård og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred, manddød at sværge over Laurids Christensen i Langholt i Vodskov sogn, for Søren Mikkelsen i Gadholt, han har dræbt og ihjel slagen. så mødte sandemændene i samme herred og berettet, at samme drab er sket og gjort i Vorgårds birk, og mente fordi her ikke burde at sættes fylding på dem,

derom at tove: da efterdi bemeldte sandemænd selv tilstår, samme gerning og drab at være sket i Vorgårds birk, da ved vi ikke at stede fylding på samme herreds sandemænd, derom at tove.

(318)

** var skikket velb fru Birgitte Lindenov, salig Otte Skeels, til Hammelmose hendes visse bud Poul Andersen i Hvilshøjgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Jon Andersen i Hvorup, Jens Hansen og Niels Lauridsen sst for et vidne, de til Kær herreds ting 22/3 sidst forleden vidnet har, anlangende en mand i Hvorup, ved navn Jens Smed, og en mand i Ålborg, ved navn Johan Kock, med flere skulle have søgt det uderste stolestade i den stol i Hvorup kirke, som hendes tjenere, Laurids Mortensen og Morten Lauridsen i Nørgård, med Søren Mørk i Hvorup nu omtvistes, endog Jens Smed, Johan Kock med flere at være død for 60 siden, tilmed har hendes tjener Laurids Mortensen i Uttrup haft det uderste stolestade i samme stol i 20 år og mere, ulast og ukæret: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed, samme vidner og dom magtesløs at være.

(320)

** var skikket velb Knud Rodsteen i Lengsholm hans fuldmægtig Tomas Jensen i Albæk på den ene og havde stævnet Hans Knudsen i Sterup, Jacob Pedersen med flere sst på den anden side for et vidne, de til Jerslev herreds ting 13/9 sidst forleden vidnet har med Peder Jensen i Sterup, ham til behjælpning, og da har vidnet om, at Knud Rodsteen ikke havde mere jord på Sterup mark, end som der ligger til de gårde og væresteder, som Laurids Olufsen, Christen Nielsen og Niels Pedersen iboede, uanseet Hans Eriksen på Bakken i Sterup krat og Peder Nielsen i Kratterting med flere har vidnet, at Knud Rodsteen har ladet bruge nogen jord på Sterup mark til hans gård: så og efterdi ikke befindes, Knud Rodsteens tjener, som samme jord skal have i brug, for samme vidne at være given nogen varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(322)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Peder Madsen på Ørum slot med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet efterskrevne 25 mænd og karle, borgere og indbyggere i Thisted, for et vidne, de til Thisted byting med Rasmus Brock 24/2 sidst forleden, efter hans begæring og ham til wohlgefall, vidnet har, foruden landsdommers stævning eller nogen varsel, at de vidste intet andet, siden Rasmus Pedersen Brock kom der til byen at bo, har han skikket og forholdt sig dom en ærlig ung karl, og siden som en ærlig mand vel egner og bør, i lige måder siden deres kære lensmand har sat og forordnet ham til byfoged her sst, har han forholdt sig og betjent samme sin bestilling lovlig og vel: så og efterdi det befindes, ridefogden Anders Madsen i lensmandens fraværelse at have til forordnet og befalet, Jens Tordsen at besidde tinget, indtil Rasmus Brock sig erklæret, hvilke ridefogeds befalings seddel findes til bytinget at være læst og påskrevet, førend samme dom og skudsmål er udstedt, og Niels Pedersen Rostrup dog efter Rasmus Brocks egen befaling samme dom og skudsmåls vidne har udstedt, endog for ham var protesteret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom og vidne så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(326)

** var skikket velb Henrik Ramel til Bækkeskov hans visse bud Poul Andersen i Hvilshøjgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm for et forbud, hendes fuldmægtig Jens Lauridsen i Brødland til Horns herreds ting 4/6 sidst forleden skal have forhvervet, anlangende nogen mandspersoner såvel som kvinder eller nogen på deres vegne efter denne dag, som boer udenfor den skel omkring Strandby hede, at indkomme i Strandby hede og have nogen brug, enten med nogen tørvegrøft, lyngslæt, fædrift eller i andre måder deri at have nogen brugelighed, uanseet hans tjenere i Elling sogn samme dag for ting og dom vedkendes dem, somme 50 år, somme 30 år at have haft brugelighed med fædrift og tørvegrøft i samme hede, hvorfor han formener, samme forbud bør magtesløs at være: så og efterdi samme vidne er ejendom anlangende, og alle lodsejere ikke derfor har fanget varsel, som det sig burde, da finder vi efter sådan lejlighed samme forbuds vidne magtesløs at være.

(328)

** var skikket Mads Jørgensen i Andrup på sine egne og på sin søster Anne Jørgensdatter i Andrup hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Laurids Andersen i Andrup, Anne Lauridsdatter sst for et vidne, de til Rødding herreds ting 28/4 sidst forleden vidnet har, anlangende at de den dag skal have seet, at Peder Bertelsen i Andrup gik og årde med hans plov i Andrupgårds vester tofte, og at Mads Jørgensen at skulle være kommen til Peder Bertelsens plovfæmon med en plovstav i sin hånd, bandet, truet og høttet Peder Bertelsen fæmon, så han skulle have jaget det langt af furen, hvilke deres vidne Mads Jørgensen højlig benægter ikke så at være gangen, som vidnerne omvidnet har: så og efterdi Laurids Andersen og hans medbrødre udførlig har vidnet, dem at have seet, Mads Jørgensen og Anne Jørgensdatter kommen til Peder Bertelsen, som han gik med hans plov, og jaget hans fæmon af furen, så hans plov er kommen af jorden, og i så måder om den synlig gerning, de har seet, hvilket og med synsvidne bekræftes, og intet derimod fremlægges, hvormed det kan tilbage drives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, syn og klage, ej heller bemeldte 12 nævningers ed, som Mads Jørgensen derefter har plovfred over svoret, at sige eller magtesløs dømme, men efterdi det befindes alene 10 nævninger over Anne Jørgensdatter at have gjort deres ed, kunne vi ikke kende den deres ed så fuldkommen, at den bør nogen magt at have, i lige måde efterdi den anden Laurids Andersen og hans medbrødres vidne om afferi ikke fremlægges, dog sagen findes 6 uger optagen, finder vi den ingen magt at have.

(333)

** var skikket Mads Jørgensen i Andrup på sine egne og hans mor Dorte Jensdatters vegne sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Bertelsen i Andrup for to deler, han lader sig af berømme, som han til Rødding herreds ting for nogen tid siden forleden skal have forhvervet over Mads Jørgensen og hans mor, hvilke deler Mads Jørgensen formener med vrang undervisning og uret forhvervet at være, den ene dele Jens Bertelsen over Mads Jørgensen forhvervet har, at have givet Mads Jørgensen sag for en hattebund og to savdeler, hvilke hattebund og savdeler Mads Jørgensen berettet, at han ved hans højeste ed benægtet, ikke at være Jens Bertelsen skyldig i nogen måder, i lige måder at have ladet fordele Dorte Jensdatter i Andrup, sagende hende for afslet på et stykke eng i Nørbjerg, liggende i

Andrup mark, som var slagen 5 favne: så og efterdi ingen bevis på samme gæld fremlægges, ej heller bevises Dorte Jensdatter samme afslet at have gjort, eller hjemlet nogen sligt at gøre, da finder vi efter sådan lejlighed samme deler magtesløs at være.

(335)

** var skikket velb Frederik Rantzau til Asdal og fru Birgitte Lindenov, salig Otte Skeels, til Hammelmose deres visse bud Poul Andersen i Hvilshøjgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Jensen i Nørgård i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, for en dom han til Jerslev herreds ting 28/6 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt deres tjenere Anders Tomasen i ---- og Laurids Nielsen i ---- at lide tiltale for en stor summa penge, som Jens Tøgersen i Kalum skulle have udlagt for dem til velb Malte Sehested til Sæbygård, hvilket de hårdeligen benægter: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom melder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(336)

** var skikket velb Frederik Rantzau til Asdal hans fuldmægtig Henrik Krøger, foged på Tandrup, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Christen Jensen i Keldgård og Laurids Nielsen i ---- for et vidne, de 28/1 sidst forleden til Hassing herreds ting vidnet har, indeholdende dem at skal have seet i næste sommer tilforn, at Iver Andersen i Bedsted hans øg og stude skulle have standen tøjret nogen gange på den øde gårds jord, som Anders Christensen senest påboede, hvilken vidne Frederik Rantzau beskylder dem ikke udtrykkeligen at have vidnet dag eller tid, de det skulle have seet, ikke heller hvor mange øg og stude det skal have været: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til på Hassing herreds ting, såvel som og for Ørum slots port findes at være forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen af samme indstævnet personer nu er mødt med samme vidner dem ---- at i rette lægge, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, dom og dele magtesløs at være.

(338)

** var skikket Staffen Nielsen, borgmester i Thisted, på sine egne og hans medbrødre borgmester og råds vegne sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter måneds opsættelse at have stævnet Rasmus Brock, borger og indvåner der sst, for en usandfærdig benægtelse og vidne, som pludselig på Thisted byting 14/4 sidst forleden med helgens ed og oprakte finger har gjort imod Thisted bys forseglet rådstuebog, item imod borgmester og råds sandfærdige skriftlige kundskab, og samme rådstuebogs kundskab her til landsting er konfirmeret og ved magt kendt, og samme Rasmus Brocks benægtelse og vidne derimod er undersagt og magtesløs, for hvilke Rasmus Brocks usandfærdige vidne de formener, efter recessen Rasmus Brock bør fældet at blive og straffes på hans to fingre: så og efterdi med Thisteds forseglet rådstuebog, såvel som og borgmester og råds kundskab, samt tingsvidne til byting efter taget, udførlig er bevislig gjort, det Rasmus Brock for råd og ret har tilsagt Christen Kås, at det var løgn, han svarede og sagde, hvilke dokumenter her til landstinget ved endelig dom er stadfæstet, og

Rasmus Brock dog til tinge ved ed og oprakt finger har benægtet, sig ikke samme ord at have haft, så hans benægtelse fordi her er underkendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Rasmus Brocks benægtelse jo findes usandfærdig at være gjort.

(348)

** var skikket Laurids Pedersen, foged på Øland, og Niels Sørensen Buntmager, borger i Thisted, på deres egne og nogen deres medarvingers vegne med en opsættelse her af landstinget 18/7 sidst forleden, lydende dem da efter andre opsættelser at have stævnet Tomas Gertsen, borger i Ålborg, for en fuldmagt han har i rette lagt på Ålborg byting 17/7 sidst var, i sit mening at salig Jens Christensen, barnfødt i Ålborg, skulle have given ham fuldmagt at annamme leje af tre kålhaver, liggende uden Østerport, imidlertid han var ikke hjemme, hvilke fuldmagt Laurids Pedersen formener ikke så nøjagtig at være, at den bør at komme salig Jens Christensens arvinger på deres ejendom til hinder eller skade efter hans død og afgang: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme fuldmagt, vurdering, stue og bænkebrev, skøde og dom magtesløs at være.

(350)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans visse bud Jens Christensen i Holmgård på den ene og havde stævnet Christen Bonderup, herredsfoged i Han herred, på den anden side for en dom, han til Han herreds ting 3/7 sidst forleden dømt har, indeholdende i sin beslutning det han har kvitdømt Knud Simonsen i sønder ---- for Falk Gøyes beskyldning og klage, for at han der på Bratskov inden hans lukkelse og døre har beligget en af hans bryggerpiger, ved navn Johanne Lauridsdatter, som var betroet over lås og lukkelse der på gården: så og efterdi det befindes, for herredsfogden at have været i rette lagt Knud Simonsens husbond Gunde Langes udgivne seddel, det Knud Simonsen til ham som sin rette herskab for samme lejermål har aftinget, og herredsfogden fordi har Knud Simonsen frikendt, ved vi ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(352)

** var skikket Arent Dyssel, indvåner i København, hans fuldmægtig Niels Lauridsen Holst, indvåner sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Didrik Grubbe og Christoffer de Hemmer, borgmestre i Ålborg, Hans Felthus, Gregers Christensen med flere rådmænd sst for en dom, de 20/7 næst forleden, imellem ham på den ene og Jens Bang, der sst, på den anden side, dømt og afsagt har, med hvilken deres dom han formener sig af dem højligen at være forurettet, idet de mere har anseet Jens Bangs undskyldning og en missive, ham tilskreven, end en rigtig veksel, fra Jørgen Urne, ridder og Danmarks riges marsk, udgiven med Jens Bangs egen hånd påskrevet, at ville gøre den klart til sin forfaldne termin, hvilket ikke er efterkommet: så og efterdi borgmestre og råd ikke udtrykkelig i deres dom har underskedet om hvis rentepenge, såvel som omkost og skade, derefter er anvendt, eftersom for dem har været i rette sat, da finder vi den deres dom som udømt var, og sagen til borgmestre og råd igen at komme, og dem uden videre forhaling parterne endelig imellem at dømme og adskille om hvis poster for dem bliver i rette sat, når det for dem lovlig indstævnes, som det sig bør.

(360)

10/10 1638.

** var skikket velb fru Birgitte Lindenov, salig Otte Skeels, til Hammelmose hendes visse bud Niels Christensen i Skarvad med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Jep Nielsen og Jep Jensen i Østrup for et vidne, de til Hvetbo herreds ting 4/8 sidst forleden vidnet har, anlangende at de skulle have seet otte dage tilforn, det Anders Jensens sønner, begge Christen, i Østrup de skulle have ganget til Mads Pedersens vogn i Albæks mølle i Østrup kær, og skudt nogen tørv af hans vogn og væltet vognen omkring, hvilke deres vidne de hårdelig benægter: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til Hvetbo herreds ting findes at være forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og ---- magtesløs at være.

(361)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm hendes fuldmægtig Laurids Jacobsen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en måneds opsættelse at have stævnet Ove Sørensen i Tolne for en dom, han til Horns herreds ting 16/1 sidst forleden dømt har, anlangende skat af hendes tjenere i Elling sogn, og i samme hans dom har dømt, at han ikke vidste at kunne kende på KM skattebrev, uanseet for ham har været bevist med tingsvidne, at fru Kirsten Kås selv lader bruge avl til Ellinggård, holder foged og folk, dug og disk der, og hendes tjenere i Elling sogn gør daglig ugedags arbejde til Ellinggård: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse på Horns herreds ting og for Ålborg slot at være forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(362)

** var skikket Albret Reinicke, rådmand i Holstebro, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jens Jacobsen, borger i Ålborg, for han i den dom, han til Ålborg byting 6/11 sidst forleden, imellem Mogens Jespersen, byfoged der sst, og hans fuldmægtig, dømt har, ikke har villet tildømme Mogens Jespersen efter birkeretten og landstings dom i nogen måder at stande Albret Reinicke til rette og tiltale at lide, enten for kost, tæring og skadegæld, ej heller for hans 40 marks voldsbøder for sin forseelse, idet at han har forslaget Albret Reinicke sin ret og gældsfordring, som han havde til afgangne Mads Andersen Krogs arvinger: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse i Mogens Jespersens og Jens Jacobsens påhørelse findes at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt med samme dom at i rette lægge, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være, og ikke at komme Albret Reinicke til nogen forhindring.

(364)

** var skikket Jens Christensen, skriver i Viborg, med underskreven fuldmagt af Knud Tomasen i Lindholt, så og Warnbolt Schrøder, borger og indvåner i Haderslev, og på deres vegne efter samme

fuldmagts indhold, som her i dag blev læst og påskrevet, tog velb Erik Juel til Hundsbæk, landsdommer i Nørjylland og KM befalingsmand på Gudumkloster, i hånd og solgte, skødte og aldeles afhændet fra dem og deres arvinger og til Erik Juel og hans arvinger hvis anpart, dem er udlagt af velb Iver Dyres jordegods, nemlig en gård i Mors i Skallerup sogn og Torup by, som Helle Christens ---- påboer.

(368)

** var skikket Jens Pedersen Øland, borger i København, på hans far Peder Sørensen i Østerby, Laurids Sørensen, Ellen Andersdatter, Maren Andersdatter og Sidsel Andersdatter i Sundby deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Nielsen, skriver i Nibe, for et tingsvidne han på sin søn Laurids Jensen, brygger i København, hans vegne, og Laurids Knudsen, som havde sin tilhold i Nibe, til Oksholm birketing 30/7 1636 forhvervet har, at de skulle have standen på samme ting samme dag, og tilspurgte menige mænd, om der var nogen, som kunne kende sig at være arvinger på mødrene side til den arv, som var falden i København efter salig Maren Lauridsdatter, som boede og døde der sst, da skulle ingen være fremkommen: så efterdi fornævnte første tingsvidne ikke indeholder navnlig, hvem af birkemændene den skulle vidnet, eller fornævnte vidner på begge siden, en del ikke har vidnet med oprakt finger og ed, en part efter sagden, og ikke de interesserede på enten sider er given lovlig varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og kundskab magtesløs at være.

(379)

24/10 1638.

** var skikket velb Hartvig Bille til Møllerup hans visse bud Hans Sørensen, foged på Damsgård, og efter KM oprejsningsbrev hid kaldte sandemænd af Sønderherred i Mors, en hans tjener, ved navn Christen Ovtrup hans bane at udlede, som for kort tud siden i fjorden neden for den gård ---- er omkommet, og nu fremlagde Hans Sørensen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Sønderherreds ting i Mors, 1/10 sidst forleden udganget, Else Madsdatter, salig Christen Christensens hustru, i Ovtrup at have vidnet, at på fredag var otte dage om morgenen i dagningen gik Christen Christensen ud, og ikke kan sagde, hvor han ville gå, og ikke hun så ham, førend hun så ham død: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Christensen i Ovtrup sig selv i fjorden at have omkommet, og fordi svor ham hans egen bane på.

(381)

7/11 1638.

** var skikket velb Otte Marsvin, KM befalingsmand på Dronningborg, hans visse bud Peder Nielsen i Øsløs med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Iver Jensen, ridefoged til Ålborg slot, hr Anders Nielsen, sognepræst i Vadum, herredsprovst i Kær herred, mester Erik Nielsen, sognepræst til Hammer kirke, med flere sognemænd for en register, de på stolestader i Horsens kirke, som de 4/11 1636 på deres egen vis og mening har sammen digtet uden menige sognemænds vilje og samtykke, og i så måder har sat menige sognemænd i tvist, uanseet ikke skal bevises nogen af den gode mands tjenere at have haft nogen tvist om stolestade i samme kirke, men har søgt deres rette stolestade, som er til Lyngdrup og Favrholt: så og efterdi det

befindes, lensmandens fuldmægtig med herredsprovsten, sognepræsten og fornemste sognemænd har gjort rigtig anordning, hvor enhver af sognefolkene skulle have deres stolestand i kirken, efter at stolene af ny var gjort, og samme deres anordning sluttet, dermed at skulle forholdes efter ordinantsen, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres anordning at sige eller magtesløs dømme, men efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet om visse dag og tid, da kunne vi ikke kende samme vidne, ej heller den dom og dele, så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(388)

** var skikket velb Otte Marsvin, KM befalingsmand på Dronningborg slot, hans visse bud Peder Nielsen i Øsløs med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Galskøt i øster Kornum for et syn, han til Jerslev herreds ting 17/5 sidst forleden udstedt har, til to agre, liggende norden Bredkær præstegårds mark, og samme to agre ligger til Klokkerholms mølle, og ingen varsel for samme syn er given, som recessen tilholder, hvilket Peder Galskøt ikke har villet agtet eller anseet, men gjort der tvært imod: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting og for Ålborg slots port findes at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed, samme syn og vidner magtesløs at være.

(390)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans fuldmægtig Knud Berendsen, ridefoged til Hald, på den ene og havde stævnet Peder Tomasen i øster Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, på den anden side for en dom, han til samme ting 1/10 sidst forleden dømt har, ---- i sin beslutning, at han vidste ikke andet derom at kende, at efterdi der bevises med tingsvidne der af tinget 18/6 sidst forleden, at velb jomfru Anne Sehested tjenere i Vejerslev gør ugedags gerning og dagligen træl til den gård i Vejerslev, som Poul Nielsen sidst påboede, vidste fogden ikke jomfru Anne Sehesteds tjenere i Vejerslev nogen skat til KM at udgive: så og efterdi Christen Christensen og hans medfølgere udførlig har vidnet, dem at gøre ugedags gerning og daglig trældom til den gård i Vejerslev, kaldet Viborggård, og jomfru Anne Sehested selv lader bruge den med hendes fogder og folk, og intet derimod fremlægges jo så at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(392)

** var skikket Anders Jensen, møllersvend i Restrup mølle, hans visse bud Laurids Jacobsen i Bølle med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Søren Rasmussen, bøssemager i Ålborg, og hans medbrødre for et syn, de til Ålborg byting 15/6 sidst forleden afsagt har, at de skulle have beseet nogen veje og åsteder, hvor Christen Jacobsens hustru, Anne Clausdatter, skulle have falden af en vogn fra Anders Jensen, der han hende på en læs korn skulle føre til samme mølle, og hun da skulle have bleven benbrudt, i hvilke deres vidne de både har synet og vidnet, at hun sin skade skulle have bekommet formedelst Anders Jensens uagtsomhed, endog ingen af dem skulle have hos været og sligt seet: så og efterdi ikke bevises, Anders Jensen Møllersvend med vilje eller forsæt at have kørt Anne Clausdatter af vognen, og dermed har været årsag til hendes skade, men slig hende af vanlykke at være hændt, da kunne vi

efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, syn og dom bør at komme Anders Jensen møllersvend til hinder eller skade i nogen måder.

(397)

** var skikket Hans Henrik Snell, badskær i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet efterskrevne vidnesfolk, samtlige indvånere i Ålborg, for et vidne de 13/8 på Ålborg byting sidst forleden vidnet har, bemeldende i sin mening, at Hans Badskær skulle have sagt til Laurids Lauridsen, de har sat ham i skat som tyranner, dog ikke de hørte, det han navngav borgmester eller råd eller de 24 mænd, som samme deres vidne vidtløftigen i sig selv formelder: så og efterdi Poul Læsø og hans medfølgere ikke udførlig har vidnet, det Hans Snell skulle navnlig sigtet nogen på ære eller lempe, men selv lagt deres vidne i tvivl, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derefter funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, eller komme Hans Snell til forhindring.

(400)

** var skikket Hans Henrik Snell, badskær i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Laurids Andersen, stadstjener i Ålborg, på hans læredreng Jens Pedersen hans vegne, for en sigtelse, som han 13/8 sidst forleden på Ålborg byting gjort har, i sin mening at Jens Pedersen skulle have reven hans handske ud og sigtede ham, des uanseet har Jens Pedersen benægtet, ved sin sjæl og salighed, at han ikke rørte ham eller rev hans handske ud, der de på efter borgmestre og råds befaling skulle pante for KM skat: så og efterdi samme klage og sigtelse ikke med nøjagtig vidnesbyrd er bevislig gjort, det Jens Pedersen skulle have gjort nogen skade, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og sigtelse så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(402)

** var skikket Christen Jensen Mumgård, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Vogn Pedersen i Nøtten for en dom, han sig af beråber, han for nogen rum tid siden til Ålborg byting skal have forhvervet, anlangende nogen gæld, Christen Jensen Mumgård skulle være ham skyldig: efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten så forenet, at Christen Mumgård skal give Vogn Pedersen for hvis gæld, han ham pligtig er, 17 sletdaler til snapsting først kommende med rede penge at betale, og derfor i pant satte ham hans jern kakkelovn, så dersom pengene til bemeldte tid ikke bliver Vogn Pedersen erlagt, skal samme ovn straks være ham følgagtig, og dermed samme deres tvist ganske være bilagt, og hvis håndskrifter, domme og breve, udgangen er, være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(404)

** var skikket Peder Jensen i Vandborg i Lundby sogn i Slet herred med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Dorte Jensdatter, barnfødt i Tranum sogn i Han herred, for et beskyldnings vidne, hun til Hvetbo herreds ting 23/12 sidst forleden på Peder Jensen gjort har, og i samme hendes vidne har sigtet og beskyldt ham, for at han skulle have beligget og avlet barn ved hende, og at han skulle have samme gerning gjort ved hende og hende beligget til Jens Staffensens i Hov sogn ved Vesterstrand, hvilke hendes

beskyldning Peder Jensen ved sin højeste helgens ed og sjæls salighed hårdelig benægter: så og efterdi Peder Jensen ikke for bemeldte sigtelses vidne, som ham egentlig angår, har fanget nogen varsel eller selv har været til vedermåls ting, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sigtelse så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(406)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, hans visse bud Jens Jacobsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet borgmestre og råd sst for en dom, de nogen tid siden til Ålborg rådhus over ham senteret har, at han skal betale Niels Andersen, borger der sst, en summa penge, som skulle være indlagt i kompagniet, formener Jens Bang, at borgmestre og rådmænd ikke skal have tildømt ham nogen visse summa at betale, og ikke heller har bevist med håndskrifter, hvad han til kompagniet har indlagt: så efterdi forbemeldte kommissariers afsigt ikke har været for borgmestre og råd, da de deres dom har udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed samme deres dom som udømt var, og sagen til borgmestre og råd igen at komme, afsigten for dem at fremlægges, og derefter uden forhaling parterne endelig imellem at dømme og adskille, når det for dem lovlig indstævnes, som det sig bør.

(410)

** var skikket Claus Christensen, forrige skriver på Hald, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Claus Sidenborg, borger i Viborg, for et vidne, han til Viborg byting 27/8 sidst forleden vidnet har, anlangende nogen ord, Claus Christensen skulle have haft til Claus Sidenborg, om han vidste, hvem der havde fået det sølv, der blev borte, hvilke hans endelige vidne Claus Christensen beskylder, han ham usandfærdelig at have påvidnet og højlig benægter sig samme ord aldrig har haft : så og efterdi Claus Sidenborg og Mads Christensen har vidnet om Claus Christensens ord, som han ikke er bestendig, for tingsdom indganget eller fra sig bebrevet, men til tinge, såvel som her for retten, højlig har benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør at komme Claus Christensen til hinder eller skade.

(414)

** var skikket velb Palle Rodsteen til Lundsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Eske Jensen i Skyum, herredsfoged i Hassing herred, for at han ikke skulle ville været hans fuldmægtig følgagtig 11/9 sidst forleden at gøre Palle Rodsteen udlæg af Laurids Olufsens bo i Vesterby for 20 daler, han skulle være ham skyldig, uanseet derom skulle være besøgt i hans hus med dommen over Laurids Olufsen for samme penning: så og efterdi Christen Jensen og hans medbrødre vurderingsmænd udførlig har vidnet, dem at have været med herredsfogden Eske Jensen i Laurids Olufsens hus og bo, og der gjort Palle Rodsteens fuldmægtig udlæg af hans gods for 20 daler og 1 daler rente, og det stykvis vurderet, så intet bedre i boen var eller dem blev påvist, samme gods og straks er ført af boen, og hos en anden mand i forvaring indsat, hvilke deres vidne og med andre dannemænds kundskab, som har hos været, bekræftes, og intet derimod fremlægges, jo så at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme, ej heller kunne kende fogdens ulempe, som ikke nu atter på ny vil gøre flere udlæg for en gæld end sket er.

(418)

21/11 1638.

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans fuldmægtig Knud Berendsen, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Nørherred i Mors, Anders Nielsen i nør Dråby hans bane at udlede, som 8/10 sidst forleden er neder falden af Sejerslev kirke himmel og straks derefter er død bleven, og nu fremlagde Knud Berendsen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting i Mors 16/10 sidst forleden, som indeholder Morten Pedersen i Sejerslev, Jens Jensen sst med flere at have vidnet, at de nærværende hos var til stede på Sejerslev kirkehimmel 8/10, så og hørte, at Anders Nielsen i nør Dråby ydede hans sundkorn, og i det samme trådte han tilbage og kom i rav over en sæk, som lå bag ved ham, og ravede så tilbage, til han kom ned af lugen og på gulvet, og han af samme hændelse og vangive fik sin dødsbane: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Anders Nielsen af våde og vanlykke at være nedfalden igennem lugen og ihjel slagen, og det ham at være til bane og livs lagt.

(420)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans visse bud Jens Christensen i Idskov med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen i Nørgård i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, for et tingsvidne, han til Jerslev herreds ting 20/9 næst forleden udstedt har, 4 mænd at have vidnet, at Stagsted hede i Skæve sogn ligger vesten den å, som løber under Skæve bro, uanseet Stagsted hede er Jørgen Arenfeldts rette endels grund og ejendom, liggende i Vorgårds birk: så og efterdi samme vidne er ejendom angældende, og ikke lodsejerne derfor er given varsel, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(421)

** var skikket velb Hans Lindenov til Hundslund, KM befalingsmand på Kalundborg slot, hans visse bud Hans Jensen i Sejermark med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Peder Nielsen i Højslev, birkefoged til Højslev birketing, for en dom, som han 3/10 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Hans Lindenovs fuldmægtig på den ene og Terkild Møller i Stårup mølle på den anden side, og Peder Nielsen sin dom at have fradømt Hans Lindenovs fuldmægtig sit tredje ting, som han har til Terkild Møller for engskade, som hans fæ har gjort i Hans Lindenovs tjeneres enge i hegne tid, som for fogden blev bevist, dog han det ikke har villet anseet, men meget mere har anseet velb Gunde Rostrups beretning, vedkendelse og breve, som for han blev i rette lagt: så og efterdi det befindes, samme sag alene at være forfulgt med dele og tredje ting, og ikke tilforn ganget dom i sagen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme proces og dom så noksom, at den bør nogen magt at have, og efterdi samme vedkendelse ikke fremlægges, opsætter vi den sag til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(423)

** var skikket Christen Sørensen i Loldrup på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den anden side for en bekendelse, han efter Christen Nielsen, som boede i Bjerringholm, hans ord og mundheld forhvervet har, som han på Viborg rådhus 25/9 sidst forleden

gjort har, anlangende at Christen Nielsen skulle have bekendt, at Christen Sørensen skulle på adskillige tider have med været og med Christen Nielsen gjort og brugt utroskab, uanseet samme bekendelse skal være forhvervet efter en misdæders ord og mundheld, som for sin tyveri og misgerninger er dømt og heden rettet: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske, tyve, troldkvinder eller andre, som for nogen uærlig sag forvunden er, deres ord at skulle stande til troende, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Christen Nielsen, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin tyveri er heden rettet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse i den post så noksom, at den bør nogen magt at have eller komme Christen Sørensen til hinder eller skade i nogen måder.

(425)

** var skikket Christen Mikkelsen i Tovgård på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den anden side for en bekendelse, han efter en misdæder, ved navn Christen Nielsen, som boede i Bjerringholm, hans ord og mundheld på Viborg rådhus 25/9 sidst forleden forhvervet har, anlangende det Christen Mikkelsen skulle have været med Christen Nielsen og brugt utroskab, uanseet Christen Mikkelsen ved hans højeste ed benægter sig aldrig at have været med Christen Nielsen og brugt utroskab, formener og, at en misdæder, som for sine misgerninger er heden rettet, hans ord og mundheld ikke bør imod recessen at stå til troende: så og efterdi recessen bemelder, ingen udedisk menneske, tyve, troldkvinder eller andre, som for nogen uærlig sag forvunden er, deres ord at skulle stande til troende, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, og befindes Christen Nielsen, som samme bekendelse gjort har, at have været en misdæder, som for sin tyveri er heden rettet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse i den post så noksom, at den bør nogen magt at have eller komme Christen Mikkelsen til hinder eller skade i nogen måder.

(426)

** var skikket velb Holger Rosenkrantz til Demstrup, KM befalingsmand over Bornholm, hans fuldmægtig Mourids Nielsen, foged på Langtind, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Ravn i sønder Lem og Jens Jørgensen, forrige foged på Bustrup for et usandfærdigt vidne, de til Spøttrup birketing 13/11 1635 vidnet har, har drevet med Bustrup øg og fæ, eftersom hver dem kunne mindes i Kellerup mark og Egebjerg forte og fælled: så og efterdi det befindes, Christen Jensen i Egebjerg og hans medfølgere 11/6 1635 at have vidnet om samme fædrift, og ikke Jens Nielsen, Niels Tomasen og deres medfølgeres vidne, som derimod vidnet er, har fanget nogen varsel, da finder vi efter sådan lejlighed samme sidste vidne magtesløs at være.

(430)

** var skikket Mads Nielsen, Jens Andersen med flere sandemænd i Hindborg herred og gav til kende, dem til dette landsting at være opkrævet af Markor Christensen i Brøndum, om manddød at sværge, og ikke Markor Christensen er mødt, og fremlagde efterskrevne tingsvidne af Hindborg herreds ting 5/11 sidst forleden, Markor Christensen i Brøndum lydeligt opkrævet sandemænd i Hindborg herred til drabssag at sværge over Niels Lauridsen i Grove, fordi han desværre har dræbt og ihjel slagen hans bror Laurids Christensen, der døde i Brøndum: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Laurids Christensen af alderdom, sygdom

og skrøbelighed at være død bleven, og fordi svor Niels Lauridsen derfor kvit at være, eftersom de selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(433)

** var skikket Niels Nielsen i Viborg på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, på den anden side for en dom, han 4/12 sidst forleden til Viborg byting dømt og afsagt har, imellem Niels Nielsen og hans farbror hr Christen Clemendsen Keldorf, sognepræst i Viborg, anlangende hvis værgemål, som hr Christen Clemendsen har haft for Niels Nielsen, og fogden i samme sin dom har tildømt hr Christen Clemendsen pligtig at være fra sig og til Niels Nielsen at levere rigtig skiftebrev, som efter hans salig forældre sket og ganget er, hvori findes indført et bænkebrev, under dato 20/10 1615, som hans salig far Niels Clemendsen, da han sig med afgangne Christen Lauridsens datter i ægteskab indlod, selv skal have gjort på 100 daler: efter mange ord og tale, dem på begge sider imellem faldt, blev hr Christen Clemendsen og Niels Nielsen her for retten med sammenlagte hænder venlig forligt og fordragen, så Niels Nielsen lovet at komme til Viborg byting på mandag, nu først kommer 8 dage, og da at gøre og give hr Christen Clemendsen en rigtig og nøjagtig afkald for al hvis værgemål og oppebørsel, han for ham haft har, være sig enten fædrene eller mødrene, som Niels Nielsen formente af ham at ville fordre i løsøre, købstadsgods og alt andet, hvad det være kan, og derimod lovet hr Christen Clemendsen at skal give Niels Nielsen 100 rigsdaler, som han ham da straks en del i penge skal afbetale, og hvis der bliver bestående, til snapsting førstkommende i lige måder med rede penge og ingen andre varer at kontentere skadesløs i alle måder, dog hvis anpart Niels Nielsen kunne være berettiget i hans salig fars gård, i Hobro liggende, ham at efterfølge, dermed skal al deres tvist om fornævnte arv og værgemål aldeles være nederlagt, hr Christen Clemendsen og hans arvinger ikke videre at komme til krav, men hvis domme, breve og andet, dem på begge sider hid indtil derom imellem ganget er, skal være kasseret og ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(436)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet borgmester Didrik Grubbe, Christoffer de Hemmer med flere rådmænd i Ålborg for en dom, som de 12/10 sidst forleden over Jens Bang dømt har, og tildømt ham 642 rigsdaler med rente og skadegæld at betalt til Arent Dyssel i København, uanseet Jens Bangs fuldmægtig har bevist for borgmester og råd, at samme summa penning er tilbudt Arnold Dyssel i København, ungefer 7 måneder efter som de er falden: da efter flere ord Jens Bang og Niels Lauridsen imellem var, blev de her for retten så forenet, at Jens Bang lovet at skal give og erlægge til Arent Dyssel eller hans fuldmægtig for fornævnte fordret summa med dis rente 742 enkende rigsdaler in specie i rede penning her i Peder Bertelsens hus i Viborg 24/1 nu først kommende, og derhos nu straks skal erlægge til Niels Lauridsen 100 rigsdaler og interesse og omkostning, og dermed skal alle hvis domme, breve og andet, i sagen gangen er på begge sider, være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(439)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged i Viborg, for en dom, han til Viborg byting 13/2 næst forleden, imellem mester Peder Pedersen, sognepræst i Viborg, og Jens Bang, dømt og afsagt har, i hvilken sin dom han skal have kvitdømt mester Peder

Pedersen for anden ting, som Jens Bangs fuldmægtig på hans vegne skal have haft til mester Peder Pedersen, anlangende 219 daler, mester Peder Pedersen ham skyldig er bleven: efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten med sammenlagte hænder venlig forligt og fordragen, så mester Peder Pedersen lovede at skal give Jens Bang 280 sletdaler til snapslandsting først kommende her i Viborg i rede penning at erlægge og betale, og dermed skal alle hvis gældsfordring, tvist og uenighed, gældsbreve, regnskabsbøger, opskrifter, domme, vidner og andet, dem hid indtil på begge sider imellem ganget er eller været har, aldeles være kasseret, død og magtesløs, ingen til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(440)

5/12 1638.

** var skikket velb Hans Lindenov til Hundslund, KM befalingsmand på Kalundborg slot, hans fuldmægtig Hans Jensen i Sejermark med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Knudsen i Halskov for en skriftlig vedkendelse, som han 3/10 sidst forleden på Højslev birketing har i rette lagt, hvori velb Gunde Rostrup til Stårupgård har vedkendt sig kogang eller fædrift på Hans Lindenovs enge, for hvilken vedkendelse ikke skal være given varsel: så og efterdi intet for os i rette lægges, hvormed samme vedkendelse kan bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vedkendelse så noksom, at den bør at komme lodsejerne til hinder eller skade i nogen måder.

(442)

** var skikket Christoffer Lydiksen på Læsø på den ene og havde stævnet Bjørn Sørensen sst på den anden side for en uendelig landstings dom, han lader sig af berømme at skal have forhvervet over ham, anlangende et stykke jord og ejendom, liggende ved Christoffer Lydiksens gård, hvilken jord har ligget og været brugt til Christoffer Lydiksens gård rum tid over recessens hævd, ulast og påkæret, formener fordi samme uendelige dom bør magtesløs at være: så og efterdi samme landstings dom findes endelig, ved vi ikke den at forandre, og efterdi det befindes, samme pantebrev til tinge at være gjort og gangen, og ikke bevises ejendommen igen at være indløst, men fast mere med fæstebrev bekræftes, da kunne vi ikke finde nogen årsag samme pantebrev at imod sige, eller os på fornævnte fæstebrev at være dommere, men efterdi ikke befindes for samme synsvidne at være given varsel, for hvilken tid synsmændene skulle være på åstederne, Jens Jensens vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, de andre vidnesbyrd og en part ikke ---- efter sagden, og ---- om deres egen vitterlighed, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at blive.

(446)

** var skikket Hans Jensen i Borup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en klage og dom, han til Børglum herreds ting 19/6 sidst forleden har ladet forhverve over Hans Jensen, anlangende det Jens Andersen i nør Vrå har efter tingsvidne og sigtelses lydelse slaget Hans Jensen 5 år siden, der han vogtede fæ, og da har Jens Andersen slaget ham vanfør, så hans små tarme løb ned, og Hans Jensen har siden gået vanfør til i vinter sidst forgangen, han har givet sig under doktors hånd i Hjørring: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, ej heller på nogen visse dag og tid, så samme klage ikke nøjagtig er bevislig

gjort, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og klage, såvel som den dom, som derpå funderet er, ikke så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(449)

** var skikket velb Iver Dyre til Hvidstedgård hans visse bud Christen Christensen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, dommer til Børglum herreds ting, for en uendelig dom 11/9 sidst forleden på samme ting afsagt er, imellem ham på den ene og velb Markor Kås til Tidemandsholm på den anden side, anlangende et boel, som Christen Jensen i Hovstrup påboer, med hvilken sin udgivne dom han formener sig af ham at være forurettet, idet han ham samme boel og sin rette ejendom, som han af arilds tid og endnu i hånd og hævd har, dog fradømt, formedelst velb Ove Blik hans udgivne skøde: så og efterdi der tvistes, om samme bolig, Christen Jensen påboer, skal være bygget på den gårds jord, Ove Blik solgt har, eller ej, så den burde gården at følge, og ikke sligt for herredsfogden har været bevislig gjort, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og slig bevis at føres og for herredsfogden fremlægges, og siden endelig at dømme og adskille, når det for ham lovlig bliver indstævnet.

(452)

** var skikket Hans Jensen i Borup på den ene og havde stævnet Jens Andersen i Vrå, for han uden al skyld og brøde har slaget og trådt ham under sine fødder, så han deraf er trælbåren, så mødte Jens Andersen og højlig benægtet sig ikke at have gjort Hans Jensen samme skade og stymperdom: da blev opnævnt efterskrevne seks uvildige dannemænd, hvilke udginge og igen indkom og sagde dem samme Hans Jensens skade og bræk at have beseet, og afsagde deres vurdering, at ingen af dem ville have sådan skade for en halvt hundrede sletdaler.

(454)

** var skikket Jens Andersen i sønder Bjerge med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Oluf Krogs hustru Maren Christensdatter og deres pige Karen Lauridsdatter sst for vidner, de på Ålborg byting 27/8 sidst forleden vidnet har, anlangende det Oluf Krog skulle have fanget sår af Jens Andersens degen, item at Jens Andersen samme tid skulle have leveret Oluf Krog sin degen, så benægter Jens Andersen ved sin højeste ed, nu såvel som tilforn, at han ikke gjorde Oluf Krog nogen sår og skade: da efterdi befindes, sagen at være tilforn hid stævnet, og den dog i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes at være forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, syn, klage, lysning og sandemænds ed magtesløs at være.

(1)

16/1 1639.

** var skikket Peder Pedersen i ---- hans visse bud Peder ---- , foged på Øland, med en opsættelse her af landstinget 10/12 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Hans Broutmand, Niels Kræmmer med flere borgere i Viborg for et syn, de til Viborg byting afhjemlet

har 30/10 1637, indeholdende i sin mening at de 10/10 skulle have været til syn til Jens Jensen sst: så og efterdi Hans Broutmand og hans medbrødre synsmænd udtrykkelig har hjemlet, dem at have seet Jens Jensen været stukken ved hans venstre arm bag op i hans ryg, så bartskæren tog en velle derover, en finger lang, det og er bevist, Anders Pedersen at have været i parlament med Jens Jensen, og haft en kniv i hans hånd, så Jens Jensen da er bleven stukken, og straks klaget på Anders Pedersen derfor, for hvilken skade Jens Jensen og til sin yderste har klaget over Anders Pedersen, så samme syn, vidner og klage med hinanden bestyrkes og med gerningen i sig selv bekræftes, og Anders Pedersen straks er undveget, og ikke for sandemænd i nogen måder sig undskyldt, så sandemænd fordi efter samme vidner og deres egen sandheds udspørgelse har svoret Anders Pedersen manddød over og fra hans fred, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme syn, klage og vidner, ej heller samme sandemænds ed, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(7)

** var skikket Peder Svenske i Helligsø på den ene og havde stævnet efterskrevne på den anden side for et vidne, de til Revs herreds ting 21/7 sidst forleden vidnet har, anlangende en kontrakt, som de siger, Peder Svenske med Hvidbjerg sognemænd skulle have gjort på fornævnte ting 25/4 1635 om KM tiende, som Peder Svenske i fæste har, hvilket vidne Peder Svenske beskylder og formener, det et sankevidne at være og er ført bag på landstings endelige dom: så og efterdi fornævnte 24 mænd ikke har vidnet på fersk fod, men nogle år efter de siger slig forhandling skulle være gjort, de og har vidnet om Peder Svenskes ord, som ikke straks ved tingsvidne er taget beskrevet, eller han aldeles ville være gestendig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme 24 mænds vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(11)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærsholm, KM befalingsmand på Lund, hans visse bud Hans Madsen, der sst, på den ene og havde stævnet Jesper Christensen i Estkær, herredsfoged i Hindborg herred, på den anden side for en dom, imellem ham på den ene og Mads Christensen i Krarupgård på den anden side, afsagt har, hvori han Mads Christensen skal have frikendt for tiltale, endog han skal have været forsømmelig, og ikke ladet efter recessen registrere afgangne Jens Jydes bo, der han ved døden afgik: så og efterdi Peder Pedersen og hans medfølgere udtrykkelig har vidnet, det Mikkel Jensen og Jens Jensen var kommen til deres lovalder og over 20 år gamle, da deres far ved døden afgik, så de kunne være deres egne og deres søskendes værger, og intet derimod fremlægges, jo sanden at være, det og befindes Mikkel Jensen og Jens Jensen med deres brødre siden at have gjort skifte og jævning med deres mor, og deres søskendes anpart til dem annammet, og dermed ladet sig benøje, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og skifte at sige, og efterdi i så måder bevises, at have været nærmere født værge end Mads Christensen, og fogden fordi har ham for tiltale kvit dømt, kunne vi ikke finde nogen årsag den hans dom at underkende, men ved magt at blive

(15)

** var skikket velb Claus Då til Borreby, KM befalingsmand på Dragsholm slot, hans fuldmægtig Niels Basse i Årup med en opsættelse her af landstinget 5/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jesper Christensen i Estkær, herredsfoged i Hindborg herred, for han har dømt hans fuldmægtig Niels Basse i Årup fra nogen vidner, som han ville have forhvervet til Hindborg herreds

ting 5/11 på hans tjeners vegne, anlangende den drabssag, som skulle have sket i Brøndum på Laurids Christensen 3/10, som siden død blev, uanseet det var en drabssag angældende, men stedte de andre deres vidner, som samme drab skulle være anlangende: så og efterdi med landstings stævning bevises, Markor Christensen at have did stævnet fornævnte vidnesbyrd for deres sandhed at vidne, og samme stævning 5/11 findes påskrevet, og herredsfogden dog har tilstedt vederparten sine vidner, og fradømt Markor Christensen hans at få beskrevet, formedelst de andre ikke har fanget varsel, endog af deres vidne i sig selv forfares, dem at have været til vedermåls ting, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke andet derom kende, end Jesper Christensen sig jo dermed har forseet, og den hans dom ingen magt at have.

(18)

** var skikket Tomas Madsen, borger i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Erik Pedersen, borger og indvåner i Thisted, for en forbydelse vidne, han til Thisted byting 8/9 sidst forleden forhvervet har, hvilket vidne iblandt andet formelder, det Erik Pedersen har forbudt Tomas Madsen at bruge eller bruge lade eller sig med befatte, efter denne dag, med det Kærup ejendom, huse, grund, markjord og engdele, der i Thisted by og mark liggende, hvilke vidne Tomas Madsen formener, Erik Pedersen har forhvervet tvært imod Tomas Madsens lejemåls kontrakter, som han har på samme gård og markjord, hvilke kontrakter ikke endnu på nogen års tid er fuldendt, og fremlagde Tomas Madsen efterskrevne kontrakt, dateret 13/4 1635, som indeholder efterskrevne hr Anders Pedersen at have lejet Tomas Madsen iblandt andet hvis agerjord, mig af salig mester Palle Knudsens efterleverske Anne Jespersdatter udlagt er i min gæld, og blev fremlagt et brev, lydende som efterfølger, kendes vi efterskrevne hr Peder Christensen i Kærup, sognepræst til Tømmerby og Lild sogne, og Kirsten Christensdatter, salig afgangne hr Anders Pedersens efterleverske hustru sst, og Peder Andersen, salig hr Anders Pedersens søn, sst, at forskrevne gård og ejendom skal følge Tomas Madsen og hans arvinger i leje og brug, datum Thisted 20/2 1637 Peder Christensen egen hånd: så og efterdi det befindes, en kontrakt imellem Tomas Madsen og salig hr Anders Pedersen at være oprettet, hvor længe Tomas Madsen skulle have samme gård og ejendom i brug, hvilke kontrakt de begge med egne hænder har underskrevet, og ikke nøjagtig bevises Tomas Madsen samme kontrakt at have imod handlet eller forbrudt, mens den sidste forhandling sig og på den første refererer, og byfogden fordi har tildømt ham samme brug efter kontrakten at følge, da ved vi ikke imod samme kontrakt, ej heller byfogdens dom i den punkt at sige eller magtesløs dømme, men samme forbudsvidne derimod ingen magt at have.

(25)

** var skikket velb fru Kirsten Kås, salig Ove Urups, til Ovesholm og velb Palle Rodsteen til Lundsgård deres visse bud Laurids Terkildsen i Bølle med en opsættelse her af landstinget 19/12 sidst forleden, lydende dem da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Nielsen Stubdrup, borger i Ålborg, for en gæld, han skal være bleven deres salig søster og moster afgangne fru Helvig Kås til Restrup skyldig, for hvilken gæld han agter sig at befri med et opbud, han skal have gjort af hans gods til sine kreditorer: så og efterdi det befindes, Christen Stubdrup sin formue efter KM tilladelse til hans kreditorer at have opbudt, og det enhver pro kvota at være til likvideret, hvori salig fru Helvig Kås og hendes lod er tilskrevet, som endnu skal være til stede, når hendes arvinger det vil annamme, og ikke bevises hende i samme likvidering at være forurettet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme likvidering og opbud at sige, eller videre på borgmestre og råds dom at dømme, end tilforn sket er

(29)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans fuldmægtig Anders Sørensen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 5/12 sidst forleden, lydende ham da efter en 14 dages opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom han, imellem ham og Johan Brandt, borger i Ålborg, der til bytinget 10/9 sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har kvit funden Johan Brandt for 90 øksnes betaling, han af Falk Gøye anno 16-- bekommet har, og Mogens Jespersen skal imod rigtig håndskrift have anseet en Johan Brandts gamle regnskabsbog, over 10 år siden anskreven: så og efterdi Johan Brandts brev indeholder, ham at skulle kvitteres i summen, hvis Falk Gøye i varer hos ham udtog, og ikke befindes for byfogden at være fremlagt rigtig afregning og likvidering, dem om samme gæld imellem gjort, byfogden og har dømt om den punkt, ikke for ham var indstævnet, da finder vi efter sådan lejlighed, denne hans dom at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, rigtige dokumenter for fogden at fremlægges, og derefter dem endelig imellem at dømme og adskille, når det for ham lovlig bliver indstævnet, som det sig bør.

(32)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, hans fuldmægtig Jens Jacobsen sst med en opsættelse her af landstinget 19/12 sidst forleden, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Niels Jensen Thybo, borger sst, for en dom han, imellem Jens Bang og Peder Tøgersen, borger sst, dømt har 4/11 1638, anlangende noget af kompagniets salt, og der heden fundet fra bytinget og til rådhuset, uanseet sagen med byfogdens stævning og to mænd den sag at være indstævnet til bytinget, og det forbi ganget og imod forordning og det 4. kapitel at have gjort og forslagen ham retten: så og efterdi samme dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(33)

** var skikket Henrik Felthut, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 19/12 sidst forleden, lydende ham da efter en måneds opsættelse at gave stævnet Rasmus Pedersen Weidemand for en opskrift, som han har opskreven på salig Jørgen Ortmand, fordum borger i Ålborg, hans ligvagt og begravelses bekostning, hvilken opskrift Henrik Felthut formener alt for højt skal være opskrevet og bekostet: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være forkyndt, og ingen nu er mødt med samme breve at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme opskrift og dom magtesløs at være.

(35)

** var skikket Niels Pedersen i Tåstrup på den ene og havde stævnet Peder Nielsen, ridefoged på Hald, på den anden side for en vidne, han 17/11 sidst forleden til Nørlyng herreds ting skal have forhvervet efter en løs kvindes mund, ved navn Mette Madsdatter, som omkring løber med pose og stav, at hun der på tinget skal have vedgået, hun skulle have målt Niels Pedersen for marsot, hvilket hun tilforn i Vranum kirke skal have tagen åbenbar skrifte for, hvilket hendes vidne Niels Pedersen højlig benægter ved højeste ed og sjæls salighed, sig aldrig hendes råd eller ---- til sig at have brugt:

så og efterdi Mette Madsdatters ord og vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, den ikke heller nøjagtig om gerningen bestyrkes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Niels Pedersen til nogen forhindring.

(37)

** var skikket Oluf Andersen Færgemand, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Peder Jensen i Kvols og Morten Christensen sst for et vidne, de 10/7 sidst forleden til Fjends herreds ting vidnet har, at de skal have hos været i Kvols i Niels Pedersen Harbos hus 16/2 sidst forleden og da hørt og seet, det Niels Harbo købte to kedler af en kvinde, som sagde sig at hedde Anne Jensdatter, så og en gammel hampesæk, uanseet de ikke har vidnet, hvor samme Anne Jensdatter har hjemme: så og efterdi Peder Jensen og Morten Christensen udførlig har vidnet, dem at have hos været, der Niels Pedersen Harbo købte samme kedler og sæk af Anne Jensdatter, og de derpå drak lidkøb, som loven tillader, og intet derimod fremlægges, jo så at være sket, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme lidkøbs vidne at sige, og efterdi Oluf Andersen selv vedgår, sig siden at have tagen taxmærke ---- samme kedler, og dem vedkendtes, og fogden fordi har tildømt ham sig samme kedler efter loven at tilegne, ved vi ikke den hans dom at imod sige eller magtesløs dømme.

(40)

** var skikket Niels Andersen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 21/11, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom, han 29/10 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Niels Andersen på den ene og Jens Bang, borger i Ålborg, på den anden side, og deri tildømt Niels Andersen at lide tiltale for nogen stykker træer, som skulle findes imellem Niels Andersens træer med skovmærke på, uanseet Niels Andersens såvel som Jens Bangs træer med flere godtfolks ligger ud ved skibsbroen på en plads, kaldes ---- , uden planke, gærde, lås og lukkelse i alle måder, så enhver kan have fri tilgang dertil, det enten at forveksle eller mærke derpå forandre i dølgsmål: så og efterdi Mogens Jespersen 16/10 1637 har tildømt Jens Bang så mange af hans træer, som fandtes iblandt Niels Andersens med det mærke, hans hjemmel om formeldte, at være følgagtig, når han eller hans fuldmægtig det vil lade annamme, og med tingsvidne bevises, Niels Andersen siden at have tilbudt Jens Bang sin tømmer fra hans at skulle lade annamme, og han det ikke gjort har, men Mogens Jespersen atter har tildømt Niels Andersen for samme tømmer at stande Jens Bang til rette, da finder vi den hans dom ingen magt at have.

(43)

** var skikket Niels Andersen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget 21/11 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged sst, for en opsættelse og udflugt, han skal have gjort i hans lovlige dele og forfølgning, imellem ham og Jens Bang, borger sst, nu forleden 1/12, med hvilke forhindring, hans vederpart til vilje, det han formener, han stor uret at have gjort, og det ikke aleneste imod vores dom, som tilforn i samme dele gangen er, udtrykkeligen tilholder, at når sagen lovlig for ham indstævnes, parterne derom endelig at adskille: så og efterdi det befindes, Mogens Jespersen tilforn en uendelig dom i sagen har udgivet, hvilke her er underkendt, og ham igen indfunden, endelig at skulle dømme og adskille, og han da formedelst en landstings opsættelse, Niels Andersen sin tredje ting har fraslagen, og dog

ikke sagen til nogen visse tid opsat, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke andet derom kende, end Mogens Jespersen sig jo dermed har forseet.

(46)

** var skikket Henrik Schernhagen, borger i Ålborg, hans fuldmægtig Peder Hansen, borger sst, på den ene og havde stævnet Frands Ertmand, borger der sst, på den anden side for en dom, han sig på beråber, han 10/12 sidst forleden til Ålborg byting skal have ladet forhverve, anlangende 140 daler, som Frands Ertmand efter Henrik Exmand af Lübeck hans bevis ville kræve og fordre af Henrik Schernhagen, i hvilke dom byfogden Mogens Jespersen har tildømt Henrik Schernhagen samme penning at betale til Frands Ertmand inden 15 dage, med hvilke dom Henrik Schernhagen formener sig uret at være sket: så og efterdi det befindes, Henrik Exmand 12/8 1638 Henrik Schernhagens håndskrift til Henrik Helms godvillig i sin betaling at have opdragen, førend han har givet Frands Ertmand fuldmagt dem at fordre, og hos ham kvitteret, samme hans håndskrift i sig selv og nu fremlægges og af Henrik Schernhagen indløst, hvilke brev ikke har været for byfogden, der han sin dom har udgivet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom bør at komme Henrik Schernhagen til hinder eller skade i nogen måder.

(49)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans fuldmægtig Jens Sørensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 5/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, for en dom, han til samme ting 13/8 nu sidst forleden dømt og afsagt har, imellem en Jørgen Høgs tjeners dreng, ved navn Poul Jensen, og Poul Nielsen, som tilforn boede i Janderupgård, og i samme hans doms slutning har tildømt Jørgen Høgs tjeners dreng at lide dele og tiltale, efterdi han er af sin tjeneste undveget, uanseet Jørgen Høg tjeners dreng Poul Jensen har tilbudt Poul Nielsen på Hundborg herreds ting, at dersom han ville give ham nødtørftig øl og mad, ville han gerne holde sin tjeneste: så og efterdi ikke befindes i herredsfogdens dom at være inddragen nogen rigtige dokumenter eller bevis, Poul Jensen sin tjeneste at være undveget, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom, såvel som de deler, derpå funderet er, ingen magt at have.

(50)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans fuldmægtig Jens Sørensen, foged sst, på den ene og havde stævnet Poul Nielsen i Janderupgård og hans hustru Anne Knudsdatter på den anden side for en vidne, de til Hundborg herreds ting 24/12 1638 vidnet har, hvilke vidne Jørgen Høg beskylder, at de har vidnet i deres egen sag: så og efterdi det befindes, Poul Nielsen og hans hustru at have vidnet i deres egen sag, dem selv til behjælpning, og ikke med andre vidner bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(51)

** var skikket Jens Bertelsen i Andrup med en opsættelse her af landstinget 5/12 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Dorte Jensdatter og Anne Jørgensdatter, der sst, for en vidne, de til Rødding herreds ting 23/6 sidst var vidnet har, anlangende noget havre, som Jens Bertelsen skulle have bekommet af dem selv, hvilke vidne Jens Bertelsen formener løgnagtig at være vidnet: så og efterdi Anne Jørgensdatter og Dorte Jensdatter har vidnet om samme havre,

Jens Bertelsen skulle fanget i sin betaling på samme brev, og det ikke med kvittants eller opskrift på brevet bekræftes, da kunne vi ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, bør nogen magt at have, og efterdi Anne Jørgensdatters vidne om samme furer jord ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, finder vi den ingen magt at have.

(54)

** var skikket Niels Olufsen, KM fiskemester og indvåner i Helsingør, hans visse bud Claus Clemendsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet velb Falk Gøye til Bratskov for en summa penning, nemlig 932 sletdaler hovedstol med deres efterstandende rente, omkostning, skade og interesse, han efter sit brev er ham skyldig bleven, og det ej har ville efterkommet eller betalt, og herredsfogden Niels Eskesen i Bonderup har ham tildømt at have indvisning i Falk Gøyes gods eller løsøre: da efterdi for os i rette lægges Falk Gøyes ---- brev til Niels Olufsen på 932 sletdaler, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, dem at være betalt, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom ganget, såvel som og siden her til landstinget, tid efter anden, i 6 uger opsat, så vi uden bevilling imod recessen deri ikke kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Falk Gøye jo er pligtig samme penge med des interesse efter brevens indhold til Niels Olufsen at betale, og fordi tilfinder velb Erik Lunov til Viskum og Niels Parsberg til Eskær, som Jens Clemendsen på Niels Olufsens vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage på Falk Gøyes bopæl, der udæske og gøre Niels Olufsen eller hans fuldmægtig udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Niels Olufsen i anden hans jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(55)

** var skikket velb Jørgen Arenfeldt til Vorgård hans fuldmægtig Peder ---- i Viborg med en opsættelse her af landstinget 5/12 sidst forleden, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Jens Tomasen, byfoged i Sæby, og Otte Tomasen, byskriver sst, for at eftersom de her til landstinget 19/7 sidst forleden er tildømt dem at have forseet og efter birkeretten at stande til rette, hvorfor Jørgen Arenfeldt formener dem pligtig at være at give og betale ham hvis bevislig anvendt omkostning, skadegæld med brevpenge, vognleje eller andet, derpå er anvendt: så og efterdi det befindes, Jens Tomasen og Otte Tomasen tilforn ved vores endelige dom at være tilkendt, dem at have forseet og bør efter birkeretten at stande til rette, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end de jo bør at stande Jørgen Arenfeldt for kost og tæring til rette, ham hans sag igen at forferske, og der foruden at have forbrudt 40 mark voldsbøder, dog for vores og andre gode mænds forbøns skyld har Jørgen Arenfeldt samme sag afstanden og ingen til hinder eller skade at komme.

(57)

30/1 1639.

** var skikket Johan Markorsen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Henrik Tomasen, Laurids Tomasen med flere borgere og rådmænd i Hjørring for en dom, de 21/6 1637 dømt og afsagt har, imellem Johan

Markorsen i Sæby og Svend Pedersen, forrige borgmester i Hjørring, anlangende nogen jord og ejendom, Johan Markorsens hustru, ved navn Maren Madsdatter, og hendes medarvinger efter deres salig far Mads Pedersen, som boede og døde i Gerndrup, skal have sig efterladt i Hjørring by og mark uskiftet, af den årsag, at der han ved døden afgik, var Johan Markorsens hustru og hendes medarvinger nogen umyndige børn, og Svend Pedersen samme jord, grund og ejendom skal have i brug. (følgende blad ikke bevaret)

(59)

** var skikket Johan Markorsen, borger i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jesper Christensen, siddende i dommersted i Hjørring, for at han 23/5 1637 har afvist Johan Markorsen, der han havde Svend Pedersen, borgmester i Hjørring, for ham i rette stævnet og har ham indfunden for borgmestre og råd, hvilke afvisning findes bag på Johan Markorsens forsæt antegnet, og ikke i andre måder måtte fange beskreven, mener sig deri uret at være sket: så og efterdi af opskriften på Johan Markorsens indlæg forfares, sagen 23/5 for Jesper Christensen, som da sad retten, at have været indstævnet, og han alene ved en opskrift sagen har heden vist og intet under forsegling givet beskrevet, til eller fra, da kunne vi ikke andet derom kende, end han sig jo dermed har forseet, og efterdi to borgmestre og råds domme ikke er endelige, finder vi dem at være som udømt var, men efterdi samme to domme stod i deres esse, og Hans Tomasen fordi sagen til rådhus har indfunden, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være, men hvem videre påskader, sagen på sine tilbørlige steder at indkalde, og der endelig uden forhaling at ordeles, som det sig bør.

(63)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ålborghus, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Anders Pedersen i Gåser, birkefoged til Hals birketing, for en dom han 9/10 næst forleden til Hals birketing dømt og afsagt har, imellem velb Hans Lindenov til Hundslund, KM befalingsmand på Kalundborg slot, og Gunde Lange, begge deres fuldmægtige Svend Pedersen i Østergård og Mads Andersen i Kinderup, anlangende Hals kirkes værger, nemlig Tue Sørensen på Heden og Morten Lauridsen i Hals, de ikke at skulle gøre Gunde Lange bemeldte kirkes regnskab, førend Hans Lindenov dertil bleven lovlig stævnet og kaldt, hvilken dom Gunde Lange formener ikke ret at være dømt, efterdi for fornævnte birkefoged ikke findes at være i rette lagt nogen bevis, at Hans Lindenov der i birket skulle have nogen indseende med den gejstlige jurisdiktion: så og efterdi bemeldte kirkeværger alene for birkefogden har været indstævnet, om de ikke burde at gøre Gunde Lange eller hans fuldmægtig Hals Kirkes regnskab, efterdi han er stiftslensmand, og ikke for ham er bevislig gjort, Hans Lindenov at have nogen rettighed samme regnskab at lade høre, og birkefogden dog har ham hans ret forspildt, indtil Hans Lindenov blev dertil stævnet og kaldt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Anders Skriver sig jo dermed har forseet og bør derfor at give Gunde Lange til bekostning 10 specie daler, og den hans dom ingen magt at have.

(65)

** var skikket Peder Svenske i Hindsels og lod læse efterskrevne forseglet og underskrevne brev, kendes jeg Peder Christensen Svenske, boende på Hindsels, og gør vitterligt, at eftersom min hustru efter indførsels indhold er udlagt ved velb Mogens Kås til Lyngholm og salig Johan Rantzau til Estvadgård fra velb Hans Dyre til Knivholt for en summa penge, han hendes salig husbond Peder

Nørkær skyldig var, i en gård, liggende i Thy på Bodum, Amor Nielsen nu påboer, da har jeg nu med min kære hustrus fri vilje og velberåd hu solgt og afhændet fra os og vores arvinger til velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden og hendes arvinger samme en tønde og seks skæpper bygskyld, og venligen ombedt hr Christen Pedersen til Sahl sogn og Erik Pedersen, borger og indvåner i Thisted, med mig at forsegle og underskrive 28/1 1639 Peder Svenske egen hånd, Christen Pedersen Nørkær manu propria, Erik Pedersen egen hånd,

(67)

** var skikket Laurids Christensen i Langholt hans visse bud Peder Christensen i Pilgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen, foged på Bangsbo, for KM oprejsning, han ikke så lovlig efter loven til landsting skal have ladet forkynde, som det sig bør, hvorefter lysning skulle tages, idet der ungefer findes 9 uger fra samme oprejsning er taget, og til sandemændene har svoret: så og efterdi Anne Christensdatter, Anders Skomager og deres medfølgere udførlig har vidnet, dem at have seet Laurids Christensen oprendte Søren Mikkelsen og slaget ham med en vognkæp adskillige slag over hans hals og skulder, så han straks, der han er kommen til hus, har beklaget sig, at det var hans død, og intet kunne være sig selv mægtig eller tale sønderlig, nogen kunne forstå, førend han kort derefter ved døden er afgangen, det og med synsvidne bevises, Søren Mikkelsen at have haft slig blå slag og skade, som omvidnet er, tilmed og gøres bevislig Søren Mikkelsen om dagen tilforn at have været før og stærk, og ikke med nogen sygdom behæftet, så samme vidner og syn med hinanden bestyrkes og bekræftes, Laurids Christensens bror og til tinge på hans vegne har kendtes manddød over og tilbudt sølv og penge, og sandemænd fordi, efter at sagen var lovlig oprejst og forfulgt, har svoret Laurids Christensen manddød over og fra hans fred, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, syn og sandemænds ed at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Christen Nielsen, Niels Nielsen, Niels Jensen og deres medfølgere, såvel som og hr Niels i Sæby deres vidne og kundskab ikke draben i sig selv angår, men aleneste efter en død mands ord at være vidnet, bør de ingen magt at have, i lige måder efterdi Niels Hermandsen, Maren Christensdatter og Godske Nielsen nu hver især er bleven forhørt, befandtes de i adskillige måder med deres vidne ikke at stemme overens, ej heller med de vidner, de tilforn til Vrejlev birketing vidnet har, men en part tvært imod hinanden, Niels Hermandsen og selv tilstår, sig af Jens Stål at være tilskyndet og købt sin forrige vidne til birketinget at gøre, da kunne vi ikke kende deres vidner så sandfærdige, at de bør nogen magt at have, men løgnagtig og magtesløs at være.

(80)

13/2 1639.

** var skikket Niels Friis til Vestrup hans visse bud Oluf Christensen i Korup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have givet til kende, hvorledes velb Laurids Friis til Spangerhede skal være ham en summa penning skyldig, som for nogen tid siden skulle have været betalt, og derfor har pantsat ham sin gård Spangerhede, og ikke samme sin pant igen skal have indfriet, hvorfor Niels Friis har ladet samme gård ved gode mænd til sig annamme, formener han samme gård nu for ejendom bør ham at efterfølge: da efterdi for os i rette lægges Laurids Friises udgivne pantebrev til Niels Friis på 300 rigsdaler med sin interesse at betale, ---- eller Niels Friis skulle have i Spangerhede til forvendes pant, så vidt som den sin rigtig gæld belanger, og ikke bevises samme pant igen at være indfriet, så Niels Friis har været forårsaget ved to gode mænd at lade annamme udlæg i gården efter sin pantebrev, sagen og i 6 uger findes

optagen, så vi deri imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end samme partgård efter gode mænds annammelse jo bør Niels Friis for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag bliver fraløst, eller og samme annammelse for sin tilbørlig dommer bliver rykket.

(83)

** var skikket velb Gunde Lange til Bregning, KM befalingsmand på Ålborghus, hans visse bud Vogn Pedersen i Nøtten med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet efterskrevne sandemænd i Ålborg bys frihed for deres ed og tov, de 29/10 og 5/11 sidst forleden til Ålborg byting gjort og svoret har, anlangende det ynkelige og slemme mord på salig Søren Christensen, der desværre blev dræbt og ihjel slagen i Ålborg i sin egen kælder: så og efterdi det befindes, samme sandemænd lovlig at være tilkrævet og fylding på sat, Søren Christensens bane at udlede, som loven og dem tilholder, og de dog ikke har gjort deres ed endelig til eller fra, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den deres ed så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(85)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans fuldmægtig Peder Nielsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham at have stævnet Visti Olufsen i Egebjerg for et 24 mænds vidne, han 31/5 næst forleden til Fjends herreds ting har i rette lagt, som iblandt andet skal formelde, at den bondegård Egebjerg, som Knud Christensen og Visti Christensen iboede, har været en gårdseje og bygget særlig i ---- , før de købte det af fald efter skipper Clemends opløb, som den er nu bygget i ---- , og gik der ikke mere af den til kronen end en bonde tynge og redsel lige ved en af de andre bedste bondegårde i Fjends herred, som var efterskrevne skat og leding, som de endnu giver af Egebjerg til kronen, og ikke der gik ægt eller arbejde af samme gård til Hald før nu stakket tid siden, at Corfits Viffert var lensmand, med hvilken vidne han vil sig friholde for ægt og arbejde, som ikke nogen varsel skal være for given: så og efterdi samme 24 mænds vidne ikke er vidnet for 7 eller 8 mænd tinghørere efter loven, den ikke heller indeholder, dem at have været kvit for ægt og arbejde, uden alene til Corfits Vifferts tid, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(88)

27/2 1639.

** var skikket Jens Lauridsen i Furreby hans visse bud Jens Nielsen i vester Brønderslev og havde hid kaldt sandemænd af Børglum herred, at udlede Tomas Lauridsen i Furreby hans bane, som Niels Andersen og Laurids Nielsen skulle have dræbt og ihjel slagen imellem tirsdag og onsdag 15/1 og 16/1 sidst forleden, og fremlagde for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Børglum herreds snapsting sidst forleden, som indeholder Tomas Jensen og Niels Jensen i Furreby at have vidnet, at de var hos Tomas Lauridsen i Furreby og hørte hans ord og klage, og da bekendte han, at imellem lørdag og søndag om natten i dag 3 uger forleden red han til Tomas Bødker og ville hende en skørt, som Maren Mortensdatter havde vasket for dem, og da bandt hans øg uden døren, og midlertid kom Niels Andersen og Laurids Nielsen og slog øget løs, og så kom Niels Andersen ind ad ilders døren og slog over hans hoved med en jerntyv, så tog Tomas Lauridsen jerntyven fra ham,

og så råbte Niels Andersen på Mads Bødker, at han skulle løbe til Jens Johansen at hente en stakket kårde og en bøsse, og da bad Tomas Lauridsen at de ikke lod de mordere tage livet af ham, og der fik han næsten alle hans sår og skade af Niels Andersen og Laurids Nielsen: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Niels Andersen i Furreby at være Tomas Lauridsens bane, og derfor svor ham manddød over og fra hans fred, eftersom de sandhed derom havde udspurgt, og derefter blev den ottende sandemand, Niels Jensen i Vejby, hans skudsmål gjort, det han er så syg og skrøbelig, det han ikke her i dag kunne møde og gøre sin ed.

(93)

** var skikket velb fru Vibeke Bild til Tårup med hendes visse bud Christen Black, foged der sst, og havde hid kaldt sandemændene af Fjends herred, hærværk at sværge over Jens Sørensen, foged på Todbøl i Thy, for at han har slagen og indhuggen vinduer i den brohus, Christen Snedker iboer, hun har ladet bygge og opsætte for den bro over Ørregårds å, og fremlagde Christen Black for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Fjends herreds ting 16/2 sidst forleden, Mette Pedersdatter i Kvols at have vidnet, at på mandag var 3 uger sidst forleden, da var hun ved brohuset ved Ørregårds å, og da kom Jens Sørensen, foged til Todbøl, kørende, og så gik bromandens kone Bodil Jensdatter ud og lod ham igennem svinglen, og der han var kommen op til brohuset, begæret bromanden Christen Jensen til bropenge 1 skilling, da sprang Jens Sørensen af hans vogn og med hans degen slog vinduerne ind i stuen: derefter gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Jens Sørensen en fuld hærværk over.

(95)

27/3 1639.

** var skikket Laurids Lauridsen i Harpsø med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Knud Tomasen i Lindholt, ridefoged til Boller, for et vidne, han til Børglum herreds ting 19/12 sidst forleden vidnet har, hans egen husbond til vilje, det Laurids Lauridsen i Harpsø moxen en år siden skulle have lovet ham en stud på hans husbonds vegne, for han måtte besidde hans gård, hvilke fæste anderledes med tingsvidne skal bevises: så og efterdi Knud Tomasen udførlig har vidnet, et Laurids Lauridsen samme okse til Malte Sehested har udlovet, hvilke og med Malte Sehesteds stedsmåls bog bestyrkes og bekræftes, og intet nøjagtigt derimod fremlægges, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og dom at sige eller magtesløs dømme, og Laurids Lauridsen at give herredsfogden til kost og tæring 6 sletdaler.

(97)

** var skikket Hans Hansen, ridefoged til Dragsholm kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Mortensen i nør Dråby for et vidne, han til Nørherreds ting i Mors 18/9 næst forleden vidnet har, anlangende en ager i nør Dråby havre eller udmark på de åsteder, som kaldes Stenbjerg vang, formenende samme ager, efter vidner og dokumenters indhold, skal befindes at tilhøre og ligge til KM tjenere, som på Dybdal boer, at være deres gårds rette bonde og ejendom, Christen Mortensen dog at have vidnet sig selv og sine bymænd til vilje, den skal at have været lodskifte til nør Dråby: så og efterdi Christen Mortensens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, lodsejerne ikke

heller derfor er stævnet eller varsel givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have.

(98)

** var skikket Hans Hansen, ridefoged til Dragsholm kloster, hans visse bud Niels Jensen Skærbæk med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Søren Jensen i Tødsø, herredsfoged i Nørherred i Mors, for en dom, han der til tinget 16/10 sidst forleden, imellem Hans Hansen så og Knud Berendsen, indvåner i Nykøbing, på Mads Nielsen, Tøger Christensen og Tøger Tøgersen i nør Dråby deres vegne, dømt og afsagt har, en havrelands agers brugsel, her til Dybdal liggende, i nør Dråby mark på de åsteder, som kaldes Stenbjerg vang, de imod tilladelse og minde skal have brugt anlangende, i hvilken herredsfogdens dom senteres, det for ham ikke bevist er, det Mads Nielsen, Tøger Christensen og Tøger Tøgersen har brugt samme ager: så og efterdi det befindes, ikke for herredsfogden at være bevislig gjort, samme afgrøde med tingsdom afdelt og dermed procederet efter loven, og herredsfogden fordi Mads Nielsen og hans medbrødre for tiltale har frikendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(100)

** var skikket Tomas Madsen, borger og rådmand i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Nielsen, rådmand i Thisted, for en indførsel, som han skal have ladet forhverve og afsagt til Thisted byting 19/5 1638, og i samme indførsel findes Niels Nielsen at have ladet sig indføre, iblandt andet, markjord 12 skæpper havrelands jord, som Tomas Madsen har lovligen købt og fanget skøde på til Thisted byting 10/6 1637 af Tomas Christensen Råkær i Skjoldborg, hvilken indførsel er sket noget mere end år og dag siden, samme skøde er lovligen udstedt: så og efterdi med skøde bevises, samme tolv små skæpper havresæd 10/6 1637 til Tomas Madsen at være solgt og skødet, og det dog 19/5 1638, næsten år og dag derefter, til Niels Nielsen er udlagt og tilvurderet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme udlæg og vurdering så noksom, at den bør at komme Tomas Madsen på samme 12 skæpper havresæd imod hans skøde til hinder eller skade i nogen måder.

(102)

** var skikket Peder Andersen i Åsendrup på sin søster Maren Andersdatter hendes vegne på den ene og havde stævnet et borgestue vidne, som en misdæder, ved navn Mette Hellesdatter, i Ålborg slots borgestue 11/1 1639 bekendt har, hvilke stuevidne samme misdæder 8/1 til Kær herreds ting har vedgået og stadfæstet, anlangende hun i samme hendes vidne ville påvidne Maren Andersdatter at skulle have given hende drik for at fordrive det barn, hun redet til barsel med, uanseet at samme misdæders vidne medfører, at hendes barn var levende, og hun der kom at føre om nattetide enligt uden nogen deres vidskab, og det omkom og bar det derfra, hvilke vidne Maren Andersdatter samme tid for ting og dom højlig har benægtet, usandfærdig at være påvidnet: så og efterdi det befindes, Mette Hellesdatter at have været en misdæder, som for sin misgerning er heden rettet, hvis ord og mundheld efter recessen ikke står til troende, Johanne Christensdatters vidne ikke heller er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse og enlige vidne, såvel som den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have eller komme Maren Andersdatter til forhindring.

(106)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, Anders Madsen, skriver der sst, på den ene og havde stævnet Eske Jensen i Skyum, herredsfoged i Hassing herred, på den anden side for en dom, han til bemeldte herredsting skal have dømt og afsagt 21/3 sidst forleden, og deri fradømt Christoffer Hvas på KM vegne skatten af den gård i Snedsted, Laurids Pedersen påboer, og det formedelst den årsag, at Iver Kås til Ulstrup har af sin fæ og kvæg på Midholm, og der lader spise nogen sine folk, med hvilke hans dom Christoffer Hvas formener højligen at være forurettet, efterdi for ham med adskillige skattebøger af Ørum slot er bevist, at han såvel som andre bønder i Snedsted sogn har skattet for en gårdmand: så og efterdi for fogden er bevislig gjort, Laurids Pedersen at være Iver Kåses ugedags tjener til Ulstrup, og at Iver Kås i Snedsted sogn på Midholm har avlet fæmon og der holdt folk, såvel som og at hans tjenere i Snedsted sogn altid har været fri for KM skat, og herredsfogden fordi har Laurids Pedersen i Snedsted for skat frikendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(108)

** var skikket Oluf Christensen Krog, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Andersen i Bjerge i Han herred for en landstings dom, han til landstinget ved sig selv eller hans fuldmægtig 5/12 sidst forleden forhvervet har, som lyder i sin beslutning, at eftersom sagen at have været opsat i 6 uger, er de vidner, sandemænds ed og al forfølgning, som Oluf Krog over ham at have ladet forhverve til Ålborg byting, er magtesløs funden, uanseet Oluf Krog hårdelig benægter, at han eller hans vidner aldrig at have været stævnet for samme dom: så og efterdi samme landstings dom er endelig, ved vi ikke den at forandre.

(110)

** var skikket Oluf Krog, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Tomasen Fisker i Ålborg og Christen Nielsen skoleperson for en vidne, de på Ålborg byting 17/12 1638 sidst forleden vidnet har, at mandag efter sankt oles dag sidst forgangen, da kom Jens Tomasen og Christen Nielsen gangende og gik ind i Oluf Krogs hus, da skulle de have seet, at Oluf Krog hans hustru, Maren Christensdatter, og pige havde fat på Jens Andersen og holdt ham, og Oluf Krog fik Jens Andersens degen fra ham, hvilke deres vidne Oluf Krog og hans tjenestepige hårdelig med højeste helgens ed benægter, den tid at have været i Oluf Krogs stue, der Jens Andersen i Bjerge overgav ham sin degen, siden han havde gjort ham sår og skade dermed i hans hånd i hans egen hus: så og efterdi Jens Tomasen og hans medfølgere ikke har vidnet på fersk fod, men lang tid efter sligt skulle være sket, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(112)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud Anders Pedersen, rådmand i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Skøt i Smerupgård, herredsfoged i Revs herred, for en dom, han til Revs herreds ting dømt og afsagt har 29/11 1634, imellem hendes tjener Peder Bollesen

i Bodum bisgård på den ene og Laurids Skøt i Smerupgård på velb Gunde Langes vegne på den anden side, og i samme sin dom skal have frakendt hendes tjener, Peder Bollesen, ikke samme dag at måtte fange en syn beskreven til hvis grøft, som gravet er på hendes gårds rette grund og ejendom til Bisgård: da efterdi sagen tilforn at være hid stævnet, og den da, tid efter anden, i 6 uger til i dag er opsat, og samme opsættelse findes at være læst og forkyndt, som opskriften om formelder, og ingen nu er mødt med samme dom at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(114)

** var skikket Peder Lauridsen Kedelsmed på sine egne og på Anders Skomager og Peder Andersen i Hjørring deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende dem da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Jens Madsen Holt, tjenende på Sejlstrup, for et enligt selv vildig vidne, han til Børglum herreds ting 13/11 sidst forleden uden stævning vidnet har, på efterskrevne personer i Hjørring, at se skulle have været med i den parlament, som Jens Holt og hans staldbror Niels Skriverdreng gjorde i Hjørring sankt mikkels dag om aftenen sidst forleden, der de indhuggede nogen godtfolks vinduer og havde stukket i døre og kælderhals med dragne værger. så mødte Søren Christensen i Rakkeby på Niels Friises vegne og berettet, at han agter samme åråds sag med nævninger at vil lade forfølge, mente fordi der ikke burde på vidnerne at dømmes: da efter slig lejlighed ved vi ikke på samme vidner at dømme, førend nævninger derom har tovet, og siden gå om hvis ret er.

(116)

** var skikket Oluf Olufsen i Gunderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Hans Lauridsen sst, herredsfoged i Børglum herred, for en endelig dom, han til Børglum herreds ting 23/1 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Oluf Olufsen og Anders Andersen i Sønderskov, anlangende hvis skyld, som Oluf Olufsen skulle reste med til Anders Andersen og hans medarvinger, eftersom Oluf Olufsen her til landstinget 27/9 har sig til forpligtet at give dem, så som de er forenet om, idet Oluf Olufsen og Karen Dals ingen sæd havde forgangen år eller dette år uden tredje parten: så og efterdi det befindes, Oluf Olufsen her for retten at have sig til forpligtet at betale Anders Andersen og hans medarvinger hvis landgilde, han resterer med, og ikke det er efterkommet, så herredsfogden fordi har tildømt ham det at betale, ved vi ikke den hans dom at imod sige, men Oluf Olufsen at give ham til kost og tæring 6 sletdaler, og efterdi Oluf Olufsen og hans medbrødre har vidnet efter Oluf Olufsens ord og mundheld, som han ikke er bestendig, kunne vi ikke kende den deres vidne i den punkt nøjagtig, men magtesløs, i lige måde efterdi deres andre tvistige sager på fire dannemænd findes at være voldgiven, og ikke befindes dem til endelig ende at have imellem sagt, vedtog Anders Andersen og Oluf Olufsen med deres voldgifts mænd at møde ved Vrå kirke i dag 8 dage først kommende ved 10 slet, og dem da om al deres tvist til endelig ende at imellem sige, og dersom nogen af parterne eller deres voldgifts mænd udebliver, skal de, som til stede kommer, være mægtig dem endelig at imellem sige, og hvis de deri slutter skal stande for fulde, af parterne upåtalt i alle måder.

(121)

** var skikket Poul Jacobsen, borger og rådmand i Thisted, hans visse bud Simon Christensen Bjerring, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Nielsen, borger og rådmand sst, for en indførsel, som

han skal have ladet forhverve og er afsagt til Thisted 19/3 1638, og i samme indførsel findes Niels Nielsen at have ladet sig indføre i blandt andet markjord, 4 skæpper bygsæd, som Poul Jacobsen har lovlig købt og fanget skøde på til Thisted byting 3/6 1637 af Tomas Christensen Råkær: så og efterdi med skøde bevises, samme 4 skæpper bygsæd 3/6 1637 til Poul Jacobsen at være solgt og skødet, og det dog 19/5 1638, næsten år og dag derefter, til Niels Nielsen er udlagt og til vurderet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme udlæg og vurdering så noksom, at den bør at komme Poul Jacobsen på samme 4 skæpper bygsæd i samme ager, imod hans skøde, til hinder eller skade i nogen måder.

(123)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans fuldmægtig Anders Madsen, skriver sst, på den ene og havde stævnet Søren Jensen i Kåstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, på den anden side for en dom, han til bemeldte ting skal have afsagt 19/3 sidst forleden, og deri fradømt KM halv skatten af Peder Nielsen i Hillerslev, formedelst en Jørgen Høgs udgivne seddel, og ej anseet adskillige mangler for ham skal være i rette lagt: så og efterdi ikke for fogden med gamle skatteregister er bevislig gjort, hvad Peder Nielsen tilform i kongeskat har udgivet, ej heller om det er en boel eller gård, han påboer, men Jørgen Høg i hans underskrevne seddel bekender, sig at have lagt Peder Nielsen i skat af en boel for en halv rigsdaler, og fogden derefter sin dom har funderet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige

(125)

** var skikket Christen Nielsen Vadskær, borger i Ålborg, på sine egne og på hans søn Niels og datter Kirsten, Poul Organist og hans hustru Anne Mortensdatter med flere deres vegne, alle indvånere og værende i Ålborg, på den ene og havde stævnet Knud Sørensen Kræmmer sst på den anden side for en dom, han 15/2 1639 til Ålborg byting skal have ladet forhverve belangende noget gods, han fordrer igen, som hans hustru Maren Andersdatter har til adskillige tider til dem pantsat og en part afhændet, så KM byfoged Mogens Jespersen samme sin dom skal have funderet på lovens 3. bogs 44. kapitel, at de, som med hans hustru havde købt, skulle have tabt deres værd og ham hans gods frit igen at skulle levere, med hvilken dom de formener dem at være sket forkort, idet en part aleneste er dem til løsning igen pantsat: så og efterdi Mogens Jespersen sin dom har funderet på loven og tildømt dem, som havde handlet med Knud Kræmmers hustru imod hans vilje, deres værd at have forbrudt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige.

(127)

** var skikket velb Otte Marsvin til Dybæk, KM befalingsmand på Dronningborg, hans fuldmægtig Knud Tomasen i Lindholt med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Galskøt i øster Kornum for et syn, som han 7/5 sidst forleden til Jerslev herredsting udstedt har, til 3 agre, liggende til Klokkerholms mølle, norden ved Bredkær præstegårds mark, uden nogen varsel eller stævning, som er imod recessen, som formelder, at for alle tingsvidner skal gives lovlig varsel, som gælder på nogen mands grund eller ejendom, hvilke ikke er sket, men pludselig udstedt samme syn til den gode mands grund og ejendom: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da tid efter anden over 6 uger til i dag er optagen, og Peder Tomasen nu ikke er mødt at gange i rette, som forskrevet står, eller nogen på hans vegne, efter opsættelses indhold, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan

gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme syn magtesløs at være, og Peder Tomasen Galskøt at give Otte Marsvin til kost og tæring 20 sletdaler.

(130)

** (fortsat fra ikke bevaret blad) har berettet for de fire voldgifts mænd, og efter slige løse ord har han fordret betaling af Henrik Felthuts arvelod for fornævnte summa penning, Gjødert Smitt beretter, at salig Jørgen Ortmand skal have oppebåret i Ålborg af Morten Borthus og Henrik Schernhagen en summa penge, og ikke Gjødert Smitt har bevist for de fire mænd, det salig Jørgen Ortmand har oppebåret nogen penning af Morten Borthus og Henrik Schernhagen ---- dernæst stævnet Mogens Jespersen og Gjødert Smitt med fornævnte dom og udtog, så og Mikkel Nielsen i Hvoruptorp, om han ville have noget dertil at svare: så og efterdi for byfogden har været bevist, samme tvistige sag imellem Gjødert Smitt og Henrik Felthut på fire mænd at være voldgiven, og de dem har imellem sagt, hvilke deres afsigt her til landsting såvel som siden af KM og Danmarks riges råd er stadfæstet, og byfogden derefter har Gjødert Smitt for Henrik Felthuts tiltale frikendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bytings dom at sige eller magtesløs dømme.

(132)

** var skikket Jens Christensen Skriver i Viborg og lod læse efterskrevne underskrevne og forseglet brev så lydende, kendes jeg Tomas Christensen Skøt, boende i Hjardemål, gør for alle vitterligt, at eftersom min salig morfar Christoffer Pedersen, som boede i Skårup, ud af salig Frands Banner givet og foræret halvanden tønde og halvanden Thybo skæppe byg ---- i en gård, liggende i Fjends herred i Thy på Bodum, som Bolle Jensen Skrædder nu påboer, da har jeg nu med min og min hustrus fri vilje og velberåd hu solgt og afhændet fra os og vores arvinger til velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden og hendes arvinger fornævnte halvanden tønde og halvanden skæppe bygskyld med al anden herlighed og rettighed, hvorfor mig er betalt 63 rigsdaler, og har jeg nu leveret fra mig til den gode frue hvis breve og adkom, jeg har på samme gårds anpart, som er salig Frands Banners gavebrev og min salig far Christen Skøts skøde på samme halvanden tønde og halvanden skæppe bygskyld, og til vitterlighed har jeg mit signet her under påtrykt, og venligen ombedt Erik Pedersen, borger og indvåner i Thisted, og Niels Lauridsen, boende på Bodum, med mig til vitterlighed at forsegle og underskrive, actum Thisted 7/2 1639, det bekender jeg Tomas Christensen Skøt med egen hånd, Erik Pedersen egen hånd, Niels Lauridsen egen hånd.

(134)

** var skikket velb Mogens Kås til Støvringgård, KM befalingsmand på Nyborg slot, hans fuldmægtig Jens Mikkelsen i Ingstrup på den ene og havde stævnet Oluf Væver, Niels Basse med flere sandemænd i Viborg, på den anden side, som svor Jørgen Pors i Kastrup manddød over og til hans fred på Ålborg byting 11/3 sidst forleden, anlangende for en, ved navn Peder Rasmussen Ålborg, som han desværre i fjendernes tid i Viborg, for hånden at skal have ihjel stukken, og formener Mogens Kås, at efterdi Peder Rasmussen har skældt og skanderet på Jørgen Pors, tilmed stødt ham i næsen, at blodet er udganget, for han ikke ville drikke kundskab med ham i brændevin, og siden nødt ham til at slås med sig, så bør samme sandemænds ed ved magt at blive: så og efterdi for sandemænd er bevislig gjort, det Peder Rasmussen Ålborg først i huset har stødt Jørgen Pors i næsen, så blodet er udgangen, og siden på gaden været med ham redelig for hånden, og drevet ham nogen stund baglæns, så Jørgen Pors har bedt om fred, og ikke kunne være for ham tilfreds, men været forårsaget at værge sin liv, og sandemænd fordi har Jørgen Pors manddød oversvoren og til

hans fred, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme sandemænds ed at sige eller magtesløs dømme.

(137)

** var skikket Morten Borthus, borger i Ålborg, hans visse bud Christen Jensen Bock sst med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Johan Brandt, borger i Ålborg, for en uendelig landstings dom, her af landstinget 20/7 1635, indeholdende i sin mening, at Morten Borthus 31/3 1634 har bevist, at Johan Brandt har til sig annammet et lispund ren hamp, som tilkommer Morten Borthus, som samme uendelige dom videre indeholder, er magtesløs indtil så længe der bliver lovlig stævnet, formener Morten Borthus samme dom med vrang undervisning er forhvervet i hans fraværelse, idet han har været uden riget des midlertid, og er ikke dertil lovlig stævnet eller kaldt: så og efterdi samme landstings dom ikke lyder ydermere, indtil sagen bliver stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere nogen magt at have.

(138)

** var skikket Henrik Felthut, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet borgmester Didrik Grubbe og Christoffer de Hemmer i Ålborg og Jens Sørensen, rådmand sst, for en dom, de på Ålborg rådhus dømt har 2/5 1634, og i samme dom frikendt Hans Borthus i Ålborg for Henrik Felthuts tiltale, og i samme dom tildømt Henrik Felthut at betale Hans Borthus inden 15 dage eller at have udlæg af hans gods, hvor det findes: så og efterdi af rådstuebogen forfares, det borgmestre og råd anno 1635 har lignet og afslaget Hans Borthus og Henrik Felthut, som er arvinger efter Jørgen Ortmand, deres gæld og regnskab imod hverandre, og da befunden Henrik Felthut at være bleven Hans Borthus skyldig 15 daler, hvilke de har tilfunden ham at betale, så derefter er gjort udlæg i hans bo, og dommen da kasseret, og ikke Henrik Felthus i så langsommelig tid derpå har talt, og byfogden fordi har Hans Borthus for tiltale kvit dømt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme bytings dom, ej heller samme rådstuebog eller regnskabsbog, deri at sige eller magtesløs dømme.

(142)

** var skikket Henrik Felthut, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet borgmester Didrik Grubbe i Ålborg, Jens Sørensen og Christian van Ginckel, rådmænd sst, for en dom, de på Ålborg rådhus 27/2 1635 dømt har, og i samme dom tildømt Henrik Felthut at lide tiltale for salig Jørgen Ortmands regnskabsbog, eller den straks at lægge fra sig og til Claus Markorsen i Ålborg kloster ukasseret, beskylder samme dom at de ikke har anseet de 4 mænds afsigt, som har været fremlagt for dem, som formelder Henrik Felthut skulle nyde og bruge den registrering og vurdering og salig Jørgen Ortmands regnskabsbøger til tinge og hvor behov gøres, som med 4 mænds afsigt er at bevise: så og efterdi voldgiftsmændene i deres afsigelse har sluttet, samme regnskabsbog med registreringen at skulle indlægges hos Claus Markorsen, parterne til bedste, Henrik Felthut og selv har vedgået, samme bog at have til sig annammet, og borgmestre og råd fordi har tildømt ham, samme bog til Claus Markorsen at levere, eller derfor lide tiltale, og ikke han samme deres dom har efterkommet, så han fordi er delt bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme borgmestre og råds dom at sige eller magtesløs dømme, ej heller Henrik Felthut af den dele, han derefter i kommen er, at kvitdømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(145)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden på sine egne og sine børns vegne deres visse bud Anders Pedersen, rådmand i Thisted, på den ene og havde stævnet Peder Skøt i Smerupgård, herredsfoged i Revs herred, på den anden side for en dom, han til samme ting 9/3 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem hendes fuldmægtig Anders Pedersen, borger og indvåner i Thisted, og velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans fuldmægtig Knud Berendsen, ridefoged der sst, og der i samme sin dom tildømt Knud Berendsen på sin husbonds vegne at fange vidnerne beskrevet, hvilken dom fru Sofie Brahe beskylder og formener, fogden uret at have gjort, idet han har udstedt vidner imod vidner: så og efterdi det befindes, for herredsfogden at være i rette lagt et tingsvidne, som indeholder om endels mark til Bisgård såvel som om salig fru Anne Maltesdatters fæstebrev på samme Bodum bisgård, med sin mark sted fra sted, og for herredsfogden har været i rette sat, om samme forrige vidnesbyrd såvel som fru Anne Maltesdatters arvinger ikke burde for samme vidner at have varsel, hvilke ikke sket er, og herredsfogden dog har tildømt Knud Berendsen at have samme vidner beskrevet, så de derefter er udstedt, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom og vidner magtesløs at være, og Peder Skøt herredsfoged at give fru Sofie Brahe til kost og tæring 6 sletdaler.

(153)

** var skikket velb Frederik Rantzau til Asdal på hans salig bror Johan Rantzaus børn, som han er værge for, deres vegne hans visse bud Jens Jepsen i Nørkær med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, samt doktor Hans Wandal, superintendent over Viborg stift, for en sandemænds ed og tov, som Jørgen Seefeld ved hans fuldmægtig Peder Nielsen, ridefoged til Hald, og doktor Hans Wandal under hans udgivne fuldmagt har ladet forhverve, ---- og sværge markskel anlangende imellem Troelstrup mark og by på den ene og Stokholms mark og gårde på den anden side 13/11 1638 sidst forleden, og formener Frederik Rantzau, det ikke så lovligen er stævnet og kaldt, eller varsel for givet for samme sandemænds tov, som det sig bør efter loven, formedelst og efterdi hans brorsøn Frands Rantzau den tid var udenlands og burde at have haft 6 ugers varsel efter recessen, hvorfor han formener, at samme sandemænds tov og markskel burde magtesløs at være: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes påskrevet, at være læst på Fjends herreds ting 12/3 og 19/3 sidst forleden, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme sandemænds ed, tov og forfølgning magtesløs at være.

(154)

** var skikket Jens Jensen i Fjerritslev hans fuldmægtig Peder Hansen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Laurids Pedersen i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, for en dom, han til Kær herreds ting 28/11 1637, imellem hans fuldmægtig på den ene og Jens Tomasen i Vadum torp på den anden side, dømt og afsagt har, indeholdende at han ikke vidste i den sag at dømme, førend hovedbrevet, som forpligten om rører, fremlægges: så og efterdi samme forpligts vidne refererer og indskyder sig til Jens Tomasens håndskrift, og ikke den for herredsfogden, ikke heller her, er i rette lagt, så herredsfogden fordi ikke har vidst i sagen at dømme, førend gældsbreven i sig selv blev fremlagt, da

ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige, men Jens Jensen at give ham til kost og tæring 6 sletdaler.

(155)

** var skikket Christen Christensen Guldsmed, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Hansen, borger sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet borgmestre og råd i Ålborg for en dom, de 23/11 sidst forleden på Ålborg rådhus, imellem hans fuldmægtig på den ene og Marta Poulsdatter i Ålborg på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende 6 daler og en jern kakkelovn, som Christen Christensen Guldsmed har ladet fordre af Marta Poulsdatter, i hvilken dom borgmestre og råd har tildømt Marta Poulsdatter ikke uden halvparten af de 4 daler, som er 2 daler, at betale, hvad sig belanger de 7 daler, efterdi det i fjendernes tid skulle være sig tildraget, vidste de ikke hende den at tilkende, belangende den jern kakkelovn, som Marta Poulsdatter har lånt, har de tildømt hende den for en købt køb at beholde, med hvilken dom de har kvit dømt Marta Poulsdatter for halvparten af de 4 daler, hun selv lånt har, endog det ikke for dem er bevislig gjort, nogen anden efter hendes husbonds død arv efter ham at have bekommet end hun selv. (følgende blad ikke bevaret)

(158)

** var skikket Niels Andersen, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Pedersen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom, han til Ålborg byting 10/12 sidst forleden, imellem Jens Bang, borger i Ålborg, og ham, dømt og afsagt har, og deri tildømt Niels Andersen at stande Jens Bang til rette, for han boer og besidder den gård og ejendom i Ålborg, salig afgangne fru Helvig Kås til Restrup har givet ham og hans hustru livsbrev på, hvilke hendes brev samme dag for ham er i rette lagt og været dateret på Restrup 18/5 1637, og byfogden samme den salig frues brev skal have forbi ganget, og sin dom senteret på en skøde af velb Erik Juel til Hundsbæk, landsdommer i Nørjylland, hans fuldmægtig, udgivet på Ålborg byting 28/5 1638 til Jens Bang: så og efterdi det befindes, samme Jens Bangs udviselses vidne tilforn at have været hid stævnet, og vi ikke har vidst på den at dømme, førend for sin tilbørlig dommer blev omkendt, hvilken enten samme livsbrev eller skøde der burde ved magt at blive, hvilke dom for Mogens Jespersen har været i rette lagt, og han dog har tildømt Niels Andersen for samme besiddelse at stande til rette, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom bør nogen magt at have, og Mogens Jespersen at give Niels Andersen 10 rigsdaler til bekostning.

(160)

** var skikket Anders Hattemager, borger i Viborg, hans visse bud Jens Pedersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 14 dages opsættelse og efter andre opsættelser at have stævnet Didrik Paniche, som var sted og fæst til ham, for at eftersom Anders Hattemager for nogen tid siden til Viborg byting har lader Didrik Paniche vold oversværge for sår og skade, han skal have gjort Anders Hattemager i hans egen hus: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes at være læst og forkyndt, efter opskriftens bemelding, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Didrik Paniche at fare som andre fredløse mænd.

(161)

** var skikket Niels Nielsen, født i Viborg, hans visse bud Niels Poulsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Anders Rolandsen, byfoged sst, for han skal have sig understået at stede hr Christen Clemendsen, præst i Viborg, tingsvidne der sammesteds til tinget 24/12 beskrevet, som han havde at protestere imod, som han formener er sket ham uden lovlig kald, og der han kom til tinget og ville derimod protestere, rejste hr Christen Clemendsen sig og gik af tinget og ej ville høre Niels Nielsens gensvar og protestation, formente byfogden deri uret at have gjort: så efterdi i fornævnte tilbuds vidne ikke udførlig specificeres, hvor mange penge hr Christen Clemendsen har haft på tinget til stede, de ikke heller i retten er bleven deponeret og nedersat, men hr Christen dem selv hos sig beholdt, da finder vi efter sådan lejlighed samme tilbuds vidne magtesløs at være.

(163)

8/5 1639.

** var skikket Jens Andersen i Kobberup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have hid kaldt sandemænd af Nørlyng herred, for Jens Andersens søn, Anders Jensen, hans bane at udlede, som i Kobberup by lørdagen næst forleden om natten er død bleven, og nu fremlagde Jens Andersen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Fjends herreds ting, 9/4 sidst forleden udganget, som indeholder Jens Christensen i Søby og Christen Andersen i Dommerby at have vidnet, at på mandag var 3 uger sidst forleden da var de på Hald med vogne at skulle age noget flæsk til Randers, og idet de så dem tilbage, da så de, at kældersvenden på Hald, ved navn Markor Madsen, høttet Jens Andersens søn i Kobberup, Anders Jensen, med en svøbeskaft, som han havde i sin hånd og gav ham en slag med bag på hans skulder: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Anders Jensen af sygdom og skrøbelighed, han en rum tid har været med beladen, at være død bleven, og det ham til bane og livs lagt, eftersom de selv sandhed har udspurgt.

(165)

22/5 1639.

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester for det kongelige akademi Sorø, hans fuldmægtig Jens Mikkelsen i Vittrup og havde hid kaldt sandemænd af Horns herred, Tomas Tøgersen i Tronsmark hans bane at udlede, som formenes hans egen bror, Laurids Tøgersen, sst skal være årsag i, og nu fremlagde Jens Mikkelsen for sandemænd efterskrevne tingsvidne af Horns herreds ting 29/4 sidst forleden, som indeholder Bodil Jensdatter i vester Tronsmark at have vidnet, at da på skærtorsdag sidst forleden, der folk var kommen fra kirke, da så hun Laurids Tøgersen og Tomas Tøgersen i Tronsmark havde hver en liden vol i hånden ud af skæmt og legede med hverandre, og ikke hun hørte eller så, det Tomas Tøgersen i nogen måde rørte Laurids Tøgersen, og ikke Tomas Tøgersen i nogen måde klagede på Laurids Tøgersen men klagede sig ganske hårdt i sin ryg, lår og ben, som var hans gamle sygdom, som han der ud af tit og ofte har ligget på sin sygeseng på tre års tid: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Tomas Tøgersen af sygdom og skrøbelighed at være død bleven, og det ham til bane og livs

lagt, og fordi svor Laurids Tøgersen derfor kvit at være, eftersom de selv sandhed derom havde udspurgt.

(167)

19/6 1639.

** var skikket velb Niels Friis til Krastrup, KM befalingsmand på Sejlstrup. hans fuldmægtig Anders Nielsen, ridefoged der sst, på den ene og havde stævnet Poul Jacobsen, tjenende i Hjørring, og Maren Christensdatter i Hundelev med deres medfølgere på den anden side for et vildigt vidne, de 6/5 sidst forleden til Vennebjerg herreds ting vidnet har, indeholdende iblandt andet, det de skulle have revet hø, læsset hø og aget hø med videre arbejde, de har omvidnet, fornævnte Hundelev mænd at skal have gjort til Sejlstrup, i hvilken deres vidne ikke navngives, hvad dag og tid de samme arbejde, som de omvidnet har, skulle have fuldgjort: så og efterdi Poul Jacobsen, Niels Bagge og deres medfølgere ikke har vidnet om nogen visse dag og tid, ej heller på fersk fod, men endel i deres egen sag, og en part stillet deres vidne i tvivl, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(170)

** var skikket Søren Smed i Hedegård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Tomasen i Mellerup for en dom, han noget forleden til Jerslev herreds ting 11/10 forhvervet har, i sin mening Søren Smed er tildømt til rette fardag sin gård at rømme og ryddelig gøre, af den årsag velb Mogens Kås til Nibstrup selv at ville lade bruge Hedegård, hvilke anderledes erfares i en den gode mands tjener, ved navn Peder Christoffersen, skal være bebrevet gården, og i så måder under et skin vil Søren Pedersen hans gårds fæste aftvinge: efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten med sammenlagte hænder venligen forligt og fordragen, så Søren Smed skal beholde al hans rugavl, såvel som halvparten af al vårsæden, til gården er sået dette år, både det, han selv, såvel som Mogens Kås har ladet så, som i dannemænds nærværelse dem skal imellem skifte, og Søren Smed det fri at flytte, hvor han lyster, og dertil lovet Peder Christoffersen på hans husbonds vegne at skal give Søren Smed et halvt hundrede sletdaler til michaeli føret kommende at betale skadesløs, og Søren Smed da til samme tid at gøre gården ryddelig og ikke videre sig dermed befatte, dermed skal al hvis restants, domme, udvisning, klage og andet videre, i sagen ganget er, være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(172)

** var skikket Christen Tomasen i Hundelev på sine egne og på Tomas Bertelsen, Peder Pedersen med flere, alle Sejlstrup tjenere, i Hundelev deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Laurids Nielsen Bodder i Hundelev, for et vidne han til Vennebjerg herreds ting 31/7 1637 vidnet har, det han bød dem to gange at rive hø til Sejlstrup, item og stævnet Peder Knudsen, ladegårdsfoged på Sejlstrup, for han i samme vidne skal have vidnet, at fornævnte mænd ikke havde nogen at rive hø, eftersom de skulle have været budt, hvilke vidne de formener ikke stemmer overens, men to enlige vidner i to meninger at være vidnet: så mødte Niels Friis og for vores forbøns skyld afstod samme vidner, dom og dele, hid stævnet er, og efter sådan lejlighed bør det ikke at komme Christen Tomasen og hans medfølgere til hinder eller skade i nogen måder.

(174)

** var skikket Mikkel Madsen i Sundsted på hans hustru Elle Tøgersdatter og hendes datter Anne Andersdatters vegne hans visse bud Ove Nielsen i Vrensted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Peder Christensen i Stenbjerggård og hans medfølgere vidnesmænd for et vidne, de på Jerslev herreds ting 7/7 1636 vidnet og tilstået har om en gæld, Peder Christensen i Brønderup skal have påtiet salig Peder Sørensen, som døde i Stenbjerggård, at skulle været ham skyldig, hvilke vidne er vidnet på en død mand, ikke heller at have vidnet ved nogen vis år, dag eller tid, det skulle være sket, ej heller Peder Christensen med rigtig brev og segl eller nogen anden lovlig bevis at have ført, hvormed han sig sådan en stor summa penge kunne tilvidne, uden aleneste Peder Christensen, som er hans egen bror, og de andre hans svogre og blodsforvandte deres vidne, hvilke formenes at være vildig og bør magtesløs at blive, herhos fremlagde Peder Christensen et tingsvidne af Jerslev herreds ting 7/7 1636, Peder Christensen i Stenbjerggård at have vidnet, at den tid skifte stod efter salig Peder Sørensen, som døde i Stenbjerggård, da samme tid på skifte mødte Peder Christensen, nu boende i Brønderup, og påtiet, at salig Peder Sørensen var ham 120 sletdaler skyldig, og samme tider ham vitterligt, at Christen Sørensen i Åsendrup og hans medarvinger udlagde Peder Christensen i samme gæld en stud og en plov med mere: så og efterdi Peder Christensen og hans medfølgere har vidnet om gældssag, og ikke samme deres vidne med brev eller segl bestyrkes og bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller de domme, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(177)

** var skikket velb fru Birgitte Lindenov, salig Otte Skeels, til Hammelmose, hendes fuldmægtig Poul Nielsen på Vang med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Hermandsen i Tårs, Godske Nielsen i Løt og Maren Christensdatter i Bunkhule for to usandfærdige vidner, som de til Vrejlev birketing 28/11 sidst forleden vidnet har, anlangende den manddrab, som Laurids Christensen i Langholt på Søren Mikkelsen i --- beganget har, og de for samme deres usandfærdige vidne her til landstinget magtesløs kendt, hvorfor Birgitte Lindenov formener, at de for samme deres løgnagtige vidne bør fældet at være og straffes på deres finger og stande til rette efter recessen: da efterdi det findes, samme deres vidner tilforn at have været hid stævnet, og de da ved endelig dom er usandfærdig og løgnagtig kendt, og sagen siden har været hid stævnet og tid efter anden over 6 uger opsat, så vi fordi imod recessen uden bevilling ikke deri kan gøre længere forhaling, samme opsættelse til tinge og findes lovlig læst og påskrevet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Hermandsen, Godske Nielsen og Maren Christensdatter jo for samme deres løgnagtige vidne bør fældet at være.

(178)

** var skikket Jens Christensen i Hesselt med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Tomasen, tjenende på Vorgård, for et brev, han har i rette lagt på Vorgårds birketing 11/1 sidst forleden, indeholdende iblandt andet hvorledes Jens Christensen skulle være Christen Nielsen, som var i ---- 20 rigsdaler skyldig, og samme gæld at være solgt den gode mand Jørgen Arenfeldt med mere gæld efter samme brevs indhold: så og efterdi det befindes, Jens Christensen ikke samme gældsbrev at have udgivet eller

forseglet, han ikke heller gælden vil være gestendig eller for tingsdom indganget, men højligen benægter, såvel som hvis vidner efter hans ord og mundheld vidnet er, da kunne vi efter sådan lejlighed samme brev, såvel som samme vidner og domme ikke at komme Jens Christensen til hinder eller skade, og efterdi ikke for birkefogden med Jens Christensens brev er bevist, ham samme gæld at være pligtig, og han dog har tildømt ham det at betale, da bør han derfor at give Jens Christensen til kost og tæring 10 ---- daler.

(183)

** var skikket Jens Christensen i Hesselt med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Peder Tomasen, tjenende på Vorgård, for en vidne, han til Vorgårds birketing 15/3 sidst forleden har forhvervet, meldende iblandt andet at Jens Christensen skulle have sagt til Peder Tomasen, at det var ikke det første, den gode mand deres husbond havde gjort ham uret, hvilke 8 mænds vidne Jens Christensen højlig benægter, det han hverken nævnte eller talte om velb Jørgen Arenfeldt, og ikke at have haft de ord, de ham påvidnet har: så og efterdi fornævnte tingsvidne ikke udførlig indeholder, det Jens Christensen bemeldte Jørgen Arenfeldt med ærerørige ord på lempe at have angrebet, hvorfor han efter recessen burde at lide tiltale, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, såvel som den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have eller komme Jens Christensen til hinder eller skade.

(186)

** var skikket Søren Mortensen i Frejlev og Niels Madsen Skøt, som tjente velb fru Anne Høg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Jacobsen, Henrik Sørensen med flere sandemænd i Ålborg frihed, for to deres ed og tov, de til Ålborg byting 26/3 og 27/3 sidst forleden svoret og gjort har over Søren Mortensen og Niels Madsen, anlangende bordag, de skulle have gjort der i Ålborg, og en person, nemlig Christen Eriksen, skulle have fanget skade, uanseet ikke udførligen for sandemændene skal være bevist, hvem af dem som skulle have gjort enten Christen Eriksen eller nogen andre skade: så og efterdi det befindes, samme sandemænds ed ikke at være svoret og drevet førend eller til sjette ugers dag, som det sig havde burdet, da kunne vi ikke kende den nøjagtig at være, men efterdi Laurids Hollænder og hans medfølgere udførlig har vidnet om samme parlament, om den synlige gerning de har seet, og intet derimod fremlægges, hvormed det kan tilbage drives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme.

(189)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans visse bud Jens Sørensen, foged der sst, på den ene og havde stævnet Jens Christensen i Torsted præstegård, Peder Skøt sst og deres medfølgere vidnesfolk på den anden side for et vidne, de til Hundborg herreds ting 1/5 1637 vidnet har, hvilke vidne Jørgen Høg beskylder ikke så ret og lovlig at være, idet at de har vidnet om fiskeri på fjorden for Thisted mænd og folk, så den kan komme ham på hans endels ejendom til hinder eller skade, efterdi der tvistes om ejendom og ikke om nogen fiskeri på hans grund og ejendom ved Dragbæks mølle: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet om fiskeri for Jørgen Høgs endels grund, og ikke udførlig hvor vidt det sig skulle heden strække, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(191)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Jens Nielsen i Grurup på den ene og havde stævnet Karen Andersdatter, barnfødt i Sterup, på den anden side for en benægtelse, hun til Hassing herreds ting har gjort 18/4 sidst forleden, og der for ting og ret har bekendt, så sandt som hun ville arve Guds rige, da har hun åbenbarlig løgn, både på sig selv og på Christen Jensen Alstrup, så han aldrig ---- eller har tilskyndet hende at gøre noget af det, som hun har bekendt på ham: så og efterdi Karen Andersdatter først for ting og dom ved sin ed og oprakt finger har tilstået og bekendt, hvorledes hun skulle sat samme ild i Christen Christensens tag på hans hus, eftersom Christen Jensen hende dertil skulle skyndet, og hun siden ved ed og oprakt finger det har fragået og bekendt sig deri at have svoret åbenbarlig løgn, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hendes sidste benægtelse så sandfærdig, at den bør nogen magt at have men løgnagtig og bør magtesløs at være.

(193)

** var skikket velb Iver Krabbe til Albæk, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans fuldmægtig Hans Andersen i Mosbæk med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen i Finderup, Christen Jensen i Lykkegård med flere, samtlige nævninger i Nørlyng herred, for en deres ed og tov, de til samme herredsting 6/4 næst forleden svoret og gjort har, hvori de skal have kvit svoren Christen Christensen i Lindum for hærværk, han er tillyst og påklaget, formedelst hvis overlast og uførm, han 2/3 næst tilforn på fornævnte ting med Jens Christensen, foged på Sødal, gjort har, først ham uden al tilbørlig årsag med onde ord på skældt, dernæst med spyd og dragen værge ham af tinget udæsket: så og efterdi for nævninger med tingsvidne er bevislig gjort, det Christen Christensen inden tinge har uførmet Jens Christensen og ham udæsket med en dragen værge, hvorfor han er på klaget, som recessen formelder, tingfred at være, og nævninger dog har Christen Christensen derfor kvit svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke den deres ed at følge, men ingen magt at have.

(195)

** var skikket Laurids Hansen i Ålborg og fremlagde efterskrevne fuldmagt, kendes vi underskrevne salig Hans von Orthuses børns formyndere, at vi fuldmagt giver Laurids Hansen at skøde den gård til velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges efterleverske, som ligger i Thy på Bodum, som Christen Christensen påboer. København 17/4 1639 Jacob Bastian egen hånd, Niels Rasmussen Moskær egen hånd, Find Nielsen egen hånd. dernæst fremlagde efterskrevne brev så lydende, kendes vi efterskrevne salig Maren Hans von Orthuses arvinger og børns formyndere, Jacob Bastian på sin hustrus vegne og formynder for Jørgen ---- , Niels Rasmussen på sin hustrus vegne, Find Nielsen, formynder for Richard Hansen, borger her i København, gør vitterligt, at vi er forligt med velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden om en gård, som ligger i Thy, som en bonde iboer, ved navn Christen Christensen, som skylder årligen 5 tønder byg, som salig Maren Hans von Orthuses har bekommet i betaling af velb Hans Markdanner, dateret København 17/4 1639 Jacob Bastian egen hånd, Niels Rasmussen Moskær egen hånd, Find Nielsen egen hånd.

(197)

** var skikket Peder Jensen, tjenende velb Jørgen Hondorff til Røneholm hans visse bud Morten Christensen i Hasseris på den ene og havde stævnet Tomas Jensen i Ålborg og hans medfølgere på den anden side for et vidne, de har vidnet til Ålborg byting en tid lang siden, da har de vidnet, det Peder Jensen skulle have taget noget korn på ---- jord, også noget hø, da har de ikke udførlig vidnet, det de har været hos og hørt, det Peder Jensen har lejet Mogens Jespersen det jord, som de har omvidnet, ikke heller har de vidnet på nogen visse år eller dag, når Mogens Jespersen har lejet samme jord: så og efterdi Tomas Jensen og hans medfølgere ikke har vidnet på fersk fod, ej heller om nogen visse dag og tid, ikke heller befindes nogen dom for samme dele at være gangen, og ikke årlig læst og forkyndt, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og dele så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(199)

** var skikket Claus Markorsen, hospitalsforstander i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Morten Christensen, Christen Mortensens søn, i Hasseris for et gældsbrev, han lader sig af berømme, formeldende på 180 daler hovedstol med sin forfaldne rente, som hans far Christen Mortensen skal have udgivet til hans hustrubror, ved navn Peder Jensen, som for nogen år siden skal have boet i Hasseris: så og efterdi det befindes, Morten Christensen selv, efter at Christen Mortensens boeslod er de fattige i hospitalet tildømt, selv at have påstanden et gældsbrev, af hans far til sig udgivet, på 205 daler, hans far skulle været ham skyldig, og derefter villet søge betaling i hans fars bo, og der det ikke kunne gelinge, men er underkendt, har han atter påstanden dette sin fars brev, som til hans morbror skulle være givet, alt til den ende, han de fattige deres gods kunne fravende, endog hans morbror Peder Jensen har været en forarmet mand, som ikke har været mægtig slige penge at udlåne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme gældsbrev, ej heller den opladelse, derpå af Peder Jensen gjort er, såvel som byfogdens dom, derpå funderet, så noksom, at de må komme de fattige i hospitalet på Christen Mortensens bo til hinder eller skade, uden KM og Danmarks riges råd der anderledes vil omkende, ej heller ved os imod Jens Nielsen i Hasseris, Mogens Jespersen og hans medbrødres vidne, som intet nøjagtigt imod fremlægges, at sige eller magtesløs dømme.

(209)

** var skikket Tomas Poulsen Furbo, indvåner i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Pedersen, tjenende velb fru Kirsten Sandberg, for en bekendelse og beskyldning, som en åbenbarlig tyv og misdæder, ved navn Niels Nielsen Elbæk, på ham på Viborg rådstue og byting 22/2 og 25/2 næst forleden gjort har, anlangende iblandt andet Tomas Furbo skulle have gemt og forvaret Niels Nielsens stjålne koster, og skulle have bekommet noget deraf, hvilke fornævnte tyv og misdæders bekendelse og beskyldning Tomas Furbo højligen ved sin højeste ed og oprakt finger for tingsdom har benægtet. (følgende blad ikke bevaret)

(210)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans visse bud Jens Sørensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hindborg herred, for en dom han til samme ting 17/12 1638 dømt og afsagt har, imellem Jørgen Høg på den ene og Niels Simonsen i Sperring på den anden side, og i samme hans doms slutning har fradømt Jørgen Høg sin tiltale, som han havde til Niels

Simonsen, for noget ræ, som han har taget på Jørgen Høgs endels grund og ejendom ved Sperring sø: så og efterdi ikke udførlig for herredsfogden er bevislig gjort, det Niels Simonsen skal have tagen nogen ræ for Jørgen Høgs endels grund og ejendom, så fogden fordi har Niels Simonsen for klage kvitfundet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(211)

** var skikket Christen Christensen i Lånum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet hr Jacob Knudsen i Daugbjerg for et vidne, han og hans medfølgere vidnesfolk til Fjends herreds ting 16/9 1638 vidnet har, det Mette Olufsdatter i Lånum skulle have bekendt for hr Jacob i Daugbjerg i Smollerup kirke, at hun skulle have tagen det korn på Lånum mark, som Jørgen Jørgensen i Smollerup har ladet lyse efter, uanseet Mette Olufsdatter højligen og hårdeligen benægter sig aldrig at have bekendt, det hun har taget videre, end som hende med rette kunne tilkomme på kirkens vegne: så mødte Jørgen Jørgensen med samme vidner og dele, hid stævnet er, og efter vores bøn og begæring afstod Jørgen Jørgensen samme vidner og dele og hvis, i sagen gangen er, så det skal være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(213)

** var skikket Søren Jensen i Salling på sine egne og på Laurids Sørensen og Karen Sørensdatter sst deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Pedersen, foged på Vedø, for to bekendelser, han efter en misdæders ord og mund, ved navn Niels Nielsen Elbæk, forhvervet har til Viborg rådhus og byting 22/2 og 25/2, såvel som 18/3 sidst forleden, hvori han har bekendt at skulle have købt for Karen Sørensdatter en kvarter fløjl, tre alen baj, 16 alen ---- snore i Viborg for nogen stjålne penge, og skulle have ligget der en nat, og de skulle have drukken ham drukken, og han der skulle have bleven af med 50 daler af samme penge imod hans vilje og minde: da efterdi befindes, sagen tilforn at være hid stævnet, og den da efter 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes lovlig at være forkyndt efter opsættelsens indhold, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Søren Jensen, Laurids Sørensen og Karen Sørensdatter vedkommer, magtesløs at være.

(214)

3/7 1639.

** var skikket gammel Jens Jensen i Skovshoved med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Pedersen Kock, da boende i Hals, som har både synet og vidnet om det åleruse stade i Hals fjord, som Knud Jensen i Halsgård og Jens Jensen omtvister, Niels Rasmussen i Hals, Søren Bertelsen i Skovshoved med flere, som i samme sag vidnet har, anlangende at Jens Jensen skulle have sat Knud Jensen og hans medbrødre for nær med sin åleruse i Hals fjord, hvilke deres vidne Jens Jensen højlig benægter, at han aldrig har sat på de åsteder, som Knud Jensen og hans medbrødre tilhører, men har sat på de åsteder, han har sted og fæst i 38 år: så og efterdi med tingsvidne bevises, Knud Jensen og gammel Jens Jensen at have voldgiven samme deres sag på 4 dannemænd, dem til endelig ende at skulle imellem sige, og hvis, de deri gjorde,

skulle stande for fulde, og samme afsigelse dog af Kurt Pedersen og Hans Andersen alene findes at være gjort, og ikke de andre to voldgifts mænd, nemlig Mads Pedersen og Peder Jensen Skøt, deres afsigt har fuldgjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende bemeldte to mænds afsigt så fuldkommen, at den bør nogen magt at have, men sagen til bemeldte 4 mænd at komme, og dem samtlig parterne til endelig ende at imellem sige, eftersom sagen på dem er indgivet.

(218)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes visse bud Anders Pedersen, rådmand i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Skøt i Smerupgård, herredsfoged i Revs herred, for en dom han til fornævnte ting 20/4 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem hendes fuldmægtig Anders Pedersen i Thisted på den ene og Christen Kås til Skibstedgård og Knud Berendsen, ridefoged til Hald, på den anden side, hvilke hans dom velb fru Sofie Brahe beskylder og formener deri hende og hendes børn pludselig og grovelig har forurettet, idet han imod love, recessen og forordningen har fradømt hendes fuldmægtig at fange syn og forbudsvidne beskreven: så og efterdi samme herredstings dom ikke indeholder, de Bodum mænd for samme dom navnlig at være stævnet eller varsel givet for hvis syn eller forbud, Anders Pedersen til den håndgerning, de på fru Sofie Brahe og hendes børns endels ejendom ville forhverve, da finder vi den dom som udømt var, men efterdi fru Sofie Brahe og hendes medarvinger ikke for hvis hjemmel og vedkendelse, Christen Kås, Knud Berendsen og Søren Pedersen på samme ejendom gjort har, findes at være given varsel, da finder vi samme hjemmel og vedkendelse magtesløs at være.

(222)

** var skikket gammel Jens Jensen i Skovshoved med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Anders Pedersen i Gåser, birkefoged i Hals birk, for en dom han til Hals birketing 26/3 1638 dømt har, anlangende nogle svin Jens Jensen har haft til olden på nør Halskov, og i samme sin dom har tildømt Jens Jensen at stande til rette, som for andet uhjemlet gods, hvilke hans dom Jens Jensen højligen har været forårsaget til landsting for landsdommere at lade indstævne, og den da er kendt ikke at komme Jens Jensen til hinder eller skade i nogen måder: så og efterdi med tingsvidne bevises, gammel Jens Jensen så og Svend Pedersen på Anders Pedersens vegne inden tinge om samme dommes anvendte bekostning at være bleven endelig forenet, og straks otte mænds vidne efter taget, som loven formår så stærk, at der må ej lov imod gives, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme forligelse vidne at sige, eller og videre på Anders Pedersens birkefoged at dømme.

(224)

** var skikket Peder Andersen i Sterup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Laurids Nielsen i vester Brønderslev, Tomas Olufsen i Kalum med flere, 12 herredsnævninger i Jerslev herred, for de 29/6 forleden år har imod Peder Andersens benægtelse, som han for retten efter KM forordning ved sin højeste ed og oprakt finger sig sagen fralagt, har ham tingfred oversvoren, og Laurids Nielsen, som er af de fornævnte 12 nævninger, skal både have været en af de to mænd, som har sat fylding på nævninger, så og første mand i samme nævnings ed, menende efter slig lejlighed samme deres ed og tov ikke så ret at være drevet, som det sig bør men magtesløs at blive: så mødte Jens Jensen, og for vores bøns skyld afstod Niels Jensens vidner og

nævnings ed, og efter sådan lejlighed bør de ikke at komme Peder Andersen til hinder eller skade i nogen måder.

(226)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans fuldmægtig Jens Nielsen i Grurup på den ene og havde stævnet Karen Andersdatter, barnfødt i Istrup på den anden side for en benægtelse, hun til Hassing herreds ting for dom og ret med ed og oprakt finger skal have gjort 18/4 sidst forleden, og ved samme sin benægtelse fragået, at Christen Jensen Alstrup har aldrig ombedt eller tilskyndet hende at gøre den gerning, som hun på ham bekendt har, men det at være åbenbarlig løgn, hvilken hendes benægtelse her til landstinget 19/6 næst forleden er underkendt, hvorfor Christoffer Hvas formener, hun for samme usandfærdige benægtelse bør fældet at være, og straffes på hendes fingre: så og efterdi Karen Andersdatter ved sin ed og oprakt finger har bekendt sig at have sat ild i Christen Christensens tag, efter Christen Jensens tilskyndelse, og hun siden med oprakt finger har bekendt sig deri at have svoret åbenbarlig løgn, så hendes benægtelse fordi er løgnagtig kendt, ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Karen Andersdatter jo bør derfor fældet at være.

(227)

** var skikket Peder Galskøt i Kornumgård hans visse bud Niels Jensen i Hellum med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Peder Jensen i Nørgård, dommer til Jerslev herreds ting, for en dom han til fornævnte ting 2/5 næst forleden, imellem Søren Madsen, borger i Ålborg, på den ene og ham på den anden side, skal have dømt og givet beskrevet, deri tildømt Søren Madsen en halv selvejer bondegård og 2 skæpper bondeskyld, som Peder Galskøt tilkommer i Krogen i vester Brønderslev sogn og by, værd 500 rigsdaler, for 100 sletdaler at efterfølge, som Søren Madsen ham skal have lånt og forstrakt, hvilke hans dom Peder Galskøt formener at være imod KM givne mandater, som for ham skal være i rette lagt, og i så måder af ham forsætligt at være forurettet: så og efterdi for fogden er i rette sat, om samme bondegods ikke burde Søren Madsen for ejendom at efterfølge, og fogden intet derom har dømt, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, om hvis for ham bliver i rette sat, parterne endelig at imellem kende og adskille, som det sig bør.

(229)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Knud Bendsen, rådmand i Nykøbing, på den ene og havde stævnet Christen Bodsen, byfoged i Nykøbing, på den anden side for en dom, han har 27/4 sidst forleden dømt på Nykøbing byting, at han ikke vidste at tildømme Peder Lauridsens søn, Laurids Pedersen, som nu siden ved døden er afganget, at give rente af 500 sletdaler, ham efter hans afgangne mor var arvelig tilfalden, hvilke dom Jørgen Seefeld formener bør magtesløs at blive og ikke at komme KM til skade på samme påbudne skat: så og efterdi samme skiftebrev indeholder Laurids Pedersen, som da var to år gammel, at skulle blive hos hans far til øl, mad, sko, klæder og skolegang, indtil han blev 15 år gammel, og hans tilfaldne penge der i boen skulle stande uden rente, så han selv ingen rente uden hans underholdning af samme penge bekommer, og fogden fordi har Peder Lauridsen på barnens vegne, for rede penge at udgive, kvit funden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(231)

** var skikket velb Iver Krabbe til Albæk, KM befalingsmand på Mariager kloster, hans visse bud Hans Andersen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen i Vammen, Christen Stovgård i Lindum med flere, som var af de otte mænd tinghørere på Nørlyng herreds ting 2/3 sidst forleden, med flere, som samme dag på fornævnte ting skal have været til stede, for to vidner de 16/3 såvel som 30/3 til fornævnte ting vidnet har, anlangende hvis overfaldelse, skændsord, spot, sår og skade, Jens Christensen, foged på Sødal, 2/3 på samme ting af herredsfogden Peder Christensen i Agerskov og Christen Christensen i Lindum gjort er: så og efterdi Jens Christensen i Vammen og hans medbrødre syv mænd, som 2/3 var tinghørere på Nørlyng herreds ting, udførlig har vidnet, det Jens Christensen på Sødal uførmet herredsfogden Peder Christensen inden tinge, så han ikke kunne have lyd for ham, hvilke deres vidne og med Søren Frandsen og hans medfølgeres vidne bekræftes, det og befindes, Jens Christensen på Sødal selv det første vidne at have forhvervet, og intet derimod fremlægges, hvormed samme vidne kan tilbage drives, ej heller bevislig gøres Peder Christensen at have gjort Jens Christensen sår eller skade, men aleneste skudt ham fra sig og begæret lyd, og nævninger fordi har Peder Christensen for tingfred kvit svoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og nævnings ed at sige, men efterdi Niels Poulsen og hans medbrødres syn ikke er bevislig gjort, Peder Christensen at have gjort Jens Christensen samme sår, Christen Christensen i Vammen og hans medfølgeres vidne og befindes bag på nævnings eden at være vidnet, da bør de ikke at komme Peder Christensen til nogen forhindring.

(240)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans fuldmægtig Peder Nielsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen i Søby og Christen Andersen i Dommerby for vidner, de til Fjends herreds ting for nogen tid siden skal have vidnet, at de skal have været på Hald at age flæsk til Randers, da at have seet Melkor Madsen, kældersvend på Hald, at skal have slagen Jens Andersens søn, Anders Jensen, over hans aksel med en svøbeskaft, hvilke vidner ikke med sår eller synet skade, klage eller sigtelse bestyrkes, mener de derfor ikke bør at komme Melkor Madsen til nogen forhindring, men magtesløs at blive: så og efterdi Jens Christensen og Christen Andersens vidne ikke med syn om nogen skade bestyrkes, kunne vi ikke kende det nøjagtig, men efterdi Mikkel Pedersen og hans medbrødre udførlig har vidnet om Anders Jensens sygdom og skrøbelighed, han i langsommelig tid har været med behæftet, det og med syn bevises, Anders Jensen ikke at have haft synet gerning, og intet imod samme vidne og syn fremlægges, så sandemænd fordi har udlagt Anders Jensen af sygdom og skrøbelighed at være død bleven, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne, syn og sandemænds ed, efter des nu beskaffenhed og beskyldning, at sige eller magtesløs dømme.

(243)

17/7 1639.

** var skikket Peder Madsen i Horsens hans visse bud Mads Pedersen sst og havde hid kaldt sandemænd af Kær herred, manddød at sværge over Niels Pedersen, Peder Rasmussens søn i Tranholm, for Peder Pedersen, barnfødt i Hassing præstegård, han uskyldig skal have ihjel slagen,

og fremlagde Mads Pedersen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Kær herreds ting 13/6 sidst forleden, Anders Andersen i Striben, Christen Pedersen i ---- at have vidnet, at den næste dag efter vor herres himmelfærds dag sidst forleden, da gik de i Horsens Nørskov mose for at rejse tørv, da kom Niels Pedersen, Peder Rasmussens søn i Tranholm, med en høle i begge sine hænder, og slog Peder Pedersen, Peder Madsens søn i Horsens, bag i venstre side af hans hoved, og så blev han liggende på stedet og blødte: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Niels Pedersen manddød over og fra hans fred, for sagesløs mand, Peder Pedersen han ihjel slog.

(244)

31/7 1639.

** var skikket Jens Christensen i Øsløs og havde hid kaldt sandemænd af Han herred, Christen Sørensen i Aggersborg by hans bane at udlede, som menes Christen Smed i Villerup for nogen tid siden i Villerup by skal have dræbt og ihjel slagen, og nu fremlagde Jens Christensen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Han herreds ting 8/7 sidst forleden, Tue Lauridsen i Aggersborg Villerup for otte mænd efter recessen at have vidnet, at næste søndag for pinsedag næst forleden da kom han ind til Mads Tordsens i Villerup og købte en pot øl, og da var Christen Sørensen i Aggersborg, som nu ved døden er afgangen, der inde og sad og drak, da kom Christen Smed i Villerup derind, så straks førte Christen Sørensen sig i skændskab med Christen Smed, og kaldte ham meget skarn og talte ham mange ukvemsord til, da bad Christen Smed ham mange gange, han ville lade ham være tilfreds, han ville intet have med ham at bestille uden godt, og ville have gået hjem, så løb Christen Sørensen ud og hentede et dragen værge og æskede Christen Smed ud, og han skældte ham for skælm og ønsket djævlen skulle splitte ham ad, og derefter kom de sammen, og Christen Smed havde en fork i hånden, men om han gjorde Christen Sørensen nogen skade eller ikke, vidste han ikke, og dersom han havde gjort ham nogen skade, da var han tvunget dertil at befri hans liv: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Smed manddød over og fra hans fred, for Christen Sørensen han ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt.

(246)

** var skikket Christen Lauridsen i Klokkerholms mølle hans visse bud Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jesper Jensen i Svennum for et vidne, han til Jerslev herreds ting 21/1 sidst forleden udstedt har om noget rug, som Christen Lauridsen i Klokkerholms mølle beskyldes for, som på Krabdrup mark næst forleden år om nattetide er bleven opmejet og borttagen: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, men langsommelig tid efter samme korn skulle være afført, der og befindes for en del af samme vidner ikke lovlig varsel at være givet, ej heller klagen så nøjagtig at være bevist, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og klage, ej heller den bogsed og nævnings ed så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(251)

** var skikket velb Niels Munk til Rosborg på den ene og havde stævnet Peder Christensen, Niels Jepsen med flere på den anden side, for de 3/7 sidst forleden har kirkenævn oversvoret et kvindfolk,

ved navn Birgitte Mouridsdatter for trolddoms kunst, hvilke deres ed og tov han formener lovlig og ret at være og ved sin fuldmagt at blive: så og efterdi Birgitte Mouridsdatter for ting og dom udførlig har bekendt, det hun for 10 år siden ved Durup kirke har forsvoren den hellige trefoldighed, afsagt dåben og kristendom og indgivet sig til satan, og siden med adskillige personer brugt spøgeri og trolddoms kunst, og selv nævnt hendes dreng, den onde, som hende skulle tjene og være behjælpelig, hvilke hendes bekendelser hun og her i dag frivilligen har været bestendig, så nævninger fordi for sådan hendes ugerning og trolddoms bedrift har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke nogen årsag imod samme deres ed at sige, men den ved sin fuldmagt at blive.

(255)

** var skikket velb Niels Munk til Rosborg på den ene og havde stævnet Mikkel Pedersen i Kongstrup, Niels Jensen i Møgelbjerg med flere på den anden side, for at de 3/7 nu sidst forleden har kirkenævn oversvoren en mand, Søren Fredbjerg, for trolddoms sag, hvilke deres ed og tov han formener lovlig og ret at være og bør ved magt at blive: så og efterdi Søren Christensen Fredbjerg for ting og dom udførlig har bekendt og tilstået, at han for 36 år siden ved Hoven kirke i Vendsyssel har forsvoret den hellige trefoldighed, afsagt dåb og kristendom og indgivet sig til satan, og siden med adskillige personer på underskedelige tider brugt spøgeri og trolddoms kunst, Gud aller mægtigste til fortørnelse og menneskene til skade, og selv nævnt hans dreng, den onde, som ham skulle tjene og være behjælpelig, hvilken hans bekendelse han og her i dag frivillig har været bestendig, så nævninger fordi for sådan hans uhørlige gerning og trolddoms bedrift har ham kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres ed at sige, men ved sin fuldmagt at blive.

(259)

** var skikket velb Niels Munk til Rosborg på den ene og havde stævnet Laurids Jensen i Daugbjerg. Jens Jacobsen i Egedal med flere på den anden side, for at de 3/7 sidst forleden har kirkenævn oversvoren et kvindfolk, ved navn Mette Mouridsdatter, for trolddoms sag, hvilke deres ed og tov han formener så lovlig og ret at være, at den bør ved magt at være: så og efterdi Mette Mouridsdatter for ting og dom udførlig har bekendt, det hun for 37 år siden ved Resen kirke har forsvoret den hellige trefoldighed, frasagt dåb og kristendom og givet sig fanden i vold, og siden med adskillige personer brugt spøgeri og trolddoms kunst, og selv nævnt hendes dreng, den onde ånd, som hende skulle tjene og være behjælpelig, hvilke hendes bekendelse hun og her i dag frivillig har været bestendig, så nævninger fordi for sådan hendes uhørlig gerning og trolddoms bedrift har hende kirkenævn oversvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres ed at sige men ved fuldmagt at blive.

(264)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø, hans fuldmægtig Christen Jensen, ridefoged der sst, og gav til kende, hvorledes han til Børglum birketing 5/7 sidst forleden skal have ladet forhverve dom over en kvindesperson, ved navn Maren Christensdatter, som på Børglum kloster skal være fængsligen anholdt, at hun for adskillige hendes grove, forargelige og for Gud vederstyggelige bedrifter er dømt i KM nåde og unåde, efter hvis vidner og hendes egne adskillige bekendelser, så endog Just Høg vel formener, birkefogden ikke så ---- at have kendt efter irettesættelsen, eller sig med domsmænd efter recessen at have forholdt, som

det sig burde, agtes derhos og at den høje øvrighed, om sådan hendes uforskammede, forargelige, fast uhørlige gerningers fortjente straf, billigen har at determinere, da formener Just Høg, det samme birketings dom bør at konfirmeres og stadfæstes, derpå han her til landstinget agter at hænde dom. (følgende blad ikke bevaret)

(266)

** var skikket Niels Rasmussen, rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Anders Rolandsen, byfoged sst, på den anden side for en usædvanlig dom, han til samme ting 8/5 sidst forleden dømt og afsagt har, og deri formelder at Niels Rasmussen sig urigtig ved kirkens regnskab har ladet befinde, hvilket af vester Bølles kirkes regnskab skal forfares, dog Niels Rasmussen agter det her for retten anderledes at ville bevise, og der foruden tildømt ham pligtig være kirkeværgens regnskab i Viborg stift uforandret fra sig at levere, hvilke dog aldrig har været hørt, sligt af nogen skriver at have været begæret, siden kirkebøgerne 1575 er funderet. (følgende blad ikke bevaret)

(269)

** var skikket Knud Sørensen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Mads Lauridsen, borger i Ålborg, for et vidne han for nogen tid siden til Ålborg byting vidnet har, lydende i sin mening at han har seet, det Knud Sørensen skulle have slagen Margrete Christensdatter, borgerske der sst, på gaden, formener Knud Sørensen ham stor uret at være sket, idet han er bleven vold oversvoren efter et enligt vidne, som ikke burde at agtes imod Knud Sørensens høje benægtelse: så og efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til Ålborg byting findes at være læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling (følgende blad ikke bevaret)

(270)

** var skikket Johan Markorsen, borger og indvåner i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Svend Pedersen, forrige borgmester i Hjørring, for et købebrev og skøde som han rum tid forleden til Hjørring byting forhvervet har, det salig Anders Jensen, borger i Ålborg, stedfar til salig Mads Pedersens børn i Gerndrup og Otte Madsen, Johan Markorsens hustrubror, det jord og ejendom i sine umyndige år, liggende i Hjørring mark, solgt og skødet har fra nogen fattige faderløse pigebørn, dem til stor skade på deres retfærdige fædrene arv, og i så måder dem deres grund og ejendom fravendt, som er imod loven og anden lovlig proces, og mener fornævnte købebrev, skøde og den dom, derpå funderet er, bør magtesløs at blive og ikke at komme Johan Markorsen, hans hustru og hendes nedsøskende til hinder eller skade i nogen måder, endnu stævnet hr Anders Andersen i Voer hans hustru Maren Andersdatter, Else Andersdatter med hendes lovværge, Mads Andersen, Anders Andersen, Otte Madsen, samt salig Svend Pedersen efterleverske Margrete Hansdatter med hendes lovværge, herhos blev fremlagt efterskrevne købebrev, så lydende kendes vi efterskrevne Anders Jensen, borger i Ålborg, og Otte Madsen, Mads Pedersens søn, som boede i Østergård i øster Gerndrup gør vitterligt, at jeg Anders Jensen på mine egne og på min hustru Johanne Sørensdatters vegne og jeg Otte Madsen på mine egne og mine søskende Niels Madsen, Karen Madsdatter, Maren Madsdatter og anden Karen Madsdatter deres vegne aldeles har solgt fra os og vores arvinger og til Svend Pedersen, borgmester i Hjørring og hans arvinger efterskrevne jorder i Hjørring mark, datum Ålborg 2/11 1612: så og efterdi det befindes, samme købebrev og skøde fast mere end 20 år siden at

være gjort og udgiven, og ejendommen derefter Svend Pedersen har efterfulgt, og ikke bevises forinden recessens hævd at være ilsket eller kendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme købebrev og skøde at sige eller magtesløs dømme.

(274)

** var skikket Mette Melkorsdatter, salig hr Gerts i Hjørring, på den ene og havde stævnet Hans Tomasen, byfoged sst, på den anden side for en dom, han til Hjørring byting 12/5 sidst forleden dømt og afsagt har, og deri tildømt hende landskyld og skatter at udgive af hvis jord, hun ejer på Hjørring mark, eller der indvisning i hendes bo efter forordningen, i hvilke dom hun formener sig stor uret at ske, idet fogden ikke har ville agtet eller anseet KM forordning, at KM har undt og bevilget hende såvel som andre præste og gejstlige enker, at de skal være fri for alle kongelige og byens tynge, så længe de sidder i deres enkesæde: så og efterdi byfogden i sin sentens ikke endelig har omkendt, hvor meget Mette Melkorsdatter af samme jorder burde at udrede, eller for hvilke år det skulle restere, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, derom endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(275)

** var skikket Jens Jensen, fordum boende i Hellum, hans visse bud Peder Nielsen Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Jensen i Nørgård, herredsfoged i Jerslev herred, for en dom han dømte til fornævnte ting 16/2 1637, hvori han har tildømt Jens Jensen at fare som andre fredløse mænd, for han er gårdfred oversvoren, for han ikke har bødet eller sat inden 6 ugers dag, uanseet han sine bøder har tilbudt, som findes i dommen indført, er dog tildømt at fare som andre fredløse mænd, mener ikke heller gårdfreds forfølgning kan heden tydes på fredløsmål: så og efterdi herredsfogden Peder Jensen har tildømt Jens Jensen at fare som andre fredløse mænd, hvilke ikke var hans dom at omkende, da finder vi den hans dom magtesløs at være, og ham at give Jens Jensen til kost og tæring 10 rigsdaler, og efterdi samme klage ikke fremlægges, dog sagen i 6 uger findes optagen, bør den ingen magt at have.

(276)

** var skikket Jens Madsen, foged på Krabbesholm, på hans salig husbonds tjener Mads Christensen i Hem hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christoffer Lauridsen i Dølby for en dom han i fogdens sted 1/4 på Hindborg herredsting, imellem ---- i Hem og Mads Christensen, dømt har, anlangende 2 tønder byg og 4 tønder havre, der skulle reste af hans søsters arvelod, som Iver Jespersen havde under sit værgemål, inden 15 dage at betale, uanseet ingen bevis er for ham fremlagt: så og efterdi ikke befindes for fogden med skiftebrev eller anden lovlig bevis at være bevislig gjort, Karen Jespersdatter samme korn at være berettiget af Mads Christensen at indfordre, ej heller om hun nu er levende eller ikke, da finder vi efter sådan lejlighed denne dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, dokumenterne for fogden at fremlægges, og derefter dem at adskille, når det for ham lovlig indstævnes, som det sig bør.

(278)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø, hans fuldmægtig Christen Jensen, ridefoged på Børglum kloster, på den ene og havde stævnet Maren Christensdatter, nu på Børglum kloster skal være anholden, på den anden side for en benægtelse, hun inden Børglum birketing 3/5 sidst forleden med oprakt finger og ed forsætligen med fri vilje skal have gjort, i så måder, at hun ikke skulle være den Maren Christensdatter, eller de gerninger at være skyldig, som Laurids Simonsen i Striben ---- har hende for sigtet, men da sagt sig at være ved navn Anne Sørensdatter, navngiven sine forældre og fødested: så og efterdi Maren Christensdatter til Børglum birketing 3/5 har tilstået hendes navn at skulle være Anne Sørensdatter, og der hende at være overbevist at hedde Maren Christensdatter, har hun ved hendes ed og oprakt finger benægtet sig ikke den kvindfolk at være Maren Christensdatter, og hun siden til tinge har bekendt sig at være Maren Christensdatter, hvilke hun her i dag for retten offentlig har tilstået og bekendt sig at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Maren Christensdatters første vidne og benægtelse jo findes løgnagtig og bør magtesløs at være.

(280)

** var skikket Niels Rasmussen, rådmand i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Peder Bjerring, borgmester i Viborg, og Christen Rasmussen, rådmand sst, for to domme de på Viborg rådhus 30/6 1634 har dømt og afsagt om en beslagen vogn og noget løsøre, formedelst de begge imod rigtig kvittering og afkald ---- og bogstaver befindes at være dømt og afsagt, er de derfor her til landstinget 2/3 1636 underkendt, herhos havde Niels Rasmussen fremlagt efterskrevne afkaldsvidne af Viborg byting 20/7 1631, som bemelder hr Søren Hansen (i Torup) på sine egne og på hans søskende, nemlig Jacob Hansen den unge, Hans Hansen, Maren Hansdatter og Mette Hansdatter, som han er værge for, deres vegne at have givet deres stedfar, Niels Rasmussen afkald for al den arv, som dem med rette er arveligen tilfaldet efter deres salig far afgangne Hans Sørensen Skriver, fordum rådmand her i Viborg, og efter deres salig mor Mette Sørensdatter, som begge boede og døde i Viborg, og de bekendte, at deres stedfar Niels Rasmussen har skiftet og delt ærligen, kristeligen og retfærdeligen med dem: så og efterdi for borgmester og råd har været i rette lagt beviser og underskrevne fortegnelser på hvis, da af Niels Rasmussen blev fordret, som den tid stod ved sin magt, og borgmester og råd derpå deres dom har funderet, imens det stod urykket, og samme opskrift siden er underkendt, og borgmester og råds domme fordi ikke at have magt eller komme Niels Rasmussen til hinder eller skade, da ved vi efter sådan lejlighed ikke derfor på borgmester og råds fælding at dømme, men for den tiltale kvit at være.

(283)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Peder Nielsen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Anders Nielsen i Hasseris, Jens Jensen sst og deres medbrødre 24 mænd for et vidne, de til Vorde birketing 1/3 næst forleden vidnet har, hvori de skal have vidnet, at der skal være 12 ringe boel i Kølsing, som mølleren sst skal bruge, sammeledes stævnet Anders Christensen i Lundsgård, birkefoged i Vorde birk, for to domme han 17/3 1637 og 29/3 nærværende år dømt og afsagt har, hvori han skal have kvitdømt boelsmændene i Vorde sogn for 3. ting for kornskat at udgive til lensmanden på KM vegne, uanseet samme dag for ham blev bevist med skriverens kvittants, det lægdsmænd i Vorde sogn har klart gjort fornævnte boelsmænd deres kornskat, formener ham dermed uret at have gjort og bør derfor at stande til rette: så og efterdi der ikke befindes nogen varsel for Anders Nielsen og hans medfølgeres vidne at være givet, finder

vi det magtesløs at være, og efterdi bemeldte birketings domme såvel som samme landstings dom ikke er endelig, bør de ingen magt at have, men efterdi Tøger Villadsen og hans medbrødre udførlig har vidnet om samme boel i Kølsing, hvorledes med dem og deres tilliggelse er beskaffen, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises, ikke så at være, som de omvidnet har, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(287)

** var skikket mester Peder Pedersen, sognepræst i Viborg, hans visse bud Jens Clemendsen i Viborg med en opsættelse har af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for at eftersom mester Peder Pedersen skal have ved hans fuldmægtig Jens Clemendsen, borger i Viborg, 23/4 sidst forleden ladet ham anmode og været begærende, at han efter sin til forordnet bestilling ville på rettens vegne gøre ham nøjagtig udlæg og vurdering i Hybert Snitlock, borger og rådmand i Viborg, hans bo for en summa penge, han ham skyldig er, og Mogens Jespersen deri skal have vægret og forholdt sig og ikke ville ---- hans fuldmægtig søge Hybert Snitlocks bopæl, hvor han boer og holder hus der i byen, og der i dannemænds nærværelse gøre ham udlæg og vurdering, som det havde sig burdet: så og efterdi ikke befindes Christen Nielsen og Niels Pedersen, tjenende fru Anne Høg, som tilforn i sagen vidnet har, Just Rasmussen, Jens Jacobsen og deres medfølgeres vidner, som siden til Ålborg byting derimod vidnet er, at være givet varsel, da finder vi Just Rasmussen, Jens Jacobsen og deres medfølgeres vidne magtesløs at være, og efterdi det bevises, mester Peder Pedersens fuldmægtig Jens Clemendsen af Mogens Jespersen at have været begærende, det han ville gøre udlæg i Hybert Snitlocks bo og først søge hans bopæl efter KM forordning, og ikke han det har villet efterkomme, da ved vi ikke andet derom at sige, end Mogens Jespersen sig jo dermed har forseet og bør at give mester Peder Pedersen for anvendt omkostning 10 rigsdaler.

(292)

** var skikket Søren Christensen i Ræer og Niels Pedersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Sørensen, borger i Ålborg, anlangende nogen gæld, som han af dem fordrer efter to sedler og håndskrifter, hvilke sedler og håndskrifter de formener ikke lovlig at være eller så nøjagtig at være, at de bør at komme til nogen skade eller pendings udgift, disligeste for en opskrift af hans regnskabsbog, som i langsommelig tid har stået og ikke at have været krævet efter KM forordning før nu, hvilket de og formener ulovligt at være: da efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten så forenet, at Søren Christensen, Niels Pedersen lovet at skal give Peder Sørensen 24 sletdaler til snapsting først kommende her i byen skadesløs at betale, og dermed skal samme sedler, opskrifter og hvis andet, i sagen gangen er, være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme.

(293)

** var skikket Tomas Skøt i Hjardemål med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Tomasen i Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, for en dom han har dømt til samme ting 13/11 1637, imellem Tomas Skøt på Christoffer Jensen og Gabriel Jensens vegne på den ene og Peder Olufsen i Vilsgård og Christen Christensen i Stårupgård på den anden side, anlangende den arvelod, som de var tildømt at føre tilbage igen efter loven, og landsdommere har kendt på samme hans dom at være uendelig, og efterdi Peder Tomasen havde respit over 6 uger at gøre hans dom endelig efter KM Mandat, hvilket

ikke sket er, så formener Tomas Skøt på de fattige faderløse børns vegne, at Peder Tomasen bør at give ham al sin kostning igen fra først og til sidst, og nu fremlagde Tomas Skøt efterskrevne dom af Sønderherreds ting 13/11 1637, anlangende Peder Olufsen og Christen Christensen deres hustruer Karen Jensdatter og Mette Jensdatter, som har arvet deres salig mor Karen Bertelsdatter og er inddragen i salig Jens Christoffersens bo: så og efterdi det befindes, Peder Tomasens første dom tilforn at have været hid stævnet, og den da er påkendt, formedelst den i nogen måder ikke var endelig, da ved vi ikke videre på hans dom at dømme, og efterdi herredsfogden i den sidste dom ikke har vidst Peder Olufsen og Christen Pedersen nogen arvelod at indføre, imens den afkald, de tilforn gjort havde, stod ved magt, kunne vi ikke kende hans ulempe deri at være, eller imod den hans dom at sige.

(294)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, hans fuldmægtig Jens Jacobsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged der sst, for en dom som han 26/3 sidst forleden dømt har, imellem Jens Bang og Peder Tougsen, borger sst, og i samme sin dom frifunden Peder Tougsen for 8 læster salt, uanseet for ham var i rette lagt Peder Tougsens egen register, hvori han bekender sig samme salt at have bekommet af kompagniet og solgt, og kommissariers afsigt formelder, Jens Bang skal og må alene indfordre hvis salt, som står uforklaret af kompagniets varer: så og efterdi fornævnte bytings dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne uden videre forhaling endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(296)

** var skikket Karen, salig Johan Borkers, i Odense hendes visse bud Peder Pedersen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en måneds opsættelse at have stævnet velb Niels Munk på Rosborg, for at eftersom for nogen tid forleden skal være over ham forhvervet endelig dom til Fjends herreds ting for 120 kurant daler med sin efterstandende rente og skadegæld, efter hans skadesløs brevs indhold, han hende pligtig er, hvorfor hun formener samme dom lovlig og ret at være, og hende eller hendes fuldmægtig her til landstinget at tilnævnes to gode mænd, hende for samme penge at gøre indvisning i Niels Munks løsøre eller jordegods: da efterdi for os i rette lægges Niels Munks underskrevne brev til Karen, salig Johan Borkers, på 170 kurant daler, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, dem at være erlagt og betalt, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom der ganget, som for er rørt, det og befindes, sagen i 6 uger her at være optagen, så vi imod recessen uden bevilling ikke deri kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Munk jo er pligtig samme summa penge med sin interesse til Karen, salig Johan Borkers, at betale, og fordi tilfinder velb ---- til Viskumgård og Jørgen Mund til Tidselholt, som Peder Pedersen på Karen, Johan Borkers, vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed inden i dag seks uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Niels Munks bopæl, der udæske og gøre Karen, salig Johan Borkers, udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da hende i anden Niels Munks jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så hun bekommer fuld udlæg efter KM forordning for bemeldte gæld, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(298)

14/8 1639.

** var skikket velb Poul Skinkel til (blank) på hans svoger velb Niels Munk til Rosborg hans vegne og havde efter KM oprejsnings brev hid kaldt sandemænd af Fjends herred, Anne Mouridsdatter, som boede i Ravnstrup, hendes bane at udlede, som 4/6 sidst forleden på Rosborg i fængsel er død bleven, eftersom hun for trolddoms sag var anholden, og formenes med forgift at være sket, som hende hemmeligt kan være tilbragt, og nu fremlagde Poul Skinkel for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Fjends herreds ting 30/7 sidst forleden, Svend Madsen på Rosborg at have vidnet, at da på mandag var 9 uger sidst forleden, da lå han med nogen flere Niels Munks karle i et hus, som Anne Mouridsdatter lå fængslet, da kom Rasmus Tomasen i Ravnstrup, Anne Mouridsdatters søn, og råbte på sin mor og sagde, jeg har her noget klæde, min kone sender eder, der Svend Madsen stod op, da var der gjort et hul på væggen og indkastet noget hvidt klæde bag døren, som var svøbt sammen, hvad der var i samme klæde, vidste han ikke, for han så det intet efter: dernæst gjorde sandemænd deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Anne Mouridsdatter sig selv at have omkommet, og fordi svor hende hendes egen bane på.

(299)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø, hans fuldmægtig Jens Mikkelsen i Vittrup på den ene og havde stævnet Maren Christensdatter, på Børglum kloster skal være anholden, for en løgnagtig benægtelse, hun til Børglum birketing 3/5 sidst forleden med oprakt finger og ed forsætligen med fri vilje skal have gjort, som med landstings dom 31/7 sidst forleden er at bevise, hvorefter Just Høg formener, at Maren Christensdatter hun efter for berørte lejlighed bør for samme hendes løgnagtighed fældet at være, og straffes på hendes finger efter recessen, derpå han til landstinget agter at hænde dom: så og efterdi Maren Christensdatter tilforn har været hid stævnet, og samme hendes første vidne og benægtelse, hun med oprakt finger gjort har, da er løgnagtig og magtesløs kendt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Maren Christensdatter jo for samme hendes løgnagtige benægtelse bør fældet at være.

(301)

11/9 1639.

** var skikket velb Mogens Sehested til Holmgård, KM befalingsmand på Skivehus, på en af KM tjeneres vegne, ved navn Søren Jepsen i Hvidbjerg, hans visse bud Mogens Jensen i Skive på den ene og havde stævnet Iver Nielsen i Rettrup, Niels Jensen i Otting med flere på den anden side for et vidne, de til Hindborg herreds ting 23/7 1635 vidnet har, anlangende vej på Hvidbjerg mark, som er til KM tjeneres jord, som de mænd af Bønding ville have deres fri køren på: så og efterdi det befindes, Jens Jørgensen og hans medfølgere tilforn at have vidnet om samme vej, og de ikke for Iver Nielsen og hans medbrødres vidne, såvel som fornævnte syn, er stævnet eller varsel givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sidste vidne og syn, såvel som den klage, derefter gjort er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(304)

** var skikket velb Just Høg til Gjorslev, hovmester på det kongelige adelige akademi Sorø, hans visse bud Christen Jensen, ridefoged på Børglum kloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Kræmmer i Sterup for en benægtelse, han inden Jerslev herreds ting 14/6 sidst forleden ---- med oprakt finger og ed skal have gjort imod et fuldt tingsvidne, hvilke hans benægtelse Just Høg formener her til landstinget bør for usandfærdig at påkendes og magtesløs blive, efterdi tingsvidne efter loven så stærkt er, at derfor ej lov at imod gives, derpå han agter at hænde dom: så og efterdi otte mænd tinghørere udførlig har vidnet, det Peder Kræmmer inden tinge slog Niels Jensen på hans mund for retten og straks tingsvidne er efter taget, som koven formår så stærkt at være, at derimod må ej lov gives, og Peder Kræmmer dog ottende dags dag derefter sligt ved ed og oprakte fingre har benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme benægtelse så noksom, men løgnagtig og bør magtesløs at være.

(305)

** var skikket Oluf Gregersen i Roslev på hans hustru Mette Jensdatter hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Niels Olufsen i Roslev og Simon Bodelsen sst for en vidne, de til Harre herreds ting 10/4 1638 vidnet har, det Mette Jensdatter skulle have bekendt for hr Mads Pedersen i Roslev præstegård, at Degn Pedersen, som tjente i Roslev, skulle have haft fællig med hende siden påske da sidst var, hvilke deres vidne Mette Jensdatter højlig og hårdeligen med hendes ed og oprakt finger efter recessen benægter, aldrig at have haft de ord, meget mindre at have given nogen årsag dertil: så og efterdi Niels Olufsen og Simon Bodelsen har vidnet om Mette Jensdatters ord og mundheld, som hun ikke er bestendig, ej heller for tingsdom indgået, men højlig benægter, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den deres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs være.

(307)

** var skikket Christen Lauridsen i Stå på den ene og havde stævnet Jens Mortensen i vester Hassing på den anden side for et vidne, han til Ålborg byting 4/8 sidst forleden forhvervet har, belangende Jens Pedersen badskærsvend, tjenende Hans Badskær i Ålborg, at have vidnet, at otte dage for vorfrue dag sidst forleden hørte han, at Anne Jensdatter af vester Hassing, som lå til Hans Badskærs under hans hånd, sagde i deres stegers til ham og Hans Badskærs kvinde og pige, at hun var selvanden med Christen Lauridsen i Stå: så og efterdi samme vidnesbyrd har vidnet efter Anne Jensdatters ord og mundheld, som ved døden er afgangen, og ikke samme deres vidne, med hendes sigtelse i levende live gjort, befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne bør nogen magt at have eller komme Christen Lauridsen til hinder eller skade.

(308)

** var skikket Albret Reinicke, rådmand i Holstebro, hans visse bud Søren Skriver sst med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Jacobsen, borger i Ålborg, for han i den dom, han der til bytinget 6/11 1637, imellem Mogens Jespersen, byfoged der sst, og hans fuldmægtig, dømt har, ikke har villet tildømme Mogens Jespersen at stande Albret Reinicke til rette eller tiltale at lide, enten for kost og tæring, eller for hans 40 marks voldsbøder for sin forseelse, idet at han har forslagen ham sin ret og gælds fordring, som han havde til afgangne Mads Andersen Krogs arvinger: så og efterdi Jens Jacobsens dom tilforn har været hid stævnet, og

den da ved endelig dom er underkendt, da ved vi ikke andet derom at sige, end Jens Jacobsen jo bør at give Albret Reinicke til kost og tæring 10 rigsdaler, og hovedsagen til Ålborg byting ved endelig dom, når den did stævnes, uden forhaling at ordeles efter forrige landstings doms indhold.

(310)

** var skikket Mads Madsen Fjerritslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Mette Christensdatter, som nogen tid lang har haft sin værelse og tilhold i Fjerritslev, for en sigtelse og beskyldning, hun til Han herreds ting 8/7 sidst forleden gjort har, og hun i samme sin sigtelse har sigtet og beskyldt Mads Madsen, for at han skulle være hendes rette barnefar til det barn, som hun nu sidst har født til verden, hvilke hendes beskyldning Mads Madsen ved sin højeste helgens ed hårdelig benægter, hende usandfærdeligen og løgnagtig ham har beskyldt: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes læst og forkyndt, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme sigtelse og beskyldning magtesløs at være.

(312)

** (fortsat fra ubevaret blad) ejendom i Ålborg dem til hospitalet at have forbrudt, uanseet Jens Bang havde sin skriftlige svar på rådhuset påskød sine breve ikke at have til stede, fuldmægtig var til landstinget begæret fordi 8 dages respit, at han kunne blive brevene mægtig, hvilke ikke måtte ham vederfares, hvori Jens Bang formener, Claus Markorsen uret at have gjort, idet det ham noksom var bevist, det Jens Bang havde regnskab og afregning med Claus Markorsen: så og efterdi samme vidnesbyrd ikke har vidnet om nogen visse år, dag eller tid, når de samme penge skulle krævet, eller hvor meget det skulle været, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, såvel som den dom, derpå funderet er, magtesløs at være.

(314)

** var skikket Christoffer Pedersen, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Johanne Hansdatter og Bodil Pedersdatter sst for et vidne, han til Skive byting 27/6 1638 vidnet har, at de skulle have hos været Christoffer Pedersen den tid, hans hustru fødte hendes barn, og da skulle have sagt, at samme barn var levende og fuldkommen, som den burde: så og efterdi Johanne Hansdatter og Bodil Pedersdatter udførlig har vidnet, dem at have hos været, der Christoffer Pedersens hustru gjorde barsel, og da seet hendes barn at have været fuldkommen, som en barn burde, og i så måder om det, de synlig har seet, og intet derimod fremlægges, hvormed samme deres vidne kan tilbage drives, ikke så at være, Christoffer Pedersen og selv vedgår hr Laurids Knudsens udgivne kundskab, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og kundskab at sige eller magtesløs dømme, men efterdi hr Morten Madsens vidne ikke noksom er forklaret, det ikke heller for fogden er bevisligt gjort, Christoffer Pedersen sig så at have forseet, det hans boeslod kunne være forbrudt, da kunne vi ikke kende hr Morten Madsens kundskab, såvel som fornævnte bytings dom, bør at komme Christoffer Pedersen til hinder eller skade.

(318)

** var skikket Jens Christensen, borgmester i Thisted, hans hustru Maren Lauridsdatter hendes visse bud Morten Jensen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Tomas Nielsen soldat, Christen Christensen og Mogens Madsens pige, ved navn Anne Christensdatter, for en vidne, de til Thisted byting 30/5 nærværende år vidnet har, formeldende i sin mening om nogen ord, Jens Christensens hustru Maren Lauridsdatter skulle have haft til Mogens Madsen på Thisted gade 15/3 sidst forleden, og blandt andet kaldt ham en troldkarl, som skulle være hans ære og lempe angældende, hvilke ord Maren Lauridsdatter benægter, sig aldrig at have haft, hvorfor hun formener, samme vidne bør magtesløs at være: så og efterdi Tomas Nielsen og hans medfølgere har vidnet om Maren Lauridsdatters ord og mundheld, som hun ikke er bestendig, eller for tingsdom indgået, men her for retten, der opsættelsen sket er, ved hendes højeste ed har benægtet og fragået, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke komme Maren Lauridsdatter imod hendes benægtelse til forhindring.

(321)

** var skikket Christen Nielsen, boende i Hvorvarp i Års herred, på hans datter Anne Christensdatter i Viborg hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Karen Christensdatter Bødkerkone i Viborg, Jep Pedersen med flere, alle boende og værende i Viborg, og deres medfølgere vidnesmænd for et vidne, de til Viborg rådhus kort forleden vidnet har, anlangende det Anne Christensdatter skulle have holdt drik i hendes hus med letfærdighed, hvilke deres vidne Anne Christensdatter ved hendes højeste ed hårdelig benægtet sig nogen utugt eller letfærdighed ej heller drik at have beganget eller holdt, men hvis foster hun nu er med, det vil hun ved hendes ed og salighed vedgå og være bestendig, ingen anden karls person er far dertil uden aleneste hendes egen trolovede fæstemand Jens Sørensen, som tjener Mikkel Smed i Randers: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke navnlig har omvidnet, hvem de unge karle skulle været, Anne Christensdatter skulle holdt slig løsagtighed med, de og en del har vidnet om rygte og tidende, og ikke deres egen vitterlighed om sådan hendes bedrift, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(323)

** var skikket velb Niels Munk til Rosborg og gav til kende, hvorledes han har 3/9 sidst forleden forhvervet 12 herredsnævninger af Fjends herred deres ed og tov, trolddomssag anlangende, over Anders Christensen af Fusøre, som nu efter KM befaling anholdt er på Hald slot, hvilke deres ed og tov Niels Munk agter til landstinget at lade konfirmere og stadfæste: så og efterdi samme tre personer, samme bekendelser gjort har, befindes at have været nogle misdædere, som for deres misgerninger er heden rettet, hvis ord efter recessen ikke stå til troende, hr Frands Christensen og hans medbrødre præster og har vidnet efter samme misdæderes ord og bekendelser, der og med dom bevises, Christen Jensen ---- at være tildømt som ---- som for uhjemlet at stå til rette, da han samme vidne vidnet har, de andre vidnesbyrd, som og i husen skal have hos været, der samme løfte skulle være sket, det ---- vidne ikke kan eragtes uden for én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Christen Christensen og hans medfølgere ikke heller har vidnet om nogen Anders Christensens løfte, ej heller nogen bevis for nævninger om Niels Munks børns sygdom er fremlagt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelser og vidner, ej heller Niels Munks sigtelse, såvel som nævningers ed, derpå funderet er, så noksom, at de må komme Anders Christensen på hans liv eller velfærd til nogen forhindring eller skade, førend ham anderledes overbevises kan, vide ej heller videre på (følgende blad ikke bevaret)

(333)

** var skikket Laurids Svendsen, borger og rådmand i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Christen Poulsen, byfoged i Skive, for en dom han til Skive byting 12/7 sidst forleden dømt har (blank) anlangende, fradømt ham sin tredje ting og ville kendes løsen på noget ejendom, ager og eng, som hr Laurids Knudsen er pantsat en tid lang siden : så og efterdi Laurids Svendsen på hr Keld Christensens vegne alene har indstævnet hr Laurids Knudsen til bytinget for løsen at kendes på samme jord, som hr Laurids Knudsens egen pantebrev tilholder, der at skulle ske, og ikke vedkommer nogen gejstlig sag, som efter ordinantsen for provsten burde at ordeles, og byfogden dog har indfunden sagen for herredsprovsten, og hr Kelds fuldmægtig Laurids Svendsen ikke løskendelsen fraslaget, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Christen Poulsen sig jo dermed har forseet, og bør at give Laurids Svendsen på hr Kelds vegne til kost og tæring 6 rigsdaler, og den hans frafindelse ingen magt at have.

(337)

** var skikket Knud Pedersen i Egebjerg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Skøt i Smerupgård, herredsfoged i Revs herred, for en uendelig dom han til Revs herreds ting 8/6 1639 dømt har, anlangende en rans lysning imellem Knud Pedersen i Egebjerg og Peder Svenske i Hindsels og Christen Christensen i ---- , som samme dom om formelder: så og efterdi det befindes, Knud Pedersen tilforn samme sag for herredsfogden at have indstævnet, og han sin dom har udgivet, som nu for ham har været i rette lagt og i hans dom findes indført, og ikke er bevist samme hans første dom at være underkendt men endnu ved magt, så han fordi ikke har vidst videre i sagen at dømme, imens den første stod ved magt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Peder Skøts ulempe deri at være eller imod den hans sidste dom at sige, og efterdi Anne Jensdatter og hendes medfølgeres vidne, som stævnet er, ikke fremlægges, dog sagen i 6 uger har været opsat, finder vi den ingen magt at have.

(339)

25/9 1639.

** var skikket Jens Andersen i Møgelmose med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Pedersen med flere sandemænd i Hundslund birk for et vold, som de ham til Hundslund birk 27/7 sidst forleden oversvoret har, anlangende sår og skade: så og efterdi samme sigtelse og syn ikke med nøjagtig vidnesbyrd bekræftes, det Jens Andersen skulle gjort Niels Sørensen nogen sår eller skade, da kunne vi ikke kende samme ubeviste sigtelse og syn, ej heller den sandemænds ed, derpå funderet er, så noksom, at den bør nogen magt at have eller komme Jens Andersen til hinder eller skade.

(341)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden, det hun på hendes tjener Anders Kock i Vejen hans vegne, hendes fuldmægtig Jesper Pedersen Hafgård på den ene og havde stævnet Mikkel Knudsen i Snevre på den anden side for en dom, han til Horns herreds ting 27/5 sidst forleden skal have udgivet over Anders Jensen Kock, imellem ham og Ove Sørensen i Tolne,

anlangende nogen penge, Ove Sørensen beretter at skulle have leveret i Anders Kocks hus, uanseet Anders Kock det højligen benægter ved sjæls højeste ed, at han aldrig har været nogen penge begærende, ikke heller nogen penge annammet, af Ove Sørensen: så og efter ikke for fogden med Anders Kocks brev og segl eller andre forpligt, det han samme penge til sig skulle annammet, og lovet igen at levere, men fornævnte vidnesbyrd alene har vidnet efter hans ord og mundheld, som han ikke er bestendig eller for tingsdom indgået, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(343)

** var skikket Christen Mikkelsen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Villads Nielsen Slagter, indvåner sst, for en dele han lader sig af berømme, at skal have forhvervet til Ålborg byting over Christen Mikkelsen, såvel som her til landsting, for en løgner på hans ære og lempe, som dog ikke lyder på æreskælden eller på ære og lempe sag: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme domme, deler og forbud magtesløs at være.

(344)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, hans fuldmægtig Peder Hansen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Claus Markorsen, hospitalsforstander sst, for en dom han til Ålborg byting 22/6 over ham forhvervet har, indeholdende i sin mening Jens Bang at være tildømt en summa penge at betale til de fattige i hospitalet i Ålborg, formener Jens Bang ingen resterende pendinge at være skyldig til hospitalet eller de fattige. (følgende blad ikke bevaret)

(347)

** var skikket Oluf Olufsen i Gunderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Mads Pedersen og Christen Pedersen i Borup, for de har været i Oluf Olufsens hus og gård 29/3 sidst forleden i hans fraværelse, som han da 27/3 var på Viborg landsting i rette imod Anders Andersen, og førend Oluf Olufsen kunne komme til sin hus, eller før landstings dommen blev læst og påskrevet, og ---- eller voldgiftsmænd fik sagt dem imellem om al deres tvist, og før herredstings dom gik, har samme mænd der gjort Anders Andersen udlæg af hans bohave i hans fraværelse: da efter flere ord dem imellem var, blev de forenet, at samme deres tvistige sag endnu skal indkomme for forskrevne fire dannemænd, Anders Andersen og Oluf Olufsen og samtlig dertil har betroet Villum Nielsen i Borup i Tårs sogn, hvilke fem dannemænd skal forsamles ved Tårs kirke i dag måned først kommende, og da samme parter om al hvis tvist, dem til denne dag imellem været har, intet undtagen, til endelig ende at imellem sige, og hvis de samtlig, eller og de fleste, deri gørende vorder skal stande for fulde, af parterne upåtalt og oprebet i alle måder, og dermed skal al hvis domme, deler, vurdering, breve og afsigt, dem hid indtil imellem gangen er, ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(350)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes fuldmægtig Jesper Pedersen i Hafgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Madsen i sønder Bindslev, som samme dag sad i dommersted, for en dom, han til Horns herreds ting 10/6 sidst forleden skal have dømt og afsagt, imellem Ove Sørensen i Tolne og hendes fuldmægtig Niels Hansen, foged på Odden, anlangende nogen vidner, som Niels Hansen på sin husbonds vegne vil have forhørt, og Christen Madsen har fradømt samme vidner ikke at blive forhørt, dog samme vidner noksom at være lovlig stævnet (dom ikke indført)

(351)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærgårdsholm, KM befalingsmand på Lund, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Anne Pedersdatter i ---- for et stokkenævn, hun til Lund birketing 14/8 sidst forleden år forhvervet har af 24 mænd, i så mening at de vidste ej andet med hende, end det som godt var, endog hun i vitterlig horeri nogle gange er bleven befunden, både med ægtemænd og andre, efter hendes egen bekendelse og tingsvidne, hun og for sidste horesag med en ægtemand på Lund gods begangen: så og efterdi med tingsvidne bevises, det Anne Pedersdatter i Lund birk har haft lejermål med en ægtemand, og derfor er birket forvist, og Mogens Høg, som sligt har forhvervet, dog ikke for samme 24 mænds vidne har fanget nogen varsel, kunne vi ikke kende den så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(354)

20/11 1639.

** var skikket velb Otte Skeel til Katholm hans visse bud Jens Pedersen i Frøslevgård og efter KM oprejsnings brev havde hidkaldt sandemænd af Sønderherred i Mors, Peder Jensen i Frøslev hans bane at udlade, som for nogen tid siden er død og omkommen, der han om aftenen fra et bryllup ville hjem gå, og nu fremlagde Jens Pedersen efterskrevne tingsvidne af Sønderherreds ting i Mors 29/4 sidst forleden, Hans Pedersen at have vidnet, at han fulgtes med hans far Peder Jensen af salen i gården, og som han kom uden døren med ham på broen, da forviste hans far ham ind til naboen at tale til hans mor, de ville hjem, og da hørte han, førend han kom i husen, at der faldt en, og der han ---- sig om så, at det var hans far, som var falden ned af en høj askemødding, som lå ned til samme stenbro uden døren, og på lå jorden: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Peder Jensen at våde og vanlykke at være falden ned af møddingen og deraf død bleven, og det ham til bane og livs lagt.

(358)

** var skikket velb Erik Grubbe til Tjele, KM befalingsmand på Århusgård, hans visse bud Jens Jørgensen, foged på Tjele, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have hid kaldt sandemænd af Nørlyng herred, hærværk at sværge over Christen Andersen og Niels Andersen i Lindum, for de om nattetid, mørke og mulm skal være indkommen i Just Jensens hus i Vammen og nederslagen hans døre og ham uførmet imod hans vilje og minde: derefter gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Andersen i Lindum hærværk over, og Niels Andersen, som intet er over bevist, kvit at være.

(359)

** var skikket Niels Pedersen, indvåner i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Otte Tomasen, borger sst, og Oluf Soldbinder, værende sst, for et syn som de til Sæby byting 7/8 sidst forleden skal have afhjemlet, menende deres syn ikke fuldkommen og nøjagtigt at være, og Oluf Soldbinder en løsgænger og ingen borger at være, og Karen Pedersdatter, Laurids Nielsen Tamstrups hustru hendes beskyldning skal befindes med løse ord og ikke efter recessen at skal være gjort, og Karen Christensdatter Torslev tilmed samme beskyldning for ting og dom højlig at have benægtet, aldrig at have gjort hende nogen sår eller skade, menende samme syn bør magtesløs at være, fordi det ej af øvrighed er udstedt: så og efterdi Anne Pedersdatter og Margrete Lauridsdatter skal være Laurids Nielsens egen datter og tjenestepige og i så måder vildig, og ikke samme deres vidne med uvildige vidner bestyrkes, da kunne vi ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, og efterdi samme syn, beskyldning og klage ikke nøjagtig er bevist, finder vi det såvel som den sandemænds ed, derpå funderet er, bør magtesløs at være.

(362)

** var skikket Kirsten Villumsdatter i Knud hendes visse bud Jacob Villumsen i Ørende med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet velb Niels Munk til Rosborg, KM kaptajn, for to bekendelser, han lader sig af berømme at have forhvervet efter en misdæder, ved navn Mette Mouridsdatter, som for sine misgerninger er heden rettet, hendes ord og mundheld, både hjemme i Rosborg og det siden til Fjends herreds ting ved tingsvidne taget beskrevet, hvori Mette Mouridsdatter iblandt andet skal have beskyldt Kirsten Villumsdatter, at hun skulle have været med hende trolddoms kunster at forrette, hvilke misdæders bekendelse Kirsten Villumsdatter højligen og hårdeligen benægter ved Gud og hendes sjæls salighed, hende aldrig at have lært nogen trolddoms kunster: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelser, så vidt de Kirsten Villumsdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme hende på hendes ære, gode rygte og navn til nogen forhindring.

(364)

** var skikket Jens Christensen ----- med en opsættelse her af landstinget i dag ----efter andre opsættelser ---- Christen Andersen i Dollerup ---- lader sig af berømme at ---- på den gård, han i fæste ---- hospital liggende, hvilket han formener ikke så lovlig at være varsel for givet, at den bør nogen magt at have, eller komme Christen Andersen, på skyld og landgilde til de fattige at udgive, til befrielse, sammeledes stævnet Christen Andersen for en fæstebrev, han med vrang undervisning af Jens Bjerring, rådmand i Viborg, forhvervet har, mener den i lige måde bør magtesløs at være: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og fæstebrev magtesløs at være.

(1)

15/1 1640.

** (fortsat fra ikke bevaret blad) ---- som samme restants indeholder, endnu fremlagde Gert Gregersen sin skriftlige svar, hvori han formener samme dom lovlig og ret at være og bør ved magt at blive: så og efterdi for byfogden, såvel som her, er i rette lagt en rigtig restants, af borgmester og råd underskrevet, på hvis Jens Bang år efter anden af sin skat, som han af 24 mænd er pålagt at udgive, skulle med restere og tilbage stå, og ikke bevises ham det at have betalt, men skattens rest med sin rente af byen at fordres, og byfogden fordi har tildømt Jens Bang sin rest at betale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige eller magtesløs dømme.

(2)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård på velb jomfru Beate Lykke hendes vegne, som han er værge for, hans visse bud Niels Basse i Årup med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Jensen i Intrup, foged til Resen birketing, for en dom han dømt har til Resen birketing 16/10 1639, og da som sagen har lovlig været indstævnet for ham, anlangende den stedsmål og herlighed med ægt og arbejde og andet, som salig Mogens Kås har tilholdt sig, alt sammen af Legård, uanseet jomfru Beate har 6 tønder 2 skæpper korn og 2 album af samme gård, og Mogens Kåses arvinger ikke skal have fulgt 5 tønder korn i fornævnte gård til landgilde, og er bevist med tingsvidne, det alt ægt og arbejde har fulgt til Krabbesholm, så jomfru Beate Lykke har intet bekommet derimod, og ikke Christen Jensen har specificeret, hvor vidt hun skal have af samme stedsmål, hvad ægt og arbejde er anlangende har han sat fra sig, og ikke ville kende endelig: så og efterdi bemeldte tingsvidne, Niels Basse i rette lagt har, ikke for fogden har været fremlagt, eller i hans dom indført, han ikke heller har specificeret, hvor vidt hun af samme stedsmål tilkommer, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans dom som udømt, og sagen til birketinget igen at komme, samme tingsvidne såvel som andre dokumenter for fogden at fremlægges, og uden forhaling endelig at adskille hvad jomfru Beate Lykke af samme oppebørsel, ægt og arbejde kan tilkomme med rette, som det sig bør, når det for ham lovlig indstævnes.

(5)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans fuldmægtig Jens Sørensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 20/11 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Andersen, boende i Thisted, for en brev han har i rette båret til Thisted byting 18/5 sidst forleden, dateret Todbøl 19/2 1637, hvilke brev Jørgen Høg beskylder at Niels Andersen ikke at have så rigtigen med samme brev omgået, men den falskeligen at have forandret, som han formener, hvorfor Jørgen Høg formener samme brev bør magtesløs at være, og Niels Andersen derfor at lide som en falskner: så og efterdi samme brev for os fremlægges, som Jørgen Høg selv har med forseglet og underskrevet, og ingen den vil vide for unøjagtig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme brev at dømme, ej heller samme dom, derpå funderet er, at imod sige eller magtesløs dømme.

(6)

** var skikket mester Peder Pedersen, sognepræst i Viborg til Sortebrødre sogn, hans fuldmægtig Jens Clemendsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget 4/12 sidst forleden, lydende ham da

at have givet til kende, hvorledes han 24/11 sidst forleden har bekommet dom til Ålborg byting over Hybert Snitlock, der sst, at han bør at lide æskning for en summa penge, han mester Peder Pedersen skyldig er, og han hos sig forholder og ikke vil betale: så og efterdi for os i rette lægges kontrakt her af landstinget, hvori befindes Hybert Snitlock at være bleven skyldig til mester Peder Pedersen 349 rigsdaler, som han til forpligtet sig at betale mester Peder Pedersen til påske næst efter kom, og ikke bevises sligt at være efterkommet, men dom til bytinget gangen er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Hybert Snitlock jo derfor bør at lide æskning.

(8)

** var skikket Christen Villadsen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have givet til kende, hvorledes den henbrændt og rettet troldmand og kætter, Søren Fredbjerg, næst forgangen 2/8 sidst forleden i Rosborg efter en skriftlig seddel, 6/8 for retten på Fjends herreds ting er bleven læst, skal have sagt, at Christen Villadsen og hans hustru skulle være troldfolk, hvilken bekendelse Christen Villadsen på sine egne og sin hustrus vegne højligen benægter, og dem i slig ukristelige gerninger aldrig at have været kyndige eller skyldige, men skal med Guds hjælp befindes dem oprigtig og ærligen mod alle at have skikket og forholdt: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Christen Villadsen og hans hustru Bodil Pedersdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme dem på deres ærlige rygte og navn til nogen forhindring eller skade i nogen måder.

(10)

** var skikket Søren Madsen Skriver, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Hansen sst med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Galskøt i Kornum for en indvisning, han 7/2 sidst forleden til Jens Jacobsen i Ålborg på Erik Jørgensen, borger og rådmand i Odense, hans vegne gjort har i den gård, Krogen i vester Brønderslev, som Anders Lauridsen iboer, og Peder Galskøt da vedkendtes sig otte tønder hartkorn i samme gård og bad 4 efterskrevne vurderingsmænd, at de deri skulle gøre Jens Jacobsen udlæg, i hver tønde hartkorn for 45 rigsdaler, uanseet Peder Galskøt til Søren Madsen 4/7 forleden år 1638 sin strenge forpligt udgivet har på en summa penge, til sankt mortens dag der næst efter at betale skadesløs i alle måder, eller og halvparten 2 skæpper korn bondeskyld, som ham i Krogen tilkom, lovlig være Søren Madsen for samme summa penge følgagtig: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting og for Jens Jacobsens bopæl findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme indvisning og udlæg magtesløs at være.

(11)

29/1 1640.

** var skikket Jens Jensen i sønder Feldingbjerg på hans hustru søster, nemlig Gunder Nielsdatter i Ørum, hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet velb Niels Munk til Rosborg, KM Kaptajn, for nogen bekendelser, han lader sig af berømme efter nogen misdæderes ord og mundheld skal have forhvervet, og i samme deres bekendelse beskyldt Gunder Nielsdatter, for at hun skulle have været med dem og brugt trolddoms kunster, dog ikke navngivet hvorledes og hvad det har været, uanseet at samme deres bekendelse og beskyldning før er gjort på Rosborg, og der det skulle ved tingsvidne til tinget stadfæstes, har de det ved deres ed fraganget, dog de siden igen til tinget hende atter igen at have beskyldt: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelser, så vidt de Gunder Nielsdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme hende på hendes ære, gode rygte og navn til forhindring.

(13)

** var skikket velb fru Dorte Budde, Iver Friises, til Bjørnkær hendes visse bud Peder Hansen i Ålborg og havde hid kaldt sandemænd af Kær herred, Christen Jensen, barnfødt i ---- , hans bane at udlede, som 9/12 sidst forleden i Christen Mortensen i Svinbjerggård hans lade desværre er død bleven, og nu fremlagde for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Kær herreds ting 24/12, som indeholder Laurids Christensen i Svinbjerggård at have vidnet, at efter middag 9/12 sidst forleden, da så han, at Christen Jensen og Rasmus Christensen gik ind i Christen Mortensens lade i Svinbjerggård, og så gik han efter dem, og da lå de på omkuld på loen, og da bad han, at de skulle være stille og tage deres arbejde vare, og da rejste Christen Jensen sig op og sagde, han var visselig stukken af Rasmus Christensens kniv, medfører samme vidne, Rasmus Christensen at have bekendt ved sjæl og salighed så at være ganget, som omvidnet er, og derhos ved ed benægtet, at han ikke havde kniv i sin hånd eller med vred hu havde nogen trætte med Christen Jensen, eller var årsag til hans død: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Morten Christensen at være Christen Jensens bane, og svor ham manddød over og fra hans fred, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt.

(15)

** var skikket Mads Christensen Skyldal, borger i Nykøbing i Mors, med en opsættelse her af landstinget 18/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Christen Madsen, borger i Nykøbing, og Niels Gabrielsen sst for et vidne, de til Nykøbing byting 22/12 1638 sidst forleden vidnet har, anlangende at de 8/12 på Hans Lauridsen Kræmmers vegne i Nykøbing skulle have været hos Mads Christensen Skyldal og da tilspurgt ham, hvorledes han er kommet til Hans Kræmmers båd og årer, som stander neden til hans grøngård, og hvad hjemmel han til den har, thi den har været ham fra hænde i langsommelig tid, hvortil Mads Christensen skulle have svaret, at han havde lejet den af færgemanden, og bad at de ville sige til Hans Lauridsen Kræmmer, at han nu selv skulle tage vare på den, hvilke deres vidne Mads Christensen benægter ved sin højeste helgens ed, at han ikke har haft sådanne ord, ikke heller har nogen grøngård, som de omvidnet har: efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten med sammenlagte hænder venligen forligt og fordragen om al hvis tvist og uenighed, dem hid indtil imellem været har, være sig gælds fordring og alt andet, så det alt sammen skal være bilagt, og alle hvis vidner, domme, breve eller opskrifter, dem imellem ganget, skal være kasseret, så de skal være hinandens gode ven, og hvilke, som kan

overbevises herefter imod den anden uden billig årsag med unyttig trætte eller i andre måder sig forbryder, skal give til de fattige i Nykøbing 10 rigsdaler.

(16)

** var skikket velb Falk Gøye til Bratskov hans fuldmægtig Hemmik Hansen, ridefoged sst, på den ene og havde stævnet Niels Eskesen i Bonderup, herredsfoged i Han herred, på den anden side for en frafindelse dom, han har 25/11 næst afvigte anno 1639 udstedt på Han herreds ting, imellem ham på den ene og Niels Bodsen i Næsgård på den anden side, grundende hans sentens på Falks forrige angivende, som han beretter, sig på ære og lempe skulle heden tyde, og derfor sagen hid til landstinget heden funden, uanseet han samme sin proces og tiltale så vidt skal have afstanden, og aleneste for ham sat i rette, at efterdi Niels Bodsen Falk Gøyes honning med en tyv købt og af ham har bekommet, om han ikke derfor burde at have tabt sin værd og pligtig være ham samme honning, eller dis værd, igen at levere, eller derfor at lide tiltale og at stande til rette: så og efterdi samme herredstings dom ikke er endelig, finder vi den at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, parterne endelig, uden videre forhaling om hvis, for ham blev i rette sat, at adskille, som det sig bør.

(17)

** var skikket Peder Munk i Gettrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom han der til bytinget 21/10 sidst forleden, imellem ham og Jens Bang, borger i Ålborg, dømt og afsagt har, hvori Peder Munk blev tilfunden Jens Bang inden 15 dage at betale 463 daler, imens Jens Bangs regnskabsbog stod ved sin fuldmagt, hvori Peder Munk formener, Mogens Jespersen ham højlig at have forurettet, først at efterdi for Mogens Jespersen har været i rette lagt Jens Bangs udgivne bevis, indeholdende Jens Bang kendes at have afkøbt Peder Munk 12 foderøksne, parret for 24 rigsdaler: da efter flere ord dem imellem var, blev de her for retten venligen forenet, at Jens Bang nu straks skal betale Peder Munk 144 rigsdaler, som på hans håndskrift skal afskrives, og hvis anden gælds fordring og regnskab, dem til denne dag imellem været har, har de indgivet på fire dannemænd, Jens Bang på sin side til betroet Christian van Ginckel og Hans Sørensen, tolder i Ålborg, og Peder Munk tilnævnte Johan Brandt og ung Hans Sørensen sst, hvilke fire dannemænd skal forsamles i Ålborg gildehus i dag 3 uger, først kommende, ved 1 slet efter middag, og parterne til endelig ende imellem likvidere, og hvis den ene den anden efter rigtige dokumenter skyldig bliver straks skadesløs at kontentere, eller næste ting derefter at stande dele til Ålborg byting, uden varsel eller skudsmål, men dersom nogen af samme fire dannemænd for lovlig skudsmål ikke kan være til stede, da en anden i dens sted at tages, og hvis samme 4 mænd deri sigende vorder skal stande for fulde af parterne upåtalt i alle måder.

(21)

** var skikket Peder Joensen i Kronholm med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Oluf Jensen i Krogholm og hans drenge, ved navn Niels Matiasen og Niels Lauridsen, for et vidne, de til Vennebjerg herreds ting 16/9 sidst forleden vidnet har på ham, formeldende det Peder Joensen nu i høst at have været i Krogholm til Oluf Jensens og samme tid skulle have truet hr Jacob Christensen i Rubjerg med en kniv, og endda ydermere de har, hr Jacob til vilje, at Peder Joensen skulle kaldt ham en skælm og landløber: så og efterdi Oluf Jensen, Niels Matiasen, Karen Olufsdatter og deres medfølgere har vidnet efter Peder

Joensens ord og mundheld, som han ikke er bestendig, for tingsdom indgået eller fra sig bebrevet, men højlig benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(23)

** var skikket Peder Christensen i Hindsels på sin hustrudatter Lisbeth Pedersdatters vegne på den ene og havde stævnet Jens Clemendsen i Vejby, herredsfoged i Rødding herred, på den anden side for en dom, han 19/12 1638 til Rødding herreds ting, imellem Erik Pedersen på sin søster Lisbeth Pedersdatters vegne og hr Mogens Jensen i Håsum, dømt og afsagt har, at efter herredsprovstens dom, som i sin sentens så besluttes, at efterdi han kendte sig ikke dommer i slige ærerørige sager at være, men til verdslig ret at komme, da har herredsfogden i lige måder heden fundet samme sag fra sig og til højere dommere, menende ham heri uret at have gjort og bør ham samme skade og bekostning at betale: så mødte hr Mogens Jensen og bekendte, at det som han i ubetænkende havde skrevet, vidste han ingen skel til, og ikke han vidste med Lisbeth Pedersdatter eller nogen af hendes andet end alt godt og det som ærlige folk vel egner og anstår i alle måder, og dermed, formedelst vores bøns skyld, afstod Peder Christensen, såvel som hr Christen Pedersen i Sahl, Jacob Jensen, Erik Pedersen og andre deres venner, som her til stede var, samme sag, så alle hvis breve, domme og andet, deri gangen er, skal være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder, dog skal hr Mogens Jensen udgive til de fattige i Viborg 20 rigsdaler, med det første at betale.

(26)

** var skikket Jens Knudsen i Nykøbing i Mors på den ene og havde stævnet Peder Bollesen, borger sst, på den anden side for et håndskrift, han lader sig af berømme, han til ham skulle have udgivet, anlangende 9 sletdaler, uanseet Jens Knudsen skulle have betalt derpå en ---- sild for 7 sletdaler, som er med hans regnskabsbog at bevise, og ikke findes at skal have afskrevet på samme brev samme 7 sletdaler: så og efterdi for os i rette lægges Jens Knudsens egen underskrevne brev, såvel som og tingsvidne og forpligt, han til tinge derefter gjort har, og Jens Knudsen dog derimod har Peder Bollesen stævnet og omkostning påført, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme brev og forpligt at sige, men Jens Knudsen at give Peder Bollesen for sin omkostning 4 sletdaler.

(27)

** var skikket Peder Tagesen, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i ag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jens Bang, borger og indvåner sst, for en dom han til Ålborg byting 23/9 sidst forleden har ladet forhverve, i sin mening at Mogens Jespersen byfoged skulle have tilfunden Peder Tagesen at betale til Jens Bang 7 læster spansk salt, som skulle være af kompagniens salt, som han for nogle år forleden skulle have udlovet til participanterne i Viborg, eller med rigtig kvittants at bevise, det at være betalt, med hvilken dom Peder Tagesen formener sig at være sket forkort: og efterdi ingen bevis fremlægges, det Peder Tagesen har til for obligeret sig samme salt at betale, eller det til sig annammet, da for vores bøns skyld afstod Jens Bang samme sag, dom og tiltale, så Peder Tagesen derfor skal være kvit i alle måder.

(29)

** var skikket Jens Jensen i sønder Feldingbjerg på hans hustru Volborg Nielsdatter sst hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet velb Niels Munk til Rosborg, KM kaptajn, for nogen bekendelser, han lader sig af berømme efter nogen misdæders ord og mundheld skal have forhvervet, og i samme deres bekendelser beskyldt Volborg Nielsdatter for at hun skulle været med dem og brugt trolddoms kunster, dog ikke navngiven hvorledes og hvad det har været, uanseet at samme deres bekendelser og beskyldninger er først gjort på Rosborg, og der det skulle ved tingsvidne til tinget stadfæstes, har de det ved deres ed fraganget, dog de siden igen til tinget hende atter igen at have beskyldt: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelser, så vidt de Volborg Nielsdatter vedkommer, magtesløs at være, og ikke komme hende på hendes ærlige rygte og navn til nogen forhindring i nogen måder.

(30)

** var skikket Jens Mikkelsen, borger og byens kæmner i Viborg, på borgmester og råds vegne sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet hr Jacob Knudsen i Daugbjerg, Jacob Christensen i Mønstedgård med flere for nogen vidner, de til en part for herredsprovsten, hr Oluf i Hjulskov, nogen til Fjends herreds ting og Vorde birketing nogen tid siden forleden vidnet har, anlangende det mestermanden, mester Oluf, og hans kvinde Magdalene Mikkelsdatter skulle have pint Søren Fredbjerg, som for hans misgerning er blev brændt, til at udlægge Christen Villadsen i Viborg og hans hustru Bodil Pedersdatter for trolddom, hvilken deres vidne mestermanden og hans kvinde højligen for tingsdom har benægtet, dem ikke at have til pint ham at råbe på nogen, men dem at have pint ham som andre misdædere for sine misgerninger: så og efterdi bemeldte vidnesbyrd både har vidnet efter en misdæders ord, så og mestermanden og hans kvindes mundheld, som de ikke er gestendig eller i samme bekendelse findes inddragen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og kundskab så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(34)

12/2 1640.

** var skikket velb Otte Marsvin til Dybæk, KM befalingsmand på Dronningborg, hams visse bud Laurids Lauridsen i Viborg og havde hid kaldt sandemænd af Jerslev herred, Peder Pedersens bane at udlede, som tjente i Favrholt, som 30/12 om natten er udgangen og om morgenen efter funden død i en dam, og fremlagde Laurids Lauridsen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Jerslev herreds ting 23/1 sidst forleden, som indeholder Niels Pedersen og Tomas Rasmussen i Lyngdrup at have vidnet, at torsdag næst for nytårsdag om morgenen var de ombedt at skulle med være at søge og lede efter Peder Pedersen, som tjente i Favrholt, og da fandt de hans lig i dammen, og de kunne ikke kende eller se nogen synlig gerning på hans legeme, som kunne være ---- til hans død: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Peder Pedersen sig selv i dammen at have druknet og omkommet, og fordi svor ham hans egen bane på.

(35)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans visse bud Jens Hvid i ---- og havde hid kaldt sandemænd af Hindborg herred, Christen Andersen ---- hans kvinde ved navn Anne Jensdatter, hendes bane at udlede, som morderisk er ombragt, og 3/1 sidst forleden er optagen af Hindborg kirkegård og da er befunden hendes strube at være sønder skåren: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Andersen ---- at være hans kvinde Anne Jensdatters bane, og svor ham mord over og fra hans fred, eftersom de sagde dem selv sandhed derom at have udspurgt og forfaret.

(37)

** var skikket Mads Tomasen i ---- i Tårs sogn hans visse bud Mikkel Pedersen i Karmesholt og havde hid kaldt sandemænd af Børglum herred, manddød at sværge over Mads Nielsen, boende i Vrangmose i Skæve sogn, for at han skulle have dræbt og ihjel slagen Mads Tomasens bror, ved navn Knud Tomasen, i Vrå 4/1 sidst forleden, og nu fremlagde Mikkel Pedersen efterskrevne tingsvidne af Børglum herreds ting 21/1 sidst forleden, Christen Lauridsen i Vrå at have vidnet, at på sankt staffens dag ---- om aftenen, som salig Mads Tomasen i Vrå og Mads Nielsen på Vrangmose var til hans og var gæste budt, og som Mads Nielsen gik ud af bursdøren og ville gå til hans morbror Jens Olufsen, så bad Maren Tomasdatter, Mads Nielsens kvinde, Knud Tomasen, hendes bror, at han ville gå med ham, så gik de ud, og da de ville se, hvor de var, da lå Knud Tomasen på jorden og klagede sig, og Mads Nielsen gik øster: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Mads Nielsen manddød over og fra hans fred, for sagesløs mand Knud Tomasen, han ihjel slog, eftersom de sandhed derom havde udspurgt, derhos gjorde den ottende sandemand Clemend Bertelsen i Furreby hans skudsmål, det han er så syg og skrøbelig, så han ikke kunne møde her i dag og gøre sin ed.

(40)

26/2 1640.

** var skikket Jens Jensen Gammelgård, borger i Skive, på hans hustru Maren Sørensdatters vegne, hans visse bud Niels Jensen ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet velb Niels Munk til Rosborg, KM kaptajn, for en bekendelse, han lader sig af berømme, en misdæder, nemlig Mette Mouridsdatter, af Finderup først på Rosborg og siden derefter til Fjends herreds ting på hende at skal have sagt og bekendt, i den mening at hun skulle kunne med trolddoms kunster, dog Maren Sørensdatter ikke at være navngiven i samme bekendelse, videre end som en kvinde i Skive sønden til Christen Gammelgårds, ved navn Maren, ved en stor kilde: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og da den i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Maren Sørensdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme hende på hendes ære, gode rygte og navn til nogen forhindring.

(42)

** var skikket Jens Jensen Gammelgård, borger i Skive, på Kirsten Pedersdatter ---- hendes vegne, hans visse bud Niels Christensen i Toftum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet velb Niels Munk til Rosborg, KM kaptajn,

for en bekendelse, han lader sig af berømme, en misdæder, nemlig Mette Mouridsdatter, af Finderup først på Rosborg og siden derefter til Fjends herreds ting på hende skal have sagt og bekendt, i den mening at hun skulle kunne med trolddoms kunster, og Kirsten Pedersdatter hendes ærlige rygte og navn at ville forklejne, uanseet at ingen mennesker, som nu lever, skal hende i nogen måder beskylde andet end al ærlighed og godt: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Kirsten Pedersdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme hende på hendes ære, gode rygte og navn til nogen forhindring.

(43)

** var skikket Christen Nielsen Søndergård i sønder Ørum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb Niels Munk til Rosborg, KM kaptajn, for en bekendelse han lader sig af berømme, nogen misdædere, nemlig Søren Christensen Fredbjerg, Birgitte Mouridsdatter og Mette Mouridsdatter, først på Rosborg og siden derefter til Fjends herreds ting på ham skal have bekendt og sagt, i den mening at han skulle kunne med trolddoms kunster, dog ikke navngivet hvad det skulle have været, dog de siden tvært imod på adskillige tider på Fjends herreds ting, såvel som den dag, de er bleven heden rettet, har deres første bekendelse fraganget: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Christen Nielsen vedkommer, magtesløs at være og ikke komme ham på hans ære, gode rygte og navn til nogen forhindring.

(44)

** var skikket Clemend Bertelsen i Furreby, en af sandemændene i Børglum herred, og gav til kende, at hans medbrødre i dag 14 dage havde gjort deres tov over Mads Nielsen på Vrangmose for Knud Tomasen i Vrå, han ihjel slog, og han da formedelst hans skrøbelighed ikke her kunne møde, så hans skudsmål fordi er gjort, og fordi nu i dag gjorde Clemend Bertelsen sin ed, og svor Mads Nielsen manddød over og fra hans fred, eftersom hans medbrødre i dag 14 dage gjort har.

(45)

** var skikket velb Anders Kås til Ålegård hans visse bud Jens Svenningsen i Skræm med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Maren Jensdatter og Mette Jensdatter, Jens Nielsens børn i Skærm, for et vidne de til Han herreds ting 16/12 sidst forleden efter en skriftlig seddel vidnet har, det deres far Jens Nielsen på sankt mikkels dag efter middag stod og snakket med Christen Skrædder, da skulle Anders Kås have kommet gangende og slaget til Jens Nielsen med en liden kæp i hans hoved, så han derover skal være falden omkuld, og siden slagen ham, siden han har ligget på jorden: så og efterdi Maren Jensdatter og Mette Jensdatter befindes at være Jens Nielsens egne døtre, og i så måder vildige, ham til behjælpning at have vidnet, de ikke heller har båret kundskab på fersk fod, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller Jens Nielsens sigtelse, så vidt den derefter gjort er, såvel som den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have.

(48)

** var skikket Peder Nielsen i Gammelstrup hans visse bud Christen Nielsen Søndergård i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb Niels Munk til Rosborg, KM kaptajn, for en bekendelse han lader sig af berømme, nogen misdædere, nemlig Søren Fredbjerg, Agnete Madsdatter og Mette Mouridsdatter først på Rosborg, siden derefter til Fjends herreds ting på ham skal have bekendt og sagt, i den mening at han skulle kunne med trolddoms kunster, dog ikke navngivet hvad det skulle have været, dog de siden tvært imod på adskillige tider på Fjends herreds ting, såvel som og den dag, de er bleven heden rettet, har deres første bekendelse fraganget: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet stander, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Peder Nielsen vedkommer, magtesløs at være og ikke komme ham på hans ære, gode rygte og navn til nogen forhindring.

(50)

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Ibsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom han 25/11 1629, imellem Jens Bang og Niels Andersen, dømt og afsagt har på Ålborg byting, som formelder Jens Bang ikke mere tildømt end 30 sletdaler af den ejendom og tilliggende boder, som Niels Andersen forpagtet har sin livstid, og årlig kan gives til husleje af boderne alene, foruden den part Niels Andersen har iboet og i brug haft, 72 daler, og af det, Niels Andersen selv har iboet, kan gives årligen 40 rigsdaler, som kan beløbe sig 162 sletdaler hvert år, og ikke mere tildømt for halvandet års husleje end 30 sletdaler, uanseet er fremlagt KM og rigens råds dom lydende, samme livsbrev intet skal agtes eller længere gælde, end den sin livstid, som det har udgivet: så og efterdi Mogens Jespersen sin dom på salig fru Helvig Kåses brev, huslejen anlangende, såvel som på KM og rigens råds dom om besiddelse har funderet, og derefter tildømt Niels Andersen at betale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(52)

** var skikket Ove Olufsen i Gunderup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Christen Pedersen i Gunderup og Niels Jensen sst for en vidne, de 16/7 sidst forleden til Børglum herreds ting vidnet har, bemeldende i sin mening at de for en tre uger tilforn har været til stede i Gunderup i den gård, Oluf har iboet, og da så de noget gods uden for ladedøren, og ikke vidste hvem det udkastet, ligeledes stævnet Oluf Olufsen, sin hustru Gyde Nielsdatter, hans bror Peder Olufsen og hans børn Oluf Olufsen, nu værende i Mørum, Mette Olufsdatter, Maren Olufsdatter, Tomas Olufsen og Karen Olufsdatter i Gunderup, enhver med sin lovværge: efter flere ord dem imellem var blev Ove Olufsen og Oluf Olufsen her for retten med sammenlagte hænder venligen forligt og fordragen, at Ove Olufsen skal give Oluf Olufsen for al hvis part og rettighed, han kan have eller være berettiget i samme gård, de om tvister, 30 sletdaler, og Oluf Olufsen straks, han hjemkommer, samme sin anpart at lade lovbyde, og derefter gøre Ove Olufsen lovlig skøde, og når det sker, ham pengene straks af Ove Olufsen at leveres og betales, dermed skal samme deres trætte ganske være bilagt, så alle hvis vidner, domme, nævnings

ed og forfølgning, deri gangen er, skal være kasseret og ingen ydermere til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(55)

** var skikket Christen Nielsen Abildgård, borger i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Bodsen, byfoged i Nykøbing, for en dom han til samme ting 16/2 sidst forleden dømt har, anlangende nogen breve, som Knud Berendsen, ridefoged over Hals gods i Mors, Christen Nielsen antvordet har at udfordre gæld efter i København, Sjælland og Falster, med sin fuldmagt dertil, uanseet Christen Nielsen har tilbudt Knud Berendsen gode rede regnskab i sin hus og på rådhuset, siden han hjemkom, i sin gode betaling for hvis, som han over sin omkost og betaling kan være skyldig med rette: efter flere ord dem imellem var, indgav de samme deres tvistige sag på fire dannemænd, Christen Abildgård på sin side til betroet Søren Skriver borgmester og Anders Jensen Krag, og Knud Berendsen til betroet Rasmus Pedersen og Niels Poulsen, rådmænd sst, hvilke fire dannemænd skal forsamles på Nykøbing rådhus på fredag først kommende otte dage, og da parterne til endelig ende imellem likvidere og regne, hvad den ene den anden skyldig bliver og bør at kontentere, og hvis breve og domme, i sagen gangen er, dermed ingen videre til hinder eller skade at komme.

(57)

10/3 1640.

** var skikket Simon Nielsen i Redsted på sine egne såvel som på sine brødre og søsterbørn, som han er værge for en part af dem deres vegne hans visse bud Christen Mikkelsen på ---- på Mors med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Tomasen i Assels, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, for en dom han til samme ting 17/3 1638 dømt og afsagt har, imellem Simon Nielsen og hans medarvinger på den ene og Niels Jensen i Søndergård i Redsted og hans hustru Else Nielsdatter på den anden side, anlangende en arvelod, som de har arvet efter deres salig bror, farbror og morbror Knud Nielsen, som boede og døde i Søndergård i Redsted, og har han og de fattige faderløse og moderløse børn sket stor uret, idet fornævnte herredsfoged har dømt dem nu fra deres rette tilfaldne arvelod, og salig Knud Nielsens søster, Else Nielsdatter, mere at have arvet hendes bror, og de andre hans brorbørn og søsterbørn intet derimod at have arvet: efter flere ord dem imellem var, indgav de samme deres tvist på fire dannemænd, Christen Mikkelsen på sin og sine medarvingers vegne til betroet Søren Jensen på Agger i Mors og Terkild Jensen i Nørgård i Rakkeby, og Niels Jensen på sin side tog Niels Lauridsen i Kærgård i Torp og Peder Madsen i Søgård i Vils, hvilke 4 dannemænd skal møde ved Sønderherreds ting i Mors på mandag først kommer 8 dage, og da parterne om samme arve tvist til endelig ende imellem sige, og hvad de deri gørende vorder skal stande for fulde, af parterne upåtalt i alle måder.

(58)

** var skikket Jens Svenningsen i Skræm med en opsættelse her af landstinget i sag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jens Nielsen sst, for han på Han herreds snapsting for retten forleden år, såvel som også på samme ting 28/2 også her for retten for bemeldte år skal have Jens Svenningsen læsteligen med mange ærerørige ord overfaldet, og sagt til ham at han skulle blive en løgner og ingen ærlig karl, og han ikke var den, der måtte bestille noget inden

fire tingstokke, og skal have bedt ham tage den skelsten vare, der han havde flyttet og forvildet: så og efterdi Jens Nielsen for ting og dom offentligt har tilsagt Jens Svenningsen, at han skulle blive en løgner, og ingen ærlig karl, og straks otte mænds vidne er efter taget, som loven formår så stærk, at der må ej imod lov gives, og ikke Jens Nielsen sådanne hans ærerørige ord har Jens Svenningsen overbevist, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Jens Nielsen jo selv bør at være den mand, han Jens Svenningsen tilmeldt har.

(61)

** var skikket Peder Clemendsen i Ganderup hans visse bud Peder Hansen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Pedersen Savmand, boende i Gåser, for en misdæders bekendelse, ved navn Johanne Pedersdatter Stygges, han til Kær herreds ting 3/12 sidst forleden har forhvervet og taget beskrevet, som iblandt andet skal formelde, at fornævnte misdæder, der hun blev pinlig forhørt, skal have løgnagtig påråbt og beskyldt hans hustru Mette Nielsdatter for trolddoms bedrift, hvilken han formener aldrig nogen ærlig menneske med sandfærdighed skal hende påsige eller overbevise, men samme misdæder til sådan løgnagtig påråbelse at være pint og til tvungen: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom formelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Mette Nielsdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme hende på hendes ære, gode rygte og navn til nogen forhindring.

(62)

** var skikket Simon Christensen Bjerring, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Knud Nielsen Gram i Thisted i Thy, for han langsommelig tid siden til Viborg byting er vold oversvoren, for han er dragen her af byens arrest og foragtet retten, og seks ugers dag og langt mere siden forgangen er, og ikke han har bødet eller borgen sat, ej heller sandemænds eden rykket, men den endnu at stande ved sin fuldmagt, menende fordi Knud Nielsen Gram bør derfor efter recessen at fare som andre fredløse mænd: så efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes påskrevet, at være læst på Thisted byting 7/3 sidst forleden, og ikke Knud Nielsen Gram nu er mødt eller nogen på hans vegne at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da efter sådan lejlighed ved vi ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Knud Nielsen Gram at fare som andre fredløse mænd.

(63)

** var skikket Jesper Andersen i Løvel med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet velb Niels Munk på Rosborg og hans fuldmægtig Svend Madsen for en bekendelse, de efter tre misdædere, Søren Fredbjerg, Mette og Margrete Mouridsdatter deres ord og mundheld forhvervet har, trolddoms sag anlangende, hvilke misdæderes bekendelse Jesper Andersen formener ikke efter recessen at stande til troende, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, Kirsten Andersdatter det og højligen benægter, hende i trolddoms kunster ganske uskyldig at være, menende fordi samme bekendelser efter recessen bør magtesløs at være: så og efterdi Søren

Fredbjerg, Mette og Birgitte Mouridsdatter deres bekendelser befindes af nogen misdædere at være gjort, hvis ord og mundheld efter recessen ikke står til troende, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, Inger Nielsdatters vidne og er én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Søren Christensen og hans medfølgeres vidne ikke heller indeholder om nogen deres onde løfte, som Niels Munk skulle være lovet og derefter vederfaret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse og vidner, ej heller Niels Munks sigtelse, derpå funderet er, bør at komme Kirsten Andersdatter på hendes liv eller ære til hinder eller skade, og efterdi med stokkenævn og sognevidne bevises, Kirsten Andersdatter sig ærlig og kristelig at have skikket og forholdt, og nævninger fordi har hende for trolddoms sag kvitsvoret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den deres ed at sige eller magtesløs dømme.

(67)

** var skikket velb Frederik Rantzau til Asdal på hans salig brors søn Frands Rantzau til Estvadgård, som han er værge for, hans vegne hans fuldmægtig Peder Hansen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, så og doktor Hans Wandal, superintendent over Viborg stift, for en sandemænds ed og tov, som Jørgen Seefeld med hans fuldmægtig Peder Nielsen, ridefoged til Hald, og doktor Hans Wandal under hans givne fuldmagt har ladet forhverve, markskel anlangende, imellem Troelstrup mark og by på den ene og Stoholm mark og gårde på den anden side, 11/6 1639 sidst forleden, og formener Frederik Rantzau det ikke så lovligen er ganget og skikket, efterdi ingen syn har været for sandemændene, ej heller varsel givet for synsmænds opkrævelse efter loven, som der sig burde: så og efterdi ikke befindes i samme klage, opkrævelse, fyldingsvidne eller sandemænds ed at være inddraget nogen varselsmænd, som for samme forfølgning skal have givet varsel, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme forfølgning så lovlig at være drevet, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(72)

** var skikket Christen Christensen Bunde, borger i Viborg på hans søsterbørn, nemlig Karen Andersdatter og Ovens Andersdatter, barnfødt sst, som han er værge for, deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet mester Oluf Christensen (Kedelsmed), sognepræst i Viborg på hans børn nemlig, Anders Olufsen, Christen Olufsen, Laurids Olufsen og Mette Olufsdatter deres vegne, for to pantebreve, som hans børn er arveligen tilfalden efter deres salig oldemor afgangne Kirsten Tøgersdatter, formeldende på noget markjord, som Karen og Ovens Andersdøtre deres salig far Anders Jensen Finderup, fordum borger her i Viborg, i hans levende live har i pantsat til Peder Sørensen og hans salig hustru Kirsten Tøgersdatter, og Christen Christensen på hans søsterbørns vegne har til Viborg byting tilbudt mester Oluf på hans børns vegne 110 daler for samme jord at ville indløse: så mødte Peder Christensen Bjerring i Viborg på mester Oluf Christensens vegne, og formedelst vores underhandling blev det så forenet, at mester Oluf Christensen nu på mandag kommer 8 dage til Viborg byting skal lade levere Christen Christensen samme pantebreve, og pengene da straks mester Oluf at betale, dog hvis gøde, som er ført på en del af samme markjord, skal følge dem til ---- det har påført, og den leje, de deraf skal udgive, at følge Christen Christensen på børnenes vegne efter den lejemål, mester Oluf med dem gjort har.

(75)

** var skikket velb Niels Munk til Rosborg hans fuldmægtig Svend Madsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Christensen i Agerskov, herredsfoged i Nørlyng herred, for et tingsvidne han 12/10 sidst forleden af Lyng herreds ting har udstedt, vidnesbyrd anlangende, hvilke vidne således imod Jacob Poulsen i Fjelsø hans forrige vidne, som er for han i rette lagt, da inden tinge læst og påskrevet, er ganske kontrær og en af parternes fælding og ære anrørende, hvilke tingsvidne formenende efter recessens 24. artikel ikke måtte eller skulle have været udstedt: så og efterdi det befindes, Jacob Poulsen i Fjelsø og hans medbrødre tilforn at have vidnet i sagen, og Jacob Poulsen dog ikke for den sidste vidne, 12/10 udgangen, har fanget nogen varsel, endog den første vidne samme dag, den sidste vidnet er, på tinget er læst og påskrevet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme sidste vidne så lovlig, at den bør nogen magt at have, men Peder Christensen, som det udstedt har, derfor at give Niels Munk til kost og tæring 4 sletdaler.

(78)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård på den ene og havde stævnet velb Niels Munk kaptajn i Rosborg på den anden side for en vidne og bekendelse, han til Fjends herreds ting 11/6 1639 næst forleden skal have ladet forhverve, i sin mening at Søren Christensen Fredbjerg, Birgitte Mouridsdatter og Mette Mouridsdatter, alle unødet og utvungen, frivillig ved deres højeste helgens ed, sjæls salighed hver efter anden med oprakte finger efter recessen svor og bekendte, det Mette Pedersdatter i Fusøre med dem og flere troldfolk skal have været forsamlet i Fusøre i Anders Christensens den lille stue, og der at skal have båret 3 voksbørn, som Søren Christensen skal have døbt i fandens navn: så og efterdi det befindes, Søren Fredbjerg, Mette Mouridsdatter og Birgitte Mouridsdatter, som samme bekendelse gjort har, at have været nogen misdædere, som for deres onde gerninger er heden rettet, hvis ord og mundheld efter recessen ikke står til troende, hvad de ville sige på nogen, fornævnte præsters første kundskab og efter fornævnte misdæderes ord vidnet er, de ikke heller i deres andet vidne, såvel som og ej Jens Christensen i Hornum og hans medfølgeres vidne bemelder, Mette Pedersdatter at have lovet Niels Munk eller nogen af hans ulykke, som dem skulle være vederfaret, Inger Jensdatters vidne og er én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelser og vidner, ej heller Niels Munks sigtelse, derefter gjort, såvel som samme nævnings ed, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, eller komme Mette Pedersdatter til hinder eller skade, med mindre hende anderledes overbevises kan.

(87)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet velb Niels Munk kaptajn i Rosborg på den anden side for en bekendelse vidne, han til Fjends herreds ting 11/6 1639 skal have ladet forhverve, i sin mening at Søren Christensen Fredbjerg, Birgitte Mouridsdatter og Mette Mouridsdatter, alle unødet og utvungen, frivilligen svor og bekendte, at de den næste lørdag for nytårsdag da sidst forleden, da blev efterskrevne personer forsamlet i den lille stue til Anders Christensens i Fusøre, og iblandt andet da havde de 3 voksbørn, hvilken skulle døbes i fandens navn og i en ny gryde indlægges, og siden på Rosborg nedersættes til Niels Munks ulykke og fordærv: så og efterdi det befindes, Søren Fredbjerg, Mette og Birgitte Mouridsdatter, som samme bekendelse gjort har, at have været nogle misdædere, som for deres misgerninger er heden rettet, hvis ord og mundheld efter recessen ikke står til troende, i hvad de vil sige eller vidne på nogen, fornævnte præsters første kundskab og efter bemeldte misdæderes ord

vidnet er, de ikke heller i deres andet vidne, såvel som Jens Christensen i Hornum og hans medfølgeres vidne, bemelder Christen Lauridsen at have lovet Niels Munk eller nogen af hans ulykke, som dem skulle være vederfaret, Anders Nielsen og hans medbrødres vidne og er vidnet om rygte og ikke om deres egen vitterlighed, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse og vidner, ej heller Niels Munks sigtelse, derefter gjort, såvel som nævnings ed, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Christen Lauridsen til hinder eller skade, førend ham anderledes overbevises.

(95)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet velb Niels Munk kaptajn i Rosborg på den anden side for en bekendelse vidne, han til Fjends herreds ting 11/6 1639 skal have ladet forhverve, i sin mening at Søren Christensen Fredbjerg, Birgitte Mouridsdatter og Mette Mouridsdatter svor og bekendte, at den næste lørdag for nytårsdag da næst forleden da skal Anders Christensens søn i Fusøre, Christen Andersen, med flere været forsamlet i Anders Christensen sst hans liden stue, og siden i fugle lignelse begivet dem til Rosborg og der tre gange danset avet omkring gården til Niels Munks ulykke og fordærv: så og efterdi samme bekendelse befindes af tre misdædere, Søren Fredbjerg, Mette og Birgitte Mouridsdatter, som for deres onde gerninger er heden rettet, at være gjort, hvis ord og mundheld efter recessen ikke står til troende, i hvad de vil sige eller vidne på nogen, fornævnte præsters første kundskab og efter bemeldte misdæderes ord vidnet er, de ikke heller i deres andet vidne, såvel som Jens Christensen og hans medfølgeres vidne, bemelder, det Christen Andersen skulle lovet Niels Munk nogen ulykke, som ham eller hans skulle være vederfaret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse og vidner, ej heller Niels Munks sigtelse, derefter gjort, såvel som fornævnte nævnings ed, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have eller komme Christen Andersen til hinder eller skade, førend ham anderledes overbevises kan.

(100)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, på den ene og havde stævnet velb Niels Munk kaptajn i Rosborg, på den anden side for en bekendelse, han til Fjends herreds ting efter tingsvidnes formelding 11/6 1639 skal have ladet forhverve, i sin mening at Søren Christensen Fredbjerg, Birgitte Mouridsdatter og Mette Mouridsdatter, alle unødet og utvungen, frivilligen ved deres højeste helgens ed svoret og bekendt har, at Karen Andersdatter, Anders Christensens datter i Fusøre, med flere var forsamlet i Anders Christensens den lille stue den næste lørdag efter nytårsdag næst forleden, da skal Karen Andersdatter have syet en pose af et stykke sort lærred, hvori skal være indlagt adskillige dyrs hår og tre hønseæg og så med samme pose med de andre i fugle lignelse at skal have begivet dem til Rosborg, og der iblandt andet til Niels Munks ulykke og fordærv danset tre gange avet omkring gården, og taget sand i deres venstre hænder og kastet det over deres hoveder: så og efterdi Søren Fredbjerg, Mette og Birgitte Mouridsdatter, som samme bekendelse gjort har, befindes at have været nogen misdædere, som for deres onde gerninger er heden rettet, hvis ord og mundheld efter recessen ikke står til troende, i hvad de ville sige eller vidne på nogen, fornævnte præsters første kundskab og efter bemeldte misdæderes ord og mundheld vidnet er, de ikke heller i deres andet vidne, såvel som Jens Christensen i Hornum og hans medfølgeres vidne, bemelder Karen Andersdatter at have lovet Niels Munk ulykke, som ham eller hans skal være vederfaret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse og vidner, ej heller Niels Munks sigtelse, derefter gjort, såvel som nævningers

ed, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have eller komme Karen Andersdatter til hinder eller skade i nogen måder.

(106)

8/4 1640.

** var skikket velb Falk Gøye Falksen til Bratskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Eskesen i Bonderup, herredsfoged i Han herred, for at han forleden fastelavns mandag med to landstings stævninger for ham har indstævnet adskillige vidner, såvel som beskikkelse og synsmænd i den sag, imellem ham på sin tjeners vegne, Jens Nielsen i Skræm, på den ene og velb Anders Kås på Ålegård på den anden side, hvilke hans processer er bleven forholdt, formedelst han den dag ikke har villet holdt ting, som han formener, han efter landsloven og recessen pligtigen og billigen burde gjort: så og efterdi Søren Eriksen i Jegerum og hans medbrødres vidne ikke er stævnet og kaldt, ved vi ikke i hovedsagen at dømme, førend det lovlig stævnes, og da gå om hvis ret er.

(109)

** var skikket Knud Berendsen, borger og rådmand i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Andersen, forrige boende i ---- og nu indvåner i Thisted, for en skøde, han lader sig af berømme at have bekommet af Anders Poulsen, borger i Nykøbing, til bytinget der sst anno 1637, på en gård der i byen og noget markjord, og uanseet samme markjord skal være lovlig pantsat der til bytinget nogle år tilforn: så og efterdi det befindes, Anders Poulsen samme ager, norden Skavnsled, anno 1635 til Peder Lauridsen at have i pant sat, og ikke bevises den lovlig igen at være indfriet, og han dog 1637 samme ager til Peder Andersen i Gerup har solgt og afhændet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme skøde, så vidt samme ager anlangende, bør at komme Knud Berendsen imod samme pantebrev til hinder eller skade.

(110)

** var skikket Hans Nielsen i Uttrup hans visse bud Niels Hansen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Kjærulf i Agdrup for et synsvidne, han 23/7 sidst forleden til Kær herreds ting skal have ladet forhverve, belangende Tomas Jensen i Horsens, Laurids Nielsen i Sulsted med flere at have afhjemlet, at de havde været til syn i Østbjerg skov og der seet et træ og dem syntes, at samme træ var fordærvet med kløvning og skade for 1 rigsdaler: så og efterdi ikke befindes for samme syn at være given nogen varsel, når samme træer skulle besigtiges, så de kunne vidst dertil at svare, Søren Sørensens vidne ikke er uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, så samme sigtelse ikke med nøjagtig vidnesbyrd er bevislig gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn, vidne og sigtelse, såvel som den dele, derefter drevet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men Peder Kjærulf, som Hans Nielsen og hans søn slig unødig trætte påført har, at give ham til kost og tæring 4 rigsdaler.

(113)

** var skikket velb fru Dorte Budde til Bjørnkær hendes visse bud Peder Hansen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter 14 dages opsættelse at have stævnet Niels Pedersen ---- i vester Halne og Jens Pedersen, tjenende Anders Kjærulf i nør Halne, for en vidne de til Ålborg byting 10/6 sidst forleden vidnet har, at på vor herres himmelfærds dag sidst forleden skulle Mikkel Andersen på Bjørnkær være indkommen til Anders Kjærulf i nør Halne og der given sig i drik med Anders Kjærulfs gæster og siden fulgtes ud med Christen Andersen i Fogedgård, og Mikkel Andersen skulle en stund derefter have kommet igen i Anders Kjærulfs gård og havde en vognkæp i hånden og skulle have udæsket Laurids Andersen Kjærulf og sagt, her ud Laurids Kjærulf din skælm, uanseet det noksom bevises kan, det Mikkel Andersen ikke har udæsket Laurids Andersen Kjærulf: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting og for Anders Pedersen og Knud Jensen bopæle findes at være læst og forkyndt ---- .

(117)

17/6 1640.

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans fuldmægtig Jens Sørensen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb Palle Rodsteen til Ristrup for et vidne, som han har ladet forhverve til Hundborg herreds ting 17/6 1639, anlangende Palle Rodsteen at have ladet opkræve synsmænd til Tomas Madsens og Niels Simonsens agerjord og eng i Sperring mark, hvilke vidne Jørgen Høg beskylder ikke lovlig kald eller varsel at være for givet: så og efterdi der ikke befindes for samme opkrævelse, syn og vidner lovlig varsel at være givet, Mogens Kåses skrivelse ej heller bemelder om samme fiskeri, men med tingsvidne bevises, samme ---- holm og søen derhos i langsommelig tid over recessens hævd at være brugt til Todbøl, hvilke og med lovhævd bekræftes, dertil at være indvordet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn, vidner, kundskab og forbud, ej heller den frafindelse, derefter gjort er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(123)

** var skikket Tomas Gertsen, borger i Ålborg, på salig Jens Andersen Hals, fordum borger og rådmand i Ålborg, hans børn og arvingers vegne hans visse bud Jens Mørk i Byrum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Morten Kjærulf i øster Halne herredsfoged for en dom, han til Kær herreds ting 6/8 sidst forleden dømt og afsagt har, anlangende en summa pending velb fru Dorte Budde til Bjørnkær fornævnte børn og arvinger efter deres salig fars efterskrevne regnskabsbøger skyldig er, hvilke summa pending hun blev tildømt at betale: da efterdi for os i rette lægges salig Jens Halses regnskabsbog, hvori samme gæld rigtig ved dag og dato findes indført, fru Dorte ham at være pligtig bleven, og ikke med kvittants eller andre måder bevises, det at være betalt, men Peder Hansen på fru Dorte Buddes vegne mere gælden vedgår og formener det med korn og andet at skulle være betalt, endog han ingen kvittants eller bevis derpå fremlægger, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Dorte Budde jo er pligtig samme gæld til Jens Andersen Halses børn og arvinger at betale, og fordi tilfinder velb mænd Mogens Kås til Nibstrup og Iver Dyre til Hvidstedgård, som Jens Mørk dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Dorte Buddes bopæl, der udæske og gøre bemeldte arvinger udlæg af hendes løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da

samme arvinger i anden hendes gods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så samme arvinger bekommer fuld udlæg for bemeldte gæld efter KM forordning, som det sig bør, eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(127)

** var skikket Johan Sturck, borger i Ribe, hans visse bud Henrik Jacobsen Hessellund med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet velb Vogn Vognsen til Stenshede, for at eftersom han har været Christoffer Vogt og Tomas Bilenbeck til Hamborg en summa pending skyldig ---- : da efterdi for os i rette lægges Vogn Vognsens udgivne brev på samme penge, han til Christoffer Vogt og Tomas Bilenbeck er skyldig bleven, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises dem til fulde at være betalt, men Vogn Vognsen i sin skrivelse den vedgår og tilbyder at ville gøre udlæg, sagen og til herredsting har været indkaldt, og endelig dom der gangen, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Vogn Vognsen jo er pligtig resten af samme gæld med sin interesse at betale, og fordi tilfinder velb Steen Rodsteen til Lerbæk og Iver Dyre til Hvidstedgård, som Henrik Jacobsen på Johan Sturcks vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Vogn Vognsens bopæl, og der udæske og gøre Johan Sturck eller hans fuldmægtig udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Johan Sturck i anden Vogn Vognsens løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg og betaling for sin gæld, efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(129)

** var skikket Iver ---- i Gammelgård på hans dreng Christen Andersen sst hans vegne hans visse bud ---- Poulsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Gert Jensen i Bilstrup og Søren Jensen i Egeris for et vidne, de 20/7 sidst forleden til Fjends herreds ting vidnet har, anlangende at Christen Andersen skulle have sagt til dem på Egeris mark, at han skulle have seet på Skive marked, det Jens Nielsen Smed i Bilstrup skulle have siddet hos en skomager i Skive markeds tirsdag og drukken to stunder efter middag, og der skulle hænge en par sko på hans arm, og der Jens Nielsen ville rejse sig op og gå heden med samme sko, da skulle skomageren have taget samme sko fra ham og sagt, han ikke havde betalt dem, hvilke deres vidne han formener ikke ret at være, efterdi Christen Andersen ikke er sådanne ord bestendig: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Christen Andersens ord og mundheld, som han ikke er bestendig eller for tingdom indganget, men højlig benægter, som forskrevet stander, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, såvel som den klage, dom og deler, derefter drevet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(133)

** var skikket Søren Nielsen Smed i Tingstrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have efter andre opsættelser hid stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged i Hundborg herred, for en dom han til samme ting 3/2 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Søren Nielsen Smed på den ene og Salmand Christensen i vester Vandet på den anden side, og i samme sin doms beslutning har tildømt Søren Nielsen at give Salmand Christensen 8 sletdaler, dis uanseet Søren Nielsen formener sig at være sket uret af Salmand Christensen, fordi han har ladet hans skude bort sejle imod Søren Nielsens vilje og vidskab, uanseet Salmand Christensen har

udgivet sin fragtbrev til Søren Nielsen, i sin ---- har fragtet ham sin skude til 14 øg eller heste fra Norge og til Jylland: efter flere ord dem imellem var, indgav de samme tvist på to dannemænd, Søren Smed til betroet Niels Nielsen i Thisted, og Niels Ibsen på Poul Salmandsens vegne Matias Madsen sst, hvilke to dannemænd skal forsamles i Thisted i morgen otte dage først kommende, og da parterne til endelig ende imellem sige, og hvad de gørende vorder skal stande for fulde upåtalt.

(135)

** var skikket velb Vogn Krag til Nørgård hans fuldmægtig Niels Bodsen i Næsgård på den ene og havde stævnet Niels Eskesen i Bonderup, herredsfoged i Han herred, på den anden side for en frafindelse dom, han til Hanherreds ting 13/4 sidst forleden dømt har, og dermed fraslagen ham hans ret og lovlig tiltale, han til en kvinde, ved navn Birgitte Christensdatter, som forgangen år tjente på Næsgård ---- , havde, for hun sig tre gange skal med løsagtighed og lejermål have sig forseet: så og efterdi fogden ikke har dømt til eller fra, eftersom for ham har været i rette sat, finder vi denne hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, deri endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(136)

** var skikket Laurids Andersen Kjærulf i Fogedgård hans fuldmægtig Christen Andersen i ---- Halne med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Matiasen i nør Halne for et vidne, han til Kær herreds ting 11/6 sidst forleden vidnet har, det Laurids Andersen Kjærulf slog Mikkel Andersen, der han lå på jorden: så og efterdi Niels Matiasen, Mads Christensen og deres medfølgere udtrykkelig har vidnet, dem at have seet Laurids Kjærulf slog Mikkel Andersen, så han er falden til jorden, hvilke og med syn befæstes, ham at have haft adskillige blåslag, åbne sår og skade, ---- og i så måder båret kundskab om den synlige gerning, de har seet, så samme vidne, syn, klage og sigtelse med hinanden bestyrkes og bekræftes, og intet nøjagtig derimod fremlægges, hvormed Laurids Kjærulf sig kan befri eller undskylde, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, syn, klage og sigtelse, ej heller den dom, derpå funderet er, at sige, ej heller Laurids Kjærulf af den dele, han derefter i kommen er ---- at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(144)

** var skikket Jens Mørk i Byrum med en opsættelse her af landstinget ---- Anders Kjærulf i nør Halne, Peder Andersen i Knepholt med flere for et syn og hjemmel, de til Kær herreds ting 17/9 sidst forleden afhjemlet har, bemeldende at de da sidst i høbjergningen var i Byrums mark, eng og skov, til Fogedgård liggende, at se og forfare, hvis skade der fandtes gjort, da syntes dem der var gjort skade for 10 læs græs og mere, hvilke de hjemlet for et fuldt syn og vurdering: så og efterdi ikke befindes lovlig varsel for samme syn at være afhjemlet, vidnesbyrdene ikke heller har vidnet på nogen visse dag og tid, ej heller på fersk fod, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(147)

** var skikket Poul Heien, borger i Bergen, hans visse bud Knud Pedersen i Randers med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have

stævnet Christen Nielsen Brems, Søren Jensen, født ved Ebeltoft, som nu skal sejle med Christen Årestrup i Ålborg, og Hans Pedersen, barnfødt i Thorsbiern i Norge, og nu skal sejle med Mads Ludvigsen fra Ålborg, for et vidne, de til Ålborg byting 30/3 sidst forleden vidnet har efter Peder Jensen Mammens ord og mundheld, anlangende de skulle have med været på Peder Jensen Mammens skib, der de sejlede fra København og Stettin, og da i ---- skulle være tagen 7 tønder kød til prise og en part deraf ført til Stettin, hvilke deres vidner ikke skal komme overens, men fast mere sætter dem i tvivl, tilmed ikke har vidnet, hvo samme kød skulle have tilhørt, ej heller på fersk fod: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og kundskab magtesløs at være.

(148)

** var skikket Albret Reinicke, borger og rådmand i Holstebro, hans visse bud Søren Mikkelsen, byskriver i Holstebro, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jens Jacobsen, borger i Ålborg, for en dom han 27/5 1639 dømt og afsagt har, uanseet hverken Albret Reinicke eller hans fuldmægtig da har været til stede, hoved opsættelsen at i rette lægge, meget mindre nogen dom derefter på Albret Reinickes vegne været begærende: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(149)

** var skikket Christen Christensen i Gåser på sin hustru Anne Ibsdatters vegne, såvel som på Peder Madsens hustru Karen Sørensdatter sst og Niels Jensen sst hans hustru Anne Nielsdatters vegne hans visse bud Peder Hansen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Pedersen i Gåser for en bekendelse, han sig på beråber, at han har forhvervet, som Johanne Pedersdatter Stygges, som for trolddom blev brændt ved Kær herreds ting, skal have gjort og bekendt i Gåser, der hun pinligen er forhørt, hvori hun har udlagt og beskyldt Anne Ibsdatter, Karen Sørensdatter og Anne Nielsdatter i trolddoms bedrift med hende at have været med flere, at de skulle være lige gode og i råd og gerning med hende: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt den Anne Ibsdatter, Karen Sørensdatter og Anne Nielsdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke komme dem på liv, ære, gode rygte og navn til nogen forhindring.

(151)

** var skikket Peder Andersen i Knepholt med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Nielsen i Lindholm for et vidne, han til Kær herreds ting 24/9 sidst forleden vidnet har, indeholdende i sin mening det han 16/9 om aftenen skulle have seet

to karle komme kørende i en vogn, som ham syntes skulle være to af Knepholts karle, og kørte over Lindholm å, noget derefter skulle Mikkel Andersen i Bjørnkær redet over åen og ville til Bjørnkær, Bertel Tomasen i vester Halne og Jep Keldsen i øster Halne i samme vidne at have vidnet, at samme aften skulle Mikkel Andersen i Bjørnkær været kommen ridende i Morten Kjærulfs gård i øster Halne og klaget sig, at de Knepholts karle havde været på vejen for ham og ville have taget livet af ham, og Laurids Kjærulf og Peder Andersen i Knepholt havde berøvet ham på vejen hans hat og hans gode husbonds breve fra, og han da var blodig, hvilke Christen Nielsen og Morten Lauridsen deres vidne de har stillet i tvivl, idet de har vidnet om Knepholts karle, og ikke navngiven hvem det skulle være, ej heller stemmer overens: så og efterdi ingen af fornævnte vidnesbyrd udførlig at have vidnet, dem at have seet, Peder Andersen slaget Mikkel Andersen eller gjort ham nogen skade, så samme syn, klage og sigtelse ikke nøjagtig er bevislig gjort, ikke heller befindes nogen varsel for samme badskærs vidne at være givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, syn, klage og sigtelse, ej heller den forfølgning og proces, derefter drevet er, bør at komme Peder Andersen til nogen forhindring.

(159)

** var skikket velb Erik Lunov til Viskumgård på sine egne og sine medarvingers vegne hans visse bud Peder Christensen Bjerring, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jens Sørensen og Anders Mouridsen med flere for en vidne, de til Hundborg herreds ting 13/4 nu sidst forleden vidnet har, som findes i en opsættelse indført, lydende iblandt andet i sin mening at Jørgen Nielsen i Diernæs skulle drage til Nystrup 7/3, siden det var mørkt, at tale med salig Christoffer Lunov, og det var dem ikke vitterligt, at de så eller fornemmede, der kom noget af velb den gode salig mands gods eller penge til Diernæs: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes til hjemting at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være.

(160)

** var skikket Jens Olufsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Bertelsen Skomager, borger sst, for en dom, han efter to opsættelser til Viborg rådhus 21/12 1639 forhvervet har, anlangende det Jens Olufsen skal være tildømt at give Peder Bertelsen afkald og ---- for hvis, som Peder Bertelsen har haft under hænder og værgemål for Jens Olufsens hustru, Else Bertelsdatter: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom og dele magtesløs at være.

(161)

1/7 1640.

** var skikket Peder Pedersen i vester Torup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have hid kaldt sandemænd af Hillerslev herred, Jacob Pedersen i Lynderup hans

bane at udlede, som ---- Laurids Lauridsen i Vigsø, Anders Christensen ---- i Ræer og Jens Nielsen sst skal have med været at dræbe og ihjel slagen, og fremlagde Peder Pedersen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hillerslev herreds ting 12/5 sidst forleden, Mads Tomasen i Østerild og Anders Tomasen i Lynderup at have vidnet, at de var inde til Jacob Pedersens og hørte hans efterladende hustru Anne Pedersdatters ord, da sagde hun for dem, at hendes salig husbond i hans døds stund klaget på Hans Nielsen i Langgård, Jens Nielsen i Ræer og Laurids Lauridsen i Vigsø, at de slog ham og var hans skademænd: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Laurids Lauridsen i Vigsø at være Jacob Pedersens bane, og derfor svor ham manddød over og fra hans fred, eftersom de sagde dem selv sandhed derom havde udspurgt og forfaret.

(164)

15/7 1640.

** var skikket velb Falk Gøye Falksen til Bratskov hans visse bud Jens Christensen i Holmgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Niels Eskesen i Bonderup, herredsfoged i Han herred, for en dom han der på Han herreds ting 12/11 1638 har udstedt, imellem Niels Bodsen i Næsgård på den ene og Christen Pedersen, forrige gartner på Bratskov, på den anden side, anlangende nogen ærerørige ord Christen Pedersen Niels Bodsen ved ed og oprakt finger har for beskyldt for dom og ret, nemlig ham at have tilbragt utroskab at bedrive, hvori han har tilkendt Christen Pedersen Gartner sin angivende lovlig at bevise, eller derfor at lide tiltale og stå til rette: så og efterdi bemeldte første dom befindes at være Christen Pedersen Gartner anlangende, og Jens Christensen selv med dom beviser, ham at være dømt fra hans liv, og fordi ikke i Falk Gøyes tjeneste, ej heller nogen fuldmagt af ham fremlægges, kunne vi ikke kende Falk Gøye på samme dom at må tale, og efterdi bemeldte borgestue vidne ikke til tinge er vidnet eller varsel for givet, Christen Gartner og Laurids Hyrde og selv har vidnet om deres egen gerning, og ikke med uvildig vidne bestyrkes, ej heller samme honning i Niels Bodsens værge er befunden, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller fornævnte dom, derefter funderet er, så noksom, at det må komme Niels Bodsen til hinder eller skade i nogen måder.

(168)

** var skikket velb Jens Høg til Vang på den ene og havde stævnet David Mortensen i Torp på den anden side for et kvitterings vidne, han på Rødding herreds ting 17/11 1638 Christen Andersen Mørk givet har på en restants, Bustrup bønder og tjenere efter jordebogen skulle med restere, og ikke skulle befindes at David Mortensen skal have haft nogen fuldmagt at give nogen kvittering på samme restants, eftersom han formener, ingen kvittering i så måder bør at gives uden af ham selv: efter flere ord dem imellem var, blev det så forhandlet, at Jens Høg såvel som Christen Mørk skal møde ved Rødding herredsting på lørdag, først kommer otte dage, og Jens Høg skal lade Bustrup tjenere, som i restantsen findes indført, sammen kalde, og hvis de deraf vedgår eller og tilforn har vedgået, og ikke med Christen Mørks kvittants kan bevises at være betalt, lovet Jens Høg at ville kvittere Christen Mørk, men hvis han ham derefter skyldig bliver, skal han betale efter hans forrige forpligt, og dermed deres trætte aldeles ---- .

(169)

** var skikket Karen Pedersdatter von ---- , salig Hermand Kortes, i Ålborg hendes visse bud Gert Gregersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Mette Sadelmagers sst, for et vurdering og afsigelse, hun sig på beråber til Ålborg byting nogen tid siden at skal have ladet forhverve, anlangende noget sort engelsk, nemlig 5 alen og en kvarter, hun i pant har af Karen Pedersdatter for 8 sletdaler, hvilket klæde langt bedre var end samme penge, og til hende derpå har betalt 2 sletdaler, dog alligevel sig samme klæde, Karen Pedersdatter ubevidst, har ladet til vurdere, mener fordi Mette Sadelmagers uret at have gjort og bør samme klæde til Karen Pedersdatter for samme rest at levere: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da efter 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet stander, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vurdering magtesløs at være.

(170)

** var skikket Jesper Hansen, barnfødt i Brogård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Smed i Bedsted med flere for en vidne, de til Ørum ting 7/7 1639 vidnet har, i sin mening at de skulle have seet Jesper Hansen bære en langjern efter Anne Christensdatter i Bedsted op ad Ørum port, hvilket deres vidne Jesper Hansen formener og beskylder, at de ikke har om vidnet, hvor Jesper Hansen bekom samme langjern, ej heller hvis det skulle være, enten hans egen eller andre deres, eller hvor han ville med samme langjern: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, syn og dom magtesløs at være.

(173)

29/7 1640.

** var skikket Jens Pedersen i Hoven og havde hid kaldt sandemænd af Hvetbo herred, Maren Jørgensdatter i Klitgård hendes bane at udlede, som Christen Lauridsen i Hedegård, Niels Mortensen i Hoven og Knud Nielsen sst, der hun redte til barsel, skal have hos været, myrdet og af dage taget, og nu fremlagde Jens Pedersen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hvetbo herreds ting 27/6 sidst forleden, Laurids Jensen i Hoven at have vidnet, at da på søndag, var 14 dage, om aftenen så han, at Christen Lauridsen i Hedegård slog Maren Jensdatter med en plejl på hendes ganske legeme, og Niels Mortensen i Hoven havde en kæpstok og dermed slog hende i hovedet og andre steder, så hun blev liggende på steden: dernæst gjorde sandemændene deres ed, og efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Lauridsen i Hedegård at være Maren Jensdatters bane, hende uskyldig at have ihjel slagen, og fordi svor ham fra hans fred.

(175)

** var skikket Christen Christensen i Kølske mølle med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Svendsen, tjenende i Kølskegård, for en vidne, han 28/11 næst forleden år til Jerslev herreds ting vidnet har, at han kørte til Skagen og bad hus hos Iver Nielsen sst, og andendagen ledte han en ravnsort hest, som han blev

tilspurgt om, af Iver Nielsens stald i Iver Nielsens gård, der tog Christen Christensen samme hest af ham og red af gården: så og efterdi Christen Svendsen selv har vidnet i hans egen sag, dem selv til behjælpning, Iver Nielsen og hans medfølgere ikke heller har vidnet på fersk fod, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den første dom, derpå funderet er, bør nogen magt at have, og efterdi herredsfogden i den sidste dom endelig, endog ingen er mødt til gensvar, eller sagen i seks uger optagen, da finder vi den hans dom ingen magt at have, men Peder Jensen derfor at give Christen Christensen til kost og tæring 8 sletdaler.

(179)

** var skikket Hermand Syrickes, borger og indvåner i Ålborg, hans fuldmægtig Gert Gregersen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Mads Andersen i Kinderup for en dom, han 4/5 sidst forleden til Ålborg byting skal have forhvervet, i sin slutning Hermand Syrickes at være tildømt at skulle betale ham nogle øksne, som han af ham skulle have bekommet, med hvilke dom Hermand Syrickes formener sig at være sket forkort: efter flere ord dem imellem var, indgav de samme sag på fire dannemænd, Mads Andersen på sin side til betroet Gregers Tomasen og Ove Andersen, borgere i Ålborg, og Gert Gregersen på Hermand Syrickes vegne Hans Sørensen Skriver og Johan Brandt, borgere sst, hvilke fire dannemænd skal forsamles i Ålborg gildehus på mandag først kommer, ved otte slet, og da endelig forhøre parternes regnskab og likvidere, hvad den ene den anden pligtig bliver, som den skyldige straks til den anden skal kontentere, og dersom nogen af fornævnte tvistige parter til samme tid udebliver, skal han give til de fattige 10 sletdaler, og dermed skal alle hvis vidner og domme, i sagen gangen er, være kasseret og ingen til hinder eller skade i nogen måder.

(181)

** var skikket Niels Gundesen i Tanderupgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Hans Lauridsen, født i Kollerup præstegård, for et vidne han til Han herreds ting 18/9 sidst forleden med Oluf Pedersen i Kollerup vidnet har, at fra det første år han mindes, at hans far boede i Kollerup kald, fik han hans tiende årlig af Tanderupgårds nørmark, undertiden på kærve og undertiden på skæppe, og at han skulle hente tienden i Tanderupgård på skæppe og føre til Kollerup præstegård: efter flere ord dem på begge sider imellem var, indgav de samme tvistige sag om samme tiende på deres gunstige lensmand velb Gunde Lange så og mester Christen Hansen, superintendent over Vendelbo stift, hvilke dem skal imellem sige, hvem af parterne til samme tiende skal være berettiget, og hvad de derom siger, skal derved forblive, og dermed skal alle hvis vidner, dele og lovmål, i sagen gangen, være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(183)

26/8 1640.

** var skikket velb Jørgen Urne til Alslev, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans fuldmægtig Christen Pedersen i Revsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet hr Oluf Madsen, sognepræst til Visby og Heltborg sogne, Christen Frost i Toftum og deres medbrødre 24 mænd af Heltborg sogn for et kundskabs vidne, 9/2 1640 udgivet, til Niels Nielsen i Futtrup, belangende hans gårds brugelighed, hvilke Jørgen Urne formener ikke sandfærdig at være, men tvært imod Niels Nielsens egen

bekendelse og vidne eller og hjemmels seddel, hr Oluf selv har i rette ladet lægge: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse findes påskrevet, at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt med samme kundskabs vidne at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og kundskab magtesløs at være.

(184)

** var skikket velb Falk Gøye Falksen til Bratskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Nielsen i Kalsensgård, herredsfoged i Hvetbo herred, for en dom han 12/5 sidst forleden til samme herredsting dømt og afsagt har, anlangende køb, mageskifte og forhandling, som Falk Gøye og jomfru Kirsten Bildt imellem været har om Lundergård i Vendsyssel, som jomfru Kirsten Bildt af Falk Gøye skal have bekommet, og noget gods i Norge, som hun derimod til Falk Gøye skal have udlagt: da efterdi for os i rette lægges en kontrakt, imellem Falk Gøye og jomfru Kirsten Bildt oprettet, anlangende det hun skulle have af Falk Gøye Lundergård med des tilliggende gods, og han derimod skulle have af hende noget gods i Norge, hvorpå de skulle give hverandre nøjagtig skøde til martini 1639, og der foruden til visse terminer hende at skulle erlægge Falk Gøye en summa penge for hvis Lundergård og gods kunne være bedre end hvis hun igen til ham havde udlagt, og ikke bevises hende samme kontrakt at have efterkommet, sagen og til herredsting har været indstævnet, og endelig dom der ganget er, såvel som og siden her i seks uger optagen, så vi imod recessen ikke deri kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end jomfru Kirsten Bildt jo er pligtig samme kontrakt at holde, og fordi tilfinder velb Axel Urne til Kellerup og Niels Krag til ---- , som Falk Gøye dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem forsamle, og med herredsfogden drage for jomfru Kirsten Bildts bopæl, og der udæske og gøre Falk Gøye udlæg for hvis, hun med rette kan blive ham skyldig, det rigtig og for en billig værd taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Falk Gøye i anden hendes løsøre eller jordegods at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(189)

** var skikket velb Jørgen Urne til Alslev, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans fuldmægtig Christen Pedersen i Revsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Oluf Christensen i Barslev, Anders Christensen med flere sst for et syn, de til Revs herreds ting 4/5 1639 har vidnet og afhjemlet, om et stykke jord skulle være indhævdet, som de i deres vidne har indført, at det skulle være fæstet i Karen Jespersdatter i Flovlev hendes stald mødding, og skal Jørgen Urne ikke til samme synsvidne være stævnet og kaldt: så og efterdi samme syn og vidne er ejendom og fæste angældende, og ikke Jørgen Urne derfor har fanget varsel, vidnesbyrdene og findes vildig og i deres egen sag vidnet, da finder vi efter sådan lejlighed samme syn og vidne, såvel som den dom og dele, derpå funderet er, magtesløs at være.

(193)

** var skikket Anders Pedersen i Alsted i Mors hans visse bud Morten Pedersen, borger i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre

opsættelsers indhold at have stævnet Tøger Sørensen og Mads Christensen i Alsted for en vidne de til Nørherreds ting i Mors 10/3 sidst forleden vidnet har, at de nærværende hos og tilstede skulle have været i Borup i ---- syssel hos Anders Pedersen i Alsted, som var med dem i Borup, og der kom nogen folk til ham ved hans vogn og vedkendtes en hjul og en greb og tog der fra ham og gav ham mange hug og slag, for han havde taget det, hvilken vidne, Tøger Sørensen og Mads Christensen vidnet har, Anders Pedersen hårdelig benægter, og samme vidne ej ved dag eller dato at være funderet: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da over seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(194)

9/9 1640.

** var skikket Peder Madsen Skomager i vester Hassing på den ene og havde stævnet Mette Nielsdatter, tjenende i Ganderup, på den anden side, for hun har lovet, truet og undsagt hans salig bror, Anders Madsen, som boede i Ganderup, at han skulle vederfares ulykke og en djævels færd, både på sig selv og på kvæg og fæmon, hvilket ham og på kvæg og fæmon er vederfaret og så siden er bleven døde: så og efterdi fornævnte vidner og sigtelser befindes mestendel af en part at være vidnet og gjort efter rygte og tidende, og tilmed mestendel af Anders Madsens egen far, brødre og hustru, og i så måder vildig, og ikke de med nøjagtig og uvildig vidnesbyrd noksommelig bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner og sigtelser, ej heller den nævnings ed, derefter svoret er, så noksom, at de bør at komme Mette Nielsdatter på hendes liv til hinder eller skade, med mindre hende anderledes overbevises kan.

(202)

** var skikket Jens Olufsen i Skyum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Kirsten Sørensdatter sst, for hun til Skyum birketing 15/1 sidst forleden har beskyldt Jens Olufsen for sin barnefar, og at han skulle have haft legemlig fællig med hende da i forgangen sommer ved toftedigen og på Skyum mark, og ikke hun har navngivet ---- samme beliggelse skal være sket på Irup grund eller på kronens grund: så og efterdi Kirsten Sørensdatter til hjemting, såvel som nu her i dag for retten, udførlig har sigtet og beskyldt Jens Olufsen for hendes barnefar, da ved vi ikke imod samme hendes beskyldning, ej heller den dom og dele, derefter drevet er, at sige, med mindre Jens Olufsen sig derimod kan forværge efter ---- , dog dersom han slig sin lov kan edle, da samme dele deri midlertid ikke at komme ham til forhindring.

(204)

** var skikket Hans Nielsen, borgmester i Sæby, på sine egne og på borgmester og råds vegne sst hans visse bud Johan Markorsen, borger sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jørgen Jørgensen Apoteker, forrige borger sst, for han 12/12 sidst forleden i en ærlig borgerhus og forsamling dem har skældt, at de har gjort imod ham som ingen ærlig mand, og skældt en af deres medborgere, ved navn Peder Madsen, for en tyv (sag overstreget)

(205)

23/9 1640.

** var skikket Oluf Jensen Find, borger i Nykøbing, hans fuldmægtig Søren Madsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Søren Sørensen Skomager sst for en dom, han lader sig på beråbe at skal have forhvervet over Oluf Jensen Find der til bytinget 12/5 1632, og samme dom skal indeholde, ham at betale 6 daler, som han skulle stå til rest med, som skulle være byskytters og bådsmænds kostpenge, eller derfor at lide tiltale, og samme dom i hans fraværelse, der han ikke havde været hjemme, at være forhvervet. (fortsættes på blad 208)

(206)

** var skikket Margrete Jensdatter i Hasseris med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter måneds opsættelse at have stævnet Knud Sørensen sst og Anders Nielsen og deres medbrødre for vidner og bekendelse, endnu stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en frafindelse ---- , i lige måde og da stævnet mester Jacob, sognepræst i Ålborg, for en forordning og en mandat, som han har skrevet med sin egen hånd og underskrevet bag i Hasseris grandebog, så og hid stævnet Jens Sørensen i Ålborg og hans medbrødre sandemænd til Ålborg byting og der frisvoren Anders Nielsen og hans medfølgere for en røversk gerning, som de skulle have gjort, som hun formener, på pinsemandag nu sidst forleden, hvor de skulle have taget hendes vogn bort. (følgende blad ikke bevaret)

(208)

** (fortsat fra blad 205): så og efterdi samme restants in originali ikke for byfogden er fremlagt, sådan restants ikke heller befindes på fersk fod i rette tid at være fordret, ej heller lovlig bevist, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme rodeseddel, Oluf Find anlangende, ej heller den dom og dele, derefter drevet er, så noksom at de bør at komme Oluf Find til nogen forhindring, men magtesløs at være.

** var skikket velb Jørgen Urne til Alslev, KM høvedsmand over Vestervig kloster, hans visse bud Christen Pedersen i Revsgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 14 dages opsættelse at have stævnet Niels Christensen i Resen, barnfødt i Tinggård, for et vidne han 11/5 sidst forleden forhvervet har til Vestervig birketing, anlangende hvor han er født og båren, item om hans levneds forhold, hvilke vidne Jørgen Urne beskylder, at derfor ikke skal være given så lovlig varsel, som det sig bør, og en part af samme mænd, som fornævnte vidner vidnet har, skal findes delt og lovforvunden, og en af samme mænd skal være tyvesag overgangen, formener derfor samme vidner bør magtesløs at være: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(209)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans fuldmægtig Jens Sørensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Andersen, sætfoged i Thisted, for en dom han til Thisted byting 30/5 nu sidst forleden dømt har, anlangende arbejdspenge, som Jørgen Høg har haft tiltale til Niels Andersen, borger i Thisted, for af en gård i Østerild, som hans hustru er med forlenet, og i samme sin doms slutning ikke har vidst sig dommer i den sag at være over Jørgen Høgs jordebog og tingsvidne af Hillerslev herreds ting udgangen efter en salig Christen Høg seddel 21/3 1637, uanseet for ham er bevist, at Niels Andersen ungefer år efter har gjort en ny kontrakt med en person, ved navn Jesper Nielsen, som nu boer i bemeldte gård, hvorfor Jørgen Høg formener, at Peder Andersen ham storligen at have forurettet, idet han har Niels Andersen for Jørgen Høgs tiltale kvit funden: så og efterdi sætfogden i sin dom har anseet Jørgen Høgs jordebog på samme arbejdspenge, og ikke salig Christen Høgs seddel, hvad arbejdspenge af samme gård burde at gives, såvel som hans hustrus forlenings brev, og ikke deri dømt i sagen, til eller fra, da finder vi efter sådan lejlighed denne hans frafindelse som udømt var, og sagen til hjemtinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, dem endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(211)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans fuldmægtig Knud Berendsen, rådmand i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Jensen i ---- , herredsfoged til Nørherreds ting i Mors, for en dom han til samme ting har dømt 30/6 sidst forleden, og fradømt Oluf Christensen i Flade sin fæste og sæd, i Præstehave liggende, ---- til KM præstegård i Flade, som hr Christen Christensen i Frøslev præstegård skal have bort sted og fæst Jens Jensen og hans medbrødre, hvilke stykke jord hr Christen var bevilget, imidlertid han var hr Christoffer Olufsens kapellan i Flade og og Dråby sogne, uanseet at hr Christoffer Olufsen, sognepræst sst, havde sted og fæst samme stykke jord bort tilforn for 3 år siden og mere: så og efterdi samme tingsvidne, nu er i rette lagt, ikke har været for herredsfogden, der han sin dom har udgivet, da finder vi denne hans dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, dokumenterne for fogden at fremlægges, og derefter parterne at adskille, som det sig bør.

(213)

** var skikket Joen Nielsen på Læsø hans visse bud Tomas Poulsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet er letfærdigt kvindfolk, ved navn Åse Simonsdatter, i Hals sogn på Læsø, for at hun har beskyldt ham for hendes barnefar, hvilket Joen Nielsen højligen benægter, aldrig at have haft legemlig fællig med hende, men Åse Simonsdatter har holdt hus med en anden kones ægtemand, som så nær er i svogerskab, at hun ham ikke kunne beskylde, thi formener Joen Nielsen, at hendes letfærdige beskyldning ikke bør at komme ham til nogen hinder eller skade men bør magtesløs at være: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme beskyldning magtesløs at være.

(214)

7/10 1640.

** var skikket velb Falk Gøye Falksen til Bratskov hans fuldmægtig Tomas Hansen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Sidsel Jensdatter og Jens Christensen, begge tjenende Niels Bodsen i Næsgård, for et vidne de 27/4 næst forleden på Han herredsting vidnet har, anlangende en kvindes person, ved navn Birgitte Christensdatter, som tilforn tjente Niels Bodsen på Næsgård, hvor hun og er bleven besovet, i hvilke deres vidne de med ed og oprakt finger havde tilstået, at bemeldte kvindes person den anden advents søndag 1639, der hun i Svenstrup kirke af hr Jens Jensen sognepræst blev åbenbarligen afløst, først to gange udlagde en karl af Randers, ved navn Søren Lauridsen, for hendes rette barnefar: så og efterdi præsten og hans medfølgere, som først i sagen har båret kundskab, ikke for Sidsel Jensdatter og hendes medfølgeres vidner har fanget varsel, kunne vi ikke kende samme deres vidne så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, og efterdi hr Jenses og hans medfølgeres kundskab ikke til tinge er vidnet, eller varsel for givet, de ikke heller med deres oprakte finger det har været bestendig, Christoffer Jensen og hans medfølgere ikke heller har vidnet endelig, men en del selv lagt deres vidne i tvivl, bør samme deres kundskaber magtesløs at være, men efterdi med tingsvidne bevises, Birgitte Christensdatter for ting og dom har sigtet og beskyldt Niels Bodsen for hendes barnefar at være, da ved vi ikke imod samme hendes sigtelse at sige, med mindre han sig lovlig derimod kan forværge efter loven, som det sig bør.

(220)

** var skikket velb Verner Parsberg til Lynderupgård, på velb jomfru Beate Lykke Hansdatters vegne, hans visse bud Mogens Christoffersen i Sundstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet velb salig Mogens Kås til Krabbesholm hans børn og arvinger, som er velb Jens Kås, jomfru Anne, jomfru Eline, jomfru Margrete og jomfru Kirsten Kås, for at eftersom de til Resen birketing 4/5 sidst forleden er tildømt at lægge fra dem til velb jomfru Beate Lykke 36 rigsdaler in specie stedsmåls penge, deres salig far har ladet annamme af de bønder i Lidegård: så og efterdi for herredsfogden, såvel som nu her for os, er fremlagt KM og Danmarks rigsråds dom, hvori parterne er tildømt at nyde af herligheden, så vidt som de nyder i landgilde i samme Lidegård, og med underskreven jordebog er bevist, jomfru Beate Lykke at tilkomme 6 tønder 2 skæpper korn 2 album i landgilde, det og er bevist salig Mogens Kåses fuldmægtig 60 rigsdaler til stedsmål af samme gård at have annammet, og al herlighed med ægt, arbejde og sagefald at have fulgt til Krabbesholm og ingen anden, og birkefogden fordi har tildømt salig Mogens Kåses arvinger halvparten af samme stedsmål, såvel som 4 rigsdaler arbejdspenge til jomfru Beate Lykke at udlægge, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme dom at sige, og fordi tilfinder velb Hans Bille til Junget og Niels Parsberg til Eskær, som Mogens Christoffersen på Verner Parsbergs vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med kongens foged drage for salig Mogens Kåses arvingers bopæl og der udæske og gøre Verner Parsberg på jomfru Beate Lykkes vegne udlæg af deres løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod den fordrede summa likvidere, sker dem der ikke fyldest, da i anden deres jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han for bemeldte gæld bekommer fuld udlæg efter KM forordning, som det sig bør, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(225)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Olufsen i Finderup, Anders

Mikkelsen i Lindum og deres medbrødre 12 herredsnævninger, for de 11/7 næst forleden til Nørlyng herreds ting har svoren Christen Mogensen, som nogen tid har været anholden på Hald slot, en fuld røveri og stimands tov over, for han på retfærdige veje og stier med bøsse og dragen værge har tiltvungen en, ved navn Søren Christensen ---- at løslade en den gode mands fanger, ved navn Jens Hede, som skulle have været ført til København for sine begangne gerninger: så og efterdi for nævninger, såvel som her for os, med adskillige bekendelser såvel som andre vidnesbyrd er bevislig gjort, det Christen Mogensen på farende veje med forbudne gevær har overfaldet Søren Christensen og taget den fangne mand, Jens Hede, som han til København skulle overført, fra ham og ---- , så nævninger fordi har ham stimands tov oversvoret. da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme nævningers ed at sige men ved magt at blive.

(233)

** var skikket velb Frederik Rantzau til Asdal, som er værge for Frands Rantzau til Estvadgård, hans visse bud Peder Henningsen, foged på Estvadgård, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Anders Christensen i Smollerup, Poul Jensen sst og deres medbrødre 12 ejermænd for en ejer tov, da har svoret og gjort 27/6 sidst forleden, fra en hans bøndergård, til Estvadgård liggende, kaldes Stoholm, og der skulle have indsvoret ret fædrift, som hans tjenere i Stoholm haft har ud af arilds tid og bør at have med rette: da efterdi befindes sagen i 6 uger at have været optagen, og ingen nu er mødt med samme ejers ed at i rette lægge, som for er rørt, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme ejermænds afsigelse magtesløs at være.

(234)

** var skikket Laurids Tøgersen i Albæk hans visse bud Jens Christensen i Idskov med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have givet til kende, hvorledes Peder Mortensen i Holt nogen kort tid siden for retten til Vorgårds birketing skal have sigtet og beskyldt hans hustru, Anne Jensdatter, for en vitterlig troldkone, formenende ham dermed uret at have gjort, hvorfor han har efter lovlig kald og varsel været dom over ham begærende til Vorgårds birketing: da efterdi samme sag er trolddom anlangende, som Laurids Tøgersens hustru skal være for beskyldt, og ikke bevises hende derfor at være erklæret efter loven, da ved vi ikke i sagen at dømme, førend nævninger derom har tovet, som det sig bør.

(235)

** var skikket Laurids Andersen i Øsløs hans visse bud Tomas Poulsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Nielsen i Nørgård i Ullerup for en dele, han til Han herreds ting 27/7 over ham har forhvervet, anlangende to tønder byg, som hans salig formand, Jens Lauridsen, skulle være ham skyldig, uanseet han ej har bevislig gjort, at Laurids Andersen noget af den salig mands efterladte gæld skulle betale, eller og hans efterladte børn det skulle betale: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele magtesløs at være.

(237)

** var skikket velb Erik Lunov til Viskumgård på sine egne og sine medarvingers vegne på den ene og havde stævnet Clemend Clemendsen i Korsgård, Knud Christensen i Nørby i Torup på den anden side for deres vidne at forklare ved dag og tid, som de til Hundborg herreds ting 27/7 sidst forleden vidnet har, at de tit og mange sinde har hørt deres sognepræst der i kirken om søndagen og andre tider, han har gjort tjeneste, har gjort bøn for velb Christoffer Lunge, synderlig i hans sygdom og skrøbelighed, og ikke de har vidnet om nogen visse dag eller tid: så og efterdi med tingsvidne bevises, samme mænd deres sandhed med oprakt finger og ed at have været bekendt, de og i deres skriftlig forseglet indlæg dem erklærer, ikke at være videre bevidst derom, end samme deres vidne indeholder, da kunne vi ikke tilkende dem derom videre at vidne.

(238)

21/10 1640.

** var skikket Jens Bang, borger i Ålborg, hans visse bud Niels Pedersen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Didrik Grubbe og Christoffer de Hemmer, borgmestre i Ålborg, Christian van Ginckel, Johan Brandt med flere rådmand sst for en dom, de 21/2 sidst forleden på Ålborg rådhus dømt og afsagt har, anlangende Christen Jepsen i Lemvig formeldende om nogen penge, som han fordrer af Jens Bang, uanseet Christen Jepsen ikke har holdt og efterkommet den sart, som Jens Bang og ham imellem gjort og ganget er: så og efterdi for borgmestre og råd er i rette lagt Jens Bangs underskrevne sart, det han har lovet Christen Jepsen til fragt 200 rigsdaler, hvorpå findes at restere ---- sletdaler, og ikke bevises Christen Jepsen samme rest at være betalt, eller nogen mangel på samme rejse at være sket, og borgmestre og råd fordi har tildømt Jens Bang Christen Jepsen samme rest at betale, eller indvisning at ske efter KM forordning, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte borgmestre og råds dom at sige eller magtesløs at dømme.

(240)

** var skikket Jens Poulsen i Havgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Bertel Mogensen i Dalgård, herredsfoged i Nørherred, for han 18/8 nu næst forleden ikke ville drage med Jens Poulsen til Niels Møller i Lyby mølle og der gøre ham udlæg efter doms lydelse, og tilbød Bertel Mogensen hest og vogn eller og sin hesteleje, dertil Bertel Mogensen at have svarer, at han gjorde ingen udlæg fra fornævnte møller, førend hans husbond fik hvis, han var ham skyldig: så og efterdi med tingsvidne bevises, det Jens Poulsen af Bertel Mogensen har begæret, det han ville drage med ham og gøre ham udlæg efter dommens indhold, og han ham det har nægtet, formedelst husbondens ---- ikke havde fanget udlæg for samme rest, så Bertel Mogensen dermed Jens Poulsen sin gæld og ret har forhindret, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Bertel Mogensen jo bør at forskaffe Jens Poulsen hans gæld, og der foruden give ham for hans skade og omkostning 4 sletdaler.

(242)

** var skikket Johan van Lenop, borger i Viborg, hans visse bud Christen Bjerring, borger sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Karen Lauridsdatter, salig mester Henrik Gladebecks efterleverske, sst for en dom, hun over ham til Viborg rådhus kort tid forleden ved hendes fuldmægtig, Niels Poulsen, forhvervet har,

anlangende 15 daler, han skulle være hende skyldig til husleje af den hus, han iboede, hvilken Johan van Lenop formener med vrang undervisning at være forhvervet, efterdi ikke skal være bevist, det han skulle have lovet hende nogen husleje: så og efterdi fornævnte kundskab om samme gårds besiddelse, Johan Lenop at skulle være bevilget, ikke skal for borgmester og råd have været i rette lagt, der de deres dom har udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed den deres dom at være, som den udømt var, og sagen til dem igen at komme, deri endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(244)

** var skikket Søren Jensen, borger i Nykøbing i Mors, hans visse bud Glob Sørensen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Madsen Kræmmer, borger der sst, for dom og dele, som han har ladet hans hustru overkomme til Nykøbing byting 9/5 og 13/7 sidst forleden for 7 sletdaler, hvilke gæld Søren Jensen formener ikke så lovligen at være gjort, og ikke ham i nogen måder er bevist, eller hos ham samme gæld at skal være til kende givet eller hos ham er fordret: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme domme og deler magtesløs at være.

(246)

** var skikket Søren Jensen, borger i Nykøbing i Mors, hans visse bud Glob Sørensen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christen Nielsen ---- for en enlig vidne, han til ---- herreds ting 27/3 1639 skal have vidnet, at han og Mikkel Bertelsen i vester Torup skulle have været i Nykøbing ---- , endnu stævnet Christen Christensen i ---- for en dom, han til ---- ting 27/4 1639 dømt har, og i samme sin dom fradømt Søren Jensens fuldmægtig tiltale til Mikkel Bertelsen i vester Torup for en okse, han med mere fæ har annammet i sin forvaring til græsning, og ikke Mikkel Bertelsen ville forskaffe ham sin okse igen: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er opsat, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet stander, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og dom magtesløs at være.

(247)

4/11 1640.

** var skikket Christen Christensen Tømmermand, borger i Nykøbing, på sine egne og på Knud Jensen Mørk sst hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Søren Sørensen Skomager, borger sst, for en dom han lader sig af beråbe, han ---- til Nykøbing byting 17/4 sidst forleden forhvervet har, anlangende KM skat, hovedsum og rente, som skulle restere for anno 1632 efter rodesedlens indhold, uanseet at det er for en rum tid siden forleden og ikke på fersk fod påtalt: så og efterdi samme skatteseddel tilforn har været hid stævnet og er underkendt, da bør den, såvel som den dele, så vidt den Christen Tømmermand og Knud Mørk anlanger, derefter drevet er, ingen magt at have eller komme dem til hinder eller skade

(248)

** var skikket Knud Pedersen i ---- hans visse bud Peder Knudsen med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Svenske i Hindsels for en dele, han til Revs herreds ting 12/9 sidst forleden forhvervet har, og der i samme dele har beskyldt Knud Pedersen for et års kongetiende efter recessen, for år 1638, som han formener at være imod hans egen kontrakt og håndskrift, uanseet der ikke er gangen dom for samme dele efter KM forordning: efter flere ord dem imellem var, blev de nu her for retten så forenet, det Knud Pedersens sønner, nemlig Niels Knudsen og Peder Knudsen, lovet nu straks de hjemkommer at skal give og lade levere Peder Svenske 25 skæpper byg for samme 1638 års tiende, og dermed for vores skyld afstod Peder Svenske samme dele ikke at skal komme Knud Pedersen til hinder eller skade.

(249)

** var skikket Christen Christensen i sønder Ørum hans visse bud Niels Christensen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Else Tomasdatter, barnfødt i Østerris for nogen sigtelser og beskyldninger, hun har gjort på ham, først på Ørslevkloster og siden på adskillige tingdage på Fjends herreds ting, og beskyldt ham for at have haft legemlig fællig med hende og at være ret far til den barn, som hun reder til barsel med, uanseet med trofaste vidnesbyrd kan bevislig gøres, at Else Tomasdatter har haft løsagtig omgængelse med Jens Lynggård: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, og samme opsættelse til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og sigtelser magtesløs at være.

(251)

** var skikket hr Jens Christensen i Vang på sin hustru og folks vegne og Jørgen Nielsen i Diernæs på sine egne og sin drengs vegne deres visse bud Christen Knase i Thisted med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anne Madsdatter, tjenende på Nystrup, for en bekendelse og enligt vidne, som hun til Sønderlyng herreds ting vidnet har 19/5 sidst var, i sin mening at den nat, salig Christoffer Lunov døde, skulle hun, efter Jørgen Nielsen i Diernæs og Anne Christoffersdatter, hr Jensen hustru, i Vang præstegård deres begæring, opladt for dem kammerdøre og skabsdøre, og de der skulle have udtagen adskilligt gods, sølvskeer og andet, hvilke hendes vidne de formener et sankevidne at være, som ikke med nogen anden stemmer overet: så og efterdi Anne Poulsdatter og Maren Pedersdatter udførlig har vidnet om den gjorte gerning og godsets udtagelse, de har seet Anne Christensdatter, Jørgen Holt og Anne Madsdatter gjort i salig Christoffer Lunovs bo, hvilke deres vidner de og nu her i dag for retten, der de særlig er overhørt, ved deres højeste ed fuldkommeligen har været bestendig, og intet nøjagtig derimod fremlægges, hvormed samme deres vidne kan tilbage drives, ikke sandfærdigt at være, da ved vi ikke deri imod samme deres vidne, ej heller fornævnte klage ---- hr Jens og Jørgen Holst deres folk angår, som ikke bevist er, bør den ikke at komme dem til forhindring, men belangende hvis de har vidnet efter andre deres ord og mundheld, som de ikke er bestendig, kunne vi i de måder ikke kende deres vidner, ej heller Anne Madsdatters enige kundskab, så noksom, at de bør nogen magt at have, i lige måder efterdi Peder Jensen Åkær, Jens Svendsen, Anders Pallesen og deres

medfølgeres vidner ikke har vidnet endelig, men en part selv lagt deres vidner i tvivl, de ikke heller udførlig har vidnet om gerningen i sig selv, finder vi deres vidner ingen magt at have.

(261)

18/11 1640.

** var skikket velb Erik Krabbe, KM befalingsmand i Kristianopel befæstning, hans visse bud Jens Pedersen på Strandbjerggård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Peder Lauridsen i Tingstrup, Niels Tomasen i Torp og Christen Poulsen sst for en vidne, de til Hundborg herreds ting 1/6, nu sidst var, vidnet har, dog ikke med sjæls ed og oprakt finder at være gjort, men sig beklaget, at så tit og ofte, som enhver af dem har været lægsmænd, siden fjenderne drog af landet, har de udlagt samme boels skat, hellere end de ville trætte med hans husbond eller ham derom: så og efterdi Peder Lauridsen og hans medfølgere ikke har vidnet med oprakte finger og ed, det ikke heller ved tingsvidne er taget beskrevet, og lovlig varsel for givet, men i deres egen sag, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og kundskab, ej heller den dom, derpå udgivet er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(265)

** var skikket Jens Henriksen Smed, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Gregers Smed og Maren Andersdatter, da tjenende Villads Nielsen, boende ved Vesterport, for en vidne, de 30/5 sidst forleden til Ålborg byting vidnet har, formeldende at der lå en liden stenskive i salig Gabriel Hansen Swertfegers halvtag under noget lyng, og der skiftet var gjort, bar de den ind i stuen: så og efterdi fornævnte vidner ikke på fersk fod er vidnet, men lang tid efter sådan skifte skulle være gjort, tilmed bag på samme afkald, som endnu stander ved sin fuldmagt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller den ---- , derefter dømt er, så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(267)

** var skikket Niels Bodsen på Næsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet hr Jacob Andersen, sognepræst til Torslev sogn og provst i Hanherred, og hr Jens Jensen, sognepræst til Broby og Svenstrup sogne, og Henrik Hansen, ridefoged til Bratskov, for en seddel og stuekundskab de skal have til velb Falk Gøye til Bratskov udgivet, anlangende nogen ord Niels Bodsen skulle have ladet falde i mester Christen Hansen, superintendent over Vendelbo stift, hans hus 13/8 sidst forleden, i sin mening det Niels Bodsen skulle have sagt, at Falk Gøye skulle have med trusler tilskyndet Svenstrup sognefolk til at vidne hvis, han ville have vidnet efter samme seddels videre indhold: så og efterdi hr Jens og Gert Gregersen i deres vidne og kundskab har vidnet om Niels Bodsens ord og mundheld, som han ikke er bestendig, eller for tingsdom indgået, men højlig benægter, Henrik Hansens kundskab ikke fremlægges, dog sagen i 6 uger har været optaget, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og kundskab, såvel som den dom, derefter ganget er, magtesløs at være.

(270)

2/12 1640.

** var skikket Søren Tomasen i Vestergård i Lindum på hans søn Peder Sørensens vegne hans visse bud Tomas Sørensen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet efterskrevne herredsnævninger, for de 29/9 sidst forleden på Vennebjerg herreds ting skal have svoren Peder Sørensen et fuld åråd over efter nogen sankevidner, så og efter Christen Mortensen, barnfødt i ---- , som var et letfærdigt menneske og en misdæder, hans ord, han har haft, der han skulle stå sin ret og miste sit liv for sine onde gerninger, han havde gjort, der han desværre ihjel skød Mads Jensen i Milbakken, og ikke de har anseet Peder Sørensens benægtelse: så og efterdi Christen Mortensen, som samme bekendelse gjort har, befindes at have været en misdæder, som for sin misgerning er heden rettet, hvis ord og mundheld efter recessen ikke står til troende, Christen Madsen og hans medbrødre og har vidnet efter Peder Sørensens ord, som han ikke er bestendig, men til tinge har benægtet, de og en del er vildige, og ikke er bevislig gjort, det Peder Sørensen skal have hos været, der samme drab skete, eller gjort nogen håndgerning på Mads Jensen, så han kunne være årsag og tilskynder til hans død, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bekendelse, vidne og klage, ej heller den nævnings ed, derpå funderet er, så noksom, at de bør nogen magt at have, eller komme Peder Sørensen på hans liv til hinder eller skade i nogen måder.

(274)

** var skikket velb Steen Rodsteen til Lerbæk med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, for en dom, som han 21/1 1639, imellem ham på den ene side og hans bror Knud Rodsteen til Lengsholm på den anden side, dømt og afsagt har, med hvilken hans dom han formener sig i adskillige måder af ham at være forurettet, og samme hans dom derfor bør magtesløs at blive, anseende han ikke heller har ham frakendt vederlag for en gård, som han med rigtig underskrevne lodder har gjort bevisligt, ham af sine søskende at være tilskiftet: så og efterdi af samme lod, for herredsfogden har været i rette lagt, forfares, samme skifte at have standen over 20 år, og i så langsommelig tid ---- enhver med hvis ham var tilfalden at have ladet benøje, og ikke gjort ---- videre anfordring, og fogden fordi har Knud Rodsteen, for vederlag at gøre, frikendt, ved vi ikke imod den hans dom at sige eller derfor ---- over Knud Rodsteen for at stede.

(1)

28/1 1646.

** var skikket Inger Jensdatter, borgerske i Hjørring, hendes fuldmægtig Mads Christensen, rådmand der sst, på den ene og havde stævnet Jacob Christensen, borgmester sst, og Christen Terkildsen, borger sst, på den anden side for et voldgift, de skal være i tagen her til landsting 10/12 sidst forleden, imellem Villum Jørgensen og hans far Jørgen Skomager og deres medbrødre på den ene side for korn, de har tagen på Hjørring mark af Inger Jensdatters sæd, efter syn og vidners indhold, uden vilje og minde, dom og rettergang: da efter flere ord dem derom imellem var, indgav de samme deres tvistige sag på de fire dannemænd, som de tilforn her fra landsting er på indgivet, nemlig Jørgen Nielsen på sin søn Villum Jørgensens vegne tog Jacob Christensen, borgmester i Hjørring, og Christen Terkildsen, borger sst, Mads Christensen på ---- Jensdatters vegne tog Oluf Nielsen ---- Agdrup og Jens Eriksen i Bagterp, og nu her samtligen derfor tilnævnte og bevilget mester Niels i Hjørring så og ---- Knud Tordsen Holst i Sæby og Knud Tomasen i Lindholt, hvilke

syv dannemænd skal forsamles på Hjørring rådhus i dag 3 uger, og da have fuldmagt parterne om samme tvistighed til endelig ende at imellem sige, og hvad de da samtligen, eller og de fleste af dem, deri sigende og gørende vorder, skal stande for fulde, af parterne upåtalt i alle måder, og hvis dom, vidner, sandemænds ed og forfølgning, i sagen ganget er, dermed ingen videre til skade.

(2)

** var skikket velb Steen Bille til Hedegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans fuldmægtig Niels Simonsen, der sst, på den ene og havde stævnet Gøde Lauridsdatter i Kærsgård, Maren Lauridsdatter, jordemor i Vrå, med flere på den anden side for adskillige vidner, de til Børglum herredsting vidnet har, om et utidigt foster, som hr Daniel Jensens hustru, Anne Olufsdatter, har født og ikke gået med det til tid, men nogle få uger over halv gående: så og efterdi bemeldte vidnesbyrd udførlig har vidnet, samme barn at være utidigt født, og ej fuldkommet, hvilke og med synsvidner bekræftes, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises ikke så at være som omvidnet og synet er, da vidste vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidne og syn at sige eller magtesløs dømme, men ved magt at blive.

(5)

** var skikket velb Valdemar Då til Bonderup hans fuldmægtig Iver Lauridsen i Elkær med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Mads Nielsen i Rødding, dommer til Spøttrup birketing, for en dom han der til tinget 28/11 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Lembart Jensen i Nørmølle og en hans tjenere, nemlig Maren, salig Niels Lauridsens, i Humlegård, hvori de skal have hende tildømt at betale Lembart Jensen 10 rigsdaler, som hun skulle være i løfte for til Søren Nielsen Bøg i Nykøbing, eller derfor at lide tiltale, hvilke Søren Bøg har betalt Maren Nielsdatter på en kontrakt, han med hende har oprettet 13/8 1643: da efter flere ord dem imellem var, da formedelst vores underhandling afstod Søren Bøg samme sag og derhos lovet at igen give Lembart Møller bemeldte 10 rigsdaler, og dermed er samme omtvistede sag på begge sider ophævet og bilagt og ingen videre til hinder eller skade efter denne dag i nogen måder.

(8)

** var skikket velb Vogn Vognsen til Stenshede hans fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev på den ene og havde stævnet Peder Poulsen i Høgsted, Peder Andersen sst og deres medfølgere på den anden side for et vidne, de til Vrejlev birketing 2/4 sidst forleden vidnet har, at de nærværende hos og til stede var på Høgsted mark den fredag var otte dage og så, det Anders Justsen, Anders Tomasen i Stenshede med flere kom ridende og kørende på Høgsted mark og til Christen Olufsens plov og med magt tog et brunstjernet øg fra dem og slog Simon Tomasen, som holdt på ploven, omkuld til jorden, og ikke de har vidnet udførligen, hvem af samme karle, der skulle have slagen Simon Tomasen, ikke heller bevises med syn, nogen sår eller skade at være gjort: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme tvistige sag på fire dannemænd, Christen Olufsen tog Hans Lauridsen i Gunderup og Matias Nielsen i Guldager, Peder Nielsen derimod på Vogn Vognsens vegne tog Christen Christensen i Ålborg i Børglum herred og Bertel Svendsen i Gersholt, de og samtlige dertil bevilget Jens Hansen i Søndergård, hvilke fem dannemænd skal møde ved Børglum herredsting nu på tirsdag, først kommer fem uger, og da have fuldmagt parterne om samme tvistighed til mindelighed eller ret til endelig ende at imellem sige og forhandle, og hvad de da samtlig eller og de fleste af dem deri sigende og gørende vorder, skal stå for fulde af parterne

upåtalt i alle måder, og dermed skal hvis volds ed, vidner og forfølgning, i sagen gangen er, ingen videre komme til forhindring.

(10)

** var skikket Anders Jespersen i Hem på den ene og havde stævnet Christen Jensen, tjenende Jens Pedersen Hvid i Hem, og Dorte Jensdatter, Jens Hvids datter, sst på den anden side for en vidne, de 10/11 sidst forleden til Hindborg herredsting på Anders Jespersen skal have vidnet, anlangende nogle ord, som de siger han skulle have haft til Dorte Jensdatter, og der at have kaldt hende en tyv, og at hun skulle med været og brudt Kirsten Olufsdatters kiste, hvilke deres vidne, Anders Jespersen hårdelig og ved sin højeste ed benægtet: så og efterdi Christen Jensen og Dorte Jensdatter har vidnet efter Anders Jespersens ord og mundheld, som han ikke er bestendig, fra sig bebrevet eller for tingsdom indgået, men benægtet og Dorte Jensdatter erklæret, som forskrevet står, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(11)

** var skikket Christen Jensen i Fjelsted med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Andersen, ladegårdsfoged på Høgholt, for et vidne han til Vennebjerg herreds ting 21/4 1645 skal have vidnet, anlangende en hest, som tilhørte Christen Christensen i Fjelsted, ---- Christen Jensen skulle have ---- på Høgholt, hvilke deres enlige vidne, som ej på fersk fod skal være drevet, alene efter ord og snak, den og ikke med nogen sandfærdighed bestyrkes, som Christen Jensen formener imod hans høje benægtelse ej bør at komme ham til hinder eller skade i nogen måder: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme deres tvistige sag på fire dannemænd, Christen Jensen i Fjelsted dertil tog Laurids Lauridsen i Slotved og Jacob Olufsen i Vradset, og Christen Christensen derimod tilnævnte Morten Nielsen i Birket og Villads Olufsen i Nejst, da og samtligen dertil bevilget hr Erik Christensen i Sindal præstegård, hvilke fem dannemænd skal forsamles til hr Erik Christensens i dag 14 dage, og da have fuldmagt parterne om samme deres tvistighed til endelig ende at imellem sige og forhandle, og hvad de samtligen eller og de fleste deri gørende vorder, skal stå for fulde upåtalt i alle måder, og dermed hvis vidner og landstings dom, i sagen gangen er, ingen videre til skade.

(12)

** var skikket Knud Holst, ridefoged til Sæbygård, på sin egen og hans svoger Johan Christensens vegne på den ene og havde stævnet Otte Henriksen, borger i Sæby, på den anden side for en dom, han der til Sæby byting 7/5 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt Laurids Andersen i Gården på Læsø at betale Knud Holst og Johan Christensen 80 rigsdaler eller at have indvisning i hans bo og gods, som han er skyldig bleven på en skude, han dem afkøbt har: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme sag på fire dannemænd, Søren Madsen på Laurids Andersens vegne dertil tog Laurids Nielsen Tamstrup og Sindel Mikkelsen i Sæby, hvorimod Knud Tomasen tog Gert Hermandsen og Laurids Nielsen ---- , de og samtligen dertil nævnte og bevilget Jens Christensen sst, hvilke fem dannemænd skal møde på Sæby rådhus i dag 7 uger, og da have fuldmagt parterne derom til endelig ende at imellem sige og forhandle, og hvad de samtlig eller de fleste deri sigende og gørende vorder, skal stå for fulde, af parterne upåtalt i alle måder, og hvis dom, i sagen gangen er, dermed ingen videre til forhindring.

(13)

** var skikket Christen Jensen ---- i Ålborg hans visse bud Peder Hansen, prokurator i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Hans Jørgensen, borger og indvåner sst, for en dom, han sig af beråber, han 8/12 sidst forleden til Ålborg byting skal have ladet forhverve, anlangende to års husleje, som Hans Jørgensen fordrer af Christen Jensen ---- fra michaelis 1643 og til forleden michaelis 1645, og derfor begærer 36 sletdaler, uanseet hvis som er forbedret i husen, har Hans Jørgensens far lovet ham at skal blive ham godtgjort i hans husleje, hvilke endnu ikke er sket: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme sag på fire dannemænd, Niels Beck på Hans Jørgensens vegne dertil tog Tomas Lauridsen og Tøger Christensen, borgere i Ålborg, hvorimod Peder Hansen på Christen Jensen ---- deres vegne tilnævnte ung Hans Sørensen, rådmand der sst, og ---- Nielsen, borger sst, hvilke fire dannemænd skal forsamles på Ålborg gildehus i dag 3 uger, og da have fuldmagt parterne til minde eller ret til endelig ende at imellem sige og forhandle, og hvad de deri sigende og gørende vorder, skal stå for fulde, af parterne upåtalt i alle måder, og fornævnte dom dermed ingen videre til forhindring.

(15)

** (til Anne Jørgensdatter i Sæby hendes opsættelse) så er Christen Christensen Fellermand ikke nu mødt eller nogen på hans vegne herimod at svare, hvorfor samme sag er opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget, som lov og ret kan findes, og denne opsættelse her forinden lovlig at læses, og efterdi Christen Christensen Fellermand ikke nu er mødt herimod at svare, som for er rørt, da dersom han findes lovlig hid kaldt og stævnet efter dis opskrift, for ham forkyndt, bør han efter forordningen at give Anne Jørgensdatter til kost og tæring 4 rigsdaler.

** var skikket Dorte Nielsdatter, salig Christen Rises efterleverske, i Skive på sine egne og hendes umyndige børns vegne, nemlig Peder Christensen, Johanne Christensdatter, Margrete Christensdatter og Elle Christensdatter, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet hendes svoger Bodel Sørensen sst, eftersom hans hustru, Dorte Nielsdatters datter, Anne Christensdatter nogen tid forleden ved døden skal være afgangen, og på rette trødningsdag ingen registrering, vurdering eller skifte for adskillige årsagers skyld er bleven holdt: da efter flere ord dem imellem var, indgav de samme deres tvistige sag på to dannemænd, Bodel Sørensen tog Villads Frandsen i Bersholm og Dorte Nielsdatter derimod Niels Andersen Roland, borger i Viborg, de og samtligen tilnævnte Niels Ostenfeld, borger sst, hvilke tre dannemænd skal forsamles i Niels Ostenfelds hus på fredag først kommende, som er 30/1, og da have fuldmagt parterne om samme deres tvist at imellem sige og forhandle, og hvad de samtligen, eller og de fleste, deri gørende vorder, skal stå for fulde af parterne upåtalt i alle måder.

(16)

** (til Peder Munk i Gettrup hans opsættelse): så er Benedikte Porster eller nogen anden indstævnte personer ikke mødt herimod at svare, hvorfor samme sag er opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde, og gå derom så meget, som lov og ret kan findes, og denne opsættelse her forinden to gange lovlig at læses, og efterdi Benedikte Porster efter stævnings opskrift iblandt andet findes hid stævnet, og dog ingen er mødt på hendes vegne herimod at svare, som forskrevet står, da dersom hun findes hid kaldt, bør hun efter forordningen at give Peder Munk til kost og tæring 4 rigsdaler.

11/2 1646.

** var skikket velb Otte Kås til Lyngholm hans fuldmægtig Hans Hansen i Kellerup og fremlagde et forseglet og underskrevet opbud så lydende, eftersom jeg underskrevne er højligen forårsaget, formedelst den forbi gående onde tilstand, som været har, og formedelst to års rente, mig på hænger, og stor besværing, såvel som og mine kreditorer ville endelig have deres penge, og det mig umuligt er at bringe til veje, hvorfor jeg nu til dette Viborg landsting ville have mit jordegods, som jeg nu har, med al min løsøre opbudt til mine kreditorer, hvorfor jeg herhos tilskikker efterskrevne fortegnelse på al min jordegods, tilstandende gæld og løsøre, datum Nandrupgård 10/2 1646, Otte Kås egen hånd, og Hans Hansen på Otte Kåses vegne derhos berettet og gav til kende, at han i bemeldte sin opbud og tilkendegivelse havde til bevilget velb Iver Kås til Ulstrup og Erik Lunov til Viskumgård samme hans opbud med gods og løsøre imod gælden til hans kreditorer at likvidere, hvorfor vi nu tilfinder og forordner bemeldte to gode mænd Otte Kåses kreditorer til visse tid og sted at lade vide og tilsammen kalde, og Otte Kåses opbudne gods og løsøre at taksere og imod gælden til kreditorerne at likvidere, efter KM forordning og reces, som det sig bør, og dersom nogen af fornævnte gode mænd for lovlig forfald ikke møder, da en anden vederhæftig god mand, som dertil kan bevilges, i hans sted at tages, så samme likvidation kan fuldkommes efter forordningen, som forskrevet står, og at fornævnte gode mænd det til de interesserede give fra dem beskrevet, som de vil ansvare og være bekendt.

(22)

** var skikket Christen Hestbæk, borger ---- , og lod læse efterskrevne underskrevne seddel, eftersom salig fru Margrete Banner til Rævkærgård er ved døden bortkaldt, og barn og arvinger arv og gæld at have fragået og vedersagt, og efterdi der i gården findes en ganske ---- ting, gælden med at betale, som af syn og vurderings vidne er at erfare, er derfor underdanigst begærende af de gode landsdommere, at de vil forordne to gode mænd, som til en vis ---- og tid for dem ville indstævne kreditorerne, og gælden imod godset likvidere, actum Viborg 7/2 16 – Jesper Pedersen egen hånd.

(23)

** (til Niels Friis og Niels Andersens opsættelse) dertil svarede Oluf Christensen, at der endnu flere vidnesbyrd, om ---- øksne vidnet har, som dog ikke skal være hid kaldt, nemlig Peder Nielsen i Vestrup, Niels Jensen i Haverslev og deres medfølgere, og der så fremvise tingsvidne af Hvetbo herreds ting 7/2 sidst forleden, og formente Oluf Christensen, det samme vidner og burde at stævnes: da endog sagen med Niels Andersens indstævnte vidner i 6 uger til i dag er optagen, og Niels Friises fuldmægtig alligevel nu fremlægger anden vidnesbyrds vidne, som ikke af Niels Andersen er hid kaldt, som for er rørt, ved vi ikke i sagen at dømme, førend samme vidner og lovlig bliver indstævnet, og fordi opsatte samme sag til i dag 14 dage, og Niels Andersen her forinden Peder Nielsen og hans medbrødres vidne til samme tid at lade stævne og hid kalde, og da dem her at møde og gå derom hvis lov og ret kan findes.

(24)

** (til Niels Friis til Vestrup hans opsættelse) (kopi af ovennævnte sag, overstreget)

(25)

** var skikket Christen Andersen i Hasseris hans visse bud Hans Kall, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet

Kirsten Christensdatter, som siden har sig ladet kalde Karen, som er født i Vendsyssel i Hellevad sogn, og forleden sommer tjente hos Knud Sørensen i Hasseris, for en usandfærdig sigtelse og beskyldning, hun til Ålborg byting 8/9 sidst forleden over ham gjort har, og ham beskyldt for hendes barnefar til det barn, hun da redte til barsel med, for hvilke hendes beskyldning Christen Andersen ikke har fået nogen varsel, menende fordi samme letfærdige kvinde, som sin rette døbenavn har fordulgt og givet sig anden navn, men hendes rette døbenavn var Kirsten, hendes usandfærdige sigtelse og beskyldning ikke så noksom nøjagtig eller lovlig, at det bør nogen magt at have: da efterdi det befindes, sagen tilforn at have været hid stævnet, og da tid efter anden i 6 uger til i dag er opsat, og ikke Kirsten Christensdatter eller nogen på hendes vegne nu er mødt, som forskrevet stander, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme sigtelse og beskyldning magtesløs at være.

(26)

25/2 1646.

** var skikket Anders Tordsen i Krogsgård hans visse bud Christen Christensen i ---- og havde efter KM oprejsningsbrev hid kaldt sandemænd af Hvetbo herred, manddød at sværge over Niels Mortensen i Fristrup for Niels Tordsen i nør Halne, han 23/2 1645 i mørke og mulm skal have dræbt og omkommen, og nu fremlagde Christen Christensen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hvetbo herreds ting 10/1 sidst forleden, som indeholder Søren Lauridsen og Anne Lauridsdatter med flere i nør Halne at have vidnet, at den næste søndag efter sankt peders dag, som var 23/2 1645, var de nærværende hos og til stede i Røgild til Anders Mortensens bryllup, der så og hørte de, at Niels Mortensen i Fristrup ville have yppet sig i parlament med Søren Lauridsen i nør Halne, så gik Niels Tordsen, som var brudens far og skaffer i samme bryllup, og bad Niels Mortensen, som var brudgommens bror, at han med de andre godtfolk skulle give sig tilfreds og forliges vel, så rejste Niels Mortensen sig op og drog Niels Tordsen ud af stuen, der havde Niels Mortensen sin kniv til stede og gjorde Niels Tordsen sin bane og døds sår, uden al skyld og brøde: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Niels Mortensen manddød over og fra hans fred for sagesløs mand Niels Tordsen, han uskyldig dræbte og ihjel slog.

(27)

** var skikket Unmack Gertsen, borger og rådmand i Skive, på den ene og havde stævnet ---- Lauridsen i Hvidbjerg og Ebbe ---- sst på den anden side for et vidne, de til Rødding herreds ting 10/1 sidst forleden vidnet har, at Maren Nielsdatter, nu Unmack Gertsens hustru, i Skive skulle den første år, svenskens folk kom her i landet, have købt en kedel af en dragon, som lå i kvarter i Bønding for 9 mark, og Maren Nielsdatter ikke den tid har været Unmack Gertsens hustru eller kommen med ham i ægteskab, hvorfor Unmack Gertsen formener, samme vidne ikke så lovlig og ret at være, at den bør nogen magt at have: så mødte Casper Gersdorff og afstod samme vidne, og efter sådan lejlighed bør den ikke at komme Unmack Gertsen til nogen forhindring.

(28)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes fuldmægtig Anders Madsen i Røgild med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da at have stævnet Christen Nielsen i Kalsensgård, herredsfoged i Hvetbo herred, for en dom han til for

bemeldte ting 19/4 sidst forleden over efterskrevne otte personer af hendes tjenere i klage dømt har, for de ikke greb manddræberen, Niels Mortensen, som dræbte salig Niels Tordsen i det bryllup i Røgild, hvorfor han har tildømt dem at udlægge deres bøder efter KM forordning, dis uanseet hendes tjenere var ikke hos, hørte eller så deres parlament og bordag før den, der død blev, kom selv ind i salen og klaget på Niels Mortensen, at han havde gjort ham sår og skade: så og efterdi Niels Tordsen og Søren Lauridsen udførligen har vidnet, for beskyldte personer, Niels Christensen Bunde, Rasmus Christensen og deres medbrødre, i vidnet indført, at have været i lav og forsamling til Niels Tomasens i Røgild, der det drab er sket på Niels Tordsen af Niels Mortensen, og han dog ikke er hindret eller pågreben, endog med andre vidner befæstes, Niels Mortensen om mandagen at have været til bryllup, søgt ---- og givet brudeskænk, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises, ikke så at være sket, som omvidnet er, så herredsfogden fordi har tildømt fornævnte personer at lide klage, såvel som og deres bøder deri efter KM forordning at udgive, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og domme at sige eller magtesløs dømme.

(35)

** var skikket velb Steen Bille til Hedegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Hans Kall, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Johanne Madsdatter jordemor, boende i Understed i Skibtved, på den anden side for et vidne, hun til Sæby byting 12/11 sidst forleden vidnet har, indeholdende at hun var hos Karen Jacobsdatter, hr Peder Mørks, i Understed præstegård i den anden uge efter sankt mikkelsdag sidst forleden, der hun blev forløst, da var mor og barn moxen døde, og syntes barnet ingenlunde at kunne blive ved livet: så og efterdi bemeldte indstævnte vidner og kundskab en part formelder om samme barns fødsel, såvel som og dis utidige beskaffenhed, tilmed og med andre vidner befæstes, Karen Jacobsdatter at skal være falden og sig slagen, og noget derefter i stor nød gjort barsel, og intet derimod fremlægges, ikke så at være, som omvidnet er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og kundskaber at sige eller magtesløs dømme.

(40)

** var skikket Anders Nielsen i ---- gård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Morten Nielsen ved Næssund og Niels Jensen i Ginderup for et vidne, de til Revs herreds ting 9/11 1644 vidnet har, i sin mening at samme år imod vårdag om morgenen tidlig da skulle de have seet, at Johanne Jensdatter, salig Jens Nielsens datter, i Heltborg skulle have ligget i sengen under klæderne hos den svenske rytter, som skulle have liggen til Christen Christensens ved Heltborg kirke i kvarter, hvilke deres vidne Anders Nielsen beskylder, at de ikke udtrykkeligen har vidnet, hvad heller det skulle have været i fornævnte rytters seng, som han dertil søgte, der han lå der i Christen Christensens hus i kvarter, eller i Johanne Jensdatters egen seng: så og efterdi Morten Nielsen, Niels Jensen, Anne Mogensdatter og deres medfølgere udførligen har vidnet, dem at have seet Johanne Jensdatter at have ligget og søgt seng med fornævnte svenske rytter, og i så måder om den gørlige gerning, de seet har, hvilke og med Christen Andersen Holm, Niels Mikkelsen og deres medbrødres vidne om rygte og tidende, derom vidnet, bekræftes, og intet nøjagtigt Johanne Jensdatter derimod fremlægger, hvormed hun kan bevise sig deri uskyldig at være, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Christen Andersen og Christen Nielsen har vidnet efter Johanne Jensdatters ord, hun til dem skulle haft, at de ville tale med præsten, at hun måtte få åbenbarlig skifte, hvilke hun ikke er gestendig, men højligen benægter, som forskrevet står, da bør den deres vidne magtesløs at være.

(48)

** var skikket Peder Murmester i Kørum med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Christensen i Lund, Knud Christensen, Christen Christensen og Svend Christensen sst for et vidne, de til Hindborg herreds ting 14/10 1644 vidnet har, i sin mening at de skulle have været til Peder Pedersens i Kørum og der at have udspurgt og søgt efter to hopper, som skulle have været hen røvet og bort stjålen, og at Peder Pedersen da at skulle have forsvaret sig for dem, at han ikke havde seet eller fornemmet samme hopper, ej heller de var hos ham, de siden derefter at have ganget til Kørum og søgt med magt i Peder Murmesters hus og forvaring, og var fundet samme to hopper, og ydermere at have vidnet, at Peder Murmester i denne farlige forleden ufredstid har hølt og dølt med fjenderne: så og efterdi Jens Christensen i Lund, Jens Sahl i Otting og deres medfølgere vidnesbyrd udførlig har vidnet, samme hopper at være funden og opsøgt i Peder Murmesters hus, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den deres vidne i den punkt at sige eller magtesløs dømme, men så vidt de, såvel som Christen Sørensen og hans medfølgere, om rytterens ord såvel som og at Peder Murmester skulle for ---- dem, for rytteren vidnet har, som Peder Murmester højlig benægter, som for er rørt, kunne vi ikke kende deres vidner, såvel som den sigtelse, derefter gjort er, deri så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og efterdi fornævnte dele ikke lovlig findes bevist, bør den ingen magt at have.

(52)

** (til Mogens Kåses opsættelse) så mødte Eske Ibsen: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag med bevilling opsat til den næste tingdag efter pinsedag først kommende, og da dem her at møde, og gå derom så meget, som lov og ret kan findes, og fornævnte deler midlertid ikke at komme bemeldte mænd til nogen forhindring

** (til Christoffer Hvasses opsættelse): så ---- nævninger til stede, dog er ingen af de andre indstævnte mødt, hvorfor samme sag er opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse her forinden lovlig at læses.

(53)

** var skikket Johan Markorsen, borger i Sæby, hans visse bud Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Helle Sørensen og Kirsten Pedersdatter ved Fladstrand for et vidne, de til Sæby byting 16/8 1643, enhver særdeles, vidnet har, først Helle Sørensen at have vidnet, at ved sankt mikkels dags tide 1641 lejede Jørgen ---- stud, han ledte ud til Johan Markorsen, som var en sorthjelmet stud, Kirsten Pedersdatter at have vidnet, at hun samme tid tjente Johan Markorsen, og hun da efter hans hustru og datters befaling tog og annammet samme stud af Helle Sørensen, da Johan Markorsen ikke selv var hjemme, og at samme stud andendagen derefter gik ved byens hjord og kvæg, og ikke deres vidne formelder, at samme stud skal være kommen Johan Markorsens hans hustru og børn til hænde eller nogen annammelse: så og efterdi bemeldte vidnesbyrd ikke har vidnet på fersk fod, dag eller tid, men rum tid efter at sådant skulle være sket, som ikke med Johan Markorsens brev eller anden lovlig bevis bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dom, derpå funderet er, magtesløs at være, og ikke at komme Johan Markorsen til nogen forhindring eller skade.

(55)

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans fuldmægtig Knud Tomasen i Lindholt med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have given til kende, hvorledes i en hans enghave i sidste forleden svenske fejdetid skal være af adskillige bønder huggen og bortført 54 egetræer efter synsvidnes indhold, og nu har han bevist med skovfogden Poul Christensen i Dalen, det Peder Sørensen i Silkeborg, Niels Tomasen i Hammerholt med flere samme træer at have hugget og bortført, formente samme skovhug at være ulovlig og mener dem derfor at lide tiltale som for andet uhjemlet: så og efterdi for fornævnte synsvidne befindes ej varsel givet for syn på åstederne at møde, Poul Christensen ej heller udførlig har vidnet ved visse dag og tid at have seet fornævnte personer hugget eller affført fornævnte træ, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dom, derpå funderet er, magtesløs at være.

(58)

** var skikket velb Steen Bille Holgersen til Hedegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans visse bud Jens Pedersen i Bejstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Nielsen ---- for en fuldmagt, Steen Bille ham givet har ---- 21/8 1641, anlangende at han på hr Christoffer Frandsen, sognepræst til Torslev med sin anneks og provst i Børglum herred, hans vegne skulle svare og fulddrive for ham hans sager hvilke sted og hvor fornøden gøres, formener Peder Nielsen har til fordristet sig og ladet skrive to linier imellem Steen Billes hånd og dets dato, og ikke at være skreven med et slags blæk, fuldmagten i sig selv er skreven med: så og efterdi Peder Nielsen højligen benægter nu her fremlagde fuldmagt ikke i hans værge at være forandret, den og befindes Peder Nielsen for rum tid siden at være af hændet og fra hændet, Steen Billes fuldmægtig og ikke heller udførlig her for retten ville vide samme fuldmagt, Peder Nielsen dermed nogen falskhed at have gjort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke deri Peder Nielsen at tildømme nogen falskhed at have begået.

(60)

11/3 1646.

** var skikket Jens Pedersen i Hem på sine egne og sine medarvingers vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Christensen i Tolstrup og hans efterskrevne voldgiftsmænd, for de ikke 26/7 sidst forleden ville afsige deres voldgift, og ikke de er mødt til Rødding herreds ting 7/10 med hans voldgiftsmænd at afsige deres voldgift og en endelig ed derpå at gøre efter landsdommers dom og samtykke, formener derfor Niels Christensen i Tolstrup uret at have gjort og hans voldgiftsmænd, efterdi han ikke har fuldkommen den afsigelse, som hans voldgiftsmænd har afsagt, og bør derfor at stande til rette, som det sig bør, også i lige måder for deres guld, sølv og penning og jordegods, Niels Christensen i Tolstrup har brugt i så langsommelig tid imod deres vilje og minde: da efter flere ord dem imellem var, blev Jens ---- Hvid og Niels Christensen nu her for retten med sammenlagte hænder om samme deres tvistighed bemeldte ---- anlangende i så måder var forligt og fordragen, det ---- Christensen lovet og til forpligtet sig at skulle udgive og betale Jens Pedersen Hvid 110 sletdaler, og hvis den ---- bliver betalt til pinsedag først kommende, skal ingen rente af gives, men hvis som af samme summa penge siden rester og tilbage står, og ikke da fornævnte tid bliver betalt, skal gives ---- af siden til pinsedag 1647, ---- hvilke tid den ganske summa uden tøe og trætte skadesløs skal erlægges og afbetales, derimod lovet Jens Pedersen Hvid for sig og medarvinger, såvel som og for Peder Andersen derpå kunne tale at holde Niels Christensen og hans ---- aldeles kvit og kravsløs for al ---- arv, det være

sig i jordegods og løsøre, efter salig Maren Sørensdatter, som boede i Jestrup i ---- , og dermed samme deres tvistige sag bilagt.

(61)

** var skikket Christoffer Pedersen Skomager, borger i Århus, hans fuldmægtig Søren Christensen Bjerring, prokurator i Viborg, på den ene og havde stævnet Christen Villadsen, Anders Johansen og Jacob Fris, borgere i Viborg, på den anden side for et synsvidne, de 3/2 sidst forleden til Viborg byting afhjemlet har, anlangende af de 26/1 sidst forgangen skulle have seet salig Anders Jensen, som død blev her i Viborg, hans lig, hvilke vidner og kundskaber Christoffer Pedersen formener ikke lovlig eller fuldkommen at være vidnet, og en part vidnet efter en andens sagden: så og efterdi Gertrud Hermandsdatter, ---- Lauridsdatter og Hilleborg Jensdatter udførligen har vidnet, det Anders Jensen skal være kommen hastig løbende bagved efter Niels Vinter, som havde vendt sig om og sagt, de havde ingen uvenskab med hinanden og begæret fred, og Niels Vinter hårdelig var nødt og tvungen sig at værge sit liv, og meget gerne uden klammeri ville have været fra ham, hvilket og med fru Margrete Marsvins underskrevne kundskab befæstes, bevises og med synsvidne, Niels Vinter at have bekommet sår og skade, det hans kappe var ganske igennem stukket, og intet derimod fremlægges, hvormed kan bevises, ikke så at være sket, som omvidnet er, så sandemænd fordi har Niels Vinter, formedelst nødværge, manddød oversvoret og til hans fred, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og kundskab, ej heller den sandemænds ed, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(65)

** var skikket Christen Jensen i Dalstrup i Salling med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Staffen Olufsen i Flade og Peder Lauridsen sst for et vidne, som de 16/12 sidst forleden til Nørherreds ting vidnet har, hvorledes Christen Jensen skulle have været i Flade 27/5 1644 og der tagen to øksne og en vogn med andet mere gods og udplyndret, og ikke svenskens folk da at have været hos ham, der han kørte af gården, hvilket vidne menes usandfærdig at være, eftersom enhver forstandig godtfolk sig vel derpå kan forstå, ikke Christen Jensen skulle have sig til fordristet om højlys dag at drage på fremmede steder i godtfolk deres gårde og huse således sig at skulle have anstillet: så mødte Oluf Christoffersen og afstod bemeldte indstævnte vidne, og efter sådan lejlighed bør den ikke at komme Christen Jensen til hinder eller skade i nogen måder.

(66)

** var skikket Jørgen Simonsen Hatstafferer, borger i Viborg, på den ene og havde stævnet Kirsten Christensdatter, salig Jens Madsen Bjerrings efterleverske, sst på den anden side for en dom, hun til Viborg byting 17/11 sidst forleden har ladet forhverve, hvori Jørgen Simonsen skal være tiltalt og tildømt at betale 6 daler efter en regnskabsbog, han formener at bevise for rum tid siden at være betalt, og ham for stor uret at ske, og samme bog, såvel som samme dom, derpå funderet, ikke så lovlig at være, som det sig bør: så og efterdi bemeldte kvittants på fornævnte udtog ikke for fogden har været i rette lagt, der han sin dom har udgivet, så han kunne vidst sig derefter at rette, da bør samme hans dom i den punkt, Jørgen Simonsen anlangende, at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, bemeldte kvittants for ham at i rette lægges, og siden derefter parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(68)

** (fortsat fra ikke bevaret blad): så og efterdi Hans Sejermager her for retten tilstår, Jens Jørgensen byfoged til tredje ting af ham at have været begærende, samme deres opskrifter til regnskab at indkomme, og Jens Jørgensen, formedelst Hans Sejermager og Søren Skrædder havde opskrift og regnskab imod hverandre, det til afregning henfunden, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme, eller hans ulempe deri at være.

(69)

** (til Peder Munk i Gettrup hans opsættelse) så mødte Peder Hansen i Ålborg på mester Erik i Hammer, Benedikte Porster og Morten Kjærulf deres vegne: da efter parternes bevilling blev samme sag opsat til næste landsting efter påskedag først kommende, og derhos bevilget de, at samme sag midlertid her forinden til afregning på to dannemænd at indkomme, Peder Munk på sin side tog Peder Tomasen Galskøt i Kornum, og Peder Hansen derimod tilnævnte Christen Christensen ---- , hvilke to dannemænd skal forsamles i Hammer i mester Erik hans hus, og da at overregne og likvidere afgiften af Kornumgård imod hvis rigtig bevis, da kan fremlægges, deraf at være betalt, såvel som og for 100 dalers brev til Gertrud Munk, item om det byg, klæde og det brev på 505 daler, og dersom bemeldte mænd da dem ikke til mindelighed efter deres regning og likvidering kan imellem forene og fordrage, da parterne her til fornævnte tid at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** (til Amdi Arildsen Smed i Holms hans opsættelse): da endog sagen i 6 uger er optagen, og ikke Dorte Hansdatter her nu er mødt, som forskrevet står, opsatte vi samme sag til næste landsting efter pinsedag først kommende, og da Dorte Hansdatter selv her i egen person at møde, og gå derom hvis lov og ret kan findes, og den opsættelse her forinden lovlig at forkyndes.

** (til Christen Christensen, borger i Sæby, hans opsættelse) så mødte Jens Pedersen i Viborg med Peder Nielsen i Ørslev hans skrivelse og begæret, sagen nogen tid at måtte opstå: da efter sådan lejlighed blev samme sag med bevilling opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(70)

22/4 1646.

** var skikket velb Markor Kås til Tidemandsholm hans fuldmægtig Oluf Nielsen i ---- og havde efter KM oprejsningsbrev hid kaldt sandemænd af Børglum herred, manddød at sværge over Peder Nielsen i ---- i Børglum herred i Vendsyssel for hans tjener, Peder Pedersen i Koldbro, han for nogen tid siden skal have dræbt og ihjel slagen, og nu fremlagde Oluf Nielsen efterskrevne tingsvidne af Børglum herreds ting 23/2 1645, Bertel Sørensen i Sessing at have vidnet, at han hørte og så, at Peder Nielsen kom gangende på ret hjemvej og vidste sig ingen fare, og der de kom sønden Christen Pedersens i Koldbro, da kom Peder Skomager tvært på dem, og Bertel Sørensen da løb imellem og ville forhindre Peder Skomager, på det ingen ulykke skulle ske, da løb Peder Skomager hastig omkring ham med en kniv dragen i hånden og opløb Peder Nielsen og slog nogen slag til ham med kniven, og Peder Nielsen gjorde nødværge med næverne og havde hverken våben eller værge i hånden: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor

Peder Nielsen manddød over og til hans fred for Peder Pedersen Skomager, han af nødværge ihjel slog, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(72)

6/5 1646.

** var skikket velb fru Ide Skeel, salig Frederik Rantzaus, til Asdal hendes fuldmægtig Peder Christensen, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Horns herred, manddød at sværge over Christen Pedersen Skomager, da boende i Råbjerg, for Peder Jensen, født sst, han ihjel slog 23/3 sidst forleden, og nu fremlagde Peder Christensen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Horns herreds ting 13/4 sidst forleden, Christen Jensen Trane i Råbjerg at have vidnet, at den dag 3 uger en halv stund for solrøst da så han og hørte, det Peder Jensen, barnfødt i Råbjerg, kom ind til Karen Terkildsdatter i Råbjerg og byttede en daler penge med hende, da sad Christen Pedersen Skomager derinde og drak, og bad Christen Skomager at Peder Jensen ville drikke med ham, Peder Jensen da at have svaret nej, da sagde Christen Skomager, da vil jeg give eder en djævel, så tog Christen Pedersen og Peder Jensen fat over armene på hverandre, med det samme tog Christen Pedersen Skomager sin kniv ud og stak til Peder Jensen i i hans bryst, så råbte Peder Jensen, han har blodet af mig og slaget mig ilde, men Christen Skomager gav ingen ord fra sig enten før eller siden og undløb: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Pedersen Skomager manddød over og fra hans fred for sagesløs mand, Peder Jensen, han dræbte og ihjel slog.

(74)

** var skikket Anders Christensen i øster Lyby i Salling og havde efter KM oprejsningsbrev hid kaldt sandemænd af Nørherred, manddød at sværge over Christen Skøt, som tjente på Grinderslev kloster, for hans søn Jens Andersen i øster Lyby, han for nogen tid siden skal have dræbt og ihjel slagen, og nu fremlagde Anders Christensen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Nørherreds ting 7/4 sidst forleden, Laurids Lauridsen i Vinde at have vidnet, at han var ved Lyby mølle den næste lørdag efter pinse helligdage år 1644 og der da så og hørte, det Christen Pedersen Skøt, som tjente på Grinderslev kloster, kom ridende med en lang bøsse på sin hest og red ned ved bakkesiden ovenfor Lyby mølle og skød til Jens Andersen i øster Lyby, som da lå og sov ved mølledammen, så at Jens Andersen døde deraf: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Peder Christensen Skøt manddød over og fra hans fred, for sagesløs mand, Jens Andersen, han uskyldig ihjel skød, dernæst blev den ottende sandemand, Peder ---- hans skudsmål gjort, det han ligger på sin sygeseng, og fordi ikke her i dag kunne møde at sværge sin ed.

(76)

17/6 1646.

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans visse bud Jens Nielsen i Grurup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet efterskrevne 14 herredsnævninger i Revs herred for en nævnings ed, de til Revs herreds ting 26/4 45 svoret har, og i samme deres ed kvitsvoret Anne Clemendsdatter, som har været berygtet for husfred og gårdfred, for de vidner ikke var så noksom, at de anderledes kunne sværge, hvorfor Christoffer Hvas formener, dem uret at have svoret, efterdi

for dem tingsvidne af Revs herreds ting, udgangen 29/3 1645, er fremlagt, indeholdende Margrete Rasmusdatter i Barslev har vidnet, at hun 16/3 sidst forleden var i Anne Andersdatters stue i Barslev, så kom Anne Clemendsdatter, som havde vogtet Barslev hjord, og førte sig i skændskab med Anne Andersdatter og hendes gæster, så tog Karen Clemendsdatter Anne Clemendsdatter og førte hende ud af stuen, så kom hun ud af døren, så hørte hun nogle slag, så gik hun til vinduet og så ud, da gik Anne Clemendsdatter i gården med en vognkæp og slog til bodsdøren: da efterdi samme sag befindes langt over 6 uger at være optagen, og ikke Anne Clemendsdatters fuldmægtig, eller nogen på hendes vegne, med samme indstævnte nævnings ed er mødt at i rette lægge, vi og ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævnings ed magtesløs at være.

(77)

** var skikket Niels Staffensen i Sludstrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen i Harpsø, Christen Jensen i Linderum og Laurids Jensen i ---- for et vidne, de til Horns herreds ting 6/4 1645 vidnet har, anlangende de da 9/12 1645 skulle samtlig med hverandre været hos Niels Staffensen på Eget mark på Jens Skrædders vogn i Kragvad og tilbød Niels Staffensen et øg, som Jens Skrædder har købt af ham 16/12, dog de intet har nogen øg med dem, hvorfor Niels Staffensen formener, samme deres tilbud ikke så lovlig at være, som det sig bør: da endog sagen befindes over 6 uger at være optagen, og Christen Mogensen påstår sig samme hest af Oluf Lauridsen at skulle have lånt og den igen bekommet, så Oluf Lauridsen sig deri over ham, efter bemeldte fremlagte seddel, ikke skulle have at klage, og sagen Christen Mogensens hoppe angår, da ved vi efter sådan lejlighed ikke på samme indstævnte vidne og sandemænds ed nu at dømme, men opsætter samme sag til i dag måned, og Oluf Lauridsen, såvel som og Christen Mogensens vidnesbyrd, da her i egen person at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes ---- Christen Mogensen til forhindring.

(79)

** var skikket Jens Sørensen i Sejlflod hans visse bud Peder Hansen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Andersen Thisted, fordum tilholdende i Ålborg, for en enlig og særlig vidne, han til Ålborg byting 20/3 1643 vidnet har, at 1642 straks efter jul skulle han have seet, at Anders Tomasen i Astrup skulle have til talt Jens Jensen Holmbo 20 sletdaler i rigsdaler og adskillige mønt, hvilken enlig, særlig og vildig vidne, som ikke på fersk fod vidnet er, meget mindre med nogen anden sandfærdig vidne bestyrkes, hvormed Anders Tomasen den gæld, som han Jens Jensen Holmbo skyldig er, ville fravidne, menende samme vidne ikke så noksom, nøjagtig eller sandfærdig, at den bør nogen magt at have: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden langt over 6 uger til i dag er optagen, opsættelsen til hjemting findes at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dom magtesløs at være, og ikke at komme Jens Sørensen til nogen forhindring, og at Anders Tomasen at give ham til kost og tæring 4 rigsdaler.

(80)

** var skikket velb fru Ide Skeel, salig Frederik Rantzaus, til Asdal, på hendes tjener, Jens Christensen i Alstrup, hans vegne hendes visse bud Peder Hansen, borger i Ålborg, med en

opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter måneds opsættelse at have stævnet Simon Andersen i vester Brønderslev, Søren Lauridsen sst og deres medbrødre 10 herredsnævninger, for at de 18/12 sidst forleden til Jerslev herreds ting har svoren Karen Pedersdatter, Jens Mortensens hustru, i Klattrup kvit for kirkefred, hende var tillyst, efter vidner og klages formelding, som da samme dag fornævnte nævninger fik læst og påskrevet, og aleneste funderet samme deres tov på Niels Christensen i Ågård hans enige svar og løse ord, hvilken deres ed de ikke så lovligen efter loven og recessen har svoret og gjort, som det sig burde, menende fordi samme deres tov bør magtesløs at være: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden i seks uger til i dag er opsat, opsættelsen findes og til hjemting at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, så vi imod recessen uden bevilling deri ikke kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme nævninger deres ed og tov magtesløs at være.

(81)

** var skikket Amdi Arildsen Smed i Holm hans visse bud Peder Hansen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Dorte Hansdatter i ----bakken, som tjente Niels Smed i Allerup, for en løgnagtig beskyldning og sigtelse, hun over ham første gang til Jerslev herreds ting 22/9 1642 gjort har, og ham sigtet og beskyldt at være rette barnefar til det barn, hun da redte til barsel med, anden gang for sognepræsten i Hellevad kirke 19/1 1645 ham beskyldt til to tider, samme deres bedrift at være begangen, nemlig til påske og jul, uanseet at barnet var født ad helmis efter, og dersom barnet var avlet ad jul eller før, havde hun ganget seks uger over tide, og dersom det havde været sket til påske, er det 12 uger, før hendes tid kom, tilmed benægter Amdi Arildsen højligen ved sjæl og salighed, sig aldrig at have haft legemlig fællig med Dorte Hansdatter: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden langt over seks uger til i dag findes at være optagen, og opsættelsen til hjemting at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ikke Dorte Hansdatter endnu er mødt, dog hun det er forelagt, ej heller nogen anden samme indstævnte sigtelse at i rette lægge, så vi ikke imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme sigtelse og beskyldning magtesløs at være og ikke komme Amdi Arildsen til nogen forhindring.

(82)

** var skikket velb Hans Bille til Junget hans fuldmægtig Laurids Olufsen i Visby på den ene og havde stævnet Oluf Jepsen, tingskriver til Nørherreds ting, på den anden side for han 3/2 til fornævnte ting har udelukket hovedmeningen af en part vidner, Hans Bille samme dag til fornævnte ting ved hans fuldmægtig da har ladet forhverve, menende ham dermed forsætlig uret at have gjort og bør derfor at stande til rette, som vedbør: så og efterdi Mads Jepsen i Grettrup udførligen at have vidnet, det Anders Jensen Krag og Villum Orgemester i den fjerde uge efter sankt volborg dag år 1644 gik op på kornloften på Jungetgård og lod fylde noget byg og rug i sække, og lagt det på en vogn, og ført ned til fjorden til en båd, og kom straks igen med samme vogn, og tog en halvkiste og nogen skrin og noget andet gods fra Jungetgård og førte det ned til båden ved fjorden, og svenskens folk havde kvitteret Jungetgård med sak og pak og været slet og aldeles derfra, hvilket og med Lauge Olufsen, Villads Christensen, Anders Jepsen, Niels Jensen og deres medfølgeres vidner bekræftes, at de og så Anders Krag og Villum Orgemester kom ned fra Jungetgård med fornævnte korn og gods og fulgtes med vognen med kiste og skrin på, det og med Morten Lauridsen, Peder ---- og deres medbrødres vidner i lige måde befæstes, at Anders Jensen Krag kom ned til fjorden med en

vogn og havde to sække med havre, en liden halvkiste og en liden skrin på, og i så måder ---- og båret kundskab om den synlig gerning at have seet, som deres vidne om bemelder, og intet derimod fremlægges, ikke så at være sket, ---- , da vidste vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner at sige eller magtesløs dømme, sammeledes efterdi Jacob Pedersen og Anders Bertelsen i lige måde udførlig har vidnet ved visse år og dag dem at have seet Anders Jensen Krag taget en par grå hjelmede øksne i Jungetgårds lade, fik hans drenge dem og skikket dem bort, og han selv fulgtes med, hvilket og med Svend Jensen og hans medbrødres vidner bevises, at Anders Krag lod hente samme to øksne fra skoven nogle dage derefter, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den deres vidne at sige, men ved magt at blive, men efterdi Søren Pedersen i Nederby på Fur, Poul Nielsen og deres medfølgere ikke uden alene har vidnet dem vitterligt, at obersten, der lå på Jungetgård, skulle derfra marcheret 27/5, og en parti ryttere kom og holdt deres kvarter der igen, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den deres vidne så noksom, at den bør at komme Anders Krag og Villum Orgemester imod de vidner, nu er ved magt dømt, til nogen befrielse, men magtesløs, sammeledes efterdi Niels Mørk og Peder Skibbygger deres vidne ikke formelder, dem at have seet fornævnte symfoni at være kommet fra Jungetgård, men ---- aleneste de så den blev udbåret af Anders Jensen Krag, da finder vi samme deres vidne magtesløs at være, belangende den tiltale og beskyldning med herredsskriveren afstod Laurids Olufsen, så den ikke skal komme ham til forhindring.

(92)

** var skikket Peder Henriksen Rottenborg, borger i Skive, på den ene og havde stævnet Anders Jepsen og Hans Smed i Skive på den anden side for en forbud, de 13/9 1645 gjort har Søren Jørgensen i Egebjerg og Anne Gregersdatter i Råbjerg for et vidne, de til Ginding herreds ting 30/10 1645 vidnet har, i sin mening at til jul 1643 da tjente de Peder Kallesen i Skive, og da lå der på hans skorstensstue loft fire dynger korn, rug, byg, malt og havre, og en part deraf hans egen avl, og en part var af indkøbt korn, og lå det på samme loft, der rytterne kom der, dernæst stævnet Christoffer Lauridsen i Dalby og Laurids Jørgensen i øster Dalby for et vidne, de til Hindborg herreds ting 26/1 sidst forleden vidnet har, anlangende at de tit og ofte i svenskens og fjendernes tid har solgt Peder Callesen, borger i Skive, rug, byg og havre og opbåret det på Peder Kallesens skorstens stueloft, og otte dage efter sankt hans dag, som var 1/7 1644, siden kaptajnen var dragen fra Peder Kallesen, som lå der i kvarter, da var de med og tog al det rug og byg, som lå på Peder Kallesens loft derfra og op på Laurids Svendsens loft, og Peder Henningsen Rottenborg, borger i Skive, da hos og til stede var og tog mål derpå: da efter flere ord og tale dem imellem var, indgav de samme deres tvistige sager på fire dannemænd, Maren Pedersdatter Hesselbjerg på sin husbond Peder Callesens vegne tog Mogens Jensen, ridefoged til Skivehus, og Anders Sørensen, rådmand i Skive, derimod tog Peder Henriksen Villads Frandsen på Krabbesholm og Jens Madsen i Intrup, de og samtlig tilnævnte Niels Madsen ved tinget, borger i Skive, hvilke fem dannemænd skal forsamles på Skive rådhus på fredag, først kommende 3 uger, efter prædiken og gudstjeneste er endt, og da have fuldmagt parterne om alle deres tvistigheder til endelig ende at imellem sige og forhandle, og hvad de samtlig, eller og de fleste, deri siger eller gørende vorder, skal stå for fulde af parterne uoprebet og upåtalt i alle måder.

(100)

** var skikket Anders Jensen Krag, borger i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Knud Berendsen, borger sst, for et enlig vidne, som han vidnet har til Nykøbing byting 24/1 sidst forleden, at han 6/3 1644 skulle have hørt, det Anders Jensen Krag skulle have sagt til korporalen, som lå i kvarter til Søren

Jensen Skrivers, at han kunne det vel give et hundrede daler til ham, fire eller fem og var lige gode, hvilke Anders Krag højligen benægter, aldrig at have haft slige ord og tale, som Knud Berendsen usandfærdeligen ham har på vidnet: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden i seks uger til i dag er optagen, opsættelsen og til tinge og for deres bopæl at være læst og forkyndt, som opskriften om bemelder, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet stander, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed, samme vidner magtesløs at være, og ikke at komme Anders Krag til forhindring.

(102)

** var skikket Niels Ostenfeld, borger i Viborg, hans fuldmægtig Hans Kall, prokurator sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Jørgen ---- , soldat under kaptajnløjtnant Jochum Wogler, liggende i kvarter hos Laurids Niels Trane, for et stuevidne, han skal have vidnet for samme sin kaptajnløjtnant her i hans stue 24/12 1645 sidst forleden, om nogle ord og andet, som Niels Ostenfeld skulle have haft i Laurids Tranes hus, hvilken hans vidne han benægter, sådanne ord ikke at have haft eller ved af at sige: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden i seks uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemtinge at være læst og forkyndt, som opskriften om bemelder, og ikke Laurids Trane eller nogen anden er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed, samme vidne magtesløs at være.

(103)

** var skikket Peder Christensen i Søndergård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Gravers Christensen og Christen Christensen af Norge for en vidne, de til Hassing herreds ting 3/7 sidst forleden vidnet har, i sin mening at de skulle have ført Peder Christensen til Norge, efter hans begæring, såvel som det skulle være dem vitterligt, med adskilligt gods, som han skulle der have solgt, hvilke vidne Peder Christensen formener og beskylder for et sankevidne at være, ej heller på nogen visse dag eller tid, hvorfor han formener, samme vidne bør magtesløs være: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden langt over seks uger til i dag at være optagen, opsættelsen og til hjemtinge findes at være læst og forkyndt, som opskriften om bemelder, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed, samme vidne og dom magtesløs at være.

(104)

** var skikket Gertrud Clausdatter i Hessel, salig Peder Mogensens efterleverske, og deres børn deres visse bud Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter andre opsættelser at have stævnet Anders Mortensen, fordum tjenende i Skæggesholt, Laurids Lauridsen på Bakken med flere for nogen løgnagtige og usandfærdige vidner, de til Jerslev herreds ting og Hvetbo herreds ting 3/7 og 23/8 sidst forleden vidnet har, dem den næste onsdag efter hellig trefoldigheds søndag at have været i Hessel fra morgen til aften om natten tilforn og anden nat, og da var Anders Mortensen i Skæggesholt, Laurids Lauridsen på Bakken med flere ikke i Hesselt gård eller hus samme nat eller dag, såvel som ikke seet Niels Koldbro i fængsel

eller jern at være sat af Peder Mogensen, men at han godvilligen og utiltvungen gjorde sin bekendelse, hvilke deres vidne her til landstinget er magtesløs dømt og kendt usandfærdig: da efterdi med endelig landstings dom bevislig gøres, Anders Mortensen, Laurids Lauridsen, Peder Madsen, Bertel Nielsen, Christen Nielsen i Holm, Hans Nielsen i Heden, Niels Hansen på Slettingen, og Morten Jensen deres vidner, såvel som og Niels Nielsen, Maren Smedekones søn i Koldbro, hans benægtelse at være usandfærdig kendt, efter deres tilfald og lejlighed denne vores endelige dom medfører og indeholder, sagen og siden her til landsting på deres fælding er indstævnet, og tid efter anden over seks uger til i dag optagen, og ikke bemeldte personer endnu er mødt, eller nogen på deres vegne, herimod at svare, som forskrevet står, så vi nu ikke længere imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Anders Mortensen, Laurids Lauridsen, Peder Madsen, Bertel Nielsen, Christen Nielsen, anden Christen Nielsen i Holm, Hans Nielsen, Niels Hansen og Morten Jensen jo for samme deres usandfærdige vidner, såvel som og Niels Nielsen for hans usandfærdige benægtelse, enhver af dem bør fældet at være.

(107)

1/7 1646.

** var skikket velb fru Birgitte Lindenov til Bangsbo hendes visse bud Anders Poulsen i Lindet og efter KM oprejsnings brev hid kaldt sandemænd af Vennebjerg herred, Tomas Clausen Stenhugger hans bane at udlade, som for nogen tid forleden skal være dræbt ved Bangsbo strand, og nu fremlagde Anders Poulsen efterskrevne tingsvidne af Vennebjerg herreds ting 17/10 1645, som indeholder efterskrevne vidnesfolk, alle boende ved Bangsbo strand, først Peder Jensen Mørk at have vidnet, at 23/8 kom der bud til ham, det han skulle komme hastigt til Tomas Clausen Stenhugger, og der han kom til hans gård, da sagde han, det er ilde fat med mig, Tomas Andersen har stukket mig til døde, og Tomas Stenhuggers hustru, Johanne Jensdatter, at have vidnet, at den selv samme lørdag, da så hun, det hendes salig mand gangende i hans gård, det han havde hans tarme i sin hånd, råbte, skreg og sagde, Tomas Andersen har stukken mig til døde: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Tomas Andersen at være Tomas Clausen Stenhuggers bane, og fordi svor ham manddød over og fra hans fred.

(109)

** var skikket Peder Christensen i Roslev og havde hid kaldt sandemænd af Harre herred at udlede hans far Christen Pedersens bane, som på pinsedag sidst forleden skal være slagen og såret og siden deraf 26/5 næst ---- er død bleven. så var sandemændene her til stede og begærede nogen tid respit, på det de des bedre om samme drabs sag kunne komme i sandheds forfaring, eftersom det var dem tvivlsomt nu at om tove, da bevilget Peder Christensen samme sag at opstå til i dag måned, og sandemændene bepligtet dem derfor at møde og gøre deres ed under samme hesteleje, som de i dag skulle gjort.

15/7 1646.

** var skikket Christen Pedersen i ---- på Maren Christensdatter samt hans kvarters medbrødre deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet hr Niels Lauridsen, sognepræst til Hvidbjerg og Lyngs sogne på Thyholm for en polet seddel, han anno 1644 med egen hånd skal have udgivet, og deri har indført

nogen mænd af Hvidbjerg og Lyngs sogne, som skulle være i en ritmesters kvarter, som lå til hr Niels Lauridsen, og deri havde taget sig magt og myndighed til i denne ufredstid at sætte og taksere på skyld og landgilde, som deres egen gode øvrighed ikke har tilladt eller bevilget, hvorfor de formener, samme polet seddel, som ikke af nogen da landsens fjender er stadfæstet og underskrevet, bør magtesløs at være: så og efterdi fornævnte ritmesters fuldmagt, til hr Niels Lauridsen udgivet, befindes af en ud af landsens fjender udgivet, bevises og med Jens Knudsen i Gravgård og deres medbrødre, som samme polet og fortegnelse seddel har underskrevet, for tingsdom og ---- vidnet og tilstået, at hvad samme kvarterseddel eller regnskab, som Laurids Hansen i rette lagde 17/1, var ret eller ikke, det vidste de ikke, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme fuldmagt, polet og indstævnte seddel videre bør at komme Christen Pedersen i Lyngs og hans kvarters medbrødre til udgift ---- som de billigen og med rette efter deres da formue kunne tåle, men hvem på skader, da fire uvildige dannemænd af tinge at opnævnes og fornævnte personer lovligen at sætte og taksere, hvad enhver af dem billigen i samme fjendtlige kontribution kunne formå at udgive, som det sig bør, og såfremt da nogen kunne befindes at være forurettet, da gås derom siden hvis ret er, og fornævnte herredstings dom, som deri dømt og på funderet er, magtesløs at være.

(114)

** var skikket mester Niels Lauridsen, sognepræst til Hvidbjerg kirke med sin anneks, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Pedersen i Barslev for et vidne, han til Revs herreds ting 8/11 1644 vidnet har, at Jens Pedersen i Barslev mølle skulle have givet hr Niels 3 sletdaler, for han skulle holde ham kvit for kvarters udgift, hvilke deres vidne hr Niels benægter: så efterdi Jens Pedersen i Barslev hans vidne befindes enlig og ikke uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, Bodil Lauridsdatter, Ingeborg Sørensdatter og Kirsten Jensdatter og befindes vildig, tilmed fornævnte vidner vidnet om ord og ---- , som hr Niels Lauridsen skulle haft, hvilket han ej er gestendig, for tingsdom indgået eller fra sig bebrevet, men her i dag højlig benægter, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(116)

** var skikket Anders Christensen Ørum, boende i Sundby, hans fuldmægtig Simon Bjerring i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at gave stævnet Anne Valstrup, boende i Røgelhede i Jerslev herred, for hun 14/11 1644 til Jerslev herreds ting skal have vedersagt arv og gæld efter hendes salig husbond afgangne Oluf Pedersen, som boede i Røgelhede, sammeledes og da hid stævnet Anne Valstrup med hendes lovværge samt hendes børn, nemlig Axel Olufsen, Steen Olufsen, Christen Olufsen og Sofie Olufsdatter, endnu Peder Olufsen med alle de umyndige deres lovværger, og herhos blev fremlagt efterskrevne vedersigelse af Jerslev herreds ting 14/11 1644: så og efterdi Anne Valstrup til tinge arv og gæld efter hendes salig husbond Oluf Pedersens død har afsagt og fragået, og ikke befindes hende sig med noget af hans efterladte gods at have med befattet eller forrykket, da ved i efter sådan lejlighed ikke deri imod samme vedersigelse at sige men ved magt at blive.

(117)

** var skikket velb Knud Ulfeld til Østergård hans visse bud Jens Jensen i Durupgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Jens Andersen Kjær i

Nejsum og Jens Olufsen sst ---- for en ed og tov, som de til Åsted birketing 8/5 sidst forleden gjort har, og da at have svoren Knud Nielsen i Åsted skov kvit og fri for vold, som deres ed og tov videre om formelder, uanseet for sandemændene med tingsvidne var bevislig gjort, Knud Nielsen at have draget vod i åen ved Åsted sø: så og efterdi fornævnte sandemænds ed ikke indeholder nogen vidner deri at være inddragen, som fornævnte sandemænd deres ed på funderet har, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke deri kende samme sandemænds ed så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(119)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand over Ørum len, hans visse bud Jens Nielsen i Grurup med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Jensen Alstrup i Sønderhå, for han på juledag 1644 i Sønderhå kirke og på kirkegården, siden prædiken og gudstjeneste var endt, og præsten da gik ned i kirken, og Christen Jensen da at have over skældt hr Jens Nielsen, sognepræst i Sønderhå og Hørsted sogne, med mange æreskændige ord, og sagde til ham, du skal få en djævels færd, din tyv: så mødte Christen Jensen og ved sin højeste ed erklærede hr Jens Nielsen sig ikke at vide med ham andet, end alt hvis en ærlig præstemand vel egner, sømmer og anstår, dermed for vores bøns skyld afstod Jens Nielsen i Grurup på hr Jens Nielsens vegne samme sag og tiltale med Christen Jensen, så det ikke videre skal komme ham til nogen forhindring, men ganske bilagt, dog Christen Jensen, straks efter han hjemkommer, skal levere til hr Jens Nielsen 4 sletdaler, som hr Jens selv til de fattige der i sognen skal udbytte, og hvis det ikke sker, da Christen Jensen til hans værneting at stå dele for samme penge, uden varsel og skudsmål, når påæskes i alle måder.

(120)

** var skikket Peder Munk i Gettrup med en opsættelse her af landstinget 20/5 sidst forleden, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet hans kære moster, Benedikte Porsdatter i Attrup, for en opskrift og fortegnelse, hun fra sig skal have given beskreven, anlangende Peder Munk skulle være hende og hendes børn skyldig for en afgift af deres anpart i Kornumgårds landgilde, 24 tønder byg, dateret Attrup 5/8 1637, og deri fuldmagt giver hendes børn, nemlig Dorte Munk og Gertrud Munk, samme korn af Peder Munk at affordre, hvilke opskrift og gæld Peder Munk benægter ikke ret at være, sammeledes stævnet salig Hans Pedersens arvinger i Attrup, nemlig Dorte Munk og hendes datter Margrete Hansdatter, enhver med deres rette lovværge. så mødte Morten Kjærulf på sine egne vegne, såvel som og Peder Hansen i Ålborg på mester Erik i Hammer og Benedikte Porsdatters vegne og fremlagde efterskrevne domme, den første 4/10 1642 udgangen, hvori fremlægges Benedikte Porsdatters bevis på 12 tønder byg, hun til Hans Pedersen i hans hustru Dorte Munks arvelod har udlagt, dertil svarede Peder Munk og fremlagde efterskrevne afregning på det korn, min morsøster Benedikte Porsdatter i Attrup har oppebåret af mig på hendes døtre Dorte og Gertrud Munk deres vegne, endnu har hun oppebåret af Peder Jensen, forrige boende i Kornumgård, som han var mig skyldig af de anparter i samme gård, som min moster Benedikte Porsdatter og hendes datter Inger Munk havde afhændet 1630, herpå kvitteret min morsøster Benedikte Porsdatter, som følger, og venlig ombedt min svoger Erik Bang i Davding med mig at underskrive. Gettrup 19/11 1639 Benedikte Porsdatter egen hånd, Erik Bang egen hånd: så og efterdi her fremlægges bemeldte afregning og fortegnelse, af Benedikte Porsdatter underskrevet, som ikke befindes for herredsfogden at have været i rette, eller i hans dom inddragen, som det sig burde, Peder Munk og der foruden påstår at ville gøre bevisligt sig i adskillige poster at være sket forkort, da bør samme indstævnte domme at være som udømt var, og hvem på skader

indkalder sig samme omtvistige sager igen til herredstinget, og for bemeldte afregning, såvel som alle andre dokumenter og beviser, af parterne på begge sider at fremlægges, og fogden, eller hvo retten betjenende vorder, det i hans domme at lade inddrage, og parterne så derefter endeligen imellem at kende, adskille og underskede om hvis, for ham bliver i rette sat, og særdeles hver sag for sig selv, eftersom han vil forsvare og være bekendt.

(125)

** var skikket Mikkel Nielsen ved Oddesund og Jens Pedersen i Barslev vejrmølle med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende dem da at have stævnet Laurids Hansen i Kallerup for en uforskammet opskrift, som han lader kalde en svensk fuldmagt, som han siger til hr Niels Lauridsen i Hvidbjerg skal være udgivet, under datum 27/1 1644, som Laurids Hansen har i rette lagt på Revs herreds ting 28/2 1646, hvilke opskrift og svensk fuldmagt Mikkel Nielsen og Jens Pedersen beskylder og formener, at hr Niels Lauridsen i den onde og bedrøvelige tid kunne sig tilegne og skrive hvis opskrifter og fuldmagter, han af landsens fjender, som han da var i omgængelse med, ville have, på det han landsotterne og bønderne kunne på bringe des større skade og afbræk: så og efterdi fornævnt ritmesters fuldmagt og ---- , til hr Niels Lauridsen udgivet, befindes ud af en af landsens fjender udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed samme fuldmagt, såvel som og den fortegnelse og polet seddel, derefter gjort er, ikke videre deri bør at komme Mikkel Nielsen Færgemand og Jens Pedersen Møller til udgift, end som de billigen efter deres da formue kunne tåle at udgive, men hvem på skader, da fire uvildige dannemænd af tinge at opnævnes, og Mikkel Nielsen og Jens Pedersen lovligen at sætte og taksere, hvad enhver af dem billigen i samme fjendtlige udgift kunne formå at udgive, som forskrevet står, og efterdi herredsfogden har fradømt dem hvis vidner, de i sagen ville føre, formedelst fru Pernille Banner og jordebøgerne ikke var stævnet, endog hun ikke i deres kvarter var med interesseret, eller og var grund og ejendom anlangende, da bør den hans dom magtesløs at være, og ham at give Mikkel Nielsen og Jens Pedersen til kost og tæring seks rigsdaler.

(128)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans fuldmægtig Peder Madsen, skiver sst, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for en dom han til fornævnte ting 28/12 sidst forleden, imellem ham på KM vegne og Poul Christensen, KM tilforordnede strandfoged ved Skiveren klit, skal have afsagt, og i samme sin dom tilfunden Poul Christensen at lide tiltale, anseende Christoffer Hvas for ham har ladet sætte i rette, om Poul Christensen ikke burde at straffes i KM nåde og unåde, formedelst han ikke efter sin egen forpligt, udgangen til Hillerslev herreds ting 17/5 1637, har ladet ham eller hans fuldmægtig vide nogen vissenskab om den skib, som indstrandet på KM forstrand for Skiveren klit 10/8 sidst forleden: så og efterdi Søren Jensen herredsfoged ikke har dømt i sagen, enten til eller fra, som for ham har været i rette sat, da finder vi efter sådan lejlighed, den hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, da endelig at dømme og adskille om hvis, for ham bliver i rette sat, som det sig bør, og efterdi Søren Jensen deri har Christoffer Hvas omkostning tilføjet, bør han at give ham til kost og tæring fire rigsdaler.

(130)

** var skikket Christen Lauridsen i Havbæk hans visse bud Jens Nielsen i Grurup og havde hid kaldt sandemænd af Revs herred, manddød at sværge over Christen Pedersen i Revstorp for Anders Lauridsen, barnfødt i Ørum by, han da på mandag forgangen otte dage ihjel slog ved Oddesund, og nu fremlagde Jens Nielsen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hassing herreds ting 3/7 sidst forleden, som indeholder Tomas Jensen Wild i Kold---- at have vidnet, eftersom han med en landstings stævning er bleven kaldt, at han kom kørende til Oddesund med hans hest og vogn 8/6 da sidst forleden og holdt der på stranden nogen stund, og da så og hørte han samme tid, Anders Lauridsen, boende i Torsted ved Horsens, stod med en fork i hans hænder og bød ad Christen Pedersen i Revstorp med den, og bad Christen Pedersen for Guds skyld, han skulle lade ham være med fred, thi han var en fattig fremmed mand, han ville intet have med ham at bestille, og så huggede Christen Pedersen med en degen og gjorde ham den sår og skade, som han havde i hans hoved: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Christen Pedersen manddød over og fra hans fred, for Anders Lauridsen han dræbte og ihjel huggede, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(133)

** var skikket Mads Sørensen i Brøndum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Niels Sørensen i Hvidbjerg for en dom, han til Hindborg herreds ting 6/4 1645 over Mads Sørensen forhvervet har, anlangende en sølvbælte, så god som 20 rigsdaler, og en sølvske, så god som 2 rigsdaler, endog at Mads Sørensen hverken har lånt eller bekommet samme sølv af Niels Sørensen, som han højlig benægter og formener dermed uret at have sket: så og efterdi ikke med Mads Christensens brev eller anden nøjagtig bevis er bevislig gjort, Mads Sørensen samme sølv af hans bror Niels Sørensen at have annammet, men det her i dag højlig benægter, som forskrevet står, og fogden dog har tildømt ham samme sølv at betale, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(134)

** var skikket Peder Ibsen, kældersvend på Sæbygård, hans visse bud Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen i Solholt for en dom, han 3/5 1645 til Vorgårds birketing dømt har, imellem Jens Simonsen i Avnkødt og hans hustru, nu boende i Hjørring, på den ene og Peder Ibsen på den anden side, hvori han har fradømt Peder Ibsen nogle pendinge, eftersom salig Anders Kjærulf, som da boede i Avnkødt, Jens Ibsens formand, imod Anders Kjærulfs udgivne brev, såvel som Jens Simonsens hustrus skrivelse, at hun har tilskrevet Peder Ibsen, at hun ville betale hendes salig husbonds udgivne brev, birkefogden dog derimod har sin dom heden tydet på Anders Kjærulfs arvinger, af den årsag Jens Simonsen samme dag til fornævnte ting har videt hans hustrus skrivelse for falsk: da efterdi samme sag befindes i seks uger til i dag at være optagen, og ingen nu er mødt med samme dom at i rette lægge, vi og ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være, og Jens Simonsen at give Peder Ibsen til kost og tæring fire rigsdaler.

(136)

** var skikket Peder Nielsen i Ørslev på sine egne og Laurids Nielsen Tamstrup, borger i Sæby, hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en regnskabsbog eller opskrift, han til Ålborg byting 24/1

sidst forleden og 14/4 næst efter, som befindes i samme håndskrift besluttet 705 daler, som han til de svenske, som lå til Ålborg, skal have udlagt, på Peder Nielsens vegne og Laurids Nielsens vegne, af den gård han iboer, og til dem af Frands Ertmand er opdragen, og ikke skal bevises det fornævnte mænd at have lovet Mogens Jespersen fri for hvis kontribution, han til de svenske blev pålagt at udgive: efter flere ord dem imellem var, da afstod Niels Beck al hvis domme ---- , vurderinger og regnskabsbogs opskrifter, indstævnet er, samme gård anlangende, så det ikke videre efter denne dag skal komme Peder Nielsen og Laurids Nielsen på fornævnte gård til hinder eller skade i nogen måder, men hermed ganske kasseret.

(138)

** var skikket Peder Christensen, indvåner i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Andersen, Johan Markorsen, Gert Hermandsen rådmænd, med flere for et vidne, som de til Sæby byting 11/3 sidst forleden vidnet har, meldende at de år 1644, noget førend de svenske krigsfolk kom her over landet til Sæby, da var de inde i Otte Tomasens hus i Sæby og uddele nogle penge til 18 personer, der sst, som der da af byen blev udskreven at skulle være i den skanse ved ---- høj, og ad hver person fik 4 rigsdaler pending, og at samme pending var af skatte pending: så og efterdi Otte Tomasen og Niels Sørensen har vidnet, dem at have hos været, at der er bleven leveret til de personer, som skulle til skansen, af skattepenge, og da der blev tilovers penge i to poster, som Peder Christensen skulle annamme, hvilken rest af fremlagte kvittants og fortegnelse forfares siden at være udlagt, som skulle være 23 rigsdaler, som Peder Christensen hos sig tilovers skulle have beholdt og selv er gestendig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke deri imod samme vidne at sige eller magtesløs dømme.

(141)

** (fortsat fra ikke bevaret blad) sammeledes og da stævnet Christen Nielsen i Kalsensgård, herredsfoged i Hvetbo herred, for en dom han 24/5 sidst forleden afsagt har, hvori han har heden funden samme sag for sin tilbørlig dommer, disligeste stævnet Vogn Pedersen og Poul Nielsen, som samme enlige vidne vidnet og forhvervet har. derimod havde Vogn Pedersen og Poul Nielsen stævnet Laurids Nielsen i Hoven, Tomas i Skarnager med flere for et syn, de til Vrejlev birketing 23/10 1646 afhjemlet har, om adskillige slag og sårmål, som Jens Hansen i Hjelmsted har haft, såvel sting i hans klæder, item synet om adskillige døre, skabe og vinduer, som skulle have været brækket og hugget, hvilke deres syn Vogn Pedersen og Poul Nielsen formener ikke så lovlig og ret at være synet og afhjemlet: så og efterdi Jens Sørensen i Underåre, Christen Nielsen i Serridslev og deres medfølgere vidnesbyrd udførligen har vidnet om den gerning, de gørligen har seet, Poul Nielsen i Brogård, Mads Skomager i Sønderby, Vogn Pedersen i Bleggrav og deres medfølgere den næste mandag for pinsedag sidst forleden har gjort ved (følgende blad ikke bevaret)

(145)

** var skikket Jens Tomasen i nør Gettrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter måneds opsættelse at have stævnet Jens Nielsen i Stensgård for en vidne, han til Revs herreds ting 21/7 vidnet har, at Niels Tomasen slog til Niels Christensen i Gundtoftgård med sin kølle og nogen sten, og efterdi Jens Christensen og Niels Christensen var lige om at gøre hans søn Niels Jensen stor sår og skade, så mener han ikke den ene bør at vidne på ham den anden til behjælpning: da efter flere ord dem imellem var, blev Jens Tomasen og Niels Christensen nu her for retten med sammenlagte hænder venligen forligt og fordragen, og dermed afstod de alle hvis

vidner, synsbreve og andet, samme deres tvistighed anlangende, så det på begge sider skal være som det ugjort og uudgivet var, og ingen videre til nogen forhindring at komme, men herefter at være hverandres gode venner og med ord og gerninger ubevaret, og dernæst vedtog at hvilke af dem, som herefter hinanden ubilligen overfalder, og det nøjagtigen med uvildige vidnesbyrd kan gøres bevisligt, da den forbrydende at give til sin husbond for hver gang en god færdig okse.

(149)

** var skikket Christen Mogensen i Lemdrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Oluf Lauridsen i Østerby på Øland for et enlig vidne, han i sin egen sag der til tinget skal vidnet have, at Christen Mogensen tirsdag efter alle helgens dag skulle have taget en hans hest i hans gård uden hans vilje og minde og med den bortkørt af landet, dog formener Oluf Lauridsen ikke at skulle have vidnet samme vidne, at dersom det måtte tilstedes af Oluf Lauridsen for landsdommerne sin sandhed om samme hest og vidne måtte være bestendig, da skulle det noksom erfares, ham det ganske at fragå: efter flere ord dem imellem var, afstod Knud Seefeld, som nu her for retten var til stede, samme vidner, sandemænds ed og forfølgning, og efter sådan lejlighed bør det ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder, men samme sag deri ganske bilagt.

(151)

** var skikket Christen Christensen, borger i Sæby, hans visse bud Mikkel Jensen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Dal og Mikkel Skrædder, borgere i Sæby, for et vidne de til Sæby byting 21/5 sidst forleden vidnet har, iblandt andet indeholdende at de den næste uge efter hellig påskedag sidst forleden skulle være om bedt at gå med Christen Christensen til Mikkel Jensen, borger sst, at tilbyde ham nogen penge, som han skulle have annammet af Mikkel Jensen på den ager, som Christen Christensen til Rasmus Vilsbæk pantsat havde, uanseet at Christen Christensen med tingsvidne af Sæbygårds birketing, udgivet 3/5 næst tilforn, beviser, at han med to mænd 24/3 tilforn har været hos Rasmus Vilsbæks hustru Anne Jørgensdatter og forhøre, om hun kunne benægte, at Christen Christensen jo nogle gange tilforn havde tilbudt hende den ager til købs: da efter flere ord dem imellem var, blev Peder Nielsen og Mikkel Jensen og Christen Christensens fuldmægtig således forenet, at Christen Christensens fuldmægtig her for retten tog Peder Nielsen i hånd og lovet og sig til forpligtet, det han nu på først kommende onsdag otte dage 29/7på Sæby byting at skal betale og erlægge til hr Johannes Andersen 14 sletdaler i rede penge og ingen andre varer, som af ham da der på tinget skal annammes, og dermed skal samme ager med afgrøden følge Christen Christensen, dog frøgælden præsten igen at gives for hvis korn, der dette år i den kan være sået, og dermed samme deres tvistighed ganske bilagt.

(155)

** var skikket Laurids Nielsen Skagbo, borger i Sæby, på sin hustru Karen Villumsdatter og hendes 3 børns vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Laurids Nielsen Tamstrup, borger sst, for et vidne han skal have forhvervet til Sæby byting 22/2 1643, indeholdende iblandt andet det Laurids Tamstrup skal have ladet læse en opsættelse af fornævnte ting, udstedt den dag 5 uger næst tilforn, hvorledes han da skal have tiltale til Peder Markorsen Solsbæk, Karen Villumsdatter forrige mand, for 38 rigsdaler, ham skulle resteret hos Peder Markorsen, efter Laurids Tamstrups regnskabsbogs indhold, for noget

korn, Peder Markorsen annammet har og skulle sælge i Norge: da efter flere ord dem imellem var, da indgav de samme tvistigheder på fire dannemænd, Laurids Nielsen Skagbo tog Knud Holst og Laurids Rus i Sæby, Peder Nielsen på Laurids Nielsens vegne tog Gert Hermandsen og Erik Jensen, der sst, de og samtlig tilnævnte Jens Christensen Bangsbo, hvilke fem dannemænd skal forsamles på Sæby rådhus en gang inden sankt mortens dag først kommende, det første de samtlig hjemkommer til stede, og da have fuldmagt parterne om samme deres tvistighed til endelig ende at imellem sige og forhandle, og hvad de samtlig eller og de fleste deri siger eller gørende vorder, skal stande for fulde, af parterne upåtalt i alle måder.

(159)

29/7 1646.

** var skikket Peder Christensen i Roslev med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have hid kaldt sandemænd af Harre herred, hans far Christen Pedersens bane at udlede, som på pinsedag sidst forleden skal være slagen og såret og siden deraf 26/5 næst efter død bleven, og nu fremlagde Peder Christensen efterskrevne tingsvidne af Harre herreds ting, 25/6 sidst forleden udgivet, som indeholder Maren Pedersdatter i Roslev at have vidnet, at hun hørte på pinsedag sidst forleden, i præsten hr Henrik hans nærværelse, det Christen Pedersen i Roslev han klaget på Christen Jensen i Bundgård i Roslev for hvis skade, som han havde: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Peder Jensen at være Christen Pedersens bane, og svor ham fordi manddød over og fra hans fred, eftersom de selv sandhed derom har udspurgt og forfaret.

(161)

** var skikket velb Iver Kås til Ulstrup på sin tjener Mads Sørensen i Hundborg og hans medbrødres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Andersen i Langgård i Torup sogn for en vidne, han til Hundborg herreds ting 22/9 sidst forleden vidnet har, i sin mening lydende at han har seet Mads Sørensen, Christen Lauridsen med flere i Hundborg på Vesterhavs strand 11/8 og optog og førte af skibs vrag, såvel som og sejl og kabel, som dem forekom, med mere, hvilke Niels Andersens enlige vidne de formener ingen magt at have, af den årsag han har vidnet i sin egen sag, fordi hvis vrag, som fornævnte mænd har bekommet, Niels Andersen og de købt tilsammen af skibsfolkene, og har Niels Andersen annammet rede penge af fornævnte mænd for hvis vrag, de bekommet har: så og efterdi Niels Andersen Langgård alene har vidnet, det Mads Sørensen og hans medfølgere, Iver Kåses tjenere, iblandt andet at have bekommet af fornævnte vrag, hvilket og Mads Sørensen og hans medbrødre selv tilstår at have bekommet deraf, dog det for penge betalt, da ved vi ikke imod den hans vidne så vidt at sige, ej heller den bør at komme Iver Kåses tjenere til nogen plyndren eller røveris begåelse på fornævnte vrag til nogen forhindring, og efterdi Christen Lauridsen og hans medfølgere udførlig har vidnet, dem at have seet strandfogden, Niels Andersen, at have annammet penge af samme mænd for hvis vrag, de bekom, og leveret skipperen, og i så måder båret kundskab om den synlige gerning, de har seet, og intet nøjagtig derimod fremlægges, hvormed kunne bevises, ikke så at være, som om vidnet er, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme deres vidne at sige eller magtesløs dømme.

(164)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans fuldmægtig Peder Madsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Ibsen i Sperring for en dom, han til Hundborg herreds ting 10/11 sidst forleden, imellem ham på KM vegne og efterskrevne bønder der i lenet, skal have afsagt, formedelst de for KM forstrand af havet har optagen en del stykker ankertov, og efterdi fornævnte personer sig dermed svigagtigen imod KM og imod sørettens 59. kapitel har forholdt, formenende han, de samme stykker ankertov med en kønsed til ham på KM vegne burde at levere, der foruden at straffes, som vedbør: efter flere ord dem imellem var, blev det her for retten så forhandlet, at Oluf Christensen og Anders Poulsen, på deres egne og deres medbrødres vegne, bepligtet dem, det de nu på først kommende mandag god betiden skal møde ved vester Vandet kirke, og Peder Madsen efter deres begæring lovet at føre vognene der til stede at annamme af dem bemeldte vrags tov, og så straks dermed at være følgagtig til Hundborg herreds ting, og der med deres ed, enhver af dem, at overlevere til Peder Madsen samme tov, at det var det samme, som de bekommet havde, og ikke de fik andet, og dermed skal samme sag på begge sider være bilagt, og ingen videre til forhindring eller skade.

(166)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans fuldmægtig Peder Madsen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for en dom han 23/12 sidst forleden, imellem ham og en del bønder der i lenet, skal have dømt og afsagt, formedelst de på KM forstrand af indstrandet vrag med røven og plyndren har dem til bemægtiget, efter tingsvidnes indhold, som for ham er fremlagt og i samme dom findes indført, og han har ladet sætte i rette, om de personer derfor burde at straffes i KM nåde og unåde, hvilket han ikke har ville anseet, men hans dom sluttet, han slig syntes at gå på deres ære, og derfor det indfunden for sin tilbørlige dommere: så efterdi Søren Jensen ikke har dømt enten til eller fra, som for ham har været i rette sat, da bør den hans dom at være som udømt var, sagen til herredsting igen at komme, fogden, når det for ham lovlig indstævnes, deri endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(168)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans fuldmægtig Peder Madsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Ibsen i Sperring for en dom, han til Hundborg herreds ting 22/12 sidst forleden, imellem ham og en del personer, som i august måned sidst forleden skulle have været på KM forstrand i Ørum len, sig der af indstrandet vrag bemægtiget: så og efterdi Jep Pedersen Krabbe og Niels Christensen Block strandfogder ikke udførlig har vidnet, det Morten Christensen, Niels Ibsen og Niels Mikkelsen iblandt andre at skulle have været ved stranden at plyndre eller tage indstrandede vrag, og dermed taget i hænde, som det sig burde, men med andre indstævnte vidner bevises, dem på andre steder da at skulle have været, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende Jep Krabbe og Niels Christensen Block deres vidne, såvel som fru Karen Dyres missive, som og ikke formelder, hvo navnlig der ved stranden skulle have gjort det indstrandede skibs folk overlast, at det deri bør nogen magt at have, men magtesløs ---- , så vidt det Morten Christensen, Niels Mikkelsen og Niels Ibsen anlanger, dog efterdi Niels Ibsen ikke efter den beskyldning, som for ham har været i rette sat, har vidst at dømme på de personers ære, som skulle været på stranden at tage vrag, ved vi ikke hans ulempe deri at være.

(173)

** var skikket velb Christoffer Hvas til Hennegård, KM befalingsmand på Ørum slot, hans fuldmægtig Peder Madsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Ibsen i Sperring for en dom, han 22/12 1645 til Hundborg herreds ting skal have afsagt, imellem ham og Søren Nielsen Smed i Tingstrup, for en anker, han på KM forstrand skal have taget 10/8 sidst forleden, menende han for samme anker burde at lide som for andet uhjemlet koste, hvilke han ikke heller har ville agtet, men hans dom sentens han synes det at gå på hans ære, og derfor det indfunden for sin tilbørlige dommer: så og efterdi Søren Smed i sin indlæg beråber sig på samme anker af skipperen at skulle være købt og ført til Thisted, og ikke han skulle haft der med at bestille, som kunne bevises, da efter sådan lejlighed bør samme herredstings dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og sådanne beviser, som Søren Smed sig på beråber, for fogden at fremlægges, og ham derefter endelig at dømme og adskille, som det sig bør, om hvis, for ham bliver i rette sat.

(175)

** var skikket doktor Christen ---- , kanonikus og medikus i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Anders Christensen i Lundgård, birkefoged til Vorde birketing 13/12 1639 skal have afsagt, anlangende Navntoft hede, hvilken hede han i samme dom ligesom skal have givet ---- over til Kølsing mænd ikke aleneste til sin fællig med deres fædrift, men end også til sin tørvegrøft og lyngslæt, hvilken hans dom han ingen anden grund eller fundament skal have haft at fundere på, end at på 13/12 på Vorde birketing skal have været til stede efterskrevne 4 personer, som har kendt dem ved Navntoft hede: så og efterdi Peder Smed og hans medfølgere har gjort vedkendelse på Navntoft hede for fri fællig med tørvegrøft, lyngslæt og fædrift, og ej det lovligen bevislig gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den deres vedkendelse så nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og efterdi birkefogden efter slig vedkendelse uden foregående lovlig proces har frafunden Christen Poulsen forbud beskrevet, da bør den hans dom ingen magt at have, og han pligtig at give doktor Christen til kost og tæring fire sletdaler.

(176)

** var skikket Laurids Nielsen i Krogen i Tårs sogn med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Svendsen i Tårs og hans medbrødre synsmænd for et syn, de til Vrejlev birketing 22/10 1645 afhjemlet har, bemeldende at de den dag forgangen var i ---- skov, kaldes Lendistved skov, så der at være hugget to grene af et træ, noget mindre end til læssestænger, og 6 grene af et andet træ, store som staver, item stævnet Matias Nielsen i Guldager, Anders Pedersen i Harken, to af synsmændene i Vrejlev birk, for at de 5/11 sidst forleden til Vrejlev birketing har ham vold oversvoren for samme træ, uanseet de andre 2 synsmænd deres medbrødre har samme dag svoret ham kvit for samme vold, efterdi han udtrykkeligen med andre vidner beviser på hvad andre åsteder, han de træer bekommet har: da efter flere ord dem imellem var, da afstod Oluf Olufsen og Laurids Ibsen samme indstævnede vidner, syn, arrest, forbud og sandemænds ed, så det på begge sider skal være kasseret og ingen videre til hinder eller skade at komme.

(179)

** var skikket Maren Poppes, salig doktor Lucas Paludanus, forrige kannik i Viborg, hans efterleverske hendes fuldmægtig Hans Kall, prokurator sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Christen R i Lundgård, foged til Vorde birketing, for en dom han 15/5 sidst forleden til bemeldte birketing dømt har, og tildømt Maren Poppes at betale salig mester Henrik Gladebecks arvinger efter hans regnskabsbogs opskrift og udtog hendes anpart af 10 rigsdaler eller lide indvisning: da efterdi bemeldte 10 rigsdaler, som i samme bog for så langsommelig tid siden er indskrevet ikke efter salig doktor Lucas hans dødelige afgang til trødingsdag er fordret eller og med hans hånd bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bogs opskrift, såvel som den udskrift, derefter gjort er, og den dom derpå funderet, så noksom, at det deri bør at komme Maren Poppes eller hendes børn til nogen forhindring eller skade, men magtesløs at være.

(181)

** var skikket Cornelius Matiasen på hans principal Henrik von ---- , borger og handelsmand i Hamborg, hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Morten Borthus, borger og indvåner i Ålborg, for en dom han lader sig af berømme at skulle have ladet forhverve i Mogens Jespersen byfoged hans hus i Ålborg, i sin slutning at have tilfunden Cornelius Matiasen at skulle annamme i betaling halvanden skippund tobak og 11 daler rede pending for 600 mark lybsk, som skulle have været betalt til sidst forleden 25/3 1644, og sin interesse og skadegæld, til overdommere at være henfunden, hvilke dom Cornelius Matiasen på hans principals vegne formener sig at være forurettet, og Morten Borthuses håndskrift og forpligt ganske forbigået: så og efterdi Mogens Jespersen byfoged ikke har dømt i samme sag, som for ham har været i rette sat, eller bemeldte håndskrift i hans dom inddraget, som det sig burde, da bør den hans dom ingen magt at have, og byfogden endeligen uden forhaling, når det for ham lovlig indstævnes, om hovedsummen, såvel som omkostningen og skadegæld at dømme og adskille, eftersom for ham derom bliver i rette sat, som det sig bør, og Mogens Jespersen at give Cornelius på sin principals vegne til kost og tæring 10 sletdaler.

(182)

** var skikket Knud Madsen ---- af Ålborg hans visse bud Christen Sørensen af Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Mikkelsen, Laurids Lauridsen med flere rådmænd i Ålborg for en afsigt, de med hverandre gjort har, eftersom de til landsting 10/12 1645 var udtaget, Knud Madsen og Laurids Christensen ---- om al deres tvistighed at imellem regne og sige, og ikke i den mening at nogen af parterne skulle derover forurettes eller de selv gøre efter deres egen vilje, enten ret eller uret, hvis dem selv lystede: så og efterdi befindes Knud Madsen og Laurids Christensen her til landsting at have indgivet deres tvistighed på fire dannemænd, dem om al deres tvistighed til endelig ende at imellem regne og sige, og hvad de deri gjorde, at stå for fulde upåtalt, og de dem derover har imellem sagt og gjort afregning efter deres afsigts indhold, da ved vi efter sådan lejlighed ikke derimod at sige, men det derved at forblive, og efterdi Knud Madsen imod sin egen voldgift nu siden har protesteret, da bør han at give bemeldte fire voldgiftsmænd til kost og tæring 10 sletdaler.

(186)

** var skikket Niels Ostenfeld, borger i Viborg, hans visse bud Hans Kall sst med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Søren Lauridsen, foged på

Sebberkloster, for at han ham for en gæld for noget korn lader tiltale, uanseet han Niels Ostenfeld for sin kvota af håndskriften aldeles har af kvitteret, og dog ligevel har ladet hænde dom over ham 8/6 sidst forleden til Viborg byting, hvori han formener sig uret at ske og bør for hans tiltale kvit at være, og dommen magtesløs: så og efterdi fornævnte kvittants, nu her fremlagt er, ikke befindes for byfogden at have været i rette eller i hans dom inddraget, da bør den hans dom at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, fornævnte kvittants med andre breve at fremlægges og i fogdens dom at inddrages, og dem endelig derom at imellem dømme, som det sig bør.

(187)

** var skikket velb fru Birgitte Lindenov, salig Otte Skeels, til Hammelmose hendes fuldmægtig Niels Beck i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet hr Ludvig Joensen, sognepræst i Ingstrup med dis annekser, for et kundskab og bænkebrev, han Niels Christensen i Ingstrup meddelt har, anlangende hvorledes han imod hans vilje og minde i denne svenske ufredstid måtte tjene en officer og køre hans rustvogn, og ham sig imod sin lensmand forholdt, som det sig bør: så og efterdi af Tomas Jensen og Peder Christensens vidne udtrykkeligen forfares, fornævnte løjtnant at have redet neder ad kæret og kommet Niels Christensen til at genne samme stude ad land, og Matias Olufsens far, Oluf Madsen, at have fulgtes med samme øksne ind i Clemend Tøgersens gård, som løjtnanten havde sin kvarter, og intet derimod bevises, Niels Christensen dertil at skulle have været tilskyndet, eller sig utilbørlig forholdt, men fast mere med præstens såvel som med sognevidne og anden kundskab bevises, han sig i svenskens tjeneste imod andre hans landsfolk ærligt at have forholdt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner og kundskab at sige eller magtesløs dømme, og efterdi Jens Olufsen og hans medfølgeres vidne befindes vildig, såvel som og ej udførligen vidnet, eller med andre uvildige nøjagtige vidner bekræftes, da finder vi efter sådan lejlighed, samme deres vidner såvel som og Søren Tomasen og hans medbrødres bænkebreve, som findes hid stævnet og dog ej er fremlagt, og fornævnte henfindelses dom magtesløs at være

(192)

12/8 1646.

** var skikket velb Gunde Lange til Kølbygård, KM befalingsmand på Ålborg slot, hans fuldmægtig Rasmus Brock, borger i Thisted, og havde hid kaldt sandemænd af Han herred, en liden dreng, ved navn Niels (blank), hans bane at udlede, som er død funden i Peder Pedersens have i Torup, og nu fremlagde Rasmus Brock for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hannæs ting 4/7 sidst forleden, som indeholder Poul Holst i Søndergård at have tilspurgt Peder Pedersen i vester Torup, om han vidste noget af, hvorledes den lille dreng, som lå død i hans have, var kommen af dage, hvortil Peder Pedersen at have svaret, at hans tjenestedreng, ved navn Laurids Jensen, det vedkendtes at have gjort og rømt straks af hans tjeneste: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Laurids Jensen, som tjente Peder Pedersen i Torup, at være fornævnte lille dreng, som skulle hedde Niels, hans bane, ham at have ihjel slagen, og fordi svor ham manddød over og fra hans fred, eftersom de selv sandhed derom havde udspurgt og forfaret, tilmed han og for gerningen er veget og bortrømt.

(193)

9/9 1646.

** var skikket velb Christen Skeel til Hammelmose hans fuldmægtig Christen Jensen i ---- gård og havde hid kaldt sandemænd af Kær herred, Christen Christensen, som tjente Christen Skeel, hans bane at udlede, som fandtes død imellem Sundby og Rødslet 1/8 sidst forleden, og nu fremlagde Christen Jensen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Kær herreds ting 11/8 sidst forleden, Laurids Mikkelsen i Lindholm med flere at have vidnet, at da på lørdag var otte dage da sidst forleden, da kom der to velb Christen Skeels folk kørende fra Sundby, den ene lå bag i vognen, og den, som kørte, sad og slingrede hid og did på vognen, så de tykte, de var meget drukne: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og udlagde Christen Christensen af drukkenskab at være død og omkommen, og fordi svor ham hans egen bane på.

(194)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald slot, hans fuldmægtig Knud Berendsen, rådmand i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Tomas Gregersen, byfoged i Nykøbing, for en dom han har dømt der til bytinget 17/6 sidst forleden, anlangende hvis ærerørige ord, Anders Krag har haft til mandhaftig Peder Gude løjtnant, som har kvarter der i byen, med sine underhavende folk under kaptajn Rott, at de samtlige var tyve, mordere og skælme, og han havde ønsket, fjenderne at skulle være herinde igen, og at fjenderne var bedre og holdt bedre justits, end som KM officerer gør, om ikke Anders Krag derfor bør at være i KM nåde og unåde: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd alene har vidnet efter Anders Krags ord og mundheld, han skulle have haft, som han ej er gestendig, fra sig bebrevet eller for tingsdom indganget, men fast mere her i dag benægter sig ikke at have haft, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller den heden findelse dom, derefter dømt er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(197)

** var skikket Simon Christensen Bjerring, borger og prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Peder Andersen Gerup, byfoged til Thisted byting, for en dom, som han til bemeldte ting 13/6 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Simon Bjerring på den ene og Bodil Christensdatter, borgerske i Thisted, på den anden side, formeldende iblandt andet i sentens og beslutning, at han ikke vidste jo andet derom for retten at kende, end Simon Christensen Bjerring 20 sletdaler med des skadegæld og interesse skadesløs at betale til Bodil Christensdatter inden 15 dage efter KM forordning eller derfor at lide tiltale, anseet der ikke var fremlagt for fogden nogen skiftebrev, som Simon Bjerring kunne vide sig efter at rette, hvem fornævnte penge tilkommer, ej heller med ham at vide hvad han på sin hustrus vegne arveligen kan være tilfalden efter hendes salig fars død og afgang: da efterdi det befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den tid efter anden over 6 uger til i dag er optagen, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet stander, opsættelsen findes og til tinge at være læst og forkyndt, så sagen dem noksom er bevidst, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være, og efterdi samme byfoged, såvel som og Bodil Christensdatter, ikke nu er mødt, såvel som tilforn sagen optagen er, herimod at svare, og i så måde Simon Christensen Bjerring omkostning tilføjet, da bør de samtlig at give ham til kost og tæring 4 sletdaler.

(199)

** var skikket Laurids Jensen i Torup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet skipper Mikkel Jørgensens arvinger og hustru, som boede i Ålborg, for et brev og opskrift, han 30/9 1644 til Ålborg byting skal have udgivet, indeholder i sin mening han 10/5 1644 skulle hos været, der Christen Tomasen i Ålborg skulle på Ålborg gade købt tre sort hjemlet stude af Jens Lauridsen i Torup, og salig skipper Mikkel Jørgensen selv siden til Ålborg byting 25/11 næst efter er personlig mødt og været sin forrige opskrift gestendig, hvortil Laurids Jensen har beskyldninger, at salig skipper Mikkel Jørgensen ikke at have vidnet med oprakt finger efter recessen, hvorfor han mener, hans løse opskrift og ord ikke bør ham til forhindring at komme: da efter flere ord dem imellem var, indgav Laurids Jensen så og Peder Hansen på Christen Tomasens vegne samme tvistighed om fornævnte øksne på fire dannemænd, Laurids Jensen tog Morten Christoffersen i Sundby og Niels Mikkelsen sst, hvorimod Peder Hansen på Christen Tomasens vegne tog Johan Brinck og Matias Bertelsen i Ålborg, blev og på rettens vegne tilnævnt Morten Kjærulf i øster Halne, herredsfoged i Kær herred, hvilke fem dannemænd skal forsamles i Ålborg den næste dag for sankt mikkels dag først kommende på gildehuset sst om formiddagen, og da have fuldmagt parterne om samme deres tvistighed til endelig ende at imellem sige og forhandle, og hvad de samtlig, eller og de fleste, deri sigende eller gørende vorder, skal stande for fulde af parterne upåtalt i alle måder, og dermed alle hvis domme, vidner eller forfølgning, på enten sider forhvervet er, ingen videre til hinder eller skade at komme.

(204)

** var skikket Simon Lauridsen i Klitgård hans visse bud Peder Munk i Gettrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Søren Christensen Vadskær, barnfødt i Ålborg, for at eftersom han nu i denne bedrøvelige ufredstid unødet og utiltvungen skal have begivet sig i tjeneste med vores fjender de svenske for en rytter til en ritmester, som skal have haft Elkær, Vrågård og Langholt i Kær herred i kvarter med deres underliggende bønder og tjenere, og da skal Søren Vadskær have skikket og forholdt sig imod hans egne landsmænd og fattige folk og tjenere, som var i samme kvarter, ukristeligen og utilbørligen, dem udspiset og for klaget for fjenderne, domineret og ødelagt fornævnte fattige folk alt, hvis han kunne overkomme: så og efterdi fremlagte tingsvidne ikke for fogden har været i rette, der han sin dom har udgivet, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, fogden, når det for ham lovlig indstævnes, bemeldte tingsvidne såvel som andre dokumenter, som for ham bliver fremlagt, i hans dom at lade inddrage og parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(206)

** var skikket velb Iver Dyre til Sørup hans visse bud Peder Nielsen i Øsløs med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Karen Jespersdatter og Maren Mogensdatter i Nørkrog for et vidne, de til Horns herreds ting 14/4 1645 skal samme dag med deres ed have vidnet, at fornævnte den gode mand med Christen Christensen med flere, i alt 6 personer stærk, skulle været i Mourids Iversens gård i Nørkrog, og da af stalden udtagen og bortført en hest, så formener den gode mand, at samme vidne er et vildigt vidne, af Mourids Iversens egne kvindfolk og løgnagtigt og usandfærdigt, som kan eragtes, at der ikke findes nogen i Hvidsted, som hedder Christen Christensen: så mødte Mourids Iversen og afstod bemeldte indstævnte vidner og hjemmel, og efter sådan lejlighed bør det ingen videre til hinder eller skade at komme i nogen måder.

(208)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Hald, hans fuldmægtig Knud Berendsen, rådmand i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Bendsen, byfoged til Nykøbing byting i Mors, for en dom han til fornævnte ting 14/2 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem velb Jørgen Seefelds tjener og fuldmægtig og Anders Krag, indvåner der sst, og har dømt fra sig og til sin tilbørlig overdommer for en ulovlig og forbudt puffert eller lommebøsse, Anders Krag har uadvaret og uden al billig årsag skudt og stymperet sin fattige nabo, Jens Jensen Mørk, på KM gade om nattetide i mørke og mulm, og sættes i al dom og rette her til landsting, om Anders Krag jo ikke har forbrudt sin hals efter KM ny reces pag. 245: så og efterdi for Christen Berendsen udførlig er i rette sat, om Anders Krag for sådan ulovlig gevær ikke efter KM nådigste reces og forordning burde at straffes og stå til rette, som er hans liv angældende, og fogden dog ene, foruden otte mænd til sig taget, har dømt hverken til eller fra i sagen, da bør den hans dom at være som udømt var, og sagen til byting igen at komme, og byfogden, når det lovlig indstævnes, da at tage domsmænd til sig og endelig i sagen at dømme og adskille, som det sig bør, belangende de på begge sider indstævnte vidner og breve, da efterdi gerningen i sig selv alene gjort deri ikke benægtes, men af Anders Krag vedgås, såvel som og af oprettede kontrakt bestyrkes, da ved vi ikke dem, så vidt gerningen og hovedsagen vedgår, at være imod hverandre, at fogden jo vel deri kan dømme, som forskrevet står, og hvem siden på skader da indkalder sig sagen på sine tilbørlige steder, og gås derom hvis ret er.

(213)

** var skikket velb Tomas Kås til Ørndrup på sin salig bror børns tjener, Knud Pedersen i Halne hans vegne hans fuldmægtig Jens Madsen i Intrup på den ene og havde stævnet Christen Pedersen i Hellevad, Niels Lauridsen sst og Anders Sørensen i Klokkerholms mølle på den anden side for et vidne, de til Hundslund birketing 15/11 1645 med Christen Møller vidnet har, bemeldende at Knud Pedersen skulle have været i Klokkerholms mølle det år for svenskens krigsfolk kom her i landet, og da skulle have lånt af Christen Lauridsen 5 sletdaler, som ikke skulle være betalt: da efter flere ord dem imellem var, indgav Jens Madsen på Knud Pedersens vegne, så og Peder Nielsen på Christen Lauridsens vegne samme tvistige sag på fire dannemænd, Jens Madsen på Knud Pedersens vegne tog Laurids Nielsen i Brønderslev og Simon Andersen sst, hvorimod Peder Nielsen på Christen Lauridsens vegne tog Laurids Madsen i Try og Peder Jensen i Bjerget, de og samtlig tilnævnte Anders Christensen i Fuglsang, hvilke fem dannemænd skal forsamles ved Hellum kirke 1/10 først kommende, og da have fuldmagt parterne, så vidt deres tvistighed om fornævnte 5 sletdaler og udlæg sig belanger, til endelig ende at imellem sige, og hvad de samtligen, eller og de fleste, deri sigende og gørende vorder, skal stande for fulde af parterne upåtalt i alle måder.

(215)

** var skikket Christen Lauridsen i Klokkerholms mølle hans fuldmægtig Peder Nielsen i Øsløs på den ene og havde stævnet Christen Mortensen i Halne, Jens Pedersen med flere i Kølske mølle og Christen Pedersen, forrige foged på Kølskegård, for et vidne, de til Jerslev herreds ting 16/10 forleden år vidnet har, at de to stude, Christen i Kølske mølle havde at føde for Tomas Lauridsen i Klokkerholms mølle, og han nu havde tiltale til ham for, de samme to stude blev Christen Lauridsen om nattetide frastjålen, dis midlertid fjenderne var landet mægtig, hvilke vidne ej heller formelder om nogen visse dag, tid eller år, sådant skal være sket: så og efterdi Christen Mortensen, Jens Bertelsen og deres medfølgere udtrykkelig har vidnet, at de 2 stude, som Christen Christensen i

Kølske mølle havde at føde for Christen Lauridsen i Klokkerholms mølle, de blev Christen Christensen om nattetide med mere gods frastjålen, midlertid fjenderne var landet mægtig, hvilke og med Søren Olufsen og hans medbrødres vidne bestyrkes, at de om nattetide har seet den rytter, som lå til Laurids Mikkelsens i Hjelmsted, og Jens Lauridsen i Fuglsig skulle gennet fire stude ved ---- og ---- ned ad Laurids Mikkelsens gård i Hjelmsted, og de 2 været sort hjelmet, så og en rødbrun og en ravnsort, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vidner, såvel som og Christen Christensens vedkendelse og den dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(217)

** var skikket Valbert Pedersen, bøssemagersvend i Viborg, hans fuldmægtig Peder Hansen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Birgitte Rasmusdatter i Ålborg for en enlig og særlig vidne, hun til Ålborg byting 25/5 sidst forleden vidnet har, dog i samme hendes vidne forbigår Anders Sørensen Skomagers fulde gerninger og bedrifter, som han udrettede og bestilte ved Christen Nielsen Møllers hus, hvor de har gjort Valbert Pedersen skade og sønderrevet hans klæder, disligeste stævnet Anders Sørensens bror, Laurids Sørensen, skomager i Ålborg, og hans søn Jens Lauridsen for en vildig vidne, de til Ålborg byting 8/6 sidst forleden vidnet har, dem selv til befrielse, eftersom de har været hos fulgt til skade og fra, menende samme enlige, særlige, vildige og sankevidner ikke så noksom at være vidnet, at de bør nogen magt at have: da efter flere ord dem imellem var, afstod Christen Sørensen på Anders Sørensen Skomagers vegne samme indstævnte vidner, syn, klage, sandemænds ed og forfølgning, så det ingen videre til hinder eller skade efter denne dag skal komme i nogen måder.

(219)

** var skikket Frands Ertmand af Ålborg, nu værende i Sundby, hans fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Otte Jensen i Halne og hans medbrødre for et vidne, de til Jerslev herreds ting vidnet har 7/8 sidst forleden, at der de svenske folk kom her i landet, da tog den rytter, Christen Nielsen og han havde i kvarter, et øg fra Christen Nielsen i Halne og fik ham derfor i steden igen den grå broget glasøjet hest, som Christen Nielsen 26/7 havde der inden tinge og omvidnet var, og siden fjenderne var uddragen ved 3 uger for sankt mikkels dag, da blev samme hest Christen Nielsen frastjålen, hvilke vidner ikke skal være vidnet på fersk fod, eller visse dag og tig sådant skal være sket: da efter flere ord dem imellem var, indgav Peder Nielsen på Frands Ertmands vegne, og Jens Nielsen på Christen Nielsens vegne samme omtvistede sag på fire dannemænd, Peder Nielsen tog Laurids Madsen i Try og Peder Nielsen i Bjerget, hvorimod Jens Madsen tilnævnte Laurids Nielsen i Brønderslev og Simon Andersen sst, de og samtlig bevilget Anders Christensen i Fuglsang, hvilke fem dannemænd skal forsamles ved Hellum kirke 1/10 først kommende, og da have fuldmagt parterne, så vidt deres tvistighed og bemeldte hest anlanger, til endelig ende at imellem sige og forhandle, og hvad de samtlig, eller og de fleste, deri sigende og gørende vorder, skal stande for fulde af parterne upåtalt i alle måder.

(221)

** var skikket Jens Madsen i Heltborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet sin trolovede fæstemø, ved navn Margrete Pedersdatter, for at eftersom hun for en tid lang siden med ham har ladet sig trolove, og siden

samme trolovelse har fået et barn og den ---- , som med tingsvidne er at bevise, og hun siden til herredsting for samme sin begangne gerning for herredsfogden har været i rette stævnet og været beskyldt på hendes hals, hvilken herredsfogden fra sig har heden fundet for sin tilbørlig dommer, efterdi det hendes ære og lempe vedkommer: så og efterdi her fremlægges adskillige tingsvidner, som ikke for herredsfogden har været i rette lagt, da finder vi efter sådan lejlighed den hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, da endelig at dømme og adskille om hvis, som for ham bliver i rette sat, som det sig bør, og hvis vidner, som for ham bliver i rette lagt, i hans dom at lade inddrage.

(225)

** var skikket Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, på salig Anders Jensen hans arvinger, nemlig Christoffer Pedersen i Års og hans hustrus mor Mette Andersdatter i Glesborg deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Nielsen på Frøstrup og Peder Didriksen, tjenende velb Frederik Urne til Bregentved, KM befalingsmand på Trondheim gård i Norge, for et bænkebrev og kundskab, de efter salig Anders Jensens ord og mundheld har givet beskrevet, som dog ej til tinge er bekræftet, eller varsel for givet, anlangende en håndskrift på 200 rigsdaler, den salig karl skulle leveret Peder Olufsen i Odsgård og befalet ham dem til hans fæstekvinde Margrete Pedersdatter at levere, sammeledes stævnet Peder Jensen i Hjorthede, herredsfoged i Middelsom herred, for en dom han 12/3 sidst forleden til samme herredsting dømt har, og tildømt Peder Olufsen fornævnte håndskrift på 200 rigsdaler at levere til Margrete Pedersdatter, når han sin betaling bekommer, som Anders Jensen ham lovet har, hvori Jens Jørgensen formener, salig Anders Jensens arvinger at være sket stor uret, synderlig efterdi fornævnte hans håndskrift på bemeldte summa penge alene af Margrete Pedersdatters far, salig mester Peder Pedersen, samme gæld fra sig og sine arvinger til Anders Jensen, forrige korporal under velb Christoffer Hvasses kompagni, og hans arvinger er udgiven, til en visse tid skadesløs at betale, som ej er efterkommet, og efterdi Margrete Pedersdatter og den salig karl ikke var kommen i ægteskab med hverandre, så kunne hun og ikke arving være til samme håndskrift: da efterdi samme Laurids Tranes kundskab ikke findes stævnet, og Margrete Pedersdatters fuldmægtig ikke vil bevilge videre opsættelse, da efter sådan lejlighed vidste vi ikke i sagen at dømme, førend igen på ny bliver lovlig stævnet, som det sig bør.

(228)

** var skikket Peder Nielsen Trompeter, boende i Almind, på sin egen og sin hustru Gertrud Lauridsdatters vegne hans fuldmægtig Simon Bjerring i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Knud Skrædder, borger i Viborg, Dorte Jensdatter og Karen Andersdatter sst for et vidne, de 22/12 1645 til Viborg byting vidnet har, anlangende at nu første gang svenskens krigsfolk var herinde, da var han og hans hustru udjaget af deres hus af fjenderne, da var han til Jørgen Skrædders her i Viborg en tid lang, og at Jørgen Skrædder var to gange spændt i bukken af fjenderne, og sagde til ham, at han skulle vise dem adelens gods såvel som hans egen, hvilke deres vidne ikke på nogen visse år, dag eller tid er vidnet, når sligt skulle være sket, og ikke samme vidne om bemelder, det fornævnte vidnesbyrd det gørligen skal have seet, som omvidnet er, men dem at have vidnet efter Jørgen Skrædders ord: så og efterdi Knud Pedersen, Dorte Jensdatter og Karen Andersdatter ikke udførligen har vidnet dem gørlig at have seet, at fjenderne skulle have bort taget hvis penge og varer, som Gertrud Lauridsdatter havde leveret Jørgen Skrædder i forvaring, meget mindre enten seet eller fornemmet, fjenderne havde det i sin gevalt, tilmed Karen Andersdatter har vidnet og lagt sin vidne i tvivl, at

hun ikke ved, hvem det tog, og Knud Skrædder og Dorte Jensdatter alene vidnet efter Jørgen Skrædders ord og sagden, og ikke om deres egen synlige vitterlighed, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner deri så noksom, at de bør komme Peder Trompeter eller hans hustru til nogen forhindring, men efterdi Peder Bjerring borgmester som en øvrigheds person, der retten administrerer, på rettens vegne for sig har ladet indkalde Jørgen Skrædder for samme gods, og han da for ham bekendt hvis, ham var leveret af Gertrud Lauridsdatter i forvaring, skulle noksom komme hende til hænde igen, dersom det for svenskens afbræk kunne blive forvaret, hvilke samme borgmesters vidne og med jomfru Helene Prim, som der samme tid har været til stede i borgmesterens hus, bekræftes, Jørgen Andersen Skrædder og nu her i dag for retten har tilstanden sig at have lånt Gertrud Lauridsdatter samme tid i borgmesterens hus 9 sletmark, som jomfru Helene Prim har båret kundskab om, så det og med det andet bestyrkes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte borgmesters og jomfru Helene Prims vidne og kundskab så vidt at sige eller magtesløs dømme, og samme hedenfindelse dom dermed ingen magt at have.

(232)

** var skikket velb Steen Bille til Hedegård, KM befalingsmand på Sejlstrup, hans fuldmægtig Henrik Block, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dagmåned, lydende ham da at have stævnet Niels Eskesen i Bonderup, herredsfoged i Han herred, for en dom han 23/3 1646 dømt og afsagt har, imellem hans fuldmægtig Jens Pedersen i Bejstrup og en mand, ved navn Niels Jensen Roed, boende i vester Svenstrup i Han herred, stor uret at have gjort og burde derfor at straffes som vedbør, og ikke i sin dom han har specificeret eller navngiven, eftersom for ham har været i rette sat, enten efter forordningen, recessen eller loven, hvad hans straf skulle være, uanseet udtrykkelig for ham er bevislig gjort, det han har skudt med en lang bøsse efter en mand i fjendernes tid: så og efterdi for herredsfogden har været i rette sat, om Niels Roed ikke for sin begangne gerning burde efter KM forordning at straffes, og fogden dog intet derom har dømt eller underskedet hvad straf han skulle udstå, da bør den hans dom at være som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, fogden, når det for ham lovlig indstævnes, da endeligen i sagen at dømme og adskille, som det sig bør, og Niels Eskesen at give Steen Bille til kost og tæring 4 rigsdaler.

(234)

** var skikket doktor Søren Hofmand, medikus i Randers, hans fuldmægtig Søren Års i Randers med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Eskesen i Bonderup, herredsfoged i Han herred, for en dom han 22/6 sidst forleden, imellem ham på den ene og velb fru Helvig Brahe til Bratskov på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende tiltale til hende for et hendes salig husbond Falk Gøyes udgivne brev til doktor Søren Hofmand, formeldende på 600 rigsdaler in specie hovedstol med efterstandende rente, og med samme dom tildømt sin salig husbonds brev at holde og efterkomme: da efterdi for os i rette lægges Falk Gøyes udgivne brev til doktor Søren Hofmand påskrevet 600 rigsdaler med sin rente, han ham er skyldig bleven, som ikke bevises ham at være erlagt, så sagen fordi til hjemting har været indkaldt, og der endelig dom ganget, som for er rørt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Helvig Brahe jo er pligtig samme summa penge med sin efterstandende rente og interesse at betale doktor Søren Hofmand, og fordi tilfinder velb Niels Friis til Favrskov og Christoffer Friis til Astrup, som doktor Sørens fuldmægtig Søren Jensen dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for fru Helvig Brahes bopæl, der udæske og gøre doktor Søren Hofmand udlæg af hendes løsøre, det rigtig

og for en billig værd at taksere, og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da doktor Søren i andet hendes løsøre og jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld, efter KM forordning, og det eftersom de vil ansvare og være bekendt.

(236)

** var skikket Hans Henriksen Snell, bartskær i Ålborg, hans visse bud Hans Kall i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Antoni Medici, feltskær under ritmester Lykke, i kvarter sst, for et skriftligt vidne han 19/1 1646 til Ålborg byting selv har vidnet, i sin mening at 28/11 1645 var han til Morten Borthuses hus hos en ritmester, og der han siden gik i sit kvarter til Anne Thybos, kom Hans Badskær at ville forrette noget med ham, og han iblandt andet skulle have sagt, at dersom Jens Bang ikke havde ved døden afgangen, da havde han gjort Morten Borthus til en skælm, hvilke hans enlige og skriftlige vidne Hans Badskær straks for retten højligen har benægtet og endnu benægter: så og efterdi Antoni Medici hans vidne ikke alene er én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, tilmed vidnet efter Hans Badskærs ord, som han ej er gestendig, men fast mere til hjemting ved sin højeste ed benægtet ej at have haft, såvel som og Morten Borthus erklæret sig ikke at vide andet med ham end ærligt og godt, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme Hans Bartskær til forhindring, og efterdi samme dom, hid stævnet er, ikke er fremlagt, endog sagen over 6 uger er optaget, bør den ingen magt at have.

(238)

** (Christoffer Pedersen i Års, opsættelse) så mødte Laurids Trane på sine egne vegne såvel som og Jens Clemendsen i Viborg på Maren Pedersdatters vegne, og bevilget parterne samme sag til i dag måned at opstå, og midlertid vedtog de samme tvistighed på efterskrevne fire dannemænd at indkomme, hvilke fire dannemænd med førdeligste skal forsamles, at de dem i venlighed kan imellem forhandle, og dersom det ikke ske kan, at de dem derom kan forene, da parterne samtlig her til fornævnte tid at møde, og gå derom hvis lov og ret kan findes.

** (til Knud Seefelds opsættelse) så mødte Søren Eriksen og berettet, at der siden igen andre 12 synsmænd på ny taget, som ikke findes hid stævnet, hvortil Peder Hansen svarede og begærede sagen nogen tid at opstå, at samme synsmænds syn kunne indstævnes: da efter sådan lejlighed og efter parternes bevilling er samme sag opsat til i dag måned, og da dem her at møde.

(239)

** (til Niels Parsbergs opsættelse) da er sagen opsat til i dag, og derhos berettet Jens Knudsen flere vidner og kundskab i sagen at have forhvervet, end som hid stævnet er, hvilke han fremviste, hvortil Mogens Christoffersen svarede og begærede dilation, at hans husbond samme vidner og kundskaber kunne lade hid kalde: da efter sådan lejlighed og efter parternes bevilling blev samme sag opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget.

** var skikket salig Peder Sørensen, fordum borgmester i Viborg, hans samtlige arvinger deres fuldmægtig Jens Clemendsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet borgmestre Peder Ostenfeld og Peder Bjerring samt Christen Hjarbæk og Niels Pedersen Nipgård for en dom på Viborg rådhus 27/7 sidst ---- , imellem dem og Jens Podemester,

har dømt og afsagt, dis indhold at de har dem tilkendt at betale til Jens Nielsen Podemester 21 sletdaler foruden ved 12 år årligen 2 daler for poden og arbejde, som han skulle have gjort i den salig mands have, efter hans regnskab, som de formener opskrift og fordring, des uanseet at fremlagdes for dem Jens Nielsen Podemesters rigtige håndskrift, dateret Viborg 28/8 1645, des formelding at han skyldig var salig Peder Sørensen eller hans arvinger 30 enkende rigsdaler foruden 21 sletdaler, han selv siden har undertegnet på samme håndskrift: så og efterdi her fremlægges rigtig håndskrift på afgangne salig Peder Sørensens tilkrav og fordring hos Jens Podemester, hvilken håndskrift ud af Jens Podemester siden findes undertegnet, ham videre at være bleven Peder Sørensen 2 daler skyldig uden al afkortning, og Jens Podemester derimod hverken med regnskab, undertegnelse i hans bog beviser sin tilkrav, endog hans gæld mange år siden skal være gjort, borgmestre og råd dog alligevel har tilfunden Peder Sørensens arvinger at kvittere en andel af deres ---- på fornævnte håndskrift imod Jens Podemesters gamle opskrift, som ikke er renoveret, som det sig burde, da kunne vi ikke kende den deres dom i den post, såvel som fornævnte bogs opskrift, den på funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(242)

23/9 1646.

** var skikket velb fru Ingeborg Parsberg, salig Iver Juuls, til Villestrup hendes visse bud Peder Jacobsen Ørregård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende efter andre opsættelser at have stævnet Mads Lauridsen i Daugbjerg, foged til Fjends herreds ting, for en uendelig dom, han til samme ting 28/6 1642 da sidst forleden skal have dømt, imellem hende og velb Henrik Lindenov, da til Ørslevkloster, og tilfundet ham forbud beskrevet, at Tårupgårds fiskere med voddræt i Ørum å ikke at måtte have nogen gang på den vestre side af åen på Strandet hovedgård, uanseet for fogden udførlig skal være bevist med gode ærlige mænds kontrakt, efter kongelig befaling oprettet, det hvem Tårupgård i værge har, at skulle have den fiskeri i Ørum å og Ørum sø for et frit enemærke til begge land: da for nogen lejlighed sig heri begiver, er samme sag med parternes bevilling opsat til i dag seks uger, og da her at fremvises hvis lovlig adkom, hvorefter Sivert Urne i andet gods kan være interesseret, og da at gå derom hvis lov og ret kan findes.

(245)

** var skikket mester Anders Hansen, sognepræst til øster og vester Hassing sogne, hans visse bud Peder Munk i Gettrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en vurdering, skifte og jævning, han til Ålborg byting 28/7 sidst forleden udstedt har, imellem Jørgen Guldsmed, borger i Ålborg, og hans søn Jochum Jørgensen for mødrene arvelod, hvilke vurdering, skifte og jævning, mester Anders formener ikke så lovlig at være gjort, som det sig burde: så og efterdi befindes Jørgen Guldsmed rum tid tilforn, førend samme skifte gjort er, at have til visse forsikring til et fuldt underpant pantsat til mester Anders Hansen hans hus og ejendom, som han iboede, i al sin længde og bredde, for 100 sletdaler med sin rente, som han til mester Anders Hansen af vitterlig gæld er skyldig bleven, da efter sådan lejlighed bør fornævnte skiftebrev og tingsvidne, derefter udstedt er, ikke deri at komme mester Anders Hansen på hans pant og gælds betaling til nogen forhindring.

(248)

** (til Jørgen Rosenkrantzes opsættelse med hr Jens på Fur) så er Jens Christensen, som samme vidne skal have forhvervet, ikke mødt herimod at svare eller nogen på hans vegne hans undskyldning at gøre, hvorfor samme sag er opsat til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse her forinden to gange lovlig at læses, og efterdi Jens Christensen ikke er mødt eller nogen på hans vegne herimod at svare, efter KM forordning, da bør han at give Jørgen Rosenkrantz til kost og tæring 4 rigsdaler.

** (til Mogens Arenfeldts opsættelse med Peder Pallesen) så var Peder Pallesen her for retten til stede og berettet, samme sine breve ikke at have til stede: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og Niels Nielsen Abildgård og Søren Nielsen i Revs vidnesbyrd, såvel som og Poul Sørensen i Revs og Poul Nielsen i Abildgård varselsmænd, da her personlig at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** (til Erik Lunovs opsættelse med Markus Mortensen): så er Markus Mortensen ikke nu mødt eller nogen på hans vegne hans undskyldning herimod at gøre, hvorfor samme sag er opsat til i dag 14 dage, og da dem såvel som fornævnte vidnesbyrd ---- og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse her forinden lovlig at læses, og efterdi Markus Mortensen, som en hovedmand, ikke er mødt eller nogen på hans vegne herimod at svare, efter KM forordning, da bør han at give Erik Lunov og fru Else ---- til kost og tæring 3 rigsdaler.

(249)

** var skikket velb Gunde Lange til Kølbygård, KM befalingsmand på Ålborg slot, på sin tjener Laurids Nielsen i Blasgård hans vegne hans fuldmægtig Niels Nielsen i Hundal med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Isak Lauridsen i sønder Klit for et vidne, han til Hillerslev herreds ting 11/3 næst forleden år 1645 vidnet har, i sin mening at om dagen imod aften for kyndelmisse dag var han til Laurids Nielsen i Blasgård og drak en kande øl og betalte dem dyrt nok, og der han gik derfra og kom norden til Blasgård mark, kom Laurids Nielsen til ham med en brun øg og bad ham, at han ville forvare den på en dags tid eller to, så ville han eller hans søn Søren ride ned til hans konebror, og det var dem selv samme øg, som hans bror Jens Isaksen i Klit havde i forvaring, hvilke vidne Gunde Lange på hans tjeners vegne formener usandfærdig at være imod seks personer deres sandfærdige vidne, af Hillerslev herredsting udgangen 18/3 1645, som formelder det Isak Lauridsen ikke var den dag eller aften i Laurids Nielsen i Blasgård hans hus: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da i seks uger til i dag at være optaget, opsættelsen findes og til hjemting at være læst og forkyndt, som opskriften derom bemelder, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være.

(250)

** var skikket velb Henrik Rommel til Bækkeskov, hovmester for det kongelige akademi Sorø og KM befalingsmand over Børglum kloster len, hans visse bud Søren Bertelsen i Børglum by med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Laurids Andersen i Skøttrup for en sigtelse, han inden Børglum herreds ting 19/8 1642, såvel som og 7/4 næst forleden, og da Christen Sørensen i Skøttrup fuldkommelig for sigtet har, det han skulle haft fællig med et øg som en anden hest, for hvilken gernings bedrift Christen Sørensen af nævninger, såvel som til landstinget, findes frikendt, så efterdi enhver kan forstå, fornævnte sigtelse

ikke sandfærdig er, men sådant af Laurids Andersen var gjort af had og avind, men derfor Laurids Andersens sigtelse bør magtesløs kendes. (dom ikke indført)

(252)

** var skikket Peder Poulsen i Øsløs på sin søster Volborg Poulsdatter i Kårup i Lynderup sogn i Mors hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Mikkelsen i Lødderup og Niels Pedersen i Tødsø i Nørherred for et vildig sankevidne, de har vidnet til Sønderherreds ting 2/3 sidst forleden, at de nærværende hos og til stede var i Kårup til Mette Nielsdatters og der skulle have hørt, at Poul Mikkelsen i Fredsø skulle have tilspurgt Volborg Poulsdatter, hvor hans hustrus klæder var, som skulle have været taget ham fra, hvilket vidne beskyldes at være et vildig og sankevidne, Peder Mikkelsen at have vidnet sin bror til behjælpning, og ikke samme deres vidne formelder, hvem der skulle have taget samme klæder fra Poul Mikkelsen: så og efterdi Peder Mikkelsen og Niels Pedersen har vidnet efter Volborg Poulsdatters ord og mundheld, som hun ikke er gestendig eller for tingsdom indgangen, men fast mere her i dag højlig benægtet, sig ej slige ord at have haft om fornævnte klæder, som hende påvidnet er, som forskrevet står, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme vidne, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(253)

** var skikket Poul Kras i Nørholm hans visse bud Peder Hansen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet hr Johannes Andersen, medtjener i Guds ord i Sæby, og hans hustru Maren Tomasdatter sst for en købebrev, de lader dem af berømme, de af hendes brorsøn Tomas Andersen skulle have bekommet, og Anders Sørensen rådmand og Jens Christensen, borger i Sæby, med ham til vitterlighed skal have underskrevet, og samme dag 4/3 sidst forleden til Sæby byting tingsvidne derefter taget, anlangende en brev, som han formener ham efter hans farmor Margrete Nielsdatter Kras i Nibe skulle tilfalde, når hun ved døden afgår, uanseet samme oldearv ikke endnu er forfalden, ej heller lovlig lovbudt, som det med rette burde, tilmed er Tomas Andersen ej heller endnu hans egen værge, men under formynderskab, menende fordi samme arvekøb imod KM reces og forordning at være sluttet og gjort, så mødte Peder Nielsen i Ørslev på hr Johannes Andersens vegne og fremlagde efterskrevne brev lydende, kendes jeg mig Tomas Andersen, barnfødt i Kristiania i Norge, at jeg har solgt og afhændet fra mig og mine arvinger til min farsøster Maren Tomasdatter hendes kære husbond hr Johannes Andersen, medtjener i Guds ord til Sæby, og deres arvinger al den arvepart, som jeg i Nibe efter min farmor Margrete Nielsdatter Kras hendes død og afgang arveligen kan tilfalde, actum Sæby 4/3 1646 Tomas Andersen egen hånd: så og efterdi ikke befindes med samme køb at være forholdt efter KM forordning, som det sig burde, da bør samme købebrev såvel som den tingsvidne, der siden efter af Tomas Andersen indganget er, magtesløs at være, og hr Johannes at give Poul Kras til kost og tæring fire rigsdaler.

(256)

** var skikket velb Vogn Vognsen til Stenshede med en opsættelse her af landstinget 15/7 sidst forleden, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Jesper Pedersen, Christen Gertsen med flere borgere og indvånere i Sæby for et vidne, de til Sæby byting 28/5 forleden år vidnet har, anlangende Vogn Vognsens gods, som Jens Lauridsen ---- i Sæby, skal have indtaget og skulle føre til København efter deres forligelsemål, hvilke deres vidne skal formelde, at ungefer 14

dage for jul, da er Jens Lauridsen med sin skude og Vogn Vognsen hans ---- udsejlet der af Sæby å, og da agtede sig over til København med den gode mands gods, men formedelst vinters hårdhed, ham påkom, forårsagede han til at måtte løbe derud i åen igen, hvilke deres vidne ikke skal formelde om nogen vis dag eller tid, ej heller på fersk fos at være forhvervet: med flere ord dem imellem var, indgav de samme deres tvistighed på fire søfarende mænd, hvortil Jens Lauridsen tog Frederik Samuelsen og Jesper Pedersen i Sæby, derimod tog Vogn Vognsen Jens Christensen og Samuel Hermandsen, der sst, de og samtlig tilnævnte Knud Tomasen Holst sst, hvilke fem dannemænd skal forsamles på Sæby rådhus den 2. dag efter hellig 3 kongers dag først kommende, og da have fuldmagt parterne om samme tvistighed til endelig ende at imellem sige og forhandle, og hvad de samtlig, eller og de fleste, deri sigendes og gørendes vorder, skal stande for fulde af parterne upåtalt i alle måder.

(258)

** var skikket ---- Sørensen, foged på Torstedlund, på sin gunstige husbond velb Gregers Krabbe til Torstedlund, KM befalingsmand på Riberhus, hans tjener Niels Andersen i Gammelholm, fordum boende i ----, hans vegne hans visse bud Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget 17/6 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Hansen i Torsmark for fire tingsvidner, han til Jerslev herredsting skal have forhvervet 13/3 1645, det første belangende Peder Tomasen Galskøt i ---- Kornumgård, Hans Jensen i Stenbjerggård med adskillige flere samtlig at have vidnet, at Christen Hansen i Torsmark har igen bekommet i Ålborg den sortbroget gilding, og Knud Madsen i Hjermeslevgårds mølle har hjemlet ham samme gilding, som blev ham voldeligen fratagen af fjenderne imellem påske og pinsedag, og ikke udlagt i kontribution, for hvilke vidner ikke lovlig varsel skal være givet: efter flere ord dem imellem var, indgav de samme deres tvistige sag på fire dannemænd, Christen Sørensen på Mads Sørensens vegne tog Jens Nielsen i ---- og Peder Nielsen i Ørslev, hvorimod Christen Hansen tog Peder Tomasen i Kornumgård og Peder Christoffersen i Hedegård, de og samtlig der foruden tilnævnte Laurids Lauridsen, rådmand i Ålborg, hvilke fem dannemænd skal forsamles i Ålborg nu på lørdag, først kommer 3 uger, som er 17/10, i Christen Mumgårds hus, og da have fuldmagt parterne til endelig ende om samme deres tvistighed at imellem sige, og hvad de samtlige, eller og de fleste, deri sigende og gørende vorder, skal stande for fulde, af parterne upåtalt i alle måder.

(260)

** (til Niels Andersen Roland hans opsættelse) så mødte Jens Jørgensen. dernæst var her for retten til stede Jens Nielsen og ---- Markmand og var deres vidner gestendig: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(261)

** var skikket skipper Tomas Nielsen Fur hans fuldmægtig Peder Hansen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Karsten Werkmeister, borger i Ålborg, for en dom han sig af berømmer, han til Ålborg byting 1/6 sidst forleden forhvervet har, anlangende den håndskrift og sendebrev, som Karsten Werkmeister tiltaler ham for, uanseet Karsten Werkmeister ikke beviser enten med Tomas Nielsens hånd, brev eller nøjagtig bevis, at han samme breve til sig skal have annammet, tilmed Tomas Nielsen Fur højlig benægter, sig aldrig at have fået eller bekommet andre breve af Karsten

Werkmeister, end han jo alle sammen igen har bekommet: så og efterdi Tomas Nielsen Fur benægter sig samme brev ikke at have annammet, tilmed ej heller Karsten Werkmeisters bogs opskrift med Tomas Furs underskrivelse, eller i andre måder, nøjagtig bekræftes, eftersom han kan læse eller skrive, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme bogs opskrift deri så noksom, ej heller den dom, derpå funderet er, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, og ikke at komme Tomas Fur til nogen forhindring.

(262)

** var skikket Margrete, salig doktor Jørgen Fyrings, indvåner og borgerske i København hendes fuldmægtig Simon Bjerring i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for en dom han 13/6 sidst forleden til Hillerslev herreds ting dømt og afsagt har, anlangende nogen summa penge, som velb Niels Arenfeldt og hans velb fru Karen Dyre til Ullerupgård skal være Margrete, salig Jørgen Fyrings, skyldig efter deres udgivne skadesløs brevs videre indhold, og de derfor har sat hende adskillige guldstykker, perler og andet til underpant, og fogden Søren Jensen derefter i samme hans dom har ikke vidst andet derom at kende, end fru Karen Dyre og hendes børn jo samme pending til Margrete, salig doktor Jørgen Fyrings, at betale inden 14 dage, eller derfor indvisning i fornævnte underpant, formener samme dom ret at være, og at hun her til landsting at tilnævnes to gode mænd, som kan gøre Margrete, salig doktor Jørgen Fyrings, udlæg og indvisning i fornævnte underpant: da efterdi for os i rette lægges Niels Arenfeldt og fru Karen Dyres breve på fornævnte summa penge, og derfor at have pantsat fornævnte guld, diamanter og perler, efter deres bemeldte breves indhold, som ikke endnu igen befindes indløste, sagen og til hjemting har været indkaldt, og der dom i sagen gangen, som forskrevet står, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Margrete, salig Jørgen Fyrings, i bemeldte pant jo bør at have sin betaling, og fordi tilfinder velb Erik Lunov til Viskumgård og Ove Blik til Beg, som Simon Bjerring dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med KM foged da gøre Margrete, salig Jørgen Fyrings, udlæg for sin gæld med rente og interesse i fornævnte pant, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(265)

** var skikket Søren Jensen, skriver på Sejlstrup, hans fuldmægtig Henrik Block, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Iver Bertelsen, borger i Ålborg, for et vidne han der til byting 20/4 sidst forleden vidnet har, indeholdende at imidlertid fjenderne var i Ålborg, lå der en korporal med hans folk i kvarter hos Anne Jensdatter i Ålborg, og da midlertid skulle en af svenskens folk have kommen til Iver Bertelsen, spurgte om han havde tjære at sælge, og om han ville have rug igen, svarede han ja, så kom han til ham med noget rug i en sæk og fik tjære igen: så og efterdi Iver Bertelsens vidne alene---- ikke uden én persons kundskab, som regnes for ingen vidne, ---- Lauridsen, Christen Andersen og deres medfølgere ikke heller udførligen har vidnet på visse dag og tid, men efter en skriftlig indlæg deres vidne alene at have kundgjort, og ikke egentlig om vidnet, hvis havre eller andet hvem det skal have tilhørt, som blev borttaget, tilmed samtligen slutter deres vidne dog ej ved deres ed efter recessen, det de syntes, der var intet med fred af huset kommen, der var på Anne Jensdatters loft, og i så måder derom lagt deres vidne i tvivl, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(269)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans fuldmægtig Jens Sørensen, der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for en dom han til Ålborg byting 13/7 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Jørgen Høg og Peder Røring, borger i Ålborg, for en summa penge, og i samme hans dom har fradømt Jørgen Høg sin lovlige tiltale, som han med rette har, og Jørgen Høg heden funden at annamme udlæg i noget Peder Rørings huse og øde ladegård, uden Ålborg liggende, formenende Mogens Jespersen ganske imod recessen og KM forordning at have dømt, og han derfor at stande til rette: så og efterdi Mogens Jespersen har tildømt Jørgen Høg efter Peder Rørings tilbud for hans gælds fordring at have indlæg i de tilbudne huse og ejendomme, som dog ej for ham er navngivet, hvor det beliggende er, tilmed ikke sin dom på recessen eller forordningen grundet eller fulgt, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende den hans dom så noksom nøjagtig, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme Jørgen Høg til nogen forhindring.

(271)

7/10 1646.

** var skikket Søren Rasmussen i Hov med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Anders Lauridsen, Jep Christensen og Laurids Jacobsen, samtlig i sst, for et vidne de til Hals birketing vidnet har, i sin mening at de 4/3 1645 hos og til stede var i Hov og hørte på nogen regnskab imellem Jens Pedersen i Kæret og Søren Rasmussen, anlangende to domme, de havde på hverandre, og efter afregning med hverandre blev de forligt, således at Søren Rasmussen skulle give Jens Pedersen 16 sletdaler, hvilke vidner Søren Rasmussen ikke er gestendig: så og efterdi Anders Lauridsen og hans medfølgere har vidnet om hvis regnskab og forlig, de skulle påhørt, at være gjort imellem Søren Rasmussen og Jens Pedersen, hvilket han ej er gestendig eller for tingsdom bevilget eller indgået, men slige ord højlig benægter, som forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme deres vidne, ej heller den dom og vurdering og til ---- , derefter dømt og gjort er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, og efterdi Rasmus Sørensen og Maren Christensdatter og deres medfølgere ikke har vidnet på visse år eller dag, når Jens Pedersen samme hø skulle have bekommet, de og en part befindes vildig og i så måder vidnet Søren Rasmussen til behjælpning, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner, såvel som den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have.

(275)

** var skikket velb Frands Rantzau til Estvadgård på sin tjener Simon Jepsen i Øksenvad hans vegne hans visse bud Laurids Sørensen i Leigård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Mette Nielsdatter, Borkart van Steinberg, borger i Skive, hans hustru, item hans datter Vibeke Borkartsdatter og Anne Graversdatter i Skive for et vidne, de til Skive byting 27/2 sidst forleden vidnet har, at hvis klæder og gods, som Knud Sørensen i Øksenvad har omvidnet, det skulle være kommen i Borkart van Steinberg hans hus, som han af soldaterne skulle have bekommet, det skulle Knud Sørensen og de soldater, som den tid skulle være med ham, og stak det i en sæk og udgangen af husene med det og lagde det i en vogn og kørte bort dermed, hvor det siden er af bleven, vidste de ikke: så og efterdi

Mette Nielsdatter og Vibeke Borkartsdatter befindes at være Borkart van Steinbergs hustru og datter og i så måder vildige, og Anne Graversdatter deri ---- , da kunne vi ikke kende den deres vidne deri så vidt noksom, at den bør nogen magt at have, men efterdi Niels Christensen, Oluf Christensen og Niels Christensen udførlig har vidnet, dem at have hos været i Borkart Steinbergs hus, og hørt at han og hans hustru tilbød Christen Jensen og Dorte Andersdatter hvis klæder, han havde af deres, som han af fjenderne havde købt, men han fik igen hvis, han derfor givet havde, hvilket og med Christen Jensen i Øksenvad og hans medbrødres indstævnte vidne, såvel som og af Borkart van Steinbergs egen tilbud, bekræftes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Niels Christensen og hans medbrødre deres vidne at sige eller magtesløs dømme, og efterdi Knud Simonsen, Dorte Andersdatter og Christen Jepsen deres vidner en del findes enlig, tilmed ---- Dorte Andersdatter og Jep Jensen selv at have vurderet samme klæder efter deres egen tykke, og ikke ved uvildige vurderingsmænd, som det sig burde, da kunne vi ikke kende samme deres vidne og vurdering så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(280)

** var skikket velb Jacob Seefeld til Ovegård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet efterskrevne vidnesbyrd for et vidne, de til Hals birketing 30/6 sidst forleden vidnet har, anlangende en grå blisset myndehund, som velb Jacob Seefeld forfølger Niels Lauridsen Skøt i Hals for, har Niels Skøt haft i hans havende værge i to år og mere, hvilke deres vidner ikke stemmer overens med hverandre: så og efterdi at endog sagen i 6 uger er optagen, og Jacob Seefelds forhvervede vidner i samme sag ikke imod Niels Skøts vidner findes indstævnet, som det sig burde, da ved vi ikke i sagen at dømme, førend de og lovlig af Niels Skøt bliver indstævnet, og siden at gå derom hvis ret er, og efterdi birkefogden samme sag fra sig har heden funden, formedelst der i så måder var ført vidner imod hverandre, da ved vi ikke den hans dom at imod sige eller hans ulempe deri at være.

(282)

** (til Erik Lunovs opsættelse): så mødte Markus Mortensen med samme indstævnte vidner, og efterdi vidnesbyrdene, Christen Christensen, ladefoged på Østergård, Else Pedersdatter i Viborg og Iver Iversen ikke er mødt, eftersom de i egen person findes indstævnet, da efter sådan lejlighed opsatte vi samme sag endnu til i dag måned, og da Markus Mortensen såvel som bemeldte vidnesbyrd her personlig at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(283)

** (til Anders Krags nævninger): så mødte Mads Christensen Skyldal med flere, og for nogen lejlighed, sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde, og gå derom så meget som liv og ret kan findes.

** (til Mogens Arenfeldts opsættelse): så mødte Niels Abildgård på hans søn Niels Nielsens vegne og begærede, at samme sag endnu nogen tid at måtte opstå, og efter sådan lejlighed blev samme sag med bevilling opsat til i dag seks uger, og da Peder Pallesen såvel som og vidnesbyrd, Niels Nielsen og Søren Nielsen, disligeste og varselsmændene Poul Sørensen og Poul Nielsen, her da personligen at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** var skikket Anders Poulsen ---- , Peder Pallesen i Skoven med flere deres visse bud Jørgen Jørgensen i Sæby på den ene og havde stævnet Christen Lauridsen i Kvissel på den anden side for et vidne, han på Sæby byting 29/7 1645 sidst forleden vidnet har, hvori de har vidnet, at 8 eller 14 dage førend de svenske fjender kom her i landet, da var menige Åsted sognemænd forsamlet ved Åsted kirke og ---- om 2 heste, som de var af øvrigheden pålagt at skulle forskaffe til Ålborg slot, som til KM behov at skulle bruges, og da skulle Christen Lauridsen i Kvissel have hørt ved Åsted kirke, det Anders Poulsen og hans medbrødre skulle lovet og godsagt til hans salig far Laurids Christensen og hans bror Anders Lauridsen i Kvissel for samme heste for 53 daler at ville forskaffe dem på menige sognemænds vegne i Åsted sogn: så og efterdi Christen Lauridsen, Søren Christensen og Christen Svendsen en part af dem findes vildige, ikke heller deres vidne med Anders Poulsen og hans medbrødres brev eller segl bekræftes, det og ej er bevislig gjort, samme to heste at være bleven annammet, som de omvidnet har, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, såvel som den dom, derpå funderet er, så noksom, dog Niels Jensens undtagen, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, og efterdi Christen Svendsen, Bertel Markorsen og deres medbrødre vidnesbyrd ikke har vidnet på visse dag eller tid, tilmed uendelig og lagt deres vidne i tvivl, da kunne vi ikke kende den deres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(1)

31/1 1649.

** ---- : så og efterdi for os såvel som for herredsfogden er i rette lagt salig Vogn Vognsens underskrevne skadesløs brev på 228 daler med 6 daler af hundrede årligen rente, til afgangne Jørgen Olufsen udgiven, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, samme summa penge med efterstandende rente at være betalt, tilmed og befindes samme gæld ved nævn at være påtalt, førend 20 år forfalden er, efter brevens datum, og herredsfogden har tildømt Vogn Vognsen sin kvota deraf at betale, da ved vi ikke imod samme brev og dom at sige, og fordi tilfindes velb Hans Dyre til Knivholt og Steen Rodsteen til Lerbæk, som Christen Sørensen på Jørgen Olufsens arvingers vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Vogn Vognsens bopæl, og der udæske og gøre salig Jørgen Olufsens arvinger udlæg for hans anpart af fornævnte gæld, så vidt han med rette tilkommer at betale, af hovedsummen, rente og interesse, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da fornævnte arvinger i andet Vogn Vognsen hans løsøre og jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så de bekommer fuld udlæg for deres gæld, så vidt hans anpart efter fornævnte brev erlanger, og det efter forordningen, som de vil ansvare og være bekendt.

(4)

** var skikket salig Jens Olufsen, fordum borgmester i Ringkøbing, hans arvinger deres fuldmægtig Jacob Jensen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter andre opsættelser at have stævnet velb Gunde Rostrup og Hartvig Rostrup til Stårupgård for en stor summa penge, nemlig 2273 rigsdaler in specie, da salig velb Hans Krabbe til Søgård skyldig var, for hvilken summa penge Gunde Rostrup og Hartvig Rostrup har i pant sat salig Hans Krabbe adskilligt gods med den kondition, at dersom fornævnte summa penge ikke til determinerede tider bliver rigtig erlagt og betalt, da ved to gode mænd at have indførsel: da efterdi for os i rette lægges Gunde Rostrup og Hartvig Rostrup deres forseglede og underskrevne pantebrev, til salig Hans Krabbe på 2273 rigsdaler in specie, med 6 procent årlig rente ---- har pantsat fornævnte jordegods,

og dersom samme summa penge ikke blev betalt, da Hans Krabbe eller hans arvinger for den ganske resterende summa, rente og skadegæld ved to gode mænd at lade indføre dem i fornævnte gods, uden al dom, proces eller rets søgelse, som samme brev derom videre bemelder, hvilke fornævnte brev Hans Krabbe siden igen til Jens Olufsen, forrige borgmester i Ringkøbing, har opdragen, og derfor ---- hans fulde ---- og nøje, så fornævnte pantebrev dermed skulle følge og tilhøre ham og hans arvinger, og derefter dis summa indfordre som hans eller deres egen gæld, og sig i alle måder nyttig gører, som de bedst kunne, af ham og hans arvinger aldeles upåtalt og ubehindret, hvorefter og salig Jens Olufsens arvinger sagen her til landsting har ladet indkalde, gode mænd at til forordnes, som dem i bemeldte pantegods kunne gøre indvisning og likvidering, og den da tid efter anden i 6 uger til i dag er optagen, så vi imod recessen uden bevilling ikke kan gøre længere forhaling, hvorfor vi tilfinder velb Knud Sørensen til Tredje og Mikkel Hvas til Sørup, som Jacob Jensen dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger i herredsfogdens nærværelse, salig Jens Olufsens arvinger i bemeldte pantsatte gods at indføre, og det imod gælden at taksere og likvidere, hvor vidt det bedrage kan, og det efter forordningen og recessen, som de vil ansvare og være bekendt.

(7)

** (til Hans Badskærs opsættelse) som samme vidner videre bemelder, dertil svarede Christen Sørensen og var stævning efter samme vidner begærende, og sagen nogen tid måtte sig bero: da endog sagen i 6 uger til i dag er optagen, og her fremlægges ---- vidner, som Morten Bendixens fuldmægtig er stævning over begærende, efterdi det er ære og lempe angældende, da er vi dog deri forårsaget samme sag til i dag måned at optage, og fornævnte vidner herfor imod at stævnes, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(8)

** (til fru Karen Dyres opsættelse) og nu mødte Christen Pedersen på sin husbond Henrik Rantzaus vegne og var begærende, sagen nogen tid at måtte opstå, på det hans husbond der ---- , som Mikkel Pedersen for herredsfogden gjort har, såvel som og den heden findelse dom, derpå funderet er, kunne lade i rette kalde, da er sagen deri med bevilling opsat til i dag måned, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** (til Christoffer Friises opsættelse): så er Christen Jensen eller nogen ikke mødt til gensvar, hvorfor samme sag er opsat til i dag seks uger, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse her forinden lovlig at læses, og efterdi Christen Jensen ikke er mødt, som forskrevet står, da dersom han befindes lovlig hid stævnet, bør han at give Christoffer Friis til kost og tæring to rigsdaler.

** var skikket Mourids Ulf, boende i Bækmaden, hans fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, på den ene og havde stævnet Mourids Christensen i Favrholt og Christen Hellesen i Fladen på den anden side for et vidne, de til Horns herreds ting 17/7 sidst forleden vidnet har, indeholdende hvorledes de på sankt mikkelsdag, var 5 år, da at skulle have seet og hørt, at Peder Hellesen, som da var i Favrholt, skulle have lånt Mourids i Bækmaden ---- rigsdaler i Mogens Christensens stue i Favrholt, hvilket deres vidne Mourids Ulf formener usandfærdigt og unøjagtigt at være, og ville dem selv gæld tilvidne uden lovlig bevis i alle måder, eftersom Mogens Christensen er Peder Hellesens stedfar, og Christen Hellesen at være Peder Hellesens ---- : så og efterdi bemeldte gæld, som fornævnte vidnesbyrd har omvidnet, ikke med brev eller segl bekræftes, da kunne vi efter

sådan lejlighed ikke kende samme indstævnte vidne, såvel som og den dom og dele, derpå dømt og udgivet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(11)

** var skikket Barbara Nielsdatter, borgerske i Ålborg, hendes visse bud Peder Hansen sst med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende hende da at have stævnet Poul Pop Jørgensen, borger i Ålborg, for en hans udgivne gældsbrev, dateret Ålborg 20/12 1630, formeldende på 300 daler, hver daler beregnet til 32 skilling lybsk, med sin årlig rente 6 daler af hver hundrede, som han til Barbara Nielsdatters afgangne husbond, salig Johan Ertmand, fordum rådmand i Ålborg, udgivet har, hvilket hans udgivne brev han ikke har holdt eller efterkommet, hvorfor Barbara Nielsdatter har været forårsaget til Ålborg byting over Poul Pop at hænde dom, hvor han er tildømt enten straks at betale eller derfor at lide rigens æskning: da efterdi for byfogden såvel som for os er fremlagt Poul Pops forseglede og underskrevne skadesløs brev og forpligt, til salig Johan Ertmand udgiven, på 300 daler ---- , så byfogden fordi har til hjemtinget tildømt ham samme summa penge med efterstående rente skadesløs at betale Barbara Nielsdatter, eller æskning at lide, eftersom hun ved forrige dom ikke har kunnet ---- sin betaling hos ham bekomme, og fordi sagen her til landsting ladet indkalde, og i seks uger til i dag er optaget, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Poul Pop jo bør at betale Barbara Nielsdatter fornævnte summa penge med efterstandende rente og skadegæld, eller derfor at lide æskning.

(13)

** var skikket velb Mogens Høg til Kærgårdsholm, landsdommer i Nørjylland, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen ---- i Hindborg for en hjemmel, som han ---- til Hindborg herreds ting 30/10 sidst forleden gjort har, om hvis korn og afgrøde af hans gårds jord, som han ulovlig har solgt og ladet afføre til Skive, og efterdi han ikke selv har anden hjemmel end at må bruge ager og eng, efter recessen og forordningen, formener for bemeldte den gode mand, at han ingenlunde kunne hjemle nogen anden sådan hans gårds afgrøde, og derfor samme hjemmel bør magtesløs at være: da efterdi befindes sagen i 6 uger til i dag at være optaget, og opsættelsen til hjemting, som forskrevet står, er forkyndt, så vi imod recessen uden bevilling ikke kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme Christen Jensens vedkendelse magtesløs at være og ikke komme Mogens Høg til nogen forhindring.

(14)

28/2 1649.

** var skikket Christen Pedersen i Østergård i Hvidbjerg hans visse bud Niels Lauridsen på Kloster med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Tomasen i Tustrup og Christen Madsen i Grønning for et vidne til Nørherreds ting 16/5 sidst forleden vidnet har, hvori de har vidnet, Christen Jensen i Tustrup at have lånt Christen Pedersen halv tredje tønde sædehavre, en ko og et læs byg, så godt som to tønder byg, hvilket han hårdelig benægter aldrig at have lånt af Christen Jensen: nu mødte Christen Jensen og afstod samme vidner og dom, og efter sådan lejlighed bør det ingen magt at have.

(15)

** var skikket velb Gregers Høg til Rørbæk hans fuldmægtig Niels Lauridsen på Kloster med en opsættelse har af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Christen Poulsen, borger og byfoged i Skive, for en dom han har dømt og afsagt til Skive byting 16/2 1648, fordi han har kvitdømt hr Laurids Knudsen, sognepræst i Skive, for en okse, han har bekommet fra Krabbesholm, ---- fjenderne var uddragen af landet, og derpå betalt ti rigsdaler, efter hr Lauridses fuldmægtigs rigtige bevis: så og efterdi Jens Madsens seddel ---- fordi hans dom at være som udømt var, sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, bemeldte seddel for ham at i rette lægges, og i sagen endelig at dømme og adskille, som det sig bør.

(16)

** var skikket velb fru Sofie Sandberg til Baggesvogn hendes visse bud Jesper Christensen i Hjørring med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Niels Markorsen i Sønderskov for nogen frapløjning fra hans husbonds tjener, ung Christen Jensen i ---- : da endog sagen i 6 uger til i dag er optagen ---- begærende at måtte meddeles, og respit så længe at tillades, efterdi det deri hans lempe angik, da ved vi efter sådan lejlighed ikke i sagen at kunne dømme, førend fornævnte domme såvel som andet, i sagen ganget er på begge sider, lovlig imod hverandre bliver indstævnet, og siden at gås om hvis ret er.

(18)

** var skikket Peder Nielsen Sigsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Tøger Jensen i Klæstrup og Søren Lauridsen i Brønderslev for et vidne, de til Jerslev herreds ting 6/4 sidst forleden vidnet har, anlangende at de tjente Christen Mørk i Grindsted år 1644, da svenskens folk var landet mægtig, og de svenske folk fra røvede Christen Mørk i Grindsted af sit eget såvel og af sine datterbørns efterskrevne klæder, stod begravet i hans lade i en kiste: så og efterdi bemeldte vidnesbyrd nu lang tid efter har vidnet og båret kundskab, om hvis i forleden fjendtlige tilstand af fjenderne skulle være gjort, og ikke da straks påtalt, Peder Nielsen og ikke er gestendig, eller med kvittants bevises, det han en del af samme klæder skulle annammet, som skiftebrevet skulle om formelde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(21)

** var skikket velb Laurids Henrik til Bækkeskov, hovmester for det kongelige adelige akademi Sorø og KM befalingsmand over Børglum klosters len, hans visse bud Mads Jacobsen i Linderup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en dom, han til Børglum herreds ting 23/2 1647 dømt og afsagt har, anlangende en restants for anno 1643, Børglum tjenere i Børglum herred deres skyld og landgilde efter Børglum klosters jordebog med resterer, hvilken dom besluttes, at efterdi Børglum klosters tjenere tiltales for deres landgilde anno 1643, som var forfalden til martini ---- , da vidste han ikke dem at frikende for, så vidt de med rette kan tilkomme at betale, med mindre KM forordning kan dem friholde: så og efterdi herredsfogden uendeligen i sagen har dømt, så bør samme hans dom som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme, fogden, når det for ham lovligen indstævnes, da ---- såvel som restantsen for ham i rette lægges, og ham endelig i sagen at

dømme, som han vil ansvare og være bekendt, og efterdi han Laurids Rommel med samme hans uendelige dom har omkostning tilføjet, da bør han at give ham til kost og tæring 6 rigsdaler.

(24)

** var skikket Christen Hansen i ---- hans fuldmægtig Jens Christensen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Volborg Jensdatter, barnfødt i Thisted, for en løgnagtig vidne, hun på ham vidnet har, og skyldt ham for hendes barnefar til Thisted byting 8/7 sidst forleden 1648, hvilke vidne Christen Hansen ved sin højeste sandheds ed hårdelig benægter, at han aldrig har haft nogen legemlig fællig eller samkvem med hende i nogen måder: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og siden da i 6 uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemting at være læst og forkyndt, efter opskriftens formelding, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og beskyldning magtesløs at være.

(25)

** var skikket Anders Tomasen Skrædder, borger i Ålborg, hans visse bud Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Knud Poulsen, borger sst, for en doms indhold af Ålborg byting, 31/7 sidst forleden 1648 udstedt, for 12 daler 2 års resterende husleje på salig Claus Markorsens børns vegne, og fornævnte 12 daler at være tildømt at betale inden 15 dage, hvilken dom Anders Tomasen Skrædder formener ikke ret at være, først efterdi Knud Poulsen ikke har bevist med salig Claus Markorsens bog, at have lejet ham nogen huse for sådan leje, og det ikke med Anders Tomasen Skrædders hånd at være bekræftet: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemting at være læst og forkyndt, efter opskriftens bemelding, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(27)

** var skikket Niels Christensen, ---- ladegårdsfoged på Asdal, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen i ---- og Christen Christensen Pohl på ---- for et vidne, de til Horns herreds ting 27/11 sidst forleden vidnet har, at de hos skulle været ---- og der skulle hørt og seet, at Niels Christensen på Asdal skulle været i ---- og afkøbt Christen Pohl ti læs langhalm, a 3 mark 12 skilling, og ikke de i samme deres vidne har omvidnet, at han samme langhalm straks har bekommet, eller når han det skulle bekomme, ej heller har vidnet, at han samme langhalm betalte eller ikke: så og efterdi bemeldte vidnesbyrd ikke på fersk fod har vidnet, men lang tid efter sådant skulle være sket, bemeldte kundskab ikke heller med fornævnte Niels Ladefogeds brev eller segl bekræftes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være og ikke at komme Niels Ladefoged til nogen forhindring.

(28)

** (til Frands Rantzaus opsættelse) nu mødte Tomas Johansen på Frands Pogwisches vegne: da for nogen lejlighed sig heri begiver, blev samme sag opsat til i dag 14 dage, og da hvis vidner, som i

sagen på enten sider gangen er, videre endnu er hid kaldt, lovlig hid stævnet, også alle fornævnte vidnesbyrd såvel som og den beskyldte person, Niels Poulsen, alle her i egen person til fornævnte tid at møde, og da at gå derom hvis lov og ret kan findes, og den opsættelse her forinden fordi lovlig at forkyndes.

(29)

** var skikket Iver Nielsen i Rettrup hans visse bud Jacob Sørensen i Skive med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Tomas Christensen i Hindborg, Morten Jensen og Christen Jensen sst synsmænd for et syn, de til Hindborg herreds ting 23/10 sidst forleden hjemlet og afsagt har, at de, som på lørdag da sidst var otte dage, om aftenen var i Oluf Jepsens stue i Hindborg og der at have seet, som Christen Madsen i Rettrup dem foreviste, en resen slag på den venstre side oven på hans hoved, og det for et fuldt syn at have afhjemlet: da efter flere ord dem imellem var, afstod Iver Nielsen og Christen Madsen, som nu begge her for retten var til stede, samme indstævnte vidnesbyrd, syn, sigtelse og nævnings ed, som på enten sider forhvervet er, så det deri skal ---- optagen, dog efterdi Christen Madsen Iver Nielsen unødig trætte har påført, bør han at give ham til kost og tæring 4 rigsdaler.

(32)

** var skikket Niels Madsen Kældersvend, borger i Skive, hans visse bud Claus Nielsen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Poulsen, byfoged i Skive, for en dom han til fornævnte byting 6/10 sidst forleden, imellem Niels Madsen på den ene og Mogens Jensen sst på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende 12 sletdaler, som Mogens Jensen er bleven Niels Madsen skyldig for adskillige varer, han hos ham har ladet hente og udtage, efter hans regnskabsbogs indhold, hvilke regnskabsbog byfogden Christen Poulsen ikke har villet anseet, men den ganske og aldeles forbi gået, og efter en løs seddel og beretning, som Mogens Jensens fuldmægtig, Oluf Jensen i Hindborg, har i rette lagt, har han sin dom senteret: så og efterdi byfogden ikke har dømt i sagen, til eller fra, som for ham var i rette sat, men sagen heden funden, da bør den hans dom at være som udømt var, sagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham lovligen indstævnes, derom endeligen at dømme, som det sig bør, og efterdi han med samme hans henfindelse dom har Niels Kældersvend omkostning tilføjet, bør han at give ham til kost og tæring to rigsdaler.

(34)

** var skikket Laurids Ibsen i Romdrup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Pedersen, Peder Madsen og Sidsel Christensdatter i Romdrup for et samtlig vidne, de til Ålborg byting 12/10 1648 vidnet har, bemeldende at de 18/7 sidst forleden så, at Laurids Ibsen kom i Niels Mouridsens lade sst, og Niels Mouridsen tilspurgte Laurids Ibsen, om han ikke vidste, hvor hans spænder og krudthorn blev, Laurids Ibsen da at have svaret, at han tog det af sin bror Peder Ibsens lomme, og derefter at have tilspurgt Laurids Ibsen, hvorledes han og hans far, Jep Christensen, ville have det med hans bøsse, og da Laurids Ibsen at skulle have svaret, at han eller hans far skulle betale den, hvilke deres vidne Laurids Ibsen beskylder, at de har vidnet 18/7, og ikke nogen af dem enten kan læse eller skrive, hvoraf kunne agtes dem at kunne vidne eller vide sådan enkende dag og tid at forklare: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter Laurids Ibsens ord og mundheld, som han højlig benægter sig ej at have haft, som forskrevet står,

da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne deri så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(36)

** var skikket Søren Bendsen i Hobro med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Lauridsen Beck, borger i Ålborg, sætfoged til Ålborg byting, for en dom han 21/8 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Peder Røring på den ene og Søren Bendsen på den anden side, anlangende 107 sletdaler, Peder Røring fordrer af Søren Bendsen efter hans regnskabsbogs indhold, hvori findes indført 78 sletdaler i Peder Rørings bog, som Søren Bendsen højlig benægter, han ikke ved, hvad han for fornævnte penge af Peder Røring har bekommet: da efter flere ord dem imellem var, da bevilget de samme gælds tvistighed imellem dem til afregning på to dannemænd at indkomme, hvortil Søren Bendsen på sin side tog Søren Nielsen Tostrup i Hobro, og Peder Hansen derimod på Peder Rørings vegne tog Christian van Ginckel i Ålborg, hvilke to dannemænd skal møde i Christian van Ginckels hus i dag måned, samme deres regnskaber på begge sider at igennem se, overregne og likvidere, hvor vidt den ene med rette og billighed den anden kan skyldig blive, og det fra dem at give beskrevet, og derhos gøre deres flid over de dem til mindelighed kunne imellem forhandle, hvis ikke da enhver sin ret ---- , og fornævnte dom såvel som og udlæg og vurdering, som derefter hos Søren Bendsen sket er, ikke at komme ham til nogen forhindring.

(39)

** var skikket borgmestre og rådmænd i Viborg, at de på en umyndig pige Edel Hansdatter, salig Hans Randrup, fordum borger sst, hans datters vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da at have stævnet Jens Bartum, borger sst, for en afkald han sig på beråber, at skal have bekommet af fornævnte piges morbror, hr Peder Sørensen i Vejlby, uanseet ingen fuldkommen registrering, vurdering, skifte eller jævning skal være sluttet eller gjort efter Edel Hansdatters mor, salig Maren Sørensdatter: da efter flere ord dem imellem var, blev det nu her for retten således forhandlet, at Jens Bartum lovet med førdeligste ved retten, dersom det ikke heller i mindelighed ske kan, at lade tiltale hr Peder Sørensen, som samme barns gods har annammet, det han i ---- igen at lade levere, eller og ham borgmestre og råd for dis annammelse at forsikre, som det sig bør.

(40)

** var skikket Hermand Hahne, borger og indvåner i Odense i Fyn, hans visse bud Jesper Christensen i Hjørring med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings efterleverske, til Skårupgård, anlangende for en summa penge, Lisbeth Rodsteen er ham skyldig bleven, nemlig 230 daler hovedstol, rente, skadegæld og interesse, og eftersom Jesper Christensen har ladet fru Lisbeth Rodsteen med hendes lovværge stævne til Horns herreds ting, har herredsfogden tilfunden Jesper Christensen at have indvisning og udlæg i Lisbeth Rodsteens løsøre og jordegods: da efterdi for os i rette lægges fru Lisbeth Rodsteens underskrevne skadesløs brev, til Hermand Hahne udgivet, på 230 sletdaler, så sagen derom til hjemting har været indkaldt, og da dom ganget er, som forskrevet står, såvel som og her til landsting i lige måde indkaldt og i 6 uger til i dag optagen, hvilke opsættelse til hjemting er forkyndt ---- så vi imod recessen uden bevilling ikke kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen jo pligtig er og bør at betale

Hermand Hahne bemeldte summa penge, efter hendes skadesløs brevs indhold, og fordi tilfinder velb Hans Wolf Unger til Villerup og Jens Bildt til Hæstrupgård, som Jesper Christensen, berettes næst ved fru Lisbeth Rodsteens gård at være boende, med førdeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteens bopæl, der udæske og gøre Hermand Hahne udlæg af hendes løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, de da i andet fru Lisbeth Rodsteens løsøre og jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(42)

** var skikket Peder Jensen i Kardyb med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mads Lauridsen i Daugbjerg, dommer til Fjends herreds ting, for en dom han nogen tid tilforn dømt har på 9 sletdaler, som Peder Jensen var sin salig bror Mourids Jensen i Fly skyldig, som var rest af arv efter deres salig søster Kirsten Jensdatter, som Peder Jensen var værge for og ikke har villet anseet dom, tingsvidne og sandfærdig bevis: så og efterdi for herredsfogden, såvel som for os, er fremlagt Peder Jensens underskrevne skadesløs brev og forpligt, til hans bror Mourids Jensen udgivet, på 9 daler, og fogden sin dom derpå har funderet, ved vi ej den at imod sige, men ved magt at blive.

(43)

** var skikket Hans ---- , badskær i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, hvorledes han har været forårsaget at lade hid stævne Morten Bendixen sst, eftersom han efter adskillige vidners indhold på adskillige steder, såvel som på Ålborg byting, uden nogen kald og varsel Hans Badskær ---- har angrebet og skanderet på sit ærlige rygte og navn: nu mødte Morten Bendixen og tilstod sig ikke at vide andet med Hans Badskær end al ære og godt, såvel som og ikke heller med hans hustru eller børn, men hvis, som han kunne have sagt om Hans Badskær, det at være sket ubetænkt i hastmodighed, og derhos lovede og til forpligtede sig, at han herefter, såvel som og hans hustru og børn, at være Hans Badskær og hans hustru og børn med skændsord ---- ubevaret, så dersom det herefter ydermere befindes, at han Hans Badskær med ord eller gerninger uden billig årsag overfalder og det bevise kan, da han derfor tilbørlig at stå til rette, og dermed for vores underhandling lod Hans Badskær sagen med Morten Bendixen forblive, og han at give Hans Badskær til kost og tæring 6 sletdaler.

(45)

** var skikket Hans Lauridsen Kræmmer, borger i Nykøbing i Mors, hans fuldmægtig Jens Jegindbo i Nykøbing med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Mikkel Jepsen, Christen Andersen med flere borgere i Nykøbing for en sandemænds ed og tov, de 23/12 1648 på Nykøbing byting svoret og gjort har, og deri fri svoren Søren Sørensen i København for vold, Hans Lauridsen har ham tillyst, formedelst han var dragen af byens frihed, imod arrest og beslag: da efter flere ord dem imellem var, da indgav Jens Jegindbo på Hans Kræmmers vegne og Søren Sørensen på sine egne vegne samme tvistighed på to dannemænd, hvortil Jens Jegindbo på Hans Kræmmers vegne tog Laurids Dråby i Nykøbing, og Søren Sørensen derimod tog Niels Tøgersen sst, hvortil vi og på rettens vegne tilsagde Knud Berendsen, der sst, hvilke tre dannemænd skal forsamles i Knud Berendsens hus 8/3 først kommende, og da parterne til

endelig ende og fornævnte deres tvist og trætte at imellem sige og forhandle, og hvad de samtligen, eller og de fleste, derom gørende vorder, skal stande for fulde, upåtalt ingen videre til forhindring.

(49)

** var skikket Knud Nielsen i Åsted skov med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Christen Christensen, tjenende i Risum, og Christen Christensen, tjenende i Åsted, for et vidne, de af bare vanvittighed over Knud Nielsen til Åsted birketing 1/12 sidst forleden vidnet har, at de skal have hos været i Åsted skov, der Jørgen Sørensen i ---- kom ind i Knud Nielsens lade og ville have sat dem til at tærske noget rug, som hans husbond velb Knud Ulfeld var tilvurderet, da at skulle have hørt og seet, det Jørgen Sørensen gik hen i laden til en dynge rug, som han dagen tilforn havde ladet aftærske, og spurgt, hvi det var så mange avner i det, og Knud Nielsen da skulle sagt, at der skulle fare en djævel i den skælm, han havde intet stjålet deraf, og han ville skide i ham, med mange flere ukvemsord: og nu mødte Jørgen Sørensen med samme vidner og sandemænds ed og formente det ret at være, dertil svarede Knud Nielsen og ved højeste ed benægete sig ikke slige ord om Jørgen Sørensen at have haft, som ham påvidnet er, og dernæst afstod Jørgen Sørensen samme indstævnte vidner, klage og sandemænds ed, og efter sådan lejlighed bør det ikke at komme Knud Nielsen til nogen forhindring.

(50)

** var skikket Poul Pop, borger i Ålborg, hans visse bud Christen Sørensen sst med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mogens Jespersen, byfoged i Ålborg, for to domme han til Ålborg byting 6/7 1646 dømt og afsagt har, imellem Poul Pop og Morten Borthus, borgere sst, hvilke sine domme og deri hans indførte sentenser og afsigter skal befindes tvært imod tingbogen, hvorfor Poul Pop formener sig forsætligen af Mogens Jespersen at være storligen forurettet. (dom ikke indført)

(52)

14/3 1649.

** var skikket velb Frands Rantzau til Estvadgård hans visse bud Niels Christensen i Tastum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Christen Jensen i Sørup og Troels Sørensen i Vrove for et vidne, de til Fjends herreds ting 19/12 sidst forleden vidnet har, at 17/9 sidst forleden, da den evangelium indeholdt om den enkes søn af Nain, da de kom kørende i en vogn norden for Åkær på en bakke, da skulle de have seet ned i en slej, det Niels Poulsen i Åkær skulle have standen tæt bag op til en brunstjernet hoppe og da at have seet ham at bedrive en skammelig gerning med samme hoppe: da efterdi befindes samme tillagte sag og beskyldning med Niels Poulsen at angå den gerning, som ved nævn bør at forfølges og procederes, og ej det sket er, da vidste vi ikke i sagen at dømme, førend nævninger lovlig bliver opkaldt og derom tovet, som de sig burde, og hvo siden på skader, indkalde sig sagen hid til landsting, og da at gås derom hvis ret er.

(54)

** var skikket Christoffer Pedersen i Skive med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jep Christensen, ridefoged til Skivehus, for en dele han 6/10 1648

på hr Laurids Knudsen, sognepræst i Skive, hans vegne til Skive byting over Christoffer Pedersen forhvervet har, for han ikke har udvist hr Laurids Knudsen hans ager og eng, så vidt han har haft i brug, uanseet han det har udvist, som med tingsvidne er at bevise, dateret Skive byting 26/3 1641, så han intet ved af samme eng og jord at sige, end han sagt har, hvorfor Christoffer Pedersen formener sig stor uret at være sket: så og efterdi med genpart af tingsvidne bevises, som hr Laurids Knudsens fuldmægtig har taget beskrevet, efter Christoffer Pedersens skriftlige vidne og kundskab på det jord, han skulle have udvist hr Laurids, og Christoffer Pedersen dog er delt bleven, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele, som ej lovlig til tinge er forkyndt, læst og påskrevet, deri så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være og ikke at komme Christoffer Pedersen til nogen forhindring.

(57)

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Jensen i ---- for en sigtelse og beskyldning, som han skal have beskyldt hans tjener Jens Christensen i Roslev på Harre herreds ting 25/6 forgangen år 1648, anlangende tre blytavler og en ----, item at Jens Christensens søn skal have ladet smede en muranker i Ilbjerg smedje, som var tagen af Roslev kirke, formener Christen Jensen pligtig at være, samme sigtelse at gøre bevislig, eller at blive den samme, som han har beskyldt hans tjener Jens Christensen for: da efter flere ord dem imellem var, da afstod Christoffer Friis og Hans Kall på begge sider samme sag, så det ingen videre skal komme til hinder eller skade i nogen måder, men fornævnte indstævnte sigtelse, vidner og syn deri magtesløs at være, dog Christen Jensen at betale Christoffer Friis de to rigsdaler, som han for hans udeblivelse her til landstinget er tilfunden at udgive.

(59)

** var skikket Peder Røring, borger og indvåner i Ålborg, hans fuldmægtig Niels Lauridsen Beck, borger i Ålborg, på den ene og havde stævnet Mogens Jespersen, byfoged sst, på den anden side for en gæsterets dom, han 21/2 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem ham og Boduin Jansen van Drill af Amsterdam hans fuldmægtig Matias Pedersen, der sst, og ham tildømt at have udlæg af hans bo, gods og formue, hvor der findes kan, for en summa pending Peder Rørings svoger Harding Pedersen efter sit udgivne brevs indhold på Peder Rørings vegne udgivet har til Boduin Jansen van Drill: så og efterdi for Mogens Jespersen, såvel som for os, er i rette lagt Harding Pedersens skadesløs brev, som han på Peder Rørings vegne til Boduin Jansen van Drill på fornævnte summa penge udgivet har, som ikke med kvittants bevises at være betalt, og byfogden fordi efter Peder Rørings ---- har tildømt ham samme penge at betale Matias Pedersen og her i dag for retten tilstår, at hvad opskriften for tæring og omkostninger belanger, som fogden og i sin doms slutning til købmænd har indfunden at omkende, var han med benøjet, da vidste vi efter sådan lejlighed ikke imod samme indstævnte gæsterets dom at sige eller magtesløs dømme, men efterdi Peder Røring derimod har stævnet i sagen, og Matias Pedersen på hans principals vegne jo videre omkostning tilføjet, da bør han at give ham derfor til kost og tæring 4 daler.

(62)

** var skikket borgmestre og råd i Viborg, såvel som Jens Christensen Bjerring, som er værge for Anders Pedersen, barnfødt i Viborg, som er et umyndigt barn deres visse bud Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet

Hermand Christensen, borger sst, fornævnte barns stedfar, for han har sig til fordristet for nogen tid siden og ulovlig pantsat al hans hus, gård og ejendom til mester Oluf Christensen, sognepræst til Gråbrødre kirke sst, af årsag Hermand Christensen ville fra snilde det fattige umyndige barn sin fædrene arv, nemlig 105 sletdaler, herhos blev fremlagt efterskrevne skiftebrev, dateret Viborg 6/10 1641, som er gjort imellem Anne Andersdatter, salig Peder Christensen Bjerrings, på den ene og hendes søn Anders Pedersen på den anden side: så og efterdi af fornævnte skiftebrev udførlig forfares, salig Peder Bjerrings søn, Anders Pedersen, efter hans død at være tilfalden 105 sletdaler, som hans mor og Hermand Christensen skulle beholde i boen efter skiftebrevets dato at forrente i 16 år, og ikke fornævnte skiftebrev formelder, at for fornævnte barns penge i gården er gjort nogen forsikring, så Hermand Christensen ikke deri da kunne været mægtig det derimod at forpante, da vidste vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte indstævnede pantebrev, som Hermand Christensen til mester Oluf på samme gård gjort har, at sige eller magtesløs dømme.

(65)

** var skikket Andreas Skult, borger i Viborg, på sine egne, Jens Jørgensen, byfoged sst, på KM og borgmestre og råd sst på Viborg bys vegne deres fuldmægtig Andreas Skult med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende dem da at have stævnet Anders Sørensen i Sæby, for at eftersom han for nogen rum tid siden er bleven af Andreas Skult vold svoren her til Viborg byting, og Anders Sørensen inden 6 ugers dag derefter ikke har rettet for sig, formener Andreas Skult såvel som Jens Jørgensen på KM vegne, og borgmestre og råd på Viborg bys vegne, det Anders Sørensen bør at fare som en anden fredløs mand: da efterdi befindes Anders Sørensen at være vold oversvoren, som findes 40 marks sag at være, og han ikke har rettet for sig eller sandemænds eden rykket, og sagen befindes i 6 uger at være optagen, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, Anders Sørensen at fare som andre fredløse mænd.

(67)

** var skikket Tomas Isaksen i Løgstør på sin mor Anne Sørensdatter i Langvad hendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have givet til kende, hvorledes han var forårsaget at hid stævne Christen Nielsen i Klim, Anders Nielsen sst for et vildigt vidne, de til Hannæs ting 15/5 1648 vidnet har, hvilke deres vidne medfører, Mette Tomasdatter i Klim, Tomas Andersens egen datter, som samme vidne forhvervet har, som den tid var et vankundigt barn, item en letfærdig hore, ved navn Anne Madsdatter, at have vidnet hvis gods og formue, som Tomas Isaksens mor er kommen til Tomas Andersen, imidlertid hendes datter levende var, skulle Tomas Andersen bekommet til hjemfærd og medgift, hvilke deres vidne at være vidnet imod Tomas Andersens udgivne forpligt, dateret Hannæs ting 26/6 1647, det Tomas Andersen har da forpligtet sig til Tomas Isaksen, på sin mors vegne, at skulle ham hendes gods betale efter dannemænds tykke: så er fornævnte indstævnte personer ikke mødt i rette herimod at svare, og formente Tomas Isaksen og satte i rette, at efterdi samme indstævnte sager i 6 uger har været optagen, det han nu i dag burde at have endelig dom. (følgende blad ikke bevaret)

(70)

11/4 1649.

** var skikket velb Jørgen Kruse til Kærsgård hans fuldmægtig Jesper Christensen i Hjørring med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings efterleverske, til Skårupgård og hans børn, nemlig velb Vil Orning, velb jomfru Kirsten Orning, velb jomfru Sofie Orning og velb jomfru Agathe Orning, anlangende en summa pending, salig Jørgen Orning velb Jørgen Kruse er skyldig, efter hans udgivne skadesløs brevs indhold, nemlig 300 enkende rigsdaler in specie med efterstandende rente, skadegæld og interesse: da efterdi for os i rette lægges salig Jørgen Ornings forseglede og underskrevne skadesløs brev, til Jørgen Kruse, på 300 enkende in specie med 6 rigsdaler årlig rente af hver hundrede, udgivet, så sagen fordi til hjemting har været indkaldt, og der dom ganget, som for er rørt, såvel som og her til landsting i lige måde indstævnet, og i 6 uger til i dag optagen, så imod recessen ikke kan gøres længere forhaling, så ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn jo bør pro kvota, så vidt de med rette tilkommer, at betale til Jørgen Kruse samme summa penge med efterstandende rente og interesse, og fordi tilfinder velb Henrik Sandberg til Bøgsted oberstløjtnant, så og Hans Wolf Unger til Villerup, som Jesper Christensen på Jørgen Kruses vegne nævnt har, med førdeligste lejlighed dem og inden i dag 6 uger med herredsfogden at forsamle, og drage for Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børns bopæl, der udæske og gøre Jørgen Kruse udlæg af deres løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Jørgen Kruse i anden Lisbeth Rodsteens og bemeldte børns jordegods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så at han bekommer fuld udlæg for hans gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(72)

** var skikket Laurids Madsen, foged på Odden, hans fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Ibsen i Hjørring, Anne Nielsdatter, Maren Nielsdatter og anden Maren Nielsdatter, som har tjent Niels Hansen i Bistrup i forleden sommer, for et vidne de til Hjørring byting 8/10 sidst forleden vidnet har, anlangende at de skulle have været hver personlig til stede i Bistrup 11/9 sidst forleden, og der da skulle have hørt det Laurids Madsen skulle have skældt Tomas Andersens hustru i Hjørring ud for en hore, i Niels Hansens hus i Bistrup, og Johanne Staffensdatter skulle have svaret, at han skulle være en tyv, til han beviste hende nogen horestykke over: så og efterdi Anders Ibsen og hans medfølgeres vidne er vidnet efter Laurids Madsens ord og mundheld, som han ej er gestendig, fra sig bebrevet, eller for tingsdom indgået, bemeldte syn og sigtelse ikke heller udførligen med vidnesbyrds vidner er bekræftet, tilmed ej heller varsels personerne at have omhjemlet, hvad steder eller og mundtlig de Laurids Madsen derfor skulle have stævnet og varsel givet, som det sig burde, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme vidner, syn og sigtelse, såvel og den dom, derefter dømt og funderet er, deri så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, og ikke at komme Laurids Madsen til nogen forhindring.

(76)

** var skikket velb Helvig Bille, salig Johan Brockenhuuses, til Lerbæk hendes fuldmægtig Jens Clausen i Kølholt med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Anders Christensen i Fuglsang og Peder Jensen i Bjerget for et vidne, de til Børglum herreds ting 21/12 1647 vidnet har, at næste torsdag efter sankt karens dag 1640 skal de have været tilfunden af herredsfogden at gøre Anders Sørensen i Sæby udlæg hos Johan Brockenhuus og hans mors tjenere i Torslev og Hørby sogne for hvis, de rester med efter jordebogen og herredstings dom,

og at der da ingensteds skulle have været noget at bekomme at gøre udlæg af til nøje til Anders Sørensen: så og efterdi Anders Christensen i Fuglsang og hans medbrødres vidne, såvel som og hr Christoffer Frandsens indstævnte kundskab, ej nu er fremlagt, endog sagen i 6 uger til i dag er optagen, så imod recessen uden bevilling ikke længere kan gøres forhaling, da finder vi efter slig lejlighed samme vidne og kundskab magtesløs at være, og efterdi hr Otte Jacobsens enlige kundskab ikke på tilbørlige steder findes vidnet eller varsel for givet, så fru Helvig Bille kunne vidst derimod at lade svare, da kunne vi ikke kende samme hr Otte Jacobsens kundskab deri så noksom, at den bør nogen magt at have, men i lige måder magtesløs at være, og ikke at komme fru Helvig Bille til nogen forhindring.

(79)

** var skikket Peder Albretsen, boende i lille Torum, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Jens Tomasen, borger og rådmand i Skive, for en dom han til Skive byting 22/12 sidst forleden forhvervet har, bemeldende i sin mening nogen gæld, han Jens Tomasen skulle skyldig være, og ikke Jens Tomasen nogen Peder Albretsens breve, håndskrifter eller andre deslige dokumenter fremlagt har, hvormed han samme gæld kunne gøre bevislig, formenende samme dom bør magtesløs at være: nu mødte Hans Kall på Jens Tomasens vegne og afstod samme indstævnede bytings dom, så den ikke, så vidt Peder Albretsen anlanger, skal komme ham til nogen forhindring eller skade, men magtesløs at være.

** (til Jesper Christensen i Hjørring hans opsættelse) så mødte Niels Madsen i Kringelhede på Peder Christensens vegne: da efter parternes bevilling blev samme sag opsat til næste landsting efter sankt hans dag midsommer først kommende, og Peder Bersholm da her i egen person med samme opsættelse og des forgående stævning at møde og gå derom, så vidt lov og ret kan findes.

** (til Peder Christensen i Bersholm hans opsættelse) så mødte Jesper Christensen og formente, samme stævning ikke lovlig at skulle været forkyndt, og fordi begæret sagen at måtte opstå: da efter slig lejlighed og med parternes bevilling blev samme sag opsat til den næste landsting efter sankt hans dag midsommer først kommende, og da dem her at møde og gåes derom hvis ret er.

(80)

25/4 1649.

** var skikket hr Christoffer Olufsen, sognepræst til Flade og sønder Dråby sogne, hans fuldmægtig Oluf Christoffersen på Nandrup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Mogens Pedersen, nu boende i sønder Dråby, for en vidne, han har vidnet til Nykøbing byting 13/12 1645, at han på 17 års tid, som han boede i sønder Dråby, førend han flyttede til Nykøbing, da havde han i brug et stykke stugjord, liggende i Dråby mark til Flade præstegård, kaldes Præstehave, og dis midlertid skulle der ingen tiende have ganget eller givet af samme jord uden skyld, som er tre tønder byg: så og efterdi Mogens Pedersens vidne befindes et enlig persons kundskab, som regnes for ingen vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom, at den imod ordinantsen på hvis korn ---- tiende af fornævnte jord bør at komme hr Christoffer Olufsen til forhindring, men den såvel som fornævnte dom, derpå funderet er, magtesløs at være.

(82)

** var skikket Peder Jørgensen på Læsø på sine egne og på Mads Nielsen ved Dammen og Anders Lauridsen ---- på Læsø deres vegne deres fuldmægtig Jørgen Jørgensen Hattemager, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende dem da at have givet til kende, hvorledes de højlig er forårsaget at lade hid stævne Laurids Andersen i Gården, birkefoged på Læsø, for en dom han 22/12 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Rasmus Hansen, kapitelsfoged på Læsø, på den ene og fornævnte mænd på den anden side, anlangende en ---- , som Rasmus Hansen på kapitlets vegne fordrer ud af deres skuder, som de 20/6 sidst forleden har fanget en hollænder, ved navn Cornelius Frandsen, boende til Amsterdam, som på fornævnte ---- med sin skib var løben på grunden, som de har ---- for en billig betaling, og foruden tildømt fornævnte mænd en ---- ud af hver skude fra sig at lægge til kapitels herrerne: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, opsættelsen til hjemting findes at være forkyndt efter opskriftens bemelding, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(83)

** (til Laurids Nielsen i Skive hans opsættelse ----) så mødte ---- på ---- og Christen Tomasens vegne med samme deler, og formente dem ret at være, dertil svarede Laurids Nielsen og begæret dilation: da efter slig lejlighed og parternes bevilling er samme sag opsat til næste landsting efter sankt hans dag midsommer først kommende, og Laurids Nielsen midlertid af samme deler kvit at være, og fornævnte vidner da til bemeldte tid at indstævnes, og gå derom hvis ret er.

(84)

1/8 1649.

** var skikket Bertel Pedersen i Sund mølle med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Karen Andersdatter, barnfødt i Jestrup i Hvidbjerg sogn, for en løgnagtig vidne hun på ham vidnet har til Skyum ting 28/3 sidst forleden, og da for tingsdom at have sigtet og skyldt Bertel Pedersen for at skulle være hendes barnefar til det barn, hun da stod med samme tid, og han samme barn at have tillagt med hende i Sund mølle, hvilke vidne Bertel Pedersen ved Gud og sin højeste sjæls salighed ed hårdelig benægter: så og efterdi med bemeldte vidnesbyrds vidner og kundskab, som til tinge stadfæst er, bevises Karen Andersdatter i hendes barnsnød at have for sin barnefar udlagt Tomas Lauridsen, hvilket og med præsten hr Laurids Knudsens kundskab bestyrkes, det Tomas Lauridsen i barnens dåb for samme barns far er udlagt, hvilket og en del dens faddere har vidnet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme Karen Andersdatters sigtelse, som hun i så måder som den, hvis ord ikke står til troende, på Bertel Møller gjort har, så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være, og ikke at komme Bertel Møller til nogen forhindring, og efterdi den bekendelse, som hun for hr Daniel og hans medhjælpere skulle have gjort, ej er fremlagt, hidkaldt er, endog sagen over 6 uger til i dag er optagen, da bør den i lige måde magtesløs at være.

(88)

** var skikket Niels Christensen i Brøndum skov med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Sørensen i Brøndum for en dele, han til Hindborg herreds

ting 20/4 1646 efter en dom, som nogen tid tilforn til fornævnte ting over Maren Andersdatter i Brøndum har forhvervet, at hun bør at lide dele og tiltale for en løgner for nogen ærerørige ord, som hun skal have haft til Niels Sørensen på Hindborg herreds ting for nogen rugkærve, som han skal have tagen på præstens ager og båret til hans fars hus: da efter flere ord dem imellem var, da afstod parterne på begge sider samme dom, dele og vidner, i sagen gangen er, så det skal være som det ugjort og uudgivet var, ingen på ære eller lempe til videre forhindring eller skade i nogen måder.

(89)

** var skikket Laurids Nielsen, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Madsen i Nykøbing, Jens Henriksen, Peder Pedersen, alle borgere og rådmænd i Skive, for en snapvidne, de til Skive byting 13/2 vidnet har, det han 20/4 på Skive rådhus, eftersom de sig påråber, at han skulle været opkaldt og for retten fremkommen, at have bekendt for anno 1643 skyld til Estvad kirke skulle have indkrævet, hvilket han højlig benægter, han det ikke har gjort: så og efterdi ikke befindes nogen bevis på samme kornskyld, Laurids Nielsen skulle have oppebåret, da samme dele over ham er forhvervet, at være fremlagt, men siden derefter påvidnet ham de ord, som han derom på rådhuset skulle haft i deres egen sag, som dog ej på fersk fod straks er tagen beskrevet, og han det ej er gestendig, men benægter, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dele og vidner deri så noksom lovlig, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme Laurids Nielsen til nogen forhindring, og efterdi fornævnte ---- og Christen Tomasen i så måder har Laurids Nielsen ved sådan forfølgning, som nu underkendt er, omkostning tilføjet, bør enhver af dem at give ham til kost og tæring 2 rigsdaler.

(92)

** var skikket Jørgen Jespersen i Sæby, fordum hører i Sæby skole, hans fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Mikkel Hansen Slesvig Skomager og Mads Jensen Smed, borgere i Sæby, for et syn de til Sæby byting 21/2 sidst forleden hjemlet har, at som nu på søndag sidst var 4 uger om aftenen, da så de Ellen Christensdatter det hun havde et blåslag neden om hendes venstre øje, og ikke samme syn skal være tagen af tinge, eller af byfogden tilnævnt, og ikke heller synsmændene at have navngivet, hvad sted de har seet samme skade: så og efterdi Jep Andersen og hans medbrødre har vidnet efter andre deres sagden, og ikke om deres egen vitterlighed, Ellen Christensdatter hendes vidne og findes enlig og i egen sag vidnet, så Mikkel Hansen og hans medfølgeres syn ikke med uvildige vidnesbyrd om nogen gjort gerning befæstes, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende fornævnte indstævnte vidner, syn og sigtelse deri så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, og Otte Christensen deri at give Jørgen Jespersen til kost og tæring 6 sletdaler.

(95)

** var skikket Svend Bertelsen, boende i Åsted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Christoffer Jespersen i sønder Thise, Bendt Olufsen i lille Torum med flere for et vidne, de 3/4 sidst forleden med Jens Olufsen, foged til Jungetgård, til Nørherreds ting vidnet har, at Svend Bertelsen tirsdag næst for påske skulle kommet i Svend Jensen Degn hans hus og stue i Grettrup og sendt bud efter Jens Olufsen, foged på Jungetgård, at han skulle komme til ham, og der skulle stede den gård i Grettrup, Lauge Sørensen fradøde, hvilket deres vidne han formener et sammen rottet, vildigt vidne at være, ham af had at

være påvidnet: så og efterdi bemeldte indstævnte vidnesbyrd deres vidner med Hans Billes jordebog og udgivne seddel stadfæstes, over hvilke vi ej er dommere, da vidste vi efter sådan lejlighed ikke imod fornævnte vidner og dom, derpå funderet er, at sige, imens Hans Billes jordebog og seddel for tilbørlig dommer står urykket.

(98)

** var skikket velb Ebbe Ulfeld til Urup, KM befalingsmand på Skivehus, hans fuldmægtig Jep Christensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Bertel Mogensen i Dalgård for en halv gårds hus og bygning i vester Lyby, han uden hjemmel og minde skal have nedbrudt og bortført, så og den øverste grund, gårdsted og kålgårdsted mesten opgravet og bortført: da endog sagen over 6 uger til i dag er optagen, og Bertel Mogensen skyder sig til jordebogens skatteregister, hvori han mener sin navn for samme halvgård skal findes indskrevet, da er vi deri forårsaget sagen til i dag 14 dage at optage, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og jordebog og skatteregister da her at fremvises.

(100)

** var skikket Anne Nielsdatter, salig hr Jens Olufsen Finds efterleverske, i Vilsted hendes fuldmægtig Poul Lauridsen i Brårup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Pedersen i ---- , herredsfoged i Sønderherred i Mors, med hans medfølgere vidnespersoner for vidne, de til fornævnte ting 18/12 forleden vidnet har, at de 18/2 tilforn skulle være forsamlet i Frøslev præstegård og der seet og hørt, at Knud Berendsen i Nykøbing leverede fra sig til salig hr Jens Olufsen Find i Vilsted og hans fuldmægtig Peder Lauridsen i Borup, som salig hr Christen i Frøslev hans tre sønner var arveligen tilfalden efter deres salig mor: og efter flere ord og tale dem på begge sider imellem var, da blev det således imellem hr Hans Poulsen og Knud Berendsen her i dag for retten forhandlet, at Knud Berendsen skal efter den første vurdering, som er gjort i salig hr Christen Christensens bo i Frøslev præstegård 14/9 1647, og tingsvidne efter taget beskrevet til Sønderherreds ting 18/10 næst efter, skal fra sig levere til hr Hans Poulsen eller hans fuldmægtig hvis, salig hr Christens børn endnu efter samme skifte og vurdering resterer, eller og pengene derfor, eftersom det er ---- og vurderet, efter bemeldte første vurdering, og det i ærlig og velagte mand Jens Jørgensen byfogeds hus her i Viborg 11/9 først kommer at levere, hr Hans Poulsen uden skade, belangende børnenes bekostning hos Knud Berendsen, det indgav de på to dannemænd, hvortil Knud Berendsen på sin side tog Jens Jørgensen, og hr Hans Poulsen tog Niels Pedersen Nipgård, rådmand, de og samtlig tilnævnte Jens Ibsen, her sst, hvilke 3 dannemænd skal være til stede i Jens Jørgensens hus samme tid og da have fuldmagt dem derom at imellem sige, hvor meget Knud Berendsen til billighed bør i samme levering for børnenes bekostning at kvitteres og godtgøres, og hvis, fornævnte mænd samtlig eller og de fleste om fornævnte bekostning sigende vorder, skal stande for fulde af parterne upåtalt.

(104)

** var skikket velb Manderup Abildgård til Rugballegård hans fuldmægtig Oluf Christoffersen på Nandrupgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Niels Tomasen i Tødsøgård, Jens Jepsen og Peder Knudsen sst for en vidne, de på Nørherreds ting i Mors 27/2 sidst forleden vidnet har, i den mening at Søren Jensen i Tødsø skulle have opsat to vokslys i Tødsø kirke, som skulle være afgift af et stykke jord, liggende

på Bjørndrup mark, formenende samme vidne usandfærdigt at være vidnet i den punkt, at det skulle være afgift af samme jord, hvilket der ej skal gøres bevisligt, at der nogen sinde særdeles at have ganget eller givet nogen afgift eller lys af fornævnte jord: så og efterdi for os fremlægges bemeldte dom af fornævnte herredsting år 1601, imellem salig Jørgen Friis, da lensmand på Hald, og afgangne Ludvig Munk udganget, samme jord anlangende, som Manderup Abildgårds tjenere, nu til fornævnte gård i Bjørndrup skal tilhøre, hvori fornævnte omtvistede jord efter da fremlagte vidner og dokumenter er tildømt samme gård at følge, som ikke bevises at være rykket, men at stå i sin fulde esse, og ikke endnu med andre adkom eller nøjagtig bevis for os bevislig gøres, samme jord kirken derimod fra samme gård at være til berettiget, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme indstævnte vidner, forbud og fæstebrev, som bag på samme dom nu så lang tid derefter gjort og udstedt er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, og ikke at komme Manderup Abildgård til nogen forhindring.

(107)

** var skikket velb Valdemar Då til Bonderup hans visse bud Iver Lauridsen i Elkær med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Karen Jensdatter i Nørby og Mette Jensdatter i ---- for et vidne, de til Rødding herreds ting 25/11 sidst forleden 1648, at de skulle kan mindes for en 44 år siden, at deres salig forældre skulle have boet i over Balling mølle, og midlertid han der skulle have boet, skulle han ingen forhold gjort på vandet for de andre dannemænd og folk, enten i den nederste mølle eller i Balling mellemmølle, og ikke han skal have det gjort nogen tid, dem til fortræd eller forhindring på deres malen, og ikke heller han vidste, han måtte gøre nogen forhold på vandet i over Balling mølledam i nogen måder, men at have ladet vandet løbe ned over møllehjulet til dem i mellem mølle og neder mølle: så og efterdi ikke befindes Valdemar Då for fornævnte vidner, af ham indstævnet er, at være varsel givet, endog han sig over dem besværger, ham på møllen præjudicerlig, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidner deri så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(116)

** var skikket Knud Nielsen på Fur med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Niels Christensen i Ranum og Laurids Jensen sst for et vidne, de til Åle birketing 22/12 sidst forleden vidnet har, nemlig det de fem uger tilforn skal have været på Livø at skulle stævne Knud Nielsen, og da at være kommen til ham ved stranden og havde seet, Knud Nielsen skal have haft fire læs ved i hans båd, hvoraf de to læs skal have været ferske egeklode, over hvilke vidner Knud Nielsen formener sig at være forurettet, og det af had og avind over ham at være vidnet: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden over 6 uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og for deres bopæl i deres egen og folks påhør at være forkyndt, efter opskriftens bemelding, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, syn, klage og dom magtesløs at være.

(119)

** var skikket Niels Lauridsen Vinter i Vestersogn på Læsø med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Andersen i Byrum sogn, Peder Nielsen ved Stranden og Rasmus Nielsen, der sst, for et vidne de til Læsø birketing 16/2 sidst forleden vidnet har, anlangende adskillig gods, penge, hø og anden mere, som Niels Vinter skulle

være Laurids Lauridsen i Skoven skyldig bleven, hvilke vidne beskyldes for det første, at Jens Andersen at have vidnet i sin egen sag, tilmed enlig, Rasmus Nielsen befindes at være vildig, idet han er Laurids Lauridsens stedsøn: da efterdi sagen befindes over seks uger til i dag optagen, så vi imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner, løse opskrift og dom, derpå så vidt i den post funderet, magtesløs at være, og Laurids Lauridsen pligtig at give Niels Vinter til kost og tæring fire rigsdaler.

(120)

** var skikket velb Manderup Due til Halkær, KM befalingsmand på Åstrup, hans visse bud Poul Lauridsen i Brårup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Jørgensen Vester, borger i Ålborg, Niels Andersen skrædder med flere sandemænd i Ålborg bys frihed for deres ed og tov, de 5/2 sidst forleden på Ålborg byting, imellem Manderup Dues fuldmægtig på den ene og Christen Sørensen Husgård og Christen Andersen Munksgård på den anden side, gjort og svoret har, i hvilke deres ed og tov fornævnte sandemænd har frisvoren Christen Sørensen og Christen Andersen for vold, uanseet det udtrykkelig og sandfærdelig med vidne og klage af Slet herreds ting 17/8 sidst forleden 1648 for sandemænd er bevist, det Christen Sørensen Husgård og Christen Andersen i Munksgård 18/8 da næst tilforn i Ålborg bys frihed på Hasseris mark med hug og slag har overfalden Manderup Dues tjener Erik Madsen på hans retfærdige og farende vej på sin husbonds ærinde og rejse ud til Ålborg: så og efterdi bemeldte syn, som til Erik Madsen tagen er, nu for os fremlagt er, ikke befindes for sandemændene at have været i rette, eller i deres ed inddragen, så de kunne vidst dem derefter at rette, da bør den deres ed at være som ugjort og usvoret være, og hvem påskader da efter lovlig medfart at kalde på sandemænd, dokumenterne for dem at fremlægges, og dem at gøre deres ed, som de vil ansvare og være bekendt.

(122)

** var skikket velb Frands Rantzau til Estvadgård hans visse bud Niels Christensen i Tastum med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Laurids Bertelsen i Hvidbjerg, Niels Sørensen sst med flere synsmænd for et syn, de til Hindborg herreds ting 26/2 sidst forleden afhjemlet har, at de da som på torsdag da sidst forleden var otte dage var i Melsen Andersens gård i Hvidbjerg og der at have seet, at den østerste dør af hans lade lå i laden, og på den ene hjørne af samme dør var noget afbrækket, og på den vestre side af Melsen Andersens hoved var hovedet blodigt, dernæst Erik Nielsen sst at have vidnet, at han 14/2 var i Melsen Andersens hus, og da hørte han, at Melsen Andersen og Hans Sørensen var i tvist med hverandre, og at Melsen sagde, at han var blodig i hans hoved, og ikke han så, hvem der gjorde ham skade: så og efterdi befindes samme syn at være afhjemlet om fornævnte Teglgårds huse og bygnings bygfældighed, og ikke salig Peder Sørensens arvinger, som i dis bygning kan være medinteresserede, derfor alle findes lovlig varsel givet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn, så vidt den bemeldte arvinger på Teglgårdens bygning vedkommer, så noksom, at den bør at komme dem derpå til nogen forhindring, men belangende den opladelse, som borgmester Peder Ostenfeld til hans søn Niels Ostenfeld på hans part i Teglgård over ---- og huses bygning gjort har, som Peder Sørensens arvinger til underkendelse og har indstævnet, som dem dog ej på den part vedkommer at påtale, da ved vi ikke deri imod samme opladelse efter denne beskyldning at sige eller magtesløs dømme.

(127)

** (til den opsættelse om ----) og var nu her til stede mødt Niels Skriver i Tastum med samme indstævnede vidner, dog gav til kende, sig ikke at have derimod hid stævnet de to personers vidne, som om gerningen skal have vidnet: da fordi efter slig lejlighed formedelst samme vidner, som hovedsagen ---- , ikke er hid stævnet og beskyldt, da er sagen endnu med parternes bevilling opsat til næste landsting efter ---- dage først kommende, og fornævnte to personers vidne til den tid at hid stævnes, og den beskyldte person, såvel som og vidnesbyrdene her i egen person at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(128)

** var skikket velb Niels Krag til Trudsholm, KM befalingsmand på Århusgård, hvorledes han på Hans Jørgensen i Vridsted hans vegne hans fuldmægtig Oluf Byrgesen i Boller på den ene og havde stævnet Niels Pedersen i Vrove, Troels Sørensen med flere sst på den anden side for et syn, de 19/12 til Fjends herreds ting afhjemlet har, anlangende bygfældighed til den halve gård i Vridsted på KM stavn der sst, til Hald liggende, som da skulle været bygfældig for et halvt hundrede rigsdaler: så og efterdi bemeldte synsmænd ikke har specificeret eller særdeles takseret hvis på gården for ---- bygfældig, bemeldte vidnesbyrd og ikke heller har vidnet på visse dag eller tid, når de skulle seet Hans Jørgensen har ført tømmer og fodring fra fornævnte halve gård, eller navngivet hans søstre, som de dog påvidner at skulle med været, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme syn og vidner, ej heller den dom, derpå funderet er, så noksom lovlig, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(131)

15/8 1649.

** var skikket Oluf Pedersen, borger og indvåner i Thisted, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Tomas Nielsen Bagge i Thisted for en letfærdig opskrift, han i en bog, han kalder sin regnskabsbog, har opskrevet, uanseet som han formener ikke skal være nogen svoren skatteborger, eller giver nogen borgerlig tynge, meningen af fornævnte opskrift på den fjerde blad, at han anno 164- i Hjørring marked skulle have lånt Oluf Pedersen en kramlagen, hvilken opskrift og uretfærdig opdigt Oluf Pedersen hårdelig ved Gud og sin højeste ed benægter, aldrig at have lånt nogen kramlagen: så og efterdi Oluf Kræmmer befindes i Tomas Nielsens regnskabsbog været indskreven, det han fornævnte kramlagen af ham at have lånt, og ikke han des opskrift ---- , tilmed bevises med borgmester og råds kundskab, Tomas Nielsen som en ---- borger ---- Thisted at skatte, så hans regnskabsbog fordi deri efter recessens tilladelse ---- imod andre at agtes, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod Tomas Nielsens bogs opskrift i den post at sige, eller Oluf Kræmmer ---- dele, han derefter i kommet er, at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

(133)

** var skikket Morten Nielsen i Birket med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Laurids Ousen i Gunderup og Niels Lauridsen i Korslund for et vidne, de til Jerslev herreds ting 1/3 sidst forleden vidnet har, at de skulle have 11/4 år 1646 været nærværende til stede i Agdrup og samme tid hørte de, det Morten Nielsen i Birket tog Anders Andersen i Korslund i hånden og lovet ham på hans søster Gertrud Nielsdatters vegne i

Agdrup for et øg, to tønder rug og en tønde havre at betale til mikkelsdag, uanseet at Anders Andersen i Korslund ikke at have bevist, det Gertrud Nielsdatter eller Morgen Nielsen at have købt nogen øg af ham: så og efterdi Laurids Ousen og Niels Olufsen at have vidnet om hvis løfte, Morten Nielsen skulle have gjort til Anders Andersen på fornævnte korn, og ikke sådant med Morten Nielsens brev eller segl bekræftes eller og vil være gestendig, men benægter sig ej slig løfte at have gjort, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne og den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være

(134)

** var skikket velb Erik Høg til Langholt hans visse bud Morten Nielsen i Bjerget med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Hans Lauridsen i Gundestrup for en dom, han til Børglum herreds ting 22/3 sidst forleden dømt og udstedt har, hvori han har frikendt Christen Graver i Tårs for noget korn, hans fuldmægtig havde tiltale til Christen Graver for, han forgangen år 1648 på Langholt af hans fuldmægtig bekommet har, uanseet at for ham er bevist med Morten Tomasens underskrevne restants, at han havde leveret Christen Graver samme korn: så og efterdi ikke nogen rigtig restants for fogden er fremlagt på fornævnte korn, som Christen Graver skulle bekommet, men alene Morten Tomasens seddel, som med Christen Gravers bevis ikke bekræftes, og fogden fordi ikke har vidst nogen tiltale til Christen Graver derfor at udstede, da ved vi ikke imod den hans dom at sige, eller hans ulempe deri at være.

(136)

** var skikket Poul Jensen, borger i Hjørring, hans fuldmægtig Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Hans Tomasen, byfoged i Hjørring, for en dom, han 23/1 1649 til Hjørring byting dømt og afsagt har, indeholdende han skal have dømt indvisning i Poul Jensens bo for to håndskrifter og meget mere, Niels Hansen i Bistrup har ham saget for, hvorover Poul Jensen formener sig stor uret at være sket, først idet for fogden ikke er bevist nogen summa penge, som Niels Hansen sager ham for, for øksne og andre varer, som billig burde efter recessen at bevises, tilmed ikke Niels Hansen at skulle ville gøre nogen rigtig regnskab med Poul Jensen: så og efterdi samme sag befindes til hjemting langt over 6 uger at være optagen, og ikke bevises nogen på Poul Jensens vegne at være mødt, den så længe at bevilge at opstå ---- han den dag at være mødt, der dommen udstedt er, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme dom deri så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(138)

** var skikket Peder Røring, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud og fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes han har været forårsaget at hænde dom til Jerslev herreds ting over velb Mogens Kås til Nibstrup for en summa pending, efter hans underskrevne resterende regnskabs lydelse, hvilken dom Peder Røring formener her til landsting bør at konfirmeres: da efterdi for os fremlægges Peder Rørings regnskab på hvis varer, som Mogens Kås af ham skulle have bekommet, hvorpå i en summa skulle restere 66 daler, under hvilken rest befindes med Mogens Kåses hånd bekræftet uden skade at ville betale, og ikke bevises videre at være betalt på fornævnte regnskabs rest, end som på samme regnskab findes afskreven, så sagen fordi til hjemting har været indkaldt, og der endelig dom ganget, som forskrevet står, såvel som og her til landsting i lige måder indstævnet og i seks uger til i dag er optagen, så vi imod recessen uden bevilling ikke kan gøre

længere forhaling, da vidste vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end Mogens Kås jo pligtig er at betale Peder Røring samme fornævnte regnskabs resterende rest, 66 daler, uden skade efter hans underskrivelses indhold, og fordi tilfinder velb Hans Dyre til Knivholt og Steen Rodsteen til Lerbæk, som Hans Kall på Peder Rørings vegne nævnt har, med førderligste lejlighed, inden i dag seks uger dem forsamle og med herredsfogden drage for Mogens Kåses bopæl, der udæske og gøre Peder Røring udlæg af hans løsøre, det rigtigen og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker ham der ikke fyldest, da i anden Mogens Kåses jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, Peder Røring at indvise, så at han bekommer fuld udlæg for sin gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(140)

** (til Anders Lauridsen i Agdrup hans opsættelse) så mødte Anders Andersen i Korslund og berettet sig ikke samme breve, som vurderingen er efter gjort, at have til stede, formedelst de da den tid er bort leveret: da efter slig lejlighed er sagen deri med bevilling til i dag seks uger optagen, og da brevene, enten af den, som vurderingen har sted i boen, eller og den vurderingen er gjort fra, om han dem er leveret, til fornævnte tid her til stede at fremvises, og gå derom hvis lov og ret kan findes.

** (til Erik Juels opsættelse) så blev Oluf Nielsens skrivelse fremlagt, hvori han er begærende, sagen endnu nogen tid at måtte opstå: da efter sådan lejlighed er samme sag med bevilling opsat til næste landsting efter ---- landsting, og da dem her at møde og gå derom, hvis lov og ret kan findes.

** var skikket Søren Pedersen i Jerslev hans visse bud Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet og givet til kende, hvorledes Staffen Pedersen, barnfødt i Åbenterp og nu boende i Kalum, for et brev med to segl under, som Søren Pedersen skulle til ham have udgivet i den svenske fejdetid, lydende på nogle gældsbreve, han til Staffen Pedersen skulle have solgt, des uanseet Søren Pedersen hårdelig benægter samme brev ikke at have udgivet: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemting og bopæl at være forkyndt efter opskriftens bemelding, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme købebrev, vidner, dom og hjemmel magtesløs at være.

(143)

26/9 1649.

** var skikket velb Henrik Rantzau til Schöneweide hans fuldmægtig Christen Pedersen i Årup med en opsættelse her af landstinget 18/7 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Iversen i Hjardemål med hans medfølgere synsmænd for to syn, de til Hillerslev herreds ting 2/11 1647 og 26/10 1648 afhjemlet har, at de tilforn har været i klitterne ved Anders Christensen Fuglsangs gård og der seet en pyt, som dem syntes at være gravet i sommer tilforn, endvidere dem at være bevidst, at der ligger et stykke eng, hedder Søndereng, sønden fra Anders Christensens gård i sønder Klit, og det at skulle ligge til fornævnte gård med brugelighed i alle måder: så og efterdi samme indstævnede vidner, syn og vedkendelser på begge sider, fornævnte omtvistede ejendoms åsteder des beskafning angående, som os ikke des lejlighed til underretning er bevist, da vidste vi ikke deri på fornævnte vidner, syn og vedkendelser at kunne dømme, men det til

gode mænds granskning at indkomme, åstederne og ---- ejendom at besigtige, og det at gives beskrevet, og siden hvo videre på skader, da at gås herom, hvis ret er.

(150)

** var skikket hr Christen Madsen, sognepræst til Åsted sogn, hans fuldmægtig Jesper Christensen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings, til Skårupgård og den salig mands børn, nemlig velb Vil Orning, jomfru Kirsten Orning, Sofie Orning og jomfru Agathe Orning, anlangende en summa pending, efter den salig mands udgivne håndskrifts lydelse, nemlig på 200 sletdaler med sin efterstandende rente, skadegæld og interesse, og eftersom Jesper Christensen har ladet fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn indstævne til deres herredsting, og herredsfogden har tilfunden Jesper Christensen at have indvisning og udlæg i salig Jørgen Ornings arvingers og fru Lisbeth Rodsteens løsøre og jordegods, hvilke dom Jesper Christensen har ladet til landstinget indstævne at konfirmeres og stadfæstes: da efterdi for os i rette lægges salig Jørgen Ornings underskrevne skadesløs brev, på bemeldte summa penge, som han har forpligtet sig og sine arvinger hr Christen Madsen at betale, fru Lisbeth Rodsteen ikke heller er mødt eller nogen på hendes vegne herimod at svare, endog sagen over seks uger til i dag er optagen, så vi imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, sagen og til herredsting har været indkaldt, og dom endelig ganget, som forskrevet står, da ved vi ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn jo er pligtig pro kvota at betale hr Christen Madsen samme summa penge, efter fornævnte håndskrifters indhold, og fordi tilfinder velb Vogn Vognsen til Stenshede og Anders Munk til Hedeås, som Jesper Christensen på hr Christen Madsens vegne tilnævnt har, og som næst skal være bosiddende, med førdeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteens og bemeldte børns bopæl, og der udæske og gøre hr Christen Madsen udlæg af fru Lisbeth Rodsteen og Jørgen Ornings børn deres løsøre, hver i ---- særdeleshed, så vidt de pro kvota i fornævnte summa penge med rette kan tilkomme at betale, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da dem i andet fru Lisbeth Rodsteens og børns løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, hr Christen Madsen at indvise, så han bekommer fuld udlæg for samme gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(152)

** var skikket Jesper Christensen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings, til Skårupgård og den salig mands børn, nemlig velb Vil Orning, jomfru Kirsten Orning, Sofie Orning og jomfru Agathe Orning, anlangende en summa pending, efter den salig mands udgivne håndskrifts lydelse, nemlig på 990 sletdaler hovedstol med sin efterstandende rente, skadegæld og interesse, og fornævnte håndskrift er Jesper Christensen udlagt i betaling for sin gæld, og eftersom Jesper Christensen har ladet fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn indstævne til deres herredsting, og herredsfogden har tilfunden Jesper Christensen at have indvisning og udlæg i salig Jørgen Ornings arvingers og fru Lisbeth Rodsteens løsøre og jordegods, hvilke dom Jesper Christensen har ladet til landstinget indstævne: da efterdi for os i rette lægges salig Jørgen Ornings to underskrevne skadesløs breve, den ene til Jens Hansen, forrige ladegårdsfoged på Åstrup, på 45 rigsdaler, den anden til Christen Simonsen på 32 rigsdaler, hvilke breve befindes igen til Jesper Christensen i hans gælds betaling opdragen, fru Lisbeth Rodsteen ikke heller er mødt eller nogen på hendes vegne herimod at svare, endog sagen over seks uger til i dag er

optagen, så vi imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der dom ganget, som forskrevet står, da ved vi ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn jo er pligtig pro kvota at betale Jesper Christensen samme summa penge, efter salig Jørgen Ornings breves indhold, og fordi tilfindes velb Vogn Vognsen til Stenshede og Anders Munk til Hedeås, som Jesper Christensen tilnævnt har, og som næst skal være bosiddende, med førdeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteens og ---- børns bopæl, og der udæske og gøre Jesper Christensen udlæg af fru Lisbeth Rodsteen og Jørgen Ornings børn deres løsøre, hver i ---- særdeleshed, så vidt de pro kvota i fornævnte summa penge med rette kan tilkomme at betale, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da dem i andet fru Lisbeth Rodsteens og børns løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, Jesper Christensen at indvise, så han bekommer fuld udlæg for samme gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(154)

** var skikket mester Niels Lauridsen, sognepræst til Hjørring sogn og herredsprovst i Vennebjerg herred, hans fuldmægtig Jesper Christensen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings, til Skårupgård og den salig mands børn, nemlig velb Vil Orning, jomfru Kirsten Orning, jomfru Sofie Orning og jomfru Agathe Orning anlangende en summa pending, efter den salig mands to udgivne håndskrifters lydelse og den gode frues egen håndskrift, og Jesper Christensen har ladet dem indstævne, på mester Niels Lauridsens vegne, til deres hjemting, og fogden har tilfunden Jesper Christensen at have indvisning og udlæg i salig Jørgen Ornings arvingers og fru Lisbeth Rodsteens løsøre og jordegods, hvilke herredsfogdens dom Jesper Christensen har ladet her til landstinget indstævne: da efterdi for os i rette lægges salig Jørgen Ornings og fru Lisbeth Rodsteens skadesløs brev på for bemeldte summa penge, som de har forpligtet dem og deres arvinger mester Niels Lauridsen at betale, fru Lisbeth Rodsteen ikke heller er mødt eller nogen på hendes vegne herimod at svare, endog sagen i seks uger til i dag er optagen, så vi imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom ganget, som forskrevet står, da ved vi ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn jo er pligtig pro kvota at betale mester Niels Lauridsen samme summa penge, efter fornævnte håndskrifters indhold, med efterstandende rente og interesse, og fordi tilfinder velb Henrik Sandberg til Bøgsted oberstløjtnant så og Henrik Lange Nielsen til Fuglsig, som Jesper Christensen på mester Niels Lauridsens vegne dertil nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteen og bemeldte børns bopæl, der udæske og gøre mester Niels Lauridsen udlæg af fru Lisbeth Rodsteen og Jørgen Ornings børn deres løsøre, hver i særdeleshed, så vidt som de pro kvota i fornævnte summa penge med rette kan tilkomme at betale, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da dem i andet fru Lisbeth Rodsteens og børns løsøre eller jordegods i for bemeldte måde, hvor det findes kan, mester Niels Lauridsen at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(157)

** var skikket hr Albret Keldsen, kapellan og skolemester i Hjørring, hans fuldmægtig Jesper Christensen i Hjørring med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter

andre opsættelser at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings, til Skårupgård og den salig mands børn, nemlig velb Vil Orning, jomfru Kirsten Orning, jomfru Sofie Orning og jomfru Agathe Orning, anlangende en summa penge, efter den salig mands udgivne håndskrifters lydelse, nemlig 200 rigsdaler, med sin efterstandende rente, og herredsfogden Ove Sørensen i Tolne har tilfunden Jesper Christensen at have indvisning og udlæg i salig Jørgen Ornings arvingers og fru Lisbeth Rodsteens løsøre og jordegods, efter dommens indhold, hvilken dom Jesper Christensen har ladet til landstinget indstævne og der at konfirmeres: da efterdi for os i rette lægges salig Jørgen Ornings forseglede og underskrevne skadesløs brev, til hr Albret Keldsen på 200 rigsdaler in specie med sin tilbørlig rente udgiven, som han forpligtet sig og sine arvinger skadesløs at betale hr Albret Keldsen, fru Lisbeth Rodsteen ikke heller er mødt eller nogen på hendes vegne herimod at svare, endog sagen over seks uger til i dag er optagen, så vi imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, sagen og til herredsting har været indkaldt, og dom der ganget, som forskrevet står, da ved vi ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn jo er pligtig pro kvota at betale hr Albret Keldsen samme summa penge med efterstandende rente og interesse, og fordi tilfinder velb Hans Sandberg til Bøgsted oberstløjtnant, så og Henrik Lange Nielsen til Fuglsig, som Jesper Christensen på hr Albret Keldsens vegne tilnævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteen og bemeldte børns bopæl, og der udæske og gøre hr Albret Keldsen udlæg af fru Lisbeth Rodsteen og Jørgen Ornings børn deres løsøre, hver i særdeleshed, så vidt de pro kvota i fornævnte summa penge med rette kan tilkomme at betale, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da dem i andet fru Lisbeth Rodsteen og børns løsøre eller jordegods i for bemeldte måde, hvor det findes kan, hr Albret Keldsen at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(160)

** var skikket Hermand Hahne, borger i Odense, hans fuldmægtig Jesper Christensen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings efterleverske, til Skårupgård, anlangende for en summa penge fru Lisbeth Rodsteen er ham skyldig, efter hendes udgivne skadesløs brevs indhold, nemlig 230 sletdaler, med sin efterstandende rente, skadegæld og interesse, og eftersom Jesper Christensen på Hermand Hahnes vegne har ladet fru Lisbeth Rodsteen stævne til Horns herreds ting for fornævnte summa penge, og herredsfogden Ove Sørensen i Tolne har tilfunden Jesper Christensen på Hermand Hahnes vegne at have indvisning og udlæg i fru Lisbeth Rodsteens løsøre og jordegods, hvilken dom Jesper Christensen lader her til landstinget indstævne at konfirmeres og stadfæstes: da efterdi for os i rette lægges fru Lisbeth Rodsteens underskrevne skadesløs brev, til Hermand Hahne udgivet, på 230 sletdaler, så sagen derom til herredsting har været indkaldt, og dom der ganget er, som forskrevet står, såvel som og her til landsting i lige måde indkaldt og over seks uger til i dag optagen, opsættelse findes og til hjemting at være forkyndt, så vi imod recessen uden bevilling ikke kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen jo pligtig er og bør at betale Hermand Hahne bemeldte summa penge, efter hendes skadesløs brevs indhold, og fordi tilfinder velb Vogn Vognsen til Stenshede og Anders Munk til Hedeås, som Jesper Christensen på Hermand Hahne hans vegne tilnævnt har, og som næst skal være bosiddende, med førdeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteens bopæl, og der udæske og gøre og gøre Hermand Hahne udlæg af hendes løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da dem i andet fru

Lisbeth Rodsteens løsøre og jordegods at indvise, hvor det findes kan, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(162)

** var skikket Anders Lauridsen i Agdrup på sin egen og sin hustru Gertrud Nielsdatters vegne hans fuldmægtig Jesper Christensen i Hjørring med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Anders Andersen i Korslund for en dom, han til Hillerslev herreds ting 3/4 sidst forleden på dem forhvervet har, og det efter en forhandling og nogle tilkøbte sedlers lydelse, som Anders Andersen i Korslund tilkøbt og forhandlet har af nogen unge karle i Korslund for en summa penge, nemlig 46 daler, som Anders Lauridsen og hans hustru skulle være fornævnte tre karle skyldig, uanseet at de har oppebåret af Anders Lauridsen og hans hustru en hel hob betaling på samme gæld, både korn, penge, øksne de har fødet og fodret for dem: så og efterdi samme dom ikke ---- personer kommer, gives skulle eller og i beslutning specificeret, hvor vidt gælden sig efter brevene i én summa ville bedrage, så Anders Lauridsen sig med des betaling derefter kunne have sig at rette, så bør den hans dom at være som udømt var, sagen igen til herredsting at komme, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, da derom at specificere og underskede, som det sig bør, og efterdi befindes fornævnte kvæg i Anders Lauridsens gård at være vurderet, som vurderings mændene, bemeldte Jacob Sørensen og Jens Andersen tilstår sig dem ---- at have udlagt til Anders Andersen, og da imod gælden på steden likvideret, tilmed samme vurderings vidne ikke heller formelder, om samme udlæg i herredsfogden eller hans fuldmægtigs nærværelse og tilladelse sket er, som det sig burde, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme vurdering så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(165)

** var skikket velb fru Ingeborg Skeel, salig Palle Rodsteens, til Brandbjerg hendes fuldmægtig Tomas Pedersen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en måneds opsættelse at have stævnet Søren Orning til Eget for hvis penge, han hende efter sit skadesløs brevs indhold skyldig er, som for rum tid siden skulle have været betalt, og dog ikke efterkommet, hvorfor hun er forårsaget over ham til Vennebjerg herreds ting at forhverve dom, hvilken dom hun formener lovlig og ret at være, og hende af landstinget at udnævnes to gode mænd, som kan gøre hende udlæg i Søren Ornings gods og løsøre for fornævnte penge: så og efterdi for os i rette lægges Søren Ornings skadesløs brev på 12 sletdaler, han salig Palle Rodsteen er skyldig bleven, hvor om dom til hjemting ganget er, som forskrevet står, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Søren Orning jo pligtig er at betale fru Ingeborg Skeel samme penge skadesløs, og fordi tilfinder velb Steen Rodsteen til Lerbæk og Vogn Vognsen til Stenshede, som Tomas Pedersen dertil nævnt har, med førderligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Søren Ornings bopæl, der udæske og gøre fru Ingeborg Skeel udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da dem i andet Søren Ornings løsøre og jordegods at indvise, hvor det findes kan, så hun bekommer fuld udlæg for hendes gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(166)

** var skikket Hans Zentzler af Hamborg hans fuldmægtig Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget 1/8 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Matias Clausen

Skrædder, borger i Ålborg, og hans medfølgere vidnesfolk for et vidne, de til Ålborg byting 28/7 sidst forleden vidnet har om nogen ord og mundheld, som Hans Zentzler påsiges at skulle have haft på Ålborg byting 3/7 næst tilforn, angående Peder Røring og andre, og ikke samme vidne af de otte mænd tinghørere straks på fersk fod at være vidnet, men siden rum tid efter at sammen sanke sligt opdigt, den fattige fremmede karl sådant at påvidne, ej heller fornævnte otte mænd deres vidne skal overens stemme, men fast mere imod hverandre: så mødte Hans Kall, prokurator i Viborg, på Peder Rørings vegne og afstod samme vidner, så de ingen videre skal komme til skade men magtesløs at være.

(167)

** var skikket Søren Mortensen i ---- med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Niels Pedersen Nipgård, borger i Viborg, for han har i Viborg 9/10 sidst forleden ved to mænd skal have ladet arrestere for betaling for 1 tønde rug, og siden ham efter samme arrest til Viborg byting 20/11 næst efter ladet voldsværge, og beretter Søren Mortensen sig aldrig noget rug at Niels Nipgård at have bekommet eller annammet: så mødte Niels Nipgård, og for vores underhandling da afstod han samme betaling for samme tønde rug, såvel som hvis arrest, sandemænds ed og volds forfølgning, så det ikke videre skal komme Søren Mortensen til nogen forhindring men magtesløs.

(170)

** var skikket Laurids Nielsen Tamstrup, borger og indvåner i Sæby, hans visse bud Jesper Christensen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings, til Skårupgård og den salig mands børn, nemlig velb Vil Orning, jomfru Kirsten Orning, jomfru Sofie Orning og jomfru Agathe Orning, anlangende en summa penge, efter den salig mands udgivne håndskrifts lydelse, nemlig 50 rigsdaler med efterstandende rente, og Jesper Christensen har ladet fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn indstævne til deres herredsting, og herredsfogden har tilfundet Jesper Christensen at have indvisning og udlæg i deres løsøre og jordegods, hvilken dom han har ladet her til landstinget indstævne at konfirmeres: da efterdi for os i rette lægges salig Jørgen Ornings underskrevne skadesløs brev til Laurids Tamstrup på 50 rigsdaler udgivet, fru Lisbeth Rodsteen ikke heller er mødt eller nogen på hendes vegne herimod at svare, endog sagen over seks uger til i dag er optagen, så vi imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der endelig dom ganget, som forskrevet står, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn jo er pligtig pro kvota at betale Laurids Tamstrup samme penge med sin interesse, og fordi tilfinder velb Vogn Vognsen til Stenshede og Anders Munk til Hedeås, som Jesper Christensen på Laurids Tamstrups vegne nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteens og bemeldte børns bopæl, og der udæske og gøre Laurids Tamstrup udlæg af Lisbeth Rodsteen og Jørgen Ornings børn deres løsøre, hver i særdeleshed, så vidt de som de pro kvota i fornævnte penge med rette kan tilkomme at betale, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Laurids Nielsen i andet fru Lisbeth Rodsteen og børns løsøre eller jordegods i for bemeldte måde, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for hans gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(172)

** var skikket Hans Sørensen, KM tolder i Ålborg, hans visse bud Jesper Christensen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings, til Skårupgård og den salig mands børn, nemlig velb Vil Orning, jomfru Kirsten Orning, jomfru Sofie Orning og jomfru Agathe Orning, anlangende en summa penge, efter den salig mands udgivne håndskrifts lydelse, nemlig 200 rigsdaler med sin efterstandende rente, og Jesper Christensen har ladet fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn indstævne til deres herredsting, og herredsfogden har tilfundet Jesper Christensen at have indvisning og udlæg i deres løsøre og jordegods, hvilken dom han har ladet her til landstinget indstævne at konfirmeres: da efterdi for os i rette lægges salig Jørgen Ornings underskrevne skadesløs brev til Hans Sørensen på 200 rigsdaler med sin rente udgivet, fru Lisbeth Rodsteen ikke heller er mødt eller nogen på hendes vegne herimod at svare, endog sagen over seks uger til i dag er optagen, så vi imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der dom ganget, som forskrevet står, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn jo er pligtig pro kvota at betale Hans Sørensen samme summa penge med efterstandende rente og skadegæld, og fordi tilfinder velb Henrik Sandberg til Bøgsted oberstløjtnant så og Henrik Lange Nielsen til Fuglsig, som Jesper Christensen på Hans Sørensens vegne nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteens og bemeldte børns bopæl, og der udæske og gøre Hans Sørensen udlæg af Lisbeth Rodsteen og Jørgen Ornings børn deres løsøre, hver i særdeleshed, så vidt som de pro kvota i fornævnte penge med rette kan tilkomme at betale, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Hans Sørensen i andet fru Lisbeth Rodsteen og børns løsøre eller jordegods, hvor det findes kan, at indvise, så at han bekommer fuld udlæg for sin gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(174)

** var skikket Claus Nielsen, latinske skolemester i Sæby, hans visse bud Jesper Christensen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings, til Skårupgård og den salig mands børn, nemlig velb Vil Orning, jomfru Kirsten Orning, jomfru Sofie Orning og jomfru Agathe Orning, anlangende en summa pending, efter den salig mands udgivne håndskrifts lydelse, nemlig 170 rigsdaler, og Jesper Christensen har ladet fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn indstævne til deres herredsting, og herredsfogden har tilfundet Jesper Christensen at have indvisning og udlæg i deres løsøre og jordegods, hvilken dom han har ladet her til landstinget indstævne at konfirmeres: da efterdi for os i rette lægges salig Jørgen Ornings udgivne underskrevne skadesløs brev og sedler til Hans Sørensen på fornævnte penge og korn, som salig Jørgen Orning ---- afgangne Rasmus Vilsbæk er skyldig bleven, sagen og til herredsting har været indkaldt, og der dom ganget er, fru Lisbeth Rodsteen ikke heller er mødt eller nogen på hendes vegne herimod at svare, endog sagen over seks uger til i dag er optagen, så vi imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, da ved vi efter sådan lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn jo er pligtig pro kvota at betale Claus Nielsen efter fornævnte håndskrifter og bevisers indhold, så vidt endnu resterer, og fordi tilfinder velb Vogn Vognsen til Stenshede og Anders Munk til Hedeås, som Jesper Christensen på Claus Nielsens vegne nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteens og bemeldte børns bopæl, og der udæske og gøre og

gøre Claus Nielsen udlæg af Lisbeth Rodsteen og Jørgen Ornings børn deres løsøre, hver i særdeleshed, så vidt de pro kvota i fornævnte summa penge og gælds betaling med rette kan tilkomme at betale, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da dem i andet fru Lisbeth Rodsteen og børns løsøre eller jordegods i for bemeldte måde, hvor det findes kan, at indvise, så at han bekommer fuld udlæg for fornævnte fordrede gæld efter bemeldte breves indhold, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(177)

** var skikket Christoffer de Hemmer, borgmester i Ålborg, hans visse bud Jesper Christensen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings, til Skårupgård og den salig mands børn, nemlig velb Vil Orning, jomfru Kirsten Orning, jomfru Sofie Orning og jomfru Agathe Orning, anlangende en summa pending efter den salig mands udgivne håndskrifts lydelse, og Jesper Christensen har ladet fru Lisbeth Rodsteen og salig Jørgen Ornings børn indstævne til deres herredsting, og herredsfogden har tilfundet Jesper Christensen at have indvisning og udlæg i deres løsøre og jordegods, hvilken dom han har ladet her til landstinget indstævne at konfirmeres: da efterdi for os i rette lægges Christoffer de Hemmers regnskabsbog og underskrevne udtog derefter, hvorpå han skulle ---- efter hans anfordring, 180 daler, på hvis salig Jørgen Orning og fru Lisbeth Rodsteen hos ham skulle have ladet udtage, såvel som og beviser med adskillige vidners sedler på hvis de ham har om tilskrevet, tilmed en del korn ---- Christoffer de Hemmer efter hans ---- på gæld betalt, fru Lisbeth Rodsteen ikke heller er mødt eller nogen på hendes vegne herimod at svare, endog sagen over seks uger til i dag er optagen, så imod recessen ikke kan gøre længere forhaling, sagen og til herredsting har været indkaldt, og fogden da har tildømt fru Lisbeth Rodsteen og Jørgen Ornings børn samme summa penge at betale, ved vi ej den hans dom at imod sige, så vidt billig betaling kan eragtes, og fordi tilfinder velb Henrik Sandberg til Bøgsted oberstløjtnant så og Henrik Lange Nielsen til Fuglsig, som Jesper Christensen på Christoffer de Hammers vegne nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for fru Lisbeth Rodsteens bopæl, og der udæske og gøre Christoffer de Hemmer udlæg af fru Lisbeth Rodsteen og Jørgen Ornings børn deres løsøre, hver i særdeleshed, så vidt de pro kvota med rette i fornævnte resterende summa penge kan tilkomme at betale, sker dem der ikke fyldest, da Christoffer de Hemmer i andet fru Lisbeth Rodsteen og børns løsøre eller jordegods efter for berørte måde, hvor det findes kan, at indvise, dog at have i agt, at dersom nogen af ---- findes for højt opskrevet, såvel som og det korn, som derpå betalt er, for ringe af Christoffer de Hammer at være ---- , eftersom kornet de åringer da gælden ---- , da det imod hverandre at vurdere, og fru Lisbeth Rodsteen og børn i gælden at afkortes, og det efter KM forordning at ---- , som de vil ansvare og være bekendt.

(184)

** var skikket velb Hans Juul til ---- , KM befalingsmand på Dueholm kloster, hans visse bud Søren Jensen, ridefoged der sst, på den ene og gav til kende, hvorledes han har ladet tilfylde kirkenævninger i Nørherred i Mors i Sejerslev sogn at gøre deres ed og nævn over Elle Pedersdatter i Sejerslev på den anden side for trolddom, som hende er tillyst efter derpå nævnings eds videre indhold, hvilken nævnings ed Hans Juul formener så lovlig og ret at være svoren, at den bør ved magt at blive og her til landsting at konfirmeres, og Elle Pedersdatter efter hendes egen bekendelse og forhvervede vidner og dokumenter at lide på kroppen: så og efterdi ikke bevises, Elle Pedersdatter at have lovet nogen noget ondt, som dem derefter på liv og helbred eller i andre måder

kunne være hændt eller vederfaret, eller og hende for trolddoms sag efter loven besigtet, da kunne vi fordi efter slig lejlighed ikke kende samme nævnings ed deri så noksom, at den bør at komme hende på hendes liv til nogen forhindring, men efterdi Elle Pedersdatter for ting og dom har tilstået sig med signelse ---- have omgået, som sig til ---- da bør hun derfor efter forordnings tilladelse at rømme KM riger, lande og fyrstendømmer.

(188)

** var skikket hr Christen Christensen Vorde, sognepræst til Storvorde og Sejlflod sogne, på sine egne, mor og søskendes vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en dom han til Viborg byting for nogen tid forleden efter en brev, som for ham skal være i rette lagt, dømt har, som berettes hr Christens mor, Johanne Christensdatter, skulle have udgivet 12/3 1641, hvilke brev hr Christen Vorde formener ikke så lovlig eller retmæssig at være gjort, endvidere stævnet efterskrevne, der iblandt Baldser Trompeters arvinger i Viborg, nemlig hans hustru Kathrine og hans børn Margrethe Baldsersdatter og Vibeke Baldsersdatter: så og efterdi samme gældsbrev, som hr Christen Vordes mor, Johanne Christensdatter, beskyldes for at skal have udgivet på bemeldte 834 sletdaler, tilholder at hun til des vidnesbyrd at skulle have trykt hendes signet derunder, hvilket ej befindes, men samme brev med salig afgangne Christen Vordes signet forseglet og undertrykt, som tilforn før samme brevs dato ungefer 6 års tid er bortdød, og ikke salig Christen Vordes hustru, Johanne Christensdatter, slig gæld er gestendig eller det for ting eller dom indgået og bekræftet, eller og ved hendes eget signet og værges underskrivelse stadfæstet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme gældsbrev, og den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have eller at komme Johanne Christensdatter og hendes børn til nogen forhindring.

(190)

** var skikket Anders Jensen i Rødding med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Madsen i Løvel og Jens Pedersen sst for en vurdering og udlæg, de til Vorde birketing 27/7 sidst forleden afsagt har, på Jens Jensen i Løvel hans tredje kærve rug for hvis gæld, han Mads Madsen i Jestrup skulle skyldig være, hvilken vurdering Anders Tomasen birkefoged skal have med været at gøre og siden det samme dag stedt beskrevet, uanseet for ham bevises med Jens Jensens købebrev, Jens Jensen rum tid tilfor har solgt og afhændet til Anders Jensen samme tredje kærve: så og efterdi befindes Jens Jensen tilforn at have solgt og afhændet til Anders Jensen hans tredje kærve rug, efter bemeldte hans købebrevs indhold, hvilket og med bemeldte Verner Parsbergs udgivne hjemmel og kundskab bestyrkes, hvilket og findes læst og påskreven til fornævnte birketing der samme dag, nemlig 27/7 der vurderings vidner er udstedt, alligevel Verner Parsberg ikke befindes derfor varsel givet, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme indstævnede vurderings vidne så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(193)

** var skikket Jens Jacobsen, indvåner i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 1/8 sidst forleden, lydende ham da efter en 14 dages opsættelse at have stævnet Otte Christensen i Sæby for nogen ærerørige og skældsord, Otte Christensen på Sæbygård 20/1 sidst forleden har Jens Jacobsen tilsagt, der han kom og kørte øster ad gaden med sin vogn, da har Otte Christensen kommen løbende efter Jens Jacobsen med en kniv og en økse i hans hænder, og da samme tid har Otte

Christensen truet og undsagt Jens Jacobsen, kaldt og skældt ham, det han var en tyv og en skælm og har stjålet hans gods: da efter flere ord dem derom imellem var, blev de efter slig lejlighed med sammenlagte hænder her for retten forenet, at Jens Jacobsen afstod samme indstævnede vidne og tiltale, og Otte Christensen at give ham til kost og tæring 4 rigsdaler, straks når han hjemkommer, og Jens Jacobsen dem lader fordre i rede penge og ingen andre varer, eller derfor at lide dele næste tingdag efter til Sæby byting, uden varsel eller skudsmål.

(196)

** var skikket Anders Lauridsen, indvåner i Viborg, på sin hustru Karen Poulsdatters vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, herredsfoged i Børglum herred, for en endelig dom han til Børglum herredsting 31/10 sidst forleden, imellem Anders Lauridsens hustru og den tid hendes formynder Laurids Jensens vegne af København og velb Vogn Vognsen til Stenshede på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende en summa penge velb Vogn Vognsen Anders Lauridsens hustru skyldig er, efter hans udgivne brev, lydende på 250 sletdaler, hvilket brev han blev tilfunden at efterkomme og betale, eller ved gode mænd lide indvisning i hans løsøre eller jordegods: da efterdi for os i rette lægges Vogn Vognsens forseglede og underskrevne skadesløs brev til Karen Poulsdatter på 250 daler i mønt, med sin tilbørlig rente, udgivet, Vogn Vognsen og i sin skriftlig indlæg gælden tilstår ved udlæg at ville betale, så vidt med kvittering ikke kan afbevises at være betalt, så sagen til hjemtinget har været indkaldt, og der dom ganget, ved vi ikke andet derom at sige, end Vogn Vognsen jo pligtig er og bør at betale Karen Poulsdatter samme fornævnte summa penge med rente, interesse og skadegæld, og fordi tilfinder velb Iver Dyre til Hvidstedgård og Søren Orning til Eget, som Anders Lauridsen dertil nævnt har, med førderligste lejlighed og inden i dag seks uger at forsamle og med herredsfogden drage for Vogn Vognsens bopæl, der udæske og gøre Anders Lauridsen udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da Anders Lauridsen i anden Vogn Vognsens gods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for sin gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(198)

** var skikket Clemend Staffensen, borger i Ålborg, hans fuldmægtig Peder Fox, der sst, på den ene og havde stævnet Anne Pedersdatter, nu tjenende i Helliggejst kloster i Ålborg, Baldser Schmaltz, som for 2 år forleden var i Antoni Medici hans tjeneste på den anden side for en vidne, de 23/7 sidst forleden på Ålborg byting, hver i særdeleshed, vidnet har, at Antoni Medici skulle have brændt drik og indgivet Clemend Staffensen og hans salig hustru nogle gange, hvilke vidne Clemend Staffensen beskylder, at de har vidnet enlig og særlig, uden lovlig kald og varsel, ej heller på fersk fod, eller dem vitterligt det Clemend Staffensen skulle være Antoni Medici nogen gæld skyldig: så og efterdi byfogden Hans Andersen efter Antoni Medicis regnskabsbog, som med bemeldte tingsvidne bekræftes, har tilfunden Clemend Staffensen at betale Antoni Medici de resterende 20 rigsdaler for den kurering, som han på ham og hans hustru gjort har, Clemend Staffensens fuldmægtig Peder Hansen og her i dag for retten ikke fragår de fornævnte vidner, Hans ---- har vidnet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme indstævnede vidne, bogs opskrift og dom, derpå funderet er, at sige eller magtesløs dømme.

(200)

** var skikket Christen Sørensen i Ålborg på Villads Nielsen, der sst, hans vegne og gav til kende, hvorledes Villads Nielsen efter opsættelses indhold af Niels Knudsen og Tomas Simonsen, skomagere der sst, til dette landsting skulle være hid kaldt, og bød sig derimod i al rette. så er Niels Knudsen og Tomas Simonsen ikke fremkommen med samme opsættelse, ham derefter at saggive: da efter sådan lejlighed bør Villads Nielsen for den opsættelse kvit at være, og Niels Knudsen og Tomas Simonsen, enhver af dem, at give Villads Nielsen til kost og tæring to rigsdaler.

(202)

** var skikket Peder Røring, borger og indvåner i Ålborg, hans visse bud Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 1/8 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Caspersen, borger og indvåner i Ålborg, for en skøde han 9/8 1647 til Ålborg byting Jørgen Weidemand, borger og indvåner sst, givet har på en have, liggende udenfor Vesterport for Ålborg by, norden op til Jørgen Weidemands egen have, som fordum tilhørte salig Søren Skriver, fordum hospitalsforstander der sst, som Peder Røring tilhører, som han den salig mand Niels Poulsen, fordum borger sst, for en ganske rum tid siden rigtig afkøbt og betalt har: så og efterdi bemeldte købebrev, hid stævnet er, befindes med Niels Poulsens hånd at skal være underskreven, da ved vi ej den efter denne skødning at kunne imod sige eller magtesløs dømme, men efterdi samme skøde, som siden derefter imod samme købebrev er gjort, da bør den efter slig lejlighed ingen magt at have, og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke deres vidne på fersk fod har vidnet eller på visse dag, år og tid, da finder vi den i lige måde magtesløs at være.

(206)

** var skikket Mogens Jensen, forrige ridefoged til Skivehus, hans visse bud Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Poulsen, byfoged i Skive, for en dom han til Skive byting 4/5 1649 dømt og afsagt har, hvori han har tildømt Mogens Jensen at betale Niels Madsen Kældersvend 11 daler efter hans regnskabsbogs indhold, og ikke for Christen Poulsen er bevislig gjort, at han samme fornævnte gods skal have bekommet: da efter flere ord parterne imellem var, da afstod Hans Kall på Mogens Jensens vegne såvel som og bemeldte Niels Madsen på sine vegne samme indstævnte bogs opskrift, dom og vidnesbyrds vidner, så det ingen videre skal komme til hinder eller skade i nogen måder, men kasseret og magtesløs at være.

(207)

** var skikket velb Ebbe Ulfeld til Urup, KM befalingsmand på Skivehus, hans fuldmægtig Jep Christensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Bertel Mogensen i Dalgård for en halvgårds hus og bygning i vester Lyby, han uden hjemmel og minde skal have nedbrudt og bortført, så og den øverste grund, gårdsted og kålgårdsted mesten opgravet og ladet stedet ganske ---- og øde: da efterdi med Jens Jensen og hans medfølgeres vidner bevislig gøres, det Bertel Mogensen og hans børn og folk skulle have nederbrudt de huse af den halve gård i vester Lyby, som han uden fæste i brug haft har, og alt tømmeret deraf bortført, undtagen et stykke hus, som siden skal være afbrændt, såvel som bort tagen gøden og den øverste grund af gårdstedet og en stor part af kålgårds digerne og den bedste øverste grund, og det ført på samme halve gårds toftejord, bevises og med Kirsten Christensdatters vidne, det han imod hendes vilje og minde har brugt, nederbrudt og bortført samme halve gårds hus og bygning, og hun aldrig det for ham havde opladt, hvilke vidner og med syn er bestyrket, at på

samme byggested aldeles ingen huse, tømmer eller sten at være befunden, eftersom dog er om synet på samme byggested at skulle have standen 3 huse, og endog befindes samme sag, tid efter anden, her til landsting over 6 uger til i dag optagen, efter des opsættelses indhold, så er Bertel Mogensen alligevel ikke mødt hertil at svare eller sig herimod at erklære, meget mindre slige vidner og syn af ham til underkendelse indkaldt, hvorfor vi og ikke længere uden bevilling imod recessen kan gøre længere forhaling, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Bertel Mogensen jo bør deri for uhjemlet at bøde sine 3 mark.

(211)

** var skikket Just Hansen, sadelmager i Nykøbing, og gav til kende, hvorledes han sig af Hans Kræmmer i Nykøbing til dette landsting skal være hid stævnet og bød sig imod Hans Kræmmer i al rette: eftersom Just Hansen befindes af Hans Kræmmer til dette landsting hid kaldt, og han dog ej er mødt, som forskrevet står, da bør Just Sadelmager for samme opsættelse kvit at være, og Hans Kræmmer pligtig at give ham til kost og tæring 4 rigsdaler.

(212)

** var skikket Jens Tøgersen Bøssemager, indvåner i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged sst, for en opsættelse, som Jens Tøgersen til bytinget har forhvervet, som først i 4 uger er opsat, og som han da med samme opsættelse og var dom begærende, og da blev sagen igen opsat i 14 dage, og da han efter samme 6 ugers opsættelse mødte og var dom begærende, da har Jens Jørgensen kastet samme opsættelse til ham igen, så han hverken da eller nogen tid nogen ret kan vederfares (dom ikke indført)

(214)

10/10 1649.

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Augdesiden len i Norge, hans visse bud Laurids Andersen i Øland på den ene og havde stævnet Mads Jensen i Harringgård med flere kirkenævninger på den anden side, for de 20/9 til Hassing herreds ting har Anne Madsdatter et fuldt kirkenævn og trolddoms sag oversvoren for hendes begangne gerninger og trolddoms bedrifter, efter adskillige tingsvidner og dokumenters indhold, ---- samme deres ed og tov lovlig og ret at være, og hende for hendes trolddoms bedrift og begangne gerninger tilbørligen at straffes og stå hendes ret: så og efterdi ikke befindes nogen fuldkommen sigtelse for nævninger at være gjort eller fremlagt over Anne Madsdatter, efter loven, for trolddom, som det sig burde, da bør samme nævnings ed fordi at være som usvoret og uudgivet være, og hvo videre på skader kalde igen på nævninger og efter lovlig sigtelse at gøre deres ed, som de vil ansvare og være bekendt.

(215)

** Melkor Juel til Hindsels gør vitterligt i dette mit åbne brev, at jeg med min fri vilje og velberåd hu har solgt, skødet og afhændet fra mig og mine arvinger til velb Frands Rantzau til Estvadgård og hans arvinger min anpart i Stubbergård med sin tilliggende, disligeste efterskrevne jordegods, som til gården er beliggende, actum Estvadgård 10/9 1672 Melkor Juel.

(217)

** var skikket Peder Madsen, borger og rådmand i Nykøbing, hans fuldmægtig Jens Jegindbo, borger sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Tomas Gregersen, byfoged i Nykøbing, for en dom han til Nykøbing byting 2/6 sidst forleden dømt og afsagt har, anlangende det Peder Madsen i sin skrivelse skulle have skrevet Mads uskyldig kræmmer, og derefter tildømt Peder Madsen at bevise, det at være Mads Christensens rette navn, enten efter hans forældre eller hans forfædre, eller således at være nævnt og kaldt af andre, eller derfor tilbørligen at stande til rette: så og efterdi fornævnte ord uskyldig kræmmer ikke egentlig ære eller lempe angår, og fogden dog har tildømt Peder Madsen sligt at bevise, eller derfor tilbørligen at stande til rette, da vidste vi efter slig lejlighed ikke den hans dom at kunne følge, men magtesløs at være, og ham pligtig at give Peder Madsen til kost og tæring 2 rigsdaler.

(219)

** var skikket Peder Madsen, borger og rådmand i Nykøbing, hans fuldmægtig Jens Jegindbo, borger sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Tomas Gregersen, byfoged i Nykøbing, for en dom han til Nykøbing byting 2/6 sidst forleden dømt og afsagt har, anlangende en summa penge, Esaias Krøger, borger til Lübeck, lader fordre hos Peder Madsen, og i samme sin dom tildømt Peder Madsen, efter hans brev, skadesløs at betale eller derfor at lide dele og tiltale, uanseet det Peder Madsen for retten har tilbudt udlæg i hans bo med gode varer at ville betale, eftersom han da ikke havde middel til rede penge: så og efterdi for byfogden såvel som for os er i rette lagt bemeldte udgivne skadesløs gældsbrev, hvorpå og fogden sin dom har funderet, og tildømt Peder Madsen resten på samme håndskrift med skadegæld at betale Esaias Krøger eller lide dele og tiltale, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme, såvel som og ikke heller Peder Madsen af den dele, han derefter i kommen er, at kvitdømme, førend han retter for sig, som det sig burde, og ham pligtig at give byfogden Tomas Gregersen for unyttig stævning til kost og tæring to sletdaler.

(221)

** var skikket Morten Borthus, borger i Ålborg, hans visse bud Peder Hansen, prokurator sst, på den ene og havde stævnet Henrik og Hans Pompe af Hamborg deres fuldmægtig Jacob Princke, tilholdende i Ålborg, på den anden side for en pantebrev, han sig lader af beråbe, som Henrik Elkær for nogen tid forleden i Ålborg skal have bekommet, med hvilken pantebrev Jacob Princke formener at ville gøre Morten Borthus forhindring i Ålborg på hans lovlige fordring og til vurderede gælds betaling, som ham efter rigtig håndskrifts indhold af uvildige dannemænd er udlagt og til vurderet, uanseet samme pantebrev ikke at skal befindes efter recessen til tinge at være gjort: så og efterdi ikke bevises samme pantebrev til tinget at være gjort og udgivet, som det sig burde, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hjemgjorte pantebrev deri så noksom, at det bør at komme Morten Borthus på hans indlæg til nogen forhindring eller skade, men så vidt magtesløs at være.

(225)

** var skikket Niels Jensen i Skovsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Munk i Gettrup for en restants, han ved sin fuldmægtig Jens

Jespersen i Ulsted til Kær herreds ting 29/8 1648 sidst forleden har ladet i rette lægge, lydende i sin mening rigtig restants af Vrågårds jordebog for des tilliggende gods, beregnet fra philipi jacobi dag 1625 til årsdagen 1626, hvor iblandt andet findes, Hanherred Hingelbjerg, Christen Olufsen 3 pund byg 10 rigsdaler, med andre flere, som samme restants i sig selv skal formelde, med hvilke restants han vil fraslå Niels Jensen hans lovlige tiltale, som han til ham for 55 sletdaler efter hans håndskrift havde: da efter slig lejlighed bevilget Peder Hansen på Peder Munks vegne og Niels Jensen på sine egne vegne, det fornævnte mænd, som tilforn på begge sider, efter bemeldte tingsvidnes indhold, bevilget er, endnu at gøre en endelig afregning imellem dem, de og samtlig tilnævnte Jacob Mortensen, boende i salig hr Jens Høgs gård i Ålborg, som i dag måned da skal være med de andre forrige dannemænd over samme endelige afregning der til stede, klokken ti slet formiddag, og hvilken af parterne, som ikke møder til stede, endelig til 12 slet ---- , den at give den anden til kost og tæring 10 rigsdaler, og hvad fornævnte mænd samtligen, eller og de fleste, dem om samme tvistighed imellem regnende og gørende vorder, det at stå for fulde upåtalt.

(227)

24/10 1649.

** var skikket Christen Tomasen på Engen med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Knud Tordsen i Lindholt for et syn, han til Børglum herreds ting 14/9 1647 har ladet forhverve, Christen Andersen i ---- og Peder Andersen sst at have hjemlet, at de har seet Knud Tomasens rug på ---- at være gjort skade for 4 tønder rug, for hvilket syn Christen Tomasen formener sig ikke at være stævnet for synsmænd at være taget af tinge eller at være på åstederne sig derimod at forklare, eftersom Knud Tomasen ville ham for samme kornskade ---- , mener samme syn ikke lovlig at være begyndt eller fuldendt, så det bør ved magt at blive: efter flere ord dem imellem var, indgav Knud Tordsen og Christen Tomasen samme deres tvistighed på fire dannemænd, hvortil Christen Tomasen på sin side tog Eske Jensen i Uttrup og Ib Andersen i Hesselholt, hvorimod Knud Tomasen på sin side tog Niels Markorsen i Tranget og Villum Nielsen i Borup, de og samtlig der foruden tilnævnte Iver Christensen i Bøget, hvilke 5 dannemænd skal forsamles i dag 14 dage på Tidemandsholm, og da i velb Markor Kåses overværelse Knud Tomasen og Christen Tomasen om bemeldte deres tvistighed imellem at sige og forhandle, og hvad de samtlig, eller og de fleste, dem derom imellem sigende og gørende vorder, skal stande for fulde, af parterne upåtalt i alle måder.

(229)

** var skikket velb Anders Bille til Damsbo, KM befalingsmand over Vestervig klosters len, hans fuldmægtig Peder Olufsen i Odsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, hvorledes han skal været forårsaget at hænde dom til Højslev birketing over velb Gunde Rostrup til Stårupgård for 138 rigsdaler in specie hovedstol med des påløbende rente og interesse, som han for ham til doktor Egidius Jensen i Randers skal have udlagt og betalt for Gunde Rostrup, i hvilke dom Gunde Rostrup er tildømt at betale hr Anders Bille fornævnte summa, hvilken dom Anders Bille formener bør ved magt at blive, og ham ved gode mænd at have indvisning i Gunde Rostrups løsøre og jordegods: da efterdi for os fremlægges Gunde Rostrups forseglet og underskrevne brev, til doktor Egidius udgiven, på 138 rigsdaler med sin tilbørlig rente, hvilke brev befindes til hr Anders Bille af doktor Egidius hans fuldmægtig overdraget, og ---- ham fornævnte summa penge den om formelder med sin efterstandende rente betalt, så hr Anders Bille af KM og Danmarks riges råd deri til sidste forleden

herredage er tildømt fri sin opretning at søge, sagen og siden, efter bemeldte summa penge ikke igen derefter er bleven hr Anders Bille betalt, til Gunde Rostrups værneting er gjort anhængig, og der endelig dom ganget, som forskrevet står, såvel som og her til landsting i lige måde indkaldt og i 6 uger til i dag optaget, og des opsættelse til hjemting forkyndt, og Gunde Rostrup dog alligevel ej er mødt herimod at svare, så imod recessen uden bevilling ikke deri kan gøres længere forhaling, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Gunde Rostrup jo pligtig er og bør at betale hr Anders Bille fornævnte summa penge med efterstandende rente, skadegæld og interesse, og fordi tilfinder velb Erik Lunov til Viskumgård og Ove Blik til Nørbeggård, som Peder Olufsen på rigens marsks vegne nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for Gunde Rostrups bopæl, der udæske og gøre hr Anders Bille udlæg af hans løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da hr Anders Bille i andet Gunde Rostrups jordegods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så rigens marsk bekommer fuld udlæg for sin gæld, og det efter KM forordning, som de vil ansvare og være bekendt.

(232)

7/11 1649.

** var skikket Maren Nielsdatter, boende ved Vist brohus, hendes fuldmægtig Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet velb Knud Seefeld til Oksholm og således andragen og til kende givet, det hende har været forårsaget til Oksholm birketing at lade i rette stævne og kalde velb Knud Seefeld for en summa penge, som han befindes at være Maren Nielsdatter pligtig, efter derom hende og hendes salig husbond hans udgivne brevs formelding, og der befindes til Oksholm birketing 23/7 sidst forleden dom imellem dem, velb Knud Seefeld at lide æskning, er derfor forårsaget samme dom til landsting at lade indkalde, og formener, nu som tilforn, Knud Seefeld bør samme summa penge med rente og omkostning til Maren Nielsdatter at erlægge og betale, eller og lide til landsting æskning: så og efterdi for os fremlægges Knud Seefelds forseglede og underskrevne brev på 400 sletdaler med sin rente, til Laurids Iversen og hans hustru Maren Nielsdatter udgiven, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, det at være betalt, så dom derfor til Oksholm birketing er forhvervet, som forskrevet står, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Knud Seefeld jo deri bør æskning at lide.

(235)

** var skikket Jens Jensen i Køge, fordum boende i Skovshoved, hans fuldmægtig Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Gertrud Jensdatter og Maren Jensdatter så og lille Jens Jensen i Skovshoved for et vidne, de til Hals birketing 29/6 sidst forleden vidnet har, at det er dem fuld vitterligt i sandhed, at Jens Jensen har lånt af deres salig far Jens Sørensen rede penge 33 sletdaler, og i så måder ville dem selv gæld tilvende, som ikke med brev og segl bestyrkes: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, opsættelse findes til hjemting at være forkyndt, efter opskriftens bemelding, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dom magtesløs at være.

(236)

** var skikket velb Frands Pogwisch til Ravnholt, KM befalingsmand på Hald, hans fuldmægtig Hans Johansen, ridefoged sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Anders Christensen i Åkær, Bodil Madsdatter, Anne Poulsdatter og Mette Poulsdatter sst for et vidne, de 16/1 sidst forleden på Fjends herreds ting vidnet har, anlangende en skammelig gerning, som Niels Poulsen med en hoppe skal have beganget, hvilket vidne formenes at være et vildigt sankevidne, ikke på fersk fod forhvervet, dermed ville befri Niels Poulsen for sin velfortjente straf: så og efterdi Christen Jensen og Troels Sørensen udførlig har vidnet, ved visse år, dag og tid, dem at have seet Niels Poulsen at skulle have bedrevet med en brunstjernet hoppe en skammelig gerning, og i så måde vidnet om den synlige gerning, de seet har, hvilke deres vidne, de nu her i dag såvel som tilforn, der de ved højeste eds forlæg og eksaminering er overhørt, har gestendig været, og at de gørligen kendte det at være Niels Poulsen, som samme skammelige gerning skal have bedrevet, og aldeles intet nøjagtig Niels Poulsen derimod fremlægger, hvorved deres vidne rykkes kan, og han for slig bedrift imod deres vidne kan undskyldes, uden aleneste hvis vidner, som har vidnet, han samme søndag kunne været i Fly kirke, såvel som og bemeldte synsvidner, som om åstedernes beskaffenhed, hvor gerningen skulle være gjort, hjemlet har, og om Christen Jensens og Troels Sørensens ord og mundheld, derom vidnet ----, hvilke de ej er gestendig, da har vi efter slig for berørte lejlighed og dis omstænde ikke vidst Christen Jensen og Troels Sørensens vidne at kunne underdømme, men ved magt at blive, og efterdi nævningerne, efter fornævnte derimod forhvervede unøjagtige vidner og syn, har Niels Poulsen for samme skammelige bedrift og gerning fri svoren, da finder vi efter slig lejlighed den deres ed og tov, såvel som fornævnte indstævnte vidner og syn, magtesløs at være.

(247)

** var skikket skipper Peder Clemendsen i Ålborg hans fuldmægtig Peder Hansen Fox sst med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Keld Sindelsen sst for en dele, han -/9 sidst forleden til Ålborg byting har ladet forhverve, formeldende på 11 mark, som Niels Sindelsen foregiver, det Peder Clemendsen skulle være ham skyldig for en hyre fra Ålborg og til København og tilbage igen, uanseet Peder Clemendsen fuldkommelig tilforn havde betalt Keld Sindelsen 9 sletdaler til hyre for samme rejse: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, opsættelse findes til hjemting at være forkyndt efter opskriftens bemelding, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dele og vurdering magtesløs at være.

(248)

21/11 1649.

** var skikket Bertel Jensen, borger og rådmand i Viborg, på sine egne og samtlige medarvingers vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en dom han, imellem borgmestre og råd sst og salig Peder Sørensens arvinger, 6/12 1647 dømt har, og deri efter deres angivende tildømt salig Peder Sørensens arvinger hver deres anpart at betale af 500 sletdaler med sin rente, han og hans salig hustru Kirsten Sørensdatter skulle have udlovet at give til et fattigt børnehus i Ålborg, og samme hans dom grundet på en æsknings seddel i salig Niels Lauridsens bo, såvel som på en post i skiftebrevet over samme bo: så og efterdi i samme doms slutning ikke befindes fornævnte arvingers

navne indført, ikke heller i dommen inddragen, hvor arvingerne er stævnet, eller stævnings personerne deres navne, som dem skal have for samme dom i rette kaldt, da bør samme dom, efter slig lejlighed, at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, byfogden, når det for ham lovlig indstævnes, da at specificere, hvor vidt enhver af arvingerne med rette kan tilkomme at betale, som det sig bør.

(251)

** var skikket Bertel Jensen, borger og rådmand i Viborg, på sine egne og samtlige medarvingers vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en dom han til Viborg byting 6/12 1647 dømt har, og deri tildømt salig Peder Sørensens arvinger at betale til Viborg by 32 sletdaler for byens resterende skatter, jordskyld, damleje, og derhos dem fornævnte ejendoms gods frafunden, hvilken dom beskyldes først, at de ikke så lovlig derfor er stævnet og kaldt, og ikke heller er endelig dømt: så og efterdi i samme doms slutning ikke befindes fornævnte arvingers navne indført, ikke heller i dommen inddragen, hvor arvingerne er stævnet, eller stævnings personerne deres navne, som dem skal have for samme dom i rette kaldt, da bør samme dom at være som udømt var, og sagen til bytinget igen at komme, byfogden, når det for ham lovlig indkaldes, da derom at dømme og adskille, som det sig bør.

(253)

** var skikket Knud Jensen i Tingstrup i Thy med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet Jep Pedersen i Tingstrup for en løgnagtig vidne, som han til Hindborg herreds ting 23/7 sidst forleden vidnet har, i sin mening at han om natten imellem 9/7 og 10/7 sidst forleden så, det Knud Jensen i Tingstrup kom gangende af Mads Andersens ladehus i Tingstrup med en stor byrde tag på hans ryg, og da talte Jep Pedersen mundelig med Knud Jensen, og kom Knud Jensen til at bære samme tag ind i Mads Andersens lade, som han det der havde udtagen, hvilke vidne Knud Jensen hårdelig benægter: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden i 6 uger til i dag er optagen, opsættelsen findes også at være forkyndt efter opskriftens bemelding, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner magtesløs at være, og efterdi Niels ---- ikke er mødt og i så måder Knud Jensen deri omkostning tilføjet, da bør han at give han til kost og tæring 2 rigsdaler.

(254)

** var skikket Anders Jensen i Rødding med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jacob Madsen i Havris, Laurids Iversen i Vorde med flere sandemænd i Vorde birk for en ed og tov, de 7/9 sidst forleden til fornævnte birketing gjort har, og kvit svoret Mads Madsen i Estrup for vold, han var tillyst og med forfulgt for hvis korn, han skal have ladet høste og bortføre på Løvel mark, som Anders Jensen havde købt af Jens Jensen i Løvel: da efter flere ord dem imellem var, da blev Anders Jensen og Mads Madsen her for retten om samme deres tvistighed, fornævnte korn anlangende, til endelig ende forligt og fordragen i så måder, at Mads Madsen skal beholde samme omtvistede rug, hvorimod han lovede og til forpligtede sig at skal give Anders Jensen 16 sletdaler, som han ham i snapsting først kommende i rede penge og ingen andre varer skal betale ham uden videre skade, og dermed deres tvistighed bilagt.

(1)

19/1 1653.

** var skikket Jens Jørgensen Vester, borger i Ålborg, hans fuldmægtig ---- og et sårmål på venstre kindben under hans øje ---- vidnet har, at Peder Mouridsen skulle have klaget for dem, at Jens Jørgensen, Christen Rebslår og deres hustruer skulle have slaget ham, som samme synsmænds vidne medfører: så og efterdi ikke bevises Jens Jørgensen at have gjort Peder Mouridsen sår eller skade, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme syn, vidner, klage og sandemænds ed, derefter svoret er, så noksom, at det bør nogen magt at have, så vidt det Jens Jørgensen angår, men magtesløs at være.

(7)

** var skikket velb Frands Rantzau til Estvadgård på hans tjener, nemlig Jep Jensen i Hem hans vegne hans fuldmægtig Niels Christensen i Tastum med en opsættelse her af landstinget 17/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jep Christensen, ridefoged til Skivehus, for en dom, han til Hindborg herredsting 12/7 sidst forleden på Peder Nielsen, barnfødt i Otting, hans vegne forhvervet har, anlangende et forseglet skiftebrev med foregående registrering og vurdering, som over skifte til 30. dag, nemlig 12/2 1641, i Otting i salig Niels Jensens hus gjort og ganget er, på hvis, som Peder Nielsen og hans 3 søskende efter deres salig forældre kunne være tilfalden, og da har fogden tilfunden Jep Jensen i Hem at fremlægge den skiftebrev, som til 30. dag i boen gik beskreven, og for Peder Nielsens arvelod at gøre regnskab og forklaring: så og efterdi for herredsfogden, så vel som og for os, i rette lægges tingsvidne efter den skiftebrev, som er gjort, imellem salig Niels Jensen og hans salig hustrus efterladte børn, på hvis gods og gode, de arveligen efter dem var tilfalden, hvilke vurdering og skiftebrev, vurderings mændene og til tinge har stadfæstet, den og ikke heller for falsk eller urigtig vider, men fast mere med Peder ---- to udgivne underskrevne kvittantser bevislig gøres, ham af hans farbror Jens Jensen fornævnte summa penge, rente og korn af hans fædrene og mødrene arv til sig at have annammet og for kvitteret, efter samme kvittantses formelding, som forskrevet står, bevises og med tingsvidne, Peder Nielsen af hans farbror Jens Jensen at være tilbudt til ham hans fædrene og mødrene arv at ville klarere efter skiftebrevet, hvis han ikke ---- af tilforn bekommet har, og fogden dog har tilfunden Jep Jensen den skiftebrev, som i boen gangen var, at fremlægge, og for Peder Nielsens arv at gøre regnskab, endog Jens Jensen det til sig har annammet, da vidste vi efter for berørte lejlighed ikke den hans dom at kunne følge, men den såvel som den dele, derefter drevet er, magtesløs at være, og fornævnte tingsvidne efter bemeldte skiftebrev samt og Peder Nielsens egen udgivne kvittants, hid stævnet er, ved magt at blive.

(17)

** var skikket Christen Sørensen i Ålborg på salig Anders Christensen Klatgårds arvingers vegne berettet og gav til kende. hvorledes bemeldte arvinger af Laurids Jensen Rebslår i Ålborg, efter opsættelse, til dette landsting skulle være hid kaldt, så er Laurids Rebslår ofte påråbt, og dog ej eller nogen på hans vegne fremkommen bemeldte arvinger sag at give: da finder vi efter sådan lejlighed Anders Christensen Klatgårds arvinger for denne opsættelse kvit at være, og Laurids Jensen Rebslår at give dem til kost og tæring 4 rigsdaler.

(19)

** var skikket Peder Panck, byskriver i Ålborg, hans fuldmægtig Jens Hansen Fox sst med en opsættelse her af landstinget 17/4 sidst forleden, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes Hans Andersen, byfoged der sst, på Ålborg byting 4/8 1651 har forhvervet tingsvidne imod Peder Panck, som Hans Andersens hustru Johanne Mogensdatter og hans datter Karen Hansdatter vidnet har om nogen ord og tale, som Hans Andersen og Peder Panck ---- skal være imellem falden, anlangende hvis breve Peder Røring ---- : da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemting at være forkyndt, efter opskriftens indhold, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter slig lejlighed samme indstævnte vidner magtesløs at være.

(20)

** var skikket Amdi Arildsen Smed i Hellum, Eskild Sørensen i ---- , Jens Lauridsen Skrædder i Allerup deres fuldmægtig Amdi Arildsen med en opsættelse her af landstinget 17/11 sidst forleden, lydende dem da at have stævnet Poul Lauridsen, ridefoged til Hundslund kloster, for to misdæderes bekendelse, han til Hundslund birketing 12/4 1651 forhvervet har, det Tomas Jensen og Oluf ---- for tingsdom fornævnte dag, som de blev heden rettet, skal have udlagt og beskyldt fornævnte personer, at de skulle have med været på adskillige tider og steder og borttaget adskillige varer og kvæg: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da i 6 uger til i dag er optagen, opsættelse findes og til hjemting at være forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme to misdæderes bekendelse, så vidt det fornævnte Amdi Arildsen, Eskild Sørensen og Jens Lauridsen Skrædder angår, magtesløs at være.

(22)

** var skikket Claus Nielsen, latinske skolemester i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 17/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Otte Henriksen og Niels Nielsen Riis, borgere og indvånere i Sæby, for et vidne de til Sæby byting 28/7 sidst forleden vidnet har, at de den dag 8 dage sidst forleden skal have været hos Claus Nielsen på hr Christen Christensen, sognepræst der sst, hans vegne og begæret, det han som andre borgere der i byen ville yde ham sin tiende på kærven, og hvis han ikke ville, da forbød de ham at indføre hans korn, uanseet ikke lovlig varsel for samme vidne skal være given: så mødte Christen Sørensen i Ålborg på hr Christen Christensens vegne og afstod bemeldte vidner, dom og dele, og efter sådan lejlighed bør det ingen magt at have eller komme Claus Nielsen til nogen forhindring.

(24)

** var skikket Claus Nielsen, latinske skolemester i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 14/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Niels Jensen, byfoged i Sæby, for en dom han til Sæby byting 14/5 1651 dømt og afsagt har, imellem Claus Nielsen og borgmester og råd, der sst, at efterdi Claus Nielsen ikke for fogden beviste, at ham nogen ---- af borgmester og råd at være sket, men en venlig erklæring på hvis, de af ham i venlighed skal have begæret, da vidste han ej efter sådan lejlighed borgmestre og råd for den hans angivende nogen tiltale at lide: så og efterdi befindes i en del borgmester og råds til Claus Nielsen overleverede posters beskyldning, det som synes at angå ---- og byfogden dog dem fridømt uden nogen for ham fremlagte bevis, beskyldning

eller erklæring, sligt med at bestyrkes, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende den hans dom så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og byfogden Niels Jensen deri pligtig at give Claus Nielsen til kost og tæring 6 rigsdaler.

(26)

** var skikket Tøger Nielsen i Sejersbøl på hans far Niels Tøgersens vegne, så og Hans Kall, prokurator i Viborg, på Erik Pedersen i (blank) hans vegne og gav til kende, hvorledes Niels Tøgersen og Erik Pedersen af Hans Christensen i Skårup til dette landsting skal være hid stævnet, så er Hans Christensen ikke nu mødt eller nogen på hans vegne, Niels Tøgersen og Erik Pedersen sag at give: og blev fordi her så påsagt for rette, at dersom Niels Tøgersen og Erik Pedersen findes lovlig af Hans Christensen til dette landsting at være hid stævnet, og han dog nu ikke er mødt, eller nogen på hans vegne, dem sag at give, som forskrevet står, da bør Niels Tøgersen og Erik Pedersen for denne stævning kvit at være, og Hans Christensen at give dem til kost og tæring 4 sletdaler.

(27)

** var skikket Matias Buchse Guldsmed, borger og indvåner i Viborg, hans fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 17/11 sidst forleden, lydende ham da at have været forårsaget ved lovlig proces at hid stævne Maren Pedersdatter, salig Jens Mønsterskrivers, sst for en anselig summa penge, nemlig 100 rigsdaler in specie, med mange års rente, både til byting og landsting, hvilke hun aldeles intet at ville agte, men sig modvillig forholder, og ham ikke billig vil kontentere hans rede penge, som han selv på andre steder har lovet og godsagt for, og derfor er sket udlæg hos ham, ham fattige mand til største skade, og derfor 11/10 sidst forleden er hændet dom over Maren Pedersdatter til Viborg byting at lide æskning for fornævnte hovedstol med al rente og skadegæld: da efterdi for os i rette lægges Maren Pedersdatters salig husbond Jens Christensen hans underskrevne skadesløs brev til Margrete Johansdatter, salig doktor Hans Wandals, udgivet, på 100 rigsdaler in specie med sin rente, hvilket hovedbrev Matias Guldsmed, som en tro forlover, med ham har underskrevet, for hvilken hans brev hendes husbond til Matias Guldsmed sin skadesløs brev har udgivet, og med endelig dom af Viborg landsting bevises, Matias Guldsmed for samme sin løfte er søgt gælden at betale, og han derfor igen har forhvervet dom over Maren Pedersdatter for samme sin løfte og skadelidelse at lide rigens æskning, eftersom hun deri beskyldes i langsommelig tid skulle have siddet i en uskiftet bo, og hovedbrevet formelder på Jens Christensens arvinger, én for alle og alle for én, og ikke Maren Pedersdatter herimod er mødt at svare, nogen erklæring eller undskyldning at gøre, som forskrevet står, endog sagen i 6 uger til i dag er optaget, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Maren Pedersdatter jo bør æskning at lide.

(30)

** var skikket Vogn Pedersen i nør Saltum med en opsættelse her af landstinget 3/11 sidst forleden, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at havde stævnet Knud Christensen i Bisgård, herredsfoged i Hvetbo herred, for en dom han til Hvetbo herreds ting dømt har 30/8 1651, hvori han tildømmer velb Vogn Pedersen at betale Just Christensen i Østrup 10 sletdaler inden 15 dage: da efterdi det befindes, sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden over 6 uger med bevilling til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme dom at i rette lægge, vi ikke

heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom magtesløs at være.

(34)

** var skikket velb fru Christence Rodsteen, salig Vogn Vognsens, til Stenshede hendes fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget 17/11 sidst forleden, lydende da at have stævnet Sidsel Jacobsdatter i Fladholt, for at hun 15/6 1651 til Sæby byting har forbudt og vedkendtes to af den gode frues tjenere, nemlig Mads Jensen i ---- og Laurids Jensen i Kyllingborg at gøre eller give velb den gode frue skyld eller landgilde, eller at gøre hende ægt og arbejde, men at de skulle svare Sidsel Jacobsdatter og give hende skyld og landgilde og gøre hende ægt og arbejde til Fladholt, derimod havde Christen Jacobsen Bunde, borger og prokurator i København på hans søsterdatter Kirsten Vogndatter og Peder Christensen i Fladholt på sin hustru Sidsel Jacobsdatters vegne ved deres fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, stævnet velb fru Christence Rodsteen til Stenshede hendes fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev, og fremlagde efterskrevne vidisse her af landstingets pantebog, som indeholder her til landstinget 31/1 1638 at være fremkommen Vogn Vognsen til Stenshede hans brev, at eftersom Gud har begavet ham og Sidsel Jacobsdatter med et barn tilsammen, da har han afhændet fra sig og sine arvinger og til Sidsel Jacobsdatter og deres barn Kirsten Vognsdatter en hans gård i Børglum herred i Karup sogn, kaldes Fladholt, deres livstid, datum Stenshede 23/10 1637: så og efterdi af fornævnte vidisse forfares, Sidsel Jacobsdatter hendes datter, Kirsten Vognsdatter, i samme gavebrev med hendes mor at være interesseret, og hun dog ikke for samme dom og dele er stævnet eller varsel givet, da ved vi efter sådan lejlighed ikke kende det så noksom forhvervet, at det bør magt at have, men magtesløs at være, men efterdi fornævnte forbud ikke findes til underkendelse hid stævnet, vidste vi ikke i sagen, så vidt den angår, at kende.

(38)

3/2 1653.

** var skikket velb fru Elsebe Juel, salig Ove Juuls, til Brusgård hendes fuldmægtig Peder Iversen i Hjardemål med en opsættelse her af landstinget 1/12 sidst forleden, lydende da at have stævnet Mikkel Pedersen i Hov for synsvidne, han til Hillerslev herreds ting 3/8 sidst forleden forhvervet har, disligeste en vedkendelse, som han og gjort har til fornævnte ting 7/9 sidst forleden, anlangende et stykke jord i ---- , liggende til Mads Tomasens gård, som velb fru Elsebe Juel og velb Claus Pors til Ullerupgård omtvister, så formener Peder Iversen, at Mikkel Pedersen i Hov ikke at have givet fru Elsebe Juel til samme syns opkrævelse, som det sig burde, efterdi hun vedkendes ejendommen som en ret jordejer at være: så og efterdi ikke befindes Elsebe Juel imod samme syn at være stævnet, såvel som og ikke heller nogen varsel på åstederne, for samme syn at møde, at være givet, så der kunne være bevidst dertil at svare, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme syn så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(39)

** var skikket Jesper Christensen i lille Torup og Søren Iversen sst, Mikkel Jensen med flere deres fuldmægtig Christen Ibsen Skriver i Strellev kærgård med en opsættelse her af landstinget 1/12 sidst forleden, lydende dem da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Nielsen i Jestrup, Søren Jensen i Ravnstrup med flere for en syn, de til Vorde birketing 9/7 har afvidnet, at de samme dag var til syn til tre små holme, som skulle ligge ind til Knud Nielsen og Niels Mikkelsen i

Finderup deres gårdseng, som afgrøden skulle være afført: da efter flere ord dem imellem var, blev Christen Ibsen på hans husbond Iver Vinds såvel som og på hans tjenere i lille Torup og deres medfølgeres vegne på den ene, disligeste Knud Lauridsen Skrædder i Viborg på mester Frands Rosenbergs vegne på den anden side nu her i dag for retten med sammenlagte hænder om fornævnte iring og tvistighed således til endelig ende venlig forligt og fordragen, så at den omtvistede nordeste holm skal følge mester Frands Rosenberg, og skel at være den rette løbende adel å, for på det ikke videre tvistighed en anden tid skulle forårsages, er vedtagen at sættes pæle med kapitels og bispens brænde på, til underretning, som det sig bør, og dermed er ---- indstævnte tvistighed i alle måder til endelig ende bilagt, så at hvis dokumenter og forfølgninger, deri forhvervet, ganget og drevet er på begge sider, at være kasseret, død og magtesløs, ingen videre til skade.

(47)

** var skikket Jens Jensen, barnfødt i Sennelsgård på sine egne og sin mor, Dorte Tordsdatter samt hans brødre, Christen Jensen og Poul Jensen, deres vegne med en opsættelse her af landstinget 3/11 sidst forleden, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Christen Jensen i Malle, Anders Mikkelsen i Vandtrang med flere for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 14/1 1643 vidnet har, anlangende det Maren Jensdatter var salig afgangne Jens Jensen og salig Maren Nielsdatter, som boede og døde i Sennels, deres eneste ægte datter, der hendes salig mor ved døden afgik, og da drev hendes salig far med hjulplov og havde god formue med avl, og havde heste, køer, får, svin og andet kreatur og andet godt boskab og var en formuende mand, imod hvilke vidne beskyldes, først at de har vidnet en ganske langsommelig tid, ungefer 30 samfulde år, efter at salig Maren Nielsdatter ved døden er afgangen, og nu den salig mands børn, som den tid var ufødte, efter sligt et sligt sankevidne for vild og venskab, slægt og svogerskabs skyld vidnet er, som af des vidner i sig selv kan eragtes: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd ikke udførligen har navngivet den formue, som salig Jens Jensen og hans hustru Maren Nielsdatter dem har efterladt, der de ved døden er afgangen, tilmed og rum tid derefter og ej på fersk fod, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme deres vidne, såvel som den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(51)

** var skikket velb Frands Pogwisch til Ravnholt, KM befalingsmand på Hald, det han på hans tjener Søren Sørensen Randers, indvåner i Viborg, hans vegne hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en rådstuevidne, han til Viborg rådstue 15/9 1645 over Søren Sørensen forhvervet har, hvilket tingsvidne indeholder, det Søren Randers den dag var indkaldt på rådstuen for borgmester og råd og iblandt andet skulle have tilstået og bekendt, at i sidst forleden svenskes tid, det første år de var ankommet her til byen i kvarter, skulle han have slagtet en af to køer i Jacob Snedkers hus her sst, hvilke vidne han højligen benægter, aldrig at have haft de ord: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden i 6 uger til i dag er optaget, opsættelsen findes til hjemting at være forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme fornævnte poster i bemeldte vidne magtesløs at være.

(53)

** var skikket Hans Markorsen, borgmester i Horsens, hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, i Hans Markorsens egen nærværelse med en opsættelse her af landstinget 3/11 sidst forleden, lydende ham da efter 6 ugers opsættelse at have stævnet Tomas Andersen, byfoged i Ålborg, for en dom han til Ålborg byting 26/7 1651, imellem ham på den ene og borgmestre og råd på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende hans hustru Anne Hansdatter og hendes bror Jacob Hansen Ovid deres rette tilfaldne arvelodder, som skal beløbe sig 1295 kurant daler, som dem efter deres salig far Hans Ovid, fordum borger sst, og deres salig mor Maren Pedersdatter for 31 år siden tilfalden er, som Anders Jensen Krag i Nibe og Christen Stubdrup havde under værgemål: så og efterdi Hans Markorsen hans fuldmægtig for byfogden, såvel som og for os, har fremlagt et kopi af salig højlovlig kong Christian den fjerde hans missive, salig Otte Skeel tilskrevet, om borgmestre og råds erklæring at fordre, samme arv angældende, hvorpå de og tilsatte formyndere efter borgmestre og råds ---- , samt og Jacob Ovids begæring regnskab har tilbudt og igennem seet, med dis kvittantser og andre breve, samme værgemål tilhørende, og ej blev annammet, hvilke endnu af formynderne og deres fuldmægtig tilbydes, og efterdi samme tilbudne værgemåls regnskab således har heden stået på en ganske langsommelig tid, som nu ikke skal befindes eller bevislig gøres nogen af de borgmestre og råd i levende live, der Hans Markorsens hustru og hendes broders salig forældre ved døden er afganget rum tid, førend de kejserske indfald, og fogden fordi har borgmestre og råd, som nu er for samme arvs tiltale frifunden, og Hans Markorsen og Jacob Hansen om deres arv med værgemål at være over regnskab tilkendt, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at sige, men ved magt at blive.

(60)

** (til velb Christoffer Friises opsættelse) så mødte Jens Clemendsen i Viborg på Tue Joensen og hans hustru Kirsten Sørensdatter såvel som på Joen Tuesens vegne: og for nogen lejlighed sin heri begiver, er samme sag opsat med bevilling til i dag 14 dage, og da Tue Joensen, Joen Tuesen og Kirsten Sørensdatter samt vidnesbyrdene, såvel som varsels mændene, her personligen at møde uden nogen undskyldning, og da at gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse for fornævnte personer, vidnesbyrd og varsels mænd til underretning at forkyndes.

(61)

** var skikket Hans ---- i København på Mariche de From af Amsterdam hendes vegne og havde her for retten til stede begge Viborg bys stadstjenere, nemlig Peder Nielsen og Laurids Andersen, som tilstod og bekendte, det de nu forleden onsdag var 8 dage på Henrik Ostenfelds vegne læste en landstings stævning, anlangende Mariche og hendes fuldmægtig, såvel som Jens Jørgensen byfoged, her til denne landsting skal møde, en gæsterets dom til underkendelse, som Mariche de From over Henrik Ostenfeld havde ladet forhverve. så er Henrik Ostenfeld tit og ofte påråbt, og dog ej eller nogen på hans vegne med samme stævning mødt i rette: da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Mariche de From jo for den stævning kvit at være, og Henrik Ostenfeld pligtig deri for udeblivelse at give Mariche til kost og tæring 6 rigsdaler, hende i rede penge og ingen andre varer at betale.

(62)

** var skikket Iver Bertelsen i lille Torum på den ene og havde stævnet Oluf Nielsen i Harre herredsfoged på den anden side for en dom, han til Harre herreds ting 9/12 sidst forleden dømt og udstedt har, imellem Iver Bertelsen på den ene og Jens Mortensen Sahl i Tovstrup på den anden

side, anlangende en pung med 13 daler i, som er bleven tabt for Iver Bertelsen på Viborg mark den næste fredag for mauritii dag sidst forleden, som Jens Mortensen har funden og optagen, og samme sin doms sentens har sluttet at skulle være en ærerørig sag og ikke hans dom, og derfor indfunden det for sin overdommer, hvorfor Iver Bertelsen formener sig af Oluf Nielsen højligen at være forurettet: så og efterdi Svend Bertelsen befindes at være Iver Bertelsens bror, og i så måder vildig, og Johanne Poulsdatters vidne deri enlig, som ikke med andre uvildige vidner bekræftes, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme vidner, såvel som og den sigtelse og dom, derefter gjort og ganget er, bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(66)

16/2 1653.

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 3/2 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Tuesen i Møgeltorum, Christen Nielsen, Karen Andersdatter sst for et vidne, de 13/7 sidst forleden til Fur birketing med oprakt finger og ed vidnet har, at de nærværende hos og til stede var 27/7 sidst forleden på Jep Christensens toft i Møgeltorum, og da skulle have seet og hørt, det Kirsten Sørensdatter i Møgeltorum kom gangende af marken fra deres korn, og da samme tid så og hørte de, at Mikkel Pedersen, tjenende på Astrup, Jep Bertelsen på Astrup med flere kom løbende efter Kirsten Sørensdatter med bøsser, dragne kårder og spyd og da overfalden hende, stødte og slog hende om kuld, sparket hende, siden hun lå på jorden, med deres fødder, og dis midlertid skulle hendes mand Joen Tuesen kommen gangende, og da skulle Mikkel Pedersen og Christen Henriksen sat hanen på deres bøsser, og sagt de skulle skyde ham som en hund: så og efterdi befindes fornævnte indstævnte vidnesbyrds vidner på begge sider at være vidnet i deres egen sag, og i så måder vildig, og ikke med andre nøjagtige uvildige vidner er bekræftet, fornævnte syn og ikke heller på fersk fod er taget eller udførlig er bevislig gjort, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme på begge sider indstævnte vidner, syn og heden findelse dom deri så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være, men efterdi befindes Joen Tuesens vidner, nemlig Jens Tuesen, Christen Nielsen, Karen Andersdatter, Anne Joensdatter, item synsmænd Jep Jensen, Jens Nielsen, Christen Jensen, anden Christen Jensen, Jens Lauridsen og Jens Christensen, såvel som og Mads Nielsen og Anders Melsen, samt varsels personerne, Laurids Christensen og Niels Joensen, disligeste og Joen Tuesen og hans far Tue Joensen at være på rettens vegne forelagt i egen person her i dag at skulle til stede møde, og dog udeblevet, da bør enhver af fornævnte personer derfor at give Christoffer Friis til kost og tæring 2 rigsdaler, i rede penge at betale.

(81)

** var skikket velb Christoffer Friis til Astrup på hans tjener Christen Jensen i øster Hegnet hans vegne hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, i Christen Jensens egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget 3/2 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Tuesen i Nykøbing og Jens Tuesen i Møgeltorum for et vidne, de til Fur birketing 3/9 med oprakt finger og ed vidnet har, at lørdag 8/3 1645 da skulle de have været til Christen Jensens i øster Hegnet med deres far Tue Joensen og ---- om den sag for ham for den beskyldning en kvinde har gjort for lejermål, og en dele han på hans husbonds vegne over ham har forhvervet, og de da samtligen skulle have seet og hørt, det Tue Joensen leveret Christen Jensen i øster Hegnet 12 sletdaler for de ---- , og Christen Jensen skulle have lovet dem, at Tue Joensen

skulle være kvit for al den tiltale, som han på hans husbonds vegne havde haft til ham til denne dag: så og efterdi bemeldte vidnesbyrd befindes at være Tue Joensens egne børn, og i så måder deres far til vilje og behjælp vidnet har, og om det som for lang tid siden skulle være sket, og ikke med kvittants eller i andre måder bevises, men fast mere af Christen Jensen benægtet og fragået er, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksom nøjagtig, at den bør magt at have men magtesløs at være, og Joen Tuesen, som samme vidne har forhvervet, deri at give Christoffer Friis til kost og tæring 2 rigsdaler, i rede penge at betale.

(83)

** var skikket hr Oluf Christensen, sognepræst til Gråbrødre i Viborg, hans fuldmægtig Christen Olufsen, borger i Viborg, på den ene og gav til kende, hvorledes han højligen forårsagedes til at lade stævne Henrik Thawell, indvåner og kniplingskræmmer til Slesvig, for en gæsterets dom, han efter vrang beretning 8/2 af den dannemand Jens Jørgensen, byfoged her i Viborg, forhvervet har, anlangende nogen pending mester Olufs hustru Kathrine Johansdatter skulle være ham skyldig: så og efterdi her fremlægges Kathrine mester Olufs brev på en summa penge, nemlig 45 sletdaler, til Henrik Thawell udgivet, for adskillige varer efter en hans tjeneres underskrevne bogs ---- , hvilket hendes husbond mester Oluf ej er gestendig, eller med hans tilladelse og befaling at være sket, tilmed bevises hende da på de tider med sinds urolighed, ---- Gud allernådigst været hjemsøgt, her foruden befindes en del af dis varer nogle måneder efter brevens dato in oktober at skulle være udtaget, og dog den fulde summa i fornævnte håndskrift til samme dato 29/7 at være indført, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme håndskrift, som af Kathrine Johansdatter i hendes svaghed udgivet er, såvel som den dom, derpå funderet er, så nøjagtig at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme mester Oluf og hans hustru til nogen forhindring eller skade.

(87)

2/3 1653.

** var skikket velb Ebbe Ulfeld til Urup, KM befalingsmand på Skivehus, hans fuldmægtig Jep Christensen, ridefoged til Skivehus, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jacob Sørensen Bønding, byfoged i Skive, for en dom han til Skive byting 15/10 sidst forleden skal have dømt og afsagt, mellem velb Ebbe Ulfeld på den ene og borgmester og en del rådmænd og arvinger i Skive på den anden side, anlangende en halv tønde smør, som årligen skulle været udgivet af Bårup eng til Skive kirke, efter kong Christian den 3. brev til Skive by, forhvervet til forbedring, dateret Viborg 1540 på det sjette, hvori han skal have tildømt Anders Jepsen og Laurids Svendsen, forrige borgmestre, med flere, at de hver i sin tid skulle indfordre fornævnte halve tønde smør, eller stå til rette, efterdi at de selv, under lensmandens direktion, er deres kirkes forsvar: så og efterdi for os, såvel som for byfogden, er i rette lagt et salig højlovlig kong Christian den tredje hans åbne brev, til borgmester og rådmænd i Skive nådigst udgivet, hvor iblandt andet formeldes, det stykke eng i Bårup kær, som plejer at ligge til Skivehus, og gaves 1/2 tønde smør af til kirken, den samme eng skulle derefter som tilforn, for samme årlig skyld deraf at ydes til kirken, blive til slottet, med videre samme kongelige brev derom formelder, hvilke brev og hos borgmester og råd i deres forvaring at forblive, eftersom de og den til hjemting såvel som og her for retten har været i rette båret, og ikke bevises dem samme halve tønde smør på kirkens vegne af de forrige lensmænd at have til kende givet, og det i kirkebogen efter samme kongebrevs indhold ladet indføre, kirken til indtægt, endog bevises en part af rådmændene og selv at have været

kirkeværger og gjort regnskab, og alligevel intet i fornævnte kirkebog om samme halve tønde smør formeldes, så byfogden fordi har tilfunden de for ham indstævnte borgmester og råd og deres arvinger fornævnte kirkens indkomst hver i sin tid at indfordre, kirken til gavn og bedste, da har vi efter for berørte lejlighed ikke vidst imod den hans dom, så vidt at kunne imod sige, men ved magt at blive.

(94)

** var skikket velb Hans Juul til Stårupgård, KM befalingsmand på Dueholms kloster, hans fuldmægtig Christen Andersen, herredsskriver i Nørherred i Mors, på den ene og havde stævnet Peder Christensen i ---- , sætfoged ---- ting i Mors på den anden side, for en dom han 23/8 sidst forleden på fornævnte ting dømt og afsagt har: så og efterdi befindes for fogden at være bevislig gjort med tingsvidne, at den tid Christen Mikkelsen fik den gård i fæste i Legind, da stod der to huse derpå, en rålingshus, en lade og en stald, bygget ved enden, såvel som og i lige måde for ham med synsvidne bevises, to huse på fornævnte gård at have standen, og ingen huse siden derpå været, midlertid Christen Mikkelsen havde det i fæste, og sætfogden Peder Christensen det dog har forbi gået, og frifunden Christen Mikkelsen for dis tiltale, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme dom så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og efterdi Peder Christensen med samme dom har Hans Juul deri omkostning tilføjet, da bør han derfor at give ham 4 sletdaler, i rede penge at betale og ingen andre varer.

(96)

** var skikket velb Oluf Parsberg til Jernit, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans fuldmægtig Christen Nielsen i Olufgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet efterskrevne 4 sandemænd i Vestervig birk for et sandemænds ed og tov, de til Vestervig birketing 12/6 1652 gjort og svoret har over Christen Andersen for sår og skade, han på Niels Christensen i Tygstrup, efter syn, sigtelse og tingsvidnes indhold, gjort og beganget har: da efterdi med sandemænds ed bevislig gøres, Christen Andersen at være vold oversvoren for sår og skade, han skulle have gjort Niels Christensen, som befindes 40 marks sag at være, og ikke han inden seks uger har for sig bødet eller sat, ej heller sandemænds eden rykket, sagen og her til landsting har været indstævnet og i seks uger optagen, så uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da ved vi ikke andet derom at sige, end recessen deri at følge, og Christen Andersen at fare som andre fredløse mænd.

(98)

** var skikket Maren Iversdatter, salig Albret Reinickes, i Holstebro hendes fuldmægtig Niels Miltersen, rådmand i Holstebro, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged til Hillerslev herreds ting, for en dom han til fornævnte herredsting 27/7 sidst forleden dømt har, og deri frikendt velb fru Birgitte Sehested til Søgård for Maren Iversdatters tiltale for en summa pending, fru Birgitte Sehested Maren Iversdatters salig husbond Albret Reinicke skyldig har været, efter hendes brevs formelding, hvilken dom herredsfogden har sluttet, imedens indførte dokumenter stander ved magt, hvilke menes imod recessen at være: med bevilling opsat en måned.

(100)

** var skikket Henrik Hansen, nu boende i nør Saltum, hans fuldmægtig Peder Hansen Fox i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Hans Andersen, byfoged i Ålborg, for en dom han på Ålborg byting 25/10 sidst forleden skal have afsagt, imellem Morten Borthus, borger i Ålborg, på den ene og ham på den anden side, anlangende en afregning, dem imellem skal være gangen 13/3 1649, og Henrik da skal være bleven Morten Borthus et halvt hundrede og seks tønder havre skyldig, eller 1 sletdaler for hver tønde havre, over hvilken dom Henrik sig højligen har at beskylde, dommen ikke straks for retten, som recessen tilholder, at være afsagt eller i tingbogen indført: så og efterdi fremlægges bemeldte beskikkelse seddel, såvel som og berettes des betaling i Morten Borthuses regnskabs bog at skulle være indført, da finder vi efter slig lejlighed samme dom at være som udømt var, og sagen igen til bytinget at komme, og fogden, når det for ham indstævnes, da fornævnte beskikkelse seddel og Morten Borthuses regnskabs bog for ham at i rette lægges, i hans dom at lade inddrage, og derefter parterne endelig imellem at dømme, som han vil ansvare og være bekendt.

(102)

** var skikket Hans Seehusen, borger og handelsmand i Ålborg, hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Tøger Christensen, borger og rådmand, samt Hans Andersen, byfoged sst, for et udlæg og vurdering, de begge samtligen har gjort og ladet gøre i salig Jens Bangs hovedejendom, som skal være sket 10/7 1560: da efter flere ord dem imellem var, indgav Jens Høg på Hans Seehusens vegne såvel som og Tøger Christensen på sine egne vegne her for retten samme tvistighed på fire dannemænd, hvortil Tøger Christensen først på sin side tog Peder Jespersen og Didrik Nielsen, derimod tog Jens Høg på Hans Seehusens vegne Morten Borthus og Henrik de Hammer, de og samtlig tilnævnte Johan Brinck, alle borgere i Ålborg, hvilke fem dannemænd skal møde på de omtvistede åsteder engang inden påske først kommende og da at tage parternes adkom for, og derefter at have fuldmagt dem enten til mindelighed at forene eller og endelig om samme deres tvistighed at imellem sige, og hvad de samtlige eller og de fleste dem imellem gørende og sigende vorder at stå for fulde, af parterne upåtalt i alle måder.

(105)

** (til Poul Jensen i Hjørring hans opsættelse) så mødte Mads Christensen og formente samme dom og vurdering ret at være, dertil svarede Peder Ørslev og formente Poul Jensen uret at være sket imod den pantebrev, han udgivet har: da her tvistes om opsættelse for sagen gangen er eller ikke, da er forårsaget på rettens vegne samme sag fremdeles endnu til i dag måned at optage, og da tingbogen såvel som og den fundats til sankt Katarina kirke udgivet for 100 rigsdaler anlangende her at til stede føre, og da gå om hvis lov og ret er.

** var skikket Mads Pedersen i Lyngsø hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Bodel Andersen i Gerum, forrige værende i Faldet, for at han 23/8 1650 til Vorgårds birketing i en bekendelse har Mads Pedersen udlagt, at han imellem 24/5 og 25/5 næst forleden skulle have været i råd og dåd med ham og taget en ko fra Peder Christensen i ---- , uanseet Bodel Andersen for samme gerning til Vorgårds birketing 2/8 1650 næst tilforn er tildømt at fare som andre tyve: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemting forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere

forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse og beskyldning, så vidt den Mads Pedersen angår, magtesløs at være.

(107)

** var skikket mester Jens Ostenfeld, sognepræst til Sortebrødre kirke, så og Peder Ostenfeld, Jens Ibsen rådmand, Jens Jørgensen byfoged og Niels Ostenfeld deres fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, på den ene og havde stævnet efterskrevne vidnespersoner, alle borgere og indvånere i Viborg, på den anden side for et vidne, de til Viborg byting 31/8 sidst forleden vidnet har, anlangende ---- , som sig skulle have tildraget i Sortebrødre kirke 7/1 næst tilforn, der højlærde person Mads Pedersen blev kaldet til kapellan i fornævnte kirke, og da har vidnet om adskillige ord, som imellem sognefolkene, der til stede var, skulle have passeret, som samme deres vidne i sig selv vidtløftig indeholder: så og efterdi befindes fornævnte indstævnte forhvervede vidner i sønderlighed at angå den person Mads Pedersen hans kaldelse, og dis derom anmodning til kapellaniet at betjene til Sortebrødre kirke, og bevises med lensmanden Frands Pogwisch såvel som og mester Frands Rosenberg superintendenter deres udgivne stævning, det samme for berørte persons erlangede kaldsbrev for dem deri efter dis førte vidner og i andre måder beskyldning at være imod citeret, og sagen derom at påkende i opsættelse er taget efter samme citation og opsættelses bemelding, som forskrevet står, da efter slig lejlighed er her ikke vidst derimod på samme vidner at kunne dømmes, førend i samme omtvistede sag efter samme stævning og opsættelses lydelse blive påkendt, som det sig bør, da at kalde det på tilbørlige steder, og gå derom hvis ret er.

(115)

** var skikket Niels Nielsen i Næsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Anders Andersen i Spangbjerg og Anders Christensen i Villerslev præstegård for et vidne, de til Hassing herreds ting nærværende år 1/4 sidst forleden vidnet har, formeldende at de skulle have været hos og til stede 2. dag efter kyndelmisse da sidst, og der skulle have sammen mæglet Poul Andersen på Midholm og Niels Nielsen om en sortbrun fire års gilding, som Niels Nielsen da samme tid skulle have købt af Poul Andersen og lovet ham 22 sletdaler derfor: så og efterdi Anders Andersen og Anders Christensen udførligen ved visse dag og tid har vidnet, dem at have hos været og seet og hørt, det Niels Nielsen afkøbte Poul Andersen samme hest fra hans vogn på Holstebro gade, og i så måder vidnet om en gørlige gerning, de hos været og seet har, hvilke tingsvidne de og her i dag for retten ved højeste ed fuldkommelig har tilstået i sandhed at være, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod det deres vidne, såvel som og ikke heller imod den dom og dele, derefter funderet og udstedt er, at sige, men ved magt at blive, så og efterdi for Mikkel Madsen i Andrup og hans medbrødres vidne ej er varsel givet, såvel som og Christen Andersen i Holstebro og hans medfølgere har vidnet om samme hest, såvel som og efter ord og mundheld, og dog alligevel her for retten forelagt er, deres vidner ---- tilstå, da finder vi efter slig lejlighed deres vidner deri magtesløs at være, og Niels Nielsen for unyttig trætte foruden samme hests betaling at give Poul Andersen til omkostning 4 sletdaler.

(121)

** var skikket velb fru Lisbeth Rodsteen, salig Jørgen Ornings, til Dvergetvedholm hendes fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Peder Jensen i Sterup, herredsfoged i Jerslev herred, for en dom, som han har dømt 13/3 1652, imellem velb Mogens Kås på Nibstrup på den ene side og hende

på den anden side, hvilken hans dom hun formener sig at være uret gjort, idet han har kendt og dømt, at hun skulle bevise, hvor meget Mogens Kås skal have oppebåret af Jerslev sognetiende: så og efterdi der tvistes om for bemeldte åringers tiendes afgift, og Mogens Kås sig derover i de tider fast besværger, efter hans skriftlige indlægs bemelding, tilmed og nu her fremlægges fornævnte tingsvidne, hvormed bevises, Mogens Kås i forleden fjendtlige indfald at være plyndret og fratagen af fjenderne hvis tiende, han iblandt andet kunne have oppebåret, så han deri formener sig samme tienders afgift ikke bør at betale, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst i sagen fordi at kunne dømme, men fornævnte dom at være som udømt, og sagen til herredsting igen at komme, og Mogens Kås da samme tingsvidne med tilhørige bevis for fogden at lade i rette lægge, og han det samt parternes dokumenter i hans dom at lade inddrage, og derefter endelig at dømme, som han vil ansvare og være bekendt.

(124)

** var skikket Hans Jensen i Særmark, ridefoged på Ørslevkloster, hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes han er forårsaget at lade stævne Jens Jensen Hestbæk, borger og indvåner i Viborg, for 150 rigsdaler, som han ham skyldig er, efter hans udgivne skadesløs forpligts indhold, og for langsommelig tid siden skulle have været betalt, dog ikke sket er, hvorfor Hans Jensen har været forårsaget Jens Jensen Hestbæk til hans værneting, Viborg byting, at lade indstævne, og der æsknings dom over ham ladet forhverve: da efterdi med Jens Hestbæk hans forseglede og underskrevne skadesløs brev bevises, han af vitterlig gæld skyldig at være bemeldte Hans Jensen 150 rigsdaler in specie, med 9 rigsdaler deraf årlig rente, så sagen fordi til Jens Hestbæks værneting befindes at have været indkaldt, hvor han ved endelig dom er tildømt at betale Hans Jensen bemeldte hovedstol, rente og skadelidelse, eller derfor rigens rets æskning at lide, sagen og siden i lige måde her til landsting derefter er indkaldt, og i 6 uger til i dag optaget, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Jens Jensen Hestbæk jo efter rigens ret bør for samme gæld æskning at lide.

(125)

** var skikket Christen Jacobsen Bunde, borger og prokurator i København, på sin søsterdatter Kirsten Vognsdatters vegne, og Peder Christensen i Fladholt på sine egne og sin hustru Sidsel Jacobsdatters vegne deres fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet velb fru Christence Rodsteen til Stenshede hendes fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev for en dom, han til Børglum herreds ting 7/12 1652 forhvervet har, anlangende Fladholt, som Peder Christensen og Sidsel Jacobsdatter nu iboer, såvel som og velb salig Vogn Vognsens udgivne brev, med Jesper Vognsens hånd underskrevet, lydende på Sidsel Jacobsdatter hendes livstid, og efter hendes død på Kirsten Vognsdatter til evig ejendom, og Peder Nielsen i Ørslev har sat i rette, at hun enten skulle have mødt med hendes hovedbrev og svaret imod fornævnte dom, eller og den gård at være kvit fra, og blev fremlagt velb Jesper Vognsens skøde, at den gode mand havde solgt og skødet velb fru Christence Rodsteen bemeldte Fladholt: så og efterdi af fornævnte udskrift af landstingsbogen forfares, Kirsten Vognsdatter med hendes mor i samme friheds brev på fornævnte gård Fladholt at være med interesseret, og hun dog ikke for fornævnte dom, hid kaldt er, at være stævnet, eller varsel for givet, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme dom så noksom forhvervet, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(128)

** var skikket Anders Nielsen Færgemand, borger i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Søren Jensen i ---- , herredsfoged i Nørherred i Mors, for en dom han til Nørherreds ting dømte 25/5 sidst forleden, imellem Anders Nielsens fuldmægtig Niels Knudsen Mørk og Jens Christensen i Bjørndrup på salig Peder Jensen i Bjørndrup hans efterleverske Sidsel Sørensdatter og den salig mands efterladte børn, nemlig Jens Pedersen, Søren Pedersen, Gertrud Pedersdatter og Sidsel Pedersdatter deres vegne, dømt og afsagt har, og Anders Nielsen sin lovlige retfærdige gæld fradømt: så og efterdi fornævnte bænkebrev og bogs opskrift ikke med salig Peder Jensens brev eller segl bekræftes, eller efter recessen dermed forholdt, som det sig burde, så herredsfogden fordi ikke har vidst salig Peder Jensens arvinger at tildømme fornævnte 12 daler at betale, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme, men fornævnte indstævnte bænkebrev og bogs opskrift deri ingen magt at have.

(132)

** var skikket Anne Bendsdatter, salig Hans Sørensen, fordum borgmester og tolder i Ålborg, hans efterleverske hendes fuldmægtig Peder Hansen Fox i Ålborg med en opsættelse her af landstinget 3/2 sidst forleden, lydende ham da efter en 14 dages opsættelse at have stævnet Morten Borthus, borger i Ålborg, for en dom han til Ålborg byting 6/12 sidst forleden sig på beråber at have forhvervet, formeldende hende at være tildømt 213 daler med sin bekostning til Morten Borthus at betale, efter hans regnskabsbog, uanseet Morten Borthus sådan hans gælds fordring i ringeste måder med hendes salig husbonds hånd, brev eller underskrivelse for retten ikke har fremlagt eller bevislig gjort: så og efterdi fornævnte gælds fordring efter regnskabsbogen ikke befindes i bemeldte indstævnte bytingsdom specialiter inddraget, tilmed ej heller fornævnte bevis da for fogden at have været i rette, da bør samme dom fordi ingen magt at have, og hvem videre på skader, indkalde sig sagen igen til bytinget, og fornævnte regnskabsbogs opskrift, såvel som og bemeldte bevis, da for fogden at i rette lægges, og i hans dom at lade indføre, og parterne endelig at imellem dømme, som han agter at ville forsvare.

(133)

** var skikket Salomon Gerber, borger og handelsmand i Viborg, hans fuldmægtig Peder Hansen Fox, prokurator i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Morten Kjærulf i øster Halne, foged til Kær herreds ting, for en dom han 14/9 sidst forleden på Kær herreds ting, imellem hans fuldmægtig på den ene og velb jomfru Kirsten Griis i Gåser på den anden side, dømt og afsagt har, i hvilken dom han har tildømt velb jomfru Kirsten Griis tre hendes udgivne gældsbreve og håndskrifter, formeldende tilsammen på 69 daler hovedstol, skadesløs at indfri: da efterdi for os i rette lægges jomfru Kirsten Grises tre udgivne skadesløs håndskrifter på fornævnte summa penge, som ej til dis forfaldne terminer betalt er, så dom derfor til hjemting er forhvervet, og sagen her til landsting siden indkaldt, og i seks uger til i dag er optaget, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end jomfru Kirsten Griis jo efter samme hendes skadesløs breves indhold bør at betale Salomon Gerber samme summaer penge med des rente og interesse, og fordi tilfinder velb Christen Lange til Rønnovsholm og Hans Wolf Unger til Villerup, som Peder Hansen nævnt har, med førdeligste lejlighed og inden i dag seks uger dem at forsamle, og med herredsfogden drage for jomfru Kirsten Grises bopæl, der udæske og gøre Salomon Gerber udlæg af hendes løsøre, det rigtig og for en billig værd at taksere og imod gælden likvidere, sker dem der ikke fyldest, da i andet

hendes jordegods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld udlæg for sin gæld, og det efter recessen, som de vil ansvare og være bekendt.

(135)

** var skikket velb Oluf Parsberg til Jernit, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans fuldmægtig Christen Nielsen i Olufgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Skøt i ---- gård, herredsfoged i Revs herred, for en dom han til Revs herreds ting 18/9 1652 dømt og afsagt har, og i samme sin dom fridømt Niels Christensen i Heltborg for velb Oluf Parsbergs til ham formente retmæssige og lovlige tiltale, anlangende en hoppe, som skal have tilhørt og være Christen Nielsens, forrige boende i Heltborg, og af hans bo uden nogen foregående dom og lovlig medfart skel være borttagen: så og efterdi befindes herredsfogden Peder Skøt sin dom at have funderet på den hjemmel, som Niels Christensen til Poul Madsen på samme hoppe gjort har, såvel som og på den dele over Christen Nielsen for 12 daler, disligest på den forening, som inden tinge imellem Christen Nielsen og Niels Christensen om samme penge gjort er, at han dem skulle afbetale inden 8 dage for påske da først kom, og hvis ikke skete, da skulle samme hoppe blive Niels Christensen for fornævnte penge som et købt køb, og den til sig at annamme, når han lystede, uden al lovmål og trætte, og fogden fordi ikke har vidst at tilfinde Niels Christensen ----nogen tiltale for samme hoppe, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at sige, men ved magt at blive.

(138)

** var skikket Bertel Svendsen i Gersholt hans fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Claus Pedersen i Skæggesholt for et enlig vidne, han til Børglum herreds ting 14/12 sidst forleden vidnet har, at det var ham vitterligt i Guds sandhed, at han havde målt Bertel Svendsen i Gersholt 4/6 1642 på Tidemandsholms loft 1 tønde rug for 14 mark at betale til bartolomei samme år, og dog fik Bertel Svendsen 4 tønder blanding for 4 rigsdaler at betale til bartolomei, og i så måder har vidnet sin husbond til vilje, og tilmed et enligt vidne: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemting forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og dom magtesløs at være.

(140)

** var skikket velb Falk Gøye til Hvidkilde, hovmester for det kongelige akademi Sorø og KM befalingsmand over Børglum klosters len, hans fuldmægtig Niels Jensen i Vestermark med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Andersens hustru Karen Christensdatter på ---- så og hans datter Sidsel Nielsdatter sst for et vidne, de 20/12 næst forleden på Ålborg byting vidnet har, indeholdende 14 dage for påske da stedte hendes husbond af Hans Rasmussen, foged på Børglum kloster, et bolig, som er to tønder skyld, og to dage for sankt laurids dag sidst forleden da kom Christen Mortensen, Søren Pedersen med flere på Gøl med deres heste og vogne og bortførte alt hendes afgrøde, som de havde indbjerget i deres lade, både hø og korn, og derefter har Niels Andersen givet last og klage over dem, for de uden hans tilstand såvel som uden lovlig dom således har bortført hans avl og afgrøde: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemting

forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne og klage magtesløs at være.

(142)

** var skikket Niels Jensen Hadsten, rådmand i Randers, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Peder Widow, borger i Hamborg, for et imellem Niels Jensen Hadsten og Peder Widow har sig begiven tvist og iring til hjemting såvel som her til landsting, deres madskapi med kornkøb og andet fordring anlangende, hvilke tvistighed dog på det sidste af dem begge samtlige til en endelig ende på dannemænd er voldgiven og fuldmægtiget på at sige, som de begge har bekræftet, fast ubrydeligen for dem og deres arvinger at skulle holdes og efterkommes, dateret Viborg 5/2 1650: så og efterdi udførlig befindes Peder Widow og Niels Hadsten deres tvistighed her i Viborg 5/2 1650 på Tomas Poulsen, Mads Poulsen, Claus Sidenborg, Hermand Hahne og Henrik Jensen til endelig ende at have voldgiven, dem derom at imellem sige, og hvad de fleste deri sagde at stå for fulde, urykket og upåtalt af dem og deres arvinger i alle måder, efter hvilken voldgift og befindes de for bemeldte tiltagne voldgifts mænd, i begge parters nærværelse, for 5/2 straks i byfogden Jens Jørgensens hus i Viborg har samme tvistighed efter voldgiftens lydelse foretaget, og sagen da efter Peder Widows egen begæring og andre des omtvistighed til mauritii der næst efter er optaget, og bevises med Tomas Poulsen og Mads Tomasen deres vidne, det Peder Widow efter samme voldgift og opsættelse at have til stede mødt i Jens Jørgensens hus 9/10 fornævnte år, og da været i rette om samme tvistighed, og Peder Widow da at have taget den underskrevne voldgift, som lå på bordet for dem, og revet sin hånd derfra, som og synlig på fornævnte voldgift kendes, hvilket og med Henrik Jensen, som tiltagen opmand, eftersom han for hans sandhed derom er bleven anmodet, hans tilståelse, såvel som og der foruden med hr Peder Nielsens vidne bekræftes, og aldeles intet Peder Widows fuldmægtig derimod fremlægger, hvormed kunne bevises ikke jo så at være sket, da efter slig for berørte lejlighed ved vi ikke andet derom at sige, end Peder Widow jo uoprigtigen deri imod retten at have gjort og bør derfor at stå til rette.

(150)

16/3 1653.

** var skikket Christen Clemendsen i Erslev, KM ---- til Asmildkloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Søren Jensen i ---- , herredsfoged i Nørherred i Mors, for en synsvidne han der til Nørherreds ting 18/5 sidst forleden udstedt har, anlangende en dige på Erslev mark, som Christen Clemendsen formener på sin egen gårds grund har ladet opkaste og færdig gøre, sit korn og græs dermed at indelukke og hegne: så og efterdi ikke befindes jorddrotten for samme syn og vidne at være varsel givet, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme syn og vidne så noksom at være, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(152)

** var skikket velb fru Ingeborg Skeel, salig Palle Rodsteens, til Brandbjerg hendes fuldmægtig Tomas Pedersen, foged på Rostrup, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da have stævnet Eske Jensen i Skyum, herredsfoged i Hassing herred, for en dom han på

Hassing herreds ting 20/1 sidst forleden dømt og afsagt har, i sin mening at han ikke sig turde til fordriste velb Ingeborg Skeel eller hendes tjener i Årup at fri dømme for det års påbudne KM skatter, og ikke ville have agtet hvis syn og vidner, som for ham har været lagt i rette, hvormed er udtrykkelig at bevise, at Årupgård er hendes sædegård: da efterdi samme sag befindes i 6 uger til i dag optaget, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere ophold, og ikke fornævnte indstævnte dom og hr Peder Jacobsens kundskab er i rette lagt, da finder vi efter slig lejlighed samme dom og kundskab magtesløs at være og ikke at komme fru Ingeborg Skeel til nogen forhindring.

(153)

** var skikket den ædle højbårne greve Christian, greve til Rantzau, herre på Breitenburg, hans fuldmægtig Frands Nielsen i Lundsgård med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hans grevelige nåde da at skulle været forårsaget at have stævnet Johan Walter, forrige sitzhaftig på Nygård i Sund sogn, for nogen summaer restants, efter en kontrakts bemelding, han til hans grevelige nåde er skyldig bleven, hvilke resterende rigtighed er for afgiften af en gård Nygård, Johan Walter forpagtet har: så og efterdi med Johan Walters forseglede og underskrevne indgangne kontrakts brev om Nygårds forpagtning bevislig gøres, ham at have sig til for obligeret årlig afgift 50 rigsdaler til samme forpagtnings udgang, såvel som og da igen at levere fra sig eller betale det inventariums kvæg, han til sig på gården annammet havde, samt og 15 tønder rugsæd, og igen at forskaffe i god gøde jod, som han det antog, og ikke Johan Walter derimod bevislig gør, den årlige forpagtning, midlertid han Nygård i brug havde, at have kaveret, eller og det inventariums kvæg betalt eller igen leveret, tilmed og bevises med syn og vurderings vidne, den rugsæd, som Johan Walter havde ladet så til Nygård, der han gården kvitteret, at være 8 tønder imod de 15 tønder sæd, kontrakten om formelder, forringet, hvorfor dom til hjemting over Johan Walter er forhvervet, og iblandt andet er tilfunden derfor æskning at lide, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Johan Walter jo for den resterende års forpagtning, nemlig 50 rigsdaler, såvel som og for det inventariums kvæg efter dis vurdering, 114 sletdaler, og for de 8 tønder rug jo bør æskning at lide, men efterdi kontrakten på kondition om bygfældighed alene sig refererer, efter dis derom bemelding, da bør han så vidt deri for dis æskning fri at være.

(158)

** var skikket Anders Madsen, forstander for Helliggejst kloster i Ålborg, på en hospitalstjener, Niels Pedersen, i Skårup hans datter Else Nielsdatters vegne hans fuldmægtig Jens Clemendsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Andersen i Vang for et letfærdigt og løgnagtigt digt og påsagden har påsagt Else Nielsdatter, at hun stjal en lue i en krambod i Thisted sankt olufs dags marked og fik hug derfor, menende Niels Andersen for slig æres beklik at lide og tilbørligen at straffes som vedbør: da efterdi befindes samme sag i 6 uger til i dag at være optaget, og ikke Niels Andersen eller nogen på hans vegne herimod er mødt med samme indstævnte vidner og hedenfindelse dom at i rette lægge, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere ophold, da finder vi efter slig lejlighed samme vidner og dom magtesløs at være, og ikke at komme Else Nielsdatter på hendes ære og lempe til nogen forhindring, men Niels Andersen at give hende til omkostning 6 rigsdaler, i rede penge at betale.

(160)

** var skikket velb Steen Rodsteen til Lerbæk hans fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Eriksen i Bagterp, herredsfoged i Vennebjerg herred, for en dom han har afsagt til fornævnte ting 22/12 1651, imellem hans tjener Jens Tordsen i Koldmose på den ene side og Tord Tomasen i Trøderup på den anden side, anlangende arv som hans umyndige søstre er tilfalden efter deres salig far og mor, med hvilken hans dom han formener, hans tjener imod al kristelig lov og ret af ham at være forurettet, idet han skal have anseet et vidne, som til Sæby byting skal være udstedt 26/11 1651, hvilke vidne indeholder Jens Tomasen at have for obligeret sig til Tord Tomasen i Trøderup at forskaffe ham efter hans gode viljer og nøje nøjagtig forsikring for sine søskendes arveparter: så og efterdi ikke befindes Jens Tomasen, som hans to søstres lovværge, på deres vegne samme skifte at have overværet, den forseglet eller underskrevet, meget mindre bevises ham dertil på deres vegne lovlig at være advaret, den ikke heller til tinge er bekræftet og lovlig varsel for givet, så Jens Tomasen kunne vidst derimod at svare, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme skiftebrev, ej heller den uendelige dom, som derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men, så vidt det Birgitte Tomasdatter og Maren Tomasdatter deres arv angår, magtesløs at være, og ikke at komme dem deri til forhindring, og efterdi Tord Tomasen såvel som herredsfogden Jens Eriksen har Jens Tomasen omkostning tilføjet, bør de at give ham på hans søstres vegne hver 3 rigsdaler, i rede penge at betale.

(164)

30/3 1653.

** var skikket Palle Andersen i Grundvad i Salling med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Søren Christensen i Nørgård i Krejbjerg og Jens Mortensen sst for et vidne, de 26/11 sidst forleden til Spøttrup birketing vidnet har, dem at skulle have hørt, at Palle Andersen skulle sagt, at Hans Nielsen på Holmen skulle have ligget 5 gange hos Else Christensdatter i Krejbjerg, den tid hun tjente hendes bror i Holstebro, imens hendes bror hentet fem stobe øl, hvilke vidne beskyldes at være vidnet af Else Christensdatters egen bror, Søren Christensen, såvel som af hendes svoger, Jens Mortensen: så og efterdi fornævnte indstævnte vidner mestendel befindes vildig, de og ikke heller udførligen har omvidnet, det Palle Andersen for sin person Else Christensdatter noget utilbørligt at have tilsagt, men alene sligt efter Hans Nielsens ord og sagden, eftersom han og hende her i dag for retten ved sin ed har erklæret, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør at komme Palle Andersen til nogen forhindring, men de såvel som fornævnte dom magtesløs at være, og efterdi Niels Miltersen vidne og befindes vildig og enlig, bør den i lige måder ingen magt at have.

(170)

** var skikket Maren Iversdatter, salig Albret Reinickes, i Holstebro hendes fuldmægtig Niels Miltersen, rådmand sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for en dom han til fornævnte ting 27/7 sidst forleden dømt har, og deri frikendt velb fru Birgitte Sehested til Søgård for Maren Iversdatters tiltale for en summa pending, fru Birgitte Sehested Maren Iversdatters salig husbond Albret Reinicke skyldig har været: så og efterdi for fogden, såvel som for os, er i rette lagt fru Birgitte Sehesteds brev, som er udgivet i hendes husbond salig Hans Lykkes da levende live, som både af hovedbrevens ord og stil, så og af opskriften derpå, forfares at være en del

deraf betalt både på hans og hendes vegne, og i så måder bekræftes den gæld hans gæld at være, befindes og hende arv og gæld efter ham at have opsagt, og af gode mænd, hans kreditorer, indstævnet, hans efterladte gods til deres betaling at likvidere, og herredsfogden fordi ikke har vidst fru Birgitte Sehested nogen betaling til Maren Iversdatter at kunne tilfinde, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst imod den hans dom at sige men ved magt at blive, og fru Birgitte Sehested deri for indvisning fri at være.

(179)

** (til Knud Seefelds opsættelse) så mødte Hans Rasmussen, ridefoged til Børglum kloster, og berettet et vidne endnu ustævnet at være: så er Peder Jensen herredsfoged, ej heller nogen af de andre indstævnte personer, nu mødt herimod at svare, eller nogen på deres vegne deres undskyldning at gøre, hvorfor samme sag er opsat til i dag 14 dage, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

(180)

** var skikket Hans Christensen i Skårup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Sørensen, soldat i Kærgård lægd, for et vidne, han til Vestervig birketing 17/5 sidst forleden vidnet har, i sin mening at Hans Christensen skulle have spurgt ham ad, om det var sandt, Erik Pedersens tjenestepige i Kærgård, ved navn Kirsten, skulle være med barn, og han dertil skulle have svaret, at han vidste det ikke, og Hans Christensen da at skulle have sagt, at sådant skulle været sagt til ham på Thyholm, hvilke vidne Hans Christensen formener et enligt vidne at være, som ikke bør at regnes for nogen vidne: så og efterdi Niels Sørensen befindes at være et enligt kundskab, som regnes for ingen vidne, tilmed og vidnet efter Hans Christensens ord og mundheld, som han ej er gestendig, men fast mere benægter, som forskrevet står, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme vidne og den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme Hans Christensen til nogen hinder eller skade, og efterdi birkefogden Niels Tøgersen har understået sig i samme sag, efter dis for han fremlagte beskyldning og irettesættelse, at dømme, som ej hans dom var gemes, da bør han deri at give Hans Christensen til kost og tæring 3 rigsdaler, i rede penge at betale, disligeste efterdi Kirsten Pedersdatter befindes at være forelagt her i egen person i dag at skulle møde, og dog sig fra rettergang entholder, bør hun og i lige måde at give Hans Christensen til omkostning 3 rigsdaler.

(183)

** var skikket Albret Baldser Berends af Hamborg hans arvinger deres fuldmægtig Christen Christensen i øster Assels på den ene og havde stævnet ældste Jens Jensen i øster Assels i Mors på den anden side for et vidne, han til Lund birketing, der sst, 22/4 1652 forhvervet, Christen Nielsen og hans medfølgere Jens Jensen i øster Assels og hans anhængere skal have til vilje vidnet om plove, som KM befalingsmænd på Lund skal have holdt til en del gårdsens avl at drive, og ikke navngiven hvo samme KM befalingsmænd skal have været, meget mindre de samme plove har fulgt, eller undersked gjort, når det skulle være forrettet: så og efterdi befindes en del bemeldte vidnesbyrd at have vidnet om hvis pløjning, de forrige lensmænd på Lund selv har ladet gøre, og dog ikke dem navngivet, tilmed og ikke heller befindes for en part de andre vidner så lovlig varsel at være givet, som det sig burde, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme indstævnte vidner så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme Baldser Albret Berends arvinger til nogen forhindring.

(188)

** var skikket velb Valdemar Då til Bonderup hans fuldmægtig Iver Lauridsen i Elkær med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Laurids Christensen i Vejby og hans medfølgere for et vidne, de til Rødding herreds ting 4/12 sidst forleden vidnet har, anrørende om stolestader deres reparation, søgelse og forhold i Krejbjerg kirke, såvel som at Krejbjerg gårdmænd skulle være fæstebønder og at give og gøre etc, hvilke vidne Valdemar Då formener ikke så retteligen at være at være vidnet og forhvervet, som det sig bør, så mødte Jacob Jensen i Viborg på fru Sofie Staverskovs vegne og dertil svaret, at efterdi beskyldes ikke noksom varsel for fornævnte vidner at skulle være givet, ville han deri dem fordi afstå: da efter slig lejlighed bør de, såvel som fornævnte hedenfindelse dom ingen magt at have.

(192)

** var skikket Laurids Hansen i Havris på den ene og havde stævnet Jacob Madsen i ---- på den anden side, for en dele han til Vorde birketing 11/3 sidst forleden over Laurids Hansen forhvervet har, for 5 mark for 2 skæpper rug, hans resterende anpart af Løvel kirketiende, som han skulle være tillagt at udgive til velb Verner Parsberg på Sødal, hvilken dele Laurids Hansen beskylder, at de to af de seks høringer, som i delen findes indført, både var varselsmænd og høringer: så og efterdi befindes to af de seks høringer at have været varsels personer for samme dele, som ikke ske burde, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme dele så noksom lovlig udstedt, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme Laurids Hansen til nogen forhindring, og birkefogden Anders Lundsgård, formedelst han samme dele i så måder udstedt har, at give Laurids Hansen til kost og tæring to sletdaler, i rede penge at betale.

(193)

** var skikket Poul Jensen, borger og indvåner i Hjørring, hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, i Poul Jensens egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Hans Tomasen, byfoged der sst, for en dom han til Hjørring byting 21/9 sidst forleden, hvori han har tildømt Poul Jensen at betale til sankt karens kirke, der sst, 100 rigsdaler, som velb salig Niels Lange til Tjæret havde givet til fornævnte kirke til sit lejersted, og borgmester og råd i Hjørring siden på rente til Poul Jensen har udsat, hvorfor han sin hus og ejendom til fornævnte kirke og borgmester og råd har i pant sat: så og efterdi af tingbogen forfares, ikke nogen opsættelse deri at være indført, i samme sag ganget, som det sig havde burdet, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme dom og des derpå vurdering opskrift, deri så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs, og efterdi den vurderings vidne, som derefter 30/11 udganget, hid kaldt er, ej er fremlagt, endog sagen over seks uger er optaget, da bør den og i lige måder magtesløs at være, og byfogden Hans Tomasen at give Poul Jensen Kældersvend til kost og tæring 4 rigsdaler.

(199)

** var skikket Morten Pedersen Kræmmer, borger og indvåner i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Bodil Madsdatter i Håsum for en bekendelse, hun til Rødding herreds ting 20/1 1652 skal have bekendt, at Morten Pedersen skal være far til det barn, hun lavede til med, hvilken bekendelse Morten Pedersen formener ganske

usandfærdig at være, og med højeste ed benægter, at han ikke har haft med hende at skaffe deri: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den i seks uger til i dag er optagen, opsættelse findes og til hjemting forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse magtesløs at være.

(200)

** var skikket Jens Pedersen i Bejstrup hans fuldmægtig Peder Lauridsen i Borup på den ene og gav til kende, sig ved indførsel at have i sin gælds betaling bekommet af velb Erik Kås til Aggersborggård et ringe bolig, liggende i Bejstrup, som Christen Mikkelsen påboede, og et gadehus sst, hvorpå han her af landsting agter at hænde dom: da efterdi for os fremlægges bemeldte gode mænds indførsels brev, det de har indført Jens Pedersen for hans gælds fordring i samme boel og gadehus, da ved vi ikke andet derom at sige, end det jo bør Jens Pedersen for ejendom at efterfølge, med mindre det ham inden år og dag fraløses, eller og indførselen for tilbørlig dommer rykket, dog han det igen til frie folk at afhænde.

(202)

** var skikket velb Christen Lange til Rønnovsholm hans fuldmægtig Christen Jensen i Åstrup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Tomas Ibsen i Hvidsted, Jens Sørensen med flere sst for et vildigt vidne, de 20/31652 til Sæbygårds birketing vidnet har, for hvilket deres vidne han formener, ikke så lovlig at være stævnet og varsel givet, som det sig burde, tilmed og samme deres vidne til en fremmed ting, og ikke til deres rette værneting, at have vidnet: så og efterdi befindes en doms slutning 16/12 1651 udganget i fornævnte nu hid stævnte dom at være indført, som sig på en anden forrige dom refererer, og ikke den for fogden er i rette lagt, eller i hans dom inddraget, da bør fordi denne dom, hid kaldt er, at være som udømt, og sagen til herredsting igen at komme, og fornævnte forrige dom for ham at i rette lægges, såvel som parternes på begge sider dokumenter, og ham det i hans dom at indføre, og derefter at dømme, som han vil ansvare og være bekendt.

(208)

3/8 1653.

** var skikket velb Hans Juul til Stårupgård, KM befalingsmand på Dueholms kloster, hans fuldmægtig Christen Andersen, ridefoged der sst, og havde hid kaldt sandemænd af Sønderherred i Mors, vold og voldtægt at sværge over Mads Pedersen Øster i Fredsø for Jens Nielsens datter i Fredsø, Birgitte Jensdatter, han skal have voldtagen om aftenen 25/6 sidst forleden på Ulvsager på Fredsø mark, og nu fremlagde Christen Andersen efterskrevne tingsvidne af fornævnte herredsting 16/7 sidst forleden udganget, Jens Nielsens datter, Birgitte Jensdatter at have sigtet og beskyldt Mads Pedersen i Fredsø, for han den næste lørdag ad aften, da hun var udgangen at flytte hendes fars øg, da kom Mads Pedersen til hende og tog fat på hende og slog hende imod jorden tit og ofte, så hun blev magtesløs, og så tog han hende med vold og gjorde med hende, som han ville, og sønderrev hendes klæder og handlede ugudeligt med hende natten igennem: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Mads Pedersen voldtægt over og fra hans fred, for Birgitte Jensdatter han voldtog, eftersom de selv sandhed derom havde udspurgt og forfaret.

(211)

** var skikket Villum Frandsen, borger og indvåner i Ålborg, hans fuldmægtig Niels Lauridsen Beck i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet en person, ved navn Christen Mortensen Bellegas, ---- foged der i Ålborg, som for nogen kort tid siden har udspurgt nogen ord og eftertale om Villum Frandsens hustru Anne Madsdatter med flere, og foregivet at han på sankt volborg nat sidst forleden på sankt bodils kirkegård i Ålborg skulle have seet nogle katte danset, som siden i mennesker skulle være bleven forandret, iblandt hvilke fornævnte hans hustru Anne Madsdatter også skulle have været: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden over seks uger til i dag er optagen, opsættelsen findes til hjemting at være forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne, så vidt det Villum Frandsens hustru Anne Madsdatter vedkommer, magtesløs at være og ikke at komme hende til nogen forhindring.

(212)

** var skikket Peder Galskøt i Kornumgård på den ene og havde stævnet Jens Tomasen i Vadums torp på den anden side for en dom, han til Kær herreds ting 3/5 sidst forleden skal have dømt og afsagt, imellem ham på den ene og Peder Sørensen i Kærsgård, Jens Jensen i Ajstrup, Laurids Jensen sst og Niels Pedersen i Tylstrup på den anden side, anlangende deres skyld og landgilde, som de til Ajstrup kirke årlig pligtig er at udgive, for hvilke at yde og levere på de anbefalede steder af kirkens patron og øvrighed på KM vegne han dem har frikendt, med hvilken dom Peder Galskøt formener ham uret at have gjort: så og efterdi ikke befindes for sætfogden Jens Tomasen at have været bevislig gjort, samme kirke skyldkorn nogen tid at have været ydet eller leveret på andre steder, end til kirkeværgerne, befindes og i skriftlig indlæg for fogden at have været tilbudt penge for kirkens korn at ville levere efter den takst, som stiftslensmanden og bispen det for takseret efter recessen, og fogden fordi har Peder Sørensen og hans medbrødre deri frifunden, samme korn på andre steder at forflytte, end tilforn sket er, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst imod den hans dom at sige eller magtesløs dømme.

(217)

** var skikket velb fru Ingeborg Skeel, salig Palle Rodsteens, til Brandbjerg hendes fuldmægtig Tomas Pedersen, foged på Råstrup, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse 16/3 sidst forleden at have stævnet Eske Jensen i Skyum, herredsfoged til Hassing herreds ting for en delsvidne, han til fornævnte ting 3/2 sidst forleden udstedt har, og da skulle have udstedt dele over hendes ugedags bønder i Årup for penge og kornskatter, uanseet hun formener, de ingen skatter burde at udgive, efterdi en hendes sædegård ligger i sognen med samme ugedags bønder, som hun holder hendes hus på: da efterdi samme sag befindes over seks uger til i dag at være opsat, og ikke fornævnte indstævnte dele er i rette lagt, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da finder vi efter slig lejlighed samme dele magtesløs at være og ikke at komme fru Ingeborg Skeels tjenere til nogen forhindring.

(218)

** (til mester Anders i Thisted hans tilfindelse): så er fornævnte vidnesbyrd ikke mødt deres sandhed herom at tilstå, hvorfor vi efter slig lejlighed op rettens vegne tilfinder for bemeldte indstævnte vidnesbyrd her i dag måned i egen person at møde til stede, og da her for retten deres sandhed efter recessen derom at tilstå, som der sig bør, og det forskrevne dem til underretning på deres værneting her forinden lovlig at læses og forkyndes.

** var skikket Niels Svenningsen i ---- på Gølland hans fuldmægtig Niels Lauridsen Beck i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Mikkel Jensen Friis, indvåner på Gølland, for et sigtelse vidne, som er udstedt af Ålborg byting 25/4 sidst forleden, formeldende at Mikkel Friis har sigtet Niels Svenningsens hustru Maren Christensdatter, at hun skulle have forgjort ham hans ko og taget livet af den og skåret øret af den døde ko forgangen år, som han skulle have seet, hvilken ko skulle have ligget østen for vejen på Gølland og skulle have været præstens ko på Gølland: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden over seks uger til i da er optagen, opsættelsen findes og til hjemting, såvel som til deres huse og bopæl, at være læst og forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter slig lejlighed samme sigtelse magtesløs at være, og ikke at komme Maren Christensdatter til nogen forhindring.

(219)

** var skikket velb Valdemar Lynge til Grinderslev kloster hans fuldmægtig Laurids Ousen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse her af landstinget 30/3 sidst forleden at have stævnet Peder Christensen i Balum og hans medsøster for et vidne, de til Vestervig birketing 21/10 1650 vidnet, anlangende noget jord og ejendom, liggende imellem Tofte og Gråbjerg bjerg, hvilke vidne han formener ikke så retteligen at være forhvervet: så og efterdi for fornævnte Peder Christensen og hans medbrødres vidne, såvel som og for Knud Jensen i Tåbel og hans medfølgere synsmænds vidne, disligeste og for Christen Nielsens forbud ikke befindes nogen varsel efter recessen at være for givet, Villads Andersen på Balum og hans medbrødre vidnesbyrd og befindes at have vidnet om grund og ejendom, som dem ikke tilhører at om vidne, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme indstævnte vidner og syn deri så noksom, at de bør nogen magt at have, men magtesløs at være og ikke at komme Valdemar Lykke til nogen forhindring.

(224)

** var skikket mester Laurids Christensen Trane, sognepræst til Viborg domkirke, hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Christen Nielsen, borger og indvåner i Nykøbing i Mors, for 100 sletdaler, som han ham skyldig er efter hans udgivne strenge forpligts indhold, dateret Viborg 23/1 1647, hvori han kender sig skyldig at være Kirsten Christensdatter, salig Jens Madsen Bjerrings efterleverske, 100 sletdaler, hvilke penge for rum tid skulle have været betalt, dog ikke sket er, hvorfor mester Laurids Trane har været forårsaget over Christen Nielsen til hans værneting, Nykøbing byting, at hænde æsknings dom: da efterdi for os i rette lægges Christen Nielsens under forseglede brev til Kirsten Christensdatter, mester Laurids Tranes hustru, udgivet på 100 sletdaler med sin rente skadesløs at betale, hvilket ej til forfalden tid af ham er efterkommet, så dom over ham til hans værneting på æskning er forhvervet, som forskrevet står, sagen og her til landsting i lige måde er indkaldt og over seks uger er optaget, så imod recessen uden bevilling ikke

kan gøres længere ophold, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Christen Nielsen jo bør æskning at lide.

(227)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Næs, KM befalingsmand på Ringsted kloster, hans fuldmægtig Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Søren Hansen Kock i Ganderup, for at eftersom Søren Kock for nogen tid siden har haft nogen uhørlige og utilbørlige ord til hans tjener Terkild Andersen i Ganderup hans hustru Anne Mortensdatter, hvilke hans letfærdige ord og tale han til tinge skal have fragået, og derhos nu her for retten erklæret han Terkild Andersens hustru, Anne Mortensdatter, det han ej vidste andet med hende, end alt hvis ærligt og godt er: da formedelst vores forbøns skyld afstod Christen Sørensen samme tiltale, hvorimod Søren Hansen Kock lovede og til forpligtede sig herefter at være Anne Mortensdatter såvel som andre med æreskælden ganske ubevaret, og dersom ham lovlig overbevises, da denne sag igen med ham at stå åben, som den nu sluppet er.

(229)

** var skikket Laurids Christensen, borgmester i Kristiansand i Norge, hans fuldmægtig Jens Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Anders Lauridsen Torsted, prokurator i Thisted, for et dom, han til Thisted byting dømt og afsagt har 14/5 nu sidst forleden, imellem ham og hans medreder på den ene så og Mourids Pedersen Kræmmer, Laurids Madsen med flere borgere i Thisted, på den anden side, og i samme sin dom frafunden ham, efter seks ugers opsættelse, den tiltale, som han over fornævnte mænd af Thisted har at søge, og samme sin dom grundet og funderet på to personer, som er ved døden afgangen, som og skal have med været i samme sag, og ikke deres arvinger er dertil stævnet og kaldt, hvor udover Laurids Christensen formener sig af ham højligen at være forurettet, idet han ikke har agtet eller anseet hvis indlæg og forsæt, som han for ham i rette har ladet fremlægge: så og efterdi for sætfogden har været i rette sat og til kende givet, Niels Pedersen Bagge og Oluf Madsen, som skulle med været på Vorup strand, ved døden at være afgangen, så deres arvinger fordi til sagen burde at stævnes, og fogden derefter ikke har vidst i samme omtvistede sag endelig at dømme, førend samme afdødes arvinger dertil blev kaldt, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst imod den hans frafindelse at sige, eller hans ulempe deri at være.

(232)

** (til Valdemar Lykkes opsættelse) nu mødte Christen Skrædder på sine egne og medarvingers vegne, såvel som og Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, på Iver Vinds vegne med samme vidner og formente dem ret at være, så var og her til stede Peder Kvist og hans hustru Maren Christensdatter og højlig svor og benægtede sig ikke de ord at have haft, som dem påvidnet er: da for nogen lejlighed sig heri begiver, er samme sag med parternes bevilling til anden landsting efter sankt mikkels dag først kommende optagen, og da der parterne, såvel som og Jep Melsen i Rærup, Iver Jensen sst og Maren Sørensdatter, Søren Degns datter, i Grinderslev her i egen person at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og den opsættelse her forinden dem til underretning at forkyndes.

(233)

** (til Johan Ertmands opsættelse) nu mødte Peder Hansen Fox på borgmester Christoffer de Hemmers vegne med samme afregning og formente det ret at være: da for nogen lejlighed er sagen opsat til næste landsting efter sankt mikkels dag først kommende, og da Christoffer de Hemmer såvel som og Hans Andersen byfoged, begge i egen person, her at til stede møde, og gå derom hvis lov og ret er, og denne opsættelse dem til underretning lovlig at forkyndes.

** var skikket Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Peder Christensen i Fladholt, for at han på torsdag 3 uger sidst forgangen, efter tingsvidnes lydelse, skal have skældt Peder Nielsen og sagt, at den dom og delsvidne, som vurderingsmænd af velb fru Christence Rodsteen, salig Vogn Vognsens, til Stenshede var leveret at tage udlæg efter i Fladholt, det har Peder Christensen sagt, at Peder Nielsen har det forhvervet som en skælm, mener Peder Christensen deri uret at have gjort og bør samme hans skældsord at bevise: så mødte Peder Christensen og nu her for retten benægtet sig ej slig ord at have haft, tilmed og erklæret han Peder Nielsen, sig ikke at vide andet med ham end alt hvis ærligt og godt er, og efter slig lejlighed vidste vi ikke deri på Peder Christensen at dømme, men derfor fri at være.

(235)

** var skikket Poul Jensen, borger og indvåner i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Hans Tomasen, byfoged sst, for en dom han til Hjørring byting 23/11 sidst forleden over Poul Jensen udstedt har, anlangende 24 sletdaler, han skal have annammet, efter dommens indhold, endnu 26 sletdaler for en hoppe, endnu 4 tønder byg og 11 skæpper jordleje, uanseet Poul Jensen skulle have ydet og betalt en part af samme gæld og penge: så og efterdi ikke befindes af Mads Christensen nogen bevis for byfogden på samme gælds fordring at være for ham i rette lagt, eller i hans dom indført, som det sig havde burdet, og han dog alligevel har tilfunden Poul Jensen sligt at betale, da finder vi efter slig lejlighed den hans dom fordi magtesløs at være, og fornævnte byfoged såvel som Mads Christensen deri enhver af dem pligtig at give Poul Jensen til kost og tæring 3 rigsdaler, i rede penge og ingen andre varer at betale.

(237)

** var skikket Christen Sørensen, tømmermand i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet hans svoger Niels Pedersen, skrædder der sst, for et hjemgjort købebrev, som han lader sig af berømme, han af Christen Sørensen skulle have bekommet, på 6 fag hus med sin tilliggende kålhave her i Viborg, hvilke brev Christen Sørensen hårdelig benægter ikke med sin vilje og vidskab, samtykke eller minde at have forseglet og underskreven, men ham hans signet uafvidende at have bekommet, og vel muligt af hans salig hustru, formedelst hun ville unde ham hendes datter: da efter flere ord dem imellem var, voldgav Niels Pedersen Skrædder og Christen Tømmermand samme deres tvistighed på fire dannemænd, hvortil Niels Skrædder på sin side tog Bertel Jensen rådmand og Jens Madsen, borger i Viborg, derimod tog Christen Tømmermand på sin side Niels Nipgård rådmand og Søren Nielsen Bøg sst, de og der foruden samptlig nævnte Claus Sidenborg rådmand, hvilke fem dannemænd skal forsamles på torsdag 11/8 først kommende i Jens Jørgensen byfogeds hus klokken 12 slet på formiddagen, og da have fuldmagt Christen Tømmermand og hans svoger Niels Pedersen skrædder om for berørte deres tvistighed til endelig ende at imellem sige, og hvad de samtlige eller og de

fleste deri sigende og gørende vorder at stå for fulde, af parterne upåtalt, og fornævnte dom og dele dermed kasseret, ingen videre til skade.

(241)

** var skikket velb fru Sofie Brahe, salig Jørgen Lunges, til Odden hendes fuldmægtig Christen Jensen Hestbæk, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende da efter en anden opsættelse at have givet til kende, hvorledes hun forårsagedes at lade indstævne her til landsting noget gods til konfirmats og endelig ejendom, liggende i Vendsyssel i Han herred i Elling sogn, nemlig Holmen og Bjerregård, eftersom samme gods hende for fem år siden forleden ved lovlig proces her til landsting er tildømt og ved gode mænd hende udlæg til brugelig ejendom og indførsels brevs indhold: efterdi for os i rette lægges for bemeldte gode mænds indførsels brev, som de har gjort i Steen Rodsteens jordegods for fornævnte summa penge, efter hans udgivne pantebrev og indvisning, så sagen fordi her til landsting har været indkaldt og i seks uger optaget, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere ophold, da finder vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end samme fornævnte jordegods jo bør fru Sofie Brahe, efter fornævnte gode mænds indførsels bemelding, for ejendom at følge, med mindre det hende inden år og dag lovlig fraløses, eller og indførselen for tilbørlig dommer rykket.

(243)

** var skikket velb Falk Gøye til Hvidkilde, KM befalingsmand over Børglum klosters len, hans fuldmægtig Søren Bertelsen i Vittrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Lauridsen i Vejby, Tomas Ibsen sst, Knud Lauridsen i Ullerup hans arvinger, nemlig hans hustru Maren Andersdatter, hendes efterskrevne børn med flere vidnesfolk for et vidne, de 5/2 næst forleden på Børglum herreds ting vidnet har, anlangende det Jens Christensen i Vejby og Maren Bertelsdatter sst er ikke nærmere i slægt og byrd, end han i fjerde og hun i tredje mand, uanseet det fast anderledes med rigtige og sandfærdige vidner kan bevislig gøres, det Jens Christensen og Maren Bertelsdatter er nærmere ---- slægt og byrd, nemlig begge i tredje led med hverandre beslægtet, hvorfor Falk Gøye formener samme Jens Tomasen, Laurids Ibsen og deres medfølgeres vidne, de til Børglum herreds ting vidnet har, at det bør nogen magt at have: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den tid efter anden over seks uger er optagen, opsættelsen findes og til hjemting at være læst og forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløs at være, og Jens Mikkelsen for udeblivelse at give Falk Gøye til omkostning to rigsdaler, i rede penge at betale.

(244)

** var skikket velb Falk Gøye til Hvidkilde, KM befalingsmand over Børglum klosters len, hans fuldmægtig Søren Bertelsen i Vittrup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Peder Jensen, herredsfoged i Jerslev herred, for en dom han til Jerslev herreds ting 2/12 1652 skal have dømt og afsagt, i hvilken dom bevises i den første sentens, han efter indlæg og bænkebrev har dømt Jens Sørensen og Jens Christensen i Tømmerby kvit og fri for tiltale, uanseet Jens Christensen og Jens Sørensen, efter tingsvidnes bemelding, er bevist dem at være budt med flere ---- at drive nogle af deres husbonds ølsne over til Fyn, dog sad overhørig: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid

efter anden langt over seks uger til i dag at være optagen, opsættelsen findes og til hjemting at være forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme dom, så vidt Jens Sørensen og Jens Christensen vedkommer, såvel som og fornævnte to sedler og bænkebreve magtesløs at være, men efterdi Jens Sørensen og Jens Christensen i så måder deres husbond Falk Gøye omkostning har påført, bør enhver af dem at give ham to rigsdaler, i rede penge at betale.

(246)

** var skikket Christen Jensen i Åstrup, på sine egne og sine medbrødres vegne, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Anders Christensen i Lundsgård, birkefoged til Vorde birketing, for en dom han 14/1 sidst forleden på birketinget sst dømt og afsagt har, imellem ham på den ene og Laurids Hansen i Havris på den anden side, anlangende Løvel kirkes anpart tiende af noget korn, som Laurids Hansen skal have ladet høste og afføre, og ikke Laurids Hansen efter ordinantsen og recessen enten skal lovlig have tilbudt, leveret eller afsat tienden, som det sig bør, hvilket alt sammen uanseet og uagtet Anders Christensen alligevel skal have fridømt Laurids Hansen for samme tiltale: så og efterdi af forrige birketings dom erfares, Jens Iversen at være tilfunden 5 byskæpper rug, 1 svin og gæsteri 2 mark, resterende landgilde for anno 1650, til Iver Vind at betale, efter hvilke dom og er gjort udlæg og vurdering for fornævnte restants i en del af Jens Iversens rug avling på Kistrup mark til Iver Vinds fuldmægtig Laurids Hansen, og deri ikke befindes nogen tiende i samme vurdering at være undtagen, som hans fuldmægtig deraf skulle levere, og birkefogden fordi har Laurids Hansen for 3. ting og tiltale for tienden deraf kvit funden, da har vi efter slig lejlighed ikke deri vidst fornævnte birkefoged Anders Christensen nogen uret dermed at have gjort, eller hans ulempe dermed at være, men fornævnte indstævnte dom fordi ved magt at blive, og Christen Jensen og hans medbrødre for slig ubevislig stævnings beskyldning at give ham samtlige til kost og tæring 2 sletdaler, såvel som og Laurids Hansen i lige måde 2 sletdaler, i rede penge at betale.

(248)

** var skikket Niels Pedersen Nipgård, rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Søren Nielsen Bøg, borger sst, på den anden side for en opsættelse, han af Viborg byting 26/7 1652 sidst forleden forhvervet har, hvori Niels Nipgård skal være i rette stævnet og beskyldt for noget rugsæd, han skal sået i en af de tofter, Søren Bøg nu her for byen tilkommer, hvilke sæd Niels Nipgård beretter sig efter lovlig hjemmel og tilståelse at have forrettet, som af borgmester og råd var ham given og stod ved sin fuldmagt, der han samme rugsæd såede: så var nu her for retten til stede mødt Søren Nielsen Bøg og efter fornævnte påskrivelses indhold afstod han samme opsættelse og beskyldning, og efter slig lejlighed bør det fordi ingen magt at have eller nogen til forhindring eller skade at komme.

(249)

** var skikket Claus Sidenborg, rådmand i Viborg, på den ene og havde stævnet Søren Nielsen Bøg, borger der sst, for en opsættelse, han af Viborg byting 5/5 1652 forleden forhvervet har, hvori Søren Bøg på velb fru Anne Lykkes vegne skal have haft tiltale til Claus Sidenborg for nogen misregning, ham og den gode velb frue skal have imellem været, og Claus Sidenborg i samme opsættelse skulle være beskyldt, ydermere at være betalt end ham med rette tilkom, hvilket Claus

Sidenborg berettet, aleneste at skal have været en misregning, som siden af den gode frue for det samme tilbørligen er bleven anseet, som på stævningen fandtes påskrevet: hvorefter Søren Bøg mødte og efter fornævnte sin påskrivelses indhold afstod han samme opsættelse og beskyldning, og efter slig lejlighed bør det fordi ingen magt at have eller nogen til forhindring eller skade at komme.

(252)

** var skikket velb Erik Høg til Bjørnholm hans fuldmægtig Jens Hansen i Lyngby med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter flere opsættelser at have stævnet Peder Bertelsen i Striben for en vedkendelse af Kær herreds ting 18/1 nu sidst forleden 1653, og fuldkommen vedkendtes den skov vesten Striben for sin husbonds rette endels grund og ejendom, og blev fremlagt efterskrevne sandemænds gang af Kær herreds ting 1546 og efterskrevne lovhævd af Kær herreds ting 1560 samt efterskrevne skøde 1618 med flere dokumenter: så og efterdi for herredsfogden, såvel som for os, er i rette lagt adskillige ejermænds breve, sandemænds tov, ejermænds tov, lovhævder, skøder og lodder på den omtvistede skov, hvorimod Henrik Ramels fuldmægtig Peder Galskøt fremlægger en vores dom her af landstinget anno 1652 5/5 udgivet, hvori Henrik Ramels adskillige førte vidner, samme skov anlangende, er konfirmeret og ved magt funden, på hvilke konfirmerede vidner Peder Bertelsen i Striben for os indstævnte vedkendelse har funderet, og således begge parters breve og dokumenter imod hverandre, og herredsfogden fordi ikke har vidst deri at dømme, da ved vi efter slig lejlighed ikke hans ulempe deri at være, men indfinder samme omtvistede sag for KM og Danmarks højvise riges råd.

(270)

17/8 1653.

** var skikket velb fru Ide Skeel, salig Frederik Rantzaus, til Asdal hendes fuldmægtig Peder Christensen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Rasmus Mikkelsen, forrige staldmester på Odden, for at han har dræbt og ihjel slaget hendes tjener Henrik Hansen 27/7 1651, og for samme gerning her til landstinget 27/8 af sandemænd i Horns herred er manddød over svoret og fra hans fred, endnu og stævnet Jørgen Andersen, forrige kældersvend på Odden, for at han fornævnte dag har med været i råd og dåd, fulgt til skade og fra skade den tid, Henrik Hansen er bleven dræbt og ihjel slagen, og for samme gerning til herredsting 10/11 samme år er åråd af nævninger af Horns herred oversvoren, og begge personer for samme manddrab er straks bortrømt og undveget, hvorfor den gode frue formener, det samme sandemænds ed og nævningers ed lovlig og ret at være og bør ved magt at blive: da efterdi befindes Rasmus Mikkelsen her til landstinget at være manddød oversvoret og fra hans fred, for Henrik Hansen han dræbte og ihjel stak, så vel som og Jørgen Andersen af nævninger at være åråd for samme drab og sag oversvoret efter hvis vidner og syn, som for sandemænd og nævninger derpå er i rette lagt, Rasmus Mikkelsen og Jørgen Andersen sig fra rette entholder, og ikke de eller nogen på deres vegne herimod gør nogen erklæring eller genmæle, endog sagen i seks uger er optagen, så ej længere kan gøres ophold, da efter slig lejlighed finder vi samme sandemænds ed og nævningers ed ved magt at være.

(275)

** var skikket Karen Christensdatter på Læsø hendes fuldmægtig Jens Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da efter anden opsættelse 23/4

sidst forleden at have stævnet Rasmus Hansen, foged på Læsø, for en bekendelse han 8/10 1643 til Vorde birketing forhvervet har, som en misdæder, Kirsten ---- datter ---- , gjort har, som for trolddoms sag ved fornævnte birketing er henrettet, hvori hun Karen Christensdatter for trolddoms sag skyldig at være, hvilket Karen Christensdatter hårdelig benægter: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden over seks uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemting at være forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen endnu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse, så vidt det Karen Christensdatter vedkommer, magtesløs at være.

(276)

** var skikket Kirsten Christensdatter i Vormstrup på hendes egne og børns vegne, nemlig Christen Sørensen, Frederik Sørensen, Maren Sørensdatter og Kirsten Sørensdatter, hendes fuldmægtig Jens Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Villum Jensen i Åstrup, Christen Staffensen sst med flere for et syn, de med Christen Jensen i ---- på velb Christen Lange til Rønnovsholm hans vegne afhjemlet har til Vorde birketing 4/8 1651, anlangende et øde gårdsted i Fiskebæk, som ingen bygning på fandtes, at den ikke kunne opbygges under 70 sletdaler, og stævnet Anders Christensen i Lundsgård, foged til samme birketing for en dom, han efter berørte syn og vidner dømt har 11/7 1653 og deri tildømt Kirsten Christensdatter alene hendes part af fornævnte 70 daler til Christen Lange at betale: så og efterdi ikke bevises Kirsten Christensdatters salig husbond, Søren Frandsen, at have haft nogen anpart i fornævnte ødegård i fæste eller besiddelse, men fast mere med Christen Langes egen udgivne kvittants seddel bevises, samme ødegårds jordemål ikke uden aleneste at have været til Søren Frandsen og Peder Jensen i leje, da kunne vi efter slig lejlighed ikke deri kende, samme indstævnte syn og vidner, såvel som og den dom, derpå funderet er, så noksom at det bør nogen magt at have, så vidt det Kirsten Christensdatter og hendes børn angår, men magtesløs at være, og ikke at komme dem til nogen forhindring eller skade.

(279)

** var skikket Hans Sejermager i Viborg hans fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, i Hans Sejermagers egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Poulsen Skrædder sst for en gammel gæld, han hos Hans Sejermager fordrer, og derfor 13/6 sidst forleden skal have hændet dom over ham på Viborg byting, uanseet Hans Sejermager formener, det Niels Poulsen på sin hustru Anne Johansdatters vegne skal være ham langt mere skyldig, end den fordring sig bedrager: så og efterdi byfogden i sin doms slutning ikke egentlig har navngivet eller specificeret den visse summa, som Hans Sejermager til Niels Poulsen efter skiftebrevet skulle betale, med sin rente, da bør samme dom at være som udømt, og sagen til bytinget igen at komme, og fogden da endelig derom at underskede, som det sig bør.

(281)

** på Viborg landsting har vi seet og hørt læse efterskrevne ukasserede brev sålydende, kendes jeg Erik Jensen, borger og indvåner i Sæby, og gør hermed vitterlig, at eftersom der har sig tildraget nogen iring og trætte imellem mig og Peder Christensen, borgmester her sst, anlangende salig Samuel Hermandsens børns værgemål, så er vi venlig og vel forligt og fordragen, så at alle hvis breve, som i den sag ganget er, skal være kasseret, død og magtesløs, datum Sæby 23/3 1653.

(282)

** var skikket Jens Hansen i Hagebrogård og havde hid kaldt sandemænd af Nørlyng herred, manddød at sværge over Jens Jespersen, barnfødt i stor Krogsgård, for Christen Christensen, barnfødt i Øre sogn i Hammerum herred, han har dræbt 9/7 sidst forleden i Hellerup skov, og nu fremlagde Jacob Hansen efterskrevne tingsvidne af Nørlyng herreds ting 16/7 sidst forleden, Peder Christensen i Bredsgård og Mikkel Andersen i Kvaldersted at have vidnet, at de så og hørte, at Christen Christensen, som da tjente i stor Krogsgård, kom gennende til dem i Gåsdal skov, så tog han al Bredsgårds fæmon, han havde at vogte, og gennede det ind i Hellerup skov imellem Krogsgårds fæmon, så spurgte Jens Jespersen ham ad, hvor han ville med deres fæmon, så løb Christen Christensen efter ham og slog ham straks tre store slag bag i hans hoved med klunten af hans kæp, så kom de i favnen sammen, og fik han da noget skade af en kniv, da hentede han sig det selv, og Jens Jespersen var hårdelig nødt og tvungen at værge sit liv: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, at efterdi Jens Jespersen med en kniv har dræbt og ihjel slagen Christen Christensen, og ikke befindes Jens Jespersen af ham at være efterstræbt enten med ---- , ej heller har haft blodige sår eller synet skade, som kunne heden tydes til nødværge, da eftersom de selv har sandhed udspurgt, havde han dræbt sagesløs mand, og derfor svor de Jens Jespersen manddød over og fra hans fred.

(284)

** var skikket Jens Pedersen i Stensbæk med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Rasmus Jørgensen, foged på Eskær, Poul Tomasen i Mosbjerg med flere for et vidne de til Horns herreds ting 15/7 1650, at den tid der stod skifte i Mosbjerg efter salig Niels Tomasen, forrige degn, da hørte han ikke, at Jens Pedersen i Stensbæk eller nogen på hans vegne æskede eller begærede de 3 tønder rug på skiftet, som han nu fordrer af Niels Pedersen degn og hans hustru Kirsten Sørensdatter: da efter flere ord dem imellem var, indgav de på begge sider samme tvistighed, bemeldte arv anlangende, på fire dannemænd, hvortil Jens Pedersen på sin side tog Jacob Christensen, borgmester i Hjørring, og Jens Eriksen i Bagterp, derimod Christen Staffensen på Niels Degns vegne tog Mads Christensen, rådmand i Hjørring, og Christen Andersen i Jebjerggård, de og samtlig der foruden tog Peder Jensen Guldsmed, hvilke fem dannemænd skal møde i borgmester Jacob Christensens hus i dag måned, og da have fuldmagt parterne derom til endelig ende at imellem sige, og hvad de samtlig, eller og de fleste, dem imellem sigende og gørende vorder at stå for fulde, af parterne upåtalt i alle måder.

(285)

** var skikket mester Oluf Christensen i Viborg sogn, præst til Gråbrødre kirke og provst i Nørlyng herred, hans fuldmægtig Christen Olufsen i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en dom han til Viborg byting 7/6 sidst forleden dømt har, og uden al omstændighed tilfunden mester Oluf Christensen 90 sletdaler til Peder Ostenfeld borgmester at betale, efter en håndskrift over 20 år gammel, så og at lide dele efter samme doms indhold, med hvilken dom mester Oluf Christensen formener sig højligen at være forurettet, idet at byfogden ikke det ringeste har ville anseet hvis dokumenter, som for ham imod samme håndskrift er bleven fremlagt og påskrevet: så og efterdi byfogden Jens Jørgensen ikke i sin doms slutning har påkendt, om den hovedsum 90 daler med sin rente burde at betales, eftersom ham derom er i rette sat, disligeste og ikke heller i den anden hans dom, regnskab

anlangende, er indført, eller af mester Olufs fuldmægtig fremlagt den kvittering og afregning, som mester Oluf Christensen og Peder Ostenfeld 2/3 1633 med hverandre oprettet har, da efter slig lejlighed bør samme to indstævnte domme at være som udømt, og hvo på skader indkalde sig samme omtvistede sager igen til bytinget, dokumenterne på begge sider for byfogden at i rette lægges, i hans dom at lade inddrage, og derefter parterne i særdeleshed på de omtvistede poster imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(289)

** var skikket Hans Kall, prokurator i Viborg, på mester Jens Ostenfeld, sognepræst til Sortebrødre kirke sst, såvel som og på Peder Ostenfeld, borgmester sst, deres vegne, i borgmesters egen nærværelse, og for retten fremviste en landstings stævning over adskillige indstævnte vidner, det omtvistede kapellani kald i fornævnte sogn belangende, og derhos straks, førend nogen rettergang begyndtes, protesterede Hans Kall og formente, ingen rettergang med samme stævning at kunne ske, formedelst dagenes dato i stævningens opskrifts forkyndelse såvel som og nogle ord med blæk i stævningen overdragen, som han formente ikke at være gjort, der den stadstjenerne til forkyndelse er leveret. ---- men parterne til fornævnte tid da her at møde, og samme stævning efter opsættelse at fremlægge, og så at gå derom så meget som lov og ret kan findes

(292)

** var skikket Niels Kølsen, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Christen Mouridsen Grå, der sst, for et syn 29/11 1652 har ladet gøre ved efterskrevne synsmænd, og samme dag på tinget sst afhjemlet, at de skulle have synet, efter Christen Grås forevisning, et nyt hus, som Niels Kølsen skulle have ladet opbygge, såvel som en rende, som ligger imellem begge huse, i lige måde en vandflod i hans gård, såvel som en kakkelovn ud til gaden: så og efterdi Niels Kølsens fremlagde skøde, formeldende iblandt andet ham at være skødet samme hus, våning, ---- og kælder, i længde 22 sjællandske alen og i bredde halv tyvende sjællandske alen, og Søren Bøg og hans medbrødre synsmænd ikke har hjemlet om alen og mål des beskaffenhed, ej heller befindes Niels Kølsens skøde på åsteder for synsmændene, dem til underretning, at have været fremvist, da bør samme skøde at være som ugjort, og uvildige synsmænd igen på de omtvistede åsteder at komme, og parterne da enhver deres adkom at fremlægge, og deres tvistighed ved alen og mål, hvor de påvises, at syne og forfare, som det sig bør, og fornævnte indstævnte frafindelse dom deri ingen magt at have, men hvo af parterne siden på skader, da at gå derom, hvis lov og ret er.

(296)

28/9 1653.

** var skikket velb Frands Pogwisch til Ravnholt, KM befalingsmand på Hald slot, hans fuldmægtig Hans Jensen, ridefoged over Halds gods i Mors, på den ene og havde stævnet kirkenævninger i Sønderherred i Mors på den anden side, for deres ed og nævn over Maren Pedersdatter, barnfødt i Em, og nu på en kort tid har haft sin tilhold i vester Hvidbjerg til Anne Nielsdatter og Maren Christensdatter i Pøl sst, for trolddom og djævels kunster, hun efter hendes egen bekendelse skal have lært og beganget, efter tingsvidnes lydelse af Sønderherreds ting 25/7 sidst forleden, og nævninger har svoret hende trolddoms sag på, hvilke nævningers ed Frands Pogwisch formener så lovlig og ret at være svoret, at den bør ved magt at blive: så og efterdi Maren

Pedersdatter har selv bekendt sig at have forsvoret dåb og kristendom, og sig i trolddoms kunster med andre at bruge indlader, og adskillige personer udlagt og for trolddom beskyldt, hun og tilstår sig af den onde ånd at være mærket, der hun dåb og kristendom har forsvoret, hvilket hun og her for retten under hendes hage fremviste, og i så måder deri været hendes forrige bekendelser, som hun til hjemting gjort har, fuld og fast gestendig, som forskrevet står, så nævninger fordi efter hendes egen bekendelse har hende kirkenævn for trolddom oversvoret, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den deres ed og tov at kunne sige, men ved magt at blive.

(301)

** var skikket Mikkel Pedersen Tandrup i Thisted på sine egne og sin hustru, Maren Jensdatter, og børns vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Jens Nielsen i Klov, Christen Jensen sst med flere for et syn, de 29/11 1652 har gjort og den 30. dernæst efter på Hillerslev herreds ting afhjemlet, anlangende en gård i Østerild, Mikkel Tandrups hustru med skal være forlenet for hendes lange og tro tjeneste, efter Christen Høgs efterskrevne forlenings brev, dateret Todbøl 29/2 1637, hvilket syn Mikkel Tandrup formener ikke så noksom lovlig eller ret at være forhvervet, ej heller udtrykkelig navngivet det agerjord, eller hvor meget deri var sået, meget mindre hvad slags korn, som forleden sommer deraf skal være høstet: så og efterdi for os såvel som for byfogden er fremlagt salig Christen Høgs forlenings brev, lydende på Maren Jensdatters livstid, og siden igen at komme til Christen Høgs arvinger, med videre samme brevs omstændigheder, og i så måder deri samme gård hende ikke til ejendom at følge, bevises og med fornævnte indstævnte syn og vidner, gården at være øde, og avlingen fra stavnen at være bortført, og dermed ejendommen forværret, og intet derimod fremlægges, hvormed kunne bevises ikke så at være, som omsynet og vidnet er, og herredsfogden fordi efter samme brev har Maren Jensdatter tildømt samme gård at lade opbygge, og i den at holde ild og varme, og ikke hø eller korn, på samme gårds ejendom bliver avlet, fra den at flytte og føre, men det på ---- at udfordre, da efter slig lejlighed ved vi ikke imod samme vidner og syn, såvel som den dom, derpå, så vidt det angår, funderet er, at sige, men ved magt at blive, belangende den hulgrøft, i en part eng til samme gård, skal være gjort, da efterdi ikke bevises hende det at have ladet gøre, eller det fortøvet hvo det gjort har, da finder vi samme dom efter dis lejlighed i den post ingen magt at have, men magtesløs at være.

(307)

** var skikket Mourids Simonsen, borger i Skive, hans fuldmægtig Jens Høg, prokurator i Viborg, i Mourids Simonsens egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Wencke Gertsen, rådmand og tolder i Skive, for et vidne han til Skive byting 1/7 sidst forleden med Morten Pedersen Kræmmer, borger sst, og ham til vilje, vidnet har, i sin mening at Mourids Simonsen skulle have angivet for ham 12 tønder smør, som han skal have til Lübeck med en skude af Nykøbing forgangen år, hvis smørret var vidste han ikke, dog blev tilsammen angivet af Skive borge gods på den skude 33 tønder smør: så og efterdi for os i rette lægges bemeldte tingsvidne, som ej for fogden derom har været i rette, da bør den hans dom at være som udømt, og dagen til bytinget igen at komme, og fogden, når det for ham indstævnes, da fornævnte tingsvidne såvel som og Morten Pedersen og Mourids Simonsen begge deres memorials sedler, det omtvistede gods anlangende, samt andre des tilhørige bevis og dokumenter på begge sider for fogden i rette lægges, i hans dom at lade inddrage og derefter endelig at dømme, som han vil ansvare og være bekendt.

(312)

** var skikket Fedder Hansen, forpagter på Lindbjerg, hans visse bud Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, dommer til Børglum herreds ting, for en dom han til fornævnte ting 7/6 sidst forleden dømt har, hvori han har tildømt Fedder Hansen at skaffe Henrik Koll på Sejlstrup en skøde igen, efter Fedder Hansens udgivne seddels indhold, eller derfor tiltale at lide, uanseet ikke skal bevises det Henrik Koll eller nogen anden at haft nogen skøde på Sejlstrup, men alene et pantebrev: så og efterdi befindes Fedder Hansen at have forpagtet Lindbjerggård af fru Ide Gøye 1/5 sidst forleden, og bemeldte dom over ham dog er forhvervet til Børglum herreds ting, og ej til hans værneting derom tiltalt, da kunne vi efter slig lejlighed ikke deri kende samme dom, såvel som og den dele, derefter drevet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme Fedder Hansen til nogen forhindring.

(314)

** var skikket velb Jacob Lindenov til Hundslund hans fuldmægtig Peder Munk i Gøttrup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Holden Jensen, tilholdende i Glindvad, for et falsk brev, han har skrevet for Niels Christensen i Ågård i hans østre stue, som Holden Jensen til Hundslund birketing 13/3 165x for otte mænd inden tinge bekendt har, og for sådan hans falske skriftlige gerning er samme falske brev her til landsting magtesløs dømt, hvorfor Jacob Lindenov formener, at Holden Jensen efter hans egen bekendelse bør at være en falskner, og der foruden for samme falske skrift at straffes og lide som en falskner: så og efterdi med otte mænds vidne bevislig gøres, Holden Jensen inden tinge at have bekendt og tilstået sig at have skrevet den falske brev for Niels Christensen i Ågård, efter samme derom hans bekendelses videre indhold, hvilken han og her for retten tilforn har gestendig været, og samme hans bekendelse her da ved endelig dom er konfirmeret og stadfæstet, og ingen undskyldning Holden Jensen nu såvel som tilforn derimod har fremlagt, og samme landstings dom endnu stander urykket, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst andet derom at sige, end Holden Jensen jo falskeligen dermed har omgået, og bør derfor som en falskner at stå til rette som vedbør.

(319)

** var skikket Jens Simonsen under Bjerget i ---- sogn hans fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Christen Andersen, foged på Knivholt, for en misdæders bekendelse, ved navn Anders Poulsen, han til Vennebjerg herreds ting 2/5 sidst forleden forhvervet har, såvel som på andre steder, efter samme misdæders ord og mundheld, som samme tid for sine misgerninger heden rettet, og da at have udlagt og beskyldt Jens Simonsen at skulle have ---- adskillige kvæg med mere tid efter anden at bort stjæle: så og efterdi befindes Anders Poulsen, som samme bekendelser på Jens Simonsen gjort har, at have været en misdæder, som for sin tyveri er heden rettet, hvis ord og mundheld, efter recessen, ej står til troende, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme bekendelse deri, så vidt det Jens Simonsen vedkommer, bør nogen magt at have, men magtesløs at være, disligeste og efterdi hr Poul Nielsen, hr Peder Hansen og deres medfølgeres sognevidner alle sammen er vidnet om rygte og tidende, da bør de ingen magt at have.

(321)

** (til Jørgen Seefelds opsættelse): nu mødte Peder Hansen Fox i Ålborg på Knud Seefelds vegne og for nogen lejlighed sig heri begiver, er samme sag nu med bevilling opsat til snaps landsting først kommende, og tingbogen, som samme tingsvidne skal være indført i, da her at til stede føre, og gå derom så meget som lov og ret kan findes.

** (til Kirsten Mouridsdatters opsættelse) nu fremkom her for retten Peder Nielsen i Ørslev og Christen Sørensen i Ålborg, som med deres ed gjorde Morten Borthuses skudsmål, efter hans forseglede og underskrevne skudsmåls seddels lydelse, i dag læst og påskrevet, det han er så lovlig på hans sygeseng forhindret, så han ikke her kunne møde: da efter slig skudsmål og med bevilling er samme sag opsat til snaps landsting først kommende, og da dem her at møde, og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og Kirsten Mouridsdatter af samme dele imidlertid kvit at være.

(322)

** var skikket Peder Christensen, indvåner i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham at have stævnet Peder Christensen Knivholt, borgmester i Sæby, Anders ---- og Peder Andersen, rådmænd sst, for en dom de til Sæby byting 8/6 sidst forleden har ladet forhverve, efter en deres egen opskrift, lydende på resten de skatter og jordskyld for adskillige åringer, som salig Knud Tomasen Holst har og efter hans død hans hustru Maren Mouridsdatter skulle med restere: så og efterdi samme restants register, hid stævnet er, ikke er fremlagt, som fornævnte dom på funderet er, endog sagen i seks uger er optagen, så deri imod recessen ikke kan gøres længere ophold, da finder vi efter slig lejlighed samme restants register og dom magtesløs at være, og ikke at komme Peder Christensen til nogen forhindring, og efterdi byfogden Niels Jensen med samme dom har Peder Christensen omkostning tilføjet, bør han at give ham derfor 2 rigsdaler, såvel som og borgmester Peder Knivholt, Anders ---- og Peder Andersen enhver at give ham ---- rigsdaler.

(324)

** var skikket Poul Jensen, borger og indvåner i Hjørring, hans fuldmægtig Jens Høg, prokurator i Viborg, i Poul Jensens egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag seks uger, lydende ham da at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Hjørring, for en dom han til Viborg landsting 25/4 sidst forleden, hvori han har kvitdømt Engelbret Raders, borger og indvåner i Viborg, for et godt oprigtig fuld pakket fjerding vejborgsk anis, som er skatteret for 20 rigsdaler eller samme anis, og derimod Poul Jensen sin retfærdige gæld fradømt og dermed ham stor bekostning tilføjet: så og efterdi ikke befindes Engelbret Raders i samme sin bevis at have sig til for obligeret at give Poul Jensen bemeldte anis eller 20 rigsdaler derfor, men hans husbond ham samme anis til overkøb på samme heste skulle forære, og fogden fordi ikke har vidst Engelbret Raders de fordrede 20 rigsdaler for samme anis til Poul Jensen efter hans egen takst imod Engelbret Raders egen bevis at udgive, men Poul Jensen at søge dem efter bevises formelding, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans dom at sige, men ved magt at blive.

(325)

** (til Poul Jensens opsættelse): nu mødte Christen Sørensen i Ålborg på Jørgen Kruses vegne og sagen med bevilling endnu er opsat til snaps landsting først kommende, formedelst tingbogen for 1652 ikke var til stede, efter forrige opsættelse, og da dem her at møde, og gå derom sp meget som lov og ret kan findes, og fornævnte års tingbog da her til fornævnte tid at føres til stede.

(326)

** (til Preben Banners opsættelse) så mødte Hans Kall, prokurator i Viborg, på Otte Henriksens vegne: da for nogen lejlighed sig heri begiver, er samme sag med parternes bevilling opsat til snaps landsting først kommende, og da Otte Henriksen med tingbogen for fornævnte åringer her at til stede føre, og gå derom hvis lov og ret er.

** var skikket velb Jens Bildt Ottesen til Hæstrupgård hans fuldmægtig Jens Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Jens Hansen i Hjelmsted for en dom han har dømt på Jerslev herreds ting, der han sad i dommersted, 21/3 næst forleden, imellem ham på den ene og Niels Sørensen i ---- på den anden side, med hvilken hans dom han har fundet Jens Bildts fuldmægtig Peder Christensen i Snarup fra fylding på otte ransnævninger, som da var for retten på fornævnte ting og skulle have svoret Niels Sørensen ran over for hvis korn, som han har ulovligen høstet og afført af det kirkejord, som ligger i Stenum mark: så og efterdi Niels Sørensen selv har vedgået, samme omtvistede korn af det kirkejord på Stenum mark at have høstet og afført, og fogden fordi efter loven ikke har vidst deri fylding på ransnævninger at stede, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at sige, men ved magt at blive.

(329)

** var skikket mester Jens Ostenfeld, sognepræst til Sortebrødre kirke i Viborg, så og hans far Peder Ostenfeld, borgmester der sst, deres fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, på mester Jenses vegne, og Poul Lauridsen i ---- på borgmester Peder Ostenfelds vegne, og i deres egen nærværelse blev her for retten af forseglingen optagen en opsættelse, i dag seks uger udgivet, som indeholder dem da at have ladet i rette stævne Henrik Borkartsen, borger i Viborg, for et vidne han 31/1 sidst forleden på Viborg byting vidnet har, anlangende et brevs underskrivelse om en person, ved navn Mads Pedersen, til kapellaniet til Sortebrødre at skulle kaldes, hvilket mester Jens og borgmester Peder Ostenfeld formener at være et enlig vidne, som ikke med noget andet vidne egentlig overens stemmer eller er konfirmeret: så og efterdi her fremlægges en åben brev, sub dato 28/12 1652, som findes af ovenskrevne indstævnte personer med flere underskrevet, anlangende at Mads Pedersen begæres til kapellan at måtte blive kaldet, hvilken deres hånd og segl enhver for sig vedkender med oprakt finger og ed, efter at den blev dem forelagt, bekendte og tilstod en part i borgmester Peder Ostenfelds hus indkaldt den af ham efter mester Jens, som der og var til stede, ombedt frivillig at have samtykt og underskreven, en part og i mester Jenses egen hus af ham i lige måder der ombedt og anmodet at have samtykt og underskrevet, og en del i deres egne huse indbåren at have underskrevet, hvilket de fleste nogle dage for jul og en part for nytårsdag har omvidnet at være sket, og det højlig bekræftet og tilstået, hvorimod af mester Jens og Peder Ostenfeld aldeles intet fremlægges ej således at være sket, som omvidnet er, det ej heller med deres ed har eller villet benægte, således at være tilganget, her og for retten i rette lægges af mester Jens Ostenfeld en seddel, ham af sin far Peder Ostenfeld tilskrevet, sub dato 6/1 1653, hvori af ham begæres, han bemeldte underskrevne brev, Mads Pedersens kald til Sortebrødre kirkes kapellani anlangende, ville for menigheden i Sortebrødre kirke oplæse, og i så måder det ene med det andet bestyrkes og gerningen vedgår, da endog vidnespersonerne enhver vidner om hvis, enhver særdeles på adskillige tider og steder efter anmodning gjort har, og dog alle om en gerning hvilke derom deres forrige vidner, de her i dag for retten og har bekræftet, og overens stemmer, som forskrevet står, som og ikke benægtes, men fast mere af fornævnte indlagte borgmesters seddel bekræftes, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst imod de vidner at kunne sige eller magtesløs dømme, men ved

magt at blive, belangende de vidner, hid stævnet er, om hvis ord og tale i kirken er passeret, såvel som og hvis gørlig gerning, mester Jens Ostenfeld skal have haft, da om Mads Pedersens kaldelse til det kald kapellan handlet blev, nemlig at mester Jens Ostenfeld, efter at tjenesten var endt, skulle have gået ned på kirkegulvet, haft en oration til den hele menighed om en kapellan at kalde i hr Laurids Fogs sted og særdeles iblandt andre navngivet Mads Pedersen, her foruden begyndte at oplæse et brev, som han hos sig igen forvaret, med mere bulder samme tid i menigheden forløb, da efterdi bemeldte vidnesbyrd vidner om ord og gerning, som i menighedens forsamling og påhør talt og handlet er, mester Jens Ostenfeld og ikke har benægtet sig jo at have haft en oration til menigheden på kirkegulvet, og iblandt to andre forslaget Mads Pedersen, benægter ej heller sig jo at have begyndt at oplæse et brev for dem, hvilket han og her i dag for retten tilstod, den selv samme brev at have været, som nu blev fremlagt, og ham og hans far Peder Ostenfeld tilskikket efter hans for bemeldte seddels indhold, og intet derimod fremlægges, hvormed kunne bevises ikke så at være, som fornævnte vidnesbyrd har omvidnet, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst imod samme vidner at kunne sige men ved magt at blive, belangende Jacob Jensen og Niels Basse i deres indstævnte kundskab, som de om en Niels Nipgård og hans medbrødres beskikkelse, til mester Jens leveret, udgivet har, da efterdi befindes mester Jens på samme beskikkelse sig skriftlig med hans egen hånd har resolveret, tilmed og deri er gestendig, sig samme beskikkelse brev til betænkelse at have annammet, og derpå gensvar at give, når han efter søndagen kunne have ledighed 1/10, hvilket og med dato under samme svar, nemlig 10/1 bekræftes, hvormed Jacob Jensen og Niels Basse deres kundskab bestyrkes, da ved vi ikke imod den deres kundskab at sige eller underkende, i lige måder hvad den fuldmagt, til de syv kaldsmænd udgivet, sig belanger, dateret Sortebrødre kirke 15/1 1653, af en del sognemænd underskrevet og forseglet, såvel som og den beskikkelse til borgmester Peder Ostenfeld og Jens Ibsen om de samme øvrigheds personer ville være med at kalde kapellan efter ordinantsen og fuldmagtens lydelse, som den beskikkelse videre bemelder, dateret Viborg 3/2 1653, da efterdi intet derimod fremlægges, jo så at have været, meget mindre benægtes eller fragås, vidste vi og ikke heller imod samme fuldmagt eller beskikkelse seddel at sige, men den ved magt at blive, og eftersom mester Jens og borgmester Peder Ostenfeld i deres stævnings beskyldning formener, samme fuldmagt ikke at skal formelde, at må drives nogen proces imod dem i denne klage, da efterdi Niels Nipgård og Claus Sidenborg befindes at være rådmænd og øvrigheds personer, og Søren Bøg en skatteborger i samme sager og fordi fuldmægtiget nok i samme sag at svare, da ved vi ikke deres ulempe deri at være, men efterdi Niels Basse, Keld Bøg og Knud Lauridsens kundskaber, dateret 1/1og 6/2 1653, alene formelder om mester Jens Ostenfelds ord om hr Keld Andersen at må prædike, som han ikke er gestendig eller med hans hånd bekræftes, da bør samme deres kundskaber såvel som og Peder Jensen og Jens Høgs vidne om den beskikkelse til hr Keld Skriver, som dog ej formelder egentlig hvorom samme beskikkelse skulle formelde, magtesløs at være.

(373)

** var skikket Oluf Parsberg til Jernit, KM befalingsmand på Vestervig kloster, hans fuldmægtig Erik Pedersen i Kærgård med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Peder Skøt i Smerupgård, herredsfoged i Revs herred, for en dom han til bemeldte ting 10/4 1652 dømt og afsagt har, og i samme dom tildømt at følge Thyholms provsti et stykke ejendom, liggende på Thyholm, kaldes Boldhave og Boldhave dige: så og efterdi for fornævnte vidner på begge sider ikke findes mesten part lovlig varsel for givet, tilmed også en del af vidnesbyrdene enlig, en part vildig, og somme af dem vidner om ejendom, som ikke tilhører vidnesbyrd at omvidne, da kunne vi efter slig lejlighed ikke deri kende samme for berørte på begge

siden indstævnte vidner, syn, domme og klage, som derpå funderet og udstedt er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(386)

** var skikket velb fru Hilleborg Bille til Rask, såvel som hendes tjener Laurids Pedersen i Dover, hendes fuldmægtig Laurids Pedersen med en opsættelse her af landstinget 6/7 sidst udganget, lydende hende da at have stævnet Kirsten Christensdatter i Dover og Margrete Pedersdatter sst for et vidne, de har vidnet til Revs herreds ting 31/5 1651, at Peder Mikkelsen i Dover har betalt Niels Pedersen på ---- i Dover alt, hvis han ham skyldig været har til denne dag (sag overstreget)

(387)

** var skikket Poul Frederiksen Tinstøber, borger og indvåner i Viborg, hans arvinger deres fuldmægtig Knud Lauridsen Skrædder, borger sst, med en opsættelse her af landstinget 3/8 sidst forleden, lydende ham da at have, efter andre opsættelser, stævnet Morten Borthus, borger i Ålborg, for en bekendelse han til Ålborg byting 24/1 sidst forleden efter en misdæders, ved navn Kathrine Sørensdatter, ord og mundheld forhvervet har, anlangende noget gods, som hun skulle have pantsat til Poul Frederiksen for en summa penge, og hun skulle have sagt til ham, at samme gods var stjålet, hvilke misdæders ord og mundheld Poul Frederiksen højligen benægter, det hun ikke gav ham til kende, at samme gods var stjålet: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid efter anden over seks uger med bevilling til i dag er optagen, og ingen nu er mødt med samme dom og bekendelse at i rette lægge, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse og dom, så vidt det Poul Frederiksen Tinstøbers arvinger angår, magtesløs at være.

(389)

** var skikket velb fru Elsebe Juel, salig Ove Juuls, til Brusgård hendes fuldmægtig Peder Iversen i Hjardemål med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende hende da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Mikkel Pedersen ---- for en mundelig vedkendelse, han til Hillerslev herreds ting 7/9 sidst forleden gjort har, på hvis jord og ejendom, som Claus Pors og fru Elsebe Juel omtvistet, på Østerild mark liggende, hvilke vedkendelse hun formener af egen dumdristighed gjort er, og ikke i det ringeste nogen fuldmægtig af nogen været dertil betroet, uanseet med tingsvidne fuldkommeligt er gjort bevisligt, bemeldte omtvistede jord at være fru Elsebe Juel tilhørig: så efterdi fremlægges fornævnte vedkendelse, såvel som syn og vidner, hid kaldt er, bemeldte omtvistede jord og ager angående, da er her i sagen ikke vidst at kende, førend de omtvistede åsteder ved gode mænds granskning bliver besigtiget, hvorledes der med beskaffet er, og hvo videre på skader, da indkalde sig sagen, og gå derom hvis lov og ret er.

(397)

** var skikket Terkild Madsen i Rønnebjerg på sine egne og på Hans Mikkelsen sst hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Jens Andersen (sag overstreget)

(398)

** var skikket Terkild Madsen i Rønnebjerg på sine egne og Hans Mikkelsen sst hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Jens Andersen, Poul Madsen i Rønnebjerg med flere for to vidner, de til Vrejlev birketing 13/4 sidst forleden vidnet har, anlangende om en vej, som ligger vesten om Nørgård og nør ad marken, såvel som en vej sønden og vesten om Grønhøj, hvilke deres vidne ikke skal findes så lovlig stævnet og kaldt for, som det sig burde: så og efterdi for Jens Andersen, Oluf Christensen og deres medfølgeres vidner, såvel som og ikke heller for Jens Hansen og hans medbrødres syn, som om samme vej vidnet og synet har, findes så noksom lovlig varsel givet til Terkild Madsen samt på åstederne for synsmændene at møde, og i andre måder til forrige vidnesbyrd, som det sig burde, tilmed og i lige måder befindes Kirsten Olufsdatter og Matias Pedersen, som om samme parlament vidnet har, at være vildig i sagen, og Jens Andersen, som med dem vidnet har, i så måder enlig, og ikke med andre uvildige vidner bekræftes om hvis sår og skade, som Terkild Madsen og hans medfølgere skulle have gjort Jens Sørensen, meget mindre gøres bevisligt eller omvidnet er, at samme parlament skulle være gjort i Jens Sørensens gård, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme indstævnte Jens Sørensens forhvervede vidner, syn og sigtelse, såvel som og derpå funderede nævnings ed og dom, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at blive, og ikke at komme Terkild Madsen til nogen forhindring, og efterdi befindes herredsfogden Hans Lauridsen at have dømt i sagen på Terkild Madsen, såvel som og der foruden i lige måde på Hans Mikkelsen, endog det først da for ham var indstævnet, og ingen var mødt på Hans Mikkelsens vegne, og i så måder med retten overilet, da bør han for den hans forseelse at give Terkild Madsen og Hans Mikkelsen til kost og tæring 4 rigsdaler, såvel som og enhver af nævningerne at give Terkild Madsen 2 sletdaler, i rede penge at betale, belangende Terkild Madsens forhvervede og indstævnte vidne, som af Mette Andersdatter i Kettrup og hendes medfølgere vidnet er, da efterdi en part befindes vildig, tilmed ikke heller af varsels mændene forklaret, hvo de deres varsel og stævning for deres bopæl har til kende givet, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende den deres vidne deri bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(410)

** var skikket Peder Madsen, indvåner i Thisted, ridefoged til Ørum slot, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Johanne Christensdatter Kås for et vidne, hun til Thisted byting 16/4 sidst forleden vidnet har, i sin mening at hendes ægtemand Anders Borken ikke siden påske år 1652 har forsørget hende og hendes umyndige børn noget enten til klæde eller føde, undtagen to par sko og noget fersk mad, og at hendes mand skal have hende forladt, men skal have holden hus til Jens Møllers, så hun derfor skulle have hendes mand Anders Borken mistænkt for Jens Møllers hustru Dorte Møller af årsag han ---- hende så elendig skulle have forladt, hvilke mistænkelighed Peder Madsen formener Johanne Christensdatter Kås lovlig bør at bevise, om hun eller nogen ville sage eller sigte hendes mand Anders Borken og Dorte Jens Møllers, at have seet dem have nogen ---- omgængelse med hverandre, derimod havde mester Anders Nielsen stævnet Dorte Jensdatter, Jens Pedersen Felbereders hustru, i Thisted for et vidne hun 24/1 1652 med Peder Madsen, KM tolder i Thisted, vidnet har i sin mening at 14 dage for juleaften skulle mester Anders Nielsen alene have indkommet i deres hus, da lå hun i hendes seng med et spædbarn, som lå på hende og diede, da skulle mester Anders have ganget til sengen til hende og kastet sengeklæderne af hende, og spurgt hende ad, hvem det var der lå hos hende: dernæst nu her for retten afstod Peder Madsen på sine egne, såvel som og Staffen Nielsen på mester Anders Nielsens vegne samme på begge sider indstævnte vidner, så det ingen videre skal komme til nogen forhindring eller skade, men død og magtesløs at være.

(422)

** var skikket Fedder Hansen, forpagter på Lindbjerg, hans fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Hans Lauridsen i Gunderup, dommer til Børglum herreds ting, for en dom han til fornævnte ting 7/6 sidst forleden dømt og afsagt har, hvori han har tildømt Fedder Hansen at skaffe Henrik Koll på Sejlstrup en skøde igen (sag overstreget)

(424)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Næs, KM befalingsmand på Ringsted kloster, hans fuldmægtig Christen Sørensen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Knud Christensen Bisgård, herredsfoged i Hvetbo herred, for en dom han til fornævnte herredsting 11/12 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem Jørgen Seefelds fuldmægtig og Simon Christensen og Johanne Christensdatter i sønder Saltum, bemeldende at eftersom den gode mand havde tiltale til Simon Christensen og Johanne Christensdatter for deres lejermåls bøder, nemlig Simon Christensen 12 rigsdaler og Johanne Christensdatter 6 rigsdaler, som den gode mands fuldmægtig formente dem pligtig at være og burde at udgive for deres forsømmelse, for hvilken angivelse og beskyldning Knud Christensen havde dem frikendt, hvilken sentens og dom Jørgen Seefeld formener ikke så nøjagtig at være, som det sig burde, og i den post tage årsag at dem frikende, fordi de har ladet dem ægte og vi tilsammen, og recessen ikke tillader dem derfor at være forsikret: så og efterdi herredsfogden ikke har dømt enten til eller fra på hvis, som for ham er i rette sat, da bør den hans dom at være som udømt, og sagen til herredsting igen at komme, og fogden, når det for ham indstævnes, da endelig derom at dømme og underskede, som han vil ansvare og være bekendt, og efterdi Knud Christensen deri har Jørgen Seefeld omkostning tilføjet, da bør han derfor at give ham 3 rigsdaler, i rede penge at betale.

(425)

** (til Rasmus Iversens opsættelse) så mødte Peder Pedersen i Sillerslev og berettet sig at have de indstævnte vidner at i rette lægge, dertil svarede Rasmus Iversen og formente, samme vidner burde at fremlægges, eftersom en part formenes den rette sandhed ikke at have vidnet, som han ville bevise: da endog sagen i seks uger er optagen, er vi dog efter for berørte lejlighed deri forårsaget samme sag til i dag måned at optage, og da Poul Poulsen og Peder Tomasen i egen person med samme vidner her at møde, såvel som og vidnesbyrdene samtlige i egen person, samt birkeskriveren til Lund birk i egen person med tingbogen, og da at gå derom hvis lov og ret er, og denne opsættelse her forinden at forkyndes.

(426)

** var skikket mester Oluf Christensen i Viborg, sognepræst til Gråbrødre og provst i Nørlyng herred, hans fuldmægtig Hans Kall, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 17/8 sidst forleden, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Niels Pedersen Ostenfeld i Viborg, at eftersom han til Viborg byting 27/6 sidst forleden skal være tildømt at forskaffe mester Oluf Christensen sin forløftes brev og håndskrift, på Niels Ostenfelds vegne, til salig doktor Hans Wandal på 300 rigsdaler udgivet: da efterdi for os i rette lægges Niels Ostenfelds underskrevne skadesløs brev, til hans morbror mester Oluf Christensen udgivet, dateret mauriti dag 1640, hvori han bekender, at mester Oluf Christensen efter hans flittige anmodning har kaveret for

ham til doktor Hans Wandal for 300 specie daler med et års rente til mauriti 1641 at erlægge, og fordi forpligter sig hans morbror fornævnte termin bemeldte 300 rigsdaler med sin rente aldeles at kontentere, og ham hans brev på fornævnte præst udgivet da at igen fly, hvilket ej er efterkommet, så sagen fordi til bytinget har været indkaldt, hvori Niels Ostenfeld er tilfunden at forskaffe mester Oluf Christensen sin forløftes brev eller bemeldte 300 rigsdaler med sin efterstående rente og skadelidelse, eller lide æskning efter rigens ret, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Ostenfeld jo sin udgivne skadesløs forpligt jo bør at efterkomme eller æskning at lide.

(428)

** var skikket Maren Pedersdatter, Niels ---- hendes fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, i Maren Pedersdatters egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet afgangne Christen Mogensen, forrige borger i Viborg, sætfoged til Viborg byting, for en dom han til fornævnte ting 15/1 1649, imellem Jens Jørgensen, byfoged der sst, og hendes bror Hans Pedersen, dømt har, og tildømt KM hendes to børn, nemlig Anders Christensen og Maren Christensdatters hovedlod, for deres begangne gerning og forseelse, både i markjord og andet, hvor det nævnes eller findes kunne, og KM at følge, og hans lod pligtig fra sig at lægge, hvis han i beholdning havde af Maren Christensdatters lod, såvel som Anders Christensens markjord, eller derfor at lide dele og tiltale, hvilke dom Maren Pedersdatter formener sig af Christen Mogensen højligen at være forurettet, idet han ikke har ville anseet, at hendes datter Maren Christensdatter er heden rettet i en anden provins i Odense i Fyn, hvor hun da har haft sin formue hos sig: så og efterdi ikke befindes nogen bevis for sætfogden at være i rette lagt, på hvad sted Maren Christensdatter for sine misgerninger skal være heden rettet, bemeldte købebrev ikke heller for ham er fremlagt, som foregives kort tid tilforn af Anders Christensen til Knud Lauridsen på samme ager at være udgivet, førend samme drab af ham ulykkelig er gjort, så han straks er veget og derfor ikke til tinge dem kunne bekræfte, da efter slig lejlighed bør samme dom magtesløs at være, og hvo på skader, indkalde sig sagen igen til bytinget, og da fornævnte købebrev at i rette lægge, og parterne endelig imellem at dømme og adskille, som det sig bør.

(430)

** var skikket Poul Jensen, borger i Hjørring, med en opsættelse her af landstinget 3/8 sidst forleden, lydende ham da at have Hans Poulsen, byfoged der sst, for at han 17/5 sidst forleden på Hjørring byting forsætligen og pludseligen Poul Jensens fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev imod landstings dom har afvist og frafunden ham udlæg, som han da ville have haft hos Niels Mikkelsen, indvåner i Hjørring, for 2 sletdaler kost og tæring, som han til landstinget er tildømt at give Poul Jensen: så og efterdi befindes Niels Mikkelsen, efter forrige opsættelse her af landstinget, derved at være tilfunden for udeblivelse fra retten at give Poul Jensen til omkostning 2 sletdaler, hvilket han ej har efterkommet, og i så måder deri tilføjet Poul Jensen omkostning, og sagen derom i seks uger til i dag er optagen, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Niels Mikkelsen endnu jo bør foruden de 2 sletdaler, han tilforn er tilfunden at give Poul Jensen til dis forårsagede omkostning, 4 daler, i rede penge at betale.

(432)

** var skikket velb fru Else Vind, salig Knud Rodsteens, til Lengsholm hendes fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter en 6

ugers opsættelse at have stævnet velb Steen Rodsteen til Lerbæk for en summa penge, som hun på hans vegne til velb fru Dorte von Buchwald i lante Holsten skal have betalt, hvorfor hun ved indførsel 17/2 1651 efter lovlig søgning og dom, så og Steen Rodsteens egen påvisning, en del jordegods i betaling skal være udlagt, hvilket gods hun formener hende og hendes arvinger til evindelig ejendom bør at følge: da efterdi for os i rette lægges bemeldte gode mænds indførsels brev, hvormed bevises fru Else Vind at være indført i Steen Rodsteens jordegods for fornævnte gælds fordring, eftersom samme deres indførsel derom bemelder, sagen og her til landsting har været indkaldt og over seks uger til i dag er optagen, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end fornævnte jordegods jo, efter bemeldte gode mænds indførsel, bør fru Else Vind for ejendom at efterfølge, med mindre det hende inden år og dag fraløses, eller og indførselen for tilbørlig dommer rykket.

(436)

** var skikket Jørgen Philipsen, tjenende på Aggershus i Norge, på sin mor Maren Nielsdatter, salig Frands Madsens i Viborg, hendes vegne hans fuldmægtig Niels Sørensen i Stubdrup med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Jens Jørgensen byfoged for en dom, han til Viborg byting 13/12 1652 dømt, imellem hr Oluf Christensen, sognepræst i Viborg, og Frands Madsen, anlangende 50 daler, salig Frands Madsen salig Peder Sørensen, fordum borgmester i Viborg, har skyldig været: så og efterdi for byfogden, såvel som for os, er i rette lagt Frands Madsens forseglede udgivne brev til afgangne Peder Sørensen på et halvt hundrede sletdaler, som mester Oluf Christensens børn efter Peder Sørensens salig hustru (Kirsten Sørensdatter) er tilfalden, for hvilke halve hundrede daler mester Oluf Christensen på hans børns vegne skal have Frands Madsen til Viborg byting, efter bemeldte to opsættelsers indhold, i rette ladet kalde, bevises og med Peder Sørensens seddel, mester Oluf tilskrevet, at han ville lade alting bero med Frands Madsen, til da markedet var overstanden, så skulle enten han eller Peder Sørensen være i mester Olufs minde derfor, så han ingen skade skulle lide, hvoraf forfares breven mester Olufs børn at være til berettiget, og i mester Olufs havende værge uindløst forblive, og ikke nogen kvittants derimod fremlægges, og fogden fordi ikke har vidst at tildømme mester Oluf Christensen samme gældsbrev uden dis betaling at fra sig lægge, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at sige, men ved magt at blive.

(441)

** var skikket Christen Nielsen i Løvel hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, i Christen Nielsens egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Anne Pedersdatter, som for tid forleden var i Løvel, for en løgnagtig bekendelse, som hun skal have gjort i Løvel kirke over Christen Nielsen, og ham for sin barnefar udlagt, hvilke hendes letfærdige beskyldning han højligen benægter, sig deri ganske uskyldig at være: da efterdi befindes sagen tilforn at være hid stævnet, og den da i seks uger til i dag er optagen, opsættelsen findes og til hjemting, såvel som og i Anne Pedersdatters påhørelse, forkyndt, efter opskriftens indhold, og ingen nu er mødt at gange i rette, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme bekendelse magtesløs at være.

(442)

** var skikket velb Frands Pogwisch til Ravnholt, KM befalingsmand på Hald, hans tjener Peder Matiasen hans fuldmægtig Poul Lauridsen i Brårup med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet Peder Ostenfeld, borgmester i Viborg, Claus Christensen skriver og Bertel Jensen, rådmand der sst, item Henrik Jensen landstings hører med flere borgere i Viborg for deres rette Guds sandhed at vidne og bekende, om de jo så og hørte på Viborg landsting 18/8, at Søren Nielsen Bøg, borger i Viborg, udråbte lensmandens tjener Peder Matiasen for den hele landstings forsamling, at skulle efter lensmandens befaling tilskrevet Søren Nielsen Bøg og andre hans medborgere ubekvemsord til, og da udskældte ham og andre hans medborgere for skalke, og det at ville bevise: da efterdi ikke bevises fornævnte personer deres sandhed til deres værneting at have været bekendt, finder jeg dem did at komme, og der under deres faldsmål at vidne hvis dem derom vitterligt er, når de did lovlig stævnes og kaldes, og bliver lovlig varsel for given.

(444)

** på Viborg landsting har vi seet og hørt læse efterskrevne forseglede tingsvidne, så lydende Peder Jensen i Sinderup, dommer til Revs herreds ting, gør vitterligt at 28/5 1625 var skikket Mikkel Nielsen ved Oddesund æsket og fik et fuldt tingsvidne, at efterskrevne vidnede, at så længe de enhver kunne mindes, at enhver år har de givet af hver plov, som de driver med på Holmsland, en trave hammelkorn og seks brød, en halv gås, og derimod skal ingen mand af Holmsland give til færgeløn af sin vogn, frem og tilbage, uden 3 skilling danske hver rejse, og af alle gangende folk af Holmsland ingen færgepenge give, enten frem eller tilbage.

(445)

** på Viborg landsting har vi seet og hørt læse efterskrevne tingsvidne, så lydende Peder Skøt i Smerupgård, dommer til Revs herreds ting, gør vitterligt at 6/12 1651 var skikket Mikkel Nielsen ved Oddesund, som æsket og fik et fuld tingsvidne, og efterskrevne vidnede, at Anders Christensen i ---- i forgangen vårdage drev med seks høveder i hans plov, og ikke de vidste, han havde plovlav med nogen andre, og ydermere vidnede at imidlertid Mikkel Nielsen samlede hans færgekorn, da nægtede Anders Christensen ham samme hans korn, og sagde han intet ville give ham, men når han kom over sundet, så ville han betale ham med rede penge.

(447)

** var skikket Jochim Lütke Bartskær, indvåner i Ålborg, hans fuldmægtig Peder Hansen Fox sst med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet Søren Christensen Hverrestrup, fogedsvend i Ålborg, for en enlig og særlig vidne han 6/6 sidst forleden på Ålborg byting vidnet har, at næste dag for vor herres himmelfarts dag sidst forleden da var han i Morten Bendixens hus, der Nicolaus Putens og Jochim Bartskær var derinde, da drak de sammen og havde fat på hverandre og sloges, men hvem først slog, vidste han ikke, ikke heller han kunne forstå, hvad de talte, eftersom det var tysk: så og efterdi ikke befindes vidnesbyrd udførlig at have da vidnet, Jochim Lütke at have gjort Niels Lauridsen badskær sår eller skade, men fast mere en part findes enlig, og ej lovlig varsel for en del givet, såvel som og Erik Frandsen og Rasmus Lauridsen at have vidnet efter Anders Pedersen badskærs ord, som han ej til tinge selv har bekræftet, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme vidner og syn, såvel som og de sandemænds eder, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(451)

** var skikket Poul Madsen i Rønnebjerg på sine egne og på Jens Sørensen sst hans vegne med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da at have stævnet Terkild Madsen i Rønnebjerg for nogle sankevidner, han har ladet forhverve til Børglum herreds ting 17/5 sidst forleden, sig selv til vilje, for den store vold, sår og skade, han gjorde Jens Sørensen til hans hus, og Johanne Jensdatter i Rønnebjerg har vidnet, at Jens Sørensen og Poul Madsen har taget Terkild Madsens økse, og Hans Mikkelsen og Jens Jensen havde vidnet, hvad de har seet og hørt eller navngivet, som Johanne Jensdatter havde vidnet: så mødte Terkild Madsen, og efter flere ord dem imellem var, afstod Terkild Madsen samme ransnævnings ed og forfølgning, så det ingen videre skal komme til skade.

(453)

** var skikket Niels Lauridsen Smed, borger og indvåner i Nykøbing i Mors, hans fuldmægtig Christen Andersen Kræmmer sst med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Jens Pedersen i ---- , herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, for en dom han til Sønderherreds ting dømt og afsagt har 20/12 1652, anlangende en arvelod, som Niels Lauridsen har fuldmagt af sin hustrus søsters mand at indkræve af Jens Lauridsen i Elsø, hvori Niels Lauridsen formener sig stor uret at være sket, idet han har gjort udflugt imod recessen og lovlig bevis, som han mener, idet han ikke har tildømt Niels Lauridsen på sin svogers vegne at annamme samme arvelod og give ham afkald derfor: og nu her for retten blev Christen Andersen tilbudt fornævnte omtvistede arv i rede penge at betale, såfremt Jens Lauridsen derfor nøjagtig kunne blive forsikret, dertil svarede Christen Andersen og derimod lovede og til forpligtet sig på Niels Lauridsens vegne, det han nu på først kommende mandag otte dage skal møde til Sønderherreds ting i Mors, og der at gøre Jens Lauridsen i Elsø nøjagtig forsikring, på Niels Lauridsens vegne, for den arv, som Niels Lauridsen har søgt hos ham på Oluf Olufsens hustru af ---- Bodil Lauridsdatters vegne, hvor han derimod da samme arv i rede penge skal leveres der på tinget, og så straks derfor at give ham derefter nøjagtig afkald, som det sig bør.

(454)

12/10 1653.

** var skikket Mads Pedersen Øster i Fredsø, ledig og løs, på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Vels og hans medfølgere fire synsmænd på den anden side for et syn, de til Sønderherreds ting i Mors 18/7 sidst forleden afhjemlet har, anlangende at de da uden tinget skal have seet en kvindesærk, som begge hængsler og en ---- forneden var sønderreven, disligeste dem at have seet en kvinde skørt af vadmel var sønder rykket i livet, hvilke klæder Birgitte Jensdatter ikke i var, og ikke heller bekendte hendes at være, endnu stævnet Anne Villadsdatter i Fredsø og hendes medfølgere for et syn, de til fornævnte ting samme dag afhjemlet har, formeldende at de den dag var til syn til Birgitte Jensdatter, Niels Jensens datter i Fjelsø, og dem da at have seet, at hun var reven over hendes bryst og bug, hvilke syn Mads Pedersen beskylder ikke så lovlig af tinget er vedtagen, som det sig burde: så og efterdi befindes Birgitte Jensdatter straks at have klaget over Mads Pedersen, der hun af marken er hjemkommen, at han hende voldtaget har, såvel som og for præsten og hans medhjælpere, disligeste og til tinge på ham for slig gerning klaget og fuldkommen sigtet, hvilket og med Niels Christensens vidne udførlig bekræftes, at han fornævnte nat hørte, hun råbte og bad Mads Pedersen skulle lade hende være for Guds skyld, og med syn til hendes krop og klæder er

bestyrket, og intet Mads Pedersen derimod fremlægger, hvormed han nøjagtig for slig gerning kan undskyldes, og sandemændene fordi har Mads Pedersen voldtægt oversvoret, og fra hans fred, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst imod samme indstævnte klager, sigtelse, vidner, syn og sandemænds ed at sige, men ved magt at blive.

(459)

** var skikket velb Knud Ulfeld til Svenstrup, KM befalingsmand på Landskrona, hans fuldmægtig Christen Andersen i Korsholt med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet velb Steen Rantzau til Lerbæk for en summa penge, han ham efter hans udgivne brev skyldig er, som han har indfriet, hvorfor en del hans gods skal være til underpant sat, som ham for rum tid siden efter en herredstings dom er tildømt til ejendom, om han det ikke efter forordningen og recessen løser, og han det ej endnu har efterkommet, hvorfor han er forårsaget samme herredstings dom hid til landstinget til konfirmats at lade indstævne: så og efterdi for os i rette lægges Steen Rantzaus forseglede og underskrevne skadesløs brev, til Markor Rodsteen udgivet, på 637 rigsdaler, og derfor ham i pant sat hans jordegods efter for berørte pantebrev og des forskrivnings indhold, hvilke brev befindes siden derefter til Knud Ulfeld overdraget, og fordi her til landsting sagen ladet indstævne, gode mænd at til forordnes samme pantsatte gods imod gælden at likvidere, hvorfor vi og efter slig lejlighed deri tilfinder velb Mads Lange til Rønnovsholm og Preben Banner, sitzhaftig på Fuglsig, som Christen Andersen nævnt har, samme pantsatte gods imod gælden med dis rente og interesse at taksere og likvidere, og det efter recessen, som de vil ansvare og være bekendt.

(463)

** var skikket Hans Nielsen, forrige borgmester i Sæby, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Niels Jensen Volstrup, byfoged der sst, for en dom han har dømt imellem Maren Mouridsdatter og hendes børn og ham, og tildømt ham en summa penge at betale, uanseet salig Knud Holst og fornævnte hans hustru og børn, nemlig Tomas Knudsen og Otte Knudsen, Kirsten Knudsdatter, Sofie Knudsdatter, Anne Knudsdatter og Dorte Knudsdatter, skal være Sæby mere skyldig, både af jordskyld og skatter, end der efter håndskriften på byens vegne fordres: da efterdi samme sag befindes til i dag i seks uger at være optaget, og opsættelse til hjemting læst og forkyndt, og ikke Maren Mouridsdatter eller nogen på hendes vegne er mødt med samme indstævnte dom og bog, som forskrevet står, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da finder vi efter slig lejlighed samme indstævnte dom såvel som og fornævnte regnskabsbogs påskrift, så vidt det Hans Nielsen angår, magtesløs at være og ikke komme ham til forhindring, og efterdi Maren Mouridsdatter såvel som og byfogden i så måder har Hans Nielsen omkostning dermed tilføjet, da bør enhver af dem at give ham til kost og tæring 3 rigsdaler, i rede penge at betale.

(466)

** var skikket velb Erik Juel til Hundsbæk, KM befalingsmand på Ålborghus, på hans tjener Mette Sørensdatter i Ørdinggård hendes vegne hans fuldmægtig Laurids Pedersen Øland på den ene og havde stævnet Peder Jensen i Ørding, Jens Mikkelsen sst med flere på den anden side for et vidne, de til Sønderherreds ting vidnet har 23/5 sidst forleden, anlangende nogen ord de skal have hørt af en død mand, nemlig salig Christen Sørensen i Ørding, på landstinget sidst forleden om nogen pending og en brygkedel, som han skulle have fået Mette Sørensdatter og dem i Ørdinggård i

forvaring, og ikke navngivet hvad for personer, det skulle være: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd befindes at have vidnet efter hvis ord, som Christen Sørensen skulle haft på hans sygeseng, der han ved døden er afganget, om samme penge, han skulle leveret Mette Sørensdatter i forvaring, såvel som og dem i Ørdinggård en bryggekedel, og i så måder vidnet og båret kundskab efter den afdødes ord og mundheld, som ikke med brev eller segl bekræftes, men fast mere af Mette Sørensdatter her i dag for retten er benægtet og fragået, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme indstævnte vidner og kundskab, såvel som den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(471)

** var skikket velb Christen Skeel til Hammelmose hans fuldmægtig Christen Jensen i Ladegård med en opsættelse her af landstinget 3/8 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Laurids Jensen i Alstrup, Mikkel Christensen i Ovnstrup med flere for et vidne de til Jerslev herreds ting 25/6 1652 vidnet har, i sin mening at det dem vitterligt var, eftersom enhver kunne ihukomme, at de mænd, som har boet i mellem Hjulskov, en efter anden, har med deres kvæg og fæ drevet til fælles med de mænd, som har boet og boer i vester Hjulskov, norden for vester Hjulskov: så og efterdi ikke befindes for fornævnte begge parters forhvervede vidner og syn at være givet så noksom lovlig varsel for, som det sig burde, tilmed og en del vidnesbyrdene, såvel som og synsmænd, at have vidnet og synet om skel og endel, som ikke dem tilhører, da kunne vi efter slig lejlighed ikke deri kende, fornævnte på begge sider indstævnte vidner, syn og vedkendelse bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(486)

** var skikket Johan Ertmand, født i Ålborg og nu boende i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 3/8 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Hans Andersen, byfoged i Ålborg, for en dom han til Ålborg byting 10/1 1653 dømt har, Johan Ertmand på den ene og borgmester Christoffer de Hemmer på den anden side, anlangende 211 daler, som Johan Ertmand resterer på hvis arvelodder, han efter sine forældre kunne tilfalde, og Frands Ertmand, forrige borger der sst, har været hans bror ung Johan Ertmands formynder: så og efterdi for bemeldte indstævnte kontrakt og afregning, som imellem Johan Ertmand og hans tilforordnede værge Gregers Tomasen 4/2 1648 gjort er, befindes i Hans Sørensen borgmester og en part rådmænd og andre dannemænds overværelse at være gjort og oprettet, og af dem ikke alene underskrevet, men endog af Johan Ertmand og hans værge Gregers Tomasen ved egne hænders underskrivelse bekræftet, hvori udførligen formeldes hvis af den gæld 211 daler efter Jens Bangs brevs indhold kan bekommes, har Johan Ertmand sig forbeholden at indfordre hos hans arvinger, hvilke afregning med Johan Ertmands fuldmægtigs udgivne afkald, dateret Ålborg byting 7/2 ---- næstefter bestyrkes, og sig på bemeldte dannemænds underskrevne afregning refererer, hvilke afkald Johan Ertmand og med egen hånd har stadfæstet og underskrevet, som formelder at Gregers Tomasen i alle måder har gjort Johan Ertmand gode rede og regnskab efter en deres med dannemænd underskrevne afregning og kontrakt, dem imellem gjort, som de på begge sider skal have dem efter at rette, som forskrevet står, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod samme afregning og kontrakt, som med fornævnte afkald bekræftes, såvel som og den dom, derpå funderet er, at sige, men ved magt at blive.

(500)

** var skikket Søren Nielsen Kjærulf i Studsholt og gav til kende, hvorledes han af Niels Jensen, borger til Trondheim, til dette landsting efter en opsættelses lydelse, i dag 6 uger udgivet, at være hid kaldt og fordi bød sig imod samme opsættelse i alle rette, så er Niels Jensen eller nogen på hans vegne med samme opsættelse ikke fremkommen Søren Nielsen sag at give: da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end Søren Nielsen Kjærulf jo bør for den stævning og opsættelse kvit at være, og Niels Jensen at give ham til kost og tæring 4 rigsdaler, i rede penge at betale.

(501)

** var skikket velb Henrik Ramel til Bækkeskov, høvedsmand på Møn, på sin tjener Peder Bertelsen i Striben hans vegne hans fuldmægtig Peder Bertelsen med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have stævnet og sig besværget over en dom, falden til Kær herreds ting næst afvigte 5/4, imellem velb Erik Høg til Langholt på den ene og Peder Bertelsen på den anden side, anlangende ---- mølle, standende ved Føltved ---- : så mødte Jens Hansen Pors og hertil svarede, at han ville afstå samme to indstævnte domme og dele, formedelst der ej med var procederet så noksom, som det sig burde, og ville fordi sagen igen på ny deri forfølge og påtale, som det sig bør, og efter slig lejlighed bør samme indstævnte dom og dele ingen magt at have men magtesløs at være.

(503)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans fuldmægtig Morten Andersen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget 3/8 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Ibsen i Sperring, herredsfoged til Hundborg herreds ting, for en dom han 6/12 sidst forleden til fornævnte ting dømt og afsagt har, hvori han har frafunden Jørgen Høg hans fuldmægtig Jens Pedersen på Tange hans vidnesbyrd, som han efter en landstings stævning lovlig havde dem stævnet, Kastrup fællig og mark anlangende, formedelst Mads Nielsen i øster Vandet skal være mødt på velb Christen Skeel til Vallø hans vegne og formente, ikke skal befindes Fussinggård tilhørte Christen Skeel, men Vallø at være hans rette hovedgård, og der for burde at stævnes: så og efterdi Mads Tordsen ikke har fremlagt for herredsfogden Niels Ibsen nogen fuldmagt af Christen Skeel med at gå i rette, fornævnte tingsvidne ej heller i dommen findes indført, som Poul Christensen og Oluf Madsen skal have vidnet, og fornævnte herredsfoged dog har frafunden Jens Pedersen på Tange vidnesbyrds vidne beskrevet, endog han deres vidner i samme dom har ladet indføre, da kunne vi efter slig lejlighed ikke deri kende samme frafindelse dom så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og efterdi Niels Ibsen dermed har Jørgen Høg omkostning tilføjet, da bør han at give ham 4 rigsdaler, såvel som og Mads Tordsen at give ham 2 rigsdaler, dem i rede penge at betale.

(505)

** var skikket velb Jørgen Høg til Todbøl hans fuldmægtig Morten Andersen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 3/8 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Poul Lauridsen i Kærgård, Niels Pedersen i Tved sogn med flere for et syn de 14/9 sidst forleden i Hov, hvor retten i Hillerslev herred den dag er holdt, afhjemlet har, at de samme dag skulle have været vester for Nygård og der seet nogle grøfter at være gravet for syv Anders Pedersens agerender: så og efterdi Poul Lauridsen og hans medbrødre deres syn ikke om bemelder, hvo dem åstederne har forevist, og dog både synet og vidnet om Anders Pedersens syv agerender, der og ikke heller befindes varsel på åstederne at møde at være givet, Poul Christensen og Oluf

Madsen, som samme vidne vidnet har, befindes og da at have været Anders Pedersens egne tjenere, og i så måder vildig, og ikke deres vidne med andre uvildige bekræftes, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme syn, såvel som Anders Pedersens vedkendelse, som efter den gjort er, disligeste og Poul Christensen og Oluf Madsens vidner, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, i lige måder og efterdi herredsfogden Søren Jensen har frafunden Jørgen Høgs fuldmægtig vidner at få beskreven, formedelst ikke bevises velb Christen Skeel Fussinggård ved lod at tilhøre, endog intet for ham derom var i rette lagt, da finder vi og samme frafindelse dom magtesløs at være, og fornævnte herredsfoged deri at give Jørgen Høg til omkostning 3 rigsdaler, i rede penge at betale.

(510)

** var skikket Niels Pedersen Nipgård, Claus Sidenborg rådmænd og Søren Nielsen Bøg, borger i Viborg, deres visse bud Peder Jensen, indvåner sst, på den ene og havde stævnet Jens Pedersen Røding for hans sandhed at vidne, om han ikke 12/8 sidst forleden var i Claus Sidenborgs hus at udlæse en stævning, som mester Jens Ostenfeld og Peder Ostenfeld havde stævnet Claus Sidenborg med flere til landstinget, og om der ikke da fandtes adskillige steder i samme stævning makuleret, og iblandt andet således Niels Nipgård og Claus Sidenborg rådmænd, og det ord rådmænd igen med en pen at være overdragen: da efterdi ikke bevises fornævnte personer deres sandhed til deres værneting at have været bekendt ---- did at komme, og der under deres faldsmål at vidne hvis dem derom vitterligt er, når de did lovlig stævnes og kaldes og bliver lovlig varsel for given.

(513)

9/11 1653.

** var skikket velb Frands Pogwisch til Ravnholt, KM befalingsmand på Hald, på en KM tjener Amdi Christensen Hørup samt hans tjenestedreng Tomas Andersen sst deres vegne hans fuldmægtig Hans Johansen, ridefoged til Hald, i Amdi Christensens egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham at have stævnet Christen Nielsen i Løvel, Jesper Andersen sst med flere synsmænd for et udlæg syn, som de til Vorde birketing 12/8 sidst forleden, deres husbond velb Verner Parsberg til vilje, afhjemlet har, anlangende at de har været til syn til noget jord, sønden fra Løvel bro vesten adelvejen, skulle være gravet og afført, såvel som og at have været syn til en dæmning ---- for en kort tid siden, hvilke syn Amdi Christensen formener vildig at være, idet er alle Verner Parsbergs egne tjenere, som ham har synet til vilje, på det at han kunne have fri gang til hans fiskegård: så og efterdi befindes Verner Parsberg alene på sine egne vegne at have ladet forhverve samme syn, vidner og volds forfølgning, anlangende fornævnte tørv, som skulle være gravet sønden fra Løvel bro, såvel som og den dæmning, der er opdæmmet, endog ikke bevises nogen af de andre med interesserede lodsejere derpå at have anket eller klaget, meget mindre bevislig gøres, det at være samme åsteders ejendom eller engene ---- opstæmmet og i andre måder til nachdel eller skade, bemeldte synsmænd og vidnesbyrd og mestendel er vildig, tilmed og ikke heller lovlig varsel for givet, da har vi efter slig lejlighed ikke kunnet kende samme syn og vidner, såvel som den sandemænds ed og volds forfølgning, derefter svoret og drevet er, så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, og efterdi for Mikkel Knudsen i Borup og hans medfølgeres vidne ikke heller findes lovlig varsel for givet, da bør den og i lige måder ingen magt at have.

(524)

23/11 1653.

** var skikket Niels Pedersen i Hellevad på den ene og havde stævnet Søren Andersen på Bjerget på den anden side, for et vidne han skal have vidnet til Jerslev herreds ting næst afvigte 12/8, det han den onsdag 3 uger tilforn skulle have været til Hans Christensen i Hjelmsted ---- : da efter flere ord dem imellem var, da blev Niels Pedersen og Hans Christensen nu her for retten med sammenlagte hænder om bemeldte tvistighed venligen forenet, at Niels Pedersen lovede at give Hans Christensen til brev penges bekostning 1 sletdaler, inden i dag otte dage at betale ham, eller og at stande dele til Jerslev herreds ting, hvilke tingdag derefter påæskes, uden varsel eller skudsmål, og dermed afstod de samme sag og forfølgning, så den ingen videre skal komme til nogen forhindring, men magtesløs at være.

(525)

** var skikket Rasmus Iversen, forrige skriver på Lund i Mors, med en opsættelse har af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet ældste Jens Jensen i øster Assels, Jens Jensen Skomager med flere for et vidne de til Lund birketing 30/9 1652 har vidnet, at Peder Tomasen i øster Assels ingen skriverskæppe givet har, siden han blev Lund ---- , hvilke vidner Rasmus Iversen formener ikke alene at være imod restantsen men endogså imod Lund jordebog: så og efterdi befindes birkefogden Niels Mikkelsen at have fradømt Rasmus Iversen sin restants fordring hos Peder Pedersen fra 164- og til 1650, og det efter en kvittants for hvis, han havde ydet fra martini 1650 og til 1651, endog det fornævnte års restants, som for ham var i rette lagt, ikke i så måder vedkom, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme dom i den post deri så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og efterdi Niels Mikkelsen bemeldte Rasmus Iversen i så måder har omkostning påført, da bør han for den hans forseelse at give ham 6 rigsdaler, i rede penge og ingen andre varer at betale, og ellers belangende den tiltale til Søren Poulsen, Christen Christensen, Peder Tomasen og Poul Poulsen, da har Rasmus Iversen det forhandlet ---- vores underhandling ---- med dem ladet forblive og afstået, hvorimod de og straks her for retten med ham klareret og afbetalte, undtagen Christen Christensen, 3 sletmark, så sagen med Rasmus Iversen og forbemeldte mænd på begge sider dermed er ganske ophævet og bilagt.

(528)

** var skikket velb Frands Pogwisch til Ravnholt, KM befalingsmand på Hald slot, på en KM tjener Søren Knudsen i Fly hans vegne hans fuldmægtig Mads Lauridsen i Daugbjerg, i Søren Knudsens egen nærværelse, på den ene og havde stævnet Anders Jensen, borger i Skive, for en dele han noget forleden dette år til Skive byting over ham skal have forhvervet for 2 tønder øl, som han af ham i Skive skulle have bekommet: da formedelst slige Søren Knudsens for berørte høje benægtelser, afstod Anders Jensen samme indstævnte vidner, deler og bogs opskrift derpå, og efter slig lejlighed bør det ikke at komme Søren Knudsen for sin person til nogen forhindring.

(532)

** var skikket Peder Christensen Murmester, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Poul Frederiksen Tinstøber, borger der sst, for nogle ord, som en del af borgmester og råd samt byskriveren under deres hænder skal have givet beskrevet, som Poul Tinstøber skal har haft for dem på rådhuset 20/1 sidst forleden,

dis indhold at Peder Murmester med Poul Tinstøber skulle have lånt en kvinde, ved navn Kathrine Sørensdatter, af Ålborg på nogle ---- lagener og andet 50 daler, og at hun der foruden skulle have fået af Peder Murmester på samme gods to bukkeskind for 6 daler og noget voks, så og stævnet Anders Swertfeger, eftersom han først skal have nægtet, aldrig at have vidst noget af samme gods at sige, og dog siden skal have bekendt, Poul Tinstøber det af have båret i hans hus, som Peder Murmester skal have med været.(dom ikke bevaret)

(1)

16/1 1661.

** (fortsat fra ikke bevaret blad) ---- endnu havde Jens Pedersen på sin husbonds tjener Mogens Madsen i Styvel hans vegne stævnet Peder Lauridsen i Barslev og Mads Mikkelsen i Kallerup for et vidne, de til Revs herreds ting 1/12 nu sidst vidnet har, anlangende om en hest, som til en svensk kornet, som lå i Hvidbjerg sogn, skulle være udgivet, hvilke vidne Jens Pedersen på Mogens Madsens vegne beskylder et vildig vidne at være, som de i deres egen sag har vidnet, og deres egne forældre og brødre til vilje og behjælpning. så mødte Peder Nielsen i Flovlev på de interesserede deres vegne og fremlagte efterskrevne tingsvidne af Revs herreds ting 2/7 sidst forleden, da at være fremkommen efterskrevne mænd, som alle og enhver for sig at have vidnet, at de hverken selv havde lovet Mogens Madsen i Styvel nogen betaling for den hest, som han beråber sig på at have udlagt, ej heller havde ombedt nogen for dem til ham at love i nogen måder: så og efterdi bemeldte indstævnte vidnesbyrd en del mesten part befindes vildig, tilmed i deres egen sag at have vidnet, dem til behjælpning, som ikke med andre uvildige vidner bestyrkes, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være.

(3)

** (til Christen Christensen og Jep Christensens i Egebjerg hans opsættelse) så fremviste Jens Pedersen samme indstævnte vidner, dom og dele og formente det lovlig og ret at være, dertil svarede Christen Christensen og formente, at de for slig tiltale for ægt og arbejde burde fri at være: da efter slig lejlighed er samme sag med bevilling opsat til i dag 6 uger, og fornævnte pantebrev enten in originali eller og en rigtig kopi under to gode mænds hænder derefter her at til stede føres, og så at gå derom hvis lov og ret er, midlertid fornævnte dom og dele ikke at komme bemeldte mænd til nogen forhindring.

(4)

** var skikket Jens Mortensen, borger og vognmand i Ålborg, hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, i Jens Mortensens egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Christen Sørensen, byfoged i Ålborg, for en dom han til Ålborg byting 14/3 sidst forleden 1659, imellem Jens Mortensen på den ene og Laurids de Hemmer, borger og handelsmand der sst, på den anden side, dømt og afsagt har, i sin slutning så formeldende det Jens Mortensen bør pligtig at være Laurids de Hemmer 7 sletdaler at betale for en tønde humle, som han for ham år 1657 skulle på hans vogn age fra Østerå og til Vesterå, eller og derfor at have udlæg i hans bo, gods og løsøre inden 15 dage: så og efterdi Jens Mortensen højlig benægter, sig ej videre at være befalet af Laurids de Hemmer samme humle at føre eller levere end ved stranden, hvor han og den har did ført, som han og med tingsvidne har gjort bevisligt, og intet derimod fremlægges hvormed kunne bevises, at han

fornævnte tønde humle egentlig til nogen skulle overlevere, eller og han den til sin nytte og fordel at have bekommet, og byfogden dog har tildømt ham samme tønde humle at betale, da vidste vi efter slig lejlighed ej den hans dom deri at kunne følge, men magtesløs at være.

(9)

** var skikket Jens Pedersen i over Sønderup i Salling med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Peder Christensen i Harregård, Villads Christensen, der sst, for et vidne de til Harre herreds ting 14/5 1657 vidnet og aflagt har, anlangende en kvittants seddel, som Bertel Jespersen, barnfødt i Harregård, skal have udgivet til Christen Pedersen i neder Sønderup 26/2 1657: så og efterdi Peder Christensen og Villads Christensen udførligen har vidnet, det Bertel Jespersen havde ombedt dem fornævnte kvittants til vitterlighed med ham at forsegle, hvilke de og nu her i dag for retten ydermere ved højeste ed og oprakte finger har tilstået og været bekendt, som forskrevet står, og intet nøjagtigt Bertel Jespersen derimod fremlægges, meget mindre samme kvittants for falsk at have videt eller beskyldt, men fast mere med Christen Poulsens vidne bevislig gøres, det han har hos været, hørt og seet, at Christen Pedersen betalte Bertel Jespersen samme gæld, og lovede ham at give kvittants, som han og i lige måde her i dag ved sin ed har gestendig været, da har vi efter slig lejlighed ikke deri vidst imod fornævnte indstævnte vidner og kvittants at kunne sige, men ved magt at blive.

(14)

** var skikket Jens Nielsen Podemester i Viborg med en opsættelse her af landstinget 5/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Andersen Bjerring, rådstueskriver sst, for en ufornøden trætte og pengespild, han ham fattige mand påfører, anlangende et stykke øde jord og ejendom, det Jens Podemester for nogen tid forleden hospitalsforstander skal have afkøbt, liggende uden sankt mikkels port vesten broen, hvilke jord til hospitalet af Jens Podemester igen skal være pantsat, og samme pant intet forringet men forbedret: så og efterdi for byfogden, såvel som for os, er i rette lagt Jens Podemesters udgivne pantebrev på fornævnte ejendom med sin bygning til hospitalens forstander, hvorpå byfogden sin dom har funderet, og tildømt hospitalet for fornævnte summa penge med rente, interesse og skadegæld at have indvisning i fornævnte pantsatte ejendom, så vidt den tilstrække kunne, og for resten, såvel som og for fornævnte jordleje at ske fyldest i andet Jens Podemesters gods og formue, hvor det findes kan, efter recessen som det sig bør, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at kunne sige, men ved magt at blive.

(17)

** var skikket Jens Nielsen Podemester, borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 10/10 sidst forleden, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, for et køb, det han med Jens Podemesters svoger, Henrik Jacobsen, skal have gjort, og der efter samme køb han til Viborg byting 8/8 sidst forleden skal have given skøde, belangende den arvepart, det Henrik Jacobsen på hans hustru Ester Jensdatters vegne kunne tilfalde efter hendes mor salig Kirsten Andersdatter: så og efterdi befindes Jens Podemesters svoger, Henrik Jacobsen, ikke videre at have solgt eller afhændet til Niels Andersen Roland i fornævnte gård og ejendom end den halve del, han på hans hustrus mor salig Kirsten Andersdatter kan tilholde, hvilke køb han Niels Andersen Roland fuld og fast er gestendig, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den hans købebrev og skøde at imod sige, men ved magt at blive.

(20)

** var skikket Magdalene Baldsersdatter, salig Christoffer Sadelmagers i Odense, hendes fuldmægtig Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, på den ene og gav til kende, hvorledes hun højligen skal være forårsaget at lade hid i rette stævne Christoffer Cina Bartskær, nu boende i Viborg, for at eftersom han til hendes salig husbond skal have solgt to køer, efter hans derpå udgivne hjemmels seddels videre bemelding, dateret 14/4 1660, og en af fornævnte to køer skal være ---- formedelst vanhjemmels brøsts skyld: så og efterdi ikke nogen bevis enten for Jens Jørgensen byfoged ej heller for os er fremlagt, samme omtvistede ko at være en af dem, som Christoffer Badskær til Magdalene Baldsersdatter har solgt og afhændet, og siden hos hende vedkendtes og fradømt, og byfogden fordi har Christoffer Badskær for des tiltale deri frifunden, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at kunne sige, men ved magt at blive.

(27)

** var skikket velb fru Dorte Då, salig Gregers Krabbes, til Torstedlund på en hendes tjener Laurids Gregersen Norre hans vegne, item Anders Mikkelsen i Ørslev og Peder Lauridsen i Skærping på deres egne vegne deres fuldmægtig Niels Sørensen i Stubdrup med en opsættelse her af landstinget 21/11 sidst forleden, lydende dem da at have givet til kende, hvorledes de skal være forårsaget at have stævnet Søren Andersen i Bonderup, herredsfoged i Han herred, for en dom han til Han herreds ting 19/7 1658 sidst forleden dømt har, og tildømt fornævnte mænd med rigtig fortegnelse at skulle bevise, hvad de af enhver i Kettrup sogn skulle have annammet til alle skatterne, så længe fjenderne var i landet, og der foruden at de skulle stande deres sognemænd til rette for en fortegnelse, som de tillægges dem i denne fejdetid skulle have gjort: så og efterdi fornævnte indstævnte vidnesbyrd en del befindes at have vidnet efter andre deres ord og mundheld, som de ej er gestendig, tilmed og en part vidnet bag på dommen, i sagen falden er, herredsfogden og ikke heller har tilfunden dem for den sag nogen dele at lide, og de dog derefter er delt bleven, befindes og at fornævnte mænd har sig tilbudt at ville gøre regnskab, førend dele over dem udstedt er, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme indstævnte vidner, dom og dele så noksom, at det bør nogen magt at have men magtesløs at være, og herredsfogden at give dem til kost og tæring 3 rigsdaler, men at efterdi samme tvistighed uden videre ophold, samme regnskab anlangende, kan komme til en ende, da har parterne nu her for retten vedtaget at møde i Kettrup kirke 20/2 først kommende, derom at gøre endelig regnskab uden videre ophold, som det sig bør.

(32)

** var skikket mester Anders Nielsen Hebo, sognepræst i Thisted, hans fuldmægtig Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, i mester Anders Nielsen egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have stævnet hr Poul Christensen, sognepræst i Skjoldborg og provst i Hundborg herred, for en dom han 20/10 sidst forleden i Skjoldborg kirke dømt og afsagt har, i hvilken han har tildømt hr Poul Jensen, sognepræst i Sjørring, hr Jens Olufsen, Guds ords medtjener i Thisted, Oluf Andersen, ---- skolemester i latinske skole og Hermand Villadsen, hører sst, deres vidne at aflægge skriftligen og ikke mundeligen, i hvilke dom mester Anders formener og beskylder ham uret at have gjort, idet hr Poul ikke har ladet dem vidne efter stævningen mundelig, som recessen dem tilholder: så og efterdi fornævnte indstævnte dom ikke in originali her for retten er fremlagt, som ske burde, endog sagen i seks uger er opsat, tilmed og befindes fornævnte vidnesbyrds vidner ikke at være taget på fersk fod, tilmed og en del af dem alene vidnet om vitterlighed, og ikke om det de egentlig har hørt. men alle

at have vidnet efter mester Anders Nielsens ord og mundheld, som han dog ej er gestendig, men fast mere højlig benægter og fragår, således ikke at have været, som omvidnet er, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme indstævnte dom og vidner så noksom, at de bør nogen magt at have men magtesløs at være, og ikke at komme mester Anders Nielsen til nogen forhindring, hinder eller skade i nogen måder.

(39)

** var skikket hr Christen Nielsen, sognepræst i Hjardemål, hans fuldmægtig Poul Lauridsen i Brårup med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for en dom han til fornævnte ting 3/7 næst forleden dømt har, anlangende en sort gildings hest, Søren Christensen i Ræer og Jens Olufsen i Hestkær på deres egne og menige sognemænds vegne 29/6 1658 til hr Christen Nielsen solgt har, som med tingsvidne 29/6 med bevises, hvorledes de fuldkommeligen dem skal have til forpligtet ham samme hest siden for hver mands tiltale at hjemle og tilstå: så og efterdi befindes Søren Christensen og Jens Olufsen på deres egne og menige sognemænds vegne i fornævnte fremlagte tingsvidne at have hjemlet hr Christen Nielsen samme omtvistede hest, og holde ham fri og skadesløs for hver mands tiltale, samme hest kunne være angående, så bevises dog med bemeldte svenske kvartermester, som landsens fjende, hans udgivne bevis, at han samme hest sig har borttaget med gevalt, og ikke den af nogen landsens indbyggere at være vedkendtes imod fornævnte mænds hjemmel, så de i så måder burde dertil at svare, og herredsfogden fordi har Søren Christensen og Jens Olufsen deri for hr Christen Nielsens tiltale kvit funden. da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at sige, men ved magt at blive.

(41)

** var skikket Peder Christensen, borger og indvåner i Sæby, med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Poul Ibsen, ridefoged til Sæbygård, for en skælden og skandskrift, som han har tilskrevet visitereren i Sæby, navnlig Knud Christoffersen, hvori han skælder og beskylder Peder Christensen for en tyv, og end det som værre er, hvor i samme skrivelse han siger, det Peder Christensens ære hænger i proces til Viborg landsting, mener det Poul Ibsen for den hans skælderi med den forrige skælden bør at blive den selv samme, som han Peder Christensen tilmeldt har, og ikke agtes for bedre mand, end som han Peder Christensen tilsagt har: så og efterdi samme sag ej befindes til hjemting at være ordelt, da finder vi den did at komme, og siden hvo videre på skader, efter at der påkendt er, da siden at gå derom på tilbørlige steder, hvis lov og ret er.

(44)

** var skikket velb Manderup Brahe til Torbenfeld hans fuldmægtig Peder Ibsen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes han skulle være forårsaget at have hid i rette stævnet ---- som har sted og fæst ---- der i birket for ulovlig skovhugst ---- : så og efterdi samme sag efter forhvervede syn ikke befindes, siden dom her til landsting udganget er, til Peder Ibsens værneting ved dom at være ordelt, som det sig bør, da finder vi den did at komme, og derom at gåes, hvis ret er.

(47)

** var skikket Niels Nielsen Kølsen, borger og indvåner i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Jørgensen, KM byfoged sst, for en uendelig dom han til bytinget 6/3 sidst forleden, imellem Niels Kølsen på den ene og Christen Svendsen på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende 20 rigsdaler, Niels Kølsen skal have ladet levere Christen Svendsen noget for jul 1658 til at købe ham salt for i Ribe, i hvilken doms slutning han skal have fradømt Niels Kølsen sin tredje ting over Christen Svendsen, formedelst nogle beviser og kundskaber, som da for ham skal have standen urykket, og i så måder forhindret Niels Kølsen sin retmæssige tilkrav: da efter flere ord dem imellem var, blev Christen Svendsen og Niels Nielsen Kølsen med sammenlagte hænder således nu her for retten forenet, at Christen Svendsen lovet og til forpligtede sig til 29/1 først kommende at betale Niels Kølsen 15 rigsdaler rede penge for samme salt, hvorimod samme omtvistede salt skal være Christen Svendsen følgagtig og det at beholde og selv fra Ribe at lade affordre på sin egen bekostning, og dermed deres tvistighed, samme salt anlangende, bilagt, såvel som og de domme, derom udgangen er, ingen videre af parterne til forhindring at komme.

(50)

** var skikket velb Erik Rosenkrantz til Rosenholm, KM befalingsmand på Kalø, og Frands Rantzau til Estvadgård deres fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 21/10 sidst forleden, lydende dem da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Høvlmand i Løvel og Jens Andersen sst for et vidne de til Viborg byting 21/8 sidst forleden, Peder Læsø, kræmmer i Viborg, til vilje og behjælpning, vidnet har, formeldende imidlertid svensken var her i landet, da skulle de have seet en af ritmester Meyers folk, ved navn Jørgen, førte store ruller sammenbunden trykt lærred med sig fra de fornævnte gode mænd deres gårde her i byen og til Ålborg: så og efterdi fornævnte ---- og hans medfølgere vidnesbyrd befindes at have vidnet om den synlig gerning, som fornævnte den svenske ritmester ---- fornævnte maltlærred i bylter indbunden har bortført, hvilket og med Knud Jensens ---- som samme ritmester lå i kvarter hos, her for retten i dag gjort har, bestyrkes, og det med ---- da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den deres ---- sige, men ved magt at blive, men efterdi Dorte Jørgensdatter og hendes tjenestepige deres vidner befindes derom uendelig at være vidnet, da bør samme deres vidne deri magtesløs at være.

(53)

** var skikket Jens Nielsen Podemester i Viborg med en opsættelse her af landstinget 5/12 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Jens Andersen Bjerring, rådstueskriver sst, for en ufornøden trætte og pengespild, han ham fattige mand påfører, anlangende et stykke øde jord og ejendom, det Jens Podemester for nogen tid forleden hospitalsforstander skal have afkøbt, liggende uden sankt mikkels port vesten broen, hvilke jord til hospitalet af Jens Podemester igen skal være pantsat. (sag overstreget)

(58)

** var skikket mester Jens Pedersen, latinske skolemester i Nykøbing, med en opsættelse her af landstinget 26/9 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet salig mester Jørgen i Karby, salig mester Jacob i Nykøbing, salig hr Tomas i Sejerslev, deres børn og arvinger, hr Knud Jensen og hr Jens Knudsen i Solbjerg, hr Mikkel Nielsen i Tæbring, hr Christen Jensen i Ljørslev, hr Iver Pedersen i Vejerslev, hr Christoffer Olufsen i Flade, hr Anders Mortensen i

Hassing i Thy, hr Mads Knudsen i Frøslev, hr Hans Hansen i Nykøbing, Tøger Jacobsen sst, item Knud Berendsen borgmester med flere rådmænd og deres medfølgere sst for nogle vidner, de på adskillige steder og tider vidnet har, lydende om to poster, besynderligen om Nykøbing skoles tilstandende, både for og efter mester Jens til ---- disciplene var, hvor eller mange store eller små skolemesterens forelæsning, bøger i skolen ---- tjenernes løn og indkomst, disciplenes testimonium, lærdom og vankundighed, bortdragelse til akademiet eller andre steder, opflyttelse af en i en anden lektie disciplene i skolen og andet deslige om skolemesterens omgængelse og forhold mod hørerne og disciplene: så mødte Poul Lauridsen i Brårup på Sivert Brockenhuuses vegne og afstod samme indstævnte vidner og dokumenter, og efter sådan lejlighed finder vi det magtesløs at være, og ikke at komme mester Jens Pedersen til nogen forklejning, nachdel, hinder eller skade i nogen måder.

(69)

** var skikket doktor Søren Hansen i Ålborg med en opsættelse her af landstinget 5/12 sidst forleden, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have givet til kende, hvorledes han skal være forårsaget at have hid i rette stævnet Christen Sørensen, byfoged i Ålborg, for en dom han til Ålborg byting 7/3 sidst forleden år 1659 dømt og under forsegling fra sig givet har, imellem borgmester og råd, der sst, deres fuldmægtig på den ene og doktor Søren Hansen på den anden side, hvori doktor Søren Hansen skal være tilfunden straks uden opsættelse at betale 340 rigsdaler, eller derfor at ske udlæg i hans bo, gods, løsøre, ejendom og markjord eller andet gods, hvor det findes kan: så og efterdi samme sag befindes tid efter anden over seks uger til i dag at være optaget, og dog ikke fornævnte indstævnte dom, indvisning, taksering, udlæg eller vurdering af borgmester og råd eller og af byfogdens fuldmægtig er i rette lagt, som forskrevet står, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres deri længere forhaling, da finder vi efter slig lejlighed samme dom, indvisning, vurdering, udlæg og taksering magtesløs at være, og ikke at komme doktor Søren Hansen til nogen forhindring eller skade.

(72)

** var skikket Jes Christensen, tjenende fru Sofie Staverskov på hendes gård Hestehave i Salling, hans fuldmægtig Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 5/12 sidst forleden, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse at have givet til kende, hvorledes ham højlig var forårsaget at lade i rette stævne Christen Pedersen Porder i Ginderup såvel som hans hustru, Anne Lauridsdatter, for de ---- har falskeligen beklaffet ham for sin velb husbond, og da hans velb det ikke ville tro, før det blev bevist, har han med hans hustru Anne Lauridsdatter det selv til Spøttrup birketing vidnet, at han for det første skal have redet en af hans husbonds hopper ihjel: så og efterdi Christen Pedersen og hans hustru deres vidne ikke med andre uvildige vidner bekræftes, men fast mere med andre vidner bevislig gøres, Jes Christensen ikke samme stude til sin nytte og fordel at have beholdt eller forkommet, men fast mere og bevises dem i fru Sofie Staverskovs egen hævd at være til stede, tilmed og ikke heller ham i fornævnte hoppes fordærvelse at have været årsag, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende Christen Pedersen og hans hustrus vidne så noksom derom vidnet, at den bør nogen magt at have men magtesløs at blive, og ikke at komme Jes Christensen til nogen ---- , hinder eller skade i nogen måder, men Christen Pedersen for slig ubevist vidne og tillagt beskyldning at give til de fattige 3 rigsdaler, og til Jes Christensen til omkostning 4 rigsdaler, samtlige i rede penge og ingen andre varer at betale, og Jens Christensens forhvervede vidner, som af Christen Pedersen indstævnet er, efter slig omstændighed ved magt at være.

(80)

** var skikket Poul Ibsen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da at være forårsaget at lade hid stævne til ----- en herredstings dom, udstedt af Børglum herreds ting 23/10 næst afvigte, anlangende en løsgænger, ved navn Christen Eriksen Rugtved eller Donifas kaldt, som har foragtet sakramentet i mange år, og truet at ville skyde fornævnte foged, og ellers i andre måder ham ville eftertragte med sit selskab, så han ikke ved sig sikker i fred, formenende at erlange til Viborg landsting en konfirmations dom, at han bør at pågribes og forskibes til Bremerholm, og hans livstid der at forblive: da efterdi samme sag befindes over seks uger til i dag at være opsat, og ikke Christen Eriksen Fuglsang eller nogen på hans vegne herimod er mødt ham at erklære og undskylde, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere ophold, og det bevises med tingsvidne, at han Poul Ibsen skal have truet og undsagt, så endelig dom over ham derfor til hjemting er udgangen, hvori han er tildømt at sætte nøjagtig borgen til Poul Ibsen, eller borge for sig selv efter loven, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod samme dom at kunne sige, men ved magt at blive.

(84)

** (til Mogens Ibsens stævning): så mødte Niels Lauridsen Beck, prokurator i Ålborg, på borgmester og råds vegne, og Didrik Nielsen på sin ---- Jens ---- og salig Barbara Madsdatters børns vegne, dog ikke havde samme indstævnte registrering og udlæg her for retten at i rette lægge, hvorfor samme sag til i dag seks uger er optaget, og da samme registrering, vurdering og udlæg her in originali at fremlægges, og her forinden deraf at ---- og specificere hvis børnene efter deres salig far bekommet har, såvel som og hvad siden til kreditorerne og børnene efter deres salig mor i beholdning er bleven udlagt, som det sig bør, og så at gå derom hvis lov og ret er.

** var skikket velb Manderup Brahe til Torbenfeld hans fuldmægtig Poul Ibsen, ridefoged til Sæbygård, med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da at have stævnet Hans Lauridsen, herredsfoged i Børglum herred, for en sin dom, udstedt af Børglum herreds ting 23/10 næst forleden, at have påkendt til konfirmation, om den er så retmæssig afsagt efter den sidste nye forordning om skovhug, som er sket i en gård, kaldes ---- , på det andre, som ham skade har tilføjet i andre hans skove og enemærker, kunne have sig med ringeste bekostning for unødvendig processer, rejser og omkostning at befridige: så og efterdi for fornævnte indstævnte synsvidne ikke efter recessen for dis udstedelse findes nogen varsel given, som det sig burde, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme synsvidne, eller og den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(89)

** var skikket velb Manderup Brahe til Sæbygård i Vendsyssel hans fuldmægtig Poul Ibsen, ridefoged der sst, med en opsættelse her af landstinget 7/11 sidst forleden, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Niels Jensen, byfoged i Sæby, for en dom han 18/8 1658 på Sæby byting dømt og afsagt har, imellem ham på den ene og Peder Christensen, tolder i Sæby, på den anden side, anlangende hvis ege og bøge Peder Christensen med sine folk efter ham og hustru Maren Mouridsdatters befaling skal have ladet hugge i Sæbygårds birk og ladet køre ind i hans hus i Sæby: så og efterdi befindes Jens Rasmussen ---- så Peder Christensen og hans medbrødres indstævnte vidner, samme skovhug og dis afførsel, de er påvidnet at skulle have begået, da kunne vi efter slig lejlighed ikke deri kende samme vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men

magtesløs at være, og efterdi den indstævnte syns opskrift, hid kaldt er, ej er fremlagt, endog sagen over seks uger er optagen, da bør den, så vidt Peder Christensen eller hans hustru angående, i lige måde ingen magt at have, men efterdi befindes af landstings forrige opsættelse, det Jens Rasmussen, Tomas Swertmand, Christen Tordsen, Svend Nielsen, Christen Tøttenborg, Oluf Bødker, Christen Nielsen Tækker og Anders Nielsen Ørtoft at være forelagt i egen person her for retten at skulle møde, og dog uagtet ej efterkommet, som for er rørt, da bør fordi enhver af dem at give velb Manderup Brahe til kost og tæring to sletdaler, i rede penge og ingen andre varer at betale.

(96)

30/1 1661.

** var skikket Anders Nielsen på Mosgård med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en anden opsættelse at have stævnet Niels Christensen, byfoged i Skive, for en dom han til Skive byting 8/6 sidst forleden har dømt, imellem ham og Mourids Kræmmer sst, anlangende en summa penge, han på sin kones bror Staffen Mogensens vegne har udlovet og nu uden nogen respit og dilation kræver og overiler, i ringeste måder ikke anseer denne bedrøvelige tid og langvarige krig, som fattige folk er geråden i, hvilke dom han formener ham ikke at tilkomme at sentere i, men ham til sin værneting at søges: da efter flere ord dem derom imellem var, blev Anders Nielsen og Mourids Simonsen Kræmmer her i dag for retten således forenet, at Anders Nielsen lovede og til forpligtede sig at erlægge og betale til Mourids Simonsen 105 rigsdaler med sin rente til pinsedag først kommende, og ingen videre skadegæld til fornævnte tid deraf at fordres, og dermed samme indstævnte dom, vurdering og udlæg magtesløs at være, og når fornævnte summa penge med sin rente til fornævnte tid er erlagt, da Anders Nielsens håndskrift af Mourids Kræmmer igen til ham straks at overleveres.

(97)

** var skikket Christen Josefsen i ---- i Mors hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Pedersen i Næs, herredsfoged til Sønderherreds ting i Mors, for nogle deler han skal have udstedt til bemeldte ting 19/3 1660, såvel som nogen tilforn i ufredstid, anlangende tiender, beskyldes samme delsvidner at de ikke er så lovlig dreven efter recessen, som det sig bør, efterdi de seks høringers navne ikke er navnlig indført: da efterdi samme sag befindes i seks uger til i dag at være opsat, og ikke fornævnte indstævnte deler er i rette lagt, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere forhaling, da finder vi efter slig lejlighed samme deler magtesløs at være, og ikke at komme Christen Josefsen på sine egne og medbrødres vegne til nogen forhindring.

(99)

** var skikket Ejler Ejlersen, ridefoged til Odden, på Christen Staffensen i ---- hans vegne berettet og gav til kende, hvorledes han af Peder Jensen og Jens Pedersen i ---- til dette landsting skal være stævnet og kaldt, og nu bød Ejler Ejlersen sig på Christen Staffensens vegne imod Peder Jensen og Jens Pedersen i al rette, så er Peder Jensen og Jens Pedersen dog ikke mødt, eller nogen på deres vegne, Christen Staffensen sag at give: er fordi her så påsagt for rette, at dersom Christen Staffensen findes lovlig af Peder Jensen og Jens Pedersen til dette landsting indkaldt at være, sa bør han for denne stævning kvit at være, og Peder Jensen og Jens Pedersen at give ham til kost og tæring 3 rigsdaler.

** var skikket velb Jacob Sparre til Råstrup hans fuldmægtig Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, og fremlagde efterskrevne indlæg så lydende, eftersom velb salig Albret Friis til Råstrup er skyldig bleven til velb Jacob Sparre til Råstrup 3231 rigsdaler, som til visse determiner efter tre obligationers dato med sin forfaldne rente og interesse, som i en samlet summa skulle have været afbetalt, hvilke dog ikke sket er, og formener Jacob Sparre ham bør til landsting at opnævnes to gode mænd, som kunne gøre ham annammelse i fornævnte halve Rostrup hovedgård for hovedsummen med sin efterstandende rente og al anden interesse: da efterdi for os her i dag for retten er fremvist tre salig afgangne Albret Friises forseglede og underskrevne pantebreve, til Jacob Sparre udgivet, lydende på bemeldte summa penge, rente og interesse, hvorfor han til forsikring har pantsat ham for berørte jordegods, såvel som og deri forpligtet sig, at dersom samme summa penge med rente og interesse ikke blev til fornævnte år, dag og tid betalt, da Jacob Sparre eller hans arvinger, uden nogen proces, dom eller rettergang, modsigelse eller påtalelse i nogen måder, fuldmagt at have fornævnte jordegods til sig at lade annamme, efter samme pantebreves derom videre dis forskrivnings indhold, hvorfor vi efter recessens tilladelse tilfinder Jacob Sparre at have annammelse i fornævnte pantsatte jordegods ved to gode mænd, nemlig velb Iver Kås til Ulstrup og Ove Blik til Møltrup, som Niels Andersen Roland på Jacob Sparres vegne dertil nævnt har, i herredsfogdens nærværelse at gøre annammelse deri, som det sig bør.

(104)

31/7 1661.

** var skikket hr Niels Eskesen, sognepræst til Sønderholm og Frejlev kirker, hans fuldmægtig Jens Christensen Bøg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have givet til kende, hvorledes han var forårsaget at have hid i rette stævnet efterskrevne dannemænd, samtlige borgere og indvånere i Ålborg, for at eftersom de har været tilnævnt på rettens vegne at gøre hr Niels Eskesen fuldkommen og nøjagtig udlæg og vurdering af Daniel Jensen, borger sst, hans ejendom for en summa penge, efter derom fremviste breve og dokumenters bemelding, og de sådan deres udlæg og vurdering til Ålborg byting 17/12 sidst forleden har afsagt, hvilke deres vurdering og afsigt hr Niels Eskesen formener sig højligen at være forårsaget til landstinget at lade indkalde og beskylde, at eftersom den ganske ejendom er ham fuldkommen i pant sat, efter derom pantebrevs videre bemelding: så og efterdi befindes Daniel Jensen til Ålborg byting 18/6 1655 for 400 sletdaler med sin tilbørlige rente 6 procento at have pantsat til hr Niels Eskesen hans hovedejendom, han iboede, der i Ålborg med husvåning og ejendom, gård og have med al tilliggende, som hr Niels Eskesen skulle have til pant for sine udlånte penge, indtil de hr Niels Eskesen eller hans arvinger med al sin efterstandende rente, skadegæld og al anden omkostning blev erlagt, og Daniel Jensen ej magt at have noget af fornævnte ejendom til nogen anden at pantsætte, sælge eller afhænde, førend fornævnte hovedstol, rente og omkostning blev hr Niels Eskesen afbetalt, efter hvilke pant hr Niels Eskesen for samme summa penge med efterstandende rente og skadelidelse ved endelig bytings dom er tilfunden sin betaling i fornævnte gård og ejendom, hvorefter og vurderingsmænd med byfogden har gjort indvisning og udlæg i en andel af fornævnte gård, så befindes dog samme udlæg og vurdering ikke så noksom efter recessen og fornævnte pantebrev fuldkommelig at være gjort, som det sig burde, så hr Niels Eskesen deri kunne tage fyldest og det øvrige fra sig lægge, ej heller samme vurdering på dommen afskreven, så hr Niels Eskesens fuldmægtig ikke deri med samme vurdering på åstederne har ville været benøjet, den og befindes uendelig sluttet og gjort, da efter slig lejlighed bør samme vurdering magtesløs at være, og efterdi Daniel Jensen siden derefter befindes at have solgt og afhændet til Knud Madsen

og Tomas Nielsen den anden øvrige pant i fornævnte gård og ejendom, endog samme vurdering af hr Niels Eskesen her til landsting rum tid tilforn til underkendelse indstævnet, og i retten ved proces gjort anhængig, og dog efter lang opsættelse samme købebreve og skøder ikke fremlagt, da bør de i lige måder ingen magt at have, ellers belangende det vidne, Niels Beck om samme vurdering og udlægs beskaffenhed vidnet har, det han ikke med samme udlæg på hr Niels Eskesens vegne har ville været befrediget, hvorimod intet fremlægges, ikke jo så at være sket, da efter slig lejlighed bør samme vidne ved magt at blive, og Jørgen Poulsen og Jens Jørgensens vidne, så vidt derimod vidnet er, ingen magt at have.

(118)

** var skikket Laurids Jensen ---- , borger i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en dom han 25/2 sidst forleden på Viborg byting dømt og afsagt har, hvori han har tildømt Laurids Jensen at være værge for to salig Jens Mikkelsen Glarmesters pigebørn, nemlig Maren Jensdatter og Inger Jensdatter, og dem og deres gods at annamme og ikke samme sin doms slutning har givet til kende, hvad fornævnte børn kunne være arveligen tilfalden, meget mindre hvad de årligen deraf skulle fortære og til skolegang, klæder og andet nødtørftig underholdning, hvilken dom Laurids Jensen formener ikke ret at være, eftersom han tilforn tre umyndige fader og moderløse børn at være værge for: så og efterdi befindes Laurids Jensen af borgmester og råd er tilsat at være bemeldte to pigebørns værge og formynder, og intet nøjagtig han sig til nogen undskyldning derimod fremlægger, men fast mere endnu og her i dag for retten imod tilbud ikke i nogen måder godvillig ville lade sig dertil bekvemme, som forskrevet står, da efter slig for berørte lejlighed vidstes ikke imod byfogdens første udstedte dom, hvori Laurids Jensen er tilfunden samme værgemål at annamme, såvel som og ikke heller imod den anden dom, derpå funderet er, hans borgerskab formedelst ulydighed forbrudt at være, at kunne sige men ved magt at blive, og Laurids Jensen formedelst ulydighed og unyttige trættes påførelse imod borgmester og råd pligtig at give dem til omkostning 10 rigsdaler, og Jens Jørgensen byfoged 2 rigsdaler.

(125)

** var skikket Bertel Jensen i Vilsgård, delefoged til Hald slot, på sine egne og sine medbrødre menige Vils bymænd, KM bønder og tjenere der sst, deres fuldmægtig Gregers Hvid i Viborg med en opsættelse her af landstinget 14 dage, lydende dem da efter en 6 ugers opsættelse at have givet til kende, hvorledes de er forårsaget at lade hid i rette stævne velb Sivert Brockenhuus til Ullerup, forrige kommissarius i Mors, for en skriftlig underskreven seddel i sin mening indeholdende, at eftersom Vejerslev og Vils har hid indtil været adskilt fra hverandre, hvilket sognemænd i Vejerslev højligen klager, da befales at de herefter skal være tilsammen at skatte, des uanseet aldrig skal bevises, at de mænd i Vils ej har givet mere i skatter eller indkvartering end den tredje part, som formenes den gode velb mand har gjort Vejerslev bymænd til vilje, eftersom de er velb jomfru Anne Sehesteds tjenere, og deri ej agtet de fattige mænd i Vils, som er KM tjenere, som altid udpresses og ---- med skatter og indkvartering langt over deres evne og formue: så og efterdi Jørgen Sørensen og hans medfølgere deres granskning ej af Vils bymænd er samtykt, eller nogen på deres vegne dertil taget dom, og ikke heller er gjort efter velb Sivert Brockenhuuses kommissarie hans seddels indhold, eller ---- befaling at det ved granskning i så måde skulle forrettes, de og ikke heller det med deres ed har afhjemlet, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme gransknings vidne, ej heller de domme, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have men

magtesløs at være, og efterdi Peder Madsen i Vils og hans medfølgere ---- i egen sag at have vidnet, tilmed ej lovlig varsel derfor at være givet, da bør den deres vidne ingen magt at have.

(134)

** var skikket Christen Christensen og Knud Jensen i Egebjerg på deres egne og Egebjerg bymænd deres vegne med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende dem da efter anden opsættelse at have stævnet Mogens Madsen i Styvel, Jens Pedersen sst med flere deres medbrødre for et vidne, de til Revs herreds ting 3/7 1658 vidnet har, og i samme deres vidne har vidnet, at siden de blev Hindsels tjenere, da skulle de mænd af Egebjerg have tagen stedse deres skifte i Hindsels arbejde, så vidt dem efter skyld kunne tilkomme, hvilke vidne beskyldes, at fornævnte mænd har vidnet dem selv, såvel som deres husbond, til vilje og behjælpning, på det at de i så måder kunne vidne fornævnte mænd til arbejde med dem, og de dermed kunne have afkortning: så og efterdi Mogens Madsen, Niels Jensen Ladefoged såvel som og boddernes og deres medfølgeres vidnesbyrd udførligen har vidnet, dem tit og ofte at have tilsagt fornævnte Egebjerg mænd, tjenere til Hindsels, om adskilligt arbejde at gøre, med hvilke de dog har siddet overhørig, og intet nøjagtigt de derimod fremlægger, men fast mere vedgår, og derpå sig til befrielse for samme arbejde ført trætte, imod KM udgivne pantebrev, hvormed bevises samme gårde med al herlighed fra hans majestæt at være afhændet, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod fornævnte vidner eller den dom, derpå funderet er, at kunne sige, men ved magt at blive, såvel som og ikke heller dem af de deler, de derefter i kommen er, at kvit dømme, førend de retter for sig, som det sig bør, og Mads Jensen i Jestrup og hans medfølgeres vidne deri ikke så noksom, at de bør at komme for samme arbejde til befrielse men magtesløs, og efterdi for bemeldte mænd i så måder har påført deres husbond Matias Budde unyttig trætte, bør de derfor enhver at give ham til omkostning 2 rigsdaler.

(145)

** var skikket Mogens Jensen i Teglgård, ridefoged til Ålborghus, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, hvorledes han for nogle år forleden, såvel som endnu, at være forårsaget at have hid i rette stævnet borgmester og råd i Ålborg for en registrering, vurdering og udlæg, som i salig Barbara Madsdatter, fordum borgerske i Ålborg, hendes efterladte bo 28/7 1655 skal være sket og forrettet, hvor og da de til Mogens Jensen adskillige varer og løsøre, ham til betaling, skal have udlagt og afsat for en summa penge, nemlig 184 sletdaler, som salig Barbara Madsdatter til ham på forstrakte rede penge skulle med restere ubetalt: så og efterdi befindes borgmester og råd ved vurderingsmænd i salig Barbara Madsdatters bo i hendes efterladte børns formyndere deres nærværelse at have gjort registrering, vurdering og udlæg til kreditorerne, såvel som og hvad børnene derefter er tilfalden, hvor iblandt Mogens Jensen og for sin fordrede gæld er gjort udlæg, så byfogden fordi ikke har vidst at kunne tilfinde salig Barbara Madsdatters børn samme gæld til Mogens Jensen at betale, men han fornævnte udlæg at annamme, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod fornævnte registrering, vurdering og udlæg, såvel som den dom, derpå funderet er, så vidt at kunne sige, men ved magt at blive, og efterdi bevises med Jens Pedersen, kornmåler på Ålborghus, hans missive, Mogens Jensen efter nu salig Erik Juels befaling tilskrevet, hvori han begærer at Mogens Jensen efter den begyndte rettergang og landstings stævning over samme registrering og byfogdens dom ikke videre derpå ville tale, men annamme til sig hvis han var udlagt, så vidt det efter billig vurdering kunne eragtes, og hvis det ikke kunne til strække, da børnenes formyndere ham for resten at forsikre, hvilke begæring Mogens Jensen i sin derpå gensvars skrivelse til Jens Pedersen har bevilget og samtykt, som og med beskikkelse, Mogens Jensen til formynderne gjort har, bekræftes, og i så måder sin

tiltale til borgmester og råd frafalden, da bør Mogens Jensen de udlagte varer og gods, så vidt deraf endnu er til stede, efter uvildige dannemænds vurdering at annamme, hvilket gods børnenes formyndere ham i byens øvrigheds overværelse har at levere, og dersom det ikke til gældens betaling kan til strække, da børnenes formyndere Mogens Jensen for det øvrige rest at fornøje og betale, som det sig bør.

(154)

** var skikket Dorte Rasmusdatter Bundekone, Andreas Possementmagers, i Viborg hendes fuldmægtig fornævnte Andreas Possementmager, i Dorte Rasmusdatters egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes hun skal være forårsaget at have hid i rette stævnet disse efterskrevne folk, nemlig Niels Væver, Jens Andersen Bjerring og Anne Ovesdatter, her sst, for et vidne de til Viborg byting 17/6 sidst forleden vidnet har, hvorledes Dorte Rasmusdatter i svenskens krigstid anno 1644 skal have været hos en løjtnant, som skulle have haft sin kvarter til salig Christen Hersums, at hun samme tid skulle have været årsag til at øde og forkommet Christen Hersums gods og formue, hvilket med sandfærdighed ikke skal bevises: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd mesten delen har vidnet og båret kundskab om den gørlige gerning, som de selv øjensynlig har seet og vitterligt været, hvilke deres vidner de og nu her for retten ved højeste ed har tilstået, og Dorte Rasmusdatter sligt offentlig har på ---- , hvorimod hun aldeles intet fremlægger, hvormed hun kunne bevise ikke så at være, som hende på vidnet er, men fast mere er gestendig, sig da hos de svenske krigsfolk at have været, og iblandt andet hos en svensk officer og solgt fra ham for en hest, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod deres vidner at kunne sige, men ved magt at blive.

(159)

** var skikket Claus Christensen Skriver, borgmester i Viborg, hans fuldmægtig Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, i borgmester Claus Christensens egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Laurids Nielsen Rus, borgmester i Sæby, Peder Andersen, Niels Sørensen med flere rådmænd sst for en kontrakt, de med tingsvidne 7/2 1655 til Sæby byting har taget beskrevet, som borgmester Claus Christensens bror, Peder Christensen, skal have gjort og indgået, efter at han er kommet i ægteskab med salig Knud Holsts efterladte hustru, Maren Mouridsdatter, belangende hans stedbørns fædrene arvepart, som han efter borgmester og råds flittige begæring skal have anlovet i sin forvaring og som deres formynder, så vidt loven ham det bevilget og tilstedt, hvilke kontrakt beskyldes at være gjort tvært imod lovens tilladelse, at stedfar ikke må være stedbørns værge: så og efterdi befindes Peder Christensen i den oprettede kontrakt, som han med borgmester og råd i Sæby gjort har, sig har til forpligtet til Sæby byting at gøre og give dem, på salig Knud Holsts børns vegne, en fuldkommen og trøg forsikring i huse, gårde, ejendom og markjord, og i alt så vidt den anden halve bo angår, der han da med deres mor, Maren Mouridsdatter, var berettiget, hvilke pant og forsikring ikke udførligen af Peder Christensen er gjort, der tingsvidne efter fornævnte kontrakt til Sæby byting udstedt er, men han alene samme kontrakt i alle sine punkter har bejaet og samtykt, og i så måder endnu ikke endelig fuld drevet, som ske burde, og byfogden dog det for pant har eragtet og deri fradømt borgmester Claus Christensen indvisning efter hans bror Peder Christensens forpligt, da efter slig lejlighed bør fornævnte kontrakt og derefter tagne tingsvidne ikke at komme borgmester Claus Christensen til nogen forhindring, men fornævnte indstævnte dom magtesløs at være, og efterdi Peder Christensen i sin udgivne skadesløs brev og forpligt for en summa penge, nemlig 574 enkende rigsdaler har i pant sat til hans bror, borgmester Claus Christensen, den halve

part af den gård og hovedejendom, liggende i Sæby, som han påboer, med halvparten af hvis markjord og toftejord, som han og hans hustru har og ejer, liggende ved Sæby og på Sæby mark, så vidt han og hans hustru både i gården og markjorden, intet med alle undtagende er berettiget, børnenes part ---- , og ikke det at bortsælge, forpante eller i nogen måder afhænde, førend fornævnte summa penge med alle pågående rente, interesse og skadegæld blev erlagt og afbetalt ---- til den bedagede tid og termin, da borgmester Claus Christensen frit for, at han dom til indvisning i pantet, når han lyster, uden al foregående stævning, opsættelse, kald og varsel, efter samme pantebrevs derom videre bemelding, hvilket pantebrev, formedelst disse foregående krigstider, ikke til tinge er bleven ---- og bekræftet, og fordi nu fremlægges KM nådigste konfirmation og stadfæstelse på samme pantebrev, i alle sine ord og punkter, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod samme pantebrev at kunne sige, men ved magt at blive, og efterdi byfogden ikke har anseet Peder Christensens for berørte strenge udgivne forpligt, og i så måder borgmester Claus Christensen derimod omkostning og ophold tilføjet, da bør han at give ham 10 sletdaler, i rede penge og ingen andre varer at betale.

(168)

** var skikket Peder Lauridsen i Hvidbjerg på sine egne og efterskrevne medbrødres vegne deres fuldmægtig Peder Lauridsen med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende dem da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Lauridsen, skriver og ridefoged på Ørum slot, for et sammenskrevet restants og opskrift, som Jens Madsen i Smerupgård på Niels Lauridsens vegne på Revs herreds ting har fremlagt og deri skal have beskyldt forskrevne Ørum slots tjenere for efterstående resterende skyld og landgilde for år 1655 og 1656, hvilke restants Ørum slots tjenere ved deres højeste ed og sjæls salighed benægter, dem ikke det ringeste at være skyldig i de åringer, men det at være ydet og klargjort, en part til Peder Madsen, indvåner i Thisted, og en part til Niels Lauridsen selv: så og efterdi befindes restantsen ikke i dommen at være indført, eller nogen af bønderne navnlig krævet, eller vor visse resterende landgilde beskyldt og saggivet, tilmed og de på den anden side førte tingsvidner ikke har været for fogden i rette, da efter slig lejlighed bør samme dom at være som udømt og magtesløs at blive, og hvo på skader indkalde sig sagen igen til herredsting, og de tiltalende personer navnlig at stævnes, og dokumenterne for fogden at i rette lægges, og i hans dom at lade inddrage, og derefter endelig at dømme, som han vil ansvare og være bekendt.

(172)

** var skikket velb Matias Budde til Hindsels hans fuldmægtig Jens Pedersen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Niels Jensen i Ginderupgård, sætfoged i Revs herreds ting, for en dom han til Revs herreds ting 23/2 nærværende år dømt og afsagt har, og da skal have fradømt hans fuldmægtig den adelige herlighed og udgift, som han havde med rette at søge for anno 1660 efter jordebogens indhold hos hans efterskrevne tjenere, og samme hans dom skal have sluttet på et indlæg, hr Jens Andersen i Visby præstegård skal have i rette lagt, med kongelige kommissariers afsigelse, hvilke dom velb Matias Budde beskylder fornævnte sætfoged uret at have gjort, idet han har fradømt ham hans adelige rettighed og udgift for år 1660, af årsag at kongelige kommissariers afsigelse efter kongelig ordre ikke var publiceret: så mødte Laurids Olufsen i Visby på hr Jens Andersens vegne såvel som og på sætfogden Niels Jensens vegne og afstod fornævnte indstævnte dom, og efter slig lejlighed bør den ingen magt at have, dog efterdi befindes sætfogden Niels Jensen med den hans udstedte dom at have Matias Budde omkostning tilføjet, da bør han derfor at give ham 4 rigsdaler.

(173)

** var skikket Peder Nielsen, borger i København, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet hans stedfar hr Niels Lauridsen Juul, forrige sognepræst til Hvidbjerg og Lyngs kirker på Thyholm, for en dom han lader sig af berømme, han over ham til Revs herreds ting nogle år forleden at skal have forhvervet, angående 100 rigsdaler, han for mange år og rum tid siden, da han var skriver på Gulland, til ham for afgangne Bertel Poulsen, da boende i Vive at skulle have lovet og godsagt, hvilken dom Peder Nielsen, formedelst adskillige årsager og beskyldninger, ikke så lovlig og ret forhvervet at være, at den bør nogen magt at have. sammeledes stævnet afgangne salig Peder Skøt i Smerupgård, da herredsfoged i Revs herred, som samme dom dømt har, hans efterladte børn og arvinger med deres formyndere, nemlig Knud Pedersen Skøt i Smerupgård, nu herredsfoged i fornævnte herred, på sine egne såvel som på hos sig havende to hans søstres og en anden hans afgangne salig søsters efterladte to sønner, som han er værge for, deres vegne, disligeste Jens Madsen i Smerupgård og Tøger Madsen i Ydbygård på deres hustruers vegne, i lige måder Christen Christensen Greb i Jestrup på hans tre moderløse døtre deres vegne, samtligen om de har noget hertil at svare: så og efterdi Peder Nielsen for samme indstævnte dom ikke befindes lovlig stævning og kald at være gjort og givet, som det sig burde, fornævnte dom ej heller til hans værneting forhvervet, men til Revs herreds ting, hvor han aldrig har boet eller sig forpligtet nogen tiltale der at lide, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme dom så noksom nøjagtig, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være, og ikke at komme Peder Nielsen til nogen forhindring eller skade, og efterdi hr Niels Lauridsen, formedelst slig ulovlig proces og rettergang, har tilføjet Peder Nielsen omkostning, da bør han derfor at give ham 8 rigsdaler, i rede penge og ingen andre varer at betale.

(176)

** var skikket Peder Olufsen, borger og indvåner i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en seks ugers opsættelse, efter KM oprejsning udgivet, hid stævnet Mikkel Nielsen i Torpet med to domme, som han til Kær herreds ting 23/3 1652 og 27/3 1655, imellem salig Anne Jensdatter, salig Oluf Andersen, fordum borger og indvåner i Ålborg, hans efterleverske, Peder Olufsens hustrus salig mor, som ham med hans hustru er arveligen tilfaldet, og på den anden side Mikkel Nielsen dømt og afsagt har, anlangende hendes rigtig gælds fordring, efter hendes salig husbonds død, hos Mikkel Nielsen efter hans udgivne brevs formelding at affordre, som han rigtigen ved lodskifte og deling er tilfalden imod hendes medarvingers arv og lod, og eftersom Anne Jensdatter har været forårsaget Mikkel Nielsen ved rettens middel derfor at søge, skal Mikkel Nielsen have fremlagt en kvittering, af hendes medarving Laurids Andersen at skulle være udgiven, efter hvilke kvittering Mikkel Nielsen skal være frikendt for sådan Anne Jensdatters rigtige fordring. dernæst stævnet Ove Christensen i vester Hassing og salig Søren Pedersens arvinger i Saltum, nemlig hans hustru Maren Andersdatter i Saltum, Peder Sørensen, Henrik Sørensen, Karen Sørensdatter og Kirsten Sørensdatter, Anders Sørensen og Inger Sørensdatter i Bastrup med hvis, de kan have dertil at svare: da efter flere ord dem imellem var, blev Mikkel Nielsen og Peder Olufsen nu her for retten med sammenlagte hænder om samme tvistighed til endelig ende forligt og fordragen, så Mikkel Nielsen lovede for sig og sine arvinger at betale Peder Olufsen eller hans arvinger til sankt pouls dag 25/6 først kommende 60 sletdaler, i en samlet summa i rede penge og ingen andre varer, i Peder Olufsens hus i Ålborg skadesløs uden videre trætte eller omkostning at erlægge og betale, og dermed samme håndskrift kasseret, og sagen bilagt.

(180)

** var skikket velb Jørgen Seefeld til Visborggård, KM befalingsmand på Dueholms kloster, på Morten Jepsen i Bøllinggård hans vegne hans fuldmægtig Laurids Olufsen i Visby, i Morten Jepsens egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget 19/6 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Jens Madsen i Smerupgård for et vidne, han til Revs herreds ting 20/10 sidst forhvervet har, i sin mening at Jens Madsen skulle have tilspurgt Morten Jepsen i Bøllumgård, om han ville lade udnævne mænd, som kunne taksere den omtvistede plag, som den vidne indeholder: så og efterdi med endelig dom her af landstinget bevislig gøres Jens Madsen at være tilfunden at forskaffe Morten Jepsen samme føl eller og dis værd, som den nu kan ---- , og kan gælde, efter hvilken dom Jens Madsen inden tinge for otte mænd har tilbudt Morten Jepsen, at han selv ville begære eller opkræve lade seks uvildige dannemænd, som samme føl kendt har, at de dens værd kunne sætte og taksere, ville han straks ham den med rede penge betale, hvilket Morten Jepsen ej ville indgå, så Jens Madsen siden derefter af tinget havde ladet opnævne seks vurderingsmænd, som har eragtet, sat og vurderet samme føl for 5 sletdaler, og intet nøjagtigt Morten Jepsen derimod fremlægger, hvormed han samme tilbud og vurdering kunne svække, så fogden fordi har tildømt Morten Jepsen fornævnte 5 sletdaler for samme føls værd til sig at annamme, efter fornævnte seks uvildige dannemænds kendelse, og Jens Madsen deri for hans tiltale kvit at være, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod fornævnte tilbud og vurderings vidner, såvel som og den dom, derpå funderet er, at kunne sige, men ved magt at blive, og Morten Jepsens æskning derimod magtesløs at være.

(186)

** var skikket Christen Pedersen Høg, borger og indvåner i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have givet til kende, hvorledes han højligen er forårsaget at have hid i rette stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en dom, som han til Viborg byting 24/12 sidst forleden dømt og afsagt har, og tildømt Christen Høg, efter et gammel 30 års gældsbrev, at betale til salig Peder Ostenfelds arvinger 50 rigsdaler hovedstol med sin rente og interesse, eller at lide dele, hvorimod Christen Høg protesterer og med højeste ed tilstår, gælden at være Peder Ostenfeld i hans levende live fornøjet og afbetalt: så og efterdi for byfogden, såvel som for os, er i rette lagt Christen Høgs underskrevne skadesløs brev, til nu salig borgmester Peder Ostenfeld udgivet, på et halvt hundrede rigsdaler med sin rente, dateret 5/10 1631, da endog samme gældsbrev fra fornævnte dato og hid indtil befindes fast over 20 år gammel, så bevises alligevel med underskedelige bytings domme, som salig borgmester Peder Ostenfeld har ladet forhverve over Christen Høg for samme summa penge, rum tid førend samme brev er bleven 20 år gammel, og i så måder ved processen fornævnte brev og gælds fordring fornyet at være, efter den lejlighed fornævnte bytings domme derom bemelder og indeholder, som for er rørt, og ingen kvittants Christen Høg derimod fremlægger, hvormed kunne bevises samme gæld med dis resterende rente at være erlagt og betalt, da har vi efter slig for berørte lejlighed ikke deri vidst at kunne kvit dømme Christen Høg for samme gælds fordring, efter bemeldte hans udgivne brev, men fornævnte indstævnte bytings dom, såvel som og fornævnte dele, derefter udstedt er, ved magt at være.

(190)

** var skikket Peder Jensen i Vrove med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelser at have givet til kende, hvorledes han højligen var forårsaget at have

hid i rette stævnet efterskrevne synsmænd for et syn, de til Fjends herreds ting 4/12 1660 afhjemlet har, Bregendal huses brøstfældighed anlangende, dernæst stævnet efterskrevne synsmænd for et syn, de til bemeldte ting 15/1 sidst forleden afhjemlet har, Bregendals huse og bygningers brøstfældighed angående, sammeledes stævnet Mads Lauridsen i Daugbjerg, herredsfoged i Fjends herred, for en uendelig dom han til bemeldte ting 19/3 sidst forleden dømt og afsagt har, og efter samme syn tildømt Peder Jensen først sin fæste at have forbrudt og siden at gøre samme gård ryddelig, mens samme synsvidne ved magt stod: så og efterdi befindes Christen Jensen i Dommerby, Christen Andersen og deres medbrødre synsmænd i den første syn uendelig at have synet, såvel som og Hans Nielsen i Lendum, Christen Pedersen sst og deres medfølgere synsmænd i den anden syn ikke at have specificeret i stykvis fornævnte ---- bygfældighed, som det sig burde, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme indstævnte to synsvidner, såvel som og den dom, derpå funderet er, så noksom, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være, den anden dom belangende Peder Jensens resterende skyld og landgilde for adskillige åringer af Bregendalsgård, da efterdi herredsfogden har tildømt Peder Jensen at betale til Mikkel Jensen hvis landgilde og arbejds penge, han resteret af Bregendal, hvis han ikke med rigtige kvittantser kunne afbevise at være betalt, eller derfor at lide indvisning, vidste vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom, så vidt at kunne sige men ved magt at blive, dog den post i samme dom, den halve hundrede dalers bygfældighed angående, som Peder Jensen er tildømt at betale, og samme syn nu er underdømt, da bør fornævnte doms post magtesløs at være.

(196)

** (til doktor Bend Hansen hans hjemfindelse): da efterdi Christen Nielsen findes hid i rette stævnet, sin sandhed efter recessen at være gestendig, og dog ikke mødt, da tilfinder vi ham under hans faldsmåls fortabelse sin rette sandhed ved oprakte finger og ed, så vidt ham derom vitterligt er, at vidne og bekende, efter lovlig varsels foregivelse, næste tingdag derefter til Ålborg byting uden nogen forhaling, som det sig bør.

** var skikket Jens Danielsen i Bremsholt, på Christen Jensen i sønder Bindslev hans vegne, berettet og gav til kende, hvorledes han af hr Christen Jensen, sognepræst i Elling og Tolne sogne, iblandt anden til dette landsting skal være stævnet og kaldt, hvilke han beviste med tingsvidne af Horns herreds ting 13/5 sidst forleden, og nu bød Jens Danielsen sig imod hr Christen Jensen på Christen Jensens vegne i alle rette, så er hr Christen Jensen ofte påråbt, og dog ej eller nogen på hans vegne fremkommen Christen Jensen sag at give: da bør Christen Jensen i sønder Bindslev for denne stævning kvit at være, og hr Christen Jensen at give ham til kost og tæring 4 rigsdaler.

(197)

** var skikket velb Frands Rantzau til Estvadgård hans fuldmægtig Poul Lauridsen i Brårup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, hvorledes han på sine tjenere Mads Tomasen i øster Svenstrup, Christen Christensen i Brovst, item på Niels Pedersen i øster Svenstrup deres vegne at have stævnet Christen Mikkelsen i Haverslev for to domme, han til Han herreds ting 29/10 sidst forleden, som sætfoged, dømt har, den første dom Rasmus Christensen, forrige foged på Bratskov, at være tildømt indvisning og udlæg at skulle have i fornævnte tre mænds bo for en anselig summa gode, som han ikke egentlig specificerer, hvor vidt enhver pro kvota skulle tilkomme at udrede, om så var de noget med rette kunne befindes skyldig at være, belangende den anden dom skal han have fradømt velb Frands Rantzau hans fuldmægtig Mogens Christensen på Mads Tomasen og med interesseredes vegne at

ville sagen ved vidnesbyrd og andet imodsige, hvilke han forsætligen har imod sagt, og ingen erklæring imod tiltale har villet udstede og tillade, menende ham uret at have gjort, og hans udstedte domme magtesløs at blive: så og efterdi for Christen Mikkelsen i Haverslev, sætfoged til Han herreds ting 29/10 1660, såvel som og her nu for retten iblandt andre dokumenter af Rasmus Christensen er i rette lagt en salig Niels Madsen, som boede i Nørskovsgård hans underskrevne skadesløs brev til Rasmus Christensen, lydende på 228 sletdaler, han ham har skyldig været, og til des forsikring i pant sat Rasmus Christensen adskillige boskab og varer, efter samme pantebrevs derom udførlige formelding, hvilke pantsatte varer og gods dog derimod siden efter Niels Madsens dødelige afgang ikke er bleven Rasmus Christensen følgagtig, men skal være af Niels Pedersen, Morten Poulsen, Mads Lauridsen og Christen Christensen fornøjet og bortført, efter derom førte og forhvervede tingsvidnes lydelse, så dom fordi over dem er udstedt 22/12 1656, hvori fornævnte personer er tildømt uret at have gjort og burde samme gods igen at til stede forskaffe og til Rasmus Christensen overlevere, så godt som de det annammet og bortført, eller derfor at lide dele og tiltale, hvilke dog ikke sket er, så de derfor til hjemting, såvel som og til landsting er lovsøgt og delt bleven, og ikke bevises fornævnte tingsvidne, dom og dele inden den tid, recessen om bemelder, til underkendelse at være stævnet eller kaldt, men endnu står i sin fulde esse, så sætfogden fordi har tilfunden Rasmus Christensen for samme summa penge med skadegæld og interesse at have indvisning i Niels Pedersen, Morten Poulsen, Mads Tomasen og Christen Christensen deres gods og formue, hvor det findes kunne, og på samme domme af herredsfogden påskrevet, at derefter hos dem skulle gøres udlæg, som dog formedelst landstings stævning og udflugt ej er efterkommet, Rasmus Christensen ved slig for berørte medfart til største skade, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod samme indvisnings dom at kunne sige, men ved magt at blive, og Niels Pedersen, Morten Poulsen, Mads Tomasen og Christen Christensen, enhver af dem, den fjerde part af fornævnte summa penge at betale Rasmus Christensen eller lide indvisning efter fornævnte dom, som nu er ved magt dømt, hvis ikke enhver af dem pro kvota ham billigen kan tilfredsstille.

(202)

** var skikket Henrik Sørensen, borger i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter andre opsættelsers indhold at have stævnet Niels Rasmussen Bøssemager, borger sst, for en dom han til Ålborg rådhus 10/5 sidst forleden, efter 8 dages stævning, over ham skal forhvervet have, anlangende et forløfte Henrik Sørensen for hans salig hustru Sidsel Christensdatters to søstersønner, Hans Turesen og Laurids Turesen, deres fædrene arv til deres formynder, Christen Keldsen, borger i Ålborg, er i, og sig beløber efter skifteregisters og hans udgivne forløftes breves videre indhold 26 sletdaler, dateret 17/9 1652, men eftersom Henrik Sørensen med Niels Bøssemagers hustru, Sidsel Christensdatter, skal have gjort regnskab og afregning med hverandre 21/2 1655, og da Henrik Sørensen sin kvittering at have udgivet, som er overleveret til hendes ---- , hvilket skal have været en rum tid, førend hun med Niels Bøssemager kom i ægteskab: så og efterdi borgmester og råd har funderet deres dom på en Henrik Sørensen hans egne skrevne og underskrevne endelig kvittering uden nogen eksemption, at alt hans og hans kones søster Sidsel Christensdatters regnskab er rigtig afregnet og klargjort på begge sider ---- indtil, det være sig efter hans regnskabsbogs formelding eller andet i alle måder, og fordi deri frikendt Niels Rasmussen Bøssemager for Henrik Sørensens tiltale og søgning for fornævnte 25 daler, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod den deres dom at kunne sige, men ved magt at blive.

(215)

** var skikket Christen Sørensen i Løgstør på sin kære mor Johanne Jensdatter, salig Søren Søndergårds, og hendes søn, en umyndig dreng Niels Sørensen af Thisted, deres vegne deres fuldmægtig Poul Lauridsen i Brårup med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Søren Christensen, tilforn tjenende på Ullerupgård i Thy, for et enligt syn, han i Ullerupgård borgestue 27/9 1659 skal have tilstanden, og siden til Hillerslev herreds ting 19/6 1660 efter bekræftet, efter en forstigel, Johanne Jensdatter af Thisted skal have fremlagt i mening, hun har berettet, hvorledes hun 27/9 har været på Ullerupgård og bekommet borgestue vidne, anlangende en hoppe Niels Sørensen 19/7 skulle taget og redet på vejen til Thisted, og kom dog ikke så vidt til Thisted, men skulle komme ledende med den tilbage igen, sat den på Ullerupgårds mark, og den straks skulle være død bleven: så og efterdi fornævnte vidnesbyrd udførlig har vidnet, enhver for sig, om fornævnte hoppe, som Niels Sørensen skal have taget at ride på til Thisted, og den straks derefter er død bleven, og intet nøjagtig derimod fremlægges, hvormed kunne bevises ikke så at have været, som omvidnet er, han og sig til hjemting såvel som her fra rettergang entholder, og ikke sig personligen derimod ved sin ed erklæret, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod fornævnte vidner eller den dom, derpå funderet er, at kunne sige, men ved magt at blive, men efterdi Niels Christensen ikke med 6 høringer er delt bleven, uden alene med 4, som ikke tillades, da bør samme indstævnte deler, såvel som og de landstings deler, derefter taget er, samt fornævnte forbuds vidne magtesløs at være.

(225)

14/8 1661.

** var skikket velb Malte Sehested til Rydhave hans arvinger deres fuldmægtig Tyge Andersen, ridefoged til Boller, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have givet til kende, hvorledes han er forårsaget at have stævnet Laurids Nielsen i vester Brønderslev for en dom, han til Jerslev herreds ting 31/1 1661 dømt og afsagt har, imellem ham og Sejerslev sognemænd, og fradømt hvis penge, han for Sejerslev kirkes tiende for anno 1657 og anno 1658 ved sin fuldmægtig har betalt efter rigtig bevis, og det tvært imod KM missive og befaling samt andre dokumenter, for ham i rette har været fremlagt: så og efterdi salig Malte Sehesteds arvinger deres fuldmægtig med kopi efter provstiskriveren Claus Nielsens underskrevne seddel og befaling bevislig gør, at de, som havde kirkens tiende, skulle yde afgiften for det år 1657 såvel som for det år 1658, i lige måder og bevises med fornævnte provstiskrivers underskrevne kvittants, at Malte Sehested ved hans fuldmægtig har til ham ladet levere en summa for samme to års afgifter, efter samme kvittants derom formelding, tilmed og bevises med kopi af KM missive til kirkens patron, at den resterende tiende skulle klareres, hvorefter og nu salig Malte Sehested ej videre fordret, end hvis han havde udlagt, og sætfogden Laurids Nielsen dog har fridømt bemeldte Serridslev sognemænd for samme penges udgift, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende den hans dom så noksom, at den bør nogen magt at have men magtesløs at være, og ikke at komme salig Malte Sehesteds arvinger til nogen forhindring, og fornævnte sætfoged Laurids Nielsen at give dem til omkostning 4 rigsdaler.

(228)

** (til Mikkel Flys opsættelse) så mødte Christen Christensen i øster Assels og begærede rettergang, eftersom han havde nogle af vidnesbyrdene til stede, dertil svarede Mikkel Fly og Niels Nielsen og påæskede at ville føre vidner i sagen, dem til befrielse, såvel som og at stævne de vidner til underkendelse, som ikke til dette landsting af dem er indstævnet: da efter slig lejlighed blev

samme sag opsat til i dag 6 uger, og vidnesbyrdene da på begge sider personlig her at møde, og da at gå derom hvis lov og ret er.

** var skikket doktor Niels Bendsen af Ålborg hans fuldmægtig Poul Lauridsen i Brårup, i doktor Niels Bendsens egen nærværelse, på den ene og havde stævnet borgmestre Daniel Calow og Henrik de Hemmer, så og Jacob Johansen med flere rådmænd på den anden side for et bænkebrev, de under dato 13/10 1657 til Ålborg byting med hænders underskrivelse 1/4 sidst forleden ladet i rette skikke, i mening at det var dem vitterligt, at mester Bend Hansen på doktor Niels Bendsens vegne til brandskat og månedlig kontribution på ober krigs kommissarie under plyndring, huses ruinering, mord og brand, strenge trusler og doktor Niels Bendsens tjeneres indstændige bøn og begæring skulle have udlagt 257 rigsdaler, hvilket bænkebrev doktor Niels Bendsen formener ikke så noksom, eftersom det ikke skal bevises, det han nogen tid skriftlig eller mundtlig har været begærende af mester Bend Hansen nogen penge, som bemeldt er, at udgive: så og efterdi bemeldte borgmester Daniel Calow og hans medfølgere i deres underskrevne vidne og kundskab udførlig tilstår, dem i sandhed vitterlig, at mester Bend Hansen på hans morbror doktor Niels Bendsens vegne til brandskat og månedlig kontribution, på ober krigs kommissarie, under plyndren, huses ruinering, mord og brands strenge trusler, og doktor Nielses tjeners indstændige bøn og begæring har udlagt 257 rigsdaler, hvilke deres kundskab og vidne de til bytinget for retten ved deres jurament og ed har været gestendig, affirmeret og bekræftet, således i sandhed at være, såvel som og her for retten under deres hænders skriftlige indlæg har gestendig været, og intet nøjagtig derimod fremlægges, hvormed samme vidne kunne svækkes, da efter slig lejlighed ved vi ikke imod samme indstævnte vidne at kunne sige, men ved magt at blive.

(233)

** var skikket hr Jonas Nielsen, succentor og medtjener i ordet til Viborg domkirke, hans fuldmægtig Jens Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes han højlig var forårsaget at have hid i rette stævnet Jens Madsen i Viborg for en dom, han skal lade sig af berømme at have impeteret over hr Jonas Nielsen til Vorde birketing 5/4 sidst forleden, anlangende nogle penge, som han skal være ham efter hans bevises indhold skyldig bleven, hvorimod hr Jonas således protesterer, at Jens Madsen uden nogen admination om satisfaktion ham med ulovlig proces skal have over ilet: så og efterdi for os såvel som for birkefogden er i rette lagt hr Jonas Worm hans to underskrevne skadesløs breve, til Jens Madsen udgivet, på fornævnte summa penge, såvel som og der foruden en udtog af Jens Madsens regnskabsbog på 2 daler, som ikke med kvittants eller i andre måder bevises afbetalt at være, så birkefogden fordi har tildømt hr Jonas Nielsen Worm samme summa penge Jens Madsen skadesløs at betale, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at kunne sige, men ved magt at blive.

(238)

** var skikket Søren Jensen Ilsø, borger i Skive, hans fuldmægtig Gregers Hvid i Viborg, i Søren Ilsøs egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en dom han til fornævnte byting 22/4 sidst forleden, imellem Søren Jensen Ilsø på den ene og Christen Svendsen, borger i Viborg, på den anden side, dømt og afsagt har, og efter en opdragelse brev, som Jens Sørensen Ilsø, borger i Viborg, til Christen Svendsen gjort har, efter en forløftes brev, som hans bror Søren Jensen Ilsø 20/1 1656 til salig mester Frands Rosenbjerg, forrige biskop i Viborg, og Christen Svendsen og

deres arvinger på hans bror Jens Ilsøs vegne skal have gjort og udgivet, og deri tildømt Søren Jensen Ilsø fornævnte 50 rigsdaler med sin rente og skadelidelse til Christen Svendsen at erlægge og betale, eller derfor at ske indvisning, vurdering og udlæg af hans gods og formue: så og efterdi for os i rette lægges en kontrakt og afregning i dannemænds overværelse gjort og oprettet imellem Søren Jensen og hans bror Jens Sørensen, dateret 19/1 1656, som udførligen formelder, at de da endelig og vel er forligt om al deres tvistighed, som de til den dag har imellem været, det være sig i hvad måder det nævnes kunne, hvilken kontrakt og befindes af de overværende dannemænd til vitterlighed underskrevet, bevises og med tingsvidne af Niels Christensen Ilsø og Anders Sørensen Mølgård ved ed og oprakte finger vidnet, dem iblandt andre at have hos været i Jens Sørensen Ilsø hans hus og stue i Viborg 19/1 over fornævnte kontrakt og forligelsesmål imellem begge brødre, og da samme tid betalte Søren Jensen hans bror Jens Ilsø 40 sletdaler, mesten i halve kroner, som de sagde var den sidste rest for hvis umag og omkostning, han havde haft i den sag med Niels Kocks død i Skive, og endog derimod fremlægges en liden seddel, dateret 20/1 næste dag efter kontrakten gjort er, på 50 rigsdaler, som Søren Jensen skulle have lovet på hans bror Jens Ilsøs vegne at betale Christen Svendsen eller hans arvinger til første michaeli, som påæskedes, hvilke liden gældsbrev befindes nogle steder i linierne med underskedelig blæk skrevet og usædvanlig stillet, tilmed og sig heden tyder på en stor bekostning, som Jens Ilsø for hans bror skulle have gjort i salig Niels Kocks sag af Skive, uanseet både det og alle andre sager dem imellem tilforn at være dømt og nedlagt, efter kontraktens lydelse, som for er rørt, Søren Jensen og nu her i dag for retten højligen har benægtet, sig ikke fornævnte seddel på bemeldte penge til hans bror at have udgivet, og intet nøjagtigt Jens Ilsø derimod fremlægger, hvormed han kunne bevise, samme skrift og seddel lovlig og nøjagtig at være, som det sig burde, da har vi efter for berørte lejlighed og dis ---- medfart ikke kunnet kende samme gældsseddel så noksom oprigtig at være, at den bør nogen magt at have men magtesløs og ikke at komme Søren Jensen Ilsø til nogen forhindring eller skade.

(244)

** var skikket Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, på velb Jens Bildt Ottesen til Hæstrupgård såvel som og på Hans Lauridsen i Gunderup, foged til Børglum herreds ting, deres vegne berettet og gav til kende, hvorledes de af velb fru Karen Dyre til Knivholt, efter opsættelses lydelse, til dette landsting skal være hid stævnet, og endog fru Karen Dyre tit og ofte i dette landsting er påråbt, er alligevel ikke nogen på hendes vegne med samme opsættelse eller stævning er mødt at fremlægge Jens Bildt og Hans Lauridsen sag at give: da bør de for den opsættelse og stævning kvit at være, og fru Karen Dyre at give Jens Bildt 4 rigsdaler og Hans Lauridsen 2 sletdaler til kost og tæring.

(245)

** var skikket doktor Søren Hansen, medikus i Ålborg, hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter anden opsættelse at have givet til kende, hvorledes han efter en 6 ugers opsættelse til Sønderherreds ting i Mors 3/12 1660 skal have forhvervet dom over velb Iver Krabbe til Højrisgård i Mors, og Iver Krabbe hverken selv eller hans fuldmægtig nogen sinde er mødt i rette, langt mindre siden 3/12 i ringeste måder bekvemmet sig at betale doktor Søren Hansen 1419 rigsdaler samt des rente og interesse, hvorfor doktor Søren Hansen på rettens vegne er begærende, det for bemeldte dom her til landsting måtte konfirmeres, og til forordnes to gode mænd som kunne gøre doktor Søren Hansen udlæg og indvisning i Iver Krabbes bedste formue, gods, ejendom og løsøre: da efter tiltale, gensvar og sagens lejlighed og endog vi har gjort vores yderste flid, parterne i mindelighed efter ækvitet og

billighed at ville have forenet, så har vi dog intet i så måder kunnet udrette, da efterdi fremlægges Iver Krabbes forseglede og underskrevne strenge skadesløs gældsbrev og forpligt, til doktor Søren Hansen udgivet, dateret Ålborg 24/8 1657, lydende på 1419 rigsdaler in specie hovedstol samt dis årlige og sædvanlige rente, 6 rigsdaler af hver hundrede, at betale til doktor Søren Hansen eller hans arvinger i hans mors hus i Ålborg i nøjagtige rigsdaler in specie til 24/8 1658, og til dis tryggere forsegling har Iver Krabbe til doktor Søren Hansen i pantsat 10 tønder hartkorn i Højris hovedgårds takst, og i Højris hovedgårds bygning 800 rigsdaler, hver tønde hartkorn beregnet og anslaget på 60 rigsdaler in specie, med videre Iver Krabbes obligation derom formelder, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst Iver Krabbe at kunne befri, at han jo bør fornævnte hovedstol med rente og interesse at betale, eller og at lide indvisning, og fornævnte indstævnte dom ved magt at blive, og fordi tilfinder velb Hans Wolf Unger til Villerup og Valdemar Skram til Sjelle skovgård, som Jens Høg på doktor Søren Hansens vegne dertil nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger begive dem til Højrisgård, og der i bemeldte pantsatte 10 tønder hartkorn i fornævnte hovedgård og dis bygning for samme summa penge med dis rente og interesse at gøre doktor Søren Hansen, efter rigtig likvidation, udlæg, sker ham deri ikke fyldest, da i andet Iver Krabbes jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld betaling for sin fordrede gæld, og det efter recessen, som de vil ansvare og være bekendt, belangende hvis Iver Krabbe sætter i rette og formener, at doktor Søren Hansen bør imod rentens betaling at afkorte og godtgøre hvis han på Højrisgårds bygning, såvel som til brandskat, kontribution og i andre måder har bekostet og udgivet, da hvo på skader indkalde sig sagen på tilbørlige steder, og der gås om, så vidt ret er.

(253)

** var skikket velb fru Karen Dyre til Knivholt hendes fuldmægtig Christen Christensen i Nors med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da efter anden opsættelse at have stævnet Jørgen Christensen i Vust, herredsfoged til Hannæs ting, for en dom han til fornævnte ting sidst forleden dømt og afsagt har, imellem fru Karen Dyre på den ene og Christen Sørensen i Kettrup på den anden side, og da fradømt fru Karen Dyre hendes landgilde, som hun af Christen Sørensen i Kettrup ved retten fordret, og funderet hans dom på kong Christian den fjerde hans recesses 12. kapitel, og ikke har anseet kong Frederik hans udgivne kongebrev og mandat, dateret København 24/7 1660, iblandt andet i den 10. kapitel formeldende om restants og landgilde, at enhver har hals og hånd over sine egne bønder og tjenere: så og efterdi Jørgen Christensen, foged til Hannæs ting, ikke endelig i sagen har dømt, som det sig burde, da finder vi efter slig lejlighed den hans som magtesløs at være, og hvo videre på skader, da at indkalde sagen igen til hjemting, og fogden, når det for ham lovlig indstævnes, da endelig deri at dømme på hvis, for ham bliver i rette sat, som han vil ansvare og være bekendt, og efterdi Jørgen Christensen med slig udstedte dom har fru Karen Dyre omkostning tilføjet, da bør han derfor at give hende 2 rigsdaler.

(255)

** var skikket doktor Niels Bendsen, residerende medikus i Ålborg, hans fuldmægtig Poul Lauridsen i Brårup, i doktor Niels Bendsens egen nærværelse, på den ene og havde stævnet Hans Pop og Peder Brandt i Ålborg på den anden side for vidner, de til Ålborg byting 29/7 forleden, efter skriftlige sedler, vidnet har, i lige mening dem var vitterligt at generalmajor Bødker med en del ryttere holdt på torvet 1657 og ikke ville marchere, førend de fik en summa penge der af byen, og var dem vitterligt der var svenske ryttere i doktor Niels Bendsens hus og skulle eksekvere for penge, som skulle udgives, for huset at salvere, hvilke penge de skulle efter øvrighedens befaling

indfordre, men hvor mange, der blev udgivet, vidste de ikke: så og efterdi fornævnte indstævnte vidnesbyrd mesten del har vidnet og båret kundskab om den synlig gerning, de selv har hos været, seet og hørt, og intet nøjagtig derimod fremlægges, hvormed kunne bevises ikke så at være, tilmed og Hans Brandenborg og Niels Andersen Tømmermand deres vidne ved ed og opholden finger nu her for retten har bekræftet, såvel som og Hans Pop og Peder Brandt i deres fremskikkede skriftlige tilståelse, deres vidne fuldkommelig er gestendig, og intet nøjagtig derimod fremlægges, hvormed kunne bevises ikke jo så at være sket, som omvidnet er, da efter slig lejlighed ved vi ikke imod fornævnte vidnesbyrds vidne at kunne sige, men ved magt at blive.

(261)

** var skikket Poul Pedersen Vibedstoft, borger og indvåner i Thisted, hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, i Poul Vibedstofts egen nærværelse, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged til Hillerslev herred, for han sig har af forsætlighed entholdt imod loven, og ikke ville være Poul Pedersen følgagtig at gøre ham udlæg for sin retfærdige gæld hos en hans herredsmænd, nemlig Mikkel Pedersen Møller i Hov: så og efterdi Anders Lauridsen og Jens Sørensen udførlig har vidnet og båret kundskab, at de to gange har været med Poul Pedersen Vibedstoft hos Søren Jensen i Kåstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, og da begge gange seet og hørt Poul Pedersen begæret af Søren Jensen, han ville være ham følgagtig efter endelig doms lydelse, over Mikkel Pedersen Møller forhvervet, at gøre ham udlæg, hvilke dog ej sket er, eller en anden dannemand med vurderingsmænd dertil forordne, som ske burde, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den deres vidne at kunne sige, men ved magt at blive, og Søren Jensen for den hans forseelse at give Poul Pedersen Vibedstoft 6 rigsdaler for dis deri forårsagede omkostning.

(266)

** var skikket doktor Niels Bendsen, medikus i Ålborg, hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet velb Iver Krabbe, nu bosiddende på Højrisgård i Mors, eftersom doktor Niels Bendsen til Sønderherreds ting i Mors 3/12 1660 dom over ham har forhvervet for hovedstolen 2100 rigsdaler in specie samt des forfaldne rente, påløbende interesse og omkostning, beregnet fra 24/8 1657 efter udgivne strenge gældsbrevs videre indhold, dog har Iver Krabbe indtil dis ingenlunde sig ladet finde til nogen bekvemmelighed, hvorfor doktor Niels Bendsen er forårsaget at indstævne Iver Krabbe her til landsting og formener nu som tilforn, at Iver Krabbe jo pligtig er hans udgivne gældsbrev at holde, eller og af landsting at tilnævnes gode mænd, som med herredsfogden kunne gøre ham nøjagtig og fuldkommen udlæg efter recessen, som det sig bør: med flere ord og tale dem derom imellem var, da efter tiltale, gensvar og sagens lejlighed, og endog vi har gjort vores yderste flid, parterne i mindelighed efter ækvitet og billighed at ville have forenet, så har vi dog intet i så måder kunnet udrettet, da efterdi fremlægges Iver Krabbes forseglede og underskrevne strenge gældsbrev og forpligt, til doktor Niels Bendsen udgivet, dateret Ålborg 24/8 1657, lydende på 2100 rigsdaler in specie hovedstol samt dis årlige og sædvanlige rente, 6 rigsdaler af hver hundrede, at betale til doktor Niels Bendsen eller hans arvinger i hans hus i Ålborg, i nøjagtige rigsdaler in specie til 24/8 1658, og til dis tryggere forsikring har Iver Krabbe til doktor Niels Bendsen i pant sat 35 tønder hartkorn i Højrisgård i Mors, des hovedejendom eller bygning, efter hans egen vilje, hver tønde hartkorn beregnet og anslaget på 60 rigsdaler in specie, med videre Iver Krabbes obligation derom formelder, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst Iver Krabbe at kunne befri, at han jo bør fornævnte hovedstol med rente og interesse at betale, eller og at lide

indvisning, og fornævnte indstævnte dom ved magt at blive, og fordi tilfinder velb Hans Wolf Unger til Villerup og Valdemar Skram til Sjelle skovgård, som Jens Høg på doktor Niels Bendsens vegne nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger begive dem til Højrisgård, og der i bemeldte pantsatte 35 tønder hartkorn i fornævnte hovedgård dis ejendom eller bygning for samme summa penge med dis rente og interesse at gøre doktor Niels Bendsen efter rigtig likvidation udlæg, sker ham deri ikke fyldest, da i andet Iver Krabbes jordegods eller løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld betaling for sin fordrede gæld, og det efter recessen, som de vil ansvare og være bekendt, belangende hvis Iver Krabbe sætter i rette og formener, at doktor Niels Bendsen bør imod rentens betaling at afkorte og godtgøre hvis han på Højrisgårds bygning, såvel som til brandskat, kontribution og i andre måder har bekostet og udgivet, da hvo på skader, indstævne sig sagen på tilbørlige steder, og der gås om så vidt ret er.

(275)

28/8 1661.

** var skikket Mikkel Pedersen Møller i Hov med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes han højlig har været forårsaget at have stævnet Poul Pedersen Vibedstoft, borger i Thisted, for noget gæld, han har ladet ham tiltale for, og først beskyldt ham efter skadesløs brev 7 sletmark og en tønde spansk havre, Poul Pedersen Vibedstoft har beskyldt Mikkel Pedersen efter hans regnskabsbogs indhold: så og efterdi byfogden iblandt andet har funderet sin dom på Mikkel Pedersens skadesløs brev, hvorpå resterer 7 sletmark og en tønde spansk havre, såvel som og på en opskrift i Poul Pedersen Vibedstofts regnskabsbog indført, hvorpå Mikkel Pedersen resterer 10 mark, hvilke gæld Mikkel Pedersen ikke her for retten udførlig ved sin ed turde fragå, som forskrevet står, da vidste vi efter slig lejlighed ikke fornævnte byfogedens dom så vidt at kunne imod sige, men ved magt at blive, belangende Mikkel Nielsen og Anders Mikkelsens vidne, hid stævnet er, om samme hests betaling, Poul Pedersen Vibedstoft af Mikkel Pedersen Møller skulle have bekommet, da efterdi Anders Mikkelsen befindes at være Mikkel Pedersens egen søn, og i så måder vildig, hans far til behjælpning vidnet, og Niels Mikkelsen hans vidne i så måder enlig, tilmed rum tid derefter på femte år derom vidnet er, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende den deres vidne så noksom, at den bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(281)

** var skikket velb fru Elsebe Juel, salig Ove Juuls, til Brusgård hendes fuldmægtig Anders Nielsen, foged på Asmildkloster, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en henfindelse dom han på Viborg byting 25/6 sidst forleden, imellem fru Elsebe Juel på den ene og mester Jens Ostenfeld, sognepræst til Sortebrødre kirke her i Viborg, på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende efterskrevne gods ud af salig velb fru Christence Juels, salig Knud Gyldenstjernes, til Stubbergård, som skal være indkommen i mester Jens Ostenfelds gemme og forvaring nogle dage for sankt olai dag 1657 og indsat i en kammer, og da har fogden sagen fra sig heden funden efter mester Jens Ostenfelds indlæg, og ikke efter rettens gemes ville agte eller anse udførlige vidnesbyrds vidner, som for ham er fremlagt: da efterdi velb Laurids Below landsdommer befindes i denne sag med interesseret, og landsdommer Villum Lange ikke nu var til stede, retten at besidde, da efter slig lejlighed blev samme sag med bevilling optaget til i dag 6 uger, og da dem her at møde og gå derom, så meget

som lov og ret kan findes, og vidnesbyrdene her da i egen person at møde, og denne opsættelse her forinden lovlig at læses.

(283)

** var skikket Christen Madsen, borger og indvåner i Thisted, hans fuldmægtig Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet efterskrevne syn og dom, havde derfor og da stævnet Mikkel Jensen Skovsted, Tomas Sørensen Silstrup med flere synsmænd, alle indvånere i Thisted, for en syns seddel, de til Thisted byting 25/8 sidst skal have fremlagt og afhjemlet, indeholdende at de 13/7 sidst skal have synet en stykke engdel, som salig Just Olufsens hustru, Maren Nielsdatter, dem foreviste fire pæle med Christen Madsens mærke, som Maren Nielsdatter skal have sagt, fornævnte fire pæle at stå i hendes engdel, og skal have været fra samme pæle og nør op til landet 47 skafte, hvilken syn beskyldes først, at fornævnte synsmænd skal have forbi gået de gamle pæle, som de nye er nedslagen hos, og ikke derom synet: da efterdi samme sag befindes i 6 uger til i dag opsat, og ikke Maren Nielsdatter eller og Niels Jensen Oderø eller nogen på deres vegne er mødt herimod at svare eller gå i rette, som forskrevet står, så imod recessen uden bevilling ikke kan gøres længere ophold, da finder vi efter sådan lejlighed samme indstævnte synsvidne og dom magtesløs at være, og ikke at komme Christen Madsen til nogen forhindring, og Maren Nielsdatter at give Christen Madsen for dis forårsagede omkostning og fra retten udeblivelse 8 rigsdaler, og Niels Jensen Oderø at give ham 3 rigsdaler, i rede penge at betale.

(285)

** (til Jens Christoffersen i Hunetorp hans opsættelse) så er Peder Lauridsen eller nogen af de andre indstævnte personer ikke mødt, eller nogen på deres vegne herimod at svare: da efterdi samme sag nyligen til dette landsting er indstævnet, er den optaget til i dag 6 uger, og Peder Lauridsen såvel som og Dorte Ibsdatter og Karen Simonsdatter, disligeste og Jens Christoffersen tillige med hverandre i egen person alle at møde, uden nogen forhaling eller ophold, og den opsættelse her forinden dem til underretning til deres bopæl og værneting lovlig at læses, forkyndes og påskrives, som det sig bør, og da at gå derom hvis lov og ret findes kan.

(287)

25/9 1661.

** var skikket doktor Niels Bendsen, medikus i Ålborg, og her i dag fremlagde efterskrevne forseglede og underskrevne kontrakt så lydende, kendes vi underskrevne, doktor Niels Bendsen og doktor Søren Hansen Bendsen, begge residerende medici i Ålborg, at vi 22/8 er kommen i en venlig kontrakt med velb Iver Krabbe til Toftum, anlangende alle hvis gældsbreve, købebreve, hjemtings domme, landstings domme og andre dokumenter, som os imellem været har til denne dag på begge sider, i særdeleshed Højrisgård i Mors og des mølle, nu her efter denne dag skal være kasseret, død og magtesløs, underskrevet Ålborg 22/8 1661. endnu fremlagde efterskrevne lodsedler i salig Erik Juels efterladte og opbudne gods, som tilfaldt doktor Niels Bendsen og doktor Søren Hansen Bendsen, salig Hans Sørensens og Anne Bendsdatters søn i Ålborg, og hendes datter Kirsten Hansdatter.

(288)

** (til Jørgen Madsen, barnfødt i Skive, hans opsættelse) så er Niels Christensen Ris eller nogen på hans vegne med nøjagtig fuldmagt ikke mødt herimod at svare eller gå i rette: da efter slig lejlighed er samme sag endnu opsat til i dag måned, og da dem her at møde og gå derom så meget som lov og ret kan findes, og denne opsættelse her forinden lovlig at læses, og Niels Christensen Ris på sine egne og søskendes vegne imod forrige stævning og opsættelses udeblivelse efter recessen pligtig at give Jørgen Madsen til omkostning 6 rigsdaler, i rede penge at betale.

(289)

** var skikket velb fru Anne Arenfeldt, salig Claus Porses, til Ullerupgård hendes fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 19/6 sidst forleden, lydende hende da efter en seks ugers opsættelse at have givet til kende, hvorledes hun, formedelst fru Elsebe Juel til Brusgård hendes nu på ny påførte trætte, højligen forårsages på hendes egne og hendes umyndige børns vegne at have stævnet Christen Pedersen i Østerild og hans medbrødre vidnespersoner for et vidne, de til Hillerslev herreds ting 19/10 1652 vidnet har, anlangende et lidet stykke jord på Østerild mark, som hendes salig husbond velb Claus Pors og velb fru Elsebe Juel har omtvistet, det at skulle have ligget til den gård i Østerild, som Mads Tomasen påboer: så og efterdi Christen Pedersen i Østerild og hans medfølgere vidnesbyrd 19/10 1652 udførlig har vidnet, at det stykke jord i Østerild mark, som velb og nu salig Claus Pors da havde ført trætte på, havde ligget til den gård Mads Tomasen påboede, og det fra den told, som ligger imellem Tomas Smeds ager og Mads Tomasens toft, og siden nør til den en røgel, som ligger for nørende af samme ---- stykke jord, og ingen anden at have haft det under hånd og hævd eller nogen brugelighed i nogen måder, uden Mads Tomasen, og dem, som har lod i fornævnte gård for ham, og altid været til i samme gård, under god rolig hævd og ukæret til den dag, såvel som og at fornævnte røgel har altid været mærke imellem fornævnte to gårdes jord, og i så måder derom vidnet efter deres alder og minde, en del på et halvt hundrede år, 40 år, 35 og 32 år, somme mere og somme mindre, efter den deres vidne dis om bemelding, hvilke vidne en part og næsten alle, som endnu lever, her i dag for rette er til stede mødt, og den ved deres højeste ed bekræftet, hvorimod aldeles intet nøjagtig er fremlagt, hvormed kunne bevises ikke så at være, som omvidnet er, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod samme vidnesbyrds vidne at kunne sige, men ved magt at blive, belangende Christen Pedersen i Østerild, Peder Madsen og Jens Jensen deres vidne, som de 6/9 1653 vidnet har, af Peder Iversen i Hjardemål da på fru Elsebe Juels vegne forhvervet, da efterdi bemeldte vidnesbyrd befindes og iblandt andet udførligen at have vidnet, at de 27/9 i fornævnte år så, at Christen Jørgensen i Østerild oppløjede og opgravede den grønne røgel, som forrige vidner omvidnet har, og i så måder vidnet om den synlig gjorte gerning, de seet har, og intet derimod fremlægges, men fast mere med velb mænd Iver Kås, Christen Kås, Hans Juel og Sivert Brockenhuus deres gransknings brev, under dato 30/3 1654 bekræftes, at samme gamle røgel var oppløjet, da ved vi efter slig lejlighed ikke den deres vidne så vidt at kunne imodsige, men i lige måde ved magt at blive, dog så vidt fornævnte vidnesbyrd har vidnet, at de ej vidste om samme røgel var skel eller mærke, og i så måder derom lagt deres vidne i tvivl og uendelig, da bør fornævnte vidne i den post magtesløs at være, og eftersom her tvistes om samme vidne, som er vidnet 6/9 1653 af Christen Pedersen i Østerild og hans medbrødre om samme røgels oppløjning og omgravelse, at Christen Pedersen skulle med været at vidne samme vidne og ---- imod hvis forrige vidne, samme omtvistede jorder havde, anlangende, da efterdi Christen Pedersen nu her i dag for retten ved højeste ed benægter ikke at have vidnet samme vidne, eller dertil stævnet og kaldt at være, men ---- Christen Pedersen, som og da boede i Østerild, og bortdød er, hvilket og med Peder Madsen i Østerild, som med den Christen Pedersen har med været fornævnte vidne, om samme røgels oppløjning, at have vidnet, bestyrkes, at

denne Christen Pedersen, som nu lever og her for retten var til stede, ikke var med ham at vidne samme vidne, som han og nu her i dag ved højeste ed fast gestendig var, og i lige måder af Peder Iversen, som da samme vidne på hans husbond fru Elsebe Juels vegne forhvervet har her for retten ved højeste ed er bekræftet, at fornævnte Christen Pedersen, som nu lever, ikke vidnet samme vidne, men den anden Christen Pedersen, som ved døden er afgangen, som for er rørt. da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende Jens Pedersen på Tange og hans medfølgeres vidne, som derimod efter så lang tid og åringers forløb efter vidnet ---- er, og ej på fersk fod i den nu afdøde Christen Pedersens levende live forhvervet, da han kunne vidst dertil at svare, så noksom, at den deri bør nogen magt at have, men magtesløs at være, og ikke at komme fru Elsebe Juel imod hendes førte vidner, som nu efter forberørte omstændigheder er ved magt dømt, til nogen forhindring, og efterdi herredsfogden Søren Jensen har udstedt fornævnte vidne, 10/9 sidst forleden udgangen, endog Christen Pedersens medfølgere, som tillige med ham i sagen vidnet har, ikke der for var varsel givet efter dis protestation derom i samme vidne er indført, da har han sig deri forseet og bør at give fru Elsebe Juel til omkostning 4 rigsdaler.

(303)

** fremkom velb Børge Rosenkrantz til Sørup og fremviste efterskrevne missive, ham tilskrevet, lydende Frederik den tredje, vor gunst tilforn, eftersom Jacob Eskildsen, forrige foged på Gavnø skal have for landsdommerne i vort land Sjælland ved ed aflagt sit vidne imod Rasmus Christensen Kræmmer, rådmand i vor købstad Næstved, belangende hvis utilbørlige ord, han skal have hørt af ham i fru Rigborg Lindenovs logement en aften sidste vinter, svensken var her i landet, da sagde Rasmus Christensen rådmand, det gik ilde til, siden krager og skader skulle regere i Danmark, og kongen og adelen gik i ---- , da er vores nådigste befaling, at de da straks indstiller sig til dis værneting, der den sandhed i bemeldte sag at bekræfte.

(305)

** var skikket velb fru Elsebe Juel, salig Ove Juuls, til Brusgård hendes fuldmægtig Jacob Ulf i Klov med en opsættelse her af landstinget 19/6 sidst forleden, lydende hende da efter andre opsættelser at have stævnet Søren Jensen i Kanstrup, herredsfoged i Hillerslev herred, for en dom han til bemeldte ting dømt og afsagt har, imellem velb fru Elsebe Juel og fru Anne Arenfeldt, salig Claus Porses, til Ullerupgård, i hvilke hans doms slutning han, fru Anne Arenfeldt til vilje, skal have kendt i samme sag ikke så lovlig at være stævnet, som det sig burde, uanseet af samme doms indhold noksom er at erfare, at fru Anne Arenfeldt med hendes lovværge og børn, enhver med deres navn, med deres lovværge er stævnet: så og efterdi befindes fru Anne Arenfeldt og hendes børn med deres lovværge at være stævnet og varsel givet for samme dom, som fru Elsebe Juel vil lade forhverve, samme jords tvistighed anlangende, og herredsfogden dog til sjette ugers dag ikke har vidst i sagen at kunne kende, formedelst børnenes lovværge ej navnlig var stævnet, tilmed og der foruden sagen for sin tilbørlig dommer heden funden, da finder vi efter slig lejlighed den hans dom magtesløs at være, og ham for slig udflugt og ophold at give fru Elsebe Juel for dis deri forårsagede omkostning 6 rigsdaler.

(307)

** var skikket velb Matias Budde til Hindsels hans fuldmægtig Jens Pedersen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Knud Pedersen i Smerupgård, herredsfoged i Revs herred, for en dom han til Revs herreds

ting 8/6 nærværende år, imellem hans fuldmægtig og menige Hvidbjerg sognemænd, dømt og afsagt har, KM tiende i bemeldte sogn anlangende, hvori han skal have kvitdømt bemeldte Hvidbjerg sognemænd for deres rette forfaldne kongelige tiende for anno 1660, hvilke dom han beskylder, Knud Pedersen ikke at ville agte eller anse en rigtig kopi af de velb kommissariers afsigelse om bemeldte tienders udgift: så og efterdi med fæstebrev bevislig gøres, Matias Budde at have Hvidbjerg kongetiende, KM anpart, i fæste, og sognemændene dog ikke derimod for fornævnte år har givet eller ydet deres tiende til Matias Budde eller hans fuldmægtig efter forrige fortingning, meget mindre det opsagt eller på kærve tilbudt at ville levere, der foruden og bevises med kommissariers seddel, at dersom kirken og præsten bekom deres tiende, skulle KM anpart også ydes, og med kvittants bevises afgiften af samme tiende at være bleven ydet og leveret, hvilket for herredsfogden er bleven bevislig gjort, og han dog derimod har fridømt fornævnte sognemænd for samme tiende, da ved vi efter slig lejlighed ikke hans dom deri at kunne følge, men magtesløs at være, og han at give Matias Budde for dis forårsagede omkostning 6 rigsdaler.

(311)

** var skikket velb fru Christence Lykke, salig Frands Brockenhuuses, til Overgård hendes fuldmægtig Poul Lauridsen i Brårup på hendes tjener Henrik Bloch, ridefoged på Rødslet, hans vegne med en opsættelse her af landstinget 19/6 sidst forleden, lydende hende da efter en 6 ugers opsættelse at have givet til kende, hvorledes hun højlig nødt forårsaget at have stævnet efterskrevne sandemænd i Viborg for en volds ed, de på Viborg byting 25/2 sidst forleden Henrik Bloch skal have oversvoret, gældssag anlangende, og det efter en attests indhold, som Johanne Nielsdatter, salig Hans Nielsens, i Viborg på ham skal have ladet gøre, imod hvilke volds ed og des forfølgning fru Christence Lykke på hendes ridefogeds vegne således protesterer og formener, ej så lovlig og retmæssig at være drevet og forhvervet, som det sig bør, i sønderlighed efterdi bemeldte hendes tjener og fuldmægtig er bleven arresteret tvært imod al rets gemes: så og efterdi for sandemændene ej er fremlagt nogen undskyldning imod fornævnte arrest, hvorefter Henrik Bloch for dis entvigelse kunne befri, så de deri ikke anderledes kunne have svoret, end gjort er, da har de efter slig lejlighed så vidt ingen uret gjort, men efterdi nu her for retten fremlægges fru Christence Lykke hendes underskrevne bevis, at Henrik Bloch, den dag arresten gjort er, da at have været i hendes forfald, da finder vi efter slig lejlighed samme volds ed og dis forfølgning magtesløs at være, dog efterdi Henrik Bloch har udgivet sin skadesløs håndskrift på bemeldte 12 daler, da bør han og derefter at betale Johanne Nielsdatter samme penge, såvel som hvis bevislig omkostning, som på samme sags forfølgning gjort er, som det sig bør.

(317)

** var skikket Peder Hansen i Hjallerup hans fuldmægtig Niels Lauridsen Beck, prokurator i Ålborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en 6 ugers opsættelse at have stævnet Maren Pedersdatter, barnfødt i Stagsted og nu tilværende i Hjallerup, at eftersom hun 17/3 sidst forleden i Hundslunds klosters kirke i den ganske menighed, som da i fornævnte kirke til stede var, såvel som 25/5 sidst forleden på Hundslund birketing har udlagt og beskyldt ham for hendes rette barnefar til det sidste barn, som hun stod skrifte for, og som hun stod med i armen på tinget, hvilke hendes sigtelse beskyldes, at eftersom med tingsvidne bevises, Peder Hansen af ungdom hid indtil har sig skikket og forholdt som en ærlig person egner, bør og vil anstå i alle måder, og derimod med tingsvidne bevises, at Maren Pedersdatter har avlet fire børn og en far til hvert barn, så deraf kan sluttes og eragtes, hvad for en letfærdig kvindes person hun er, og derfor har været straffet til kagen: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og den da tid

efter anden over 6 uger til i dag er optaget, opsættelsen findes og påskrevet til herredsting at være læst og forkyndt, efter opskriftens bemelding, og ikke Maren Pedersdatter endnu er mødt, endog hun i opsættelsen er forelagt her i egen person at møde, som forskrevet står, vi ikke heller imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter slig lejlighed, samme indstævnte sigtelse og beskyldning magtesløs at være.

(319)

** var skikket Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, og her i dag fremlagde efterskrevne underskrevne vedersigelse så lydende, eftersom min salig far Jacob Johansen, fordum slotsfoged på Koldinghus, og da boende på Hønborg ladegård i Koldinghus len, i disse besværlige forbigående krigstider ved den timelige død er bortkaldt, i Erritsø kirke begraven, og mig ikke noget vist om hans efterladte gods og formue, såvel som hans bortskyldige gæld er kundbar, så frasiger jeg mig og mine arvinger al hvis arvepart, vi efter bemeldte min salig far pro kvota kan tilfalde eller være berettiget, dateret Trøstrup præstegård i Fyn 16/9 1661 Aleksander Jacobsen Hirtznach, sognepræst til Trøstrup og Ubberud sogne i Fyn.

(320)

** vi Frederik den tredje med Guds nåde Danmarks, Norges, Venders og Goters konge etc gør alle vitterligt, at vi bevilger og forunder med dette vores åbne brev, vores købstad Ålborg den frihed, at landsdommere i Jylland efter denne dag ikke skal påkende de domme, som i Ålborg af borgmestre og rådet sst vorder afsagt, men samme deres domme aleneste for os og vores højeste ret efter denne dag at indstævnes. givet på vort slot København 22/8 1661, under vort signet Frederik.

(321)

** var skikket Niels Lauridsen Beck, prokurator i Ålborg, og her i dag for retten fremlagde efterskrevne tingsvidne, med fire segl forseglet, lydende som efterfølger, Christen Sørensen, byfoged i Ålborg, Peder Pedersen og efterskrevne borgere sst gør vitterlig, at 2/5 1659 på Ålborg byting var skikket Niels Pedersen og Jens Nielsen, borgere og handelsmænd, her sst, på deres vegne Niels Lauridsen Beck, borger og indvåner her sst, æskede og fik tingsvidne af efterskrevne, hvilke vidnede at Niels Pedersen og Jens Nielsen, borgere og indvånere i Ålborg, på deres hustruers vegne afsagde arv og gæld efter deres hustruers salig mor Johanne Lauridsdatter såvel som efter hendes søn Laurids Pop: da efter bemeldte tingsvidnes lydelse afsagde Niels Beck på Niels Pedersen og Jens Nielsen deres vegne arv og gæld efter salig Johanne Lauridsdatter og salig Laurids Poulsen Pop her i dag til Viborg landsting som til hjemting sket og gjort er, at således ganget er, bekræfter vi med vores signeter her under trykt.

(323)

** var skikket Hans Pedersen, foged på Asdal, på hans husbond velb fru Ide Skeel, salig Frederik Rantzaus, til Asdal hendes vegne hans fuldmægtig Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 16/6 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Bertel Jensen i Hjørring, Søren Jensen i Hvet, og Niels Christensen i Snevre for et vidne, de 19/9 1660 til Vrejlev birketing vidnet har, lydende de da at have vidnet, at det er dem vitterligt i Guds sandhed, at det år, den tyveri skete i Asdal lade og blev gjort, da var Christen Christensen i Snevre ikke af hans hus eller gård på nogen ulovlige steder den nat, som de greb

Peder Poulsen i Tornby for tyveri: så og efterdi Peder Christensen i Asdal skov, Jens Christensen, ladegårdsfoged på Asdal, og Peder Nielsen, tærsker sst, befindes 7/2 1659 udførlig at have vidnet om fornævnte tyveri og ulovlig gerning, som Christen Christensen med Peder Poulsen i Asdal lade har med været at gøre og begå, så Peder Poulsen da i laden er bleven pågrebet, og Christen Christensen midlertid er undveget og bortkommet, hvilket og med andre adskillige vidner i en og anden måde derom er bleven bestyrket, så Peder Christensen i Asdal skov og hans medfølgere vidnesbyrd deres vidner om synlig gjort gerning her til landstinget 9/5 1660 er konfirmeret og stadfæstet, efter den lejlighed samme endelige dom derom medfører og indeholder, og Christen Christensen dog alligevel nu efter igen til underkendelse har ladet indstævne fornævnte vidner, såvel som andre om sagen ført er, da ved vi efter slig lejlighed ikke fornævnte endelige dom derom at forandre, eller anderledes derom at dømme, end sket er, og efterdi Christen Christensen bag på samme endelige dom, og rum til derefter, siden gerningen sket er, og endelig her til landsting i sagen dømt er, har ført vidner 19/9 1660 af Bertel Jensen i Hjørring, Søren Jensen i Hvet, og Niels Christensen i Snevre fra adskillige steder tilsammen sanket, som ved oprakte finger og ed har vidnet, dem vitterligt i Guds sandhed at det år, den tyveri i Asdal blev gjort, da var Christen Christensen ikke af hans hus eller gård på nogen ulovlige steder den nat, der Peder Poulsen i Tornby for tyveri blev angreben, og at Christen Christensens heste og øg samme nat blev tyvstjålen af hans stald, uden hans vilje og minde, hvilke deres vidne de i så måder har vidnet imod for berørte konfirmerede vidner, som de da her for retten ved højeste ed og opholden finder fuldkommeligen har tilstået og gestendig været, såvel som og Christen Christensen det offentlig påteet og for beskyldt, da kunne vi efter slig lejlighed ikke kende samme Bertel Jensen, Søren Jensen og Niels Christensen deres vidner så noksom sandfærdig, at de bør nogen magt at have men løgnagtig og usandfærdig og fordi magtesløs at være, men efterdi herredsfogden, formedelst slig Christen Christensen hans ulovlig gerning, har ham hans fæste fradømt, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at kunne sige, men ved magt at blive, og Christen Christensen deri hans husbonds stavn at entvige, belangende fornævnte herredsfoged af Christen Christensen findes hid stævnet, for han ej ville stede dele over bemeldte sognemænd, fordi de ej ville give eller besegle sognevidne, såsom han det begærede og for dem havde ladet skrive, hvorimod de dog af årsag ved tingsvidne og sognepræstens kundskab har dem erklæret og undskyldt, da ved vi efter slig lejlighed ikke herredsfogdens ulempe deri at kunne kende, men ham for Christen Christensens tiltale fri at være.

(339)

** var skikket velb Niels Arenfeldt til Knivholt hans fuldmægtig Peder Nielsen i Ørslev med en opsættelse her af landstinget 19/6 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet afgangne salig Jens Eriksen i Bagterp hans arvinger, hans hustru Mette Nielsdatter, hans børn Erik Jensen, Laurids Jensen og Helle Jensdatter i Bagterp, enhver med sin lovværge, for en dom salig Jens Eriksen til Vennebjerg herreds ting 3/12 sidst forleden dømt og afsagt har, imellem velb Niels Arenfeldt og velb fru Karen Dyre til Ullerupgård, værende på Knivholt, anlangende Knivholts hovedgård med tilliggende gods, bønder og tjenere, eftersom velb Niels Arenfeldt havde til Vennebjerg herredsting ladet i rette stævne velb fru Karen Dyre, for at hun modvilligen bruger og besidder Knivholt med tilliggende gods fra salig og velb Anne Pedersdatters dødelige afgang, salig velb Hans Dyres hustru, og opbærer skyld og landgilde, ægt og arbejde, imod oprettet kontrakt:
så og efterdi befindes vel bemeldte kommissarier 16/11 1650 at have tilkendt fru Karen Dyre årlig til martini at give Niels Arenfeldt 200 rigsdaler til hans ophold, hvilken dom siden af KM og rigens råd til almindelige herredage anno 1653 efter fru Karen Dyres indstævning således iblandt andet er

bleven modereret, at efterdi fru Karen Dyre selv har tilbudt de 200 sletdaler, da var efter adskillige betænkender billigt eragtet, at det og derved burde at forblive, da ved vi efter slig lejlighed ikke andet derom at sige, end fru Karen Dyre jo bør fra fornævnte gode mænd kommissariers doms og afsigelses dato årligen at betale til Niels Arenfeldt 200 sletdaler, så vidt hun deraf med rette resterer, og ikke med kvittantser kan bevises efter rigtig overslag og likvidation at være erlagt og betalt, og fordi tilfinder velb Erik Hvas til Gerumgård og Anders Munk til Hedeås, som Peder Nielsen Ørslev på Niels Arenfeldts vegne nævnt har, med fordeligste lejlighed og inden i dag 6 uger dem at forsamle og med herredsfogden drage for fru Karen Dyres bopæl, og der udæske betaling for hvis, Niels Arenfeldt i så måder for hans fordring kan tilkomme, sker ham der ikke betaling, da i hendes løsøre at gøres udlæg, sker deri ikke fyldest, da dem i andet hendes jordegods og løsøre, hvor det findes kan, at indvise, så han bekommer fuld betaling for resten af samme fordring, og det efter recessen som de vil ansvare og være bekendt, belangende det Niels Arenfeldt formener sig Knivholts gård og gods at vil tiltræde efter en kontrakt imellem ham og nu salig Hans Dyre oprettet 10/3 1636, da efterdi fremlægges herredags dom, udgivet 1642, hvori Niels Arenfeldt er tildømt KM riger og lande at entvige, efter den lejlighed samme dom medfører, og ikke KM benådnings brev derimod tilholder Niels Arenfeldt sit gods at skulle besidde og så som tilforn mægtig være, men fast mere med kongelig befaling bevises, at Niels Arenfeldt alene deraf en visse pension til sin livs ophold skulle nyde, samme gård og gods også har været fru Karen Dyres fædrene gods, så Niels Arenfeldt tilforn vederlag har for bekommet, tilmed den for berørte og på beråbte kontrakt ikke heller in originali fremlægges, da har vi efter slig lejlighed ikke vidst at kunne tilfinde Niels Arenfeldt Knivholts gård og gods at besidde, men fru Karen Dyre for den tiltale frikendes, og fornævnte forbuds vidner og dom, derpå funderet er, magtesløs at blive, og ikke at komme fru Karen Dyre til nogen forhindring i nogen måder.

(351)

9/10 1661.

** var skikket velb jomfru Anne Sehested til Sindbjerggård i Mors hendes fuldmægtig Jens Nielsen, foged der sst, med en opsættelse her af landstinget i dag måned, lydende hende da efter en 6 ugers stævning at have stævnet Ib Jensen, forrige foged på Sindbjerggård, anlangende en forpligt han under sin hånd og æres fortabelse til hende skal have udgivet, i den mening at han ikke af landet skulle undvige men blive der til stede sit fra leverede regnskabs mangler at forklare, men han derimod skal være undveget af Mors land: så og efterdi Ib Jensen nu her i dag for retten højligen har benægtet sig ikke i samme sin udgivne forpligt anderledes at have ment eller forstået, end han jo måtte rejse fra Mors, eftersom han og i Viborg by har sig bosat, og Mors er her i Jylland beliggende, da efterdi Ib Jensens forpligt ikke egentlig formelder om Mors land alene, tilmed og Ib Jensen her i Viborg by er bosiddende, som forskrevet står, og erbyder sig at ville svare til hans regnskaber, antegnelse og mangler, som det sig bør, da efter slig forberørte lejlighed har vi os ikke turdet understå Ib Jensen derfor sin ære at fradømme, men ham pligtig at svare jomfru Anne Sehested til hans regnskabers antegnelser og mangler, så vidt af dannemænd billigen eragtes kan, og hvis han på samme regnskaber skyldig bliver, da det til jomfru Anne Sehested nøjagtigen at betale og tilfreds stille, som det sig bør, og fornævnte herredstings dom, hid stævnet er, deri ved magt at blive.

(359)

** var skikket Niels Nielsen i Dalgård, Mads Christensen i Østergård med flere af Åby sognemænd deres fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, på den ene og havde stævnet Niels

Villadsen i Serup på den anden side for et underskrevet indlæg og beskyldning, som han på Revs herreds ting 17/8 nu sidst på hr Christen i Søndbjerg hans vegne har fremlagt, og deri at have beskyldt Søndbjerg sognemænd og deres medbrødre for en summa efterstandende præstetiende, som de skulle reste med for anno 1657 og for anno 1660, og ikke hr Christen i samme sin indlæg og beskyldning har udtrykkeligen specificeret og navngiven den rette præstelige tiende, i sønderlighed for den anpart KM korntiende, som til præsten der i sognen skal være bevilget og tilladt: så og efterdi befindes en part af fornævnte sognemænd og personer for deres resterende tiende, siden delerne er udganget, så ---- som der ej for sig derefter ville rette, ved dom at være søgt og tiltalt, og i så måder fornævnte deler frafalden over de, som ikke fuldkommelig klareret, da bør samme deler så vidt ingen videre magt at have, men efterdi en part af for bemeldte sognemænd og folk befindes at restere til deres sognepræst hr Christen Christoffersen med en andel af deres tiende, som de ham ej har villet yde eller derfor fornøje, dog ingen kongelig forordning befindes, ham det imod ordinantsen at betage, såvel som til hans embede og løn er perpetueret, så herredsfogden fordi har tildømt de for ham indstævnte sognemænd og personer, enhver sin anpart tiende til hr Christen Christoffersen at klart gøre og betale, eller dem derfor at lide indvisning, da ved vi efter slig lejlighed ikke imod den hans dom at kunne sige, men ved magt at blive, og bemeldte sognemænd og personer for unødig stævning at give herredsfogden Knud Pedersen samtlige til kost og tæring 6 rigsdaler.

(367)

** var skikket Jens Christoffersen i Hunetorp med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have stævnet Dorte Ibsdatter i Hunetorp for et vidne, hun til Hvetbo herreds ting 1/8 sidst forleden vidnet har, og ham usandfærdigt pådigtet at han om nattetide skal være kommen i hendes hus og brudt hængslerne i hendes ildersdør, og samme nat blev bortrøvet deres gods, og Jens Christoffersen at have slaget hende med knoppen af hans degen i hendes hoved: så og efterdi befindes Dorte Ibsdatters vidne at være vildig i egen sag vidnet, og Karen Simonsdatters vidne i så måder enlig, som ikke regnes deri for nogen vidne, da efter slig lejlighed eragtes de ikke så noksom fuldkommen og nøjagtig, at de såvel som den sigtelse og ransnævnings ed, derefter på funderet, svoret og drevet er, kan uden videre bevis endelig ved magt kendes, men magtesløs, indtil anderledes derom bevises kan, og efterdi Sidsel Nielsdatter og hendes medfølgeres vidne ikke egentlig med hverandre overens stemmer, tilmed og en del at dem vildige, og ej lovlig varsel for givet, da bør de og i lige måde magtesløs at være.

(375)

** var skikket velb fru Anne Skeel, salig Manderup Dues, til Halkær hendes fuldmægtig Christian Kall, tjenende på Ørum, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende hende da at have stævnet Knud Pedersen Skøt i Smerupgård, herredsfoged i Revs herred, for en dom han skal have dømt og afsagt på Revs herreds ting 15/6 1661, og i samme dom skal have frikendt Christen Andersen i Jestrup, Peder Lauridsen i Revs med flere for KM anpart korntiendes afgift for år 1660, med hvilke hans dom fru Anne Skeel formener KM såvel som og hende, imidlertid hun med Ørum len har været forlenet efter hendes gode salig husbond, Manderup Dues afgang, højligen at være forurettet: så og efterdi ikke befindes velb gode mænd kommissariers afsigelse for herredsfogden den dag, han sin dom udgivet har, har været i rette, læst eller påskrevet, tilmed ikke heller navnlig specificeret eller underskedet de sognemænd, som samme tiende med resteret at udgive, eller navnlig hvad enhver udgive skulle, som ske burde, da finder vi efter slig lejlighed samme dom magtesløs at være, og hvo videre på skader, indkalde sig sagen igen til herredsting, og da

dokumenterne for fogden at i rette lægges, i hans dom at lade inddrage, og ham så derefter endeligen, efter lovlig proces og indstævning, at dømme, som han agter at forsvare og være bekendt.

(378)

** var skikket Carl Brunov og Corfits van Dam af København deres fuldmægtig Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende dem da at have stævnet Christen Lauridsen i Fogedgård, dommer til Jerslev herreds ting, for en dom han til Jerslev herreds ting 6/6 sidst forleden har kvitdømt Tomas Pedersen på ---- , Anders Nielsen i Underåre og Laurids Nielsen i Vrensted for deres skyld og landgilde 1657-1658-1659 af den årsag, at KM har kronens tjenere for landgilde kvit givet, efter KM udgivne forordning, og fornævnte bønder og tjenere er på pantsat gods, mener de bør ikke nogen frihed på deres landgilde videre end som adelens egne tjenere nyde og tilkomme: så og efterdi fornævnte dom, hid stævnet er, ikke er fremlagt, endog sagen i 6 uger er optaget, så ikke længere uden bevilling kan gøres forhaling jo i sagen at kende, da finder vi efter slig lejlighed samme dom magtesløs at være, og efterdi Laurids Nielsen i Vrensted, som sig ved samme dom ville befri, ikke er mødt, eller nogen mægtig efter lovlig fuldmagt for ham at svare eller gå i rette, og i så måder velb Carl Brunov og Corfits van Dam omkostning tilføjet, da bør Laurids Nielsen derfor at give dem 4 rigsdaler, belangende Jens Jensen i Vandkrog, som berettes i dommen at skal være indført og pådømt for skyld og landgilde, da efterdi sligt alene efter derom gjorte erklæring befindes at være sket af forseelse, og sligt ikke bevises at være kommen Jens Jensen til nogen skade, da har vi efter slig lejlighed ikke deri vidst fornævnte herredsfoged og skrivers ulempe at kunne kende, men for den tiltale fri at være.

(381)

** var skikket velb Niels Hansen til Sludstrup hans fuldmægtig Jens Christensen Høg, prokurator i Viborg, med en opsættelse her af landstinget 19/6 sidst forleden, lydende ham da efter andre opsættelser at have stævnet Ove Sørensen i Tolne, herredsfoged i Horns herred, for et stedsmåls brev, som han skal have til veje bragt og bekommet på et stykke eng, kaldes Pilengen, liggende i Elling sogn, beskylder ham at han samme stedsmåls brev har bekommet af hans hustru fru Kirsten Orning, der hun var i hendes umyndige år under værgemål: så og efterdi befindes samme fæstebrev, dateret 8/6 1652, på fornævnte Pileng af jomfru Kirsten Orning til Ove Sørensen i Tolne og hans hustru deres livstid at være udgivet, imidlertid hun da var umyndig, førend hun KM brev har erlanget sin egen værge at være, tilmed og bevises Niels Hårbo stedsmåls penge af samme eng, Ove Sørensen deraf givet har, ikke at have tilbudt, da kunne vi efter slig lejlighed ikke deri kende, samme fæstebrev så noksom, at den bør nogen magt at have, eller komme Niels Hårbo på fornævnte eng til nogen forhindring.

(384)

** var skikket Jens Keldsen Bartskær, borger i Skive, med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende ham da at have givet til kende, hvorledes han højligen var forårsaget at have stævnet Jens Jørgensen, byfoged i Viborg, for en dom han til Viborg byting 18/3 sidst forleden, imellem Niels Pedersen Nipgård, rådmand i Viborg, på den ene og Jens Keldsen Badskær på den anden side, dømt og afsagt har, anlangende en gælds fordring, nemlig 200 sletdaler, som Niels Pedersen Nipgård for en hans medborgere, Jens Sørensen Ilsø, til Jens Keldsen har været i forlov for, og i samme sin doms sentens har Jens Jørgensen byfoged sin dom sluttet, at efterdi for ham var

indstævnet Niels Pedersen Nipgård rådmand for 200 sletdaler med rente og skadelidelse, som har er i forlov for Jens Ilsø til Jens Keldsen ---- imod fremlagte kvittants, som formeldte at renten og hovedstolen 200 sletdaler at være klareret 29/3 1657, og da efter des omstændighed har han ikke vidst imod kvittantsen at tildømme Niels Nipgård at betale efter des irettesættelse: så og efterdi for byfogden såvel som og her for retten af Jens Keldsen er fremlagt en Niels Pedersen Nipgård. rådmand i Viborg, og Jens Sørensen Ilsø deres underskrevne skadesløs brev og forpligt, til Jens Keldsen udgivet, på hovedstol 200 sletdaler, én for alle og alle for en at betale, som endnu ukasseret befindes hos Jens Keldsen, og ikke fra ham at være indfriet, bemeldte kvittants ikke heller egentlig samme hovedbrev kasserer, men den fast mere udtrykkelig undtager, og alene formelder renten at være erlagt, hvilket og med rentens afskrivelse på samme hovedbrev bekræftes, Jens Ilsø og det her for retten nu tilstået og erbød sig Jens Keldsen at ville fornøje, som forskrevet står, og i så måder gælden vedgår, som og med adskillige Niels Nipgårds sendeskrivelse, Jens Keldsen tilskrevet, bestyrkes og med Jens Keldsens førte vidner bekræftes, da har vi efter for berørte lejlighed ikke deri kunnet kende samme kvittants, som Jens Ilsø sig på beråber, så noksom, at den for berørte gældsbrev kunne kassere, men den såvel som den dom, derpå funderet er, magtesløs at være, og ikke at komme Jens Keldsen imod Niels Pedersen Nipgård og Jens Sørensen Ilsøs udgivne håndskrift på bemeldte 200 sletdalers hovedstol med dis resterende rente og interesse til nogen forhindring, men efterdi Laurids Lauridsen og Maren Pedersdatters vidne, som hid stævnet er, efter for berørte omstændigheder i så måder bekræftes, da bør den deres vidne deri ved magt at blive.

(397)

23/10 1661.

** var skikket velb Otte Skeel Christensen til Vallø hans fuldmægtig Niels Andersen Roland, prokurator i Viborg, og havde hid kaldt sandemænd af Kær herred, manddød at sværge over Laurids Viborg, som tjente velb Peder Juel til Vrejlevkloster, for Tomas Polak, som tjente Otte Skeel, han 16/9 sidst forleden for hånden har huggen, så han siden samme dag deraf er død bleven, og nu fremlagde Niels Andersen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Kær herreds ting 8/10 sidst forleden, Rasmus Pedersen og Anne Christensdatter i Åby at have vidnet, 16/9 sidst forleden dem at have seet, at der kom gående ud på marken to karle, en polak og en dansk karl, og da trak polakken sin sabel ud, og Laurids Viborg tog sin kårde og trak den ud, og efter et hug eller to af dem begge var gjort, fik polakken skade i sin højre arm, så sablen faldt ham af hånden, dermed gik Laurids Viborg sin vej: dernæst gjorde sandemændene deres ed, efter at der var sat fylding på dem, og svor Laurids Jensen manddød over og til hans fred for Tomas Polak, han af nødværge for hånden havde hugget, og siden deraf død bleven, efter derom bemeldte førte vidner dis indhold. derhos blev den ottende sandemand Bertel Tomasen hans skudsmål til kende givet, at han af alderdom og skrøbelighed ikke her i dag kunne møde, sin ed og tov om samme drab med sine medbrødre at kunne gøre.

(400)

** var skikket borgmester og råd såvel KM byfoged i Viborg med en opsættelse her af landstinget i dag 6 uger, lydende dem da at have stævnet Poul Madsen, boende i Gørding by og sogn, for et vidne han har taget beskrevet til Viborg byting 18/3 sidst forleden, anlangende spørgsmål, som han gjorde til salig Margrete Jensdatter, siden dom og sentens er oplæst over hende til døden, formedelst drab, som hun gjorde på salig Jens Lauridsen Guldsmed, belangende at hun skulle have af hendes søster Anne Jensdatters gods for 200 rigsdaler, hvilken vidne beskyldes at være tagen efter en

misdæders ord og mundheld, for de efter recessen ikke bør at stå til troende og derfor ingen magt at have: så og efterdi befindes Hans Rasmussen Murmester og Niels Nielsen Hammer deres udgivne kundskab efter Margrete Jensdatters ord og mundheld, der hun i fængslet for sin misgerning er anhæftet, alene befindes et bænkebrev, som ej til tinge efter lovlig varsels foregivelse af dem efter recessen er vidnet og bekræftet, fast mindre af borgmester, råd eller byfogden slig forretning anbefalet, eller de og sligt dem gestendig er, tilmed og i lige måde befindes Margrete Jensdatter på bytinget, siden at dom over hende for samme drabssag til døde var overganget og skulle heden rettes, efter hendes svoger Poul Madsens tilspørgelse, hende da at have bekendt, at hun havde 200 rigsdaler af hendes søster Anne Jensdatters penge, som hun for hende havde udfået, hvilken kundskab og bekendelse ikke med andre nøjagtige bevis er bekræftet, men fast mere med adskillige gældsbreve, her for retten fremvist, derimod udførligen bevislig gøres, de alle til Margrete Jensdatter at være udgivet, og i ingen måder Anne Jensdatter for hendes person angår, det og med den registrering, som samme dag, der Margrete Jensdatter dræbte Jens Guldsmed, i hendes bo, i Anne Jensdatters egen nærværelse, sket og gjort er, bestyrkes at hun da ikke fornævnte 200 rigsdaler over registreringen ---- har fordret, da har vi efter for berørte lejlighed ikke kunnet kende samme indstævnte kundskab og bekendelse så noksom lovlig eller nøjagtig at være gjort og udgivet, at det bør nogen magt at have, men magtesløs at være.

(406)

20/11 1661.

** var skikket Tomas Sørensen i Børglum by og havde hid kaldt sandemænd af Hvetbo herred, manddød at sværge over Jens Christensen Mølgård, som var til væring i sønder Saltum, for Jens Sørensen, der sst, han 1/10 om aftenen har skudt i hans lår, så han deraf døde 7/10, og nu fremlagde Tomas Sørensen for sandemændene efterskrevne tingsvidne af Hvetbo herreds ting 19/10 sidst forleden, Christen Sørensen og Christen Christensen, begge tilholdende i sønder Saltum, at have vidnet, at eftersom desværre da forgangen 1/10 sidst forleden i en stor uforvarende vådes gerning, der de ville gå med salig Jens Sørensen til Maren Andersdatters sst, og i det samme Jens Christensen Mølgård kom gående til dem med en bøsse i sin hånd, og som de stod og snakket med hverandre, gik samme bøsse af uforvarende og gjorde salig Jens Sørensen skade i hans lår og døde deraf 7/10 næst efter: dernæst gjorde sandemændene deres ed og svor Jens Mølgård manddød over og til sin fred for Jens Sørensen ---- .

NAVNEREGISTER over de anvendte normaliserede person og stednavne.

Agersbøl
Agerskov
Agersted
Agger
Aggergård
Aggerland
Aggersborg
Aggersborggård
Aggershus
Aggersund
Agnete
Ahlefeldt
Ajstrup
Albret Albretsdatter Albretsen
Albæk
Albækgård
Aller
Allerup
Almind
Alsted
Alstrup
Amdi
Amleck
Amor
Amsterdam
Amtoft
Amtoftgård
Amtrup
Anders Andersdatter Andersen
Andrup
Andrupgård
Ankersen
Anne
Anneken
Anrep
Ans
Anst
Antoni
Apelone
Arctander
Arendal
Arendsborg
Arenfeldt
Arent
Arildsen
Arneceus
Arnold
Arreskov

Bedsted
Beg (nør Beg)
Bejstrup
Beken
Bellegas
Beltoft
Below
Bender
Bendix Bendixen
Benedikte
Bend Bendsdatter Bendsen
Berend Berends Berendsen
Berider
Berlov
Bersholm
Berte
Bertel Bertelsdatter Bertelsen
Bertram
Bestgrøn ?
Bested
Bibrandsdatter
Bigum
Bild
Bildt
Bilenbeck
Bille
Bilstrup
Binderup
Bindslev
Birgitte
Birkelse
Birket
Birkholt
Birksted
Bisgård
Bislev
Bisted
Bistrup
Bjergby
Bjerge
Bjerget
Bjerre
Bjerregrav
Bjerregård
Bjerreli
Bjerring Bjerringsdatter
Bjerringholm
Bjørn Bjørnsdatter Bjørnsen

Bjørndrup
Bjørnholm
Bjørnholt
Bjørnkær
Bjørnvad
Bjørum
Black
Blanceflor
Blasgård
Blegbrønd
Blistrup
Bloch
Block Blocksdatter
Blockert
Blæsbjerg
Bløser
Blåbjerg
Bock
Bo Bodsdatter Bodsen
Bodel Bodelsen
Boder
Bodder
Bodil
Bodsen
Bodsgård (Bådsgård)
Boduin
Bodum
Boisen
Bol
Boldhave
Bolle Bollesdatter Bollesen
Boller
Bollershøj
Bollerup
Bollumgård
Bolstofte (i Skåne)
Boltinggård
Bonderup
Bonderupgård (Lerkenfeld)
Borken
Borkers
Borkart Borkartsdatter Borkartsen
Bornholm
Borre
Borreby
Borregård
Borris
Borrisholt

Borthus
Borskov ?
Borup
Bosholm
Bostrup
Botkamp
Boumand
Bradstrup
Brahe
Bramelshus
Brandbjerg
Brandenborg
Brandstrup
Brandt
Bratbjerg
Bratbjerggård
Bratskov
Braun
Braunsweig (Brunsvig)
Bre
Bredkær
Bredsgård
Bredmose
Bredvig
Bregendal
Bregendalsgård
Bregentved
Bregning
Breide
Breitenburg
Bremerholm
Brems
Bremsholt
Brendstrup
Breum
Brigsted
Brillekræmmer
Brinck
Brock
Brockdorff
Brockenhuus
Brogård
Broholm
Broutmand
Brovst
Brun Bruns Brunsdatter
Brund
Brunov

Brus
Brusen
Brusgård
Bryske
Brændmose
Brød
Brødland
Brødslev
Brønd
Brønderslev
Brønderup
Brøndum
Brøndumgård
Brårup
Buchse
Buchwald
Buck
Budde
Buderupholm
Buggeskær
Bunde Bundekone Bundesdatter Bundesen
Bundgård
Bunkhule
Buntmager
Burgård
Burholt
Burskov
Busk
Buskov
Bustrup
Bygholm
Byrgesen
Byrholt
Byrial
Byrum
Byskov
Bysted
Bysvend
Bækken
Bækkeskov
Bækmaden
Bælum
Bøchs
Bødker Bødkerkone
Bøg
Bøget
Bøgsted
Bøjlund

Bøl
Bølle
Bønding
Børge
Børglum
Børsting
Bøstrup
Bård
Båren
Callesen
Calow
Carl
Carsten Carstensdatter
Casper   Caspers Caspersen
Cathrine
Celle
Christence
Christen Christensdatter Christensen
Christian
Christianopel
Christoffer Christoffersdatter Christoffersen
Cina
Claus Clausdatter Clausen
Clemend Clemendsdatter Clemendsen
Corfits Corfitsen
Dal
Dalager
Dalbygård
Dalen
Dalgård
Dalhoff
Dalsgård
Dalstrup
Dam
Dammen
Damsbo
Damsgård
Damskær
Daniel Danielsen
Daugbjerg
Daugbjerggård
Davding
David Davidsdatter
Debel
Degn Degnekone
Degnsgård
Demstrup
Deppenbrock

Deuel
Deuster
Didrik Didriksen
Dieppe
Diernæs
Diget
Digsen
Dirksen
Ditlev
Ditmer
Dollerup
Dommerby
Dommerbygård
Dommergård
Donifas
Donsted
Dorn
Dorte
Dover
Dragsholm
Dragstrup
Dreng
Dreyer
Drill
Dronningborg
Drøstrup
Due
Dueholm
Durup
Durupgård
Dvergetvedholm
Dybæk
Dyre
Dyrheden
Dyrskøt
Dyssel
Dødskov
Dølby
Dølbygård
Då
Dåhus
Ebbe Ebbesen
Ebeltoft
Edel
Egebjerg
Egedal
Egede
Egen

Egenou
Egeris
Eget
Eggert Eggertsen
Egholm
Egidius
Egskov
Eitzing
Ejerslev
Ejersted
Ejler Ejlersen
Ejsing
Elbæk
Eleonora
Eline
Elkær
Elle Ellen
Ellids
Ellidshøj
Elling
Ellinggård
Elsborg
Else
Elsebe
Elsted
Elsthave
Elsø
Em
Emtkær
Endrupholm
Engeland
Engelbret
Engelsholm
Engen
Engermand
Enggård
Ensted
Envold
Erik Eriksdatter Eriksen
Erland
Ernst Ernstsen
Erritsø
Erslev
Ertmand
Esaias
Eske Eskesdatter Eskesen
Eskild Eskildsen
Eskær

Eskærgård
Espen Espensen
Estkær
Estrup
Estvadgård
Ettrup
Eutin
Exmand
Eybe
Faddersbøl
Fajstrup (Faderstrup ?)
Faldet
Falk Falksen
Falkenberg
Falkor
Falledsgård
Fasmali
Fasses
Favrholt
Favrskov
Febbersted
Fedder
Feggesund
Felden
Feldingbjerg
Fellermand
Felthus
Felthut
Feray
Ferslev
Ferup
Fey, de
Filholm
Filuren
Find Findsen
Finderup
Fink
Fischer
Fisker
Fjellemose
Fjelsted
Fjelstedgård
Fjelsø
Fjemtrang
Fjends
Fjerritslev
Fjerritslevgård
Flade

Fladholt
Flading
Fladskær
Fladstrand
Flakkebjerg, øster
Flamsted
Flarup
Flensborg
Fleskum
Floes
Flovlev
Flovtrup
Fly
Fløjgård
Fogedgård
Fovlum
Fox (Fuchs ?)
Frammerslev
Frands
Fredbjerg
Fredlof
Fredsø
Frejlev
Frich
Friis Friisdatter
Frikone
Fristrup
From
Frost
Fruermølle ?
Fruergård
Fræer
Frøslev
Frøslevgård
Frøstrup
Fuglsang
Fuglsig
Fulby
Fur
Furbo
Furland
Furreby
Fussinggård
Fussingø
Fusøre
Futtrup
Fyring
Fæbroen

Færgegård
Færgemand
Føltved
Førby
Førgård
Fårbæk
Fårdal
Fårtoft
Fårtoftgård
Fårup
Fårupgård
Gabriel Gabrielsdatter Gabrielsen
Gad
Gade
Gaden
Gadholt
Gadsbjerggård
Gagge
Galde
Galskøt
Galt
Gammelby
Gammelbygård
Gammelgård
Gammelholm
Gammelkirke
Gammelmølle
Gammelstrup
Gamskær
Gamstrup
Ganderup
Ganderupgård
Gans
Gavnø
Gedelykke
Gedsted
Gellerup
Gerber
Gerding
Gerndrup
Gersbøl
Gersdorff
Gersholt
Gert Gertsdatter Gertsen
Gerum
Gerumgård
Gerup
Gese

Geske
Gesmel
Gettrup
Giersdatter
Ginckel
Ginderup
Ginderupgård
Ginding
Gislum
Gisselbæk
Gistrup
Giulich
Giversen
Gjed
Gjern
Gjorslev
Gjurup
Gjødert
Gladebeck
Gladsaxe
Glambæk
Glarmester
Glasow
Glattrup
Glerup
Glesborg
Glimming
Glimsholt
Glindvad
Glob Globsen
Glomstrup
Glückstadt
Glynge
Glød
Godik Godiksen
Godske Godskesen
Godslev
Goris
Goter
Goulgård ?
Gram
Grambo
Grarup
Graven
Graver
Graverhuset
Gravers Graversdatter Graversen
Greb

Gregers Gregersdatter Gregersen
Gremersen
Grensten
Grettrup
Grevelund
Griis
Grimstad
Grinderslev
Grindsted
Griselgård
Gros
Grove
Grubbe
Grundvad
Grurup
Grydermand
Gryderup
Grydestøber
Græsdal
Græsholm
Grøn
Grønderup
Grønenge
Grønhøj
Grønkær
Grønnerup
Grønning
Grønninggård
Grøntoft
Grå
Gråbjerg
Gråbrødre
Grårup
Gude
Gudumkloster
Gudumlund
Guldager
Guldbjerggård
Guldsmed
Gulland (Gotland)
Gullerup
Gunde Gundel Gunder Gundesdatter Gundesen
Gundelund
Gunderslev
Gunderstedgård
Gunderup
Gunderupgård
Gundestrup

Gundgård
Gundtoftgård
Gyde
Gyldenstjerne
Gyrup
Gødgård
Gødstrup
Gøl
Gølbo
Gøllebo
Gøllebogård
Gølland
Gølstrup
Gørup
Göteborg
Gøttrup
Gøye
Gårdbo
Gårddal
Gården
Gårestrup
Gåsdal
Gåser
Hader
Haderis
Haderup
Hadsten
Haes
Hafgård
Hagebrogård
Hagen
Hagenskov
Hagsholm
Hahne
Halborg
Hald
Halkær
Halkærsholm
Hallund
Halne
Hals
Halsgård
Halskov
Halvor
Hamborg
Hammelmose
Hammer
Hammerholt

Hammerum
Handbæk
Handerup
Hannibal
Hannæs
Hans Hansdatter Hansen
Hansbæk
Hansted
Hanstedgård
Hanstholm
Haraldskær
Harbo
Harbou
Hardebou
Harder
Harding
Harildsen
Harken
Harpsø
Harre
Harregård
Harridslev
Harring
Harringgård
Hartvig Hartvigsdatter
Hase
Hasseris
Hassing
Hassinggård
Hassinglund
Hatholt
Hatstafferer
Hav
Have
Havbæk
Haverholm
Haverslev
Havet
Havgård
Havskov
Havnø
Havris
Hebelstrup
Hebo
Heck
Hede
Hedebo
Hedegård

Heden
Hedeås
Hee
Hegedal
Hegelund
Hegnet
Heidersdorff
Heien
Heitwinkel
Hejlskov
Hejselt
Helbertsdatter
Helle Hellesdatter Hellesen
Helleris
Hellerup
Hellerød
Helliggejst
Helligkilde
Helligkildegård
Helligsø
Hellum
Hellumgård
Hellumlund
Helms
Heltborg
Helvig
Hem
Hemmer
Hemmerslev
Hemmik
Hennegård
Henningsen
Henrik Henriksdatter Henriksen
Herlufsen
Herlufsholm
Hermand Hermandsdatter Hermandsen
Hermandshøj
Hersum
Hersumgård
Herup
Hessel
Hesselbjerg
Hesselholt
Hessellund
Hesselt
Hestbæk
Hestestenklippe
Hestkær

Hestlund
Hieronimus
Hilleborg
Hillerslev
Himmersyssel
Hindborg
Hinding
Hindsels
Hindsgavl
Hindsholt
Hingelbjerg
Hingø
Hinkeldey
Hintelop (Hetlop)
Hirrisdal
Hirsholm
Hirtznach
Hjallerup
Hjardemål
Hjargård
Hjariksen
Hjelmsted
Hjerk
Hjermeslev
Hjermeslevgård
Hjertbjerg
Hjortdal
Hjorthede
Hjortnæs
Hjulmand
Hjulskov
Hjørngård
Hjørring
Hjørringgård
Hofmand
Hofførdt i Østerild
Holbæk
Holbæksholt
Holck
Holden Holdensen
Holger Holgersdatter Holgersen
Holland
Holm Holmen
Holmbo
Holmgård
Holmkær
Holmsgård
Holst

Holsten
Holt
Holternen ?
Holtet
Homand
Hondorff
Horns
Hornstrup
Hornum
Horshave
Horskærgård
Horsnab
Hostrup
Hostrupgård
Houlbjerg
Hov
Hovdal (i Skåne)
Hoven
Hovgård
Hovstrup
Hovsør
Hubert
Hude
Hugdrup
Huitfeldt
Hulris (Hvolris)
Humlegård
Humlum
Hundal
Hundelev
Hunderup
Hundsbæk
Hundslev (Dronninglund)
Hundslund (Dronninglund)
Hune
Hunetorp
Hungstrup
Hunstrup
Hurup
Hus
Husgård
Husted
Husum
Hvam
Hvarregård
Hvas
Hvedholm
Hverrestrup

Hvet
Hvetbo
Hvid
Hvidbjerggård
Hvidborg
Hvidkilde
Hvidstedgård
Hvilshøj
Hvilshøjgård
Hvilsum
Hvingler
Hvol
Hvolby
Hvolbæk
Hvolgård
Hvolskov
Hvorup
Hvoruptorp
Hvorvarp
Hybert
Hylke
Hæstrup
Hæstrupgård
Høg
Høgbæk
Høgholt
Høgild
Høgsted
Højen
Højfelder
Højgård
Højlund
Højris
Højrisgård
Højslev
Højstrup
Højtved
Hønborg
Hongård
Hønkær
Hør ?
Hørby
Hørbylund
Hørdum
Hører
Hørsted
Hørup
Høstrup

Høved ?
Høvlmand
Håbendal
Hågård
Hårbo
Håse
Håstrup
Håsum
Ib Ibsdatter Ibsen
Ibsted
Ide
Idskov
Ilbjerg
Ilder
Ilsø
Indstrup ?
Inger
Ingermand
Ingstrup
Ingvard Ingvardsen
Int
Intrup
Irup
Isak Isaksen
Istrup
Itzehoe
Iver Iversdatter Iversen
Jacob Jacobe Jacobsdatter Jacobsen
Janderup
Janderupgård
Jansen
Janum
Jebjerg
Jebjerggård
Jeder
Jegerum
Jegind
Jegindbo
Jegindø
Jegstrup
Jelle Jellesdatter Jellesen
Jelof
Jelstrup
Jennet
Jens Jensdatter Jensen
Jep Jepsdatter Jepsen
Jermer
Jernit

Kastbjerg
Kastrupgård
Katballe
Katholm
Kathrine
Kattesund
Kedelfører
Kedelsmed
Kedelsvend
Keld Keldsdatter Keldsen
Keldgård
Keldkær
Keldorf
Keldstrup
Kellerup
Kelstrup
Keltring
Kemter
Kettrup
Kettrupgård
Kiel
Kinderup
Kirkeby
Kirkeskov
Kirketerp
Kirketorp
Kirsten
Kistrup
Kisum
Kjallerup
Kjellerup
Kjærulf
Klarup
Klarupgård
Klastrup
Klatgård
Klejnsmed
Klejtrup
Klemenshave
Klertrup (Klejtrup ?)
Klim
Klit
Klitgård
Klitmøller
Klokkerholm
Kloster (Ørslevkloster)
Klostergård
Klov

Klæstrup
Kløniz
Klørknægt
Kløven
Knase
Knebelgård
Knep Kneps
Knepholt
Knivholt
Knobjerg
Knolde
Knude
Knud Knudsdatter Knudsen
Knudseje
Knudsgård
Knudslund
Knudstrup
Knækkeborg
Knæverhede
Kobber
Kobberup
Kobberød
Kobjerggård
Kock
Kodal
Kokholm
Kokkenborg
Kokvad
Kold
Koldbjerg
Koldbro
Koldbæk
Koldeng
Koldinghus
Koldkur
Koldkurgård
Koldmade
Koldmose
Koll
Kollerup
Kolpegård ?
Komdrup
Kongensgård
Kongstrup
Kornum
Kornumgård
Korsager
Korsbak

Korsgård
Korsholt
Kortegård
Kortes
Korup
Kotrænge
Kovstrup
Kovtrup ?
Krabbe
Krabbesager
Krabbesbro
Krabbeshedebro
Krabbesholm
Krabdrup
Kraft
Krag
Kragelund
Kraghede
Kraghedegård
Kragkær
Kragvad
Kranholm
Krarup
Krarupgård
Kras
Krastrup
Kratterting
Krattet
Krejbjerg
Krejbjerggård
Kremand ?
Kreyer
Kringelborg
Kringeleng
Kringelhede
Kringelmose
Kristense
Kristiania
Kristianopel
Kristiansand
Kristiansstad
Krog
Krogen
Kroggård
Krogholm
Krogkær
Krogsdam
Krogsgård

Kronholm
Kruse
Krustrup
Krydsholt
Kræmmer
Krøger
Krøldrup
Kulenkamp
Kurt Kurtsen
Kvaldersted
Kvelstrup
Kvissel
Kvisselholt
Kvist
Kvistgård
Kvistrup
Kvols
Kvolsgård
Kvorup
Kyllingborg
Künou
Kyø
Kyøholm
Kældersvend
Kællingbro
Kællingdal
Kællinghøj
Kæmpe
Kær Kæret
Kærbygård
Kærgård
Kærgårdsholm
Kærlingholt
Kærsgård
Kærsholm
Kærskovhus
Kærup
København
Køge
Kølbygård
Kølholt
Kølsen
Kølsing
Kølsinggård
Kølske
Kølskegård
Kølvring
Kølvrå

Königsberg
Kønnick
Kåd
Kårup
Kås
Kåstrup
Ladefoged
Ladegård
Laen
Lage
Lambret
Lammehave
Landskrona
Langdal
Langer
Langgård
Langhede
Langholt
Langland
Langtind
Langtved
Langsig
Langvad
Langå
Las Lasdatter Lassen
Lauge
Laurids Lauridsdatter Lauridsen
Legind
Legård
Leigård
Lem
Lembart
Lemdrup
Lendistved
Lendum
Lene
Lengsholm
Lenop
Lerbæk
Lerbækgård
Lerup
Lerupgård
Levring
Liborius
Lidegård
Lidemark
Lie
Lien

Liere
Ligård
Lild
Lillebonde
Lime
Limegård
Limkær
Lind
Lindau
Lindberg
Lindbjerg
Lindbjerggård
Lindenov
Linderum
Linderumgård
Linderup
Linderupgård
Lindeskrog
Lindet
Lindhart
Lindholt
Lindholmgård
Lindsen ?
Lindum
Lindved
Linnertsen
Lintlow
Lisbeth
Livø
Ljørslev
Loldrup
Lolland
Lophave
Lovns
Lucas
Ludvig Ludvigsen
Lumpens
Lund (i Mors)
Lundager
Lunden
Lundenæs
Lundergård
Lundgård
Lundholm
Lundsgård
Lundum
Lundø (birk)
Lundøgård

Lunge
Lunov
Lübeck
Lyby
Lybygård   (i Skåne)
Lydik Lydiksdatter Lydiksen
Lykke
Lynderup
Lynderupgård
Lyng
Lyngbjerggård
Lyngby
Lyngdrup
Lyngholm
Lyngholt
Lyngs
Lyngshede
Lyngsø (Lyngså ?)
Lysgård
Lystlund
Lystrup
Lütke
Lænø (Lundø ?)
Læsten
Læsø
Løberød (i Skåne)
Lødderup
Løgshøj
Løgstrup
Løgstør
Løgtved
Løjstrup
Løkken
Lønsgård
Lønstrup
Lørslev
Lørsted
Løt
Løvel
Lånum
Maden (Majen)
Madebæk
Mads Madsdatter Madsen
Madsted
Majgård
Malle
Maler
Malmø

Malmøhus
Malte Maltesdatter Malteskone Maltesen
Mammen
Mandal
Manderup
Manne
Manstrup
Margrete
Mariager
Marigård
Mariche
Markdanner
Markmand
Markor Markorsdatter Markorsen
Markus Markusdatter
Marsiliusen
Marstrand
Marsvin
Marta
Martensdatter Martensen
Matias Matiasdatter Matiasen
Mattrup
Maximilianus
Medici
Mehnen
Mejl
Mejlhede
Mejlholm
Mejling
Mejlsted
Melholt
Melholtsgård
Melkor Melkorsdatter
Mellemgård
Mellerup
Melsen
Memhave
Mestrupgård
Meyer
Middelsom
Midholm
Midum mølle
Mikkel Mikkelsdatter Mikkelsen
Mikkelstrup
Milbakken
Miltersen
Modbæk
Mogens Mogensdatter Mogensen Mogensønner Mogenster

Mogenstrup
Mollerup
Moltesen
Momhave
Momtoft
Mors
Morten Mortensdatter Mortensen
Mosbjerg
Mosbjerggård
Mosbæk
Mosen
Mosgård
Moskær
Mourids Mouridsdatter Mouridsen
Movtrup
Mumgård
Mumsen
Munk Munksdatter
Munkegård
Munkholt
Munkrøgel
Munksgård
Munksjørup
Murian
Murmester
Mursø ?
Mus
Musfeld ?
Musted
Mydam
Mygdal
Møgelbjerg
Møgelkær
Møgelmose
Møgeltorum
Møgelvang
Møldrup ?
Mølgård
Mølholt
Møller Møllerkone
Møllerup
Møn
Mønsted
Mønstedgård
Mønsterskriver
Mørk Mørksdatter
Mørum
Mørupgård

Nain
Nandrup
Nandrupgård
Nannerup
Navl
Navntoft
Navtrup
Nederby
Nees
Nejrup
Nejst
Nejsum
Nemers
Nestild
Nibe
Nibstrup
Nichel
Nicolaus
Nielstrup
Niels Nielsdatter Nielsen Nielster
Nipgård
Nolte
Norby
Nordengård
Norre
Nors
Norsgård
Norup
Nybro
Nygård
Nykøbing
Nymølle
Nysigt
Nystrup
Nytorv
Næs
Næsborg
Næsbygård
Næsgård
Næsset
Næssund
Næstrup
Nør
Nørbeggård
Nørbjerg
Nørbo
Nørby
Nørenholt

Nørgård
Nørhede
Nørherred
Nørholm
Nørhå
Nørjylland
Nørklit
Nørkrog
Nørkær
Nørlev
Nørlund
Nørlyng
Nørmølle
Nørskov
Nørskovsgård
Nørtoftskov
Nørtved
Nørvang
Nørøkse
Nøtten
Obbe Obbesen
Obedsø
Odby
Odde
Oddegård
Odden
Oddense (Vojens)
Odense
Odensegård
Oderø
Odsgård
Offer Offersen
Okse
Oksenbøl
Oksholm
Olde
Oltenhof (Altenhof v Eckernførde)
Oluf Olufsdatter Olufsen
Olufgård (Wullegård)
Opperby
Oregård
Orgemester
Ormsen
Ormstrup
Orning
Orthus
Ortmand
Ostedt

Ostenfeld
Otte Ottesen
Otting
Ottrup
Otzen
Ousen (Ovesen)
Oustein
Ove Ovesdatter
Ovegård
Ovens
Overgård
Overklit
Overlund
Overvad
Ovesholm
Ovid
Ovnstrup
Ovtrup
Oxe
Pajhede
Palle Pallesdatter Pallesen
Paludanus
Panck
Pandrup
Paniche
Parsberg
Pax
Peder Pedersdatter Pedersen Pederster
Pederstrup
Peiterstorp (Petersdorf)
Pentz
Perlestikker
Pernille
Philip Philipsen
Pich
Piig
Pilen
Pilengen
Pilgård
Pilsmed
Pindkrogen
Plet
Plomgård
Plov
Podemester
Poder
Pogwisch
Pohl

Polak
Pompe
Pop Poppes
Popen
Porder
Pors Porsdatter Porster
Porskær
Poul Poulsdatter Poulsen
Povlstrup
Prammand
Preben
Predbjørn
Princke
Prip
Pros
Præstbro
Præstehave
Putens
Putlos
Pøller
Påske Påskesen
Qualen
Raders
Rakkeby
Rakkebygård
Rakis ?
Ramel
Ramsing
Randers
Randrup
Randrupgård
Rannerød
Rantzau
Ranum
Rasmus Rasmusdatter Rasmussen
Ravn
Ravnholt
Ravnstrup
Reberholt
Rebslår
Redsted
Reff (Ræv)
Reinhold Reinhart
Reinicke
Rekardus
Remmers
Remsnider
Rendsborg

Resen
Restrup
Rettrup
Revs
Revsgård
Revshoved (Revshove)
Revstorp
Riber
Riberhus
Rigborg
Riis
Rimboldsen
Rind
Rinds
Ring
Ringgård
Ringsholt
Ringsted
Ris
Risager
Rise
Risgård
Risholm
Risum
Risumgård
Risør
Robert
Rodsteen
Roed
Roersen
Rogenstrup
Roland Rolandsen
Rold
Romdrup
Romlund
Rolsegård
Rolsgård
Rosborg
Rosenberg
Rosenholm
Rosenkrantz
Rosensparre
Rosgård
Rosholm
Roslev
Rostock
Rostrup
Rotkier

Rott
Rottenborg
Rottrup
Roum
Rovsing
Rovtved
Rubjerg
Rud
Rudbjerggård
Rugballegård
Rugtved
Rugtvedgård
Rugård
Rus
Rustmester
Rybjerg
Rydhave
Ryegård
Ryumgård
Rytter
Ræer
Rærup
Rævdalsodde
Rævhede
Rævkær
Rævkærgård
Rævsig
Rødbro
Rødding
Rødslet
Rødsø
Røgeborg ?
Røgelhede
Røgild
Røgle (i Skåne)
Røjkær
Rønbjerg
Røneholm ?
Rønnebjerg
Rønnehave
Rønnovsholm
Rørbæk
Rørholt
Røring
Rørsnapdal
Råkær
Rålund
Råstrup

Sadelmager Sadelmagersvend
Sahl
Saksager
Sakstrup
Sall
Sallingbo
Sallingholm (Hindborg, Rødding, Nørre og Harre herreder)
Sallingsund
Salmand Salmandsen
Salomon
Saltum
Salzau
Samuel Samuelsen
Sand
Sandberg
Sandholt
Savmand
Savstrup
Saxe Saxen
Schalbrøcker
Schernhagen
Schiuch ?
Schmaltz
Schmoel
Schrøder
Schytte
Schöneweide
Schønning
Sebbergård
Sebberkloster
Sebstrup
Seefeld
Seehusen
Seekamp
Sehested
Sejbæk
Sejer Sejersen
Sejermager
Sejermark
Sejersbøl
Sejerslev
Sejlflod
Sejling
Sejlstrup
Sejstrup
Selde
Selgen Selgensen
Sellebjerg

Sem
Sennels
Sennelsgård
Serridslev
Serup
Sessing
Sidenborg
Sidsel
Siffuer
Siggård
Sigsgård
Silkeborg
Sillie
Sillerslev
Sillerslevgård
Silschoffen
Silstrup
Simensgård
Simested
Simon Simonsdatter Simonsen
Sindal
Sindbjerg
Sindbjerggård
Sindel Sindelsen
Sinderup
Sinderupgård
Sindinggård
Sindholt
Sirianus
Sitmann
Sivert
Sjelle
Sjælland
Sjørring
Sjørup
Skaber
Skadhave
Skagbo
Skagen
Skallerup
Skalmstrup
Skals
Skammel Skammelsen
Skanderup
Skarholt
Skarnager
Skaridsen
Skarvad

Skast
Skavange
Skavnsled
Skeel
Skellen
Skerne
Skibbygger
Skibtved
Skibstedgård
Skindbjerg
Skinnerup
Skisby
Skive
Skivehus
Skiveren
Skjoldborg
Skodborg
Skodsbjerg
Skolder
Skolegade
Skomager
Skorup
Skoue
Skov
Skoven
Skovgård
Skovsgård
Skovshoved
Skovsted
Skovstrup
Skovvang
Skram
Skriver Skriverdreng
Skrumsager
Skræ
Skrædder Skrædderkone
Skærm
Skult
Skumstrup
Skyldal
Skyum
Skæggesholt
Skærbæk
Skærping
Skærsø
Skærsøgård
Skærum
Skæve

Skødsholm
Skølstrup
Skørping
Skøt
Skøttrup
Skåne
Skåning
Skårup
Skårupgård
Slavs
Slesvig
Slet
Slette
Slettingen
Slotved
Sludstrup
Sløttering
Smed Smedekone
Smersted
Smerup
Smerupgård
Smitt
Smollerup
Smollerupgård
Snabe
Snarup
Snedker
Snedsted
Snell
Snevre
Snitlock
Sodborg
Solbjerg
Soldbinder
Soldmager
Solholt
Solsbæk
Sortebrødre
Sortkone
Sorø
Sostrup
Spangbjerg
Spangerhede (Spanghede)
Spanggård
Sparkær
Sparrevogn
Speger
Sperring

Sperringgård
Spilmand
Splidsen
Splind
Spolum
Spøttrup
Stabelled
Stabæk
Stade
Staffen Staffensdatter Staffensen
Stagshede
Stagsted
Stagstedgård
Stagstrup
Stangerum
Stanghede
Stapris
Strandet
Strange
Starupgård
Stavad
Staverskov
Steen
Stenbjerg
Stenbjerggård
Stendal
Stengård
Stenhede
Stenhus
Steinberg
Stensballegård
Stensbæk
Stensgård
Stenshave
Stenshede
Stenum
Stenvad
Sterup
Sterupgård
Stettin
Sti
Stidal
Stistrup
Stjernholm
Stoholm
Stokbro
Stokholm
Stokvad

Storfløde
Storup
Storvorde
Stovby
Stovgård
Strand
Strandbjerggård
Strandby
Strandbygård
Strandbylund
Strandenge
Strandet
Strange
Strellev
Strengsholt
Striben
Stræt
Strøm (i Båhus len)
Stubben
Stubbergård
Stubberup
Stubdrup
Studsholt
Sturck
Sturupgård
Stygge
Styvel
Styvelgård
Styrck
Størbakken
Støttrup
Støvringgård
Stå
Stårup
Stårupgård
Suderholm
Suldrup
Sullerup ?
Sulsted
Sund ?
Sundby
Sundstrup
Suur
Svankær
Sveder
Svejgård
Svend Svendsdatter
Svenning Svenningsdatter Svenningsen

Svennum
Svenske
Svenstrup
Swertfeger
Swertmand
Svinbjerggård
Svindborg
Svinhave
Svolgård
Syrickes
Sæby
Sæbygård
Særkær
Særmark ?
Sø
Søbo
Søbygård
Sødal
Søgård
Søndbjerg
Søndbjerggård
Sønderby
Sønderdal
Søndereng
Søndergård
Sønderhede
Sønderherred
Sønderhå
Sønderkær
Sønderlev
Søndermark
Søndermølle
Sønderris
Sønderskov
Søndersthoved
Søndertoftskov
Sønderup
Søndervang
Søren Sørensdatter Sørensen
Søpert
Sørup
Såel
Tage Tagesen
Tamstrup
Tanderup
Tanderupgård
Tandrup
Tang

Tapdrup
Tastum
Taube
Tegels ?
Teglgård
Telmand
Terkild Terkildsdatter Terkildsen
Testrup
Thale
Thawell
Theus
Thielsen
Thise
Thisted
Thorensen
Thorsbiern (i Norge)
Thott
Thunøn (i Norge)
Thybo
Thyholm
Tidemand
Tidemandsholm
Tidselholt
Tiim
Tiimgård
Tilske
Tinggård
Tingstrup
Tinstøber
Tirup
Tislum
Tjele
Tjered (Rønnovsholm)
Todbøl
Toft (Nørtoft i Hee sogn)
Tofte
Toftegård
Toftum
Togård
Tolle Tollesen
Tollestrup
Tolstrup
Tomas Tomasen
Tonisdatter
Toppenbjerg
Torbenfeld
Torbensen Terbensen
Tord Tordsdatter Tordsen

Torderup
Tordkær
Torm
Tornby
Torp
Torpet
Torsbud
Torslev
Torsmark
Torsted
Torstedlund
Torsten Torstensen
Torstenshave
Torsø
Torum
Torup
Torupgård
Tosted
Tostrup
Totegård ?
Tougsen
Tovgård
Tovstrup
Tovstrupgård
Trabjerggård
Tranders
Trane
Tranekær
Tranget
Tranholm
Trankær
Trebjerg
Tredje
Trevad
Trinderup
Troels Troelsen
Troelstrup
Troldhøj
Trolholm
Trolle
Tronsmark
Trudsholm
Truid
Trustrup
Trutmand
Try
Trykkemelde
Træden

Trøderup
Trøgdrup
Trøstrup
Tue Tuesen
Tulsted
Tulstedgård
Tunge
Tunglund
Turesen
Tustrup
Tved
Tveden
Tvilstedgård
Tybjerg
Tyge Tygesdatter Tygesen
Tygstrup
Tykskov
Tylstrup
Tyre Tyresen
Tyrrestrup
Tyrsting
Tysk
Tyvholm
Tæbring
Tødsø
Tødsøgård
Tøfting
Tøger Tøgersdatter Tøgersen
Tømmerby
Tømmermand
Tønder
Tønne Tønnes
Tønning
Tønsberg
Tørisen
Tørrehvarre
Tørrildhave
Tøste Tøstesen
Tøttenborg
Tøttrup
Tøttrupgård
Tøving
Tåbel
Tårs
Tårup
Tårupgård
Ubbe Ubbesdatter Ubbesen
Ubberud

Udsen
Udby
Uggerby
Uggerhalne
Uggerhøj
Ugilt
Uglev
Ulbjerg
Uldum
Ulf
Ulfeld
Ulfstand
Ulstrup
Ulkær
Ullerup
Ullerupgård
Ullis
Ulrik
Ulsted
Ulvsager
Understed
Ungstrup
Unmack
Urne
Urup
Uslev
Ustrupgård
Uttrup
Wacker
Vadsgård
Vadskær
Vadskærgård
Vadum
Valbert
Vallø
Valsted
Valstrup (Walstorp)
Walter
Vammen
Wandal
Vandborg
Wandel
Vanderskrog
Vandet
Vandfuld
Vandtrang
Vang
Vangkær

Vangsgård
Vangterp
Vanned
Vannedrup
Varberg
Varhede
Warlitz
Warnbolt
Vattrup
Veddum
Vedø
Weidemand
Vejby
Vejbyvad
Vejen
Vejerslev
Vejerslevgård
Vejlby
Vejlegård
Vejrbak
Vellev
Vellingshøj
Vellum
Vellumgård
Velp
Wembe skibred (i Norge)
Wencke
Vendelbo
Vennebjerg
Were
Werkmeister
Verner
Wernich
Wernicke
Versted ?
Vesbæk
Vesløs
Vesløsgård
Wesseling
Vesteni
Vestenskov
Vester
Vesterby
Vestergård
Vesterhav
Vestermark
Vesterport
Vesterris

Vesterskov
Vestersogn
Vesterstrand
Vestervang
Vestervig
Vesterø
Vesterå
Vestrup
Vestrupgård
Wethe
Vibedstoft
Vibisig
Viborg
Viborggård
Wibutz
Widow
Vidstrup
Viffert
Viffertsholm
Vifled
Vig
Vigelsen
Vigsø
Wild
Vile
Vilhelm
Vil Vilsen
Villads Villadsdatter Villadsen
Villerslev
Villerup
Villestrup
Villum Villumsdatter Villumsen
Vils
Vilsbæk
Wilsen
Vilsgård
Vilsted
Vilsund
Vincentz
Vinde
Vindemand
Vindt
Vindum
Vingegård
Vinkel
Vinter
Vintmølle
Virring

Visborg
Visby
Visse
Wisch
Viskum
Viskumgård
Vissing
Vist ?
Visti Vistisdatter Vistisen
Vitsels ?
Vittrup
Witkop
Vium
Viumgård
Vive
Vivebro
Viveterp
Vodskov
Voer
Vogdrup
Wogler
Vogn Vognsdatter Vognsen
Vognkarl
Vognstrup
Vogt
Vojel
Volborg
Voldemor
Voldsted
Voldum
Wolf
Volle
Vollerup
Volling
Volshave
Volstrup
Vorde
Vordegård
Vorgård
Worm
Vormstrup
Vorning
Vorring
Vorringgård
Vors ?
Vorså
Vosborg
Vradset ?

Vranum
Vrejlev
Vrejlevgård
Vrejlevkloster
Vridsted
Vrove
Vrå
Vrågård
Wulf
Vust
Væbnersholm
Væver
Vår
Zentzler
Ydby
Ydbygård
Yde
Ø
Øtoft
Øksenhede
Øksenvad
Øland
Ølby
Øllufgård
Ørbæk
Ørding
Ørdinggård
Ørende
Ørent
Ørheden
Ørnbøl
Ørndrup
Ørndrupgård
Ørngård
Ørre
Ørregård
Ørris
Ørslev
Ørslevkloster
Ørsted
Ørsø
Ørtoft
Ørum
Øslev
Øsløs
Østbjerg
Østerby
Østerfald

Østergård
Østerhede
Østerild
Østerport
Østerris
Østerå
Østrup
Å Åen
Åbenterp
Åbo
Åbygda (i Norge)
Ågård
Åge Ågesdatter Ågesen
Åkær
Ålborg
Ålborghus
Ålbæk
Ålkær
Åle
Ålegård
Ålstrup
Årbjerggård
Årestrup
Århusgård
Års (Århus ?)
Årup
Ås
Åsen
Åsendrup
Åsholm
Åsted
Åstrup
Åstrupgård

udarbejdet 2008-2010 af Bjarne Nørgaard-Pedersen, Agernvej 95, DK-8330 Beder.
tlf. 0045-86936258. e-post bn-p@mail.dk